[illegible] [illegible]

ALEXANDER DE IMOLA, IN PRIMAM DIGESTI VET.

PRIMA PARS COMMENTARIORVM

Alexandri Tartagni Imolensis, Iuris tum Pontificij, tum Cæsarei Doctoris nomina issimi, super Digesto Veteri, exactissima ui gilantia castigata, ac typis elegantiusculis denuo excussa. Cui accesserunt Annotationes præclarissimorũ virorũ dñi Francisci de curte, dñi Bernardini de landriano, ac dñi Francisci de doctoribus. Necnon apostil læ ẽt compluriũ neotericorũ sub his carac cteribus * ☙ signatæ.

Addito insuper amplissimo Domini Hieronymi Loretti Repertorio, multò plures quam antea eiusdem Iuriscon. sententias continente, quas omnes sub hoc signo • studiosis annotare voluimus.

VENETIIS

M D XLIX

INDEX RVBRICARVM HVIVS VOLVMINIS

FINIS

Incipiunt Commētaria excel-

lentissimi. V. I. Monarche dñi Alexandri Tartagni Imolēsis, sup pria ff. vete. cū suis summarijs, apostillisqȝ Iur. vtriusqȝ doc. dñi Frācisci de curte, dñi Bernardini de landriano Mediolaneñ. ꝛ dñi Antonij Francisci de doctoribus. Pataulni, Ac etiam dñi Thome diplouatacij, aliorumqȝ doctorum, que in alijs hactenus impressis desiderabantur, nouiter editis, ꝛ suis in locis diligenter insertis.

De officio eius cui manda. est iurisdi. Rub.

SVMMARIVM

1 Continuatio an & qñ sit facienda ad proxima, & an continuationes du. simul iunctę possint stare.
2 Statu cōphēdens plus uel minus q̄ i rubrica cōtineat, an ualeat.
3 Delegari pōt magistratui, & priuato fallit in causis quę per sedē apostolicā, & eius delegatos delegant, quia debēt delegari uiris in dignitate constitutis.
4 Delegat⁹ à pricipe ē maior q̄libet ordiario, qa pricipē repñtat.
5 Delegatus principis licet dignior sit ordinario, tñ ordinarius fir miorem habet iurisdictionem ipso.
6 Eximens citatum à delegato principis, uel ordinarii, an incidat in poenam edicti, ne quis eum qui in ius uoca. est ui eximat.
7 Delegatus principis non potest re ipsa citari. s. capiendo personā quā ius ordinarius posit.
8 Delegatus principis ēt si sit de personis illustribus mulctare nō pōt nisi usqȝ ad sex solidos, & si sit de spectabilibus, uel clarissimis pōt usqȝ ad tres, & eñ ordinarii iudices maiores & grauiores mulctas imponere possunt.
9 Delegatus principis an posit suam sententiam exequi.
10 Delegatus principis an posit suam sententiam interpretari.
11 Delegatus principis non potest delegare cām cum ptāte subdelegandi, licet sit secus in ordinario.
12 Delegatus iudex quis dicatur, habetur hic.
13 Vicegerēs est ille, cui superior committit locū alterius, & habet iurisditionem ordinariam.
14 Vicarius, uel uicegerens rectoris an gaudeat eadē immunitate, qua gaudet ipse rector, & quot sint species uicegerentium.
15 Vicarius epi ēt constitutus ab ipso epo dr̄ ordinarius.
16 Vicarius seu uicegerens quot modis appelletur, & an & qñ sit ordinarius uel delegatus.
17 Vicarius electus à principe i loco ipsius principis dr̄ ordinarius
18 Vicariū seu uicegerentē qs posit sibi constituere, & quis non.
19 Vicarios constituere non pñt pręsides, uel iudices ordinarii, ut eos mittant per prouinciam, uel loca sibi subdita.
20 Sniā licet p aliū ferri non posit, tamen si iudex dicit scribe, uel legas sententiam meo nomine ualebit sententia, quia ex consuetudine potest per alium expediri.
21 Sententia lata per unum arbitrum tantum pręsentibus aliis arbitris, an ualeat.
22 Sniā non pōt ferri per assessorem, & quādo sunt plures iudices habentes iurisditionem in eadem cā, unus ipsorū non pōt mandato aliorum pręsentium iudicare.
23 Delegati regulariter nō pñt subdelegare q̄ i ordinariis ē secus.

In glo. rubrice.

Ibi, alij sic ꝛc. b Vtrāqȝ cōtinuationē cōiter doc. approbant excepto Pau. de ca. qui tenēs primas
1 lc̄dam improbat a, eo q rubrice nō cōueniat, q̄ pollicet tractatū de officio ei⁹ cui mādata ē iurisdictio ꝛ sic de officio deleg. sed delegare
2 cām ad offm̄ delegantis ptinet. ℂ Tñ vr̄ gl. ab hac impugnatiōe posse tueri, cū in hoc articu. ꝛ presertim in. l. ij ꝛ in. l. cognitio versi. cū pprium legislator ēt plene tractet de ordinarijs delegātibus. Nec ē incōueniens, q legislator q̄nqȝ plenius tractet in nigro q̄ diceret breuis inscripta rub. ꝛ q̄nqȝ eō c vt in auct. de in
b cest. nup. in pn ꝛ ibi gl. in ver. illicitas, ꝛ no. in rub. C. de reli. ꝛ sum. p. fun. ꝛ in rub. C. de reb. cred. ꝛ in rub. C. de spō. glo. insti.
a de obl. q ex deli. in pn. in ꝟ malefcio. ℂ † Nō facit ad qōnē statui cōprehentis plus, vel minus q̄ in rub. ɔtineat, de quo vi de p Jo de Imo. in rub. ff. de ver. ob. circa. ij. vel illu. colū. ꝛ per Pau. de ca. in ɔsi. cc.xxiij. incī. in ɔpi nolo pñs casus ꝛc. ꝛ p
3 Salv. ꝛ Ro l. ā. ff. si cer pe. ℂ † Zn ea. ibi de hoc nibil ꝛc. ℂ Veritas est q ēt in h titu. aliquid tractat cui delegari possit. s. in. l. si prior, ꝛ in. l. fi. § i. ff. eo vbi hr̄, ꝛ magistratui, ꝛ priuato delegari posse plenius habet in. l. eū qui, in prin. vbi p gl. ꝛ doc. ff. et. u. ꝛ l. l. j. C. q p sua iurisdi. ꝛ in. c. pasto. de off. or. ꝛ i. c. pastoin prin. de offi. dele. Et de hoc ēt hr̄ i c. statutū, de rescri. in. vj. ꝛ ibi limitat illud qō dixi. s. cām posse priuato delegari. Nā fallit in causis q̄ p sedē ap licā, ꝛ eius legatos deleget. l, q dñi viris i
c dignitate ɔstitutis delegari, de quo dēm, ē vt ibi, ꝛ i cle. ij. de re
4 scrip. ℂ † Mouerūt h doc. ꝛ pcipue Mod. quare in cōpilatione decretaliū primo positus ē ti. de offi. dele. postea positus ē ti.
d de offi. or. h aūt sit cō. Rn̄dent, q ibi tractat pncipalr de delegatis a pncipe, q sunt maiores quolibet ordinario q pncipem representāt, alle. c. studuisti. de of. leg. ꝛ melius pbat in d. c. pastoꝛ de of. ord. ꝛ leg. ꝛ no. ꝛ in. c. sane q de of dele. Nic āt de delegatis ab ordinarijs, q inferiores sunt ordinarijs, q cāt nō pōt eē dignius sua cā. Vñ talis delegati, respectu ordinariorū pedanei appellant. l. l. iij. § si qs ad pedaneū, ꝛ ibi not. ff. ne qs eū q i ius voc. ē vi eri. l. ꝛ C. de peda. iudi. p totū. Idē ēt tn̄dent Cano.
e ⁹ i rub. ex de off. dele. ℂ † Aduerte tn̄, q nō vr̄ bn̄ dictum, dn̄
5 absolute dñt, delegatū principis quolibet ordinario esse maiorē. ℂ Nā vt inquit Arch. in. o. ij. q. vj. si eps, q lz delegatus pncipis dignior est ordinario, tn̄ ordinari⁹ firmiorē hz iurisdōnem ipso, ꝛ idē dicit bal. eū sequutus in. l. si vt pponis, la. j. in iij. col. ver. sed si dubitat C. qño ꝛ qñ iud. ℂ Vñ p hoc infert, q lz ordinarius lata p seipsum sniā nulla possit iterum iudicare. l. si preses C. qño ꝛ qñ iud. ꝛ. l. iij. C. d accu. secus esset i delegato. d. l. si vt pponis, fm cōem intellectū, ēt si sit deleg. pn. fm Bal. ℂ Nā delegat⁹ pncipis adeo firmā, ꝛ efficacē iurisdōnē nō hz, sicut ordinarius, q ē no. Ang. in. i. l. iudex post q̄ ff. de re iud. nō facia mentione de Bal. dicebat simplr, q delegatus pncipis, q sniā nuliter tulit, dz posse iterato cognoscere sicut ordinarius, cui cpararī vr̄, ar g. l. iudice C. de io. † ꝛ p
6 illa decisio. Ang. facit qō no. Bal. in rub. de offi. dele. i. col. Vbi voluit, q lz eximēs citatū a delegato nō incurrat penā edicti positi in tit. ff. ne qs eū q in ius voc. ē vi exi. p. l. iij. § si qs e.
8 ei. tñ sec⁹ i eximete citatū a delegato pncipis, q idē erit q i eximēte citatū ab ordinario, nihil tñ all. ɔtrā tn̄ tenuit pan. de ca. in

a ℂ Improbat. Addo tn̄ q fm Raph. ambe ɔtinuatiōes simul iūcte pñt stare, q lz q̄dam leges de ordinario loquant, tn̄ nō ē incōueniēs, q sunt correlatiua, seu ɔnexa q nō pt plene tradi doc. delegatorum, nisi ēt tradatur ordinariorū. Et iō in. l. ij. ā de sta. ho. dixi pōderādū circa gl. nr̄az, q ex necessitate dīa lex nō dz loq de mā ti. q satis ē q maior ps sit d illa mā. Nō ēt voluit gl. i. l. fi. i pn. i ꝟ rep. ff. d ɔdi. ide. ꝛ de legãter ang. i. l. vtz facit. ff. de vi ꝛ viar. q lz vna lex non loquatur d ti. nō ppter dz ab eo de ipedire i ɔtinuatio, sicut cōtingit i. d. l. vtz facit, q̄ loquit d vi tm bōina. Et tot⁹ ille ti. loquit d vi expulsiua. ꝛ addo i. l. si prior. ff. e. posset ēt iūderi q nō ē icōuenies qō prior q ē ordinari⁹ vt not. gl. i ru. ff. de of si. pro. i cası illius. l. efficiat d legat⁹. l. ius ci uile Et ibi pōderat bal. ff. de iust ꝛ iu. Et iō singlr de Pano. in. c. significasti in fi. extra de fo. ɔpe. q si eps cām inter duos clericos corā eo vertētē delegaret prāti layco q dicerer, dele. epi p tex. in. d. l. ꝛ si prior, ꝛ posset excōicare litigātes, vel ipedientes iurisdictionē suā, sicut potuisset eps, lz alis iudex laicus non excommunicet c. Intelleximus, ꝛ ibi gl. ꝛ doc. extra de iu. Fr.

b ℂ Quinqȝ eō adde p h. ff. de edi. edi. vbi nigrū plā ɔtinet q̄ rubrū, qñ tñ nigrū ē dubiū declarat p rubr, ita Lud. cōsi. ciiij. de quo p eundē cōsi. xvi. p Abb. siccu. in ɔ be. decre. ꝛ cōsi. xvj. Et no. q rubrice statutorū, vel legū cōsonantes tex. pñt allegari per tex. ita dicit gl in rub si quis testa. li. esse ius. fue.

c ℂ In dignitate. Adde q posui i. d. cle in apostil. ad Joā. de imo. ꝛ dic q si papa cōmittit cām monacho. hn̄ti administratione, vl offm̄, nō fcā mētione d monachatu, vz cōmissio fm Jo. de cl. ccjx. d rescr. i nou. Et qō papa, ꝛ ei⁹ legat⁹ ñ delegāt nisi ɔstitutis in dignitate. Adde eun. Alex. i ɔsi. lxxvij. col. ij. ꝟ. ꝛ ad ist d l. ij. vo. Fr. Cur. ℂ Adde q imo delegatio fit p papā, ꝛ ei⁹ legatū, ēt ñ ɔstitutis i dignitatib⁹ dūmō sint cā. ecclīar cathedra. q dñr eē i dignitate vt i. c. statu. vbi plene p do. ꝛ alios scribē. d rescri. in. vj. p illū tex. dū ibi de tex. ɔstitutis in dignitate, ꝛ cano. notādo copulā, ꝛ que solet poni inter diuersa. Anto. Fran.

d ℂ Mod. vid h p ins. plēe i. j. ꝛ. ij co. ꝛ and. bar. i ru d of dle. ꝛ ibi. fel. i. iiij co. i.

e ℂ Canoni. adō ingrū. d. al. ɔparatiōa, ꝛ. d. bonorādissi. dr q i ordine ti. decre. ꝛ ffor ñ ē dīa, vt h iati⁹ p eū dic p eo facē qō voluit io. mon. i ru. d of. dle. i. vj. vbi dr q pp pmisu d of. vic. q hz ordinariā, añq̄ de deleg. q̄ ē extraordinaria, ꝛ q iurisdō vicarij sit ordinaria cōprobat ex. l. ij. C. de of. ei⁹ q vi. alt. ge. ꝛ. c. ro i. rñ. de ap. i. vj. deq iati⁹ ff. p ale. subdit tñ ꝛ si possit dici delcg. tñ q ad vniuersitatē cāz ē dignior q̄ delega. ad vnā cām, iō pmittit dbuit d off. vic añq̄ d of. dele. ꝛ q iurisdō deleg. sit extraordinaria alle. i arg. l. actio. ff. de neg. gest. io dic q Bal. no tex. i. l ij. C. de dila.

f ℂ Iterū iudicare. Sequit Ln. ro. consi. ccclxxij intellige vt ibi per eum. ꝛ vide in Spec. in tit. de offi. om. iud. § sequitur. ver. quid si proponens, ꝛ in ti. de sen. § qualiter ver. h quoqȝ notandum.

g ℂ Pricipis, p h fac q voluit arch. p⁹ gof i. c. si ɔ vnū d of. dle. q dleg. pn. ꝛ ordi. possint cāz ɔmitte, cō cta, q si ambo, n tñ dle. abire. ꝛ h segr p hi. ꝛ hn̄di cap. an dle. possit punire ipedientes suā iuris. vide spe in ti. dele. § segr. ꝟ. ite ꝛ ad ei⁹ of. ꝛ ꝟ. i. q.

a ¶ Subona. Adde quod voluit Ro. cõs. cccxxv. per. l. illam.
b ¶ Mulctas imponere. Adde Ang. cõs. viii. & Spe. in. d. §. qualiter. Salic.
c ¶ Demandare, iuncto per Ro. de rota decisio suis decisio. cccixii. si episcopus in antiq. de offi. deleg.
d ¶ Exequi, an deleg. possit suam sen. exe. vide Spec. in tit. de exe. sen. §. nūc dõni prin per cald. cõs. i. de off. de lega.
e ¶ Suo dele gato. Adde d. de ro. decisio. ccclxviii. in anti. de offi dele. & qd hos limi tasim Bo l. d. c. is cui. Ber.
f ¶ Szeż Ad de pro confir matione scã q voluit Bo. de rota decis. suis de iud. in nou. vbi voluit q p cessus habitus corã ordinario excõicato vz iz nõ corã delega to, & dixit ibi rõ nẽ eẽq iurisdõ ordinaria ẽ fa uorabilis dele gata aũt stricta & extraor. sub dãt tñ q curia tz q pcess' ha bitus corã au ditore excõica to vz, irẽ fac q voluit Inno. in c. sup qõnz d of. dele. q si d legat' cõpetẽs assũmit sibi in cõpetentẽ, non vz pcessus, se cus in plurib' ordinariis item q voluit Ro. g. cxcvii. q sto mñ loquens d dlegato, nõ dz trahi ad ordi nariũ cui' iuris ditio est fauora bilior.
g ¶ Dignior autem an antez delegatus prin cipis sit digni or & maior or di. vide in pul chrum con. do. Andr. barba. siccu. in rubri. de offic. & pot. iud. deleger & vide etiã Bal. in. l. non recus parans circa fi. ff. de procu. & Canoni. in ca pitu. significan te, extra de ap pellatio. Fran cis.

l. i. in prin ff. ne qs eã q in ius voc. p no. p Inn. i. c. i. de of. dele. ¶ Et illud plz p. §. dice sa qñis Jo. fab in §. item aduersus insti. de a. c. tenent ide qd Bal. q: sm eũ est maior ordinario. d. c. so ne vel equiparaũ ordinario. l. a iudice C. de indic. ¶ Joan. de imo. in preallẽ. l. iudex post qñ circa. vi. col dixit illud quod ibi dicit Ang. tenera non reperit clare expssum, q: d. l. a iudice hec non dicit, licet enim ibi, & in multis locis habeamus mul ta esse specialiter concessa delegatis a principe. puta vt pos sint subdelegare suam sniam exequi, vt. d. l. a iudice. c. cum cau sam, de app. l. si. C. de indi. c. significasti, de offi. dele. tñ nõ re perit q possint iterũ cognoscere a iudice similiter iudicaue rum. ¶ Ideo dicit decisionẽ Ang. non esse sine scrupulo, non tamen de decisione Bal. mentionem facit Bal. in. c. in literis de off. dele. tenet saluã idẽ qd tenuit in. d. l. vt si pponis per il lam l. q se simpliciter, & indistin. loquit in delegato. ¶ Pro eius op. & gñr q sit maior, & firmior iurisdictio ordinarij, addu co primo tex. in auc. ad hec C. de indic. vbi ordinarius qñ vult sibi reseruare sniam, potest nihilominus cãm delegare, dũmõ cãm ter audiat. ¶ Sed delegatus vt ibi habet de iure ciuili, si vult sibi reseruare sententiam, non pt alteri cãm demandare, & ibi intelligitur de delegato principis, q: constat aliũ delega tũ non posse subdelegare. l. more ff. titulo. ij. & d. l. a iudice, ergo apparet q ordinarius firmiorẽ hz iurisdictionẽ, vt etiam ibi col ligit. Saly. bñ fateor q est dignior respectu psone delegantis. Et hac ratione potuit preponi rub. extra de offi. dele. & in cau sa sibi deleg. dicatur minor qz sit ordinarius in ipsa cã delega ta a principe, cum fuerit exempta a iurisdictione ordinaria, & ita intelligitur text. in. d. c. pasto. cum aliis alleg. & cum singulari limitatione quã ponit Abb. siccu. in. d. c. dilecti, lo vltimo, de appel. per fin. tex. in. l. si hominẽ ff. manda. s. nisi ex cã noviter
8 subona*, & non considerata a delegãte. ¶ Bene facit qd signã ter not. Bal. in. l. omnes populi in. v. col. de iu. & iur. & doc. in c. si. post Inn de transac. per illũ tex sed q delegatus princi pis in causa sibi delegata habeat maiorem, & firmiorem iurisdi ctionẽ qz habeat ordinarius in causis sue iurisdictionis, hoc nõ vr verum, immo est ꝯtrariũ dicendũ p predicta. ¶ Quod scdo cõprobo per tex. in. c. querenti, & qd ibi no. de offi. dele. vbi de legatus principis non põt vltra annũ suã sniam exequi, qd tem
7 pus non est ita restrictum, & limitatum in ordinario. ¶ † Ter tio probo per id quod habetur in §. si vero etiam qui iam iurẽt in auc. de exhi reis, vbi non violando tex. vr pbari q delega tus ẽt principis non possit re ipsa citari s. capiendo personã, qz uis ordinarius possit. l. cõsentaneũ C. quo & qñ iu. & hunc intel lectũ ad illum §. si vero. sequit expresse Cy. & Bal. in. d. l. con sentaneum, & Saly. & Ful. in. l. j. ff. tit. ij. e ibi dñi, q non sequit delegatus principis hz loco ordinarij, quo ad hoc vt delegare possit ergo in aliis dz hri pro ordinario. l. ius singulare, & l. qd vero. ff. de leg. hñ an delegatus principis re ipsa citare possit. ventiret plenius dõm in d. l. ij. & ad ibi dicenda qñtum ad hoc
8 me remitto. ¶ † Quarto p. l. ij C. de spon. vbi apparet, q dele gatus principis, ẽt si sit de personis illustribus mulctare nõ pt nisi vsqz ad solidos, & si sit de spectabilibus vel clarissimus po test vsqz ad tres, & tñ ordinarij iudices maiores, & grauiores mulctas imponere pñt. l. eos C. de mõ mulct. qñuis Anto. de bu. in. c. de causis de offi. dele. forsitan tunc immemor. d. l. ij. di xerit ꝯtrariũ l. iuncta d. l. eos, nã voluit ipse q delegatus princi
b pis possit eas graues mulctas imponere, quas ordinarius im ponere posset, q: delegatus principis vr esse de numero maxi morum iudicũ, vt inquit Spe. in tit. de iur om. iud. in ver. sunt & alii, p. d. c. studuisti, & c. si qñ, & c. pasto. de offi deleg. vñ me rito reprehendi vr per Jo. de imo. in. d. c. de causis ¶ Quin to p c. inter cetera, & c. si. de offic. ordi. & c. causam, de elec. iun cto c. si. de offic. deleg. & c. is cui, eo. titu. lib. vj. vbi delegatus
c principis non pt demandare* potestatẽ absoluendi excõicatos preiudicandi, conferendi, prouidendi ecclesijs de prelatis, & tamẽ ordinarius hec mandare potest. ¶ Sexto no. per glo. in. d. l. a diuo p o, in prin. in. j. glo. ma. de re iu. que vult, q: licet aliqua specialiter ꝯ ius commune sunt a iure permissa delegato prin cipis tñ nõ põt alia explicare, que prohibent aliis delegatis ni si specialiter reperiatur permissum delegato principis.

9 ¶ † Unde ex hoc infert gl. ibi delega ã principis nõ posse suã sniam exequi, sicut nec aliis delegatus põt per illam. l. a diuo pio, in prin. & l. properandum. §. sin autem reus C. de iu. & vr p bari in. d. §. si vero ẽt, & sequitur hoc Pe. & Cy. & Fulg. in. l. iubere, & Sy. in. d. l. a diuo pio lz Bart. & quidã alij in hoc te
d neant delegatũ principis posse suam sententiã exequi* ẽt de iu re ciui. per. l. si. C. de iu. q tñ vt mihi semper visum fuit non vi detur illã opi. pbare, cum loquatur tam in alio delegato, qz in delegato principis, & intelligendo illum prout facit ibi glos. in versi. mandata ille tex. nihil facit, vt etiam ibi dicit Ange.
10 ¶ † Septimo probatur per id quod tradit not. Jo. de imo. in l. ab exequutore, in prin. ff. de app. vbi voluit q licet ordinarius possit suam sententiam ambiguam interpretari, vt ibi tamen de legatus non põt, vt ibi p gl. & doc. intelligit ipse sub dubio ta men forte q procederet etiam in delegato principis, cum hoc non reperiatur ei permissum sicut ordinario, vt ibi per eũ. Hoc tñ vltimũ de interpretatione non pono pro constanti, q: p alias rationes separatas ab articulo nostro videret posse ostendi, q possit interpretari, sed q: sunt diuerse ab articu. nostro, ideo o mitto. ¶ Est verum q Raph. cu. in. d. l. ab exequutore sim pliciter vr tenere delegatũ principis posse interpretari, motus simpliciter q: est maior ordinario d. c. post, sed non est vrgens ratio, vt ex predictis apparet. ¶ Octauo probat, q: hãc opin. etiã tenet Jac. de bel. in auc. vt defuncti, seu funera. §. si. col. v. per illum tex. vnde sumit auc. ad hec C. de iud. ¶ Et pro hoc adducit, q: iniquum videtur q delegatus principis sit maior qz ordinarius, cuz iurisdõnẽ hẽat a principe. c. j. §. iudices, & §. ad hec de pa. iur. fir. Et dicit q dicitur hñ maior qñtum ad hoc, vt ordinarius non possit illi inhibere, sed solus delegans & p hoc ipse reprehendit gl. in. l. j. C. qui pro sua iurisditione que tenet q delegatus principis possit delegare causam meri imperij,
11 quam non potest delegare ordinarius. ¶ † Nono probatur, q: delegatus principis non potest delegare causam cum potesta te subdelegandi, vt est glo. reputata singula. in. c. super questio num §. porro, in ver. transfert totam, de offi. delega. nota. Spe cu. in ti. de iure delibe. §. ij. versic. sed nunquid subdelegatus, & Jo. an. in c. is cui, de offi. deleg in. vj. in nouel. & tñ ordinarius
e põt illam ptẽtem dare suo delegato* sm cõem opi. vt tenet gl. in. d. c. is cui, & Cy. & doc. cõiter in. l. a iudice C. de indi. & bar. & alij in. l. more ff. tit. ij. & ibi dicetur. ¶ Decimo probatur, q: de legatus principis postquam est recusatus non potest causaz per se alteri committere. c. iudex apostolicam, de offic. delegati. in vj. secus in ordinario. c. si quis contra, de foro compen. c. cum speciali, & ibi no. de appella. Et stat conclusio delegatum prin cipis non habere firmiorem, seu maiorem iurisditionẽ in causa sibi delegata, qz habeat ordinarius in aliis causis ordinarij, sed
f econtra.* Dignior autem* est cum fungatur vice delegantis,
g vt in. d. c. sane, & l. solent ff. tim. ij. ¶ Et quoniam auctor in rub. ostendit se tractaturum de offic. eius cui manda est iurisditio,
12 & sic de offic. delega. † videndum est quis sit iudex delegatus nam ad cognitionem eorum que specialiter tractaturi sumus circa officium iudi. delegati, est primo in genere videndũ, qs sit iudex delegatus, vt etiam seruat. J C. in. l. prima. ff. si cer. peta. & in. l. j. ff. de inst. & iur. & ff. de serui. rust. in. generali, vbi illũ tractatum in genere premittit, antequaz deueniat ad speciales tractatus seruitutum predialium, & idem in tit. de bo posses. Unde secundum Hostien. in summa de offi. deleg. in princip. Specu. in tit. j in prin. & Cano. in rubri. de offi. delega. & bal. in. l. & quia ff. tit. ij. Respon. potest est ille cui a principe vel ab ordinario principis seu ab alio qui demandare potest cã com mittitur vicegerens delegantis, & proprium nihil hñs, vt pro batur in. l. i. §. qui mandatam ff. eo. & in l. more ff. tit. ij. & in. d. l. a iudice, & in. c. cum causam, de app. Et ad tollendum omne du bium est subaudiendum, dũ dñi causa committitur vel etiã pn cipium cause, vel finis, quamuis tota cã non committatur. c. su per questionum. §. j. & §. veruz extra de offi. deleg. Sed q: isti in distinctione dicunt vices representans delegantis, seu gerẽs vnr isti sentire q vicegerens dicat delegatus, & sit idem q de legatus. Sed ꝯtrarium videtur pbari in. l. ij. in gl. C. de offi. eius
13 qui vi. alt. ge. † Et bar. ibi dixit differentiam eam inter delega tum, & vicegerentem q: delegatus est ille cui ipsemet iudex cõ mittit, sed vicegerens est ille cui superior committit in locum alterius, & ille hz iurisditionem ordinariam. d. l. ij. vbi patet q potest expedire ea que non sunt delegabilia. Tamẽ circa hoc aduertendum puto, q: cõtra hos videntur esse iura multa mul teqz auctoritates, nam contra Bar. in. d. l. ij. vr text. in. c. iste,

de offi.vic.& in.c.j.& si eo.ti.li.vj.xciij. dist. in. c.j.l.sciendum
§.ie.ff.de le.& iex.&in verum intellectum in.l.j.§ j.ff.quis & a q
ap.& gl.in.l.aliquando.ff.de offi.procon.Bar in.l.observare
eo.ti.& in l.j.ff.de tu.& cura.da.ab his,& idem Barto.in.l.si
14 filius.C.de leg. † Ubi querit an vicarius,vel vicegerens re
a ctoris gaudeat immunitate * eadem,qua gaudet ipse rector,& cō
cludit duas esse species vicegerentium. Quidam enim sunt cō
stituti ab ipsomet rectore in locum eius,& isti non gaudent im
munitate.d.l.si filius,& l.vicarius eo.tit. Quidam sunt consti
tuti ab ipsa universitate,que consuevit eligere rectorem,& in lo
cum mortui rectoris,vel absentis constituit vicarium,& iste gau
det immunitate.l.fi.C.ut dig.or servetur lib.xii.& de isto loqui
tur.l.ij.C.de offi.eius qui vi.al.ge.&m eum. Et cum Bar.hic
concordat Bald.in.d.l.aliquando.ff.de offi.procō.& d.car.
flo.in cle.j.in.vi.op.de offi vic.per illum tex.cum gl.in versi.
sa.erdotiis,ubi dixit,quod de cōsuetudine servatur q indistī.
vice rector gaudeat immunitate,sicut rector pro h,vide Bar.
in.d.l.si filius,ultra eum potest allegari optimus tex.in.l.pe.
in fi.C.de aqueduc.lib.xi.& xciij.dist.in.c.fi. Ecce ergo q vica
rius,& vicegerens potest dici,non solum ille qui a superiore cō
stituitur in locum alterius absentis,vel defuncti,sed etiam si cō
stituatur ab ipsomet constituente vicarium in loco ipsius cōsti
tuentis. Et plus est,quia utroque casu tales vicarij,seu vicege
15 rentes videntur ordinarij,† unde vicarius episcopi etiam con
b stitutus ab ipso episcopo dicitur ordinarius * c.ro.in princi.
& ibi glo.in ver.generaliter,de appel.in.vj.l.precipimus,in
princip.& ibi Bar.C.de appel.& c.sua,& ibi not.per Innocē.
de offi.vica.& glo.xxv.dist.in.c.perlectis,& in.c.ij.de offi vic.
in.vj.glo.& docto.in l.nec quicquam §.ubi decretum.ff.de offic.p
16 con.Hostien.& Jo.an.in.c.ij.ne prela. vices suas. ¶ † Sed
in hoc puto pro veritate considerandum,quod iura quandoque
appellant vicegerentem,seu vicarium illum qui a.l.habet locū
absentis,ut archidyaconum vicigerentem episcopi absentis,
vel impediti,& hoc est a lege,ut in.c.j.de offici archi. Quan
doque appellant vicarium,seu vicegerentem,illum qui ab aliq
superiore est assumptus in vicarium alterius absentis,vel mor
tui.l.ij.C.de offi.eius qui vi.alte.ge.l.j.§ a prefectis.ff.de leg.
iij.c.ad hec,de offi.vic.& istis duobus casibus sine dubio ha
bet ordinariam iurisdictionem.d.l.ij.de offic.eius qui vi.& d.
§.a prefectis,cum alijs. Alleg. ¶ Tertio modo,iura quan
doque appellant delegatum vicegerentem ipsius delegantis,quā
dis constituens usus fuerit verbo delego,vel simili.ut.d.c.sa
ne,quia isto casu large accipitur vicarius seu vicegerens,ut.d.
17 c.sane quia,& l.solem.ff.ti.ij. ¶ † Quarto modo,iura appellāt
vicarium,seu vicegerentem,illum qui absque eo q constituens
usus fuerit verbo delego,fuerit creatus vicarius.vel vicegerēs
& hec est omnis dubitatio,in qua sic puto concludendū. Aut
eligitur vicarius a principe in loco ipsius principis,puta in ur
be Ro.& iste non est delegatus,sed ordinarius,ita proprie loq
tur text.in.d.c.sua,& ibi no.docto. Nam princeps est qui da
re potest iurisditionem ordinariam.l.j.§.cum urbem.de offic.
prefec.urb.& plene in.l.more.ff.tit.secundo,& in.c.cum ab eccle
siarum prela. Si autem inferior a principe constituat in locum
suum vicarium,vel vicegerentem,tunc due videntur mihi dif
ferentie inter ius canonicum,& civile. Quia de iure cano.vica
rio episcopi videmus a.l.tributam esse iurisditionem ordina
riam d.c.ro.& no.in.d.capitu.perlectis,& in.d.c.ij.de offi.vic.
in.vj.& in.d.c.ij.de constitu.& no.doc.in.d.ca.ij.ne prela.vi
ces suas,est enim unum & idem tribunal. Sed de iure civi.ta
lis vica.non habet ordinariam quia inferior eum constituens sibi
eam dare non potest.d.l.more,nec reperitur q lex ei det,ut in
§.prohibemus in auten.de col.l.solem in princi.l.legati,de
offi.procon.sed de iure can.lex ei tribuit ordinariam,ut dixi.
Et sic isto intelligere oportet Bald in.l.aliquando,de offi.pro
con.inquantum dixit,q nedum vicarius,sive suscepens locum
ordinarij decedentis habet ordinariam.d.l.ij.de offi.eius.qui
Sed etiam in locum no deficientis,dummodo sedeat in eo.tri
bunali.c.ij.de consue.in.vj. Et ad predicta et vidēda sunt no.
per.Bar.in.d.l.j.l.quibus,de lega.iij. Et ubi dixi vicarium
vel vicegerentem episcopi esse ordinarium,illud est verū,ubi
est vicarius gñalis,secus si i certa pte diocesis ad certos act
ūs constitutus cum non sit proprie unū,& idem tribunal cum
episcopo. Hoc est q voluit gl.reputata not.in cle.ij.in glo.ou
tepe.de rescrip.& Bar.in.l.j.§.fina.ff.quis & a quo ap.& bal.
in rub.extra de offi.deleg.in.x.col.& Ang.in.l.precipimus.
C.de app.& satis pbatur in preallegatis c.ro.in prin.& in.d.cle.ij.

18 cum simi.† Alia est differentia inter ius canonicum,& ius ci
vile,quia licet episcopus possit facere vicarium,ut dixi per.d.
c.ij.& fi.& c.ut off.& c fi.de here.in.vj. Tamen magistratus
ab imperatore creati non possunt regulariter sibi cōstituere vi
carios §.nulla,in auten.de defenso.civita & in auct.de man.
prin.§.eos,& in aucten.ut iu.sine quoquo suffra.§.nulli quoque &
in aucten.ij.ut nulli iu.in prin. Sed contra hoc facit tex.in.l.a
procon.C.de appel.ubi perfectus pretorio habet vicarium iu
dicem ordinarium. Ray.in.l.i.C.de offi vica ubi similiter tex.
loquitur de offi.vica.refert q dum bononie stud ium interdictū
esset,domini bononiēn.dixerūt eū debere transferre cathedrā
suam ad legendum in castrum sancti Petri,& quod sibi ex ci
vitate pisarum fuit de hac questione requisitus.s.an potestas
pisarum possit sibi eligere vicarium,& an sententia lata per eū
valoerit dicit ipse videbatur quod non,per.§ nulla in aucten
tica de defensio civita. ¶ Tamen dicit ipse quod ille tex.loq
tur in defensore civitatis,qui non habet merum imperium.l.
defensores.C.de defen.civita.& in aucten.eo.tit.§ audient,&
in §.iusiurandum. Sed cum hodie ipse civitates prescripse
c rint * merum imperium ut dicit gl.in.d.§.nulla & civitates ho
die regantur ad instar provincie.ut inquit glo.in.l.fina.C.de
prescrip.longi tempo.videntur quod potestates hodie possint
sibi eligere vicarios,quia habent merum imperium,non repe
rio bene declaratum. Tamen Ray videtur dicere cōtra tex.
in aucten.ut nulli iu.in principio,quia proprie loquitur in prefe
cto pretorio. Quinimmo omnes dñi,quod isti rectores nō pos
sunt sibi eligere vicarios,nisi in casu impedimenti,ideo puto,
quod in.d.l.a proconsulibus,loquatur de vicario electo a prin
cipe,ut videtur declarare tex.in.l.j.§ a prefectis,de legat.iij.
¶ Unde docto.omnes dñi,quod potestates,non possunt si
bi eligere vicarios,& si faciunt,faciunt ex consuetudine,non de
iure,secundum Bart.& Bald in.d.l.observare,& in.d.l ali
quando. Vel oportet dicere,quod hoc solum reperitur con
cessum specialiter prefectis pretorio,ad eorum eminentem di
gnitatem,si unum & idem tribunal servant. Sed ubi vellent vi
carios transmittere ad loca sue administrationi tradita,nō pos
19 sunt,ut in aucten.ut nulli iu.in princip.† Circa.h.d.notabile
verbum Bald in.d.l.aliquando,q de iure civi.presides,vel
iudices ordinarij non possunt constituere vicarios,ut eos mit
tant per provinciam,vel loca ei subdita,sed habere vicariū p
quem non seorsum a se,sed in presentia ipsorum ordinat eorum
committentium expediantur cause,hoc fieri potest,ut.l.si p
curatori absentis.ff.de ver.obliga.ubi licet alteri per alterum
stipulari nemo possit.l.stipulatio ista.§ alteri eod.tit.& l.j.C.
per quas perso.nob.acqui.tamē fallit si est presens ille cui sti
pulamur,& faciunt no.per.glo.in.l.sicut.i.ff.de arbi.dum alie.
dicit datis tribus iudicibus,satis est quod unus ferat senten
20 tiam presentibus alijs. ¶ † Posset dictum Bald.confirmari
per id quod voluit Pet.& Cyn.in.l.ij.C.de senten.ex peri.
reci.ubi dixit,quod licet sententia per alium ferri non possit.
ut ibi,tamen si iudex dixit scribe,sive legas sententiam meo
nomine,valebit sententia,absque alijs quia sicut per procuratorē
suum dominus presens potest stipulari,& sibi acquirere,ita p
ministrum suum debet iudex posse sententiare,& ita tenet bal.
in.l.j.C.de sen.ex peri.reci.facit qd non Jac.bu.& Bar.in.l.
hac consultissima per illum text.C.qui testa.face.pos.& bald.
in.l.iubemus per illum tex.C.de test. Sed tamen his non ob
stantibus,puto illam decisionē bal.in.d l.aliqū,non posse ita
simpliciter procedere,& sic licet in pñtia magistratus vicarius ferat
sniam,non valebit,nisi magistratus sit illustris,quia alius p alium
nō pōt ferre sniam.s.magistratus q non est illustris,aut super
illustris.d.l.ij.& c.pe.de re iu.l.vj.alias nō eēt dña inter eos
magistratus,q essent illustres,& eos q essent inferiores ab il
lustribus,cōtra iura prealle.vñ.Guil.de cu.in.l.fin.C.de sen.ex
peri.reci.& ray.& sal.j.l.ij.rephendunt opi.Pet.& Cyn.& lz
ipse non dicat,Guil.d cu.an eū in.l.si.C.de sen.ex pi.reci.& ēt
Ray.in.d.l.ij.tenent cōtra Pe.et Cy.p.l.ij.C.d asses.& ita ēt tz
bal.& Sali.in.d.l.hac cōsultissima,& rñdet ad d.l.si pcuratoris
pñtia,q i snia est specialiter inducta,q nō possit per aliū expe
21 diri * . ¶ † Nec ob.id qd no.gl.in.l.sicut.ff.de arbi.ubi gl.
d voluit,q si tres sint arb.& unus pñtibus alijs pnunciet,vale
e bit snia quia rñdeo,primo q illa glo.cōiter reprehendit * in iudi
cibus,pūt vere loquit in arbitris. Cano,eā reprehendunt,quia
ē cōtra tex.in.c.pe.de re iu.in.vj.ibi pñtibus,& mandantibus,&
ibi gl.p.d.l.sicuti,& p.l.cū magistratus,& ibi glo.C.qñ pro.et
quia alias sequeret,q unus posset dari iudex,cōtra.l.pretor.ff.de iu.

a ¶ Immunitate eadem. de h vide p host. in prin. summe sue,& tex. in.c. pcipimus. lx. iij.dis.p lu. ro. fin.su.so.x.

b ¶ Ordinari' dic q tñ nō pt facere alium or dinarium, ut nota. hosti.in c.clericos de offi.vic. de q vide plenius p do.de ro.deci. ccc'x viij. in novis de offic. cav.

* ¶ Vide p Phil.frā.in c.clericos,de off.vica.& ale. in.l.more in fi ne.ff.de iurisdi. om.iudi.& ita ut p Jac.goch. in.c.ius de offic.vica.& bal. in margarita i versi.vicarius & in.l.aliquan do.ff.de offi p con & leg. T.

c ¶ Prescripserint. De h vide eius consil.j v.lib do. Cardi.de loco compe.ubi q rit,an consuetudine queratur merum imperium,sicut p.l.

d ¶ Expediri dicit.d.De. cap.post Ge. in.d.c.pe.qd si consuetudo sit in cōtrariū q illa prevalet cū possit istas solennitates tol lere,iuxta not. per arch.v.q. j.statuimus,et dicit intellige re dicta bal in d.l.hac consul tissima.

e ¶ Reprehenditur. vide per Arch. & d.Benedi. cap.

& no. bar. in l. item si vnus. §. item si pretor, & in l. pomp. & ibi Ang. & Mod ff. de re iud. & Ba. bn. in l. si in tres. ff. de arbi. & Bal. i. d. l. sicut, & doc. cano. in c. vno delegatorũ de offi. dle.

22 ¶ † Preterea, fo itu q̃ qñ sunt plures iudices hñtes iurisdi tionẽ in eadẽ cã nunqd vnus eorũ possit mãdato aliorũ pñtiũ iudicare, dic q̃ non. d. c. ab vno, secus est, qñ ille q pro alio iu dicat, de mãdato illius iudicat, a q̃ hz iurisditionẽ in cã. d. c. fi. fm Jo. an. in. d. c. cũ ab vno, vbi dicit q̃ p assessorẽ nõ põt qs ferre sniaz, p. d. §. illud in auc. vt defun. seu in. col. v. l. ij. C. d ol. asses. & sic cõcludo, q̃ dcm bal. nõ possit pcedẽ, nisi in illustrib⁹

23 & supillustribus. † Utilites aũt hmõ inuestigatõis ẽ maxima pp nõnullas dñas inter delegatũ, & ordinariũ existẽs, ma xime, q̃ r[?]ariter dlegati ñ pñt subdelegare, q̃ i ordinarij õ ẽ se cus, vt l. j. §. fi. & i. l. fi. hui⁹ tit. & i. l. more. §. ti. ij. & ad cognoscen dũ q̃ si delegãt in casibus ipsis ꝯcessis, ad quẽ appellãdũ sit.

SVMMARIVM

1 Delegari non pñt causę meri uel mixti imperii nisi ex causa ab sentię necessarię, causæ uerò quæ de simplici iurisdictiõe sunt à quolibet ordinario delegari possunt.
2 Iurisditio in genere sumpta, triplicem speciem causarum cõprę hendit, scilicet meri imperii, ac simplicis seu inferioris iurisdi tionis.
3 Iurisditio omnis in gñe, & in specie, à pricipio erat in populo ro mano, & postea fuit in imperatorẽ translata.
4 Magistratus maiores qui dicant, & qui minores, dicitur hic.
4 Delegari non possunt causæ meri uel mixti imperii, secundum communem opinio.
6 Industria personę pręsumitur electa propter grauitatẽ, & excel lentiam negocii.

¶ Ex plenis[a] pet dñm pbli. fran. i. d. c. pe. de regn. inr. lib. j. qui facit pulchram di stin. Thom.

7 Delegari quæ non pñt specialiter non possunt etiam gñaliter.
8 Delegatus an cẽseatur ille, cui delegatur causa à lege, an uerò ordinarius.
9 Arg à contrario sensu uerborũ legis ualet, idem in uerbis con trahentium, idem in rescriptis, quod fallit ut infra.
10 Arg. a contrario sensu uerborum testatoris non ualet qñ resul tat turpis, uel reprobata dispositio.
11 Arg. a contrario sensu uerborum negatiuè prolatorum non p cedit, quia tunc resultaret affirmatio.
12 Dictio nisi prolata post orationẽ negatiuã inducit positionẽ ut si dico nolo accipere aliquam in uxorem nisi te.
13 Pretor urbis romę & pręfectus habet merũ imperiũ.
14 Dictio spãliter iportat duo quorũ unũ tñ non sufficit.
15 Dictio spãliter exponit .i. expresse, & qd significet dr hic.
16 Cõstitutio nouiter facta an trahat ad pñtia, pterita, & futura.
17 Dignitatum quatuor sunt ordines, ut hic.
18 Ordines magistratuum sunt quinq; ut infra.
19 Rex est sub gradu illustrium, & æquiparatur pręfecto pretorio & à sua sententia non potest apellari.
20 Illustrium appellatione, an ueniant cardinales episco. duces, & comites, & doctores.
21 Capitaneus æquiparatur comiti.
22 Consul romanus est superillustris. & habet tantum uoluntariã iurisditionem.
23 Consul an habeat merum & mixtum imperium in omnes.
24 Delegari quo cognoscat aliquid posse, uel non posse.
25 Delegari põt cãę quæ ul á, aut modicã cãę cognitionẽ reqrunt.
26 Delegari an possint cãę, quę cõpetũt maioribus magistratibus eo quia sunt de maioribus, & nõ cõpetunt minimis.
27 Misio in possessionem competit maioribus magistratibus tan tum, & potest delegari.
28 Delegari nõ pñt cã, quę cõmissa ẽ pręsidibus, & pcõsulibus, pnũ ciatũ & cã decreti interponendi super alienatiõe rerũ minorũ
29 Tutor põt dari à pręside, & magistratibus municipalibus.
30 Delegari põt missio in possessionẽ pcedẽs ex primo decreto.
31 Delegatus principis cui causa committur, non potest exequi sen tentiã de mittendo in possesionem.
32 Causę meri imperii, uel mixti, an cõpetant ex edictu pretoris, an uerò ex lege uel senatusconsul uel constitutione principum.
33 Delegari pñt causę meri imperii, & mixti, propter impedimen tum publicarum functionum, seu occupationum.
34 Magistratus municipalis habet iurisditionem iure suo ante ius sum pręsidis
35 Delegari pt datio tutoris ẽt priuato sicut põt delegari cognitio suspecti tutoris, ubi hoc exigit fauor pupilli.
36 Tutoris datio cõpetit iure magistratus & iõ põt ẽt priuato de legari, si substantia pupilli est infra quingentos aureos.
37 Delegare causas gñaliter põt pręses, uel iudex ordinarius.
38 Arg. à cõtrario sensu sumit ẽt in legibus ẽt cõdõnaliter loquẽ tibus, fallit priũ nisi resultaret intellectus contra alias leges.
39 Arg a contrario sensu uerborum legis cessat, ubi in lege esset dictio præsertim, uel etiam, uel maximè, uel quáuis, aut simi les dictiones implicatiuę.
40 Arg à contrario sensu uerborum narratiuorum legis, nõ ualet quando non potest sumi.
41 Arg a contrario sensu uerborum modalium legis, uel etiã alte rius dispositionis non ualet.
42 Argu. a contrario sensu uerborum legis causæ impulsiuæ, & non finalis. non ualet.
43 Argu. a contrario sensu an habeat locum in statutis, & contra ctibus.
44 Arg a contrario sensu procedit in statutis, ubi statutũ nihil ope raretur nisi tale arg. sumeretur.
45 Arg. a contrario sensu habet locum in statutis, si statutũ dispo uit in casu non prouiso a iure communi.
46 Argu. a contrario sensu non habet locum in statutis si statuto cautum esset, q̃ statuta non recipiant extraneum, uel subau ditum intellectum.
47 Arg. a contrario sensu non habet locũ in statutis, si statuto cau tum esset, q̃ statuta debeant ad literam seruari.
48 Arg. a cõtario sensu an habeat locum in statutis, ubi per appo sitionem casus expressi in statuto includitur fauor in tacito a contrario sensu subintellecto, uel odium, aut nec fauor, nec odium.
49 Delegari potest causa meri imperii, etiam quo ad diffinitionem propter absentiam præsidis, excepta causa ultimi supplicii, & abscisionis membri.
50 Excitatio, & exercitio exponitur, .i. cognitiu.
51 Cognitionis appellatione uenit diffinitio, quia qui põt cognos cere, potest etiam diffinire.
52 Delegari an posit diffinitio ultimi supplicii propter absentiã præsidis.
53 Locum tenens, seu substitutus a superiore in locũ præsidis de functi, uel absentis, an posit cognoscere & diffinire etiam in causis sanguinis, seu ultimi supplicii.
54 Locumtenens substitutus per ordinarium potest cognoscere de causis infra tempus infra q̃ delegans componit sarcinulas pro se absentando.
55 Locumtenentẽ possunt constituere iudices ordinarii, ac nota rii, & cæteri officiales pp eorum impedimentum, & statur as sertioni eorum de suo impedimento.
56 Delegari an posit causa meri imperii pp infirmitatem delegan tis, aut quando habet proficisci extra patriam.
57 Locumtenentem possunt constituere officiales pp eorũ infir mitatem, uel ex alia causa necessitatis.
58 Delegari an posit causa meri imperii pp infirmitatem.
59 Extensio fit etiam in exorbitantibus ex idẽtitate rationis, ubi uersatur publica utilitas.
60 Delegari potest causa meri imperii pp absentiam, nõ autem p pter impedimenta publicarum occupationum.
61 Impedimentum infirmitatis, uel occupationis rerum publica rum an æquiparetur absenti causa reipublicæ.
62 Delegari an posit merum imperium, per modum transferen dæ iurisditionis.
63 Delegari an posit causa ultimi supplicii, etiam quo ad diffini tionem.
64 Delegari an posit causa meri imperii propter publicas occu pationes.
65 Cessante causa cessare debet effectus.
66 Furari an sit licitum pro uictu, tempore necessitatis.
67 Castigatio modica corporis, quando loco pœnæ delicti infert, est meri imperii.
68 Exceptio debet esse de regula.
69 Mandatum procuratoris, & mandatum delegatorum iurisdi tionis æquiparatur.
70 Procurator habens generale mandatũ ad causas non potest tra ctare causas criminales.
71 Delegatio gñalis facta alicui nõ cõprehendit id quod est alicui reseruatum specialiter in signum prærogatiuæ & priuilegii
72 Excommunicatio est meri imperii & tñ trãsit in delegatũ absq; speciali commisione.

73 Delegatio

73 Delegatio generalis an comprehendat id, quod est meri, & mixti imperii.
74 Delegatio generalis an comprehendat ea quæ sunt reseruata principi.
75 Delegari an posfit potestas meri imperii, circa confiscationem omnium bonorum.
76 Delegari an possint ea quæ transeunt sub uniuersitate, uel generalitate.
77 Ius patronatus ecclesię non potest per se uendi, potest tamē cū uenditione uniuersali uendi.
78 Genus quo ad genus idem operatur, quod species quo ad speciem.
79 Delegatus principis causam meri imperii sibi delegatam, quæ sui natura erat indelegabilis, an subdelegare posfit.
80 Surrogatum sapit naturam illius in cuius locum surrogatur.
81 Delegatus, cui princeps commisit, ꝙ deberet per se personaliter causam expedire uel inquirere, aut aliquid facere, per quod uideatur electa industria personę, non potest etiam de cōsensu partium alteri subdelegare.
82 Subdelegatus à delegato principis non est eius naturę, & qualitatis priuilegiatę, sicut esset delegatus principis.
83 Subdelegatus à delegato principis non plus potest in exequendo sententiam, quàm posfit delegatus ab ordinario.
84 Transmissio potest fieri de his quæ de sui natura non sunt trāsmissibilia, in casu de quo hic.
85 Delegatus à principe nō est maior iudice ordinario, nisi in causa sibi delegata.
86 Delegari possunt etiam aliquæ causæ meri, & mixti imperii.
87 Delegatus principis, an & quando, & cui posfit subdelegare.
88 Alienare prohibitus extra familiam, an & quando posfit alienare.
89 Hæredis appellatione intelligitur de primo.
90 Surrogatum non semper sapit naturam eius in cuius loco surrogatur, ut hic.
91 Delegari possunt causæ meri imperii de iure canonico, & quæ sit ratio dicitur hic.
92 Delegatus principis non pōt subdelegare, qñ princeps delegando dixit, talis expediat, & non alius.
93 Delegatus principis non potest subdelegare causam restitutionis in integrum.

a q **Uecunqȝ.** †Hoc imēdit. Cause que in priuilegiū superioritatis maioribus magistratibus concesse sunt, eo qz ipsi de maioribus sunt, prout sunt cause meri, vel mixti imperij, delegari nō possunt per eos, nisi ex causa absentie necessarie. Cause vero que de simplici iurisdictione sunt a quolibet ordinario delegari possunt, quia ei in priuilegium ratione maioritatis magistratus non competunt, cum generaliter cuilibet magistratui etiam minimo competant, propterea iure magistratus competere dicuntur hoc dicit vsqȝ ad. §. qui mandatā.
2 Et diuide vt hic per Barto. & alios. ¶ Et ad euidentiam premitte, quod iurisdictio in genere sumpta triplicem speciem causarum comprehendit, scilicet meri imperij, mixti, ac simplicis seu inferioris iurisdictionis, vt in auctenti. de defen. ciuita. §. iusiurandum, alias est. §. nulla, cum gloss. in versiculo iurisdictione. Et satis colligitur ex. l. nostra, in princip. & in. §. finali & in. l. ij. infra eodem, & fere per totum hunc titulum. Que autem sunt cause meri imperij, & que mixti, & que simplicis iurisdictionis, & quot sunt gradus cuiuslibet speciei iurisdictionis predicte, traduntur per legistas, & presertim per Bartol. in. l. imperium. ff. titulo secundo, & in. l. iiij. §. primo. ff. de damno infecto, & in. l. placet. C. de peda. iu. & per Canoni. in. ca. quod sedes, alias in ca. sedes, de offici. ordina. & per Specu. & Joan. and. in additio. in titu. de iurisdictio. omnium iudicum presertim in versicu. quid de relegatione, & per O. dra. in consil. x. incipiē. vendituin est castrum, & Bald. in. l. fin. ff. de offici. prefec. vigil. Et in dictis locis etiam tangitur, quando possit delegari, & quando non, & per Bald. etiam in rubrica extra de offici. delega. et licet predicti docto. circa predicta varie loquantur, tamen magis communis, & magis sustentabilis videtur doct.
3 Bartol. ¶ †Secundo premitto, quod omnis iurisdictio in genere, & in specie a princip. erat in populo roma. & postea fuit in imperatorem translata. l. prima. ff. de constitu. princip. l. prima. ff. de offici. prefec. preto. l. prima. §. cum enim lege. C. de vete. iu. enu. ¶ Uerum quia per populum roma. aut principem

a ¶ Imperium aduerte dum do. Jas. hic dicit ꝙ est de reseruatis principi creare tabelliones, quia Oldr. consilio. lxxv. dicit, ꝙ quilibet ordinarius pōt creare notarios qz notariatus est dignitas.
b ¶ Electa est q̄ censet per eius discretionem, de qua plurimū cōfidimus, de qua ꝑ Lud. ro. cōsi. cccxxx. ꝑ eam, de qua in. c. is cui, de offi. dele. in. vj. & vide fin. hol. in

difficile erat exercere iurisdictionez in omnibus locis, & in omnes personas, propter maximas publicas occupationes. xciij dist. incrio. valde. c. man. de presump. l. precipimus, & l. iubemus. C. de appel. Communicauerunt iurisdictionem cum alijs s. magistratibus ordinarijs, quos creauerunt, & per leges, et senatuscon. iurisdi. eis tribuendo diuiserunt, & eorum que communicauerunt, nonnulla tribuerunt maioribus, propter eorum maioritatem, et sic in priuilegium maioritatis, vt sunt cause meri & mixti imperij, que non competunt iure magistratus, & sic non competunt omnibus magistratibus. l. ea que. §. magistratus. l. ad municip. l. defensores nihil, & l. defensores ciuitatum la. ij. C. de defen. ciuita. in. d. §. nulla. ¶ †Quedam vero com-
4 municauerunt cum omnibus magistratibus, quantumcunqȝ minimis, vt illa q̄ sunt de tertia specie iurisdictionis. s. simplicis & qui sint dicti maiores magistratus, & qui minores traditur in
5 hac. l. i. in princ. per gl. in ver. tribuuntur. ¶ †Quedam vero princeps sibi reseruauit, & nulli communicauit, per viam concessionis iurisdi. seu potestatis ordinarie, & que ista sint, tradit per glo. & doc. in. c. quod, de offi. deleg & in. c. sicut venire. de exceis. prela. per Bal. in. l. rescriptas. C. de preci. impe. offer. & in. l. j. C. de iu. au. annulo & in. c. que sint regal. in vsib. feu. & ꝑ Mode. in c. j. in prin. episcopū vel abba. & in. c. j. in princi.
6 in. ij. qz dicas nunc, in vsib. feu. & ꝑ Lud. Ro. in. d. l. imperium.
6 ¶ †Ho. j. fm magis cōem intellectū causas meri, vel mixti imperij, delegari non posse, & huius ratio est secundum Guil. de cu. & Ray. hic, qz videtur electa ꝑsone industria, ex magnitudine, n dignitatis, & pōderis rei presumitur electa industria persone arg. l. i. ff. de offi. prefec. preto. in epistola inter claras in fi. alias incipi liquet. C. de sum. tri. & fi. catholi. & vbi indu-
b stria electa est, [a] non potest actus per alium explicari. l. inter artifices ff. de sol. l. j. §. de his, cū gl. in verbo. alterius. ff. de sepa. c. si ꝑ debilitate, in. c. fi. de offi. dele. & hanc. rōnez ēt sensit Bar. hic, in ver. quero dicitur ꝙ mādāto &c. & Ful. hic & Cy. in. l. vnica in quarta questione. C. qui ꝑ sua iurisdictio & Bal. in. l. nec quicquam §. vbi decretum, in. iiij. col. ff. de offi. procō. & etiam Jo and. in addi. Specu. in tit. de iudi. dele. §. fin. super versicul. item quod est delegatum, vbi dixit hanc rationem nō militare de iure canonici. secundum quod magis communiter
c concluditur etiam causas meri imperi posse delegari, & vt nota. per glos. & docto. in dicto capitulo quod sedes, & in clemen. j vbi per glos. de offi. delega. & per doc. in. capi. secundo de offic. vicarij. libro sexto, & Barto. in dicto. §. vbi decretum, cum concordan. de quibus in locis. ā allega. Fallit tamē in his que essent de reseruatis princip. quia in illis etiam de iure canoni. propter grauitatem, & excellentiam negocij presumitur electa industria persone, & ideo delegatus principis non posset talia subdelegare, etiam de iure canonico vt nota. concludunt Anto. de butrio, & Joan. de Jmol. in dicto capitulo, alias in capitulo quod sedes, & Bald in. l. gesta in prima colum. C. de re iudicata. & Bald. in rubri. de offici. delega. in. viij. col. & in. c. quoniam, iulij. in fi. eodez titu. per ea que habentur in. c. fina. de offic. deleg. Et ideo cōcludunt comites palatinos habētes

c. fi. de of. dle.
c ¶ Delegari aduerte, quia ȝ istā opi. Con. ꝺ qua semp dubitaui ꝑꝑ rōnē assignataȝ ꝺ ꝑ Cy. & Gui. de cu. & aliosꝙ ꝺ iure ca. vbi est electa idustria ꝑsone nō pōt cā delegari. c. fi. ex de off. dele. & ħ nō soliū vbi expresse ē electa industria ꝑsone, sed ēt vbi ꝑsumit electa, tex. ē l. d. c. is cui hū facit ꝙ volūt. d. an. & imo. in. d. c. ꝙ sedes vbi reseruata ꝑncipi ꝑꝑ grauitatem & excellentiam negocij nō possit delegari qz ꝑsumit electa industria ꝑsone, sup ħ qz nō video bonū rñ sus nisi redeamus ad. d. c. is cui, ex mente & vbis pano. in d. c. fi. dicēris ꝙ text. in. d. c. is cui nō loquitur vbi mādat aliqd iurisdōnale, sed merū factū seu mdū ministerium, & aduerte tu ad rōnē cōem allegatā ħ qrecā meri & mixti iperij ñ dlegāt qzȝ iacē nā quādo aliqd ē idelegabile sub ista cōsideratione,

ne, qz electa est industria ꝑsone, si illud respiciat vtilitatē partiū potest ā partibus consentientibus potest delegari. capi. fi. de offi. delega. modo causa mixti respicit priuatam vtilitatem, ergo deberet posse delegari de partium consensu, sed istud est falsum vt gl. no. quā ibi oēs ponderant, maxi. Salt. in. l. i. C. de ped. iu. ergo sequit ꝙ dicere cāe mixti imperij non sint indelegabiles, qz sit electa industria persone maioris magistratus, qz in ea concurrit etiam vtraqȝ rō hic posita, si non expresse saltim tacite, posset eiusd. c. fi. dici ꝙ ille tex. dū loquitur de consensu partium procedit de iure cano. fm ꝙ facultas delegādi hȝ latiores hēnas, vt dīt doc. vel ꝙ cā ibi erat semel delegata, quo casu efficit magis delegabilis, argu. l. si pr. §. quādecim. ff. de leg. iij. & cogita, qz posset assignari alia rō, qz ordinaria iurisdictio est fauorabilior delegata glo. singu. in. c. j. de rescri. in. vj. & est dignior, & nobilior, vt probat And. siccu. in rubr. extra eo. sed absurdū videretur, ꝙ merum & mixtum imperiū esset denegatum magistratibus municipalibus, qui sunt ordinarij, & illud posset explicari per delegatos qui dicuntur viles, & pedanei iudices, vt in rubric. & ibi gloss. C. de peda. iudi. l. iij. §. si quis ad pedaneum cum glo. ff. ne quis eum qui in ius voca. vi. exi. tamen de hoc latius per do. de ro. decisio. sua deci. ccccxvj. de prescrip. in nouis decisio. incipien. lite pendente.

a ❡ Ad abolendam. Adde qđ not. Do. de ro. in quadam deci. parua, de offi. dele. in antiquis incipien. c. sede vacante.

b ❡ Contrahentiũ. An arg. a ꝯrio sensu in ꝯctibus in rescriptis in vltimis volunta tibus, et sententijs ꝓcedat, vide per Lu. ro. cõsi. ccccxlx. a quo. d. Jas. hic multa congessit alia Fede. vide in apostillis meis ad Bar. hic.

prorem a principe legitimãdi spurios, non posse ẽt de iure ca. subdelegare, cum illud sit de reseruatis principi, vt legi. et no. in. §. fi. in auc. qui. mod. nat. effi. sui et in. c. per venerabilem q fi. sint legi. factum que dicentur ꝭ. post gl. dum tangeť post scri bentes hic an causa meri imperij delegata per principem posset per huiuscemodi delegatum subdelegari, et hoc bene no. nã Fulg. de hoc dubitauit in. l. j. cũ seq. ꝭ. de offic. ꝓcon. et nihil in terminis allegauit et cogitandũ reliquit, et pro hoc ẽt bene facit qđ no. Bar. in. l. more ꝭ. it ij. post medium, dum alleg. c. fi. de offi. de offi. dele. ❡ † Scđo no. ea que spẽaliter mandari nõ psit, nec ẽt per generalem demandationẽ mandari possit, vt ꝭ et ꝭ. eo. l. §. qui mandatã, et. ij. cũ gl. j. et pe. ꝭ. e. An aũt eꝯ si spẽali ter delegari posset cã meri imperij, veniat in gñali delegatio

a ne causarũ dicam ꝭ. super gl. in versi. non aliter. ❡ † Tertio no no. ex tex. ibi delegatam, ꝙ vbi a lege delegatur causa alicui, ille non censetur delegatus, sed ordinarius, si. n. censereť dele gatus, frustra, hic dubitareť, an ipse posset alteri demandare illã cãm meri imperij, cum delegatus nõ possit subdelegare. l. fi. ꝭ. eo. et. l. more ꝭ. ti. n. ij. et hoc porať sentire bar. hic dum expo nit delegatã i. concessam. ❡ Ita etiam glos. intelligit in. l. et qua, in gl. iij. ꝭ. ti. ij. tamen dici posset p illũ tex. nõ improprian do licet ã, ꝙ imo censetur delegatus, qñ lex hoc exprimit. c. ad

a abolendam, *in fi. et ibi hoc no. Jo. an. de here. c. irrefragabili. §. ceterũ, et ibi etiam docto. de offi. ordi. l. j. et ibi no. docto. ma xi. Jo. de Jmo. et alij Mod. iuncta. l. iiij. §. j. ꝭ. de dam. infect. et Joan. an. in. c. j. de mai. et obe. lib. vj. in nouel. et colligiť ex no. p gl. iuncto tex. in cle. i. in ver. sua in fi. de sup. negl. prela. et ibi no. do. Cardi. flo. in. v. op. et no. Bart. in. l. iiij. §. j. ff. de dam. infec. et Bal. in. l. et q. ꝭ. ti. ij. licet Ange. ibi ꝯ, et non bñ. Et ta lis delegatus a. l. censeť delegatus a prin. c. ab arbitris, de offi. delegat. lib. vj. et no. Jo. an. in. d. c. ad abolẽdã, et bal. in. d. l. iiij. §. j. de dã. infe. facit. l. apertissimi, ad fi. C. de iu. Limitat tñ hoc signãter bar. nisi talis esset delegatus a lege pretoria, non a lege ciuili, qꝛ non cẽsereť delegatꝰ principis, et iõ subdelegare non posset, p no. in. d. §. j. iuncta. l. j. e. ti. sed vbi esset delega tus a. l. ciuili, posset subdelegare, sicut delegatꝰ principis, qui diciť lex animata, vt in auc. de consuetu § fi. ❡ Vñ rõ quare in casu huius. l. hic delegatus a lege ciuili non possit alteri de mandare, non põt esse alia, nisi qꝛ ista cã delegata a lege erat causa meri imperij. et ex hoc apparet hic probari, ꝙ delegatꝰ a lege ciuili, et pari ratione delegatꝰ principis non potest cau sam meri imperij sibi delegatam alteri demandare. et ad hoc non consonit induci iste tex. et istam opinionem velut verum

c ❡ Bal. in. l. apđ antiquos adđ tu ad hoc articulũ qñ i ꝯ ctibus hẽat locũ argm̃ a ꝯrio sensu eũdẽ ale. ꝯsi. lxix. incip. visa facti narratione in fi. cuꝫ ꝯsi. ccxvj. inci. aduersis, co. v. l. ij. vo. et ple niꝰ p eundeꝫ in ꝯsi. v. in. iiij. vol. Et adđ ꝙ iõ i ꝯctio sumiť arg. a ꝯrio sensu vt iducať ex eo alteratio actus sup quo ꝯ ctus licet ponit, itã bal. pulchre in. l. volũtas. C. de fideicõ. Fran. cur.

d ❡ ff. de ꝯdi. ob cau. adđ tu ꝙ eandeꝫ limitatio. posuit bal. i. l. iiij. ad fi. C. de insti. et sub. stl. p qua ẽ bo na gl. in ver. vť in fi. in. l. cũ p̃ tor, i p̃n. ꝭ. de iu di. et fuit de mẽ te bar. ꝭ. in suo vlti. no. et bñ facit qꝛ arg. et pa ritate rõnis ẽ potẽtius argumento a ꝯrio sensu, ita Jmo. i. l. si vero. §. de viro. ꝭ. solu. mat. quem refert do. Philip. corn. in. l. ij. C. de condi. infer. Fran. Cur.

e ❡ In rescriptis. Intellige tu in rescriptis emanantibus ad iuris cõis obseruatio nem nam vt dixi in. l. fi. ꝭ. de consti. princip. rescriptum propter qđ ꝙ continet iuris dispositionem, et ꝙ emanat contra iuris dispositionem qđ priuilegium, et in eo non procedit arg. a contrario sensu. c. iꝫ, et ibi est glos. singu. cõiter approbata, de priui leg. lib. vj. Fran. Cur.

f ❡ L. ij. C. de cõdi. infer. Adde tu ꝙ ista non est rõ. d. l. ij. sed iõ in ea. sumiť, quia necessario nõ sequitur, nã si dico precipio ꝙ caueas si non diuerteris a marito, non sequitur necessario. ergo si diuertas lego tibi immunitatem cautionis. sed qñ loquitur iubeo vt caueas si non diuerteris, ergo si nõ diuerteris non iubeo vt caueas, et sic inter iussum de cauendo et legatuꝫ immunitatis cautionis est duplex mediũ, ꝙ neqꝫ iubeam vt caueas, neqꝫ legẽ immunitatem cautionis, et ita dici. Albe. ad. d. l. ij. hic Et ade ꝙ non sumitur arg. a contrario sensu ex testõ, qñ testõꝛ incontinenti videreť circa predicta vel ꝑce. se corrigere, ar. l. nõ ad ea. ꝭ. de ꝯdi. et demõ. ita And. barb. in ꝯsi. xxvij. col. xvij. in j. vo. et adde qđ tale arg. hꝫ locũ in sentẽtijs. l. põpo. § sed et his ꝭ. de ꝓcu. in. l. si inter te et me ꝭ. de exce. rei iudi. sic et in mãdatis tex. ẽ quem ibi pon derat in. l. eum qui duobus. §. filius ꝭ. de acqui. here. Fran. Cur.

g ❡ Dictio nisi. De hac dictione vide eundem ꝯsi. lxiij. in. ij. col. iiij. lib. per Ant. de alex. in. l. si eũ §. q iniuriarũ ꝭ. si cau. vbi de illa. q. ꝑmitto rẽdere nulli nisi tibi.

❡ Vide Jas. in. l. actione. C. de trãsac. et in. d §. q iniuriaꝝ, in iiij. col. et Alex. ibi i. iij. et. iiij. colũ. et in ꝯsi. lxxxiiij. in. j. vol. i. ii. col. et in ꝯsil. xx in. i ij. vol. et in ꝯsil. clij. in. v. vol. in. ij. col. et in. l. qrome. § coheres, in. j. et. iiij. col. ꝭ. de ver. ob. Th. diplo.

b ❡ Conditionalia. Adde tu, et aduerte, qꝛ limitatio alex. vť contra text. in. l. si quis libertatis. §. fi. ꝭ. de statu. li. vbi etiam fuerunt verba conditionalia, sed potest respon deri, quod ibi non solum interuenerat sola pura negatio, sed etiam precedebat affir matiua. Fran. Cur.

9 de iure ciuili tenebo ꝭ. post gl. ❡ † Quarto no. ꝓcedere argu. a contrario sensu verbis legis vt hic, et. l. ex eo. ff. de testi. l. qui testamento. §. mulier. ff. de testamen. c. cum apostolica, de his que fi. a prela. ❡ Et idem secundum Guid. de susa. hic in ꝯ

b bis contrahentium, * vt est tex. no. ſm intellectum magis cõeꝫ et in. l. inter socerũ §. cum inter. ff. de pact. dota. quem reputat ad hoc singu. do. Abba. in. d. c. cum apostolica. ❡ Sed videtur aliud in. l. pecuniam. ff. si cert. petatur, quod intelligit bal.

c in. l. apud antiquos * C. de furtis, esse verum, quando in casu contrario esset ratio contraria, secus, si in contrario esset eadẽ ratio, vel maior, quam in casu directo, allegat. l. si extraneus. ff.

d de conditio. ob caus. * Item habet locum in rescriptis * secũ

e dum glo. in. l. si procuratorem. § si ignorantes. ff. manda. in versicu. intelligere quam reputa. Salyce. hic esse ad hoc singularem ❡ Illam etiam alleg. et sequitur Roma. ꝭ, et etiam Salyce. in. l. conuenticulum. C. de episco. et cleri. Item habet locum tale argumen. in vltima voluntate. l. aliquando. ff. de conditio. et demo. l. si legatum pure. ff. de adimen. lega. fallit in casu. l. fi. in princip. ff de leg. ij. vbi tex. valde not. probat quod protestatio derogatoria ad actum surgens a contrario sensu verborum non sufficit ad inualidandum actum postea sequutum, de cuiꝰ l. intellectu, et limitatione, vide not. per Jo. de Imo. in. l. ita stipu

10 latus, in. iiij colum. ꝭ. de verbo. oblig. ❡ † Item fallit quando ex argumento a contrario sensu verborum testatoris resul

f taret turpis, vel reprobata dispositio. l. ij. C. de cõditio. infer. *

a c et per gloss. hic in versi. fortissimum. † Item fallit vbi verba essent negatiua prolata, qui tunc ex eis non sumitur argu. a contrario sensu, quia tunc resultaret affirmatio, vt est text. no. in. l. ticia. § fi. ff. de manu. test. secundum Bald. d. in. l. ij. C. de cõditio. infer. ❡ Ubi per hoc decidit questionem, quam ibi vide per eum. et per hoc tradit ipse fallentiam ad omnia iura dicentia, sumi posse argu. a contrario sensu verborum, quia non procedit in verbis dispositiuis negatiue, quod est bene not. si est verum. Sed in ꝯrium allego tex. in. l. si quis ita libertatẽ. §. fi. ff. de sta. libe. nec dicatur ꝙ ibi detur libertas virtute prime dispositionis facte a testatore, non autem vbi sumitur argumen. a contrario sensu verborum negatiuorum, qꝛ dico qđ imo sumitur ibi argumen. a contrario sensu verborum negatiuorum, vt clare probat ibi text. in versi. si decem dederit et cetera non fuisset opus dare. x. vt ibi patet. Nec obst. d. l. ticia § fin. qꝛ respondeo, vt respondet Pe. Cy. Bar. Bal. et magis cõmuniter docto. in. l. actione. C. de transactio. et in. l. si enim. §. q

8 iniuriarum. ff. si quis caut. s. quod dictio nisi * ponit si precedit oratio negatiua. d. l. actione, et. l. extraneo, de ventre in posses. mit. et not. in d. §. qui iniuriarum. ❡ Unde si oratio negatiua denegat actum, et dictio nisi sequens intelligeť ponere actum, si vero oratio negatiua negabat potentiam, et tunc dictio nisi intelligitur ponere potentiam. Unde in. d. l. ticia, illa verba liber ne esto, que censentur precedere illa verba scilicet, nisi rationem diligenter excusseris et c. non poterant priuare actum liberantes, seu ponere priuationẽ libertatis actu, ei qui nõ erat liber, et priuatio presupponit habitum. l. x. de verborũ obligatione, et. l. manumissiones. ff. de iustitia et iure. Ideo intelligebantur illa verba priuare potentiam essendi liberum, vnde exponuntur liber ne esto, idest liber esse non possis secundũ docto. in. dicta. l. actione. et Ange. etiam in. d. l. ticia, mer sto illa dictio nisi bene intelligitur ponere potentiam essendi liberaꝫ. et secundum istum cõem intellectum esset in illa. l. ticia text. cõ

12 tra Bald. ❡ † Confirmatur per id quod not. Specula. in titu. de spon. § primo versiculo primo et Anto. de Bu. in. c. ex parte de spon. vbi concludunt, ꝙ per hec verba nolo aliquaꝫ in vxorem nisi te, videor te accipere in vxorem, et sic voluit qđ dictio nisi prolata post orationem negatiuam inducit positionem, ita debet esse in casu dicte. l. ticia. Tamen dictam limitationem Bald in. d. l. secunda etiam approbat Pet. de Ancharra. in. c. canonum statuta, in. viij. char. de constitutio. et pro hoc etiam allega. id quod habetur in. l. lex ex facto in prima. ff. de heredibus instituendis. Nam verba prolata ad priuationem inducendam, non debent inducere augmentum, vt ibi, Sed potest rñ. ad. d. l. ex facto, quod ibi erant verba mere cõ

b ditionalia *, que non inducunt regulariter dispositionem, vt ibi, et no. in. l. lucius, la vlti. eo. titu. et hec est rõ. d. l. ex facto. Itẽ ꝓcedit arg. a ꝯrio sensu in sententijs. l. pomp. §. sed et his ff. de procu l. si inter me et te. ff. de exceptio. rei iudica. Quid autem in statutis, dicam super glo. in ver. fortissimum, et ibi dabo aliquas limitationes ad regulam huius. §. cũ fi. ❡ Quinto et vltimo

to et vltimo no. pretorem vrbis de causa criminis iurisdictionem habere, hoc est merum imperium. Hoc autem dicit Ful. hic esse speciale in casu isto, scilicet quando dominus a familia necatus est, quoniam regulariter omnium criminum, que intra vrbem, aut intra centesimum lapidem committuntur, cognitio spectat ad prefectum vrbis, in. l. j. in prin. ff. de offic. prefe. vrb. Et dicit quod non meminit se legisse pretorem habere ius gladij, et ideo secundum eum posset intelligi tex. hic de cognitione adhibenda in iudicio ciuili, non criminali, quamuis hec expositio secundum ipsum non videatur bene conuenire. Rom. hic dicit isto casu tantum reperiri pretorem posse cognoscere de causa sanguinis,
13 sed videtur verius quod pretor habeat merum et mixtum imperium etiam in alijs casibus, quam in isto, et innuit tex. in. l. libertorum, in prin. in ver. apud illum pretorem etc. vbi de crimine adulterij agebatur coram pretore ff. de accusa. Ad idem tex. in. l. ij. in versicu. pretorem, et ibi gl. ff. de in ius voc. iuncta l. nec magistratibus, in. §. j. ff. de iniu. et no. etiam glo. insti. quib. mo. ius pa. po. so. in d. §. cum autem, in versi. deponatur, et ita etiam tenuit Cy. et Ray. in. l. imperium ff. titu. ij. Hoc etiam est de mente glo. hic in versi. tribunum, ibi dum dicit, multo ergo magis spectabilibus etc. attento quod pretor est spectabilis in §. similiter, in auc. de appel. col. iiij. Alia possunt not. colligi que
14 colliguntur hic per glo. in versicu. non aliter. ¶ † In gloss. ij. quam quidam tibi habent super versi. specialiter vult hec glo. quod
a hec dictio specialiter importet duo, quorum vnum tantum non sufficiat. Sed hic secundum Albe. de ro. et Fulgo. esset verum si incipias a primo, quia non sufficit quod expresse causa committatur a lege, vt post hec delegari non possit, secus si incipies a secundo. s. quod committatur in priuilegium, quia illud per se sufficit, et ideo secundum Alb. non obst. tex. in. l. j. §. si quis seruum. ff. de offi. prefec. vrb. vbi specialiter committitur prefecto vrbis cognitio interdicti quod vi aut clam. et tamen dicitur posse delegari, quia est causa simplicis iurisdictionis, cum expediatur iure actionis ad priuatam vtilitatem. Dummodo hodie valor cause non excedat estimationem trecentorum aureorum, in. §. et iudicare, in auc. de defen. ciuita. iunctis not. in. d. l. imperium. Et hoc ideo est quia in. d. §. si quis seruum, licet ibi specialiter. i. expresse committatur illa causa prefecto, tamen non committitur in
15 priuilegium superioritatis. † Cognoscetur autem concedi in priuilegium maioris magistratus, quando alijs magistratibus inferioribus denegatur l. cum pretor, in princi. ff. de iudi. et patet in l. ea que magistratibus. ff. ad municip. et est de mente gloss. hic in versi. tribuatur, in fine. Ex hoc intelligitur quare hic exponitur per hanc gloss. et alias gloss. huius. l. dictio specialiter. i. expresse, et in priuilegium, non autem accipitur specialiter ad differentiam dictionis generaliter. Quia non sufficit quod per legem hoc specialiter, et non in genere committatur causa magistratui, vt per hoc non possit delegari, sed requiritur quod sit commissa in priuilegium maioritatis magistratus, vt colligitur ex. d. §. si quis seruum, inducendo vt dixi. Item quamuis in genere cause imperij meri, vel mixti, seu cause que expediuntur officio iudi. nobili requirentis plenam cause cognitionem regulariter competerent maioribus iudicibus, vt in auct. de defen. ciuita §. iusiurandum, alias est. §. nulla, cum glo. in versic. iurisdictione, et. l. illicitas. §. qui vniuersitas, de offici. presidi. cum simil. Tamen non possunt delegari, quia in priuilegium maioritatis competunt. l. nemo potest ff. de reg. iu. l. nec quicquam. §. vbi decretum ff. de offi procon. et dicetur infra. Et per hoc remanent declarata plura, que intricate dicuntur per gl. hic in ver. tribuantur, et in versic. magistratus. Alibi etiam videmus istam dictionem, specialiter, accipi pro expresse, non autem ad differentiam dictionis generaliter in. l. negocij cum gl. C. de neg. gest. tamen hic specialiter stat virtualiter, perinde ac si diceretur in pri
16 uilegium, vt patet ex iam dictis. ¶ † In gl. in versi. questione, ibi. C. ne liceat po. l. j. et c. hoc exemplum impugnat Bar. quia ibi est ius nouum, hic autem antiquum ideo iurisconsultus hic non potuit dominare de illo iure nouo. l. iubemus, in fi. de test. Cy. hic in. j. q. saluat glo. quia prima compilatio C. edita fuit ante presentem compillationem ff. orum ar. insti. de iure na. §. responsa, facit vltra eum. l. si non mortis, in princi. cum gloss. in versicu. repellatur ff. de inofficio. testamen. et. l. ij. cum glos. finali. ff. de iniu. testa. Uel melius potes saluare glos. quia iurisconsultus potuit in genere cogitare de quacunque constitutione, etiam in posterum edenda, arg. l. qui iure militari. ff. de testa. mili. et. l. sub pretextu specierum, et ibi not. doct. C. de transac. et no. in specie bar. in. l. fi. C. ex qui. cau. in integ. restit. non est ne. et si facta est constitutio noua, que specialiter committat causam, dicitur in ea habere locum ista. l. que semper loquitur, et viget. l. artiam C. de here. ¶ In
17 gl. in versi. tribunum, ibi, quatuor esse ordines etc. bar. hic addit quintum ordinem. s. superillustrium, quos dicit esse papam et imperatorem, et cum eo transit Lud. ro. hic. Idem dicit spe. in tit. de iurisdi. om. iudi. in prin. et Bal. ibi. in addi. et bal. in c. cum accessissent, de consti. sed dic quod et voluit illud gl. et ang. in. l. precipimus, in prin. C. de ap. Fulg. hic negat quod papa, et imperator sint superillustres quia Iustinianus in auct. vt ab illu. et qui. ff. eos sunt, per totam illam constitutionem imponit legem superillustribus, et illustribus, et non possint causas agere per se, sed per procuratores, ergo papa, et imperator non continentur, quia legem sibi imponere non potuissent, arg. l. digna vox C. de leg. fragile tamen videtur argumentum illud vt patet per. l. ex imperfecto C. de te. cum alijs ibi allega. in glo. Cy. et Ray. in l. fi. C. vbi se. vel cla. et Io. an. in addi. Spe. in ti. de iur. om. iu. et Alb. de ro. in. l. imperium ff. tit. ij. tenent non esse verum, quod papa, et imperator sint superillustres, que opinio videtur verior, quia papa, et imperator sunt super omnes gradus. ix. q. iij. cuncta per mundum. vij. q. j. in apibus. c. proposuit, de conces. preben. l. bene a zenone C. de qua. pres. ergo sunt superillustres. ¶ Item cum omnes gradus ab his procedant. quia ipsi sunt qui creant magistratus. l. j. ff. ad. l. iul. ambi. c. j. §. iudices vero, de pace iura firman. non dicuntur ipsi facere gradum, sicut dicimus in sancta patre, a quo omnes gradus descendunt, et per se gradum non facit. c. quod dilectio, cum gloss. de consan. et affi. Debet. n. esse differentia inter dantes, et accipientem in capi fina. de insti. l. j. ff. de auc. tuto. Unde si papa, et imperator creant ordines magistratuum, debet esse differentia inter ipsos magistratus, et creantes ipsos. Probatur etiam per. l. nemini C. de consu. lib. xij. dum dicit quod patricius ceteris anteponitur, constat autem patricium et consulem esse de superillust. l. fi. ff. de se. et no. gl. in. d. l. fin. in princ. in versi. vrbicarie C. vbi se. vel cla. et gl. j. in. l. j C. de di. lib. xij. et tamen constat, quod patritius non anteponitur pape vel imperatori, cum ipsi dominos sint, vt dixi, ergo si patritius est primus de gradibus magistratuum. d. l. nemini, sequitur quod papa, et imperator, qui supra patricios sunt, non dicuntur esse de istis gradibus. Nec predictis obst. tex. in. c. solite, de maiorita. et obedien. iuncta suprascriptione, vbi Constantinus imperator appellatur illustris, nam doct. ibi respondent, quod illud potest procedere in imperatore grecorum qui non est verus, et vniuersalis imperator, vt not. glo. in. c. venerabilem, in versi. germanos, de elec. et in. d. c. in apibus, et glo. in xcvi. distin. si imperator. Benedicit Ioan. de imo in d. c. solite, verum esse quod vniuersalis imperator, et papa sunt superillustres, alle. etiam not. per. docto. hic. De hac materia etiam tangit gloss. in l. qui dignos. ff. de se. et in. d. auc. vt ab illustribus, in. §. summa instituta. de iniu. vbi ponunt istum gradum superillustrium, sed non tradunt qui sint de illo gradu superillustri. Guil. de cu. in. d. l. fi. C. vbi se. vel cla. dicit quod non sunt nisi tres gradus et ordines scilicet illustres, et spectabiles, et clarissimi, alle. tex. in auct. de non alie. §. pen. vel fin. ibi, medias habentes administrationes, quos spectabiles vocant, vnde dicit ipse superillustris dignitas non est proprie dignitas in gradu, sed superadiectio dignitatis, quamuis secundum eum glos. in. d. auct. vt ab illu. velit contrarium. Bald. etiam in. d. c. cum accessissent, in
c ij. colum. dicit quod superillustris non est proprie dignitas, sed adiectio, et nil alleg. ¶ Tamen sustinendo quod dici possint quinque ordines magistratuum, potest respon. ad. d. §. fi. in auc. de non alie. quod spectabiles possunt tenere medium locum inter gradus istorum magistratuum, quia tenebunt medium inter superillustres, clarissimos, et minimos magistratus, et ita accipit gloss. in auten. de man. princip. in principi. in versicu. medias. Et quod gradus superillustrium sit gradus per se, innuit rub. illa in auc. vt ad illustribus, et qui supra eos sunt, in. d. l. fina. ff. de se. quia alias satis fuisset facere mentionem
18 de illustribus. ¶ † Et sic concludo quinque esse ordines magistratuum, et papam, et imperatorem non esse de altero ex istis quinque gradibus magistratuum, bene fateor quod possunt dici superillustres, ideo quia non solum sunt supra gradum illustrium, sed etiam supra gradum superillustrium, et ex his remanet declarata vna ex conditionibus, quas circa materiam huius. l. posui, et de materia etiam vide aliquid per Ange. in rub. ff. titu. ij.
19 ¶ † Sub quo autem gradu comprehendatur rex. dic sub gradu illustrium, c. nouit, de iu. pro hoc quia equiparatur prefecto pretorio, et not. Guil. de cu. et Bald. in. l. j. ff. de officio prefec.

a ¶ Specialiter ad quod offi. tamen inter se specialiter et sin. alex. in consi. cxxxiiij. co. ij. circa me. l. j. vol. et co. v. circa fi. et co. vj audi alex. in consi. vij. colum. penul. l. iiij. volu. Fran.

° ¶ Et ad vltra gl. hic quod specialiter pro eo expresse no. in l. ea que. §. si. ff. pro loc. et in l. fin. in gl. j. ff. de nego. gest. is plus vt specialiter fieri quam generaliter no. l. c. ij. de of. ord. in gl. ij. et in. c. quamquam. xxx. di. et vide Cy. in l. j C. de in. do. et gl. in l. papinia ff. de pro eu. et in. l. item apud labeonem §. dictum ff. de iniur. Tho.

b ¶ Super omnes gradus, propter hec lege cogitandum. d. Ias. dominus querit an sit differentia inter illustrissimum et superillustrem, et videtur quod perfectus non dicitur superillustris tamen in auc. de app. et ita quod papa appellatur illustrissimus, et sic vide quod sit differentia inter illustrissimum et superillustrem. Sed vide posse dici quod ibi illa verba ad illustrissimam prefecturam ponuntur potius ad designandum decorem dignitatis quam aliud cum etiam ibi diceret sublimissima prefectura et in auc. de consulibus gloriosissimos consules.

c ¶ Propter dignitas tex. in auc. vt ab illustribus vbi loquendo de illustribus et illustrem ornant dignitatibus iniuria sustinentibus.

a ¶ Appellari, intelligitur nõ modo si sniam ferat ex iurisdictiõe sua sed et ex iurisdictiõne prorogata, vt dicit bal. in. gl. cxviii. i. lib. in fi. pdicta tñ limita, nisi snia regia sit lata ex relatione alterius, q2 tũc a tali snia pt appellari, q2 in tali casu a snia imperatoris appellat, vt est tex. in. l. j. in prin. ff. qn ap. sit p quẽ gsuluit Ro. consi. dxxj. q a snia pape lata ad relationem cardinalis põt appellari ad sacrum concilium, latius ibi vide.

a ¶ Vide etiam alex. in. l. ciuitas ipe co. ff. si cer. pet. q2 illa snia regia hz vim legis, & vid alex. l. i. si se obtulit, i pn. i pe. eo. ff. d re iudi. Felyn i c. cũ nõ liceret i vi co d psr. & gd d interlocutoria vid alex. i l. i. §. si cobsdia in fi. ff. ad. l. fal. Tho.

b ¶ Illustres vid bal in rub. ff. de. ad fi & vid de Ias h in. v. co. & bap. sene. i trac de debi. reg. in v. o. pn. i. in col. & seq. & Card. ale. i. c i pn. q dicatur dux vel marchio i vsi. feu & Io. d ana. i rub. ex d maior. i. l. ij co. & vide q posuit plẽissime i tra. meo de pstãtia doc. in lib vii. de priuilegijs doctorũ in priuilegio. iiii &. q posui in apostil. ad Ias h vbi videas. T.

c ¶ Latus. ad de tu q tales dñr ps corpis eius. l. qsq. C. ad. l. iul. ma. & vid q gsuluit Lud. ro. d cardinalibus stãtibus ad lat pape eius cõsilio cccccxvij.

d ¶ Capitaneo vide Pde. de ancb. i. c. co nonũ statuto i6 xi. car. de gsti. cũ gcor de qui bus p Fel. i. c. cũ oẽs i. ix. co. co. tit. & alex. in l. oẽs ppli i ix. col. i apostil. T. de insti. & iur. & pan. de co. i g. cxlix. & Barr. in gsi. cxxxvi. i j. vol. inci. capitaneus q vult Alexã h, & ibi dixi in addi

tio. meis. Tho.

pretorio. & Bar. in. l. j. in prin. ff. quod quisq iur. & in. l. omnes populi. ff. de iu. & iu. in j. questio. princ. in versi. iiij. quero, & bal. in. d. c. cũ accessissem, & in probe. feudorũ in. iij. colum. in. l. ij. in. v. col. ff. de orig. iur & ibi probatur in. §. exactis, deinde ibi dum dicit, nec per omnia regiam potestatem, &c. nam ibi probatur quod a sententia regis non potest appellari, a sicut nec potest appellari a sententia prefecti pretorio. l. prima. ff. de offi. prefec. pret. & ibi Bull. hoc expresse notat in sententia regis & Bald in locis supra proxi. allega. Et constat prefectum pre

20 torio esse illustrem in. §. illo in auc. de appel. colũ. iiij. ¶ † Quid autem in cardinalibus, & in episcopis, & ducib, & comitibus dixi. in ru. ff. i. u. hic omittam. ¶ Quid de doctoribus, cum dican

b tur illustres, b tex. vt quidam libri habent in rubri. ff. forum appellat illustres, & ad hoc illum tex. ponderat ibi Bald. sed bartol. ibi videtur intelligere de illis, qui legerunt per temp tradi tum in. l. j. C. de profes qui in vrbe constanti. libro. xj. licet corrupte allegat illam legem. Vel secundum eum intelligi debet. d. rubrica ff. forum. de illis doctoribus ibi specificatis qui ratione alterius dignitatis quam doctoratus erant illustres, & illa secunda mihi magis placet, quia doctores qui legerunt per tempus de quo in dicta. l. non videntur esse illustres, qui equiparantur comitibus, & ducibus, vt ibi habetur coniuncta gl. fin. sed duces, & comites non sunt illustres, sed spectabiles, vt de duce est tex. in. l. i. aptores. C. de episcopis & clericis, & in auctent. de appel. & intra que tempora §. fi. Nisi quando dux esset electus de numero illustrium. vt. l. si quando. C. de appel. & de comite est tex. in eadem auc. §. similiter modo. ¶ De quo etiam vide per Barto. in j. consti. C. & in. l. ex eo. ff. de testa. mili. & quod not. Barto. in. l. prima. C. de aduoca. diuer iudi. Tamen videretur dici posse, q q primum actu incipit legere dicatur clarissimus, cũ habeat omne merũ imperium in scholares suos vt legi. & nota in auc habita. C. ne fi. pro pa. & in probe. ff. ff. ad fi. & merũ impiũ saltẽ quando non est inferioris gradus non cõpetat nisi his, qui sunt clarissimi. & ab inde. ff. vt hic

c in glo. Et quid in doctore, vel medico, qui esset ad latus c principe, vide per Bar. in. l. j. C. de comiti. & arch. lib. xij. per illũ

22 tex. ¶ † Quid de capitaneo, d dic equiparari comiti, vt habet

d in. c. primo cum gl. j in tit. quis dicatur dux, &c. & in c primo, in princip. qui feu. dare poss. Et similiter apparet idem dicendum in marchione, de quo in legibus ff. vel codicis non habemus & nota. Barto. in consi. suo incip. Quidam capitanens & quomodo cognoscentur tales, habes in locis proxime alleg. & in capitul. fundamenta. §. proinde, vbi per glos. de electio. in

22 vi. ¶ † In eadem ibi multo magis &c. hanc gl. reprehendit Ange. & Fulgo. hic & Ang. in. l. imperium, infra titu. ij. & ibi etiaz Bull. de eo quia consul est superillustris, vt dixi super hac gl. & tamen ei non reperitur concessum merum imperium, immo dicit glo. in. l. prima, supra de offic. consul. q hodie consul habet tantum voluntariam iurisditionem, idem dicit Ange. esse in questore deputato ad libros legendos, quia est illustris, vt in §. illo, in auctẽn. de appel. & tamen non reperitur ei tributũ merum imperium, faciunt not. per glo in. l. prima in versicu. plebeios, supra de offic. questo. dum loquitur de questore deputato ad libros legendos, confirmat hoc Fulgo. per id quod vidimus in prefecto vigi. qui est spectabilis. l. tertia in princip. supra de offic. prefecto vigi. & . d. l. tertia. §. primo ff. eodem tit. corroborat etiam hoc per id quod dixit de pretore. vt retu

23 lit in. v. nota. ¶ † Sed possumus saluare glo. que hoc idem voluit in. l. illicitas §. qui vniuersas ff. de offi presi. quia immo consul videtur habere merum, & mixtum imperium, licet non habeat in omnes. l. ij §. exactis, et §. ã. de origi. iur. & in. l. ij ff. de in ius vocan. iuncta. l. nec magistratibus, in fine ff. de iniur. ad idem. l. prima §. penulti. ff. de appel. vbi ad consules potest appellari, & ipse de causa appellationis cognoscit, que est mixti imperij, vt probatur in auctent. ad hec. C. de appellationi. & nota Bartol. in. l. prima. §. solent, quando appel. sit per baldum in lege cum post, & in. l. eos, in princip. C. de appel. ex quibus apparet etiam male dixisse gloss. in. d. l. prima de offici. consu. inquantum dixit consulem non habere contentiosam iurisditionem, & illam gloss. etiam reprehendit Barto. in. d.

d l. prima. & contra illam est etiam tex. in. l. si cui libertas ff. de conditio. & demon. & illam. l. ad hoc ibi ponderat Jo. de imo. ex quibus videtur quod consul habeat imperium merum et mixtum, quicquid dixerit Ang. etiam in. l. secunda ff. de in ius vocan. Non obst. illud quod dicebatur de questore, quia dico quod quando questor erat deputatus cum administratione, tunc habebat merum imperiũ. l. secunda §. & q2 vidz mus. ff. de orig. iur. & de istis intelligitur gloss. nostra, quam etiam sequitur Cyn. in. d. l. imperium, in. x. q. hic in secunda questio. non obst. etiam illud quod dicitur de prefecto vigilum, quia respõdet Jaco. but. in. d §. qui vniuersas, quod illud ideo est, quia prefectus vrbis preoccupauerat in vrbe iurisditionem meri imperij. l. prima in princi. ã de offi. prefec. vrb. sicut dicimus quod tutorem habenti, tutor dari non potest. C. in quib. cau. haben. tu. per totam, vel dici potest, quod ẽt hz merum imperium prefectus vigilum, cum possit imponere penam fustigationis. d §. iij. §. primo cum seq ff. de offic. prefect. vigi. & l. fina. eod. titu. & ibi expresse Bal. Non obst. etiam illud quod adducitur de pretore, quia non est verum, vt dixi in. iiij. nota. Vult etiaz gl. in. d §. qui vniuersas, quod si quis reperiatur sup clarissimos qui non habeat merum imperium, potest esse specialis casus,

24 & ibi ponit glo. vnum exemplum ¶ † In ea. ibi respondeo eo ipso &c. not. glo. bene docentem qualiter cognoscatur, quando intelligatur specialiter. l. in priuilegium aliquid cõpetere magistratibus adeo q delegari non possit, & fuit dictum sup glo. ij. & adde etiam que not. glo. ff. in versicu. magistratus, & que super ea dicam. ¶ In glo. in versi. iuris, glo. bene loquitur, & adde ad hoc not. Bar hic in. j. q cum quo alij concordant.

25 ¶ † In glos. in versi. magistratibus, ibi auctoritatem prebere manumittentibus &c. tenet igitur glo. quod prestare auctoritatem manumissioni possit delegari, quia competit iure magistratus, probatur, quia non requirit cause cognitionem regulariter. l. non est, infra de manu. vindi. & instit. de liber. §. multis modis, alias est. §. serui. Licet quãdoq requiritur plena cause cognitio, vt in. § eod. insti quib. ex causis ma. non pos. & l. si minor. in. ij. cũ que not. ll seq. ff. d manu. vindi. ¶ Et in eo casu loquitur l. l. ij ff. eod. ea enim que nullam, aut modicaz cause cognitionem requirunt, possunt per delegatum expediri etiam si requirant prestationẽ auctoritatis, seu decreti, patet in. l. cognitio §. vt bonorum, vt ibi not. ff. eod & patet in §. nullis in auctent. de defen. ciuita. & in. l. i. & ij. C. de mag. muni. & in l. apud procon. ff. de manu. vindi. & not. in. l. fin. C. de vin. liber. & in. l. emancipari ff. de adop. & ista est communis conclusio licet Fulgo. in. l. secunda ff. eodem tenuerit contrarium. quod per delegatum non possit prestari auctoritas manumissioni, etiam quando requiritur cause cognitio, & non competat iure magistratus, per dictã legẽ secundã, infra eodem, que indistincte loquitur, & per. l. finalem. C. de vin. liber. ibi quibus ius est &c. Quasi omnibus non competat, & per legem secundam, in fin. ff. de officio proconsul. & per legem apud prefectum ff. de manu. vindi. Sed ad ista iura patet responsio ex nota ibi per gl. & quasi vna responsio sufficit ad omnia, scilicet quod illa iura loquuntur propter manumissionem, in quo requireretur

26 cause cognitio plena. ¶ † In eadem in fin. hec vltime expositio posita in fi. glo. communiter tenetur, vt etiam fuit dictum super glo. ij. Tamen Fulgo, hic contradicit volens hanc non fuisse mentẽ huius. l. s. qd cause, que cõpetunt maioribus magistratibus, eo quia sunt de maioribus, & non competunt minimis, non possint delegari, nam dicit hoc esse contra. l. ea que §. magistratibus ff. ad municipa. vbi causa restitutionis in integrum non competit minoribus magistratibus, sed maioribus, & tamen potest delegari. l. finali. C. vbi & apud quem in integrum restitutio. postola nec dicatur quod ibi sit speciale, quia nulla subest specialitatis rõ, nec tex. ibi se fundat in specialita

27 te. † Item missio in possessionem competit maioribus, & non minoribus dicto. §. magistratibus, & tamen potest demandari vt. cia. l. cognitio. §. vt bonorum ff. eodem non violendo text, vnde intelligit ipse, quod immo cause que competũt maioribus magistratibus, possint delegari, vt in iuribus proxi allega. nec obstat ista. l. quia secundum eũ hec lex vult dicere, quod vbi specialiter a lege, vel senatusconsulto, vel constitutione principum commissa est causa alicui magistratui, tunc non potest delegare & sic accipit specialiter idest in priuilegium causarum, non autem intelligit in priuilegium. s. concessum maioribus magistratibus, eo quia sunt de maioribus, & hoc patet secundũ cum in causa decreti interponẽdi super alimentis, cuius

cognitio

cognitio committitur pretori.l.cu3 ita,in prin.ff.de transactio.
nam non potest causa delegari,vt in ea l.§.sed nec mandare.
28 †Item in causa l.iulie,de adulte.& l.iulie de vi.que commissa
est presidibus,& proconsulibus prouinciarum,nam non pôt dê
man dari,ita intelligitur tex.hic,idem videmus in cã decreti in
terponendi super alienatione rerum minoris,nam committit
a lege specialiter pretori.l.i.circa prin.ff.de re.eo.& ideo non
29 potest delegari.l.ij.§.i.ff.eod.†Item specialiter competit a le
ge pretori,et presidi,& magistratibus municipalibus potestas
dandi tutorê.l.j.&.l.ius dandi,de tut.& cu.da.ab his,& l.mu
to.§.tutoris.ff.de tut.ideo non potest demandari.l.nec mandã
te,eod.tit.de tut.& cu.da.ab.his.Secûe dicit si ex edicto pre
toris commissa esset aliqua cã.quia posset demãdari,vt in cau
30 tiõe dãni infecti.l.iiij.§.duos.ff.de dam.inf.†Itẽ in missione in
pos.ex primo decreto,procedente ex edicto pretoris,iuxta.l.
sciendum §.i.ff.quib.ex cau.in pos.ea.quia poterit delegari.d.l.
cognitio §.vt bonorum,quia tex.noster hic solum loquitur,qñ
lege,vel senatuscon.vel constitutione principum competit,nõ
autem dixit,quando ex edicto pretoris.Hec sunt eius potissi
ma fundamenta,pp que hanc opi.dicit se putare de iure veris
simam,licet durum,esse dicat a cõi opin.discedere.Sed istius
doctrina in hoc non vr mihi vtilis,nec vera,quia principaliter ê
ƺ tex.in.l.plз.C.de ped.iu.in ver.quod non ita,vbi prouisum est,
quod cause q̃ expediuntur officio iudicis nobili,vt sunt cause me
ri vel mixti imperij,non possint delegari.Item est ƺ.l.impe
rium,in fi.iuncta precedenti parte illius.l.ff.d.j.nam vult ibi
J.C.facere d'fiam inter merum & mixtum imperium & simpli
cem iurisditionem,& dicit qđ delegare spectat ad iurisdi.sim
plicem,ergo innuit quod merum vel mixtum imperium non pos
sit delegari ſm Ange.ibi,in.j.colum.Sed ille tex.parum fa
cit,quia vult ille tex.dicere,quod delegare non est meri,vel mix
ti imperij,quia nedum maiores magistratus hñtes merum,vel
mixtum imperium,possunt delegare,sed etiam quilibet habens
simplicem iurisditionem ordinariam.l.more.eo.ti.Item est
ƺ §.si vero quidem iurent,in auct.de exiben.re.vbi dum tex.
dicit,iudice aliqd agere non valente &c.vbi missio in possessio
nem ex primo decreto,que est mixti imperij,vt.l.iubere caue
re.ff.i.ti.ij.non pôt expediri per delegatum.Nec dicatur,quod ibi
hoc ideo fit,quia non erat demandata ipsa missio in possessiones
que fit ƺ contumacem,ƺ quẽ non poterat perueniri ad diffiniti
uam,lite non contest.quia rñdeo,quod delegando cãm principalem
videtur etiam istud commissum,per id,quod habet in.l.ij.ff.i.l.ij.&
in.d.l.ad rem mobilem,&.l.ad legatum.ff.de pcu.& simõ potuis
31 set delegari.† Preterea sequeret,quod delegatus principis cui
causa committitur,non posset exequi sniam mittendo in posses
sionem,cuius ƺtrium voluit gl.in.l.si quis missus,in prin.in ver.
siue per statu.ff.ne vis fiat ei,& ibi no.doc.& no.bald.in.l.a diui
no pio,in prin.ff.de re iudi.& ibi ẽt ang.in.l.fi.C.de iudi.& di
cit Jo.de imo.in.d.l.a diuo pio,quod est magis cõis opi.de q̃ cõ
sueui ibi dicere & fortasse dicetur in.d.l.j.ff.i.l.ij.Itẽ cõis opi.
probari vr per.l.nec quicq̃.§.vbi decretũ.ff.de offi.pcon.& p
l.ij.in.j.rñ ff.e.& per.l.solent,in prin.ff.de offi.pcons.&.l.nemo
pôt gladij.ff.de reg.iu.&.§.si vero ignorantur,in auct.de resti.ec
clesie col.vij in quibus iuribus apparet,quod cause meri,vel mixti
imperij non possunt delegari.Et si Fulg.diceret hoc bene p
bari per illa iura sed nõ per istam.l.inutilis,& elusoria esset cõ
sideratio,& inuestigatio sua ad hanc.l.confirmo,quod si intellige
retur iste tex.qñ cause concesse essent magistratibus in priuile
gium causarum,& non in priuilegium maioritatis magistratus
nõ militaret vrgẽs rõ,pp q̃ non deberet posse delegari,que ê
illa.s.quia pp maioritatẽ magistratuũ quibus cõmittunt presumit
electa industria psone,vt declaraui in notabilibus.Ad legata
p cũ facilis vr colligi rñsio ex predictis,quia si pbat p iura preal
le.quod cause meri & mixti impij non possunt delegari,sequit quod ê
speciale in cã restõnis in integ.pp eius cause equitatẽ,& vtili
tatẽ,iux ea.l.sed si pretor.§.hec autem cl'a.ff quib.ex cau.ma.&.l.
j.ff.de in integ.rest.vt cõiter dñi doc.post gl.in.d.l.fi.C.vbi &
apud quem,&.l.j.ff.de dam.infec.& bar.in.d.§.vbi decretum.
Vel ſm Saly.in.d.l.plз fuit hoc inductum ne daret afflictio
afflicto,h.est,ne lesus vt cõsequeret rõnem in integ.hêret ne
cesse accedere ad vrbem,ad maiorem magistratum.nõ ob.d.
l.cognitio §.vt bonorũ,quia rñde vt ibi p glo.q̃ rñsio ẽt est vera,
32 & necessaria per predicta.†Et per h apparet non pcedere dif
ferentiã q̃ ipse facit,an cause mixti imperij cõpeterent ex edi
cto pretoris,an vero ex lege,vel senatuscon.vel ƺstõne princi
pu3,quia si hec fuisset intentio iuriscon.non dixisset postea,que

vero iure magistratus &c.& sic non curauit,an competerent ex
edicto,vel non,sз an cõpeterent iure magistrat',vel non.Nõ
omitto tñ 13 doct.h non dicã,quod alius fuit intellect' ad istum
ex.traditus p Guid.de suza.in.l.j.ff.i.ti.ij.quem simplr refert
Jo.an.in addi.Spe.titu.de iur.om.iu.in addi.inci.h pc sunt
sub mero &c.nam volebat q prima regula posita in prin.huius
l.intelligatur solum de causis meri imperij sed secunda regu
la posita in versi.que vere &c.intelligatur de causis mixti im
perij,quia reprobat ipse opi glo & aliorum tenentium quod cause
mixti imperij non possint delegari.Ipse.n.vult illas posse de
legari,nisi in casibus expresse prohibitis,sicut in datione tu
toris.que mixti est imperij.d.l.muto.§.tutoris,& non delegari
nisi hñti iurisditionem.d.l.nec mandante,& insti.de attilia.tu
to.§ pe.Scdm dixit esse casum in quo non pôt delegari mix
tum imperiũ.s.qñ plus hз ẽ mero imperio.q̃ de simplici iu
ditione,vt in casu.l.iubere cauere.ff.i.ti.ij Tertius est casus,qñ
requiritur decreti interpositio,vt in.d.§ vbi decretuз.& in.d.
l.cum ſm.§.sed nec mandare Et dicebat ipse,quod cause mixti
imperij,legibus,vel senatusconsultis,vel constitutionibus princi
pum non conceduntur,specialiter maioribus magistratibus
habentibus meruз,sed eo ipso,quod ipsi sunt tales.s.maiores ma
gistratus hñt illud,& sic tex.in ver.que vero loquitur de ma
ioribus magistratibus,quibus dr cõpetere mixtum imperiũ
sed non specialiter lege,vel senatusconsul.&c.Et h ſm eum in
duit versi.& ideo vr errare magistratus vbi loquitur de maio
ribus magistratibus habentibus etiam merum imperium,&
33 tñ eos vocat simpliciter magistratus.¶ †Subdebat vnum p
quod videtur proxime dicta restringere,nam dicit quod per hec
concludendum est.quod preses vel alij,qui hñt merum imperium
etiam si non proficiscantur,tñ pp impedimentum publicaruз
occupationum,& non aliter poterunt causas mixti imperij de
legare.l.ij.C.de ped.iu.&.l.j.C.qui pro sua iuris.preterquã in
dictis tribus casibus.Sed cause meri imperij solum poterũt
delegari per eos,si proficiscantur,vt h in ver.huius rei.Hec
erat opin.prefati doc.ẽt aliqualiter clarius & pinguius relata,
q̃ referatur per Jo an.in addi preal'e.¶ Sed hec sua opin.
non videtur posse procedere,vr.n.confundi per.d.l.plз,ver.
qđ non ita,vbi cause que expediunt off.iud.nobili,vt sunt cau
se mixti imperij,iuxta ea que traduntur in.d.l.imperium,non
possunt delegari ẽt pp impedimentum publicarum occupatio
num.¶ Secundo quia ſm opi.suam oportet restringe text.no
strum in versi.que vero,vt intelligeretur qñ magistratus esset
impeditus pp publicas occupationes,quod est violare tex.Vel
ẽt dicere quod sit correctus iste versi per d.l.ij.versi.hoc si &c.quod
est absurdũ dicere,cũ vitanda sit leguз correctio.l.precipim'
C.de ap.&.cuз expediat,de elec.in.vi.¶ Itẽ.d.ver.hoc si &c.
non loquitur in causis mixti imperij,vt ibi probatur per glo.
& doc.Tertio quia nõ subest rõ quare magis sint indelegabiles
cause mixti imperij,que expediunt per decretum.q̃ alie que
non expediuntur p decretum,sed per sniam diffinitiuã.Et ita
teneo licet ipsemet Guil.de suza in.l.imperium.ff.i.ti.ij.tene
rit eãdẽ suaз opi.per.d.l.imperium,in fi.iuncto ver.mixtum,
ibi,cui inest iurisditio &c.& de illa iurisditione mixti imperij in
telligit finem illius.l.sed non hñ per predicta.& aliter intelligi
tur.l.imperium,nisi.s.quod loquatur de simplici iurisditione,&
velint dicere quod minimus magistratus ordinarius pôt delega
34 re,vt ibi per glo.& doc.¶ †In gl.in versic.mãdari pñt,ibi
sз dic &c.cõiter gl.& doc.hic,& in.l.j.ff.i.ij.& in.d.l.nec mandã
te sequuntur istam opi.sed Fulg.hic reprehendit,quia ista rñsio
nõ hñ adaptat ad.l.ius dãdi,nã si subaudiat,vt gl.subaudit.s.
qñ preses iubet magistratuũ dare,hoc esset ƺ tex.in d.l.ius dã
di,q vult quod magistratus municipalis posset dare,tutorem so
lõ illũ qui est de municipio suo,& tñ si hoc faceret ex iussu pre
sidis,deberet posse dare quẽcunqз subditum psidi,arg.l.& si p
tor.ff.eo.Preterea posito quod tex.in.d.l.ius dandi intelligatur
velle quod ibi magistratus iussu psidis dat tutorẽ,tñ p hoc nõ est
quin datio tutoris dicat cõpetere iure magistratus.Imo ex to
li intellectu fortius probatur quod competit iure magistratus,quia
ille iussus ñ ê delegatio,sз psupponit quod tenebat ex suo iure ma
gistratus.ille magistratus municipalis facere id ad qđ iubet,&
sic iussus talis imponit necessitatẽ,vt no.gl.in.l.& quia in versic.
ante q̃.ff.i.ij.p.§.& hoc vero iubemus,in aue.vt nulli.iu.Vñ
rñdet Ful.ad oppositionem formatam in gl.quod verũ est quod ea q̃
iure magistratus competunt pñt delegari,vt hic.Verum est
qñ ƺpetunt magistratui absqз eo quod alterius auctoritas inter
ueniat,sз secus vbi requireret quod alterius auctoritas interueniat.

a ¶ De dolo et contu.lib.vj adde in glo.quam consueui allegare in.l.vnica,quam nõ pe. pe.in.iij.lect.et volunt Jo.an.in.c dilecto extra de preben. in nouel.quem ad hoc alle ro in consi.lxxix.in fi.et in cõsi.clxxxj.idem ro.in auc.similiter,in.x. speciali vltimarum volu.l.C.ad.l.fal. Fran.cur.

e Uide alex.in cõ.xvj.in.iiij.vol.icipit põderatis narratis in.ij.co.et vide Jas.in.l.

vt in casu nostro in quo exquirebatur iussus presidis,et ita soluat ipse gl. Uidetur ex his omnibus stare conclusio,q magistratus municipalis hēat iure suo iurisdictionem,etiam iniustum,p no. in.d.l.et qz sed nõ habebat illam pñcem et iuris.liberam,sed cuius modificatiõe si accederet iussu presidis.l.iucius.§.cum testõ ff.de admi tu.et.d.§.ij.insti.de attilia.tu. ¶ †Nec pdictis obst

35 l.pe.ff.de offi.procõ.qz rñde vt ibi per.gl.et pe.vt refert hic et Cy.in.ij.op.dixerit p.d.l.pen.q vbi hoc exigit fauor pupilli, semper pōt delegari datio tutoris,etiam priuato,sicut pōt delegari cognitio suspecti tutoris.l.cognitio,in prin.ff.eo.Sed nõ placitum qz sicut lex simpliciter cõcessit posse delegari cognitionē suspecti tutoris,ita concessisset simplr dationē tutoris cõ.d.l.mādatε.Idem qz fm magis cõem opi.glosarū et doc.non est verum q possit cuilibet delegari cognitio suspecti tutoris,sed solum legato pconsulis,et delegato pretoris.l.j.§.an autē.ff.de suspe.tu.et insti.eo.ti.iuxta prin.et no.gl.et doc.in.d.l.cognitio

36 in prin.et Cy.in.l.fi.C.de suspe.tut.cū si. ¶ †Inquantū autē gl.hic dixit,q si substantia pupilli ē ff.quingentos aureos pōt hodie delegari datio tutoris,etiam priuato,cū cõpetat iure magistratus,quamuis hoc magis cõiter teneatur,vt et per doc.in.l.j.ff.si tu.ij.tñ nõnulli antiq,vt Jac.et bal.vt refert Cy.in.d.l.j.tenēt cõtrarium,et ita et fm Sal.in.d.l.plz,et Fulg.in.l.j.ff.ti.ij.qz non pōt solus magistratus municipalis tutorem dare sine antistite,vt in d.§.pe.et qz ab origine non competunt iure magistratus municipalis,adeo q poterit cuilibet delegari. Sed hoc non ob.cõi opinioni,qz bene fateor q delegatus non poterit dare tutorem de iure sine antistite,sicut nec poterat delegās.l.fi.§.i.ff.ad velle.a.l.in his.§.non debeo.de re iu.per hoc non sequitur q non possit delegari. ¶ Nec obst.q ab origine etc.qz regula iuris antiqui posita ē in versi.que vero semper loquitur.l.arriani.C.de heret. Et circa predicta vide et que scrpsi in.l.i.ff.ti.ij.sup

37 glo.in versi.tutores continere. ¶ †In ea.ibi ad crimina explorāda,et presidi referēda etc.hec non vr bona sol.et vr cõtex. in.l.j.§.pe.ver.et sane ibi ad referēdū etc.ff.de offi p̄elec.vrb. ¶ Responsio et data per Bar.vr repugnare iuribus alle.ī in glo.et etiam vr et obstare tex.in §.prohibemus,in auct de col. Unde vr verior rñso,q preses,vel ordinarius iudex bene pōt gñaliter causas delegare,vt.ff.ea.l.fin.et in.l.ij.et in.l.iiij.in pn.et vtrobiq no. Sed committere ex toto regimen vnius loci alicui,et sic mittere loci senatorem,et se ita eximere a regimine illius loci,hoc fieri non pōt,non subsistente impedimento. ¶ Et ad hec vltra Cy.et Saly.hic vide Jac.de be.in.d.auc. vt nulli iud.in pn. Et an,et quam possit cõstituere vicarium dictū fuit in rub.ff.eod. ¶ In gl.in ver.iurisdictionem ibi,necesse etc. verum est accipiendo iurisdictionē prout est genus,q reprēsentatur in qualibet sua specie.l.iur.l.consulius § inter agnatos.ff.de gradi.l.si qd earū.§.interemptū,de leg.iij. Prout autē ē spēs non inest mero,vel mixto imperio.l.imperiū.ff.de iur om.iu. ¶ In gl.in ver.lo..issimū etc.ibi,si pro quamuis etc.verū est qd si quãq ponitur p quamuis,qz dictio quãuis iportat,et multiplicat idē esse,et multomagis in casu cõtrario,pz in.l.quamuis.ff.sol.mat.et.c.quamuis,de elec.dele.in.vj cū si. ¶ Un si dicatur succedat filius patri,quamuis sit emancipatus,sequitur q a cõtrario multomagis succedit si sit in ptāte ¶ In ea.ibi,quãq in vim cõdõnis,et tūc etc.ī eēt nimis magna restrictio ad istū tex.l.q nõ pcedat,si dictio si accipiatur cõdõnaliter. Pro ī facit.l.aliqñ.ff.de cõdi.et dem.l.pecuniam.ff.si cer.pe.vbi et in dispõne cõditionali sumitur ar.a cõtrario sensu. ¶ In ead.ibi,vel ibi specialr etc.hec cõiter tenetur. ¶ In ea.ibi,vel aliter etc.In hoc glo non vr bñ sentire,qz lex tulia pcedebat permittendo delegationē,non autem prohibēdo,ergo ex sensu directo et expresso non resultat q prohibeatur delegatio,sed ex sensu cõtrario.

j.in.xj.colū.et fe cõ.C.qñ ñ petē.par.et Fel.i c.i.i.iiij co.de cõsti.vbi plene Tho diplo.

b ¶ Sexto fal lit.adde in q fallit et septimo quod non sumitur ad correctionem iuris cõis i iure cõi l.nemo.C.ō in.om.in gl.i cle. j.de sen.exc.et in.c j de eta et quali.in.vj.et i c.fin extra de fo cõpe.Arc. i.c.beatis iij. q.iiij.et p ī bñ facit,qz p tātas subdistiones seu repetitiões iura non sunt renocanda,sed potius cõcordāda gl.ē not. in c.cupiētes. §.qsi p.xx.de elec.li.vj.i ꝟ. petere,et excla mat panor.i cõ. lxxv.in.i.vol. viij.nõ hz locū qñ tale arg.foret cõtra nālē cōnē,ita Odof.et cy.ī,et.d.au et in.d.c.cū apostolica,p q bñ facit qdixit panor.l.c.suggestū,de app vbi lex noua gñaliter loqnēs dz restringi ex rõne nāli ex qua ēt corrigit iura antiq.ix.nõ pcedit vbi resultaret turpis dispositio vel reprobata,vl'absonus itellect' vel cõ ius diuinū.l.conuenticulā.C.de epi. et cleri.melior tex.de mūdo.i c.quanto,extra de vsur.x. tale ar.nõ sumitur in testi.qñ sumēdo testis incideret in falsū ita.d.ant.l.c q d'f per tex.ibi cū seq e tra ō ver.sig.xi.nõ pcedit istud ar.in substi.facta filio si sine liberis decesserit,q non capitur arg.a cõtrio sensu.ergo si cū filiis decesserit illos substituere volue si gl.sing.quam declarat Bar.in.l.iucius tutu.ff.de here.insti.dixi late in l.j.C.de pac.xij tale ar.non hz locū in protestatione derogatoria ad inualidandum actū sequentē,tex.no.in.l.fi.in prin.ff.de le.ij.et istud procedit qñ protest.est enūciatiua et declaratiua,secus si foret limitatiua,ita declarat Jo.de imo.l.si ita stipu.l.iiij.col.ff.de vee.ob.que oia not.qz a.ibi non reperies ita declarata.Fran.cur.

38 tur delegatio,sed ex sensu cõtrio. ¶ †Stat ergo cõclo q in legibus,etiam conditionaliter loquentibus,sumitur a cõtrio sensu,vt hic. ¶ Qd fallit,primo nisi resultaret intellectus cõ alias leges.l.nemo.C.de iur.om.iu.cū.ibi no.et in.l.cõuēticulam.C.de epi.et cle.et no.gl.in cle.j.in ver obseruare,de sen.excõ et glo.ij.in c.j.de eta.et quali.in.vj.et gl.in.c.significasti,in.gl.fi.ō fo.cõpe et no.Arch.iij.q.iiij.beatos,bñ facit qd no.gl in.c.cupientes.§.qd si per viginti,de ele.l vj.in vee.petere. Hec tñ pria fallentia procedere pōt,nisi alias lex noua nihil per se de nouo induceret,nõ sumpto ar.a cõtrio sensu ¶ Quia tūc poterit sumi,etiam si resultet correctio aliorum iurium,vt pz in auc diaconissa C.de epis.et cle.intelligēdo illam gl.vt facit gl.in.l.nulla,in fi.eo.ti.quam gl.ibi ad hoc põderant moder.et no.Bal.in.l.obseruare.§.proficisci,in.iiij.q ff.de offi.procon.et Fulg.in.l.vt liberis C.de colla.et no.Ro.in auc.ex testõ,in pn.C.de colla. Et dicit hoc probari per illum tex.qui tñ vt mihi vr non probat. Fortificatur per ea que dicam ff.cir.ar.sumendum a cõtrio sensu in statutis,sed vbi non esset lex noua hoc non procederet,vt pz in.d.l.nemo,cum ibi not. Nam hoc ideo dicimus in.l.no

39 ua,qz tunc legislator vr velle aliquid noui inducere. ¶ †Secūdo fallit dicta regula,vbi in.l.esset dictio presertim,vel et,vel maxime,vel quamuis,aut similes dictiones implicatiue,qz ille indicant maiorem esse rationem in casu cõtrio. ¶ Ideo tunc cessat arg.a cõtrio sensu fm Ja.bu.in.d.l.conuenticulas,per illum tex.pnt ibi in litera habetur dictio et,vt ipsi ibi refert,et no.glo.in.l.illud,in ver.existimari.ff.ad.l.aql.bñ facit qd no.glo.in l.cū pretor,in prin.in versi.vt.ff.de iudi. ¶ Et qd dixi sup hac glo.circa dictionem quamuis,et qd no.Bal.in.l.apud antiquos C.de fur.cuius verba retuli in.iiij.no.et Jo.an.in addi.Spe.in tit.de dispn.et alle.§.post hoc,super versi.vit.non obst.

40 ¶ †Tertio fallit in ar.sumēdo a cõtrio sensu verborum narratiuorum legis,qz non pōt sumi fm Anto.de bu.in.c.publicato,ō elec post Jo.an.ibi,et not.et Anto.de but.in.c.cum apostolica,de his q fi.a prela.ar.c.si papa,de priui.l.vj.et in cle.si summus,de sen.excõ. Bñ facit qd not.Fed.de se.cõsi.xxxix.inci.viso puncto predicto,et motiuis etc.vbi dixit q verba narratiua legis ius non constituunt,alle.d.c.si papa,et ita etiam dicit Saly.in.l.qui se patris,in.vj.col.C.vnde lib.fine arg.l.verbis C.de testa.et ita et dicit Saly.in.l.accusationem.C.qui accu.non pos,et Roma.in.l.iiij §.cato,in.vj.col.de verb.ob.vbi reputat dictam decisionē Fede.ad hoc sing. ¶ Pro quibus al

e lego gl in c ij in versi.non teneris,de do et cõtu.in.vj.ª et ibi et põderāt Mod.sz ī itelligit Jo.ō imo.i.d.c.cū apl'ica,nisi intentio legislatoris fundetur ex illis verbis narratiuis qz idē iudicamus de illis narratiuis,q iudicaremus de verbis dispositiuis vel cle.j.ō pba et id tūc ex eis posset sumi ar,cum.a cõtrio sensu.

41 ¶ †Quarto fallit i ar sumēdo a cõtrio sēsu verborum modalium legis,vel et alterius dispõnis fz Am.de bu post Jo.an.in.d.c.publicato,in fi.et in.d.c.cum apl'ica,alle.not.per Spec.in ti.de dispn.et alle.§ post hoc,ver.vel non ob.lz in.d.c.cum apostolica,nihil alle. ¶ Tamen Spec.in loco preal leg.hoc non firmat,sed dicit qd tunc non habet locum arg.a cõtrio sensu Jo.de imo.in.d.c.cum apostolica,lz non faciat mentionē de spe.dicit se putare,qd qñ modus respicit fauorem eius cui adijcitur,sit verum,q tunc non sumatur ar.a cõtrio sensu verborū modalium,per id quod habetur in.l.titio centum,in princi.ff.de condi.et demo.si autem respiceret commodum alterius,videtur q sit licitum arg.qñ staret per debentem implere modum,secus si per casum per.l.si fundum per fideicommissum.§ j.ff.ō

42 lege.j.iuncta.l.j.C.de his que sub modo ¶ †Quinto fallit in arg.sumendo a cõtrio sensu verborum cause impulsiue,et non finalis,qz cessante causa impulsiua.non cessat dispositio.l.j.§.sexum ff.de postbu.et no.in.c.post translationem,de censi.et ita est de mente Pet.Jac.but.et Bal.in d.l.conuenticulas

43 et Anto.de butr.in.d.c.cum apostolica. ¶ †Sexto fallit a si

b augeretur a cõtrio sensu verborum vnius cause finalis tantum,cū essent cause finales due,vel plures,qz cessante vna,non cessat legis dispositio.§.affinitatis,insti.de nup.l.si vero lex.ff ō he.insti.et no.in.l.liberorum.§.notanter.ff.de his qui no.infa.et in l.si neutri.§.in bonis.ff.de priui.cre et in auc.de nup in.§ si vero alteca,col.iiij. Nunc autem restat videre,an in statutis habeat locum argu.a cõtrio sensu. In quo prima erit conclusio qd non habebit locū arg.a cõtrio sensu,si per tale argumentū corrigeretur ius cõe,fm Ja.bu.et bar.hic,et Bar.in.l.omnes populi,in.vj.q.prin.ff.de iust.et iure,et bal.in.d.l.apud antiquos et in.l.j.C.de inuti.stip.et Saly.et Fulgo.in.d.l.conuenticulam,et

lam.⁊ Ant.de bu.⁊ Mod.in.d.c.cū apostolica,⁊ Jo.d imo.
⁊ Rom.cu.in.l.qui testō.§.mulier, de testa po bal. ibi, et
bene, qr correctio iuris fieri non dz, nisi vbi expressum reperitur
l.precipimus,in fi.C.de ap. sed argumentum resultans a ḡtrario
a sensu, nō e expressa ꝓuisio, sz tacita subintellecta, ⁊ ḡiectura
ta, vt no.gl.pe.in.l.ij.C.de condi.inser. ⁊ in.l.iurisgentium.§.
dolo, cum glo.j.⁊ ibi bar.ff.de pac.⁊ ꝓbatur in.d.c.cum apo
stolica,i ver.indirecte ⁊ in.d.l.apud antiquos, in ver.ḡiectu
ram, ⁊ in.l.pecuniā ff.si cer.pe.in ver.tanq̄, quod est nota im
proprietatis, vt no.gl.in.c.solite, in ver.tanq̄ de ma. ⁊ obe. ⁊
Bar hic, ⁊ illud quod per ḡiecturas ḡprehenditur, non dr
proprie scriptū.l.j.ff.si tabu.testa.nu.extra.benefacit qd no.gl.
in d.c.cupiētes.§.ꝙ si per viginti, que voluit ꝙ per istas sub
auditiones, ⁊ tacitos intellc̄s, non dz induci correctio, ergo ⁊c.
Et per hoc pz quod non obst.l.inter socerū §.cum inter.ff.de
pac.do. vbi in ḡtractibus in quibus ē fit stricta. interpretatio.l.
qcqd astringende.ff.de ver.ob.l.veteribus ff.de pac. hz locum
arg.a ḡtrario sensu, qr rñdeo, quod aliud est in statutis ⁊ legibus,
q̄z in ḡtractibus, pz qr videmus ꝙ in legibus non sumitur arg.a
ḡtrario sensu, vt corrigatur dispositio alterius legis d.l.nemo, cū
alijs.s.alle. Sed p argu a ḡtrario sensu verborū ḡtractuum bñ potest
induci dispositio ḡtra ius cōe ad preiudiciū ipsorum ḡtrahentium,
vt in.d.§.cū inter fm cōem intellectū, ⁊ not.Guil. de suza.h,
⁊ Bal.in.l.vendit.C.de act.emp. Preterea est bñ promissum
quod solum per expressam prouisionē legis, ⁊ non per suban
ditos, ⁊ tacitos intellectus legis inducitur correctio alterius
legis vt s.probaui, sed non ita reperitur introductum, ꝙ in ḡ
tractibus fiat interpretatio, ꝙ p verba ḡtrahentium non inducatur ad
preiudiciū ḡtrahentiū correctio iur cōis, seu dispō ḡtra ius cōe. Et
puto per hec esse rñsum ad illam rōnem que dīm facie satis stri
44 gēt, in ḡtrariū, ⁊ a doctoribus nō rñdetur.* ¶ † Fallit hec ḡclo
b vbi statutū nihil operaretur, nisi sumeretur ar. a ḡtrario sensu, qr tunc
tale ar. pcederet sicut dixi.s. posse sumi in dispositione iuris cō
munis noviter inducta, vt no. Bal. in d.§. pficisci, in.iij.q. ⁊ h
hoc mō sustinetur decisio tradita per Cy. ⁊ Pe. in suis consi
lijs, quā refert ⁊ sequitur Bald. in.l.conuenticulaz, ṗalle. vbi
concludunt, quod stante statuto, ꝙ non extantibus filijs ma
sculis filia femina succedat matri, tale statutum a ḡtrario operabi
c tur, vt extātibus masculis* filia nō succedat, qr aliās nihil ope
raretur statutum, q̄nis per tale ar. inducatur correctio iuris cōis
ḡtraria Bal.in.d.l.conuenticulam, ⁊ Cy.in.d.cōsi. non videan
tur se fundare in hoc, sed per.d.§.cum inter, ⁊ p.l.qui testō.§.
mulier ff.de test.cum ibi no. ⁊ fulg. hic simplr dicit, ꝙ ipse alias
consuluit per no. per Bal.in d.l.conuenticulam, ꝙ hēret lo
cum in statutis ar. a ḡtrario sensu, sed per predicta verius vr ꝙ in
statutis si habeat locū tale ar. qn resultaret correctio, nisi qn sta
tutum alias nihil operaretur, vt in casu dicti statuti. ⁊ ita tz pan.
de ca. hic, qr statutum nunq̄ dz esse superfluū, si aliud intellec
tus cōgruus dari non pōt, ar.l.j.in fi ff.ad muni. ⁊ qr hec vr fuis
se intentio statuentiū, ⁊ sic non est absurdum, ꝙ corrigatur ius
cōe pp eorum mētē, sicut in simili fm eū dicit Bal. in.l.maxi
mum vitium.C.de lib.prete.in.vj.col.in versi.vlterius queri
tur de tali q.ita ē decidit ipsemet Pan.in.d.l.conuenticulā
⁊ ē Bal.⁊ Ang.in.l.si cum dotē.in ṗn.ff.sol.ma.⁊ ibi clari⁹
Jo.de imo.qcqd ibi dixerit cum fuerit debiliter motus, vt mi
hi vr, idō non refero, ⁊ cū hac fallētia ē in casu dicti statuti cō
cordat.d.Abb.sicu.in.d.c cū apl̄ica.⁊ pan.de ca.in.d.l.qui
testō.§.mulier, ⁊ in suo cōsi.cccxxxiij.inci. In xp̄i noīe pñs ca
sus ⁊c. facit ꝙ no.bar.in simili.in.l.iiij §.pretor.ff.de dā.infe.
in ver. sic quero quid si statutum dicat ⁊c. ad hoc ē vide no.p
Bar.in.l.properandum, in prin.C.de iu.ver si. quero qd si sta
tutum dicat ⁊c.ang.hic aliquid tetigit de hoc ar.a ḡtrario sensu
sed nihil firmat. dicit tn̄ ꝙ qn ar. tale induceret aliqd ḡtra ius di
uinum, non deret sumi tale ar. alle.id ꝙ hz in.d.l.cōuenticu
lam, bñ facit lz ipse non alleget id ꝙ voluit gl.no.ꝙ in cle.j.in
ver.facere, de vsur. ⁊ ibi ē pz ꝙ non dz sumi ex statuto ar. a ḡ
trario, qn statuentes ex hoc inciderēt in penam, ⁊ de illa glo. vidē
p bal.in.l.gallus.§.ille casus.ff.de lib. ⁊ post. ⁊ in auc. ad h.C.
de vsu.in.iij.col. ⁊ in.l.si seruus §.qui iniuriarum.ff.si quis cau.
45 ¶ † Secūda ḡclo est, ꝙ si statutum disponit in casu non pro
uiso a iure cōi, tūc habebit in eo locum arg.a ḡtrario sensu, postq̄
tūc nō resultabit correctio iur. cōis, ⁊ sic cessabit rō. d.l.pcipi
mus, idō sicut in dispōne legis ḡtrahentiū hz locum ar.a ḡtrario sensu,
vt dixi.s. ita habere dz locū in talibus statutis, ita tz Ja.bu.quē se
quitur bar.i.d.l.oēs populi ⁊ aliqd hic p eūdē, ⁊ firmat Bal.
in.l.ij.in ṗn.C.de ḡdi.inser. ⁊ in.d.l.apud antiquos, ⁊ Saly.
in.d.l.conuenticulam, ⁊ ant.de bu ⁊ Jo.de imo.in.d c.cū apo
stolica. ¶ Sed hanc ḡclonē reprehendit Bndi. de plū. in.l.
si qs locuplex.ff.de manu.te. qr semp casus prouisus a statuto
reperiret puisus a iure cōi, aut in specie, aut per simile, vt.l.nō
pñt.ff.de legi. sed rō sua nō vr bona, qr imo multa reperiri pñt
que non inuenient decisa in spē, nec p sufficiens sile, idō tūc dñt
tunc recurrendū esse ad pncipale.l.cū de nouo, ⁊ in.l.humanū
46 ⁊ l.fi.C.de legi.⁊ l.neq̄z, ⁊ l.idō, ⁊ ibi no.ff.de leg. ¶ † Fallit h
ḡclo si statuto cautū eēt ꝙ statuta non reciperent extēnsum, vel
subauditum intellēm, fm bal.in.d.l.ij.C.de cōdi. inser. per ibi
no.per glo.pe.idē tz Abb.sicc.in.d.c.cū apl̄ica, per illū tex.
in ver indirecte, ⁊ pe.de anc.in rep c.canonū statuta, de ḡsti.
ad fi ꝟ alibi et de statuto quo cauet ⁊c.⁊ ibi Pe.d anc.ē trā
sit simplr cū illa alia decisione, ⁊ limitatiōe posi a p bal. in.d.
l.ij.de condi.inser.inq̄z fi voluit ꝙ ex verbis negatiuis non su
matur ar.a ḡtrario sensu. Sz ḡtrariū tenui.s.in tn.iiij.ro ⁊ ad ibi di
cta me refero, ⁊ ad hāc latiē. bñ facium no. per bal., in.l.maxi
mū vitiū, in.v.col.C.de lib.prete.⁊ q̄ dixi in prima prima ḡclo
47 ne. ¶ † Scdo fallit in statuto cautū eēt ꝙ statuta dēant ad lite
d ram seruari, qr non poterit in statutis sumi ar.a ḡtrario sensu, eo
qr talis ḡtrarius sensus nō ē in lrā, nec ē scriptus cū sit q̄daz ḡiec
tura d.l.apud antiquos, merito non dr scriptus.d.l.j.ff.si tab.
test.nulla exta. ⁊ dr tacitus intellc̄s, vt ē gl.fi.in.l.ij.C.de ḡdi.in
ser.q̄ hunc appellat tacitū, ⁊ subanditū intellc̄m, ⁊ ibi bald.⁊ idō
non est de lrā cū legi non possit.l.j.ff.de his q̄ in test. delen. ⁊
sic est de mēte Bal.C.de pñ qui fi.dist.in.l.ij.post medium, in
ver.si aūt verba desiderant ⁊c. facit ꝙ not. Ang.in.l.si ita scri
ptū.ff.de lib.⁊ post. Nec ob.no.per Jo.de imo in.l.cesar ff.de
48 pubi.si bñ inspiciatur ¶ † Nō omino q alias docebā in hac
mā tradebat Bñdi. de p.ū. in.d.l.si qs locuplex, reprehēden
do primā ḡclu. q̄z approbaui, ⁊ mouebat p.d.§.cū inter, ⁊ simr
improbat scdam conclu. p.d.l.nō pñt vt retuli.s.vñ distingue
bat, Aut per appositionē casus expressi in statuto includitur fa
uor in tacito a ḡtrario sensu subintellecto. Aut includitur odiū,
aut nec fauor, nec odiū. Primo casu dicit hēre locū ar. a ḡtrario sen
su, ē si inducatur correctio iuris cōis p.d.§.cū inter, ⁊ l.tale pa
ctū.ff.de pact. que loquuntur in ḡtrab. Scdo casu non hēt locū
d.l.ij.de condi.inser.⁊ d.l.cōuenticulā. Tertio casu.s. qn nec
fauor, nec odiū includitur, ⁊ tunc distinguit, aut casus tacit⁹ ve
niret ad correctionē iuris cōis expsse in illo casu disponentis
aut nō disponentis expsse, sz p sile, primo casu nō hz locū tale ar.
p no p gl.in.d.c.j.in gl.ij de eta.⁊ quali.in.vj.scdo hēbit locū
tale ar. qr potēilor ē ḡiectura q̄ puenit ex statuto, q̄z alia q̄ pue
nit ex iure cōi, alle.no.in.l.diuus ff.de in inte.resti.vbi.non in
uenio hoc notari, tñ ḡiectura in quibus ipse se fundat non ob
49 stant, vt.s.deduxi, ideo non sto cū eo. ¶ † In gl.in versi.possit
eū ⁊c.ibi no.ē diffinitionē ⁊c. hāc opi.seqt h Cy. Ray. bart.
Bal.h, ⁊ idē voluit gl. in.l.plz in verbo officio de peda.iu.et
illa expssime vult ꝙ cāe meri imperij, de quibus loquitur iste tex.
pp impedimentū absentie presidis non possint delegari, nisi quo
ad cognitionē, nō quo ad diffinitionē, ita tz Cy.in.iiij.op. ⁊ ē
bal.in.v.op.⁊ loquitur iste tex. ē in casib⁹, in qbus poterat tra-

a ¶ Subintellecto. dic ꝙ bal.consi vij.i.lib dicit ꝙ ar. a ḡtrario sensu dicitur tex.l.
vel ḡtrarius vbi videtur cuius arbitramentu liceat sumere ar. a contrario sensu.

b ¶ Vtei. adde tn ꝙ nec in statutis sumitur ar.a ḡtrario sensu, cum statuentes p tale
arg. inciderent in penam, ita dicit Ro.sing suis fol iij.

c ¶ Masculis. adde ab.ç.7 5.rap.ful.cu.ḡsilijs suis in multis locis, ⁊ an, ⁊ qn tale
ar. hēat locum in statuto, vide tn p eūndē in suo trac. de statu. feminas excludentib⁹ ar. vij q.1.ij.⁊. iij. Joan. Tho.

d ¶ Scdo falli. adde qntā limi. pcedentē cū q̄ oēs trāsire vñr, nō hēo p expdi. per tex h in ꝟ. fortissimū, ⁊ pter. in d.l.si qs locupler, in ꝟsi. agilissimū, ⁊ p ter. i.l.q in te. § mulier cū gl. ff.de testi. vbi ar. a ḡtrario sensu dr tex. legis ⁊ qr psumptio ⁊ ḡiectura legalis dr liquidissima probatio glo. fin. in.l.si tutor petit⁹ ff. de pign. tu. ⁊ qr presumptio legis dz veritas ipsa, tex. fin. cū gl. in.l.fin.ff.de pba. ⁊ fortius me mouet doctri.bar.l.l.oēs popul. ff.d iu. ⁊ iu. vbi inqt ꝙ statu. q̄nale ꝙ mādat stat. intell.ad lrām, ⁊ si recipere sub auditionē, ⁊ interpretationem, parū aut nihil opant, ⁊ facit ꝙ voluit Jo. an.in.c.p posse, in mercu. in.vj. vbi vult interpretationes non admitti mente rñ stat. seruata, quasi velit ꝙ si pro saluanda mente expediat recedere a ꝟ
bis, tūc nō obstante statū. gñali recedimus, ⁊ qr dr posse colligi ex mente qn alr sta.
eēt nullius effectus, ita Pan.de ca.in cōsi.cccxlvj. ⁊ adde tn ⁊ limita, vt p bald.i
d l.maximum vitium C.de lib.pre. quē refert ⁊ sequitur Lu.ro.in.cōsi.suo.cccxcix.
alle. Jo.an.in.c.si extra de cōsue. ⁊ tex. elegantez in.l.si ita stipu.ff.de ope.lib. item
⁊ limi. non sumi tale ar. qn eo sumpto statuentes inciderent in penam, iuxta glo. in
cle.j.in prin.de vsur. q̄z reputat sing.ro in suo sing cviij. ⁊ illā gl. alle. Alex.in con
si.xvij.in.ij.vol.⁊ de materia vide Bal consi.xc.cū seq.in.ij.vol.⁊ in consi. cxliij. ⁊
in.iij.volu.consi.clxxj. Fran.are.in consi.cixxiiij. pan.de ca.in cōsi.cxliij.in.iij. pa
te, ⁊ Ang.in consi.cxij.vbi dicit, ꝙ ḡtrarius sensus in statu.est tex.⁊ litera statu. ꝙ fa
cit ad ea que.s. dixi, adde tn ꝙ in statu.ar.a ḡtrario sensu sumitur ē ad tollendum ius
commune, quando in statutis tempus certum sumi. ita Bald.in.l.obseruare.§ pro
ficisci.in.iij.q.ff.de vulg.⁊ pup.⁊ quo intelligatur statutum disponens ꝙ statuta in
telligantur ad literam, vide Alex.in consi.l.in.j.⁊ v.col.⁊ in consi.viij.col.ij.in.j.
vo. ⁊ ibi qd si statutū dicit ꝙ statu.non recipiant aliq̄z gl.vel. interpretationē ⁊ aū
dē alex.in consi.ccxx.co.ij.in.ij.vol.⁊ Fran.are.in consi.cviij. ⁊ aliquid per Card.
consi.lxxij.col.vj. Fran.cur.

a ¶ D.finitio. adde Inn. in c. ad hec, offi. dele. bald. consi. cccxxii. i. l. b.
b ¶ B.ii. tione. add. in. ro. sin. snia, dic q̄ l3 index ad sedandū rumore ppl'i nō possit iponē penā corporalē, tñ pt ad executionē pene pcedē ob dictā cām, & igr̄ia. d. Jas. et q̄ fauore reipu. licita ē extensio. add. in. ro. q. 416. & igr̄ia dic q̄ v3 snia n visa re- la. iōe citat lōto nūcij, qñ picluñ ē i mora. add. q̄ bal. q. 438. dic q̄ v3 sniā celeriter la- ta cum index timet ne ptes veniāt ad arma, ingr̄ia d. Jas. hic dic q̄ si fuit duo barones in eodē castro, & vnus de linquat, & non delinquēs pōt delinquētē punire, qñ do pi ciculū ē in mora, dic in qd ēt si piculū ñ sit i mora, q̄ pt pu nire p̄ iorā, q̄ pp dīctū esse cūs ē prima° nec est ampli° par. & vt meis def audacia & bia dico q̄ ita gcludit do. de ro. dci. ccxivj. in antiq̄s d so. cōp. ici. si duo sunt barones. * c ¶ Cōis. adde alexā. in q. vij. i. v. vol. vbi. pp metum piculi licitū ē transgredi le- ges & p h vid tex. in. L. si qs si lie. §. ei quoq3 ff. de inin. test. & solo alle. tex. in. L. pe. in fi. ff. de sic. ibi nisi forte tumultus sedari possit & facit exēplum duo hñt dīnīū castri eū mero & mixto iperio alter delinqt, alter non pōt illū punire, q̄ par in parem non h3 iperiū. L. ille a quo. §. tempestiuū. ff. ad trebe. ideo cognitio sp̄ctat ad principem infeudantem, ita Bart. in. L. inter tuto res. ff. ne admi. tuto. tñ si mora est periculum allatura, alter poterit punire, ita Bald. in. c. i. in fi. qualiter vasallus dēa: iurare fidelitatem. Sic etiam videmus qd index fert sniā3 non expectata relatione nūcij se citasse perēptorie, qñ periculum est in mo ra, ita Bal. in. L. falsus. C. de fur. l3 alias secus. vt declarat Bar. in. L. hoc aūt. §. desē di. ff. ex quib. cau. in pos. ea. cū si. Et adde qd poterit sniam ferre ēt non obstantibus ferijs ēt in honorem Dei, ita Bald. in. c. de causis, extra de offi. deleg. arg. L. iij. ff. d fer. q̄ pietas, & mora peri- culum allatura, fm Cy. in. L. fin. C. de fer. Sic ēt videmus qd vbi appellatur ab interlocutoria, & index nō admitit pt pcedere ad vlteriora, añ q̄ sibi inhibeat a supiore. c. non solū, de app. in. vj. & declarat Bar. in. L. iij. ff. de ap. reci. Et pt pcedere eo amplius non citato c. eū qui, de dolo & cōtu. in vj. qñ piculū est in mora, ita bal. sing. in rub. C. comi. vel. epi Et exclamat Ro. in. L. si vero. §. d vi ro, sal. en. xi. ff. so ma. facit tex. in. fi. de pe. & remis. Et l3 albe. h videat impugnare d cisionem Cy. h & sequaciū, q̄ text. in. d. §. ei quoq3, alias hij aūt loquitur in ordi- nario, tñ rñde qd. i. fauor. reipub. loquens in vno casu extenditur ad aliud, vbi & fauit eadem ratio, etiā in exorbitantibus, & correctorijs. L. certa. §. l3 & si quis, vbi glo. q̄ ponderant Mod. ff. de leg. j. Fran. cur.

ciari de a sa pena, q̄ pena vltimi supplicij, q̄ pena legis iulie de vi de qua h ēt ... esse atta, q̄ vltim supplicij. L. j. ad. L. iul. de vi p. i. & L. an pe. ff. ad. L. iul. de vi. pu Hanc opi ēt secutus ē Spe. in ti. de indi. dele. §. fi. ver. itē q̄ pēt delegatus, & p ista g te facit h iste tex. in versi. exercitationē, & in ver exercitatio, q exponit. i. cognitio, & sic solū pmittit posse delegari cognitio- nē, ho pro h tex. in §. phibemus, alle. ꝯtertio tex. in. d. L. pl3, & si q̄ vsq3 adeo, quarto tex. in. L. solēt, in prin. ff. de of pcon. sed ꝯtra opi. s. q̄ causē meri impij pp impedimētū absentie possint delegari, quo ad diffinitionē tenuit Guil. de cu. h p litum text. indistincte loquentē, h̄o p. i. fi. C. vbi sena. vel cla. que tñ in veri tate non pbat. q̄ loquit in delegato a principe, & gstat principē posse in totū delegare cām meri impij, vt ibi & L. j. C. de preci. impe. of Istā partem t3 ēt h And. de pisis. Alb. de ro. Sal. & Ful. h, & Azo in summa C. de ped. in. & Ang. & Sal. in. d. L. pl3 Ja ēt vr esse de mēte Spe. in ti. de iurisdi. om. iud. versi, ad hu° volēs qd hodie excepta cā vltimi supplicij & absci- siōis mēbri possit per absētiā delegari cā meri impij ēt quo ad diffinitionē, & ista pars vz mihi de iure verior, preferit3 q̄ tex. in d. §. phibemus, excepto vltimo supplicio, & abscisione mē- bri, pmittit simplr, & absolute oia posse demādari, & sic alia pe- na capitalis posset dmādari, & sic male allegat iste tex. p opi. ꝯtra, & sic non op3 insistere in rñsione, quā3 ad illum tex. oabat Guil. de cu. hic dicens, q̄ ibi loquit, qñ nondū venerat in p- uinciā preses, q delegare volebat, vñ tunc non adeo firmā, & ia dicatā iurisdictionē hēbat. L. obseruare §. fi. ff. de offi. pcō. nec hec rñsio gfundit per tex. in. d. §. phibemus, in ver. s3 si qs, vbi logt, qñ ēt venisset in pūinciā, & eēt recessur°, & p hac opi. ēt facit id qd no. gl. in d. L. pl3, in verbo in psidiū, q̄ vult hodie cā ingenuitatis possit pp absentiā delegari, ēt vsq3 ad diffini- tionē inclusiue, p. d. §. phibemus, & illā gl. ēt ibi specifice pō derat, & sequitur Ang Hec opi. ēt fortificat, ex rñsione q̄ da- bo ad istū tex. facit ēt p hac opi. h3 Ful. tex. in. L. solēt, in prin. ff. de offi pcon. vbi qñ nullū subest impedimentū pōt quo ad solam cognitionē delegari merū imperiū, ergo vt aliqd opere tur impedimētū absentie dēmus dicere q̄ tūc possit delegari, ēt quo ad diffinitionē. Nec fm eū dicat q̄ ibi sit spāle in lega to pcōsulis, q̄ imo nihil spāle ē in eo, p3, q̄ videmus q̄ iurisdō saltus in hac. i. §. fi. & in. L. cognitio, circa pn. ff. eo. argūt delega to pcōsulis ad alios indices delegatos, & ēt text. in. L. nec quic q̄ §. fi. ff. de offi. pcō. dicit, q̄ ea q̄ dicta ēt ēt in pcōsule hēbāt ēt locū in alijs psidibus, & sic non ē spāle in pcōsule delegan te legato suo. Nec ob. q̄ tex. in. d. L. solent, in prin. dicat q̄ illō genus mādati est extraordinariū, q̄ ille tex. vult dicere q̄ si p consul mandaret gladij ptātem, illud eēt extraordinariū. L. ꝯ regu las iuris cōis, qbus cauetur, q̄ nemo pōt gladij ptātem demā dare, nam cōmittere tñ cognitionem in causa meri impij, non est demandare gladij ptātē, q̄ illa stat in snia. Sed certe dicat Ful. qcqd velit. ego non puto fieri posse fundamentū in. d. L. solent, & in dicta sua gsideratione, q̄ vr esse ꝯ. d. L. pl3, vbi pbat q̄ pp impedimētū publicarū occupationū, pōt plurea causas medie iurisdictōis. i. trecētis aureis. ff. fm expositionē gl. p̄me ibi delegare quo ad cognitionem tñ, sed causas q̄ officio indi. nobili expediunt, nullo mō pt delegare, ēt quo ad cognitionē tñ, ergo ē necesse dicere q̄ spāle sit in casu. d. L. solēt in legato proconsulis, vt possit delegare cognitionē, ēt non subsistente impedimento, nec ob. ff. ea. L. §. fi. q̄ intentio lre ibi est q̄ manda ta iurisdictione, l3 transferatur exercitiū iurisdōnis ēt in totum & sic non solum quo ad cognitionē, sed ēt quo ad diffinitionem tñ non sic est in mero imperio, & iō nemo dicit legatū pcōsulis manda a iurisdōne hre animaduersionem. i. punitionē in cor- pus, ita accipitur ēt in. L. si qs in hoc genus, in verbo aiaduer tat, & ibi glo. C. de epis. & cle. non ob. L. cognitio, in prin. q̄ imo fm intel. gl. ibi magis cōem, quē tenui in hoc. L. super gl. in &. mandari pñt, nisi ob. ad. L. nec quicq̄ §. fi. ff. alle. rñdeo vt ibi p glo. apparet q̄ tex. in. L. solent nō facit p. nec ꝯ, q̄ ibi nō erat impedimentum absentie, & est spāle in legato pconsulis, vt est p batum, & tenuit h tex. ibi in verbo extraordinarium, non violando
50 tex. † Restat ḡ tenendo opi. q̄ teneo ꝯ istā glo. & sequaces q̄ rñdeatur ad istū tex. in ver. exercitationē, & i ver. exercitatio, ex ponendo. i. cognitio, q̄ rñdeo primo, q̄ dato q̄ iste tex. non p baret diffinitionē posse demandari, tñ hoc pbat tex. in. d. § pro
51 hibemus. ¶ † Scdo pōt rñ. vbi fit mentio de cognitione sim
a plr, saltem in dispositione legis, venit ēt diffinitio. L. iij. § co- gnoscit. ff. de offi. pfe. vig. L. j. C. si ꝯ ius. L. fi. in verbo sacro co- gnitori. C. vbi sena. vel claris. c. pastora. in prin. de rescri. c. pru dentiā, i prin. de offi. dele. c. cum speciali, de appellatio. c. ex ar bitris, de offici. delega. in. vj. & no. Archi. in. c. fi. de offi. ar chi. & Spe. & Jo. an. in ti. de indi. deleg. §. legr, versi. & not q̄ simplr, & bal. in tit. de pa. gstā. in verbo. ad cognitionē, & ibi est tex. & ang. i. L. de quare. ff. de iu. & Jo. de imo. in. L. a diuo pio. i prin. ff. de re iu. & Ang. in. L. qui pcuratores dat. ff. de procu. & q̄ ad ppositū melius ēt per Ja. bu. ibi. Et hoc mō inducendo ap paret q̄ hic est tex. p ista opinio. Nō ob. vltimo. d. L. pl3, ver. q̄ vsq3 adeo, q̄ rñdeo, qd ibi est casus diuersus. s. qñ pp impe dimentū publicarū occupationū vult delegare cās medie iuris dictionis. s. a trecentis aureis. ff. nos autem loquimur in impe- dimento absentie necessarie, q̄ casu vr posse ex toto delegari cā meri iperij p iura. ff. allega. & p hoc facit, q̄ non vr eadem rō in impedimento publicarū occupationū, & in impedimēto absen tie, cum absens nihil pōt expedire, neq3 vnam, neq3 aliam, non sic in alio casu. Et per hoc remanet expedita alia ex cōclusioni
52 bus quas posui. † Subditur tñ not. per Cy. bar. & Ange. hic vez q̄ in casibus in quibus non pōt pp absentiam demandari diffinitio, puta quo ad vltimū suppliciū, vt dcm̄ est, tñ fallit vbi esset magnus latro, cuius penam differre vsq3 ad redditū pre sidis periculosum esset, q̄ tunc delegatus possit expedire, ar. L. si quis filio. §. h. aūt. ff. de inin. testō, & L. de pupillo. §. si quis rinos ff. de ope. no. nu. Tñ Albe. de ro. hic dicit, q̄. d. §. scdo autem, non vr hoc probare, q̄ ibi loquit in delegato, nos in or dinario, ideo dicit q̄ forte hoc dcm̄ non est verū, & pōt cōside- ratio eius comprobari, q̄ iurisdictio delegata est odiosa, sed or- dinaria est fauorabilis, vt est no. gl. in. c. j. de rescrip. in. vj. & in c. & ꝯ vnum. §. j. de offi. dele. eodem lib. tñ sustinendo dictā fal lentiam, que est valde not. limitatio ad. d. § phibemus, quam sequitur Cy. in. d. L. pl3, in. iiij. opp. potes ad alle. in ꝯtrium rñ- dere, q̄ vbi differre talem gdōnem posset afferre periculū rei
b publice, puta parere dissensionem, * in populo iuxta. L. si quis ingenuam. §. in ciuilibus. ff. de cap. & ne mora sit periculum alla
c tura debemus posse recedere a regulis iuris cōis, * sicut i ca- su. d. §. si qs riuos, & d. §. secundo autem, per not. per glo. in. L. si constante, in prin. ff. sol. ma. & q̄ ibi Barto in. ix. q. j. partis.
53 ¶ † In ea. ibi. L. ij. &c. tenuit glo. q̄ hic substitutus a superiore in locū presidis defuncti, vel absentis, possit cognoscere, & dif finire ēt in causis sanguinis, seu vltimi supplicij. C. de offi. ei° q vi. alte. ge. & hoc sequit bar. hic in pe. q. reprehendēdo glo. fi. que tenuit ꝯtrium in. d. L. ij. iuncto illo tex. Guil. de cu. h vr te- nere glo. nostram hic, pro quo alle. L. i. § a prefectis. ff. de le. iij. Dicit tñ q̄ quidam in ꝯtrium alle. d. § prohibemus, Rom. hic etiam transit cum opi. glo. que est hic per. d. L. ij. vbi apparet q̄ talis substitutus est ordinarius, non delegatus, q̄ pōt ea que sunt mixti imperij, vt ibi. Item q̄ talis substitutus gaudere a p rogatiua, qua gaudebat ille in cuius locū substituitur. L. ij. in fi. C. d dig. or. ser. lib. xij. Dixi plenius de hoc substituto in rn. bruius iit. concludendo quod est ordinarius. Est verum quod Archidia. xij. q. ij. in. c. nobis, & Hostien. in summa de offici. vica. §. primo in princip. & Bald. in auten. & omnino, circa. v. colum. C. ne vxor pro mari. videntur sequi opin. glos. in. d. L. ij.
tamen

tñ ipsemet Bal.in auc. sed nouo iure, in prin.C.de ser. fugi.lz
opi huius gl.distinguendo inter subst.utrñ a supiore in locum
mandatus absentis, vel mortui, & possit talis cãs quãcũq; ẽe vlti
mi supplicij diffinire. sicut potuisset ille in cui9 locũ ẽ substitu
tus, vt certe probaf in.d.l.ij.ibi, & o'a que &c. & delegatũ ab
ipsomet absente, & tũc bz locũ t.x.in.d.§.pbibemus, & ita etiã
voluit Bar.in.l.j.§.quibus, de leg.iij. ¶ In ead in fi. melius
probatur de pronunciatione, insti.de suspe .tut. circa princip.
54 ¶ † Ingl.in v pficiscaf, ibi ex necessitate &c.hanc restrictio
nem, q̃z ad istum tex.tradit gl. approbant cõiter doc.hic, & Jo.
an.in addi. Spec.in ti.de iuris.om.iud.in addi.inci. ex necessi
tate &c.facit.§.cos, in auc.de man.prin. & § pbibem9, in auc.
ð coll. Et subdit no. Jo.an.in add.preal. q' prelat ẽt antequã se
absentet pot delegaf cãz meri ipij, & delegat9 poterit icipẽ co
gnoscẽ.J.ips.J.q delegãs cõponit sarcinulas, qz illud reputaf
tps absentie, p.l.ab hostib9.§.sed q simplr.ff.q.ex cau.ma.q
diligenter not.ad huius.l.limitationẽ, de qua alij mentionem
non faciunt, benefacit q not.in simili Cyn. ĥ volens in .vij.&
viij.&.ix.q.qd si delegata est causa meri impetij pp absentiam
necessariam, q reuerso delegato, adhuc durabit delegatio.J.
illud modicum tempus.J.qd sarcinulas componit delegans re
uersus, qui interim reputatur absens, per.d.§.sed simpliciter.
Et idem dicit si redijt recessurus statim, nam non expirabit in
terim delegatio, arg.l.cũ alijs C.de cu fur. Et idem dicit alb.
de ro.hic, lz de Cyn.mentionem non faciat, & p hoc alle.mar.
55 l.iij.J.de min.or. ¶ † Sz iuxta ĥ queritur, preses vult delegare
causaz meri imperij, & in delegatione asserit oporteret q ex cã
necessaria se absentet, vel alleget tale impedimentum, pp q si
verum esset posset delegare, an stetur assertioni delegantis p
plena pbatione, adeo q delegatio, & inde secuta valeant, secũ
dum Guil.de cu.dicit q non, sed q requiratur probari.§.se
mel, insti.qui.ex can.ma.non pos.cõtrium decidit ipse, & etiam
Albe.de ro.hic lz de Guil.mentionem non faciat, qz creditur
literis officialis.l.diuus, ver.cum autem ex literis.ff.de offi p
si.in.§.si quis vero comprehensorum, in auct.vt nulli iudi.l.si
publicanus.§.j.J.de pub.& addo Bal.idem tenentem in.l.im
perium, in.iij col.J.ti.ij.& bal.in.c.de causis, in.xv.col. de of
fi.dele.& miror q non alle.gl.que ĥ no.decidit in.c.pasto.in
ver.exonerare, de offi.dele.benefacit q singu.not. Bart.i.l.
ambitiosa.J.de decre.ab or.fa.in.x.vel xi.col.in versi.visis et
a examinatis.&c.hanc decisionem tene menti,* qz plerumq; ex
forma statutorum notarij, vel alij officiales pñt in casu impedi
men.aliquem loco sui surro.vt de impedimento stetur assertio
56 ni ipsius officialis surrogantis.* ¶ † Iuxta predicta queritur
b qd si delegans est infirmus, an possit delegare cãm meri impij
sicut qñ habet pficisci. Pet. Cy. Andre.de pi. Guil. de cu.
Ray. Bar.& Alb.de ro.ĥ, & bal.in.d.l.imperium, in. iij.col.
& Saly.in.l.plz, in fi.C.de peda.iudi.& dñs Ab.in.c.q sedes
de offi.or.tenent q sic, & bñ, vt puto, qz est eadem rõ, que ẽ in
pficiscente, ergo idem ius esse dz.l.miliè ea agrum, in prin.J.ð
re.mili.&.c.inter corporalia, de transla.prela. Scdo per.l.j.ff.
de offi.consul. Tertio qz equiparant absentia & infirmitas.l.
si longius, in prin.J.de iud.l.aut ũ valitudinẽ, & de procu. in. vi.
c.ij. Quarto facit.l.quesitum.J.de re iudi.vbi snia lata ꝫ infir
mum est nulla, sicut fuisset lata ꝫ absentem, & non citatum.l.ea
que.C.qño & qñ iud. Quinto qr ẽt in casibus exceptis a regu
la fit extensio ex idẽtitate rõnis, vt pbatur in.c.cum dilecta, v
si.nos igitur de confir.vti.vel inuti.& ibi no.doc. maxime mo
der. Sexto facit id qd no.Guil & Ang.in.l.pretor.J.ti.ij. & de
57 veritate illius decisio.quam ibi ponunt dicetur ibi. † Septio
bñ facit q no.Bal. in.l.fi.J.de exc.tut.dum dixit q rõe infir
mitatis quis posset deseruire per substitutum, vbi a'ias nõ ad
mitteref, & ita ẽt dicit ipse in.c.si quis decesserit.in ti.si de
feu.fue.controuer.inter do.& agna.vbi dicit q in casu necessita
tis officialis pt deseruire per substitutum, alle.d.§.prohibem9
in auc.de coll.& p hoc est bonus text.in.l.agentes, versi.q si
more.C.de agen.in reb.li.xij.qui.proprie loquitur de impedi
mento infirmitatis.& no. And.de baru. in.l.cõperimus.C.de
proxi sacro.scri.li.xij. Facit.l.ð pollicitationibus.J.de pol.q
intelligitur vbi alias debeat perdere cõmodum, q qñ sit, vide
per Bar.in.l.j.§.diuus, in vlt.col.J.de ver.& extra.coz.& i.l.si
vno.§.item cum qdam, in fin.ff.loca.& in.l.opere.ff.de vsufru.
leg.& Guil.de suza.in.l.post duos.C.de adno.diuer.iu. Ja.ð
bel.& Bal.in.l.liberti, in viij.col.de ope.libe.& Cano.in.c.
pp de loca.& aliqd p Bar.in.l.si cui.§.tandin, ex qb.cau.ma.
nam vbi non deberet perdere cõmodũ ex casu infirmitatis, nõ

haberet necesse deseruire p substitutum, Et fortificabitur hec
58 opi.rñdendo ad ea q̃ adducuntur in õriũ, † Ful.hic dicit quos
dam tenere q pp infirmitatẽ non possit delegari pp istũ tex.&
d iõ dicũt q si infirmitas est duratura modico tpe, dz expectari
argu.d.l.si longius, & l.pe.in fi.J.de vaca.mune aut longo tẽ
pore, tunc dz alius dari ar.l.fi.C.de offi.prefe.vrb.facit.l.pe.
C.de peda.iudi.& expressius in.d.l.si lõgius, & putat hãc opi.
instricta disputatione esse veriorẽ, qz tex.hic excipit vnũ solũ
c casum.* ¶ Glo.ẽt lz hãc vi.opi.p tex.in.c.si p debilitate, in
fi.de offi.dele Et potuissent isti Mod.p sua opi.adducere in
terminis decisionẽ Jo.an hoc tenentis in addi.spe in ti de iu
ris.om.iud.in per ver.ad huius, vbi etiam refert dñm suum.s.
Marti.syllimani.tenuisse per istũ tex.p ĥ ẽt alle.glo.in.d.l.plz
in ver.ex officio ibi dum al.dt nisi in casu &c. Tñ verior vr pri
ma opi.per ea q̃.ã dixi Per que pz rñsio ab alle.in õriũ, ad
que etiam põt rñ.qz q cause celeriter terminẽtur, est fauor rei
pu.vt in phe C.in fi.& ibi no. Bar.in.l.properandum, in pri.
59 & ibi glo.in ver.trienniũ C.de iudi † sed vbi versatur publi. vti
litas, tunc ẽt in exorbitantibus fit extensio ex idẽtitate rõnis,
colligitur ex not.per gl.& doc.in.d.c.si constante, in prin.J.so.
ma, & in.l.cetera.§ sed & si ga cũ gl in ver. cõmertij.ff.de le.j.
iuncta.l.senatus.ff.de cõtra.emp. Et põderant doc presentim
Mod.in.l.cetera, & p'ene no.mod.repetentes, vt Jo.de imo.
in.l.si vero.§ de viro.ff.so.ma. Et psertim dz extendi ad casus
qui sub larga significatione vocabuli põt cõprehendi in casu
expresso, vt colligitur ex no.per gl j.l.miles, in prin.J.de re iu
di.facit.l.filium habeo ad mace.& q no.gl in auc.vt hi q obli
in prin.in ver.curationem, col.vj.& qd not.gl.& doc.in.c j.in
versi.collationem, de re. permu.in.vj.& in cle.j in glo. pe. cũ
si.eo.ti.sed infirmus large põt appellari absens.l.ij.§ furio
sus, ergo iste tex.loquens in absente cõprehendet infirmum.
Non obst.tex.in.c.si pro debilitate, qz rñdeo q ille tex nõ ob.
predicte conclusioni, sed potius videtur eam limitare.s nisi cã
esset talis, que sine delegante nõ posset aliquo mõ terminari.itẽ
ibi loquitur in delegato principis, qui minus põt subdelegare
q̃ ordinarius, vt pz in.c.inter cetera, & in c fi de ordi.iniccio.
c fi.de offi.dele.& dixi ꝫ in rub.huius ti.& pro opi. quam te
nui potest adduci tex.in.c.venerabili, de offi.deleg.& c. quod
60 sedes, de offi.ord. ¶ † Queritur ẽt iuxta predicta, vtrum sicut
pp infirmitatem, & absentiam potest delegari causa meri impij
ita possit delegari pp impedimenta publicarum occupationũ
& concluditur cõiter quod non, per.l. plz, in.j.C.de peda. indi.
presertim, in ver.quod non ita. Sed limitat hic Guil . de cun.
& Barto.& Ange.nisi tale impedimentum publicarum occu
pationũ pcederet ex multitudine aliaꝝ causarũ meri imperij
arg.l.post prin.C.de his qui latro &c. Ad idem adducit.l.sed
& milites, circa princip.ff de excusa. tuto. vbi quis non vtitur

an tali pstatio
ni credatur, et
decidit q sic,
& idẽ pulchre
decidit bart. in
l.ambitiosa co.
xj v.visis & ex
aiatis dicis re
gule.J.de de
cre.ab ordi.fa.
& istõ pte in in
diuido in ter
minis tex. nñ
regio tenẽ bal.
in rubri. eo. de
offi. dele . col.
vlt. qz iste l seũ
fundãt pbãtem
sed veneriit ad
exequẽdã pbã
tẽ iã cõgressam
singñe, iõ ð ip
sis causis cre
dif eius inter
locutorie. d.l.
diuus, & d.l.si
publicanus, pre
reaste lẽe sũe
medici pindi
cij, arg.d.c.p9
cõcessionẽ, & lz
istaopi sit infra
fulta grandi
auctoritate, tñ
ꝫ ipsum vr fa
cere gl i.l.sius
pecta.J.ð pcu.
& viget doct.
bal. q̃z tari9 ibi
explicant i pre
iudijs feudoꝝ
col.liij. v.q̃ret
§ hic bald. vbi
eijcit ista doc.
q vbi assertio
facit actum il
citum, vbi alis
non esset, nec
est tale qd, qd

pendeat a voluntate partium asserentiũ, q isto casu non sit standũ narrationi & asser
tioni, vt no.in.l.qd si forte J.de castrẽ.pec.p bar.& in.l.si dono.C.de coll.& iõ nõ vr
obstare ar q credam9 literis officialium, qz illud pcedit in his, in qb9 pt libere dispõi,
& lz prima videanf vigere rñ non recedo ab opi. Guil. Alb.& Bal.& ad gl.in.d.l.
item si inspectus rñdet fin.bal.in.d rub.q loqf in allegatione partis, qz et non cre
ditur ꝫ aduersariũ, sz nos loquimur in maiori9 indicibus, p qbus presumif.& ad.d.l.
q si forte, cũ si.dic q loquunf in magno preiudicio, non vero in his q̃ sunt modici p
iudicij.d c.post cessionem, nec est verũ q sibi libere penderet a potestate facientis
& narrantis, qz eps non põt aliquẽ excõicare sine cã, sed ideo creditur literis epi ca
pi attestantis aliquem excõicatum, qz si est modici preiudicij, & excõicatio est medi
cina.d.c.post cessionem extra de proba. Fean.cur.
b ¶ Surrogantis.d. Jas.hic post multa alle.in õriũ transit cum hac opi. s iudice ð
quo lex multum confidit, cui adde q voluit Abb.consi.xvi.j.lib.Lu.ro.cõ.lix.vbi
in eodem casu consuluerunt q crederetur sum.potestatis q habuerit in commis. a
summo pontifice de fiendis certis bannis, & dicit ibi Abb.q statur eius relationi
maxime cum subsecutis.
c ¶ Unum solum casum. Adde dom.d. Jas.hic tenendo ꝫ Ful.rñdet quod dictio
taxatiua nunquam excludit casus similes, qz dictio taxatiua posita in statuto ita in
cludit ibi conexa, sicut excludit penitus extranea dictio taxatiua posita i statuto nõ
excludit silẽ casum, quẽ si excluderet faceret statutũ ipsum õrium alteri.excludit
Ita Ludo.roma.consil.cccclvj.vbi contra Innocen.vide ad amplianda dicta do
mini Jaso.hic.

priuilegio, ꝯ sibi parē facit. l. nō solū §. ō vno ff. de ri. nup. Ter
tio qꝛ vr̄ esse eadē rō, q̄ ē in absentia, ꝛ infirmitate, ꝗ idem ius
dꝫ eē p ea que dicta sunt in ꝑceden. q. Pro ista opi. vltra doc.
pōt adduci tex. i. c. fi. de offi. dele. vbi si cōmittit̄ aliquod offm̄
cum iurisdictione, nō pōt delegatus subdelegare, qꝛ vr̄ electa in
dustria psone, tn̄ fallit i legato sedis apostolice, cui h̄ cōmissoꝝ
esset, qꝛ pōt alteri demandare, ꝛ est ratio ꝑm doc. ibi, qꝛ presu
mitur occupatus varijs occupationibus publicis. ad h̄ ēt pos
sent adduci aliqua ex his q̄ fuerunt adducta in precedē. q. ꝛ ꝓ
sertim duo allegani. c. cū dilecta, de confir. vti vel inuti. ꝛ istā
61 ptē sequit̄ ēt. d. Rob. sic. in. c. qd sedes, de offi. or. ¶ † Cōtꝛ
riam opi. puto de iure veriorē q̄ꝫ tenuit Ful. ꝛ ro h̄, ꝛ Saly in
d. l. plꝫ, ꝛ idē ante eos vr̄ tenuisse And. de pisis h̄, p istū text.
qui nō excipit nisi casum absentie, ꝛ istud impedimentum, nec
stricte, nec large vr̄ venire appellatione absentie. saltem in mā
nr̄a, vel equipollenti qꝛ non ē eadē rō, q̄ est in ipedimento ab
sentie necessarie, vel infirmitatis, qꝛ tūc ex toto est impeditus
sed qn̄ est impeditus pp occupationes, nō est oino impeditus
qꝛ si non pōt expedire oēs, pōt expedire aliquas, ꝛ iō cū illā q̄s
vult delegare possit expedire, non mirū si nō ita pmittit̄ ei pos
se delegare, sicut pmittit̄ qn̄ ꝓficiscit̄. ¶ Preterea h̄ pbat̄ eui
denter p. d. l. plꝫ, vbi pp impedimentū publicarū occupatio
num non pōt delegari aliquo mō cā meri, vel mixti imperij, lꝫ
possit delegari cā medie iurisdictionis. l. a trecentis aureis. ꝟ.
ꝑm expositionē gloss. ibi, vel ꝑm expōnem bar. ibi intelligunt̄
cāe medie iurisdōnis, ille q̄ sunt a trecentis aureoꝝ. vel abin
de. ꝟ. vsqꝫ ad cās minimas, seu breuiores exclusiue, ꝗ per istum
tex. iuncto isto appet euidenter ꝙ non sunt paria, impedimen
tum absentie, ꝛ impedimentū publicarū occupationū, ꝛ ꝙ nō
est eadē rō in vno, q̄ in alio, ꝛ si diceret̄, ꝙ ille tex. intelligi dꝫ
qn̄ ille publice occupationes non ꝓcedebant pp multitudinē
cāꝝ meri imperij, sed aliarū cāꝝ simplicis iurisdōnis, certe
ista esset enormis violentia ad illū tex. gn̄aliter loquentē p̄
62 sertim cū iura alle. in ꝯtꝛiū nō videant̄ obstare. ¶ Per ꝓdicta
pꝫ rō. ad alle. in ꝯtꝛiū, tn̄ spāliter rn̄deo ꝛ ꝓ ad. l. ij. C. de his qui
latro. ꝛc. qꝛ illa nihil facit, nō. n. ibi delegatur merū imperiū p
modū transferēde iurisdōnis in aliquē delegatū. ¶ Bn̄ facit
ꝙ no. gl. in. l. j. in ver. in possessionē ff. ut. l. ij. ibi. dū dicit sꝫ nonne
ꝛc. Nec ob. d. l. sed ꝛ milites, qꝛ rn̄deo, ꝙ ibi pp paritatē stat
priuilegiū ꝙ erat ꝯtra rōes iuris cōis cessat, ꝛ redimus ad ius cōe
quo ad hn̄tē pares cām ꝛ priuilegiatā, vt ibi. ꝛ. l. ij. ꝛ ibi bar. C.
de priui. fis. lib. x. ¶ Et in casu nr̄o, ius cōe, ꝛ regulare dictat,
ꝙ vbi est electa industria psone, prout presumit̄ electa a maiori
bus magr̄atibus hn̄tibus merū imperium, ar. l. j. ff. de offi. pro. fi
discedit̄ ab ipsa psona, vt fuit dclaratū i. s. no. ¶ Ergo pp mul
titudinē cāꝝ criālium dꝫ seruari ius cōe in alia cā meri impij
q̄s vellet delegari. ¶ Et ius cōe dictat ꝙ pp electā industriā
psone nō delegēt̄ ꝗ nō dꝫ delegari. Bn̄ fateor ꝙ cāe meri im
perij in priuilegiū cōpetant maioribus magr̄atibus, vt h̄, sꝫ ꝙ
non possint delegari p eos quorū censet̄ electa industria pso
ne, h̄ non ē priuilegiū, sed ius cōe. d. l. iter artifices. c. is cui, de
63 offi. dle. in. vj. cū si ¶ † Preterea si ꝓcedēt i casu nr̄o ar. gul.
de cu. fundatū in. d. l. sed ꝛ milites. sequeret̄ ꝙ ēt cā vltimi sup
plicij dēret posse delegari, ēt quo ad diffinitionē pp talia im
pedimenta ꝯ. d. §. ꝓhibemus. ¶ Non ob. ꝙ sit eadē rō, sicut
in absentia, qꝛ ꝯtꝛiū ꝓbatū est. s. vn̄ ex diuersis non recta fit illa
tio, vt iuribus vulgaribus. ¶ Non obst. tex. in. c. fi. de offi. de
leg. qꝛ illud ē pp prerogatiuā dignitatis, ꝛ officij ipsius legati,
non pp publicas occupationes tm̄, vt ēt ibi dicūt doc. alias se
queret̄ ꝙ ēt si essent publice occupationes qualescūqꝫ ꝓceden
tes ex multitudine cāꝝ, q̄ non essent meri imperij, deberent
posse cause meri imperij delegari ꝯ. d. l. plꝫ. ¶ Item tex. in. d.
c. fin. loquit̄ in demādatione actus non iurisdōnalis, vt qn̄ cō
mittebat illos actus ibi expressos expediri, absqꝫ cāe cognitio
ne, vt ibi declarat Inn. ꝛ est de mente lr̄e, nos vero loquimur i
causis iurisditionis meri imperij. Et sustentabilior esset ad
huc ista opinio, q̄ꝫ tenui, si teneremus opi. Jo. an. ꝛ sequa. qui
tenuerunt ꝙ pp infirmitatē non possit cā merij imperij delega
ri, per ea q̄ retuli in proxima prece. q. in qua dixi quantum sen
serim. ¶ Ex his apparet esse verificatā aliā cōclusionem, in qua
dicebam ꝙ cause meri imperij non psūt delegari, ēt subsistente
impedimento ꝓdictis delegantis pp multitudinē aliarū causaꝝ
64 criālium, seu meri imperij. ¶ † Ex his ēt infertur bene dixis
se gul. de cu. h̄ cū voluerit indistin. pp publicas occupationes
causas meri imperij posse dlegari, ꝛ mouet̄ p. d. l. plꝫ, in. i. pte
q̄s ipse itelligit in causis meri impij, aliā vero ptes positā ibi in

ver. ꝙ non iis, intelligit ipse in causis meri iperij, in qbus qd
ipse tenuerat retuli. s. ꝛ ita ēt ipse sꝫ in. d. l. plꝫ, sꝫ eius intellr̄ ibi
ab alijs cōiter iprobat̄, qꝛ est ꝯ tex. in. d. ver. ꝙ non ita g loquitur
in causis ēt mixti iperij, cū ille expediant̄ offi. iudi. non iure ac
tionis, vt. l. j. ꝛ. l. imperiū, ꝛ ibi videbim̄ ff. ti. ij. ¶ Querit ēt h̄
bar. post antiquos, an si pceres delegauerit cām meri iperij pp
absentiam extinguat̄ ptās delegati, statim reuerso delegāte, dic
vt h̄ p eū concludentē ꝙ sic, ꝛ eius opinio ē approbata cōiter
ab alijs, ꝓterqꝫ a Ro. h̄, q mouet̄ p tex. c. cū plures, cū gl. i ꝟ.
negbūt, ꝛ in ver. recusaret, de offi. dele. in. vj. ꝛ p. c. si quo, ver.
ceterū, de pen. in. vj. vbi cessante ipedimēto vnius, nō extinguit
tur offm̄ trāslatū in aliū rōne dicti ipedimēti, sꝫ rn̄de ꝙ ibi ille
q pp infirmitatē college cepit exercere, non hēbat illam ptātē
ab impedito, sed eam habuit ab eo, q ambobus collegis ptātē
ab initio ptātē dedit cuilibet, vn̄ ibi illo collega assumente offi
cium in eo negocio, in quo alius erat impeditus, erat extincta
ois ptās illius impediti, quo ad aliud negotiū, sꝫ h̄ delegatus
hēbat iurisdōnem ab ipedito, ꝛ ꝓficiscente ꝛ iurisditio delega
65 tis p hoc non erat extincta. l. iudiciū soluit̄ ff. de iudi. † nec etiā
ob. que no. in. l. qui mutuam §. non iō ff. mā. qꝛ ibi reuersus pōt
hēre pcuratorē, ēt cessante cā absn̄tie, ꝛ pēdet a libera volun tate
cōstituentis, sꝫ psūs nō pt ad suā liberā voluntatē hēre delegatū
in cā meri iperij, sed solū pp cām absn̄tie, iō cessante cā cessare
dꝫ effectus, ꝑm doc. h̄ l. adigere §. q̄uis ff. de iu. pa. l. gn̄aliter
C. de epis. ꝛ cle. Durabit tn̄ delegatio ēt post reuersionē ff. il
los dies, i qoib̄ delegans cōponit sarcinulas vel sꝫ redijt sed rū
statim sit recessur̄, vt retuli. s. l. hoc. gl. ¶ In gl. in ver. nō alr
ibi ꝓhibita ex necessitate cōcedant̄ ꝛc. adde tex. not. in. c. ij. de
despon. impu. ꝛ intelligas ꝙ delicta cōmittere tolleret̄ pp ne
66 cessitatē. l. pala §. non ignoscendū ff. de ri. nup. † illud facit an
licitū sit iurari p victu pe necessitatis de q̄ vide i. c. si qs pp ne
cessitatē, extra de fur. ꝛ de cō. di. v. ꝟ. discipulos. ꝛ vide tex. no.
cū gl. in. c. sicut. xlvij. di. vbi cōcludit̄ ꝙ lꝫ ind actiōne non sit
a actio ad victualia cōsicanda, psūt tn̄ iplorare offm̄ supioꝝ, vt
eos cōpellant, ꝛ p gl. Bar. ꝛ alios mari. Ange. in. l. ij. §. cū in
eadē, in ver. ꝯferret. ff. ad. l. rhodi. de iac. p doc. in. c. j. de emp.
ꝛ ven. ¶ Joca ibi gn̄ali cōcessione fcā trāseunt ꝛc. facit h̄ gl.
ad no. arti quē dixi me h̄ tractaturū. An in gn̄ali delegatione
veniant cause meri iperij, si delegans erat in casu, in quo si vo
luisse spāliter dlegare cās meri imperij potuisset, ꝛ h̄ gl. innuit
ꝙ sic. ¶ Scdō vr̄ p ꝓbare iste tex in prin. in ver. mādata iu
risdōne ꝛc. ꝑm cōem intellm̄, ꝑm quē cāe meri ꝛ mixti imperij
ꝓhibite sunt delegari, nā si verū eēt ꝙ non venirent in gn̄ali de
legatione, non ꝓbaret iste tex. ꝙ non possent spāliter delegari
sed solum pbaret ꝙ mandata gn̄aliter iurisdōne non trāsferūt
ꝛ tn̄ cōiter dīt p gl. doc. ꝛ p istū tex. ꝙ non psūt, neqꝫ spāliter,
neqꝫ gn̄aliter delegari, ergo mens huius lr̄e est ꝙ qꝛ delegari
non psūt aliquo mō, iō non veniant in gn̄ali delegatione. in qua
bn̄ venirent, si spāliter possent delegari. ¶ Tertio pbari vr̄ p
i cognitio, in prin ff. e vbi cā remotionis suspecti tutoris, q̄ erat
mixti iperij venit in gn̄ali delegatione fcā delegato pcōsulis.
¶ Quarto qꝛ idē opari dꝫ genus, quo ad gen̄ ꝙ oparet̄ spēs,
quo ad spēs. l. si duo. in fi. ff. de admi. tu. l. oēs C. de ꝓscri. xxx.
an. ¶ Quinto vr̄ pbari multū vrgenter p tex. in. §. ꝓhibemus
in auc. de, col. vbi q̄ erāt meri imperij, ꝛ q̄ delegari poterāt pp
absn̄tiā transeūt in gn̄ali delegatione, excepta cā vltimi suppli
67 cij. ꝛ abscisionis mēbri, que delegari nō poterat. ¶ † Sexto vr̄
ꝓbari, nā modica corporis castigatio, qn̄ loco pene delicti in
fertur est meri iperij, qꝛ expedit̄ offi. iud. nobili ad publicā vti
litatem, ꝛ sic est animaduersio in facinorosos hoies, ꝛ gl̄r meri i
perij, vt. l. iperiū ff. ti. ij. ꝛ ibi h̄ sꝫ bar. ꝛ magis cōiter alij. Et tn̄
qꝛ cōpetit qbuslibet magistratibus ēt inferioribus, vt. l. magr̄a
tibus. ff. ti. ij. ꝛ in. §. audientes, in auc. de defen. ciui. dꝫ posse dele
gari p tꝫ huius. l. in ꝟ. q̄ vero, ꝛ firmat bar. in. l. nec qcqꝫ §.
vbi decreti. ꝟ. de offi. pcon. ꝛ in. d. l. imperiū, ꝛ ibi dicā. Ergo
sicut cause iurisdōnis simplicis veniunt in gn̄ali delegatione,
iuxta. l. solet ff. ti. ij. qꝛ cōpetunt iure magr̄atus, ꝛ ita dꝫ venire
merū imperium, qn̄ cōpetit iure magistratus, ꝛ ita vr̄ eē mens
huius. l. in ver. q vero, iuncto prin. ibi mandata iurisdōe, bn̄ fa
cit tex. in hac. l. §. qui mandata, in fi. ꝛ. l. fi. in fi. ff. eo ti. non vio
lādo tex. ¶ Septio p tex. in. l. si qd erit. ꝟ. de offi. pcon. vbi ꝟ
berare non acriter, vr̄ transire in legatū pconsulis, reliq̄ ꝟo ab
inde. ꝟ. dꝫ remittere legatus ad pcōsulē, ꝛ hic innuit, ꝙ absqꝫ
alia spāli delegatione possit aliqualr castigare, ꝛ ita p istū text.
sꝫ Ful. in. d. l. magr̄atibus. ¶ Octauo p. l. j. §. a prefectis ff. de
leg. iij. in ver. vice prefecti. ¶ Nono vr̄ tex. in. l. j. C. de offici.
procon.

a ¶ Implora
re adde And.
ro. sin. fais. ꝛ i
q̄stum hic dr̄
ēt p dn̄m Jas.
multa tollera
ri pp necessita
tem adō qd vo
luit in. ro. cōsi.
ccccxxxiij. ꝛ
Oldra. cons.
xciij.

68 procō.iuncta.l.legati.ff.eo.ti.℄ †Decimo exceptio dz eē de
rl'i.§.vt ái in auc.de nō alie.l.nā qō liquide.§.fi.ff.de pe.lega.ꝛ
no.ꝛ in.l.in his.ff.de leg.ꝛ in.l.ij.ff.de reg.iur.p doc.Sz h i ꝯ.
hꝰ rei ponit exceptio a rl'a posita i pn.i quarta cauet ꝙ māda
ta iurisdictione nō trāsferunt cāe meri ꝛ mixti imperij,ꝛ hoc in
ꝯ.huius dr̄ ꝙ fallit i cāo abūtie necessarie cū tunc possit delega
ri ergo ꝛc.℄ Undecimo pbat p tex.no.in.l.fi.C.vbi ꝛ apud
quē in inte.rest.nō est neces.ad fi.vbi in gn̄ali delegatiōe venit
cā rest.in inte.q̄ sine dubio ē mixti imperij ꝛ pp eius fauores p
mitti delegari.ergo eadē rōne vr̄ idē dōm de causis meri ipij
cū pariter pbibite sint delegari regl'r,vt h ꝛ dcm̄ fuit.s.℄ Ul
timo p h facit l.ij.i pn.ff.gl.j.ꝛ.ij.j.e.vbi mandata spālter vel
gn̄aliter iurisdōne nō trāsit illā cā mixti iperij q̄ nō poterat dele
gari,ꝛ sic inuit ꝙ nō refert an gn̄alr vl' spāliter delegetr̄,s an pos
69 sit delegari.℄ †In ɔ̄riō facit qꝛ mādatū pcuratoris ꝛ manda
tū delegatoriū iurisdōnis,eq̄parant.l.ꝛ qꝛ.j.ti.ij.c.cū olim abb.
ibi no.Inno.de offi.de leg.vbi Inn.arguit de vno mandato ad
70 aliud.ꝛ ita dicit ēt Inno.in.c.i nr̄a d pcu.†sed in mādato gn̄ali
dato pcuratori ad cās nō venit ꝙ possit tractare causas crimina
a les,ᵃ ꝛ sic meri imperij,vt in cle.nō pt.d pcu.l.nō solū.§ fi.ff.d
pcu.l.ij.§.si pcurator.ꝛ ibi ad h illū tex.pōderat Bal.in lec.
anti.ff.ꝙ q̄cq̄ vni.no.spe.i ti.de pc.§.j.ꝯ s nunqd media,ꝛ ꝯ.
sed nunquid sufficit hr̄e mādatū.ꝛ no.Bal.in.l.reos.C.d acc.
in.ij.col.ꝛ Jo.de imo.in.l.pe.§.ad crimen.de publi.iud.in.vj.
car.ergo ꝛc.℄ Scdo p ista pte facit tex.in hac.l.§.q manda
tā ibi,qꝛ nemo dr̄ aiaduersionē legatū pcōsulis habere manda
tā iurisdōnē ꝛc.ꝛ tn̄ poterit merū imperiū mādari legato saltē
71 quo ad cognitionē.l.solēt in prin.ff.de of.pcō.℄ †Tertio qn̄
aliquid spāliter in signum prerogatiue ꝛ pˀuilegij ē alicui reser
uatū,illud nō venit i gn̄ali dmādatiōe.e.ꝙ trāslatiōe d of.le.s
mer ꝛ mixtū imperiū i pˀuilegiū ꝛ excellētiā ē hnatū maioribꝰ
magratibus le.ꝛ no.h ergo nō venit i gn̄ali dle.℄ Quarto vr̄
quasi casus i.c.ij.de of.vic.i.vj.vbi si eps ɔstituit vicariū nō ve
niet i gn̄ali mādato vel ɔcessiōne officij ꝙ possit ingrere corri
gere ꝛ punire excessus.nisi h spāliter ɔmittat.℄ Quinto vr̄ p
bari i.d.l.solēt in pn.℄ Sexto vr̄ eē gl.i.l.ij.s.de of.pcō.i gl.
fi.quā repero no.q̄ voluit ꝙ facultas interponēdi auctoritatem
manumissiōi ꝙ qdē ē mixti iperij non trāseat in legatū pcō.ex
gn̄ali delegatiōe.s regrat spālis.℄ Ultra argumēta adducta
b p ꝛ ɔ̄.in h arti.refero nōnullos.q de hoc arti.aliqd tetigerūt,ᵇ
nā Guilie.de cu.hic nō pprie in causis merij imperij,sed mixti
vr̄ velle ꝙ regrat spālis delegatio,qn̄ subsistit ipedimentū pp
ꝙ posset delegari alle.d.l.cognitio.in pn.q̄ fm Ray.h,i addi.
facit in ɔ̄rium.ꝛ ita ɔ̄ Guil.ts ipse p quo ēt alle.d.§.pbibemꝰ
ꝛ artēo,ꝙ ille.§.loquit in mero iperio vr̄ ipse sentire,ꝙ suffi
ciat gn̄alis delegatio in causis meri iperij alle.ēt ɔ̄ Guil.l.quo
tiēs.C.de iud.ang.in.d.l.cognitio in pn.p illū tex.ꝙ i gn̄ali dle
gatione veniāt cāe mixti iperij.ꝛ est similis tex.in.l.j.§.an ā.ff.
de susp.tu.Sal.in.d.l.plz.in.xij.vel.xiij.col.dicit ꝙ cāe meri
ꝛ mixti impij non trāseūt in gn̄ali dlegatiōe,q̄uis spāliter pos
sent in aliquo casu delegari alle.d.l.ea q̄.j.ad muni.iuncta.d.l.
cognitio.§.vt bonoꝝ.ꝛ insti.de attil.tu.§.pe.Fallit i legato p
consulis fm eū alle.l.apud pcōsulē.j.de man.vin.Am.de bu.ꝛ
Jo.de imo.in.c.si qs ɔ̄ clericū.de fo.ɔpe.ꝛ in cle.auditor.d re
scri.ꝛ Jo.de imo.i.c.ex l'is.de of.dele.tenēt ꝙ mādata iurisdi
ctione in gn̄e nō trāseant q̄ ea sunt mixti iperij.in.d.c.qō transla
tionē.ꝛ.p.d.c.ij.de offi.vic.in.vj.ꝛ p no.p Spe.in titu.de exe.
sen.§.nūc dōm in pn.ꝛ alle.d.c.ij.sentiunt ēt ꝙ cāe meri impij
multo magis nō trāseūt vt ēt sentit Spe.in ti.de iu.om.iu.ver.
que aūt meri,ꝛ Jo.an.in addi.Spe.in ti.de sindico in rub.i fi.
Sed ipsemet Jo.de imo.i.d.l.a diuo pio in princ.ꝛ.do.Abb.
Mod.in.d.c.si qs ɔ̄ clericū tenēt ɔ̄riū,qꝛ videmus ꝙ delega
tos principis absq̄ spāli ɔmissione exequēdi pōi exeqūias ꝙ
est mixti imperij,h pbat in.c.l'ris.ꝛ in.c.significasti.de of.dle.
ꝛ in.l.fi.C.de iudi.fm ꝙ intelligit bar.i.d.l.a diuo pio in pnc.
ff.de re iud.ꝛ dixi in rub.s.eo.tit.c.l.pperandū.§.finaliter reus.C.
de iud.cū ibi no.ꝛ i.d.l.a diuo pio i pn.l.ea q̄.§.j.j.ad munici.
72 ℄ †Quarto vr̄ do.Abb.sentire idē in his q̄ sint meri imperij,
nā dicit ꝙ excōicatio ē meri imperij,vt no.Inn.i.c.trāsmissa i
fi.de elec.ꝛ Spe.in tit.de iu.om.io.ꝯ.fm eos ꝛ ibi ā.Jo.an.
ꝛ tn̄ trāsit in delegātō absq̄ spāli ɔmissiōe.d.c.ex l'ris de of.d
leg.Ad pdcā ēt būfacit tex.in.c.cū venissent de eo q mit.i pos.
cā rei seruā.vbi absq̄ spāli ɔmissiōe in delegatū transo ptās mit
tēdi in possessionē ex.j.dcreto ꝙ ēt mixti iperij.s.iubere.j.ti.ij.
73 †Et q̄uis articulus sit disputabilis tn̄ puto veriorē esse opi.ꝙ
regl'r trāseat ēt id ꝙ est mixti imperij in gn̄ali delegatiōe,qꝛ ma
gis vr̄ vigere iura alle.p ista opi.Et sine dubio quo ad causas
mixti imperij vr̄ eē casus melior forsasse q possit alle.in.d.l.fi
C.vbi ꝛ apud quē in integ.rest.ꝛ illū ibi pōderāt Mod.vū ɔ̄
illā.l.vr̄ ꝙ dixerūt Gui.de cu.ꝛ Am.de bu.hic ꝛ Jo.de imo.
in locis.s.alle.ꝛ p.d.l.fi.pz ꝙ in hac mā nō pcedit ar.de man
dato pcuratoris ad mādatū delegatoriū,qꝛ in gn̄ali mandato p
curatoris non venit ꝙ ipse possit petere restōnē in iure.l.illud.
.§.j.j.de minor.ꝛ tn̄ secus est in gn̄ali mandato delegatorio,vt in
preall.l.fi.ꝙ est no.ꝛ p hoc est sublatū primū arg.factū p par
te negatiua.Non ob.fm ar.de.§.q mādatā,qꝛ rn̄deo ꝙ ibi loq
tur in mero imperio maioris gradus ꝙ quidē quo ad cognitio
nē ꝛ diffinitionez non poterat delegari legato pconsulis.d.l.so
lent merito non venit in gn̄ali delegatione cū spāliter trāsire nō
74 possit.†Non obst.tertiū ar.de.d.c.ꝙ translationē,qꝛ rn̄deo ꝙ
ea que sunt maximi gradus meri vel mixti imperij vt sunt ea,q̄
sunt reseruata principi put declarat Bar.in.d.l.imperiuz,illa
non veniunt in gn̄ali delegatione p.d.c.ꝙ trāslationē.Et ita li
mito ɔclusionē pdictā ꝛ no.in specie Am.de bur.in.d.c.ꝙ se
des facit ꝙ dicā in fi.huius arti.Nō ob.ēt tex.in.c.ij.de offic.
vic.in.vj.qꝛ rn̄deo ꝙ sine dubio ibi est spālis casus in vicario,
ꝙ pz,qꝛ vicarius ille hz iurisdōnem ordi.a.l.in diocēsi,vt ibi p
gl.ꝛ doc.ꝛ dixi.s.in rub.Un̄ iure cōi deberet nedū de iu.can.
quo merū ꝛ mixtū imperiū facilius transferr̄,vt no.in.d.c.ꝙ se
des,ꝛ dicet in.l.imperiū.j.de iu.om.iu.s ēt de iure ciuili,ille q
est ordinarius in loco cui merū est datū imperiū posset illud
ibi exercere.l.j.ꝛ quasi per totū.s.de of.pref.vrb.l.illicitas.§ q
vniuersitas.ff.de offi presi.Procedit ergo tex.in.d.c.ij.casu
suo.sed extra illū casuz saltē de iu.ci.nō vr̄ posse bn̄ defendi ꝙ
non transeat merū ꝛ mixtū imperium in casibus in quibus ē de
legabile.℄ Non ob.d.l.solēt,qꝛ rn̄deo ꝙ lz dicatur ibi ꝙ solēt
pconsules demandare cognitionē causaꝝ criminalium,non di
cit tn̄ ꝙ si gn̄aliter demandasset iurisdictionē ꝙ nō sufficiat vn̄
vr̄ sufficere.vt.d.l.j.C.eo.ti.ꝛ.d.l.si qd erit cū alijs alle.ad ptē
affirmatiuā.Non ob.ꝙ no.gl.in.d.l.ij.s.de offi.pcō.qꝛ rn̄deo
ꝙ illa sol.gl.cōiter non tenet,sed tenet prima.d.l.apud pcōsu
le.℄ Non ob.alle.p Saly.in.d.l.plz,qꝛ nihil facere vr̄,nā.d.
l.ea q̄ primo loquitur i magistrato municipali ordinario i quē
non poterant transire illa que erāt mixti imperij ibi specificata
sed.d.cognitio.§.vt bonoꝝ loquitur in his que erant delegabi
75 lia vt no.ꝛ dicetur in.l.iubere.j.ti.ij.℄ †Quā ɔclōnē no.limi
teris pcedere pterq̄ in mero imperio exercendo circa ɔfisca
tionē omnium bonoꝝ alicuius,qꝛ talis ptās nunq̄ transit nisi
spāliter demandet p hūtem ptātem demandandi,vt pbat in.l.
j.C.ne lic.sine iussu principis confisca.ꝛ ita no.bar.in.l.fin.s.de
c of.prefe.vig.ꝙ est bn̄ no.ᶜ Et per hec pz qualiter intelligi dēat
ꝛ sustineri possit hec alia ɔclō.Fateor ꝙ Guido.de suza.in.l.
solet.j.ti.ij.dicit ꝙ demandata iurisdi.vl' quā hēo in castro trā
sibit merū imperiū p.l.qdā.j.de acqui.he.re.do.sed qualiter il
76 la.l.intelligat dicā in seq.pte gl.℄ †In ea.ibi.l.quedā.Sz rn̄
de ꝙ aliud est in vniuersitate sub qua transeunt ea q̄ alias spāli
ter transire non possent,vt ibi aliud est in gn̄alitate vt hic.
℄ Nam vl'e constituit vnum totum.l.cū qui edes.j.de vsuca.in
prin.ꝛ.l.q vniuersas in prin.j.de acqui.pos.ꝛ talia ɔpreh ēsa sub
vniuersitate non ɔsiderantur,vt ipsa per se,sed vt pars vniuersi
tatis,vt in dictis iuribus merito cū ea vniuersitate transeūt,q̄uā
77 uis per se transire non possent.†Sic videmus in iure pronatꝰ
ecclesie ꝙ per se vendi non posset.c.de iure extra de iur.patr.
d sed bn̄ transiret cum venditione vl'ᵈ alicuius castri in quo erat
ecclesia spectans iure patronatus ad venditorē.c.ex literis.c.
cū fm.de iu.pa.facit.l.in modicis.j.de ɔ̄hen.empt.℄ Nō aūt
loquit qn̄ gn̄aliter delegant oēs cāe,ꝛ ista dr̄ gn̄alis dispositio
vt declarat Bar.in.l.scire debemus in prin.j.de verb.ob.ꝛ.l.si
ita in.ij.q.j.de au.ꝛ ar.leg.cum si.in qua gn̄alitates transeunt
78 vt ipsa.ꝛ ac si eēnt specificata.l.cū pl'es.ff.de eui.† Et h casu vē
dicat sibi locū illud ꝙ dicimus ꝙ illud operet genꝰ q̄ ad genus
ꝙ species quo ad spēm.d.l.si duo.ꝛ ppterea qn̄ ɔcederet pro
uincia,ꝛ sic qd vl'e cui adheret meꝝ imperiū,videret eē ɔcessuz
merum imperium qꝛ sic est vel cui adheret.l.j.§.cum vrbem.ff.
de offi.pfec.vrb.de quo p Spec.ꝛ Jo.an.in tit.de iuris.om.iu.
in versi.que autem meri,ꝛ Ang.infra.§.proxi.dicam saltem re
missiue in.l.j.post Bartho.j.titu.ij.facit etiam.l.si aliena.§.j.j.de
vsuca.vbi seruitutes que per se longo tempore prescribi nō pos
sent tamen transeunt cum edificio lōgo tempore prescripto cui
adherebant.Et ita fuit d meme Pet.ꝛ Cy.ꝛ hic ꝛ magis pla
cet q̄ sol.Ang.hic dicentis ꝙ speciale est in.l.quedam.
79 ℄ †Postremo extra gl.restat solū expedire vnam.q.quam

Alex.de Imo.j.ff.vete. b

a℄ Crimina
les.adde lapus
alle.lxj.
b℄ Aliqd te
tigerunt.adde
abb.ɔs.xvij.in
do.rom.latius.
ɔs.lix.
c℄ Bn̄ no.ad
de ꝙ talis pote
stas transit i vi
carium,gn̄alez
d.pape fm lo.
ro.in.s.alle.ɔs.
p.c.q̄stio ꝯsi.si
quidem.de of.
de'e.quez dicit
singularem.
d℄ Uti adde
lo.ro.ɔ.cccc.xij
ꝛ ibi an dereli
cto castro ve
niat iurisdi.j.ꝛ
dicūt do.d ro.
deci.sua.de se.
ꝛ re iudic.ꝙ lz
laicus alias nō
possit cognosce
re cām iurispro
natus.Tamē si
ferat sentētiam
in cā in qua ac
cessorie veniat
iuspronatus ꝙ
talis sentētia vz.

a ¶ Personalr expedire adde q Bal.in.c.fi.in.ii.col.de offi.de leg.dt q si princeps dicat per te cognoscas q p hec nõ est quin possit alteri subdelegare q illud p nomẽ per te ponitur ad demonstrandum latius ibi vide.

b ¶ Et hãc partẽ.adde in p ista pte facit tex.singu.in suo simili.in l.fi.C.de re milit. pig.itẽ facit.l.si sit.§.fi.⁊ ibi Bar.in terminis.ff.de leg.j.⁊.l.a iudice in fi.i sui gñalitate.C.ő ind.⁊ adde q lz alb. h dicat ptez negatiuã eẽ cõez ⁊ gl.in.l.j.C.q p sua iurisd. cõiter sp obarl tñ ia.but.quẽ refert Jo.ő ana.i c.i archiepato ex ő rap.dt affirmatiuaz esse cõez ⁊ ab ea in iudicãdũ eẽ recedẽdũ ⁊ cõez dt pan.ő ca.in d.l.j. p q facie qz ő pcuratore ad ðlegatũ pcedit ar.l.⁊ q.j.ő in.om.in.fz pcuratorẽ pt aliũ pcu.substitue.l.neqz in fi.e.l. q gs.C.ő pc.⁊ bar.⁊ vbi examinat an talis sub sti.teneat cau ő rato i.l.ő curatore.ff.de cur. bon.da.⁊ h p dit tã in causis q ad negocia ergo ⁊ delegatus poterit. Et facit.qz h tz gl. i.d.l.j.q auctorizatas oẽs ãucel lit,vt tngt bal.i l.non hẽditas.C.ő pol.⁊ i cõ silẽdo data varietate opinionũ semp adherendũ est gl.ita bar.in.l.j.in fi.ff.de vulg.e pu pil.Fran.cur.

c ¶ Quibuscũque.hãc so.im probat.d.Ja.h

d ¶ Nõ rea,dita hoc.Jas. q fortiter ob.tex.i.l.tutoris rex.ff.ő admi.tut.vbi res minoris fuit vẽdita solemniter ⁊ qz vẽditio non habuit effectũ tutor retinuit rẽ vendita sua auctoritate ecce quo duo sunt põderãda q res erat phibita alienari ⁊ psona tutoris auctorari i scõ ppo,sz ex q semel fuit alienata erat scã ppetuo alienabilis,sz nihil vr q h nihil obstet,qz res minoris nõ phibẽtur alienari simplr,sz cũ alienant fiunt solẽnitates iducte a iure h hn statuũ ẽ ⁊ in.d.l.solẽnia fuata fuerit vt vult gl.⁊ bar.ibi ⁊ do.Jas.hinc ergo ex h capite non ob.similiter nec persona tutoris dicebat auctorari in facto pprio qz vt ibi dicit bar.dicit potius antiqua trãslatio emptionis in personam tutoris q noua emptio ⁊ sic videt q nos habeat obstare ille tex.nec sit illa ratio qz semel alienata q effecta fuerit alienabilis perpetuo,sed quia solẽniter res fuit alienata palã ⁊ bona fide tutor potuit retinere,sibi põt rñderi de feudo reuerso ad ecclesiam quia non dicitur noua infeudatio sed antiqua continuatio vt dicit Calde.con.xj.de reb.eccle.non alie.

hic tetigit Gui.de cu.⁊ alij post eũ.s.an delegatus pricipis cãm meri imperij sibi delegatã q sui natura erat indelegabilis subdelegare possit. Et vr primũ dicendũ q sic p tex.in.l.vnica in fi.C.q p sua iurisdi.ibi nullo psonarũ causarũ habito tractatu ⁊c.⁊ h ibi tz gl.in ꝟ.indicãdas,que ad hoc reputatur sing.fm.d.Cardi.flo.in.c.in archiepiscopatu.de rap.⁊ nonnulli alle.aliã glo.fi.in.l.j.C.ne liceat pot. ¶ Sed nõ videt ibi hoc bene colligi si recte inspiciatur. Ultra cõez inductionẽ posset induci.d.l.vnica,qui pro sua iurisdi.quia qñ lex gñaliter loquitur circa dispositionem actus iam concessi non dẽt recipe restrictionem de habilitate.l.j.§.nunciatio.in ver.omnibus,cum ibi no.p gl.⁊ doc.ff.de ope.no.nũ.cũ sĩcor de quibus ibi. Ergo cum ante d.l.vnicam,esset concessum delegato principis subdelegare.l.a iudi.C.de iudi.non dz intelligi illa.l.vnica.in causis i quibus de iure cõi esset habilitas subdelegandi. ¶ Scdo probat p.l.pt.§.quindecim.ff.de leg.ij.inducẽdo,vt p h Gui.de cu.⁊ bar.⁊ ad eãdẽ inductionẽ alle.l.j.ꝟ.ẽ quoqz.C.de ipo.luc.descri.⁊ l.si a me.ff.ad l.fal.quam hic alle.Gui. ¶ Tertio pro hoc facit,qz postq̃ semel dicta cã fuit effecta delegabilis p pmam delegationẽ principis quis potuit cãm meri imperij delegare.l.fi.C.vbi sena.vel clari.l.j.C.de pci.impe offe.h sufficiat ad hoc,vt in posterũ oĩret delegabilis p tex.in.l.videamus iunc.l.pcedẽti i fi.j.q met.cã quẽ Bar.ibi reputat sing. ¶ Quarto delegatus pncipis ẽ maior quo ad ordinario i illa cã c.pasto.de of.or.ergo lz ordinarius nõ possit delegare cãm meri imperij,tñ ille qui est maior ordinario,vt pz in principe potest vt dixi.
80 ¶ Quinto surrogatus sapit naturã illius in cuius locũ surrogat l.si cum.§.qui iniuriarũ.ff.si qs cau.i.iij.§.si is qui.ff.de carbo.edic.c.ecclesia.el.j.vt lit pen. ¶ Sexto p ista opi.vr tex.in.c.
81 vener.de offi.delega. ¶ †Septimo probat in.c.fi.de offi.delega.vbi qñ princeps cã commisit,cum hac clausula q delegatus deberet per se personaliter expedire [a] vel inquirere aut aliquid facere per quod videatur electa industria persone non potest etiam de consensu partium alteri subdelegare. Ergo a ẽrio sensu si non esset adiecta illa cla de pcedẽdo p ieipsum p
b sonaliter posset alteri delegare. Et hanc partem sequit [b] guil.ő cu. And.de pisis Bar.⁊ Bal.h,e Bar.e bal.⁊ Ang.in.d.l.vnica.q pro sua iurisdi.⁊ gui.de cu.⁊ Bal.i.l.imperiũ.ff.uol.ij.⁊ Ang.in consi.cxcvj.inci.in cã accusationis ⁊ do.Cardi.i.d c.fi.eo.tit.⁊ do.Abb.in c.q sedes.de offi.or.⁊ ibi ẽt Jo.ő imo. ¶ Cõtraria opi.vr ő iure verior q̃ pbari vr primo,qz vbi electa est industria psone,ibi non potest quis alteri demandare.l.vnica §.ne aũt.C.de cad.tol.l.inter artifices.ff.sol.in.d.c.fi.de offi.leg.sed ita est in mero imperio qñ est de sui natura indelegabile vr electa industria persone,vt dixi in primo no.ergo nõ potest alteri delegari. ¶ Scdo,qz aut delegatus principis eq paratur ordinario.d.l.a iudice ⁊.c.cũ cãm de ap.aut verius hz debilio ẽ ptãtẽ q ordinarius,vt pbant.ãeo.in rubr.ergo si ordinarius non põt demandare cãs merij imperij rlr,nec delegatus principis dz posse. ¶ Tertio ordinarius similiter creatur ab imperatore sicut ⁊ delegatus in.l.j.§.cum vrbem.ff.de offi.prefecti.vrb.in.c.j.§.iudices de pa.iur.firman.e sic ordinarius censetur habere potestatem a.l.iuxta.l.more.ff.tito.ij.⁊ in fi.bo lus.l.etiam imperator qui erat delegatus,lex est in auc de con suli ad fi. ¶ Quarto per text.in.cle.j.in ver.cum a contrario sensu de offi.delega. ¶ Quinto pro hoc videtur tex.hic circa princi.vbi ille cui a lege est delegata causa meri imperij non potest subdelegare,⁊ tñ dicitur delegatus,vt dixi.in.ij.no.vbi ẽt

82 dixi ta'ẽ delegatũ a.l.cẽseri ðlegatũ a pncipe. ¶ †Sexto,quia subdelegatus a delegato principis nõ est eius nãe,⁊ qualitatis priuilegiate sicut esset delegatus principis,vt pz in.c.sup quõnum §.nos aũt ⁊ §.si vero dno,de offi.delega. vbi si per principe dalegata est cã cũ cla apposne remota non eodẽ mõ transit aut transire põt in subdelegatum virtus illius cle. Itẽ subdelegatus non põt subdelegare,vt.d §.si vero,⁊ tñ delegatus prin
83 cipis poterat subdelegare. †vñ Spe.in tit.de exec.sent.§.nunc dõm,in prin.⁊ doc.in.c.pasto.§.qz vero.⁊ in.c.ex lris de leg.tenẽt q in exequendo sñiam non plus põt subdelegatus a delegato principis q posset delegatus ab ordinario ⁊ licet Bal.in.l.a diuo pio in princip.in.iiij.colum.ff.de re iudic.videatur voluisse ẽriũ p.d.l.vnicã.C.p sua iuris.q hoc nõ pbat,vnde reprehendunt eũ Mod.e presertiz Jo.de imo.in.d.§ qz vo,⁊ in.c.
84 ex lris. ¶ †Septimo facit in arg.l.antiquitas.C.de vsufr.vbi i mã vel re,que de sui nã nõ est trãsmissibilis ad aliũ permittitur expsse q trãsmittat,intelligit de pria trãsmissiõe tm,ita h si pmittit q cã meri iperij possit ẽ iuris rlas trãsire in eum,q hz ex delegatione pncipis,dz intelligi de primo delegato qui imediate hz a pncipe vñ succedet postea illud q dr mutata persona mutat cã.c.j.de iur.patr.in.vj. ¶ Ultimo,qz nõ reperitur in tali subdelegato mutata rla.d.l.nemo prã.gladij cũ fi.⁊ istaz opi.tenẽt Ja.de ra.Pet.Oid Cy.Ray.Jaco.but.Mar.sil. Saly.⁊ Ful.in.d.l.vnica.C.q p sua iuris.⁊ Jo.an.i add.Spe.in tit.de in.dele.§.fi.sup ꝟ.itẽ q est delegatus,⁊ Rayn.in.d.l.imperium,in addi.⁊ Alb.de ro.⁊ Bald.in.l.j.ne lice.poten.⁊ Pau.de liaza.Pet.de anc.⁊ Ant.de but.in.cle.j.de offic.de deleg Jo.de imo.ibi tengit,⁊ se inuoluit ⁊ nihil boni ibi dicere vr.Ja.de bel.in auc.de defen.ciuitu.§.fi.in fi.ẽt tz istã viri.opi.p illũ tex.vñ sua spia est auc.ad hec.C.de iud.vñ ibi pbat q delegatus principis non est maior ordinario,⁊ ita tz ibi Jaco.de
85 bel.ibi inferens p hoc ẽ gl.in.d.l.j.C.q pro sua iurisdi.† solũz.a.est maior ordinario q̃tum ad h,vt ordinarius non possit inhibere illi delegato in causa sibi delegata, sed hoc possit solus delegans p.l.iudiciũ sol.ff.de iudi.⁊ expressius pbat i.c.studuisti.de offi.leg.lz ipse nõ alleget qnimo ẽt in cã delegata a pncipe posset ordinarius inhibere illi delegato,ne pcedere i ea,qñ ordinarius hoc faceret ex cã nouiter suborta,⁊ non considerata a delegante,vt pbat sing.tex.i.l.si hoiem.ff.man.⁊ ita per illũ tex.signanter determinat do.Abb.sicu.in.c.dilecti filij.de appe.q est diligenter notan.p limitatiõe.d.c.studuisti,bene facit q no.voluit Bal.i.l.oẽs populi,i.v.col.ff.de iust.e iur.per.d.l,si hoiem ⁊ doc.in.c.fi.de trãsa.p illũ tex.⁊ hec addere potestis ad ea que dixi in rub.ãeo.cũ hac viri.opi.ẽt transit Anto.de bu.in.c q sedes de offi.ordi.per no.per Spec.in tit.de in.
86 di.de leg.§.fi.ver.itẽ q est delegatus. ¶ †Nos ob.alle.in ẽrium,⁊ primo.d.l.j.C.qui pro sua iuris.ibi nullo ⁊c.qz illa intel
c ligitur de causis quibuscũqz [c] dummodo sint delegabiles,de quibus delegabilibus etiam loquitur principium illius.l.nam multe sunt cause,⁊ meri ⁊ mixti imperij que tamen sunt delegabiles vt late tra.Bar.in.l.imperiũ,nec mirum si illa dictio nullo recipiat restrictionem per alia iura.l.nihil cum glo.C.de procu l.de etate.§.nihil.ff.de interro.ac.cum gl.⁊ plene per gl.in.l.sacrilegij.§.fi.ff.ad.l.iul.pecu facit.l.vt gradatim.§.sed si lege.ff.de mune.⁊ hono.q ita debeat restringi pbant iura ⁊ rõnes alleg.pro parte negatiua,⁊ presertiz prima rõ,que vt dicit Ray.in.d.l.imperiũ,sufficiens est tollẽda omnia argumenta ẽria.
87 ¶ †Nec ob.alia inductio facta de eadez.l.pen.⁊ de.d.l.j.§.nũciatio,qz rñdeo q illud non procedit ibi,qz illud quod in.d.l.vnica,in fi.dicitur de delegatione nõ importatur,aut significatur per verbum principale illius dispositionis posite in.l.vnica in fin ideo tunc bene attendimus habilitatem ⁊ verba talia que non sunt principalia,⁊ dispositiua bene intelliguntur de actu valido ⁊ in quo interuenerunt extrema habilia vt probatur in.l.j.cum gl.j.⁊ ibi Bal.C.de fid.instr.e in.l.iij.cum gl.parua.C.de fide.instru.⁊ iur.haste.fis.lib.x ⁊.l.h.§.quod ait pretor el.ij.cũ glo.in versi.quascunqz.ff.qui satis.cog.facit.l.iiij.§.condemnatũ ff.de re iudi.l.ret.§.fi.j.de pen.alias sequeretur q text.in.d.l.vnica,in fin.in versicu.nullo personarum importaret,q delegatus principis possit subdelegare pupillo furioso mulieri vel seruo contra.l.pretor.§.non autem.ff.de iudi.quod nemo sane men
88 tis diceret. ¶ † Posset etiam aliter respon.vt per Bartol.in d.§.nunciario.dum alle.l.j.C.de san.eccle.e in.l.j.ff.de testam.mili.iunc.d.rõne electe industrie. Non obst.a.§.quindecim,qz
d vt ibi etiam dixit bar.ibi erat affecta persona non res. [d] quilibet enim fuerat prohibitus alienare partem suã extra familias non

autem

eiꝰ erat ꝓhibitio alienare partē alterius collegatarij sibi obuē tā secus si fuisset affecta res, vt q: fuisset ꝓhibita impsonalr alienatio ex̄ familiā ſm Ja bu. ⁊ fu'. ⁊ i. d l. vnica. C. q pro sua iuri. bal. in. d. l. j. C. ne lic. pot. per. l. peto. §. fratre. ff. de le. ij. ⁊ §. vnū ex familia cir. prin. e. tit. Sed hic erat affecta res, q: cā meri imperij erat indelegabilis, eod. mō rñdeo ad. l. vnicā. C. ð impo. lucra. descrip. q: ibi oms illaꝝ siliquarū soluēdarū pro alienatione facta a curiali titu. lucratiuo respiciebat personā acqrentē ij. lucratiuo a curiali. merito si ibi qs acqsiuit titu. oneroso a curiali a prin. lȝ acquirēs postea transferat titu. lucrati. in aliū nihil soluendū est, q: non est verū dicere istū q hȝ titu. lucrati-

89 uo acquisiuisse a curiali. † Sed hic semp militat rō pp q̄ merū imperiū non pōt delegari. ⁊ similiter pȝ rñsio ad. d. l. si a me q: ibi heres illud ꝙ sibi restituitur per fideicōmissum non recipit iure hereditario, sed fideicōmissi. iō nō ɔputat in falcidiā vt in. l. iij. ⁊. d. l. id aūt. ff. ad. l. falci. ⁊ vere illa. l. nihil facere vr. Nō ob. d. l. videamus, q: ad illū text. ⁊ similea pōt rñ. per. d. rōnē industrie electe, q̄ rō cessat ibi. qnimo pōt dici ꝙ illa. l. facit ꝓ nō ꝯ, q: apparet ꝙ illa verba dicentia dari actionē, in quātum peruenit ad heredē intelliguntur de p̄io hēde tantū pȝ, q: sufficit ꝙ ad p̄imū perueniat, lȝ ꝑueniat ad ſm eodē mō iura volentia cām meri imperij transire in delegatū principis, ð bene intelligi de primo. ℭ Nō ob. dū dicebat ꝙ delegatus est maior ordinario, q: rñdeo ꝯriū esse veriꝰ, vt ꝓbaui. s̄. e.

90 ℭ † Quīto non ob. ꝙ surrogatū sapit nām eius in cuius locum surrogat. ℭ Q: rñdeo ꝙ illud nō ꝓcedit in hac mā, quia alias sequeretur ꝙ quilibet delegatus ab ordinario posset illam cāz subdelegare sicut potuerat delegare ordinarius ꝯ. l. fi. in p̄n. ff. e. ⁊. d. l. a iudice. Itē argu. nō militat, qñ est electa industria ꝑsone, vt in casu nostro vt dixi in. j. argu. partis negatiue. Patet ēt rñsio ad argu. per ea que dixi. in. vj. arg. partis negatiue.

91 ℭ † Sexto nō ob. tex. in. d. c. venerabili, q: rñdeo ꝙ ideo illud est, q: de iure cano. cāe meri iperij sunt delegabiles ſm cōes conclusiones, vt dicit in. l. si imperij, ⁊ ista est de mēte Jo. an. in addi. Spec. super. d. versi. item ꝙ est delegatus vel pōt ēt rñderi ꝙ ibi pp infirmitatem merū imperiū potuit delegari sicut dixi. ī circa gl. in ver. ꝓficiscat. ℭ Non ob. vlt. tex. in. d. c. fin. de offi. de leg. q: rñdeo, ꝙ qñ apparet ēt esse electā industriā persone ex q̄litate negocij vel alr, vt q: mandaret alicui vt ꝓuideat ecclesie de ministris, vel p̄elatis nulla specificata ꝑsone ð qua debeat prouidere, tunc absq eo ꝙ dcm̄ fuerit ꝙ ꝑsonaliter faciat non pōt alteri demandare. c. is cui de offi. dele. in. vi. ideo casu nō assumit argu. a ꝯrio sensu i. d. c. fi. q: esset ꝯ alia iura ꝙ fieri non pōt vt dixi super gl. in versi. fortissimū, secus si nō appareret ex qualitate negocij esse electam industriā, nā tunc bene procederet dictum argu. a ꝯrio sensu vt colligitur ex. d. cap. is cui ⁊ hanc puto eē veritatē quicquid alias dixerim in. l. a iu-

a dice. C. de iudi. si quis tñ teneret ' opi. gl. ⁊ seqnacium limitare posset eā nō habere locū, qñ a principe delegata essent que essent de reseruatis principi, q: talis delegatus subdelegare non posset, vt scripsi. s̄. in. j. no. lȝ Fulg. de h dubitauerit in. l. j. cum seq. ff. de offi. ꝓcon. ⁊ nihil ð hoc i terminis allegauerit, sed co-

92 gitandū reliquerit. ℭ † Secūdo limita nisi princeps delegādo dixerit, ꝙ talis expediat, ⁊ non alius, q: tunc vr ꝓhibere subdelegationē vt probat in. l. j. §. de his cum gl. in ver. militus alterius. ff. de sepa. ſm Bene. de plum. in. l. imperator. ff. de fideic. lib. cui adde tex. in. d. c. fi. de offi. deleg. ⁊ dic vt ibi.

93 ℭ † Aliaꝝ limitationē potes addere in cā resti. in integ. que est mixti imperij, q: illa non poterit subdelegari p delegatum p̄ncipis, vt ꝓbari vr in. l. fi. C. vbi ⁊ apud quē in inte. resti. cū gl. in ver. non hēat in versi. ⁊ si queras ⁊c. tñ Sal. ⁊ Fulg. ibi tenent ꝯriū p. d. l. a iudice. C. ð iud. tñc. d. l. fi. vbi cā est delegabilis, ⁊ non intelligunt illā gl. velle ꝙ delegatus p̄cipis nō possit subdelegare cām resti. in integ. imo Saly. intelligit, ꝙ illa glo. velit ꝯrium. Fulg. vero intelligit, quod illa glo. solum velit ostendere, ꝙ sint illi delegati qui possunt subdelegare ⁊ verior vr opi. ꝙ possit subdelegari, q: p. d. l. fi. est effecta delegabilis ergo delegatus principis dȝ posse subdelegare sicut ordinariꝰ demandare pōt vt est dictū. Nec ob. tex. in. d. l. fi. ver. sȝ ne qs sibi dum dicit qui propriam iurisdictionem non habent, q: rñde ꝙ intelligitur de iudicibus cartularijs delegātibus vt ibi p gl. in versi. nō hūt in prima expositione, quā approbat bar. ⁊ vr improbare aliam, ex qua se fundat Pau. de ca.

ℭ Et q: alias disputaui questionē super ista materia ideo inferā questionem ipsam, que talis est videlicet.

a ℭ Si quis teneret, Quam opinionē ego teneo, ꝙ vltra limitationes datas hic p Alex. nō hēret locū, qñ p̄ceps diceret tu cognoscas. dictū fuit singulare bal. ⁊ ibi exclamat do. Cardi. Floren. in. c. extra de offi. deleg. dixi alias in. l. a iudice. ⁊ istō opat illa geminatio ꝟboꝝ tu, q: ex illis vr electa industria ꝑsone, ⁊ ex ista limi. infero aliā q̄ ē scda relata p Alex. hic ītē li. ꝙ ista cōis opi. non ꝓcederet qñ in ðlegatione adiecto foret illa ꝟba cō scias tuā onerāmus, q: tūc electa vr idustria ꝑsone ⁊ fide p no. in. c. statutū. §. assessores de rescri. li. vj. ⁊ hū ꝓbat tex. i. c. fi. ibi industria ⁊ fidē ꝑsone tñ ista li. sp mihi fuit vi sa nō ꝟba seqnē do ang. in auc. ad h. C. de iud. dū all. tex. i cle. j. de offic. dele. quā dicit eē singularē ad h, lȝ allg, ⁊ do. alex. non hū ꝓbare opi. Ang. q̄ tñ ibi hū ꝓbat dū sibi dȝ ꝙ illa q̄ tacite insunt nō inducunt ꝯdit. aliquā lȝ sapiūt potius quādaz monitionem vt not. in. d. cle. j. nec ob. §. assessorē q: cōiter tenet ibi ꝙ a sua talis delegari sub illa forma ꝟboꝝ p̄te appellari, vt no. gl. i cle. j. in ꝟ. onerarius ð in. pastro. de quo vid late in meā repe. l. admonēdi. ff. de iuin. itē fallit vbi princeps in deleg. vteret ꝟbo precepti ne puta iubemus vel precipimus, q: tūc delegatus non posset subdelegare ista est gl. q̄ cōiter reputatur singularis ⁊ signanda in. l. sepe audiui cesa-

b **Rex aragonū.** ' Annis ex his q superioribꝰ annis reg nauit, olim Camillā gnatā suā generoso comiti Bertrādo matrimonio iunxit, dato in dotem potentissimo oppido, cui mer. ⁊ mix. iper. ex priuilegio ɔcesserat, eūq comitē deinde cū optimo stipendio in q̄pluribus suis ciuitatibus presidē ɔstituit, cui ꝓ regimine accuratius exercēdo merū ⁊ mixtū imperiū ⁊ iurisdōnes plenissimā ɔcessit. Iste comes Bertrādus cū iurisdōnē in dictis ciuitatibus adeptus, ⁊ ꝑsidatū iā pluribus annis exercuisset, tandē vt regi libitum est ad sindicatū trahit. Arguit ꝙ plerunq nulla necessaria causa existente cārum capitalium cognitionem demandauerit, aliqñ etiam vltimi supplicij executionē quam tñ executionē tantum se in causa necessarie absentie mandasse se defendendo allegat plerūq etiam executionē iniuriꝝ ⁊ missiones in possessionē ex. ij. decreto per alios quibus mādauit fieri fecisse deprehenditur ꝙ minime facere potuisse asserit nō obstā. allegatione dicti comitis ꝙ alijs occupationibus publicis ⁊ cārum multitudine foret ipedit. Aliud quoq ei obijcitur ꝙ ex quadā cā cuiusdā ciuis sue iurisdictionis quam sibi rex mutato ordine procedandi delegauit salariū a partibus recepit. hinc prefatus comes Bertrādus de medio tollit. parte ex alia Camilla viduata ab heredibus dicti comitis castrū sibi restitui cum pluribus bonis, que dictus comes pp delictū suorū quorūdā subditoꝝ publicata sibi adiecerat petit, replicāt heredes ꝙ ⁊ si castrū sit restituendū dicta tñ bona tanquā fructus dotis quos maritus lucrat non sint restituēda, ⁊ ex hoc themate quinq dubia disputanda resultant. ℭ Primum, an dictus comes preses a rege constitutus potuerit causaꝝ capitaliū nulla necessaria cā existente cognitionē alteri delegare.

ℭ Scdm, an in casu necessarie absentie vel infirmitatis potuerit non solū cognitionē, sed diffinitionē vltimi supplicij alteri demandare. ℭ Tertiū, an cāe mixti imperij q̄ magnam exigunt cause cognitionez ac etiam coertionē possint regulariter delegari existentibus impedimentis de quibus loquitur. l. pe. C. de pen. iud. ℭ Quartum, an iudex ordinarius de publico salario ius possit salarium a partibus recipere ex causa sui subditi sibi per p̄incipē delegata. ℭ Quintuȝ, an bona que lucratus ē maritus ex iurisdōne castri dotalis fint ipsius mariti sicut reliq fructus dotales in vero vxori sint restituenda sol. matri. ℭ Pro parte affirmatiua primi dubij adducit tex. in. l. solent in prin. ffi cio fi. l. iij. ff. de offi. procō. ibi dū dicitur. que ēt cōia sunt oium ꝑsidū ⁊c. q finis venit ɔtinuatiue ad precedētia qð eo magis pȝ q: oia illa dicta sunt vnius iurisconsulti. ℭ Scdo — nitur sic tanta est p̄tās presidis in ꝓuincia quanta est ꝓcōsu. in sua ꝓuincia hoc pȝ, q: vterq in sua ꝓuincia hȝ maius imperiū quecūq alio ab ipsis post principē, ⁊ idē de vtroq eoꝝ dr. l. ⁊ iō. ff. ð offi. procō. ⁊. l. iij. de offi. p̄esi. ⁊ solum est vna dria, q: proconsul. eligebat de consulibus ⁊ in prouinciam longinquam mittebat, p̄eses āt non eligit de ɔsulibus ⁊ mittit in prouincia proximiorē, vt no. gl. in. l. j. ff. de offic. p̄esi. sed ꝓconsul. indistincte oēm cām ciuilē quo ad cognitionem delegare pōt. d. l. solent in pri. ⁊ in fi. ⁊ in. l. j. C. de of. ꝓc. ergo ⁊ preses. ⁊ consequentia q: p̄tās delegādi depēdet a iurisdōne principaliter irradicata in persona delegātis. l. more, cum. l. sequen. ff. de iurisdi. om. iudi. ⁊ insimili arguit iurison. in. l. j. §. sin autem de suspe. tuto.

rem ⁊ ibi bar. ⁊ doc. s̄. ð of. ꝑsi. ⁊ iō ē magna dria an qs vtat ꝟbo cōi, ɔmittimꝰ, mandamus vel ðlegamus, q: isto casu nō sunt ꝟba ꝓceptiua, seu necessitatis. l. j. ff. mād. secus, qñ in rescripto dicet ei iubemꝰ, vl ꝓcipimꝰ, ⁊ sic dria ē iter vltias volūtates ⁊ rescripta. l. ij. ⁊ ibi bar. C. cō. ðle. Jo. ð imo. i cle. sepe. ð ꝟ. sig. meliꝰ idgit bal. i. l. j. i. iij co. C. qño ⁊ qñ iu. gl. no. in. c. cū aliqbus, in ver. ɔcedimus facultatē de rescri. in. vj. itē lita istā opi. nō ꝓcedere qñ p̄nceps delegasset reseruata sibi i signū p̄tātis supme q: tunc delegatus nō pt subdelegare, quasi vr electa industria ꝑsone vt dixi. s̄. allega. Jmo. ⁊ do. Ant. i. d. c. ꝙ sedes. uē limi. ꝙ nō ꝓcedat in subdelegato a principe. d. c. is cui, cū ibi no. i gl. itē li. ꝙ nō ꝓcedit qñ p̄nceps ɔmitteret articulū iudicij sci seu offm̄. tex. ē i. d. fi. de offi. dele. ꝑ qua facit ꝙ dt bar. l. l. iperiū in. iij. op. ff. eo. Frā. Cur.

ꝯ ℭ b Rex Aragonū. ista disputatio alias fuit impressa in ciuitate Lucana, anno. do. M cccc xcj. Et ipsam. d. Nico. tigrinus lucensis imprimi fecit ⁊ direxit excellētissimo do. Bartholomeo Socy. Tho. diplo.

¶ Tertio adducit. l. cū pretor in prin. ff. de iudi. vbi dr eos iu-
dicē dare posse qbus id more cōmissum est p vim imperii, no.
verbū imperij nā nō dicit iurisdictionis, & sic dat ēt intelligere,
q ēt pprīū sit imperij, vt possit delegari quo ad cognitionē sal
tē. ¶ Quarto arguit sit cognitio suspecti criminis est meri ipe
rij, & ita no. Inn. in. c. venerabili de of. dele. q: in eū plerumq ve
nit atrox pena ipōnēda & ideo solus pses pnūciat. l. j. §. suspecti
ff. ad sena. trepil. & sū pōt delegari a quocūq l. cognitio i pnc.
ff. de offi. eius cui mād. ē iuris. ergo &c. Nec ob. q dr i. l. cogni
tio in prin. q sit spāle in pcōsule vt pria frōte ibi vr loqui, & sa-
tis sentire vr tex. insti. de suspe. tu. in pn. q: rñdet̄ nullū eē spāle
q: ibi pmū dictū est gñale ɔprebendens vnūqnāq rub. nec q
subiicit exēplificatiue d legato pcōsulis bz restringere. l. dāni i
fecti in fi. ff. de dā. infec. & hoc eo magis pbatur, q: ēt legatus p
toris d h eriē cognoscere pt. l. j. §. an aūt. ff. de suspe. tu. i bis vb.
ibi, cū. n. sit ppositū &c. & p hoc ēt nō ob. tex. insti. de suspe. tut.
q: ibi posuit de eo tanq de ipso eēt minor dubitatio, non tamē
exclusit legatū ptoris, & ēt presidis p iura & rōnes. s. adductas,
vel aliter rñde, q illud q dr in. l. cognitio in princ. d legato pcō
sulis venit ad fm dictū illius principij in quo dr p gñali iurisdi
tione mādata venit ēt cognitio suspecti, nō aūt ad primū dictū
gñale. itē nō obst. q ibi sentire vr eē spale pp vtilitatē pupillo-
rū, q: spālitas est respectu scdi dicti illius legis nō primi, vt sta
tim dixi. itē no. verba in. d. l. cognitio in pn. ibi dū dr cōueniēs
est ex qbus apparet illud repetitū eē declaratū n aūt d nouo in-
ductū in legato pconsulis magis q in alio legato. ¶ Quinto
arguit sic nō vr differre legatus pconsulis ab alijs delegatis, er
go idē ius statuēdū est, tz ɔña p. l. illā. ff. ad. l. aquil. probat per
l. legatis. ff. de offi. pcō itē p no. in. l. legatus eo. tit. in qbus. ll.
dr q legatus pconsulis nil pprīū bz in iurisdōne, sed oīa bz ab
ipso pcōsule sicut alij legati, pro quo facit q no. gl. in. c. cū cām
extra de appe. Itē non pt subdelegare, nisi sit datus ad vniuersi
tatē cāru sicut alij delegati, & ita vr ɔcordari. d. l. legat⁹ cū. d. l.
ptor. §. i. ff. de iu. fm lrām negatiuā in. d. l. legatus vt ibi hz, si
ergo legatus proconsulis de causa capitali cognoscere pōt, vt.
ll. ñ. allega. ergo & legatus presidis etiam cognoscere poterit
ex identitate rationis. ¶ Sexto videtur casus in. l. ij. C. de
offi. eius q vicem alterius gerit, dum ibi dr omnia q ad iurisdi-
ctionē rectoris prouincie pertinent. Itez in simili in auc. de col.
co. ix. §. ad hec prohibemus ibi damus ei licentiam ad oīa vsq
ad membri abscisionē & vltimi supplicij, & exequutionem &c.
¶ Septio q cārum capitalū cognitio possit delegari vr ca-
sus in. l. ij. C. vbi sena. vel claris. & faciunt nota in. l. i. C. q pro sua
iurisdi. ¶ Octauo facit pro hac parte, rō nam ea q sunt meri im
perij & minimi gradus pūt delegari sicut punitio leuitz crimi-
num, modica cohertio, vt in aucten. de defenso. ciui. §. leuia §.
audient, no. in. l. imperiū de iurisdi. om. iudi. maxime per bar.
in. l. fin. de offic. eius. Sed causarum quarumcunq capitalium
vr esse hmōi gradus quarumcunq. s. minimi, q pz quia in eis nō
vertitur ius iperij i n suo potentiori esse, imo ex sñia, ex qua om-
nis effectus iurisdictio. producitur ex sñia. n. pducitur executio
vt in tit. de execu. rei iudi. Item ex solis probationibus non orit
nisi sequatur sententia no. est pulchra gl. in. l. sz & si possessor. ff.
de iureiuran. in verbo si cum de hereditate. ad hoc facit q vo-
lunt doc. in. l. cognitio. §. vt bonorum. ff. de offi. eius vbi dicunt
posse demandari cognitionem missionis in possessionem nō au
tem ipsam missionem. Item ante executionem multi oriuntur
effectus ex ipsa sñia tanq ex termino iurisdictionis. l. si quis fi-
lio exhrēdato. §. si quis irritū. ff. de iniusto. test. & l. qui vltt. ff. de
pe. cum multis si. itē pz h, q: ille, qui habet cognitionem tantū
nō diffinitionem non dz habere iurisdictionē sicut ē in assore. l.
j. de offic. asses. ff. item hoc patet in illo cui mandat̄ cognitio re-
seruata sibi sñia nam ille qui mandat remanet index & habet ne-
cesse videre acta, & ille qui tantum cognoscit dr cōsiliarius auc.
ad hoc & l corpore vnde sumitur. C. de iu. ¶ Nono adducitur
tex. in. l. j. in fi. ff. de offi. eius vbi dz mandata iurisdi. transire im
perium quod iurisdi. coheret q intelligo saltim quo ad cogni-
tionē. ¶ Decio adducitur. l. solet pretor cum. l. seq. ff. de iuris.
om. iudi. vbi dr pretorē mandare oēm iuris. ergo &c. ¶ Unde
cimo adducitur. l. magistratibus. ff. de iu. om. iud. vbi magistra
tibus municipalibus permittunt̄ ea que sunt mari imperij. er-
go delegabilia sunt. d. l. j. ff. d offi. eius ad idē facit in auc. de de-
fen. ciui. §. audiēt & §. leuia. itē in auc. de testi §. si vo ignoti vbi
defensor ciuitatis pōt torquere testē q est meri imperij. itē pōt
carcerare. vt. d §. audient ergo &c. ¶ Duodecimo adducit̄. l.
nullū. C. de test. l. j. de ord. iudi. l. quotiēs. C. de iudi. & l. ij. de iu

ris. om. iud. & qd no. per Inno. in. c. j. de offi. dele. i qbus omni-
bus vr casus, q q: ēt iudex delegatus possit ea que sunt meri im
perij, siue principalr siue incidēter, ergo &c. ¶ Tredecio ad-
ducit̄. l. fi. C. de peda. iudi. vbi dat̄ ius cōstituēdi pedaneos iu
dices, ergo &c. ¶ In appositū tñ est cōis opi. q sit spāle in le-
gato pcōs. vt possit cognoscē d causis capitalib⁹ & alijs maxi
ipij, & p ista sñia vz prio casus i. d. l. solēt i prin. vbi hoc gen⁹ ex-
ordinarium est &c. & sequitur nemo. n. eius gladij &c. ergo nō ē
trahendum ad seq. ex casum. l. ius singulare. l. q: vero z. ff. de le
ga. l. si vo §. de viro. ff. so. ma. & ibi plene, cū multis si. ¶ Scdo
pōt fundari cōis opi. p. d. l. cognitio in prin. iuncto insti. de sus
pe. tu. in prin. vbi vr tex. singulr & vere loq de legato procō. er-
go &c. arg. d. l. ius singulare. ¶ Tertio potest fundari p. l. j. in
prin. & in vb. huius. ff. de offi. eius cui mādat. & in vbi. si dñs &c.
vbi mādere iurisdi merum imperium non dr trāsferre sile in. l.
fi. §. fi. co. ti. ¶ Quarto adduci pt. l. si qs erit. ff. de offi. procō.
vbi vr casus, q nec ēt legatus pcō. cognoscere possit, ergo &c.
¶ Quinto adducit pōt. l. ij. in vb. dūmodo ēt in vb q nō ita. C.
de ped. ind. ¶ Sexto adducitur. §. j. in auc. vt nulli iudicū col-
la. ix. cui cōcordat. §. eos in auc. de mā. pri. & §. nulla in auc. de
defen. ciui. & in. §. nulli in auc. vt iud. sine quoquo suffra. colla.
ij. in oībus. ¶ Septimo vz casus in. §. iubemus in auc. de col-
la. ix. collatio. qui sequitur. §. ad hoc prohibemus vbi apertis-
sime imperator prohibet inqsitiones latronū aut examinatiōes
aliquoz reorū p aliū fieri, nisi p pūincie presidē ergo &c. ¶ Oc
tauo adducit̄. l. j. §. suspecti. ff. ad turp. ibi & nulli⁹ ali⁹ a preside er
go &c. ¶ Nono prefec. vig. q est spectabilis. vt no. in auc. vt ab
illustribus, & qui col. v. nō cognoscit de cā capitali. l. iij. §. j. ff. d
offi. prefe. vigi. ergo multo minus legatus psidis, cū prefec so-
lū sit clarissimus. l. j. §. j. ff. de pri. carc. ibi clarissimis viris & no.
p glo. in loco preallē. tz ɔñtia, q: si de quo magis &c. nec obst. l.
j. ff. de conditio. ob can. q: ibi processum est de facto secundum
Angel. ¶ Decimo potest adduci text. in. l. nec quicq. §. vbi de
cretum. ff. de offic. procon. & ille tex. potest adduci pro vna par
te termini dubiorum. ¶ Undecimo facit rō, q: in his causis
arduis vbi tractatur de vltimo supplicio videtur princeps ele
gisse eorum singularem industriam & fidem exploratam pp rei
magnitudinem argu. optimum in. l. j. cum ibi not. ff. de offi. p-
fec. preto. ergo preses alteri demādare nō poterit. tz ɔñtia p. l.
inter artifi. de so. iunc. l. vnica. §. ne aūt. C. de cad. tol. cum simi.
¶ Duodecimo arguitur q nō valeat arg. d legato pconsulis
ad delegatum psidis cū in eo alia reperiant̄ singularia sicut vi-
demus, nam legatus pcōsulis pōt tutores dare. l. fi. ff. de off. p
cō. nō aūt legatus alius, nisi alias hēat iurisdictionē. l. ius dādi.
ff. de tu. & cura da. ab his. Itē. l. cū pretor d iudi. §. j. solū vr loq
in legato pconsul. ergo &c. ¶ Tertiodecimo, vr sarna dispu-
tatio de legato psidis, nā vr lōga dria inter legatū psidis d quo
loquuntur iura superius adducta, & illū de quo in themate, nā
ille preses, q appellat̄ preses pūincie preerat vni pūincie in to
tum & hēbat sub se quāplurimas ciuitates in qbus quoq habe
bat plurimos officiales qui appellant̄ defensores ciuitatum, q
sue ditioni suberant vñ non vr hic faciēda cōparatio. ¶ Quar
todecimo adducit̄, nam magr atus municipalis pōt cognosce
re ergo non pōt delegare tz ɔñtia per regulam in. §. vero. ff. de
offi. eius cui man. ¶ Decimoquinto. Continentia cāe diuidi
non pōt. l. nulli. C. de iud. ergo &c. ¶ Decimosexto adducitur
auc. ad hec. C. de iudi. iuncto. §. illud in auc. vt defun. seu fune.
vnde sumitur, vbi non pōt demādari cognito, nisi ter audiat, er
go &c. ¶ Non obstant nunc argumenta in ɔtrāriū & prio non ob.
finis. l. iij. relatus ad legem solent in prin. q: rñdetur q illa vb-
ba, que omnia sunt communia oium presidum &c. sunt refe-
renda ad proxima cum regula sit, quod semper ad proxima re
latio fiat. l. si seruus plurium in fi. cum ibi not. ff. de lega. j. dum
mō sine vitio fieri possit iuxta. no. l. l. si idē cū eo. ff. d iu. om. iu.
& referre illa vba vsq ad pri. l. iij. pcedentis eēt referre nimis
ad remota maxie cū casus. l. solēt dr ibi eē extraordinari⁹, & iō
ab illis non ē recedendū imo standū pcise vbis. l. prospexit. ff.
q & a qb. l. si vero. §. de viro so. ma. referā ergo ad ea in quibus
dr dari dēre aduocatos posse emēdari p filios & liberos &c. &
illa dictio oīa recipit restrictionē vt euitetur absurdū argu. in
l. vt gradatim. §. lege, de mu. & ho. & no. glo. in. l. j. C. de proba.
ibi qbuscunq probationibus subaudit glo. legitimis & pro hoc
facit text. in. d. l. solent in fi. principij ibi, nec accusari possunt.
¶ Nō ob. fm arg. dū arguebat̄ de ptāte & dignitate presidis
ad ptātē & dignitatē pconsulis, q: rñdet̄ q ɔcesso sine preiudi-
cio veritatis, q eadē sit vniuscuiusq ptās gñaliter loquendo i

provincia

prouincia sua ꝑ h tñ arg. nõ ꝯcludit ꝙ oia, q̃ possit ꝓcõsul pos sit ipse p̃ses, nã sunt q̃dã q̃ spẽaliter concessa sunt ꝓcõsuli, ita ꝙ nõ p̃sidi, ⁊ quedã presidi põt ꝯcedi, q̃ non proconsuli, vt statim latius tangetur in solutione ꝯrĳ. l. j. ff. de offi. eius vnde argumẽtatio non ꝯcludit sicut in simili. videmus, nã prefec. vig. q̃ẽ spectabilis, vt pꝫ in gl. in auc. vt ab illu. colla. v. nõ cognoscit ð grauioribus criminibus. l. ĳ §. j. l. fi. ff. de offi. prefe. vigil. similiter pretor qui est spectabilis, non cognoscit de grauioribus criminibus, immo remittit ad prefectum vrbis. l. j. §. itẽ solent. ff. de offic. prefect. vrbis, ⁊ tamen preses qui est clarissimus cognoscit. l. ⁊ ideo ⁊. l. ex omnibus cũ. l. sequen. ff. de offic. presid. item non est verum, ꝙ tanta sit dignitas presidis quanta procõsulis nam proconsul est spectabilis, vt in auc. ð appel. §. similiq; mõ preses aũt clarissimus vt saltem dixi. item sunt ⁊ alie dñe inter legatũ ꝓconsulis ⁊ legatũ presidis sicut in. l. solent. §. j. ⁊ in. l. j. ff. de off. procõ. ¶ Nõ ob. tertiũ arg. de. l. cũ pretor. §. j. de iudi. ꝑꝑ viꝫ imperĳ, q: rñdet ꝙ illa verba non stringunt ꝙ merũ imperium delegetur, imo exponunt ꝑꝑ viꝫ imperĳ. i. q: maiores sunt iudices, ⁊ ita exponit bal. vel similiter rñdeo, ꝙ illa verba restringunt ꝑ precedentia. s. ꝙ si ꝑꝑ vim iperĳ delegare põt quibus id more concessum est ꝑꝑ vim imperĳ, sed non reperitur hoc ex more concessum presidi igitur ⁊c. ⁊ qui hoc dicit allegat mihi legem, q: incũbit sibi onus probandi. l. ab ea parte. ff. de proba. in. d. l. cũ pretor bene fit mẽtio de ipso ꝓcõsule ⁊ etiã de lega. proconsul. sed nulla fit mentio de preside. ¶ Non obst. quartũ arg. de cognitione suspecti per. l. cognitio, q: rñderi potest multipliciter, primo q: d. l. cognitio loquitur tantum de legato ꝓcon. cum quo concor. instit. de suspec. in. princ. nec ob. ꝙ principium loquitur gñaliter, q: cuꝫ principiuꝫ sit obscurũ declarat postea ꝑ verba ipse imꝑatoris ibi in hec verba ꝯstitutũ est ⁊c. nec ob. §. an aũt i. l. j. de susp. tu. ibi, cũ in ꝓuincia, q: itelligo ð ꝓuicia q̃ regit ꝓcõ. de quo supius locutus fuerat nõ autem presidis nec ob. ꝙ legatus pretoris cognoscat, quia rñdeo ꝙ. l. ibi ꝯcedit spẽaliter legato p̃toris in vrbe, ergo nõ ẽ trahendũ in ꝯñas. l. ius sing. ⁊ maxime cũ de preside hẽamus clarũ in. l. i. §. suspecti ad turp. Sꝫ q: huic solõni ob. tex. in. d. §. an aũt dũ dicit ꝯñs est ⁊ sic sentire vr̃, ꝙ illud non ꝯtingat ꝑpter spẽale imo ꝑꝑ paritatẽ rõnis. Rñdeo aliter ꝙ lõ crimẽ suspecti põt delegari, q: ꝯpetit vice magr̃atus, ⁊ est sub regula. l. j. §. q̃ vero ⁊ ꝑ hac solõne vr̃ tex. in. d. l. j. §. sciendũ est crimen suspecti ex. l. xĳ. tabu. descẽdere ⁊c. Nec ob. tex. ibi damus, q: exponitur idest declaramus ẽm mentẽ. l. xĳ. tab. arg. l. hẽdes palaꝫ. §. sed si no. de testamentis melius dic ꝙ cognitio suspecti nulli cõpetit virtute imperĳ vel iurisdi. sed tñ ꝯpetit his quibus. l. ꝑmisit, ⁊ hoc vult tex. in. §. sciendũ hic allegatus sicut dicã. J. i datiõe tutoris vel aliter rñdeo ⁊ ista est veritas, ꝙ accusatio suspecti põt dupliciter intẽtari, vno modo ciuiliter ad effectũ remouendi tutorẽ ⁊ tunc materia ista non faceret ad propositum, q: tunc esset mixti imperĳ non meri de quo loquitur dubiuꝫ nĩ in vt tñ habeatur declaratio dic ex mente Bar. in. l. j. §. suspe. ad turpi. post Jac. bu. ꝙ huiõi remotio fit dupliciter prima ex eo ipso, ꝙ postulatẽ suspectus vt. l. ꝙ si forte. §. i. ff. de sol. ⁊. l. eũ quẽ. C. de suspe. tu. ⁊ hanc remotionẽ põt declarare quilibet delegatus ⁊ ita põt intelligi. l. cognitio in prin. sine vel alio mõ fit remotio per sententiam ⁊ tunc istã non potest facere quilibet delegatus, sed tantum legatus proconsul. vel pretoris ⁊ potest fateri, ꝙ ⁊ legatus presidis ꝑ idẽtitatẽ rõnis in. d. §. an autẽ ibi ꝯñs est ⁊c. potest ⁊ alio mõ principaliter intentari accusatio suspecti ad finẽ vt imponatur pena pro male gestis dolose ⁊c. ⁊ sic criminalis ⁊ tunc bene facit ad dubium, q: põt esse meri imperĳ li expediatur offi. in. nob. ⁊ tunc verũ ẽ est ꝙ nullo modo potest delegari, imo ꝯpetit soli presidi. d. l. j. §. suspec. ad turpi. qui sic videt̃ debere intelligi, q: positus in tit. criminũ ẽm bar. nec de hoc legatus pretoris vel procon. cognoscet, quinimmo ipse pretor non vr̃ posse cognoscere immo ad perfectũ remittit. l. j. in fi. ff. de suspe. tu. cum si. ⁊. l. j. §. item solent de offi. prefect. vig. ⁊ ita etiam concordat insti. de suspe. tu in prin. ⁊. §. si qs eo. ti. vbi dr̃ remitti debere puniendum ad perfectũ ⁊ ita nõ obst. ꝯtrarium hic reliqua dicent̃ in. ĳ. dub. Non ob. quintũ argu. dũ dr̃ non esse differentiam inter legatum proconsu. ⁊ legatum presidis per. l. legatus, quia responderetur ꝙ illa. l. habet duplicem literã vnam affirmatiuam aliam negatiuam secundum literam affirmatiuam ꝯcordat cũ. l. pretor. §. j. de in. ⁊ facit prout in gl. ⁊ facit rub. de offi. ꝓcõ. ⁊ leg. ẽm literam negatiuam bene facit ꝯtra ⁊ tunc rñde ꝙ lꝫ in vno conueniat ⁊ etiam in pluribus, non tñ sequit̃ ꝙ in a. ĳa non possit discõuenire propter maiorem dignitatem procon. de qua. s. ⁊ etiam põt multa specialiter ꝯcedi vni non alĳ vt late dicetur. in. ĳ. dub. per. l. j. in prin. ff. de offi. eius ¶ Non. ob. sextũ ar. ð. l. ĳ. C. de offi. eius. ⁊. §. ꝓhibemus, q: illa. l. loquitur in alio casu. s. in substituto ⁊ suffecto loco alicuius vel vicario non aũt in delegato ⁊ hoc sentire vr̃ tex. in. d. l. ĳ. ibi tueri locũ rectoris ⁊c. que verba significant idem tribunal, non diuersa tribunalia, nam tribunal presidis ⁊ vicarĳ est vnũ ⁊ idẽ nec appellatur a vicario ad presidem. c. non putamus extra de consue. secus in delegato quia hñ sunt diuersa tribunalia, ⁊ bene appellatur a delegato ad delegantem. l. j. ff. qs ⁊ a quo ⁊. l. j. cũ ibi no. C. q ꝑ sua iuris. ⁊ idem sentit tex. in. d. §. prohibemus sibi vices suas agentes instituere, ⁊ ibi vsq; ad pñtiam sui quasi sentiat pro quo facit. l. q mutus. §. nõ ideo minus. ff. mã. ⁊ ꝙ ibi hr̃ ꝙ ipso iure finiatur ꝑ pñtiam, ꝙ non esset i delegato nisi modis de quibus in. l. iudiciũ soluit̃. ff. de iudi. vel dic ꝙ. l. ĳ. loquitur in eo qui est substitutus a lege in locum mortui, qui censet̃ ordinarius, idẽ in substituto a p̃fecto p̃torio ex mãdato principis. l. j. §. prefectus. de le. ĳ. ¶ Nõ ob. vĳ. l. ĳ. C. vbi se. vel clar. nec. l. j. C. qui pro sua iurisdi. nõ cũ ibi no. q: ibi loq̃t̃ i delegato a principe cui hñ põt delegari merũ imperiũ cum princeps sit solutus legibus. l. digna ⁊c. C. de leg. ⁊ optime facit. l. ĳ. §. idẽ dicimus. ff. de test. ⁊ ex tunc cã fit delegabilis plene hẽ in. l. j. C. qui pro sua iurisd. ⁊ facit in arg. l. j. §. xv. ð le. ĳ. l. quidã bar. de regu. iu. vel. §. ad hoc prohibemus loquitur necessaria cã existẽte ẽm. l. aliquã. ff. de of. ꝓcõ. vbi gl. sic vr̃ intelligere. ¶ Non obst. octauũ ꝙ cognitio sit minimi gradus imperĳ ⁊ ita vr̃ posse delegari sicut alia minimi gradus ⁊c. q: põt rñderi negãdo ꝙ gradus minimi iperĳ possit delegari pro quo facit. l. fi. de offi. eius ꝙ intelligit̃ principaliter i n ꝯñam aũt. posset, vt. l. magistratibus ⁊c. vel dic ꝙ ⁊ si ex sola cognitione non agatur nisi sequat̃ sententia iudicĳ tñ potentissima pars est cognitio ⁊ ab ipsa cognitiõe dependet tota vis sententie ⁊ eoꝝ que sequuntur, adeo vt seruato ordine cognitionis vꝫ sñia, ⁊ non seruato non vꝫ. l. de quare. ff. de iud. l. plaã. C. de sen. ⁊. l. ne qsquã. §. vbi decreuimꝰ ẽm veriorẽ intellectũ ⁊ solet dici cui nocet sñia nocẽt etiam acta in cognitione vt. l. sepe de re iud. ⁊ hũc no. Jnn. in. c. cãm extra de testi. nec ob. ꝙ volunt doc. in. d. §. vt bonoꝝ ꝙ cognitio ⁊ ꝓnunciatio possit demandari lꝫ missio nõ, q: cũ reuerentia rñdet̃ ꝙ ipsi maledicũt, nec est ille verus intellectus ad. d. §. vt bono. vt latius dicã i. ĳ. dub. imo ꝓñciatio q̃ est pars sñie est eiusdẽ gradus cuius, ⁊ ipsa sñia, q: talis ẽ pars q̃ ꝓcedit a suo toto q̃le est ipsum totum. l. an pars. ff. pro derelicto, item non obst. ꝙ dixit, ꝙ assessor non dꝫ habere iurisdi. lꝫ habeat cognitionem, q: rñdet̃ ꝙ assessor nihil hꝫ ex persona sua ⁊ in eã nihil transit imo idem est tribunal assessoris ⁊ presidis, vt statim dixi, sed in delegatum hñ transiret ipsa cognitio ⁊ per ꝯñs iurisdi. per delegationẽ, ¶ Nec ob. auc. ad h. C. de iudi. q: loq̃tur in eo q mãdauit simpl̃r cognitionẽ, sꝫ in eo q mandauit reseruata sibi sñia, vt ibi vel illa auc. loquitur in eo qui nihil delegauit, sed iudex i totũ remanere volebat ⁊ vti suffragio alioꝝ vel loquitur in his, q̃ põt delegari vt in his q̃ sunt iurisdi. pꝫ q: loquitur per verbum administrator ꝙ denotat defensorẽ causarũ, sed ꝯtra facit tex. i corpore vñ sumit̃ dũ dicit, siue maiores, siue minores, vñ teneas p̃cedentes solõnes vel expone maiores. i. ordinarios minores. i. pedaneos. ¶ Nõ ob. lex. solẽt ⁊. l. p̃tor. ff. de in. om. ind. q: loquuntur de iurisdi. nõ aũt de mero imꝑio, ꝙ ꝑsuadet̃ tali, rõe ꝙ p̃tor nõ hꝫ meꝝ imꝑiũ, nisi in casu. l. j. §. si dñs. ff. de offic. eius. ¶ Jtẽ, q: ibi loquit̃ tã ð delegato, quo ad cognitionẽ q̃ꝫ diffinitionẽ dũ dicit oẽm iurisdi. Nec obst. ꝙ dicat oẽm iurisdi. ⁊ sic merũ imperium, ꝙ etiam sub iurisdi. tanq̃ꝫ sub suo gñe ꝯtinet̃. l. iuris gentium. §. si fraudãdi. ff. de pac. q: rñdeo ꝙ hoc nõ stringit exponit̃. n. oẽꝫ. i. totã iurisdictionẽ p̃uũ oiuꝫ cãrũ ad iuris. ciuita. Roma. pertinentium non autẽ de mero imperio Nec ob. lex sequẽ. dũ virtute eiusdem rõnis. l. suspitionis vitande vr̃ loqui tam de mero iperio q̃ꝫ de iurisdi. q: tũc rñde, ꝙ erit spẽale eo casu, vt. s. possit demandari ⁊ quo ad cognitionẽ ⁊ quo ad diffinitionẽ nec obstabit dictis maxi in. l. posita que videtur sentire ꝙ etiam alio casu possit, quia illa dictio refertur ad tex. q loquitur de iurisdi. non autem ad casum subaudiẽdũ de mero imperio non ob. l. magistratus. §. leuia. ⁊. §. audiẽt. ⁊. §. si non ignobili, q: de causis meri imperĳ leuibus, que sunt minimi gradus ⁊ illa que possunt fateri delegabilia esse, nos autem loquimur de causis capitalibus. Similiter ad id, quod dr̃ de carcere respondeas ꝙ loquendo de carcere causa custodie prout loquit̃. §. audient illud est minimi imperĳ ⁊ bene potest delegari, sed loquẽdo prout daret̃ ad penam ð hodie hꝫ tantũ locum de iu. ca

no. non ciuili per. l. an dña. §. solent. ff. de pe. est magis impe-
rii, vt. l. j. in prin. ff. de in ius voc. nõ iam delegari posset, et sic
nõ obstaret, q: imo dt Bar. q tortura, q̃ fit ad idagationẽ ꝟi-
tatis d q̃ in §. si vero gbus in auc. de testi. est iurisdi. q: fit offõ
iudicis mercenario, et iõ mirũ si cõpetit magistratibus ergo rc.
sz cõ hãc rñsionẽ vr facere tex. in. d. §. si ꝟo ignori rc. q sentit fm
cõem opi. q delegatus nõ possit torquere testẽ et ad indagatio
nẽ ꝟitatis, sz si essent minimi impii, vel et iuris. certe possent de
legari, qd ergo dicemus. Ille tex. multũ est dubitabilis bñ ego
dicerẽ sic disputatiue, q: nũc sumus i disputatiõe q ille tex. nõ
negat qn et delegatus possit torqre testes q: b venit in cõñaz ad
illu tex. dico dictz vicit. Si sint alij, q̃ adminstratores dẽant
assumere apparitionẽ magnificẽtissimi pretorio rc. et in prouin-
cijs locoz defensorẽ, q pbat opi. meã nã certũ est q apparitor
pfectis nõ bz hãc ptãtẽ torquẽdi testes, ergo b cõtingit ex ptãte
iudicis dlegari et silr põt rñderi ad. l. magratib⁹, et si dicas ad
qd ẽ opus apparitore si ipse p se põt, rñdeo q: iudex dlegat⁹ ñ
bz officiales et seruitores sibi dputatos gbus mediãtib⁹ hoc fa-
ciat iõ lex moderat ptãtẽ iudi. delega. vt mediantibus officiali
bus et seruitoribus ordinarioz iudicũ faciat et p hac snia vr ca-
sus i. l. si q a cõriosẽ su. ff. d of. pc. tz fortiter i cõriũ p l. ij. C. d spoz.
sz ibi loqnr de maxima mulcta corporali dũ dr et militia ex vti.
vel alr rñdeo. s. q illud torqri testẽ et punire et an res iudi. offẽ
dentẽ spãliter a l. cõmissũ ẽ ipsi magratui mũici. sicut et iussu d
cauẽdo in auc. da. iste. et iõ dlegari nõ pt. d. l. j. d of. ei⁹ l pñ. q: nõ
cõpetit iure magrat⁹ imo vltra magratũ cõcedit. et pp b nõ ob. l.
nulli. C. d testi. vbi cuicũqz iudici lz aiaduertere cõ testes, q: rñ-
deri pt, vt. s. q spãle sit pp iniuriã fcãz ipsi iudici i cuius facie d
linqñt ptr no. ibi vel pt rñderi alr, q ibi tñ nõ iponit pẽa cor-
poralis testi, sz alia mulcta extordi. et ibi sentit gl. ad. d. l. j. C. d or
di. iudi. et. l. q̃tẽs d iu. cũ si. potes rñdere q illis magratib⁹ cõ
cedit spãliter a. l. vltra ius sui magrat⁹ ar. i. l. j. C. ne lic. po. vñ ñ
seqr ergo pt delegari cõcedit. n. sup icidẽti. qõne lz maior agno
scere, vt deinde pncipalẽ dcidere possit sz huic so. obstãt q̃ bñr
f. l. ij. C. d in. om. iu. vbi cõcessa iuris. dr cõcessũz tñ in cõñaz iudi-
caria q̃ nõ sunt maiora cõcessis hic ẽ q dlegatus nõ pt cape p
sonalr cõparere nolẽtẽ, lz b videat i cõñribus. §. si ꝟo. qdã i auct.
d exhibẽ. re. b pt dicere q añ liti. cõte. nõ ẽ firmata iurisdi. iudi-
cis delegati iõ nõ pt citare realis, sz post lit. cõte. sic p quo facit.
l. si reus patris de pc. potes rñdere q lex b nõ cõcedit delegato
q cõcedit iudici, cũ ordinario. vñ solue, q ea q̃ cõpetũt vice ma-
gistratus d principali ptãte et iurisdi. bñ pñt delegari non antes
ea q̃ incidẽter veniũt vel alr dic, q nulle cãe incidẽtes sunt ma-
iores principalibus, q: imo sapiũt nãm pncipaliũ. l. fi. C. vbi et
apud quẽ fm bal. i. l. ij. d in. om. iu. vl dic q nõ dñr maiora eo
q: de ipsis nõ pnunciat. d. l. j. de orig. iur. vel alr rñdeo ad. d. l.
j. de origi. iur. et ad. l. quotiens, q ille leges nõ pbant q ille iu-
dex nõ posset cognoscere pncipalr et de cã icidẽte q̃rũ attinet
ad habilitatẽ psone ipsius iudicis, nõ poterat pncipalr cognosce
re ex alia cã extrinseca putã pp etatẽ pupilli, vl silr et hoc vr p-
bari i. d l. j C. de or. iu. q: ibi erat pses puicie q bz ius gladij rc.
l. illicitas. §. q vniuersos de of. psi. et et de facto cognoscere pt. l.
p⁹ z i fi. C. de peda. iu. Secus si iudex ipse a se icapax esset illius
cause. c. tuã extra de ordi. cog. et. c. lator extra qui fi. sint le. et fa
cit. l. oi nouatione. C. de sac. sanc. ec. cũ si. et vr ꝟior solo. ❡ Nõ
ob. l. fi. C. de ped. iu. q: logr i causis minimis vbi humiliora ne
gocia. ❡ Sed disputationis gratia tenẽdo cõ cõem opi. vr pos-
se rñderi ad argumẽta facta p cõi opi. hoc mõ. Et. j nõ ob. l. so
lẽt in prin. ibi q genus extraordi. est rc. quasi sentiat spãle in le
gato pcon. q: rñdet, q intelligi dz extraordi. i. deuians ab aliis
causis delegabilibus q̃ pñt delegari quo ad cognitionẽ et diffi-
nitionẽ, vt. l. i. C. q p sua iur. Iste aũt cause solũ quo ad cognitio-
nẽ non diffinitionẽ et ibi bñ sequit rõ, nemo. n. gladij ptãtez rc.
q̃ gladij ptãs plurimũ ex pnunciatione cõsistit et iõ quo ad illas
mandari non põt vt ibi et in rõa iuris nemo põt rc. Et. l. si quid
erit. §. eo. vbi loquitur de legato pcon. q: illum induxit procon.
et iõ solue put dixi in iiij. et quinto cõrie pris. ❡ Non ob. l. j. in
princi. versi. verius de offic. eius qui loquitur de delegatione
quo ad cognitionẽ et diffinitionẽ q pz i ꝟ. et rõ dũ dicit q hñt
executionẽ rc. q̃ dictio cõpbendit totũ iudiciũ vt latissime dicet
. in. ij. dub. idẽ in ꝟ. huius rei vbi fit exceptio q̃ dz esse de re-
gula rc. idẽ in ꝟ. veri⁹ necessario pbat sic dẽre itelligi, q: dt q̃-
re nemo dt et legatũ pcõ. hre aiaduersionẽ certe si intelligere-
mus de cognitiõe eẽt directo cõ. l. solẽt. s. alle. vel alr rñde q ibi
vex ẽ q gñali iurisd. mãd. nõ vr trãsire merũ impiũ. et ita ibi di-
cit tex. si põderet maxie l ꝟ. ꝟius nõ aũt negat qn spãlr possit

mã dari saltim quo ad cognitione et facit in arg. l. oblone gñali
de pig. ❡ Nõ ob. l. si qd erit de of. pcon. q: eo mõ rñdeo. s. q
legatus pc. nõ põt pnũciare i graui crie, multo minus aiaduer
tere, nõ ãt nõ negat qn cognoscere possit cũ in cognitione modi
ca ius iperij cõsistat, vt. s. dixi. ❡ Non ob. ꝟ. et si forte i. l. j. ff. de
of. eius q vr pcise loq de cognitione, q: rñdet q non loqnr pre
cise de cognitione, sz de cã quã bz ex senatus. sil. sz mõ ex sena-
tus. bz cognitionẽ et simul pnũciationẽ et et facultatẽ qõnũ, ẽ er-
go sensus q nõ pt demandare totã cognitionẽ q̃ habet ex sen-
tus. s. et pronunciationem, sed bñ cognitionem simplr posset, vl
alr responde, q ille casus est specialis in quo lex permittit p-
toꝛi merũ iperiũ magnũ aiaduertendi in facinorosos et iõ lex nõ
vult q illud qd illud possit delegari et quo ad cognitionẽ et spã
liter pbibet, videmus. n. alias non hẽre ptorẽ merũ impiũ sicut
in. l. j. §. itẽ solẽt. ff. de offi. psi. et in. l. j. in fi. cũ si. ff. de suspe. tut. q:
remuit cognitionẽ grauioz crium ad pfectũ. ❡ Ad. l. plz ꝟ.
q nõ ita. C. d ped. iu. rñdeo eo. mõ q et illõ q dr ibi ñ eẽ pmis
saz iniaz iudicis dãdi itelligit dandi gñalr cũ potestate pronũ
ciãdi, sz bñ pmitit dare ad cognitionẽ tñ vel alr itellige illa ꝟ
ba solebãt ex offõ suo cognoscere, itellige i causis spãlib⁹ igb⁹
et pbibebat de delegato si qui sint et statim dixi in casu in. l. j. in
ver. et si a familia. ff. de offi. eius. ❡ Non ob. §. eos in auc. d mã.
pn. q: illa iura pbibẽt psides pnunciarũ dimittere in pnincia
quosdã loci scrutatores et exploratores crium cũ gñali cõmissio
ne et b fateor minime posse, sed ille tex. non negat qn vnius cãe
cognitionẽ delegare possint. ❡ Nõ ob. §. pbibemus in auc. de
coll. q: eo mõ rñdet quo. s. vez q non lz presidi facere in pnin-
cia gñales inquisitores et insecutores violẽtiaz non aũt pbibet
fieri delegationẽ vnius cãe sing. ❡ Non ob. l. j. §. suspecti. ff. ad
turp. q: rñdet q nõ ob. nã ibi tex. dt nullus alius a pside pronũ
ciat sed dubiũ, nrm loquit de delega. quo ad cognitionẽ tantum
nõ ãt quo ad pnũciationẽ, vel aliter rñdeo q ille tex. non exclu
dit legatũ ipsius psidis, nã q facit legatus, vr ipse preses facere
cũ vice presidis vtat. l. j. §. q mãdatã. ff. de offi. eius et. l. more de
iu. om. iu. cũ si. maxie cũ hẽamus tex. b decidẽtẽ pria frõte i. l. j.
§. an ãt. ff. de suspe. tu. ❡ Non ob. dũ argnebat de pfe. vigil. q
sit spectabilis et nõ cognoscat de grauioribus cribus, q: rñdet
q non vz arg. est spectabilis ergo plus pt q̃ clarissimus, q: oli
ius gladij nõ cõcedebat respectu dignitatis maioris vel mino-
ris videmus. n. q olĩ cõsules q dñr supillustres fz vnã opi. non
hẽbant ius gladij. l. ij. §. et q: intelleximus. ff. de ori. iu. Silr nec
etiam pretor. l. j. §. itẽ solẽt. ff. de offi. prefe. vrb. ❡ Non ob. l. ne
gc q̃. §. vbi decretũ, q: ille bz plures itellect⁹ fm quos nil obsta
bit et vnicam latius circa mãm. iij. dub. ❡ Nõ ob. q dicebat, q
videat electa industria rc. l. j. de of. prefec. vrb. c. fi. de offi. dele.
q: rñdeo duplr prio q ibi cõsiderat industria respectu plationis
snie dũ dicit tex. crediderit eos iudicaturos nõ alr rc. et fateor
ista demandari non põt q: in ea platione cõsistit ius ipij rc. nõ
ãt respectu cognitionis solius, vel scdo facio dñã an eligat idu
stria psone habito respectu singlr ad ipsaz psonã, et tũc fateor q
demandari nõ pt, et ita loquunt cõ. An ꝟo. cõsideret idustria ma
gis respectu dignitatis q̃ psone sicut in. d. l. j. de of. pfe. vrba. et
et tunc bene possit demandari, q eo magis pbatur, q: et si esset
persona tñ remanet dignitas. c. qm abb. et. c. si gratiose. de offic.
deleg. et. l. annua. §. j. de annu. leg. l. q principi, de le. j. silr vide
mus in. d. l. j. de of pfec. vrb. dũ dicit oia cria sibi pfectura iudi
canit rc. Et si se refert ad nomẽ dignitatis vel lz sit electa indu
stria psone. tñ q: i pnincijs ius redacti sunt ad instar pricipiũ
vt. d. l. iij. ff. de offi. pcõ. vt possint delegare cognitionẽ. d. l. iij. §
fi. ❡ Nõ ob. dr q solus legatus pcõs. põt dare tutores non ãt
legatus psidis p. l. nec mãdãte. ff. de tu. et cu. da. ab his. q: rñdeo
q legatus pcõ. nõ bz ex ipsa delegatione facultatẽ eãdẽ tuto-
ris magis q̃ legatus presidis, imo bz ex quodã legis bñficio p
ut et sentit gl. in. d. l. j. ff. de of. pcõ. et vr tex. in. l. j. ff. de tu. et cur.
da ab his. et ista datio tutoris non cõpetit, nisi his gbus alega.
spãliter cõmissum est, vt dicã latius. s. in. iij. dub. ergo non obst.
❡ Nõ ob. dũ dr fame b disputari dlegato psidis, q: rñdeo, q
imo non fame. nã pmo psupponit in hemate nro ipsuz presidẽ
cõstitutũ in quãplurimis ciuitatibus que possent cõstituere vnã
pnunciã. Preterea dato q nõ esset, nisi vna ciuitas, tñ adhuc p
cederet cõparatio cũ psupponat in hemate, sibi datũ merũ im-
periũ vr cõparari pnincie, vt est pulchra gl. in. l. fi. C. de pscrip.
lõ. tẽ. et gñaliter dici põt q qcũqz qhẽat merũ imperiũ possit il
lud quo ad cognitionẽ delegare vt ex rõnibus. s. factis colligi
pt. ❡ Nõ ob. dũ dicit magrat⁹ municipalis non põt cognosce
re ergo nõ pt delegari, rñdet q ar. b cõcludit q non possit dele

gari ēt quo ad pronunciationē, ⁊ ita intelligit. d. §. q̄ vo. de of. ei⁹
vel alr̄ r̄ndeo q̄ arg. ɔcludit affirmatiue. s. magistratus munici-
palis hoc reqrit pōt ergo pōt dele;gari nō aūt ɔcludit negatiue
q: ad hoc vt nō possit delegari nō reqrit q̄ magistratus munici-
pales h̄ nō possint, sed reqrit q̄ spāliter sit tributū. s. senatuicō.
vt ex. d. l. j. in prin. de offi. eius, ⁊ si dicis nōne merū iperiū spāli-
ter est tributū p̄sidi, prin dicet latius cir. iij. dub. r̄ndeo non tā
spāliter est traditū p̄sidi vt cognoscat quā vt pronunciare possit
vtū simul pnūciatio in qua magis ius iperij ɔsistit delegari non
pōt, sed cognitionē sic, ⁊ p h̄ nō ob. illud ar. ¶ Non ob. l. nulli
C. de iudi. vbi ɔtinētia cāe diuidi nō dz, q: multipliciter r̄ndet
p̄mo q: loquit in ipsa parte cui nō lz diuidere, non aūt ipso iu-
dice, ⁊ p hac solēne est casus in. l. solēt, in prin. ff. de offi. pcō. vl̄
scdo r̄ndeo q̄ illa. l. p̄hibet ɔtinētiā cāe diuidi apd̄ diuersos iu-
dices, sed in casu thematis nr̄i nō dī apud diuersos iudices, q:
iudex delegatus cēsēt quodāmodo ipse delegans, cum vtaī iu-
re delegātis. l. aptissimi. C. de iur. cir. fi. ⁊ l. more. ff. alle. vel ter-
tio r̄ndeo q̄ illa p̄hibet qū plura capitula sunt simul ɔnexa diui-
di ⁊ terminari apud diuersos iudices, nō aūt p̄hibet vnius eius-
dem cāe cognitionē apud vnū fieri ⁊ pnunciari apud alium sic
vt in auc. ad h̄. C. de iudi. vbi plures cognoscunt alternatiz ō ea-
dē cā ⁊ nō est eadē parqz rō vnius ad alterā, nā absurdum ē id
q̄ in vno eodēqz iudicio poterit terminari diuersis iudicijs ⁊ i
tārijs terminari, sed in casu nr̄o lz demandet cognitio non tm̄ h̄
hoc fiet, nisi vna instantia media, hec solo mihi plz tene quam
vis. ¶ Non ob. auc. ad hec. C. de iud. fūct. §. illud auc. vñ iumi
tur, q: r̄ndeo tripliciter. pr̄o q̄ dubium nr̄m pt̄ intelligi f̄m il-
lam auc. vt teneatur audire in medio, in princ. ⁊ in fin. lz lec⁹ de
iure cano. c. super quodā §. intētionis. ex̄ de of. dele. vel scdō
ibi loquit in minoribus iudicibus, sicut in defensoribus ciui-
tatis, q nō hñt merū iperiū. ¶ Nec ob. tex. l. §. illud in vo. sanci-
mus igit ibi, siue maiores siue minores sint, q: intelligo, ibi siue
sint ordinarij defensores ciuita. siue iudices ped. vel tertio ⁊ for-
te melius ibi iudex nihil delegabat sed no'ebat in totum remo-
uere iudex, ⁊ simpliciter committere audientiā ɔsiliarijs suis vel
pedaneis iudicibus, q nullā in ea cā iurisdictionē habebant.

Secundum dubium incipit.

Pro parte affirmatiua scdi dubij adducit tex. in. l. j. in
ver. huius. ff. de offic. eius ibi dū dī is cui ɔtigerit
exercitatio si pficisca eā demādare possit: nā ⁊ hñ exercitatio
pr̄ehendit oia q̄ declarant in exercitiū, sī ɔp̄hendit cognitio-
nē ⁊ diffinitionē ⁊ executionē, ⁊ dū postea subdit eā refert istud
nomē demonstratiuū simplr̄ suū āncedens in toto ⁊ in q̄libet
eius parte ar. in. l. si defensor. ff. de inte. ac. ⁊ arg. in. l. j. §. q̄ autē
de alle. cūū. ¶ Scdo adducit dicta. l. secunda. C. de officio. eius
qui vi. alte. gerit dum dicitur in fin. omnia q̄ ad iurisdi. rectoris
prouincie ptinēt acritare ⁊ no. vbi actitare, qd̄ innuit executiones
sic, q̄ aliqū fit manu militari. l. q restituere de rei vēd. ¶ Ter-
tio adducit. l. si lōgius. ff. de iudi. in p. in. dū dicit ibi tex. iudicis-
se iudicē mutari dēre i casu necessarie absentie ⁊c. ⁊ ibi h̄ idē i
cā infirmitatis erg. optimū in. l. si qs. C. de offi. prefe. p̄to. in. l. q̄
fitū. C. de iud. ¶ Quarto facit. l. ij. §. j. C. de his q la. vbi in cau-
sa criali ⁊ ēt capitali tribunus ⁊ ēt primates militū supplēt defe-
ctū rectoris prouincie ipediti pp multitudinē cārū igit ēt in casu
necessarie abñtie vel infirmitatis q̄ a pari pcedere vñr. d. l. si lō-
gius in p. in. de off. pcō. iunc. l. qsitū. ff. de reg. iu. ⁊ l. si quis. C.
de off. p̄fec. p̄to. ¶ Quinto facit. l. solet. ff. de iu. om. iudi. vbi in
casu suspitiōis p̄tor oēm iurisdi. mandare pt̄ vt sine suspitiōe iu-
diciū pcedat. l. aptissimi. C. de iudi. cū si. ergo ēt in casu necessa-
rie abñtie, nec vz r̄nsio aliquoꝝ, q̄ ibi non possit mandare, nisi
quo ad cognitionē vel diffinitionē tm̄, q: rō illi⁹. l. ɔcludit q̄ ēt
quo ad exactionē, nā ita in executione pcedit rō suspitionis sic-
ut in diffinitione ⁊ cognitione, q: posset eē negligens in execu-
tione. Itē nec vz r̄nsio q̄ ibi loquat de iuri di. non ät de causis
meri imperij, q: rō illius. l. suadet oppositū si. n. rō suspitiōis co-
git delegare cās iuris. multomagis cogere dz delegare cās ma-
gni pudicij p̄sertim capitales, q: vbi maius pericu ē ⁊c. c. vbi
maius de ele. lib. vj. Sexto adduci pōt alia rō, nam si preses ob
casu ēt nō extāte pt̄ cām delegare ēt cās meri impij quo ad co-
gnitionē vt. s̄. in. i. dub. p̄batū ē ⁊ vr̄ vtilitas illius prīs ad hoc vt
aliqd vltra addat in casu necessarie abñtie ⁊ infirmitatis, q̄ sen-
tire vr̄ tex. ⁊ in p̄alle. vo. huius rei, merito dicemus ēt h̄ casu ip-
sum delegare posse ēt executionē ipsius snie vt delicta ɔgruen-
tē suscipiāt penā, ⁊ res ceteris trāseat in exēplū arg. in. l. j. C. ad
l. iu. repe. ¶ Itē p hac pte adduci pōt. l. aliqñ. ff. d of. pcon. dū
ɔnaliter loquitur. ¶ J. ē ɔtinentia iudicij diuidi non dz. l. nulli.
C. de indi. cū suis si. ¶ In oppositū est cōis opi. doc. tenētiū,
q̄ solū quo ad cognitionē in casu necessa. absentie possit demā-
dari p qua opi. p̄io facit rā q̄cūqz ⁊c. posita in. d. l. j. de of. ei⁹
⁊ in rā iuris nemo pōt in aliū transferre ius gladij, ⁊ in. l. illic-
tos §. q vniuersae. ff. de of. p̄si. ⁊ in l. j. §. a p̄fecto ō le. iij. rec ob.
vo. huius rei ⁊c. q: cum exceptio sit deuians ab ipsa rā, merito
ipsa exceptio coarctāda, est ⁊ restringenda, vt in q̄tū min⁹ pos-
sumus ab illa rā discedamus ar. in. l. j. ius singulare. ff. de leg.
cū si. ergo illa vba executorē restringit solū ad cognitionem
maxime cū de necessitate nō importent ipsam executionē, ⁊ q̄
h̄ sit verū satis consonat tex. in. d. l. j. de offi. eius vo. ⁊ si forte dū
dicit cognitionē mādare nō poterit, nisi in casu vo. huius ergo
in eo casu tm̄ mādare poterit cognitionē. itez dicit iudiciū exer-
ceri vsqz ad sniam non aūt post. c. forus extra de ver. sig. Scdo
p hac parte facit tex. ad lrām in auc. de colla. §. ad hoc p̄hibe-
mus vbi in casu necessarie abñtie vlt. supplicij executio ⁊ ēt mē-
bri abscisio demandare p̄hibet, nec vr̄ obstare r̄nsio aliquoꝝ q
dicūt q̄ ibi loquit in casu cū nōdū p̄ses erat ingressus prouinciā, ⁊
sic non hēbat iurisdi. irradicatā in psona sua ar. in. l. obseruare §
fi. cū. l. seq. ff. de offi. procō. q: in fiorē tollit imperatori. d. §. ad
hoc p̄hibemus in ver. sed ⁊ si quis ex iudicibus in his vbi loquit
de his q iā erāt adepti iurisdōnem ⁊ dicit q: simili mō rō fore
rant demādare vlti. supplij executionē vel mēbri abscisiones q̄
satis innuit dū dicit p sitem modū referendo ad ea q̄ prius dixe-
rat. ¶ Itē vr̄ spāle, vt nulla mora fiat executioni cāe capita-
lis. s. cū latro manifestus vel seditio prupta. l. si quis filio exhe-
redato. § bi āt vo. nisi forte ergo in ɔtriū est ius cōe vt i iuribus
vulgaribus. Itē adduci pōt. d. l. iij. C. de ped. iu. in versi. q̄ non
ita vbi ēt a p̄side occupato pluribus causis non delegat cā me-
ri iperij ⁊ tñ cā absentie ⁊ occupationis puificari vr̄ in. d. l. si
longius in prin. ff. de iud. ¶ Itē pm̄ h̄ adduci multa iura q̄ ad-
duxi pro parte negatiua primi dubij referendo singula singulis
q̄bus r̄ndet, vt. s̄. dixi. ⁊ Itē rāgā. ¶ Itē vr̄ potius esse expectan-
dū presidem donec reuertat q̄ permittere tā preiudicialē exe-
cutorez in manibus alterius arg. optimo in. l. j. ff. de vaca mu-
ne in fin. ¶ Itē vr̄ potius hac rōne esse remittendū ad aliū iu-
dicē ɔpetētē si ipse preses cogere non possit arg. in. l. j. §. item
solent de offi. prefe. vrb. ⁊ in. l. si. cum seq. ff. de suspe. tu. ⁊ l. l. iij.
§. cognoscit de of. p̄se. vig. ⁊ sic vr̄ in. c. archiepiscopatu extra
de rap. ibi vindicta in seruos regia ptāte. ¶ Non ob. nunc ar-
gumēta in oppositū ⁊ primo non obst. l. j. de offi. eius in ver. hu-
ius, q: satis. s̄. r̄nsum est in. j. ar. pro hac parte facto vide ibi.
¶ Non ob. l. ij. C. de of. eius q alte. vi. gerit, q: r̄ndet q̄ loquit
in substituto vel suffecto a. l. in loco mortui vel absentis ⁊ sic in
vicario non aūt in delegato, preterea illa lex dat facultatem in his
q̄ pertinēt ad iurisdōnez nō āt dat merū imperiū, preterea cum
illa lex sit obscura venit intelligēd. f̄m. §. ad hec p̄hibemus in
auc. de colla. ¶ Non ob. l. si longius, q: r̄ndet dupliciter, pri-
mo, q̄ loquat in suffecto a. l. ⁊ substituto in locū absentis, qui
eque ordinarius ac primus vel alr̄ illa lex non tñ dicit q̄ exe-
quarī in cā capitali. ¶ Non ob. l. ii. C. de his qui la. cui ɔcor-
dat. l. si quis in hoc genus. C. de epis. ⁊ cle. q: illa lex partim fa-
cit nam ibi dī q̄ preses prouincie iplorat militare auxi. tm̄ ɔ la-
trones quos ipse deuincere ppria vi nequit nō autē dicit q̄ eis
deleget iurisdictionē suam. ¶ Non ob. l. solet, nec. l. sequens,
qñ loquunt de iurisdictione dum dicit oēm iurisdi. vel dato q̄
loquat de mero imperio dicit q̄ in casu legis p̄tor est spāle, pp
suspitionē iudicis, qui semel fuit, aduocatus ⁊ q̄ suspitio semp p̄
sumit durare q̄ non est in absentia, quia hz cām ipalē, q: spes ē
q̄ redibit arg. l. t. in fi. de vaca. mu. l alleg. ¶ Non obst. f̄m ar-
gu. q: r̄ndet dupliciter. pr̄o q̄ non est expeditū q̄ ol casu pos-
sit merū imperiū demandari quo ad cognitionē pz, q: hic vero
titur dubium scdō dato pro constanti. hoc sufficiet in casu ab-
sentie q̄ possit demādare diffinitionē nō autē executionē ⁊ ius
hēbit aliqd vltra in casu abñtie. ¶ Non ob. l. aliqñ ō off. pcō.
q: ⁊ si ɔnaliter loquat, tamē dz intelligi ⁊ declarari, f̄m alia iu-
ra. l. fin. §. ad h̄ p̄hibemus in auc. de colla. preterea ibi dicit iuris-
dictionē nō merum imperium. ¶ Nō ob. l. nulli. C. de iud. q: r̄n-
det dupliciter, p̄io q̄ postq̄ res est decisa, nulla ē amplī⁹ cāe
ɔtinētia executio. n. est qd extrinsecuz ⁊ separatū ab ipsa cāe cō-
tinētia, p pz q: sepe videm⁹ mādari cognitionez sine executiōe
⁊ executionē sine cognitione. l. ⁊ si cognitio cū mā. C. si ɔtra ius vel
vti. pub. ⁊ in. c. pasto. de of. dele. Itē videmus vnū exeq ⁊ aliū
cognoscere siue delegans cognoscit ⁊ delegās exeq̄t. l. a diuo
pio i prī. ff. de re iud. ⁊ ibi plene p Bart. vel alr̄ r̄ndeo ad. l. nulli
ɔtinētiā cāe nō diuidi, verū est vbi iudex est ɔpetens ad totum

cause gineētā ⁊ si dicis in gñam dēbīt eē gpetēs. l. cui iurisdōni de iu. om. iu. rñdeo illa rō vera est, nisi gña sint maiora gcessio, vt ibi p bar. expsse pbaf in. l. admopio preālle ⁊ in auct. de defen. ciui. §. ⁊ iudicare, ibi auxiliū. Sz tenendo ꝯ cōem opi. rñdeo ad argumēta facta p cōi opi. primo. ¶ Ad primū rñdef p primū arg. factū p hac parte, itē qz executio snie nō dz differri vt res ceteris trāseat in exēplū arg. l. j. C. ad. l. iul. repetun. ¶ Non ob. §. ad hoc phibemus, qz loquitur añ ingressum p uincie quo casu iudex missus snū delegatū cū nōdū sit adeptus suā iurisdōnem añ ingressum. l. obseruare in fi. ⁊ in. l. ij. de of. p cō. vñ nō pōt talē iurisdōnē alteri mandare, qnā adhuc non hz irradicatā in psona sua fm Guil. ⁊ Andr. de pisis ⁊ hanc sniaz ēt sentit gl. in. l. j. ō tu. ⁊ cur. da. ab his. Sz ꝯ hāc rñsionē faciūt oia ea q̄ ā. diximus, ⁊ q. §. ad hoc phibemus nō loquif in delegato sz in substituto vel suffecto ab ipso preside hest vicario, sz lz ille sit vicarius non tñ hz ita plenam ptātem, sicut hz si tā pses adeptus eēt iurisdō. quo ad alias causas lex sibi ptātem permittat. ¶ Non ob. ver. sz ⁊ si quis ex nris iudicibus, qz rñdeo dupliciter. pmo pōt intelligi eo. mō ne iudicibus nōdū iurisdōne adeptis, ⁊ intellige iudicib⁹. s. destinatis, vel scdo mō rñde, q illud per similē modū referf ad prin. §. adhibemus vbi fit mētio de loci seruatoribus q gnāliter habebāt gmissionē ⁊ oia poterant que ipsi presides vel lz referaf ad proxima q vī p not. in l. si seruus plurium in fi. cum simili rñde q referf ad ptāe constituendi vicarium q̄s similiter habebat non autē ptātē ipsius vicarii q eo magis psuadef, qz aliqd plus gcedi dz pside se absentāti ex iussione principis ⁊ iā adepto iurisd. q̄s alii q nōdū adept⁹ sit, ⁊ abiis sit ex ppria cā argu. l. si fideiussor. §. si necessaria. ff. q satis. cog. ¶ Non ob. tertiū q sit spāle. § hīm, qz rñdeo q spāle est vt pendente appone fiat executio ⁊ iñ grium est ius cōe, sed in casu nro nō pinpponitur ab ipsa snia appellatū, vñ casus est diuersus. ¶ Non ob. l. ij. C. de peda. iudi. in ver. q non ista, qz rñdeo q fallit in casu necessarie absentie vt dicit. §. huius rei ad argu. dico q nō est bona equiparatio necessarie absentie ad alias occupationes. lz Bar. ꝯ senserit in. l. nec qcq̄ in. §. vbi decretū nō. n. repio legē q̄ eqparet absentiā cū aliis occupationib⁹ nec. l. si longius hoc probat ⁊ pōt esse, rō, qz alie publice occupatiōes pñt interim p alios expediri. q nō est qñ opz pside necessario abesse. Preterea q non sit bona equiparatio probat. l. ij. C. de peda. iud. ¶ Non ob. l. j. in fi. de vac. mu. qz rñdetur dupliciter pmo q illud est gsiliū nō āt pceptū, vel scdo istud hz locū si fieret captio alterius partis, vt ibi inquit tex. non ob. q debeat remitti ad aliuм competentem per. § item solent, ⁊ alias. l. qz illa iura loquunf, qñ ille q remittit nō pōt cognoscere qz nō hz in ea cā iurisdōnē, sed in casu nro hz vt dixi igif ⁊c. Sz ꝯ hec oia oppo. de auc. apud eloqntissimū. C. de pba. i si. vbi in cria ibus nullo mō pt delegari receptio testiū, sed illa auct. non ob. qz nō loquif in casu vbi subest necessitas, qz necessitas facit pbabile q alias non erat. ff. de ma. testa. q rō poterit facit. l. ij. C. vbi de rō. agi ops, vel fallit in pcōsule, ⁊ preside puincie q sunt redacti ad instar pncipis in prouincia sua. l. ⁊ iō cū. l. seq. ff. pcō. Utrū aūt receptio testium possit alterari gmitti poteshic gcludere, aūt cā est iurisdōnis, ⁊ tunc receptio testiuз est eius nāe cuius est cā ⁊ poterit delegari ar. in. §. si vero ignoti. f auc. de test. put bar. intellexit aut est cā meri vel mixti iperii, ⁊ tūc delegari nō possit ⁊ ita intelligi potest auc, apud eloqntissimū q verū pcto q̄tum ad delationē iuri ipsis testibus. nuda aūt examinatio testiū potest gmitti tabelliōi fm gl. no. in. l. cui dēūssima. C. qui test. fac. pos. in fi. ⁊ cle. j. de le. ⁊ pōt esse rō duplex pmo qz p talē nudā gmissionē non transfertur aliqua iurisdi. lz ꝯ faciat in auc. de tabel. in. §. nos āt, sed rñdeo vt dicam in ij. dub. itē pōt eē alia rō, qz talis cui facta est talis gmissio cēsef quodāmō nūcius ⁊ organū ipsius gmitētis fm Nic. ō ma. in d. auc. apud eloquentissimū, ⁊ est quodāmō instrm in executionē ēt representans gmittētē arg. Ex eis que no. in auc. si iudex. C. de epis ⁊ cle. ⁊ auc. principales. C. de iura. cal. ⁊ in. c. fi. extra eo. lib. vj. Sed restat dubiū qz prestatio iuri cal. vī quodāmodo eē meri imperij. qz ex of. suo iudex ēt inuitis partibus pstare iacit mrm calūnie in. §. sz qz vocemur. in. l. ij. C. de iur. cal. ⁊ tñ pōt delegari. d. l. ij. §. sz cū autem de iu. calum. pōt rñderi, q ibi solum in casu abitie ptius ⁊ sic in cā meri imperii in casu necessarie absentie pōt demandari. ita ēt hec pstatio iuri cal. facit. l. j §. huius rei. ff. de of. eius ⁊ bal. in d. auc. apud eloqntissimū. Circa tñ q. ā. dictum est in. j. dub. de magistratibus municipalibus vehemēter dubito, qz magratus municipalis extra cām dāni infecti in possessionē ex. j. decre. mittere nō possit vt probari in. l. ea q̄ in §. j ad munici. cōsiderato q videf sibi gpetere cohertio psonalis in leuioribus crībus ut. no in. l. magistratibus. ⁊ ibi Bar. ff. de iur. om. iu. ⁊ in. §. audient. ⁊ in. §. iudicare, in auc. de defen. ciui. cum quelibet cohertio psonalis videatur esse maior quacunq̄ cohertione reali in. l. in seruorū in fi. ff. de pen. Preterea cui licet licere debet minus regula iuris cui plus ⁊. l. nec in ea. §. qui de adul. sum soln. ⁊ Joan. de imo. q fm ius fforum non erat mentio de defen. ciui. Sed isti presidentes appellabantur magistratus municipales vt colligi potest ex his que hūr in. l. j. C. de mag. conue. ⁊. l. vbi absunt ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his, nam erat in locis vbi erant decuriones qui consueuerunt esse in ciuitatibus bonis, facit q hf in l. j. C. de decu. lib. x. ⁊ in rub. vnde potest dici successiue q de iure. ff. magistratus munici. non hēbant cohertionez psonalem, nisi in seruum ⁊ iñ leuem. ⁊ ita intelligitur. d. l. magistratus, que hoc probat a sensu ꝯrio, secus in personas liberis ⁊ ideo non mirādum si non habebāt potestatem cohercendi pignoribus captis denunciādi ⁊ mittendi in possessionem ex. j. decre. ⁊ per hoc patet, qz in tit. fforum non est facta mētio de defen. ciui. in. ff. vete. hodie vero iure. C. cepit fieri mentio de defen. ciui. ⁊ sic eius officium fuit amplificatum per auc. de defen. ciui. ⁊ ideo cum hodie hñt potestatem cohercendi personaliter in leuibus criminibus per. §. audient potest dici q ēt poterit coherceri pignoribus captis mittere in possessionem ex. j. decre. nisi dicas q non sit fienda extensio in. l. corrigente per no. in auct. quas actiones. C. de sac. san. ecc. sed tunc dic q fit virtute legis ⁊ regule antiq̄ cui plus licet ⁊c. alij autem vt Bal. in. d. l. magratibus q intelligunt illa modica cohertio talis, que non sit animaduersio in personam p quo facit. l. ij. C. de sporm. quam oino vide. ¶ Nec obst. q iudex ordinarius vel magistratus muni. posset citare ⁊ sic personaliter capere vt in. l. consentaneum, ⁊ tñ non pōt mittere in possessionē ex. j. decre. per. d. l. ea que qz potest dici q illa. l. consentaneū loquif in preside ⁊ sic de maiore iudice non autem de magratu municipali, sīr potest dicere ad d §. si vero quidā in auc. de exhi. rei lz ibi obstet i. § si vero quidam verbum administrator q exponit glo. j. ordinarius iudex vnde dicit Bal. in. d. l. ij. de iur. om. iud. q oino permittitur captura persone magratui municipali, qz nullum acquiritur ius alicui ex persone captura. Secus aūt in missione ex pmo decre. qz hñ acqrif nouū ius in re ⁊ istud vī ꝯ legem tertiaз in. §. fi. ff. de acq. pos. ⁊. l. is cui in prin. vt in pos. leg. nisi dicas acquiri ius spe, qz paratur via ad fm decretum. Sz ego intelligo de maiori iudice, ne sit ꝯ. l. ea que in. §. j. ad muni. que lex dicit non licere magistratibus municipalibus mittere in possessionem rōnem autē quare delegatus non possit mittere i possessionē reddit Bald. in. l. j. ff. de iu. om. iu. qz missio in possessionem requirit territorium, sed delegatus nullum hz territorium iux. not. in. c. ad abolendam, extra de hēti. igitur ⁊c. ⁊ facit l. fi. C. vbi ⁊ apud quos, ibi cui iuris. adhereret ⁊c.

¶ Sequitur tertium dubium.

Pro Parte affirmatiua tertij dubij sic regula est, q ea que non repiunf spāliter alicui magratui a. l. senatusco. vel constitutione spāliter cōcessa delegari pñt. i. j. in §. si q̄ vero. ff. de offi. eius, sed nulle cāe mixti imperij reperiunf spāliter concesse, ergo ⁊c. gña no. minor probatur, qz cāe mixti imperij nulli spāliter gpetunt imo pluribus magistratibus competunt enim cōsuli ⁊ pretori. Item procuratori cesaris, vt pz in ti. de offi. ꝯsul. ⁊ tā bi i. §. ij ptor. ⁊ in. §. transactio. ff. de trāsac. ergo itē ex. l. ptoria ipsiniuet pretoris hec sibi competunt. i. sui cōmuni in. §. ñ. ff. ex qb. cau. in pos. ea. non alia. l. speciali, ergo iure magistratus gpetunt ⁊ sic sunt sub regula. l. j. in. §. que vero. ¶ Scdo pro hoc parte facit. l. fi. C. vbi ⁊ apud quos, vbi in integrū resti. que est mixti imperij, vt pz in. l. ea que in. §. j. ad muni. ¶ Itē qz diffinitio mixti imperij. que traditur in. l. imperium huic conuenit. Expedif. n. officio iudi. nobili ad priuatam vtilitatem potest delegari, neq̄ procedit rñsio q ibi sit spāle in cā i integr. resti. quia text. ibi nullam rōnem spālitatis assignat, sed tantū illa qz qui delegat, vī ipse cognoscere que rō est cōis ad oēs cās mixti imperij. ¶ Tertio vī tex. in. l. j. in fi. de off. eius vbi dr imperiū q iurisdictioni coheret transire iurisdōne mādata q intelligo de mixto imperio per illā. l. imperium ubi dr de mixto imperio cui ēt iurisdictio inest. ¶ Quarto vī casus i. l. ij. C. de lib. ⁊ eorum lib. vbi reuocatio in seruitutem de liberto, q̄ est mixti imperij, qz expeditur officio iudi. nobili ad priuatam vtilitatē delegaf fm cōem intellectū. ¶ Quinto pro hac parte facit, qz datio tutoris q̄ ē mixti iperij. §. mixto. §. tutoris da-

tio

tio.ff.de iute.delegatur alias bñti iurisd.l.lucius.§.cũ test.ff.d adimi.le.z.§.j.insti.de gc.tu.z.l.ius dandi.ff.de tu.z cura dat. ab his cum ii.fm cõem opi.z idem est in curatore.c.si annum. extra de iudi.lib.vj. ¶ Sexto vr̃ tex.expressius non cauillãdo in.l.cognitio.§.vt possessio.ff.de off.eius vbi iussio in posse.bonorum que est mixti imperij.d.l.ea que.§.j.ad munici. Itez qz conuenit diffinitio mixti imperij põt delegari.nec ob.qz loquitur de bonorum poss.que reqrit summariã cause cognitionẽ qz loquit̃ gñaliter. Item non vr̃ qd dñt aliqui qd loquitur de cognitione,z pnunciatione,qz dicit detur qd denotat missionem reip sa.preterea iussus de mittendo,z ipsa missio idem sunt quo ad ipsum iudicem,nam qui iussit mitti dr̃ misisse.l.si finita.§.itez querit̃.z.§.sigs metu.z.l.sigs missum.de dam.infe. Itẽ vtrũqz est mixti imperij.s.pronunciatio,z missio,vt.l.iubere cauere,d iuris.om.iud.igit̃ eodẽ iure censeri dz. ¶ Septimo vr̃ casus,i l.iiij.in.§.duas.ff.de dã.infe.vbi sentit tex.qd fm decretum qd est magni pindicij possit delegari dũ dicit pretor cetera iure iurisdictiõis reseruauit,g̃ sentit qd si nollet sibi reseruare delegare posset regula eius est nolle zc.necesse verũ qd dñt doc.qd ibi sit spãle in cã dam.infec.qd quo ad iussum de cauendo,z missionẽ, in possessionez ex primo decreto possit delegari magistratib' municipalibus prout dñt gl.z doc.qz imo est ius cõe,sed bene est spãle in hoc vt cõpetat magistratibus municipalibus absqz noua delegatione pretoris viui ? regulã.l.ea que,ad municip.

¶ Octauo vr̃ tex.apertius in auc.de exhi.reis in.§.si vero quidã iurent vbi vr̃ casus qd delegatus põt mittere in possessionez ex.j.z.ij.decreto z dicere qd ibi loqr̃ de legato principis,vel qd illa vba debent referri ad ordinariũ est cauillare tex. ¶ Nono vr̃ casus in.l.si.C.de iud.qd delegatus possit suam sniam exequi,que executio ẽ mixti imperij p rõnes.ãtactas. Itemqz gl. Bernar.in.c.qa extra de lo.cõpe.z gl.ii.q.vj.qlqz idẽ qz Inn. in.c.cũ ab ecclesiarũ,de offi.or.z in.c.significasti.de offi.delega.lz de missione in possessionẽ dicat p.d.l.ea q̃ ad munici. sed non ob.vt.ã.dixi,nec ob.qd iudex delegatus lata snia sit functus officio suo.l.iudex de re iud.qz verũ est lata snia,z executioni mandata.c.in litis ex̃ de offi.dele. Itẽ facit.c.ex literis.extra de offi deleg.iuncto.c.cũ bertoldus ex̃ de re iud. ¶ Decimo vr̃ casus in.l.z si nõ cognitio.C.si ? ius vel.vti.pub.vbi executio, q̃ est mixti ipij vr̃ demãdari. ¶ Undecimo põt adduci.l.cognitio in prin.ff.de offi.eius vbi cognitio suspecti,vr̃ posse delegari. ¶ Duodecimo adducit̃.c.in archiepatu.de rapt.z.xxiij.q.iiij.c.illud.z.lxxv.dist.c.j.z̃ de in inte.rest.c.fi.z.c.j.z.ij. de acc.lib.vj. ¶ Decimotertio adducit̃ argũ.l.nulli.C.d re.sub.iunctis his que hñr in.l.fi.ff.de offi.eius z in.l.ij.ff.d iuris.om.iu.vbi dñr delegari ea q̃ sunt mixti iperij,z faciunt ea que no.Inn.in.c.j.ex̃ de offi.dele.z in.c.sup qõnũ eo.ti itez faciũt que hñr per gl.z in.l.a diuo pio in prin.in gl.mag.ff.de re iu. in.l.ea q̃ §.j.ad muni.itẽ facit.l.ij.C.de spor.vbi põt magistratus municipalis facere mulctas,q̃ sunt mixti iperij.l.ij.§.fi.ff.d re iu. ¶ Quartodecimo facit,qz vr̃ equiparari causa que excedit.ccc.aureos lz sit iurisditio.z cã mixti iperij in auc.de dfen.ci.§.iudicare.z.§.nulla sumit iungẽdo,lz cã q̃ excedit.ccc.aureos põt delegari existentibus ipedimẽtis de qbus in.l.ij.C.d ped.iu.ergo z causa mixti imperij. ¶ Decimoqnto hoc psuadet,nã in ti.de offi.eius cuius mã est declarare que possunt delegari,z que nonnunqz fit mẽtio de mixto ipio qd delegari non possit,sed solum de mero si bñ inspicit̃.l.illa. ¶ Decimosexto allegat̃ tex.i auc.de tabellio.§.vt aũt lex in pe.col.vbi vr̃ posse delegari offiñ tabellionis ibi delegef ei zc. ¶ Item.l.j.in pri. ff.siquis ius di.non ob.in oibus,z facit.l.non ex oibus.ff.de arbi.z.l.quotiens.C.de iudi.item.l.si quid erit a ?rio sensu.ff.de offi.pcon.ex oibus qbus apparet hãc ptem esse veram. ¶ In ?riũ tñ est cõis opi.qd hec q̃ sunt mixti ipij,z magnaz cause exigunt cognitionem,z coercitionẽ exigunt realẽ nullo mõ pñt regulariter delegari,z pro hac parte videt̃ casus in.d.l.j.ff.de offi.eius in prin.z in.l.solent in prin.ibi vel alterius.ff.de offi.pcon.z in regula iuris nemo potest z in.§.nulla in auc.de defen.ci.in fine ibi ex auc.iud.pendet. ¶ Scdo adducitur tex.in auctẽ.de testi.in.§.si vero ignoti vbi non potest torquerẽ testis, p delegatum que tortura est mixti imperij vt.ã.dictum est.

¶ Tertio adducitur.l.ne qcqz.§.vbi decretũ.ff.de of.pcõ.iũcta regula oia quecunqz cãe cognitionem desiderãt.ff.de re iu. ¶ Quarto adducit̃.l.pe.C.de ped.iu.in vbo.qd nõ ita ibi ex officio suo. ¶ Quinto adducit̃ tex.in.l.nec mãdãte.ff.de tu z cu.da.ab his,vbi tutoris datio non delegat̃ q̃ est mixti impij.l.mulro.§.tutoris datio de tutelis. ¶ Sexto adducitur tex.in.l.cum bi.§.si pretor.ff.de transac. ¶ Septimo adducitur tex.in.l.mãdata que est.l.a.ff.de off eius in pri in.hoc est in primo casu sui, z etiam in fi.illius.l. ¶ Octauo hic etiam potest allegari.§.suspecti in.l.j.ff.ad tur. ¶ Nono allegat̃.l.imperium in fi.iũi,a ?rio sensu dñ dr̃ propter nim iurisditionis est vt de'egetur de natura aũt meri,z mixti imperij,z sic dicitur vt nullo modo possit regulariter delegari. ¶ Decimo facit.l.ea que.§.fi.ad munici.vbi magistratus municipalis non potest ea que sunt mixti imperij,ergo non poterunt delegari tenet gña per.d.l.j.§ que vero.ff.de offi.eius. ¶ Undecimo adducitur tex.in.l.fi.de offi.eius ibi que non est de mero ipio zc.coercitio delegari posse vr̃,lz ibi qd dicit que non est de mero sentit de mixto. ¶ Decimo comprobat̃ h opi.pro.l.consulta diualia.C.de test.vbi videtur casus qd nullus qz magister census possit insinuare testã. ¶ Decimo accedat.l.j.§.de his de separa.bo.vbi cognitio an bona sint separanda vel ne non vr̃ posse demandari dum dicit̃, nullus alterius zc.prout ẽt dicit ibi gl. ¶ Decimoquarto sẽtur gl.l.a diuo pio in prin.ff.de re iu.vbi delegatus nõ pt exequi sententiam, sed eam exequitur delegans ad idẽ.l.properandũ §.sin autem.C.de iud.ibi ad maiorẽ iudicẽ deferr̃ zc.ad idez.l.iudex.ff.de iu.om.iu.vbi dr̃ qd statim est functus offi.suo,z concordat.l.si vt proponis.C.quo z qñ iu. ¶ Decimoquinto hãc sententiam coadiuuat.l.iiij.§.an autem sunt de dã.infe.vbi magistratus municipalis ex delegatione de qua ibi hr̃ non potest cohercere pignoribus. ¶ Decimosexto facit.§ si forte in ea.l.vbi vr̃ casus qd interpositio secundi decreti nullo mõ delegari potest,sed cõpetat soli pretori,z presidi. ¶ Decimoseptimo cõfirmatur hec opi.§.h vero iubemus mañr.vt nulli iu.iuncto.§.vices quoqz in.c.fi.extra de offi.deleg.in.vj.z facit no.in.l.sepe audiui de offi presi. ¶ Decimooctauo corroborat̃ h opi.p l.j.in prin.ibi vero pñiuntur.ff.si qs ius di.non obtem.iũcta.l.ij.§.fi.ff.de in.iũcta.l.defensores.C.de defen.ci.vbi vr̃ casus qd magistratus municipalis non potest mulctare,g̃ nec poterit cãm illam.s.mixti imperij in qua veniat mulcta iponenda delegari, et gña p.d.l.j.in prin.in vbo.que vero.ff.de of.eius. ¶ Decimonono videntur casus in.l.j.§.abolitio.ff.ad sena.cõ.tur. ¶ Uigesimo adducitur casus no.vbi nõ vr̃ posse delegari nisi cõpetat iure magistratus in auc.de tabel.§.oibus alijs nos iũcta gl.que incipit caue tibi vbi nõ pñt delegari nisi que cõpetũt iure magistratus. ¶ Itẽ adducit̃.l.a iudice.C.de iu.vbi ille iudex non potest delegare cãm ẽt iurisditionis,facit p hac parte in auc.de colla.§.phibemus.itẽ facit.l.dies in prin.ff.de dam.infec.dum dicit pretoris,vel presidis offiñ est,facit.l.iiij.§ causa cognita.ff.de bo.pos.vbi dicit qd bo.pos.que tribuit̃ cũ cause cognitione non potest tribui nisi p tribunali. Item opponitur d.auc.ad hec.C.de iu.vbi dicit qd iudex dz cognoscere in prin.medio,z fine. Item potest opponi.d.§ nulli in auc.vt iudi.sine quo.suff.z in.§ eos in auc.de man.prin.z in.§ j.in auc.vt nulli in quibus dr̃ qd iudices,z clarissimi,vel spectabiles nõ pñt dari iudices g̃ zc.potest adduci.l.ij.C.de ped.iu. que multũz est intricata. ¶ Et tenendo hanc cõem opi.rñdeo ad argumenta in oppositũ fcã,z p ad primũ gl.illa facit p me,z pbat hãc opi.nã qd dicit ea que tribuunt̃ spãlr zc.non mandant intelligo,z tribui spãliter,z in priuilegiũ eo qd ipsis maioribus magratib' ?ceduñ,z alijs inferioribus denegãtur cuiusmodi sunt cãe mixti imperij,q̃ exigunt magnã cãe cognitione,vel coercitionẽ,q̃s idõ lex non ?cedit inferioribus magratibus tãqz magis ?fidatõ maioribus magratibus,quoz exploratã fidem,z grauitatẽ hz ar.optimũ in.l.j.ff.de off.pfe.pre.z idõ cũ q̃dãmõ videat̃ electa industria psonenõ vr̃r posse delegari.ar.l.j.§.ne di.C.d ca.tol.z.l.inter artifices.ff.de sol. Sz eaq̃ iure magratus ?petunt hẽ oibus indistincte tã superioribus qz inferioribus pñt bene mãdari,cessante rõne quam statim dixi,qz non vr̃ ?siderari industria psone alicuius spãlis,z sic dẽat intelligi istud verbum spẽaliter,vt hic dr̃,z non vt dicetur in solutione ?rioz p alia parte vr̃ sic posse psuaderi,nam alias sequeretur qd iurisconsultus q h voluerit ponere pfectã regulã de causis delegabilib',vel ne fuisset defectiuus intelligẽdo.n.spãliter vni qd nõ alteri vel vltra ius sui magratus pñt dicã in altera pte multe sunt cãe q̃ nõ reperiunt̃.eo mõ concesse,z tñ nõ cõpetunt iure magratus, sicut mittere in possessionẽ cã rei seruãde,vel alio quoms mõ.l.ea que.§.j.ff.ad muni.z de istis nullã faceret h mentionẽ iurisconsultus,nisi dicos fatẽdo iurisconsultũ fuisse defectiuũ,z idõ suppleuũ p iperatorẽ in.l.pe.C.de peda.iu.vbi intellige fm relis ibi q̃ vbo pñt ?.dicã.s.?petũt eo ipso qd qs est in magistratu nõ aũt spãliter,z ita ?fundunt̃ oẽs cãe vel aliter vltra alios intelli-

go hûc tex. sic ꝯcimꝗ spâlr tribuunt. s. parti peteñ. nô aut ip si iudici sic iubête lege, vel senatusc. h est ea que nô ꝯceduntur nisi aliqbus casibus singularibus, ⁊ cã cognita, vt alienatio rei minoris, ⁊ dispensatio sup trãsactione ⁊c. Alie vero magistratus ꝯpetunt h est ea que magistratus iure suo ꝯcedere pñt cũ modica cãe cognitione ea demãdari pñt, ⁊ sic nô ob. Nec ob. si opponaf de causis pecuniarijs q̃ excedunt. ccc. aureos, ⁊ tamen nô pñt delegari nisi in casu. l. pe. C. de ped. iu. q: rñdeo ꝙ tales cãe sunt quodãmodo medie nãe nec. n. sunt meri imperij q: expediũt iure actiõis, nec ꝯpetũt iure magistratus, q: aliognõ oi casu delegari possent ꝯ. l. pe. s ꝯpetũt iure iurisdõnis, vt fm pe. vt dr Cy. in. d. l. pe. Ad tex. ꝗ que tribuunt maioribꝰ dic in priuilegiũ a lege vel senatusconsulto subandi, ⁊ expediũt offõ iudi. nobili, q: aliognõ viderent tribui a lege, s quodam modo virtute actionis inuentate cui deseruit offm̃ iud. mercenariũ sicut dr Pe. lenia cria nô ꝯpetere iure magistratus, s iure iurisdictionis. §. audiẽt.

¶ Nô ob. fm de rest. in integ. q: rñdeẽ ꝙ h est spâle fauore ipsius cause in inte. rest. vt possit delegari lz sit mixti iperij, vel aliter pôt dici ꝙ hodie cõpetat iure magistratus oibus hñtibus iurisdictionẽ annexã territorio, ⁊ vidẽ sentire tex. in. d. l. fi. in vᵒ. cũ oẽs iũgẽdo pncipiũ, ⁊ sic erit sub regula. §. q̃ vero ⁊c. ⁊ sic erit hodie correcta. l. ea q̃. §. j. ff. ad munici. nec ob. tex. in. d. l. fi. § fi. ibi ꝙ ⁊ veteribus legibus nô erat incognitũ, q: referẽ tm̃ ad id ꝙ dicit iudices dlegatos posse cognoscere siue spâle sit mãdatũ, siue ⁊c. q. d. iura vetera cõcedebãt delegatos, puta a pncipe posse cognoscere si h sibi spãliter mandatũ sit no. vbũ mandatũ nos addimus, ⁊ si gñaliter incident ⁊c.

¶ Nô ob. §. fi. in. l. j. q: intelligo paulus nô repre hẽdo sicut in. l. paulus de pro. stip. vel aliter illud imperium qđ coheret iurisdõni p quãdã necessariã ꝯñez illud hñ mãdata iurisdictione transire vr, ⁊ h suadet vbũ coheret mixtũ. n. nô coheret iuris. s in ipso hñ est iurisdictio vt. l. imperiũ, nam maius nobile trahit ad se minus nobile vt. l. iubere cauere, ⁊ ꝙ istud sit verũ psuadeẽ, nã tex. ibi non dicit ꝙ tale impiũ possit mandari s dr ꝙ transit mandata iurisdictiõe p necessario vsu ipsius iurisdictionis cui ꝯcordat. l. fi. c. ti.

¶ Nô ob. l. ij. C. de li. ⁊ eo. lib. q: rñdeo ꝙ iõ ibi iudex pedaneus cognoscit q: est cã iurisd. agiẽ. n. ibi ꝯdõne ex lege, vel actione ingrati. prout est in. l. pe. eo. ti. fm vnã opi. ad reuocandũ in seruitutẽ pbata offensa ꝯ dñm nô ob. illa. l. ij. C. de pe. iud. in fi. q: aliud est agere de cã status qñ dubiũ est de statu aliud de reuocatione in seruitutem illius quẽ certũ est esse manumissum, vel ibi pmittiẽ solũ cognitio q̃rele pedaneis iudicibus, nô aũt ipsa reuocatio in seruitutem, ⁊ sentit tex. ibi pñoni q̃rela extorta ingratũ ostẽdit.

¶ Nô ob. ꝙ dr de datione tutoris q pôt dlegari, q: rñdeẽ dupl̃r, p̃ q: datio tutoris nô est mixti imperij neq iurisd. s est q̃dã ꝯcessio a lege facta aliquibus iudicibus noiatim iõ nihil facit ad dubiũ, ⁊ p hoc rñsione est casus in. d. l. iuncio. §. tutoris datio. ff. õ tute. vl scdo mõ rñdeo p interruptionẽ, ⁊ nego ꝙ possit delegari ad. l. lucius §. cum in testõ. ff. de admi. tu. ⁊ ad. §. pe. inst. de auct. tu. rñdeo ꝙ illa iura nô pbãt ꝙ fiat delegatio, s dñt ꝙ magistratus municipalis dat tutores iussu pñdis ⁊ ẽ casus in. l. nec mãdãte, ⁊ lõga ẽ dña inter delegationẽ, ⁊ iussum vt in auc. vt nulli iu. §. ad hec vᵒo ꝙ eo magis psuadeẽ, q: si magistratus municipalis in h fieret delegatus ipsius presidis posset dare tutorẽ quemlibet hoiem eiusdẽ puincie sicut pses cuius vices gereret ipse magistratus, ⁊ tñ non pôt dare nisi municipẽ sui municipij, ⁊ sic sicut esse regrlẽ ꝯsensus auctoritatis hodie si sunt magne pupilli facultates vt. d. §. pene insti. de auc. tu.

¶ Nec obst. ꝙ videaẽ posse delegari cũ quilibet magistratus municipalis, h possit. l. ius dandi. ff. de tu. ⁊ cura. da. ab his arg. §. qui vero in l. j. q: rñdeo q: nô est necessaria ꝯña magistratus municipalis h pôt, ergo delegatꝰ sicut in. l. iiij. §. duas de dã. infe. q: hoc pôt fauore minorũ, ⁊ ad §. que vero iure magistratus rñdeo que cõpetunt regl̃r non ex spâli fauore possunt delegari, ⁊c. vel dic ꝙ non cõpetunt magistratibus simpl̃r, ⁊ absolute, sed modificate de iussu presidũ vt. d. §. sed hodie vel dic fatendo ꝙ potest delegari, s est spâle fauore minorũ, ⁊ rñde ad. l. nec mandante pro ut gl. rñdet. s. ꝙ potest delegari, alias habenti iurisdictionem sicut in simili. in. l. j. ff. de iud. ⁊ sic non obstabit. c. si annum ex de iud. li. vj. cum tñ pôt rñderi al̃r ꝙ loquaẽ in legato sedis apo. q est maior quolz ordinario, vt no. in. l. j. C. qui pro sua iur. ⁊ in eo erit spâle, ⁊ in eius subdelegato sicut ẽt in legato proconsulis, vt. l. pe. ff. de off. procon. ⁊ in. l. j. ff. de tu. ⁊ cura. da. ab his, vel ibi loqẽ in curatore ad litẽ qui nô hz tm̃ ius q̃suum cognoscere curator generalis, ⁊ iõ hñ potest mandari ar. inst. de cura. i pñ.

¶ Non ob. tex. in. l. cognitio. § vt honorũ, qui est tex. fortior p ꝯria parte, q: rñdetur dupliciter, p̃ ꝙ loquaẽ de cognitiõe que pôt delegari lz sit mixti imperij, nam ipsa cognitio est minoris imperij q̃ ipsa realis missio in possessionẽ q̃ non pôt delegari tñ q: delegatus nô hz territoriũ cui annexa est ipsa possessio, vt in. l. j. in prin. de acqui. pos. tum q: ipsa missio venit aliqñ expedienda manu militari vt. l. qui restituere. ff. de rei ven. ⁊ sic est maioris preiudicij q̃ cognitio, ⁊ ꝙ loquaẽ de sola cognitione vr posse persuaderi ex principio illius. l. incip. cognitio ⁊c. vel scdo rñde ꝙ loquaẽ de missione in possessionem que nô tribuitur q: exigit cognitionem summariã, ⁊ que hñ posset demandari que minimi est imperij. nec ob. ꝙ videaẽ loqui de missiõe in possessionem ex scdo decreto, dũ dicit possideri iubeaẽ, quia missus ex primo decreto nô possidet. l. iij §. fi. de acqui. po. ⁊ l. pretor in prin. de dã. infe. q: rñdeo fatendo ꝙ loquatur de scdo decreto, ⁊ dic ꝙ est speciale in causa dam. infe. prout dicam in sequenti contrario, ⁊ h est ne dominus ruat q̃ dñs forte vult, habere pro derelicto arg. eius ꝙ no. gl. in. l. pretor in princ. de dam. infec. ⁊ facit. l. si finita. §. si quis damni eo. ti. vel aliter rñdeo ꝙ illud verbum possidere improprie ponitur rõne subiecte materie. simile habetur in. l. cõi diuidundo. §. neq colonus. ff. cõi diuid. ⁊ hoc persuadeẽ tali rõne, q: exẽpla sequentia sunt hmõi que requirunt summariã cause cognitiones. l. si hs a quo in prin. ff. vt in poss. leg. ⁊ dant nobis intelligere ꝙ precedẽtia sunt hmõi ar. l. heredes palam. §. si notum. ff. de test. l. si seruus, plurium cũ materia de leg. j. nec ob. ꝙ magistratus municipalis ea non possit. l. ea q̃. §. j. ad munici. q: ꝓ rñdebiẽ in altera parte. nec ob. ẽt prime solutioni ꝙ iussus de mittendo in possessionem, ⁊ ipsa missio videatur esse idem. l. si finita §. item queriẽ. ff. de dam. infe. q: verum est vt ibi. Nec ob. ꝙ ita pronunciatio, ⁊ cognitio iudicantur mixti imperij sicut ipsa missio. l. iubere cauẽ, q: rñdeo ꝙ ãbe sunt mixti ipij, s vnũ maioris, aliud minoris, ⁊ vnũ delegari pt aliud non. Non obstat. §. duas in. l. iiij. q: respondeo primũ inquãtũ loquitur de primo decreto ꝙ ibi est delegatio a. l. pretoria mortua nô a viuo pretore, ⁊ pro h facit. §. si tñ vicinum in. l. j. in prin. eo. ti. ibi delegãdũ pmanit, vñ non ob. vel dic ẽt a viuo cũ non exigat mandatum cause cognitionem, vt dixi in primo ꝯrio, vel aliud ibi est spâle pp celeritatẽ cause dam. infe.

¶ Nec ob. dũ inducitur ꝙ ẽt posset delegare fm decretum dũ dicit reseruauit ⁊c. q: rñdeo ꝙ illud facit p me, nam cũ ibi loquatur de pretore mortuo. l. mortua p hibet pretorẽ viuum posse delegare, ⁊ si dicis par in parẽ non hz imperium. l. digna vox. C. de leg. rñdeo ꝙ scdus pretor quantum ad h non est par primo. nã primus pretor p misit h edictũ ⁊ est ꝯsensu populi approbatũ, vnde q̃dãmõ dr iᵒ ciuile. l. ius ciuile cũ seq. ff. õ le. Sz ppls nôdũ approbauit factũ istius scdi pretoris denegare volẽtis, fateor si approbaret ⁊ ille pretor scdus per modum edicti faceret posse intelligere, illud per relatione ad pretorẽ ad mortuũ, ⁊ h probat. §. si forte qui sequiẽ immediate, ⁊ dicaẽ nô pôt negari q̃ ille pretor qui fecit edictum nisi mortuus potuisset delegare si sibi reseruasset, rñdeo q: sibi reseruauit ex dispõne. l. non pro auctenticis talem cãm delegari potuisset. n. eadẽ rõne spâlitatis delegare fm decretum quã delegauerat primũ in cã dã. infec. maxime cũ non reperiatur spâliter cõmissa pretori ⁊c. Nec ob. si dicas pari rõne vr ꝙ ẽt possit delegari missio in possessionem ex alia causa. l. j. ff. de of. eius q: rñdeo ꝙ nô repiẽ spâliter ipsi pretori ꝯcessa imo ex edicto proprio suo ꝯpetit. l. fulcinius. §. aut pretor. ff. õ bo. auc. iu. pos. q: rñdeo altero ex duo. mo. Primo ipsi pretori spâlr dr cõmissa. l. priuilegium ex senatuscon. q̃ pretor creabaẽ ipse pretor, nã cum sibi dareẽ auctoritas iuris reddendi vt in. §. e. i pe. ⁊. §. deinde cũ placuisset de ori. iu. ⁊ in. §. pretorũ quoq edicta insti. de iu. ⁊ iu. dabatur sibi facultas quecunq faciendi p mẽda sua iuris lz non haberet facultatẽ. l. gñalis ꝯdẽde nisi postea sequuta approbatione populi, vel scdo lz nô esset spâliter cõcessum non tn̄ seqẽ ergo potest delegari nisi sit sub rl̃a q̃ vᵒo magistratus iure, vnde missio in possessionem ex alus causis q̃ dã. i fe. non cõpetit iure magistratus. l. ea q̃. §. j. ad munici. iõ nô poterit delegari, ⁊ si dicis q̃ iurisd. õficit dic vt dixi. ĩ. l. j. solone.

¶ Nô ob. §. si vᵒo q̃dã in auc. de exi. ⁊ introd. re. q: rñdeo qđ loqẽ õ iudice ordinario q hñ pôt mittere in possessionẽ rerum nô aũt õ alio dlegato ꝙ psuadeẽ q: ĩ. dixerat ipz dlegatũ ñ posse facẽ coercionẽ psonalẽ, s realẽ sic. T. citationẽ, vel fo rñ. qđ loqẽ õ missiõe i possionẽ q̃ fit pp pīculũ more abñte maiore iudice ar. in fi. l. iiij. §. duas de dã. infe. fm pe. ⁊ h satis applaudet lre nil latente, ⁊ cã tardata ⁊c. Uel tertio dic ꝙ ibi agebaẽ

iure

iure actionis, et sic in eam iurisd. illa omissio venit in gnam quam bn potest fm Alb. ar. in. l. ij. ff. de iu. om. in. l. quotiens. C. de iud. nec ob. q nō possit facere coercionē psonalē lz veniat in gnas q: illa vr maior, et satis gsulit parti p missionē in possessionem so. pe. vt pbabilior iuncta solutione q dedi p defensanda vltia. ¶ Non ob. l. fi. C. de iu. dum dz q delegatus exequitur suas sniam, q: rndet q ista. l. fi. loquit in delegato a principe q pbat i p t. illius ibi cu ab augusta fortuna tc. nō aut potest loq. de delegato ab inferiore, q: de eo est casus q exequi nō possit l. a diuo pio in prin. de re iu. vel aliter illa. l. dū loquitur in execution negocij non necessario est intelligēda in delegato, imo pōt itelligi de executore a. l. deputato puta pside pvincie qn dat libellū recusationis, et ēt cōponit variantes in electiōe arbitrorū, vel dato q loqnt de delegato ab inferiore dico q exeqtur sniam p remediū ordinarij iudicis sicut in. l. aptissimi in fi. ibi p ordinariū iudicem, et ēt ciuile auxiliū, et vt sise in. §. si vero. in auc. de defen. ci. Nec ob. in lris de off. deleg. q: illa cu indistincte loqnt est itelligēda in eo delegato qui sniam exeq possit, vt nō corrigat. l. a diuo pio. ff. de re iud. fortiter ob. §. ex prouinciali, in auc. de defen. ci. vbi magratus municipalis exeqt, sua sniam p alios officiales, et certū ē q illi officiales nō hnt eā iuris. in se. vn vt esse iurisd. magratus municipalis, nisi dicas q illi officiales sunt tanq qdā meri executores qui a. l. ipsa vel pside gstituti sunt nō tn vllā iuris. hnt ar. in. l. si ve proponis. C. de execu. rei iu. et no. in. l. cu vnus. §. fi. ff. de bo. au. iu. pos. ¶ Nō ob. l. et si nō cognito. C. si g ius, vel vti. pub. q: cu illa. l. indistincte loqnt dz intelligi ab hnte ptāē delegādi sicut a principe. ¶ Nō ob. l. cognitio i pn. q: dupl'r rndet, p q ibi loquitur de cognitione suspecti q bn fateor posse delegari, q: in ea vertitur modicū pindiciū ar. in. §. vt bonor, et censet minimi imperij, lz quo ad punitionē, et remotionē tutoris suspecti dico nō posse delegari, et ita itelliget. §. suspecti in. l. j. ad tur. fm vnū intellectū, vel alr rndeo q illud sit spāle in legato pcōsulis i quo et multa sunt spālia ar. i. l. j. ff. de offi. pcō. ¶ Nō ob. c. in archiepāu, et alia capla, q: loquunt de iure cano. et fateor q de iure can. nō solū ea q sunt mixti iperij, lz ēt meri delegari pnt, q: fm cano qcqd est cognoscibile est delegabile, et ita voluit Bal. in l. imperiū quē seqt Ang. et alij. De isto articulo vide plene in repe. l. iperiū in illo articulo q incipit lz doc iuris ciuilis.

¶ Nō ob. l. fi. de off. eius q: ibi intelligit mādari coercio q nō est mixti iph, lz minimi. ita rndet ad. l. j. in pn. si qs ius di. nō ob. p q solone facit. l. ij. C. de spoz. vbi remittit ad maiorē iudicē et. l. ij. §. his dat. ff. de iud. p maiori mulcta sitr intelligitur l. nulli. C. de testi. et. l. nō ex oibus de arb. lz qdā dicāt ad. l. nullū q est spāle p odiū testis fallum dnt is, vel vacillātis i facies iudicis nec ob. si replicet q qlz coercio psonalis ē maior qua cunq reali in seruo p de pe. q: pōt rnderi q intelligant pdicta iura de coercione reali, vel alr dic q lz pncipalr nō possit demādari coercio ēt psonalis tn in gnam pro defendenda sua iurisdictione permittitur ar. in. l. ij. ff. de iu. om. iu. et in. l. quotiens. C. de iud. et p iura pallegata, nec ob. c. tua de or. cog. cu si. q: ille sunt cause diuersi fori, vt ibi p bar. nec ob. §. si vero qdā in auc. de exhib. re. vbi quātūcunq in gnam veniat nō pōt delegare facere coercionē psonalē p sua iurisd. defendēda, q: ibi non dū erat fundata iurisdō sua, nōdū erat lis gte. vt ibi inquit text. ¶ Nō ob. q in tota. l. ff. de offi. eius nulla fiat narratio de mixto imperio, q: imo fit in pn. illius. l. dū loqt gnalter preterea bene fit in. l. ij. et alijs. ll. et lz in. l. ista solū exēplificet de mero iperio exēpla tn nō restringūt regulam. l. dā. insec. stip. in princ. de dā. insec. cu si. ¶ Nō ob. tex. in auc. de tabe. §. vt aut lex in pe. co. q: ibi non est pprie delegatio, lz est qdā facultas gficiendi instri gcessa p magistrū cēsus ciuitatis gstātinopolitane vni discipulo loco dni stationarij, vt pinde valeat ac si ipse dns stationarius gfecisset, et nō gcedat illa facultas nisi vni tn, vt ibi ipm aut officiū tabellionatus alteri delegare non pōt vt. §. omnibus e. ti. et. j. tangam. ¶ Similiter nō ob. l. dies in prin. ff. de dā. infe. lz dicat q sit officiū presidis prelare, vel renouare cautionē et si hoc localē exigit inquisitionem ad magistratus remittet q: ibi delegatur tn ipsa inquisitio, non aut dicit innouatio arg. eorū que dixi in. §. honorū vel ibi spāle in cā. dam. infe. h p meliori ordinatione posset scribi ille articulus qui incipit lz do. iuris ciuilis qui est in repe. l. imperium. ¶ Tenendo tn g cōem opi. q ēt he cause mixti imperij que exigunt magnam cause cognitionem, ac ēt coerciones possint demandari vt posse respōderi ad argumenta pro cōi opi. facta taliter, et p ad. l. j. in prin. de offi. eius rndeo q inducēdo put dixi in p arg. pro hac parte facit p et non g, cuius gra sciendū est q verbū spāliter ibi positum pōt duobus modis gsiderari, vno mō spālr. i. in priuilegium nō iō, q: tribuatur magistratibus maioribus vt dsit glo. q pbat eoipso q inferioribus denegat. l. magistratibus. ff. de iuris. om. iu. et. l. ea que. §. j. ad munici. ¶ Nā si hoc verū eēt seqret q cause q excedūt. ccc. aureos q magistratibus muni. denegant vt. l. j. C. de defen. ci. et in. §. iudicare in auc. e. ti. dicerentur maioribus tribui in priuilegiū, iō nō possent delegari g. l. pe. C. de pe. iud. Sz dico q tribuant in priuilegiū vni magistratui ita q nō alij, nā reducēdo nos ad vetustū ius ro. ex actis regibus, et creatis cōsuli. pplis in se retinuit gladij nec gsuli. gcessit, lz solū, vt coherceret, et i vincula publica iuberet duci. §. exacus demū in. l. ij. ff. de ori. iur. vbi tex. verū q: crebra maleficia cōmitteba̅t nec consules possent gladij exercere creati sunt qstores parricidij, qbus cōcessa fuit gladij ptās i caput ciuis ro. et q cōsulibus denegatū fuit istis gcessum est ita dz text. in. §. et q: vt diximus in. l. ij. ff. de ori. iur. itaq solis gcessiz fuit ius ita q nō alijs, postmodū pncipe electo cassatis predictis factus ē pfectus vrbis de quo in. d. §. demū ver. quotiēs cui soli gladij, ptās cōcessa est ita q nō alij, nā nō gsulibus, q: nō repit. l. cantū q amplius quā primo habuerint fuit gcessiz nec prefecti vigilū, q: pprie non est magistratus. d. l. ij. §. deniq ro. nā pfectus nec punit nisi de leui crie in grauioribus aut remittit ad pfectū vrbis. l. j. §. finali. et. l. solem. ff. de officio prefect. l. tertia. §. primo de officio prefect. vigil. Item nec pretori, quia, et ille remittit ad prefectum vrbis. dicta. l. j. §. item solent de officio prefec. Item ipe quo creabant pretores creati sunt duūuiri capitales q in caput aiaduerterēt q: pretores facere nō poterāt. d. l. ij. §. et post demū aliquos annos tribunū, ergo est demū prefecto vrbis spāliter h sibi ita q nō alij solēt est in puincijs et vrb. nā pcōsules et presides q sunt magratus in puincijs funguntur vice oium magratuū rome. l. lz et si aliena. §. fi. cu. l. seq. g e. et. l. in oibus cu. l. seq. ff. de off. presi. et illa q erāt spāliter gcessa illis magistratibus rome dnr spāliter gcessa ipsis arg. eatidē legū et. l. j. C. de ipo. lucr. descri. Alio et scdo mō gsidero spāliter cōcessa. i. i priuilegiū, et vltra ius sui magistratus dns spāliter cōcessa vt. l. j. C. ne lic. po. vbi bonus casus, et sunt ea q postea concedunt postq fuerūt magistratus, et ita intelligit gl. in. d. l. j. C. ne li. po. vn apparet gl. et doc. minus bn dicere in. d. l. j. de off. eius et. l. illicitas. §. q vniuersas. ff. de offi. presi. dū arguit sic h sunt cōcessa inferioribus magistratibus, g debent esse concessa maioribus q: ar. nō vz, nam multa repiunt gcessa presidi q est clarissimus tn que non sunt concessa pretori q est spectabilis, nec prefecti vigilū nec ēt gsulibus q sunt supillustres fm vnam opi. q: si cōcedit aliqd vltra ius sui magistratus illū magistratuum non egreditur vt. d. l. j. ne lic. po. et sic non pnt delegari, et iō non videtur necessaria gna que solet fieri sic magistratus municipalis hoc non potest, ergo delegari non pōt, nā hic sunt separata imo aliqd q magistratus non potest delegari pōt sicut in causis q excedunt. ccc. aureos. §. et iudicare in auc. de defen. ciui. et tn elegāter. l. pe. C. de pe. iu. Sz dz sic argui h reperit spāliter gcessum presidi, vel alteri, g nō delegari p ea q. g e cā sunt in. d. l. j. C. ne lice. po. Sz illa que cōpetunt iure magistratus. i. eoipso q sunt magistratus hn debent oibus magistratibus cōpetere, et nō vni q ita non alij, et h bene sunt delegabilia, et ita loquit. §. que vero in. d. l. j. vn ad propositum reuertēdo illa. l. nō ob. sic intelligendo verbum spāliter nā nullo casu reperit aliq ex hmōi causis mixti imperij spāliter esse gcessam alicui vltra ius sui magistratus vel vni magistratui ita q nō alij regulariter, et ita induco. l. j. nā dz ibi q ea q spāliter gcessa a. l. tc. non pnt delegari, ergo que nō sunt cōmissa spāliter pnt delegari q nis sint iperij. ad. l. solent de offi. pcō. dū dicit tex. neq. n. quis potest gladij ptātem tc. intelligo alterius coercionis sibi, vt puta abscisionis mēbri, vel torture q sunt meri iperij, et facit q: iurisd. sine coercione nihil est. l. fi. in fi. de off. eius vel intelligam alterius coercionis. s. que adimit libertatem, vel ciuitatē que sunt pene capitales. j. de pu. in. l. ij. et debent consistere i mero iperio, vt hac. l. et exēpla dictarum penarum enumerāt i. l. si forte de pe. et ita vult gl. in. l. nemo pt de re. iu. cu. l. sitr rndet et ad §. nulla rndet sicut ad. l. j. de offi. eius. et dicit. d. Guid. de suz. q glo que tz q cāe mixti ipi non possint delegari per. l. j. decipit q: illum tex. male intelligit, q: principiū illius. l. loquit in cāis meri ipij q n delegant nisi in cāis absētie, vt in ro. h rei et iō, q: spālr tribuunt i puilegiū maioribus magratibus qd ēt postea seqt q ro iure magratus gpetūt intelligit magratibus de qbus dixerat sic sunt cāe mixti ipij q delegari pnt q: l. illa loqt de illis

magr̄atibus tm̄ q̄ hn̄t mer̄ ipiū nō ꝙ cāe mixti ipij tribuātur
ei a.l.spālr ꝯ se, eo ipso ꝙ sunt tales ⁊c. magr̄atus talis ei ꝯpe-
tūt, ⁊ ita loq̄r ꝟsi. q̄ ꝟo igit̄ tales cāe mixti imperii pn̄t delega
ri. l.ij.C.de ped.iu. ¶ Nō ob.§.si ꝟo ignoti in auc.de testi. q̄r
p̄t rn̄deri dupl'r vno mō ꝙ ibi loq̄r in tortura q̄ est meri ipij, ⁊
iō nil ad ꝓpositū cū nos loq̄mur de mixto. l.lenis ɓ ac. vl' alr̄ rn̄
det̄ ꝙ ille tex. nō negat q̄n ei delegatus h̄ possit, ȝ bn̄ ɓt ꝙ non
est administrator dȝ secū assumere appitorē, ⁊ dic, vt dixi in p̄-
mo dubio circa hūc.§. ¶ Nō ob.§.vbi decretū in q̄ cōis opi.
doc. se fundat q̄r ille.§.hȝ p̄sa lect. s̄m q̄s nil obstat, ⁊ nō reci-
tabo oēs, ȝ tm̄ duas q̄ magis applaudēt l're ⁊ vīr ꝟiores. pri-
ma ꝯ lec. sit q̄ declarat̄ p. l.minor̄. C.ɓ p̄di.mi. ꝙ alienatio rei
minoris in q̄ req̄rit̄ decretū iud. ipsius, vt. l.j.de re.cor̄ nō p̄t
expediri solo libello misso ꝑ tutorē, vel curatorē ad ipm̄ iudicē
imo dȝ ꝯfici cū cognita ⁊ ap̄d acta p̄bata. Scd̄a le.ē pe. ⁊ Ci.
ꝙ si q̄s exp̄sserit iudici ꝙ dȝ h̄re cētū a titio iudex nō dȝ ei cito
credere ⁊ scribere p̄ceptū titio ꝙ soluat imo p̄tes audire debet
⁊ cognoscē, ⁊ iste est ꝟus intell's illius.§. exponere autem per
libellum.i. ꝑ delegatum est violare tex. nec alicubi reperitur.
Nec ob. l.oia q̄cūq̄ȝ, q̄r rn̄deo ꝙ loq̄r de ordinario ita ꝙ nō cō
petit magr̄atibus municipalibꝰ nō aūt negat q̄ possit delegari.
Nō ob. l.pe.C.de pe.iu.i ꝟo. ꝙ nō ita vbi vr̄ casus ꝓ cōi opi. q̄r
rn̄deo dupl'r, p̄ mō ꝙ loq̄r de illis causis crialibꝰ in q̄bus iudex
ex mero offō suo ꝑ inq̄sitionē absq̄ȝ aliq̄ petitiōe p̄tis de q̄bus i
l.ij.§.si pub.ad.l.iul.de adul. ꝓcedē p̄t, ⁊ istis fateor non posse
delegari, vl' alr̄ dico ꝙ ille.§. refert se tm̄ ad duas cās q̄ erāt tā
tū spālr tribute a.l.ꝯstōne vel senatuscō. ipsi p̄sidi, vel p̄tori sic
in pn̄.l.j.de offi.eiꝰ. Et ꝑ h̄ facit gl.i ꝟbo solebāt q̄ exponit ⁊ ɓ
bebāt l'alij aūt cāis mixti ipij q̄ nō rep̄iunt̄ spālr ꝯcesse mi lo-
q̄uit̄ ⁊ ꝟo. vsq̄ȝ adeo ꝙ seq̄r referē ad p̄ncipiū. l. s̄m vnā opi. de-
claro p̄mā so. illa lex hȝ duos itell's vnū ꝙ ip̄ator ibi corrigit iꝰ
an iq̄uū, nā dr̄ ibi ꝙ p̄sides debāt delegare cās viles ɓ q̄bꝰ ip-
si ñ poterāt cognoscē ꝑꝑ ear̄ vilitatē vt.l.fi.c.ti. h̄ corrigit ip̄a
tor, ⁊ vult ꝙ cognoscāt, q̄r absonū videbat̄ ꝙ poterāt cognoscē
de maioribus, ⁊ nō ɓ minoribus, ⁊ ne iste cāe i totū eēnt icogni
scibiles ꝑ p̄torē, vel p̄sidē spālr ip̄ator voluit ꝙ possint cognos
cere, ⁊ casu ipediti ipsas delegar̄ ꝯpetūt ꝯ p̄sidi, vt dixi. ꝯ tex. l.
spālr igit̄ ⁊c. vel alr̄ possīȝ dicē ꝙ nō dr̄ ibi ꝙ cā mixti ipij non
possit delegari, ȝ ɓt ꝙ iudex nō p̄t sine cā oēs cās delegare cō
cl'o mea vult ꝙ casua mixti ipij pn̄t delegari, vel p̄t dici ꝙ id ꝙ
dr̄ ibi nō esse ꝑmissaȝ l'niam iudices dādi itelligat̄ dādi ꝯnalr
cū p̄tāte ꝓnūciādi, ȝ bn̄ ꝑmittit̄ dare ad cognitionē tm̄ q̄ so. q̄r
nimiū restrigit ꝯclonē meā nō multū plȝ. ¶ Nō ob.l nec mā.
ff.ɓ tu.⁊ cu.da.ab his, q̄r rn̄deo dupl'r p̄ ꝙ sit fauore minoris ꝙ
delegari nō possit ꝟtit.n.magnū ipsiꝰ pupilli p̄iculū in dat ɓe
tutoris an sit idoneꝰ, vel ne, ⁊ an sic bonor̄ meor̄ ne sit dilapida
tor. Scd̄o mō dico p̄ut dixi in altera p̄te hui' dubij ꝙ datio tu
toris nō est meri ip̄erij, nec iurif. ȝ est q̄dā ꝯcessio a.l.data aliq̄
bus noiatim, vt a.d.§.tutoris datio. ⁊.l.muto. ⁊.l.j.de tu. ⁊ cu.
da.ab his, ⁊ iō nihil ad ꝓpositū, vel p̄t distingui ꝑ so. aut facul
tates pupilli sunt vltra.ccc.aureos, ⁊ nō p̄t delegari nisi hn̄s
iurif. insti. de ac.tut.§.pe. ⁊ tūc magis dr̄ iustus q̄ȝ delegatio s̄
aūt sunt p̄ue facultates, p̄t delegari, q̄r cōpetit oibus magr̄atibꝰ
ꝑ l'am.l.j.§.j.de offi.eius, vel dici ꝙ illa lex nec mādare nō ꝓ
hibet delegationē, ȝ vult ꝙ delegatio fiat in hn̄te iurisd. vt ibi
pȝ nec ob.l.cū hi.§.p̄tor.ff.ɓ trāſ. q̄r rn̄deo ꝙ facit ꝓ, ibi.n.ap-
paret cām mixti ipij de q̄ ibi nō eē spālr tribuiā nec.l.nec sena
tuscō.nec ꝯstōne ꝯpetit.n.p̄tori ꝯsuli p̄sidi, ⁊ ꝓcuratori cesaris
vt ibi iūcto.§.trāſ. Sȝ bn̄ ē in h̄ spāle, vt delegari nō possit fa-
uore alimētor̄ ne facilr̄ ꝑmittat̄ ar.l.d.l.cū hi in pn̄. ⁊ hāc spā
litatē ibi sentit tex. in.§.p̄tor. ꝟo.ȝ nec ne ibi ex hac cā ⁊c.

¶ Nō ob.l.ij.ff.de off.eiꝰ dū loq̄r in pn̄c. sui de ꝯsilio ⁊c. q̄r rn̄-
deo dupl'r p̄ ꝙ ille tex. nō negat q̄n spālr demādari possit, sed
bn̄ ɓt ꝙ mād. iurif. in ꝯn̄e nō intelligit̄ mādata facultas exercē
di ꝯsiliū, ⁊ p̄ōt eē rō, q̄r in his actibus req̄rit̄ spālis ꝯcessio a
l.p̄ut voluit gl.no.in.l.j.de off.ꝓcō.in fi. Preterea delegatio
est odiosa ⁊ ex̄ordinaria, vt no.in.c.j.de rescri.li.vj. ⁊ in.l.si q̄n
C.de vsu. ꝯ merito restrigēda r̄la odia de re iu. cū si. ⁊ ꝑ h̄ nō
ob.l.j.i fi.de offi.ꝓcō. cui tn̄ p̄t melius rn̄deri ꝙ ibi loq̄r de de
leg. ꝓcō. q̄ erat ex̄ ꝓuincā, ⁊ sic ibi ē casus singularis ꝙ delega
tus ex̄ ꝓuinciā nullā iurif. hȝ ēt voltariā, secꝰ i ꝓuincia. l.apud
ꝓcōsulē in fi.ff.ɓ ma.vin. ⁊ facit, q̄r sumat̄ cū.c.fi.l. p̄ece. vbi
similiter loq̄tur, ⁊ facit in ar.l.pomp. in prin.de ꝓcu. ⁊.l.illud
ff.ɓ nup. ⁊.l.mād.generali de ꝓcu. Secundo mō rn̄deo ꝙ nō
intelligitur mandatum concilīū ⁊c. fauore minoris, nec ob. si di
catur ꝙ sit diminare ꝙ uno loquatur in minore, q̄r imo sic ve-
nit necessario intelligē. ꝓbo nā in manumissiōe req̄r nō venit
aliq̄ cāe ꝓbō cū sit voluntarie iurif. imo ꝑ libito voluntatis fieri
p̄ōt. l.nō est oino necesse cū.l.se.ff.ɓ ma.vin. ⁊.d.l.j.de off. pro
cō. ȝ fallit nūc in minore.xx.an. cui nō ꝑmittit̄ manumittere. l.
eliescentia nisi ꝓbāt iusta cā manumissiōis si minor de ma.vin.
⁊ inst.q.ma.nō pos.§.ea.l. ⁊.l.si minor.ff.ɓ ser.expor. ⁊.d.l.j.ɓ
off.ꝓcō. igit̄ erit fauor minoris, vt delegari nō possit. nec ob. si
dicat̄ fauor libertatis dȝ p̄pōderare. l.j.C.si aduer.li. q̄r rn̄deo
ꝙ imo fauor etatis preponderat oi alij fauori ar.in.l.ver̄ in fi.
vbi bonus tex.ff.ɓ mino. nec ob.l.j.c.si aduer.li. q̄r ibi non per
uenit ꝙ ibi dr̄ ne infringat̄ vna regula ꝙ libertas semel data re
uocari nō potest. l.iusta cā de ma.vin. p̄terea ibi succurrit̄ mi-
nori ꝯ suū curatorem alio remedio igit̄ ⁊c. an ꝟo aū datā liber
tatē meliꝰ est in tacta iura seruare q̄ȝ post cām vulneratā reme
diū q̄rere ar.l.fi.C.ɓ rēp.in inte.rest.pe. Silr̄ non ob. fi.illiꝰ.l.
ij. q̄r fauor minoris ne in ꝯsulto ꝑmittatur alienatio rerū suarū
delegationē ꝓhibet ar.in.l.j.in prin.ff.de re eo. ⁊ ꝑ hac so. iac
q̄r tota illa.l.loq̄ui vr̄ in minore preterea p̄ōt dici ꝙ illa cā est
spāliter ꝯmissa p̄tori. ¶ Nō ob.§.si ꝑ pecti in.l.j.ad tur. q̄r rn̄-
deo ꝙ ibi accusatio suspecti est meri ipij intētatur.n.ibi ad pu-
blicā vtilitatē.l.ad penā ipsiꝰ tutoris, ⁊ h̄ cōprobat.l. ꝙ sit me
ri imperij, q̄r situatus est ille.§.vlt.ad tur.vn̄ nō ob. itē ꝯproba
tur inst.in prin. ⁊.§.suspectus q̄r irrogat̄ ei isamia, ⁊ opȝ ꝙ ac-
cusator inscribat se ad penā talionis, ⁊ sic appet ꝙ accusatio tu
toris ad publicā vtilitatē.l.ad penā imponendā tutori sit me-
ri imperij, vel aliter rn̄deo ꝙ illa ꝟba nullus alius q̄ȝ p̄ses ⁊c.
non excludunt legatū ipsius p̄sidis q̄ gerit vices ipsius p̄sidis.
paria.n.vīr ꝯn̄e ꝑ se, ⁊ per aliū.l.ita aūt.§.gessisse.ff.de admi.
tu. ⁊ legatus p̄sidis.l.j.§.q̄ mā.ff.ɓ of.p̄si. ¶ Nō ob.l.imperiū
in fi.ff.de iu.om.iu. q̄r dico ꝙ nō est sumēdū ar.a ꝯrio sensu, q̄r
resonaret absonus intellectus.l.q̄rericulā.C.ɓ epi. ⁊ cle.l.ij.ɓ
ꝯdi.in ser. imo ille tex. facit quod sic iudicē do dictum tex. ꝙ
iurisd. est iuris dicēdi licentia. postea dicit ꝙ in mixto impio
inest licētia dandi iudices nec video rōnem quare magis di-
cat̄ inesse iurisd. ꝑ ea p̄te q̄ ꝯcernit cōmodū pecuniariū, vt vo
lunt doc. q̄ȝ ꝑ ea p̄te q̄ est delegabilis, maxime ꝑ rōnes ⁊ tex.
ꝯ adductas, si ꝟo si dicas q̄re magis attribuit iurisd. licentiaȝ
dādi iudices q̄ȝ mixto impio. Rn̄deo ꝙ non magis attribuit,
ȝ in iurisd. h̄ esse ver̄ ꝯnalius exp̄ssit, q̄r rare sunt cāe iurisd. q̄
nō possint delegari. oēs.n. delegant̄ nisi cāe excedant.ccc. au-
reos q̄ ēt delegant̄ in casu multor̄ occupationū. l.j.C.de ped.
iud. ȝ in mixto impio multe rep̄iunt̄ cāe spāles q̄rū rōnū spā-
litatis, ⁊ plȝ. ꝯ dixi ⁊ plꝯ.j. dicā. ¶ Nō ob.l.eaq̄ȝ.§.fi.ad mu.
q̄r vt. ꝯ dixi nō est necia ꝯn̄a magr̄atus municipalis h̄ nō p̄t ꝯ
nō p̄t delegari, ȝ bn̄ ē bona ꝯn̄a h̄ mō h̄ rep̄it̄ spālr tributuȝ.l.
ꝯstōne, vel senatuscō. ꝯ nō p̄t dlegari ɓ q̄ dic iuriꝰ vt. ꝯ. ¶ Nō
ob.l.ꝯsulta diualia.C.de test. q̄r rn̄deo ꝙ illa.l.localis ē.s.i vr
be ꝯstātinopolitana, vt ibi pȝ, ⁊ sic ibi insinuatio testōr̄ q̄ ē mi
xti ipij spālr cōmittit̄ magr̄o cēsus, ⁊ nō alij, vn̄ merito nō p̄ōt
delegari cū ꝯtinet̄ sub r'a.l.j.de offi.eiꝰ in alijs āt ciuitatibꝰ, ⁊
ꝓuincijs insinuatio testōr̄ nō tribuit̄ alicui spālr imo ꝯpe
tit p̄tori, ⁊ ꝯsuli, ⁊ alijs, vt pȝ i ti.ff. quēad.te.ap. imo competit
hodie iure magr̄atus, vt pȝ in auc.de defen.ci.§.sinā, ⁊ iō pos-
set delegari cū sit sub r'a.d.l.j.§.q̄ ꝟo. ⁊ ꝑ hac rōne optime fa-
cit.l.i hac.C.ɓ do.vel alr̄ dic ꝙ illa.l.ꝯsulta nō ꝯcludit dlega-
tū q̄ dr̄ gerere vices ipsiꝰ magr̄i cēsus ar.d.l.j.§.q̄ mā. ⁊ p̄.sol.
sufficeret ad.l.testā oium.C.de test. ⁊ ad l.reperita.C.ɓ episc. ⁊
cle. si adducant̄ in ꝯrīū. ¶ Nō ob.l.j.§.de his.ff.ɓ sepa.bo. q̄r
ille tex. nō negat q̄n possit delegari, ȝ bn̄ dic ꝙ vnus nō p̄t co-
gnoscere an separatio sit admittēda an ne, ⁊ alius separationē idul-
gere, ⁊ ita se declarat tex.i.d.§.de his in ꝟo. h̄ est eius, vel ali-
ter ꝑ illa verba nulliꝰ alterius non excludit̄ delegatus qui gerit
vicē delegantis.l.j.§.q̄ mandatā.ff.de off.eius. ¶ Nō obst.l.
a diuo pio. in p̄n. ɓ re iud. vbi vr̄ casus ꝙ delegatus nō exeq̄ui
tur suam sn̄iam, q̄r rn̄deo illā.l.nō dicere h̄, ȝ bn̄ ɓt ꝙ delega-
tus exeq̄tur sn̄iam sui delegati ꝙ intelligo.l.exeq̄ p̄t si ipse de-
gatus nō exeq̄uat̄. nā ⁊ ipse p̄t p̄i exeq̄ ꝑ.c.in istis, ex̄ de offi.de
leg. ⁊ ꝑ iura q̄ allegaui.s̄.ar.ꝓ altera p̄te. ¶ Nō ob. silr̄.l.ꝓ-
perādū.§.sinaūt.C.ɓ iu. ibi.ad maiorē iud.referat̄, q̄r loq̄r quā
do res in q̄s fieri dȝ executio sunt i ꝓuicia alteriꝰ q̄ postea exe
q̄ necesse ē iris ad eū missis, vt ē tex.in.l.cū vnꝰ.§.fi.ff.ɓ bo.au
ctē.iu.pos. ⁊ intelligit ibi gl. vel sorte loq̄r de magr̄atu munici-
pali q̄ nō hȝ p̄tātē missionis in possessionē.l.ea q̄.§.j.ad muni-
cipi. ¶ Silr̄ nō ob.l.iudex ɓ re iudic.l.si vt ꝓponis.C.q̄ūo ⁊
q̄ñ iu. q̄ ɓt ꝙ iudex delegatus est functꝰ offō suo lata sentētia q̄r
rn̄det̄ dupl'r, p̄ ꝙ intelligi dȝ lata sn̄ia.l. ⁊ executioni mādata, vt

est

est tex. q dt sic intelligi dcā iura in.c.in lr̄is de of.de lega.ij.qđ
dr̄ functus offō suo v ex q̄ ad h, vt amplius nō possit corrige-
re vel mutare, vt ibi ingt tex. ⁊ in.d.l.si vt pponis nō aūt q̄ ad
h vt exeq nō possit. ¶ Nō ob.§.an tn̄ in.l.iiij.ff.de dā.infec. qr
rn̄deo dupl'r p̄ q ibi nō dt ⁊c. q delegari nō possit, s3 bn̄ dt q
magistratus municipalis h nō pōt, ⁊ nō est necia ȝña, magra-
tus municipalis cobercere pignoribus nō pōt, qr sibi pmissum
est alio remedio.s.d actiōe in factū q̄ dat ad interesse, ⁊ hāc rn̄-
sione pbat tex. in eo.§.ꝯ.nā ⁊ si a ptore vbi videret pria facie,
ꝯtēto tex q nec ēt ptor cobercere pignoribus possit q tn̄ est
falsum, op3 g intelligere vt dixi. ¶ Silr nō ob.§.si forte in eo
l.iiij. qr silr negat q magrātus municipalis nō possit nō aūt ne
gat qn possit delegari vel negat posse sine noua delegatione, qr
ptor mortu' h nō delegauit. ¶ Silr ꝯo ob.§.h nō iubemus, in
auc. vt nulli iu. nec.§.vices qq3 suas i.c.si.ex de off. deleg. nec
ob.i.l.sepe audiui cesarē, qr loquunt in ipsius delegatis q aliis
suo delegare nō pn̄t, vł ꝯius pdicta iura hn̄t locū qn̄ i rescripto
pncipis mādat, vt p seipsos exequāt, qr tūc vr̄ expsse eor̄ indu
striā eligē ar.i.l.j.§.ne aūt.C.d ca.tol. dubiū aūt vtrm iðistiere
pcedit. ¶ Nō ob.l.j.i pn.ff.si qs ius di.nō ob.fm lrāx nō du
umuiris, ⁊.l.ii.§.fi.d iud.cū si.qr loquunt q magrātus munici
palis, vel defensores ciui.nō pn̄t nō āt sequit g nō pn̄t delegari,
vt sepe dixi, vel alr illa iura loquunt d casibus meri ipij sic sunt
mulcte, ⁊ alie coertiōes nō āt loqunt de causis mixti iō n̄ ob.
¶ Nō ob.l.j.§.abolitio.ad tur. vbi dic q dmādari n̄ poterit
qr rn̄deo q ibi tractat de causis meri ipij.s.ciuilib' nā dare, vel
denegare abolitionē ptinet ad hn̄tē merx ipiū, q̄lis ē.n. hīi' tal
ē puatio ar.i.l.fi.ff.d pac. nimix, g si delegari n̄ possit, nos aūt
loqmur de causis mixtis, ⁊ si dicis abolitio ptinet ad puatā vti
litatē.s.rei accusati. rn̄deo imo ad publicā ptinet.n.ad iudicez
cognoscētē de abolitiōe cognoscē vtrū accusator p calorē accu-
sauerit an p iniuriā, ⁊ ipm q se i scripsit pena taliōis punire, vł
an ȝcedēda sit abolitio. vł sic. vt.l.j.ii.⁊.iij.C.de aboli. cum si.
¶ Nō ob.§.oib' i auc.de tab.vbi offm̄ tabellionat' nō vr̄ pos
se demādari, qr ibi nō loqt de iurisdōne aliq̄, s3 de offō sine iur.
l3 gl. ibi dicat q nō vr̄ ȝpetē iure magrātus, ⁊ iō nimix si de-
mādari nō pōt nā cū in tabellione nulla sit irradicata iurisdō al
ter demādare nō poterit, hic āt offm̄ ē hīc q̄dā po.i' faculta-
tē facti q̄ iuris, ⁊ iō, qr ea q̄ sunt facti nō ita facil'r trāseūt d vna
psona i aliā.§.s3 cū stipulo.ist.l.d sti.ser.l.q hr̄ di.i pn.d ȝd.⁊ d.
nimix g si nō demādant, vel alr solue ibi spāle pp timorē falso-
rū istrox q̄ i toto illo.§.ȝsiderat, vł rn̄deo q bn̄ pt dn̄s statōis
vni tabellioni mādare, vt faciat istād, s3 ille tabellio nō pōt alte-
ri ȝmittere.§.vt āt nisi vehemēter.e.ti. ¶ Nō ob.l.a iudice.C.
d iu. qr aut ille q vult delegare ē ordinari', ⁊ tūc pt aut ē dlega-
tus, ⁊ tunc si ē a pncipe pt subdelegare si ab alio nō pt sis pcō-
sule pt.l.cū ptor.§.j.d iud. ⁊ sic i mō rn̄det ad.§.si ꝯo iubem' in
auc. vt nulli iu. ⁊ ēt ad.§.vices d of.dele.de qbus.s. ¶ Nō ob.
§.pbibem' i auc.d col. qr nō negat delegationē, s3 dt q nō pōt
facē seruatorē loci igressus ciuitatē, s3 an igressuz bn̄ pōt ȝmit
tere vices suas nisi vltimū supplicium, vel abscisionē mēbri, ⁊ il-
la sunt meri iperij vt.l.ipiū.⁊.l.solēt de offi.pcō.q̄re ille.§ facit
p me, ⁊ nō ȝ s' ȝtrio sensu. ¶ Nō ob.l.dies in pn.de dā.infe. qr
rn̄det q p h nō excludit delegatū, s3 nō vult itelligi eē delega-
tū sine noua delegatiōe imo dico q in illo pn. dlegat dn̄ dic ad
magistratus municipales remittere. ¶ Nō ob.l.iii.§.cā cogni-
ta.ff.de bo.pos. qr rn̄deo q ille.§.nō ob. qr delegatus vtitur tri
bunali delegātis, ⁊ sic pōt decernere bo.pos. vel saltē nō negan
tur qn pt igit. ¶ Nō ob.auc.ad h.C.d iu. q refert an iudex dle
gat cām cognoscendā, ⁊ nō determinādā, ⁊ loqt illa auc. nō aūt
negat qn totā cām delegare possit. ¶ Ad.§.nulli in auc. vt iu.
sine quo.suffr. ⁊ ad alia iura cū illo allegata rn̄det q loquūtur
qn̄ illi clarissimi, vel spectabiles vellent ȝstituere aliquē iudi-
cē ordinariū, vel loci seruatorē nō negāt qn possent dlegare alī
quē iudicē ordinariū, vel loci seruatorē nō negāt qn possent de
legare aliq̄ cām ē mixti impii, vł in hac mā possei vti.distin.
Oui.de susa. ⁊ aliqn cāe mixti impij magis pticipant de mero
ipio q̄ d iuris. vt.s.e.l.iubere cauē de q̄ posset opponi ȝ ȝclo-
nē meā ⁊.l.ne qcq̄.§.vbi decretū ⁊.l.⁊ qr ⁊ tales nō pn̄t dele-
gari saluo q i casu abītie ēt si magis pticipāt d mero ipio pn̄t
delegari. dnr āt magis pticipare de mero ipio qn̄ regrit plena
cāe cognitio, ⁊ magis de iurisd. qn̄ plena cāe cognitio nō reqr
rit. ¶ Restat āt circa hūc pūctū inuestigare itellm.l.ij.C.d pe.
iu. q̄ facilr itelligi pt si pūctuam illa q̄.s. sepe dcā sunt. Primo
ē merū impiū q expeditur off.iu.nobili ⁊ respicit publicā vti-
litatē vt.l.ipiū. Mixtū ipiū est q expedit off.iud.nobili, ⁊ re
spicit puatā vtilitatē.l.nec qcq̄.§.vbi decretum.ff.de of.pcō.
cum ibi no. ⁊.l.iubere cauē.de iu.om.iu. Iurisdictio que expe-
dit proposita actiōe per.of.iu.mercēnarium deseruiēs actiōi
vt d.§.vbi decretū.⁊.l.iiij.§.duas. ⁊ h iurisdictio diuidit i tres,
nā quedā est iuris.magna vt que respicit cām stat' ingenuitatis
libertatis, vel cās pecuniarias vltra.ccc.solidos vt in auctē.de
iud.§.audiēt quedā est cā media.s.ccc.solidox vt.d.§.audiēt.
quedā minima de qbus loqui de sen.ex pi.reci.auc.nisi breuio-
res h pmisso illa.l.ij.vult cās medias psides dēre audire p se
vel delegare reseruata sn̄ia nisi p occupatiōes publicas, vel cāx
multitudinē impediunt cās iuris.magnas mixti impij, ⁊ meri
p seipsos cā ꝯo minimas delegent indistincta ita hr̄.illā.l.in
telligit, s3 cā dispmationis iudicio meo posset dici q principiū
illius.l.trahit ad cās mixti ipij adeo q delegari pn̄t, ⁊ versi. q
vsq3 adeo loquit in cāis meri impij, ⁊ sic n̄ ob.ȝclōni mee vł in
toto.l.illa nulla fit mētio de causis mixti impij. vn̄ stat ȝclō q
delegari possint ¶ Nō obst.si arguis h mō ibi dat rl̄a q cāe
iurisdi.pn̄t delegari ergo ȝcludit qđ mixti impij nō pn̄t, qr ne
go ȝñtiā, qr eadē est rō in cāis mixti impij cū sapiāt, ⁊ explant
nām iurisdi. igit. ⁊c. ¶ Nō ob.d.l.dies in pn.ff.de dā.infe. dū
dicit ptoris offm̄ erit, qr p h nō excludit delegatū, s3 nō vult in
telligi eē delegatū sine noua delegatiōe. ¶ Non ob.l.ij.C.de
pe.iu.in ꝯ. qđ nō ita, qr rn̄deo qđ fallit in casu necessarie abn̄-
tie vt.d.§ h' rei ad.ar. dico qđ nō est bōa eqparatio necessarie
abn̄tie ad alias occupatiōes i3 hr̄ ȝriū. senserit in.l.nec qcq̄.§.
vbi decretū nō.n.reperio.l.que equipet absentiā cū aliis occupa
tiōibus nec.l.si longius nō pbat, ⁊ pōt eē rō, qr alie publice oc
cupatiōes pn̄t iterdū p alios expediri qđ nō ē qn̄ op3 psidē ne
cessario abesse. Preterea qđ nō sit bōa eqpatio p bari.in.d.l.
ij.de pe.iu. ¶ Nō ob.l.pe.in fi.de vaca.mu. qr rn̄dit dupl'r p̄-
mo q illud est cōsiliū nō aūt pceptū, vel ꝯo illud h3 locū si fie-
ret captio alterutriusq3 ptis, vt ibi ingt tex. ¶ Nō ob.q dēat
remitti ad aliū cōpetētē p.§ itē solēt ⁊ alia.ll. qr illa iura loquū
tur qn̄ ille q remittit nō pōt cognoscere, qr nō h3 in ea cā iuris-
dictiōem, s3 in ca'u nrō h3. vt dixi igit. ¶ Potes tn̄ dicere cir
ca hmōi mulctas tenēdo opi.Iaco.de are. q tales mulcte q̄-
tūq3 ȝcernāt aliquā psone aiaduersionē, l3 leuē puta fustigatio
nē vt.l.leuia.ff.de ac. n̄ sunt meri impij imo mixti, ⁊ p hac sn̄ia,
vt casus i.l.fi.§ fi.ff.de off.eius ibi q nō est merū. Merū aūt
impiū h3 Ia.de are. est qđ ȝsistit in seueriori vltione ⁊ sic la pu-
ta in ȝdēdo.l.⁊ pbibendo aquā, vel psupposito q sit mixti im
pij dic qđ iudex delegatus pōt facē hmōi leues mulctas, pri-
mo p tex. in.l.si qd erit.ff.de offi.pcōs. Scđo ȝpetit iure ma-
gistratus ⁊c. Itē p tex. in.§.audiēt. Itē3 p.l.nullū.C.de teste. ⁊ in
§.si vero ignotis in auctē. de testi. recte intelligendo vt.s. dixi.
¶ Nō obstat. igit. d.§.si vero ignoti. itē3 non ob.§ si vero qui
dā in auc.de exhi.re. qr illud ȝtingit, qr rōdū iurisdictio p li.cō
te.cōfirmata erat ar.in.l.si re' patris de pcu. ¶ Nō ob.l.aliō
§.fi.de ꝯb.si.⁊.l.fi.§ bis dat.ff.de iudi.⁊.l j.fm lrām non iñi.
ff.si qs ius di.nō ob.⁊.l.ij.C.de spon. qr ex.s.dcis col.so.distin-
guēdo inter graues mulctas, ⁊ leues, ⁊ sentit tex.in.l.h.C.de
spon. l3 alij ibi alr rn̄deant, vt Rep.in.s.magistratibus q ibi erat
mādata spāl'is cā, vn̄ nō venit ptās mulctādi, secus si gñalis iu
risdictio, ⁊ dicūt ad.l.nullū.C.de testi.⁊.§ si vero ignoti spāle m
odum testis vacillantis in gñali aūt iurisdictione mandata be-
ne venire ptās mulctandi fm ipsos, vel alr non ob.l.aliud.§ fi
na.cū concor.de ꝯb.signi. qr vt sepius dixi non sequit magra-
tus municipalis non potest cognoscere, ergo non potest delega-
re, qđ declara latius per.s.dicta. Itē non ob.theorica Bart.in
l.cui iurisdictio q non videat mandare maior ⁊c. qr pōt negari,
⁊ multa cōcedunt p indirectum que directo fieri nō pn̄t arg.
l.petendi.C.de tēpo.in integ.rest.petē.⁊.l.quotiēs de iudi. vel
alr, rn̄deo q nō dn̄r maiora cū icidāt, qr sapiūt nām suox prin
cipaliū tāq̄ accessoria. Sed vt ibi tollā vnam dubitationem
demū, vr̄ q magrātus municipalis nō possit interponere mul-
ctas pecūiarias.d.l.aliud.⁊.l.ii.§ bis datur ⁊c. ⁊ tn̄ possit co-
gnoscere de leuibus crībus, ⁊ punire, fustigare ⁊c.l.leuia de ac
cusa.§.audiēt in auc. de defen.ci. cū q̄l3 pena pecūiaria sit mi-
nor quacūq3 corpali q̄tūcūq3 minima.l.in seruox i f.ff.de pe.
potes primo rn̄dere, vt.s.dixi q imo leues mulctas iponet pt
⁊ sic nō obstabit vel alr, l3 magrātus municipalis cognoscat de
leuibus crībus non tn̄ sibi competit vice magrātus, sed via cu
iusdā iurisdōis, vt igt pe.in.l.pe.C.de pe.iu. pp freqūtiā talīū
leuiū criūz, ne magis iudices talib' assidē isestent. Si āt vis te
tenē q nullo mō dlegat' possit mulctas aiaduertēdo i corpus
quocūq3 mō dic ad.l.si qd erit q si ē sumēdū ar.a ȝtrario sensu

vel spāle in legato pcon. ad. l. magistratū, dic q̄ loqꝫ de castigatione q̄ ad seruū q̄ aūt ad liberꝫ hoiem non loquitur ad. l. nullū. C. de testi. potes dicere q̄ nō loqꝫ in iud. dele. sed ordinario quocunqꝫ, vel aliter ibi spāle, in odiū testis in faciē iudicis vacillātis ad. l. fi. §. fi. de offi. eius dic q̄ ibi non loqꝫ de coertione corporali. sꝫ alia puta v̄bali vel reali. d. l. ij. de iur. om. iudi. dic q̄ intelligunꝫ ꝯcessa oīa sine qbus iurisdō explicari non pōt verum est nisi sint maiora expressia pcu ingt Bar. in iudice delegato sꝫ in ordinario intelligunꝫ ꝯcessa nisi sint diuerse spēi. c. tuā de or. cog. cū §. si vero, non ob. ꝑm communem intellectum.

¶ Sequitur quartum dubium.

Pro pte affirmatiua q̄rti dubij q̄ iste delegatus in cā in q̄ erat ordinarius, ꝫ possit licite salariū a ptibus recipe adducit, ꝑ tex. in auc. de iudi. §. ne aūt labor vbiq̄ hꝫ a pncipe salariū annuū ordinarie pōt a ptibus salariū recipe, vt ibi pꝫ. ¶ Scdō iudex simplr delegatus posset a ptibus salariū recipe in auc. scriptū exēplar. in. §. j. ibi quātū incuipabilis antiqtas diffiniuit ꝛc. sꝫ in casu nr̄o delegatio accidētalr venit, ꝛ sincedu rēa q̄ accidētale magis dꝫ īspici, q̄ꝫ nāle. l. si eadē pnicia. ff. de offi. asse. l. j. §. bestias de postu. l. si pf. §. si duos ꝺ adop. ꝗ poterit salariū a partibus recipe ꝑsuadeꝫ ꝛ tali rōne, qꝛ qn̄ qs efficiꝫ alterius q̄litatis assumit oīa q̄ sunt eiusdē qualitatis. l. cū ex oꝺne. ff. de excu. tu. ergo ꝛc. ¶ Tertio arguiꝫ sic qui gerit, duo officia dꝫ recipe salariū ꝓ ambobus officijs. §. illud tn̄ i auctē. vt iu. sine quo suffr a. sꝫ h̄ gerit duo officia. l. ordinarie iurisdictionis, ꝛ delegate, ꝗ debit ꝑcipere salariū, vt ordinarius, ꝛ vt delegatus, ꝛ ꝓ h̄ facit. l. tutorē. ff. de his q vt indi. ꝛc. ¶ Quarto arguiꝫ sic salariū datū ꝓ cā principali nō sufficit ꝓ cā appllōnis eo, qꝛ cēsenꝫ diuerse cāe. l. fi. ꝛ ibi gl. ff. ꝺpo. ꝗ salariū datū ꝓ causis ordinarijs cū adinuicē multis diuis distinguanꝫ, vt iuribus vulgaribus. l. aptissimi. C. de iu. ¶ Quinto ar. sic. l. caueꝫ q̄ si ego locaui tibi opas meas ad ꝯducēdū tale pondus puta ꝑ nauim, ꝛ supuenerit aliud pōdus q̄ tu teneris resarcire mihi pēsionē ꝓ pondere superuenieti. l. sꝫ ꝛ addes. §. si quis mihi vedēda. ff. loc. a ꝯrio, ꝛ facit in ar. l. itē q̄rꝫ. §. q impleto. ff. loca. ꝗ ita in casu nr̄o cū salariū datū sit ꝓ iurisdōne ordinaria nō dꝫ supplere ꝓ delegata. ¶ Sexto actꝰ agētium nō opanꝫ vltra intentionē. l. nō ois si ce. pe. sꝫ salariū publicū ꝯstituiꝫ iudici ordinario ꝓ ipsis causis ordinarijs ex intēsiōe ꝯstituētiū, ꝗ non dꝫ trahi ad cās delegatas q̄ sunt extraordinarie. l. ij. C. de dila. maxime cū raro eueniat ad q̄s se nō extēdit intentio ꝯstituētiū ꝫ visitr argu. l. nā ad ea. ff. ꝺ leg. ¶ Septimo labor, ꝛ p̄mia ꝯpēsantur. l. seyo in p̄ i. ff. de ann. leg. ergo huic iudici ordiario ꝓ maiori labore sibi supuenietē dꝫ decerni maiꝰ salariū forsan sꝫ. n. assignabiꝫ ei minor terminꝰ ab ipso delegāte. f. quē pnūciasse dēat, vn̄ aliāꝫ oportebit ipm in hac cā vigilare, ꝛ examinationi testiū supesse ꝛc. vt ꝯ terminū pnūciare possit, ꝛ facit optime in ar. l. ex pte in pn̄. ff. fa. her. ¶ Octauo q in vno grauaꝫ in aliodꝫ releuari. l. cū q. ff. de iure iu. sꝫ h̄ iudex in vno grauatꝰ ē, qꝛ fit delegatus factus. l. qꝛ nō po eru recusari, ꝛ eius iurisdō declinari iuxta cōem opi. in. l. aptissimi. C. ꝺ iu. cū antea h̄ nō posset, ꝛ h̄ reputaꝫ ad iniuriā ipsius iudicis q̄ ordinaria via eiꝰ spreta sit vt ē bo. tex. l. si litigatores in pn̄. ibi ꝯtumeliā ꝛc. ff. ꝺ arb. ergo in h̄ dꝫ releuari, vt cape possit salariū a ptibus. ¶ Nono iura ꝓhibētia magistratus aliqd vltra publicū salariū recipe, ꝓhibēt a subiectis sue iurisdōnis sibi recipe, sꝫ hi q̄ ad cām istā nō censenꝫ eē de sua iurisdōne pnceps. n. delegādo sibi cām eoꝝ, facit vꝫ eos eximere ab ordinaria iurisdōne illiꝰ ar. i. l. qꝰ in rex. §. i. ff. ꝺ leg. j. ¶ Decimo adduciꝫ tex. i. §. si tibi q̄qꝫ īcta gl. si bn̄ pōdereꝫ in auc. ꝺ mā. pn. ad idē facit auc. offeraꝫ ꝺli. ꝯtē. ibi ꝓhibitis sportulis canonizata. iij. q. iij. §. offeranꝫ. ꝛ ad idē facit. l. i. lacris. C. ꝺ pri. sacr. sacri. ꝛ. l. quotiēs in fi. C. ꝺ pui. fis. lib. xij. cuꝫ ꝯcor. ibi alle. ¶ Undecimo adducitur tex. in auc. de defen. ci. §. qꝛ vero vbi vltra salariū de publico danꝫ q̄tuor aurei.

¶ Duodecimo princeps causam delegādo, vꝫ velle concedere auctoritate sua oīa ea que sunt in ꝯnam delegationis, ar. i. l. quidam ꝯsulebat. ff. de re iu. se potes r̄ndere nisi sup ꝯna eēt ꝓuisum aliter sicut est h̄. ¶ Pro pte tn̄ negatiua huius dubij, vꝫ esse casus in auc. de mā. pn. §. illud cū cōcor. vcꝫ. f. nulli. in auc. vt nulli iu. colla. iij. vbi iudex administrans in vna pnicia si iubeaꝫ a pncipe ex cā ire in aliam tenetur sibi facere expēsas ꝺ eo salario q̄ hꝫ ex sua prouincia. ¶ Scdō adduciꝫ tex. in auct. vt iu. sine quo. suff §. iure quoqꝫ. ¶ Tertio adducitur tex. in. ca. statutū. §. insuper de rescr. li. vj. ꝛ in fi. illius. c. ¶ Quarto in h̄ iudice est iurisdītio ordinaria, ꝛ delegata, sed ordinaria est fortior, ꝛ nobilior ipsa delegata. l. apertissimi. C. de iurisd. l. si vt ꝓponis, cū ibi no. C. quomodo ꝛ qn̄ iud ergo principaliter magis dꝫ attēdi ordinaria iurisditio q̄ꝫ delegata arg. in. l. j. C. ꝺ offi. vic. ꝛ in. l. q̄riꝫ. ff. de sta. bo. cum si. ¶ Quinto ordinaria iurisditio est sibi tributa principali, cuius ē ꝯtēplatione ꝯstitutuꝫ est salariū, sꝫ delegat aduenit ꝑ accidēs nō succedit regula q̄ ea q̄ principaliter, sunt principalius ēt sunt ꝯsiderāda, q̄ꝫ ea q̄ sunt ꝑ accidens. d. l. j. C. de of. iu. ꝛ. l. rogasti. ff. si cer. pet. ergo. Sexto nulla vꝫ rō q̄re dēat posse salariū ꝑcipe, nō. n. subest equitas. §. ne aūt labor in auc. ꝺ iu. hꝫ. n. ex publico salarium respectu sui laboris nec ꝑpea q̄ nunc fiat delegatus, vꝫ sibi labor augeri cū oī casu iudicaturus fuisset in cā ista cū ꝑsupponaꝫ hunc cuius cā est ciuē eē sue iurisdōnis ꝛc. nec ob. q̄ forte sibi remittiꝫ ips, qꝛ nō est verisile pncipē in cuius pectore oīa iura sunt, vt in c. j. de ꝯst. cū si. tā breuē terminū sibi assignasse. f. quē commode cognoscere nō posset, ꝛ ēt pnūciare, cum. n. sciat sniās ꝺbere ferri maturas, ꝛ deliberatas. l. ij. C. ꝺ sen. ex pi. reci. Itē forsassis erit cōmodius ipsi iudici q̄ sit delegatus cū summariꝫ cognoscꝫ possit ꝛ breuiori mō ꝓcedꝫ, qꝛ in iberuare ꝑsupponitur mutarū ordinē ꝓcedēdi. ¶ Septimo īducta in fauorē nō dēnt opari odiū rela q̄ fauore. sꝫ delegatio facta iudici de cā cuiꝰ est ordinariꝰ, vꝫ facta in fauorē ptis q̄ rescriptū delegationis ipetrauit, vt clericus expediaꝫ, vel q̄ ad se cōmodius, ergo non dꝫ retorq̄ri in eiꝰ odiū, vt teneaꝫ dare salariuꝫ ipsi iudici. ¶ Octauo nil refert q̄ ad ipm iudicē an iudicet, vt ordinarius an vt delegatus vꝫ. n. locasse opas suas q̄dāmō sub certa mercede, vt vꝫ que ad tm̄ ips cās audiat, ꝛ decidat, ꝗ q̄cunqꝫ cā obueniat in q̄ cognitione ꝛ decisiōe opus sit ꝓ ea mercede ꝺcidꝫ eā teneꝫ faciunt q̄ hr̄ in. l. q opas. ff. lo. ꝛ i. §. diuꝰ i. l. j. ff. ꝺ var. co. ¶ Nono h̄ vꝫ icōpassibile q̄ capiat salariū, vt ordinarius, ꝛ vt ꝺlegatus ar. i. l. tūc si nō nupserit. ff. ꝺ ꝯd. ꝛ de. cū multis si. ¶ Decimo apieꝫ via malitijs, vt iudices sp ꝓcurēt cās sibi delegari, ad h̄, vt salariuꝫ a ptibus accipiāt, ꝛ iō malitijs hoim obuiandū ē. l. i fundo. ff. de rei vē. ꝛ facit. l. j. ff. de eo q̄ certo loco.

¶ Undecimo nō dꝫ qs duplici onere granari ar. i. l. siria. §. q h̄ vita. ff. ꝺ le. ij. ꝛ i. l. eūꝫ q in pn̄. ff. de iure iu. sꝫ h̄ dupli. onere grauareꝫ, ꝑ qꝛ soluit ptē suā q̄ publice daꝫ, vt ordinario, vt in auc. scriptꝰ dꝫ exēplar. §. j. ibi q̄tuꝫ incuipabilis antiqtas diffiniuit, scdō grauareꝫ si spālr dareꝫ. ¶ Duodecimo seq̄reꝫ absurdum q̄ ipetratio illiꝰ q ipetrauit delegatꝫ noceret alteri pti cum eq̄liter ab ambabus ptibus recipiat iudex salarium. d. §. ne āt labor, in auc. ꝺ pe. iu. ꝯ regulā nō dꝫ alteri ꝑ alteꝝ li. vj. ¶ Tertiodecimo lege caueꝫ q̄ si aliqs habuerit vnuꝫ ꝟuuꝫ q sciuerit plā artificia, ꝛ testōr legauerit plēs ꝟuos artifices alij aliquos vniꝰ artificij, alij alios alteriꝰ artificij q̄ h̄ ꝟuus q sciu plā artificia, vꝫ legatꝰ illi cui sunt legati artifices illiꝰ artificij, f. q̄ ipe plerunqꝫ ꝫ vsaꝫ iste est tex. i. l. lega. §. si vnꝰ ꝟuus. ff. ꝺ le. iij. ꝗ i ꝓposito ntr̄o cuꝫ vnꝰ iudex, vt plurimuꝫ ꝫ vseꝫ in iurisdōne ordinaria ea attēdeꝫ, ꝛ sic ex ea salariuꝫ nō capiet. ¶ Decimoquarto adduciꝫ. l. ꝯsulta. C. ꝺ test. vbi nō lꝫ magistro cēsus aliqd mercedis accipe, sꝫ r̄nde q̄ loqꝫ i causis q̄ruꝫ summa nō excedit centuꝫ aureos vt ingt tex. ¶ Decimoqnto optie facit. ca. ab oī eꝫ ꝺ vi. ꝛ ho. cle. vbi vꝫ casus q̄ iudex delegatꝰ nō pōt petere salariuꝫ a ptibus vide. iij. q. iij. offeraꝫ. ¶ Nō ob. nunc argumenta in ꝯriuꝫ, ꝛ ꝑ nō ob. §. ne āt labor i auc. ꝺ iu. qꝛ loqꝫ ꝺ hijs iudicibus q nō hēbāt certuꝫ salariuꝫ. l. vel ꝯsuetudine ꝯstitutum, q̄ ibi expsse demonstrāt imperator, dum dīt ne labor sine mercede ꝛc. nec ob. q̄ ibi ipator dīt salariuꝫ annuuꝫ, qꝛ dīt ꝓ his causis minoribus ꝓ qbus ipsi delegati nō pn̄t salariū cape obstāte ꝓhibitione. l. ꝺ q̄ ibi nō aūt ꝓ alijs causis. Nō ob. scdō cū dꝫ dꝫ inspici accidētale, ꝛ qn̄ qs efficiꝫ alicuius q̄litatis ꝛc. qꝛ ꝯria ꝓcedūt qn̄ ꝑ nouā q̄litatē, ꝛ ꝑ accidēs supueniens recederetur a p̄ma, sꝫ si durat p̄ma qualitas, lꝫ si dignior illas magis inspicienda est ar. l. j. C. de offi. vic. ꝛ in. l. q̄riꝫ. ff. de sta. bo. maxime cū noua q̄litas circa idē in sba opetur q̄ p̄ma. Nō ob. q̄ dꝫ gerit duo officia ꝛc. qꝛ r̄ndeo q̄ cum ad illud idē q̄ actūrꝰ erat rōne primi officij, agat nunc noie alterius officij, non amplius videꝫ ꝓmereri salariū q̄ daꝫ respectu oneris i p̄mū, vt. l. j. C. de assess. cū simi. ꝯria aūt loquunꝫ qn̄ id q̄ ꝯpetit rōne vnius officij nō cōpeteret rōne alterius, vt. l. tutorē de his qui. vt indig.
¶ Nō ob. q̄ dꝫ de cā principali, ꝛ cā appllōnis, qꝛ hn̄ sunt diuerse cāe ꝛ diuersa onera, vt. l. unitus. C. ꝺ pc. nimiꝝ si salariū multipliceꝫ. Itē sitr̄ n̄ ob. l. sꝫ ꝛ addes. §. si qs mulierē, qꝛ h̄ nulliꝰ onꝰ ꝺ nouo supueniꝫ cū ꝑ viā ordinariā idē iudex cogniturus erat ꝛ imo forte magis ꝯmodū erit iudici cognoscꝫ ꝑ viā ꝺlegatā q̄ꝫ ꝑ viā ordinariā. ¶ Nō ob. §. qꝛ vo i auc. ꝺ ꝺfen. ci. qꝛ r̄ndeo altero de duo. mo. vno mō q̄ ibi refert ad ꝯsue. dū dicit ꝑꝫ

consuetudinem

consuetudinē, & facit gl. que ibi colligit ꝯsuetudo facit licitū q̄
alīs foret illicitum, vel ibi loquitur in iudice ordinario cui com-
putant, ea oīa p̄ vno salario, & facit tex. vbi primo ꝓponit debe-
re quatuor aureos postea addit, & si qdē solet dari de publi. &c.
¶ Silr non ob. q̄ salariū verisilr nō fuerit ꝯstitutū pro causis
delegādis, qr rn̄deo q̄ gn̄aliter salariū fuit ꝯstitutū ꝑ decisione
oīum causaꝝ, q̄ ꝯtingerent in territorio sue iurisdōnis, vñ quali-
tas vie ordinarie, vel delegate nō h̄z alterare sbām cāe ar. opti-
mum & gl. in. l. fi. §. quotiēs. ff. de pub. & in. l. fi. de fun. instr. Itē
non ob. aliud argm̄ q̄ labor, & pecunia ꝯpēsent, qm̄ ex. p̄. dictis
p̄z rn̄sio cū ꝓpea maior labor nō obueniat, nec obst. q̄ forte sibi
assignaretur minor terminus &c. qm̄ non est verisimile p̄cipē
ita terminum abbreuiasse, vt cām cognoscere nō possit cum sciat
sn̄ias dēre ferri maturas, & deliberatas. l. ij. C. de sen. ex peri. re
cit. Item forte sibi cōmodius erit ꝓcedere p viā delegationis
summarie, non seruato ordine iudicioꝝ in cuius obmissiōe nul-
la ꝯsistit p̄icula. l. platā cū mā. C. de sen. & interlo. om. iu. itē p̄t
sibi eligere tribunal, vbi placuerit cū nō hēat certū tribunal, re
spectu cāe sibi delegate. l. si vt ꝓponis, & ibi nota. §. quomō &
qn̄ iud. l. si cū dies. §. si arbitri. ff. de arb. & no. in. l. fi. ff. de iust. &
iu. ¶ Ad aliud arg. vbi dr̄ q in vno grauat, & rn̄deo, ꝓ q̄ iudex
in nullo grauat, nā lz de cā hmōi nō cognoscat integrum tn̄ sa-
lariū suū ex publico p̄cipiet. preterea si fuerit recusatus tanquā
delegatus cā redibit ad ipsum p viā ordinariā ratiōe op. legi
starū q̄ ordinarius recusari non possit si ei iungat eps. l. apertis
simi cum materia. C. de iud. lz de iu. can. secus, & ꝓ h̄ facit q̄ li-
mitata cā limitatū ꝓducit effectū. l. si qs an. ff. de acq. pos. Itez
princeps delegādo ita demū vr̄ voluisse recedere ab ordinaria
iurisdictione si delegatus non fuerit recusatus arg. in. l. si me in
vacuā. ff. de acq. pos. Itē q̄ dr̄ q̄ vr̄ facta ꝯtumelia, rn̄deo q̄ sa
lariū non est proportionabile isti contumelie que p ꝓcuratorez
nō extimat. p̄terea pōt esse q̄ princeps ꝓprio motu absq; alio
facto p̄tiū delegauerit. ¶ Nō ob. q̄ non videant subditi qr lez
quo ad hāc cām non vtant ordinaria iurisdōne ipsius, tn̄ vere
subditi ꝯferunt ad salariū, q̄ de publico percipit. ¶ Non ob.
§. si tibi, ꝓ iuncta gl. nec auc. offeras qn̄ loquunt, de iudicib⁹ q
de publico, alias salariū non percipiunt, & ita op; concordare,
cum. §. nolumus in auc. vt iu. fine quo suffra. vel aliter auc. offe
rat non loqt, de sportulis dandis ipsis iudicibus, s; aliīs puta
assessoribus, acta scribentibus ꝑ quo facit tex. xviij. q. v. c. non
sane, & p̄le. no. in. c. statutū. §. assessorem de rescr. li. vj. ¶ Non
ob. l. in sacra, & l. quotiens nec. l. cū clericis de epis. & cle. cū au
cten. sua qr loquunt vbi salariū, alias constitutū non esset & l. il-
le in salariīs dādis ab illis certis personis modū perfigunt.
¶ S; tenēdo ꝯriā p̄tē, pōt rn̄deri ad argumēta ꝯ eū facta, & ꝓ
ad. §. illud in auc. de mā. pn̄. rn̄deo q̄ ibi ꝓficiscebat ex̄ ꝓuinciā
ad instātiā & mādatū p̄ncipis q sibi salariū ꝯstituerat, & tex. ibi
sentit. s. q̄ de fisco largiunt in casu aūt nr̄o addit onus iudici ad
cōmodū p̄tis q̄ sola nō dat salariū iudici, vñ ꝯriū nō vr̄ obstare
& silr rn̄deo ad. §. nulli in auc. vt nulli iu. ¶ Nō obst. tex. in. §.
volumus in auc. vt iud. fine quo. suff. cū si. qr ꝓhibēt iudicē ac
cipe vltra salariū, aliqd sibi debitū, qr hn̄ sibi lz, vt l auc. scriptū
exēplar. §. j. & in. §. ne aūt labor in auc. de iu. Si aūt ꝓficiscatur
ex cā necessaria ipsi ciuitati tūc, qr ꝓficiscit, vt ordinarius nō au
get. ¶ Nō ob. c. statutū. §. insup & c. ab oī ex̄ de vi. & ho. cle. qr
loqt de dele. iudicū ecclesiasticoꝝ, q h̄z annuos redditus ex ec
clesia iō merito delegati nihil cape dn̄t nisi magātus expēsas
vbi ꝓficiscunt ex̄ ꝓuinciā, deductis tn̄ illis quas domi facerent
d. §. illud in auc. ō man. pn̄. ff. ad exhi. l. s; si h̄z duas. §. j. & l. s; si
fi. l. §. aliud de pe. he. & ita itelligit. c. nō lz. x. q. iij. vbi bona gl.
secus aūt si nō p̄cipet annuos redditus, qr nō cogunt ꝓpriis sti
pēdiīs militare. xiij. q. j. c. charitatē & c. cū ex officiī, de rescr. &
x. q. ij. c. ꝓcarie, & no. p arch. xj. q. c. j. si qs cū clerico, & p Spe. l
ti. ō sala. §. porro, & ō assesso. §. salariū i iudicibus aūt secularib⁹
sec⁹ est, qr hn̄ pn̄t cape salariū, & sportulas si non sint de publico
salariati. iij. q. iij. §. offerat in gl. q̄ loqt sm ll. & no. in locis alle-
gatis maxime in. d. c. cū ab oī, & pōt eē nō dn̄e, qr sufficit iudici-
bus ecclesiasticis hr̄e redditus ex qbus honeste viuere possint
d. c. cū ab oī nō sic in secularibusq nō tm̄ se, s; alios pascere pos
sunt. Item, qr ex labore suo premiū cape pn̄t. d. c. charitatem, &
xxiij. q. ij. c. militare & d. §. ne aūt labor. h̄ maxime verum in iudi
ce ordinario s. ꝓficiscit deducto delegato quidā tenēt nō fieri ō
ductionē, vt plene no. in. d. §. insuper & in. c. cum ab oī. ¶ Nō
ob. q̄ fiat iniuria alteri p̄ti q̄ ēt dare tenebit, qr rn̄deo q̄ nō tm̄
sibi h̄ iniuria, ex facto alterius p̄tis quantū ex facto principis q
delegauit faciūt que no. bal. in. l. perēde. C. de tēp. in inte. resti.

petē. Itē ipsa p̄s p̄ticipat de ꝯmodo q̄ eā summarie cognosci
tur. ꝙ de incōmodo regula, sm nām &c. nec ob. l. legatū. §. si vn⁹
de le. ij. qr ibi loqt in casu dubio in quo hn̄ inspicit, q̄ ibi dicit
nos aūt in casu isto vbi inspicit delegatio. ¶ Nō ob. vbi dr̄ cō
siderari p̄ncipaliorē, & nobiliorē dignitatē. s. ordinariā p. l. ꝙrit
de sta. ho. rn̄deo q̄ argm̄ ꝓcederet qn̄ firma & efficax remane-
ret vtraq; via. s. ordinaria, & delegata s; in casu nr̄o elidit via or
dinaria & remanet delegata, nec ea inspiciēda ē ar. l. j. §. bestias
de post. & dixi in altera p̄te. ¶ Itē non ob. q̄ nō subsit eqtas. §.
ne aūt labor, qr negat aduenisse nouū onus p rōnes ꝑ alia par-
te factas item qr sibi fit iniuria. ¶ Itē nō ob. rl̄a q̄ fauore, qr h̄
accidit in necessariā ꝯnam, iō tollerauit. l. eū ex cāone vbi bo-
nus tex. ff. de excu. tu. itē nō ob. q̄ nil refert quo ad ipsum iudi-
cem cū videat locasse ꝑ causis, qr rn̄deo q̄ vr̄ locasse ꝑ causis
ordinariis, & illi vr̄ ꝯduxisse ꝑ custode. ¶ Itē si ob. l. tūc tn̄ rō
imposerit. ff. de ꝯdi. & de. qr loqt in casu suo vez q̄ duo ꝯria eo
dē respectu nō tollerant, hic aūt diuerso respectu, qr h̄z salariuz
ꝑ causis ordinariis, & aliud salariū ꝑ causis delegatis. ¶ Item
non ob. q̄ apiat via maliciis, qr stat in volūtate solius p̄cipis,
delegare istud a quo nō est p̄sumptio fieri aliqd absonū cū sit
pr̄ie plenus. l. cū sit. C. ad sena. cō. syllā. Itē non obstat q̄ gra-
uat duplici onere, & ꝓ, qr forte p̄nceps est ille q dat salariū sicut
in. d. §. illud tn̄ ibi q̄ de illo loquunt, vel alr, l; ꝯferat p̄tē suā ad
salariū publicū h̄ sibi ꝓdest quo ad alīs causas quas ordinarie
hr̄e posset nō aūt quātū ad delegatas, qr d; dare salariū, vt hic.
¶ Pro parte affirmatiua vltimi dubij, q h̄ec bona sint mariti
tanq̄ fructus dotales adducit, p̄mo tex. in. l. fi. ff. so. mat. vbi
fructus p̄cepti ex peculio serui q̄ ē vl̄ acqruit ipsi marito, nec
ipsos restituere tenet. ꝙ ita in iurisdōne que ē ēt qd vl̄e. ¶ Se
cūdo ad idē facit. l. diuortio. § fient in fur de. ff. so. ma. vbi fru-
ctus lapidicinarū p̄tinet ad mari. fi. ¶ Tertio ad idē adducit,
l. itē si credi. §. fi. & §. aucupationū. ff. de vsufr. vbi fructuari⁹ fa-
cit oēs tales fructus suos, & sentit tex. ibi qcqd in ꝓpere.
¶ Quarto ad idē optime facit. l. vsufr. leg. § j. ff. de vsufru. vbi
ēt domus capta iure dn̄i p ꝯtumaciā nō cauēdi de dā. infect. p
tinet ad ipm fructuariū ēt iure ꝓprietatis, vt ibi dr̄, nec obst. si
dicat q̄ ista nō sunt fructus iurisdictionis cum solum fruct⁹ sint
hīq nascunt, & renascuntur. d. l. diuortio. § sunt so. ma qr ituo rn̄
deo q̄ sunt fructus iurisditionis, vt p; in vsi. feu. i. c. que sint re
galia & C. de mō mulctaꝝ. l. mulctarum. & ēt renascuntur l; non
idem fructus numero, qr nullus fructus renascitur, idem numē
ro, s; bene idē in genere, nā ex iurisditione sepe & sepius renas-
cuntur, & fiunt ꝯdēnationes ꝓp delicta, delicta, vt quotidie vi
demus. ¶ Quinto ad idē facit. l. si fundus in pn̄. ff. ō pign. vbi
ēt fortuitū incremētū accedit oblatū. ¶ Sexto cōprobat h̄ec
opi. p. l. itē apud labeonē. § pe. ff. de iniu. sic inducēdo, nam de
ille. §. ꝯiūgēdo. § se. ꝓut p; ibi ex mente gl. q̄ si seruus in q̄ hēo
vsumfructū fuerit verberatus actio iniuriarū mihi vsufructuario
cōpetit, & qcqd fuero ꝯsequutus nō restituā, qr h̄ ꝯsequor rōne
iniurie mihi illate ꝑ quo ēt facit. l. is qs. ff. loc. & l. fi. § s; cum se
cūda. C. de fur. & l. bonē. §. si qs seruū. ff. ad. l. aq. S; h̄ maritus
ꝯsequutus est h̄ec bona publicata ꝓp iniuriā sibi illatā, & ēt of
fensas ꝓp delictū subditi, sui delinquētes. n. dn̄t offendere p̄nci
pē suū, & rē publicaz. l. licitatio. §. q̄ illicite. ff. de pub. & l. nul. ō
C. de testi. ibi offenderint, cū si. ꝙ erūt sua ꝓpria nec mulieri re
stituere tenebit. ¶ Septimo h̄ bona sunt acqsita sollicitudine,
& industria ipsius mariti iurisdōrem exercentis, ꝙ eius ꝓpria
esse dn̄t arg. optimū in. c. j. § si vassallus h̄ fuit. l. corradi i vsi.
feu. ꝯcordat. l. iij. ff. ad. l. fal. & l. vēdicet. ff. ō he. vel actio. vēd.
¶ Octauo adducit tex. optimus faciēs ad ꝓpositū in. l. h̄ iure
§. si qs. ff. si qs. ff. de aqua quo. & esti ¶ Nono adducit. ext. l. l.
at vbi. ff. de pe. he. vbi vr̄ casus in simili q̄ restituere non tenen
tur cui bene ꝯcordat. l. itē veniūt. § non solū. e. ti. & l. bonetr. §.
qs seruū. ff. de edi. edic. ¶ Decimo p̄t allegari. l. loci corp⁹. §.
j. ff. si ser. ven. vbi appōne fructuū ēt alia cōmoda ꝯtinet ꝙ s; cū
maritus lucrat fructus ꝙ ēt alia ꝯmoda lucrabit. ¶ Undecio
nō pōt negari, qn iste sit dn̄s istius castri dotalis. l. in reb⁹ ne. C.
de iu. do. l. doce ancillā. C. de rei vēdi ꝙ iure dn̄ii faciet hōa sua
qr q̄le ius h̄z in p̄cipali habebit & in accessorio ar. in. l. inter lo-
cerū. §. cū inter. ff. de pac. dota. & in. l. solum. ff. ō rei ven. ¶ In
oppositū facit, q̄ imo h̄ bona sint restituēda mulieri so. ma. pri
mo sic h̄ bona publicata sunt irrecupabilia & talia nō vr̄ posse
esse in fructu cū fructus sit quicquid nascit in ipso fūdo facit. l.
ij. ff. ō vsufr. l. itē fundi l pn̄. e. ti. fac i ar. l. l pecudū. ff. ō vsūr. Se
cūdo ꝑ hac p̄te allegāt p̄sa iura q̄ volūt q̄ qcqd accedit rei do
tali ꝯtēplatiōe, & occasiōe ipsius rei dotalis sit restituēdū ip-

si mulieri.l.quotiens,&.l.non solum &.l.legato.ff.d in.do.sa.l. seruus dotalis.&.l.si vero.§.item quicquid.ff.so.ma.cum si. ¶ Tertio allegant plura iura que volunt q et ea que obuenisset rei dotali extra ipsam re nec occasione ipsius rei sunt restituenda ipsi mulieri, & p gns vero & nali dno ipsius rei, p allegat.l. iiij.ff.de in.do.que loqt in accessione & incremento alluuionis, que a fortuna venit adde bonu tex.in.c.j.§.si qs de ma.in vsi.si vero in ii.de cotro.inuesti.in vsi.feu.in iure feudi, & sic sit domini quo ad pprietate sed ille hz iura feudi &c.alle.in simili.l.item fundi.§.huic vicinus.ff.de vsufr.l.ite qcqd.ff.de pig.l.illud.§. actiones.C.de pe.he.&.l.si qs is q.§.q si seruus.ff.de acqr.re. do.cum si.& sic ex his duobus primis argumentis apparet q maritus nullo mo admittetur ad hec boa, nec ex ea pte, q sint ex re dotali, nec et ex ea q sint extra castru dotale. ¶ Quarto facit ratio, nam ista bonorum publicatio ipso iure puenit absq s'ta hominis dnomissione argu.in.l.vel comissa.ff.de pup.& i.l. j.§.in bona.ff.de iu.fi.& non enim in nullo affuerit nec necessaria fuit puisio, nec diligetia ipsius mariti non vr dere ipsa lucrari ar.in.d.l.iij.ff.ad.l.fal.a sensu 2rio, & in.d.l.vedito.ff.de here.vel.act.ve.iura.n.que allegani pro ipso marito.l.vsufr.legato §.j.cum si.vnr considerare diligentia & industriam persone, similiter videmus q si rector ecclesie aliqua acquirat intuitu, & contemplatione sue industrie sua sunt, als si occasione ecclesie ad ipsam ecclesia ptinent ex de test.c requisiti.& no.p Jnn.e.ti.c.si hrdes facit ad h de epi.& cle.anc.lnia3, & facit q rector ecclesie & vsufructuarius p ola eqparant, vt no.ex d pba.c.in sfis.&.ca. pnitet .de offi.or.li.vj.& pbat.in.l.j.ff.de pcu. ¶ Quinto confirmat si dato q maritus lucret fructus ista bono publicatio no est in fructu, na fructus est q nascit & renascit singulis annis d.§.sunt in fundo sz hmoi mulcte no renascunt &c.nec ob.qd renascunt eede in gne q no vr sufficere, na & alij fructus lz non renascant ide in numero renascunq3 tn ide in spe vt videmus, sed hmoi mulcte no renascunt eede neq3 numero neq3 spe, na alius 2denat in bonis imobilibus alius in qntitate, pterea ista expectare est triste, g no dz atedi ar.l.inter stipulante.§.sacra.d v. ob. ¶ Sexto psuadet tali roe, na fructus sunt q nascunt & renascunt sine detrimento ipsius rei ex qua qrunt.d.l.diuortij.§.si fundu.facit.l.maritus.§.j.ff.p so.l.fructus.ff.so.ma.sz hmoi mulcte non sunt sine detrimento ipsius castri dotalis, & sue iurisdictionis, nam interest dni alicuius municipij hre subditos suos locupletes.§.cogitatio in auc.vt ind.sine quoquo suffra.&.l.j.in fi. C.de ca.tol.ibi nrm esse ppriu subditoru3 &c. ¶ Septimo obligatus est maritus restituere integram dote ipsi vxori so.ma. l.j.&.ij.in prin.ff.so.ma.cu si.& p gns totu territoriu ipsi' castri dati in dote, sz si iste maritus retinere poterit bona sic publicata no restituet sibi integrum territoriu, imo diminutu, ergo lucrari non poterit & fuit motiuum loci. ¶ Octauo facit tex.in.c. felicis.§.si qua extra de pe.lib.vj.&.c.j.§.deniq3 que sit prima ca benefi.amit.vbi ferula, & bnficia pp delictum comissa comittunt ecclesie quo ad proprietate, & rectori ipsius eidem quo ad vsumfructu.g ita in pposito ista bona quo ad pprietatem erunt ipsius mulieris, mariti vero quo ad vsumfructus, cu h bona venerint iure dni castri, & p hac solo.facit solutio q dat ad ass.ll. 2rias vcz ad.l.iter colonu.§.ite qcqd &.l.si fundus in prin.ff.d pig.q ibi vide. ¶ Nono arguit sic thesaurus inuentus in fundo dotali non est pprius ipsius mariti, imo dz diuidi inter maritu & vxore.d.l.diuortio.§.si fundu.ff.so.ma.g et hec bona publicata cu ro q reddit in.d.§.si fundu 2cludat ad vnuquq3 casum. ¶ Decimo retorquet vnu ar.factu p aduersa pte 2 istos. nam vxor est dna castri dotalis.l.qnis in bonis vbi bon' text. ff.so.ma.& et pbat in.d.l.in rebus dn dat sibi rei vedi.&c.ergo hec bona debent restitui ipsi mulieri taq ex bonis suis prouenientis.l.solum.ff.de rei vend.&.l.verum cu seq.&.ff.de pe.here. ¶ Undecimo tale ius seruat in augmento rei quale seruat in prin.l.inter soceru.§.cum inter.ff.de pac.do.&.l.fi.C.de do ante nup.sz ista cesentur qda augmeta ipsius rei, q pp re euenitur ar.in.l.j.§.nunc videndum.ff.de 2in.cu em.lib.igit sicut principale est restitue du ita & accessorium. ¶ Duodecimo satisfactum est mari de fructibus, & redditibus & tributis ordinarijs, que ex ipso castro percipiunt ergo no lucrabit hec bona, sz cosequentia a cessante ca finali q est vt fructus sufficiat pro oneribus matrimonij.l.p oneribus.C.de iu.do.&.l.dotis fructus.ff. de iur.do. ¶ Decimotertio adducit talis ro que est not.nam hec bonorum publicatio puenit ex puisione, & facto ipsius mulieris, vel regis ipsius patris, ergo ipsi mulieri seu eius patri sunt restituenda, sz 2na per iura i simili p parte 2na allegata maxime in.l.iij.ff.ad.l.fal.cu3 si.assumptu pbat, q ipse rex fuit ille q municipio dedit pena publicationis bono vel alterius mulcte pp delicta inferende, qbus.ll tacite vel expresse 2sentiunt dicti municipes, & est qda quasi 2ctus inter ipsos municipes, & ipsu3 regem, cuius quasi 2ctus rone ista bona publicant.ergo cu interuenit factu ipsius regis q representat in psona filie cui dedit iura sua dote dando marito veniunt restitueda ipsi filie; facit ro diuersitatis q reddit inter 2ctus & legata, q magis 2ctus coditionalis trasmittat q legatu de qua in.l.si vxorem de 2di.inser.& in.§.ex 2donali insti.de v.ob.& in.l.si post morte3 qn di.le.ce.& facit q no.p gl.optime in.l.postulante in fi.i gl. que incipit de vsura &c.ff.ad treb.& q no.in.l.debitor in fi.e.ti. cu multis si.& p hac parte allegat q effectus puisionis debetur ei q primo lege posuit arg.in.l.diuus in prin.ff.de iure pa. &.l.sz si hac.§.pstituta.ff.de in ius vo.cu si. ¶ No ob.nunc argumeta p 2na pte facta, & primo non ob.l.si.ff.so.ma.vbi dicebat esse casus, q illa loquunt de fructibus ex peculio serui descedentibus q sunt hi q naliter nascunt, & sic sitr.§.si vir in fundo in.l.diuortio vbi bonus tex.nos aut loquimur de bonis his publigatis q no dnr fructus, nec ob.q renascant in gne sic alij fructus, vt dicebat q imo alij fructus nascunt naliter ide i spe, non tm in gne.hi aut no naliter neq3 2tinuatiue nascunt ide in spe, alius.n.punit in publica.bono, alius in modica pecunie quantitate, alius coercitoe corpali. Preterea 2siderare q alij possint sic puniri est 2siderare & attedere q alij delinquant q no vr attedu arg.in.l.inter stipulantem.§.sacra de v.ob. cu si.nec ob.c.j.q sint rega.q alleg.bar.p ea pte, q no dr q sunt fructus, sitr.l.mulcta h non dicit p h q no.ipsemet doct.in.l. diuortio.§.si vir in fundo.na dnt q si leget vsufructus mulieri bono ipsius testatoris non hebit vsufructu mebrana mariti testatoris si erat notarius, na instrm si semel exhibit amplius no extrahitur, qq3 & alia instra q sunt eade in gne sepissime extrahetur & ei possibile sit instrm ide met semel extractum amissu3 iterum extrahi.sz h non est atedu cu raro veniat ar.in.l.na ad ea.ff. de legi. ¶ No ob.tex.in.l.ite fundi.§.ii.&.§.aucupationis, q h pot rnderi, q non est bona eqparatio vsufructuarij p ola ad ipsum maritum cu maritus pcipiat fructus respectu onerum matrimonij.l.p oneribus.C.de in.do.vsufructuarius no respectu iuris q hr, hinc resultat dria iter eos de q hes in.d.l.diuortio.§. q in anno iicta.l.de fructibus.ff.de vsufru.& dic vt ibi & gl.sentit in.§.q in anno vel verius rndet q loqt de fructibus q nascuntur & renascunt salte ide in spe q hn ptinet ad ipm fructuariu & ita intelligi pot.§.aucupatione capient.n.aues, & pisces idem in & spe & quotidie fieri solet, & illa.l.ite fundi bn pbat q maritus heat vsumfructum bo bono no aut pprietate, nec ob.illa.verba qcqd inde, q pcipit, q iportant hoc.i.sine fructus nascuntur in fundo q sunt ipsius hrdis sine sibi det tm pesionis, singulos anno p ipso fundo, no aut loqt de alio, no enim dr q ea q extrinsecus obueniunt sint in fructibus fructuarij, & tex.latius se declarat in.§.hinc vicinus ite dictio inde significat cam primam sic vr dictio de leg.j.§.nunc videamus de 2in.cu ema.lib. ¶ No ob.l.vsufructu legato.§.j.q ille.tex.lz videat fortter obstare alio casu loqt.s.qn industria, & sollicitudine quis fm decretu ipetrauit.loqt.n.de domo capta vice dni, ex scdo decreto pter 2tumacia cauere nolentis de da.insec.ex quo psupponitur q ipse vsufructuarius interpellauerat iudice vt sibi cauere faceret ac demu3 2tumace illo fm decretu ipetrauit.l.iiij.§.hoc aut iudici.ff.de da.infe.cu3 si.sz in casu nro magis interuenit puisio.l.vel statuti bona ppter delictu publicantis, q industria aut sollicitudo ipsius mariti, vel posset dici q id vsufructuari' lucratur qn petit caueri de da.infe.facit h iure vsufructus non iure pprietatis imo al.qn agere pot aduersus dnm prietatis.l. inter fructuarium.ff.de da.infe.&.l.si proprietarius.e.ti.no sic est in casu nostro, q iurisdictione veit no rone vsufructus, sz rone directi dnij q reuera est vxoris, & no.hac ronem q est valde subtilis. ¶ Nec obst.si dixerit aliquis nulla lex subest in municipio que publicationem bonorum iubeat, & maritus ipse ex arbitrio suo ppter immanitate3 delicti publicauerit, q rndeo q adhuc non dr facere ex industria, & sollicitudine sua quantu ex ex ptate iurisdictionis in ipsum ab vxore translata, vnde non videtur adhuc lucrari debere. preterea si esset delictu3 ex quo de iure coi bona veniunt publicanda.publicarent ex puisione iuris cois non sua non tm est verisimile, q no sit lex in municipio qua vtat ipse ppls arg.in.l.oes ppl.ff.de inst.& iu. ¶ No ob.l.si fundus.ff.de pig.q dicit illa.l.q tractum ad obligationem accedit, non aut quantu ad proprietate, & ita limitat illa.l.

per

per. l. inter colonū. §. qcqd. eo. ti. faceret et in casu nr̄o q̄ marit⁹ durāte matrimonio hēret vsumfr̄ ictū isto. bonoꝝ, ⁊ sic sibi ꝓdesset augmētū, ⁊ p̄o hoc est tex. in. l. si legato. ff. de iur. do. vbi dr̄ q̄ hec incremēta nō sunt restituēda so. ma. ¶ Non obst. l. item apud labeonē. §. i. ⁊ ibi fi. q: r̄ndeo q̄ ibi loquit̄ qñ qnis rōne ꝓpter iniurie sibi directo ⁊ immediate, ⁊ principalr̄ illate agit ⁊ aliqd ꝯsequit̄, in casu at nr̄o solū fuit iniuria sibi illata ꝯ seq̄ntñ nō at p̄ncipalr̄. p̄terea nō ē sibi tm̄ illata q̄z ū vxori q̄ et ē dn̄a fundi dotalis. l. in rebus de iur. do. silr̄ r̄ndeo ad. l. ut vbi ff. de pe. here. q: loqu. r̄ qñ aliqs aliquid ꝯsequit̄ rōne ꝓprie iniurie vel sue ꝓmissionis vel sui interesse ⁊ ꝯmodi. ⁊ per hoc nō ob. l. is q. ff. loca. ⁊ l. fi. §. s3 cū in scda. C. de fur. ⁊ in. l. bonem. §. si qs seruis. ¶ Non ob. l. itē veniunt. §. nō solū. ff. de pe. here. q: loquit̄ in his q̄ penitus extrinseca sunt ab ipsa re ⁊ accidenter ꝑ ꝑsonā ipsius possessoris ⁊ ita se ꝯcordat tex. in fi. illius. §. ibi q: persone ⁊c. ⁊ ē gl. ita sentit. ¶ Nō ob. l. h iure. §. aqua. ff. de aqua quo. ⁊ extri. q: loquitur in eo q h3 iura ducēdi aquam principaliter ex persona sua ⁊ non ꝑ respectū ad aliū, in casu aūt nr̄o hic maritus h3 administratione respectu ipsius mulieris ⁊ ita no. doc. in. l. si a filio. §. fi. solu. mat. ⁊ silr̄ pt̄ r̄nderi ad. l. loci corpus. §. fi. ff. si ser. vend. vbi iurisconsultus se declarat. ¶ Non obst. ut, q̄ maritus sit dominus rei dotalis ⁊c. quia respondetur quod est dominus sed reuocabiliter so. ma. Itē non h3 plenū dn̄ium q̄ hn̄t alij dn̄i d quibus loquunt̄ iura allegata. itē nō ē solus dn̄s imo ⁊ vxor tex. in. d. l. in rebus ⁊ in. l. q̄uis. ff. de iur. do. ¶ S3 tenēdo ꝯriam sn̄iam quā t3 Petr. ⁊ Bart. r̄nde ad argumēta facta p secunda opi. ⁊ primo non obst. q̄ ista bona imobilia nō sunt in fructu ⁊c. q: r̄ndeo dupliciter primo mō q̄ in thēmate nr̄o nō magis ꝑsupponit̄ q̄ sint bona imobilia q̄z mobilia. dr̄ enim simplr̄ q̄z pluribus bonis ⁊ ēt res mobiles pn̄t appellari bona q̄ dn̄r a beo beas. l. bonoꝝ. ff. de ver. sign. vel aliter nō est in ꝯrium qd ēt bona immobilia censeantur esse in fructu capiendo fructus, prout capit Barto. pro fructu qui nascatur ⁊ renascat̄ idē in gn̄e vt in casu nr̄o nam sicut alie multe similes quotidie. nec ob. qd alij fructus renascunt̄ idē in spē q: non sp idem nascūt̄ in spē. pone enim vno anno esse satū miliuz alio anno satū frumētū nōne hi sunt diuersi fructus ⁊ numero ⁊ specie nō ē ergo in ꝯriū qd renascant̄ diuersi specie, non ob. l. i pecudū de vsuris. q: illa loquit̄ in ꝑsonis hominū quoꝝ gratia oia parant̄ a natura vt ibi dr̄, ⁊ id incōgruū est appellatione fructuū ꝑsonas ꝯtineri, ⁊ facit. l. i. §. itaq3 pres. C. de rei vxo. ac. ¶ Non ob. l. quotiēs ⁊. l. nō solū. ff. de iu. do. q̄ loquūt̄ qñ id qd occasiōe ipsius obuenit succedit loco rei ⁊ sic ibi duplū successerat loco dotis q̄ hn̄ est restituenda in casu aūt nr̄o nō iam successerat loco dotis vel aliter, r̄ndeo ad. d. l. ⁊ adalē. ll. q̄ dn̄t qd ea q̄ obueniunt siue ex re dotali siue occasione rei dotalis sint restituenda vēdicāt sibi locū in his q̄ nō sunt fructus dotis q: ea tūc lucrat̄ maritus p̄ealle. l. dicti fructus. ff. de iur. dot. ⁊ per ꝯn̄s nō obst. l. sig. eo. titu. que loquitur de incremēto alluuionis ⁊c. ⁊ p hoc ēt non obst. similis si contro. inuest. fu. §. si qs de māso. si vero, q: loquit̄ d incremēto alluuionis q̄ nō hr̄ in fructibus. ¶ Nō ob. q̄ dr̄ q̄ nulla interuenit ꝓuisio mariti s3 tantū ꝓuisio. l. q: h nō est necessario ꝯcedēdū pro ꝯo. ignorare. ti. legē municipij, an ipso iure an per sententiam diffinitiuam bona publicanda essent. p̄terea dato q̄ nulla interuenerit ꝓuisio non ob. tn̄ q̄ maritus lucrari debeat cū sint fructus dotales vt. s. p̄obatū est nec ēt ob. q̄ nō sint fructus cum non renascant̄ q: imo renascunt̄ vt ꝯdictū est nec ēt ob. qd h expectare sit triste, q: nō est cū quotidie de facto eueniat ar. in. l. legaui. de lib. leg. Preterea h nō eā est expectare q̄z super eo quod euenit indicare. ¶ Nec etiā ob. qd no. doc. de vsufructu mēbranaꝝ in. §. si vir in fundo q: cū reuerētia ꝑt r̄nderi, q̄ ipsi malle dn̄t, ⁊ hec. ꝑ rōnē quā ꝯ tetigi vr̄ sibi ꝯdicere. nā sibi sufficit ad h q̄ sint fructus q̄ nascāt̄ idē in gn̄e ⁊ si nō numero sed ꝑfecto ⁊ si vnum insitm semel extractuz ex cōter accidentibus non amplius extrahitur nōne alia instrumenta que sunt idem in genere extrahent̄ nisi ꝯpriz saluos quod postq̄z fuerint omnia extracta non amplius extrahent̄ ⁊ sic ꝓpter nō sunt fructus s3 h saluo posset cauillari. nā arbor postq̄z fuerit ex longa vetustate exsiccata nō poterit amplius fructificare ⁊ tn̄ dā facere fructus id posset h dici q̄ h iste tenebit̄ substituere arbores in locum demortuarum, ar. in. l. sed cum. ff. de vsufru. vnde pone in seruo sene cuius nulle sunt opere. l. arboribus. §. de illo. ff. de vsufru. ¶ Non obst. quod dā q̄ fructus sint sine detrimēto rei ⁊c. ⁊ mulier pateret̄ diminutionē cū sua interfit habere subditos locupletes quia r̄ndeo q̄ imo nullus patitur diminutionem ⁊ q̄ dr̄ interest principis habere subditos locupletes fateor secundario, non principaliter. ipsorū enim subditoꝝ principaliter interest sibi nō ob. q̄ maritus teneat̄ restituere integrū territoriū ⁊c. q: r̄ndeo q̄ est obligatus restituere integrā iurisdōnē castri dotalis, nō aūt territoriū, nā mulier nō intelligit̄ dedisse ipsum castrū in dotē quo ad proprietatem totius territorij q̄ ipsa nec rex pater eius habebat. vt no. in. l. hn̄ a zenone. C. de qua. p̄escrip. ⁊ ibi dr̄ de principe qui est dn̄s totius mundi in vniuerso ⁊ quo ad defensionem nō aūt quo ad ꝓprietatē singuloꝝ, modo h maritus vel eius hr̄des hn̄t sibi restitutū integrā iurisdōnem naz ⁊ si lucrati fuerunt h bona tāq̄z fructus tn̄ erūt subiecta iurisdōni castri dotalis ipsius mulieris ⁊ sic hēbit integrā iurisdōnē. ¶ Non ob. c. felicis. §. si qua de pe. q: id illa feuda ꝯmittunt̄ eccl̄ie nō rectori q: ꝓprietas erat ipsius ecclesie q̄ iā dederat in feudū in casu nr̄o ꝓprietas non iā erat mulieris, vel secundo maius ius h3 vir in rebus dotalibus quā ipse rector in rebus ecclesie, aliqñ. n. vir lucrat̄ dotē ꝑꝑ delictum mulieris sed rector nunq̄z rē ecclesie. Preterea ipse maritus ē dn̄s ꝓprietatis. rector aūt vsusfructus administrator. c. cum ab oi extra de vit. ⁊ hone. cle. ⁊ iuribus superius allegatis fateri tn̄ posset q̄ si talia bona ꝯmissa fuissent ab vxore data in feudum q̄ reuerterent̄ ad ipsaz vxorē ar. in. c. i. §. ideq3 que sit prin. ca. bene. ami. ¶ Non ob. q̄ thesaurus ⁊c. q: thesaurus nō ē i fructibus cū nō renascatur nec ob. rō posita ibi quasi in alieno inuenisti ⁊c. q: eadē rō h3 locū in alijs que non dant̄ marito in fructibus ⁊c. s3 si esset aurifodina vel argētifodina in castro mulieris tunc secus vt. d. §. sicut in fundo, ¶ Non ob. q̄ castrū dotale sit mulieris ⁊c. q: r̄ndeo q̄ imo viri est. l. doce ancillā. C. de rei vēd. nam l3. l. in rebus dicat mulierē eē dn̄am nālīter ꝯstāte tn̄ mr̄imo. ex subtilitate iuris ciuilis maritus h3 effectuale dn̄ium ⁊ sibi ꝯpetit rei vendicatio mulieri aūt hn̄ competit solu. ma. ⁊ l. in rebus solum hec ꝯria. ¶ Non ob. q̄ tale ius seruari dēat i augmēto q̄ le in principali ⁊c. q: r̄ndeo, veꝝ vbi eadē rō suadet equaliter s3 maritus fructus lucrat̄ dotē aūt restituit igitur ⁊c. ¶ Nō ob. qd satisfactū sit marito de his fructibus ⁊c. q: r̄ndeo q̄ nō reperitur. l. que taxet q̄titatē fructuū ꝓ onerib⁹ mr̄imonij s3 simpliciter loquuntur qd fructus dant̄ ꝓ oneribus ⁊c. habuit. n. lex ꝓuisum qd dos talis det̄ ex cuius fructibus sustineri possint onera mr̄imonij sm̄ qualitatē ⁊ dignitatem personarū arg. in. l. filie. ff. de leg. iij. ⁊ l. cū post. §. gener. ff. de iur. do. ⁊ verisimile est q̄ partes cogitauerint de h fructu iurisdictionis ⁊c. sicut quotidie videmus. ¶ Non obst. q̄ ista bona obuenerunt ex quodā quasi ꝯtractu inito per ipsos municipes ⁊ ipsuz regē vl̄ filiā ⁊c. q: ꝯcedūt i noie diu s3 postq̄z ipse noie filie sue tradit oppiduz in dotē ⁊ transtulit in eam omnia iura sua ⁊ sic dedit facultatē ⁊ cā in hunc gn̄o suo ꝑcipiēdi fructus ⁊ ꝑ ꝯn̄s suos faciēdi cū nō ꝑsumat̄ granare nāz ꝯtractus dotis vt fructus resideant apd marītū ꝓ oneribus mr̄imonij iuribus allegatis ⁊ sic nūc h marit⁹ eo iure ꝑcipit eos fructus quos ꝑcepisset ipse rex a quo cām h3 ar. §. l. ēptor. C. de euic. cū si. ⁊ sic nec ēt ob. l. diuus. de iure pat. ⁊ l. s3 si hac. §. ꝑsumus, q: ꝑcedunt nisi ille ad quē tale ius spectat in aliū iura sua trāstulerit vt dixi stati. Posset tn̄ ꝑ sol. hui⁹ dubij vnū notari attētari vez vt ꝯsideremus an ex h castro alia ꝑcipiant̄ pura datia pedagia vl̄ tributa vel aliud taleqd vt sunt cōiter castra italica ⁊ tūc bona confiscata non sunt in fructu neq3 de his vir̄ partes cogitasse, aut vero nihil ex his ꝑcipit̄ vt sunt cōiter castra pedemōtana ⁊ vltramōtana s3 solū ex iurisdōne, ⁊ tunc talia bona vir̄ esse in fructu ⁊ d his videnr̄ partes cogitasse ⁊ pro hac opi. facit fortiter tex. in. l. itē fundi. § aucupationē. ⁊ l. vsufructuarius venari. ff. de vsuf. iuncta. l. venationē. ff. de vsu. ⁊ facit l. loci corpus. §. j. ff. si serui. vē. ibi, s3 videamus que eē seruit⁹ fructus pōt ⁊ hec opi. satis equa ē ⁊ rōnabilis, cogitabis. Al. bu.

SVMMARIVM

1 Salarium debetur assessori pro toto tēpore officij sui, mortuo ꝑside ante finē oficij sui, si operas suas alteri nō locauit, secus si assessor fuerit sui culpa remotus, vel ꝑses propter culpā assessoris ante finem officij.

2 Salarium integrū debetur officialibus, si officium sit finitū morte p̄sidis, finito postea toto tempore officij.

3 Assessor mortuo p̄side ante finitum oficiū, nō tenetur pro reliquo tempore seruire si superior loco p̄sidis mortui substituit filium, & heredem p̄sidis,

4 Salarium debet solui officialibus in principio sui officij integraliter, & hoc ideo quia soluitur eis non solum pro suo labore, sed etiam pro onere & expen. totius familie, sed non sic debet

In ar. C Porro aduocato vid pleníssime ponit gui. pap. in q. cxc. ici. in bono rariis, et adde quod aduocato debetur salariû etiam si nihil quêtû est l. j. § i bonorarios, et ibi bart. ff. de va. et extra. cogni. et 13 bal. i. l. j. C. mã. idê videm' i notarijs et tabellio-nibus ratione labo ris quib' salarium debetur licz non sit promissum, vt bz i d. l. j. § indi. et p Bal. i. d. l. j. C. mã. et bz i c. statuti § notariû de rescrip. in vj. et i medico et in spê bz q pp labores, et operâ debet salariû a iudice cõtinuêdû lz de eo nihil sit cõuêtû, vt cõcludit Soci. in cõs. cxcvj. inci. circa pñtê consultat onê col. ij. v. ij. principaliter in. ij. vo lu. et de h. d. etc. casum in. l. j. et ibi bar. ff. de va. et extror. cogni. et 13 bal. i. d. l. j. C. mã. et vid p gui do. pap. i. q. 68 laci. do. pet. vbi dz quod si eêt vn' laborator, aut ali' q quidie in cranf eor die-tas, quod de iure dêrent eis solui salaria qualibz die vitra expê sas, alr offm esset dãnosum quod nõ ê dêm. et qd si salariû debet ex cõuentione i casib' i quib' dêret ex legis dispositiône, vt qñ mittit p docto ribus, et aduocatis, et de certo salario cõuenit, an idê iudicari debeat ac si dêret disp ône legali vide scti. i. l. si ades. § papinian'. ff. loca. Henri. ferre.

solui assessoribus.

5 Salarium officialium uel ambasciatorû an debeat solui ab initio, uel in fine.

6 Salariû qn debet ex dispône legis, uel statuti, dêt solui ab initio.

7 Salariû promissum aduocato, uel medico, debet solui ab initio.

8 Assessor non debet recipere salarium à duobus pro eodê tépore

9 Iudex remotus ab officio pręsumitur remotus culpa suorum officialium.

10 Assessores debent habere salarium etiam si cum alio se conducant, qñ pręses propter suam culpam est ab officio remotus.

11 Conductor qui conduxit fundû ad quinquénium, si nõ colit fundû tenet ad integrã mercedê, licet dñs alteri ęquè bñ locauerit

12 Lex fingit super impossibili in odium delinquentis.

13 Salarium integrum an debeatur heredi pręsidis decedentis ante finitum officium.

14 Militia non est dignitas.

15 Constitutio dr gñalis, licet ad certas personas directa, & scripta inueniatur nisi expręsè in L continęatur quòd non trahatur ad aliam personam.

16 Salarium pręstandum alicui omni mense, uel omni anno, si inte rim decedat, an debeat hre salarium pro illo mése tantum, uel pro illo anno, & an decedens transmittat ad heredes.

17 Salarium totum debet habere obligatus ppter unum factû, ad qd' quis conducitur, ut aduocatus cõitatis conductus p qua libet causa quæ occurrit illo anno.

18 Salarium promissum pro toto tempore debet, licet distributio solutionis fiat per menses, uel annos.

19 Salarium totû debetur pro operibus limitatis respectu certi facti limitati certo tpe, ut in doctore qui eligitur pro uno anno ad lecturam codicis, uel digestorum.

20 Salarium integrum an transmittat ad heredes assessor decedens ante finitum officium.

21 Salarium integrum an transmittat pręses ad suos heredes, si moritur ante finitum officium.

22 Salarium an debeat habere pñs qui se pręparauit ad ingressum officii, sed antequã potuerit ingredi decessit.

23 Salarium an debeat habere & iu uitates q facit per substitutû.

24 Salarium integrû an debeat hre pñs ciuitatis, uel alius hñs magnum officium & aduocatus si decedat antequã incipiat aliquid facere.

25 Electus ad aliquã dignitatem non acquirit ex electiõe aliquam dignitatê regulariter, pręterquã in illis supremis dignitatibus consulatus & patriciatus.

26 Salariû si non fuit pręstitû pñdi, an debeatur ipsius assessori,

27 Salarium an possit petere assessor ab heredibus pręsidis mortui añ finem officii si assessor potuit postea commodè operas suas locare cum alio.

28 Creditor non potest cogi mutare suum primum debitorem.

29 Assessor si locauit operas suas cum alio p minori tñ salario quã esset salarium sibi promissum, & debitû à pręside mortuo an poterit petere illud plus ab heredibus pręsidis.

30 Salariû integrum nõ tenetur dare pręses assessori qñ p' corps re mouet presidê ante têpus finiti officii, sed habeat à successore.

31 Salarium an perdat. officialis pro pręterito tempore, si remouet ab officio propter culpam suam.

32 Salario integro an debeat carere pñs discedens ab officio p mensem ante finem officii.

33 Salarium integrû debet hre doctor, uel stipendiarius q p aliqd tpis spacium cessauit ab officio, saltê pro tempore quo finitus si cessauit cum licentia.

34 Assessor mortuo pñde, nõdû finito offi. an statim poterit petere salarium integrû, an uerò debeat expectare finê tpis officii.

De off. assessorum. Rubri.

2 DEfuncto. † Mortuo preside ante fi. officij sui assessoris salariû pro toto tpe officij dêret si opas suas alteri non locauit, secus si assessor fuerit sui culpe remotus vel preses pp culpã assessoris añ fi. officij. h. d. h in varias lec. C In tex. ibi debet. s. ab hrêde pñdis. in tex. ibi eodê tpe fuerit etc. q: sicut non potuissent seruire eodez tpe duobus officijs, ita lex q h fingit istos comites seruisse post mortê pñdis nõ fingit in casu ipos. i. l. qõ fuerint in duobus eodê tpe. l. q ad certû. ff. loca. l. adoptio. ff. de adop. no. i. l. gali' §.

8 eius. ff. de lib. et postu. C † No. fm bal. in lec. anti. et etiam fm Ful.

h mortuo pñde añ depositã administrationê finiri officiû nedû suû, sz et officialiû suorû, et id ipsi officiales incontinenti mortuo pñde sunt liberati ab oi obligatione facta p officiales cû ipso pñde circa exercitiû officij, in ista lege dubitabat an itegrû salariû debeat officialibus et tñ sine dubio esset, quod si officiû finitû esset p mortê presidis integrû salariû deberet officialibus finito postea toto tpe officij, et sic videret lex scã de indubitabili ff. l. qõ labeo. de car. edic. C Itê pbat ex eo, quod tex. pmittit officialib'

3 quod pñt secû alijs locare. C † Ex hoc vr inferri, quod lz superior filiû et hrêdê presidis substitueret loco pñis, tñ officiales non tenerentur pro reliquo tpe eis inseruire, et cõstat talia officia morte extingui, ad hrêdê nõ trãsire. l. cuius. ff. de cu. et fu. l. antepe. cû gl.

4 ff. de tutel. c. vno delegatoz, de off. de le. C † Scdo no. ex tex. in ver. pñstitutû als prestitû accipiêdo pprie, vt in gl. in ver. prestitû, in fi. nõ aût p prestandû, si in tex. habeat legatis eadem de causa fine a, quod salariû solutû pñdi pro se et officialibus debetur in initio, nã h fuit solutû salariû pro toto tpe presidi pro se, et officialibus merito debet totû et officialibus qñuis decesserit preses anteqz soluerit officialibus, et ita intelligit Bal. h in lec. anti. et Pau. de ca. h ex quo infert Bal. et cû eo transit Pau. de ca. quod rectoribus terrarû dz solui totû salariû in prin. officij pro toto tpe, et hoc id, q: soluit eis nõ solû pro suo labore, sed et pro onere et expensis totius familie. ar. l. si vero nõ remunerandi. §. fi. j. man. et l. insulã. §. fi. ff. loca. nõ sic assessori cui soluitur solum p suo labore, vñ fm eos dz ei solui in fi. offi. argu. l. si a colono. ff. de fideius. et l. si seruus cõis meuij et castrensis peculij. §. fin. ff. de

5 stip. ser. C † Sed in cõtrariû facit, q: pecunia qñqz debet nullo mõ pro mercede laboris sed pro sumptibus, vt in prouincia q debetur legatis reip. pura missis ad principê, et ista soluêda est ab initio, vt pz in. l. legatus anteqz, in. d. § si quis in mune. ff. de lega. et l. ij. C. de leg. lib. x. qñqz debet pecunia p mercede, et tunc dz attêdi qd verisile sit, vt si esset talis q nõ posset operas promissas exhibere nisi pecunia primo sibi solueret et tunc actû vr, quod pecunia in initio sibi soluat vel in menses singulos, fm qualitatê exigentie. l. semp in stipulationibus. ff. de reg. iur. et qõ ibi no. Et si ista verisimilitudo nõ apparet dz solui in fine, vt ibi. et l. semp i obscuris. e. tit. no. in. l. e. dê C. loc. sic ita expresse no. Bar. i. l. §. diuus. in antepe. col. ff. de var. et extraor. cog. et et Cy. Bart. et alij in. l. ij. C. loc. post gl. ibi, et no. Bar. in. l. q insulã. § q edend. ff. loc. et Pet. de anc. et Jo. de imo. in. c. pp sterilitatê, de loca. vñ in proposito nro cû pecunia isto casu soluatur, non in totum pro expensis, sed et pro opera presidis et officialiû suoz, vr dicendû. quod rata operarum soluta debeatur in fi. nisi vt. ã dixi. Et ad istû tex. posset tñ. quod nõ probat, q: non dicit, quod sit soluendû in initio, sed quod ita solutû fuit, vel si in litera habetur a legatis etc. nihil facit. Et ñ Bal. in. l. diuos. in prin. in. iiij. col. ff. so. ma. vr tenere, quod debeat solui in initio, puta ipse tenuit h nam ibi dicit, quod qñ pecunia debet pro impensa et opera dz pecunia solui ab initio, et recipiens dz cauere de implêdo et operãdo alle. d. l. si ve-

6 ro nõ remunerandi. §. fi. et. d. l. insulã. C † Confirmo, q: qñ debet salariû ex dispône legis vel statuti dz absolui ab initio, vt. d. l. j. § diuus, et ibi no. Bar. in v. vlterius quo pro quo tpe etc. et ita rz gl. in. l. j. C. de suffra. et idê est in solutio. pmissa presidi seu pñdi p conuentionê, q: tale salariû pmissum per conuentionê ê surrogatû loco salarij debiti ex dispositiône legis, id sapere dz eius naturam. l. fori. cum gl. C. de aduo. diuer. iud. et no. Bart. in. d. §. diuus circa. vij. col. in versic. iiij. quo qñ vnus etc. et Salyce. in. l. sed addes §. fi. ff. loc. et expresse quo ad terminos nros firmat Pet. de anch. et Jo. de imo. in. d. c. pp sterilitatê, et ita teneo, quod dictuz salarium debeat solui in initio. † Et lz nõnulli tenuerint, quod salarium qõ debet ex dispositione legis puta aduo-

8 cato non debeat solui in initio sed in fine, vt tz Inn. Jo. andr. et Ant. de bu. in. d. c. pp sterilitatem et Cy. et Saly. in. l. vnica. C. de suffra. p illû tex. ibi. dû dicit, que operauerit et cõtra rñdent ad d. § diuus. pñt ego. ã dixi posse ad istã. l. rñderi, vñ verior vr opi. quod salarium debeat solui aduocato in initio, et probat et tn d. l. vnica. de suffra. q non pôt intelligi quod per illa verba velit debere expectari finê, et sic quod conducens aduocatû cõsecutus fuerit opratum, quo etiã tali intellectu sequeret, quod victus nõ teneretur ad salariû, q: non cõsequitur optatû, quod non dõm tûc ergo clientulus itelligit cõsequi optatû, qñ aduocatus pmittit patrocinium. et ita inducebat istû tex. Rofr. vt refert Jo. an. in addi. spec. in titu. de salarijs. § sequit. sup ver. sed qñ soluet salarium, et ibi de hoc plene p Spe. C Ex pdictis habetis, quod iste tex. in v. pñstitû pt accipi duobus modis, vno modo. i. solutû, alio mõ i. soluendû, vt in glo. tertio modo potest exponi fm Fulgo. i.

determinatum

determinatū sicut q̄ncq̧ dicimus p̄stituto die ꝛ l3 nō sit alle. pt al
legari tex. in. l. j. C. de bo. pos. 3tab. ꝛ. l. cū h statuo. §. si inter. ff. d
do. inter vir. ꝛ vxo. l. j. ff. de pen. leg. ꝛ. l. j. ff. de iur. delib. ꝛ. l. j. in
prin. ff. de suc. edi. S3 certe ista expositio nō vr̄ bn̄ 3uenire huic
l'e ēt si in tex. hēatur a legatis, q2 nō spectabat ad legatos deter
minare tale salariū, s3 ad vtrancq̧ partē in 3ctū deducere, ꝛ mul
tominus 3uenit l'e si in text. hēat a legatis sine a, qꝫ nō patiatur
talē expōnē innuit tex. similis, insti. in. l. imperatores alias icipit
8 diē functo. ff. loc. alias est lex sed adde. §. fi. ¶ † Tertio not. qꝫ
assessor non d3 recipere salariū de duobus pro eodē tempore.
9 ¶ † Quarto no. ex fi. fm̄ vnū intellectū positū in gl. fi. i fi. qꝫ si
preses est remotus ab offi. p̄sumit in dubio remotus culpa offi
cialiū, ꝛ id fm̄ Pau. de ca. h debēt esse cauti assessores seu offi
ciales qn̄ ptor aliqd iniustū facit vt prestent, qꝫ non 3sentiunt, ꝛ
resistant. alle. l. phibitū. C. de in. fi. lib. x. ꝛ melius probat in. l.
qm̄ iudices. C. de appel. ꝛ in. l. oēs. la. j. C. de decu. lib. x. ꝛ decla
rat Bar. in tract. represaliarū in. ij. q vi. q. prin. ꝛ Bal. in auc.
ꝛ oino. in. vj. col. C. ne vxor pro ma. ꝛ an iste intellectus sit ver9
l. qꝫ p̄sumat ptor remotus pp culpā assessoris dicam in. l. ij. ff. qd
20 q3q iur. ¶ † Quinto no. ex eodē fine fm̄ vnū intellectū gl. qꝫ si
preses pp suā ppriam culpā est remotus dn̄t assessores indi.
hr̄e salariū ēt si se cū alio 3ducant, qꝫ est diligenter notandum
qꝫ sic 3trur sa ariū a duobus, ꝛ hoc expresse t3 Bar. h in prin.
21 ¶ † Ex quo infert * Pau. de ca. h qꝫ si locaui tibi fundum ad
a 3nq̄nniū, postea q2 nō colis aufero fundū teneris mihi ad inte
grā mercedē l3 ipsum alteri eqne bn̄ locauerī3 vt. ff. loca. in. l. si l
lege. §. si domus, q text. fm̄ eum vl' sic dēre intelligi, facit fm̄
eū. l. stipulatio es opus. ff. de fideius. ꝛ hāc ēt t3 Pau. de ca i. d.
§. si domus, ꝛ in. d. l. sed addes. §. fi. eo. ti. ¶ Non vr̄, qꝫ text.
in. d. §. si domus, hoc pbet q2 ibi non dr̄, qꝫ dn̄s alicui scdo cō
ductori locauerit. Vn̄ Bar. in. d. §. si domus, cū quo ibi trāsit
Ful. t3 3riū, p. d. l. sed addes. §. fi. q̄ tn̄ nō vr̄ pbare, q2 ibi lo
quit, qn̄ interuenit casus fortuitus nō sine culpa, vt in. q nr̄a, ꝛ l3
Ful. in. d. §. si domus, p opi. bar. ibi alle. l. vt pura. eo. ti. tn̄ etiā
ibi non vr̄ h pbari. Ipsemet Fulgo. hic in fin. ēt videtur tenere
illud, qd̄ in effectu t3 Barto. in. d. §. si domus, licet de eo fecit
mentionem, nam ipse impugnat vltimum intellectum positum
hic in gl. fi. Quia l3 pp morā debitoris verū sit, qꝫ creditor con
seruari dēat ne dānū sentiat, tn̄ nō d3 p h sentire lucrū alle. l. ij. §.
fi. ff. de eo qd̄ cer. loc. Vn̄ nō dēmus dicere qꝫ pp culpā p̄sidis,
pp quā ipse remotus est durante officio debeat assessor habere
totū salariū ab eo, ꝛ sic sentire lucrū, s3 vr̄ qꝫ. d. l. ij. §. fi. nō faciat
pro opi. Ful. sed potius in 3riū, q2 pp morā debitoris creditor
pōt aduersus debitorē 3seq lucrū, si erat p̄sona solita negociari
vt no. in. d. l. ij. §. fi. ꝛ plene p bar. in. l. vna. C. de sen. que p eo, qd̄
inter. p'se. in ver. venio ad vltimā partē, ꝛ iste assessor, vt̄ hmōi,
q salēt cū illo p̄side remoto ab officio, ꝛ ēt cū alio opas suas loca
uit. ¶ Difficultas ergo consistere vr̄ in considerando an lectu.
vltima posita in gl. fi. ad istū tex. in fi. pcedat quia si procedit se
qui vr̄ qd̄ Bar. in. d. §. si domus, male dixerit, sed melius dixe
rit Bar. hic approbando dictā vlti. lec. per quā pbatur opin.
Pau. de ca. ꝛ putat verius esse illud qꝫ no. Bar. in. d. §. si do
mus, ꝛ non esse verā lec. vlti. hic positam in gl. moueor p id qd̄
hr̄ hic in tex. in ver. modo, si non postea ꝛc. nam ratio huius di
cti est fm̄ Bar. ꝛ alios hic, q2 si assessor locat opas suas alteri
non possumus dicere, qꝫ fingatur seruire presidi defuncto, vel ex
cluso, q2 lex non fingit sup impossibili, vt dixi. ī. in princip. Sed
ista rō militat etiā isto casu qn̄ preses remotus est ab officio cul
22 pa sua. ¶ † Et si diceret, qꝫ in odium delinquentis collatur qꝫ
lex fingit sup impossibili, vt inquit Ang. in. l. eadē. ff. de duob.
re. allegādo. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. potes rn̄dere qꝫ vt di
xit Jo. de imo. in. d. l. eandē, illud non vr̄ pbari in. d. l. ita vulne
ratus, qꝫ ibi non dr̄ quod fingatur quis bis mori, sed bene fingi
tur plures simul vnum occidisse, quod non est impossibile facit
l. item mela. §. sed ꝛ si plures. eo. ti. Ad predictorum 3firma
mationem facit id quod no. Bar. i. l. in ambiguo. ff. de reb. du.
vbi per illum tex. dixit, qꝫ qn̄ vna lex h3 plures intellectus non
possumus sumere fundamentū ex illa lege, nisi quaeremus alia rō
ne, vel lege probet, ergo cū lex ista in fi. hēat plures intellectus,
non possumus sumere fundamentū ex hac. l. ad probandum di
ctā vlti. lec. nisi alia rōne probetur. ¶ In gl. in ver. legatis fm̄
oēs opi. traditas in gl. op3 ad dictionē legatis, subaudire quon
dam, vt ēt fit in. l. diuortio, in gl. ij. ff. de neg. gest. in. l. eius q i p
uincia. in versi. defuncti. ff. si cer. peta. ꝛ in. l. si qs reū. §. itē, iulia
nus, e l. j. ff. de lib. leg. ꝛ in. l. viro, cum glo. ff. so. matri. in. c. cum 3
de pig. Itē op3 fm̄ Ful. exponere verbū est pro erat, ꝛ pp hoc
ipse accipit verbum prestitū h, pro statutum seu determinatū3
quā expositionem approbaui. ī. in. ij. no. Vr de a gl. non disce
do. Nec ob. qꝫ tex. hic vtat' verbo est, q2 verbū ē pt referri etiā
ad preteritū3. l. verbum erit. ff. de verb. sig. Ac ēt vr̄ qꝫ nō sit ne
cesse subaudire dictionē quondā, q2 dū tex. hic dicit a legatis p̄
stitutu3 est ꝛc. nō loquit' de preside defuncto sed in genere de le
gatis seu presidibus p3, q2 loquit' in plurali. In princip. autem,
qn̄ locutus est. I. C. de preside mortuo in officio locutus fuit i
singulari ꝛ id vr̄, qꝫ bona sit expositio p̄stitum. i. p̄stādum a lega
tis, ꝛ sic intentio l'e sit, qꝫ mortuo p̄side seu legato durante offō
salariu3, qꝫ regīr a legatis, seu presidibus p̄stādum ē assessori
bus debeat' comitibus seu assessoribus dicti legati defuncti p
toto tpe. ꝛ aduerte, q2 dr̄ bar. circa istā. l. ptē huius. l. circa quā
posita est gl. h. Quod hec prima pars pt itelligi tribus modis.
Prio qn̄ salariū erat p̄standū, soli assessori. Scdo qn̄ erat pre
standū vtricq̧. Tertio pōt intelligi in salario p̄stito p̄sidi, qꝫ per
heredē presidis prestandū erat assessori. S3 mihi vr̄, qꝫ iste ter
tius intellectus sit idem cū primo. ¶ In gl. in vbi. p̄stitū. circa
princ. Cōclusio gl. vr̄ esse qꝫ p istā. l. ꝛ p. l. post duos alle. in gl.
salariū p̄sidis defuncti nō 3pleto offō dēatur p integro tpe to
tius officij hr̄dibus suis, q2 alias eēt iniquū, q hr̄des p̄sidis te
nerent' integre soluere assessoribus vt hic dr̄ in tex. ipsis aūt he
23 redibus nō solueret' integre. † Et fm̄ istū intellectū, vr̄ hic esse
tex. qꝫ si ptās alicuius ciuitatis dcedit nōdū finito offō, qꝫ dēa
tur ei siue, hr̄di suo itegrū salariū. S3 bar. dr̄ qꝫ iste tex. nō facit
q2 tex. loquit'. qn̄ decedit ille q d3. in. q. p̄dicta decessit ille cui d
bet. Fatet' tn̄ decisionē esse veram p. d. §. diuus, cu3 ibi no. ꝛ fir
mat gl. in. l. si vno. §. itē cu3 qdā. ff. loca. ꝛ ēt pōt dici istud text.
pbare inducēdo. vt proxime dixi post gl. ꝛ ita Guid. de suza. ꝛ
Guil. de cu. Bar. Ang. ꝛ Bar. ꝛ Saly. ꝛ Lud. ro. hic refert
tn̄ Bar. hic, qꝫ quidā Beltrandus de monte fanērino tenebat
3rium per aliqua, q̄ hic refert bar. vt hic potestis videre p eu3
Et opi. illius Beltrandi sequit' ēt hic Ja. bu. Rich. ꝛ Saly. ꝛ
Fulg. h q ēt refert ita tenuisse Pet. ꝛ Cy. vt ēt refert bal. in. c.
j. quis dicat' dux. in vsi. feu. vbi ēt sequi vr̄ Bal. mouentur p̄n
cipaliter, q2 cū non stet p ciuitatē, sed p eu3 q locauit opas suas
i. p ptātē, q̄uis pcedit a casu nō tenet' ciuitas, vt in. §. itē cū qui
dam. ꝛ. l. itē illa, i pn. ff. de 3stl. pe. Nec ob. illud qꝫ dr̄ h de asses
soribus seu comitibus, q2 nō stat p eos ꝛ ipsi sunt in actu parati
id debet' eis salarium q̄uis p casum prestare non possint opas
vt. ff. loca. l. qui opas, ꝛ. l. si qs domini, in. §. impator alias ē sub
l. si quis fundu3, fm̄ vnu3 intellectum, ꝛ. l. sed addes. §. cu3 qdā
Sed in. q. nr̄a ptās non est paratus p̄stare opas, ergo ei defun
cto vel hr̄di suo nō deberet' salariu3. d. §. itē cu3 qdā qrimo fm̄
Ful. ista. l. potius facit 3 opi. gl. ꝛ sequa. q2 si verum est, qꝫ hic
hr̄dibus presidis esset soluendum totu3 salarium tunc dubium
p̄ncipale huius. l. cessaret ꝛ tunc clarum fuisset, qꝫ hr̄des dērēt
soluere comitibus. Rn̄dent ēt ad. d. l. post duos, qꝫ illa. l. facit
potius pro ista opi. q2 ibi est spāle in p̄sonis, ꝛ aduocatis fisci,
ꝛ p illā. l. corrigitur tex. in. l. petitionē. eo. ti. Rn̄dēt ēt ad. d. §.
diuus, qꝫ loquit' i repetēte solutu3, ꝛ facilius denegat' repetitio
repetēti solutu3, q̄3 3cedat' actio vt soluat' illud qꝫ nunq̄3 fuit so
lutu3, p'io casu tractatur de absolutoria. scdo de 3dēnatoria, id
maior fauor p̄stat' p'io casu liberationis, ar. l. arrianus. ff. de ac. ꝛ
ob. ¶ Nō obst. ēt si dicat', qꝫ resultaret iniquitas si p̄side de
functo in officio, nō dēat' hr̄dibus integrum salariu3 attēto, qꝫ
hr̄des teneant' p toto tpe soluere salariu3 comitibus ꝛ assessori
bus vt hic. Q2 rn̄det Ful. qꝫ nō tenebunt' hr̄des p̄sidis, sed res
pu. q̄ hmōi stipendia regīr soluere d3, vt innuit text. in. l. fi. ff. e.
Velēt pōt rn̄. fm̄ eu3, qꝫ hr̄des teneri non est incōueniens, q2
sicut sperabant lucru3 si vixisset p̄ses toto tpe officij, ita sentiāt
h casu dānum. arg. l. si pr̄ puelle. C. de inoff. test. Et subdit Ful.
se putare hanc partē esse de iure verā, tn̄ in practica pp auctos
ritatē gl. ꝛ cōem opi. fm̄ eum esse tenenda gl. vbi cōsuetudo nō
repugnaret pūt repugnare dicit. ¶ Posset ēt vltra predicta
3 opi. gl. adduci tex. in. l. his scholaribus, ꝛ in. l. pen. in fin. C. d
erro. mili. anno. lib. xij. vbi si milites decedant solum pro rata
tpis, quo seruierunt transmittit' ad heredes suos stipendium.
¶ Tn̄ puto verā esse opi. gl. ꝛ sequa. q̄ vltra superius allegata
cōpbat' p. l. matriculā. C. de agen. in rebus. ꝛ. l. si qs in sacris.
C. de pri. sacri. scri. ꝛ. l. j. C. de primopilo. lib. xij. p que Bart.
satis late istā partē t3 in suo 3si. ici. quidā capitaneus de castel
lo, ꝛ Bar. ꝛ Ang. in. l. fi. C. de domesti. ꝛ protec. lib. xij. ꝛ bar.
in. d. §. diuus, ꝛ Saly. in. d. l. s3 addes. §. fi. ff. loc. alias est. l. q̄ in
cip. papi. ꝛ rn̄det ad. d. l. his scholaribus, ꝛ ad. d. l. pe. quia ibi
loquit' in stipendio, qꝫ principaliter respiciebat laborē non di

a ¶ Ex quo in fert pau. d ca. h addō tu q̄ 3 ria opi. ē verior q̄3 teneo, ꝛ ita 3sulēdo ꝛ iud. seq̄rer barto. ꝛ ful. in. d. §. si domus q2 quo tiēscūq̧ ille q locauit nō ē in dāno nō pt ali qd 3sequi a cō ductore, p hoc q2 actio d locato 3petit ad iter esse. l. ex 3du cto. i prin. ff. lo. ꝛ ita pbat tex. i. d. §. si dom9 ibi agēr h 3 cō ductorē ex lo cato si ergo al teri locauit ea dem mercede cente cessat oē iteresse. ꝛ ob. ar. pau. de ca. qꝫ sit loc9 pe ne q2 text. non aperit nec dr̄, qꝫ illa merces debeat' integra noīe pene ꝛ ita tenēdū, ē vt ēt t3 alexan. hic Fran. cur.

24 gnitatē. † nam ibi loquitur in eo, ꝙ debeṫ pro militia, q̄ nō ē di
gnitas, vt no. in. l. i. C. de eqstri digni. lib. xij. ⁊ ꝓbatur in. l. fi.
C. de iuris. om. iu. vbi ponunṫ militia, ⁊ dignitas tanquam spe-
cies differentes, probaṫ ēt in. l. operis. ff. de ope. lib. iuncta. l. i.
C. ad. l. uiscel. ⁊ l. fi. C. qui mil. nō pos. lib. ij. ⁊ probaṫ etiaꝫ in. l.
maior. C. de digni. ⁊ no. bar. in. l. j. in. xij. col. e. tit. ⁊ in. l. eo. ff. de
test. ⁊ mili. ⁊ in. d. consi. ⁊ eodē modo r̄nde ad. §. itē cū quidam,
⁊ ad. d. §. imperatores, ſm vnū intellectū ad que iura vltimo al-
legata ēt. j. ꝓxi. aliā r̄nsionē dabo. Secus i eo salario qd̄ respi
cit nedū laborē sed dignitatē, vel ēt probitatē sciētie, vel intelle
ctus, vt in. d. l. matriculā. ⁊ l. si quis in sacris cū alijs proxi. all.
⁊ l. legatus. la. ij. §. i. j. de leg. ⁊ plenius per Bar. ⁊ alios in loc.
25 Zalle. ¶ † Nec ob. si diceret, ꝙ dicta iura loquanṫ in casibus
spālibus, qꝛ dic ꝙ imo obtinēt vim ꝯstitutionis generalis, licet
ad certas personas directe ⁊ scripte inueniant nisi expsse i. l. cō
tineatur, ꝙ non trahaṫ ad aliam personam, vt habetur in. j. con
sti. codi. §. pe. ⁊ ibi gl. in ver. ꝓscripte. l. neqꝫ dorotheū. C. de ti-
cur. lib. x. ⁊ no. Bar. in preall. ꝯsi. facit. l. relegatorū. §. interdi
cere, ⁊ qd̄ ibi no. Bar. in ver. ij. no. ⁊c. j. de inter. ⁊ rele. ⁊ per hoc
apparet, ꝙ Fulg. non bene r̄ndet ad. d. l. post duos. Ad argu-
menta vero, q̄ adducebantur per dictū Beltrandū r̄ndet bart.
hic ꝙ ideo aliud est in. q. nra q̄ ſm eum decidiṫ per casū hui⁹.
l. quia hic debebaṫ salariū presidi intuitu sue persone, ⁊ alioꝝ. s.
officialiū in quoꝝ persona non superuenit ipedimentū. Sꝫ ista
r̄nsio q̄uis videaṫ vrgere ad tenendū, ꝙ salariū pro rata debita
officialibus transmittaṫ ad heredes, tn̄ nō vrget ꝓ alia rata cō
cernente preside, vn̄ melior ē r̄nsio quā dedi. s. ad. l. his schola-
ribus, cū ſi. Nec ēt bona vr̄ r̄nsio. s. data per Ful. ad. d. §. diu⁹
qꝛ illud qd̄ ipse dicit ꝓcedit, qn̄ solū erat aliquo iure debitū lꝫ
non oi iure, nam verū est, ꝙ facilius denegaṫ repetitio, q̄ ꝯce-
datur actio ad id ꝙ nunq̄ fuit solutum exēplum in eo, qd̄ erat
tantū nāliter debitū. l. cū qs, ⁊ ibi plene no. C. de iur. ⁊ fac. ign.
l. j. cuꝫ ibi no. j. de condi. inde. sed nō procedit in eo quod eēt oi
iure indebitū, qꝛ illud dꝫ posse repeti, vt per totū tit. j. de ꝯdi. in
de. Ergo si salariū ꝓ toto tpe nō debeṫ mortuo eo cui salarium
designatū erat dēret posse repeti, pro data tpis decurrēdi post
mortē cuius ꝯtrium dr̄ in. d. §. diuus. Spālius ēt r̄nderi ꝑt ad
d. §. itē cū quidā, ⁊ ad. d. §. imperatores ſm vnū intellectū. put
r̄ndet Bar. in. d. §. diuus, ⁊ in. d. ꝯsi. s. ꝙ ibi loquiṫ. qn̄ merces
debeṫ ex ꝯctu bonefidei non surrogato in locū alterius dispō-
nis legalis, sed nos loquimur qn̄ salariū debeṫ ex dispōne legis
vel statuti, seu ex ꝯctu surrogato in locū dispōnis legaliu, q̄ ca-
su iudicatur ac si debeṫ ex dispōne legis vt dixi. s. in. ij. no. ⁊ ita
26 loquunṫ iura allegata pro ista parte. † Limitat tn̄, ⁊ declarat ꝑ-
dicta singlr̄ Ja. bu. ⁊ Saly. in. d. l. si vna. §. itē cū qdā. ⁊ Salyc.
in. d. l. sed addes §. fi. procedere, qn̄ vnatm̄ ꝑstatio erat faciēda
pro toto officio seu pro toto tpe secus si plures, vt quia per sin-
gulos menses erat statuta ꝑstatio, qꝛ tunc transmittit decedens
ad heredes solum prestationē illius mensis in quo decedit, ⁊ si-
militer idem si per singulos annos statuta erat prestatio, alleg.
d. l. post duos. C. de aduo. diuer. iudic. ⁊ ita dicunt debere intel-
ligi illud qd̄ hr̄ hic, ⁊ ita ēt no. Saly. in. d. l. post duos, ⁊ refert
ēt hanc limitationem Bal. in. c. j. ad fi. in tit. quis dicatur dux
comes ⁊c. lꝫ de Ja. bu. mentionem non faciat, ⁊ alle. in argu. l. q
concubinā. §. vxori, in ver. q̄uolibet. j. de leg. iij. qd̄ est diligētis-
sime notandum pro vtili limitatione totius presentis materie si ē
verū. Tn̄ Bal. ⁊ Saly. non dicant nihilominus Bar. in ꝓpo
sito lꝫ ꝯtriū in. d. §. diuus, circa. iiij. col. cū seq. in versi. tertio ca-
su. qn̄ ex dispositione legis ⁊c. ⁊ ēt in pe. ⁊ vlti. col. in versi. que
ro aliquis est ⁊c. ⁊ per. d. l. si quis in sacris, ⁊. d. §. diuus qd̄ intel
lige vt ibi per eū, in pe. col. distinguentē ex cuius distinctiōe ap
parebit aliquo casu posse seruari limitationē datā per Ja. bu.
lꝫ Bar. de eo mentionē non faciat ad ꝙ ēt vide que. j. proxime
dicā, ⁊ qꝛ Bar. in. d. §. diuus, in pe. col. magis cōiter reperitur
corruptus ⁊ defectiuus adeo, ꝙ non pōt percipi sensus, id̄ refe
ro verba eius prout necessario, ⁊ ſm veras lec. hr̄i dēnt. Nā di-
cit quero aliqs est ꝯductus ad legendū, vel ad aliquod officiuꝫ
sub certa mercede prestanda oi mense, vel oi anno vtrum si inte
rim decedit dēat hr̄e pro illo mēse tantū seu pro illo anno tantū
vt. s. dixi. ¶ Ad huius euidentiā debes scire, ꝙ ope q̄nqꝫ non
limitanṫ tpe, sed conducunṫ respectu alicuius certi facti exem-
plū in aduocato, q conducitur ad vnam cām ⁊ in legatu q mitti
tur pro vna cā tantū. Quinqꝫ officium siue ope alicuius limitan-
tur tpe tn̄ nō respectu alicuius certi facti exemplū in aduoca-
to fisci, ⁊ in aduocatis monasterioꝝ qui recipiūt certā mercedē
vel q̄titatē pro qualibet cā, q̄ occurrit illo anno, q̄dā sunt ope-

re, q̄ limitanṫ respectu certi facti limitati certo tpe, exēplū i do
ctore, q eligitur pro vno anno ad lec. codicis vel ffoꝝ. nam con
ducitur respectu illius lec. tn̄ illa lec. est limitata vt fiat. j. illū an-
17 nū. ¶ † Primo casu nō est dubiū, ꝙ vna est obligatio ꝑꝑ vnū
factū ad qd̄ ꝯducit, ⁊ idō lꝫ prestationes sint faciende diuersis tē
18 poribus in totū salariū dꝫ hr̄e, vt in hoc. §. diuus. ¶ Scd̄o casu
debes aduertere ad verba ꝓmissionis. Aut. n. ꝓmittit vnuꝫ sa
larium pro toto tpe, ⁊ postea fit distributio solōnis ꝑ menses,
vel annos, ⁊ tunc dr̄ vna obligatio, ⁊ similiter deberet pro toto
tpe l. lecta. j. si cer. pet. Si vero ꝓmissio fit annua, vel menstrua
tunc vr̄ esse tot oblōnes, quot sunt anni vel menses, ⁊ loquor ī
obligatiōe legali, vel q̄ succedit i locū legalis, vt. d. l. post duos
19 ¶ Tertio casu. s. in doctore, dico idē ꝙ respectu cuiuslibet fa-
cti non attento tpe dicaṫ vna ꝯductio. Item non attenta solōne
vn̄ licet dēat fieri vna solō qbuslibet sex mensibus tn̄, qꝛ hoc to-
tū fit ꝓ lec. vnius libri vna est oblō ⁊ totū salariū dꝫ habere pro
lec. illius libri puta codicis, sed ꝓ alia seq. lectu. s. ffoꝝ erit alia
oblō. arg. huius. §. diuus, ⁊ facit. ff. loc. l. ea lege. §. locaui, ita re
fidet Bar. in. d. §. diuus, in pe. col. lꝫ ipsemet in eo. §. in ver. su
perius alle. incl. tertio casu, qn̄ ex dispōne ⁊c. in fi. distinctionis
ibi posite dixerit simpliciter ꝙ prāte mortuo salarium totū to-
tius anni debeṫ non attento an electio, vel solutio esset annua vl̄
menstrua. Sꝫ tn̄ in pe. col. distinguit attendēda esse verba ꝓ-
20 missionū, vt. s. relatū est, ⁊ illud magis plꝫ. ¶ † Iuxta ꝑdicta q̄
rit pau. de cast. h q d in assessore q moriṫ officio nondum finito
an transmittat salariū integrū ad hr̄des, ⁊ r̄ndet ꝙ non qꝛ alia ē
rō in preside, q̄ꝫ in assessore, qꝛ hr̄des assessoris non teneṫ alijs
sed heredes presidis sic. Scd̄o qꝛ salariū debetur assessori so-
lū ꝑꝑ laborē, sed rectori seu presidi debeṫ ꝑꝑ dignitatē ⁊ hono
rem vn̄ primuꝫ dr̄ merces, ſm dr̄ premiū, ⁊ sic largius dꝫ inter
pretari, ⁊ ita dicit sentire Bar. in. d. §. diuus, sed caue qꝛ bart.
expresse in. d. §. diuus, in. d. versiculo. tertio casu, quando ex
dispōne ⁊c. lꝫ ꝙ imo transmittat assessor salariuꝫ ad hr̄des ꝓ in-
tegro tpe si vna prestatio facienda erat. d. l. legatus, puta si erat
conductus ad bienniū pro centum ducatis, si aūt prestatio erat
facienda annua tunc transmittat salarium illius anni tn̄ quo in
21 cipit. d. l. post duos. ¶ † Sed presides, ⁊ ēt prātes ciuitatū qui
hodiernis temporibus reputantur de magistratibus, vt no. i. l.
iij. C. de sen. experi. reci. ⁊ in. l. fi. in princ. C. de prescrip. lō. tēp.
⁊ si eligantur ad officiū. quod hꝫ dignitatē transmittunt ad he-
redes suos salarium pro toto officio non facta distōne an an-
nua facienda esset prestatio an plures. d. l. si quis i sacris, ⁊. d. l.
matriculam. ¶ Adde ēt ꝙ in hac. q. de assessore Jac. bu. h ſm
ꝙ refert Sal. i. d. l. post duos lꝫ ꝙ trāsmittat ꝓ rata tpis tantuꝫ
quo seruiuit, ⁊ ꝓ eo facit ſꝫ Sal. ne preses vel prās duplici sala
rio onereṫ. s. salario defuncti ⁊ surrogandi, sed ſm Sal. in. d. l.
post duos, hec ratio parum vꝫ qꝛ videmus ꝙ in casu. d. §. diuus
clientulus duplici salario aduocati onereṫ, ⁊ ēt respn. qn̄ decessit
preses, vt. s. ālnit ꝯclusum, vnde Saly. dicit ꝙ Bar. in. d. §. lꝫ ꝙ
assessor pro toto tpe transmittat ad instar aduocati, ⁊ istā opi.
dicit Sal. sibi placere cum distinctione tn̄. s. aut salarium erat
vnicum pro toto tpe illo officij sui ⁊ tunc totum transmittat, aut
erat mēstruale ⁊ tunc pro illo mense, per. d. l. post duos, lꝫ ipse
non dicat, dic ꝙ ēt Bar. in. d. §. diuus, vr̄ vt hanc dist. appro-
bare. subdit saly. in. d. l. post duos ꝙ ꝑdicta conclusio ꝑt ꝓce-
dere in assessoribus hn̄tibus officium publicuꝫ, sed in assessore
alicuius delegati ad certam cām secꝰ ſm eum opi. Jac. bu. s.
ꝓxime relata est vera in quo Saly. relinquit cogitandum sed ꝯ
trium puto verius per. d. §. diuus, in ver. cūꝫ lꝫ Saly. referat ꝙ
Ja. bu. ponit. q. hic de assessore decedente tn̄ non ponit hic in li
bro meo. Et in materia vltra predicta vide aliquid ꝑ Bal. in. l.
22 j. C. de suffra. ⁊ in. l. eden. C. loc. ¶ † Iuxta predicta querit bar.
h q d si prās nō est ingressus offm̄, sed se ꝑparauit, ⁊ an̄q̄ ingre
dereṫ decessit an ei debeaṫ salariū sicut dictuꝫ est d̄ ingresso, ⁊
distinguit aut est igressus ꝑ aliū in casu a iure permisso ⁊ est ꝑ-
inde ac si ipse esset ꝑ se ingressus, aut neqꝫ ꝑ se neqꝫ ꝑ aliū igres
sus est, ⁊ tūc secus vt h ꝑ eū. Sꝫ Ro. h in primo membro tenet
ꝯ Bar. qꝛ priuilegium trāsmittēdi ad heredes integrū salariū
non dꝫ qs hr̄e dū seruit ꝑ substitutū. l. fi. j. de excu. tu. vn̄ lꝫ indi
stin. ꝙ siue misit aliū, siue neminē nō trāsmittit ille q ꝑ se nō est
ingressus, ⁊ ꝓ hoc alle. d. l. j. C. de primipilo, vbi speciale ē i primi
pilari, vt ēt si nō ceperit transmittat ad heredes, sed certe nec
tex. ibi nec ibi gl. istud dīt, imo potius tex. ibi cū gl. in ver. admi
nistrationē, dicit ꝯtriū. s. ꝙ iam ingressus fuerat offm̄ ante mor-
tē. Itē dato ꝙ ille tex. diceret illud ad qd̄ allegaṫ ꝑ Rom. ⁊ qd̄
ibi spāle esset in primopilari, vt trāsmittat ēt si nō sit ingressus

tũ nõ sequit̃, q̃ ille tex. pbat q̃ alius ñ trãsmittat si p substitutũ
23 ingressus est cũ ibi nihil de substituto dicat̃ † male etiam vr̃ di
cere Ro. in prio mẽ. dñ vult q̃ nõ gaudeat immunitate ille q̃ ad
implet per substitutũ, nã h̃ vr̃ ꝯ tex. in. l. in filijs decurionũ, ⁊ l.
nemine. ꝟ. ne in C. de decu. lib. x. ⁊ in terris sn̄ mat And. de ba
rulo ⁊ Jo. de pla. in. l. fi. C. de comi. rei mili. lib. xij. ⁊ rñdet ad
d. l. fi. ff. de excu. tu. q̃ ibi loquitur in officio vili. s. pistorũ. Ideo
eis difficilius ꝯcedit̃ h̃ priuilegiũ, qñ seruiunt p substitutũ.
Preterea illa. l. nõ h̃z locũ, qñ esset principalis ipeditus, ⁊ sic
non seruiebat ibi p substitutũ ex voluntate, sed ex necessitate, ⁊
sic nõ loqui in casu in quo loquitur Bar. h̃ q loquit̃ qñ, pp̃ i
pedimentũ, ⁊ sic ex necessitate mittebat, ⁊ dicit expsse bal. in. d.
l. fi. ff. de excu. tu. q̃ illa. l. nõ h̃ret locũ, qñ principalis eẽt im
peditus, facit. l. de pollici. ff. de pollici. ⁊ l. j. ver. huius rei. ãti.
24 j. ¶ † Adde q̃ ẽt bar. in. d. §. diuus, circa. vj. co. tenuit istã ar
ti. ⁊ sibi tñ qõ transmittat ad heredes, q̃ in istis magnis officijs
put hodie est officiũ eoꝝ q creant̃ p̃ñes ciuitatũ, vt dicit̃ fuit
sup hac gl. a die p̃ñte electionis ꝯsequit̃ electus dignitatẽ. l. j.
C. de ꝯsu. lib. xij. no. in auc. sed ep̃alis dignitas. C. de epi. ⁊ cle.
⁊ in §. filius. insti. q. mo. ius pa. po. sol. ⁊ in auc. de admi. § j. co.
vij. Bñ facit qõ no. gl. in. d. §. diuus, dñ refert vnã opi. ſm quã
aduocatus decedens ẽt aũtq̃ aliquid faciat dz h̃re salariũ. Et rñ
det ibi Bar. ad. d. l. si pecuniã, in princ. ff. de ꝯdi. ob cau. qõ ibi
loquitur in ꝯtribus innoiatis in quibus ẽ locus pnie, ⁊ sic bar.
h̃ non bñ fundauit opi. sumẽdo fundamentũ ex. d. l. si pecuniã, p
quam tñ ꝯtrium eius, q̃ ipsemet tenuit in. d. §. diuus. ⁊ vere pu
to q̃ ꝯmentũ huius. l. inferiũ in lecturis bar. nõ fuerit bar. * vt
pz ex stilo ei⁹, ⁊ ex ꝯrietatib⁹ ⁊ varietatibus, q̃ repiunt̃ i ꝯmẽto
huius. l. habito respectu ad ea que bar. dixit in. d. §. diuus. ⁊ in
alijs locis vbi tangit istam materiam de quibus. s. dixi. Et di
cit Jo. de imo. in. l. is q̃ reus. ff. de pub. iudi. circa princ. vltime
car. magne q̃ forte illud, qõ h̃r in hoc primo lib. ffoꝝ. in lectu.
Bar. non fuit ꝯmentũ Bar. ⁊ dicit fatis patere ex eo, q̃ dicis
in hoc primo li. ꝯriant̃ dictis p Bar. in alijs locis. itẽ ẽt colligi
tur ex no. p bar. in lec. Mod. in rub. ff. de acq. h̃r. in prin.
¶ Redeũdo ad principa'ẽ. q. s. proxime formatã addo, q̃ bal.
in c. j. in fi. ti. qs dicat̃ dux marchio ⁊c. q̃ si non cessit gerere, vt
q̃ decessit in itinere nihil transmittat, q̃ ꝯmoda officij post ad
ministrationẽ incipiũt deberi, alleg. d. l. j. C. de primipil. ⁊ sic si
bñ inspicit̃ opin. Bal. ibi ꝯformis opi. bart. h̃ ⁊ ꝯriatur opin.
Bar. in. d. §. diuus. Et mihi magis plz opi. q̃ ponit̃ h̃ per bar.
q̃ illa q̃ tñ in. d. §. diuus, q̃ nõ vr̃ bona rõ illa q̃ reddit̃ p bar. in
25 in. d. §. diuus, † qñ nõ ẽ verũ regłr, qõ ex electiõe acqrat̃ digni
tas electo p̃terq̃ i illis supmis dignitatibus ꝯsulat⁹ ⁊ patricia
tuo. l. ex eo. cũ ibi no ⁊ p gl. ⁊ Bar. ff. de test. mili. ⁊ in. l. fi. C. de
decu. lib. x. l. pupillus, in prin. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ ita not. in
d. l. fi. C. de cõsi. lib. xij. cum concor. ibi alle. ⁊ ista opi. s. q̃ requi
ratur q̃ gerẽ ceperit ad hoc, vt transmittat vr̃ etiã pbari. in. l.
post duos, in ver. gerere ceperit. C. de aduo. diuer. iud. ⁊ tñ bar.
in. d. §. diuus circa v. co. dñ tangit. q. de aduocato, q decessit añ
q̃ aliquid faceret in cã vr̃ deat̃ rñdere ad istã. l. post duos, ⁊ illa
rñsio videat̃ posse stare quãtũ ad. q. quã ibi tangit Bar. de ad
uocato ꝯducto ad vnã cãm. Tñ in magistratu cuius officium ẽ
limitatũ tpe saltẽ, quo ad vnicũ non vr̃ q̃ illa rñsio possit ada
ptari. Istã opi. ẽt vr̃ tenere Jo. de imo. in. c. pp. in. xiij. col. dõ lo
ca. vbi dixit, q̃ non seruat̃ i practica illa opi. quã tñ Bar. in. d.
§. diuus ⁊ q̃ rõ Bar. ibi non est bona, inquantũ dicit q̃ ex pre
sentatione electionis acqrit̃ dignitas. Nã ſm Jo. de imo. vide
mus, q̃ electiones p̃sentant̃ añ finitũ tpa officij illius p̃toris
cui electus dz succedere. Et sic cũ alius adhuc sit in ea dignita
te nõ põt iste in eadẽ esse, q̃ rõ cessat in casu legũ allegataꝝ per
bar. sz si intrasset officiũ licet decesserit in officio bñ fatet̃, q̃ tũc
h̃ret salariũ per id qõ legit̃ ⁊ no. in. d. §. diuus. ¶ † In ea. glo.
26 in fi. inquãtũ gl. dicit q̃ iam erat prestitum legatis ⁊c. innuit h̃
gl. ſm Ful. q̃ si non fuisset preside prestitũ salarium non debere
tur assessori, q̃ ſm eũ est ꝯ. d. l. sz addes §. penul. ⁊ fin. alias est
sequẽs. Vel ẽt dici p̃t intentionẽ gl. nõ fuisse, q̃ si salariũ p̃sti
tũ p̃sidi non fuisset nihil deberet̃ assessori, sz solũ ita exposuit
gl. vt tolleret ꝯriũ. q̃ formari poterat ꝯ tex. inq̃tũ in lfa h̃r a le
gatis p̃stitũ ẽ debet ⁊c. q̃ si erat p̃stitũ a legatis ip̃sis assessorib⁹
ergo non poterat dici illũ ampli⁹ dẽri, ⁊ pp̃ h̃ gl. exponit pnt h̃
in fi. ⁊ que lectura seu expõ su ꝟa ẽt declaratũ fuit. s. ¶ In gl.
in ver. eodẽ tpe ibi ac si fuisset ⁊c. idẽ tñ glo. in. d. l. sed addes. §.
fi. ⁊ ẽt magis cõiter approba, facit l. labeo scribit aliud incipit
27 si mihi bibliotecã ff. de ꝯb. emp. cũ fi. † intelligit tñ Fulg. d. gl.
procedere, qñ cõmode assessor potuisset opas suas locare cum

a ¶ Bar. vide apostil meã in pbe. ffoꝝ. i. j. apo. ad lec. bar. nouiter ip̃sius. L. di.
b ¶ Cõsequit̃. adde singulare ro. so. ij. vbi dicit, q̃ stan. statuto, q̃ p̃fecto tali officio
gaudeat aliqua immunitate, ⁊ pp̃ infirmitatẽ trãsiuerit ad aliud leuius, ⁊ rõ p̃fecerit q̃
tñ dz gaudere illa immunitate p casum. l. ex agentibus. C. de agen. in re. lib. xij.
c ¶ Toto tpe. Fed. de se. ꝯsi. xj. ponit an legatus, q in prin. anni habuit totã penra
tionẽ si reuocet̃ añ finitum tpa absq̃ culpa sua dẽat restituere, vel si nõ habuit totã possit petere sibi viã, ⁊ an salariũ dẽat̃ doctori, vel stipendiari io tpe remunerationis si de iniã dñt iure rat̃ vide And. sing. suis. fo. i.
d ¶ Si ptis. adde in q̃ qd dicãt cu. ⁊ alex. h̃ pmo rñsionẽ bart. esse bonã, q̃ inter p̃ncipalẽ dat p̃sone scolaris rebus, ⁊ iõ nõ lẽs acceptare intellã nihil rebus Italicis ñ dr̃ i aliquo fuit se intor, q̃ non ꝯuenit diffinitio tutoris ⁊ iõ nihil dr̃ egisse sz h̃ ip̃s est diuiduũ, ⁊ iõ stã te rõe diuersitatis ñ pcedit ar. de re adip̃s vt no. in. l. vi nũ. ff. si cer. pe. limita in hanc opi cõez bart. nõ pcedere in officiali fisci remoto cũpa sua q̃ pdit salariũ tpis p̃terit ita bar. in. l. iudices. C. dõ anno. ⁊ trib. lib. x. iij. vbi offi tũ ita eẽt indiuiduũ q̃ eo nõ expedito integre nihil relenaret, q̃ actũ eẽt, ita bar. i. d. §. diu⁹ ad fi. p tex. i. l. C. de te. lib. x. iiij. nõ pcedit in doctore, ⁊ medico, vt declarat bal. in. l. j. in. ij. op. C. dõ leg. ⁊ in. l. edẽ. C. loca. Fran. Cur.

alio, q̃ tũc pcedat opi. gl. vt si nõ locauit nõ possit petẽ salariũ
ab h̃redibus p̃sidis, alias sic arg. l. nepos pculo. ff. de ver. sign.
⁊ ita limitat istã gl. quã ẽt scdo mõ limitat nõ procedere, qñ cui
pa p̃sidis assessor non seruisset ipsi presidi, q̃ tunc tñ assessor
potuisset opas suas cũ alio locare, ⁊ nõ locasset non erit ipsi as
sessori iputandũ q̃ non dz cogi mutare debitorem. l. si mãdato
meo post princ. ver. itẽ. ff. man. Pro h̃ faceret illud, q̃ in fi. te
nebat pau. de ca. h̃ inq̃tũ voluit, q̃ qñ p̃ses sua ppria culpa re
mot⁹ ẽ assessor possit agẽ ad salariũ ẽt si ipsemet assessor alteri
suas opas locasset, q̃ an sit verũ dixi. s. in vl. no. L n. ro. h̃ rephẽ
dit istã gl. q̃ q̃ possit assessor se ꝯducẽ cũ alio p̃side ẽ inductũ sui
fauorẽ, q̃ inductũ i fauore alicuius ñ dz redũdare in ei⁹ dãnũ vel
odiũ. l. qõ fauore. C. de legi. l. nullã. ff. de leg. Sed ista rõ sua nõ
vr̃ vrgẽs, q̃ si ꝯmode p̃t opas suas alteri locare, non vr̃ h̃ esse
sibi dãnosũ, ⁊ odiosũ q̃ si assessor se cũ alio ꝯduxisset ẽt h̃ i p̃si
dis esset exoneratus. vt hic ergo si p assessorem stat dz h̃ere
28 pinde ac si conduxisset. d. l. labeo. ¶ † Non ob. ẽt alia rõ quã
ꝯ istã gl. adducit ro. dicens, q̃ creditor non potest cogi mutare
suum primum debitorẽ. d. l. si mandato meo post prin. Q̃ rñde
ex his q̃ pxime dicta sunt. s. q̃ ibi non suberat necessarium ipe
dimentũ debitoris seu aliqua eqtas pnt suberat h̃, alias. n. seque
retur q̃ semp esset i p̃tãte assessoris excindere h̃ides p̃sidis ab
29 h̃ fauore sibi a lege ꝯcesso. ¶ † Iuxta p̃tie dicta q̃rit̃ qd si asses
sor locauit opas suas cũ alio p minori tñ salario q̃ eẽt salariũ
sibi pmissum ⁊ debitũ a preside mortuo rñdet bal. h̃ in lec. anti
qua. quẽ refert ⁊ sequitur pau. de ca. h̃ q̃ poterit assessor pete
re ab h̃rde p̃sidis. q̃tum plus pmissum sibi fuerat a p̃side. ar. l.
p̃dia. ff. de ac. em. ⁊ l. si quis a socio, cũ. l. seq. ff. p so. Et eo mõ dñt
si assessor locauit operas suas p vno mense tantũ cũ alio, q̃ pro
longiori tpe locare non potuit q̃ p rata illius mensis nihil cõse
b quet̃ * ab h̃rde p̃sidis, ar. h̃⁹. l. ¶ In gl. fi. in p̃n. ibi assessore ⁊
c s. remoto añ tps finiti officij, q̃ ñ debebit̃ ei salariũ p toto tpe *
tñ h̃. i. lec. nõ bñ ꝯuenit lr̃e, q̃ in plurali locuta erat de assessori
bus seu comitibus. Vñ vr̃ incõgruũ q̃ nunc dicẽs loquat̃ in sin
gular. plautius. ff. de an. ⁊ arg. le. ſm Ful. in ista lec. posset salua
ri q̃ q̃nq̃ legislator transit de plurali ad singulare ⁊ eꝯ, vt i auc.
vt scdo q obli. in princ. ⁊ ibi gl. in ꝟ. i mori. Scda lec. est, q̃ ista
vlti. pars lr̃e loquat̃ in legato seu p̃side, ⁊ ista subdiuidit̃ i duas
q̃ p̃io legit̃ in p̃side remoto culpa assessoris, q̃ in dubio p̃sumi
tur qõ est no. si est verũ de hoc dixi. in. iiij. not. ⁊ in. l. ij. qõ q̃sq̃
iur. vbi eã cũ aliquali distĩone sustineo ⁊ eam reputat mirabili no.
Jo. de pla. in. l. pe. C. de anno. ⁊ tri. lib. x. scdo legit̃ in p̃side re
moto pp̃ suã ppriã culpã, quo casu totum salarium debet̃ asses
soribus ẽt si operas suas potuerunt alijs locare, ⁊ non locarint.
30 † Sed istã lec. non tenui. s. in vlti. no. iõ alia est lec. q̃ h̃ intelli
gatur qñ ex cã necessaria. i. facto p̃cipis preses accepit succes
sorẽ añ tps finiti officij, nã nõ debit p̃ses p toto tpe salariũ as
sessori q̃ factũ p̃ncipis nõ dz nocere p̃sidi. ar. l. ij. § merito, ⁊ §.
si qs a p̃ncipe. ff. ne qd i lo. pu. vñ p̃nceps ꝯsulet idẽnitati assesso
ris ⁊ p̃sidis, q̃ facit assessorẽ stare cũ futuro p̃side ⁊ ita itellige
bat Ful. no. istuz tex. sz istã lec. non puto verã, q̃ factũ p̃ncipis
iniustũ nõ dz nocere nisi ei cui iniuria infert̃, vt ẽ tex. no. i. l. in
ciuus. ff. de eui. ergo ñ dz nocere nisi p̃sidi infiuste remoto añ tps
non ãt assessori nec ꝯriũ dr̃ i. d. § merito, cũ fi. p̃terea si stabit
assessor cũ futuro p̃side, q̃ idẽ erit q̃ i casu p̃cedẽti posito in ꝟ.
mõ si ñ postea ⁊c. cui itellectui repugnat tex. h̃ i ꝟ. vniuersũ ⁊c.
iõ tenẽda ẽ. j. le. vr̃ ẽt. ij. posita h̃ i gl. i ꝟ. ⁊ erit rõ cũ distĩone, q̃
31 dedi. i. d. l. ij. ff. qõ q̃sq̃ iu. † Et gl. q̃rit h̃ bar. qd i officiali remo
ta rõne culpe sue, an pdat salariũ p p̃terito tpe, ⁊ ẽt q̃ ñ sz bñ p
dit p futuro tpe ar. l. seio. i p̃n. ff. de an. le. adde bar. idẽ tenẽtẽ i
l. mensa i p̃n. ff. de ann. le. p illuz tex. ⁊ facit q̃ no. glo. fi. h̃ i. ij. lec.
idẽ ẽt tñ barto. i. d. l. j. §. diuus ad fin. cum limitatione de qua ibi p
eũ, ⁊ in. l. iudices, per illuz tex. C. de an. ⁊ tri. lib. x. vbi aliam li
mitatione ponit idẽ ẽt tñ Bal. in. l. j. in fi. C. de suf. ꝯriũ vr̃ te
32 nere ipsemet bal. in. l. ẽt si partis. ff. de lega. j. † vbi dicit, q̃ ille
tex. p̃stat arg. q̃ si p̃tõs discedat ab officio per vnum mensem
añ fi. officij dẽat carere toto salario, sz bart. in. d. l. mensa rñdet
ad. d. l. ẽt si partis vt ibi per eũ, tñ sua rñsio non vr̃ tuta, q̃ pce
dit ar. de re ad ip̃s. i. miles ita. ꝟ. qõ diximus. ff. de te. mil. vnde
d dr̃ Raph. cu. in. d. l. etiã si partis * rñdere, q̃ ibi h̃ idẽ i legato

q legatu n pt p pte acceptari et diuidi. l. neminē. ff. de leg. ij. et ad istā q. videatis vltra pdcā ēt p bal. i. l. ij. et i. l. edē. circa med. C. loc. vbi ēt qrit de doctore cducto ad legēdū vel stipēdiario fniē te solū p pte tpis de q ēt bal. i. l. j. C. de le. i. ij. opi. et i. l. si ea. C.
33 d cdu. infer. et ibi dt † q doctor, vel stipēdiarius q p aliqd tpis spaciū cessauerit ab officio dz hre salariū ēt p illo tpe si illd fecit cū iuia. alle. gl. quā dicit eē signāter no. in. l. desertorē. §. si ad diē. ff. de re. mi. et pbat in hac. l. et ibi no. And. de barulo et bar. C. de pri. sac. scri. lib. xij. et bal. in auc. hita. in. viij. col. C. ne fil. p pa. dt ēt pau. d ca. h ī mā q cclō bart. h volētis q officialis remotus pp culpā suā nō dēat hre salariū pro futuro tpe dz intelligi p futuro tpe. s. a tpe remotiōis nō a tpe culpe cmisse qz postq̄ c. missa culpa tolleratus fuit, et seruiuit nō dz gratis fuis
34 sse. Ꝯ † Querit ēt h bal. i qbusdā lec. vt refert pau. d ca. h an in teris huius. l. mortuo preside nōdū finito officio possit assessor petere totū salariū statim mortuo pside, an vo debeat expectare finē tpis officij, et ccludit q statim mortuo pside, qz frustra expectat tps postq̄ officiū nō pōt exerceri. arg. ff. ad velle. l. aliqn i fi. h limitat et intelligit Pau. de ca. pcedere dūmō caueat hrdibus presidis si cstringat se locare opas suas alteri, ar. ff. si cui plusq̄. p. l. fal. q̄si p totū sz decisio bal. et pau. mihi non plz, qz cōtra eam vr tex. in. l. in illa stiplone si calendis, de ver. ob. vbi vr pbari, q debeat expectari finis tpis tacite vel expresse cuēti q̄ uis certum sit frustratoriā expectationez tpis preterq̄, quo ad cmoditatē debitoris in soluendo et sic sufficit, q quo ad cmoditatē debitoris respectu solonis expectatio tps cuēti nō sit elusoria, et sic nō ob. d. l. aliqn, qz ibi aduersus debitorē principalez non petebat an tps cum eo conuentum, pro hoc ēt facit, qz est in consideratione cōmoditas, et interusuriū medij tpis l. si cōstā te. §. quotiens. ff. so. ma. et in. l. iij. ff. de pac. do. et istud procedit i casibus in quibus salariuz non deberet solui in initio, si dixisset preses, q qn sit dictum fuit in secundo no.

De iurisdictio. omnium iudi. Rubr.

SVMMARIVM

1 Iurisdictionis appellatione in dubio an ueniat etiā delegata, nedum ordinaria.
2 Genitiuus de sua propria significatione denotat proprietatē.
3 Iurisdictionis propriè appellatione in statutis, uel legibus, debet intelligi de ordinaria tantum.
4 Ordines magistratuum iurisdictionē habentium quot sint.
5 Rex, & prefectus prætorio æquiparant, quo ad dignitatem.
6 Cardinales æquiparantur etiam præfectis prætorio.
7 Episcopi non sunt illustres, sed similes illustribus, & illustribus æquiparantur.
8 Cardinales non habent maiorē dignitatem quā episcopi, licet habeant maius officium.
9 Cardinales æquiparantur procōsulibus, & epi pſidibus, & pcōsul dr tantum spectabilis, & præses dicitur clarissimus.
10 Cardinales sunt digniores in curia romana, quā extra curiam.
11 Dux dr spectabilis, & idem in comitibus sed quid de papa, & imperatore, & quid de doctoribus, capitaneis, & marchionibus, & aliis.

1 In gl. rubrice. Ꝯ † In fi. facit h gl. an app. iurisdictionis in dubio veniat ēt delegata nedum ordinaria, et h gl.[a] facit q sic, lz a doctorib[b] ad h nō pōderet. Decisio pēdere vr ab itellectu. l. ait prętor, in prin. cum ibi no. per gl. et doc. ff. de re iud. et. l. j. § q mādatā, cū ibi no. ā. tit. ij. et. l. notionē, in prin. cū gl. ff. de ver. sig. et i l. j. cū ibi no. per gl. ff. de iudi. et in auc. vt defun. seu funera. §. fin. cū gl. in ver. administrationē. col. v. Hec gl. vr cdicere ei qd dixit Ant. de bu. in. c. sua de offi. vica. vbi dixit q appel. iurisd. in
b telligi in dubio de ordinaria[b] nō delegata, facit q not. glo. fi. in l. imperiū. ff. eo. Et quāuis plura circa h dici possent videt posse ccludi, q aut ratio subiecte materie indicat de qua intelligatur et de illa intelligetur etiā si sit delegata arg. l. si vno in prin. ff. loca. et. l. insulam. ff. de prescrip. ver. c. cōstitutus, de reli. do. ita intelligi potest gl. Qz legislator volens h perfecte tractare i genere et cōiter de iurisd. om. iudi. s. tam ordinarioz, q̄ delegatorū de quibus in superioribus titulis in specie tractauerat nunc posuit rubricā gnalē de iurisdi. om. iudi. ideo intelligit etiam de legatis. Sed si ratio subiecte materie nō indicat de qua intelligatur dicā, q si loquit p genitiuū. pura iurisdictio iudicis intelligit de iudice habēte ordinariā, qz illa est pprie iurisdictio, alia dr proprie aliena. d. §. qui mandatā, et. l. si pretor. eo. tit. non vio
2 lando tex. † et genitiuus denotat ex sua propria significatiōe proprietatem. l. ij. §. in locū. ff. de relig. et plene no. i rub. ff. de op. nomin. per doc. cū suis concor. et ita proprie vr intelligi, tex. in. d. l. ait Facit qd no. Host. in sum. de off. dele. in prin et quod not. Guil. de cu. in. l. j. in prin. ff. eo. et et vr probari in prin. C. qui pro sua iurisdi. iuncta. l. a iudice. C. de iudi. Sed si statutū per alia verba loqueretur prout de habente iurisdōnem posset cōprehendi ēt delegatus, facit. l. stipulatio ista. §. habere. ff. de ver. ob.
3 et. l. habere. ff. de verb. signi. † Ubi aūt lex vel statutum loqueretur de habente propriam iurisdōnē, vr q debeat intelligi de ordinaria nō de delegata, qz si intelligeretur de delegata illud verbum proprie nihil vr operari in statuto qd non est dicendū. ar. l. si qn in prin. ff. de leg. j. et c. si papa, de priui. in. vj. et quod bar. no. in. l. iiij. §. pretor. ff. de dā. infec. cum concor. lz aliud sentire videat. gl. in. d. l. qui mādatā, in vna solutione, que oia notabis pro statutis. Ꝯ Posset in hac rubr. ccruenter etiam tractari,
c quot sint iurisdictionis species[c] de quo per gl. in. l. si in aliquaz in ver plenissimā. ff. de offi. pcō. et in auc. de defen. ciui. i §. nulla, i vo. iurisdictione, sed remitto ad. l. imperiū. ff. eo. Et sitr quere posset quis sit iudex ordinarius, et qs delegatus de quo dicendum in. l. more. ff. eo. dixi in rub. ā. tit. ij. quantum attinet ad de
4 legatum. Ꝯ † Tertio queri posset, quot sint ordines magistratuū iurisditionem habentium de quo dic, vt per gl. et doct. in. l. j. in prin. in ver. tribunū. ā. tit. ij. et melius per gl. i auc. vt ab illa in. col. v. et in. l. precipimus, in prin. vbi ēt per Ange. C. de appel. et late per Specu. Jo. an in addi. Spe. in hoc eo. tim §. j. fere per totū et ibi ēt per bal in addi. et Guil. de cu. et Cy. in. l. iij. C. vbi senatus vel claris. per bal. in. c. cū accessissent, in. ij. co. de consti. Ubi circa hoc inter cetera dicit, q quinq sint ordines, vt per gl. in dictis locis, et q imperator est de ordine supillustriū. reges vero de ordine illustriū, duces autem, et similes sunt d ordine spectabiliū, et presides prouinciarū de ordine clarissimorū. Et subdit q procedendo de similibus ad similia, papa dicet superillustris quemadmodū imperator, et cardinales erunt illustres, et episcopi erunt spectabiles, et alij qui mittunt ad regendas prouincias erunt clarissimi ad instar presidū prouinciaz. Et lz Bal. ad predicta nihil alleget, tn dic q eo quod dicit de regibus est tex. in. c. nouit in prin. de iudi. vbi rex fran
d cie[d] appellatur illustris † equiparantur. n. rex, et prefectus pre
5 torio, vt late per Guil. de cu. in. l. j. ā. de offi. prefec. preto. et ibi etiā bal. et Bar. in. l. omnes populi, in. j. q. prin. ver. quarto qro
6 ro ec. ā. de insti. et iur. † et in. l. j. in pnc. ff. quod quisq iur. et prefectus pretorio est persona illustris vt in auc. de appel. et intra que tempora. §. fi. col. iiij. Ita esse dicunt etiam cardinales eadem ratione fm Bal. in. d. l. ad similitudinem. C. de epis. et cle.
7 † qm cardinales equiparantur etiam prefectis pretorio vt ē gl. no. in. d. l. j. in ver. iudicaturo. ā. de offi. pre. preto. Episcopi vero non sunt illustres, sed similes illustribus, vt probatur in. d. l. ad similitudinem fm Bal. ibi Unde fm Spe. in h. eo. tim. §. j. epi proprie sunt spectabiles alleg. id quod habet. xj. q. j. de persona et. c. clericos nullum. Tamen pp excellentiam cum dicantur esse summi sacerdotes. c. j. post med. de sac. ven. equiparantur illustribus, vt dixi seu prefecto pretorio vt no. gl. in. l. epale
8 C. de epis. audi. et in. d. l. j. de offic. prefec. preto. † et non habent cardinales maiorem dignitatē q̄ epi, sed habent maius officiū vt inquit Bar. in. l. j. §. si quis, in. j. col. ff. de appella. facit tex. in. c. si abbate, de ele. lib. vj. et not. per do. Abba. in. c. ecclesia vestra laui. de elect. in pe. et vlti. col. et in. ij. de cle. non residen. est gl.

a Ꝯ Hec gl. do. Jas. h reprobat opi. Alex. tenendo opi. Ant. de bu. et dicit, qd gl. ista nō pbat, vt h p eū, in adde q ista gl. pbat ibi ordinarie vel delegate. i. iurisdictionis, nā dictio idē est dictio expositiua precedētis tex. in. c. nā cū rex nabuchodonosor, de vo. fi. fin. dt gl. delegate vel ordinarie iurisdōnis. i. iurisdōnis q iurisdō simplr sumpta cprehendit ēt delegatā, et q opi. Alex. fuit qd no. bar. in. l. imperiū in fi. ff. eo. vbi vult q iurisdictio ordinaria et delegata est vna, et eadez, et vna nō differt ab alia iz exercitiū sit diuersum, q̄ si ē vna et eadē applone iurisdōnis simplr n solus venit ordiaria sz delegata nō ob fundamētū d. Jas. q: aliqn iurisdō delegata ē dignior qz delegat[e] quo ad psonā ē dignior vt p mod. in d. l. ipiū, et ibi pōit Jas. i. iiij. col. ver. iij. facit, qd si aliqs posset p ccordia dici q iurisdictio delegata pōt cōsiderari trib[us] mod. fm bar. siue bal. in l. barbarius. in v. col. ā. de of. pt. p mō respectu delegātis sc mō respcū se ipsa. iij. mō respcū exerciti p et scdo mō pcedit opi. d. ale. h, et i. l. ait ptor. in pnc. in vlti. col. ff. de re iu. qz illo mō iurisdictio delegata ē publica et tertio mō intelligat opi. d. Ant. et d. Jas. h cū illa iurisdictio nō sit publica et ita cū legerei Jas. Paduę pdicta cciali cū pfato do. Jas. q sibi piacuerūt. T. di.

b Ꝯ De ordinaria. adde q do. Jas. h comprobat opi. d. An. qz vba d ben intelligi in potiori significato, vt h p eū, q facit q applone sñie in dubio itelligat d diffinitiua, vt voluit. d. car. csil. lxxij. et q iurisdō ordinaria sit potētior q̄ delegata, vt d. ā in rubri. de offi. eius in mea apostil. in vbo sz econtra, et q ap. iurisdōnis veniat ordinaria, facit q voluit Ful. csi. clxvij. vbi tz q stante sta. q a sentētijs iudicū nō possit appellari q dz intelligi de iudicibus ordinariis non delegatis.

c Ꝯ Jurisdictionis spēs. adde tu eundē alex. in consi. lxviij. col. añpe. in fi. et fi. in pn. in. ij. vo. et in consi. xxxv. col. j. et seq. in. iiij. vol. Fran. cur.

d Ꝯ Rex fracie. add tu, q rex frāc. nō recognosci. supiorē. bal. i. c. j. d ine. i ma. fac. car. i cie. j. i fi. d iurein. et vide spe. in tit. d actore. §. iij. et bal. i. l. j. §. i. ā. d of. pt. pt. F.

est gl.reputata sing.in.c.Cleri.ij.q.vij.in glo.fin que dicit eã in esse maioẽ presbytero cardinali.i.dignitate respectu ordinis ep̃alis not.n.reperitur ordo maius ep̃atu. Unde papa denominandose ab ordine appellat episcopũ, vt leg.& not.in p̃he.
9 vj.& ibi per gl.in ver.ep̃s. † Alibi tñ cardinales equiparanť p consulibus, & ep̃i presidibus, vt in.c.ij.de offi.le.in.vj.& ibi no. & tñ p̃cõsul dr tantum spectabilis, & preses dr clarissimus, vt no.in rub.de offi.p̃con.& in rub.ff.de offi.presi.lz dic q tex.in d.c.ij.loquitur in cardinalibus legatis, qui semori erant a latere pontificis. Similes videmus in proconsule, quid agiť de numero consulum, qui mittiť ad regendam prouinciam, vnde p̃cõsul.i.consul p̃ocuł missus, vt no.in.l.i.ff.de offi.presi.& talis proconsul non dr nunc illustris, sicut sunt consules dumtaxat apud principem, vt no, in rub.ff.de offi.consu.& in rub.de effic.
10 procõ ¶ † Et istud in cardinalibus q sint digniores in curia q̃ extra curiam lz expresse Bal.in rub.ff.de offi.procon.ad instar procõsulis. Pro hoc et alle.l.C.de p̃posi.laborũ.lib.xij.ibi
a dum ex.dicit immunitate digni sunt, quos nři lateris° comitatus illustrat, tñ verum est q Cy.in.d.rub.ff.de offi.procon.& Guil.de cu.in.l.j.illustrium.vt et refert bal.in.d.rub.aliter sentiũt, & eos sequitur Fulg.ibi sed pronunc satis dictum sit.
11 ¶ *Quod aut duces sint spectabiles° lz Bal. non alleget est
b tex in.l.raptores.C.de episco.& cle.& in.d.auc.de app.& intra que lz.§.fi.& idem in comitibus, vt in.§.similiter mõ.& i ea.auc.
¶ De imperatore, & papa tangitur aliquid per gl.& Ange.in d.l.precipimus, in prin.& per Bal.post Guil.de cu.in.l.j.illustrium.ij.cum concor.ff.alle.& verior vr opi.q isti non sint de numero graduũ magistratuũ, & firmat Guil.de cu.& Cyn.in.d.l.ij.C.vbi sena.vel clari.& melius Jo.an.in addi.Spe.in hoc tit.§.i.in prin.& Ang.h & hec sunt vtilia pro extensione iuriũ, que loquunť de prefe.preto.de procõ.presi.& consulibus, que extendi possunt ad cardinales ep̃os, & legatos & similes.
¶ Circa p̃dicta aliquid vobis dixi plenius in.l.j.sup gl.in ver.tribuunť.mit.ij.ad que me remitto, & ibi et dixi de doctoribus, capitaneis, & marchionibus, & quibusdam alijs.

SVMMARIVM

1 Officium multis modis accipitur, ut hic.
2 Statu.cauetur, q electus ad certum officium, uel ad aliquod officium non posit ad aliud.j.certum tempus deputari, si contingat aliquem fuisse deputatũ ad custodiam arcis uel castri, an posit eligi ad aliud officium.j.dictum tempus.
3 Officium an differat à potestate.
4 Tutores dantur pupillis officio iudicis, etiam non implorato.
5 Curator dari non potest adulto, nisi petatur.
6 Ius dicens, & iudex non differunt inter se.
7 Iudicare, & ius dicere, an differant inter se.
8 Dictio uel ponitur quandoq; pro idest.
9 Verbum potest aliquãdo necessitatem importat, rõne subiectæ materiæ.
10 Statuta condere est iurisdõnis, & permissionis, ideo populi, & uniuersitates iurisdictionem non habentes, non possunt condere statuta, super decisione causarum.
11 Statuta condere an sit meri, uel mixti imperii, an simplicis iurisdictionis.
12 Statuere aliquando significat pronunciare, & sententiare.
13 Bonorum possessionem decernere est meri imperii.
14 Bonoꝝ possessio an sit delegabilis & an sit mixti imperii.
15 Bonorum pos.an posit delegari, & cognoscere an sit decernenda bene potest delegari.
16 Executio est maioris iurisditionis quàm pronunciatio de exequendo.
17 Snia qua pronunciatur quem esse absoluendum est interlocutoria ex quo in totum non diffinit negocium.
18 Iubere accipitur qñ ex iussu non transfertur iurisdictio.
19 Tutoris datio an sit mixti imperii & an posit delegari.
20 Curatoris datio an sit mixti imperii, & an posit delegari.
21 Curatorem ad litem potest dare delegatus ad litem coram se motam.
22 Curatoris datio ad litem, an sit mixti uel meri imperii.
23 Officium iudicis, & actio sunt idem.
24 Extensio fit et in exorbitantibus ad casum, qui sub significatione uocabuli poterat in statuto comprehendi.
25 Officium iudicis non præsupponit obligationem conuenti.
26 Officium iudicis, licet non præsupponat propriè debitum, seu obligationem, tñ præsupponit quasi debitum ab aduersario.
27 Officium iudicis largo modo præsupponit obligationem.
28 Libellus an procedat, si quis implorat officium iudicis ubi dẽat præponere actionem.
29 Status.q contra instrm nulla posit opponi exceptio pacti uel alia competens de iure cõi poterit tñ, non obstante statuto implorari officium iudicis fundãdo illud super dicto pacto, seu super facto, ex quo resultabat exceptio.
30 Officium mercenarium propriè dr esse illud quod seruit actioni pro causa diffinienda per sententiam diffinitiuam.
31 Officium iudicis quo petitur executio sententiæ, dicitur nobile, similiter quo peruenitur ad primum, & secundum decretũ.
32 Iurisdictio an cohereat territorio & quomodo.
33 Cõcesso territorio, uel castro an uideatur concessa iurisdictio.
34 Castrum si sit commissum sub protectione, uel regimine, an uideatur concessa iurisditio.
35 Iurisditio an sit etiam apud populos.

+ IUs dicentis. Officium iudicis ẽ genus generalissimũ continẽs omnia, que per iudicẽ expediri possunt.h.d. s̃m Bar vel sic.offi.iudi.quod est exercitium iurisdictionis versatur circa oia q̃ iudex rõne iurisdictionis exercere potest, ideo dr latissimum, ideo quattuor hic subyciuntur exempla.h.d. ¶ In tex.ibi officiuz dic, q officiũ multis mo-
1 dis accipitur, vt hic per Guil.& Ange.& per Arch.& alios in.c.vl.de consue.lib.vi.per Jo.an.in.d.c.de multa, de prebẽ.p Bald.in rub.C.de ope.lib.& habeť in.l.officio, & ibi plene per Saly.C.de nego.gest.& late per Alb.de ro.in suo dictionario in ver.officium. Et hic accipitur pro exercitio iurisditionis in iudice residentis, lz quoq; officiuz accipiatur p nudo ministerio sine iurisdictione, vt officium custodis, vt extra de offi.custo.& officium assessoris, vt.ff.titu.proxi.cum his q̃ not.gl fin.in.l.i.
2 illustrium.& pz in legatis.§.si ex officio.ff.de le iii.† Et istud facit ad.q statuto cauetur, q electus ad certũ officium, vel ad aliquod officium non possit ad aliud.j.certũ tp̃s deputari, & cõtingat aliquem fuisse deputatum ad custodiam arcis, vel castri an possit eligi ad aliud officium.j.dictum tempus hanc.q.format Pet.de anch.& Jo.de imo.in rub.extra de offi.delega.in antiquis, vbi concludunt, q si ex precedentibus, vel sequẽtibus verbis statuti, vel ex consuetudine non potest apparere de mente, vel interpretatione statuti comprehendatur dictus custos in verbis statuti, ex quo enim statutũ indi.de officio loquitur, & põt i
c telligi de officio° sine iurisdictione ideo dz indi.intelligi.l.i fran dẽ.§.fi.de testa.mili.c.qr circa, de priuile. ¶ Interdum autem accipitur officium pro iurisdictione, vt colligitur ex glo.nostre rub.in prin.de quo dic, vt hic latius per Bart.post antiquos cũ quo transit Ange.hic.& per bal.in.l.i.in ij.col.C.si a rõ cõpe.iudi.& in.l.fin.C.vbi & apud quẽ, & per doc.in rub.extra de
3 offic.delega.in antiquis † vbi et ponunt an differat officium a p̃tãte prout sonant verba rub. ¶ In tex.et ibi latissimum &c.nã non solum officium indi.expediuntur ea que sunt mixti imperij, vt patet in tribus primis exemplis hic positis que sunt mixti imperij, vt.l.iij.et.iiij.infra eod.sed etiam ea, que sunt meri imperij, vt denotat dictio ampliatiua, que est hic.
¶ In tex.ibi nam & bonorum &c.de natura enim copule est implicare.l.j.& ibi not.in ver.nam &c.ff.sol.matri.l.ea tamen adiectio.ff.de leg.iii.& expediuntur etiam eodem officio ea, que sunt iurisdictionis simplicis, vt hic in fi.cum glo.fin.merito dicitur esse latissimum. ¶ In tex.ibi tutores not, q iudi.officio dãtur tutores pupillis, q procedit etiaz si a nemine sit tale officiũ imploratum per.l.nec quicquam.§.aduocatos.ff.de offic.proc.& l.fi.§.sed & si quis.C.de admini.tuto.vbi pro miserabilibus p̃sonis iudex potest interponere officium etiam non imploratum, & pupilli sunt huiusmodi.l.j.C.quando impe.inter pu.& vidu.& no.xij.q.j.omnis, & no.glo.in.c.ex tenore.de foro competẽ.& plene in.c.significationibus de offic.delega.& quod hic tutor possit dari nemine petente firmat Bar.in.l.hec autem in p̃nc.ff.qui.cau.in pos.ea.per.l.illud cum.l.seq.ff.de tuto.& cura.da.ab his, sentit Barto.in.l.iiij.§.hoc autem.in tertia columna.

a ¶ Nři lateris. vide .d.Jas.ti.ij.vbi latius explicat, & ibi aliquid addidit.
b ¶ Spectabiles.adũ tñ tu, q isti comites, duces & marchiões hodie in terris suis tenẽt locũ supmi p̃ncipis, sicut dr ang.gsi.cxcij.lci.in cã ingsi.p̃dic.dũ loquiť de comite virtutũ, & alex.i gsi.ij.co.iiij.in.j.vol.facit q voluit bal.in.l.exẽplo i fi.C.d p̃b.& in.l.ea lege col.pe.post Cy.de gdi.ob cau.& meliꝰ pau.de ca.gsi.ccxxv.ici.sup.j.du.vr.col.iij.in fi.vbi vult q comi.duces, marchiones i terris suis p̃nt q̃ pt imperatori tota vrbe, & h i gñaz dignitatũ q̃ccedũtur p se & filius, idẽ voluit ang.i.l.j.C.ne lic.sine iussu p̃n.bo.gsi.bal.in p̃he.ffoꝝ.col.iiij.& i l.j.q xliiij.ff.de rer.di.fac, qr videmꝰ q iura loquẽtia d̃ ipatore hñt locũ i.l.est docrri.bart.i.l.j.C.d do.iter vi rũ & vxo.& ita i spẽ gsuluit Ol.gsil.cclv.& i spẽ snd.de iser.i.c.j.col.xiij.g sen.da.po.vbi dicit q.l.cũ multa.C.de bo.q̃ lib.q̃ loquiť i ipatore extẽdiť ad regẽ eo mõ dz extẽdi ad aliũ p̃ncipẽ q aliũ superiorẽ non recognoscit de iure, vel de scõ q: hz viz ipatoris s̃m bar.in.l hostes.ff.de capi & a'e.i.l.cẽturio i.vj.co.ff.d vul.& pu.& no.i.l.hñ a zenone.C.d q̃dri.p̃scri.Fra cur.
c ¶ De offo ad de tu q officiuz sñ vile rep̃ma.tũ hz dignitatẽ cũ offalis ẽ creatus a p̃ncipe, vt est offm notarij creati a p̃ncipe d pcu.di lu.ro.fin.suis.fo.xxij.g dr, q cocꝰ p̃ncipis hz dignitatẽ de quo sin.suis.fo.u.& in gsims.d.Jas.h dr p offm capitur p admistratione, vt qñ dr magistrat° nõ p i gtinenti durãte officio.i.admi.iiel lige h vex nisi dlinquãt i offõ, qr tcñ hz loc.l.ps lraꝝ volũ ro.gsil.cccxv.

a ¶ Po.i. adde Oldr.consi.clxij.

b ¶ Potest adde Alex.cōsi.lxxvij.ij.lib.⁊ adde,⁊ ꝙ verbū dz aliqñ accipi ꝓ potest l.i.⁊ ibi Bar.C.quo ⁊ qñ iud.⁊ vide tex.in.l.obseruare.§.i.ff.de offic.presi.⁊ adde.ꝑ ex hac gl colligit Ang.h ꝙ verbum pōt relatū ad iudicē semper importat necessitatem eo casu quo a iudice petatur, ꝙ dictū nō puto verū, ⁊ est restringere istam l.ron gcgd.ff.de iudi. necnon.⁊ doc Spe.in ti.de off.iud.§.impedit,ver.quid si iudex.ang.in l.oēs ppli.i fi.ff.de iusti.⁊ in.§.l.ordo.i.col.ff.d arbi.vbi voluit,ꝙ si iudex non faciat eā q̄ sum in sua ptāte nō dr ppterea facere litem suā nec ab eo poterit appellari,⁊ ⁊ sic aliū doc.illā non esse verā vel si eēt verā tñ restringeretur ꝑ doc.ang.h,q: si peteret per partē iudex faceret litē suā, nec ab eo possz appellari d quo vide,q̄ plene dixit i repe.mea legis admonendi circa fi.ff.de iureiu.Fran.cur. ⁊ ¶ Vide plene p Jas.hic in in.iij.⁊.iiij.col.⁊ p alex.i.l.gallus i pn.i.ij.co.ff.d li.⁊ postb.⁊ ibi vide Jas.⁊ apostil.i ale.ꝙ de vbo tenetur dr,ꝙ tñ hi ponit h vbū in rla obtinet vim pcepti,tex.ē in cle.exiui.de verbo.significa.⁊ de verbo.obligat.vide clementi.exiui.in.ij.colum.⁊ Jas.in.l.legē.in princ.⁊ in.l.pe.i prin.C.de pac.⁊ de verbo decet,⁊ expediat vide tex.in c.ij.de reg.in vj. Tho.dip.

c ¶ Jurisdictionis. Adde in eundem Alex.in consi.xviij.col.antepe.in fi.in.iij.volumi.Fran.cur.

d ¶ Etiam vniuersitates. vide Bar o.in.l.omnes populi.in.j.q.ff.de insti.⁊ iure ⁊ in extrava.qui sunt rebelles in ver.mille librarum,⁊ in.l.fi.C.de iuris.om.iud.⁊ ibi Bal. Ang.in.l.j.in prin.ff.si quis ius di.nō obtē.⁊ vide Fely.in.c.cñoēs.in.vij.co.de cōsti.⁊ Alex.de Imo.in.l.leius,⁊ augerius in princ.ff.ad.l.falc. Tho.diplo.

e ¶ Nulli.hāc.l.ad hoc specialiter alleg.ro.cōsi.cxviij.vbi tz,ꝙ pisani nō possunt condere statuta,sed nunc aliud esset dōm statibus,q̄ in facto stant.s.libertate sibi data per Carolum olim francorum regem.

f ¶ Bar.reprehendit gl. Adde ꝙ eo facit,q: semper attendimus actum quem facit iudex etiam si alias non fuisset necesse.c.super abbatia,extra de officio.delega.⁊ via quaz elegit sibi patere dz.l.si mulier.§.fi.ff.q met.cau.itē a pari ꝓcedit,⁊ sunt interponere decretum,⁊ confirmare actum,q: eiusdem effectus sunt verba Bar.in l.curiales.C.de pred.cur.lib.xj.confirmatio autem actus multum operatur,ergo ēt decretum iudicis decernentis bono.pos.⁊ pro hoc facit,quod volu.Bar.in.l.actor col.ij.ff.rē ra.habe.⁊ Inno.in.c.fi.extra de procu.ꝙ si iudex excōicatus interponat decretum in actu,vni non erat necessarium non viciabitur ille actus,⁊ pro ista opin. Bar.que semper mihi placuit possem multa adducere,cogita per te.F.

5 ⁊ ei.in.l.iij.opp.de dam.infec. † Curator aūt adulto nisi petatur dari non potest insti.de cura.§.item inuiti.nec pupillo non petenti dare potest iudex curatorem ad litē.l.qui hz.§.si pupillus.ff.de tu ⁊ no.gl.in.d.l.hec aūt,in prin. Ad que vide etiam omnino Bart.in.l.fulcinius.§.adeo.ff.ex quib.cau.in pos.ea.⁊ in.l.munus.§.bis qui.ff.de procu.⁊ Bal.in.c.j.de mil.vassal.qui contu.est,⁊ Bal.in.l.is cui bonis.ff.de ver.oblig.vbi dixit ꝙ gl.sing.in.d.l.hic autem,in princ.tenuit iudicem ex suo officio nemine petente posse dare curatorem prodigo ⁊ furioso de quibus etiam vide Bal.in.l.nec quicq̄,vbi decretū in.x.col.de offi.procon.

6 ¶ † In gl.j ibi iudicis ⁊c magis communiter reprehenditur glo.quia non differunt ius dicens ⁊ iudex.vt in c.forus de verbo.signi.ideo concluditur ꝙ immo.I.C.potius vsus est verbo ius dicentis,q: sibi placuit,vt hic per Barto.recte loquentes,⁊ pro eo facit insti.de pe.teme.liti.§.fi.⁊.l.sententiam in princ.ff.de offic.presi.vbi ius dicens appellat indifferenter in omnibus causis,⁊ etiam simplicis iurisdictionis. Nec obst.l.volunt.§.fi.ff.de inter.act.vbi.I.C.videtur ponere tanq̄ diuersa ius dicere ⁊ iudicare,quia respondendo

7 † ꝙ posito,ꝙ iudicare differat,⁊ ius dicere quasi iudicare proprie sit tamen tractatur de ferenda diffinitiua sententia,iuxta.l.j.C.de re iud.⁊ per not.in l.i.§.quod in sententiis.ff.quando appella.sit ⁊ ius dicere possit esse etiaz quando non ferretur diffinitiua,sed interponeretur decretū,tamē ille tex.non loquitur de his dictionibus ius dicens ⁊ iudex que videntur esse sinonima.xxiij.q.ij.c.j.⁊ in.c.forus.§.in omni.de verbo.signific.

8 † preterea etiam quandoq3 videmus dictiones vel.ff.stare pro.i.l.ij.ff.ad.l.aql.ibi quadrupedem,vel pecudem,tamen omissa quadam sustentatione gl.quaz facit hic Ang.que mihi imponat nec tollit difficultatem formar.§.in glo.potest sustinendo gl dic fm Saly.hic ꝙ ius dicentis sunt due dictiones separate,vnde cū dictio ius sit indefinita,que equipollere vli,dz vtiis qui dicentia.§.virum de reb.c.tolle.de maio ⁊ obedien.dat.I.C.hic intelligere ꝙ intelligit de officio dicentis ius indefinite ⁊ sic tam in causis meri imperii,q̄ mixti ⁊ simplicis iurisdictionis. Nam officium talis ius dicentis bene est latissimum postquam potest de omnibus cognoscere secus si simpliciter dixisset iudicis officium,quia cum omnis iudex nō possit cognoscere de omnibus causis.l.magistratibus.ff.eodem non esset latissimum.

¶ Nec obst.c.forus,quia ibi accipit̄ ius dicens ꝓ vna dictione vel aliter posset saluari glo.v.hic,⁊ ibi per Bald.cum quo

9 transit Ro. ¶ † In glo.in ver.dare potest no.ex hac gl.contrario tex.ꝙ verbum potest aliquando necessitatem importat ratione subiecte materie simile in.l.si mandauero.§.j.man.⁊ in auc.sed ⁊ periculum.C.sine cen.vel reli.de quo vide per glos.⁊ doc.in.l.sepe.ff.de off presid ⁊ in.l.gallus in princi.ff.de libe.⁊ posthu.⁊ in.l.j.ff.de inin.testa vbi per Bar.⁊ per eundem in repe.l.creditores.in.j.col.C.de pig.⁊ plene per Pau.de liaza.in commento.c.primi,in princip.de loca.vbi late tractat de hac dictione de qua per Archi.i.c.statutum.de rescrip.in.vj.⁊ per gl.in.c.j.de re iudi.in.vj.⁊ quod no.Inno.in.c.sciscitatus de rescrip.cum simi ¶ Item ex ead.glo.not.diffinitiones iurisdictionis de qua vide et gl.in.§.missu.in verbo iurisdictione,in auct.en.de defen.ciui.⁊ per Azo.in summa C.eo.⁊ ponit Bald.in.c.j.§.ad hec in.ij.col.de pac.iur.firman.⁊ Bald.in addi.Specu.sub hoc titu.in prin.⁊ ibi etiam aliquid per Specu.in prin.⁊ supple hanc distinctionem vt hic per.Barto.qui-

10 quid imperfecte dixerit Ange.

¶ In ea.ibi equitatis statuende per glo.⁊ dicit Bar.in.l.omnes populi.in.j.q.princ.de iusti.de iur.ꝙ statuta condere ē iurisdictionis,⁊ ideo scd̄m eum populi ⁊ vniuersitates iurisdictione carentes non possunt condere statuta super decisione causarum Bald.hic secutus Ray.dicit ꝙ non est iurisdictionis,sed permissionis,vt probatur in.d.l.omnes populi secundum eum vbi populi indistincte quamuis iurisdictioné non habeant statuere possunt,⁊ ita etiam dicit velle Inno.in.c.cum accessissent.eod titu.⁊ idem Bald.in.d.omnes populi,in.c.car.⁊ Bald.in additio.Specu.in hoc.eo.titu.in princip.

11 ¶ Bal.autem in.l.nulli.C.de sen.† circa hoc quesiuit an condere statuta sit meri imperij,an vero simplicis iurisdictiōis,⁊ rñdet ꝙ si loqueris complexiue,cū absolute de potestate statuendi,⁊ erit mixti imperij seu comprehendere possit etiam statuta,que fierent circa reseruata principi,que mero imperio,vt videbimus post Bar.in.l.imperium.ff.eodem. Sed si queris distributiue tunc est secundum rem depositam.i.quod statuitur super his,que sunt meri,vel mixti imperij,⁊ condere statutum erit eiusdem imperij,alias āt erit simplicis iurisdictiōis q̄re eadē qualitas fori et statuendi,vt probat illa.l.nulli,que ad hoc est multum singu.secundum eum,et ita etiam voluit ipse in.d.c.cū omnes in antepe.col.Bal.et Saly.in.l.fi.in prin.C.e.dicunt simpliciter,ꝙ statuere est iurisdictionis.Ant.de bu.⁊ Imo.in.d.c.cum omnes simpliciter transeunt cum Bartol.in dicta.l.omnes popu. ¶ Conclude cum omnes populi possunt statuta facere.d.l.cum omnes,et etiam vniuersitates possunt statuere circa negocia spectantia ad ipsas vniuersitates.l.reciprocita in fin.et in glo.fin.C.de constitu.pecu.l.fin.et ibi Bart.ff.de colle.illi.et per eundem in d.l.fin.C.eod. Et tamen omnes vniuersitates,et populi non habent iurisdictionem,vt patet in.l.si duas.§.est autem,in versi.decet.ff.de excu.tuto.et no.Bar.in.l.j.ff.de dam.infec.et Innocen.in.c.cum accessissent,et Iac.de bel.in auc.de defen.ciui.§.j.et dicā in fin.huius.l.assumendo iurisdictionem stricte prout pertinet ad cognitionem et decisionem causarum cum necessitate iusdicendi ⁊c.tunc cōdere statuta non est iurisdictionis,q: vt dixi omnes populi possunt statuere,⁊ tamen non habent dictam iurisdi. Aut nos accipimus iurisdictionem magis large prout deriuatur a dictione,que est potestas iuris quasi legitima potestas,vt no.gl.i.d.d.§.iusiurandum,et Azo in summa.C.eod.et glo.mag.in.l.imperium,et ibi Barto.circa princip.ff.eod.⁊ hoc modo statuere est iurisdictionis,idest legitime potestatis,que est in statuendo populis a principe permissa,vt.d.l.omnes.

¶ Nec ad hoc obst.id quod no.glo.hic dū dicit statuendi ⁊c.

12 † q: hic accipitur statuere pro pronunciatione,⁊ sententia iudicis,vt dicit tex.in.l.pronunciatum.ff.de verb.significa.⁊.l.post sententiam.C.de sen.et.c.in his de verbo.signi.

¶ Vel dic ꝙ aut querimus,an statuere super decisione causarum,⁊ sic super his que pertinent ad iurisdictio.sit iurisdictionis,⁊ dicitur esse iurisdictionis per dicta.l.nulli. secundum ꝙ declarat ibi Bal.et dixi.ff.alias autem statuere non est iurisdictionis. Et ista est intentio Barto.in.d.l.omnes populi.

¶ Et de hac materia vide etiam aliquid per Ange.in.l.j.ff.titu.ij.⁊ per Bald.in.l.decernimus,circa med.C.de sacrosanc.eccle.⁊ in.l.si aliam.§.cum plenissimam supra de officio procon.per Petr.de ancha.in commento.c.canonum statuta.circa.xj.cartam mag.de constitutioni.

13 ¶ † In eadem gl.in fin.Barto.reprehendit glo. excludens,ꝙ licet hodie non sit necesse,ꝙ iudex decernat bono.pos.tamē si pars vellet,ꝙ iudex decerneret tunc esset mixti imperij sicut olim,quia non reperitur immutatum.et idem voluit Barto.in l.iij.§.si causa,in princip.ff.de bonorum possessione.et Angel.et Petr.de ancha.hic,et licet ipsi non dicant,ista fuit opini.Iaco.de rane et Cyn.et Andr.de pis.hic secundum Bal.hic tenet opi.glo.Quia fm eum hodie tale decretum iudicis nullum esset,⁊ ius non tribueret quia agnatione,⁊ petitione perfecte erat acquisita bonorum possessio,⁊ omne ius petenti per

ti, per. l. fi. alleg. in gl. & in bo. poss. contra tab. vt est glo singu. secundum enim in. l. fi. §. i. in verbo antiqua. C. de cu. fu. p bart. in. d. §. si causa, & in. l. j. C. quorum bo. & in. l. illud. in princip. ff. de contra tab. & illud etiam sequitur Fulgo. & Ro. hic. ℭ Adde quod Spe. in hoc eo. titu. §. j. in verbo an bonorum simpliciter
24 transit cum opinio huius glo. † Ex hoc infero quod bo. poss. hodie est delegabilis, sed puto verum esse quod cum hodie decernatur bono. poss. per pretorem sit mixti imperij, quia quamuis hodie non sit necessarium decretum tamen non negatur quin possit interponi sicut ille qui est in possessione potest petere per decretum iudicis se in ea confirmari. l. iij. §. missum, & ibi no. Bar. ff. de car. edic. l. j. C. eo & plene no. per glo. & Bar. in. l. de pupillo. §. qui opus, de operis noui nuncia. quamuis hodie decretum in bono. poss. non sit necessarium. d. l. fi. Preterea quando quis comparet coram iudice, & petit per decretum sibi decerni bo. poss. apparet, quod nunc vult acquirere bon. possess. per agnitionem suam & sic non vult vti prouisione inducta a lege noua, sed vult vti prouisione inducta a lege antiqua quod potest. l. quotiens. ff. de actio. & obliga. merito illa via quam sibi elegit parere debet. l. si mulier. §. fin. quod me. cau. ℭ Dicam hodie talem interpositionem decreti, quia vbi non requiritur plena cause cognitio tunc ea que sunt mixti imperij possunt delegari. l. cognitio. §. vt bono. cum ibi not. ff. titu. ij. & no. gl. in. l. ij. in verbo consilium, eo. titu. & Barto. in. l. imperium. ff. eodem. Sed hodie non requiritur cause cognitio in decernenda bono. poss. quia vbi non est necessarium decretum iudicis tunc etiam si petatur illud interponi non requiritur cause cognitio, vt probatur in. §. multis, cum gl. in verbo transitu. insti. de li. quam pro sing. allega. Bal. in. l. consentaneum, in. v. colum. C. quomodo & quando iudex & no. Bal. in. c. j. §. si quis vero, de pac. iur. fir. & in. l. ij.
25 C. de iur. emp. ℭ † Adde etiam predictis quod Ange. tenebat in. l. cognitio. §. j. ff. titu. ij. quod licet decernere bono. poss. sit mixti imperij indelegabilis, vt per glo. ibi & hic. Tamen cognoscere an sit decernenda bo. pos. bene potest delegari vt ibi sed illud non placet, quia si permitteretur cognitio ex dispositione legis deberet etiam intelligi permissa diffinitione regule. l. iij. §. cognoscit. ff. de offi. prefec. vigil. l. j. C. si contra ius, vel vtil. pub. not. expresse Jac. bu. in. l. qui procuratorem dat. ff. de proc. continentiam dicere in. l. a diuo pio. in prin. post alios de re iudic. ℭ Nec text. in. d. §. j. facit magis mentionem de cognitione quam de decreto, & ille tex. non intelligitur de ista bo. poss. vt ibi per glo. j. ℭ In gl. in verbo possessionem ibi diffinitiuas &c. no. ex gl. quod sententia qua pronunciatur aliquem mittendum esse in possessionem est diffinitiua. Contrarium no. gl. i. l. presenti. §. j. in verbo ad modum. C. de his qui ad eccle. confu. secundum Bald. hic qui illam approbat sed secundum bald. in. l. ij. in. xij. q. ff. si ex noxa cau. aga. potest intelligi & saluari ista glo. in sententia qua pronunciatur quem esse mittendum in possessionem ex. ij. decre. iuxta. l. si finita. §. iul. ff. de dam. infe. nam talis sententia dicetur interlocutoria habens tamen vim diffinitiue, quia licet non feratur super eo quod in principali petitione fuit deductum condemnando, vel absoluendo. tamen ex quo effe
a ctualiter perimit negotium principale habet vim diffinitiue[a] per no. per glo. ij. in cle. fi. de appel. & voluit Bal. in. l. cum & minoris. C. si aduer. rem iudi. & i. ij. in. x. q. C. de epil. aud. & Bal. hic in lectu. antiqua. & in. l. ingenuum ad fi. ff. de sta. ho. & in. l. properandum. §. sin autem reus. C. de iud. & Jo. de imo. in. c. consultationibus, de offi. delega. ℭ Glo. vero in. d. l. presenti, intelligitur in primo decreto de quo etiam vide per Bartolum & alios in. l. si finita. §. si forte. ff. de dam. infe. & in. l. j. in. vj. q. ff. de ap. reci. & Spe. & Jo. an. in titu. de primo, & secundo decre. §. iuxta vero, & Anto. de but. in. c. cum contingat. de do. & contu. & de hoc etiam alias dixi in. l. quod iussit, post Joan. de imo. ff. de
26 re iudicata. ℭ † Item ex hac gloss. in princ. no. quod maioris iurisdictionis est executio quam pronunciatio, & ideo facit secundum Bal. quod iudex qui ex forma statuti non potest facere executionem vltimo mense sui officij poterit pronunciare exequendum, quia aliud est exequi aliud pronunciare exequendum, & licet ipse non dicat ista fuerunt verba Jac. de aret. & Cyn. hic pro hoc facit, quia statutum prohibens iudicem vltimo mense officij absoluere non intelligitur prohibere iudicem iudicem posse
b pronunciare quem esse absoluendum[b] vt no. Barto. in. l. solent. ff. de offi. procon. & Cyn. & Bal. in. l. j. C. si aduer. lib. & Bald. in. l. si quis filio. §. cum. ff. de iniust. testa. per illum textum vbi preses quamuis non possit quem actualiter deportare sine consensu principis, tamen potest pronunciare ipsum esse deportandum, & idem tenet Ang. in auc. de exhi. reis. § fi. in fi. per id quod no. gl. in. §. si vero, etiam quidam in verbo iudex in eo. ti. & idem Jo. an. in. c. transmissa, de offi. deleg. & Imo. & Ro. in. l. j. § si quis ita. ff. de verb. ob. Nam aliud est quem efficere liberum seu pronunciare liberum, & aliud pronunciare liberandum. l. qui se dicit. ff. de iud. no. gl. in. l. j. C. si aduer. lib. & aliud est quem restituere in integ. per sententiam, & aliud est quem pronunciare restituendum, vt no. gl. in. l. fi. in verbo compromissarios. C. vbi & apud quem in integ. resti. post hu. et gl. in. c. super eo. in verbo ordinet, de offi. deleg. et successor in officio tenebitur eam pronun-
17 ciationem sequi si iusta erit, alias poterit reuocare, † quia sententia qua pronunciatur quem esse absoluendum est interlocutoria ex quo in totum non diffinit negotium, vt declarat Bald. in l. cum iudex. C. de sen. et in. d. l. solent. ℭ Et per hoc vltimum, verbum est sublatum argumentum si quis diceret quod si in vltimo mense officij, potest iudex pronunciare absoluendum fieret fraus statuto contra id quod habetur in. l. contra legem. ff. de legi. et vbi prohibetur aliquid videtur prohibitum omne id quod pertinet ad illud. l. oratio. ff. de sponsa. ℭ In eadem ibi l. pen. § fi. de hoc dicetur in. l. iubere, vbi tangitur per alios. ff. eodem. ℭ In eadem ibi, vt per eum expeditur etc. s. tanquam per prestantem nudum ministerium facti, et vnde iudex per seipsum expedire videtur aliud quam per nuncium facit. l. qui hz. §. fi. cum l. seq. ff. de consti. pecu. sed iudex delegatus prebet deleganti ministerium iuris, quia exercet iurisdictionem delegatam quam in se habet. l. j. §. fi. in ver. transferri. ff. ti. ij. et iurisdictio est iuris,
18 vt patet in diffinitione superioris gl. ℭ † In eadem ibi vel dic aliud iubere etc. intentio gloss. est quod iubere accipiatur quando ex iussu non transfertur iurisdictio, vt in. § pe. hic alle. in gl. et melius auten. vt nul. iudi. §. et hoc vero iubemus, et ibi gl. in versiculo. precipiente, et no. docto. in. l. et quia post glos. pe ibi. ff. eodem et per glos. in. l. nec mandante. ff. de tu. et cu. da. ab his. Ista tamen secunda solu. verificatur ex precedenti a qua
19 dependet. ℭ † In glos. in versicu. tutores constituere, in principio sed glos. in. d. l. ius dandi. et in. l. muto. §. tutores aliter distinguit. scilicet quia aut facultates pupilli excedunt quingentos aureos, et tunc sit mixti imperij datio tutoris, et sic non competat magistratibus municipalibus, nec possit delegari nisi subdito habenti aliam iurisdictionem. Si autem non excedat dictam summam sit simplicis iurisdictionis, et suo iure competat magistratibus municipalibus, per. d. § pen. instit. de atil. tu. ad quod vide etiam gloss. in. l. cognitio, in princip. ff. titulo ij. et in. l. j. in versicu. mandari possunt, eod. ti. Sed Bar. hic dicit, quod datio tutoris est mixti imperij, quia ei conuenit diffinitio mixti imperij que traditur in. l. imperium. ff. eodem. quia expeditur officio iudicis nobili ad priuatam vtilitatem, tamen quandoque est mi
20 xti imperij maioris quandoque minoris, † et similiter quandoque non potest delegari, vt quando facultates excedunt quingentos aureos quasi tunc sit mixti imperij minoris, sed quando non excedunt, tunc possit delegari quasi sit minoris imperij per. d. § penul. et idem tz Ang. hic qui dicit idem esse in datione curatoris, per. d. §. pen. etiam si sit curator ad litem secundum Inno. in. c. petitio, de procu. vbi tenet per delegationem transferri dationem curatoris ad litem, alleg. d. § penul. quod etiam no. Et cum dicta opi. Bar. transit etiam Pet. de anch. hic. Saly. in. d. l. cognitio, dicit etiam hoc esse verum hodie per. d. §. pen. sed olim dicit ipse quod non erat meri nec mixti imperij, nec mixti imperij, nec competebat talis potestas alicui nisi ei cui lex aut senatuscon. aut princeps concesserit, & ita dicit tenere glo. singu. in l. j. ff. de tuto. & cu. da. ab his de cuius glo. veritate dic, vt per bar. in. d. § tutores, & cum dicta opi. Bar. concordat etiam Pau. de ca. hic, sed Fulgo. dicit quod etiam hodie nunquam delegari potest datio tutoris cum sit mixti imperij eo, quia conuenit ei diffinitio mixti imperij vt dixi nec est verum secundum eum, quod etiam quando substantia pupilli est ff. quingentos aureos possit magistratus inferior dare sua auctoritate tutorem, quia imo requiritur presentia antistitis. d. § pe. ℭ Quando autem substantia pupilli excedit quingentos aureos tunc secundum eum permissum est magistratibus inferioribus dare tutorem iussu presidis precedente, & sic magistratus dat tutorem ex auctoritate sua propria quam lex sibi tribuit. d. l. ius dandi, non autem dat tutorem ex delegatione presidis, & sic non reperitur, quod possit delegari adde quod ista vlt. opinio. fuit opi. Jac. balduini cum quo transire videtur hic, Cy. Sed respondeo ad. d. § penul. prout facit Fulgo. sed ipsemet Cy. in. l. j. in. ij oppo. ff. ti. ij. refert quod Pau. ibi tenebat quod etiam si facultates pupilli excedunt quingentos aureos si fauor pu

a ℭ Viz diffinitiue quod sententia decreti sit interlocutoria comprobatur. ro. co. 84. vbi dicit quod iudex ita potest illam reuocare ex causa sicut aliam interlocutoriam.

b ℭ Absoluendum fran. de aret. in c. j. § j. de accu. vbi etiam abb. all. per hoc gl. i. c. frater nr. xvj. q. j. & ibi tz contra. d. an to. & abbas quod primas cum suis possit pronunciare episcopum deponendum. licet non possit deponere in fine tamen dic probabilius vere dici quod iudex non possit talr pronunciare, quia remedia superflua & nihil conferentia iusticie inducenda. i. hec stipulo. §. diuus ff. vt leg. no. c. idem ff. de ver. ob. & adde in bald. quem vidi. l. solent. ff. de of. pc. cle. & no. i. l. cognitio. § i. ff. ti. ij. & per hoc alleg. gl. i. l. dicit proferre. §. si plures. ff. de arb. i ver. consenserit quod vult quod pia sit iudice condemno vel pronunciatio condemnandum, & vide bal. i l. titu. C. manda. vbi elegantem dicit gl. michi nubi vel firmare pedes per tex. i. l. quidam §. si arbiter. ff. de arb. Franc. cur.

a ¶ Substineret. Adde an procedat libellos in quo qs implorando offi. iudi. petit pe tem adversam cōpelli. Cal. q̄si.ii. vbi aliqua vide ad hanc materiam.

¶ Et adde q̄ qñ petit offi. iud. dr misericordia implorari fm gl. fin. in rub. ff. de in iterro. ac z iā si denegat p iudicē dr prē gravare z posse appellari, vide plene p an ge. d are. insti. de act. in pñ. in. ij. co. in fi. in v. j. ex hys eū i prin. z ibi pōit an sit necessari⁹ libell⁹

Tho. diplo.

b ¶ Offi. ind. de h vid. p In. ro. q. xij. lxiij. ccxliij. fran. de are. q̄s. cix. z in q̄rū. d. Jas. h dicit q̄ stāte sta. q̄ nulla possit opponi excep. q̄ tñ poterit minor petere re stōnē l̄re dic p ei⁹ opi. facē q̄ voluit ro. q. xc. vbi q̄suluit q̄ stāte sta. q̄d minor possit q̄promittere z q̄ s laudo ide sectito ñ appelletur nec reclamet q̄ tñ poterit petere resti. ... imius ibi vid frā. cu.

c ¶ Postremo q̄rit bart. an iuris. adde tu vltra remissiōes traditas h p alex. bar. i q̄s. clxxxix. ro. q. 444. z pau. h ca. q. cxxxij. laci. notādum bal i. c. i q̄nali si d feu. fu. contro. z bar. l ex da. q sine rebelles i vbo lombardie vid bal. i. l. j. §. initio. ff. d of. pfec. vrb. vbi dr q̄ iuris. actualr z formalr dr in psona magrat. pas siue z mālter ipsona subditorū, z rōe situs z loci dr coherere territorio l. fi. ff. e. z ita ēt sentit ipe bal. i. l. ipio. ff. e. f.

d ¶ Uide etiā dē do. fran. de cur. i q̄s. 68. in ci. d. Jo. in x. z. xi. col. z. d. Jas. h i. ix. co. z alex. i. l. fi. ff. de ser le. in addi. ad Barto.

Tho. diplo.

pilli exigat possit datio tutoris indistincte delegari ēt priuato. al le. l. pe. ff. de off. pcō. qnēadmodū cognitio suspecti tutoris cō m trif ēt priuato fauore pupilli. d. l. cognitio. l pñ. Tñ Cyn. ibi vr tenere q̄ in casib⁹ in qbus datio tutoris cōpetit iure magfa tus fmo d. §. pe. possit delegari p illū § pe. Jo. fab. insti. de atti. tu. in prin. tz q̄ ēt qñ facultates pupilli sunt intra qngētos aureos nō possit delegari, q̄ spālr p. l. cōmittit h casu datio tutoris ipsis magistratibus, q̄ delegari nō pōt p. d. l. j. in prin. l v. si. spālr. ff. ti. y. z assignat rōnē q̄re dicat q̄ cū qlibet magfatus possit dare tutorē nō possit talis datio delegari priuato, q̄ l. q̄ tēdit ad vtilitatē pupillo magis q̄fidit de officialibus ēt minoribus q̄ de priuatis. Tñ puto verā eē opi. bar. p supius dicta, Non ob. q̄ datio tutoris est mixti ipii, q̄ rñdeo, q̄ p h non seqr q̄ nō possit delegari. d. l. cognitio. §. vt bonoz. f. qñ est imperii minoris, vt ēt p Bar. in l. imperiū. ff. e. ti. z presertim fauore pupilli, ar. d. l. cognitione. in pñ. Nō ob. q̄ reqrat ēt amistes, q̄ rñdeo. q̄ p h seqr q̄ nō cōpetat iure magfatus, tñ facē dō est q̄ delegatus nō poterit dare tutorē sine amistie sicut nec delegās poterat vt in rta nemo plus. ff. d reg. iu. Nec plzopi. Per. dū alle. ff. de offi. pcō. q̄ rñde ad illū tex. vt p gl ibi z similiter rñde ad. d. l. cognitio, in pñ. pnt sbino. Minus ēt mihi plz opi. Jo. fab. fundata p tex. in. d. l. j. in v. spālter, q̄ rñde, q̄ nō sufficit spālr esse cōmissam cām a lege, vt ad h nō possit delegari nisi sit cōmissa in priuilegiū tanq̄ maioribus iudicibus z sic nō sufficit simplr esse cōmissam vt magfatibus p. d. l. j. v. q̄ vero. z ibi no. gl. in v. tribunus, z in v. magistratib⁹. ff. ti. y. z ita puto tenēdō q̄uis Sal. in. l. plz. C. de ped. iud. satis v hoc locut tenuerit idē, q̄ Fri. z circa ista vide ēt q̄ dcā sunt

21 in. l. j. in gl. in v. mādari pñt. ff. ti. y. † Addit ēt ang. h, q̄ delegatus possit incidenter dare curatorē ad litē corā se motā. alle ga tex. quē dr nō eē alibi in. l. fi. §. fz z si qs. C. de admi. tu. facit tex. in. c. si annū, de iudi. in. vj. lz gl. z doc. ibi videant dubitare z p Bal. in. l. solemus. §. fi. ff. de iud. z p Spe. in ti. de iuri. om. iud. in v. qd de datione curatoris, z ibi vr velle simplr q̄ datio curatoris ad litē possit delegari, q̄ dr q̄ cōpetit iure magistratus dūmō lis non excedat summā trecētorū aureoz. §. z iudicare. in auc. de defen. ci. iuncto. §. fi. insti. de cura. q̄ intra si

22 non probāt, Paul. de ca. h in fi. dr † q̄ si añ litē motā petatur dari curatorē ad litē est de iperio mixto, q̄ expedit off. iu. nobili si vo petat post litē motā est de iurisdōne simplici, q̄ expedit offi. iud. mercenario. Tamē fm vr q̄ vtroq̄ casu possit expediri ēt p minores magfatus, z ēt p delega ti, per. d. §. fz z si qs cū ibi no. p Cy. z p. d. c. si annū. Nullā tñ mētionē facit d Ang. neq̄ de Spe. z mirū est q̄ dicat, q̄ ēt in h casu possit dari p quēcūq̄ magfatū ēt infimū, z p delegatū cū sit mixti imperij. Nec ob. tex. in. d. c. si annū, q̄ de iure cano. oēs cāe meri vel mixti ipij sunt delegabiles fz cōes cōclones vt plene no. in c. q̄ sedes de of. or. z i. cle. j. d of. or. Uñ i h casu vr q̄ nō possit delegari nec p inferiores magfatus expediri asi q̄ alia datio tutoris vel curatoris. q̄ntū vero ad fm casuz puto verā eē opi. Ang. z sequa. q̄ vr eē simplicis iurisdōnis, z expediri off. iu. mercenario sicut dixit Bal. in. l. iperiū. ff. e. circa quartū gradū meri impij dū loquit de tortura, z dicā ibi dū iāgā an modica coercitio sit de iperio. Nec ob. no. p bar. in. l. prima, q̄ fateor q̄ in delegatū non transeunt ea que sunt mixti imperij. i. q̄ veniunt expedienda off. iud. nobili, vt est munere in poss. ex. j. decre. q̄ expeditur offi. iud. nobili, vt declarat Bar. in. l. iubere. ff. eo. nec ei transeunt in delegatū ea q̄ sunt coercitiōis realis expediēda ad primatum vtilitatē. §. si vero ēt, in auc. de exhi. reis fz bñ trāsit coercitio verbalis. l. j. in fina, iuncto. y. z. ff. l. proxi. Et h est q̄ vult ibi bart. z sic nō repugnat casui nostro an iudex qui principaliter nō pōt cognoscere de causis meri, vel mixti imperij possit incidēter de illis cognoscere de quo vide p bar. ff. l. proxi. ¶ In e. a. ibi rñdeo nō idem zc. Bar. sub dubio forte intelligit esse verū pter q̄ vbi pupillus cogeret extra prouinciā litigare, ar. l. i. C. qñ impe. inter pu. z vidu. Fulg. h dr q̄ illa. l. logr de delegato pncipis. ¶ Certe. l. illa logr in casu diuerso, in inspecto eius rōne p p idētitatē rōnis, z q̄ cā pietatis vr fuisse rō illius. l. pōt dici illā. l. extēdi ad casum quem hic ponit Bar. Pro quo facuīt plene no. p Bar. in. l. si q̄dāe, in

xi. q. i. partis. ff. so. ma. dū alle. gl. in. l. illud in ver. alia cā. C. de

23 fa. san. ec. ¶ † Extra gl. q̄rit h Bar. an iudi. offiñ z actio idem sint z dictis p eū z doc. hic adde gl. in. l. j. ff. de edē. no. p do. in c. fi. de offi. iod. z latissime p Cy. h z cōiter tenet, q̄ late sumpto vocabulo appellatione actionis veniat offiñ. l. actionis v bo in versic. instar. ff. de actio. z obliga. iuncta. l. inqlinos, cum ibi not. ff. de dā. infe. z in. l. in cāe, la. ij. in prin. ff. de mino. z not. gl. in. d. l. i. de edē. Ex his vr inferri posse, q̄ statuti ēt exorbi

24 tās a iure cōi loquēs in actione cōprehēdit offi. iud. † q̄ ēt in exorbitātibus fit extēsio ad casuz q̄ sub significatione vocabuli poterat in statuto cōprehēdi, vt pbat in. l. filiū hñs. ff. ad mace. iūcta. l. instā. ff. de ver. sig. z q̄ no. Bar. in. l. liberoz, in. ij. e. tit. ¶ Ad idē. l. libertū. §. fi. ff. de ritu nup. z expsse no. Cy. in. l. i. C. q̄ sit lō. q̄sue. z expssius Imo. in. l. si vo. ff. so. ma. in. i. fal. quā ponit in exorbitātibus vbi h tñ pluribus modis limitat. Ites

25 tene mēti i q̄rñ Cy. † z bar. h volunt, q̄ qñ iplorat offi. iud. in libello narrari dēat id pp q̄ q̄cludit iudicē dēre, vel posse facere id pp q̄ petit nō aūt q̄ pars teneat, q̄ offi. iudi. nō psupponit obligationē comienti. l. q p collusionē. §. fi. ff. de act. empt. z istud ēt tz Ant. d bu. z Mod. i. d. c. fi. de of. iud. ¶ Quib⁹ adde Spe. in ti. de lib. cō. §. fi. ver. sis ēt cautus z ibi tñ vr velle, q̄ si libellus in h peccaret z dēns iplorare off. iu. diceret i libel

a lo ego q̄ tinium zc. tñ libellus substineret, ᵃ q̄ off. iud. instar hz actionis, vt dixi. ¶ Et idē voluit Jo. an. in addi. Spe. in ti. de

26 off. om. iu. in rub. † Fortifico, q̄ lz offi. iud. non presupponat p prie debitū seu obligationem, tñ presupponit quasi debitū ab adversario, vt est gl. no. in. l. si seruum. §. fi. in verbo peti posse ff. de verb. ob. quam ad h sing. no. z ponderat ibi Ang. z idem

27 no. Bart. in. l. fi. ff. de iniu. † vbi dicit q̄ largo modo presupponit obligationem. ¶ Et ibi pbat q̄ verba libelli improprient vt saluet libellus, vt in. l. fz si possessori. §. item si intravero, cum ibi no. vbi h firmat Bar. ff. de iureiu z no. Bar. in. l. si olei. C. loc. z in. l. i. in fi. C. de vsufr. facit. l. si quis intentione. ff. de iudi.

28 ¶ † Quid autem q̄ si quis dēat in libello proponere actionez z ipse implorat offi. ind. an procedat libellos vide per Jac. bu. in. l. barū. ff. si ser. ven. vbi q̄cludit, q̄ sic, z idem Bal. in. l. fi. sine. C. ad velle. Ant. de bu. in. c. examinata, in. ix. col. d iudic. z ē tex. in. c. ex lris, in verbo off. de pig. quem ad h ibi ponderat Ant. de bu. z Imo. q̄ intelligit interesse offi. indi. mercenarium, vt libellus sustenet quod tene menti. ¶ Quid si tibi cōpetat facultas implorandi officium iudi. zc. tu solum apposuisti exceptionem an succumbes, Cy. in. l. dominum. C. de rei vē. tz q̄ sic z sequitur ibi Bald. mouetur per. l. plane. ff. de pe. here. ¶ Et sic colligitur ex dictis Bar. z doc. hic an officiū iudicis, z exceptio sint idem nam tex. est q̄ nō in. l. plane, z in. l.

29 fi. ff. de pe. he. z in. l. iij. in fi. ff. nau. ca. sta. † Quod facit ad id q̄ fm. decidit Bar. in. l. i. §. z parui. ff. q̄ vi aut clam. vz q̄ si statutum phibet opponi q̄ instrm exceptionem pacti vel aliam cōpetentem de iure cōi poterit non obstante statuto implorari of

b ficium iud. ᵇ fundando illud super dicto pacto seu super facto, ex quo resultabat dicta exceptio per iura proxi. alle. q̄ est perpetuo notandum, et illud sequitur Ant. de bu. in. c. item cū qs de rest. spo. z Pe. de anc. in cle. i. d seque. pos. z in. c. canonū statutis, de q̄sti. z Bal. z Ang. in. d. l. plane, z in. d. l. fi.

¶ Contrarium tñ tenuit ipsemet Bal. in. l. i. C. de q̄di. indeb. z per eūdē in. l. si nō sortē. §. i. ff. de cōdi. indeb. q̄ pro nunc non examino, z remitto me ad late no. per Jo. de imo. in. l. fin. ff. a q bus app. non lz. ¶ Item inquantum Bar. hic post antiquos tractat h quotuplex sit officium iu. adde plura que circa hoc ponunt Cano. in. c. fi. de offi. iud. vbi doc maxime Inn. circa

30 hoc magis clare loqui vr. † Et etiam adde q̄ Jo. de imo. in. l. si finita. §. si plures, in. xvij. co. ff. de dā. infe. dicit q̄ proprie officium mercenarium, vr esse illud q̄ seruit actioni pro cā diffinienda per sniam diffinitiuā hinc est, q̄ expirat, ipsa lata l. iiij.

31 de fru. z li. expen. † Unde videmus, q̄ officium iud. quo petitur executio snie dr nobile, vt no. Bar. in. l. iubere. ff. eod. vbi ēt inq̄t silr, q̄ officium iud. quo peruenitur ad primum z secundum decretum est nobile, q̄ neq̄ principaliter neq̄ directe agitur q̄ causa diffiniatur per diffinitiuam, q̄ primum z secundum decretū nō est snia diffinitiua, vt dictū fuit sup gl. sed de verita

32 te istoz que tangit Bar. in. d. l. iubere, ibi dicet. ¶ † Postre

c mo q̄rit bar. an iurisdō ᶜ coherereat territorio, z q̄uo, de quo dic vt hic p eū cui adde no. p eūdē in. l. fi. per illū tex. C. vbi z apō quē, z ibi ēt p Bar. z bal. in. l. j. §. j. ff. de offi. prefec. vrb. circa. ij. col. z per Bal. in. c. j. §. ad hec, in. ij. col. de pac. iur. fir. z in auc. habita, i vlti. co. C. ne fi. p pa. z in. l. imperiū in prin. ff. e. z in

l. data,

l.data,in.xvij.col.C.qui accu.per Ang in.l.more,in fin.ff.eo.et per Cano.in.c.cum contingat de fo.compe.et in clem.ij.de re scrip.ad quod et vide que traduntur in locis statim allegādis.

33 ¶ † Et ex his infert Bar.hic an concesso territorio vel castro [a]

a videatur concessa iurisditio circa quod vide Host.in summa de iu. pa.§.qualiter transferatur,circa medium,et Spe.et Jo.an.in hoc eo.ti.versi.sed an meri etc.per Old.in consi.cclij.inci.ad.quod.qua queritur etc.et Bar.in.ff.si qn la.j.in fi.C.de bo.va.li.x.et per il lum tex.et benefacit.l.j.§.cum urbem,et ibi per Gui.et Bald.ff. de offi.prefe.vrb.et per Bar.in.l.ij.in princ.ff.de verb.sig.et in l.inter eos.ff.de acq.re.do.et in.l.si in aliena.ff.de vsuca.per bal. in.c.j.de capi.qui curiam vendi.vbi refert opi.Host.et per bal. in.l.fi.ff.de consti.prin.et in.l.pen.in.ij.colum.C.de cōdi.infer. et in.l.procuratores.C.man.et in.l.pen.C.de bon.que lib.et in.l. ij.in pen.col.C.de peda.iudi.per Ang.in.l.j.§.fi.ff.aut ij.per Ro.in.l.iij.in prin.ff.de acqui.pos.Ponit etiam Andr.de pi sis in.l.ij.ff.ti.ij.vbi sequendo Ja.de ra.et Pet.dicit quod quan

b do castrum confertur in dominum [b] tunc transit merum imperium ni hil tamen allegat et Pet.de anc.in regula accessorium,de re gu.iur.in.vj.in.iij.q.prin.ad que etiam vide no.per Bar.i.l.

34 j.C.de execu.rei.iu.li.x. † et ibi et tangit an si commissum sit ca strum sub protectione,vel regimine videatur concessa iurisdō.

35 ¶ † Dicit et vltimo Bar.quod iurisditio est apud populos ciui tatum,sed in hoc non videtur bene dicere et contrarium expresse di cit Inn.in.c.cum accessissent circa medium de cōsti.vbi dixit quod rectores electi ab vniuersitatibus seu populis habent iuris ditionem non autem ipsi et istud etiam in discursu voluit Bal. hic.j.colum.licet nihil alleget.et idem tamen ipse in.c.j.circa.iij.col. in titu.si de inue.inter domi.et vassal.lis ori.in.c.bone.el.ij.in v.col.de postu.prela.et Jac.de bel.in auc.de defen.ciui.§.j.in iij.q.¶ Contrarium tenuit Pet.de anc.in repe.c.canonum. statuta,de consti.circa.xj.char.mag.dum tractat an condere sta tuta sit iurisditionis,monetur,quia non possent populi eligendo rectorem dare ei iurisditionem si eam non haberent.c.quod autē de iur.pa.l.traditio.ff.de acqui.re.do.¶ Sed pro opi.Inn. verum pro qua videtur tex.in.l.pupillus.§.territorium.ff.de verbo.signi.¶ Non ob.quia populi eligant rectorem,vt in au ten.de defen.ciui.§.pe.et fi.quia rndet Jac.de bel.in loco.ff.alle ga.quod populus per talem electionem non est ille qui cōferat iu risditionem,sed est lex,vt.l.minor,cum ibi not.ff.eo.¶ Itē si po pulus eligit requiritur superioris confirmatio in.§.interim au tem.§.iusiurandum.in auc.de defen.ciui.Unde dicit Bald.in c.j.§.ad hec in.j.col.de pa.iu.fir.per illum tex.et per.§.iudices vero in eo,quod omnis iurisditio est imperatoria,et ipse est qui iu risditiones tribuit magistratus creando,vel cōfirmādo vel pre stando auctoritatem creandi vel confirmandi per.d.§.interim et per.l.j.§.cum vrb.ff.de offi.prefe.vrb.et no.per Inn.in.c.cum ab ecclesiarum,de offi.ord.et istud est multum vtile scire,quia il le qui vellet probare se acquisiuisse quasi possessionem iurisdi ctionis per vsum eius nō sufficeret,quod probaret se vsum fuisse sciē te et patiente populo,sed debeat probare se vsum fuisse sciēte eo qui iurisditionem habebat iuxta plene no.in.l.j.et.ij.C.de ser ui.et aqua.et in.l.si publicanus.§.j.ff.de pub.et ita habui hoc an

c no in satis graui causa consulere.[c]

SUMMARIUM

1 Concesso uno,expresse uidentur tacitè concessa omnia illa sine quibus,concessio expressa,esset inutilis.

2 Testis,qui iurauit dicere ueritatem super principale,uidetur et iurasse super contingentibus,& connexis.

3 Interrogatoria si sunt limitata,& tamen interrogator interrogat su per aliquo contingente,& super illo testis respondeat,ualet.

4 Iurisdictio reperitur etiam sine modica coërcitione.

5 Coërcitio modica in quibus consistat,habetur hic.

6 Delegatus ab inferiore non potest realiter citare.

7 Debitorē suspectū de fuga,potest creditor propria auctoritate cape.

8 Debitor suspectus de fuga pōt capi per creditorem,propria au ctoritate,et die feriato sed captus debet iudici praesentari.

9 Delegatus principis an possit citare.

10 Delegatus principis an possit suam sniam exequi,& mittere in possessionem,& alia facere,quae hic uide.

11 Delegatus principis habet eandem potestatē in mulctādo quā habet ordinarius.

12 Delegatus principis non potest testes torquere pro ueritate ha benda.

13 Iudex delegatus utrū possit punire testē corā se falsū deponētē

14 Coërcitio leuis personalis potest expediri officio iudicis mercen nario,deseruiente ciuili causae delegatae.

15 Poena quaelibet corporis afflictiua est maior quacunque causa pecuniaria.

16 Testes torquere an possit iudex per apparitores,idest per nūcios.

a ¶ Uel castro vltra.d.Jas.hic quem alleg.ro.con.ccccxliiij.vide Frā.de are.con.xlvj.et quod voluit ro.con.ccxxj.et Abb.con.vj.ti.con.li.vbi et ipse in ambiguo est,deo quod dicit.d. Jas.hic an ex eo quod datur castrū vel ciuitas sub regimine alicui an videatur translatum ve rū vel mixtum imperium per eundem con.lxx.Lud.ro.consi.cccixj.

b ¶ Cōfertur in dnm.adde quod vd veniat concesso castro per Frā.are.i suo con.xvj.et vid ale. i.l.iiij.ff.de acq.pos.an qn princeps vēdit castrū cū ptinentiis vel simpliciter videatur vēdita iurisdō vel molēdina,vel alia iura,et vid ale.i con.lxxviij.co.fin.i.v.vo.vbi territorium idē e quod iurisd.et an iuris.castri dicatur eē de ptinētiis castri eūdē alex.i con.xxiiij.col.j.e.vo.et adde quod princeps concedē do castrū vt cō cedē iuris.adeo quod si castrū augmētatur per alluuionē augmētatur et iuris.ita sin.ang.in.l.et si fūdi.§.huic vicinus.ff.de vsufr.et sentit in auc.de eq.do.in prin.et ita alias consului in ardua.q.in ci.Mātue.adde in qua dcā cā qui fuit iter illustres fres.d.Rod.et Jo.frā.de gōzaga pro castris luzarie et doxuli consuluit et excellēs preceptor meus.d.Bart.soci.in suo con.inci.prius consi.pulchra et subtilis in qua elegāter et subtiliter.s.quod iuris per alluuionē acquiratur contra bar. in tract.tyberiadis in.c.j.de alluuione verum acquiratur nobis Fran.cur.

1 ¶ Cui iurisditio.[a] † Ad concessionē vnius expresse vider tacite cō cessa illa sine quibus concessio expressa eēt inutilis.h.

d d.¶ † No.quod dixi i summario per quod dixit Inno.

2 in.c.cū sup,de conses.et in.c.inqsitionis de accusationibus,et in.c. pastoralis.de excep.quod testis qui iurauit dicere veritatē sup principa li,vr et iurasse sup contingētibus et connexis.ang.hic subdit quod ipse met Inn.vr tenuisse contrariū l.c.per tuas,de test.Sz concordat Ang. predicta dicēs primā opi.esse verā qn iurām nō releuaret nisi porrigeretur ad depēdētia,et connexa,nā tūc proprie loquitur regu la huius legis,alias aūt procederet scda opi.et licet ipse aliter nō

e declaret potes dicere quod depēdentia,et cōnexa necessaria sine quibus iurām non operaretur sunt ille circunstantie de qbus in c.cum causam,que inter archi.et gi.mag.de test.s.qn iterrogatur

d ¶ Adde quod predictus.d.Frā.de cur.ita consuluit in con.lvj.inc.super eo et ibi vi de in.ij.co.et seq.et vide per Tho.vero.in trac.de serui.in rubr.de flumine priuato,et Jo.de pla.in.l.fi.in fi.C.de fun.limi.lib.xj. Tho.diplo.

c ¶ Cōsuluere.adde in quo istud con.ē in.iiij.vo.in con.xxxvj.et an iurisdō dicatur eē apud populum an vero apud dominum seu rectorem ciuitatis.adde eundem Alexan.in consi.xvj.in.vj.col.in fi.et seq.in.v.volu.et ibi an in prescribenda iuris.requiratur sciē tia populi et adde quō probetur quasi possessio iurisditionis per eundem alex.i con. xvj.i.iiij.co.vo.insup rū.et co.seq.et in con.xxiiij.col.j.et vide oino eūdē alex.con.cxiiij. co.iiij.e.vo.satis ē quod quaratur qui possessio iurisdōnis sciēte et patiente illo qui sit in quasi poss.et nō curatur de scia et patiētia illius ad quem vere spectat.Fran.cur.

d ¶ Cui iurisdō,no.do hic quod concessa iuris.nō solū veniāt ea sine qbus nō pōt explica ri et ea cū qbus commodius et facilius ita licet Spe.in ti.de iud.dele.§.legitur videre,vo.qd sit vbi dicit delegatū posse absoluere ab excōica.actor.vt facilius possit stare in iudi cio.c.intelleximus de iud.sed aduerte in quo.d.Rolādus cur.pr meus licet apte quod man. iurisd.veniūt solum ea sine qbus non potest explicari,nō ea cū qbus facilius et cōmo dius alle.gl.sin.que monetur per istū tex.i.c.solet.de sen.excō.i.vj.et ego pro ista opi.adduco tex.quē pōderat bald.ibi i.d.l.infans in.l.i.in ff.si vsufr.pe.et tex.in.l.iij.in fin.ff.de pe.leg.et facit Bo.de san.ge.in .c.pūtiā de test.i.ij.co.vbi voluit quod si iudex committat alicui quod infra tres menses recipiat testes et instīa quos producere volunt partes quod tamē vir tute istius cōcessionis non poterit recipe confessiones partiū per quas facilius cā expedi retur,et ad ea que dicit ang.pau.de ca.et mod.hic quod qn aliq sunt de more et consue.illa dicuntur ne cessaria,ita bal.in.l.qcūqz.C.de ser.fug.et non voluntaria.cogi.Fran.cur.

e ¶ Nō operatur adde et vltra.d.Jas.in hac mā quod voluit lud.ro.con.cccxliij.vbi dicit quod si papa cōmittat alicui vt cognoscat de suppressiōe tituli,poterit cognoscere de oibus depēdētibus ab illa suppressiōe,et quod idē voluit con.xciiij.quod hns mādatū ad accipiē dū pecunias mutuo cēsetur hre mādatū ad pmittēdū vsuras que veniūt ex more regio nis,et quod idē voluit con.ccxliij.vbi dicit quod stāte consue.quod curia mercatorum mādet executio ni lauda quod poterit et pnūciare illa exequenda,quia consuetudo conferēs iurisdōnē in vno vr cōferre i eius executiuo vel accessorio,an aūt dilatio vel perēptoria sup principali extēdatur ad accessoriū,vid eidē ro.sin.suis fo.4.et inquirēdū.d.Jas.limi.ff.dcām rōnē nō hre locū in iuris.prescr.quia tamē prescriptū censetur possessum et latissime adde Lud.ro.con.ccclxxiij.et et iqrēdū j.iiij.limi.reprobat ang.et pa.de ca.dic quod nō meruerūt reprobari,et ipse fuit immemor tex.et gl.i.c.hn qdē.xcvj.di.et eorum que no.can.in.c.decernimus de iudi.vbi hr quod inferior a papa nō pōt dare alicui layco ptātē circa spūalia.imo nec cognitio cāe matrimonialis prelatis iferioribus ab epo et iuris.hn ibus spectare pōt nisi ex antiqua cō sue.vt hr i.c.accedētibus,de exce.prela.et i.c.lras de rest.spo.nec ob.quod dicit abb.in.c.si gnificasti,quia dz itelligi qn eps delegat layco cām nō spūalē,solū.n.pōt eps layco de mādare vt verba Dei,et sacre scrip.ppło referat.xxiij.q.iiij.mulier,quod laycus incidē ter nō possit cognoscere de cā matrimoniali late vide per Ro.con.ccxcix.

¶ An et qn cā matrimonialis possit cognosci per inferiorē ab epo,vide per.d.Abb.et an dre.sicu.lati in.c.cām matrimonij de offi.dele.et an et qn iudex secu.et incidēter pos sit cognoscere de cā matrimoniali aut alia spūali hr i.c.j.et in.c.tuā,de ordi.cogni. et hr per Bar.et doc.legistas in.l.titia.ff.so.ma.Am.Fran.

testis de cā scientie, vel an sit inimicus eius ꝯ quez testificatur & sic de singulis de quibus tenetur necessario rñdere, vt ibi no. per Spe. in ti. de test. §. de interrogatorijs. Secus si ipse testis interrogatur an sit criminosus, q: rñdere non tenetur ꝙ̃ms si respondeat sibi preiudicet, vbi idē no. & no. Bart. in. l. si duo. § idem in itinamo. in fine cum similibus de iureiur. † & secundus
3 predictam concordantiam intelige id ꝙ no. Bald. in. l. testiuz in. ix. col. in ver. circa tertio. C. de testi. vbi ēt videtur hoc vel le. s. quod iuramentum non se extendat ad interrogatoria de q̄bus testis non erat interrogandus de necessitate, & per Ant. d̄ bu. in d. c. cum causam, in. xij col. & aliquid per Bal. in. l. peremptorias. in vij. col. C. sen. rescin. non posse. Itē per istam legem verificatur dictum Inno. in. c. cum berto'dus, in gl. in verbo suo, in fine de re iu. s. vbi no. voluit quod si notario cōmissa sit tanta receptio testiuz, vt q: data sint sibi capitula, & interrogatoria initiata super quibus habeat examinare testes. Tamen si aliqua contingentia addat, & super illis testis respōdeat valebit secundum eum. Facit etiam ad a'ia duo q̄ vide hic per Ange. & per Specu. in ti. de test. §. qm. iter ver. sz quare oppo
4 nitur. C † In glo. ibi, vt modica coercitio. adde tamen quod est reperire iurisdictionem sine ulla modica coercitione, vt probatur in capitulo cum contingat, de foro competen. & dicit, ibi domi. Cardi. & etiam domi. Cardi. & Joan. de imo. in capitul. pastoralis, in prin. de officio delegati, hoc esse singu. quod intelligitur secundum doctores ibi iurisdictione acquisita per prescriptionem vt non intelligatur acquisita potestas coercēdi nisi hoc appareat. Nec ob. tex. in. l. ij. ff. de iu. omni. dicit quod sine coercitione iurisdictio nulla est, quia exponitur idest modici effectus est. C Operaretur tamen talis iurisdictio quemadmodum dicimus in arbitro, quia procedere potest ad sententiam, & eius sententia exequetur per ordinarium iuxta legem a diuo pio in principio cum ibi no. infra de re iudica. quamuis arbiter potestatem mandandi non habeat. l. non ex omnibus cum
5 ibi nota. infra de arbit. C † In quibus autem cōsistat ista modica coercitio in condemnando in expensis ratione contumacie & in alijs de quibus per Barto. in. l. magistratibus. ff. eodem, & per Innocen. in. c. primo de officio delegati, & per Ange. hic, & aliquid per Barto. in. l. imperium infra eodem. Ubi videbimus an modica coercitio in personaz seu modica corporis castigatio transeat in iudicem delegatum, in que Barto. hic, & in dicta. l. magistratibus, tenuit ꝙ non. Sed in. d. l. imperium tenuit contrarium vbi dicemus, quia ibi etiaz ponit intellectum. §. si vero igitur, in auc. de testa. & plenius quam ipse dicat hic.
C In ea. lem ibi, vt possit citare &c. intellige de citatione reali per quam persona inuita ducitur ad iudicium iuxta. l. consentaneum. C. quomodo, & quando iudex, nam citationem verbalem per nuncium specialem non est dubium, quod delegatus facere potest per. l. sed si interpellatus. §. i. & l. diem, in princip. ff. de arbi. vbi talem citationez facere potest arbiter qui minorem habet auctoritatem quam delegatus, vt potest. l. i. ne
6 pretor, in principio, cum ibi not. ff. de re iudi. & in. l. ij. C. de arbit. C † In quantum tamen gloss. concludit, quod post lit. contest. delegatus ab inferiore citare potest realiter communiter reprehenditur, vt hic per Bartolum. cum quo transeunt alij, & per Baldum in. l. plerique infra de in ius vocando, & per glossam in. l. sed etiam eodem titulo. Et ideo melius dicunt gloss. in dicta. l. consentaneum, in verbo eum, & in. §. si etiam hic allega. in g. o. que gloss simpliciter dicunt, quod delegatus nō potest citare re ipsa. Nec mirum, q: lis contesta. non facit eū haberi pro ordinario. l. iudicium soluitur. ff. de iudici. dicebat tamen hic Salycetus. forte dici posse quod delegatus ad vniuersitatem causarum citare posset reipsa. Sed hoc pendet ab illo articulo, vez an talis delegatus habeat instar ordinarij de q̄ videbimus post Bar. in. l. more, vel in. l. solet. ff. eodem. Dicebat tamen in gl'a. Romanus hic limitando predicta ꝙ simplex delegatus potest citare reipsa illū qui de fuga suspectus
a esset, & dicit ita consuluisse Pet. de anch. in cōsilio. clxxxiiij.
7 sed in ordine meo est in con. cxxij. † & incipit in Christi nomine premittendum &c. quia nedum delegato, sed etiaz priuate personae licitum est propria auctoritate capere debitorem suspectū fuge per eo: §. si debitorem. ff. de his que in fraudem creditorez. Pro hoc ad inuicem index quo ad exercitium iurisdictio est incompetens tempore feriato in honorem Dei, & tamē suspectū de fuga index potest capi facere tempore feriato, vt satisdet de iudicio sisti. & est glo. ss. va. de no. ibi. in. l. fina. C. de feri. Adde quod doc etiam firmant Roma. in. l. de pupillo. §. meminisse, cum seq. infra de operis no. nunciatio. in additio. nouis.
8 C † Tamen aduerte, q: non pruo quod istum sic cap. iz iudex incompetens retinere possit, sed presentandus sit iudici cōpetenti. nam priuatus qui tamen propria auctoritate capere pōt non potest eum retinere, sed presentare dz iudici competēti, vt no. Bar. in. d. §. si debitorē, vbi alleg. no. in. s. generaliter. C. de decu. lib. x. hic facitum no. per Bar. in. l. si qs in seruitute in fi. ff. de fur. cum suis concor. Sz caue, q: die feriato pmittit captura suspecti, q: periculum est in mora, & ita pmittit creditori capere propria auctoritate eadē rōe. Sz vbi posset hēri copia iudicis competentis sicut incompetentis nō potest procedere decisio Ro. q: cessat ratio de qua in. d. §. si debitorē, & de qua l. d. l. fi. Nec seqt aliqud permitteret ipe feriato, ergo potest illud fieri corā incompetenti iudice. C Alias sequeretur, ꝙ oēs cause enumerate in. l. ij. cum si. de fer. possent tractari coraz incompetenti, ꝙ non est dicendum. Teneas tn̄ cordi auctoritates di
b ctorum doctorum, q: volūt ꝙ nunꝙ̄ exceptio incōpetētie iudicis possit opponi ꝯ capturam factā rōne suspitionis fuge.
C In ea. ibi. §. omnem, Bar. Ange. & Pau. de ca. & Ro. hic simplr transeunt cum gl. Tamen certe in. d. §. omnem non dicit ꝙ delegatus realiter citare possit, sed ꝙ pt citare per edicta, ꝙ facere nequeunt alij delegati. l. fanci. in fi. cū ibi no. C. de iudi. &
9 no. in. d. l. consentaneū, & in auc. qui semel, eo. ti. † Et ideo Saly. hic dicit, ꝙ vr̄ verius ꝙ delegatus principis citare non possit reipsa cum hoc non reperiatur permissum. C Et ideo glo. i. d. l. consentaneum, & in. d. l. sed etiam simplr dicunt, ꝙ delegatus non potest citare realiter. Nec ob. ꝙ spālesit in delegato a principe ꝙ possit delegare sicut potest ordinarius. l. a iudice. C. de iud. q: si in eo est vnum specia. e. nō sequitur, ergo & in alio spāle indicet dz, put ēt dixit gl. in. l. a diuo pio. in prin. ff. de re iu. & ita ēt tenuit ipē met Saly. in preallegata l. consentaneum.
C Et idē tz hic Ful. dicēs, ꝙ illud vr̄ expresse velle tex. in. d. § si vero ēt ydā, qui vr̄ loqui tam in delegato principis quā in alio delegato, & in ibi dr̄ ꝙ talis delegatus nihil agere pt ꝯtra reū contumacem lit. non conte. C Et sic ibi probatur, ꝙ ēt delegatus principis nō potest realiter citare, nec ēt facere missionem in pos. ex primo decre. pro hoc ēt alle. Ful. l. ij. C. de spon. vbi innuitur ꝙ delegatus principis non possit in personā manum iponere, & istā opi. vr̄ tenere Jac. de bel. in. d. §. si vero ēt. C. In subistmendo opi. gl. Bar. & sequa. ꝙ̄ ēt tenuit Cy. l. d. auc. qui semel in. v. q. potes primo confirmare eā ex eo, q: delegatus principis in causa sibi commissa dr̄ maior quolibet ordinario. c. pastoralis. §. i. de offi. ord. c. sane q: de offi deleg. ergo sicut ordinarius pōt citare reipsa vt. d. l. consentaneū, ita dz posse delegatus principis. C Tū in ista rōne non est faciendū ma
10 gnum fundamentum p ea que dixi in rub. ff. ti. ij. † vnde in me probari non pōt, q: videmus ꝙ delegatus principis pōt snā suaz exequi, & sic mittere in poss. vt no. gl. repu. sin. in. l. si qs missuz post pn. ff. ne vis fiat ei, & firmat Bar. & magis cōiter doct. i. d. l. a diuo pio. in prin. vbi pro hoc allegant tex. in. l. ij. C. de iudi. ꝙ̄uis delegatus hoc non possit, vt in preallega. l. a diuo pio. in prin. C Et ꝙ̄uis tex. in. d. l. fi. C. de iud. non bñ probet id ad ꝙ allegatur, tn̄ potest alijs rōnibus probari vt con venit tenere in d. l. a diuo pio. C Et in delegatum principis non solum possunt transire ea que sunt mixti imperij, sed etiam ea q̄ sunt meri l. fi. C. vbi sena. l. j. C. de preci. impe. offe. & quando quis potest delegare id ꝙ est mixti imperij venit in delegatiōe absqz eo ꝙ spāliter delegetur, vt probat tex. no. in. l. fi. ad fin. C. vbi & apud quem in integ. rest. postu. & ibi ponderant Mode & dixi plenius in. l. j. super gl. in verbo non aliter. ff. ti. ij. non ob. tex. in. d. §. si vero ēt, q: lez tale tex. videatur satis vrgere in pt rñderi qꝺ ibi dixit tex. ꝙ delegatus principis hz necesse recurrere ad ordinarium, q: cum delegatus principis familiam seu executorē non habeat, ideo conceditur ei facultas recurrendi ad brachiū ordinarij, iuxta. c. j. de offi. or. & expresse no. Joan. an in. c. significasti, de offi deleg. Uel responde & erit nouus intellectus ad illum tex. quod ibi non logr i delegato pricipis, sed in subdelegato eius, nam verba litere sunt ista vz si vero non administrat, sed datus sit a quodā iudice siue ex sacra sorte formā aut iussione, aut ēt ab aliquo administratore ad illum denunciare, vt deducatur ab illo &c. Unde subdelegatus principis non hz priuilegia delegati a principe, vt no. Spec. in ti. de execu. sent. §. nunc dicendum in prin. & probatur in. c. super questionū. §. nos autem, & §. si vero duo. de officio delegat. & nota. Joannes de imo. in. c. pastoralis. §. q: vero, in. vij. col. & in. c. ex literis, & in cap. querenti. an si. eo. ti. vbi reprehēdit Bar. qui tenuit pr. si i. d. l.

a diuo

a C Clxxxiiij. d. c ꝙ ē. cxxij. & ei' opi. seqt, ro. q. 140. d. Jaso. h̃ repro bat opi frā. d̄ are. q. 50. & ꝯfirmatiōe. d. Ias. du di. p las co c. ericu. 3. a pe & duce suo aud. vid cepo. ꝯs. 1. q. d car. s c. cū ab hoie d̄ iud. & l. c. i. d̄ limi. ecc. & dicit ꝙ ꝯsensisse i mora. adde p eo fac ꝙ ro. lite Jo. an. t. e. l. ꝯsiliatorib', d̄ off. de. Ino nei. vbi dicit ꝙ iz ꝯ nō tamē nō possit inter poni sui dēre. cū si periculū sit i mora pt inter poni & seqtro. ꝯs cccix.

b C Exceptio icōpetētie vid ias. h̃ ui. v. co. & seq. & vid h̃ a xlitā sene i tra. d̄ obliori. fug. i. ij. q. pri. l. ij. co. & ang. d̄ are. l. §. actionū. i. vj. co. ist. d̄ act. & vid an dre. bar. i rub. ex d̄ lo ꝯp. ibi dr̄ se ad dīnre i scō ꝯsiluisse ꝙ talio suspect' n̄ possit del cōpetētia iud. allegare. alle. gl. in. ꝯseū in. l. nil' C. de iud vt ibi per Tho. diplo.

a dino pio.in prin.in.iiij.col.per.l.j.in fi.C.qui pro sua iuris.q̃
non probat opi.Bar.vt ibidem per Cy.Jac.bu.Ray.& Sa
ly.& ful.pu. ẽt dixi in.d.l.a iudice. Uel pot r̃nderi,q ibi log
tur de iudice delegato p aliũ iudicẽ ex rescripto seu iussu prin
cipis,quo casu nõ dr delegatus a principe,sz ab illo ordinario
qui enim iussu principis delegauit.l.fi.§.qs & a quo app.&.l.j.§.
pe.j.de app. Ad.l.ij.C.de spor.r̃nde,q nõ est mirũ si delegat⁹
principis nõ põt executoribus iponere penas corporales q̃z ta
lẽ ptãtẽ lex ibi auferẽ quibuscũqz maximis magistratibus exceptis
supillustribus,vt no.in gl. ¶ Sz facultatẽ citãdi realiter lex,
ↄcessit iudicib⁹ ordinarijs.d.l.ↄsentaneũ.&.d.§.si vero ẽt.
¶ Et ista r̃nsio procedit intelligẽdo illã.l.ẽt in ordinarijs,put
21 expsse intelligit ibi Ray.† & iõ dr Ant.d bu.i.c.de causis,d of
fi.dele.q delegatus principis hz eãdẽ ptãtẽ i mulctãdo q̃z hz
ordinarius,q̃z vr ẽẽ de maioribus iudicib⁹ alle.d.c.sane,& idq
no.Spe.in b eo.ti.§.j ver.sunt & alij. Uel intelligẽdo.d.l.ij.qd
logr in delegatis tñ,q forte ẽ verius,vt pz ex.l.eos.C.de mo
do mulctan.vbi ordinarij maiores mulctas iponunt q̃z permit
tat in.d.l.ij.& tũc r̃nde,q ptãs mulctãdi non cõpetit delega
tis nisi pux spãliter repit ↄcessum.vt.l.ij.§ b s datur.ff.de iu
di.& no.Bar.in.l.j.in prin.j.ti.t. ¶ Jõ non mirũ si excedi non
potest modus taxatus. ¶ Jn.d.l.ij.tex.loquitur de pena ponẽ
da p exercitiũ meri imperij,sz citare reipsa pro expeditiõe cãe
ciuilis est simplicis iurisdõnis,q̃z expedit offi.iu.mercenario
q̃uis sit maior coercitio q̃z verbalis,& cum opi.q̃z tenuit.s.q d
legatus pricipis possit mittere i possessionem & citare ↄcordat
Spe.in ti.de iud.deleg.§ sequit ver.potest,& in tim.de.j.&.ij.de
cre.§ pe.circa prin. ¶ Jnea.ibi r̃ndeo non,& q̃z iste casus repi
tur in.l.iubere.j.e.ti.ideo ibi reseruo.Et ex omnibus his,de
tis per gl.apparet,q gl.intelligit istam.l.in delegato,& est ve
ra lect.tñ ẽt põt sm Odof.Bar.& alios legi in ordinario.& tũc
magis proprie stabit verbum data positum hic in tex.vt b per
Bar. ¶ Sed ↄ vtranqz lec.fortiter facit,q̃z si intelligis in de
legato dz per regulaz huius.l.delegatus posse citare reipsa cũ
persepe necesse sit personam litigantis hẽri in iudicio pro ex
peditione cause,iuxta.l.si actor cũ ibi no.j.de procu.& in dictis
22 est.ĩ.post gl.q delegatus b facere non potest.† Jtem deberet
posse torquere testes pro veritate habẽda,q facere non potest
sed alius magistratus ẽt inferior sic,vt in.d.§ si vero ignoti. in
auc.de test.col.vij.& sitr ordinarius q̃uis esset de inferioribus
dẽret ex vi huius.l.posse mittere in pos.ex primo decre.p ex
peditione cãe,tñ clarũ est,q ordinarius b facere non possit ni
si hẽat mixtũ imperium.l.ea que.§.magistratibus.j.ad muni.
¶ Jsta enim est subtilis ↄsideratio cu Bar.r̃ndit dicens, qd
cui iurisdõ delegata est oĩa mandari vñr sine qbus ipsa expedi
ri non potest,⁹vt b.Dũmõ non sint maiores q̃z ea q principa
liter demandata sunt,sz capere reũ vel torq̃re testẽ q̃uis sint sim
plicis iurisdõnis,& non imperij qñ expediuntur ad priuatã vti
litatem,vt declarat ipse.j.i.proxi.tñ sunt maioris iurisdõnis,&
facit.l.in seruoꝝ in fi.j.de pen.Non mirũ si non vr̃ concessa de
legato.Jlli autem cui simpliciter iurisdictio ordinaria concessa
est bene videnr concessa q̃ sunt maioris iurisdõnis q̃z sit sua iu
risdõ ordinaria si sine illis non potest expedire iurisdictionẽ suã
vt pz in.l.quotiens.C.de iud.iuncta.l.ij.in fi.C.d ped.iud.
¶ Nõ tñ vr concessum q incidenter possit exercere ea q̃ sunt
meri,vel mixti imperij,vt pz in.d.§.magistratibus. ¶ Sz ad
uerte,q̃z si vera esset doc.Bar.sequeret,q.d.l.quotiẽs nõ ha
beret locũ in delegato,q esset nimis restringere illam.l.
¶ Preterea ille tex.pcedit nedum in delegato,sed etiam in
arbitro q̃uis non habeat iurisdictionem ordinariam,vt tex.sm
lec.gl.in.l.cũ pponas.C.de reb.cre.q sm An.in.d.l.quotiẽs
23 est bene sing. ¶ † Jtẽ ↄ Bar.facit id q no.Gul.de cu.in.l.j.
§.fi.j.ti.ij.vbi querit vtrũ iudex delegatus possit punire testes
corã se falsum deponentem.arguit primo,q non,q̃z hoc vr esse
meri imperij cum sit animaduersio in facinorosos homines,
vt.j.l.proxi.ↄtrium decidit,q̃z imperium iurisdictioni coherens
vr esse delegatum,vt.d.l.j.§.fi.j.ti.ij. Pro hoc etiam allegant
d.§.si vero ignoti,&.l.nullum.C.de test.secundum Ray.in.d.
j.§.si vero ignoti,vr esse casus ↄ Gul.Jtem ↄ Bar.facit id qd
no.Ang.j.l.proxi.& q ibi retuli vbi,dixi q iudex delegat⁹ po
test dare incidenter curatorem ad litem ↄ se vertentez per tex.
sin.in l.fi.§.sed & si quis.C.de admi.tu.q̃uis datio tutoris & cu
ratoris sit mixti imperij prout ibi fuit dictum. ¶ Et istud simi
liter facit ↄ Bar.inquantum b voluit,q iudex ordinarius si ẽ
de inferioribus put a magistratus municipalis nõ possit incidẽ
ter cognoscere de causis meri,vel mixti imperij,nam si delega
tus põt q̃to magis ordinarius q potentiorem hz iurisdictionẽ
& saluo iure.l.more,&.l.seq.j.e. ¶ Jtẽ ↄ bar.in ordine iudicia
rio vr expresse tenere Ro.i.l.pxi.vbi dicit q pro hoc erat tex.
in.d.§.si vero ignoti,vbi q̃z administrator,& sic iudex ordina
ri⁹ poterat torquere. Pro hoc ẽt alle.tex.in.c.de.de rest.in in
teg.vbi iudex ẽt delegatus q alias principaliter non poterat d
cã resti.in integ.cognoscere q̃ est mixti imperij.l.ea que.§ ma
gistra.ibus.j.ad muni.tñ incidenter põt eam cognoscere,non ta
24 men facit Ro.mẽtionẽ de doc.Bar.hic. ¶ † Saly.ẽt.j.l.pro
xi.& in.l.plz in.v.co.C.de pe.in.vr tenere ↄ Bar.nam dicit le
uis coercitio psonalis põt expediri offi.iud.mercenario deser
uiente ciuili cause delegate,& tunc non erit meri imperij,sz iu
risdõne alleg.istũ tex.&.l.fi.in fi.l.ti.ij.& ita dicit tenere Jac.d
are.Jac.bu.& Ryc.d saly.& subdit ipse,q lz Barto.intelligat
istam.l.&.l.fi ãti.ij.in coercitione pbali,ne mãdata videantur
25 ẽt maiora q̃z sit cognitio cãe pecuniarie † cum oĩs pena corpo
ris afflictiua sit maior quacunqz cã pecuniaria.d.l.in seruorũ
in fi.tñ r̃ndet ide Saly.q ille põt de maioribus cognoscere
incidenter q non põt principalr p.d.l.quotiẽs. ¶ Et ex istis red
dir mihi iste passus valde dubi⁹,& a doctoribus nõ declarat⁹.
¶ Potes ↄcludere q ẽt delegat⁹ põt ea que sunt maioris iu
risdõnis q̃z sint ea que sunt specialiter delegata queadmodum
ordinarius,vt.ĩ.pbaui excepto,q non potest personã capere,
vel torquere teste ad priuatã vtilitatẽ.i.p expeditione cause ci
uilis,vt.d.§.si vero ẽt.&.d.§.si ro ignoti,sm cõem intellectũ.
26 ¶ † Quintino dicebat Fulg.q testẽ torquere põt dũmõ tortu
ram inferat p appatitores.i.p nuncios siue executores ptoris,
vel defensores,& vr in.d.§ si vere ignoti.Appatitor.n.est idẽ
q nũcius.l.cũ clericis.C.de epi.& cle.& dr Fulg.b esse spãle in
examinatione testiũ vacillantiũ & offendẽtiũ auctoritatẽ ipsius
iudicis dele arg.d.l.nullum,q̃uis regir delegat⁹ nõ possit ma
num apponere ad personã,vt.d.§ si vero ẽt.Jn iudice aũt ordi
nar o puto verũ esse q non potest exercere q̃ sunt mixti impij,
magni aut maioris.d.l.ea q e.§ magistratibus,sz ea que sunt mi
noris imperij bñ potest,vt.d.l.magistratibus.j.e.& in.§.nullus
in auc.de defen.ciui.vt colligit ex dist.Bar.j.l.pxi.& ita intel
ligit.d.l.nullum,q̃ non logr de plenaria impositiõe pene vt ibi
p gl.fi. ¶ Non ob.d.l.fi.§.sz & si quis,q̃z posito q ille tex.pro
barct opi.Ang.potest r̃nderi,q ibi qñ iudex cause dat curato
rem ad expediendã litẽ corã se dr illud facere officio mercena
rio deseruiẽte illi cãe iuxta no.p gl.& clarius Bar.in rub.j. de
inter.ac.& p Bal.j.l.pxi.circa medium,& dixit.ĩ.l.pxi.dũ po
nit intellectũ.d.§.si ro ignoti. ¶ Nõ ob.ẽt tex.in.d.c.pen. q̃z
potest r̃nderi q ibi concurrebat aliud.s.fauor cause restitutio
nis in integ.que ẽt alias pp eius fauorem delegatur ↄ regulas
iuris cõis,vt in.l.fi.C.vbi,& apud quem,& no.Barto.in.l.nec
quicq̃.§.vbi.ĩ.de offi.pcon.vel illud ibi erat simplicis iurisdi
tionis cum tunc incidenter expediref offi.mercenario,vt pro
xi.dixi. Uel de iure cano.non differunt cãe mixti iperij a cau
sis iurisdõnis simplicis quãtũ ad delegãdum,vt plene not.de
offi.or.& vices.j.l.pxi.vñ cum delegatus possit exercere incidẽ
ter ea que sunt maioris iurisditionis,vt dixi non mirũ si in.d.c.
pe.delegatus potest incidẽter restituere. ¶ Nõ ob.vlt.q di
cebat Saly.q̃z r̃ndeo q verior vr intellis Bar.q̃z si delegatus
nõ põt citare reipsa q̃to minus poterit coercere psonalr. Jtez
q̃z ẽt si ipositio mulcte ẽt pecuniarie interdicif delegatis,vt .l.
ij.in fi.de iud.& no.bar.i.l.j.in pn.j.ti.ij.ptereq̃z in casu.l.ij.C.de
spor.q̃to magis interdicef ptãs mulctãdi in personam.

¶ Nõ põt ad
d in vltra alios
b Fed.d se.ↄ.
clxiij.vbi dr q
& si iuris.dlega
ta sit stricti iu
ris tñ ei oĩa p
missa sunt q̃ad
ei⁹ effectũ sunt
necia,& ibi cõ
cludit dlegatũ
posse inuocare
brachiũ secula
re,testes coꝝ ↄ
tumaces,pu
nire,& inuicia
re iurisd.impe
diẽtẽ coercẽ &
ecclesiasticã cẽ
surã exercẽ,&
vnũ q dr mira
bile sm arch.xx
iij.q.v.admini
stratores,q de
legat⁹ põt excõi
care tertiũ cõ
municãtẽ excõi
cato a se.

SVMMARIVM

1 Mixtũ siue cõpositũ attribuit ei,q est nobilius,unde appella-
mus mixtũ imperiũ,non autem mixtam iurisdictionem.
2 Iurisdictionis spẽs strictẽ sumpta,est causam delegare.
3 Gladii appellatione uenit naturalis,& ciuilis scilicet cuiuscunqz
criminis punitiuũ.
4 Legem uniuersalem condere est meri imperii.
5 Merum imperium competit quibus specialiter.l.uel senatusc.
uel constitutione principum tribuitur.
6 Merum imperium quibus competat habetur hic.
7 Merum imperium non hẽnt ptãtes ciuitatem hodierni tpis,si-
cut non hñt defensores ciuitatis nisi ex consuetudine.
8 Merum imperiũ an possit praescriptione,seu cõsuetudine q̃ri.
9 Impator an possit auferre ↄcessiõem i pace factã p antecessorẽ.
10 Mixtum appellatur unumquodqz quod componitur ex diuer
sis simplicibus.

11 Snia lata in cã summaria non est merè diffinitiua, rõ dicit hic
12 Sentẽtiæ diffinitiuæ appellatione uenit merè diffinitiua.
13 Snia diffinitiua appellatur à diffinitione negocii de quo principaliter lis uertebatur, non autẽ denominatur à processu.
14 Snia diffinitiua põt duobus modis appellari, uno q diffiniat cõtrouersiam causæ, alio q precedere debeat libellus, litis contesta & similia.
15 Argumentũ ab allusione uocabuli an & quando procedat.
16 Modica coercitio corporis nõ est spẽs iurisdictionis separata.
17 Merum imperium est iurisditio quæ expedit offi. iudi. nobili publicam utilitatem respiciens principaliter.
18 Causæ criales sunt illæ quæ sunt indelegabiles regulariter non facta distinctione, an expediantur per uiam accusationis, uel inquisitionis.
19 Merum imperium, est iurisditio, seu potestas seuerioris ultionis exercẽdæ in psonam ob publicam utilitatem introducta.
20 Mulcta leuis est etiam meri im. erii.
21 Poenas pecuniarias an uideatur concessisse papa ei cui concessit omnia, reseruato sibi mero imperio.
22 Carcer an sit meri imperii.
23 Coercitio personalis an transeat in delegatum.
24 Delegari possunt de iure cano. causæ meri & mixti imperii.
25 Delegatio sit alicui, an uideantur sibi mandata ea quæ sunt meri imperii de iure canonico.
26 Modica coercitio corporis an sit meri imperii, dicitur hic.
27 Modica corporis castigatio sine dubio est animaduersio in facinorosos homines.
28 Decretum iudicis an sit de mixto, uel mero imperio.
29 Mixtum imperium est iurisditio, quæ offi. iu. nobili expeditur priuatam utilitatem respiciẽs.
30 Mixti imperii quot sint gradus, & qñ possint delegari.
31 Legitimandi spurios, uel creandi tabelliones potestas an possit delegari.
32 Delegari an possit interpositio decreti in emãcipationibus.
33 Causæ appellationum sunt mixti imperii.
34 Delegari an possint causæ appellationũ.
35 Causa in qua principaliter petitur sentẽtiam declarari esse nullam, an sit meri imperii uel mixti.
36 Causæ simplicis iurisditionis, quæ dicantur, dicitur hic.
37 Defensores ciuitatũ nõ hñt merũ & mixtũ iperiũ regulariter.

a ¶ Nõ ẽ nobi. addõ hic ꝺ.d. d.i.ni. pontẽces octo qb⁹ digniꝰ trahit ad se min⁹ dig: & q voluit ro. ꝯsil. 343. & ibi ꝯsul. nit q si existẽs archieps, & dux i vno loco & administrator in alio & desiit alteri⁹ diocesis ꝯstituẽdo vicariũ in ecclesiã in q hẽbat administrationẽ dixit. p. archieps dux. &c. si expsso ti. administrationis q n vicia ꝯstõ vicarii, q expssit dignitatis noia vt facili⁹ cognosceret, & q voluit fed. ꝯ.lxv. vbi dic q si pronat⁹ cõpetit clerico & laico q laicus hẽbit sex mẽs. ad pñiãdũ pp cõionẽ q hzcũ clerico & mlta circa hãc mãz vide in pbe. decre. p abb. & in apostillis ibi.

b ¶ Aduerti adde. d. Car. flo. in. c. cũ ꝯtigat de fo. ꝯp. alex. ꝯ.j.i.v. li. vbi põit exẽpla cõ stil. & an impator possit, illi preiudicare.

+ IMperium. Iurisditio in gñe sumpta prout diffinitur per gl. i. l. j. ff. e. diuidit in duo. s. in imperium, & iurisdõnem. & imperium subdiuidit in merum, & mixtum, & de mero ẽ hic gladii potestatem ad animaduertẽdum in facinorosos hoies. De mixto est decreti interpositio ad priuatam vtilitatem. De simplici iurisdõne est delegatio ciuiliũ causarum. h.d ¶ In tex. ibi iurisdõ inest &c. s. prout genus inest cuilibet sue spẽi. l. si qd ea ꝯ. §. interemptũ. ff. de leg. ij. l. iurisgentium. § sz si fraudandi, cum ibi no. ff. de pac. vnde cum mixtũ iperiũ tãq̃ species cõprehendebat sub iurisdõne in gñe sumpta, prout pz ex diffinitione iurisdõnis tradita p gl. in. l. j. ff. e. & no. h in gl. mag. non mirum si iurisdõ inest mixto iperio, & pari rõe inest mero iperio, sz differunt, q: merũ versat circa publicam vtilitatẽ, puta circa punitionem criminũ in qua vertitur publica vtilitas. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aq. sz mixtũ versat circa priuatã vtilitatẽ vt pz i exẽplo h posito. Põt ẽt intelligi iste tex. dũ, q dr iurisditio inest mixto imperio, q loquat de iurisdõne prout ẽ spẽs. i. iurisditio stricte sumpta i noie sui put no. gl. mag. h & tũc hic voluit dicere, q inest, q: sicut iurisdõ est illa q expedit ad priuatã vtilitatẽ, ita & cã mixti imperii tñ differunt, q: cãe iurisdõnis stricte accipiẽdo expediunt iure actionis, sed cãe mixti imperii expediunt officio nobili l. ij. in vsi. ex offõ C. de ped. iud. & h plenius p Bar. ¶ Et huic scõe expõni vr adherere Ang. & Ful. h, sz Cy. Bar. & Sal. intelligũt sm primã expositionez sz vtraqz stare pt declarãdo, vt dixi, & Ja. bu. h ponit vtrũqz intellectũ, & cũ vnoquoqz transit, & mihi magis pz intellect⁹ Cy. & Bar. tñ q: quo ad vtilitatẽ nõ multũ refert inter vnũ & aliũ & iõ non insisto, & sm intellm Ang. potius diceret ꝯparari iurisdõ simplex mixto in aliquo, q diceret inesse, q: vna spẽs nõ dr inesse alteri, sz species gñi, vel ꝯ. l. semp gñalibus, de reg. iu. & in. d. l. si qd nui exponeres iurisdõ. i. qualitas iurisdõnis,
1 vt h p Bar. dũ tractat de mixto iperio. ¶ † Not. ex h tex. q 11
2 mixtũ sine cõpositũ attribuit ei q est nobilius ⁹ vñ appellam⁹ mixtũ iperiũ nõ aũt mixtã iurisdõnẽ, facit. l. cũ diuersis. ff. de re lig. & c. q in dubiis cũ ibi no. de ꝯse. ec. vel alta. ¶ † Nota. ibi bo. pos q h ẽ tex. de eo, q disputatur gl. in. l. j. in gl. in vbo dare pt. ff. e. itẽ no. in fi. q spẽs iurisdõnis stricte sumpta est delegare cãm, nã cõpetit h ẽt minoribus iudicibus ordinariis satis est enim, q suo iure. i. ordinario hẽat iurisdõnẽ, vt sic delegare possit, vt. l. more. ff. e. nõ mirũ si h dr esse de simplici iurisdõne. Ultimo ex eadẽ pte no. q cũ h dicat, q ppriũ iurisdõnis, sit delegare, q h inferi q cãe meri, vel mixti impii nõ psit delegari, sz certe nõ vr istud no. h cõcludẽter pbari, q: tex. hñ vult, q delegare sit simplicis iurisdõnis eo, q: qlibet magratus q̃tũcunqz infimus dũmõ iurisdõnem ordinariã hẽat pt delegare, vt h, &. l. more. ff. e. & sic vult dicere, q non reqritur q iudex habeat merũ, vel mixtũ impiũ h, vt possit delegare, & sic non reqrit, q sit de maiorib⁹ magratibus, vñ de h artic. remitto ad ea
3 q dixi in. l. i. in pn ꝯ. ti. ij. ¶ † In gl. cõiter tenet opi. gl. q non ponat diffinitio, sz exẽplũ vt h p bar. & ita sz Spe. & Jo. and. in ti. de m. om. in. v. notãdũ, lz ang. h ꝯtrũ tenuerit dicẽs, q hoc dz intelligi nõ de gladio nali, sz & mili. s. cuiuscũqz criis puniẽdi alie. plura, & maxime. l. i. licitas. § q vniuersas. ff. de offi. psi. & l. ne. uo pt gladii. ff. d reg. iu. q iura faciũt ꝯ eũ dũ sibi q sun. meri impii ponant tanq̃ separata a ptãte gladii, & idẽ pbat in. l. solẽt. in pn. ff. de offi pcõ. vñ ang melius allegasset tex. in. c. dilecto. d sen. excõ. in. vi. &. xxiij. q. viij. in pn. & lz ang nõ dicat ista etiã
4 fuit opi. q̃rũdã antiquoꝝ, vt refert h Cy. † tñ, q: ꝯdere legẽ vniuersalẽ est meri impii, vt h p bar. & oẽs, & Bal. in. l. nulli p illũ tex. C. d sen. & inter. om. iu. & in. l. oẽs ppli. in. iij. co. ff. d iustu. & iu. & in. c. cũ oẽs, in añpe. co. de ꝯsti. nõ comprehẽdit sub ptãte gladii, & aiaduertẽdi in facinorosos homines, cũ lex ip nõ ẽ dat ad puniẽdũ. l. legis virtus. ff. de leg. segt, q dicerem⁹ iurisconsultum h posuisse diffinitionẽ nõ cõprehẽdere istũ casum, & diffinitio tanq̃ non gñalis erit imposita. l. j. §. dolum. ff. de dol. ¶ In gl. ibi tripliciter. s. per amissionez vite, aut libertatis, aut ciuitatis. l. ij. in pn. ff. de pe. In ea. ibi oẽs presides hñt &c. scdm gl. in. l. j. in verbo tribuunt. ff. ti. ij. oẽs maiores vsqz ad clarissi-
5 mos inclusiue hñt merum imperiũ, tñ sm Ang. † non est merũ q: merum imperiũ cõpetit qbus spãliter. l. vel senatusconsulto vel ꝯstitutione principũ tribuit. l. j. in prin. ff. ti. ij. sz ꝯsulib⁹ q̃tũuis sint superillustres, vt dixi in rub. nõ reperit ꝯcessum merum imperiũ, vt pz in. l. j. ff. de offi. ꝯsu. nec q̃stori dputato ad libros legẽdos, vt pz in l. j. cum gl. in ver. plebeios. ff. d offi. q̃sto. sz de h dic, vt dixi in. d. l. j. sup. d. gl. & ibi dictis adde Bal. in. l. fi. p
6 tex. ff. de offi. pfe. vigil. † Et q sint illi qbus cõpetat merũ imperiũ, & mixtu. vide p Bar. & alios, h & p Bar. i. l. j. ff. d dã. infe. & in ꝯti. inci. q̃rit verũ iurisditio in extrauag. ad repri. & qui sint rebelles in ver. lombardie, & per Bal. in. l. fi. C. eo. in fi. & diffuse
7 p Spe. in hoc eo. ti. §. i. † vbi ẽt ponit qd de ptãtibus ciuitatũ hodierni temporis, & Spe. & Jo. an. ibi dicunt non hre merũ imperium sicut non hñt defensores ciuitatũ nisi ex ꝯsuetudine iuxta no. per gl. in auc. de defen. ci. §. nullam. in verbo. iurisdõ, & de hoc est expresse gl. i. c. j. in verbo soluimus q ad h põderat Bal. in ti. hic finitur lex, que dicit q ptãs ciuitatis po. est ban-
8 nire, † & bannire est meri imperii ad instar relegationis, vt vo. in. §. relegatis, insti. quibus mo. ius pa. pos. solui. & no. in specie Bal. in. d. §. qui vniuersas. dicẽs h ibi probari, & de hoc an potestas ciuitatum hodierni tpis habeat merum imperium, vide per Bal. in. l. magistratibus. ff. e. & in auc. & omnino. in. iiij. co. C. ne vxor pro ma. in. l. pen. in prin. C. com. vel epis. & in ti. de pac. constan. in verbo. in criminalibus. & quod no. Bart. in
9 d. §. qui vniuersas. ¶ † Et videntur isti presupponere, q merũ
b imperium possit prescriptionẽ seu consuetudine queri de quo vide per Guil. & Bald. & per Jac. bu. in. l. more. ff. eo & p Cynũ & Bald plene in. l. j. C. de eman. lib. & late Bald. in sua dispu. que incipit amplius romanus, & in. l. ij. C. de serui. & in auctẽn. quas actiones. C. de sac. sanc. eccle. & in. l. j. C. de iure an. annul. & in princip. C. & per Ang. in. l. hec autem iura infra, de serui. vrba predio. & per Mod. in. l. j ad fin. ff. de aqua plu. arcenda, & per Cano. in. c. cum contingat de foro competen. cum concord. ibi traditis. ¶ Et ex his que dicit hic Bario. faciendo mentionem de ciuitatibus que habent ex pa. constan. merũ imperium patet eum sentire aliter quam senserit Bald. in cap. j. de natu. feud. vbi posuit vnum quod si esset verum esset satis, mirabile verbum, nam querit ibi an imperator qui hodie, est possit auferre illam concessionem meri, & mixti imperii factam per imperatorem in pace constan. & dicit quod licet pax, illa fuerit perpetua, tamen obligatio imperatoris versus ciuitatez lombardie non fuit contracta nisi per. xxx. annos, vt patet in text.

tex.ad fi.& ideo fm eum si imperator qui est hodie cocederet tibi aliquod castrum a tenuis cum toto eius iurisdictione.posset hoc facere,qr omnis iurisdictio,& omnis districtus est apud principem qn prius alteri non concessit,nam intentio Bart.hic,& in.d.l.j.ff.de dam.infe.cum concor.alle.&c gl.in auc.de defen.ciui.in.§.insuer.in verbo iurisditione in fi.vr esse,q imo illa concessio meri imperij,& pax fuerit pperna,& non per.xxx.an.tantum,& ita etiam ipsemet Bal.vo.uit in.d.tit.de pac.constan.ad fi.in verbo.xxx.an.& ibi post Odof.rndet ad illu text.vt ibi per eum. ¶ Et ad principale.q.Bal.in.d.c.j.de natura feud.vide no.p Bal.in.l.digna vox,& expressius per Mo.ibi.C.de legi.& per Bal.in.l.qui se patris.C.vnde lib.in.x.col.& hoc in anpe.co.expresse Bal.in addi.Spe.in tit.de iuris.om.iud.in.j.co.in ver.potestas,& quod no.Bar.in.l.hostes,in.j.q.ff.de capti.& quod no.Inno.& alij in.c.nouit de iudi.cum si.in gl.in verbo animaduertendum ibi partem &c vt in.§.prohibemus in auten.de col.& no.gl in.l.ij.C.de offi.eius qui vic.alte.ge.& in.l.j.verbo possit eam.&ti.ij.& et vide Bar.in.l.ij.ff.de pub.iudi.dicit tamen Ang.& Fulg.hic,q istud non erat necesse considerare isto iure antiquo q non erat inuenta pena abscisionis,membri no.Cy.in.l.transigere.C.de transac.sed in hoc non vir bene dicere,qr est contra tex.in §.pena.inst.de iniu.de verbo talio.vbi pz q etia tpe leg.xij.tab.erat inuenta pena abscissionis membri. ¶ In gl.in verbo mixtum ibi secum &c.hoc no est veru vt dixi sup tex.& pz ex his q statim subdit gl.quapp hoc transiuit ad sequentem rnsionem que melior est ampliando eam,vt h p

20 Bar.†& ex ea iuncto tex.habes notare,q vnum quodqz q componitur ex diuersis simplicibus appellatur mixtum,vt hic,& l.§.item mixta insti.de actio.& in.l.cum seruus.ff.de condi.& dem.

21 ¶ †Ex quo infert Ang.hic sniam lata in ca summaria no e mere diffinitiua,qr lz diffiniat,vt in cle.sepe,de verb.sig.tn qr trahit a natura interlocutorie hoc,q fert lit.non conte.nec seruatis a'tis solennibus iudiciarijs non potest dici mera,qr merum est abstractum ab oi coposito,vt hic & in.d.l.cum seruus,& ita dicit se consuluisse,& ita iudicatu fuisse lz nonnulli consulerint contrarium.

22 ¶ †Ex quo infert,q statutum loquens de mera diffinitiua no hz locum in ista.Sed Pau.de ca.h,tenuit contrarium p.d.cle.sepe.vbi simpliciter appellatur diffinitiua,ergo e mere diffinitiua a'ias non simpliciter appellaretur.

23 †Item,qr diffinitiua denominat a diffinitione negocij de quo principaliter lis vertebatur non autem denominat a processu vt no.in.l.qui restituere,in gl.ff.j.de rei vend.ergo non dz attendi an fuerit seruatus ordo iudiciarius in processu. ¶ Omnino dicit,q non sit dare meram diffinitiuam lz sit dare meram interlocutoriam vt qn expectat post se diffinitiuam,& non meram qn non expectat ad hoc adducit no.per gl.in.l.harum in verbo absoluetur.ff.si ser.ven.& in.l.j.C.de app.que parum faciunt,sed melius facit q no.gl.in cle.j.in verbo diffini.ina de seq.poss. ¶ Adde q Ange.in.d.l.qui restituere tz opi.quam ipsemet tenuit hic,& idem

b tz ipse consi.suo.cxj.incip.quidam petijt &c.melius in seq.cosi.vt subdit non ob.q ista snia diffini a negocium principale,qr fm eum,vbi vnum,& idem ens hz effectum vnius subiecti,& forma alterius denominare illud debemus a subiecto formali tanquam digniori,& potentiori.l.an inutilis in prin.cum ibi no.de ac ep.Ro.etiam in rub.ff.de re iud.refert opinio.Ange.hic,& cum ea simpliciter transit idem videtur velle Anto.de butr.in rub.extra de re iudi.Benefacit,quod no.Ange.in.l.stipulationum a'ie.in princ.de verb.ob.& sic sic,in prin.de legat.j.ad idem no.Bar.in.l.si cum exceptione.§ hec autem actio.ff.quod metus,causa.

24 †Ubi dicit,quod diffinitiua potest dici dub'mo dis.Uno modo,quod diffiniat controuersiam cause.l.j.ff.de re iud.& no.gl.in.d.cle.prima.Alio modo dicitur diffinitiua,qr debet precedere libellus,lit.contesta.& similia.l.prolatam,cum gl.C.de senten.Benefacit,q no.Barto.in.l.certa.ff.de act.vbi voluit,quod quando in sententie prolatione no requiruntur solennitates que regulariter sunt a iure requisite in sentetijs,illa sententia non dicitur omnino diffinitiua,& ad hoc inducit not.p gl.in.d.l.harum,vbi latius per eum.Sed illud est,q sententia diffinitiua debet ferri iudice sedente pro tribunali.c.fi.de re iudi.in vj.no.gl.in.l.j.C.de sen.ex peric.recit.& tamen hec solennitas no requiritur in sententijs latis super summario processu,in.d.clem sepe,& sic in hoc imitatur naturam interlocutorie que sine cause cognitione lata esset in qua sententia non reperitur introductum,quod iudex tunc sedere debeat,vt per Bart.in.l.ij.in fin.C.de senten.ex peri.recit.pro hoc etiam facit,quod in simili dicit gl.in.l.ij.ff.de excep.§.quod vbi vna exceptio no

f ¶ Uide late p Ias.h in.x.co.& se.& Fel.i.c.cu no liceat i.iiij.co.de prescri.& p andre.corse.in suo tra.de potestate regia,in.cliij.q.prin. Tho.dip.

n ¶ Ex q infert ang.adde tu q contra op.ang.q teneo facit tex.i.d.cle.sepe.i vo.inia i verbo diffinitiua pferat,q ibi e tex.q dr diffinitiua,& mera,qr alis no appellaret diffinitiua sic homo mortu' no dr simplr ho.ij.facit,qr diffinitiua id de qr diffinit negociu principale no at

sequitur regulam peremptoriam nec dilatoria non debet dici peremptoria sed anomala,& ista tene menti,qr articulus e no. ¶ In ea.ibi,legitima potestas &c.addo gl.in.§.iusiurandu in versi.iurisdictionem,in auc.de defen.ciui.istud argumentum ab

25 allusione† vocabuli in proposito non procedit vt etiam hic per Fulg.qr repugnaret diffinitioni iurisditionis tradite per gl.in l.j.&.eod.nam considerando allusionem vocabuli sequeretur q patria potestas diceretur comprehendi sub hac iurisdictione qr est legitima potestas,& tn non conuenit iurisditioni de qua tractamus,vt per Bar.in.d.l.j.igitur non procedit argumentum ab allusione vocabuli qn diffinitioni repugnat.l.ij.§.appellata.& ibi dec erat Bar.ff.si ce.pe.& in.l.j.in prin.cu ibi no.ff.de test.nisi subaudires verba de qbus p Bart.in.d.l.j.in.ij.colu.que et in effectu subaudiebat h Gui.de cu qui subaudiebat hec verba.l.iudic e consisters.Tn dictum gl.volentis,q noie iurisditionis et meru imperiu cotineatur e in se veru per ea que h sequu

26 tur in gl.& latius maxime per doc.h. ¶ †In ead.ibi coercitio modica dic fm doc.magis cotiter hic,& Ang.in.l.magistratibus.ff.eo.q ista non est separata spes iurisditionis,qr aut comprehendit sub mero imperio,vt q expeditur off.iud.nobili ad publicam vtilitatem,exemplum in modica corporis castigatione que imponitur p o leui delicto de qua loquitur .l.magistratibus.ff.eo.§.audiens in auc.de defen.ci.Unde est meri imperij,aut cu tendat ad animaduertendu in facinorosos homines principaliter vt hic.Aut est mixti imperij,vt qn incidenter exercet in causis mixti imperij prout esset citare reipsa,qr eiusdem nature dz esse accessorium cuius est spale.c.accessoriu de reg.iur.& in.vj.l.j.&.ij.ff.de pecu.le pro hoc in ar.alle.bal.h ex.in.l.& si pacto.&ti.ij.vbi sequela regulat a principalali ca Aut erit iurisditionis simplicis,vt in modica coercitione que incidenter exercet in causis simplicis iurisdictio,vt citare reipsa q pt expedriri p quemlib& magistratu hntem ordinaria iurisditionem.§.ij vero et qda iurer in auc.de exhibe.reis & fuit visum.&l.proxi.& condemnare contumace in expensis,& alia facere de quibus per Bar.in.d.l.magratibus,& de ista vltima coercitione verbali loqt.l fi.in fi.&ti.ij. ¶ In ea.ibi.l.ij.in pn.pnn.&c.imo et alie pene dnr esse de mero imperio,vt.l quderit ois est.l.meminisse.§ fi.ff.de offi.pcon.cu tendat ad animaduertendu in facinorosos hoies iuxta id,q dr hic in tex.& io demadari non potest et delegato p con.d.l.si quid erit,& q sint meri imperij pz,qr conuenit diffinitioni meri imperij,q quidem

27 sic diffinitur fm Bar.& alios post Pet.†Merum imperium est iurisditio que expedit offi.iud.nobili,publicam vtilitatem respiciens principaliter,& fz Bar.sub hac diffinitione comprehendunt et cause accusationis criminalis non solum inquisitionis fm eum et accusatio expeditur offi.iud.nobili non mercenario,qr cause criminales non expediuntur per actiones que deseruit officio mercenarium.inst.de pub.iud.in princi.& cum Bar.transit Saly.sed Bal.hic in noua lect.tz contrarium & addit rone que satis remotis est,& non concludit.Tamen cum opi.sua concordare vt Bar.in.l.iudex.in prin.ff.de re iudica.Sed verior vr opi.Bar.pro quo adducas.l.ij.ver.q non sit ibi ex officijs &c.C.de ped.iu.vbi apparet,q cause indelegabiles sunt ille que expediuntur offi.iud.& loquitur de nobili in

28 dubitanter,alias non differret a principio illius.l.†Sz ita est,q cause criminales sunt ille q sunt idelegabiles regulariter no facta distone an expedianf per viam accusationis an inquisitionis,vt.d.l.si quid erit,& l.j.&ti.ij.ergo dnt expediri offic.nobili. ¶ Nec ob.id quod no.Bar in.d.l.iudex,qr Barto.ibi loquitur de offi.mercenario,q deseruit accusationi instituite,vt in dado dilationes citando &c.Sed nos querimus de offic.iud.quo instituitur accusatio,& petitur principaliter p accusatorem a iudice reum puniri,& si aliter sensisset mens Bar.in.d.l.iudex,dixisset contra ea que hic dixit,& non bene.Et illa opin.sua sibi esset contra.d.l.j.in fi.& l.diui fratres.ff.de pen.& non ob.l.illicitas.§.fi.de offi.presi.qr rnde,q aliud est i pena,vt.d.l.diui fratres,& l.j.in fi.ff.de pe.aliud in mulcta vt.d.l.illicitas,& ita no.bar.in.d.l.fi.ff.de pe.Plus.n.hz arbitrij iudex in mulcta qua in pena.l.aliud.§.inter mulctam,& l.si qua pena.cum glo.ff.de verb.sig.ad q et vide Jac.de are.& Bal.in.d.l.illicitas.§.fi.

principale no at apcessu gl.est i.l.q restituere ff.de rei vedi.& no e curadu q debuerit suari pcessus q i ca ord.suaret ij.fac gl.no.i cle.j.de seq.poss.& fm.vbi formaliter pot dici diffinitiua & interlocutoria qr fert sup a q eniei geri in pcessu,& specta diffinitiuam post se,fz e diffinit negocium principale sz offert sine sup in.or.tunc summa.dicimo dci dat negocium pn.erit diffinitiua.iiij.qr de iure repit diffinitiua interlocutoria,qr altera dr mera a'terlocutoria que spectat sniam p se altera no mera que non expectat ita fm.bal.i.l.generaliter.§.j.p gl.ibi.C.de re.cre.& refert pau.de ca.h cui' ultio fundamentu q al le.gl.ina.i.l.j.i fi.C.de ap.& i l.har.ff.si ser.ve.i vo.si absolue,sz isto non repit i diffinitiua,q altera e mera altera no mera possz fore te h q dici statum logt d mera diffini.& teloqt ang.aut loqt tunc,& loqt pa.de ca.que sequor cogita.Fran.

b ¶ Cosi.suo.adde'nq.d.ias.h tra'se cu op.an.cal.F.bar.l.pfib'tertio.fz adnerte q ind.ro.q.170 i j n ci.de q an.tene le locus e hic i suo q.p cle.sepe.h allegata p pau.de cast.

Diffiniri et potest sm O.d. in 3si. x. inci. vendito castro, et cum
eo transit Anu. de bu. in. c. in archiepatu. de rap. in. c. q sedes.
19 et ibi etiam Pe. de anch. de offi. ord. † Merum imperium est
iurisdictio seu potestas seuerioris vitionis exercende in personã
ob publicam vtilitatem introductam, et hec diffinitio adheret
opi quam sensit gl. mag. hic in ver. sub imperio etc. Tamẽ hec
diffinitio non comprehenderet potestatem condendi leges vni
uersalem que est meri imperii vt dictum est, ideo tene precedẽ
tem. Peccat et diffinitio O.d. q non comprehẽdit delicta p
quibus imponeretur pena magna pecuniaria. etiam si expedi-
retur officio iudicis nobili, q est contra. d. l. placet et ẽ not. p
20 Bar. hic probantem, † q etiam leuis mulcta est mixti imperij
et contra istum tex. in verbo animaduersio in facinorosos etc. et
ideo in hoc videtur, q male dixerit Bal. in. l. fi. ff. de offi. pre-
fec. vigil. vbi voluit, q pene pecuniarie non sint meri imperij.
21 † Et est vtile ad questionem quã ibi ponit qñ papa 3cessit om
ma reseruato ibi mero imperio, an videatur tales pecuniarias
penas 3cessisse nam ipse tz, q sic, contrarium verius vt tenẽdo
opi. Bar. et sequa. ĥ quicquid dixerit Spe. in hoc tit. in versi.
quid de relegatione, et gl. mag. ĥ cõiter reprobata. Et an possit
delegari vel non. dic, vt per Bar. hic facientes sex gradus me
ri imperij cuius dictis adde inquantum tãgit, an carcer sit me
22 ri imperij † quando quis vtitur carcere ad custodiam, et dicit,
q aut istud facit iure alieno seu vt alteri remittat personã car
ceratam, et tunc non est meri imperij vt. l. vnic. arg. hic. ff. de ser.
fugi. quod intelligo. s. maioris gradus, vt etiam dicit Bart. sz
minimi gradus esse videtur cum exerceatur ad publicam vtili
tatem et non iure actionis sicut dicimus in modica coercione
corporis, que competit etiam minimis magistratibus vt ff. eod.
l. magistratibus ad hoc. l. ij. §. exactis deinde, et quod ibi bart.
ff. de ori. iur. aut quis detinet in carcere ad custodiam pro cau
sa meri imperij, coram se vertente. et tunc carcer erit meri impe
rij. l. ij. ff. de in ius voc. secus si pro causa simplicis iurisdictionis
q carcer dicitur esse eiusdem cognitionis cuius est causa prin
cipalis, cuius occasio fit carceratio, sicut dictum fuit de modi-
ca coercione per eandem rationem, et istud est de mente Gui.
Bal. et Saly. hic de quo etiam vide per Ang. in §. audiens. in
auc. de defen. ciui. et in. d. l. fi. et ibi etiam Jaco. butri.
¶ Item adde inquantum dicit Bar. q cum gradus minoris
et minimi imperij competat iure magistratus vt. d. l. magistrati
bus. et. d. §. audiens posse delegari per regulam. l. j. ver. que ve-
ro ff. tit. ij. Nam licet Bar. in. l. ne quicq. §. vbi. ff. de officio p
con. teneat idem tamen ipsemet Bar. videtur tenuisse contra-
rium in. d. l. magistratibus et in. l. ij. ff. eodem, vbi videtur velle,
23 † q coercitio personalis non transeat in delegatum per. §. si vo
etiam quidam in auten. de exhib. reis. et. §. si vero etiam qui-
dam in auten. de testi. colum. vij. ¶ Sed concor. opin. q aut
nos querimus. an ad publicam vtilitatem iudex delegatus pos
sit officio nobili ĝ punitiõe alicuius leuis delic. i cognoscere, et
punire prout sibi delegatum est, et dic quod poterit ita loqui-
tur opinio Barto. hic per iura sua. Aut ad priuatam vtilita-
tem personaliter coercere, et tunc procedit secunda opin. per
alleg. per Barto. in. l. ij. vt patet etiam ex hic que ibi dixi l. fi.
Fulgo. tamen in. d. l. magistratibus aliter distinguebat. volens
quod aut delegatur vna lis, vel causa, et tunc in tali delegatione
non videatur venire potestas coercendi personaliter. et ita lo-
quitur. l. ij. C. de spon. Fallit quo ad torquendum testem, q po-
terit, ita intelligitur ipse tex. in. d. §. si vero ignoti. vbi apparet,
q delegatus potest exercere et inferre torturam per appario-
res idest nuncios iudicum ordinariorum, vt etiam tenuit ff. l. p
xi. et hoc sit speciale in casu isto, q talis offendit auctoritatez il
lius iudicis delegati. l. nullum. C. de testi. aut non est delega-
ta vna causa, vel lis sed est delegata iurisdictio, tunc transit in eũ
leuis coercitio in personam. l. si quid erit. ff. de officio procõsul.
nec enim ibi est speciale in legato proconsulis, quia iurisconsul-
tus arguit de legato procon. ad alios. l. j. §. fina. et. l. cognitio. in
princip. ff. tit. ij. ¶ Posset etiam vltra eum ad. l. ij. de spon. re
sponderi quod ibi non loquitur de modica corporis castigatio
ne competente magistratibus, et magis placet prima cõcordia
q ista secunda, videtur contra. d. §. si vero etiam quidam in rẽt.
vbi non distinguitur an vna causa sit mandata, vel iurisdictio. et
an in generali delegatione veniat hec coercitio corporalis, quã
do potest delegari dixi in. l. j. ff. titulo secundo et ibi etiam dixi,
an in hac materia sit speciale in legato proconsulis.
¶ Et plures casus in quibus merum imperium possit delega
ri, vide per gloss. et plenius per docto. in. l. j. et ibi dixi. ff. tit. ij.

a ¶ An causa
appellationis. addo
tu q vt q cãe
app. sit illi⁹ im
perij aut iurisd. cu
ius eẽt cã pnci
palis pter. i. l.
j. an pdiũ ca.
ap. expe. poss.
et facit nã bar.
et cõis sniã tenẽt
q sit mixti ipij
sz mixtũ ipiuz
expedit of. iu.
nobili ad pna-
tã vtilitatẽ pn
cipalr si app.
nõ ẽ off. iud. et
nõ ẽ actionẽ
exce. vt p bar.
i. l. i. ff. nu. p.
dixo 3 ð app. et
q nõ sit mixti
ipij tenuit Ra
pha. cu. 7 ang.
are. i. d. §. dicẽt
et ppo. alex. in
rub. ff. ð app.
col. xvij. cogi-
ta. Fran. curt.

b ¶ Esset nullã
vide tu, et addõ
pau. ð ca. i. l. si
idẽ cũ eo. §. fi. ff.
eo. q si iudex
adeat, vt suam
sniam deceret et
pcedit dictuz
bal. i. d. l. si vt
pponis an vo
adeat vt decla
ret sniaz nullaz
alteri⁹ tũc erit
mixti ipij et of
notandũ. Frã.
cur.

et aliquid per glo. hic etiam vnum casum no. vide per Guiliel.
24 et Ange. in. l. pretor. ff. eodem et ibi dicam. ¶ † Iuxta hoc etiã
esset videndum an de iure cano. cause meri et mixti imperij pos
a sint delegari ° et magis communis opin. ° est quod sic, vt p gl.
b et docto. in. c. quod sedes, de offi. ordi. et per gloss. in clemen. j.
de officio delega. et per Inno. in. c. venerabili. et in. c. super que
stionum in verbo delegare. de officio delegat. per Specu. hic
in eodem titu. §. j. versi. sed canones, per Barto. in. d. §. vbi de
cretum, per Ang. hic, et infra. l. proxi. in fine, et in. l. j. ff. titul. ij.
et ibi aliquid per Pau. de cast. in. §. j. illius. l. et per Ro. in pn.
illius. l. per Joan. andr. in addi. Specula. intitu. de iudi. dele
ga. §. fina. super versi. item q est delegatus et per Bald. in. l. j.
C. vbi de crim. et in. l. a iudice. C. de iud. et in. l. solent, in princi.
supra de officio. procon. aliquid etiam per Cano. in ca. pe. per
illum tex. de officio vicariatus in. vj. et in capitu. ex literis per il-
lum textum de eo qui mit. in possess. causa rei seruan. et in. c. in
archiepiscopatum de rapto. et ibi glossa. Licet Moder. et In
nocen. in. d. capi. quod sedes, et in. d. clemen. prima conentũ su-
stinere quod exceptis tribus casibus eodem modo prohibetur
delegatio de iure canoni. sicut de iure ciuili. Et dato quod pos
25 sit delegari † an in dubio si demandata est causa videatur demã
datum de iure canonico vt delegatus possit ea que sunt mixti
imperij vide per dom. Anto. et alios in capitulo si q̃s ẽ de so-
ro competen. et in capitu. ex literis de officio delega. de quo di
xi. ff. titulo. ij. in. l. j. super gloss. in versicu. non aliter.
26 ¶ † Item adde inquantum Barto. hic post Guil. de cuneo te
nuit modicam coercionem corporis esse meri imperij, circa
quod Fulgo. hic tenuit contrarium per. l. fina. in fine. ff. titulo
ij. et dicit quod Bart. non bene respondet ad illam. l. intelligen
do eam in coercione verbali, quia secundum responsionem bar
to. sequeretur, quod ibi loqueretur de coercione que esset sim
plicis iurisdictionis, vt condemnare in expensis, denegare con-
tumaci audientiam, sed illa. l. vult, quod illa coercitio modica sit
imperij sed non meri. Secundo contra Barto. adducit, q mo
dica coercitio transit in legatum proconsulis. l. si quid erit. ff. de
officio procon. sed tex. in. l. j. §. fi. ff. titulo. ij. dicit, quod merum
imperium non transit in legatum proconsulis, vt ibi patet si be
ne aduertatur, ergo modica coercitio non est merum imperiũ.
¶ Unde dicit posse dici adherendo diffinitioni Jac. de aret.
cum aliquali additione, quod merum imperium consistit in se-
ueriori vitione et in coercione graui. l. nemo potest cum ibi no
ta. in gloss. de regulis iuris. et. l. solent in principio. ff. de officio
27 proconsul. Tamen sto cum Bartol. † quia modica corporis
castigatio sine dubio est animaduersio in facinorosos homines
ergo est de mero imperio, et expeditur officio nobili ad publi-
cam vtilitatez. Fateor quod est indelegabilis solum quãdo est
magna coercitio ita loquitur. l. nemo. cum gloss. preallegatis
iuncta. d. l. magistratibus. et. d. l. prima versicu. que vero. ff. titu
lo secundo. Non obstat. d. l. j. §. fina. quia respondeo quod loq
tur ibi de mero imperio maioris gradus tamen modica coer-
citio est meri imperij minoris gradus, vt hic, et non posset cade
re sub mixto nec sub simplici iurisdictione cum non expediatur
ad priuatam vtilitatem. Et responsio data per Bart. ad dictã
l. final procedit, quia Bar. non dicit, quod ibi intelligatur de
modica coercione que sit simplicis iurisdictionis, sed de verba
li, que etiaz potest esse imperij, scilicet mixti, vt in casu. l. cogni
tio. §. prima. ff. titulo secundo, et declarat Bar in. d. l. magistra
tibus. Preterea si causa mixti imperij esset delegata in casib⁹
in quibus potest delegari, vt hic per Bartol. omnis coercitio
verbalis tunc dicitur mixti imperij, vt dixi. ff. in versic. in eadẽ
ibi modica coercitio etc. ¶ Ad predictorum confirmationem
bene facit. l. final. ff. de fund. instru. et. l. scaffam. ff. de euict. indu-
cendo vt hic per Guil. et Bar. et per Bal. in. l. si quis ex con-
sensu. in. iiij. col. C. de epi. audiẽ. ¶ In ea. ibi, q cũ cause. etc. si
vera esset gl. seq̃retur, q vbi iudex interponit suum decretum
sine cause cognitione exemplũ in manumissione q̃ fit apud pre
torem in. §. multis autem modis inst. de libertatiõe. et q ibi no.
20 in versi. in transitu. † et no. in. l. ij. in prin. ff. titu. ii. istud non esset
mixti imperij, q est falsum. ¶ Tum q illud expeditur officio
iudicis nobili sicut dare bono. possess. et sicut alie cause mixti
imperij, vt. d. l. placet. ver. quod non ita. ¶ Tum q non põt
dici q sit causa simplicis iurisdictionis, quia expeditur iure ac
tionis vt. ff. dicet. et clarum est, q non est meri imperij cũ princi
paliter non facit propter publicaz vtilitatem, ergo de necessita
te mixti imperij. ¶ Unde mixtum imperium aliter diffinitur
vt pz ex diffinitione que magis communiter hic approbatur p

doc.

29 doc. † nō est iurisdi. que officio iudicio nobili expedit, p̄uatā
vtilitatē respiciēs. Uel fm Old. in consi. ū. al. ⁊ Pet. de anc.
⁊ Ant. de bu. ibi. ū. est iurisdictio exēplificandi qōnes ciuiles,
que sua excellentia maioribus magistratibus cōpetunt. Sz h̄ se-
cunda diffinitio non vi͂ pfecta, q: ēt multa cōpetunt maioribus
magistratib' tm̄, vt cognitio cāru̅ a trecētis aureis. ū. vt i. §. ⁊ iu-
dicari i auc. ð defen. ciui. ⁊ tn̄ sunt cāe simplicis iurisdōnis vt p
30 babo statim, dū de iurisdōne tractabo. ℭ † Quot aūt sunt gra
dus mixti imperij, ⁊ qn̄ possint delegari vide p bar. ⁊ alios h̄
⁊ p Bar. in. l. iiij. duas de dam. infec. ⁊ per bar. in. d. §. vbi de-
31 cretū ⁊ per Bal. in rub. extra de offi. dele. vbi tangit †, an po-
testas legitimandi, vel creandi tabelliones, que p principē cō
cessa esset inferiori, possit, delegari, ⁊ dicit q̄ non, ⁊ est mixti im
perij, ⁊ his sol. cōpetit quibus specialiter. l. vel cōsuetudine de
lata est, alleg. no. per Inno. in. c. pe. de fide. instru. de quo etiā
vide p Bal. in. c. qm̄ in ultimo. de offi. dele. ⁊ in. l. gesta in. j. co.
C. de iudi. ⁊ Am. de bu. ⁊ Jo. de imo. in. c. q̄ sedes de offi. or.
32 ℭ † Et similiter esset videndum an interpositio decreti i emā
cipatione sit delegabilis. ⁊ Bart. hic simpliciter tenuit q̄ sic,
⁊ licet alij non tangunt hic, tamen dic q̄ glo. tenuit ɔ̄trium in. l.
ob ea. in fine in verbo recte. ff. de proba. tn̄ pro opi. Barto. que
vera est vide gl. emancipari. ū. de adoptio. que alle. bonū tex.
33 ℭ † Item esset videndum an cause appellationū sint mixti im
perij, in quo vide Bar. not. tenentem q̄ sic in. l. j. in. §. solent. ff.
quando appel. sit, idem tz Bal. in rub. extra de offi. deleg. vbi
pro hoc alle. glo. in. c. super questionū. §. intentionis, in verbo
alij delegare eo. ti. Bald. in ti. de pa. constan. in versi. mores.
⁊ per eundē in. l. eos in princi. ⁊ in. l. cum post. C. de appella.
istud videtur verū cum expediantur officio nobili ad priuatum
34 vtilitatem, vt declarat Bar. in. l. j. in prin. ff. de appel. ℭ † Et
vtrum cause appellationum possint delegari, dic vt habetur in
auctē. ad hoc. ⁊ ibi no. C. de iudi. ⁊ per glo. in. d. l. eos in prin.
in verbo conueniat. ⁊ glo. in. l. j. C. de peda. iu. ⁊ per Ang. in. l.
35 ⁊ q: in fi. ff. eo. ℭ † Et sic an causa in qua principaliter petitur
declarari sniam esse nullam sit mixti imperij, vide p bal. in. l. si
vt proponis. la. j. in pe. q. C. quomodo ⁊ qn̄ iudex, ⁊ in rubr. ex
tra de offi. delega. In ea. ibi id quod competit ⁊c. in hoc com-
muniter reprehenditur glo. q: ēt aliqua que sunt meri imperij
competunt iure magistratus, vt patet in. d. §. audiem. ⁊ in. d. l.
magistratibus. nam ea que ibi numerant͂ sunt meri imperij, cū
expediantur officio iudicis nobili ad publicaz vtilitatē, vt hic
per Barto. concernunt enim animaduersionem in facinorosos
homines, vt dixi supra, vnde dicas q̄ cause iurisdōnis sunt il-
le, que expediuntur iure actionis ⁊ per cōsequēs officio iudi-
cis mercenario ad priuatā vtilitatem, etiam si essent cause vltra
36 mille aureos, quod probatur. † Non est dubium q̄ si quis pro
vilissima causa puta triuum aureorū actionem sibi competentē
intentet, ista dicetur causa iurisdictionis simplis vt. §. ⁊ iudica
re in auc. de defen. ciui. facit. l. fin. ⁊ quod ibi no. C. de peda. iu.
hunc. l. placet versi. quod non ita eo. tit. ergo dato q̄ cause pre-
dicte. que expediuntur iure actionis excederent mille aureos
debent iudicari cause simplicis iurisdōnis, q: ea que differunt
per plus ⁊ minus non debent differre specie. l. fin. ff. de fund. in
stru. ⁊ in simili not. Bar. hic in quinto gradu imperij. ℭ Nec
ad hoc obst. tex. in hac. l. in fine vbi dicitur q̄ iurisdictio est iu
dicis dandi licentia, ⁊ tamen delegato non expeditur iure ac-
tionis, q: prout ē de mente Ulp. hic, iurisconsultus hic descri
bit iurisdōnem prout iurisdō concernit personam iudicis, ⁊ nō
aliud, respectu partium aut litigij immediate, ⁊ sic ponitur hic
vnus effectus iurisdōnis, prout consistit in personam iudican
tis tantum, sed vbi iurisdictio considerat͂ tanq̄ꝫ concernens ex
ercitium causarum. tunc diffinitur aliter. s. q̄ est illa que iure
actionis expeditur ⁊c. prout maxime dixi, ⁊ hoc per barto. iō
delegare posse iudicem dicitur effectus iurisdictionis simpli-
cis, q: quicunq꞉ vilissimus magistratus delegare potest, vt di
xi super text. ℭ In ea. ibi quod est falsum ⁊c. vt. d. §. placet ð
sicu. quod non ita. ⁊. l. j. in prin. ⁊ ibi not. ū. titu. ij. ⁊ in. d. §. vbi ð
cretum, vbi cause mixti iperij regulariter non possunt delega-
ri. ℭ In ead. in fine glo. bene loquitur ⁊ probatur in. d. c. eius
⁊ in. d. §. placet circa princi. secundum verum intellectum, quē
sequitur Bart. hic in. d. §. vbi decretum, ⁊ sic melius loquitur
Barto. hic. quam in. d. l. placet, nam intelligit hic quod ila. l.
loquatur in causis a trecentis aureis. ū. ⁊ bene p. d. §. iudicare.
⁊ ibi not. ℭ Sed aliter intellexit ipse in. d. l. placet. s. q̄ loqua
tur in principio in causis tercentorum aureorum, ⁊ abinde. ff. et
q̄ ille possint delegari pp̄ impedimentū publicarum occupa
tionum, ⁊ non aliter per illum tex. ⁊ ita tenet Ange. ibi ⁊ in. l. ⁊
q: ff. eod. ⁊ non bene, q: tunc cause trecentorum aureorum ⁊ ab
inde. ff. cōpetant iure magistratus, q: cōpetunt defensoribus ci
37 uitatum, † qui non sunt de maiores habentibus merum ⁊ mix-
tum imperium regulariter. vt hic per Bar. debent posse tales
cause indistincte delegari, etiam absq꞉ impedimento. l. j. versi.
que vero. ū. titu. ij. vnde melius loquitur Bar. hic ⁊ fuit de mē
te g. o. j. in. d. l. pla. ⁊ bal. ⁊ Saly. vīr illi intellectui adherere.
ℭ In glo. fin. in prin. declara istum istuz tex. melius vt dixi. ū.
ℭ In ea. ibi sed dic ⁊c. solue melius vt h̄, ⁊ per Bar. cum quo
alij transeunt, tn̄ mihi magis satisfacit vl. sol. gl. per. l. more. ff. e.
ℭ In ea. ibi. l. solet ⁊c. de h̄ dicitur ibi ⁊ in. l. more. ff. eod.

Sigismundus Romanorum impe-
tor. Italiaz transiens
comitez Maricū secū duxit, Qui i germania Al
fradū p̄rogenitū, ⁊ germanū secunda p̄le dimisit
atq꞉ adrianaz filiā, cui ante recessum ex p̄ria centum testō re-
liquit eāq꞉ plus petere p̄hibuit, atq꞉ nonnulla bona sibi cū pre
cario hypothecata, apud dn̄os ⁊ possessores dimisit. Per
quē comitē a q̄plurribus Italie ciuitatibus principis noīe si-
bi subiectionis iura prestari petebant͂, ac per eundem in itine-
re pecunia sub vsuris accepta, ⁊ cum in sue esset, vna cū credi-
tore compromissum fecere in laycū, ex quo qōnis titulo de qui
husdam merito dubitare contingit. ℭ Primo vtrū merū impe-
rium possit tp̄is prescriptione q̄ri. ℭ Secundo posito q̄ sic,
an alique ciuitates Italie merū imperium ɔ̄ imperatorē p̄scri-
bere valuerint. ℭ Tertio qs preferatur in comitatu, mortuo
post comitē p̄rio genito, an germanus secundo genitus, an ve
ro arrianus postea natus ex primo, vigore statuti in talibus in
ter legitimos ⁊ nāles primo genitū p̄ferentis. ℭ Quarto posi
to q̄ arrianus p̄feratur, an ei obstet, q: nālis tm̄ erat, ⁊ solen-
niter auctoritate cesarea legitimatus. ℭ Quinto vtrū constitu
tio p̄carij comiti antedicto facta. eū ɔ̄ tertios possessores a de
bitore cāmbites. releuet ab onere excussionis fiede. ℭ Sex-
to vtrū adriana filia possit appellari preterita. ℭ Septio vtrū
dicta cā, eo q: vsuraria, in laycū arbitrū cōpromitti potuerit.
ℭ Cōdescendo ad p̄mū dubiū, vtrū merū imperiū possit tē-
poris p̄scriptione queri. ad cuius fundamentū anteq̄ꝫ ad mā
deueniam necessariū fore putaui p̄mittēdū esse, qd sit merū ipe
riū. In quibus versef. Itē apud quos resideat eius exercendi
p̄tās. Est aūtē reiectis diffinitionibus antiquorum, ⁊ etiam mo
dernorum quorūdam, qui diffinire imperfecte vīr, merū im-
periū est summa p̄tās siue iurisdictio de publico introducta,
que officio iudicis nobili expeditur, vel per accusationē publi-
cā vtilitatem respiciens principaliter. Et istā diffinitionē per-
fectā eē patet ex dictis doctorum oīum in. l. iperiū. ff. de iurisd.
om. iu. ⁊ Bal. ⁊ doc. i. l. ij. C. de peda. iu. ⁊ Spec. in tit. de iur.
om. iu. §. j. ver. notādū quoq꞉ ē qō p partes iari' declarat͂, vt ibi
p eosdē. Uersatur āt merū iperiū, ⁊ p̄io de iure ciuili i ɔ̄dēdo
legem gn̄alem, que principi soli ac senatui ɔ̄petit. l. j. de ɔ̄sti.
prin. l. nō ambigit͂. ff. de legi. §. sed qō principi insti. de iur. nat.
gen. ⁊ ciuili. l. leges. l. humanū ⁊. l. fi. C. de legi. vij. dist. quo iu
re. xxiij. q. vij. Conuenior benefacit. ff. de flu. l. quo minus. Cō
petit ēt h̄ potestas pretorio prefecto. l. formam alias normam
C. de offi. prefe. preto. orientis ⁊ illirici, quod tamē intellige vt
ibi per Odo. ⁊ doc. s. quo ad suos subditos tantum. Itē in regi
bus ⁊ cardinalibus, qui prefectis pretorio equiparantur, vt no.
ff. de offe. prefec. preto. in. l. j. ⁊ in. l. episcopale. C. de epis. au. ⁊
not. doct. in. l. j. §. quod quisq꞉ iuris. ⁊ in. l. omnes populi. in. j.
q. princip. ff. de iusti. ⁊ iur. Bald. de pace constan. in verbo in
causis, per Cyn. in. l. pro gramma. C. cominati. vel epistolas
cum si. Et hec nullis alijs competit. Item de hoc mero impe-
rio sunt omnia, que specialiter sunt principi reseruata in signum
sue preeminentie, de quibus plene nota. in. capi. quod transla-
tionem de off. delega. ⁊ in. c. sicut venire de excel. prela. ⁊ in. c.
maiores de baptismo in. c. q̄uis de ele. in. vj. latissime p Spe.
in ti. de leg. §. nunc h̄ dicendum. §. nūc ostēdendum per bald.
in. l. rescripta. C. de preci ipe. off. ⁊ Bal. in. c. j. que sint regalia
vt legitimatio, ⁊ restitutio fame. Que nō ēt intelligunt͂ transla
ta in eū, cui concessum est castrū cū iperio sm Bald. in. l. ij. in
vlt. col. C. de peda. iud. ⁊ q̄ legitimatio, emancipatio. ⁊ adop-
tio sint meri imperij, ⁊ non possint delegari tz Bald. in. l. gesta
in prin. C. de reg. iur. ⁊ q̄ ēt sint de reseruatis pape tenet bald.
in. l. per hanc in. iij. col. C. de tempo. appel. vide Bald. in. d.
l. rescripta ⁊ in. l. j. C. de in. aur. annu. Itē versat͂ in aiaduertēn-
do ɔ̄ facinorosos hoies p̄ alle. l. imperiū. ⁊. l. illicitas. §. qui vni-

uersas de offi. psi. l. j. in pn. ff. de offi. prefe. vr. l. nemo pōt gladij
potestatem ff. de regu. iu. Ut puta si vita in totū adimatur, vel
membrum abscindat, q̄ gladij ptās dr. Hec probant in auct. de
colla. §. ad hec prohibemus colla. ix. no. gl. & doc. in l. ij. C. de
offi. ei⁹ qui vicem alt. ge. & tex. in c. in archiepis. & ibi in gl. fi. ex
tra de rap. bñ facit de peni. dist. j. vulgaris. Ad hoc q̄ no. Cy.
in l. transigere & ibi per doc. C. de transac. & Dy. & Bart. in l.
ij. de pub. iud. Item si adimat vita ciuilis, vt q̄ perdat liberta-
tem, puta. q̄ dānat in metallū, & vt gnalius cōprehendas, oēs
pene capitales sunt meri impij, veluti deportatio, i metallū dā
natio. l. capitaliū in pn. ff. de pe. vel bestijs subijci. l. respiciendū
§. fi. de ap. vel aque & ignis interdictio, p q̄ ciuitas amittat. l.
ij ff. de pub. iud. l. edi. §. rei capitalis. ff. de bo. pos. l. ij. in prin. ff.
ō pe. Eodē mō q̄ impune pōt pperuo offendi vigore statuti, q̄
perdit ciuitatem, & dr pena capitalis, vt pbat in auc. de sta. ꝫ
libertatem eccle. §. j. colla. x. firmat Bar. & doc. in l. publice. ff.
de pub. iud. ¶ Idē in pena ppetui carceris que deportationi
eqparat sm Inn. in c. qualiter & qñ. de accu. arg. l. aut dāna. §.
solent ff. de prec. & l. incredibile C. de pe. & est tex. in c. pe. ō he
re. Et q̄ pena carceris sit meri imperij tenent do. de ro. sua cō
clusione. cccix. alle. c. dile. de ap. & Bar. in l. imperium. & bal.
in auc. cā q̄ fit C. de epis. & cle. & ibi subdit Bal. q̄ erigere fur
cas est meri imperij. & Cy. in l. j. C. de emā. li. & de carcere no.
Bal. in auc. & oino in. iiij. col. C. ne vxor pro mari. sequit Bal.
l. d. l. publicorū. ¶ Idē in dānato ad opus publicū per. l. qdā
fun. serui. ff. de pe. Idē in pena relegatiōis vt ē gl. in l. nulli. C.
de sen. & gl. in §. relegati. institu. quib. mo. ius pa. po. solui. & vl
tex. in l. relegatorum pꝛorsus. ff. de interdic. & rele. & p hoc,
q̄ huic cōpetit premissa diffinitio meri imperij, licet in hoc q̄-
dam tenuerunt ꝯtrium, vt Bar. in l. imperium, inter quos ad-
do q̄ fuit Spec. in ti. de iu. om. iu. ¶ Sed prima opi. prealt.
sobitenatur, idem in omni pena per quam corpus alicuius ac
criter afficitur. l. meminisse. §. fi. alias. l. si qd erit. ff. de offi. pro
con. l. solent in prin. eo. ti. Et ideo tortura, que fit principaliter
a lpenam, est meri imperij. l. defensores nihil. C. de defen. ciui.
Secus si ad inuestigationem veritatis fiat q̄ tunc esset iurisdi
ctionis, cum expediatur officio iudicis mercenario. §. si vero
ignori in auc. de testi. col. vij. Et istud tz Guil. & Bart. in l. im
perium & l. ij. e. ti. ibi bar. in l. interdū. §. q̄ furē. ff. de fur. & in l.
cum seruus. ff. de cōd. ob cām. Quid aūt de actu iudicendi re-
presalias, dic vt per Bald. in auc. & oino in. iiij. col. C. ne vxor
pro mari. ¶ Itē m de h mero imperio ē modica cohertio cor-
poris. que quibuslibet magr̄atibus cōperit. §. audiēt in auc. de
defen. ciuita. coll. iij. l. magr̄atibus. ff. de iur. om. iud. Ad hoc.
l. leuis. ff. de accu. l. si quis forte §. fi. cū seq. ff. de pe. & hoc q̄ p̄
missa diffō meri imperij huic cōperit, licet de infimo meri ipij
dicatur sm doct. Idem dicunt in leui multa per. l. defensore.
C. de defen. ciui. l. fi. C. de modo mulctarū in. l. ij. C. de spor. in
l. j. in prin. sm vnā lec. ff. si qui ius di. non obtēp. Et q̄ huic cō-
petit diffinitio meri iperij tz ꝯ hec duo vltima obstet, q̄ si me
rum imperium competit lege. vel senatusconsul. aut cōstitutio
ne principium, vt dicit tex. in l. j. in prin. & §. qui mandatam. ff.
de offi. eius cui man. est iurisd. & latius ibi dicetur, q̄ demāda
ri non potest, vt ibi ergo non cōpetere magr̄atibus. l. ea que. ff.
ad muni. in auc. de defen. ciui. §. nulla. Sed modica cohertio
corporis, seu leuis multa competit magr̄atibus. d. §. audiens.
& l. magr̄atibus, & demandari pōt. l. ij. §. fin. ff de iud. ergo non
est meri imperij. Nec ē verū q̄ cōpetat diffinitio meri imperij
q̄ non est hec summa, potestas ei est apud infimos magr̄atus
§. nulla. de defen. ciuit. & l. defensores. C. eodem titulo. proute
dictum est in diffinitione. & l. nec magistratibus in fin. ff. de
inia. vbi ho. tex. Ad pdicta facit de offi. dele. c. ex literis. & c.
significasti & tex. in §. nulla. in auc. de defen. ciui. Et p hoc vf
tex. in l. j. in fi. ff. ō of. eius cui man. est iuris. vbi modica cober
tio est iurisdōnis, & non meri imperij. Licet ad illud doc. rnde
ant, q̄ ibi loquit de quadam cohertione verbali, que expedi-
tur officio iudicis mercenario ad expeditionē rei, ipsi vero lo-
quunt de alia cohercione, q̄ fit ad vindictā maleficij, itaq̄ p p̄
dicta vtraq̄ pars est substētabilis. non vlterius pgredior q̄ de
hac subtilitate in casu nro non valde curandū. Itē ē meri ipij,
non posse agere vel cōueniri tpe sui magr̄atus. l. ps ſfarū. ff. ō
iudi. l. nec magr̄atibus ff. de iniu. l. senatus. ff de offi. presi. l. quē
admodū §. magr̄atus. ff. ad. l. aquil. ij. q. j. prohibent, de quo p
bar. in l. de pupillo. §. si qs ipsi pror. ff. de ope. no. nun. & in l. ij.
ff. de in ius voc. per. Spec. in ti. de actore. versi. item illustris
& ver. sed qd de minoꝛ. & in ti. de reo, ver. Itē consul, & in tit. de

accu. ver. itē qd est magr̄atus. Salu⁹ qbusdā casibus in auc.
vt iudi. sine quoq̄ suffra. §. si qs aūt. col. ij. & in §. si tñ. in auct.
vt diffe. iud. col. ix. in l. iubemus C. ad l. iul. & repe. ¶ Et istō
firmat esse meri imperij Spe. in ti. de iuris. om. iud. in princi.
in versi. notandum quoq̄.

¶ De iure vero canonico.

Quo Pena sanguinis nō imponit. c. clericis. & c. sntaz
ne cle. vel mo. c. i archiepātu. de rap. c. ex literis.
ō excel. pla. l. j. Dy. in. in. c. ij. per inn. in. c. qualiter & qñ el. ij.
de accu. & illo iure pōt dici ꝯsistere merū imperiū in clericorū
depositione vel eorū ppetua suspensione, vel degradatione. c.
qualiter. & qñ el. ij. de accu. de iudi. c. at si clerici. de vita & ho-
ne. cle. c. vt clericorū. §. si qs & de cle. excō. c. latores. & q. de la-
to. ¶ Item. q̄ succedit locū deportationis, vel relegationis, p
petuo, & ad ipe. c. qualiter & qñ. el. ij. & ibi Inn. de accu. & ix. q.
iij. c. eps auc. p q̄ vr idē esse in suspensione ad tpa, cum vt. ꝫ dix
xi, & deportatio, & relegatio, cui suspēsio eqparat, meri sunt ipij &
h expsse firmat gl. i. c. q̄ sedē ō of. or. itē excōicatio ē meri ipij
c. pasto. §. j. de of. ordi. & c. j. § j. h finitur. l. deinde inci. consue.
regni, not. Inn. in. c. transmissa de ele. firmāt diti. de ro. sua con
cin. cccix. alle. c. dilectus & c. signi. de appel. c. dilecto de sen.
excō. i. vj. liceat Inn. videat tenuisse ꝯtrū i. c. cū i ecclarū de of.
or. in fi. & q̄ no. Inn. in. d. c. qualiter, vbi dicit q̄ dost penas ca
pita es est maior oibus. Itē dispēsatio. l. distin. vt cōstitueret.
Itē solennis & publice pnie impositio, de exce. prela. accedēti
bus. l. di. in capite, & no. Inn. in. c. trāsmissa de ele. Itē ecclarū
erectio de cōsecra. di. j. nemo. ecclam & c. ecclesias. Uirginum
cōsecratio. & consilij cōuocatio. lxviij. di. qꝫuis cū eps. c. trans
missa, & ibi not. de elec. c. q̄ sint de ele. xx. q. j. de votis. Cleri-
corū ordinario. d. c. q̄ sicut. & transla. c. inter corporalia. cris-
matis cōsectio. d. c. q̄ sicut. Eccle cōsecrate recōciliatio de cō
secrecra. eccle vel alta. c. aqua. Ites illo iure in mero imperio ē
pena, q̄ delinquens relinquat seculari iudici puniendus. c. cū
non ab hoie de iudi. c. senten. ne cle. vel mo. c. ad falsariorum de
cri. fal. & iō est meri imperij q̄ hr loco pene capitalis, dictis iu
ri. Addo q̄ pena exilij ēt de iur. cano. est meri imperij. c. cum
non ab hoie in fi. de iudicijs. Itē q̄ qs tradat curie ad seruien
dum. xj. q. j. statuimus. Et ista eqpolet pene metalli, vel dānati
ad opus publicū, q̄ meri sunt imperij vt. ꝫ dcm̄ ē. l. capitalium
& l. quidā de penis. Item pena detrusionis i monasteriū, de q̄
ht. l. di. si eps. lxxxi. di. roma. & in auc. sed hodie, & in corpore
vñ sumitur. C. de adul. q̄ succedit in locū relegationis Itē pe-
na ifamie, & ista vr de mero imperio, tā de iure ciui. q̄ꝫ cano. q̄
crialr dr puniri, q̄ cōdēnatur ad infamiā in cāis crialibus, non
dico ciuilib⁹, ho. tex. C. q̄ accu. nō pos. l. si qs ex familiaribus ꝫ
est gladij ptā in facinorosos hoies, cū de gladio taz ci. q̄ꝫ nā-
li intelligat. d. l. ipiū vt. ꝫ. vidimus in penis, p q̄s ciuitas aut li
bertas tñ pdit, & qcūq̄ sm leges ē infamis & sm Cano. ēt. vj.
q. j. infames sm canones, tñ ēt sunt infames aliq de iure cano.
tm̄, vt no. de testi. c. testimoniū. Itē pt dici meri imperij etiam
taz ciuli. q̄ꝫ cano. quotiēs iudex p inqsitionē pcedit ad crimē
puniendū, vel ad aliud faciendū, q̄ ad publicaz vtilitatem ten
dat. c. dilectus de simo. l. cōgruit de offi. psi. arg. tex. no. in l. li-
cita io. §. illicite. ff. de pub. & ar. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. acq. cum
si. Et q̄ no. bar. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. & Cy. Bal. in l.
iubemus. C. de pba. & in. l. ea qdez. C. de accu. & in preal. c. qua
liter & qñ & de simo. c. iz ely. q̄ tunc meri imperij semp diffini-
tio cōperit, extra sūt pdictos enumeratos casus, & quosdaz q̄s
ꝫ. referaz in discursu, & alios qbus meri imperij diffinitio nō cō
uenit, omnes dicas esse aut mixti imperij, aut non supreme iu-
risdictionis de qbus seu superfluus obmitto, & de premissis vidē
Jo. and. vltra palle, in. c. q̄r. et. ij. & Spe. in ti. de iur. om. iudi.
¶ Quibus aūt cōpetat merū iperiū. ¶ Sciendū est q̄ cū po
pulus roma. oē imperiū transtulisset in principē. l. ij. § nouissi-
me ff. de ori. iu. l. j. C. de cōsti. prin. §. sed q̄ principi insti. de iu-
re nāli. l. j. §. cū. n. lege. C. de. ve. iu. enu. Et ex translatione in ip
sum fcā, quedā idē princeps in signū singularis peminentie si-
bi tm̄ reseruauit, & que ista fuerunt dixi. ꝫ. remissiue. Et in istis
ciuitas, vel inferiores, nec alius in his pñt, sed ipse tm̄, & ꝯfaciē
tes puniunt. l. sacri affatus. C. de diuer. rescri. l. ij. C. noua vectī
gal. l. nemo. C. de ope. pub. l. j. C. de iure aureo. ibi ꝯ & i. nemi-
nem. C. de re mi. li. xij. c. q̄ trāslationē de off. leg. c. sicut vnire
de excessibus pla. & vtrobiq̄ plene no. ij. q. vj. decre. & c. qui se
scit. & c. arguta. ¶ Quedā tñ cōicauit sicut. n. pꝛfami. diuidit
fundū vnū in plures, gfa melioris culture. l. gayus de le. ij. ita
imperator, & papa, mundi dñi diuidunt onera sua, vt efficacius
curam

curam gerunt.c.mandatu de psum.xciiij.di.valde.C.de app.l.
precipimus in prin.et.l.iubemus.¶ Vn dõm est q merũ im=
periũ vt ẽ ac legibus absolutũ,residet solũ in principe.l.priceps
ff.de leg.l.pe.ff.de arb.xiij.di.q ꝫ.l.bñ a zenone.C.de quadri.p
scri.Et ita intelligatur opi.quorundã relata p accursiũ in.l.impe
riũ.ff.de iu.om.iudi.et p Spe.de iu.om.iu.℟ bẽ iu sctas q dice
bant solũ papaz et ipatorez hre meruz impiũ nquibus appella
ri nõ poterat.ff.a qbus appellari nõ ỹ.l.j.ix.q.iij.cũcta et.c.ip
si.¶ Vel eos salnãdo et recte dicas sm can.q papa et impator
soli sunt vocati ad plenitudinẽ ptãtis et impy,Alij vero qbus
cõicauerim,dñr vocati in ptes sollicitudinis,nõ in plenitudi=
nẽ ptãtis bo.tex.iij.q.vj.multũ.ij.q.vj.decreto et c.qui scit et.c.
ad bonorẽ de auc.et vsu pallij.¶ Vel dñr nij hre merũ impe
riũ ordinariũ et particulare.l.ꝫ.§.a pfecto de le.iij.d.§.q vniuer
sas,et hẽ ẽt vr tenere Bal.de pa.ꝫstan.in ver.crialibus,et ita in
telligatur tex.et ibi bal.in.c.j.§.ad hec de pac.iur.fir.¶ Cõica=
uit aũt h impator maioribus iudicib⁹,vt psidi puinciarũ,pcõ
suli,legato cesario,senatoribus,et oibus puincias regentibus.
l.illicitas.§.q vniuersas ibi.c.l.j.ff.de of.psi.i.e cõsuli,itẽ pfecto
ptor.l.ij.ff.de in ius vo.ibi.c.l.nec magfatus in fi.ff.de iniurijs,
bo tex.in.l.i.in ℟.regimento.ff.de of.pfe.pto.l.j.in prin.et.§.
relegandi.ff.de off.pfe.vr.ij.q.vj.anterior ũ et.§.q de arb.C.de
ap.l.precipimus.C.de epis.et cle.l.iniptores.¶ Itẽ qstori pro
uinciã regẽti.l.j.ff.de off.que.q est illustris in auc.de ap.§.illo
ergo eq potest,et psert presidi,q est clarissimus.l.j.C.d priuatis
carce.in auc.de nõ alie.§.fi.co.iij.¶ Itẽ magro militũ.l.ij.C.
de off.magri mili.¶ Itẽ magro offõrũ.l.iij.C.d of.mag.mi.
¶ Item comiti sacrarũ largitionũ,vel rerũ priuatarũ,q est il
lustris.l.fi.C.de asses.¶ Itẽ comiti oriẽtis.et rectori puincie
l.j.C.de off.comi.ori.¶ Itẽ cõmitibus Italie,et alamanie bo
die cõpetit merũ impiũ,q sunt clarissimi sm Spe.in ti.de iu.
om.iud.¶ Itẽ vicarijs.¶ Itẽ ducibus q spectabiles sunt.l.
pcipimus in pn.de ape.et.l.raptores.C.d epis.et cle.itẽ regib⁹
c.j.§.i.h finit lex.dein.in.ꝫsue.regni.c.p ve.e.q filij sint legi.
¶ Itẽ pt dici q cõpetat cuilibet ordinario,vt pbat tex.in.c.j.
et.c.in ecclesiarum de of.or.¶ Exceptis defẽsoribus ciuitatũ
et minimis magfatib⁹,ac rectorũ ecclesiarũ simplicib⁹.¶ Itẽ
regulr cõcessũ est oibus supillustribus,et spectabilibus,et cla
rissimis,q si datur psidi puincie.d.§.qui vniuersas,q est claris
simus.d.l.j.C.de priua.carce.tanto fortius dabitur precedẽtib⁹
et h sequitur gl.in.l.j.in prin.ff.de off.eius cui man.est iuris.in
d.§.q vniuersas.¶ Et istis dr cõpetere n lege bñficio princi=
pis,q lex ẽ aiata in terris,in auc.de cõsulibus.§.fi.¶ Nã cũ
princeps eos preponit pfatis officijs,et administratiõibus,vr
data ordinaria iuris.l.j.§.cũ vrbẽ.ff.de of.pfe.vr.l.fin.C.vbi et
apud quẽ in inte.rest.postu.c.j.§.iudices vero,d pace iur.fir.
Et p h tex.in.l.j.§.q mandatũ.ff.de of.eius cui man.ibi meruz
imperium,q ibi datur,ita no.in.l.more.et.l.eiq.ff.de iu.om.iu.in
l.prouotiõ.C.e.ti.per Inn.in.c.cũ ab ecclesiarũ de of.or.p Jo.
an.in.c.qm abbas de of.dele.et q no.Bar.in.l.ij.ne op.leg.et
in sua dispu.admirãtia gnalis.c.ab arbitris de of.dele.in.vj.et
q no.doc.in.l.j.de dam infec.et q no.Bal.in.c.i.de capi.q
cur.vendiait,et Spe.in ti.de iur.om.iu.Adde bo.tex.in.l.cũ
ptor.§.j.ff.de iu.¶ Et q h dico.reputo fuisse postes de mente
gl.in.c.ij.ne.pla.vices suas.Vbi ẽt subdit gl.ex consuetudine
dari ordinariã iurisdictiõnem,facit tex.in.l.j.§ optamus.C.de of.
pfe.pre.africe.¶ Et dicit no.Bal.i.l.fi.ad fi.C.de iu.om.iu.
¶ Nõ neqꝫ vniuersitas,neqꝫ collegiũ pt aliquẽ iudicem crea=
re cũ mero ipio,q illud datur a lege.l.j.ff.d off.ei.et lꝫ iurisdõ de
tur ẽt n .l.datur mediãte electiõe,hꝫ eũ.¶ Quibusdã ẽt ꝫpetit
merũ ipiũ ex senatusc õ.et pt poni exẽplũ i.q.l.j.ff.d of.questo.
¶ Itẽ in senatusc õ.silie.q pbet merũ ipiũ ptori i cognoscẽdo
de publica qõne a famili anecatoris hñda.l.j.§.et si nfamilia.ff.
d off.eius.l.j.in prin.ad silleni.¶ Itẽ ex cõstõne pricipuz põt
poni exẽplum in l.ij.C.de sportu.¶ Itẽ et qñ princeps merũ
imperiũ delegat.xxiij.q.iiij.illud.vij.q.ij.sicut.l.iij.§.idem di
uus.ff.de testi.c.q transla.de off.le.c.accedentibus de excess.p
la.¶ Itẽ ciuitas rom.hꝫ merũ imperiũ.l.j.§.cũ vrbẽ.ff.de of.
pfe.vr.non alia ciuitas.§.iusiurandum in auc.de defen.ciui.sꝫ
hodie forte sic,q reguntur p prouincias,in x.not.in.l.fi.C.pscri.
lõ.tẽp.¶ Itẽ ciuitates,que hñt ex pace constan.sm glo.in.§.
nu.la in auc.de defen.ciui.lꝫ Bald.ibi in versi.crialibus di=
cat q requiratur noua cõcessio principis ꝫ Joan.et Azo.¶ Itẽ
doctor hꝫ merũ imperium in scholares,licet de consuetudine
non seruetur,in auc.habita.C.ne filius p pre.Defensores autẽ ci
uitatũ vel locorũ,et magfatus municipales,q minores magi=

stratus appellantur.l.nec magfatus in fi.ff.de iniurijs,q nõ psũt
cognoscere vltra summã.ccc.solidorũ in auc.de defen.ciui.§.
audiat.et.§.et iudicare.Itẽ pedanei iudices q non possint co=
gnoscere nisi de paruis.l.fi.C.de peda.iud.Itẽ nuũniri.l.j.in
prin.ff.si quis ius dicẽ.l.fi.C.q.adm.l.iiij.§.si forte.ff.de dã.in
fec.vbi appet,q sunt minores magfatus.Itẽ rõnalis q tñ de
cã seruitutis,et libertinitatis cognoscit,non ingenuitatis.l.pe.
C.vbi cã status fit.l.ij.C.d ped.iud.et isti cũ sint minores ma
gistratus,non hñt merũ impium.d.l.nec magiatibus in fin.de
iniurijs.l.ea que.ff.ad muni.in auc.de manda.princi.§.q si
d lnqntes dfẽsores nihil.C.d dfen.ciui.¶ Hñt tñ hꝫ doc.id q
ẽ infimi ipery.s.modicam coercionem,et leuem mulctã,q nõ
sit verũ,q sit meri impery,dixi ꝫ.in.q.in quib⁹,versetur meruz
imperiũ.¶ Idez vt dõm in ptãtibus terrarũ hodiernis tpis hꝫ
Spe.in ti.de iu.om.iu.lꝫ Bal.de pa.cõstã.in ver.i crialibus
sentierit,q hodie habeant ptãtes terrarũ merũ impiuz magnũ
et idẽ tꝫ ipsemet Bal.in auc.et oino.in.tiij.co.C.ne vxo.p mar.
Pro quo alle.gl.expressaz,et ibi Bald.segtur in.c.j.in prin.in
versi.imo solutus,h finitur lex dein.in cõsuetudines regni,q vo=
luit tales ptã.es habere facultates bãniendi,q bãnire,siue eq
paretur deportioni,siue relegationi,non curo,nec h dico q
vtrũqꝫ est meri impery,vt.ꝫ.dixi ergo et c.¶ An popul.ro.ho
die heat merũ impiũ,postqꝫ transtulit in principez,non me ex
tendo.Sed cõis est snia q non.p gl.et doc.in.l.nõ ambigitur.ff.
de le.et i.l.fi.C.de legi.et gl.et bal.in.c.fi.de inuesti.inter.do.et
vassallum et vr tex.no.in.l.ij.C.de adopt.et Jo.de ligna.et.d.an
to.in.c.iij de cõstitu.et ibi p eũ,an impiũ recte fuerit acqsitũ p
pop.ro.et per ꝫñs recte translatũ in imperatorẽ,et per.d.Jo.
de imo.in rub.ff.de ver.ob.p Inn.in.c.q sup de voto et Bal.
in.l.bñ a zenone.C.d qdri.pscri.et no.bal.in.l.cũctos populos
in prin.C.de sum.tri.vide ibi p eos.et vltra pdictos merũ ipiũ
de iure ciui.nõ reptr apud alios residere,quibus adde no.per
Bar.in.l.j.C.de excu.munerũ.li.x.Bald.in.l.ij.C.de pe.iu.

¶ De iure vero cano.

Merũ Imperiũ post papã residet apud legatos,pslar
chas,aut antistites,aut pimatesq supillustres di
ci psũt.c.antiqua,et q ibi no.de priuilegijs.lxxxiiij.di.c.fi.c.j.d
off.deleg.et.c.qui transla.eo.ti.et ibi p Inno.aliq autem legati
ẽt hñt meruz imperiũ,q sites sunt presidibus.l.j.ff.de off.pre=
si.et Inn.in.d.c.q transla.¶ Item competit merum imperiũ
metropolitanis.c.duo de of.or.c.ro.eo.ti.ix.q.iij.conquest⁹,
et isti dici psũt illustres.Dicit Bal.per illũ tex.in.l.ad simili=
tudinez.C.de epis.et cle.q epi sunt similes illustribus.non tñ
sunt illustres,Cardina.vero sic.vnde dicit Bal.per illũ tex.in
i auc cã q sit cũ monacho ad fi.C.de epis.et cle.q epũ hꝫ merũ
imperiuz,et dicit Bal.in.l.a iudice.C.de iud.q cardinales sunt
pconsules.et id eorũ delegati subdelegant.primum pbatur p.c.
sm de offi.leg.in.vj.sm pbatur in.l.legatuz.ff.de of.pcon.di=
cit Bald.in.l.sine pars.C.de dilatio.q epũs hꝫ merũ et mix.i
perium,et idem in.l.j.vbi de crie alle.Spe.et ẽt dicit sm spec.
q alij inferiores plati non hñt merũ imperiũ,dicit Bar.in.l.j.
§.si quis de app.q cardinales non hñt maiorẽ dignitatem qꝫ
epi.sed maius offm.Alij sunt epi,et isti possunt dici spectabi=
les hominen.xi.q.j.d persona et.c.clericũ,et isti clarũ est q ha
bent merũ imperium in diocesi sua.ij.q.vij.c.si quis epi.i cle.
qꝫuis de fo.cõpe.ibi oĩmodaz iurisdõnem.¶ Itẽ q epi et car
dinales equparantur pfectis pretorio,no.doc.in.l.j.ff.q qsqꝫ iu.et
gl.et doc.in.l.epale.C.de epi ali andi.et dixit Inn.p illum tex.in
c.transmissa de ele.q qlibet electus confirmatus consequitur
merũ imperiũ,siue ergo sit confirmatus n metropolitano,seu
archiepo,ad quẽ spectat de iure cõfirmatio in.c.cũ dilectus d
ele.siue a sede apostolica.c.cũ.ecclesia de cã pos.et pprie.cum
si.et intelligo in epo ẽt nondũ consecrato vt ibi per eũ et.c.qua
liter et qñ e.ti.c.qꝫ sit.et.c.fi.e.ti.ti.vj.alij arch.et archipsby=
teri et isti spl ati põt dici si sunt p electionẽ ad iurisdõnẽ depo
rtaticiarissimi de of.or.cũ ab ecclesiarum de rest.spo.lꝫ as d cõ
sangui.et affi.c.j.e.volentes de priuilegijs in vj.de hoc latius
per doc.in.c.cum contingat de foro compe.Alij.rectoren ec=
clesiarum infimi possunt dici.ij.q.iij.nemo.d.c.cum ab eccle=
siarum et non habere merum imperium,sicut nec minores ma
gistratus,et sic diuiditur iurisdictio.ij.q.vj.§.quid de arbi.xxi.
distin.§.i.et.c.cleros.¶ Sunt ẽt alij quos dicimus delegatos
et subdelegatos,et executoren et istis non competit meruz et ma
gnum imperium.l.j.in princip.ff.de offi.eius.l.solent de offici.
procon.nisi in delegatis princip.vt.ꝫ.dixi.Item nec assessorib⁹
ff.de off.ass.p totũ.c.cum ab omni,de vita et hone.cle.idem in

arbitris.l.non distinguemus.§.de liberali, & no.in.l.pen.ff.de arbi.l.item pretor.ff.de in.& cu.da ab his,& hec sufficiant,qbus addo no.p Inn.& doc.in.d.c.cum abecclesiarum de off.ordi. ¶ Nunc redeo ad principale ppositum. Utrum merum imperium possit tpe prescriptionis qreri. Et hanc.q.in hac inclita urbe bononie disputauit Fran.accur. qua pp diffusas hinc inde subtilitates non determinauit. Quapropter primo capio ptem negatiuam,& arguo q meru imperium non possit prescribi. Nam meru imperium a.l.datur ff.de of.eius cui ma.l.j.§.cu.n.lege.C. de ve.iu.enu l.j.ff.de consti.prin.& q no.in.l.more.&.l.et qt d in.om.iu.p Inn.de of.or.cu ab ecclesiarum,si a lege dat ergo prescriptio non acqrit.C.de fun.patrimo.l.ius emphyteotici lib.xj.l.herennius modestin.ff.de decu.facit.ff.de mor.inferen.l.longa.Et per hanc ronem Jac.de are.ut referunt doc.oes tenent parte negatiua,ut non pscribatur et p tps cuius memoria non exter. ¶ Item p ista pte allegabat tex.in.l.j.ad fi.C.d curiosis,a'tas est.l.j.C.de cohortalibus lib.xij.ubi imperator reproba & annullat csuetudine dantem aliquibus ptate carcerandi.& tn carcer est meri imperij,ut dixi.s.q.in quibus versetur meru impiu ergo &c. ¶ Idem pbat tex.i.l.oes la.j.C.de decu.lib.x.ergo consuetudo in ctriu non val,auc.cassa.C.de sac.san.ec.auc.nauigia.C.de fur.& auc.oes pegrini.C.coia d successionibus,facit de electione qt sepe in.vj.qt intelligit reprobata csuetudo et futura,non solu preterita,ut firmauit gl.in cle.j.d reb.ec.non alie.& Pau.de liaza.in cle.statutum de electio.firmat Pet.Cy.& Bal.in.l.ij.ad fi.C.q sit lon.consue.ex q generaliter & indistincte dnat csuetudo arg.l.in fraude §.fi.de testa.mil.c.solite de maio.& obe.l.pla.de lib.& post.l.si seruus de seru.urbano.predio.sequitur Pan.& lapus in.d.cle.hart.idem in.l.si mihi & tibi §.fi.de le.j.& doc.in.c.fi.de consue.q no.Cy.& Bal.in.l.ordum.C.de cben.em.& doct.in.l.cunctos popu.C.de sum.tri.lz glo.in cle.statutuz de elec.dixit ctrium & male q intelligit preterita reprobata,& et p Jo.an.in add.spe.de instru.edic §.copendiose &c.sed nuqd de consuetu.& d.Bomi.de san.gemi.in.c.j.de costitu.in.vj.tn Pet.de anc.in consi.xlviij.inci.in xpi nomine &c.csuetudo qbz &c sequit glo.in d.cle.statutuz facit in auc.ut nulli iud.i col.ix.vn sm enim,ciuitates q nuc bt meru impiuz ex tpe tn non innant iure,lz si niterent ex priuilegio q vellent pbare ex tpe iuuarent.l.cu de in rez verso.ff.de vsu.c.puenit cu ma de censibus.l.iubem.C.de fun.patrimo.lib.xi.Et ita tenebat Jac.bu.in.l.more & in.l.qt de iu.om.iu.ubi p pdicta dixit consuetudo non dat impium lz possit allegata cocessione a principe pbari vsus longeui imperij,& iuuabit sm Ang.ibi dixit in.l.imperiuz eo.ti.q solum ille hz meru impiuz,cui lex aut senatuf.simpliciter cocedit,vn nec statutu,aut csuetudo dabit,lz det iuril.l.fi.C.de apparito.pco.& le.li.xij.&.l.j.& fi.C.de eman.libe.& ita dicit tenere glo.no.in.§.nulla,in auc.de defen.ci.col.iij.in ver.iuris.ad fin.ubi dicit q lobardi hnt ex pace costantie,& sic a principe,alij non hnt nisi ex vsurpatione,& sic apparet q non tribuit consuetudi neuel statuto.Sed an prescribatur per talem vsurpatione longissimo tpe dicit Ang.se alibi dicturu,& ego et dica,& hanc ptem tenuit Host.in.c.cu contingat de foro.cope.p illu text.in duobus verbis,& ita et disputauit Ja.de bel.di.sua.xviij.q incipit baro disputauit,& Nic.de mat.& refert Bal.in sua disputatione apulus in ultimo verbo &c. Ite pro ista parte adducitur,na q se gerit p magratu,& non est,incidit in crimen lese maiestatis.l.iij §.ead.l.ff.ad.l.iul.maiej.qt iuria imperij occultat,q crimen non solum impedit ob infamia nouaz iurisdonem & honores acqri,sed etiam veterem acqsita dz amittere.l.si quis.C.ad.l.iul.maie.l.decernimus.C.de sac.san.ecc.Et p hoc dz iurisdones apud hrticos velut infames non extare.C.de hereticis auc.credentes & auc.gazaros.c.ad apostolice de re.iu.li.vj.vij.di.quo in.l.fi.C.de ind.no.in.c.q sup voto.ac.et si dicerenus ipsum prescribere posse,sequeret q ex sua improbitate & pmisso delicto,iurisdonem & honorem cosequeret q est incongruum.l.itaqz fullo.l.sed nec furti.ff.de fur.l.fine hereditaria ff.de nego.gest.l.si quis solidoz.ff.de here.insti. ¶ Ite confirmatur vcz arg.de similibus ad similia,qn est identitas ronis.l.non possum.&.l.ideoqz.ff.de le.l.inter stipulante.§.sacru.ff.de verb.obli.c.inter corporalia de transla.legitur & nota.de consti.in.c.translata.sed costat sacra sacerdotes,& pariter magistratus publici iuris ee.ff.de iu.& iu.& in.l.j.§.publicu,ergo sicut locus pphanus nullo tempore pscribitur in sacro,& q est sacerdos nullo tempore potestie in sacerdotiu prescribere.l.herennius.ff.de ele.ergo qui non est pretor nullo tempore potest prescribere pturam.l.barbarius.ff.de of.preto.sic nec tabellionatum qs prescribit cursu logi tpis,imo d falso punitur.ff.de fal.l.eos.§.fi.bene facit.C.de fal.l.ex initio,pro hac,qt si sacra,q ut dixi publici iuris sunt non prescribunt tempore.l.vsuc.ff.de vsuc.insti.e.§.j.nec possident.l.q vniuersas.§.i.ff.de acq.pos.& nullius in bonis ee dnr,insti.de re.diui.§.nullius,& inalienabilis sunt.l.sancimus.C.de sacro.sanctis ecclesi.ita dicamus in publicis iurisdonibus arg.l.fi.ff.de vsu.l.fi.C.de fun.iuni.& q ibi not.li.xj.&.l.j.C.ne rei do.vel teplorum,&.d.l.vsuca.cu simi. ¶ Et quia matrimonium prescribere non pot.l.qua in pruincia.§.fi.& ibi not.ff.de rit.nup.&.c.non dz de cosangui.hnfacit,ff.de adul.l.si adulteriuz cu incestu.§.idem pollioni,q est q sacrum & diuinuz insti.de iure nat.in prin.cu ibi no.c.inter corporalia de transla.no.doc.in.l.j.§.pe.ff.de iud.& in.l.j.ff.de ri.nup. ¶ Ite h probat rone date forme iurisdonis & cocessionis naz cuz iit ptas de pub.loco.introducta.l.j.§.ius publicu.ff.d insti.& iur.l.ij.§.post origine.de ori.iu.gl.in.l.j.ff.d iu.om.iu.& gl.in auc.de defen.ci.in.l.insinuan.per azo.in summa.C.de iu.omni.iud.& doc.in.l.imperiuz,& latius p Bal.in.c.j.§.ad hec de pac.iur.fir.ergo nemo illaz hre pot nisi de publico a.l.vel senatusco.aut cocessione,vel cofirmatione supioris.l.j.ff.d off.eius in auc.de defen.ci.§.sed interim.l.pbatorias,&.l.hac sanctione.C.de diuer.of.li.xij.l.j.C.de man.principio. ¶ Ite cofirmat,qt non posset qs administrator ultra sibi concessum imperiu exercere,cu iuret superioris iura seruare,in auct.iusiur.q presta.col.ij.facit ut in.sine quoquo suffragio.§.opz ea.col.ergo q iurat seruare tenet,& in ctrauz facta non tenent,iux.c.intelligo &.c.cum contingat de iurein.cu vulg. ¶ Ite cofirmat,qt si diceremus meru imperium posse prescribi,q clerici possent prescribere iurisdonem cesaris in laicos,q est oino pbibitum.l.consulta.C.de test.l.repetita.C.de epis.& cle.c.sed nec ne clerici vel mona.q &c.sicut e c,layci no pnt csuetudine meru ipiu ecclesiasticu acqrere,ho.tex.in.c.clerici de iud.in auc.statuimus.C.de epis.& cle.nec aliqs debet alterius iuris.vsurpare.c.nouit in princ:pi.de iudeis,imo nemo pot alterius iurisdonem vsurpare,et si ipse aliqua iurisdonem heat.l.j.C.de erro.& translatione militariu annonaru lib.xij.c.ut nrm de off.arch.& vsurpari non prodest csuetudo.c.di.c more.xciij.dist.illud no.in.c.dilecti de ma.& obe. Usurpare.aut intelligit,nisi singleis habeant cocessionem spalem vel priuilegium.c.q transla.de of.leg.c.porro,&.c.sane de priuilegijs,& iuribus pol. ¶ Ite cfirmat rone euitande abusionis,seu ne leges in ludibrio facte sint,q dice.non est.l.si legationis.ff.de iud.l.j.§.per procuratorem ff.de acq.pos l.q de bonis.§.j.ff.ad.l.falcid.sed istud sequeret si nos diceremus meru impiu pscribi posse,qt sic ius legitimandi spurios,q legitur & no.i.c.p venera.qui filij sint legi.ite ius creandi magratus.l.j.§.regimentis.ff.de of.prefe.pto.l.precipimus.C.de appel.p hac inductione.l.imperiu in fi.ite ius cocedendi venia etatis.l.ij.C.de his q ve.eta.impe.ite ius creandi tabelliones q reseruatu est principi sm Inn.i c.cu.p.tabellio de fi.instr.q ultimu an sit veru dic q spec.ti.d instr.edi.§.restat &c.qs aut circa principium,& Bal.in.c.j.que sint rega.& in.l.cunctos.C.de sum.tri.& Bal.in.l.j.ff.de of.pco.& gl.& bar.in.l.nec ei.§.fi.cu seq.ff.de adop.ista pnt prescribi,q non ee debet cuz soli principi copetat,ut dixi alias frustratoria eet legis puisio,nec csuetudo pot id q princeps pt l.venditor.§.costat.ff.co.predi.ide dici pot in alijs oibus principi seruatis q dixi.s.remissiue in euidentialibus. ¶ Ite rone impossibilis acqsitionis,nam si merum iperium posset prescribi,codenationes,& banna applicarentur sibi q est impossibile qt errario applicant.l.mulctarum.C.de mo mulctar.l.j.ff.de bo.vac.lib.x.l.simile.ff.ad muni.& q not.Bar.in.l.diuus de bo.da.& in.l.j.C.de excu.mune.lib.x.& Bald.in.c.q sint reg.maxima cu ista sint regalia.d.c.j.q sint rega.ergo nulli alij nisi principi competere pnt,pz.n.ex h noie regalia,argu.l.ij.§.appelata.ff.si cer.pe.l.j.j.resposo.ff.de acqui.pos.l.j.ff.de test.cu ergo prohibetur genus omnis eius species videtur prohibita l.oio.ff.de sponsa.l.cu lex.ff.de fideius.l.legem.C.de nat.lib.& ubi agitur de pbibito & concesso maxime effectu attendimus ar.l.si mulier.&.l.si cu mulier.ff.de do.inter vi.& vxo. ¶ Ite cofirmat qt delinquendi auctoritas nunqz prescribit.l.si diuturno &.l.capitulu.§.solet,&.§.crassatores.ff.de pe.de simo.c.non satis.equum hre de eo q duxit in mri.quam pol.per adulterium l.inficiado.§.infans.ff.de fur. ¶ Sed puatus p magratu se gerens sp delicta multiplicat,& quotiens hoies necat,sp incidit in l.corne.de sicca.& quotiens ligat,incidit in crimine priuati carceris

certis.lex l.§.hodie ad.l.iu.rep.l.vna.C.de pna.carce. Sitr.n. h p in ala,q nullo mo iusti.ficari pnt.c.c si xpo ex de iu.iur. ¶ Itē cōfirmat illud qd nō ē,nō pt possideri.l.si ego.§.pius d publ.q vniuersas.§.j.e.l.iij.§ ex cōtra.ff.de acq.pos.iurisdo spūaliq̄ē e maxie pna ū sine cā n ē.l.j.ff.d of.eius.l.iij.§.j.ff. ad.l.r.ma.ie.g non pōt possideri,nec pscribi in ea sine posses sionū ibi not.de re.iu.in.vj.ff.de vsu.l.sine possessiōe.c.si di liger.de prescri. ¶ Nec ēt imediate pt cadere iustus error si ne eq cām pscribendi tribuat,vt i.c.ad decimas d rest.spo. in.v.celsus e ibi not.l.de vsuc.l.nullo.C.de rei vē.d quo p gl. in.cpl ce de do.e in.c.si diligenti de pscri.in.c.j.e.ii.li.vj.e qd nbar.i.l.j.§ j.ff.de iti.actu.p̄u post gl. ¶ Itē pone d doc tore hz merū impiū,e oēz iurisdi.in scholares auc.habita.C. ne f p pfe si qs se gerit multo tpe p doctore,nō pscribit doc tora,nec poterit aliū doctorare,q accepit vsitz.l.sz si accepto ff.de iuf. ¶ Itē non hz insignia,g alteri tradere nō pt q nil plus i cāto q in cā.j.q.j.gna.l.grece.§.illud.l.fide.iussor.§.j. ff.e fideius.l.si sciens de cōpen.em. ¶ Itē q cū certa forma sit da:a iure super hmōi creationibus,ipla non seruata,pnato rū ko hit.l.actuarios.C.de muneraryis li.xij.e in electionib⁹ of:taliū seruabat forma antiqua cōsueta in.l.sup creādis.C. dnat.fis.li.x.in.l.pubius.ff.de cōdi.e dc.e in.l.gdā decedēs ff.de admi.tu.l pn.q vult in pn.ff.de neg.ge.l.c.q pp d electio n. ¶ Itē arguit a sufficienti ptiū enumeratione,q validū ē in lre.l.gallus.§.nūc de lege.ff.de lib.e post.l.posthumo.§.j.cū sde imu.tes. ¶ Nā aut iste pscribēs pt cd̄it iurisdōnē ale ipso istud est ipose,q i se ipso ē pnata psona.l.g iurisdi.ff.de iur. m.in.l.pe.ff.de arb.ff.de iu.l.iulianus ait,e q nemo sibi ipsi iu⁹ dat.l.ex snia.ff.de te.iu.l.ij.ff.de sti.ser.l.dnuis.ff.de fal. ¶ Aut pt cd̄it a pncipe,vel rege,vel co.mō a lege,e h est fal sum,q silentiū non dat titulū.l.n p fundo.C.d trāsa.nā silētiū ubi ē,titulus vero,e ipum a iqd est. ¶ Itē q in pbibitis q tacet,vr p meliori dissimulare nō aūt cōsentire.l.q vas.§.vera re.ff.de fur.l.i eo iure.§.deinde.ff.de ri.nup.e h latius dicā i se quēti dubio,aut pt cd̄it h i e impuiz a territorio,e hoc non vide tur p.sib i'e,quia imperium est in territorio vt in subiecto, e in patiente,nō vt in ēferēte.l.pupillus.§.territoriū.ff.de ver. sig.naz qs eo mō impiuz hz,quo hz alterius rei dñiuz.l.q iure re.ff.de sta.ho.sz dña nō a territorio cōceduntur,sz a iure gētiū,e hoiuz ēcribus.l.ex hoc iure.ff.de iust.e in.insti.de iu.na.§.ex h iure,ē tc. ¶ Preterea de necessitate iurisdōnis nō est ter ritoriuz ibi eē,pbat in.c.cū cōtingat de fo.cōp.e in comitatu subsistēte ciuitati,e firmat Bar.in.l.ij.de in.om.iu. ¶ Itē p bat in.l.more de iu.om.iu.d.ille hz iurisdōnē ordinariā,q eāz suo iure hz.f.residēte in psona ei⁹,nō aūt dixi a territorio,sicut in fundo,e domo dr,q seruitutē nō ēcedit sz recipit scd hois l.q in alienā.§.fi.ff.de neg.ge.l.ij.in pn.ff.si ser.vē.l.qd aliud d ver.sig.plene no.in.l.j.ff.de seru.e h firmat glo.e Bar.in.l.j. ad fi.ff.de in.om.iu.e in.l.si qn.C.de bo.va.li.x.e bal.i.c.j.§. ad h,de pa.iu.fir.i.c j.de cap.q cur.ven.e in.l.ij.C.de ped.iu. Io.an.i.c.j.de fo.cō.in.vj.e Spe.i.ti.de iu.om.iu.p bal.late iu.l.ij.C.de ser.e aq.e in i.fi.p illū tex.C.vbi e apud quē i inte. re.pe.e in.c.j.de cōsue.re.feu.e pbat tex.in.l.j.§.cū vrbē.ff.de of.pfe.vr. ¶ Aut ptendit ab vniuersitate subditorū,e sic nece saria erat cōfirmatio supioris.§.iusiurandū de defen.ci.in auc. e qd no.bar.i.l.ex eo de test.tu.doc.post gl.i.l.pnatorū.C.de iu.om.iu.tex.e ibi no.i.c.j.§.iudices vero d pa.iu.fir.c.q.her de ele.e.c.qz su e.c.fi.e.ti.li.vj.e maxie cū pplo pbibitū sit ni hil facere dñm aliquē vltra bienniū duraturū,de def.ci.§.pe.e §.insiu.no.C.e.ti.l.i defensorib⁹. ¶ Preterea quo noie voca rem⁹ istū,vt eēt de illis qb⁹ cōpetit merū impiū,e certe vr,q ēt si diceremus ipm pscribere vocandus eēt defensor ci.ar.l.defen sores in.j.C.de def.ci.e.§.interim i auc.e.ti.q nō vr hre merū i piū,e si ei mutarem⁹ nomē,nō pdesset.l.j.in fi.e ibi no.C.de p ni.sco.li.xij. ¶ Itē cōfirmatur.res q nō hz i se formā caret no mine,e eē.ff.d fal.l.si qs legato i pn.l.si qs aliqd.§.test.ff.d pe. l.iul.§.si qs tenū.ff.ad exhi.sz ista pscriptio nō hz formā,ergo nec eē,e prio pp posssonis discōtinuū vsuz,cū discōtinuū sit q i actu hois cōsistit,nec illud pscribit.l.sui,la grāde.ff.de ser.vr. §.p Inn.in.c.de q̄rta de pscri.sz h vr hmōi ig t.itē pp iniustū pncipiū posssonis q viciat titulū tpis pcessuz.l.si is q pēp.§. pe.de vsuc.l.seqt.§.de illo.e.ti.l.c.ā possidere i pn.ff.de acqr. po.l.vna C.de vsu.trāsfor. ¶ Itē cōfirmat,clarū ē q apud pa pā e impatorē residet merū ipe.vt.s.dixi i euidētialib⁹.sz ē pa pā,e ipatorē q plenitudinis ptātē hñt null⁹ pt q̄rere posssonē q ei pindicet,cū illā hēat a deo tm imediate,vt.l.digna vox e q ibi bal.C.de legi.e id est imitat abissō.xxi.dist.in nono.e.c. seq.xxij.di.oēs,vbi volens ei⁹ puilegiū vsurpare ē hereticus g nō pt hre impiū in auc.credentes.C.de here.cū si.xcvj.di.si ip ator facit in auc.qūo opz epos in pn.co.j.ergo ipot est pscri p.io.e istud tz inn.i.c.bone de postu.pla.e istud idē voluit gl. Io.an.i.c.j.in ver.nō ob.e ibi ē tex.d cle.egro.li.vj.vez q re suata pncipi,e ecclie i signū spāl is platiōis,e vlis dñij,nullo tpe pscribat,qz ad h allat ang.i.l.vsu.ff.d vsu.e ang.i.l.iā pdē. C.cō.de vsuc.e ibi ēt bal.in.l.j.C.ne rei domi.vl tēplo.fi e bal. in.l.sicut.C.de pscri.xxx.an.itē h voluit gl.xvj.q.iij.volumus q ē pncipis supīnā ptāē nemo pscribat.qz ad h allat bal.i sua dispu.fcā papie,apulus castrū,e bal.i.l.j.C.de iur.aur.anun. in ver.sz dubitat,addo q idē tz gl.in.c.accedētib⁹ de puil.c. abbates li.vj.in nouella,e p h optime tex.in.l.cōpetit.C.de p scri.xxx.ann.e in.l.iubem⁹.C.de sun.pfimo.li.xj.e.c.cū nō li ceat de pscri.vbi ius obedientie tpe nō pscribit,et istud ēt te net bal.u.c.j.q sunt regalia,e in auc.qs ac.C.de sac.san.ec.bn facit.c.venientes de iu.et q no.Cy.in.l.si appsorē.C.de op.et facit.l.diligēter.C.de aq duc.li.xj.facit.c.cū ex officij de pscri. c.tua el.ij.de de decimis et.l.cōperit cū cōcor.c.cū ex officij.d pscr.et.xvi.q.iii.§ pt melior cōcordia oibus.xvj.q.iij.§.iube mus. ¶ Pro h facit q talibus signis in preeminentiam prin cipis reseruatis vtēs,capitali pena punit.C.de diuer.resc.l.sa cri affectus,e.l.j.C.vt digni.or.ser.li.xij.vbi punit pena sacrile gij,q ē vltimi supplicij sepe in.l.sacrilegij in pn.ff.ad iul.pec.et sacrile.itē.l.p.e p to.ti.C.q res vendi.nō pos.e.l.j.C.nulli lic. infr.aur.li.xi.ergo p ēns inutilr tractaret de prescriptione,e cū pdcā supior n amittat,g inferior nō pscribit,ar.l.nec vtilē.ff. ex q.can.ma.l.cū qs.§.si debitorē.ff.de sol.l.cū vir vxori.§.sz si pmissor.ff.de do.int.vi.et vx. ¶ Itē cōfirmat,ad pscriptiones reqrit iusta e lria posssio,nō ē ius diuinū nāle,gētiū,et ciui.et maxime in corporalibus q psumū iuris hnt.C.de agr.et cēs.l. quēadmodū ad fi.li.xj.l.vbi lex.et.l.si is q pēp.ff.de vsuc.c. dudū de decimis.v.di.§.j.l.q ē.ff.ad.l.iul.rep.l.bonefidei.§. j.de acq.re.do.c.cām de pscri.sz vti iurisdōe,seu impio ppris auctoritate,ē ē oēs.ll.exceptis infinitis spālib⁹ casib⁹.l.extat. ff.q me.cā.l.si qs in tātū.C.vn vi.l.nullus.C.de iud.C.ne qs in sua cā.i.j.g et maxime cū istud sit de iure,nec in pscriptiōibus iuuat iuris ignorantia.i.rla sunt de iu.et fac.igno.i.ij.§.si a pu pillo.ff.p ēp.l.nunq.ff.de vsuc.no.inn.in c.dudū de decimis, p bar.i.l.si fur.§ i.ff.de vsuc.et bal.i.l.nullo.C.de rei vē.et inn. in.c.cura de iu.pa.in pn.et gl.in.c.si diligenti in ver.bonafi des de pscri.no.in rla q ē de re.iu.in.vi.et p Pan.et Ioā.de lig.in cle.i.de re.ec.non ali.e.p d.Io.de imo.in.c.fi.de pscri.in tep.vbi dr,q potius psumit scia,e sic mala fides q ignorantia iuris,e h ēsuluit bar.q spurius nūq pscribat hereditatē pris,et si bonafide possideat,q errat in iure ēsi.inci.d.dñicus magri tebaldi. Et ad hoc vid oino bar.in.l.sed si lege.§ si tc.ff de per. he.e q aliena est qsqz scit ad se nō ptinere.C.vn vi.i.fi. Sz istd mez impe.est in re aliena,ergo vtēs eo vt ppria re ē malefidei possessor,e p ēns nō prescribit.c.possessor de re.iu.i.vj.e.c.fi. de pscri.c.j.eo.ti.in.vj maxie iure cano.q in pscriptionis ma teria attēdēdū ē,cū d peccato tractet d iudi.c.nouit firmat gl. in.d.c.fi.de pscri.Io.an.in.c.ij.de re.iu.lib.vj.Bar.in.i.priui legia.C.d sac.san.ec.bal.post gl.in.l.vnica.C.d vsuc.trāf.e no. bar.in.l.oēs ppl..in.iiij.q.pnci.ff.de iust.e iu.de cui⁹ itellectu pleni⁹ p bar.in.l.sequit.§ si viā de suc.e bal.i.c.j.§.si qs p.xxx. si d feu.fue.ēt.e bal.i.l.cā iter.ff.d vsu.faciūt ro.p doc.d ope. no.nū.c.j. ¶ Itē ēfirmat,q nō est verisimile pncipē,qui dedit pscriptiōi robur,e si eius leges nō essent pscri.nō tenet ēt in au tētico vt eccl'a ro.§.j.col.ij.l.fi.§.pe.C.de edi.di.adr.i.fi.ff.de vsuc.l.trāsacta de ver.si.nō est psumendū ipsum dedisse robur ē se vel statutū sui imperij ar.l.si peculium.§ sicut.ff de pe.leg. insti.de leg.§.si peculium.C.de bon que lib.i.cum multa ma xie in gnali pmissiōe,ar.l.obligatione gnali de pig.l.si pr q in fran. cre.i rla i gnali,ac ēt si aliqs inferior ēsentiat,vel illud conce dat hoc nō pōt,q nō pt ius superioris interuertere,bon.text. e.i.§.ad hoc de pac.iur.fir.l.fi.C.de acqui.pos.l.seruus.e.l.de bitor.C.de pac.p hoc tex in.c.j.de inuest.de re.alie.fac.e tex. in.c.dilecti ad fi.de capel.mo.vbi licet ē monasteriū exēptum prescribatur non tn in eo ē papam pscribitur. Alias autē si di ceremus merū ipe.prescribi posse sequeretur q posset desine re esse imperiū q est plurimi,q imperiuz semp est in auc.qūo opz epos.§.fi.col.j.in cle.pasto.de re iu.l.q pncipi de lega.ij. Cy.in.l.si qs ipatorem.C.q test.fa.poss. ¶ Item confirmatur, ea q vēdi seu alienari simplr e pure interdicta sunt,i.la nō pnt

tpe pscribi. l. alsena. ff. de ver. si. l. si fundū. ff. de fun do. l. ij. C. de
vsuc. pemp. facu. l. statu lli. a ceteris, ne ita. li. et l. vniuersus. C.
ne rei do. vel rem. firmat azo in sū. C. de vs p em. gl. et ibi bart.
in l. vbi lex. ff. de vsu. in. l. fi. C. de pscr. lō. tēp. gl. i. l. nō ē. C. qb⁹
nō obiecij. lō. tē. pscr. cy. et doc. i. l. fi. C. l qb⁹ ca. l in. res. nō est ne
cessaria bal. post gl. in. l. j. C. de ps. lō. tē. et bal. in. c. j. de ztr. in
ter. do. et em. et in. c. j. §. aut si libellario qb. mo. fe. am. et istud ē
indubitanter verū. ℭ Sz iuris. aut merū. impe. vēdi nō pñt in
c. j. q̄ sint reg. et principis sunt, et ibi h̄ firmat bal. et arc. ij. q. vij.
sz obiicit, ita vz tenere barto. in. l. cotē. §. q maximos de pub.
ℭ Itē ē tex. et ibi h̄ bal. in. c. j. §. iudices alsat ad h̄ de pa. in. fi.
sicut nos videm⁹ in pria ptāte, q̄ vēdi non pōt, cū iextimabilis
sit. l. filiusf. §. sz vulg. ff. de leg. in. l. filie vbi not. C. de col. q̄ pa
tria ptās eqparata ē ptāti supioris i subditū, imo adhuc minor
ē. l. postūni. §. filium de cap. et postli. et maxime cū merū impe.
publici iuris sit. l. prima. §. publicum. ff. de insti. et iu. ℭ Pre
terea est tex. in auc. vt iu. sine quoquo suff §. cogitat cū se. co. ij.
imo contrafaciens pena arbitraria punitur, vt not. in. l nemo
martires. C. de sac. san. ecc. nec vēditor de euictiōe tenet lz sti
pulatio interuenerit. l. quēadm. C. de az. et cē. et firmat et bal.
i. c. j. de feu. mar. duca. facit ō le. j. l. apud iul. §. fi. Pro h̄ tex.
cū rōe sua. not. in. c. intellō de iu. iu. q no. bart. l. l. phibere. §.
plane, q vi aut clā, in. l. si qn̄. C. de inof. te. et no. bos. et post eus
io. an. in. c. dilecti filij de ma. et obe. bar. in. l. si is q. §. iurapdio
rū. ff. de pig. et no. in. c. cū tpe de arb. et bar. in. l. liber. hō de ℞.
ob. in. l. id q de leg. et q no. bal. in. l. cū mulcta. C. de bo. q̄ li. et
i. c. in gnali ti de feu. fu. cōtr. si nō pt alienari, q̄ nec pscribi, iuri
bus pmo allatis. ℭ Itē cōfirmat, q vt. s. psi. es dixi merū ipe.
et iurisdōnes sunt publici iuris nō pñati. ff. et in. et in. l. j. §. pu
blicū ius i. c. j. q̄ sint re. sz p pscriptionē solū agit q̄ri ius pñatus
vi pñate psone. l. iij. ff. ō vsuc. iura vero publica q̄runt psone tā
q̄ publice p cōsuetudinē. nō p pscriptionē, sz Jo. an. in. c. nō ē
als. c. ij. in ver. cano. de cōsue. li. vj. et d. ant. et doc. in. c. fi. ō cō
sue. et h̄ pz in ℞a cōsuetudinis diffinitiōe, q̄ ē ius publicū mori
bus hoīuz rōnalib⁹ iductū tacito cōsēsu ptā ē legis cōdēde
freqnēs imediate. p p. l. suscipit, et h̄ ē vna ex drijs inter cōsue
tudinē et pscriptionē, ex cōsuetudine agit q̄ri ius publicū iter
oēs, et iter q̄s act⁹ nō sunt exercitati, et q eius act⁹ trāseat i noti
tiā totius ppli vel maioris ptis pbat in. l. de qbus de. ll. q̄ non
sunt in pscriptione, de qbus dixi p gl. et doc. oēs in. c. fi. de cō
sue. inn. in. c. dilecto. ō of. arch. et inn. de cā pos. et p. et in. c. cum
eccl'ia. et p gl. xviij. q. ij. sitiū et doc. anniq in repe. l. cōsue. C. q̄
sit lō. cō. vbi vide bar. in repe. et p cy. et p bal. in. l. j. ad fi. C. ō f.
et aq̄, et dicit bal. in. l. si qs ad declinādā in. ix. co. de epi. et cle. q
pscri. ē actus vnius, cōsuetudo ē actus vniuersorū, et q de singu
lis ad singulos, est pscriptio, de vniuersis ad vniuersos, vel de
vniuersis ad singl'os ē cōsuetudo al'. l. vēditor. ff. cō. pd. ℭ Et
in cōsuetudine non reqrit possio sz bal. l. d. l. j. C. de seru. spe.
in ti. de psc. §. j. bal. l auc. q̄s ac. C. ō sac. san. ec. ℭ Et h̄ pz in oi
bus iuribus dicētib⁹ iurisdōnes tpe q̄ri, qz nūq̄ vtunt ℞bo pre
scriptiōis, sz cōsuetudinis, pz in. l. fi. C. de emā. li. l. viros. C. de
dine. of. li. xij. in. c. cū cōtin. de fo. cō. in. c. dile. de ar. ix. q. iij. cō
quest. c. fi. de of. arch. e. irrefragabili de of. or. cū vul. cu addo
q no. io. de imo. in. l. si publicanus. §. fi. ff. de publi. ℭ Itē cō
firmat, qz merū imp. est ius mixtū, q debet psone in rē, vt pba
tū est. s. in arg. x. a sufficienti ptiū enumeratione pbat in. l. pu
pillus. §. territoriū de ver. si. in. l. more. ff. de iu. om. iu. sicut dī i
iure vsufructus et vsus. l. si qs binas. ff. de vsufr. ff. de ser. l. j. l. nō
solū. §. ale de li. leg. et firmat bar. in ro. C. de vsuf. et bar. et doct.
in. l. ii ego §. de pu. Sz talia iura tpe nō pscribunt. l. iusto. §.
nō mutat. ff. de vsu. et maxime cū hēat iurisdō et merū imp. cām
discōtinuā in eius exercitio, qz fcm̄ hois reqrit, q tñ intelligit
vt pulchre declarat bal. in. l. j. in. x. col. C. de emā. li. et l. xij. co.
ergo tpe prescribunt. l. seruitutes la grādc. ff. de ser. l. formā de
ser. vz. pd. et q no. inn. in. c. de q̄rta de pscr. cy. et doc. in. l. ij. C. ō
ser. et aq̄ cū non possū i bis dici cōtinuata possio, q̄ reqrit ad p
scriptionem. l. j. C. de vsu. transf. l. nāliter. ff. de vsuc. l. more. C. ō
rei vendi. ℭ Tps non est. n. modus obl'ōis inducende, nec
tollende. ff. de ac. et obli. l. obl'onum fere. §. plz. j. q. j. nullus cum
vulg. igit et p ista pte ēt vide scripta per Ja. de bel. sua. xviij.
q. que inci. baro. vel vniuersitas in terris eccl'ie. ibi tñ cōcludit
p pte affirmatiua. ℭ Item cōfirmat. Nam clarum est q no
ua vectiga. inducere est meri impe. et de pn. reseruatis. l. si qs.
C. de vecti. l. et cō. c. j. que sint reg. l. fi. C. noua vecti. ℭ Sz nos
dicimus q baro qdaz, vel alius noua vectiga. exigens furtum
et violētiā cōmittit. l. j. §. vel q̄rit. ff. de publi. l. fin. ff. ad. l. iul. de

vi publica, de publicanis. l. h̄ edicto, ergo pscriptio cessa §.
furtiue insti. de vsu. l. si fur. ff. ō vsuc. l. q fundū. §. pe. p em. o.
ff. cū li. igit et c. no. gl. xxiiij. q. iij. si qs romipetas. bal. iā pēs
pegrini. C. cōia de suc. ℭ Itē cōfirmat p tex. in. l. iij. C. de ab.
lib. xi. vbi si qs nō seruato ordine letio fabricensiū iure vtē sic
nulla tpis pscriptione q̄rere pñilegiū fabricēsiū poterit item
tex. no. al'at gl. in. l. fi. C. de sun. li. e. li. ℭ Itē cōfirmat iuris
ma ministrare, itē sacrū cōfirmationis, et eccl'ie reconciliatio
sunt meri impe. vt dixi. s. in qbus versat merū impe. et iuris or
dinis. Et tñ iura expsse tñt simplices sacerdotes, ēt et p cōsue
tudinē pdicta querere non posse imo expsse reprobata ē ta
lis cōsuetudo. c. aq̄ de cōsecra. ec. vel alt. c. quāto de consuet.
et c. et silr in bis q̄ sunt ordinis vt crisma, et arū bre que cōsuetudi
ne non acqrit. c. cū sacris de of. arch. ℭ Itē cōfirmat qz e cuiū
quo cōpeteret tale merū imp. p modū facultatis nūq̄ pscri
beret. l. viā pub. ff. ō via pub. vel ti cōpetēt p modū exceptiōis
l. pure. §. fi. de do. exce. C. de exce. l. lz. cū si. igit. ℭ Ad 2am
vero ptē affirmatiuā arg. q merū. impe. pt tpis prescriptione
queri, q̄ ptē p. s. pxi. dicenda tenuit gui. de cu. ff. de iu. om iu.
impiū et idē odof. vt referūt doc. ℭ Et pmo que a lege vel p
uilegio concessibilia sunt ea iure prescriptibilia sunt. l. xj. in p.
et. l. q principis. ff. de aq̄ plu. ar. l. h̄ iure. §. duct⁹ aque. ff. de q
quo. et esti. l. pen. et fin. C. noua vectig. l. impatores. ff. de pol.
ℭ Et silr q̄ vendi et alienari pñt i prescriptionē trāseunt. l. ali
nationis de ver. si. l. eū q de publica. l. clauibus. ff. de 2ben. et
inst. p quas pso. §. ex his. ℭ Sz ita ē q et lege et pñilegio me
rū impe. cōcessibile ac ēt alienabile repit. l. j. §. q mandat ā. ff.
of. eius. l. j. §. regimentis de of. pre pto. affri. l. j. §. cū vrbem. ff.
of. pfe. vz. xxiij. q. iiij. illud. vij. q. ij. sic. l. iij. §. idē diu⁹. ff. ne re. e.
q no. gl. in. l. j. C. q pro sua iuris. c. q translationē de of. le. e. ac
cedentibus de excel. prel. et dixi in euidentialibus satis et vide
ri pōt in. c. j. de cap. q cu. ven. in. c. j. qs dī dux. vl' mar. et ideo
dixit bal. in. c. si inter pares de. l. cor. q de consuetudine castra
et ville vendunt et emunt, cū mero et mix. ipe. et oimoda iuris
dōne, q̄ cōsuetudo in talib⁹ vincit legē de cogni. feu. e. j. Ac ēt
dixit bal. in. c. j. de feu. mare. q hodie vsurpatū est iurisdōnes
et dignitates posse vendi. tāq̄ hereditariū pecus, et oulle, de
qua vsurpatione est tex. in. c. j. in fi. de alie. feu. et no. arch. ij. q.
vij. sed obiici, et ad hdes trāsmissibilia sunt. c. lz de voto. vij. q.
j. q̄ periculosū et q no. bal. in. c. j. §. ducatus de pbi. feu. alie.
per fed. et no. bar. et doc. in. l. qdaz cōsulebant ad fi. ff. de re iu.
cū ergo sunt huiusmodi ergo prescriptibilia sunt vt dictū ē et c.
ℭ Et h̄ cōfirmat qz lapsus tanti tpis maxime cuius in 2rium
memoria nō existit ius pñilegij inducit, et principis concessio
ni equiparat etiā in his q̄ sunt reseruata ipsi principi, et p 2ns
sunt meri imp. in. c. sup quibusdā. §. preterea de ver. si. l. h̄ iure
§. ductus aque de aqua quot. et esti. l. j. in fi. ff. de aqua plu. ar.
xviij. q. ij. seruitiū. l. qsqs. C. de epi. et cle. l. sane si maris, vbi gl.
no. ff. ō imu. l. si qsq̄. ff. de diu et tē. pres. c. nouit de iu. de fo. cō.
e. cū contingat. l. fin. C. noua vectiga. l. vsum. C. de aq̄ du. l. ij. §.
eassius. ff. de aqua plu. ar. et. l. fi. eo. ti. lxiij. di. qz. e. j. in fi. de p
scr. in. vj. iij. q. cōquestus. lxv. di. mos antiqu⁹ not. bal. in. l. si qs
ad declinandā. in. xvij. col. C. de epis. et cleri. ℭ Et ex hac tali
lōga patientia princeps permisisse vr. l. cū in plures. §. locatoe
horrei. ff. loc. l. j. §. magrorū. ff. de exerci. et q pe. l. l. qui in alie
na. §. j. ff. de ac. he. et in. l. si filius no. C. de pe. he. facit. l. de qui
bus. ff. de le. et q not. gl. ma. in. c. fi. de consu. vbi in consuetudi
ne requiritur scientia eius, qui possit legem condere, ergo ta
lis patientia inducit concessionez et not. inn. sup rū. de consue.
et gl. iij. in. §. leges. Cōsuetudo. n. equalet veritati. l. j. vbi glo.
de ser. et aqua. Et cum ipse prescriptiones habeant auctorita.
a principe. l. prescri. C. de prescri. xxx. ann. in auc. vt eccle. rom.
col. ij. ergo concessioni equiparatur. l. j. §. oia. C. de ve. iu. enu.
l. querebatur. ff. de test. mili. l. posthumus in fi. ff. de ini. rup. et
irri. te. Jtez probatur qz vectigaliū impositio soli principi cōce
ditur. l. j. et. l. nō solēt. C. no. vecti. l. qcqd. C. de vecti. et cōmis.
c. j. q̄ sint rega. d. c. sup qbusdā. §. postea tñ consuetudine iducit
l. si. publican⁹. §. fi. et ibi p doc. et. l. licitatio. §. earū. ff. de pub.
l. ipatores in. §. j. ff. de polli. et no. spe. in ti. de ca. pos. et pp. §. qz
℞o ℞. qd de colligentib⁹ et est tex. in. l. iij. et fi. C. de canonum
largitio. li. x. et h̄ maxime si allegaret cōcessio a principe et pba
to vsu lōgeui tpis psumeret cōcessio. l. cū de i rē verso. ff. de vsu.
l. si. et. C. de fun. primo. li. xi. c. puenit de cēsi. cū mā. et id fieri pt
p cōsuetudinē q p legē. l. magratus. ff. ad mun. §. ex non scripto
insti. de iu. na. l. cū ptor. ff. de iud. l. itē eorū in pñ. ff. quod cuius
q̄ vniuer. nomine sed. l. datur merum impe. vt dic nunc ergo.

ℭ Preterea

¶ Preterea in prescriptione tanti tēporis cuius in ꝯrium me
moria non extat nullus ti. reqrit. Sed qm̄ tps p ti. hr. in. c. j. ad
fin. de pscr. li. vj. ⁊ non voluit inn. in. c. si diligenti in vi. co. ⁊ in
fi. ō pscri. ⁊ io. x. q. iij. qꝛ cognouimus ⁊ io. in. q. j. nulli⁹. ¶ Et i
tali pscr. non reqritur pbatio bonefidei, qꝛ tam antiq̄ posso in
dubio psumitur iusta, supplet. n. tps defectum tituli vt. d. c. j.
ergo suppleatur effectus ei⁹, ⁊ p h releuet ab onere pbandi bo
na. fidē, ⁊ possessionis iusticiā ar. l. illud. ff. de ac. he. . l. titius.
ff. q. mo. pi. vel hy. sol. auc. si dicatur. C. de test. l. cū de indebi
to de pba. imo ēt dixit Jo. an. ⁊ inn. in. c. j. de rescri. in. vj. ⁊ se
qt bal. de pa. cōstā. in ver. sicut ab antiquo q in cōsuetudine
pscribenda non reqrit allatio tituli, ad h lex venditor. §. si con
stat. ff. cō. pd. ⁊ no. in. c. fi. de cōsue. ¶ Itē in corporalibus non
vr q reqrat titulus vt. l. si qs diuturno. ff. si ser. ven. lꝫ ibi loqua
tur i mere realibus, secus in mixtis. l. fi. C. de pscri. lō. tem. Itez
in ꝯsuetudine nō reqrit bona fides ⁊ no. bal. in. l. si qs ad decli
nandā in. xij. col. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ q ēt nō reqrat titulus lꝫ ēt
inn. in. c. cū eccl'ia de cā pos. ⁊ pp. Sꝫ q reqrat allatio tituli lꝫ
Inn. in. c. cū dilectus in fi. de cōsue. ex ti. n. psumit bonafides,
nisi l. resistat ꝯtrari. l. pe. C. de euic. l. si fundū. C. de rei vē. l. quē
admodū ⁊ ibi bar. C. de agri. ⁊ cen. li. xj. Inn. in. c vigilanti de
pscri. ⁊ gl. in. c. si diligenti. eo. ti. no. in. l. fi. C. vñ vi. gl. insti. de
vsuc. in prin. bar. late in. l. celsus. ff. eo. ti. cū ergo cursus tanti
tpis suppleat defectū ti. d. c. j. ergo supplet effectū eius. ¶ Ac
ēt expsse firmāt doc. q in prescri. tā longissimi tpis ⁊ sine ti. p
sumit bonafides, preterea h tenuit Inn. in c. ij. de rest. in inte. p
tex. in. l. iij. §. si seruus. ff. de ac. pos. ⁊ archi in. d. c. j. in versi. bo
nafides de pscri. in vj. ⁊ q no. j. q. j. nullus p Jo. ⁊ q no. Inn. i
c. si diligenti in fi. firmat h expsse. d. An. in. c. puenit de cēsib⁹
⁊ fortius Bal. in. l. sup longi. C. de prescr. lō. tē. Uel dicas q
ēt iure can. in prescr. tāti. tēp. tolleraf mala fides pbaf, in. d. c.
sup qbusdā. §. preterea, vbi qs sciebat vel scire debat noua vecti
ga. sine pricipe. induci nō posse. C. noua vectiga. pꝛohi. ⁊ c. j. §. il
licitas ō pa. in. fir. imo vt dixit gl. xxiiij. q. iij. si qs romipetas,
q ꝯ peregrinos exigens noua vectigalia decapitandus est, cū
spectet ad solū pncipem, ⁊ no. bal. in auc. oēs peregrini. C. eo.
de succes. ⁊ bar. in tracta. de tirannide in. ix. q. ar. l. leges. C. de
legi. ⁊ l. late culpe de ver. si. l. j. in fi. ⁊ l. cōstōnes. C. ō iur. ⁊ fa.
igno. l. q te. ff. si cer. pe. ¶ Nec ēt talis iuris ignorantia in p
scripti. excusat. l. nunq̄. ⁊. l. si fur. §. j. ff. de vsu. l. ij. §. si a pupillo
ff. p emp. no. Inn. in. c. dudū de deci. ⁊ gl. pna in. l. j. C. de fi. i
stru. ⁊ iure haste. fisc. li. x. Et cū sibi vr q pscriptio tātī tē. cui⁹
in ꝯriū memoriā non existit pt noua vectiga. pscribenti q̄rere.
¶ Nec h mirū qꝛ in odiū negligētis non solū alia iura sꝫ ēt ca
nonica sepe cōcedūt pscriptionē nō ob. malafide, pꝫ i violento
possessore post annū in. c. qm̄ frequenter. §. in alis vt lit. nō cō
te. ¶ Itē in executore prescribente ꝯ heredē negligentē in
c. si heredes de test. ¶ Itē in iure electi negligētis ꝯfirmatio
nē petere in. c. ne p defectu de elec. ⁊ in. c. q̄ sit, ⁊ in. c. q̄q̄. e.
tit. li. vj. ¶ Itē pꝫ. ix. di. j. c. in auditoriū ver. iuri primicerijs cō
sanguinei negligentis alienationē feudi factā in consanguineuꝫ
inferioris gradus reuocare anno pscribitur ēt mala fide, de q̄ i
c. titius si de feu. fue. cōtro. itez ēt iure cano. currit pscriptio in
personalibus actionibus ēt cū mala fide, q tenuere qdā, de q̄
per bar. ⁊ doc. in. l. sequit. §. si viaꝫ. ff. de vsuc. ⁊ bal. in. c. si qs p
xxx. si de feu. fue. cōt. bal. in. l. j. C. de ser. ⁊ aqua ⁊ in auc. ad h.
C. de vsu. Jo. an. in regula possessor in mercuria. ⁊ doc. in. c. fi.
de prescri. ⁊ ang. in repe. l. j. C. de ind. ⁊ ad ideꝫ q dixi fm do.
An. ⁊ in responsione ad. vij. arg. negatiue. ¶ Item videmus i
adiudica. facta ti. sine q̄ cām pscribendi parit ēt mala fide pos
sidentia, ēt de iure cano. ⁊ firmauit gl. in. c. past. in ver. annalē
de of. oꝛ. ⁊ Bar. in. l. si finita §. si de vectigalibus de dam. infe.
⁊ in. l. pōpo. §. si iussu. ff. de ac. po. p. d. an. in. c. si diligenti. de p
scri. in. c. cōtingit de do. ⁊ cōtu. ¶ Itē firmaf p tex. ⁊ iura all.
p Gui. de cu. p p. l. qcunq̄. C. de fund. limit. li. xj. vbi lꝫ p hibi
tū eēt hre castrū in limine imperij sub capitali pena, tñ p anti
quitatē qs castrū q̄rere poterat ad idem. l. viros. C. de diuer.
ob. li. xij. vbi p cōsuetudinē lōgi tpis q̄rere poterere illustres
magri militū ptātē in castris liminis imperij, ad idē. eo. ti. l. p
baronias ⁊ l. fi. vbi qs ex cōsuetudine poterat militare, ⁊ offm̄
illustris magri militū q̄rere. Lꝫ alios vt ibi dr non liceret pter
q̄ ex priuilegio pricipis, ⁊ sic vt dixi pscribit castrū q hꝫ sua
apēdicia. s. furcas, ⁊ alia q̄ sunt meri ip. ad h. l. si aliena. §. h iu
re, ⁊ qō ibi bar. ff. de vsuc. ergo ⁊c. fm Jac. de are. ⁊ Cy. in. l. j.
C. de emā. lib. ¶ Et hanc ptē ēt vr tenuisse bar. in. l. cū pōp. in
vj. co. C. de sum. tr. in. l. j. §. deniq̄. ff. de aq pl. ar. ⁊ in. l. nāliter
ff. de vsu. ⁊ in. l. oēs ppli in. l. q. pn. ff. de iu. ⁊ iu. in. l. j. ff. de dā in
fec. ⁊ in. l. impiuꝫ. ff. de in om. iu. in l. infamē ad fi. ff. de pub. iu.
⁊ in tractatu de tirānide in pe. car. ¶ Itē cōfirmaf. si iura dñr
iurisdōnē p cōsuetudinē acqri in. c. dilecti de arb. c. fin. de of.
arch. de so. cōp. cū contingat cū simi. si cā iurisdōnis est pre
scriptibilis, ergo ⁊ impiuꝫ. q ē species iurisdōnis, vt pꝫ i diffi
nitione scripta. ā ad q. l. j. §. fi. ff. de of. eius ⁊ tex. in cle. j. de so.
cōp. et in. l. imperiū in fi. ⁊ ibi no. cū. n. genus pmittif, ergo ⁊ q̄
libet eius species pmissa vr, nisi inueniaf pbibita. l. si chorus
in princi. ⁊ l. item legato. §. itē interest ⁊. l. si qd earum. §. inter
agnatos. ff. vñ legi. no. in. l. si cā cognita. C. de trāsac. facit. l. nec
nō. §. q eis. ff. ex q. cau. ma. ⁊. l. ab ea pte. ff. de pba. no. Inno. in
c. ex lr̄is de iure pa. ¶ Itē ꝯfirmaf p tex. in. l. secularij. §. sunt
q̄daꝫ. ff. de extꝛoꝛ. cri. Ubi vniuersitas seu pꝛincialis ex more p
scribit consuetudinē puniēdi delinquentes pena capitali, ⁊ tñ
vniuersitas non hꝫ meri imp. l. j. C. de ser. rei pub. manumit. c.
cū oēs de constō. l. fi. ⁊ ibi not. C. de iur. om. iu. ¶ Itē spāliter
cōfirmaf per tex. i. c. irrefraga. §. j. ⁊. c. dilectus in pn. de of. oꝛ.
vbi platus ⁊. c. ex cōsuetu. acqsiere ptātem criāliter corrigen
di, ⁊ castigādi suffraganeoꝝ excessus, sꝫ modica castigatio cor
poris, imo ēt leuis mulcta est meri imp. qꝛ ei diffinitio cōpetit
⁊ dixi. ā in pn. igif idē pbat tex. in. c. dilecto de offi. archi. h ēt
tꝫ singl'is gl. in. l. fi. in ver. pꝛincie. C. de pscri. lō. tē. ⁊ glo. in. c.
iiij. de of. arch. ⁊ gl. ix. q. iij. ꝯquest. ⁊ gl. i. c. cū in eccl'iarū ⁊. c.
past. de of. oꝛ. ⁊ gl. in. c. accedētibus de excel. pla. ⁊ i cle. ⁊. §. ce
terū de statu regulariū ⁊ hāc ptē ēt vr amplecti bal. in. l. j. C. de
emā. lib. ⁊ idē ibi Cy. ⁊ bal. in auc. q̄s ac. C. de sac. san. ecc. ⁊ in
l. fi. §. fi. C. de tēp. appel. ⁊ idē odof. ⁊ bal. in rub. C. que sit lō cō
sue. ⁊ bal no. in. l. decernimus. C. de sac. san. ec. ⁊ bal. in. l. ij. C.
q̄ sit lō. ꝯsue. ⁊ latius i rñsionibus referā. ¶ Itē cōfirmaf, ius
postliminij ⁊ idicēdi bellū est meri imperij, vt pꝫ ex no. in. l. ho
stes de captiuis i. l. ex h iure. ff. de iu. ⁊ iu. nā ista conueniūt in
principe, ⁊ popu. ro. ⁊ sine ei⁹ pꝛincipis licētia exerceri nō pñt
l. j. C. vt armoꝝ vsus ⁊ ibi gl. ii. xj. xxxiij. q. iij. q culpaf Inno. i
c. olim cāꝫ ō resti. spo. i. c. sicut ei. iij. ō iureiu. ⁊ in. c. q sup de
vo. bal. in. l. pe. C. de execu. rei. iud. ⁊ latius in. l. ij. C. de ser. ⁊ aq̄
in pe. col. sꝫ h more vel cōsuetudine itroducif, vt dixit tex. in. l.
postliminiū in pꝛin. ff. de ca. igif hāc ptē ēt tenuere dñi de rota
sua cōclu. cccix. ⁊ vide i pximo arg. ¶ Itez cōfirmaf p tex. in
c. cū olim de pscri. vbi abbas pscribit iura epalia ⁊ ius excōicā
di ⁊ iterdicendi, q sunt meri ipe. vt dixi. ā in prin. ¶ Ad idez
tex. in. c. duo filij de of. oꝛ. ⁊. ix. q. iij. cōquest. ⁊. l. j. C. de of. q̄st.
vbi patriarche ⁊ primores iura q̄ hñt data eis sunt a cōsuetudi
ne, ⁊ tñ vt. ā scripsi hñt meri ipe. igif p q̄ iura dixerunt dñi de
ro. cōclu. ā pꝛoxime alle. ⁊ per. c. accedentibus de excel. prela.
qui non stringit tenendo hanc ptem extendunt ad. c. prescribēs
ꝯ cano. ⁊ alios hñficiatos, ⁊ per ꝯñs q prescribi poterit po
testas excōicandi, incarcerandi, ⁊ alia agendi, que sunt meri i
pe. de ap. dilectis ⁊. c. significauit in. c. dilecto de sen. excom.
in. vj. ¶ Ad hanc ptē ēt allat tex. in. c. audiris de prescrip. ⁊
tex. in. c. veniēs. eo. ti. vbi crisma, ꝯsecratio altariū, ordinatio, ⁊
alia iura spālia q̄ sunt de iure iurisdōnis epalis ⁊ meri ipe. c. cō
querēti ⁊. c. dilect⁹ vbi late no. de of. oꝛ. ⁊ tñ pscribunf vt ibi dꝫ
ad idē tex. in. c. cū dilecti de religio. do. ⁊. c. fi. de cap. mo. c. ad
audiētiā de pscr. vbi ēt ꝯ ro. ec. talia pscribi pñt, allat inno. in
c. bone ō po. pl. ¶ Ad idē allat do. ō ro. tex. xvj. q. iij. q̄cūq̄.
Addo tex. in. c. cū psone de priuile. in. vj. hāc ptē tꝫ ēt lap⁹ ō ca
stellione sua all. lxxxv. ⁊ vr ēt tenuisse cal. i. c. cū nō liceat ō ps
cri. vt x aūt pscribaf ius q̄re epalis ⁊ procbialis, vid bal. i. l. si
quis ad declinandā in. xij. col. C. de epi. et cle. ¶ Itē confirma
tur per text. in. c. auditū el. ij. de elle. vbi ius excōicandi et inter
dicendi qō est meri impe. vt dcm̄ est consuetudine queritur, ⁊
no. in. c. cū satis et. c. se. de of. archi. et in. c. cuꝫ ad eccl'iarum ō
of. oꝛ. ⁊ Inno. in. c. cum olim el. iij. de resti. spo. et. d. de ro. sua
conclu. cccix. et hanc ptē tꝫ ēt. d. Anto. in. c. cum contingat de
fo. ꝯpe. ⁊ in. c. puenit de cē. et in. c. p venera. qui filij sint legit.
¶ Item confirmaf p tex. in. l. more. ff. de iu. om. iu. ⁊. l. cū ptoꝛ.
§. j. de iud. vbi ptās delegandi q̄ est quid meri ipe. l. imperiū
e. ti. l. ij. iij. ⁊. iiij. ff. de of. eius more acqritur, quē tex. p ista pte
allega. pe. in. l. j. C. de emā. li. Hāc ptē vr ēt tenere Inno. in. c.
cū. p. tabellio de fi. istr. ⁊ clare pe. de anc. i. ꝯsi. cxxxv. i xp̄i no
mine, clarioꝛ et breuioꝛ erit decisio dubioꝝ. ¶ Itez ꝯfirmaf p
tex. i. l. magr̄atus in fi. ff. ad muni. vbi magr̄atus municipales q
hñt mex ipe. saltē infimū vt. ā scripsi illico hñt ex lege vel ꝯsue
tudine vt ibi glo. ¶ Itē cōfirmaf si pscriptio acqrit ea q̄ etiaꝫ
nō sunt iure q̄sibilia, dūmodo interueniat titulus et bona fides

c.j.de pscr.in.vj.c.ad decimas de rest.spo.c.ij.ques text.in.c.
ad decimas pōderat bal.in.l.ino eius in fi.C.ō pba.z in.l.in so
lennibus.C.de fi.instr.vide q̄ dixi in.l.celsus in pn.alle.ēt bal.in
l.ij.in.ij.col.C.de sen.z allegaui post bar.i.l.si prius in.iij.op.
tertie pris de ope.no.nu.Silr ēt opaẜ cōsuet.ꝯ ius.l.j.§.cū.n.
lege C.de re.mi.emi.l.venditor.§.si cōstat.ff.co.pd.l.de qbus
de le.no.in.c.fi.de cōsue.ꝫ si dicitur ēt ꝯ ius merūipe.q̄rere
vi p pscriptionē,aut cōsuetudinē acqri posse.z hāc pte᷑m apte
sentiut Jo.an.z arch.in.c.cū eps ō of.ozd.vj.z cōiter mod.i.c.
cū cōtingat de fo.cōp.z ē cōis. ¶ Et possent ēt p vtraqꝫ pte
allegari nōnulla iura z rōnes adduci.ꝫ soli curaui arctiora de
ducere ad q̄ o atio.R̄.rūsionibus oibus z qbuscūqꝫ aliis.silentio ꝑ
ponet. ¶ Nō venio ad annullādū argumēta prio fcā p parte
nega.iua. ¶ Et prio Nō ob.rō Ja.de are. q̄ lege daẜ ꝫ zc.l.
sua emphyteotici.C.de fun.pri.l.berēnius de deco.l.longa de
mor.infe.z.l.nemo.C.de fun.re pua.ibi excepto vetustatis an
xilio zc.prio q̄ loquuntẜ de pscri.cōi q̄ pbaẜ in.l.fin.C.de fun.
pri.z l.nemo.C.de fun.rei pua.ibi excepto vetustatis auxilio
zc.Et hāc tenēt.d.Ant.in.c.pueniē de cēsi.z.d.Jo.de imo.in
c.cū cōtingat de fo.cōp. ¶ Preterea in.l.longa ibi illud erat
q̄ ius sepulchroꝝ i nullius ē bonis,nec possideri pt,ideo nō currat
pscriptioi §.nullius insti.ō re.di.l.q vniuersas §.j.ō acq.pos.l.vsu
cap.ff.de vsuc. ¶ Preterea rō Ja.de are.facit ꝯ ipsum,nam
si lege cōcediẜ,ꝫ cōsuetudine vel antiqtate,q̄ ē altera lex.l.ō q
bus de le.in.c.fi.de cōsue §.non ex scripto insti.de iu.na.l.j.in
fi.z.l.seq in prin.ff.de aq̄ plu.ar.l.qcunqꝫ.C.de fun.limi.li.xj.
¶ Et silr non.ob.l.j C.de decu.l.j.C.de cohorta.l.oēs.C.de ō
ōcu.in auc.vt nulli iudicū. ¶ Prio q̄ dici pt q̄ carcer ō iure
ciuil.nō ē meri ipe.eo q̄ non fuit introductus in penā. Sed ad
custodiā,nec ad carcerem qs ppetuo dānari poterat.l.aut dā
na §.solent.ff.de pe.l.incredibile C.e.ti.Et h clare pꝫ,q̄ mino
ribus magratibus z defensoribus cōpetit in auc.de defen.ci.§.
audiem z §.z iudicare.l.liminarche.ff.de ser.fu.itē in ꝯrio lo
quiẜ de cōsuetudine lōga,q̄ spacio.x.vel.xx.ann.introduciẜ.l.
diuturna.ff.ō le.in rub.z.l.ij.C.q̄ sit lō.cōsue.iuncta.l.diutina
z.l.lege.C.de prescri.lō.tē.z no.in.d.l.de qbus in.c.fi.de con
sue.Ad h q̄ no.gl.in rub.C.q̄ sit lon.cōs.q̄ dixit post tale lon.
tē.non appellari cōsuetudinez,sed vetustatez iuncto.c.j.de p
scrip.in.vj.l.j.in fi.z.l.seq.de aq̄ plu.ar.z.l.qcūqꝫ.C.de fun.li.
¶ Sed in cōsuetudine tāti tpio cuius memoria in ꝯriū nō ext
stit secus,q̄ illa hꝫ vīꝫ priuilegii.c.sup qbusdā.§.pterea de ꝟ.
sig.l.h iure §.ductus aq̄,de aqua quoti.z esti.cū his oibus q̄
late z vere scripsi in.ij.ar.pris affirmatiue. ¶ Ac ēt nō ob.tex.
z hosti.in.c.cū cōtingat de fo.cōp. Prio,q̄ recte si cōsidere
tur nō pbat,sed potius oppositū. ¶ Scdo q̄ sup mero ipe.nō
intercessit ibi cōsuetudo,ꝫ solum sup infima iurisdōne,z hanc
ibi tenebat mod.abb.post do.card. ¶ Tertio dico q̄ ibi pscri
bēs non hēbat territoriuꝫ nec iurisdōnē aut magratū,q̄ solus
eps in diocesi sua hꝫ territoriū in.c.j.de of.or.in.c.sane de fo.
cōp. ¶ Nec possent in eadē ciuitate esse duo capita insolidum
tanq̄ monstrū.l.si vt certo.§.duobus vehiculum.ff.cō.l.here
dit.ē.§.pe.ff.de cast.pec.vñ cū merū impe.non.possit esse si
ne territorio.l.pupillus §.territoriū de ver.sig.pꝫ in.l.q sure.
ff.de sta.ho.z in iuribus q̄ dāt merū impe.z dixi.ā in ar.x.pri
me ptia.Cum ēt non esset in psona habilis q̄ h posset posside
re cū hij soli hēant qbus a Deo datū ē,vel eius vicario in auc.
quō opꝫ epi §.j.c.x.in prin.ō pac.tenē.xj.q.iij.q resistit.xxiij.
q.j.q̄ scit paẜ legiẜ,in.c.j.de transla.Jō nō prescribebaẜ in.d.
c.cū cōtingat,facit.l.non est singuli.ff.de re.iur. ¶ No.ob.q se
gerit p̄o magratu z est priuatus zc.l.ij §.ea l.ad.l.iul.ma.
¶ Prio rñderi pt vt dixi ad.c.cū cōtingat.ā.prime in.iij.rñ
sione,q̄ ibi loqtur in psona priuata carē:e territorio igiẜ zc.
vt statim dixi. ¶ Itē q̄ in ꝯrio dixit tex.dolo malo gesserit.ꝫ
nos loquimur in pscribente,q hre dꝫ bonā fidē,alias nō est du
biū q̄ prescriptio non currit. ¶ Scdo lꝫ qs pp tale delictum
infamis sit z puniaẜ,nec ad honores admittatur.l.qsqs.C.ad.l.
iul.ma.cū si.alle.Tñ non seqẜ qu tpe pscribere possit,h clare
ondunt.p.l.pbatorios z.l.fi.C.de diuer.off.lib.xij.vbi quis p
hibitus erat esse in numero apparitorum vel magri militum,
siue principis pbatorijs originalibus z autenticis sub pena ca
pitali,z oium bonorū,z vt falsarius,z p ꝯns ēt ifamis.l.j.z.l.
furti de infa.z tū ibi dr hoc fallere,nisi tpe pscripsisset,idē pbat
tex.expssus z no.in.l.qcunqꝫ.C.de fun.limi.li.xj. Et hec ratio
forte esse pōt,q̄ adi ates dānandos pdo regrebaẜ snia declara
toria sa tē.l.afferẜ.§.in reatu.l.unpa.or cū ibi not.ff.de iu.fis.
l.ex iudicio.ff.de accu.l.cōmissa.ff.de pu.no. Joā.an.in.c.pro
humani homicidio in.vj.no.bal.in.c.j.de feu.sine cul.nō ami.
z in.c.j.q.mo.feu.ami. ¶ Nec ob.l.ex initio.C.de fal. vbi si
cōmittiẜ falsuꝫ,nunq̄,iusta q̄riẜ possessio,ergo prescri.non cur
rit,q̄ ibi loqẜ in allegante titulū,se habuisse ex crie falsi,q̄lꝫ nō
prescribat velut cū titulo,tñ prescribere poterit tpe lōgissimo
cū nullus titu.regraẜ l.si qs emptionis.C.de prescri.xxx.ann.
c.j.de prescri.in.vj.non aūt ibi dr q̄ faciat quē esse malefidei,
z ita intelligāt doc.ad h arg.l.j.in pri.C.ō rei vxo.ac. ¶ Nec
ob.q̄ ex sua iprobitate ꝯseqnaẜ premiū,q̄ h est de nā prescrip
tionis lōgeue in.c.j.de prescri.in.vj.l.si qs emptiōis.C.de pre
scrip.xxx.an. ¶ Nō ob.l.barbarius philippus,q̄ ibi nihil dr
de prescriptionibus nec.n.rē lōgo tēpore pturā gessisse dicitur.
¶ Nec ob.q̄ res sacre q̄ publicis iurisdōnibus eqparaẜ nō
pscribanẜ,q̄ argm̄ argumēto soluiẜ,ille.n.iō nō pscribunẜ,q̄
possideri nō psit,z in nullius bonis sunt.l.q vniuersas §.j.ō ac
qui.pos.insti.de rerum di.§.nullius.C.de sac.san.ec.l.sancimus
iurisdōnes aūt possidenẜ z prescribunẜ.l.fi.C.de emā.lib.c.ad
audiētiā.c.veniens.z.c.cū olim de prescrip.cū cōcor. ¶ Nō
ob.l.fi.de vsuc.l.fin.C.de fun.li.z.l.j.C.ne rei do.vel.tēpl. pri
mo q̄ loqtur in prescrip.cōi,itē ꝫ Ray.z.d.Jo.de imo.in.d.
l.fi.ff.de vsuc.q̄ in casu illius prescriptionis spatio tāti tēporis
cuius in ꝯriuꝫ memoria non extat p.l.diligenter z.l.vsum cum
ibi no.C.de aque du. ¶ Itē sunt casus spāles vt enumerat gl.o.
in.d.l.fi.C.de fun.li.itē fm aliquos corrigunẜ p.l.oēs.C.de p
scri.xxx.an. ¶ Non ob.q̄ matrimoniuꝫ tpe nō prescribaẜ,q̄ ibi
inducebatur,pactum quod impedit prescriptionem currere.
c.fin.de prescri.in rla possessor in.c.fina.de cōsue.ad h q̄ not.
Inn.in.c.cura de iure pa.in.c.q̄ plerīqꝫ de immuni.eccle.l.c.
fi.de prescr.Bal.in auc.ad hec.C.de vsu. ¶ Nō ob.q̄ impe
dīaẜ rōne date forme iurisdōnis,q̄ dꝫ dari de publico zc.q̄ si in
prescriptione daẜ de publico cōcediẜ.ff.de vsu.l.j.in auc.eccl.
ro.Et prescriptionibus princeps ipse robur dedit.l.j §.oia.C.
de ve.iu.enu.l.fi.C.de edi.diu.tranlacta de ver.sig. ¶ Nō ob.
q̄ magratus iurant iura principis cōseruare,ergo iuſ mē ser
uandū. ¶ Primo,q̄ lꝫ sit seruanduꝫ iurm,tñ actus in ꝯrium
factus lꝫ,z ꝯfaciens est periurus,quotiens ille actus ante iurꝫ
non erat prohibitus.c.sicut ex literis de spon.firmat Inn.z Jo
an.an.in.c.dilecto de preben. Barto.in.l.oēs populi in.iij.q.
pri.ff.de iust.z in.z.d. Anc.z alij in.c.cū accessissent de ꝯsti. z
Jo.an.in addi.spe in rub.de iureiu.vel ēt dici pōt q̄ prescriba
tur obligatio iuramenti,sicut z in oibus alijs obligatiōibus pre
scribitur.l.sicut z.l.oēs.C.de prescrip.xxx.an. ¶ Non ob.q̄
layci non psit prescribere merū impiū in clericos,nec ꝯ Pri
mo q̄ ista fuisset prescriptio ꝯ ius diuinū,iuxta illud nolite tan
gere xpos meos,q̄ non vꝫ in.c.fi.de prescri.c.fi.de cōsue.v.dr
c.j.z q̄ no.in.l.j.de cōstitu.prin.in.l.fi.C.si ꝯ ius. ¶ Item cū
laycus phibeatur ecclesiasticā iurisdōnē possidere.c.clerici ō
iudicijs auc.statuimus.C.de epis.z cle. econuerso clericus.c.
clericis z.c.sed nec,ne cle.vel mo.cū illius non sint capaces,z
non psit illā prescribere.c.cāꝫ q̄ ō pscri.xvj.q.iij.pōt.c.q̄ dis
de deci. Ad.h.c.solite de ma.z obe.ad h q̄ no.ang.in.l.in eius
bonis de ver.ob.q̄ prescriptio ius creatū aduocat,nonū non
creat.c.di.ꝯ more.xc.di.illud no.glo.z doc.in.c.si diligenti
de prescri.imō in h casu dixit no.bal.in.l.super lōgi.C.de psc.
lon.tem.q̄ si illius iuris non est capax semper psumitur male
fidei,alle.Inn.in.c cōstitu.de elec.in.d.c.cāꝫ q̄ nisi ostende
ret de tan.usto.Nec ob.q̄ vsurpanti non prodest cōsuetudo,
nisi habeat priuilegiū,q̄ lapsus tanti tēporis hꝫ vim priuilegij
vt dictum est. ¶ Non ob.q̄ sequereẜ absurdū q̄ frustra esset re
seruatū principi aliqd si diceremus illud prescribi posse zc.q̄
hoc non est verum,nec absurditas aliqua resultat.q̄ prescribā
tur ea que sunt reseruata principi in signū prerogatiue,z h exp
se pꝫ in vectigalibus,quorū impositio soli principi ꝯcedunt.l.
j.z.l.non solent.C.no.vectigalia in.l.qcqd.C.de vectiga.z cō.
c.j.que sint rega. Tñ ipse querunẜ.c.sup qbusdā.§.pterea de
verb.sig.l.si publicanus.§.fi.l.licitatio.§.barb.ff.de pub.l.im
patores de polli.l.ij.z fi.C.de cano.largi.lib.x.spe.de cā pos
§.q̄ vero ver.quid de colligentibus. ¶ Preterea z hec rñsio
q̄ si tale imperiū ēt in reseruatis principi prescribatur,nō pre
scribitur ꝯ impatorē,vt p h sit priuatus,q̄ h est impose,q̄ nul
lus ꝯ ipsum pt q̄rere possiōnē,cum illā habeat a dño tm̄ z iō
est immutabilis.xxj.di.in nono.z.c.se.z.xxij.di.oēs.xcvj.dis.
si ipator.facit quō opꝫ epꝫ i pn.firmat im.in.c. bone ō post.p
lꝫ.bal.in.l.ij.C.ō ser.z aq̄ i.l.decernimus,z in auc.qs ac.C.ō sa.
sa.ec.ē archi.xvj.q.iiij.volumus,z latius in arg.xō.z pro hoc
tex.bonus in.l.viros.C.de diu.of.lib.xij.quē multū no.barto.
vbi

vbi lz magister officiorū hēat iurisdictiones in duces apparitores, ꝛ limitaneos castrorum, tñ in eosdē ēt hēat iurisditionē ex cōsuetudine magister militū, ꝛ tracee, ꝛ vtrūqʒ conseruatur ꝛ no. Inno. in.c.cū nobis olim in.iij.col.de pscri. ar.c.i.de off.arch. ꝛ.l.fi.C.de re mili. li.xij. Ad h.l.j.C.de offi.pfe.anro.ꝛ q ibi bald.ꝛ bar.in.l.in sacris.C.de pxi sacr.scri.ꝛ docto.mod.in.l. gallus.§.ille casus in.l.ticie testatores.ff.de le.j.bart.ad repri. in ꝯ.nō ob.cū cōcor lmo diceref accephalus qūls, cū essemus sine capite, si ꝯ ipm pscriberef.xciij.di.nulla. Et h tz do.ant.in c.cū cōtingat de fo.cōp.p hoc ēt facit, qꝛ ēt illi qbus expsse cōmissuz est a pncipe mexꝫ imperiū, nō dr̄ vocati ad plenitudinē ptātis, sed ad ptē solicitudinis.iij q.vj.multum.ij.q.vj.qui se.addo q fortius dixit.d.ant.in.c.j.de cōsti.q si impator tā.tē. fuit negligēs, q videaf ex h pdere q̄si possessionē iurisditionis quā hz in quēlz pplꝫ subiectū impio, q ēt si facit legē nō ligat talis lex ta.ē pplm, ēt si ppls sit i possione mala fide. Sz tñ ꝯ illud dcm̄ tenuit ibi quidā vt Jo.de imo.ꝛc. Unde vtilis iurisditio non eneruādo directā, dz pscribi fʒ bal.in.d.auc.q̄s acr. alis ain sequeref q posset pscribi impio, q sp durat in auc.qūo opz epos cum cōcor. ista.n.sunt diuersa, mexꝫ impium posse pscribi, q affirmo, ꝛ posse ꝯ impatorē pscribi, q nego, imo incideret in crimē lese maie.l.j.ꝛ.l.iij.§.j.ff.ad.l.iul.ma.ꝛ.l.qsquis.C.eo.ti. ¶ Et h ēt firmat Inno.in.c.cū.p.tabellio de fi.instr. d.Ant.in.c.p venerabilē q fi.sint le. ¶ Nec ob. q alias bāna ꝛ mulcte q̄ applicātur fisco applicarenē aliꝫ, qꝛ h fateor, ꝛ rūsio est clara p.d.c.sup qbusdā.§ pterea cū cōcor.ꝛ latius.j.dicetur ad.xij.arg. ¶ Nō ob. q delinquēdi auctoritas nūq̄ pscribif, qꝛ rūde ad fin ar.p.l.pbatorias ꝛ.l.fi.C.de di.of.ꝛ.l.qcūqʒ.C. de fun.li. ¶ Nō ob. q id qd nō est nō pōt possideri, sed iurisdictio sine cā apud aliquē nō est, ꝯ ꝛc.p̄rio qꝛ si poneremus istū hēre mexꝫ impiū, frustra tractaref de pscrip.l.sequif.§.lana.ff. de vsuc.l.j.C.de thesauris.l.libello.§.si qs de captiuis.tñ intelligas ipm exercere actus meri impij, vt bāna ꝛ edicta penalia in puīcia ponere, vel p alios actus de quibus p Inn.in.c. cū dilectus.de cap.mo.in.c.ij.de re.spo.reali īpsit latius bal. in.l.ij.C.de ter ꝛ aq̄. ¶ Nec ob. q immediate nō pōt cadē in istus error absqʒ titulo.ca.ad.decimas.de re.spo.in.vj. qd aūt nos loquimur de iu.ci.ꝛ pscriptio sine ti.ꝛ bo.fi.currit p.xxx. an.l.si quis emptiōis C.de psc.xxx.an. Aut de iu.ca.ꝛ tunc si pscriptio est ꝯ ius, requireref titulus.aut cursus tā.tē.cuꝰ memoria in ꝯtrium ꝛc. Aut non est contra ius, ꝛ sufficit bo.fi.vt de his hodie est casus in.c.j.de pscr.in vj.no.i.c.si diligendi.e.ti. in antiquis, ꝛ ita intelligo dubitationem meā. ¶ Ad.l.auctoritos ꝛ alia non rñ, qꝛ sunt aliquātulū friuola, ꝛ rūsio pz lucide p.s.scripta. ¶ Non ob. q a sufficienti ptium enumeratiōe arguitur, q iste nō videatur ob aliquo posse hēre titulū pscribendi, qꝛ vt iā tm dixi latius ēt sine ti.prescribitur.l.si qs emptionis.C.de presc.xxx an.c.j.de pscri.in.vj.no.in.d.c.si diligenti. ¶ Non ob. q dr̄ hanc prescriptionē hēre discōtinuū vsum, ꝯ nō pscribitur.l.seruitutes, ꝛ h psupposito pro vero, vt stem in ꝯiis, hr̄ dico q ē talis iura hntia cāui discōtinuā pscribunf, sa.tē tā.tē.cuius in ꝯtrium memoria ꝛc.l.j.§.fi.ꝛ.l.ij.§ pe.de aq̄ pl.ar.l.hoc iure.§.ductus aq̄ de aq̄ quo.ꝛ esti.x.q.iij.qꝛ.c.di. ꝯ morem no. Inn.in.c.de q̄rta.de psc. Cy.in.l.ij.C.de ser.ꝛ aq̄ cōcor.tex.in.l.vsum.C.de aq̄ duc.vel rūde, vt dixi.j.in rūsione ad.xviij.ar. ¶ Nō ob. q dr̄ q ꝯ pplm.ꝛ impatorē non pōt merum impiū pscribi. Primo qꝛ ꝯ impatorē mexꝫ impium pscriberef non dico, vt ipse ipator sit priuatus, vt clare dixi.s.in rūsione ad.vij.arg.q̄ vide oino nec h refero. ¶ Scdo.in illis nō erat dare possionem supreme iurisditiōis apud aliuz cū illā a dūo hūerit, ꝛ iō imutabilis erat xx.di.in nouo.ꝛ.c.seq.xxij.di. oēs.lxxxvi.di.ti impator facit in auc.qūo opz epos in pn̄.nec ipsam ptātem impij poterat ipe imperator interuertere.l.fi.de acqui.pos.l.pactu.ꝛ.l.seruus.C.de pac.ꝛ qꝛ alias sequeref finire posse impiū, q ñ dz eē ad h no. in pḣ.sto.p bal.in pḣe.C.ꝛ in.c in gñali si de fe.fue.cōtr.imo ꝛ si vellet impator ipsam ptātē suprema in alterū trāsferre sola possio nālis nō ciuilis trāsiret.l.si cū q, ꝛ ibi no.ff.de do.inter vi.ꝛ vx.l.l.j.§ si vir.ꝛ.l.possionē.ff.de acquirē.pos.no.ange.in.l.is cui bonis.ff.de ꝯ.ob. q̄ sola nālis nō erat sufficiens ad pscri.l.acquiritur.§.fi.ō acq. re.do.no.doc.in.l.iij.§.ex ꝯtrio.ff.de acquir.pos.bal.in.l.nemo.C.e.ti.in.l.sup lōgi.C.de psc.lō.tē.ꝛ h est rō, qꝛ suprema ptās imperatoris non pōt prescribi, qꝛ non pōt possideri q ēt ondīt, nā cū phibitꝰ fit illā alienare vt.c.intellecto de iureiu.vt dcm̄ ē igif nō pnt talia prescri.l.alienatiōis.de ꝯh.si.l.si fundum.ff.de fun.do.l.ij.C.de vsuc.pro emp.l.vniuersas.C.ne rei

do.vel tēp.l.vbi lex.ꝛ ibi bar.ff.de vsuc.ꝛ dixi latius i.xv.arg. negatiue. Et huiꝰ est rō.i ō qꝛ deficiat titulus, qꝛ ēt sine ti.prescribif lō.gis.tē. Sz so.ū, qꝛ p dictā phibitionē alienatiōis est phibita translatio possion s nālis, ꝛ ciuilis, nec alia rō reddi pt ita q hoc non est, qꝛ sit impraescriptibile, sed qꝛ istud possideri nō pōt, ꝛ dixit bal.in.l.j.C.de emā.li. q impliū q quis pscribit aduersum impatorē, vel supiorē nō est idē cum mero impio inferioris, sed sub eo. Sicut cū praescribo ius qd meū est, qꝛ res tua tibi non seruit.l.j.de ser.leg.cuz si.vel dic qd praescribif spacio tā.tē.cuius in ꝯtrium memoria ꝛc.cum cursus illius tpis vim hēat priuilegij ꝛ cōcessionis.ix.q.iij.ꝯquestus.l q principis. de aq̄ plu.arcē.l.h iure.§.ductus aque.de aqua quo.ꝛ esti.l.cuz si.late scripsi in.ij.argu.partis affirmatiue imo fortius dixit bald.in.l.j.C.ne rei do.vel tēpl.ꝛ in.l.j.C.de anna.exce. q prescriberetur spacio.c.anno.p glo.in.l.j.in versicu.spatium.C.de prescr.xxx.an.ꝛ in.l.fi.C.de fun.li. Et per hoc non ob.l.competit.de prescr.xxx.an.nec obst. q ibi dr̄ cuiuscūqʒ tps presc.i prione, qꝛ hoc silr ponitur in multis locis, ꝛ tñ postea repif currere prescriptionem longissimam in.l.cuz satis.C.de agri.ꝛ cēsi.lib.xi.iuncta.l.oēs.C.de prescr.xxx.an.in.l.si quis decurio. C.de decu.li.x. Per quem dicebat bar.in iuribus predictis q stan.sta. q iura dotalia mandenf executioni nulla tps prescriptione obstante q nō intelligeref de pscri.lōgissima. Et idem bal.in.c.j.§ preterea.de capl s corradi.vbi ēt de hoc est gl.ro.ꝛ bal.in.d.l.j.C.ne rei do.vel tēpl.ac ēt dixit ang.in.l.vniuersas.C.ne rei do. q nūq̄ intelligif exclusa pscriptio tā.tē.cuius in ꝯtrium memoria nō existit ꝛc. Et per hoc Pet.de ancha.in cō.xlviij.in xpi noie incipiēte ꝯsuetudo q̄ hz ꝛc.tenuit q lz nō valeat consuetudo qd electus possit administrare sine cōfirmatione.c.cū venerabilis.de ꝯsue. Tñ illud fallit nisi esset inducta p tm̄ ips cuius in ꝯtriuz memoria nō existit, cū illa vim priuilegij hēat q no.ad limitationem.d.c.venerabilis. Ac ēt dixit glo. in.d.l.j.C.ō anna.excep.qd in casu illius.l.poterat pscribi.spacio.xxx an. Itē tz gl.in.d.l.cōpetit qd possit sup illis publicis functionibus rescriptū impetrare ꝯtra, ꝛ cursu tā.tē pscribi.cuz hēat viz priuilegij, vt dcm̄ est, ꝛ idē tz gl.xvi.q.iij.§ porro.ꝛ.§. iubemus. Et idē dico ad.c.cū nō liceat, ꝛ in h vult gl.silr ad.c. ex officij.e.ti.vbi ibi iō illud erat, qꝛ prescribens non poterat esse in possione illius iuris cū ē tps de quo ibi si h voluisset retinere nō potuisset de cēsi.c.cū venerabi. Nec ob. q talibus signis principalit ꝰ vtēs pena capitali punif, qꝛ rūde vt dixit .s.in rūsione ad fin arg.ꝛ ad rōnē.i.nec vtilē q.ex ca.ma.rūde p.l.viros.C.de di.off.ꝛ dixi.s.in rūsiōe ad.vij.arg. ¶ Nō ob. q iusta dz eē possessio ad praescriptionē cōplēdam q rō est in viente propria auctoritate iurisditione.l.ex iar.q me.cā. Primo qꝛ in ꝯtrijs nō vtebaf iurisditiōe tāq̄ magr̄mꝰ, sz ius sibi ministrabat tanq̄ pncto ar.c.dilectus.cū ibi no.p Inn.de cap.mo. Preterea si ibi dubitaf vtrū mexꝫ impiū possit praescribi intelligēdū est sine dubio q eo casu quo requirif bo.fid.in praescriptiōe q h intercesserit. Uel dico lz quis sit male fidei praescribet tamen tpe cuius in ꝯtriū memoria rō extat pḣe p text.in.c.j.ad fi. de presc.in.vj. q late deduxi i.ij.arg.ptis affirmatiue vbi oino vide. ¶ Nō ob. q nō est presumēdū pncipē dedisse robur pscriptionibus ꝯ se, qꝛ h est oino falsum ꝯ casum in.l.qcūqʒ.C.de fun.limi.in.c.ad audiētiā de prescri.c.sup qbusdā.§ preterea. de ꝯ.si.ꝛ in multis locis ꝯ res impatoris prescribif in.l.fi.C.ō fun.re.pria.in l.oēs.C.de prescr.xxx.an.l.i oībus.C.de diuer. tēp.presc.cū si. Et silr non ob.tex.in.c.j.§.ad hec.de pa.iu.fir. qꝛ lz ꝯ inferiorē nō hñtē mexꝫ impiū nō prescribat tñ prescribet ꝯ impatorē eo mō quo dcm̄ est.s. Nō ob.c.dilectus.de cap.mo.qꝛ ibi lz ñ prescribaf spacio.xl.an.ꝯ ecclias ro.tñ prescribetur spacio.c.an.xvj.q.iiij.volumꝰ auc.q̄s ac.C.de sa.sā.ec.c.si diligēti.de pscr.xvj.q.iij.nemo. Et silr nō ob.qd als hēamꝰ necesse dicē mexꝫ ipiū desinē, qꝛ h ñ seqf, vt dixi.s.ad.viij.ꝛ.xij.ar. ¶ Nō ob.qd mexꝫ ipiū nō possit transferri aut alienari, ꝯ non pscribi, qꝛ h est oino falsum, qꝛ saltē p pncipē pt ꝯcedi alienari, ꝛ trāsferri in.c.j.ō ca.q eū vēdidit i.c.j.qs dicaf dux vl marchio.l.j.§.regimētis.de of.pfe.pto.l.j.ff.de of.eius.xxiij.q.iiij. illud ꝛ latius scripsi i.j.argu.ptis affirmatiue. Cōtraria volo quanti bis q mexꝫ iperiū in dñio ñ hēbāt qd certe indelegabile est.l.j.ff.de off.eiꝰ.l.plz.C.de peda.iu.plene no.i.l.nec qcq̄.§.vbi decretū.de of.pcō. ¶ Nō ob. q dr̄ mexꝫ impiū p pscriptionē q̄ri ñ posse, sz ti q̄ri pōt ips appellabilē ꝯsuetudo ñ pres. qꝛ imo ēt iura publica ꝛ meri ipij dr̄ prescribi ita pbat text.in c.ad audiē.i.c.auditis.in.c.veniēs.i.c.oli.ō pre.i.c.dilectꝰ.ō of.ord.diligēter.C.ō aq̄ du.li.x.l.ij.C.ne rei do.vel tēp.l.oēs

C. de pscrip. xxx. ann. cū si. l. si qs ꝯsortiū C. de fabricēsi. li. xi. ꝛ tex. expssius q appellauit pscrip. nō ꝯsuetudinē. xvj. q. iij. §. pt el. j. ꝛ in. c. cū eccl'ia. de cā pos. ꝛ p. no. bal. in auc. qs actio C. d sa. san. ec. ꝛ ino. in. c. bōe. cl. ij. de postu. pla. Ac ēt sepe iura p̄uata, ꝛ nō publica dr̄ ꝯsuetudine q̄ri pꝫ in. l. j. C. de ser. ꝛ aq̄ ꝛ e. ti. l. pses. ꝛ. l. suitutes. in prin. ff. d ser. vr. pte. ad h ꝙ no. bal. in. l. j. C. de emā. li. i. viij. co. ¶ Nō ob. l. iusto §. nō mutat. ff. de vsuc. qꝛ ibi loqr̄ i psc. triēnij id. tē. ꝯo cū vsufructus ꝯ̄ numeret iter imobilia. l. corruptionē. C. de vsufr. ꝛ ibi no. bn̄ pscribit h tex. i l. fi. C. de presc. lō. tē. l. si ego iuncta. l. eū q in princ. ff. de pu. Et h est ꝯtrarius lꝫ gl. in. d. §. si mutat dixerit ꝙ solū pscribit tā. tēp. cuius in ꝯ̄rium memoria nō extat. Nō ob. ꝙ nō hꝫ cāꝫ cōtinuat. Primo r̄ide qd sufficēt ēt tn̄ tps cuius in ꝯ̄rium memoria ec. vt dixi. s. in r̄nsio ad. xi. ar. Preterea dixit bal. in. l. j. C. de emā. li. in. l. ij. C. de ser. ꝛ aq̄ ꝙ ēt in his q̄ hn̄t cāꝫ cōtinuā vr tenē Inn. in. c. de q̄rta. de pscr. ꝛ in sua dispu. pau. dixit ꝙ regerat in tali pscr. patiētia superioris q̄ patiētia hꝫ cām ꝯtinuaꝫ. vt. l. ij. ꝛ ibi no. ff. de ꝯ. ob. ꝛ. l. magnā. C. d ꝯ̄. ꝛ cō. sti. igitur ec. Scdo dic ꝙ illa dr̄ia hꝫ locum in iuribus realib' q̄ dr̄ a re, rei. id nō est p q̄ teneat possessio. nec pōt dici ꝯ̄tinuata possio. sꝫ in iuribus mixtis q̄ dr̄ psone in rē, vt iurisdictio cū sit psona p quā retineat possessio. l. iij. §. vsū vi. ff. de vi ꝛ vi ar. ꝛ istud cōiter tenet. Nō ob. l. oblonū fere. §. pꝫ, qꝛ alr̄ loquit maxie si h intercessit titul'. Preterea dixit Inn. i. c. pueuit. d cē. ꝙ lꝫ tps si sit mod' inducē de oblonis tn̄ inducit iura suitia' ꝛ suitutes. l. j. C. de ser. ꝛ aq̄. Item dixit gl. j. q. j. eps grauamē, ꝛ illa r̄la fallit p cursum tā. tē. c' in ꝯ̄riū memoria ec. ¶ Nō ob. ꝙ exigēs noua vectigalia illicite facit furtū q̄ nūq̄ pscribit qꝛ id vex est qn̄ mala fide exigit secus si bon. fi. c. sup quibusdā. §. ꝓterea. de ꝯ. si cū alijs cōcor. sup alie. Itē lꝫ non pscribat, qꝛ res sunt furtiue pscribet tn̄ ius exigendi, igit nō extendo, qꝛ facile. ¶ Nō ob. l. iij. C. de fabricē, qꝛ r̄nde vt dixi in r̄nsione ad. xij. ar. circa. l. cōperit. Preterea p h est tex. in. l. pbatorias. ꝛ in. l. fi. C. de di. offi. li. xij. Ac ēt dixit gl. in. l. fi. C. de fun. limi. li. xi. ꝙ erat spāle in casu illius. l. ¶ Nō ob. tex. in. c. aq̄. de ꝯse. ec. vel al. in. c. q̄sto. de ꝯsu. in. c. cū satis. d of. arch. qꝛ ibi loqnt in his q̄ sunt ordis nō iurisdictōis, vt apte ibi dicit tex. Sꝫ mex ipiū est iurisdictōis, vt pꝫ in diffinitiōe igi. Preterea ad. c. cū satis maxie ibi loquitur in ꝯsuetu. secus in psc. in q̄ reqrit titul'. Uel dicit ꝙ non poterat possonē habilē trāsferre igit ꝓut dixi in r̄nsione ad. xij. arg. Et id bn̄ dixit gl. in. d. c. cum satis ꝙ ille tex. loqbat in ꝯsuet. nō pscrip. ¶ Nō ob. l. viā publicā qꝛ, id ē, verus in facultate que est proprie, ꝯseruatio iuris lā q̄siti. Sꝫ si tractatur de iure iā q̄rēdo appellat ius nō facultas cui pscribit. l. ij. C. de iure deli. no. in. l. q̄cūq̄. in. de acqui. here. l. cū notissimi. §. illud. de pscr. xxx. an. l. si rē. §. ois. de pig. ac. l. pignori. vbi not. ff. de vsuc. l. pe. q. ad lib. pcla. nō lꝫ, ita no. dixit bar. in. l. vnica. de cōdi. ex. l. quē sequunt cōiter doc. Itē non ob. l. pure. §. fi. d do. ex. qꝛ ibi ius id excipiendi nō possidet actor id nō pscribit. Preterea dixit glo. no. in. l. j. in ꝯ. p so. C. de anna. exce. arbitrio nō prescribit quā allegat no. bal. in. l. cum notissimi. §. j. C. de prescri. xxx. an. finis huic parti. ¶ Restāt vitio infringēda argumēta fcā p pte affirmatiua. Et primo nō ob. rōnes Gui. de cu. ꝛ odof. ꝙ ea q̄ priuilegio vel a lege ꝯcessibilia sunt ea iure pscriptibilia sunt. l. d iure. §. ductus aque ꝛ q̄ alienabilia sunt. l. clauib'. de ꝯb. ēp. Primo qꝛ ꝯ̄ria loqunt in his q̄ alr̄ ēt q̄ ꝓuilegio hr̄i poterāt. s. iure cōi lege vel nā. vt expresse loquuntur ꝯ̄ria Sꝫ ea que solo ꝓuilegio maxie principis vel eius q hꝫ loco ꝓncipis cōcedit ꝓnt illa nullo tpe nulla vsurpatōe pscribuntur h expresse dr̄ iura ꝛ ibi no. xciij. di. illud. c. di. ꝯ̄ morē. j. q. j. nullus eps grauamē. c. dilecti ꝛ ibi no. de ma. ꝛ obe. not. glo. xi. di. c. catholica. l. vsus. C. de fun. rei ꝓua. l. diligenter. C. de aq̄ duc. li. xi. Ac ēt dixit Jo. mo. ꝛ post eū Jo. an. in ti. de ꝓbē. c. lꝫ. li. vi. in glo. sua magna ꝯ. sed nūquid ꝓbēdā ꝙ si aliqs est incapax alicuius iuris sine dispēsatione aplice sedis tps ēt i c' ꝯ̄riū memoria nō existit loco constituti non hr̄, qꝛ pscriptio ius creatum auocat nouum non creat pallegatis iuribus, ꝛ no. glo. in. c. si diligēti. de pscri. ꝛ reassūpsit. d. Ant. in. c. pueuit. de cēsi. p notabili. Addo ꝙ no. Imo. in. c. si diligēti. in vlt. co. de psc. ꝛ tex. in. c. cām q̄. de pscr. iūcto. c. ad apost. de his q̄ fiunt a pla. Sꝫ cum ius exercēdi mex impium nec lege nec nā in priuatum concedat nisi in maximos magratus imperium hntes imo tales. l. ꝓuniunt. l. iij. §. j. ad. l. iul. ma. l. j. C. de decurio. lib. xi. l. si quis decurio. la. iij. C. de decu. l. sacri affatus. C. de diuer. resc. l. j. C. vt di. or. seruat. l. sacrilegij in ꝓn. ad. l. iul. pecu. facit. l. extat cum si. ꝙ me. cā. Sed principis sic. l. j. §. cum vrbē. ff. d offi. ꝓsec. vr. l. illicitas. §. qui vniuersas. de offic. ꝓsi. iij. q. vj. multum. xxiij. q. iiij. illud. vij. q. ij. sicut. c. j. §. iudices vero de pace in. fir. ꝛ expsse no. in. l. more. ff. de iu. om. iu. ꝛ. xxiij. q. j. qd culpatur ibi non est ptās nisi a deo iuncto tex. xxi. qō. j. in nono l anctiēn. quo opꝫ epos. viij. di. quo iure. xxiij. q. viij. ꝯuenior. l. j. de cōsti. prin. cū si. Ad h ꝙ no. Inno. in. c. cum in ecclesiꝫ de off. ordi. bonus tex. in. l. j. §. optimas. C. de of pre afri. Pro h ꝙ dixit Jo. an. in. c. vt nrꝫ. de offi. arch. pone ꝙ aliqs tāq̄ eps perusinus legittimauit aliquē doctorandum nō ꝓpea ꝓbat ꝙ sit in possione dignitatis nisi ꝓducat priuilegium p ꝙ ꝓbet ꝙ ex h sibi cōpetit. Nec ob. ꝙ alienabile est, qꝛ illa argumētatio non hꝫ locū in principe pꝫ in. l. fi. C. de fun. limi. in. l. vniuersos. C. ne rei do. vel tēp. ꝛ de agri. ꝛ cē. l. iuribus. li. xi. cū si. Itē qꝛ ab ipso solo principe alienare pōt. d. §. ad h ꝛ late dixi in primo arg. ptis affirmatiue ꝛ in. xv. arg. ptis negatiue ec. Aliij. n. cuꝫ ab ipso habeāt nō ꝓnt id interuenite. l. fi. C. de ac. pos. i debitor. ꝛ. l. seruus. C. de pac. c. j. §. qd q̄ de inuesti. de re alie. fcā. Et id dixit bal. in. l. decernimus ar. illius tex. C. de sa. san. ecc. ꝙ extrāndia ꝓtāti nunq̄ pscribit ꝛ. l. eū q. C. de decu. ꝛ. xij. q. ij. alienationes vbi imruti nūq̄ pscribūt ꝯm bal. ꝛ idē bar. in. l. q fundum. ff. quē. ser. amit. Et h i. d, qꝛ vt dixi iure cōi nō possidet. vt no. gl. in. c. cū non liceat. de psc. id nō pscribit. Et p hoc nō ob. ꝙ res ꝓncipis nō ꝓnt cōcedi sine priuilegio, ꝛ tn̄ pscribunt in multis casibus, qꝛ in illis qs poterat iure cōi possonē hr̄e pꝫ l. l. fi. C. de fun. rei priuate in. l. in oibus. ff. de diuer. ꝛ tē. presc. vbi prescriptio ꝯ̄ ipm currebat ergo cum possiōe, sed iure cōi lex negat priuato meri imperij possionē vt. s. dixi. Itē in rebus poterat eē ignorātia facti ꝛ si diceretur ꝙ pscribit cū ti. quē hꝫ ab aliquo dic ꝙ nullus titulus cum sit ab alio q̄ a principe impetrantis nō tribuit cām pscribēdi casus est in. c. duduꝫ. de deci. no. Inn. in. c. cōquerēte. de offi. or. ꝛ eēt iuris ignorātia putare alium q̄ ꝓncipē posse mex impium ꝯcedē q̄ talis ignorātia iuris non iuuat in pscribēte. l. nūq̄ cum si. de vsu. Sed in alia re q̄ mero impio cum dn̄ia trāseant ex ꝯ̄ctu gest qd facti. l. ꝯ. l. ff. de cu. furio. ergo talis ignorātia iustificat titulum, ꝛ ita intelligant no. in. l. celsus. ff. de vsu. Iteꝫ non ob. si diceret nōne q̄nq̄ delegat, ꝛ concedit meruꝫ impiū p inferiorem a principe maxime iure canonico quo ꝯm cōem opi. mex impiū delegabile est de quo i. c. sup q̄onū. §. pe. de offi. dele. i. c. i archiepatu. d rap. ꝛ legi. in. l. nec q̄cq̄. §. vbi decretū. ff. de off. ꝓcō. Quia dico ꝙ cū talis delegans nihil ꝓprium hēat, ꝛ noie delegant. imperio vtat. l. j. §. q mandatam. ff. de of. eius. Et per ꝯ̄ns delegans dicatur per delegatum possidere. i. meo. in prin. de acq. pol. c. cum venissent. de re. spo. c. si deligenti. de prescri. non potest talis delegans prescribere. xvj. q. iij. clerici. ꝛ. c. fe. veti. ꝛ. l. male agitur. C. de prepsric. xxx. an. Emere autem merum imperiū cum territorio de iure ab alio quaꝫ impatore nō pōt cū omnes sint impio subiecti. c. venerabilē. de ele. c. solite. de ma. ꝛ obe. vij. q. j. in apib' no. i. c. p venerabilē. q fil. sint le. Et sir̄ r̄nsio ad c. sup quibusdā. §. preterea. de ꝯ. si. ꝛ. l. fi. C. no. vecti. i. si publicanus. §. fi. l. licitatio. §. eax. de pub. cū si. qꝛ illa iura oia loquūtur in cōsuetudine nō in pscri. Que cōsuetudo prīo non reqrit tacitū vel expssuꝫ ꝯsensuꝫ maioris ptis ꝓpli. l. d qb'. ff. de. ll. ꝙ est in pscrip. Itē cōsuetudo acqrit ꝯ̄ vniuersos. pscriptio ꝯ̄ singlares psōas ꝯm pe. ꝛ doc. in. l. ꝯsuetudinis. C. que sit lō. ꝯsu. ꝛ Inno. in. c. dilecto. de of. arch. Un̄ si diceremus mex ipiuꝫ ꝯsueuisse q̄ri istō n̄ eēt mix, qꝛ vt dixit Inno. i. c. ad aplicā de sym. plus pt ꝯsuetudo q̄ ꝓncipis grā aut ꝓp ꝙ reassūpsit bal. in. c. j. de cō. sen. Itē ꝯsue. reqrit ꝙ sit obtenta in ꝯ̄dictorio iudicio. l. cū de ꝯsuet. ff. de. ll. c. ab. de ꝯ. si. ꝛ ē potētior qꝛ acqrit sine ti. l. vēditor. §. si ꝯstat. ff. cō. ꝓd. de pa. ꝯstā. in. ꝯ. sic abantiq̄ Jo. an. i. c. j. d resc. i. vi. ¶ Itē ꝛ ꝯsue. ne cio. ē q̄ adaptat ad q̄rēdam iurisdictio. n̄ psc. Nō qꝛ ꝯsuetudo tēdit ad q̄rēdū ius vt publicū ꝛ n̄ appropriādū q̄rēti. vt ꝓuato. Sed pscriptio q̄rit ip, vt priuato h no. voluit. Jo. an. i. c. iij. de ꝯsu. i. vi. sup. gl. sup ꝯ. ecclesiastice c. d. Ant. ꝛ mod. i. c. fi. d ꝯsue. Et ita ꝯbo ꝯsuetudis vtitur iura dū tractāt de iurisdictiōe q̄rēda, ꝛ h in termis ꝓprijs voluit Jo. d imo. i. d. l. si publicanus. §. fi. ꝛ d ꝓdcā dr̄ia lati' ēt dixi in. xvij. ar. ptis negatiue. ꝛ ꝙ prio loco dcā pꝫ ꝙ lꝫ millies allegaret titul' a ꝓncipe ꝛ ꝓbaret vsus lōgeuiꝑij, ꝛ d patiētia ꝓncipis nō pscriberet, qꝛ vt dixi i casu isto taliañ eqpollēt ꝓuilegi. Et sir̄ n̄ ob. ꝙ n̄ reqrat titu. qꝛ i casu nr̄o vt dixi reqrit, ꝛ q ꝓbet ꝯre ꝛ expsse voluit inn. i. c. si diligēti. d psc. Et h expresse voluit bar. in. l. cū d iure ꝯso. ff. d vsu. p. d. l. ꝯpetit. C. d ps. xxx. an. ꝛ p. c. j. de resc. i. vi. fac ꝙ no. inn. i. c. ij. de re. in ite. bald. i. l. sup lōgi. C. de pscr. xxx. an. Et tenēt ēt doc. ꝙ illa lex n̄ hꝫ locū

in patiente

In patiētia, sed in soluēte bñ facit q no. ant. de bn. in. c. fi. de off. arch. et idē ēt ad. d. l. cū de in rē verso. et Jo. mo. et post eum Jo. an. in. c. ij. ecclīa᷑. de pbē. li. vj. in nouel. ¶ Non ob. iura. l. quicūqʒ. C. de fun. limi. et. l. viros. C. de di. off. Primo q̄ ibi loquitur in acq̄sitiōe castri, et eius iurisdictiōe, sʒ castrū nec ciuitas hʒ iurisdictionē. l. j. C. de magi. muni. in auc. de defen. ci. §. interim. et. §. nulla. et h̄ firmat bar. in. l. i. pri. de iu. om. iu. in. l. j. de dā. in fe. bal. de pa. cōstā. in. c. in criminibus. Secūdo dicit q̄ in. l. viros ibi erāt p̄scribētes illustres hn̄tes mer᷑ impiū, vn̄ nō p̄scribebāt mer᷑ impiū. Sed p̄rogatiōnē meri impii, vt clare ostēdā. j. in rn̄sione ad. viij. ar. ¶ Nec ob. l. probatorias et. l. fi. et. ti. C. ð di. offi. q̄ ibi loq̄r in p̄suetudine, vt dixi in. j. rn̄. ad argumēta p̄ria, nec ēt ibi dr̄ q̄ð acq̄rat̄ mer᷑ impiū si recte p̄sideret̄, et sic loquitur lex viros in cōsuetudine. ¶ Nō ob. q̄ð iura dicūt iurisdictionē acq̄ri tpe in. c. dilecti de ar. in. c. fi. ð offi. arch. et c. cū p̄tingat. ð et mer᷑ impiū q̄ð est sp̄es iurisdictiōis. Primo q̄ loquunt̄ in mero impio. Secūdo et fortius, q̄ loquitur in cōsuetudie n̄ p̄scriptiōe vt. s. scriptū est sʒ, ad. c. cū p̄tingat. dico q̄ð ibi est casus in terminis, et melior de iure p me quē singulārē ibi fac. Jo. an. et doc. et bal. in. l. j. C. de emā. lib. ibi. n. poterat p p̄suetudinē dari ēt p nato iurisdictio infirma nō excōicatio q̄ est meri ipii rō est dr̄ie, q̄ mer᷑ ipiū p̄ferre spectat ad solū p̄ncipē. l. j. §. ad hec. de pa. in. fir. iij. q. vi. multū. y. o. h. q se scit. c. ad honorē. de auc. et vsu pal. l. j. §. cū vrbē. ff. de of. p̄se. vr. cū si. no. expsse in. l. more. ff. de iu. om. iu. sʒ solā iurisdictionē maiores magr̄atus poterāt cōmittere, et delagare. l. solēt. ff. de off. pcō. l. ij. et. iii. ff. de of. eius cui ʒ fi. Nec ob. sīr. l. saecularij. §. sunt q̄dā de ex̄oz. cri. Primo q̄ ibi sīr dr̄ more nō p̄scriptiōe praeterea cū ibi dr̄ more p̄uincialiuʒ nescio intelligēdūʒ de p̄sidibus p̄uincialibus, q̄ p̄uati illa crīa p̄uēire n̄ poterāt vn̄ n̄ mirādū si p̄sides q hn̄t mer᷑ impiuʒ p̄ñt ex p̄tāte inducer̄ in p̄suetudinē vnā penaʒ magis q̄ᷓ alterā. Nō ob. tex. in. c. irrefragabili. §. excessus. et. c. dilectus. de of. oz. pri mo q̄ illa iura loquunt̄ in modica, et leui coertione, et ita intellexit illa iura ho. in. c. cū p̄tingat de fo. cō. q̄ est simplicis iuris. n̄ meri impij. l. j. in fi. ff. de of. eius. c. ex l̄ris. et. c. signasti. de of. dele. et scripsi. s. in prin. q eēnt meri impij p̄terea illa iura sīr loquunt̄ in cōsuetudie nō p̄sc. Nō ob. sīr de p̄tāte indicēdi bellū p. l. postl. minū in prin. ff. de cap. q̄ sīr ibi dixit more vel. l. nō p̄scriptiōe. Praeterea loq̄r in p̄suetudie introducta p̄prie p reges, et p̄ncipes, et p̄plos liberos supiorē non recognoscētes, et p p̄ns loq̄r in his qui hēbāt absqʒ p̄scriptiōe aliquā p̄tātē, et merum ipiū, vt. s. dixi. Nec ob. q̄ ēt mer᷑ ipiū in casu nr̄o ciui. de iu. cōi hr̄e non p̄nt, vt. s. dixi. de q̄bus ciuita. nos loquimur, vt pʒ in thematē, q̄ hodie hn̄ hn̄t mer᷑ impiū, q̄ regunt̄ p modū p̄uincie, vt no. gl. in fi. C. de p̄sc. lō. tē. bal. de pa. p̄st. in. ꝟ. in criminalibus vel hn̄t de fcō, put alr̄ dr̄ in. c. p venerabilē, et ibi no. q fi. sint legi. vel erat p̄p̄ls liber ex p̄uilegio. nō ob. iura allata p. d. de ro. c. auditis. et. c. cū oliʒ ð p̄scr. xvi. q. iij. q̄cūqʒ q̄ certe stringūt p̄rio, q̄ si recte p̄sideret̄ ibi nō p̄scribebat̄ mer᷑ ipiū. sʒ sola p̄rogatio meri ipij loquunt̄. n. in abbatibus, et ep̄is q hn̄t iurisdictionē imo mer᷑ impiū de ep̄o nō dubiū. Jtē in abb. i. c. sic. el. ij. ðsy. c. p. et. g. de of. dele. c. signa. ð fo. cō. no. in. c. cū in ecclīarum de of. oz. vbi hn̄t p̄tātē excōicādi q̄ est meri ipij. c. trāsmissa, et ibi p inno. de ele. et dixi. s. in eundē. l. q̄ p̄rogatiōes meri ipij facilius acquirunt̄ q̄ᷓ ipm mer᷑ impiū sine loquitur in p̄scri. vel in alia p̄cessione p̄batur p. l. viros. C. de di. off. c. fi. de of. arch. in c. irrefragabili. §. excessus. et. c. dilectus ð of. oz. innoc. c. cū cōtingat. de fo. cō. et. l. j. C. de decu. li. xij. l. iij. §. i. ad. l. iul. ma. l. si q̄s decu. la. ij. C. de decu. li. x. l. iii. C. de fabricē. li. xi. h̄ recitauit Jnn. in. c. oli. el. ij. de re. spo. Et istud ʒ. d. an. et post Jnno. et Jo. an. ibi. et Jo. an. in. c. auaritie de ele. in. vi. et in. c. cōq̄rēte de of. oz. p̄bat in. c. cū satis de of. arch. et host. in. d. c. cū p̄tingat et d. de ro. in sua p̄clo. ccc. xxvij. et vr̄ fuisse de mēte gl. in. c. accusatibus de excel. p̄la. facit. l. nō est singul. ff. de re iu. et. d. an. l. e. fi. de cā pos. et p̄pri. Jnn. in. c. q̄suerit ð his q̄ fi. a ma. p. c. satis in p̄riū facit gl. no. all. i. l. j. ff. ð iu. et cu. da. ab his et. d. abb. i. c. cū p̄tingat de fo. p̄p. Fuit ēt opi. guil. de cu. in. l. i. piū. ff. de iu. om. iu. in hīte. n. iurisdictionē ordiariā facilr̄ et solo cōsensu noua alia eidē tribuit̄ iuris. l. j. ff. de iu. l. si q ex cōsensu. C. de epi. au. in. c. p. et. g. de of. dele. q̄ n̄ sic q̄rit̄ nullā iuris. hr̄i. l. priuatoꝝ. C. de iu. om. iu. c. signa. de fo. cō. Praeterea in. d. c. q̄cunqʒ ibi erat ep̄s qui p̄scribebat solūʒ terri. dioc. non ius impij ep̄al, et h̄ fuit opi. gl. ibi. Praeterea tēnit Jnn. post gl. i. d. c. auditis ibi p̄scribebat̄ libertas a mero ipio n̄ mer᷑ ipiū put ego q̄ro libertas. n. facilius p̄scribit̄ q̄ᷓ acq̄sitio ipsius iuris. l. seq̄. §. si viā. ff. ð vsuc. l. si q̄c. §. si q̄s fundū. ff. quē. ser. amit. imo ēt q̄nqʒ nūq̄ᷓ p̄scribit̄ ius aliq̄ð, sʒ hn̄ p̄missa erit p̄scriptio libertatis ab illo iur. l. j. et. ij. si secta. l. ij. C. de p̄sc. lō. tē. q p tib. Praeterea ēt dixit gl. et ino. in. d. c. auditis q̄ ibi ab. p̄pe n̄ p̄scribat, q̄ n̄ poterat exēptiōeʒ p̄scribē. c. cū n̄ liceat. e. ti. Sʒ tō erat p̄scriptū p̄ ep̄ʒ, q̄ alius ep̄s, et p p̄ns hn̄s mer᷑ impiū praescripserat illa iura ep̄alia p̄ abb. q̄ permutit̄ vt est tex. in. c. cū ex officij. e. ti. Et q̄ istō sit ver᷑ q̄ abb. ibi p se non praescripserit pʒ, q̄ illa iura loquunt̄ in praescriptis crismatis ordiatiōe clīcoꝝ p̄secra. et nōnullis alijs ep̄alibus q̄ possideri p abb. n̄ poterāt. lxviij. di. q̄nūs. in. d. c. auditis. et ita intelligo text. no. in. c. cū p̄sone de p̄ui. in. vi. vbi libertas a correctiōe, et mero ipio praescribit̄ n̄ mer᷑ impiū, et lʒ i dubitatiōe mea relata ad thematā videat̄ loq de praesc. a libtate et subiectiōe tn̄ dico. q̄ de h̄ nō dubitabā in dub. n̄ro, q̄ clar᷑ hēo p preal. iur. Jtē q̄ illud rēdit ad sʒ du. vbi loquor de ciui. italie. Sʒ dubito vtr᷑ dēt ciui. p se praescripserint mer᷑ impiū et ius exercēdi p̄tātē, et eadē rōne rn̄dēdū est idē ad tex. si. in. c. cū dilectus ð religio. ac ēt idē ad. c. ij. de cap. mo. Et ibi dic̄ gl. q̄ ēt alle. praescri. nō poterat ibi iuuare nisi alius ep̄s hn̄s mer᷑ ipiū p̄ ipʒ praescr. p. c. cū ex of. de praesc. q̄ ibi loq̄r in praesc. castri, et mulctaꝝ fcāꝝ ibi in q̄ castro nō est mer᷑ iperiū in. l. j. C. de magi. muni. i. auc. de defen. ci. §. interim et §. iussu. no. bar. in. l. j. ff. de dā. infe. et in. l. i piū. ff. de iu. om. iu. et inn. in. c. ad sedē. de re. spo. et ille mulcte de q̄bus ibi erāt sile leues mulcte q̄s imponūt miores magr̄atus in suis muni. l. defensores. C. de defen. ci. l. fi. C. de mō mul. l. ij. C. de spoz. l. j. in prin. s̄m vnā lec. ff. si q̄s ius di. nō obt. Nō ob. c. duo silij. de of. oz. ix. q. iij. p̄q̄stus. l. j. C. de of. q̄sto. q̄ vt. s. ē scriptū loquitur i p̄suetudie. ut ē i hn̄tib⁹ a. l. mer᷑ impiū. Nō ob. sīr i. c. dudū. el. ij. ð ele. q̄ ius excōicādi suspēdēdi, et iterdicēdi q̄ loq̄r i p̄suetudie. Jtē i archi. hn̄te. a. l. mer᷑ ipiū. e. lr̄as de re. spo. c. ij. de p̄san. et affi. c. volēs de p̄ui. in. vj. ¶ Nō ob. l. more. et. l. cū pioz, q̄ ibi dic̄ l̄ra more n̄ āt p̄scri. et c. ¶ Nō ob. l. magi. ad mu. q̄ vt. s. in pn̄. scripsi isti nō hn̄s mer᷑ impiū. l. nec magr̄atibus. ff. de iniu. i. eos q̄. ff. ad mu. in auc. de mā. p̄n. §. q̄ si delinqnēre. l. defen. nihil. C. de defen. ciui. et in auc. de defen. ci. §. nulla. Praeterea ibi dr̄ q̄ offīn magr̄atus intellr̄ p̄cessuʒ s̄m p̄sue. nō q̄ illa. p̄tās p̄scri. q̄ ēt fateor q̄ de iure poterat p̄scribi casus optim⁹ in pal. c. cū cōtingat de fo. p̄p. ¶ Non ob. q̄ð dr̄ per. c. j. de praescr. in. vi. cum si q̄ p̄scri. acq̄rat ēt q̄ sunt p̄ ius, q̄ ille tex. loq̄r q̄n ius n̄ resistit potētie possidēdi, sʒ resistit solū in sticie pos. tūc hn̄ cū ti. p̄scri. c. si diligēti de p̄scr. Jtē ēt loquunt̄ q̄n lex n̄ assistēt, vt ecce q̄lʒ res de iure p̄scr. libera. l. latius. C. ð ser. et aq̄. l. fi. ff. de ser. q̄ vi aut clā. l. fi. §. pe. Tn̄ fn̄ tutes p̄sc. l. si quis diuturno. ff. si ser. vē. l. hec iura de ħ. vr. p̄d. sʒ q̄n ius resistit potētie q̄ren. et possi. de iu. cō, tūc nūq̄ᷓ p̄scr. ēt cuʒ ti. vt ecce in layco p̄scri. ius decimaꝝ. c. cām. de p̄scri. xvi. q. iii. §. pōt Et tn̄ p p̄ui. poterāt p̄cedi. decie laycis maxime in feu. c. cū ap̄licam fi. de his q̄ fi. a p̄la. sine p̄sen. ca. et maxime si p̄nceps dispēsaret vt ibi no. do. ant. Jtē poterāt paupib⁹ laycis cōcedi in alimoniā. x. q. j. c. pe. et vlt. et ino. in. d. c. cām vel in p̄scri. liberorū hoieʒ. l. fi. C. de praesc. lō. tē. q̄ p li. et in oibus casibus no. i. c. cū non liceat de praes. et xvj. q. iij. clerici. et in. §. res fisci. insti. de vsuc. et in. l. fi. C. de fun. limi. Vn̄ cū in casu n̄ro mer᷑ ipiū non lʒ possideri de iu. cō. sine sp̄ali. p̄ui. et cōcessiōe p̄ncipis. c. di. et. c. illud. xciij. di. p̄ morē et late dixi. s. in. j. rn̄sione ad hāc p̄tē lō nō currit praescr. p̄ ius, et maxime p p̄uatū vt. s. scripsi q̄ praescr. ius creatū auocat nouum nō creat. Et h̄ firmat bar. in. d. c. dilecti. et Jo. x. q. iij. q̄ cognonimus, et ita cōiter intelligunt̄ iura in p̄riū all. Finis huic p̄ti et p̄mo dubio. ¶ Ad s̄m dubiuʒ po suo q̄ sic. An aliq̄ ciui. italie merū impiū p̄ imp̄atorē praesc. valuerint. Et primo capio p̄tē negatiuā q̄ non, nā iura incorporalia siue mere realia siue mixta q̄ dr̄ p̄sone in rē, vt est mer᷑ ipiū non dr̄ p̄p̄e. possideri. l. seruus. l. incorporales de acq re. do. i. iij. in pn̄. ff. de ac. pos. ff. de vsuc. l. seq̄. §. si viam. l. pe. ff. de ser. et. l. si edes. §. j. de ser. vr. pred. c. cū ecclīa de cā pos. c. querelā. de ele. no. Jnn. in. d. c. q̄relā. et gl. no. in. l. regla. ff. de pe. he q̄ quasi pos. q̄rit̄ ex quadā patiētia dn̄i. l. iij. §. dat. ff. de vsuf. l. si ego. §. j. ff. de pub. l. at si forte. §. j. ff. si ser. ven. l. quotiens. ff. de ser. i. j. s̄m tertiā lec. C. de ser. et aq̄. l. j. in fi. ff. de ser. ru. pre. que patiētia non pōt dari absqʒ scia superioris vel dn̄i vt est text. in i. ij. et ibi no. C. de ser. et aq̄. l. si a te. ff. si ser. vē. et. l. ij. C. de ac. po. ad h̄. l. cū in p̄ses. §. locator horrei. ff. lo. c. j. de cōtue. rec. seu. et text. no. in. l. nemo. C. de acq. pos. et Jnno. in. c. hōe. el. ij. de po. p̄la. in. c. p̄q̄rēte. de of. oz. in. c. ij. de re. in inte. in. c. super l̄ris. de rescri. in. c. cū ecclīa de cā pos. et i. c. oliʒ. el. iii. de re spo. i. c. dilect⁹ ð cap. mo. no. bar. et doc. in. l. j. §. deniqʒ. ff. de aq̄ pl. ar. i. l. fi. ff. vti possi. i. l. si publica. et in. l. fructus illius una. ff. de ser. et in

l.iij.§.vñ vi.ff.de vi et vi ar.in.l.j.§.h interdcõ.ff.de iti.ac.qz p̄. in.l.cũ de in rē v̄so.ff.de vsur.p.d.ant.in.c.pueni.de cē. Vñ cũ impator remotorpe abfuerit ab italia in eo nõ est dare sciē p̄sumptionem in.c.si.q ma.accu.pos.c.j.et.c.vt aiar. de gsti.in vj.no.in.c.j.eo.ti.in antiqua, et est tex.no.in.l.plane.ff.de ex.tu. late p bar.in.l.is p̄i de acq.he.in rep.no.ino.in rub.de gsuetu. bar.et doc.in.l.q nerua.ff.depo.in.l.cum.po.C.de sum.tri.et in l.oēs ppli.in vit.q.p̄n.ff.de inst.et iu.facit.l.h si pupil.§.pscri be.de institio.gsuetudies.n.locorum sunt gd sci.l.j.C.q sit lō.gsu. l.an totũ.C.de edi.pua. Et ea que sunt sci pbabilr ignorantur, et p ro.põtificem, vt no.p bal.in.l.si.in.ij.col.C.sen.res.nõ pos.et no.gl.et doct.l.pscri.C.si ꝯ ius vel vti.pub.l ij.ff.de iu.et fa.ign. l.iij.in fi.ff.de sup.le.c.j.de cõsti.in.vj. Et maxime cũ sp in dubio p̄sumat qs ignorare nisi ꝯriũ doceat.l.v̄ius ō pb.l.sup Fusis. C.q mil.ñ pñt.li.xij.h.ãt.l.ō admi.tu.et in terminatis p p̄dcã firmat h bar.in.l.ij.C.nona.vec.in re.nec curriculatpis ꝯriũ in ducũt.l.ob sonii fere.§.plz de ac.et ob.quo g possumus dicē p̄n cipē attribuisse cõsensum, et patiētiã bis q ꝯsisilr est ipm ignorasse.l.si p erro.ff.ō tu.om.tn.l.cũ testm̃.C.ō in.et fa.ign.l.lria. de pe.he.i.mf.ff.ō iof test. ¶ Itē ꝯfir.nã ad h, vt qs talia iura corpalia p̄sc.pos.regrif vltra patiētiã q sit vsus pos.nõ vi non clã non p̄cario tanq̃ iure suo vtēs.l.j.C.de ser.et aq.l.si.ff.quē. ser.ami.l.j.in fi.de aq pl.ar.c.cõstitu.ō elec.no.in.c.gsultatõi bus de iu.pa.l.si.ff de iti.ac.qz p̄.no.et.tl.i.j.§.j.et ino.in locis. ꝯ.proxime alle. Sed si ciui.italie absente impato.ceperunt vti pol.meri impij acquisiuē ꝯ impatorem pos.nãlē tm̃.et clã hic ē tex.in.l.clã possidē.§.fi.ff.de ac.po.ad h.l.gq̃rebatur.C.vñ vi. l.furtum.§.fundi.ff.de vsu.et in.§.q ãt insti.eo.ti.c.ad decimas de re.spo.in.vj.fac.l.facit in fi.cuz se.ff.q vi aut clã. Preterea dato q nõ possiderent clã tñ vt dixi nõ acqsiuē nisi pos.nãlem tm̃.d.l.clã possi.cũ nãlis absqz aio tm̃ nõ admittat.l.iij.§.in ad mittēda et.l.quead.ff.de ac.pos.q nãlis sola nõ est sufficiens ad p̄scriptionē.l.acgrif §.fi.ff.de ac.re.do.et vf casus in.d.l.j.C.ō ser.et aq.et in iuri.incorpa.firmat bar.in.l.j.in.vij.co.ff.de acq. pos.post Ja.bu.insti.de act.§.eq̃ et hãc p̄tē in ppriis terminis tenuit bar.in.l.j.§.deniqz de aq plu.ar.in.l.si publica.§.fi.ff.de pub.et ino.in locis ꝯ.all.et mod.i.c.cũ gtingat de fo.cp.et bart. in.l.j.C.de ser.et aq et in.l.nãlr de vsuc.et in.l.q fundũ.ff.quē.se. ami.et.d.ant.in.c.pueni de cēsi.maxie cũ antiquorē appear fuisset pos.ipato.q̃ ciui.italie fa pos.p̄sumif clãde.cũ de ira nõ appear.c.cũ eccla de ele.c.pisanis et lucanis de re.spo.c.lz cãz et ibi p Inn.ō pb.no.bar.in.l.j.§.fi.in fi.et in.l.si duo.ff.vti po. et in.l.celsus de vsuc.fac rõ.l.iij.§.ex ꝯrio.ff.de ac.pos.g p̄c.nõ potuerit.c.fi.de rescr.in rla poss.et.d.l.j.cũ cõcor.de ser.et aq. ¶ Itē confir.certum est principē esse dñm vniuersi orbis, et q̃ ad p̄ecidēz, et p̄tãtē et quo ad vex, et vtē dñiũ.l.de p̄cario.ff.ad l.rbo.de iac.l.bñ a zenone.C.de q̃dri.p̄sc.viij.di.q̃ iure.xxiij. q.viij.gueniot cũ si.imo dixit no.bar.in.l.j.§.p hãc.ff.ō rei vē. Et si alius q̃ impa.teneret mundum posset illũ p rei vendica. repetē Tunc sic non est dubiũ q impa.ex italiã alibi in nõnul lis mũdi ptibus iteratis actibus, et ipe cõtinuo mero imperio, et p̄tãte vsus est vñ p vsum ptis sui ipu totũ impiuz retinere dr.l. si stillicidij.§.fi.cũ.l.se.ff.quēad.ser.amit.l.vna est via.ff.de ser. ru.p̄.l.si cui vsuf.ff.de vsufr.et no.bart.in.l.j.§.si qs h interdcõ, q ibi dixi.ff.de iti.actuqz pri. Sz spe.in.d.ti.de p̄scr.vr tenē ꝯ bar.lz Jo.an ibi in spe.vr tenef id q tz bar.dicens q voluit pa pa in.c.ij.de ca.mo. Et vide Bar.in.l.hostis in.j.col.de cap. et adde tex.et gl.in v̄.interruptionem in.c.auditis de p̄scr.l.is q vsuf.bz.ff.q.mo.vsuf.amit.l.restituta in prin.ff.ad tre.facu.l. si eo.§.fi.ff.si ser.vē.et.l.vul.in prin.de fur.no.bar.et docto.in.l. iij.in prin.ff.de ac.pos.in.l.j.§.si quis h interdcõ.ff.de iti ac.qz pri.plz gclo bar.ibi.ino.in.c.ij.de ca.mo.in.c.sup lris de resc. in.c.fi.de of.arc.cj.et bal.in.l.j.C.de emã.lib.et in.l.ij.C.ō ser. et aq p.d.an.in.c.fi.in rep.de cã pos.et pp.et spe.in ti.de p̄sc.§. j.v̄.sz pone miles, et in ti.de iu.om.iu.in v̄.illō ē i nota, g alius nõ prei.cũ pos.nõ hēat.l.iij.§.ex ꝯrio.ff.ō ac.pos.ac ēt p vsum dcē pos.in iuribus incor.interrũpi tpa.presc.c.auditis et ibi in no.de p̄s.et p eūdē eo.ti.c.trãsmissa.l.seqt.§.si via.ff.de vsu.no. bal.e.ti.nãlr bal.in.l.cũ notissimi.§.imo de p̄sc.xxx.an.eo.n.q ga desinit pati vti iuribus interrũpi pos.l.qtiēs de ser.l.iij.§. dare.ff.de vsu.et.ã.scriptũ est. Itē lz lpa.stetit p lõgis.tpa q me ro imperio in italia vsus nõ sit eo tñ casu quo opus nõ fuisset me rũ impiũ exerceri p nulla tpa curreret ꝯ eũ p̄s.tex.est quē ad h ibi multũ põderat bart.i.l.in filijs.C.de dec.li.x. Ad idē.l.hi q aõs incipit, et atilicinus.ff.de s.ru.p̄.q̃ ad h alle.bal.in dispu. paulus in vlt.char.et idē Joã.an.in.c.fi.de gsue.in.vi.in no.et in.c.vt p̄nt.ad fi.vlt.gl.de p̄n.i antiqs in no.hñ facit.l.fi.C.de ser.et aq, et no.bar.in.l.j.§.h interdcõ.ff.de iti.ac.qz p̄ et spe.de iu.om.iu.ad fi.et de p̄sc.in p̄n.d.v̄.qd si comes et bal.in.l ma le.igitur.C.de p̄sc.xxx.an.vbi ad h alle.l.h ãt iura gseq.ff.ō se. vr.p̄d.imo sm inno.in.d.c.dilectus de ca.mo.h nõ posset opari cursus tã.tē.cuius initij memoria nõ existit. Vñ cum pole fuerit in nonnullis italie ciui.non fuisse necee mex impiũ exerceri ec.et h maxime v̄a sunt cũ in istis iur.mixtis q̃ sunt p̄indicij re quirat ti.sm doc.oēs maxie antiquos in.l.ij.C.de se.et aq.et.d. an.in.c.pueni de cēsi.et est tex.in.l.fi.ad fi.C.de p̄sc.lõ.tē.sal tim qñ p̄sc.ꝯ ius cõe.c.j.ō p̄sc.in.vi.pnt in casu nr̃o. ¶ In cõtrarium.nãō ciu.italie alique mex impiũ p̄sc.valuerit. Addu co tex.no.in.l.si ptē.§.si p fundũ.ff.quēad.ser.ami.et illum.§.in telligit bal.in p̄sc.sci ex iu.nõ iudicialis q seqt Ln.in.l.j.§ occisor.ff.ad sil.vbi in iurib9 incorpa ad presc.libertatē nulla re qrebat scia aut patiētia supioris, et id põt esse sm bal.in.l.ij.C. de ser.et aq.qr presc.libertatis nãlē bz cãz, et nõ regrit scm presc.l. et atelicius.ff.de s.ru.p̄d.q vltimũ tñ intelligo cuz distõne de q in.l.h iure.ff.de s.vr.pre.et.l.si quis alia.§ fi.ff.quē.ser.amit. g dato q princeps per lõ.tē.abfuerit ab italia data ēt eius to tali ignorantia potuē ciui.italie ꝯ ipm libertatē, et exceptiorē subiec.perite p̄sc. Hoc ēt vr expresse tenuisse Inn.in.c.cõquerē te de of.or.et bal i.c.j.q̃ sint regalia et.d.an.i.c.j.de cõsti.vcz q iura libertatis possint p̄sc.ꝯ penitus ignorãtē ad h tex.i.l.is q vsu fru.ff.q.mo.vsuf.amit. Et h maxie ꝯfirmat, qr in p̄sc.tali liberta te nõ regrit aliq bo.fi.l.seqt.§.si viã.ff.de vsuca.ēt de in.ca.qr hic loquimur de illa p̄sc.que currit solũ pp negligētiã nõ petē tis absqz aliquo aio pos.aut scō p̄scri.et ita firmat bar.in.l.hec viã.ff.de s.vr p̄.et in.d.§.si viam no.gl.in.l.fi.ff.quē.ser.amit.et ibi h ēt p bar.et ēt tenuit host.in sum.sua in ti.de presc.rerũ in corpo.§.q̃ res prescribi pñt et Inn.in.c.cura.in gl.pe.ō iu.pa. ¶ Nõ ob.p tex.in.l.fi.ad fi.C.de presc.lõ.tē.vbi iura vsusf. q debef persone in rē pñ merũ ipm p̄scribif.c.mõ ꝯ ignorãtē sic et iura corpalia ad idē fac.l.fruitutes q̃ in supficie.in prin.et l.si edes.§.j.ff.de s vr.pre.vbi absqz patiētia qs pos bz in iuribus incorpa. Ad idē gnalitas.l.sicut ad fi.C.de presc.xxx.an. in qbus lur.pz iura incorpalia maxime iã formata absqz patiētia prescribi posse ergo ec. ¶ Nõ ob.cũ.n.ciu.italie poss.nãlē impij ipso scō sibi q̃siuerit lpa.spatio lõ.tē.poss ciuilē amisit p negligētiã, et obliuionē presũptã ēt si poss esse p aliũ q̃siũ ignorauit.l.si de eo.§.si forte, et ibi no.et in.l.si id qō in prin.ff.de ac. pos in.l.fur.§.fundi.ff.de vsu.et in.l.cũ q̃rebaf.C.vñ vi et in.l.j. vbi p bal.C.de s.iu.et in.§.q aũt insti.de vsu.et Inn.in.c.q̃relã.ex de ele.vñ ppe loquif in iuribus incorpa.et idē Inn.in.c. ij.de re.in inte.in gl.in v̄.p mõachos, et bald.in.l.ij.C.de s.et aq.vbi idez. Et intellige dũ dico q impa.ciuilē amittit q erat hitu nãlē, vt tz glo.in.d.l.j.C.de s.iu.q pbaf cũ videaf rē hre p derelicto, et ipsaz pdē spacio tã tē.l.sicut et.l.oēs.C.de presc. xxx.an.vñ p̄sus occupãti cõcedif, et ciuilis, et nãlis et dñiũ.l.j.in prin.ff.de ac.pos.insti.de rex di.§.itē lapilli cũ si.et h tz dyn in rla sine pos.ex de re.iu.in.vj.et bar.in.l.celsus.ff.de vsuc.et glo. in.l.j.in prin.in v̄.p̄mi.ff.de ac.pos.et expressius gl.et bar.in.l. sz et si nolit.ff.de acqui.pos.et q no.bal.post gl.in.l.j.C.de acq. pos.et bar.et ibi tex.in.l.stichũ.ff.de vsufru.leg. Ergo cuz hüerit ciui italie et nãlē. et ciuilē pos.impij cui dubiũ gnꝯ impa. prescripserint. Et maxie cũ pbaf, qr eo cãn quo mex impiuz p se p̄scribi nõ potuisset tñ eo, qr ciuita.italie vñr territoria p̄scripsisse p ꝯñs dico ēt q p̄scripserit in eia mex impiũ l.i.§.cũ vr hē.ff.de of.p̄fe.vr.et.l.p̄dua.ff.de le.ij.l.scie.§ iyrãne.ff.de fun. instr. Territoriũ n.est qd vniuersũ, vt dixit tex.in.l.pupill9.§. territoriũ.ff.de v̄.si.g cũ eo trãseũt incorpalia, et ēt illa q̃ aõs nõ trãseũt.l.p̄nceps hõa.ff.ō v̄.si.l.q̃dã.ff.de ac.re.do.l.in modia.ff.de ꝯ.em.et istō tz bar.in.l.si qñ.C.ō bo.va.et bal.in.c.j.ō ca pi.q car.vē.inn in.c.ex lris ō iu.pa.et Jo.an.in add.spe.ō iu. om.iu.§.j.v̄.q̃ ãt i add.pile9 et bar.in.l.inter eos.ff.ō ac.re.d. et lati9 in suo ꝯs.q incipit querif an iurisd.et bald.in.l.plz.C.ō pe.in. Nõ ob.et vf primo q saltim ciui.italie prescrit ē porderint spacio tã.tē.cuius in ꝯriũ memoria non existat qr talis prescri ptio, et in corpalib9 nõ regrit sciētiã superioris. Hoc voluit gl. no.i.l.h iure.§.ductus aq.ff.ō aq̃ q̃.et esti.q vr pbari per illũ tex.vbi illa ãtiquitas bz vim cõstituti g scie et.l.q cũqz.C.ō fin. limi.et in.l.ij.in prin.ff.ō aq pl.ar.et p ꝯñs patiētie, et hãc opi. ipemet bar.firmauit in rep.l.ij.C.no.vec.lz ꝯriũ tenuerit in.d. l.si publica.§.fi.ff.ō pu.et p h ēt iducif.c.sup q iurisdã.§ p̄terea ō v̄.si.vbi indistincte df q pñt iura incorpalia ꝯ supiorem p̄scribi spacio tã.tē.cuius ñ sit memoria nec regrit aliã sciaz p̄ncipis

ergo

ergo indistincte dȝ intelligi, ⁊ ita dicebat.d.Jo.de imo.in.d.l. si publicanus.§.fi.ff.de pu.lȝ bar.ibi tenē vī ɔtrā. Pro h ē et q no.glo.iij.di.§.leges ⁊ in.c.fi.in gl.ma.de ɔsue.⁊ Jo.an.in ad di.spe.in ti.de teste.§.nunc videndū.in ꝯ.adhuc ɔ ar.⁊ do.in l.de qbus.ff.de legi.vbi dixit q cōsuetudo q̄ȝ iuo expsse non reprobat pōt induci sine scia supioris. Pro h ē facit gl.no.in.l. ij.ad fi.C.q̄ sit lō.cōsue.que dixit q vulgatos vsus vbiqȝ princeps scire fingit p q̄ȝ in terminis nrīs ibi dicit bal.q italici q pscripserit merum impiū psumunt pscripsisse de lnia principis, ⁊ per.b.d.limitari.c.j.de cōsue.in.vi.⁊ ēt dr crassa eē ignorātia eoꝝ q̄ publice nota sunt fm gl.in.l.si timor pertinus.C.de pic.in.⁊ in c.j.de post.pla.preterea lȝ impe.nō fuerit in italia si tn̄ fuit in vicinis ptibus psumit scia d h ē tex.no.in.c.quosdā ⁊ in.c.q̄to.de presup.no.bal.in.l.de miore.§.tormēta.ff.de qō. Jtē dixit bal. in ru.de ɔsue.rec.feu.q sic nō lȝ ignorare gnālez.l.fi.§.lȝ.ff.de pub.ita nec gnālē ɔsue.all.Ja.de are.ita tenē in.l.cūctos.po.C.de sum.tri. Preterea put in tn̄ dixerit bal.in.c.j.q̄ sint re. q pnceps saltē in gīte bȝ notic.ā talis pscr.sine ɔsuetudinis pa tet, q ipe.expsse in varijs locis phibet istas vsurpatōes iurisdi.l.ij C.de exe.⁊ exac.li.x.l.j.C.de eroga.mi.an.l.iij.§.j.ff.ad l.iul.ma.c.nouit d iud.xliij.di.ego Lud.frustra ergo alia scia reqrit ar.l.j.in fi.de ac.em.l.nemo de re.in.ac ēt vr idē dōs cū ciuita.italie n̄ obstet q clā seu nō bo.fi.nō possederit. Primo q vt dixit Jnn.⁊ doc.in.c.ij.de res.in inte.q si qs steterit i posse.per lōg.tps absqȝ ti.psumit bo.fi.alle.tex.no.in.l.iij.§.si ' quē.ff.de acq.pos.iuncta.l.igit.§.pōt.ff.de lib.ca quem tex. ēt ita itellexit ipse i.c.de huoꝝ ēx de ser.ord.⁊ gl.in.l.si qs pro emp.§.si seruus.ff.de vsuca.⁊ h tȝ dy.vt refert.bar.in.l.si qs h interdcō.ff.de iti.ac.qȝ pri.lȝ bart.idipm impugnet, ⁊ male p id qd legit, ⁊ no.in.c.j.de pscr.in.vj. Jdē ēt dixit bald.in.l.sup lōgi.C.de pscri.lō.tē.q ex lōgi.pos.psumit bo.fi.p tex.in.l.si qs.§ i.de pscrip.xxx.an.⁊ ita dicit Jnn.tenē i.c.cū cāȝ de pb. addo bal.ad idē ⁊ latius in.l.j.i.ij.car.C.vn̄ vi in rep.⁊ h idē tenuit Jo.an.in addi.spe.in ti.de teste.§.nūc videndū in ꝯ.ideȝ opponit vbi vide, ⁊ ita ēt dicit se tenuisse in.d.c.ij.post ino.de re.in inte ⁊ vide q ipse no.in.c.signātum sup pria glo.de censi. Preterea vt ipse ēt vr dicē in.d.addi.in tā lōgi.tē.nulli fuerunt successores q saltim potuerit incipe presc.cū nulli potuerit bo.fi.hēre eo, q reperit precessores suos possidē.l.fi.ff.p suo ɔ posset rūderi q nō poterat in casu nr̄o ꝯsiari nisi ignorantia iur.cū oē impiū de iure spectet ad pncipē, vn̄ tal' iur.ignorātia impedit presc.l.nūq̄ȝ cū fi.de vsuc.scripsi post Jmo.in.c. fi.de presc. Et illud in termis nr̄is tȝ.d.an.in.c.pueniit de cē. Et marie in presc.tāti tpis cuius initij ⁊c.cū.n.tm̄ tps suppleat defectū ti.c.j.in fi.de psc.in.vi.⁊ ino.i.c.si diligēti.de pscri.⁊ Jo.⁊.x.q.iij.q cognouimꝰ.⁊ i.q.j.nullꝰ q̄ supplet dffectū eiꝰ, vt h releuet ab onē pbādi bo.fid.⁊ pos.insti.ar.l.illud de acq. he.⁊.l.in ius.ff.q.mo.pig.vel hyp.sol.auct.si dicat.C.de testi. Ex ti.n.psumit bo.fi.nisi lex resistat ɔtrari.l.pe.d enic.l.si fun. C.de rei.vē.l.quēad.⁊ ibi bar.C.de agri.⁊ cē.li.xj.Jnn.i.c.vi gilāti de pres.⁊ gl.e.ti.c.si diligēti de pres.no.i.l.fi.C.vn̄ vi.gl. insti.de vsuc.in pn.bar.late in.l.celsus.ff.de vsuc.cū ergo cursꝰ tps tāti suppleat deffectū ti.q̄ supplet id q seqt ex eo, vt dixi ⁊ intellige in his in quibus reqrit ti.put in casu nr̄o, vt dixi in fi na.ꝯbis ptis negatiue hꝰ dubij h, q in alijs iurib.icorpa.⁊ fui tibꝰ discōtinuis reqrit tm̄ tps.l.h in.§.ductus aq̄.ff.de aq̄ q̄.⁊ esti.x.q.iij.q Jnno.in.c.de q̄rta de presc.l.vnum.C.de aq̄ ducta. Nec reqrit ti.l.si qs diuturno si ser.vē.⁊ tn̄ dȝ vti, vt pres cribat nō vi nō clā, ⁊ vt iure suo pȝ, q in huitute itineris seu vie q bȝ cāȝ discōtinuā.l.ser.pd.ff.de ser.no.i.l.formē d ser.vr.p. ⁊ n̄ reqrit bo.fides.l.fi.ff.quēad.ser.ami.idē q in psc.tanti tps nō reqrat bo.fi.tȝ arch.in.d.c.j.de psc.in.vi.in ꝯsi.bo.fi.⁊ d.an.in.d.c.puenit vel fortius dicas q ⁊ iure ca.mala fides in presc.tāti tpis, vt late deduxi in.ij.ar.ptis affirmatiue pcedentis dubij preterea in presc.tāti tē.nō vi ne clā pos.pȝ in.l.h iure.§. ductus aq̄.ff.de aq̄ q̄ti.⁊ esti.x.q.iij.q vbi iura huiōis cāȝ discōtinuā prescribunt tāto tpe cuius initij ⁊c.tn̄ certū est q in illis nō ē dare pos.marie ɔtinuā q̄ reqrit ad presc.l.j.de vsuc.trāsfor.c.andiuis de presc. Nec ē dōȝ q lō est, q ibi ex ti.q retinet aio q insfīc ad presc.l.j.§.p seruū.ff.de ac.pos.q illud nō est ve ru, q fundꝰ q caret aio est ille q prescribit.l.q aliena.§.fin.ff.de ca.ge.⁊ tȝ bar.in.l.j.in pn.ff.de ac.po.in.vij.col.⁊ bal.in.l.j.C. de ser.⁊ aq̄ post Ja.bu.insti.de ac.§.eq̄ ri ergo nō est necess.po. gl's intermeniat, ⁊ in iusta prescribit bonā ari.in.l.j.in pn.C.de rei vx.ac.cū fi.⁊ si recte ɔsiderek h vi fuisse intentio.c.j.in fi.d pscr.in.vj. ¶ Nūc redeo.est ad ar.superius adducta. Et primo

ad ptē negatiuā, ⁊ pmo nō ob.q dr q i pscriptis incorpalibꝰ requirit patiētia, ⁊ p ɔns scia supioris q̄ h dari nō vr in abñte pri mo dico q lō in iuribus incorpa.⁊ eorum pscripptis requirit patiētia, q illa opat pos.traditionē.l.q̄uēs.⁊.l.pe.de ser.l.iij. §.dare.ff.de vsu.cū infinitis sīlibus in ar.ɔ a.l.sine qua po.presc er.non poterat pcedē in rlā sine po.de re.in.l.vi.l.j.C.de vsuc. trāsfor.⁊ hāc rōnē solā p ꝯa reddūt doc.oēs in locis alle.ɔ in ar.ſȝ in casu nr̄o cū ipa.p.lō.tē.negligētiā amiserit pos.⁊ ciui. vltra nālē pos.q̄ȝ occupauerit ciuilē de iure q̄sit.l.si de eo.§ si forte.l.si id qd in prin.ff.de acq.pos.no.in.l.j.de ser.fu.Jnn.in c.q̄relā de ele.⁊ plenius.scripsi ⁊ ꝯe in.iij.ar.ptis affir.vbi vide q h nō repeto q̄ frusta de patiētia tractat. Preterea vt ibi ēt dixi dato q patiētiā pncipis nō hūerit in presc.meri ipij tn̄ eo, q pres.territoria cū ea acquisiuerūt ēt merū impiū.l.j.§ cū vrbē.ff.de offi.prese.vr.⁊ in loco vbi.ɔ plene dixi q̄ h repetas. Jtē cū loq̄mur de iure subiectiōis, ⁊ p ɔns de libertate p.illa potuit querit ēt ɔ ignorātē.l.si ptē.§.j.ff.quēad.se.amit.scripsi in primo ar.affirmatiue. Ulterius ⁊ tertio dico q saltē in psc. tā.tē.cuius initij ⁊c.presumit scia, ⁊ patiētia.l.h iur.§.ductus aq̄.ff.d aq̄ q̄.⁊ esti. Jtē.cū h fuerit vul.⁊ gnāl' vsus psūit scia ac ēt cum ipa.fuerit in ptibus circūstātibus italie, ⁊ cuȝ de iure re pbauerit istos abusus vsurpationū psumit scia, vt late iuribus ac rōnibus ⁊ auctibus ɔprobaui in vlt.ar.ptis affirma.hꝰ dubij.vbi vide. Non ob.ēt ppdcā q dr ciui.italie poss.ipij clā q̄ fuisse, ⁊ sic ɔ nām psc.⁊ q reqrit q vtat tāq̄ȝ credens vti iure suo. Primo q si pbat sciaȝ, ⁊ patientiā impatoris saltim psumptā intercessisse. Jtem cum psumat ipm impat.p tm̄ tps.pos. p derelicto hūisse vt.ɔ pxie pbaui seqt necio q clā n̄ dr possedisse.l.j.in fi.⁊.l.se.q vi aut clā cū si. Nec ēt replo tex.q dicat q q̄ ad presc.reqrat q pbet quē vsū fuisse credens vti iure suo. Et dato q ēt verȝ dixit Jnn.in.c.cū eccl'ia.de cā po.⁊ bal. in.l.ij.C.de ser.⁊ aq̄ q ad h probādū suffic pbare vsū patientie supioris q pbatū ē.ɔ. Preterea si spatiū tā.tē.cꝰ i ɔtriū mēoria ⁊c.bȝ vim priul.⁊ ti.c.j.in fi.de pscr.in.vj.q̄ remouet viciū clādesti. Jtē cū loq̄mur in presc.subiectiōe, ⁊ libertate sola negligētia nō vtētis ɔsiderat.l.si ptē.ff.quēad.ser.amit.l.⁊ antilicinus d se.ru.pre.l.hec aūt iura.ff.de ser.vr.pre. Jtē vt q in fin. ar.ptis affir.dixi nulli fuerūt successores q̄ vnꝰ iustā hūit cām bonefidei eo, q possorē scit possedisse.l.fi.p suo fm Jo.an.in ti.de teste.§.nūc vidē.ꝯ.itē op.lȝ ad h posset rn̄.q h nō poterat ꝯsari nisi iur, ignorātia cū de iure oē ipiū spectet ad pncipē q̄ ignorā.impedit psc.l.nūq̄ȝ cū vul.ff.de vsu.preterea qd altō est quē credē vti iur suo, ⁊ quē in vtēdo bo.fi.hre fȝ ex lōga sen lō gif.pos.ipij psumit bo.fid.l.iij.§ si fratus quē.ff.de acqui.pos.⁊ Jnn.in.c.cū deuenissent in glo.de re.i inte.⁊ tenuit dy.vt refert. bar.in.l.j.§.si qs h interdcō de iti.ac.qȝ p.q ista ɔ pari pcedūt pbare ti.⁊ lōgā pos.i corpora.l.si qs ēp.C.de pscri.xxx.an ⁊ in corporalibus pbare vsum ⁊ lōgenā posse.ad bo.fi.psumēdā, ⁊ late dixi in fin.ar.ptis affir.ac ēt dixit bal.in.l.j.C.de ser. ⁊ aq̄, q sola na.pos.in iuribus incorpalibꝰ erat illa q̄ cābat pre. q̄ dixit patere in iuri.i corpa.cām discōtinuā hūtibꝰ dū illa pscribunt.addo ēt q ang.multū no.in.l.iij.§.ex ɔtrio.ff.de ac.po. dicebat q est dare casū i q̄ sola na.suffic ad pre.q̄n ciuil.posse. est vacās ⁊ possidēs na.bȝ aīum pres.ex sola nāli q̄m tc nihil ē q repugnet fm eū alle.dy.h voluisse recte intellige.in.c.sine pos.de re iu.li.vi.ſȝ doc.mod.h dcm̄ ibi, ⁊ bn̄ nō seqmnt.preterea q ex sola patiētia absqȝ alia pbōne q qs sit vsꝰ iure suo sit iustificata pos.pbat tex.in.d.c.cū ecc.d cā po.⁊.sopite d cē si.⁊.cū oli.⁊.c.audītis de pre.lȝ videat ob.tex.in.c.ɔst.de ele. ſȝ rn̄.vt ibi no.⁊ p pdicta sit rn̄sum ad id q dicebatur de initio. pos.q tn̄ pcedit q̄n docebat duos vno ⁊ eo.tpe possedisse ita loquunt ɔtria q h secꝰ fuit.nec ob.predcis si diceret q̄ ad bo. fi.in prescriptis dȝ inspici initiū pos.l.iusto.§.⁊ si pos.l.seqt.§. de illo.l.si qs pemp.§.fi.ff.de vsuc.l.j.C.de.vsuc.trāsfor.sed h ciui.italie ab initio nō potuerit hēre bo.fi.l.cū q̄rebat cum si.C. vn̄ vi.q dico q dȝ ispici initiū poss.ciuil' q̄ est illa q̄ cāt pres.fȝ gl.⁊ doc.in.l.j.C.de ser.fu.⁊ dy.in rl̄a sine pos.de re.in.li.vi.⁊ bar.in.l.celsus.ff.de vsuc.ſȝ tpe q̄ h hūerunt posse.nālē.lō.tpe ɔqrūt ciuilē p obliuionē impatoris p derelicto hūitis et ex tā to tpe presumit tūc bo.fi.marie pncipis patiētia interueniēte, et p ɔns initiū ciuil' poss.iustissimū fuit vt ex.ɔ scriptis apte pbat. Nō ob.q p vsurptis ipij retinet totū ipiū et pres.et p ɔns iterrūpit.p q illō ē verȝ, ⁊ p ptē totū ɔtinet nisi aliꝰ sit i po.alicꝰ ptis h est tex.no.in.l.q meo.§.fi.ff.de ac.pos.ſȝ ita erat in casu nr̄o igit ⁊c.idem voluit Jnn.in.c.ij.de cap.mo.fo ɔtria iuris loquūt q̄ñ ēs res dcꝰ pte tractat ē ɔtigua, ⁊ vna fm eū casu q̄ in

fit grigua, ꝛ pñs sint p pos. vnius rei n̄ possi. altera h̄ ē tex. expſ
ſus in. l. possideri. §. i. ff. de ac. pos. ſ3 cū q̃l3 prouincia dicat̃ ſuu3
impiu3 hr̄e. l. ij. §. ſardinia deide capta. ff. de ori. iu. l. illicitas. §.
qui vni. de of. pñ. ꝛ no. bar. in ex̄n. qui ſint reb. ſup ꝟ. lōbardie
no. in cle. ne ro. de ele. ꝛ in. c. vbi piculū. eo. ti. in. vj. ꝛ q̃l3 prīnci-
cia ſuū cēſum hr̄e dicat̃. c. certificari de ſepul. iō cū ſint varia, ꝛ
diuerſa, ꝛ oīnia ipia p pos. vni⁹ nō retinet̃ aliud. ꝑterea de h̄ p
eo q̄ dico eſt caſus expſſus vt in. c. auditis de pſcr. itē n̄ ob. q̄
opns n̄ fuerit vt mero impio in nonnullis ciuitatib⁹ italie q̄z
iſtud eſt pēti⁹ falſum, cū. n. oēs prouincie dēret hr̄e a ſuo ꝑnci-
pe ſuū ꝑtorem, ꝛ pſidē. q̄ eſt ga meri impij. d. §. ſardinia deide
capta e. d. §. qui vni. iō cū tā lōgiſſi. t pe ſteterit q̄ ꝑtorem nec
pſidē in italia creauerit, ſ3 t pe ciui. p ſe ſua regim na ad modu3
prīnciap ordinauerunt nūc g o. in. l. fi. in ꝟ. puincia. C. de pſc.
lō. tē. ꝛ in auc. de deſe. ci. §. nīſa. col. iij. mer̄ impiu3 ſibi q̄ſicre, ꝛ
iō non ob. q̄ requirit̃ tit. q̄z aut nos loquimur de iu. ci. ꝛ i pſc.
lō. tē. n̄ſ ti. requirit̃ ſ3 ſola negligētiā nō petētis. l. ſi qs ēp. de
pſc. xxx. an. aut nos loquimur de in. ca. vc3 ꝛ tūc ſola bōa fides
q̄ n̄. pbata eſt ēt abſq3 ti. ſuffic̄ ad pſcrip. ſpatio. xl. an. ſi tūs ex
pſſe n̄ ꝑhibet. c. j. de pſcr. in. vj. ſ3 a iure ꝑmiſſa eſt pſcri. meri i
pij. c. auditis. c. veniēs. ꝛ. c. cū olī de pſcr. xvi. q. iij. q̄cūq3. e. cū
pſo. ꝛ de pꝛiui. in. vi. ꝑterea in pſc. iāmi ꝑis cui⁹ memoria ꝛc. ſi
requirit̃ ti. ēt ſi mor̄ iuſtitiā poſſeſ. impediret. d. c. j. in fi. de pſ
cr. in. vi. de c⁹ intellu dixi in vlti. rū. pced. dubij. ac ēt allē. ti. cū
vſu iāgeut ipe impij pſumet̃ ti. q̄cūq3 n̄ interuenerit iux̄ id q̄ le-
git̃, ꝛ no. in. l. cū de in rē ꝟſo. ff. de vſu. ꝛ doct. in. l. j. §. de aq̄ pl.
ar. in. l. ſi certis an. C. de pac. de cē. in. c. ꝑuenit cu3 ſi. venio ad
rū eoꝝ q̄ adducta ſunt p pte affirma. iua. ꝛ pꝛio n̄ ob. q̄ libias
in corpalibus ꝯ ignorātē pſcribit̃, pꝛimo q̄z ꝯra loquūt̃ in iuri
bus inerere aalibus ruſti. pdio. in qb⁹ ſola attēdit̃ negligētia n̄
vtētis, ꝛ iō dixit tex. in. l. hec aūt iura. ff. de ſer. vr. pdi. ꝛ in. l. ſi qs
alia. §. fi. quē. ſer. amit. q̄ in pſcrib. li. a ſer. vr. requirit̃ ſciā pſ-
cribētis libtatē nec ſuffic̄ ſola negligētia nō vtētis, ꝛ p ꝯñs req
rit̃ bo. fid. ꝛ ibi termiat glo. in. l. fi. ff. quē. ſer. amit. ꝛ bar. in. d. l.
h̄ aūt iura, ꝛ doc. in. l. ij. C. de ſer. ꝛ aq̄. Ja. de are. ꝛ bar. in. l. ſeqt̃.
§. ſi viā. ff. de vſuc. ꝛ rōnea dr̄ie eē debēt, q̄z ſer. vr. ſunt nobilio-
res, ꝛ intereſt rei. pu. magis q̄ cōuenit̃ iō difficilius pſcribūt̃,
q̄ rō fo:ti⁹ mi. itat i mero ipio, vñ cū ci. italie bo. fid. n̄ hūerit, vt
apte pbet i. l. fi. C. vñ vi. l. furtū. §. fūdi. ff. de viuca. in. l. ij. inſti.
e. ti. §. pāt. l. clā poſ. §. qui ad nūdinas. ff. de ac. poſ. c. l3 eām de
pbōnib⁹, igit̃ pſcribē ñ potueſt. c. fi. de pſcri. maxi. attēto pꝛin.
poſ. initite q̄ in hac mā attēdēdū ē. l. j. C. de vſuc. trāſfor. l. ſe-
qt̃ §. de illo. l. is q p ēptore. §. fi. l. iuſto. §. ꝛ ſi poſ. ff. de vſuc. ꝛ p
h̄ n̄ ob. q̄ n requirit̃ bo. fi. ſm terminata p bar. in. d. §. viā cum
ge. q̄z ipſe loq̄t̃ in ijs q̄ pſcribūt̃ abſq3 alio ſcō pſcri. ſo ꝛ fort⁹
dico q̄ in ꝯꝛium in all. ꝛ opi. bar. ꝛ ſe. eſt ꝟa de in ci. ſectis ō in
ca. q̄ nulla pref. ēt q̄ cātur ſolū ex negligētia ſi vtētis cū mala fi-
de n̄ pſcrit̃. c. ventes ꝛ. c. fi de pſcr. in rña poſſor de re. in. ti. vi.
cū. n. peccare dicat̃ pſcribēs, ꝛ improbe facē i auc. vt ec. ro. cir
ca me. col. ij. Hec qō decidēda ē p cano. c. nouit de iudi. c. fi. ō
ſe. nu. ꝛ no. in. c. j. de op. no. ꝛ hāc pte ꝯ bar. ꝛ ſeq. tenēt q̄ſi oēs,
pꝛio gl. pe. in. d. c. fi. ꝛ in. d. rña poſſor, ꝛ ibi Jo. an. i mer. ꝛ bal.
in. l. i. C. de ſer. ꝛ aq̄. ꝛ in. c. ſi qs p. xxx. ſi ō ſen. ſu. ꝯtr. ꝛ bald. in
l. j. C. de pſcr. xxx. an. ꝛ in auc. ad h̄ C. de vſur. ꝛ ang. in rep. l. j.
C. de iudi. ꝛ in. d. §. ſi viā. ꝛ repetētes do. an. ꝛ. do. Jo. ō imo. i
d. c. fi. ꝛ certe abſq3 cauillatōe ē caſ⁹ i. d. c. fi. ꝛ vr̄ ēt fuiſſe ō mē
te inno. in. c. q̄z pleriq3 ō imu. ec. Nō. ob. l. fi. i fi. C. de pſc. lō.
tē. ꝛ. l. ſic̄ pꝛimo q̄re, vt dixit gl. ꝛ doc. in. l. ij. C. de ſe. ꝛ aq̄ clā il
la fi. in. l. ꝯra. dū loq̄t̃ de iurib⁹ incorpalibus refert̃ ad pcedē-
tia quo ad i po nō quo ad ignorātiā. ita loquūt̃ ꝯria oia in iuri
bus iomaīs, ſ3 mer̄ impiū ciui. italie nūq̄ ꝯceſſū fuit, iō diffi
cilius pſcribit̃ ita dīt doc. in. d. l. ij. C. de ſer. ꝛ aq̄. ꝛ do. an. in. c.
in cā ō cā poſ. ꝛ i. c. ꝑuenit ō cēſi. ꝑterea dato q̄ n̄ reqreret̃ ſcia
illō ēt obſtaret ad pſc. vc3 malafides ō q̄ dcm̄ e. ſ. pꝛie latius.
Nō ob. q̄ imp. p obliuiōne inductā ſpacio lō. tē. iꝑij poſ. amiſ
ſerit ꝓ, q̄z n̄ ſeq̄t̃ impa. poſ. pdidit, ḡ ciu. italie ciuit̃r. poſ. q̄ſita
ē. l. q̄ meo §. i fario lo. l. j. §. ſi vir vxori. ff. de acq. poſ. nec h̄ dīt
iura ꝯꝛia ac ēt loquūt̃ in iurib⁹ corpalib⁹ nos i incorpalib⁹. itē
q̄z vr̄ q̄ ipſā retinuerit p pte vſus iui iꝑij, vt ſcripſi i vlt. ar. prīs
negatiue. ſcdo q̄z dato q̄ ēt ꝛ ciui. ꝛ nāus q̄ſita eēt ciui. italie rñ
eā in hac poſ. iniſt de iure violēta pſūptio maleſidei. l. fi. C. vñ
vi. l. furtū. §. fūdi. ff. de vſuc. ꝛ inſti. e. §. q̄ aūt ex h̄ capite deficit
pſc. ꝛ itēr nō ob. q̄ ti āiuūt mer̄ impiū cū pſcr. territorij q̄z eyſ-
dē rōnib⁹ deficiebat pſcr. i territo. cū. n. ſolā nālē amiſerit impe.
l. clā poſſi. ſe §. q ad nūdinas. ff. de ac. poſ. ſac. e. ti. l. iij. §. in ad-
mitt dā ꝛ. l. quē ad. ſola nāl n̄ ſuit ſufficiēs ad pſc. l. acqrit̃. §. fi.

ff. de acq. re. do. ꝛ eadem rōe fuit̃ in maleſide ac ēt oia iura ꝯria
loquūt̃ in ꝯceſſiōnib⁹, ꝛ pui. q̄ tate interpſtāda ſūt ꝯ ꝯcedēte. l.
ſi qñ ꝛ ibi bar. C. de bo. va. li. x. no. ino. in. c. oli ſibi de ꝟ. ſi i. c.
cū dilectus. de do. cū concor. nos ꝟo in pſcri. odioſa reſtringē
da in auc. vt ec. ro. cir. me. co. ij. ad h̄ no. p bal. in. l. j. in vl. car.
C. de emā. li. cū ſi ſu ō neſtiate territo. mer̄. n. impiū h̄ ēpt in
ciu. ꝛ caſt. q̄ n̄ hēat de iure mer̄ ipiū. §. interim auc. ō ōſen. ci.
ꝛ i3 guil. ō cu. ꝛ bar. in. l. j. ad fi. ff. de iu. om. iu. cū ſi. nō ob. q̄ ſi
le q negligit iāio ipe pdat. l. ſic̄ ꝛ. l. oēs. C. ō pſc. xxx. an. vbi ꝯñs
cū in nulli⁹ ſit hōis ei⁹ ſit ō iure iuſtificata poſ. ꝛ acqſitio p oc
cupāti, vt p3 i to. ti. p derelicto, ꝛ h̄ fuit no. dec. d. an. in. d. c. fi.
de pſc. ad q̄ omiſſa ibi rūſiōe data p. d. Joā. de imo. q̄ n̄ multū
tuta vr̄ dico q̄ iuſte retinet̃ poſ. p derelicto hita, q̄z dr̄ ex volū
tate p derelicto hītis ꝑuenīſſe ad eū q pꝛio apphēdidit q̄m vo
lū. ſuā cēſet̃ ꝯtuliſſe in q̄cūq3 incertā pſo. ex eueīn certificādā.
l. q rōe. §. h̄ āpliue. ff. de ac. re. do. ꝛ inſti. de re. diui. l. h̄ āpliu-
non aūt eſt ſic in re q̄ retinet̃ vigore pſc. q̄m in illa n̄ q̄ dr̄ inter
ueniſſe ꝯſenſus ei⁹ ꝯ quē pſcribit. ſed potius ꝯrius ſm gl. not.
in. l. j. § pe. in ꝟ. ad mitt ēdā. ff. de dolo, ꝛ ꝯꝛium i3 bart. in. l. fi.
in vl. co. C. in q. cā. in int. vbi dic̄ ineſſe tacitū cōſēſū n̄ ob. q̄ ſal
ti ſpacio tāti tē. c⁹ impij ꝛc. pſcripſit ciui. italie merum impij ꝑe-
tuo, q̄z dico q̄ h̄ n̄ eſt tractādum de tā. lō. pſc. q̄z in caſu nr̄o ꝓ-
baret̃ memoriā extare q̄ impa. hēbat impiū in ci. italie cū ſuffi
ciat in tali pbōe ſi teſtis dicat ſe vidiſſe vel audiuiſſe talem qui
vidit aut audiuit q̄ impa. h3 impiū in italia, ꝛ ſic per infinitu3,
ꝛ h̄ ē tex. expſſus in. l. ſi arbiter. ff. de pb. l. ij. §. nec3 labeo, ꝛ ibi
bar. ff. de aqua pl. ar. ꝛ ino. in. c. veniens de ꝟ. ſi. l3 ipſe videat̃
alr̄ dixiſſe. eo. ti. in. c. q̄d p nonale, et pbat̃ in. c. quotiēs ꝛ in. c.
l3 ei. ij. de teſt. ꝛ Jo. an. in. c. j. in fi. de pſc. in. vi. ſpe. de pb. § i.
ꝟ. vlt. q̄rit̃, ꝛ no. bar. in. l. de minore. § tormenta maxie in verſi.
q̄ro q̄r pbabitur fama. ff. de. q. vñ dicit no. bal. in. l. ꝯnēti. C. de
epi. ꝛ cle. ꝛ in auc. q̄s ac. C. de ſa. ſan. eccl. in fi. ꝛ in. l. in hōeſt. in
vii. col. C. de re. cre. ꝛ in. l. cum ſuper. C. de rei vē. ꝛ in. l. ꝑpera-
tis. C. de pb. ꝛ q̄ ſcripſi in. § ꝑterea inſti. de ac. q̄ in iſtis ſcis rū
antiquis, vt puta ecc. vult pbare ſe h̄re dn̄ium ciui. ſuar̄ nec h3 i
ſtr̄a vl' qs vult pbare karo. n̄ fuiſſe regē frācie iſtud dic̄ ipſe ſuf
ficit pbat̃ p famā vel ꝯnalē opi. vel ſilia all. ino. in. c. cū cā3 de
in. cat. ꝛ in. d. c. veniens de ꝟ. ſi ꝛ arch. xvi. q vij. c. ſi ples, et ita
ſaluat̃ glo. in. l. ꝑpetuo. C. de pb. ꝛ in. l. at q uā. §. cū me abſēte.
ff. de ne. ge. ad h̄ q̄ dixi ꝛ. d. § ꝑterea inſti. de ac. ꝛ in. d. § tormē
ta et dic̄ bal. q̄ dn̄iū in ſcis antiquis, et iuſpronā. pōt pbari per
famā ſeu p indicia ſm eum in. l. cū ſup. C. de rei vē. et ibi ſm3 eū
antiq̄ſſima poſ. pbat dn̄iū ꝑterea, vt tenuit bar. in. l. ſi publi. in
fi. ff. de pub. ēt in pſc. tāti tē. vr̄ q̄ requirat̃ ſcia, et patiētia ſupio
ris. nec ob. c. ſup quibus. §. ꝑterea, q̄z d3 diſtingui p alia iura. l.
nō ē nouū cum vul. de legi. vbi loquit̃ in cōſuetudine que hūs vr̄
poſſe induci abſq3 ſciētia, vt ſtatī3 ſeq̄t̃. non ob. q̄ ꝯſuetudo q̄
nō eſt pꝛobata pōt ſine ſcia ſupioris introduci, q̄z iſtud n̄ eſt bo
nū ſilē cū et pſcr. et cōſuetudo inter ſe in mltis differūt, vt ſcri-
pſi in rūſiōibus ad affirma. pcedē. dub. ꝑterea iſta pꝛeſcri. non
eſt a iure appꝛobata in caſu nr̄o imo impꝛobata, vt dixi i. d. rū.
ad. j. ar. affir matiua pꝛimi dub. nō ob. q̄ h3 vim ti. ergo ſcie q̄z
iſtud eſt falſum, nam ti. putatiuus errore iuſto h3 vi3 ti. quo ad
pſcribendū. l. celſus cū ibi no. de vſuca. tñ non h3 vim ſcie p3 in
dr̄ia ſcā in. l. fi. C. de pſc. lō. tē. ſ3 certe n̄ hēbat ti. in. d. l. ſi ab eo
ꝯ quē pſcr. n̄ ob. q̄ vulgatos vſus qs ſcire pſumit̃, q̄z eſt ver̄ i
loco vbi fuerit. c. fi. q. ma. ac. po. c. j. de ꝯſti. in vi. cum ſi alle. in
j. ar. pꝛis negatiue h⁹ dubij, et ſilr. non ob. id q̄ dicebat̃ q̄ ſcit̃
pſumitur eo, q̄z imp. fuerit in circuſtā. ꝓuin. c. quoſdā et. c. ꝯ-
to. de pſū. et q̄z vicinus pſumit̃ ſcire ſcā vicini, q̄z h̄ credo falſū,
q̄z imp. ſp fuit in lōginq̄s ꝑtibus ab italia ec ēt in iuribus ꝯ-
rijs q̄ erat pſumptio ꝯ ſcire debērē ſecus in caſu nr̄o palle. c. j.
de cōſtō. ꝛ vt tex. expſſus in. c. fi. q ma. acc. poſ. nec ob. q̄ nō l3
ignorat ꝯnales ꝯſuetudines, q̄z imo iſta ē ꝑticularis ꝯſuetudo
loci cui⁹ eſt iuſta ignorātia. d. c. j. nō ob. q̄ imp. ſcire pſumatur
cū has vſurpatōes in iure ꝓhibuerit, q̄z imo eaſdē pm. ſit pſcr.
vl' ꝯſue. q̄ri. l. q̄cūq3. C. de fū. limi. l. viros. et. l. pbatorias. et. l.
fi. C. de di. offi. interueniēte tñ ptētia ſuperioris. l. j. ꝛ. ij. C. ō ſ.
et aq̄ cū ſi. ō ail. et ſatis dcm̄ ē in pꝛimo dub. vñ cū h̄ nō ſit patiē
tiā dare pſcriptio n̄ pcedit ac ē n̄ ob. q̄ dr̄ q̄ pſumunt̃ ciui. ita
lie in bōa fide fuiſſe p poſſeſ. lōgi vel lōgiſſi. tē. pꝛimo q̄z ſi nō eſt
dare ſciam aut patiētiā ſupioris, ḡ ciuita. italie nō habuerit poſ
ſeſſionē reqſitā ad pſcri. vt dictū eſt, et p ꝯñs fruſtra tractat̃ de
bōa fi. itē q̄z bona fides d3 ab initio interuenire. l. iuſto. §. et ſi
poſſſonis. l. ſris q pemp. §. fi. de vſuc. trāſſo. Scdo dico q̄ vr̄
falſus q̄ ex lōgo. tē. pſumat̃ bona fid. pꝛimo h̄ vr̄ ꝯ tex. in. l. ſup

longi

lōgi.C.de pscri.lō.te.⁊ ꝯ.l.j.§.fi.ff.de aq̄ plu.ar.⁊ no.bar.in.l.
celsus.de vsuc.⁊ in.l.j.§.si qs h interdcō.ff.de it.ac.pua.⁊ h est
opi.gl.ibi ⁊ Ja.de are.⁊ C.y.idē ⁊ bal.in.l.j.C.de ser.⁊ aq̄.⁊ h
maxie cū psumptio sit ꝯ possidētē cū.n.cē mer impium fuerit
trāslatū in pncipē.l.j.ff.de cōsti.pn.l.j.§.⁊ cuz lege regia.C.de
ve.iu.enu.l.ij.§.nouissime.ff.de ori.iu.eo ipso ꝙ ali⁹ q̄ ipse pos
sidet pbata est mala fides nisi ꝯtrium doceat cū hāc rē sibi pos
sideri nō liceat,⁊ ita ēt dixit Bal.in.d.l.fin lōg.tpe alle.ino.
in.c.cōstitut⁹ de ele.in.c.cūz q̄.de psc.⁊ in.c.q.ꝯ iura.⁊ ibi no.
de re.iu.in vi.⁊ do.Jo.de imo.in.c.fi.post pn.de pscr.in repe.
hr facit text.in.c.ad decimas.de re.spo.de cuius capl'i intellū p
bal.in.l.j.ad fi.C.de ser.⁊ ꝙ no.bar.p illuz text.in.l.quēadmo
.C.de ag.⁊ cē.li.xi.⁊ vr text.in.l.fi.C.vñ vi.⁊ ibi bar.nec talis iu
ris ignorātia causat bonā fidē.l.nūq̄.cū cōcor.Ralle.de vsuc.
not.in rsa q ꝯ iura de re.iu.in.vi.⁊ dcm̄ est.xiij.ar.j.ptis.pmi
dub.ñ ob.l.iij.§.si seruus quē.ff.de ac.pos iūcta.l.igit.§.pt de
li.cā.qr ibi illō nō erat rōne psumpte bōefidei,sz qr dn̄ gessit se
p libero videbat ꝯstitut⁹.in pos.libertatis,⁊ iō dn̄s amitrit ei⁹
possionē,⁊ ille.§.pt loqt quo ad on⁹ pbādi tm̄,⁊ ita cōiter in-
telligit p gl.⁊ doc.nō ob.l.si qs ē priōie.§.j.qr ibi sitr oz intelli
gi cū ti.vel alr pbata bōa fide,⁊ ꝯe differūt a cāu nr̄o,qr ñ lo
quunt in iurib⁹ incorpalib⁹,⁊ a iure cōi licite possideri pbibi-
tis,vt dixi.ñ ob.ꝙ saltim in psc.tūtis tpis cui⁹ memoria ⁊c.nō
reqrit bōa fides.prio,qr h nō ē tractādū de iaz lōga pos.vt di
xi in pn.huius cūsio.scdo qr hui⁹ hōis discōtinuā vsum in eius
pscriptiōe reqrit illud tps.l.h iure.§.ductus aq̄.ff.de aq̄ quo.⁊
esti.l.x.q.iij.qr cognouimus in.c.iiij.de psc.nec reqruni ti.l.si qs
si ser.vē.in.c.cū eccl'ia.vbi no.de cā pos.⁊ tū in psc.talis iuris
reqrit bōa fides.l.j.in fi.de aq̄ plu.ar.l.fi.⁊ ibi not.quēad.ser.
amit.ac sitr nō ob.ꝙ in tā lōga pscr.nō reqrat pos.iō lz interue
nerit iniusta ⁊c.prio qr imo reqritur pos.lz nō reqrat cōtinua,
⁊ cū bōa fide dcā.l.j.in fi.de aq̄ plu.ar.⁊.l.fin.quēad.ser.ami.
cum ibi no.item qr ciuilis p poterat dici cōtinua que retinetur
aio ēt in iurib⁹ incorpalibus put no.Bart.in.l.j.in.vij.col.ff.
de acq pos.⁊ dy.insti.de ac.§.eque.per bal.i.l.j.C.de ser.

¶ Finis huic secunde parti,⁊ huic secundo dubio.

Ad tertiū dubiū me ꝯuerto qs pferat in comitatu
mortuo post comitē priogē.an german⁹
scdogenitus,an ꝯo arrianus postea natus ex pmo vigore sta-
tuti in talibus interlit ios,⁊ nāles priogē.pferentis,⁊ pmitto p-
supponendū eē validatē statuti priogē.pferentis.de quo lz pos
se: in dubium refricari hic tū aliq̄ enus insistē nō intēdo,sz re-
mitto ad no.p host.⁊ post eū p Jo.an.in no.de voto ⁊ voti.re.
c.lz.vbi p illū text.vr cōcludē ꝙ sic maxie cū tal a sectionē aut
diuisionē nō recipiūt.c.j.§.preterea.de pbi.feu.alie.p fede.⁊
ibi p bal.⁊.maio.de pbē.vij.q.j.in api.⁊ bald.in auct.h āplius
.C.de fideicō.no.spe.in ti.de feu.⁊ bart.in.l.inter tutores.§.fi.
ff.de admi.tu.⁊ ādē validitatē vr āplecti Ja.de are.in.l.barba
rius.ff.de offi pt.expsse bald.in.l.cū lege.in fi.C.de epi.⁊ cle.⁊
bal.in.c.j.in fi.prin.de suc.feu.⁊ do.ant.⁊ doc.in.d.c.lz.⁊ in.c.
ꝙ clericis.de fo.cōp.⁊ Jo.an.in mercu.sine culpa de re.iu.li.
vj.⁊ bald.in.l.j.C.de sum tri.⁊ in.c.mulier.si defen.feu.contr.
⁊ in.l.in militia.ff.de sta.bo.ad h ꝙ leg.⁊ no.vij.q j.c̄ piculo-
sus ad h tex.in.c.significauit cū ibi no.p doc.de rescri.itē insco
supponēdū ē ꝙ casus ppositus nō sit in loco illo ab itersia cō
suetudine declar⁹.tūc.n.dubiū nullū existeret cū ad illū eēt re-
currēdū.l.de qbus.ff.de leg.⁊.l.si interpratiōe.⁊.C.q̄ sit lō.cō
sue.l.j.⁊ maxie in feuda.in.c.j.in fin.de alie.feu.no.bal.in.c.j.
de feu.marchie.⁊ cui⁹ iuris sit h comitat⁹ germanie.vide tex.
in.l.fi.ff.de cēsi.⁊ qs dicat priogē.vide bald.in.l.ij.in.j.col.de
iu epb.qd si nō cōstat qs fuerit priogē.vbi bal.in.l.in qbus.C.
de se.nup.qd si priogē.renūciauit vel est inhabilis vide bal.i
l.si quis §.talē.C.de ie.nup.qd si cōsuetudo dicit ꝙ priogē.ex
pmo masculo succedat.⁊ dicitur ex prio masculos nullos hūit
liberos,sz ex scdo,⁊ tertio sic qd iuris vide bald.in.l.si qs poris.
§.talē.C.de se.nu. ¶ Hoc pmisso arguo ad ptes,⁊ pmo capio
ptē arriani ex priofilia.⁊ p ipso adduco tex.in.c.j.de hūfi.fra.
⁊.c.j.de duo.fra.a cap.inuest.c.j.ꝯ.ꝙ ita ē.de gra.suc.in feu.⁊
no.gl.in.l.ꝙ dr.ff.de impē.c.j.in fi.ꝺ filijs natis de ma.ad mor
ga.ꝯcto.c.ij.de feu.marchie.vbi sz ꝺfūcti vasalli nūq̄ succedit
in feudo stātibus ex defuncto fil.mascul.⁊ maxime cum in suc
cessiōe h⁹ comitatus videat atēdēdū eē ꝯstō.feudalē cū.n.ille
dicat comes pprie q de comitatu aliq̄ inuestit⁹ est text.est quē
ibi ad h no.multū bal.i.c.j.qs dicat dux.mar.co.Aliij.ꝯo sz
bal.ibi dr ipropie comites ꝯ fm cōstōnes de inuesti.hūfi.seu
feudo loqutes ꝯsultorio decidēda ē.c.j.ꝺ cog.feu.⁊ cū i feuda-
li succes.multū sinet ius cōe.c.j.in pn.⁊ ibi no.de gra.suc.i feu.
c.j.de suc.feu.no.in.c.j.de na.suc.fe.Itē cōfirmat sic fili⁹ suc-
cedit sp in locū pris sui.⁊ eius locū assumit i auc.cessāte.⁊ auc.
post fres⁊ inco:.vñ sumitur.C.de su.⁊ leg.⁊ insti.de he.q̄ ab in
te.§.cū filius,ꝯ si in ei⁹ locū subrogat p eo dz hri ac si ab initio
ipse pmū locū genitur tenuisset bon⁹ tex.in.l.cū it solū.§ sit qs
mō.C.de bo.q̄ li.⁊ tex.no.i.l.si dōate.§ j.ff de do.iter vi.⁊ vx.
Itē cōfirmat ꝙ lz als posiō ad suū hrdē ñ trāsmittat.l.cuz hr
des.in pn.ff.de ac.pos.no.in.l.cū miles.ff.ex q.cā.mo.tū in feu-
do,qr filius viuo pre intelligitur inuestit⁹,⁊ in ipm cōtinuatur
posiō,vt no.i.c.fi.de cog.feu.fac.l.in suis.ff.de li.⁊ po.⁊ tex.
no.in.l.j.§.largius.de sue.edi.ibi ad pp̄a ⁊c.imo fortius dixit
tex no.in.c.tici⁹ filios si de fe.fu.cō.ꝙ si vasalli⁹ feu.aliēaret p̄e
filius viuo pre,et inuito aliēatiōnē reuocare. ¶ Itē cōfirmat,
nā iura dñt tā in succes.iur.cōis q̄ fe.ad defūcti successionē pri
mā eē cāz liberoꝝ in auc.de he.ab.ite.§.si qs igit col.xi.l.j.ff.
de su.et le.c.j.in princi.de gra.suc.in feu.c.j.de fe.mar.ho tex.
⁊ no.in.c.j.imp.loth.eng.pa.⁊ vniuer.po.vbi ñ solū filius pa-
truū excludit,sz nepos ex filio.imo dixit tex.not.insti.de he.q̄
ab ite.§.sz cū adhuc in fi.ꝙ nullo casu.dēnt eē potiores hij qui
ex trāsuersa linea veniūt hijs q recto iure descendūt. ¶ Itē cō-
firmat q̄ tenus.n.extāt relige potioris tutele nūq̄ deuenit ad se
quentē tutelaz.l.si qs sub ꝯdic ne.ff.de te.tu.l.iij.§ ⁊ si oēs ⁊.§.
fi.cū.l.se.ff.de le.tu.in.l.j.C.de te.tu.ita in casu nr̄o cum extent
relige priogē.ñ est scdogē.admittēdus filius.n.ē nāl,et iuris se
ca relige pris sui,et vna psona cēset.l.fi.C.de ip.l.cū scim⁹.§ fi
.C.de arg.et cē.§.ei q isti.de inu.stip.vñ dixit gl.in.l.si opax.
ff.de op.li.ꝙ illud ꝙ vni plz,et alteri placē dr,ꝯ seqt ꝙ dict⁹
nepos pferi,et pcedit dctū ar.a tutela,qr et eo iure q̄ tutela de
fert eodē iure,et alio successio insti.de leg.pa.tute.§ j.l.q tute-
la.ff.de re.iu.l.j.in pn.ff.de le.tu. ¶ Itē ꝯfirmat p ar.a maiori.
c.cū in cūctis de ele.auc.multo ma.⁊c.nā vr q ñ solū arria.fil.
defuncti pferat,sz ēt si fuisset eius nepos nat⁹,ex pmonato prio
ge.et p ꝯns vlterior in gradu videret pferēdus pan uc ꝙ i hijs
i qb⁹ qs magis ꝯsiderat.vt filius q̄ vt hrs talia iura trāsmittū
tur ad filios ēt viuo pre decedēte.l.in qbus.C.de se nup.sz in
dignitatibus officijs,et feudis magis attendit filius q̄ hr ditas
vt.l.si iurisiu.§.si libiri.l.a duob⁹ et.l.si epax ꝺ op.li.et.l.si qs
in sacris.C.de px.sa.scri.li.xij.c.j an agna.vel filius,et spe.de
loca.§.nūc al.q.ꝯ.lxviij.bar.in.l.si nō sonē.§ libertus.ff.de cō
di.id.et in.l.ꝙ dr de ꝯ.ob.no.bal.in.c.j.§ h quoq̄ de suc.feu.
et in.l.q se pi is.C.vñ li.in auc.si quas ruinas.C.de sa.san.ec.et
in.l.liberti liberteq̄.C.de op.li.ꝯ transmutti tale ius potuisset,
et maxime,qr oia iura dignitatis,et progatiue debita ꝯsil,et iu
re nāli,et ciuili descēdūt in posteros vt dixit tex.no.in.l.eum
q.ff.de inter.et rele.no.cyn.in.l.diuo.C.de qō.et guil.de cu.in
l.emancipatum.ff.de sena.imo,et eius rō agnuū trāsmittit per
prem in filium.C.de inof.te.l.si qs filiū.§ ex ꝯdōnatu.isti.ꝺ ꝯ.
ob. ¶ Itē ꝯfirmat p tex.vbi vr casus i.c.lz de voto ibi si dictus
rex sine p'e decedet vbi gdā dux andre.fr reg.vnga.ita demū
admittebat in succes.reg.mor.rege suo fr e vnga.si dict⁹ rex de
cessisset sine p'e ñ obst.ꝯsuetu.ibi ꝙ priogē.succedat in reg.ad
h hr facit tex.i.l.iij.§.emācipat⁹,et meli⁹ i.l.vix.ff.de assi.lib ⁊
isti.ꝺ assi.lt.in pn.p q̄ do.pe.ꝺ auc.hāc ptē tenuit i.d.c.lz q idē
ēt ꝯsulēdo tenuit in.ꝯl.78.lcl.in xp̄i noie dcā facti narra.et ad
do tex.in.c.grādi in pn.ꝺ sup.ne.pla.in.vi.vbi vr fili's iducto
put ē in pal.c.lz ē.n.fili⁹ cā pxia,fr remota,et ꝺ pxia sp intelli
git.l.q ib.§.h ꝯba.ff.ꝺ vu.et pu.cū ꝯcor. ¶ Itē ꝯfir.fi i⁹ prio
ge.pt vēdi,et cedi,ꝯ ⁊ ad hrdes trāsmitti pmū pbat.vij.q.j.c̄
piculosum et.xxij.q.ij.§.itē opponit ⁊ ge.xx.ij.in fi.vbi esau vē
didit,⁊ cessit fri suo iacob,⁊ tenuit nec illō repetē potuit,⁊ no.
bar.in rep.l.is pt ꝺ ac.hr.in illo ar.an ius succedēdi liboꝝ di-
cat sepatū a iure filiatōis.sz pbat in.l.q̄dā ꝺ acq.re.do.in auct,
de iui.§.j col.viij.in.l.j.ff.de fū.do.l.ex pl'ib⁹.ff.de ad.tuto.l.
hac edictal.C.de se.nup.et p hāc rōnē tenuit hāc ptē old.in ꝯs.
suis ꝯs.cclviij.ꝙ tā iure diuino q̄ iure nāe,et iure scripto fr excin
dat,vt refert pe.ꝺ an.in.d.c.lz ꝺ voto.et p istāmet rōnē idē te
nuit Jo.an.in addi.spe.in ru.ꝺ feu. ¶ Itē ꝯfir.sic paciscēs in
dubio vr ēt hrdi suo puidē voluisse.l.si pcm.ff.ꝺ pb.l.veteris
.C.ꝺ ꝯ.et cō.sti.et i pposi.nr̄o tex.ē ad h no.⁊ ibi bal.l.c.duo.
ꝺ fra.a ca.inuest.sic ēt lex priogē.dicat filio puidē voluisse ꝙ
n.ꝯhētes prē,pt et lex.ff.ꝺ pac.l.ñ ipote.l.fi.C.ꝺ so.et illa fuit
rō Jo.an.p h ēt fac,qr arrian⁹ fili⁹ dr tractare ꝺ dāno vitā.l.i
suis.ff.ꝺ li.et po.no.i an.sz cū testōr.et in cor.C.ad.l.fal.et i au.
h.āpli⁹.C.ꝺ fidei.in.l.fi.§.pe.C.ꝺ in.deli.l.y.C.de.in.et la.ig.
no.dy.et bar.i.l.fi.ꝺ li.agn.et l.l.is pt ꝺ ac.he.et ꝙ no.volu

bar.in.l.lex cor.ff.de vul.et pu.in.l.oimo.§.j.et in.l.si q.§.j.C. de inof.test. Sed statutu patit interpretationes fm ius cõe ne gs indebite ledat vel dãnu patiat.l.si serui nri.C.de nota.et.l. õnis.ff.de in ius vo.l.adigere.§.õnis de iure pa.c.cum dile- ctus de cõsue.no.in.l.oes ppli.ff.de iu.et iu.et in.c.cãm qua de rap. Uñ interpretari ds q mortuo priog.succedat sequẽs in- telligẽ si pmus decesserit sine ple. Itẽ ds interpretari priog. succedat.s.priog.illius de cuius successione tractat, qz sic est de iu.cõi in auc.de he.ab inte.§.si quis igit.§.cũ.n.insti.d gra. auc.in succ.C.de leg.here.c.j.de grad.suc.in feu.et de feu.suc. c.j. Pro h ẽi facit,qz statutũ nihil dispõit de filio priog.ergo cũ sit casus obmissus remanet in dispõne iu.cõ.l.si cũ dotẽ.l pn ci.so.ma.l.cõmodis.de lib.et postb.c.suscepti de rescri.in.vi. no.in.l.gallus.§.et qd si tm.ff.de li.et postb.et in.c.lz.de trãsa. sed de iu.cõi clarz est q arrianus ds succedẽ,vt dcm est igitur. Et pro hac pte facit q dixit Jo.an.de succe.ab.inte.§.j.cõside- rado pferens fres sorori in succes. pfert pariter filiũ fris,et idẽ pe. de auc.in.c.canonũ statuta circa mediũ de gsti.et q scripsit cy. et ray.in.l.j.C.que sit lõ.gsu.et ang.in.l.de quibus ad fi.ff.de le- gi.Jo.an.in addi.spe.in ti.de tes.in.§.j.et bal.in.l.q in prĩte.C. de in ius vo.ad.fi.et istã ptẽ in ppays termis tenuit bal.in.l.m ta'e §.i fideicõmisso.ff.de leg.ij.nec ipz i pposita.q.nr termis nris nec ibi,qz in alijs locis qõ doc ẽ diuersa a casu nro Pro h q ipie bal.no.i.l.j.in.xiij.col.C.qñ n.pe.par et bald.in l.liberti libertieqz C.de op.lib.post nic.de mat. Et ad h pris intelligẽtiã,et subtilitatẽs dic q ñ obstãt vba statuti dicẽtis p moge.succedat i comitatu quasi dẽat itelligi q priog.eius de cuius succes.tractat,et p gñs qño idubitabile sit p aria. dico q itelligit priog.de gñe seu agna.c.ioseph.l.prio natus ff. si.l.q certaz.C.de postb.he.isti.h pbat in.c.j.d gra.suc.i feu. et.c.j.§.cũ vo corradus qui feu.da.pos.nã in cãu nro tractat de feu.seu comitatu antiquo seu pmo.l.q fuit illius parẽtis ab mi tio q fuit genitor agnatiõis i cuius succes.veniũt ordie successi- uo.filius nepos fres,et alij agnati,et sic de sin.vt ibi de feudo pf no ẽ melior tex.de iure fm bal.in vo.q si ita. Uñ cum statutũ dicat priog.succedat i comitatu intelligo d gñe,et de agn.p.q est tex in.l.iij.ff.de interdi.et relega.qz vt ibi dr ab alfardo.n.h non lz sz ab ãncessoribus suis igitur nõ vr psona alfardi cõsiderãda tẽ tex.expssus in.c.lz de voto ibi iur.q tibi si dcũs rex sine ple decessisset in regno cõpetebat ordiegẽ iure pnãdũ tc.ficta ex põne g'o.i vbo dictus rex vbi pz q fr veniũ ad successionem fris i regno,et tñ erat ibi lex vel consuetudo q p riog.tc.ergo vificat in trãsuersalibus ad idẽ capit.grãdi de sup.neg.pla.in vi.nec est absurdũ q priog.intelligit ille q nõ est pmo natus ex illo de cuius successione trectat,qz alibi dixit tex.no.xxij.q. ij.c.si.q scdoge.vt iacob recte pt dici prio ge.nõ,qz ñ prio na- tus,sz qz ad eũ spectat ius priog.q a fre esau priog.cõpara- uit.ue qz talis priog.videbat debita ipsi ẽt viuo pre isaac.vij. q.j.qz piculosum. Silr.si diceret q qõ videatur de indubita- bili eo,qz vba statuti dñi iter liios,et nãles,et p gñs vz loquiti descẽdẽtibus ñ trãsuersalibus vñ idubitanter vr arri.pferri,qz istud est falsum imo inter agna.et trãsuersales ẽ dare nã.itatẽ,et litatẽ,vt pbat apte tex.i.§.õre et.n.insti.de legi.suc.pbat in §.sanci.in auc.q.mo.na.effi.sui.col.vij.l.tutelas de cap.dimi. ff.insti.de legi.agna tute.i si.q legit,et no.in.l.hac pte.ff.vñ co gna.l.si.C.õs bo.et psqñ per to.C.de leg.he.et aduerte q h ẽ tractãdũ de successiõe fz formã statuti non obstãte q h comes testatus decesserit qz alfardus intestatus decessit. Laus deo.

ℭ Finis huic prime parti.

Ad ptẽ Cõtrariã arguit q germanus scdogenitus, õfũcti fr arria.filio pferat.et nisi aptr appeat de mente recedẽdũ nõ ẽ a vbis statuti.l.pspexit.ff.q et a qbus.l. j §.'i is q n aue.ff.de exer.l.nõ aliter.ff.de leg.iij. Sz si vba statu ti dicũt ac enã intelligi debẽt q priog.j.prio natus de gñe suc cedat i comitatu vt.ã.pri.declaraui.ergo cũ germanus nũc re perit priog.is est q in vbis statuti inclusus est.est.n.ipse eta te,et tpe prior,ergo i ure succedẽdi potior.l.si filius.§.cũ filius de bon.liber.facit.l.potior.et.l.creditor.ff.q po.in pig.babe. ℭ Itẽ confirmat successio comitatus spectauit ad alfardũ prio ge.arriãi.pres iure priog.sine prioris etatis q ius etatis tãq psonale in arrianũ trãsmittere non potuit.l.si qs domum.§.j.ff. lo.§.finit insti.de vsufr.l.pero.§.pdiũ de le.ij.l.vectig.ff.de pi. in regula priuilegium de re iu.in.vj.et in oibus.ff.de re iu.nor. in.l.j.ff.de consti.principũ.l.qz tale.ff.so.ma. ℭ Itẽ cõfirma- tur.qz vbi cõsiderat etas ibi gsiderat successor ex psona sua nõ ex psona defuncti in hys q post mortem defuncti sumunt ini-

tiũ vel effcm.l.eos.q.C.de tẽp.lite.re.pe.l.emili' iur.glan.cir. prin.ff.de mi.h si in casu nro inspicimus psonã arri.in psona p- pria,non est priog.igitur fr tc.non.n.dicturus est etate filij ef- se etatem pris.l.si pf.§.fi.ff.de adop. ℭ Item cõfirmat arria. non pot dici priog.de gñe vel agnatione nisi ficte,et improprie cum sit gnãles termos vitatio,sed in statutis maxie que sunt stricti iuris non debemus fictionem attedẽ.l.ib.§.hec vba.ff.d ne.ge.l.j.h interdictũ.ff.de fonte in cle.q circa de ele.l.si.C. de his qui ve.eta.impet.et maxie qñ est statutum exorbitans a iure,cõi arri.pcipimus in si.C.de ap.no.do.i.l.oes ppli in.vij. q.pau.ff.de inst.et iu.et in.l.gal.§.et quid si tm.ff.de li.et postbu. bal.in.l.si qs nõ dicã rape.C.de epi.et cle. Jo.an.et arcbi.in.c. fi.de gñe.l.vi.bal.i.l.fue possidetis.ff.de pba.no.in.l.bfs q ñ q.ff.de acqni.be.in.l.j.§.lex falcidia.ff.ad.l.fal'.cũ si.tñ.n abs tio vitãda est.l.itẽ ptozẽ.ff.de suis et leg.l.si dcm.ff.de eic.ad.l. aq.l.ita vulneratus.l.q si nepotes.ff.de te.tu.imo vr q non possit fictio cadẽ cũ oficere videat va extrema,et habilia imo potius possibilia,ergo fictio nõ procedat.l.quotiẽs.ff.de nova l.bonorum.ff.rẽ ra.ha.l.q id certũ loca.no.glo.i.l.gal.§.si eius .ff.de li.et po.et in.l.talis scriptura de leg.i.plene in.l.si is pro emptoze.ff.de vinca.et qz et dato q filius sit imago pris non sit imago repñtat proprium esse rei l.ij.C.de in.an.am.l.et et ibi bal.C.d ap.et qz pro regno expedit d seniori ar.l.cũ pf.§ pf pii bns de le.ij. ℭ Itẽ cõfirmatur p tex.no.in.l.in.§.fed si aliqs cũ.§.le.ff.de legi.tu.vbi de volũtate tu.ad psonã in filijs liber ti transit ad filium gpsonã mortuo psono et cum liber.q a le- ge excludi dñr,et clarũ est onnotatẽ eodem gradu,et ordine differri quo et alia successio insti.de legi.tu.in prĩn.l.j.ff.de le- gi.tu.ff.de re.in.l.prui.ita dicamus in casu nro ad cõfrem cõ- mitatum deferri non aũt ad defuncti filium,et vide q no.dicit bal.de h iuri accre.in iure tã questio l auc.si quas ruinas in vle. col.C.de sac.sanc.ecc.filis est tex.in.l.a duobus.ff.de op.lib. ibi cũ hẽ.aut ho.poss.ad idẽ tex.no.in.l.vrz vo.q si nõ fine li berio vincto fi.pcedẽte legis.ff.de assignã.lib.vbi si libertus assignatus est duobus fribus altero mortuo ẽt cũ lib.pferf fri l iure dicti liberti q pcedn ẽt si h esset volũtate defuncti fris, vt dixit tex.i.z.in.l.si ex duobus. ℭ Item cõfirmat is clarius ps accresca potiõi et non psone potiõe carẽti.l.h scriptura. §.si.ff.de gd.et de.l.si ticio vsuf.§.j.ff.de vsuf.tñ fallit in iure ps nali,vt in vsuf.qz vno deficiẽte accrescit alteri ẽt potiõe carẽti. l.interdũ.ff.de vsuf.accre.l.et an eadẽ.§ q cum pte.ff.de exe.tel in.l.s comuni bẽre,et i eo imperium ius est psonale in re gpe- tẽs sicut vsuf.ergo de eo idem iudicandum q expresse vr vols iste bal.in.l.j.ff.de re.di.et bal.in.c.j.§.decedẽti q feu.da.poss. vbi volnit piciã.l.interdum et sideo here locus inlendo ac et bs locum dcm ius accrescẽdi in casu isto pot potio.iã acquisitũ, et postea amissam.l.j.§.pe.ff.de vsu.accr.no.bart.in.l.re cõm ci in.si.col.in vo.iiij.in tpe.tc.ff.de leg.iij.et ius accre.bẽat locum in feudis,antiqs seu pmus est tex.expresse,et ibi bald.in c.j.§.cũ vero corradus q feu.da.pos.c.j.in feu.et.c.j.de frat.de no.be.inuesti.no.bart.in.l.si mihi et ticio.ff.vo.et bal.in.c. j.an agna.vel filius in.l.j.post cy.C.qñ nõ pe.par.et spe.de lo. §.nunc aliqua vo.lxix.q ius accrescẽdi i tali casu defuncti pofte ros excludit.i.vtrũ et.l.si ex duo.d assig.li.et.l.a duob.d op.li. et p hoc si casus omissus bẽ pro omisso.c.suscepti de rescriptis in vi.i.commodissime de lib.et postbu.l.si ex hene.ff.de.con.ob cãm cum vul.ergo.cum nihil dcm sit de filio primoge.statutũ verificabit in patruo nunc primoge.de gñe cõiũs,vñ si cẽllat in filio priogeni.vbi fr fuit primo natus,ergo et successor.l.edi- gere.§.õnis.ff.de iu.patro.c.post translationem in vers.cete- rorum de transla.igitur,et pro ista pte possent addnci dno q sci psi,et solũ in vltimo ar.prime partis psentis.dubij.in fi.

ℭ Laus deo omnipotenti,finis huic scde parti,sequit quedã additio,quam scripserat in margina,que facit pro ista parte.

ADDITIO.

Dũ quis Disputaret bononie dubium ppe prout sor mat bal.in.l.cũ antiquoribus.C.de in.deli. cum fi.An.pferat in regno nepos ex filio priog.pmortuo,an vo scds fili' regis q filius erat gẽit' añ nepotẽ,ego addncebã p filio q nepotẽ tex.i.§.et vs i au.d hẽ.q ab ite.sucto.§.j.eo.ti. et.l.si.C.de legi.tu.iucta.l.eñpe.ff.de m.vbi ls oferrat istis nũc la sicut istis hodiẽ,et gñs nepos assumat locũ pris,tñ istud ẽ vez si nepos eẽt maior.xxv.an si añt eẽt minor si assumet lo cũ pris,ita q vbi regrebat q eẽt maior natu nõ assumẽt nepos locũ pris si nõ fit natu maior ad idẽ,qz si poteri' ẽ ius q gs hz ex psona sua ppria q̃ illo q gs hz ex iure trãsmissiõis.l.si fili'

Sent

§.erit.ff.de fideic.lib.l.si qd in libello,ꝛ ibi gl.ff.de cap.q̄ dꝫ p̄ferri filius q venit iure ꝓprio,ꝛ nõ nepos q vult vicē ius priogē.vigore trãsmissiõis,ꝛ maxie q: statutū,vl̄ ꝯsuetudo dꝫ iterp̄tari,vt minus ledat ius cõe,q̄ꝫ dossu.c.cū dilectus ō ꝯsue.ꝛ si fiat iterp̄tatio ꝓ filio solū corrigit ius cõe in vno capite.s.q nepos nõ assumit locū p̄ris,ſꝫ si fiat iterp̄tatio ꝓ nepote lederetur ius cõe i pluribꝰ.s.q: ꝓximior i gradu excluderet ꝯ.l.ꝯsanguinitatis de legi here.ꝛ.l.auunculo.C.cõi de succes.ꝛ ēt fieret ꝯ ius cõe qn̄ disponit,q potentius sit ius,q qs hꝫ ex p̄sona propria ꝛc.vt s̄ dixi. Ad idē facit,q: de nepote nūq̄ꝫ indicat̄ put ō filio,qn̄ filius vocabat̄ cū aliqua q̄litate,q nõ erat i nepote.l.fi.C.de natu.lib.ita Bar.in.l.liberoꝝ.ff.de ꝟ.sig.facit.l.nõ solū §.si puelle.ff.de ritu nup.ꝛ bar.in.l.j.C.de prim.do.Sꝫ pr̄ nepotis vocabat̄ cū illa qualitate.s.p̄moge.q nõ est in nepote ergo ꝓ hoc ēt facit,q: q̄ꝫuis nepos subintret in gradū p̄ris tūc succedit ex p̄sona ipsius nepotis,ꝛ nõ ex p̄sona p̄ris,ꝛ sic qualitas q coherebat p̄sone p̄ris nõ trãsit ad nepotē ita ꝓbat̄ in.l.j.§.si sit in.ij.r̄nso,ꝛ ibi declarat bar.ff.ne co.do.itē ius n̄ delatū n̄ trãsmittit̄.i.l.j.§.in p̄n̄o de cad.tol. Sꝫ filio p̄mortuo viuo rege n̄ erat dlatū ius p̄moge.quo ad succedēdū i regno ergo ꝛc. Quarto lꝫ dicat̄,q viuo rege ius p̄moge.ꝯpetebat filio,lꝫ vēdi pōt.vij.q.j.q̄ꝫ piculosum ergo trãsmitti.l.si ex pluribus.ff.de admi.tu.q: pōt r̄nderi,q viuo rege ꝯpetit ius p̄moge.filio.s.quo ad sedēdū a dextris,ꝛ quo ad p̄cedēdū in oblōne,ꝛ quo ad alia numerata p gl.in.d.c.piculosū,ꝛ quo ad ista p̄mogenitura posset vēdi,vt ibi.ꝛ.xxij.q.ij.§.nō opponit̄,ſꝫ quo ad succedēdū nõ vt l.qdā i fin.§.donationē.ff.de do. Pro ista opi.ēt facit,q: q nepos cēseat̄ eē p̄ge.ex p̄sona p̄ris ē p fictionē sine dubio,ꝛ ꝯsuetudo vel statutū loq̄ns de casu vero nõ hꝫ locū in casu ficto i mā q sit ꝯ ius cõe.l.iij.§.h̄ ꝟba ꝛ ibi bal.cū ꝯcor.ff.de neg.gest.pro ista opi.ēt facit q: regl̄r p̄or in gradu p̄ferēdus ē. Non obst.iura q d̄nt,q nepos subitrat gradū p̄ris,q: illa iura solū loquūtur qn̄ nepos subitrat ad excludēdū patruū in parte ꝛ nõ a toto put in casu nr̄o solū.n.reperit̄,q nepos hꝫ illud q h̄uisset pr̄,qn̄ pr̄ nepotis,ꝛ f̄res ipsius p̄ris succedebāt in vt̄. Finis.

¶ Sequuntur responsiones ad partes principales dubij.

Modo Uenio ad īfringēdū argumēta supꝰ ad vtrāqꝫ p̄tē adducta. Et p̄o nõ obstāt adducta ꝓ arriano q: tex.in.c.j.ō b̄ n̄ficio fra.ꝛ alia iura l ꝯcordātia solie.loquūtur in feudo,ꝛ b̄n̄ficio nouo per ipsos f̄res noniter q̄sito,quo casu decedēte vno ex fratribus sine liberis ps sua reuertit̄ ad d̄nꝫ feudi,ſꝫ in feudo p̄no,ꝛ antiquo put ē comitis de quo loquimur vt declarat tex.no.in.c.j.de gradi.suc.feu.tūc h̄n vnus succedit alteri ꝯfratri.c.j.§.cū ꝟo.corradus,q feu.dar.pos.ꝛ.d.c.j.de gra.suc.in feu.ꝛ in.c.j.de fra.deno.be.inue. Et semper p̄sumit̄ feudit esse p̄nū,ꝛ antiquū nisi ꝯtrariū doceat̄.c.j.si de feu.fue.controuer.ꝛ bonus tex.in.d.c.j.§.fi.de gradi.suc.in feu.ꝛ.c.j.§ cū aūt de ꝯtr.inue.posset ēt r̄nderi,vt i seq̄ntibꝰ dicā. ¶ Nec ob.q filius semꝑ succedit in locū p̄ris sui ꝛ in eius locū subrogat̄ ꝛc. Primo q: illud est verū in his,q ad filios trãsire p̄nt iure successionis,aut filiationis. Sꝫ ius p̄mogeniture,q: ꝓprie ius ē p̄oris etatis nõ potest in aliū transmitti.l.ea q.C.de tēp.in inte.l.emilius,de minori.tanq̄ꝫ ius qdā p̄sonale in r̄a p̄uilegiū.§.finit̄ insti.de vsufr.l.j.de ꝯsti.prin. Preterea illō ē verꝫ iure cõi sed in casu nr̄o quo seruādū est statutū primogenitum p̄ferens.secus ē. ¶ Non ob.tertiū.ꝛ quartū argumētū,q filius ēt viuo p̄re dicat̄ de feudo inuestitus,ꝛ q iura semꝑ preferunt descendētes transuersalibus,q: ꝯria ꝓcedunt iure cõi,nos vero loquimur in iure statuti p̄genitū p̄ferētis a qbus ꝟbis nisi aliter de mente appareat recedēdū nõ ē.l.p̄spexit.ff.q ꝛ aqui.l.j.§.fi is qui nauē.ff.de exerci.l.non aliter de lega.iij. ¶ Nõ ob.sūr q quotiens ex i āt reliquie potioris tutele nunq̄ꝫ deuenit̄ ad sequētē,q: re vera in facto casus differunt in ꝯrūs ilie.n.habebatur ꝓ potiori in tutela q ex p̄no descēdebat ordine successiuo,ſꝫ in casu nr̄o p statutū talis ordo remotus est dū d̄r p̄genitus ꝛc. Et nõ ob.q filius est nālis,ꝛ intrinseca reliquie imago ꝛ pars p̄ris defuncti,q: dato q h̄ sit verū nõ tn̄ imago reputat proprie esse rei vt.l.ij.C.de in.annu.au.l.ēt.C.de ap.ac etiā illud verꝫ fateri nõ p̄t nisi iproprie,ꝛ ficte cū sit ꝯ nāles terminos veritatis. Sed in statutis,q sunt stricti iuris non debemus vllam fictionem attendere.l.iij.§.hec verba de neg.ge.l.j.§.h̄ iterdictū de fonte.l.fi.C.de his q ve.eta.impe. Et maxime qn̄ est statutū exorbitans a iure cõi put h̄ ar.l.p̄cipimus in fi.C.de app.ꝛ latius dixi.in.iij.argu.scripto.s̄.pro parte fratris,ꝛ.j̄.in seq.dubio. ¶ Non ob.similiter q dicebatur non solum filiū preferendum,sed etiam si fuisset nepos qui est vlterior in gradu preferri debebat f̄ri defuncti iure trãsmissionis,q: vt.s̄ p̄oxi.dixi in scdo arg.talia iura p̄mogeniture non p̄nt transmitti ad heredem,q: est quoddā ius etat ꝯ q non transit ad h̄edem.l.ea quē.C.ō tēp.in inte.resti.petē.l.emilius.ff.de mino.ꝛ in r̄a p̄uilegiū p̄sonale cū ꝯcor.ac ēt illa sunt iure cõi vera, sed in casu nr̄o statutū ꝓhibet transmissionē in posteros p̄s dū dixit primogenitus ꝛc. Nec est verū,q in ꝯrio dicebat feudū def vt filio,nõ vt h̄di,q: in ꝯriū est tex.expressus in.c.j.an agna.vel fil.ꝛ ita tenent doc.in locis alle.in ar.s̄.nõ ob.text.in.c.lꝫ de voto.ꝛ.c.grandi.de sup.ne.p̄la.q: ibi lex erat,vel consuetudo q mortuo p̄mogenito sine ꝓle succederet alius s̄ꝫ ordinē geniture,ꝛ ita recte intuenti ex l̄ra appet ꝟba illa sine prole ꝛc.esse verba legis vel consuetudinis q seruanda erāt. Sꝫ in casu nr̄o cōstat statutū voluisse successionē posteriorē in comitatu recludere dum dixit p̄mogenitū ꝛc.vel ibi facilius in dispōne iur.cõis attēditur fictio.s.q filius repn̄tet p̄sonam p̄ris,ꝛ vna ꝛ eadem sit p̄sona vt dixi.s̄.in.v.argumen.q nõ attēdit̄ in statutis.l.gallus.§ ꝛ quid si tantum.ff.de liberis.ꝛ posthumi.l.j.§.lex falcidia.ff.ad ad.l.fal.c.sup de biga.c.is qui.de spō.l.cū ex oratione,in p̄n.ff.de excu.tu.iuncta.l.iij.§.hec verba.ff.de neg.gest.ad.l.verū de offi.lib.cū si.nõ r̄ndeo q: clara patet r̄nsio,ꝛ potius facit ꝓ p̄te contraria,q̄ꝫ ꝓ ista vt scripsi.in.v.argu.ꝓ alia parte.

¶ Non ob.q ius p̄mogeniture pōt cedi,ꝛ vendi ergo trãsmitti. Pr̄o q: lꝫ vēdi possit h̄ est verū in preiudicium vēdētis nõ aūt alterius ad quē post mortē alienātis ius spectare dēat imo si alienet̄ lꝫ p alienātē reuocari non possit tn̄ per filium alienātis si ad ipsum ius post mortem p̄ris spectare dꝫ poterit illud etiam viuo p̄re,ꝛ imo reuocare,vel alius agnatus post mortē defuncti vt est casus multum no.in.capitulo.titius filios si de feu.fue.ꝯtro.ꝛ no.in.c.j.ō cog.feu.ꝛ ideo p̄no q Jacob frater Esau q vendit ius p̄mogeniture potuerit post mortē Esau.illud ius reuocare,ꝛ ita intelligat̄.vij.q.j.q̄ꝫ piculosum ꝛ gene.xxij.ꝛ fi.q tn̄ nõ reperio dictū ad h̄,ꝛ h̄ dico si multū q̄ꝫ in ipsius Jacob alienasset ꝑ.l.vendicātē,cū si.ne enic. ¶ Non obst.q lex dicat̄ ꝓuidere voluisse h̄di defuncti comitatū terētis potius,q̄ꝫ extraneo a sua sobole sicut in paciscēte d̄r,q: ꝟba statuti expsse denotant ꝯriū dū dixit p̄moge.vñ fateor,q si arrianus primo vitam in incē traxisset.q̄ꝫ germanꝰ ipse i comitatu preferendus esset ac ēt non ob.q arrianus tractat de damno vitā.ꝛ ideo statutū interpretari dꝫ s̄m ius cõe,vt primo veniāt descēdentes defuncti primoge.q̄ꝫ transuersales. Primo q: statutū.q primoge.succedat in regno fuit introductū fauore reipu.q: meliꝰ regimina p seniorē ꝯseruabantur ar.l.cū pater.§.pr̄ pluribꝰ.ff.de le.ij.ꝛ.l.fi.de fi.inst.ꝛ ar.l.ij.§.nouissime.ff de ori.iu.vij.q.j.in apibus,vñ fauore reipu.statutū,q alias interpretationē reciperet nullo mō interpretat̄.l.si quis in graui.§.vtrum.ff ad sil. Preterea hīs tractat eadē rōne germanus de dāno vitādo,q p ꝯfratrem maiorē fuit exclusus a successiōe p̄ris sui i comitatu,sicut et nunc tractat arrianus vñ in pari cā magis est fauendum verbis,et mēti statuē.q est q antiquior succedat ar.l.in ambigua.et.l.benignius.ff.de legi.et quotiens sermo duas sniās capit ea sumenda est q rei gerende aptior est in regula quotiens ilie sermo de re.iur.cū vul. Et ēt non ob.q h̄ sit casus omissus de filio primoge.q: statutū ḡnaliter loq̄t q primoge.succedat q̄ꝫ clarū ē,q oēs de ḡne comprehendit.l.j.§ ḡnaliter.ff.de lega.p̄stan.l.metū.§.aiaduertendū.ff.q met.cau.l.ij.§.homines.ff.vi bo.rap.cū si. Itē nõ ob.auctoritates Jo.an.et Cyn.et alioꝝ,q: in qōnibus suis nõ extabat statutū,q primoge.succederet. Nõ ob.ēt q hāc p̄tē tenuerit bal.p.l.cū ita.§.in fideic.ff.de leg.j.q: ibi erat relictū aliqbus de familia qbus extinctis attendebat̄ in successione p̄oritatis gradus ordine successiuo,vt.l.fi.C.de ꝟ.sig.nimirū si veniebant filij in locū p̄ris defuncti,q: in eadē familia dūr.i.ꝓnunciatio de ꝟ.sign.cū ꝯcor. Sed in casu nr̄o remotus est ordo succedēdi p gradū,q: primoge.ꝛc.vel r̄nde,vt dixi.s̄.in r̄nso.ad.vij.ar.in fi.et ad h̄ sustinēda oīa h̄,repete ea,q scripsi in fi.argumentorum pro parte arriani.

¶ Finis huic prime parti.

Adhuc Superest in p̄nti dubio r̄ndere argumētis.s̄.deductis ꝓ parte germani f̄ris defuncti et arriani patrui.et p̄o nõ ob.recedēdū nõ eē a ꝟbis statuti ex q rū snīa p̄ferendus vr̄ germanus tanq̄ꝫ p̄ge.de ḡne. Pr̄o q: illud ꝟificari posset si tractaret̄ de successione aui,vel alteriꝰ ex trãsuersalibus sine ꝓle ōcedētis,quo casu germanꝰ tanq̄ꝫ gradu ꝓximior forte arrianū excluderet put tenuerunt qdā vt bal.i.l.iij.C.de suis et leg.et Bal.Cyn.et Ric.malū.in.l.si vina mr̄e

Alex.de Jmo.j.ff.vete. e

⁊ idē ibi Saly. C. de bo. ma. bal. in. l. ex hᷓ iure. in. vi q de insti. ⁊ iu. ⁊ bal. in. l. inᷓela. de le. in ꝙ ipse no. in. l. q in pᷓte C. de in ius voc. ⁊ bar in auc. post fr̄es C. de legi. he. ſꝫ in casu nr̄o q̄ tractaᷓ de successione alfardi, arriani pr̄is ac germani fr̄is nulli du biū vr̄, ꝙ pferri dꝫ arrian⁹ tāq̄ ꝑge. illi⁹ de cuius successiōe tractaᷓ, ⁊ hᷓ tā iure feu. q̄ in. cōi. c. j. de gra. suc. in feu. ⁊ c. j. ꝺ natu. suc. feu. c. j. impa. lo. enge. pa. ⁊ vniuer. pplo. c. j. de suc. feu. ⁊ c. j. de fra. de no. bñ. inue. ⁊. §. si qs igiᷓ i auc. de be. ins. l. j. de suis ⁊ le. in auc. de suc. C. de suis ⁊ le. ⁊ ita interpᷓtari dꝫ statu. dicens ꝑge. ⁊c. fm ius cōe maxime cū tractet arrianus ꝺ dñ, vt. l. sui. vrī. C. de nox. l. q̄uis. ff. de i ius vo. ꝙ vltimū lati⁹ ꝺduxi i vlt. ar ti. pme ptis. Preterea, si statutū dicat post ꝑmoge. succedat se cūdoge. intellᷓr post ꝑge. sine ple decedētē, vt ē tex. i. c. lꝫ de vo to ⁊. c. grādi. in prin. de sup. neg. pla. in. vj. q̄si ples ꝺfuncti in trinseca sit reliquia pr̄is defuncti, vt deduxi in. v. ⁊. ii. ar. pᷓme partis vbi vide. Ita in pposito, ⁊ hᷓ lō qꝛ lꝫ ficte dicaᷓ eadē psō na cū pr̄e, tn̄ vbi lex. in. cōis pᷓficat casum fictū ꝩo vt casu nr̄o qꝛ sp admittit filiū in locū pr̄is in auc. post fr̄es C. de leg. he. cū si. tūc postea dispositio iur. muni. disponens aliqd in casu vero extēdiᷓ ad casū fictū. c. ad audiē. c. cū dilectus ꝺ cle. nō resi. ꝙ ē no. ¶ † Nō ob. hyſdē rōnib⁹ ꝭꝫ. iij. ⁊. iiij. ar. Pᷓmo id ꝙd ꝑ ius etatis tāq̄ psonale non potuit trāsmitti, ꝭ qꝛ illud ē falsum, nā vt dicebat Jo. an. i spe. in rub. de feu. si ius ꝑge. pᷓt vēdi, ⁊ ce di. vij. q. j. q̄ pᷓculosū, ⁊ gen. xxij. in fi. no. bar. in. l. bis pi. ff. de acq. he. ꝯ fortiꝰ pᷓt ad hᷓdes suos trāsmitti. l. qdā, ꝺ acq. re. do. l. j ff. de fun. do. ex pluribꝰ. ff. ꝺ admi tu. l. hac edicta. C. de sec. nu. Preterea in casu nr̄o nō ꝯsideraᷓ etas ex psona alphardi, ſꝫ so lū ꝯsideraᷓ etas ex psona ipsius arriani, q ꝩe ⁊ ꝑpe quo ad suc cessionem pr̄is ē ꝑge. ¶ Nō ob. tex. i. l. inte. §. ſꝫ cū aliqs ex se. de leg. iii. qꝛ ibi iō illud erat, ꝙ hᷓdes spectare debebat ad ꝯpᷓonos nō ad libertos. l. cōi liberto. ff. de bo. lib. ⁊. l. a nnobᷓ ff. de op. lib. vn̄ ad illos ēt trāsibat onus tutele. l. q̄ tutela. ff. de re in. insti. de legi. pa. tu. i ꝑn. ⁊ hᷓ ius accrescēdi, ꝙ ē potentius successorio edicto. l. meminimꝰ ibi nullusqꝫ alius sit i scdo gra. ⁊ ibi hᷓ no. bal. C. de le. her. ⁊ eadē erat rō in. l. rex, ⁊ in. l. ex duo bus, de assi. lu. cū aliis allegatis, qꝛ vno deficiēte ibi pferebaᷓ ꝯso cius p ius accrescēdi, ⁊ ibi intelligūt gl. ⁊ bar. f. l. re ꝯiūcti. j. co. in. ꝩ ... ē inepe. ff. de le. iij. Sꝫ in casu nr̄o, nō ē tractādū de iure accrescēdi cū nunc tractādū sit de iure accrescēdi quotiens aliq ꝯiūcti sunt, ⁊ admittūᷓ vel admitti sperant eo. tpe ad ptes p ꝯcursum. l. si tibi is fructus. §. j. ff. de vsufr. l. hec scriptura. ff. ꝺ ꝯd. ⁊ demon. l. j. C. qn̄ nō pe. p. vbi per do. Sꝫ i dubitatiōe vnᷓ dꝫ admitti post aliū insolidū vn̄ tractādū ē de successio le edcō nō de iure accrescēdi. c. j. §. cū ꝩo cōtra. ⁊ ibi bal. q feu. da. pos. ⁊. c. j. de gra. suc. in feu. ⁊ no. bal. in. c. j. in. j. col. an agn. vel filiᷓ sed in suc. edi. pᷓma cā ē liberoꝝ, ⁊ ꝺscēdētiū inxta. l. j. §. scēndū de suis ⁊ le. ⁊ no. in. l. q se pr̄is. C. vn̄ lib. ⁊. §. placebat insti. de le gi. agn. suc. vel rectius tractādū est de ordine succedēdi fm di spōnē legis. xij. ta. vl̄ legis feu. qbꝰ caneᷓ sp filiū pferri isti. ꝺ he. q ab ite. §. j. l. xij. ta. C. de le. he. c. j. ꝺ su. feu. cū si. pᷓterea quotiēs qs admittitur de iure spāli put in casu nr̄o nūq̄ hꝫ locū ius ac crescēdi. l. mulieri, ⁊ ticio. ff. de ꝯd. ⁊ dem. de quo p bar. in. l. re ꝯiūcti. in. x. col. ff. de leg. iij. ⁊ bal. i. l. j. C. qn̄ nō pe. p. ac etias in casu nr̄o impōle ē tractare de iure accre. qꝛ tractaᷓ de re idiuisi bili. c. j. §. pᷓterea ducatus de ꝑhi. feu. alie. p fed. ⁊ p hᷓ fit risus ad vltimū seq̄ns arg. nō ob. qꝛ casus omissus hᷓ p omisso, qꝛ re manet in dispōne iur. cōis. l. si cū noiē in pᷓn. cū vulg. ff. de ma. ⁊ p ꝯn̄s ipse arrianus iur. cōi admitteᷓ nec est vex, ꝙ si ex omissis, qꝛ vt. s. dictum est arrianus est ille q ꝑgeni. appel. est.

¶ Finis huic secundi parti, ⁊ hinc tertio dubio.

Uenio ad quartū dubiū, posito ꝙ arrianus pᷓferaᷓ an ei obstet ꝙ nālis tm̄ erat, ⁊ solēniter auctoritate cesarea ltimatus, ⁊ omisso q̄ iure ciuili. gēiū, aut ciuili ducta fue rit dr̄ia inter nāles spurios ⁊ ltimos, ⁊ qs ꝑprie dicaᷓ spurius qs nālis ⁊ qs ltimus de qbus videndū i auc. q mo. na. ef. leg. §. si qs ꝩo nō hñs col. vj. §. si qs ergo filios ⁊. §. palā in auc. q mo. na. ef. sui. col. vij. p Cy. in rub. C. de ꝯcu. ⁊ bar. in. l. ex facto. §. si qs rogatus. ff. ad tre. ⁊ bal. in. l. si qua illustris. C. ad or. ⁊ latiᷓ J. l. parentes. ff. de in ius voc. p Jo. an. in mer. sine culpa post Cy. in. l. qsqs ad. l. iu. ma. no. cano. in. c. nisi cū pᷓdē de renū. ⁊ in. c. ē. tāra q filij sint le. ꝙ hᷓ ꝯtractare necesse non video vᷓ igitur ad rem ⁊ pᷓmo capio partē affir. ꝙ ei obstet ꝙ naturalis sit li cet auctoritate cesarea ltima. ns arrianus. ¶ Et ꝙ ꝯ ille dr̄ filiᷓ ltimus, ⁊ nālis quē iuste nuptie demōstrāt. l. filiū diffinimus. ff. ꝺ his q sunt sui vel alie. iu. auc. q mo. na. ef. sui. §. ltimi, co. vij. ꝙ hᷓ cessat qꝛ hunc ltimatū esse demonstrat solū hñficiū principis in

auc. q. mo. na. ef. le. §. si quis ergo nō hñs fōo sbᷓ, ⁊ nunc adue ta nobis via ⁊c. ergo dr̄ nō ltimus, qꝛ nō fm legē natus, sed filᷓ nālis hodie ēt de iu. ci. nascit p legē in auc. de leno. §. sancimus co. vij. ⁊ in auc. scenicas nō solū col. v. pᷓncī. in pa. ⁊ de amato rē castitius. §. a dop in auc. q. mo. na. ef. leg. ⁊ ēt de in probare ꝺ probatus ēē talis coitus. xxxij. q. iiij. nemo ⁊ hᷓ tenuit bol. in. c. lator. q filij sint le. ergo ⁊c. lꝫ qdā dixerit vt Jo. an. in mer. sine cul pa, q. alio coitus de in. ci. nō erat iprobatus nec approbatus p l. in ꝯcubi. ff. de ꝯcu. ⁊. l. itē legiᷓ. §. parum. ff. de leg. iij. p bar. i. d. l. in ꝯcu. sed sine fm legē nati sine nō sufficiat, ꝙ nālis tm̄ legiti mus dici nō pᷓt. c. tāta q filij sint le. l. di. ⁊ auc. lꝫ. C. de na. li. eū. hᷓ nisi natus ex ltimo mri. vt dicitū ē. Itē confirmaᷓ, ꝙ tunc de mū ltimus pncipis hñficio ad successionē admittitur cum nul lus extare legitimus cepit in auc. q mo. na. ef. le. §. si ꝩo solū nō col. vj. ⁊ in auc. q mo. na. ef. sui. §. si vero p ultimus, nisi qn̄ fieret ltimatio p oblatio. curie vel p mrimo. subseq̄nsᷓ. §. si qs ꝙ fuerit in auc. q mo. na. ef. sui. ⁊. §. si ꝩo solūmō nō bar. in auc. si qs. C. de na. li. vn̄ cū i casu nr̄o repiaᷓ germanᷓ, ⁊ arriana filij olim pmonti comitis igiᷓ ltimaᷓ nō admittiᷓ, vt statutū ex iuris di spōne interpᷓtemur. l. sermi vrī. C. de nox. l. q̄uis. ff. ꝺ in ius voc. c. cū dilectᷓ ꝺ ꝯsue. l. si. C. in ꝑpa. C. de iur. deli. Itē ꝯfirmaᷓ appel. filij veniᷓ filius adoptiuus, vt ē tex. in. l. cū de adoptiuis post mediū ibi, ⁊q ltimᷓ erat familie adoptiue ⁊c. l. fena. ozie fi liū ⁊. l. sequen. ⁊. l. liber. ff. de sen. l. lege. §. h capite. ff. de ri. nup. l. j. pᷓn. ff. de ꝯo. l. j. §. certe. ff. ad mu. no. gl. i. c. tāta q fi. sint leg. imo. gl. i. l. j. ff. ad mu. ⁊ fi. l. filios. C. ꝺ nu. ⁊ on. li. x ⁊ gl. i. l. cū in adoptiuis in vlt. gl. ⁊ ibi bal. C. ꝺ adop. ⁊ in. l. q ꝯ in gl. i. ꝩfi. striꝺtissimo. C. de ince. nu. ⁊ no. in. l. cus ltime. §. ꝺ fta. ho. ltima tus ꝯparaᷓ filio adoptiuo, ſꝫ nōnisi ꝯstō ongēs ltimā filius le gitimus ꝯ ꝯphēdit filiū ltimū ostᷓ. c. adoptiuū, vel arrogatū fm gl. or. in auc. de trie. ⁊ se. §. j. ꝭ ꝩo hᷓ obscrūdo iꝫ Ja. bu. ⁊ bar. in. l. si arrogator. ff. ꝺ adop. ⁊ Cy. in. l. j. ⁊. h. de adop. ꝯ doc. in auc noui. C. ꝺ na. li. ꝯ qn̄ ꝯ statutū loquēs de filius ltimis nō ꝩi ficabiᷓ i ltimo ciuiᷓ ex iuiato q adoptiuo eqpaᷓ. Itē ꝯfirmaᷓ ꝯ tex. in. c. nāles fi. de feu. fue. ꝯ. vbi dr̄ ꝙ filij nāles lꝫ postea fint legitimati ñ ad minūᷓ ad successionē feudi, nec soli, nec cū alys ⁊ tenuit odof. in tra. suo feu. in ii. q in feu. suc. pol. ⁊ an. de iser. ⁊ bal. in. d. c. nāles ⁊ Jo. an. in ꝯla sine culpa, ⁊ doc. in. c. lator qui fi. sint le. ad hᷓ ēt tex. in. c. de adopti. eo. ti. ꝯ de feu. fue. ꝯtr. vbi adoptiui fi. le. ēt repelliᷓ a feudo, ⁊ hᷓ ēt tenuit an. in q̄dā suo ꝯ q incunume ꝯ rīs de nobili ꝑgenie, ⁊ hᷓ decisio vᷓ attendenda in casu nr̄o, qꝛ cū nos loquimur in comite, ēt comitatu, qꝛ ꝑpe dr̄ p inuestiturā in. c. j. et hᷓ ibi bal. qꝛ dicaᷓ nūc mar. comes. q dei sio fieda ēt p illas ꝯtōnes. c. j. de cog. feu. itē ꝯ suetudo de q ibi ⁊ tenuit hᷓ a pari indicant. ⁊ sꝫ nō scripto insti. ꝺ iu. nā. q qbus. ff. de le. et p hᷓ, ⁊ ꝩba intellegenda, et interpᷓtāda sunt fꝫ cōes vsus loqndi. l. liberoꝝ. §. q̄ in casibus. ff. de verb. sig. l. ꝺ la monio. §. asinā. ff. de pen. instr. in. c. ex iſtis el. j. de sponsa. nor. in c. nōnulli de rescr. l. c. cupiētes de ele. in. vj. ⁊ in. l. labeo ꝺ sup. leg. quo vis loquēdi clarū est statutū nō appellari ltimū lꝫ ltiatū ⁊ qꝛ reputaᷓ iter absurdū, ꝙ filij nāles ltiati veniat adnere alios excludant, vt dixitᷓ. in. §. tribus in auc. qui. mo. na. ef. sui. do. bar. de saly. in cōsi. inci. comes palatinus consiliū, ꝙ si cōcesᷓ sum est mibi feu. a marc. ferarie pro me, ⁊ filijs meis lijs, ⁊ po stea impa. vel hñs ptātem ab eo ltiaui filium meū nālem, ⁊ q ad feuda vbicunq̄ posita, vt in illis succedere possit ꝙ in tālᷓ ltiatus non succedeᷓ in tali feudo, qꝛ aliud est qñ esse ltiatum vt vulgus nouit aliud ltimū. seqᷓ, ꝙ ꝯcessio scā mibi p marc. ad hunc casum de voluntate concedentis non extendiᷓ, nec impa. per dcā verba vult hᷓ, ⁊ per hᷓ dicit q gl. in. d. c. nāles fi. ꝺ feu. fue. contr. nonē bona vt verificeᷓ in feud. propᷓ ꝯ imper. tē. non. ltiatio ad illa extendereᷓ in alys ab̄t feudis talis ltiatio impera. non extendiᷓ, ꝯ hᷓ subdit ꝙ sufficeret, ꝯ qñ cūq̄ con cedentem feudū ⁊ ratificare ⁊ confentire ar. l. fi. C. ad mac. nec plus alit in deo hñit consilio addo saly. idē dicēne in sua ꝺif. inci. mediolanē. qdā ⁊ sentit etiā ipse in. l. etias. C. de ap. ⁊ idē Anto. de rof. intrac. limitationis in pe. vel vit. car. ei Anto. de bu. in. c. per vener. in. xxij. col. et leq. qui fi. sint. legi. C. ꝺ cō firmatur per tex. in. l. fi. C. de his q ve. eta. imper. et hᷓ ibi bald. vbi dispositio cuiuslibet generis comprehendit habiles natura liter, nō ãt aliqua ciuili dispōne seu pncipis hñficio habilita tis ad idē tex. in. l. sancimᷓ. C. de nu. vbi idē dispositur in pacto ꝯbenniū, p o part, pcedit ꝯtō. l. nō impositu. ff. de pac. l. fi. C. ꝺ fideiuᷓ. p gl. rub. C. de decre. decurio. in. l. nec ex pᷓtorio, ⁊ in. l. neqꝫ pignus. ff. de re iu. no. in. l. oēs ppliᷓ. ff. de iust. ⁊ iu. ⁊. in. c. fi. de cōsue. l. vj. ad idē tex. in. l. si ita qs. ff. de leg. p. ⁊. l. si fideicᷓ. ff. de

ff. de cōdi. ⁊ de. in auc. q. mo. na. ef. sui §. adop. no. p gl. i. l. ex facto. l. si qs rogatus ei. j. i fi. mag. g'. ff. ad tre. vbi dispō testō: is q̄ apa i pcedit cū dispōne. l. vel edicti ꝓrois. l. si ita fuerit. ff. ō manu. te. ⁊ l. nō ē mirū. ff. de pig. ac. no. bal. in. l. fi. C. de li. pre. ⁊ de pac. cōstā. i verbo i cria: ibus i auc. de nup. i §. disponat ꝯuificat solū in filio lrio vero nō ciuili, ⁊ in terminis nr̄is, ⁊ fortiori hoc volnit bal. i. d. l. si ita qs, ⁊ ibi ēt Jo. de imo. i. d. l. si fidei. ⁊ in. l. ex fcō i p̄n. ff. de vul. ⁊ pup. ⁊ bal. i. l. gn̄alr §. cū aūt. C. ō insti. ⁊ sub. sub cōdi. facti. ⁊. d. Jo. in. l. ex fcō. §. si qs roga. ad fi. ad tre. ⁊ p h, q: fcm̄ ciuiliter nūq̄ʒ dʒ eq̄parari fcō nālitet nisi vbi h repimus expressum fm gl. no. xvj. q. j. placuit i ꝯbo morti⁹ ē deo ⁊ bal. i auc. si qua mulier. in. j. col. C. de sac. san. eccle. ⁊ gl. in c. susceptū de rescri. in. vj. pbat in. l. ea pte. §. isulā. ff. ō ver. ob. ⁊ in. l. cū pr̄. §. hr̄ditatē el. j. de leg. ij. in. l. statius. §. cornelio. ff. ō iure fisc. no. doc. in. l. deo nobis. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ no. in. c. cū sis ō cōuer. cōiu. sʒ i casu nr̄o nulla pte iuris muni. repit expssūʒ q̄ lrimatus aliter cōcurreret cū lrimo nāliter, ergo nō extēdendū ⁊c. p h fac, q: vt dixit gl. i. c. inotuit ō ele. lrimatus nō dr̄ lrimus, sʒ tanq̄ʒ lrimus, q̄ est no. iproprietatis. l. meminim⁹ cc̄ me. ⁊ ibi bal. C. ō le. be. in auc. cū ō ap. cog. §. fine igit̃ no. bar. i auc. ex cā. C. de li. pre. l. j. C. ō here. isti. l. si pr̄. §. j. ff. de adop. sʒ statutū est intelligēdū solū i casu ꝓprio, ⁊ ꝯo. l. pe. §. h iterdictuʒ de fonte. l. iij. §. h ꝯba. ff. de ne. ge. cle. q̄ circa de ele. no. gl. in. l. assiduis. C. q po. in pig. ha. ⁊ hmus est rō, q: statuta nō recipiūt interp̄tatione extēsiuā, vt dixi i. v. ar. sequētis p̄us igit̃ ⁊c. ⁊ sil̃r gl i. l. filios ff. de mu. ⁊ ori. lib. x. ondit aliud eē q̄nē lrimū, ⁊ aliud q̄nē lrimatū ergo statutū q̄ ē stricti iuris. l. cōstōnibus. ff. ad mu. stricte ē intelligēdū, ⁊ maxime in hac lriatione p rescriptū, q̄ dr̄ odiosa ⁊ restrigēda i. c. j. ō filijs p̄sby. l. vj. ⁊ bal. i. d. c. nāles, ⁊ doc. i. d. c. p vene. igit̃ stricte intelligēdū est in casu i quo loquit̃ cū diuersitas noīuʒ iducat diuersitatē effectuū. l. si idē. C. de cod. §. si qs in noie, insti. de le. xxj. dist. cleros, vn̄ lʒ hr̄i possit p lrimo nō tn̄ pinde ē ac si ꝯe su lrimus, q: aliud ē eē talē aliud hr̄i p tali. l. si maritus §. legis ⁊ q̄ ibi bar. ff. de adul. l. mercis. ff. ō ꝯ. signi. l. pr̄is ⁊ filij. ff. de vul. ⁊ pup. l. fi. ⁊ ibi bal. ff. de inter. mri. l. ꝓtor. §. j. ff. de no. ope. nū. l. rei iudicate. §. fi. cū. l. se. ff. so. ma. l. j. C. ō his q̄ sub mō. l. iterdū. §. tutor. ff. de fur. vn̄ ex diuersis nō recta fit illatio. l. fi. ff. ō calū. cū vul. ¶ Itē cōfirmat̃ p tex. in. l. j. §. si qs filiū in fi. ff. si ta. test. nul. extabūt, vbi lʒ clarū sit q̄ filius in p̄tāte excludat nepotē ex se natū, tn̄ si filius ille sit emācipat⁹ ⁊ postmodū readoptet̃ ⁊ sic p̄stine p̄tāti restituit̃, tn̄ readoptatus nepotē nō excludit ad idē tex filio, quē pr̄. ff. de lib. ⁊ post. no. gl. ⁊ By. ⁊ bar. in. l. gallus. §. qd si tamū. e. ti. in casu nr̄o, lʒ nepos p lrimationē restituit̃ p̄me⁹s natalibus, tn̄ locū q̄siṫū ipsi germano ēt viuēte eo de cuius successione tractat̃ nō potuit auferri p lrimationē, vt loquunt̃ expsse iura pal. ⁊ maxie, q: tale bn̄ficium lrimatio cōcessuʒ nō dʒ itelligi cōcessuʒ cū alteri⁹ iniuria. c. sup eo. de offi. dele. c. q̄nis. ⁊. c. si p te de rescri. in. vj. c. si apl̄ice ō p̄bē. e. li. l. ipube. ff. de admi. tu. l. nec auus cū fi. C. de emā. li. l. ex fcō in p̄n. cū ibi no. ff. de vul. ⁊ pup. ⁊ ibi vr̄ expsse tex. ibi nec. n. ⁊c. vbi nō ē ꝯisile lrimantē voluisse pferre lrimo, ⁊ nāli lrimatuʒ, ⁊ vr̄ hāc p̄tē tenuisse bal. vltra p̄dicta i. l. gal. §. si ei⁹ de li. ⁊ post. ⁊ in. l. lucius la. ij. ff. de he. insti ¶ Itē cōfirmat̃ ius ꝯe lrimationis ortū a radice mr̄imonij ⁊ ab illa surgit dr̄a lrimi, ⁊ illegitimi q: lrimū dicim⁹ natū ex mr̄imo. in. l. filiū. ff. de his q sunt sui i. §. lrimi. q. mo. nat. ef. sui ⁊. l. paulus de sta. ho. ⁊ illrimū dicim⁹ natū absq̄ʒ mr̄imo. sʒ solus papa nō p̄nceps disponit de ꝯo ē i legi. mr̄imo. c. nō dʒ ō cōsan. ⁊ affi. doc. in. c. j. de spō sa. facit tex. in cle. dispēdiosaʒ igit̃, ⁊ no. in. c. lrās. de rest. spo. ⁊ in. c. p vene. q fi. sint le. ḡ sequit̃, q̄ lriatio arriani a cesare fcā nō dr̄ ꝯa, ⁊ ꝓpa lrimatio ⁊ p cōn̄s nō includit̃ in ꝯbis statuti, q: si a p̄tāte ipa remouet̃ ān̄s. s. dispone de mr̄imonio, ḡ et p cōn̄s seu accessoriū. s. lrimatio q̄ ab ea radice descēdit. c. iij. de do. inter vi. c. cū pendēti. §. fi. de offi. dele. l. fruus. §. fi. ff. de riuis. l. iustissime i p̄n. ff. ō edil. edi. et h fuit subtilis, et noua rō host. et Jo. an. in. d. c. p vene. nec ad h ob. si diceret̃, q̄ impa. lriat in auc. q. mo. na. ef. leg. et q. mo. na. ef. sui, q: fm eos ē q̄dā impropria lriatio. i. q̄dā dispēsatio, vt sint pinde ac si eēnt lrimi sicut in epo dispēsante, non q̄ ꝯe sint le. et p p̄dicta in teris nr̄is. s. in statuto hāc p̄tē tenuit d. ant. de but. in. d. c. p vene. in duo. loc. et idē. d. ant. in. c. tāta in duo. loc. e. ti. q fi. sint le. maxi. p illuʒ tex. q dixit legitimi habeātur ⁊c. ḡ nō sunt ꝯe legi. q: tex. dixisset lrimi sint, et p cōn̄s nō includit̃ in statuto stricte, et ꝓpe itelligēdo, et p h iducit tex. i. l. q̄ i ꝓuincia. §. diu⁹. ff. ō rit. nu. vbi imp. cōfirmat, et lriat filios, et dr̄ pinde hr̄i ac q̄si legitime nati fuissent, et sic ē not. impropietatis lrina no. in. l. sacrilegij. ff. ad. l. pecu. et. l. iul. ciuili. ff. ō cōdi. et ō.

et p h q: gl. isti. de adop. i p̄n. et in. c. tāta q fi. sint leg. et i. c. nisi cū p̄dē. ō renū. dn̄t aliq̄s eē filios nāles, tm̄ vt natos ex cōcubinis aliq̄s lrimos, et nāles, vt natos ex lrimo mr̄i. ḡ ps q̄ isti lriati non cōprehendunt̃ sub illis lrimis ⁊ nālib⁹, et h vr̄ fuisse ō mēte Ja. bu. in. j. cōsti. C. ꝓut referi bal. i. l. imp. C. de na. li. vbi dixit q̄ lriati nō sunt ꝯe lrimi lʒ de iure cōi hēant iura lrimorū, et p eūdē Ja. bu. in. l. sʒ si h. §. pfonū. ff. de in ius vo. et in auc. qui. mo. na. effi. sui p Jac. de bel. et Jo. an. in merc. sine culpa. Itē p h, q: ille appellandus ē ꝯe lrimus, et in oībus iura lrimati hʒ als āt diceret̃ potius mōstruosus q p pte lrimus eēt ad q̄dā, et ad q̄dā nō. d. c. p vene. in p̄n. i. si pariter in fi. ff. de libe. cā. l. j. §. j. C. de lati. lib. tol. i. si duob⁹. ff. de sta. lib. no. gl. fi. in teris nr̄is i c. cū inhibitio de clāde. despō. sacit. l. q̄siti. ff. de adop. bonū ar. in. l. cū filius. C. de cura. fu. sʒ legitimatio ista a cesare fcā nō pōt extēdere se ad sp̄ualia, ecclesiastica vt no. gl. x. di. c. lʒ gl. x. di. c. pueniti q̄s ad h alle. bal. in ꝓhe. C. et voluit arch. lx. di. c. j. et archi. xlv. q. vu. c. j. et doc. oēs in. d. c. p vene. et spe. in ti. ō le. §. postremo ꝯ. sʒ illud grit̃, et bar. in. l. q̄ in ꝓuincia. §. diuus. ff. de ri. nup. et doc. in. c. cū vigesimū de offi. dele. et sʒ bal. i. l. cūctos populos. in. xiij. co. C. de sum. tri. et fi. cha. papa āt hn̄ lriat in t̄palibus, vt no. bal. in. l. rescripta. in. iij. col. ō p̄cib⁹ ipa. off. igit̃ nō ē ꝓpa lriatio ꝓ q̄ tex. in. l. ij. ff. ad mace. q̄ no. bar. in. l. si is q pro ēptore. in. q. de cine cōcor. ff. de de vsu. ad q̄ʒ vt dixi statutū nr̄m extēdi nō dʒ, itē p h vr̄ tex. i auc. q mo. na. ef. sui. §. gn̄aliter ⁊. §. filiū vbi tales filios appellāt machinatione q̄dā lrios et p cōn̄s nō in veritate ad idē tex. in. §. illud. e. ti. q. mo. na. ef. sui ibi lrimos de cetero hr̄e et in auc. q mo. na. ef. le. §. liceat suos de cetero, itē ibi et h fcō exinde filios vl tali solatio co. vj. vbi dr̄ q p⁹ fcām lrima. lrimi ex tunc filij nō āt an̄ et p cōn̄s nō vere, ꝓpe dicit̃ lrimus, q: si vere et ꝓprie diceret̃ lrimus impossē eēt, q̄ p pte ipis diceret̃ legitimus ⁊ sic in p̄tāte cō. l. q̄situ. ff. de adop. i. si pariter. ff. de lib. cā. l. ʒ. in p̄n. C. de lati. liber. tol. nec dʒ eadē res diuerso iure cēseri. l. eū q edes. ff. de vsu. c. cū in ma. ⁊. c. ex pte de decimis. c. q: circa de priuilegijs ad h ēt inducitur tex. in. l. q̄n desidera in p̄nci. C. de na. lib. ibi ad instar lrimi filij vbi legitimatus p curie oblationē non dr̄ ꝓpie, ⁊ vere legitimus fili⁹, q: nō quo ad oīa legitimatus cēset̃, sed quo ad pr̄em tm̄. l. cōsū. C. de na. li. in. §. filiū q. mo. na. ef. sui filr nec legitimat⁹ arrian⁹ p rescriptū p̄ncipis dr̄ legitimatus quo ad oīa, q: nō quo ad feuda. c. nāles si de feu. fue. cōtr. ⁊. ā. dixi itē nō quo ad ecc. seu clericales ordines, ⁊ dignitates vt. ā. p̄x. scripsi. igit̃, ⁊ hāc p̄tē in terminis nr̄is tenuit ēt Lud. ō vrb. in. l. si is q p emptore circa fictionē inducimā. ff. de vsuc. ⁊ itafert̃ ēt p hac pte in q̄ōne facti. Rycar. de Saly. cōsuluisse bono. ad idē ēt in. d. tex. in. l. impiālis. C. de nup. ⁊ maxi. in. §. si ꝯo anima. ꝓcreate ibi q̄si non sint scenice mr̄is filie, et in. §. ita q̄ cū. §. seq. vbi restitutus p principale bn̄ficiū dr̄ q̄si natus ꝓut restitutus ē, nota dictionē q̄si q̄ ē nota impropietā. l. cū q̄n in p̄n. ff. de fideic. lib. l. xij. ff. de castr. pec. ergo statutum ad h tanq̄ʒ ad casum fictum non est extendēdum vltra p̄dicta allego. l. si seruū. §. non dixit ꝓtor, ⁊ ibi p Ja. de are. ⁊ ray. ⁊ in. l. hr̄s q̄nq̄ʒ. ff. de acqui. he. ex quo cōiter dn̄t doc. in. l. h ꝯba. ff. de adul. ⁊ in. l. si qs id q̄d. §. fi. ff. ō in. om. in. q̄ statuta loquētia in p̄sonam facientis non cōprehēdūt mandātem nec ratū hn̄tē, q: nō dn̄t vere, sʒ ficte facē. l. i. §. delecisse in ꝯbo, vr̄, cōiuncta gl. de vi ⁊ vi ar. de quo p bar. in. l. sʒ si vni⁹. §. seruus me⁹. ff. de iniurijs p bal. in. c. j. q. mo. feu. amit. in. c. j. §. iniuriā de pa. iur. fir. in. l. j. ⁊ auc. sʒ nouo iure de ser. fug. in. l. nō iō minus. C. de accu. ⁊ in. l. si quis nō dicā rape. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ q̄ no. cano. in. c. sciant cuncti de ele. in. vi. bal. de pace cōstā. in ꝯbo opizoni, ⁊ q̄ talis dicat̃ lrimus ficte ꝓbat̃, q: vbi fictio locum hr̄e non pōt ibi cessat lriatio ēt p subsequēs mr̄imoniū. l. paulus r̄ndit. ff. de sta. ho. ⁊. l. si cōtriū, ⁊ ibi no. Cy. ⁊ doct. C. ō nup. si ḡ talis lriat⁹ n̄ pt cōp̄hendi a ꝯbis statuti, ḡ nec ab eius dispōne. i. j. §. si is q naué. ff. ō exercito. l. ꝓspexit q et a q. l. iiij. §. totiēs de dā. infec. Itʒ cōfirmat̃ in his q̄ sp̄āliter, ⁊ cō iur. r̄ās ⁊ nālem rōnem statuunt̃ velut in exorbitātibus fiendo est stricta interp̄tatio, vt a ꝯbis nullatenus discedat̃. l. q̄ vero cō. ff. de legi. C. de pri. q fi. distra. l. ij. in r̄ñ, que a iu. de re. in. l. vi. cum fi. sʒ clarū est. q̄ istud statutum disponit expresse fm formā iur. cōis eq̄liter oēs filios admittētis. l. maximū vicium. C. de lib. p̄te. l. j. C. vnde lib. in auc. quib. mo. na. eff. sui. §. non āt dr̄iam facimus in auc. i successi. C. de suis ⁊ leg. cui ēt cōsonat iuris diuini rō, vt probatur numeri. xxij. ⁊ iuxta illud si filius ergo hr̄s. Item cum talis lriatio sit odiosa. c. j. in fin. de fil. presbi. in. vi. Est ⁊ gn̄atiuum rancoris, ⁊ inuidie tale statutuʒ patet in Esau. qui mortē minatus est Jacob fr̄i suo eo, q̄ eius p sup-

plātationem ꝓgenita hūerat ab Isaac pře suo gen.xxij. Et qꝛ vř
tale statutū si ita in lītiato intelligeremꝰ dare mām fornicādi, ⁊ ꝯ
linqnēdi ꝯ.l. in auc. de leno §.j. ⁊ auc. scenicas nō solū.l.ij.C. de
indi.vi.l. ꝯuenire de pac.do. sunt ꝙ eiꝰ ꝟba pur de iure, sentit su
mēda ꝓpřie, ⁊ stricte, ⁊ sic ꝟificanda solū in ꝓꝓo, ⁊ ꝟo lītimo ⁊
cū nāles nō pñt hri sine mortali peccato. xxxij.q.iiij. nemo. Nō
est verisīle, ꝙ statutū de talibus cogitauerit ar.l. meminimꝰ. C.
de le.he.l.j.C. ꝺ his q veni.eta.ipe. cū si. ¶ Ité ꝯfirmaꝭ, qñ qli
tas aliqua, vel solēnitas substātialis reqriꝭ aliquo certo, ⁊ deter•
minato tpe si nō repiꝭ adeē tpe necio lz adsit ex postfacto nihil
opaꝭ.l. obligari.l. tutor, ⁊ ibi no.ff. de auc. tu.l. si qs mihi bona.
§. iussum, ⁊ ibi p doc.ff. ꝺ acq. he.§. mřem C. de ꝓba.l. qd ergo
in prin. ⁊ ibi doc.ff. ꝺ infa ⁊.l. bonoꝝ.ff. rē ra. ha. Cy. in.l. fin.C.
ad mace. Inn. ⁊ cano. in.c. cū ꝯsuetudinis de ꝯsue. ⁊ Io. an. i.c.
j. de re. ec. non alie. in.vj. Sz ista qualitas ꝺ.s. lītiatio, vř requirꝭ
tpe natiuitatis, vt pz p ista ꝟba ꝓge. inter lītimos, ⁊ nāles, quali
tas.n. adiūcta ꝟbo intelligiꝭ sm tps ꝟbi.l. in delictis.§. si extra
neus.ff. de noxa.l. ticius priuscꝭ.ff. de test. mil.l.j.§. an prior vo•
lūtatē.ff. qrū leg. ꝯstat āt si lītimatꝰ fuit p pncipē, ꝙ tpe natiuita
tis nō affuit lītimatio igiꝭ, ꝙ maxie ꝯprobaꝭ, qꝛ si ius ꝓge. ꝺferꝭ
ex eo, ꝙ qs est ꝓgenitus, vt ex se pz, ⁊ ꝓbaꝭ. xxij.q.ij.c. si. ⁊ not.
gl. vij. q j. quā periculosus ⁊ ē qdā pemīnētia ⁊ dignitas, vt no.
gl. vij.q.j. ꝙ periculosum ⁊ doc. in.c. lz de voto. Sz clarū ē, ꝙ
i dignitatibus ⁊ ꝓrogatiuis litarū ē tps habilitatis.s. tpe quo ip
sa dignitas, vel ꝓrogatiua deferꝭ, vñ supueniēs nihil agit.c. du
dū el.j.c. innotuit, ⁊.c. cū in cūctis ⁊ in eis no. eꝭ de elec. vñ cuz
a pncipio nō adfuerit ꝺ habilitas tpe quo pris nascens inesse ꝓ
duciꝭ, ⁊ sic nō repiaꝭ pncipiū validū ꝙ substantiale est, ⁊ potissi
ma pars rei.l.j. de ori. iu. in quo ꝯsistit radix ⁊ rex fundamēntū
ꝙ destructo pncipio destruiꝭ totū eē rei. Pro ꝺ inspē v casus
i.l. fres ij. rñso.ff. de pe. ⁊ ꝓ q qꝛ dato, ꝙ ꝺ lītimatio traherꝭ re•
tro ad pncipiū.l.ij. ⁊ fi.ff. de nat. resti. de quo p Bar. p illū tex.
in.l. cū ex oꝛōne.ff. de excu tu. vbi ēt ad ꝺ dicit in argm eē tex.
in §. illud i auc. ꝯstitutio q de dig. col.vj. ⁊ bal. in.l. eā ꝙ.C. de
fidecō. dū qrit an sit veritas, vel fictio p bar. in l. galius.§ qd si
tantū.ff. de lib. ⁊ post. ⁊ tenuit Py. in suo ꝯsil. xxi. ꝙ incipit qō
talis est, ⁊ ꝙ no. Bal. in.c. dño guerrā. ꝺ finiꝭ.l. coꝛ. ⁊ in.l. fi.C.
si qd in fra. patr. ⁊ in.l.ij.C. de iu. aure. anu. ⁊ ꝙ no. ang. ⁊ d. Io.
in.l. si alienū §.j. extraneis de he. isti. ⁊ p doc.l.l. fi.C. de sen. pas.
⁊ Ang. in sua dispu. nobilium qdam gñe, ⁊ doc. in.c. p vener. Io.
an. in rsa sine culpa, ⁊ doc. in.c. ꝙuis de rescri. in.vj. Tñ ad cō
sequutionē solatij ex lītimatione ꝓcedentis solum tps lītimatiōis
inspicimus, ⁊ nō añ vñ nō hēbit talis lītimus iura ꝓgeniture ista
sunt ꝟba Iac. de bel. p illū tex. ad ꝺ expssum in auc q. mo. na.
effi. legi §. liceat ⁊ ēt sequutus ē Ang. i pall. dispu. nobilis qdā
gñe ⁊c. Et ꝺ ēt vř expsse in casu nō tenere Bal. in.l. eam ꝙ. in
ver. qro qd si lītimatus de fen. C. de fideic. similis est tex. in.§. li•
bi q. mo. nat. effi. sui ibi de cetero lītimi, ⁊ ibi quo facto ex hoc
s. sm gl. lz q ex tpe valēt retro nō trahuntꝭ de despō. impub.c.j.
in.vj. ¶ Ité ꝯfirmaꝭ qꝛ vt pz in themate ꝺ de ciuitat successio•
ne tractaꝭ comes erat, ⁊ p ꝯñs nobilis gñe, ⁊ in dignitate iuxta
late no. Bar. in.l.j.C. de dig. lib. xij.c.j. qs di. dux marchio co.
idō ꝺ vř debere ꝯsiderari ⁊ colligere mētē statuentiū pnt alias i
testatore ꝯsideramus iurisdō. in nāli. in.l. gñaliter §. fi.C. de insti.
⁊ substi. qꝛ ex dignitate nō presumiꝭ testatorem de illis sensisse,
quia sunt magis exosi, ꝙ alij iuxta l. si qs illustrium C. ad orfic. qꝛ
per eos nobilitas defunctorum, nec eoꝝ memoria dꝭ ꝯseruari
tanꝙ ab honoribus ⁊ dignitatibus repellantur ia'es.l. lex na•
ture.ff. de sta. ho. no. Cy. ⁊ Bal. in.l. filiū diffinimus.ff. de his
qui sunt sui vel alie. iur. ⁊ Barto. in.d.l.j.C. de dign. ⁊ ꝺ est, ꝙ
diose firmauit Ang. in.d. sua dispu. nobis ⁊c. ⁊ do. Anto. in.c.
per vene. in. xxviij. col. qui fi. sint legi. ⁊ hoc fuit ratio.c. nāles fi
de fen. fue. ꝯtro. Et ob hanc rationem ēt dicebantur emphi. ecc.
ad naturales nō trāsire ꝓꝓ nobilitatem eccle. concedentis, que
taliter natos abhorret cū hēi nō possint sine peccato mortali vt
voluit Azo in sum. de infa. ⁊ bar. in.l. ex facto.§. si quis rogatꝰ.
ff. ad treb. ⁊ bal. in.l. gñaliter.§ cū aūt C. de insti. ⁊ substi. vbi ēt
in lītimato dt idem ⁊ Bal. in addi. Spe. inti. de loca. in.ij. car.
alie.d.c. nāles. ⁊.d.§. si qs rogatus, ⁊ Ange. in.l. filium diffini
mus de his q sunt sui vel alie. iu. q sunt tanquam infames ⁊ An
ge. in.d. sua dispu. notabilis ⁊ no. Py. ⁊ doc. in.l. lucius.§. da•
me. de leg. ij. ad fi. ⁊ ꝙ Inn. ⁊ doc. in.c. michael. de filijs pſby.
Adde Bal no in auc. si qs ruinas. in.ij. col. C. de sac. san. ecc.
⁊ Bar. in ꝯsi. inci. terminus condam, sz an valeat pactuz, ꝙ em
phy. transeat ad spuriū, vide Bal. in.l.ij. in.ij. colū. de iure em•
phy. Ité p ista pte q no. Bar. in dispu. sua dñs terre de pe•
pulis quē vt refert Ang. in ꝯsi. lxx. inci. arbiter arbitrator fuit.
xxiiij.q. sua, ⁊ ibi ēt vide ang. vbi ponit an ꝙ. filij vemat lītimꝰ
⁊ qꝛ si iudicatū fuerit filij lītimi. ¶ Ité ꝯfirmaꝭ q nāliter insti. vel
nā. iter ꝯhoiꝭ censeꝭ tolli vel immutari nō posse imo ꝯtinuo cen
seꝭ inherē subiecto insti. de ie. ag. tute.§ fi. ⁊ de iure na. gentiū
⁊ ciui.§. sz nālia.ff. de pac.l. ius agnatiōis, sz illitimus ⁊ nālitas
a nā ꝯhūiꝭ statim.n. ꝙ qs ex ꝯcubina nasciꝭ ꝓduciꝭ naturalis,
⁊ illegitimus, lz ꝙ pnceps postea dispenset nō pōt ꝺ vitiū natu•
rale tolli, nec fieri quo minus ita natus fuerit ar.ff. de capti.l. in
bello §. facte ⁊ i auc. de equa do.§.j. in.ij. col. coll. vij. imo vt di•
xit bal. ⁊ ang. in.l. tale pactum.§. qui ꝓuocauit de pac. cū reue•
rentia deus ꝺ non posset idem tenetur sm veram theologorum
doc. ꝙ etiam ꝺ deus facere non posset, qꝛ ꝺ implicat ꝯdictionē
ideo sm Bal. in.d.§. q ꝓuocauit stāte sta. ꝙ nulla exceptio op
poni possit ꝯ instām guarētiglonatū poterit opponi exceptio ꝯ
dictionis vel ꝯrietatis, ⁊ hanc ꝑtem etiā tenuit. d. Pau. de ca.
in.l. cū acutissimi C. de fidecō. tenēdo ꝯ bal. ¶ Ité ꝯfirmeꝭ
nā lz manumissio sit datio libertatis, tñ p manumissionē nō re•
stituiꝭ ad pstinā ingenuitatē, qꝛ remanet libertus, ⁊ dñia est inter
ingenuū ⁊ libertū, vt pz ex diuersitate titulorum ⁊ plene in.l. ma•
numissiones.ff. de iu. ⁊ iu. ⁊ ꝙ voluit bal. in.c. filij nati si ꝺ. feu.
fue. ꝯtr. ita dōm vř in legitimato, et hoc vř expsse tenuisset Sa
ly. in.l. eā C. de ap. vbi expsse dixit aliud esse quem legitimum
⁊ quē esse lītimatum p illum tex. cū ibi not. et per tex. in.l. sed si
accepto.ff. de in. fis. qui potius facit in ꝯriū et per.c. naturales.
.§. alie. et. ꝯ. de eius intellectu dixi. ¶ Ité ꝯfirmaꝭ, nā quotiens
in vno ꝯcurrit naturale ⁊ ciuile vinculū semp illud preferꝭ al
teri in quo ꝯcurrit vincu. ñ naturale p prius, et postea ciuile.l.
fine aūt.§. si duobꝰ.ff. de pu.l. quotiēs C. de rei vē. p ꝙ dixit ꝙ
stante consuetudine, Ja. bu. no. ⁊ bal. post eum in.d.l. quotiens
ꝙ ꝓge. succedat in regno, ꝙ si p:loge. fuerit naturalis tantuz et
pꝰ nati legitimi, ⁊ fuerit legitimatus per ꝯns mřimoniū ꝓferꝭ
sibi ꝓge. qꝛ lz legitimatus ꝓge. fuerit tamen naturale et ci. vincu
lū ex qbus constat successoꝛ prius reperiūtur in lītime nato, nec
attēdiꝭ sm eos ꝺ fictio qꝛ ꝯsuetudo respicit in dubio naturalem
veritatē nō fictionē.l. fi.C. de his q. vt indi.c. tup cū ibi not. de
biga. et hoc ēt p Io. an. in mercu. sine culpa, et Pe. de ancha.
et doc. in.c. si pro te de rescri. in.vj. et Bar. in.l. hono.ff. rē ra.
ha. tanto fortius, ergo ꝺ iz germanꝰ arriani excindē qꝛ añ ip•
suz habuit vtrūqꝫ vinculū, sed ad istud ar. qꝛ fuit scriptū post cō
pletū dubiū aliter.§. nō rñdebo, qꝛ rñsio pz. in.x. rñ. et ēt ex di•
ctis in.v. responsione ad primam partem.

¶ Finis huic pře parti affirmatiue quarti dubij principalis.

Ecōtra ꝙ arriano ñ obstet ipsuz nā. ē lītimatū eē, et sic
p pte negatiua arguiꝭ, et ꝓ qꝛ vř dōz ꝙ lītiatꝰ
p pncipē dicaꝭ vere lītimus ñ āt ficte, et ꝓ rōne q mouit bar.i.l.
si is q p emptore in. iu q. pñ. dū qrit vtrū fictio iductiua fingat
circa ea q sunt meri iuris, qꝛ aliquē esse filium legi. vel non est
meris in. ciui. nō.n. ab ipsa natura ꝺ introducebaꝭ in auc. q. mo.
na. ef. ie.§. liceat et in auc. q mo. na. ef sui §. natura. et.§. si qs er
go. Sz lex imitata disponens circa ea, q sunt iuris veritatē in•
ducit non aūt fictionē ad quā recurrunt in subsidiū, vbi veritas
hēri nō pt.l. filio quē př.ff. de lib. et postb.l. qꝛ rō.ff. de condi. in•
sti. ꝓbaꝭ in.l. si vnus.§. pactus ne peteret.ff. de pac. ibi nō tolliꝭ
ipso iure sicut stipsō p stipulationē, qꝛ in stiplōnibus ius ꝯtine•
tur, facit l. nihil tā naturale.ff. de re iu. et.§. sz nec naturalia in•
sti. ꝺ iu. naturali, et ꝙ no. gl. i.l. facta.ff. de edi. edi et ꝙ gl.i ꝟo.
astrictissimo in.l. q ꝯ et.l. si qs incest C. de ince. nup. ita censeꝭ ꝺ
veritate, nō āt p fictionē princeps disponere, q in orbe ē lex aia
ta in auc. de ꝯsu. ad fi. col. iiij. et ꝙ no. gl. in.l. iubemus nullā C.
de sac. san. eccle. in quē translatum est oē ius et ptās.l.ij.§. notis
sime de ori. iu.l.j. ne ꝯsti. pn.l.j.§. ⁊ cū.l. regia C. de ve. iu. enu.
.§. sz ꝙ principi. insti. de iu. na. qꝛ vt dixit gl reputata sin.l. cle.
j. in ver. p infectis de imu. eccle. princeps pōt funditus ius posi
tiuū tollere, et ꝓbat tex. in c. ꝓposuit de ꝯces. pb. vñ si dřla na
turalium et lītimoꝝ fuit iure positiuo introducta vt statim dixi
potuit princeps p suū beneficiū illam funditus tollere facit tit.
de cap. et ꝙ hř in.l. fi. cū si C. de sen. passis, et hoc dixit ēt bal.
in.l. nup C. de na. li. ꝙ litati sunt vere legitimi qꝛ lītimatio ē ac•
tus ciuilis, et pt inducere circa id ꝙ ē de iur. ci. veri. secus si es
set tale ipedimentū in quo nō posset induci veritas p ius ⁊c. nā
tunc hū induceꝭ fictio, dixerit Iac. bu. quicquid voluerit i.l.j.
ꝯsti. C. sz eū ꝺ ēt vř idem Bal. voluisse in.l. fine possideris C.
de ꝓba. dū dixit ꝙ statuta extenduntꝭ ad casum priuilegiatū. s.
ꝙ ē idē casus ex priuilegio, qꝛ priuilegiū eqpollet nature, vt no.
Io. an. in.c. fi. de ꝯsue. in.vj. lz ipse Bal. alr dixerit i.l. eā quas

C. de fideic. in ver. quo verum legitimatio sit fictio, et hoc satis videtur fuisse de mente bar. in consi. suo quod incipit. viso instro loca. ¶ Item confirmatur per tex. in auc. q. mo. na. ef. sui. §. et quoniam varie ibi nihil dissimilis a legi. et i. §. reliq ibi illas successiones, quas habent qui ab initio sunt legi. et in. §. illud ibi nihil a legitimis filijs differentes et ibi restituere nature et antique ingenuitati. et in. §. si quis igitur fuerit ibi, et legitimus fiet mox naturalium omni iure liberatus, et in. §. adop. in fi. ibi sicut in ceteris ab initio legitimis, et in. §. quoniam vero et deducitur ibi quecunque legitimis diffinita sunt filijs et in auc. q. mo. na. ef. le. §. liceat ibi nihil a legitimis filijs differentes et ibi restituere nature et antique ingenuitati, et in. §. ad hoc et in auc. vt liceat ma. et avie col. vij. et in. §. i. insti. de he. que ab inte. ex quibus iuribus patet clare, quod legitimi sunt censendi, imo vt dicit tex. in d. §. illud et in. d. §. liceat illa verba debent poni semper in legitimatione, scilicet quod restituit nature et antique ingenuitati, et quod nihil a legitimis filijs differant, et no. illam dictionem nihil etc. que est vniversalis negativa, et sic requirit concursum omnium particularium. l. legitimos. §. an ergo. ff. de le. tu. l. in bello. §. j. ff. de reb. dub. ¶ Ad idem tex. in. d. auc. q. mo. na. ef. sui. §. j. ibi ex naturalibus ad legitimos elevare, et i. §. cum semel ibi ad ius legitimorum ascendere, et in auc. de ince. nup. §. dubitatum i prin. col. ij. maxime data equiparatione legitimationis per rescri. ad legitimationem per subsequens matrimonio, quia non debet minus posse princeps quam lex imo plus quia potest legem condere et tollere iuxta gl. no. i cle. i. de immu. ec. et hoc no. Jo. an. i. c. latorem qui fi. sint le. in gl. super verbo naturalis et ang. i suo consi. ticius existens de nobili progenie, et auc. preterea. C. de na. lib. et patet in rubr. q mod. na. ef. le. et in. §. discretis secundum bal. in. l. j. in vlt. col. C. de inof. dot. imo quod potentior sit legitimatio per subsequens matrimonio. et gl. in. c. inotuit extra de ele. ad idem bene facit tex. i. l. conu. C. de na. li. in quibus etiam patet quocunque modo legitimatos appellari per legem legitimos, ergo vere legi. intelligendi sunt, quia verba legis vere, et proprie intelligenda sunt. l. ins. ff. de cond. et de. ne verba legis improprie intelligendo calumnientur vt. l. pe. ff. ad exhi. vt gradatim. §. sed si lege. ff. de mu. et ho. cum si. et quod dicatur vere legitimus etiam probatur, quia si esset ficte legitimus, ista fictio traheretur retro sicut et alie fictiones. l. retro, et i. l. i omnibus. ff. de cap. ff. de test. l. lege cor. inst. q. mo. ius pa. pot. sol. §. sed si ab hostibus, sed hec restitutio seu legitimatio retro non trahitur quo ad percipiendum commodum ex legitimatione in auc. q. mo. na. ef. le §. liceat, et qb. mo. na. ef. sui. §. illud et late dictum est supra in. x. ar. prime partis vltra ibi dicta hoc voluit doc. in. l. fi. C. de sen. pas.

¶ Item confirmatur quia filium legitimare, et servum natalibus restituere a pari iudicantur §. liceat q. mo. na. ef. le. et in auc. q. mo. na. ef. sui. §. illud sed per restitutionem natalibus factam vera inducitur ingenuitas. l. ij. l. quoris. et l. fi. ff. de nat. resti. et l. fi. ff. de in. an. anu. l. ij. et auc. ibi posita. C. de iu. an anu. et l. cum ex oratione in fi. ff. de excu. tu. et per hoc quod dixit gl. no. i. l. manumissiones in verbo datio. ff. de iu. et iu. quod lu. na. primeuo in quocunque inest naturalis libertas. et ingenuitas dictis. §. liceat et §. illud. et l. hos accusare. §. omnibus. ff. de acc. ibi nam communis est omnibus etc. vnde sicut datio libertatis detegit et elucescit primevam ingenuitatem, ita impera. que legitimando, et removendo accidentalem maculam spurietatis non facit eum legitimatum, sed detegit ipsum legitimum quia naturalis legitimitas ei inherebat, bene fac. l. filio quem pater. ff. de le. po. aliud enim est de novo facere aliud iam facto obstaculum removere cum aliquibus de rescri. in. vi. et quod no. in. l. quod dicitur la. j. ff. de impe. et in c. ad hoc quoniam de ap. in vi. cum accessissent de const. et i. c. significasti de cele. i no. ita no. de bal. in. d. l. manumissiones super gl. predicta, quia ita per restitutionem sicut et per penam novus homo factus dicitur. l. si servus legatus de adi. le. l. interdicit. ff. de condi. et dem. et per hanc rationem istam partem tenuit ry. ma. disp.

¶ Item confirmatur quia ap. filij vere etiam filius adoptivus vbi de eius commodo tractatur. l. senatoris filium et l. fe. et l. liberos. ff. de sen. l. j. §. j. de con. l. j. §. certe. ff. ad maced. l. lege iul. §. hoc capite. ff. de ri. nu. et no. gl. in. c. tanta q fil. sint le. et l. quecunque. §. j. iuncta. l. adoptivum in prin. ff. de in ius vo. sed a paritate rationis videtur omnino comprehendi hoc legitimatio cum in fi. equiparatur iuxta gl. i. l. filios. C. de mu. et ori. et i. l. j. ff. de mu. et in. l. cum in adoptivis in vlti. gl. et bal. C. de ado. et in. l. cum legitime. ff. de sta. ho. etc. ¶ Item confirmatur, quia licet statuta que sunt stricti iu. non patiuntur interpretationem active. l. constitutionibus. ff. ad mu. l. quod constitutum. ff. de te. mi. l. si verbo. §. de viro so. ma. l. quecunque astringende. ff. de ver. ob. l. fi. ff. de pe. cum si. attamen patiuntur interpretationem passive, quia ius extenditur ad ea. l. j. §. i. et l. vt gradatim. §. sed si. l. ff. de mu. et ho. l. j. §. lex fal. ff. ad. l. fal. l. ij. C. de nox. l. non est novum. ff. de leg. et etiam ad casum fictum secundum bal. in. l. iij. §. hec verba de neg. ge. et in. l. sine possidetis. C. de proba. sed certum est, quod de iure communi legitimati reducuntur ad illam successionem ex testamento, et ab intest. quam habent filij legitimi. et naturales ab initio, vt in auc. q. mo. na. ef. sui. §. reliq et in auc. de ince. nup. §. dubitatur in fi. co. iij. et late dixi supra. x. ar. ij. item statutum hanc interpretationem passivam recipiet et in. com. et per hanc rationem hanc partem tenuit bal. in. l. eam quam in. ix. col. C. de fideic. et in. l. cum acutissimi. co. ti. et dicit etiam videndum esse Jo. an. in mer. sine cul. Item confirmatur statutum preferens procreatum non debet operari contra ius eius ad quod emanatum. l. legata inutiliter de adi. leg. l. cum tale. § fi. ff. de condi. et demon. l. plane. la. j. in prin. ff. de le. j. l. iucio in prin. ff. de he. inst. Emanavit autem ad augendam successionem non autem ad eam diminuendam vt ex se patet sed sic intelligendo, quod legitimatione excluderetur diminueret, patet quia legitimati ad successionem paternam vocabantur sicut et legitimi vt. supra dixi. in. ij. arti. item ex hoc statuto sequitur favor patris defuncti, nam per hoc augetur numerus successorum habilium ad successionem in comitatu, que dispositio dilatanda insti. de bo. pos. §. adhuc autem cum ergo i isto legitimato concurrat ratio statuti, que fuit successionem in progenie augere ne hereditas extra domum, et familiam deferretur et continue conservaretur in familia. l. j. § pri. ff. de ve. inspi. que per legitimatum conservatur, quia de agnatione fit in auc. q. mo. na. ef. sui. § filius et plene disputando confirmat Jo. an. in ti. de successione ab intest. § fin. in pe. col. et d. Ant. in. c. per vene. post medium dum querit an legitimatus sit legitimus agnatus extra q fi. sint le. licet contrarium, et non bene tenet Jac. de bel. in. d. §. filium et transeunt in potestatem patris legitimantis et filij solatio vtuntur. q. mo. na. ef. le. §. liceat et q. mo. na. ef. sui. §. reliq cum si. allegatis. supra. i. ij. arg. igitur cum habet locum ratio debet habere locum dispositio test. i. l. iiij. §. toties. et §. si iam vicinum de dam. infec. l. cum mulier so. ma. l. adigere. §. quamvis cum si. ff. de iu. pa. item concurrunt verba legis moni. quia vt supra scripsi in. ij. ar. late iura appellant talem legitimatum legitimum ergo debet habere locum dispositio statuti. l. j. §. in flamine. ff. de flam. l. prospex. ff. q et a quibus. l. j. §. si is quem nave. ff. de exercito. cum si. item confirmatur quod etiam si vo- lumus dicere hunc legitimatum ficte legitimum attamen vbi identitas rationis est vel similitudo in casu vero vel in casu ficto ea. disposi. locum habet. l. gallus. §. et quid si tantum de lib. et post. l. ad. l. fal. l. lu. al. ff. de condi. et dem. l. iij. C. de insti. et substi. l. mulier in prin. ff. ad tre. l. fideic. §. si cui. ff. de leg. iij. imo quotiens duo sunt a iure communi assimilata statutum etiam iuratum, et per consequens specifice servandum disponat aliquid de casu vero extenditur etiam statutum ad casum fictum vero equiparatum a iu. com. ut est casus no. in. c. ad audie. iuncto. c. cum dilectus de ele. non resi. facit. l. j. §. j. C. de rei vxo. ac. et l. q neque vero. sed si curator et l. si prodi. ff. de re. co. et quod legitur et no. i. l. fi. ff. de te. mi. hor. i. l. iurus fustium. ff. de iu. Sed legitimatus et legitimus a iu. com. equiparati sunt, vt late scripsi supra prin. in. ij. ar. huius partis et est identitas rationis, vt statim dixi et probavi in pri. in ar. igitur extensio fienda, et hanc partem etiam consulendo tenuit Pet. de anch. in quodam suo consi. inci. stante validitate statuti perusini, referens ita determinasse ang. Item confirmatur nam iure canonico erat, quod episcopus non posset quis promoveri nisi natus esset ex legitimo matrimonio. c. cum in cunctis de ele. fact. c. ad hoc de filijs presby. et eo. tit. c. j. et. ij. li. vj. tamen si quis sit illegitime natus, si tamen per se. apo. legitimatus poterit ad episcopatum promoveri vt est tex. no. et ibi hoc no. doc. i c. cum vintoniensis de ele. similiter etiam promovetur legitimatus per subsequens matri. vt no. in. c. innotuit de ele. et in. c. tanta qui fi. sint leg. que legitimationes pariter equiparate sunt in potentia, vt scripsi supra in. ij. ar. huius partis sed multo magis debet admitti posse ad dignitates et prerogativas temporales qualis est progenie. iuxta not. vij. q. j. quam periculosum. Cum spiritualia iura tanto altiora et preciosiora sunt temporalibus quantum aurum a metallis ceteris noscitur prefulgere. xcvj. di. duo sunt. c. per vene. q fi. sint le. c. illorum. et c. solite de ma. et obe. Item confirmatur reversus ab hostibus fingitur nunquam captus et omnes posteriores excludit. l. si quis filio. §. sed si pater. ff. de inin. l. si necem. §. si deportatus de bo. lib. ff. de cap. l. postliminij ius. §. i. l. in omnibus. et l. retro in sti. q mo. ius pa. po. sol. §. sed si ab hostibus quare iste legitimus. fingi debet retro nunquam fuisse illegitimatus per quo. l. ij. et fi. ff. de nata. resti. alias videtur sequi absurdum, quod esset partim illegi. quod esset quid monstruosum. c. per vene. q fi. sint leg. c. cum inhibitio, et ibi no. extra de clande. despon. l. quod firmum. ff. de adop. nec debet ea. res diverso iure censeri. l. eum qui edes ff. de vsu. l. fi. C. de codi. l. titie si non nupserit. ff. de condi. et de. c. cum in tua de deci. latius dixi. in. viij. et. x. ar. prime partis. Item confirmatur, quia statutum non facit differentiam expresse inter legitimatum et legitimum, et legitimatus censetur legitimus per quo vltra alle. supra in. ij. ar. adduco tex. in. l. imperialis. C. de nup. i. §. itaque omni ibi macula penitus direpta etc. et i. §. fin verbo antea ibi non videri licentie matris filie, nec subiacere le. etc. Et hoc idem in specie ibi firmat bal. super verbo quasi dicens, quod si spurius restituitur natalibus, et legitimatur non debet vocari spurius, tamen proinde est ac si esset legitime conceptus, et ibi firmat saly. in. v. no. ad idem. C. de na. li. l. cum quis in fi. ibi vna et ea. lance examinari etc. data paritate potentie limitationis per rescriptum, et per subsequens matri. vt dixi supra i ij. ar. huius partis. vnde debemus istud statutum taliter interpretari, quod non discordet, sed concordet cum iure communi, nam et verba dubia statuti declarantur secundum iura communia. C. de nox. l. ij. c. cum dilectus de consue. sicut et verba conventionis dubie casus est no. in. l. curatores. §. fi. de admi. rerum ad ci. perti. et dubia verba rescriptorum. l. si quis. C. de inof. te. Inn. in. c. causam que de rescri. et promptum est statuta cum le. concordare. c. cum expediat etc. et si iussisset statuens dicere is

ter lite natos nõ leios si voluisset statuere litimatos 9prebêdere g id q dixit bal. in. d. l. gallus et ang. in q. nobi. ec. or. l. i. §. si qs ad deficiêtis. C. de ca. tol. itê 9firmat 9dõ si decesserit sine filijs defecit per ingressuz monasterij, qr monasteriu hr loco filij le. c. in pn̄cipius pe pb. §. sz b pn̄ti in auc. de san. epi. posita i auc. nisi rogati. C. ad tre. et si dictu fuerit sine filijs ex suo corpe natis, vt firmanit bar. in. l. si ita qs. §. is cui de leg. ij. et Cy. in auc. nisi rogati lz in hoc boss. et Jo. an. ienuerit 9rliu in c. ray. de se. et rĳ. mal. et By. in. d. l. si ita qs, et Jaco. de bel. d. spuendo in. d. §. sz b pn̄ti et bal. in. l. deo nobis i pe. col. C. de epi. et cle. et i. c. i. de eo q ar. bel. de. et in. d. auc. nisi rogati p Ang. i sua dispu. nobilis et Jo. an. in. l. fideic. de 9di. et de. et bal. et. d. Jo lare i. l. lucius. la n. b be. insti. et bal. in. l. deo nobis C. de epi. et c. et bar. sibi 9rl in l. b dibus. §. si. ad tre. p bar. i 9si. pinêsis qdã et cah. in. c. i pn̄ti de pba. et vide 9r bar. in. d. §. sz b pn̄ti rõ losius, 9 dñi ratifica ri verba statuti in artiano iusso in quo 9creri strũgs vinculu ci uile et nãe lege, et nã hũi; coadiuuâte i auc. de gian. et vteri. fra. §. z. l. pe. §. sin rõ pi w. C. accedo. et tenêdo opi. bar. in. d. l. si ita qs, vt magis côis illa sita singularissime fm ang. in 9si. lxxvij. ic. Jo. qdã testã; vez nisi ingrediês tpe sui igressus fuisset bigamus qm bigamoz vita p pcedê. veneris de incõtinêtia suspecta est ecc. et. ĩh de eoz. ĩnra. ecc. nõ curauit ex de bi. in rubro et nigro et sic viduitatis 9dõ nõ remittit in sã nupta auc. cui relicu. C. de ind. vidui. nec 9dõ viduitatis mãtimonij spũalis, et isto casu posset pcedere opi. 9tria. f. Ja. de bel. et alioz dixit tñ ange. pro nunc assertiue h nõ dico, qr nõ repio a nris maiorib⁹ 9sideratu et in. d. 9si. vt tenere. d. opi. bar. et ẽt in consi. lxxvij. in dei noie sãcta carmelitaz reli. Jtẽ 9firmat p tex. in. l. lex nãe, et q ibi no. ff. de sta. ho. vbi nati ex leio mri. sequunt pñem nati ex illeio nõ nisi lex spãlis aliud indicat, 9 pz q lex põt facere quẽ illitim ncẽsera natũ ex leio mri. 9 et b poterit pnceps, q lex e aiata terris in auc. de 9sulibus ad fi. et in eũ oẽ ipertũ et ptãs 9dêde legis residet. l. j. cũ si. de 9sti. pan. et hãc partẽ ẽt tenuisse repio do. flo. de. s. Petro bono. dispu. in. q. inci. baro qdã ec. i:ẽ cõfirmat qui. n. iste litimat. includit in vbis statuti et sine dubio nihil ob. ipsiz esse nãlẽ qui nõ icludit tũc, cuz sit casus omissus remanet in dispõne iu. cõis. l. an in totũ. C. de edi. pri. c. in nña b in iur ds, et dãno dato. l. j. C. q sit lon. 9sue. no. Jo an. in. c. susceptũ in no. de resc. i. in. vj. bal. in. l. si mã. C. de insti. et subst. sz clarum erit, q iure cõi talis litimatus succedit, vt late dixi. s. in. ij. argu. Jgit ec. itẽ 9firmat p tex. in. l. nõ t antũ. §. si duos. ff. de 9ra. vbi si duo sunt nepotes, et alter adoptet in locũ filij talis adoptat⁹ excludit aliũ nepotẽ, et p 9ns fictio excludit naturã facit. l. i. §. bestias de post. et. l. i. §. fi. ver. sz si pr de 9ta. et By. in ria q semel multo fortius ergo dz fictio eqpollere nature ar. c. cũ i cũctis b ele. l. ij. ff. de interdi. auc. multo ma. C. de epi. et cle. cũ vul. itẽ cõfirmat p. l. in 9di. §. si pronus. ff. de 9di et dm. vbi b vba si hũs erit appositũ in codi. et sic i materia stricta et specifica. l. qr hũdi in pn. et. l. meuius. ff. de 9di. et demõ. et tñ verificant i bo. pos. q dr hũs quo ad effectũ tñ nõ dã ẽ vere hũs. §. qs ãt insti. de bo. pos. no. in. l. pubere. C. de in. deli. ad idẽ tex. in. l. i. § bono. ff. ad tre. et ibi b expisse volunt bal. i statuto. l. hẽditatis ap. ff. de ver. si. vñ dato, q litimatus nõ sit vere litimus, qr tñ ẽ litimus quo ad effectũ sz quo ad successionẽ vt late dixi. s. in. ij. ar. igit in statuto, b idẽ vz in iure pferẽte vxorẽ in dote ceteris creditoribus q est stricti iuris §. fuerat insti. de ac. no. per doc. in. l. j. et in. l. si 9stante i prin. et. §. quotiẽs so. matr. et lz b 9cessum fuerit vere doti, et vero mri. tñ ẽt p legis extẽsionẽ 9petit doti putatiue et putatiuo mri mo. l. si dotẽ. §. fi. ff. so. ma. no. bal. in. l. i. C. de 9di, ob cãz fach. l. si spon. ff. de in. do. l. ij. §. fi. et ibi no. ff. de pei. dotis tradicam⁹ de voltio ad eũ, q p litimo hr p b ẽt edictũ si qs omissa cã testi fiẽ obmittentẽ ex testõ eẽ hẽdẽ et⁹ odio, et tñ i casu illo nõ hz locũ collatio. l. si filius la. ij. ff. si qs ob cã te. ad quã non tenebatur iure antiq verus hẽs ex testõ. l. i. C. de col. l. i. §. totiẽs. ff. de col. bo. sic 9cessio immunitatis ab oneribus est stri. i. i. i. in fi. ff. de iu. imu. l. i. C. de imu. ne. 9ce. lib. x. tñ immunitas 9cessa ingenuo hz locũ in restituto p ms. au. an. l. cuz ex orõne. ff. de ex. tut. et hãc p tẽ tenuisse vz ẽt Jo. an. i mer. sine cui. 9cindẽs 9sue. pferentem p9enitũ intelligẽ de litia. et ad idẽ fac. l. sz si accepto. ff. de iu. fis.

Finis huic secunde parti negatiue.

Nunc venio ad rñ. iuriũ et rõnũ in 9triũ, primo circa ptem affirmatiuã, et nõ obst. qr ille dr filius litimus, et natu. qiẽ nuptie õmõstrãt. l. filiũ dr. Primo qr ibi loqnt iure antiquo, quo nulla introducta erat litimatio nisi p mri. lz aliqñ pnceps liberoz 9firmaret vt est tex. no. in. l. qua in prouincia. §. duuus. ff. de ri. nup. vñ iure auc. cognita naturali 9cupiscẽtia q ius naturali tñmodo filijs iferebat fuit pmissum de qnqz vel sex modis litimã. ita dixit tex. in. §. iti et i. §. si qs g q. mo. na. ef. sui. §. liceat q. mo. na. ef. le ec. et ibi dicipi iur. sc. in. d. l. filiũ loquitur esse a cõiter accidẽtibus. l. nã ad ea. ff. de legib. vñ dico, q tales dñr legitimi vt clare deduxi in §. c. ij. ar. ptis negatiue et. j. dicã vel alr rñde vt p Ang. in dispu. no. qdã gñe. Nõ ob. q legitimatus non admittit quotiens extãt alij vere legitimi, qr illud est verũ quotiens extarent legitimi, et descendentes ex eo de cuius successione tractat secus si trãsuersales ptu in casu nro in. §. fi. ita q mo. na. effi. sui. facu. l. 9iun. C. de na. lib. Nõ ob. q appel. filij veniat adoptiuus, et tñ noua 9stõ angens legitimum filius nõ 9prehẽdat adoptiuũ. Primo qr noua 9stõ angens legitimã loqnt in filijs natis ex legitimis nuptijs vt dixit tex. b tri. et se. §. neqz illo vel saltẽ loqnt in filijs legitimis, vt ibidez dicit tex. in. §. j. vñ ex quo adiunxit verbũ legitimus dz intelligi legitimus et na ex mrimonio vt illud vbũ aliqd operet. Sec⁹ si tñ dixisset filios, ita dixit gl. no. in. c. ray. in vbo legitime ex de te sta. Preterea vt attestat impa in. d. auc. de triẽ. et se. in princip. fuit nature fauet, sed in adoptiuo deficiũt iura naturalia, vt in. l. cũ in adoptiuis. C. de adopti. q immutari nõ põt. l. ius agnationis de pac. §. sz nec naturalia inst. de in. na. cũ si. Preterea etiã quotiẽs tractat de successione vr q adoptiuus nõ venit ap. filij l. si ita qs. §. si cui de leg. ij. l. si fideic. ff de 9di. et de de. et ẽ ratio fm Jo. an. in addi. spec. de succes. ab intest. §. fi. ad fin. qr insurgit suspitio fraudis in adoptione. l. cũ rõ. §. ex bonis. ff. b bonis dã. l. pe. C. de adop. ac ẽt adoptiuus nõ efficit vere legitim⁹ p bat in l. adoptionem in verbo videt. ff. de adop. et in. l. mulierẽ. C. de adop. ibi vicẽ, et ibi p inde ec. q est no. fictionis. i. in. ciuil. et nõ in. t. sacrilegij ad. l. iul. pec. no. Bar. in. l. is q p emptore. secus in legitimato vt pbaui. in. j. et. ij. ar. par. negatiue, et. j. dicã. Ac ẽt qr fortior est legitimatio, qz adoptio pbat in. t. legẽ. C. de na. lib. in auc. q mo. na. ef. sui. §. tribus et. §. adopti. Jgit arg. nõ pcedit q nõ pcedat arg. de adoptiuo ad legitimatũ firmat Bal. in. d. l. cum in adoptiuis. Non obst. tex. in. c. naturales et. c. adoptiui. Primo qr illud est 9 ius scriptũ romanorum p qd extra cãm feudalẽ non dz casus aliquis decidi. c. j. et ibi do. de cog. feu. no. in. c. j. de gradi. succes. in feu. et extra de feu. in. c. ex parte fuit ergo sic statutũ in feu. qr sic placuit 9suetudini. l. diuturna et. l. de qbus. ff. de leg. et q no. in. c. j. §. b autẽ no. q feu. dare pñt, et placuit oberto et gerardo 9pillatoribus q fuerunt duo capita pecudũ et eoz decisiones pcesserunt in feudis ex simplici voluntate non ex iuris dispõne vt dixit bar. in. c. j. b filijs natis ex ma. ad morga. 9cto in aliqbus iec. et iõ eoz statuta nõ sunt p legibus hñda vt dixit Bald in p'ndus ad feuda et bal. in. c. j. an agn. vel filius et bar. in. i. vt iusiu. §. si liberi b ope. li. facit. l. nemo. C. de senten. immo ẽt nõ extendunt totaliter ad emphyteosim ea q sunt statuta in feu fm Bal. no. in auc. si qs ruinas. C. de sac. san. eccle. in. r. co. et bar. d. §. liberi et iõ vbi bal. in rub. C. de 9di. ex. l. in vlt l. col. q lz emphy. requirat scripturam §. adeo insti. legi. cũ si. tñ secus in feu. in quo sufficiũt testes pares curtis, vt patet in vsib. feudorum fm eũ vide Salyc. in. l. ẽt. C. de ap. Preterea pt dici, q ẽt fuit legitimatus ad comitatuz seu ad feudũ pp verbũ solẽniter positũ in legitimatiõe qd facere potuit pnceps vt firmat gl. et doc. in. d. c. naturales et cano. in c. iatoz q fi. fini. le. Ac ẽt in casu nro negat comitatũ hũc eẽ feudalẽ. Potuit. n. ẽt pscri. et exemptione hũc comitatuz sibi que siuisse. l. quicunqz. C. de fun. ti. li. xj. l. pbi. §. plane et q ibi not. q vt aut clã. et in. c. intellecto de iureiu. et multis modis dici pt q comes aliter quã p inuestiturã, pz in cõite sacratum largitionũ in comite rei priuate, in comite oriẽtis in comite sacri patrimonij cũ si. et dato q esset feudalis nisi q pbet in deõ comite. vigere consuetudinem que vigebat in. d. c. naturales rõ presumeretur. l. an in totum. C. de edifi. priua. l. j. C. que sit lon. consue. no. in. i. de quibus. ff. de legi. et p hoc qr tales legitimati admittuntur ad honores et dignitates de iure cõi vt pbaui. in viij. ar. partis negatiue. Nõ ob. q fm cõem vsum loquendi legitimatus non appellat legitimus. Primo qr disputat de iur. cõi non de vsu loquendi, q ẽt talẽ esse negatur, ac ẽt cũ nos loquamur de legitimato qui est mixtus inter naturalẽ et legitimũ cũ tractat b de fauore, quia nihil legatius est tali filio pr̃nam successionẽ pnt dixit tex. in. §. filiũ q. mo. na. ef. sui Et maxime cuz simus in bñficio principis. l. fi. de cõsti. principum. c. cũ dilec. extra de do. quod no. in. l. si qñ. C. de bo. vac. lib. x. idẽ iudicabit de mixto sicut, et de simplici vt no. in. l. ij. in prin. ff. de ver. obli. in. i. si ita. ff. de lib. et posth. no doc. in. c. si clerici de iudicijs in. d. c. per vene. et Jo. an. in tit. qui fil. sint legi. Non obst. tex

fi. C.

fi.C.de iis q ve.eta ipe. q ibi.l. disponebat de maiore.xxv.an.et sic circa ea q insunt a na, vn lz princeps posset dispensare minorem non tn pt eu facere maio.xxv.an. de cu h insit a na vt dixit gl.in.l.gal ius.§.si eius.ff.de lib.et posth.no.ff.p socio in.l.iij.l.q ad certu ff.loc.§.certe.ff.de pca.l.si pria.§.fi.et.l.adop.ff.de adop. Sz litimos et illitos pt p ius ciuile tolli et induci i auc.q.mod.na.effi.le.§.liceat et q.mo.na.ef.sui.§.na et.§.si qs ergo no miru. si princeps h potuit q lex e aiata i terris ac et.i.d.l.fi.sufficiebat ciuilr fieri qz ibi nihil nalitatis erat, sz in casu nro e filius nalr et restituit pmeius nae, et antiq igenuitati.d.§. liceat.et.d.§ si qs.l.l ij.l.qris et.l.fi.de na.resti.igit. Et silr fit rnsio ad.l.sancim.C.de imp. qz ibi n sufficiebat ciuilr tm fieri, qz ibi nulla erat nalitas. Preterea ibi loquit i pcd, sz multis opat statutu, q no pt opari pcm fm gl.i.l.nec ex ptorio et i.l.neqz pign.§ puatoru de re.in.et i.l.ij.in gl.mag.C.q sit lo.zsue.et.l.de gbus de legi.no.bar.i.l.oes ppli.i.iij.q.pn.ff.de iu.et iu. Jo.i.c.fi.de zsue.et.c.cu.in c.cu dilecti i vbo zstitutu in antiqs et.l.fi.C.de fideic.no.in.l.no ipole p do.ff.de pac.no ob.et.l.si ita qs.§.is cui.ff.de le.ij.et l si fideic.qz qriescuqz i casu dcaru legu litiatio, vel adoptio icd fuisset p testore illi veniet ap. filiox.et sec si p aliu, q p testore. l.si cognatie,et ibi h no voluit bar.ff.de reb.du.vn cu litiatio necessario fcã fuit voluntaie pris, vt pt ex the.zstat et pbat l.§ gnaliter q.mo.na.ef.sui. Et qz nec tz fuit ips citari de cui successiõe et piudicio tractabat tex.bon in.l.ij.ff.de na.resti.l.adop. cu.l.seq.et ibi no.ff.de ado.no.bar.et do.in.l.gal.§.et gd si tm de li.et post.et Fed.de se.suo zsi clv.et ang.i zs.xvij.et bal.i.l.fi.C.q.res in.no nocet,et bal.i pn.C.et.d.ant.et mod.i.d.c.p vener.et q no.bal.i.l.ea qua.C.de fideic.igit veniut litiati ex volu.testa.d.l.si cognatis,vel dic ad dca iura, q adoptiu n e ve litius et pp suspitione vitada, et qz fortior e litiatio q adoptio, vt late h pbaui i.in.iij.rn.et silr ibi nihil nalitatis erat, vt dixi sup. Et silr ad illd, q nuq factum ciuilr equiparet fco nalr.l.ex ea pte.ff.de vb.ob.qz h e lcm et nalr et ciuilr vt.s.pxi. pbaui.ite vt dixit bal.i.l.sine possidetis.C.de pba.ibi casus ciuilis fingit,ide cu nalr ex odio vn no expoller nec ad aliu extedit.l.fi.C.de iterdi.ma sec in fauorabilibus.l.gallus.§.gd si tm,vel ibi no fiebat extesio p.l.ad casum sile, sz in casu nro fit extesio de litio ad litiandu vt pbaui in.ij.ar.negatiue extedit ad silem.l.iã h iure.ff.de vulg.et pu.l.j.§.lex falcidia ad.l.fal.no.bal.d.ant.in.d.§.et gd si tm et in.l.ij.C.de insti.et subsli.et ita et ang.et in fine.q.nobilis et similiter no ob.q gl.i.c.inotuit appellat ipm tanq litimu, et sic improprie et ficte,ad q statutu extedi no dz, qz qz qries dictio aliq ipordis improprietate si apponit circa ea,q pnt ee de vbo fm veritate et pprietate magis dnr vba pitatis expssiua, q improprietate ul nota tantia vt pz i dictis casi.in.l.si qs an tmp.so.ma.ff.de trasa.l.j.l.sed si vnius.§.ptor ait.ff.de inin.l.j.§.cu eo q p iur.ad tre.l.mulier.§.fi.et vbiqz no.ibi dixit bar.i.l.si is q pempto.ff.de vsu.in fi iij.q.pn.sz i casu nro sic e, q litiatus efficit litius de igit, vt pbaui l p ar.negatiue .preterea dato,q eet p fictione dico q statutu hac extesione patit scripsi in.v.ar.negatiue. Ite gl.q allegant in zriu in.l.j.ad muni.cu si.dic q ibi du appellat litima.non litios f.e so.si vt eiderius odat de gb logt et ppe litim,vt dixi et silr p pdicta no ob.qd aliud sit ee litimu et aliud hri p litimo.q vt dixi qries tales orones seu dictiões pferunt in his, q pnt ee de fm pitate indicut pitate no fictione, ne si idicut fictione tn vt dixi statutu ad h extedit,ad h induco q voluit bal.i.l.oes ppli.in ver.sz pone statuto cauet, q lz sit aliud esse ciue,et aliud hri pro ciue.si statutu dicat nullus possit esse de prioribus nisi sit originarius ciuis,si zringat ticiu ee factu ciue ex priuilegio, cu hac adiectiõe, q heat p originario q ad oia, q poterit ee de prioribus,et iura originaria hnt locu in eo ar.l.gda cu filiu de vb.ob.et.l.cu ex orone,et ibi h ide bal.ff.de excu.tut. Et ide firmat i l.in vrbe ro vbi et fuit no.Cy.in addi.ff.de sta.ho.et in.l.si non spali.C.de test.et in.l.ij.C.de m.annu.et in.l.sine possideris.C.de pb.et bar.in.l.si is q pempto.in.iij q.et in.l.si maritus.§ legis de adul.in.l.j ff.ad muni.in.l.cives.C.de ico.p illa iura,et Ja.de bel.disputa.in auc q.mo.na.ef.sui.et bal.i.l.sz si hac § pfonum de in ius vo.lz alr dixisse videat i.l.q vo.ff.de leg.et ide voluit do.Jo.i.l.j.§.lex fal. Saly.i.l.cives.C.de ap.et in.d.l.sine possidetis,et vr de mete Jo.an.i.c.j.de cle.no resid.in.vj.in nota et in.c.vit.de zsue.in.vj.q no.bar in ef.ad repetme.i vbo pinde et no ob.l.fi.et q ibi bal.C.de iterdi.mri.p pdicta, si lex ibi non phibuisset extesione fca fuisset extesio.et ibi tractat de odio matrio h n. Non ob.q rescriptu pncipis inp litiatiõe,si vr dere, trahi ad bnficiu statuti de q pnceps n psumit cogitasse,qz sufficit q sit litimas pat illi g sunt ab initio liti,sic.n.dixi;at i eo vba

statuti,et qz si pnceps facit que litimu itelligit q ad oes effect.l.in fraude.§.fi.de te.mi.c.solite in fi.de ma.et obe.l.si pluribus de le.ij.ac et pnceps in gne de h potuit cogitare.l.q in.ff.de te.mi.no.doc.i.l.fi.ad fi.C.in q.cau.i ite.rest.no e neces.cu fi. Non ob.l.j.§.si qs filiu.ff.si tab.te.nul.extra.qz ibi filius fuit adoptatus simplr no at in locu pris nepotis pui erat, p an ema.qz tunc bn excluderet nepote,et pmu locu reacqreret.l.iij.§ j.ff.de zta.et no.gl.in.d.§.si qs filiu,et seqt bar.et doc.i.l gallus.§ gd si tm de li.et post.et et est casus i.l.j.§ fi.vo.sz si pt.ff.de zta.nec ob.q istud pui.no dz intelligi zcessum cu alterius iniuria,qz h ius adhuc effectualiter nulli qsitu erat alfardo viuete et sic tpe legitimationis,et sic sola aderat spes, q no zsiderat.l.post eman.§.j.de li.le.l.si.C.de pac.l.prio rex ad.l.fal.l.fi.ff.de lib.ag.pz qz ois bona sua potuisset abijcere vt no.gl.i.l.j.C.de inof.do.l.ij.ff.si qs a pa.fue.ma.no.in fi. Ja.bu.in tpe appellandi in l.furti.ff.de infa.vn dixit bal.no.in.l.ex co.p illu tex.ff.de vulg.et pu.et.l.si q pena.ff.de his q sunt sui vel alie.iu.q fiscus non pt viuo pre age ex delicto filij, zpfem adlitima et vigore statuti p.l.filius de bo.pscri.C.et tenuit spe.de exe.sen.§ seqnit vo.quid si filius et bar.i.l.j.§.si qs ipuberi p illu text.ff.de col.bo et bal.in.l.oi mo.C.de iof.te.lz gl.videat sensisse contrariu in rub.C.de decre.decu.qua al.bal.in.l.j.C.ne fi.p pa.pie.no pt ee in preiudicu alio, qz illi qrum interest sunt citandi vt late scripsi.s.pxi.i rn.v.nec ob.l.ex facto.ff.de vul.et pn.q vt ibi pz subeerat ca ipedimenti pp qua pnceps non psumit cogitasse nec voluisse disponere de casu futuro in pudiciu alteris. Non ob.q ius de legitimationis orif a radice mrimonij,et ab illo surgit dfia litiet illiti.sz sup pn.pncipis no disponit, g no sup accessorio,qz rndeo q imo pnceps vere litiat maxie quo ad successiões bo ozeut dignitates tpales, vt pz in auc.q.mo.na.ef.sui.§.illud et.§ fi.i auc.preterea.C.de na.lib.no.gl.et scrib.in.d.c.nales.non dico quo ad mri.p h qz pf legitimat in auc.q.mo.na.ef.sui.§.si vero ie qui et auc.si qs.C.de na.li.cu se.c.p tuas et ibi no.q sz.sint leg plene p bar.in zsi.cxj.inci.nerius coradinus,ergo fortius impa.preterea e text.expressus in.c.per vene.in princ.qui fil.sint le.ibi presertim si preter romanum põtifice aliu superiore non cognoscat q legitimandi heat ptate, preterea si princeps hac ptatem non hz tn eius ptas potuit progari.l.j.et.ij.cu si.ff.de in.et hac opi.fuit sequutus Ja.de bel.vt ipse dispn.in auc.qui.mo.na.ef.sui.et Jo.cal.et do. An et flo.in.d.c.p ve.qz aliud e legitimare,aliud mri.approbare ac et si esset ipedimentu ciuile mri.impediens posset sup eo pnceps dispesare.l.si tutor.C.de interdi.mri.non ob.et tex.in.c.tata q fil.sint le qz illa verba operant veritate,et eo casu quo oparent fictione extendunt ad hunc casum vt dixi late in rn.v.circa gl.in.c.innotuit.quibus nunc addo q lz fictu n zineat in verbis statuti i psona zceptis zinetur,tn ex mete ipsius statuti.l.si quis id q.§.fi.et ibi no.doct.et.ff.de in.om.iu.l.liberi.§.senatus.ff.de ri.nup.ibera.l.fi.C.de interdi.mri. facit bene gl.in.l.cu pretor in pn.de iu.l.j.§ lex fal.et ibi p.d.Jo.ff.ad.l.fal.voluit Ja.bu.et bal.in.l.non dubiu.C.de leg.et sic pt dici a statuto pouisu, qz pt dici ex lege q e ex verbis,et q est ex mente.l.nois et rei vbu ex legi.de ver.si.c.si postq de ele.i.vj.no.in.c.j.de tep.or.in.vj.et gl.in.d.c.si postq et q no.bar.in.l.liberox.de ver.si.du loquit de zseruatiõe familie,facit q nota.bar.in.l.j.post prin.l.ptor.§.j.ff.de op.no.nu et bar.in.l.sz sciendu in fi.ff.ad.l.põp.de parri.hac at mete perius q vba ex quo de ea zstat de mus imitari.l.no dubiu no. Py.in.c.fi.de re.iu.l.vj.et i statutis cu pdca iterptatio poti sit declaratiua intrinseca, q extensiua vt no.gl.in.d.c.j.de tep.ordi.l.vj.igit.c.cu dilecti de zsue.l.ij.C.de noxa.et no.in.c.eccle.sancte Marie extra de zsti.plus vr attentari posse, q et si esset h interpretatio extesiua statutu adhuc ea recipiat, pz in verbis ptorio q q stricti iuris sint.l.zsti.ad muni l.q zstitutu.ff.de testa.mil.l.fratres.ff de penis.l.iij.§ h verba.ff.de neg.gest.tn hac interptatione recipiut in penalibus,et odiosis.d.l.si quis id q.§.fi.l.j.in prin.iuncto.§.deiecisse.ff.de vi et vi ar.et hac pie lz Ja.de ra.in.l.si seruum.§.no at ptor.ff.de acq he. Et etiam gda alij de quibus Cy.facit metione in.l.no io minus in.j.q.C.de accu.et Jo.mo.in.c.si iuit cuncti.de elec.in.vj.et de pace zsta.in verbo opizoni. Bart.in l.sed si vnius.§.j.ff.de iniu.et in.l.iij.§ si pcura.ff.de qsqz in. Et est text.in.l.j.§.incidit iuncto princ.l.ff ad turpil.pro quo not.glo.in.l.illud.C.de sac.sanc.eccle.et in re.q p necessitate de re.iu. Et h pondera lz sint in discursu festinante calami sic relata. Et per scripta .s.h et in.d.rn.v.pz rnsio ad.l.qui i prouincia.§.riuus de ritu nup. Ac et ibi df quasi litime zcepti et istud bene fateor q est per fictione,sed q essent legitimi istud est per ve

rariaté vt dixi in primo arg. negatiue, et hoc pp ea que terminat
Bar. in l. gallus. §. si eius, et Ang. in au. q nobilis. et d. Ant.
i. c. p vene. Ac ēt illo iure ffoꝝ non erat adhuc inuētus modus
restituendi p̄mene nature et antique ingenuitati in filiis sed per
ius auctēticoꝝ §. liceat q. mo. na. ef. le. et §. illud q. mo. na. effic.
sui. et in §. legitimi. Et silr nō obst. gl. in. c. tanta et in. c. nisi cū p̄-
dē et insti. de ado. in p̄n. qꝛ ibi loquūtur de litie natis ex mri. et sic
de litimis originaliter nō simplr ō litima. Nō ob. q iste nō pōt
dici vere legitimus qꝛ nō est p oia litius, qꝛ nō ad spūalia qꝛ pre-
sumptio hz p vero. Lz Jaco. bu. tenuerit ꝯriū in. j. ꝯsti. C. in di
co q dato, q ēt sit fiere litius ꝯprehēdit in statuto vt. s. dixi h in
v. rū. et in. v. ar. negatiue p̄terea lz nō sit litiatus quo ad spūalia et
sufficit q q̄ ad successionē et ad ea q̄ spectāt ad p̄ncipem sit p oia
litius. et pro hoc qꝛ legata dnr vere et exequata fideic. lz adhuc i q
busdā differāt iuxta no. in. l. j. C. de le. j. in §. sed nra insti. de leg.
Nec ob. tex. in §. gnāliter dū appellat machinationē, qꝛ ibi loq
tur qñ pr vellet machinari. i. legitimare filium inuitū vel igno
rantem. Preterea dictio alia non semp iplicat multitudinē in-
xta gl. in auc. vt si defunc. seu fune. in p̄n. et in. c. sedes de rescrip.
ad §. filiō ibi appellāt machinationē nō q̄ ad p̄rē, sz q̄ ad alios
ascendentes, vel transuersales p̄ris litiantis. et ibi ē rō qꝛ fiūt co-
gnati litiati predictis psonis absqz ꝯsensu ipsoꝝ, et sic quasi per
quādā mechina. ad hoc. l. cōiun. C. de na. li. Non ob. tex. in. §. il
lud cū si. vbi fit solū litius a tpe litiationis, et p ꝯns ficte qꝛ p p̄ris
litius et p p̄te tpis nō, qꝛ rndeo vltra predicta q post legitima-
tionē sit vere litius nec est nouū, q in eodē subiecto hēant locū
fictio et veritas, pz in reuerso ab hostibus q post q̄ reuersus est
liber vere dr. Sed quo ad tps captiuitatis ficte fingit liber. l.
postliminiū, et. l. retro. et. l. in oibus cū si. ff. de cap. imo dico qꝛ ꝯ
ria et pr̄isse pbāt hūc esse vere litimū qꝛ si esset per fictionē trahe-
ret retro sicut et alie fictiones. l. postliminij. l. retro. l. in oibus.
ff. de cap. cū si. et silr nō ob. l. qm̄. C. de na. lib. ibi ad instar legi.
Q: vltra p̄dcā dico q ibi loquit in litiato p oblationē curie quē
nō reperio a iure appellari restitutū p̄meue nāe et antiq̄ igenui
tati pūt in litiato p p̄ncipē. d. §. liceat. et §. illud cū si. Nō obst. ēt
l. iplalis. C. de nup. qꝛ vt scripsi i. x. ar. negatiue ille text. potius
facit in ꝯriū. Preterea rnde pūt. s. dixi h et in. v. rū. circa gl. in
c. innotuit de ele. Nō ob. q talis litiatio dicat ficta, qꝛ nō pt hre
locū nisi vbi cadit fictio. l. Pau. et. l. et. si ꝯ qꝛ illa loquunt i litia-
tione p subseqns mri. Itē talis fictio fingit vere vt dixi. i. i. art.
p̄tia negatiue. et ad. l. iij. §. h verba de neg. gest. dixit bal. i. l. sine
possidetis. C. de pba. q ibi erat fictio absqz p̄uilegio representa-
tiōis eundē effectū. Alias secus pūt ē in casu nro in. §. relig. q.
mo. na. eff. sui cū si. ¶ Nō ob. q in exorbitantibus fienda ē stri
cta interp̄tatio nec a verbis recedendū. Prio, qꝛ vere isti litimi
ti ꝯp̄hēdunt in ꝟbis statuti vt apte pba uis. i. et. v. arg. negati-
ue. itē si nō includunt in ꝟbis icludunt saltē ex mēte ēt si sint fi
cte iti vt pbaui. s. in. viij. rū. Preterea nō est verū q istud statu
tū sit multū exorbitās, qꝛ nō pferi p̄genitum nisi in comitatu, q
sui nā diuidi nō dz vt dixi in p̄n. p̄cedētis dubij et p h. l. fi. de fi.
instr. l. cū pr. §. pr. filijs de le. ij. est et cā tollēdi discordias iter ip
sos fres q̄ acriores vt plurimū gnant. l. cū pr. §. dulcissimis ō le
ga. ij. et maxie i regimine, nā vt dicit seneca in lib. trage. in. ix. de
agāmēnone actu scōo nec regna sociū, et lucanus in p olsqꝫ ptās
ipatiēs ꝯsortis erit. et. vij. q. j. l. apibus. l. ij. §. deinde de origi. in.
et qꝛ vt tenēt do. in. c. lz de voto dūt aliqs cū trib' de reliquo p̄ri
monio supplere nō ob. q eēt gnatiuū rācoris et inuidie, et q da-
ret mā fornicandi et delinquēdi, prio qꝛ ad h vt rndet Ange. in
sua. q nobilis, qꝛ lz h casus ꝯtingere possit. Tn̄ ad hunc casum
nō ordinat statuētis intentio. ad. l. rbo. de iac. l. si vehēda. §. idē
in. Itē adulteri incestuosi et fornicantes puniunt p alia iura pe-
nā imponentia, et sic penarū metu restringit iuxta illud Oderint
peccare mali formidine pene. l. j. ff. de iu. et iu. et ita rndebat. do.
Flo. in. c. p vene. ac ēt h vz p. l. p̄ncipē dispensatū dū vocati sunt
liti ad iura litie natoꝝ. §. relig. q. mo. na. ef. sui cū ꝯcor. s. allega.
¶ Nō ob. q q̄litas litiatiōis regrat i pe natiuitatis igit et c. p qꝛ
q̄litas adiūcta ꝟbo dz intelligi sm tps ꝟbi. l. i delictis. §. si ex-
neus cū si. alle. in ar. Sz ꝟbū p̄ge. inter itios et c. refert ad ꝟbū
p̄ferat, g sufficit q adsit litiatio tpe quo tractat de plarione et sic
tpe mortis. §. fiui insti. de he. q̄. i. l. si sub. §. in exneis. ff. de he. in-
sti. bonus tex. in. l. si cognatis. ff. de re. du. l. si quis postbum'. §.
j. de lib. et post. l. si qs filio exhēdato in p̄n. ff. de inim. te. l. nō in-
telligit §. qñ aut. ff. de iu. fisc. l. i fraude. §. j. ff. de his qb. vt indi.
non. n. pns dz q̄ri de cuiuscūqz ꝯdōne q̄ adeū legatō vel here-
ditas ptineat. l. nō opz de le. ij. de leg. pst. l. interuenit. Si antez
tpe mortis ꝯstat hūc litimū vere q̄ illo tps q magis litiatio ex-
pedit attendendū est. C. de na. li. l. nup ad fi. et in auc. q. mod. na.
ef. su. §. si qs igit dotalia ad fi. itē litiatus p tale rescriptū hr p in
de ac si medio tpe macula illitiatis nūqz fuisset. Probat tex. ad
liaz. ff. de nata. re. l. ij. et in. l. fi. no. bar. in. l. gallus. §. et qd si tātū
de lib. et post. Py. in ꝯsi. xxj. et latius dixi in ar. vū sufficit. l. bo-
noꝝ. ff. rē ra. ha. in rōne sui. Itē nō obst. q ius p̄ge. debet ex eo
q qs natus est qꝛ ꝯria loquunt in alijs nō quo ad successionē vt
pbat ex his q̄ dixi. s. in. vij. rū. ¶ Nō ob. q h erat comes et no
bilis et nō est p̄sumēdū statuētes cogitasse de ignominiosa ple.
Primo qꝛ illud lege nō pbat scōo qꝛ p litiatū ꝯseruat agnatio,
et familia et hz ea q̄ litie natus vt pbaui in. vj. ar. p̄tis negatiue et
iura et rōnes allegata p Ang. loquunt in spurijs et bastardis qui
nō sunt noiandi de domo, nec arma domus hre dnt, vt dixit cy.
in addi. et bal. in. l. filios diffinimus et in. l. qsqs. C. ad iul. ma. Et
sunt legi odibiles. et. l. si q̄ illustris et in auc. q. mo. na. ef. leg. §. fi.
Ac ēt vt rndet ad §. si quis rogatus nālis, nō dr de gne testō-
ris. l. j. in fi. C. de na. li. nec ō agnatiōe. §. vulgo q̄sitos inst. de co
gna. suc. l. p̄nūciatio. §. familie de ver. sig. cū ꝯcor. q̄ concurrunt
in legitimato, vt dixi, itē litiati de iure cōi totaliter succedebant.
Nō secus erat in nālibus. Sed in ti. qōnis nr̄e tractat de litiato
restituto. Itē ō nāli tm̄ nato ex soluto, et ex soluta quē lex p̄sius
nō excindo auc. lz in corpo. vñ sumit de na. lib. ibi quē lex alie-
no morbo laborasse dixit. l. iegē. C. de na. li. nā ius iz nō appro-
bauit ꝯcubinatū nō puniit illū. ff. et. C. de ꝯcubi. et dixi. s. i p̄n. h'
dubij. ¶ Nō ob. q ea q̄ naturaliter insunt, et illegitimitas non
posset tolli et c. Prio h qꝛ illegitimitas ō iure pt tolli, eo qꝛ ō iu
re fuit introducta, nā cū ab initio in. nāli p̄meuo oēs liti et ingenui
nascerent, postea ex ꝯuersiōe nāe ad frequētē libidinē et ꝯcupi
scētiā p ius ciuile fuit introducta di talitate et illiti §. liceat q. mod.
na. ef. su. §. nā si qdē et. §. illud vñ nō mirū, si p p̄ncipē tolli et idē
ca pt. c. pposuit. de ꝯces. pb. s. dcm̄ ē vñ ꝯria loquunt de iure nā
li p̄meuo, q oibus aiantibus nā edidit vt liberos educare i. l. j.
§. pe. ff. de iust. et in. insti. de iu. nāli. §. j. cui ēt lex scripta abroga
uit in auc. ex ꝯplexu. C. de ince. nup. in auc. q. mo. na. ef. le. §. fi.
no. i. l. vxo. §. pr nālis. ff. de le. iij. et i. c. cū. hēret de eo q duxit in
matri. quā po. p ad. et in. l. si qs liberis. §. idem iudex. ff. de libe.
agno. Ad h q no. By. de re in. in rta indultū, et Cy. et do. in. l.
sancimus. C. de nup. Jo. an. in rub. de succes. ab intesta. in addi.
Spe. et i. c. Ray. de testa. Bal. in. l. cū lege. C. de epis. et cler. in
l. fi. C. de bo. q̄ li. et i. l. j. §. ius nāle de iu. et in. bart. et do. in. l. titio
centū. §. si titio gnō, de ꝯdi. et demon. Sal. in auc. nouissima. C.
de inof. test. et Ang. in l. papi. §. iiij. ff. de inoffi. te. et bal. in auc.
nunc autē. C. de epis. et cle. et in. l. lege. xij. ta. C. de leg. hēdibus
et in. c. obertus de cognitione feudi. et an legitima possit de iu
re statuario tolli. abb. sic. in. c. Ray. extra de te. no. te. no. tex. q
ꝯsuetudo pt minuere portionē dbitā filio, et rfert q abb. antiqu'
ibi dt alibi non ita hn pbari subdit Abb. sicu. q certe vt ēt ibi
sensit Jo. an. ille tex. h apte nō pbat, sed solū pbat, q ꝯsuetudo
pt inducere de qbus rebus detrahat legitima, et refert q rich-
ma. dispu. vt recitat Cy. in. l. sanci. C. de nup. et finalr ꝯcludit q
pt minui n̄ l totū tolli, qꝛ eēt ꝯ naturalē eqtatē, itē qꝛ succedit lo
co alimētoꝝ debitorū iure nature. i. di. ius nāle facit. l. cum rō.
ff. de bo. dā. Sz Cy. ibi reprobat et sequit bar. in. l. titio centū, et
sentit By. in rta indultū et vide p Bar. in. l. titia centum mouē
tur isti p̄ncipaliter qꝛ ista portio est de iure ciuili, ergo p ius ci
uile vt ē statutū. l. oēs ppli. ff. de inst. et iu. et. j. di. ius ciuile tolli
pt itē nō est veꝝ dicere simplr qd succedat loco alimētoꝝ, qꝛ se
q̄ret q mr̄ nō teneret aliqd dimittere filio nec auiā cū pr tenea
tur alere. l. si qs a liberis. ff. de lib. agn. itē pr tenet donare non
mr. l. fi. C. de do. pmis. item pone q filius sit industriosus ita q
possit sibi q̄rere alimēta quo casu nō tenet pr alere. d. l. si quis a
liberis, ergo tunc nō tenerent parētes dimittere legitimā et sic
ꝯcludūt isti q de rigore iuris statutū et ꝯsuetudo possint i totū
tollere, sz dñi de rota decisio. xviij. alleg. xix. attingunt hāc. q. et
referunt ꝯrias opi. sed colle. deci. ꝯcludit statutū vel ꝯsuetudi-
nē naturalē, q filia dotata nō succedat, dūmō multū nō absor-
beat debitā iure nature, et sic vr ꝯcor. cū ri. ma. et hāc opi. ēt vr
seq. d. Ant. in d. c. Ray. lz multū succincte attingat. Dicit do.
abb. ego crederē q vbi filius nō hēat vñ viuat nec valeat statu
tū in totū absorbēs. Mouetur de iure ciuili spurio nil debetur
auc. ex ꝯplexu. C. de incest. nup. tñ ius canonicū, sequēdo equi
tatem naturalē, disponit alimēta deberi. c. cū hēret de eo q du-
xit in matri. quā po. p ad. Quo fortius, idē dōm in legitimis, vt
si ius ciuile vult excludē possit ius canoni. illū rigorē tpare, nā
i istis ē standū iuri ca. vt not. in. d. c. cum hēret. Sed vbi filius
alias haberet, vñ viueret p̄cedat opi. Cy. et sequaciū qꝛ cessat

equitas naturalis,& limitat alis qꝫ licitus sit patri vt cuilibet ð re p:op:ia disponere ad libitum in.c.de his de sepul.§.p tradi tionem insti.de rer.di. Abb.sicen.

℄ Fuli apostilla.

Hic ēt Princeps nō pōt tollere nec mutuare imo vt dixit reducit ad primeuū statum,itē quotiens id qꝫ nāliter coheret est alterabile per supuenieñs accidens mutatur.l. j.§.bestias ff.de post.l.nālem.§ gallinarū de acq.re.do.l.si eas de.ff.de offi.asses.vñ vltra predicta rñdeo ēt ad.l.in libello.§. facte cū si.qꝛ ibi loqꝫ in fictione meri facti q̄ est impossibilis,ad veruatē inducendam,sed nos loquimur in fictiōe circa ea que sunt meri iuris in qbus veritas induci pōt vt dixit Bar.l.d.l. si is q p emptore in.iij.q.prin.& Saly.in.d.l.sine possideris,& dixi in.j.ar.negatiue. ℄ Nō ob.qꝫ aliud est quem esse liberum, & aliud quē esse liberatū &c.ꝯ,qꝛ cū seruitus fuerit introducta publico iure gētium.l.ex hoc iure de iu.& iu.inst.de iu.na.§.iu.ēt nāli,& d.§.liceat,&.§.illud pal. Vñ p priuatū nō pōt tale ius tolli .L. publicum.ff.de pact.l.qꝫ de bonis.§.j.ad.l.fal.nec ex pacto rio.ff.de re iu.secus in princi.l.ij.& fi.ff.de na.rest.l.ij.C.de iur. an.an.& in.d.§.liceat,& qꝫ no.gl.in cle.j.de immu.ecc.& similiter tex.in.l.ēt.C.de ap.quem no.ibi Saly.cum ibi dicis per eū,qꝛ lz sit aliud quem esse legitime natū & legitimatū vt ibi,& l.ij.in prin.C.de in.an.an.tñ litimatus dr litimus lz nō litime natus qñ ē restitutus nāe & antiq̄ ingenuitati,vt p predicta clare ps. Hic ēt Sal loqꝫ in feudalibus de quibus ēt .ā.dixi.

℄ Finis huic parti affirmatiue quarti dubij.

Postremo Rñdēdū supest ad argumēta adducta p pte negatiua in fauorē arriani. Et ꝯ, nō ob.qꝫ princeps,& lex faciūt litimatū vere legitimum. Primo qꝛ quo ad verā originariam legitimationem principis bñficium operari nō pōt,qꝛ cum ad illam requiraꝫ matrimoniū & sic factum.l.filiū q̄ istū nimus de hys qui sunt sui vel alie.iu.cū cōcor dan.iuncta.l.cum filio de cu.furiosi princeps non potuit, tale nō factū disponere,qꝫ sit ꝯe factū nisi p fictionē.l.in bello.§ facte.ff.de cap.in auc.de equa.do.in.§.j.lūcto.§.lz nec naturalis de iu.na.cū si.concor. Et hoc tenebat.d.Bened.de plumb.in sua dispu.inci.qstōne municipali alias incipit statutum pisano,& Saly.in sua.q.mediolanēsis qnidā per.l.qua in princi§.diuus de ritu nup.&.l.lex nature.ff.de sta.bo. Et ideo dicebat Bal.in.l.ij.C.de in.an.an.in.l.sine possideris.C.de prob. in.l.qꝫ vero.ff.de legi. Nō statutū nō poterat quem facere ciuē originariū nisi per fictionem alleg.l.assumptio.ff.ad munici.in prin.l.fi.C.de incolis. Preterea illud est vex.qꝫ fit vere legitimus si legitimatꝰ sit a sede aplica que pōt sup matrimonio dispensare,& sic sup radice vere legitimationis qui tūc efficiꝫ legitimus quoad oia secus in legitimato p principe q solū q̄ ad quedam est legitimus,vñ rōne ꝯrietatis,qꝫ qs sit p pte legitimus,& p pte nō pōt dici legitimus vere,lz ficte.l.ij.ff.ad macedo.l.ij.ff.de vsufr.ear.rerū q̄ vsu ꝯsu.§.ꝯstituitꝫ insti.de vsufru. Hoc voluit bar.in.d.l.si is q p emptore,in.iij.q.& in.q.de ciue.& h latius deduxi,vbi oino vide in.viij.arg.j.par. Et pro h expsse tex.in.§.filiū,& in.§.gñaliter in auc.q.mo.na.eff.sui,vbi appellat legitimationē quandam machynationē,& sic p fictionem,& qꝫ sit ficte legitimꝰ apte,& late pbant in.d.viij.ar.j.pt. vbi vide. Hic ēt vt dixi in.vj.ar.j.par.tale beneficium pncipis super legitimatione nō vꝫ trahi posse ad bñficiū statuti ð quo ipse princeps nō cogitauit extra de ꝯstōnibus.c.j.in.vj.per.l. ex facto de vul.& pup.l.inꝫ.ff.de inoffi.test.cū sim. Itē rñdeo p tex.in.c.naturales,si de feu.fue.ꝯtro.qꝛ nos videmur loqui,in materia feudi,vt aperte pbaui in.iiij.ar.j.par.vbi vide,ac etiā dato,qꝫ nos non loquamur in mā feudali,tñ dixit bal.multum no.in.l.eā q̄s.C.de fidelc.qꝫ legitimatꝰ p principē nō vꝫ legitimatꝰ ad dignitates,imo si expsse sit legitimatꝰ ad q̄libet dignitatē nō vꝫ legitimatꝰ ad regimē,& ad dignitatē regēdi,qꝛ in talibus dignitatibꝰ hñtibus curā pnceps reddit se difficiliorē nisi expsse specificeꝫ.c.cū in illis de pb.in.vj.&.c.fi.dicto ti.in antiqs,& si recte ꝯsidereꝫ vꝫ tex.in.d.c.naturales maxime iuncta gl.qꝫ dcīn conuīlēdo inīt sequitus.d. Pe.de anc.in consi.suo incip.vtrū legitimatꝰ &c.vñ cū hic tractaꝫ de dignitate ēt cum regimine.c.j.qs dicaꝫ dux,p bar.in.l.j.C.ð dignt.nō vꝫ ad h legitimationē extēdi posse.nā vt dr Spe.in ti.de iurisd om.iu. comitibus Italie,& alemanie hodie cōpetit mex:imperium,eo qꝛ sunt clarissimi,& p ꝯñs in dignitate positi.l.senator,& clarissimus.C.de digni.item ꝯria sunt vera non in casu nostro, quia dato etiam qꝫ esset vere legitimus tamen qꝛ ista qualitas legitimationis regrebaꝫ tpe natiuitatis,h postea superueniens, non prodest,vt clare pbaui in ar.x.j.par.& maxime cum nos loqꝫmur in successione nobilitatis,& dignitatis ad quas tales legitimati succedēdo nō admittunꝫ,vt determinauit ang.in sua dispu.nobilis,& ego dixi in.xj.ar.j.par. ℄ Non ob.tex.in.§.& q̄nia varie cū si.isinitis,qꝛ clara est rñsio & multiplex per ea que nūc.ā.prime scripsi,vltra q̄ dr dici pt,qꝫ ibi loqꝫ in dispnatiōe iuris cōis extēsa p eādē legez ad casuz fictū qꝫ fieri pōt.l.gallus.§ & qd si tñ de li.& post.l.j.§.lex fal.ff.ad.l.fal.l.iul.ai.ff. de ꝯdi.& de. Que extēsio facta h nō repiꝫ p statutū,igiꝫ ad casum fictū nō extēdiꝫ.l.j.§.h interdictū de fonte cle.qꝫ circa de cle.l.iij.§.h verba de neg gest.no.gl.in.l.assiduis.C.q potio.i pi.ba.l.fi.C.de his q ve.eta.impe.qꝛ statutū interpretationes extēsiuā nō patiꝫ.l.qꝫ ꝯstitutū de te.mi.in.l.fres.C.de penu.l. ꝯstōnibus.ff.ad muni.l.si vero.§.de viro.ff.so.ma.l.pspexit.ff. q & a qb.cū si.ac ēt nō ob.qꝫ legitimatio nō trahiꝫ retro & per ꝯñs nō est fictio,qꝛ fictio retrotrahiꝫ &c qꝛ illud est vex in fictione translatiua nos vero loqmur in fictione inductiua,preterea teneo qꝫ ēt legitimatio trahaꝫ retro.l.ij.&.l.fin.de nata.restī.&.l.nuper ad fi.C.de na.li.& in auc.qb.mo.na.eff.le.alias sui.§.si qs igiꝫ dotalia sm bar.& Py.in.l.gal.§ qd si tñ & scripsi in.x.ar.nego.nec illud dñt iure ꝯria recte considerata imo necessario dōm est qꝫ trahatur retro,qꝛ alias sequereꝫ absurdū,qꝫ esset pro parte tpis legitimus p pte nō esset qd mōstruosum.l.q̄situ.ff.de ado.c.p venerabilē q fi sint le.no.in.c.cū ibi bitio de clā.depō.l.fi.C.de ꝯdi.l.eum q edea.ff.de vsu.l.si pariter,de li.cā.l.titie si non nupserit ꝯdi.& de. ℄ Non ob.qꝫ restitutus natalibus est vere ingenuus primo presuppositis semper rñsionibus de qbus.ā.in.j.&.ij.rñ dico qꝫ in ꝯrijs est verbū denotās fictionē,vt dictio perinde.l.in.ciuili,de ꝯd.& dem.l. sacrilegij ad.l.iul.pe.no bar.in extrana.ad repri.in ꝯbo perinde,itē est ꝯbū intelligiꝫ vt no.bar.in.l.si is q p:oem.& ibi est tex.ff.de vsu. ℄ Nō ob.qꝫ appsone filij venit filius adoptiuus qꝛ vltra pdicta dico qꝫ imo vꝫ qꝫ quotiens tractaꝫ ð succedēdo filius adoptiuus non veniat appsone filij.l.si ita qs.§ is cui de le.ij.l.si fideicō.ff.de ꝯdi.& de.& est rō qꝫ Jo.an.in addi.spe.i tī.de suc.ab intest.ad fi.qꝛ tūc insurgeret suspitio fraudis.l.cū rō.§ ex bonis.ff.de bo.dā.l.pe.C.de ado.pterea illud est verū nisi in.l.vel statuto diceret filius legitimus pnt in casu nro,qꝛ tūc nō veniet filiꝰ adoptiuus,vt illud ꝯbū aliqd opereꝫ,ita dr gl.no.in.c.Ray.in ꝯbo legitime de te.qꝛ tūc adoptiuus nō efficiꝫ ꝯe legitimus,vt pbat tex.in.l.mulierē.C.de ado.ibi perinde &c.q̄ est no.improprietatis,vel fictionis.l.in.ci.ff.de ꝯdit.& de.& pbat tex.in.l.legē.C.de na.li.in auc.qb.mo.na.effi.sui.§. tribus,&.§ adoptionis. ℄ Nō ob.qꝫ statuta patiuntur hāc interptationē passiuā a iure qꝛ rñdeo qꝫ si nos loqmur in statuto ꝯ ius cōe,& odioso pnt in casu nro,vt pbaui in.viij.ar.j.partis tūc statutū in casu vero ex vi verborū non comprehendit fictū, & h clarū.l.iij.§.h ꝯba cū si.de neg.gest.itē nec ex mente cum non simus in odiosis vt in legitimatione p rescriptū.c.j.in fin. de fi.psby.in.vj.istud pbaꝫ in.l.cū qdā iuncta.l.p:z.ff.ð libe.& post.lz h Cy.& bal.in.l.non dubiū.C.de le.& qꝛ disponēdo statutū sup casu ꝯo vꝫ ex mēte fictū excludere qñ fictio pcedebat statutū,vt in casu nro.l.cū pror,de iud.l.inter.§.cū inter.ff.ð pactis do.qꝛ tūc obmissus in statuto hꝫ p omisso nec ad illum extenditur.c.in nra de iniu.c.susceptū de rescr.in.vj.l.an in totū.C.de edifi.priua.l.qcqd astringende.ff.de ꝯ.ob cū si. ꝯria aūt volētia passiuā extensionē fieri in statutis loqunꝫ qñ fictio,vꝫ casus q dz extēdi fuit inductus post statutū p aliā nouā.l.expsse statutū extēdēret ita loqꝫ.l.j.§.lex fal.l.gall.§ qd si tñ,vel qñ lex expsse extenderet dispōnē suā ad statutū futurū ꝯbis ad h expssis & ita loqꝫ.l.j.§.j.&.l.vt gradatiz.§ lz si lege.ff ð mu.& ho.lz in casu nro h extēsio expsse ad statutū nō reperiꝫ fcā iure cōi nec p aliud nouū statutū igiꝫ non extendendū.l.qꝫ ꝯstitutū ð test.mi.cū vul.& firmat.d.Jo.in d.l.j.§.lex fal.& pro h,qꝛ ex identitate vel maioritate rōnis nō dz fieri extensio vt corrigatur ius cōe iuxta no.in auc.quas actiones.C.de sa.san ec.l.si furiosi.C.de nu.in auc.de admi.off.ad fi.l.pcipimus ad fi.cū sim.C. de ap.& in statutis tenuit Bal.in.l.maximū vicij.C.de liber.prete.& in.d.l.non dubium.C.de leg.& per h sit ēt rñsum ad ea q̄ dicta sunt in.viij.rñ.j.par.& in iuribus ibi alleg.ibi facta erat expsse a iure extēsio,alias secus vt dixi,item ad predicta rñderi poterit pluribus alijs modis,vt dictum est.ā.in.j.&.ij.rñ.

℄ Nō ob.qꝫ statutum fuit inductum ad augendam successionē q non dz ꝯriū operari &c.qꝛ vltra dicta.ā.in.j.&.ij.rñso.dico uno qꝫ h statutū expsse voluit in vno tñ.s.primogenito successionem restringere, igitur obiectio falsa,non obstat quod hic,

cōcurrit rō statuti i lrimato. ḡ ds ɔcurrere eius dispō ꝑ q̄ i sta tutis stricti iu. ⁊ ius cōe corrigētibus ⁊ in odiosis ex identitate vel maioritate rōis nō fit extēsio nisi ꝟba ɔcurrāt. l. ꝓspexit. ff. q ⁊ a qb. c. suscepitū ꝺ rescr. c. i ufs ꝺ iurin. no. i auc. q̄a actiōes. C. ꝺ sa. san ec. l. cū qdā iucta. l. pl3 ff. ꝺ li. ⁊ post. l. ꝙ ꝟo ɔ. ff. ꝺ le. no. in rīa q̄ a iure li. vj. ⁊ ꝺlaie dcm̄ ē ꝙ ꝟba si ſīr nō ɔcurrāt clare supius adductū ē. ¶ Nō ob. l. gal. §. qd si tm̄ ⁊ l. iij. C. ꝺ inst. ⁊ sub cū li. rn̄de vt dixi. ꝺ. pxie i. v. ⁊. vj. rn̄. q: ibi ꝑ legē ex presse fcā extēsio. itē ɔria loquunt i fauorabilib⁹, sec⁹ in odiosis vt i casu nr̄o. l. fi. C. ꝺ iterdi. mr̄i. i. c. suscepitū ꝺ rescri. i. vj. ac ēt in nōnullis. ii. alle. in ɔriū ibi erat sile ſm ꝟitatē. sec⁹ si ſm fic tionē vt i casu nr̄o. l. si. C. ꝺ his q ve. eta. ipe. siſr in casu. c. ad au diētiā, ⁊. c. cū dilect⁹ fcā erat ibi extēsio expsse a iure, alꝭ secus d. l. iij §. h ꝟba. l. fres ꝺ pe. l. ɔstōibus ad mu. cū si. ⁊ h dico nō recedēdo in h ar. nec in seq. a rn̄sionib⁹ i. j. ⁊. ij. l. factis. ¶ Nō ob. tex. i. c. cū vintoniēsis de ele. q: vltra pdicta rn̄deo, q: ibi lo quit, i lrimatiōe fcā a se. aplī. q̄ hn̄ ꝟaē ⁊ ꝓpria lrimatio vt dixi . li. i. j. rn̄. ⁊ lati⁹ in. viij. ar. j. par. pterea l3 i. c. cūctis. c. ti. diceret ꝙ eps pmouēdus dēat eē natus ex lrimo mr̄i. tn̄ tali ɔstōni la teranēsis ɔsilij, dispensatū fuerat ꝑ hn̄tes ptātē eligēdi ꝙ h nō esset necessariū dūmō esset lrimatus. c. inotuit de ele. c. j. ⁊. ij. de fi. ꝓsby. in. vj. vn̄ mirū si sufficiebat ipm esse lrimatū in. d. c. cū vintoniēsis, q: alꝭ ipossibile eēt, ꝙ lrimatus diceret lrime nat⁹ vt tenuit bal. in. l. gal. §. si ei⁹, ⁊ ang. in sua disput. nobilis, ⁊ do. Ant. in. c. ꝑ venerabilē, ⁊ siſr rn̄deo ad gl. in. d. c. innotuit, ⁊ in c. tanta qbus addo ꝙ ibi loq̄t in legitimatiōe ꝑ subseq̄nes mr̄i. q̄ valde fauorabilis ē. l. nup ad si. C. de na. li. in auct. q. mo. nat. eff. sui §. si qs igit dotalia nos ꝟo in legitimatiōe ꝑ rescr. odio sa. c. j. in fi. de fi. ꝓsby. in. vj. no. Jo. an. in. c. lator qui fi. sint le. ⁊ Bal. in. d. c. nāles, nō ob. ꝙ dr̄ ꝙ fictio postliminij fingit nun quā captū, ⁊ oēs posteriores excludit, q: si fingit, ḡ nō vere ⁊ ꝑ ɔñs nō includit in statuto. Preterea dico, ꝙ imo hec legiti matio q̄ ad effectū succedēdi retro nō trahit, vt late scripsi i ar. x. j. par. ¶ Nō ob. lex iperialis C. de nup. q: vt dixi in. j. art. j. par. ad fi. ille tex. potius facit i ɔriū, ꝙ nō dicat vere legitim⁹ ꝓpter dictionē q̄si ⁊ videri que iproprietatem denotant dixi i loco vbi. ꝺ. Et ēt nō ob. l. cū qs in fi. C. de na. li. q: vltra. d. ꝺ. in j. rn̄. dico ꝙ ibi loq̄t in lrimato ꝑ subseq̄nes mr̄i. q̄ est fauorabi lis ⁊ retro ab initio fingit lrime ɔceptū in. §. si qs igitur dotalia q. mo. na. eff. sui. l. nup. C. de na. lib. Nos ꝟo in legitimatione ꝑ rescriptū odiosa q̄ retro non trahit vt scripsi in. x. ar. j. part. Nec par. ſ statutū istud hāc interpretatiōne cū iure cōi, ad ca sum fictū vt scripsi in. v. pxima rn̄sio. Et l3 statutū nō dixerit le gitime natos. Tn̄ q: dixit eqpollēs vt ꝓbatū est in arg. negati ue sufficit. l. mulier in prin. ff. ad tre. l. iij. C. de insti. ⁊ sub. Pre terea ita ēt sciuisset dicere statutū si placuisset lrimos venire in lrimatos, ⁊ nō inter legitimos. ¶ Nō ob. ꝙ dicto si decesserit sine filijs verificat in monasterio tanq̄3 filio legitimo. Primo q: vt dixit gl. in. c. Ray. in verbo lrime de test. ibi nō erat dcm̄ si decesserit sine filijs legitimis, s3 sine filijs tn̄, q: tūc n̄ veniret monasteriū, preterea illa nō est rō, ꝙ monasteriū facit deficere ɔdōnem eo, ꝙ sit filius vt loco filij habeat imo errāt q ita dn̄t, ⁊ ꝓbat in. c. j. de vass. mil. q ar. bellica depo. ⁊ ibi Bald. ⁊ no. in auc. si qua mulier ꝑ Bar. ⁊ plene ꝑ Bal. in auc. ingressi in v. col. ⁊ in auc. si q̄ mulier in. j. col. s3 fuit rō fauor religionis, q: eius ɔriū esset ɔ libertatē religionis, ⁊ vlꝭ ɔtēplatiua arctaret ꝑ ɔsiderationē ꝑcēdi vel acq̄rēdi ſm Ry. ma. ⁊ Cy. ⁊ Bald. i auc. nisi rogati in. j. opp. ⁊ idē Bal. in. l. humanitatis C. de im pu. ⁊ alijs sub. in ꝟ. vij. q̄rit ⁊ Bal. in. l. deo nobis in princ. de epi. ⁊ cle. ⁊ ne volūtas testōris fieret caduca, vt dixit text. in. d. §. s3 h pn̄ti Alias aūt nō posset ꝓcedere cōis opi. q̄ est ꝙ ēt si dcm̄ fuerit sine filijs ex suo corpe natis monasteriū adhuc facit deficere ɔdōnē de q̄ dixi in arg. itē intelſr ꝙ hr̄ loco filij quan do pr̄ ingredit monasteriū n̄ āt monasteriū simpſr s3 bar. i. l. si ita qs. §. ea lege in vl. co. ff. ꝺ ꝟ. ob. ⁊ bal. i. l. ea. l. l. viij. co. ꝺ cō di. ob cām ¶ Nō ob. l. lex nāe de sta ho. q: fateor, ꝙ lex sp̄a lis ꝑ fictionē potest tribuere casui ficto ea q̄ attributa sunt ca sui vero. c. ad audiētiā. c. cū dilectus, de cleri. nō residē. l. gal lus §. qd si tm̄, ⁊ siſr ēt posset statutum ar. l. oēs ppl̄i de iu. iu. ⁊. §. ex non scripto insti. de iu. na. ⁊ t3 Bar. in. l. si is qui ꝑ em pto. Tn̄ statutum loquēs ꝺ lrimo non se extendit ad ficte legi mū bn̄ficio principis q id facere potuit. ¶ Non ob. ꝙ si lrima tus nō incidit in verbis statuti, ergo tāq̄3 casu obmisso admit tit de iure cōi. S3 rn̄de, ꝙ l3 quo ad istum nepotē casus fit ob missus in statuto. tamen remanet vigor statuti preferentis pri mogenitū vere legitimū. Cuius vigore preferet germanus de

functi ſr vt disputaui in pcedenti dubio. ¶ Nō ob. tex. in. l. nō tm̄ §. si duos. ff. de ɔta. q: ibi nō reqrebat filiū eē vere legitimū ⁊ nāle put in casu nr̄o. S3 sufficiebat quē eē ficte filiu3 ꝑ ado ptionem, vel arrogationē. l. j. §. j. e. ti. hā hodie in. l. pe. C. ꝺ ado ptio. Ad ꝙ. l. j. §. certe ad mace. l. senatoris filiū ⁊ seq. cum. l. li beros. ff. de sena. l. lege. §. h capite. ff. ꝺ ritu nup. l. qcūq3. §. j. ⁊. l. adoptiuū in prin. ff. de in ius voc. ¶ Nō ob. l. in ɔdōnibus §. si p̄mus de ɔdi. ⁊ demō. Primo q: ꝟba ɔdōnis, ⁊ ei⁹ dispō sepe recipiunt fictionē, ⁊ improprietatē, vt ꝓbat in. l. iulian⁹ ait ff. ꝺ ɔd. ⁊ de. Ubi hec ꝟba si. x. dederis hr̄di sortiūtur effectū si hr̄s accepto liberauit dare debētē, ⁊ sic ꝑ actū fictū in. §. ē ibi inst. q. mo. tol. ob. ⁊ no. bar. in. l. amplius nō peti. ff. rē ra. ha. ꝙ non eēt in statuto vere ⁊ ꝓprie intelligēdo. Ex q̄ no. ang. in ɔsi lijo suis ɔsi. cxxix. ꝙ incip. in dei nomine visis dictis dubijs, di cit ꝙ stāte sta. ꝙ nulla exceptio possit opponi poterit opponi exceptio cōpēsationis tāq̄3 sit exceptio ficte solutiōis, ꝙ an rn̄ su vex pn̄c latius nō disputo. Nō ob. tex. in. l. si cū dotē §. fi. put induxi. Q: ibi ē dictio q̄si priuilegiū ⁊c. q̄ soluit ɔriū cū sit dictio improprietatis. l. cū q̄si in prin. ff. de fideic. lib. l. si qs an te nup. ff. so. ma. l. j. ff. de trāsa. l. j. §. cū eo. ff. de eo q ꝑ tuto. Et alie cōcor. nō loquunt in dispōne stricti iu. ⁊ odiosa put in casu nr̄o. Nō ob. tex. in. l. si filius. ff. si qs om. cā testa. Q: ibi dr̄, qꝺ alius nō ɔfert hr̄di, ⁊ sic in eius odiū put in eius odiū fuit indu cta ꝓuisio illius tituli. S3 ibi non dr̄ quin ipse ɔferat alijs cum cā sit intestati, iō credo ꝙ ipse tenet alijs ɔferre ne illud ꝙ fuit introductū in ei⁹ odiū reuertat in eius fauorē. l. si qs solidū. ff. de he. inst. l. relegatorū §. si. ff. de interd. ⁊ relega. l. non putauit §. si quis sua manu. ff. de ɔta. Nō ob. l. cū ex orōne. ff. de excu. tu. q: vt dixit Bar. in. l. oēs ppl̄i, in. vj. q. prin. ff. de iu. ⁊ iu. il lud ibi est vigore rescripti posteasubsequuti expsse extensionez facientis ad illum casum alias non fieret extensio ibi. Proba tur in. l. ij. C. de iu. au. annu. ⁊. l. ēt. ff. eod. titu. Et hec rn̄sio op tima est ad omnia iura ɔria alle. in h ar. Quā rn̄sionē amplia bis ex his q̄ dixi. ꝺ. pxi. in. v. rn̄. Et siſr rn̄de ad legē, s3 si acce p. o. ff. de in. fis. que. l. ēt potius facit in ɔriū. Et ita eam in ɔriu3 inducit Saly. in. l. etiam. C. de appel.

¶ Finis huic quarto dubio. deo gratias.

Ad quintum dubiū in ordine disceptandum ve nio quo q̄rit vtrū ɔstitutio preca rij comit i aū dicto facta eū ɔ tertios possessores a debitore cū3 hn̄te relenet ab onere excussionis fiende. Et primo capio par tem negatiuam, ꝙ nō q: est a iure hec forma in sp̄ē tradita, qꝺ creditor agens ɔ tertios possessores talius bonorū primo excu tiat, ⁊ agat ꝑsonali actione, vel reali ɔ reū principalē. Secūdo agit ꝑsonali vel reali ɔ fideiussores si intercesserunt. tertio con tra tales tertios possessores rerū debitoris. et h est veru3 hodie iure nouissimo tam in expressa hypotheca in auc. h si debitor C. de pig. in auc. s3 hodie. C. de ac. ⁊ ob. sumpte ex corpore au tenticorū de fideius. §. s3 neq3 col. j. q̄3 ēt in tacita hypotheca ⁊ pignore ēt iure antiq. l. moschis in prin. ff. de iu. fis. l. si non ve rū. C. de don. inter vi. ⁊ vxo. l. satis. C. in qb. cau. pig. taci. ɔha. l. j. C. ꝺ ɔue. fisci debito. li. x. Pro hoc ēt. l. j. ⁊. l. ignori C. ꝺ re uocan. hys q̄ in fraudē creditorum. l. aū. §. ita demū. ff. eo. ti. l. pe. ff. ꝺ separa. inst. ꝺ ac. §. item si qs in fraude3, vbi creditores, reuocare volentes per seruilianum in factum aut caluisianā bo na in fraudem eorum alienata per debitorem necesse hn̄t ꝑmo excussionem facere in bonis debitoris facit tex. no. in. l. curator §. fi. ff. de admi. rerum ad cui. per. Cum igit hec forma sit re gulariter a iure tradita nec casus noster a iure exceptus re periat a regula discedēdū non est. l. j. ff. de reg. cato. l. ij. §. gn̄a liter. ff. de leg. ꝓst. no. in. l. j. ⁊ in. l. omnis diffinitio. ff. de reg. iu. cum si. ¶ Itē confirmat quotiens debitor constituit se a credi tore precario possidere si nihil aliud inter eos agatur in dubio ex hac cōstitutione ciuilē h3 possessionē creditor debitor vero nālem. ff. de preca. l. ⁊ h3. §. eū q. ⁊. l. fi. l. non solū. §. fi. ff. de vsuc. l. interdū. ff. de acq. pos. l. iulianus. §. possessionē. ff. de ac. empt. no. Jac. bu. ⁊ Bar. in. l. creditores, in. ij. q. prin. ⁊ in quarta C. de pig. ⁊ in. l. q meo. ff. de acq. poss. in. l. celsus. ff. ꝺ vsuc. ⁊ An ge. ⁊ doc. post gl. in. l. ab emptione. ff. ꝺ pac. et Spe. et Jo. an. de emp. et ven. §. bene est et no. in. c. conuenisset de rest. spolia. tunc sic, aut vult via iuridica creditor agere ɔ tertios possesso res, et non potest nisi excussione facta. d. auc. hoc si debitor cu3 si. ꝺ. in proxi. argu. alle. aut vult tanquam ciuiliter possidens ꝓ pria auctoritate possessionem ingredi, et sic tertium possesso rem de facto expellere, et similiter dico quod non potest, quia quotiens quis est in possessione ciuili et etiam naturali nō pōt propria

propria auctoritate possessionem ingredi, et expellere tertium et solummodo detinentem quando ille detinens hz cam ab alio rō ab isto agere tex. est quem ibi multum no. Bar. in.l.j.§.necessario.ff.si vend. nole. Et.l.hec actio.§.fi.ff.ex q.cau.in pos.ea.l fi.cū ibi no.C.si p vim vel alio mō, et q hz in.l.a diuo pio.§.si sup rebus iuncta gl.j.ff.de re iud.et Jnno.in.c.inter quatuor extra de maior. et obe. et Bal.i.l.si deserta.C.si p p pub pēsio. et ēt vf tex.in.l.cū a te.ff.de vi et vi ar.et glo.no.in.l.j.§ vt possidere.ff.de vi et vi ar ma. Nec ob.ad hoc.c.sepe de rest.spo.q: dixit si scienti etc. qd hic non pūmitur in facto alieno ad idē.l.si duo.§.nō videor.ff. vti pos.ls Bal.met vo teneri ꝯriū, et male in.l certa forma.C.vt in pos leg.a'legando pro h gl.or.in.l.j.§ interdictū.ff. vti pos. q mihi nō ob.p, q: illā qdā reprobāt, vt Cyn.in.l.j.C.vn vi. Et q: loqr in possessore clādestino q hn pōt expelli ſm quosdā, vt ibi p Bar.et ita intelligit.l.clā possidere.§.q ad nūdinas.ff. de acq.pos.imo fortius, vt q: cū penes debitorē remanserit possessio nā io, vt.ā dixi q trāsferēdo possessionē in tertios possessores priuauit dnm sua ciuili vt firmat expsse gl.no.approbata in l.interdū.§ fi.ff.de acq.pos.et in.l.si seruus.C.q cū eo. et in.l.j. .C.e.de vsu.et bar.et doc in.l.peregre.§ qbus.ff.de acq.po. Ja. bu.et Bal.post gl.in.l.fi.C.de acq pos.ls ibi Cy.et Pet.ꝯ, et male, p qua vf tex.in.l.peregre.§ qbus.ff.de acq.pos.et.l.iij.§. q si seruus ff.e.ti.et ibi Bar.nec ad h ob.l.qui vniuersas.§.fi. eo.ti.q: ibi trāsferens nullā possessionē ēt nālem hēbat, itē in actus erat ibi solū ad tradēdā nudā detētationē nō possessionem et ita cōiter intelligit. Sile in.l.si id q.§.j.e.ti, facit.l. nō solū §.q pig.ff.de vsu. Et p ꝯns nō possū ppria auc.possessionē q̄ nō hz ingredi, imo talis df pdo.l.nec ex ea.C.de acq.pos.l.extat q me.cā.l.si qs in tātā.C.vn vi cū si. Et in spē.C.vi bo.rap. l.res obligatas.C.ad.l.iul.de vi.l.in possessiōe.ff.ad.l.iul.de pna.l.creditores. ¶ Itē ꝯfirmat locator hz inuecta et illata tacite obligata et illa pōt sua actie includere.l.vtiq, et ibi not.ff.de dā.infe.l.ls et.l.est dfia.ff.in q.cau.pig.taci.ꝯhet si istis illa res puenat ad tertiū hñtē cām a debitore non possum iure exe.ego locator vti ppria auc.ꝯ eū, sz agere debeo via ordinaria, vt hypothecaria vel interdicto salui.no.l.j.ff.de salui.interdic.et.C. eod.titulo.l.j.et ibi no.et in spē induco.l.ij.C.eo.ti.vbi si pcario concessa transiuit ad alium non possum nisi per interdictū ordinaria via agere ꝯ eum et.l.quesitū.§ fi.ff.de preca.facit ēt eo.ti. l.ij.§.j vbi bona litera alias non videret necessarium fuisse interdictum de precario, et sic superfluus esset titulus.C.de prec. ꝯ.§.qui bus in.j.consti.C.l.j ff.de orig.iur. Si ergo via ordinaria agendū, est ergo sequit necessario excussionē fieri dēre.d. auc.hoc si debitor cū si.pal. Et hoc maxime, q: dolus auctoris s.debitoris non dz posse nocere successori.s.tertio possessori.l. apud celsum.§.si ex cā legati, et.§.d auctoris.ff.de excep.dol. Sz sibi noceret si nos dicimus creditorem agere posse ꝯ ipsum excussione non facta debitore existēte soluendo.l.fi.in prin.ff. de eo per quem fac.erit igitur.etc.

¶ Finis huic prime parti negatiue huius quinti dubij.

Ecōtra ad partē affirmatiuā arguitur, q dictus, comes possit agere ꝯ tertios possessores nulla prius facta excussione. et pro hoc inducitur tex.i auc.de litigiosis.§.ab oi aūt col.viij.vbi df expsse, q creditor potest directo agere ꝯ emptores, nunc possessores bonoꝝ, et expsse hypothecatorū p debitorē q postea in dictos emptores alienauit. Et h ēt nulla precedente excussione, vt ibi pz, et p ꝯns per illum tex. vf correcta auc.de fideius.§ sed neqz posita in auc.h si debitor .C.de pig.et in auc.sz hodie.C.de ac.et ob.i anqz p posteriorē cōstitutionem in ordine.l.sz et posteriores.ff.de le.l.bōa fides.ff.d posi.l.si idem cum eo.§.fi.ff.de iuris.om.iud.et q no.gl.in.l.q dam filiū §.sabinus.ff.ad trebe. ¶ Itē ꝯfirmat. Nā debitor h retinēs, et nāliter possidens rē precario possidere vf alieno nomine et pro alio, ita dixit tex.ad h not.in.l.male agit.C. de prescri.xxx.an. Unde nunc si debitor interuertat talem possessionem pōt directo creditor agere ꝯ possessores ꝯdōne ex.l.fi.C. de acq.pos.nulla excussione facta p tex.d.l. fi. ibi vel qspiam alius q ibi exponit gl.in verbo cuiuscunqz et Jaco bu.si debitor qui ꝯstituit se precario noie creditoris possidere, q: tūc ſm eū poterit talis creditor, vt dixi obmissa excussione agere ꝯ tertios possessores vigore talis precarij, et h ēt ibi sequitur Ang. limitādo in casu illo nō hēre locū auc.h si debitor cū si.et idē voluit Bar.in.l.j.C.de reuocan.his que in fran.cre.et ibi dixit h esse verū si ageret ꝯdōne.d.l.fi. Secus si ageret hypotecaria, p.d.auc.h si debitor, hoc idē voluit ang.et post eū Raph. cu.et Jo.de imo.et Mod.in.l.extinis.ff.de acq.poss.et idē ange.in.l.

ij.§ hac actione.ff.vi bo.rap.et Bal in.l.j.in fi.ff pro soc.in responsis antiqs. ¶ Et idē repetit ipse Ja.bu.in auc.h si debitor, et ibi seqt do.flo.et Ja.bu.in auc.sz hodie.C.de ac.et obl.q post eū ibi sequutus est Pe.de anch.ibidē et sufficere vf remedium.d.l.fi cū ad effectū hypothecarie agendo non anocet nisi sola possessio.l.si cū venditor.ff.de euic.no.in.l.rē alienā d pi. ac.ā pariter anocet p ꝯdōnem d.l fi.et q in casu nro locū hic possit remediū.d.l.fi.pbat, nā siue dicamus q p tradōnem factam a debitore creditor sua possessione priuatus sit, vt pbaui. ꝯ.in.ij.ar.j.par.et tūc hz locū.d.l.fi. Nā ibi ēt df dño talis cōditio eo casu quo seruus colonus, vel pcurator aut alius quispiam exinerit possessionem alo deserende possessionis quo casu lz dñs non priuetur ciuili.l.cū qs.ff.de do.in priuat nālis.l. si de eo.§ aliud extimādum, et.l.si colonus.ff.de acq.pos.et hec est cōis opi.gl.in.l.j.C.eom de vsuc.et in.d.l fi.et doc.in.l peregre.§ qbus de acq poss Tn si ad talē possessiorē amissam recuperādā daf remediū.d.l.fi.vt ibi pbat lra ibi eā dereliquerit, vel alij p:odiderit.C.de acq.pos. Et hēt locū in casu nostro vltra predicta firmat Bar.in.l.creditores in.iij.q.C.d pign.et ibi idē Sal.et gl.in.l pēp.ff.qui.mo.vsuf.ami.aut nos tenemus q priuatus nō sit creditor sua possessione ciuili, vt tenuit bart. et Sal.in.l.creditores in.iiij.q prin.C.de pig.q pbat nam lz alias si deijciat seruus colonus aut filius q in totū alieno noie possidet tunc dñs ol possessione priuat.l peregre.§ qbus de acqr. pos.l.j.§ nos aūt.ff de vi et vi ar. Sz si deijciat aliqs qui nō suo noie possidet naturaliter, vt vsufructuarius.l. naturalr.ff.d acqui.pos.vel retinēs pcario.l.et hz.§ eūq cuz si.ff.de prec.tūc dominus, vel alius hūs ciuilē pprio noie, q: nō coheret nāli non priuat p talē deiectionē sua ciuili, vt tenuit gl.i.l.j.ff.vsuf. quē admo.caue.et gl.in,l.iij.§ vnde vi.ff.de vi et vi ar. Probatur in.l.si id q.§.fi.de ac.pos.et q expsse no.in.l.si de fundo.ff.de vi et vi ar.et in.l.si qs in tā.C.vn vi, lz gl.ibi videat voluisse ꝯtrarium, et male, et hanc partem teneo lz Bar.sibimet ꝯtrarius ꝯtrariū, et male tenuerit in.l.interdū.§ fi.et in.l iij.§.in admittēda in fi.ff.d acqui.poss.et Bar.in.l.celsus.ff.de vsu. Nec ad hoc ob.alleg. in ꝯriū in.ij.arg.j.par.primo, q: p predictas auctoritates, et rōes necessario infert gl.de qua in.l.interdū.§ fi.esse falsam.

¶ Non ob.ēt.l.iij.§ qui si seruus.l.peregre.§ quibus cum si. q: ꝯria loquuntur quotiens simul iuncta erat naturalis, et ciuilis apud dñm, et interuertente possessorem in alium solummodo detinebat vnde translatio possessionis non poterat in naturali tm verificari, q: illā ex se rō hēbat, priuabat ergo dñs vtraque ne fieret digressio et disiunctio possessionis naturalis et ciuilis que in simul concomitabantur. Item intelligitur ꝯria qñ actus ex quo transferebatur possessio erat conueniens ad dñij translationem, q non est hic. et pro hac opin.vltra predicta videtur expresse tex.in l.q̄ uis.§ j.in.l.qui vniuersas.§.fi.l.si id q §.i.de acq.pos.et hanc partem tenendo sibi hz locum ad.l.fi. q: ibi datur illud remediū, q dñs ciuilem possessionem non amiserit, q: lz seruus, vel alius possessiones dereliquerit ciuilis tn non amittebatur, vt.l.enim quis.ff.de dolo. Et est cōis opin. gl.in.d.l.fi.et in.l.j.C.eo.de vsuc.et doc.vbiqz, imo fortius, tenuit.d Jo.et Lud d vrbe et Nic.spi in.l peregre.§ qbus pal. q per dispōnem.d.l.fi.fit inductū q ēt naturalis non perdat p tex.ibi nihil penitus dño pindicij gñei et.l.fi.C. si alic.res pig.data sit, ita in casu nostro. Preterea lz illa lex loquatur solum in duobus casibus quādo seruus aut alius derelict possessionem, vel dolo, aut desidia pdidit, tamē gl. mag.ibi in fina. extendit remedium illius legis ad alios duos casus.s.qñ possidens tradidit, vt in casu nostro, et qñ de possessione deijcit. nam ratio illius litere fuit ne ex malignitate interuertentis possessionem dominus preiudicium aliqd pateret vt ibi dixit tex.ad literā, vnde cū enim eadem sit ratio in casu nostro fiet extensio de similibus ad similia ex identitate rōnis.l. non possunt.ff.d legi.l.a titio.ff.de verb.ob.c.inter corporalia de transla. Quam extensionem in propriis terminis facit Pe.Cy.et doc.per gl. in.d.l.fi. Que hz locum etiam in iuribus correctorijs, et penalibus ex identitate rationis quotiens rō finalis scripta est in lege, p:out est in.d.l.fi. Et vbiqz habebit locum dicta ratio fiet extensio, vt est gl.in auc vt hi qui oblig.§.j.in ver.ad curationem col.vj.et gl.in.l.j.C.de his qui ante aper.tab.et glo.et doc. in.c.j.de re.permu.in.vj.et eo.ti in cle.j.de elect.et q: talis proprie non dicitur extensio, sz potius intrinseca declaratio, q: continet in verbis legis saltim generalibus, vt dixit gl.in.c.j.d rē. ecclē.in.vj.et pro hoc glo.quam sequuntur ibi docto.in.l.si qs in tantam.C.vnde vi, que voluit, quod dispositio illius iuris, q

est penalis extendat ad inuasionem factam circa iura incorpo-
ralia Et intellige tex. d. l. fi. ibi dñi dicit, sz ipse sit liber &c. nã
est dictio implicatiua, vt. l. ij. ff. ne qs eũ qui in ius voc. Que im
plicat q nõ solũ cõpetit dño remediũ. d. l. fi. Sz et agi pote-
rat ꝯ colonum vel ꝓcuratorẽ aut sites cõpetẽti actiõe pura mã
dati vel si. ad oẽm iacturã & dãnum ex eo subsecutum. i. ad om
nes expẽsas, & incõmoda que in tali actione veniunt, vt. ff. man.
in. l. si mãdato meo. §. si fideiussor, & l. si bis. §. fi. i. c. j. & ibi no.
extra de fideiussoribus. Non intelligas, q agat ad extimatio-
nem amisse possessionis, q: illam conditionem ex illa lege recu
perat a possessore. Alias aũt si nõ diceremus conditionem ex
illa. l. dari imediate, & de nouo introductã esse nihil noui intro
duceret illa lex, q: illud idem erat cautũ iure ffoꝝ in. l. pompo.
& q ibi no. ff. qb. mod. vsuf. ami. Itẽ in re veteri prouisum erat
per interdictũ vti possidetis, vt latius j. dicã & tz. d. Joã in. d. l.
peregre. §. quibus, vñ cũ appareat illam legem voluisse aliqd
noui inducere. Inducit, q absq aliq̃ preiudicio ciuiliter possi-
dens recuperabit imediate possessionem interuersam ꝯditiõe
ex illa. l. nõ obstante q ad alia dãna agere possit ꝯ interuerten
tem, q: in primo iudicio ꝯ possessorem non veniunt oĩa damna
vt no in. l. j. ff. de alie. iud. mutã. & in. c. finẽ litib⁹ de dolo & con
tuma. & gl. & doc. in. l. j. §. fi. ff. si qs ius dicẽ. non obtem. & in. l.
non ignoret. C. de fru. & lit. expen. no. doc. in. l. eum quez teme.
ff. de iud. Et q: si vltra remediũ agẽdi ꝯ colonũ nõ haberet re-
mediũ illius. l. ꝯ possessorẽ, posset dici ꝑiudicium gñari, cũ ex
sola volũtate magis possessionem recuperandi dicatur preiudi
ciũ gñari arg. insti. de actioni §. preterea. l. fi. ff. de vsu. & habi.
l. pau. ff. de sol. Nõ est ꝯ mentẽ, & verba. d. l. fi. Igitur cõcludẽ
dum vr esse per illam legẽ introductũ remediũ ad imediate re
cuperãdũ possessionẽ interuersaz ꝯ possidẽtẽ. Itẽ q hz locum
in casu nro. Et predicta ꝯsidera ad dubiũ intellm. d. l. fi. quo ad
q̃siuũ nrm, q: illam in h pessime reperio a doctoribus declara-
tam lz hec sint in discursu festinantis calami. Sz recitata reliq̃
examinãda veniẽt in rñsionibus. ¶ Item ꝯfirmat per tex. no-
ta. in. l. si seruus. C. q cũ eo vbi si seruus iteruertat possessionẽ
dñi ꝑt dñs ꝑpria auctẽ, & p vim ingredi possessionem suã & pos
sessorem expelle p q̃z legẽ reperio, q Bal. mirabiliter mihi in
l. j. C. de ser. pig. dat. manu. dixit, q cautela est q apponatur in
pacto de dote restituẽda ꝑcariũ qñ per talem constitutionem
precarij eueniente casu restituẽde dotis poterit mulier propria
auc. ingredi possessionem per. d. l. si seruus cui addo, q ẽt vo-
luit gl. no. ßm vnam opi. in. l. cum creditor rem. ff. de fur. q̃ al-
legauit Sal. in. l. iam. C. de pig. Addo ẽt, q idẽ voluit Bal. i
l. ij. in. vij. col. in x. q. C. de seruitu. & ibi ẽt, q si hñs precario ne
get se precario tenere an possit ꝑpria auc. expelli & p Inn. i. c.
bone de postu. pla. in gl. reqsitus ibi, & dicunt quidam intellige
semper reuocato precari. & pro dicto Bar. in. l. j. C. de ser. pig.
da. ma. addo q ipsemet dixit in. l. pe. per gl. ibi in fi. C. d pign.
ac. vbi ille q hz possessionem saltẽ ciuilẽ põt ingredi ꝑpria au-
cto. lz alias detineat vel possideat naliter, & ibi sing. subdit bal.
q mulier que hz bona mariti obligata pro dote marito mortuo
potest ꝑpria auc. remanere in detentione domus q̃z q̃z cum ma
rito habitabat iure familiaritatis ad q vide per eundem in. l.
pe. in prin. C. de nõ nu. pe. & dixi post Bar. in. l. neqz. C. de com
pen. & in. l. non fortẽ. §. si centũ. ff. de ꝯdi. inde. vltra que ẽt addo
tex. no. & q ibi per doc. in c. cũ venissent de resti. spo. vbi possi
dens ciuiliter tm̃ põt propria auc. possessionem nalem ingre-
di. & p Inno. in c. in pñtia ex̃ de proba. & in. c. ex parte de arb.
q vr verũ fortius in casu nro, q: in ptãte creditoris est semper
reuocare ꝑcariũ & possessionem recipere, vt l. pompo. §. si his
que precario ff. de acq. poss. l. ait pretor. §. h interdictũ. ff. de pre
ca. Si ergo ꝑt propria auc. creditor possessionem ingredi ergo
frustra de excussione tractat. Et p h nã clarũ est, q p interuer-
sionem dicte possessionis nalis factam a debitore turbat ciuilis
possessio creditoris, vt no. gl. in. l. clam possidere. §. q ad nũdi-
nas. ff. de acqui. po. & Bar. in. l. j. §. fi. ff. vti poss. quo casu põt
ꝑpa auc. talis turbatio repelli. l. queadmodũ. §. j. ff. ad. l. aq. l.
si vire. §. qui ad ianuã. ff. q vi aut clam. l. j. C. vt nemi. liceat sine
iudi. auctoritate signa. reb. in prin. q dixit Bar. in. l. j. §. nũcia
tio in prin. ff. de ope. no. nun. verũ esse ẽt in ciuiliter possidente
p l. vsufructuarius nouum. l. j. & ij. ff. de vsufru. & per gl. & doct.
in. l. de pupillo §. meminisse de ope. no. nunc. & in. l. iuste. ff. de
acqui. poss. & apertius probatur per Bar. in. l. j. §. interdũz. ff.
vti possi. & Inno. in. c. j. de immu. eccle. & Bald. in. c. j. de con-
ten. inter domi. & fideles & maxime, q: si semper turbari dicitur
per continuam alterius detentionem, ergo semper poterit tur

bantem propulsare. l. j. §. viz vi. & l. iij. §. cum igitur. ff. de vi & vi
ar. ita no. dixit Bar. in. d. l. j. §. interdictum, & doct. in. l. j. C. vti
pos. ¶ Item confirmatur nam clarũ est creditorẽ precario ro-
gatum ciuiliter possidere. l. & hz. §. eũ q de precario. l. pompo.
§. si is q precario. ff. de acq. pos. & dictum est. s. in prin. tunc si in
terdictũ vti possidetis dat ẽt ciuiliter tm̃ possidenti. l. j. in pnc.
& ibi no. ff. vti pos. & C. e. ti. in. l. j. & datur ꝯ eũ qui confirmat se
possidere. l. j. §. huius aũt edicti cũ si. ff. vti pos. & vt dixit gl. no.
q̃z ibi sequunt doc. l. l. si duo in prin. in verbo vincet ad fi. ff. vti
pos. dat mihi ꝯ eũ q hz cãz ab eo q tenebat a me ꝑcario, ne me
hoc sit ꝯdõ possidẽtis q̃z auctoris. l. in oĩbus. § non debeo d re
iud. l. si superatus in prin. de pigno. Et q: iterdicta scripta sunt
in rem, & possessorem insequunt. l. j. §. pe. ff. de interdic. & quod
no. Inno. in. c. veniens de prescriptiõn. Igit pz q in casu nro
creditor agere potuit interdicto vti pos. ꝯ possesso. Et per ꝯñs
nulla precedẽte excussione. Igit maxime cũ iniusta dicatur eẽ
non possessio apud possessorẽ p. d. l. fi. C. de acq. pos. & q: lz pre
cario poss. dicat iusta, tamen illud est verũ durãte volũtate do
mini, alias dr iniusta. l. cõi diuiduñ. §. inter predones. ff. cõi di
ui. Que nunc reuocata, vr cũ dño ꝯ pos. agit. Ita dt Bar. in. l.
j. §. fi. ad fi. ff. vti pos. Igitur vr ꝓbebat succũbere posse posses
sor, & idẽ Bart. in. l. pompo. §. cũ qs. ff. de acqr. pos. Et q h in
terdictũ cõpetat vr temisse. d. Jo. in. d. l. peregre. § qbus. Itez
vr q possit agere interdicto de precario ꝯ successorẽ. l. q̃si nun.
§. fi. ff. de preca. l. ij. C. e. ti. istud soluet in fi. seq. arg. ¶ Itẽ con
firmatur, q: tali creditori potest competere remedium ex cano
ne reintegrãda. iij. q. j. & iij. q. ij. c. ij. qd hz locũ qñ agit ꝯ ter-
tium possessorem ẽt ignorantem ius ad alium spectare ßm glo.
Innoc. & doc. in. c. sepe, de rest. spo. no. Innoc. in. c. q̃relam de
elec. Bar. & doc. in. l. rem que nobis de acq. po. i. l. manifestissi
mi. §. sz cum in secunda. C. de fur. in. l. inciuile eo. ti. in. i. & ideo
§. fi. de condi. fur. & no. in. c. post electionem de ꝯces. preb. item
põt cõpetere ex. l. si coloni. C. de agri. & cẽ si. ll. xj. & no. i dictis
locis, & q: istud fuit vltimũ arg. scriptum post cõpletũ dubium
id hic subdo rñsiones. Et primo dico q nõ ob. c. reintegrãda.
¶ Primo, q: in casu nro nõ vr aliqd ex dictis remedijs cõpe
tere posse, primo q: illa dat spoliato & q naliter possidebat, sed
in casu nro creditor nõ est priuatus sua ciuili possessione q̃z ha
bebat, vt ꝓbaui in. ij. ar. affir. scdo posito, q sic nã. d. c. reitegrã
da hz locũ solum in rebus ecclesiasticis, & hanc opi. tz gl. in. c.
cũ ad sedẽ q̃z sequitur Jo. cal. de rest. spo. Item ßm Bar. & do
cto. loqt qñ res peruenit ad possessorẽ cũ vicio, & erat viciosa,
sed in casu nro res peruenit cũ ri. & p ꝯñs bõa fide ad pos. & po
terat debitor illã alienare cum onere suo. l. si debitor. C. de di-
stra. pig. l. si ꝯuenerit. §. si fundus de pig. ac. Et sitr loqt in. l. si
coloni, itẽ dicat gl. in. d. c. sepe qcqd velit in casu dictoꝝ iuriũz
non agebat ꝯ tertiũ possessorem hñtẽ cãm ab alio q̃z ab agente
ꝑut est in casu nro. Nõ ob. q possit hr̃e locũ interdictũ de pre
cario, q: non dat nisi ꝯ successorẽ vlem, vel ꝑcario rogantem. l.
q̃situ & l. ij. alle. in ꝯriũ imo si precario hñs alienauit ipse alie-
nans tenet interdicto non alius. l. ait pretor, in pri. & i. q̃situz. §.
eũ quoqz. ff. de preca. Nec ad h ob. l. j. §. illud, q: loqt alio casu
Nec ad h ob. q: interdicta sunt in rẽ. l. ij. §. pe. ff. de interdi. & q
no. Inn. in. c. veniẽs ex̃ de ꝑscr. q cũ sit restitutoriũ. l. ij. §. i. ff. d
ꝑca. non dat ꝯ tertiũ pos. i. cum ate. ff. d vi & vi ar. l. si duo. §. nõ
videor. ff. vti pos. & d h tex. expñ. i. l. j. C. d ꝑc. & saluiano interdcõ

¶ Finis huic scde parti affirmatiue quinti dubij.

Superest vt rñdeam argumentis ad vtrãqz ptẽ ad-
ductis. Et primo ad argumenta pro parte
negatiua. Non ob. auc. hoc si debitor cuz si. Primo q: ibi age
batur hypothecaria, nec aliud remediuz cõpetere poterat cre
ditori ex eo, q: constitutio precarij nulla interuenerat nec alio
modo possessio vnq̃z in eum creditorem translata fuit. Sz i ca-
su nro cum vigore dicte constitutionis precarij agere possit im
mediate ꝯ possessorez ꝯditione ex. l. fi. C. de acq. poss. vt late p
baui in. ij. ar. affir. igitur non fuit necessaria excussio. Si autem
ageret hypothecaria credo q succũberet, q: lcz hypothecaria
aduocet nudã possessionẽ. l. si cum venditor. ff. de euic. no. ff. de
pig. in. l. pignoriciã appellat peritoriũ non possessoriũ, vt no.
gl. in. l. j. ff. de salua. interdi. & de preca. & salua. interdi. in. l. j.
cumulari ãt nõ vr q possit hypothecariã cum remedio. d. l.
fi. tanq̃z petitoriũ cũ possessorio rõne repugnantie per ea q̃ ha-
bentur in. l. naturaliter. §. nihil cõe, de acq. poss. & in. l. edils. C.
de edẽ. in. l. fundũ. ff. de excep. Sy. in. c. nullus plur ibus lz pso
nalis cũ hypothecaria cõcurrat. §. sz neqz in auc. de fideius. de
cuius rõne per Barto. in. d. l. locis maxime in. l. edita, & simi-
liter

liter loquunf iura f.l.j.in.l.ignori cū si.C.de reuo.bis q̄ i fran. cred. q: ibi agebaf pauliana in factū am caluliana nō remedio de q̄ Ꝫ.eo q: nulla interuenit ꝯstō p:ecarij. Et silr ad tex. i.d.l. curato:.§.fi. de admi.rerū ad ciui. ptinen. vltra q̄ ēt dico ꝙ ibi data fuerūt pignora solū p:o idēnitate creditoris ꝯseruāda quo casu ēt iure antiquo nō poterat ad pignora agi nisi p:ius facta excussione in bonis possessoris pncipalis, q: ita sonabat verbuꝫ oblonis p indēnitate, q̄ alr nō poterat apparere nisi facta p:us excussione ad idē tex.ꝛ ibi no.in.l.j.C.de ꝯue.fisci.debito.ꝛ in l.j.C.de decu.no.bar.in.l.q̄ro.ff.loc.ꝛ Bald.in.l.j.C.de his q̄ in fra.cre. Preterea in casu.d.l.curato: pignora obligata fuerūt a fideiusso:e nō a pncipali nec postea in tertios possessores alienata. Itē pt rūderi ad.d.auc.h si debito: cuꝫ si.ꝙ loquaf in tacita hypotheca, in expssa secus p tex in auc. ꝺ iuri.§.ab oi ꝛ h tenuit glo.in §.ſꝫ neqꝫ in auc.de fideiuſ de q̄ latius dicā in rūsione ad pmū ar.affirma. Itē ad pdicta pt rūderi qꝺ ꝯstō pcarij opef, ꝙ possit ppria auc.ingredi posſionē, vt dixi in.iiij.ar. affir. itē ꝙ opaf, vt possit agi interdicto vti possidetis, in q̄ nō reqrif excussio, vt pbaui in.iiij.ar.ptis affir. vbi vide. ¶ Non ob. ꝙ dꝫ nō pt propria auct.credito: posſionē ingredi.p.l.j.§.necessario cū cōco:.alle. ¶ Primo, q: vt statim dixi credito: hꝫ aliud remediū.f.ꝯdōne ex.l.fi.C.de acqui.po.itē ꝯria pūt pcedere quotiēs nō intercessisset ꝯstō pcarij, quo casu vr ꝙ ēt p:o pria auc.possit ingredi, vt pbaui in.iiij.ar.affir. Et h cam verificari possit ꝯria opi.bal.q̄ꝫ i ar.recitaui, itē hꝫ īterdictū vti pos. vt dixi in.iiij.ar.affir. Ac ēt pōt rūderi ad id ꝙ dicebatur creditorem priuatum esse sua posſione ciuili, q: vltra pdicta pt dici, ꝛ bñ h falsū eē, vt pbant in.ij.ar.affir. ¶ Non ob. ꝙ locatio hꝫ immissa ꝛ illata tacite obligata, ꝛ illa pt sua auctoritate icludere si tñ peruenit ad tertium perdit talis facultas. Primo, q: semper firmis remanentibus rūsionibus. Ꝫ datis dico, vt dixit bar. ꝛ bñ in.l.creditores, in.iiij q.pn.C.de pi. Nō illud ius exeqndi certo loco est limitatū, vt ita demū ppria auc.includantur donec sunt in domo, ꝛ iō si extrahunf de domo cessat dictū ius igitur nō ob. ēt.l.iij.C.de preca.ꝛ.l.quesitū.§.fi.e.ti q: illa iura potius faciunt in ꝯriū. Nā lꝫ non possint ppria auc.occupari, tñ ibi directo agebaf ꝯ possessores nulla excussiōe facta. Preterea, ꝛ verius ibi nō fuit possessio interuersa. Sꝫ transiuit res pcario rogata ad hꝺē q̄ est ē alienatio necessaria.l.peto.ff.de leg.ij.l.j.in fi.de fen.dot.l.q̄dā.ff.de acq.re.do.ꝛ no.in l.si ita.l.ius.§.ea.i.ff.de verb.ob.ꝛ in.l.ea.l.C.ꝺ ꝯdi.ob cau.ꝛ alter nō ob.ꝙ als supflꝰs esset titulus de pcario, p q: illō interdictū non daf ꝯ hītē cāma pcario tenēte. Nō an sit verum videndū est ꝙ scriptū est in iiij.ar.affir.ꝛ in eius rūsione. Et credo verum ꝙ non ac ēt si dicimus dari illud potius facit i ꝯriū q̄ꝫ p q: vt dixi datur directo ꝯ possidētē nulla alia exceptione pcedēte. Et etiā vltra predicta nō ob.ꝙ dolus debitoris nō debuit posse nocere successori ꝛc. Primo, q: sibi nō nocet dolus auctoris, sed onus reale rei ipositū cum quo onere transit res ad quēcunqꝫ veniat.l.si debito:.C.de distr.pig.l.si conuenerit.§.si fundus.ff.de pig.ac.l.debitorē.C.ꝺ pig. Et maxime cū semper saluum sit empto:i, vel alteri cuicunqꝫ habēti causaꝫ a debitore per remedium de eui.aut quanto minoris. Item hic tale preiudi.videmus dispensatum esse in casu nostro per.d.l. fi.C.de acqui.pos.ꝛc.

¶ Finis huic parti negatiue quinti dubij.

Postremo ad argumenta adducta p:o parte affir. rūde, ꝛ p non ob.tex.in.§.ab omni i auctē.de litigio.q: pluribus modis pt rūderi, ꝛ vna fuit opin. ꝺꝫ Alb.ꝛ yrne.relata p gl.in.d.§ ab oi.ꝛ in auc.h si debito:, ꝛ in §.ſꝫ neqꝫ de fideiuſ.ꝛ in auc.ſ; hodie.C.de act.ꝛ ob.ꝙ dictus §.ab omni intelligatur ꝺm auc.h si debito:.ſ.prius excussio bonis principalis, ꝛ h nō est iniquū vt euitef legū correctio, vt ad inuicem trahantur.l.ſꝫ ꝛ posteriores, ꝛ.l.non est nouū.ff.ꝺ leg. l.vnica.C.de inoffi.dot. alia fuit opi. Pla.ꝙ in.d.§ ab oi vendita res hypotheca a ꝯsensu creditoris. tertia fuit opi.relata p gl.in ꝯrio ꝙ ibi credito: vendicabat ꝯ debitorē quam ipse tūc possidebat, q: adhuc non tradiderat empto:i, quarta ꝛ vlt. fuit solutio Jo.quam sequitur Azo. Pe.Cy.Bar.in.l.distractis ꝛ in auc.hic si debito:.C.de pig.ꝛ cōmuniter doct. omnes enī qui ꝛ Mod.ꝙ.§.ab omni loquatur in casu speciali.ſ.qñ lite cepta ꝯ se debito: illam alienauit quo casu iꝫ non ꝯbaf vicium litigiosi p oia tamen ꝯbitur quantuꝫ ad h, vt possessor causaꝫ habens a debitore conueniri, ēt anteq̄ꝫ ipse debito: ꝛ ista est verissima. Nec est dicendum p:out firmant glo.in.d.§.ſꝫ neqꝫ qꝺ auc.h si debito: loquatur in tacita hypotheca. secus in expressa

p dictū.§.ab oi, q: cum h esset iure ffoꝝ cautum in.l.moschis i p:in.ff.de iu.fis.l.satis.C.in qb.cau.pig.taci.ꝯhaf.l.si nō verū.C.de do.inter vir.l.j.C.de ꝯuen.fis.debito.li.x.ꝛ p ꝯñs vt sup flua nihil noui induceret auc.h si debito: de nouo superueniēs cū ꝯco:.q; nō est dōm in.j.ꝯsti.C.§.qbus.ff.ꝺ ori.iur.in.l.j.cū vul.ꝛ h silr sequutus est bal.in.l.j.C.de reuo.his q̄ i frau.cre. ¶ Non ob.ꝙ dicebaf ꝯdōnem cōpetē de q̄ in ꝯsti. iustiniani i l.fi.C.de acq.pos.noniter ex.l.deci.introducta, qm̄ certe pluribus modis ostēditur illā.l.in casu nro locū hēe nō posse. Primo, q: ibi loqf in his psonis possessionē interuertentibus q̄ suo pp:io noie nullam possessionem hēbant, vt seruus, pcurato:, ꝛ colonus.l.ſtipso ista.§.hi q.ff.de ꝟ.ob.l.j.§.p seruū, ꝛ.§ p pcuratorē.ff.de acq.poss.i.j.C.cō.de vsuc.l.j.§.deijcif.ff.de vi, ꝛ vi ar.ꝛ.l.certe.§.his q.ff.de pca.ꝛ tex.ibi qspiaꝫ alius ꝛc. dꝫ exponi.i.similis ꝺm no.in.l.si serui.C.de ser.fug.ꝛ.c.sedes de rescr. ꝛ ita exponit ibi gl.in ꝟbo cuiuscunqꝫ.ſ.in depositario commodatario ꝛ similibus q non possidēt, ſꝫ simplr detinent.l.lꝫ.§.j.ff. deposi.ꝛ.l.rei cōmodate.ff.como.l.penes.ff.de ver.si.ſꝫ in casu nro dēbito: retinēs rē pcario possidet nālr, ꝛ suo pp:o nomine.l.ꝛ hꝫ.§.eū q.ff.ꝺ pca.l.j §.si tibi fundū.ff.de ui.acunqꝫ pna. cum cōco:.alle.Ꝫ in pnci.huiꝰ dubij. Nec ad h ob.l.male agif alle.in ꝯrio, q: ibi loqf quo ad effectū pscribēdi, vbi lex considerat potius, ꝙ possidēs recognoscat aliquē in dñz q̄ꝫ ꝙ possideat alieno noie, vt in emphyteota q lꝫ pp:io noie possideat tñ non p:escribit, q: dñm recognoscit.l.cū notissimi.§.fi.C.ꝺ pscri.xxx.an.ꝛ ita tꝫ bar.in.d.l.male agif, scꝺo.d.l.fi.tuetur possessorem saltim in sua ciuili, q: ibi loqf, in casibus i qbus sola naturalis imo ꝺm quosdā nulla possessio amittebaf, vt late dixi in ar.ꝛ ibi tꝫ Pe.ꝛ Cy.ꝛ pꝫ rub.vbi est situata de acq.ꝛ re.poss. Sed in casu nro omissa est ciuilis possessio p talē interuersionē, vt pbaui in.ij.ar.negatiue. Non ob.ꝙ ꝯriū scripserim l.§.ar.affir.q: ad illa pt rūderi, ꝙ loqmur in casu quo oino separata erat naturalis a ciuili nec sup illa naturali supsedebat ciuilis vt in vsufructuario q nō solū possidet naturaliter tm̄, ſꝫ ēt ciuilr ꝛ naturaliter dr possidere vsufructuarius ꝺm gl.in.l.ait ptor.§.itē ei.ff.q ex ca.ma.ꝛ in.l.fi.ff.vti pos.no.in.l.naturaliter de acqui.pos.post Cy.in.l.j.C.vti pos.h vero ciuilis supsedebat super naturalis, vt no.in.l.interdū.§.fi.ꝛ ibi expsse hoc no.Jo.de acq.pos. Itē loquunf ꝯria in deiecto nō in tradēte. Itē in detinēte tm̄ ꝛ q locabāt, vel aliū actū faciebāt nō habilē ad transferendam possessionē. Ad alia alleg.in ꝯriū clara est rūsio vnde cū in casu nro qs non habeat ciuilem possessionem nō pt se tueri remedio.d.l.fi.ꝙ ad illud introductū fuit. Cū ḡ illa lex ꝺ isto non fecerit mentionē istum casum nō cōp:ehēdit.l.si seruuꝫ.§.non dixit ptor.ff.de acq.he.l.iij.§.totiens.ff.de dā.infec. maxie cū sit exo:bitās imo ꝺm quo:undā opi.est correctoria igif non extēdēda.l.si vero.§.ꝺ viro.ff.so.ma.l.precipimus.C.de app.ꝛ no.in auc.quas actiōes.C.de sa.san.ec.cū ꝯco:.tertio, q: remediū de leg.fi.est extraordinariū.l.j.ff.de ꝯdi.ex.l.in cāe.ff.ꝺ mino.ꝛ.l.cū mandato co.ti.l.in pnincial.§ j.ꝛ ibi late per doc. de ope.no.nun. Sꝫ in casu nro cōpetit hypotecaria, ꝛ si via ordinaria agif, ꝛ hoc tꝫ.d.Jo.in.d.l.peregre.§ quibus iꝫ ad hoc posset rūdri ꝙ extraordinarium ppter excussionē est vtilius, ordinario igitur no.in.l.fi.C.si aduer.rē ind. Probaf in.l.at si fone.§ j ff.si serui.vendi. Ac ēt potest dici, ꝙ in casu nro nō habet locum remedium.d.l fi.ad possessionem recuperandam, ꝙ quotiens persona interuertens possessionem est libera agitur contra interuertentem ad omne damnum, ꝛ sic nullum preiudicium generaf, ita dixit tex.in.d.l.fi.qui ita potest intelligi ita in casu nro agat ꝛ excutiat debitorē interuertentem, ꝛ nullū preiudicium sibi generabif lꝫ ad hoc posset rūderi, vt dixi, in ij.ar.affir.in fi.ꝛ q: considerabif hic preiudicium vexationis, ꝛ expensarum ꝙ haberet credito: in lite ꝛ excussione fienda cōtra debitorē, ꝙ multum attendit lex, ꝛ preiudiciale appellat.l.minoribus.xxv.an.ff.de mino. Quod preiudiciū totaliter excludit.d.l.fi.igitur fateo: bene, ꝙ in casu nostro fuisset pignus pretorium etiā sine ꝯstitutione precarij non esset necessario excussio, q: eo iure quo quis est missus in possessionem per pretorem eodem iure dꝫ manuteneri.l.si quis missum in princi.ff. ne vis fiat ei.l.si post q̄ꝫ.C.vt in pos.le.ꝛ quod no.in.l.si quis missum.§.fi.ff.de dam infe.h est ꝙ no.voluit Bal.in.l.j.C.de reuo his que in frau.cre. Item hic posset esse verum si tertius possesso: nunc possideret nomine debitoris, non proprio, quia tunc remanēt iura antiqua incorrecta, ꝛ non requirit excussio, q: effectus iudicij fundaf cum debitore.l.ēt.§.si qs habentis, de pet.he.l.ij.C.vbi in rē actio.l.offm̄.ff.de rei vendi.l.prope-

randum §. finaliter reus ibi, vel alij psonā eius ptendenti rc. C. de
ind. b est qp egregie voluit solus bal. i auc. s3 hodie i pn. C. d ac.
r ob. Itē si opponeref exceptio p creditorem tertio possessori
ma nō interest excussionē allegare, qr alia bona nō sunt, qp offe-
ro mero incōtinenti pbaturū, vt colligit ex gl. no. r ibi sing. i. l.
nisi ff. de pac. d. Jo. r doc. in l. decē. ff. de v. ob. r in. d. l. exitus
ff d acq. pos. adde alios casus in. §. itē seruiana, insti. de act. vbi
df idē, vbi est obligatū nomen debitoris. ¶ Nō ob. tex. in. l. si
seruus. C. qp cū eo, qr vt ibi dixit gl. r doc. dñs incōtinēti ingref
sus est p vim possessionē, qp pmissuz ē ppria auctē. l. iii. §. cū igi
tur. ff. d vi r vi ar. r. l. j. C. vn vi, vel aliā opin. ibi dñs possidebat
p seipsum nec aliq possessio erat apd seruū igit dñs vix faciēdo
r ppria auctē ingrediēdo df possessionē suā retinere nō vim fa
cere. l. i. §. vi possidere. ff. d vi r vi ar. Tertia ēt ibi fuit 9sidera
tio qp seruus dato qp possideret noluit dñm aliq possessione pri
uare nec in tertiū trāsferre pt, qr ibi in tex. dr qp ad babitandū
9cessit: ēt p 9ns non est actus sufficiēs ad possessionem trāsferē
d ā. l. i. C. eo. de vsuc. l. certe. §. is q. ff. de pca. l. j. §. dī. ff. d vi r vi
ar. Ad būc intellm bn facit tex. i. l. g vniuersas. §. fi. l. si id qp. §.
j. r. l. qūis. §. si conductor. ff. d acq. pos. s3 in casu nro ponim9 tal
tm nālis erat apud debitorē. l. r b3. §. eū q. §. de pca. ita talis d
bitor priuauerat dñm possessione sua ciuili, vt pbaui in. ij. ar. ne
gatiue, r in scda rnsiōe ad bāc ptē vn in casu nro creditor occu-
pādo nō diceref suā possessionē retinere, r ēt ita intellexit illam
l. gl. in. l. si duo in pn. in vbo vinceř r ibi doc. ff. vti pos. Itē i ca
su. l. 9ne ibi occupās nō solū bēbat vtrāqz possessionē, s3 ēt do
miniū qp nō erat in casu nro. ¶ Et p b infero, qp illud dcm bal.
in. l. j. C. de ser. pig. dato. ma. nō vř ver. Primo, qr i ex allega
ta p ipm non pbat, vt ondi. Scdo vř tex. in. l. ait ptor. §. j. ff. de
pca. r. l. ij. C. d pca. r salui. interdi. vbi precario renocato adbuc
vt renoceiur possessio opus est interdicto de precario als vi-
deref ille ti. r interdictū superfluum qp nō est dōm, r silr ē fal-
sa gl. in. l. cum creditor. ff. de fur. Uel forte verius illa gl. d3 in-
telligi p seqntia, vt ibi df qn abstulit ex 9ntione vel iudicis
auctē, vt. l. iij. C. de pig. ¶ Non ob. tex. in. c. cū venisset d resti.
spo. p, qr vt ibi expresse df detinēs possidebat noie alieno sicut
r in simplici 9stitutore sine precario. l. qp meo in pn. d acq. pos.
l. quedam mulier. ff. de rei ven. no. Bar. in. l. interdum in prin.
ff. de acq. pos. in. l. iij. in. ij. q. pn. ff. d pig. ac. ēt p3 ibi in text. dū
df, qp annuam pensio. cano. soluebat r sic eorū nomine posside
bat vi. l. male agiř. C. de prescri. xxx. ann. nimirū si pnt suā pos-
sessionem ppriam ingredi qp non erat in casu nro, vt. 3. dixi. Itē
ibi occupabāt canonici intitulati possessionem nālem vacāte p
mortem clerici pēsionē prestātis. l. si de eo. §. si forte, r. l. si id qp
§. j. r vtrobiqz no. ff. d acq. pos. qp de iure permissum est dño. l.
fi. C. vn vi r. d. §. si forte. Sed in casu nro erat plena r occupata
a tertio possessore, quo casu non pōt ppria auctoritate ingredi
vt. l. j. §. necessario. ff. si ven. noie r scripsi in primo ar. prime par
tis ¶ Non ob. rō facta per. l. quēadmodū. §. j. ad. l. aql. cū si.
primo qr ibi agēs propria auctē erat do. non b. Item r verius
ibi nō agebat 9 tertiū possessorē bñtē cā3 ab alio, qr tūc nō pos
set pp ia auctoritate, vt. l. j. §. necessario i vē. no. r 3. dixi. Ite3
per talē interuersionē nālis possessionis nō df ciuilis turbari q
est in casu nro ab ea sepata als tc, r ita loqř gl. in. l. clā posside
re. §. j maxime si dicim9 qp p talē interuersionē nō priueř dño ci
uili possessione, vt tenui in. ij. ar. partis assir. ¶ Non ob. qp pos
sit intentari interdictū vti possi. qr rndeo nā si tale interdictum
9petit nāliter aut ciuiliter possidenti i put in ar. dixi, s3 b credi-
tor fuit sua ciuili q3 bēbat priuatus, vt pbaui in. ij. ar. pme ptis
r in scda rn. buius ptis igit vř qp tale interdictū cōpetere non
potuit scdo, qr qtiēs interpretat tale interdictū 9 tertiū posse.
ēt iniustā bñtē cām ab alio q3 ab agēte semp possidēs obtinet
r agens succūbit. l. j. §. fi. r. l. ij. r ibi no. ff. vti pos. insti. de inter-
dic. §. vtrobiqz, r ibi expsse gl. in vbo pcarij ita r i casu nro vř
qp in tali interdicto succūberet creditor dato ēt qp nō fuisset ci-
uili possessione priuatus interdictū aūt recuperādē nō pt cre-
ditor intētare 9 tertios possessores. l. cū a te, r ibi no. ff. de vi, r
vi ar. l. si duo. §. non vi. ff. vti possi. l3 hodie possit cōpetere 9dō
ex decretali sepe 9tingit de rest. spo. si b sciuerit tertius posses-
sor q scia bic in facto alieno non presumitur. l. fi. pro suo. ca. ab
excōicato, de rescri. cū vul. r in terminis gl. in. l. inciuile. C. de
fur. An aūt competat remedium ex canone reintegranda vide
que scripsi r solui in vi. ar. bu. partis rc.

¶ Finis buic parti quinti dubij.

Ad sextā dubitationē in ordine qua qrit vtrū adria-
na filia possit appellari preterita arguēdo
ad vtrāqz ptē vt. 3. ¶ Capio p ptē negatiuā qp nō, nā illa vba
apposita i testō relinq cētū r plus petere non possit operantur
vt testōr videat reliquisse aio in totū cōpēsandi si testōr in aliq
obligatus erat. l. si vxor. C. d bo. auc. ind. pos. l. si adulta. C. d b3.
ac. no. Bar. in. l. vt iurisiu. §. si liberi in fi. ff. de ope. lib. r bal. in
l. liberti libertequ de ope. lib. Bar. i. l. fideicō. §. si quis ita d le
ga. iij. p illū tex. r sing. Bal. in. l. ij. ad fi. C. de in. do. r in bac cō
pēsatione venit ēt illud, qp d3 testōr iure nāe, vt legitima q casu
si relinqř aliqd filio dicta forma cōpēsat in legitimā sm gl. no.
in. l. pr filiā in prin. in vbo iure proprio. ff. ad. l. fal. r pbař. e. ti
tu. in. l. qp de bonis. §. cum fideicom. sm scdaz lec. ve3 qp ibi te-
stator posset iubere, qp bona q relinquebat iā debita filio bedi,
cōpēsent in fal. r boc ibi t3 Dy. Ray. bar. r ang. expresse pro-
batur ēt in. l. dimissus. §. j. r ibi no. Bar. ff. de in. pa. r Bar. i. l.
f qrta. ff. ad. l. fal. in qōne illa que imputenř in quartam debita3
iure nāe. l. oimō, r. l. que mp. C. de inoff. te. no. gl. in. c. Ray. in
verbo relinquēs de test. r Bal. in. l. filiū quē bñtē. C. fa. ber. r f
terminis nris voluit bar. in. d. l. si adulta allegādo ad b tex. ex
terminos in. l. si debitor. ff. ad. l. fal. vbi testōr iubere pōt qp cre
ditor bris sibi fal. 9pensēt in debito. Melius facitur preallē. bn
facit. l. cū quo de pupillo. §. fi. ad. l. fal. r. l. pap. §. si qs mortis r
l. si non mortis. ff. de inoff. test. p b etiā roborādo facit, qr quo-
tiens debitū est iudicitū ex necessitate legis vt ltima vel silr reli
ctū postea factū vř aio compēsandi illud vt i auc. ptor. C. vnde
vir r vxor. l. si cū dotē. §. si pr so. ma. l. ēt si debita de bo. li. l. bu
iusmodi. §. cū pr d le. j. secus qn eēt dbitū ex necessitate alicui9
9ctus, r ita loquunř oia iura q reperiunř in 9riū bāc doctrinā3
tradunt doc. in locis pxime alleg. i. l. creditorē de le. ij. r aper-
tius Bal. in. l. si vxor. C. d bo. auc. ind. poss. r in. l. qm in prio-
ribus. C. de inoff. test. r in. l. filia. C. d leg. Si g vř religsse testa
tor adriane cētū aio 9pēsandi cū ltima df instituta nō ex vi re-
solute intētionis seu orationis ita dicebat Bal. sing. mēti tenen
dū esse in. d. l. si adulta igiř non vř pterita appellari posse imo
nec vlterius audiēda. l. si cōpensandi. C. de be. insti. l. mulier. ff.
de 9di. insti. l. cum ab vno de leg. ij. cū si. ¶ Item confirmatur
nam si dicta centum videnř relicta in ltimā3, vt statim probaui,
tunc succedit doc. Bar. r Bal in auc. vnde si parens. C. d in-
off. te. r Bal. in. l. bumanitatis. C. de ipu. r al. sub. r do. floren. i
c. Ray. de testa. s3 Bar. sub dubio relinquit in. l. si filium. §. s3
portio. ff. de leg. prestan. volens quod si testōr dixit relinq filie
centū pro sua falcidia vel pro sua legitima vel pro parte sua vel
pro parte sibi debita sine sit tantum qp ascendat ad legitimā, si
ue minus, qr agiř ad supplementū, puta si dixit relinquo centū
pro dimidia ptis sue vř sp iure instōnis relictū factū esse, qr le-
gitimā iure instit. d3 bre in. §. aliud quoqz capim in auc. vt cum
de app. cog. col. viij. vbi probatur qp alias diceret preterit9 ibi
nec si p qlibet rc. na3 illa dictio nec est implicatiua r resoluit
in copulam r negationem, vt est tex. cum gl. in. l. quidam testō
ff. de vul. r pu. r sic copulat vbū preterire qp pcedit, r. l. si is q
cc. §. verū d reb. dub. l. si qs ita stipulatus fuerit. x. aureos d v.
ob. l. lucius, la. ij. de brd. inst. r ista est inductio. d. Jo. in. l. filio
preterito de iniu. test. qr in dubio debent intelligi oia solēniter
acta sm naturam verborum in. l. sciendum, de verb. ob. insti. de
fideius. §. fi. de inut. stip. §. si scripsi, r certe vř tex. in. d. l. buma
nitatis, r r idem voluit Ja. r Ray. r Bal. in. l. quotiens. C. de
bē. insti. facit. l. puto, r qp ibi no. Bar. in fi. pn. ff. de leg. ij. quin
imo dixit Bald. in. l. si eum ante, per illum text. C. de don. ante
nup. qp si reperitur in testō relinquo filie iure testōnis impro-
prabuntur verba vt validitatē operenř r intelligentur iura in
stitutionis. ¶ Item 9firmař, qr si dicta centum ostendenř reli
cta in legitimā vt pbaui in ar. p tūc sit legitima est quota, quia
olim quarta bodie triens cum distin. in. l. papi. § quarta. ff. d in
offi. te. in auc. nouissima r in corpore vn sumitur. C. d inof. te. l.
sta rn. §. si pronus, r ibi Ang. ff. ad treb. no. Ja. bu. in. l. si qs in
suo. C. de inoffi. test. r p. d. Ant. in. c. Ray. ex de test. p doct. in
l. qlens. C. de be. inst. p gl. r doc. in. l. cū a mre. C. de rei vendi.
r in. l. ex facto el grande. ff. de bere. inst. r. p. d. Jo. late in. l. j. §.
si ex fundo inrepeti. S3 verbū relinquo adiectū ēt quote referř
ad instōnem tanq verbum cōe nullo alio vřter berede institu
to sicut nō erat b vt tenuit Saly. post Bal. in. l. fi. C. fa. berc. r
Bal. in distin. sua in. l. bis verbis in prin. ff. de bere. inst. alleg.
c. Ray. r in. c. Ray. de testa. r. l. cogi §. r generaliter ff. ad tre
bel. videtur fuisse de mente glo. in. l. quotiens. C. fami. bercis. r
t3 do. Ant. in. d. c. Ray. r Bar. in. l. centurio, in. iij. quest. prin
ci. in versi. quero vlterius quid si bec substitutio licet ibi aliter
loquatur. do. Joan. et forte melius, vt patebit per infra dicēda

et qp

ꝛ ꝙ referat ad instõnem tꝫ ēt Ang. in ɔsi. xcvj. inci. Pet. de
vrbe veteri ec. forinus dixit bal. in d. l. fi. fa. her. ꝙ istud eēt ve
rū in ꝟbo lego allegando casum sing. in d. c. Ray. ꝛ ibi etiam
h̄ firmat. d. Ant. de bu. post gl. lꝫ bar. tennerit ɔ̄triū in l. centu
rio, de vul. ꝛ pu. in l. si qs seruū. §. ff. de le. ij. ꝛ Sal. in d. l. fin.
fa. her. ꝛ idē bal. sibi ɔ̄trius l. l. quiēs C. de be. instit. ꝛ d. Jo. i. l.
j. §. si ex fūdo ꝛ i. l. his ꝟbis. ff. ð be. inst. ꝛ ff. de le. j. i. l. j. ꝛ in. c.
ray. pal. ¶ Itē ɔ̄firmat. ꝛ vr̄, ꝙ quotiēs ꝟbū relinquo refert
ad filiū q ð necessitate hodie dꝫ institui ipoꝛtet h̄ r̄dis instõnem
q: ꝟba intelligūt s̄m q̄litatē ꝑsone. l. plenū. §. eqꝫ de vsu. ꝛ ha
bi. l. si qs filio exh̄r̄dato. §. irritū ð inin. te. c. solite ð ma. ꝛ obe.
ꝛ ꝙ no. bar. i. l. j. in p̄n. ff. ad. l. fal. ꝛ in. l. cēturio in. iij. q. p̄nc. de
vul. ꝛ pu. vn̄ cū ꝟbū relinquo sit cōe, ꝛ possit itelligi iure instõ
nis. l. his ꝟbis. ff. ð her. insti. in auc. de h̄r. ꝛ fal. §. sin ꝟo nulla,
ꝛ ibi no. l. omnes. ff. de te. mil. l. hac edictali in p̄n. C. de secū. nu.
bonus tex. ꝛ ibi bal. in. l. fi. C. de sa. san. ec. in p̄n. ꝛ. d. l. cogi tel
ligeret ꝗ in casu nr̄o iure insti. ꝛ q: ad validādū actū nō ad inuali
dādū ꝟba sunt trahēda. l. iij. ꝛ. l. q iur. ff. ð te. mil. l. quotiens ð
reb. du. c. abbate de ꝟ. si. l. quotiēs de ꝟ. ob. ꝛ ꝙ no. spe. de in
stru. edi. §. instrm̄ ꝟ. qd si a ɔ̄hētibus, ꝛ Jac. de are. in. l. illa in
stitutio ð hr̄. insti. ꝛ q: gn̄alitas ꝟboꝝ nō repugnat, vt volun
tas testõris seruet. l. ab oibus in p̄n. de leg. i. l. in his. ff. de con
di. ꝛ de. C. de fideico. l. verbū volo. Et maxime, q: q̄libet nescit
dicē instituo vel h̄r̄dē facio. Sꝫ oēs dn̄t relinquo, vt est sin. gl.
q̄ꝫ sp̄ multū no. Bal. ꝛ maxime in. l. quotiēs. C. fa. her. ꝛ p pre
dicta hāc p̄tē sequebat Ja. de rana. Pe. ꝛ bal. in. l. quotiēs. C.
de be. insti. ꝛ bal. in. l. captatoꝛias. C. de te. insi. alle. Jac. de ra
na. in. l. quotiēs de be. insti. ꝛ idē do. florē. in. c. Ray. de test. ꝛ
ita ēt refert Bal. in. l. fi. C. fa. her. ꝙ istō tenebāt doc. tollosani
p no. in. l. si qs priore ad treb. ꝛ in. l. auc de hr̄. ꝛ fal. §. j. ꝛ cum
de ap. cog. §. ceterū, ꝛ in auc. de eccle. ti. §. si aūt p redemptiõe
coll. ix. ꝛ dr̄ Bal. in. d. l. quotiēs ð be. inst. q ɔ̄triū dicē, vr̄ val
de iniquū p rõnes p̄dictas, ꝛ maxime qn̄ testõr apposuit clam
codicillarē lꝫ ipse bal. ab hac opi. recesserit in d. l. fi. vt in pri.
ar. dicam ¶ Itē ɔ̄firmat p tex. exp̄sse in. c. Ray. de testa. vbi
reliq̄t testõr filie vltra dotē domū, ꝛ agrum ꝛ tn̄ ibi supponitur
testm̄ valere p quē tex. bal. in. l. fi. C. fa. herc. dixit, ꝙ lꝫ in casu
nr̄o testm̄ nō valeat de iu. ciu. l. cogi. §. ꝛ gn̄alr. ff. ad tre. q̄ ē tex.
sing. s̄m By. ꝛ ꝙ no. in. l. his ꝟbis de her. inst. tn̄ dr̄ de equita
te canoni. vꝫ, ita dr̄ ibi esse casuꝫ sing. ꝛ non alibi non diminādo,
ꝛ istud s̄m eū tenebat ibi abb. antiqu⁹ lꝫ Jo. an. in. d. Ray. sup
verbo relinquēs subaudiat ꝛ h̄r̄dē instituens, ꝛ male fecit scd̄m
Bal. q: ad Jo. an. non ꝑtinet supplere in facto, q: ibi recitatur
oꝛdinatio testi nec erat necessaria suppletio, ꝛ istā p̄tē ēt tene
bat Host. cū opi. bal. ꝛ istā ēt posuit gl. in. c. simplr̄ de testa. in
vj. ¶ Itē ɔ̄firmat, ꝛ vr̄ ꝙ dicta filia nō possit appellari prete
rita, sꝫ exh̄r̄data pp illa ꝟba eā q plus petere posse ꝓhibuit ꝓ
bat p tex. sūcta gl. no. q̄ꝫ ibi seq̄t ang. in. l. q volebat. ff. ð here. in
sti. vbi illa verba filia volo te ɔ̄tētā esse dote exh̄r̄dationem in
ducūt, ꝛ h̄ ibi ēt vr̄ velle bar. eo casu q̄ verba nō essent enūcia
tiua, sꝫ dispositiua, ꝛ ꝓbat p tex. in. l. iij. C. de li. p̄te. vbi exclu
sio ab h̄r̄ditate exp̄sse facta exh̄r̄dationē inducit, ꝛ ita intelligit
tex. in. §. aliud in auc. cū de app. cog. p ꝟbū ibi exh̄r̄des facere
ꝛc. Nec ad h̄ ob. §. ceterū in eadē auc. q: vt ibi dr̄ iā ibi erat he
res institutus, vn̄ postea illa verba, ꝛ plus petē non possit nihil
opant̄ ēt q̄ꝫtū ad exh̄r̄dationē, sꝫ h̄ nō erat instituta. Itē preteri
ta appellari nō pōt cū non sit cā iusta inserta in auc. ꝛ nō lcꝫ, ꝛ in
corpo. vn̄ sumit. C. de lib. p̄te. ꝛ leg ꝛ no. in. c. qualiter de iu.
iur. ¶ Itē ɔ̄firmat nā sicut verbū relinq̄ qn̄ nullus est hr̄s in
stitutus si referat ad vniuersitatem ne testm̄ pereat trahitur
ad insti. l. his ꝟbis de be. insti. l. oīm⁹ de test. mi. l. cogi. §. ꝛ gn̄a
liter ad treb. in auc. ð hr̄. ꝛ fal. §. si ꝟo nulla, ꝛ ibi no. col. j. insti.
de test. mi. §. id puilegiū. l. qm̄ indignū, ꝛ ibi late p Saly. C. de
test. ita vr̄ in casu nr̄o eadē rõne, vt testm̄ sustēteṫ, ꝙ trahatur
ad instõnē, ꝛ tāq̄ꝫ institut⁹ in p̄te totū acqrat. l. j. §. si ex fundo, ꝛ
l. quotiēs. §. si duo. l. si qs ita hr̄s instituat excepto fundo. ff. ð in
sti. maxime tenēdo opi. By. in. d. §. si duo. ꝛ Saly. in. l. q̄tiens.
C. de her. insti. ꝛ. d. Jo. in. d. §. si ex fundo, ꝛ in. d. §. si duo volē
tiū, ꝙ ēt vno instituto in re certa cū ꝓhibitione ne plus pl⁹ pe
tere possit coh̄r̄de non dato valeat testm̄ que opi. recte vr̄ ꝓba
ri p. d. l. si qs ita institutus hr̄s fuerit excepto fundo lꝫ bar. ꝛ q
dā alij tenuerint ɔ̄triū de quo p Bal. in. l. j. C. qn̄ non pete. par.
ꝛ. l. si ita quis hr̄s instituat̄ ti legitimus, ꝛ ang. in. l. pe. ff. de in
iu. test. ꝛ h̄ maxime, q: si tenemus ꝙ trahat̄ ad instõnē sufficit,
lꝫ ēt esset filia instituta in vno minimo tm̄, vt no. gl. in. l. deniq̄ꝫ.
§. proinde. ff. de mino. ꝛ in. l. si qs priore. ff. ad treb. ꝛ in auten.

cū de app. cog. in. §. aliud quoq̄ꝫ q̄ ꝓbant̄. e. ti. l. §. ceterū no. bal.
in auc. nouissia ꝛ in. l. oimō, ꝛ in. l. si qn̄. §. ꝛ gn̄alr. C. de inoffi.
test. in. l. hac edictali p̄n. C. de secū. nup. in. l. si p̄r. C. de institu.
ꝛ sub. ꝛ ang. in. l. papi. §. si qs mortis. ff. ð inoffi. test. ꝛ p h̄ cessat
ɔ̄triū si diceret, ꝙ hr̄ ꝓ legatario institui⁹ in re certa. l. quotiēs
q: quo ad pteritionē hn̄r ꝓ h̄r̄dibus. d. §. ceteꝝ licē in casu nr̄o n̄
hēbit coh̄r̄dez vt̄em, ꝛ dici a ꝟba plus petere nō possit reijciūt
l. qm̄ in prioꝛibus. C. ð inoff te. ꝛ. d. §. ceteꝝ, ꝛ tenendo istā par
tem nō est mirādū, q: ēt aliqn̄ lex, vt testm̄ adminet suppleṫ in
stõnem etiā nullo mō factā. l. iij. C. ð inof. te. l. fi. ff. de her. insti.
ꝛ p p̄dicta dicebat Ja. de are. in. l. illa insti. de her. inst. ꝙ eo ca
su q testõr dixisset volo meū testm̄ dictari ad sensuꝫ sapiētis po
terit declare relictū scm̄ filie p ꝟbū relinq̄ intelligit iure instõ
nis ꝛ idē tenebat Jo. an. in addi. spe. ð instr. edi. §. instm̄ ver.
qd si a ɔ̄hentibus, q: illō vr̄ fuisse ð mēte testãris ꝛ idē tenebat
bal. in. l. humanitatis. C. de ipu. dicēs, ꝙ istō p̄t declare sapiēs
cū lex hēat ꝓ dcō, supplerē ꝗ sapiēs nō p̄t. l. captatoꝛias. C. de
test. mi. ꝛ ibi h̄ idē bal. ꝛ in. d. l. illa instõ, ꝛ ibi idem Ang. ꝛ ibi
ēt in hāc p̄tē inclinat. d. Jo. lꝫ Ryc. malūb. in sua dispu. q̄ ici.
titi⁹ ex p̄defuncta ꝛc. tennerit, ꝙ non possit, ꝛ idem Old. ꝛ nic.
ð ma. ꝛ ð bar. in. d. l. illa instõ. ꝛ. d. Jo. ð imo. sibimet q̄si ɔ̄trius,
in. l. j. §. si fundo. ff. ð her. insti. ꝛ p eūdē in. c. cū tibi de test.

¶ Finis huic parti sexti dubii.

Econtra p p̄te affirmatiua, ꝙ Adriana filia appel
lāda sit in testō pterita arguitur. Nam ob
misso qd de iure ffoꝝ ꝛ iure codicis, ꝛ alio iure auctenticoꝝ p̄
me no ð q̄ in. l. intra cetera ꝛ in. l. gall⁹. §. in oibus, ꝛ. §. fi. p an
ge. ꝛ. d. Jo. de lib. ꝛ post. ꝛ in. l. suus quoq̄ꝫ in p̄n. ff. de hered. in
sti. ꝛ in. l. ex asse. ad. l. fal. in. l. ita tn̄. §. q rogatus vbi est text. ad
treb. per. gl. in. l. nā ꝛ his. ff. de inoff. test. ꝛ gl. ꝛ bar. in. l. iij. ꝛ in
auc. ex cā, ꝛ ibi bal. C. ð lib. p̄te. Hodie iure nouissimo doctent
coꝝ filius dꝫ hr̄e iure instõnis alr̄ appellat̄ p̄terit⁹ in auc. cū de
app. cog. §. aliō ꝙ inducas, vt scripsi in. ij. ar. j. par. in apostill.
ꝛ in. §. h̄ āt col. viij. ꝛ in auc. sꝫ hodie alr̄ incipit nō liceat. C. ð in
offi. test. q̄ꝫ qdā liberi nō hn̄t ꝛ ipsas alle. gl. in. c. si pater ð test.
in. vj ꝛ h̄, q: titulus est honoꝛabilioꝛ. l. sꝫ filium. §. si postlo. ff. ð
leg. prestan. et pp ius accrescendi, et alias vtilitates de qb⁹ per
doc. in p̄alle. d. locis, et in. d. c. si p̄r, et per. d. Ant. in. c. Ray.
ex de testa. et iō ex quo in casu nr̄o non est filia instituta appel
labitur preterita, q: verbū relinquo adiectū certe rei non trahit
ad instõnēꝫ. l. cogi. §. et gn̄alr. ff. ad tre. etiā si adiectū sit filio sꝫ
Bar. q hanc p̄tem exp̄sse firmat in. l. his ꝟbis in p̄n. ff. de be.
inst. q ꝓ h̄ all. tex. in. d. §. aliud q̄q̄ꝫ cap̄lm iūcto. §. ceteꝝ, et etiā
bar. in. d. l. cogi. et ibi etiā h̄ tꝫ. d Jo. et bar. et. d. Jo. in. l. centu
rio, in. iij. q. p̄nci. ꝓpe fi. ff. de vul. et pup. et Ryc. malūb. in sua
dispu. inci. titius natus ex p̄defuncto ꝛc. et Bar. in. l. illa instõ
ff. de here. insti. et etiā bar. in. l. his verbis, et idēꝫ bar. in repe.
c. si p̄r de testa. in. vj. dicens hāc esse cōem opi. citramontano
rū, lꝫ Ja. de rana. Pet. et aliqui vltramontani ɔ̄ hāc opi. etiāꝫ
seq̄t Saly. in auc. vn̄ si parens. C. de inoff. te. et opi. etiam ꝓtu
tioꝛ firmat gl. Jo. an. in. c. si pater in ver. institutum in fi. ð testa.
in. vj. ꝛ Joan. an. et. d. Ant. in. c. ray. de tes. et Saly. quotiens
C. de be. insti. in. l. fi. C. fa. her. in aucten. nouissi. C. de inoff. te.
in. l. qm̄ indignum C. de test. post ea que ipse dixit in. d. auct.
vnde si parens, et ista etiā firmat. d. Jo. in. l. j. §. si ex fundo. ff. ð
hr̄. insti. et. in. d. l. his ꝟbis ꝛ ita dicit se de scō cōsuluisse apud
ciuitatem Padue, ꝛ ita eam cōem opin. appellat, et etiāꝫ legit
ang. in. d. l. his verbis, et tꝫ. d. Jo. et. d. an. in. c. ray. sꝫ. d. Ab
bas. ibi tꝫ, ꝙ de iu. cano valeat testm̄. Item cōfirmatur nā in ca
su nr̄o testm̄ caret solēnitate. s. instõis saltꝫ alphardi et germa
ni testõris filioꝝ imo sꝫ cōeꝫ et veraꝫ opi. testm̄ est ipso iure nul
lū. l. gallus. §. in omnibus et ibi no. ff. de lib. et posthu. l. maxi
mum vitium. §. pe. C. de lib. p̄te. et insti de exhe. lib. in princip.
no glo no. in. §. exh̄r̄datos, in auc. de he. et fal. et per repeten
tes in. l. filio preterito. ff. de inin. tes. et in. l. posthumo. C. de ɔ̄
tab. cū cōcoꝛ. vul. Tunc succedit i ꝓposito nr̄o opin. gl. in. l. q̄
tiens, et in. l. filij. C. fa. her. ꝙ quotiens verbum cōe adiectū cer
te rei ꝓfert in minus solenni volūtate nūq̄ꝫ refert ad heredis
stõnem. et hāc opi. etiā recitat gl. in. c. si p̄r, de test. Pro h̄ fa
cit, ꝙ dicit Saly. in l. qm̄ indignū. §. de test. et doct. in. d. l. his
ꝟbis, ꝙ nūq̄ꝫ ꝟbuꝫ relinquo adiectū in codicillis refert ad in
stõnem, q: h̄ non patit nā vltime volunta. nec volūtas testõris,
ar. l. impatoꝛ. ff. de in diem adie. l. fi. cum ibi no. ff. de cōd. inde.
et. l. si vno i p̄n. ff. lo. fac. l. nō codic. C. ð test. inst. ð codi. §. fin. et
q: ad hui⁹ p̄tis fundamentū multū facit intell's. l. nā qd. §. fin. et
l. cogi. §. et gn̄aliter. ff. ad trebel. q: alia alleg. non vir̄ necio ꝓba

re istā p̃tē iō illum tex. sic indicas granatus ibi fuit h̃fs p ista
verba rogo restitnas certā rē, ⁊ q̃titatē sempronio, ⁊ sic grana
tus p ꝟba mere obliq̃ necessario fideicō. Iponātia vt ē tex. l. l.
oē verba C. cō. de le. l. l. cob̃fdi. §. cū filic. ff. de vulg. ⁊ pup. in. l.
ex fcō. i pn. l. ita ni §. tre. eū si. ff. ad treb. no. bart. i. l. cētnrio, ad
fi. ⁊ bal. in. l. fi. C. de sa. san. Sal. in. l. p̃cib⁹. C. de inpube. bal. in
repe. c. si pf, ō test. l. vi. vn̄ ibi dr̄ q̄ lz de aliis reb⁹ h̃fd tatis ni
bil p fideicō. dispositū sit tn̄ illud fideicō. p̃ticulare nō trabaf
ad vniuersitatē totā ⁊ p q̃ns nō trabit ad instōnē, q̄ isti. fcā in
re certa bn̄ trabet ad oia. l. j. §. si ex fundo. ff. de be. inst. l. ex fcō
l. si ita qs h̃fs instituat excepto. eo ti. nō obstāte, q̄ fideicōmis
sarius h̃fs appellet. l. si fili⁹. ff. q̄ cū eo. l. j. l p̃nc. ⁊ ibi no. ff. ad
treb. ⁊ l. l. si qs omissa, l fi. ff. si qs omis. cā test. ⁊ ita p illū § gña
liter, infert ibi By. ad verbū relinquo adiectū certe rei singula
ri. q̄ nō trabaf ad instōnem directam vel obliquam.

ℭ Finis huic secunde parti sexti dubii.

Uisis ad vtrāq; p̃tē argumētis restat, vt more solito
.q̃. rnsio. annullet. Et p̃ ad arg. fcā p parte
negatiua. Et p̃ non ob. q̄ tale relictū vr̄ q̃pensatū, ⁊ cōputatum
in litimā igit̃ latē ex vi resolute intētionis dr̄ instituta s̃z bal. in
l. si adulta. j. rn̄. q̄ lz videat relictū eē ⁊ cōpēsatū in litimā non
tn̄ seq̄t q̄ iure instōnis nisi expsse fuerit istitut⁹ q̄ pbaf nam
oia relicta legata fideicōmissa, ⁊ alia cōputant in legitimā, vt
pbatu late l p̃ arg. tn̄ lz cōputent in legitimā nō ut filius institu
tus vt est expsse tex. in. d. l. ita tn̄. §. q rogat⁹. ff. ad treb. i auc. de
trien. ⁊ semis. §. j. col. iij. in auc. cū de ap. cog. §. aliud insti. de in
offi. test. in §. igit̃ minc̃a. l. cog. §. ⁊ gñaliter cū si. itē q̄ nō dz q̄s
dici h̃fs institutus, si ē tacite insti. ex vi resolute intentionis, q̄
imo dz expsse h̃fs institui ⁊ p̃pria ⁊ apta voce in h̃fdē nomina
ri. l. iubemus C. de test. ⁊ ff. e. ti. in. l. h̃ides palā, ⁊ ob istas rō
nes forte lz ipsas nō allegāt q̃ Bald. tenuere p̃ Saly. in. d. l. si
adulta, ⁊ in auc. vn̄ si parēs, ⁊ in auc. nouissima. C. de inoff. te. ⁊
d. Jo in. l. bis ꝟbis. in p̃n. ff. ō her. inst. ⁊ e. ti. i. l. i. §. si ex fun
do, in rep. ⁊ in. c. Ray. de test. ⁊ j. dicet, nec ēt vex illud q̄ sub
debat q̄ vlterius nō eēt filia andiēda, q̄ q̃ ē tex. expssum in au
ctē. cū ō ap. cog §. cetex, ⁊ l. qm̄ in prioribus. C. ō ioff. te. ⁊ bald.
no. e. ti. in. l. oimō, l p̃n. ⁊ ang. i. l. q̄ ō bonis. §. cū fideic. ff. ad. l.
fal. nō ob q̄ dixit bar. ⁊ bal. i auc. vn̄ si parēs, cū q̃cor. Primo
q̄ tenēdo verā opi. q̄ hodie dz h̃ē iure isti. nec sufficiat quoq̄
relicti ti. vt i pal. §. a. iō ⁊. §. h āt tūc vr̄ q̄ opi. bar. ⁊ bal. i locis. s.
all. sit falsa marie, q̄ ꝟbū reliq̄ nisi adiciaf ad vniuersitatē nūq̃
referf ad instōnē. l. bis ꝟbis. l. nā qd. §. fi. ⁊ l. cogi. §. ⁊ gñalr,
ad tre. i auc. de be. ⁊ fal. §. si ꝟo nulla, cū ibi no. ⁊ l. diu⁹ ō test.
mil. in. §. id aūt priuilegiū, insti. e. ti. ēt si referat ad quotā maxi
me litimā, vt dicā. j. in rnsio. se. nec ad h ob. l. sciēdū, de ꝟb. ob.
cū si. alle. q̄ h casu nō pōt h̃re locū p̃sumptio, q̄ h ē ō forma q̄
oino relinquaf iure insti. ⁊ nō sufficiat quoquo relicti ti. vn̄ for
ma nō seruata reddif actus null⁹ ⁊ p h̃r p̃terito. d. §. aliō, ⁊. §.
h ait, ⁊ pp istas rōnes q̃ Bar. ⁊ bal. tenuit Sal. i. d. auc. si pa
rens. ⁊ in. l. q̃rens ad fi. C. de be. insti. ⁊ d. Jo. de imo in repe.
l. j. §. si ex fund. ⁊ in. l. bis ꝟbis. ff. de her. insti. ⁊ in. c ray. q̄bus
ad do potissimā rōnē. nā si testator reliq̄ filie cētū, ēt si dicat p
litima vel aliqd aliud intelligunt s̃p relicta ⁊ cōpēsata in litiam.
l. siue. §. j. de in. pa. l. oimō. ⁊ l. quotiens nup, de inoff. te. ⁊ lati⁹
pbatu in. j. arg. ⁊ tn̄ nō intelligit̃ iure instōnis. l. cogi. §. ⁊ gñalr
cū si. ⁊ l. oimō. pal. vn̄ si testōr dicat ⁊ exp̃mat. relinq̃ filie centū
p sua litima exp̃mit q̄ de se tacite inerat ex necessitate, vn̄ nihil
talis expressio opari dz iuxta. l. iij. ō le. j. l. si arrogator. ff. de ado.
l. titiā ff. ad. l. fal. vn̄ non sine iusta cā indecisum reliq̄t bart. l. l.
filiū. §. lz si portio. ff. de leg. p̃stā. nec ob. l. humanitatis, q̄ scōm
Saly. in auc. nouissima, ⁊ in pal. q̃cor. vna cū. d. Jo. dicit q̄ illa
loq̄t s̄m iura codi. s̄m q̄ sufficiebat quoquo relicti ti. l. oimō. l.
qm̄ nup. l. scimus §. cū ait. C. de inoffi. te. illa ꝟba ibi sunt impe
ratoris non testōris ⁊ hāc partē ēt vr̄ tenere gl. iuncto tex. in. l.
papi. §. si qs mortis. ff. de inoffi te. Itē rn̄. q̄ ibi tenēdo opi. bar
to. ⁊ bal. p ꝟa illud p̃cedebat, q̄ ex q̄ testōr dixerat p litima p̃
sumebaf ex ei⁹ volūtate tacita instō. s̃z in casu nr̄o testōr non di
xit p litima, vn̄ lz dcm̄ relictū videaf datū in legitimam illō p
cedit ex dispōne ⁊ presumptione iur. non ex voluntate tacita,
expssa testōris, q̄ h iure nō pbaf, nec ēt ad h ob. q̄ dixit bal. in
l. si cū ait. C. de do. aā nup. q̄ ibi loq̄t de ineptis ꝟbis a nota
rio in testō descriptis que cum apte fuerint a testōre plata ⁊ ō
se pz tūc vt act⁹ sortiaf effm̄ ⁊ validitatē reducunt ad p̃prium
intellectū ne ineptitudo tabellionis p̃tib⁹ noceat de q̄ ineptitu
dine in. si. no. in. c per. de p̃cu. p gl. ⁊ bar. l. l. j. §. q̄bus ff. q̄ cu
ius vni. no. ⁊ bal. in. l. id q̄ pauperibus. C. de epi. ⁊ cle. q̄ no. in
l. imperator, de sta. ho. in l. si libertinis. ff. de re iu. in. l. fin. ff. de
tab. exhi. cū si. Nō ob. q̄ litima est quota si p nomē quote reli
cta sit sec⁹ si in re certa q̃titate relinquaf, prit casu nr̄o ista ē gl.
no. in. l. cū a mrē. C. de rei vē. Scdo posito q̄ sit in casu nr̄o quo
ta dixit. d. Jo. in. l. j. §. si ex fundo ⁊ in. l. bis ꝟbis, ⁊ in. l. centu
rio. post bar. ff. de vul. ⁊ pup. ⁊ in. c. Ray. q̄ opi. Saly. ⁊ aliorū
tenentiū q̄ ꝟbū relinq̄ adiectū quote nullo alio mō h̃fde, vt i
ter instituto est falsa ex eo, q̄ ex mēte testantis vr̄ esse q̄ solum
iste h̃eat quota sibi assignatā ⁊ nō aliā ar. l. mariti⁹. C. de p̃cu. l.
fi. C. de pac. q̃uen. l. cū pretor, de iud. cū si. h ēt sonāt ꝟba ⁊ iō
in dubio debemus accipe intellm̄ p quē saluef mēs testātis ⁊ si
gnificatus ꝟbox. l. ab oibus, in p̃n. de leg. j. l. in bis. ⁊ l. in cō
dōibus primū locū. ff. ō q̃d. ⁊ de. ⁊. l. ꝟbū volo. ⁊. l. volūtatis. C.
ō fideic. s̃z talis ē intellis ꝟ eliḡt q̄ nō iure istōis s̃z iure legati a
venientibus ab intest. accipiat dictā quotā. q̃ istū intellectū q̄
trabaf ad instōnē, ⁊ silr ad totū q̃ mētē testātis, ⁊ significatū ꝟ
box nō dēm⁹ accipere cui addo q̄ h ē indubitāter vex in casu
nr̄o pp illa ꝟba ea q̄ plus petē possit pbibuit q̄ nullo alio h̃ dē
instituto vr̄ apposita fauore venientiū ab intest. vt ad eos reliq̃
h̃fditas pueniat vt ē casus in. l. peto. in si. p̃n. ff ō le. ij. ⁊ no. ff de
le. ij. ⁊ no. ff. ō be. insti. l. quotiēs. §. si duo. ⁊ hāc opi. tenēdo rn̄
det. d. Jo. ad. c. Ray. ⁊. c Ray. q̄ ibi reliquerat certas res, ⁊
postea dixit cetera ꝟo alia bona relinquo tali, vn̄ mirū si tūc
illa dispō ex q̄ alius est vlter institutus trabaf ad instōnē, q̄ in
effectu oia bona reliquit exceptis p̃ticulariter distributis nec ibi
apparebat q̄ vellet h̃fditatē reliq̃ ad venientes ab intest. de ne
nire put h, vt statim pbatū, est tn̄ adde rnsio. ad. c. Ray. q̃ la
tius ponā. j. i. v. rn̄. ⁊. ad. c. Ray. statim dicā. ⁊ silr ad h non ob.
l. cogi. §. ⁊ gñalr, q̄ ibi nō erat adiectū q̄te s̃z vniuersitati. pre
terea nec ibi opaf h̃fdis instōnē s̃z fideicō. et ibi erat h̃fs alius
vt ēt late dicā i fi. ij. rn̄. ad p̃tē affir. nō ob. ēt ō ꝟbo lego p tex. i
c. Ray. q̄ credo istud falsuz vt ē cōis opi. doct. quos retuli i
arg. q̄ p̃ pbaf p casum. l. mulier. §. si. ad tre. nā lz ex. l. xij. tab. et
ex latissima significatione ꝟbū lego eēt cōe et ad instōnē trabe
ref. l. ꝟbis legis. ff. ō ver. si. tn̄ postea p sequētē iur. prudētiam
ꝟbū lego fuit angustatū et restrictū et directū ꝟbū factū ē. pz
ex eo q̄ postea fuerūt distincta vocabula p diuersos ti. vt est ti
tulus de h̃fd. inst. de p se, et titulus de leg. de p se, ⁊ est de men
te. d. l. ꝟbis legis, s̃z Bal. in. l. quotiens. C. ō her. inst. cū con
cor. alle. in ar. nec ad h ob. c. Ray. q̄ ibi ꝟbū lego relatū ad p
sonā patrui ponif impropie q̄ istituit vel reliq̄t, s̃z relatū ad p
sonā auūculox stat p̃prie, vt ibi no. gl. ⁊ gl. in. c. si pf in ꝟ. insti
tuit ad si. de test. in. vj. nec ē mirādū q̄ sepe q̃tingit, q̄ vnū ver
bū respectu diuersox ponif p̃prie ⁊ impropie. l. ij. ff. de of. pro
cō. l. si ita. ff. de ma. test. l. ij. C. de vsufru. itē posset dici q̄ in. c.
Ray. reliquebaf quota h̃fditatis. h legitima q̄ est quota bono
rū. l papi. §. q̃rta. de inof. te. q̃ nō h̃fditatis. l. h amplius cū bo
norū, de le. j. ⁊. l. si qs seruū. §. si. ff. de le. cū. ibi no. nec ēt ob. gl.
in. l. quotiēs. C. fa. her. vt dicā in seq. rnsio. Nō ob. q̄ ꝟbū reli
quo qn̄ referf ad filiū dz intelligi s̄m q̃litatem persone cum sit
verbū cōe, q̄ cū vt dixi. s. de forma ⁊ solēnitate sit q̄ filius dz i
stitui si non instituaf h̃f p preterito. d. §. aliud ⁊ ꝟbū relinquo
ita demū trabif ad instōnem ⁊ vniuersitatē si sit adiectum tota
litati bonox. l. omnis de te. mi. l. cogi. §. ex gñalitate ad trebe. l.
bis verbis cū ibi no. de her. insti. ⁊ in auc. de h̃f. et fal. §. si vero
nulla. §. id aūt priuilegiū insti. de te. mil. Non ob. gl. in. l. quo
tiens. C. fa. her. Primo q̄ maxime inq̃rit ꝟ de certare vr̄ ma
le dicere et in effectu vr̄ reprobari p doc. in. l. bis ꝟbis, vel se
cūdo pt̃ dici q̄ illa gl. loquaf qn̄ testōr fecerat relicta distri
buēdo totū p̃rimoniū suū p relicta rerū particulariū, iō facili⁹
tūc ꝟbū relinq̄ ⁊ ꝟbū assigno trabif ad instōnē ar. eox q̄ no. i
l. quid ergo. ff. de leg. j. Secus qn̄ sic non distribuisset, ita sing.
dixit ang. j. d. l. is ꝟbis. ⁊ seq̄t Jo. de imo. in. l. cēturio de vul. ⁊
pup. lz idē do. Jo. in. l. j. §. si ex fundo, in duobus locis. ⁊ in. d.
l. bis ꝟbis dixerit istud dcm̄ non esse sine dubio cū nō sit for
ma de instituendo seruata. Itē rndeo q̄ illā gl. ēt vr̄ reprobare
Bal. in. l. oē verbū. C. com. de le. dicēs q̄ ꝟbū assigno certū s̄
dū platū a testōre referf ad legatū. alle. l. q̃daz. C. de necel. ser
uis here. insti. et. l. pe. C. de lega. Itē non ob. q̄ illa gl. quilibet
maxime imperitus nescit dicere h̃fdē instōnis, q̄ s̄m Saly. in
l. quotiens. C. de here. insti. sibi imputet si non habuit q̃siliuz a
peritia arg. l. in bonorū. ff. ō bo. po. ti. ge. et no. in. l. iuris igno
rātiam. C. q̄ admi. et in. c. statutum de rescrip. in. vj. Item non
obstant allegata per doct. tollosanos. s. not. in. l. si quis priore.
cum simi. q̄ dixit. d. Jo. et bene in. d. l. bis verbis illa nihil fa
ciunt, nec ibi dicif q̄ intelligatur iure instō. Nec ob. q̄ cū nos
simus

simus in dubio oz sineri opi. que testm̄ validare pōt q̄ nō sum⁹
in dubio imo cū sit cōis opi. vt scripsi in prin. ar. affir. ab ea nō
est recedēdū iux. no. p bar. in. l. fi. C. de pe. iu. ⁊ doc. in. l. cū pro
latis. ff. de re iu. Imo. ⁊ Jo. an. in. c. j. ⁊ in. c. ne. innitaris. de cōsti.
Jo. mo. in. c. cupiētes. §. deniq̄z, de ele. in. vj. cū si. Nō ob. tex.
in. c. raynu. Primo q̄ dixit Salyc. in auc. nouissi. ⁊ in. l. fi. C.
su. ber. ⁊ in. l. quotiēs. C. de he. insti. ibi legē fm̄ iure codi. fm̄ q̄
sufficiebat relinquere quoq̄ relicti tl. iur fto᷑, vt ibi p bal. in pn.
l. oi mō. l. scimus. §. cū aūt. C. de inof. te. cū si. Itē ibi illa v̄ba re
linquēs sunt v̄ba auctoris decretalis nō testōris, vñ debēt sup
pleri vt ibi supplet gl. ⁊ Joā. an. ibi ⁊ in. c. si pr̄ in gl. in v̄bo in
stituit de test. in. vj. Et hāc ptē approbat Jo. de imo. in. l. j. §. si
ex fundo. ⁊ in. d. l. §. bis v̄bis ⁊ in. d. c. raynu. Itē pōt rn̄deri,
q̄ ibi v̄bū relinquo fuit adiectū vniuersitati, q̄ fuit adiectuz in
dote q̄ est quid vniuersum. l. q̄ df̄. la. j. ⁊ ibi no. ff. de impē. ple
ne no. in ru. ff. so. ma. in diffinitione dotis, nimiꝝ ergo si v̄bū re
linquo referē ad instōnem. l. diuus de test. mi. l. nā q̄, ⁊. l. cogi.
§. ⁊ gñaliter, cum cōcor. ī alle. ⁊ iste fuit intellūs. d. Ant. de bu.
in. d. c. raynu. Item in casu illius decretalis erat alius vl'is in
stitutus, igiē poterat b̄ hēs ēt remanere, sed in casu nr̄o nullus
alius erat hēs institutus ⁊ adiecta erāt verba plus petere non
posse q̄ vi᷑ adiecta fauore veniētiū ab intestato. l. peto in pnc.
de le. ij ⁊ dixi. ī. in. iij. rn̄sione, vñ nimirum si non trahitur ad in
stōnē, q̄ vr̄ voluisse intestatus decedere. ¶ Nō ob tex. cū gl.
in. l. qui volebat. ff. de he. insti. ⁊. l. iij. C. de lib. pte. q̄ i casu nr̄o
dico q̄ nō pt̄ filia appellari exheredata, q̄ cū nullos sit hēs in
stitutus nulla pōt dici exheredatio q̄ ita demū sortiē effectuz p
hēditatis aditionē. l. filium. §. sed cū exheredatio. ff. de ꝯtrab. l.
si ꝓnus. §. ex testō. ff. de bo. lib. l. papinianus. §. si cōdōni. ff. de
inof. test. Scdo non potest appellari exheredata, q̄ cā exhēda
tionis non est expressa, igitur exhēdare non lz in auc. ex cā. C. d
lib. pte. ⁊ in. §. cās, in auc. vt cum de ap. cog. no. in. c. quintanal
lis de iureiu. ⁊ istā rōnē vr̄ velle d. Jo. de imo. in. d. l. qui vo
lebat, vñ cū exhēdatio nullius sit momenti pro nonfcā hēr insti.
q. mo. test. infir. §. pe. l. non dubiuz. C. de legi. ⁊. l. iubemus. §. sa
ne. C. de sa. san. ecc. igitur pro pteritione hēr que ēt tūc appella
tur quotiēs nulla de filio fcā est mētio vt no. gl. in. l. iij. ⁊ i auc.
non lz. C. de lib. pte. ⁊ p h casum expressum ⁊ optimū allego in
§. eadez insti. de he. que ab. intest. ibi pteritis. l. neq̄z institutis
neq̄z vt opz exheredatis. No. ergo q̄ exheredatio fcā alr̄ q̄ de
iure oportet hēr ꝓ pteritione vt ibi est tex. expssus facit ar. l. j.
in prin. C. de rei vxo. ac. Itē non ob. q̄ nō pōt appellari pterita
eo q̄ causa pteritiōis nō est inserta, q̄ quo ad h vr̄ q̄ pteritus
non possit audiri ꝯ testm̄ bñ vez est q̄ quo ad istū effectū req
riē insertio cāe, ⁊ ꝓbatio sz si nō apponaē cā in dr̄ pterita, eo q̄
nō est instituta nec solēniter exheredata in. §. eadē instōne de be
re. que ab intesta. vbi est tex. expressus ⁊ in. l. maximū vitiū. C.
de lib. pte. ⁊ tz bar. in auc. ex cā. nam multis modis pt̄ dici pte
ritus inter quos erit iste si sub silentio nulla mētio facta sit in te
stō de filio, ita dixit tex. insti. d exhe. li. l prin. ⁊ i. d. l. maximū vi
tiū. circa med. Item lz non sit solenniter pterita in pterita ap
pellatur sicut ⁊ iura quē institutum appellant lz institutio ⁊ te
stm̄ sit ipso iure nullum in auctē. ex cā ⁊ in cor. vñ sumitur. C. de
lib. pte. in. l. si duobus. §. si prius. de ꝯtrab. cuz multis si. Et hoc
necessario dōm est q̄ si filia instituta appellari non potest vt p
bani in pmo arg. affir. ⁊ exhēdata appellari nō pōt vt statiz p
baui ergo necessario appellanda est pterita a sufficiēti ptiū enu
meratiōe. l. gallus. §. nūc de. l. de lib. ⁊ posth. cū si. ¶ Nō ob.
q̄ vltimo dicebatur q̄ verbū relinquo, qñ nullus est hēs insti
tutus referaē ad vniuersum ne testm̄ pereat ex identitate rōnis
⁊ illud, fuit originale dcm̄ bar. in. l. bis v̄bis, quo non obstan
te tenuit ptē affirmatiuā. Nō ob. ꝯtriū, q̄ quotiēs referē ad vni
uersum, q̄ nō cōtingit testōrē decedere pro pte testatū ⁊ p pte i
testatū trahitur ad instōnem. Sed quotiens refertur ad certaz
rē vt ad q̄ntitatem locum hz lex. j. §. si ex fundo, de he. insti. ita
ibi dicit ange. ⁊. d. Jo. ⁊ l. l. bis verbis ⁊ in. l. cogi. §. ⁊ gñaliter
per illum tex. ⁊ in. l. sed si miles, ad treb. ⁊ do. Joan. in. l. cētu
rio. ff. de vulg. ⁊ pup. ⁊ bal. in. l. quotiens. C. su. her. Itē q̄ in ca
su nr̄o cessat illa rō vz q̄ trahatur ad institutiōnē, vt testm̄ vale
at, q̄ in casu nr̄o cessat illa rō vez q̄ trahaē ad istōnē vt testm̄ va
leat, q̄ i cāu nr̄o testm̄ alio respectu est ipso iure nullum pp pte
ritionem alphardi ⁊ germani filiorum testōris insti. de exhere.
libe. in princ. l. gallus. §. in oibus, de lib. ⁊ postbu. l. maximum
vitiuz. C. de lib. prete. no. in. §. exheredatos, in aucten. de here.
⁊ fal. per repetentes i. l. filio pterito. ⁊ in. l. postbumo. C. d ꝯt.
⁊ auc. ex causa cū sim. ¶ Finis huic prīe parti negatiue.

Ad argumēta

Uero fcā p pte affirmatiua rn̄deri supest. Et primo nō ob. q̄
dicebatur q̄ filius hodie nisi expresse instituaē hēr p pterito ⁊
verbum relinquo adiectum certe rei non trahiē ad instōnē. p
mo non ob. text. in. §. illud, ⁊ in. §. ceteroꝝ, q̄ ibi dr̄ q̄ ad hoc vt
non dicantur preteriti vel exheredati nō sufficit q̄ hēant ti. do
nationis legati vel fideicōmissi vel aliū quēcūq̄z p modū vt pu
ta. s. datum fuerit in dotem vel cā conditionis implende vel in
premium emancipationis aut in peculium ⁊ sic de singulis. vñ
ibi non dr̄ quoquo relicti ti. q̄ apte bar. ⁊ cōiter doct. ad hec il
los text. allegantes cum reuerentia errauerunt, qui certe rō p
bant. Et ad illa iura ēt adde rn̄siones quas statim post dicā i rñ.
ad. l. cogi. Non ob. sing. text fm̄ By. in. l. cogi. §. ⁊ gñaliter, ⁊
l. nam q̄. §. fi. ad treb. q̄ cum reuerentia ille text. recte intelle
ct⁹ nullo mō ꝓbat id ad qd̄ allegaē. Nā ibi erat qs hēs istitut⁹
⁊ grauat⁹ per ista verba rogo restituas certam rē vel quātita
tē sempronio ⁊ sic fuit grauatus p v̄ba mere obliq ⁊ inflexa ne
cessario fideic. ipon ātia, vt. l. oē v̄bū. C. cō. del. l. cohēdi. §. cū
filie de vul. ⁊ pup. l. ex fcō, in prin. cū si. ad treb. no. bar. in. l. cē
turio, ad si. ⁊ bal. in. l. fi. C. de sac. sa. ec. si ergo ibi fuerūt verba
mere obliqua cui dubium q̄ siue adyciantur certe rei, imo etiā
vniuersitati non pñt trahi ad directam instōnem, q̄ verba dire
cta bñ qñq̄z obliquantur nunquam tñ eꝯ. l. filiusfa. §. vt quis he
redē de le. j. l. scenola, ad treb. l. ꝓcibus cū si. Nec ob. si dicas
ibi nō trahiē fideicō. pticulare ad vniuersitatē, q̄ ibi remanet p
mus hēs ad quē spectāt oia per fideicō. ⁊ sic cessat rō ne dece
dat p pte testatus ⁊ p pte intestatus vt ibi dicit do. Jo. pp. quā
rōnē fuit introductū q̄ hēdis instō i vna re bñ traheret ad oia
⁊ ita erit in casu nr̄o, q̄ cum nullus alius sit heres institutus v̄
bū cōe relinquo, non dico obliquū trahet ad instōnez de. l. bis
verbis, ēt si referaē ad certas res. c. raynu. vbi est text. expssus
de test. cum non sit ꝯriū de iure ciuili cauiū ut x. no. in. c. p vene
ra. q̄ fi. sint leg. in. c. lz ex suscepto de so. cō. ⁊ in. l. q̄cq̄. C. de. l.
sal. ⁊ in. l. priuilegia. C. de sa. san. ec. in. c. j. de op. no. nū. cū sim.
nec ob. si diceret q̄ in. c. raynu. verbū relinquo fuit relatum ad
dotem, ⁊ sic ad vniuersum, q̄ eadē ē rō postq̄ non relinquunē
oia bona vt dixi. ī. in. iij. rn̄sio. Itē, q̄ si illud ibi inspiceretur dē
ret trahi ad fideicō. cū alius sit vl'r institutus. l. nam q̄. §. final.
ad treb, lz nō loquatur ibi in ver. cōl sed obliquo vt dixi. ¶ Itē
rn̄deo ad oia contraria pro ista pte q̄ in ꝯtrio non fuit adiectuz
⁊ plus petere non possit quo casu cū videaē cōpensasse in legi
timā dr̄ instituta saltiz ex vi resolute intentionis, vt ꝓbaui in p
mo arg. negatiue. Item q̄ dato q̄ non dicatur instituta non ta
men diceē preterita sed exheredata. Item preterita appellari
non potest cum nō sit cā inserta vt apte hec ꝓbaui in. vj. ar. ne
gatiue ⁊ alia ar. ibi possent in rn̄siones adduci. ¶ Nō ob. glo.
in. l. quotiens, ⁊ in. l. filij, q̄ non recedendo a rn̄sionibus. ī. pxi
me traditis. Primo dico q̄ gl. non est aucten. Scdo, q̄ glos.
illa loqē quotiēs testōr cōdiderat testm̄ min⁹ solēne iter liberos
nec ibi erat minus solēne rōne preteritionis sed alterius solē
nitatis. Preterea ibi loquiē in verbo assigno q̄ v̄buz refertur
ad legationē semper fm̄ bal. i. l. ij. C. cōia de le. q ad h all. l. qdā
. §. de neces. ser. ⁊. l. pe. C. de lega. Item illam glo. in hoc repre
hendit do. Jo. in. l. j. §. si ex fundo, in versi. ex glo. ⁊c. Non ob.
q̄ dr̄ de codl. q̄ h nā vltie voluntatis non patiē ad. l. cogi. ī rn̄
sum est ⁊ ēt illam opi glo. reprobat Bal. in. c. si pr̄ in repe. de
test. in. vj. q̄ iura non distinguunt.

¶ Finis huic sexto dubio.

Ad septimū

Et vltimum dubiū quo queriē, vtruz
dicta cā, eo q̄ vsuraria in laycum ar
bitrū cōpromitti potuerit arguiē. Et prio ad ptē negatiuā vaz
certū ē q̄ si q̄ cā est vsuraria illud solū cōtingere pōt rōne spiri
tualitatis, nā sic cā vsuraria appellāda ē spiritualis vt. ī. ꝓbabo
q̄ in arbitrū laycū cōpromitti nō pōt. c. cōtingit. ⁊. c. p inos. d
arb. nō. n. pñt layci cās spūales q̄ ad eccl'iaz spectāt tractare. c.
decernimus, ⁊. c. q̄to, de ind. q fi. sint le. c. laicoꝝ, ⁊. c. cuz layeis.
de reb. ec. nō alie. xcvj. di. bñ qdaz nisi interuenerit auctoritas
pape. xxxij. di. §. verū ⁊. ij. q. v. menā. ⁊. c. nos si icōpetēter not.
bal. in l. rescripta. C. de pet. ipe. of. et in. l. quotiēs, in addi. C. d
iud. quinimo dixit do. an. in. c. si ꝓ debilitate d of. dele. et in pall.
c. decernim⁹ q̄ in talib⁹ cāis ñ pñt ēē laici cōsultores nec asses
sores dixerit ibi Host. et Inn. q̄cq̄d voluerint. plus vr̄ ēt q̄ q̄
dā sunt cāe spūales q̄ nō solū in laycū sed ēt in clericū arbitruz
cōpromitti posse nō vr̄, vt sunt cāe dcimales q̄ in clericū arbi
trū cōpromitti non pñt. c. si. de re. ꝑm. et ibi hoc tz Host. Jo.
an. et doc. lz gl. ibi sequi videaē ꝯriū, ⁊ ꝓ eo ē text. in. c. cū. spo

stolica, de his que fi. a pla. sed et in arbitratorē bñ pt̄ cōpro- mitti ẽm pfatos doc. ibi ⁊ h̄ seqm̄ Bal. de pa. ꝯstā. in ꝟ. pos- sessiones vbi extēdit ad alia spūalia, ⁊ Pe. de anc. in suo ꝯsi. in- ci. in xp̄i noīe in hac cā q̄ꝛ Lud. ⁊ Ryc. ꝯsi. xxxi. ⁊ in ꝯsl. xciiij. inci. in xp̄i noīe. Istā ꝙnē dubiā facit. c. cōtingit, vbi tꝫ ꝙ pos- sit in arbitratorē laycū cōpromitti. Silr̄ ēt cā mr̄imonialis nō pt̄ in arbitrū quēcūqꝫ cōpromitti ēt clericū. c. cā. de i inte. rest. nec ēt forte arbitratorē, q̄ꝛ sup ea ꝓhibita est cōpositio ⁊ trāsa- ctio in. c. fi. de transa. ⁊ h̄ tꝫ spe. in ti. de arb. §. restat in ꝟ. qd de cā mr̄imoniali ꝙ l̄r at bal. in. l. vnica. C. de cōfes. in. viij. col. vbi no. dixit ꝙ arbitri cōpromissary pñt cognoscere de mr̄imonio incidenter deducto in petitione hr̄di. q̄ꝛ non tanq̄ꝫ iudices sed tanq̄ꝫ priuate ꝑsone ex mera ptiū voluntate cognoscūt, ⁊ iō iu- risd. eccl̄ie non vsurpāt tales arbitri, ꝓ quo facit, q̄ꝛ ēt arbitris ꝑmissum est incidēter cognoscē de eo de quo principalr̄ nō pos- sent. l. cū pponas, ⁊ꝫ vnā ie. C. de re. cre. c. pe. de re. in inte. tꝫ in ꝯtrariū videat̄ text. i n. l. fi. infi. C. vbi ⁊ apud quē in integ. rest. ⁊ ꝓ hoc ꝙ no. spe. in ti. de recōnē. §. nūc dicamus ver. sed nunqd incidēter. ¶ Fortius dixit spe. in ti. de arb. §. restat videre sup ꝗbus ꝟ iuē de snia ꝙ de snia excōica. vel alio iure spūali vel ēt de alio in quo ꝑiculum aīe verit̄ nō vr̄ ꝙ possit in aliquē tanq̄ꝫ in arbitriū cōpromitti, ne pateat via vicioso ingressui ad spūa- lia, ⁊ ne metu pene pareat̄ in iuste snie, vel iusta ēt ꝯtēnat̄ ex̄ de sen. exc. §. cū medicinalis li. vj. xj. q. iij. §. si ḡr. §. cū ḡ, ⁊. c. nēo, ⁊ ita refert tenuisse dn̄ꝫ suū in sūma eiusdē ti. i. §. de q̄ re. ¶ Pōt tñ ẽm eū ꝺ talibus cōpromitti in iudicē tanq̄ꝫ in amicabilē cō- positorē ⁊ arbitratorē, ⁊ nō in aliū vt ꝯtriad spūale de iure ꝓ nunciet, ⁊ quo ad expēsas, ⁊ alia arbitret̄, ⁊ hoc ēt ibi seq̄t Jo. an. ꝑ h̄ alleg. c. nisi eēnt de pbē. ꝓ quo facit q̄ꝛ ꝺ cā spūali ⁊ ec- cl̄iastica pt̄ transigi. ⁊ ēt gratuite cōponi. ca. statuimus. c. dece- tero. c. sup eo. de trāsac. c. nisi eēnt de pbē. Et arbitramētū ni- hil aliud tñ q̄ꝫ trāsactio q̄dā in auct. vt diffe. iud. §. j. colla. ix. ⁊ C. de iud in auct. si ꝟo ꝯtigerit. Pro hoc ēt bñ facit qd dixit bal. in. l. oi nouatione. C. de sa. san. ec. ⁊ in. l. titia. ff. so. ma. vbi vo- luit ꝙ lꝫ de cā spūali nō possit iudex laycus cognoscere istud est verū per viam ꝯtentiosam secus si de plano velit se informa- re scōm eus. Quotiēs aūt eēt cā spūalis, lꝫ eēt eccl̄iastica, eo q̄ꝛ ad eccl̄iam spectaret ⁊ in foro iudiciario cognosci opꝫ corā iudi- ce non laico, tñ ista cā si non hēret spūalem annexā pōt layco arbitro cōpromitti, vt est tex. in. c. dilecti ⁊ in. c. exposita de ar. Istis sic ad intelligētiam adductis restat probare, ꝙ cā vsura- ria sit de istis spūalibus q̄ non pt̄ in arbitrum saltem laici cō- promitti. Et primo ꝙ sit cā spūalis tꝫ expresse glo. in. c. si aūs de iud. in. vj. ⁊ glo. in. c. ex lr̄is de iureiuran. in vlt. glos. dixit ꝙ est quasi spūalis, cum sit eccl̄iastica, ⁊ ibi Joan. and. dixit ꝙ lar- ge poterat appellari spūalis, quas ad h̄ principalr̄ alle. lapus in alle. suis alleg. lviij. ⁊ alle. lxxv. Itē q̄ꝛ glo. in cle. dispendio- sam, in verbo cū repeniūt ꝑ istum tex. q enumerat inter causas spūales ⁊ eccl̄iasticas tenuit cām vsurariā eē eccl̄iasticā. Sed nullo alio respcū pt̄ dici eccl̄iastica nisi rōne spūalitatis ⁊ pec- cati. c. nouit de iu. c. ꝑ venera. §. rōnibus q fi. sint legi. ⁊ silr̄ cāꝫ eccl̄iasticā appellat glo. in. c. ex tenore in ꝟbo eccl̄iasticas de fo. cō. ⁊ h̄ ēt tenēt doc. cōiter ꝙ sit cā spūalis ⁊ eccl̄iastica ma- xime quotiēscunqꝫ dubium vertitur vel verti pt̄ super iur̄, non sup fcō vt tenuit Pani. de liaza. in cle. j. de vsu. seq̄t bart. in. l. oi. C. de sa. san. ecc. in. l. titia so. ma. in. l. quotiens. C. de iud. ⁊ in l. ij. ff. de iu. om. iud. bal. in auc. ei qui iurat. C. de bo. auc. iu. po. ⁊ Fed. de senis in suo cōsi. xcij. ⁊ cōsi. cclij. ⁊. d. An. ⁊ post eū. d. Car. ⁊ Abb. Mod. in. c. cum sit ḡnale de fo. cō. ⁊ in. c. tuam ad fi. de ord. cogni. ⁊ Pet. de anc. latissime in repe. circa ca q̄ de reg. iu. li. vj. ⁊ bal. in. c. j. §. simil̄r de contro. inuesti. ⁊ in. c. si quis ꝑ. xxx. ad fin. si de feu. fen. cōtr. ⁊ Joan. an. in. c. j. de vsur. in. vj. in nouella, ⁊ Lud. de vrbe in. d. l. titia, ⁊ Pet. de ancb. in suo. ꝯsl. ccxiij. ꝙ inci. i xp̄i noīe casus talis est ⁊ in duobus alijs cōsi. ā in prin. all. adde ꝙ si tractat̄ de pena in criali semp ēt su- ꝑ mr̄imonio iudex secularis cognoscit probationes admitti ⁊ alia facit ẽm bal. in. d. l. quotiēs. C. de iud. Et iō dicit Pet. de ancb. in. d. cle. dispēdiosam. ꝙ dcm̄ capitulū tuam de ordi. co- gni. cū ꝫ si. loquuntur in cā ciuili non in criali, qd bñ no. vt in. c. iij. de rap. sed certe bal. ibi dicit ꝯtrāꝫ ⁊. d. Am. in. d. c. cum sit de fo. cō. lꝫ Pau. de ca. in. l. titia h̄ dicat, ⁊ ꝙ sit cā eccl̄iastica multis iuribus ꝓbatur, primo ꝑ cle. j. de vsu. vbi vult papa per cēsuram eccl̄iasticā cōpelli vsurarios ad edēdū codicē rō- num, ad idē tex. in. c. qm̄ in. c. pterea, ⁊. c. cū in diocesi, de vsu. c. ad nr̄am. de emp. ⁊ vē. Et idē reperiunt̄ consuluisse. d. Gasp. de cal. d. ⁊. d. Pau. de a. c. fortius tenuit bal in. d. l. quotiens ⁊

l. oi, ⁊ in auc. ad hec. C. de lati. lib. tollē. qd siue sit qd facti, siue iuris dino sit appellāda spūalis ⁊ eccl̄iastica, seq̄ndo gl. in. d. cle. dispēdiosam, ⁊ ita ēt tꝫ lapus in locis pall̄e. Pro qua opi. est casus expressus in. c. si iudex laycus de sen. excō. in. vj. in pri- ci. vbi dicit ꝙ si post capturā factam a iudice seculari incidat qd eccl̄iastica ⁊ spūalis, q̄ꝛ dicat̄ captum fore clericū ⁊ de hoc dubitatur hec qd subijci dēbit examini iudicis eccl̄iastici, ecce ergo ꝙ ibi erat solum qd facti an quis fuerit ordinatus cleric⁹ ⁊ tñ ibi text. appellat cām eccl̄iasticā ⁊ spūalē ⁊ istud idē vide- tur vr̄ tenuisse glo. in. c. si aūs de iud. in. vj. ⁊ idē in. d. clem. dispēdiosam, ⁊ idem Jo. an. in. c. tuam de or. cog. dū dixit ꝙ si est qd, an q̄s fuerit excōicatus, an hr̄eticus ⁊ sic de singulis, vbi ēt eēt qd facti appellat ipsam eccl̄iasticā ⁊ hanc ptē ēt vr̄ tenu- isse spec. in ti. de cōpe. iud. §. j. in princ. vbi dixit ꝙ cā vsurariis semper dꝫ cognosci coram eccl̄iastico iudice. c. pterea de v. n. ⁊ maxime, q̄ꝛ cum semꝑ annexū videatur hēre peccati rōne con- nexitatis iudicāda est spūalis. c. quanto de iud. c. prudētiam de don. int. vi. ⁊ vxo. Et ꝓ hoc qd cā sit eccl̄iastica pꝫ, q̄ꝛ ẽm op. multoꝝ vsure nō sunt ꝓhibite iure ciuili, sed canonū vt tꝫ gl. x. di. c. lege. Ja. bu. ⁊ bar. in. l. cūctos pop. C. de sum. tri. ⁊ Host. in sum. de fo. cō. pl̄ibus argumētis, que h̄ breuitatis cā nō curo scribere. Item cum nō possit negari dubitationē nr̄am eē multū ambiguā ⁊ dubiā ꝑꝑ opi. igitur tanq̄ꝫ cā ambigua ⁊ difficilis spectat ad eccl̄iā. c. ꝑ venera. §. rōnibus, ⁊. §. tria, q fi. sint le. no. bal. in. c. lꝫ in verbo vacāte de fo. cō. ⁊c. adde que in proximo arg. dicā. Itē ꝯfirma. nam cā vsuraria appellat̄ crialis eccl̄ia- stica, ita dixit. gl. in. c. cū sit ḡnale, in ꝟb. malefactores, ⁊ in. c. lꝫ in verbo, quo vacāte de fo. cō. ⁊ in. c. j. de offi. or. in glo. mag. ⁊ gl. xi. q. j. in summa, pro quibus tex. in. c. cū in diocesi ⁊ in. c. sup eo. ⁊. c. ꝯsuluit ꝺ vsu. ibi vsuraꝝ crimē seu reat⁹ criminis. ⁊c. sed de cā criali publica vel priuata nō pōt cōpromitti in arbitrū. c. cā de resti. in inte. l. nō distinguem⁹. §. iul. ff. de arbi. tꝫ spe. in ti. de arb. §. restat circa prin. nec ad h̄ ob. c. lr̄as de psum. q̄ꝛ ibi nō fuit simplex arbiter, sed ēt retinuit delegatam ptātem ad h̄ ēt. d. l. non distinguemus. § idē dōm est in populari iuncto. c. cū in diocesi de vsu. pro hoc facit qd dixit Inno. in. c. j. ad fi. de deposito, qd ꝑ nullā trāsa. obligat̄ q̄s ad vsuras. ¶ Item con firmat̄, nam si intelligem⁹ cāꝫ hāc vsurariā eē sup iure, vt q̄ꝛ ne gatur ꝯctū fuisse vsurariū, tunc q̄ꝛ de cā mero iure ex legis pre sumptiōe nulla pōt eē dubitabilis qd, q̄ꝛ est diffinita ꝑ legē scri ptā. l. ancille, ⁊ ibi no. C. de fur. l. sacrilegij ad. l. iul. pec. vndeci xit glo. in. l. si maior petimus. C. pe pl. m. quod probōnes legum liquidissime sunt, ex quo infertur postea positioni iur. quēꝫ non teneri ad respondendum. l. ornamentorum cum vul. ff. de au. ⁊ ar. leg. igitur de ea non dubis non tenuit compromis. c. exposi ta, ⁊ ibi no. de arb. in. l. post rem. ff. de transa. in. l. si cū cognita. C. de transac. ⁊ bald. in. l. si diuersa eod. tit. ⁊ istud firmat pe. in. l. cū pponas. C. ꝺ re. cre. ⁊ bal. in. l. ancille. C. ꝺ fur. nō ob. tex. in. d. l. cum proponas, q̄ꝛ ibi pses non sequitur arbitriū vt arbitrum. sꝫ q̄ꝛ rōnabile erat illud de iure cōi scōm pe. cyn. ⁊ bal. ibi vel ẽm aliā lec. ibi exponitur arbiter pro iudice ordina rio vel delegato ꝓut sepe in iure ꝯtingit, dat̄. ⁊. iij. lectu. ꝙ ibi qd iur. incidēs pt̄ ꝑ arbitrū cognosci secus si pncipalr̄. Pro q̄ tex. in. c. pe. de restitu. in integ. ⁊ no. glo. in. l. nō distinguemus §. iubemus, ⁊. §. seq. ff. de arb.

¶ Finis huic prime parti seq̄ntis dubij.

Econtra. ꝙ cā vsuraria sit talis q̄ possit in laycū ar- bitrū ꝯpromitti ⁊ ꝑ ꝯñs ꝙ nō sit spūalis prio adduco tex. in. c. ad nr̄am el. ij. de iurein. vbi q̄dā debitores vsuras immoderatas soluerūt ⁊ iurarūt nō repetere apud eccl̄ia- sticū iudicē. nec ēt secularē, ne ergo decretalis illa sit iposita ꝟ bis ⁊ nō reb⁹ ꝯ leges. l. ij. C. cōia de le. ⁊. l. j. C. de dedi. lib. tol. i- ferri necessario vr̄ ꝙ ēt vsuraria poterat corā seculari tractari. ⁊ ꝑ illū tex. hug. ⁊ lau. quos seq̄t arch. xliij. q. iij. qd dicā, ⁊ gof. in. c. cū sit ḡnale de fo. cō. senserūt qd cā vsuraria pt̄ i quocūqꝫ foro tractari ⁊ electio sit actoris. ¶ Itē ꝯfirmat̄, nā clarū vr̄ ꝙ saltim vbi esset qd facti nō iur. ista cā nō eēt appellāda spūalis q̄ꝛ nihil de spūalitate tāgit̄, ⁊ h̄ illa cōis opi. doc. oīm quos re- tuli. ā in pmo ar. pūe ptis ꝙ cōprobo, nā si q̄ capite pt̄ appella ri vsura spūalis, istud solū cōtingit rōne pcti cū res subiecta. l. vsura soluta ꝯtrarius, ⁊ tota mā sit tpalis certū est āt ꝑ extorsione rei turpiter q̄site ēt vbi dat̄ ꝯcursus pcti, dūmō non disputetur de pctō pncipalr̄. adiri pt̄ curia secl̄is. vt pꝫ. ff. de ꝯdi. inde ꝑ to- tum, ⁊. ff. de fur. ⁊ vi bo. rap. ff. de cōdi. ob tur. cāꝫ. ff. de vsuc. sic ⁊ pro pace posset agi corā seculari vt de pa. tenē. c. j. alias sūt si pro quacunqꝫ extorsione vbi ꝟtereē pctū. solūmō adire posset iudex

iudex ecclesiasticus, et ex hoc cam diceret spiritualis, id euacuaret forus secularis, quod non est de intentione pape in c. nouit de iu. in c. cum, qui fi. sint le. et no. de arb. c. ij. li. vj. et c. li de re. iu. in c. ij. et in cl. dispendiosam de vsu. in verbo. vsure cum repetuntur, si quo ergo casu cognoscere debet ecclesia cognoscet tamen quando dubitatur an sit vsura, quia hoc decernere, an sit peccatum spectat ad ecclesiam, et ista fuit ro. d. ant. in c. cum sit generale de fo. com. licet prius bal. vt statim dicam pro hoc adde do quod dixit bal. in l. eos. §. fi. de vsu. vbi dixit, quod per conditionem ob tur. causam possunt repeti vsure in foro seculari, quia papa in cle. dispendiosam non potest tollere iudiciorum ordinem, nisi quo ad suum forum et hoc tamen ibi glo. valde no. in d. cle. in verbo vsure fm enim. Item dixit glo. ar. illius tex. lxxxvij. di. eos et arch. xj. q. i. in sum. quod quodlibet delictum ratione peccati poterat dici ecclesiasticum et ea ratione fm odof. potest papa de quolibet delicto cognoscere, vt refert in epistola inter claras. C. de sum. tri. non tamen sequitur, quod iudex secularis non possit se intromittere alias annihilaretur forus secularis imo cognoscit secularis de crimine simonie l. si quemquam. C. de epi. et cle. quoties ens esset certum de simo. et istud tenet d. an. et do. io in d. c. cum sit generale vnde ad intellectum d. c. nouit dixit glo. no. inn. in c. nos inter de purg. can. et vij. q. ij. c. j. quod licet ratione peccati videatur, quod quilibet laycus quo ad penam spiritualem imponendam subsit ecclesiastice potestati non tamen totaliter per hoc sequitur quin ad impositionem pene temporalis subsit etiam seculari pro quibus glo. est tex. primo in c. sunt quidam et in c. rex debet xxiij. q. v. et xviij. q. iiij. §. qui autem, et c. in nonnullis ad fi. de iudeis, vbi omnia crimina et etiam plura quod est quod spirituale puniunt iudices seculares, et principes et reges de permissu ecclesie, similiter etiam puniunt sacrilegia in c. felicis. §. pro hoc de pe. in vj. que tamen sunt crimina ecclesiastica. c. cum sit generale, et ibi no. de fo. com. xij. q. ij. nulli liceat, et hoc quoties ens certum est ipsum esse periurum vel sacrilegum. nam si dubitaretur an esset periurus, bene fateor causam esse mere ecclesiasticam, in c. venerabilem de elec. et no. glo. in d. c. cum sit generale, et bal. in l. si cum pluo. C. com. vtri. iu. in fi. vbi dicit periurium esse crimen ecclesiasticum all. no. in c. fi. de fo. com. in vj. per Jo. an. vide no. bal. in l. j. C. de re. cre. vbi dicit, quod ratione iuri appositi in contractu, quis efficitur de foro ecclesie, Et sic intelligo quod no. Jo. an. in c. cum. C. laicus de fo. com. in vj. in nouel. vbi voluit iudicem secularem habere potestatem compellendi laicum ad obseruantiam iuramenti per tex. in c. licet mulieres de iureiu. in vj. no. Inno. et Host. in l. cum veritatis, de iureiu. et quod no. de pac. c. ij. in vj. et per dod. in d. c. cum sit generale per bal. in c. j. §. item facta, de pa. in fin. Et idem bal. de pa. con. in verbo vasalli, el. j. et bal. in auc. sacramenta puberum. C. si aduer. ven. all. Jo. an. i. c. vl. de fo. com. i no. et vide que hic sequuntur, et bal. in l. j. C. de ope. lib. Unde cum in casu nostro ponatur in thema te per constare ipsum esse vsurarium ergo cum non possit quod verti, nisi super facto causa non erat spiritualis. Unde sing. dixit Fed. de se. in consi. cclxvj. et refert do. Ant. in c. j. et in c. debitores, de iureiu. quod iudex laycus potest compellere laycum recipientem illicitum iuramentum. De cuius perfidia non dubitatur ad eius faciendam relaxationem et remissionem illi a quo iuramentum recepit et ita etiam debet intelligi opi. Garsie, et Jo. mo. quos sequendo refert Joan. an. in c. j. de vsu. in vj. in no. vbi dixit, quod causa vsuraria maxime quantum ad puniendum vsurarios est mixti fori, ecclesiastici, et etiam secularis. Quinimo ad confirmationem predictorum dixit no. bal. in auct. clericus. C. de epi. et cle. et in auc. ad hoc C. de vsu. in c. si quis per. xxx. si. de sen. sen. ger. inter do. et agna. ad fi. quod non omnis causa ratione peccati pertinet ad ecclesiam. Sed ita demum si crimen sit mere ecclesiasticum vel crimen sit notorium, vel quando quis iustitiam non potest consequi in foro seculari per euidentem iniquitatem domini illius terre vel alicuius statuti ibidem vigentis vel quando hoc proponeret persona miserabilis, et depressa, vel quia ageret ad oblationem naturalem pro qua non auditur in foro seculari, vel quando per viam ordinariam non possit iudex secularis abstergere causam peccandi, alle. arch. ita tenentem xxij. q. v. c. hoc videtur, et glo. in palle. c. nos inter de purg. cano. et ibi Imo. de quo etiam per cano. in c. licet et in c. ex tenore, de fo. com. et in palle. c. nouit, et Pet. de anc. diffuse in commento circa, ea que de re iu. in vj. vnde cum causa vsuraria possit cognosci via ordinaria in foro seculari, eo quia secularis etiam est vt supra probatum est et si dicitur et possint iudices seculares cognoscere, et punire et causam peccandi abstergere etiam seruando formam et dispositionem iur. cano. vt in c. licet de iureiu. in vj. et in c. cum contingat, de iu. iu. in antiquis, et l. omnes C. de sa. sa. ec. Igitur non videtur ad ecclesiam recurrendum de necessitate. ¶ Item confirmatur per text. in c. post miserabilem, et c. quanto de vsu. vbi papa permittit iudicibus quibuscunque secularibus habere ius compellendi iudeos et etiam xpianos pari tate rationis ad remittendas vsuras eorum debitoribus per quem tex. Jo. cal. vt ibi refert. d. an to. tenuit quod indistincte causa vsuraria sit secularis, et idem. do. Gal. de cal. in cle. j. de vsu. licet contendo tenuerit contrariam opinionem et hoc iura etiam refert Pet. de anch. in rubrica eadem q. ¶ Item confirmatur per id quod not. dixit iapus all. sua. lxxv. et sequitur d. ant. et doc. i. c. cum sit generalis, de fo. com. vbi dixit quod quotiens vsura peteretur vt interesse vt est quando fideiussor compulsus est soluere, quia repetere potest vsuras a principali vt no. in c. peruenit de fideiuss. in l. si mandato meo. §. si fideiussor. ff. man. no. bal. in l. ij. C. de vsu. post glos. ibi, quando ille tunc poterunt peti coram iudice seculari tanquam quoddam interesse quod est no. sequitur Lud. in l. itaque. ff. so ma. Addo no. per bal. in l. j. C. de sen. que sine cer. quantitate. ¶ Item confirmatur, quia posito quod causa vsuraria mere diceretur ecclesiastica non dico spiritualis, quia saltem ratione criminis potest ecclesiastica appellari, et sic alia ratione quam spiritualis vt dixi in hoc arg. prime partis et per no. per gl. lxxxvij. di. eos tamen dico quod licet non posset coram seculari iudice tractari. c. vt inquisitionis. §. prohibemus et c. seq. in fi. ibi, eo quia meram ecclesiasticum etc. tamen poterit in arbitrum laycum compromitti talis causa ecclesiastica vt est tex. in c. dilecti, et in c. exposita, de arb. et bene dixit glo. et Joan. an. in c. ex litteris de iureiu. quod hec causa large erat quasi spiritualis igitur potest compromitti in palle. iuribus. Et huius ratio, quia in multis casibus seculares etiam iudices impediunt se de causa ecclesiastica non spirituali vt patet ex his que scripsi. in pri. in ij. et iij. arg. Sed de spiritualibus nullatenus se impediunt et iura magis stricte voluerunt ligare manus iudicis secularis in his que mere spiritualia sunt stricto modo loquendo quam in his que simpliciter cause eccle. sunt prout est causa vsuraria que nullo alio respectu largo modo spiritualis dicitur, nisi quia etiam ad forum ecclesie pertinere noscitur vt dixit glo. in d. c. ex litteris Et hec ratio differentie vltra predictam expresse colligitur ex tex. c. decernimus, de iud. ibi non presumant tractare de negocijs eccle. maxime de illis que spiritualis esse noscuntur etc. ¶ Item confirmatur per tex. in l. titia. ff. de sol. vbi videtur casus expressus, quod arbiter ibi secularis cognoscet super vsur. Et bal. in c. j. §. similiter de contro. inuest. Questionem an causa vsuraria possit compromitti et dicit quod fuit quod facti et dicit quod aut compromittitur de dolo preterito ipsius vsurarij et valet compromissum in arbitratorem aut de dolo futuro, et tunc non valet l. si vnus. §. illud nulla. ff. de pac. ideo si dolus preteritus tenderet in futurum radices suas, quia tunc non valeret compromissum tanquam factum fraude ad hoc quod no. de arb. c. contingit. xcvj. di. bene quidem dicit bal. et non plus. patet ergo quod quod bal. non est contra nostra. Primo quia non loquitur de compromisso in laycum, Secundo quia loquitur in arbitratore non in arbitro. Item verba bal. adaptantur ad laudum vtrum illud teneat, non ad compromissum. Preterea tamen si prohibetur compromitti tanquam spiritualis in arbitrum laycum prohibebitur etiam in arbitratorem per tex. in c. contingit de arb. quod dixit compromitti licet sit positus in li. loquente de arb. tamen. item per identitatem rationis ad quod videndum que scripsi. supra in prin. huius dubij. quantum ad quod. bal. dominum videtur quod etiam si laudum sit remissiuum vsurarum preteritarum cum tamen inducat peccatum non valet c. ij. et ibi no. ext. de arbi. Non reperio igitur ab aliquo questionem nostram proprijs terminis tactam licet vnius verbum et imperfecte tetigerit Abb. Mod. in c. contingit palle. et ibi hanc partem tenere videtur Jo. de imo. in c. innotuit ad fi. de arbi. dicit quod in casibus in quibus potest secularis cognoscere de vsura hijs de casibus potest compromitti in alijs casibus no. iapus alie. lv. que incipit quidam coram iudice eccle. etc. videtur tenere partem negatiuam et ibi plene tangitur per Pet. de anch. in consi. xciiij.

¶ Finis huic secunde parti septimi dubij.

Uisis. Argumentis ad vtranque partem restat ad ea congruas responsiones prestare. Et primo respondeo ad id quod dicebat spec. in ti. de arb. §. restat videre super quibus verbo. item de sententia quod de eo in quo periculum anime vertitur, non potest in arbitrum compromitti ne metu pene pareatur iniuste sententie. Primo quia dictum eius videtur falsum, nec iura all. per eum aliquo modo probant. ratio sua est. n. falsa nam de iure ci. possunt hodie appellari cum per emologationem et lapsum x. dierum hodie oriatur actio. l. cum antea. C. de ar. licet de iure cano. quod in tali casu seruandum esse est expeditum quod a sententia arbitri potest appellari vt firmat glo. iij. q. vj. a iudicibus et in c. exposita. de arb. per tex. eo. ti. in c. ij. vbi ab iniquo arbitro reclamatur vt ibi etiam hoc tenet Host. sequitur Bal. in l. j. C. de arb. quod ad hoc alle. iij. q. vj. statuendum. Sed voluit allegare dictum c. a iudicibus. idem bal. et ang. in l. si seruus plurium. §. fi. de le. de quo per Mod. in l. cum consensu, in princ. ff. de ap. et in d. l. nemo potest Item si spe. vt dixit primo arg. tenet quod posset in arbitratorem compromitti quare non in arbitrum cum per predicta eadem videatur ratio prohibitiua licet si dictum Spe. esset verum sequeretur quod nulla causa spiritualis posset compromitti etiam in clericum quod est contra tex. i. c. fi. et ibi no. in gl. de re. pmu. et c. cum olim, et c. cum a nobis. et c. contingit a contrario sensu et ibi no. de arb. et c. cum apl'ca de his que fi. a pla. item posito quod dictum et ratio spe. esset vera. Illud adaptatur ad laudum, quando si sit tale quod inducat peccatum non licet d. c. ij. de arb. non tamen per hoc videtur prohibita sola facultas compromittendi. item non ob. quod causa vsuraria est spiritualis vt licet gl. in c. si annum de iud. in vj. Prio quia illud negatur, imo videtur quod sit secularis

p ea q dixi in.i.ii.iii.iiii.v.x.xi.arg.ptis affir.sic n ob.gl.in c. ex liis.de fu.fu.qr imo illa gl.facit p. Nam dixi qd erat qsi spualis,eo qr eccle.t nō alia rōne,sed cā eccle.pt cōpromitti in laycum.c.dilecti,t.c.exposita,de arb.tc. Nō ob.et qr si est large spualis ergo ptin de spūali cēsendū est p.c.qto.de iud.qr illd est verū qto ad formā iudicioꝝ,qr nō solū quasi spūalis cā sed et tm ecclesiastica dz cognosci in foro eccle.c.decernimus,de iud.c.ut inqsitionis §.phibemus,d hr.in.vj.t.d.c.qnto. Nō sic qto ad compromittē d c.exposita.t.c.dilecti,t.d.c.contingit,ubi solum spūales phibite sunt. Nō ob.cle.dispēdiosa,qr lz ibi sit posita cā usuraria inter aliqs spūales,nō tn necessario sequit q est spiritualis. Immo ibi extēdit decretalis illa ad nō spūales ibi dū dr t eas quoqz mō tangētibus,p quā nōnulli dixerūt cām dotis esse ecclesiasticā t cognoscēdā de plano prout ibi dr de q p doc.in.l.j.t in.l.si cōstāt.ff.so.ma. Nō ob.qr gl.in c.ex tenore,de fo.cō.t in.d.cle.dispēdiosam appellāt ipsaz eccle.t qr nulla rōne pt dici ecclasti.nisi rōne spūalitatis t pcti,qr imo est totum cō,nā appellat large spūalis ex eo,qr est ecclasti.non ecōuerso,ut dixit glo.in d.c.ex liis,de iurein. Itez est ecclasti.rōne cris ut dixi i.i.arg.ptis ptis,t no gl.lxxxvij.di.eos,t Archi.post gl.xi.q.j.in sum.nec sola rō pcti est sufficiens,ut dicam° ex eo cām eē spūalē,qr imo nō est sufficiēs ad h ut saltē dicat ecclastica,ut apte pbaui in.ij.arg.ptis negatiue. Nō ob.cōis opi.doc.dicētium cām usurariā esse spūalem quotiens vertit qd sup iure,qr iura ad h alle.pbant ipsas cām ecclasticā tn nō spūalē. Item lz pbent ipsam ecclasticā tn est et secularis t p qns mixti fori ut pbaui in arg.affirmatiuis.itē loquunt quotiens eēt qd sup iure,ut sup substātia usure,qr negaretur cōtrm eē usurariū. Sed cum in casu nro ponat pro cōstāti q pecuniā sub usuris accepit nō poterat verti dubitatio sup iure,nec talis negatio faceret rez ambiguā quotiēs ponit aperte veritatē cōstare ut pz no.in.l. post rē.ff.de trāsa.in.l.j.C.de pen.t in.l.iij.C.quibus ad lib.pcla.nō lz t vr tex.in.l.j.§.si ea.ff.de ven.i poss.mit.t in.l.iij.§.dne.ff.de carb.edi. Et sic nō ob.qr ea qd q sup iure est spūalis est et super facto p.c.si iudex laycus,t alia arg.allega.qr istud est oino falsum t cōis opin.est in cōtrarium ut dixi in.ij.t.iij.arg.affir. Non ob.c.si iudex laycus,qr ut dixi malum subtilr t bn Pet.de ancha.in reg.ea q in.iiij.q.prin.de re iu.in.vj. Quedā sunt spūalia t ecclesiastica mere que nullo mō actiue spectāt ad laycos ut ordinatio clericorum cōferre beneficia excōicare punire clericū seu hereticū t si. t i istis fine sit qd fci sine iuris nullo mō itromittūt se layci. Ita lo gl.c.si iudex laic°,t.c.inter dilectos,t ibi p doc.de do.ad idē.c.ut inqsitionis.§.phibemus t.c.seq.insi.de hri.in.vj. Quedam sunt spūalia seu ecclastica non mere,que cadere pnt actiue in laycū t clericū ut cognoscere de cā pmū usuraꝝ t similiū t in istis si sit qd fci est secularis imo fm quosdaz et si sit cā sup iure.c.post miserabilē.c.qto de usu.c.ad nram el.ij.de iu.iur.t late scripsi circa ptē affirmatiuā t p qns est mixti fori t.ā.of eis cōcordia pt elici ex late dcis p arc.post gl.xi.q.j.i sum ubi late distinxit quot modis cāe appellarent spūales. Non ob.qr rōne cōnexitatis.s.pcti sp sit appellāda spūalis p.c.qto de iudi.qr cōtrarium est nec est verū qr rō pcti semp faciat cām spūalem ut.ā.pri.apte pbaui,n ob.qr nectio h cā spectare videatur ad ecclam,eo qr de iure ciui.usure nō sunt prohibite. Primo qr cōis opi.ē i cōtrm ut firmat gl.t ibi vr tex.xiiij.q.iiij qd dicā,t in.c.qr in omnibus de usu.t in auc.de ec.titul.§.i.p illū text.col ix.t.C.de usu.in auc.ad h t lz Jo.an.in rsa pcm in mercu.itē posito qr leges nō prohiberēt tn i curia seclri tenet iudices seruare canones in talibus cāis ut est tex.i.c.lz.de iu.in in.vj.no.in.c.ij.de pa.eo.li.t in.c.cū cōtingat de iu.iur.t lz lz pe.de anc.i rsa ea que i.iij.q.pn. ¶ Preterea posito qr et esset ecclastica tn pōt cōpromitti in laicū.d.c.dilecti t.c.exposita t sibr sic cōsilium p h ad id qr dr qr cā est ambigua igitur spectat ad ecclesiam. Item qr non teneo ipsam non esse ambiguam,sed p ista pte certissimā p pdicta p qua est casus in.l.cita.ff.de so. ¶ Nō ob.qr cā usuraria est crialis ecclesiastica igitur non pōt cōpromitti in arbitrum,qr cum de crie possit agi ciuilr t crialiter.l.i terdum §.qui rem.ff.de fur.l.si ff.de pns.deli.C.qn ciuil actio preiudicet cri.ff.vi bo.rap.l.ij.§.j.ergo saltē eo respectu q pro usura poterat agi ciuilr tenuit cōpromissum qcqz alr sit crialis.l.quid ergo §.ex cōpromisso.ff.de infa.t ita intelligat text.in.c.veniēs t in.c.quanāit cū ibi no.ff.de iu.iu.t qr in casu nro non agerer crialr ondit vbū in lite positū inhiberare qr verbū nō adaptat ad cām crialē ut est tex.in.l.iij.in pn.ff.de test.no.gl.t doc.in.l.cās.C.de trāsac.t p h et est cōsilium qr in casu nro cā agitabat tanqz popularis,t et nō ob.qr dixit Inn.in.c.j.de deposito qr per transactio.non poterat qs teneri ad usuras,primo qr bal.in.l.cum allegas.C.de usu.dixit qr valebat transactio sub pervsuris t allegat tex.in.l.j.ad fin.C.d plus petitio. Uū dico qr dcm inno.loquitur quotiens quis p trāsac.volebat expsse teneri ad usuras vñ cum talis transactio sit cō iura t turpis nō lz sicut in aliis spiritualibus ut.c.de cetero.c.sup eo.t.c.statutum de transa.l.interpositas.C.de transa.sed p cōpromissum quis non astringebat se ad solonem usurarum indebitarū bñ fateor qr si arbiter h in laudo pronunciaret,qr laudum eēt inductiuum pcti non teneret de arb.c.ij. ¶ Non ob.qr si h erat qd iur.non poterat de ipsa cōpromitti in arbitrū,qr rñdeo primo qr h non vr qr possit verti qd inper iure cum ponat in thema re pro cōstanti pecuniā acceptam sub usuris ut dixi.ā.in pmis rñsionibus. Secundo dico qr imo vr qr qd iur.possit cōpromitti in arbitrū ut tenuit gl.in.l.illa insto.ff.de he.insti. Inno.in.c.si p debilitate de of.dele. Cy.t Bal.in.l.j.C.de arbi.t spe.in ti.de arb.§.si.ubi dicit qr lz cōpromissum qr arbiter pronūciet fz qr tali de iure videbit,t ita quotidie fit,t qr valeat cōpromis.d rōe iur.est casus expssus in preallē.l.cum proponas.C.de re.cre.non violando ubi sit cōpromis.an qd ingenuitatis posset decidi iu.in itē posito p vero qr cā iu.nō possit cōpromitti istud fallit fm Pet.de anc.in preal.l cum pponas,nisi eēt qd in q eēnt varie opi.promt in ista ut pz per predicta,qr tūc lz cōpromis.cū in neutra pte sit ius aptū t opi.doc.faciant rē ambiguā iux.no.in.l.cū de nouo.C.de leg.in.j.cōstōne.C.in.§ quibus t ff.de leg in.l.non pūt,t bar.in.l.q rome §.duo fratres de vb.ob.t in.l.si.C.de pe.in.qui.ma.in.l.iiij.§ h alr in fi.de dā.infe. Inn.in.c.j.t.in.c.ne innitaris de cōstō.t bal.in.c.j.§ iniuriā de pa.iu.fir.t qr no.in.l.ij.ff.de in.t fa.ign.t Jo.Mod.in.c.cupientes.§.deniqz de ele.in.vj.itē posito qr laudū eēt nullum non sequit q cōpromissum est nullū ut probat de arb.in.c.ij.t.c.item dixit bal.in.l. inciuile.C.de fur.qr ubi qd iuris hz qonem facti mixtam tunc pōt cōpromitti.alleg.tex.in.d.l.cum proponas,sed in casu nro n erat mixta qd facti imo principaliter cōsistebat in facto ut.ā.probaui igitur tc.

¶ Finis huic prime parti septimi dubii.

Ad argumenta Uero p parte affirmatiua dōm est t primo ad capitm ad nram de iu.iu.qr ut dixit gl.in.d.cle.dispendiosam in gl.cū repetit qr ille tex.nihil facit,qr illa vba n sunt pape,sz ptis iurantis,t per qns non ponunt ius,sed fcm ex quo ius oriri dr.ret.l.si ex plaga.§.in clinio.ff.ad.l.aquil.ff.ad tur.l j.§ accusationem.t h quo ad istum text.ad quem et consentit rñsiōes.s.scripte. ¶ Non obst.qr saltē ubi est qd facti ista cā nō sit appellāda spūalis,primo qr dico qr cum in dubitatione nra qrat de cā usuraria nectio intelligendum est quotiēs qd vertit sup substantia usure t p qns super qōne iur.qr quotiēs eēt qd facti nō eēt dubiū sup usura pncipalr sed sup fcō,vñ dixit gl.in cle.dispē.in vo.cū reperiuntur qr si creditor petit debitū t debitor excipit illud usurariū qr tunc non habebit talis cā priuilegium induītū cāe usurarie p papā in.d.cle.qr pncipalis cā nō ē sup usura imo sup cred.vel alio cōtrm vñ lz ponat p cōstāti qr pecūia fuit sub usura accepta tn adhuc poterat de iure verti qd an h usura posset licite peti t sic,an esset de casibus permissis in.c.cōquestus t in.c.nauigāti de usu. Unde cum qd vertatur sup iure t p qns attingenda sit cā pcti sequit qr remanet spūalis t ecclastica.d.cle.dispendiosam cle.j.§.ceterū de usur.c.ad nram de emp.t vē.c.qm.c.ppea.c.cū in diocesi de usu.cū nulla alia rōne possit ecclasti.appellari nisi rōne spūalitatis ut late dixi in j.c.ptis negatiue fortius dico qr et posito,qr esset qd facti tn appellāda esset ecclastica spūalis t sicut si esset super iure ut est casus in.c.si iudex laicus d sen excō.in.vj.t gl.in.d.cle.dispēdiosam,t gl.in.c.si annum in ver.infante de iud.in.vj.t Jo.an.in.c.tuam de ordi.cog.qr semp annexā hz cām pccati t spūalitatē,igitur ptiz de spūali iudicādum est.c.quāto de iud.c.de prudētia de do.int.vir.t Jo.de imo.in.l.cita.ff.so.ma.qr latius deduxi in primo arg.ptis negatiue,ad hoc nō ob.in cōtrm alle.ff.de cōdi.inde.de usu.cuz si.qr de iure ciuili nō erat introductū qr in illis et si verteret qd sup iure cā spectaret ad ecclesiam. Sed hodie sic de iure cano.p palle.nō obst.qr euacuaret forus secularis si in qcumqz cā pcti adiri deberet iudex ecclasticus qr istud fateor,sed in casu nro cessat ista rō,qr cum cā usuraria,sit mere ecclasti.t crie ecclasti.ut.ā.dixi hac rōne dz adiri iudex ecclasti.nō rōne pcti tm,nō ob.sibr qr cognoscit secularis de simōia,p.l.si quēqz qr forte cum hodie talis cā sit ecclastica

et tenet

vt tenet gl. j. cũ sit gñale de fo. cõ. & ibi sequit doc. hodie nõ co gnosceret seculari, & silr non ob. xxiij. q. v. sunt quedã & c. rex dz & c. felicis. §. p hoc de penis in. vj. qr ibi loquit in crie nõ me re ecclastico, sed mixti fori, vt sacrilegium, vt pz in. d. c. cum sit gña e, vbi põt sacrilegiũ in vtroqz foro tractari silr cã piury, vt tz Jo. an. in. c. cũ. c. laicus de fo. cõ. in. vj. in no. Probat in. c. lz mulieres de iurein. in. vj. no. Inn. in. c. veritatis de iureiuran. & doc. in. d. c. cũ sit, & bal. in. c. j. §. Itẽ sacra de pa. in. fi. & de pac. gstã. in verbo vasalli el. j. no. gl. in. c. ij. de pa. in. vj. itez loquunt illa iura quotiẽs secularis impediebat se sup facto nõ sup iure. Itẽ ibi illud faciũt mandato eccle & pape q põt ecclastica lay co cõmittere. xxxij. di. §. verum & ij. qõ. v. mennã & c. nos si in cõpetenter, nõ aũt illud ibi faciebãt seculares iure pprio, quo tiens aũt crimẽ esset mere ecclesia. vt vsuram cõmittere qr. ã. p boni. tunc quoquomodo se iudex secularis nõ intromittit. c. vt inquisitionis. §. prohibemus, & c. cum bz in fi. ibi eo, qr mere ec clasticum de here. in. vj. Et hec rñsio fuit de mente gl. in. d. cl. dispendiosam, in gl. cũ reperiunt ad fi. itẽ illa iura intelligũtur quo ad sniam & penam sanguinis que inhibita est a iure iudici ecclesiastico. c. clericis & c. sniaz ne. cle. vel mo. tex. vero in. ca. postulasti de homicidio loquitur quotiens iudex secularis nõ fuit adetus suo proprio iure, sed in subsidium p inuocationẽ bra chij secularis. Cuius inuocatio permissa est ẽt in qualibet spũa li cã de officio ordinario, in. c. j. Et ita intellixerit glo. in. d. cle. dispendiosam in verbo cohercerĩ. itez ad pdicta rñdeo qr q̃q̃ causa vsuraria non sit spũalis qr nõ appellatur crialis de hac cã non tenuit cõpromissum vt dixi in. ij. arg. ptis negatiue. Itẽ cũ hic vertatur qõ super vsura, & p q̃ns super iure, vt in prin. hu9 rñsionis pbaui talis articulus iuris nõ põt cõpromitti vt scri psi in. iij. arg. partis negatiue. Item qr nõ potuerit cõpromitti bñ facit qr dixit Spe. in ti. de arb. §. restat versi. itez de snia vbi voluit qr super eo super quo verti põt periculum anime nõ pt cõpromitti, ne metu pareatur iniuste sententie, vt latius remisi in. j. argum. negatiue. Et qr dixit Innocen. in. c. i. de deposito scilicet qr nulla tenebat transactio super vsuris. ¶ Nõ ob. tex. in. c. post miserabilem & in. c. quanto qr remanentibus semper firmis. ã. traditis rñsionibus dico qr illa iura loquuntur in iude is vsurariis qui subiecti sunt legibus romanorum. C. de iudeis in. l. iudei. viij. dist. quo iure. c. in nonnullis, ad fi. de iude. & ho. tex. in. c. gaudemus circa princ. de diuor. cum glo. & ibi in no. vbi dr qr non arctãtur directe & immediate iudei canonicis cõ stõnibus, mediate aũt bene subsunt pape vñ in defectum iudi cis secularis vel pp eius negligentiam fatendũ est qr iudex ec clasticus posset procedere vel ad hoc iudicem secularem co gere. c. lz de fo. cõ. & ita intelliguntur plene not. per. Joan. and. in. c. qr super his de voto. Et ita cõsulendo tenuit Pe. de an. in cõsi. xliij. qr incipit in Christi noie vz prima facie, nimirum ergo si ibi principea reges & ptãtes seculares de hoc cognos cunt. Et qr istud sit verum probat expresse text. in d. c. quanto ibi principibus aũt iniungimus vt pp hoc non sint Christianis infesti, sed potius a tãto grauamine studeant cohibere iudeos, & sic ibi pz qr quo ad vsurarios christianos non intromittebãt se seculares, sed solũ quo ad iudeos. Et pro hoc, qr iura alibi sp vbi non loquuntur de iudeis dñt censura ecclastica cõpellen dos clemen. j. §. ceterum de vsu. c. ad nram de emp. & ven. c. qm̃ c. preterea, & ca. in diocesi de vsu. cum silibus. item rñsio qr si il lud faciunt seculares, h faciunt non iure pprio, sed permissu ec cle & pape, qñ committere põt layco cãm ẽt ecclasticã. xxxij. di. §. verum. ij. q. v. mẽnã. & c. nos si incõpetẽter. item in iurib9 ãgs non dubitabatur super iure. s. de substantia vsure, sed solũ erat qõ facti & ab eis repetebantur vsure, & ita cõter intelligit. Sed nos loquimur quotiens est qõ super iure, vt. ã. preceden ti rñsione probaui. item posito qr cã talis sit secularis i rñde vt. ã. in proxima rñsione dixi. ¶ Nõ ob. qr dixit lapus alle. lx. xv. qr vltra. ã. scriptas rñsiones dic qr istud est verum quotiens vsu ra peteret vt interesse, qr tunc non pprie appellabitur ea vsura ria. Item dcm̃ esset eius vez nisi forte negaretur p debitorem vsuraz vt interesse peti posse, qr forte tunc rõne dubij cã esset ap pellanda spũalis & coram iudice ecclastico cognoscẽda p tex. in. c. si iudex laycus de sen. excõ. in. vj. c. tuã de or. co. & ca. cãz, & c. latoz qui fi. sint legi. & h vz ẽt satis tenere gl. in plle. cl. dis pendiosam de iud. in glo. cum reperiunt. ¶ Nõ ob. qr posito, qr cã vsuraria esset mere ecclastica dũmõ nõ spũalis põt in ar bitrũ cõpromitti p capl'z exposita, & c. dilecti õ arb. Ad rñdeo vltra rñsiones pmas. ã. scriptas qr si appellam9 hãc cãz ecclia. pnt vere est nulla alia rõne põt appellari ecclasti. nisi rõe spi

a ¶ Sed qd si corã iudice seculari opponat exceptio istrĩ vsurarij qd hz facere iu dex secularis vide Bald. no. in. l. j. C. de senten. que sine cer. quan. quen sequit bart. de sal. in consi. incipien. in nomine saluatoris nostri ac matris eius semper virginis Marie, ac totius celestis curie in questione vertente in castro argẽti. & ibi dicit do. Barto. qr recordatur dominum Joan. de cald. & domi. Joan. õ ligna. an. super hoc pbatiões de beãt recipi, qr in scõ bononie dixerit qr aut ee9 simpliciter dicit instrumẽ tũ vsurarium, & vltra ñ dicit et tũc iudex suuz processuz non retardat cũ sit exceptio calũ niosa, aut vltra dicit, qr ad illã probandũ z pe tit se admitti co rã ecclesiastico & tũc iudex de bet ei dare di lationẽ ad arti culandũ & ca pitulandũz id qr intẽdit pba re vt sic videat an capitulũ sit p hẽt releuã vel nõ & si non rele uet tunc nõ re mittat, immo pficiet pba tiones nõ reci piẽdas sup ca pitulis, qr non releuãt & ad vl teriora pcedat vbi aũt rele uant tũc remit tat cũ eius ad iudicẽ ecclesia sticũ q pbatio nes super his recipiat & cer tã dilationẽ se cũdum formaz statuti & post ea debet remit ti ad seculares cum attestatio nibus clausis, sta dicit, et ne mo aliquid al legat. vidõ bar. in. l. ij. ff. de re iudica. & notat p Bal. in. l. q̃ tiens supra de iudi. & que su pra dixi. Ale.

ritualitatis annexe, ğ vt de spũali iudicãdũ est de iud. c. iiij. sed in. c. exposita & in. d. c. dilecti cã erat mere ciuilis, & ea sola rõe appellabat ecclasti. qr inter clericos vertebat. Et qr sit spũalis vltra gl. in. c. si antũ de iud. in. vj. & in. c. ex lfis de in. in. satis. ã. pbatũ ẽ circa argumẽta ad ptẽ negatiuã. ¶ Vltio nõ ob. text. in. l. ssia vbi videbat casus. ff. de so. qr vltra rñsiones pmas. ã. scriptas multis mõis pt rñderi. Primo qr illũ tex. itelligit bal. l. c. j. §. silr õ cõtro. inue. qr ibi dubiũ erat de fructibus, an essent p vsuris debitis mulieri cõputari, vñ pncipale dubiũ non erat sup vsuris. itẽ ibi cã pncipal erat sup dote, que de iure ci. ñ erat cã spũalis & ecclastica, lz sm quosdã de iure cano. sic p. d. cle. dispendiosam, & p. c. ex lĩis de pig. & c. p tuas de do. inter vir. & ex. de fo. cõ. c. ex pte de quo p doc. in. l. j. & in. l. si cõstante so. ma. & in. c. de prudentia de do. inter vi. Postea incidenter cõ tingebat dubitari, qd de vsu. vñ nõ mirũ si icidẽter arbiter lay cus de h cognoscere potuit, qr cognoscit arbiter incidenter de eo qr principalr non põt. c. pe. de resti. in integ. l. cum propo nas sm vltimam lec. C. de re. cre. Sic & iudex. l. quotiens. C. de iu. l. j. C. de or. iu. l. iiij. §. si dicat. ff. finiũ regũ. l. interdũz. §. qui furẽ. ff. de fur. no. in. l. solemus. §. latrũculator. ff. de iud. et in fi. Itẽ ille tex. pcedere põt de iure ciui. quo casu ñ nõ erat cãz vsu rariã tanq̃ spũalẽ ad ecclesiã ptinere cũ illo iure marie ssoz p hibite nõ eẽnt vsure igit & c. Et p hec sit finis huic vltime dubi tationi quã a nemine tactã repio in pprijs terminis tã inter anti quos q̃ modernos iuris vtriusqz doc. lz Pet. de anch. in suo cõsi. xciiij. qõ inci. in. xpi noie istã. q. dubiã facit & in. c. cõtingit ipaz ibi ponat in arbitratore. Itez ibi loqt quotiẽs scõ cõpromis so de qcin opponebat corã arbitratore exceptio vsuraria & erat qõ sci & ibi cõsuluit, qr possit cognoscere & verũ ibi tz no qr licet cle. excepti. spũali nõ possit cognoscere iudex laycus tñ dz co rã eo opponi & iõ post eius sniam est via pclusa illi excepti. qb9 adde qr no. Spe. in ti. de recõnẽ. § nũc dicamus ille, sed nũqd & ãreulli & ali. Baldũ in. l. iij. C. de iud. Finis huic disputat.

a ¶ Sequitur alia additio eiusdem, que est in margine *.

SVMMARIVM

1 Missio in possessionem ex cã dãni infecti, debet esse mixti impe.
2 Decretũ primũ an sit mixti imperij, & an posit delegari quo ad cognoscendum, & pronunciandum quem esse mittendum in pos. ex primo decreto,
3 Delegari potest cognitio, & pronunciatio de mittendo in pos. & que sit ratio dicitur hic.
4 Delegatus potest de iure cano. mittere in possessionem.
5 Sententia lata per doctorem cõtra scholarem potest exequi in bonis scholaris, si in eo loco habet bona.
6 Delegatus ab inferiore ã principe nõ potest mittere in possessio nem ex primo decreto.
7 Missio in possessionẽ ex primo decreto in casibus in quibus fa ceret qui possessorẽ, ut i realibus, talis missio nõ pt delegari.
8 Missio in possessionẽ iudicat esse mixti imperij.
9 Defensor ciuitatis põt coercere psonã, ẽt liberi hoĩs, & mitte re in possessionẽ ex primo decreto, & alia facere ut hic.
10 Missio in possessione ex primo decreto, excepta cã damni infe cti, non cõpetit magistratibus municipalibus nec potest p lega tum exerceri, ẽt in causis simplicis iurisdictionis.
11 Defensores ciuitatis hñt coertionem personalẽ, qñ exercerent per ipsos magistratus ad publicam utilitatẽ, uel etiam ad pri uatam utilitatem, quando expeditur per modum simplicis iu risdictionis, hoc est officio mercenario.
12 Defensores ciuitatum non possunt audire causas ultra. ccc. au reos, & tamen possunt audire leuia crimina, & modicã corpo ris castigationem corpori inferre.
13 Defensores ciuita. an possint capere, & carcerare malefactores
14 Decretũ secundũ nõ interponit in cã legatorum seruãdorum.
15 Decretũ secundũ an possit delegari saltẽ quo ad cognitionem.
16 Cautio & missio ex cã damni infecti est mixti imperij.
17 Missio in possessionẽ ex primo decreto expedit offi. iud nobili
18 Officium iudicis mercenarium expirat lata sententia.
19 Cã qlibet exigẽs celeritatẽ põt expediri per magĩatus munici

Alex. de imo. j. ff. ret.

Ubere cauere. Iussus s[ecundu]m cauendo cautione pretoria
et ei missio in poss. magis imperii sunt q[uam] iuris. l. sunt
mixti imperii. h. d. in tex. ibi pretoria vt in cautiõe q̃
penit p[ro] legatis p[re]stãdis relictis in die, vel sub cõditiõe f[ecundu]m formã
tit. s. vt leg. no. ca. et idez in q̃libet alia cautiõe pretoria dũmõ offõ
iud. nobi. peraf secus si iciderer offõ iud. mercena. deseruiente
actiõi vel l[itis] impletione iud. so. vel iud. sisti. que ẽt sunt pretorie. l. j. in
pri. s. de p[re]to. stip. et h[oc] est q[uod] voluit dicere gl. in. l. v. in pri. s. de v[erborum].
ob. dum dicit q[uod] p[er] iudicẽ delegatũ bñ p[ossun]t expediri cautiões in
diciales incidẽter petite, q̃ sunt pretorie vt est cautio iud. solu. vt
pa'. l. [¶] In gl. j. diuiduntur p[ar]t. s. nã primo ponitur j. lec. vsq[ue]
ibi et qd subdit. ¶ In ho querit qd velit dicere lra dum dixit
magis tc. vsq[ue] ibi, sed z. ¶ Et ibi format tres opi. et soluit vsq[ue]
ibi, vel dic ho casu tc. ¶ Ibi ponitur. ij. lec. ¶ Potest collegi
alia lec. in j. v[erbo] vel mittere tc. vbi glo. refert aliã lec. s. q[uod] h[oc] in
telligatur de missiõe, ex. ij. decre. ¶ In ea ibi cã dã. infe dic q[uod]
imo in quacũq[ue] cã nõ solum in cã dãni infecti p[otes]t intelligi iste
tex. q[uia] indistincte loquit[ur] d[e] cautiõe pretoria dũmõ expediat[ur] offõ
nobili, al[ia]s non eẽt mixti imperij, vt p[ro]xie dixi iũctis his que dcã
fuerunt. s[upr]a. l. pxi. ¶ In ea. ibi scõmo in missiõe ex alia cã tc. h[oc] di
xit gl. pp[ter] z[tr]a[r]ium. §. p[ro]xie formatũ in de. l. iij. §. duas. S[e]z dic q[uod] ẽt
p[otes]t intelligi in missiõe in pos. ex primo dec. ex cã dã. in sec. cum
indistincte loquatur et q[uod] talis missio expedit[ur] offõ ind. nobi. nã
cum cautio dã infe. expediatur offõ nobi. et p[er] z[seque]ns sit mixti im
1 perij. l. ingl'ino, et ibi no. ff. de da. infe. † § et si[mi]l[ite]r missio in poss. ex
e[a] cã dã. infe. dz eẽ mix. impe. cũ coertio sit adherẽs cãe mix. i[m]
pe. et sic dz iudicari eiusdẽ nãe sic d[e] cohert'õe modica fuit dcm̃
. s[upr]a. l. pxi. ¶ Nõ ob. q[uod] cõpetat iure magr[atu]s. tal's missio ex cau
sa dãni infec. et g[ener]al[ite]r possit a p[re]tore delegari. d. l. ij. §. j. et §. duas,
et magr[atu]ibus. s. municipalibus nõ cõpetãt ea que sunt mix. im
pe. l. ea que in p[ri]n. et §. j. ff. ad muni. ¶ Q[uia] sp[eci]ale est in cã dã in
fe pp[ter] ce[le]ritatem quã requirit. l. j. ff. de dã. infe. q[uia] si h[ab]uisset ne
cesse petẽs adire pretorem qñ stabat i loco domicilij ipsius pe
tẽtis potuisset interiz edes ruere anteq[uam] peruisset et sic cũ dãno re
maneret. l. euenit et. l. cum postulassez in p[ri]nc. ff. de dã. infe. idõ. l.
voluit nõ eẽ necesse adire pretorẽ sed sufficiat adire quẽcũq[ue] ma
gr[atu]m, vt declarat[ur] in. d. l. iiij. §. si tã vicini. ¶ In ea. ibi hz. n. ab
imperio tc. hanc gl. vide reprobatã p[er] bar. s[upr]a. l. pxi. dũ tractat d[e]
2 mix. impe. ¶ † In ea. ibi so. ne vt ibi dic q[uod] iste text. non z[tra]dicit
hnic. l. nã nõ d[icit]r ibi, q[uod] p[ri]mũ decre. nõ sit mix. impe. s[ed] hñ d[icit]r q[uod]
p[otes]t delegari. s. q̃ ad cognoscendũ et pronunciãdũ quẽ eẽ mitẽ
dũ in pos. ex p[ri]o decre. q[uia] reg[ui]rit summarie cãe cognitionez. c.
q̃ñ frequẽter, ad fi. vt li. nõ z[tes]te. et no. h[oc] in gl. S[e]z mittere in po
ss. ex primo decre. non p[otes]t delegari, q[uia] non cõpetit magistrati
bus munici. ad. l. ea q̃, et p[er] z[seque]ns remanet sub r[e]g[u]la q̃ hz q[uod] ea, q̃ sint
mix. impe. et nõ cõpetũt iure magr[atu]s ñ p[ossun]t delegari. l. j. s[upr]a.
3 ij. † Sed q̃ potuit eẽ rõ quare cognoscere et p[ro]nũciare de mitẽ
do possit delegari sec[us] in ipsa reali missiõe in q̃ nõ req[ui]rit[ur] maior
cognitio. Po. r. de ca. in. d. l. cognitio. s[upr]a. ti. ij. dicit se de h[oc] dubita
re, et nõ repisse declaratũ, et sic reliqt cogitãdũ, s[ed] dic q[uod] bal. in
lec. noua, et in. l. nec q[ui]cq[uam] §. vbi decretũ cir. pe. co. ff. de of. pcõ.
et i. l. j. §. j. in. iij. col. s[upr]a. d[e] of. p[re]se. vr. et in. c. signasti, d[e] of. dle. et h[oc] in
lec. antiq. dicit q[uod] h[oc] idõ ẽ q[uia] iuris. q̃ exercet[ur] i missiõe reali cohe
ret territorio vñ d[e]legat[us] q[ui] nõ hz territoriũ nõ p[otes]t h[oc] facere, et idõ
infert h[oc] in lec. anti. q[uod] bñ p[otes]t cohercere p[er]sonã, q[uia] talis cohertio
ñ z[con]cernit rẽ seu territoriũ, q̃ rõ nõ pl[ac]z q[uia] vr d[e]bere z[con]siderari an d[e]
legat[us] habeat territoriũ, nõ aũt ipse delega. cũ in his q̃ d[e]lega
4 bilia sunt ip[s]e vtat[ur] iure d[e]legãtis. l. et si pretor. s[upr]a. ti. ij. † Preterea d[e]
iure cano. delegat[us] p[otes]t mitti. in pos. vt p[er] gl. et doc. i. c. ex litis in
v[erbo] subdelegat[us] d[e] of. dle. gl. et doc. l. c. si q[ui]s z[tra] clericũ d[e] fo. cõ.
et not. inn. i. c. dile. d[e] v[erbo]. si. p[ro]bat[ur] in. c. cũ venissent de eo, q[ui] mit. in
pos. cau. rei seruã. et tñ d[e]legat[us] ñ hz territo. ¶ It[e]m d[e]legat[us] p[ri]n
cipis p[otes]t h[oc] facere f[ecundu]z q[uod] no. bar. in. l. a diuo pio i p[ri]n. ff. d[e] re iudi. et
5 no. Ang. in. l. fi. C. d[e] in. et tñ hz ñ territo. † It[e]m doctor q[ui] ñ hz ter
ritoriũ suam latã z[tra] scholarẽ p[otes]t exeq[ui] in bonis scholaris si in eo
loco hz bona f[ecundu]z Jo. an. in. addi. Spe. in ti. de exe. se. §. ij. super
v[erbo] qd ò[mn]ia doc. d[e] quo p[er] Spe. ibi et bal. in. l. ep[isc]ale C. d[e] ep. au.
et in. c. signasti d[e] fo. cõp. It[e]m magr[atu]s municipa. hz territoriũ
et tñ nõ p[otes]t mit. in pos. l. ea q̃. §. i. ff. ad muni. it[e]m nõ est verum q[uod]
possit cohercere p[er]sonã vt dixi post bar. in. l. ij. s[upr]a. ¶ Un dic,
q[uod] vera r[esp]ũsio eẽ vr q[uod] maior ẽ cohertio realis q[uam] v[er]balis. vñ d[e]
legat[us] nõ p[otes]t citari re ipsa q[uam]uis v[er]bo possit vt dcm̃ fuit in. d. l.
ij p[er] §. si vero ẽt alle. in gl. ¶ In ea. ibi l[oquitu]z de delegato ab alio fe
cerat mẽtionẽ ista v[erb]a vero sol. et d[e] intellectu illius v[erbi] si vero, fuit
dcm̃ in. l. ij. s[upr]a eo. et ex hac sol. glo. stat z[con]clũ. per illum. §. s[i] v[er]o f[ecundu]z

6 istum intellm, † q[uod] delegatus ab inferiore a principe nõ p[otes]t mi
tti i pos. ex primo decr. et ita tenẽt gl. vbiq[ue] et bar. et magis cõi
ter scribentes. Sed ang. h[oc] et in. l. ij. s[upr]a eo. et in. l. j. in prin. s. si quis
ius dicẽ. nõ obtẽ. dicit q[uod] imo si delegat[us] est vni cã poterit pro
expeditiõe illius cãe mit. in pos. ex primo decre. p[er] l[ite]ram. d. l. ij.
s[upr]a eo. et dicit, q[uod] de hoc est tex. non violando l[ite]ram in. d. §. si v[er]o
ẽt q[uam]uis ipsum mit. in pos. p[er] se non possit delegari tanq[uam] mix. i[m]
pe. et ita intelligit hanc. l. cũ gl. idem ẽt tenuit hic Saly. et plus
sentit hic Sa. y. s. q[uod] ẽt per se missio in pos. ex primo. decre. pos
sit delegari, nam dicit q[uod] sicut, qñ missio in pos. non tribuit ius
vt in bo. pos. vẽtris noie potest principal[ite]r delegari. d. l. cogni
tio. §. j. ita et fortius missio in pos. ex primo decre. cõsecutiue dz
posse p[er] d[e]legatũ exerceri cũ nõ tribuat ius. i. nõ faciat quẽ dñm
aut possessorẽ in. l. iij. §. si. s. hac. pos. et adducit[ur] in ar. d. l. ij. et. l.
fi. s[upr]a. ti. l. ij. dicit tñ q[uod] tex. in. d. §. si v[er]o vr bene limitare. s. q[uod] fieri
posset lit. z[tes]te. tñ. ¶ Ex h[oc] ẽt infert q[uod] in casibus in quibus mis
7 sio in pos. ex primo decre. faceret quẽ possessorẽ † vt qñ fit mis
sio in realibus actionibus f[ecundu]z magis cõem opi. vt. l. si quis em
ptionis. §. sed, et si q[ui]s et ibi no. C. de p[re]scrip. xxx. an. et no. bart. in
l. si prius in. fi. op. p[ro]xie p[ar]tis cũz z[con]cor. s. de no. ope. nun. talis mis
sio non p[otes]t delegari, et sic iudex delegatus in cã pecuniaria, pu
ta super in rẽ actione, non poterit mit. in pos. ex primo decre. et
lit z[tes]te. et istud idẽ t[ene]z ipsemet Sal. in. l. plz in. vj. et. xj. col. C. de
ped. iud. et ibi dicit, q[uod] ista sua vltima illatio est noua et inaudi
ta, et istam opi. t[ene]z ẽt Saly. in. l. cum p[ro]ponas, et in auc. ei q. C.
de bo. auct. iud. pos, vbi cõfirmat dicens, nam si magr[atu]ib[us] mu
nicipalibus cõpetit q̃ p[otes]t delegari. l. j. v[erbo] que vero. s[upr]a de of. ei[us]
sed magr[atu]ibus municipalibus cõpetit vt p[ro]bat[ur] f[ecundu]m eũz in. d.
§. si v[er]o et in d. auc. ei qui vbi p[er]mittit[ur] indistincte administrato
ri posse mit. in pos. ex primo decre. et accipit[ur] administrator ẽt
pro minimis magr[atu]ibus non habentibus mixtum impe. puta
ut i defensoribus ciuitatis, vt no. gl. in. d. § si vero in verbo ad
ministrator et. l. ij. iuncto. §. iusiurãdum in fi. in auc. de defenso.
ciui. vbi defensores non habent mixtum imperiũ et no. in. l. ea
que in princ. Pro h[oc] ẽt adducit[ur], q[uia] tales habent coercitionem
ẽt personalem. l. magr[atu]ibus. s. eo. ergo quanto magis realez et
r[esp]ũdet ad istum tex. et ad. l. ea que. §. j. q[uia] dicit q[uod] debẽt intelligi,
qñ missio in pos. expediret[ur] officio nobili vt qñ cã in qua petit[ur]
missio in pos. expeditur officio nobi. excipitur in cã qua petitur
8 cautio legatorum, † nam tunc etiam missio in pos. illi accessoria
indicatur esse mixti imperij, quia accessorium imitatur nãz
a sui principalis vt in regula accessorium, de regu. iur. lib. vj. si
mil[ite]r dixi. s[upr]a. l. proxi. ¶ Sed qñ est simplicis iurisdictionis q̃ trac
tatur coram simplici magistratu, tunc potest iudex procedere
ad missionem in pos. ita dicit sensisse Ja. de are. vt refert Cyn.
in. d. l. cum proponas, in. vij. q. imo dic q[uod] istud expresse volu
it Ja. but. hic per plures rationes et bal. hic. in. ix. lec. idem seq[ui]
tur referẽs ita tenuisse philippũ de regio et Ma. d[e] lan. ¶ Ful
go. hic et in. d. l. cognitio. §. vt bonorum. t[ene]z ẽt q[uod] missio in posse.
ex primo decreto possit delegari adherens opi. sue quã tenuit
in. l. j. eo. tit. s. q[uod] ea que sunt mixti imperij regulariter p[ossun]t dele
gari saltem qñ non est inductum. l. vel senatusc[on]sulto aut cõsti
tutione principum, sed edicto pretoris q[uod] cõpetant aliquibus
9 maioribus magistratibus iuxta. d. l. j. in prin. s[upr]a. ti. ij. ¶ † Imo.
in. d. l. iiij. §. duas dicit q[uod] cum defensor ciuitatis possit coher
cere personam etiam liberi hois hodie per. §. audient in auc. d[e]
defen. ciui. multo magis debet posse mittere in pos. ex primo d[e]
creto et ẽt in dz cã dã. in infecti posse pignoribus captis coher
cere nolentem admittere actorem missum in pos. nec ob. d. l. ea
que. §. j. et. l. iiij. §. duas, vbi non potest inferior magistratus mit
tere in poss. nec cohercere pignoribus captis in causa damni i[n]
fecti, q[uia] respondet q[uod] non reperiebatur de iure ff[orum] prouisum
de defensore ciuitatis, sed appellabantur magistratus munic[i]
pales, et habebant cohertionem personalem in seruos tñ. d. l.
magistratus, sed cum hodie aucta sit potestas eorum vt possint
quoscunq[ue], cohercere, vt. d. §. audient, videtur ex maioritate ra
tionis quod habeant posse etiam cohercere pignoribus captis
et mittere in poss. ex primo decre. per regulam non dz cui plus
l[icet] q[uod] minus est non licere. s. de regu. iur. et sic potest induci cor
rectio iuris antiqui ex ista maioritate rõis, quia dicitur hoc e[ss]e
sui potius extensio passiua surgens. l. veteri. s. a regula posita in
d. l. non dz de reg. iur. ergo potest fieri extensio etiam in corre
ctorijs alle. no. i. l. si quis seruo. C. de fur. Lud. rom. in. d. l. iiij.
relatis verbis imo. simpliciter reliquit cogitandũ.
¶ Ex his redditur valde difficilis et dubius iste passus, tamẽ
10 putarem. j. opi. q̃ t[ene]z hic esse veriorem. s. † missionẽ in possessio
nem

¶ Principa
lis amplia ẽt si
accessorium sit
dign[i]us in p[ri]n
cipali est text.
nota. in. l. et si ñ
sit. §. permenia
mus. ff. d[e] au. et
argẽ. leg. vt re
fert et seq[uitu]r Lu
do. ro. consil.
cccxxx. et vide
q[uod] vo. nit idem
roma. z[con]si. ccg.
in fin.

rem ex primo decreto excepta causa damni infecti non compe
tere magistratibus municipa. nec posset per legatum exerceri
etiam in causis simplicis iurisdictionis, pro quo vide tex. in d.l.ea que.
§.j.[a] in verbo dotis servande, nam etiam de iure ffor. ad dotem age
batur actione de dote que erat actio bone fidei.l.sed et si io.ff.so.
ma. et sic non officio nobili, et sic of in.d.l.ea, quod missio in pos. ex ta
li causa non competit iure magistratus, ergo non potest delegari.d.
l.j.circa fi.ij. item quod non possit exerceri per delegatum vide tex. in.d.§.si ve
ro, etiam ibi iudice agere aliquid non valente, et sic presupponit quod
delegatus contumacem aliquid agere non valeat.s.nec citare re
ipsa nec in pos. mittere, nec diffinitivam sententiam ferre que licet non
gte. regulariter ferri non potest.l.fi.§ illud.C.de tem. app. et pro
ista parte etiam vide tex. in.l. properandum.§.sin autem reus, et ibi no.C.de
iud. et bene facit.l.a omnino pio in prin. et quod ibi no. de re. iud. ad idem
quia si ista missio expeditur officio iud. nobili, ut.j.probabo post bar.
hic in alio articu. ergo non potest delegari.l.plz. ver. quod non ita.C.
de ped. iud. et istam opi. etiam sequitur Pe.Cy. in.d.l.cum proponas,
et Spe. i ti. de primo decreto.§.nunc videamus in prin. et in ti.
de iud. delega.§.sequitur ver. potest etiam, et Inn. in.c. dilecto in prin.
de verb. sig. bar. et Pan. de cast. hic, et Bal. in auc. ei qui, et in
d.l. cognitio.§.ut bonorum, et l.d.l. ubi decretum, et Ang.l.d.§.si ve
ro. ¶ Non ob. tex. i eo.§.si vero circa medium, quia respondeo ut hic in
glo. ¶ Non ob.l.ij.§.eodem, quia responde ut ibi etiam et bar. et ibi etiam fu
lg. dicunt, nam si procedere arg. formatum per.d.l.ij. sequeretur quod
etiam per delegatum posset expediri secundum decretum cuius contrarium ipsi
met Ange. et Saly. fatentur. ¶ Non ob.d.l. cognitio.§.j. indu
cendo ut facit Saly. quia respondeo, quod ibi non intelligitur de missio
ne in pos. realiter, sed de cognitione et pronunciatione tamen ut ibi
per docto. et maxime per Ange. hoc ibi clare dicentem, et ita
est de mente glo. fi. ibi iuncta gl.j. ¶ Non ob. tex. in.d. auc. ei
qui in verbo administrator, quia dic quod recipit restrictionem de ha
bilitate illud verbum ratione subiecte materie, ut quatenus loqui
tur de missione in pos. intelligatur de administratore habente pote
statem mittendi in pos. et sic non de inferioribus sicut in auc. de iud.
§.j. cum gl. in verbo administratoribus et istud est de mente bar.
hic recte inmenti dum alle.d.§.si vero unde sumitur.d. auc. ei qui et
glo. etiam in.d.§.si vero intelligit quod ibi non loquatur de actuali missio
ne, sed de iussu, hoc est pronunciatione de mittendo que potest delega
ri, ut est dictum, et ita etiam illum tex. intelligit Pet. et Cy. hic tamen iste
ultimus intellectus videtur aliqualiter repugnare illi lre, ideo precedens est tu
11 tior quod ibi loquatur in ordinario habente mix. impe. ¶ †Non
obst. quod habeant cohertionem personalem, quia respondeo quod illud est verum
quando exercerent per seipsos magistratus ad publicam utilitatem.
d.l. magistratus vel etiam ad privatam utilitatem, quando expeditur per
modum simplicis iurisdi. hoc est officio mercena. ut in.§.si vero
ignori in auc. de testi. colla xij. ut dixi post bar. in.l. imperium
.circa eo. ti. sed missio in poss. ex.j. decreto expeditur officio iud. no
bili ad privatam utilitatem, ut etiam no. Bar. hic et.j. dicam et per
consequens est mix. impe. ergo non potest expediri per ipsos magistratus
municipa.d.l.ea que ex quo apparet non esse verum quod sit dare
maioritatem rationis, quia licet possint inferiores magistratus coherce
re in personam, et sic expedire ea que sunt minoris imperii meri ad pu
blicam utilitatem tamen non sequitur ergo ad privatam utilitatem
debent posse expedire ea que sunt magni imperii mixti, ut est
mis. in pos. ut tradit Bart. in.d.l. imperium alias sequeretur quod
eadem ratione magistratus municipales deberent posse concedere
bon. pos. et omnia que sunt mixti impe. contra.d.l.ea que, et.l.j.contra.ij.
¶ Et quod arg. predictum adductum in contrarium non procedat, patet per.
12 §. audient, et.§. et iudicare in auc. de defen. civit. †ubi non possunt de
fensores audire causas ultra.ccc. aureos, et tamen possunt audire levia
crimina, et modicam corporis castigationem inferre, nam si proce
deret arg. adductum in contrarium sequeretur quod cum maior sit levis pe
na corporalis quam maxima condemnatio pecuniaria deberent posse co
gnoscere ultra.ccc. aureos. item non ob.l.fi.§.fi.circa.ij. quia intelli
gitur de cohertione verbali, ut per Bar. in.l.ij. et in.l. imperium
.circa eo. et utrobique dixi. ¶ Non mirum si non potest magistratus muni
cipalis pignoribus captis cohercere reum ad patiendum actorem
mit. in pos.d.l.iiij.§.ij. quia cum.j. decretum expediatur officio iudi.
nobili maxime in causa dam. infec. ita etiam illa captura pignorum que
ibi fiebat per executionem.j. decreti cum illi adhereat, et per consequens
iudicari debet mixti imperii, et licet magistratus municipalis possit mit
tere in pos. ex.j. decr. in causa damni infecti attamen non fuit absurdum
denegare eis potestatem cogendi reum captis pignoribus ad acto
rem admittendum in pos. etc. quia provisum erat contra eum non admit
tentem actorem de actione in factum, ut dixit text. in.d.l.iiij.§.ij.
que actio in factum poterit tractari coram magistratibus, ubi autem
magistratus inferiores vellent pignoribus captis cohercere quem
13 ad veniendum ad iudicium inchoatum super actione, †quia ta
lis captura deservit actioni intentate et sic expeditur officio merce
na. fieri potest per eos ita intelligas Bar. hic istud obscure vo
lentem et a docto. predicta non declarantur et sunt satis subtilia et
dubia. Predictis etiam non ob. ea que adducebat Fulg. quia illa op.
sua quod cause mixti imperii possint declarari non est vera et ea reprehendi
bendi in.d.l.j. preterea potest dici quod absque edicto pretorio per
l. competat maioribus magistratibus missio in po. ex.j. decre. ut
d.l.ea que.§. iunctis no. per gl. in.l.j. in prin. in verbo tribuit.l.
fi. circa.ij. Preterea videtur quod lex specialiter propter causam indigentem cele
ritatem induxerit quod in causa dam. infe. in magistratus possit fieri mis
sio in pos. et consequenter delegari a pretore.d.l.iiij.§. duas iuncta.l.j.c.
ti. ergo in contrarium est ius commune. ¶ Non ob. etiam predictis si di
ceretur quod potestas mittendi in pos. et exequendi competit iure ma
gistratus, unde competit defensori civitatis.§. ex provinciali, in au.
de defen. civi. ergo debet posse delegari, quia responde quod tex.i.§. ex provin
ciali nihil dicit, quod possit mit. in pos. sed quod potest defensor habe
re executores qui exequantur que defensor decrevit, unde intelligit
de his, que possunt expediri per ipsum defensorem, ut in his que ex
pediuntur officio mercenario, vel quando ad vindictam publicam
modicam corporis castigationem inferret iux.d.§. audient, et ita
intelligitur ille tex. super cuius intellectu Fulg. hic relinque
bat cogitandum. ¶ Omitto opi. Ro. hoc qui dicebat quod cum re
periatur de iure canono, quod delegatus potest mittere in pos. ut in
c. convenissent de eo qui mit. in pos, et non habeamus contrarium
de iure civili debemus stare iuri cano. iux.c.j. cum ibi no. de ope.
no. Sed dic quod immo habemus expressum de iure civili ut dixi.
¶ In ea. ibi sol. speciale etc. declara ut dixi circa prin. huius glo.
¶ In ea. ibi nisi in dam. infe.s. que ad hoc ut omnino res in totum ad
iudicetur actori non habito respectu ad quantitatem petitam.l.si
finita.§. ex hoc edicto et.§. iulianus.j. de damno infe. et idem in causa
noxali, ut.j. de noxa.l. et generaliter. Et subdit Barto. hic idem in ac
tione de peculio per.l. eduum.j. de pecu. que non probat quia ibi
tamen loquitur in causa damni infec. et noxali, et ita etiam dicit Fulg. hoc quod
tamen subdit quod si aliqua.l. probat opin. Bart. est.l. sed postquam so
cius ad fi.j. com. divi. et id quod no. glo. in.l. summa cum ratione in fi.
j. de pec. ubi etiam hoc nunc videtur probari. Sed quo ad interpo
nendum secundum decretum pronunciando bona in quibus facta est
missio vendi debere ut satisfiat actori emptore non invento de
tur insolidum pro mensura debiti, istud permittitur regulariter in om
nibus actionibus.l. fulcinius.§.j. et.ij.j. qui. ex causa in pos. ea. et.l.ij.C.si
in cau. in pig. et.l.fi.§ sin autem.C. de bo. auc. iud. pos. et plene no.
14 per glo. et docto. in.d.l. si finita.l. iulianus et cum glo. dic †quod in
casu legatorum servandorum non interponitur secundum decre. quia
Bart. est sibi contrarius in.l. is cui in prin.j. ut in pos. lega. et in.d.l.
si finita.§. iulia. in.xiij. col. de dam. infec. dic ut ibi dixi, quia per doc.
non tangitur hic. ¶ In ea ibi solum quo ad cognitionem, et sic con
15 cludit glo. †quod etiam quo ad cognitionem secundum decretum non sit
delegabile. Sed contrarium tenet Ange. hic per.l.pe.§.j. in verbo si.
possidere iubeam. circa.ij. nam ibi secundum eum loquitur text. de missio
ne ex secundo decreto, quia missus ex primo non possidet.l.iij.§.
fi. de acquiren. pos. Sed communiter omnes hic tenent opi. glo. quam etiam seq
tur bar. in.l. proxi. et Jac. de bel. in.d.§. si vero etiam, et Ja. bu. in.d.
.l.pe.§.j. et bene quia cum plena cause cognitio requiratur ut no.
in.l. hereditarium.j. de bo. auc. iud. pos. et per Bar. in.d.l §.ij.
ergo non potest delegari.l. nec quicquam.§. ubi.contra de offi. pro.
co. et.l.ij. circa.ij. ¶ Non ob. text. in.d.l.pe. quia secundum Bal. et Pa.
de cast. debet exponi possidere iubeat.j. esse in pos.l. si quis an
te.j. de acquiren. poss. pro qua expositione bene facit tex. in.l. cum
legati.ff. ex qui. cau. in pos. ea. et ita prius tenendum, licet Fulg.
in.d.l. penulti.§.j. et in.l. magistratibus.j. eodem teneat quod non so
lum cognitio ex secundo decreto, sed etiam ipsum secundum de
cretum et immissio transeat in delegatum per.d.l. pena.§.j. et per
id quod secundum eum retuli in articulo missionis in pos. ex pri
mo decre. Sed per ea que dixi in illo articulo patet responsio ad
allegata per eum bene facit.l.iiij.§. si forte.j. de dam. infe. ¶ Et
quantum ad contrarium formatum hic in glo. de.§. duas. tene
16 quod cautio †et missio ex dam. infec. est mix. impe tamen est speciale
in ea ut competat magistratibus, et sic sit delegabilis a pretore
ut dixi.contra in princip. et hoc modo intelligendo prima sol. gl. erit
bona. ¶ In ea. ibi et primum decretum dixit non delegari etc.
glo. vult arguere quia per dictam.l. penultimam.§ ut bonorum
cum ibi nota. concluditur quod cognitio et pronunciatio, quo
ad primum decretum potest delegari, sed hic tex. in prin. vide
tur velle contrarium cum dicat quod est mixti imperii gl. duobus

a ¶ In.d.l.ea que.§.j. advertentia pro intellectu illius.§. quia non loquitur, quando mulier petit dotem agit actio de dote. immo loquitur quando agit ad dotem conservandam et non restituendam petendo se mitti in pos. bonorum mariti pro conservatione dotis sicut petebat legatarius pro conservando legato. Fran. ci. Cur.

modis respondet, & primo q hic intelligat de iussu cũ coactione puta cap. is pignoribus inx.d.l.iiij.§.j.de dam.infec.q: hec est mixti imperij, & non potest delegari, sed ista est nimis magna restrictio ad istum tex. vnde dic, q tex.l.d.l.pe.§ vt bono rum non dicit q nõ sit mixti imperij, sed dicit q potest delegari, & ea que sunt mixti imperij minoris, vel minimi possunt delegari, vt ibi, & declarat Bar ĩl.proxi. Alia solu.ẽt non est bona vt hic per Bar. ¶ In ea.ibi p vno casu &c.dicit q nõ potest dici q h ista duo ponant tanquam separata, q: etiam solus iussus & sola missio sunt mixti imperij, vt in princi.dixi.

17 ¶ † Extra gl.dubitat Bar.hic qũo missio ex primo decre.sit mixti imperij cum videat expediri officio iudicis mercenario deseruiẽte actioni intentate si principalis petitio erit pecunia in p actione, & tandẽ cõcludit q imo expedit offõ nobili, vt hic p eum & idem tz ipse in.d.§.iulia.in.xj.col.& Cy.& Bald.in.d.auc.ei q. Pe.& Cy.in.l.ij.i.vj.q.ſ.si ex noxa.cau.aga.& Gui.de cu.in.l.cuz debitoris.C.de iud.& sentit Spe.in ti.de primo & scdo decreto.§.pe.in fi.vbi idem dicit in scdo decreto, & Io an.in eo.ti.ã sequitur versi.sic interposita. Sed Inn.Io.an.& Ant.de bu.in.c.j.de libe.obla.tenent q expediat offõ mercenario qd deseruit actioni intentate inx.not.in.l.iiij.C.de po.& Bar.in.l.j.ãeo. Saly.in.d.auc.ei qui distinguit q aut principalis petitio expeditur offõ iudicio nobili, & idez dicendu3 sit de mis.in pos.que illi coheret, secus si principalis petitio erat p viam actionis & fuit opi. Iac.bu.in.l.fi.C.de edi.di.adr.quẽ simpliciter refert Bal.in.d.auc.ei qui in prin.vñ.c bar.lz ipse met Bal.ibidez in.viij.vel.ix.col.videatur simpliciter tenuisse primam opi. Bar.hic in fi.ẽt vr tenere idem q Ia.bu.tñ in veritate Ia.bu.in.d.l.fi.so.ĩ loquitur, qñ peteret missio in termi nis illius.l.fi. Sz verior vr indist.opi. Bar.q: nõ deseruit ipsi acti ni ad id q petitum est in ipsa actione & libello quo petitum erat reũ cõdennari diffinitiue puta ad.x.sed per primum decretum nõ peruenit ad illã diffinitiuã condemnationẽ, sz ad sm decre q non contineat condemnationẽ ad.x.nec est pprie diffinitiua vt dixi in.l.j.Itẽ q: missio est mixti impij, ẽt qñ procesit: petitio fundata in actiõe vt probant.ũ.per.l.ea que in p. dotis seruande, ergo expeditur officio nobi.vt pz ex diffinitione mixti imperij. ¶ Subdit hic Bar.q si iudex nollet procedere ad primum decretũ sed capere pignora vt coherceat contumacem ad veniendũ ad iudicium inx.l.j.§.quid ergo de vẽ.inspi.& insti.de satil.in.§.pe.hoc expediret offõ iud.mercenario, nam istud fit vt reus cõpareat & perueniat ad sniam diffinitiuã sm q fuit in principali petione petitum, & ista vr esse vera intentio bar.lz Io.de imo.in p. de hoc satis dubitet, in.d.§ iulianus in.xvij.col.per.d.l.ea que.§.magistratibus que indisti.denegat magistratibus municipalibus, sz responde q ille text.denegat q actor mit.in pos.sed Bar.hic nõ intelligit q mittatur actor in pos.illorum pignorũ, sed iudex ipse retineat.

18 ¶ † Subdit ẽt Bar.q offĩn iudi.quo mediante petitur executio snie.l.iiij.§.ait pretor, de re iud.& l.si pignora in ver.extraordinem ſ.de euic.iunc.l.cum filius, in ver.extraordinario cũ gl.ſ.si cer.pe.est nobile, & idẽ dicit Bar.in.l.a diuo pio.§.j.de re iudi.& Ang.in.l.qui restituere de rei ven.& Anto.de bu.& Ino.in.d.c.iud.& imo.in.d.§.iulia & istud vr verũ, q: officiu3 mercenariũ expirat lata snia.l.iiij.C.de fruc.& lit.expẽ.lz aliter loquatur Bald.in.l.ij.C.de excep.rei iud.& in.l.argentarium.§.j.& ibi ẽt per Iac.bu.ſ.de iud.& Bal.in.l.episcopale.C.de episc.audi.& in repe.l.tale.§.qui prouocauit, in.viij.colũ.ſ.de pact.& p Ia.bu.in rub.ſ.de interro.actio.& in.d.l.qui restituere post glo. ¶ Et adde dum fuit cõclusum pp celeritatẽ sit spãle in cã dãni infec.vt possit expediri p magistratus municipales, & delegari q per hoc sm Albe.de ro.hic † idẽ erit dõm in omni cã

19 exigẽte celeritatem q est bñ no.bñ faciunt q post Bar.& alios conclusi in.l.j.ã.ti.ij.in glo.in versi.proficiscat dũ tenui q ille tex.specialiter inducens q pp absentiam delegetur merum imperium extendatur ad casu3 infirmitatis, pro hoc facit q: in.d.l.j.de dam.infe.est scripta ratio in lege.

SVMMARIVM

1 Potentius est ius illud qd quis habet suo iure, quã alieno.
2 Delegatus non subdelegat, quia iurisdõ remansit apud ordinarium delegatum, cum eam à se abdicare non potuerit.
3 Vsufructuarius alium usufructuarium substituere non potest.
4 Ordinaria potestas nõ finit morte eius, qui eum constituit.
5 Argumentum de mandato procuratoris ad mandatũ iurisditionis delegatorium, an procedat.
6 Mandatum procuratoris ad petendum restitutionem in integrum debet esse speciale.
7 Delegatus generalis potest cognoscere de causa restitutionis in integrum, quamuis sit mixti imperii.
8 Legati cardinalium legatorum possunt subdelegare, quia cardinales, & proconsules equiparantur.
9 Delegatio an & quando finiatur morte delegantis.
10 Praescriptio an possit tribuere iurisditionem, & maxime circa quae, sunt meri & mixti imperii.
11 Praescriptio & consuetudo in pluribus differunt, ut hic.
12 Confirmare an sit de nouo dare.
13 Delegatus an habeat iurisditionem à lege scripta.
14 Delegatus à lege, censetur delegatus à principe, & talis potest subdelegare, quemadmodũ delegatus principis, quod limita ut hic.
15 Iurisditio si conceditur alicui per populum, uel principẽ, quo modo cognoscetur an sit ordinaria uel delegata.
16 Iudex ordinarius an efficiatur delegatus, si princeps ei committat in certa causa ad suam iurisditionem spectãte, q cognoscat summariè, q sic.
17 Iudex ordinarius cui committitur causa cum clausula auctoritate nostra cognoscas, efficitur delegatus.
18 Auditores summi pontificis an sint iudices ordinarii, cum ipsi de nulla causa cognoscant, nisi nominatim sibi mandet.
19 Defensor ciuitatis debet confirmari à superiore, ut habeat exercitium iurisditionis.
20 Delegatus principis non potest alteri subdelegare, si princeps delegat sibi ea, quae sunt sibi soli reseruata.
21 Principi reseruata quae dicantur, dicitur hic.
22 Delegatus principis, seu ordinarius non subdelegat, quãdo princeps committit per haec uerba, q potestas, & nullus alius cognoscat de tali causa.
23 Subdelegare an possit delegatus, cui commissa est causa cum clausula tuae conscientię remittimus, & conscientiam tuã oneramus.
24 Iurisditio ordinaria & delegata quomodo diffiniatur, habetur hic remissiuè.
25 Delegatus ad uniuersitatem causarum an possit unam causam subdelegare.
26 Delegatus ad unam causam an possit subdelegare unum articulum illius causę.
27 Delegatus ab ordinario an possit subdelegare, si hoc in delegatione fuit sibi concessum.
28 Delegatus regulariter non subdelegat fallit multis casibus, praesertim ubi consuetudo hoc induceret.
29 Iurisditio uniuersalis est potentior particulari, unde iurisditio uniuersalis non expirat morte constituentis.
30 Mandatum iurisditionis an & quando expirat morte mandantis.
31 Iurisditio dicit perpetua per solam cõmissionem citationis.
32 Res desinit esse integra per quemcunq; actũ & exercitium iurisditioni, etiam ante citationem.
33 Res desinit esse integra per solam subdelegationem.
34 Praeoccupare iurisditionem dicitur iudex per solam citationẽ, & quo ad iudicem per solam commissionem citationis, & per similes actus perpetuatur iurisditio.
35 Iurisditio delegata ad hoc ut perpetuetur requiritur citatio.
36 Iurisditio an perpetuetur per solam libelli oblationem.
37 Mandatum delegatorium ad uniuersitatẽ causarum an expiret mortuo delegante, si in una causa cepit uti iurisdictione.
38 Delegatio facta alicui ut assisteret iudici ordinario, ut collega an expirat mortuo delegante.
39 Iudices plures delegati ad unam causam, an sufficiat unum cepisse uti iurisditione, ut res desinat esse integra quo ad oẽs.
40 Mandatum ad negocia finitur morte mandantis re integra.
41 Mandatum iudicis factum nuncio, seu militi executori de mittendo aliquem in pos. non finitur morte mandantis,
42 Vicegerens, an possit cognoscere de causis commissis potestati.
43 Vicarius episcopi uel alterius est ordinarius, sed an possit aliũ uicarium loco sui substituere uel causas delegare.
44 Inquisitor hereticae prauitatis an sit iudex ordinarius, & an possit alium loco sui subdelegare, & causas subdelegare, q sic.
45 Cõseruatores apostolici an sint iudices ordinarii, & an possint subdelegare, & quid de omnibus rectoribus locorum.

¶ Morƺ

Q 2c. Dñs iurisdõnez in sua persona residē tem p.om est iudex ordinarius potest causas delegabiles delegare, alij autem non piit et morte delegantis re integra extinguitur delega
1 tio.h.o.cū.l.fe. ¶ † Not.ex.l.more.ᵃ qꝫ potentius ius est il
a lud qꝫ quis hꝫ iuo iure qꝫ alieno ᵃ ad idē.l.si filius.§.erit ꝛ ibi
b no.ff.de fidei.lib.ꝛ.l.si aliis angustie.iuncta.l.precedenti.de leg.
ij.ꝛ quod no.in.l.si quid bello ff.de capti. ¶ In.l.ꝛ qꝛ inter.ibi principaliter.i.delegatus non h.iurisdictionem principaliter hoc est in sua psona residentem, sed tm̄ hꝫ delegano.l.solet.ff.e.
et §.j.l.fi.ꝛ.l.si pror.ãti.ij.vbi pꝫ qꝫ delegat ͦsolū hꝫ iurisdõnis
2 exercitium vel aliter expone vt in gl. ¶ † Item no. qꝫ delegatus non subdelegat per.d.rationez, qꝛ iurisdictio remāsit apud ordinarium delegantem cum eā a se abdicare nō potuerit.l.pe.
3 .ã.ð offi.presi. † vñ sicut vsurarius alium vsurariū gstituere nō
c po.est insti.de vsu ꝛ habi.§.ij.ita nec delegatus alium delegatum constituit. Aliam rationem vide per io.an.in.c.is cui de of.dele.in.vj.in nouel. Fallit tñ in crimine heresis in cle.j.§.verum de here.de quo dic, vt ibi fallit ēt in aliis casibus de qui
4 bus ff.dicetur. ¶ † No. qꝫ potestas ordinarij non finitur morte eius qui eum constituit, vt hic et in.c.ij.de offi.dele.i.vj. qꝫ intelligas esse verum nisi qñ iurisdictio ordinaria coh ereret alteri ordinarie tanqꝫ accessoria exemplū in vicario epi, qui hꝫ ordinariaꝫ, vt no.in.c.is de offi.vi.in.vj.ꝛ dixi in rub.ãti.ij.nam mortuo episcopo expirabit iurisdictio vicarij, vt not. Jo.and. ꝛ alij in.c.pe.de offi.vic.in antiquis.ꝛ Hosti.in.c.qm̄ Abb.ð offi.dele.all.c.illa et.c.fi.ne sede vaca.vbi patet qꝫ iurisdõ tūc
d deuoluitur ad.c.ᵈ et istud idem tenuit Barto.in.l.aliquando
5 in.x.q ã.de offi.procon. ¶ † Item not.ex fi.qꝫ procedere videtur argu.de mandato procuratoris ad mandatū iurisdictionis delegatoꝛum vnde per hanc.l.dicit Inno.in.c.cum olim abb. in prin.de offi.deleg.qꝫ quēadmodum dari potest procurator ad futuras causas, ꝛ sub conditione.l.iiij.ff.de procu.ita etiam erit mandato delegatorio, ꝛ dicit etiam Inn.in.c.in.nia de procu.per istum tex.qꝫ multis similia sunt ista duo mandata, ꝛ hic est qꝫ vtrūqꝫ mandatū est stricti iuris, ꝛ in eo solū veniunt q̄ in mandato expressa sunt, vt probatur in prealle.c.cum olim abb. interdum tñ differunt, vt not.in.l.iudiciū soluitur.ff.de iudi. et aliā dr̄iam ponit hic Bar.dū tractat qñ dicatur res desinere
6 esse integra. † Alia est dr̄ia, qꝛ mandatū procuratoris ad petendā restitutionem in integ.dꝫ esse spāle.l.illud.§.j.ff.de mino.
7 † tñ in generali delegatione transit ptãs cognoscendi de causa resti.in integ. qꝛuis sit mixti imperij tex.ē melior de iure vt pu ta in.l.fi.in fi.C.vbi, ꝛ apud quē in integ.rest.pos.ꝛ illum ponderat ibi Ful.et dixi in.l.j.super gl.in versi.nō alr.ãti.ii ¶ In glo.in versic.alieno beneficio.ibi.§.fi.ꝛ c.rei melius solue predicta duo gtria qꝫ intentio huius lr̄e est qꝫ ille q hꝫ iurisdictiōez ordinariaꝫ cum dicatur habere iurisdictionē in sua persona residentez ille pōt delegare, et sic non obstant obiecta q̄ loquunt in eo q fuerat creatus ordinarius, ꝛ hoc mō intelligunt doc qꝫ uis Pet.et cy.hic aliter dicant. ¶ In ead.gl.ibi spāle dic qꝫ est speciale in legato proconsulis, qꝛ est delegatus de consensu legis ꝺm Pet.ꝛ Cy.et Bar.in.l.a iudice.C.de iudi.post gl. in.l.legatus.ã.de offi.procon. Spālem.n.ti.fecit. J.C.de off. procon.ꝛ lega.et non de alijs. Et hinc dicit Bald.in.d.l.a iudice.et ange.in.l.cū pretor.§.j.ã.de iu.ꝛ.do. Abb.in.c.cum
8 bertoldus.de re iudi. † qꝫ legati cardinalitij legatoꝛ pnt subdelegare.qꝛ cardinales, ꝛ procōsules equiparant. c.ij.de offi.le. in.vj.ꝫ Ro.hic non fcā mentione de predictis auctoritatibꝰ dicat gtrū p.c.cū causam de app.ꝛ.d.c.cū bertoldus q̄ non obstant, qꝛ illa dñt qꝫ subdelegatus a delegato principis non subdelegat qꝫ fateoꝛ.vt in.c.super qōnū.§.si vero de offi.dele.ꝫ dicitus cardinalis legatus est ordinarius.d.c.ij. ¶ Scđa sol.hic posita nimis restringit tex.in.d.l.cum pretor.nã cū spāliter sit cōcessa legato pcō.ptãs delegãdi, vt ibi si diceremꝰ qꝫ vnā tm̄ cām de vniuersitate delegare posset tanqꝫ depntatus ad vniuersitatez causarū nihil esset sibi specialiter cōcessum cū ēt alij delegati ad vniuersitatē causarum facere possint, vt hic in glo. et ita puto qꝫuis Ful.hic approbet istā sol.ꝫ non vr̄ bene approbare, ꝛ principalr̄ se fundat, qꝛ non est speciale in legato pcō.cū.J.C.gtrariū de delegato pcon.ad alios.l.j.§.fi.et.l.cognitio.ãti.ij.ꝫ rñsio pꝫ ex his que dixi in.d.l.j.in prin.sup gl. i 𝔭.possit eā ꝛc.nō omitto tñ qꝫ p intellectu Fulg.vr̄ esse gl. ꝫ ipse non alleget in.c.sup qōnū.§.si vero duo in 𝔭.delegare de offi.deleg.dū alle.l.cū pretor.de ind. ¶ Tertia sol.est ꝫ.l.
9 legati.ã.de offi.pcō. ¶ In gl.in ver.principalr̄ ibi, sed ꝫ puto

a ¶ Not.ex.l.more adde ꝛ no.qꝫ mos maioꝝ est seruandus.ita oēs hic ptex.opti mū in.l.testā oia.C.de test.et adde qꝫ Bal.p illū tex.in.l.illud.ff.de excu.tu.dixit singulariter qꝫ ab antiq practica non est recedendū.ꝛ.d.Am.in.c.ex ijs de cōsti. et ibi abb.et mos ꝛ stillus curie dꝫ seruari.vt pbat tex.in.c.qꝫ graui.ex̄ de crie fal.ꝛ in.l.fi. et ibi ang.i fi.C.de iure in.et vide bal.i pb.feu.ꝛ adde qꝫ ēt stilꝰ aduocatoꝝ pt allega

ꝛc.ꝛ bene.noꝫ qꝫ iurisdictio delegati principis finiaꝛ principe decedente est casus in.c.relatū de offi.dele.in antiquis, ꝛ in.c. fi.§.offiū, ð of.ðle.in.vj.qꝫ sane intellige nisi ðlegatio fcā esset sub noie sedis apostolice hoc mō.vꝫ qꝛ in cōmissione diceret qꝫ sedes apostolica vel iplalis delegauit ꝛc.nã talis sedes nun qꝫ perit.c.si gratiose.de rescri.in.vj. Et hoc firmat bald.hic allegat.c.ad abolendā.in fi.de here.qꝫ est not.ꝺm Ful.hic ꝛ idē tenuit Lap. Abb.in.d.c.si gratiose.ꝛ Hostiē.ꝛ alij.in.d.c.qm̄ abb.idē ēt ꝫ hic Saly.q singulr̄ dicebat qꝛ ꝫ papa, vel imperator semp delegēt iurisdictionē auctorit.sedis apostolice, vel imperialis cum aliter.i.tanqꝫ priuati non possint tñ istud est veꝝ quo ad valitudinem delegationis nō ad ppetuā faciendā iurisdictionez delegatam, ꝛ subdit qꝫ non credit alios inferiores sic facere posse.i perpetuam facere iurisdictionez delegataꝫ qꝛ eorum dignitas pcedit a superiore. ¶ Accedat ꝺm eū id qꝫ i ot. in.l.ij.ã.ð off.pcō.qꝫ tene menti, ꝛ isto mō posset pcedere opi. Jo.cal.ꝛ Imo.in.c.ꝫ vndiqꝫ de offi.dele.vbi tenebāt non esse draꝫ ēt quo ad perpetuandaꝫ iurisdictionez an delegatio sit facta sub nomine dignitatis, delegantis, an aliter per.c.relatū.de
10 offi.delega.sed intellige vt colligiꝛ ex doctrina.ã.data. ¶ † In gl.in ver.nec.lex in prin. qd autem in prescriptione an possit tribuere iurisdictionem, ꝛ maxime circa ea que sunt meri ꝛ mix
11 ti imperij dixi remissiue.l.imperium.ã.eod.titu. † Differunt enim in pluribus prescriptio ꝛ consuetudo, qꝛ consuetudo requirit tacitum consensum totius populi.l.de quibus.ã.de leg. vel maioꝛ s partis que totuꝫ representat, vt.l.qꝫ maioꝛ.ff.ad mu ni. et sic per tacitum consensum maioris partis acquirit quis iurisdictionem contra omnes. Sed in prescriptione quis acquirit tacitum ius contra illos contra quos tempore requisito ad prescriptionē vsus esset iurisdictione. Et in consuetudine non repitur quod regraꝛ aliꝰ titulus qꝫ tacitus consensus. Sed in prescriptione requiritur titulꝰ ēt de iure canonico ꝺm distinctio
e nez de qua in.c.j.de prescri.in.vj.de qbus drijs inter prescri.ᵉ ꝛ consuetudinem vide plene per glo.ꝛ doc.in.c.fi.de consue. in glo.fi.ꝛ per Inno.in.c.cum ecclesia, de can.pol.ꝛ in c.dilecto, de offi.arch.et per Jo.and.in.c.ij.de cōsue.in.vj.in nouel. per Cyn.et Bar.in repe.l.ij.C.que sit long.consue.ꝛ per bal. in.i.siquis ad decimandam in.ix.colum.de epis.et cle.ꝛ in.l.j. ad fi.C.de seruu.ꝛ in auc.quas actiones in pe.colum.C.de sac. san.eccle.et in.l.de quibus in.v.colum.ff.de leg.et ibi etiam p Ange.et Moder.per.Ba.d.in.l.fina in.xv.oppositio.C.de edic.diui adriā.tol per Specu.in titu.de prescrip.§.j.versicu. sed que differentia. ¶ In ead.ibi aliquid confirmari, et dic qꝫ l.confirmat iurisdictionem delegatam prout est non autez trāsfert delegatam in ordinariam, ideo talis confirmatio non est de nouo datio.c.examinata.de confirma.vti.vel inuti.
¶ Non ob.§.interim, qꝛ ibi confirmabitur id qđ de se nō erat

ri pro lege.l.ab eo.ff.de sta.lib. ibi gl.no.sic ēt i pascuis ꝛ arstā dū est antiqtati bal.i.l.j.§.j.i tir. ð pa.gtitā.gnlamore scriptū seu puilegiū ipetratū gtilū tanqꝫ gsuetudinez arguitꝛ falsūꝫ ita abba.in.c.ij.ex̄ de rescri.ꝛ ibi vide Feli.q ibi multa cumulanit de stilo adde tu qd differat stilus et gsuetudo pplr̄ p alex.i gsi.xxxix. i iij.vo.Frā.c.
b ¶ Quādalieno facit illū.cicero nis ea demū p pria virtꝰ ēqꝫ nō ingenio pria sūsceptaqꝫ ē ꝛ facit qꝫ sieps gstituat sibi vicariū gñalē.i rāsferi in euꝫ eāqꝫ ipe hꝫ iurisdictionē ordinariaꝫ non ðlegatam cum ēt talis ptās non trāseāt in c.sede vacā te vt voluit Fede.gsi cxxx.
c ¶ Non ptbāc rationē ang.tan qꝫ pulchrā seqꝛ tur an.de alex. in.l.a iudice.C. de iudicijs.
d ¶ Ad capitulum. Adde. d.Cardina.consil.xxxij. Fede.

cōsi.proxi.alle.ꝛ gsi.cciij.vbi ēt vide an mandatum morte mandātis finiatur de quo p Card.cōsi.iij.de offi.dele.ꝛ aliquas drīas inter dicta mandata vide p eundem cōsi.ij.de offi.vica.do.de rota decisi.cccexiij.de procu.ꝛ ibi alle. quare strictius interpretetur mandatum delega oriū qꝫ mandatum procu.ꝛ vide p eosdem.eo.ti.decisi. cxlv.inci.si pcu.et ðcl.cccclix.de offi dele.ꝛ inquantū dꝛ rescripta delegatoria esse stricti iuris vide Lud.ro.cōsi.xxx.ꝛ.cccxiiij.et inquantum do. Jas.hic ampliando regulam ð possiā qꝫ morte mādantis extinguaꝛ mandatuꝫ re integra dicit qꝫ nec tūc consensu partium possit prorogari iurisdictio dic tñ qꝫ si postqꝫ est oppositū de morte delegatus pnunciaret suaꝫ esse iurisdõnem qꝫ preiudicaret opponenti nisi appellaret.ita dicit.d.Car.in.d.c.cū accessissent et dum in.iij.ampliatione tenendo ꝫ Inno.transit cum legistis, vt morte delegantis expiret iurisdi.etiam si delegatus, ꝛ partes ignorent mortē dic qꝫ hēe opi.possent saluari.s.qꝫ iurisdictio sit extincta, ꝫ qꝫ actus gesti bōafide p ignorātiā valeāt, vt meis deꝛ audacia 𝔭bis ita vr̄ voluisse cal.cōsi.iiij.ð of.dele.vbi tenuit qꝫ valerēt gesta p legatū reuocatū i pub.gcisto.anqꝫ notitiā reuocatiōis habuerit, ꝛ vide qꝫ voluit hīdi.capꝛ referendo pet.de anc.ibi.in.c. fi.i fi.de of.dele.l.vj.ro.sing.suis sol.iij.inci.fuit qđ rome.ꝛ inquātū limitando dicit qꝫ mandatū executionis gratie non expirat vide Lapū alle.xvij.et Fede.cōsi.ixiiij. et vide de.iiij.limi.Fed.in cōsi.in prin.alleg.et qꝫ.ã.dictum est qꝫ amotio iudicis ñ ligat eius manus añ notitiaꝫ limita singulr̄ ꝺm Ro.sing.suis sol.iij.nisi iudex amoueret pp delictū, qꝛ tunc statim absqꝫ noti.sibi sunt ligate manus.
e ¶ Et prescriptionē.de differentijs iter pscriptionē, et cōsuetudinez vide p.d.abba.gsi.xviij.ij.lib.et an prescriptio vel consuetudo tribuat iurisdictionē, ꝛ merū imperium posui.ã.l.proxi.quibus adde Abb.cōsi.iij.lib.j.ꝛ Ro.consi.cccccxxix.

a ℭ Perfectū.an q̄ ꝯfirmat ō nouo det vid̄ lu.ro.ꝯs.98. Alb.cōsi.lxvi.lj.ll.ꝛ.lvii.j. li.ꝛ an ꝯfirmatio sup futuris operet, vide ro.sin.snie fo.21.ꝛ vide Cal.cōsi.j.de leg. ꝛ dn̄.d.ial.b.d.ꝙ sol⁹ pnceps supp.et defectū solēnitatis omisse vid̄ ab.ꝯsi.xvj.ꝛ vide old.cōsi.snis a.cccxxv.vsq̄ ad.cccxxiij.ꝛ de clausula supplen es per ro.sing.snis.

9 b ℭ Incipiēte.uē q̄ro.adde tu v.tra all.p alex.b.d.an.in.c.ij.ex de pac.ꝛ ange.in repe.l.tale pac.

tū.§.q pnocanit ℐ.de pac.et vide pau.de ca.in ꝯs. civi.in vlt.col.ꝛ ꝯ.cxxxiij.ꝛ o'd. lcōsi.suo.clxiij. adō ꝙ p opi.bā. l.d.l.si cōstat fa cit ꝙ dicit alex. in cōsi.suo.xxx. in.uj.c.versi.tū ꝯtū in.v.vo.vbi cōfirmatio fcā p principē ex cer ta sciencia d'r no ua datio ꝛ adde Bal.in.l.si.ℐ.ō test.tu.vbi cō firmatio si mouet defectus psone so lennita.et forme qñ ē fcā ex certa scia fec⁹ si igno rāter ita Bal.l d.l.si nominatio nes ꝛ in.l.privi legia.C.de sa.sa. ec.ꝛ in.c.q: di uersitatē extra ō cōces.pben ꝙ tā limi.pcedere in solēnitate iuris ciuilis seu positi ui si aūt supplet defectū iuris nā lis vt est consen sus.ita ang.in.d. l.adop.ali.ino. in.c.nihil ex de elec.adde ꝙ cō firma.ētiā opera tur in his que ēt fiunt ex forma cōsu.vel statutorum particulariū l3 cā cognita et ex certa scia sit fcā ita bal.in.l.iperrata.C.sen.resci.no po. L. T. adde ꝛ vide de ꝯfir.actus nulli multa p fel. in.ca.ij.colum.xvj.versicu.leges in decretis de rescrip.ꝛ per Alexan.in consi.xj. ꝛ consi.xlj.in.v.volu. Tho.dip.

11 pfectū ª ꝛ sic ꝯfirmatur a.l.vt pfecta. † Et an ꝯfirmare sit de no
12 uo dare vid̄ plene p bar.post antiquos hic ꝛ p gl.ꝛ doc.in.l.ex his in ver.cū igit alias in ver.cui custodiende.C.de don.inter vi.ꝛ vxo.pbar.ꝛ alios in.l.si ꝯstat.ℐ.de ap.ꝛ late bal.in.l.ex plu ctio de rer.permu.ꝛ in.l.si donatio per illūtex.C.de dona.ꝛ in l.j.C.de testa.manu.ꝛ in.l.leges ꝛ constitutiones,vt in viri.co. C.de leg.ꝛ in.l.aduersus in fi.C.si aduer.rem iudi.ꝛ in.l.legitima.ℐ.de pac.ꝛ tex.fin.in.l.si dona.§.j.de do.inter vi.ꝛ vxo.ali quid etiam per Bal.in.l.nominationes.C.de appel.ꝛ in c.ex parte de consti.ꝛ per Ang.in.l.adoptio,la.ij.ff de adop.ꝛ per
b Albe.in.j.parte statu.q.xxj.inci.itē quero ᵇ si statuto confir metur ꝛ que no.doc.in.c.antepe.et pe.de ꝯfir.vti.vel inuti.et si gnanter p do.Abb.in.c.inter dilectos circa me.de fid.instru. ꝛ omnino vide ꝙ not.Innoc.in.c.dudum de deci. ℭ Et ex ibi no.per eum inncio tex.probatur ꝙ quando non apparet prin cipem confirmantem voluisse de nouo inducere potius in du bio presumitur principem voluisse confirmare actum in casu in quo valere posset actus q̄3 de nouo dare ꝛ dicit Ant.de bu.
c ꝙ illud dictū3 de facili nō inuenie᷑ alibi. ᶜ ꝛ de illo dicto Inn. facit mentionem bal.in.l.bonoꝝ.C.qui admit.in.j.col.ꝛ in.c.j. p quos fiat inue.vbi hoc aliquibus modis limitat ꝛ ex illa de cisione Inno.perficiē doc.bal.ꝛ doc.hic que in hoc deficiebat
13 ℭ † In ea.ibi item lex scripta adde q̄ēt.l.scripta defert dele gato iurisdictionē qñ lex hoc exp̄mit.s.ꝙ aliꝗ intelligantur eē delegati fm Bal.et Pet.de anc.hic allē.c.ad abolendā.§. fi.de hē.ꝛ id ꝙ no.Io.an.in.c.j.de maio.et obe.in.vj.in noue. ange tamen hic simpliciter dicit quod non reperitur ꝙ lex in animata det delegato.iurisdictionem,sed opi.Bald verior est pro qua adde text.in.c.irrefragabile.§.cetertum ꝛ ibi doct.de offi.or.ꝛ.l.j.ꝛ ibi no.Imo.ff.de dam.infe.bene facit tex.in cle. j.cum glo.in versi.sua in fi.de sup.negli.prel.ꝛ ibi hoc no.do. Car.in.v.opp.ꝛ in.xiij.q.vbi hoc tenet.ad idē alle go.§.indi ces cū gl.in versi.delegantur.in auc.de indi.col.vj.ꝛ aliquid dixi in.l.j.in prin.in.iij.not.ℐ.iu.ij.et idem tenet Io.and.in.d. c.ad abolendā.reprobans opi.Hosti.Et dicit ibi Ioā.and.ꝙ dīa est inter ordinarios ꝛ delegatos a.l.datos q: a snia delega torum a.l.appellabiē ad principem tanq̄3 ad delegantem iuxta.c.sup q̄nis3 de offi.delega.Sed si sint ordinarij puta epi ap pellabiē ad archiepm.c.romana de appel.in.vj.itē q: iurisdic tio talium delegatorum censebitur odiosa ꝛ restringēda,secus
14 in ordinario p no.per.c.j.de rescri.in.vj. † Et talis delegatus

c ℭ Alibi.adde in.d.aut.l.e.ꝯsultatiōibus ex de iur.pa.et bald.in.l.barbarius col. xvj ff.de offi.pse.ꝛ adde et tene memi ꝙ nullus inferior a suppremo principe et si sit cardinalis legatus de latere pt confirmando supplere defectū solēnitatis omisse i ali quo ꝯctu ita pano.in.c.j.extra de transac.et voluit Ang.in.d.l.adoptio.vbi dicit qd ꝯctus non pt cōfirmari nisi vtraq̄ pte volēte ꝙ intellige qñ nullitas est clara ꝛ aper ta secus si dubitat q: tunc pcedit doc.bar.in.l.iuli.§.si qs colludēdo.ℐ.de act.emp.et in.l.si quis.C.de decur.li.x.et adde ꝙ si ꝯctus est factus in vno loco ꝛ ꝯfirma.in alio ꝙ forum sortitur in loco primi ꝯctus.ita Roma.in.l.siquis in legatione.ℐ.de iud.ꝙ tū non vr verum et contra doc.bar.hic in.j.membro. Fran.Cur.

9 ℭ Uide per spec.in tit.nunc ostendendum in ꝟ.xviij.ꝛ vide alex.l.si filius a pa tre ꝛ ibi dixi.ℐ.de libe.ꝛ posth. Tho.diplo.

d ℭ Ordiariā.adde cal.ꝯsi.iij.de of.deleg.ꝛ ro.sing.snis fol.xviij.et loco ℐ.alleg.

e ℭ Auctoritate nr̄a.vide in.ro.cōsi.cclxxxv.ꝛ ange.consi.cxxxix.et.ccxiij.et vide Mathe.nota.suo cōsi.ꝛ Ro.consi.ccxxxix. Fran.Cur.

f ℭ Ordinarij.vide in cle.ij.de rescrip.et vide ꝙ voluit rota decisio.sua.cclxij.de of. deleg.incip.si causa committitur.

g ℭ Cōmittimus.an ex eo ꝙ cōmittiē cōscientie alicuius ab eo acta an possint ipu gnari vide Ro.consi.xxvij.et.ccxliiij.

ℭ Et qñ aliquid cōmittitur cōscie alicuius nunquid debeat iudicare ꝯ3 iura.et an ab eo possit appellari ac eius snia possit quoquomodo ipugnari vide.d.Alex.in.l.si sic ℐ.de de leg.i.ꝛ per doc.cano.in.c.ne innitaris de consti.vbi plene per Felꝝ.et ibi la te dixi Anto.Fran.

9 b ℭ Cōscientiam.vide plene per Ias.in.l.a iudice in.v.col.C.de iud.et hic p mo der.in.c.si.de offi.delega. Tho.dip.

a.l.cū censeaē delegatus a principe.d.l.apertissimi.ꝛ.c.ab ar bitris,ꝛ ibi no.i gl.ij.de offi.dele.in.vj.poterit subdelegaē quē admodū delegatus pncipis a.l.iudice.C.de iu.q: singulr' sumi ta pcedere in delegato a.l.ciuili vel cano.secus si a.ꝯ.pretoria. exēplum in casu.l.j.ff.de dam infe.nā talis non subdelegat,vt no.gl.in.l.iij.§.duas eo.tit.ita inquit Bar.in.d.§.duas.ꝛ nō reperitur hoc dictum alibi fm Io.de imo.ibi.ꝛ idem esset in dō legato a statuto cōdito ab ipso cōmune ꝛ barone cū censeaē es se ius pretorium vt declarat Bart.in.l.stipulationū alie in pri cip.cū concor.ℐ.de verbo.obli. ℭ In eadem ibi consensus vni
15 uersitatis ꝛc. † Sed q̄ō cognosceretur an populus vel cōcedēs
d iurisdōnem concedat ordinariā ᵈ vel delegatā dic vt per bart. hic ꝛ in.l.ambitiosa in vlti.col.ℐ.de decre.ab or.facie.ꝛ in.l.ij. in fi.de adoptio.leg.ꝛ in.l.fi.C.vbi ꝛ apud quē p Inn.ꝛ alios in.c.cū ab ecclesiarū,ꝛ in.c.i3 de offi.ord.ꝛ per doc.cōiter in c.qm̄ Abbas,de offi.deleg.ꝛ late p Ant.de bu.ꝛ Io.de imo. in.c.auditor,de rescri.per Lap.alle.lxxviij.per Io.and.in.c. ne aliqui de here.in.vj.per bald.in.l.imperium ff.e.ꝛ in.l.j.§. in initio.ff.de offi.prefe.vrb.in.l.ij.in fi.C.de adop.ꝛ in auc.ha bita in vlt.col.C.ne fi.pro pa.ꝛ per bald.in addi.Spec.in ti.ō
16 in vlti.co.vbi etiā3 † tangit quid si iudici ordinario cōmittatur ꝙ incerta cā ad suam iurisdōnē spectante cognoscat summarie an ex hoc efficiatur delegatus ꝛ tenet ꝙ sic de quo etiam vide not.per Ange.ꝛ moder.in.l.j.§.siquis simpliciter.ℐ.de verbo. obli.cum concor.quas ibi dedi facit.l.is ciuile.ff.de iusti.ꝛ in.
17 ℭ † Et inquantum circa hoc Bar.hic in.d.locis concludit ꝙ si committens iurisdictionem vtatur his verbis faciat auctori
e tate nostra ᵉ ꝛc.ꝙ videē delegatus.dicas hoc esse verū3 qñ il la verba apponunē principali dispositioni,vt quia dicat aucto ritate nostra cognoscas,secus si apponuntur in confirmatione ipsius dispositionis vt q: committatur alicui iurisdictio in cer to loco ꝛ adiungatur postea clausula ꝙ cōmittens ratum habe bit quicquid eius auctoritate factū3 fuerit,nam post hoc nō mi nus erit ordinarius,q: clausula accessoria non immutat nām pri cipalis,vt in cle.j.de preben.ita elegāter voluit do.Car.Flo. ꝛ Io.de imo.in.d.c.qm̄ abbas,ꝙ eit est no.Uide ēt in mate
18 ria Bal.in.l.precipimus in prin.C.de ap. † vbi tangit de audi toribus summi pontificis quorū certus ꝛ determinatus est nu merus,tamen de nulla causa cognoscunt nisi de ea que eis no minatim mandantur an sint ordinarij ᶠ de quo etiam per eun
f dem in.l.fi.C.vbi sena.vel cla.ꝛ aliquid per barto.in.d.l.pre cipimus.§.j.per illum tex.q̄ō cognoscatur an quis sit prepo situs ad vniuersitatem causarum vnius castri tanquam ordina rius.an vero tanquam delegatus ad vniuersitatem causarum vide per doc.in.d.locis ꝛ maxime in.d.c.cum ab ecclesiarum ꝛ in.d.c.qm̄ ꝛ p gl.ꝛ doc.in.l.j.§.fi.ℐ.qs ꝛ a quo ap.ꝛ p doc.in d.l.a iudice,ꝛ ibi remissiue dixi ꝛ per bar.in.l.solet,ꝛ ibi forte dicam.ℐ.e.De mā etiā aliquid vide per bal.in.l.j.ℐ.de iud.vbi tāgit an iurisdictio progata dicaē dlegata vel ordinaria ꝛ ibi
19 alle.Spe.vbi videas. ℭ † In ea.ibi.l.fi.C.eod.sentit glo.ꝙ is defensor ciuitatis debeat confirmari a superiore vt habeat ex ercitium iurisdictionis per.d.§.interim tamen secus est in alio electo ab vniuersitate negociatorū vel similis professiōis,ꝛ ita dicit Imo.in.h.c.cū ab ecclesiarum,per.d.l.fi.C.eo.Sꝫ sal. hic simpliciter intelligit ꝙ requiraē confirmatio superioris ēt in casu isto per.d.§.interim a similitudine ratiōis ꝛ istam opi. etiam sequitur Cy.post glos.in.l.priuatorum.C.eo.et Cyn.et Bal.in.d.l.fi.eo.ti. ℭ In ea.ibi delegatus a principe ꝛc.fal lit tamen in aliquibus casibus qui habentur in.c.fi.de offi.de lege.et per Spec.in tit.de iudi.delega.§ excipi potest ꝟ.ues
20 ꝙ iniunctum ꝛ dixi in.d.l.iudice. ℭ Et circa hoc dicit no.ant. de bu.ꝛ imo.in.c.ꝙ sedes de offi.ordi.ꝙ si princeps delegat ea que sunt sibi soli reseruata delegatus non poterit alteri subdelegare q: ob grauitatem negocij videtur electa industria per sone alleg.ꝙ habetur in.d.c.fi.ꝛ istud facit ad id ꝙ fuit dictum in.l.imperium in v.col.ff.eo.ꝛ in.l.j.in fi.ff.tit.j.s.an potestas legitimandi concessa aliqui possit delegari ꝙ tene menti.
21 ℭ † Que illa sint que sunt soli principi reseruata dixi in.l.j.in
22 prin.ff.tit.ij. ℭ † Item nō delegat delegatus aut ordinarius pn cipis qñ princeps committit per hec verba puta ꝙ ipsūs et nul lus alius cognoscat de tali causa tex.est not.in.l.j.§.de his cuꝫ glo.ℐ.de separa.quem ita alleg.Bened.de plū.in.l.imperator
23 ℐ.de fideicom.liber. † Et quid si dictum sit in delegatione fac
g ta a pncipe tue conscientie cōmittimus ᵍ vel super hoc tuā3 cō
h scientiam ʰ oneramus an videatur electa industria persone adeo ꝙ non possit subdelegare est not.articulus qui sepe con

tingit

tingit presertim in cōmissionibus apostolicis, de quo vide per
Ange. in auc. ad hec C. de iudi. per do. Abb. in. d. c. cum in ve
teri per illum ex. de elec. & Jo. de Imo. & do. Abb. in. c. fi. de
deleg. facit qđ no. Bald. in. l. nulli. in. ij. & iij. col. C. de episco. &
cleri. Item non subdelegat delegatus principis ea que sunt me
ri aut mixti imperij cum de sui natura non sint delegabilia per
regulam. l. j. ff. ti. ij. & sm̄ Pet. Cyn. Ray. & Sali. in. l. j. C. q pro
24 sui iurisdi. qđ an sit verū dixi in. d. l. j. ff. ti. ij. ¶ † Quomodo au
tem diffiniatur iurisdictio delegata, & ordinaria vide per bald.
hic & Spec. in ti. de iudi. deleg. in prin. & in ti. de offici. ordi. in
princip. & per doc. maxime Jo. de Imo. in rub. de offi. de lega.
25 dixi in rub. ff. titu. ij. ¶ † In ea. in fi. cōiter reprehenditur glos.
vt scripsi in. d. l. a iudice. item illud qđ concludit glo. in delega
to ad vniuersitatem causarum qđ possit delegare vnam causaz de
a clara * & intellige per Guil. de cu. & Bal. in. l. solet. ff. eod. & per
26 Salyce. in. l. a iudice prealle. post Bald. ibi. † Ex his infertur
b an delegatus ad vnā cām possi. subdelegare vnum articul. * et
Bar. hic tz qđ sic per tex. in cle. j. de offi. dele. que nihil facit, qz
ibi loquitur in delegato principis. Mouetur etiaz & per id qđ
dictum est in delegato ad vniuersitatem causarum. tamen vide
de hoc per Guil. de cu. Cyn. Ray. Bal. Saly. et Fulg. in. d.
l. a iudice & Joan. and. & cōiter Cano. in. c. super qōnum. §. j. &
in. §. quem vero de offi. dele. in. c. cum bertoldus de re iud. & in
c. cū cām, de appel. & Ro. de ro. sua cōclu. clix. incip. itē qđ de
legatus, & Cy. et Bal. in. l. solet. ff. eod. et Specula. in titul. de
iud. deleg. §. j. versi. sed nunqd subdelegatus, & mouent in. l. q̄
de tota, in prin. ff. de rei vendi. si enim non pōt cōmittere totaz
nec etiam partem. Et vera et magis cōis cōclusio esse videtur
qđ vnuz actuz habentem annexam iurisdictionē, & cognitionez
non possit subdelegare, vt plenam receptionē testiū cuz exami
natione capitulorum an sint admittenda, & an testes sint admit
tendi per. d. c. cum cām vbi subdelegatus a delegato principis
non non potest alteri hoc committere, sed nuduz actum recep
tionis testium sine dicta cognitione cum hoc casu dicatur exe
cutor potest delegare, ita intelligitur tex. in. d. c. cum bertold'
pro hac distin. bene facit tex. in. d. c. super questionum §. nos
autem in versic. si tamen delegatus ibi iudex quicunqz in ueto
versi. quod si delegatio, naz in. j. ver. in quo loquebatur de exe
cutore mdo. loquitur text. de quocunqz iudice vt possit alteri
demandare. Sed in seq. versicu. dum loquitur de articulo mix
eo non reperit illa verba quicunqz iudex, sed solum loquitur in
delegato principis qui quantum ad istam materiam equipara
tur ordinario. d. l. a iudice, ita etiam est de mente glo. fin. in. d.
cle. j. ad quam videtur se referre Bart. in auc. ad hec C. de iu
di. Non obst. id quod not. dicitur de delegato ad vniuersitatē
causarum, qz ille magis habet instar ordinarij, vt inquit glo. in
d. c. cum causam & glo. & doct. in. l. pomponius alias incipit si
vni. ff. de re iudi. & not. glo. in. l. fin. in prin. C. de iudi. Imo. glo.
in. c. statutum §. insuper. de rescri. in. vj. in versi. moderatos, ap
pellat eum ordinarium, sed melius dixisset qđ hz instar ordina
rij, vt inquit Bald. in. l. si vt proponis, la. j. C. quomodo & quā
do iudex seu qđ magis equiparatur ordinario non eniz est ordi
narius, vt no. gl. & doc. in. cle. ij. in glo. antepen. de rescrip & p
batur. in. l. j. §. fi. ff. quis & a quo appel. vbi a sententia subdelega
c ti per talem delegatum non appellat ad eum *. Quod fieri de
beret si esset ordinarius, vt in ea. l. in princi. & patet etiam per
no. per Bald. in. d. l. fi. C. de iudi. de quo etiam per Ange. et
Jo. de imo. in. c. prudentiam in prin. in. vj. col. de offi. delega. &
do. Abb. in. c. causam matrimonij eo. tit. & in. c. fi. de re iudi.
27 ¶ † Iuxta hec dubitat Bar. an dlegatus ab ordinario possit
subdelegare si hoc in delegatione fuit sibi concessum, & tenet qđ
sic ita etiam per plura tenet glo et Jo. and. in. c. is cui, de offi.
deleg. in. vj. & Guil. de cu. Ray. Bald. & Salyce. in. l. a iudi
dice prealle. & senti glo. & Bar. in. l. solet. ff. eod. et Jo. de imo.
in cle. j. de offi. deleg. vbi dicit hanc esse communem opi. Idem
tenet do. Abb. in. d. c. cum Bertol. Fulgo. etiam hic videtur
idem tenere. Sed contrarium * tenet Spec. in tim. de iudi. de
lega §. j. versi. sed quid in delegatione. & in versi, sequitur, et ar
chi. in. c. quamuis de of. deleg. in. vj. et plures antiqui quos ip
se ibi refert, et qđ etiam refert Joann. and. in. d. c. is cui in no
uel. et domi. Cardi. Floren. in clemē. j. in. xij. q. de offi. delega.
et Joan. de imo. in. cap. super questionum. §. quem vero eo. ti.
licet Jo. and. et Anto. de bu. ibi nihil firmēt. ¶ Hanc opinio
nem etiam tenet Fulgo. in. l. a iudice in quibusdam lectu. qz cō
ceditur specialiter delegato principis, vt possit subdelegare, et
aliter eluderetur dispositio. d. l. a iudice, qz alias sequeretur qđ

incertus iudex possit delegari contra. c. ad hec de rescrip. itez
per not. per glos. in. d. c. super questionum. §. porro in versicu.
transfert totam. ¶ Ultimo qz potestas delegandi conceditur
ordinario specialiter, et in priuilegium. l. cum pretor. §. j. ff de
iudi. ergo non potest alteri demandari. l. j. in princip. ff. titul. ij.
¶ Tamen substineo communem opin. et ad primum arg. pz
responsio, qz in eo ipso quod delegatus subdelegat ex manda
c to sibi dato non dicitur ipse subdelegare sed delegatus, * vt no
ta. in. l. item comm. §. si decuriones. ff. qđ cuiusqz vniuer. cū alijs
alleg. per Barto. hic et per illam subdelegationem certificat
quis subdelegatus. ¶ Non obst. vltimum argu. qz responde
quod tex. in. d. l. cum pretor. non dicit quod specialiter, et in p
uilegium concedatur potestas delegandi imo non concedatur
in priuilegium, qz tunc dicitur concedi in priuilegium quando
conceditur maioribus, & non minimis, vt. d. l. j. in princi. et ibi
not. sed potestas delegandi competit etiam inferioribus magi
stratibus, vt defensoribus ciuitatum, & magistratibus munici
palibus non habentibus merum et mixtum imperiū. § si vero
etiam, et quod ibi gl. in versi. adm nistratore, in auc. de exhibē.
reis, et patet qz est simplicis iurisdictionis. ff. imperium, in fin.
ff. eod. et ibi dixi vnde potest demandari per regulam. d. l. j. ¶
quero. ¶ Bene fateor qđ delegatus principis cui est cōcessuz
priuilegium qđ possit delegare qđ non possunt alij. ¶ Non de
bet posse illam potestatem delegandi demandare, & ita loquit
illa glo. singu. in. d. §. porro. ¶ Facit id qđ habetur in regula p
uilegium de reg. iur. lib. vj. & ita loquitur Spec. in. d. versi. sed
numquid, et tenet etiam Joan. and. in. d. c. quamuis ad. d. glos.
in. d. §. porro, vide etiam Abb. in. d. c. cum bertoldus, sed ma
gis placet id quod conclu. ff. quod illa distinctio quam ipse ibi
ponit que vr̄ tolli per ali. ff. & adde q̄ dixi in. d. l. a iudice tamē
quicquid ibi dixerim magis attendo ea que scripsi hic & in. l. j.
28 ff. titu. ij. quam ea que ibi primo dixi. ¶ † Ex his habes plu
res fallentias ad regulam que habet qđ delegatus non subde
legat quibus adde quod etiam subdelegat vbi consuetudo hoc
induceret text. est melior de iure secundum Ang. ibi in. d. l. cū
pretor. ad quod etiam facit. l. ista in versi. more ad materiaz ēt
vide not per glo. in auc. vt defun. seu fune. eorū non iniuri. &c.
§. fina. ¶ In glo. pe. ibi. l. si quis mancipijs, sed Bart. et cōi
ter alij post eum hic aliter intelligunt illum text. quod ideo ibi
non extinguatur potestas illius prepositi morte preponentis ēt
reintegra, qz i la institutio prepositi dicitur prepori vniuersali
administrationi, vt not. glo. in. l. liberto, in princip. in versicu.
insti. ff. de nego. gesto. et Barto. in. l. si institorem. ff. si cert. peta.
¶ Et sic videtur esse ad instar ordinarij iudicis ideo non extin
guitur eius potestas, et idem not. Barto. et alij post eum in. l.
ij. §. sed & siquis. ff. de do. et in. l. eius qui. ff. si cer. pet. et in. l. si p
epistolam. ff. de acqui. here. sed Fulgo. hic reprehendit istum
intellectum potentius est speciale quam generale arg. l. cogni
tio, in princ. ff de offi. eius, & qz eadem videtur esse ratio in vno
29 que est in alio. ¶ † Sed iste rationes satis fragiles sunt, quia
immo potentior est iurisdictio vniuersalis quam particularis
vnde videmus quod iurisdictio ordinaria que est vniuersalis
non expirat morte constituentis, vt hic & in. c. ij. in fin. de offic.
lega. in. vj. secus in delegata, vt hic item videmus quod dele
gatus ad vniuersitatem causarum subdelegat secus in particu
lari delegato. ¶ Sed ꝯ Bar. & sequa. fortius videretur face
re text. in. c. fina. §. officium, de offici. delega. in. vj. potestas cō
seruatoris qui etiam preponitur vniuersitati agendorum inte
ta. c. j. eo. tit. extinguitur morte preponentis re integra ad idē
text. in. cap. ne aliqui. de here. in. vj. cum gloss. vbi habetur qđ
specialiter fauore fidei christiane potestas concessa vniuersali
ter inquisitoribus heretice prauitatis non extinguatur morte
mandantis re integra. ergo in contrarium est ius commune et
potes respondere ad. l. siquis mancipijs quod intelligitur qñ
res non erat integra prout intelligit gloss. hic & ita etiam intel
ligunt Pet. Cyn. & Bald. in. l. mandatum post gl. ibi. C. mā.
que videtur tenere ꝯ opi. Bart. ¶ Et pro ista vltima opi. fa
cit quod tenuit ipsemet Bar. hic inquantum voluit qđ iurisdi
ctio delegati ad vniuersitatem causarum finiatur morte delegā
tis si res erat oīno integra, & sic vr̄ Barto. sibimet contrarius.
30 ¶ Tñ saluando Barto. † dicas qđ aut loquimur in mandato
iurisdictionis, & tunc habet locū id qđ hi in. d. §. officium, & in. d.
c. ne aliqui aut in mādato ad negocia, & tunc pcedat text. in. d.
l. siquis mancipijs vez qđ tūc non extinguat morte mandantis
reintegra cum ille text. indistin. loquatur, nam inter predicta
duo mandata est differentia, vt dixi super tex. & patet expresse

a ¶ Declara & intellige. adde tu host. in sum. inti. de offi. de le. l. siqs possit cū seq. quē sequitur do. anto. et imo. i. d. §. si vero. in. c. sup qōnū de of. dele. & ibi vide plene p fely. Fr. cur. ¶ Vide plene p ias. in. l. a iudice in. ij. co. in. vj. fallen. C. de iudi. Tho.

b ¶ Uniū articu, vide tñ qđ idē dnī voluerūt deci. cccc. lxviij. e. ti. ici. si eps &c. eo. ti. ꝺ of. dele. & hall. decisio. ē mihi clxiiij.

c ¶ Ad eū de h vide do. de Ro. deci. cccl. incip. licet offi cia. is.

d ¶ Sz ꝯtraz an. ꝺ ale. in. d. l. a iudice ꝺr qđ hec opi. in pū cto iuris ē sub stentabilior tñ trāsit cū cōi q̄z limitat aliqb' modis, et addō in eūdē alex. in cōsi. cliij. col. iiij. in. ij. vol. fr. Cur.

e ¶ Sed delegatus. Vide p hoc p volunt Old. ds. ccxxx. et. cccxiiij.

q: negari non potest quin sufficiat ceptu3 esse in aliquibus mā-
datum ad negocia, et duret q̄ ad omnia etiam nondum cep-
ta vt.d.l.siquis mancipiis. fm intellectum huius glo. secus in
vniuersali mandato iurisdōnis, vt.d.§ officium z.d.c.ne aliq
vt.J.dicam. Potes etiam dicere q̄ Bar.rūdendo ad.d.l.sigo
mancipiis, intellexit q̄ non expirat mandatum vniuersale.s.
qn aliquid ceptum est, q: tunc quo ad omnia, z sic etiā quo ad
non cepta durat mandatum, z sic Bar.tunc non esset sibi con-
trarius z an ita sit in mandato iurisdōnis ad vniuersitates cau
sarum dicetur.J.¶ In ea.ibi prima autor est zc.q: iura alle. in
gloss.loquuntur in alijs casibus.ideo magis communiter tene
tur quod non requiratur litis cōtestatio, sed sufficiat citatio vt
est tex.apertus in.c.gratum de offi.delega.z in.c.fina.de offi.
31 delega.fac.l.siquis postea.J.de iudi.† Et fortius videtur bar.
hic q̄ per solam commissionem citationis dicatur perpetuata
iurisdictio per istum tex.in versi.geri ceperit.nam per ipsam
citationem fit principium insti.de pena te.liti.§.fin.fm eum z
istud etiam de mente gloss.in.d.c.ne aliqui, que reputatur ad
32 hoc singu.¶ †Item sentit glo.in.c.cum plures in versi.inchoa
ante, de offi.delega.in.vj.s.q̄ per quemcūq3 actum z exercitiū
iurisdictionis etiam ante citationem res desinat esse integra, z
ideo dicebat Hosti.z Jo.and.in.d.c.gratū, z in.c.licet vndiq3
eod.titu.in antiquis, z ibi etiam Jo.de lig.z Jo.and.in.c.vene
rabili.eod.titu.quod etiam per electionem notarij factam a iu
dice res desinit esse integra arg.d.c.licet vndiq3 in versi.vt ce
perit, z ibi hostien.facit quod not.glo.pen.in.c.quamuis z in
c.si a subdelegato de offi.dele ga.in.vj.z ibi tenet gl.reputata sin
33 gu.q̄ † per solam subdelegationē3 res desinat esse integra pro
quo facit text.in versi.geri ceperit.iuncta.l.imperium in fi.ff.
eo.z istam opi.sequitur etiam Jo.an.z.d.anto.in.c.fi.de offi.
delega.z ange.z Pau.de cast.z Roma.hic.z Domi.de ro.i
suis deci.antiquis deci.cccxcij.vt refert Imo.in.d.l.ij.§.sed z
34 siquis.†z ibi domi.de roma.dicunt q̄ licet quo ad iudicem a
per solam commissionem citationis, et similes actus perpetue-
tur iurisdictio delegata.¶ Tamen iudex non dicitur preocen
pare iurisdictionem contra litigantem nisi per solam citationē
d.l.siquis postea.z.c.proposuisti, de foro compe.ita etiam t3
Jo.an.and.in addi.Specu.in titu de reconuention.§ ij.super vo
35 sic.fin.preterq3 in vno casu ibi posito per eu3.¶ †Sed quod
requiratur citatio ad perpetuandam iurisdictionem delega-
tam videtur tenere glo.in.d.c.licet vndiq3, et tenet ibi Imo.et
Jo.cal.d.do.Card.z Imo.et idem tenet Archi.in.c.non.ita.
§.q.vj.z in.c.quamuis de offi.deleg.in.vj.et Jo.de imo.in.c.
vt animarum de constitu.in.vj.z dicit Imo.in.d.c.t3 q̄ ista vi
detur esse communis opin.et dicit non cauillando in.d.c.fi.de
offi.deleg.Nec est bona responsio do.Anto.ad illum text.di-
centis q̄ ibi est speciale in delegato legati sedis apostolice, q:
extinguitur morte legati non solum iurisdictio legati, sed etia3
dignitas, z officium, secus in ipso vel alio ordinario.Nam hec
respon.est contra text.in.d.c.fin.vbi solu3 consideratur q̄ ex
tinguitur iurisdictio.¶ Preterea etia3 in casu in.d.c.t3 mor-
te subdelegantis expirabat totum et tñ tex.ibi dicit attendi so
lu3 an vel ceperit iurisdictione, ergo talis differentia non atten
ditur.¶ Pro ista opi.etiam videtur tex.fm eum in.d.ca.si a
subdelegato vbi tex.ponderat q̄ non sufficit esse factam subde
legationem, sed op3 q̄ per delegatum vel subdelgatum fuerit p
cessum ad aliquem actum, et ita etia3 ibi tenet Do.de.s.gemi.
¶ Idem t3 hic Saly.volens q̄ requiratur citatio dicēo h insi
mul probari in.c.significauit de rescrip.¶ Nec obst.iste tex.
in vo.geri ceperit, q: determinatur, et declarat per alia iura.ss.
allega.et ita etia3 respondetur ad.c.licet.¶ Pro hac opi etia3
bene facit glo.in.d.c.super q̄onum §.si vero in ver.q̄uis que
vult ad hoc vt delegatus qui subdelegauit in totum vices suas
nō possit expresse reuocare subdelegationē requiritur q̄ p subde
legatum processum sit ad citationem, ergo idem in ista tacita re
36 uocatione.† Et per predicta videtur non bene dixisse bald. in
rub.C.de in ius voc vbi tenet q̄ per solam presentationē3 libel
li perpetuetur iurisdictio de materia etiam vide per Ange. in
rep.in.l.i.in pn.C.de iud.et ibi dē q̄ de iure ciuili non sufficit
citatio, sed litis cōte.per hic no.p gl.secus dicit esse de iure ca
no.Et iā dē tenuit Cyn.Ray.Gui.Jac.but.¶ Mihi tamen
videtur verius q̄ sufficiat citatio etiam de iure.ciui.q: cum in
proposito non sit clarum de iure nostro standum est iuri cano.
vt in te.tu imperia, vt not.in.c.j.de ope.no.nū.z in.c.raynutius
de testa.¶ Jo de imo.in.d.l.siquis, dicebat quod forte de iu.
cano.seruaretur opi.gl.in.d.c.si a subdelegato, z in.d.c.ne ali

qui.pp auctoritatem Joan.an.sed.de iu.ciui.z sic in terris im
perij seruaretur q̄ requiratur citatio pp opi.mo.Bar.et alio
rū que vr̄ esse cōis, sed ipse non videtur bene ponderasse ver-
ba Bart.hic q: Bar.vult q̄ non requiratur citatio, sed suffi-
ciat cōmissio, ideo veriorem puto opi.glo.in.d.c.licet cum si.
per predicta, z de isto articulo vide etia3 per Dn̄icū in.d.c.q̄
uis, z in.d.c.si a subdelegato vbi videtur tenere opin.quam te-
37 nui.¶ †Quid in mandato delegatorio ad vniuersitatem cau-
sarum Bar.Ange.z saly.hic tenent q̄ mortuo delegan e du-
rat iurisdictio si in vna solum cā cepit vti iurisdictione pp con-
nexitatem cōmissionis arg.l.etiam la.j.in.§.ex cā.J.de mino.et
l.ij.in.fi.de leg.ij.z ita dē t3 Ant.de but.et Bal.in.d.c.licet, z
Jo.d imo.in.d.§.sed si quis, sed ipsemet Imo.in d.c.licet tenet
ɔ̄trarium.s.q̄ tñ durat quo ad cām ceptam non quo ad alia, vt p
batur in.d.§.officiū z in.d.c.ne aliqui inducendo, vt dixi, et rñ.
ad.d.l.siquis mancipiis, q̄ loquitur in mandato ad negocia q̄
differt a mandato iurisdōnis, vt iam dixi adde, q̄ istam opin.
t3 dē Bal.in.d.l.mandatū in.iij.col.per.d.c.ne aliqui, z ibi re-
prehendit Pet.et Cy.qui per.d.l.siquis mancipijs tenebant
opi.q̄ t3 hic Bart.et rñ.ad illam.l.prout dixi l3 per alia ver-
ba soluat tñ opi.Bar.in vno casu t3 quem vide per eum An-
ge.hic respondebat ad.d.§.offm̄ quod est speciale in conserua
toribus.sed tñ magis pl3 q̄ non sit speciale vt probatur in.d.
c.ne aliqui, z sic teneo ɔ̄ Bar.ɔ̄ quem tenet etiam hic Fulg.et
Ro.et de materia vide p gl.et Jo.an.in.d.c.ne aliqui.Aliqua
dē in materia tetigit hic Bar.de quibus vide per eunde3 in.l.
centesimis.§.si.de verbo.obli.et aliquid per eum in.l.pretor.
38 J.eod.et Fede.in consi.cciij.¶ †De materia vide per Jo.ca.
in sua disp.inci.regino episcopo vbi format not.q.pone q̄ iu-
b dici qui iurisdictionē in sua cā exercere cepit superior dederit b
collegam z anteq̄ hic collega inceperit procedere decesserit su
perior an extinguatur potestas istius college, z vr̄ concludere
q̄ aut primus iudex erat ordinarius, et non finietur eius prās
alias secus quia eiusdem nature censetur esse in iudicio colle-
ge cuius erat iurisdictio illius cui adiungitur.alle.in ar.not.p
glo.si.ad fi.in.c.p.et.g.de offi.deleg.vbi glo.dicit q̄ iurisdic-
tio prorogata sequitur nām prioris iurisdictionis z plenius vi
de p Joan.cal.in.d.disp.et per Jo.an.et Mod.in.c.cū plu-
39 res, de offi.dele.in.vj.vbi omnino vide † et ibi habes qñ sunt plu
res iudices delegati ad vnam cām an sufficiat vnu3 cepisse vti
iurisdictione, vt res desinat esse integra quo ad oēs vide etiam
de mā in.c.si cui de preben.in.vj.vbi habes quid in mandato
40 ad grām conferendam.¶ †In ea.ibi sed quoddam negocium
zc.hec non est bona sol.q: dē mandatum ad negocium finitur
morte mandantis re integra, vt.d.l.mandatu3.C.man.Seqnēs
solu.magis cōiter tenetur declarando eam, vt h per Bart.s.q̄
preceptum accipiatur qñ superior committit iudici, vt expe-
diat aliquid q̄ spectabat ad iurisdōnem eiusdē iudicis z ita lo
quitur ɔ̄trarium, sed iste tex.loquitur in mandato.i.qñ cōmittit p
superiorem aliqd q̄ non spectabat ad iurisdōnem iudicis cui cō
mittit, z istam sol.etiam no.approbat Spe.in tit.de iudi.dele.
§.restat ad fi.j.col.z insti.de le.§.finitur ver.sed pone de facto,
z per glo.xiiij.q.j.§.q̄ accipitur alias est in.c.q̄squis, z est ve-
ra, z no.so.tñ glo.z doc.vr̄r loqui p verba impropria, q: q̄co-
cunq3 superior mandat inferiori d3 dici preceptū dē si vteret vo
bo rogo, vt dicit glo.no.in.l.i.§.i.in ver.quēadmodū.J.q̄ iussu
z no.Bal.in.l.si mandato.C.q̄ cum eo.z per hoc Rofre.in li
be.lis iuris ciuis in rub.de actio.manda.directa reprehenden
debat d̄riam q̄ hic facit glo.inter mandatū, z preceptum et rñ
debat ad.§.et hoc vero iubemus.alie.in glo.fm vlt.sol.hic po
sitam in gl.vbi res debeat esse integra.Et ex hoc vr̄ q̄ nō sit ve
ru3 id q̄ dixit glos.singul.in.l.sepe ff.de offi.presi.que dixit q̄
si princeps cōmittit cām per verbū preceptiuum, vt est verbū
iubeo vel precipio q̄ tūc delegatus non poterit alteri causam
cōmittere secus si vtat̄ verbo mando.alle.tex.i.§.z hoc vero.h
a.le.in gl.z illa gl.non est alibi fm Bald.in.d.l.sepe, atñ, q:
totus mundus approbat illā gl.non esset tutum ab ea discedere
vt ibi per Bar.z per eum in.l.ij.C.cōia dele.z per Bal.in.l.
j.C.quo z qñ iudex z aliquid per Ro.in.l.j.§.j.ff.sim.ij.z illam
41 glo.tene menti pro limitatio.d.l.a iudice.¶ †Et istā.ij.so.gl.
inducit Bar.hic ad.q.de mādato iudicis facto nuncio execu
tori de mittendo aliquem in pos.q̄ non finiat̄ mortuo mandan
te.q: illa executio mādata erat circa id q̄ primo spectabat ad
officiū nuncij executoris.Et etiam d3 finiri alia rōne meliori,
q: iudex mandauit illud ad q̄ de iure ipse mandans tenebatur
idō nō d3 finiri morte mādātis, vt est tex.no.in.l.fundi.J.de acq.
pos.

a ¶ Quoad iu
dicē.vide ind.
ro.g.ccccxx.i
ij.col.z q̄ res-
criptū fiat cōe
p presentationē
t3 Ln.ro cōsi.
cccxiiij.z frā.d
are.cōsi.14.et
rotā vide dci.
de offi.dele.in
recollectis hū
rēgara.z vide
in p fely.in.d.
c.gratū col.j.z
ij.Fran.Cur.
¶ Adde q̄ i
c.gratū de offi.
dele.vr̄ eē tex.
q̄ p quēcunq3
actū citeriorē3
a citatione puta
p electionē3
nuncij vel nota
rij pperuat̄ iu
risdictio.ita ibi
tenui legendo
illū tex.no.di-
ctionē3 maxiē
ibi positā q̄ im
plear ibi plene
scripsi.an.fr.

b ¶ Collegā.
De his q̄oni-
bus vide La-
pum allega.88.

pos. & hoc idem voluit Bar. cum concor. et addi. quas ibi de-
di. ¶ In ead. fin fi. ista vlt. sol. adaptatur ad prin. d. §. et hoc re
to alle. in glo. & not. ad fi. illius §. & pro limitatione eius q po
nitur in hac vlti. sol. vide not. Guil. de cu. & Bar. in l. q prin.
de le. ij. & quod no. gl. ij. in cle. & si principalis, de rescri. que vr
ꝯ dicere his q not. Bar. hic dum allega. l. si angustie, & plene per
Bar. in l. qui liberis. §. hec verba de vulg. & pu. p Cyn. hic in
xj. q. & cy. & Ang. in l. ligs imperatorẽ. C. q test. fa. pos. gl. pe. in
c. pe. de testa. in vj. Jo. an. in addi. Spe. in tit. de iud. dele. §.
restat circa prin. & in c. j. de offi. vi. in vj. in none. & per Bald.
in c. j. in princi. de inuesti. in mari. fac. & l. j. in xxv. q. C. de bo.
insti. & in l. pe. in ante pe. col. cu seq. de cõd. infer. & in l. fi. § sed &
siquis C. eo. de le. per Pa. d ... in sua dispu. inci. papa scri
bit epo. per Ang. in l. tale pactum. §. fi. & ibi glo. ff. de pac. per
41 oes in d. c. qm Abb. & in c. fi. eo. ti. ¶ † Quid aut si comissa
sit cã potestati an transibit ad suu vicegerentem Guil. de cu. q
non in l. & si pretor ... ij. arg. illius tex. q: in illa cã non cogno
scebat vt ptãs, sed vt delegat', sed illa decisio vr ꝯ. d. c. qm ab
bas, & ꝯ hic not. per doc. distingue. & concor. aut ille est substi
tutus ab ipsomet ptãte, & verus dicit Guil. q: iste nõ succedit i
ea prerogatiua, et dignitate in qua erat ptãs l. filius, & ibi no.
Bar. ff. de leg. aut fuit factus vicegerẽs ptãtis a supiore, & tũc
trãsit, vt p bar. in d. l. filius. p l. fi. C. vt dig. ordo serue. ad fi. li.
xij. et bonus tex. in l. pe. C. de aquedu. li. xij. cu cõcor. quas al
legaui in rub. ti. ij. et h bn no. q: de hac decl. gnr. nõ reperio fa
43 ctam mentionem a scribentibus. ¶ Ultimo adde, q: dixi q vi
carius epi, vel alterius est ordinarius, an ipse possit aliu vica
a rium loco sui cõstituere, vel causas delegare * dic vt in c. cleri
cos de offi. vi. & p glo. in c. j. in ver. ipsius eo. ti. in vj. et in cle.
b j. in ver. loci de regu. in. per Bald. in l. aliqn ff. de offi. pcõ. *
44 ¶ † Et quid in inquisitoribus heretice prauitatis, vide per gl.
45 in cle. ij. de here. que concludit q põt delegare. ¶ † Quid in
conseruatoribus vide in c. fi §. vices de offi. delega. in vj. Et
an oẽs rectores locorum possint constituere vicarium, vide
per bar. in l. obseruare. cum l. seq. ff. de offi. procon. dixi in ru
bri. ... ij.

SVMMARIVM

1 Actio popullaris, seu quilibet de populo admittitur semp ad agendum ubicunq; est offensa iurisdictio iudicis, in casibus in quibus à lege imponitur poena.
2 Tps præteritũ de proprio significato non cõpræhendit pñs.
3 Statu. q si capitaneus aliquid pposuerit in consilio contra publicã utilitatem, sit priuatus officio, & alio statuto caueť q reformatio aliqua p consilium fieri non posit, nisi fuerit pposita à capitaneo, & contingat q capitaneus aliqd pposuerit contra publicam utilitatem in consilio super quo facta fuit reformatio, q ualeat, quia non desiit esse nisi post pfectam pposi tionem, & sic dicitur fuisse facta propositio a capitaneo.
4 Cingẽdus de proximo pro cincto habetur, q facit ad statutum de quo hic.
5 Luere qui nõ potest in ære, luat in corpus, intellige esse uerũ, ubi illud q soluendum erat debeatur tanquam poena delicti secus si esset debitum ex contractu.
6 Error seu imperitia excusat a dolo etiam si sit error iuris.
7 Error iuris naturalis excusat etiam a uero dolo, & eius poena.
8 Mulieri & minori non succurritur in delictis aduersus dolũ.
9 Dolus uerus & præsumptus qõo cognoscat, & differant inter se.
10 Rusticus in quibus casibus sit excusabilis.
11 Mandans fieri delictum punitur in casibus in quibus lex punit facientem.
12 Plures delinquentes tenẽtur quilibet insolidum, & præstatio poenę facta ab uno non liberat alium.
13 Album pretoris quot modis accipiatur in iure nro, dicitur hic.
14 Corrumpens citationem expsse positam in albo prætoris, punitur extra ordinem, & sic iudicis arbitrio.
15 Corrumpens libros armarii cõis uel archiui punitur, ut hic.
16 Poena corrumpentis tabulas publicas quæ sit, habetur hic.
17 Extensiu fit in poenalibus ex identitate rationis, de similibus ad similia.
18 Exhæredari an posit filius ex aliqua causa non specificata in §. causas in auc. ut cum de appel. cogno. dũmodo talis causa sit similis illis.
19 Poena in dubio an applicet fisco, uel parti dicitur hic.
20 Poena quæ imponitur pp publicam offensam applicatur fisco.
21 Poena applicať priuato, ubi offensa respicit priuatum.
22 Gabellarum emptores non possunt per se exigere poenas.

a ¶ Loco sui cõstituere. adde bal. in c. fi. co. j. de offi. dele. & late do. car. in cle. j. in xj. xiiij. & xix. q. de offi. vi. & in cle. & si principalis. in ij. q. de rescri. & adde q absentaturus se ex magna cã non sepe, & p modico tpe põt aliu vicariu dare vt p gl. & doc. in cle. j. in ver. vel loca aliorũ. de re. iu. & domi. post Jo. an. in c. cu ex eo. §. porro. de elec. in vj. & per fely. in c. Cu. perpetuus. de fide instru. Hen. Ferran.

SI quis id quod. Corrumpẽs albus pretoris pe
na quingentorũ aureorũ punit siue sit seruus siue
liber siue femina. Et qui non põt soluere in ere lu
it in corpus, & pp imperitiam rusticitatis, & iustum iudicis qs
excusatur et mandans & mandatarius eadem pena puniũtur. et
si plures fuerint delinquentes oẽs insolidum tenentur, & vnius
1 solutio non liberat aliu. h. d. cum l. se. ¶ † In tex. in popula-
re. no. fm Bald. et Pet. de anc. quod semper auditur ad agẽ
dũ quilibet de populo vbicunqz est offensa iurisdictio iudicis
in casibus in quibus a. l. imposita est pena, & ita dicunt consul
2 tisse Cyn. et esse menti tenendum. ¶ In tex. ibi verba cessa-
bunt nota. q de proprio significato preteritum tempus non cõ
3 prehendit presens * q facit ad statutũ dicẽs † q si capitaneus
c aliquid in consilio proposuerit ꝯ publicã vtilitatẽ sit priuatus
officio, & alio statuto caueť q reformatio aliqua per consilium
fieri non possit nisi fuerit proposita a capitaneo et contingat q
capitaneus aliquid proposuit ꝯ publicam vtilitatem in consi-
lio super quo facta fuit reformatio q valeat, q: nõ desiit esse nisi
post perfectam propositionem, & sic dicitur fuisse facta propo
sitio a capitaneo fm Jac. but. Bart. & Ange. hic adde Jaco.
bu. idem tenentem in l. traditionibus C. de pact. & per bart. in
l. si post mortem. in prin. et in l. filiusfa. §. diui circa vlt. col. ff. le.
j. in lec. Mode. allega. tex. not. in l. stichus seruus ff. de manu.
testa. per Ange. & Imo. in l. inter stipulantem. § sacram. in fi.
de verb. obli. pro quo facit, q: in penis que ipso iure ponuntur
pur loquuntur doc. h q: alias qõ non haberet dubium requiri
tur q actus sit perfectus, & cõsummatus vt probatur in l. q antẽ
opus, & ibi pondera: Bal. d. ff. de his q not. infa et dicam in l. j.
§. fi. ... j. de qua. q. vide et per Ang. in l. aretusa. ff. de sta. ho.
& plene Pet. de ancha. in regula accessorium lib. vj. cit ca vlt.
car. Sed ꝯ dictam conclusionem facit id q not. Ange. in l. ex
4 eod. ff. de testa. mili. vbi not. dixit. † q si statutũ imponit certam
penam offendenti scholarem matriculatũ, et rector scholarius
iusserat in matricula scholarem describi, et ante descriptionẽ
contingit scholarem offendi nulla mora per scholarem ꝯtra of
fendens punietur sicut si ille matriculatus fuisset alleg. l. pe. ff.
de testa. mili. vbi cingendus de proximo pro cincto habetur, et
dicit q et de hoc no. per Jac. bu. hic. Sed potest dicere verã
esse primam conclusionem per istum tex. ¶ Nec obst. d. l. pe.
q: ibi tractabatur de fauore hic de pena ergo &c. l. cu quidaz in
fi. de lib. & posth. vel ibi. l. non loquitur per verba preteriti tem
poris, prout hic. ¶ Itẽ ad limitationem huius versi. vide bar.
in l. ij. §. deinde per illum tex. ff. de incen. rui. nau. iuncta. l. j. in
5 prin. eo. ti. dic vt ibi. ¶ † In text. ibi. corpus &c. no. q qui non
d põt luere in ere luit in corpus * intellige verum vbi illud q sol
uendum erat debeatur tanq pena delicti, secus si esset debitum
ex ꝯtractu fm Jaco. but. hic alleg. l. j. & per totum C. qui bo. ced.
adde. l. nemo carcerem. C. de exa. trib. lib. x. q ad hoc all. bal.
in l. fi. ff. de in ius voc. & ibi subdit no. q pena in corpus que ipo-
nitur ratione inopie nunq imponitur nisi volente illo cui pena
pecuniaria erat applicanda per. d. l. fin. et not. etiam Bald.
in l. quod si minor. § si seruus ff. de mino. et licet non dicat Inn.
omnia ista plene posuit in c. odoardus de solutio. vbi omnino
vide. et de materia vide sing. Bald. in l. quicunqz. in ij. et vj.
col. C. de ser. fugiti. & Bald. in l. j. §. fina. ff. de pen. vbi singula
e voluit istam regulam non habere locum nisi in personis vilib' *
vt ibi per eum, & p Salyc. idem tenentem in l. si seruo. in iij.
colum. C. de infa. et vide etiam per Baldum in l. cum sit. C.
de sepulchro violato vbi dixit istam regulam habere locum
f etiaz si reus totam penaz soluere posset excepto vno denario*

b ¶ De offi. pcõ. vid Phi. Frã in c. x. in ij. col. de off. vica. do. de ro. in dci. ccclxxvj. incipit & itẽ fuit dubitatum. Tho. dip.

c ¶ Pñs. vide alex. eũdem cõ. fi. cc. ij. lib.

d ¶ In corp'. sz aut si puenerit ad pinguiorẽ fortunã nõ teneť ro. sing. suis so. j. dicit q nõ p iura per ipsum ibi alleg.

e ¶ Uilib'. ad de tn. ang. are. l §. penales insti. de act. vbi ponit materiã. l. nre, et aduerte q ista cõsideratio nõ vr pcedere p istũ tex. q gnalr, & indistincte loqť h in pnis. fo in liberis glaborãt ino pia pterea h arrenio seqreť q si villa pso. inops q cõmisisset delictũ remaneret ipunita ꝯ. l. ita vulneratur ff ad l. aql. cogita. & vide saly. i. l. si seuerior C. de isa. frã. cur.

f ¶ Quo'nario aduertem q ista decisio bald. vr dura, & videri in d. l. cũ sit. q nõ vr ista gnalr, & indistincte decideť imo dič q remissius puniť q aliqd soluit q si nihil soluisset nisi statutũ in defectũ pecuniarie iponeret penã corporalẽ, & ordinariã q: tũc ẽet indiuisibilis, & si min' solueret poneretur pena corporalis sacque trãsgressio inmodico vt ẽ in vno nũmo in solutione non hr in con
fide. l. ꝗnis, & ibi bal. ff. de cõdi. & de. et vide bal. in l. geũqz in iij. col. C. de ser. fu. et adde q talis luens in corpus in defectuz pene dñ soluere. l. fz si vnius. §. si qs an ff. de in. & limi. istã. l. ñ habere locũ in mulctis iposites a iudice pp cõtumaciã citati, q: nõ remittũť pp paupertatez. d. l. illicitas. §. fin. & ibi no. Bar. et oẽs. ff. de offi. psi. sucra l. fi. C. de mo. mul. & ita declarat Bal. in l. certa rõe. C. qn puo. ñ ẽ necesse, & in l. qd § §. pena grauior. ff. de infa. et in l. j. in fi. pn. ff. sigs ius di. nõ ob. frã. c.

¶ Uide Modernos in l. pe. ff. de in ius voc. et anto. cotsetum in suo tract. de potestate regia in iiij. q. prin. in prin. in tracta. de nummis in x. col. Thomas.

a ¶ Clam faciente. dr ro.fin.inis.fo.xxi.q ille plone q excusant errore iuris si excusat si actum faciat clam de quo per eundē ꝫ.i.ccccxv.ꝛ ibi qd in milite ꝛ q in muliere.
b ¶ Mandāte.p⁹.o.ias.q i h ar.multa dr dic q bal.ꝫ.iij.iij.lib.ꝯsiliuit sup statutis mediolani qb⁹ cauet q homicida capite puniat ita q stati moriat altero vero q q null⁹ corporaliter puniat nisi.l.municipali caueat q mādās h casu si possit puniri vi gore pmi statuti.
c ¶ Forte dicet adō tu q si esses iudicaturꝰ i hac q.ꝯsulerē,ꝛ indicarē q si statutū puniret aliqd q eēt ō iure nāli vl gētiū,ꝛ civili pbibitū q isto cā su ita punit ꝛ mā dās sic faciens,ꝛ adh me mouet sin gula.doc.bar.in l.quēadmod.C.de agri.ꝛ cēsi.li.xi.ꝯ exclamatoria i.l.si qs i gra ni.§.rusticū.l.se.ꝓ.ad sillē.ꝛ idem voluit bal.in.l.h mō.ꝓ.de cōdi.et de.ro.in.l.si vero §.ō viro .l.x.sal.ꝓ.so.ma.pan.ō cā.ꝛ ibi als di xi l.l.bonafides ꝓ.de po.vbi voluit doc.pre.in lo cis all.q.l.ꝯsu cūqz odiosa,ꝛ pe nalis extēdat sa uore pu.vtilitatis ex ppriā signi ficatiō ei⁹ vtilitatio pu.interest delicta puniri.l.ita vulneratus ꝓ.ad l.aql.ad h ēt me mouet tex.in.c.mulieres insi.ex de sent.excō.vbi is cōmittit vere cuius mādato ō licitū cōmittit p ba .ibi.an.ꝛ pa.et ideo istos mā dantes assassinos iudicare dberēt q sunt cā totius mali statutū ma ior dubitatio si statutū diceret q ppriis manibus occidit puniatur pena capitis vide de remissine de h per Jo.and.et mod.in.c.sicut dignū ex de ho.et bald.in.c.j.§.infinita ō pa.iu.fir.ge.in.c.si qs vidnam.v.di.Roma.in.l.si is qui pro emptore ꝓ.de vsucap.Francisc.Cur.

argumento legis stipulationum alie §.fina.de verborum obli
6 gationibus. ¶ In tex.ibi imperitiam no.q error seu imperitia excusat a dolo etiam si sit error iuris vt.l.ij.§.si qs ignorans.ꝓ.ad sille.ꝛ no.gl.in.l.plag.j.la.ij.C.ad.l.fan.de plag. Nā ignorare ius non est dolus,sed lata culpa.l.late.ꝓ.de verbo.sig. ¶ Limita tamen non procedere in pena que imponeretur iu risperito a.l.ratione doli,q iuris imperitiam allegare non poterit ad excusationem sui doli,vt est tex.in.l.ij.ꝓ.tiut.j.quē an ge.dicit esse mirabilem pro limitatione huius.§. ¶ Secundo limita predicta procedere in dolo vero,nam a presumpto dolo non excusat regulariter iuris error.l.diuus in princip.et ibi not.bart.ꝓ.de fal.ꝛ.l.fina.§.licet.ꝓ.de publi.facit.l.constitutiones.C.de iuris ꝛ fac.ignoran.ita inquit Dy.in regula igno rātia.ne reg.iur.lib.vi.et etiam Ange.hic licet nihil boni al
7 leget. ¶ †Error autem iuris naturalis excusat etiā a vero dolo,ꝛ eius pena secundum Jaco.but.Ange.et Fulgo.hic alle.tex.institu.vi bonorum rapto.§.q tamen,non tamen excusat a lata culpa,et dolo presumpto sicut nec iuris error,vt dixi secundum eos,dicunt tamen quod Dyn.tenet contrarium scilicet quod error iuris naturalis non excuset a vero dolo,adde quod voluit alleg.Dyn.in.d.c.ignorantiam.cum quo videtur transire Anto.de but.in.c.ij.circa.ij.colum.de constu.et opi.Dyn.mihi videretur verior quod sic probo mulieri,ꝛ minori succurritur aduersus dolum presumptum,vt not.glo.in.l.vbi
8 in princip.ꝓ.de eden. ¶ †Sed mulieri,ꝛ minori non succurrit in delictis aduersus dolum verum quando errarunt in iure naturali,vt.l.si adulterium cum incestu.§.stuprum.ꝓ.de adulte.ꝛ not.glo.in lege regula.in princip.ꝓ.de iuris ꝛ fac.ignoran.ergo talis error nō excusat a vero dolo. Nec potest intelligi tex.in.d.l.si adulterium.q loquatur in dolo presumpto,q mulier ab eo excusaretur,vt dixi cuius contrarium dicitur.
¶ Non obst.tex.in.d.§.q tamen quia ibi non erat error iuris naturalis,vt apparet ex not.per glo.in.d.l.regula.in princip.ꝛ Barto.in.l.siquis in tantam et in versi.quero de milite ꝛc.C.vnde vi.ad predicta etiam vide not.Bal.d.in.l.error in.j.q.C.de iuris et fac.ignoran.vbi ponit multos casus in quibus
9 error iuris non excusat a dolo. ¶ †In quo autem differunt dolus verus,et presumptiuus,et quomodo cognoscatur,vide per bar.in repe.l.quod nerua.in.iij.q̄one.ꝓ.depo.et per Bald.in l.si constante.§.si matrimo.ff.sol.matrimo.aliquid per Mod.
10 vi.p Pau.de ca.in.l.vbi in princip.ꝓ.de eden. ¶ †Item no.quod rusticitas excusat aduerte tamen q in casibus in quibus rusticitas excusat fallit istud in rustico sagaci,vt no.glo.in.l.at
a blere.§.de rusticis infra de excusat.tuto.et in rustico clam faciente ⁰ vt est glo.nota.in.l.j.et ibi ponderat Bald.C.de interdicto matri.inter pupil.et tuto.et in alijs casibus de quibus vide per Bald.in.l.scripture.ad fi.C.de fide instrumen.ꝛ in.l.quicunqz in penul.colum.C.de ser.fugiti.et in.l.iuris.in fine.C.qui admit.et in.l.fi.in princi.C.de iur.delibe.ꝛ in.l.j.§.fi.ꝓ.de eden.ꝛ in.c.j.ad finem de contro.inter do.ꝛ empto.ꝛ et q not.Cyn.in.l.venia.C.de in ius voca.ꝛ per Ange.in.l.vbi in princip.ꝓ.de edendo,per Jmo.in.l.ex consensu.§.eum qui in pen.char.de appel.per.Anto.de but.in.c.ij.in.iij.colum.de constitu.Et ibi dicit rusticus propter imperitiam non excusatur nisi in casibus in quibus a iure hoc reperit expressum sicut dicimus in muliere.l.fi.et ibi barto.C.de iuris ꝛ fac.ignoran.ꝛ fulgo.in.d.l.iuris.ꝛ est de mente Bar.in.l.j.in versi.querit glo.ꝛc.C.de iuris ꝛ fac.igno.vbi omnino vide,ꝛ que scripsi in l.iuris.C.qui admit et in.l.j.§.nunciatio.ff.de ope.no.nū.post Barto.ibi in vltī.colum.et quod not.per glo.j.q.iiij.in.§.vlti
11 mo.p no. ¶ †In tex.ibi hoc vero edicto ꝛc.no.q lex.puniēs
b facientē cōprehendit mandantē.⁰ de q in.l.h verba.ꝓ.de adulte.ꝛ per bar.in.l.sed si vnius.§.seruus in penul.q.ꝓ.de iniur.et
c per alios in.l.nō ideo minus.C.de accus.forte dicet ⁰ in.l.iiij.§.pretor.ꝓ.ne quis eum qui in ius voc.est ꝛc.vbi tangit Cyn.et
12 Bal. ¶ †Item not.in fi.cū.l.seq.q pluribus delinquentibus plures tenētur insolidū,et prestatio pene facta ab vno nō libe rat alium de quo vide plene per Dyn.et Bartol.in.l.sem per.§.si sepulchro.ꝓ.quod vi aut clam,et in.l.si familie.ꝓ.eodē et in.l.fina.ꝓ.de sicca.et in.l.ex maleficijs.§.is quoqz.post glo.

.ꝓ.de actio.ꝛ obli.et in.l.j.ꝓ.si fa.fur.fe.dica.per Cyn.in.l.fin.in.ij.q.j.ne quis eum qui in ius voca.est vi.exi.per bald.in.l.j.C.de conditio.furti.ꝛ in.l.j.C.si plures vna sententia ꝛ per Jnno.in.c.sicut dignum.de homi.per Ab.ꝛ per alios in.c.significasti.el.ij.eo.tit. ¶ In glo.j.in prin.ad euidentiam premit
13 te† quot modis accipiatur album in iure nostro,de quo vide p Cyn.in auc.qui semel,ꝛ ibi gl.in verbo vocatur.C.quomodo quando ind.ꝛ Joan.and.in addi.Spec.in tit.de cita §.sequitur ꝛ super versi.ꝛ nota.in addi.inci.ꝛ tam amplius ꝛc. ¶ In ea.in fi.gl.communiter reprehenditur per doct.hic per Jo.and.
14 in addi ā.prox.l.allega.†q iste casus de corrumpente citatio nem expresse est exceptus ab edicto pretoris,vt hic in tex.in verbo,incidit cum expositione glo.seq.tamen secundum bart.punietur iste aliter extra ordinem,ꝛ sic iudicis arbitrio,q ita fit quando pena non est limitata a iure.l.j.§.j.ꝓ.de effrac.ꝛ ita etiam dicit Pe.de anc.hic ꝯm Bald.Ange.et Fulg.videt quod imo puniri possit pena falsi.alle.l.j.§ q in rationibus,ad l.corne.de fal.ꝛ melius facit.l.pe.eo.tit.ꝛ ibi patet q vltra istā penam positam hic in tex.que applicat priuato,vt h in glo.iij.potest imponi alia pena criminalis que non tendit ad commodum priuati,vt ibi iuncta.l.j.§.j.eo.titu.Simile habetur in.l.iij.in princi cum glo.in verbo.aureorum de sepul.vio.habebit itaqz locum pena huius.l.quotiens corrumpitur aliquid propositum in albo,vt ibi perpetuo esset,vt h in tex. ¶ Et ideo infert Barto.ꝛ alij.hic quod haberet locum hec pena in corrū
15 pente figuram ibi depictam,vt perpetuo ibi ibi esset. ¶ †Itē dsit in corrūpente libros armarij communis,vt hic per eos,et per Ange.in.l.si familia.j.eod.ꝛ bene qcqd dixerit hic Fulg.tenens in hoc vltimo ꝯtrium,q ꝯm eum non est eadem ratio in corrumpente libros armarij qui stant in loco magis secreto.
¶ Sed dic q imo in libris vr esse maior ratio cum magis delinquat ille qui magis secreto,ꝛ clam fecit vt.l.fi.ꝓ.de ritu nuptia.ideo tene opi.doctorum,q snia edicti locum habet ex idētitate rōnis licet non verba per hic nota.ꝛ ita est intentio doc.hic,quibus adde Spec.ꝛ Jo.and idem tenentes in tit.de dolo ꝛ contu.§.restat in.j.versi.cum seq.ꝛ ibi ponunt formam libelli,ꝛ etiam ponunt quid de corrumpente aliud edictum pretoris positum in libro.ffoꝝ.ꝛ fuerunt ola dicta Rofre.i libello iuris ciuilis dum format libellum suum per actionem q ori
16 tur ex isto edicto.†Et de pena criminali corrumpentis tabu
17 las publicas vide etiam in.l.qui tabulas.ꝓ.ad.l.iul.pecu.†colligit etiam Bald.ex hoc gl.q in penalibus fit extensio ex idētitate rōnis de similibus ad similia,ꝛ hoc est ne mente barto.ꝛ docto.hic dum extendunt hanc.l ad libros armarij,vt dixi,et idem no.inno.in.c.qualiter.il grande.de accu.ꝛ pro h est tex.in.c.j.§.porro.cum seq.in titu.que fu.prima cau.amit.bene.q tex.est melior de corpore iuris,ad hoc ꝯm Bald.ibi qui subdit hoc non habere locum qñ pena imponeretur habito respectu ad priuilegium alicuius persone,q tunc non potest fieri extensio ad alias similes personas. ¶ Pro hoc nicit esse gloss.singu.in.§.item mixta.iuncto tex.insti.de actio.sed addo glos.similem in.l.fi.in verbo aureos.ꝓ.de in ius voc.ꝛ de materia vide pulchre not.per bal.in.l.j.C.de inter.act.ꝛ q ipse in multis variat ꝛ est materia diffusa.ideo pro nūc me remitto ad plene not.per Jmo.in.l.si vero.§.de viro.ꝓ.solu.matri.cum suis infi
18 nitis cōcor. ¶ Et ista faciunt ad.q.†an filius possit exheredari ex aliqua causa non specificata in.§.causas in auc.vt cum de appella.cogno.dummō talis causa esset similis illis de qbus tetigit Guil.de cu.in auc.non lz.C.de lib.prete.vbi tenuit qd sic idē sentit bal.in.l.solo.C.de lib.ca.tun cto.d.§ porro.bene facit glo.in.l.fi.in verbo voluit.C.de reno.dona.qz ibi reputat sing.Saly.et fuit qd de facto in cā satis pōderosa in qua consului. ¶ In glo.in verbo qngenorū.ibi,alias qnquaginta,q in penis mitior via est amplectenda.l.si preses.ꝓ.de penis.et in c.in penis.de re.iur.in.vj.ꝯm bal.et Fulg.facit.l.sempronius procuio.de leg.ij.et q nol.bar.in.l.pedius.ꝓ.de incē.rui.nau.
19 ¶ †In ea.in fi.circa hoc an pene applicētur parti vel fisco.vide plene per bar.in.l.agraria.ꝓ.de ter.mo.ꝯ quē tñ insurgit an ge.hic.Nam bart.dicit q aut.l.penā imponēs introducit actionez,et applicat parti.l.iij.in prin.ꝓ.de sepul.vio.per rōnem tex.insti.de act.in prin.aut introducit actionē,et applicat fisco p.l.mulctarum.C.de mo.mul.aut lex.simplr loquitur,et tūc idē per eandē.l.et.c.j.que sint regal.naz dicit Ange.q ꝯ istud vltimū mēbruz est tex.in.l.pe.in verbo heredi.ꝓ.ō in ius voc.vbi tex.non faciebat mentionē de actione vel accusatione,et tamen pena applicatur parti.vt.d.l.pe.facit lz nō alleget.l.post.legatum.§.

20 rū.§.animere.i fi.cū ibi no.p bar.ī.de his q.vt idi. ¶ †Vlā de
ipse. Aut imponitur pp.publicā offensam, vt in casu huius.l.
& applicabitur fisco,& sic tz istā glo. ¶ Pro.h.d.se cōsuinisse
qp pena q ipōnitur a statutis fraudantibus gabellas spectat ad
fiscū qui offēditur nō ad emptorē gabellarū. Tn dic qp do.h
cōiter sequuntur istā glo.q̄z ēt sequit Joā an.in.d.§.restat,cir
ca prin.per.l.si cui.ī.de ver.sig.vbi in popularib⁹ causis perēs
hr pro creditore post lit.conte. ¶ Et subdit Joā.and. secutus
Rofre.in loco preallega.qp vbicūqz pena debet ex aliquo edic
to pretoris pena applicatur parti per.l.iu.in prin.ī.ō sepu.vio.
& hoc in casibus in quibus.l.specialiter ꝯtrū nō disponit qp est
no. ¶ Pro hoc pz vna responsio ad.l.pe.q⁹ illa pena debetur
ex edicto pretoris, vt pz in.l.q̄uis.cum gl.ij.eo.tit. Et ex hoc
habes etiam iam ra.not. ad doctrinā Bar.in.d.l.agraria.
¶ Ale.& s.cundo potes aliter limitando rūdere, & fm Jmol.
in rub.ī.de pub.ind. qp pene in dubio applicantur fisco. Fallit
vbi.l.vtat verbo iudiciū dabo,q: tunc perinde est ac si dixisset
ac ionē dabo,vt hic.&.d.l.pen.iuncta.l.q̄uis. ¶ Alias limi.
21 vide per Jnno.in.d.rubri.vbi ēt tangit †an sit verum qp vbi of
fensa respicit priuatum pena applicat priuato,de qua mā vide
per Guil.& Bal.in.l.si ecclesie.C.de epi.& cleri.& in.l.j.C.de
his qui pe.no.& plenius per Sali.q̄z per alium in.d.l.mulcta
22 rū.¶ †Jnquantū autem dicit Ang.qp emptores gabellarū^a
non possunt per se exigere penas addo qp bald.tenuit ꝯtrium in
c.j.§.i.de cogni.feu.referēs ita tenuisse Cy.in.l.creditor.in pri
ci.ī.de ac.emp.& idem no. Bald in.l.i.C.de fruc.& li.expen.l.
si quis sine.vbi est optimus tex.C.de vecti.& cōmis.& ibi Sali.
post Bal.& idem tz ange.in.l.ac vbi.ī.de pe.here.vbi pro hoc
alleg.bonum tex.in.l.fi.§.diui quoqz fratres.ī.de publi. ¶ Et
etiam colligit ex no.per bar.in.l.in prinicipali.§.si ego.de ope.
no.nun.& per Bal.in.l.j.in fi.C.si pp pub. pensita. qp ppetuo
tene menti. ¶ Jn glo.in verbo sniam in fi.licet doc.hic non di
cant nī doctrina huius glo.cōiter reprehenditur per Bar .et
alios.l.curatoris.C.de ne.gest.vbi alias dixi,& his adde que
scripsi in.d.§.si ego.in gl.in verbo impritiam ibi §.si qs &c.sol
ue qp ibi lex non afficiebat rōne doli,sed rōne eius pe,hic autem
tm rōne doli. Jn glo.in verbo rusticitatis in fi.solue qp ibi er
ratū fuit de iure qp fuit inductuz rōne nāli,vt plene per glo. in
d.l.regu.in prin. ¶ Et circa id qp dixi sup tex.in verbo cessa
bunt.addo no.per Jnn.& cano.in.c.preterea requisisti. de ap.
vbi tangunt an illud qp dixi in penis legalibus habeat locum in
pena excommunicationis ,hic vt ibi.

SVMMARIVM

1 Dñs pro furto facto à familia seruorum suorum tenetur tm ut pro uno delinquente,quando delictum ab oibus fuit uniformiter commissum secus si difformiter ut hic.
2 Furtum factum à pluribus seruis quare dicitur potius unum quam iniuria aut damnum.
3 Furta,uel plura,uel unum,an dicant,si plures res simul subtractę essent,& quid si plures fiant contractiones unius rei furto subtractę.
4 Delictum quō cognoscatur an sit unum,uel plura.
5 Delictum seu maleficium quō cognoscat qp sit cōmissum cōmuni uoluntate,seu consilio.
6 Furtum semper est unum,& quid si pro eo criminaliter agatur & fuit commissum à pluribus.
7 Sta.qp iudex pro quolibet delicto impunito punit i.x.& quinqz commiserunt unum delictum, & iudex quatuor punit tm certe punietur iudex in .x.

S I familia. Vbi facta vnius familie ser
uorū eiusdē dñi sunt plura ma
leficia si ō publica vīdicta tractat puniunt, vt plu
ra aut censentur esse vnū maleficiū puniuntur vt
1 vnū.h.d.& nō est alibi fm doc. ¶ No.in prin.qp dñs p furto
facto a familia seruorū suorū tenet tm vt p vno delinquente qp
intellige verū qñ delictuz ab oibus fuit vniformiter cōmissum
secus si difformiter,vt q: vnus cōmisit furtū manifestum alius
nō manifestus,vt est tex.in.l.si qs preferendū.in fi.de fur. quē
ang.ibi dicit ad h esse ppetuo no. Scdo h limita, vt hic in glo.
ma.in.ij.solutione vez qp ista rla pcedit qā cōi voluntate & cō
si.furtū fit secus si qlibet proprio motu furtū fecerit.p.§.si in se
pulchro.alle.in gl.& ille tex.eti sing.fm Py.& bart.ibi. ¶ Jn
b tex.ibi.maiestat.no.qp maiestas attribuit pretori^b itē & pplo
vt.l.si,nō dubito.ī.de ca.non solū pncipi,& dño supiori.l.ij.C.ō
episc.audi.& per totū.ff.et.C.ad.l.iul.maie. ¶ Itē no. qp mai⁹
est crimē offendere psonā publicā q̄z priuatā,iō grauior pena
imponit. ¶ Jn tex.ibi & p.ura facta &c.iurisco.ī.pxime in ver
bo forsitan,posuit vnaz rōnē quare si familia seruorū dñi corrū
pat albū,& dñs nolit dare seruū p noxa sed soluere penā tenea
tur ad quingentos aureos dñs p quolibet seruo secus in furto
vbi vnaz tm penā p o.bus prestat. ¶ Nā prīa rō dīfe est,q: in
furto offendit priuatus,sed in albo pretoris offendit maiestas
pretoris. ¶ Scda rō ponitur hic,q: furtum oium seruoruz est
vnū secus in corrūpēte album.naz tot sunt facta quot sunt serui
2 corrumpētes. ¶ Jn tex.ibi non vt in furto vnū &c. †Quare dr
furtum factum a plu.bus seruis potius dicat esse vnū q̄z iniuria
aut dānū. dic vt hic p bar.qcquid dixerit Paul.de ca.h qui
dicebat qp furtū dr esse vnū ,eo q: denotat a re subtracta,quia
sicut vna est res ita est vnū furtū, & lz ipse non dicat ista fuit cō
sideratio bal.in.l.cū rōnibus.C.q accusa.non pos. ¶ Nō plz.
3 q: sequeret † qp si plures res simul subtracte essent dicerentur
plura furta qp est falsuz,vt est tex.no.in.l.eiuz qui.§.idē dr.cum
gl.ij.& ibi not. bar.ff.de fur. ¶ Et declarat ac limitat bald. in
auc.sz nouo iure.C.ō ser.fug.nec iste tex.distigit an sit vna res
vel sint plures. ¶ Et qd si plures fiāt ꝯtractiōes vni⁹ rei furto
subtracte an censeant plura esse furta vide in.l.inficiendo.§.in
fans.& qp ibi per bar.ī.de fur.& per Bar.in.l.si dñium. eo.tit.
4 ¶ †Et qño agnoscatur an vnū sit delictuz an plura.vide not. p
Bar.in.l.hoc accusare.§.j.ī.de accu.& qp no.gl. mag . in.l.j.C.
vū vi.& in.l.qui de crie.C.de accu.& per Bald. in.d.l.cū ratio
nibus,& aliquid per eundem h. ¶ Et dū Bar. hic dixit quę
dam esse delicta noiata quedam innoiata , declara melius,vt p
euz in.l.nunq̄z plura.in.iiij.col.ī.de priua . delic.in.l.j.in.ij.co.
ī.ad.turp.in.l.j.§.vū queritur.ī.de publica.& per bald. in.l.nō
ideo in.v.col.C.de accusa.post glo . in.l.& in primaris.ī.ad tur.
¶ Jn tex.ibi sed hoc &c.h saluat opi. Octauiani vt pcedat qñ
censetur vnum tantum esse factū a familia seruoruz , vt quando
familia seruoruz non corrūpit,sed cōsilium prestitit , sed consi
lium plurium seruorum vnius dñi censetur esse vnum furtum
seu maleficium. ¶ Secus aūt in consilio vel mandato pluriuz
qui liberi essent,vt probatur in.l.siquis id quod.§.fi. cum.l.se.
ī.eo.& no.in.l.si plurium seruus.in prin.ī.de noxa.& p bar.in.l.
j. in prin.si fa.fur.se.dica. ¶ Jn glo.ma.ibi.§.si sepulchro.licet
Bar.& post eum Pet.de anc.dicat p vtraqz sol.gl.teneatur tñ
dic qp imo Martinus fil.Guil.de cu.Jac.but.& Fulg. hic im
probant istam primā sol.q: est violare tex. indistincte se fundan
tem ex eo qp offensa est maiestas pretoris. Vnde cōmuniter te
neatur sequens solu.& bene nisi intelligas Bar.voluisse appro
5 bare glo.resideat cuz secunda sol. †& qño cognoscatur an com
muni voluntate seu consilio sit commissum maleficium an non.
vide gl.in.d.§.si in sepulchro in verbo.superiore,q̄ est bene no.
fm ang.ibi. ¶ Jn ead.ibi,& distinctiorem Mar. in alijs &c.s.
distinctionem ꝯfactam in glo.vez an quilibet propria volunta
te fecerit an vero communi voluntate seruetur in dāno dato ,et
iniuria non aūt in albo corrupto. ¶ Jn ea.in fi.tene hanc secun
dam sol.vel alias que no.in.l.contraria.per glo.extra glo.quę
ro qd si p dāno dato vel iniuria illata a familia seruoruz vnius
dñi agatur ad vindictaz publicaz.i.ad penā criminalez fisco ap
plicandaz prout de iure fieri potest vt est glo.not.in.l.fi. in gl .
in fi.ī.de priua.delic. ¶ Aa tunc idem sit qp in albo corrupto,
vt dñs teneatur p quolibet insolidum,& doct . hic communiter
teneat qp sic ex quo dūr plura furta seu maleficia sicut in corru
ptione albi ex quo agitur ad penam non priuataz,sed publicā,
6 & sic tunc agitur de vindicta publica †sed dubiū est an idē erit
in furto si criminaliter agat.bar.hic qp non,q: furtū semper est
vnum vt hic. ¶ Jō satis est qp dñs vt liberet familiam seruoruz
soluat ,quantuz p.o vno libero soluēdum esset in casu in quo pe
na esset pecuniaria.nam punit furtum extra ordinē iudicis ar
bitrio.l.fi.ī.ō fur.& plene no.in.d.auc.sed nouo iure. ¶ Sed ꝯ
rium tz hic fulg.s.qp pena soluenda sit p singulo ne alios sequa
tur qp delictum non remaneat plene punitum.ar.l.ita vulnera
tus.ff.ad.l.aquil.pro hoc adducit decisionem Guil.& Bal .hic
7 dicentium †qp si statuto caueatur qp potestas pro quolibet deli
cto impunito puniatur in.x.&.v. cōmiserunt vnuz delictum , et
iudex quatuor punit tantum certe punitur iudex in.x.q: quo ad
penā criminalē cēsentur plura delicta sicut dictū est de iniuria
& damno. Adde qp ipsemet Bar.& Ange.in.d.l.j.in princi. si
fa.fur.se.dica.tenet istam secundam opi.per istum tex. volentē
qp vbi agit ad vendictam publicā tenet dominus p quolibet in
solidum. ¶ Scdo q: accusatio ex qua iponit pena pecuniaria

a ¶ Gabella
rū adde ange.
are.in.§ pena
les.insti.de ac
tio.
b ¶ Attribue
tur ptori. addi
tu qp maiestas
ēt attribuit ife
riori ab impato
re cōcor.l. pe.
ad fi.ī.de iust.
& iu.q⁹ est not.
p illis dñis in
ferioribus ab i
patore vtpz ꝯ
eos committat
crimē lese mai.
De q̄ vide per
neliu de.l.ge. i
bānito.l.j.par
te ipsi⁹.q xvij.
& bart in ex̄ua
gā.si sint rebel
les in gl.in ver
bo rebellando
& pan.de ca.in
l.iij.C.de episc.
audi.& p ange.
are in tra.male
fi.in verbo siir
traditio. Fran.
Cur.

n ¶ Iudex. adde inquantū.d.ias.ꝯ āpliādo rō̄az huiꝰ.l.dr q̄nec qs possit eē arbiter sꝫ arbitrator sic ꝙ voluit ro.ꝯ.6ꝯ.ꝛ q̄ ad id ꝙ nō valeat ꝯsuetudo ꝙ offēsus ponat se i manibꝰ inimici vide q̄ voluit bar.cōs.mihi.ꝯ8.ꝛ pꝰ ad dcm̄ bal. an p̄lāo possit punire dāte sibi alapā.vide old ꝯ.7.icl.q̄dā maledicta mulier.vbi distinguit,aut iniuria fit psone aut dignitati lat.ꝰ ibi vid.ꝛ an pp enormitatē facti sit iudici leges trāsgredi, vide fran. are. cōsi. clxlij. vbi consulnit sup casu florētinorū dū suspēdere fecerūt archiepꝫ d pac.

b ¶ Quinto. fal.adde in glo. l.e.ꝯsanguinei iij.q.v.ꝛ ꝙ voluit bar. in.l.q testa.§.q̄cunqꝫ aūt.ff.de tes.vbi si pt eē testis i cā duoꝝ fratrū Fran.Cur.

c ¶ Monachꝰ adde p ista limita.doctrinā Inn.i.c.nup ext̄ de te.ꝛ bal.ꝛ aliqbꝰ lect. in l.solā.C.de te.q voluerit q̄ q̄n psona sancte vite testificat̄ illi credēdū sit absq; iuro.ꝛ saltē facit magnā p̄sumptio.ꝛ istō firmauit.d.an. i.c.cū olī.co. vi.ext̄ de do.et cōtu.si ēt ꝯsanguinei admittūtur sunt tñ idonei testes qñ sunt bone fame ꝛ ꝯscie s̄m do. an.i.c. cū oporteat.ext̄ de accu. co.pe.frā.cur.

¶ Vid ias.i l.iubemꝰ.i.iij. co.C.de in.ꝛ p fel.i.c.sup bis in.x.co.ꝛ se.d accu.ꝛ in.c.pp in vi.col.d te. cogen. vbi plene p ipsos. A.

d ¶ L.nulli q̄rū app. adde in q̄ idē ꝙ ꝯ3 nle. b rꝫ ēt Pet. d nnc.in.c.ro.§. ꝯbentes.ff.de toro cōpe.in.vi.ꝛ spe.in tit.de cōpe.iudi.adi.§.sequitur versicu.item no. videatur tenere ꝯtrarium. Et adde doc.bar.in l.si quis.ff.de pe. Inn.i.c.ex parte de ver.sig.ꝛ do.ant.in.c.ex parte decani.col.iij.extra de rescri.vbi p̄lāo non pōt punire officialeꝫ suū delinquentē extra offm̄ nec ēt aliū delinquentē ꝯ ipsum p̄lātē nisi qñ delictum esset notoriū q̄ in delictis notorijs pōt sibi ius dicere in cā ppria. ꝙ not. ad dcm̄ bal.in.c.j §.iniuria.de pa.in.fir.per glo.sing.in.§.in summa insti. de iniur. Et aduerte ꝙ illud ꝙ dictum est.ꝯ.ꝙ p̄lāo pōt punire qñ delictū est notorium vt.ff.procedit qñ pena est in.l.vel statu.data,secus si esset arbitraria ita pe.in.c.p posuit.extra de appella. Fran.Cur.

e ¶ Nono adde in ꝯtrariū.d.ias.ꝯ ponit vndecimā fal.i epō ꝙ istud dꝫ intelligi ꝙ pt eē iudex in his q̄ sibi spectāt de iure cōi,q̄ quasi notoriū iuris. vbi aūt eēt dīta d cā ep̄alis mense pt de cōsensu pris eē iudex aīs pōt p aduersarium recusari.ita dt Cal. cōsi.vj.de iudi.arbitro:tñ ꝙ de re propria esse potest, vt consuluit old .cōsi. cl vj.

non cadit in ser no.l.hos accusare §.oibus.ff.de accu. ¶ Sꝫ dꝫ illa pena alterari in corpe que cadit in seruū.vt ibi in fi. sed qñ tractat de pena corporali non hꝫ locū edictū positū in.l.j.si fa. fur.se. dica.q̄ fuit introductum in fauorē dn̄i ne cogeretur nimis soluere.ꝛ sic hꝫ locum illud edictum in solutione pecunie. ¶ Sed ꝯ p̄mā rōnē Bar.in.d.l.j.facit ista.l.in fi.vbi similiter tractabatur de vindicta publica sicut in prin.ꝛ tñ,q̄ in fi. delicta non censent̄ plura imponit̄ pena vt pro vno.ꝛ sic vr̄ ꝙ requirant̄ duo copulatiue.s.ꝙ delicta censeant̄ plura ꝛ quod tractet̄ de vindicta publica.ad hoc vt puniat̄ p pluribus.

An autem secunda rō Bar.sit vera illud pendet ab intellectu d §.oibus.Et bar. ibi tenuit ꝯtrarium eius ꝙ tenuit in.d.l.j.ꝛ pro intellectu quem ipse ponit in.d §.oibus.vr facere.ff.ead.l.si qs id ꝙ ver.serui.iuncto isto tex.in fi.licet saly.in.l.ij.C.de accu. post glo.ꝛ ang.in.d.§.omnibus impugnent dictum intellectū bar.ꝛ sic conclusiue videretur verior opi.bar.hic. ¶ Et circa dictam q̄ōnem Guil.de cu. quam proxime retuli incidenter. adde in isti no.per bar. in.l.si cum exhibuissent.§.fi.ff.de pub. ꝛ per Albe. de ro. in secunda parte statutorum.q.clxxij.ꝛ per Bal.in.l.j.C.si plures vna sn̄ia.in.i.col.ꝛ in.d.l.cum rōnibus ꝛ in.l.j.C.de cōdi.fur.ꝛ in.l.ordinarij in fi.C.de rei ven.ꝛ melius ad propositum per bald. in.l.minoribus.in fine.C.de his qui.vt indi.

SVMMARIVM

1 Iudex non potest quis esse in causa sua propria, aut liberorum, aut suorum familiarium, fallit ut infra.
2 Iudex ordinarius non potest tanquā suspectus recusari de iure ciuili secus est in delegato.
3 Pater non potest esse iudex in causa criminali suorum filiorum & aliorum de quibus hic secus in ciuili.
4 Iudex ordinarius quando recusatur ut suspectus debet allegare causam in specie, secus in delegato.
5 Iudex usq; ad quem gradum consanguinitatis prohibeat̄ quis esse inter suos.
6 Iudex an prohibeatur esse consanguineus cōsangui. mei in causa mea.
7 Iudex non pōt esse in cā mea non solum inimicus meus, sed etiā amicus inimici mei, quia redditur mihi suspectus.

Vi iurisdictioni.

Nō dꝫ quis esse iudex ᵃ in cā sua aut liberorū aut suorum familiariū. b.d. ¶ Li mita p̄io non hēre locū in iurisdōne voluntaria. vt.l.si cōsul.ff.de adop.ꝛ.l. apud filiū.ff.de manu.vindi.

¶ † Scdo fallit ista.l.in causis breuissimis, q̄ poterit qs esse iudex in cā suorū.l.senatus. in verbo parcissime.ff.d offi. presi. s̄m intellectū quē ponit h ang.ꝛ sequitur Fulg.ꝙ est bene no. si eēt verū. Sꝫ nō puto verū,q̄ ille tex. in ea pte loqt̄ ēt in causis ipsiusmet iudicis,ꝛ sic pariter ille tex.s̄m talem intellectuꝫ pbaret quod qs posset esse iudex in causa ppria qñ esset cā modica ꝙ nemo dicit p.l.j.C.ne qs in sua cā. ¶ Qñ.n.lex sub eadē determinatiōe determinat dꝫ intelligi, vt pariformiter determinet.l.iā hoc iure.ff.d vul.ꝛ pu.no.bar.in.l.si cū dotē in prin.ff. so.ma. ¶ Tertio fallit qñ actio eēt pitura vt in gl. ¶ Quarto fallit qñ filius non ageret coraꝫ p̄re, sed ꝯueniret̄.l.ille a quo.

b alle.in glo. ¶ Quinto fallit ᵇ qñ iudex pariter esset affinis vel coniunctus tam actori q̄ꝫ reo.ar.l.non solum.§.dentio.ff.de ri. nup.ꝛ no.gl.in.c.postremo.de ap.benefacit.l.repeti.alias est l.extraneo.§.de.q.cū ibi no.per bar.ff.de.q.ꝛ glo.iij.q. v.i.c.j. ¶ Sexto fallit vbi persona iudicis eēt talis qualitatis ꝙ ois

c suspitio verisimiliter cessaret, vt si esset monachus ᶜ cisterciensis,ita singulariter dixit spe.in ti.de iudi.dele.§.superest.ver. qd si nō ē consanguineus.ar.l.nō oēs.§.a barbaris.ff.de re mil. ꝛ in.l.iij.in prin.ibi.nam si careat.ff.de re. ¶ Septimo fallit in iudice delegato s̄m gl.q̄ ita intelligit in.l.in priuatis.ff.de iud.

2 ꝛ ratio differentie est: † q̄ ordinarius non poterat recusari tanquaꝫ suspectus de iure ciuili.l.nemo cū ibi no.C.de iu.om. iu. ¶ Et ideo grauissimum fuisset ꝙ talis posset esse iudex. sed delegatus tāquam suspectus bene poterat recusari, vt.l.apertissimi.ꝛ ibi plene nota.ꝛ in auc.posita ibi.C.de iud.ꝛ istuꝫ intellectū approbant cōiter doc.hic. Dicit tñ Pan.de ca.ꝙ lꝫ de iure ciuili non possit recusari ordinarius tamē fallit in casibus hac.l.expssis.ꝛ ideo dicit ꝙ iudex in casibus istis bene potest esse iudex,patet quod tex.hic vtitur verbo non dꝫ, non autem verbo non potest.ꝛ sic si non opponatur valebit processus. et ita intelligit.l.in priuatis.allega.in glo. ¶ Puto verum esse ꝙ possit esse iudex in casibus hic expressis si non opponatur. vt no. Jo.an.in.c.postremo.alle.tex.ij.q.v.c.j.ꝛ ibi p gl.ꝛ ea. cā.q.vij.§.tria.ver.iteꝫ si ꝯ patrem.ꝛ probatur in.l.quinetiaꝫ. ff.de arbi.intellige tñ vt.ff.statim dicetur. Do. Ant. in.c.cū cōtingat.in fi.de fo.cōpe.dicit † ꝙ in criali non pōt esse iudex pr̄

3 in cā filiorū, ꝛ aliorū de qbus hic si opponat̄ ēt absq; aliqua recusatione facta rōne suspitionis allegande, q̄.l.ex.lndit iurisdōnis exercitiuꝫ isto casu allegat istum tex.ꝛ.l.lex cornelia. in princi.de iniur.sed in ciuili causa pōt esse iudex ēt ordinarius dūmodo non recusetur allegat.d.l.in priuatis. ¶ Et pro hoc facit ꝙ no.gl.ꝛ archi.in.d.§.tria.in ver.item si ꝯ potestatem. ¶ Que gloss. similiter intelligit istum textum in criminali.ꝛ ista opi.satis placet.per.d.l.in priuatis,a contrario sensu.ꝛ.l. lex cornelia,ꝛ q̄ est ordinarius q̄ꝫuis non possit regulariter recusari. ¶ Tñ fallit in pluribus casibus inter quos iste erit vnꝰ ꝛ alij no.in.d.l.apertissimi. ¶ Et aliū casuꝫ videbimus in.l.§ to:.ff.eod.

4 † istis casibus quando recusatur ordinarius dꝫ allegari causa, q̄ solūꝫ vbi specialis cā subsistit permittit̄ recusatio lꝫ quando recusatur delegatus non sit necessaria de iure ciuili allegatio cause, vt per glo.ꝛ doc.in.d.l.apertissimi. ꝛ maxime p Saly.ibi. ¶ Octauo fallit in officiali puta notario, vel assessore qui delinquit in officio, quoniaꝫ ille cuius ipse fuit officialis pōt esse iudex ꝛ ab eius sn̄ia non poterit appellari, vt est tex.

d not.in.l.nulli ᵈ.C.quo.ap.non reci.ꝛ.ij.q.vj.nulli.quē ita intelligit Bar.ꝛ Ang.in.d.l.nulli.post antiquos.ꝛ Spec.not. in

e ti.de cōpe.iudi.adi.§.sequitur.ver.iteꝫ no. ¶ Nono. ᵉ vbi cōsuetudo hoc induceret ita docto.in.c.cum contingat dn̄i intelligi posse gl.ibi. ¶ Reliqua in materia vide p spec.in.d.§ excipitur ver.ꝙ est maritus,ꝛ per totū illū.§.ꝛ per eūdē in titul.

5 de recu.§.j. † ꝛ vsq; ad quē gradū cōsanguinitatis phibeat̄ qs esse iudex inter suos, vide per glo.ꝛ plenius doc.in.d.c.postremo ꝛ per bar.hic cū quo transit Ange h.ꝛ per doc.post gl.in c.insinuante de offici.delega.ꝛ ibi vide in hac materia. ¶ Et in

6 ter cetera tangit ibi.d.Card.ꝛ Imo. † an consanguineus consanguinei mei prohibeatur esse iudex in causa mea. quēadmodū,ꝛ meus cōsanguineus,ꝛ tandē se remittit ad no.in.d.c. postremo facit quod not. Bar.in.l.sciendū,p illū tex.ff.de lega.ij.

7 † vbi tenet ꝙ non solum inimicus meus, sed ēt amicus inimici mei reddat̄ mihi suspectus, ꝛ nota. Bal.in.l.j.C.si quacūq; p̄di.po.ꝛ Cy.ꝛ bal.in.l.si qs.in vlti.col.C.de test.ꝛ facit tex. in c.repellantur,ꝛ in.c. cū oporteat.de ac.ꝛ ꝙ no.glo.in.d.l.j.§. cū patronus.in verbo cum inimicis.ff.de offi.prefec.vrb.ꝛ in.l. liberi.C.de inoffi.te.reliqua in materia vide per doc.in.l.j.C. ne quis in sua causa que dicentur post Bartho.in.l.est receptum.ff.eodem.

SVMMARIVM

1 Actiones plures, uel accusationes diuersę speciei contra eundē in eodem libello cumulari non possunt.
2 Actiones plures contra diuersos potest actor uno libello cumulare ex eadem causa.
3 Bannitus in.xx. si potest impunè offendi, & aliquis ex una causa est bannitus in .x. & ex alia in aliis .x. non potest impunè offendi.

4 Concertatio

4 Coacervatio non fit ubi induceret odium.
5 Dictio sepius verificatur etiam in bino actu.
6 Coacervatio actionū fit ubi est unum factum, seu una rixa.
7 Iudex si condemnat quē in .x. & si non solvat .j. mensem condē nat. in .xx. an possit impunè offendi.
8 Coacervatio temporum an fieri debeat.
9 Coacervatio criminū cōmissorum, an & quando possit fieri.

Si idem. Diverse summe ex diversis causis debite, et ab eodem actore petite non debent simul cumulari ad finē impediende iurisdictionis. h. d. usq; ad §. qd si minne. et ratio dubitandi in hac .l. fuit sm Ang. et Pau. de ca. q: in eodē libello actor dictas summas ex diversis causis dbitas petebat unde pp unitatē libelli videbantur summas coacervari debere.
¶ Quo non obstante ɔtrium hic deciditur, nam quot summe, et actiones tot cēsent esse libelli. l. scire debemus in prin. et ibi no. Angel. cum concor. quas ibi dedi. de verbo. ob. et .l. edita .C. de eden. ubi patet, et sumitur actio pro libello. ¶ Ex hoc infertur q non vr bene dixisse Bar. in .d. l. edita post medium, in versi. sed iuxta hoc quero, quid vult dicere etc. in .l. libellorum §. sz si aliud .ff. de accu. † ubi tenuit qd plures actiones, vel accusationes diverse speciei ɔ eundem, in eodem libello cumulari [a] non possunt arg. l. non est novum. de ac. emp. ¶ Et ɔ bar. vr eē gl. in .c. dispendia in vbo psonales de rescrip. in .vj. q alle. text. in .l. fi. C. de anna. excep. ¶ Et ita ēt tz Saly. in .l. si quis homicidij, de accu. dicens opi. Bar. iure non probari, et idem vr tenere Bal. in .l. edita .C. de eden. in repe. paduana. in .xviij. col. fi. in ver. xv. queritur, et ēt in ver. precedenti. Nec negatur .f. d. l. nō est novū, quin in eadem scriptura libelli possint plures dissimiles actiones cumulari, ut latius dixi in .d. l. edita, et ad ibi scripta me remitto. ¶ De quo ēt aliquid per Pau. de ca. h et p Bar. ēt in .l. per hanc .C. de tēp. ap. circa mediū † ubi antē ɔtra diversos [b] vellet actor in uno et eodē libello experiri tenuit Ange. h istud fieri posse si eadē cā agatur alle. l. j. et .ij. C. si plures una sen. ¶ Adde .l. si quis cū procuratorio §. j. et ibi ponderat Bar. ff. de procu. et in auc. h ita, et in corpore .C. de duo. re. et per Bar. in .l. iij. §. j. in .j. q. ff. de duo. re. et in .l. si pluribus in princi. ff. de leg. ij. secus ex diversis causis. l. ad officiū, et ibi ponderabat Bart. C. cōi di. et in .l. hos accu. §. lege. et ibi no. ff. de accu. et pulchre per Spe. in ti. de li. ɔce. §. fi. ver. sz pone ti. cū duobus ver. sequen. et per Bar. in .l. inter liberā §. fi. ff. de adul. et p Cy. in .l. j. C. si reus vel accu. mor. fue. et per Bart. et alios in .l. si terrtina. §. casius. et §. officium. ff. de aqua plu. ar. per Cy. et Bal. in .l. eo q a multis .C. si cer. pe. et per bal. in .l. adita in repe. perusina. in .xxv. col. et ibi ēt dixi .C. de eden. et in .l. ab eo. in .iij. col. C. qño et quando ind. et in .l. fi. in .vj. q. C. de edi. di. adri. et ang. i .l. j. ff. si pars heredi. pe. et per doc. in .c. j. de lib. ob. ¶ † Scdo
3 facit iste text. q si bānitus in .xx. pōt impune offendi, et aliqs ex una cā est bannitus. in .x. et ex alia in alijs .x. non possit impune offendi, q: nō dz fieri coacervatio, ut sm bal. Ang. et Mod. pro quibus alleg. gl. repu. sing. in .l. ubi fideiussor ff. de so. quam ibi ponderat ad hoc Bar. et idē no. Bar. in .l. ij. §. j. ff. de condi. insti. et Cal. in .l. sancimus §. si quis aūt. el. j. C. de dona. et Ange. et Mod. in .l. si quis separatim §. j. ff. de ap. et in .l. quotiens ff. stipulationibus et in .l. scire debemus. in prin. de ver. obli. et in .l. si plures ff. de pac. et bal. in .l. nā et si fur. §. fi. si cer. pet. et Imo. in .l. si quis testamento in prin. ff. de leg. j. et Pe. de anch. et Imo. in .c. pe. de do. † et ibi dñt, q ubi coacervatio induceret odium,
4 tunc non fit coacervatio sicut h non fit ad impediendaz iurisdictionem ordinariam. ¶ Sed ubi fieri coacervationem esset favor iurisdictionis, vel alius favor tunc fieret coacervatio. alle. d. l. si quis separatim §. j. sz melius probat in .l. si plures §. pe. h alle. in gl. sm quod declarat hic Bar. et in voce dixi et probatur in .d. c. pe. de dona. est doctrina Io. an. in .c. ij. eo. ti.
¶ Et lz Ro. h teneat ɔtrium in .d. q. in bannito per .l. fi. in prin. iuncto ver. qui sepius ff. de abige. tamē rñdet ad illū tex. q punitur tanq̄ abigeus ille qui .x. oves surripuit indist.
¶ Vel etiam ille qui studium, vel artem exercens sepius usq;
5 ad .x. surripuerit. † pz quia dictio sepius verificat etiam in bino actu. l. marti §. qui questum ff. de adul. et in .l. fina. cum ibi not. C. si sepius in integ. rest. post. et ita etiam colligit ex gl. ij. et .iij. in .d. l. fin. de abige. ¶ Subdebat bar. in .d. l. ubi. q si iudex dixisset condēnamus in .xx. valet in .x. pro percussione in brachio, et in .x. pro percussione in facie, q tñ non poterit impune offendi. ut ibi per eum. ¶ Sed Ang. reprehendit eum, attamen reprehensio sua est potius limitatio ad .d. Bar. videlicet nisi ambo delicta essent facta in una rixa, quia censerentur esse unum ut no. gl. mag. in fi. in .l. j. C. unde vi. et not. Bar. in .d. l. hos ac-
6 cusare. §. lege. † nam ubi est unuz factū seu una rixa fit coacervatio, ut hac .l. i fi. et .d. l. si quis separatiz. §. j. et hoc sequit Paul. de ca. h et in .d. l. ubi, et idem tz Ang. et Raph. in .d. l. si quis separatim. §. j. licet Pe. de ancha. et Imo. in .d. c. pe. simpliciter transeant cum Bar. ¶ Et quamvis etiam Imo. in .d. l. si quis separatim, teneat ɔ Ange. dicens q in odiosis non dz fieri ista coacervatio, et per not. per glos. in .d. l. ubi et idem tenebat hoc Ful. subtiliter motus per id quod no. Guil. et Bar. hoc dū dñt q in obligatione annua, ubi obligatio non est una, sz multiplex sm ea que hñr in .l. stichum §. stipulatio ff. de ver. oblig. non fit coacervatio. ¶ Et tñ ille obligationes oriunf ex eodē facto puta ex uno legato annuo, sed dic q istud ideo est, q: ille obligationes, et actiones oriuntur diversis tpibus. f. in prin. cuiuslibet anni cum censeantur ɔditionales, ut .l. iiij. ff. de ann. lega. ¶ Et sic ante eventum conditionis. f. ante eventum cuiuslibet anni nō est nata actio, et obligatio. l. cedere diem de ver. signi. secus ubi eodē tpe oriunf plures oblones ex uno facto ut in casu nro et pbaf in .d. l. si quis separatim §. j. cū glo. f. iuncta .l. nisi ff. de tu. et ra. di. Ad predictam. q. ēt vide no. per Bar. in .l. iurins. § qui
7 habebat ff. ad tre ¶ † Quid si dixisset iudex ɔdēno ticium, et si non solvet .j. mensem .x. ɔdēno. in .xx. an post mensem poterit impune offendi vide per Ang. in .l. si plures, et ibi dicef. ¶ Facit etiam iste tex. ad alia de quibus vide per Guil. de cu. et bar. hic cum quibus transeunt Bar. et Ang. ff. ea. l. §. fi. et adde q̄ dicenf
8 in .l. pe. §. fi. ff. eo. ¶ † Et quid de coacervatione tempoz [c] an fieri debeat, vide aliquid per Ang. h in pulchra. q. et per eundem in .d. l. quotiens per illū tex. ff. de pub. et bal. in .l. non solū in pnc. ff. de excu. tut. et Ang. in probe. ffoz. § fi. et in .l. ij. §. j. ff. de condit.
9 insti. et qno. in .c. eum qui certus. in fi. de reg. iur. in .vj. ¶ † Et an ubi requirūf plura facta, ut possit quis dānari ad mortē fiat coacervatio alibi commissorum iam punitorum vide p Bar. in .l. si cui. §. fi. in fi. ff. de accu. per Io. an. in addi. Specu. in rubri. de fur. per Bar. in auc. sed novo .C. de ser. fu. et in auc. q fere mei. in .v. col. C. qño et qñ iu. et in .l. certū. ff. si cer. peta. et in .l. j. in .iij. col. de edi. ac. et in .l. fi. in .iij. q. ff. eo. et per Tācre. in cōpendio sasua in .j. rub. q. iiij. p Saly. in .l. servos .C. ad iul. de vi. p Pe. de anc. in cle. j. de pe. super gl. ¶ Addo ultra dicta per doct. et dum glo. dicit, q defensor civitatis olim non cognoscebat nisi usq; ad quinquaginta aureos voluit alle. l. j. C. de defen. civi. et circa ulti. q. h formatam p bar. teneo ulti. rñsionē per istū tex. q ponderat pluralitatem actionuz in hac mā. ¶ Sed in .l. sancimus in fi. alle. p bar. l. j. rñsione nō attēdebaf, quo ad illā mām pluralitas, vel unitas actionis tñ ɔtūt magnitudo preiudicij.

SVMMARIVM

1 Calumniari præsumit, qui facit actum à iure prohibitum.

Quod et si mutue. Reus non potest actorez invicem reconvenire corā diverso iudice durante lite inchoata per ipsum actorem sed debet reconvenire coram eodem, qui debet censeri competens iudex in causa reconventionis licet alias per viam conventionis non esset competens. h. d. sm primaz et secundam lectu. sed sm ultimam hoc intendit non auditur actor petens reconventionē fieri coram alio iudice allegans iudicem prime cause non esse competentem q: imo est licet per viaz conventionis nō fuisset. h. d. ¶ In tex. ibi litigare possunt. f. in prima causa, nam si traheret reus me coram diverso iudice in cā recōventionis turbaret me in prosecutione prime cause, ita declarat Bar. istū tex. in auc. et gñr .C. de sen. et inter. om. iu. ubi tractaf materia istius l. ¶ Et ex hoc tex. no. sm Bal. q qui facit actum a iure prohibitum presumitur calumniari.

SVMMARIVM

1 Confines si non possunt commodè poni in loco in quo de iure esse deberent, idest in confinio prædii utriusq;, potest iudex in alio loco ponere, & de parte unius ex litigatoribus alteri adiudicare.
2 Evenire quod potest an sit inspiciendum.
3 Clausula in fine apposita refertur ad omnia præcedentia regulariter nisi aliqua ratione referri non posset ad omnia, quia tūc

a ¶ Cumulari. de cumulatione actionū ultra no ni. vid Ro. ɔs. ccxl. et .ccxlv. et an hēat locū coacervatio i odiosis, et pēnalib' vide late cepo. ɔ. iiij. ale. x. cxxxviij. li. et ibi an fiat coacervatio i tpe de quo ēt p iop. al. xlvij. ubi h eog exiuit monasteriū. et rediuit in anno pb.
c ¶ Contra diversos. Addō in eūdē alex. in .l. edita. co. v. C. de edē. et ro. i. l. ij. §. itē si in scō ff. de v. ob. et Fel. remissive i. c. ex pte et cam. co. iij. extra de rescri. Fran. cur.
e ¶ Coacervatiōe tpoz adde in ultra auc. alleg tas h p ale. i mā coacervatiōis. d. neilli de. S. ge. in tra. bāni. i j. pte scdi trac. q. vij. et facit pulchrū sile, q ponit bar. i. l. gfundū §. cohes co. ij. ff. ad .l. fal. et vide bal. i. §. h tria l. j. ɔsti. C. et bar. i. l. si un' §. si cū mihi. x. ff. d pac. et adde q sp tenui qd coacervat. tpoz fieri dēat ar. de tpe ad ɔtitatē. l. miles ita ff. de test. mil. et p hē tex. opti. in .l. si ut p ponis als inci. Pon. ff. de libe. cau. quē exclamat ro. h cogita et ēt de mā coacervatiōe vide ēt p ale. in .ɔ. v. co. j. et i ɔs. xiij. col. j. in .v. volu. Frā. cur.

refertur ad proxima tantum.

4 Positionibus uel libello respondens confitendo simpliciter, an uideatur confiteri non solum ea quę principaliter posita sunt, sed etiam ea quæ incidenter, & quæ per modum qualitatis sint posita.

Sed si vna actio. In actionibus communibus quantum ad concedendam, vel impediendam iurisdictionem non inspiciuntur singulares partes, sed inspicitur ipsum totum. h. d. ¶ Et premitte, q iste actiones de quibus hic appellantur communes, q quilibet est actor & reus [a]. l. iudicium [a]. iii. ff. fi. regun. & l. in tribus
1 ff. de iudi. † Et similiter premitte, q si iudex in actione fi. regu.
2 videt non posse commode ponere confines in loco in quo de iure esse deberent. i. confinio vtriusque predij vel videt posse emidentiores cōfines ponere in alio loco, potest de parte vnius ex litigatoribus adiudicare alteri, & infra partem adiudicatam apponere confines in. §. si familie cum seq. insti. de offi. iudi. & in. l. ij. §. fi. cum duabus sequen. ff. fi. regun. sicut & ratione cōmodioris diuisionis facit in alijs actionibus hoc expressis, vt. d. § si familie. ¶ In glo. in ver. adiudicari potest ibi. l. sciendum. § pe. respondent doct. q ibi erat dispositio de presenti, cuius effectus non suspenditur de futuro, hic declarat per d. l. sciendum. §. fin. quia an quis teneatur prestare satisdationem de iudicio sisti inspicitur solum an possideat immobilia tempore petite satisdationis vt ibi. ¶ In ea. ibi. l. cum hi. ad istam, & etiam sequentes respondēt doc. q ibi pñs, & apparens status rei nō indicabit contingentiam de futuro, hic autem si propter naturam istius iudicij diuisorij. d. §. si familie, & ita etiam respōdet Bar. ad. l. pen. §. fi. ff. eo. vel sm enim illa. l. non obstan. Et puto, q vo luerit dicere, quod aut hic in libello petebat qlibet sibi assignari partem pro diuiso, vel sibi adiudicari totum si res diuidi cōmode non poterat secundum iudicantis arbitrium, vt etiā hic in glo. Aut dato quod petitum non esset adiudicari, totum tamen pro petito habetur illud, quod de natura petitorum est vt probatur in. l. cum totum. C. de senten. & interlo. omnium iudi. vbi iudex pronunciat danda esse pignora fideiussoribus, licet non fuerit petitum, quia veniebat de natura petitorum, vt ibi subtiliter declarat Barto. ponderans ad hoc illum text. facit. l. vinum cum ibi plene no. per Bar. in. iiij. colum. ff. si cert. peta. & text. no. in. c. constitutus secundum intellectum doct. de re. ig. do. ¶ † Et de materia an inspiciat q euenire potest, dic vt per Iaco. bu. Bar. & Ang. hic per Cy. in. l. non. §. firmanes sub conditione. C. communia de lega. & per Bald in ea. l. § sed qn. a, & in l. eden. in. iij. colum. C. loca. & late per Bart. in. § sacramenta a lega. in glos. ¶ † In glo. fin. colligitur ex hac glos.
3 no. cōc. usio, q clausula in fin. [b] apposita refertur ad omnia precedētia regulariter per dicta. l. talis scriptura, nisi aliqua ratione referri non posset ad omnia, quia tunc refertur ad proxima tantum vt hic. l. prima §. deinde cum sequen. ff. de postulat. & si non potest referri ad proxima, tunc ad alia superiora refert. argumen. l. qui in adoptione, in fin. supra de adoptio. † Et hoc in
4 tellige verum, quando clausula in fi. est per se principaliter posita adeo quod non constat expresse, q sit apposita ad qualificandum vnum capitulum exemplum patet in. d. l. talis scriptura, & in. l. iij. §. j. de lib. & posth. nam si clausula esset non per se principaliter posita, sed accessorie ad qualificandum vnum capitulum prout est quando conditio adijcitur vni dispositioni seu capitulo vel legato an intelligatur repetita seu relata ad precedētem dispositionem, & certe non, vt est tex. in l. filium in princip. cum glo. i. quando di. le. ce. & no. Barto. tradens hanc doctrinam in. l. fi. ff. de reb. dub. & isto casu potius tractamus secundum Bar. hic de repetitione, q de relatione, & sic Bar. in. d. l. fin. videtur improprijs verbis vti. Item in casibus in quibus clausula in fin apposita refertur ad omnia precedētia intelligas, q refertur ad omnia scilicet posita principaliter non autem ad posita incidenter seu causa demonstrationis text. est quem ibi ad hoc ponderat Barto. in. l. si ticia. ff. de libe. leg. & istud est vtile ad questionem de qua per Barto. in. l. si cui serui. §. si a filio. ff. de leg. i. s. an respondens positioni, vel libello cōfitēdo simpliciter videat confiteri non solū ea q principaliter posita sunt sz ēt ea que incidenter, & que per modū qualitatis sint posita de quo ēt vide p. O'dra consi. cclxiii. & per Barto. in consilio incipiē. statuto ciuitatis Florentie per Bald. in. l. ij. §. q si actor in fin. C. de iura calum. & in. l. j. in penulti. columna. C. de edict. actl. & io. l. fi. §. penult. C. de appel. per Benedic. de plumbino. in l. fi. ff. de fideicō. liber. & per Io. de imo. in. l. si qs a filio in pnc. ff. de leg. j. & in. l. sed si dubitetur. §. j. ff. de fideiusso. & per do. anto. in. c. j. de plus peti. dum allegat, & sequitur Spe. in tit. de positio. §. sequitur. ver. xj. dixi in. d. l. si cui seruo. Reliqua in mā vide per Bar. in. d. l. talis scriptura, & plene not. in. c. ij. requiris & in c. inquisitioni de app. & in. c. cū dilecti de do. & aliqd in c. de mulie. de pbē. & q no. Bar. in. l. doli. in prin. ff. de ser. cor. & in. l. auia in prin. ff. de cdi. & demon. & p Bar. in cōsi. inci. Ang. ma hic. plene p Spe. in tit. de instr. §. nūc aūt videndū ver. iuxta excipe p Pet. de anch. in cōsi. ij. & in cōsi. lxiiij. qd incip. subtiliter a ad plenum per Alb. in prima parte tractatus statutorum. q. lxxxi & Bal. in. l. j. ff. de legi. here. in. l. quisquis. C. si cer. pe. & in l. j. C. de lib. prete. & in. l. j. in fi. de consti. princip.

Marginal notes:

[a] ¶ Reus. no. rū sing. sm Ro. fin. suo fo. u. q vbi cōi noie accedesceiū cogor stare in cōione, nec possũ pro care aliū. l. fi. ff. d alle. in. ma. cā facta.

[b] ¶ In fin De hac clā vid. ab. cōsi. xiiij. ang. cō. xxvij. & i cō. xx. lu. ro. cō cij. & ad de m. alex. in cō. xi. co. pe. in. ij. vo. Frā. ar. cō. cxvi. l. ij. co. vbi clā in fin. posita refert ad pcedētia nisi ppetas vbor. cie repugnaret. et adde q clā pcedens magis influat in sequentia quam sequēs i pcedē. ita ma hc. nota bili. cl. ait. bar. i. l. auia. ff. d cd. & demon. cui adde bar. i. l. qsqs. ff. de leg. iij. & in l. si qs ex argentarijs. §. si initiū ff. de eden. Ro. cō. clij. & cō. diij. & Paul. de ca. cōsi. cccclij. i. iij col. i. vbi q refert ad oia qn ñ est dare rōnem q re mag. ad vnū q ad aliud, & vide Car. cō lxvij. co ij. vbi clā seqnēs refert ad pcedē. qn dispō redderet inutilis. Fran. cur.

❧ SVMMARIVM ❧

1 Magistratus municipales non possunt relegare, nec patriam interdicere.
2 Magistratus municipales non possunt corpus acriter coërcere.
3 Modica corporis castigatio potest fieri per quoscunque iudices.
4 Magistratus municipalis an possint delinquētes graui pœna dignos incarcerare, & remittere ad superiorem.
5 Confessio delinquentis facta coram magistratu municipali uel iudice competenti an sufficiat ad indicium, adeo quòd possit torqueri.
6 Confessio extraiudicialis sufficit pro indicio ad torturam.
7 Confessio facta in una causa, nocet in alia saltem quo ad præsumptionem, & indicium.
8 Inquisitor hereticæ prauitatis si condemnauit aliquem inquisitū tanq̄ relapsum in heresim, & eū tradidit iudici seculari, an iudex secularis debeat ipsum punire ad mortem, absque alia cognitione.
9 Iudex secularis an possit cognoscere de crimine hæresis.
10 Crimen sacrilegii an possit per iudicem secularem cognosci.
11 Magistratus municipalis an possit cognoscere de graui crimine coram ipso facto.
12 Iudex an possit punire offendentem eius officiales, & familiares si crimen sit notorium.

Magistratibus. Magistratus municipalis nō potest imponere penam mortis, vel aliam magnam penā pro delictis puniendis, & sic ad publicam vtilitatem, sed modicam penam que potius castigatio dr imponere potest. h. d. ¶ In text. ibi supplicium glo. exponit. i. vltimum supplicium, idem tñ est in abscisione membri, & alijs penis capitalibus, que sunt meri imperij maioris per Bar. in. l. imperium ff. e. & sic non cōpetunt magistratibus municipalibus. l. ea que i
1 p:in. ff. ad muni. † Minime nec relegare seu patriam interdicere pñt, q qū est minus vt. l. nulli cū gl. in ver. facultatē. C. de sen. & no. gl. insti. qui. mo. ius pa. po. solu. in. §. relegati. in ver. retinent, nec † corpus acriter cohercere, vt probatur in. l. si qd erit
2 alias est. l. meminisse. §. fi. ff. de offi. procō. vbi hoc delegari non potest, ergo non competit iure magratus. l. j. in ver. que Ro. ff. tit. ij. & pōt ipse magistratus ea facere de quibus in. §. audiēt al
3 lega. in gl. ¶ † In gl. fi. ibi. in libero h non vr iure isto cautum, sed solū in seruo, & ita dicebat Imo. in. l. iiij. § duas. ff. de dā. infec. p quo audio, q quidam alleg. tex. in. l. si prinatus. ff. q & a q. hodie indistincte istis iferioribus magratibus, vt cōcessa ista
4 modica castigatio in quoscūqz p. d. § audient. ¶ † In ea. gl. ibi l. fi. istā reprehendit bar. & doc. & cū eo magis cōiter trāseunt & circa h dcā p eū, vide que dixi in. l. ij. et. iij. & in. l. iubere. ff. eo. q rit h Bar. an magratus municipalis possit delinquentes graui pena dignos incarcerare, & remittere ad superiorē eū forte de h requirentē, dicit q sic p. d. § audient, sed an antequā pcedat ad capturā, & remissionem predictā spectet ad ipsum aliqualiter d veritate criminis cognoscere an vero indist. ad simplicez requisitionē maioris iudicis debeat missionem facere, vide gl. not. in cle. pasto. de re iudi. q tz q dz primo cognoscere, Bar. cōtrā tenuit, lz de illa gl. mentionem non faciat, vt per eū in. l. fi. §. j. ff. de pu. & in. l. j. C. vbi de cri. agi opz, idē tz Cy. in auc. qua in prouincia eo. tit. q: presumitur p iudice requirente. l. ij. C. de offi. in. c. in pñtia de renū. & per alias rōnes de quibus in dictis locis, & p Anto. de bu. in. c. fi. de fo. cōpe. cum concor. de quibus sibi p
5 Saly. & in. l. j. ff. de exhi. re. ¶ † Scdo querit Bar. an confessio facta coram magratu municipali p dictos grauiter delinquētes

sufficiat

sufficiat corā iudice ꝯpetenti ad quē remittit̄, ⁊ ꝯcludit ꝙ non
per. d. l. diuus. la. ij. ⁊ ibi ꝑ eundē. ff. de cu. re. dicit tñ signanter
bal. ꝙ ꝙ̄uis talis ꝯfessio īquā̄ facta corā iudice incō. etē. nō
sufficiat ad ꝯdēnationē sufficiat ad indicium, ⁊ instructionem
a adeo ꝙ posset torqueri a ⁊ mediante tortura induci ad ꝑsistēdū
⁊ perseuerandum in confessione, ⁊ ita intelligitur dictum Inn.
in. c. per inquisitionem de elec. ⁊ in. c. cū super de confes. idem
no. Ang. in. l. j. C. de confes. vbi pro hoc alle. no. per gl. in. l. se-
6 tius fuistiuum. ff. de iniu. † vbi confessio extraiudicialis sufficit ꝑ in
dicio ad torturam, ⁊ idem no. glo. in. l. capite quinto in gl. mag.
ff. de adul. eadē rōne dēopari confessio facta corā incōpetēti,
⁊ idem ēt no. Ang. in sua dispu. que incipit ascensis miles in. ij.
col. ⁊ bal. in. d. l. j. in pe. col. de confes. ⁊ in. l. clarum. C. de auct.
prest. ⁊ ista vr̄ esse cōis opi. quā ēt tꝫ archi. ij. q. j. multum. licet
Ant. de but. tenuerit ꝯtrium in. c. at si clerici de iu. ⁊ in. c. per in
qsitionē ꝑ tex. in. d. c. at si clerici in verbo aliquātenꝰ ⁊ ar. c. cū sup
de of. deleg. qꝛ factum in iudicio abdicato seu reprobo nullum
effectum hr̄e dꝫ ar. l. non dubium. C. de leg. ⁊ dicit Imo. in. d. c.
at si clerici, ꝙ lꝫ opi. do. Ant. videatur de iure verior per illum
tex. tñ cōmunis opi. ſm eum in practica seruaretur ⁊ subdit no.
Ang. in. d. l. j. C. de confes. ꝙ. d. opi. Inn. in. c. per inquisitionē
ꝓcedit in ꝯfessiōe, q̄ emanasset ad eundē effectū, secus si ad aliū
qꝛ nihil operaret̄, qm̄ quis negare posse id quod semel ad aliud
effectum ꝯfessus esset, vt dicit ēt gl. no. in auc. itē possessor. C. ꝗ
po. in pig. ha. ⁊ ista est prīa limitatio ad. d. cōem opi. quā limita
7 tionē nō puto verā, † qꝛ imo ꝯfessio fcā i vna cā, ⁊ sic ad effectū
illius cāe nocet in alia saltem quo ad ꝑsumptionē ⁊ indicium, vt
b no. gl. in. l. ⁊ qꝛ b. §. si. in verbo ꝑiudicet. ff. de interro. ac. ꝑ bart. i
l. ij. ff. iu. iu. sol. ⁊ no. archi. in. c. si. de iureiu. lib. vj. ⁊ ꝯsueui. dicere
in. l. ij. C. de edend. nō ob. gl. in. d. auc. item possessor, qꝛ rn̄de ꝙ
quis pt̄ negare id qd̄ semel ꝯfessus fuerat, qñ ꝯ suā ꝯfessionē iu
dicatum fuerat, ita loquitur illa gl. alias non ⁊ ita declarat bar.
in. l. papi. §. sed nec impuberis per illum tex. ff. de inof. test. ⁊ Inn
no. in. c. mulieri de iureiu. ¶ Scōa limitat Ange. in. l. j. C. de
ꝯfes. nisi ꝯfessio facta esset coram iudice cuius iurisdictio nullo
modo expresse, vel tacite posset prorogari in confessione facta
ꝑ clericum, corā iudice seculari iuxta. c. si diligenti, de fo. ꝯpe.
qꝛ ista nihil opabitur, ⁊ ita intelligit tex. in. d. c. at si cleri, ⁊ idē
sentit Io. an. in addi. Spec. in ti. de confes. §. sequitur super. v.
⁊ ſm istam limita. potest saluari opi. d. Anto. ꝯ rectam quāuis
doc. in. d. c. per inquisitionem, ⁊ Ange. in. d. l. j. ff. de confes. indi
stincte loquantur ēt in iudice seculari coram quo clericus cōfes
8 sus fuerat. † Querit ēt Bar. ꝙ quid si inquisitor heretice prauī
tatis condemnauit aliquem inquisitum tanq̄ relapsum in here
sim, ⁊ qꝛ ipse inquisitor non habebat potestatē ꝯdēnandi ad pe
nam sanguinis facta pronunciatione super crimine heres tradi
dit eum iudici seculari iuxta c. presidentes, de here. in. vj. an iu
dex secularis de nouo habeat inquirere, ⁊ cognoscere de verita
te criminis, an vero solum exequi, ⁊ concludit post Guil. ꝙ hꝫ
c de nouo inquirere, ⁊ cognoscere c per tex. in. §. si vero crimē in
auc. de san. epis. col. ix. ⁊ idem no. bar. in. l. diuus. la. ij. ⁊ in. l. nō
dubiū eo. ti. ⁊ in. l. j. in fi. prin. ff. si quis ius di. non obt. ⁊ sequitur
Bal. ⁊ Pan. de ca. ꝙ dicit opi. Bar. esse verā de iure. Sub
dit tñ ꝙ in ꝯtrium hodie emanauit quedam extrauagans Fed.
quam habent inquisitores heretice prauitatis. Et pro opi. bar.
addo quod dicit glo. in auc. clericus in ver. per epm̄. C. de epis.
⁊ cle. Sed Bal. ibi in crimine heresis tꝫ ꝯtrium ⁊ etiam Ang.
in. d. l. diuus vbi dicit ꝙ cano. tenent contra opi. Bar. per tex.
in. c. vt inquisitionis. §. ꝓhibemus de here. in. vj. ⁊. §. si aūt ec
9 clesiastica cum gl. in auc. de san. epis. † vbi prohibetur iudex se
secularis posse de heresi cognoscere, ⁊ istam opin. sequitur etiā
Pet. de anch. in. d. c. aut si cleri. ⁊ Imo. in. c. j. de offi. ordina. ⁊
Saly. in. l. ea quidem. in. viij. col. C. de accu. pro quo etiam al
le. c. super eo. de here. in. vj. ⁊ respondet ad. d. §. si vero crimen
ꝙ ille tex. procederet in alio crimine, de quo posset non solum
10 ecclesiasticus, sed etiam secularis cognoscere † vt in crimine sa
crilegij, vt. l. sacrilegij. la. j. ff. ad. l. iul. pecul. ⁊ in. l. si quis in hoc
genus. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ plene no. in. c. cum sit gn̄ale, de fo. com.
vbi ponuntur crimina de quibus vterq; iudex cognoscere po
test, dicit tñ Imo. i. d. c. j. ꝙ legiste communiter tenet opi. bar.
cum qua etiam transit domi. Anto. in. d. c. j. ⁊ de materia etiā
vide per Ang. ⁊ Saly. in. l. j. C. de exiben. reis. post Iaco. but.
⁊ ibi Ang. etiam tꝫ ꝯtra Bart. et respondet ad. d. §. si vero, ꝙ
ibi delinquens remittebatur condemnandus hic autem condē
natus, et ita etiam dicit Saly. in. d. l. ea quidem.
11 ¶ † Ultimo querit Ang. hic, an si crimen graue est notorium

a ¶ Torqueri de confessione fcā corā iudice icōpetēti, vide ang. ꝯs. xviij. Io. de ana.
ꝯsi. xij. ⁊ inq̄rū. d. Ias. limitādo. h. d. nō opari ꝯfessionē factā corā iudi. icōpetēti ēt
ad torturā, qñ iudex ē penitꝰ icōpetēs. vt in ꝯfessiōe clerici. dic ꝙ cal. ꝯsi. vj. de iu. tꝫ
clericū posse cogi ad ꝑseuerādū i ꝯfessiōe corā suo iudice. ⁊. d. Car. i. d. at si clerici i-
telligit nō opari ꝯfes. qñ iuisꝰ tractꝰ ē ad iudicē seculare si tñ clericꝰ eēt sub iurisdōne
ipsi magistratui municipali, vl qꝛ coram eo factū fuit, an pote
rit de tali crimine cognoscere, ⁊ decidit ꝙ nō alleg. no. ꝑ Guil.
in. l. cum seruus. ff. de condi. ob causam, adde pro hoc text. in. l.
magisterie in ver. nec si culpe fuerit. C. eodem per quē dicit ibi
Bal. ꝙ si delictum alicuius sit notorium ēt per confessionē iu
dex incōpetens nō poterit punire, vt ibi no. Bal. in. l. criminis
. C. qui accu. fateor tñ ꝙ vbi alias quis esset iudex competens ⁊
tñ ratione suspitionis potuisset de iure recusari, tunc si delictū
12 est notorium non poterit rōne suspitionis recusari, † vnde si ti-
cius offendit officialem pōtis, ⁊ delictum sit notorium nō po
terit pōtās ingrens recusari, vt probat signāter Iac. de are. Cy.
⁊ alij in. l. j. C. ne quis i sua cā ⁊ bar. in. l. si quis forte. §. si quis. ff.
de pe. ⁊ per do. Ant. in. c. cum venissent de iudi.

archipsbyteri, vt eē pt ⁊ pro-
garet iurisdōnē epi. ꝯfessio fcā corā epo sibi no cet vt tꝫ abb. cō si. xxiij. iq̄rū ēt
dē i scōa limi. ⁊ tertia ꝯfes. factā corā iudice icō petēti posse re-
uocari, ⁊ nō est verisile, amplia vt ꝑ anc. ꝯs. xx-
iij. circa med. ⁊ inq̄rū depont de ꝯfessione ex traiudiciali, vi-
de Lu. ro. ꝯsil. ij. ⁊. vij.
a ¶ Uid ple. ꝑ Feli. i. c. at si clerici. i. iiij. co. ⁊ seq. de iud. vbi
plenissime. T. diplo. ata.
b ¶ Gl. i. l. ⁊ qꝛ adō m ⁊ dic, ꝙ illa gl. ꝯfacit iꝫ ibi ꝯfes. eēt fcā
ad aliū finē, fuit tñ fcā corā iudi ce ꝯpetēti, sed ang. logr̄, qñ ꝯ
duo i ꝯfe. ꝯcur- rebāt. s. icōpet. ⁊ aliꝰ finis vide
oino. Fel. aret. i. d. c. at si cle. ⁊ in. consil. xxvi. colum. fine. vbi
dr̄ ꝙ ꝯfes. facta corā incōpeten ti hꝫ vis ꝯfes. eẋ
iu. ⁊ i ꝯsi cl. co. pen. ⁊ vide ale. ꝯsi. xiij. ⁊ consi.
xcvj. i. j. vo. ⁊ in ꝯsil. xviij. i. iiij. vol. Franci.
c ¶ Et cognoscere. vltra aliu. ꝑ alex. h adō in bart. i. l. si ꝯfes-
sus. ff. de custo. re, ⁊ bal. i auct. clericum. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ an-
ge. i. l. ij. C. de cu. re. ⁊ aduerte qꝛ bar. h loqui vr̄
ꝑ ꝟba necessi- tatis sꝫ i. l. diuꝰ la. ij ⁊ in. l. non dubiū ꝑ verba
ꝑtātis. Fr. cur.
d ¶ Uid bar. i. l. diuꝰ, ⁊ q̄ ib scripsi. ff. de cu. re. Tho. dipl.

SUMMARIUM

1 Magistratus non dicitur nisi iudex ordinarius, non autem dele
gatus, nisi forte sit delegatus ad uniuersitatem causarum, qui
potest subdelegare unam causam.
2 Potestas non dicitur quis alicuius terre, nisi quando habet me
rum imperium.
3 Potestatis appellatione quid ueniat, habetur hic.
4 Potestas idem importat quod iurisdictio, & quādoq; accipitur
pro nomine officii.
5 Iudex ordinarius hn̄s officium imperiale nō potest committere
cām hoc mō, uidelicet ꝙ delegatus cognoscat, uel terminet,
postq̄ delegatus finierit officium seu ultima die officii.
6 Delegatio ad hoc ut ualeat an requirat̄ ꝙ ambo litigātes uel sal-
tem unus consentiat causam delegari, uel subdelegari.
7 Iudex ordinarius non potest iudicare ultima die sui officii.

Cum qui. Ille potest delegare ⁊ delega-
tum cogere qui magistratus ē nō
tñ eo die quo quis est futurus priuatus. h. d.
¶ T si iste ver. si. ſm aliā lect. de qua in prin. glo.
mag. hoc intendit. Si delegatio ꝯferat̄ in tps̄ successoris ipsius
1 delegantis non vꝫ. h. d. ¶ † No. ex prin. l. iūcta. l. more. ſ. eod.
ꝙ nō dr̄ magistratus nisi iudex ordinarius, non aūtē delegatus
nisi forte sit delegatus ad vniuersitatem causarū qui pōt subde-
legare vnā cām, vt no. in. d. l. more, ⁊ illud est bene no. pro statu
tis loquentibus de magistratibus ſm Pau. de castr. hic.
¶ Sed certe non vr̄ istud no. colligi ⁊ ꝓbari posse ex isto tex.
qꝛ nō sequit̄ opꝫ ꝙ delegatus seu iubens iudicare sit magistra-
tus, ergo delegatus qui non pōt delegare nō est magistratus qꝛ
tex. nō dicit, ꝙ omnis magistratus non potest delegare iubere
⁊ iudicare nam si ita diceret bene probaret dictum nota. sed
tex. ponit vnum requisitū ad hoc, vt possit delegare scilicet ꝙ
nō sit priuatus, sed ꝙ sit magistratus sicut si dicerem, vt quis sit
rector studij, opꝫ eū esse italicū non per h sequitur, ergo ois
italicus pōt esse rector studij prīa si esset minor, vel aliā inhabi
litatē pateret̄, tñ puto dictum in se verū pro quo benefacit text.
insti. de atil. tu. §. pe. iuncta. l. ius dandi ⁊. l. nec mandante, cū
ibi no. ff. de tu. ⁊ cur. da. ab his. l. j. §. publicū ius. ff. de insti. ⁊ iu.
⁊ qd̄ legitur ⁊ no. in. l. quibus. ff. de verb. sign. illud aūtē, ꝙ ipse
dicit de delegato ad vniuersitatem causarum pendet ab illo ar
ticulo. s. an iudicet̄ ordinarius de quo dictum fuit in. l. more. ff.
2 eo. ¶ † Colligit ēt Pau. de ca. hic in verbo pōtāte, ꝙ non po-
test dici quis pōtās alicuius terre, nisi qñ hꝫ merum imperium
quia hoc verbum potestatis conuenit tantum hn̄tibus īperiū
vt pꝫ in exemplis hic positis, ⁊ est text. ſm eum in. l. pōtātis, de
verb. sig. potius ergo dr̄ vicarij, lꝫ istis vocabulis interdū abu
tamur ſm eum, sed aduerte qꝛ ꝯ Pau. de ca. videtur esse text.
h iūcto prin. huius. l. nam vult tex. hic ꝙ illi pn̄t delegare, qui
habēt magistratum, ⁊ ꝙ ille dr̄ esse in magistratu qui est in pōtā
te aliqua per istū tex. ⁊ clarū est, ꝙ quilibet magistratus ordina-
rius potest delegare ēt si non habeat merum imperiū ⁊ mixtū
imperium ſm cōem opi. vt. d. l. more ⁊ ibi dixi, vt pꝫ in. §. si ve-
ro etiam quidam iurene in auc. de exhi. re. ¶ Non obst. ꝙ hic
specificent hn̄tes merū imperium, qꝛ rn̄de ꝙ exempla non re-
stringunt regulam. l. dā. insec. pertinet. §. si. ff. de dā. inse.
3 ¶ † Nec ob. d. l. pōtātis, vbi ꝟ. pōtātis denotat imperiū ⁊ magi

stratum, qr rndeo qd imperium ibi large sumitur ꝛ cõprebēdit etiam simplicem iurisdictionē, ꝛ per consequens ea que sunt, nec meri, nec mixti imperij, vt probatur in .l. fi. ꝛ ibi no. ꝺ ti. ij. Vel respon. qꝛ lꝫ in .d. l. potius dicatur, qꝫ venit imperium appellatione potestatis non negat, quin ēt veniat simplex iurisdictio, ꝛ alia auctoritas vt ibi. ℭ Item ꝫ Pan. de cast faci diffinitio iurisdictionis prout diffinitur per gl. ꝛ oēs in .l. j. ꝫ. eo. nō ē ꝑpria ꝛc. tñ virum inuenio multū faciens pro opi. Pan. de ca. vcꝫ tex. in l. nec magistratibus. ff. de iniur. vbi tex. dicit, qꝫ si ex minoribus magistratibus fuerit, qui sine imperio aut ꝑtāe, ꝛc. sed ne ꝫdicat ille tex. aliꝫs ꝫ alleg. opꝫ qꝫ intelligamus, qꝫ ibi apparebat rōne subiecte materie, qꝫ verbū potestatis non poterat referri ad habentem simplicem iurisdictionē, alias tex. sibiꝫpsi ꝫdiceret. Et eodem modo respondeo ad .l. sed si per pretorem. §. ait pretor, cum gl. in verbo qꝫ. ff. qui. ex cau. ma. que ēt potuisset allegari ꝓ opi. sua. ℭ † Nec ēt ob. si allegaret tex. cuꝫ gl. in verbo magistratū in .l. j. ꝫ. bui⁹ magistratuū. ff. ti. j. qꝛ ibi fit illa expositio, qꝛ ꝑ verbū magistratus, erat satis facta mētio de magistratibus inferioribus vnde, vt verba non sint superfluo posita, ita exponuntur ibi per glo. ꝛ pro opinio. que est tex. in .l. l. in ver. potestatis. ff. si quis ius dicē. maxime ꝫm vnum intellectum ꝫm quē ēt magistratus municipalis potest mulctare. ℭ † Ad ꝑdicta vide Archid. xj. q. j. magnum, vbi dicit potestas idē importat qꝫ iurisdictio, ꝛ qnqꝫ accipitur pro nomine officij, vt potestas Padue. vt. c. ına nos de homi. ℭ † Ulli no. ex fine qꝫ ordinarius hñs officium imperiale non potest committere causas ꝫ modo, vcꝫ qꝫ delegatus cognoscat vel terminet postqꝫ delegās finierit officium, seu vltima die officij sed si simpliciter committeret qꝫ .ff. annum cognosceret, qꝫuis nō haberet delegans stare idio ipe in officio, vꝫ delegatio, quia potest terminare intra tpꝫs, intra qꝫ durabit officium, ꝛ si non terminabit, tamen durabit delegatio, si delegans cepit ante vti iurisdictione .l. venditor alleg. in gl. ꝛ ita vr intelligere istum tex. gl. fi. hic in prin. ꝛ Bar. ꝛ clarius Pan. de ca. hic sed Bal. Ang. ꝛ Ful. intelligunt qꝫ non valeat delegatio, si initium delegationis conferatur in tpꝫs successoris delegantis, quia perinde est, ac si delegatio facta fuisset ꝑ eo quo finiatur iurisdictio delegantis, cum iurisdictio in illud tpꝫs conferatur. ar. .l. qꝫ sponse. C. de dona. ante nup. ꝛ in .l. in tpꝫs. ff. de he. insti. ꝛ sic sentiunt secus eēt si finis delegationis .l. ipsiꝫ prosequi causam conferatur in tpꝫs successoris, ꝛ sic ꝫ precedentem intellectum, sed pro priori intellectu facit iste tex. in ver. iudicarem referendo illa verba eo die ad verbum iudicare. prout referunt secundum istam lectu. que primo loco ponitur in gl. tamē concludo, qꝫ iussus talis non imponit necessitatem, cum conferatur in tpꝫs finite iurisdictionis ipsius iubentis, vt hic ita intelligatur primus opi. ꝫ relata, sed ipsa delegatio bñ valebit ꝛ durabit sicut durasset si non fuisset expressum, qꝫ finito officio iubentis terminaret. d. l. venditor. §. dūmodo cepertt vti iurisdictione cum sit eadem ratio, siue hoc expressit siue non. 3

ℭ In gl. in verbo magistratum ibi duo ꝛc. adde gl. similem in l. j. C. qui pro sua iurisdi. Requiruntur ēt alia, que hic vide per

6 Jac. bu. ꝛ Ang. ꝛ per Spe. in ti. de iudi. deleg. §. j. circa ꝑn. † ꝛ ibi ēt no. ponit an vt delegatio valeat requiratur, qꝫ ambo litigantes, vel saltem vnus consentiat causam delegari vel subdelegari de quo per gl. ꝛ doc. in. c. fi. de offi. delega. ꝛ in. c. si pro debilitate. eo. ti. ꝛ adde. hic per gl. vide. c. pastoralis. de offi. dele. ꝛ. c. pasto. de offi. or. ℭ In gl. fi. ibi vel verius iunge vtrūqꝫ sol. qꝛ aut iurisdictio delegata confertur in tempus successoris, ꝛ nō 4 vꝫ ꝫm qꝫ declaraui super text. aut non, ꝛ tunc aut delegantis officium est finitum re integra, ꝛ expirat delegatio. l. ꝛ quia. ꝫ. eo. b ti. c. fi. de offi. deleg. alias secus vt. d. l. venditor. ℭ In ea. ibi qꝫ est falsum ꝛc. ꝛ sic gl. videtur reprobare istā scđam lec. ꝛ cū gl. vr transire Cy. hic in addi. ꝛ Bar. Pe. de anch. ꝛ Fulg. dum approbant gl. q̃ est in. c. ꝛ si Christus de iureiu. volentem, qꝫ lꝫ vltima die officij iurisdictio exerceri non debeat, vt hic tamē si fiat valeat per. d. l. meminisse ꝛ sequitur Cyn. ibi.

ℭ Sed certe ista. ij. lec. vr sustētabilis primo per istum referendo verbum iubere, ad ea ꝟba. eo die ꝛc. Scđo probatur in. l. ꝑdie, cum ibi no. alleg. in glo. † Tertio ꝑbaꝫ ex no. per Jo. an. ꝛ

7 alios in. c. consuluit post gl. in verbo de exequ. de offi. dele. vbi dīt qꝫ lꝫ ordinarius non possit iudicare vltima die sui officij vt hic. ꝛ. d. l. pridie, tñ secus in delegato per. d. c. consuluit, ꝛ pro hoc bene facit tex. qui vtitur verbo nō dꝫ sed verbo non possit, ꝛ sic denegat omnē potentiam cum sit verbum necessitatiuum. l. non potest. ff. de fur. ꝛ no. gl. ij. in. c. j. de regul. iur. in. vj.

ℭ Non obst. d. l. meminisse, qꝛ dico qꝫ si successor nondū venit semp durat officiū, vt ibi sed si venit tunc vltima die, qua iudex egressurus est officium, non potest iurisditionē exercere, vt hic vnde aduentus successoris, de quo loquitur. d. l. meminisse non accipitur pro ingressu in officiū, sed ꝓ aduentu siue ingressu, vt Bal. hic. ꝛ hoc ostendit ꝟbū debet positum ibi iunctis nota. per glo. in. d. c. ꝛ si Christus in verbo seruandū, ꝛ ita est de mēte doc. in. d. c. cōsuluit, hodie vero seruatur id quod hꝫ in auc. de admi. in fin. colla. vj.

a ℭ Submittere. adde qꝫ eādē opi. hñt do. de ro. deci. ccxlvi. ꝺ iud. ici. si duo sunt barones.

b ℭ Submittere. an ꝑꝑ deat se submit. tē vide latissime ro. ꝯs. dxxiij. lꝫ ꝺ eo qꝫ ibi dr se corrigat sin. suis. fo. iiij. vbi tꝫ cū Innoc. i. c. eccle. s. Marie rñden do ad. c. nos si incōpetē. Et in ꝯsum. d. Jas. ꝫ dr, qꝫ papa non ꝑt clericos submittere potestati laycoꝝ, de ꝫ vide latius per do. Car. in. c. j. de imm. eccle. ꝛ ibi an possit tolerare. c. si quis suaden. c. xvij. q. j.

ꝛ SVMMARIVM ꝛ

1 Maior, uel æqualis, potest se subijcere iurisdictioni alterius.
2 Par in parem an & quando habeat imperium.
3 Imperator potest esse iudex in causa propria.
4 Imperator potest se subijcere iudici inferiori.
5 Sta. qꝫ corā omni qui sit de collegio aduocatorū possit fieri emancipatio, si contingit qꝫ aduocatus emancipat filium suum coram alio aduocato auctoritate sua interponente an ualeat talis emancipatio.

1 Est receptum. † Etiā maior, vel eqlis potest se subijcere iurisdictioni alterius. h. d. ꝛ ista subiectio potest fieri expresse consentiendo in ꝑntia iudicis cui se submittit, ꝛ tunc statim ille iurisdictionē acquirit etiam anteqꝫ ꝓcedat in cā. iuxta. l. j. in fi. ff. si quis in vo. nō se. ꝛ vide dimus in l. conuenerit. ff. eo. Potest ēt fieri tacite permittendo se conueniri coram illo, ꝛ nō opponēdo exceptionem incompetentie iuxta. l. fi. C. de excep. Itē pōt fieri alio mō tacite ꝫm Ange. h. l. si iudex vnius territorij delinquat, aut ꝫbat in territorio alteri⁹ iuxta. l. hēs absens. §. j. ff. de iudi. ꝛ in auc. qua in ꝓuincia. C. vbi de cri. agi opor. ℭ † Ex ꝫ infert Ang. qꝫ si duo sunt dñi vnicus

6 castri, ꝛ vnus delinquat, aut ꝫbat vr se submittere ⁰ iurisdictioni ꝯdñi habentis secum iurisditionē pro indiuiso, ꝫ Paul. de ca. ꝫ lꝫ ꝯriū qꝛ par in parem non hꝫ imperium. l. ille a quo. §. tēpestiuū. ff. ad treb. l. nam magistratus. ff. de arbi. secus, qñ haberent diuisa territoriā, qꝛ quilibet in suo territorio est maior vt in gl. no. in. l. apud. ff. de ma. adde qꝫ istā vltri. opi. tenuit ēt Guil. ꝺ cu. Bar. ꝛ bal. in. l. fi. ꝫ. de re. diui. ꝛ Bart. in. l. inter tutores in fin. ff. de admi. tu. ꝛ Bal. in. l. cetera. §. si duobus de leg. j. ꝛ ꝑ eūdem in. c. j. §. preterea de probi. feu. alie. per Fede. ꝛ no. Cano. maxime Imo. in. c. prudentiam in prin. de offi. delega.

ℭ Nec ob. d. l. heres absens, cuꝫ si. quia quo ad pares, vel maiores locū non hꝫ, vt probatur clare in. l. iiij. §. fi. cū. l. seq. ff. de ar

3 bi. ℭ † In gl. ij. in prin. adde tamen qꝫ sit imperator volēs excedere terminos ordinarie iurisdictionis vellet esse iudex in cā propria in facere posset. l. ꝛ hoc tyberius. ff. de here. insti. ꝛ. l. pe. xi. ff. de his q̃ in test. delen. ꝛ per doc. in. l. j. C. ne quis in sua cā, ꝛ in. c. cū venissent, de iud. ꝓ quo ēt vide no. ꝑ bal. in. l. ij. ad fi. C. ꝺ sen. q̃ sine cer. qꝫti. vbi tractat qd de ciuitatib. recognoscētib⁹ aut nō recognoscentibus superiorē ꝛ aliquid per bar. ꝫ ꝛ i. l. si aluis bellissime. ff. qꝫ vi aut clā facit text. in. c. nouit de iudic. vbi rex francoꝝ superiorem nō recognoscens cognoscit de propria causa feudi, de qua alias non debuisset esse iudex. Limitat tamē ibi. do. Abb. super glo. in verbo iudicare ꝛc. istam materiaꝫ dicens, qꝫ lꝫ non recognoscens superiorem possit esse iudex in cā propria verum est, quo ad sibi subditos nō quo ad alios, vt colligitur ex ibi no. per Hosti. ꝛ Jo. an. ꝛ ita alias defacto dicebaꝫ

4 allegando illam deci. † potest tñ imperator se subijcere, vt ꝫ cū gl. ꝛ idem in papa. ij. q. vij. nos si incōpetenter ꝛ ibi not. in. c. la

b ne el. ij. de offi. dele. in gl. ij. Et an possit papa se submittere • iudici seculari habes gl. no. qꝫ sic. in probe. in. vj. in verbo seruus ꝛ ibi no. Mod. ꝯrium tenent Jo. an. ꝛ magis cōiter alij in. c. ecle. sancte Marie de consti. et pro illa opi. bene facit. c. si diligēti. de fo. ꝯpe. per quem tex. limitatur ista. l. ad tex. in. d. c. si incōpetenter, rñde exponendo verbum iudicio, vt ibi per Archi. ꝛ per Jo. an. in. d. c. ecclesia facit qd no. xi. dist. in. c. si papa.

ℭ In ea. ibi. l. post certi solue qꝫ ꝫ per ꝯsensum fingitur tolli maioritas, sed ibi per pactum non tollebatur dñium, quod hēbat dñs in seruum, nam imperator pōt ꝫbere cū subditis, ꝛ obligari. l. cesar. ff. de pub. l. pe. C. de dona. inter vir. ꝛ vxor. l. digna vox, ꝛ ibi no. oēs. C. de legi. sed inter seruuꝫ ꝛ dñm non cadit ꝯtractus aut obligatio. l. interpositas. C. de trāsac. ℭ In ead. ibi. l. apud melius probatur in. l. apud eum. ff. de manu. vir. generali. Ray. tñ ꝫ ꝛ Cy. ꝫ ꝛ Py. in. l. apud eum, ꝛ ibi Ang. reprehendebat istā gl. qꝛ facilius dꝫ posse prorogari voluntaria iurisdictio qꝫ contentiosa. argu. l. ij. ꝫ. de offi. proconsul. ꝛ leg. ꝛ. l. etiam

§. si.

§. fi. cū gl. ff. de mann. vin. ⁊ iō rñdebat By. ad. d. l. apud eū, alr
a vȝ, q par apud parem * non poterat emancipare, vt ibi verum
est ex vi ꝓpꝛie iurisdictionis ipsius interponentis decretū in
emancipatione, qꝛ par in parem non habet imperium, sed ex vi
submissionis. i. si par se subyciat bene potest, vt h ⁊ istam opin.
ēt sequit̄ Imo. in. c. p. ⁊. g. post medium, de officio de lega. ⁊
Benedic. de plumb. in. d. l. apud eum, sed Bald. ⁊ Ange. hic
post nonnullos antiquos approbant solu. huius glo. ⁊ respōdēt
ad iura alle. per By. q loquuntur in priuato prorogante iuris
ditionem, sed nos loquimur in eo qui habebat iurisditionem, ⁊
se submittebat. Vñ nō pt se submittere, salua dignitate, ⁊ hone-
state sui imperij attento q his que sunt voluntarie iurisdictionis
non expediebat, q par submittere se pari, quia coram selpso ex-
pedire poterat. l. si consul. ff. de adop. l. ij. ff. de offi. presi. secus in
his que sunt contentiose iurisdictionis, qꝛ de potestate ordina-
ria non potest quis esse iudex in causa propria. l. qui iurisdictio
ni. ff. eo. ⁊ istam opi. sequitur ēt Ful. h que mihi plꝫ magis, quaꝫ
5 opinio By. per quam vr̄ violari text. in. d. l. apud eum. † Et ex
hac gl. dicit bal q florentie fuit determinata questio nam statu
to cautum erat, q coram omni, qui esset de collegio aduocatorū
posset fieri emancipatio, ⁊ contingit, q aduocatus emancipa-
uit filium suum coram alio aduocato aucto. sua interponente,
q talis emancipatio non valuerit, qꝛ ille pater poterat apud se
ipsum emancipare, ⁊ per hoc fuerunt rescisi ꝯctus gesti ab illo
filio, tanq̄ non emancipato, cum non valuerit emācipatio, ⁊ ex
forma statuti filiusfa non poterat ꝯgere, ⁊ dicit tñ Pau. de ca.
h q immo dicti ꝯctus non debuerunt rescindi si ille cōiter ha-
b bebatur pro emancipato aper. l. ij. ff. ad mace. Bal. in lect. mea
non dicit illis de rescisione ꝯctuum lꝫ ista referat Pau de ca.
sed posito q Bal. diceret, q dictū eius optime saluatur per
ea que ipsemet Bal. singulariter dicit in. l. ij. C. si aduer. rē iu-
di. circa intellectū. l. iiij. ⁊ no. per eundē in. l. ij. in vlt. colū. C. de
de sen. ⁊ interlo. om. iud. Itē aduerte. qꝛ ꝯ istā gl. vr̄ text. in. l. j.
in fi. ff. de offi. consu'. apud parem potest fieri manumissio, sed
responde, vt ibi per Bar. post gl.

SVMMARIVM

1 Errans non consentit, quod limitat ut hic.
2 Consuetudo dat iurisditionem non habenti.
3 Error populi an impediat consuetudinem induci.
4 Errans non consentit, quod limita ut hic.
5 Errans non consentit limita nisi iudex pronunciaret se iudicem competentem, tunc non poterit ulterius declinari forus.
6 Forus si non fuit per errorem declinatus, pōt semper declinari.
7 Litigans coram iudice incompetente, an in dubio uideatur sciē ter, an uero per errorē litigare.
8 Processus factus corā iudice ordinario, qui credebat se delegatum, an ualeat.
9 Actus si non ualet prout agitur, debet ualere eo modo quo ualere potest, quando defectus est in causa efficiente.

Si per errorē.

Error litigantium im-
pedit prorogationem
1 fieri, quia impedit assensuꝫ sine quo prorogatio fie
ri nō pōt. h. d. ¶ † Not q errās nō ꝯsentit, q il-
mita pꝛimo procedere, qñ errat̄ in his que sunt fundamenta, se
cus in his que veniūt in consequentiam prehabito fundamento
tex. ⁊ exēpla nota. habes in. l. rfa. §. q ignorantis. ff. de iur. ⁊ fact.
igno. quē ita alle Bal. in. l. j. in. l. j. in. xvj. col. C. de ꝯfes. Scdo
limita sing. istā. l. non ꝓcedere in ꝓrogatione iurisdōnis, q fie-
ret per vniuersitatē seu ppl̄m litigantem corā icōpetenti per er
rorē, qꝛ per tales actus nō obstante errore inducit̄ ꝯsuetudo. l.
2 q vero sm̄ pꝛimū intellectū gl. ff. de legi. † per quam ꝯsuetudi-
nē dat̄ iurisdictio non hñti iuxta. l. fi. C. de eman. libe. ⁊ ita sin-
3 gu. ingt Bal. in. l. ij. i. iiij. co. C. q̄ sit lon. ꝯsue. ¶ † Sed veritas
huius pendet ab illo arti. an error populi impediat ꝯsuetudinem
induci, de quo per glo. ⁊ doc. in. d. l. ij. ⁊. d. l. q error, ⁊ ꝑ Guil.
de cu. ⁊ alios in. l. de quibus. ff. de leg. ⁊ ibi per gl. fi. ⁊ per Can.
in. c. fi. de consue. vbi cum distinctione loquunt̄, ⁊ sm̄ eam in-
tellige dictum Bal. ¶ Posset etiam sustineri hec limitatio ꝑ
id quod hr̄ in. l. barbarius. ff. de off. preto. et hic in glo. j.
4 ¶ † Tertio limita cum litigatur coram iudice habente iurisdi
c ctionem, sed nō plenum vsum seu exercitium * iurisdictionis, qꝛ
tunc litigantium error non extenderetur, exemplum si sint duo
delegati, ⁊ coram vno solo procedatur, quia partes credebant
coram ipso solo posse procedi, nam quilibet dr̄ habere iurisdi-
ctionem insolidum, vt no. glo. in. c. prudentiā de officio delega.
in princ. in verbo teneatur, non autem quilibet habet exercitiuꝫ
per se. l. duo ex tribus. ff. de re. in. d. c. causam de officio dele. cer
te hoc casu valebit processus non obstante errore, quia facilius
prorogatur vsus, q̄ iurisdictio, ita voluit Inn. in. d. c. prudentiaꝫ
in glo. per eum ibi posita in versi. non oēs alias est in verbo ex-
communicationis sm̄ q refert ⁊ sequitur Ang. ⁊ Pau. de ca.
hic ⁊ Bal. in. l. si conuenerit. ff. eo. Ang. in. l. pomponius, alias
incipit si vni. ff. de re iudi. ⁊ in. l. j. in prin. eo. titu. ⁊ in consil. suo.
clix. incip. petita. fuit ⁊c. ¶ Sed ꝯtrium tꝫ do. Car. ⁊ Joan. de
Imo in. d. c. prudentiam per regulaꝫ huius. l. ⁊ quia dictū In-
no. non probatur iure, ⁊ ita ēt tꝫ Jo. de Imo. in. d. l. pompo. ⁊
Fulg. hic qui dicit istam limita. videri ꝯ tex. in. d. c. prudentiā
in prin. vbi indistincte dr̄ processum non valere, pro hoc ēt ad-
ducit tex. in. c. cum super eo. tit. vbi si ille qui erat competens ꝑ
se tantum, ⁊ putauit per errorem non posse procedere nisi cum
alioquin non erat competens talis error viciat processum, quan
tomagis in casu nostro in quo iste solus per se procedere nō po
terat. Caue tamen qꝛ lꝫ Ang. ⁊ sequa. cōiter allegent illud di-
ctum Inno. indistincte tñ Inno. in ea. glo. circa fin. responden-
do ad. d. l. duo. se correxit ⁊ dixit q dictum suū procederet, qñ
plures iudices essent delegati cum clausula, q si omnes inter-
esse nequiuerint duo vel vnus expediant, alias autem sine dicta
clausula, tunc non procederet illa opi. attamen neutro casu vide
d tur dictum Inn. iure probari, vt dictum est. * ¶ † Quarto limi
ta regulam istius. l. nisi iudex pronunciasset se iudicē competen
tem, tunc enim non poterit vlterius declinari forus si a tali pro
nunciatione non fuit appellatū, qꝛ opꝫ ei stari ⁊ pro veritate ha
betur. l. abeo. C. quo ⁊ qñ iudex, ita limitauit hanc. l. Inn. in. c.
super literis de rescrip. ⁊ Bar. in. l. ij. ff. si quis in ius voc. nō ier.
vbi ēt dicit q illud quod dicit̄ hic in errante haberet locum in
dubitante, quia equiparantur. l. st. C. de condi inde.
6 ¶ Vltimo limita regulam huius. l. procedere in declinatoria
fori, qꝛ si per errorem non fuit forus declinatus potest semꝑ de-
clinari ⁊ gesta non valent, ⁊ per consequens nec litis contest. se-
cus in alia exceptione dilatoria, quia si per errorem omisit eaꝫ
ante lit. conte. opponere non poterit eam postea vlterius oppo
nere vt no. gl. in. l. q procuratorē dat in verbo omiserit. ff. de pro
cu. quod tñ intellige vt per cano. in. c. pastoralis de excep. ⁊ di-
xi in. l. ita demum. C. de procu. ⁊ videbimus post Ang. aliquid
in. l. de die. §. si seruus. ff. qui satisda. cogan.
7 ¶ † Et an litigās coram iudice incōpetente videatur in dubio
scienter an vero per errorem litigare, vide per Specu in titu.
de compe. iudi. adi. §. ver. quero, sed nunquid presumitur per
Ang. hic. ⁊ per Bal. in. l. eos in princip. in versicu. quero nun
quid ⁊c. C. de app. ⁊ doc. in. c. p. ⁊. g. de offic. delega. ⁊ ad mate
riam huius. l. vide etiam aliquid per Bar. in. l. j. §. fi. nis circa
ij. col. ff. de appel. vbi refert By. dantem aliam limitationeꝫ ad
istam. l. quam limitationem tamen Bar. ibi non sequitur, aliaꝫ
limitationem etiam no. vide per glo. in. l. ij. §. conuenire in ver-
e bo consensus * ff. de iudi. ⁊ ibi sequñtur doc. Saly. in. l. j. in. vlt.
q. C. eo. ⁊ licet illa glos. videatur aliquid facere prima facie ꝑ
dicto Inn. in precalle. c. p. ⁊ g. tamen in veritate est casus diuer
sus. ¶ In gl. in ver. errat in fin. hec vlt. solu. est vera, ⁊ est ratio
quia si a principio erratum fuit in iurisditione semper dicitur
errasse ante lit. ꝯte. ⁊ qꝛ li. ꝯte. ⁊ oia gesta corā incōpetenti iudi
ce non valent. l. si pater, ⁊ quod ibi no. C. de sta. defunc. ⁊ per to
tum titu. C. si a non cōpe. iudi. Sed ita est quod error iur. nocet
tantum post lit. contesta. ⁊ ita intelligitur. d. l. ij. de confes. non
autem ante lit. contest. nocet secundum By. in. c. ignorantia, de
reg. iur. in. vj. ⁊ Bar. in. d. l. ij. ⁊ Salyce. in. l. error. C. de iur.
⁊ fac. igno. qui ad hoc mouentur per. l. is qui se obtulit. ff. de rei

a ¶ Parem, vide in Oldra. in ꝯs. cxxiij ⁊ adde, q comes palatinus q hꝫ potestatē le-
mādi si facit legitimare filiū suū per aliū comitē, vr̄ q legitimatio nō teneat ꝑ dicta h, ⁊ ꝯ
rium tñ ꝯsuluit Pe. de anch. in ꝯsi. cccxxj. ⁊ Jo. de ana. i ꝯsi. xxviij. vide ð hoc per
Moder. in. c. ꝑ venerabilē col. vj. cum seq. qui filij sint legi. Fran. cur.
b ¶ Emancipato indistī. d. Jas. h dicit, q ꝑ decretū emācipantis dēat esse in q̄si pos.
emācipatiōis
adde anc. idem
dñtē ð notario
ꝯ. 132. ⁊ iq̄ꝫ
ðtō recōuētio
ne, q̄ nōbꝫ locū
corā arbitro ad
de ro. fnis fo. ꝗ
⁊ iq̄ꝫ inferiꝗ
fcōuētio dēret
hře locū cū ar-
bitri eligūt ꝑ
formā statuti, sꝫ
sit pꝛib⁹ iputā-
dū cū faciūt cō
promissuꝫ, ⁊ in
terueniat ꝯsens⁹
dic q lꝫ supue
nire videat̄ ꝯsē
sus q tñ adhuc
coacti ꝯpromit
tere dñr cūꝫ sꝑ
possint ad id a-
stringi pea que
voluit anc. ꝯsi.
iviij. ⁊ ita ēt als
posui i apostil.
ad bar. h ꝑips.
sores male co-
recta, ⁊ ꝑ am-
pliatione ꝑdcē
rū vid Frā. de
are. ꝯs. lxxxvij.

ȝ c ¶ Exercitiū iurisdōnis. vide ang. i ꝯsil. clxij. lct. petita fuit ⁊ i. l. j. ff. de iu. ⁊ plene per Fel. i. c. i. ⁊. ix. in. v. co. de off. dele. Tho.

d ¶ Qcm ē, ꝑ h q voluit ro. ðcl. ccx. q citatus ꝑ vnū ex tribus delegatis datis isolidū ñ tenet̄ ꝯparere corā eo q ñ citauit nec vꝫ processus inde factus ꝑ eum qui citauit.

e ¶ Cōsensus addo q ꝑ ista limi. bñ facit, qð ponit Ab. i. c. ad pet. co. ij. extra ð accu. ð iudice, q potĕrat ꝑ exceptione recusari si tñ ptes q errauerit habita noticia istō
petĕrie iudicis postea ꝯsentiāt ratificādo gesta ꝑ eos valebūt, ⁊ iste ꝯsensus finget̄
retro sꝫ gl. i. l. j. C. vbi ð crīe agi opꝫ quā alleg bal. i. l. si ꝯuenerit. ff. e. ⁊ illā gl. i. d. l.
j. sequunt̄ ēt excepto bal. ⁊ addō q ꝑ gl. i. d. l. ij. ff. ð in li. l. nrā nō hre locū i errore ali-
cuius puilegij, qꝛ talis error nō viciabit ita ang. ibi ⁊. l. nrāꝫ ēt lita nō ꝓcedere si po
stea supueniat scia litigātiū ⁊ taciturnitas purgaret errorē ⁊ recōualidet̄ acta retro
gesta gl. ē no. in. l. j. in verbo incohata. C. vbi ðe crimine agi opꝫ Frā. cur.

ven. & per. l. de etate. §. pe. & fi. pro ut intelliguntur in errore iuris ff. de interro. ac. & sentit gl. fi. hic & si presupponeretur, q in casu huius. l. potuit contingere, q error iuris fuerit post lit. cõtesta. tantum & non ante, vt in exemplo hic posito per Bart. in quo exemplo patet, q litis contesta. valuit, & tunc responde, vt hic per eum. ¶ In gl. in ver. in contrarium ibi. l. j. melius allegasset. l. nihil consensui ff. de reg. iur. & dic vt ibi no. per gl. & Bart. hic ¶ In gl. fi. ibi nocem. l. processus. ¶ In ea. ibi ius referit &c. addo meliorem rationem, quam assignaui super gl. in ver. error. s. q: litis contesta. est nulla &c. in reliquis gl. bene dicit excepto vltimo dicto de cuius veritate dicetur in. l. si convenerit ff. eo.

7 ¶ † Extra gl. querit hic Ang. quid si error non fuit in delegantibus, sed in iudice qui processit, vt ex iurisdictione delegata quã

8 non habebat, sed habebat ordinariam * an valeat processus, & cõcludit q si partes coram eo tanq̃ coram delegato litigarunt, & tunc non vz processus per. l. sed si in ferenz. §. si quis iudex. ff. de arbi. Ad idem optime facit tex. in. c. cum super de offi. deleg. & in. c. ex parte astensis de conces. preb. & l. si is ad quem. ff. de acqui. here. & l. quero. ff. de eo qui pro tuto. qd nota. Bar. in sua disputa. adunantia q̃sti. is. Sed si litigaret coram eo tanq̃ coram ordinario, tunc valebit processus alleg. l. ij. § j. versi. perinde. ff. de iudi. vbi satis est, q partes processerint corã iudice ex capite cõpetenti, lz iudex erraverit, & ita procedat opi. Inno. in. c. cum ex offi. de prescrip. & Spe. in tit. de iuris. om. iudi. § j. ver. vlt. not. in tit. de sen. pla. §. qm versi. quid si dixerit, & ita et est de mẽte Bar. in. l. j. C. qui pro sua iurisdi. & sequitur idem Ang. in rep. l. fa. sus. C. de fur. & idez tenet hic Ful. de quo etiam per bald. in l. cum qu. ff. eo. & in. d. l. falsus, & in. d. l. j. C. qui pro sua iurisd. & Pau. de cast. in. l. sed si pretor in prin. ff. de offic. eius per Ro. in l. j §. i quis ita. ff. de ver. ob. & ibi Ro. impugnat primum mẽ-

9 brum supradicte distinctionis, † & movetur, q: vbi est defectus in causa efficiente tunc si non vz actus prout agitur debet valere eo modo quo valere potest. c. j. de spon. impu. in. vj. & no. bart. in. d §. si quis ita. Sed ad hoc responde prout colligitur ex no. per do. Anto. & Inno in. d. c. cũ super vz q in quest. proposita non solum est defectus in cã efficiente, sed etiaz in formali, quia processerunt partes coram eo tanquam delegato vbi debebant procedere coram eo tanquam ordinario, ideo talis defectus reddit nulla ea que geruntur. d. capitu. cum super & l. an imutilis in prin. cum ibi no ff. de acce. ¶ Nec et placet id qd dixit Pau. de ca. i. d. l. & si pretor vbi voluit, q si ordinarius processit vt delegatus & delegatio erat nulla ita demum erit nullus processus si iudex sciebat delegationẽ esse nullã: alias sm eũ potest dici q iudex se non restrinxit quia facit credens posse procedere vt delegatus & si contrarium scivisset processisset, vt ordinarius, ita dicit debere intelligi, id quod no. Inno. in. d. c. cum ex officij, sed certe hec sua opinio est contra d. l. quero cum ibi not vbi tutor erat vere tutor, & ignorabat, certe gesta ab eo non censentur gesta a vero tutore, sz censent a protutore hoc est a gerẽte se pro tutore nec etiam ad hoc vltimum ob. d. l. ij. ff. de iudi. quia responde q ibi non attendit opi. vel error iudicis, q: ibi illa iurisditio quam iudex habere putabat non erat differens specie ab ea q̃ vere habebat, sed erat eadem lz prorogata, & dicitur esse eadem cum prima, vt no. in. c. p. & g. de offi. deleg. facit. l. sed si manẽte infra de preca. & ita respondet Anto. de but. in. d. c. cum ex officij & idem sentit Bar. in. d. l. ij. de iudi. dum dicit, q iudex non errabat in fundamento iurisditionis, sed in modo bene facium no. per Bar. in. l. mulium. ff. de conditio. & demon.

¶ Ex his vltimo dictis circa intellectum. d. l. ij. patet secundũ membrũ distinctionis Ang. ff. recitate non procedere nisi secundum terminos. d. l. ij. §. j. de iudi. vez quando iurisditiones non differunt in specie, alias secus pro quo videtur esse tex. cũ gl. fina. que ad hoc est valde nota. in capitu. ex literis, de officio delegati, que probat quod si processit vt delegatus cum esset ordinarius, & non delegatus non valet processus, & ista est magis communis opinio. de quo etiam ibi aliquid per do. Card. & Joan. de Imo.

a ¶ Ordinariã ob hoc latissime p in. ro. q. 446. & ob prorogationem re ad rẽ de psona ad psonaz ob tpe ad ips ob loco ad locuz de vna spẽ ad aliã vide Ang. qsi. xxxiii.

5 ¶ Vide plene per Fel. l. c. p. & g. de of. de le. l. lij. co. Tb.

b ¶ Epi adde q voluit do. de ro. decisi. snis q ft ãte qstit. q a snia epi nõ possit appellari, q appellabit a sẽtẽtia sui vicarij

c ¶ Inde radõ inq̃sit. d. Jas. ibi q sicut advocatus nõ pt eẽ iudex q nec sitr possit eẽ testis. in. ro. qsil. dxx.

SVMMARIVM

1 Delegatus fungitur uice delegantis.
2 Statutum, uel consuetudo est alia in foro delegantis, & alia in foro delegati, nam seruanda est consuetudo fori delegantis.
3 Delegatus epi aequiparatur epo, quo ad salarium.
4 Iudex ordinarius an & quando possit subdelegare.
5 Aduocatus non potest esse iudex nec assessor in causa in qua aduocauit.
6 Suspitio propter quam delegans poterat recusari non est sufficiens ad impediendum personã delegati, quod limita ut hic.
7 Delegatus ad uniuersitatem causarum quomodo cognoscatur ab ordinario.
8 Doctor in scholares suos est iudex ordinarius.
9 Delegatus ad uniuersitatẽ causarum an sit is cui delegant oẽs casus, qui uerterentur inter ticium & seyum, uel omnes causę mutui quae uerterentur in tali castro.
10 Vicarius quomodo cognoscatur q sit constitutus ad uniuersitatem causarum, an uerò delegatus.

Solet. ¶ Iurisdictio potest delegari tã vniter q̃ particulariter, nec propterea abdicatur delegãti, q: delegatus fungitur vice delegantis, & dictam delegationem maxime hz facere iudex, quando iusta cã subest. h. d. cũz. l. seq. ¶ † No. ex. l. 1

solet, † q delegatus fungitur vice delegantis, & istud facit an si 2

vna est consuetudo, vel statutum in foro delegantis, & aliud est in foro delegati, quod delegatus debet servare statuta seu consuetudinem fori delegantis, & ita tenet Ang. l. si pretor. in prin. ff. eo. ij. Sed tu dic melius vt per Jo. an. cum quo transeunt alij extra de cõsue. in rub. post gl. xij. dist. illud. & j. di. consuetudo. & aliquid per Ba. in. l. aduersus. C. si aduer. rem iudi.

3 ¶ † Itẽ facit ad q. no. quã ponit Bal. i. l. fi. C. vbi & apud quẽ

b i lite. relli. postea. vbi querit si p privilegiũ concessuz erat notario, q deberet scribere omnes sententias epi * & de qualibet debebat habere salarium, an idem erit in sententiis ferendis per delegatum episcopi, & determinat quod sic per. d. l. fi. ibi & videat &c. vbi delegatus vr facere illud, quod expeditur a delegato suo, & dic q ita dicebat Jac. bu. per illam. l. licet non reperiatur in lect. Jaco. bu. & reputat Bal. illud esse menti tenendum, & cũz Bal. transit ibi Pau. de ca. tamen Saly. ibi tenet contrarium per illum tex. in ver. videatur, q denotat fictionez & improprietatẽ. l. j. §. deiecisse. ff. de vi & vi ar. l. iij. §. ex contrario. i fi. de acq. pos. & ibi no. doc. & no. Bar. in. l. si is qui pro emptore in. vj. co. ff. de vsu. & pro eo adduco, q sententia delegati non est sententia delegantis quod patet, quia appellatur ad delegantẽ. l. j. in princi. quis & a quo app. ergo nõ est sententia delegantis. l. eos in pnc. C. de app & in privilegiis non fit extensio vltra verba. c. porro. de privi. & no. Jo. an. in. c. cum olim ibi de verb. signi. facit tex.

4 in. c. susceptum. de rescrip. in. vj. ¶ † No. ex. l. pretor, q iudex ordinarius ex cã hic expressa potest delegare, q est verum sm Guil. & Ang. & Ful. hic etiaz si illa causa est meri, & mixti imperij, nam cum de honestate non possit iudex ordinarius in hoc casu cognoscere cum fuerit advocatus dz non posse cognoscere argu. l. filius. ff. de condi. insti. sequitur ergo q dz posse delegare causas meri imperij sicut potest propter absentiam. l. j. versi. huius rei. ff. ti. ij. facit. l. in ea. ff. q. ex can. maio. & quod no. Guil. & Bar. in. d. l. j. ff. de offi. eius &c. & Bal. in. l. imperium. ff. eod. Saly. in l. ij. C. de peda. iu. vbi voluit, q sicut pp absentiam isius delegatio fieri potest, ita & pp infirmitatem, adde tamen q Rap. cu. in. l. j. ff. de dã. infec. per illum tex. dicit q vr tolli argumentum, q ex causa necessitatis competant magistratibus municipalibus ea, que alias erant reservata maioribus, & dicit q illud facit ad decisionem positam hic per Guil. de cu. & Ang. in sub dit, q argumentũ nõ concludit, q: lz in casu. d. l. j. de dã. infec. illud specialiter permittat, tñ non est nãm legem extendere, vñ ego puto distinguendũ. Aut iudex erat recusatus, & procedit decisio Guil. hic quia tunc est omnino eadem ratio, que erat in. d. ver sic. huius rei, nam tunc procedere non dz, imo sm Hosti. i. c. cũ speciali de app. & Bar. & sequa. in. l. q: poterat. ff. ad treb. cum sic processus esset nullus, & ita intelligo dictum Spec. in tit. de asses. §. fi. in fi. vbi dixit per istam. l. q snia lata a iudice q fuerat advocatus in cã esset nulla. Sed vbi non est recusatus, sz patiuntur eũ procedere, & sic valet processus, iuxta. c. iudex de offi. deleg. in. vj. & tunc non hẽbit locum dictum Guil. hoc q: non vr omnino eadem ratio, que est in casu. d. ver. huius rei facit. c.

5 iudex. ff. allegatum. ¶ † Item nota. q advocatus non potest

c esse iudex * nec assessor, vt hic. & l. fi. alle. in gl. & in. c. postremo de ap. & ibi no. & iste ẽ vnus de casibus i quibus de iure civili potest recusari ordinarius. Alios casus vide no. i. l. apertissimi. C. de iudi. & an possim recusare illum, quem habui pro advocato meo in eadem causa, vide per gl. in. c. dilecto. de testi.

6 ¶ † Vltimo not. q suspitio pp quã delegans poterat recusari non est sufficiens ad impediendam personam delegati, quod intellige & limita prout hodie habetur in. c. iudex ad apostolicã de offic. deleg. in. vj. & lz in. d. c. iudex dicatur, quod post recusationem

tionem non possit iudex delegatus recusatus alteri delegare,
quia is est delegatus principis, tamen secus est in ordinario de quo
loquitur l. ista, vt in c. si qs ꝫ. de so. ꝯpe. ⁊ in c. cum spāli ⁊ ibi ple-
ne no. de app. lꝫ Pau. de ca. non allegans predicta de hoc du-
bitauerit in auc. si vero contigerit C. de iudi. Adde et sing. lita
tionē ad istam l. q: pcedit, qñ iste requisitus p aduocato decla
rauit intentionem suam, secus si ex mi sine rōe i in ꝓx paleret e-
rit intentionem suam, lꝫ cliētulus ei sua secreta aparuerit, q: per
hoc redditur suspectus in officio iudicandi, fm Inn. in c. irre-
fragabili. de offi. or. per illum text. in § excessus, ⁊ qd ibi glo. in
versi. capitulum ipsum, ⁊ hoc ibi clare firmat Jo. de Imo. p il-
lum tex. ⁊ per no. gl. in. d. c. dilecto, lꝫ fm eu Anto de bu. in. d.
c. irrefragabili videatur tenere contrarium, quādo cognouisset
secreta partis, sed non probat h fm Jo. de Imo. se fundantē ex
no. per gl. in. d. c. dilecto in verbo recusatio. ¶ In gl. j. ibi dele
gatus non esset subaudi etiā non possit per regulā l. nemo plus
du prātē ff. de reg. iur. Quo ad aliqua glo. bene loquitur, ⁊ fuit
examinata eius materia in l. more. ff. eo. tit. ¶ In glo. ij. dic, q
quātū ad declarationē huius tex. vtraqꝫ expositio stare potest
¶ In ea. ibi h non delegat ⁊c. Primum tenet gl. in l. j. in fi. ff quis
⁊ a quo ap. ⁊ illa cōtra tenet, quia ille est delegatus ad causas
vnius castri, ⁊ sic territorij vr deputatus ad vniuersitatem, terri
torium enim vniuersitas dr l. pupill⁹. § territorium ff. de ver. si.
ergo subdelegare pōt sicut alius delegatus ad vniuersitatē cau
7 sarū, vt no h in gl. j. ¶ † Sed dubiū est qūo cognoscat, an qs sit
delegatus ad vniuersitatem causarum, an vero ordinarius dic
q Bar. in l. more. ff. eod. simplr dixit, q ille cui ꝯmittitur vni-
uersitas negocioꝝ, vr esse ordinarius. l. j. § cum vrbem. ff. de of-
fi. prefe. vrb. ⁊ l. fi. C. vbi ⁊ apud quem in integr. restit. postu. ⁊
idem voluit Bar in l. ij. § j. de op. leg. ⁊ in l. ambitiosa in fin.
de decre. ab ordi. fac. ⁊ idem no. Hosti. ⁊ alij in c. qm abb. de of
fi. de leg. ⁊ c. cū ab ecclesiarū, de offic or. vbi subdit, q si prin-
ceps committit alicui iurisdictionem in oibus causis quas mo
ueri contingerit tali castro, vel villa, vr eū constituere ordinariū
nisi exprimat q deleget, q: tūc erit delegatus, ⁊ ita dicit se intel-
ligere, q hr in auc. de iudi. § j. ⁊ ij. ⁊ § iudices, ⁊ qd ibi glos. in
ver. delegamus. col. vj. bene facit q dixi. in. d. l. more dum dixi
q ille cui ꝯceditur a lege iurisditio ē ordinarius nisi appareat
q lex velit eū facere delegatum, dicit tn̄ Imo. in. d. c. qm ⁊ in. d.
c. cum ab ecclesiarum, q licet dicta opinio. doc. sit menti tenen
da, ⁊ q propter auctoritatem eorū, idē seruarem in practica,
tamen sub dubio forte putat ipse, q de iure si princeps commit
tat cās q contingerint moueri in tali castro, videtur talē consti
tuere delegatum ad vniuersitatem causaruꝫ, alle. no. in l. j. § fi.
ff quis ⁊ a quo app pro hoc et adducit, q: iurisditio ordinaria,
vr proprie coherere territorio. d. § cū vrbem, ⁊ d. l. fi. ⁊ ideo vr
fm eum, q tunc demum videatur, quis esse constitutus ordina
8 rius, qñ prefigitē loco, vt q: constituatur rector loci ¶ † Sꝫ in
tene cōem opi. pro qua facit, q: doctor in scholares suos est iu-
dex ordinarius, vt in proh. ff. § pe. in verbo professores, pa
tet q: vt dixit gl. in auc. habita in verbo magistro C. ne fi. p pa.
potest delegare quo sit vt sit ordinarius. l more. ff. eo. ⁊ tn̄ doc-
tor non est ꝓpositus ad regimē loci. aut territorij. ¶ Et q iu-
risditio ordinaria non coheret territorio probatur in l. j. in vinl.
col. ff. eo. cū ꝯcor. de quibus ibi. De qua materia etiam vide p
Ant. de bu. ⁊ Jo. de imo. in cle. ij. de rescrip. ⁊ per Bar. ⁊ An
ge. in. d. l. fi. C. vbi ⁊ apud quem, ⁊ q no. Bal. in l. j. § in initio
circa. ii. col. ff. de offic. prefec. vrb. ⁊ in l. imperium. in. j. vel. ij.
col. ff. eo. ⁊ que no. Jo. an. in c. ne aliqui. de here. in. vj. in nouel.
9 ¶ Quid autem si alicui deleganatur omnes casus qui verteren-
tur inter ticium, ⁊ se tm, vel omnes cause minimi que verterētur
in tali castro, an iste sit delegatus ad vniuersitatem causarum, ⁊
possit subdelegare dic vt per Bald ⁊ Ange. hic ⁊ per Bal. ⁊
Saly. in l. a iudice C. de iudi. ⁊ ibi plenius Guil. ⁊ communi-
ter tenetur, q in primo casu non sic, sed in secundo sic.
10 ¶ † Quomodo autem cognoscatur, an quis sit constitutus vi-
carius an vero delegatus ad vniuersitatem causarum, dic vt p
Barto. no. in l. j. in fi. infra si quis ⁊ a quo appel. ⁊ per glos. ⁊
doc. in clementi. ij. in glo. ante pe de rescrip. ⁊ Innocen. ⁊ Joā.
andr. in caput. romana. de offic. ordina. in. vj. ⁊ Ang. in l pre-
cipimus C. de appel. ⁊ in rubri. extra de officio delega. in. viij.
col. ⁊ in l. aliquando. ff. de offic. proconsul.
¶ In glo. j. que est super. l. pretor dic q immo pauperes dñr
incerte persone. l. id quod pauperibus ⁊. l. nulli. C. de epi. ⁊ cle.
ideo p secundū exemplum istius glo. oportet exponere text. in
verbo psonam certā. i. certum genus personarum.

SVMMARIVM

1 Pacto de litigando coram iudice competenti ille non efficit cō-
petens, & paciscens conuentioni stare non cogitur.
2 Iuramentum potest iurans cogi precisè obseruare, ex quo pt ser
uari sine interitu salutis æternę.
3 Iuramentum semper addit dispositioni super qua interponitur
& facit actū ualere omni meliori modo quo potest, dato quòd
non ualeat modo quo agebatur.
4 Promittens aliqd corā iudice incōpetēti, an teneat ad interesse.
5 Pactum nudum producit actionem, & ex eo ita agitur, sicut ex
stipulatione.
6 Conuentione nuda potest agi ad interesse actione de dolo cōtra
non seruantem promissa.
7 Iurisditio potest tacito consensu partium in iudicem non suum
prorogari, absq; acceptatione iudicis.
8 Obligatio principalis an nouetur per commissionē poenalis sti-
pulationis
9 Delegans potest quandoq; etiam post delegationem reuocare
delegatum.
10 Promittens soluere ubicūq; uel ubicūq; fuerit petitum poterit
conueniri ubi fuerit inuentus, uel ubi habet bona.
11 Debitor promittens soluere uel respōdere ubicūq; fuerit inuē
tus, an poterit cōueniri in loco pestifero, ubi sit inuentus, uel
in loco in quo transeundo nauigaret.
12 Debitor pmittens soluere bononię, & florentię & alibi ubicūq;
fuerit inuentus, an poterit conueniri in quocunq; alio loco re
motiori, quām sit florentia, & bononia.
13 Debitor pmittens soluere in quocunque loco ubi creditori pla
cuerit quid operatur talis promissio.
14 Verbum placuerit importat arbitrium boni uiri, qui habet re-
gulare arbitrium suum secundum regulas iuris communis.
15 Dispositio facta per uerba importantia liberam uoluntatem
operat, q nunquā uidentur sublata ea quæ sunt de iure natu
rali gentium, & ciuili.
16 Debitor promittens respondere creditori ubicunq; simpliciter,
quid operatur talis promissio, dicitur hic.
17 Debitor promittens respondere creditori ubicūq; locorum qd
operatur talis promissio.
18 Debitor promittens posse conueniri ubique, an p tale pactum
inducatur prorogatio iurisditionis.
19 Error in tribuēda iurisditione hoc impediat ꝓgationē, secus
tamen et in errore commisso in non allegando priuilegiū quo
ad declinandam iurisditionem.
20 Error si fuit à principio in litigantibus coram iudice incompe
tenti demum ex postfacto scienter litigarunt, an primus pro-
cessus ualeat
21 Instantia si pereat coram iudice incompetenti coram quo litiga
tum est scienter, an possit in secunda instantia eius iurisditio
declinari, q non.

a Juramēti adde eūdē ꝯsi. lviij. ⁊ q iuīꝫ faciat actū valere meliori mō quo possit, tenēt. d. de ro. dci. 447 ⁊ i ꝯsi. d. Jas h dt q iuim semp addit robur actui quia tollit purgationē more ⁊c. ⁊ dic q i foro penitentialiē secus alleg. lud. ro. sin. sius. fo. x. in c. apud misicordē. 22. q. j. ⁊ dū et dicit vbi dicit ꝯsensus iuīm nihil opat, vid Cal. ꝯs. j. d iureiu. ⁊ ad ea q dñr p nou. an iurāu l cāu h⁹. l. liceat penulē, vid in. ro. ꝯsi. 379 vbi dt, q actus qui sūt vl fieri pñt sine iudicis ministerio valent si fiāt ꝯ iuīm lꝫ ille sit ꝓui⁹ act⁹ p q requirūt superioris ministeriū n pñt fieri valide vbi interuenit iuīm ⁊ hāc dt eē notā. theoricā Joan. an. i rlaq semel dreg in. p quā bēs qd tenēdū in hoc arti.

b ¶ Juiꝫ vid Jas. in ij. col. ⁊ l. l. si pecuniā i viij. col. ff. de cō di. ob cās, ⁊ Fe ly. plene. i. c. ad nr̄az el. j. i iurip. col. ⁊ seq. d ma reria. Tb. dip.

1 SI conuenerit. † Per pactum de li
tigando coram incō-
petēti ille non efficitur ꝯpetens, ⁊ paciscens conuē
2 tioni stare non cogitur. h. d. ¶ † Limita prio nisi
iuim interuenisset, q: quis cogi pt precise ad obseruantiam iu-
a ramenti a ex quo pōt seruari sine interitu salutis eterne. c. si ve-
ro. ⁊ c. cū ꝯtingat. de iurein. fm Ang. ⁊ pau de ca. h, ⁊ q pro-
mittens cum iur̄o aliquid facere possit precise cogi melius p o
bat in c. fi. ne prels. vices, suas ⁊ ibi pōderat illū tex. do. Ant.
⁊ no. Inn. ⁊ do. anto. in c. veniens de iurein. ⁊ Hosti. in in c. p
tuas de ar. ⁊ gl reputata sing. in l. si pecuniā in prin. in ver. ne-
cesse habeas iuncto tex. ff. de condi. ob causam, ⁊ sic non liberat
iste soluēdo interesse, sed oino cogit, vt et plenius scripsi i l. sti
pulationes non diuidunt i pn. de ver. ob. lꝫ. d. Anto. ꝓprie iter
minis huius l. in c. j. de iudi. dicat q verius vr q pcise nō pos-
sit cogi pp iuim, sꝫ liberet soluēdo interesse sicut in alijs oblon̄
b bus faciedi. d l. stipłones nō diuidunt ꝟ celsus, q: iuim b itellr
fm nāūn actus sup quo interponit l. fi. C. de non nu pe. ⁊ l. fi. ff.
q satis. cog. sꝫ pcedēs opi. vr verior maxi. p. d. c. fi. ⁊ q: iuim dꝫ
seruari in forma specifica c. ad nr̄az el. j. d iurein. Nec ob. iura
alleg p d. An. cui rn̄de vt p Imo. in. d. c. p tuas, q in casu il-
larum vr colligitur de mēte iurātis fuisse non extendere iuim
ad casum illū incogitatū, ⁊ sic actus ibi nō hꝫ effectū ex mēte iu
3 rantis, † alias ait iuim semp addit dispōni sup qua interponi-
tur, ⁊ facit actū valere oi meliori modo quo pōt dato, q non va

a ¶ Pacto nudo. Vide alias infra alleg. p ro. q̄si. xxx. et an ex pacto nudo oriat actio
inter patrem, et filium, vide per eundem ing. suis sol. iij.
b ¶ Passus est, q̄ ex pacto nudo agaẗ actiōe de do. e ad interesse adō in q̄ ē tex.
in. l. l. elegāter. § seruus pactiōis. ff. de dolo. et bar. et h idē voluit bal. l. l. cū moto. co.
lii. C. de trāsa. et Ang. in suo q̄si. j. et vide ang. are. insti. de excep. in prin. et cep. veron.
can. cixxvij. ici.

fino ꝯ p̄sem ad
de m̄ i mā pnl-
ch:ā camelā q̄
ponit veron. in
can. ccexix. vbi
voluit q̄ ad ex
e inde dā declina
toriā oz eē can.
actor vt iterro-
get aduersariūz
corā iudice an
velit litigare q̄
si respōderit q̄
sic n̄ poterit iam
plius declinare
fm d. Ant. i. c.
j. de iudi. vbi li
in. illud eē ve-
rū, qn̄ ē cert⁹ vl
eē oz ō declina
toria. Frā. cur.
c ¶ Peręnte.
p⁹. d. Jas. q̄ fa
cta in dubio vl
p̄nte iudice sint
eius actiora, vid
q̄ voluit Jo. de
ana. q̄. xl. ō scri
ptura fcā p̄nte
iudice, et ō q̄fes
sio fcā i iudicio
sine cā e coram
arbi. p otex. q̄.
xuj. ij. iib.
d ¶ Voluit
bal. adō tu etiā
bal. in. l. si q̄s in
q̄scribēdo. col.
ij. C. ō epis. o. et
cler. et intellige
hāc fallē. qn̄ cō
fiteō eēt certus
al̄ si post q̄fes-
sionē pbaret de
incōpetētia ta-
lis q̄fessio tāq̄
erronea posset
nocari iuxta no
ta p nor. in. l. ij.
ff. de confes. per
no. in. c. j. de iu
di. p do. Ant. et
dixi. ā. allegan-
do can. cepo.
Fran. cur.
e ¶ Imēr⁹. vl
de sab Pe. ō
anc. q̄si. cxxxix.
vbi tz pcuratorē n̄ posse for declinare si i pcuratorio h̄ ēbat ō reuocādo seq̄stro, et pe
tendo q̄ i. sapientis, et ibi tz, q̄ rōne rei mobilis, q̄s sortiē fo:ū de q̄bus p bal. q̄si. ccc-
lxvij. vbi ponit an pcuratore eius q̄ pmisit soluere Papie, rome, Panormi Vene
tijs, et vbicūq̄ fuerit inuentus possit q̄ueniri in loco, vbi hēat merces venales in con
spectu, et intellige tn̄ q̄ si h̄z bona in loco is ibi nō repiaẗ p̄sonalr virtute dicte pmis-
sionis poterit ibi q̄ueniri. ita bal. in. l. fi. §. s et si q̄s. C. cōia de le. et. d. o. Ant. in d. c. j.
col. xvij. et intellige ēt q̄ si pmisisset certo loco, et ipe, puta placentie q̄ is. bi non in
ueniatur tn̄ q̄ueniri poterit ex quo censeẗ in dolo, ita pulchre Bal. i. c. j de mili. vas.
qui contu. est alie. aut eā doc. Inno. in. c. aduersarius, extra de eo qui mit. in pos. et od
de q̄ si quis promitteret soluere in certo loco, et se repraesentare ad oēm requisitionē
creditoris, poterit ibi q̄ueniri is ibi non inueniaẗ, ita bal. in. l. cum archimedorā. col.
ij. C. vt in pos. leg. per tex. in. l. si indeuassor. §. pe. ff. qui sati. cog. Fran. cur.

teret eo mō quo agebaẗ, vt est fin. tex. in. l. cū pr. § filius matrē,
de leg. ij. et istam opi. sequitur etiā bal. in. l. j. in. vlti. co. et ibi etiā
Salyce. C. de sen. q̄ p eo q̄d interest, et bal. in. l. sed et he. § defen
dere, et in §. preter. ff. de pc. et m p̄in. feu. i. vo. col. et in. d. l. si pecu
niā. De quo ēt per Ant. de but. et Jo. de Imo. in. c. iij. de pig. et
per Jo. de Imo. in. l. ij. §. pe. ff. de do. ¶ Secundo limita hanc. l.
nisi per stipulationem facta fuisset hec q̄uentio, quia tunc quam
uis promittens non possit p̄cise cogi comparere in causa prin
cipali corā incōpetēti tn̄ eo quia non seruat promissa tenebitur
ad interesse fm Bar. Ang. et Mod. h ar. l. diē. §. fi. ff. de arbi. et
et h sunt verba Guil. de cu. in. l. j. C. eo. plenius in. l. ij. ff. de iudic.
4 Vbi singulariter subdit, † q̄ q̄tum ad istud interesse petendū
poterit q̄ueniri corā illo iudice qui erat incōpetēs super princi
pali, q̄ promisit tale factū adimplere hoc est q̄parere coram il-
lo iudice sic vt ibi q̄traxisse per. l. q̄traxisse. ff. de act. et obli. et istā opin.
etiam sequitur. d. Ant. d. Cardi. et Imo. in. c. j. de iudi. Sed q̄-
rium tenuit Pet. et Cy. in l. si ex consensu. in. iij. q. C. de episc.
audi. et Jo. an. in addi. ad Spe. intit. de compe. iudi. §. j. versi.
sed quid si promisit, maxie, q̄ si lege q̄mittēte potest promissor
volūtatē mutare vt hac. l. ergo nō oz teneri in aliquo interesse
q̄ quod fit lege permittente penam non mereẗ. l. gracchus. C.
ad. l. iuliā de adul. tn̄ no. precedens opi. vā magis cōis, quā ēt
tenuit Jac. bu. in. l. j. C. eo. et sentit Spe. in d. versic. sed quid si
promisit, nec obst. iste tex. q̄ hic solū videẗ permittere peniten
tiam respectu iurisdictionis iudicis. i. quantū ad hoc, vt iudex i
5 causa principali procedere non possit. ¶ † Tertio limita non
procedere hanc. l. de iure can. q̄ quamuis hec. l. loquaẗ in sim-
plici q̄uētione nuda, tn̄ de iure can. ex pacto nudo agiẗ sicut ex
stipulatione fm magis cōez opi. vt in. c. j. cū ibi no. extra ō pac.
et ideo ageẗ ad interesse q̄ non seruantem pmissa, ita p̄t pro-
cedere tex. in. c. dilecti, extra de so. q̄pe. et no. Bal. in. l. si quis
in conscribendo, de epi. et cle. ¶ Quarto fallit fm bal. hic in le-
ctu. aīti. vbi pactū fuisset vestitū coherentia q̄ctus, q̄ parit ex
tionem ad interesse. l. in bonefidei. C. de pac. et fuit verbū Spe.
6 in. d §. quid ergo si dictū et c. † Quinimo vā q̄ ēt si fuerit conuē
tio nuda possit agi ad interesse actione de dolo vt sentit Jo. de
are. prout refert Cy. in. d. l. si qui ex consensu, et Jo. an. in addi.
specu. in. d. §. j. super ver. sed quid si pmisit. alle. l. fi. ff. de dolo.
melius facit tex. no. in. l. et eleganter. §. seruus pactionis. ff. de do
lo, per quē d e. t ibi Bar. licet totū titu. de pact. vez q̄ lz ex pa
cto nudo nō oriaẗ actio, tamē fallit vbi ex non obseruantia pro-
b missorum aliquod damnum quis passus est ◦ q̄ ad illud agere d
potest actione de dolo. ¶ Quinto fallit si ista conuentio facta
fuit coram iudice p̄sente et acceptante, quia tunc non erit lo-
cus penitentie fm Cy. in. l. est receptum. ff. eo. et Ang Fulg. et
Pau. de ca. hic ita intelligentes. l. est receptum. ff. eo. q̄. l. alias
contradiceret hinc leg. sed Bal. hic q̄ illud e diuinare ad istā
l. et ideo intelligit illum tex. q̄ ibi durabit consensus vsq̄ ad lit.
contest. Aldo q̄ primam opinio. tenuit Guil. de cu. et Ange.
in. l. j. ff. de iu. et p̄o hoc est tex. in. c. j. secundum vnum intellectū
quem ibi approbat Joā. de lig. et Anto de but. extra de iudi. et
idem tenuit Bal. in auc. et consequenter, alias est in. l. fi. in ver.
quero vtrum conuentio et c. C. de senten. qui ita intelligit. d. l.
est receptum, contra voluit Ange. in. d. l. j. ff. de iudi. et dicens q̄
idem si si iudex p̄sens fuit, et alter non acceptauerit, allega.
glo. in. l. j. in fin. iuncto tex. j. si quis in ius voca. non ierit, et idem
tenet Ful. et Pau. de ca. hic. Sed aduerte q̄ glo. ij. in. d. l. j. ff. ō 9
in. tenuit expresse q̄trium vez q̄ per talem conuentiones non in
ducatur prorogatio nisi fuerit coram iudice litigatum vsq̄ ad
lit. contest. et dicit Jo. de Imo. in. d. c. j. q̄ ista opi. vā verior per
istum tex. indi. loquentem, et ita tenet do. Cardi. ibi nec obst.
tex. in. d. c. j. quia non potest intelligi eo modo quo intelligiẗ ibi
do. Ant. s. q̄ loquatur in pacto prorogande iurisdictionis fa-
cto p̄sente iudice, quia oporteret intelligi, q̄ ille episcopus fuis
set de aliena prouincia, et quod etiam suus metrapolitanus cō
sensisset, iuxta. c. significasti. de so. compe. q̄ est multum diuina
re ad illum tex. ideo secundū eū verior videtur intellectus q̄
ibi loquatur de pacto iurisdictionis non declinande non autem
prorogande, prout statim dicaz in. viij. fallen. et similiter nō ob.
glo. in. d. l. i. ff. si quis in ius voca. non ierit, q̄ illa. l. potest intelli
gi in casu quo loquitur tex. in. l. si quis in conscribendo. C. de
pact. prout hic nota. glo. final. et dicam in. viij. fallen. Attamen
satis videtur sustentabilis illa prima opinio. Guil. Angel. et se-
qua. per. d. l. est receptum, et illam opinio. etiam sequitur Pe.
de anch. hic facit. l. sed et he §. preter, cuz ibi no. ff. de procu. vbi
ille qui obligatur ad factum iudiciale potest precise cogi. pro h
etiam facit iste tex. a contrario sensu in versi. prius q̄ adireẗ et c.
et sic presupponitur, q̄ hic in absentia iudicis facta fuit conuen-
tio, nam et alias videmus q̄ dispositione facte corā iudice ma
6 ioris sunt potētie. l. pacta nouissima. versi. maxime. C. de pac.
l. cum ostendimus. §. fi. ff. de fideins. in. et quod voluit gl. no. in. l.
j. in fi. in gl. pe. ff. de interro. act. et pro ea opi. est bonus tex quē
ibi ad hoc ponderat Anto. de but. in. c. significasti de so. cōpe.
7 et ille tex. etiam † satis facit pro opin. Ange. et sequa. hic tenen
tium q̄ sufficiat expressus consensus partium in iudicio, absq̄
acceptatione iudicis ad hoc, vt sit irreuocabiliter prorogata iu
risdictio nam si sufficit tacitus consensus partium litigantium in
iudicio etiam ante lit. contesta. l. sed si susceperit, in princip. ff. de
iudi. et fm opi. Bar. et seq. quem ibi teneho, multomagis debet
sufficere expressus consensus in iudicio, item quia non requiriẗ
consensus, vel acceptilatio iuris in prorogatione. l. ij. §. j. ff. de iu
di. et ista opin. videtur multum sustentabilis.
¶ Limita tamen hanc falentiam nisi in hac promissione adie-
cta esset pena, quia propter pene adiectionem comprehenditur
q̄ promissor voluit prorogare iurisditionem vnde satis est, q̄ ō
penam soluat, ita volunt Jaco. but. et Bal. in. l. non codicillum.
argumen. illius. l. de testamen. bene facit. l. rescriptum. §. si pa-
8 cto, cum simili. ff. de pac. † Dic hoc pendere ab illo articu. s. an
per fideicommissionem stipulationis per alis noueẗur principa
lis obligatio de quo in. l. ita stipulatus. ff. de verbo. oblig.
¶ Sexto fallit vbi non per modum promissionis, sed per mo-
dum confessionis, quis se arctasset ad comparendum coram in-
competenti, vt quia confessus fuisset illum esse competentē seu
se teneri coram eo comparere, et non erit locus penitentie et ita
d no. voluit Bal. ◦ in. l. si pr. C. ne de statu. defun. et talis confessio
pro veritate habetur, alle. in ar. l. depositi. § j. ff. de procu.
¶ Septimo fallit si iudex esset mero iure competens, tamē ob
aliquam probabilem causam poterat tanq̄ suspectus recusari,
nam tunc propter pactum de quo hic non poterit vlterius recu
sari, fm Guil. et Ang. hic allegant in simili no. per glo. in. l. fi.
ff. quando appel. sit. Sed dic q̄ melius probatur in. c. j. fm in-
tellectum glo. in ver. interrogantis de iudi.
¶ Octauo fallit vbi fieret pactū nō de iurisdōne prorogāda, sz
de iurisdōne non declināda, q̄ erat iudex q̄petēs, sed ex aliquo
spāli priuilegio poterat q̄s declinare. l. si quis in q̄scribēdo. C.
de epi. et cle. et hic in gl. fi. q̄ ita debet intelligi et. d. c. j. de iudi.
¶ Nono fallit quo ad gesta coram iudice ante penitentiaz, q̄
illa valebunt iudi. et hoc tenendo opi. quod ante lit. contest. non
inducatur prorogatio, de quo in glo. ij. nam non sequitur potest
9 promissor penitere, ergo ante penitentiam non valent. † Nam
videmus q̄ delegantem, ēt post delegationez potest quandoq̄
penitere et potest reuocare delegatum. l. iudicium soluitur. ff. de
iudi. et tamen nemo dicit, q̄ gesta ante reuocationez non valeāt
ita inquit Jo. an. in tit. de compe. iudi. adi. super. d. versic. sed
quid, si promisit, et etiam est de mente Bald. in. l. j. C. eo. et An-
ge. in. l. i. ff. de iudic.
¶ Decimo fallit vbi pactum fuisset conceptū per verba ista p
mitto soluere vbicūq̄ fuero inuentus * nā tūc vbicūq̄ fuero in
uentus potero conueniri, nec erit locus penitētie, q̄ ibi videor
q̄traxisse. l. contraxisse. ff. de actio. et obliga. et. l. heres absens. §. fi.
ff. de iudi. fm Barto. hic quod est verum etiam si locus solutio
nis fuit omnino incertus et indefinitus, quia talis incertitudo
non viciat, vt probatur in. l. cum et medium. §. uxores, et ibi
Bar.

Bar.ff.de admini.tu.& firmat Spe.in loco.allleg.& Fulgo.&
bal.in.l.si qs in conscribendo.C.de epi.& cle.& bal.in.l.si duo
in lect.anti.ff.de consti.pecu.& Ant.de bu.& Joan.de imo.i.d.
l.quamuis Guil.de cu.in.d.l.si duo,& in.l.si quis in conscribē
do.proxi.allega.tenuerit contrarium,& etiam sensit Bar.hic,
in fi.arg.l.iiij.§.quesitum.ff.si quis cau.& pro hoc Guil.allegat
plures satis friuolas rōnes,& Bartol.hic si bene cōsideretur
videtur in hoc sibyipsi aliquantulum contradicere, sed vt dixi,
dicta incertitudo non viciat,& ista est vera opi.per.d.§.tutores
Nec ob.d.§.quesitum,licet doc.non respondeant,q2 responde quod
prout dicunt Bar.& doc.ibi ille tex.procedit tantum in stipu-
lationibus pretorijs,& iudicialibus que de necessitate prestanf,
& fm mentem & equitatem pretoris interpretantur, & q2 pretor
non patitur aliquem decipi sub inuolutione verborum, & ideo
fm gl.mag.& doc.in.d.§.quesitum,ille tex.non haberet locum
in stipulationibus conuentionalibus cum ille recipiant intelle-
ctum ex mente partium.l.in conuentionalibus.ff.de verb.ob.
20 ¶ †Et si dixissem simpliciter promitto soluere vbicunqz vel p
mitto soluere vbicunqz fuerit petitum potero conueniri vbi fue
ro inuentus vel vbi habeam bona,vt est casus sing.in.d.§.tuto
res,& ita ibi tenebat ēt Ja.de are.& Rav.quos refert & sequif
21 Ant.de bu.in.d.c.j.†Ubi aūt promisissem soluere,vel respō-
dere vbicunqz fuero inuentus an potero conueniri in loco pe-
stifero,si sim inuentus,vel in loco in q̄ transfeido nauigarē vide
Ang.in.l.cum res,in prin.de leg.j.singulariter tenentez q̄ nō
arg.l.de etate.ff.ad treb.& l.hēs absens.§.j.ff.de iud.Jmo tamē
sub dubio forte in.d.l.cum res,tenuit contrarium,q2 debuit co
gitare,q̄ euenire poterat,arg.l.si quis domum.§.huic subiun
ge.ff.loc.sed pro opi.Ang.facit.l.obligatione generali.ff.de pi-
gno.faciunt etiam no.per Ant de bu.in.d.c.j.de iudi.
22 ¶ †Quid si promitto soluere Florentie,Bononie,& alibi vbi
cunqz fuero inuentus an potero conueniri in quocūqz alio loco re
a motiori° q̄ sit Florentia,& Bononia.d.Ant.multum no.in.d.
c.j.tenuit q̄ non,ar.c.sedes,de rescrip.Sed Jmo in.d.ca.te-
nuit contrarium dicens,quod tex.in.d.c.sedes,h3 locum in di
spositione facta per verba indefinita,secus si per verbalia pro
ut in proposito no.Jo.an.in.c.cum multis,de rescrip.in.vj.in
23 nouel.¶ †Quid si promitto soluere in quocūqz loco tibi cre-
ditori placuerit,Bar.hic tenuit,q̄ nihil releuat ista promis-
sio vnde non poterit conueniri extra domicilium,alle.in arg.
24 l.menia §.fi.ff.de annu.leg.& l.q̄ nisi.§.j.ff.de ope.lib.†pro quo
facit,q2 verbū placuit importat arbitriū boni viri.l.hais.§.so-
rorem.ff.de fideicō.lib.ideo d3 intelligi de loco in quo de iure
sortiebatur forum,q2 bonus vir h3 regulare arbitrium iuris fm
regulas iuris.l.si societatem.§.arbitrorū.ff.pro soc.l.vir bonus
ff.iudi.sol.facit.l.j.ff.de arbi.& no.Bar.in extrauag.ad repri.i
b ver.videbitur.Dicebat°.d.Ant.& imo.in.d.c.j.se credere, q̄
hoc casu posset conueniri in quocunqz loco in quo fm nālez eq
tatem equum videretur conuenire,ar.l.j.cum ibi no.p Bart.
iuncta.l.lucius,de testa.mil.& per no.per Bar.in.l.si filius ff.
25 de dona.†sed certe alleg.per.d.Ant.loquuntur qñ dispos-
tio esset facta per verba importantia liberam voluntatem,nam
tunc nunqȝ videtur sublata ea que sunt de iure naturali, vel gē
tium,vt probatur in.d.l.j.in versi.volunt,de testa.mil.iuncta.
l.lucius,vnde si promissum esset soluere vbicunqz voluerit cre
ditor posset procedere dictum.d.Ant.& intelligeretur, q̄ de-
beret conueniri quocunqz loco in quo inuētus esset debitor vel
vbi haberet bona,per.d.§.tutores,& ita i terminis decidit bal.
in.l.si quis in conscribendo.C.de epi.& cle.& in rub.C.de con-
sti.pec.in ij.co.vbi ad hoc alle.l.lucius la.ff.depo.quamuis
do.Ant.in.d.c.j.velit q̄ qñ promissio solutionis est facta p ꝟ
ba importantia liberam voluntatem possit iud.in omni loco cō
ueniri,sed magis placet id q̄ dixi per.d.§.tutores,in ver.vbi peti
tum fuerit,nam illa verba debebant intelligi ēt de loco nō ido-
neo per.l.j.ver.item nunciatio,cum gl.in verbo omnibus,& q̄
ibi Bar.ff.de ope.nun.& in restringuntur ad loca inqbus fuerit
inuentus,vel in quibus h3 bona,Raph.Fulg.hic alle.d.l.lu-
cius,contra Bar.hic inquantum tamen Bar.alle.d.l.menia.
§.fi.Sed vt dixi Bar.bene loquitur qñ verba importabāt ar
bitrium boni viri,& circa predicta vide no.per Spec.in tit.de
compe.iudi.adi §.i.ver.quid si promisit,cum seq.per Barto.
in.l.pe.C.de pac.& in.l.iij.alias.ij.§.si quis ita el.j.de eo q̄ ce.
lo.& per Bal.in.l.fi.in.viij.col.C.communia de le.per Bal.i
c.j.de mi.l.vas.qui conu.est dum alleg.sing.dictum Jnnoc.in
c ii aduersarius,de eo qui mit.in pos.cau.rei ser.& aliquid di-
xi in.l.pe.C.de pac.vbi reprehendi opi.Fulgo.ibi & hic tenē
tis quod ille qui promittit posse conueniri corā quocunqz iudi
ce non poterit declinare forum iudicis incompetentis ac si pro
misisset soluere in quocunqz loco,alleg.capitu.dilecti,de foro
compe.nam opi.sua est ꝯ istū tex.& ad.d.c.dilecti,rñde vt di-
xi in.d.l.pe.vel q̄ ibi pactum illud iudi.obligat nec est loc° pe
nitentie,q2 ibi tractabaf de proroganda iurisditione non ꝯ ius
cōe,sed ꝯ priuilegium quo casu nō h3 locū ista.l.vt sing.voluit
Bal.in.d.si quis in conscribendo,de epi.& cle.& facit.l.pe.C.
de pac.nam in casu.c.dilecti,iudex non carebat iurisdōne, sed
eam habebat.s.ex delegatione,sed reus volebat declinare vigo-
re priuilegij concessi anglicis,vt ibi sed hic non habebat iurisdi-
tionem,alia ēt rñsio p3 ex ibi no.per Jnnoc.non ob.etiam.l.in
bone fidei,fm vnam lect.gl.ff.de eo quod cer.loc.quam allega.
Ful.q2 ibi interuenit stipulo,merito potest agi,vt consequaf in-
teresse.Preterea ibi nihil dī de penitentia,item ibi conuenif
26 in loco in quo sortiebatur forum.†Et aliquid si promisi tibi cre
ditori respondere vbicunqz,vide per Pan.de ca.hic dicentes
quod aut promisi rñdere de tota pecunia,qr videor promisisse
soluere vbicunqz.l.eam quam,& ibi Bal.in.ij.col.C.de fidei-
27 com.& sic non potero penitere,vt dixi in.x.sol.†Aut promisi
simpliciter respondere vbiqz locorum,& videor promisisse pos-
se conueniri vbicunqz & sic potero penitere per hanc.l.& ita di-
cit tenere Bal.hic in quadā lect.sed non habeo in lect.meis,
sed pro hoc vl.adde.l.cum qui res,cum gl.& ibi Bald.C.d p-
cu.nam ista verba dubia debent interpretari contra stipulantē
l.stipulatio ista.§.in stipulationibus,de ver.ob.& de hoc etiaz
aliquid per Bal.in.d.l.si quis in conscribendo,de epi.& cle.&
per Pan.de ca.in.d.§.si quis ita,& ita per Bal.in.l.j.ff.de in
ius voc.& per doc.in.d.c.dilecti,& in.d.c.j.de iudi.& q̄ no.Ja
co.bu.& Bal.in.l.non codicillum.C.de transa.¶ Jn glo.i.ibi
ꝯtrium &c.i.formatū in gl.fi.¶ Jn gl.ij.ibi.§.eo autem ille tex.
non probat opi.gl.q2 in casu illo requireretur cōsensus filie qñ
pater ageret aut dotez peteret.l.ij.q̄ si in patris,&.§.voluntatē
ff.so.ma.ideo ante lit.conte.filia variare pōt,q2 pr ante lit.con
test.nō dī petere,vel agere,sed petere velle.l.amplius.ff.rē rat.
hab.& similiter non probatur opi.gl.in auc.offeratur de li.con
test.hic alleg.q2 ibi non dī,q̄ post satisdationē de iudicio sisti
necessario prestitam aliquis alius actus gestus fuerit coraz iu
dice adeo q̄ post illū talē pactū possit declinari iudex ēt vsqz
ad lit.ꝯte.nihil aūt facit tex.cū gl.in.c.sup qōnū,alle.in gl.naz
solū probatū,q̄ exordiū litis est in litis ꝯtest.sed iura in proposi
to nō pōderāt litis exordiū,sed dñt in initio,& sic pñt intelligi de
initio.s.iudicij,q̄ est ante lit.ꝯte.l.vbi acceptū,cū gl.ff.de iud.
vnde Bar.hic reprehendit opi gl.de quo me remitto ad ea q̄
scripsi in.l.quidā ꝯsulebāt,& ibi p Bar.ff.de re iud.& vltra ibi
dicta potest pro opi.Bar.ꝯ istā gl.adduci tex.hic in ver.adi
ref &c.a ꝯrio sensu,nam iudex dī additus ēi ante lit.ꝯte.in.§.
si vero ēt qdam iurent in auc.de exhi.reis q̄ melius pbat quaz
gl.h alle.p Ful.s.gl.iuncto tex.in.l.litigatores,in prin.ff.de ar-
bi.nec Ful.hic bene rñdet ad.l.sed & si susceperit.ff.de iud.que
est potissimum fundamentum opi.Bar.& que optime proba-
re vī nā Ful.rñdet,q̄ ibi suscepisse actionē intelligif reus per
lit.conte.l.amplius,rem ra.ha.q̄ est falsum,& ꝯ tex.in auc.de
exhi.reis.§.sancimus,ver.suscepto,& accipif actio pro libello.
edita.C.de edē.Nec ob.q̄ tex.in.d.l.sed & si susceperit dicat an
te sniam &c.qr per hoc non sequitur illud q̄ dicit Fulg.s.q̄ lis
esset conte.cum alias non possit perueniri ad sniam regulari-
ter nisi lit.contest.q2 hec sua consideratio vī vna trussa cū sup
positione.q2 tex.non dicit ibi,qō res esset in statu quo posset,
vel non posset perueniri ad sen.sed solum dicit,q̄ ille non pōt
reuerti ad opponendum declinatoriam ante sniam & sic voluit
comprehendere omne tēpus.Nec ob.ēt.l.apertissimi,ibi antequā
lis inchoef.C.de iu.& in.§.illud in auc.de exhi reis ibi post li.
conte.&c.q2 rñdeo,q̄ intelliguntur qñ ante lit.conte.non oppo
nebat de tacito ꝯsensu & prorogatione facta per oppositionē ali
arum exceptionum dilatoriarum bene facit tex.in auc.offeratur
ibi nisi ille sit &c.C.de lit.conte.& tex.in.l.cū papi.in fine.C.de
sen.per quam.l.ēt tolluntur,alle.hic per eum.Bene fatebaf.
Ful.q̄ si precessisset pactum de quo hic in tex.tunc bene indu
ceref prorogatio irreuocabilis,ante lit.conte.per istum tex.in
fi.ver.adiref a ꝯrio sensu sed qñ non precessisset tale pactū ibi
28 requireref lit.contest.per.d.l.apertissimi,cum si.†Sed dica-
tis q̄ ēt qñ non precessit tale pactum ēt ante lit.conte.inducif
prorogatio,vt.d.l.sed & si susceperit,& tenuit plenius in.d.l.qui
29 dā ꝯsulebāt.¶ †Jn gl.fi.vera est vlt.sol.gl.declarando vt di-
xi.in.viij.sal.& declat C y.i.d.l.si q ex ꝯsensu,& ad h facit qō in

a ¶ Remotio
ri.adōtū quē oī
no vtō d eo qō
ē dcm̄ de loco
pestifero i cau.
sua.cxxij.Inci.
sepissime illr̄is
Fran.cur.
b ¶ Dicebat.
d.ant.aad q̄ p
opi.d.an.facit
q2 vnūqēqz ꝟ
hū pcō,vel in-
stro appositūz
censetur appo-
situm cū mini-
sterio aliqd ope
rādi,gl.ē no.in
l.j.ff.q̄ me.cā,&
l.c.solite,d ma.
&obe.bal.i rub.
C.d ꝯb.em.q.
tr.sed ti dcā ꝟba
ita itelligerenf
vt dī p alex.ni
hil operenf, ꝯ
iportabūt arbi
triū boni viri h
mō,q2 si inemo
te i aliq loc.vbi
facile hēas mo
dū soluēdi po-
tero ibi te cōue
nire aliter sec°.
Fran.cur.

a ℭ Iudex. dic ꝙ iud. ro. sing. fine iz ꝯtinm. Sb ℭ Cleric⁹ vid iaſ. i ij. co. ⁊ p Feli. i. c. ꝓposuisti ð fo. cō pe. ⁊ i. c. fi. i pe. col. i. vi. lina. de ꝯsti. ⁊ vid bar. Cep. i. ꝯf. xi in ij. co. ici. casus talis ē ꝯuenti⁹ ⁊ vid bar. in. l. j. ⁊ ibi scripsi i addi. ff. ð pen. ⁊ Ias. i. l. nemo pt l pe. co. ff. ð le. j. si inci⁹ mil⁹ pre scrip. p statuti efficiaꝛ cleric⁹ anpo. erit scitue ri virtute dicti statuti in curia epali Th. dip. c ℭ Uiri. addi in vitra all. per ste. b Cy. ⁊ Sōa ly. i. l. ij. ad ⁊ i. d. l. originetex. ⁊ ibi g. o. bal. ⁊ ang. i. l. cūte C. ð imp. Bal. in rub. ff. so. ma. ⁊ pa. ð ca. i. l. rei iud. §. fi. co. ri. ⁊ au. o ro. i ope statuto pte. ij. q x. ⁊ abba. i. c. ꝓposuisti. c. fi. extra de fo. cō pe Franc. cur. d ℭ Uiuat bis aid: ꝙ voluit Pau. de cast. ꝯl. cxxj. in. j. im pressia, vbi cō suluit, ꝙ vidua luxuriose viuēs ita ꝯ pderedo tē sicut ii cēt in matrio noroni bus de ybus ibi iste p eu ⁊ maḡ ru. d. Ial. b am pliādo dicit ꝙ vxor p dota de pitu iz nō inco gnita legi forū viri dic ꝓpone vt obita. ꝙ dt Bene. cap. a i c. in q §. n. ð fe pul. ꝙ vxor p dota ð piti nō dz sepeliri in se pulcro mariti.

simili voluit gl. in. l. ij. § j. in ver. consensus ff. de iud. q̄ voluit ꝙ licz error in tribuēda iurisdōne ipediat ꝓrogationem. l. si p erro rē. ff. de. iur. om. iud. sec⁹ tñ est in errore cōmisso in nō allegādo priuilegium q̄ ad declinādā iurisdōnē, vt ibi gl. declarat ꝙ est no. p lira tione.
10 d. l. si per errorē ⁊ ibi dixi, † ⁊ ibi dictis sic adde gl. fin. in. l. j. C. vbi de cri. agi opor. q̄ querit qd si a prin. fuit error: in litigant ibus corā incōpetēti demū ex postfacto sciēter litigarūt an pri-
11 mis pcessus valeat dic, vt ibi. ℭ † Extra gl. q̄rit h Ang. qd si litigatū ē corā icōpetēti, ⁊ sciēter adeo ꝙ videſ ꝓrogata iurisdi tio, ⁊ postea instātia pereat ⁊ de nouo inchoeſ an in hac scda
6 istātia poterit declinari iudex nonobstāte prima ꝓrogatiōe ⁊ ipse iz ꝙ sic ⁊ male loquitur vñ dic melius vt p eūdē ꝯtū tenē tem in l. si quis postea ff. ð iudi. per. l. si quis repetere ff. ad tur. ⁊ aliquid per eundem ff. l. proxi. ⁊ ibi etiam per Fulg.

SVMMARIVM

1 Fori mutatio post sniam uel post litem contest, non mutat prio ris iudicis iurisditionem.
2 Domicilium si mutaſ ita & forus, nisi sit praeoccupata iurisdi tio per iudicē primi domicilij, quod intellige ut hic.
3 Citari debet clericus coram iudice ecclesiastico, de contractu fa cto ante clericatum, ēt si pro eo fuisset ante clericatum conuen tus coram seculari.
4 Domicilium primum ēt si esset domiciliū originis tollitur pce sequens quo ad ea tātum, propter quae subtraheretur mulier ab officio uiri.
5 Domicilium originis non amittit qui alibi domiciliū acqrit ita quod utrobiq; potest conueniri si ibi inueniatur.
6 Praeoccupatio iudicis in cognoscendo operaſ, ꝙ praeoccupans uidetur ēt praeoccupasse in exequendo.
7 Prēoccupatio in cognoscēdo operaſ, ꝙ durat iurisdō, licet reus mutet forum, nisi esset mutatus ex priuilegio cōcesso motu ꝓ prio superioris.
8 Domicilium originis nō mutat sponsa per matrimonium.
9 Vidua sequitur forum uiri, nisi luxuriosè uiuat.
10 Vidua nō seqſ foꝝ uiri, si redeat ad primum domicilium.
11 Domicilij appellatione in dubio uenit domiciliū habitationis, & non originis.
12 Subditus ratione domicilij habitationis dicitur propriè ille q habet domicilium habitationis, non autem ratione cōtractus uel delicti.
13 Domicilium non mutat concubina propriè originis ratiōe cō cubinatus.
14 Filiarum appellatione ueniunt, ita nuptę, sicut nubiles.
15 Snia lata in forensem, uel in eum q mutauit forum, seu domi cilium, an poterit exeq sine literis primi iudicis.
16 Citatus corā iudice seculari, si postea efficiatur clericus, an possit per iudicem secularem contra eum procedi.
17 Clericus post delictum, & ante citationem effectus an possit cō ueniri coram layco, & q̄d de mercatore, & scholare q post con tractū desiit eē scholaris, aut merca tor, corā quo cōuenietur.

1 Um quedā † Mutatio fori post sen tentiam vel post lit. ꝯtes. non mutat prioris iudicis iurisditionem. h. d. ℭ No. ꝙ dixi in summario. Et idem dicas si per solā citationē fuisset preoccupata iurisdō p. l. si qs postea ff. de iud. ⁊ c. ꝓposuisti, de fo. cōpe. dic vt ibi ⁊ de mā vide ēt aliqd
2 p bar. i. l. si pluribus, de leg. j. ℭ † Itē no. a ꝯrio sensu ꝙ si non est facta ꝓoccupatio iurisdōnis p iudicem mutatiōe domicilij mutabiſ forus ꝙ intellige veꝝ q̄ ad forū quē qs sortiebaſ rōne domicilij, iuxta. l. fideicō. §. pe. ff. ð iud. nō aūt mutareſ quo ad forū quē qs sortiebaſ rōe ꝯtrus, vt ē tex. i. l. ij. C. e. ⁊ fori⁹ ꝓbaſ ibi in ver. tpe ꝯct⁹ habuit ⁊c. ꝙ si q̄s tpe ꝯct⁹ hēbat domicilium Ferrarie, ⁊ tñ ꝯtū illū nō fecerit Ferrarie, sz Bononie, ⁊ po stea mutauerit domiciliū, ꝙ p illo ꝯtu poterit ꝯueniri Ferra rie ꝙ ē sin. sz bar. ibi, sz. d. ant. ⁊ d. Ab. i. d. c. ꝓposuisti, dicit ꝙ licz bar. videaſ ita velle tñ ipse putat ꝯriū, p tex. i. d. c. ꝓposuisti, ⁊ vt ipse itelligere tex. i. l. ij. qū ꝯxit in loco domicilij, ⁊ ita ēt itelligit ibi Cy. ⁊ Sal. i. d. l. ij. sz Jo. ð imo. i. d. c. ꝓposuisti, ap probat dcm̄ bar. p. d. l. ij. q̄ idi. loqſ, ⁊ q: si mēs lre i. d. l. ij. fuis set put accipit Am. ð bu. debuisset lra dicere vbi domicilium hz vel vbi ꝯxit, ⁊ rñdet ad dcm̄. c. ꝓposuisti, ꝙ ille tex. limitaſ p illā. l. ij. sicut ēt iste tex. litaſ p eādē. l. ij. tñ Smil de cu. expres se in. d. l. ij. ⁊ ibi ēt Ange ⁊ Pau. de ca. tenēt p. l. viam, ꝙ vbi alia rōne q̄ rōne ꝯtus ibi celebrati sortiebatur foꝝ in loco pri

mi domicilij nō possit mutato domicilio amplius ibi ꝯueniri ⁊ ista opi. vr̄ rationabilior, ⁊ ita pñt ēt accipi ꝟba bar. in. d. l. ij. ⁊ sentit bar. h, ⁊ vide ꝙ no. Spe. in ti. de cōpe. iudi. d. §. i. ꝟ. qd si debitor tpe ꝯct⁹, ⁊ ang. i. l. hēs absens. §. j. vlti. co. ð iudi. vbi
3 iz dicit ā vlt. opi. ℭ † Intelligiſ tñ illud ꝙ est dcm̄ nisi vna cum mutatiōe fori mutareſ status psone vt q: laycus post ꝯctū a se
b celebratū effect⁹ esset clericus, q: tūc a prio iudice seculari ēt rōne precedentis ꝯctus nō poterit ꝯueniri ita dixit Jac. bu. in l. quisqs, la. ij. C. de epi. ⁊ cle. p illū tex. in fi. ⁊ cū ibi no. vbi nulla alia rōne ꝓhibeſ primipilarius. i. primus administrator re rū effici clericus post finitū offm̄ añ redditā rōnem. Nisi q: co raz iudice ecclesiastico esset cōuenıēdus, ⁊ idē no. Cy. ⁊ Bal. in auc. cassa. e. ti. ⁊ d. Ant. in prealle. c. ꝓposuisti, idē no. bald. i c. j. de eo q arma bellica depo. vbi alle. ad h gl. in. l. nemo pōt,
4 de leg. j. † Et attēde ꝙ domiciliū precedens ēt si eēt domiciliū originis in casu huius. l. tolliſ p sequēs domiciliū quo ad ea tā
c tum pp q̄ subtraheretur mulier ab offō viri. l. fina. §. itē rescri ꝓserat mulierē ff. ad muni. ⁊ ibi declarat bart. ⁊ aliqd p gl. C. ad muni. ⁊ ori. l. origine, li. x. ⁊ p Cy. Bal. ⁊ Sal. in. d. l. ij. p bal. h ⁊ in rub. ff. so. ma. ⁊ p Pau. de ca. in. l. rei iudicate. §. fi. e. ti.
5 † Sz alia psona excepta vxore q̄cūis acqreret domiciliū in alio loco nō amitteret domiciliū originis. l. pen. ff. de sena. l. assum ptio. §. j. ff. ad muni. i tñ ꝙ ēt i domicilio originis ēt postea pos sit ꝯueniri dūmō ibi inueniretur, ita tenēt magis cōiter doct. p. l. assumptio §. j. iuncta. l. hēs absens, in prin. sm̄ Bar. in preall. l. assumptio. §. j. ⁊ no. doc. in. c. accedēs, el. ij. vt lit. nō cōt. ⁊ i. c. fi. de fo. cōpe. de q̄ ēt vide p Spe. in ti. de cōp. iudi. adi. §. j. ꝟ. qd q̄ si aliqs, ⁊ bal. in rub. C. si a nō cōpe. iud. ⁊ sic in h equiparaſ foro quē qs sortiſ rōne ꝯctus, nā ibi pt ꝯhēs ꝯueniri ita demū si ibidē inueniſ, vt est gl. no. in. l. j. in gl. ij. ff. si qs in ius vo. nō ie. ibi diceſ, sz in loco domicilij, ꝙ qs acqsiuit rōne habitatiōis pt
6 qs ꝯueniri ēt si ibi nō inueniaſ. l. iiij. §. ptor ff. de dā. inf. in auc. ð exhib. reis §. ii ꝟo ēt qdā. c. cām de dolo. ⁊ ꝯtu. ℭ † No. i ꝟ. sz si post iunctio supiori ver. isicio eo, ꝙ in gl. in ꝟ. exequi, ꝙ iu dex q quocunqz ꝓoccupauit iurisdōnē in cognoscēdo vr̄ ēt pre occupasse q̄ ad executionē snie p eūdē ꝓferende secus aūt esset in iudicio cuius iurisdō ꝓrogata esset, q: non vr̄ ꝓrogata q̄ ad h vt ipse exeq possit, vt est tex. no. in. l. epale, ⁊ ibi p Ja. bu. ⁊ a los. C. de epi. au. de quo tñ dic vt p Spe. ⁊ Jo. an. in ti. de cōp. iud. adi. §. j. ver. sz qs exeqſ, p Sal. in. l. j. §. fi. C. e. ⁊ p An to. de bu. in c. p. ⁊. g. de ofm̄. dele. ⁊ ibi plenius in vls. car. ⁊ per
7 eundē in. c. ꝓposuisti, ad fi. de fo. cōpe. ℭ † Itē no. ex eo. vers. ꝙ si p cognitionē cāe est preoccupata iurisdō durat iurisdō lz reus mu. ei foꝝ. Qd limita no. nisi mutatus eēt forus ex priui legio cōcesso motu ꝓprio a supiore, vt ꝓbaſ in. l. idē vlpian⁹ in
8 fi. no. bar. ff. de excu. tu. ⁊ in. l. qui autem, in prin. cum ibi no. ff. si quis cau ⁊ not. Berto. in. l. j. ff. de pe. ℭ † In gl. i. adde qd in sposa, ⁊ dic ꝙ si mutat domiciliū. l. ea q̄, la. ij. ff. ad mun. itellige
9 tñ, vt ibi no. ℭ † Quod aūt in vidua dic ꝙ illa seqſ foꝝ viri. l.
d fi. ia §. vidua ff. ad muni. ꝙ credit Ang. hoc esse verum nisi lu xuriose viuat ne plus habeat luxuria q̄ castitas, arg in auc. de resti. ⁊ ea q̄ par. §. si sed melius allegat tex. in. l. his solis ff. ð reuo. dona. ⁊ illū tex. ibi pōderat Bal. ad h, vcz ꝙ mulier non caste viuens amittat priuilegia primi thori. facit ꝙ no. gl. in au ctēn. sacri in in ver. nuptijs. C. qñ mul. tutel. off. fun. pōt, ⁊ Spe. in tit. de tu §. nunc dicendum, ver. ita excipiſ ꝯ matrem, ꝙ itel lige veꝝ nisi in his in quibus vidua retineret domicilium viri ⁊ esset ipsi vidue odiosum, arg. l. si quis solidum ff. de here. inst. bene facit ꝙ no Bal. in. d. l. his solis, dum alle. l. cuz proferes ris. e. ti. ⁊ ita puto tenendū q̄uis Ful. hic simpliciter dicat, qd dictum Ang. non videſ verum eo, q: sm̄ Fulg. mulier ex luxu riosa vita non adipisciſ nouū domicilium, ergo retinet domici lium viri. Sed dic ꝙ imo mulier adipisciſ primum domiciliū sue originis ꝙ amiserat pp matrimoniū, vt no. in. d. l. originem vt dixi. ā non perdidit primum domicilium nisi quo ad ea pro pter que subtraheretur a seruitio viri ⁊ lz Ful. dicat ꝙ rō Ang. non concludit mihi vr̄ ꝙ satis bene cōcludat sic declarādo, nā mulier que transit ad secundum matrimonium perdit domici lium primi viri. d. c. vidua, ⁊ tamen existēs in matrimonio dici tur caste viuere. l. mulier. §. cum proponeretur ff. ad trebē. ergo vidua luxuriose viuens debet quo ad fauores illud perdere ne
10 plus habeat luxuria q̄ castitas ⁊c. † Pau. de cast. hic dedit aliam limitationem ad. d. §. vidua, vcz nisi vidua rediret ad pri mum suum domicilium nam translatio persone mulieris ad do micilium viri fuit causa priuilegij, ⁊ acqrendi domicilium vi ri, ergo cessante causa cessare debet effectus. l. adire. §. quāuis, de in. pat.

de sti. patro. & licet ipse non dicat, hoc idem tenuit Ant. de bu.
in.c. ex parte. b in fi. de foro compe. nil tamen allegat sed hoc,
non puto verum, q: translatio persone mulieris ad domiciliũ
viri non sunt causa domicilij acquirendi, sed solum matrimoniũ*
a absq; traductione ad domum viri est glo. not. in d. l. ea que in.
ij. ff. ad municipa. & vidua semper cẽsetur esse in matrimonio vi
ri. l. fi. C. de bo. mater. & in §. iolmo, in auc. de nup. co. iii. iter
minus nostris firmant in indiuiduo istud Joan. an. & Moder.
in. c. is qui, de sepul. in. vj. in nouel. per plura, & maxime per il
21 lum tex. in fi. generaliter loquentem, † & semper intelligas qd
vbi fit mentio de domicilio itelligitur in dubio de domicilio ra
tione habitationis non originis, vt est gloss. signanter no. in c.
statutum. §. cum autem, in versi. vnum dicam, de rescriptis, in
22 vj † Et iste proprie dicitur subditus ratione domicilij habita
b tionis * non autem ratione contractus, vel delicti, vt est gl. ele
gans in cle. i. in versi. subditos, de foro competen. & Bal. in l.
omnes, in §. si vero apparito*, de epi. & cle. Adde etiam predi
ctis gl. xiij. q. ij. vna queq;, que dixit si mulier plures habuit vi
ros sequi debet vltimum virum quo ad sepulturam.
23 A † Item inquantum gl. hic dixit, quod concubina * domiciliũ
c non mutat intelligas esse verum quo ad hoc, vt non perdat do
micilium originis sicut perdit vxor, sed quo ad acquirendũ ẽm
domicilium, 3 illud non acquirat vi sui concubinatus, tamen po
test acquirere, q: illud constituit facto & animo. l. domiciliũ. ff. ad
munici. ita inquit Bal. hic in lec. anti. q est no. pro intellectu.
24 l. de iure alle. in glo. † Et facium ista an si concessum fuit patri,
priuilegium pro se & filiis masculis, & feminabus extẽdatur ad
lias nuptas, de quo vide Bar. in l. quotiens. C. de priui. scho.
li. xij. determinantem quod non per illum tex. & videtur illud es
se sin. & sequitur illud Ang. & Jo. de platea ibi, & Ro. hic in l.
j. in prin ff. ad syll. tamen non videtur illa decisio vera, nam ille
tex. non probat quod non comprehendat filiam nuptam nec ẽ
tali loq̃ illa. l. quinimo si in casu illo lex hoc dixisset non debe
ret extendi cum sit ꝯ ius cum appellatione descendentiũ vel fi
liaꝝ veniãt sine dubio ita nupte, sicut & nõ nupte dñr eẽ ẽ agna
tione & genere patris is non illi qui nascũtur ex eis, vt inq: text.
in. l. j. ff. de in immu. & in. l. i §. si. ff. de iniur. & ibi dr, q pro iniu
d ria illata filie nupte que adhuc dñ in ptãte patris ita cõpetit
actio iniuriarum patri sicut si non esset nupta pro ẽ bene facit
q: filia nupta retinet domicilium patris seu originis in his per
que non subtrahitur a seruitio viri, vt bar. in l. si §. pe. ff. ad mu
25 ni. & Bal. hic, cum concor alle. C † In gl. in ver. gñaliter in
fi. Sed an sine literis primi iudicis poterit exequi, vide gl. in
l. ij. in ver. ex cã. ff. si quis in ius voc. nõ ier. & aliqd p Cy. & bal.
hic, & per Jac. bu. & Bal. in l. argentarius. ff. de iniur. & bald. in
l. a diuo pio. §. j. ff. de re iud. per Bal. in l. epale, de epi. audi. & i
l. j. in. xij q. ã. de offi. consul. & in l. ij. C. de execu rei iudi. & l. j. l
fi. C. de ꝯfes. & p Bal in addi. Spe. in ti. de sen. prola. in. xix. co
lũ & in l. fi. in. vij. q C. de edi. diui. & Bal. in addi. Spe. ẽ exe
cu. sen. in. ij. col. per Ang. & Jmo. in l. intra ff. de re iudica. & p
do. Anto. in c. postulasti. de fo. compe. & in c. si circa. x col. de
26 confes C † Extra gl. facit tex an si qa postq̃ citatus fuerit co
e ram iudice seculari efficiat clericus * possit ꝯ cum par ipsum in
dicẽ seculare p'cedi, de quo dic, vt per Bar. in l. j. ff. de pe. cũ
concor. ibi alle. & p Gui. & Bal. in l. officiales. C. de epis. & cle.
& q no. Cy. & Bal. in d. auc. cassa, p Saly. in auc. statuimus,
eo ti. p Gui. ẽ cu. Jac. bu. & Ful. in l. pe. ff. si ex noxa. causa per
Ang. in l. si quis postea. ff. de iudi. p Bal. in l. si crimiẽ. C. ẽ or.
27 cogni. & in l. j. C. an ser. ex suo fac. † In quibus locis tangũt qd
si post delictum ante citationem effectus fuerit clericus de q̃
etiam per domi. Anto. in d c. proposuisti. Et ibi etiaz tangit
quid de scholari, & mercatore qui post contractum desijt esse
scholaris, aut mercator coram quo conuenietur, de quo etiam
dic vt per Bal. hic.

SVMMARIVM

1 Iurisdõnis questio expeditur secundum formam libelli, nõ se
cundum id quod debetur.
2 Compromissum si ex forma statuti debet fieri de causa centum
librarum, & ab inde supra, & creditor quinquaginta petijt,
ultra cẽtũ, certẽ si apparet de fraude nõ cõpromittetur.
3 Creditor i qnquaginta põt petere partem debiti inuito reo.

Quotiens. Questio iurisditionis expeditur secun
dum formam, libelli non secundum id

a C Solũ mrĩmo. vid q vo. pa ẽ ca. ꝯs 195. vbi & i q lo. mulier dẽat subire onera.
b C Habitationis. addẽ tu ad h. d. An. & imo. i. d. c. fi. de fo. ꝯpe. & ibi pañ. Bo. de
san. ge. l. c. cũ eps, ẽ of. or. i. vj. bal. in l. si suo spãij, co. ij. ff. q̃ro hi ẽt C. ẽ test. & in au
ctẽ. habita. co. x. ff. itẽ abest C. ne fi. p pa. & ad gl. i. d. cle. j. ad ꝯsonã. in. c. nup. ex ẽ
sen. excõ. & addẽ q vbi fit mẽtio de domicilio sp intellr ẽ domicilio ppo rõe habita
tiõis glo. ẽ cõter approba. in c. statuti. §. cuz ãt, j ff. vnã dic tã, ẽ rescr. i. vj. & senit expresse bal. i rub. C. si a nõ ꝯpe. iudi. & sic pncipls sec* ẽ poti* rõne do micilij q̃ origi nis b3 bal. i. l. fi. car. pe. ff. si b q̃rit. C. ẽ edi. di ui adr. tol. alle. gl. i. d. §. cũ ãt ẽ q vide p Fran. aret. i ꝯsi. 87. & addẽ q vbi tra ctat ẽ domici lio originis pf ne vl ppe domi ciliũ originis, pñe ẽ potẽti in ꝯside. & pre põderat origi ni pñe, ita Jo. de pla. in teris i. l. ciues. C. ẽ in co. li. x. & multa de domiciliovi de cumulia. p Fely. i. c. dile ctus, el. ij. de re scr. co. j. cũ plu rib* seq & in. c. qm̃ col. j. de of. or. Fran. cur.
c C Cõcubina. vide gl. i §. j. instu. de p'ia ptãte, & addẽ q ꝯcubina dr do mestica. l. ma nus, in vers. in domo. ff. de ff. si. & iõ repellit a testimonio ꝯ Bald. in l. sed & si quis. §. illẽ & ibi plene per Jaso. in penul. colum. ff. si quis cau. Tho.
d C Ita cõpe tit. d. Jas. dicit q ro. ẽt 13 cũ Bar. h. & Brixien. in suo repertorio dicit q obtinuit in facto tu addẽ q idẽ vt vol' ille Cap. in § fi. in. c. is, quem ã alle.
e C Clericus, de hoc late p O. d. ꝯsi. iiij. & inquãtũ. d. Jas. hic querit de existẽte i mo nasterio ff. annum probationis an censeri debeat clericus vel laicus & dicit q p̃terq̃ ad hanc materiam censetur persona secularis dic q hoc non simpliciter verum, q: quo ad omnia censetur persona ecclesiastica si sequatur professio, si autem ff. annum moriatur aliud est dicendum, de quo per Anch. consi. ixviij. & dum querit quid de illis tertij ordinis, vide Cald. consi. xiij. de fo. compe.
f C Partem. sed quid si iudex qui non potest cognoscere nisi de quinquaginta tulit sententiam contra debitorem qui erat debitor de quinquaginta ducatis, & quinqua ginta libris qualiter erit intelligenda hec sententia an de maiori, vel minori summa, vide Ludo. ro. singu. suis fo. j colum. iij. & inquantum dom. Jaso. hic multum dicit an debeat attendi forma petitionis, vel summa exactionis. adde quod voluit Bal dus, consilio cxlix. vbi ponit quod de legato debeat tantum solui, quia debet intel ligi deductis expensis.

a * quod debetur, hoc dicit. C † Et facit ad aliquas questio
nes quas vide p Bar. hic, & p Bar. in l. in offerendis, per il
lum tex. & in l. fi. §. fi. vbi similis tex. C. de appella. & in l. qui ta
bulas, & ibi etiam Ang. ff. de fur per illum tex. dicit tamẽ An
ge. in l. ampliorem, in prin. eodem titulo, quod iste tex. non p'
cederet vbi per astutiam & fraudem actor petijsset maiorẽ quã
titatem quam deberetur vt aliam adiret iurisditionem, q: tũc,
ad discernendum cuius sit iurisditio non patrocinabitur fraus,
a alle. tex. in §. & iudicare in auc. de defen. ciui. † Et ideo secũdũ
eum si ex forma statuti de causa centum librarum & ab inde ꝯ ẽ
beat fieri compromissum, & creditor quinquaginta petit, vltra
centũ, vt sic fieret locus compromisso certe si appareat ẽ frau
de non compromittetur. Sed certe tex. in §. & iudicare nõ pro
bat illud, vt etiam patet ex no. hic in gl. tamen Bald. hic i le
ctu. antiqua. tenet idem quod Ange. in d. l. ampliorem, & di
cit Bal. q ita tenuit hic Cy. in addi. & Gui. in l. quidem ff. si
cer. pe. sed certe Gui. ibi aut Cy. hoc non dicunt & subdit bal.
quod vbi a prin. non constat de fraude tunc habet locum iste
tex. & in d. §. iudicare, secus si a princi. constat de fraude, & hoc
puto sustineri posse, q: malicijs hominum non est indulgendũ
l. in fundo. ff. de rei ven. alias fieret fraus legi, vel statuto, quod
non est dicendum. l. contra, & l. fraus. ff. de legi. quod nota. pro
limitatione huius l. Et vide Ange. in § decreto, in auctent. de
defen. ciui. & etiam in d. l. qui tabulas, & ibi videtur approbare
illud, quod ipse dixit in d. l. ampliorez, & bene facit d. l. amplio
ra. § fina. ibi prima facie &c. C Secundo modo videtur limita
ri iste tex. vt non procedat quando ad impediendam iurisditio
nem reus opponeret istum non esse iudicem talis cause, eo q
inspecta veritate causa non est de tan. a summa. Nam hoc sum
marie cognoscendum erit, ita videtur esse de mente Joã. an. in
c. romana §. contrahentes, de fo. compe. in. vj. in nouel. facit. l.
ij. §. sed si dubitetur ff. de iudi. & no. doc. in c. super literis, de re
scrip. & in c. si clericus, de fo. compe. C Sed contrariũ tenuit,
Bar. in l. ij. post me. ff. si quis in ius voc. non ier. per istuz text.
3 hic, vt ibi dicetur. C † Item facit iste tex. an si creditor in quin
f quaginta vellet petere partez * debiti possit inuito reo hoc face
re, de quo vide per Bar. in l. in commodato. §. duabus. ff. com
mo. & in l. non est nouum, in fi. ff de acq. emp & per Bal. & An
ge. hic, & per Guil. & alios in d. l. quidam est inauerũ, per Cy.
Bal. & Jo. de imo. in l. si mihi & tibi in prin. de leg. j. & in l. j. ff.
de acqr. here. & p Bar. in l. edita, in. xxix. colũ. in repe. Pa
duana, in versi. nunc videamus C. de eden. p Ang. & Mod in
l. scire debemus, in prin. de verb. ob. & per Salyc. hic, & Pau.
de ca. in l. si idẽ cum eo. in prin. eo ti. & magis cõter tenetur ꝯ
Bar. inquantum se fundat per istuz tex. C In gl. j. ibi. l. si idẽ
in fi. dic vt ibi dixi. C In ea. ibi in fi. ibi. l. is l3 dic q ibi loquit
quantũ ad causam decidendã, q: ds decidi ẽm actũ a & proba
ta. l. illicitas. §. veritas, de offi. presi. sed hic loquit quãtũ ad iu
risditionem concedendam.

SVMMARIVM

1 Iudici excedenti metam suæ iurisditionis non paretur impunè,
quia extra territorium iurisditionem exercere non potest fal
lit ut infra.

a ¶ Metam ingsta d. Ias. hic multa dt de excedente metas sue iurisdonis, vt est
de occidete banitu ex territorio iurisdonis sue a q e bannitus vid Pau. d ca. cs. 94.
& dn dt q index no pot punire subditu suu delinquente in alieno territorio, vel lo
co exempto, vide late p Fed. consi. vj & p vol. Cal. d. gli. xiij. de iud.
b ¶ Iurisdois. add ista n. d. Ias. dt q parrochianus pt subditu suu absoluere i foro
pniali in alieno
territorio, q il
lud dcit bosti.
si bi p cleto ol.
q. 71. vbi late ex
iurisd. exerceri
eq ad. xiij. limi.
d. ias. vide unde
bal. q. 299. itu.
li. eq ad. xv. li
mi. add q vo
luit an. q. cclvj.
c ¶ Delegato
q reqrat expsi
sus qsensus nec
sufficiat tacitus
vid do. de rota
dcis. 380. d off.
d le. imo n suffi
ceret si vna ps
expsse alia taci
te qsentiret sm
dictos dnos.
d ¶ Presidis
vid vna limi. qs
pou in. ro. sin.
suis so. 3. co 4.
e ¶ Dubio. ad
de in q hac li.
simplr appro
bat & segt idem a
ale. i. q. ino. 77.
co. i. & q. 82. co.
ij. i. iu. vo. & lita
in hac tex. p ca
sum no. i. l. n im
§. pe. j. d fideic.
li. inc lita p not.
p bar. i. l. legiti
mos co. ij. j. d le
ga. m. dn alleg.
text. que i hac
madnt ee bene
no. i. l. magispu
to. §. illd. j. d re.
eo. & add in qd
lay c[9] no possit
cognosce ante[9]
sit cleric[9] 13 fal.
q. 124. no tene
tur eu illum re
mittere ecclesia
stico donec sit
cognitu vt ibi.
f ¶ Districtus
vide Oid. cosi.
clxvij. ro. sing.
suis & ibi an ap
pellatioe distri
ctualiu veniat
clerici & quo in
telligatur quan
do dicuntr de di
stricto alicuius
ciuitatis, vide
Franc. de aret.
in consi. lxxvij.
colum. ij. Fran
cis. cur.

2 Eps extra locum suae iurisditionis, an possit beneficia conferre & an possit ibidem excõicare, & absoluere.
3 Praeses duarum prouinciarum potest existens in una expedire negotia alterius.
4 Tutores qbus assignata erat administratio prouincialiu bonoru pnt exigere debitore extra prouinciam, & si debitoe sponte obligauit ad soluendum extra prouinciam.
5 Iudex extra locum suae iurisditionis dicitur priuatus homo.
6 Prorogatio iurisditionis de loco ad locum potest fieri, expresso consensu partium.
7 Delegati iurisditio est odiosa, ideo restringenda.
8 Iurisditio potest prorogari per partes in alienum iudicem, nec requiritur consensus iudicis territorii, quia sufficit quod no prohibeat.
9 Iudici excedenti suae iurisdonis metam impune no paretur qn erat clarum iudicem non habere iurisditionem, seu excedere metam suae iurisditionis, secus si erat dubium quod limita. j.
10 Iudex laycus an possit cognoscere an reus sit clericus.
11 Districtus quid sit, & in quo differat à territorio.
12 Tutor datus pupillo per iudicem territorii pupilli, an possit habere licentiam ab eodem iudice administrandi tutelam extra territorium pupilli seu iudicis.
13 Iudex an possit citare extra territorium suum per nonciu suu.
14 Iudex si extra territorium realiter citauerit seu capi fecerit aliquem & contra eum captum processerit, sententiam ualerit, ualet sententia.
15 Subditus litigas extra territorium, an ligetur statuto suae originis.

a
Extra. ¶ Excedenti metas sue iurisditio
nis non paretur impune hoc dicit.
1 ¶ † No. ex idest tamen, quod iudex extra territo
rium iurisditionem exercere non potest.
¶ Quod fal. it, idest quo ad delegandum cum in delegatione
non requiratur examinatio. l. fina ff. de offi. praefec. vrb.
¶ Secundo fallit in magistratibus per vim expulsis a loco
sue iurisditionis, quia extra locu poterunt exercere iurisditio
nem contra expulsores, vt in clemen. j. de foro competenti.
2 ¶ † Tertio fallit quo ad potestatem excommunicandi, vt not.
glo. in. cap. nouit, de officio delega. secundum vnam opinio. re
latam in glo. quam saluant ibi docto. in aliquibus casibus, vt
ibi per eos, & ibi etiam nota. an existens episcopus extra locu
sue iurisditionis possit beneficia conferre, & etiam possit ibide
absoluere ab excommunicatione de quo quo etiam no. in. cap.
3 excommunicatis, eo. ti. † Et dicit etiam Innoc. in. c. nouit, j si.
quod si quis est preses duarum prouinciarum potest existens,
in vna expedire negotia alterius, & sequitur Ang. hic cui adde
Bar. idem tenentem in. l. j. §. fi. C. de mero. be. lib. xj. & ibi etiã
Ang. & probatur in. d. c. nouit, in. c. j. de postu. prela.
¶ In contrarium tamen videtur glo. & ibi expresse Bal. in. l.
ilij ff. de off. presi. loquitur de guasconibus. ¶ Itez fallit in his
b que sunt voluntarie iurisditionis, vt in glo. ¶ Item fallit vbi
partes cõsensissent quod iudex extra territoriu ius diceret. c.
statutum. §. in nullo, de rescri. in. vj. & no. Cy. in. l. si quis ex cõ
4 sensu. C. de episc. audi. ar. l. quero. ff. de sol. † vbi tutore a quibus
assignata erat administratio prouincialium bonoru possunt exi
gere debitorem extra prouinciam, si debitor sponte obligauit
ad soluendum extra prouinciam, nam potestatem quam ha
bent tutores in administrando dicitur quedam iurisditio. l. in
ter tutores. ff. de admi. tu. & istam opinio. etiam videtur tenere
Spul. de cu. & Bar. in. l. fi. ff. de iust. & iu. & Bar. & ceteri in. d.
l. quero & Bald. hic, & communiter Cano. in. c. p & g. de offi.
deleg. Contrarium tamen tenuit glo. in. c. vt litigantes, de off.
or. in. vj. & Iac. de ra. & Ia bu. Bal. & Sa. y. in. l. j. C. eo. & bal.
in. d. l. si qui ex consensu, & Pau. de ca. in d. l. quero, q iudex
extra locum sue iurisditionis dicitur priuatus homo. l. iij. ff. de
offi. presi. sed consensus priuatorum non potest dare iurisditio
5 nem priuato. l. priuatorum consensu. C. eod. † Itez q iurisditio
coheret seu terminat territorio, vt hic. Sed his non obstanti
bus & quibusdam alijs friuolis rationibus adductis p bal. ma

xi. in. d. l. si qui ex consensu, teneo primam opi. per predicta, q
quemadmodum de tempore ad tempus potest prorogari iuris
ditio. l. ij. §. sed & iudex. ff. de iudi. ita de loco ad locum cu pro
cedat argu. de loco ad tps. l. vinum, cum si. ff. si cer. peta. Item
idem probatur. ix. q. ij. in. c. epm, & patebit ex his que statim di
cam. Nec obstant alleg. in contrarium, q statim q iudex est extra
vel preter locum sue iurisditionis habetur pro priuata persona
quo ad exercitium iurisditionis inter inuitos, sed quo ad habi
tum non censetur priuatus imo iurisditionem habet. l. fi. ff. de
de offi. pre. vr. & not. gl. in. d. l. iij. Et eodem modo responde ad
6 sm argu. ¶ † Requiritur tamẽ in tali prorogatiõe de loco ad
locum expressus consensus partium nec sufficeret tacitus scdm
Ang. in. d. l. quero, alle. tex. singularem, in. d. §. nullo, & idem te
hic Pau. de ca. & doc. in. d. §. in nullo, vbi dicit q Ang. istud
voluit in consi. lxxxv. & quod sm Ant. ille tex. ad hoc no est ab
alio ponderatus. Sed dic q contrarium tenuit Archi. & Io. an. in
c. vt litigantes, de offi. ordi. in. vj. & etiam Imo. in. d. l. quero. s.
q sufficiat tacitus consensus sicut regulariter sufficit in proro
gatione. l. si & si susceperit, in prin. ff. de iudi. & no. Bar. in. l. j. in
7 fi. eo. ti. ¶ † Nec ob. tex. in. d. §. in nullo, q rndet Imo. in. d. l.
c quero, q illud procedit in delegato cuius iurisditio est odiosa
& restringenda, vt no. in. c. j. de offi. dele. in. vj. & istu intellec. et
dedit Ang. hic ad illum tex. quem limita etiam, vt hic per eu
dicas tamen q sm magis communem sententiam ad hoc vt iu
dex vigore prorogationis possit extra territoriu ius dicere re
d quiritur consensus presidis illius territorij in quo ius dicit, vt
est gl. reputata singu. in. c. vt litigantes, & firmat Io. an. in no
uel. ibidem per tex. optimum in. d. c. episcopum. Non enim de
bet vnus iudex se intromittere in territorio alterius sine cõsen
su illius. c. j. de offi. or. in. vj. facit tex. in cle. j. §. volumus. de fo.
compe. Et licet ibi sit speciale quod sufficiat petere licentiam,
licet non obtineat quando contra expulsores suos inuitos vult
ius dicere, vt ibi. Tamen quando ex prorogatione inter volen
tes ius dicit requiritur consensus iudicis illius territorij p pre
cta, & ita fuit de mente Bar. in. l. ij. super versic. sed & iudex, &
8 ibi etiam Bal. post Iac. de are. ff. de iudi. ¶ † Contrarium ta
men tenebat Pe. & Cy. in. d. l. si qui ex consensu, & hic. etiam
Archi. in. d. c. vt litigantes, & Pau. de cast. in. l. iij. § fina. ff. de
condi. ob cau. volentes quod non requiratur consensus iudicis
territorij, sed satis est quod non prohibeat, arg. l. iniuriarum, la
grande. §. fin. ff. de iniur. & l. diuus, de ser. ru. predio. Sed concor
dat opi. sm. d. Ant. & d. Car. flo. & Io. de imo. in. d. c. p. & g. &
Imo. in. d. l. quero. s. q si iudex territorij scit, & non contradi
cit procedat opi. Cy. q videtur consentire ex quo prohibere
poterat, & non prohibet. l. sepe, de re iud. l. gayus, cum gl. ff. de
pigno. act. aut ignorat & tunc procedat. j. opin. facit. l. labeo, cu
ibi no. ff. de aqua plu. arcen. v quod no. Bartolus in. l. que do
tis, in si. ff. soluto. matrimo. Pau. de cast. hic, dicebat tũc re
quiri consensum iudicis territorij qn iudex forensis vellet sibi
publicum eligere tribunal. Secus si secrete in domo vel inca
mera iudicaret, pro quo nihil alleg. ideo tene q dixi. Utrum
autem possit iudex extra territorium existens cum consensu iu
dicis territorij cognoscere, & procedere cõ inuitos, & sic sine pro
rogatione cõmuniter tenetur quod non, & probatur i. d. c. de.
j. per arg. a speciali ibi de foro compe. licet Host. tenuerit contra
rium in. d. c. nouit. & in. c. ex iuarum, de auc. & vsu pal. & non be
9 ne vt per do. Am. in. d. c. p. & g. ¶ † Item no. q excedenti sue
iurisditionis metam impune no paret, q intellige veru qn erat
clarum iudicem non habere iurisditionem seu excedere metas
iurisditionis sue, secus si dubiu erat. l. ij. & ibi no. ff. si quis in ius
voc. & l. si quis ex aliena. ff. de iudi. & etiam si iudex pronuncia
set se iudicem esse competentem per ea que dixi in. l. si per er
10 rorem. ff. eod. & not. Angel. hic: † Limita tñ singu. per Ant.
de bu. in. c. ij. in. vj. col. de dila. nisi statutu impediat, vt no pos
sit exercere iurisditionem vltra limites sue iurisditionis, q no
operabitur talis pronunciatio que non potest operari quando
inhabilitas reddit funditus iudicem incapacem. Ut quando
laycus vellet cognoscere an reus sit clericus. c. si iudex, cu ibi
no. de sen. excom. in. vj. vel quando iudex esset furiosus vel si
milis, vt per Bar. in. l. quidam. ff. de re iudi. q beneno. Tamẽ
e ista limitatio non est apud me absq dubio. ¶ † In gl. j. quid
11 aut districtus vide per Ang. hic ponentem in quo differat a
f territorio adde gl. no. in cleme. ne romani, in ver. diocesim, de
elec. & ibi per Pau. de liaza. & per gl. j. xcix. dist. c. prouincie,
& gl. in. c. vbi periculu, in ver. territorio, de elec. & per Bal. in
c. j. in prin. & §. fi. in ti. qui. modis. feu. amit. & in rubri. que sint
regalia

regalia, & aliqd per Bal. in l. j. circa. j. col. C. ꝺ sen. ex peri. re. ¶ In gl. fi. ibi. l. hoc iudicio, hec cõner tenet cũ distinctione ista de qua hic per Bar. l3 gl. in c. ea que, de reg. iur. in. vj. ar guat a 3 partes, & nõ decidat. Spe. in ti. de sen. §. iusta. ver. item qꝫ est nulla rõne quantitatis, & ibi Jo. an. et 3 istã gl. per. l. j. §. si stipulanti, de verb. ob. & l. diem proferre. §. si plures, de arb. Et ita ẽt tenuit Ful. in simili. q. in. l. j. C. de erro. cal. l3 de h Jo
a an. an. mentionem non faciat, tñ nõ discedo a prima opi.* quã etiam tenuit Cy. Ray. Ja. bu. Fran. tigri. & Bal. in. d. l. j. C. de erro. cal. & Bal. in rub. extra de re iud. in prin. & Ro. in. l. j. pe. de verb. ob. Non ob. §. si stipulanti, qꝛ ibi in 3ctibus q ꝺiuisionẽ recipimus, vt ibi, s3 nos loquimur in iudicio, qꝫ est indiuiduum. d. l. in hoc iudicio, & l. si idẽ. §. fin. ff. eo. Nec ob. d. §. si plures, qꝛ sententia ibi non cẽsetur prolata nisi in quinqꝫ, eo qꝛ est verum dicere quod arbitri ibi non conuenerint nisi in quinque, sed hic snia fuit lata in toto. De quo arti. etiam vide per gl. ij q. vj. in. §. item cum certa, & ibi non vꝫ gl. se firmare.
14 ¶ † Extra gl. facit iste tex. an si iudex dedit pupillo huius territorij tutorem possit sibi licentiam dare administrandi ex territorium de quo dic, vt per Bar. concludentem, qꝫ sic in. l. legi
23 timos, in prin. ff. de le. tu. † Item facit an iudex possit citare ex
b tra territorium* per nuncium de quo vide hic per Cyn. Bart. Ang. & Saly. & Pau. de ca. hic, & per Bar. in. l. j. alias. ij. ff. de requi. reis, cum concor. ibi alle. per eum. Et per Barto. in extrauag. ad repri. in ver. p edictũ, & in. l. oẽs. §. si vero papa, per illum tex. & ibi ẽt per Cy. & Bal. & Sal. C. de epi. & cle. Late p Jo. an. & alios in. c. romana. §. 3tentes, de fo. cõpe. in. vj. in noue. per Spe. in ti. de compe. iud. adi. §. j. ver. sed q̃ro iudex, p Pau. de liaza. in cle. pastoralis, de re iud. per Jo. cal. in rep. c. de illis, in. ix. q. de capto. per. d. Ant. in. c. si. circa. iij. colũ. de fo. cõpe. per ang. in sua dispu. que incip. bononiensis, in. ij. qõ. prin. & in repe. l. si vacantia, post me. de bo. vacan. lib. x. p bal. l. l. testamenta. C. de test. vbi sing. limi. istam materiam Et aliqd per Bal. in. l. requirendi. C. de ser. fug. & in. l. pe. in. xv. colum.
24 C. de execu. rei iudi. † Ubi querit si iudex extra territoriũ realiter citauerit seu capi fecerit aliquem, & 3 eum captum processerit, & sententiam tulerit an sententia valeat, & concludit qꝫ sic,
25 vt ibi per eum. ¶ † Ultimo facit iste tex. an per statutum ligen
c tur subditus* extra territorium de quo vide per Cyn. hic. in. j. op. & etiam per Bal. & Ang. hic, & per Bart. in. l. j. in. viij. q. C. de sum. tri. & per omnes in. c. vt animarum, in fi. de consti. in. vj. per illum tex. per Bal. in. l. mercatores. C. de cõmerc. & mer. & in. l. ij. per illum tex. C. de eunuch. & in repet. l. neganda, in. vij. C. qui accu. & in. l. si quis in h gen. C. de epi. & cle. & bal. i addi. Spe. in ti. de sen. in. xxiij. col. per Ange. in dispu. preal. & in. d. l. si vacantia, in. v. car. & in. l. heres absens. §. si qs tutelã, ad fi. de iudi. per do. Anto. in. c. a nobis, el. j. ꝺ sen. excom. per Pet. de ancha. in. c. postulasti, in. v. oppo. & in. iij. q. de fo cõpe. & in. c. canonum statuta, de consti. & per Jo. de lign. in. d. c. pastoralis, & per. domi. Abba. in. d. capitul. de illis, de repto. post Joan. calde. ibi.

d ¶ Quod quisq;* iuris in alterum statuerit. Rub.

SUMMARIUM

1 Equum, & iustum quòd quis putat esse in persona alterius debet idem putare in sua.
2 Statutum an liget statuentem.
3 Imperare sibiipsi nemo potest, nec seipsum ligare.
4 Statutũ quamuis iniquũ sit, tñ ualet, sed an possit qs à tali iniquitate statuti appellare, uel alio remedio sibi consulere.
5 Cõsultor cõsulens in aliena cã, tenetur idẽ sequi in propria.
6 Aduocatus consulens in aliena cã ad instantiam partis, tenetur idem consulere in propria.
7 Statuta uel legẽ condere, an possit magistratus.
8 Magistratus inferiores à principe an possint condere statuta cõtra leges.
9 Magistratus an possint ꝓuidere qꝫ de publico det̃ ꝓmiũ alicui.
10 Consiliũ ciuitatis repraesentat totũ populũ, & qñ facit aliquod statutum dẽt ibi interuenire magistratus.
11 Cõsiliarii ꝓ suis cõsensibus, & statutis illicitis possint cõueniri.
12 Statutum qꝫ occidens aliquẽ Ferrariae puniatur poena pecuniaria, si Ferrarien. alibi occidatur, an poterit occidẽs se iuuare illo statuto.

a ¶ A p̃ma opi. p q̃ adđ qꝫ voluit ro. q. 406. & iap. alle. 40. vbi põit an stãte sta. qꝫ bõa eccl. nõ possint locari vltra qnquẽniũ, & vn. locarit ad nouẽniũ an saltẽ valeat i qnquẽnio, & ibi 3cludit, qꝫ si, rõib. ꝺ qb. ibi p eũ & ita dt 3suluisse bar. & verꝫ est.
b ¶ Extra territoriũ, vide late Old. 3si. lxxxviij. hic alle. per. d. Jas. cui. adđ Fran. de are. consi. lviij. & cxxxv.

13 Statu. qꝫ ꝓ homicidio imponatur poena pecuniaria, an ualeat.
14 Sniae appellatione largo modo uenit etiam interlocutoria, proprie uerò & strictè uenit diffinitiua.
15 Appellari potest ab interlocutoria stante statuto, qꝫ à snia potestatis non possit appellari.
16 Iudex qui iniustè iudicauit potest conueniri in sindicatu, licet pars ab ea non appellauerit.
17 Nouus casus seu ius nouum, qd dicatur, habetur hic.
18 Repetitio quando censeatur in sequentibus capitulis, & clausulis, dicitur hic.
19 Iudex q facit decapitari aliquẽ, q debebat puniri poena pecuniaria, tenet̃ eadem poena sanguinis.

Hoc edictum. Magistratus qui ius iniquum 3 aliquem statuit, & ẽt priuatus qui illud ad sui vtilitatem statui fecit cogunt̃ aduersario postulanti vti eodem iure. h. d. vsqꝫ ad § hec verba, & diuide vt hic p Bar. ¶ † No. qꝫ id qꝫ quis equum putat in p
e sona alterius d3 putare equũ in sua*. l. cũ eo. ff. de pec. l. cum he
2 reditas, ff. de admi. tu. ¶ † No. ex ver. q magistratum, qꝫ statutum vꝫ ligare ipsum statuentem, & ita colligit Bar. hic se remittens ad no. per Arch. in. c. vt animarum, de constitu. in. vj. vbi Arch. idem tenuit, sed Ang. & Pau. de ca. hic dicunt, quod
f imo statutũ nõ ligat* statuentẽ alle. no. per Jo. an. in regu. cui l3 in mercu. & rñdent ad istũ tex. qꝫ hoc statutum suum non ligat eũ sed ius ex capite retorcutionis, & ita ẽt ad istum text. rñdet Bal. in. c. j. §. ad hec, de pa. iur. fir. & in. l. si consul. ff. de adop. & iõ vbi statutũ nõ eẽt iniquũ quo casu cessat retorcutio inducta
3 per istum ti. statuens non ligaret̃ proprio statuto. † nam quis sibiipsi imperare non potest nec seipsum ligare. l. pe. ff. de arb. l. si pretor. ff. de tu. & cu. da. ab his. l. princeps. ff. de lega. & ita ẽt ts Bar. in. l. lucius ticius septicie, per illum tex. ff. de fideicom. li. & Jo. an. in prealle. c. vt animarum, & est magis cõis op. de quo ẽt vide per Cy. hic, & Cy. & Bal. in auc. qñcũqꝫ. C. de sac. san. ecc. & in. l. cum ipse & ibi ẽt Saly. C. de 3st. em. & p Bal. in. l. j. §. sit. qꝫ mõ, el. j. C. de lati. lib. tol. & in. l. digna vox p illũ tex. C. de leg. & per Joan. cal. in repe. c. de illis, in. vij. q. de rapt. & ibi per do. Car. & Abb. & per Pe. de anch. in repe. c. canonũ statuta, de 3sti. ver. xij. quero. Et subdit Bal. in d. l. si consul. ff. ꝺ adop. qꝫ statuens in dubio non vꝫ ẽt seipsum ligare, alle. inar. l. si peculiũ. §. sicut. ff. de pec. le. ¶ In tex. ibi noui iuris exponit
4 i. iniqui, p3 ex. l. ij. & l. iij. in prin. ff. eod. ¶ † Et ex hoc no. qꝫ statutum q̃uis iniquum sit valeat. fac. l. prospexit. ff. qui & a qb. ẽt si dolus interuenerit, vt. ff. l. proxi. Ut ibi etiam ponderat an
8 ge. iuncto. §. fin. ff. eo. l. ¶ Utrũ aũt qs possit appellare a tali iniquitate statuti conditi, vel alio remedio sibi consulere, vide no. per Bar. in. l. omnes populi, in. v. q. prin. in fi. de iu. & iu. in l. fi. ff. de ap. reci. per Bal. in. l. si quis. C. quo. app. & in. l. iudicibus. C. de appe. & in. d. §. similiqꝫ modo. in fi. & in. l. ij. §. postea. ff. de ori. iur. & in. l. j. in prin. ff. de leg. & per Cano. in. c. cũ oẽs
5 de consti. & aliquid per Ang. ff. l. proxi. ¶ † Item no. ex versi. si quis ar. ẽm Ang. qꝫ si doctor consuluit in cã aliena tenet̃ idẽ sequi in propria qꝫ intellige ad instantiam tamen illius cõtra consuluerat, vt h in ꝯ. aduersario cũ his q̃ hic no. in gl. subdit
Pau. de ca. h esse verꝫ si 3siliũ habuit effectũ, vel hr̃e debuit, vt qꝛ erat 3siliũ decisiuũ sibi cõmissum p magistratũ qui tenebatur illud sequi ex forma sta alias ẽm eũ videret̃ qꝫ dictũ ange. nõ ꝓcederet p id qꝫ hr̃ ff. §. proxi. Et pro hoc allego, qꝛ bene est verũ, qꝫ pro consilio dato iudici ad reqsitionẽ iudicis h3 locũ 3 3sultorẽ retorcutio, vt est casus. ff. l. proxi sed vbi aliqs, ad instantiã partis cõsuluisset in cã ẽt si consiliũ hr̃et effectum non puto, qꝫ 3 3sultorẽ retorcutio locum hẽat, s3 3 partẽ, vt ꝓbatur in. l. iij. §. si ꝓcurator. ff. eo. vbi 3 procuratorẽ ad instãtiam
6 partis non h3 locum retorcutio † sed 3 partẽ. Et ex h infert ibi Ray. & Cy. hic in repe. in. xiiij. q. qꝫ edictum istud nõ h3 locũ in aduocato, vnde illud, qꝫ dicã in. d. §. si procurator, circa aduocatũ intelligit̃ hr̃e locũ ẽt in consultore 3sulente ad instantiã partis nõ iudicis ex identitate rõnis. ¶ † In gl. i ꝯ. magis ibi
7 meriũ ipsiũ, v. de q̃ de hac gloss. dixi in. l. eũ q 3. titulo. j. ¶ † In

c ¶ Ligat̃ subdit. adđ tn an & qñ statutũ obliget aliquẽ etiã 3 bẽrẽ ex territoriũ plene p. F. are i 3. suo. 4. & qñ statutũ extedat̃ ad bona ex territo. vid car. l. 3. xj. tan & qñ statutũ ũl ligat̃ punire ꝺ licitũ ex territ. p ale. i 3si. cxj. co. ij. ꝯ. fortꝰ voluit Jo. an. i j. co. & videtur dẽ ale. i 3. 114 l. 4. vo. & an statutũ possit inualidare 3ctũ ex territo. celebratũ p ale. i 3. 41 l p̃n. i ꝯ. nec ẽt obstare vꝫ l. v. vo. Frã. cur.
d ¶ Quõ qsqꝫ dt berẽgariꝰ i recollectis dci. dño x ꝺ ro. dubio. ij. qꝫ actor opponẽs, vt reus teneat̃ psonalr 3parẽ tenet̃ & ipe psonalr 3parẽ pp egritẽ hꝰ edic.
e ¶ In tua. ad de iq̃ro. d. ias. l. ij. li. ad tex. de qꝫ 3tinendo excusat a pẽa qõ dꝫ itelligi a pena tpali ñ gña li. ita dt in. 3si. 456. h all vbi dt, qꝫ 3tinendo excusat piuriũ & iq̃rũ. d. Jas. iij. lita. pons q̃ sit pẽatorqñ is aliqñ idebite. adđ bal. 3. ccc xxxvj. iiij. libr.
f ¶ Nõ ligat. adđ ro. 3. cccc xliiij.
* ¶ Utrũ lat. h, in. iij. colũ. & Fely. in. c. j. in in. viij. colũ. de 3sti. in ꝯ. ampiia. iiij. vbi plene. Tb. diplo.
h ¶ Appellare. vide ange. 3. cxliiij. & ale. in cõsi. cviij. in iiij. colũ. in. iij. vo. Frãci. cur.

a ¶ Singulares ꝺ ppl'o, an s' iniquũ ꝺeat retorq̃ri ꝯ singulares ꝺ ppl'o vltra noui. vide ꝭ.ꝺ are.q.9 5.
b ¶ Pro singularib' fac qꝺ voluit fed.cõs. 108. vbi ꝺi ꝙ si papa mãdat vt ppl's, vł cõe alicui' loci sup ponat iterdcõ ꝙ itelligãt sup posite singulares psone dum mõ ñ sint exbãniti, q exbãniti nõ dñr ꝺ loco.
c ¶ Consiluit idẽ ꝫ Frã. de ar. ꝯ. 58. co.x.
d ¶ Snie adõ in ale. quẽ vide in rub ꝭ.õre in. ⁊ i ꝯs.ſno .l.j.l. ij.vo.Frã.cur.
e ¶ Appellari ꝙ ap.snie in dubio vẽiat diffinitiua, ꝫ car. ꝯs.72.⁊ ꝙ i sta tuto ꝺ illa nõ itelligat ꝫ pan. ꝺ ca. ꝯs.cxiij.
f ¶ Adõ bar. idẽ tenẽtem, vl tra ali.p alex.ꝭ adõ in bal.i.l. obſuare .ꝭ.pſi cisci.ꝭ.ꝺ of.pc. ⁊ le.⁊ i.l. mãci pia.C.ꝺ ser.fu. bar.i.l. si minores.ꝭ.ꝺ adm.tu. ange.i.l. sanctimus.C.ꝺ ind.⁊ sic bẽs vnã lita.ad cle.j.ꝺ re iu.q ñ bꝫ locũ q ñ agereẽ i sin. ꝯ iudicẽ. Frã.
g ¶ Uidẽ fels. plene in rn. cẽ de ap.i pe.co. ⁊ g apud ꝭ i.l. j.in pñ.i pe.co. Tbo.
g ¶ Quod sic istam cõ.opin. simi.tu.ꝭꝫ glo. ꝭ procedere si talis potestas, fuit in dolo se ẽs si iperitia fecisset, quia ip se non patere tur retorcitio. sed eius assessori.l.ij. ⁊ ibi no ta.ꝭ.eod.Fran.

ea.ibi.ꝭ.ꝫ ius ⁊c.ista iura nõ probant ꝺcm̃ glo.inde vide me
liora iura hic alle.per Bar.in hoc arti.s.an magistratus possit
condere legẽ, vel statutũ, cui adde no.p Bart.in.l.nulli.C.de
sen.⁊ in.l.programma.C.cõmi.vel epi.⁊ in ti.de pa.ꝯstã.in ꝺsi.
ꝭm mores, ⁊ leges illius ciuitatis, ⁊ per Ang.in.l.apertissimi.
C.ꝺ iudi.⁊ ꝙ no.Bar.in.l.j.in.ꝭ pe.de legi.⁊ p Arc.⁊ Mo
der.in.d.c.vt circa, vbi ẽt q̃rũt qꝺ in delegato ad vnã cãm, vel
ad vniuersitatẽ. Et de mã ẽt vide p Pe.banc.in repe.c.cano
num statuta, de ꝯsti.in.xj.car.mag.p Jo.an.in reg.ea que fiũt
in mercu.vbi ẽt dispu.ar an eps possit condere statutum ꝙ mu
8 lieribus certa ornamenta deferre non liceat. † De materia etiã
vide per cano.in.c.ij.de loco.⁊ in.c.cum omnes, de consti.vbi
etiam tangunt an isti magistratus inferiores a principe possint
condere statuta contra.l. De quo vide oino p Jo.an.in.c.fi.de
de offi.archipre.⁊ cõlter cõcluditur ꝙ no.p illũ tex.⁊ p.l.for
ma.C.de offi.pfe.pto.⁊.c.cũ inferior, de maio.⁊ obe.⁊ p Joan.
an.in.c.fi.de ap.in.vj.in nouel.⁊ in addi.Spe.inti.de elec.in
rub.⁊ p Bal.in.l.oẽs populi, in.v.col.de iust.⁊ iur.⁊ in.l.nec
quicq̃.ꝭ.fi.de offi.p.ocõ.⁊ i.l.ex duobus.ꝭ.fi.⁊ ibi ẽt p Jo.ꝺ
de imo ff.de vul.⁊ pup.bene facit gl.reputata sing.in.c.fin in
gl.mag.de here.in.vj. Et aliqꝺ ẽt vide de materia p Jno in.l.
municipalibus.ꝭ.de condi.⁊ dem.vbi tãgit an ordo decurionũ
possit condere statuta, ⁊ vide ẽt Gui.de cu.⁊ bar.⁊ Bal.⁊ an
9 ge.in.l.j.in fi.pan.ꝭ.de iu.⁊ iu. † Ubi querunt an magistratus
possint pandere ꝙ de publico def premiũ alicui ⁊ p eandez i.l.
cum nauarcorũ.C.de nauicula.li.x.⁊ in.l.mulctaꝝ.C.de modo
mulcta.per illum tex.⁊ in.l.omnes per, illum tex.ꝭ.de bo.dam.
⁊ in.l.illud.C.de can.largi.li.x.⁊ p Bal.in.l.j.de cõi.re.alie.⁊
plenius per Bal.in.d.l.programma. De quo ponit vnũ verbũ
Bar.hic in prin.⁊ tñ eius vł ꝯriari illis que ipse dicit in.d.
l.j.de iu.⁊ iu.⁊ ibi bal.optime rñdet ad.l.eõ nauarcoꝝ. Sꝫ sal
uari põt dictũ Bar.hic ꝭm ꝙ ipse no.in.d.l.municiarũ, cũ con
cor.ꝭ.alle.⁊ aliqꝺ ẽt p Bar.in.l.j.C.de preb.sal.lib.x.⁊ in simi
li ponit Bar.in.l.ambitiosa, in.ij.col.ff.ꝺ decre.ab or.facien.⁊
aliqꝺ p Ang.ꝭ. ¶ In ea.ibi generalẽ ⁊c.hec ꝯa vel aliter rñ.le
vt p gl.in.d.l.fi.C.de leg. ¶ In gl.in ver.noui iuris, ibi est exẽ
plũ ⁊c.hoc exemplũ approbant doc.⁊ dicunt, ꝙ si ẽt tale pre
ceptũ de iure non voluisset tñ si fuit seruatũ hꝫ locũ retorcitio
ne melioris sit ꝯditõis ille q de facto seruari fecerit q̃ ille qui de
iure.ar.l.non solũ, la.j.ꝭ.de noxa.⁊.l.seruinus.ꝭ.ꝙ vi aut clã, ꝙ ẽ
no.pro limitatione.ꝭ.hec autem verba.ꝭ.e.l.⁊ p ꝭ facit ille tex.
in ver.nullũ habuerit effectuꝫ a ꝯtiosensu, ⁊ ita ẽt tenuit Jmo.
in.c.cũ oẽs, de ꝯsti.facit ꝙ no.Jnno.in.c.cuꝫ venerabilis, post
me.de exce.⁊ Bal.in.l.si quis testibus.in.j.col.p illũ tex.C.ꝺ
10 test.⁊ in.l.fi.C.si cer.pet. ¶ † In ea.ibi procerũ.i.consiliorum
vt.l.humanũ.C.de leg.⁊ in.c.j.in prin.de probi.sen.alie.p Fe
de.⁊ sic vł velle gl.ꝭ ꝙ qñ consiliuꝫ ciuitatis facit statuta dꝫ in
teruenire magistratus, ⁊ ita hanc gl.alle.bar.in.l.j.ꝭ.de lega.⁊
per eundem plenius in.d.l.oẽs populi, in.ij.q.princ dic vt ibi
per bar.⁊ etiam Bal.ibi in.ij.col.⁊ ibi etiam post Mod.per
Pet.de anc.in.c.canonum statuta, in.xj.car.mag.⁊ Jac.but.
hic. Et tale consilium ciuitatis representat totũ populũ, vt est
gl.no.in.l.sed ex dolo.ꝭ.j.in ver.facere prius.ꝭ.de dolo.⁊ in rub.
11 C.que sit lon.consue. ¶ † In ea.ibi similiter poterit ⁊c.sed be
ne conuenientur illi consiliarij qui consensissent.l.j.in prin.ꝭ.de
12 magi.conue. ¶ † Et inducitur hec gl.ad.q.statutum est hic,
Ferrarie quod occidens puniatur pena pecuniaria ⁊ ferrariẽ
sis alibi occidatur, nam non poterit occidens allegando retor
citionem statuti dicere se debere puniri pecuniariter, q ꝯ quẽ
liber hominem ferrariensem non debet fieri talis retorcitio, ſꝫ
ꝯ populum, vt hic gl.⁊ iuxta Bar. Ang. Sal.⁊ Fulgo.hic, ſꝫ
Pan.de ca.hic ꝫ contrarium dicens, ꝙ illud statutum nõ po
test retorqueri contra populum, cum populus non possit decs
pitari seu occidi, ideo retorquebitur cõtra singulares de popu
lo, q patiuntur statutum vigere, q ea que non cadunt in vni
uersitate producuntur ad singulares de populo ne delictuꝫ sit
impunitum, alle.c.fi.snia in fi.de sen.excõ.li.vj. Sed certe mi
hi verior videtur communis opi.q tex.in.d.c.si sententia, non
ob.q vt ibi dicunt doc.verba sententie interdicentis populum
accipiuntur improprie pro singularibus ⁊ de populo, q alias
sententia nullius esset momenti. Facit ꝙ no.glo.in.l.⁊ puto.ꝭ.
j.ff.fa.her itẽ ibi loquitur in penis medicinalibus ⁊ leuis pre
iudicij, vt in.c.j.e.ti.secus in alijs per.d.l.j.de mag.conue. Itẽ
q delictum ꝭ non remanebit impunitum qm̃ habebit locum
aduersus illos consiliarios qui interfuerunt ⁊ consenserunt edi
13 tioni statuti per.d.l.j. † Et pondera, q tenuit Barto.hic quez

alij sequuntur quod valeat statutũ disponens, ꝙ pro hoc homi
cidio imponatur pena pecuniaria, ⁊ ita etiam tenuit Bal.in.l.
j.circa.v.col.ꝭ.de pub.iud.⁊ expressius in.l.pe.ꝭ.ad crimẽ, eo.
in ver.quero, extra gl.quid si pro homicidio, ꝯtrũ tenẽt Host.
Jo.an.⁊ Ant.de bu.in.c.fi.de ꝯsue.⁊ Archi.xxiij.q.iiij.duo
vltra predictis vide p Host.in sum.de ꝯsue.ꝭ.qualr, in fi.⁊ Ar
chi.in.c.fi.ne cle.vel mo.li.vj.p Alb.de ro.in.ij.par.statu.q.
cxxiiij.inci.item quero an valeat statutum, ꝙ est in multis lo
cis ⁊c.⁊ Bal.in.l.cunctos populos, in repe.mag.in.xvij.col.
C.de sum.tri.⁊ in.c.j.ꝭ.iniuria, in fi.de pac.te.⁊ aliqꝺ per euꝫ
in.l.data.C.de dona.⁊ per Jo.de imo.in.l.j.in fi.ꝭ.de pub.iu
di.vbi alle. Tancre.de corne.in sua cõpendiosa tenere, ꝙ non
c valeat. Ego alias consului ꝙ valet dũmõ pena nõ sit cõtẽpti
14 bilis puta vnius denarij, ꝙ pro nunc non examino. ¶ † In ea.ibi
d snia facit intentionẽ no.ex gl.ꝙ ap.snie ⁊ largo mõ sumpta com
prehendet ẽt interlocutoria, ⁊ ita ponderat Bal.ꝭ facit, ꝙ no.
gl.in.l.si qs iusiurãdũ, in ver.diffinitiua.C.de re.cre.⁊ idẽ no.
Bal.in addi.Spe.in ti.de sen.pla.in.ij.co. Uel ꝭm Saly.ꝭ
iõ app.snie venit hic interlocutoria, q hec mã est indifferens,
ad vtrunq; sniam, nã hoc edictũ nõ minus adaptat ad interlo
cutoriam, q̃ ad diffinitiuam, alias aũt ap.snie pprie ⁊ stricte su
mẽdo intelligit de diffinitiua, vt no.gl.in.l.j.ꝭ.biduũ, in versic.
snie late.ꝭ.qñ ap.sit vt probatur in rub.ꝭ.de sen.⁊ interlo.⁊ in.l.
ꝙ iussu, cũ gl.fi.ꝺ re iud.⁊ in.l.dicere.ff.de arbi.⁊ in.c.venien
tes, de iureiu.⁊ in.c.olim, cũ gl.in ver.sniam, de testi.⁊ iõ dt sin
15 gulariter Bal.in.l.j.in prin.ꝭ.de offi.pre.preto. † ꝙ si statutũ
e dicat, ꝙ a snia prãtis nõ possit appellari poterit appellari ab
interlocutoria, ⁊ ita dt se consuluisse dicẽs ita tenere Gui.ꝺ cu.
in.l.si ex cã.ꝭ.nũc videndũ.ꝭ.de mino.sequit.d.Abb.in.c.pasto
ra.de app.in.ij.col. Sꝫ Benedi.de plumb.in.l.ẽt.ꝭ.absente.ꝭ.
de manu.vin.puta ꝭ dictum Bal.esse verum nisi eadem, vel
maior sit rõ i interlocutoria ne appellet q̃ ea que est in diffiniti
ua, nam tunc verbum sententia vtrunq; cõprehenderet cum sit
vniforme vtrunq;, alle.no.per gl.hic ⁊ per gl.in cle.j.in versi.
snias, de re iu.ꝙ est bene no. ¶ In ea.ibi q nõ appellauit ⁊c.
q̃ rõ vẽdicat sibi locũ in interlocutoria cũ ab ea regulr nõ possit
appellari.l.ij.ꝭ.de ap.reci.⁊.l.ante snie ꝑs.C.quo.app.
¶ In ea.ibi.ꝭ.si ignorãtes, ꝭ tenent doc.esse veꝝ iudi.ẽt si po
tuit appellare, ⁊ nõ appellauit, q nõ appellãdo est culpa, ſꝫ ꝑ
suppõit ꝙ iudex iniuste per dolũ iudicauit, vt.ꝭ.l.pri.ergo do
lus iudicis dꝫ preponderari culpe non appellantis.l.itẽ si ob
16 stetrix.ꝭ.fi.ꝭ.ad.l.aql. † ⁊ iõ p istã gl.⁊ p ꝑdicta dñt no. Bal.⁊
Ang.ꝭ, ꝙ si iudex iniuste iudicauit ⁊ pars q̃ potuit appe.non
appellauit, ⁊ velit conuenire iudicẽ in sind.poterit, ⁊ ita dñt te
nere Jnno.c.pasto.ad fi.gl.que inci.vel ex cã, de offi.delega.⁊
Jnno.in.c.sepe, in fi.gl.mag.de ap.adde bar.idẽ tenentẽ ei.l.
f itẽ si res in prin.ꝭ.de alie.iu.mu.cã fac.vbi ad hoc alle.istã gl.⁊
idẽ no.bar.in sua dispu.que incip a snia iud.⁊c.et bar.in.l.j.in
in fi.prin.ꝭ.de ap.et ꝭ ibi sentit gl.j.ꝭm Bart.ibi et idẽ tenent
Jnn.in.c.sacro.de sen.excõ.et bal.in.c.j.ꝭ.iudices, de pa.iur.
fir.⁊ ang.in.l.si filiofa.ꝭ.de iudi.⁊ in.l.iiij.ꝭ.fi.ꝭ.de dã.ife.⁊ Jo
an.de imo.in.c.fi.de emp.⁊ ven.ꝯsueuit dicere in.d.l.iiij.ꝭ.fi.
ꝙ lꝫ Barto.alle.istam glo ad ꝭ tñ in veritate facit potius in ꝯ
17 rium quando potuit appellare. ¶ † In ea.in fi.hãc gl.ponde
rat Ang.per quam dicit melius q̃ alibi declarari quis dicat
casus nouus seu ius nouum, ⁊ per eam dicit se consuluisse in.q.
facti quam ꝭ vide per euꝫ cui addo tex.in.l.si negotia, ⁊ ibi an
ge.in rub.ꝭ.de ope.no.nun.de quo ẽt aliquid p Bar.ibi in fi.
⁊ p gl.bene no.in.c.generali, in ver.de nouo, de ele.i.vj.⁊ istã
gl.ẽt ad ꝭ põderat Bal.ꝭ. ¶ In gl.in versi.si quis ibi rñdeo
18 no. ¶ † Not.ex gl.ꝭm Bal.hic in lec.antiqua, ꝙ illud ꝙ sub
auditur tacite in vno.c.seu statuto non propterea subaudit aut
repertũ censetur in seq.c.l.vel statuto secus in eo ꝙ est expres
sum in vno.c.l.vel statuto, q bñ intelligit repetituꝫ in seq.c.l.
vel statuto vide.ꝭ.item lapilli, cum gl in versicu.inuentoris in
stitu.de re.diui.⁊.l.quemadmoduꝫ.ꝭ.fi.⁊ ibi no.ꝭ.ad.l.aq.⁊
nota.Barto.in.l.iiij.ꝭ.erit infra vi bo.rapto.
19 ¶ † Extra glo.querit barto.hic quid si iudex fecit decapitari
hominem queꝫ debebat solum condemnare in libris.cec.an ip
g se potestas teneatur eadem pena sanguinis, ⁊ dicit quod sic ex
dispositione huius ti.ita etiam ꝫ Ang.⁊ Pau.de ca.idem di
cit bal.in rub.C.de pen.iud.sed ꝭm bald.hic melius est dicere
quod punietur eadem pena ex.l.cor.de sicca.l.lege cornel.in
pricip.ꝭ.de sicca.⁊.i.lex iulia.ꝭ.fi.j.ad.l.iul.repe.non autem dꝫ
hẽre locũ dispositio huius dici, q hoc edictõ non hꝫ locum nisi
data paritate terminoꝝ, vt si quereret an ptãs q iniuste cõdẽ

nauis

nanit ad mortem pro vulnere, inferat postea vulnus in aliquez de his cōdénati ad mortē, vt loquitur totus iste tit. fm Bald. & in sustinendo opi. bar. pōt dici & esse paritaté terminoꝝ. Primꝰ terminus fuit inquisitio indicii sup homicidio cōmisso per illū cōdénatū ad penā mortis. Scōs terminus par est indicii insti tuti ꝫ iudice qui iniuste de capuari fecit dictū homicidaz, & b est vtile, q si nō esset locus retorsioni nō iponeret indici sp similis pena, ps in l. ij. ff. de sicca innc. l. j. in prin. e. ti. & d. l. lex in l. in fi. & paria vñr q iudex occidisset gladio, vel per fen tentiam mori cām prebuerit. l. j. in prin. & d. l. lege cor. ° in prin. de sicca. & facit de. Bal. in rub. pri. alle. q secus esset in tortura iniuste illata a iudice, q: ꝑ puniret ipse simili supplicio. s tor ture, q: nullibi reperiꝰ, q tortura iponaꝰ ꝑ pena finali delicti, sō tenebiꝰ actione iniuriarū fm Bal. ꝑ motū, & arbitrio indicis alle. l. iniuriarū extimatio. ff. de iniu. & seqꝰ hoc Saly. in. l. fi. C. de pe. iud. de quo ēt vide p bal. in. l. decurione. C. de. q.

SVMMARIVM

1 Verba sunt intelligenda cum effectu.
2 Capiens & cum effectu non tenens, non meretur præmium.
3 Iudex qui tulit sñiam nullá, nō facit litē suá, & nō teneꝰ ad integrá litis extimationé, teneꝰ tñ ad dāna, & litis ipendia.
4 Iudex q tulit sñiam nulla dolosè teneꝰ ad īegrá litis extiationé.
5 Exceptio inepta & ineptè opposita, non dicitur exceptio.
6 Libellus ineptus ipso iure nō ꝑcedit, absq; eo q nō opponatur.
7 Conatus puniꝰ, vbi agiꝰ de poena criali, seu imponéda ꝑ viam accusationis, vel inquisitionis, & si lex specificat poená staꝰ illi si verò non specificat, punitur iudicis arbitrio.

Hec autem verba. Si nō hꝫ effectū statutum noui iuris non hꝫ locū retorsio ex hoc edicto. h. d. Et simila vt dixi in prin. huius. l. super gl. in ver. noui iuris. ¶ † No. q vba sunt intelligé-
1 b da cum effectuꝰ vt hic, & l. quotiens qui satisd. cog. & c. qualit &
2 pac. † e inducit per Gui. & ang. hic q si statutū dat premiū capienti bannitū nō hébit locū in capiente, & cū effectu non tenen
c teꝰ & idem dicit Ang. in. l. si barbarius de fideiuss. p illū tex. ad idē alle. l. postliminij ius, in fi. ff. de cap. facit q no. Bar. in. l. j. in prin. in. ij. q. prin. ff. de acq. pos. cū ꝯcor. de quibus ibi per an-
3 ge. & alios, & l. ij. §. nerauus, eo. ti. ¶ † Scdo arg. istius tex. de Ang. h q iudex qui tulit sñiam non facit litē suā alle. glos. in l. fi. ff. de var. & extraor. cog. dicit tñ ang. q quis iudex non teneaꝰ ad integrā litis extimationē tñ tenebiꝰ ad dāna & litis impēdia alle. in ar. l. seueriter. C. de excusa tu adde q idez tenuit Bar. in sua dispu. inci. a fnia indicis, & p ho hoc q teneaꝰ ad expensas litis all. ho. tex. in l. fi. fine. §. cū āt, & §. marce. ff. re. rs. ha. & idem sꝫ Bal. in. c. j. §. indices de pa. fu. fir. & in l. pe. in vl. co. C. de pac. & ibi vide ēt oino bar. in fi. & Bal. i. l. si pponiē la. j. in. iij. co. C. qñ & qñ in. & in. l. obseruare. §. pficici, in. xxj. q. ff. de off. pcō. vbi limitar gl. in. d. l. fin. vcꝫ nisi iudex pcessisset ad executionem sue sñie nullam, & hennit Fulg. hic ꝫ de Bald. non faciat mentioné. Ar tñ Ful. h intelligere nisi executio pos sit retractari per grauatū, q granatus eā retractare ꝑ extra. l. si cum nulla. ff. de re iud. & vbi esset irretractabilis tunc ꝑcedat limitatio data ad gl. in. d. l. fi. de quo ēt vide no. p Bal. in. l. j. in prin. ff. de tu. & ra. distra. & Jo. de imo. in. c. fi. de emp. & ven. vbi
4 dicit, q illa gl. in. d. l. fi. nō ē alibi. † q gl. ēt limitāt nisi sñia nul la fuisset dolo indicis lata nā tunc tenebiꝰ ad integrā litis extimationé, vt probatur in. l. fi. in ver. vel precio. C. de ped indi. & in. l. si filiuffa. in ver. fordes. ff. de indi. iuncta. l. venales. C. quā do prouo. & hoc expresse tꝫ Bal. & Sal. in. d. l. venales & fuit h mente gl. fi. ibi & idem tꝫ Jmo. in. l. j. in prin. ff. de ap. & in. d. c. fi. de emp. & ven. & Fel. in. d. l. fi. filius qñis Ang. ibi teneat ꝫriū ꝑ no. per gl. in. d. l. fi. & rñder ad. d. l. fi. filius, q intelligi dꝫ qñ facier litē suā quo ad expensas litis, ꝫ istud est violare illū tex.
5 in ver. veram extimationé. ¶ † Tertio allegaꝰ iste tex. p bal. h q si statutū punit aliquē opponentē aliqā exceptionē nō cō prehendet opponente illā inepte. & pro. h. d. q facit. l. j. §. accusatione. ff. ad tur. fs aduerte, q: iste tex. potius facit in ꝫriū ismē falsando dcm̄ bal. rñde, q ille tex. loquitur in accusatiōe rite & recte formata q ꝑcedebat si nō fuisset oppositꝰ exceptio vt ibi in ver. prescrip. & declarat ibi Bar. ꝫ bal. loqꝰ quotiescūq; fuisset nulla, & non processisset absq; eo q aduerfarius impugna-
6 ret † nam libellus ineptus ipso iure non procedit absq; eo q opponatur. l. liberoꝝ, ver. q si libelli, & ibi ponderat Bar. ff. de

accusa. facit q no. gl. in. l. j. ff. de offi. asses. & idē dicimus de exceptione inepta q de inepto libello, vt probatur in. l. j. §. ideo, & ibi ponderat Bar. ff. de flumi. & in cle. fi. de ap. & in cle. consti tu tionem, de elec. & pro decisione Bal. facit q in simili no. bart. in. l. filiū. §. si qs de leg. prestan. & Bal. in. l. j. §. quod aūt p illū tex. de offi. prefec. vrb. ¶ Item istum tex. in ver. nullo habeꝰ. vide ponderandum per Bal. in. j. consti. ffor. in fi. prin.

¶ In gl. mag. ibi, sed dic & c. hoc cōiter teneꝰ tꝫ aliter solui pos sit, vt no. in. l. pña. ¶ In ea. ibi propter enormitatem criminis, dic melius quod hic non tractatur de pena criminali seu per modum accusationis imponenda, sed tractatur de pena im ponenda per modum recompensationis seu retorsionis, nam tunc non punitur conatus, & probatur in simili in actione furti l. vulgaris. §. si furti. ff. de fur. & ideo si iudex hic corruptus iniustam sñiam tulisset posset criminaliter puniri per viam accusa tionis. l. ij. ff. ad. l. iul. repe. & in auc. nouo iure. C. de pe. indi. ꝫ per viam recompensationis seu retorsionis non vt h, q: sen-
7 tentia fuisset nulla. d. l. venales, † & sic concinde q vbi agitur ꝯ pena criminali seu imponenda per vias accusationis vel inquisitionis punitur conatus, & si lex specificat quam nates pene sta tur illi. l. j. C. si quacunq; predi. pote. l. is qui cum telo. C. de sic ca. si vero non specificat, tunc minus punitur conatus ꝫ consumatio, nam punitur extra ordinem iudicis arbitrio probatur in. d. l. j. in panci. de extraord. cri. iuncta. l. ꝗnis adultery. l. si C. de adulte. Sꝫ vbi agitur de pena ciuili applicanda pti non punitur conatus, vt hic nisi transeat in aliud spāle delictū q ex isto conatu reddatur consumatum, vt q transeat in delictus in iurie illate exemplū pꝫ in. d. l. vulgaris. §. qui furti. Nec ob. l. si quis seruo. C. de fur. alle. in gl. vbi quoad penam ciuile m pu nitur conatus, q: fallit in casu illius. l. prout hic in gl. que red
d dit rationem fallentie. Poteꝰ etiam aliter rñ. ad. l. j. ff. de extra ordi. crimi. & ad alia ꝫria hic alle. in gl. vcꝫ q aut tractamus ꝯ pena que non imponitur ipso iure sed mediante facto indicis, & tunc verum ē, q puniꝰ conatusꝰ vt in legibus cōtrarys, aut tractamus de penis que ipso iure seu absq; facto indicis impo nuntur, & tunc vt probatur in. l. solet, & in. l. qui aūt operas. ff. de his qui no. infa. & ibi ponderat Bal. per illum tex. valde nota, ad hoc & probatur in. c. perpetue, & ibi hoc no. Jo. an. de elect. in. vj. in nouel. & ita probatur hic nam ista pena retorsionis, imponitur ipso iure, vt probatur in. l. iij. §. p autem. ff. e. induceꝰ de vt ibi per Bar. in. ij. op. & istā so. ad istū tex. reddit Jo. an. in regulis pe. in mer. de quo ēt vide p Bald. i. l. si fugitiui. C. de ser. fug. & in. l. data, in. xxj. col. C. q accu. non pos. & in. d. l. si qō nō dicā vel dic q h nō est delictū. f. ferre sñiam nullā sud eius executionē nō est ꝑcessum & sit iperare ins iniquū nō ē delictū, vt phat in. l. ij. §. si ꝑcurator, & ibi no. gl. ff. e. h ꝫrio erat b licit, & cū ista sol. transit Jac. de are. Cy. & Bar. hic, & Cyn. & Bal. in. d. l. si qs nō vicā rapere, ꝫ hec sol. nō vꝫ mibi tuta, q: si dolo malo tulit sñiam, puta capitalē & iniuste, vt q sit deli cti salute in gñe rōe doli. l. ij. in prin. ff. de cri. stel. & ēt alie soln. sugius dare nō vñr vbeo, puta q pena retorsionis ꝯcerneret penā corporā & quo casu ēt nō militaret so. data h in gl. sō potest rñdere q iō hic pō sola attentatione nō hꝫ locū pena retorsionis, q: vba edicti loquebanꝰ in pterito q denotat rē ꝯsu matā vt hic, & si diceremus q p attētatioe hēret locū pena retorsionis, sequereꝰ q eadē pena puniret attentatū qua puniteꝰ ꝯsumatū q nō dꝫ regꝰ dici. & Et de hac mā qñ puniaꝰ conatus tꝫ nō sit secutus effectus, vide p oēs in. d. l. sigr nō di cā, de quaēt per Archi. xvij. q. iij. c. si ergo p Hosti. in sum. de pe. §. in qbus. Pe. de Ilaza. in cle. j. de sta. mo. aliqd p bart. in d. l. j. de ēxor. cri. p. d Ant. i. d. c. j. in vlt. car. de eo q mit. i pos. & p Spe. in. l. de accus. §. j. v. qnid si h, & ibi dr q legibꝰ punitē
e tibus conatū derogatū est p ꝯsuetudinem q verbis repugnat Ang. & Pau. de h bñ no. ¶ Sꝫ tu de hoc vltimo dic melius, vt per Bar. in. l. j. §. diuus. ff. de sicca. vbi reprehēdit illud dcm̄ Spe. in. l. fi. e. ti. & per Cy. & Bar. & alios in. d. l. is q cum telo p Bal. in. l. data. in. xxiij. co. & i. c. j. §. iniuria, in vit. colū. de pa. iur. & in. d. l. si qs nō dicā, & in. d. l. si fugitiui. & Ange. in. l. & si certus sū pcussor. §. fi. ff. ad sille. Et de mā ēt vide no. p Bal. i l. arboribus. §. ini. ff. de vsuf. & l. pe. §. docere. ff. ne quis eū in ius vocan. est vi ext.

a ¶ De. l. lege cor. videtur ang. i. d. l. cor. & adde q ēt tor tu. sit ad pene ipositione ius bar. l. l. ij. vm. ff. eo. Fran.

b ¶ Cū effectu adde h, q posui i apostu. ad h. i. l. ij. §. ꝯdēnatū. ff. de re iu. & ingētis b. Ja. btrauā do h futuro sic h ditum eaqō si testator legauit lic sine q vidua fuerat cētū q il la quelpe tessi fint vidua lcs postes nupta hébit. c. adde pa. dca. q. 133 & igitū d. Jas. h dt q clericꝰ nō pña. hñs. si ꝫbit sponsalis dic q fecꝰ esti ꝫbit infimo- niū militis, vt volun Jo. an. i c. io. de. c. fpn.

c ¶ Et cū ef fectu ñ terētes vid Jas. hic in ij. co. l. ij. no. & ale. i. l. j. ipn. xix. co. ff. l. ij. §. neratiꝰ vbi plenissime J. ō acq. pos. Tb.

d ¶ Qd ꝯnatꝰ vid ias. h i vlti. colū. & Fel. i. h. otrec. ō conatu ques poluit post tir. de ap. & i. c. cū occessissent in xxj. co. l. vl. lu m. dgl. Tb.

e ¶ Per con suetudinē. adde tu que oino vi de ange. i ꝯsil. sūo. xij. & ale. i ꝯs. xv. j. vol. & h ante qñ pu niaꝰ effectꝰ ls effectꝰ nō seqꝰ p Fel. i suo tra cta quando co natꝰ puniatur ques posuit in fi. i. de appel. Franc. cur.

SVMMARIVM

1 Dolus in statuendo, seu legē condendo, uel in sententiando nō reddit actum nullum.

2 Error iuris nō excusat à poena, quæ imponitur rōne doli eum qui uere, uel præsumptiuè uidetur se asserere peritū, secus in nō perito seu non se asserente iuris peritum.
3 Ignorantia, seu imperitia in doctore censetur esse dolus, saltem præsumptus, seu lata culpa.
4 Dolus præsumptus non dicitur lata culpa sed latior.
5 Assertio temeraria facit quē teneri, acsi esset in dolo.
6 Culpa lata non æquparat̄ dolo ubi esset īponēda poena corpalis.
7 Falsi crimen non committitur sine dolo.
8 Ignorantia assessoris nō excusat magistratum, quin faciat litem suam, quod limita ut infra.
9 Assessor habens instr̄m suæ approbationis doctoratus factę à doctoribus studii generalis, excusat magistratum, si nō sit assessor peritus, & idem si fuit publicè exercitans in officiis publicis, in quibus peritum se docuit. & bene se gessit.
10 Delegans an teneatur de imperitia delegati, & episcopus de imperitia uicarii.
11 Præses si sit remotus ab officio, anin dubio præsumatur remotus propter culpam assessoris.
12 Præses si sit iuris peritus non excusatur, si sit secutus consilium iniquum sui assessoris.

Hoc edicto. Magistratus q̄ p imperitiam assessoris statuit ius iniquū non incidit in h̄ edictū: q2 dolo caret, ȝ assessor edicto tenebit̄, q2 est in lata culpa q̄ dolo cō-
1 parat̄ h.d. ¶ †In tex. ibi dolus &c. pbat̄ h̄ ſm Ang. ꝙ dolus
a in statuēdo seu legem cōdēdo vel in sniando non reddit actum nullum. Nam hec.l. potest intelligi tam de statuto q̄ de snia, q2 vtroq3 casu pcedit edictum huius titu. vt p3.ī.l.proxi. nam si ex dolo actus redderetur nullus esset locus huic edicto. vt.ī.l.pxi.§.fi. & de lege vel statuto dixi.ī.l.proxi. in prin. De sententia vero dic vt legi. & no. in.l.ij.§.cum pretor.ff.ad treb. & in.l.si
2 pretor.§.marcel.ff.de ind. & in.l.venales.C.q̄n pro. ¶ †Itē no. ex h. scdm Ang. ꝙ in eo qui vere, vel presumptiue vr̄ asserere se peritum error iuris nō excusat a pena que imponebatur rōe doli secus in non perito seu non asserente se iuris peritum.l.si quis id ꝙ ver. doli.ff.iur.j. & ad h̄ repntat istum tex. mirabilem circa ꝙ vide que dixi in.d.l.si qs id ꝙ, & sic vr̄ Ange. hic intelligere quod iste assessor fuit in dolo, & per consequens quod ē iuris error in persona perita seu in persona asserente se peritam censet̄ dolus, & ꝙ istud edictū habeat locum in doloso tantum, sed Saly. & Pau. de ca. h̄ intelligūt, ꝙ ista imperitia cēseatur lata culpa, pro qua ē h3 locum istud edictum. Ex quo infert no. Pau. de ca. h̄ ꝙ si magistratus hic fuisset in lata culpa, vt q2 nullū tenebat assessorē ꝯ cōsuetudinē loci & per errorē male iudicauit tenebit̄ pena huius edicti sicut h̄ tenet̄ assessor pp imperitiam iuris que censetur lata culpa.l.lata, de vb. si.l.imperitiam.ff.de re.iur. & l.regula.§.pe.ff.de iur. & fac. igno. & ibi appellantur stulti errantes in iure, & ista opi. mihi placet, nā si h̄ edictū puniet tantū existentē in dolo nō cōprehenderet existentē in lata culpa.l.j.§.si qs ideo, & ibi no. iuncto princ. illius.l.ff.ne vis fiet ei, & l.ij.§.hec actio vulgo. cū seq.ff.vi bo.ra. & glo.no.in.l.magna negligētia.ff.de ver.sig. & no. Bartol.in.l. non autem.ff.si qs test.lib. & in repe.l.ꝙ nerua, in.viij.colū.ff.de po. & sic nō cōprehēderet errātē in iure q censet̄ esse in lata culpa non in dolo, vt dixi fiue sit literatus, & sic vr̄ asserere se peritū siue non vt plene no. Barto.in.d.l.ꝙ nerua, in.viij.co.lum.
3 †Et sic diceretur ꝙ imo in doctore imperitia censetur esse dolus saltem presumptus vt inqt Bal.in.c.j.§.iudices, circa pn. de pa.iur.fir. ad h̄ allegans istū tex. dico ꝯtrarium eē verius.s.qd annumerat̄ late culpe & non dolo, vt no. Bar.in.d.l.ꝙ nerua, l viij.col. & est expsse de mēte gl. hic in prin Cy.in l.j.in.xi.q.ū.e. & expsse bal.in rub.C.de ped.iud. & Saly.in.l.fi.e.ti. vbi ad hoc allegāt id ꝙ legi, & no.h̄ & pbat̄ in.l.j.§.hec actio. si mens. fal.mo.dixe. & in.d.l.imperitia vbi imperitia in arte sua nō attribuitur dolo, sed culpe, & ꝙ primum caput huius edicti eomprehendat et magistratum q fuit in lata culpa probatur, q2 in primo capite edicti nulla erat facta mentio doli, vt p3.ī.l.pxi. & no. gl. in l.fi.ff.e. merito tunc comprehēdit̄ etiam ille q est in lata culpa q̄ in.ff.C.h̄ referendo mentem edicti fecerit mentionem de dolo tex. est quem ibi ita declarat Bar.in.d.l.j.§.non autem ff. si quis test.lib esse iui.fue. & idem probat etiā ille text. ſm intellectum quē ponit ibi Ang. & no. Bar.in.d.l.ꝙ nerua in.ix.co. & per hoc p3 ꝙ non ob. si diceretur, ꝙ tex. hic in fin. loquitur de lata culpa assessoris qui tenet̄ ex scdo capite edi-

a ¶ Item statuēdo, & vide Fely.i.c. cum oēs, in.ij.co.de consti & Jas.hic Tho.Diplo.

cti in quo non requiritur dolus, vt declarat gl.ī.l.proxi §.j. in ver. si qs q2 rn̄deo, ꝙ gl. ibi dū dicit ꝙ non requirit̄ dolus loquitur solū de impetrante ius iniquū & nihil dicit de aliis psonis, ibi specificatis, & cōprehensis in scdo capite, vn̄ in assessore qui non facit ad pprium cōmodū dico ꝙ reqrit̄ dolus vel lata culpa sicut in magistratu, & lata culpa sufficit in vtroq3 p.d.§. non autem inducendo vt dixi. Nec ob. ē si diceret̄ in ꝙ magistratu cōprehenso in primo capite d3 requiri dolus & sufficit lata culpa, q2 pt ꝯtingere ꝙ pena retorsionis sit corpalis, q̄ nō īponit̄ p lata culpa.l.i.l.cor. & ibi no.ff.ad.l.cor.de sicc. q2 rn̄de qd ex hac rōne deberemus dicere ꝙ in assessore rōe late culpe nō deberet hr̄e locū retorsio, ꝙ est ꝯ istū tex. Et p predicta p3. Non ob. etiam si diceret̄ ꝙ hic fit mentio doli, ergo non d3 cōprehendi lata culpa in penalibus, vt dictū est, q2 vt iam dixi sufficit ꝙ in verbis edicti pretoris non sit facta mentio doli. Sal. h̄ dicit, ꝙ l3 facta sit mētio doli, tn̄ speciale est ꝙ comprehēdatur lata culpa assessoris, q2 est spāle in eo qui asserit se asserere, videtur se iurisperitum, & dicit ꝙ est alius spālis casus q not. p gl.in.l.liberorū.§.notant̄.ff.de inia magis tn̄ mihi pl3 rn̄sio precedens &.J.C. in hac.l. dū cōprehendit et imperitiam vr̄ voluisse tam latam culpā q̄ dolū cōprehēdi per predicta & hanc opi. vr̄ amplecti gl.mag. h̄ in prin. si bene inspiciatur, & Cy.i.l.
4 j.i.xj.q 3e. †Nec putes ꝙ idē sit dolus presumptus & lata culpa, q2 dolus presumptus nō dr̄ culpa lata, s3 latior vt hr̄ in.d.l. quod nerua, & ibi per Bar. in ver.iiij. quero quid ē culpa latior, & p bal. plene in.l.pignus.C.de pi.ac. ¶ In gl. magna ibi
5 sua tacita asseueratio &c. ¶ †No. ex gl. ſm Pau.de ca. ꝙ temeraria assertio facit quem teneri acsi esset in dolo vn̄ facit ſm eū ꝙ si testis temerarie aliquid asserit puta, ꝙ talis nulla bōa hēat, & interrogatus quō scit rn̄det, ꝙ hr̄e non posset quin ipse sciret, & certe si reperit̄ postea ꝙ hēat bona poterit testis accusari de falso, & eo ipso dr̄ probatū esse ipsum testē dolose ac sciē-ter asseruisse non tn̄ h̄ sufficeret vbi esset imponenda pena cor-
6 poralis, †q2 tunc lata culpa nō eqparat̄ dolo vt legi. & no.in.l. cor. ſm eū.ff.de sice. Et ex his p3 ꝙ Pau. de ca. voluit dicere, ꝙ ista temeraria assertio facit eū censeri esse in lata culpa & nō censeat̄ esse in dolo pbat̄ in.l.iulianus §.q rn̄.in fi.ff.de ac.em. & ibi gl. fi. dū alleg.l.si qs affirmauerit, & l.si alterius, ſm quod ibi intelligūt Bar. & alij doc.C.si mi.se maio.dixerit, vn̄ Pa. de ca. qui istud et hic fatet̄, vt dixi male locutus est dicens istū
7 cōmittere falsum cū †crimē falsi nō ꝯmittat̄ sine dolo.l.nec exēplum.C.de fal. vba Pau.de ca. sunt adinuicem repugnantia q2 mō dicit dictū testem esse in dolo, mō dicit esse solum in lata culpa tn̄ per iura que allegaui, & per hoc no. gl. vr̄ ꝙ temeraria assertio sit lata culpa, est verū ꝙ Ang.in.l.pe.§.docere.ff.neq3 eum qui in ius vo. est vi ex.i. vr̄ dicere, ꝙ dictus testis affirmās negatiuā non coarctatā loco & tpe dicat̄ cōmittere falsū p tex. in.c.cū ecclesia, cū ibi no.p Inn.de can.pos. & pprie, vbi tn̄ nō vr̄ per hoc pbari nec notari p Inn. Vn̄ melius vr̄ dicere bal.i c.si quis per triginta si de feu.fue.contro.inter do. & agna. quē seq vr̄ do. Abb.in.d.c.cū ecclesia, sup gl.in ver.negatiua.s.qd talis testis non dicatur per h̄ esse falsarius, s3 bn̄ suspectus de falso per.d.c.cū ecclesiā cū ibi no.p Inn. iō non credebatur testibus taliter deponentibus, vt in.d.c.cū ecclesia, & sic ex h̄ solo non po. erit cōdēnari de falso nisi pbetur ꝙ scienter ita asserat ꝯ veritatem, & si asserit cū dolo bn̄ est verū, ꝙ rōne temeritatis & late culpe poterit puniri extra ordinē ſm ang.in.l.plagij.C.de plagi. iuxta no.in.l.in.l.cor.ff.de sic ca. q̄ oia diligenter no. q2 quotidiana. ¶ In ea. ibi iniuria &c. vt.l.si quis magistratus.ff.de mu. & ho.no.gl.in.l.dotē.ff.so.ma.de qbus ēt per can.
8 in.c.fi.de postu.pla. ¶ †In ea. in fi. no. ppetuo ex gl. ꝙ imperitia assessoris non excusat magratum quin faciet litē suā probatur ſm Ang.in auc.de iud.§.nullo ver.necessitatē, in ver.periculi, & in auc.de questore.§.maxime, & est melior tex. ſm Ful. h̄ in.l.si post depositam.C.de asse sso.fact.l.fin.§.hac alit cura seq.ff.nau.can. & istud tenent cōiter doc. adde tn̄ ꝙ gl. tenuit ꝯtrarium in.c.h̄ ēt.ij.q.vj. que ad h̄ alleg. istū tex. & illam gl. simpliciter alle. Imo.in.d.l.iij.§.in eum.ff.de dā.infe. sed tu teneas gl. hic per predicta, & idem vr̄ tenere Bal.in.l.mancipia.in.j.col.C. de ser.fug. & Ang.in.l.ij.C.de his qui latro.&c. hoc tn̄ singulariter limitat Bal.in rub.C.de pe.iud.&c. quem sequitur Sal. in.l.fi.e.ti vz ꝙ procedat in magratum qui assessorem sibi elegit secus si respublica elegisset illum, q2 tunc excusabitur magistratus nec pro facto illius assessoris tenebitur alle.no.p gl. in l.polia.C.de his quib. vt indi. in glo.mag. dum vult illa gl. mirabiliter ꝙ suasio matris pupilli vel agnatoꝝ excuset tutorē ad

hoc

9 hoc ēt vide bald. in. d. l. mancipia. † Subdebat Sal. in. d. l. fi. ꝙ ista gl. ēt limitaṫ, nisi i. le assessor hēret instrm̄ sue approbationis facte a doctoribus vt est moris i studijs gñalibus, qꝛ tūc magr̄atus excusatur arg. l. agrū. ꝟ. cōmo, ⁊ eius ꝙ not. in. l. q non tm̄ idoneū. ꝟ. cōmo. ⁊ idē dicit si fuerit publice exercitatus assessor in officijs similibus, quibus peritū se docuit ⁊ bn̄ se gessit. alle. in arg. l. j. ſm intellectū doc. C. qui ⁊ aduerſ. quos. ⁊ qđ no. in gl. in. d. l. polla. ⁊ ibi ēt aliqđ p Saly. ꝙ nunq̄ exeat mētem tuam, q: poteris plurimos ex h euadere pretores a pericu
10 lo, † ponit ēt bal. in. d. rub. ⁊ Saly. in. d. l. fi. an delegans teneatur de impitia dlegati, ⁊ ep̄s de impitia vicarij, ⁊ ꝯcludunt ꝙ non, vt ibi per eos ꝙ nunc non examino, nec pro ꝯstanti pono.
11 ℭ † Insuper tene menti id, qđ p istū tex. voluit gl. no. in. l. diē. in gl. fi. ff. de offi. asseſ. que voluit, ꝙ si preses est remotus ab officio p̄sumeṫ in dubio remotus ꝑꝑ culpā assessoris, ⁊ cū illa gl. trāseūt ibi doc. excepto Ful. qui dicit illud videri ꝯ regulā. l. quotiēs. §. q dolo. ꝟ. de proba. ⁊ dit hāc. l. nō pbare opi. illi⁹ gl. qꝛ tex. hic loquitur in casu certo. Ego ibi tenuit ꝙ debēt attēdi acta cāe in qua est lata snīa priuationis ⁊ si ex illis appareat subesse cām cōcernentem offm̄ asseſ. iux. l. j. ff. de offi. asseſ. p̄sumiṫ lata ex istacā que apparet in actis vt no. in. l. hec. n. in p̄n. ff. de suspe. tu. ⁊ in. l. si quis ad exhibendū. ff. de exce. rei iud. ⁊ i c. si cōfirmationem, in gl. fi. de elec. in. vj. ⁊ hoc casu procedat illa lec. tradita ad. d. l. diem, alias aūt nō procedit qꝛ nō probatur. l. nec rōne, ſꝫ procedant alie lecture ibi tradite p gl. ⁊ doct.
12 hū facit qđ no. bar. in. l. in ambiguo. ff. de reb. dub. ℭ † Ultio extra gl. vř limitari debere iste tex. in. j. parte, nisi magr̄atus esset iurisperitus, seu doctor, nam tūc nō obstante malo cōsilio assessoris nō excusabiṫ a pena retorctiōis ipse existēs iurisperitus si fuit in lata culpa sequando iniquum cōsiliū assessoris. d. l. imperitia. cū si. ff. all. ⁊ istud fuit de mente bar. in. l. bonoꝝ in fi. ff. de bo. poſ. tit. gñali. ⁊ bald. ⁊ Saly. in. l. iurie. C. qui admit. ⁊ eo. mō possunt restringi. ⁊ moderari alie limitatiōes date ad istam gl. per bald. ⁊ Saly. vt. ſ. retuli.

SUMMARIUM

1 Contra impetrantem ius iniquum fit retorctio, etiam si illo non sit usus.
2 Priuilegium in dubio praesumitur concessum ad partis postulationem, & non motu proprio superioris secundum omnes ꝙ limita ut infra.
3 Dictio plerunq; facit regulam.
4 Clausula ex certa scientia similitudinem habet cum clausula motu proprio.
5 Priuilegium si sit concessum à lege uel statuto circa ea, quae respiciunt processum litis, & non decisioné causae, an possit retorqueri contra eum cui concessum est.
6 Clausula motu proprio, uel ex certa scientia, an possit probari p testes dato ꝙ non sit expressa in litteris.
7 Reconueniri an possit impetrans delegatum contra me, coram eodem delegato.
8 Rescriptū impetrās, an possit inuito aduersario illi renūciare.
9 Recōueniri pōt actor desistens à lite mota corā eodem iudice.

1 SI quis iniquū. † Cōtra impetrātem ius iniquum fit retorctio ēt si illo nō sit vsus. Sed ꝯ eum q nō
a impetrauit, sed proprio motu⁹ supioris obtinuit, si fit retorctio ēt si illo vsus fuerit. h. d. vsq; ad. §. si pcurator.
2 ℭ † Intex ibi si procuratorē ⁊c. ꝙ quidē in dubio p̄sumitur. s. ꝙ priuilegiū sit cōcessum ad partis postulationē ⁊ nō motu ꝑprio superioris ſm oēs hic p text. in. c. si motu ꝑprio, de prebē. in. vj. ⁊ no. Ja. bu. in. l. ꝙ fauore, ⁊ ibi Bal. C. de legi. ⁊ bar.
b in. l. j. C. de peti. bo. subla. lib. x. ⁊ pbaṫ ibi in versic. plerunq; ⁊
3 † que dictio facit rēgm, vt probaṫ in. l. si plures cū gl. ⁊ ibi not. Ray. ⁊ Nico. de neap. ff. de vul. ⁊ pu. l nō dubitabā, ⁊ ibi Jo. de imo. de cōdi. ⁊ demō. ⁊. l. ij. §. j. ff. d offi. p̄fe. vigi. ⁊ ibi no. ꝙ primo limita, nisi cōcessio fuerit geminata, qꝛ tunc intelligitur
c motu ꝑprio, vt r̄ꝛiter no. Bal. in. l. nec damnosa. C. de preci. impe. off. qui ad hoc induxit text. in. auc. vt nul. iud. §. ⁊ hic vero iubemus iunc. d. l. j. in fi. C. de pe. bo. sub. ⁊ ro. in. l. si ꝓ. §. de viro. ꝟ. so. ma. in. xxxj. fallē. dicit h eē nouū dcm̄ ⁊ alibi nō legisse. Pro quo adde id qđ no. Jo. an. ⁊ alij in. c. porrectu, de cōfirm. vti. vel inu. vbi voluit ꝙ gem nata cōcessio sūr intelligaṫ facta ex certa scia cōcedētis p d. §. ⁊ hec ꝓ iubemus. † ⁊
4 clausula ex certa scia similitudinē hꝫ cū cla motu proprio vt colligitur ex glo. no. in. c. statutum. §. j. in ꝟ. isutuz, in fi. de rescrip. lib. vj. ℭ Secundo limita, nisi precesserint merita illius, cui facta est concessio, qꝛ tunc presumitur cōcedentē facere occasione meritorum ⁊ non ad postulationem eius, cui cōcessit ita voluit no. Gui. de cu. ꝟ. §. proxi. argumē. l. si vero non remunerādi. §. idem papinianus. ꝟ. māda. ꝙ est menti tenēdum, ⁊ est ēt d mente Cy. in additio. ⁊ facit qđ no. Jac. bu. ⁊ Bal. in. d. l. ꝙ fauore. ℭ Tertio limita non procedere in priuilegio clauso in corpore iuris communis aut statutorum, qꝛ nō presumiṫ cōcessum ad postulationē ptis idō in talibus priuilegijs nō hꝫ locum retorctio, ita voluit gl. in auc. quas actio. ⁊ ibi Bar. C. de sac. san. ec. ⁊ no. Bar. in. l. j. in fi. C. de bo. vacā. lib. x. facit. d. l. qđ
5 fauore. † Et hoc vltimū intelligas ꝓcedere, nisi priuilegium sit
d ꝯcessum a lege vel statuto circa ea que respiciūt processū litis ⁊ nō decisionē cāe ⁊, qꝛ circa processum lꝫ tale priuilegium litis non fuerit cōcessum ad postulationem tamen retorqueṫ cōtra eum cui cōcessum est, vt probatur in. l. fi. ⁊ ibi hec no. bart. C. de fru. ⁊ lit. expē. ⁊. l. die sabbati ⁊ ibi Bart. C. de iud. ⁊ i. c. sacramentum. §. in qbus ⁊ ibi bal. de cōsue. rec. feu. ⁊ no. doct. i c. ij. de munip. ⁊ aliqnid p Bar. in. l. fi. § donec. C. de iure delib. qđ est notandum p limitatione huius. l. bal. ēt in. d. auc. quas actio. in. j. col. limitat illud qđ dictum est. s. ꝙ priuilegiū non intelligiṫ cōcessum motu proprio, nam verum est quando singularibus psonis concediṫ, secus si sub vniuersitate puta oībus ecclesijs, qꝛ impossibile vel valde difficile esset ꝙ supplicassent oēs eccl'ie de mundo vt ibi per eū ⁊ in mā vide ēt plures no.
6 qōnes per Bald in. d. l. fi. C. de fruc. ⁊ li. expen. † ⁊ tangit hic Ang. de hac cla motu proprio, an illa possit probari per testes dato ꝙ non sit expressa in lrīs de quo vide per gl. ⁊ doct. in. d. c. si motu proprio, vbi glo. tenuit ꝙ nō p glo in cle. ⁊ si principalis in gl. fi. de rescri. vbi glo. voluit idē esse in clausula ex certa scia ⁊ non est alibi illa glo. ſꝫ bal. in prin. feu. in. xiij. co. Sꝫ adde similē glo. in. d. c. statutū, in ver. isutum, de quo vide per Bo. de ro. sua cōclu. cexxiij. inci. Itē lꝫ in romana curia, ⁊ per d. Ant. ⁊ alios in. c. nōnulli, in prin. de rescrip. ⁊ per doc. i cle. per lras ⁊ ꝙ ibi g'o. fi. de prebē ⁊ bald. in. l. fi. C. senten. resci. non poſ. ⁊ in. c. j. in prin. fi de feu. fue. contro. ⁊ per imo. in. l quidam cōsulebat, de re iudi in. l. fi. ff. a qui. ape. nō lꝫ. in. v. col. de quo dixi in. d. l. quidam consulebat ℭ In tex ibi, vsus non fit ⁊c. ꝯ istū tex. dicit Inn. in vna solone in. c. cū omnes. in p̄n. de cōstitutio. vbi dixit ꝙ contra condentem iniquum statutum non habet locum retorctio si eo vsus non sit qꝛ ſm Inno. verba sunt accipienda cum effectu alle. l. j. §. fi. ff. eo. Sed Joan. de imo. in. d. c. cum oēs reprehendit illā opin. per istum text. non
7 ob. d. §. fi. qꝛ ibi actus fuit nullus, hic validus. † Itē p istū h dicit Gui. de cu. ꝙ regula que hꝫ ꝙ impetrans ꝯ me iudicem delegatum in causa sua possit ēt a me corā iudice eo. recōueniri in alia cā, vt. l. pe. ⁊ in auc. ⁊ ꝯūr. C. de sen. ⁊ in. c. dispēdia. §. reus, de rescrip. in. vj. vendicat sibi locū ēt dato ꝙ impetrās iudicē delegatum incōtinenti renūciaret impetrationi ⁊ illa non vteretur per istuz tex. in. l. fi. ad fi. C. qñ prouo. Sed Ray. hic contrarium tenet, qꝛ tex. in. d. l. pe. ⁊ in auc. ⁊ ꝯūr, cum fi. loquitur in reconuentione, quam facit reus primo cōuentus, pꝫ in. d. l. pe. in verbo in agendo iunc. l. amplius. ff. rem ra. hab. ⁊ in. d. auc. ⁊ ꝯūr, in verbo cōuentus ⁊. d. §. reus in verbo iudicio. Sꝫ in qđ. proposita reus non fuit cōuentus. Nec ob. iste text. qꝛ h est inductum ꝑꝑ iniquitatem impetrātis aliquod ius iniquū. Ange hic tꝫ primam opi. qñ impetratio erat cum aliqua clā ꝯ ius cōe ꝑꝑ iniquitatē impetrantis per istū tex. Adde ꝙ idē voluit Jo. an. ⁊ alij in. c. prudētiam, de mu. pe. alš aūt ſm Ange. procederet opi. Ray. dicebat tn̄ Fulgo. hic ꝙ si recte cōsideret verior est opi. Ray. non ob. distin. Ang. nam verum est ꝙ si impetratio ꝯtinebat aliquam clam ꝯ ius puta ꝙ re⁹ posset ꝯueniri extra domiciliū suū in loco remoto vltra vnā dietas ꝯ id qđ hꝫ in. d. c. statutū, hn̄ poterit reus cōuenire eū sibi ex suū domicilium in loco pariter remoto. Sed ꝙ posset recōuenire corā eodē iudice ipetrato ab actore q iudex est forasse in parte ipsiusmet actoris nō pōt fieri, qꝛ nō esset vti retorctiōe eiusdē
e iuris, ſꝫ diuersi ⁊ ēt nō poterit dici retorctio vbi nō precedit

Alex. de imo. j. ff. vet. b

a ℭ Proprio motu sex notabiles effectus quos operaṫ motus proprius vide Lud ro. cōsi. cccxxvij. ⁊ vide tu de ista clausula motu proprio p Fel. i. c. nōnulli. xiiij. col ⁊. c. ceterū colum. xj. ⁊ in. c. si quando ad fi. de rescrip. per Cardin. cōsil. cxxxvi. co. fin. ⁊ in consi. cxlij colum. iij. ⁊ in consi. xcvj. in princip. Fran. Curt.

b ℭ Plerūq; addō d ista dictiōe vt p Alex. in ꝯ. l. i. j. co. ꝟ. mō sit i. j. vo. Frā. cur.

c ℭ bal. in. l. nec dānosa. ad d tu gl. i. l. fin. ad fi. ff. d ꝯstitu. p̄n. ⁊ i. l. fi. C. si ꝯ ius vel vel. publi. ⁊ fulgo. in d. l. nec dānosa, ⁊ in. l. rescrip. C. si ꝯ ius vel vtilita. pub. Jo an. in c. j. de exce p̄l. l. noueli. ⁊ i. c. j. p. d. auto. ex d rescr. ꝙ tn̄ intellige qn̄ scōe littere faciūt mētionē pmarū litterarū approbatiuā alš simplex geminatō nihil operareṫ, ita bald. elegāter i. l. ij. C. ōpe. bo. su. li. x. ⁊ facit elegās dictū bal. i. l. ꝙ fauore. C. d legi. vbi si in actu fier i solito p Ami. reg riṫ clra. ptis si sit act⁹ motu p ꝑo nō reqritur ela. ⁊ sic virt⁹ mot⁹ ꝑprij poterit cadere i inferiori a pnci pe, tex. ē ⁊ ibi pōderat domi. Ancto. i. c. nisi specialis, ex d offi. dlega. tan ⁊ qñ geminata iussio habeat vim etc si obstāte p Fel. in c. nōnulli l p̄n. ⁊ co. xix. ꝟ. vj. fallit, d rescri. ⁊ i. c. si qñ. co. xi. co vi. vbi an habeat vi clausule motu ꝑpij Frā. Curt.

d ℭ Decisionē cause. Hoc tāq; singula. se qꝛ Lud. ro. singu. suis fol. x.

e ℭ Retorctio vide Joā. de imo. in cle. constitutionum, de electioni.

cõuentio per.d.auc.⁊ gñr Bal.hic dicit ꝙ aut rescriptū dele-
gatoriū nõ erat ꝓductū ⁊ tūc bene pōt impetrās renūciare re-
scripto ⁊ nõ poterit recõueniri, secus si erat ꝓductū quo casu
ꝓcedat opi. Gul. alle. no. p Inn. in.c. ex cõquestione d̄ restitu.
spo.⁊ pbaf in auct. q̄ sciñe, in ṽbo iudici insinuantis.C. quo ⁊
qñ iudex, ⁊ in.c. audita, d̄ res. spo. ⁊ in.c. vt debitus, ⁊.c. super,
eo.el.ij. de ap. vbi rescriptū operatur a die p̄sentationis. ⁊ nõ ñi
⁊ no. per bal. in.l.j.C. vt lit pen. ⁊ in.l. perende.C. de tēp. in int.
resti. pete. ⁊ in.l. postquā lit.C. de pa. ⁊ in.l. falsus.C. de fur. in
vij.⁊.x.col. ⁊ in.l. fi.ff. de cõsti. princ. vbi tangit an impetrans
rescriptū possit inuito aduersario illi renūciare. † Un̄ plz opi.
Ray. iuxta dicti. Bal. cõmis Sal. h trāseut simpliciter cū op.
Gui. Paul. de ca. h dicit in effectu idē ꝙ bal. † ⁊ istis adde id
qd̄ no. Jo. an. in addi. spe. in tit. de recõuētione. §. fin. vbi post
Spe. p istū tex. dicit ꝙ actor desistēs a lite mora non euitat qn
corā eodē iudice possit recõueniri, ⁊ ita refert plures antiquos
tenuisse, ⁊ ad idē vide no. p Cy. in.d. auctē. ⁊ gñr in.l.j.q. ⁊ ibi
bald. ⁊ p Jo. an. in.c.j. de rescrip. in.vj. in nouella, ⁊ p.d. Ant.
in.c.j. in.x.v. vel.xvj. col. de mu. pe. ⁊ in.c. fi. eo. ti. ⁊ qd̄ no. bal.
in.d.c. sacramēta. §. in qbus, de cõsue. rec. fue.

SVMMARIVM

1 Procurator obediens domino in delictis, an debeat puniri.
2 Verba scripta in personam comprehendunt facientē per aliū. & idem si sunt scripta in rem,
3 Verbum uidetur denotat fictionem.
4 Statutum ꝙ in contractu mulieris requiratur cõsensus ꝓpinquorum, an habeat locum in contractu celebrato p procuratorem, uel curatorem etiam mulieris.
5 Mandatum habens generale, non uidetur posse facere illud p quod dominus posit in pœnam incidere.
6 Procurator generalis potest facere dominum incidere ī pœnā, promittendo pœnam, quę consueta erat promitti.
7 Procurator generalis seu habens generale mandatum nõ uidetur constitutus ad causas criminales, quia in illis posset dominus incidere in pœnam, si delictum non probaretur.
8 Vsurarius si exercet fœnus per procuratorem solus dominus tenet̃ ad restitutionem usurarū, licet procurator malefaciat.
9 Tutor, uel curator nomine minoris exercentes usuras, an teneantur ad restitutionem usurarum.
10 Prosoneta tenetur ad restitutionem fœneraticii contractus.
11 Prosoneta & notarii dantes operam contractui illicito, tenētur eadem pœna, qua tenentur principales contrahentes.
12 Institor nomine alieno usuras exercens tenetur in subsidiū domino existente soluendo, & pariter puniuntur.
13 Vsuram exercens, dicitur furtum committere.
14 Impetratio facta generaliter per procuratorem, non intelligit̃ in dubio facta contra ipsum procuratorem impetrantem.
15 Pupillus tenetur pro usuris, quatenus ad ipsum peruenit.
16 Aduocatus qui præstitit patrocinium, ex quo lata est sententia iniqua contra me, an possim uti retorcutione contra ipsum.
17 Extensio in pœnalibus fit ad casum, qui sub larga significatiõe uocabuli potest comprehendi sub casu expresso.

Si procurator Ex impetratione pcuratoris ∘ hñtis spāle mādatum, vel ra-
tihabitiõe secuta cohercetur dñs, secus si hēat gñale vel sit p
curator in rē suam, qr tūc cohercet̃ pcurator, tutor ṽo ⁊ cura-
1 tor sp coherceñt. h.d. ¶ † No. ꝙ pcurator obediēs dño in de-
lictis nõ patit̃ penā, sed in ꝯtrium facit, qr pcurator nõ tenet̃ in
delictis parere mādato vñ videmus ꝙ mādatarius tenet̃ p de
licto ꝙ ꝯmisit ex alterius mādato. l. nõ iō minus. C. de acc. fa
cit. l. seruus la.ff. de ac. ⁊ ob. Solue ꝙ quedā sunt delicta me-
re, vt qr ꝯsummata sint nõ sortiunt̃ effectū de iure exemplū in
l. enim q̄ duas. C. de adul. ⁊ in illis procedit ꝯria. Quedā non
sunt mere delicta vt qr postq̄ sunt ipetrata sortiunt̃ effectū de
iure, vt est impetratio iuris iniqui q̄ postq̄ obtenta est a prin-
cipio ꝫ tñ penā meretur, vt in hoc titulo, ⁊ tūc pcurator pa-
b rēs dño nõ punit̃ ∘ tex. est hic singl̃s limitans iura alle. in ꝯtrā-
cū fi. sz Ang. hic q ex hoc infert ꝙ pcurator spāliter ꝯstitu⁹
ad imperrādū veniā p delinquēte in crie lese maiest. qr ipetra-
tio ꝫ, pcurator impetrās nõ patit̃ penā infamie, sed mandās
secꝰ id qd̄ hr̄ in.l. si qs in ver. denique iubemus. C. ad.l. iul. ma-
a te. ¶ † Scdo no. ꝙ vbi verba sunt scripta in psonā cõprehen-
dūt faciētē p aliū vt ps hic iuxta.l.j. in ṽ. si qs. ā. eo. sz in ꝯtriū
est text. in.l. aut q aliter. §. fi. cū.l. seq.j. ꝙ vi aut clā vbi ita de-

c mũ comprehenditur faciens per aliū ∘ si verba legis sint scri-
pta in rē, bar. hic ⁊ plenius in.l. sed si vnus. §. si seruus.j. de in-
iu. rñdet ꝙ.l. aut q aliter, cū si. hz locum in delictis ꝓprie in qbus
pcurator non tenet̃ ad exequēdū ei post susceptū mandatū, qr
mādatū est illicitū ⁊ sic non obligat. l. si remunerādi. §. rei tur-
pis.j. mā. iō tunc nõ comprehēdit̃ mandās sed mādatarius q
proprie dr̃ facere, cū spõte facit. d.l. nõ iō minus. ⁊ sic. d.l. aut q
aliter. Sed in his, que non sunt proprie delicta vt in his, que sorti-
unt̃ effectū de iure, qr mādatum susceptum est licitū nõ dr̃ mā-
datarius spõte facere, sed vi mādati suscepti, ⁊ ppterea tūc mā-
dās dr̃ facere proprie, ex quo facit p insti. ꝫ de necessitate agēs.
l. pt ex ꝓuincia, de man. vin. l. itē si obstetrix in prin.j. ad.l. aq.
⁊ plenius p eū in.d. §. si seruus. Ex quo Bart. ibi, ⁊ hic infert
ad aliqua satis no. ⁊ cū eo transit bal. ⁊ Pau. de ca. hic ⁊ Bal.
in.l.j. in vi. col. C. de sen. ⁊ in.l. non iō minus, in vij.q. C. de ac-
cu. Ang. tñ in.d. §. si seruus, in oibus insurgit ꝯ Bar. tñ nõ rñ-
det ad istū tex. ⁊ rñsio sua est ꝯ pn. huius.l. in verbo lz visus nõ
sit tñ vltra alle. p Ang. vr ꝙ ꝯ Bart. sit tex. in.l. ita aut. §. ges-
sisse. ff. de admi. tu. vbi ēt mādans actum licitum dr̃ ficte face-
3 re qñ facit p procuratorē, vt ibi in ṽbo vr, qd̄ denotat † fictio-
nem. l. iij. §. ex ꝯtrio. ff. de acqui. pos. ⁊ ibi no. doct. ⁊.l. q actionē.
ff. de re iur. ⁊ no. Barto. in.l. si is q pro emptore, in.vj. col. ff.
de vsuca. itē qr si dñs mādet procuratori vt stipuletur vel simi-
lem ꝯctuz faciat, acquiritur directa actio procuratori illi ꝯ quē
facit pcurator ⁊ nulla acquirit̃ actio regulr̄ dño nisi ei cedatur
p procuratorē. l. possessio quoq. §. fi. de ac. pos. ergo nõ pōt dī
ci ꝙ dñs vere fecerit ꝯctū cū nõ sibi, sed ipsi procuratori ꝯpe-
ti queratur, sed vbi ex facto procuratoris nil venit querendum
procuratori, tunc pt procedere ꝙ dñs videat̃ facere. ita loquit̃
iste tex. ⁊.l. certe. §. j. ff. de preca. ⁊ ita colligitur ex distinc. bar.
in.l. si is qui pro emptore, in v.q. in princ. in versi. venio ad fin
cum fingit de vna persona ad aliam ⁊c. vbi in multis aliter loq
tur ⁊ melius q̄ ipse faciat hic, ⁊ in.d. §. si seruus, sz Jo. de imo.
in.d.l. si is qui pro emptore, in vlt. char. ⁊ sm hoc etiam potest
sustineri decisio quam ponit Barto. hic in.q. statuti punientis
opponentem exceptionem ēi non probantem, qr etiam tūc nil
querebatur procuratori. Saly. etiam in.d.l. non ideo minus,
in.v. ⁊.vj.q. tenet ꝯ Bar. hic, ⁊ in.d. §. si seruus, p plura, ⁊ po-
nit aliam doctrinam, verum qr est prolixa valde non recito eā
4 ⁊ per vos videre poteritis. ¶ † Ex hec facimus ad.q. no. quam
d indecisam ∘ relinquit Barto. in.l. apud iulianum. §. fi. ff. qb. ex
cau. in poss. ea. l. an statutum volens quod in contractu mulie-
ris requiratur consensus propinquorum habet locum in cõtra-
ctu celebrato per procuratorem vel curatorem ēt mulieris de
quo vide ibi per Ange. ⁊ Mod. distinguentes ⁊ his diebus
super hoc consului, tamen qr absq longa distinctione expediri
non potest omnino. Limita tñ conclusionem predictam nisi lex
vel statutum diceret quicunq per se seu personaliter impetra-
uit ius iniquū vel opposuerit talem exceptionem puniat̃ tali
pena, qr tunc nunquam cõprehenderetur faciens per aliuz vt est
e glo. no. in cle.j. in verbo publice, ∘ de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ no. Bart.
in.l. per hāc. C. de erro. mil. anno. lib. xij. ⁊ Bald. in.c. si quis
dixerit, in tit. si de feu. fen. contr. inter do. ⁊ agna. vbi pro hoc
alle. text. in.l. si ita fuerit la.j. versi. idem querit, de ma. te. bene-
facit. l. vnica. §. ne autem in verbo suis manibus. C. de cad. tol.
⁊ no. bal. in.c.j. §. iniuria de pa. iura. firman. ⁊ in.c.j. in princ.
5 qui. mo. feu. ami. ¶ † Item no. ꝙ in generali mandato non ve-
f nit posse fieri illud per qd̄ dominus posset in penam ∘ incide-
re cõcor. sunt in glo. ⁊ legi. ⁊ no. in cle. non potest, de procura. ⁊
per Bar. in.l. si procurator, de condi. indeb. qr limita, nisi vbi
dominus fuisset in culpa non certiorādo procuratorem extra
iudicium faceret id propter quod dñs incideret in penā ⁊ hoc
qñ dñs non solum erat obligatus ad aliquid non faciendū sed
ēt erat obligatus ad curandū ne alius faceret, ita voluit Bar.
⁊ expressius Ange. ⁊ Imo. in.l. in illa stipulatiõe, per te nõ fie-
6 ri, per illum tex.j. de verbo. obliga. ¶ † Item potest procurator
generalis facere dñm incidere in penam promittendo penā q̄
8 consueta erat ∘ promitti argumē. in.l. si pignore. §. fi. ⁊.l. solu-
tam. §. fi. cum.l. seq.j. de pig. actio. ⁊ no. Bar. in.l. si procura-
tor. ff. de iure. fis. ⁊ Ange. in.l. bene a zenone. per illum text. C.
7 de quad. prescrip. et Ange. in.l. ij. ā. de iuris. om. iudi. ¶ † Et
ista facilit ꝙ in generali mādato quis nõ videatur cõstitutus p-
curator ad causas criminales, qr in illis possit dñs incidere in
b penam si delictum nõ probaretur ∘ tex. l. fi.j. de fur. ⁊.l. non p-
us. C. de calum. de quo articulo dic vt per Spe. in tit. d̄ proc. §.
j. versic. sed numquid media, per Bald. in.l. seruum. §. publice
de procu.

a ¶ Renunciare rescrip. addē Frā. d̄ are. ꝯs. xxxiij. ind. ro. ꝯ. cccxliij.

b ¶ Nõ punitur Addē institū. d. Ias. h dicit ad dēdo ꝙ excusat faciēs aliqd̄ iniuste mādato supioris ꝙ hr̄. xxiii. q.j.c. q culpā, ⁊ l.c. ad aures, d̄ tēp. or. ⁊ i.c. ij. d̄ ma. ⁊ obedien.

c ¶ Per aliū faciēs, d h vid̄ p lu. ro. ꝯ. cix ij. vbi all. iura q̄ h alle. d. ias.

d ¶ Quā hic [illegible] vid̄ in onge. i. §. [illegible] si. d̄ ac. q dictā qd̄. decida Frā. Cu.

e ¶ Publice addē q̄ istō pba fēt i c.ij. cõgl. de hēti. li. vi. quē pōderantis fr. ar. i.l.j. §. i. j. d̄ ac. po. ⁊ illā gl. dicit sin. car. i cl.j. §. i.l xxj. no. ex de iu. in. Frā.

f ¶ Penas. vid̄ ias. i.l. si p cu. i. ij. co. ſ. d̄ ꝯ di. l d̄. et se. i.c. st des d̄ iser. i. c.j. i. vi. co. ex vt ii. si ꝯe. vbi ex iat per. iiij. co. banc mãm Thom.

g ¶ Quare ꝯsueta erat addē p h tex. no. l. i. q semisses. ff. de vsur. ita all. ro. sin. suis. so. i. et sequētē d. Ias. hic adducit alios casus i qb⁹ sit retorcutio ꝯ dñm pcuratore ipetrāte. adde ꝙ voluit cal ꝯs. iiij. d̄ pen. ⁊ d̄ ꝯuate dci ino. i.c. ex pte vid̄ barb. late cõsi. xvi.

h ¶ Nõ pbaretur addē iu. ro. ꝯs. lx. vbi ꝯsuluit ꝙ hñs mādatū ad accusādū nõ pt accusare si i mādato nõ sit expssus

de procu. ⁊ l. reus. C. de accu. ⁊ in. l. i. C. quor. app. ⁊ p imo. in l. pe. § ad crimẽ, in. vi. ⁊. ix. co. de pu. iu. ⁊ in. c. veniẽs, de acc. ⁊ est bo. tex. in. l. non solũ. § fi. in vbo nominari. ff. de pcu. ¶ In glo. mag. ibi hic no. ⁊c. q: impetratio nõ est mere delictum vt declaraui in. j. no. Et eo mõ quo. ã. rñdi, ad. l. nõ iõ minus, rñde ad. d. §. quotiens, ꝫ alle. in gl. ¶ In ea. ibi aut teneat ⁊c. dic. s. dñs ¶ In ea. ibi ipse aũt teneat dic. s. procurator, sz Barto. hic in aliquibus lec. infi tz. ꝯtrium, q: sine spãli mandato impetratio fuit nulla quo ad dñm q: in mandato generali non venit id propter qõ dñs posset in penaz incidere, vt dixi. ¶ Nec ẽt quo ad procuratorem impetratio est aliqua, q: sibi non impetrauit, sed dño, ergo si est nulla dz cessare pena. l. j. § fi. ã. eod. ⁊ istud ẽt tz Bald. hic idẽ tenent Ful. ⁊ ro. p istũ text. vbi indistincte ꝗrebat de oi ꝓcuratore rñdet in tex. ꝙ solũ in duob⁹ casibus ex impetratione procuratoris hz locũ retorctio. s. si ꝓcurator fuit spãlis vel secuta est ratihabitio ⁊ sic in aliis casibus vr denegari pena arg. l. cum praetor in prin. ff. de iu. nec ob. id qõ dicit gl. hic. s. ꝙ satis est ꝙ aliquis possit vti ⁊c. q: rñde, vt hic per Bar. circa fi. ¶ In ead. ibi dat inuito, vt. l. illud cũ. l. seq. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. ¶ Sed hec rõ lz a doc. non reprehendatur tñ mihi nõ vr sufficiens, q: curator nõ dat inuito regulr insti. de cu. § itẽ inuiti, ⁊ tñ in curatore dr hoc idem ꝙ in tutore iõ melior vr illa rõ quã subdit gl. s. ꝙ ꝓcurator nõ impetrat, sine volũtate dñi ꝓcedẽte vel seqnẽte, vt hic. ¶ Nõ mirũ si semper teneat dñs, sed tutor vel curator impetrent sine volũtate minoris quasi maiorẽ hẽant ptãtem, q: loco dñorũ hñr vt. l. interdũ. § qui tutela. ff. de fur. non mirũ si ipsi penam hanc patiunt.

8 ¶ †Ex hac rõne fictio tex. vr inferri, ꝙ si fenerator per factorem vel procuratorẽ spãlẽ fenus exerceat lz ꝓcurator male fa-

9 ciat tñ solus dñs teneat ad restõnẽ vsurarũ ⁊ nõ ꝓcurator. †Secus si tutor vel curator nomine minoris exerceãt dato ꝙ in minoris vtilitatẽ cõuertãt, ⁊ ita concludit Pau. de ca. hic ita in-

10 telligens glo. xlvi. dist. in. c. sicut nõ suo. †Adde qõ in ꝯtrũ vr gl. no. in. l. si sciẽte. ff. ad. l. põpe. de pari. q̄ p illũ text. dicit ꝓxonetã teneri ad restõnem vsurarũ feneraticij ꝯctus. ⁊ illam gl. sequitur ibi Bar. ⁊ ẽt Ang. q ꝓ ea alle. l. ordinẽ. § in fraudẽ ſm vlti. expositionẽ gl. ff. ad muni. ⁊ text. in auc. de san. episco. § precibus, ⁊ tex. in. auc. vt nulli iud. § si vero qñ adulterij, ⁊ idez tz Bar. in. l. j. § incidit in fi. per illũ tex. ff. ad turp. ⁊ Frã. rigri. in

11 d. § in fraudẽ p illum tex. †pro qua facit optime text. C. vt nemo ad suũ patro. l. j. li. xj. vbi ꝓbat ſm Ange. ibi, qõ ꝓxoneta, ⁊ notarij dãtes operaz ꝯctui illicito teneant eadẽ pena qua tenentur principales ꝯhentes q̃cq̃ Bal. in. c. j. de ꝯtro. inne. re prebendar gl. in. d. l. si sciẽte, sed debili rõne monet. Ideo non recito plus dicebat sub dubio forte Ray. in d. l. si sciente, hz ꝙ ibi refert ⁊ seqnitur Ange. ꝙ notarius de cõtractu feneraticio rogatus tenetur ad restõnem vsurarum eadẽ rõne qua tenetur proxoneta qõ est no. dignum. Pro quo facit. d. l. j. ⁊ qõ ibi no. Ange. q̃cq̃. d. Lau. de rod. in repe. c. cõsuluit, de vsu. in. iiij. q. dicit põderanda eẽ verba Host. in sum. de vsu. § an aliquo, ad fi. dicentis notarium rogatum de ꝯctu feneraticio eẽ periurum ⁊ infamẽ, nam no. q: host. ſm Lau. non dixit notarium teneri ad restitutionem vsurarũ ⁊ illud dctũ host. sequitur archi. in. d. c. sicut non suo. Ex istis vr ꝙ non bñ dixerit Pau. de ca. hic volens procuratorem non teneri. Cõtra eũ facit id qõ not. Bar. in. l. cum ops in prin. C. de bo. q̃ lib. vbi dixit, ꝙ si filius iussu patris pecuniam paternã mutuauerit sub vsuris tenebitur vterq; ad restõnẽ vsurarũ. Bal. ẽt hic in repõ̃e sua antiqa vr velle ꝙ ꝓcurator teneat ad restitutionẽ vsurarũ, q: exercere fenus ẽ dlictũ. c. q: in omnibus ⁊. e. sup eo õ vlur. ⁊ sic mãdatũ susceptũ de fenore exercendo est illicitũ ⁊ nullũ. d. § rei turpis ⁊ sic mandatarius tanquã nõ obligatus spõte exercet. Unde dr ip e ꝓcurator vere facere ⁊ tanquã vere faciẽs dz teneri. d. l. nõ iõ. Nõ ob. iste tex. q: impetratio iuris iniqui non est ꝓprie delictũ vt in prin. huius gl. iõ tunc mandatũ licitum ⁊ susceptibile obligat procuratorez ad impetrãdũ ⁊ propterea dñs

12 dr proprie immutare vt hic decisit Bar. vt dixi. ã. †addo ẽt ꝙ Jo. an. Ant. de bu. ⁊ Abb. in. c. michael. de vsu. ⁊ Ho. in sum. de vsu § fi. ⁊ Bar. in auc. vt qui obl. perhi. ba. res mino. § fin. col. vj. tenẽt ꝙ institor nomine alieno vsuras exercens teneatur in subsidiũ. s. domino non existente soluendo allegant id qõ hr in. c. pe. de pe. i cle. ⁊ in. c. mulieres, de sen. exc. ⁊. l. fi. in princ. ff. de eo per quem factum erit, ⁊ ita intelligitur procedere glo. in. d. c. michael que voluit ꝙ exercens nomine alieno vsuras ñ tenetur, sed ille ad quem perueniunt. Sz do. Cardi. ibi dicit ꝙ lz ista opi. Joã. an. ⁊ seqnaciũ sit equa tamen de iure verius vr ꝙ exercens nomine alieno vsuras indistincte teneatur, q: mandatum fuit iniustum ⁊ sic non obediendum. c. relatum, de sent. excom. ⁊ no. in. d. c. mulieres in fi. ⁊ ita est de mente gl. in. d. c. sicut non suo q: a pari loquitur de institore ⁊ procuratore. d. lauren. de rod. in. d. c. cõsuluit, in. q. iiij. refert dicta doct. in. d. c. Michael. ⁊ dicit ꝙ no. Lau. de pig. dicebat ꝙ in practica ser-

a uatur opi. Joan. an. Lapus ẽt alle. iiij. ⁊ que inci. io. martino de la rosa factor ⁊c. Refert dicta doc. in. d. c. Michael. ⁊ finaliter concludit ꝙ exercens nomine alieno teneat indistincte ad vsuras sicut ille qui eius noie exercuit, q: eqniparẽtur ambo. d. c. sicut non suo. ⁊. d. c. pe. Fran. rigri. in. d. l. ordinem tz dicens p illum tex. ꝙ discipulus qui mutuat sub vsuris tenetur pro hoc

13 ẽt alle. l. aut qui aliter in fi. qõ vi aut clã. ¶ †Teneo in ꝓxoneta opi. Jo. an. q: vsuram exercens dicitur furtum cõmittere. xiiij. q. iiij. si quis vsuram no. doc. in rub. de vsu. vnde sicut prestãs opẽ furto tenetur in subsidium ad restõnem furti vt firmat Bar. in. l. si seruus. ff. de cõdi. fur. ⁊ in. l. sepe. ff. de verb. si. per. l. peculium est. § si opem. ff. de pecu. Ita erit in proposito. Et ista ratio de prestando opẽ furto videt concludere, quo ad ꝓxonetam qui videtur opẽ prestare furto non aũt facere. Et ad iura alle. in cõtrarium ꝙ ꝓxoneta indistin. teneatur potes respõdere ꝙ non loquuntur in terminis nostris hoc est in pena ciuiliter imponenda prout in proposito. Sed q̃no ad procuratorez dicta ratio de prestatione operis non vr cõcludens, q: procurator in casu proposito fenerando dicitur proprie facere furtum non autem opem furto prestare maxime attento ꝙ spõte facit non vi mandati suscepti vt probaui. ã. referendo verba bald. hic. Et ideo ad procuratorem verior videtur opi. barto. ⁊ bal. in. d. l. cum ops, ⁊ Lap. ⁊ sequacium in locis. ã. alle. ¶ In tutore autem ⁊ curatore etiam verior videtur opi. ꝙ ipsi teneantur per istum text. ⁊ per id qõ dixi vz dctũ notarium esse periurum vide Host. ⁊ Jo. an. in. d. c. sicut ne cl. vel. mo. ⁊ Spe. de instr. edi. § restat versi. sed quero sub qua forma. ¶ In eadem ibi itẽ an ipso procurator ⁊c. Ricard. malum. Jac. bu. bart. Ange. ⁊ Fulg. hic tenent, ꝙ ꝓcurator posset contra dñm vti retorctione, q: ipse procurator non censetur impetrasse, sed dñs proprie, vt dixi. ã. ⁊ per alias rationes quas hic vide per eos pro quib⁹ facit. l. tutorem, in princ. in ratione sui. ff. de his quib. lz Jaco. de are. ⁊ Bald. ⁊ Pau. de cast. teneant contrarium debili ratione ⁊ ideo non recito, ⁊ responsio patet ex allegatis ꝓ prima op.

14 per doc. hic ⁊ maxime per Ang. †si tamen impetratio esset generaliter facta per procuratorem non intelligeretur in dubio facta contra ipsum procuratorem impetrantem, quia in generali sermone non venit persona loquens. l. inquisitio. C. de sol. vnde non posset tunc procurator vti retorctione retenta cõi opi. tradita. j. § proxi. s. ꝙ solum ille contra quem facta impetratio possit vti retorctione, ⁊ isto casu possit saluari opin. Jaco. de are. quod tamen putarem verum vbi procurator impetrasset absq; mandato ⁊ sic motu proprio secuta postea ratificatione impetrationis, sed vbi precessisset speciale mandatum de impetrando contra omnes ⁊ virtute talis mandati procurator impetrasset quia impetratio non potuit fieri, nisi secundum formam mandati. cap. cui de non sacerdotali, de preben. in. vj. videtur tunc procedere opin. Barto. ⁊ sequa. quia in mandato illo procedente a mandante comprehendebatur etiam persona procura-

15 toris in qua tunc cessat ratio. d. l. inquisitio. ¶ †In glo. in verbo cohercetur glo. bene loquitur ⁊ circa hoc no. per eam vide glo. magistram in. l. si duo. ff. si quis omis. cau. test. ⁊ Bar. ibi tz ꝙ pupillus teneatur quatenus ad eum peruenit vt ẽt ipse tz ꝫ ⁊ doc. vñr ita ẽt tenere hic excepto Fulg. qui vult nullo mõ teneri pupillum per istum tex. q: alias non esset dña inter tutorez ⁊ procuratorem non hñtem speciale mandatum si ratificatio dñi subsecuta est, ⁊ tñ text. hic voluit esse dñam. Certe vr esse adhuc dña quia sufficit ꝙ dñs ratificet absq; eo quod vtatur, vt in prin. huius. l. sed in pupillo requiritur, ꝙ vtatur, licz dñs ratificans patitur penam retorctionis pupillus non vt in glo.

16 ¶ †Extra gl. querit Ray. an contra aduocatum iniuum qui ꝓstitit patrocinium quo mediante lata fuit iniqua snia contra me possim vti retorctione ⁊ tz ꝙ non. sicut nec aduersus procuratorem vt hic. Fallit ſm Oni. nisi falsas leges allegasse alleg. l. fi. ff. si mens. fal. mo. dixe. ar. l. j. ff. de rei vẽ. ꝙ vltimũ approbat ꝫ Ang. si clientulus non eẽt iurisperitus, q: nõ videtur ratas habuisse alias sic. Ideo tunc ꝯ dñm solum fit retorctio per istum tex. in verbo ratum habuit ⁊ pro eo benefacit lz non alleg. tex. in. l. j. in. vbo prĩbus, cũ gl. C. de erro. aduo. Itẽ adde in hoc articu. Cy. in. l. j. in. xiij. q. ã. eo. vbi simplr tz ꝯ aduocatum non

tps ꝯmissi de licti ⁊ inq̃tus. d. fal. ꝫ dicit ꝙ idẽ operat ratihabitio in delictis ꝙ mãdatũ adõ pulchre Old. ꝯs. cxcix. Et in qnãtũ ponit õ hñte ratũ homicidiũ fcm̃ in ꝑsonaz clerici vid fed. cõsil. ccxcviij. vbi ponit õ eo q volut cum sciuit clericuz ꝑcussum suo noie ⁊ postea ratum habuit.

a ¶ All. iiij. dic ꝙ ẽ. xciij. ⁊ ꝙ ꝓxoneta ptis vsurarij tenear ad vsuras tz ro. fin. suis fo. vij. õ pc. ẽt dicit bal. cõsil. ccxv. iij. li. ꝙ nõ vz testimũ ei⁹ q exercuit vsuras noie alieno si prestita cautiõe õ quo per Pau. de ca. ẽt cõsi. cccxlxxiij. j. ipsius.

a ℂ Principe tolli vide Ful. q̄s. clxiiij. Frā. de are. q. xv. & ibi d̄ clā nō ob. & ex certa scia Lud. ro. cōsi. cccxxxvj. vbi dicit q̄ preceptū solū ligat ignorantem.
ℂ Vide Jas. h̄ & q̄ posui i suo apo. & q̄ scripsi i ru isti. d̄ exce. & ibi plā posui Th.
b ℂ Obstāte add' in gl. ou alternatiue logt i. l. ratas, ad fi. C. d̄ rsci. vē & itellige pal. i cimlib' nō aut i cria. na voluit bal. h̄ & clari' i. l. j. §. offin' ff. ne qs eu gi i' vo. vt. ex. & seqt frā. are. q. cixv. & pbat tex. i cle. past. d̄ re iu. v. cete rū vbi i cā cria si ꝯ subdū in pera. nō pt ex certa scia & de pleniudine ptāis supplē dfectū citatio nis, q̄ dfensio ē d̄ iure nāli, & sic ñ crederet pncipi asserēti in lrīs sois all quē eē rebellē & cōmisisse cri mē lese maies. q̄ istō faceret cū isamia nec ei crederetur. ita Car. & doc. in d cle. past. & vi d̄ mente bar. i. l. facultas C. d̄ in. fi. li. x. bal. & doc. p' gl i. l. pcm iter hrdes. ff. d̄ pac. car. & pa no. i. c. j. de cā po. & pp. & pā. ciari' i. c. cu3 oli ex d̄ re ind. i. c. cuma ex d̄ ele. i. c. i causis i. ij. no. & in ca. ea q̄ d̄ re iudi. Frā. Cur. Af ℂ Cōis ꝯ clusio. vid de ista clā p Fel. i c. nōnulli i. v. iij. co. d̄ rescri. vbi p xxv. col. examinat ista3 mām & Fel. in c. accedētes in ij. co. & seq. de pscri. & ias. i. l. fi. i. ij. co. & seq. C. si ꝯi' vl' vti li. pub. & i. l. actione in. ij. co. C. d̄ trās. & i. l. l3 & si qs. §. q̄ñ tū i. l. i qs cā & Alex. i. l. ex fa cto i. v. co. ff. de vulg. & pupil la. & Bapt. de sancto seueri. i. l. oēs pupillo i vij. ā. d̄ iusti. & in. & fely. in. c. cāsamq; i. x ij. co. d̄ rescri.

habere locū penā retorctionis p istum tex. & q̄ nō reperit, q̄
4 retorcutio fiat, nisi ꝯ eū qui b3 cōmodū iuris iniqui preterq̄ in assessore magistratu & illis qui hñt ptātem statuendi id q̄d est iniqui iuris. l. j. & ij. ā eo. Et sic nō d3 fieri extēsio cum simus i penalib' l. cū qdā. ff. d̄ li. & post. bart. in. l. j. §. j. ā e. l3 cū Guil.
17 & alios plz. † Pro quo facit, q̄ ēt in penalibus fit extēsio ad casum qui sub larga signatione vocabuli possit cōprehēdi sub casu expresso. l. senatusc̄ō. ff. de rit. nup inuc. l. pe. C. de interdi. matr. &c. & l. insta. ff. de vb. si. & no. Mod. in. l. si vo. §. de viro. ff. sol. ma ergo iste tex. loquens in procuratore cōprehendet etiā
5 aduocatum, q̄ large appellatione procuratorio venit aduoca-
6 tus. ij. q. vij. infamis cum glo. ℂ Quid autem in cōsultore dictum fuit in. l. j. in prin. ā eo.

Hec pena. Aduersus eū qui generaliter impetrauit ꝯ oēs potest p oēs fieri retorctio, l3 vsus nō fuerit impetratione, nisi ꝯ vnū. h. d. ℂ In gl. in ver. experitur ibi cum oibus fuit actum &c. hec opi. cōiter tenetur
8 maxime p. l. j. §. j. in verbo aduersario. ā eo. vbi retorctio non fit, nisi per eum quē mihi cōstitui aduersarium impetrādo, & tenēt doc. hic & Cy. in. l. j. in. xvj. q. ā eo. & in. l. ratas. C. de resci. vē. & nō est ab hac opi. recedēdū cū sit equa & cōis. L3 ful
7 go. tenuerit ꝯtrium maxime p istū text. indistincte loquēte & p.
b d. l. ratas. Sed rñde vt ibi p Cy. & pro cōi op. facit in arg. l. fulcinius. ver. q̄d si aduersus. ff. qui. ex cau. in pos. ea.

SVMMARIVM

1 Delictum rei nocet fideiussori, licet reus soluendo non sit, non autem delictum fideiussoris nocet reo.
2 Fideiussor qui per suam culpam fuit exactus, non recuperat à principali, qui exigi non poterat,
3 Princeps potest auferre exceptionem, purā pacti de nō petēdo.
4 Princeps non pōt tollere, ea quę sunt iuris naturalis, uel gēnū.
5 Exceptiones sunt de iure ciui. quia inductę sunt ad excludandum actiones.
6 Actiones sunt de iure ciuili.
7 Princeps an possit auferre ea quæ sunt iuris ciuilis cum clausula non obstante, uel clausula ex certa scientia.
8 Exceptionis appellatione uenit iusta, & non friuola.
9 Excipere qui non potest, nō potest etiā iudicis officiū iplorare.
10 Pactum de non petendo factum principali debitori, statim acquirit exceptionem dicti pacti eius fideiussori, sed quid in impetratione rescripti iniqui.
11 Exceptio cōpetens principali, an competat eius fideiussori.

Si is pro quo. Impetratio facta per principalem debitorem per quam retorquendo potest sibi tolli exceptio nocet fideiussori eius, vt etiā sibi tollat nō sic econuerso impetratio fideiussoris nocet pncipali, sed sibi tolli. h. d. ℂ In tex. ibi exceptione vtatur puta pacti de nō petēdo & sic peremptoria vel pacti de nō petēdo ad tps
8 & sic dilatoria solomo, vt in glo. in ver. nō habebis, & hñ l3 gl. j. intelligat tñ in exceptione peremptoria. Et premitte, q̄ talis exceptio pacti debitori pncipali, pdest fideiussori eius. l. & heredi. §. fi. ff. de pa. l. exceptio que. §. rei. ff. de excep. ℂ In tex. ibi exceptione vti similis pacti puta de non petēdo facti a creditore debitori principali q̄ dem ius iniquum impetrauit. ℂ In text. ibi nec ipsum. s. debitorē principalē. ℂ In tex. ibi hoc impetrare. i. allegare, q̄ nec debitor pncipalis nec fideiussor pōt vti eo mō exceptiōe pacti iā facti sibi & hoc pp ius iniquū a debitore impetratū. ℂ In tex. ibi incidisti. s. p impetrationē similem de quo in prin. lre l3 gl. in v. m. aſr exēplificet, l3 eius exēplum nō vl' hñ posse adaptari ad tex. ℂ In tex. ibi ñ hēbis &c. s. tu fideiussor aduersus pncipalē debitorē si coactus fuisti soluere creditori reiecta exceptiōe pacti de nō petēdo quā opposuisti & q̄ ñ fuit admissa in penā retorcutiōis, q̄ impetraueras,
a vt debitores tui aduersus te exceptiōe vti ñ possent. ℂ † No. q̄ delictū rei nocet fideiussori l3 re' soluēdo ñ sit nō aūt dlictū fideiussoris nocet reo vt hic sit in. l. mora, de ver. ob. facilius. n. de principali fit descēsus ad fideiussorē q̄ ꝯ sit in. l. si a te.
2 §. fi. cū. l. seq. ff. de exce. rei iu. ℂ † Scdo no. q̄ fideiussor q̄ per suā culpā fuit exactus nō recuperat a pncipali q̄ exigi non poterat vt hic, & l. exceptione. ff. de fideiuss. & l. si procuratorem. §.
3 si ignorantes. ff. man. ℂ † Tertio no. fm Pau. de cast. hic q̄d princeps pōt auferre exceptionem puta pacti de non petendo prout exēplificat hic in glo. q̄ uis q̄ talis exceptio videatur eē de iure naturali vt hic. Facit l3 non allegat. l. j. in prin. ff. de pac. q̄ fm eū talis exceptio perimit obligationem naturalē. l. si vn'
4 §. pactus, & ibi no. ff. de pac. † Et id vl' fm ipsum q̄ cu3 pnceps possit tollere ea que sunt iuris naturalis vel gētiū, vt plene per glo. in. l. fi. C. si ꝯ ius & in. l. j. ā de cōstitu. prin. c. non d3 ēt posse tollere talem exceptionē pacti. Tñ dicit ipse q̄ pōt sustineri hoc exemplum glo. rō. q̄ hoc cōtingit vt seruet equalitas, q̄ sicut potest tollere princeps actori actionē ita d3 posse tollere reo exceptionē, vel tu rñde h3 q̄ colligit ex no. p Bar. in. l. ex hoc iure in fi. ā de iust. & iu. quod q̄d exceptiones sunt de iure
5 ciui. † q̄ inducte sunt ad excludendum actiones. l. ij. in prin. ff. d̄
6 excep. † que actiones sunt de iure ciuili. l. ij. §. deinde ex his. ff. de ori. iu. vñ non mirum si princeps potest tollere dictam exceptionem & hoc vltimum fuit etiam de mente Fulgo. hic. Nec ob. q̄ pactū sit de iure naturali vel gentiū, q̄ ēt ꝯtrus sunt de iure gentiū, vt. d. l. ex hoc iure, & etiā obligationes, vt ibi & tñ actiones, que ex eis oriuntur sunt de iure ciu. ℂ Et ex his stat conclusio q̄ ea que inducta sunt a iure ciuili ēt si magni preiu-
8 dicii sint possunt a principe a tolli cum ipsum ius ciuile seu positiuum tollere possit. c. j. de cōsti. in. vj. Sicut. n. potest cōdere ius ciuile. l. humanum. C. de leg. ita & tollere. l. si quis in pn. ff. de leg. iij. facit. l. ij. ff. de re iudi. & l. nihil tam naturale. ff. de re.
7 iur. † q̄ intelligit gl. hic in verbo exceptio procedere qñ ex cer-
b ta scia princeps facit & cu3 clā non obstante. a & idē vt velle gl. in. l. oēs in verbo per vsurpationem. C. de aqued li. xi. iuncta. l. quotiens. Idē etiam t3 gl. in verbo relinquit in. l. j. C. de pe. ho subla. lib. x. Tñ gl. in. d. l. fi. C. si ꝯ ius & in. d. l. j. de consti. prin in. l. quotiens de pre. impe. off. vñr velle q̄ pnceps ex certa scia ēt sine clausula nō obstante possit mihi auferre ea q̄ sunt iuris ciuilis. De qua materia vide plene per Joan. an. in. c. j. de exces pręla. in. vj. in nouella, & in. c. j. de const. in. vj. post gl. ibi in verbo noscat per Arc. xxv. q. ij. in summa, & c. rescripta. Aliquid ēt p gl. j. in. c. ex parte el. ij. de off. dele. per Bart. d. l. fi. & plenius per eum in extrauā. ad reprimē. in v. nō obstātibus, per doc. in. c. nulli de rescrip. & p. d. Ant. in. c. j. eo. tit. & in c. que in ecclesiarum, de consti. p Bal. in. l. fi. C. sen. rescin. & in l. eam quā, in. xij. co. C. de fideicō. & in plu. feu. in. xiiij. col. & i c. naturalis, in princ si de feu. feu. cōtro. & per Jmo. in. l. fi. ff. q. app. non. li. & in. l. quidam consulebant. ff. de re iud. & p Paul. de cast. in. l. si qñ, in prin. C. de inoffi. testa. & vl' magis cōis con-
c clusio a esse q̄ aut fit cōcessio in alterius grande preiudicium & non sufficit certa scientia sine clā non obstante pp derogantiam rescriptor q̄ uā lex. in. d. l. quotiens. Ideo op3 q̄ princeps per clām non obstante deroget illi legi arg. d. l. si quis i princ. testa. Aut tractatur de preiudicio modico & tunc etiam sufficit certa scia. l. idem vulpianus in fi. ff. de exc. tu. & d. l. quotiens, nisi essemus in casu in quo specialiter lex prohiberet impetrari rescriptū, q̄ tunc requirit clā Nō ob. p. d. l. si quis in princ. de test. & ita loquitur gl. in. d. l. oēs & in. d. l. j. C. de pet. bo. subla. lib. x. l3 Pau. de ca. hic dixerit simplr sufficere clausulam ex certa scientia per. d. l. idem vulpianus, & non bene.
8 ℂ † Quarto no. fm Bal. q̄ si per viam priuilegij conceditur q̄ quis non possit vti exceptione ꝯ me intelligitur ēt de peremptoria & ista exceptione non solum de friuola, vt hic iuncta gl. q̄d est no. licet alias, vbi lex reijcit exceptionem intelligatur de friuola & non de iusta vt. l. j. §. & parui cum gl. in verbo nulla iusta, & ibi clarius Bar. ff. q̄ vi aut clam & l. ita nobis pudor cum gl. mag. C. de adul. & in simili no. gl. i. l. j. §. fi. ff. qui & a qui. app. non l3. Spāle est ergo fm bal. hic in priuilegio, q̄ priuilegium d3 aliquid operari. l. j. in fi. ff. ad mu. & l. si qñ, in prin. cum glo. j. ff. de inoffi. test. nam & sine priuilegio iudex friuolas exceptiones reijcere d3. l. ij. C. ad. l. cor. de fal. Sed adde q̄ contra decisionem Bal. est glo. ij. in. c. ex pte tua de off. dele. q̄ est ad hoc ibi cōiter approbata & ēt sequitur Bar. in. d. l. j. §. fi. ff. a quib. ap. nō l3, vbi concludit q̄ si pnceps rescribēdo dicit nulla iusta. Potes dicere ꝯ ꝯ rāē dcisionē bal. vbi pnceps apponeret clausulā nō obstāte, vt hic cū gl. nec ob. gl. i. d. c. ex pte, q̄ illa procedit qñ nō fuit apposita clā nō obstāte, sine qua pnceps nō pōt graue preiudiciu3 inferre vt dixi, & ista fuit bona consideratio Joan. de imo. in. l. fi. ff. a qui ap. non l3, & probat p istū text. cū gl. l3 ipe nō alle. Posset ēt dici q̄ iste tex. itelligit qñ fuit facta

mentio

mentio de exceptione puta peremptoria, vt hic intelligit glo.
¶ Itē p istū tex. dicit no. Bal. in. l. j. in vl. co. C. de cōdi. ind.
9 ⁊ Salyc. in. d. l. ita nobis pudor, † q si lex vel statutū phiberet
a exceptionē opponi vr ēt phibere offm̄. iudi. ∘ iplorari, q: iste
tex. psupponit q exclusus a ptāte excipiēdi sit destitutus omni remedio ꝯcernēte effectū illius exceptiōis, ꝑ hic dū dicit
iniuriā ⁊c. ⁊ p hoc reprehēdunt Bar. ꝯtrium tenerē in. d. § ⁊
paruū cū opi. Bar. nō cōcordat Bald. et Ang. in. d. l. plane, ⁊
in. l. fi. ff. de peri. here. ⁊ Ant. de bu. in. c. inter. § cū q̄s de resti.
spo. et Pet. de anc. in. c. j. de seq. po. Sꝫ potes ꝯcordare opi.
vt p imo. in. l. fi. q a q ap. ad quē articulū ēt vide qđ not. dicit
Cy. ⁊ bal. in. l. in cāe ff. j. in pn. ff. de mino. et bal. in addi. spe.
20 in ti. de arb. in. iiij co. ¶ † In glo. in ꝟ. ibi postq̄ impetrauit,
iste intellectus et sequēs magis cōiter approbāt, q: si pus fcm̄
fuisset debitori principali pactū de non petēdo acq̄sita fuisset statim exceptio pacti fideiussori. d. l. ⁊ here. l. fi. que p ipetrationē
iniqui iuris factam reo vel per aliam ipsius rei culpā nō potuisset auferri fideiussori, casus est sin. in. d. l. mora. h. rñso ꝫ dy.
ibi ⁊ Ang. hꝫ Iaco. bu. ⁊ Pa. de ca. hic tenuerint q iste tex.
indistincte pcedat, sed nō bñ rñdēt ad. d. l. mora h. rñso. dū ip
si dñt q si ibi tollereť exceptio acq̄sita fideiussori diceret tolli
facto pncipalis hic vr tolli ex dispōne legali, sꝫ certe vtrobiq;
diceret tolli facto principalis seu a lege mediāte facto principalis, iō tenet gl. ꝯ quā nō facit, q: si creditor post impetrationem
inique factā a reo facit pactū de nō petendo vr velle q nō obstāte impetratiōe gaudeat reus exceptione pacti arg. l. si quis
postq̄ cū gl. ff. de fideius. Tñ saluando intellectū gl. dici opꝫ q
hic creditor, qñ pcm̄ fecit ignorabat impetrationē, iō penā impetratiōis remisisse nō vr. d. l. si q̄s postq̄, cū gl. ⁊ l. mater. ff. de
inof. test. qđ est no. p limitatione huius. §. fm̄ Pau. de ca. hic
vel dic q iste tex pōt intelligi in alia exceptione q̄ pacti puta
pscriptionis ⁊ tūc cessabit argumentū pxime fcm̄. ¶ In gl in
ver. iniuriā ibi argumētō ꝯ, sed solue melius q̄ glo. dicat, vꝫ q
hic delictum rei impetrando fuit cōmissum anteq̄ fieret pactū de nō petendo vñ exceptio pacti nunq̄ efficaciter cōpetit
reo, ⁊ p ꝯñs nec fideiussori, ⁊ sic impetratio rei nō abstulit fide
21 iussori aliquod ius antea quesitū. ¶ † Extra gl. iquātō bar. hic
dicit, q ēt hodie fideiussor in casu huius. §. in ver. sed si ⁊c. non
hꝫ bñficiū anc. pñt. C. de fideius. vt hic p eū adde q istud dcm̄
est verū intelligendo q hic reus nō poterat cōueniri pp aliq̄
exceptionē sibi acq̄sitā alr q̄ per pcm̄ creditoris, secus si esset
acquisita pctō creditoris put intelligit gl hic, q: tūc si ñ pt cōueniri debitor pncipalis obstāte exceptione pacti ñ poterit ēt
cōueniri fideiussor opponēs. exceptiōes excussionis non facta
ꝯ debitorē pncipalē glo. est not. in. l. nisi. ⁊ ibi oēs sequunť. ff. de
paci. facit. l. stichū. §. pe. ff. de so. tñ sustineo decisionē Bar. hic
in terminis huius. § ēt intelligēdo istū text. q loquať de exceptiōe pacti de nō petēdo facti a creditore debitori, vt cōiter intelligiť p gl. ⁊ doc. qm̄ adhuc poterit ꝯueniri fideiussor hodie
q: isto casu fideiussor pñauit se bñficio exceptionis pacti culpa ⁊ facto suo impetrādo ius iniquū, q̄ culpa non dꝫ impunita
remanere. l. siue hereditaria, de neg. ge. ⁊ prepōderať culpa fideiussoris, q: culpa sua in impetrādo est penalis ⁊ illicita noo
sic ē actus faciendi pcm̄ de nō petēdo, vr ergo p p penā retorcutiōis qñ pt allegare aliq̄ mō dcm̄ pactū de nō petēdo ad aliquem effectū sicut nō potuissent debitores huius impetrātis ⁊
eorū fideiussores allegare ⁊ opponere aliqd de pacto de nō petēdo facto alicui eorū. Et per eandē ratonē nō posset hic fide
b iussor cōdemnus opponere actori exceptionē cedendarū ∘. i. dicere creditori tu nō potes mihi cedere actiones ꝯ debitorē pncipalem, eo q: fecisti ei pactū de nō petendo ideo nō teneor tibi soluere iux. d. l. stichū § pen. ¶ Ultimo pro decisione. q. q̄
format hic Gui. ⁊ Ang. adde tex. in. c. j. de rescrip.

SVMMARIVM

1 Pater hodie in aduenticiis tenetur cauere huic aduersus quem agit de restituendo ei pecuniam finito usufructu pertinente ad patrem in aduenticiis.
2 Factum filii non nocet patri, & ideo propter delictum filii non publicatur peculium, etiam si sit castrense.
3 Vsufructuarius non debet pati pœnam delicti commissi per proprietarium.

Si filius. Pater ex psona filij nō cohercet hoc edicto in actionibus sibi quesitis ex persona
a filij q in hoc edicto incidit. h. d. ¶ † In tex. ibi iterior fiat ⁊c.
ex mente huius litte, dicit Ful. hic in aliq̄bus lecturis, q pater hodie in aduēticijs teneret cauere huic aduersus quē agit
de restituendo ei pecuniā finito vsufructu pertinente ad patrē
in aduēticijs, qđ est no. facit tex. no. in. l. qui hominem. § quidā
filium, declarando vt ibi per Bar. ff. de so. per quē text possꝫ limitari iste tex. vt non pcedat, qñ pater ageret actione quesita
extra rem patris, ⁊ actio fuisset quesita post impetrationē iniq
2 iuris ⁊ ita limitabat istū tex. Ful. hic. ¶ † No. q fcm̄ filij non
nocet patri vt hic, ⁊ l. filius. C. de pac. ⁊ l. nec filius. C. de reb.
cre. ⁊ iō facit q pp delictū filij nō publiceť peculiū, q vr verū
etiā si sit castrēse vt est casus sin. in. l. iij. C. de bo. dā. fm̄ magis
cōem intellectū de quo dixi post Bar. ⁊ alios in. l. si finita. § si
c de vectiga. ff. ∘ de dā. infe. † Et colligit hic Bal. arg. q ex de-
3 licto proprietarij nō possit dirui domus in qua alius hꝫ vsumfructum de quo vide no. per Bal. in. c. j. §. rursus de cōtrouer.
inue. ⁊ qđ no. Spe. in ti. de sta. mo. ver. queriť, ⁊ per Ange. in
auc. bona dānatorum. C. de bo. dā. bene facit. l. si postulauerit.
§. iubet in verbo proprietatē nudā. ff. de adul. ¶ In glo. j. ibi dādo dilationē ⁊c. dic p sniam a filio magistratū gerente latā inique cōcedēdo dilationē debitori cōuerto ab eo ꝯ quē nunc pater agebat. ¶ In gl. in ꝟ. vidēdo ibi siue sint acquisite añ ⁊c. sꝫ
quare in patre nō sit distinctio an impetratū fuerit ius iniquū
añ vel post sicut fit in fideiussore vt no. glo. h. ff. §. proxi. respōde, q: pater nō hꝫ actionē accessorie ex psona filij, sed principaliter a lege iō ei non nocet iniquitas filij. Nec. n. potuisset facere filius quin actio ex persona sua transiret in patrem iux. l. placet de acq. he. facit. l. si arrogator, ibi q: hoc non iudico ⁊c. ff. de
adop. iō ñ cōsiderať fcm̄ iniquū seu impetratio filij, sed fideiussori accessorie acqriť exceptio pacti ex psona debitoris principalis in cuius potestate ēt erat facere q talis exceptio nō transiret in fideiussorē. l. nisi. ff. de pac. iō tanq̄ accessoria regulať, sꝫ
q erat in psona principalis, facit in arg. c. accessoria, de re. iur.
in. vj. ⁊ ita dꝫ declarari pria solō hic tradita p Bar. qui ponit
ēt secundā so. que non concludit fm̄ Fulg. vt inuenti clare pꝫ,
nā fm̄ illā deberemus dicere q sicut in caso huius. § faciliter
transit actio de patre in filium, ita etiam transire deberet cū illa exceptione retorcutionis iuris iniqui, tenēas igitur primam
ad quā pōt reduci quedā solutio hic tradita per Ange.
¶ In gl. in ꝟbo non puto ibi eadem persona ⁊c. quo ad acquirendum patri, vt in. §. ei qui. insti. de inuti. stipul. non quo ad p
d iudicandum ∘ patri, vt hic.

SVVARIMM

1 Pœna quando ipso iure à lege infligitur, transit in heredē lite non contesta.
2 Pœna retorcutionis ipso iure imponitur à lege, cum trahat ipso iure secum executionem.

1 Quod autē. † Quando pena ipso iure a lege infligitur transit in heredem lit. non cōte. h. d. fm̄ vnū intellectū positū in gl. mag. in ver. vel dic, ⁊ ē
singulariter no. ita gl. in hoc intellectu fm̄ Bal. in rubr. C. de
priui. do. in pe. co. ⁊ hic in lec. anti. pro limi. l. i. C. ne ex delic. d
fun. Uel sic fm̄ alium intellectū positū in ea. gl. in versi. nec trāsit ⁊c. Si pro pena delinquentis exceptio causatur transit pena
in heredē ēt lit. non cōte. h. d. ¶ Et ex hoc habeas aliam no.
limitatio. ad. d. l. j. circa qđ vide ibi Cy. in. ij. op. post gl. ⁊ per
Bar. in. l. j. in vlt. op. ff. de priua. deli. ⁊ intellectus quem secūdo
posui hꝫ vrgentem rōnem, q: non potest imputari debitori si
exceptionem retorcutionis non deduxit in iudicium pe vite eius
creditoris qui impetrauit ius iniquum, q: non est in ptāte rei
excipere antequam actor agat. l. pure. §. fin. ff. de do. exc. ¶ In
gl. in ꝟbo, hēdis eius ibi heredibus ⁊c. sed dic sꝫ Ang. Ful.
⁊ Pau. de ca. h q ēt si priuilegiū fuisset psonale hēret locum
2 iste tex. in hēde agēte ex psona defuncti qm̄ pena retorcutionis
e ipso iure ∘ imponiť a lege cū trahat ipso iure secū executionē,
qñ h pena venit iponēda p moduꝫ exceptiōis, nā si ipetrauit
titius ne possit ꝯueniri a creditorib⁹ suis nūc ipse vel hēs eius
agat ꝯ me ñ expedit, nisi q opponā exceptionē retorcutiōis ⁊
ñ reqriť alia executio facti ar. l. j. §. si dbitori. ff. vt i po. leg. ⁊ no.
bal. i. l. miles. §. q iudicari, i ꝟ. q̄ro qđ in snia absolutoria. ff. de re
iu. sic ñ oꝫ diuinare ad istū tex q h ipetratū fuerit priuilegiū trāsitoriū ad hēdes fm̄ eos lꝫ nō ita clare loquať i ñ cū. j. so. gl. trāsit bar. ⁊ ēt Bal. h ⁊ illa videreť posse saluari qñ ipetratio fuis

a ¶ Offm̄ iudi. vtō vltra ea q̄ posui i. l. j. ff. d iur. om. iud. Ful. ꝯs. clxxij.

b ¶ Cedēdarū ō hac exceptiōe cedēdarō vid q volui Lud. consil. cccclxxj.

c ¶ Si de vectigalib⁹, vide q̄ ibi posui ⁊ i apostil. ad barto.

d ¶ Ad piudicādū sile adducit. h. d. Iaso. ō plato q ñ pōt piudicare ecclie in acq̄sitis, sꝫ i ꝯredis sic ali. Fed de se. cōsil. viij. in adde indo. ro. cōsi. lxxx.

e ¶ Ipso iur. d. Ias. h ꝯtrariū p text. q dicit reo postulāre, sꝫ pt rñderi q p h nō inferť, q reqrať snia declaratoria, q: pena trahit secū executionē abiq; scōbo is iō lꝫ in. ro. ꝯs. ccccixxxij. q in dclarādo quē excōicatū nō reqriť citatio ptius, q: q decla. nihil de nouo dat.

a ℂ Futuri. Add. idē i ꝓuilegiis.c.cū capell.ꝺ ꝓui.ꝺ ca.ꝗ.xiij.ꝺ ꝓui.idē i info.c.
ij.ꝺ renū.ꝭ vlt.volūe.l.si ita.ff.ꝺ au.ꝛ ar.le.ꝛ multis aliis ꝺ quibus hic per.d Ias.
b ℂ Futura add. tu,ꝙ cōis op.ē ꝙ veit futura ꝗ̄ pōt nel.i tra.bāni.i.j pte.ij.tpis.
q.xviij.vid ang.are.i tra.malefi.i ꝟ.ꝛ bōa publicant⁹ ꝛ add. ꝙ repsalie ꝯcesse ꝯ iamē.si ꝯpbēdūt postea natos,ita tȝ pa.ꝺ ca.i.ꝗ.ici.sup ea.sup q̄ pmo q̄rit.Fr.Cu.
9 ℂ Vid Io.
ꝺ imo.i.l.q̄ri.
ens p⁹ gl.ibi.ff.
ꝺ nova.ꝛ pa.ꝺ
ca.i ꝗ.23.ici.
omissoꝛdie.ꝭ.
scriptorū ꝛ an
publicatio bo-
noꝝ extendaẜ
ad bōa postea
q̄sita vid tex.i
l.si tibi māda
uero.§.is c⁹,ꝛ
an publicatio
bonoꝝ extēda-
tur ad bōa fi-
deicommisso
subiecta vide
ale i ꝗ.lxxx-
viij.i.ij.vo.i-
ci.oppōit ꝯsi
deratis bis,
vbi plene ib.
dipl.
c ℂ Ex ꝯtu.
ꝙ volun.ro.
sing.fuis sol.
4.co.iiij.ꝛ in
vid Alex.in
l.si maritū.in
ꝓn.ff.sol.mat.
vbi pōit rōes
ꝭ tn add. aliā
q̄ i ꝯtrib⁹ cō
ditio ftro tra
hiẜ.l.potior
l.q balneū.ff.
q po.i pi.ha.
sec⁹ i vltim is
volūtarib⁹.l.
j.§.serui.ff.ad
fil.Frā.Cur.
9 d ℂ Actio
ne iniuriaꝝ vi
ꝺ ial.ꝺ l.j.co.
ꝛ se.ꝛ pbl.i.c.
j.i.pe.co.i fi.
ꝛ se.ꝺ exce.ꝛ
l.c.cūre i vlt.
col.ꝺre in.ꝛ
alxe.ꝺ imo.i
l.ꝛ si ꝓpera-
uit.i.y.co.ff.de
li.ꝛ postb.ꝛ
ab.i.c.fi.l fi.
ne.tho.dipl.
e ℂ Ad defē
sionē.add.ꝓe.
ꝺ anc.ꝗ.3 26
ꝛ seq̄ne.bal.
ꝗ.xliij.j.lib.
ꝛ add tu.an-
ge.i.l.vt vi.ff.
ꝺin.ꝛ in.flo.i
l.j.§.si cū arie
tes.j.si q̄.pan
pe.feci.dic.ꝛ
ang.are.in tra.malefi.i.ꝟ.ꝟba iniuriosa,ꝛ in.l.sciēdū ia j.ff.de appellatio frā.Cur.
9 f ℂ Saluo honore tuo,vide Ias.ꝺ in.ij.col.ꝛ in.l.vt vim in.x.col.C.de ia.ꝛ iure
ꝛ Fel.in.c.que in ecclesiarum in.xxxiij.col.de consti.ꝛ Alex.in.l.si quis extraneus ipa in.ff.de acqui.here.ꝛ in.l.turpia,circa fi.ff.de le.j. Tho.dip.

ter ialis,ex q̄ ia penā retorcutionis dareẜ actio ꝯ ipetrantē vt si ipetrasti ꝓuilegiū qꝺ ex pacto nudo possis agere,nā si ego sibi ex pacto nudo potero agere ꝯ te sed nō ꝯ herede tuū pro quo nō fuit ipetratū ꝓuilegiū q̄ tunc ipso iure nō fuit executa pena ꝯ defunctū vel hrde q̄ opȝ ꝙ ego agā ex pacto nudo ad id qꝺ peto ꝛ postea fiat exceptio facti iuxta cōdēnatione iꝺ tūc pena nō transit ad hrdē.vt.d.l j.alsi ipetratio fit facta ꝓ hrde ꝛ hoc ēt fuit de mēte gl.hic in fi.ꝛ Bar.hic ꝛ tūc magis pōt iputari mihi nō agēti ex pacto nudo vivēte illo q ipetrauit ius iniquū ꝛ vide ia mā per Cy.in.d.l.j.C.ne ex deli.defun.in.ij.opi.
ℂ Et circa.q.q̄ȝ hic i fi.format Bar.adde Cy idem tenētem in.l.ij.i.viij.q.ꝯ.eo.ꝛ Ange.i.l.fi.ff.eo.ꝛ Bal.in.l.fi.in versic. ꝭȝpone scholaris.C.de fruc.ꝛ lit.expen.

SVMMARIVM

1 Retorcutio,seu reconuentio fit non solū in actionibus,quas impetrans hēbat tēpore impetrationis,sed ēt in acq̄sitis post.
2 Publicatio bonorum an comprehendat futura.
3 Confiscatio bonorum an comprehendat actiones conditionales pendentes de futuro.
4 Confiscatis bonis,an ueniant obligationes passiue.

1 Illud quoqȝ. † Retorcutio fit si solū i actionib⁹ q̄s impetrans hēbat tempore impetrationis,sed ēt in acquisitis post.h.d. Et intelligiẜ cōtra si le tex.qñ impetratio fuit facta gñaliter nō solū quo ad creditores pñtes,sed ēt futuros alś si simplr fuit facta ipetratio nō cō
a cōprehēdenẜ futuri ▪ arg.l.si ita scripsisset ꝺ leg.ij.ꝛ l.si ita.ff.ꝺ au.ꝛ ar.leg.ꝛ melior tex.in.c.fi.de rescri.ꝛ ꝓ ꝯȝ sicut nō fuit facta impetratio ꝯ futuros creditores,ita nec futuri debitores poterūt vti retorcutiōe,ne pena excedat q̄litatē delicti.l.respiciendū in ꝓn.ff.de pe. Sed aduerte,q̄ glo.in.l.oium.ff.de ꝓcu. quā Bal.ibi,ꝛ in.l.seq.reputat no.vř tenere ꝯtrīuȝ.l.ꝙ trahaẜ ad futura,sed salvādo gl.ꝛ doc.dic ꝙ si ꝯ me creditorē tuū ipetrasti ꝓuilegiū ꝙ nō possum te ꝯuenire,ꝛ tūc nō erā ex alia cā debitor tuus,ȝ postea effectus sum debitor possum vti retorcutione ꝑ rōnē quā assignat gl.in d.l.oium,ꝛ ita loquiẜ gl.hic dū dicit vel ēt spāliter. Sȝ si gñaliter impetrasti ꝯ oēs creditores si ꝯprehēdeẜ futuri creditores vt dixi,ꝛ pari rōne futuri debitores ꝯ quos nō fuit facta impetratio nō poterūt vti retorcutione,ꝛ ita ꝓcedit cōis opi.doc.tñ Ful.hic intelligit,ꝙ lȝ sit verū ꝙ impetratio quā facio ꝯ creditores meos intelligaẜ solū ꝺ pñtib⁹.tñ mei debitores ēt futuri poterūt vti retorcutiōe ꝯ me, q̄ alś posset ꝯtingere ꝙ mea iniqua ipetratio nullā penā pateret vt si tpe ipetrationis nullos hēbā ꝺbitores ꝛ ita dicit velle ang.hic,ȝ dico intelligendū ꝙ iste futurus debitor erat de numero creditorū tpe ipetratiōis ꝛ sic erāt ꝺ illis ꝯ q̄s ipetrauit
2 ꝛ ita loqẜ ang.secus si non esset ꝺ illis ꝛ facta fuisset impetratio tm̄ ꝯ pñtes creditores ꝑ ea q̄ no.ꝯ.ea.l.§.ꝺ pena. ℂ † Et ista inducunẜ ad.q.ꝑ Bal.ꝛ Ange.hic an publicatio bonoꝝ cōprehēdat futura⁹ ꝑ quo alle.l.si mādauero.§.is cui⁹.ff.mā.qꝺ not. Adde Bar.in.l.certa forma ꝑ illū tex.C.ꝺ iu.fis.li.x.ꝛ plen⁹ ꝑ eū in.l.j.in.vi.co.ff.de bo.dā.ꝛ ꝑ Cy.ꝛ Bal.in.l.ij.C.eo.ti.ꝛ Bal.in.l.iij.C.de priui.fis.ꝛ ꝑ Bal.ꝛ Imo.in.l.ex facto.§.fi. de vul.ꝛ pu ꝛ ibi est tex.ꝛ ēt optimus tex.ꝛ ibi Bal.in.l. eius
3 §.j.ff.de test.ꝛ per Bal.in.l.fi.C.que res pig.ob.po. † Fallit tñ in actionibus ꝯdōnalibus,qm̄ lȝ pendeant de futuro nō confiscanẜ publicatis bonis ꝭm Bal.hic ꝛ lȝ nihil alleget dic ꝙ ꝺ hoc est tex.no.in.l.inter socerū.§.fi.ff.de pac.dot.qꝺ limita procedere in iuribus cōdōnalibus ex ꝯtcu secus si ex vltī.voluntate vt est gl.fin.in.l.nō ad ea.ff.de cōdi.ꝛ dem.ꝭm Bald.in.l.ēt C.ad.l.fal.ꝛ ꝑ eundē in.l.j.in pe.col.C.de hrd.inst.ꝛ de mā ēt
4 ponit ipse in.l.j.C.de bo.lib.ꝛ in.l.fi.C.de ꝯhen.em. † vbi ēt tāgit quid in obligationibus passiuis an trāseāt in fiscū publicatis bonis ꝛ vř text.sing.ꝭm Barto.ꝙ non in.l.quotiens adfi.ff.de nona.ꝛ no.Barto.ibi,ꝛ in.l.postq̄,in princ.ꝯ.vt le.no.ca.ꝛ in.l.

si quis arbitratu,sīt pe.q.de verb.ob.ꝛ in suo.cōsi.incipiē. Tele-nus de spoleto.ꝛ per Roma.in.l.si marito,in prin.ff.so.mat. ꝛ ibi soleo plenius dicere.

SVMMARIVM

1 Impetratio iuris iniqui,uel exceptio retorcutionis,non tollit naturalem obligationem,ideo solutum non repetitur.
2 Solutio facta per errorem facti repetitur.

1 Ex hac. † Impetratio iuris iniqui vel exce.retorcutionis nō tollit nālem oblōnem iꝺ solutum nō
2 repetitur.h.d.cōprehendendo vtrūqȝ intellectum gl. ℂ † Et limita istū tex ꝭm vtrūqȝ intellectū nisi solō fit facta ꝑ errorē facti,q̄ tūc repetiẜ,ita no.Bar.in.l.j.in.iiij.ꝛ.v..co.in ver.his premissis pro declaratione ꝛc.ꝛ in.vi.col.in.ver.tertium membrum.ff.de condi.inde.per glo.ꝛ per.l.fi.ff.ad macedo.

SVVARIMM

1 Poenam non meretur,quod fit lege permittente.
2 Iniuriarū actione an teneẜ opponēs cōtra testes ꝙ sint infames,criminosi,uel ribaldi,si hoc allegat ad defensionē iuris sui.
3 Iniuriarū actiōe teneẜ qui dicit tu mentiris saluo honore tuo.
4 Exceptio facta de casu nō cōprehenso sub regula,nō ampliat regulam ad casus,quos nō cōprehēdisset regula,si nō fuisset facta exceptio,sed debet intelligi dicta exceptio facta ad habundantem cautelam,quod facit ad.q de qua hic.
5 Iniuriam facis si tu mihi dicis,an possim tibi ipunē iniuriā dicere.

1 Illud elegāter. † Quod fit lege ꝑmittēte penaȝ nō meretur.h.d.vñ si impetraui ꝯ te ꝙ possiȝ agere ex pacto nudo in certa cā ꝑ ius ad serunā ex pacto nudo ꝓmissiȝ ꝛ tu corā magrātu vsus es ꝯ me retorcutiōe agēdo ex pacto nudo ad aliā rē magrātu hoc approbāte ꝑ sniaȝ cōdēnatoriā ꝛ ego ꝑꝑ istā retorcutionē velim eandē retorcutionē facere in alia cā agēdo ꝯ te vel ꝯ dcm̄ magratum ex pacto nudo nō possum q̄ lege ꝑmittēte vsus fuisti ꝯ me retorcutione ꝛ magratus.l.ꝑmittēte illā approbauit,ita se hȝ casus huius.l.ꝛ facit iste tex.ad.q.de qua hic vide ꝑ Bar.ꝛ ꝑ gl.in auct.ꝯñr ꝛ
2 in gl.ij.C.de senten. † ꝛ ꝑ Spe.in ti.de recōne §.ii.ꝟsi.fi.ꝛ qꝺ ipse no.in ti.de rescri.ꝓnta.§.fi.ꝟ.ȝ nunqd possum. Itē alle. istū tex.Gui.bal.ꝛ Ang.hic ꝛ Sal.ꝙ si ꝯ testes a te ꝓductos opponā ꝙ sint ifames ꝛ criminosi ribaldi hoc mihi nō noceat
d nec teneor actione ▪ iniuriarū,q̄ hoc allego ad defensionē ▪ iu-
e ris mei ꝛ ad hoc allegāt ia ar.l.q cū maior §.si libertus,el.j.ff.ꝺ bo.lib.ꝛ l.libertus a patrono.ff.ꝺ in ius vo.ꝛ l.fiscus la.ij.§.fi. ff.de iur.fis.ꝛ l.nullo.C.de delato.lib.x. ℂ Subdunt tñ,ꝓcautius est ꝙ hoc fiat cū ꝓtestatione ꝙ nō opponat aio iniuriādi addo Cy.in.l.si nō cōuicij.in.viij.q.C.de iniu.ꝛ Oldra.in ꝯsi.iiij.inci.cōsueuit dubitari ꝛ barto.in.l.eū q nocētē.ff.de iniu.ꝛ Ang.de yser.in.c.j.§.preterea iniu.q̄ fu.ꝓ.ca.hñ.ami.ꝛ Albe.de ro.in.q.ff.proxi.allegāda,ꝛ Ang.i.l.iij.j.de libe.ꝛ post.ꝛ qꝺ no.Bar.ꝛ Ang.in.l.que oia in ꝓn.ff.de procu.sed certe puto ꝙ illa ꝓtestatio nihil operaẜ ꝑ id qꝺ no.Dy.ꝛ barto.in.l.si
3 quis extraneis,in prin.ꝑ illū tex.de acqui.her. † Ubi dñr ꝙ si
f dixero tu mentiris saluo honore ▪ tuo hec protestatio non facit quin dicar tibi iniuriā inferre,ita ēt dicit Albe.de ro.in.ij.ꝑte statutorū.q.xliij.inci.sed qd si qs dicat ꝛc.pro hoc facit,q̄ ꝓtestatio ꝯtra actum nihil operaẜ.c.cum.M.de cōsti.ꝛ c.sollicitudinē,de ap. Itē intelligo dictā decisi.Gui.ꝛ aliorū vbicunqȝ testes vere eēnt criminosi seu reputabanẜ ꝑ.d.l.eū q nocētē,ꝛ qꝺ ibi bar.alias āt,q̄ ꝑ calūniā allegani eos criosos teneor iniuriaꝝ.l.iniuriarū,ia grāde.§.si qs ꝑ iniuriā.ff.de iniu. ℂ Ultimo facit iste text.ꝙ si tu dicis mihi qꝺ sum homicida ꝛ ego rñdeo ꝙ mētiris certe ꝭ impune facio si certū ē te mētiri,q̄ ꝓuocatus a te ꝭ feci.d.§.si libertus,ꝛ.d.l.q̄ o a ꝟ.sed si aduersari⁹,ꝛ hoc ibi no.bar.tñ si tu replicas ꝙ imo ego mētior ꝭ ipu-
4 ne replicare nō potes ꝑ istū tex.ꝛ ita no.Pa.de ca.ꝭ. ℂ † In gl.j.ibi ad maiorē cautelā ꝛc.facit iste tex ꝭm istū intellectum,ꝙ exceptio facta de casu nō comprehenso sub rl̄a nō ampliet rl̄aȝ ad casus quos nō cōprehendisset rl̄a si nō fuisset facta exceptio ȝ intelligi dȝ dicta exceptio facta ad abūdantē cautelā,ꝛ sic facit ꝙ si dico cōstituo te ꝓcuratorē meū gñalē ad oia ꝓter q̄ȝ ad petēdā restōnē in inte.ꝛ sic excipio casum regrentem speciale mādatū ꝛ ꝯñr ilius casus nō erat cōprehensus sub rl̄a,seu sub mādato gñali nō ꝑ hāc exceptionē videor ibi dedisse mādatuȝ ad casus alios regrentes spāle mādatū excepta petitiōe restōis in inte.qꝺ est valde no.si eēt verū ꝛ ad hoc nō ꝯsueuit iste text.
ꝛ glo.

& gl. a doctoribus põderari, & istud iz precise Pet. de anch. in rub. de re. iu. in. vj. in. iiij. c. & dicit se ita tenuisse post. Lap. in c. fi. de off. vic. lib. vj. p. l. gñali. §. vxori. de vsuf. le. vbi q̃uis exceptio soleat firmare r̃lam in casibus nõ exceptis. l. q̃situ. §. de niqz. ff. de fun. instr. §. vt aũt, in auc. de nõ alie. no. in. l. in bis. ff. de le. iij. non ampliat r̃lam vt cõprebendat casus quos nõ comprebẽdisset r̃la si nõ fuisset facta dicta exceptio vt est pbatuz, lz ipse nõ alleget in. d. l. lucius. §. pluribus & ibi Bart. ff. ad treb. & no. bar. in. l. j. in fi. ff. de re. iu. Lan. in. c. ij. de off. vic. format. q. sed non vr aliqd decidere, sed ipsemet lap. & doc. in. c quid ad agẽdũ. §. j. de procu. in vj. tenẽt q imo exceptio pdicta faciat. q sub r̃la cõprebendant alij casus regrentes spãle mãdatũ, q: exceptio aliter nõ eẽt de r̃la put esse dz, vt no. in. l. j. ff. de re. iur. & p Cy. in rub. de re. iu. in. vj. itẽ q: exceptio declarat r̃lam. l. nã qd liquide §. fi. ff. de pe. le. pterea ista exceptio alias redderet inutilis & fieri dz interpretatio vt valeat & aliqd operet. l. quotiens in stipulationibus. ff. de ver. ob. l. si qñ in prin. ff. de leg. j. c. ab bate, de ver. sig. & p hec apparet r̃nsio ad. d. §. vxori cum si. q: ibi

a quis exceptio nõ ampliaret r̃lam tñ operabat in ipso excepto, vt si dicat testo: lego tibi oia q̃ sunt in domo excepto argẽto est verũ q p illam exceptionẽ nõ ampliat r̃la vt cõprebẽdat venalia, q̃ nõ fuissent cõprebensa ẽt vbi nõ fuisset exceptum illo argentũ nõ venale, nec mirũ q: vt dixi illa exceptio operat in ipso, argẽto excepto. itẽ ibi exceptio erat de cõprebẽsio sub r̃la sed nõ in. q. pdicta. Nõ ob. iste tex. ſm bunc primũ intellectum gl. q: ideo est qñ alias resultat correctio edicti pretoris, & correctio legis fieri nõ dz nisi vbi hoc esset spãliter expressuz l. precipimus in fi. C. de ap & hoc vr tenere Jo. de imo. in. l. fi. ff. a q. ap. nõ lz in. xij. col. ver ij. limita &c. per illã rationẽ. s. q: exceptio dz eẽ de regula. ¶ † Et an & qñ si tu dicis mihi iniurias

5
b possis impune tibi iniuriã dicere vide p Spe. in ti. de accu. §. j. ꝟ sed qd si te vocaui, & p Ang. in. l. vt vim. ff. de insti. & iur. & Bal. in repe. l. j. C. vñ vi. in. viij. col. & per Lu. ro. in. l. cũ mulier. ff. so. ma. ¶ Et circa id qd no. glo. fi. hic vide Cy. in. l. j. in xv. q. ff. eo. & in. l. rem. C. de rescin. ven. vbi alle. istã gl. & dicunt hanc glo. sentire illã vltimã opi. quã refert gl. ff. e. in. l. iij. §. hec pena, in verbo experit, in fi. que tñ cõiter dãnat. Et eodẽ modo laborat glo. j. ba. ibi. l. ibi dum dicit aduersus aliuum, nisi subaudias. s. generaliter vt facit Bald. hic qui hoc sentit. & dicit Cy. hic in additionibus per predicta q gl. hic melius dixisset contra me, dum dicit contra alium &c.

¶ Si quis ius dicenti non obtempe. Rubrica.

SVMMARVM

1 Dictio tantum, & similes dictiones taxatiuę quid operantur, dicitur hic remissiuè.
2 Testis dicens q titius possedit. x. annis tantum, in eo q dicit tantum nihil operatur, & testis deponens super negatiua non coarctata loco & tempore, non probat.
3 Negatiuam qualiter oporteat esse coarctatam loco & tempore ut testis probet.
4 Testis etiam non interrogatus debet reddere causam dicti sui concludentem super negatiua, ad hoc ut probet.
5 Procurator constitutus ad agendum tantum, uidetur etiã constitutus ad defendendum,
6 Mulctare qui iudices possint, & qui non.
7 Exceptio debet esse de terminis regulę, ad hoc ut sit bona.
8 Mulctare non possunt magistratus municipales, & defensores.
9 Contumacia est delictum.
10 Populus iurisditionem habens, potest suis statutis adiicere pœnã, secus si iurisditionem non habet.
11 Statuentes non possunt suis statutis adiicere pœnam, si iurisditionem non habet.
12 Pœnę & mulctę intelliguntur leues esse secundum qualitatem personę, & modum con n tempte iurisditionis.
13 Delegatus non potest mulctare, nisi sit delegatus ad uniuersitatem causarum, quod limita ut infra.
14 Delegatus principis potest mulctare, quia censetur maior quolibet ordinario.
15 Statuta qui possunt condere ex potestate sibi mandata, an possint pœnam in statutis apponere.
16 Bellũ indicere an possit iudex pro defensione suę iurisdõnis.
17 Præceptum quod facit iudex litiganti q cõpareat sub tali pœna an ualeat, & cuius sit effectus, habetur hic remissiuè.
18 Iudex si suspicatur q pars per calumniam non petat dilationẽ ad probandum an possit comminari, q si nõ pbabit, q mulctabit eam, & ea non probante, an possit eã mulctare q sic.
19 Iudex an possit in snia condemnare reũ ad soluendũ cum cõminatione, q si nõ soluerit incidat in pœnã quanti pluris.
20 Citatus ut compareat coram iudice sub pœna, eo non comparẽte, non potest mulctari sine noua citatione, nisi iudex in præcepto pœnali comminatus sit, q si nõ cõparebit mulctabit eũ tali mulcta.
21 Libellus nouus, non requiritur in impositione mulctę.

Omnibus. Omnes iudices psũt inobedietes mulctat vcz magni i magis cãis & magnis mulctis, parui ẽt i paruis causis & paruis mulctis. h. d. tex. cum glo. ¶ In tex. ibi ſm ius habet pñtatis, qualis sit ħ pñas mulctandi, & qualr sit limitata in magistratibus habet in. l. eos. C. de mo. mul. &c. & in. l. ij. C. de spo. ¶ In glo. j. ibi nõ tñ duũuiris &c. hec lra non tñ &c. posita in tex. nõ vr cõgrue adaptari ad tex. q: perinde est ac si diceremus rex debellare potest castrum, nõ tñ debilis comes, & sic dictio non tñ implicaret id de quo minus erat dubium & dẽret implicare id de quo maius, vt. l. & non tñ in prin. ff. de peti. here. cum si. sed hic implicaret, q non tñ duũuiri hñt ptãẽ mulctandi, sed ẽt alij ma
1 gistratus, qui maiores sunt de q̃bus erat minus dubiũ. ¶ † Et circa hoc posuit hic bar. nõnulla de his dictionib' taxatiuis
c & aliquid per eundem in. l. cum ita legatum, per illum tex. ff. de condi. & demon. per Bald. in. l. si qui ex cõsensu in princ. C. de epis. audi. & aliquid per gl. in. l. rationes, in verbo quantitatẽ & ibi Bar. C. de proba. & p Bart. in. l. si quidẽ. C. de transac. & in l. si cum dos, in pri. ff. rerũ amot. & late per Alb. de ro. in dictionario suo in verbo tñ & tene menti circa hoc illd, qd dicit bar.
2 hic, vcz † q testis deponens, q ticius tñ possedit. x. an. in eo q dicit tñ &c. nihil operat, q: vult testis excludere omne illud tps extra tps. x. an. & oẽm aliaz personã excepto ticio, & in hoc vz deponere super mere negatiua, id non probat, alle. bonum tex. in. c. cũ ecclesia. de cau. possess. adde Bar. in cõsi. suo incl. C de lignani. vbi dixit q testis deponens super negatiua non coarctata loco & tpe non probat per. d. c. cũ ecclesia. & circa ħ
3 etiam vide no. p Cy. & Bald. in. l. actor. C. de proba. † vbi po
d nunt qualiter oporteat negatiuam esse coarctatam loco, & tẽpore vt testis probet & per Ang §. hinc nobis, in auc. de her. & falci. & per Bald. in. l. cum hi. §. j. ff. de transactio. & per Imol. post Ange. & alios in. l. pamponius. §. rei perduellionis ff. de acqui. her. & per Ange. in. l. ij. ff. de his qui sunt sui vel alie. iu. & p
4 Canonistas in. c. bone. el. j. de ele. † Debet testis etiam non in
e terrogatus reddere causam dicti sui concludentẽ super negatiua ad hoc vt probet & per Bald. in. l. cum hi. §. j. & in repe. ma. l. ij. C. de rescin. vendi. & est de mente Bar. in consi. incipit en. clarissime dñe &c. de quo facit mentionem Bal. in. l. iij. ad fi. C. de testi. Plus dixit singulariter Ange. in. l. si per alium. §. docere. ff. ne qs eũ q in ius vo. ẽ vi exi. q testis caueat tãq̃ ab igne ne deponat falsum allegat. d. c. cum ecclesia. cum ibi no. p Imo. sed certe, nec tex. ibi nec ẽt Imo. ħ dñt. Bald. etiam in l. si quis per triginta, si de feu. fue. contr. inter do. & agna. circa hoc signanter dicit, q testis deponens de negatiua non iuncta cum affirmatiua 9ria non probat, & dicit q est suspectus de falso, per. d. c. cum ecclesia. vt si testis dicat q vidit per. xxx. ann. ticium non possidere, secus si deponat de negatiua & etiam de affirmatiua 9ria, vt q: dicat q vidit per. xxx. anno. ticium non possidere, sed martinum, nam tunc probat in omnibus, q: quotiens suppositis principijs cadentibus sub sensu testis sequitur aliquid qd non vr, tñ illud inuisibile per sensuz probatur, alle. glos. Joan. Moder. in. c. j. in ver. negatiua, de confe. in. vj. & ħ modo saluat gl. no. in. l. j. §. j. in versic. interdicto. ff. de iti. actuqz priua. & ibi vide Bar. circa probationem negatiue per testes & bonam gl. in. §. si uero absunt in ver. vidisse in auc. de here. & fal. & tene menti dictam decisio. Bart. in. d. c. si quis p. xxx. q: per eam declaratur & limitatur id qd no. hic barto. & dixi ẽt de hoc in. l. j. ff. ti. j. vbi videas de hac dictione taxatiua vide ẽt ali
5 quid per Roma. hic dicentem † q si dixero cõstituo te procuratorẽ meum ad agendũ tñ q nõ ob. taxatiua tñ videberis cõ
f stitutus procurator ẽt ad defendẽdum q: alias non esses idoneus procurator ad agendum. l. si actionem. C. de procu. & l. mutus. §. pena. ff. de procura. ergo ad illud debet extendi di

a ¶ Ampliaret i bar. vltra alleg. ħ p. d. in so. allegãtẽ. d. Frã. de are. cõsilijs suis vide pulchre Lud. ro. 9sil. ccccxxviij. & cõs. cclxxix. ale. 9si. xxx. iiij. lib.

b ¶ Iniuriã. vid tn eũdẽ al. i. l. sz si pepcerit. ff. d li. & post hu. & q̃ ibi notãt. Frã. Cur.

c ¶ Vid vltra ẽt domi. in so. ħ lu. ro. 9si. xiij. & ccccxvi. pau. de ca. 9si. cxcviij. i q̃bus 9silijs iuri' vide ea q̃ ħ dixit per. do.

d ¶ Negatiuã adde vltra noui. vidẽdũ p Frã. d aret. cõsi. lxxxiij. & xx. ale. cõsil. clxxxvi.

e ¶ Nõ interrogat' vid ale. i. l. j. in. fi. C. d bo. po. ſz tu. & i cõsi. lxv. in iij. vo. ici. hic a super 9trãrio i. iij. cosi. ibi vide plures 9cor. & p ang. & barb. i apost. bar. i. l. tuto: q reptorũ i. §. si post 9positione. j. d excu. tut. ibo.

f ¶ Ad dẽfẽdẽdũ itellige i pcuratore 9stituto ab actore sec' i pcurator 9stituto a reo, q: sic 9stitut' ad agẽdũ si vr 9stitut' ad defẽdẽdũ, ita lu. ro. sing. suis solo. iij.

cta confirmatio non obstante taxatiua vt probatur per eum in cle. exiui §.cum ait natura de verb.sign. sed licet ipse non dicat hic, quod Bar. et communiter doc. tenent contrarium in l.seruum quoque §.ait
• pretor ff.de procu. maxime per tex.in c.constitutus, et quod ibi no. et de proc. et ibidem eneas. Non ob. tex.in d.§.cum ait, quia loquitur in casu valde diuerso. Quia enim ibi non erat dictio taxatiua vt patet in littera precedenti. ¶ Item si in q. nostra intelligeretur constituens procuratorem ad defendendum nihil operaretur dictio taxatiua secus in casu d.§.cum autem, et ista est melior responsio. ¶ In ea.ibi et quod hic subiicit preses voluit dicere gl. quod verbum potestatis hic positum vt referri ad maio.res magistratus habentes merum imperium, vt l.imperium in versic. presidentem. ff. quod autem sit verum dixi in l.eum qui, eo.ti. et adde quod dicetur infra. ¶ In ea ibi, sed dic etc. cum gl. transeunt Bar. et Ang. et Sa. hoc et antiqui vt Pe. Cy. hic et Bar. in l.si qua ff.de ver. si. et est magis com. opi. et per istam distinctionem in glo. reducitur ad concordiam omnia iura alle. in gl. vel et secundum hoc Pe. et Cy. cum quibus etiam transit Bar. et Bal. et Ange. et Sal. et Pau. de cast. hic potest intelligi iste tex. in versic. duumviris quod non loquatur de magistratibus municipalibus, sed de duobus viris, qui habebant administrationem rerum ciuitatis et sic non habeant iurisdictionem ordinariam inter omnes vnde non possunt mulctare sicut dicimus in procuratore cesaris l.ij. et ibi C. de modo mulct. nam secundum Bal. hic duumviri possunt accipi pro magistratibus qui presunt municipiis, vt l.duumuiratus C.de decu.lib.x. et melius allegasset l.iiij.§.onus in ver. duumuiros, et ibi glo. de mu. et ho. et isti tales possunt mulctare, et mulctare est de mero imperio mi
nori, quod competit eis, vt in §.audient alle. in glo. Item possunt accipi pro his qui non habent iurisdictionem principalem, sed minorem, vt sunt in ciuitate perusij iudicis communis qui habent iudicare inter communitatem et rempublicam et ciues particulares, vt no. glo. in l.cum solis C.de sen. sed ipse voluit allegare gl. in l.ij.C.de sen. que sine cer.
6 quan. † et isti non habent ius mulctandi, quia non reperitur eis concessum.l.ij.§.fi.ff.de iud. secundum bald. bene facit l.ij. et iij.C.de mo. mulctan. dic quod verior et planior est intellectus communis, quod hic ponitur prout habetur in lit. non tamen, que est vera lit. vt dixi quod non intelligatur de duumviris qui non sunt magistratus habentes iurisdictionem contentiosam, et sic non intelligatur de magistratibus municipalibus, sed de officialibus ad alia deputatis, vt probatur in l.j. et ibi gl. et expressius Cy. C.de eman. libe. et sic non videtur posse procedere intellectus quem hic approbat glo. Barto. et reliqui doc. intelligunt istum tex. de duumviris. i. habentibus minorem iurisdictionem vt sic illi possint imponere minores mulctas et quod talis intellectus stare non possit: patet quia illa verba non tamen duumviris etc. essent superflua, quoniam hoc erat prouisum hic per tex. in verbo secundum suas potestatis quod nihil aliud est dicere, nisi quod habentes maiorem potestatem possint imponere maiores mulctas. Fortificatur, quia tex. hic in prin. secundum dictum intellectum glo. ponit e dictum generale vtz quod magni magistratus imponent magnas mulctas et in ver. non tamen ponere exceptio. vtz, quod duumviri qui non sunt magni magistratus non possint imponere magnas mulctas. Item dictum generale positum in princ. loqueretur de magnis mulctis secundum intellectum glo. et tex. in versi. non tamen etc. poneret exceptio
7 nem de paruis. † Et sic non esset bona exceptio, quia debet esse de terminis regule.l.nam quod liquide.§.fi.de pe.le. et no. doc. in l.j. post gl.ff.de reg.iu. et in l.in his.ff.de leg. et istam opin. sequitur Ful. et Pau. de ca. hic qui plus est dicunt quod nec per istum tex. vt est ostensum, nec per aliam.l. probatur quod defensores ciuitatum et magistratus municipales possint imponere paruas mulctas imo non possint aliquas imponere vt probatur, in l.defensores, et in l.nihil allegatis hic in gl. Nec ob. l.magistratibus et §.audient, alle. in gl. quia aut nos querimus an ad puniendum lenia delicta possint ipsi cohercere ad publicam vtilitatem principaliter expediendo causas criminales, et possunt vt in iuribus vltimis allegatis, que etiam proprie loquuntur in pena non in mulcta secundum Bald. et hic in lec. anti. vt patet ex his que habentur in l.aliud est frans ff.de ver.sig. Aut querimus, an propter contumaciam in causis priuatis et ciuilibus tendentibus ad vtilitatem priuatam ipsi possint imponere mulctas si non obediatur iudici in eo quod tendit ad priuatam vtilitatem et tunc vide quod non
8 p. d.l.defensores. † Et licet ista opin. vtz quod defensores et magistratus municipales mulctando possint mulctare sic forte satis fuisset sustentabilis per predicta tamen in hoc non audeo recedere a communi opi. que est in contrarium vt tenent omnes hic et sequitur etiam Spe. in ti.de peola.sen.§.spes ver.sed nunquid etiam et inci. de con tu.§.fi.ver.j.vbi pro hoc adducit plures rationes et ita etiam hoc

G d ¶ Salicet. pior videtur ibi per fol. in vi. co. re. nere contra barto. et Pe. i.e. accedes de pen. et illi fatet op. contra barto. in d. tex. i. l. actionum C. de pe. et adde quod procurator simpliciter constitutus ad agendum, intelligitur etiam constitutus ad defendendum licet in expressis mandato quia in istud veniunt necessaria et continentia nota gl. i. l. tutor in gl. fi. cl. med. C. de pen. bar. i. d. i. sicut tu quoque §. aut preter. ti. e. et an procu. datus simpliciter videatur datus ad omnes causas presentes, et futuras et ad presequendum appellationem vide Sa. i. gl. ccc viij. ici. quia nos fo. mo. retractat, vbi videtur veritatem quod sic. Bal. Fe. b ¶ C. de fisca. vsu. adde et quod videre de alex. i. gl. xxxj. i fine secundo ro. in Fran. Cur. c ¶ In d. l. ij. adde an. gl. et al be. i. l. eos C. de mo. mu. et gl. i l. ij. C. de spor. Franci. Curt. d ¶ In tra. de mulcta vide d. de ro. l. deci. cclxxix. et do. de sa. ge. i c. j. §. j. de c. l. vi. et plene per Feli. c. de com. l. vlt. co. de off. dele. vbi ponit pulchres limitationes. Tho. de

tenet Host. in summa de sen.§.hic no. quid sit mulcta ff. hoc etiam in ordinarius ab eo est sub.§.quis possit, et Ros. in libello in actione ex isto edicto, et Ioa. de pla. in l.j.C.de vsu. fisca. lib.x. et dicto quod ista opi. non probetur per istum tex. in ver. duumviris, quod non intelligatur de magistratibus munici. vt dixi tamen ista opi. videtur probari per hanc.l. in ver. omnibus magistratibus et per.d.l.aliud est frans, vbi patet quod omnes magistratus mulctare possunt dummodo non sint deleg. ad idem tex. in l.ij.§.ii.de iud. vbi habentibus de pub. iurisdi. ordinaria conceditur facultas mulctandi, et ideo vt iura iuribus concordentur oportet intelligere.d.l.defensores in maio
9 ribus mulctis † pro hoc etiam facit, quia contumacia est delictum vt per glo. et docto.ff.ea.l.§.fi. in versi. meram penam, et ibi videbimus et punire lenia delicta spectat ad dictos magistratus vt.d. §.audient, et prouidere quod non committatur maiestas pretorio spectat ad publicas vindi.l.si quis id quod, et l.si fami. ff.ti.ij. nec com. op. ob. text. in l.eos C.de modo mulctan. quia dato quod ibi non sit concedatur magistratibus municipalibus tamen etiam hic non denegatur et recepit illa l. declarationem per alia iura sicut facit tex. in d.l.defensores, in versi. nullas mulctas, iuncta.l.de etate.§. nihil cum glo.ff.de inter.ac. et l.naturaliter.§.nihil, cum glo.ff. de acqui.pos. Nec etiam ad hoc ob. tex. hic in versi. presidis ibi ea.l.imperium.ff.de iuris.om.iud. quia secundum Iac. bu. hic. et Bal. in lec. anti. verbum presidis, hic accipitur large vt etiam dixi in l.eum qui.ff.ti.ij. Et ex isto tex. et glo. et omnibus predictis ista conclo. quod illi possunt mulctare qui habent exercitium iurisdictionis.
10 ¶ † Ex quo infert Angel. quod vniuersitates iurisdictionem habentes statutis suis penam adijcere possunt secus si iurisdictionem non habent, et ita dicit tenere Inn. in c.cum accessissent, de con-
11 sti. † Et hoc dicit esse notandum pro castris et villis que iurisdictionem non habent, quia subsunt ciuitati.l.ij.C.de na.li.l.qui ex vico.ff.ad mun. et dictum fuit post Bar. in l.imperium.ff.de iuri.om. iu. quia statutis suis penam adijcere non possunt quamuis possint facere statuta sicut quelibet vniuersitas vt probatur in l.fi. et ibi not. Bar.ff.de colle. illi. et in l.fi. et ibi no. Bar C.de iu.om.iu. istud idem posuit Bal. hic in lec. anti. qui post hoc subdit hec verba, vtz vel dic quod in paruis negocijs possunt, in magnis non, de quibus non pertinet ad eos tamen magis placet opin. Ange. per istum tex. in versi. nostri duumviris exponendo, vt dixi, nec ob. no. per bart. in l.ambitiosa in viij. col. in ff. tertia regula etc.ff.de decre.ab. or.fa. et per bald. in l.j. in fi.C.si rector prouin. et l.ij. in ij. co.C. quomodo et quando iu. quia loquuntur de habentibus potestatem statuendi sibi concessam ab habente iurisdictionem, Io. de pla. in l.j.C.de fisca.
b vsu. lib.x. dicit idem quod ange. hic nisi vniuersitates haberent ex consuetudine illam potestatem imponendi penam arg.l.viro.C.de diuer. off. lib.xij. et adde que infra dicam. ¶ In glo. in versi. penalis in fi. de hoc etiam vide in d.l.si qua pena, et ibi per glo. et barto. omnino per Spe. in d.§.spes. ff. est et quarta, et Host. in §.ff. allegato, et per bald. in l.certa C.quando prouo. et per Io. de pla. in l.j.C.de vsu. fis. lib.x. ¶ In glo. in verbo indicio ibi secundum suam potestatem etc. quia dictum est.ff. quod defensores, et magistratus municipales leues seu paruas mulctas imponere possunt esset videndum, que sint ille, quia tales non sunt limitate in d.l.eos. dic
12 secundum Ros. vt refert Cy. hic † quod intelliguntur esse leues inspecta qualitate persone et modo contempte iurisdictionis et idem dicit Spec. in d. versi. sed nunquid etiam, et Ioan. and. in d.tit. de con.§.fi. super ver.j. vbi addunt in hoc etiam esse considerandam consuetudinem loci. et ad hoc facit, in ar.l.sed et si susceperit.§.j. in fi. ff.de iudi. et tex. no. in l.sacculary.§.sunt quedam, cum seq.ff. de extraor. cri. et l.iiij.de cust. reo. quod no. quia ab alijs non reperio declaratum ad quod etiam vide no. per.d. Ant. in c.de causis. de offi. deleg. ¶ In ea ibi ex edicto etc. vt l.iij.§.ex hoc edicto et ibi no.ff.nau.cau.sta. posset etiam officio iudic. implorato mulcta imponi. vt hic per barto. ¶ Item inquantum glo. hic dicit quod magistratus mulctando non potest excedere metam de qua in l.eos C.de mo. mulct. limita singulariter vt dicam.ff.§.proxi.
13 ¶ † Extra gl. querit hic barto. an delegatus mulctare possit et
c concludit ipse et communiter legiste, quod non vt probatur in d.l.ij. et §. fi.ff.de iud. et in d.l.aliud in fi. et ibi glo. et barto. in d.l.si que pe
d na. et Host. in sum. de re iud. in tra. de mulcta. ¶ Quod limita primo, quam in delegato ad vniuersitatem causarum vt l.ij. secundum vnum intellectum gl.C.de spor. nec mirum, quia habet instar ordinarij vt sunt vi
14 sum in l.more, eo.l.ie. ¶ † Secundo fallit in delegato principis, quia in causa sibi delegata censetur maior quolibet ordinario. c.pasto. §.j.de off.or. et de hoc est casus in c.pasto. in fi. et in c.sane.el. ij.de off.dele. et poterit delegatus principis magnas mulctas imponere quemadmodum magni magistratus, quia connumeratur

inter

inter maiores fm Spec. in ti. de in. om iu. §. j. versi. sim alij. fro di inr Ant. de bu. in. d. c. de causis, sed imo ibi hoc reprehendit per. l. ij. C. de spor. vbi minores mulctas debet iponere delegatus principis q̄ sit permissum maioribus magistratib⁹ ordinarijs per. d. l. eos dixi. ff. de offi. eius cui man. est iurisdi. in rub. ℂ Tertio fallit quo ad puniendu nunciu delinquenté in officio subdito ipsi deleganti. vt. d. l. ij. de spor fm alium intel. quem sequit bal. h in lec. anti. & etiaz ang. ℂ Quarto si specialiter sit commissa delegato ptās mulctandi. l. ij. in fin. ff. de iudi. ℂ Quinto fallit si aliter iurisdictionem suaz defendere nō posset nisi mulctam indicendo fm Inn. in. c. pastoralis. ad fin. de off. dele. hic p. l. ij. ff. si q. ij. & in c. preterea. de off. delega. addo. Spec. idem tenentem in. d. §. species ver. idem eius officium. Exceptis his casibus non videtur q̄ possit mulctare lz̄ contrarium senserit glo. antepe. in. d. c. pastoralis. de off delega. & Inno. & Hosti. in. c. j. eo. ti. et expresse firmat Ant. de bu. in. d. c. de causis, per istum tex. & per. l. ij. C. de spor. que non probant, vt patet ex predictis, & dicit Imo. in. d. c. de causis. q̄ potest intelligi q̄ Inn. & Hosti. in. c. j. intelligāt de delegato ad vniuersitatē causarum vel melius dic q̄ Inn. loquitur qñ aliter iurisdictionem tueri non poterat, & gl. ante. id. c. pastoralis, cōs intelligi in delegato principis prout loquit̄ ille tex. Saly. vero hic dicebat sibi videri q̄ delegatus possit post lit. cōtest. mulctare. ante vero non per. ex. in auc. de exhi. re. §. si vero et gdā, sed certe au⁹ est in effectus ultimo. §. vt per Bar. in. l. ij. ff. si. q. ij. & ibi dixi, & in materia et vide no. per Inn. in. c. dilectus. de arbi. ij. q. vj. in. §. item cum certa, plene per aut. in cōsi. viij. inci. regulas &c. vbi dt ponit dictas sim iniōes excepta secunda retenta dicta opi. q̄ delegatus non possi. regulr mulctare infert fm Bal. hic in
25 anti. † q̄ illi quibus demandata est potestas statuet di non po cerunt statutis penā adijcere nisi hoc eis specialiter sit concessum q̄ est not. nec ad hoc ob. id q̄ no. Bar. in. d. l. ambitiosa in ver. tertia regula, & bald. in. l. j in fi. C. si rec. pronun. vbi vult contrarium tenere, qr̄ rn̄de q̄ dictum eorū vf intelligendū qñ illi quibus concessa erat illa potestas statuendi erant etiam cum potestate iurisdictionis ordinarie, prout declarat bar. in. d. l. ambitiosa. in vlt. col. q̄ no. pro limitatione eorū q̄ not bar. in preall. l.
26 ambitiosa. † Et an iudex pro defensione sue iurisdicti onis possit bellū indicere vide ange h cui adde bart. in. l. hostes, circa iij. vel. iiij. col. ff. de ap. & per Io. an. in. c. significasti. de offi. de
27 leg. et per Ange. in. l. qui restituere. ff. de rei vendi. ℂ † Iste in quantū tangit bar. hic an valeat preceptū q̄ facit iudex iniūgēti q̄ compareat sub tali pena, & de effectu talis precepti q̄s pulcher passus, & difficilis, & in varijs locis tradit remitto me ad plene not. per. imo. in. l. stinssa. §. diui. ff. de lega. j. & ibi et alias
28 scripsi. † Et quid si suspicat̄ iudex q̄ pars non petat dilationē ad probandū p calūniā an possit iudex cōminari q̄ si non probauit mulctabit eū, & eo non probante an possit cū effectu mulctare vide not. per pe. de anc. cōcludentē q̄ sic in. c. contitum⁹ de fideiuss. per. l. si quis dicat. ff. de ma. & l. ius alimentorū. §. pe. & ibi bar. ff. de ali. pu. prestan. q̄ in practica est no. dcm̄ hz imo.
29 in. d. contitimus. ℂ † Circa q̄ adde et que dicentur. in. §. proxi. & silr an possit iudex in sententia cōdēnare reuz ad soluendū cum cōminatione q̄ si non soluerit incidit in penaz quanti plurris vide glo. reputatam singularē in. l. fi. & ibi p bar. C. de vsu. fis. li. x. & per bald. ange. & imo. in. l. ij. ff. de pub. iu. Et silr pt iudex cōminari in pcepto q̄ si pars non paruerit possit impune offendi, vt singu. no. an. & Imo. in. l. cū stipulatus sum mihi,
30 & pculo. ff. de ver. ob. reliqua dixi in. d. §. dixi. † Et an post tale
8 preceptū de cōparendo sub pena possit non cōparēs mulctari sine noua citatione vide bar. hic tenentez q̄ nō idē tz ipse p l. ij. p illo tex. ff. si. q. ij. lz bal. ibi teneat contrariū, & nō hic. Et p eūdē bar. in l. iij §. si ad diē. ff. de re mili. & in. l. impuberibus. §. fi. ff. de inspec. uen. vbi hoc limitat nisi iudex i pcepto penam cōminatus sit q̄ si nō cōparebit mulctabit eū tali mulcta, naz tūc i impositione mulcte non reqrit̄ noua citatio all. l. ad pemptoriū. §. fi. cum tribus seq. ff. de iudi. & idē dicit expsse Imol. in. l. si finito. §. iul. de dā. inf. p ea no. ibi bar. in. viij. col. in ver. qro verū postq̄ est cōtumax &c. pbat̄ in. c. ij. iunctis ibi no. p Io. an. & alios, de test. cog. Ult rn̄ hoc verū qñ ille actus cōtētus in precepto erat explicand⁹ corā iudice vt est actus cōparendi corā eo & sic poterat faciliter constare iudici de inobedientia ita loquunt̄ decisiones pallegate, & de hoc et per doc. in. c. j. de iudi. cū cōcor. ibi alle p eos, & p imo. in. l. quidā cōsulebat. in fi. de re. iud. fa-
31 cit q̄ not. bar. in. l. nō ignorat. C. de fru. & li. expen. † et dt bart. hic q̄ in impositione mulcte non requirit̄ nou⁹ libellus corā eo des iudice, vt hic per eū. Sz ang. ff. §. proxi. in discursu tenuit contrariū, qr ex quo intentat̄ actio in scm̄ ex hoc edicto vr necessari⁹ libe. ius sicut reqrit̄ in alijs actiōib⁹ iuxta regulā positā i auc. offerat̄. C. de li. cō. fulg. hic cōcor. opi. s. q̄ opi. ang. pcedat qñ intentaret̄ actio ex h edicto, sz opi bar. pcedat qñ ip ocaret̄ os. in. & lz nihil allegat tn̄ pōt petere allegari id q̄ no. Bar. l. d. l. iul. in. vj. col. in ver. quero primo verū debeat dari libellus &c. cum rōnibus ibi alle. per eū in qbusdam lectu. fulg. hic alle. in simul not. per bar. in. l. intra. ff. de re iudi.

SVMMARIVM

1 Mulctari potest quis etiam pro prima citatione si sit cōtumax, & sic requirit̄ q̄ sit ter citatus, uel peremptoriè.
2 Mulctari an possit in. xxx. an uero in. x. si iudex ter citauit aliquē ad eundem actū sub poena. x. et an euitat mulctā, si in ultimo praecepto paruit.
3 Missio in possessio. ex primo decreto requirit trinam citationē seu peremptoriam.
4 Principium plateae uel quadregesimae accipit̄ usq; ad mediū.
5 Principium officii alicuius intelligit̄ usq; ad medium.
6 Mulctare an possit iudex psonas, quae à iudicio sunt penitus extraneae, iurisdictionem iudicis impedientes, & quae requirant̄ ad hoc ut possit mulctare.
7 Mulctare non potest iudex contumacē, qñ p inobedientiam eius non impeditur processus, ut hic.
8 Mulctare pōt iudex cōtumacē, ubi iudex suspicat̄ q̄ litigator aio calūniandi dilationē petat ad pban. & ob id sit ei comminatus q̄ si non probauerit infra terminū, q̄ mulctabit eū, si non probauit poterit mulctari.
9 Contumax non appellat.
10 Poena ciuilis non tollit poenā criminalē fisco applicandam.
11 Mulcta ad hoc iponi possit requirit q̄ cōminatio mulctae iponendae pcesserit, ut qn iudex dicat cito te ut cōpareas tali die coram nobis sub tali poena.
12 Mulcta nō pt excedere metā taxatā in l. eos. C. de mō mulcta. si iudex in pcepto nulli certam poenā expressit.
13 Contumax in comparendo, & parendo praeceptis iudicis, uel i respondendo libello, patitur poenas de quibus hic.

Is videtur ius dicenti. Pro q̄cūq̄ inobedientia pōt induci mulcta siue inobedientia sit cōmissa in prin. litis siue in medio siue in fin. h. d. fm verū intellectū. ℂ In tex. ibi extremum expone fm verum intel. i. primū principiū et exemplum ponit̄ in versi. veluti, vt si quis agit rei ven. cōtra eū ad rez mobilem petendo declarari se dñm, & reū cogi ad restōnez rei & reus citatus ad rn̄dendum libello fuerit cōtumax, & si nō fuerit passus vendicari. i. per sniam diffinitiuam pronunciari sup rei ven. cum non possit contra absentem lite non conte. regulariter pcedi ad diffinitiuam. l. fi. §. illud. C. de tem ap. & l. prolatam. C. sen. sed passus fuit reus ex primo decre. rem auferri, & dari in custodiam actori. infra. l. is cui. §. legatorum versi. in ceteros. ff. vt in pos. si actor non est persona suspecta vt declarat bar. in. l. si finita. §. si quis. aūt in possessionem. ff. de dam. inf. & spec. et Io. and. in addi. in titu. de j. & ij. decreto. §. iam de effectu. versicu. missus, & doct. in. c. qm̄ frequenter. §. in alijs, vt lit. non contest. & Saly. in auc. ei. qui. in. viij. q. de bo. auc. iu. possi. ℂ In text. ibi sequentiam ibi etiam pro contumacia cōmissa in medio vel in fin iudicij mulctabitur, nam iudicium diuiditur in tres partes principium medium, & finem vt in auc. ad hec. C. de iudi. declarat bar. in. l. ij. ff. de fur. in princi ℂ In gl. j. in prin. lz glo. dicat q̄ legitur tribus modis tn̄ legitur quinq;, vt pz in discursu glo. & oēs lecture cōiter excepta. ij. lect. que ab oibus cōiter reprehēdūtur p. l. ij. ff. si qs in ius vo. nō ier. vbi qs mulctat̄ et pro inobedientia facta in prin. iudicij pōt tn̄ dici q̄ gl. hic itellexit
1 iiij. & v. lect. cōiungi cū tertia vt. ff. dicā. ℂ † In ea. ibi pertinendus est sensus hic glo. q̄ et ppria citatione possit cōtumax mulctari, & sic requirit̄ q̄ sit citatus ter vel peremptorie, & hoc cōiter tenet̄ vt hic p Cy. et Bart. et alios. ℂ Quib⁹ adde Spe.
2 in tit. de cōtu. §. fi. v. sed pōe iudex & ver. se. † vbi disputat qd si iudex. ter citauit aliquem ad eundez actū sub pena. x. an poterit in. xxx. mulctari. an vero in. x. tm̄ de quo p Io. an. in addi. spec. in tit. de sen. §. spēs. ver. pe. & ponit spec. in. d. versi. sed an euitet impositionē mulcte si vltimo pcepto paruit, & qcqd ipse
3 in hoc vltimo dicat sto cū Bar. et doc. hic. ℂ † In ea. ibi plures debeat not. q̄ ad missionem in pos. ex primo decreto reqrit̄ trina seu pemptoria citatio, vt pbat̄ in. l. cōsentaneū. C. quo &

et ℂ Et an post talē. adde iuxta lz pdelicto incidēter cōmisso possit qs cōdēnari sine nouo pcessu. l. mulls. C. de testa. & ibi sal. in. ij. co. bal. in. l. ij. circa fi. C. de poe. & bar. h tn̄ fm bar. h dz prius assignari terminus ad faciendū defensiones idē dicit bar. ff. l. iij. §. q̄ si ad diē. ff. de re milt. et in. l. j. ff. si qs in ius voc. non ierit panor. in c. j ear. pen. de iu. Frā. Cur.

a ℂ Platee. om in ang. are. intra. male. in 70. i platea cõis et ibi no. et addi quod dr hic i prin. officii abb. i. c. ii. extra de fer. fran. cur.
b ℂ In pri. ad de pe. anc. cõs. xcvii. vbi dõ ista te qõne quod ad missus a prin. ad vnã sciam non possit variare, et aliqs õderit opam p lex mẽ se salicui s: scp tñ poterit variare q: pncipium dr bito respec tu rpis q̃ psci um studiũ i illa facul. a.
c ℂ Extranee. de sed. in cõs. clxiii. q delega tus pt excõica care cõicãtẽ cũ excõicato a se, de h mirabile dicit in are. loco ibi alsato et in cõtũ. d. ias. h de quod eximens ca pitu a familia ptãris punit. l. inl. ma. vide õ h p bar. ce. cõs. xii. et ic õtũ po nit de celante debitorẽ vel fa ciente ipsum fu gere vide bal. no. cõs. cxx. ii. li. et faciente fu gere de carce rib' dicit quod si duo essent cu stodes, et vnus fugeret cũ car ceratis quod ille q remaneret nõ teneretur lz ex dispõne alicu ius statuti cẽnt insolidum obli gari ita in. ro. sing. suis fol. xiii.
d ℂ Cõmina tio. dicit old. cõs. cxcviii. quod cõminatio. nõ dz poni nisi ab eo qui habet potestatem pe ne iponende.
e ℂ Nõ cõpa rientiũ. ic õtũ. d. Jas. h addit quod qñ i pce. eẽt ap posita pẽa con sueta quod excusa ret si cõparens.

qñ in. de quo plene per Bart. in. §. inl. in. i. char ℂ † In ea. ibi
vsqz ad mediũ et c. hec. inducit ad. q. si statutus dicat quod acrius
puniatur cõmittens certũ qd in prin. platee* quod accipiatur prin
cipiũ vsqz ad mediũ p quo alle. tex. in. l. iii. et ibi ponderat bar.
4 C. de te. ap. † et simr facit quod si potestas tenet aliqd facere i prin.*
5 sui officii intelligit principiũ vsqz ad mediũ de q dic, vt p bart.
b in. d. l. ii. ff. de fur. lz Ange. ibi aliter dicat per bar. in. d. l. iii. et la
tius per Bal. in rub. ff. de re. iudi. in omepe. col. et in. l. i. in prin.
ff. de ori. iur. et ange. in. l. diuortio ff. de neg. ge. ℂ In ea. ibi vel
sic lege quarto. hic est secundus modus q refert ad id quod gl. ff.
pxi. dixit, vcz. dum inquit medijs trib. mo. et c. et tertius modus
ponit ff. pxi. in ver. vel sic quinto et c. ℂ In ea. ibi. de inobediẽ
tia pricipis et c. s. expresse. ℂ In ea. ibi finis et c. s. tacite a cõtra
riorũ rõne, q: cõtrariorũ eadẽ rõ dz esse. l. et si cõ ff. de vulg. et pup. l.
fi. in fi. de leg. iii. q. d. si puniat ille qui tñ in prin. est cõtumax
ita dz puniri ille qui tñ in fi. est contumax, et ita exponit h istã
6 partem glo. ℂ † Extra gl. querit h bar. an iudex possit mulcta
c re personas que a iudicio sunt penitus extranee* iurisdictionẽ
iudicis impedientes, dic vt hic per eũ. ℂ Cui adde nota. per
eundez in. l. cuiusqz §. fi. per illũ tex. ff. ad. l. iul. ma. et per Bal.
in. l. additos in viii. col. C. de epis. aud. et per Bar. in. l. sed exi
mendi. §. item si quis. ff. ne qs eũ q in ius vo. nec p oibus iudex
hoc casu mulctabit per id quod h i in. l. iii. §. si quis ad pedaneus.
eo. tit. dic vt ibi. idem scias quod ad hoc vt iudex pro inobedien
tia mulctare possit requirit quod pp illam inobedientiam, et con
tumaciã fuerit impeditus pcessus et altera pars dãnificata, vt
si reus fuerit citatus ad respondendum libello, nã si non potest
fieri litis contesta. et peruenire ad diffinitiuam vt in prin. dixi.
7 † sed si non impeditur processus et c. vt q: fuit citatus ad viden
dum iurare testes certe lz non cõpareat recipiuntur testes, et illa ci
tatio fit ad cõmodũ citati, et si velit aliqd opponere ad ipedien
dam receptionẽ testiũ opponat certe si non vult cõparere non
dz mulctari, q: aduersarium non afficit dãno p id quod hr, et no. in
non ex oibus. ff. de arbi. ita dicit, Pau. de ca. hic tenere bal. hic
et fm do. Pau. istud non est scriptum ab alio, et est singu. not
ℂ Hic quod bal. h in lec. anti. dicit quod vbi quis est contumax in p
ducendo testes suos non mulctabitur, sed excludit solũ a probã
do alle. l. non ex oibus. ff. de arbi. et id quod no. Spec. in tit. de te
8 ste. §. qualiter. in prin. et ver. ii. cũ se. † aduerte quod istud fallit vbi
iudex suspicatur quod litigator aio calũnie dilationẽ petat ad pbã
dum nam tũc si iudex cõminatus fuit ei quod si non probabit ff. ter
minum quod mulctabit eũ, et ille non probauerit poterit mulcta
ri, et signanter pbat Spe. de anc. et imo. in. c. constituimus. de fi
deius. put retulit in prin. huius. l. ℂ Alio modo etiam limita,
vt dicã in fi. huius §. ℂ Subdebat et Pau. de ca. hic simili
ter quod si citatus ad audiendã sniam noluit cõparere non potest
mulctari, q: p hoc non impeditur pcessus nec fit preiudicium
aduersario p predicta, et pro eo et allego id quod no. cy. in. l. san
cimus. in. iii. q. C. de iu. sed cõ h facit, q: talis cõtumacia tn non
9 comparendo ad sniam vr sonare in cõtemptum iudicis † et ppea
videmus quod in penã cõtumacie aufert ei prãs appellandi vt. l.
cõtumacia. ff. de indi. et. l. post edictum §. fi. ff. de iu. ℂ Potes
rñdere quod q: p talẽ cõtumaciaz puniat priuatione facultatis ap
pellandi iõ non dz alia pena imponi facit. l. senatus. ff. de accu.
tñ non videret absurdũ dicere quod cõtumacẽ verũ ad audiendã
sniam iudex mulctare possit post q̃ talis cõtẽptus iurisdõnis
hoc ca n non est permissus. d. l. contumacia. Nec ob. quod sit pu
nitus priuatione appellandi, q: illa est pena ciuilis ad vtilitatẽ
10 partis. † et non dubiũ quod pena ciuilis non tollit penã criãlẽ fis
co applicandã iuxta. l. i. C. qñ ciuili actio pĩudicet cri. et mulcta
fisco applicat. l. mulctarũ C. de mod. mul. Cõclusiue puto quod
si prima citatio fuit peremptoria, et non cõparuit nõ possit mul
ctari, q: vr noluisse venire eo, q: sciebat se fouere malã cãz. l. san
cimus. in fi. in ver. malã cõsciam, et ibi ponderat bal. C. de iud.
c. nullus. de presum. aut nollit cõparere in pria citatione nõ pẽ
ptoria, et sic oportuit eũ vlterius citari, et ppea pars fatigata est
in expensis, et pcessus dilatat' est et quod tunc possit mulctari fa
cit, q: vt inquit bar. ff. § pxi. a pari pcedit hoc edictũ circa ex
11 pensas partis, et circa mulctã vt. ff. ea. l. §. fi. ℂ † Itẽ adde quod ad
d h vt ad mulcte ipositionẽ pcedi possit reqrit quod comminatio
mulcte imponẽde pcesserit, vt q: iudex dicat citote, vt cõpa
reas tali die corã nobis sub tali pena tñ. talis cõminatio facta
non esset posset citatus credere quod non deret pcedi ad mulctaz
pp eius cõtumaciã, sed ad alia iuris remedia si qua cõpetunt
sz si non cõpeterent secus esset ita formaliter dicit Pa. de ca.
hic et dicit quod istud de comminatione fuit de mente Jac. but. quod

est valde not. et singu. si est verũ. ℂ Facit lz non allegel. l. sz et
he. §. fi. ff. de pcu. sed in cõtrariũ facit, q: vr esse in electione iudicis
eligere quod mulctet contumax in mulcta applicanda fisco vel quod
pcederetur ad missionem in pos. ex. i. decre. vel ad aliud simi
le remediũ ita dici bart. in prin. huius. l. §. quid ergo ff. de ven.
inspi. et. l. consentaneuz. et ibi bar. in vlt. col. C. quo et qñ iu. eme
lius probatur in. c. qm frequenter. in fi. vt li. non cõte. Et p ista
opi. vr tex. in. l. si quis reũ. cuz gl. fi. ff. de cu. re. vbi põt imponi
mulcta et dato quod in precepto non fuerit expressa certa pena, et
illum tex. alle. ad hoc Old. in cõs. xv. inci. circa pcessum et c. di
cens quod per illam. l. si quis reũ. cum gl. fi. limitatur. l. eos. C. de
12 mo. mul. † vcz quod si iudex in precepto nullã certã penã expssit et
velit postea inobedientem mulctare non poterit excedere me
tam taxataz in. d. l. eos secus si in pcepto fuisset expressa certa
pena etiam excedens metã taxatã in. d. l. eos, et ita dicit sentire
Hosti. in sum. de re iu. in trac. quẽ facit de mulcta in ver. posset
et c. quod repperio singulare ad limitationem. d. l. eos quo et addu
cit alias rõnes quas ibi vide per eum quaz limitatio. et refert
Jo. an. in addi. Spe. in tit. de sen. pro. §. spẽs. in pe. addi. vbi di
cit quod qdã ita dñt per. d. l. si quis reũ. cũ glo. et aliter non firmat
nec improbat bart. tñ. l. i. C. de vsu. fil. lib. x. sentit cõtrariũ, et expsse
Jo. de imo. in. l. filiusfa. §. diui. in vlt. col. ff. de leg. i. a in. l. ii. in
fi. ff. de pu. iud. p. d. l. eos. tñ p nunc transeo cum Old. et hosti.
per rationes suas. et sic vr quod opi. Pau. de ca. non pcedat nec
vr iure pbari, q: violaret istam. l. cũ si. Nec ob. d. l. sed et he. §.
fi. vbi ille qui patitur p contumaciaz mitti aduersarium in pos.
dicitur defendere et sic non meretur penã, et cõminatio pene nõ
fuit expressa, q: rñde quod illud ibi est verũ in casu in quo reus nõ
tenebatur nisi ad patientiam, vt ibi exẽplificat in gl. fi. nec Ja.
bu. in hac. l. dicit illud quod refert pau. de ca. sed dicit cõtrariũ ff. ea. l.
13 §. fi. ℂ † Vltimo subdit Pau. de ca. hic vnũ aliud quod est val
de no. s. quod si reus fuit citatus ad rñdendũ libello, et q: non cõ
paruit pcessit iudex ad missionẽ ex. i. decre. pp quod satis fuit pu
nita cõtumacia. l. satis. ff. si. i. nõ dz amplius puniri seu mulcta
ri nisi iterato citatus sit, vt rñdeat et perseueret in contumacia,
nã tũc alia remedia pñt cõ cõtumaces exerceri. d. §. quid ergo. et
d. l. consentaneum et ibi Bart. et ita intelligit Pau. de ca. tex.
hic in ver. sed dic et c. quod est summe not. pro limitatione huius
§. pro quo allego tex. optimum. in. d. c. qm. frequenter. §. fi. cũ
glo. tñ. d. Abb. ibi in vlt. no. hoc limitat no. Dicens quod con
tumacia debuisset esse a prin adeo pterita quod posset iudex pro
eadẽ contumacia imponere mulctã, et mittere actorẽ in possessio
nez ar. c. statuimus. xvi. q. i. et qñ citatus pferendo verba iniu
e riosa de iudice dixisset se nõ cõpariturũ* corã eo. et ita dr pos
se intelligi glo. in auc. qui semel. C. quomodo et quãdo iu. in 70
fic. locum hz ibi dum dicit, sed fiet missio et c. p eo allego melio
rem tex. cũ glo. in. c. ii. in fi. de off. dele. in. vi. quod no. ad declara
tiones, et limitationem eorũ que not. bar. in. d. l. consentaneum
in vlt. col. et vide que dicentur. ff. §. proxi. super glo. ma. ad fin.
ℂ Itẽ adde predictis inquantũ dixi post pa. de ca. et bal quod cõ
tumax ita demum mulctat si p eius cõtumaciã fuit ipeditus p
cessus, et pĩudicatũ sui aduersario quod idẽ tenet Do. de ro. in sua
cõclu. cclxxix, et refert, et sequitur do. de sa. ge. in. c. i. §. fi. de ele. in
vi. dicentes quod ex q̃ nõ interesset aduersarij illũ comparere, vel
nõ cõparere, ille nõ cẽset contumax, sed potius suo fauori renũ
ciare quod quidẽ facere põt per regulam. l. pen. C. de pac. Et ad
hoc facit quod no. gl. in. d. c. i. §. fi. in gl. que incipit hanc penã et c.
de electio. in. vi. ℂ Dicit tñ do. d ro. hoc esse verũ quod nõ pos
sit mulctare. s. ad instantiam ptis petentis, sz si iudex ppende
ret reũ citatum nolle venire in cõtẽptũ iudicis vel maliciose es
se contumacẽ tunc iudex possit mulctare ne iurisdictio sua col
ludatur ar. huius. l. et. l. si pretor. in prin. ff. de iudi.

SUMMARIUM

1 Mulctari non potest dñs pp contumaciam sui pcuratoris, nec minor pp contumaciam tutoris seu curatoris, & sicut reus mulctatur, ita & actor.
2 Contumacia et dolus aut culpa tutoris et curatoris, an et quando preiudicet pupillo, aut adulto.

1 **Si procurator.** ℂ † Propter contumaciã pcuratoris dñs nõ mulctat nec minor pp contumaciã sui tutoris, vel curatoris, et sicut reus contumax mulctat. ita et actor. h. d. vsqz ad. §. h iudiciũ. ℂ Et de mã hui'. §. nõ scribã hic sed me remitto ad ea q̃ scripsi i. l. eum q res. C. d pcu. et aliqd et scripsi in. l. cũ filius. §. in hac. de 70. obli. et

ob. et in. l. iiij. in prin. ff. de re iu. post bar. ibi. ¶ Nō amittas vi dete gl. no. in. l. non pōt dolo carere. ff. de re. iu. maxi. dum facit mentionē de expensis, nā illa glo. vr̄ affirmare illud qr̄ i3 bart. h̄ dum reprehendit Inn. in. c. i. vt li. non cōte. ⁊ illa glo. non est fm̄ Bal. hic in lec. antiqua. ¶ In gl. ibi. §. si pcurator. certe il le tex. non loquitur in mā huius. §. nam iste tex. loquitur qn̄ pcurator delinquit in non cōparendo seu in non faciendo, sed il le tex. loquitur in pcuratore delinquente in faciendo q articulus est diuersus, vt h̄ late per bar. post Pet. ⁊ Cy. in prin. huius. l. j. ¶ Et vltra no. p eos ⁊ p alios hic qn̄ dol⁹ pcuratoris fa ciēdo noceat dn̄o vide no. p bal. in l. ij. in. iij. col. C. de accu. et i l. ab eo. in. ij. col. C. quo ⁊ qn̄ iu. post gl. ordinariā in. l. si dolo. ff.
a sign omis. cau. test. ¶ † Tetigit ēt hic bar. qd̄ ō cōtumacia, et
● dolo aut culpa tutoris ⁊ cura. qn̄ preiudicet pupillo [a] vel adul to de quo ēt vide per bar. in. l. q̄uis. ad fi. ff. de dā. infe. ⁊ in. l. neq3. per illū tex. ff. de fidei. lib. ⁊ per spe. in tit. de cōtu. §. fi. vbi ēt q̄rit an sicut cōtumacia procuratoris nocet dn̄o scienti, ⁊ nō purganti, vt h̄ per bar. an idē sit in contumacia curatoris de q̄ etiam per ange. in. l. neq3. ff. tit. j. ¶ Item adde inquantū Bar. hic ad fi. distinguendo dicit esse attendendū an tutor deliquat colludēdo cū aduersario, ⁊ et tūc non nocet pupillo. l. meminerint. C. vñ vi ⁊ reprehendit gl. q̄ ibi in ver. colludio. q̄ volebat il lam. l. habere locū ēt qn̄ sine colludio. nam ipse bar. in. d. l. meminerint, ⁊ cōiter alij doc. ibi tenent ɔ̄trium, ⁊ approbant illam glo ⁊ hū per illū tex. in versi. plerunq3, ⁊ per alia de quibus ibi per eos. Et siḻr vr̄ Bar. hic male dicere in. d. arti. dū dicit qd̄ rō q̄re in. d. l. polla. C. de his q. vt indi. factū tutoris nocet pupillo ē, q2 illa pena poterat eque cadere in tutores, nā istud vr̄ ɔ̄. d. l. meminerint in prin. iuncto fi. vbi illa pena priuationis iuris non poterat cadere in tutorem sicut in pupillū ad quē per
3 tinebat ius, ⁊ tñ non nocet pupillo. † vñ videretur melius dici posse q aut tutor cōmittit culpā ɔ̄hendo vel agendo, ⁊ tūc preiudicat pupillo. l. illud. §. j. ff. ō euict. ⁊. l. polla aut alr̄ delinquēdo, ⁊ tunc regulr̄ non preiudicat. d. l. meminerit. ⁊. l. quicunq3. C. de seru. fugiti. ¶ Et hoc fuit de mente gloss. in. l. si dolo. ff. sigs omis. ca. testa. ⁊ declarat bal. in. l. ij. C. q accu. non pos. ⁊ ad alia iura obstantia rn̄de, vt colligit per glo. in. d. l. si dolo. Cy. hic ēt rn̄debat alr̄ ad. d. l. polla. s. q ibi quo ad lucrū pdendum secus quo ad diminuēdū patrimoniū iam acq̄situ, q2 tunc pena cōmutaret, ⁊ iponeret administratori. alle. l. j. C. de sal. mo.
4 in fi. † Nec predictis ob. l. j. §. hoc edicto. ff. ne vis fi. ei. vbi dol⁹ tutoris p̄iudicat pupillo l3 liberet cedēdo actori actionē sibi cōpetentē ɔ̄ tutorē, vt ibi not. q2 rn̄de q ibi pena cōsistebat in satisfactione ad interesse actoris, vñ q2 p dictā cessionē poterat esse cōsultū pupillo, ⁊ actori obligatur pupillus secus vbi pena cōsisteret in talire vel facto q per cessionem pupilli non posset esse consultum pupillo ⁊ actori, q2 tunc ex dolo tutoris non tenetur pupillus, vt in ɔ̄ijs, ⁊ hanc opi. puto verā l3 doc. se multum inuolant in solone illius. §. ex h̄ edicto ɔ̄rū ⁊ Cy. in fin sua di. dicit ɔ̄. d. §. ex hoc edicto. ¶ Et de mā ēt vide p Cy. in. l. iubemus nullam. C. de sac. san. ec. et est mā brocardica, que est plurimum ipinosa, ⁊ periculosa.

SVMMARIVM

1 Actio in factum competit ex hoc edicto post impositam mulctam per sententiam iudicis, & ita cōpetit actio i factū ex quolibet edicto prætoris.

2 Snia quæ fertur super ipositione mulctæ est interlocutoria, q2 potest reuocari sicut alia interlocutoria.

3 Interlocutoria quando non sapit uim diffinitiuæ, non producit actionem in factum.

4 Expensę quæ ueniunt rōne contumacię, ueniunt ex hoc edicto iure actionis.

5 Expēsę q̄ ueniūt rōne cōtumacię cōpræhandūt nō solū expen. litis, sed ēt alia damna extra litē quæ occasione litis quis passus est ac expē. quæ ueniunt rōne retardati processus.

6 Expensę q̄ ueniunt ratione contumacię cōpræhendunt ēt eas q̄ ueniūt rōne temeritatis, ante diffinitiuā sniam, secus in expen. quæ ueniunt rōne uictoriæ obtentę in diffinitiua, quia non ueniuntunt alia damna.

7 Expensarum appellatione non ueniunt damna.

8 Mluctare non potest iudex in amissione totius causæ propter contumaciam.

9 Audientiam denegare potest iudex ad tempus, non autem in perpetuum propter contumaciam.

10 Contumax absens non pōt p iudicem haberi pro confesso.

11 Mulcta ad hoc ut posit imponi ex hoc edicto, requiritur uera contumacia, & contemptus iudicis.

12 Expensas soluendi non excusat iniusta ignorantia.

13 Expēsas cōtumaciales an dēat cōtumax reficere, si uult audiri.

14 Cā iusta q̄ dicatur arbitrio iudicis remittitur.

15 Mulctari an poterit contumax dato q sit processum ex contumacia ad missiom exprimo decreto.

16 Iudex potest contumacem comminari de mulctando eū in pœna applicanda parti.

17 Contumacia dicitur esse delictum.

18 Delictum appellatur quilibet dolus malus.

19 Expensę contumaciales possunt peti etiam post latam sententiā in causa principali.

Hoc iudiciū.

Ex hoc edicto pp cōtumaciā orit actio in factū aduersario ad interesse particulare quatenus pp illaz lesus est in expensis, ⁊ dānis rerum suarum non ad extimationem litis, ⁊ ēt orit actio fisco ad mulctā indictaz p iudicē, ⁊ ista q̄ oritur fisco est mere penalis que non datur post annum nec ɔ̄ hēdem inobedientis. h. d. fm̄ lect. q̄ ponit azo. in summa vt refert glo. hic in ver. merā penaz
1 in ver. s3 fz azo. ⁊c. ¶ † In gl. ma. ibi posita a lus dicēte ⁊c. sentit glo. q post impositā mulctā per sniam iudicis cōpetat actio in factū ex hoc edicto sed Ia. de ra. vt refert hic Cy. in. v. q. dicit q imo anteq̄ sit ipositā a iudice cōpetit actio in factū ex isto edicto ad imponendā mulctā arbitrio iudicis p sniam cū3 ex quolz edicto pretoris possit oriri actio in factū vt dixi in pri. huius. l. et lata snia orit tunc alia actio in factū seu iudicati ex ipsa snia per quam actionē perit executio snie. l. actori. C. de reb. cre. et. l. miles. §. iudicati. ⁊ ibi not. per gl. ⁊ doc. ff. de re iu. Cy. vero dicebat gl. bene dicere. s. q actio ex h̄ edicto orit post sententia m. ⁊ ad h̄ pōderat tex. hic in ver. sed quanti ea res ē ⁊c. vbi tex. vi innuere q actio ex h̄ edicto det ad id q est taxatum in snia maxi. fm̄. ij. expōnem gl. vñ ad ipsam impōnem mulcte faciendā dat officiū iudicis, q2 verba edicti referunt ad iudicē vt in prin. huius. l. quo casu orit off. iu. vt i per gl. in. l. soror. cū fi. C. de col. bal. h̄ l3 de predictis doc. mentionē nō faciat tenet
2 opi. gl. † q2 snia q̄ fertur sup impōne mulcte est interlocutoria. l. j. cum ibi no. C. de mō mul. iuncta. l. qd ergo. §. q̄mm. ff. de infa. cum ibi no. Et patet q2 pōt reuocari. l. illicitas. §. fi. ff. de off. pesi.
3 sicut alia interlocutoria. l. qd̄ iussit de re iud. † ⁊ q ex interlocutoria non oriatur actio qn̄ non sapit vim diffinitiue alleg. no. in. c. cum dilecti in fi. de electio. sed melius allegasset glos. reputatas sing. in. cle. fi. in gl. ij. de ap. quam ad h̄ pro singulari allegauit ipse in. l. j. ad finē. C. cōmi. vel. epist. Et sic concludit q orietur actio in factū ex h̄ edicto mediante interlocutoria iudicis lata super mulcta. ⁊ cū bal transit hic Ro. sed cum opi. Iac. de ra. vr̄ cōcordare bar. in. l. a diuo pio. in prin. in. vit. q. ff. de re iudi. et in. l. iij. § item scribit. ff. de pac. dū dicit q ex snia. interlocutoria. s. qn̄ continet aliqd p partem dari vel fieri dēre orit actio quēadmodū ex snia diffinitiua, ⁊ ad h̄ alle. istū tex. ⁊ probatur in. l. iiij. §. j. et in. l. si finita. §. fi. de dam. infe. vbi ex interlocutoria missionis in pos. ex. j. decre. oritur actio. ad idem. l. si quis missum. §. pe. ff. ne vis fiat ei ⁊. l. si quis ex argentarijs. §. ex h̄ edicto cū gl. ff. ō eden. de quo plen⁹ dixi in. d. l. a diuo pio. ⁊ istam opi. ēt vr̄ tenere bal. in prin. huius. l. dum querit quo iure perueniat ad istam impōnem mulcte, ⁊ ipsemet r3 q per actionem, ⁊ ex hoc edicto. ¶ Nec p̄dictis ob. tex. hic in ver. quā ti ea res est, q2 expone fm̄. j. expōnē gl. magis cōis est. ¶ Vel intellige tex. q locat de actione q̄ oritur ex snia lata super impositione mulcte tñ precedens rn̄sio tutior est. ¶ Non negat tamen qn̄ ēt ad imponendaz mulctā possit implorari iud. offm̄ vt ēt firmat bar. in prin. huius. l. sul. hic ēt vr̄ cōcordare cum opin. Iac. de rane. l3 predicta non alle. ⁊ vz ēt de mente Iac. bu. hic. ¶ In ea. ibi mortuo ⁊c. s. ab hoc edicto, nam inquantum datur actio ex hoc edicto ad cōmodū ptis. i. ad dāna ⁊ expensas est limitata h̄ a lege q iudex non d3 in minus taxare q̄ sit interesse ptis, s3 illā q̄ d3 applicari fisco iuxta. l. mulctarum. C. de mo. mul iudex. h3 taxare q̄tū vult arbitrio suo dummodo non excedat metam taxatam in. l. eos. C. de mo. mul. vt declarat glo. in. l. si qua pena. in fin. de verb. sig. ⁊ h̄ est q vult dicere ista glo. ¶ In ea. ibi totius cāe ⁊c. glos. procedit ad istas tres expōnes, q2 videbatur q tex. ī sibijpsi ɔ̄diceret dū dicit nō id q interest, sed quanti ⁊c. nam hec verba q̄ti ea res est ipoztant veram, et cōem extimationem. l. inter hec verba quanti. ⁊ l. hec vba quāti. ff. de v. si. ac ēt cōis extimatio dr̄ interesse cōe l. j. ⁊ ibi plene in gl. C. de sen. q̄ p eo q interest. ⁊. l. ij. §. fi. ⁊ ibi not. ff. q sat ida. cog. Vñ gloss. posuit istas tres expōnes scdm

a ¶ Pupillo vide frā. ō are. ɔ̄. cxxx. ij. spe. i ti. ō ɔ̄tu. §. fin. p. si in. ro. cō si. ccclitij. ⁊ an ɔ̄tumacia procur. noceat domino vide per oldr. ɔ̄si. cxxvij. per ale. cō si. xxxviij. et an cā illegitimae excuset quē a contumacia vide in. ro. ɔ̄. ccxxiij. ⁊ iquātum d. Ias. hic ponit an pcu. ɔ̄sti tut⁹ ad fideiubendum possit fruicia fbūficio ordinis, ⁊ ɔ̄cludit q sic. adde frā. ō are. ɔ̄. xi. in fi. vbi dicit q pcu. dr̄ hēre mādatū ad clausulas idē di ro. ɔ̄. xcliij. ⁊ q notarius p̄sumat rogat⁹ apponere clausulas cōsuetas voluit alexā. cōsi. 88.

a* Ratione contumacie vide Jas.in.l.properandum.§.sinaūt alterutra in.vj.col.e in.l.sancimus in.ij.col.C.de indi. Tho.dip.lo.
b ℭ Damna de h vide Lud.ro.sing.suis fol.lx.
c ℭ Et no.perpetuo ex hac gl.adde in pro intellectu illius gl.quem omnino vide. Bal.in.c.j.de mili.vas.qui contu.est col.j.Fran.cur.

d ℭ A dolo vid iaf. i.l.siqs id q i.vij.co.ff. din.om.in.e.l. ppādū .§.finaīt alterutra.i.co. C.ō in.e alc. i q.cxix.i.ij. vo. sci.tñl' qō e i q.39.i.c.vol.i ci.oportune cō siderat obema te in.iij.col.et frā.de are. i q. cl.ic.visis.viij. col. Tho.dip.
e ℭ An. e ra. cōcordāt ē ro. ro. q. cccxiiij.
f ℭ Repren dūt istā gl. adō to bal. quē oino vide l.c. cū ber to!dus.co.ij.ex de re in. vbi de gl. istā n teneri a do. e idē vīsē tire Bal. i.l.q nō pbasse.C.de cal. vbi dixit q in delictis ex iu dicialibus iu sta cā acusat a dolo s3 in indi cialibus secus et p ista opi.fa cit tex. in.c.ex lris ō in integ. rest. vbi fauore matrimonij re tractat snia ex cō. q mulier al legās p' sniaz nō cōparuisse q sibi dēm fue rat q iudex rē sedē n poterat p iurm firma uit q in 3riū est ius cōe.l. ius singulare ō le. ij.fac tex. in.l. j.§.dolū.ff.ō co pqnē fac.ert s3 aduerte tn, q a gl.cōiter tenet et in.d.c. i lris rñde q ibi nō tractabat ō ali q mulcta ipone da per 3tuma ciā p q3 ipedi ret pcess' ad §.dolū dic nimia credulitas poti' reputat culpa q3 dol', e sic fac p gl. q nimo dēm vni' viri fide digni pbet iustā cā3 credulitatis gl. fin. i.l.xicio fūd'.ff.ō q di. e de.j.ll.tñ i ista cā 7o faret circa pbitū ō in.na.vl q si.l.ij.cū ibi no.C.ō i ius voc. ita ang.i.l.pro:.§.h aīt 7oba.ff.vi bo.rap. e i.d.l.ex q cnsu.§.fi. e ita voluit glo i.l.si qa i iūrā la.ij.q.dū logr ō muliere e rustico.C.vñ vi.ij.ll.ñ pcedē vbi iusta cā eēt re pbata a in.cin .notorie s3 ang. e imo.in.d.l.ex 3sensu, e itellige gl. nrā3 pcedere qñ iusta cā allegeret e pbaret fm Ja.bu.i.d.l.plagij, e reqrit, q allegetr e pbet q tpe cōmisse 3tumacie aderat dcā iusta cā. ita ang.imo.et cu.in.d.l.ex cōsensu. et ponit a/ex. quē vide in cō.i cxij.in.j.vol.incip.vt p:ia cōsideratione dom. Fran. Cur.

q3 ostēdit q hic ista 7oba quāti ea res est ipotat qd diuersis
ab eo q denotāt illa verba.vz in id q interest ec.ista.j. expō
glo.magis cōiter tenet sequēdo lec. Azo.fm q3 summant istū
tex.sed tenendo primam lec.q3 ponit gl.seqnēs in prin.s.q to
tus iste §.loquat in mulcta applicanda parti nō pcederet ista
expositio, q tex.h in versi.merā semper loquit de mera pena,
e sic de exactione q sit tā pena ex pte dātis q3 ex parte recipiē
tis iuxta no.in.l.j.§.si plures.ff.de eo p quē fac.erit. ℭ Sed s3
istaz expōnem non esset mera pena, q ex parte recipientis nō
4 esset receptio pene sed interesse. ℭ † Item collige ex gl. q ex-
pense que veniunt rōne cōtumacie veniunt iure actiōis ex hoc
edicto de quo ēt vide p Cy.bar.e alios in.l.sancimus.C.de in
di.e per doc.in.c.finem litibus de dolo et contu. et est magni
effectus h, vt per doc.in.d.locis et per bar.hic in ver.vlt.q ro.
5 ℭ † Collige ēt ex glo.q in expensis que veniunt rōne * cōtu-
a macie non solum veniunt expense litis, sed etiam alia dāna ex
ti cem que occasione litis qs passus est, vt pbatur in. d.l.sanci-
mus.e idem in expensis que veniunt rōne retardati pcessus vt
6 .l.non ignoret.C.de fru.et lit. expen. ℭ † Itē in expensis q ve-
niūt reficiende rōne temeritatis ante diffinitiuā sniam, vt pba
tur in.l.cum quē temere, e ibi vide glo.excplificantē.ff.de indi
e ibi etiam de hac mā vide per Bar. Secus est in expensis q
veniūt rōne victorie obtēte in diffinitiua, q non veniūt alia dā-
na vt p glo.i.l.sancim' e p gl.i.l.i.ff.de ali.iu.mu.cau.fac.et ita
vt ibi p bar.cū q cōcordat spe.in tit.de expen §.fi.ver.qd si vic
tor artifex.e ibi p Jo.an.et idē t3 Ant.de bu.in.d.c.fi.pan.de
ca.in.l.si pcurator.ff. rē ra.ha. ℭ Et de mā vide p ang.e Imo.
in.l.si finita.§.iulianus.de dā.infe.e q no.bal. et ang. in.l.sed
7 si.l.§.q aūt el.ij.ff.de pe.he. † Itē ex ista gl.no.fm bal.q dāna
vñr poni tanq3 diuersa ab expensis, e sic vr q si iudex. cōdēna
b uerit in expensis non cōprehendant dāna, * de quo dic vt per
bal.in.l.terminato in vlt.col.C.de fru.et lit expēs. et p Salv.
in.l.nō ignoret.co.xi. ℭ In ea.ibi tam inique ec.sed imo. non
vr esse iniquū per.l.cū querebatur.ff. iudi. sol.sed solue q ibi p
cessit pmissio seu satisdatio de iudicato soluendo que continet
clausulam de defendendo. Et ideo si promissor non defendit cō
mittitur stipso ad extimationem litis cū effectu pp precedentē
pmissionē hic aūt dz intelligi qñ non precessit talis pmissio s3
bal.prout refert, e sequit Pau.hic in i meis lec. Bal.hoc nō
ponit. Sed vere non ob.d.l.cum querebat, q ibi pp ter cōtu-
maciam in nō defendendo non patitur in effectu facturā pmis
sor, q cū teneret ad factum.i.ad defendendū si non defendit cō
mittitur stipulatio ad interesse iuxta.l.stipulationes non diui
duntur versi.celsus.de verb.obli.et no.in.l.iudicatum.in.ti.ff.
iu.sol. Et ideo agens ex illa stipulatione ad interesse hebebit
necesse probare sibi deberi omne id quod petebat in principa
li lite in qua pmissor fuerat contumax in nō defendēdo. Gloss.
aūt hic intellexit q absq3 alia probatione contumax pateretur
8 dānū totius litis. ℭ † Et no. pperuo ex hac glo. * q iudex nō
c pōt mulctare in amissione totius cause pp 3tumaciā, e ita hāc
glo.ponderat bal.in.l.et in pmulc.C.de ap. ēt cōcurrente pius
rio fm bal.q ad hoc alle.text.in auc.et q.C.de bo.auc. iu. pos.
e pro ista glo.facit tex.i.l.pperandu3.§.sinaūt ex gestis.C.de
9 indi. † Nec ob.q pp contumaciā iudex possit denegare audiē
tiā vt.l.s3 si per prorē.§.sed e si dū decreto.i gl.ff.ex q.cau. ma.
Nā ad h rñ.bal.hic in lect.anti.q illud est verū ad tps, vt ibi
n on perpetuo, vt h. itē fm eū ibi loquit per exclusionez hic p
cōdemnationem q not.pro intellectu.d.§.sed et si dū decreto
cum glo. Pro cuius glo.limitatione.vide etiā sing. Bal.i.l.
cōsentaneū.circa.v.col.C.quō et qñ iud.in ver.deinde ad eui-
10 dentiā, e p bal.in.c.fin.de mu.peti. ℭ † Ex hac glo.ēt infert
Bal.hic q iudex absentē 3tumacē nō pt hēre pro confesso de
quo vide bar.in.l.certum in prin.ff.de cōfess.e in.l.ij.§ qō si ac-
tor.C.de iura.ca.e in.l.j.§.sed qō rescripsiū de vē.inspi.e hr in
c.ij.de cōfes.in.vj. ℭ In ea.ibi expressum est ec.h tertia expō
l3 fm bar.videat extranea quo ad litam in 7o. quāti ea res est, q
verba referuntur ad veram extimationez tñ est in se vera, e ista
expō adaptatur ad.iij.lec.positam in gl.se.ibi in fi.dū dicit s3
fm eum ec. ℭ In ea.in fi.pōt ēt aliter rñ.ad.l.satis alle.in gl.
q text.ibi iuncta.l.precedenti voluit dicere q missio in posses
sionem erat satis q3tum ad h vt nō esset opus extrahere de do
11 mo sua reum non cōparentē. ℭ Tamen no.ex glo.q ad hoc
vt procedatur ad impositionem mulcte ex hoc edicto requirit
vera contumacia, e cōtemptus iudicis, e ideo ob quācūq3 cām
ēt iniustam steterit citatus q non cōparuerit dūmodo dolose
non fecerit in cōtēptum iudicis excusatur ab impositione mul
cte. Simile no.per glo.in.l.ex cōsensu.§.fin.in gl.pe.ff.de ap.e
ponit exemplum bal.hic si citatus fuit alijs negocijs occupat'
nam q3uis debeat illa pretermittere, e cōparere attamē non di
cetur verus cōtumax. Et pro h alle q quelibet ēt iniusta cā ex
d cusat a dolo*.l.igitur.§.pōt de li.can.ff.e.l plagij la.ti.cuz glo.
.C.ad.l.fauiā de plag. dicit tñ bal.q multi nō approbāt istā gl.
Bal. Richar.e Sal.bar.e Saly.e ang hic simplr transeunt
e cum ista glo.e ēt cū ea cōcordat An.e Rapha.cu.* in.d.l.ex
consensu e idē bal.in.l.deberi.C.de fidei.lib.vbi dicit istā glo.
ad hoc esse singularē tñ est sīlis glo.in.l.satis.ff.ti.i.sed Pe.d
f bel.per Cy.e Pe.de anch. hic reph̄endūt istā gl.* Nā scdm
nos si ista glo.esset vera seqret q iniusta cā excusaret ab ex-
pēsis que veniūt rōne 3tumacie de qbus ēt logr iste tit.vt hic
in gl.qō esset multū no.si esset verū. Sed fm eos nō est verū,
12 † q iniusta ignorātia nō excusat ab expēsis allegāt.§.op3 e ibi
not.gl.in auc.de iudi.col.vi.facit.l.oēs.§.fi.de episco.e cleri.
ℭ Ad idē allegant, q satis vr deuiare a fide qui leui articulo
deuiat.l.ij.C.de here. Et ita qui pp leuez cām qui non venit dz
dici 3tumax vt a iudice mulctari possit nō tñ in tm dz mulcta
ri inquātum si in dolo fuisset, cū mulcta sit arbitraria.d.l.quo
pena, e iō rñdēt ipsi ad.l.satis.c.ti.aliter q3 gl.rñdet, vz q q3
tum ad aduersarium est satis mittere eū in possessionez, vt ibi
sed non est satis quo ad iudicē cui nō obtēperat, ideo poterit
mulctari vt hic p ista op. q iniusta cā nō excuset a vera cōtu-
macia faciunt ea que no. Bar.e Jo.de imo.in.d.l.ex 3sensu.
in fi.dū reprehendunt exempla ibi posita per glo.ad excusan-
dum veram contumaciam. ℭ Et cum Bart.concordat bal.in
l.ea que maxime.in.ij.e in vlt.colū.C.quō e qñ iu. Dicens qō
reqrit iusta cā vt qs excuset a vera contumacia puta q constet
de debilitate memorie pp quam citatus fuit oblitus 3parere,
e ita dicit posse saluari illam glo. ℭ Idem vr tenere bart.in.l.
fi.in vlt.col.in ver.e est aduertendū.ff.de in integ.resti.vbi po-
nit que sint iuste cause ad excusandum a 7a cōtumacia.
ℭ Passus est vtilis, e dubius. Puto sic dūz presupponēdo
primo q ad impositionem mulcte reqrit vera cōtumacia vt ēt
s3 Bar.e cōiter doc.hic ad hoc.l.ij.j.ti.ij.e pbat.ff.ea.l.§.si p
curator.nam si sufficeret ficta cōtumacia deberet ibi cōtumacia
procuratoris preiudicare dño quo ad mulctā, quē admodū p-
iudicat dño contumacia procuratoris quo ad sniam diffinitiuā
i qua sufficit ficta seu presumpta contumacia.c.causa3.de do.e
contu. Vera.n.cōtumacia procu.censetur esse ficta cōtumacia
dñi.l.j §.deiecisse.in.ver.videor.ff.de e vi ar.e no.per Bar.in
l.sed si vnū.§.cuz seruus cuz si.ff.de iureiu. Ita no. Ja.bu.e doc.
in.d.§.si procurator.qcqd ibi dixerit bar.prout plenius dixi i
l.iij.C.de pcu.dicit tñ circa hoc not.bald.in.d.l.e in mulctis,
q l3 vera 3tu.requiratur ad mulctā. Tñ si iudex presumptā
seu fictā 3tumacē mulctare opus esset appsone, q pp auctori
tatē sniaz mulcta fieri non dēt, que tñ facta t3.l.j.§ bidui.ff.q ñ
app.sit. ℭ Et hec vera quo ad mulctā applicandam fisco, q il
13 la est 7a pena, e magis odiosa, vt h in fi. † Sed quo ad expē-
sas que veniunt rōne cōtumacie, e sic quo ad mulctā applican
dā parti an reqrat vera cōtumacia, Ja.de ra.i.d.l.sancim', vt
ibi refert cy.t3 q sic, e illud seqr Ange.in.d.§.iulianus, h cy.
bal.saly.e cōiter alij in.d.l.sancimus, e doc.in.d.c.fi.e Imol.
in.d.§.iulianus.tenēt 3riū p tex.in auc.et q.C.de bo.auc.iud.
pos. ℭ Ubi dic 3 quē pcessū fuit in cōtumaciā ad missionē ex
pmo decreto tenet ad refectionē expēsaz si vult audiri, e tñ quo
ad pmū decretū nō reqrit 7a cōtumacia, sed sufficit psumpta
s. p appareat solū ip3 esse citatū ad domū vel psonaliter.l.iu.
§.pro:.ff.de dā.infe.e no.gl.in.d.§.iulianus. Hoc tñ sing.limi

ta

ta⁹ Ricb.de sa.& bar.de saly.hoc esse verũ quo ad hoc vt expẽ
a se venia⁻ iure actiõis vel of.iudi. ᵃ ꝯm id ꝙ hr in.d.l.sancim⁹
&.d.auc.ei qui.sed ad h vt veniã iure actiõis ex h edicto req̃
rit vera cõtumacia per istũ text.cũ gl. Ad h bñ facit ꝙ no.glo.
in.d.§.si si ꝓcurator.cir.me.dñi ipugnat dcm̃ Inn.& istud ẽ ma
gne vtilitatis.s.ꝙ veniat iure actionis vt ꝑ gl.& ꝑ per bar.in.l.
iiij.§.si rẽ.de leg.iij.bis ꝓsupositis dic ꝙ in casibus in qbus
req̃rit vera cõtumacia vt vera illa opi.q̃ hꝫ ꝙ req̃rat iusta cã ñ
ꝯparendi,vt qs excuset a cõtẽptu,vt ꝓbat in.l.cõtumacia.i
prin.iũcto ver.cõtẽnit.de re iudi.& no.ibi gl.sꝫ ad excusatione
cõtẽptus req̃rit iusta cã,vt ꝓbat in.c.cupientes.§ ꝙ si ꝑ vigi
ti.de elec.li.vj.& ꝙ no.gl.ij.q.vij.metropolitanũ,& ibi Arch.
¶ Istã opi.vr ẽt sentire gl.i.d.l.cõtumacia.in ver.cause.& gl.
in.d.l.ex cõsensu §.fi.li gl.ibi postea male exẽplificet,vt ibi ꝑ
bar.facit tex.in.l.ij.ꝟ.siqs ibi rusticuari.n.&c.ff.siqs in ius vo.
14 ¶ †Et q̃ dicat iusta cã.vide ꝑ bar.in.d.l.fi.ff.de resti.in integ.
& ꝑ Io.de imo.in.d.l.ea q̃,& ibi in.j.col.vr cõcludere ꝙ cõmit
tit iudicis arbitrio,vt ibi ꝑ eũ. Et sic quo ad ea ea q̃ hic dñr in
gl.ꝓt dici ꝙ cõmittat iudicis arbitrio q eã excusat a cõtemptu
seu declaret nõ interuenisse cõtẽptũ . facit.l.j.§.j.ff.de iur deli.
Nec ꝓdicit is ob.d.l.plagij.cũ si.q: in ꝓposito nõ req̃rit dolus
sꝫ sufficit solus cõtẽptus in cuius excusatione req̃rit iusta cã,vt
15 ẽ ostẽsum ,vel cõmittit iudicis arbitrio,vt ꝓxi.dixi. ¶ †Pro
bat ẽt ista gl.no.ꝙ dato ꝙ sit ꝓcessum ex cõtumacia ad missio
nẽ ex.i.decrẽ.tũc poterit cõtumax mulctari,& h expssius etiaꝫ
vult Pe.& Cy.h quos.ãretulit idẽ sꝫ bar.hic q ad h reprobat
istã gl.eẽ mẽti tenendã.fac ꝙ no.bal.i.l.cõsentaneũ.in vlt.co.
C.q̃ho & qñ in.& Arch.in rub.de eo q mit.in pos.cau.rei ser.
lib.vj.& Bal.in.l.q legati in fi.C.vt in pos.le.cũ sim. Sed ego
post Pa.de ca.ff.ea.l.§.j.dixi h esse verũ si post missionem in
possessionẽ reus fuerit iteratõ citat⁹,& ꝑseueret in cõtumacia
ꝑ.d.l.satis.q̃ꝫ ad h alle. Pau.de cast. Et ꝓ eo allegant mei lo
rẽ tex.cũ gl.in.c.qm̃ frequenter in fi.vt li.non cõte.bñ facit.l.j.
§.qd ꝫ.in ver.vel in muletio.de rẽ.inspi.vbi.I.C nõ loq̃r co
pulatiue,sꝫ alternatiue,& ibi ẽt ad h pungit bar.& ita puto limi
tandũ,& intelligendũ esse dictũ Cy.et bal.hic,& remitto me ad
ea q̃ dixi in.d.§.j. ¶ In ea.ibi pñs.s.in ciuitate vel palatio nõ
b tñ cõparuit ᵇ ad actũ ad quẽ erat vocatus. ¶ Ingi i ꝟ. merã
penã ibi q parti daf &c.h est.j.lec.sed cõiter repꝑhendit ꝑ ratio
neꝫ q̃ꝫ hic vide ꝑ bar.cũ quo trãseũt alij. ¶ In ea.sed ibi Azo
&c.bar.& alij post eũ dñt ꝙ ista lect.vsa.est approbata,& ꝑpea
tenẽda,tñ hꝫ eos huic lec.repugnat tex.hic in ver.hoc iudiciũ
nã ꝯm hanc lec.debuisset dicere hec iudicia. Et ꝑꝑ hoc Ia.de
ra. Pet.Cy.et Ang.h approbant.ij.lec.q̃ poni hic in. glo.
et in gl.ma.in.iij.expõne.s.ꝙ totus iste.§.loquat in mulcta ap
plicãda fisco.tñ ꝯ istaꝫ lec.iij.facit iste tex.in ver.quãti ea res ẽ
ꝙ verbũ referf ad verã extimationẽ vt dixi. vñ dictã ꝓximam
lec.ipugnãt bar.bal.ricb.de saly.et bar.de saly.hic, & ꝑpea Ia.
bu.hic aiebat.iiij.mõ ꝙ totus iste.§.loquat de pena applican
da parti,v.si iudex aliqd ꝓcepit reo cũ cõminatione ꝙ si non
pareret mulctaret eũ i.x.applicãdis actori,nã ista est mera pe
na.& exponit tex.i ꝟ.quanti ea res ẽ.i.quanti precepto diffini
16 torio fuit expssuꝫ,ita ẽt exẽplificat An. ¶ †Ex h no.ꝙ iudex
põt cõtumaci cõminari de mulctãdo eũ in pena applicanda ꝑ
ti vt h est tex.no.ꝯm istã lec. Et de hoc dubitauit Bal.in add.
Spe.inti.de sen.pla.iij.col.& tandeꝫ vr idẽ tenere ꝑ istũ tex.
& hoc casu est vtilis talis cõminatio,q: ea nõ facta mulcta esset
applicanda fisco ꝑ.l.mulctarũ.C.de mõ mul.ita vult Iac.but.
hic vel ꝯm nic.de mata.quẽ sequitur bar.q dt ẽt illaꝫ tangit ia.
but põt intelligi totus iste.§.in mera pena applicanda ꝑti q̃ pe
na non daf ad id ꝙ interest.i.nõ daf ꝓ interesse, sꝫ ad quãti ea
res ẽ.i.q:ꝓt cõtingere ꝙ vere nõ interesat actoris q fecit cita
ri vt q: temere ad iudiciũ ꝓcessit,& si ꝯparuisset citatus potuis
set cõparitio cadere magis ad dãnũ q̃ꝫ ꝯtumacia , q: fecisset
reus actorẽ cõdẽnarẽ in expensis tñ hoc nõ obstãte dꝫ reus cõ
tumax puniri in illis expensis factis ꝑ actorẽ,sicut si vere in tñ
interesset actoris vt q: iuste litẽ mouisset,& sic in taxãda ista pe
na hr respectus ad illas expensas factas ꝑ actorẽ citari facien
tẽ,sed q: non attenditur an vere intersit iõ dr mera pena, & nõ
daf vltra annũ,vt hic & cũ hac.lec.ẽt transit Fulg. ¶ In ea.ibi
vr dari post annũ &c.glo.vr male dicere lꝫ doc.non dicant , q a
cum sit ex delicto vt glo.dicit non dꝫ dari post annũ ẽ si sit pe
nalis ex vna parte tñ cum descendat ab edicto pretoris.l.non
solum.in fi.cũ tri.legi.seq.alle.in glo.et not.glo.insti. de ꝑpe.
17 &tẽ.act.in prin.in ver.plerunq̃ꝫ. ¶ †In ea.ibi,ex delicto. no.
c ex glo.ꝙ cõtumacia dr eẽ delictũ ᶜ & idẽ no.gl.iij.q.j.infum
ma,& ꝓbat i.l.oẽ delictũ in prin.& i ver.cõtumacia.ff.de re mil.
per bar.et est bona glo.in.l.si filius.ia.j.ff de interro.act. q̃ꝫ ad
h ꝑ singulari alle. Imo.in.l.pe.§.ad crimen.in. xxiiij. col.ff.de
pu.iudi.facit.l.j.§.nunc tractemus.ver.plane.ff.de iniu.& ra.dis.
18 †vbi gliber dolus malus appellaf delictum bar. ẽt in.l.gerit.
ff.de acq.here.post me.i versi.pone debitor in diem dixit ꝙ
mora est delictũ alle.l.ꝙ te.et vt ibi not.ff.si cer.pe. et.l.q sine
ff.de re.iu. Plus sentit gl.no.in.l.si plures tutelaꝫ.in textu.
ff.de admi tu.ꝙ cõtumacia dr esse maleficiũ,& illaꝫ ibi ad hoc
põderat bar.ꝙ est verũ large,sed stricte nõ q: non est delictũ
in faciendo,& sic non vr maleficiũ proprie.l aut facta in prin.ff.
de pe.de quo vide ꝑ bar.in.d.l.oẽm et ꝑ bal.in.l.fi.C.de cri.stel
lio.post cy.in ru.illius il.et ꝑ Bal in.d.§.nunc.tractemus et
in.d.l.et in multis.et in.l.si mora.et ibi ẽt per Io.de imo.ff.sol.
19 ma ¶ †Extra glo.inquantũ bar.hic dicebat ꝙ ẽt post latam
sñiam in cã principalẽ pñt peti expense q̃ veniunt rõne contu
macie in quaꝫ victus incurrerat lite pendente cum bar. transit
simplr Fulg.hic. Tñ adde ꝙ Petr.et Cyn.in.l.sancimus.
C.de iudi.in.xj.q.et Bal.ibi in.xj.q.tenent ꝯtrã, q: expense
iste q̃ꝫnis peti possint iure actionis ex h edicto tñ , q: petuntur
ꝑꝑ litẽ motũ tur cũ ipsa lite sopita secus in vsuris,& interesse ve
niẽtibus ex aliqua stipulatione in qua sint ꝓmisse vsure seu interes
se,q: cũ tales vsure non veniãt ꝑꝑ litem peti possunt ẽt finita li
te vel extincta actione principali.l.centum capue, &.l.fi.ff.de
eo ꝙ cer.lo. Amo.de but.in.c.fineꝫ litibus.de do.& cõtu.et in
ver.ad sextum &c.etiam simpliciter refert verba Cy.in.d.l.san
cimus,& aliter nõ approbat nec iprobat ,nisi ã tñ facit mẽtionẽ
de verbis bar.hic. Sed puto veriorem opi.bar.q: veniam iste
expense iure actionis ex hoc edicto vt tenent oẽs hic.& bart.&
alij.in.d.l.sancimus.q̃ꝫnis veniant ꝑꝑ litem tñ dñt posse peti
post sñiam vt not.glo.et doc.in.l.si mulier.§.si rem.ff.de lega.
iij.& in.l.non solũ.ff.de rei vendi.et glo.in.d.c.finem litibus. &
glo.in.§ oportet.& in auc.de iudi.col.ix.

De in ius uocando. Rub.

SVMMARIVM

1 Processus non dicitur inchoatus per citationem,si actor qui ci tare facit non compareat in termino iu citationis.
2 Praescriptio nõ interrumpif per actum inualidum regulariter.

1 ¶ †Sup gl rubrice psa tangi possem de quib⁹ dixi in rub.C.de
eo.q̃b⁹ adde ꝙ ꝓcessus non dr inchoat⁹ ꝑ citẽtionẽ si actor q ci
tare facit non cõpareat in termino citationis ita inquit bald .in
l.j.huius tit alle no.ꝑ Guil.in.l.sicut.C.de ꝓscri.xxx. ann.vñ
secundum eum per talem citationem non interrumpetur ꝓscri
ptio que alias interrumpetur iuxta.l cum notissimi.in princi.
C.de prescri.xxx.ann.et idem dixit bald.in.l.si.in prin.ff.de eo
per quem fac.et in.l.et post.edictum.§.quod si is.ff.de iud.et ꝓ
batur per illum.§ ꝙ si is.vbi si compareret ille q citari facit ci
tatio circunducitur,& non hꝫ effectum,sed ita est ꝙ ꝑ actum in
2 ualidũ non interrumpitur ꝓscriptio †regulariter,vt no.gl.in.l.
si pater.et in.l.si is.la.ij.C.ne de sta.defun.et in auc .offeratur.
de litis conte.et per barto.in.l.accusatiuus.ff.de adul.ergo &c.
et adde etiam in materia pu'chre not.per bald.in.l.j.C.quãdo
libel.prin.datus lit.contesta.sa.

SVMMARIVM

1 Respondere ponitur ꝓ comparere.& etiam pro soluere.
2 Libelli oblatio antequam pars citetur non est de processu.
3 Citandus an sit pñs,an quis praesumatur citatus si est praesens.

In ius vocari. Propter breui tatem non sum
1 matur. ¶ In gl.j.ibi rñdeat.i.non veniat.
¶ †No.ꝯm bal.ex.gl.ꝙ rñdere ponitur pro
cõparere. & sic facit ꝙ aliud est ꝓmittere rñde
re vbiq̃ꝫ locorũ,& aliud est ꝓmittere soluere vbiq̃ꝫ locoꝝ iter q̃
est dña quo ad effectũ presupponendo ꝙ verbũ rñdere impor
tat idẽ ꝙ cõparere vt fuit dictũ ꝑ Bart. in.l.si cõuenerit.ff.de
iuris.om.iudi. Subdit tñ Bald.hic in lect.anti.ꝙ in ꝯtractibus
rñdere accipif ꝓ soluere,vt si ꝓmitto ibi rñdere de fructib⁹ &c.
nihil tñ alle.adde.tex.in.l.eã q̃ꝫ.et ibi ad h ꝑ bald.in.l.eã q̃ꝫ i
ij.col.in prin.C.de fideicom.& in.l.iij.cuꝫ glo .et ibi per bal.C.
de procu.et per bal.in.l.si quis in ꝯscribendo.C.de epis.et cle.
et legi.et no.in.c.dilecti de fo.cõp.et ꝑ.d.ant.in.c.i.de iud.&
ꝑ pau.de cast.in.l.d.si ꝯuenerit.dic vt ibi dixi et in.l.pe.C.de
2 pac. ¶ †In ea ibi libelli oblatio &c.bal.hic dicit hãc glo. esse

a ¶ Offõ in. de hic.d.Ia.ꝙ lata sñia nõ põt reuo cari cũ expense petunf.off.in.po ne ꝙ sit statutuꝫ deficiẽtẽ in accu sando cõdẽnari i expensis et si ob misit iudex hẽat ꝓ ꝯdẽnato et iu dex i sñia prio ab soluit deide vult cõdẽnare an pos sit pe.de auc.ꝯs. clxxxij.ꝯsuluit ꝙ nõ rõnibus de q h⁹ ibi per eũ,& q̃ expẽse dẽant ie pore cõtumacie vide ꝑ Cal.cõsi. j.de do. et cõtu. b ¶ Nõ cõparu it.qd si sit statutũ in ciuit. ꝙ citat⁹ nõ cõpareñs.ff.ter minũ hẽat ꝓ cõ tumace et ex bã nito & reus non cõpareat sistit nec actor et an re⁹ hẽ atur ꝓ cõtumace & ex bãnito pe. de auc.cõsi.xcvj.sꝫ ꝙ nõ & ꝙ actore nõ accusãte ꝯtu tumacia circũdu caf edictũ sꝫ lu. ro.cõsi.ccccliij. do.de ro.decisi. suis.de do.et cõ tu.in antiquis. c. ¶ Delictũ an cõtumacia sit de lictũ vide Io.de anna.cõsi.xxij.& cõsi.xlviij. et ad de tu vltra all .ꝑ alex.hic gl.in.l. si filius.ff.de iter. act.et in .l.j.ff.de fideiuss. tu .& in summa. j. q.j. et de h est ho.text. quẽ ibi põderat bar.in.l.oẽ deli ctũ.ff.de re mil. & adde Alb.de ro. in.iiij.pte statu. q.xx.& do. Nel. de san.ge. in.ij.ꝑ te secundi tpis. q.lix.in adde an ꝯtumacia sit ma leficiũ glo.in.l. si plures.ff.de ad mi.tut.que tenet quod sic de quo per do. Nel. in loco .ff. allega. Fran.Cur.

singulr no. ad h vez q libelli oblo anteq pars citet non esset d
pcessu, et circa hoc adde plura q dixi in ru.C.e.et q no. bal.l.l.
j.in fi.C.qn libel.ptn.dat' tc.et in.l.si ea i fi.C.g accu. et in.l.
3 si qn in fi.C.testi. et in.l.j.§.j.ff.de fer. ¶ †Extra gl. tangunt h c
8 doc.an pns sit citadus * dic vt dixi in.d.rub.C.eo. et ibi dictis
adde no.p ia.bu.bar. Bal.in.auc.si oes.C.si vt se abbf.absti.
Et an qs presumat citatus si e presens vide p bar. in.l.furioso.
in fi.de re indi.cum concor.et addi.quae alias ibi dedi.

SVMMARIVM 7

a Citari non potest magistratus durante officio falli ut infra.
2 Citatio facta die feriato pro non feriato an ualeat.
3 Citari non pot quis in ecclesia, dum sacra facit.
4 Citari an possit ouncius in ecclesia.
5 Praeco q equester uadit pconizando p ciuitate no pot interim citari uerbaliter, nec et realiter, & sic non potest capi.
6 Citari an possit carceratus.
7 Procuratore an teneat mittere impeditus iusto impedimento.
9 Citari an & qn possit infans, & pupillus cum tutore, & sine.
6 Liberorum appellatioe, uel parentu comprehenduntur et na turales tantum seu iniusti.
10 Occidens patrem naturalem tm an puniatur sm formam legis aut statuti punientis filium de parricidio. 8
11 Filiorum appellatione an ueniant illegitime nati & poene que habent locum in filiis legitime natis, an habeant locum contra illegitime natos. 9
12 Verba licet accipi debeant in proprio significatu, nec ab ipsis recedendum sit in dubio tn causa honestatis seruandae fit extensio ad improprium significatum.
13 Pater non tenetur filium incestuosum alere, nec econtra.
14 Spurius uocatur, qui uulgo conceptus est.

IN ius vocari. Hic intitulo. usq ad .qucumq.§.pretor. enumerat pres q iure ciuili pbibiti sunt in ius vocari, ibi vero enumerat eos qui iure pretorio non possint in ius vocari sine pmissu seu venia impetrata a ptore.
1 ¶ †No.ex hac.l.ij.q magistratus * durante offo non potest
b in ius vocari. Qd limita, et declara vt not.bar.in.l.de pupillo.
§.si qs ipsi pretori.in qttuor primis.q.de ope.no.nu.et per spe.
in ti.de actore.§.i.ver.item illustris.et in ti.de reo.ver. item
consul.et bal.in.l.pars litarum.ff.de iudi. Aliam limitationes d
posuit gl.valde no.in.l.si pns.C.de epis.audi.in glo.i.s.q ma
gistratus non pot conueniri in loco sui magistratus. Sed alibi
sic hes in.l.senatus.ff.de of.presi.q: vbi actio esset tpalis, et pe
ritura posset conueniri vsq ad lit.cote.l.senatus.ff.de offi.p
si.que intelligitur tam in agendo q in conueniendo, vt ibi per
glo. Aliam vide p bald.in.l.si appone.per illu tex.C.de ap.vi
de et Bar.in.l.nec magistratus.ff.de iniu.qui tangit quid de
istis comitibus. Reliqua circa h vide in gl.et in.ll.alle.in ea.
Et dn bar.hic dicit q iste psone hic enumerate pnt citari, si ci
tatio coferat in tps permissum.dom vz hoc pendere ab illo ar
2 ticu.quo †queritur an citatio facta die feriata pro die non feria
ta valeat, vt etiam dicit h per Cy.in addi.et ideo recurrendum
est ad rationes traditas per bar.et alios in.§.nunciatio.hic al
leg.per eum, et intellige q huoi persone non tenentur compa
rere per procuratorem. alias nullum esset priuilegium hic eis
concessum vt Bar. in.l.ij.§.si quis in iudicio.ff.si qs can. dic
3 vt ibi videbimus. ¶ †In tex.ibi, dum sacra facit tc.iste etiam
non posset citari in ecclesia per nuncium dato q nuncius con 10
fert citationem seu actum comparedi in tempus quo citatus d
4 fieri sacra facere †q: in ecclesia non potest nuncius citare sm
Ang et Fulg per.c.decet.de imu.ec.in.vj.et non bn, vt mihi
videtur, q: imo actus citationis nuncij pot expediri in eclesia,
vt in.l.presenti.versi.sed et si qoidem, et ibi bar.C.de his q ad
ec.ec.confu.et no.Gui.et bar.in.l.plerique.ff.eo.et bal. in.l.ij.C.
de sac.san.ecc.vbi declarat id qd ht in.d.c.decre.et adde q di
cam.in.d.l.plerique.et ibi doc.coiter vnr tenere illud q dixi ex
cepto Ang.et Pet.de anch.ibi sen in.l.satis.eo.ti.vbi vnr te
5 nere illud idem q tenuit ipsemet Ang.h. ¶ †Item no. q pre
co qui equester vadit preconizando p ciuitatem non pot interi
citari verbaliter, nec etiam realiter, et sic noo pot capi. vt h per 11
bart.q intelligit ang.veru qn pro ca publica ibat precoizando
vt vr velle ita h in.l.cuique.ibi certo loco tc. ¶ Facit iste text.
6 sm bar.ang.Saly.h †q si carceratus citet no valeat citatio.q
dixit e veru n iudex sciuit eu carceratu, s3 si ignorauit valeat ci
tatio.tn citatus poterit petere restone3 in integ.aduersus acti
gestu vigore illius citatiois p.l.qsitu.cu gl.in ver.iudicatu.ff.d

re iudi.et p hoc est tex. in.l.ij.et ibi no.mari.p bal.C.q.ex cum
ma.et ide vr velle Jo.de imo.in.d.l.qsitu. Sed bar.i.l.is q re
os.in vl.col.ff.de pub.in.vr tenere opi.q non.succurrat carce
c rato q fuit citatus.q: debuit p pcuratore coparere * p que liti
gare poterat p id q ibi no.in gl.si.in fi.Jo.de imo.in.d.l.is q
reus.in vlt.char.dicit opi.bar.posse pcedere in eo q carcerat'
e ex sui culpa facit.l.papinianus exuli.ff.de mi.sed si eet de fac
to carceratus, et sine sui culpa an teneat tunc cparere p pcura
7 tore pedet sm eu ab alio arti. †vez an ipeditus iusto ipedime
to teneat mittere pcuratore, de quo se remittit ad not. p guil.
et bar.in.l.ij.§.si qs in iudicio.ff.si qs can.cu cocor. Pau. de ca.
h.et in.d.l.qsito.et in.l.s3 et si qs post prin.ff.si qs can.dicit d hoc
vidisse dubitare florentie, et cludit q si iuste detinet in carce
ribus, et heat facultate coparendi p pcuratore, h3 locu opi. bar
to.in.d.l.is q reus, sed altero istoru duoru deficiete habebit lo
cu opi.bar.h. S3 huic vlt.mebro.adde q istud dz intelligi cu
distinctione illa q traditur p doc.in.d.§.si qs in iudicio.s.q p
cedat in casib' in qb' no tenebat mitte pcuratore q casus ibi po
nuntur p eos, et in ar.vide et et no.p bal. in.l.ignorare.in fi.C.de
resti.mil.et et adde q no.bar.in.l.ij.§.fi.in.j.q.ff.de custo.reo.
8 ¶ In tex.ibi.nec infantes qn infas, et pupill' possit citari cum
tutore vel sine.vide p bar.in.l.j.§.sufficit.de admi.tu.cu cor.
et addi.q a dedi in.l.si ex legati.cu.l.seq.post bal.et Imo.de ip.
9 ob.et i.l.3 pupillu post.Imo.ff.de re.in. ¶ †No.ex.§.pto. ni
cio fine hui'.l.parentes.ff.prie q appone liberoru vel paren
tu coprehendunt et nales tm seu iniusti.circa q remissiue lo
quedo dic, q aut nos qrim' qd in dispone testoris, et dic vt ht
in.l.gnali.§.fi.C.de insti.et ibi p Ja.bu.bal.et saly.in.l.ex fcto.§.
qs rogat'.et ibi p bar.et an.et pleat' imo.ff.ad tre. et p gl.et doc.
in.c.raynaldus.in ver.legitime de testa.et p bal.in.l.plz.ff.d li.
et posth.et p doc.in.c.in psitia de pba. ¶ Quid in pactibus vi
de p Bar.et imo.in.d.§.si quis rogat'. post spec.in loco ibi
alle.p eos.et p bal.et Imo.in.l.lucius.§.fi.d le.ij.per.d. Ab.
i.d.c.in psitia. ¶ Quid in snia iudicis.vide p Cy.et Bal.in.l.
libertinu.C.de interdic.mri.per Bald.Ang.et imo.in.d.§.si
qs rogatus. ¶ Quid in priuilegijs et ab hoie cocessis, vide p
Guil.et Bal.hic, et in.l.parentes.per Pet.de anc.in.c.cano
nu statuta.in repe.post mediu de consti.et per imo. in.l cum
pater.§.dolo.de leg.ij.et in.d.§.si qs rogatus. ¶ Quid in dis
d positione legali vel statutaria * vide per Guil.et bald.in.l.hac
parentes.p Cy.et bal.in.d.l.libertinu p Jo.an.in addi.spec.in
rub.qui fi.sint leg.per gui.de cu.in.l.liberos.ff.de sena. aliqd
per Bal.hic in.l.semp, et per Bar.in.l.ij.ff.de accu.et p bald.
in.d.§.volo.et i.d.l.cu pr.§.matre.et in.l. filiu.de his q sunt sui
vel alie.iur.in.l.ius ciuile.ff.de iu.et iu.et in.l.ij.in prin. de ex
cu.tu.ff.et in.l.cum acutissimi.C.de fidei. et in.l.lege iulia.§.j.
p illu tex.ff.de ri.nup.et in.l.id q pauperibus.in.xj.col.d epi.et
cle.et in.l.ij.C.de succes.edic.et in.l.qsqs.C.ad.l.iul.ma.in rub.
C.de priui.do.in prin.et in.c.nalis.si de feu.fue.gtro.et in.l.si
qua illustris.C.ad orfi.et p.d.Ant.in.d.c.p venera.q fi.sint le.
et p Pe.de anch.in.c.vbicunque.de peri.in.vj.et in.d.c. cano
nu.post me.p Imo.in.l.lucius.§.fi.et in.d.§.si qs rogatus, et p
do.Ab.in.d.c.in psitia et aliquid per Ro.in.l.si filio la.j.ff.so.
ma.et de ma.ista vide no.in.cle.j.d bap.et que no.bar.in.l.fi.
C.de ver.sig.et in.l.intellas.ff.de capi.dimi.et in.l. pronuncia
tio.ff.d ver.si.cu3 cocor.quas inuenies i.d.locis. scripsi satis ple
ne in.d.§.si quis rogatus.et ista faciunt ad id q tangit barto.et
10 bal.h, †vez an occidens prem nalem tm puniatur sm formam
legis aut statuti punientis filiu de parricidio, et coiter cludit
q sic p hac.l.et.l.hos accusare.§.oibus.ff.de accu.de quo et p
bal.in.c.nales, et in.d.l.ius ciuile et in.l.cu acutissimi.et in.d.
qsqs.et per Imo.in.d.§.si qs rogatus et in.d.l.lucius.§.fi. vbi
dicit imo.q ista opi.non procederet in spurio nato ex tali da
nato coitu q posset criialr accusari puta ex incestu vel adulterio
p id q voluit gl.no.h in.l.q: sp, et ita dicit sentire Spe.in tit.d
accu.circa prin.bal.in.c.nonnulli.de rescr.et in.c.p tuas.de p
ba.simplr t3 q spurius occidens prem teneat pena legis iulie
de parrici dic ptu et dicit in.d.l.qsqs, et pbat.in.d.§.oibus ii
eta.l.cu ancillis.C.de ince.nu.et in.l.vulgo.in fin.ff.de sta.ho.
11 ¶ †Tn vr intelligendu sm limit.prime decla, et si 3 ea argue
ret de eo q not.gl.in.c.statutum felicis.in versi.volumus.de
hr.in.vj.et Cy.et bal.in.l.qsqs.dn volunt q pene q hnt locus
3 filios legitie natos multo magis hre dnt locu 3 illegitie na
tos ne plus heat luxuria quam castitas.vt in auc.de rest.et ea
que parit.xj.mese post mari.mor.ad fi.col.iiij.q: rnde q ido sic
loquuntur qn pene veniebant imponende filijs non ex eo q de
liquissent

a ¶ Citandus. an i impetratione venie requiratur citatio. vide fra.de are.consi. cxviij.et adde p d.Jas.h q p multa coprobat q psens non sit citand' ange.q.287. vbi ponit an sententia lata pre psente psumat lata ab hnte iurisdone, et q voluit ful.qsi.vij.vbi dicit q citatio p ti ad videndu recipi testes no est necessaria qn iudex vtraqz pte psente interloquit et q testes pntes sint citandi, vide p do.de ro.dci. cccixxiij.de test. in nouis. vide in car.que iste non alle.in cosi. xlv. et p are.in.c.j.d iudi. Jo.tho.

b ¶ Magistrat' Limita nisi delinqueret in magistratu, q: tuc no posset coueniri vt tz lu.ro.qsi.cccv.h alle.p.d.Jas.cui adde nouam limi. q magistrat' n possit conueniri durante offo nisi cueniatur ex cotractu venditionis p eu celebrato tuc.n.talis exceptio cu sit d clinatoria p eum venditore3 appoi h pt cosi. xxx.in ij.colum.

c ¶ Comparere vide Angel. consil.lxv. Pa. de cast. consil. clxj. Bart. consi.ccxxj.

d ¶ Vel statutaria. vide ange. consi.xxx.et consi.excj.et Pau. de cast. consil. clxxxiij. et petr. de ancha. consi. clxxxij. vbi dixit quod stante statuto quod inter affines fiat compromissus quod comprehenduntur. naturales.

liquissent ꝯ prem, sed qñ imponuntur pene filijs ex eo ꝙ de-
liquerint in patrem tũc secus est vt in casu nostro ordo est, quia non
e cadit reuerentia, ⁊ pietas ac charitas erga pres in filium na
tũ ex tali dãnato coitu sicut in alijs; vt. J. pxi. ostendã in alio ar.
22 ¶ †In gl. q est super. l. generaliter. in ꝟ. in infinitũ. no. ꝼm Ang.
ꝙ lz verba accipi debeant in proprio significatu nec ab ipsis re
cedendũ sit in dubio. l. j. §. si is q nauem. ver. in re igit. J. de ex-
erci. l. nõ aliter de le. iij. tñ cã honestatis seruande fit extensio ad
improprium casum seu significatũ, vt hic in gl. ꝙ est no. ꝼm eũ ad
do. l. filiũ hẽo. ff. ad mace. cũ si. Ful. hic dicit sibi placere dcm
ang. tñ dicit sibi videri ꝙ appl-one parentis veniãt oẽs in infi
nitũ. nec ob. tex. alle. in gl. q exponit proprio vocabulo. i. spã-
li, q vltra tritauũ non hẽmus spãle vocabulũ, ⁊ p eo potestis
all. tex. xxxv. q. v. §. septimo gradu. ⁊ gl. insti. de gradi. §. pe. i si
23 mili vide plene p Imo. in. l. si vero. §. de vi. ff. so. ma. ¶ †In gl.
super ꝟ. q sp ibi § si aduersus. lz doc. hic circa hanc gl. nihil
dicãt tñ adde ꝙ Azo. in sum. C. eo. tenuit. sed Jo. de imo. in. l.
lucius §. fi. de le ij. ⁊ in. l. ex facto. §. si qs rogatus. ad tre. seqt
a sitã glo. q pr non tenet filiũ incestuosuz alere ᵃ in auc. ex con-
plexu C. de ince. nu. ⁊ pari rõne filius incestuosus pres suũ in
necessitate cõstitutũ alere non tenet p not. p Azo. in sum. C. de
legi. he. ⁊ per no. p bar. in. l. fi. in versi. q̃ro qd ꝯ ⁊c. J. de his q.
vt indi. ⁊ bald. in auc. lz C. de na. lib. ad ꝙ facit tex. ibi ad fi. seq
tur ergo ꝙ si filius incestuosus nõ tenet pstare hãc reuerentiã
et pietatẽ in alẽdo prem in necessitate cõstitutũ. ꝙ nec ẽt dz te
neri ad exhibendã reuerentiã in non vocãdo euz in ius sine ve
nia, et extendit ẽt istud ꝙ dicit gl. hic ad oẽs natos ex tali dã
nato coitu q possit criali accusari p. d. §. si aduersꝰ. cũ sit ea. rõ
ꝼm Imo. in. d. locis, ⁊ vr ẽt h sentire Ja. bu. h facit ꝙ no. glo. in
d. auc. ex cõplexu. in versi. indigni. C. de ince. nu. dicit ẽt Imo.
in. d. §. si qs rogatus ꝙ Odof. h vr intelligere. l. parentes. q p
xime seqt ꝙ hẽat locũ i filio nãli nato ex pre q tũc vnicã tñ cõ
cubinã hẽat secus si pres, q tũc non vr talis filius eẽ nãlis, sed
spurius lõ nõ succedit tãq̃ nãlis, vt in auc. lz in ꝟ. sola. C. de na.
lib. ⁊ no. p bar. in. d. l. fi. J. de his q. vt indi. sed ꝯtinuit Imo. ex
quo talis coitus nõ põt criali accusari, ⁊ ita dicit eẽ de mẽte gl.
hic dũ gl. excepit incestuosum q natus sit ex coitu q põt accusa
ri queãd. adulteriũ iuxta. l. si adulteriũ. cũ incestu. in prin. ⁊ ibi
24 no. J. de adul. †Et p ista opi. põdero tex. in. l. iiij. in fi. Je. cũ. l.
seq. vbi vulgo cõceptus q spurius dr, vt. l. vulgo. de sta. ho. nõ
põt matrem in ius vocare sine venia. ¶ In gl. sup. l. pris. in ꝟ.
agnatus ibi. §. vlt. ⁊c. idẽ no. gl. in. l. q filius. J. de adop. ⁊ in. l.
liminis. ff. vñ cog. sed ꝯtenuit gl. ij. in. l. q se pris. C. vñ lib. ⁊ illã
ibi sequit bar. ⁊ bñ, dic vt ibi, ⁊ per bart. in. l. meminimus. C. de
leg. he. ⁊ in auc. in successione. C. de suis ⁊ leg. ¶ In ea. ibi. §. il
lud, sed rñde ꝙ ibi loqt quo ad fauorẽ filij q exuerat patriam
ptãtem p dignitatem, non autem quo alias personas.

SVMMARIVM

1 Pris uel filij app. uenit ẽt adoptiuus, secus in adoptiõe testõris.
2 Filiorum appellatione an ueniat adoptiui.
3 Dispõ. l. loquentis in casu uero, extendit ad casum factum.
4 Filiorum appellatione an ueniat adoptiuus in statutis.
5 Filiꝰ n pt agẽ ꝯ prez nisi petita uenia siue adop. siue le. & nãlis.

Adoptiuũ. Filius non põt cõuenire prem ẽt ado
ptiuũ ẽt cũ venia nisi in castrensi pecu
b lio, itẽ filius adop.ᵇ prem suũ nãlem in ius vocare non põt si-
1 ne venia. h. d. vsq; ad. §. pronus. ¶ †No. ex isto tex. iūcta. l. iij.
§. pretor. J. eo. ꝙ app. pris vel filij venit ẽt adoptiuus. secus i
adoptiõe testatoris. l. fideicõ. J. de condi. et de. ⁊ in. l. si ita ge. §.
fi. de leg. ij. item secus est in ꝯtribus. vñ ꝯducens in emphy. rẽ
p se, ⁊ filijs non vr cõduxisse p fi. adopti. ita no. dixit spe. in ti.
de loc. §. nunc aliqua. ver xxviij. per. d. l. fidei. et p text. in. c. ita
diligere. xxx. q. iiij. et melius probatur in. c. adoptiuis. in ti. si de
2 se. fu. cõit. inter do. et agna. †Et p istũ tex. ẽt vr probari ꝙ ẽt in
priuilegijs non cõprehendantur fi. adopti. q sp intelligas pre-
ter q̃ vbi verbũ nõ possit ꝟificari nisi in adoptiuis, vt si cõce-
dat alicui p se, ⁊ filijs, ⁊ ille erat talis q gñare nõ poterat. vt est
gl. no. in. l. si qs posth. in pñ. J. de lib. et po. ⁊ ibi vide bal. ⁊ alios
tãgẽtes qd in clerico recipiẽte p se, ⁊ filijs an itelligat de adop
tiuis. putare ꝙ in dispõne legali nõ sit verbũ idẽ. ꝙ app. filij cõ
phẽdat adoptiuus p. l. filiũ diffinimus. J. de his q sunt sui vl ali.
iu. ⁊ isti. de exc. tu. iuxta pñ. iūcto. ꝟ. sz adoptiui. ⁊. l. ij. §. j. cũ gl.
in ꝟ. liimos. ff. de exc. tu. imo putarẽ eẽ distinguẽdũ put alibi
3 distinguit. †dũ q̃rit an disp. l. loqẽtis i casu vero extẽdat ad
casum fictum, ⁊ cõiter distinguitur ꝙ si est eadẽ rõ in casu ve-
ro que est in casu ficto ꝙ hz locũ extensio ad casum fictum. l. j.
§. lex falcidia, ⁊ ibi late p Imo. ff. ad. l. fal. et. l. gallꝰ. in p. l. iun
cto. §. ⁊ qd si tñ, ⁊ ibi p eũdẽ. ff. de lib. ⁊ po. alias secꝰ. c. suscep-
tũ. de rescri. in. vj. ⁊. l. actione. § publicatione. cum ibi re. ff. p
so. ⁊. l. j. §. h interdcm. de cister. ff de fonte ⁊ ꝙ ibi no. bar.
4 ¶ †Et sic si queratur an in statuto ap. filij cõprehendat adop
tiuus dic eodẽ mõ distinguendũ put distinguitur in. q. dũ que-
ritur an statutum loqẽs in casu vero extendatur ad casum fi-
ctum, de quo vide p bar. in. l. oẽs ppl. in. vj. q. prin. de iu. ⁊ iu.
p Jo. an. in regula possessor. in mercu. ⁊ p bal. in. l. si qs non di
cam rape. de epi. ⁊ cle. ⁊ in. l. meminimus. de le. he. ⁊ in. l. si qs
seruo. C. de fur. ⁊ in. d. §. et quid si tñ, ⁊ ibi plenius p Imo. et i
d. §. lex falcidia. Adoptiuus. n. filius dr filius per fictionẽ. l. fi
lio quẽ pr. de lib. et post. ⁊ h not. q ab alijs non sunt declarata
⁊ in h arti. vltra pdicta vide bal. in. l. sed si hac. § parentes. per
illum tex. J. eod. ¶ In gl. ver. i peculiũ. ibi rñdeo not. adde gl.
idem tenentẽ i. l. senatoris filiũ. J. de sen. et not. ẽt gl. in. d. l. lo-
cus in adoptiuis, ⁊ istam opi. sequunt cõiter doc. h q pr adop-
tiuus est ad imaginẽ pris nãlis vt. d. l. filio. vñ equũ ẽ sibi hãc
reuerentiam deberi, ⁊ ad text. in. d. l. cum in adoptiuis. versic.
ꝼm ⁊ si quidem. rñde ꝙ intentio lre ibi est restringere ꝙ quo
ad modum succedendi profit adoptio in successione pris adop
5 tiui ab intestato tñ non aũt restringit quo ad alia. ¶ †In gl.
in versic. causa cognita adde ꝙ nedum filius adoptiuus in cau
sa castrensis peculij non põt agere ꝯ prem nisi petita venia sed
ẽt idem in filio legitimo, ⁊ naturali glo. est q̃. Jo de imo. ibi re
putat sing. ⁊ in. l. cogi. §. si pater. in ver. obsequium iunct tex.
J. ad tre. sed certe videbatur maior dubitatio in filio adoptiuo
q̃ in naturali, ⁊ lrimo, attẽtis verbis edicti pretoris positis in
l. iiij. §. pretor. J. eod. Nico. de neapo. in. d. §. si pr dicit illam gl.
non esse alibi ad hoc, vez ꝙ qñ filius implorat officiũ iudicis ꝯ
patrem debeat petere veniam hoc pbto etiam absq; illa glo. fa
tis comprehendi ex verbis edicti pretoris.

SVMMARIVM

1 Ciuiũ appellatione ueniunt ẽt illi qui debent tractari ut ciues.
2 Mulier transiens ad secunda uota licet priuetur facultate succe
dendi filiis primi matrimonii. s. quo ad proprietatem, tamen
filius ex eadem matre natus in secundo matrimonio non im-
peditur succedere fratri suo nato ex primo matrimonio ex ea
dem matre.
3 Matris delictum, uel culpa, an & quãdo noceat filio, hic remis
siuè traditur.
4 Vassallus si propter delictum, uel culpam cadat à feudo an no-
ceat filiis suis.
5 Vassallus si frãgit fidem domino suo, an debeat priuari suo uti
li dominio, & econtra si dominus frangat fidẽ uassallo, an pri-
uari debeat directo dominio.
6 Sta ꝙ ingrediens uineã alicuius teneatur dare domino castri
x. p pœna si dominus castri consensit ꝙ quis ingrederetur ui
neam alicuius, cui applicabitur ista pœna.
7 Emphyteosis si fuit tibi cõcessa p me putã una uinea p. x. mi-
hi dandis singulis annis, cum pacto, ꝙ deberes de fructibus
dare quinquaginta singulis annis ticio, & ex eo ꝙ non soluisti
canonem uinea est ad me reuersa, an ego ita tenear ticio ad il-
la quinquaginta.

Patronũ. Ille dr pronus q dedit seruo suo liber-
tatem ẽt si dederit ex cã necessaria puta
iussu testatoris ex fideicõ. itẽ ẽt ille q non dedit libertatem, sed
tñ ex aliqua iusta cã hẽt p dñe. ⁊ istis debetur reuerentia, vt nõ
possint in ius vocari sine venia. Qui vero ius pronatus pdidit
suo fcõ vel culpa p prono non hẽtñ sua culpa non nocebit filius
h. d. in effectu vsq; ad. l. sed si hac. § pronũ. ¶ In text. ibi cum
alioquin ⁊c. not. ꝙ paria sunt hẽri p prono, ⁊ esse pronũ, nam
videmꝰ ꝙ verba edicti pretoris loquentis de prono vt in. d. l.
1 iiij. J. e. cõprehendũt ẽt eũ q p prono hẽ. †⁊ sic est casus hic sz
ange. ꝙ bñficia cõcessa ciuibus cõtinẽtia honestatẽ extendun-
c tur ad illos q ex forma statuti debẽt tractari tãq̃ ciues,ᶜ q sunt
recipiendi p ciuibus lz non sint facti ciues secus ꝼm eum si nõ
continerent honestatez, sed ius singulare seu iuri cõi ꝯtrium, q
aliud est quẽ eẽ tales, ⁊ aliud hẽri p tali. l. mercis. eus gl. j. de ꝟ.
sig. circa ꝙ dicit Ang. vidẽdũ esse disputationẽ q̃ ponit Ja.
de bel. in auc. q. mo. na. effi. legi. sed voluit allegare in auc. qui.
mo na. effi. sui. in. q. disputata p iac. de bel. q icepit. Rex con-
cessit, sed de hac. q. dic vt melius p bar. in. l. si is q p ẽptore i fi.
iij. q. prin. J. de vsuc. cũ q cõcordat bal h in tex. anti. ⁊ aliqd per
Cy. in addi. J. l. pxi. §. pronum. per illum tex. ⁊ per bart. in. l. si
maritus. la. ij. §. j. de adulte. ⁊ per Bald. in. l. iiij. §. hec verba. J.

a ¶ Alere. de h vide abb. q. cxv. ij. lib. vbi an filia spuria debeat ali tuo tori.

b ¶ Adoptiuus. bal. q. 34. iij. lib. lz adoptiuus nõ cõphendi qd de arrogato an veniat in ꝯtribꝰ et statutis vide p Jo. de anna. consi. xxvij.

c ¶ Tãq̃ ciues vide in. ro. cõsi. lxij. ⁊ i rq̃ tũ. d. Jas. h. d. ꝙ nullus possit esse de collegio nisi sit originariꝰ ciuis ad de q ꝯsuluit idẽ bal. sup statuto verone q. 46. j. lib. vide tu fel. in. c. rodulphꝰ co. vij. ex de rescri. Et adde an ap. ciuiũ veniat incola. alex. in ꝯsi. xx. col. j. in fi. in. ij. vol. et in cõsi. 158. co. pe. ⁊ in ꝯsi. cixxxj. col. j. in fi. et ibi q dicãtur ciues et ille pprie dicitur ciues q quo ad q̃dã ẽ ciuis et adde ꝙ si ẽ cõcessuz priuilegiũ ciuitati qd hẽat audientiã cãrũ ciuiũ suorum ꝯphendunt ẽt cãe incolarũ ibi habitantiũ ita ale. in cõsi. xvj, col. iij. ꝟ. pterea. in. v. vol. et q statutũ loqns dcive intelligat ẽt de ciue facto per pri. per eandez Alexan. in ꝯsi. cix. coll. j. versicu. plus dicit eo. libe. Francis. Cur.

de neg. gest. & in l. oēs populi. in pe. col. de iust. & in. & in l. fi.
de possi deris C. de proba. & in l. cunes. & ibi etiam Saly. C. de
ep. & bal in l. vrbe. ff. de sta. ho. & in l. si nō spā. C. de testa. & in
l. cum ex oratione. ff. de excu. tu. & in l. ij. C. de tu. aureo. ann. & in
auc. & omnino. in. vj. co. C. ne vx. pro ma. & in l. pigno. in. vij.
colum. C. de pigno. actio. & in l. ingenui C. de inge. & manu. &
& in l. cum in adoptiuis. §. que in filio. C. de adoptio. & in l. fi-
lius. ff. si cer. pet. & in. c. is dee'ec. & in probe. ff. in fi. princip. &
in l. j. C. ad l. visel. & Am. de ben. in. c. si ex parte. in princi. de
spon. & per. de anch. in. c. canonum statuta in versi. ij. pone sta-
tuto caueri &c. de consti. ¶ † Innocē. ibi quasi innocens &c.
2 dicit Bald. hic in lect. anti. [a] q per istum tex. vidit sepius tere
a minari. q. de facto. vez q lz mulier transiens ad secunda vota p
uetur facultate succedendi filiis primi matrimonij. l. quo ad pe
prietatem iuxta auct. ex testamento. C. de secū. nup. tñ filius ex
eadem matre natus in secundo matrimonio non impeditur suc-
cedere fratri suo nato ex primo matrimonio ex eadē matre, q
3 culpa matris filio obesse non dz. ¶ † Et gñaliter qñ delictum
aut culpa mulieris dēat nocere filio vide glo. magistrat. in l.
diui. ff. de interpa. & in l. emancipatiz. §. fi. ff. de sena. & ibi p bar.
et plene per Dyn. in regula non debet aliquis, de regu. iur. in
4 vj. ¶ † Et inducitur hic per glo. ad. q. an si vassallus pp culpā
vel delictum cadat a feudo noceat filiis suis de quo dic vt late
per barto. in l. cum qui. aliaest. l. j. ff. de interdi. & releg. & aliqd
per Ange. hic & per bald. in l. fi. C. de lib. cau. & in l. si quis p
sbyter C. de epi. & cle. & in l. j. C. de bo. lib. & in l. ij. C. de li. & eo
rum lib. post Cyn. & per Bald. etiam in l. si qui se patris. in
iij. col. cum seq. C. vnde lib. & in l. lege. C. de legi. hē. & in l. j. §. j.
C. de cadu. tol. & in. c. j. si vas. feu. priue. & in. c. j. §. hoc qq post
glo. de succes. feu. & in. capi. imperialem in princip. post glos.
ibi. & §. insuper. de prohi. feu. alie. per Fede. & aliqd p Spec.
in ti. de locato. §. nunc aliqua. versi. cxliiij. vbi tangit et quid in
b emphyteosi [b] et per Saly. in l. ij. in. xvij. q. C. de iure emph. et
per Bal. & Rod. in l. apud iulianum. §. si quid alicui. ff. de le.
j. aliquid et per Joan. and. in addi. Spec. in titu. de feu. §. qm i
additione que incipit, directe &c. per Cano. in. c. ij. & ibi diffu
se per Jmo. extra de feu. post glos. ibi. & per Jmo. in l. stipula
tio ista. §. si quis ita. de verb. obli. ff. per Pau. de cast. in consi.
5 clix. ¶ † No. ex l. sed si hac versi. sed si quis. arg. sm Guil. de
cu. vt refert et sequitur Pau. de cast. hic q sicut qñ vassallus
frangit fidem domino priuatur suo vtili dominio ita eẑ si do-
minus frangat fidem vassallo dz priuari directo dominio, & ap
plicari vassallo, sed certe Guil. de cu hic in lectu. mea non po
nit hoc, alij etiam istud referunt, sed de hoc vide text. in. c. do-
mino cōmittente. in titul. si de feu. fue. contro. inter do. & agna. & i
c. j. qualiter dñs propri. pri. in vero. c. j. ad fi. de for. fideli. & ibi
6 mira vt per Bald. in. d. c. j. qualiter do. propri. pri. ¶ † Nor.
ex. §. prostituta. in fi. argumen. secundum Guil. de cu. Bald.
et Ange. q si ex forma statuti ingrediens vineā alicuius tenet
dare domino castri. x. pro pena. & tu ingressus es vineas alicu-
ius de consensu dñi castri. certe non debeat acquiri pena dño
castri. argumen. l. sine hereditaria. ff. de neg. ge. et in l. si ab ho-
stibus. §. fin. ff. solu. matrimo. vnde videt q debeat applicari il
li cuius est vinea qui iniuriam recipit. vt hic in versic. perue-
nit ad libertatem &c. et in l. j. C. si mancip. ita ve. ne prosti. vbi
libertas acquirit seruo in penam offense sibi late, facit l. j. circa
medium. versi. finaliter ingenuam. C. de rap. vir. & l. fin. ff. de li
tig. quod est bene no. ¶ Sed iustius puto q dicta pena nō ap
plicetur dño vinee isto casu, q: statutum hoc non prouidet, & ē
casus omissus qui remanet in dispositione iuris communis. l. si
extraneus. ff. de condi. ob cau. l. commodissime. ff. de li. et post.
et satis est consultum de iure communi domino vinee per ac-
tionem iniuriarum vel per. l. aquil. pro dato damno sm q ha-
betur in l. iniuriarum actio. §. pe. & fi. ff. de iniu. & ff. ad. l. aql. l. si
seruus seruū. §. si olivam. cum simi. & per hoc patet non obsta-
re istum tex. Preterea in casu huius. §. et dicta. l. ij. non erat
promissum q pena deberet alteri applicari q offenso, sed in dic
to statuto sic. Item facit iste tex. q: super eo condens statutum
ligeť suo statuto de quo dic, vt dixi in l. j. ff. q quisq iur. in pn.
7 ¶ † Item facit secundum Guil. q si concessi tibi vineā in em
phyteosim pro. x. mihi dandis singulis annis cum pacto q de
beres de fructibus dare quinquaginta singulis annis titio. et
eo q mihi non soluisti canonem. l. dicta. x. vinea est ad me re-
uersa. an ego tenear titio ad illa quinquaginta. & sic ad illam
pensionis prestationem perpetuam. & arguit primo quod nō
per l. ticia. ff. de ann. leg. & l. stichus mariti. §. ticia. ff. de ali. &
cib. leg. & l. fin. in fi. ff. de contrahen. emptio. ¶ Contrarium decidit
argu. huius tex. in versi. at si venditor. per. d. l. j. C. si manci. ita
fue. ne prosti. vbi si res ad me redeat seruare debeo conuentio-
nem quam volueras seruari per alium cum quo super ea re cō
traxi. ¶ Nec ob. alle. in Zrium, q: loquuntur in obligatione p
sonali, & non perpetua. h autem in ea que erat perpetua alle. l.
j. ff. si ager vecti. vel emph. peta. Sed aduerte, q: etiam in. d. l.
fi. in fin. ff. de contrahen. emp. erat obligatio perpetua, & tamen
ibi non transit ad alium, & sic non est bene responsum ad illum
tex. Ange. h transit cum rñsione data per Guil. tamen videtur
intelligere q in ista. q. res fuerat obligata. Pau. de cast. h di-
cit etiam q ista decisio bene procedit qñ appareret q fundus
erat obligatus illi titio, secus si non erat obligatus, & ita loquū
tur iura alleg. in contrarium, q: obligatio personalis non tran-
sit ad alium vt ibi tamen sm eum istud videtur Z istum tex. hic
nam hic nulla erat obligatio realis sed personalis, & ideo dicit
videri tenendum esse q indistin. ego tenear p istum text. sed si
fundus non reuerteretur ad me sed transit titulo singulari ad aliū
tunc est verū q non transit obligatio personalis in alium, & ita
8 loquuntur iura alle. in contrariū. † Et subdit q ante x dicto pa-
cto acquiratur actio illi titio est dōm, vt per Barto. in l. quā
rome §. flauius. in fine ff. de verbo. obliga. Fulg. et Roma. hic
tenent q de iure non possum inuitus cogi soluere titio. et pos
sum reuocare illam conuentionem per. l. iij. ff. de ser. expor. per
no. per Bar. in. d. l. flauius. et ad istum text. respondet Fulg.
q pactum q hic erat appositum erat honestum, et Zrium erat
vetitum vel sm Roma. hoc est speciale fauore pudicitie. Nec
obst. sm Fulg. tex. in l. quotiens. C. de dona. que sub modo. q:
lz ibi dicatur q tertio competat actio Z primum donatarium cui
concessi, tamen non dicitur ibi q competat actio Z me. supple
nec ibi dicitur q donator non possit reuocare anteq̃ euenerit
tempus restituendi tertio. ¶ Concludo q aut constabat q̃d
ante dictum Zctum obligatio erat acquisita titio contra me ad
quinquaginta, & tunc casus est clarus q teneor, q aut aliter h
non constabat, et tunc magis communis videtur esse opi. q ex
dicto pacto ego nō sum irreuocabiliter obligat' titio. et sic ab
eo cogi non possum per. d. l. iij. ff. de ser. exportan. et l. hoc iure
§. siquis h dederit. cum ibi not. ff. de dona. et sequitur Bar. an-
ge. et Jmo. et Rap. i. d. § flauius. et ita ibi teneo vbi satis late
scripsi. et not. Bald. in l. cum a socero. C. de iu. do. et Joan. de
imo. in. c. potuit in vlti. car. de loca. de quo etiam per Saly. in
l. j. C. si manci. ita fue. alien. vel manu. vbi respondet ad istum
tex. et. d. l. j. C. si man. ita fue. alien. ne prosti. q h operatur tur
pitudo reuocationis consensus, et per Ange. et Saly. in. d. l.
quotiens. per Pau. de cast. et roma. in l. si pecuniam. in prin.
de condi. ob cau. et per Pau. de ca. in l. si cum venderet. ff. de
pigno. actio. et in l. insulam. §. fi. post bal. ff. solu. matr. sed tenen
do opi. q ex pacto meo irreuocabiliter sit acqsita actio prout
tenent Pau. de ca. & Ro. in. d. locis tunc putarem esse veram
opi. Paul. de cast. ¶ In glo. in versicu. ne nubat ibi. l. intesta
to. dic vt per glo. in. d. l. pe. ff. qui & a qui. ¶ In glo. in versi. inno
cēs. ibi. l. diuo marcho. rñde vt per glo. in. d. l. emancipatus
§. fi. ¶ In glo. in versi. patronum. ibi primum verius &c. imo
sm videtur verius per. l. j. & . ij. C. si manci. ita ve. ne prosti. et ē
de mente glo. in l. j. que gl. de istis const. multum magistrali-
ter tractat. nā constitutio diui Vespesiani hz locum qñ ego vē
didi tibi ancillam cum pacto q non prostituatur alias esset li-
bera. et tu vendidisti eam alteri sine h pacto. nam tunc efficit
libera, vt l. diuus. alleg. in glo. et sic non loquitur ista constitu
tio vespesiana in casu huius. §.

[a] ¶ In lect. anti. not. istā d
cisi. bal. et vidi
de fcō in psona
gsti̇̄ini masei
de pisauro qui
volebat venire
ad hēditatē frīs
defuncti ñ ob-
stāte q mr̄ nō
p'fectu auo. fi
lio, et ita ēt in
terminis gsti-
lui. d. pe. pbl.
cor. i cōsi. 214.
in. iiij. vo. i ncl.
p decisi. q̃onis
p quo facit gl.
in l. sciant. C. d
le. hē. q̃ vult q
ex eius filio qñ
petit cura ad-
mitti sequens
in gradu et id
fr tanq̃ sequēs
i gradu admit
titur. Tho. d.

[b] ¶ Quid in
emphy. adōtā
q̃o et qñ pt
possit vindica
re filius ñ soluē
do canonē iem
phyteosi eidē
elet. quē vide
i cōsi. 84. co. iii.
iii. vo. et i cōsi.
cvij. in. iiij. vo.
et p eundē i q.
88. col. iii. i fi.
in eo. vo. vbi d
licitum pāls in
emphyteosi no
ce: filius et vltra
ali. per alex. h
adde tu bal. in
l. emācipat'. ff.
de sena. bar. in
suo cōsi. inc. di
ctum q ex libe
mate et sm alio
q. inci. d. clar
tis bal. in auc.
si quas rui. C.
de sa. sa. ec. et i
c. j. §. si libell' i
ti. q. mo. fe. am.
et in. c. j. §. por
ro in ti. q̃ fu pa
ma causa bñ-
fic. amit. fr. cu.

SVMMARIVM

1 Beneficium impetrans spectans ad praesentationem patroni, nō facta mentione iurispatronatus, nihil agit.
2 Exemptus à iurisdictione alicuius per hoc nō uidet liberatus quin teneatur reuerentiam praestare.
3 Absolutio seu exemptio generalis facta ab episcopo de praelato, uel ecclesia sibi subiecta, non liberat praelatū, uel ecclesiam à tuus reuerentiali.
4 Ingenuus quid differat ab eo qui est restitutus natalibus.
5 Legitimatus non uenit appellatione legitimorum, & naturaliū & quod facit ad statutum de quo hic.
6 Legitimatio imperatoris non habilitat legitimatum ad spiritualia.
7 Legitimatus an sit uerè legitimus, ita q cōprachendatur in statutis loquentibus de filiis legitimis & naturalibus.

8 Legitimatus

8 Legitimatus an equparet̃ ltis & naturalib⁹, quo ad successiones.
9 Ltmatus an comprehendat̃ in statuto sicut ltius & natura lis.
10 Operę quæ cõsistũt in faciẽdo ad hęredẽ extraneum nõ trãseunt.

Sed si hac.

Patronũ. Libert⁹ dʒ reuerentiã pࠀrono, ẽt si pࠀron⁹ passus est minimã capitis dimi. ¶ Et arrogatio liberi, aut impetratio iuris aure. ann. priuat pࠀronũ iure pࠀronatus, quoniã⁹ nõ dẽat in ius vocari cum venia secus si libertus esset restitutus natali. h.d.
1 ¶ † No. ex prin. ar. sm Ang. ꝙ impetrãs bñficium spectãs ad
a pࠀiudicationẽ pࠀroni nõ facta mẽtiõe iurispa. nil agit. ad ∘ h alle. ẽt not. p Inno. in. c. cũ olim de re iu. adde gl. or. in cle. p lras i ꝟ.
2 spri. de pࠀbẽ. cum ꝯcor. de qb⁹ ibi. ¶ † Itẽ no. ex ꝟ. sʒ si ius, ꝙ lʒ qs eximat̃ a iurisd. alicuius p h tñ nõ vr̃ liberatus qn teneat̃ reuerẽtiã pࠀstare. ¶ † Et sic facit sʒ Ang. ꝙ gñalis absolõ vel
b exẽptio fcã ab epõ ∘ de pࠀlato, vel ecclesia sibi sub iecta, nõ liberet pࠀlatũ, vel ecclesiã a iure reuerẽtiali ꝓ quo est melior. text. in l. fi. & ibi no. bal. C. ꝺ bo. lib. & no. Ang. & Io. de Imol. in l. alia §. alegãter, ꝑ illũ tex. ff. so. ma. & p doc. in. c cũ vene. de cẽsi.
4 & facit ad no. p Inno. in. c. pastor. de do. ¶ † Ac ẽt ex eo. text. no. d̃rĩaʒ inter restitutũ natalib⁹, & illũ q ex dispẽsatiõe ꝯsequit̃ pࠀuilegia igenuoꝝ, qꝛ in pࠀmo est totalis reintegratio status q̃ põt fieri, quo ad q̃dã, & quo ad q̃dã nõ, vt no. in. c. cũ inhibiti de clã. despõ. facit. l. si pariter. in fi. ff. de lib. cau. sʒ in dispẽsatiõe sec⁹, vñ libert⁹ q impetrauit ius au. ann. hr̃ ꝓ ingenuo q̃tũ ad h vt possit illa aurea insignia deferre, vt p gl. i. l. ij. C. de iure
5 au. an. nõ quo ad oĩa alia, vt h cũ gl. ¶ † Ex quo dicit Pan. ꝺ ca. h se ꝯsuluisse, ꝙ stãte statuto, ꝙ filiafami. nõ possit petere vltra id qꝺ sibi ꝓ dote relictũ est in testõ extãtib⁹ filus masc. legi. & nãlib⁹, & ꝯtingat ꝙ p̃r relinquat filie min⁹ q̃ʒ leimã, & vtez hr̃dẽ instituat filiũ, q fuerat lriat⁹ q̃tũ ad h tñ vʒ, vt possit succedere ex testõ, ꝙ nõ hẽbit locũ dcm̃ statutũ, qm̃ nõ d̃r extare masc. ltius & nãlis, qꝛ ista nõ fuit ꝟba ltiatio q̃q̃ vere ltiatus cõprehẽdat̃ in statuto loquẽte de filio ltio, & nãli vt not. Bal. in. l. cũ acutissimi, & in. l. eã q̃ʒ in. x. & xiiij. col. C. de fideicõ. ꝙ
6 est sin. mẽti. ten. si est verũ. ¶ † Sʒ ꝯ h facit qꝛ ipa. ltiatio non venit, quo ad habilitandũ ad spõlia, vt firmat glo. c. j. dist. cj. & gl. lix. dist. in. c. si offõ, & no. oẽs in. c. p ven. ꝑ illũ tex. q fi. sint legi. & Cy. i auc. ex cõplexu C. de ice. nup. & archi. xxxv. q. vij. in. c. qdẽ, & bar. in. l. q in pࠀuincia de ri. nup. cũ si. & si vera esset ꝯclõ Pan. de ca. seq̃ret̃, ꝙ nunq̃ʒ in statutis loquẽtibus de filijs ltis & nãlibus cõprehẽderet̃ ltiatus ab ipatore, q̃si nõ dicat̃ vere ltiatus, & tñ tex. in. d §. relig. & in. §. illud ad fin. ibi, nihil a ltis differẽtes in auc. q. mo. na. ef. sui. vult ꝙ succedãt in oib⁹, & ꝑ oia quẽad. succedũt filij lti & nãles, & sic vr̃ ꝙ cõprehẽdi dẽant in dictis statu. qꝛ censet̃ ista esse extẽsio passiua, q̃ locum hʒ i sta. vt declarat bar. in. l. oẽs populi. in. vj. q. prin. de iust. & iur. & bal. in. d. l. iij. §. h ꝟba ff. ꝺ ne. gest. vbi dicit talẽ extẽsio.
7 passiuã hr̃e locũ is statutis † ẽt quo ad casum fictũ. p. l. j. §. lex falci. ff. ad. l. fal. & p eundẽ in. l. fine possidẽtis. C. de pࠀba. ergo si ne dicamus, ꝙ filius talr̃ ltiat⁹ sit vere ltius, vt no. Bald. in. l. nup. C. de na. lib. & bar in. l. si is q ꝓ emptore. xix. col. in ꝟ. itẽ q̃ro circa predcã verum ista fictio fingat circa ea, q̃ sunt meri iuris &c. ff. ꝺ vsuc. siue dicam⁹, ꝙ sit ficte ltius vt p bal. i. d. l. eã q̃ʒ. in. xiij. col. vr̃ cõprehẽdi in dcõ sta. fateor tñ ꝙ Ant. de bu. in. c. tãta & plenius in. c. p vene. in. viij. car. iuncti is no. p eũ. in. iuj. char. qui fi. sint leg. vr̃ apte velle ꝙ dispẽsatus quo ad aliquos effect⁹ ltiatus, & ẽt ltiatus p rescriptũ pࠀncipis nõ cõprehẽdant̃ in dictis statutis, licet ib⁹ tñ rõnibus moueri vr̃, & ẽt refert ꝙ qdã disputãdo tenuit ꝯriũ, non tñ. ad rõnes bal. in d. l. cũ acutissimi. & in. d. l. eã q̃ʒ, nec ad illas q̃s. ff. alle. puis si
8 non est sine dubio ꝑ p dictas auc. ¶ † Et si velletis rñdere ad ea, q̃ p filio ltiato allegauit. ff. potestis rñdere ꝙ tex. in. §. illud pࠀalle cũ si ꝓcederet q̃tũ ad h ꝙ filius ltiatus possit hr̃e tãtuʒ q̃tũ vn⁹ ltius & nãlis, sʒ nõ quo ad h vt hẽat plus, q̃ʒ ille q iuer filios ltios & nãles minus hr̃et, q̃ʒ ceteri vt ẽt tex. fin. i. § & qm̃ varie. in auc. q. mo. na. ef. sui. vñ ꝑ illũ tex. i ꝓposito dicit sing.
9 bal. l. c. p tuas. ꝺ ma. & ob. † ꝙ stãte sta. ꝙ filia nõ succedat nisi in vncia istud statutũ itelli̇ illa re portionẽ filij ltiati, vt nõ possit succedẽ nisi in vncia q̃tũ is ab ipa. fuisset ltiatus, vt succedat cũ ltis & nãlib⁹, & p hãc rõnẽ põt defendi in casu isto dcisio pan. de ca. h ẽt istũ casuʒ, an in statuto cõprehẽdat̃ fili⁹ ltiatus sicut ltius & nãlis, & nõ dicẽdo aliꝰ ꝓ nũc de q̃ vltra pࠀdcã videatis p Ang. in ꝯsi. lxxiiij. inci. Per reformationẽ & p ang. i. l. iubem⁹ C. ad tre. & ant. de bu. in. c. innotuit de elec. & p Bñ. de plã. plene in dispu. sua. inci. Cũ statuto pisano & p Paul. de ca. i. l. fi. C. de his q ve. eta. ipe. in. d. l. cũ acutissimi, & i ꝯsil. lxvj. ici. In Chrĩ noie sup. i. dub. & aliqd p Lud. ro. i. d. l. si is q ꝓ emptio. Et de d̃rĩa inter dispẽsationẽ, & ltiationẽ vide p oẽs i. d. c. p ve
10 ne. ¶ † In gl. j. ibi insti. de acq. p arro. in prin. vñde ꝙ itelli̇ de opis ꝯsistẽtib⁹ in faciẽdo, q̃ ad hr̃dẽ extneũ nõ trãseũt. l. liberti, & ibi no C. de op. lib. & plene no. in. l. si nõ sortẽ. §. libertus. ff. de ꝯdi. inde. idõ ille pࠀmit minima capitis dimi. vt i ꝯrio, & ibi no. h aũt in reuerẽtia ꝯsistẽte in nõ faciẽdo. i. in non vocãdo in ius sine venia q̃ reuerẽtia trãsit ad hr̃des ẽt extneos. l. vẽia. C. e. & nõ perit minima capitis diminutione. ¶ In glo. seq. ibi §. hidunm. dic ꝙ immo nõ valet vt patet in. c. sup lĩis. de rescri. & no. Bar. in. l. prescriptione. in ij. col. C. si contra ius.

SVMMARIVM

1 Singulorum non dicitur esse illud, q est uniuersitatis.
2 Testis an possit esse in cã uniuersitatis ille, q est de uniuersita.

Qui manumittit. Manumissus ab vniuersitate nõ est libert⁹ singu
1 loꝝ, & idõ singulis ñ dʒ reuerẽtiã, sʒ vniuersitati. h. d. ¶ † No. ꝙ illud, ꝙ est vniuersitatis nõ d̃r eẽ singuloꝝ, & idõ inducit̃ per
2 doc. h ad. q. † An illi q sunt de vniuersitate possint eẽ testes in
c cã vniuersitatis ∘ de quo vide p gl. j. §. cogitãdũ in ꝟs. testes i auc. de mona. col. j. & ibi p Ja. de bel. i. viij. q. & p gl. i. l. idonei ff. de test. & p gl. & doc. in. l. in tm̃. §. vniuersitatis. ff. de re. diui. in gl. in. l. si municipes ff. ꝙ cuiusq̃ʒ vniuer. no. & bal. & ang. per Cy. Bal. & Saly. in. l. parẽtes C. de testi. p Spe. & Jo. an in ti. de teste. §. j. ꝟ. sʒ nunqd in cã vniuer. & p Ang. quẽ oĩo vide in. l. oibus C. de testi. & p doc. in. c. cũ nuncius, & in. c. insup de testi. & i. c. si xp̃s de iu. iu. & p Bal. plene in. c. iij. lo. de pࠀba.

SVMMARIVM

1 Masculinum an & quando concipiat femininum.
2 Filiorũ ap in cõtractibus nõ cõprehẽdunt̃ nepotes, quo ad fauorem illius, qui ex tali cõtractu uult nepotes comprehendi.
3 Absurdum ubi resultare põt, extẽdunt̃ uerba, ut cesset absurdi.
4 Liberorum appellatione cõprehendunt̃ tam masculi q̃ feminę, & descendentes ex femina in materia indifferente, idest quæ conueniret utriq̃ʒ sexui, secus si masculo tantum, ut in feudis.
5 Feudũ si qs reciperet pro se & liberis, nõ cõprehendunt̃ feminę.
6 Feudum si quis recipit simpliciter, uidetur recipisse pro se & descendentibus masculis.
7 Emphiteosim si quis recipit simpliciter, an uideatur recepisse ꝓ se, & descendentibus.
8 Emphyteosim si quis recipit pro se & liberis masculis, an comprehendatur nepos ex filia.
9 Parentum appellatione an ueniant adoptiui.
10 Consensus iudicis ubi requirit̃, intelligitur cum causę cognitiõe.

Liberos. Hic incipit. J. C. expone ꝟbũ liberos, & ꝟbũ parẽtes, & ꝟbũ pmisso meo posita in
1 edicto pࠀtoris, & h sit in loco summarij vsq̃ʒ ad §. sp. ¶ † Not.

a ¶ Nil agit de hoc per Fed. consi. lxv. per Lapum alĩ. lxxxviij. & xcvj. p Calcd. sil. suis de conces. preben. per Lud. ro. consi. cccxlvij.
b ¶ Ab epo. adde O. d. cõsi. clxxj. & iquãtũ. d. Ias. h dicit ꝙ nõ vʒ ltiatio, qñ nõ exprimit̃ q̃litas illegitimitatis vide p Old. ꝯsi. cxlvij. cui⁹ ꝯriũ voluit io. ro. ꝯsi. cxcliij.
c ¶ In cã vniuersitatis. de h p. d. Car. in. c. cũ nũcius, idõ dicit se cõsuluisse, ꝙ in cã collegij, s. bolariũ, vt sũt cõiteri i ciuitatib⁹ pࠀñt esse testes singuli de collegio, & de hac mã vide alex. ꝯs. ccx. bal. ꝯs. cccliij. & ccclxxv. iij. li. vid in de h p alex. in ꝯs. lxviij. co. ij ꝟ. quinto, vbi ꝙ eis nõ adhibẽ plena fides & ꝙ admittũt, qñ alij super h hr̃i non pࠀñt, & eũdẽ i consi. cxxxvi. col. iiij. ꝟ. non ob. vbi vr̃ velle ꝙ probẽt, & eundem Ale. i ꝯsi. xliiij. col iiij. i fi. & co. vj. i fi. l. iiij. vol. & aduerte, qꝛ cõmuniꝫ ꝙ recipiũt illi de vniuer. vel spe rant recipe vr̃ eẽ cã repellẽdi ipsos testimonio tñ qñ illud cõmodũ recipiũt gratis ita Alex. quẽ oĩo vid i ꝯsi. xcix. col. iiij. cũ seq. ꝟ. nõ obs. i. v. volũ. vbi pulchre loqt̃ & vide ad h virum. oĩo frã. i. c. cum nũci⁹ ꝺ testi. & no. qꝛ faciẽt tibi honorẽ. frã.
d ¶ Concipit femininũ. An ap. filioꝝ veniant feminę, vid de lu. ro. cõsil. xxxv. & q veniant ap. liberorum p Jo. de ana. ꝯsi. xxvij. & an ꝟbũ mascul⁹ excludat feminã p eũdẽ ale. in ꝯsi. xi. in. j vol. & ꝙ masculinũ ꝯcipiat femini. i mã odiosa, & penali i. l. si qs id qꝺ. ff. de iu. om. iu. & adde ꝙ ẽt in mã correctoria mascu. ꝯcipit femi. gl. est iuncto tex. in. l. gallus in pࠀn. in ꝟ. nepotis q̃ ad h ibi approbat solus cu. ff. de lib. & posth. & vide gl. i cle. j. de sepul. q̃ dicit, ꝙ in mã penali masco. ꝯcipit femi. ꝓ quo adde gl. i. l. cũ ꝓponas i fi. C. de trãs. q̃ vult ꝙ. l. si qs maior. c. tl. q̃ loqt̃ in masculo, & ẽ penalis hẽat locum ẽt in feminis, & vide Pe. de anc. in ꝯsi. cxij & archi. i. c. si qs suadẽte. xvij. q. iiij. Et adde ꝙ i statutis mascu. ꝯcipit femi. Imol. in. l. si ita scriptũ. ff. de lib. & post. pe. de anc i ꝯsi. ccc. incipit sup sta. do. ang. in ꝯsi. cclxxxvj. de quo p alex. i ꝯsi. cxxxv. col. iij. ꝟ. pࠀterea i. j. vol. & vide alex. i ꝯsi. xxiiij. col. j. in fi. & qd in ꝯctib⁹ an mascu. ꝯcipiat femi. vid p Pe. de anc. i ꝯsi. cccxlj. incipit ꝓ maiori itelli̇gẽtia ro. cõsi. xxxij. & alc. i ꝯs. xi. col. ix. i. iij. vol. ꝟ. pࠀterea, & p eũdẽ i ꝯsi. j. vo. v. circa fi. & col. vij. ꝟ. pࠀdicto & i ꝯs. cxxv. col. j. i. v vo. & ibi qd in suis, & adde, ꝙ sepi⁹ ꝯsului in ꝯctib⁹ masc. nõ ꝯcipiat femi. & ad mãm vide Abb. i ꝯsi. l. & vide oĩo Frã. arc. i ꝯsi. xxxix. Et adde ꝙ ẽt i rescriptis masculinũ ꝯcipit femininũ. Spe. i ti. ꝺ rescri. c. ipsẽtia. §. fi. ꝟ. sʒ queritur. d. Ant. i. c. significauit de rescrip. & idẽ in priuilegijs sm Bald. in. c. ad audiẽ. col. vlti. de rescri. de quo p Imo. & doc. in. d. l. si ita scriptũ. Fran. cur.

a ℭ Adde in, an masc. ꝯcipiat femini. ex proletate ꝓbo rū ꝑ ꝑ̄ptores meñ. d. Bart. sozi. in rrpe. l. cū auus. ꝭ. de ꝯd. t demon. in ꝑn. quē olo vide ne eius ocā transportem. Joan. Lbo.

b ℭ Femine vió plenissime ꝑ Jaf. i. l. si qs id ꝙ in. vi. col. Ad iuris om. in. i. l. maritus eir. med. C. de pcu. t in. l. ii. i eo. vol. C. ó in. ꝑ̄phi. t ꝑ Pbi lip. co: in cōſi. clxxii. in. iij. vol fci. certe, t ꝯſi. clxxi. l. iij. vo. ici ꝗꝗ ti ꝯſil. cxcix. l. ij. vo. icipit i pari t ang. de arc. i ꝭ. si qs filiab in. i. col. isti. q dari tuto. pn̄t t Rapb. i ꝯſi. ccxxiiij. incip. reueren. pf, t ibi qd i feudis. Lbo. diplo.

b ℭ Libero rū app li. g re mā alex. i ꝯſi. ij. col. i. in fi. ci ꝯſi. ixvi. colū. iiij. t ꝯſi. lxxx. co. pe. i. j. vo. f.

c ℭ Nepos ex. vide in. ro. ꝯſil. cxxix. vbi ex i statoriesp. filioꝝ ex feminis. veniant nepotes ex filia. rap. cu. ꝯſi. co xvij. t seq. f ul go. consi. xxxi. t. xxxviij.

ℭ Uide de ista qōe p Jaf. plene i. l. si qs id qd i. vi. col. i ꝑn. ad in. om. ind. bar. fo3. in rep. l. cū au9 i. xviii. col. seq. ꝭ de ꝯdi. t de. t pe. co. i. ꝯſi. cc xlvi. l. ij. vo. ici pi. vi ꝑma fa cie in vlti. col. Lbo. diplo.

ꝭ ꝑn. ꝙ masc. ꝯcipit femininū, t ex h̄ infert bal. ꝙ si ꝯduxi in empbyteosim fundū ꝑ me, t liberis meis cōprehēdunt̄ et femi. pro quo et allē. ꝭ. empbyteosis, in au. de nō alie. t ita ei Pet. de anc. in ꝯſi. cxxvi. inci. Uiso t diligēter reassumptio tc. Sz in ꝯtō facit id qd no. Jo. de Jmo. in. l. si ita scriptū de lega. ij. t in. c. ponit. in fi. de loca. vbi dicit se ꝯsuluisse ꝙ si qs ꝯduxit in empb̄ yteosim pro se, t filio nō cōprehēdunt filie femine, ꝙ sm̄ ꝙ tenuit Bal. de fnsa. que seqnit Reeb. xvij. q. iiij. in. c. si qua suadēte, masculinū non ꝯcipit femininū in ꝯtribus p. l. ve teribus in mā sua ꝭ. de poc. t rñ. Jo. de Jmo. in. c. potuit ad. d. ꝭ. empbyteosim, ꝙ ibi ꝯtabat cōcessionē esse factā et ꝑ femina bus, t de hoc et aliqd vide p bal. in. l. ij. in. ij. co. de m. empby. t p Jmo. in. l. ꝙ dī in. vi. col. t bar. de ver. ob. t ꝑ ista opin. facit id ꝙ no. Bar. in. l. liberoꝝ in. vi. col. ꝭ de ver. sign. † vbi similiter d rit ꝙ in ꝯtibus app. filioꝝ non cōprehēdunt nepotes quo ad fauorē illius ꝯtrali ꝯtu vult nepotes cōprehēdi alle. d. l. veteribus, t idē ts Pe. de ancb. in cle. i de bap. t p bal. i rep. l. ij̄ fo. in fi. de lib. t postb. ꝭ t p Bal. t Jmo. in. l. cū vir. ꝭ de cōd. t de mō. t p Saly. in. l. i. C. de in. empb. in. xxi. q. t Jo. de Jmo. in. l. ꝙ dī in. xi. col. ff. de ver. obli. t Anto. de bui. in. c. in quibusdā de pe. Hic ꝙ si cōcessio facta est ꝑ se, t filijs pcedat opi. Jo. de Jmo. t seqna. ꝙ femine non cōprehēdant̄ s Saly. in discursu in. l. ij. C. de in. empby. in. xvij. q. cū seq. dixerit ꝯ riū. Si aūt fuit factu ꝑ se, t liberis pcedat opi. Bal. h̄ ꝗꝗ ꝓ pro bo hac rōne, ꝙ si non ꝯtinerent femine seqret absurdū, quī cōprehēderent nepotes ex filia. l. liberoꝝ de ꝟb. sig. t i. l. i. C. de ꝯdi. ifer. t sic nepotes ex filia ꝙ sunt remotiores pferrent filia bus, ꝙ est absurdū. l. si ania. ꝟ. ꝑ nā ts C. de bo. ma. † Et vbi absurdū resultare pōt verba extēdunt, vt cesset absurdū, vt in videmus, ꝙ imerdū app. filioꝝ vt cesset absurdū cōprehēdunt̄ nepotes, q alias nō cōprehēderent. l. vxorē ꝭ. q. nbine de leg. iij. t. d. l. liberoꝝ, t ibi no bar. in. iiij. col bū facit q. ꝭ. pxi. dicā allegādo spe. in ꝟ. cxlvi. vbi aūt dcm̄ fuisset ꝯcedo tibi ꝑ te ac filijs t h̄dib9 seu liberis t h̄dib9, tenēdo ꝙ illa verba filijs, t heredibus nō regnunt vtriūꝗ copulatiue, vt tenuit Bar. i. l. gallus ꝭ. et si ꝑarēte ꝭ. de lib. t postb. vt ꝙ cōprehendant femine, ꝙ ille termino. t h̄dib9 est cōis ad mares, t feminas, t si nō cōprehēderent filie seqret incōueniēs, vcz ꝙ si qui mulier q nō ciset de liberis eēt ꝑ ꝑ te instituta admi. teret ad empby. tunc h̄eres texcinderet filia, ꝙ nō est ꝑsumēdū fuisse de intē tione disponentis. ar. l. cū acutissimi. C. de fideic. t an dicta verba regrāt ꝙ sint liberi t heredes, an vero sufficiat alterū, dixi post Jo. de Jmo. in. l. qd dī ff. de ver. ob. ꝙ ois no. ꝑ limitatione eorū q no. bal. h̄ t Jmo. in dcia lo. dicit et circa pdicta Pan. de ca. h̄ qd t app. liberoꝝ ꝯcipiunt̄, id masculi, ꝗ femine, t descēdentes ex femina, vt h̄ t. d. l. liberoꝝ qd dicit ee veꝝ, q̄n essemus in mā indifferēte. i. q ꝯueniret vtriūꝗ sexui, secus si ma. senio tm̄, vt in fendis, vnde dicit q si qs recipit feudū ꝑ se, t liberis non cōprehenderent femine cū regulariter femine nō succedāt in feudo, ꝙ tenet mēti fortasse, tū ei h̄ casu cōprehēdū tur filie deficientibus masculis cum h̄ possint vocari ex inuestitura fendi ipse femine. c. i. ꝭ. filia. ó sinc. fen. iucris bis q dixi. ꝯ. instinēdo opi. Bal. h̄ t ꝑ Bald. in. l. v. iusiurandi. ꝭ. si liberi, de op. lib. Tñ verius puto ꝙ non comprehendant nisi masculi t descendentes ꝑ masculū ꝑ no. p bar. in. l. gallus. ꝭ. et si paren te. ff. de lib. t postb. ou alle. no. q. in. l. ex facto ꝭ. si. ff. ad tre. iuncto. c. i. ꝭ. h̄ adō not. in tit. q fen. da. pos facit tū, ꝙ signanter no. bal in. c. i. ad h̄ in ti. q. mo. fen. cōstitui pōt vbi ꝑ ibi not. ꝑ gl dixi post And. de yser. † ꝙ si qs recipit re simpl̄r in feudū vt recepisse ꝑ se, t descendentibus masculis, t sn̄bdu bal. hēc tabēdū ad empby. ꝙ ipse dicit esse no. dignū t perpetuo cor di tenendū, t h̄ h̄ vltimū ꝙ ipse dicit de empbyteosi ecclesiastica ꝑ. o. ꝭ. empbiteosim, qui tex. qno ad descēdētes loquit̄, q̄n simpliciter facta est ꝯcessio, vt ibi ꝑ s t expsse no. Bal. in. c. si. de fen. da. inuicē lcgis cōmif. t Anto. de bu. in. c. in ꝑsemia de prob. t q. ꝙ ad h̄ non pcedit argn. de feudo ad empbiteosim postꝗ est cōtra regulas iure cōi traditas vt p Bar. in. d. ꝭ. si liberi cū suis concor. t proto de h̄ dixisse in. l. ꝙ dī. ff. de ꝟboꝝ ob. ℭ † Qād aūt si recepisset rem in empbiteosim pro se, t liberis masculis an cōprehendāt nepos ex filia Bal. t Ange. h̄ sequentes Spec. in tit. de loca. ꝭ. nunc aliqua verb. cxlvi. tenent ꝙ non per illud verbum masculis, t idem ts Bal. in auc. si qua mulier C. de sacro san. eccle ad quod etiam vide Bar. in. d. l. liberorum in versi. quero quid si filia dotata tc. t Joā. and. in addi. spec. in rubri. de testa in vlti. col. t Bal. t melius Salic. in. l. i. C. de condi. infer. t Paul. de cast. in. l. gallus ꝭ.

nunc de leg. ꝭ. de libe t postbu. per rationes eoꝝ, bene facit, ratio posita in. d. l. si vina matre, ꝙ si non comprehendun filia nec comprehendi ꝯ nepos ex ea vt ibi. t. c. i. ꝭ hoc autem notandum in titu. qui fen. da. pos. t per hoc habes notabile limitationē ad. l. cognoscere. ꝭ. liberorum de verbo signi. t ad. l. j. C. de condi infer. vbi appellatione liberorū veniunt nepotes ex filia, nam non ita est appellatione liberorum masculorum ꝭ. sed si per penam. ℭ Jngi in verbo bonorē, ibi. l. titelis ꝭ. si. tc. ubi talca capite minuti liberantur ab obligatione a te pena, sed ab alijs postea contracta obligationibus nō vt ibi per glo. t Bart. t probatur in. l. si mandauero. ꝭ. is cuius. cum ibi no. ꝭ. manda. t pro illis poterit conuenire facit. c. intelligimus. de indi. t de istis obligationibus post contractus intelligas loquar h̄ sed glo. nostra intelligitur de ante ꝯtis. ℭ † No. e. ꝭ. parentes, ꝙ appellatione parentū veniunt et adoptini t Bal. hic vt velle ꝙ hoc sit verū in materia fauorabili, alias secus ar gn. l. fi. C. de his qui ve. eta impe. dic vt dixi in. l. adoptiuū in pain. C. eod. ℭ † No. in. ꝭ. pretor. ꝙ vbi loquitur permissio sua consensus indicia intelligitur cum cause cognitione de quo sic ut per Bar. h̄, t per eundes in. l. cū3 he. ꝭ. vult igit ꝭ de iurat. t an in dubio presomat, ꝙ interueneris cause cognitio tenigi in l. sciendū de verbo. obli. post Anz. ibi in rep. sua, t dicit not. Bal. h̄ ꝙ in hac causē cognitione, q veni in tur in concedendo veniat per in ius vocando, ꝙ similiter in quocunꝗ actu precedit te citatiōe nō requisit alia pitio, vel vocatio partis aduerse, vt h̄ per eum, t adde eundē in. l. ea que. ad fi. C. quomodo t qn iudex. t Jo. an. in addi. Spe. in tit. de iureiu. in rub. in fi.

SUMMARIUM

1 Honor qui debetur alicui, non ita debet uicario, aut procuro.

2 Iuramentum calumnie generale ꝙ prestatur in tota causa, non derogat alijs iuramentis calumnie specialiter introductis per alias leges, tanꝗ diuersis.

3 Minor doli capax potest committere delictum ex quo irrogatur infamia, putā furtum, falsum &c.

4 Libertus ubicunꝗ agit proprio nomine, ita q. patronus uenire habeat ad iudicium, semp deberet ei reuerētia, siue compareat patronus, siue eius procurator.

Semper. Patrono debetur reuerentia et si nomine alterius conueniatur seu sit in iudicium suscipiat. ℭ † No. secundum Bald. ꝙ ille honor qui debetur alicui non ita debetur vicario aut procuratorio suo, quod facit ad vicerectorem constitutum rectore de quo dixi vobis in rubri. ꝭ de officio eius cui man. est iurisdictio post Bar. in. l. filius ꝭ de leg. ℭ Jn glo. i. ibi. l. cōs quidā no. ex gl. ꝙ vna t eadē dispositio legis, vel statuti pōt et pro pte fauorabilis, t ꝑ pte odiosa, t respectu ptis fau pfone p qua est fauorabilis ꝯ extendi, t pro alia restringi adde gl. in. l. q bona ꝭ. si alieno, in glo fi. de dō. infe. t in. l. aprud. ꝭ. adnerfus de doli excep. in. l. veniā, cū ꝯcor. t addi. quas ibi dedi. Ceo. t facit ad qōnes de qbus ibi dixi, post bal. ℭ Jn ea. ibi. qꝛ nō ꝯ tc. hrō non concludit, ꝙ aūt libertus potuit obtinere venia in ius vocādi patronū, t tunc si nō facit est in culpa, aūt nō potuit obtinere, t non est in culpa, iō damnū pati nō ꝯ. l. cū qd cū venia. C. de admi. tut. aliam rōnem vide hꝑ Bart. ℭ Jn gl. fi. ibi, non efficitur infamis, hec nō est bona ratio fm Jaco. bu. ꝙ etiam in casu posito in princ. huius ꝭ. nō efficit̄ infamis. l. furti. ꝭ. q alieno. allegata in gl. de ifa. t in nō pōt in ius vocari, sic̄ falle de facto vt irrogari infamia, que sufficit ad materias istā p. l. bonori. allegata in gl. t per no. in. d. l. furti. ꝭ q alieno. ℭ Jn eadē ibi dñs iurat de calū. hanc reprēdit Fulgo. h̄ qꝛ patronꝰ nō iurat de calūnia in cā, q̄ h̄ cū liberto. vt. d. l. q bona ꝭ. si alieno. t. l. iusiurādū, t ad pecunias ꝭ. q iusiurā ꝭ. de iureiur. sed potes ad hoc rūdere, ꝙ illa iura non loquunt̄ in genali iurō calūnie, ꝙ prestat̄ in tota cā, vt not. bar. in. d. ꝭ. q alieno. † nas per generale iuramentum calūnie, ꝙ prestat̄ in tota cā, t de quo loquit̄ totus titu. de iur. calū. non derogat alijs iuramētis calūnie spāliter introductis ꝑ alias leges tanꝗ diuersis, vt i. ij. ꝟ. oibus alijs. C. de iuro. cal. t sic vt ꝙ patronus debeat iurare de calūnia pnt sensit gl. hic. t expressius Ja. bu. ang. t Sy. h̄ t qd ꝯtū h̄ formatū in gl. Bart. dat aliud responsum, vt h̄ ꝑ eū ꝙ non vt pbabtie, † ꝙ ēr minor doli capax pōt cōmittere delictū, ex quo irrogat̄ infamia, puta furtū falsum tc. l. impubere. ꝭ de fur. t in. l. impuberē, cū ibi no. ꝭ. de fal. † Sic ergo vbicunꝗ

vbicunq; libertus agit ꝓprio nomine, ita ꝙ patronus venit vel venire hēat ad iudiciū, semp debet ei reuerentia siue cōpareat patronus ꝑsonalr siue ꝑ ꝓcuratorē, nā cū ꝓcurator non possit totū expedire, ꝛ ideo ꝑ patronū erit iurandū de calū. vt in glo. ꝛ. ꝑ q̄s secū fozte senectas. l. honestus vocet cuiuerer libertus ꝑpea dz peti venia, ad hoc. l. si quis ex familiaribus. C. q acen. non pos. q rō cessat, qū compareret patronus ꝑ tutorē vel curatorē, ꝛ ita cōcludit Jac. bu. Ang. ꝛ Sal. h̄ ꝛ ista est proprie ratio huius. §. fm eos omissa rōne, q̄ dedit gl. in prin. dixi tñ adhuc ꝯ istā solu. facit, q2 potest dñs ꝯstituere nunciū vel procuratorē spālem ad iurandū de calūnia. c. fi. de iu. ca. lib. vj. vñ Fulg. putat veriorē esse aliā solu. h̄ positā in gl. fm q̄ dicit ipse ꝙ iste. §. in fi. dz intelligi, qū tutor vel curator cōuenit ex pacto suo proprio, ꝛ suo noie, non noie patroni, iō tunc pōt in ius vocari sine venia, ꝛ sic ꝯ eum poterit instituī actio famosa, ꝛ iō dubitandū erat in prin. huius. §. priuilegiū tutoris, q erat patronus prodest pupillo suo vel adulto, vt non ꝯueniat actione famosa, si iudiciū tractet cū tutore vel curatore, ita videbat ꝯ in casu hui⁹ §. in fi. ꝙ priuilegiū pupilli vel adulti, q est patron⁹ ꝓdesset tutori vel curatori, ēt si non cōueniat ꝓprio noie, tñ decidit ꝯtrium quasi non sit cōueniens, ꝙ protegat tutor vel curator a pupillo vel adulto suo. Sed si cōueniret tutor tutorio noie pupilli, q est patronus tunc nō possit in ius vocari sine venia, ꝛ ꝯñr non possit ꝯ eum instituī actio famosa, sicut nec qū cōuenit ꝓcurator ꝓcuratorio noie patroni vt. l. honor. allegata in gl. ꝛ dic ꝙ hanc opi. vr ēt tenere gl. in. l. qui bona §. si alieno. ī alleg. ꝛ hoc mō cessabit ꝯtrium de. l. sz si hac. §. qui manumittit. ī eo. de quo opposuit h̄ gl. nam ibi actor cōueniebatur non ꝓprio nomine, sed noie vniuersitatis ita dz intelligi, sed fm eum prima solu. data per gl. ad. §. qui manumittit est melior, q̄ scda sol. glo. q2 attenta scda sol. sequeretur ꝙ in curatore furiosi, idē dōm esset, ꝙ in actore vniuersitatis cum furiosus nunq̄ possit cōueniri per se. l. iiij. in prin. ī eo. ꝛ ꝓ ista opi. adducō tex. cū glo. in. l. licet. ff. de obsequijs per quē ꝓbat, idē esse in tutore ꝛ procuratore. s. qū ꝓ aliquo gesto administratorio nomine cōueniuntur postea proprio nomine, vt in casu. l. j. §. hoc edicto, ne vis fiat ei.

SVMMARIVM

1 Pœnitenti pœna commissa remittitur in casibus in quibus reperitur permissum, secus in alijs casibus.

2 Pœnitētię non est locus, si ex forma statuti imponatur pœna ꝓducenti aliquam petitionem, uel exceptionem.

3 Renuncians processui ante litem contest. an euitet pœnam, quā ratione processus iam incurrerat.

4 Citatus non comparens, non potest imputare citanti.

5 Controuersiā non mouere qui promisit sub pœna, si fecit eū citari, & citatus non comparuit, non committitur pœna.

6 Actor an & quādo possit cogi per reum ad persistendum in cā.

7 Volenti non fit iniuria, quod facit ad questio. de barbitonsore flobotomante.

8 Citatus si non compareret non committitur pœna, quæ ratione citationis uenit committenda.

9 Citatio ubi mentionatur à lege, uel statuto, habet locū pœnāria.

10 Libertus citās patronum sine uenia ad hoc ut nō incidat in pœnam, quæ requirantur dicitur hic.

11 Pœnitētię usq; ad quātum tēpus sit locus in casu huius legis.

12 Mora cōmissa post litem cōtest. potest purgari usq; ad sniam.

13 Libertus qui fecit citari patronum sine uenia, an incidat in pœnam si non comparuit quia fuit ab alio detentus.

14 Iniuriam an dicatur inferre regi, uel duci, qui percutit eius officialem, qui sic uoluit percuti, & qui dixit, non obstante officio sum contentus q; me percutias.

Qamuis. Lz ꝑ solā vocationē in ius sine venia qs inciderit in penaz edicti, tñ i tribus casib⁹ h̄ expssis de benignitate remittit p͂na. h. d. ℭ † No. ꝙ penitēti pena cōmissa remittit, ꝙ est verū in casibus in quibus reperitī h̄ expressū ꝑmissum, secus in alijs casibus. l. qui ea mente. ff. de fur. ꝛ ideo dicunt Bar. Ang. Ful. ꝛ Pau. de ca. h̄. † ꝙ si forma statuti ꝓducenti aliquā petitionē vel exceptionē imponatur certa pena non erit locus penitētie ꝑ. d. l. q ea mēte, facit ꝙ no. Bar. i. l. si insulam in vi. q. de verbo. obli. ꝛ in. d. l. qui ea mēte. in. j ij. ꝛ iij. col. vbi ponit rōnē huius. l. ꝛ istud puto verū lz Bal. h̄ affirmat per istā. l. Nec ad hoc obstat ꝙ no. Bar. in. l. enim. ff. de iure pa. ꝛ Bal. in. l. si quis in suo. ff. de inoffici. testa. vbi dicunt ꝙ si statuto caueī, ꝙ si inueniaī quem declinasse iurisdictionē iudicis possit impune offendi, ꝛ reperiaī ꝙ aliquis opposuit exceptionē declinatoriā iurisdi. ꝙ nō poterit impune offendi nondū fuit super declinatoria pronunciatū, q2 rñde ꝙ decisio ipsorū intelligitur in pena, q̄ nondū erat cōmissa nisi lata snia, vt. l. qui cū maior. §. accusasse. ꝛ. l. in seruitutem. §. pe. hisse. ff. de bo. lib. sed Bar. h̄ loquiī in pena iam cōmissa, ꝛ istud idem fuit de mente Bar in. d. l. qui ea mente. in. iij. col. dum opponit de l. papinianus. § meminisse. ꝛc. Bal. in. l. iij. §. j. ī. q2 quilibet iur. nā iste casus huius. l. est specialis, ꝛ ratione specialitatis ponit
3 Bar. in. d. l. qui ea mente. † Et ista iacitur an renuncians ante lit. contesta. processui euitet penam, q̄ ratione processus iam incurrerat, de quo aliquid per ang. ibi, ꝛ per Cyn. in. l. nullus. C. de exhiben. reis, vbi allegant istam. l. ad quod vide no. plene per Bar. in. l. quesitū. ff. ad tur. Qñ autē sufficiat, ꝙ ista pe
4 nitētia interueniat dicā cum glo. ℭ † Not. ꝙ citatus non com
5 parēs non pōt imputare citāti ꝛ sic facit fm Bal. h̄ † ꝙ si qs promisit non mouere controuersiam ticio sub pena, ꝛ eum fecerit citari, tñ non comparuerit citatus, ꝙ non possit allegari penam esse commissam dicit tñ Bald. h̄ ꝙ ista lex loquitur in penis legalibus adde ꝙ Paul. de ca. in. l. si quis maior. C. de transac. vult expresse, ꝙ euitet pena conuentionalis in casu predicto per istam. l. ꝛ ita limitat. d. l. si quis maior, sed ego ibi tenui ꝯtrium, q2 ista lex continet casum specialem ꝛ non extendendum vt h̄ dicunt omnes. ꝛ. ī. retuli. Preterea videtur ꝯ tex. in. d. l. si quis maior, vbi per solā impetrationē rescripti dicit conueniri adeo, ꝙ irreuocabiliter committitur pena conuētionalis de qua etiā ibi latius dixi, ꝛ posset ēt rñderi ad istū tex. ꝙ h̄ citatio fuit nulla, citato nō cōparente, vt h̄ ꝑ bar. ꝛ sic nō pote
6 rat afferre preiudiciū citato secus in. q. proposita. ℭ † Item facit iste tex. fm Pau. de ca. h̄ si actor facit citari reū, ꝯ quē produxit libellum, ꝛ reus nō cōparuit, nō possit postea reus allegare seu cogere actorē ad ꝑseuerandū, ꝛ ꝑsistēdum in cā, iuxta ane. q semel. C. quo ꝛ qū iu. ꝛ licet ipse non dicat istud idē voluit Bar. in. l. vbi acceptū. ff. de iud. ꝛ not. ēt bar. in. l. q̄uis de
7 dam. infe. ꝛ in. l. sepulchri. ff. de sepul. vio. ℭ † No. ꝙ volēti nō fit iniuria, ꝛ sic facit fm Jo. bu. ad. q. statuti dicentis, ꝙ faciēs sanguinē in palatio puniatur tali pena, ꝙ non habet locū in bar
8 bitonsore [a] flobotomāte in palatio. adde Bar. idē tenentē in. l. oēs populi. in. vi. q. prin. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ in. l. nō di. hib. C. de leg. ꝛ in. l. j. per illum tex. cum ibi no. C. de agri. ꝛ cēsi. lib. xj. ꝛ bal. in. l. gracchus per illū tex. C. de adul. ꝛ in. l. de curiones in fi. C. de infa. ꝛ in auc. igressi. in. ij. col. C. de sac. san. eccle. ꝛ bal. in. l. benignus, per illū tex. ff. de leg. Saly. in. l. ij. C. de nota. ꝙ credit Ang. h̄ esse verum, si ex causa facta fuit flobotomatio secus si sine causa qs voluit pati se percuti, q2 percutiens puniretur. arg. l. liber homo in. j. ff. ad. l. aquil. adde Bar. ibi tenentez
8 in. l. j §. vsq;. ff. de iniur. dic vt ibi. ℭ † Ultimo no. ꝙ si citatus nō cōparuit non committiī pena, q̄ rōne citationis venit committenda ad idem. l. j. §. offilius cū. l. seq. ff. tim. tij. ꝛ ꝯtrario secundū bal. in auc. habita in pen. col. C. ne fi. pro pa. q2 citatio h̄ est circūducta a iure, ꝛ sic hr̄ ꝓ nō facta, ꝛ hāc dicit esse rōnem huius. l. no. ex quo appet, ꝙ iste ꝓcessus factus ꝯ nō cōparētē nō valeret cū citatio habeaī ꝓ circūducta, ꝛ ita ēt tenēt Bar. ꝛ magis cōiter doc. h̄ nā cū in illi cōmissiōe citatiōis regraī cāe cognitio vt. ff. l. pxi. § ptor si illa cause cognitio nō interuenit citatio dz eē nulla. l. cū hy §. si ptor. ff. de trāsa. ꝛ ita ēt tenuit Cy. in. l. si ꝑ aliū. §. in cū. ff. ti. iij. secus si cōparuit, ꝛ nihil opposuit vt h̄ ꝑ bar. ꝛ ꝑ Cy. bar. ꝛ a los in. l. si. C. e. facit. l. j. ff. de fer. ꝛ ita pōt intelligi gl. in. l. ij. in ꝟbo sz fortius. ff. ti. iij. q̄ vr̄ velle, ꝙ talis citatio valeat nisi opponaī, vt ibi no. bar. vbi aūt ꝯpareret patronus citatus ꝛ ꝯdiceret adhuc vz ꝓcessus vt h̄ ꝑ Bar. de q̄ tñ dubitat Ful. h̄ q2 iudex ꝓcedēdo ad vlteriora, vr̄ reijcere exceptionē pronī. c. ex pte. el. iu. de ap. no. Bar. in. l. a ꝓcedēte. C. de dila. cū fi. sz rñde saluādo bar. q2 nō sp vr̄ reiecta dicta exceptio. vt si iudex reseruat eā. c. ad dissoluēdū. ḋ dispō. ipu. no. gl. ꝛ doc. in. c. cū ꝯtingat de offi. dele. Si aūt patronus cōpareret, ꝛ nihil opponit tūc Bar. h̄ dt, ꝙ vr̄ ꝯsentire, ꝛ vz ꝓcessus vt h̄ ꝑ eū. Ful. aūt dicit ꝙ posset eē, ꝙ patronus ignoraret se patronū esse, ꝛ sic nō videreī ꝯsentire. l. si ꝑ errorē de in om. iud. vñ dicit ꝙ tūc melior rō est, q2 pūria patroni validat iudiciuz ꝑ ea q̄ visa fuerunt post bar. in. l. j. ī. e. Sz puto ꝙ sicut nō potest litigari cū patrono mediāte citatiōe sine venia, nec ēt possit me
9 diāte pūria sine citatiōe, qū patronus sciēter, ꝛ spōte nō ꝯsentit q2 militat rō posita. ff. l. pxi. § ptor. † Itē q2 lex vel stat. loquēs

[a] ℭ Barbitonsore. Adde eundem Ale. consi. clxx.

de citantibus hs loco in patria, vt p Ja.bu. et bal. in auc. si oes C. si vt se ab here absti. ¶ Et qd si libertus sine venia in ius vocas oñ patronu coparente, et opponete pcessum nõ valere, et liber ons offerat se paratu soluere pena, q ad vlteriora procedat an subitinebit pcessus, dic vt dixi i.l. si. post Cy C.e. ¶ † In gl.
10 mag. ibi. l. in criminali certe illo, q dr in d.l. nã nõ pot adapta- ri ad d.l. in criminali, qz vt locus sit penitentie regrit h ad enti- tatem pena qnqnaginta an. q libertus remittat patrono actões qz cu intetabat, sz in lege in criminali pena erat pnatio actio nis, vñ nõ possumus ibi qrere an actor vt euitet tale pena he at necesse remittere actioné, qz si ita esset nõ euitaret pena. Sz ve ro querit an per simplicez penitétia seu desisténa possit ibi eui tare pena. gl. ibi tenuit q sic qncüq penitear vsq ad sntam per hac. l. et idé tz ibi mar. sil. Bar. Ang. et Pau. de ca. ibi. et etia Ja. bu. h p eis allegat. d. §. accusasse. cu si. Sz Ja. de are. per. Cy. Bal. et Saly. ibi tenet q postq ibi reus fuit tractus corá iudice ic opetéti nõ est locus penitétie. l. g ea méte. ff. de fur. nec ob. ista. l. qz h spaliter h inductu est dumodo libertus remittat actioné q ibi ñ fit, nec ob. d. §. accusasse qz rñde vt p Cy. et sub tilius p Bal. in. d. l. in criali, pbac opi. addo gl. xj. q. j. nolite. et in. c. si diligéti. in verbo pdãi, de fo cõpe. qz ibi seqit Jou. an. et magis cõiter can. ¶ † Vsq aut ad qd tps sit locus penité
11 a tie in casu huius. l. Ang. et Pau. de ca. h dicunt, q qz h pe na cõmittit p solã vocatioé p. l. j. cu ibi no. ff. e. et io vsq ad li. gie. erit locus penitétie, et purgatióe. l. si insula. ff. de ver. obl. si cus si pena cõmitteret in iu. cõtre. vt cu pena veniat cõmittéda ex peintióe, vel ex li. fo motioni. vt l. ampliꝰ ff. ré ra. ha. et i. c. ex pte. el. iij. de vb. sig. nã tüc est locus purgandi vsq ad sniaz et alle. d. §. accusasse, bñ facit q no. gl. ma. in. l. sine aptia acta, et i. § si maior annis, cu ibi no. p Cy. et bar C. de trãs. et q no. bar. i
12 d. l. si insulã. in. j. q † vbi hr q mora cõmissa post lit. cõte. pt pur gari vsq ad sniaz. Sz Ful. h dicit q. l. g insulã, cu mã nõ facit ad ppositu, qz loquit in mora cõmissa in nõ facié do, nos aut q rimus de eo q cõmissum est in faciendo, et dicit q in dubio cu ista. l. nõ declarat dz fieri mitior iterpratio. s. q sit locus peni tentie vsq ad sniaz, facit. l. si pscr. ff. de penis, adde q istã opi. senti gl. in d. l. in criminali duz alleg. istu tex. Sed pro vbis q tñ fieri possit vsq ad lit. cõtest. prout ét tz h Jac. bu. Ang. et Pau. de ca. et vltra eos allego glo. in. d. c. si diligéti. in vbo pdam, et in. d. c. nolite, qz si mora que cõmittit in non faciendo non pot purgari nisi vsq ad lit. cõtest. vt est dcm ergo maiori ra te rõnis, idé dicendu est in culpa cõmissa in facié do que maior est vt no. in. l. si mora ff. sol. ma. et ideo culpa cõmissa in faciédo regulariter cõsuevit esse ipurgabilis. l. j. §. si rem depositã. ff. de posit. c. j qd iur. si vas. feu. q aliena. redemerit. et no. Bar. i d. l. si insulã, in. vj. q. non ob. d. §. accusasse, qz ibi pena non erat cõmissa, nec delictu erat cõsumatu pur ét dixit Bar. in d. l. g ea méte. in pe. col. et pz qz illa pena ibi iponit accusanti g calu nia vt in. d. l. g cu maior. §. si. et de h non pot bene cõstare ante sniam vel aliter rñde vt per Cyn. et Bald. in. d. l. in criminali. ¶ In ea. ibi scdo dic precedens intellis cõiter tenet. qz tex. h vr loqui de eodé penitéte et remittente. Preterea non erat du biu q patronus poterat actioné sibi cõpetété ad pena remitte re. ¶ In ea. ibi lz non veniat ic. et ad. l. ampliꝰ rñde vt h per
13 bar. et colligit ex iaz dicta. ¶ † Extra gl. qro an si pronus non cõparuit, qz fuit detétus ab alio an libertus, g citari fecit icidat i pena applicadã pfono, q sic, qz nõ stetit g pronõ, cõtrãu tz Sa ly. in. l. j. § i. ne qs eu q in ius vo. est etc et p istã. l. indistincte
14 loquéte, et qz in penis mitior via est eligéda. ¶ † Inducit ét p Guil. de cu. h ad qoné d officiali regis, g volés suu pensius an pcutiens dicat inferre iniuriam regi si pcussus dixit illi nõ ob. off. sium cõtentus q me pcuties, et vr dicere q non, sz pau. de ca. htz cõtrãu p. l. j §. vsq adeo. ff. de iniu. dic q ét cõ Guil. tz h Ray. in addi. per illuz tex. pro quo ét allego gl. j. in. c. cõtingit. el. j. de senten. excommu.

a ¶ Poenitẽtie de h vide p Jud. ro. consil. lxiij.
a ¶ Et p Jas. h in. ij. col. et p alex. d imo. in l. si quis maior in ij. col C. de tran. Tb. dip.
b ¶ Dissolu ta. Ideo statue statuto, qd inter affines fiat cõpromissum. et si. d inter so cerũ et nurum post morté vi ri hébit locum statuto secũdu Pau. de cast. consi. ccxxxi.
c ¶ Que le uauit. vide per eũdé Alex. cõ si cxliij. col. vj. in. ij. vo. et i cõs. xlij. col. si. ver. nec obst. in. iij. volu. vbi dicit, q pot esse tes tis sz l. d. cõs. cxliij. tz q non pot vide flo. in l testis idoneꝰ ff. de testi. g tz q pot esse te stis et ita sepe consului. Fran ci. cur.

Si libertus Filius in potestate absen te patre pot agere actione penali pro iniuria sibi facta. b d.

SVMMARIVM

1 Citari in ius sine uenia non potest socer, & socrus, etiam dissolu ta affinitate.
2 Reuerentia durat etiam dissoluta affinitate.
3 Citari in ius sine uenia non pot patricius, nec pater adoptiuus.
4 Accusare an possit mulier occisores compatris sui.
5 Testis an possit esse patricius pro suo filiocio, quem de sacro fon te leuauit.
6 Citari in ius sine uenia an possit defensor ciuitatis, & res publi ca & imperator, & papa.
7 Citari an possit sine uenia dominus per uasallũ, uel patria, aut fiscus per subditum.
8 Citari in ius sine uenia an possit nouerca, & uitricus.
9 Citari in ius sine uenia an possit, qui habet ius patronatus eccle siæ, ab eo qui fuit præsentatus in capellanum.
10 Citari in ius sine uenia an possit presbyter parrochialis à suis parrochianis.
11 Citari i ius sine uenia an possit doctor seu pceptor p suũ scholaré.
12 Princeps est iudex in casibus feudi.
13 Citari in ius sine uenia non potest Abbas à suo monacho, nec pa tronus à liberto.
14 Citari potest in ius sine uenia maritus ab uxore, & econtra.

Generaliter. Propter breuitatem, et qz clara est nõ summat. ¶ In gl. in verbo possumus istã gl. in oibus sequit Spec. et plenius Jo. an. ti de actore § i. v. sz nüqd
1 edictu ¶ † Et in quantu gl. h in si. dicit socerũ, et socrũ nõ pos
b se in ius vocari sine venia adde, q h veru est ét dissoluta affi nitate p tex in. §. socru, et in. l. g patétis, iuxta. l. pcedéti. alleg. in gl. q itra loquunt dissoluta affinitate ad idé tex. in. l. pen. de iure do. Nec ad h ob. tex. in l. cui eoz § affinitate. ff. de postu.
2 † qz quotiescuq aliqd cõcedit affinibus alio respectu, qz ppter reuerentiã principalr, et tunc bz locu illud, q dr in. d §. affinita te, secus si respectu reuerétie aliqd cõcedat vt in pposito nro, et é tex. h nã reuerétia durat ét dissoluta affinitate seu cõiunctioe pz in. l. alia. § eleganter. ff. so. ma. et in. l. vnica. §. cu aut. C. de rei vxo. ac. nec ét ad h ob. l. sz h ita, cu gl. in verbo succurrédu. ff. de re iudi. qz fm q nicit Imo. ibi ille tex. cu gl. de necessitate itel ligit, qñ socer fuerat in dolo fm distinctioné. d. l. pe. alias esset cõ tex. in. d. l. pe. ¶ † Hic adde q ista. l. pot exéplificari in eo q
3 de sacro fonte leuauit, qz nõ poterit in ius vocari sine venia sic ut nec pr adoptiuꝰ fm Guil. d cu. Bal. Ang. et Pau de ca. et ro. h, lz ipsemet Ro. i. l. sz si hac. §. pror. ff. e. tenuerit cõtrã, mo uebat, qz maior est cõiunctio inter fratres, qz sit cu eo qui est de sacro fonte leuatus, et qui eu leuauit, et tñ inter fratres bz locu actio famosa puta actio de dolo, et sic pñt in ius vocari sine ve nia l. filius. ff. de dolo iunctio. d. § pror, sñ nõ discedo a cõi opi. qz ppter cognitioné spiritualé, que cõtrahi inter eos loco pris bz, si tus appellat eb cõpaté. c. sna. cu si. extra de cogna. spi. Er go sicut socer, qui loco parétis hr non potest in ius vocari, ita nec ille qui d sacro fonte leuauit pro h optima lẽa. xxx. q. iiij. c. sta diligere. vbi tex. dicit talem esse diligendum, tanq parétes, qz maior est talis cognatio spiritualis, qz sit vinculum adoptio nis, vt ibi dicit tex. ergo sicut adoptiuus pater nõ potest in ius vocari. l. adoptiuus. ff. eo. ergo ic. pro h ét facit q no. gl. xxxj. q. ij. in. c. qui dormierit, qui dicit q cognatio spiritualis maior est carnali, et ideo dubitauit Bal. in. l. j. in antepe. col. bar C. g ac
4 cu. † vtrum mulier que tñ potest accusare pro iniuria sua e suo rum possit accusare occisores compatris sui de quo dic vt ibi.
5 ¶ † Ex ista equiparatione patris adoptiui, et eius g de sacro fonte leuauit infert Bal. h videri talem qui de sacro fonte leua uit non posse esse testem pro eo quem leuauit q est no. digna et istud etiam tenuit Ful. in. l. iiij. §. pretor. ff. e. per istam equipa rationem qz fecit Guil. de cu. de patre adoptiuo ad eũ qui de sacro fonte leuauit nullam tñ facit mentionem de dicto bald. h in terminis, idem ét tenuit Salyc. in. l. testis idoneus. ff. de te sti. p. l. si quis calumniam, in si C. de nup. Sz cõtrãu cõsuluit bar. in consi. incip. in. q. vertente inter dominu Symonez, et ita te nuit Bal. et Sal. in. l. parentes C. de testi. et flo: ia. de bonenia in. l. testis idoneus. C. de testi. qz omnes qui non reperiuntur probibiti esse testes in ti. de testi. pñt esse testes, qz illud edic tum de testibus est prohibitoriu. l. j. circa pn. ff. de testib. ergo cu nõ reperiat pbibitus iste poterit eé testis, tñ pro opi. Bal. h multu facit nulla q in superiori articulo allegaui. ff. in. d. l. parentes, sz potes rñdere, q allegata in cõtrariu loquunt que ad
6 ipedimétu mrimonij cõtrahédi, et quo ad reuerentiã. ¶ † Quid i defensore ciuitas et in repu. et ipatore, et papa an possint in ius vocari sine venia, dic vt h p ang tenété q nõ cui adde tex. cu gl. in verbo iussioné in. l. bene a zenone C. de qdri. pscri. et iam cré. neq vtrũ in si. cu gl. in verbo. dicimus colla. viij. et no bald in. l. sz si hac. § g manumittit, in lec. anti. ff. eo. et in. d. l. bene a zenone

zenone

zenone, & facit q no. gl. in l. illi. §. j. in gl. ij. ff. e. & idē ibi dixi al
7 legādo. l. filiū habeo. ff. ad mace. ¶ † Quid in vasallo an possit
vocare dñz suū i ius sine venia dic vt p gl. tenētē q sic. in. c. j. i
vbo reuerē. d mil. vas. q zm. ē & dixi ibi bal. in fi. p illā gl. idē
eē in subdito agēte ꝯ patriā vel fiscū, & male qr est ꝯ tex. cū gl. i
d. l. bñ a zenone, & ꝯ h alle. p Ang. & lz i vasallo cōis opi. sit cū
gl. palle. qȝ et sequit Io. fab. in. §. & in eū insti. de actio. & Io. de
pla. in. l. j. C. d colonis tracēsib. li. xj. tñ Spe. i ti. de feu. §. qm̄
vo. xvij. tenuit ꝯriū, sz nō bñ pbat. ¶ Quid in colonis censitis
volētibus ꝯuenire dños suos gl. i. l. ij. in vbo pfonos. C. in q.
8 ca. colo. cēsi. li. xj. tenēt, q dēt petē veniā. ¶ † Quid in noner
ca, & vitrico an possint in ius vocari sine venia. Ful. h vr residē
q sic, qr ꝯ eos daf actio famosa. l. si nō dū. & l. de his. C. de fur.
Nec ob. q nouerca loco mris hr vt. §. socr. Bal. ato i gl. qr rñ
det illud intelligēdū esse quo ad mrimoniū. ipediēdū iter eos &
de hēt p eundē in. l. j. C. e. & ibi tz ꝯriū de nouerca p. d. l. j. C. e.
Sz veriorē puto opi. qȝ ipse tz h, et in nouerca, qr rñsio da a p
eū in. l. j. C. e. ad. d. l. de his nō vr satisfacē, qm̄ et dissolūta affi
nitate duret ius reuerētie, vt dixi i pn. hui. l. vñ pōt rñderi ad
d. l. j. C. e. vbi loqnif in vxore patroni. cuius app. nō venit no
9 uerca. ¶ † Quid i eo q hz iuspatronat ecclesie an possit ab eo
10 quē pñtauit i ius vocari sine venia. † & et qd in pñbytero parro
chiali nō memini me legisse tactū p aliū qȝ p Io. fab. i. §. & i eū
insti. de act. & dt, q lz satis videref eqnū, q deberet peti venia
p vocātē eos, tñ putat de iure ꝯriū cū non reperiaf expressūz p
h no. & durū vr, q pñbyter parrochialis posset i ius vocari sine
venia cū & ipse, & glibet ali sacerdos large pr, & pceptor appel
11 letur. lxxxvj. distin. qs dubitet & vj. q. ij. sacerdotes. ¶ † Quid
in scholare an possit in ius vocare pceptorez sine venia glo. hz
q sic. & Spe. in. d. vo. sz nunqd edictū, & Io. d pla. i. § penales
insti. de act. lz fm eū gl. i. l. liberto. ff. de obsequijs, velit magro
a deberi reuerentiā & et pbaf in d. c. sacerdotes. ¶ Nec ob. q
pceptor saltē, qm̄ est doctor actu legēs sit iudex ordinari disci
puli, vt in auc. habita. C. ne fi. pro pa. ergo sicut defensor ciuita
tis nō pōt in ius vocari sine venia, vt dcm̄ est, ita nec talis do
ctor, qr ad h dico, q rñsio pz per id, qd dicimus in vasallo qui
12 pōt sine venia in ius vocare dñm, vt dcm̄ est, † & tñ dñs esset iu
dex suus in casib feudi, vt in. c. ex transmissa, de fo. cōpe. & c.
cetez, de iudi. c. imperialē. §. fi. de pbi. feu. alie. p Fede. aliud
aūt i defensore ciuitatis, qr tex. appellat patrē eoz, q sunt de ci
uitate in §. eos in auc. vt iu. sine quoquo suffra. imo nō vr eē si
ne dubio in defensore ciuitatis cū non ois, q large appellef pr
sit de necessitate vocādus cū venia, vt pz p. d. c. qs dubitet. inn
13 etis no. h in gl. ¶ † Quid de monacho agēte ꝯ abbatem dicit
Io. an. no. in addi. Spe. in tit. de inqsitione. § fi. in prin idē eē
14 q in liberto & patrono. ¶ † Quid in vxore agēte ꝯ maritū nō
repio tactū, nā prio vr q regraf postulatio venie cū reuerētiaz
debeat marito. d. §. elegāter. & d. §. cū obt, ꝯriū puto verius p
ea q h no. expressius p Io. an. in. d. vo. sz nunquid edictum.

SVMMARIVM

1 Agere prohibitus prout est excōmunicatus, uel bannitus, nō ui
detur exclusus ab excipiendo.
2 Agere qui non potest, non potest compensare.
3 Compensatio an sit defensio, uel exceptio.
4 Excommunicatus, uel bannitus potest se defendere, & excipere
defensione necessaria.
5 Bannitus, uel excommunicatus nō potest petere statui terminū
actori ad agendum, adeo q actore non agente, ff. terminum sit
sibi impositum silentium.
6 Bannitus, uel excōicatus an posit petere uocationē tenuitꝫ.

Libertus. a Qñ quis se defendit aduer
sus eū cui tz reuerētiā non dz
1 veniā ipetrare. h. d. ¶ † No. arg. q pbibitus agē
put est excōicatus. c. j. de exce. l. vj. vel bānit q ex
forma statuti cōiter pbibef agē nō vr exclusus ab excipiendo
& defēdēdo fm Gull de cu. & bar. h & est casus in. c. cū inter. d
exce. & pba. i auc. credētes in vbo rñdere. C. de he. & no. p alb.
de ros. in. iiij. pte statu. q. liij. incip. sz si statuto &c. q lita primo
fm Bar. h in qbusdā lec. eē verū in mera exceptiōe. s. tēdēte
ad excludēdū agētē, tñ secus si hret vim actiōis, seu accusatio
nis put est exceptio lenocinij opposita ꝯ accusatorem p accusa
tū de adulterio, & de eo q erat bānitus vel excōicatus, nā ei nō
ꝯmittif talis exceptio. l. qm̄ alexādri, & ibi no. Do. & Cy. C. d
adul. nec ad h ob. iste tex. cū gl. mag. in fi. qr rñdet Bar. q qd
pmissa loquif in eo, q nullo mō poterat agē vel accusare, sz ista
l. loqnif in eo, q poterat agef venia tñ petita & an hec sit bona
rñsio dicā sup gl. subdit h et bar. q prima limitatio. s. data intellr
qñ opponif exceptio dilatoria hñs vim actionis seu accusatio
nis put est exceptio lenocinij, q nō liberat accusatum a crie. l. si
vxor. §. iudex. & l. ij. §. si maritus sit. & §. prescrip. & ibi declarat
bar. ff. de adu. secus qñ esset exceptio perēptoria, nā qñcunqꝫ
hret viz actiōis put est exceptio cōpēsatiōis, attñ ꝯcedif bāni
to vel excōicato, qr excludē reū ab exceptiōe pemptoria eēt ex
cludē reū a defensione, q sibi cōpetit de iure nāli, q fieri nō pōt
vt in cle. pasto. de re iu. & p. h. d. bar. posse induci tex. in. d. c. cū
inter cū eo trāsit simplr Ful. h adde q ipsemet bar. ꝯriū tenuit
in. l. amplius in fi. ff. rē ra. ha. & illā opi. tz Ia. de are. Cy. & bal.
in. d. l. qm̄ Alexādrū. & Bal. in. l. nemo. in fi. alias est in. l. cuz
1 papinianus. C. de sen. † vbi dicūt, q bānitus & excōicatus q ne
quennt agere nō pñt opponē exceptionē cōpēsationis, qr cōpē
c satio b hz in se oppugnationē, qm̄ q cōpensat experif. l. iter mo
tores ff. d admi. tu. & qñ nō pōt agē, nō pōt cōpēsare. d. l. āpli,
& pbibitus agere, vr pbibitus opponē exce. q sapiat oppugna
tionē. d. l. qm̄ & istud et in terminis firmat gl. in. d. c. cū inter. i
vbo recōuentionē, & idē tz gof. & plures antiq doc. quos ibi re
fert Io. an. & h et sequif ibi Io. d Imo. Mouebaf ipse, qr ideo
cōpetit exceptio cōpensationis alicui, qr et ei dabaf actio ad il
lud idē, & cui damus actionē & multomagis exceptionē. l. inuitus. §. cui damus. ff. de re. iu. h idē tz bal. in. d. c. cū inter idē vr
velle Bal. in sua dispu. incip. statuto cauef, q fenerator in. xij.
col. vbi post multa ꝯcludit, q stāte statuto, q fenerator non au
dief post quinqñniū sup sortē non poterit post quinqnēniū op
ponere excep. cōpēsatiōis alicui, qr et dabaf actio ad illud, idē
& cui dam actionē multomagis exceptionē. l. inuitus. § cui da
mus. ff. de re iu. h idē tz bal. in. d. c. cū inter. idē vr velle bald. in
sua dispu. incip. statuto cauef, q fenerator. in. xij col. † vbi post
multa ꝯcludit, q stante statuto, q fenerator nō audiaf post qn
quēniū super sortē nō poterit post qnquēniū opponere excep.
compēsationis, qr talis defensio tolli pōt. Nā videmus fm eū
q lex ciuilis interdū istā exceptionē cōpēsationis relicit alleg.
l. debitor. ff. de neg. gest. facit. l. fi. & q ibi no. C. de cōpē. Itē qr
fm eum nō est mera defensio, sed impugnatio, & quedā recon
uentio. l. neqꝫ. C. de cōpē. qȝ reconuentionem facere nō potest
excōicatus vt. d. c. cum inter. ¶ Tamē satis sustentabilis vide
tur prima opi. qȝ tenet bar. h & qȝ tenet Host. Ant. de bu. & d.
Abb. in. d. c. cū inter, qr cōpensatio inducif principalr p viam
exceptionis. Vñ licet in quādā ꝯtiam dicaf impugnatio, tñ
illud nō debet attēdi. l. j. in prin. ff. de auc. tu. p h etiam allegāt
plura, que breuitatis cā omitto, & rñdēt ad. d. l. amplius q ibi
ꝯsideraf effectus cōpēsa. qr in effectu cōpēsans petere vr illud
in quo dānificat aduersariū vbi large accipif, nā & quilibet ex
cipiēs large df agere. l. j. ff. de exce. Nō ob. rō qua mouebatur
Io. de Imo. qr ꝯ illā est tex. in. l. et. ff. de cōpe. & ad. d. l. qm̄ rñ
4 de vt h p bar. & dcm̄ est. s. ¶ † Itē illud, q dcm̄ est ex bānitum
vel excōicatū posse excipere & defendere intelligas pcedere in
defensione necessaria secus in volūtaria vt pbaf in. l. de pupil
lo. §. inducēdo vt ibi p bar. in. ff. de ope. no. nū. & p bar. in. l. si fi
deiussor. §. si necessaria. ff. q satis. co. & no. Inn. & alij in. d. c. cum
inter, & in. c. dilecti. eo. ti. & ideo vbicūqꝫ qs esset citatus per h
verba cōpareas si vis, nā citatio taliter facta vz. c signifi. de te
sti. Pro quo bal. in auc. si quis. in x. col. de testi. alle. gl. in. l.
eā quidē. C. si manci. ita fue. alie. ut mān. uel ubi citatus eēt qs
p h uerba cōpareas si tua putaueris interesse q casu vr talis cita
tus voluntarie comparere fm Pan. de ca. h ar. c. veniens el.
ij. de testi. & tunc excōicatus vel bānit comparēs vigore talis
citationis nō eēt audiēdi fm eū q est bñ no. Et adde q istud
et fuit de mente bal. i. l. fi. in. iii. ar v. q. C. de edi. di. & i. l. ii. ad
fi. C. de pac. & no. Ro. i. d. l. de popillo. §. i bñ facit q no. Ang.
& Imo. in. l. i. §. h stipko. ff. si cui pinsqȝ p. l. fal. dū loquunf de ci
tatione clerici de quo me remitto ad ea q dixi in. d. l. de pupil
5 lo. §. j. ¶ † Et ex his infert pan. de ca. h q bānit vel excōica
tus nō poterit peref statui terminū actori ad agē dū adeo q ac
tore nō agēte ff. terminū sit sibi ipositū silētium in x. l. diffamari.

a ¶ Vide Ias. h in. j. col. & in. l. cum aptissimi. C. de in. & doc. in. c. fin. de cogni
tione spūali & bar. in ꝯsi. xcij. in. j. vo. icipit, in qōne vtēte & vide bal. in. l. j. in. xij.
col. C. q accus. nō pos. & ita plenius ꝯsului & obtinui. Adde tñ q alex. de Imol.
in ꝯsi suo q icipit pspectis his q in themate narranf i. ij. col. q nō est impressum
dicit, & ꝯsuluit q tale testimoniū est suspectū & nō facit semiplenā p robōnē p dcm̄
Bar. in. l. ad
monēdi in. vij.
col. ff. de iu. iur.
& vide Lāfrā.
in. c. qm̄ ꝯ fal
saz in vo. testes
de pba. & vide
ale. in ꝯs. cxxi.
in. iiij. vo. q in
cip. viso the. p
misso q allegat
Ias h i. dcviij.
q tñ d hac mā
nihil dt th.

a ¶ Reuerē
tiā dicit Imo.
in. c. j. de magi
stris, q schola
res tenenf i ne
cessitatib ale
re doctorē suū
vt refert Lud.
ro. singu. suis.
fo. iiij.

b ¶ Libert
vide ale. i ꝯsil.
ciij. in. v. vo. in
cip. ꝯsideratis
Tho.

c ¶ Cōpen
satio. adde tn,
q ille q cōpen
sat vr agere ita
Alex. in cōsil.
xxiiij. col. j. i. j.
vo. & an excōi
catus possit op
ponere de cō
pen. vide p Fe
ly. in. c. cū iter
i pe. col. d ex
ce. & vide ang.
i ꝯ. cxxx. & pa.
de ca. ꝯs. lxiiij.
inci. q naues,
& gorus, & Lu.
ro. ꝯsi. lxxvj. in
ci. in causis no
bilis viri, & de
mā p Fely. in
c. suborta. co. j.
& ij. extra d re
iu. Frā. car.

sone 3benti͛s vt pbant iura. ꝯ allegata. Et not. ista articulū q͛
4 nō memini me vidisse i alijs locis tactū. ¶ † An aūt dcm̄ sta-
tutum locum habeat in muliere 3bente per procuratorē, vt p
Bar. Ang. & Raph. in d. l. apud iulianum. §. fi.

SVMMARIVM

1 Facere an & quando possit quis praecise cogi dicitur hic.
2 Factum iudiciale si quis promisit, an possit ad id praecise cogi.
3 Promittens aliquid facere in iudicio habet contra eum execu-
tionem paratam, sicut snia uel confessio iudicialis.
4 Promittens aliquem exhibere in iudicio, & parere mandatis cu-
riae, an sit liberatus post sententiam quemadmodum simplex
fideiussor de iudicio sisti.

Um pro quo. Qui promittit aliquē
sistere in iudicio com
pellitur hoc facere siue pmissio sit facta curie seu
officialib᷒, siue sit facta pti in pñtia officialiū curie
h. d. ¶ In gl. fi. ibi q͛ nil est &c. q͛ non reperit͛, q͛ actio ad ex-
hibendum det͛ ad illud, qd per stipulationē pmissum fuit, nam
tūc agit͛ ad ipm factū pmissum, vt impleat͛, & tūc agit͛ actiōe ex sti
pulatu insti. de v. ob. in pn. aut ag͛ ad iteresse eo q͛ factū nō est
adimpletū debito tpe, & tūc agit͛ certi 3dōne. l. certi 3dō. in pn.
1 cū gl. l. vbo ex certo. ff. si cer. pe. ¶ † Ex glo. dt Pan. de cast.
no. h q͛ lz regulariter qs cogi nō possit ad factū pmissum, sz li-
berat͛ solnēdo interesse. l. si qs ab alio. §. fi. circa fi. de re iudi.
tñ in casu huius. l. poterit pcise cogi p istū tex. & ita dt tenere
Ja. de bel. in. §. ad excludēdas in auc. de litig. col. ix. Sz certe
Ja. de bel. ibi de h nihil dt, sz dt q̄si in effectu illud qd no. glo.
in auc. gñalr in vbo 3scribat de epis. & cle. de quo et facit mē-
tionē bar. Et in 3riū facit q͛ nō inuenit͛ iure cautū nec tex. h dt
q͛ pcise cogat͛. Quinimo glo. h dūz dt cogi ad interesse sentit
2 3riū. † Jte 3 q͛ nō est verū, q͛ ad factū iudiciale pmissum tenear͛
qs pcise, sz tñ in certis casib᷒ de qb᷒ in. l. sz & h. §. pto. cū gl. ff.
de pcu. & in alio casu quē posui in. l. si 3uenerit. ff. de iurisd. om.
iu. Tñ puto q͛ vbi h stipulatio fit de iudicio sisti, q̄ est pcona,
& sic fit de eo ad q͛ qs tenet͛ ex dispōne legis vt. l. i. ff. de pto.
stip. iūcta gl. i. dū dt ptoriā stipulatione eē illā. q̄ et ab iuito
venit pstāda possit pmissor pcise cogi ad tale factū p. l. stipula-
tio. §. siue. ff. de ope. no. nū. Et ita p illū tex. no. Bar. in. l. stipu
lationes nō diuidunt͛ in. viij. q. de v. ob. & in terminis no. ang.
in. l. si hereditorā. ff. de fideius. & bal. in. l. ij. §. j. in fi. ff. q satisd. co
3 gā. & aliqd p ang. Fulg. & pau. de ca in. d. l. ij. §. fi. ff. qui satisda.
cog. Hic adde fm Bal. & Pan. de ca. h. † q͛ talis pmissio fcā
in iudicio pnt loquit͛ iste text. h3 paratā executionē sicut snia,
vel 3fessio iudicialis iuxta. l. post rē. ff. de re iud. & l. j. C. de cō
fes. Pro quo allegant. l. tale pactū. §. qui pnocauit fm lectu.
Bar. ibi. ff. de pact. adde tex. in c. p. & g. ibi ponderat Ant. de
bu. in no. de offi. dele. & in. c. ad reprimēdā, & ibi per eundē de
offi. ordi. & plenius p doc. in. c. si qñ. de offi. deleg. & p bart. in.
l. j. ff. iudi. sol. & ita istū tex. ad h allegat Bal. in. l. fi. §. j. i pn. C.
de vsu. rei iud. & in. l. q crimē. in. vj. q. C. q acco. nō pos. ¶ Jtē
an ex pmissione de q̄ hic oriat͛ actio, vel officium iudicis vide
Bar. hent adde glo. & doc. in auc. gñaliter in verbo 3scribat
de epi. & cle. & 3cinde melius vt p Ja. de bel. i. d. §. ad excludē
4 das. ¶ † Et an iste q pmisit aliquē exhibere in iudicio, & pa
rere mādatis curie sit liberatus post sniam quēadmodū sim-
plex fideiussor de iudicio sisti iuxta. l. grece. §. & post litē. ff. de
fideius. Bal. h q̄rit & nō decidit Pe. de anch. h tenet q͛ vsq3
ad sniam p. d. §. & post litē, iuo ēt vt tenere Bal. in addi. spec.
in ti. de reo. in. j. col. quasi habeat͛ p simplici fideiussore de iu
dicio sisti, allegat istū tex. & facit ad no. p bart. in. l. iiij. ff. de cu-
sto. reo. & p Bal. in. l. q crimē. in. iij. q. C. q accu. de quo dicā
post Bal. & Mod. in. l. ij. §. fi. ff. qui satisda. cogan.

SVMMARIVM

1 Capi an possit qs in propria domo, & inuitus extrahi, uel citari.
2 Capi uel citari an possit quis in apotheca sue domus.
3 Domus appellatione, an ueniat capana.
4 Domus appellatione, an ueniat porticus.
5 Domus appellatione, an ueniat hostium domus.
6 Capi an possit quis in ecclesia, uel hospitali.
7 Debitor potest capi, & extrahi de domo, quādo citatus psonali
ter ut compareat, & non uult comparere.
8 Debitor si ex cōmissione facta officiali potest capi, & inuentus
fuit extra domū, & cōmissarius eū insecutus fuit usq3 ad ho-
stium, & ipse ingressus fuerit domū, non pōt inde extrahi.
9 Citari quis non possit quis uerbaliter in domo, potest tamē ci
tari ad domum affigendo cedulam hostio.
10 Capi & citari potest quis in palatio dñorū, secus in palatio epi-
scopi, sed in domo aliene habitationis non potest quis capi, si
dominus domus prohibet.
11 Mulier pro causa ciuili nō potest regulariter capi, fallit si sit ob
ligata pro administratione tutele, quam assumpserat renūciā
do uelleyano, & omni auxilio.
12 Mulier meretrix, uel luxuriose uiuens, non debet gaudere pri
uilegiis, & beneficiis legum concessis matribus familias.
13 Mulier an possit capi pro crimine, dic ut hic.

1 Lerique. † De domo propria habitatiōis
nō debet quis inuitus extrahi seu
realiter citari verbaliter aūt in domo pōt citari sta
dcm̄ si ad se prestat aditū, vel ex publico 3spicia
tur de alio vo loco puta vinea balneo, vel theatro bene potest
nō solū verbaliter, sed etiā realiter vocari & extrahi et inuitus,
& etiam q̄uis ad se aditum non prestaret. h. d. vsq3 ad. l. neq3.
2 ¶ † In tex. ibi de domo &c. an idē sit in apotheca. Paul. de
ca. h tenet q͛ nō p. l. sed etiā. ff. eo. adde. l. lex cornelia. §. si tñ i
verbo meritoria cū glo. & ibi bar. ff. de iniur. & tex. est ibi p bar.
in. l. j. iuncto princ. ff. de libe. agno. & Bar in. l. iiij. §. pretor in
ij. col. ff. de dam. infe. & Anto. de bu. in. c. causam de do & con
tu. facit q͛ no. Bar. in. l. meminisse. ff. de offi. procō. q͛ no. Al
be. de rosa. in ij. parte statutorū. q. xxxvj. & per Pan. de ca.
in cōsi. xlij. vbi tangunt an statutum loquens de domo extenda
tur ad apothecā. Et proprie Pan. de ca. tenet in. d. consi. in-
cip. In christi noie viso puncto &c. q͛ quis potest capi in apo-
theca, & in taberna dato, q͛ statutum diceret, q͛ non possit quis
3 capi in aliqua domo scdm eū. ¶ † Quid in capana an veniat
appellatione domus habitationis, vide per Bald. in. c. ij. de
duo. fra. de nouo benefi. inuesti. vbi alleg. gl. inst. de rerum di-
ui. §. cū in suo, in verbo appellatione, per Ro. in. l. ij. §. diui. el.
ij. ff. ad sille. & h & in. l. enim qui edes de vsuc. fa. it q͛ no. Bald.
4 in. l. j. §. de exceptionibus. ff. nau. cau. &c. ¶ † Quid in portica
domus cōliter dr͛, q͛ non est idem, q͛ in domo per. l. cetera. §.
hoc senatusconsulto. ff. de lega. j. & ibi per Bar. & alios p Spe
cu. & Joan. an. in ti. de iniur. §. j versicu pone statuto, & p bal.
& Ang. hic & Bald. in rub. ff. solu ma. & per Pan de ca in. l.
cōclaue. & ibi Bart. ff. de dā. infec. & aliquid per Bart. in. d. l.
meminisse. per Anto de bu. in. c. inter alia de immu. ecclesi.
5 ¶ † Quid si est in hostio domus an ibi possit capi cōliter di
b stinguit͛, aut erat intra clausurā domus, aut extra vt per Bar.
in. l. j. §. j. ff. de cola. & in. d. l. meminisse, & p Joan. and. in addi.
Spec. in rub. de immu. eccle. & p Ja. de are. Bal. & Jmol. in.
d. §. hoc senatuscon. p Bal in. l. data in. xv. col. C. qui accu. &
in. l. gallus. §. ille casus, & ibi p Jmo. de libe. & posth. & Bald.
in rub. ff. so. ma. & dicit Ang. hic de hoc esse meliorem tex. qui
sit in iure in. §. si ab hostibus. ver. dicimus instit. qui mo. ius pa.
po. so. & illum allegat Jac. de are. in d. § hoc senatuscon. facit
q͛ no. bar. in. l. qd sit fugitiuus. §. apud celsum. ff. de edil. edic.
6 ¶ † Quid in ecclesia. dic vt per Guil. & Bar. hic cum qui-
c bus transit Bal. h & in. l. ij. C. de sacro san. eccle. & in. l. etiam
in. iiij. col. C. de execu. rei iudi. & i. l. si quis ad declinandā. in.
xviij. co. C. de epi. & cle. in ver. sed iuxta h quero de duob᷒ &c.
vbi et dicit idē esse in hospitali q͛ in ecclesia, & alleg. dcm̄ Ar
chi. xvij. q. iij. in c. diffinimit q͛ ad hoc reputat bal. no. dignū.
Et circa hoc adde que dixi in. l. j ff. eo. & que no. in. c. iter alia.
de immu. eccle. & ibi et erigit. o. Anto. qd in portica ecclesie.
Limita tñ istam. l. cū si. non habere locum in eo qui extrahere
tur de domo vt acceptaret offm̄ publicū ad q͛ designatus eēt,
q͛ pp hoc licite extrahit͛ de domo vt est tex. sing. in. l. ex oib᷒.
C. de decu. lib. x. & ibi Bar. ¶ Jtē fallit in casibus criminali
bus vt per glo. in. l. et ff. eo. & p gl. in. l. nemo de domo. ff. de re-
7 gu. iur. ¶ † Ex quo signanter infert ang. h ad cautelā per quā
creditor poterit sibi cōsulere 3 debitorē nō exeuntē de domo
nam poterit creditor procurare, q͛ iudex citet debitorem sum
& cum nō cōparentem mulctet in mulcta applicanda fisco, nam
pro tali cōtumacia & multa poterit extrahi de domo, & carcera
ri cum cōtumacia dicat͛ esse delictum vt fuit visum post glo. in
l. j. §. fi. in verbo merā penā. ff. si m. j. Et poterit postea ad istā-
tiam creditoris incarceratus recōmēdari, & ista fuit cautela q̄
tradit Bar. in. l. cum eo, alias est in. l. sacrilegij. §. j. ff. ad. l. iul.

a ¶ Curie. vide Raphal. cu. 3sil. cxl.

b ¶ Dom᷒. Sz in addō qd si est i naui, an i ea possit cita-
ri, & de ea inuit᷒ extrahi sicut de do
mo vid ro. i. l. j §. dñi. ff. ad sil
le. q ponit hāc q. & alle. alb. in
ij. pte sta. q̄ in
ci. itē qd si sta
tuto maior pe-
na, & dcidit, q͛
nō sicut de do
mo, q͛ nauis 3
tinet͛ ap. dom᷒
p q̄ decisio. ad
duco q͛ voluit
bal. i. l. certi in
di. C. loca. vbi
dit, q͛ nauis dt
pdiū vrbanū, &
venit ap. dom᷒
3rīu tñ est ve-
rius q͛ dispō
istat. li. nō pro
cedat i naui ex
quo loquit͛ i
domo sua & do
m᷒ 3stituit͛ ex
tecto & parietib᷒
i. eū q edes. ff. d
vsuc. & transit
Ind. i loco alle
gato, & p iste p
te adduco tex.
i. l. j. §. si qs de
nauj. ff. d vi & vi
ar. vbi ille q ex
pulit aliquē de
naui ñ punit͛ de
si expulisset de
domo qd not.
q͛ nemo tengit
Franc. cur.

c ¶ Ecclia. vide p oldr. 3.
liiij. & 3s. xliij.
ro. 3s. ccxxvij.
h all. et p. d. la-
cu. adde eūdē
ro. 3s. ccccxxx
iij. & in q̄rū po
nit, an in 3tinē
tib᷒ ecclesie qs
capi possit dic
p eo facere, q͛
volet. h. de. ro.
vbi. solo h. pb.
q͛ ipe. bnfi. in
eiq eccl. dcaf
bnfi. vacans in
cimi. ipsi᷒ ec.

pec. & sequit Pan. de ca. & Imo. in c. ij. de pig. ¶ Sz aduerte q: sm. d. Abb. in c. ad petitioné, de accu. ista nō vr cautela, q: ille citatus vt euitet gtumaciā poterit nō exire domū & cōparere p pcuratorē cū non cogat psonaliter nisi ex cā. c. j. de in. in. vj. l. fi. cū ibi no. C. de procu. Sz dic cautela vr tuta attenta practica qua dat Bar. in d. l. fi. C. de pcu. scdm quā erit in potestate iudicis arctare ad cōparendū psonalr de quo ibi dixi. ¶ Intelligas tñ ad hoc vt dicta cautela seruiat necesse ē, q: citatus fuerit in vera cōtumacia gstitutus, alr non posset mulctari vt per gl. & doc. in l. j § fi. in gl. mag. & ri. j. ¶ Potest ēt dari alia cautela sm ro. h. s. q: pcuret debitorē designari ad aliqd offm publicū, nam pōt extrahi de domo ad accipiendū offm, vt dixi & eo extracto poterit citari. ¶ Et qñ possit iudex quez capi seu realiter citari facē vide late bar. in d. l. cū eo. ¶ In tex. ibi refugiū p istū tex. dicit bal. h quē sequit simplr Ro. h

8 † q si officialis hñs cōmissionē capiēdi debitorē inuenerit eū extra domū, & eū insecut' sit vt capiat, & debitor aufugerit & domum ingressus sit, q non poterit de domo extrahi p quo ēt al leg. l. qd sit fugitiu'. § idē celsus scribit, & q ibi no. ff. de edi. edi. Sed aduerte q: ipsemet bal. in repe. l. cūctos populos in vltl. char. in repe. magna C. de sum. tri. & fi. ca. per l. qd ait § fi. ff. de adul. Ubi satis est, q inuitū fuerit licitū, si nullum interuallum intercessit, & rñdet ad d. § idē celsus, cū ibi no. gl. in vbo adduci q: ibi loquit, qñ p abstractionē fieret iniuria, aut preiudicium tertio, tū magis p'bo opi. quā d. Bal. h p istū tex. Et ad. l. q ait, rñde q illud est verū nisi alia sit rō in ū. q i initio vt declarat Bal. in l. si qs nos dicā in. v. col. C. de epis. & cle. p. d. § idē celsus, cū fi. Sz in pposito alia rō in fin. hoc est in loco de quo extrahit q: dz eē omnū tutissimū refugiū, vt h q esset in

9 loco prin. ¶ † Ro. ex. l. satisq plene, q vbi qs est in domo q uis nō possit verbaliter citari in psona, tñ pōt fieri citatio ad domū affigēdo cedulā hostio, & ex hoc citatus reddet fict' seu p̄sumptus gtumax adeo, q pcedet ad missioné in possessionem vt h. & l. iiij. § totiens. ff. de dā. infec. & c. fi. de eo q mitt. in pos. cā rei ser. & ita declarat Jo. an. in c. romana. § gtrahentes de foro

10 cōpe. in vj. in nouel. vbi tractat mā; i istius l. plerūq. ¶ † Ro. in. l. sz ēt in verbo theatro, q qs pōt capi, & citari in palatio dominoz sm bal. secus tñ in palatio epi, q: iūc hz locū dispō tex. dua in c. id gstituimus. xvj. q. iiij. dic vt p doct. ibi. & d. c. iter alia ¶ Et p h pōt inferri q qs pōt citari, & capi in domo aliene habitationis, q sane intelligas nisi dñs domus phiberet q: tunc non esset licitus ingressus p. l. q domū alienā. ff. de iniur. & l. omnis. ff. de ser. rusti. pdi. ¶ In gl. fi. sup vbo nemo extrahi intentio gl. est q in tribus casibus prohibet tm citatio vballs & nō realis. Primu' est i mrefa. ē. extra domū. Scds in eo q est in domo, q pōt citari verbo tñ, qñ ex publico conspici pōt vel qñ ad se prebet adiū. Et ideo si hostiū esset apertū, & citādus dicerer nuncio, q nō ingrederet non valeret citatio, q: non dz p̄bere ad se aditū. Tertius casus est in iudice delegato p. § si vbo allegatū in gl. de cuius intellū late dixi in l. ij. ff. de iuris. om.

11 iu. ¶ † Adde q lz mulier p cā ciuili nō possit regulr capi. tñ fallit in muliere obligata p administratione tutele, quaz assumpserat renunciādo velle. & oī auxilio iuxta auc. matri. & auie. C. qñ mu. tu. offi. fun. Nā vr huic bñficio renūciasse sz Bar.

12 in d. auct. mr̄i & auie. & in. l. siqs sub gdōne. ff. de testa. tu. † Itē fallit in muliere meretrice, vel luxuriose viuēte, q: non dz gaudere bñficio legū cōcessis mari ibulsa. ita singulr dixit bal. l. l. gsentaneū in vj. col. C. qño & qñ iudex. arg. tex. in auc. de resti. & ea q parit in. xj. mēse post mari. mor. § fi. q intelligit Ro. in d. l. si vbo. § de viro. in. ij. fall. ff. so. ma. eē verū, nisi talis mater luxuriose viuēs esset nupta. alle. in fin. no. per Jo. an. in addi. Spe. in rub. de imm. ar. l. si vxor § j. ff. de adul. ¶ Itē illud q dixit gl. h in matrefa. q nō possit capi, & carcerari, intellige q pcedebat sm ipa tpa, vel codicis solū in mrēfa. i. muliere sui iuris, vt loquit. l. j. C. de offi. diuer. iudi. iuncta. l. nam ciuitū. ff. de his qui sunt sui vel alie. iu. Secus in filiafa. q: poterat capi vt probat in. l. pe. C. qui bo. ce. pos. Sz hodie nulla mulier pro debito capi & carcerari pōt, j auc. nouo iure C. de cu. reo. & no. bar. & ang. in. l. nemo carcerē C. de exact. tri. lib. x. & no. bar. in d. l. sacrilegij. & Sal. in. l. j C. q bo. ce. pos. L; Bal. ibi p. d. l. pe. simpliciter dixerit, q mulier pōt carcerari p debito, & eū sequit. d. Abb. in c. ad petitionē de accu. & nō bñ per p̄dicta.

13 ¶ † An āt p crimine capi possit mulier, & dic vt in auc. nouo iure C. de custo. reo. & aliquid p bal. h. & in. l. j. ff. qui satis. cog. ¶ Ulti° adicit Bal. h quē refert & sequit Pan. de ca. q existens in domo si citatus sit, qñ ex publico cōspici potest, vr citatus in domo p istā. l. satis hic volētē, & qd no. hic in vbo. cōspiciat, & idē facit sm eos q si moniales existētes i intra gradus

6 monasterij faciant aliquem gtitū ● de quo notarius existens extra gradus sit rogatus, poterit scribere notarius actū in monasterio &c. quis ipse sit extra.

1 Neqz. † Impubes gstitutus in pr̄is ptāte citari nō pōt vbaliter, nec ēt realiter in capiendo psonā. h d. Bar. tñ h intellexit istū tex. tm in citatione reali, & ita ēt intellign. l. gennq. in prin. ff. e. q: vbaliter impubes pōt citari cū auctoritate tutoris sm eum p. l. j. § sufficit. ff. de admi. tu. & ita itelligit Saly. & pe. de anch. h, Sed Bal. hic l. sec. antiqua intelligit istum tex. in citatione vbali, & dicit q intentio huius lr̄e est, q si ipubes ē citatus nō pōt pcedi gtrā eū tanq̄ gtra cōtumacē nisi quo ad missionē ex primo decreto. l. apud iulianū, in pn. q ex cau. in pos. ea. & plene no. in. l. cū & minoris C. si aduer. rē iudi. Et subdit q si pupillus esset in pr̄ia ptāte, tunc dz vocari pr̄ q est lr̄ius administrator, ita itelligit ipse Pan. de cas. & h dt q iste tex. pōt ēt intelligi in citatiōe vbali, prout ēt fuit de mēte gl. & dicit q sec' est i ipubere sui iuris, vt h in gl. nisi esset infans vt. d. l. gennq. q: nullo mō pōt citari vt ibi. Et rō diuersitatis inter pupillum existentē in patria ptāte, & existētē sui iuris est sm eū, q: tutor pōt gparēdo p pupillo, vel cū pupillo itiare psonā eius, & supplet defectū etatis. Sed pr̄ istud iure nō poterat. q: pr̄is ptās etatē filij nō suppler. l. fi. § j. de vbo. ob. & ibi vide bar. hodie vero vr̄ q cū pr̄ sit lr̄ius administrator iuxta. l. j. C. de bo. ma. vel istis bonis in qb' pr̄ hz vsūfructū, q possit supplere sicut tutor, sz si pr̄ renūciaret vsufructui, & sic nō esset lr̄ius administrator vr̄ sm eū q filius posset gueniri, & dabit curator ei l. l. fi. finali pr̄e recusante C. de bo. q li. Intellige tñ q possit gueniri eo mō quo conuenire dz, qñ habet tutorē sm quod. ff. dicit.

2 ¶ † Primo igit verū esse, q siue sit in pr̄is ptāte siue ēt sit sui iuris nō valeat citatio solius pupilli, q̄tū; ad h vt nemine cōparēte possit gtrā eū tanq̄ gtra gtumacē pcedi ēt ad p̄mū decr. imo si hz tutorē tutor citandus est, ● vel si nō hz tutorē citari vt. l.

b

3 h aut. l pn. iucto. § j. & ibi no. bar. in fi. ff. ex q. cau. i pos. ea. & probat in. l. si ex legati, & in. l. seq. & no. Bal. & mod. ibi ff. de vbo. ob. & ibi dixi & ita itelligit istā. l. bal. in. l. fi. C. si pp pu. pēsi. & idē vr̄ tenere spe. & Jo. an. in ti. de pmo & scdo decre. § restat vbo. sz pone pupilli, cū seq. & Joan. de Imo. in. l. gtra pupillū, & ibi dixi de re iud. lz bar. in d. § sufficit tenuerit valere citationē factā de solo pupillo, sed magis cōmuniter reprehendit vt p doc. in

4 dictis locis. ¶ † Et q: dcm̄ est pupillū nō posse capi. Quid in adulto vide bal. & Saly. in d. l. j. C. qui bo. ced. pos. & Ang. in repe. l. nemo carcerem C. de exact. tribu. lib. x. tenentes q non, & idem dicit h Ro. lz de eis mentionem non faciat.

Qui in ius. Citatus realiter debet relaxari si comparēat legitimus defensor, vel si de negocio fuit transactum hoc dicit. ¶ Et potest exemplificari in istis q capiuntur tanq̄ suspecti & fugitiui iuxta. l. ait pretor §. si debitorem. ff. que in frau. credi. cū ibi no. per Bart. & per gl. & By. insti. de actio. in prin. in verbo iudicio, q: dato fideiussore de iudicio ● sisti relaxant, q: tunc cessat suspitio iuxta. l. fi. § fi. de iussor. § fi. qui satisda. cogan. & no. glo. in. l. fi. in verbo fideiussionis C. de feri. Et similiter si trāsactū sit post capturā sup

c

1 obligatione pro qua captus dz relaxari vt hic. ¶ † Inter alia diiudicendus

a ¶ Contractū vide q vo. luit Fede. gsi. cclxxxviij.

b ¶ Citādus est. adde q voluit lud. ro. gsi. cccclliij. abb. g. lxxxvj. Et idē tenz. d. Jas. h gtra dicendo q minor nō pōt capi p dbito vt vult lud. ro. gs. cxx. dicit q mior pa tit sm decretū q nō interponit nisi pp gtumaciā rñde p not. in. d. gsi. roma. cccclitij.

c ¶ Iudicio sisti no. q alex. vult q sufficiat solūmō, qd ille suspectus possit relaxari data solūmō satis. de iu. sisti pan. de ca. h vult q det ēt satisdationē de iudicato soluēdo vlō eū plene p. do. Jo. bap. d̄ san. seue. i suo trac. de dbitorsbus fugi. i. ix. q. pn. & ar. ad pies, & dicit. d. sui. d. Jo petruccij. tenere hanc ptez q debeat satisdare ēt de iudicato soluēdo & lz doc. sentiant q teneat solūmodo satisdare d̄ iu. sisti tamē sm ipsum practica est qd ēt de iudicato soluē do det fideiussores, q: nimis est attento fine pp quē captus fuit ar. l. minime. ff. de legib'. Tho.

diminuēdus ē exponūt doc. cōtter h.s. iudicis arbitrio seu offi-
cio, & sic ꝯcludūt relaxationē capture faciēdā eē iudicis mā-
dato nec sufficeret ꝯsensus creditoris. Pro quo Ang. h alle. b
l. nihil tā nāle de re. iu. & facit ad no. per Bar. in. l. i. §. & post
opis ff. de ope. no. nun. & in. l. fi. ff. de offi. pcu. cesa. & Bald. in
auc. item quicunq; C. de epi. & cle. Sz ꝯ decisionē predictā vr
facere vna rō addita p Bar. in. d. §. & post operis, ōñ alleg. l. j.
C. de execu. rei iu. potes rñdet, ꝙ ideo aliud est hic, q carcer
pendet a iurisdictione iudicis nō aūt pena. l. l. nemo carcerem C.
de exac. trib. li. x. l. i. C. de pena. car. ¶ In tex. ibi defenderet,
intellige sm Bal. in lec. anti. qñ quis cōparet ad plenā defen
sionē obligādo se ad defendēdum in tota lite, & ad soluendum
iudicatum, secus in eo qui allegaret aliquas cās pp quas ille ca
pi nō debuit. Nā interī nō dz relaxari sm Bal. & Pau. h ca.
hic allegant no. p Inn. in. c. ij. de pcur. facit. d. l. in eo. §. nemo,
cum ibi no. ff. de re. iu. Ubi aūt ipsemet captus peteret se rela-
xari tūc si captus esset rōne suspitionis, vel fuge, vel rōne ꝯtu
macie satis vr esse, ꝙ satisdet de iudicio sisti ꝗuis non caueat c
de iudicato soluēdo per auc. ei g. C. de bo. auc. iud. pos. iuncto 3
§. sed hoc hodie, insti. de satisda. Facit. l. sciēdū, in prin. cū ibi
no. ff. qui satis. cog. & ita vr esse de mēte Ang. in. l. si ab arbitro
§. i. ff. qui satis. cog. in repe. l. nemo carcerē C. de exac. trib. li. x. d
& per Bal. in. l. fi. §. & si prefatā C. de in. deli. vbi qs captus ex
eo, q nō soluebat in quo cōdemnatus erat iuxta. l. j. C. q bo. ce
de. pos. tūc nō relaxabit nisi soluat, vt hic, p Bar. allegantē. l.
si pecunie §. fi. iurōne sm ff. vt in pos. leg & nō est alibi iste tex.
sm Bar. in. l. ꝯsentaneū C. quo & qñ iu. quē tex. singulr limi
2 ta vt dicet per ang. in. l. de die, ꝟ. plane ff. q satis. cog. ¶ † Itē
no. ex fi. argumentū sm Bal. in lec. anti. ꝙ si pēdēte termino
citationis ad cōparēdum reus transegit cum actore non arcetur
ad comparendum, q ex quo eā est finita lex vr eum licentiare
& dimittere vt hic, & in. l. ij. in prin. si quis can.

SVMMARIVM

1 Vasallus habens unam rem in feudum à pluribus, si in aliquo delinquat cōtra unum ex dominis suis, cadit à feudo pro parte illius tantum.

2 Bānitum an sufficiat habere pacem ab uno herede occisi, an uerò debeat habere à pluribus.

Ominunis. Libertus plurium etiam si vnū iātū in ius vocet sine venia incidit in penam edicti. ¶ In glo. ibi. §. qui manumittit, rñde, ꝙ ibi loquit in liberto vniuersitatis & hic loquit i liberto singulorū vñ illud, ꝙ eōe est meum esse dr vt. l. illud ff. de rim nup. & l. serui electione. §. i. & fi. n. de
1 leg. j. ¶ † Extra gl. facit iste tex. sz Oni. de cu. & alios h ad. q.
vez si vasallus hēat vnā rez in feudū a pluribus, & in aliquo de
linquat ꝯ vnū ex dñis suis an cadat a feudo in totū & cōtter dr
ꝙ pro parte tm, & est casus in. c. j. de vasal. q ꝯ consti. Lothar.
2 feu. alie. ¶ † Itē iducit p Bar. hic in lec. anti. ad. q. ꝙ si statu
to caueat, ꝙ bānitus pro homicidio possit rebānīri nisi habue
a rit pacē ab herede occisi, ꝙ sufficiat hēre ab vno ex pluribus a
Et ita tz ex quo tractāt de cūmodo pecuniario, sz io plenius vt
p Bar. & alios in. l. iiij. §. cato ff. h ꝟ. ob. & p Cy. in. l. j. §. fi. de
ven. inspi. per Bal. i. l. i. ff. de pac. & in. l. ij. C. de li. & eorū lib. &
ibi Sal. per Ang. in. l. pro hēde. § fi ff. de acq. here. per Pet.
de anch. in cle. ij. de iu. patro. dixi in. d. §. cato.

SVMMARIVM

1 Contra libertū uocantem patronum in ius sine uenia datur actio poenalis in quinquaginta aureos, quos si soluere nō potest luere debet in corpus patrono hoc postulante.

2 Poenam pecuniariam qui soluere nō potest, tenetur illam luere in corpus, ita demum cui applicanda est sic postulante.

3 Aureorum uel solidorum appellatione an ueniāt hi de quibus hic in gl. an uerò aurei currentes secūdum consuetudinē loci.

1 Neum. † Contra libertum vocātez in ius sine venia daē actio penalis in quinquaginta aureos quos si soluet nō pōt luere itz in corpore pātrono h postulāte. h. d. cū. l. seq. & de itelle
lectu ista ꝯ ii. cū his q no. hic doc. vide que dixi in. l. si qs id ꝙ
2 ff. de iuris. om. iu. ¶ † In tex. ibi ex querela pāroni &c. not. sm
Bal. ꝙ vbi qs luere dz in corpus penā quā luere soluere non
potuit illud fieri dz ita demū si velit ille cui pena pecuniaria
b applicāda erat, & adde Inn. & alios i. c. odoardus h sol. & bal.
in. l. ꝙ si minor. §. si seruus ff. de mino. ¶ Et io facit sm Bal.
hic in lec. anti. & Pau. de ca. ꝙ si libertus incidit in penam, &
nō sit soluendo, & libertus dicat ꝙ vult penā cōuerti in corpo-
ralē, pātronus aūt dicit, ꝙ vult expectare ꝙ libertus efficiat sol
uendo ne extinguatur actio sua, ꝙ stabit electioni pātroni, quod
bñ no. Bene facit. l. cū duobus. §. idem rñdet factus cum his
q ibi singulariter no. Bar. ff. p soc. & no. Ang. in. l. si qñ. §. he-
res de leg. i. & in. l. si insulā ad fi. de ver. ob. & Imo. in. l. ita sti-
pulatus, in. xvij. col. e. ti. & p Bal. in. l. cōmissulē C. de pact.
inter emp. & ven. Et circa hoc vide oino Bal. in. l. quicūq; in.
vij. col. in ver. qd si aduersarius &c. cuz seq. C. de ser. fug. Nell
qua vide per Bar. in. l. j. in fi. ff. de pen. & que dicis fuerūt i. d.
l. si qs, & ꝙ ibi no. Bal. hic vult ꝙ imposita ista pena castiga-
tionis loco pecuniarie pp inopiam est perpetuo liberatus ēt si
c postea perueniret ad pinguiorem fortunam a pro quo est glo.
3 in. c. pcrū in gl. j. in fi. de re. iu. in. vj. ¶ † In gl. i ver. aureos
ibi. l. quotiens &c. de hoc an vbi lege, vel statuto fit mentio de
aureis, aut de solidis, an intelligat de istis de quibus h in glo.
d an vero de aureis currentibus sm ꝯsuetudinez loci vide a Cy.
in. l. si qs pro redēptione C. de dona. & oino Bald. in. l. fin. in
prin. & ibi p gl. C. cōia de leg. in. l. qcunq; i vl. col. C. de ser. fug.
& ibi Sal. & p Gui. de cu. & Bal. in. l. illud in vlt. col. C. de sa.
san. eccl. cū ibi alle. per Io an. in addi. Spe. in ti. de instr. edi.
§. porro, in fi. per gl. & doc. in. c. ij. de maledi. & Pe. de anch.
in ele. si beneficiorum, & qđ ibi gl. de ōci. & oino per Sal. in. l.
fi. C. si cer. pe ¶ Item ad id qđ Bar. hic in. l. j. alle. tex. in. l.
medicos C. de profe. & medi. adde gl. no. in. § penales, in ver-
bo impetrasset, insti. de actio.

SVMMARIVM

1 Fideiussor nō dicitur idoneus, si potest ex priuilegio declinare iurisdictionem illius iudicis, coram quo fideiubet, nisi illi priuilegio specialiter renunciet.

2 Fideiubens & promittens aliquem sistere in iudicio non uidetur prorogasse iurisdictionē iudicis, & renúciasse declinatorię fori.

3 Fideiussor non dicitur idoneus si conueniri non pōt coram illo iudice quo erat conueniendus principalis, dato q possit fideiussor in eadem ciuitate coram alio conueniri.

4 Captus p militē pro armis, uel alia re simili, si uult fideiubere de se praesentando coram iudice debet relaxari, alias potest milites actione iniuriarum conueniri.

5 Miles debet relaxare captum pro delatione armorum, uel debito ciuili, si uult captus idoneè cauere de se praesentādo iudici. & debet oblatio fideiussionis capi per militem, aliàs potest iniuriarum actione conueniri.

6 Debitor renuncians priuilegio fori, non pōt petere se remitti ad locum celebrati contractus, si alibi conuenitur.

7 Remissio an habeat locum in contractibus si sit renunciatum priuilegio fori.

8 Remissio in contractibus, quando, & quibus fiat, dicitur hic.

9 Renuncians priuilegio fori, an sufficiat generalis renunciatio, uel requiratur specialis.

a I quis. † Fideiussor non dicit idoneus si potest ex priuilegio declinare iurisdictionem illius iudicis, corā quo fideiuber nisi illi priuilegio spāliter renūciet. h. d. ¶ In
tex. ibi non suppositum, puta scholarem qui fideiubeat pro
reo citato coram potestate nā scholaris non dr idoneus fide-
iussor, q pōt declinare forū, & eligere epm vel magistrum, vt in
auc. habita C. ne fi. p pa. & in probe. fforū i. §. illud vero satis.
¶ In tex. ibi pro nō dato &c. ad hoc. l. quotiens ff. q satis. cog.
2 ¶ † In tex. ibi spāliter &c. no. ꝙ fideiubēs pmittēs aliquē si-
stere in iudicio nō vr prorogasse iurisdictionē iudicis, & renun-
e ciasse declinatorie fori a ad idē tex. in auc. offerat C. de lit. con-
te. vbi ēt principalis prestādo talem satisdationē nō excludit a
facultate declinandi forū, & no. Bal. in. l. si ꝯuenerit & ibi remis
siue dixi. ff. de iuris. om. iu dicit in Bal. hic in quibusdam lec.
vt refert & sequit Pau. de ca. ꝙ istud fallit nisi fideiussor adie
cisset hec ꝟba, vez, & promitto parere mādātis vestre curie, nā
ista ꝟba nihil aliud sonāt aut ipoztāt, nisi ꝙ nō vult declinare
forū. Et idē tz hic Ful. dicens ita velle ang. h, & reputa h tc no.

a ¶ Explurib? sed an stāte stat. ꝙ ad accusandū admittātur hēdes & pximiores occisi & accusatio fuerit ab vno solo instituta an alij accusare possint vide ange. ꝯsil. cclxxxvij.

b ¶ Uide bald. in. l. cūsit C. de sep. vio. vbi dicit istam regulā hēre locū ēt si reus totā penaz soluere possit excepto vno denario, ar. l. stipulatū alie. § i. ff. de ver. ob. & seqr. d. Ant. corse. in suo trac. de ptāte regia in. iij q. princ. in trac. de mini mis in. x. colū. alle. ale. hic ad de in. l. si qs id ꝙ in. ij. colū. ff. de iurisdi. om. iud. Tho.

c ¶ Fortunā in. ro. sine suis idem dicit.

d ¶ Consuetudinem, vide Franc. de are. ꝯsi. cxvi. & i ꝗ tum. d. Jaso. h pomt an in penalibus fiat extensio vide lu. ro. ꝯsi. clx. do. Car. ꝯsil. lx.

e ¶ Fori. idest dic si dedissz p missorē de stādo iuri, & no. ꝙ si fideiussor pōtest de iudi. sisti. & iud. sol. p aliquē & coacte h faciat q nec p h ipedit opponere dclinatoriā fori sz. d. ant. h hs. l. c. j. h iu. quē refert & seqt franc. h are. ꝯs. lxxxvij. ez si qs pmitteret corā ordinario h stādo iure & illa pmissio hēret locū corā delegato si ꝯtingeret fieri mutatio. vt ibidē habetur.

isto ɝba nihil aliud sonāt aut ipoztāt, nisi ꝙ nō vult declinare
foꝝ. Et idē tꝫ hic Ful. olcēs ita velle ang. h, ꝛ reputa h eē no.
dignū est veꝝ ꝙ Ang. h dt, ꝙ fideiussor dicēdo ꝓmitto pa-
rere mādatis curie aliquo nō obstāte vr renūciare priuilegio
declinādi foꝝ. Satis vr veritas huius articuli pēdere a qō.
quā formant hic doc. vcꝫ an sufficiat generalis renūciatio de
quo dic, vt hic p Bar. tñ si recte inspiciat̄ sensus dictoꝝ ver-
boꝝ esse vr ꝙ per predicta verba esset spālīter renūciatū pri-
uilegio declinādi foꝝ, hoc in terminis tenuit Bald. in addi.
3 Spe. in ti. de re. o. in. j. col. in ver. sed an reus. ¶ † Itē not. qḋ
fideiussor nō dr idoneus si cōueniri nō pōt corā illo iudice co
rā quo erat conueniēdus principalis, dato ꝙ posset fideiussor
in eadē ciuitate coram alio ꝯueniri. Qḋ intellige veꝝ in fide-
iussore de iudicio sisti seo ō se pñtādo corā iudice vocāte. Se
cus in alio fideiussore, vt no. p Bar. in l. iij. in pe. q. ff. de fide-
ius. p illū tex. Intellige veꝝ ꝓcedit i subsidiū vcꝫ vbi alius fide
iussor hri nō possit, vt est tex. no. in l. si fideiussor, in prin. ꝛ ibi
Bar. ff. q satis. cog. ō quo vlti. dic vt ibi dicet̄. ¶ In glo. j. ibi
dare voluit hāc expōnē facit gl. vt cauet ꝯtū. l. iij ff. de fidein.
tñ ista expositio violat tex. Et ad. d. l. iij. rñde, vt p gl. ij. h i fi.
ideo melior est. ij. lec. ꝙ intelligat̄ in fideiussore q actualr se ob
ligauit. In ea. i fi. gl. nō bñ dr, q legū correctio est euitāda. l.
ꝑcipimus. C. ō ap. ité q duo sunt fideiussores, vnus est q post
oblatum libellū reo ꝓstat̄ ab eo actori de sistēdo in iudicio in
tota cā, ꝛ iste tenet̄ vsqꝫ ad sniaꝫ. l. grece, ꝛ in. l. post litē ff. de fi
deius. ꝛ ō h loquit̄ ti. ff. q s. tis. cog. ꝛ tex in. d. auc. offerat̄, ꝛ sic
4 ꝗtū ad h auc. offerat̄ nō iudicis de nouo, † alius est q ꝓstat̄ a
citato de se repñtādo corā iudice ad vnū actō, vt qñ qs māda-
to iudicis fuit captus ꝓ armis, vel ꝓ alia re sibi, ꝛ ne ducat̄ ad
iudicem offert officiali eū capienti dare idoneū fideiussorem
5 de se repñtādo corā iudice, † nā dꝫ accipi ob lo fideiussoris
ꝛ relaxari captos alr officialis tenet̄ actione iniuriaꝝ. l. si vo
§. qui pro rei. ff. q satis. cog. ꝛ ibi no. doc. Et de isto logt̄ Rubri
ca sequētis tim. que ēt pōt intelligi sm̄ Ange. ꝛ M. ode. ibi ꝛ
Pan. de ca. hic, ꝛ ēt fuit de mente Bart. h qñ qs citatus erat
verbaliter tm̄, vt icōtinēti cōpareret corā iudice nā si ob aliq̄
cāꝫ nō poterat tūc cōparere mittebat excusatorē qui allegabat
excusationē ꝛ fideiubebat apud iudicē, ꝙ cōpareret corā iudi
ce ad oiem a iudice statuēdū, nā si talis fideiussor nō reperiat̄
idoneus, vt q hēbat priuilegiū declinādi foꝝ talis excusatio
nō ꝓbato aliter de ipedimēto iusto nō excusabit citatū, text. ē
hic. Sꝫ est dubiū an ista. l. possit intelligi in eo q erat alr citat⁹
scilicet captus pro armis, ꝛ ne duceret̄ ꝓstitit fideiussorē de se
pñtādo vt ꝓxime dixi, ꝛ doc. h vīr sentire ꝙ sic. Sꝫ ꝯtrarium te
nuit Pan. de ca. q aut principalis se presentauit vt ꝓmissum
fuit ꝛ nō incidit in aliquā penā ꝛ liberatus est fideiussor aut se
nō presentauit, ꝛ tunc ēt si fideiussor fuisset idoneus nō euitat
principalis reus mulctā q sibi imponi pōt rōne inobediētie ꝛ
contumacie iuxta. l. j. ꝯ. ti. ij. ꝛ non est opus perquirere aliū fi-
deiussorē. Sꝫ dic ꝙ pōt adaptari ista. l. ad hūc casum, q eo ip
so q captus relaxatus fuit ab officiali cui datus fuit fideiussor
nō idoneus. Poterit pācipalis illico iteꝝ capi, q fideiussor
nō erat idoneus, ꝛ ꝓ nō dato hr, vt hic ꝛ. l. quotiēs superius
alle. vel ēt adaptatur ad illū tex. q si principalis nō cōparuit i
termino prout ꝓmissum fuit nō poterit agi ꝯ fideiussorem co-
ram illo iudice, q pro dato nō habetur ꝗtū ad h nisi suo priui
legio renūciauerit vt hic. Posset ēt intelligi iste tex. in fideius
sore dato de iudicio sisti i tota cā, q dēbit alius dari. ꝛ ꝓmus
nō idoneus liberari. d. l. quotiēs. Tñ ꝓcedētes intellectū eius
cōueniūt rubrice q loquit̄ de eo q vocatus nō cōparuit, sꝫ scḋꝫ
istū intellm̄ cōparuit, ꝛ satisdedit de iudicio sisti. ¶ In glo. ij.
ibi ꝙ nihil ꝛc. q si obligat̄ efficaciter, ꝛ sic est idoneus non dꝫ
hri pro nō dato ēt quo ad eū q dedit, ꝛ sic nō dꝫ grauari in no-
uo fideiussore ꝓstando nec alr puniri tanq̄ cōtumax sm̄ ꝙ in-
telligit̄ ex no. p Bar. hic circa. ij. lec. ¶ In ea. ibi, aduena ꝛc.
hec opinio, ꝛ ēt nō est bona, q ēt ꝯtrahens tanq̄ aduena pōt cō
ueniri in loco ꝯtctus qñ ꝓmisit soluere in eodē loco, vt no. in. c.
romana. §. nec ēt, in glo. in ver. rñdere, de foro cōpe. in. vj. per
d. l. hrs abitū. §. fi. ff. de iud. Preterea ꝙ aduena nō possit con
ueniri in loco ꝯtctus est ius cōe, sed iste tex. loquitur in priuile
gio ꝛc. ¶ In ea. ibi, ideo ꝛc. hec est vera sol. ꝛ cōiter approba
tur, ꝛ idem no. gl. in l. si fideiussor, in gl. ij. ff. qui satisd. cog. ꝛ in
6 l. si furiosus. §. fi. alleg. in gl. ¶ † In ea. ibi sit remittēdus ꝛc.
no. ex gl. ꝙ iꝫ in ꝯtribus non habeat locū remissio rei conuen-
ti ad lo. ū ꝯtctus. d. c. romana §. ꝯtrahentes, ꝛ plene no. in. d. l. he
res absens §. j. tñ fallit nisi reus in ꝯtctu dixisset se renūciare ꝓ

6 uilegio fori, ꝛ in hoc ista gl. sm̄ doc. nō est sibi, ꝛ ꝛ eā sequnt̄
cōiter doc. ꝛ Bar. i. d. l. hrs abitū. §. j. ꝛ Bal. i. l. cū archime
dora. C. vt in pos. leg. vbi omnino vide Ang. in hic. ꝛ in. d. l. hrs
abitū §. j. reprehēdit istā gl. per. d. §. ꝯtrahentes, Jo. de imol. in
c. fi. de fo. cōpe. ꝛ dicit, ꝙ lꝫ gl. singularis hic qnā sequit̄ hr.
teneat ꝙ si sit renūciatū priuilegio fori hēat locum remissio in
7 ꝯtribus, † tñ sm̄ eū cōiter seruat̄ ꝯtrū p. d. § ꝯtrahētes. Sꝫ certe
nō video, ꝙ gl. ista nō sit vera de iure ꝓp renunciationem nec
tex. in. d. §. ꝯtrahentes dicit ꝯtrū, ꝛ cū ista gl. trāsit ēt. d. Abb in.
d. c. fi. Et qñ ꝛ qbus casibus in ꝯtribus fiat remissio vltra ea q
8 no. p gl. Bar. ꝛ pleni⁹ p Ang. i. d. l. hrs, vide ēt late p Guil.
de cu. in. l. i. C. vbi qs decuriali, ꝛ p Bal i. l. oēs. §. j. C. ō epis.
ꝛ cle. ꝛ in. d. l. cū archimedorā, ꝛ sing. p eūdē i. l. consentanei,
in. viij. no. C. quō ꝛ qñ iud. ꝛ doc. in. c. dilecti ꝛ in. c. fin. de for.
cōpe. ꝛ aliqd ēt per Pan. de ca. ꝛ Ro. h. Et lꝫ hec sol. gl. i fi
sit vera, vt dixi tñ nō vr cōuenire huic lre, q ista sol. logt̄ in eo
qui reus erat iure cōi, tex. aūt loquit̄ in eo q reus erat priuile
gio si. n. dixisset tex. hic de exceptiōe fori simplr nō aūt de pri
uilegio posset adaptari. ¶ In ea. in fi. cōiter approbat̄ iste de
quo vide latius p Bar. i. d. l. iij. de fideius. ꝛ limitat̄ ꝛ colligit̄
ex no. ibi p eū, ꝛ p Ang. hic, ꝛ in. l. quotiēs ff. q satis. cogā. ꝛ p
9 Guil. de cu. ꝛ Sal. in. l. de oie. §. j. ff. q satis. co. ¶ † In gl. fi.
in prin. Sed Pe. ꝛ Cy. ꝛ Ang hrerēt ꝙ sufficiat gnālis re
nunciatio, p tex. in auc. vt sine ꝓhibitione debiti ꝛ credi. ma-
tres ꝛc. §. q vero alr est. §. ꝓpea Et no. gl. in auc. matri, in ver
si. velleyano. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. vbi sufficit gnālis renū-
ciatio priuilegioꝝ. Et ad istū tex. rñdet h Cy. in addi. ꝙ dꝫ ex
poni spālīter. i. expsse sicut exponit̄ in. l. negocioꝝ. C. de neg.
gest. Sꝫ Bar. h dicit, ꝙ imo in isto casu reqrit̄ spālis, q tex.
est ibi in verbo spālīter, ꝛ dic vt hic p eū, cū quo transit Bal.
Sal. ꝛ Ful. Et ad tex. in. d. §. q vero rñderi possit, ꝙ ibi pre-
cessit spālis renūciatio, ꝛ expssio quo ad quedā priuilegia. Uñ
quo ad aliqua similia ꝛ nō maiora sufficit gnālis expssio, ꝛ ita
illū tex. declarauit gl. in. l. iiij. §. quesitū, in gl. mag. ff. si qs cau.
Facit tex. in. c. q ad agēdū, de ꝓcu. in. vj. ꝛ i. c. sedes de rescri.
Uel qḋ illud non ꝓcedit casu isto ꝛ similibus qbus requirit̄ a
lege spālis expressio, vt no. in fi. per gl. in. l. si qs mihi bona. §.
iussum, de acq. he. Et istis in simili adde no. p Bar. in. l. fi. C.
si ꝯ ius ꝛc. ꝛ. l. filiusfa. in vlt. col. ff. de don. ꝛ in. l. j. in. §. vel. ij. co
lū. de vul. ꝛ pup. ꝛ in. l. si quis in prin. testamenti, de leg. iij. in
ver. quero qd si testātor dicat sic cassius ꝛc. ꝛ ō virtute gnālis re
nunciationis dicetur in. d. §. quesitum.

⁎ ¶ Alibi dr Bal. cclvj. dr ꝙ dcm̄ bart. h est no. ꝛ an suffi ciat renūciatio gñalis p alex. ꝯsi. xj. p In. co. cōsil. cccclxxij. Et inquātū d. Jas. ꝯ gl. dr ꝙ renūciās priuile gio nō vr renū ciare iuri cōi nec eꝯ, ꝛ i fi. se fallit adde ꝙ voluit In. ro. ꝯ. cclj. vbi ponit an renūciās of furie auxilio vi deat̄ renūciare tā iuri cōi quā municipali ꝛ in ꝗtū ēt ponit ꝙ iusꝫ hꝫ vi spā lis renūciatiōis adde alex. cōsi. iij. j. lib.

SVMMARIVM

1 Citatus coram iudice tenetur in dubio comparere, etiam si sciat se non esse de iurisditione illius, uel posse declinare eius iurisdi tionem.
2 Copia delegationis est mittenda citato cum citatorio, aliàs non tenetur citatus comparere quod limita ut. j.
3 Priuilegiatus in declinando forum si citatur tenetur comparere & ostendere iudici suū priuilegium, alràs poterit mulctari.
4 Rustico sagaci non est parcendum si sit contumax, sed an & qñ sit rusticitati parcendum.
5 Mulieri, & minoribus, ac militi, an & qñ sit parcēdum propter suam contumaciam.
6 Appellare an & quando posit minor.
7 Citatio ad diem feriatam non arctat citatum comparere, & qua liter & quō procedat dicitur hic.
8 Citatus comparere. j. tres dies, si ultima dies cadit in die feriato, an illa computetur in termino, & attendatur illa dies an uerò sequens, & precedens.
9 Iudex ubi capit commodum uel emolumētum ex exercitio suę iurisditionis an posit pronunciare, & cognoscere an sit iudex uel non, & quid in delegato.
10 Sportularum commodum non pōt excedere summā duoꝝ au reorum ab utraqꝫ parte.
11 Citatus coram iudice non suo seu coram quo non poterat cogi litigare, an & qñ teneatur comparere.
12 Citatus coram iudice non suo, si comparet, & non opponat decli natoriam, uidetur in iudicem consentire, secus si fuit contu max.
13 Contumaci incumbit onus probandi, & citans non sit iudex cō petens.
14 Notorium non releuat ab onere probandi.
15 Contumax non impeditur declinare forum iudicis non sui nisi pronunciasset

pronunciasset se iudicem competentem, & ab illa pronũciatione nõ esset appellatum.

16 Citatur florentinus bononię ex cõtractu celebrato bononię, negat se cõtraxisse bononię, an prius sit cognoscẽdum summariè an contraxerit.

17 Actor potest trahere laycum reum corã ecclesiastico iudice sup libello in quo narrat aliquid fuisse sibi extortũ in fraudẽ usurarum, quamuis ueritas facti aliter se habuerit.

18 Iudex ad hoc ut possit procedere, requiritur quod sciat se iudicem esse.

19 Iudex si quis nõ posset esse nisi in causis à decem libris supra, & actor petat xv. cum in ueritate nõ debeantur nisi quinq;, nam dato q̃ reus declinet iurisditionem, poterit tamẽ iudex de ista causa cognoscere.

20 Interesse partis non consideratur, etiam in imponenda mulcta.

1 Ex quacunq;. †Citatus coram iudice tenetur in dubio cõparere etiã si sciat se non esse de iurisdõne illius vel posse declinare eius iurisdõnem sup qua p eundẽ iudicem cognoscet̃, & pronunciabit̃ & nisi cõpareat põt tanquã
2 cõtumax mulctari† nisi pp rusticitatẽ h fecerit, vel nisi citatus ad diẽ feriatã, qr citatio ñ arctat. h. d. ¶ In tex. ibi iurisdõni p̃sunt & sic vr̃ tex. loq de ordinario iudice, qr ppriè dr̃ preses seu preesse iurisdõni ordinarie iuxta. l. j. ff. de of. presi. Tñ idẽ communiter dr̃ eẽ in delegato, qr ẽt iudex delegatus potest cognoscere an ipse sit iudex c. pasto. & c. sup litte, de rescri. tñ tũc requirit̃ q̃ in citatorio delegatus mittat citato copiã rescripti dele-
a gatorij ad h vt citatus intelligat istũ esse delegatũ ᵃ in causa, vt in auc. q semel in ver. aduersario cogniti, & ibi no. bar. circa me C. qño & qñ in & in auc. litigiosa C. de liti. & in c. preterea, de dila. & no. ẽt Bar. h. Nõ declara & limita, vt p doc. & maxi. p. d.
b Ant. in. c. ppea post Spec. & Jo. de Ro. ᵇ in locis ibi al'le. p eũ, & p Innoc. & alios in. c. pendẽtiam, in prin. & in. c. cũ in iure, de offi. dele. & aliqd p bal. in auc. offerat̃. in. iiij. col. de lit. conte. & per Ro. in. l. sciendũ, de verbo. obli. ¶ In tex. ibi hoc ip-
3 sum sciat̃ &c. †Et ideo scholaris vel alius qui habet priuilegiũ declinãdi fo⸗ p̃tãtis tenet̃ cõparere corã p̃tãte ad allegãdum
c seu ostẽdendũ priuilegiũ ᶜ vt. l. si quis ex aliena. ff. ne ind. als aũt poterit eum mulctare iudex, sed an poterit pcedere sup negocio p̃ncipali maxime ad missionẽ i possessionẽ ex scdo decreto, vel ad sniam diffinitiuã in casibus in quibus nõ esset necessaria li. conte. vide p Bal. in. l. nõ vr̃ in. j. ff. de iudi. & p doc. in. c. preterea, & in. c. sup litteris, de rescrip. & in. c. tñ super de offi. dele. & p Bald. Ang. & Imo. in. l. quidam. ff. de re iu. & ff. dicam cum
4 glo. ¶ †In tex. ibi rusticitati &c. no. s̃m Bald in lec. antiq. q̃ tex. nõ dixit rusticis, sed rusticitati ad no. q̃ rustico sagaci non esset parcendũ, vt. l. ablete. §. de rusticis cũ glo. ff. de excu. tu. & dixi in. l. si qs id qd̃ ff. de iuris. om. iudi. vbi declaraui qño rusticitati parcendũ sit, & vr̃ hic casus s̃m Bald. in. d. lec. vt refert & seqtur Paul. de ca. h, q̃ rusticus excuset̃ a vera contumacia, & ideo scdm eos vr̃ q̃ rusticus nõ possit excludi a facultate appellãdi rõne vere cõtumacie q̃ excludit ab appellando iuxta. l. & post edictum. §. fi. ff. de in. cum excuset̃ rusticus a dolo presumpto, vt. d. l. si qs id q̃ & ibi fuit dictũ, adde Bart. in. l. fi. ff. de in integ. resti. in vlti. col. & Bal. in. l. j. §. fi. ff. de eden. Ja. bu. & Ang. in. l. vbi in prin. eo. ti. & Imol. in. l. ex consensu. §. fi. in vlt. char. ff. de app. vbi tenent rusticum nõ excludi ab appellã-
5 do pp contumaciã. ¶ †Plus volunt Ja. bu. Bald. & Ange. in. d. locis idẽ esse in muliere minore & milite ad h. l. cũ de indebito. §. sinautẽ his. ff. de proba. & q̃ no. glo. in. d. l. vbi in prin. q̃ est bene no. pro ampliatione huius. l. bar. tñ in. d. §. minor etiã
6 si quasi cõtumax. ff. de mino. †vr̃ intelligere q̃ minor contumax nõ obstãte dolo p̃sumpto possit appellare mediante beneficio restõnis in integ. ar. l. & si sine. §. itẽ si nõ prouocauit, eo. ti. sed plus mihi placet, q̃ absq; restõne in integ. possit appellare qñ nõ apparet de dolo vero, qr in minore cessat dolus p̃sumptus. vt in. d. l. vbi in prin. & sic cessare vr̃ vera cõtumacia pp quã qs perdit beneficiũ appellãdi sicut dictũ est in rustico & similibus vt hic, & ita est de mẽte alicuius eo⸗ q fecit mentionẽ de ista decisione Bar. Nec ob. tex. in. d. §. idẽ si nõ prouocauit, qr ibi non regrebat̃ vera cõtumacia seu dolus p̃sumptus, sed sola negligẽtia. l. ab eo C. qño & qñ iu. i. l. j. §. dies. ff. qñ app. sit. ¶ In text. ibi nihil interfit actoris &c. subaudi nec ẽt iudicis, qr citatio nõ valebat, & in die feriata nõ potuisset pcedere ẽt si citatus cõparuisset als cũ agat̃ de impositione mulcte que imponit̃ pp con

temptũ maiestatis p̃toris. l. j. & p totã. l. & ibi no. glo. in. §. h in dictũ in ver. interest, in fi. ff. si qs insdi. nõ obtẽ. & in. d. l. si quis ex aliena in ver. cõuẽnere auctoritatẽ pretoris nõ esset curãdũ, q̃ actoris dũtaxat nõ interesset s̃m Bal. h in qbusdã lec. vt refert & sequit̃ Pau. de ca. hic, sed aduerte, qr c̃rũ sensit gl. hic in ver. intersit q̃ cõiter approbat̃. In c̃rio ẽt facit id q̃ dixi i. l. neq;. §. j. in vlti. no. scdm Bal. ibi. ff. ti. pxi. vñ dic, vt dicet̃ su-
7 pra. d. glo. ¶ †Ulti. no. q̃ citatio die feriata nõ arctat ᵈ quod
d qualiter procedat vide plene p Cy. in. l. dies. ff. de fer. p glo. & Archi. xv. q. iiij. c. placita, & in. c. cupiẽtes. §. q̃ si p. xx. in ver. cõparere, de ele. in. vj. per doc. in. c. fi. de fer & p Bart. in. l. j. §. nũciatio. ff. de ope. no. nun. & ibi latius p Imo. cũ cõcor. ibi
8 alleg. p eũ, † ibi etiã tangit qd si vltima dies termini statuti cadit in diẽ feriatã an illa cõputet̃ in termino & attẽdat̃ illa dies an vero sequens, vel precedens, de quo vide p eũ, & p Bar. in
9 l. ij. C. de tẽp. appe. & per Bal. hic. ¶ †In glo. in ver. sciatur ibi emolumẽtum &c. sentit h glo. q̃ vbi emolumẽtũ c̃sequeretur iudex ex exercitio iurisdõnis non posset cognoscere & pronũciare an esset iudex vel nõ, & h expressius firmat glo. in. l. de iure. ff. de admi. tuto. quã sequit̃ Bart. ibi. & hic, & bar. in. d. l. qdam c̃suiebant, cũ cõcor. & addi. quas ibi dedi, & ibi secutus su c̃riã opi. & maxime, qr delegatus semp debet hr̃e cõmodũ
e sportula⸗ ᵉ in auc. de iudi. §. ne aũt circa h labor, col. vj. & tñ potest delegatus cognoscere de iurisdõne sua, vt est expressum, in. d. c. sup litteris, & no. in. l. p̃scriptione C. si c̃ ius &c. vbi etiã tex. h probare vr̃ scdm Bar. & doc. ibi. Nec ob. ratio q̃ alle. hic Bar. vcz q̃ minima affectio vr̃ excludere iudicẽ a iurisdõne sua, vt. l. q iurisditioni. & l. p̃tor. ff. de iuris. om. iudi. vbi cõiunctio quã habet iudex cũ litigãte, vel ostm̃ aduocationis prestitũ in causa ab isto q esset tunc iudex excludit eũ a iurisdõne, ergo rõ:o magis n3 excludere eũ per cõmodũ pecuniarium puta sportula⸗, qr r̃ñde q̃ cõmodum sportula⸗ nõ reddit iudicez suspectũ quo ad ipsam causam principalem, qm̃ pro quacũq; parte ferat sniaz sportule debent̃ vnde principalis causa debet attẽdi, & nõ id q̃ in c̃trũ venit. l. j. in prin. ff. de auc. tu. sed in casu. d. l. q iurisdõni, cũ si. illa affectio reddebat iudicẽ suspectuz quo ad cãm principalẽ nõ mirũ si excludit̃ a sua iurisditione. Videret̃ tñ q̃ si magnũ esset cõmodum, & pars diceret dñe iudex vos recuso tanq̃ suspectũ in h incidẽti pp cõmodum sportula⸗, posset recusari sicut põt recusari iudex rõne suspitionis in cã principalis iuxta h no in fi. gl. & arg. i. q̃ de tota in pn. ff. de rei vẽ. & h vr̃ velle Jo. de imo. in. d. l. qdã c̃suiebãt, in. xij. & xxv. col. s3 si eẽt modicũ cõmodũ sportula⸗ put de iure ci. est,
10 †qr nõ pt excedere summã duo⸗ aureo⸗ a qualibet pte, vt in. d. §. ne aũt vr̃ q̃ nõ eẽt iusta cã suspitionis arg. c. si qd. de symo. & c. statutũ. §. insup de rescri. i. vj. & h ẽt est de mẽte Ant. de bu. & Jo. de imo. in. c. sup litteris, de rescri. & Jo. de imo. i. c. cete⸗, de iud. bñ facit, q̃ ibi elegãter no. Imol Et eadẽ rõne vr̃ recusari posse iudicẽ volẽtẽ cognoscere de exceptione ifamie opposita c̃ psonã iudicis ad excludẽdũ a iurisdõe attẽto q̃ vbi agit̃ de infamia nõ pt dici q̃ tractet̃ de modico p̃iudicio iudicis. l. isti qdẽ. §. pen. ff. q̃ me. cã. & isto mõ pcedit opi. bar. in d. l. qdã c̃suiebat, & Jo. an. in. c. pia de excep. in. vj. & Spec. in ti. de recu in. j. pte. §. fi. ver. qd si excõicatus, & Anto. de bu. & d. Car flo. in. c. cũ sup de offi. deleg. & Ant de bu. i. c. pterea, de dila. & Jo. de imo. in. d. l. qdã consulebat, & ibi tangũt doc. maxi. Ange. & Jo. de imo. plura q̃ sunt ad materiam huius. l. dabo plures limitationes ad hanc. l. de quibus ibi remissiue.

ᵃ a ¶ Delegatũ, adde tu vltra alle. p Ale. Bald. in. c. j. in pn. in ti, de sumestri. in alijs fac. Bal. in. l. c̃sentaneũ C. qño & qñ iu. Inno. in. c. ex iris ex̃ de in integ. rest. gl. no. in. c. si ep̃s. iij. q. ij. bal. in lec. ad Innoc. in h. citatio. grãdi. in trac. de. q. h. pone. q. de scõ & adde q̃ qñ delegatus citãs esset p̃sona prudẽs & circũspecta citat⁹ tũc teneret̃ cõparere l3 nõ fuerit trãsmissa copia delega. ita no. Inno. in. c. c. ex̃ de cle. peg. & no. Pan. i. c. nisi cẽnt ex̃ ð p̃bẽ. dñ ponit limitationẽ ad. l. q̃cũq; §. fi. ff. de publi. vbi solẽnitas extrinseca non p̃sumit̃ qr illõ est verũ nisi actus foret celebratus a psona circũspecta q̃ est multũ no. Frã. cu. ¶ Imo dicas h nõ videri eẽ de iure verũ, qr quãuis citatus sit p̃sona bonr statũ citat⁹ nõ tenet̃ sibi credere ẽt si dignitate cardinalatus p̃fulgeat nisi sibi oñdat rescriptũ delegatoriũ, vt i. c. nobilissim⁹. xcvj. dist. ex quo nõ hz iurisdõnez fundatã de iure cõmuni cogita Fran.

ᵇ b ¶ Et. d. ð ro. vide ange. c̃s. viij. L u. ro. cclviij. & inquãtũ. d. Jas. h limitat dlegat⁹ nõ tenet̃ inserere copiaz citationis qñ citat i loco vr̃ modicũ nistat adde aliam limi. q̃ nec cuz citat p nũciũ & narrat tale gd q̃ citatus cõpare tenet̃, ita dñt. d. de ro. de. fnis de dolo & contũ. in nouis incipiente si executor vbi dñt, qd si executor trũ sniaz erat pnũciũ c̃dẽnatũ ad fruct⁹ vt veniat ad vidẽdum fieri taxationem, & is non cõpareat q̃ v3 taxatio facta in suam contumaciam absq; eo q̃ miserit copiam sue potestatis, & in c̃trũ etiam n icit, q̃ si rescriptum falsum sit non tenetur comparere vide an h sit verum Ludo. roma. cõsil. cccixxxiiij. in fi.

ᶜ c ¶ Priuilegiũ suũ. adde Ale. quẽ vide in consi. cj. in. v. vol. & Fel. in. c. si duobus, de ap. col. j. ver. l3 regulariter nec dicta ipsius trãscribere intendendo vt quidam faciunt & bene loquitur Fran. cur.

ᵈ d ¶ Nõ arctat, de hoc p Pan. de ca. c̃si. xxx. Fed. de se. ccxliiij. & xj. & videtur p eundem Ale. in c̃si. cj. col. ij. ver. pro hoc in. v. vol. Fran. cur.

ᵉ e ¶ Sportularũ, in h arti. quo. d. Jas. recitat quinq; opi. vide pulchre p Frã. de are. consi. cvj. vbi multa ad ea que hic scribuntur.

11 ¶ †In ea. ibi ⁊ distingue p distõne de qua hic in gl. ⁊ an ⁊ qñ
citatus corã iudice nõ suo seu coãt quo nõ poterat cogi teneat comparere
teneat comparere vide plene p Inn. in c. ex pte, el. j. de fo. si. ⁊
in c. Ro. ⁊ q no. gl. in fo. cleri de app. in vj. ⁊ p Inno. ⁊ alios
l. c. preterea, de dila. p Jo. an. in rla scienti in mercurialibus ⁊
p Pau. de liaza. in cle. j. de exces. pla. ⁊ in cle. fi. ut lit. pe. per
Pe. Cy. ⁊ Bal. in l. gñaliter, de epi. ⁊ cle. ⁊ p Bar. h, ⁊ in l.
fi. in. ij. q. ff. de app. reci. ⁊ in l. iij. ff. de iudi. ⁊ in suo gsi. inci. Cle
ricus non sub gdõne clericale ⁊ Spe. in ti. de cita. in §. j. ver.
sz pone p Bal. i l. veteranus C. qñ pro. ⁊ in l. si qs ex gsensu
C. de epi. audi. ⁊ p Ang. ⁊ Imo. in d. l. gdã gsulebãt, ⁊ sing. p
12 Ant. de bu. ⁊ in c. sup litis. de rescrip. ¶ †In ea ibi ptium g
sensu progata h intellige reo citato comparente ⁊ opponente,
qr vr tacite gsentire in iudicẽ. l. si C. de exer. ⁊ l. l. sz ⁊ si suscepe
rit in prin. ff. de iudi. sz si citatus fuit contumax nunq vr p gtu
a maciã prorogata iurisdõ, vt est tex. not. in l. si qs ex consen
su, in ver. abstulisse fm Bal. ibi C. de epi. audi. ⁊ iõ qñis iu
dex g contumacem pcesserit ad fz decretũ, vel ad sniam diffi
nitiuã in casib⁹ in qbus lice nõ gte. ht ad diffinitiuã pcedi non
facit preiudiciũ gtumaci qn posito q ad istũ iudicẽ nõ specta
bat cognitio cause possint oia gesta retractari p. l. vir bonus ff.
in. sol. ⁊ l. iij. ⁊ ibi hz Bar ff. de iud. ⁊ pro h facit l. cũ si C. si a
nõ cõpe. iudi. q in isto casu põt intelligi, ⁊ ita etiã no. Innoc. in
c. a innotuit de eo qui. Bald. in l. gesta, in vltima. colũ C. de
re iu. ⁊ in l. licet, in fin. penulti. colũ C. de procu. †vbi subdit,
13 q tamen incumbit contumaci onus probandi q ille non fuerit
iudex cõpetens p id q in fili no. glo. in d. l. licet, in ver. inue
niatur, q dicit esse menti tenẽdũ, ⁊ idem voluit Ange h an si. q
ad h alle. no. p Inno. in d. c. innotuit, ⁊ dicit Ang. h esse sing.
no. ⁊ hec intelligas vera qñ iudex q pcedebat g cõtumacẽ non
erat iudex mero iure, vt si ptor ferrariẽsis citaret bononiensem
in territorio tñ ferrariẽsi reptũ nã tũc eo ipso q reperit in terri
torio teneẽ cõparere ac si dubiũ sit an sit de iurisdõne sua licet,
vbi esset extra territoriũ nõ teneẽ aliquo mõ cõparere. l. fin. de
iurisdi. omn. iudi. ⁊ hic in glo. ⁊ ita declarat Inno. in d. c. Ro.
in ver. causa, ⁊ Jo. an. in d. c. rla scienti. Nõ fm Ang. in d. l.
si qs ex aliena est sin. no. p declaratione huius. l. cũ mã, secus
si mero iure erat iudex licet reus citatus posset p exceptionẽ ex
aliquo priuilegio sibi cõpetẽtẽ elidere iurisdictionẽ, vt in schola
ri, qr tũc iudice pcedente ad discussionẽ meritoꝝ cause vr esse
preclusa via opponendi declinatoriam fori p no. p glo. in c. j. in
fo. absente, ⁊ ibi p Inn. de elec. in vi. Et rõne dubij etiã rõne
fundamẽti iurisdõnis q mero iure cõpetebat valebit snia in pn
cipali negocio h ñ facit. l. si sone. ff. de offi. psi. ⁊ c. si dnobus,
de ap. ⁊ q in fili no. glo. in l. si putas C. de peti. here. ⁊ ita fuit
de mẽte Inno. in d. c. preterea, in glo. ma. in viii. col. ⁊ Bald. ⁊
Pau. de ca. h, ⁊ Jo. an. in d. regula scienti. Hoc ẽt sequiẽ bal.
in d. l. si q ex cõsensu, ⁊ Ano. de bu. in c. cum sup, post Inno.
ibi de offi. deleg. ⁊ Jo. de imo. in d. l. quidam gsulebant in pe.
14 col. hñ facit q no. gl. in cle. ij. in ver. pẽdente, vt li. penden. †q
vr procedere qñ etiã notorie gstaret exceptionẽ aliquã declina
toriã cõpetere, qr notoriũ nõ relevat ab onere probandi, vt no.
gl. fin. in c. appellãti, de ap. pbaẽ in c. ij. fm vnã lect. quam ibi
approbat Jo. an. vt li. nõ cõte. ⁊ Bar. in l. j. ff. de excep. in vit.
col. Dicit tñ Jo. de imo. in d. c. sup, q g istud vltimũ vr tex. in
d. l. iij. ff. de iu. vbi verba lẽ adaptari vñr ad casum qñ fundũ
non erat iudex qz ope exceptionis elidi posset iurisdõ. Vñ
dicit q gl. in d. l. iij. vr intelligere illã. l. iij. qñ est certũ seu no
toriã exceptionẽ cõpetere. Sed fm enim Bar. in d. l. iij. intel
ligit illã legem ẽt qñ esset dubiũ exceptionẽ cõpetere, ⁊ sic bar.
vr tenere g id q vltimo loco fuit dictũ. Cõcludit Imol. q ista
opi. Bart. p pdicta nõ põt seruari nisi qñ diceremus q reo g
quẽ esset pcessum ad fm decretũ in gtumaciã cõpeteret aliqua
exceptio gcernens meritũ cause, ⁊ extinguens debitũ principa
le, vt exceptio solonis vel trãsactionis, qr tũc fm decretũ appa
b ret interpositum esse ex falsa cã. i. ex falso debito. Iõ non vale
15 ret. l. j. §. hec vba ff. ne vis fiat ei, †⁊ lz vt dixi qñ mero iure nõ
est iudex p pcessum factũ g gtumacẽ nõ impediaẽ facultas de
clinãdi foꝝ. Tñ illud fallit nisi iudex pre cita a pnunciasset se
esse iudicẽ cõpetẽtẽ, ⁊ ab alia pnunciatione non sit appellatum
fm Innã. d. c. preterea, ⁊ Bar. h cũ ius dicta ex pdictis declarã
tur, ⁊ limitanẽ. Adde ẽt q Bar. in ver. lz qrog d si pcessũ est
g gtumacẽ ⁊c. quatenus loquaẽ de primo decreto vr male loq,
qr imo pcessus quo ad pmũ decretũ vz si ab initio dubium erat
an esset iudex cõpetẽs, vt qr nõ subditus inuentus in territorio
isto citatus est a iudice huius territorij pro cã p qua non forte

hat hic foꝝ, vt probat Bar. in d. l. iij. de iud. ⁊ in l. neqz p illũ
tex. ff. de fideicõ. lib. Licet Jo. de imo. simplr in d. l. qdam gsu
lebat, in pe. col. ff. de re iu. videaẽ dicere idẽ q Bart. h. Põt
16 tñ dici q Bar. h se nõ firmat. ¶ †Circa pdicta qrit ẽt h bar.
pone florentinus citaẽ hic pro gctu h celebrato ipse opponit se
nõ debere citari, ⁊ nõ esse suppositũ huic iurisdõni, qr negat se
vnqz gxisse hic an erit necesse, q anteqz ad vlteriora pcedaẽ cir
ca expeditionem cause primo cognoscatur summarie an gxerit
hic, vel nõ, ⁊ pnuncieẽ se esse iudicẽ cõpetẽtẽ vel nõ. Et tenet
q non, qr satis est, q in libello narrata sint talia q si vera essent
spectaret ad iurisdõnẽ eius. Ad h inducit. l. cũ quedam puel
la §. fi. ff. de iuris om. iud. ⁊ l. ordinata circa princi. ff. de li. ca. vt
h plenius per eũ. Et cũ eo trãsit simplr Fnl. hic aly hic, nõ tan
gũt, sed ipsemet Bar. in l. pscriptionẽ C. si g ius tenet, q im
mo pcedere debet illa summaria cognitio, pnt tenuit Inno. in
cap. sup literis, de rescri. p rõnes suas, vide p Bar. ibi, ⁊ idem
tenet ibi Ja. bu. ⁊ Bal. idẽ ẽt tenet Inno. ⁊ Jo. an. in c. Ro. §.
gtẽtes, de so. cõpe. li. vj. ⁊ Inn. in c. ceterũ de iudi. ⁊ Joã. cal.
in c. de illis, in iiij. q. d. Raph. ⁊ Bald. in l. si qs ex aliena, ⁊
Ano. de bu. ⁊ Imo. in d. c. sup literis, p tex. in d. c. sup lĩis, ⁊
in l. ij. §. sed si dubitaẽ ff. de iu. ⁊ p d. l. si qs ex aliena, de iudi.
vbi patet q qñ dubitaẽ de iurisdõne debet primo cognosci per
iudicẽ an sua sit iurisdõ. Sed ad illa iura posset rñ. q illa iura
loquunẽ qñ opponebaẽ exceptio q nõ gdicebat narratio in li
bello, sed in alio, qr reus dicebat pp legationẽ vel simile causa
hre ius declinãdi foꝝ, vel q rescriptũ delegatoriũ erat surre
pticiũ, sed in c. nrã iudex ex sola inspectione libelli põt hoc co
gnoscere. Et si diceretur, ergo erit in ptãte actoris libellantis
semper tribuere iurisdõnẽ iudici, ⁊ sic excludere a ptãte decli
nãdi foꝝ, q est absurdum, ⁊ nõ dõm, qr nõ est in ptãte actoris
tribuere iurisdictionẽ iudici nõ hñti eã, sed ẽt requiriẽ cõsensus
vtriusqz partis. l. j. ⁊ ij. in prin. §. j. ff. de iu. Et p. ff. scriptam re
sponsionẽ apparebit ẽt iura pxi. in gtrã alle. nõ obstare. Et di
co, qd aut reus negando nõ negat factũ principale, vt qr nõ fue
rit neqz negat se debitorẽ, sed principalr negat istũ hre iurisdi
ctionẽ g eũ. Vel alie. pclusie. sunm, ⁊ tũc vex est, q nõ inspiciaẽ
q in libello sit narratum expresse vel tacite iurisdõnẽ spectare
ad istũ iudicẽ, sed hz cognosci de iurisdõne, ⁊ pronunciari vt in
iuribus alle. p eos. Sed vbi p negationẽ iurisdõnis factã a reo
negaẽ factũ principale exẽplũ in. q ñ. formata iuxta talis vr ẽ,
q ex inspectione libelli appareat narratũ esse tale qd, q si verũ
esset iurisdõ cõpeteret huic iudici, ita loquiẽ. d. l. cũ qdã, ⁊ si
pcessu apparebit q nõ fuit celebratus ibi gctus ⁊ sic q nõ so
rtiebaẽ ibi foꝝ absolueẽ reus ex illa cã ⁊ gdẽnabiẽ actor in expẽ
sis, vt declarat Inno. in c. cũ sit de so. cõpe. ⁊ in gtrũ ad h tolle
raẽ q actor possit cãm agere coram vno iudice magis qz coram
17 alio inspecta forma petitioris, †sicut est in ptãte actoris trahe
re reũ laycũ coram iudice ecclesiastico sup libello in quo narrat
reũ extorsisse ab eo aliquid in fraudẽ vsurarũ qñuis veritas fu
erit alr se habuerit iuxta no. p doc. in clem. dispẽdiosam, in ver.
vsuris de iu. ⁊ p doc. in l. litis ff. so. ma. Pe. de anc. in repe. c.
postulasti in. j. q. de so. cõpe. sequiẽ opi. Inn. qr anteqz sit sum
marie cognitũ an ibi gxerit iudex ignorat an sit iudex illius cãe
18 vel nõ, ergo nõ valẽt gesta ab eo, †qr requiriẽ q iudex sciat se ẽ
iudicẽ ar. l. qro. ff. de eo q. p tu. ⁊ no. bal. in l. multum ff. de gdi.
⁊ de. Sed ad h põt rñ. q iudex ex sola inspectione libelli cer
tificaẽ, q est iudex qñ ad pcedẽdũ in cã p. d. l. cũ qdã, vel alr
rñ. vt colligiẽ ex no. p bar. in d. l. multũ, Jo. de imo. i. d. l. qdã
gsulebat, i vlt. col. seqẽ opi. Imo. ⁊ rñdet ad. d. l. cũ qdã fm qd
rñdet Ant. de bu. i. c. sup lĩis, vz q ibi loquiẽ qñ qs erat iudex
in mẽsura qñtitatis petite siue esset vex siue falsum illud. quod
narrabat in libello. Nõ mix si põt procedere in cã alio nõ di
scusso, sed in. q. nrã, ita demũ erat iudex inter ptes si gctus ibi
19 celebrat⁹ fuerat, sz ista nõ vr bona rñsio †nã pone q qs nõ pos
sit ẽẽ iudex nisi in causis a decẽ libris. Et actor petat gndecim
tñ in veritate nõ debeanẽ nisi qnqz nã dato q reus declinet iu
risdõnẽ poterit iudex de ista cã cognoscere, vt pbaẽ in l. cum q
dã. Et tñ nõ est verũ dicere, q eã spectaret ad foꝝ suũ presup
posito, q falsum eẽt illud q narrabaẽ in libello si verum esset,
q nõ deberet attẽdi sola narratio facta in libello, ⁊ nõ veritas,
p opi. Inn. bene facit gl. in c. j. in gl. mag. de offi deleg in. vi.
qnã ad h alle. Ant. de bu. in c. si clericus, de so cõpe. vbi hũc
articulũ late examinat. Et quo ad propositũ gcludit, q aut nõ
negaẽ qualitas p qnã tribuiẽ iurisdõ, ⁊ tũc pcedat opin. Bar.
hic, aut negaẽ qualitas, ⁊ tũc pcedat opi. Inno. ⁊ dicit vtrunqz
mẽbrũ pbari p tex. in d. c. si clericus, ⁊ hoc ibi ẽt vr tenere do.
Abb.

a ¶ Contumaciã addo. in ro. g. cxix. nec ex iudicio nul lo et p eũdem gsil. cccxliij.

b ¶ Cã vid de h p La. ro. gsil. cccliiij. ⁊ sequẽti. d. Jas. h ponit de cle rico capto qui pturbaẽ laye⁹ ⁊ g quẽ init p cessus adde la te Cal. gsi. xx. d in. ⁊ dñi do. de ro. dci. suis de so. cõpe. q iudex laycus q detinuit cleri cũ giugatũ in cedẽtẽ in habi tu ⁊ tõsura põt cognoscere an pxerit cũ vni ca virgine.

¶ Vid plene p and. bar. i c. ij. i pe. col. d so. cõp. ⁊ alex. de imo. in l. fi tia. in iij. col. ff. solu. mat. ⁊ ibi scripsi ibo.

c ¶ Cognitio. adde tu in fili. q vbi ap pel. a diffinitiua nõ ẽ pmissa nisi certo cã su oz illẽ casus spãliter expmi als ñ tz applo fra Ro. in gsi. cccxxiiij. inci. in pponẽ. q. i fi. ⁊ i cõsi. ccco lxxxiiij. ich. du bitaẽ. j. col. pe. vbi alle. Inn. i c. preterea d di la. adde doc. i ca. cũ super ex tra de re iud. ⁊ Phil. frã. i. c. ij. i fi. de app. Fran.

Rub. ſꝫ Gul. de ſuza. in auc. ꝙ in pꝛincipio C. vbi de cri. agi opꝫ que refert Jo. an. in addi. Spe. in ti. de cõpe. iudi. adi. §. j. ꝙ ſcil. Gul. de ſuza. tꝫ idẽ ꝙ Bar. h. cũ bar. ẽt trãſit ſimplr Pan. de ca. in. d. L. cum quidã, ⁊ Ful. ⁊ in. d. L. ex pꝛeſcriptione, ⁊ ex. Roi ctũs pt deſcuſari opi Bal. hic reſtat tñ rñdere ad tex. in. d. c. ſi clericus cui põt rñ. ꝙ ibi rõ pp quã ibi cã nõ poterit tractari corã iudice, eccl'iaſtico fuit, qꝛ actor dꝫ ſeq foꝝ rei, vt ibi dr, facit qð no. Inn. in. c. cũ ſit gñale, in fi. eo. ti. vbi dixit ꝙ ſi agitur rei vẽ. ad rẽ eccleſie ⁊ nõ ſit deducta in petitionem violẽtie, aut oppreſſio rei cõuẽti cã tñ conueniẽ tractari dꝫ corã iudice ſeculari, ſed ſi deducaꝛ qualitas oppreſſionis, vel violẽtie lꝫ illa negetur pꝛocedeꝛ corã eccleſiaſtico, vt ibi per eũ. Nõ in. d. c. ſi clericus non pꝛobeꝛ opi. ꝯria pꝫ, qꝛ ſi vera eſſet opi. ꝯria ſequeretur ꝙ in caſu ibi poſito qñ reus negat rẽ eſſe eccleſie non deberet actor accedere ad foꝝ ſecularẽ, ſed deberet corã iudice eccleſiaſti-
a co cognoſci ſummarie an res eẽt eccleſie, vel nõ qð eſt ꝯ id qð ibi dr ⁊ ꝯ expꝛeſſe no. p Hoſt. ibi. Et pt dici ꝙ i. d. c. ſi cleric⁹ fauore eccleſie eſt inductũ qð reus laycus ꝯuentus pꝛo re q̃ dr eẽ eccleſie poſſit trahi corã iudice eccleſiaſtico, ⁊ qꝛ h dicebat ꝯ ius cõe in fauorẽ eccleſie iõ papa ibi ſtatuit h demũ locũ hr̃e qñ reus ꝯfitetur rem eccleſie, ſꝫ in caſu nr̃o ⁊ in caſu. d. L. cũ quidã inſpectis narratis in libellis reus ſortiebaꝛ foꝝ de iure cõi in loco in quo cõueniebaꝛ nõ nego qn articulus ſit dubius fa-
10 tis. ¶ † In gl. in ver. interſit ibi a ptore iuncta ꝛc. dic ſm Cy. ⁊ Bal. qꝛ imo ẽt in mulcta imponẽda a iudice nõ ꝯſideraꝛ intereſſe partis, vt pbaꝛ ſm eos in. L. ſꝫ eximẽdi. §. itẽ ſi qs. ff. ti. ij. dũmodo citatio valuerit ⁊ citata fuerit pſona q̃ teneaꝛ cõparere, nec ob. iſte tex. qꝛ hic nõ valuit citatio, ⁊ ſic nõ intererat iudicis nec ptis, fatẽdũ th eſt, ꝙ ibi poſt citationẽ factã ad inſtãtiã actoris trãſactũ eſſet cũ reo, ꝙ nõ teneꝛ comparere poſtq̃ cã vr̃ eẽ finita ⁊ citatio circundncta. l. h in pꝛinc. ff. ſi qs cau. ⁊ ibi pcedit illud, ꝙ dixi in. d. L. neqꝫ. § j. ff. ti. pꝛoxi.

Cum quis. Cõtra fideiuſſorẽ de iudicio ſiſti ſi nõ ſiſtat agetur ad intereſſe ſi pena a ꝯpoſita non fuit. h. d. ¶ In glo. j. in pꝛin. Fulg. hꝫ pꝛimã opi. cũ q̃titas certa non expꝛim̃ in libello, ſꝫ ſcðã opi. dicit pcedere qñ certa q̃titas expꝛim̃ in libello p d. i. certi ꝯdi. alle. in glo. ſꝫ cõiter teneꝛ ſcðã opi. indiſt. ⁊ bñ, qꝛ ad hoc vt cõpetat certi condõ ſatis eſt ꝙ ſit certũ intererum nã lꝫ nõ expꝛimaꝛ in libello certa q̃titas, vt pꝛobaꝛ plene p Bar in. d. L. certi ꝯdõ. ¶ In glo. fi. i fi. dic vt per Bar. i. L. ita ſtipulatus, in. ix. op. vlti. pꝛis. ff. de ꝟ. ob. vbi bñ loqui ⁊ ibi de h dixi ſequit⁹ opi. bar. ꝯ bal. qꝛ tex. i. L. fi. C. de nouã. loqꝛ de nouatione, ſꝫ tex. in. L. obſeruãdi ꝛc §. fin. alle. in glo. loqꝛ de q̃ſi nouatione q̃ differt a nouatione, vt p bar. in. L. ſi ſtipulatã, in. xij. op. de ver. ob. ⁊ in. L. ita ſtipulatus in. j. op vlti. partis ⁊ dixi ibi plenius ⁊ ipſemet Ful. in. L. ſi pacto quo penam C. de pac. lꝫ cõez opi. q̃ ẽt ibi tꝫ Ray. ⁊ bal. ⁊ Guil. de cu. Bal. Ang. in. L. reſcriptũ. §. ſi pacto. ff. de pac. ⁊ bar. in. L. pꝛedia. ff. de ac. emp. ⁊ Cy. in. L. nuda C. de ꝯben. ⁊ cõmiſ ſtip. Ang. h poſuit aliqua q̃ ptinẽt ad mãm. L. ſtipulationes nõ diuidũtur in pꝛin. de verbo. ob ⁊ ibi fe ci mẽtionẽ de verbis ſuis hic reprehendẽndo eam, ideo hic omittatur.

¶ In ius uocati ut eant, aut ſatiſda. uel cao. dent. Rub.

SVMMARIVM

1 Abſens ſi citatur non excuſatur à contumacia ſi nõ comparet in termino, quãuis praeſtet fideiuſſorem de ſe repraeſentando, niſi al. quis pro eo cõparuerit ad allegandũ iuſtas cauſas abſentię, & talis excuſatio non debet admitti, niſi promittat de repraeſentando citatum in termino.
2 Citatus tenetur ire cum nuncio ad iudicem, uel ſatiſdare nũcio de ſe pꝛaeſentando in termino citationis.

¶ In gl. rub. ad itelligẽtiã huius ti. ⁊ eoꝝ q̃ hic no. vide q̃ dixi
1 poſt bar. in. L. j. ff. ti. pxi. † Nec putes ꝙ citatus excuſeꝛ a cõtumacia ſi nõ cõparet i termino q̃uis pſtet fideiuſſorẽ de ſe repꝛeſentando niſi aliqs p eo cõparuerit ad allegãdũ iuſtas cãs abſentie iuxta. L. liberto. §. itẽ. ff. de neg. ge. ⁊ L. ſeruũ quoqꝫ. §. publice. ff. de pcur. cũ ibi no. ⁊ no. Bar. in. L. q̃ſitũ. j. de re iu. vbi ponit pꝛacticam q̃ ſeruari dꝫ, ⁊ talis excuſatio nõ dꝫ audiri niſi pmittat de repꝛeſentãdo citatũ in certo termino, vt colligiꝛ ex hac gl. in pꝛi. ⁊ ita intelligit iſte tit. vt ponit Bal. h in lec. antiq. ⁊ ſequiꝛ Pan. de ca. h ⁊ in. L. filius ꝯ ſatiſd. cog. ꝙ ẽ ſumme no. pro declaratione eoꝝ q̃ no. Bar. in. d. L. q̃ſitũ, ⁊ ita ẽt vr intelligere Ang. h alias nõ nõ ſuueniꝛ iure cautũ, ꝙ citatus excuſeꝛ a cõtumacia p ſolã pꝛeſtationẽ fideiuſſoris, de ſe pꝛñtando, qꝛ nulla iuſta cã ſuadẽte nõ eſt equum quẽ excuſari a cõparẽdo in termino ſtatuto lꝫ pſtet fideiuſſorẽ de pꝛñtando ſe in certo termi-
2 no, ⁊ vide q̃ dicã in. d. L. filius. † Poſſet ẽt excuſari a ꝯtumacia reus ſi aliqs pro eo in termino cõpareat ad defendẽdũ eũ ſatiſdãdo de iudicato ſoluẽdo. L. recte defendi. ff. de in. L. neqꝫ. §. i. ⁊ ꝙ ibi dixi. ff. ti. ij. p q̃ iura pꝫ nõ eẽ neceſſe ꝙ defenſor ſuſcipiat iudiciũ aio trãſferẽdi in ſe oblõnẽ pꝛincipa'is ſed aio nouãdi, vt dicebat gl. h q̃ pp̃ea reprehẽdiꝛ p Ang. ⁊ alios poſt eũ h, dicebat Ful. inſup iſtũ ti. poſſe intelligi vꝫ ꝙ iudicat iſto iure ꝙ citatus teneaꝛ cũ nũcio ire tũc ad iudicẽ vel ſatiſdare nũcio de pꝛñtando ſe in termino citationis, ⁊ ſic poſſet itelligi ti. iſte in citatione reali qñ ducitur pſonalr citatus ad iudicẽ, qꝛ nũcius nõ poterit eũ deducere pſonalr ſi ſibi offeraꝛ ſatiſdatio d pñtãdo, ⁊ ita intelligẽdo bñ ſonant verba rubꝛice, vt ẽt inclinat Bar. in L. j. ff. ti. j. que oia no. ¶ In ea gl. ibi impꝛopꝛie dr fideiuſſor, de hoc dicam poſt gl. in. L. ij. §. j. ff. qui ſatiſda. cog.

SVMMARIVM

1 Fideiuſſor de repraeſentando debet eſſe idoneus, niſi ſit coniuncta perſona, quæ pro coniuncta fideiubeat, quia tunc eſt uerſimile q. citatus comparebit.
2 Neceſſariarũ perſonarum appellatione, quæ ueniant dr hic.
3 Statuta laycorum diſponentia q. clerici teneantur ad aliquid faciendum, putã ad ſoluẽdum collectas, & ſi nõ fecerint, ſiue nõ ſoluerint, teneantur eorum conſanguinei ad aliquam poenam, non ualent, quia dicuntur eſſe contra libertatem eccleſiaſticam.
4 Obſidem qui dare tenetur liberatur dãdo quemlibet de ſanguine ſuo, licet non det locupletem, & pro quibus caſibus ſit permiſſum dari obſides, hic remiſſiue traditur.

1 Ædicto. † Fideiuſſor de repñtãdo debet eſſe idoneus niſi ſit coniuncta pſona que pro coniuncta fideiubeat, quia tunc eſt veriſimile ꝙ citatus comparebit, ne ſuus coniunctus qui fideiuſſit, ⁊ pꝛomiſit pro eo ꝙ comparere remaneat laqueatus, hoc dicit cum glo. vſqꝫ ad. L. fi.
2 ¶ † No. q veniãt appꝛone neceſſariaꝝ pſonaꝝ, ^b adde. L. fi. ff. de iuſti. ⁊ in. L. imperatores cũ gl. ma. in fi. ff. de pac. L. q̃niã adulterijs C. de adul. L. j. poſt pꝛin. C. de impo. lucra deſcri. li. x. L. th. iuncta pcedẽtib⁹ ff. de li. cã. L. j. in fi. cũ gl. ff. de eo q pro tuto. L. impuberibus, in pꝛi. cũ gl. ff. de ſuſpe. tu. no. bal. in repe. c. ſi pꝛ in. xiij. col. de teſt. L. vj. ⁊ extẽdũt doc. h iſtas. ll. ad oẽs pſonas q̃ inuite non coguntur perhibere teſtimoniũ q̃ enumeranꝛ in. L. de iniuſto afs inci. L. iul. ff. de teſt adde gl. i. L. ſi femina. C. ad turpil. facit ꝙ no. bar. in. L. fi. ff. de accu. dũ tractãt q veniãt appellatione ꝯiunctarum pſonaꝝ de quo remiſſiue dixi poſt Bal. i
3 L. exigẽdi C. de pcur. ¶ † In gl. in ꝟ. pſono, ibi carnem ſuam odio habuit p hãc gl. infert hic Bal. in lec. antiq. ⁊ ẽt An. ꝙ ſtatuta laycoꝝ diſponẽtia ꝙ clerici teneanꝛ ad aliqd faciendũ puta ad ſoluẽdas collectas, ⁊ ſi nõ fecerint ſiue nõ ſoluerint tene-
c anꝛ coꝝ ꝯſanguinei ad aliquã penã dñr eſſe ꝯ libertatẽ ^c eccleſiaſticã, ⁊ ſic nõ valent iuxta auc. caſſa C. de ſa ſan. ec. ⁊ in. c. nouerit, de ſen. excõ. qꝛ veriſimile eſt, qð clerici nollẽt ſuos cõſanguineos laqueari penis ſtatutoꝝ, ⁊ pro h alleqãt. c. ſcriſt cũ eẽt de electio. in. vj. Adde Bar. idẽ volẽtẽ in. L. j. ad fi. ff. d his q̃ ꝟe. no. Et no. Bar. in. L. hi penes. C. de agri. ⁊ cẽſi. li. x ⁊ per Bal. in. L. j ad fi. C. de indi. viduita. tol. ⁊ Bal. in. L. j. in pꝛn. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ Pe. de anch. in repe. c. canonũ ſtatuta, de ꝯſti. vbi tractat de ſtatutis laycoꝝ ꝯ clericos, ⁊ Jo. de imo. in. L. ſi ſorꝫ n'us. §. ſi p iſtũ tex. de cõdi. ⁊ demon p Ln ro. in. L. nolle. ff. d acq. here. facit ꝙ no. Bar. in. L. de pupillo. §. ſi qs ipſi, de no. ope. nũ. in. ix. q. vbi alle. d. L. hi penes, ⁊ qð no. Bal. i. L. ſi q̃s. C. de epe. ſib. ⁊ in. L. interpoſitas, in. ij. col C. de trãſac. ⁊ vide
4 Bar. hic ꝯcludẽ iſta nõ hr̃e locũ in alijs ſatiſdationib⁹. † Ad de ang. i. L. ij. §. ⁊ ſi fideiuſſor. ff. q ſatiſ. cog. dicit tñ no. bal. in. L. filio. ff. d his q ſunt ſui vel alie. iur. arg. hui⁹. L. ꝙ q teneꝛ dare obſidẽ liberaꝛ dãdo quẽlibet de ſanguine ſuo lꝫ det nõ locupletẽ ꝙ dr eſſe no. dignũ ⁊ p hac decĩdẽ tacite, qꝛ h caſu nõ offendit regula poſita in. L. ij. i. pꝛi. ff. ti. ij. q̃ loquiꝛ in fideiuſſore non in obſide pro quibus caſis pmiſſum ſit dari obſides tradiꝛ in L. obſides ff. de teſt. cum conco. de quibus ibi per doc.

^a ¶ Eccleſiaſtico vide bar. ſoꝫi. in L. itẽ q̃ nobis in. v. q. pri. in. ix. col. ff. de acq. poſ. Tho. dipla.

^b ¶ Perſonarũ adde tu q veniãt app. neceſſarioꝝ vltra all p gle. h tex. i. L. officiales, i ꝟ. neceſſarioꝝ C. de epi. ⁊ cle. Barb. i repe. l. cũ acutiſſimi C. de fideicõ. ⁊ vide Bal. in ca. ſi pꝛ d teſt. in. vj.

^c ¶ Libertatẽ in quãtũ. d. Jaſ. h cum, dicendo dicit ꝙ meius illorũ conſanguineis clerici cẽſeꝛ illat⁹ ipſi clerico p h facere vr ꝙ voluit do. d eo. bel. iuris in nouis de renũ. ꝙ renũciatio facta p clericũ de bñficio vt liberaret item a carcerib⁹ nõ vꝫ p hãdo q ſi nõ renunciaſſet mortuus fuiſſet in carcere tabuit, qꝛ applõne ſuorũ veniãt ẽt domeſtici ⁊ tamẽ ẽt de ꝙ ꝯiunctis eſt ꝯiunctio ſanguinis q̃ attractus adde ꝙ dr õg ꝯſ. xiv. vbi mul. pti. ſtatutum. ꝙ l ꝯ in materia vocant a deſſe o io ꝯ ꝙ eſt ꝙ nõ cri ia eſſe factam ſi in vinus cõi tenta ⁊ vinuoſitas.

Vel duos. Stipulatio penalis committitur etiã si in vno tm̃ promissor deficiat. h.d. ¶ In gl. in ver. non vr ibi de mero iure &c. hec vera etiã si p cõtumaciã nõ exhibuit p eũ q̃ sũ plur. ũ. Nec ob. §. si cum duobus alle. in glo. q2 ibi loqui̊ de actione deneganda que facilius denegat̃ q̃ ɔcedat̃ hic actio ad penã, arg. l. arrianus, de act. & ob. ẜm Ful. hic, vel melius solue in, q2 q̃ diꝰ ibi denegaret̃ actio, si nõ erat magni preiudicii ei q nõ cauit, q2 eo postea cauẽte, vel saltẽ cõparẽte cõcedebat̃ actio, vt h̃ secus est nisi intra modicũ tps mora purgaretur iuxta. l. & si post tres. ff. si quis cau. & vide per bar. in. l. iiii. § casto, in. x. opp. ff. de ver. ob. & vltra no. hic in gl. ponit Bald. hic alium intellectum ad istũ tex. quem hic vide per eum.

SVMMARIVM

1 Seruorum appellatione non ueniunt familiares, ut domini pro eis teneãtur in casu huius legis.
2 Delictum nõ appellatur illicitè factum, si pœnam nõ meretur, & hoc est uerum de iuris interpretatione, sed quo ad bonos mores potest dici delictum.
3 Contraria sunt ita interpretanda, ut euitur contrarietas, si fieri potest.
4 Eximẽs citatum qui habebat etiam ius reuocandi domũ punit̃.
5 Eximẽs citatum qui nullo modo erat de iurisdictiõe citãtis punitur, si tamẽ de hoc erat dubium.
6 Delegata iurisdictio nõ extẽditur ad alias personas, q̃ ad expressas in rescripto delegatorio.
7 Iurisdictio pedanei iudicis, putà magistratus municipalis, uel alterius inferioris, non est contemnenda.
8 Eximens citatum ab alio delegato q̃ à delegato principis, nõ punitur pœna huius edicti.

¶ Ne quis eum qui in ius vo. est vi exi. Rub.

Hoc edictum. Eximens citatũ ne compareat tenetur actione in factum ex hoc edicto que est penalis & oritur ex maleficio, & ideo ex facto serui datur noxaliter ɔ̃ dñm ignorantem nisi citatio non fuerit rite facta, q̃ potest contingere multis modis, vel ex persona actoris si pet̃it sine venia vocari quẽ non debebat, vel rõne loci ad quem vocabat̃, vel rõne defectus iurisdõis citãtis, vel ex q̃litate persone citate, q2 nõ poterat ẽẽ in iudicio, vt seruus vel q2 ille qui fecit citare erat delegatus. h.d. in summa vsq3 ad l. q̃ si qs. § q̃ pretor. ¶ In tex. ibi pena &c. pena aũt huiꝰ edicti est, q2 tenet̃ eximens q̃ti interim intrauerit actor, vt. l. pen. § in eum, & ibi no. ff. eod. ¶ † In tex. ibi serui quoq3 &c. an iste
1 tex. & similes loquentes de seruis habeant locũ in familiaribꝰ
b vt dñi pro eis teneant̃ Bal. hic, q̃ non alle. tex. in. § fi. insti. de noxa. Dic plenius, vt p bar. in. l. i. § familie. ff. õ pub. & in. l. nequid post gl. ibi. ff. de incẽ. rui. nau. & in. l. si seruus seruũ. § prouinie. ff. ad. l. aq. & Bal. in. l. apud antiquos ad fi. C. de fur. per Bost. & alios post eũ, l. c. j. de resti. spo. ¶ In tex. ibi velut parens &c. facit iste tex. q̃ citatio facta parente aut patrono sine venia sit ipso iure nulla, de quo dic, vt dixi in. l. q̃uis. ff. de in ius
2 a voc. ¶ † In tex. ibi nõ delinq̃t no. q̃ q̃uis fiat aliq̃d illicitum si tñ penã nõ meret̃ nõ appellatur delictũ, & h̃ est verũ de iuris interpretatione, ita intellr̃ iste tex. sʒ quo ad bonos mores põt dici eẽ delictũ, ita intellr̃. l. ij. i ver. delictũ. ff. e. ẜm Bal. h̃ q̃ facit ad plura, de quibꝰ, vt h̃ p eũ. Et facit ad qd̃. de quibus hic vide p eũdẽ in. l. decuriones, post Ja. bu. C. de infa. & l. data opera, in. vj. col. in ver. q̃ro vtrũ malefic ũ &c. C. q accu. & in. l. i. in. xij. col. in ver. puto hec pena &c. C. de ɔfes. & in. l. nec codicillos C. de codi. & in. l. iij § si maritus, alr̃ est in §. si in. ff. ad sylle. & in. l. vbi pactũ, in pe. & vlti q C. de trãsa. & in. l. j. in. iij. col. in ✠. & p predicta &c. C. si a non cõpe. iudi. & facit. l. si seruus, & q̃ ibi Bar. C. de his q ad eccl. ɔfu. & adde q̃ fuit dictũ, & dato q̃ iste eximẽs nõ rite citatũ nõ dicat̃ delinq̃re quo ad partẽ q̃ citare fecit, nihilominus quo ad iudicẽ dicat̃ delinquere adeo q̃ aliqua pena possit puniri, vide p Bar. in. l. sed eximẽdi § item si
3 qs. ff. eo. ti. & ibi dicet̃. ¶ † Sup. l. ij. ibi delicto &c. iste tex. vr ɔ̃
c triari si. l. p̃cedentis. vbi dr̃ q̃ nõ delinquit q eximit, sed rñde ẜm Ja. bu. & Bar. q̃ tex. ibi vult dicere, q̃ nõ delinit q2 nõ eximit vt ibi, & q̃ tñ si dici posset eũ delinquisse deterior d3 esse conditio liberti petẽtis q̃ istius eximẽtis. Et hoc sing. iducit bal. hic in quibusdã lec. vt refert & seq̃tur Pan. de ca. h̃, q̃ si qs p
ducit articulos, vel positiones quarũ vna videat̃ alteri ɔ̃riari de
d bet ad tollendã ɔ̃rietatẽ intelligi taliter q̃ producẽs nõ incidat in ɔ̃rietatem, & ponit exẽplum. Nã pone q̃ in prima positione dixi, q̃ tibi nõ promisi fundũ postea facio sequentẽ positionẽ in qua dico me prescripsisse ɔ̃ &c. & sic videor dicere ɔ̃riũ scilicet q̃ pmisi alr̃ nõ possez p̃scribere. Certe scda positio debet intelligi sine p̃iudicio veritatis, qd̃ si promisserim dico q̃ prescri. &c. q̃ est in practica diligẽtissime no. & addo Bal. post Cy. in. l. cũ falsa, ad fi. C. de iur. & fac. igno. vbi vr̃ idẽ tenere, & Sal. in. l. cũ precũ, in fi. C. de lib. can. & facit tex. in c. cũ te, extra de testi. & q̃ not. Bar. in. l. scripture C. de fi. inst. & q̃ not. Bal. in. l. fi. in. iij. no. p illũ tex C. de reb. cre. ¶ In glo. in ✠. sed fortius ibi eximẽti ẽ p exceptionez &c immo vr q̃ defendat̃ ipso iure, q2 nõ delinquit, vt dicit tex. hic to. l. j. ad fi. Pro hoc facit tex. in ✠. offilius, in ✠. edicto locum nõ esse &c. ẜm Ja. de ra. & Ful. hic. Nec ob. q̃ tũc nulla esset differentia inter casum qñ p̃onus vocatus est sine venia, & alios casus positos ad fi. l. ij. & tñ tex. hic i ver. sed & fortius vr velle q̃ sit maior eõ in vno caso q̃ in alio, & sic in vno casu debere eximens esse tutos ipso iure, & in alio ope exceptiõis, q2 tñ. põt q̃ intẽtio litere nõ fuit dicere q̃ vno casu ipso iure sit tutus, & alio ope exceptionis sit
1 liberatus, sed q̃ fortius. i. etiam idẽ sit in alio casu in quo maior erat dubitatio, vcʒ qñ fuit citatus ille q mero iure poterat coraʒ illo iudice cõueniri i ñ habebat priuilegiũ reuocãdi domũ scdʒ
2 qd̃ exponit glo. hic in ✠. cõueniri, quã seq̃tur Bar. & Bald.
3 h̃. est verũ qd̃ Ja. bu. & Ang. ipugnãt expositionẽ quã facit gl. in ver. cõueniri, q2 talis est recte citatus q̃uis habeat priuilegiũ reuocãdi domum qd̃ allegare tenet̃ corã iudice, vt. l. si qs ex aliena. ff. de iudi. exponebãt istũ tex. in ✠. sed & fortius &c. in eo q erat in primo vocatus corã maiore magr̃atu, & interim fuit vocatus coram minore magr̃atu, nã hec scda vocatio nõ valuit nec arctat. l. ij. ad fin. & ibi no. ff. de in ius vo. Sed Ful. sustinet expositionẽ glo. cui vr cõsonare lr̃a ẜm eũ. Et rñde ad ar. scm̃ de. l. si qs ex aliena, vcʒ qd̃ illud ar. nõ ob. q2 ẽt ille q nullo mõ est de iurisdõne tenet̃ comparere in dubio & allegare se nõ esse de iurisdõne, vt. d. l. si qs ex aliena, & tñ hic in ver. eadẽ &c. est expressum, qd̃ eximẽs eũ q nõ est de iurisdõne citãtis nõ punit̃.
4 Et ex ista intellr̃ huius litere reddit̃ difficilis & dubius. ¶ † Sed mihi verior vr opi. Ja. bu. & Ange. q2 qñ citatus est aliquis q mero iure põt citari, licet hẽat p̃uilẽ reuocãdi domũ
5 eximens eũ punit̃. ¶ † Minimo plus dico qd̃ ẽt vbi citatus est ille q nullo modo erat de iurisdõne si tñ de h̃ erat dubiũ eximẽs punit̃, q2 talis citatio nõ est ɔ̃tẽnẽda, hoc expresse fuit de mẽte bar. in. l. i. in pri. in. iij. col. in ✠. oppo. ff. ne qs eũ qui &c. ff. de ope no. nũ. in. l. j. in prin. vbi h̃ pbat bar. q̃ iste leges dñt intelligi qñ erat certũ, q̃ citatio poterat sperni & nõ tenebat̃ cõparere, sed citatus q hʒ p̃uilegiũ declinãdi forũ vel ille de quo dubitat̃ an sit de iurisdõne tenet̃ cõparere saltem ad ostendendũ priuilegiũ, & p̃ãtez declinãdi forũ, vt. d. l. si qs ex aliena, ergo de istis nõ intelligunt̃ leges quas ẽt ita vr intelliget̃ Bar. in. l. ij. in. j. col. ff. si qs i ius vo. &c. Et expsse Spe, in ti de ope. no. nun. ✠. sed nunq̃d rex est &c. & sic exẽplificat̃ iste ✠. sed & fortius &c. ẜm p exẽplificat Ja. bu vt dixi ẜm quã expositionẽ vult dicere tex, q̃ fortius iste incidit in penã q̃ ille q patronuʒ in ius vocat sine venia, q2 patronus aliquo casu põt vocari in ius. s. cum venia, & nõ prohibet̃ vocari sine venia nisi a iure pretorio, sed in casu q ponit̃ hic, in ver. sed fortius, non põt vocari in ius aliquo casu & prohibet̃ ẽt ista vocatio iure ciuili p d. l. ij. Vel ẜm Ja. bu. tex. hic loq̃t̃ in casu p̃misso posito in ✠ si. eadem, & sic tex. dicit q̃ fortius incidit hoc casu in penam qñ eximit̃ patronus per rõnes vltimo dictas ¶ In gl. sup. § si qs, in ver. cessabit, in prin. Bar. alr̃ itellexit istũ tex. vcʒ q̃ loquat̃ in delegato citante realiter & sic faciente id qd̃ facere nõ pt, q2 sibi hoc nõ cõceditur vt fuit visum post gl. in. l. sʒ ẽt. ff. de in ius vo. sʒ si citatus verbaliter a delegato eximet̃ p aliquẽ punicet̃ eximens ẜm eum cũ quo transit Sall. h̃.
6 ¶ † Sed Bal. indist. intelligit istũ tex. in oi citatione delega. l, q2 iurisdõ nõ extẽdit̃ ad alias personas q̃ expressas i rescripto delegatorio. t. p. & g. de offi. dele & sic ad eximentẽ nõ pt extẽdi & hec fuit rõ huius tex ẜm eum. Sed ista rõ non plʒ, imm q2 nõ est vera, q2 iste tex. loquitur in pedaneo iudice q ẽt dr̃ esse iudex ordinarius inferior, vt. l. fi. cũ gl. C. de peda. iu, i ẽt q2 dato, q̃ ob rõnẽ Bal. sequeret̃ q̃ delegatus nõ possit istã penã imponere eximẽti nõ sequit̃, ergo eximẽs nõ incidit in penã que possit coram alio iudice competenti peti. Et propterea Bal. h̃ in lec. antiqua dicit q̃

a ¶ Deficiat. facit illud vulgatũ nõ vr facere cũ aliquid superest ad agendum.

b ¶ Familiaribꝰ vide Lu. ro. ɔ̃si. xi. & ɔ̃. xv. hic alle. p. d. Jas cui addo qd̃ ciuilr̃ tenet̃ p officialibus negligẽtibꝰ facere iustitiã, item idẽ Ro. cõsil. cc. xxxix. & ẽ põ tenet̃ p delicto vicarii sui nisi q̃ p mũ sciuerit puniuerit eiꝰ delictum, vt dñe do. õ ro. ɔ̃cl. ccclxxxviij. in nouis, de offi. vica.

c ¶ Eximẽ. de ex. diẽte corpus a familia, vide per Cep. ɔ̃si. xiij.

d ¶ Ad tollẽdã ɔ̃rietatẽ. vide alex. i ɔ̃sil. cxx. incip. viso p̃cessu cause, i v. vo. pa. h̃ ca. in ɔ̃si. c. & alex. in. l. j. § q̃ p̃sis, in fi. & in. l. liter̃ si ponatur. §. si stichus. i. x. col. ff. de verborũ obli. idẽ.

cit q rō huius § est, q̄ ᵭ'la esse ds inter cōtēpnētes maiorē in
dicē, & cōtēpnētē minorē, & sic intelligeꝫ iste tex. nō solū in dele
gato, sꝫ ēt in ordinario pedaneo, sꝫ Sal. in bꝫ ꝫriū nisi ordina-
rius pedaneus fecisset citari pro cā q̄ excedebat suā iurisdōnē
nā tunc bñ hēret locū iste tex. Ang. & Pau. d ca. b diē simplr
gl. tenēdā cē p primā rōnē positā in ea & sic vr tenere q iste
tex. pcedat et in citatione vbali iudicis excludētis sua iurisd.
7 † Mibi plꝫ opi. Bar. & Sal. q̄ ēt iurisdō pedanei iudi. puta
magistratus municipalis, vel alterius iferioris nō ē ꝫtēnenda, &
cōtēnētes pñt mulctari vt fuit ꝫclusum i. l. j. in pn. p illū tex. ff.
si qs ius di. Et pro intellectu facit, q̄ iste tex. vr poni ꝫtinuatiō
ne ad pcedētes in qbus ponunꝫ casus qb' citatio erat inualida,
& sꝫ delegatus nō possit mulctare vt plene dixi in. d. l. j. in pnc.
tñ istud q̄ iurisdō in b sibi ᵭlegata nō est, vt de b posset cogno
scere, vt ibi fuit dcm nō p hoc ifi seqꝫ, q eximēs citatū a ᵭlega
to nō dēat posse p iudicē cōpetētē cōdēnari, & p hec vr nō pce
dere opi. Ful. g. b tenētis q iste tex. nō pcedat in oi pedaneo. s.
tā delegato q̄ ordinario, q̄ sm eū pedaneus ēt ordinari' adeo
vilis est vt mulctare nō possit ꝫ opi. q̄ ipse tenuit i. d. l. j. i pn.
8 ¶ † Sed tenēdo opi. gl. b est dubiū qd in delegato principis.
Pau. de ca. b putat q idē erit in eo, q est i alio delegato ex q̄
istud edictū p̄toris nō loqꝫ nisi i ordinario p istū tex. adde bal.
tenētem in ꝫriū in rub. extra de offi dele. vbi dicit, q eximens
vocatū ab alio q̄ a delegato principis nō punitꝫ pena hui' edi-
cti al'e. istū tex. sed primam opi. puto verā per ea q̄ dixi rubr.
ff. de offic. eius cui mā. est iuris. q̄uis Jo. in § itē aduersus, in
sti. de ac. teneat idē q Bal. q̄ delegatus pncipis est maior or
dinario. c. pasto. de of. or. sed rñde, vt dixi in rub.

SVMMARIVM

1 Eximens citatū ut incidat in pœnam huius edicti non requiritꝫ
dolus respectu exempti seu citati, sed requiritꝫ respectu actoris
ad cuius instantiam erat citatus, & uerbum eximendi genera-
lius est q̄ uerbum eripere
2 Statutum q si quis percusserit aliquem puniatur in cētum, nō
requiritur dolus, sed sufficit culpa.
3 Eximere & eripere differunt ut hic.
4 Excōicatus est qui includit clericum inuitū in aliquo loco, quā
uis corpus clerici non tetigerit.

1 2 **Quod pretor.** † In eximēte vt icidat in penam edicti nō reqriꝫ dolus respectu
exēpti seu citati, sed reqriꝫ respectu actoris ad cuius instātiaꝫ
erat citatus, & vbū eximēdi ḡnalius est q̄ vbuꝫ eripere h. d.
2 vsqꝫ ad § itē si qs. ¶ † In tex. ibi cessit facit sm Bal. q si sta
tuto caueꝫ q si qs pcusserit aliquē puniaꝫ in cētū, q nō reqraꝫ
dolus, ex quo statutū nō facit mētionē de dolo, sꝫ sufficit cul-
pa, de quo dic vt p Bar. i. l. i. § nō sō ff. si qs testa. liber eē ius.
fue. & p bal. & Sal. i. l. si serui C. de nox. & Bal. in l. data, in. v.
col. C. q accu. & i. l. i actiōib' ff. de illic. iur. & i. l. pignus, i. vj. co.
C. d pig. ac. & i. l. qcūqꝫ, i. vj. col. C. de ser. fug. & i. l. j. & ēt ang.
ff. de icgi. & i. l. si seuerior i. iij. col. C. de lfa. pang. i. l. plagij C.
d plagia. & p Sal. i. l. j. C. de sicca. d. An. i. e. ij. de ꝫsti. p car. i
3 c. lator de ho. ¶ † Itē no. ex. l. sꝫ et imēdi, ᵭ'laꝫ iter vbū exi-
mendi & eripiēdi q facit ad. q. de q̄ p Ja. & Ange. b cū qbus
trāsit Pau. de ca. b & peius addo ho. tex i. l. q̄ naufragiū in fi.
de incē. rui. nau. vbi tex. expsse dicit, rapi aūt sine vi nō pt & ēt
4 facit iste tex. † q si qs incluserit clericū inuitū in aliquo loco
5 incidat in penam excōicationis q̄uis corpus nō tetigerit de q̄
dic plene vt in. d. c. nuper, de sen. excom. que oia perpetuo no.

SVMMARIVM

1 Carceratus pro una causa indebitē potest ibi recōmendari pro
alia iustē.
2 Eximens iniustē captum potest puniri, si captura facta fuit per
iudicem ad cuius iurisdictionem spectabat puniri, quia nō est
resistendum iudici de facto.
3 Iudici procedenti de facto potest impunē resisti, sed intellige qñ
clarē constat q iudex iniustē facit.
4 Carceratus iniustē si aufugit non tenetur aliqua pœna.
5 Eximens captum iustē & legitime de manibus familię, quomo-
do puniatur.

Item si quis. Ex claris & breuis nō summatur. ¶ In glo. in vbo teneri ad si. sed rñ
de melius, aut citatus poterat se tueri p̄uilegio ne ꝫueniaꝫ seu
citareꝫ, & tūc loqꝫ. d. l. j. & ij. ff. e. aut poterat tueri ne exigereꝫ,
vt q̄ hēbat exceptionē solōnis vel trāsactionis vel silem, & tūc
loquiꝫ iste tex. ¶ Extra gl. format bar. b vnaꝫ op. nā hec actio
daꝫ ad iteresse taxādū p iurꝫ in litē vt. l. pri. § in eū, sꝫ calūnio
sus actor nō pt sine piurio taxare iteresse cū ipse nō sit creditor
ergo iste tex. nō pt pcedere i calūniāte & vltra rñsionē Bar. q̄
sm Ful. vr diminare ad istū tex. rñde als sꝫ Ja. bu. & ang. q iste
tex. intelligr qñ ille q citari fecit erat calūniosus, & respectu tertij
nō respectu exēpti. Exēplū si ēptor cōuētus a tertio rei vē. p re
q̄ sibi seyus vēdiderat iniustāliē sonebat iā citare fecit seꝫ suꝫ
vēditorē, vt cōpareret ad ipꝫ defendēdū ad b vt postea posset
agere ꝫ eū de euictione iuxta. l. emptori, & l. si ās C. de euic. iō
cta. l. vtiqꝫ ff. d rei vē. nā si vēditor fuit citatus & fuit p vi exēpt'
hēbit locū istud edic si vt b. Mibi in vr hāc rñ. non multū bñ
ꝫuenire lre vel ēt sꝫ Ja. bu. ang. & Sal. & Ful. dic q b casu ista
actio ē mere penalis, & iō in tali iure nō ꝫsideraꝫ calūnia intrā-
tis nec hꝫ respect' ad iteresse cū tēdat ad merā penā & vidictā
vt b, & d. § in eū, & i. § b iudiciū, in e. l. & ibi gl. i vbo singulos, et
i vbo iterest, & iō sm eos si qs ē capt' rite ad petitionē asserētis
se creditorē & ille captus eximaꝫ p vi de manib' familie faciēs
capi agit ꝫ eximētē ad totū q petebat & vltra q̄tū iurauerit i li
tē iuxta id qd leg. & no. i d. § eū, & sm ang. nō audiꝫ eximens si
vult pbare q ille nō erat creditor, vt b, nec ob. lꝫ ipse nō dicat
id qd hꝫ in. l. videam'. § itē vidēdū & i. l. si. cū glo. ff. de i li. iur.
q̄ rñdeo q ibi loqꝫ qñ pbaꝫ ꝫriū p probōnes de nouo reptas.
1 † Et iducit bar. istū tex. ad. q. an carcerat' p vna cā idebite pos
c sit ibi recōmēdari p alia iuste, & cōcludit' q sic remittendo ad
lati' dcā p eū i sua dispu lap', de quo ēt vide aliqd p istū tex. ff.
q me. cā, & ibi ēt p Bal. & p Bal. i. l. q̄ties C. d exac. tri. li. x. &
p bal. i auc. eiq, in. iiij. col. C. de bo. auc. iudi. pos. & in. l. legata
inutilr de le. j. & in. l. iij. in pn. ff. de in ius vo. p sal. in. l. si. ad si.
pn. C. de bo. auc. in pos. faciunt not. p bar. in. l. ij. § si. ff. de cust.
2 reo. ¶ † Vltimo dubitat bar. vtrū si qs citatus fuerit capt' &
nō rite vt in casu. l. j. & ij. ff. e. dato q eximēs nō puniaꝫ quoad
vtilitatē ptis pena hui' edicti poterit tñ puniri p iudicē & non
vr decidere, sꝫ Ang. i. l. j. i pn. ff. e. sꝫ q sꝫ captura sit iniusta tñ
si ē facta p iudicē ad cui' iurisdōeꝫ spectabat puniri ds eximēs,
q̄ nō est resistēdū iudici de facto alle. no. p Inno. in. c. si qñ, de
offi. dele. & regulā. l. j. si qs iusdi. sꝫ Bald. in. l. j. § officiis, & ibi
ēt Ful. ff. e. sꝫ ꝫriū p illū tex. in vbo nō delige, & p gl. i hac. l. § si.
3 q̄ dicit carcere dolo eximētē in casu. l. j. & ij. ff. e. † Pro b alle. q̄
dicte. ll. itelligunꝫ qñ ꝫstabat q citatio nō arctabat vt ibi dixi,
sꝫ ita est q vbi ꝫstat q iudex iniuste facit pt sibi de fcō resisti vt
no. Cy. i. c. qd qs, d reg. in. i. vi. p. l. qñ iudices C. de ap. & i. l.
oēs C. d decu. li. x. l. phibitū & l. defensōis facult's C. de iu.
fis. li. x. & no. expsse Cy. i. l. j C. vñ vi, & bart. i. l. vt vi. ff. de iusti.
& iu. l. j. col. vbi se remittit ad no. p Din. in loco. ff. alle. fac & qd
4 no. bar. vbi p illū tex. † dicit q si qs detinereꝫ a capitaneo iniu
5 ste & aufugit nō teneꝫ, q est no. † & de pena eximētis captū iste
de manib' familie, vrō tex. sing. & ibi p Bar. i. l. ius eī' i aliqb'
lec C. de pba. i. l. cuiuscꝫ. ff. ad. l. iul. maie. & in extrag. ad rep. f.
i ver. tāget, & q ipe no. i. l. j. § j. i vlt. col. ff. si qs iusdi. nō obtē.
in ver. qro vtrū possit iudex mulctare alios & bal. in. l. additos
C. de epi. audi. & Jo. fab. in § item aduersus insti. de actio.

Pretor ait. Dolo malo eximens ēt p illū tenetur q̄uis pñs nō fuerit. h. d. cū pn. l. seq.

SVMMARIVM

1 Eximēs captum si soluit pœnā, an liberetꝫ principalis debitor.
2 Eximens debitorē fiscalem tenetur solum ad ueri debiti satisda
tionē, & nō quantū iurauerit in litem administrator fiscalis.
3 Pœna occultantis debitorē alicuius, quæ & quanta sit, dꝫ hic.

In eum aūt. Contra eximētem datur actio in factū in tātū in quātum p actorem fuerit
lis extimata p iusiu. h. d. ¶ In gl. ma. ibi. l. si qs stipulatus sit
sticbū, dic q ille tex. nō facit, q̄ dabaꝫ ibi oblō ad interesse ex
ꝫctu, nō aūt ad penā ꝫ dolosum delinquentē, vt b. ¶ In ead.
ibi. l. iij. sꝫ dic debilis rō est ista sꝫ Pe. & Ci. q̄ verꝫ est q h̄re
plures debitores est vtile actori, tñ hoc est lucrū cuius lucri rō
ne nō reputeꝫ interesse, vt ipsi dñt, sꝫ melius pbaꝫ sm eos i. l.
si. ff. eo. que als poneret casum indubitabilē nisi intelligereꝫ q
eximens soluerit tñ q̄tū tenebaꝫ pncipalis reus. ¶ In ea. ibi
1 † soluendo liberat aliuꝫ &c. sed Jac. bu. Ange. & Ric. & Sal.

a ¶ Dolus i ꝫtū. d. Iosa. b
alle. Paul. de
cast. Lud. ro. &
ale. i ꝫs. q ista
tuto puniēte ꝫ
mittētē delictū
dꝫ itelligi do-
lus, adde abb.
ꝫsil. liij. vbi po
nit de muliere
accusata de ad
ulterio & ipsa
vr fuit cōpulsa
ad adulteriū ꝫ
mittēdū vió p
rapb. cu. & ra
pha. Ful. imul
tis cōsil. suis p
Cep. ēt in ꝫsi.
suis p bal. ang.
& ceteros do-
ctores quos bre
uitatis causa o
mitto.

b ¶ Iuuitū.
de b p. d. Car.
i. c. j. d imu.
eccle. p lapum
alleg. cxviij.

¶ Adde tu
q si cleric' du
caꝫ per officia
rios tpales po
terit eis ipune
auferri ita con
cludit. d. guid.
pape. q. lxxiij.
inci. iudex secu
laris p b alle.
l. j § b vba. ff.
ne vis fiat ei q,
& l. prima. ff. ne
quis eum qui
in ius voc. Qd
est verꝫ vbi cō
stat eū esse cle
ricū als sec' vt
l. si qs ex alie
na. ff. de iudic.
Hēri. Ferran.

c ¶ Conclu
dit adde bald.
ꝫsi. ccclxxiij.
j. li. vbi an pos
sit recōmēdari
& an captus a
ptāte possit re
cōmēdari a ca
pitaneo.

a ℂ Debito rē vide bal. ꝯs. cccxxij vbi late.

b ℂ Exēptiōnē. inquātoꝫ. d. Iaso. h poſuit, ꝙ oeducēs aliqd cū q̄litate dꝫ illā ꝓbare. adde Pe. de anc. ꝯs. cccclx. Ꝛ u. ro ꝯsil. j. ꝛ consi. lxxxiij. iij. lib.

c ℂ Ad extimationē dānī. adde id qḋ iacte iusꝫ poterit ꝑſtari ꝑ le nō el tata nec ꝑſente ſta Alex. ꝯsil. cxxx. quēꝫ vide in. j. volum. Fran. cur.

d ℂ Ad hr̄dē. vide eūdeꝫ ro. singul. suis sol. vj. ꝛ ꝯs. suo ccxc. vbi eadē ꝟbu dicit, ꝛ ad de qḋ iuſm nō deferē nisi sciēti ꝟitatē ꝑ verā sciaꝫ nec suf ficit scire ꝑ sir mā credulitatē ſꝫ Bal. i. l. admonendi col. ij. pe. ff. ḋ iureiur. idē bal. i. c. j. ſi ḋ inc. Iter do. ꝛ vaſ. ius oī. co. j. vbi not. ter. qḋ ius proban di ꝑ sctm trāsit ad ſucceſſores qḋ itelligit ſi ſucceſſor iurare poſſit eo, qḋ ſit īformat⁹ de ꝟitate idēꝫ bar. post gl. in l. marinus ff. de qō. ꝛ vid pan. ḋ. ca. i ꝯs. cclv. ici. visis actis col. v ꝛ i cōsil. ixxxvii. ici. i cā ſocij Frā. cur.

e ℂ Conclu do vid ni oīno in ro. i ꝯsi. cexc. & alle. ꝛ bal. i ti. ḋ no. fen. i ſi. ꝛ ibi Alua ro. ꝛ bal. i. c. j. col. i in ſi. ſi de ſen. inter do. ꝛ vaſa. liu ocia.

Bar. de saly. ꝛ Pan. de ca. ꝯtrū oñt, ꝙ ſi eximēs fuit primo ꝯuētus ꝛ exactus nō liberabiē debitor pricipalis, ſꝫ ſi ꝑmo fuit exactus re⁹ ꝑncipalis, tūc nō agiē ꝯ eximētē, ꝛ sic ꝓcedat opi. gl. ꝛ hec distinctio ꝓbaē ꝑ l. ſtichum. §. dolo. de sol. ꝛ in. l. nec villaꝫ. §. itē ſi qs dolo. ff. de peti hr̄. ꝛ in. l. ſi duo. §. i. ff. ſi qs cau. ꝛ late no. bar. i. l. quotiēs. ff. ſi ſa. fur. se. dica. ꝛ ita dꝫ itelligi text. in. l. ſi. ff. co. ꝛ id qḋ no. Bar. hic, ꝛ ita ꝫ Pe. ꝛ Cy. i. l. ſi. in. j. q. ff. co ℂ In ea. ib. d. ſi ꝑ iure, melius ꝓbaē i. l. i. C. de condi.
2 iur. ℂ † Extra gl. limita istū tex. nō hr̄e locū in fiſco cuius debitor exēptus est, q: eximēs teneē solū ad veri debiti satisdatione, ꝛ nō q̄ntū iurauerit in litē administrator fiscalis, vt est gl. valde no. i. l. quotiēs, i gl. ſi. C. de exac. trib. li. x. Tñ Bal. ibi, ꝛ Io. ḋ pla. putāt istū. § hr̄e locū i fiſco, ꝛ nō ob. tex. i. d. l. quotiens, ꝑ quē ſe fundat gl. ibi, q: ſm Bal. ibi tex. ille ꝓcedit qñ debitū erat iam liquidatū ꝯ debitorē principalē q ꝓꝑea fuerat carcerat⁹, ꝛ h nō, ista est sing. limitatio ad istū tex. ſꝫ nō vr̄ ꝓcedere, q: sequereē ꝙ iste. § nō ꝓcederet vbi qs eximeret reū citatū pro executione sniē liquide, vel ſm Io. de pla. hic loquiē qñ exēptus est debitor veniēs ad iudiciū, ꝛ h est inductū ad rigorē iudicij ꝯseruādū, vt h i gl. ibi aūt loqē qñ debitor erat iam carcerat⁹ qñ ḟuit exēptus. ꝛ h magis plꝫ mihi de quo ēt videatis ꝑ Io. fab. in. § itē aduersus, insti. de act. vbi tꝫ ꝙ idē sit i fisco ꝛ priuato, ꝛ dicit ꝙ est in electione actoris, vel eligere remedium istius. §. vel. d. l. quotiēs. † Et hēris i. d. l. quotiēs, de pena
3 occultātis debitorē alien⁹ de quo ēt videatis ꝑ Bal ꝛ bar. de sa ſ. in. l. fin. C. de ope. lib. ꝛ ꝑ Io. fab. in. d. §. itē aduersus.
4

SVMMARIVM

1 Eximens captum de manibus familię, an, & quando euadere poſſit pœnam.
2 Testis deponens super negatiua, an ſit ſuſpectus de falſo.

Docere. Agens ꝯ eximētē dꝫ probare ꝙ exēptus ꝑter exemptionem non comparuit. h. d.
b
a ℂ † In tex. ibi ꝓductus est, Pa. ḋ ca. h dicit, ꝙ ēt ſi post terminum citationis cōparuit putat distinguendū, an reintegra, q: ius actoris nō erat effectū deterius, ꝛ tūc eximēs euadat penam ar. l. mācipioꝝ. ff. de optio. lega. ꝛ no. gl. hic q̄uis ipse nō alleg. aut erat effectū deterius, vt q: actio sua erat extīcta tpe, vel res quā ipse petebat ꝑſcripta, ꝛ tūc eximēs teneē, vt h nisi reus cōparēs velit in se iudiciū suscipere, perinde ac ſi actio nō esset extincta, ar. l. ꝛ elegā er. §. pe. ff. de dolo, ꝛ l. ſꝫ ſi lege §. itē ſi rē distrait. ff. de pe. her. ꝛ hāc distīnem nō inuenio traditam ab alio ꝛ est multū substātialis, ꝛ satis restringit istū tit. Sꝫ nō puto hoc verꝫ, itā in ꝑmo mēbro vr̄ velle Pan. de cast. ꝙ vbicūqꝫ actio nō est prescripta seu extincta nō teneaē i effectu eximēs pena huius edicti, qḋ est ꝯ l. ſi. ff. e. vbi actio ꝯ debitorē cō petens nō erat extincta, ꝛ tñ agiē ꝯ eximētē, ꝛ ꝯ debitorē, ꝛ certū ꝫ est, ꝙ ſi eēt actio extincta seu prescripta nō potuisset agi ꝯ debitorē exēptū regulr ꝑ l. ſi. in ꝑn. ff. de eo ꝑ quēꝫ fac. erit, nec ob. l. mācipioꝝ, q: ibi nō dr̄ ꝙ cōparitio ꝓſit tertio, ſꝫ tm̄ cōparēti. Itē nō tractaē de pena cōmissa rōne delicti facit l. qui ea mēte. ff. de fur. Et ꝑ hoc pꝫ ꝙ vltimū mēbrū distōnis Pau. de ca. nō ꝓcedit cū alle. l. ꝛ elegāter. ff. ḋ dolo, ꝛ nō ob. iste tex. q: ibi loqē in actione de dolo, q̄ daē ad interesse. l. ſi plures, in prin. ff. de dolo, vñ in casu. d. l. ꝛ elegāter, reo offerēte se paratū de nouo suscipere iudiciū cessat oē interesse, ſꝫ nos loquimur in mera pena, vt ꝓbat. ff. §. pxi. ꝛ dixi in. § i. ē ſi qs. ff. l. pxi. item ibi cōparebat reus ad cōmodum suū, sed in qō. nō ꝛ cōparet ad cōmodū tertij in ꝑiudiciū iuria acqsita actori. Non ob. qḋ no. gl. hic, q: intelligi dꝫ qñ ipso iure rediit in termino citationis. nō aūt intelligas ꝙ gl. senserit de prescriptione actionis ꝑ predicta. ℂ † Vltimo ang. ponit h an testis deponēs sup negatiua ſit suspectus de falso, ꝛ de ꝟbis suis feci mētionē i. l. ii. ff. qḋ quisqꝫ iur. ꝛ in. l. i. i prin. ff. ſi qs ius di. ꝛ ꝑdictis adde Inn. in. c. lꝫ cām, in glo in ver. plures, de ꝓba. ꝛ ibi ꝑ Io. de imol. post mediū. Et ad māīn ꝛ practicā huius ti. vltra no. ꝑ Bart. h vide ꝑ Spe. ꝛ Io. an. in ti. de dolo ꝛ contu. §. ſiaḋ finem.
2
c
7
d

SVMMARIVM

1 Eximentes ſi plures fuerunt, quilibet ipſorum tenetur inſolidū, & uno ſoluente non liberatur alter, & ideo omnibus ſoluentibus non liberatur exemptus.
2 Iudex ſi fecit litem ſuam inique iudicando & ideo fuit condemnatus in ſindicatu, & ſoluit, hoc non prodeſt illi, pro quo tulit iniquam ſententiam abſolutoriam.

3 Actio ad uindictam datur ei ēt qui nullum damnū paſſus eſt, ut eſt actio iniuriarum, & talis actio non tranſit ad heredes.
4 Actio pœnalis & non ad uindictam dicitur illa, quæ datur ſemper pro damno, prout eſt actio furti, quæ nō datur niſi ei cuius intereſt.
5 Actiones quæ ad uindictam dantur, quomodo cognoſcātur, dicitur hic.
6 Iuramentum in litem non datur contra heredem doloſi, tñ heres dolum paſſi poteſt bene iurare.
7 Statutum ꝙ de dāno dato credatur ſacramēto accuſatoris, nā ſi accuſator porrecta accuſatione deceſſerit, heres eius nō poterit iurare.

1 **Hoc iudicium.** † Si plores fuerunt eximētes qlibet ipsoꝝ teneē insolidū, ꝛ vno soluente nō liberaē alter, ꝛ ideo oībus soluētibus nō liberaē exēptus cū ſit mera pena, ꝛ hec actio nō trāſit ad hr̄dē niſi eius interſit nec daē ꝯ heredē, vel post annum. h. d. vſqꝫ in fin.
2 ℂ † In tex. ibi exemptus est, facit iste tex. ſm ang ꝙ ſi iudex fecit litem ſuam iniq̄ iudicādo, ꝛ ideo fuit ꝯdēnatus in ſindicatu ꝛ soluit h non ꝓdest illi ꝑ quo tulit iniquā ſniam absolutoriam, q: iudex soluit tanq̄ penā suā, vt l. mācipia, ꝛ ibi not. C. de ser. fug. ꝛ limita vt ibi ꝑ Ang. ꝛ per eū in. l. ſtichū. §. ſi mandato. ff. ḋ sol. ꝛ in. l. ij. §. ſi. cū. l. seq. ff. pro emp. verꝫ ꝙ istud procedat qñ iudex faciat litē ſuam male iudicādo, secus ſi negligendo, ꝛ tunc ſi ob negligētiam habuit necesse soluere illud idem ad qḋ tenebaē principalis liberat pricipalem, ꝛ iudex a principali debitore repetet per tex. not. in. l. missi opinatores. C. de exac. trib. lib. x. secus ſi nō solueret istud ad qḋ tenebatur principalis, sed aliā rem, vt probaē in. l. mancipia, cum ibi no. adde
3 que dixi post ang. in. l. ſi qs dolo. §. j. ff. de re iudica. ℂ † In gl. in ver. interesse, ibi vindictā ꝛc. nam ad vindictam dicitur dari actio qñ datur ēt ei qui nullū dānū passus est, vt in ista actione q̄ daē ēt calūniatori q nullū dānuꝫ patiē, vt. ff. ead. l. §. in eum, ꝛ prout est actio iniuriarū que datur pro sola cōtumelia ēt ſi nullū dānuꝫ passus fuit. l. pretor edixit, in. §. j. ꝛ ibi bar. ff. de iniur.
4 ideo nō trāſeūt ad heredes vt hic, ꝛ l. ſi eū. §. qui iniuria ꝝ. ff. ſi qs cautio. penalis vero actio ꝛ nō ad vindictam dr̄ illa q̄ daē semꝑ pro dāno, prout est actio furti q̄ nō daē niſi ei cuius interest, vt h in gl. ideo illa hr̄ trāſit ad heredes actoris l. j. ff. de pena. delic. † Et q̄rō cognoscanē actiones q̄ ad vindictā danē vide ꝑ glo. no. in. l. cuꝫ emācipatis. §. emācipatus filius. ff. de colla. bono. ꝛ in. l. pro herede. §. ſi. ff. de acq. he. ℂ In ead. ibi, sed inquātū iurauit hec est vera opi. ꝛ cōiter approbata ꝯqd hic dixerit glo. ad ſi. ꝛ ꝓbaē ſm Iac. bu. q: iste tex. loquiē de actione in factū de qua. ff. locutus fuerat, ꝛ talis actio nō daē ad verū interesse. d. §. in eū ergo ꝛc. ℂ † Item ex hac glo. not. scḋm bal. ꝛ ang. ꝙ q̄uis ꝯ heredē dolosi nō iureē i litē. l. ſi. C. de in lit. iur. tñ heres dolū passi hr̄ pōt iurare, ꝛ eadem ratione scḋm Pan. de cast. idē dōm erit in iuramēto qḋ prestaē ꝯ dolosum dānū dantē ad extimationē damni scḋm formam. l. ſi qñ, cum simi. C. vnde vi, qḋ est mēti tenēdū ſm eum, sed ꝯtrū vr̄ tenere Bal. in. l. ait pretor, in prin. ff. de iureiu. † vbi dixit ꝙ stāte sta. ꝙ de dāno dato credaē sacramēto accusatoris, ꝛ accusator porrecta accusatiōe decesserit, ꝙ hr̄s ei⁹ nō poterit iurare, ar. eoꝝ que no. gl. in. l. idē pōponius scribit ſi frumētū. §. ſi. in ꝟsic. ſi appareat. ff. de rei ven. apparet ꝙ prās declarandi ꝛ interpretādi mentē defuncti nō cōcediē heredi, ro. h. d. posse cōcordari opi. verꝫ ꝙ aut ista facultas iurādi ꝯcediē a lege, ꝛ tūc trāſit ad hr̄dē vt hic in gl. Aut conceditē ab hoīe, vt ſi ꝑmiſi stare iuramento, ꝛ tūc nō trāſit ad hr̄dē tuū, q: forte confisus sum de legalitate tua, pro quo a le. tex. no. in. l. ꝯnalr, in prin. ꝛ qḋ ibi no. C. de re. cre. ꝛ h vltimo q̄uis ipse nō dicat, voluit ēt Gul. ḋ cu. i effectu in. l. cū debitoris, ad ſi. C. de iudi. ꝙ est not. ad ea q̄ no. Bar. in. l. ſi. ff. de pro. ſtipu. ꝛ istam distin. facit ēt Ro. in. l. qui bona. §. q dāni, de dā. infe. in addi. nouis, ꝛ ibi dicit ꝙ ista gl. est ad h sing. Bal. ēt ad h in. l. ij. ff. ḋ ꝯdi. inde. dicit ꝙ facultas iurādi nō trāſit ad hr̄dē alle. d. l. ꝯnalr, ꝛ plenius no. ipse in. l. bonefidei, i vlt. col. C. de re. cre. vbi dicit ꝙ iuſm qḋ deferē in defectū semiplene probōnis nō ꝑſtaē ꝑ hr̄dē, vt ibi ꝑ eū. Concludo ꝙ ista gl. in casu suo ſit vera ꝛ ēt illud qḋ dixi. ff. referendo Pan. de ca. q: postq̄ ista actio trāſit ad hr̄dē in q̄ hr̄ alius respectus q̄ in defuncto pꝫ qḋ i hr̄de reqriē ꝙ aliqd interſit, seqē itaqꝫ ꝙ ipse hr̄s iurare nō dꝫ de affectione iteresse defuncti. ſꝫ de sua ꝛ hec est intētio huius tex. cū gl. ꝛ ſic pꝫ ꝙ nō ob. qḋ no. i. d. l. idē pōponius, nō ob. ēt. d. l. ꝯnalr, q: fateor qḋ vbi alia

aliarũ est in defuncto q̃ in hẽ de inf.m nõ p̃stat ab hẽde lz p̃sta-
a ri potuerit a d̃functo, vt q: defunct⁹ erat iformatus ᵃ de verita-
te iõ poterat iurare de scia, hẽs ꝟo nõ, vt q: sciam nõ hẽbat vt
p gl. in.d l.bonefidei. Sed vbi appareret hẽdẽ hẽre veram no-
ticiã tũc ẽr hẽdi posset defer: i infinitis decisiuũ vel ẽt necessa-
riũ in defectũ semiplene p̃bõnis vt ẽ d̃ oemẽ e gl.in.d.l.gn̄alr
facit q̃d no.bar.i.l.admonẽdi i vlt.co.d̃ iu.iur.t ad p̃dicta vide
q̃ no. Bar.t melius ang.t Imo.i.l.postulãte,i p̃n.ff.ad trebel.

Qui satisdare cogantur. Rub.

¶ Ib gl.rubrice circa ea que hic not.in glo.vide que dixi in.l.
j.ff.si quis in ius voca.non ierit.

SVMMARIVM

1 Satisfieri dicitur ei cuius desiderium adimpletur.
2 Satisdari dicitur quando aduersarius datis sibi fideiussoribus securus redditur.
3 Satisfacere qui promittit an liberetur dãdo fideiussorẽ, uel pignus, quãuis non soluat, sicut liberatur promittens satisdare.
4 Statutũ q̃ cõdẽnatus p homicidio si.j x.dies nõ satisfecerit amputetur ei caput, dando fideiussores, uel pignora dicit̃ satisfecisse, secus si statutum diceret si non soluerit.
5 Securum qui promittit aliquẽ facere tenetur dare fideiussorem uel saltem pignora.
6 Fideiussorem ubi lex dicit praestari, tũc nõ sufficit dare pignus
7 Satisdans cum fideiussore an teneatur etiam obligare bona sua.
8 Cauere cum hypotheca bonorum debent omnes isti quibus remittitur onus satisdationis.
9 Cauere excusatur omnis possidens immobilia.
10 Cauere non tenetur officialis conuentus in sindicatu, sed sufficit q̃ praestet iuratoriam cautionem.
11 Cauere nõ tenet̃ diues sed sufficit q̃ simpliciter se obliget cũ hypotheca bonorum sed an sit uerum dicitur infra.
12 Fideiubere an teneatur qui est manifeste idoneus, & soluendo.
13 Cauere non tenetur curator fallit in curatore furiosi, nisi sit locuples.
14 Cauere non tenetur qui iurat se non inuenire fideiussorem sed sufficit iuratoria cautio.
15 Cauere qui non potest in loco iudicii, ut quia sit forẽsis potest remitti ad locum domicilii, ut ibi satisdet.
16 Cautio iuratoria admittitur, quando quis non potest cauere p fideiussorem fallit in criminalibus, & aliis casibus inferius descriptis.
17 Cautio iuratoria ubi admittitur debet tamen sic cauens obligare omnia bona sua.

1 Satisdatio. †Satisfieri d̃r ei cuius
2 desideriũ adimplet̃. † satisdari ãt d̃r q̃ñ aduersarius datis sibi fideiusso-
3 ribus securus reddit̃. h.d. ¶ †In tex. ibi satisfacto, facit iste tex. an p̃mittens satisfacẽ liberetur dãdo fideiussorẽ vel pignus q̃uis nõ soluat sicut liberat̃ p̃mittẽs satisdare t vr̃ q̃ sic p.l.itẽ liberat̃.§.i.ff.qb.mo.pign.vel hyp.sol.t.l.p̃missor sticbi ꝟ.cõstituto.ff.d̃ cõsti.pe.cõtrariũ tz Gui.d̃ cu.quẽ cõtẽ: sequunt̃ alij mari.p tex.i.§.ad h aliud l anct.vt cũ de ap.cog.t p̃bat̃ h i ꝟ.desideriũ adimplem⁹ tc.t sic volẽ-
b te creditore dz sibi solui t ita d̃õm ẽ in cõtribus, ᵇ sz l disp̃õne legali accipitur diuersis modis satisfactio vt pz ex legibus p̃riorall.t pz in.l.solonis verbũ.ff.d̃ so.t.l.satisfactio,eo.tit.t.l.q̃ si ñ de pig.ac.vbi pz q̃ verificat̃ ẽt i p̃stãtiõe fideiussoris vl̃ pigno-
4 ris,t iõ facit s̃m bal.h q̃ si statutũ dicat q̃ cõdẽnatus p homicidio ñ.j.x.dies nõ satisfecerit amputet̃ ei caput q̃d dãdo fideiussores vl̃ pignora dicat̃ satisfecisse. Sec⁹ si statutũ diceret si ñ soluerit vt.l.solutã pecuniã.ff.de so.t.l.si acceptolatũ.§.i.ff.d̃ accep.t.d.l.q̃ si nõ.adde ad vtrũq3 mẽbꝝ tex.in.l.iiij.§ ait p̃tor ff.de re iud.t vide q̃ no. Bar.in.d.l.itẽ liberat̃,t in.l.solutiomẽ.ff.de sol.t bal.l.l.fi.C.ad.l.fal.t dicit circa p̃dicta ro.h q̃ si p̃missi alternatiue vez soluere aut satisfacere, satis erit q̃d dem fideiussores vel pignora p.l.pe.ff.quib.mo.pig.vel.hy.sol.sz non p̃bat iste tex.q: ibi creditor spõte recipit,vt ibi ẽt no.tñ p eo facit,q: i alternatiuis electio est debitoris.l.plerũq3,ad fi.ff.de iu.do.tñ teneo cõtriũ,vt sing.decidit Gui.de cu.t bar.i.l.q̃uis, in p̃n.ff.d̃ pig.ac.vbi vide t p illa decisione bñ facit tex.i.l.iiij.§ si ex quẽtiõe ꝟ.cõppe.ff.de re iu.quẽ tex.ad h p̃õderat pau.d̃ ca.
5 i.l.cũ p̃ponas.C.de trãsac. ¶ †In tex.ibi securũ h vr̃ p̃bari q̃
c ille qui p̃mittit aliquẽ securũ ᶜ facere teneat̃ dare fideiussorem vel saltẽ pignora p ea que h no in gl. ¶ In cõtrariũ q̃ sola p̃missio sine fideiussore vel pignore sufficiat, vt.l.j.§.cões t ibi h no.bar.ff.de p̃to.sti.t gl.reputata sing.i.l.si mandato tuij.§ fi.ff mã.t Spe.in ti.de emp.t vẽd.§.j.ver.sed si in instro,t bal.i.l.sancimus.C.de ꝟ.si.t i.l.executorẽ,i.v.co.C.d̃ exe.rei iu.q̃ fallit s̃m Ang.t alios hic post eũ,t in.d.§.cõe,t ro.in.d.l.p̃tor.§.deinde.ff.de op.no.nun.nisi postq̃ q̃s obligauerat ad aliqd t p̃mitteret creditori eũ facere tutũ t securũ, nã si ista promissio intelligeret̃ sine fideiussore vel pignore, tũc nihil operaret̃.l.qui his idẽ.ff.de ver.obli.t pro hac fal.entia bñ facit iste tex.subdit ẽt pau.d̃ ca.hic q̃ q̃ñ p̃mittens me facere secur̃ nõ possidebat imobilia,t erat forẽsis t poterat verisir̃ suspicari de fuga.nõ sufficeret nuda cautio alle.no.i.§.suscepto,i auc.d̃ exhi.re.t ista ẽ alia fallẽtia ad.d.cõcl̃oñẽ. Itẽ fallit si p̃misissem te facẽ idonee cautũ t securum per tex.cum gl.i.d.l.si mãdato tuo.§.fi.t no.in.c.fi.de pign.t in.c.fi.de sentẽ.excommu.in vj.in.c.felicis i ꝟ.idonee.ff.de pe.in.vj.de quo ẽt p Jo.an.in addi.spe.i tit.de pig.in rub.circa vl.col.t per bart.t alios in.l.p̃torie,la vlti.de p̃to.stip.ad fi.t p bal.in.d.l.executorẽ,t p dec.in.l.diuortio
6 .§.interdũ.ff.so.ma. ¶ †In glo.mag.ibi.§.iubet h opin.est cõis nisi lex exp̃sse diceret fideiussorẽ p̃stari, q: tũc non sufficit dare pignus vt ẽ tex.iũc.gl.i auc.offerat̃.C.de lit.cõte.t no.Ja.but.t Saly.i.l.j.C.d̃ pen.t Ful.t ro.h p quo facit q: aliud p alio inuito creditore p̃stari nõ p̃t.l.ij.§.j.ff.si cer.pe.cõis ãt opi.p̃cedere p̃t q̃ñ lex ꝟbis ꝟbo satisdõnis, vt loquit̃ tex.in d.§.iubet.l.j.§.pe.t fi.ff.quo.leg.dicta.l.fi.§.si legata, cũ gl.eo.tit.t cum d.opi.concordat ẽt Jo.an.in addi spec.in tit de pig.in rub:.ff.alle.t in tit.de satis.§.dicto circa p̃n.t de hoc arti.vide etiã ea
7 q̃ dixi i.d.l.j.C.de p̃c. †t an q̃s q̃s satisdat cũ fideiussore teneat̃ ẽt obligare bona sua dic,vt p bar.post gl.in.d.l.p̃torie.ff.de p̃to.
8 stip.la vlti.cũ quo cõcor. Ang.hic. ¶ †In ea.ibi remittit̃ tc.d̃
d bent tñ oẽs illi q̃bus remittit̃ onus satisdationis ᵈ cauere cũ hypotheca bonoꝝ s̃m Bar.hic per.l.filio.ff.vt le.vo.caue.t plenius per Bar in.d.l.p̃torie,t est bo.tex.in.l.mulris.C.de pri.agẽ.in rebus lib.xij.t in.l.oẽo ante medi.C.de epi.t cle.t i.§.si quis autem pro pena pecuniaria, hic alle.in gl.t no.bar.in.l.si prius in.ij.q.ff.de ope.no.nũc.d̃ quo etiam vide que ibi dixi
9 post alios,t vltra personas enumeratas hic in glo.† Adde q̃ ois ẽt possidens immobilia excusat̃ a satisdatione de iudicio sisti,vt.l.sciẽda in p̃n.ff.eo.quod intellige,vt ibi no.p Bar vbi
10 tenet q̃ tamen debet obligare bona dicetur ibi.† Item etiam excusatur officialis conuentus in sindicatu, nam sufficit q̃ p̃stet iuratoriã cautionẽ vt.l.j.C.vt omnes tã ciui.q̃z crim⁹.caufe.
e ¶ Plus de signanter Pau.de ca.ᵉ † q̃ nulla satisdatio ẽt p̃to-
11 ria vt dãni infecti,t legatorũ t similes p̃stari dz ab eo q̃ ẽ manifeste diues sz satis ẽ q̃ simplir̃ se obliget cũ hypotheca bonoꝝ alegat.l.de creationibus.C.de episco.audiend.t.l.quicunq3,la.ij.t quod no.bar.C.de sun.pa.lib.xij.idem dicit Paul.in.l.
12 diuortio.§.interdũ.ff.solu.mat.vbi inquit per iu.p̃ori.alle.† q̃ vbicũq3 ex disp̃õne legis vel statuti quis tenetur ad dandũ fideiussorẽ relevabit̃ ab h si est manifeste idoneus,t soluẽdo, nec est substantie suspitio q̃ d̃ desinat eẽ soluendo tñ in hoc puto p̃culdubio enim minus bene dixisse, quia primo dixit cõ casum in l.j.in p̃n.ff.vt le.no.ca.vbi heres cuiuscunq3 sit dignitatis vel quarũcunq3 facultatum teneatur p̃stare satisdationẽ legatoꝝ nomine ad idem tex.in.l.minor.§.fi.cum duabus legi.seq.t ibi no.ff.de procu.t.l.j.§.magistratus.ff.d̃ mag.cõue t inst.de satis.tu.iux.princ.t.l.mulier cum glo.in ver.p̃stitisse.C.de iu.do.non ob.tex.in.l.de creationibus, quia respondet ad illum text.gl.optime institu de satis.tu.in princip.in versicu.idonee,omni
13 alle.l.fi.C.de cur.furio.vbi est per omnia idem tex.†.f.q̃ licet alias curator datus cum inquisitione debeat satisdare, tñ fallit i curatore furiosi nisi sit locuples vt.d.l.de creationibus t in ea inquisitione multo requiruntur, vt in.l.scire.§ pe.t.ff.de tuto.t cur.da.ab his.l.naturali.§.j.ff.de confir.tu.non ob.d.l.q̃cunq3 q: r̃ñdeo, vt p bar.in.l.primatiue.C.de murileg.li.xj.f.q̃ i casu d.l.quicunq3 casus de quo ibi non erat exceptus a regula volẽte eẽt q̃ p̃stãda satisdatio imo regl̃r nõ erat p̃standa satisdatio nisi propter inopiam,t non est verum q̃ istud quod sci ibit̃ super.d.l.quicunq3 sit de commento Bart.q: Bart.non legit nisi vsq3 ad tim.de pericu.eorum que pro mag.inter.vt dicit an
14 ge ¶ In ea.ibi iurat se fideiussorẽ dare non posse no.q̃ p iuramentum probat quis se non posse satisdare, vt est tex.in auc.ge

ᵃ ¶ Erat iforma⁹, vid̃ no bal.i.l.i bonefidei.C.d̃ re.credi.
b ¶ In cõtrib⁹ q̃ ꝟbũ satisfacere i cõtribus d̃ẽat itelligi p soluẽ voluit an ge.cõsi.clxxx.t i q̃stum h d̃r de statuto q̃ si nõ satisfecerit tc. facit q̃ d̃r Ol.cõsil.lxviij.vbi d̃r q̃ melius est pignori incũbere q̃z i p̃sonam agere t ibi vid̃ q̃s dicat̃ idonee cauere, sufficiẽter cauẽ cõpetẽter cauere.
c ¶ Securũ d̃ h p ale.cõs.x.ij.li.t stãte statu.q: iter affines fiat cõpromissum recepta securitate, an d̃ẽant dare fideiussores vl̃ pignora vide bal.consi.clv.v.l be.
d ¶ Satisdationis vid̃ lu.ro.cõsi.lxx Alex.cõñ.cccvi.ij.li.
e ¶ Pau.d̃ ca adde pau.d̃ ca i.l.diuortio .§.interdũ.ff.sol.ma.t ibi ale.in pe.co⁹ h.t vide Ja.h i.l.iiij.co.t seq.t in.d.§.interdũ.t i auct.iubemus.C.de iud.facit q: no.bal.i.l.ad statẽdum.C.qñ ap.rõ recipiẽ.t in l.itimos in ij.t ibi.no.ff.de legi.tut.t vide Fel.i.c.super l si xi.col.de acc.Tho.diplo.

neraliter, h alle. in gl. & ibi no. Bal. in .j. col. quod intelligit bal. h in lec. anti. & Pan. de ca. nisi iudex hēat presumptiones, vel indicia, q̄ ille satisdare pt all. in arg. l. iij. §. j. ibi alioquin &c. ff. de iureiu. & cui incōbat onus ꝓbandi q̄ non pt satisdare, vide ange. in. l. sciendū. ad fi. pnc. ff. eo. vbi dicit q̄ incūbit allegāti se nō posse satisdare, sed tñ ꝓbabit per iurm̄ & dixi iꝫ Ang. aliter sentiat. in. d. l. sciendū, sed nō bñ, & dicit Cy. h in addi. repꝛehēdēdo istā gl. q̄ nō requiritur q̄ pcise iuret a se fideiussorem dare non posse, qꝛ subiret pꝛeceps periuriū ꝫ. l. videamus, in princ. ff. de iureiu. sed satis est q̄ iuret se credere de facili nō posse dare p. d. l. de die § pe. & fi. ff. eo. & ita refert dicere Odof. i auc. gñaliter. Alle. aūt de h nō facit mentionē tñ ꝓ opi. glo. vr tex. in. d. auc. gñaliter nihilominus saluo opi. Cy. p. l. si fideiussor. § j. in ver. facile ff. ea. facit. l. nepos ff. de ver. si. p q̄ dclarat id q̄ hr̄ l. d.
15 auc. gñaliter, q̄ no. qꝛ ab alijs nō reperio tactū. ¶ † Jtē qñ non posset in loco iudicij satisdare vt qꝛ eēt forēsis pt remitti ad locū domicilij, vt ibi satisdet sm Pan. de ca. hic p. l. si fideiussor. §.
16 si necessaria, & l. de die. § tutor ff. e. ¶ † In ea. ibi, & facere quod
b caueat &c. & sic propter impotētiā satisdandi statur iuratorie cautiōe q̄ ōbal. & Pan. de ca. hic limitant nō hr̄e locū in criālibus alle. l. j. & l. si quis reū ff. de cu. reo. adde gl. q̄ h expresse sentit in auc. vt nulli iudi §. necessarium, in ver. iudicij, iuncto text. Jtē pterq̄ in muliere vt ibi in tex. & in auc. nouo iure C. de cu. reo. & de vtroq; no. Bal. in. l. sed & si is. ff. de in ius voc. bñ facit q̄ no. bal. in. l. si fideiussor §. i. ff. eo. & no. ēt Bal. in. l. si qs post. ff. de testa Sunt & aliꝗ plures casus no. in quibus ob impotētiā nō excusatur quia a satisdatione iꝫ offerat iuratoriā cautionē de quibus vide p gl. & doc. in. l. iij. C. de vsufr. & sing. p bal. i auc. ei qui iurat i pn. C. de bon. auc. iud. pos. in auc. cui relicti C. ne indi. vi. tol. in. ii. col. & in. l. fi. in. iij. no. C. de ordi. cog. & in. l. iij. in pn. ff. de condi. ob cām, & in. l. hac edictali. §. is illud C. de sec. nup.
& in. l. ij ff. de vsufru. leg. vbi ponit circa hoc vnā no. limitationē d pro quā est tex. in. l. ij. C. de tut. & cu. q̄ satis non dede. Alias limitationes vide per gl. & doc. in. c. qua frōte de ap. i ℣. cautione & per Cy. in. l. vniuersa. in. ij. q. & ibi Bar. & Saly. de pci. impe. of. & p Ja. de bel. & bal. in. d. l. de creationibus de epi. aud. & Raf. & Jmo. in. l. nō facile. ff. si cui plusq̄ p l. fal. & in. l. filiusfa. §. diuus, & p illum tex. ff. uel c. i. per ant. de bu. in. c. ij. ad fi. & seq. pos. & Pan. de ca. in l. ij. in pn, & in. l. si cōstāte. §. quotiēs ff. solu. ma. & in. l. si fideiussor. §. j. & §. fi. & ibi dicā ff. c. in qbus oibus lo
17 cis inuenies plura singlr dicta in hoc arti. † & subdo q̄ illi q liberant pstando iuratoriā cautionē dēnt tñ obligare bona sua vt d. l. mulis, & dicitꝫ sum. ārētigi h ang. an fideiussor de iudicio si 6 sti dicat fideiussor ppꝛie, qꝛ gl. mag. hic in princ. exponendo fideiussoribus. i. pmissoribus sensit q̄ non dicā. ff. l. px. §. j.

a ¶ Precise iuret, vide per eūdē ɔsil. lviij. iij. li. & fra. de are. ɔsi. lxxxviij.
b ¶ Juratorie dic q̄ vbi cautio de necessitate ē pstāda nō stat iuratorie cautioni iō dic ro. ɔ. cccxxx. ix. q̄ debitorq̄ petit inducias qnquēnales q tenet satisdare ex dispōne nō liberat iuratoria cautiōe & ita vide eūdē ale. l ɔsi. xxxv. col. sic. i pn. l. ij. vo. Fran. cur.
c ¶ Idoneus idē si hꝫ bona q̄ non pñt possideri sine magna difficultate, vt dicit Bal. ɔsi. lv. i. lib.
d ¶ Fidelis psona fac q̄ vult gl. no. i. l. j. §. is ait. ff. de ripa mu. & q̄ ias. in. l. j. v. col. ff. eo. & vide bal. i. c. ij. in. v. col. ind. & an. in l. cum non facile ff. si cui plus quā p legē fal. Tho. diplo.

SVMMARIVM

1 Fideiussor de iudicio sisti debet esse idoneus facultatibus, & facilitate conueniendi.
2 Fideiussor idoneus nō dicit persona rixosa, & cautlosa, quia nō intelligitur idoneus facilitate conueniendi.
3 Fideiussor potest conueniri etiam non facta discussione contra principalem, ubi debitor principalis non est idoneus facilitate conueniendi, ut quia esset in loco munitissimo.
4 Fideiussor etiam non idoneus facultatibus admittitur, ubi principalis est diues.
5 Fideiussor ad hoc ut sit idoneus debet possidere imobilia, nisi talis fideiussor inueniri non potest, quia tunc accipiēdus est possessor mobiliū, puta mercator, nec mirū, qa si non potest inueniri statur iuratoriæ cautioni, quod lita ut hic.
6 Fideiussor si desiit esse soluendo postquam fideiussit, an sit iterum cauendum.

1 **I fideiussor.** † Fideiussor de iudicio 2 sisti dꝫ eē idoneus facultatibus & facilitate ɔueniendi. h. d. ¶ In gl. ibi munitissimo loco Guil. de cu. & Cy. h in addi. & ange. hic intelligebāt hoc esse verū, qñ iste locus non erat sub eodem rege, seu superiore sub quo erat reus pncipalis, secus si sub eodē rege cū tūc p illum superiorē cogi possit, & ꝫ eū fieri executio q̄uis locus sit munitissimus, sed Bar. Saly. & d. pau. & cōlter alij trāseunt cū hac si fideiussor hēbat custodiā illius castri, ita ꝙ iudex in ipsuꝫ non posset facere executionē. l. j. ad fi. cū. l.
a se ff. de alie. iud. mu. & idē dicit bar. hic † si fideiussor eēt psona ri
c xosa seu cautlosa, qꝛ nō intelligit idoneus a facilitate ɔueniendi p. d. l. j. ad fi. cū seq. p quo addo bon. tex. i. l. si qs stipulatus sit sticchū §. fi. & ibi no. & doc. ff. de ℣. ob. benefacit q̄ no. glo. in. l.
3 ij. in pn. in. ver. suspectū. ff. so. ma. ¶ † Et ex his ēt infert Ange. hic q̄ vbi principalis dbitor nō eēt idoneus facilitate cōueniēdi, vt qꝛ eēt in loco munitissimo tūc ēt nō facta excussione ꝫ eūꝫ posset agi ꝫ fideiussorē de quo dic vt dixi post bar. & Jmo. in. l. decē ff. de ℣. ob. & ibi ēt post Jmo. dixi gd si debitor principalis erat rixosus vł cautlosus an idē erat ¶ In ea. ibi scholaris &c. & de hoc est tex. i. l. l. j. & ibi sunt dictū. ff. si qs in ius voca.
4 ¶ † Extra gl. adde q̄ vbi principalis eēt diues tūc admitteret fideiussor etiam non idoneus facultatibus vt probatur in. l mulier cū ibi no. per glo. in ver. prestitisse C. de in. do. pro quo facit qꝛ vbi pncipalis est euidenter diues, & soluendo, vr̄ q̄ non teneat ad prestationē fideiussoris, vt dixi. ff. l. pxi. sm aliquos vt
5 ibi dixi. ¶ † Scdo adde secundū ang. h q̄ fideiussor ad hoc vt sit idoneus dꝫ possidere immobilia, alle. gl. in auc. de exhi. reis §. suscepto, alias in. §. sancimus in ℣. fideiussione, arg. insti. de repli. §. fi. nisi talis fideiussor inueniri nō posset, quia tunc bene accipiēdus eēt possessor mobilium, puta mercator sm Ange. h alle. no. p Spe. in tit. de satis. §. dicto. ℣. quid si scholaris cuꝫ quo ēt trāsit Jo. fab. isti. de satis. §. i. facit. l. si fideiussor, in pn. ff. e. nec mirū, qꝛ videm⁹, q̄ qñ fideiussor inueniri nō pt stat iuratorie cautioni, no. ff. l. pxi. & ad no. p gl. in. d. l. suscepto, vide per bar. in. l. ꝓrie, in vlti. co. ff. de pro. sti. & l. sciendū i fi. pn. ff. e. & in rub. ff. iu. sol. in vlti. col. & in. l. defunctus. §. i. & ibi ēt Ange ff. de pc. & ang. in. l. filius. ff. eo. ¶ Quā gl. ēt limita non hr̄e locū in fideiussore dato a ɔiuncta psona petētis fideiussorem, vt videbim⁹ ff. §. pxi vel dato a coniuncta persona fideiussoris p eaq̄ hr̄ in l. i. & ij. ff. in ius vo. vt eāt, & no. bar. in. d. l. sciendum in fi. princ. ff. eo. nā in dictis casibus locū nō hꝫ dispositio huius l. vt videbimus. ff. §. px. ¶ Jtē limita. d. gl. nisi fideiussor inops & nō pos
d sidēs imobilia eēt multū fidelis psona d & consueta seruare pro missa, qꝛ hēbit p idoneo, ita sing. dixit pan. de ca. in. d. l. si quis stipulatus sit sticchū §. fi. per illum tex. in fi. & ita limitat istā. l. sed hoc non puto verum, qꝛ ille tex. non probat, nam vult ibi lsa q̄ nō solū facultates dēnt eē sufficiētes, sed ēt reqrit ɔueniendi facilitas, vt dicit iste tex. nam si vera esset limitatio Pan. de ca. seqret absurdū q̄ si decederet talis fideiussor q erat in. pos & si delis psona nō esset cōsultū ei cui datus fuerat fideiussor, q̄ nō est dōm insti. de repli. §. fi. & per no. in. d §. suscepto. bñ facit id q̄ no. Bal. in rub. de eo qui mit in pos. cau. rei seruan.
6 ¶ † Quid ēt si fideiussor postq̄ fideiussit desijt eē soluēdo, an sit iterū cauendū, vide aliqd p ang. hic & pbat in. l. pretorie. la. ij. ff. de pro. stipu. & ibi vide bar. & per Ang. in. l. quotiens & in. l. l. si ab arbitrio, & ibi forte dicet. ff. c. & aliqd per Bar. in. l. iij. ad fi. ff. de fideius. ¶ Ulrio solus Guido. de suz. hic ad limitationē huius. l. dicebat q̄ lꝫ in fideiussore d iudicio sisti requiratur q̄ fideiussor sit idoneus facilitate ɔueniendi vt hic tamen in fideiussore contractus putat quod satissit, quod fideiussor sit talis qui possit obligari, & sit idoneus facultatibus, licet non facilitate conueniendi per. l. iij. ff. de fideiuss. quod mihi non placet per d. l. si quis stipulatus sit sticchum. §. fina. & per istum tex. et idētitatē rationis p que iura supplentur & declarat. d. l. iij.

SVMMARVM

1 Satisdatio de iudicio sisti præstita ei qui non potest esse in iudicio, uel ab eo qui non potest esse in iudicio uel ab eo qui nō potest se obligare non ualet.
2 Satisdatio non tenet ubi non tenet iudicium.
3 Satisdatio præstita à iudice incompetenti de parendo mandatis suis, uel de soluendo iudicatum ipso iure non tenet, cum iudicium sit nullum.
4 Excommunicatus nō potest agere in iudicio, pōt tñ esse fideiussor, quia potest contrahere & conueniri.
5 Fideiussor de iudicio sisti, non dicitur propriè fideiussor.
6 Fideiussor potest intercedere non solum pro eo qui cogi poterat iure obligationis & actionis, sed etiam pro eo qui cogi poterat & tenebatur solum officio iudicis nobili.
7 Fideiussori an & quando competat beneficium excussionis.

1 **Si quis ex his.** † Satisdatio de iudicio sisti pstita ei q nō pōt eē in iudicio, vel ab eo q non pt eē in iudicio, vel ab eo q nō pt se obligare nō
2 vꝫ. h. d sꝫ oēs lec. ¶ † No. sm bal. q̄ vbi n̄ iudiciū ibi n̄ satis
3 datio. † Et iō vr̄ sm eū q̄ satisdatio pstita a iudice incompeten

ti de

ti de parendo mādatis suis de soluēdo iudicatū ipso iure nō te
3 neat cū iudiciū sit nullū: quod ē no. fm eū bñ facit lz ipe nō alle
get tex. i auc. offerat. C. d lit. ōte. iducēdo vt p bar. i. l. qdā ōsu
lebat, i vlt. col. d re iu. & in. l. vir bon9, iudi. sol. ¶ Itē no. fm p
mā lec. q si excōicato vl bānito agē non valētī dat9 si fideiussor
d iudicio sisti nō vz fideiussio. ¶ In gl. mag. tene pmam lectu.
4 ¶ † Scda vo lec. nō vr pcedē, qz excōicatus nō pt agē i iudi
cio. c. itelleximus, d iud. tñ dz posse esse fideiussor, qz pt ōbere
& ōueniri. c. si vere, de sen. excō. & plene no. in. c. veritatis d do.
& ōtu. iuncto. c. cū inter d excep. ¶ Tertia lec. qūuis sit vrai se,
tñ nō bñ pt adaptari ad istū tex. qz isto, iure ffo: talis satisda
tio erat incognita. ¶ Quarta lec. facit violētiā lre vt h p bart.
5 ¶ † In ea. ibi, fideiussor dici &c. no. ex gl. q fideiussor de iudi
cio sisti nō dr ppe fideiussor, & p ōns h. l. & fere oēs leges hui9
ti. q istū appellāt fideiussorē loquunt iproprie, & ita dr gl. in. l.
si barsatorā. C. de fideius. & sentit ide gl. in rub. ā. de in ius, vt eāt
& gl. fi. in. l. j. ā. eo. tit. dū exponit fideiussoribus, lz Gui. de cu.
& Fu. & Ro. h & bar. ff. e. l. j. §. fi. & Ang. in. l. j. ā. e. & ro. in. l. gre
ce §. post litē ff. de fideius. ōriū tenēt p qbus facit, qz principa
lis tenet sistere vt i rub. ā. in ius vo. vt eāt & pz ex isto tex. vbi ad
hoc vt fideiussio teneat opz q pncipalis sit psona q in iudicio
sistere teneat & possit cogi iudicis officio sistere & ōparere. l. ij.
6 ā. si qs in ius vo. l. ōsentaneū. C. qūo & qñ iu. † & fideiussor pt in
tercedere non solum pro eo qui cogi poterat iure obligationis
sed etiam pro eo qui cogi poterat & tenebatur solum offi. iudi,
nobis. l. cū qs. §. si quis p eo fm vnā lec. ff. de sol. l. mercenario.
l. cētū, & l. fi. ff. de eo q cer. lo & plene p bar. i. l. marcelluo, d fi
deius. gl. āu h nō hūit respectū ad oblōnē d sistēdo q tenet reus
h ad oblōnē pncipalis puta ex mutuo p q ōueniebat pncipalr
reus. ¶ Et subdit Gui. de suza. h q iste fideiussor hz bñficia. q
ōcedūt fideiussorib9, & sic hēbit bñficiū excussiōis posituī i auc.
pñte. C. d fideius. bal. h dr q si fideiussor itercessit p nō obligato
tūc vba ē gl sec9 si pcessit oblōe rei pncipalis d iudicio sisti & tūc
7 hēbit bñficiū excussionis fideiussor si ōueniat ad interesse, † lz si
ōueniat vt sistat pt cogi offi. iudi. ad sistēdū, & nō habebit bñfi
c ū excussionis alle. l. eū p quo. ā. de in ius voc. & h d. eē verus
i ciuilibus, lz i crialibus dr q fideiussor nō hz bñficiū excussio
nis indistincte, lz offi. iud. ōeū pcedit executiue alle. l. si qs reū
ff. de cust. reo. & ibi vide bar. ad fi. q ē no. Saly. h dr q ista gl.
pcedit qñ re9 pncipalis p q fideiubet q ñ nō erat pñs vl qñ qs
i se pncipaliter suscipit oblōnē, alias si reus pncipalis pmittat
sistere vel sit pñs & taceat ille fideiubēs dr ppie fideiussor per
hāc. l. eū fi. Pau. de ca. h dr q si solus fideiussor se obligauit,
tūc pcedat ista gl. & sentit glo. in. l. in eo. §. nemo ff. de regu. iur. &
dicit, q istud tz Ba. hic, lz si pncipalis promisit & dedit fide
iussorē q impsr dixit se fideiubere, tūc erit ppe fideiussor qz cē
setur pmisisse interesse alle no. in. l. si qs p eo. i pn. ff. de fideius.
vbi no. notat, lz volunt allegare no p gl & doc. in. l. cū filius. §. i.
ff. de ver. ob. & ibi h expsse firmat Imo. p rōnē de qua ibi p eum
& tūc bñ poterit vti bñficio excussiōis, si vo fideiussor pmisit ex
pīse reū sistere in iudicio iudex poterit incipere a fideiussore, vt
sistat facit. d. l. eū p quo. lz ipse nō alleget. Adde q bar. i rubr.
ff. de iud. sol. vr sequi istā gl. qñ fideiussor sine principali fuit ac
ceptus. & idē tz expsslius bal. i. l. sancimus. C. de fideius. ¶ Mi
h ipls q si qs fideiubeat p eo q iā fuerat citatus si poterat cogi
ōparere offi. iudi. dicat ppie fideiussor vt hic cū fi. sec9 si p eo
qui nunquam citatus fuit & sic nō tenebatur sistere, vt. d. l. si bar
satorā in gl. ¶ An tñ in precedenti casu habeat beneficium ex
cussionis non est tutum recedere ab opi. Bal. circa quod vide
Bal. in. l. fin. §. j. circa prin. C. de vsu. rei iudi. vbi etiam tractat
quid in fideiussore iudi. sol. Roma. tñ h licet non faciat mētio
nem de verbis bal. tz simpliciter q si fideiussor de iudicio sisti
in ciuilibus habeat beneficium excussionis alle. gl. i auc. de fid.
instr. in pn. col. ix. in ve: bo fideiussore, q hic nō dici de quo ar
ticulo ēt vide subtiliter p bal. in. l. j. in. iij. co. C. de conue. fis. de
bi. li. x. & p Io. fab. i. §. i. insti. de satis. & p spe. i tit. d do. & ōtu. in
§. fi. ver. h pone, vbi tāgit. q. de qua h in gl. sed nihil firmat.

SVMMARIVM

1 Fideiussorem qui tenetur dare ex aliqua causa, potest dare pro
prium filium.
2 Verba geminata prout est dictio qualiscunque plus operant, quā
uerba simplicia tamen semper recipiunt restrictionem de habi
litate ad actum faciendum.
3 Nullitatis exceptio si prohibeatur opponi contra sententiam, ta
men non censetur reiecta exceptio nullitatis surgens ab incom
petentia iurisditionis.

Pretor ait. Si ōueniant psone h enumerate pñt dare fideiussores ēt nō idoneos facul
1 tatibus. h. d. vsqz ad. §. fi. ¶ † Not. ex ver. lz si filius, q q tenet
dare fideiussorē ex aliqua cā pōt dare ppriū filiū, lz ange. dr h
verū tantū in fideiussore de iudicio sisti, & non pro alio facto, qz
filius & pr censent eē vna & eadē psona. l. fi. C. de ipu. & al. sub.
facit qd no. Gui. & Bar. in. l. j. ā. tit. ij. Sed Fu. h dicit istd si
bi non placere, qz hoc est spāle q filius non idoneus facultati
bus accipiatur p fideiussore, ergo vbi alias eēt idoneus posset
pstare fideiussorē & idē dicit dñs Pau. referens ēt ita sentire
2 bal. hic. ¶ † No. ex ver. q ait in vbo qualiscūqz iun. gl. i vsi.
facultates, q lz alias verba geminata, put est dictio qualiscūqz
qūcūqz plus operant q vba simplicia vt ē tex. not. in. l. ba
lista, cū ibi no. ff. ad treb. sempt ñ recipiunt restrictionē de habi
litate ad actū faciendū. ¶ Et facit ad aliqua q vide p Bart. &
Bal. hic qbus adde tex. in. l. j. cū gl. C. de fi. instr. & ibi oino vi
de bal. in. c. j. ad fi. de iureiu. in. vj. & gl. in. l. j. i verbo vtilē, & ibi
bar. ff. de eo qd cer. lo. & q no. bar. Bar. & alij in. l. j. §. nūciatio ff.
de op. no nun. & in rep. l. j. maxime in. j. q. prin. C. de sac. san. ec.
Bal. in. l. fi. C. sine cen. vel reli. & in. l. si qñ, in prin. C. inoffi. test.
& in. l. fi. C. qui legi. psonā in. l. milites. C. de testa. mili. & in rub.
C. qui accu. & in. l. ita bonis pudor. C. de adul. & in. l. j. ff. de test.
mili. per Saly. in. l. ij. C. de noxa. per Io. de imo. in. l. si vero. §.
de viro. ff. so. mat. facit quod no. Bart. in. l. omnis traianus, eo.
tit. & in. l. j. & l. parui ff. q vi aut clam, que not. ¶ Et inducitur p
Bart. hic ad questionem quam hic vide per eum, & pro eo. fa
3 cit gl. sing. in cle. j. de sequestra. pos. que dixit † q licet a lege,
vel statuto prohibeatur opponi contra sententiam de nullitate
non intelligitur reiecta exceptio nullitatis surgēs ab incompe
tentia iurisditionis de cuius glo. veritate & de fallentijs ad eam
plene scripsi in. l. de pupillo. §. qui opus. ff. de ope. no. nūc. post
Ang. & Moder. ibi. ¶ In gl. j. Fulgo. hic intellexit. text. ios
qui de liberis ipsius vocantis de quibus in princip. huius. §.
nil erat dictum, tamen doctores videntur transire cum expositionibus glo.

¶ Nullū fac q no. bar. i. l. si filius. ff. d iterr. acti. q iudicio existente nullo nō pt resultare aliqs valid9 effectus & ita sequit ind. q. 224. vbi dr, q in iudicio nullo qs nō pt dici contumax.

SVMMARIVM

1 Fideiussor de iudicio sisti debet prius condemnari, quia contra
eū non est executio parata, sed oportet agere iure actionis uia
ordinaria ad interesse.
2 Contumax in rñdendo libello uel positionibus tenetur ad to
tale interesse, non expectato q sit contumax in tota instantia.
3 Interesse appellatione uenit lucrum de quo actor tractat in ac
tione poenali.
4 Fideiussor de iudicio sisti an sit libertus, si appellatum sit à sen
tentia, & non sit lata sententia, sed perempta instantia, uel si ac
tor fuit negligens in prosequendo litem.
5 Fideiussor de praesentādo aliquem an sit liberatus, semel tantū
praesentando.
6 Fideiussor de iudicio sisti, si non sisti faciat reum, tenetur actori
ad interesse, & debet probari uerum debitum in quo tenebat
principalis, ut constet de quantitate ueri interesse.
7 Clausula dictamine sapientis si fuerit oportunum operatur effe
ctum de quo hic.
8 Sapiens non potest apponere poenam non consuetam, & nisi ea
quae de iure seu legitimè ex natura contractus ueniebant.
9 Fideiussor uidetur se obligasse quo ad omnia, quae sunt de na
tura contractus.
10 Fideiussor qui fideiussit pro inquisito, & pro uulnere sit poena
in cētum, quae statuitur ex statuto, & pro homicidio sit poena
mille, & cōtra delinquentem sit formata inquisitio de uulne
re & interim decessit inquisitus, fideiussor non tenet in mille.
11 Statutum q si quis non soluerit poenam infra decem dies inci
dat in poenam quarti pluris, & alio statuto cauetur, q si homi
cida non soluerit poenam pecuniariam homicidii infra men
sem decapitetur nam poena illius quarti pluris non dicetur es
se poena homicidii.

In fideiussorē. In fideiussorē de iudicio sisti nō sistētem datur actio ad interesse
q consistit in quantitate perita dūmodo sit vere debita ēt si pe
tatur noie pene nisi fideiusserit incertā qūtitatem, quia tunc ad
Alexan. de Imo. j. ff. rete.

Nam tantum tene. h. d. cū. l. seq. ¶ In tex. ibi actiones dat pre
1 tor ⁊c. pondera q non dixit executionē, sed actionem. ¶ †Ex
h infert Bal. de cu. q ꝯ fideiussorē d̄ iudicio sisti nō ē executio
2 parata, sz opz agere iure actionis ⁊ via ordinaria ad interesse, ⁊
facere fideiussorē ꝯdēnari, ⁊ h itellige verū ſm Ang. ⁊ Ful. ⁊
Pau. de ca. si petat interesse, sed si petat fideiussorē cogi, vt sis
tat pōt cogi executiue p iudicē iubendo fideiussorē exhibere
reū absq; eo qd feraf alia snīa ꝯ fideiussorē, vt. ff. eo. l. sz si deces
serit, ⁊ l. eū pro quo. C. de in ius vo. ⁊ ibi dixi. Reliqua quo ad
hoc vide p Bar. ⁊ Ang. in. l. j. ⁊ in. l. iiij. §. si plures. ff. iudi. sol.
per Bal. in. d. l. crimē, in. vj. q. C. qui accu. ⁊ qd no. Bar. in. l.
si quis reū ad fi. ff. de cust. reo. ¶ In tex. ibi verā q̄titatē. i. in q̄
titatē quā vere pbabitur debitā esse a reo pncipali nō āt in q̄ti
tatē petitā in libello pducto ꝯ reū, ⁊ sic erat pbandū ꝯ fideius
sorē inquantū esset obligatus reus ⁊ ista est vera expositio ſm
3 doc. †Et ex hoc no. q ex particulari mora commissa circa iudi
cialia cōmittit stipulatio ad totale interesse, nam hic q̄ primuz
reus ceperit esse contumax puta in comparendo ad rñdendum
libello vel positionibus committitur stipulatio ad totale inter
esse, nisi expectato, q sit contumax in tota instantia, ita loquitur
totus iste tex. ⁊ pz in. l. iij. §. fi. ⁊ in. l. cū qrebat. ff. de iu. sol. secus
est in stipsonibus facti extraiudicialis qz ex particulari mora cō
missa circa factum successiuum promissum nō cōmittit stipula
tio, nisi ad particulare interesse. l. stipulationes non diuiduntur
§. plane ſm vnū intellectum. ff. de ver. ob. ⁊ rōnez diuersitatis vi
de p Bar. in. l. ij §. si plures. ff. de iud. sol. ⁊ in. d. l. stipsones, in
prin. in. v. q. ⁊ ita cōiter tenetur. Licet Jo. fab. insti. de satisd. §.
j. voluerit nō esse verum q ratione more particularis ꝯmisse ēt
circa iudicialia ꝯmittat obligatio ad interesse totale. ¶ Et cir
ca hoc etiam scias q eodem modo ꝯmittitur stipulatio ista ꝯ
fideiussorem siue reus citatus noluerit cōparere ad rñdendum
libello, siue comparuerit, ⁊ noluerit respōdere, nā ēt hoc casu vl
timo vz esse contumax. l. de etate §. qui tacuit. ff. de interro. ac. ⁊
dicit Pau. de ca. q istud no. Bal. in. §. j. huius l. facit q not.
gl. in auc. qui semel, ⁊ ibi Bar. C. quō ⁊ qn̄ iud. dū dicit q ꝯ pñ
tem recusantē lit. ꝯte. ⁊ rñdere in iudicio pcedit tāq̄ ꝯ ꝯtuma
4 cē. ¶ †No. ex. l. seq. q lz actor tractet de lucro in actione pena
li, tñ illd lucrū venit appellatione iteresse, qnimo, qz istd lucrū erat
debitū, ⁊ actio erat acqsita ad illud, amittēs illd diceret damnū
pati. l. non amplius. §. i. cum gl. ff. de leg. i. quam glos. ibi ad hoc
Bal. ponderat ⁊ Imo. bene facit. l. ij. §. merito. ff. ne quid in loc.
pub. l. j. ⁊ l. liberto. ff. de bo. lib. ⁊ no. gl. in. l. j. §. si quis antez pp
in verbo in integ. rest. ff. de iri. act. prima. Cy. ⁊ Bal. in. l. cum te
sponse. C. de dona. añ nup. ⁊ Joā. de imo. in. l. proculus, de dā.
infe. secus si perderet spem lucri futuri quia non diceretur dā
nū pati. l. proculus. ff. de dā. infec. qd no. pro intellectu. l. iij. e. ti.
4 ¶ In gl. in verbo promiserit ibi vsq; ad sniaz. †Quid āt si ap
b pellatum sit °a snīa, an sit liberatus fideiussor de iudicio sisti si
non est lata sententia, sed perempta instātia. Vel quid si actor
erat negligēs in psequēdo litē de istis oībus vid p Ang. hic ⁊
p Bar. in l. grece. §. ⁊ post litē alle. in gl. ⁊ in. l. cum apud i. iij.
col. ff. iud. sol. ⁊ illud quod dicit gl. hic hz locum non solum in fi
deiussore de iudicio sisti in ciuilibus verū ēt in criminalibus, vt
no. gl. in. l. si quis reū. ff. de cust. reo. qd est verū ſm Bal. h ēt si
fideiussor dixisset pmitto talē repñtare ⁊ oīa facere q̄ in iudicio
facienda sunt, quia non tenebit fideiussor repñtare, nisi vsq; ad
sententiaz secus, āt si dixisset pmitto repñtare iudici totiēs quo
tiens sibi placuerit, seu ad oēm eius reqsitionē, qz tūc etiaz post
sniam tenebit ſm bar. no. in. d. l. si qs reuz, que oīa no. ¶ Sed
Bal. in. l. q crimē. in. iij. q. C. q accu. tenuit ꝯ Bar. p quo alle
gat, quia ista stipulatio est pretoria idō dz interpretari ſm mentē
pretoris l. damni infecti, quidam ꝟ. quod in stipulatiōe. ff. d̄ dā.
infec. ⁊ de mēte ptoris ē q nō teneat, nisi vsq; ad sniam. d. l. gre
ce. Itē qz ꝟba ꝯnalia dēnt restringi ad id q iustū ē vt. ff. de ser.
l. si cui, ⁊ iniustum vr q qs ppetuo ⁊ in infinitū sit obligatus, cū
ifinitas euitanda sit. l. q bona. §. fi. cū. l. seq. ff. de dā. infe. ⁊ ita vt
tenere Sy. in. d. §. cū qs facit qd no. Bal. in addi. Spec. in tit.
de reo. in. j. col. vbi dt q si qs pmittit iudici sistere aliquē ⁊ pa
rere mādatis curie nō tenet lata snīa, qz illud de parendo māda
tis venit accessorie, vñ nō nisi sup ipsa satisdatiōe d̄ iudicio sisti
dz parere mādatis ſm nām satisdationis all. d. l. eū p quo, ⁊ id
qd not. Syn. in. d. §. cū qs. ¶ Pauo q in terminis in quibus
loquitur bar. s. qn̄ fideiuss. pmisit exhibere qūciq; curie placue
rit melius loquit. q̄z bal. ⁊ nō obstāt rōnes alle. in ꝯriū, qz vt dt
Bar. negat, q iste sit simplr fideiussor de iudicio sisti. ⁊ idō cuz
ꝟ oa fideiussionis se habeant ad infinitatē ob verbum quando

a ¶ Iure actio nis vid io. an. i addi. ad spe. in tit. d̄ fideiuss. §. sequit i pn. vbi ponit an sit ne cesse offerre li bellū fideiusso rib iudicio sisti

b ¶ Appella tū sit vide ad h n. ro. consil. c.

c ¶ Ob ꝟbuz qūciq; adō rn, q pmittēs qn̄ cūq; rē vēdere dz restrīgi, nisi fuerit rescriptū ita ang. in ꝯsil. liiij. let. in na ⁊ vide eūdē ale. i ꝯsil. cxlv. in. ij. vo. ⁊ ibi d̄ ꝟb. totiēs q̄ticsq; vi d̄ bal. i. l. aduer sus C. de vsur. vbi logt d̄ ꝟbo sp ⁊ bal. ⁊ alex. i. l. j. ff. so. mat. ⁊ de ꝟ. ppetuuz vide eū ale. ꝯsl. lx. in. j. vo. Fr. Curt.

d ¶ Totiēs q̄ tiēs d̄ h p ln. ro ma. ꝯsi. xv. seq. opi. Ange.

e ¶ Veniebāt q̄le dēat eē di etamē sapiētis vide D. d. ꝯ. c. xxiiij. so. xc.

c cunq; °q verbum dz infinitatez iportare. l. si ista stipulatus a se
yo. ff. de fideius. no. bar. in. d. l. qui bona. §. fi. cū. d. opin. Bart.
in. d. l. si qs reū, trāsit Ro. in. d. l. grece. §. ⁊ post lite, ⁊ idō repre
hendit id qd dixit Ang. in. l. ij. §. q exhibēdi. ff. de cust. reo. ⁊ l
l. si finita, in pn. de dā. infe. dicēs, q pmittens pñtare aliquem
d iudici totiēs quotiēs° fuerit reqsitus liberabit exhibēdo semel
alle. l. fideicōmissa. §. si quis decē, de leg. iij q̄ minime pbat cuz
loquat qn̄ qs pmisisset semel, ⁊ rursus vel iterū pñtare hz Imo.
⁊ ēt Ro. in. d. l. si finita, vbi reprehendūt opi. Ang. p. d. l. si sti
pulatus, de quo ēt aliquid p eundē Ro. in rubri. ff. de arbi. post
mediū. ¶ Et dicit circa pdicta no. do. Pau. hic q illud quod
dt in. d §. ⁊ post litē ⁊ h in gl. pcedit qn̄ qs fideiussit pro reo, q
5 cōparuit, †si āt pro illo qui nō ꝯparuit vt se obligare ad facien
dum ipsuz semel tm̄ ꝯparere, qz ob h dūtaxat fideiusisse dz ita
intelligit ipse titu. ff. in ius vocan. vt eant lucius declaratione
tradita p Bar. in. l. j. ff. si qs in ius voc. non ie. ⁊ ita ēt intelligit
ipsa gl. iuncto tex. in. l. si duobus. §. si ei, in verbo exhibuerit. ff.
de iureiur. que sentit q per vnicam pñtationem sit liberatus fa
cit. l. bone. §. hoc sermone. ff. de ver. signi. cum si. ⁊ hoc modo pt
saluari illa gl. lz Ro. i. d. l. si finita, in prin. rephēdit eā p d. § ⁊
post litem, ⁊ per no. per gl. in. l. si seruus hereditarius. ff. de diuer.
⁊ temp. prescri. Pau. de ca. ēt in. d. l. si duobus. §. j. saluat illaz
opi. ⁊ pro hoc allego ēt decisionem Jo. an. in addi. Spe. in tit.
de acc. in. iij. parte in §. sequitur in addi. inci. Gosfr. ⁊c. ⁊ d̄ hac
materia ēt videatis, que scripsi in. d. l. q bona. §. fi. in. d. l. si finit
ta in pn. Dicebat ēt bal. hic in lec. anti. q si qs promittat iudici
vel parti presentare aliquē non respectu alicuius litis obligatio
sua erat ppetua alle. l. si quis vxori. §. si fugitiuum. ff. de fur. vbi h
non probatur, ⁊ lz ipse non dicat Bar. ꝯrium tenet in. l. pe. C. d̄
fideius. vbi voluit per illum tex. q si non fuerit requisitꝰ ff. duos
mēses vt exibeat liberetur. ¶ In gl. in verbo veritatem, ibi, q̄
extimaret iudex ⁊c s. arbitrio suo, nam lz possit in criminali talē
extimationem ⁊ taxationē arbitrio suo facere iudex. l. iij. ff. d̄ cu
sto. reo. tñ in ciuilibus non potest, sed ſm verum interesse actō
ris dz taxare ⁊ non arbitrio suo, ⁊ adde expositionem, quā dedi
6 super tex. ¶ †Est igit cōis ꝯclo, q agēs ꝯ fideiussorē d̄ iudi
cio sisti ex eo capite q fuerit cōmissa mora in sistendo, ⁊ idō pe
tat interesse dēat pbare verū debitū in quo tenebat pncipalis,
⁊ sic ꝯstet de q̄litate ipsius interesse. Et hoc p plures rōnes vl
tra alios pbat Cy. in. l. si decesserit. in. iii. q. ff. eo. ¶ In gl. i ꝟ.
accessit doc. cōiter transeunt cū gl. cum non sit equū q reus re
leuet actorez ab onere pbādi interesse cū actor teneat pbare id
qd est fundamentum sue intentionis. l. qui accusare. C. de eden.
¶ Limitarñ istā ꝯclu. vt per Bar. in. l. fi. ff. de pro. stip. ⁊ p gl.
in. l. ij. §. sed si dubitetur, in verbo pmissionē. ff. de iudi. ⁊ p Inn.
in. c. cum sint, el. ii. qui filij sint legi. ⁊ per Bald. in. l. scimus, de
verb. signi. ⁊ in. l. executorem, in. v. colum. C. de execu. rei iudi.
⁊ per Ang. in. l. diuortio. §. interdum. ff. solu. ma. per Bal. in. l.
vniuersa. C. de preci. impe. of. ⁊ plenius per eum in. l. iij. i pnc. ff.
de condi. ob cau. vbi dicit q in criminalibus non habet locum
ista gl. per. d. l. iiij. Item non hz locum ista gl. vbi partes cōue
7 nissent q obligatio fieret ad sensum sapientis, † tunc sapiēs po
terit declarare, q pmittens se obliges cuz pena ſm ang ⁊ pau.
de cas. in. l. pacto. ff. de transac. per illum tex. in verbo consultus
q tex. non vr h pbare, pro hoc etiam alle. gl. in. l. ex ea in princ.
ff. de ver. ob. ⁊ ibi Imo. h sequit reputans illam ad h esse singu.
¶ Intelligit tz Imo. illā gl. procedere in pena que veniebat cō
mittenda ex conuentione ⁊ facto promittentis, secus si ex facto
tertij arg. l. j. in pn. ff. de consti. ⁊ pro hoc adducit quod not. Jo.
an. in addi. Specu. in tit. de instru. edi. §. instā super ꝟ quid
a ꝯhentibus, vbi dicit q sapiens pōt arbitrari, q apponant in
instro ēt non consueta dūmodo sint talia q̄ ſm arbitriū boni viri
fieri debeāt alle. in. l. in personam. §. j. ff. de re. iu. Vñ ſm Imol.
equū esse vr q quis in casu pdicto penā apponat, vt sic fidē suā
seruet iux. l. j. de consti. pec. ¶ Sed certe Jo an. in loco proxi
me alleg. ⁊ Ryear. ma. ⁊ Bar. in. d. l. ex ea. intelligunt illā gl.
procedere tm̄ in pena consueta apponi, qz ea que sunt de cōsue
tudine semper vñr esse deducta in conuentione. l. q si nolit. § q
assidua. ff. de edi. edi. ⁊ l. excep. C. loc. Et expresse Bal. in. l. exe
8 cutorem. in. v. col. dicit, † q sapiens non potest apponere penā
non consuetam ad hoc facit glo. reputata sing. l. mandato tib̄.
§. fi. ff. manda. que tenuit q sapiens non potest apponere, nisi ea
e que de iure seu legitime ex natura ꝯctus veniebāt, °vt not. bart.
in. l. filia restitutio. ff. de he. insti. ¶ De materia ēt vltra predicta
vide p Jo. de imo. in. l. si prius. ff. de ope. no. nun. dum addit ad
ea, q̄ ibi tangit bar. in. iij. q. ¶ In glo. in verbo duplum ibi. §. si
nummos,

nummos, sed rñdet ad illum tex. q nõ probaf, q ob culpas, vel
m vez rei augeantr obligatio fideiussor e ad aliquod pena e ac
cessor ñ, s3 bñ pbaf ibi q roboraf oblõ pncipalis rõ rei qz ɔsi
dem. q a rẽ pncipli i ɔtrũ õdnc q: vi se obligasse fideiussor
a quo ad oia, q sunt de natura ɔtcus. † Sed ad augmentum pe
9 na e pueniens ex culpa debitoris ex natura ɔtcus pena ad ne
gatio ie vel aliud accidens nõ vr se obligasse p l. fi. ff. de fideius.
e p l. i. ff. de in lit. iur. allega. in gl. Pro quo ei vide plene p bar
to. post gl. in l. cẽtũ capue. ff. de eo quod cer. lo. e in. l. q̃ro. ff. loc.
C In ea ibi in l. mora s3 rñde ad d. l. mora, q verũ est q mora
rei nocet fideiussori quo ad perpetuãdã, e conseruandã oblonẽ
vt ibi nõ. s. q ad augẽdã. d. l. centũ capue, e ibi gl. in verbo au
geri, e. d. l. fi. e intellige opi. huius gl. vt hic p Bar. in. d. l. fin.
ff. de fideius. quicquid ibi dixer. e Imo. e pro opi. Bar. vbi alle
gat. l. iudicatũ, in. v. ff. iud. sol. e est bonus tex. in. l. quero, e ibi
10 Bar. ff. loca. C † Et ista facit, an si ex forma statuti pro vulne
re sit pena centum, e pro homicidio sit pena mille e fuerit for
mata inquisitio ɔtra eũ de vulnere pro quo fideiussit, seius iudi.
sol. e pendente processu vulneratus decesserit, q fideiussor nõ
teneaf in mille de quo vide aliquid per Bal. hic post Spe in
tit. de fideius. §. i. v. sed pone egi cũ se. e plenius per Dy. bar.
e alios in. l. fideiussores magistratuũ. ff. de fideius. ac et facit hec
11 gl. † q pena contumacie nõ dicaf pena delicti, vñ si statutũ di
cat q si quis non soluerit penã. ff. x. dies incidat in penã quarti plu
ris e alio statuto caueaf, q si homicida non soluerit penã pecu
niariã homicidij. ff. mensem decapiteaf, q pena illius quarti plu
ris non diceſ eẽ pena homicidij ẽ quo vide aliqd p bal hic e p
bar e alios in. l. ij. ff. de pub. iud. e i. l. iõ de ɔpe. e p bal. i. l. ij. C.
de reg. reis, e. i. data, in. x. colũ. C. q accu. e in. l. e in maleficio. C.
de ap. e p eundẽ in addi. Spe. in tit. de sen. in. xix. co. e p bal. in
l. fi. in pñ. p illũ tex. C. de vsu. rei iud. que no. perpetuo

SVMMARIVM

1 Praeceptum iudicis continens quid impossibile, non tenet.
2 Praeceptum iudicis continens aliquid multũ difficile, an ualeat
3 Fideiussor ɔmittens i iudicio sistere titiũ liberaf mortuo titio.
4 Sta. q debitor possit carcerari p executione instrumenti, an cõ
prehendat heredem debitoris.
5 Rescriptum impetratum contra aliquem, an ipso mortuo hẽat
effectum contra successorem.
6 Mors ciuilis & naturalis aequiparantur.
7 Sententia lata contra mortuum non ualet, sed pro mortuo sic
8 Fideiussor de iudicio sisti si fuit in mora & mortuus sit is p quo
fideiussit an sic liberatus.
9 Promittens aliquid facere sub poena ad certum diem committi
tur poena ante diem, si constat ad diẽ impleri non posse.
10 Mater non petens dari tutorem infra annum pupillo ao, & quã
do priuetur successione filii mortui sine tutore.
11 Mater habet annum ad petendum tutorem filio suo.

SI decesserit. Si reus moriaf nãliter vel ciuiliter añq̃ fide
iussor de iudicio sisti sit in mora sistẽdi e sic anteq̃3
sit cõmissa stiplõ ad penã vel ad interesse ɔ ipsum
liberaf ipse fideiussor si vero post morã, e sic postq̃ est ɔmissa
stiplõ tũc ob morẽ nõ resoluit oblõ, nec fideiussor liberaf. h. d.
1 in summa. C No. fm bal. in lec. anti. e etiã fm Ang. q prece
ptũ iudicis ɔtinẽs, qd impossibile nõ i3 faciat distinctione, an iu
dex sciuerit an ignorauerit, vt hic in verbo ignorãdo, e. l. pe. i fi.
2 ff. q sen. sine ap. rescin. C † Si aũt pcep si cõtineret aliquid mul
b tũ difficile a adeo, q rõne difficultatis hẽbat excusationem tũc
cum pcecipiebaf, tũc bñ distiguif q: aut pcipit sciẽter, e est inutilẽ
aut ignoranter e tũc v3, s3 h3 locũ rest. i tẽ. l. q̃sitũ cũ gl. i v̄bo iu
3 dicatũ, e ibi p Bar. ff. de re iu. C † No. q ɔmittẽs sistere in iu
dicio titiũ liberaf mortuo titio, e sic non teneſ sistere heredem
eius, vt hic, e. l. sancimus ad fi. C. de fideius. q: sistere est factum
quod coheret persone defuncti non obstante, q iudiciũ inchoa
tum transeat ad heredem vel successorẽ. l. si eũ homines. ff. de fi
deius. l. aũ ex ɔtribus. ff. de iu. e ex hoc infert bar. h q si debitor
in instro ɔuenit, vt possit capi psonaliter posito, q pactum va
leret de quo per Bar. e alios in. l. alia. §. eleganter. ff. so. ma. non
4 transiret ad eius heredẽ, qd est no. C † Quid aũt i statuto dispo
nẽte q debitor possit carcerari pro executione instri verificabi
tur in eius herede vide bar. tenẽtẽ q sic in. l. postulante in pri.
c ff. ad treb. quẽ simplr sequif in. ro. a. l. alia. §. eleganter. ff. ad tre.

Pan. de cast. hic e intellige, vt per bal. no. in. l. p diuersas, in
x. q C. mã. e p Salz. in. l. fi. §. in ɔputatiõe cũ seq. C. de iib. e ibi
dicit sal. q: iaie statutũ nõ heret locũ in herede cũ bñficio inuẽ
tarij per no. in. d. §. in ɔputatione, relinquit tñ cogitandũ, e non
est principalis articulus noster, e q: dictũ est iste fideiussor nõ
teneſ sistere heredẽ, sequitur, q heres tenebitur de nouo satis
dare de iudicio sisti, q: desijt esse satisdatum. l. si ab arbitro ad
5 fi. ff. eo. qd ẽ no. fm bal. hic in lect. anti. C † Ex his infert An
ge. hic an rescriptum impetratũ ɔ aliquẽ ipso mortuo habeat ef
fectũ ɔ successorẽ de quo dic, vt leg. e no. in. c. significauit de re
scrip. e no. in. c. q: n. ff. de iud. e plene p Io. an. in. c. is q in ius,
de reg. iur. in. vi. in mercu. p Cy. e bal. in. l. j. C. qñ libel. princ.
6 datus ec. e Bal. in. l. fi. ff. de cõsti. prin. C † Itẽ no. q mors ci
d uilis e naturalis a equiparanf, nec mirũ q: h3 hic eundẽ effe
e ctũ mors ciuilis a quẽ d3 naturalis, quemadmodum. n. liberaf
fideiussor, q: ob mortem natura ẽ nõ põt sistere eũ, ita non põt
sistere deportatũ ciuiliter mortuũ, q: in ciuitate stare nõ pt. l.
relegati. ff. de penis. Itẽ nõ potest stare iudicio. l. is qui reus. ff. õ
pub. iudi. amittit enim oia, que sunt iuris ciuilis. l. quidã sunt. ff.
de pen. e sic non pt agere cum actiones sint de iure ciuili, vt no.
in. l. ex hoc iure. ã. de inst. e iur nec põt ɔueniri, q: q̃tũ ad eũ
extincta est omnis obligatio. Preterea. l. si debitor. ff. de fidei.
e ideo dicebat Ang. hic, q in casu in quo stare posset in ciuita
te deportatus vt in casu no. in. l. is qui reus in glo. mag. ad fin.
ff. de pub. iud. nõ liberaref fideiussor de iudicio sisti de h vide
bar. in. l. px. in prin. e de hoc, an equipareitur mors naturalis e
ciuilis dic, vt per Dy. e Bar. in. l. ex ea § in instũ ã, de v. ob. e
quod no. gl. in. c. suscepũ de rescrip. in. vj. C In gl. ij. ibi, vt eĩ
7 profit ec. † Ex hac sol. inferf q, q̃uis sñia lata ɔ mortuũ non va
leat attamen lata pro mortuo va eret, vt expresse tenuit gl. in. l.
neratius. ff. de reg. iur. sed ɔtrũ tenuit bar. in. l. in summa. § fi. ff.
de re iudi. e melius, vt ibi per eũ, bñfacit. l. eius qui in prouin
cia, ver. q si non stipulatus. ff. si cer. nec ad hoc ob. l. cũ quasi in
prin. a legata in gl. q: dic q ibi est spãle fm Bar. in. d. l. in sum
ma fauore libertatis, vt va eat e in consequentiã3 resultat, vt va
leat in fauorem mortui quo ad iuspatronatus quantum attinẽ ad
propositum huius. l. dicunt doc. q illud quod continebatur in
p. ecepto coherebat persone ipsius mortui vnde non valet, q:
nõ põt impleri i persona successoris secus in casu. d. l. cũ quasi
licet super hoc Cy. in h. oppo. multa v̄ba effundat. Et qd istã
gl. vide Bal. in. l. vnica. §. j. in prin. in viij. col. C. ead. tit.
C In ea. ibi, sed quid si decessit ec. aduerte pro intellectu glos.
q: tex. hic intelligitur, quando post preceptum factum fideius
sori, vt sistat reum infra certum terminum, e ante lapsum termi
ni mortuus est reus eo tpe quo supererat adhuc tantum de ter
mino, q si non esset mortuus potuisset eõmode sisti, e sic fide
iussor nõ fuerat in mora nec in culpa, e ita loquitur gl. s. prime
8 in ver. secundus casus ec. C Modo intentionis gl hic est q̃re
re qd si fideiussor non fuerat in mora, q: terminus nondum erat
lapsus tñ erat in culpa, q: se arctauit adeo, q non supererat tãtũ
de termino, q posset ipsum coraз iudice sistere et si viueret gl.
obscure loquitur tñ vt velle, q post terminum teneſ, e q: ante
lapsum termini non fit commissa stiplõ p3 p iura alleg in gl. in
quibus promissor post terminum tenetur efficaciter. tñ doct. h
magis cõiter tenẽt q nõ teneatur, q: si decessit reus añ diem, e
sic añ morã fideiussoris d3 liberari fideiussor per hãc. l. nõ ob.
q se arctauerit, e sic fuerit in culpa, q: rñdent, q non considera
tur hic culpa postq̃ non tendebat ad illum e actum mortis po
stea secute vt pbatur in. l. si vehenda. §. j. e. ij. ff. ad. l. rod. de iac.
e hic tenuit per Bar. sed ɔ hãc rñsionem facit. l. ij. §. si quis in
eum possit. ff. si qs cau. vbi si quis fuit in culpa se nimis arctãdo
pp terminum non excusatur si postea ob vim tẽpestatis nõ po
tuit in termino ɔparere, e per illum tex. Cy. hic. in. ij. q. tenuit
opi. gl. quã et sequebatur Io. de ra. Bal. hic rñdet ad illũ tex.
q ibi superuenit difficultas nõ autem impossibilitas per casum
mortis put hic alia respõsio colligitur ex verbis Pan. de ca.
hic licet non faciat mentio. em de hoc ɔtrio v3 q in casu qõnis
hic formate per glo. si reus viueret e diligentia fuisset adhibita
in reducẽdo eũ ad locum vbi erat sistẽdus, ex quo tñ dẽbat siste
re certa die, e nõ ante e ipse mortuus est ante apparet quod nil
profuisset diligentia ergo negligentia in non reducendo non
d3 nocere. Istam rationem ponit tex. in simili in. l. fi. in ver. que
rit. ff. quis ordo in ho. pos ser. sed in. d. l. ij. profuisset diligentia,
q: si ipse se non arctasset potuisset comparere postea tpe debito
attento q ibi mors non superuenit. e per hoc declaraf sol. bal.
e tenendo cõem opi. doc. q in casu qõnis formate h p glo. non

a C De nã ɔ
cu͛ õ h vid pal
chrep in. ro. ɔ.
407. e. ɔ. cclxx
b C Difficile p
multa ɔcludit
old. ɔs. xciij. q
difficilia psumũ
tur ipossibilia.
c C Lu. ro. idẽ
in. ɔs. cxx. vt te
nere ɔtrũ statu
tu florẽti. dicẽ
te q debitor e
hẽs capi possit
d C Nãlis iq̃
tũ. õ. Ias. h ee
se ɔsuluisse sup
statuto verõedi
ctãte q mortua
vxore vir lucre
tur dotẽ e vxor
igressa sit reli
gionẽ q ita ma
ritus d3 lucrari
dotẽ sicẽ si mor
tua eẽt dic q ɔ
riũ ɔsuluit anc.
ɔ. cc. xxiiij. lcl.
p e ɔ vbi pl͛ de
q p statutũ nõ
posset dispom,
q aliero ɔiugũ
p fitẽ e religio
nez ingstes lu
creſ dotẽ vl p
tẽ eĩ latius ibi
vide, e an mors
ciuilis eq̃pareſ
nãli p Old. ɔs.
cclxxx. anch a.
cccixxxvij.
e C Mors ciuilis
lis ad: ta, e vi
de anteq̃ mors
ciui. h3 eũdẽ ef
fectũ quem h3
mors nãlis vel
sponsaf õ morte
ciuili sicut õ nã
li p eũdẽ a'e. in
ɔ. i j. col. in. v.
no. e addõ an ap
plone mortis
religif de nãli
an de ciuili tale.
ɔ. lxxxvij. co. ij.
e in. lx. col. i. ij.
v. e in ɔs. ij. i. j.
vo. col. j. e i v.
nõ ob. igif e in
ɔs. xiij. col. j. e
ij. i. iij. vol. e an
ibi operef eũ
dem effectum.
Fran. cur.

teneatur fideiussor rñdere ad iura allegata in glo. q ibi nõ super venit añ morã aliquis casus fortuitus in ipsã re principali pmissa p quẽ casum excusef, seu liberef fideiussor sicut hic. Nec ob. l. ii illa hic alle. in gl. q ibi stichus mortuus nõ erat in obligatione, seu pmissione, sed erat in cõdõne. Solus pñtare reum erat in pmissione vt hic per bar. ad fi. ¶ In ea. ibi. l. cũ stipula tus, glossa gl. alle. oia iura ista iura ad idẽ ppositũ tñ continet tus adversas decisiones. Et ccordat ista iura p gl. & bar. in. d. l. cũ stipulatus, in verbo cõmissa, & iz bar. hic cõtinet & alij h, & in. d.
9. l. cũ stipulat⁹. † dicam, q si pmisi tibi aliquid facere ad certũ diẽ sub pena q cõmittif pena mero iure añ diẽ si tunc cõstat ad diẽ ipleri nõ posse p. d. l. cũ stipulat⁹, iz obstet exceptio añ diẽ p. d. l. i illa, tñ ang. & ful. h tenẽt q mero iure ñ sit cõmissa añ diẽ q: qñ dies est apposita i stipsone penali icipiẽte a pcedẽti pmissiõe dz cẽ dies apposita nõ solum soloni pene, sed ẽt naturali obsonis cõtrahende ob morã, nã in cõmittenda stipsone taliter desiderat mora, q nõ currit, nisi p lapsum diei. l. lecta, ver. iz cũ sortis. ff. si cer. pet. Non ob. d. l. cũ stipulatus, q ibi stipulatio incepit a pcedẽti cõdõne cõmittif mero iure qñ primum constat cõdõnẽ impleri non posse, & iste vr satis probabilis intellectus,
10 & limitatio ad istũ tex. ¶ Et p istam. l. & hic no. per glo. infert Pau. de ca. hic ad. q. de mre q se arctavit in fine anni ad petẽdũ dari tutorẽ filio adeo q pp multas solẽnitates requisitas a statuto nõ erat possibile tutorẽ dari. ff. illud modicũ tps anni qd supererat si interim añ lapsum anni decedat pupillus mr privef successione a filij ioria. l. sciãt. C. de legi. here. & hoc nõ vr ipse decidere, & tangit ipse hoc in hac. l. in duobus locis. Sed ipse tenet in d. l. cũ stipulat⁹ iz q non privetur p quo hñfacit decisio doc. sup. q. hic formata p gl. pñt. extremi de quo plenius di xi in. d. l. cũ stipulatus, & verior vr opi. q nõ pivef ei post finẽ anni per no. h p bar. p q apparet i fine ad. c. cõmissa de ele. i. vi. q ibi nõ supvenit casus fortuitus circa id in quo dẽat fieri implementũ q casus purget culpã añ cõmissam sicut supvenit l. q. pposita mors pupilli per quã purgef culpa cõmissa. l. si vendẽda
11 §. i. & ij. ff. alle. † Et istud pcedit tenẽdo. q mr hẽat annũ ad petendũ tutorẽ vt vr pbari. in. d. l. sciãt, & ibi hoc tenet Ang. fal. & Pau. de ca. & Bal. in. l. pcibus, in. viij. col. C. de impube. & al. sub. & Ang. in cõs. cliij. inci. in dei noie si testator &c. sed si tenẽremus opi. bar. in l. ij. §. confectis. ff. ad ter. q tenuit, q mr tenetur petere tutorẽ cũ primũ pt, & tũc nõ pcederet. q. predicta, tñ magis cõis est opi. q hẽat annũ. ¶ In ea. ibi vel forte cõtrariũ tenuit gl. in l. si homo mortuus. ff. de ver. ob. & illa cõtinet tenef p doc. hic, & ibi & in. d. l. in illa, & Cy. hic in addi. alle. cõtra istã glos. tex. in l. q añ. §. ij. ff. qsi ante. ff. de cõsti. pec. Reliqua vide hic p eos quibus adde Bal. in. l. scimus. C. de fideiuss. & etiaz que dicentur. ff. l. proxima, que no.

a ¶ Privetur successione de h p pau. de ca. cõs. ccccxx. ¶ Vid Jo. h ana. i cõs. xiv. ci. & ca & ang. de are. i §. sed cũ iure istu. q dari in pñt bal. i cõs. ccxxxi. in. ij. vo. lci. pponif & vide Jas. in. l. ius vocari. ff. de in ius vo. Th. di. ¶ Nõ liberaf Ado q voluit Jo an. i add. ad Spe. l tit. de b. lenior in rubri. c ¶ Aufugit q voluit Joan. an. in add. spe. i tit. de accu. l. iiij. pte vbi qd si aliquis pmisit reũ pñtare certa die & index faciat illũ denno carcerari & fugiat an fideiussor sit liberatus. d ¶ Procurauit inquirentem. d. Jas. h multa de h pcurãte. add. Lu. ro. fin. fins.

q ibi dr q nõ tenef post sniam. l. exhibere iz nos tractamus de obsone ad interesse iã cõmissa. Nec obst. ista glo. q si bñ ponderef nõ dicit illud, sed locuta fuit prius ad declaratione interesse & ad extimandũ cõtrariũ. d. l. sed & si qs alle. in glo. & reperio q in quibusdam lec. Ful. se correxit, & tenuit opi. ang. ¶ In ea. ibi vel dic, q h satisdedit iud. sol. hec pot ẽe vera p eãdẽ rõnẽ p quã pcedit lec. tradita per do. hic nec obstabit tex. prout habetur i sa affirmativa pro cõdemnato, q fideiussor iud. so. pt dici fideiussor cõdẽnati, q iz añ sniaz pstaf tñ confertur i tps snie iate arg. l. in tps. ff. de here. insti. fm ful. bñ facit, q ẽt añ sniam appellatur fideiussor iudica. so. nõ aut dz in futuro iudi. sol. vt in so. tit. ff. iudi. sol. & hanc lec. vide bar. in. l. capitis. ff. de fideiuss. & ange. in. l. sed. & si qs in pn. ff. si qs can. & ẽt ba. hic q cũ ista lec. transit.
3 ¶ † Extra gl. Gui. & Bar. hic inducunt istã legẽ & precedentẽ ad. q. de doc q pmisit repñtare scholarez iudici, & scholaris añ diẽ exhibitionis aufugit & doctor fecit scholarẽ ex alia cã exbañiri ante diẽ exhibitionis, an sit liberatus ab exhibendo & bar. h. dicit q si ad pcuratione doc. bãnitus fuit nõ liberaf doc. p. l. cũ §. hõ. ff. si qs i pn. ff. si qs can. ful. & idem iz ang. ĩ. l. prox. & pau. de ca. in. l. sed & si qs cau. ful. hic iz cõ. imm si doc fecit iuste bãniri ar. l. q seruũ, cũ si. ff. de verb. obliga. Nec obst. si dicatur, q
d post qz docto. hoc affectavit, seu procuravit dr fecisse ex mala cã, & sic ei non subvenif p. l. & q data tutela. l. precedẽti. ff. quib. ex cau. ma. q rñdet Ful. † q verũ est, q ibi illa affectatio cause
4 non prodest quantum ad interesse resti. in inte. q est cõ ius cõe, sed q non psit ad conservandum sibi exceptio. cõpetentem de iure cõi hoc ibi non dr fm eũ, sed certe p opi. Bart. vr tex. in l. ij. §. ii. ff. si quis can. & qd ibi no. gl. vbi ẽt si qs fuit iuste detẽtus a iudice adeo q ñ poterit corã alio iudice cõparere pnt tenebaf nõ excusaf si talem detentionem affectavit, & tñ ibi tractatur de conservanda exceptione inducta est iure cõi. ¶ Reliqua circa hãc. q. dic vt per Bar. h & in. l. capitis. ff. de fideiuss. & Cy & Ange ĩ. l. proxi. & Ang. in. l. sed si quis in princi. ff. si qs can. & per A. be. de ro. in. iiij. parte statuto. nm. q. ixv. & seq. Tamen bal. hic minus bene loqui in vltimo mẽbro sue distinctionis dũ dicit fideiussorẽ nõ liberari per. l. j. C. fideiuss. & per hanc q scdm lec. do. Ful. audacter reprehendit hoc, & bñ vt mihi vr q. q. nostra loquif in fideiussore de exhibendo q debet liberari si ante moram suam reus exhibendus fuit deputatus aut bannitus cũ confiscatione bonorum iux. l. iiij. in prin. ff. si quis can. & ĩ. l. proxi. Nec ob. isti tex. fm lec. doc. cum si. allega. per Bar. q non loquitur in fideiussore de iudicio sisti, sed in fideiussore q se ad quantitatẽ solvendã obligavit, q nõ liberaf qñuis reus principalis statũ mutaverit, vt. d. l. capitis, in princ. de h mã vide ẽt Spec. in loco. ĩ. dicto vbi videtur tenere istud quod vltimo dictum est & ita etiam videtur velle Bar. in. d. l. capitis, vbi melius locutus est quam hic.

SVMMARIVM

1 Fideiubens pro titio de aliqua quantitate præstanda, in qua titius tunc erat condemnatus, non liberatur mortuo titio.
2 Fideiussor de iudicio sisti liberatur per sententiam.
3 Fideiussor de præsentando. N. si. N. ante diẽ aufugit si iste. N. ex bannatur ex alia causa, an sit liberatus.
4 Fideiussor de iudicio sisti an sit liberatus, si alius detinuit illum pro quo fideiussit.

1 Si vero. † Fideiubẽs p titio de aliqua qñtitate pstanda in qua titius, tũc erat
b cõdẽnatus nõ liberaf mortuo titio nãliter vel ciuiliter. h. d. fm intellectum doc. fm quẽ nulla sit violentia tẽ 2 fm quẽ hec. l. cõtinet casum diversum a lege precedenti.
2 ¶ In gl. j. ibi nõ in ea de qua cõtinenf &c. sentit h glo. fm Ful. q ñt lata fuisset snia cõtra reũ post qz fideiussor de iudicio sisti fuerat in mora exhibẽdi reũ, & snia illa fuerit lata in cã p qua fideiusserat non teneref fideiussor. pro quo facit, q p sniam liberatur fideiussor de iudicio sisti. l. grece. §. & post litẽ. ff. de fideiuss. & conatur Ful. hãc gl. sustinere, q fideiussor pt allegare, q actor tñ hz qñtũ habuisset si ipse reũ exhibuisset, & sic nõ vr actor interesse pretendere. Tñ Ang. hic iz cõtrariũ &c. alle. no. p Spec. in ti. de accu. in. iij. parte, in. §. sequif, ver. itẽ queritur ecce, & ista opi. in iure plz cũ. n. ob morã fideiussoris fuerit incontinenti cõmissa stipsio pẽñ eẽ ad tota ẽ iterẽ l. ij. §. fi. e. nõ subẽ rõ ob quã dici posset eũ liberatũ. Nec ob. tõ allega. p Ful. q rñdeo, q nã interest plures hre debitores, vt vnũ ex eis puta locupletiorem eligere possit. l. iij. §. fi. ff. de lib. leg. Nec ob. §. & post litem,

SVMMARIVM

1 Iniuriarum actione tenetur recusans idoneum recipere fideiuss.
2 Dictio euidentissimè importat idem q notorium.
3 Miles tenetur relaxare captum pro causa criminali, pro qua nõ potest carcerari, si uult dare fideiuss. de repræsentando iudici.
4 Fideiussorem idoneum esse qui aliquem affirmat, cum non sit tenetur tanquam fideiussor.
5 Notorium & manifestum quid sit, & in quo differant.
6 Notorium an & quando sit probandum.
7 Notorium probatur si testes deponãt super notorietate, dato q non deponant super ueritate facti.
8 Manifestum probatur per ueritatem ipsius facti manifesti.
9 Paupertas à quo sit probanda, & quomodo probef & ostẽdaf.
10 Pauper dicitur qui parum habet, inops dicitur qui nihil habet.
11 Penuria & inopia in quo differant.
12 Fideiussorem idoneum non recipiens tenetur actione iniuriarum & etiam punitur in quinquaginta aureos, si fideiuss. erat coniuncta persona illius pro quo fideiubebat.

1 Qui pro rei. † Qui recusat recipere idoneũ fideiussorẽ tenef actione iniuriarum tam
2 ei qui obtulit fideiussorẽ qz ẽt fideiuss. h. d. ¶ † No. q dictio euidentissime importat idẽ q notorium q est verum qñ referf ad actum affirmatiuũ vt hic cũ gl. secus si ad actum negatiuum vt probaf in. l. si cõstãte in prin. ff. so. ma. inducẽdo vt ibi bar. i. j. q. j. pris, & no. ẽt Anto. de bu. in repe. c. vestra. de cohabi. cle
3 & mulie. in. xj. car. magna. ¶ † No. q officialis volens aliquez

inuentum

inuenitur cū armis ducere a iudice tenet sibi eū relaxare dato fideiussore de representando, et idē in oībus casibus in quibus quis non potest pro causa criminali carcerari dato fideiussore de quibus casibus plene hꝫ in l. j. et ij. ff. de custo. reo. et sic pꝫ q̄ iste tex. loquitur in casu de quo tractat rubri. ff. in ius voc. vt eā vt ibi fuit dictum. ¶ Itē no. q̄ talis officialis non acceptās ido
a neū p̄ idoneo tenet actione iniuriarū bū facit. l. si creditores ad fi. ff. de prim. cred. ¶ In tex. ibi approbat dicit Ang. hic q̄ cen tus eē dēs ne approbes vl affirmes a aliquē eē idoneū fideiusso rē cum non sit, q: tunc in teneris tanq̄ fideiussor: alleg. text. no. in. l. cū ostēdimus ad fi. ff. de fideius. in. sed Ful. hic alle. in ɔrīū tex. in. l. elegāter. §. fi. cū. l. seq. ff. de do. et concludit q̄ an hoc affirmasti in iudicio, et tunc procedit tex. in. d. l. cū ostendimus alias secus vel fore fm eū. d. l. cum ostendimus intelligitur in eo qui fuit electus ad approbādos fideiussores prout loquitur tex. in. l. j. §. sciendum ver. dimus ff. de mag. conuen. istud magis
c plꝫ. ¶ † In gl. prō intellectu gl. j. videndum est, an sit dfīa inter
b notoriū et manifestum a et q̄ sit illa dfīa in quo Ja. bu. et Bar. ꝯ in auc. q semel. C. quo et qñ iudex, et Bar. in l. heredes palā, in prin. ff. de testa. et in. l. ab accusatione § nunciatores. ff. ad turpi. et Ja. bu. et Bar. in. l. ciues. C. de app. dñt q̄ notoriū est actus est actus permanentis, vt qd palatiū p̄ātis sit in platea ciuitatis, sed manifestū est actus transeuntis, vt q̄ preco tale qd publice p̄clam merit, ita dñ: p̄bari in. d. auc. qui semel fm glo. ij. q. j. in c. manifesta et doc. cōiter in. d. locis et in. l. ea quidem. C. de acc. et Cano. in. c. vestra post glo et in. c. fi. de cohabi. cle. et mu. cōi ter tenent ɔrīū, nam si vera eēt opi. bar. sequeret, q̄ delicta non possent dici notoria ɔ. d. l. ea qdē. et d. l. nunciatores. et c. porro de diuor. et d c. vestra, et c. ma eo. tit. cū si. ēt sint actus transeun tis c. illud de cle. excō. mi c. q̄sito, de trāsla. pla. et iō dicimus q̄ notoriū pōt eē facti trāseuntis put ēt sensit Bar. in. l. si constan te in prin. in. ij. vel. iij. col. ff. so. ma. pro hoc facit, q: edictum pro positū de quo loquitur tex. i. d. auc. q semel poterit de facile es se facti transeuntis, si parū steterit, et differt notoriū a manifesto assumendo manifestū in specie differente a notorio, nam interdum etiam manifestum accipit large, et tanquam genus cōprehēdēs ēt notoriū. ij. q. j. scelus et j. d. c. manifesta, et ibi no. ꝯ mō q: notorium est illud, q̄ est notuꝫ maiori parti populi ciuitatis vel castri si tractatur de notorio in ciuitate de morte principis illius ciuitatis, vel q̄ est notū maiori parti holum vnius parrochie, vt si dubitatur, an presbyter parrochianus sit notorie concubinarius prout hec p̄bant in. c. cū dilectis filijs, in verbo vniuersus populus vicinie. extra de pur. cano. et dico sufficere ma iorem partem, q maior pars representat totū. l. q̄ maior ad mu
c nicipa. Manifestum a aūt est illud q̄ factū esset publice et non est notū oībus vel maiori parti, sed pluribus. ij. q. j. § qñ autem et. c. iij. loco de p̄sump. nec ob. tex. i. d. auc. q semel, q: tex. ibi cō siderauit id quod potest ɔtingere, q: p̄t accidere, q̄ vox p̄conis paucis innotescat, et sic non trāsiret in notoriū put transiret per impositionē edicti in loco publico q̄ hꝫ actū magis permanē tem vel ibi ideo imperator ita dixit, q: illud, q̄ est actus p̄manētis facilius pōt trāsire in notoriū quā illud qd ē actus trāseū tis, et hoc ēt sensit bar. hic vbi melius log vē q̄ in alijs locis. ꝫ alle. Et ad p̄dicta vide ēt bal. in. l. cū fratrem. C. de his qb. vt in di. et in auc. q̄ locū ad fi. C. de colla. et in rub. C. de proba. et in. l. de quibus in. viij. col. ff. de leg. et late Ang. in repe. l. si vacantia
f C. de bo. vac. et in. d. l. ea quidē, et in. d. l. locis vide que hic de
d fictione, q: mā est ampla. ¶ † Vtrū aūt notoriū dēat p̄bari gl. h. d. q̄ nō p̄ istū tex. varie sunt opi. de quibus in. d. locis Tamen pro nunc potest dici, q̄ fierat notorium in omnib' vel maiori parte illius ciuitatis, vt, q: erat notorium actus permanentis, et non sit necesse probari, et ita intelligatur ista gl. et gl. in. l. j. in p̄n. et ibi no. doc. ff. qui aduer. quos tex. in. c. tua nos de cohabi. cle. et mu. q̄ no. gl. in. c. ad nostrā ei. iij. de iureiu. et. d c. cum dilecti aut non erat notorium maiori parti populi ciuitatis sed erat notum oībus de vna vicinia, vel parrochia, et tunc dꝫ p̄ba
7 ri illud esse notorium † et satis est q̄ testes deponant super notorietate, dato q̄ non deponant super veritate facti, vt colligit ex no. p gl. et doc. maxime Bal. et latius Saly. in. d. l. ea qdē, et
8 Bar. in. l. ciues. C. de app. post gl. † Sed in manifesto debent fieri p̄bationes super veritate ipsius facti manifesti. d. l. ciues, ibi Bar. posset ēt dici q̄ iste tex. cū gl. procedit quo ad probationem faciendam ad effectum certiorādi aliquem, vñ si notorium ē q̄ fideiussor tibi oblatus idoneus diceris iniuste recusa re absq: eo q̄ p̄bet, q: p̄sumitur, q̄ scias vt no. p gl. in. l. pe. C. de peti. in. aliud est qñ q̄rit, an notoriū sit p̄bādū, quo ad effectū sui ferende in quo varie sunt opi. de quibus vide in d. locis. ¶ In gl. ij. ibi, sed quidā ec. hec vera, et i hoc ista gl. reputatur sic. et melior de corpore iuris ad cognoscēdū cui incūbit onus
e p̄bandi quē esse diuitē vel pauperē a vt p Bal. in. l. iiij. C. qñ
9 fis. vel priu. et † de modo ostendēdi, et probandi paupertatē vide p Ja. bu. et Ange. hic et per bar. et alios in. l. si constante, in. j. et. ij. q. j. partis. ff. so. mat. per Bal. in. l. si quis ad declinandum per illū tex. de episc. et cle. et per Ja. bu. in. l. actor. C. de proba. et aliquid per gl. no. in auc. de here. et fal. in. §. si vero absint col. j. et ibi ang. et per doc. in. l. pauperitas de excu. tu. ff. et p docto. in
10 c. odoardus, de so. ¶ † Et no. q̄ est dfīa inter paupertatē et inopiā, q: inops est ille qui nihil hꝫ, pauper vero q parū hꝫ sumpto arg. ab etymologia vocabuli fm archi. viij. distin. quo iure et no. Pan. de ca. in. l. id q̄ pauperibus. C. de episc. et cleri. sed istud vē esse ɔ tex. in. l. si creditores in verbo inopiaꝫ de primi. cre. iunc. gl. que est in v̄bo officiū i. l. si fideiussor. §. fi. ff. eo. et gl. in. l. sciendū. ff. e. dū alle. d. l. si creditores ad idē tex. in. l. si ab arbitro. §. fi. ff. eo. in verbo magna, nam si inopia est nihil habere ergo non esset dfīa inter inopiā, et magnam inopiā. Preterea ratio text. in. d. l. si arbitro infert, q̄ illud, q̄ ibi dr locum etiam quando quis esset pauper, et sic parum haberet, nisi dicas, q̄ ibi impropriе accipitur inopiam, et vide Archid. in. c. j. de sta. re
11 gu. in. vj. † vbi ponit differentiā inter paupertatē, et penuriam.
12 ¶ † Et vltra predicta no. q̄ iste nolens recipere idoneum fideiussorem nedum tenetur actione iniuriarum vt hic, sed etiaꝫ in quinquaginta aureos punitur si fideiussor erat coniuncta p̄sona illius pro quo fideiubeat, vt. l. ij. supra in ius voca. vt caut que nota.

Votiens. Paria sunt aliquid non esse factum vel idonee, et iō tūc est de nouo cauēdū vel inchoandū. h. d. ¶ Et ad hāc l. vide no. per Barto. in. l. iij. ff. de fideius. de cuius dictis aliquid tetigit Ang. hic q̄uis de ipso mētionē nō facit.

SVMMARIVM

1 Fideiussor habens priuilegium fori potest iuste recusari, etiam si sit paratus renunciare priuilegio.
2 Protestationi uidetur acquiescere. qui ei non opponit.
3 Taciturnitas sola, an faciat q̄ ille cui fit protestatio obliget, uel q̄ protestans eximatur ab obligatione.

Si fideiussor. Qui hꝫ exceptionem fori non est idoneus fideiussor, nisi insubsidiū, et tunc predicendum est ei q̄ ipse conuentus nō vtetur priuilegio. h. d. fm bar. vel sic fm Ange. iuste recusatur fideiussor qui potest vti priuilegio fori, sed vti non possit predicendum est et et alias non pōt cogi illuꝫ recipere, et si ei predicitur perdit priuilegium vel sic fm Bal. et Ang. Protestatio excludit priuilegium protestanti
1 ɔtacuit. h. d. cū gl. ¶ † No. fm Ful. q̄ fideiussor qui hꝫ priuilegium fori potest iuste recusari etiam si sit paratus specialiter renunciare priuilegio q̄ est multum no. fm eum et dicit q̄ ideo esse potest, quia vtilius est actori habere actionem suam saluā ɔ fideiussorē q̄ habere le sam aliqua exceptione lꝫ medicina replicationis possit sanari, et lꝫ ipse non dicat videtur hoc remisisse Spec. in tit. de satisda. per. d. ver. quid si scholaris per istum tex. sed in ɔrīū vr tex. i. l. j. ff. si quis in ius voc. non ierit per quē ita vr velle bar. ꝯ ad fi. et ēt bar. ꝯ i ver. vi. no. ec. nō ob. iste tex. q: lꝫ ipsi non dicant pōt rñderi q̄ hic in fi. non dicitur q̄ quādo renunciasset omnino priuilegio non fuisset idoneus, dato quod alius posset inuenire, sed solū dr q̄ si alius inueniri non pōt dꝫ accipi iste qui hꝫ priuilegiū, et q̄ consilium est q̄ predicatur q̄ non vtetur priuilegio, nam aut tacebit fideiussor et vr renunciasse, vt hic in gl. aut ɔdicet, et tunc reus non tenebitur dare aliuꝫ fideiussorem postq̄ inueniri non potest ista est mens huius litere que non loquitur in casu in quo reus dare vellet fideiussorem vltro se offerentem renunciare quo casu in omnē euentū est ɔsultum actori non sic in casu huius. l. casu quo ɔtingat fideiussorē ɔdicere protestationi, q: tunc non esset plene ɔsultū actori, et in quibusdā lec. reperitur q̄ Fulg. tꝫ istā partē lꝫ p̄dicta nō adducat, et puto esse tutius tenere istā partē, q dī sustinere. j. opi. haberet necesse rñdere ad. d. l. j. q̄ ibi solū dr q̄ si fideiussor dat' renunciet priuilegio fori pro dato hꝫ, q̄ efficaciter pōt obligari, sed nō dr ibi q̄ si actor recuset a prin. cū vel et q̄ cogatur eū renunciantem recipere. ¶ In tex. ibi non possit, vt q: tura aliū

a ¶ Vel affirmes an ꝯ fuis approbationis fideiussorē req rat p̄is citatiōnē vid p la. ro. ɔsil. lxxij.
b ¶ Notoriū, et manifestū late vid p Frā. de are. ɔsil. clxiiij.
c ¶ Manifestū adde in, qñ res dicat manifesta et vide per eū. a ex. i ɔsil. lxxxij. co. ij. v. ij. sonifico i. j. vo. et i ɔ. 1. j. co. viij. v. vi. ñ ob. in. iij. vol. Frā. cu. re.
d ¶ Vtrū p̄ba rī adō io et vid eū. ale. ɔ xxviij co. pe. i. iij. vo. vbi q̄ notorius dꝫ allegari, et p̄bari, et car. ɔsi. lvj. col. ij. et ibi q̄ dicat notorium et in ɔsil. lxxxj co. j. et ad de q̄ dicat esse notoriū eū ale. i ɔ. xxv. col. ij. i fi. viij. vo. n.
e ¶ Paupertē adē pulchre roma. ɔsi. clxiij. et ibi qñ dicat quē notoriū nō esse soluēdo et quo p̄bet paupertas p car. i ɔsi. 27. et vide pulchre p mod. repe. in auct. p̄terea. C. vñ vir. et vxo. et ibi qs dicat inops et egenus
f ¶ Vid iaf. ꝯ i vi. col et ale. i auc. p̄terea in ij. co. C. vñ vir. et vxor. et Bal. i. l. albietas §. paupertas. C. de excu. tu. et ale. i l. si ɔstāte i pn. i. vij. co. ff. so. ma. et Ange. de are in. §. sed p paupertatē inst. de excu. tu. Tho. dipio.

fideiussorē inueniri non posset, ꝑ no. in. l. j. ff. eo. ſm bal. & i lec.
a anti. adde. l. de die. § pe. ff. eo. ¶ † In gl. fi. no. ex gl. ꝙ tacē vr
acq̄eicere ꝓestationi, sibi facte, & lȝ iura alle. in gl. non ꝓbent.
d. gl. a tñ satis vr ꝓbari ꝑ istū tex. q꞉ alias ꝯsiliū iurisc. videret
ē inane, & frustratorium, & hoc est verū ſm ang. & Pan. ꝺ ca.
a bic qñ ꝓestatio a fit ei cū quo ꝯs ꝯbit, & ꝓestatio tendit ad ex-
cludendū illū a priuilegio suo & ita intelligit istam gl. Imo. l. c.
cū. M. ferrariēsis de ꝯstu. & opi. gl. satis probatur ꝑ istū tex. q꞉
3 alias esset elusoriū ꝯsiliū huius. l. ¶ † Si aūt queraf, an sola taci
turnitas faciat, ꝙ ille cui fit ꝓestatio obligef vel ꝙ ꝓestās exi-
matur ab obligatione, & ista est mā de q̄ ꝑ bar. l. l. nō solū. § mor
te maxime in. vij. & vit. col. ff. de no. op. nun. & in. l. fi. § . itē si predi
xerit, & ibi gl. ff. nau. cau. & ꝑ gl. xxviij. di. c. j. & ꝑ glo. in. l. pro. §.
hoc autē interdictū in verbo adijcit, quā ibi ponderat imo. ff. de
ope. no. nun. & aliquid ꝑ bar. in. l. j. in vlt. col. C. de lit. ꝯtest. & ꝑ
Io. an. post gl. in. c. cumana, de elec. per Io. an. & Io. mo. i rela l
ꝯnali. in mercu. & ꝑ doc. in d. c. cū. M. & ibi latissime ꝑ Imo. &
circa istā gl. dicit Imo. in. d. § morte dici posse ꝙ taciturnitas
eius cui alias fit ꝓestatio in iudicio hēat vim ꝯsensus, & ita in-
telligatur ista gl. ſm eū facit. l. cū ostēdimus. § fi. ff. de fideius. tu.
Tñ prior intellectus magis pl3. q꞉ h̄ ē diuinare, ꝙ ista fideius-
sio fuerit facta in iudicio. Preterea in. d. l. cū ostendimus. § fi. nō
sufficeret pñtia, & taciturnitas in iudicio, nisi ꝯcurrāt fauor pu-
pilli, vt ibi p3, & no. doc. ibi & ꝯsueui dicere post modernos i. l.
j. in prin. ff. ꝺ vb. ob. & in. l. ij. § siue' initate. ff. so. ma. & adde que
dixi in. d. § morte. ¶ Extra gl. dixit Ang. & Pan. de cast. h̄ ꝙ
Bar. hic voluit fideiussoris taciturnitatē nō sufficere, nisi quā
do aliꝰ fideiussor idoneus inueniri non posset tūc requiret ex-
pressa renunciatio. l. j. ff. si quis in ius vo. sed ipsi referūt ꝯtrā, q꞉ i
vtroq3 eadem rō. s. taciturnitas habeat vim ꝯsensus, & renun
ciationis precedente protestatione specialiter facta, & h̄ p3, & si
bene inspiciatur nō videtur ꝙ Bar. contrarietur.

SUMMARIUM

1 Subueniēdum est magis facienti ex necessitate, quā ex uolūtate.
2 Cautioni iuratoriȩ an, & quando sit standum.
3 Fideiussorem dare qpromittit, intelligit in loco promissionis.
4 Fideiussor de iudicio sisti præstitus ꝓdelictis quō conueniat.

Si necessaria. Qui de iure arctaf ad satisdandū si non pōt ibi satisdare remittitur
ad illum locū eiusdē prouincie, vbi satisdare pōt secus si se ip-
1 sum ad satisdandū arctauit. h. d. ¶ † No. ꝙ magis subueniē ei
q ex necessitate facit q̄ ei q ex voluntate facit ad hoc, & semp ꝑ
alle. l. ꝙ si minor. § . restitutio de mino. & l. cū postulasse3 ad fi.
2 de dam. infec. ¶ † No. scdo ꝓ ille q nō pt satisdare in loco iu-
dicij non liberaf ꝓstādo iuratoriam cautionem, sed in alio loco
eiusdē prouincie pt dare fideiussorem, secus si iuraret non posse i
uenire fideiussorem in aliquo loco illius prouincie, q꞉ tūc statur
iuratorie, cautiōi vt no. in. l. j. ff. e. nisi spōte se obliget ad satisdā
dū, cū nō tenef, q꞉ tunc difficultas non excusat eum, vt hic & sic
non stabitur iuratorie cautiōi, vt ꝓbatur hic, ꝙ est no. ſm pan.
ꝺ ca. & intellige ſm ꝙ dicef post Ang. in. l. de die. § tutor. ff. co.
3 † Itē no. ex fi. ſm bar. cū quo trāseunt alij, ꝙ promittēs dare fi
deius. intelligit ꝓmisisse dare eū in loco ꝓmissionis, & ꝺ homi-
nibus illius loci facit. l. si cū dicā. § . si a'buer. ff. de arb. & ꝑ hoc
alias de facto rñdi tutius vendidit domum emptori in ciuitate
bononie fuit actum ꝙ venditor deberet precium conuertere in
emptionē prediorum volebat dictus titius emere predia in alio
territorio q̄ bononiensi dixi ꝙ nō poterat attento, ꝙ cōuentū
fuerat, ꝙ dicta predia emerentur pro cautione dicti emptoris
domus in casum euictionis per istum tex. cum hoc no. per Bar
4 to. ¶ † Ultimo a ſm Bal. hic per istū tex. ad fi. no. ꝙ in deli-
ctis pro quibus ꝗs tenetur fideiussorē dare de iudicio sisti nō h3
locū prima huius § . q꞉ non succurrif ei q se arctauit, qm̄ in cul-
pa fuit v. hic ad fi. Sed certe si hoc esset verū sequeref ꝙ idē
esset, & posset dici in eo q ꝯueniref rōne ꝯtus hic celebrati, & i
eo q cōueniref ad ꝓstādā satisdationē rōne vsufructus vel lega
ti ꝑ eum acq̄siti, & hoc tñ est falsum q꞉ dr esse satisdatio necessa
ria, vt. ff. l. pri § . tutor. cū seq. ſm gio. hic nec culpa delinquentis
vr in hoc ꝯsiderāda, q꞉ illa culpa no. erat pncipaliter ordinata
ad hoc. i. ad istā satisdationē ꝓestandam ꝓ hoc. l. ij. § . fin. & ibi
Bar & l. iij. in pn ff. si quis cau. iō non puto esse tutum tenere
dictū bal. nec tex. hic loquif de taliter se arctāte. ¶ Preterea
gl. & doc. h̄ dicūt, ꝙ illa satisdatio ē necessaria q̄ a. l. inducta ē, &

a ¶ Protesta
tio an qñ pre-
statio iuuet ꝓ
testātē vide in.
ro ꝯsi. ccxiij.
b ¶ Dixi ꝙ ñ
poterat vide eū.
ꝯsi. xxxvj.
c ¶ Uario lēg
tū. d. Ias. h. d.
ꝙ pmittēs da
re fideiuss. vel
pignora d3 il-
la exhibere.
d ¶ Seqstrum
an i seqstro re-
graf citatio vi
de ꝑ a. e. ꝯ. vl.
ij. ij. li. i hac mā
vide ꝑ pet. ꝺ an
ch. ꝯsil. cc. ix. &
ibi an ꝑ seqstr
dns rei deciuat
possidē & iusta
i mā ꝑ pan. de
ca. ꝯ. ccxxix ꝑ
ang. ꝯsi. cvij. ꝑ
fnl. ꝯ. 169. ra.
ꝯ. lxxxv. & ci-
xxvij. ꝑ old. ꝯ.
clxvj. ꝑ lu. ro.
ꝯ. cccxij. & ꝯsi.
ccccixxxiiij. & i
ꝗstū. d. Ias. h.
d. ꝙ instātia ꝺ
iure cano. ē ꝑ-
petua dic quod
ro. ꝯ. cciij dic ꝙ
d3 eē ēt ꝺ iure
can. mē satis i3
non sit decisū.
e ¶ Bar. i. l.
ꝯsentaneū adō
tu. & vid bar. i
l. si is q hōa &
ibi ang. ff. ꝺ pi.
f ¶ Iuratorie
cautiōi adō in
& vid ꝺ h̄ nota
biliter ꝑ nic. ꝺ
neap. i. l. liib'
C. ꝺ agr. & cē.
li. xj. q13 ꝯrius
ēt stan. statu. &
vid plene dñā
in repe. mea. l.
vnice. C. ꝺ ꝓb.
seque. ff. r, cur.

ista est huiusmodi ergo &c. Potuisset tñ Bal. hic ꝓ dicto suo
allegare id ꝙ dixi in. l. j. ff. eo. dū tenui ꝙ iuratoria cautio in cri
minalibus nō succedit loco satisdationis l3 in ciuilibus sic, s3 ille
e est diuersus casus in quo pena posset reddi elusoria non sic
est hic. ¶ Itē facit tex. ad id ꝙ no. Bar. in. l. pri. § . pe. vbi al-
le. istū tex. ad vnū ꝙ est bene no. Circa illud ꝙ tangit Barto.
hic, & in. l. de pupillo. § . j. de ope. no. nun. vide q̄ dixi in. l. liber-
bertus a patrono de in ius vo. que omnia no.

SUMMARIUM

1 Sequestrum ad hoc ne fiat debet præcedere cognitio causȩ sup
suspitione.
2 Sequestrum antequā fiat an requiratur citatio partis.
3 periculū qñ est in mora, potest procedi etiam parte absente.
4 Captura & sequestratio potest fieri etiam die feriato in honorē
dei ubi periculum est in mora.
5 Sequestrum reuocatur fideiussione, fallit ut infra.
6 Cautioni iuratoriȩ nunquā staf, ubicūq; petitori ꝑt aliter cōsuli.
7 Seq̄strū q uult reuocare mediāte fideiussione dēt cauere ut hic.
8 Seq̄strū potest fieri etiam si non constat de debito per publicū
instrumentum.
9 Cautio de restituēdo rē seq̄stratam actori, uincēti q̄rum duret.
10 Seq̄stri depositum an possit quis cogi per iudicem recipere.
11 Debitorem non esse soluendo, uel esse suspectum de fuga, non
possidere immobilia quomodo probetur.
12 Debitor ꝙ sit suspectus de fuga probetur ut hic.
13 Semel malus non semper præsumitur malus si triēnio continuo
benefecerit.
14 Seq̄stratio in casibus ubi prohibetur an saltem permittatur de-
scriptio rerum, & prohibitio alienationis.

Si satisdatū. Si actor rē mobilē petat a suspecto
de rea sequestrari quousq; satisdef
1 vel lis finē accipiat. h. d. ¶ † In tex. ibi deponi, h̄ appellaf se-
d questrū a vt. l. licet esse. ff. ꝺ ac. pos. no. ꝙ ad hoc vt fiat sequestrū
cāe cognitio sup suspitione ꝓcedere d3 dicit tñ bal. h̄ se non pu-
tare ꝙ in hac cāe cognitione requiraf citatio illius persone suspe
cte ne ad fugā instruaf, q꞉ ꝯtingimus ꝓcedif iuris ordine non
seruato. l. ait pretor. § . si debitorē. ff. q in frau. cre. & istud ēt sequif
ꝑ eis abb. sicu. l. c. ij. ad fi. de seq. pos. & videf i fisi idē velle bal. i
l. creditor, la. ij. ff. si cer. pe. & bal. in. l. ꝯsentaneū, circa. iiij. vel. v.
col. C. quo & qñ iudex facit ꝙ no. Bar. in. d. § . si debitorē. Sed
aduerte ꝙ. d. Car. in cle. j. in prin. in. xxij. & xxv. q. ꝺ seque. pos.
2 tenuit † ꝙ ad seq̄strationē ꝯcedēdā requirif citatio ꝑ rōne3. l. ꝺ vno
quoq3 ꝺ re iu. & l. nā ita diuus, de adop. & idē vr sentire Io. mo
na. & Io. an. in rela locupletari, in mercu. & archi. xj. q. j. q꞉ res dū
alle. l. fi. C. si ꝑ vim vel alio mō satis ꝓbabiliter dici pōt, ꝙ si pe
riculū erat in mora, tūc an seq̄strationē non requiritur ꝑtis cita
tio. nā vt inquit no. Inn. in. c. significauit de test. † vbi alias re-
3 quireref ꝑtis pñtia ꝓcedif pte absēte si periculū ē in mora & ad h̄
bn facit. d. § . si debitorē, s3 si ꝑiculū nō sit i mora tūc ꝓcedat opi.
4 ꝯtraria ꝑ hac distin. ēt facit, q꞉ videmus, † ꝙ vbi periculū ē in mo
ra pt procedi ad capturā, seu sequestrationē ēt i die feriato in ho
norē dei vt p3 ex no. ꝑ gl. in. l. fi. in verbo fideiussionis iūc. tex.
5 C. de fer. ¶ Itē no. ꝙ seq̄strū reuocaf per ꝓstationē fideiussio
nis, vt h̄ & hoc verū, qñ fuit factum seq̄strū ob litē agitādā secus
si fuit factum vt debitor soluat, q꞉ nō deret reuocari, nisi soluat ꝑ
rēam. l. si pecunie. § . fi. ff. vt in pos. leg. q̄ rēa non ita expresse repe
e ritur alibi ſm Pan de ca. h̄ vt ēt dixit bar. in. l. consentaneū a
cir. vlt. col. C. quo & qñ iu. adde aliū casum quo nō reuocaf seq̄
stratio ꝑ satisdōnē quē ponit bal. in. l. j. C. de ꝓhi. sequ. vc3 qñ ef
semus inter ꝑsonas inter quas nō cadit satisdatio, alle. l. impator
ff. ad tre. est & alius casus in quo nō reuocaf ꝑ satisdationē. s. i ca
in cle. j. de seq. pos. ſm Io. an. in addi. Spe. in tit. de sequ. pos.
in rub. v. & no. cū seq. & sequunf doc maxime imo. in. c. examina
ta de iudi. & do. Ant. & Abb. in. c. ij. de seq. pos & ibi aliū casum
ēt ponit. d. Abb. s. qñ seq̄stratio fieret ꝑ scādalū, si nō cessaret
suspitio scādali ꝑ satisdationē ꝑ id, ꝙ hr in. c. literas ad fi. de resti.
spo. & arg. insti. de suspe. tu. ꝓpe fin.
Et dixit ēt Ant. de bu. Io de imo. & d. Abb. i. d c. ij. sequentes
Spe. in ti. de seque. pos. § . j. v. sed pone. T. d3 &c. ꝙ si non pōt
satisdare ille ꝯ quē facta est sequestratio vel ꝯ quē ipsa fieri po-
f test non stabif iuratorie cautioni a quo ad ipediendā seq̄stratio-
nē alle. istā. l. & l. ij. C. de debi. ciui. libr. xj. ad fi. & istud ēt voluit
bal. Ange. & imo. in. l. filiusfa. § . diuus ff. de leg. j. vbi ēt per illū
tex.

6 tex. dicunt † q ubicunque petitor non potest consuli alio remedio, quam
per iuratoriam cautionem non valentis satisdare tunc nunquam stat
iuratorie cautioni. et ita tenet Bal. in l. fi. C. de or. cog. in .ij. et .iij.
no. per illum tex. ad quod etiam est bonus tex. in l. si qui statue. §. qui lex
et ibi no. Pan. de ca. j. lo. ma. faciunt que dicta fuerunt in l. j. .§. eo.
fallit tamen in casu posito in l. j. cum gl. in verbo iuratorie C.
de assertione tol. que gl. videtur multum refragari decisioni dictorum
doc. nisi dicamus, ut dictum est ibi esse in illo casu in quo multum
exorbitans prohibebatur sequestratio contra iura cessante non subsistente su-
7 spitione † sit etiam casus ille quando vult impedire sequestrum offerendo
satisdationem, vel qui vult facere revocari sequestrum satisdando,
quia debet satisdare seu offerre se paratum satisdare quod in casu victorie
actoris restituet ei rem absque aliqua procrastinatione unde non
sufficeret simplex satisdatio nisi verba predicta apponerentur
ita vult Bar. singulariter in l. litibus C. de agri. et cen. lib. xj.
ubi de hoc est tex. quod in practica est diligenter no. pro quo etiam
vide Bal. in l. fi. per illum tex. C. quibus ad liber. proclama.
non li. et illam decisionem Bar. in d. l. litibus sequitur etiam ibi
Ang. et Jo. de pla. et idem Ab. in c. ij. de seque. pos. et ita supplen-
8 da est gl. fi. in prin. † Dicit etiam bar. ad fi. illius l. litibus de agri.
et cen. quod nunquam fit sequestratio de re aliculus nisi constet de debi
8 to per publicum instrumentum alleg. l. per hanc, et ibi no. Bart. C. de
9 errog. mili. anno. li. xij. † et etiam dicit Bar. in d. l. litibus quod satis-
da. que datur de restituenda re sequestrata non durat nisi triennio
per d. l. litibus. Sed an hec vlt. duo dicta procedant vide per Imo. i. l.
imperatores. §. fi. ff. de ap. et Ab. in d. c. ij. ad fi. de seque. ubi te-
nent quod non sit verum quod requiratur probatio per instrumentum, et bene. ut
etiam tenet Jo. de pla. in d. l. per hanc ad quod vide etiam quod quod no. Bal. in
10 l. j. in vlt. col. C. de prohi. seq. ¶ † Ponit etiam bar. i. d. l. litibus an
quis possit cogi per iudicem ad recipiendum depositum sequestri et tenet
quod non per l. fi. C. de bo. auc. iudi. pos. et idem tenet Ang. licet de Bar.
mentionem non faciat. ¶ In gl. fi. ibi non possidere immobilia
dicit Bal. hic, et in l. sciendum in prin. ff. e. quod hoc solum non suf-
ficeret ad inducendum suspitionem sufficientem ad sequestratio-
nem, quia frustra hic lex diceret si hoc iudici sederit etc. tunc enim non
esset in arbitrio iudicis, sed in necessitate positum secundum Ba. d. et
hoc dicit, quod etiam debet attendi qualitas persone an sit suspecta de fuga
vel quod dolo desinat possidere quod ex qualitate persone perpenditur
arg. l. j. C. si quis imperato. maledixe. Sed certe ad inductionem quam
facit Bal. de isto tex. posset responderi, ut colligitur ex no. per Bart.
hic videlicet quod iudex debeat procedere ad sequestrationem contra personam
suspectam seu non possidentem immobilia nisi ex adverso appareret
quod actor approbasset personam debitoris. l. si creditores. ff. de pi-
gn. cre. et hic est quod committitur iudicis arbitrio. Antiquitus dicit Ful.
hic quod iste tex. in verbo iudici sederit, potest referri ad verbum
apud officium deponi etc. ex quo infert ipse quod iudex potest arbi-
e trari rem deponendam aut sequestrandam esse penes ipsummet iudicem
et dicit alias respondisse per istum tex. et no. gl. pe. in l. senatus. ff. de of-
fi. presi. licet prima facie videretur contrarium per no. i. l. plane. ff. quod cuiusque uni-
vers. Saly. in l. j. C. de prohi. seq. simpliciter approbat istam gl. cum qua
transit Bar. et Ang. in hoc et Spe. et Jo. an. in d. ti. sed pone
T. ec. do. Ant. in d. c. ij. de seq. pos. ¶ Tu quia una coniectura tol-
lit aliam. l. cum de indebito. in p. in ff. de proba. l. divus. ff. de in in-
teg. rest. satis posset dici verum esse dictum Bal. ibi et cum eo concor-
dare videtur Pan. de ca. in consi. alleg. ubi in proposito alle. istum tex.
11 in verbo sederit. et subdit no. Saly. in d. l. j. † quod reum esse su-
b spectum seu non possidere immobilia probatur solo facto actoris, ubi
tractatur de modico preiudicio ar. l. thesaurus. ff. ad exhi. et idem vo-
luit Imo. in l. ij. in fi. prin. ff. so. ma. ubi etiam dicit quod ad probandum debi-
torem esse suspectum de fuga adeo quod possit capi sufficit iuramentum, et ita
etiam tenet Ang. in l. nemo carcerem. C. de exac. trib. et idem tenet Ro. licet sit
contra opi. vi. Dioc. pro quo etiam tenuit ipsemet Bal. et Ang. in l. aper
12 tissimi. C. de iudi. † ubi dicit quod si volo facere aliquem capi tanquam su-
spectum non sufficit iuramentum ad probandum suspitionem, quia requiritur allega-
tio cause suspitionis que debet probari. l. quod sit vagabundus vel non pos-
sideat immobilia alle. istum tex. cum hic no. ita etiam tenet Bald. in l. ij. in
prin. ff. locati. pro alle. pro hoc bene facit tex. in l. qui bona. §. qui damni. ff.
de dam. infe. pro quo etiam tex. in proposito dicit Ang. et Imo. quod in materiali
quem esse suspectum et fugitivum, ut enim sequatur famulus pro ca-
piendo eum iudex non debet indistincte credere. sed debet investigare,
coniecturas et similia ita tenuit Bal. in d. l. creditor. et tenuit an-
ge. in l. si ab arbitro. ff. e. per Pan. de ca. in consi. xxxviij. incip. in
Christi nomine pro pleniori etc. ¶ In ea. ibi vel paucas etc. de hoc plenius
13 per gl. et doc. in l. sciendum in prin. ff. e. ¶ † In ea. ibi. §. hisdem li-
mitat Saly. hic nisi mali mores fuerint purgati benefaciendo
c per triennium continuum, quia semel malus non amplius presumitur

alle. tex. quem dicit esse sing. in §. hinc nobis in auc. de monachis
co. j. et ibi etiam no. Ang. de quo plenius vide per Ja. de bel. in l.
omnimodo C. de inof. test. faciunt no. in c. testimonium de test. et po-
tes limitare etiam ut per Bar. in l. ea. ff. de sena. et in l. pupillo. §. si-
quis ipsi pretori in vij. q. ff. de ope. no. nun. et Bal. in l. fi. ff. de be.
insti. et per gl. in c. semel ma. ns. de re. iu. in. vj. ¶ In gl. fi. alios
casus quibus committitur sequestratio vide per Cy. et Bal. et alios in l. j.
C. de prohi. seque. post gl. et aliquid per Bal. hic et late per archi. xj. q.
j. quia rea, et per Jo. mo. et Jo. an. in d. c. locupletari. per gl. et doct. in
c. ij. de seque. poss. et per doc. et gl. in d. l. imperatores. §. fin. et ibi
14 etiam tangit bar. an † in casibus in quibus prohibita est seque. saltem per-
mittatur descriptio puta fructuum, vel aliarum rerum mobilium, et per eundem
in l. facultas alias inci. defensiones. C. de iur. fis. li. x. et in l. fi. ff.
de req. reis, et in d. l. j. C. de prohi. seque. et ibi hoc limitat bal. ad fi.
et per do. Ant. in d. c. ij. et per bal. in c. j. e. ti. ubi ponit plura de hac
ma. et Bal. in c. olim de rescr. et ibi inter cetera refert simpliciter il-
lud dictum quod ponit bar. in d. l. litibus. s. quod ad sequestrum requiratur pro-
batio debiti per instrumentum publicum tantum dic, ut dixi. s. et quemadmodum
de suspitione potest fieri sequestrum rei mobilis ita potest fieri sequestrum
et interdictum ne res immobilis alienetur, ut est tex. no. in l. de polli-
citationibus secundum bar. ibi ff. de pollic. et non est alibi secundum bal. in l.
per diversas. in ix. q. C. man. bene facit. d. l. si creditor. ea. Et in ma.
sequestrationis vide etiam no. per bal. in l. ab executione. C. quorum ap-
pel. etc. et in l. si servum. §. prior. ff. de acq. he. et i. l. consentaneum i. vij.
no. C. quo et quando iu. et in l. fi. C. ut ad liber. procla. non li. et que no. bar.
in l. interesse. ff. de acq. pos. et per Saly. in l. fi. C. de or. cogn. post
bal. ibi et per bal. in l. si oleum ff. de dolo, et quia dixi tenui quod non sufficiat
iuramentum ad probandum dictam suspitionem dic quod non debet obstare the-
saurus, quia dato quod ubi agitur de modico aut nullo preiudicio suf-
ficiat iuramentum ad probandum interesse, ut ibi per Bar. in l. siquis a
libertis. §. siquis ex his cum si. de lib. agno. tamen ubi requiritur probari,
casum suspitionis non sufficit iuramentum, ut probatur in c. suspitionis
de offic. deleg. et no. glo. et doctores. in d. l. cum apertissimi. C. de
iudicijs.

SUMMARIUM

1 Actori an & quando sit magis fauendum quam reo.
2 Reo magis est fauendum quam actori in fine fallit ut hic.
3 Reo fauendum est in re dubia, quod limita ut hic.
4 Iudex debet eligere inter partes discordes in electionibus.
5 Pacis cōtractus quō sit moderandus per iudicem inter partes.
6 Dicta in præfationibus stipulationis, intelliguntur repetita i ip-
sa stipulatione.
7 Dies solita apponi debet illa attendi.

DE die. Legitur duobus modis. Uno modo
in stipulatione nondum interposita, et ista
magis convenit litere, ut patet ex verbo ponenda in sti-
pulatione, et secundum istam lec. cessant omnia contraria signata in gl.
¶ Secundo modo legitur quod loquatur in stipulatione interposita, et secundum istam
lec. militant contraria signata in gl. et secundum j. lec. h. d. Si partes discordant
in die sistendi apponendo in stipulatione iudex debet se interponere
moderando diem, et circa hoc debet potius actori quam reo favere. Se-
cundum vero secundam lec. hoc intendit. Si dies sistendi non adiecta in stipu-
latione de iudicio sisti illa debet servari alias autem iudicis arbitrio debet
moderari si partes in hoc discordes sunt et potius in hoc fave-
re debet actori quam reo. ¶ In tex. ibi in stipulatione. intellige secundum Fulg.
in stipulatione de se presentando ad certum actum non autem intelli-
gas de stipulatione interponenda vulgariter de iudicio sisti, quia illa habet
terminum suum certum quia tenetur semper comparere durante instantia usque ad ini-
quincunque fuerit requisitus. l. grece. §. et post litem. ff. de fideiussi. et ista
expositio adaptatur ad stipulationem interponendam, et sic ad. j. lect. Sed quod
ad secundam lec. non est necessaria, quia potest intelligi etiam de vera stipulatione
de iudicio sisti. Vel tu melius dicas, quod tex. in §. et post litem. loquitur
de die usque ad quem quis debet sistere, sed nos querimus de die in qua debet si-
sti, et ista non est determinata a l. et ita declarat Bart. in l. si ita
2 stipulatus in iij. op. j. par. ff. de ver. ob. ¶ † No. quod in prepara-
torijs iudiciorum magis favetur actori quam reo, sed in medio iudicij pa-
riter favemus utrique preter quam in criminalibus, ut probatur in l. fi.
ff. de fer. ubi magis favemus reo, quia in re dubia potius debet absol-
vi, quam condemnari reus. l. arrianus. ff. de act. et oblig. De qua ma.
vide per gl. magistralem in c. cum ad sedem. de rest. spo. et in c. cum
sint partium. et in c. contra eum de re. iu. in. vj. et in c. literis, et ibi per
doc. de sponsa. et per doc. in l. inter stipulantem. §. j. ff. de verbo.
ob. et in l. si quis intentione ff. de regu. iuris. ¶ Et ex predictis

a ¶ Per publicum instrumentum ad de in quia ubi constat per publicum instrumentum potest fieri sequestrum etiam ante sententiam bal. in c. olim extra de resc. et vide ang. ar. in l. imperatores. §. fi. ff. de ap. Fran. cas. curt.

a ¶ Vide per Jas. de i. ij. co. et ale. i. l. qui bona §. de illo. ff. de dam. infec. et i. l. ij. in prin. i. ampe. co. ff. so. ma. bap. de s. seve. l. iia. de debito. fugi. i. vj. q. prin. et ange. de are i. §. j. insti. de ac. et tan fran. bel. i. c. quam contra falsam i. viij. car. de prob. ibo. diplo.

b ¶ Solo iuramento de hoc per pan. de ca. consi. xl. per la. ro. consi. ccxiv. et cccxx. et ibi quando testes sunt pares de bona opi. apud pplm aliquando non.

c ¶ Per triennium. adde in consi. cexxxvj. ubi dicit quod non bonus quis de bono vincendo per triennium.

doctrina infert no. ʃm Jo. et Bal. hec limitatio ad. l. fin. ff. de fer. vbi q̃tum in cunctis non faueat magis actori q̃ reo circa dilationes pbãdi oĩes ĩn ʃm eos fallit vbi tractaret de aliq̃ probando in pparatorijs iudiciorum, qr magis fauendum est actori,
2 ¶ †Item adde q̃ q̃tum in ʃi. magis fauet reo, vt dixi ĩn fallit in causis fauorabilibus, vt in cã liberali, et similibus, qr sic semper fauet libertati etiã ʃi petẽs libertatẽ esset actor. l. lege iulia. ff. de manu. c. ex lrãs cũ ibi no. de pba. ¶ Nõ ultimum hz locum nõ solũ in sñia, ʃz etiã in pbationibus, qr in casibus in qbus lex in sñia ferẽda magis fauet vni q̃ alteri ita etiã in pbationibus, seu interpretatione eorum qñ pbõnes essent pares, vt pbat in. d. l. lege iulia. quẽ tex. ad hoc p sing. alleg. Bal. in. c. i. §. ad hec in ti. de
3 ʃtat. ter corradi. ¶ †Itẽ limita id q̃ dcm̃ est. s. q̃ iudex in re dubia deberet absoluere, et fauere reo. nã illud ẽ verum qñ fundata iurisdictõne insurgit dubietas sup pbõnibus, vel aliqs actitatis circa merita cause. Secus si nondũ esset fundata iurisdictio tex. et exẽplũ hẽs in. c. cũ contingat innocẽ gl. in verbo lrãs de rescri. Adde etiã casum in quo in preparatorijs iudiciorum magis fauet
4 reo q̃ actori ʃ quo dicã. ff. e. l. i. §. i. cũ seq. ¶ †Scdo no. q̃ vbi orit discordia inter ptes recurrit ad iudicẽ q hz moderari. Et ad facit q̃ sicut cõmittẽda est gsi. sapiẽtis et ptes discordẽt i electione sapiẽtis iudex dz eligere, vt pbat in. l. in venditione. §. fi. et ibi no. Bar. ff. de bo. auc. iudi. pos. ¶ Ubi etiã Bart. ad hoc alleg. Spe. et p Bar. in. l. instrũdo, et ad pecunias §. si de q̃litate per illũ tex. ff. de instru. et no. etiã Bar. in. l. i. §. i. ff. de ven. inspi. ventr. facit q̃ no. Bart. in. l. duo iudices in fi. ff. de re iud.
¶ †Item facit iste tex. ʃm Bar. hic q̃ si partes cogant facere pacẽ ex forma statuti vel de iure cõi iuxta. l. si cuius. §. sed et si inter duos. ff. de vsufr. cũ. l. seq. et ibi hoc no. Bar. et. l. congruit, et ibi per Bar. ff. de offi. presi. et p Ang. in auc. vt litigantes iurent. §. fi. et ptes discordent in mõ faciẽdi pacẽ recurrẽdũ ad iu-
5 dicẽ. ¶ †Ita taliter aliq̃ iudex hẽt moderari gcrũ pacis inter ptes pmittẽtes, et cauentes de se non offendendo dixit Bart. hic istud p nũc omittere ʃ. ¶ Nec alij de hoc tractãt ʃ. circa hoc vide no. p ang. et Jmo. in. l. iiij. in prĩn. ff. de dã. infec. et p Ang. in. l. ita stipulatus in. ij. co. ff. de ver. ob. et p imo. in. l. qui bona. §. q dãni ad fi. et in §. fi. de dã. infe. et per ang. et imo. in. l. pe. in prin. ff. de pre. stipu. in qbus locis tractãt an iudex possit moderari q̃ dicta pmissio et cautio nõ duret nisi ad certũ tempus ad quẽ vide omino Bar. in. l. illicitas. §. ne potẽtiores. ff. de offi. presi. ¶ In gl. mag. ibi sol. spãle ec. ista est vera so. quo ad ij. lec. ad q̃ adaptat ista sol. ¶ In ea. ibi vel verius hec sol. est vera et adaptat cũ ad iec. ¶ In eo. ibi. l. cũ qd ec. exẽplũ pone in pfationibus stipulatonis faciende fuit actum inter partes qd in stiplone de sistendo deberet apponi dies calendarum ianuarij, et i continenti fuit facta stiplo non facta mẽtione de die nam tacite
6 vt in stiplone actũ de die calẽdarum † q̃ dicũt in prefationibus stipulationis intelligunt repetita in ipsa stiplone. l. titia. §. i. de v. ob. facit l. titiã. c. in. et. l. semp in stiplonibus cum gl. ʃ re. in. ¶ Et ita tz Bar. in. d. l. ita stipulatus, ad fi. i. op. et in. l. cũ q et recte q̃tum Jac. bu. et ipsemet bar. et Ang hic dicũt qd. l. cũ qd non hz locum in stiplonibus. ¶ In eo. ibi q̃ hic dr. l. q̃ attendat intẽtio stipulatoris, ʃz certe p hoc non est rñsum ad. d. l. cũ qd vbi pz q̃ stat interpretationi pmissoris ¶ Hec est verum q̃ ibi ab vno tñ actũ esset et subdit g. hic q̃ illud q̃ agitur tñ ab vno gbentũ non attẽdit. l. si reperẽdi. C. de gdi. ob cau. et in. d. l. inter stipulãtẽ. §. i. et hic pinde est ac si a nemine actũ esset, et cõprehẽdit sub scdo casu ʃ. prime posito in gl. ¶ In ead. ibi itẽ adhuc ec. Ita ẽ so. ad. l. ita stipulatus, q̃ ibi fuit omissa dies p errorẽ quia i a ptib fuerit actũ q̃ in stiplone interponẽda deberet exprimi dies, sed non fuit dcm̃ de qua die, et postea i confectione stiplonis fuit p errorẽ omissa dies certe non vz stipulatio. ¶ Hic aũt nunq̃ fuerat aliqd actũ de die apponenda et si vltra hoc apponat p hoc cõmutiũr ista stiplo de iudicio sisti si non sistat in die moderata p iudicẽ. ¶ Nam alias frustra fieret hec moderatio, sed in. l. ita sti, dicitur in v. q̃ si ab initio de v. ob. nõ cõmittit stiplo nisi cũ certũ fuerit sisti nõ posse qr sistẽdus sit mortuus. Ergo ille tex. gdicit isti. et rñdeo q̃ Bar. h. d. q̃ ibi loqt in stiplonibus cõuentionalibus hic in pretorijs seu iudicialibus, vt hic per eum. Et no intelligit ve. le gl. hic in ver. alij dicunt ec. que re ponsio tamen non est bona qr. l. ita stipulatus in prin. generaliter loquens intelligitur etiã in pretorijs seu iudicialibus, vt etiã tenuit gl. ibi in verbo sisti. quam sequitur Bar. et alij. Ideo dicit q̃ ʃm magis cõmunem intellectum tex. in. d. ver. q̃ si ab initio. loquitur quando dies sistendi fuerat collata in arbitriũ promissoris, vt ibi in verbo quocunq̃

a ¶ Procuratore suo in. ro. fin. ʃub ʃi, qd minor tñ. eo, et mulier tz alias nõ possit : fideiubẽ tñ i rẽ iuã fideiubet pñt.

b ¶ Nõ vt le di. p hac rõne facit q̃ voluit, ang. c. 3 1 2. q̃ stã e statuto q̃ mulier nõ possit se obligare gpñ poterit hẽditatẽ adire si nõ ẽ ip. lcita, et q̃ voluit in. ro. c. cccvj. p stã. statu. q̃ minor nõ possit se obligare obligabit si q̃bi vt se redimat a captiuitate in qua erat, et p id ẽ c. 424. q̃ stante stat. q̃ mulier nõ possit se obligare sine cõsensu ppiquorum q̃ poterit gerante marito ʃtra ctibus bonorũ parafrenalium.

die, et ibi no. gl. in verbo non posse. in. j. sol. hic aut non. Sz circa predicta. l. ita stipulatus facit dubiũ, qr qñ nõ ẽ adiecta dies in pmissione de sistendo nõ deberet iudex moderari, sed deberet cõmitti stiplo q̃primũ post interpellatorem reus non fuit et si sistere potuit, vt. l. ita stipulatus vers. sabinus cum seq. Propter h Ja. bu. et Ang. intelligunt, qr h ec stiplo incipit a precedenti conditione. s. si non sistã pmnio penã, et sic nõ dz cõmitti nisi qñ cõstat naliter sisti nõ posse. ¶ Ui qr fuit mortuus d. l. ita stipulatus, vel qñ gstat ciuilr sisti non posse, vt qr si el'a psa dies sistendi moderata a iudice, vt hic Sed iste intellect' diminat ad istũ tex. g nõ dt, q̃ stiplo ista inceperit a precedenti gdõne. Io dic q̃ potest intelligi, q̃ etiã hec stiplo incipit a pmissione, vt pmnio sistere, vt etiã intelligit Cyn. h in addi. et alij post eũ. ¶ Nec ob. d. l. stipulatus. ver. sabinus, qr ibi loquit i stiplonibus cõuẽtionalibus. Sed iste loqt in pretorijs in qbus spectat ad iudicẽ cã cognita moderari, et alterare, vt. l. j. ad fi. de preto. stip. l. in conuentionalibus, de v. ob. et ita voluit Bar. et alij in. d. l. ita stipulatus. p totã tertiã oppo. ¶ In ea. ibi spãle in dã. infe. hec non est bona, qr non apparet de rõne spãlitatis sequẽ so., vera est tenẽdo. i lec. sed tenendo scdam tunc Bar. a Bal. hic dant vltimo loco quãdã rñsionẽ que ab alijs non tenet, qr non hz in se cõcludẽtẽ rõnẽ diuersitatis. Lz eãdẽ sol. approbet Mar. fil. vt refert et seqt Cy. hic in addi. dic ʃm Dotl. de ca. Ja. bu. Ang. Saly. Ful. et Pau. de ca. q̃ hec tex supple
7 tur p. d. l. si finitest. l. q̃ si p gsuetudinẽ apparet de die solita apponi dz dies illa atẽ di. facit. l. iiij. ff. de custo. reo. ¶ In ea vbi p viginti milliaribus ec. Bar. et cõner alij excepto Ful. dicũt istã gl. qr sequeret, q̃. l. taxaret et statueret non aut iudex moderaret, et sic esset gtra istũ tex. Ui ipsi intelligunt, q̃ h omino cõmittat iudicis arbitrio, et rñde ad. l. j. ff. si qs cau. v. hic p eos. Sz sol. tz opi. gl. p. d. l. j. et. l. in. ff. de ver. sig. ibi dũ tex. dicit q̃ diminutio ratio ec. et dicit, q̃ rñsio doc. violat istũ tex. in verbo litigatores, et sic non loqt de fideiussore, et hoc etiã seqt Bal. in. d. l. j. in ij. co. Tñ nõ recedo ab opi. Bar. et aliorum a tẽ o, qr tex. nt loquitur in prestatione satisdationis de iudicio sisti, et sic cũ fideiussoribus. §. j. ĩte. et sic dato q̃ pncipalis pmitteret etiã de iudicio sisti. tñ qr accedit etiã pmissio fideiussoris benignius argũ ẽ in pfixione termini p rõnem. l. sancimus C. de fideiusso. facit. l. et si post tres, et ibi no. ff. si quis cau. Jco pmo tenendũ q̃tum bal. insti. de satisda. §. j. teneat opi. glo. reliqua dic, vt ibi per bart. que nota.

SUMMARIUM

1 Fideiussores idonei nõ sunt mulier, minor, & miles, nisi in causa propria.
2 Minor licet nõ possit se obligare, & esse in iudicio sine auctoritate curatoris, tñ potest fideiubere p procuratore suo.
3 Sñia lata contra maritũ, an & quando preiudicet mulieri.
4 Fundus dotalis potest alienari, modo hic descripto.
5 Possidens rem solam pro qua conuenitur, nõ releuatur ab onere satisdandi.
6 Satisdare de iudicio sisti tenetur actor, licet reus possideat immobilia.

1 **Qui mulierem.** †Mulier, minor, et miles non sunt idonei fideiussores nisi i cã ppria, et dz ppria cã mulieris illa q̃ marito mouet super fundo dotali. h. d. vsq ad. §. si seruus. ¶ Jo tex. ibi pcuratore suo qui tenet satisdare de iudicio sisti, et de iudicato solnẽ insti. de satisda. §. si vero in personam et. l. j. C. de satisd. et videbimus post an ge. in. l. sciendum. §. tutores. ff. e. Et tñ i satisdatiõe põt dns possidens immobilia releuare pcuratorẽ suum fideiubẽdo p eo, vt in. §. si vero aliqs insti. de satisda. et plene no Bal in rub. ff.
2 iudi. so. ui. ¶ †No. ʃm Ang. et Mod. post eũ q̃ lz minor sine auctoritate curatoris sui nõ possit se obligare nec in iudicio esse
a non põt fideiubere p pcuratore suo et nõ restituet in integ. aduersus ipsã fideiussionẽ, q̃ no. ʃm eos. Et istud hic colligitur hoc mõ nã minor regulariter nõ ẽ idoneus fideiussor eo, qr minori p bñficiũ etatis succurrit vt restituat, vt h in gloss. Sz vbi minor fideiubet p pcuratore suo ẽ idoneus vt h g nõ restituit. Ad q̃ etiã videatis Spe. i tit. de defensore. ʃ sz an fideiussor,
b et pt eẽ rõ huius decisiõis, qr minor nõ vr ledi h casu si satisdat p pcuratore suo cũ nõ videat pcuratore obligare rõne officij sui ʃ uenire fideiussores p eo se obligantes ne officiũ suũ sibi sit dãnosũ ar. l. si qs ex fig. ia. dibus. ff. quẽadmodũ test. ape. et sic vsq minor h casu vñus iurare cõt merito nõ dz restitui. l. fi. C. si i integ.

terg resti. & ad propositum optime facit .l.iij .ff.ad velle. ¶ Et
iz Ang. & Pau.de ca. h videntur intelligere q ista oblo mino
ris valeat sine curatoris aucto. tñ istud non pbat hic nec pmo
eẽ verũ qñ adultus curato. ẽ hñt p. l.si curatorẽ hñs.C.de in in
tegrũ rest. mi. ¶ No.ex ṽ. gdã iuncta gl. q cã mota ɔ̃ mari
2 tũ sup fundo dotali dz ptinere ad mulierẽ. ¶ †Et ex hoc vr q
snia lata ɔ̃ mariũ preiudicet mulieri solutopostea matrim. q
est verũ ſm Bar. si mulier sciuit & tacuit p. l.sepe.ff.de re iudi.
¶ Et ita pz h. q mulier sciuit, q fideiussit in tali cã, & ista ẽ ma
gis cõis opi doc. h de quo vide p Dni.Cy. Ray. & Bal. in. l.
doce ancillã.C.de rei ven. & p Ray. & imo.in.l.titio centum.§.
fi. p illũ tex. de gdi. & de. p Pau. de ca in.l.maritus.C.de p
cu. vñ ẽt seqr simpl'r dictã cõem opi.de quo passim diffuse scri
psi in repe.l.sepe sup gl. in ṽbo de pprietate circa fi.de re iu.
4 ad ibi dicta me remitto. ¶ †Ex his darẽ cautela ad alienan
dũ fundũ dotalẽ q maritus posset desinere possidere, & postea
mouere litẽ ɔ̃ possidẽtẽ fundũ dotalẽ. ¶ Nã si sciẽte muliere
succũberet snia excluderet mulierẽ nisi de collusione mariti ap
pareret. l. & elegãter.§.pe.ff.de dolo. l.metũ.§.iudũ.ff.sol.mat.
¶ Itẽ no. limitationẽ ad auc. si q mulier ad velle. vbi non pt mu
lier p marito obligari. nã fallit nisi in cã huius ṽ. gdã. ¶ In
gl. in ṽbo pbãdi sunt ibi.§.al' ũ amẽ q tñ sp nõ ipedit fideiu
bere cleric' vt no. in.d.§.aliũ & plenius i.c. q gbusdã õ fideius.
dic q nõ est idoneus fideiussor de iudicio sisti clericus q cau
sa iudice seculari quẽ declinare nõ poterat, vt. l.j.ff.si qs in ius
5 voc. ¶ †In gl. in verbo in rẽ suã ibi hec vltima nõ vz &c.dic
imo vz q possessio rei p qua qs cõuenit non releuat ab ista sa
tisdatione, vt hic & .§.vlti.ff.eo. & firmat Bar. in.l. sciendũ in
prin.eo. & in.l.j.in.iij. col.C.vti possi. ¶ Addũt bar. h & doct.
aliã solu. extra gl. vz q iste tex. itelligat õ satisdatiõe q̃ marit'
agẽs pstabat de psequẽda lite vsq ad fi. ſm formã auct. gñali
6 ter.C.de epi. & cle. ¶ †Ex qua solu. hẽs no. q lz reus possidens
imobilia nõ teneat satisdare õ iudicio sisti. l.sciẽdũ i pñ.ff eo. tñ
sec' ẽ in actore q nõ repit h determinatũ. ¶ Et sic indistincte
pcedit tex. l.d.auc. gñaliter, & sic no. p itellectu illius l. sic erit
vnus casus in quo i pparatorijs iudicio magis faueatur reo q̃
actori q est no. p limitatione eorum que dicta sunt. Alexã.

SVMMARIVM

1 Fideiussor si sit datus non idoneus, an debeat alius dari.
2 Cautio rati & aliæ cautiones prætoriæ non possunt peti post li
tem contestatam.
3 Satisdatio si per errorem non sit præstita ante lit. contesta. an sit
præstanda.
4 Exceptio dilatoria si non sit opposita ante litem cõtestatam per
minorem, & mulierem potest postea opponi.

1 **Si seruus.** †Si datus fuit seru' in fideiussorem cũ
non sit idoneus pt peti vt alius detur dũ
mõ lis non sit gtest. si tñ actor esset minor vel mulier tunc etiam
post li. gte. põt hoc petere. h. vsq ad.§. si fideiussor ſm intelle
2 ctũ magis no. ¶ †No. ex princ. q sicut post lit. gte. non põt
peti cautio rati. vt. l.pompo.§.rati.ff.de pc. ita nõ pñt peti alie
cautiones ptorie seu iudiciales puta de iudicio sisti, vel de iudi
cato soluẽdo & dic Pau. õ cast. q iste tex. est ad hoc singu. nec
ita bñ repit alibi ſm eũ. addo sisem tex. i. l.j. in verbo in ipso ini
tio exordio & in verbo ipsius litis limine.C.de satisd. & ibi ad h
3 ponderat illum tex. Bar. & no. gl. in rubr.ff. iudi. solui. ¶ †Et
an istud verũ sit ẽt si p errorẽ nõ sit petita ista satisda. añ lit. gt.
Ang. & Pau. de ca. tenent hic q sic & ita intelligũt istũ text. &
no. gl. pnã in. l.qui pcuratorẽ dat.§.i.ff.de pcu. q̃ hic alle. pau.
de ca. sed Saly. & Ful. hic tenẽt ɔ̃riũ p no. p gl. in. l.error in ṽ
bo facti.C.de iu. & fac. igno. & p.c. pastoralis de excep. p gbus
adde gl. in.c.ad audiẽtiã, el. ij. in gl. mag. de rescri. tñ p Ang.
est gl. fi. in.d.c. pastora. potes gcordare opi. vt p Jo.de imo. &
Abb. i.d.c. pasto. l. q aut p errorẽ iuris non exposuit & proce
dat opi. Ang. hic & gl. in.d.c. pasto. & in.d.l.q pcurator, & ibi
Bal. q non est excusabilis error.c. ignorãtia. de reg. iur. in. vj.
aut fuit error facti, & tũc procedit opi. ɔ̃ria vt ẽt tenuit ipsemet
Ang. in.d.l. qui procu. & circa hoc adde que dixi in. l. si p er
rorem post Ang. ff. de in. om. iu. & in. l. ita demũ.C. de pcurat.
4 ¶ †No. ex verbo minori ſm intellectũ quẽ vr habuisse Jo.
glossator q si mulier & minor non opponant excep. dilatoriam
ante lit. contest. non probibentur opponere postea q censent
in dubio fecisse ob iuris imperitiam. ita colligit Bal. h in lec.
anti. p dicit esse bñ no. & idẽ vr esse in rustico. ſm Paul. õ ca.

hic ar. l.cũ de indebito ver. si aũt is q.ff.de pba. & idẽ not. idem
Pau. de ca. in. l.ita demũ. de pcu. alias.ff.de arbi. ¶ Quid ãt
si appet q ex certa scia non opposuissent istã exceptio. nõ p
stue idonee satisdationis vtrũ succurrat eis gl. hic non decidit
dic q in muliere, & pari rõne i rustico si accepit fideiussorẽ nõ
idoneũ facultatibus sciẽter tũc nec añ nec post lit. gte. põt exci
pere q nõ sit idoneus. l. is a quo.§.fi. & ibi no.ff. vt in pos. lega.
minor ãt pcul dubio poterit p resti. in integ. sibi succurrere p re
gulã. l.minor. xxv. an. omissam. & l.aut ptor. in prin.ff.õ mino.
¶ Si ãt minor mulier aut rustic' receperũt sciẽter fideiussorẽ
nõ idoneũ alio defectu q̃ rõne defect' facultatũ añ lit. gte. po
terũt opponere vt no. gl. y. l.l. fi.ff. si qs in ius vo. nõ ie. plenius
p bar. i. l.iij. õ fideius. sz post lit. gte. si mulier vel rustic' ex cer
ta scia omisit oppone dictã excep. nõ poterũt postea oppone
re q in h nõ repit cũ eo dispẽsatũ & &c. ar. l.j. de iur. & fac. ign.
bñ facit iste tex. a ɔ̃rio sensu in ṽbo p iperitiã. In minore ãt vr
dõm eẽ restõnẽ gcedẽdã p. d.l.minor & d.l.aut ptor i pn. & ad
do pdictis q no. gl. i. l.in eo.§.fi.ff.de reg. iu. vbi ẽt gl. intelligit
istũ tex. ſm intellm Jo. q vr verior q̃ sit primus intellus glo. in
ṽbo iperitiã. Qz õ minore, & muliere fideiubẽtib' fuit is primus
erat in.§.j. huius. l.itẽ ẽt si mulier sciẽs sibi cõpetere bñficium
velleyani fideiubeat tñ ei succurrit bñficio velleyani dũmõ do
lo nõ dcipiat. l.feminis.C. ad velle. l. si dcipiẽdi.ff.e.ti. & isto ca
su nõ pt itelligi tex. vt gregrit ipitiã mulieris, vt sibi succurrat.

SVMMARIVM

1 Exceptio cedendarum actionum quando habeat locum.
2 Delegatio si sit facta titio, & episcopo ferrariensi, & titius succes
serit in episcopatu, extinguitur delegatio.

Si fideiussor. Si actor succedat fideiussori vtr' ɔ̃
ipsum sit agẽdũ, h vtr' ẽ ɔ̃
terũ est conuendũ, q desin. eẽ cau
tũ. h.d. ¶ Et dicit Ang. q nõ dubitãdi erat, q videbat q pe
rimeret fideiussio culpa actoris adeuntis hẽd tatem fideiusso
ris, vel eẽ. Tñ ɔ̃riũ decidit, q istud fuit facti de iuris pmissa
1 iõ nõ repitur culpa q est no. ſm eũ. ¶ †Ex hoc infert i o. ſm
Pau. de ca. q si ago ɔ̃ vnũ ex fideiussorib' & ipse opponat mi
hi excep. cedẽdar. i. q teneor cedere actionẽ. l. fideiussoribus.ff.
de fideius. cũ non possit cedi, q illi gfideiussori successi, & sic nõ
possum cedere ɔ̃ metipsum q ista exceptio non obstabit mihi
p hoc facit lz nõ alle. l. stichũ.§. pe. in ṽbo vitio.ff. de fideiusso
iuncto tex. & h intelligit Pau. de ca. verũ eẽ in fideiussore ɔ̃ quẽ
ago. sz ponẽdo in duob' reis debẽdi q ad vnũ ex eis pertiene
rit pecunia, & illi successi ago ɔ̃ alterũ correũ pt mihi oppone
re exceptionẽ cedendar. iuxta. l.j.§. nũc tractemus.ff. õ tn. & ra.
di. & l. modestinus cũ mã.ff.de sol. q posito q nõ cederet si ille
solueret hẽet regressum ɔ̃ correũ ad quẽ pecunia guenit eodem
mõ ɔ̃ me tãq̃ eius hẽdẽ p actionẽ neg. ge. & plene not. in. l.j.C.
de duo. reis iõ posset me agẽtẽ repellere q dolo facis, q petis
q restituturus es. l.dolo.ff. de doli exce. ſm eũ & lz nõ alleg. est
gl. pro hoc in. l.vranius in verbo insolidũ.ff. de fideius. in.j. op.
ibi recitat an gl. q̃ in isto casu saluat ibi Bart. q vult q h casu
excep. cedẽdar. actionum obstet agenti qui successit vni ex cor
2 reis, & no. q vtilia. ¶ †Item inducit iste tex. per Dni. q si cũ
est delegata titio & epo ferrariensi, & titius successerit in epatu
q extinguitur delegatio q comprobat pluribus rationibus, &
maxime p. l.pedius in fi.ff. de arbi. & l. iudicium soluit.ff. de iud.
vt hic per eum cum quo transeunt alij.

SVMMARIVM

1 Satisdare qui non potest in loco in quo petitur, an & quãdo sit
remittendus ad alium locum.
2 Mancipium potest accipi pro castro, uel uilla, uel etiã ciuitate.
3 Ciuitas q̃ nõ subest psidi muita ɔ̃ ciuitatũ ɔ̃qparat puinciæ.
4 Missio in possessionem potest recuperari absq refectione expẽ
sarum, in casu de quo hic.
5 Minori quod non permittitur, nec etiam uidetur permittẽdũ
maiori absenti ex iusta, seu necessaria causa.
6 Pœnitere non potest, qui semel forum declinauit.
7 Testium examen non est remittendum alibi, quando potuit fie
ri in loco iudicii.
8 Litis pẽdẽtia nõ põt allegari per morosum, & cõtumacem.

1 **Tutor.** †Pro satisdatiõe que pstat ex dispõne seu ne
cessitate legali remittẽdus ẽ qs ad locũ i q̃ illã
pstare pt si in loco in quo petit pstare nõ poterat pstito tñ iuro
calũnie q ibi non põt prestare vbi petit, sz in loco ad quẽ nũc

se remitti petit fallit duobus casib⁹ in qbus non est remittēdus
s. cū vult satisdare p purgāda ɔtumacia, ⁊ recuperanda tenuta
data pp eius ɔtumaciā vel culpā, sec⁹ si sine culpa. ¶ Itē fallit
qñ semel potuit satisdare in loco ad quē nunc se remitti petit, ⁊
2 voluit h.d. vsq; ad fi. ¶ † In tex. ibi municipio pōt accipi pro
castro, vel villa vel ēt ciuitate vt in. l. legatus cū gl. in v̄bo ɔstō
ff. qb. ex cau. ma. ⁊ l. j. ibi gl. in verbo ꝓprie ff. ad muni. cū cōcor.
ibi alle. in gl. ⁊ no. Azo. in sum. C. de magi. muni. Dicit tñ bar
to. hic ꝙ hec remissio fieri non dꝫ ad aliū locū extra prouin
ciam, vt. l. si fideiussor. §. j. ꝺ eo. seu ad aliū locū valde remotum
adeo ꝙ eēt difficile actori ibi fideiussorē ɔuenire, qꝛ ob talē dif
ficultatē nō diceret idonee satisdari p. l. ij. in prin. ꝺ e. ⁊ idē est
3 de mente Bar. in. l. sciēdū. §. j. ff. e. ¶ † Et iō aduertēdū ꝙ ho
die i ciuitatib⁹ hñtibus districtū, ⁊ sepatū regimē ac territoriū,
⁊ q̄ non subessent vni p̄sidi multa ɔ̄cinuatū idē iudicaret de ta
li ciuitate sicut ꝺ vna prouincia, vt est gl. in. l. fi. in prin. C. de p̄se.
lō. ie. ⁊ est de mēte ang. hic lꝫ illā gl. non allegat de qua gl. vi
de p Bar. in extrauag. q sint rebelles in v̄bo lōbardie, ⁊ in. l.
j. C. de metro. berito. li. xj. ¶ In tex. ibi diuersum si sine culpa
⁊c. facit iste tex. fm bal. quod vbi reo non potest imputari cul
4 pa, vt qꝛ erat † absens ex iusta cā recupat tenutā absq; refectiōe
a pensaru, ⁊ vt h exp̄sse voluit Inn. in c. si aduersarius ꝺ eo q mit
titur in pos. cā rei ser. ⁊ iō lꝫ contra absentem ex iusta, ⁊ ꝓbabili
cā possit ꝓcedi ad missionē ex. j. decre. l. ignorare. C. de restit.
mi. tñ recupabit tenutā nō refectis expēsis ꝙ est bñ not ꝓ li
mitatione auc. ei. C. de bo. auc. iu. pos. ⁊ idē voluit Jo. de imo.
in. l. si finita §. si plures i. vj. eo. ¶ In ead. gl. ibi ⁊ dāna ⁊c. ff. de
dā. infe. ⁊ intellige mediāte rest. in integr. vt in. d. l. si finita. §. si
forte, ⁊ ꝙ ibi no. bar. dicēs idem in mi. vt ēt no. p Jo. an. in ad
di. Spe. in ti. de. i. decre. §. restat sup v̄. sꝫ pone ꝙ pupilli ⁊v̄.
qd si maior facit. l. minor ēt si q̄si ɔtumax sꝫ vnā lec. ibi positā i
5 gl. j. ꝺ min † Et qñ aliqd nō pmittit minori nec ēt vꝫ pmittēdū
maiori absenti ex iusta seu necessaria cā vt ē gl. valde no. in. l.
nec v̄o. §. ꝙ eis in v̄bo ꝓhibentur ff. ex qui. cau. ma. ¶ In text.
ibi parētibus, ⁊ patronis ⁊c qũo intelligat ꝙ parens ⁊ patro
nus non iurant vide que dixi in. l. sꝫ si hac. §. fi. ꝺ de in ius voc.
Itē no. ex §. iubet arg. fm Bal. in lec. anti. ꝙ ille q petit remit
ti examinationē testiū ex locū iudicij iuxta. §. ⁊ qm in auc. de test.
co. vij. dꝫ iurare de calūnia, ⁊ ēt secum habere in dicto loco te
6 stes per quos ꝓbare pōt. † Itē no. ar. q q semel declinauit for
non pōt penitere fm Bal. ad ꝙ vide no. in auc. habita. in ver
b bo optime C. ne fi. p pa. ¶ Et qñ qs variare possit vide plene
p Barto. in. l. de rebus. ff. rer. amo. ⁊ per alios in. l. si cum do
7 tē ver. eo aūt tpe ff. so. ma. cū ɔcor. ¶ † Itē no. fm Ang. ꝙ ille
q potuit ꝓducere testes in loco iudicij, ⁊ nō fecit si postea testes
se absentauerint non audit si petat remitti examinationē testiū
8 ad locū vbi morant. ¶ † Ultimo no. fm Bal. hic in lec. anti.
⁊ cū eo transit Pe. de anc. hic ꝙ si remissus ad curiā ep̄alē su
per aliquo incidenti est ibi in mora ꝙ iudex prime cāe pōt ad
vlteriora ꝓcedere ꝓ q̄ adduco, qꝛ morosus, ⁊ ɔtumax non pñt
allegare pēdētiā iurium in alio loco vt ꝓbat Bar. in. l. vbi ceptū
ff. de iu. ⁊ in. l. qñ ius ff. de dā. inf. ⁊ in. l. sepul. ff. de sepul. vio. ⁊ iō
cautelā est ꝙ iudex secularis qñ pro aliquo ar. remittit partes
c ad curiā ep̄alē p̄figat terminū. j. quē debeāt se p̄ntare corā ep̄o
ꝙ facere pōt iudex secularis, vt ꝓbat in. l. p̄ses cū ibi not. ⁊ ibi
hoc voluit Bar. p illū tex. C. de app. ꝓ quo ēt vide Bar. in. l.
ij. de re iud. ⁊ Bal. in. l. quotiēs C. de iud. ⁊ Ang. in. l. ij. §. sed
si dubitet ff. de iudi. nā si ille fuerit in mora se p̄ntādi poterit iu
dex primum ꝓcedere ꝙ est no. dignū in practica. ¶ In gl. i v̄
bo debebit. j. col. in. gl. ꝺ minor, vñ solue ꝙ hic petebat reus se ad
mitti ex priuilegio ad purgādū ɔtumaciā ibi aūt petebat se ad
mitti iure cōi vñ facilius ꝓdit priuilegiū q̄ ius cōe. l. ei⁹ mili
tis. §. militia mutus. ff. de test. mili. cū si. nā hic iure spāli ɔcedit
l. ita qui ex cā necessaria tenent satisdare vt si in loco iudicij sa
tisdare nō pñt remittant in municipiū vbi satisdare pñt vt hꝫ i
l. si fideiussor. §. j. ꝺ e. sed in. l. ɔtria volebat satisdare i loco iudicij
ꝓ. ū iure cōi faciendū est, ⁊ in hoc iste tex. est sing. ad limitatio
ne. d. l. pecunie sꝫ ang. ⁊ Rod. h ⁊ idē no. ang. ⁊ mod. i. l. si fi
nita §. itē videamus de dā. inf. ⁊ facit ad. qō. de q̄ ibi vide per
eos. ¶ Et p intellectu. d. l. si pecunie vide Bar. in. l. eum qui
ff. de priu. cred. ⁊ in. d. l. si finita. §. ul. in. ix. vel. x. co. ⁊ in. l. con
se. uaneum C. quomodo ⁊ qñ iud. ⁊ in. l. properandum. §. finan
tem reus C. de iudi. ⁊ Bal. in. d. auc. ei qui in. xj. colum.
¶ In ea. ibi non petebatur ⁊c. gloss. obscure loquitur, ⁊ licet
doc. non declarent dic quod glo. voluit dicere quod in. d. l. si
pecunie, p eū petebat se remitti ad municipiū vt ibi satisdaret,

a ¶ Absens. adde in. ro. ɔs. eccelitij.
b ¶ Variare, possit late per Pet. de anch. consi. cxv.
c ¶ Ad curiā ep̄alē. vide eūdē a'er. in. l. titia. §. fi. ff. solu. ma. ⁊ ibi dixi. Thomas.
d ¶ Appellari qñ. d. Jas. h tꝫ ꝓ ab inter locutoria sup limitatiōe ꝓsonaꝝ nō pt appellari dic, qō ang. ɔ. cxv. idē tꝫ ⁊ in. ro. cōs. clxxv. vbi dr tn lē snias eē pres snie d ffin. ⁊ iō ea reqrit citationem ptis, ⁊ idē vo. tñ ang. ɔs. cix. ⁊ inquñ dic ꝙ ab iterlocutoria nō pōt appellari qñ af fert grauamen ꝙ pt p diffinitiuā repari dic, ꝙ iterlo. ꝺ tot quendo affert grauamē irreparabile, tñ ab ea nō appe. lat l. a procatiōe C. ꝺ appe. sit snia lata sup ꝺ ci. appsonin af fert grauamen irreparabile ⁊ tñ ab ea nō ap pellat vt dico. Ant. in. c. sua nobis de app.
¶ Ulti nō. p bal. i. l. ij. C. ꝺ epi. aud. ⁊ bar. i. l. ij. in vl. co. ff. ꝺ app. reci. ⁊ gl. sin. in. l. qō iussit ff. ꝺ re iu. Tho. diplo.

⁊ tenutam reuocaret, ⁊ nolebat vti iure spāli prout declarant
Pau. de ca. hic inducit istū tex. in v̄. plane ad limitationē eo
rū q̄ tradunt p bar. ⁊ alios in. l. de pupillo. §. fi. ff. de ope. no nū.
in quest. q̄rit an exeq̄citatus possit petere reuocari tenutā tñ in
veritate litatio, ⁊ declaratio sua est exp̄sse ɔ̄ no. p bar. ⁊ doc. ibi
nec ꝓbat p istū tex. vt scripsi i. d. l. ꝺ pupillo ⁊ ad ibi dcā me re
mitto. ¶ In gl. pe. ibi dic referri. h magis cōiter tenet q̄ not.

SVMMARIVM

1 Appellari potest à sententia arbitri compromissarii electi super aliquo incidenti, uel emergenti.
2 Iudex interloquendo se non esse iudicem competentem, est functus officio.
3 Snia arbitri potest retractari implorando iudicis arbitrium.
4 Snia arbitri potest rescindi officio iudicis petendo reductiōem ad arbitrium boni uiri.
5 Snia arbitri in qua interuenit dolus potest retractari ut hic.
6 Appellari potest ab articulo approbationis fideiussorum.
7 Snia lata ab officiali electo à iudice sup aliquo emergēti pōt cor rigi, ēt citra appellationem iudicis officium implorando.
8 Appellari potest à snia iudicis lata sub cōdōne, pēdēte cōdōne.
9 Appellari an possit à sententia arbitri de iure ciuili.
10 Sententia arbitri an producat actionem.
11 Appellari licet non possit ab iniqua snia arbitri, nec offi. iud. im plorari, tamen potest peti restitui in integrum.
12 Appellari seu reclamari pt à snia abitri p quēlibet de iu. canon.
13 Appellari an possit à snia arbitri electi ex necessitate statuti.
14 Appellari an possit à snia tertii electi ab arbitris discordātibus.
15 Appellari an possit sententia arbitratoris.

Arbitro.

Arbitro. Legit tribus modis i glo. prīe le. est ꝙ loquat in arbitro com
promissario, ⁊ q̄rat an possit appellari ab eo. Se
cunda ē ꝙ loquat de eodē arbitro, ⁊ cōpromissa
rio, ⁊ q̄rat an p offi. iud. possit eius snia retractari, lꝫ Bar. ex
tendat istā lec. ad officialē seu bonū virū electū a iudice, sꝫ illa
erit q̄rta sepata le. de qua. ff. dicā. Tertia ē ꝙ loquat in iudice ꝺ
1 legato, † ⁊ fm. j. lec. h intēdit a snia arbitri cōpromissarij elec
d ti sup aliq̄ incidēti vel emergēti pōt appellari ⁊ istam lec. ap
probat Bar. ⁊ assignat rōnē, qꝛ sicut si iudex illū articulū per
suam interlocutionem decidisset posset reuocare. l. quod iussit
ff. de re iud. dꝫ posse per appellationem ad eū recurri ꝙ est de
eiusm p arbitrū, ⁊ dicit ꝙ ista. l. fm hanc lect. non est alibi, ⁊
idem tꝫ Ang. hic sed Jaco. bu. hic in fi. Bal. Saly. Pet. de
anch. Ful. ⁊ ro. h ⁊ Bal. insti. de satis. §. j. impugnant istam le
ctu. qꝛ non pōt reddi bona rō sp̄alitatis quare magis isto casu
possit appellari a snia arbitri q̄ a snia arbitri electi super nego
tio principali, ⁊ iō est standū rse posite in. l. diē ꝓferre. §. stari. ff.
de arbi. ⁊ in. l. j. C. de a'b. ⁊ in. l. ex ɔsu. ff. ꝺ app. Pau. de ca. h
d. ꝙ rō Bar. nō est gñalis qꝛ posset esse talis articul⁹ quē si ip
se iudex decidisset reuocare non posset, qꝛ non ois interlocuto
2 ria reuocatur † vt qñ iudex ꝓnunciare: non esse ꝓcedendū, vel
se non esse iudicē qꝛ p talē interlocutoriā est functus offō suo q̄
reuocare non pōt fm Bar. ⁊ alios in. d. l. ꝙ iussit p. l. dicere. ff.
de ar. sꝫ ab h posset defendi hec. l. cū loquat in h emergēti. s. ap
probationis fideiussor sup quo interlocutoria ferenda posset re
uocari. Jo. de imo. in. d. l. j. §. fi. ⁊ in. c. fi. in prin. ff. a q. appe. non
lꝫ reprobat istā. j. lec. quēadmodū reprobat p gl. hic qꝛ fm eum
non pōt reddi bona rō diuersitatis vt dixi, ⁊ istā opi. pmo tenē
dā. nā difficili⁹ pmittit appellari ab interlocu. q̄ a diffinitiua. l.
ap̄tissimi. C. de iu. ⁊. l. an̄ snie. C. quoꝝ app. q̄ si nō pōt appella
ri a diffi. snia arbitri, min⁹ dꝫ posse app. ab interlocutoria nec rō
Bar. concludit ꝙ debeat posse app. alias si v̄a esset rō bar.
seq̄ret ꝙ ab oī interlocutoria lata p delegatū possit app. ad de
legātē cū delegat⁹ possit reuocare ex offō suo iterlocutoriā latā
a delegato. l. fi. ff. a q. ap. nō lꝫ. Et sic corrigerent iura dicentia,
ab interlocutoria cuius grauamen repari posset p app. a diffi.
non posse app. d. l. ante snie cū ibi no. itē rō assignata p bar. loq
tur in casu diuerso. s. in ipsomet iudice reuocāte suā ꝓpriā inter
3 locutoriā nos autē loquimur in reuocante sniam alteri⁹ † sed scōꝫ
scdam lec. h. d. arbiter q sup art. icidenti, vel emergēti ē elect⁹,
⁊ sup eū ꝓnūciat pōt eius snia retractari off. iudi. iplorato non
ãt p viā ap. h. d. ⁊ istā lec. approbat ēt bar. p. d. l. fi. ff. a q. ap. non
lꝫ ⁊ mouet bar. p eādē rōnē qua motus est, circa. j. lec. vt retuli
⁊ dt ꝙ in hac imploratiōe officij iud. non attenditur tp̄s appel
la. sed

la. sed semp poterit hoc fieri. ang. et approbat istā lec. & largi⁹
loquitur, q: indistincte vult q quelibet snia arb. possit rescindi
iplorando offm̄ iud. lȝ ab ea app. non pos. & lȝ non possit etiā
post decē dies implorari offi. ind. q: si snia arbitri fuit diffini.
transit in rem iudi. post. x. dies. l. cū antea. C. de arbi. & si fuit in
terlocu. idē dȝ, q: ad instātiam partis interlocutoria non potest
semper reuocari (s. ff. x. dies arg. § supplicatio. C. de prec. impe.
off. & innuit tex. ff. l. pxi. in prin. & nos oēs i. d. l. id q insist, & no.
in. c. cum cessante de app. & in. l. ij. C. de pen. sed quo ad iudicē
volentem ex offō suo reuocare interlocu. est verū q illa quo ad
eū nunquā transit in rē iud. post. x. dies pōt eā ex offō reuocare
d. c. cū cessante, & ita intelligat iste tex sed O d. & Bal. hic, ꝯ
4 rium tenēt reprobātes istā lec. q: lȝ reperiatur † q snie arbitra
toris possint rescindi p off. ind. petendo reductionē ad arbitriū
boni viri. l. si societatē. § arbitroꝝ. ff. p so. tn̄ hoc non reperitur
in arbitro, sed ꝯriū per. d. § stari & istud sequitur Jo. de imo. in
d. l. si Pan. de ca. hic transit cum Bar. dicit tn̄ q quo ad iu
dicē est verū q et post. x. dies pōt et ex offō reuocare, s; quo
ad partē dicit q pt̄ās iplorandi dictū offi. ind. finitur lapsu. x.
dieꝝ p tex. in. l. pxi. in prin. sed post imploratū offi ind. seu iter
positā querelā poterit pcedere illud q dt Bar. s. q nō tenea
tur querelans seruare ipa app. psequēde. ¶ Pono circa istā
lec. indubitanter Ang. nō bn̄ dixisse indistī vult q quecūq; snia
arbitri et diffinitiua possit retractari iplorādo iud. offi. q: istud
5 est ꝯ. d. § stari. Et ꝯ ang. est et Ful. H† fateor q vbi interuenisset
dolus in snia possit retractari p remedia posita in. l. ita demuꝫ.
ff. de arbi. & in. l. iij. C. de arbi. § intra allega. ang. hic p dicta sua
opi. & nihil faciunt. ¶ Interlocutoria vero lata ab arbit. electo
a ptibus sup aliquo incidenti est magis dubiū, tn̄ adhuc puto
istā lec. in eo pcere pm et tenuit gl. h & Odo. & bal. p. d. § stari,
& q: ad supiorē difficilius ht recursus aduersus sniam interlo
cu. q̄ aduersus diffi. vt iam dixi, nec ob. d. l. fi. q: non loquit in
arbitro electo a partibus, sed in eo q fuit datus a iudice, vt i ꝟ
6 bo q eos dedit. ¶ † Ulterior igit vr esse tertia lec. fm q̄ hoc in
tendit a iudice delegato sup arti. approbationis sidemissoꝝ ap
pel. potest quemadmodū a iudice ordina. & ista cōmuniter tene
7 tur. † Est & quarta lec. ex gl. s. q hic loquit in arbi. i. quodā vi
ro bono p iudicē electo, fm istā hic intendit snia lata ab officia
li electo a iudice super aliquo emergenti pōt corrigi etiā citra
appel implorando off iud qui dedit eū. h. d. & istam. iiij. lect.
tenuerunt Jac. bu. & cōiter oēs hic, & d. Ant. & Jmo. in. c. quin
tanal. de iureiu. cir. xxiij. & xxiiij. dīam, & Jmo. in. l. fin. ff. a qui
ap. non lȝ, & non est alibi fm Ang. hic, s; certe imo vr idē pba
ri in. d. l. fi. lȝ nō ita expsse, & istud est vtile fm doc. hic q: perse
pe iudex eligit extimatores, vt hēant rē aliq̄ extimare, vel re
ferre circa aliqd sibi cōmissuꝫ nā poterit eoꝝ relatio corrigi in
du. offi. & adde que no. Bar. ff. l. pxi. ¶ In gl. ma. ibi actio non
nascit &c. subaudi nec post. x. dies nasci sperat pte inuita, q: p
te ff. x. dies ꝯdicēte ipedit nasci actio ex snia arbi. vt. d. l. cū an
8 tea & p hoc nō ob. l. j. § biduū. ff. qn ap. sit † vbi a snia ind. lata sub
ꝯdi. pōt appe. pen. ꝯdi. & tn̄ pē. ꝯdi. nō orit actio ex snia intra.
l. cedere diē de ꝟ. sig. q: saltē ibi oriri sperabat eueniente etiam
9 si ps ꝯdixerit nisi fuerit appellatū. ¶ † In ead. ibi sero puoca
tur &c. h cōiter tenet. s. q a snia arbitri non possit appel. de iu
8 re ciui. † p rōnes gl. lȝ Bar. h & in. l. nemo potest de leg. j. & i. l.
ij. ff. de arb. & in. l. j. C. de arb. teneat ꝯriū, q: ap. ff. x. di. videor ap
probare sniam tāq̄ latā vt improbē tāq̄ non bn̄ latam put in si
mili ht in. l. iij. § falsus. ff. rē ra. ha. s; rn̄de q ex snia arbi. nō orit
actio nisi qn̄ approbat snia tanq̄ illa placeat approbanti quo au
tem approbat eā, vt iprobet cū illa sibi displiceat, vt pbat in. d.
l. cum antea in ver. non displicet, s; appellando ot displicē snia
l. j. C. si sepius in inte. rest. ergo &c. Preterea tex. in d. § falsus
non dicit q videat approbare sniam ad personā illius cuȝ quo
lata fuerat nec fuit oportunū in casibus in qbus oriebatur actio
ex sentētia arbitri veȝ in casibus positis in. d. l. cum antea intro
ducere remediū appellādi attento q p solā ꝯdictionē factaȝ ff.
x. dies ipediebat nasci posse actionē ex snia vt ibi, & istā opin.
tenēt cōiter oēs hic, & in locis pri. alle. p do. Ant. & imo. in. d.
c. quintanal. & imo. in. d. l. fi. excepto Pan. de ca. q lȝ in. l. j. C. de
arbi. teneat ꝯ Bar. tn̄ hic transit cū opi. Bar. q: ex snia iudi.
an̄. x. dies fm eū nō orit actio, & tn̄ pōt app. ergo non est bona
illa rō. s. q a sentētia arb. nō possit ap. q: an̄. x. di. non orit actio
sic sano est vt possit appel. q rūpat spes pariendi actionem si
cut in snia iudi. sed rn̄de, q: dici potest q ante. x. di. ex snia iud.
sit nata actio, sed obstet exceptio. vt. l. cedere diem de ver. sign.
scdo rn̄de q introductū est q a snia iu. possit appe. vnde nō cu

rauimus an oriatur actio, vel nō, nā multe sunt sentētie q̄ non p
ducunt actiones, vt absolutoria, & tn̄ ab eis potest app. vt nota.
gl. in. d. l. j. C. de arb. s; spālitter est puisum q a snia arbi. nō pōt
appe. d. § stari, &. d. l. j. q: ex tali snia non orit actio ff. x. di. parte
inuita d. l. cū antea, & dixi. ā vel dici pōt q rō posita in. d. l. j. C.
de arb. dȝ si adaptari nō app. a snia arbi. q: fm illa tpa an̄. d. l.
cū antea nō oriebat actio ex snia arb. et post. x dies, iō nō erat
expediens inducere q appellaret, secus i snia iud. q: saltē post
x. dies oriebat actio, & exceptio iō fuit expediēs iducere applo
nē ad impediendum ortum actionis siue snia sit lata pure siue
sub ꝯdōne, vt. d. § biduum, & si dicat q cū hodie possit post. x.
di. oriri actio ex snia arbitri expedit q possit appellari ergo dȝ
posse appellari, rn̄de q imo non expedit, q: non pōt oriri, vel
actio, vel exceptio ex sentētia arbitri inuito eo ꝯ quē lata ē sen
tētia, q: sufficit simplex ꝯdictio absq; applone ad impediendaȝ
natiuitatē actionis vel excep. vt. d. l. cū antea nō sic in sententia
iudi. q: reqrit q solēniter appellet, & in psecutione applonis,
purgat appellatio que terminet ff. tpa, de qbus in auc. oēs. C.
10 de tēp. ap. ¶ † Subdebat tn̄ Bar. in. d. l. nemo pōt cū ꝯcord.
ā alleg. q si ex forma statuti puisum eēt q ex sententia arb. ori
ret actio posset ap. per. d. l. ij. & istud seqt. d. Ant. & imo. i. c. qn
tanal. & Jo. de imo. in. c. cū dilectus de arbi. & vr seq Bal. i. d.
l. j. C. de arbi. lȝ Saly. ibi dubitet, & et Fulg. hic ꝯriū teneat, q:
non sequitur q ex aliquo actu oriat actio ergo potest appella
ri q pōt sic pbari lȝ ipse nō dicat, nā lata. iij. sententia orit ex ea
actio, & tn̄ ab ea nō pōt app. vt. l. vnica. C. ne liceat in vna ea. q;
cū tertio pnō. tn̄ pbabilior vr opi. Bar. p. d. l. j. q: statutū acci
pit interpretationē passiuā a iure cōi, vt. l. j. § lex fal. ff. ad. l. fal.
11 vt no. Bar. in. l. oēs ppl̄i. in. vj. q. prin. ā de iust. & iu. † lȝ autē
non possit appellari vel offi. ind. iplorari ꝯ iniq̄ sniam arbitri
de iure ciuili, tn̄ bene potest peti resti. in integrū per illas per
sonas quibus in alijs actibus consueuit succurri per resti. in in
teg. vt no. Inno. in. c. pe. de resti. in integ. in. iiij. par. § sciendū
hoc etiam scias, & Bal. in. l. vna in vlt. col. C. si de mo. pos. fue.
appel. limitat tn̄ Bal. addi. Spe. in ti. de arbi. in. ix. col. in ꝟ.
s; qd si statutū nisi statutū dicē q nihil possit excipi ꝯ sniā arbi
tri ali. no. p Cy. in. l. in cāe in prin. la. j. ff. ō mino. q repitat no.
dignū ad q vide et Bal. in. d. l. in cause q ad presens tamē nō
12 examino. ¶ † De iure canonico a tn̄ magis cōiter tenet q pos
b sit per quēlibet reclamari a sententia ᵇ arbi. vt no. ij. q. vj. in. § q
c de arbitris &c. a iudicibus ea, causa, &. q. & in. c. exposita in ꝟsi.
irritū. de arbi. & per doc. in. c. ij. & c. cum dilectus & c. per tuas
de arbi. & in. c. quintanal. de iureiu. & Spe. in titu. de arbi. § j. ꝟ
si. arbitrator, & no. Bal. & Saly. in. l. j. C. de arbi. & Bald. in. d.
§ stari, & in. l. cū qdā. la. ij. ff. de leg. ij. & ibi per Jmo. & Bal. i. l.
si seruus plurium. § fi. de leg. j. & Pe de ancha. in cle. sepe de
verb. sig. & p Jmo. in. d. l. nemo pōt, & Pa. de ca in. l. nā & po
stea. § si minor. de iureiu. facit tex. ij. q. vj. ois oppressus & c. ad
romanā, & c. iō, & in. § cū ergo, vbi cuilibet oppresso appellare
pmitti de quo remitto ad ea que scripsi in. l. nemo pōt palleg.
13 ¶ † Quid autē i snia arbitri electi ex necessitate statuti an pos
sit appellari, vide per Bar. & alios in. l. fi. C. de ind. & per bar
to & p Bal. in. j. consti codi. per Bar. & Jo. de imol. in. l. j. in
fi. ff. a q. app. non lȝ, p Ang. in. l. aptissimi. C. de iudi. p Ant. de
bu. in. d. in. d. c. quintanal. circa. xx. co. & ibi per Joā. de imo. in
loco. ā alle. per Pe. de anc. in. c. ab arbi. de offi. dele. in. vj. an.
de bu. & Jo de imo. in. c. cū dilectus per Pan. de ca. in. l. a di
14 uo pio in prin. ff. de iud. per imo. in. l. j. ff. so. ma ¶ † Quid in sen
tentia tertij electi ab arbi. discordātibus intra. l. itē si vn⁹. § fi. ff.
de arbi. an possit appellari vide per Spe. & Jo. an. in ti. de ar
bi. § sequitur ver. sed nunqd. & Bal. in. d. l. si vnus, & ibi et per
Ja. bu. & per Bal. in. j. & ij. opi. C. ō his que pe. no. p. d. Ant. &
15 & Jmo. in. d. c. quintanal. in. xxiij. seu. xxiiij. dīa. ¶ † Quid in
sententia arbitratoris an ab ea possit appellari non dico peti re
ductio ad arbitrium boni viri, vide per Bar. in. l. fi. ff. de appe.
reci. per Jo. an. in addi. Spe. in ti. de ap. § in qbus super ver.
sed qd si conuenit per Bal. in rub. C. de ap. & in. l. hi qui ad ci
uilis eo. ti. p ro. in rub. ff. ō ar. ¶ In ea. ibi ad cāȝ principalē &c.
istud est ꝯ tex. huius. l. vbi apparet quod fuit datus ad probā
dos fideiussores, vnde vera responsio est quod iste artic. expe
diebatur officio iudicis mercenario. deseruiente actioni inten
tate in causa principali, & per consequens dȝ posse delegari tā
quā causa iurisdi. simplicis, & non mixti imperij, vt not. in. d. l.
nec quicq̄. § vbi. ¶ In ea. ibi, & est ratio hec so. restringit istaȝ
l. nimium quia restringit eam ad satisda. iud solui. illa enim est
que concernit executionem non autē satisdationē ō iud. sisti, ō

ᵃ ¶ De iure ciui. vid plene p Jas. i. l. nemo pt i. x. co. ff. ō le. j. & i. l. fin. in. ij. co. & seq. C. ō iudi. & vide in. co. lg. xxij. & R. op. fulg. i ꝯ. 180. & rapb. cu. i ꝯs. lx iiij. & Jaso. hic, Tho. diplo.

ᵇ ¶ De iure cano. Uid ple ne p Ja. in. l. fi. in pen. co. C. de iudicijs. Tho.

ᶜ ¶ Reclamaria snia arbitri. adde eūdem ale. ꝯs. xxiij. ici. viso ij. qēis co. fi. ad fi. v. vol. vbi an reclamari & qrelari possit a snia arbitri vt illa saltē de iu. ca. corrigi dēbeat, & an snia arbitri mereat executionē parată, & qd i snia arbitratoria vide p pau. ō ca. ꝯs. ccix. inci. viso his cōpromisso &c. co. iij. ꝟ. circa h; dub. in p ma pte ꝯsilioꝝ Pent. Ferran.

qua ds posse itelligi.l. nsa gnaliter loquēs, sta vr restrigere ad casum qñ pnunciatū esset affirmatiue. s. fideiussores eē idoneos sm Bal. hic vñ 9cludit q ab ista interlocutoria pōt appellari qr si iudex pnunciat fideiussores idoneos, cū nō essent non pōt grauamen reparari p diffinitiuā ferendā in fauorē actoris, qr actor nō appellat a snia lata p se, sz a snia lata 9 se p qā grauat. l. j. ff. de ap. reci. e r'a ē q ab interlocu. cuius grauamen nō est reparabile p apponē a diffinitiua pōt appellari. l. ij. de ap. reci. e ibi in pposito, vide Bar. maxi. in. ij. op. e in. iij. q. Si autem iudex pnūciasset fideiussores non esse idoneos cū essent, e tūc ds posse appellari, qr ipedit pcessus ad vlteriora cū ista exce. satisdationis nō prestite sit exceptio dilatoria, e iō opponat an lit. 9te. qr ipedit pcessum. l. de die. §. si seruus ff. eo. e h ē q sensit g'o. dū n dicit aliter in negotio ec. ¶ In ea. ibi spāle ec. ne recipiat rō spālitatis. ¶ In ea. ibi vel illa ec. hec est vera.

SVMMARIVM

1 Fideiussor approbatus per aduersarium habetur pro idoneo nisi noua calamitas superuenerit.
2 Debitor fugitiuus seu suspectus de fuga ad hoc ut possit capi re quirantur ea de quibus hic.
3 Debitor suspectus de fuga potest capi, qñ creditor ignorauit cō ditionem tempore contractus.
4 Debitor an in dubio prsumatur approbatus idoneus soluen do per creditorem.
5 Debitor effectus deterioris conditionis potest capi.
6 Debitor effectus deterioris conditionis non potest capi pro mo dico debito fallit ut hic.
7 Debitor q sit suspectus de fuga an possit probari solo iuramēto.
8 Debitor suspectus de fuga potest capi, & dato fideiussore de iu dicio sisti, relaxandus est.
9 Querela & appellatio in quo differant, dicitur hic.

1 SI ab arbitro. † Si fideiussor approbetur, e per aduersariū non reprobetur hz p locuplete, e non potest de paupertate cōqueri, q pauperē, vt diuitem acceperant nisi noua calamitas supuenerit. h. d. tota lex.

*a ¶ Praeti cū vrb iaf. hpie ne i. ij. co. e se. e l. l. apertissimi spe. col. i. C. fi. C. ō ind. e bapri. ō san. sene. ira. ō debito. fugi. l. vi. q. pn. l. iij. co. e seq. e iāfran. ō oria. s c. qm 9 falsam. l. viij. car. ō pb. ang. ō aret. i. §. j. i. iiij. co. i fi. l stitu de actio. Tho. diplo.

2 ¶ † Et facit h p in. ad ea q dixi. ā l. pri. vbi alle. illūtex. Ex. §.
8 j. ibi 9tentus esse ds colligit ang. hic multū vtiliter practicā p ipetrāda captura 9 debitorē tāq suspectū, e fugitiuū, iuxta. l. ait ptor. §. si debitorē, e ibi Bar. ff. q in fran. cre. qr h ds fieri si des iudici q tpe 9cti debiti debitor erat idoneus de soluendo, e q postea superuenit calamitas sui inopia non modica, sz magna, vt h e si apparet q post supueniētē calamitatē creditor tacuisset, e tollerasset debitorē adhuc infringeret captura, vt probat p tex. no. i. l. si creditores. ff. de priui. sm Ang. hic e de materia plenius p in repe. l. nemo carcerē de exa. tri. li. x. e p bar. in. l. si is a quo. §. fi. ff. vt in pos. leg. e in. l. fi. C. de spō. e in. l. dies. C. de se. e in. d. §. si debito ē, e Ang. in. l. q bona. §. de illo p illū tex. ff. ō dā. infe. e ibi ēt p Pau. de ca. e ibi ēt de hac mā ietigi,
3 e aliq d ēt p Bar. in. l. quesitū. ff. de pig. † vbi limitat pdicta nisi creditor tpe 9cti debiti ignorasset debitorē eē suspectū, qr q uis suspect' eēt tūc poterit eū postea facere capi tāq suspectū sz ō nouo notitia suspitionis ad eū deuenit facit. l. in 9firmando. ff. ō 9fir. tu. e nō p Bal. post bar. i. d. l. fin. ¶ † In dubio
4 autē vr q psumat creditorē eū approbasse tāq idoneū. l. iij. ff. ō fide iussi. e ne sibi incūbet onus pbādi. s. creditori q iusto errore ductus putauerit eū eē idoneū cū nō esset, e ē ēt de mēte Pau. ō ca. i. l. ēt. §. j. ff. so. ma. facit q no. Bal. in. l. creditor. la. ij. ff. si cer. pe. ¶ In 9triū vr tex. in. l. fi. vo. si qd pbatū fuerit ec. C. ō spon. e q ibi bal. p quē tex. appet rūsum ad. d. l. iij. ff. ō fideiuss. Non est tñ sine dubio p. l. q cu aīo. ff. de reg. iu. cū si. ¶ Et circa predicta vide Imo. in. l. ij. in pan. ff. so. ma. vbi trāsit cum dictis an ge. in. l. nemo carcerē, e vide ēt nota. Bal. in. l. p ea in prin. C.
5 mā. † vbi ēt qrit qd si tpe 9cti debiti debitor ceperat dilapidare nō tñ iam dilapidauerat cū adhuc esset idoneus postea vero pdō deteriorauerit an possit capi tāq suspect' e 9cludit q sic p tūc tex. vbi p eū, de hoc ēt vide bal. i auc. sz iā necesse. C. ō do.
6 añ nup. † vbi qrit an pdicta pcedāt in debito modico adeo q ob suspitionē superuenientē possit capi, e dicit q non id q ibi no. in gl. inspecta tñ qualitate persone, vt ibi p eum post Cy. Limitat ēt predicta singlr do. Pa. de ca. in. d. l. ēt. §. j. nisi debitor tpe 9cti debi non esset soluendo, e tñ dolo asserēs se esse idoneū do o induxit creditorē ad secū 9hēdum, qr poterit capi dato q post 9ctū nō deteriorauerit 9dōnem allega. in illi tex. in. l. pe. ff. de in. do. e pdictis ēt adde ēt adde Abb. in. c. quē ad modū de iureiu. e in. c. ij. de seq. pos. ¶ Querit ang. que pbare sufficiant in predictis, vide aliqd p Ang. hic e plenius p eū in d. l. nemo p Bar. in. d. §. si debitorē, p Bal. in. l. 9sentaneū in. iiij. vel. v. col. C. qño e qñ iu. e in. l. q eutrādi ad fi. C. de condi. ob tur. cau. e in rub. q in frau. cre. e p Ang. e imo. in. l. j. in pn. ff. si cui plus q p. l. fal. e p Ang. in. l. j. C. quor appe. e p Joā. de imo. in. d. l. ij. in fi. prin. ff. so. ma. e Ang. in. l. apertissimi, e ibi ēt Bal. C. de iud. e Ang. e Jo. de imo. in. l. qui bona §. q dāni de dā. infe. e in. d. l. si creditores, e p bal. in. l. creditor, la. ij. ff. si cer. peta. e in. l. sciendū, in prin. pe. co. ff. eo. e que dixi in. l. si fideius
7 sor. §. fi. ff. eo. † vbi tetigi, an ad pbādū dictā suspitionē sufficiat
8 iurām † e an reuocat dicta captura dato fideiussore de iudicio sisti. Ang. h tenuit q sic. Sz dic vt dixi in. l. neq. §. fi. de in ius
9 voc. ¶ † In gl. in vo. qrela ibi. l. appl'o. dic q imo stare pōt p prie qrela seu iploratio officij iudi. sine apploē. l. fi. ff. a q app. nō iz, e erit dria inter querelam, e appl'onē quo ad tpa appellationis psequēde iuxta auc. ei q. de temp. app. qr illa non seruabunt in qrela sm q dictū fuit ā l. pri. e ad ea que hūr hic in. §. j. Vide que remissiue dixi in. l. ij. in prin. ff. eo.

SVMMARIVM

1 Mandatum superueniens trahitur retro ad principium.
2 Mandatum superueniens nō ratificat gesta ante sciam gestoris.
3 Ratihabitio & mandatum differunt ut hic.
4 Procurator sine mādato praeiudicat sibi, & non domino.
5 Procurator actoris sine mādato tenet dño ad interesse ex cautione rati si eam praestitit, & dñs ratum non habuerit.
6 Procurator semper tenetur ostendere mandatum, aliàs tenebitur ad interesse.
7 Procurator rei admittitur sine mandato secus est in procuratore actoris.
8 Procurator actoris si caret mādato, & praestat satisdationem de lite psequēda, & mutata sit eius psona extinguit satisdatio.
9 Ratihabitio an trahat retro quo pcuratorē actoris tantum.
10 Defensor si sine mandato dedit fideiussorem de iud. sol. & postea superueniat mandatum, debet tanquam procurator promittere de iudicatum soluendo.
11 Fideiussor iudicatum solui pro defensore comparente sine mandato, quid uideatur promisisse.
12 Mutatione personæ non censetur facta mutatio status causæ.
13 Satisdatio de iudicio sisti an extinguatur mutatione personæ.
14 Clausula de defendēdo tacitè compræhendit promissionē de iudicio sisti.

IUlianus. Nō finit satisdatio si supuenerit persone legitimatio. h. d. Vel sic satisdatio prestita per reū ei q alieno nomie agebat nō euanescit supueniēte mādato. h. d.
1 ¶ Tertio. q si postq cepisti agē noie meo 9stitutū te pcuratorē meū videor ratificasse oia gesta p te, e iō in casu hui'. l. nō vr fuisse mutata 9dō pcuratoris, qm mādatū supueniēs trahit retro ad pncipiū, e sic vr sp habuisse mādatū, vt de gl e istō expssius alibi nō repit q in hac. l. sm ang. e alios post eū, e ita istū tex. alle. ēt ad h Jo. an. in addi Spe. in ti. de pcu. §. j. sup vo sz
2 qd si pcuratoriū. † vbi h limitat nisi ego 9stituēs te pcuratorē ignorassē gesta p te añ mādatū, qr nō videor ratificasse ea que ignorabā. ar. l. q cū tutorib'. §. fi. ff. ō trāsa. e. l. si go in. § pe. ff. de test. tu. Et sic vr hic casus p eo q decidit Bo. de ro. sua 9clu. cccxliij. inci. iē fuit dubitatū verū pcurator ec. e Ant. de bu. i c. ex pte decani. de rescri. vbi voluit q si pcurator hūs ptātem substituēdi aliū sciuit sic' ū aliqd gerere tāq substitutus eēt ab eo e postea eū substituit, vr ratificasse h gesta per eū alleg l ar. l. sepe. ff. de re ind. sz expssius pbat h. ¶ Et subdit ang h q istō mādatū supueniēs h opat istā ratificationē antea gestorū qñ lis seu negotiū adhuc pēdebat tpe dati mādati, sec' si iā finitū erat vt si occidisti titiū, e postea dico mādo q facias, vel feceris homicidium. ¶ Istud mādatū non potest importare ratihabitionē, e trahi retro, qr verba sunt inepta, e nō possunt ad illō adaptari. nā. n. mandati ē q fiat sup nōdū expleto vt pbat i. l. si vero nō remunerandi. §. si post creditū. ff. mā cū gl. sua q p singulari ad hoc aleg. Bald. in. l. ob hec verba. ff. de infa. Item verba q facias 9cernunt futurū, q nō cōphendūt preteritū, e finitū
4 vt no i. l. vbū oportebit. ff. ō vo sig. † e sic hēs notare drīam inter ratihabitionē, e mādatū, qr lz ratihabitio possit opari post actū iā pfectū. l. fi. C. ad maced. e no. p glo. in. l. si mi. §. hoc iure ff. de

ff.de exce.rei iu. Tñ secus in mandato in quo verba vñr eē ine
pta, et non ɔuenientia, q̃ no. p immutatione seu declaratione eius
q̄ le. et no.in.l.i.§.sed et si cũ q̃s.ff.de vi et vi ar. vbi ratihabitio i
4 delicto iã ɔsūmato trahit retro et mãdato ɔparat. ¶ †In glo.
ibi cuius iudicium est nullũ ec. q̄ si q̄rit quo ad preiudicandũ
dño iudiciũ est nullũ si ne cõparuit pcurator sine mandato ex
pte actoris siue ex parte rei.l.i.et ii.C.q.reo in.nõ no. ¶ Sȝ si
querimus an valeat quo ad ꝑiudiciũ ꝑsone pcuratoris manda
5 to carentis, et dic q̄ sic tã ex pte actoris q̄ȝ rei †nã in pcurato-
re ex parte actoris dño nõ hñte ratũ tenebit pcurator ad inter
eē ex cautiõe rati si eē prestita.l.pcurator ad exhibēdũ.§ j.cũ
6 si.ff.rē ra.hab. †Idē si nõ pstitit cautionē rati.q: ille qui tãq̄ȝ p
curator tuꝰ cõparuit, et mecũ litigauit sp̃ tenet mihi ostendere
se fuisse pcuratorē put asseruit alias dȝ teneri ad interesse ita vo
lunt Bar.in.l.iȝ in.j.co.C.de pcu.et.l.j.C.credi.euic.pign. nõ
dēre, et p bal.in.l.j.§.j.ff.de preto.stip.et in.l.pcurator q̄ p euic-
tione.ff.de pcu. ¶ Et idem est in pcuratore ex parte rei, q: vȝ
iudicatũ ɔ ipm pcuratorē, et snia ɔ ipsum exequet.l.plautius.
7 ff.de pcu.ad q̄ ēt vide gl.in.d.l.iȝ ad fi.C.de pcur. †Et sic pȝ
q̄ nõ est dr̃ia inter pcuratorē actoris, et pcuratorē rei q̄ȝtũ adh
vt valeat iudiciũ. Solũ est dr̃ia, q: ex parte rei cõparens, sine
mandato ad defendendũ admittit ēt p inuito, et ēt nolēte acto-
re, vt dicit gl. ¶ Q: fauorabilior est cã defensionis secus in p-
curatore actoris, q: non admittit q̃ñ ɔstat eũ mãdatũ nõ hre ni
si sit ɔiũcta ꝑsona.l.sȝ et hẽ.in prin.ff.de procu. et tñ non admitti
tur p inuito vt.ff.dicit gl. p.l.pōponius ad fi.ff.de procu.
¶ In ea.ibi prestat olim ec. declara vt p Bar.in.l.si procura
tor meus.ff.de pcu.in.l.si cum hoiem.ff.de fideiuss. ¶ In ea.ibi
so.ibi in pcuratore rei ec.hec est prima sol.ad.l.si ante.que est
vera, et cõiter approbata, vel largius loquēdo fm Pe.Cyn.et
Ang.hic, et bar.in.d.l.si añ dic q̄ hic loquitur in recipiente sa
8 tisdatione, sȝ lex si ante loquitur in prestante cãm. †ex quo infer
tur q̄ si pcurator actoris carēs mãdato pstat satisdatione de li-
te psequēda fm formã auc. gñaliter.C.de epi.et cle.et mutata sit
ꝑsona talis pcuratoris, vt q: superuenerit mãdatũ vel alia, fiat
mutatio de qua loquit tex.in.d.l.si añ, extinguit satisdatio fm
9 eos circa q̄ adde q̄ dicã.ff.circa fi. ¶ †In ea.ibi nõ trahit re-
tro ec.vult gl.q̄ ratihabitio solũ trahit in pcuratore actoris q
egerit sine mãdato, et nõ in pcuratore rei. Sed in hoc commu-
niter reprehēdit, et hñ primo per.l.iȝ.ff.de iudi.que iudi loqt, et
scdo per tex.in.l.si mr̃ §.h iure, et ibi no.ff.de exce.rei iudic.vbi
loquitur in pcuratore rei.tertio, q: non est dr̃ia inter procura-
torē actoris, et pcuratorē rei quo ad validitatē iudicii vt dixi.
In vno tñ casu posset saluari ista gl.fm Ang.et Paul.de cast.
hic, vȝ q̃ñ dfensor rei suscepisset iudiciũ aio nouãdi oblonē rei
actore ɔsentiente iuxta no.in.l.solutionē.ff.de so.nã tunc nõ pōt
reus ratificare cũ nõ fuerit gestũ noie eius, nã qs ratũ hre non
pōt nisi id q̄ eius noie gestum est q̄ȝtũ ad validandũ actũ.l. si
pupilli.§.sed si ego.ff.de neg.gest.et istud ēt est de mente barr.
in.d.l.si añ, in.v.co. ¶ In ea.ibi inuito actore ec.est verũ nisi
animo nouandi oblonem rei suscepisset defensor iudiciũ, q: tũc
inuito actore nõ admittit vt no.gl.in.d.l.solonē, et ita intelligit
l.si mãdato meo.§.i.ff.man. ¶ In ea.ibi nullus est ec.hec dr̃ia
quam facit inter pcuratorē actoris, et rei non est bona vt proba
ui.s.in prin.huius gl. ¶ Item inquantũ gl.in hac rõne dr̃re vr
velle q̄ dicat fieri mutatio solũ q̃ñ sta ius mutatur de aliquo in
aliquem, secus q̃ñ de nullo in aliquem non pbatur.l.et est ɔ.
l.cũ nemo, cũ ibi no.C.de acq.pos.lȝ ad hoc vltimũ posset rñ.p
no.p gl.in.l.iij.§.illud.ff.de acq.pos. ¶ Ex quibus omnibꝰ pȝ
q̄ hec prima rõ differentie assignata per gl.non est bona, et q̃ǒ
gl.fere in omnibus male locuta sit. ¶ In ea.ibi, respōdeo imo
optima est ec.hanc gl.non tȝ Bar.in d.l.si añ.nec ēt Ang.et
alij post eum hic, et bene. ¶ Quia q̃ñ non constat de prohibi-
tione facta coniuncte persone agenti hȝ agens legitimam perso
nam standi in iudicio sine mandato sicut defensor rei sine man-
dato. Item istud esset nimis restringere.l.iij.allegatam.s.vt nõ
procederet in casu in quo agens posset agere pro inuito.
¶ Preterea rõ que assignatur in sequenti parte gl.in ver.ad
de et aliam, hȝ locum ēt in casu quo coniũcta persona agere pos
set pro inuito. stat cõclusio q̄ vera est secunda rõ dãte posita in
ver.adde et aliam, q̄ȝ declara, vt hic per Bar.cũ quo alij tran
10 sire vñr. ¶ †Tñ ɔ eum subtiliter adducit Fulg.q: si defensor,
sine mandato dedit fideiussorem de iudicato soluendo, et postea
superuenit mandatum propter q̄ procurator nunc suscipiat d
fensionem procuratorio noie dȝ tanq̄ȝ procurator promittere d
iudicato soluendo per regulã.l.i.C.de sati. ¶ Et pro executio
ne snie ɔ eũ late posset agi ɔ ipsum pcuratorē ex sua promissio
ne iudi.sol.l.si pcurator meus ad fi.ff.de pcu.et no.gl.fi.in.d.l.
plautius.e.ti. ¶ Ergo non mutat pp respectũ suum pp quem
fideiussor se obligauerat, sed adducitur nouus respectus dñi,
ɔ quē etiam potest exequi snia ergo non est bona rõ illa q̄ȝ red-
dit hic Bar.post gl. et ideo Fulg.relinquit cogitandum.
11 ¶ † Sed potes rñdere q̄ fideiussor qui promisit de iudicato
sol.pro defensore cõparente sine mandato vr̃ promisisse pro illa
snia in qua ipse tanq̄ȝ defensor ɔdemnaret, non autē pro illa in
qua dñs seu eius procurator cum mandato ɔdēnaret, vt dr̃ gl.
hic et probatur in.d.l.si ante Nã si secus diceremus sequeret
q̄ deberet fideiussor teneri etiam p snie executione que petare
tur ɔ dñm ad quem habuit respectũ fideiussor. Item lȝ possit
conueniri procurator hñs mandatũ si promisit iudi.sol.tñ q: h
facit virtute officij sibi mãdati a dño hȝ omnino regressũ ɔ do
minũ ideo tunc censet cã quo ad cõmodum, et incõmodũ omni
no pertinere ad dñm non sic q̃ñ hȝ mandatum.l.ēt.C.man. tun
ctis no.in.l.iij.§ in hac.ff.in.sol. ¶ Nõ mirũ si dicimus mutar̃
ri respectum pp mandatũ. Itē fideiussor promittens añ man-
datum non vr̃ respectum hr̃e ad pmissionē q: fecit dfensor post
mandatum. ¶ In ea.ibi, a dño in eum vel eɔ ec.exēpla vide i
in cause.§ pe.et.ff.de pcu. ¶ In ea.ibi, vel de aliquo in seipsum
nã in casu huius.l. de ꝑsona pcuratoris non habentis manda-
tũ facta mutatio.ad seipsum hñtē postea mãdatũ. ¶ In ea.ibi
de vna persona ad aliã nã cum fiat.l.permittente, non pōt dici
dolus.l.gracchus.C.de adul. ¶ In ea.ibi, a quo fiat ec. vt.l.tã
tũ.§.nunc videamus.ff.iud.sol. ¶ In ea.ibi, alij vero.h ponitur
ij.so.ad.d.l.si añ.q̄ȝ sol.gl hic reprehendit et recte ¶ Cui ad-
de q̄ ista sol.est ɔ tex.in ver.petiturus, et melius in versi.agere
instituerit, vbi pȝ q̄ tpe mandati nondum ceptũ erat iudiciũ
et sic lis non erat contesta.l.amplius.ff.rem ra.ha.et in auc.q se
mel.C.quo et quo in. ¶ Preterea ista sol.esset ɔ.l.i.§ fi.ff.qui.
mo.pig.vel hypo sol.vbi si mutatio fuit facta post iudiciũ ce-
ptum satisdatio extinguit. ¶ In ea.ibi, postea plenior sit ɔdõ
ec.subaudi, et sic maior esset mutatio ideo facilius dēret extin-
gui satisdatio. ¶ In ea.ibi, porro ec.gl h vr̃ ponet tertiã so.fȝ
Azo.ad.d.l.si añ, et ista sol.et ēt precedēs importat q̄ nõ sit dif
ferentia inter pcuratorē actoris, et rei, et intentio gl.hic est po-
nere sol.tertiã que est ɔ ad primã precedentē sol.vȝ q̄ distin
guat an mutatio fiat añ lit.ɔte.et hēat locum iste tex.aut post li
te.conte.et hēat locũ.l.si añ, fȝ ista so.est ɔ tex.in.d.l.si ante, in
prin.in ver.añ ceptũ preterea q̃ñ pcu.actoris caret mãdato sp
dicimur eē ante lit.ɔt.q: lit.ɔt.nulla est, et iudiciũ reddit nul-
lũ.l.iȝ.C.de pcu. ¶ In ea.ibi, añ lit.ɔte.nã vsq̄ȝ ad lit. ɔtest.sa
tisdatio peti potest.l.de die.§.si seruus, et ibi dixi.ff.eod. ¶ In
ea.ibi.l.ɔria, fȝ rñde q̄ hic ob ratihabitionē, et mãdatũ superue
niens fingit eadē ꝑsona que erat tpe satisdationis, et oĩ tpe ha-
buisse mandatũ.l.iȝ.ff.de iudi. Reliqua quo ad mãm huius.l.
12 fm hanc.i.lec.vide p bar.in.l.si añ, et per Ang.hic † qui inter
cetera limitat.d.l.si ante, non hr̃e locum in iudicio in quo intē
tata esset actio famosa p.l.seruus de insa.q̄ȝ ad hoc dicit eē sin-
gu.sed certe.l.illa nõ pbat hoc, iõ Ful.hic non sequitur hoc, et
dici q̄ in casu.d.l.si seruus p mutationē persone non censet fa-
cta mutatio status cause quo ad infamiam Bal.ēt hic limitat
no.d.l.si añ, in fi.nisi comparens pro reo egisset tãq̄ȝ pcurator
hñs mandatũ, q: si tũc postea vere superueniat mãdatũ nõ extin-
guit satisdatio antea prestita, q: p mãdatũ supueniēs semp fin-
git fuisse eadē ꝑsona vt hic, secus si a prin.cõparuisset tãq̄ȝ sim
plex defensor sine mãdato, q: tũc loqt tex.in.d.l.si ante sed istõ
est aliquantulũ restringere.d.l.si si ante, et Bar.ibi expresse in
v.co.tȝ ɔriũ dũ reprehendit ibi opi. Mar.de syll.iẽ rõ ob q̄ȝ
ibi extinguit satisdatio fm q̄ declarat illa rõ p bart.hic vr̃ ha-
bere locũ ēt in eo q cõparebat tanq̄ȝ pcurator cũ mãdato si ve
re illud nõ hēbat p.l.plautius.ff.de pcu tñ saluari pōt limitatio
bal.si fideiussor putabat illũ hr̃e mãdatũ p quo fideiussit, et sic
vr̃ habuisse respectũ ad ꝑsonam dñi, secus si sciuisset eũ nõ hr̃e
mandatũ tunc secus, q: sciebat sniam illã nõ posse exequi nisi ɔ
13 pcuratorē. ¶ †In ea.ibi alijs, vt bal.ec.gl.superius locuta est
fm.j.lec.que est q̄ iste tex.intelligat de satisdatione iud.sol. h
ponit.ij.lec.q̄ intelligat se satisdatione de iudicio sisti, et vr̃ vel
le ēt hic gl.ponē quartã sol.ad.ad.l.si ante, vȝ q̄ mutatione ꝑ
sone extinguat satisdatio de iudicio sisti h, et ita istã gl. itellexit
Bar.in.d.l.si ante, fȝ ipsemet reprehendit h, q: facilius per-
mittitur satisdatio d iudicio sisti q̄ȝ de iudicato soluendo, vt pȝ
in.l.grece.§.et post litē.ff.d fideius fȝ pau.de ca.hic tȝ opi.huiꝰ
gl.quia in satisdatione de iudicio sisti nõ hr̃ respectus ad iniq̄ȝ

sed ad ipsum sistere in iudicio, et ans. tamen ipsius defensio ie, vt sistat et is suppreniat mādatū iste respectus non mutat, et sic rō q̄z assignat bar. h in satisdatiōe iud. sol. nō hz locū in ista, et p b.d.pa. de ca. q nō bn̄ loqr bar. in.d l. si an̄ dicēs q illa l. hēt locum in fideiussore dato ab actore de lite psequēda, vt retuli. Sin non
14 vt vez ȝm Pau. de ca. † q: eo casu p mutationē statu psone ron vr mutari respect9 pp quē fideiussor pmisit, sz in oib9 puto bar. recte loq, nā q̄ ad satisdationē de iudicio sisti dico qd opi. bar. pbet p.d.l. si an̄ satisdatio. n. iud. sol. et pp clausulā de defendēdo tacite ȝprehēdit pmissionē de iudicio sisti, vt nota. gl. in.l. filius. ff. e. et in l. si defunctus. § fi. et ibi ēt bar. ff. de pen. lz q̄ ad q̄dā sit aliqualis dr̄ia q̄ nō ȝcernit ppositū nr̄m, vt p bar. in.d.l. filius, et tn̄ satisdatio iud. sol. in totū expirat mutatiōe psone illius q satisdationē p̄stat vt. d.l. si an̄, ḡ idē ē q in satisdatione de iudicio sisti. Itē ex quo defensor cōparuit postea tanq̄z pcurator hīns ꝯe mādatū debuit actor petere de nouo satisdari, de iudicio sisti cū cōpareat vt noua psona, et p̄stita noua satisdatione est ȝsultū actori q̄ ad psecutionē iudicii psequendi p istū pcuratorē. Nimirū ḡ si p̄ma satisdatio q̄tū ad h nō durat, cum alterius nō psequat iudiciū, vt simplex defensor sine mandato ex istis ēt ꝯfirmat opi. bar. q̄ ad satisdationē actoris de lite psequēda q̄ est simuls satisdationi de iudicio sisti. ℂ In ea. ibi qd non plz, imo plz doc. magis cōiter p.d.l. de die. § q̄dā non dimādo, et plenius videbimus in. l. sciendum in prin. ff. e. sequēs
15 fol. et pōt pcedere. ℂ † Utrum autem fideiussor prestitus ab illo tanq̄z pcuratore obliget si ille non sit procurator vide per Bar. et alios in. l. de pupillo. § fi. in. ij. col. ff. de oper. no. nun. et p Rey. in. d. l. si ante, vt reprehendit Bar.

SVMMARIVM

1 Institutus an teneatur cauere de restituendo ipsi substituto.
2 Cauere de restituendo hæreditatem, an teneatur institutus uenientibus ab intestato.
3 Cauere de restituendo hæreditatem an teneatur pupil. institutus substituto.
4 Testis deponens q̄ ista audiuit dici ab omnibus, debet intelligi f de eā re loquentibus.
5 Instrm̄ in quo dr̄ q̄ oēs canonici interfuerūt reddit falsum si apparet unū tantū non interfuisse, nisi ille esset exemptus.

Pater oēs. Institutus sub ȝdōe si ea pēdente possessionem rerū hereditariaꝝ de iure vel de facto fuerit adeptus tenet iudi. cauere de nō diminuēdo bona, et de restitue(n)do ibi substituto in defectū ȝdōnis sub qua erat institutus hēs q̄ cautio tūc cōmittet cū defecta ȝdōne substitutus adiuerit ex substōne, et egerit pe. he. et fuerit declaratū ipm substitutū eē hēdē debitore ꝯo ex alia cā q̄ ex vlt. vol. si ē obligat9 in diē, vel sub ȝdōne cogit cauere de soluēdo adueniēte die vel ȝdōe q̄ cautionē ita demū p̄stat si subsit iusta cā suspitionis. h.d. tex. cū gl. et cū l. seq. ℂ In tex. ibi cauere dēre. s. ēt si nō subsit cā suspitiōis q̄n ē dubiū ex vlt. vo. vt h, et p totū ti. ff. vt le. no. c. a ille ti. tm̄ loqt i legatarijs, et fideicōmissarijs q̄b9 hēs ob aditionē hereditatis tenet ad restōnē legati seu fideicōmissi cū hēant ipsi cape de manu hēdis, iuxta l. nō dubiū cū ibi no. C. ð le. sz i hac l. dr̄ plus. s † q substituto vulgari, et sic directo substituto cui institutus nō est grauatus restituē, sz capit iste substitutus hēs ð manu ppria. l. cū hēdes in p̄n de acq. pos. tenet ipse hēs institutus cauē de restituēdo ipsi substituto q ē valde no. ȝm oēs h. Et quēadmodū cautio de qua loqt to. ti. vt le. no. ca. p̄stat cum fideiussore. l. si is a quo cū si. ff. vt in pos. le. ita ista cautio prestabitur cū fideiussore. l. si is a q̄ cū si. ff. vt in pos. le. ita ista cautio p̄stabit cū fideiussore cū ista sit iducta ad similitudinē illius facit
1 q no. Bar. in l. oibus. ff. de iudi. † et istā cautionē p̄staret ēt iste institutus venientibus ab intestato si neminē substitutū hēret per eādē rōnē ȝm pa. de ca. hic, de quo dubitauit Spe. in ti. de testa. § pe. ꝯ. q̄d si q̄s ē sub ȝdōne institut9, et ibi vide p Jo. an. et dr̄ tn̄ no. bal. hic in lec. anti. q illud q hz locū in substituto non
3 hz locū in substituto pupillariter. † q: pupillus substitutus non posset cogi cauē tali substituto de rest. here. ipsius pupilli cuꝫ mortuus erit ai. eg. no. p gl. in. l. cū archymedorā. C. vt in poss. le. q est sing. no. p limita. huius. l. sn̄ illa gl. apte sentit ȝtrū isto tex. quē gl. alle. et inspecta rōne data p gl. ad illū tex. dicerē tn̄ Bal. pito verius, q: p pupillarē substōnē succedit pupillo. nō āt testatori insti. de pu. subst. in prin. in ver. ipsi filio ec. et sic tractat de hēd. pu. sz ita ē q cautio, et dispōnet viuos scā ð hēditate viuētis nō vz nisi ipsemet viuēs volūtarie assenserit

a ℂ Canonici. vid. ied. ȝ. ecr. et an notari9 hēat necesse scribē noia singulorū capli et vniuersitate vid. alex. ȝl. i. ij. lib.
b ℂ Oēs. adde quod dictio oēs recipit modificationē vid. old. i ȝ. cc. lxviij. ici. q. ē i pe. eo. itē ois i ȝctib9 restrigit ad ea q̄ sunt de nā ȝct9 ȝ bal. i l. a pcuratore. C. mādati, et vide bar. i ȝ. xxij. l. ij. vo. ici. visa p̄ma et scda petitione i fi. vbi voluit q oēs dz̄ tantē intelligit ad pertita p̄am bal a i. j. peti. et no. ij. et ibi vide aditionē meas. Itē ꝯbū oēs. ð pbēdit ea que pūt venire ex nā sermonis vide bar. i. l. ḡ bē bat ff. ð le. ij. et bal. i. d. l. a pcura. itē ꝯbū ois restrigit ad p̄ntia p̄terita et futura vid. plene ȝfrā. ð curt. in cōs. ixix. ici. vi sis duob9 i. ij. co. et spe i ti. de deposi. § x. ꝯ. h pone et ꝯbū oi tpe qūo itel ligit vide fely. i pbe. decretaliū rex pacific9 in. ij. co. Tho. dipla.

tali dispōni. l. fi. C. de pac. ḡ non dz ipse cogi si voluntarie cauē noluit. Nec ob. d. l. cū archimedorā, q: ibi loqt de fideicōmisso vl p q succedit nō hēdi rogato, sz testatori. l. cohēdi. § cum filie. ff. ð vul. et pup. et silr in casu huius9. l. p restōnē vulgarē, de q̄ loqt h succedit testōri. insti. de pu. in ꝯ. p̄tis sit hēs, et p opin. Bal. allego decisionē bar. i. l. is pōt. in. iij. col. ff. ð acq. he. in ꝯ si. sz circa h q̄ro an substitut9 pupillaris ec. Itē ista hāc l. nor. nō hēt locū in fisco hēde instituto, q: nō cogit cauē. l. j. § si ad fiscū. ff. vt le. no. ca. Et silr fallit in multis alijs casib9 in q̄bus nō hz locū cautio introducta per ti. vt le. no. ca. q in illo tit. sparsiz ponunt ið p te videas. ℂ In tex. ibi ex cā suspitionis que supueniat post ȝctū debitū. l. si ab arbitro. § j et ibi dixi. sic. l. si creditores. ff. de priui. credi. et h adde. l. in oibus cū ibi no. ff. de iud.
4 vbi examinat mā hui9 vl. par. ℂ † In gl. j. facit h gl. p saluādo dcm̄ testis deponētis q ita audiuit ab oib9, q: dz intelligi. l. ð eo re loquentibus, vt no. Bar. in. l. j. § nunciatio. de ope. no. nun. in. iij. col. et Bal. in. l. j. in. iij. q. C. de testi. Ex hoc ēt infert ȝm Guil. de cu. C. y. et Bar. hic q si in instrō dicat q talis reformatio pcessit de volūtate olim de ȝsilio intelligit oīuz. s. p̄ntiū et idē tz Pet. de ang. et Ful. et Pau. de ca. hic, lz ang. h ȝtra
5 tz per. l. i. et. ij. ff. de albo inscrip. q̄ hoc non pbat. ℂ † Si aūt in
6 instrō diceret q interfuerūt oēs canonici a et postea appareret
b nō interfuisse instrm̄ reddit falsū, vt vult Bal in l. C. sine censu vel reli. ar. l. si is q oncēta. §. virū. ff. de re. dn. dr̄ tn̄ bal. i. d. l. j. C. cō. dele. q si in instrō dicat q oēs9 ȝsiliarij interfuerunt, et apparet q aliq exēpti nō interfuerūt saluabitur instrm̄ p id q no. ibi gl. in ver. in oibus vt ibi p eū q ē no. ℂ In gl. j. in verl. de hēditate ibi vel dic restituenda ec. hāc glo. cū tex. ponderat Bal. in. l. humanitatis in. xx. co. in ver. mirabile ec. C. de ipu. et alijs subst. q ꝯbū restituēdi pōt adaptari nō solū ad fideicō. sed et ad directam substōnem. ℂ Unde si testator dicat ticium instituo, et si hēs non erit restituat hereditatem seyo hec substō appellat directa nō fideicōmissaria, q: hoc casu verbū restituo adaptat ad restōnē facti non iuris, vt hic pro quo vide nor. per Bar. et alios in. l. querebat ff. de testa. mili. ℂ In ea. ibi, alij qd non cogit ec. hec et sequens cōiter tenetur. ℂ In gl. fi. ibi. l. ēt. § j. ec. ille tex. loquit q̄n nemer possidebat nec in possessione erat hic autem heres possidebat, ideo non est necesse q mittat in possessionem nisi substitutus.

SVMMARIVM

1 Defensor idoneus nullus est sine defensione, fallit ut hic.
2 Defensor idoneus nullus est sine defensione ad totam causam.
3 Defensor absentis in causa ciuili, allegans causas absentiæ, debet satisdare de iudicio sisti.
4 Iudex ex officio potest supplere in actis, quæ sibi constant etiā sine defensore.
5 Iudex potest ex officio supplere pro absente in producendis testibus, & instrumentis.
6 Satisdare de iudicio sisti non debet qui satisdedit de iudicatū soluendo.
7 Satisdare iudicatum solui ex clausa de defendendo differt à speciali satisdatione de iudicio sisti ut hic.
8 Satisdare de iudicio sisti, & iudicatum soluendo, an teneatur tutor & pupillus.
9 Satisdare de iudicatum soluendo, an teneatur tutor, & alius administrator.
10 Procurator actoris nisi satisdet de defendendo dn̄m in cā reconuētionis, potest repelli, nō obstante q̄ sit relevatus in instrumēto mandati ob onere satisdandi.

Iiussa. Ad defendendū absentez non vr q̄s idoneus ēt si sit fili9 vl p̄ter9 quē dfendit nisi satisdet de iudicato soluēdo. h.d.
1 ℂ † No. q nullus est idoneus defensor nisi satisdet ec. † q est vez ȝm ang. q̄n venit ad defensionē sup tota causa, secus si sup vno ar. alleg. gl. que non est alibi ȝ eū in. l. i. eo. § nemo de reg. iu. q̄z gl. ēt seqt bar. in. l. si vero. § de vir e ad si. ff. so. ma. et per bar. in. l. pe. § ad crimen. circa vlt. car. in. ꝯ. que ro et intro mām ec. de pub. iud. et Inno. in. c. veniens de accu. et Bal. in. l. reos in pe. co. de acc. et in. l. seruū. § j. ff. de procu. et p Bal. et ang. in. l. exigendi. C. de pcu. et ang. in. l. liberto. § fi. ff. de neg. gest. et idem sentit gl. vlt. in. d. l. exigendi ȝm ang. ibi dicit tamen hic Pau. de ca. q gl. in. d. l. in eo. loquitur in cā criali, ad allegādas cās absētie alterius, et ēt loqt in satisdatione iudi-

3 cotum soluit† sed in cā ciuili si aliquis cōparet ad allegandum causas absentie ne pcedat̄ ꝯ illū tanq̄ꝫ cōtumacē, vt ꝙ debeat satisdare de iudicio sisti non in tota cā, sed quo ad primam cōparitionē in certo termino faciendam p illū absentē p id ꝙ le. ⁊ no. in rub. ꝟ. de in ius vo. vt eam, ⁊ in. l. j. ꝟ. si qs in ius vo. non ie. ⁊ vtrobiqꝫ dixi post alios, hoc ēt vr̄ velle Fulg. dū dicit qḋ verum est illud ꝙ dicit illa glo. ⁊ ange. in satisdatione iudi. sol. cū non sit sn̄ia diffinitiua secum ferēda, sꝫ bñ vr̄ ꝙ si cōpareat i vno arti. teneat̄ cauere de defendendo in illo arti. seu ꝙ dolum malū non cōmittet ar. l. iudicatū. la. j. ꝟ. iudi. sol. nō aūt de soluenda cōdēnatione p rōnem predictā ⁊ istud plꝫ pl9 q̄ illud ꝙ dicit Pau. de ca. q̄ rub. in ius vo. vt eam hꝫ locū ēt in criminalibus, vt exemplificat bal. in. l. j. ꝟ. si qs in ius voc. non ier. dum loqnt̄ de inuento cū armis, loquitur ergo rū. ꝟ. in ius vo. vt eam, qñ reus citatus fuit inuentus a nuncio, ⁊ citatus dicit se nolle ire cum nuncio volente eum reaḃ ducere, vel dicebat se non posse tunc cōparere, ⁊ ita sonant verba dicte rub. sed qñ absens fuisset citatus pura ad domū, tunc potest loqui gl. in. d. l. j. ꝟ. eo. q ēt loqnt̄ de satisdatione iudi. sol. non de iudicio sisti, ad h vide ēt Jo. fab. insti. de satisd. ꝟ. si vero aliqs vbi dixit videri ꝙ ēt ad certum arti. caueat̄ de satisdatione, alle. n. alia in eod. tit.

4 ¶ Item fallit regula bruius. l. fm ang. h nisi quis cōpareat ad allegandum defēsionē alterius apparētē iudici ex actis, q: in
a talib9. l. q̄ cōstāt iudici ex actis ēt sine defensore iudex supplet* ex offō, vt not. ꝟ. l. j. C. vt q̄ desunt ad. ⁊ h ēt sequit̄ Pau. de ca. in. d. l. exigēdi sed h non vr̄ verū, q: non sequit̄ ꝙ in aliquo casu iudex possit ex officio supplere, ergo i eo casu sine satisdatio-
5 ne admittit̄ defensor, †nā videmus ꝙ p absente iudex ex officio supplere pōt in producēdis testibus, ⁊ instrīs ⁊ magis cōiter tꝫ bar. ⁊ bar. ⁊ alij. ⁊ in. l. iiij. ꝟ. h aūt ꝟ. de dā. infe. ⁊ in. l. j. C. vt q̄ desunt ad. p tex. in auc. q semel in ver. pquisita veritate. C. quo ⁊ qñ iu. ⁊ p. l. ampliorē. ꝟ. j. C. de ap. ⁊ tn̄ p absente non admittit̄ defensor sine satisdatione, vt h. Nec ob. ꝙ dicit Inno. in veniens de accu. ⁊ ange. ⁊ Jo. de imo. in. d. ꝟ. ad cremen, q: loqa in eo qui sine mandato cōparebat tanq̄ꝫ instructor in causa criminali ad allegandas notorias cāa innocentie ⁊ defensionis q: non tenet̄ pstare cautionē rati ex eo, q: tali cā non pōt pcurator cum mādato cōparere ad allegandas causas innocētie, vt ibi, iō non curat̄ de cautione rati hꝫ locū vbi quis posset comparere cū madato. l. j. C. de pcu. nos aūt tractamus de satisda. iu. sol. q̄ dꝫ prestari ēt vbi iudex ex suo offō supplere pōt vt pbani. ¶ In. g j. ibi ptinēt ad hāc ⁊c. adde gl. in. l. si defunctus. ꝟ.
6 si. ꝟ. de pcu. ⁊ ibi vide gl. not. cōcludentē †ꙩ ille q satisdedit de iudi. sol. non tenet̄ satisdare de iudicio sisti, q: ista cōprehendit̄
7 sub prima. fallit in casu quē ibi vide p bar. dicit tn̄ bar. h† ꝙ satisdatio iudi. solui ex cā de defendēdo differt a spāli satisdatione de iudicio sisti, q: pria durat ēt mortuo reo. l. tāt tn̄. ꝟ. pen. ꝟ.
8 in so. secus in. l. ij. si decesserit. ꝟ. eo. ¶ †In. ea. ibi tutor nō satisda. s. de iudicato soluendo, sed an satisdet de iudicio sisti dic, ꝙ sic in pupillis aut ipse non possidebat imobilia, vt probat̄. ꝟ. proxi. ꝟ. tutores, si aūt possideret imobilia nō teneret̄ dare fideiussores de iudicio sisti, sꝫ bona obligare, vt no. gl. in. d. l. si.
9 ꝟ. defensionē in ver. instruant, ⁊ in ver. cautela per illuꝫ tex. C. de admi. tu. ¶ †Itē illud ꝙ dī in glo. tutores vel aliuꝫ lītimū administratorem non teneri ad satisdandū de iudi. soluendo p d. ꝟ. defensionē. intellige fm Pau. de ca. h ē veruꝫ si p sed litigauit, secus si per procuratorem, ita dicit probari insti. de satis. versi. tutores, sed certe h ibi non probat̄, tn̄ dictū in se est verū, q: h casu tractat̄ de satisdatione tutoria, sed pcuratoris qui indistincte satisdare dꝫ vñ videmus ꝙ q̄uis reus cōuentus pprio noie nō dēat satisdare vt i. ꝟ. sꝫ hodie isti. de satis. tn̄ pcuratores suos satisdat. l. j. C. ō satis. bñ fac tex. i. d. ꝟ. sꝫ hodie ꝟ. eo observā. ¶ In ea, ibi rū. ⁊c. oēs solones sunt vere excepta viri. vt h p bar. alios ⁊ pōt ēt dici ꙩ h ipe ffoni, pōt iō tenebat̄ satisdare, q: non erat lītius administrator bonorū aduenticiorū, q: illa acqrebant̄ pleno iure patri. l. plꝫ. ff. de acq. her. ⁊ insti. p quos p so. no. acq. in prin. et idē esset hodie in casibus in qbus pr̄ non
10 est lītimus administrator. ¶ †Ultio tene menti cautelā no. q̄ꝫ tradit ange. h ad excludendū pcuratorē agentē ꝯ te nisi satisdet de defendendo dn̄m in cā recōuentionis non ob. ꙩ a dn̄o
b suo sit releuatus ab onere satisda. in instrō* mandati dic vt h p eū cū quo transeunt mod. ⁊ aliū casum in quo non releuat̄ talis satisd. ponit ange. in. l. si defunctus in prin. ꝟ. de procu. quos casus adde ad not. per bar. in rub. ꝟ. de iudi. solui.

SUMMARIUM

1 Satisdare tenetur qui non possidet immobilia, fallit ut infra.
2 Satisdare de iudicio sisti nō cogit̄ possidens imobilia, fallit ut. j.
3 Litis contestatio & an qñ constituat reum in malafide.
4 Statuta noua generaliter loquentia recipiunt restrictiōem per statuta uetera.
5 Cautionē de iudicio sisti an teneat̄ pmittere possidēs imobilia.
6 Possidēs imobilia an teneatur ēt obligare bona, uel cauere.
7 Cauere tenet̄ possidens solū rem, super qua uertitur lis.
8 Cauere an teneat̄ constitutus in dignitate, conuentus super rebus quas solum possidet.
9 Debitor possidens imobilia modica an possit capi ut suspectus.
10 Satisdare an teneator habens annuos redditus.
11 Satisdare an teneatur filius cuius pr̄ bona imobilia possidet.
12 Spes filii in successione patris an sit attendenda.

SCiendum. Possidens imobilia non tenet̄ satisdare de iudico si-
1 sti, secus si nō possideat. h. d. ¶ †No. regulā qḋ non possidens imobilia satisdare tenet̄ ⁊c. q̄ꝫ prio
c limita* singu. fm Ang. in. l. iulianus. ꝟ. eo. non habere locū in causis in quibus lite non contest. posset pcedi ad diffinitiuam sn̄iam, ꙩ pbatur fm eum, q: satisdatio de iudicio sisti non prestatur nisi vt ad diffinitiuam sn̄iam deueniatur, pꝫ q: lata diffinitiua expirat. l. grece. ꝟ. ⁊ post litē. ꝟ. de fideiu. ergo in causis quibus lite non conte. pōt perueniri ad diffinitiuam ꝯ absentem non est necessaria satisdatio, sed ꝯtrium tenuit Ful. ⁊ recte in. d. iulianus, q: si h esset verū sequeret̄, ꙩ satisdat o de iudicio sisti expiraret lite conte. ꝯ. d. ꝟ. ⁊ post litē. non ob. ꙩ post lit. conte. possit pueniri ad diffinitiuā ꝯ absentem per. l. pperandum. ꝟ. sin aūt reus de iudi. ¶ Preterea facilius peruenit̄ ad diffinitiuam contra pn̄tem q sistit quam ꝯ absentē pp interrogationes, q̄ fieri pn̄t a iudice, ⁊ ob confessionem faciendas in rn̄dendo positionibus p ista opi. alle. not. per gl. q̄ h sentit in cle. sepe in versi. dilationes de ver. sig. iuncta. l. de die. ꝟ. si serui. ꝟ. eo. ⁊ vide ēt quod no. gl. in. d. cle. sepe. in versi. defensiones, et ita expresse tꝫ Bal. insti. de satis. ꝟ. j. ⁊ alle. dicām rōnem. s. qḋ facilius ⁊c. ¶ Scḋo fallit nisi non possidens imobilia possideret multa mobilia. q̄ de facili non possent asportari, aut occultari adeo, ꙩ non esset suspicio fuge. cum tunc sit eadē rō, q̄ sit in possessione imobiliū fm Guil. de cu. et Cy. ⁊ Bal. h idem dicebat et expssius Bal. ⁊ Jo. de imo. in. l. facere. ff. sol. ma. esset i bono mercatore qui in hoc loco haberet debitores magnarum q̄ꝫtitatū ⁊ istud est ēt de mente Ange. h qui dicit idem esse in iusto carcerato, vt non teneatur satisdare in lite cuꝫ non possit aufugere. ¶ Tertio fallit vbi ego a te prius conuentus pura ad equum fuerim contumax in prestanda tibi satisdatiōe de iudicio sisti et demum ille equus ad te puenerit, ⁊ postea ad eundem ego te cōuenā non potero petere a te prestari satisdationē de iudicio sisti in qua prestanda occasione eiusdem rei fueram contumax vt pbat̄ in simili in. l. q̄ bona. ꝟ. si qs. ꝟ. de dam. in
2 fec. fm Ange. ⁊ expressius ro. ibi. ¶ †Scḋo not, ꙩ possidēs imobilia non cogit̄ satisdare de iudicio sisti, ꙩ prio fallit in petēte reuocari sententiā datā in sui cōtomaciā q tenet̄ satisdare de iudicio sisti, vt in auc. ei q. C. de bo. auc. iudi. pos. ēt si imobilia possidet, ⁊ h pp eius contumaciam vt est gl. in auc. de exhi. re. ꝟ. si vero ēt quidā in ver. fideiussorem q̄ꝫ ad hoc p singu. alle. Bal. h in lec. anti. ⁊ not. ē Bal. in. l. h aūt. ꝟ. si. ꝟ. qui. ex cau. in pos. ea. ¶ Scḋo fallit in satisdatione q̄ꝫ prestat actor fm formā auc. gn̄aliter de epis. ⁊ cle. C. vt dixit bar. in. l. de die. ꝟ. qui
d dam. ꝟ. eo. ¶ Tertio fallit in eo qui possideret vilissima* imobilia, vt h i gl. ⁊ no. gl. i. l. fideiu. ꝟ. si. ꝟ. e ⁊ no. ang. i auc. ō her. ⁊ fal. ꝟ. hinc nobis col. j. per id ꙩ no gl. ibi in ver. facultatē. ¶ Quarto fallit, in vsufructuario ⁊ creditore, vt. ꝟ. e. l. ꝟ. item qui solum cum se. ¶ Quinto fallit in malefidei possessore fm Cy. Bar. et alios h. q: verisimile est ꙩ non cessabit aufugere pp talē possionē. q: si creditor possidens rē sibi obligatā nō releuat̄ a satisdatione, q: scit rem esse alienam, tantomagis alius malefidei possessor eadē ratione, ⁊ hoc ēt tenuit Bald. in. ꝟ. ij. huius. l. ꝯtrū tenuit Ange. ꝟ. eod. l. iu. ꝟ. si fundū, quē per illum tex. vbi possessor fundi releuat̄ a satisdatione non obst. ꙩ lis fue-
3 rit cōtestata ꝯ eū sup illo fundo in alia cā. †⁊ cōtesta p lit. ꝯstituit reū destitui in mala fide. l. certū ⁊. l. more. C. de rei ven. ⁊ vtrobiqꝫ no. Sed sustinendo primā opi. rn̄de ꙩ aut loquimur i vera malafide ⁊ scia rei aliene ⁊ pcedat pria opi. aut i ficta mala fide q̄ inducit̄ p lit. ꝯte. ⁊ tunc pcedat opi. Ange. cū inter verā fidē ⁊ fictā plurime sint dr̄ie, vt not. in. l. ij. C. de fruc. ⁊ lit. expen. ¶ Sexto fallit in eo qui possideret imobilia extra locū

Alex. de Imo. j. ff. vete. i

a ¶ Supplet. facit q: publici interest abn̄tē a quocūqꝫ ō fendi p quā rōnē. d. d e ro. deci. suis i nouis. ō pcu. ccccxx. voluerūt ꙩ ꝯtū cta psona sine mādato veniēs ad ōfensionē in ꝯtū i p pratiōe bn̄ficii admitteret absqꝫ cautiōe dūmō pmitteret dn̄ꝫ ratū habiturū, ⁊ litis ipēdia. lat9 ibi vide. ⁊ ēt an talis ōfensor li. ꝯte. possit subtituere ō hac mā vió p cep. ꝯ. xl. xlvj. lviij.

b ¶ In instro vide releuatione pcu. lu. ro. ꝯsi. lxij. Jo. de ana. ꝯsi. lxxxiij. Frā. de are. cōsi. cxxxv.

c ¶ Qnō. j. limi. adde tu, ⁊ vide eūdē ale. iꝯsi. xxxvij. l. ij. vo. Fran. curt.

d ¶ Uilissima iq̄ꝫtū. d. Jas. āpliādo mām ꙩ leges vel statuta nō ꝯprehen- vilissima, dic ad eius ampliationē facere, ꙩ voluit ale. ꝯsi. ciiij. ꝯstrāte statuto ferrarien. ꙩ qui cuderit monetā ꝯburatur si aliqs cuderit bagatinos nō dꝫ puniri, ⁊ ibi vide multa ad āpliationē eoꝝ q̄. h. d. d. Jas.

eum ibi no. ff. de li. leg. q̃ b all. bar. q: ills loquit̃ e℥ in spe pris
circa successioné in hereditate filij in illa eni℥ diuersa ẽ rõ. l. nã
& si parentibus in prin. ff. de inoffi. test. ℂ Ultimo q̃rit bart. an
fideiussor de iudicio sisti d̃eat possidere imobilia, de quo vide
q̃ ie dixi in. l. j. in prin. ãie. & q̃ dicã. ff. §. pxi. Alex. de Imo.

SVMMARIVM

1 Posidens immobilia extra locum iudicii in eodem dominio nõ tenetur satisdare.
2 Hic uidetur esse illod, q̃ in loco uicino.
3 Procurator actoris tenetur satisdare in iudicio sisti, & iudicatum soluendo, in cã recõuentionis, licet in mandato sit releuatus ab honere satisdandi.
4 Emphyteota naturaliter tm̃ possidet, proprietarius uerò ciuil.
5 Possessoris appel. uenit posidens ciuilr & naturaliter tm̃.
6 Vsufructuarius posidet naturaliter tantum.
7 Satisdare an teneatur posidens fundũ pigori sibi traditum.
8 Satisdare de iudicio sisti nõ tenet̃ maritus posidẽs fũdũ dota.

Possessor. In hoc §. & sequentibus declaratur q̃s
dicatur possessor quo ad euitandam sa
1 tisdationem. ℂ † In tex. ibi ciuitate &c. An aũt sufficiat possi
a dere mobilia in territorio alterius * ciuitatis extra locũ iudicij
Bal. i℥ q̃ sic dũmõ ille locus non sit multum remotus, & sit d
eadem prouincia q: ita seruat̃ in prestatione fideiussoris, & ista
possessio immobilium succedit loco fideiussoris, vt dixi in pri.
2 huius. l. et pro b facit † q: vr̃ b esse illud q̃ ẽ in loco vicino ar.
l. iiij. §. si tam vicinum. ff. de dam. infec. & l. diuus. ff. de in. & cu. de
ab his s̃m eum, & idem i℥ per. & Cyn. b, ac ẽt Ange. & idem pu
to voluisse bar. i℥ verba eius videantur bẽ corrupte. Sed Ja.
de are. Bal. & Fulg. b tenent q̃ requiratur possessorem ẽẽ in
loco subdito iudici corã quo cã agitur, & ad hoc allegant glo.
in. l. fi. C. de prin. agen. in rebus, que tñ hoc non dicit si bñ pon
deretur. Facit glo. iuncto tex. in auc. de fideius. §. j. in ver. pñ
tes. tñ quo ad terminos q̃õnis mẽ puto veriorem esse primam
opi. p. d. l. si fideiussor, & istaz partem vr̃ tenere Jo. fab. insti. d
3 satisda. §. j. allegando. d. l. si fideiussor. §. j. † Et ex hoc sis caue
tus tu qui conueneris p procuratorem illiũ veniente de Fran
cia, q: petas adeo, q̃ satisdet de iudicio sisti, & iudicato soluen
do in causa recõuentionis pro qua rñdere tenetur iuxta. l. ser
uũ. §. ait pretor. ff. de procu. Naz non releuabitur p instrm pro
cu. in quo appareret dñm suũ fideiussisse p eo. §. si vero aliqs
insti. de satisda. q: poterit opponere dñm qui fideiussit pro eo
non possidere immobilia, prout requiritur vt no. gl. in auct. de
exhi. reis. §. sinscepto, & dixi in. l. ij. in prin. ff. eod. Vel. dato q̃
possideat i loco remotto a iudicio, & sic nõ sufficit, vt proxime di
4 xi. et istã cautelã tradit Ang. in. l. filius. ff. e. ℂ † In tex. ibi. em
phyteoticũ, emphyteota nãliter tm̃ possidet dñs vero proprie
taté nudam possidet ciuiliter tm̃, vt no. in. l. iij. §. ex ℥rio. ff. de ac
5 qui. pos. & in. l. si vt certo. §. si duobus. ff. cõmo. ℂ † Et ex b no.
s̃m bal. b p istũ tex. q̃ ap. possessoris venit possidens ciuiliter
b tm̃ & venit ẽt possidẽs nãliter * tm̃ de quo vide plenius per eũ
in. l. j. C. cõia d vsuc. & p ro. i. l. iij. §. ex plurimis. ff. de acq. pos.
6 cum concor. quas ibi dedi. ℂ † In tex. ibi. vsufructum &c. con
stat vsufructuariũ possidere nãliter tm̃, vt plene in. l. gñaliter
in prin. de acq. pos. & tñ non cõprehenditur appel. possessoris,
et sic vr̃ ℥ illud, q̃ proxime dixi vbi emphyteota nãliter tm̃ pos
sidens venit appel. possessoris. dic vt colligitur ex no. per cy.
b. s. q̃ q̃tuz ad mãm huius. l. attenditur an quis possideat rõ
ne dnij, nã talis bt̃ pro possessore alias. non. Un̄ emphyteota
h℥ vtile dñiuz. l. possessores in si. & ibi not. C. de fun. pri. lib. x. &
b in glo. in ℣. intelligit̃, sed vsufructuarius, & creditor cui res
obligata est non hñt ius rei. i. decretum vel vtile dñiuz, s℥ hñt
ius in re. vt. l. eorũ. ff. de dam. infec. non mirũ ergo si hñr p pos
sessoribus q̃tum ad mãm huius. l. ℂ Ang. in prin. huius. l. q̃
ritur quare non releuatur vsufructuarius ab isto onere dicit, q̃
vsufructus persone coheret, & de facili corrũpitur multis mo
dis, nec in alium cedi, aut trãsferri põt vt in. §. finitur cum seq.
insti. de vsufru. ℂ Un̄ non cessat suspitio fuge, secus ẽ in alijs
annuis redditibus, q: non sunt hmõi prout dem̃stu in princi.
huius. l. Ubi aũt vsufructus esset iam pinguis, q̃ non esset ve
risimilis suspitio fuge, tunc dicit Ange. in prin. huius. l. se non
putare, q̃ cogatur talis vsufructuarius satisdare sicut non co
gitur possidens multa mobilia, vt dixi in limitatione huius. §.
ℂ No. et. §. creditor q̃ creditor non dr̃ pignus possidere q̃
tum ad mãm huius. l. et est rõ, q: non possidet tanq̃ dña, vt p
7 xime dixi. ℂ † Limita tñ istum tex. & similes nisi fundus esset
obligatus p q̃titate adeo magna q̃ inspecto valore fundi nõ sit
verisimile debitoré releuare q: tunc iudicatur de tali fundo,
tanq̃ d proprio fundo creditoris, vt ẽ text. no. in. l. q̃ habebat
in prin. s̃m vnam expositionem glo. de lega. in. iij. ℂ Ita dñt
Jac. de ra. & imo. in. d. l. j. §. per seruum corporaliter. ff. de acq.
pos. & ita ẽt sentit Bar. b adde. l. legata. §. si. ff. de sup. leg. Ex
cepto ergo isto casu regulr debitor, quo ad effectus cõcernen
tes dñium, vel respectu dñij dr̃ possidere ré q̃ pignorauit. vñ
videmus, q̃ quo ad vsucapionem, & acq̃sitionem dñij debitor
possidet vt. l. serui noie alie. in gl. et ẽt quo ad effectum huius
satisdationis in qua hr̃ respectus ad dñiuz vt dixi. ℂ Sed quo
ad alia dr̃ creditor possidere, vt b in glo. & not. in. l. cu℥ accursii
simi. alleg. in glo. ad q̃ ẽt vide not. per Jac. but. b, & subdebat
Ang. b. q̃ iste tex. non procederet, q̃si creditor conueniretur
ratiõe eiusdem rei in qua h℥ ius pignoris, q: in illa cã releuabi
tur ab onere satisdationis. q: q̃tum ad illam rem non est veri
similis suspitio fuge sed ℥rium cõiter tenetur, vt dixi in prin. l.
8 ℂ † Not. in. §. si fundus maritum releuari ob possessionez do
talis fundi, tñ per eam non releuaretur in alio casu not. quem
vide per bar. in. l. lucius. §. idem respondit cõstante. ff. ad muni.
per illum tex. not. ℂ Item illud q̃ dr̃ b intelligendũ est de fũ
do inestimato in dotem dato, secus si esset datus estimatus, vt
b per ange. quem sequitur Mod. ex. §. tutores no. q̃ tutores
tenentur ad satisdationem de iudicio sisti, nisi releuent̃ per pos
sessionem immobilium de quo vide, que dixi in. l. filius. ff. eo. &
gl. ma. in aliquibus sup b. §. non bene dicit de quibus vide b p
Bar. ℂ In gl. fi. ista cõiter approbatur preteq̃ a Fulg. Ue
rum, q: rationes sue videntur fragiles non refero.

a ℂ Alterius ci uitatis. vid Jaso. b in pnc. vbi plene vid alex. cõsi. lxxxiiij. iij. vol. in vlti. col. Tho.

b ℂ Naliter. an statutũ loquẽs i possidẽte. vid p Are. cõsi. cxxv.

SVMMARIVM

1 Satisdare non tenetur posidens ré, quę tm̃ est in cõtrouersia.
2 Finis habet consequentiam necessariam ad principium.
3 Possessio an uideatur deserta, si sñia trãsiuit in rem iudicatam.

1 **Si fundum.** † Etiam possessio rei que est in contro
uersia releuat possessorez ab onere sa
tisdandi, quantum ad alium qui de illa re controuersiam non
facit hoc dicit. §. iste. Quantum autem ad eum qui controuer
2 siam facit an releuet dictum fuit in principio huius. l. ℂ † In
glo. ibi. l. si idem solue, s̃m q: est de mente Cyn. & Jac. bu. b q̃
vbi ratione presentis status sperabitur ex nã rei aliquid in futu
rum i totum adiudicari insti. de offi. iud. §. si. fami. hercis. & q:
ibi in totum erat petitum ideo de necessitate super toto erat iu
dicandum, & finis habebat q̃ñam necessariam ad prin. ideo fu
turus finis inspicitur ibi. Sed quod iudex iudicet eo mõ quo
petitur per actorem, & pro ipso hoc non sequit̃, q: dubius ẽ euẽ
tus litis. l. q̃ debetur ad si. de pecu. Non mirum si b non con
sideratur, id q̃ euenire põt q: finis h℥ necessariam q̃ñiam ad
prin. Vel b erat dispositio de presenti cuius effectus non sus
pẽdit̃ de futuro, q: an quis teneatur prestare satisdationem in
spicitur an possideat immobilia tẽpore petite satisdationis, vt
p℥ in. §. proximo, sed in. l. ℥ria effectus ibi suspendebatur in fu
turum, p p futuram sñiam ad quaz habebatur respectus. ℂ In
eo. ad si. Bar. b reprehendit gl. vt b per eum, Bal. tñ i℥ opi.
gl. quam ipse b in lec. anti. dicit esse sing. ad hoc v℥ q̃ l℥ de eo
sint tpa appel. tñ non vr̃ esse deserta possessio appellantis, & sic
remanet possessio, & sic illa d℥ releuare a satisda. ℂ Nec h℥ ob
stare, q̃ per sñiam que in rem iudicatam transiuit per desertio
nem appel. cõstet dñium esse alterius, q: rñdet Bal. q̃ alius
non d℥, seu non potest de b opponere, q: opponeret de iure ter
tij. alle. no. in. l. indebiti. §. fi. ff. de cõdi. inde. & l. loci corpus. §.
cõperit. ff. si ser. vendi. ℂ Non puto recedendum ab opi. Bar.
per rõnes suas, & per istũ text qui a ℥rio sensu sentit q̃ si nõ ap
pellassem a sñia, & sic permisissem transire eam in rem indica
tam non haberem cõmodum possessionis, quo ad satisdationé.
Ergo idẽ esse d℥, si appellatio est deserta, q: fingit̃ nunq̃ eẽ ap
pellatum. l. si. §. illud. C. de tẽpo. ap. Ad. §. cõperit, rñde, vt p℥
ex no. per Bar. in. l. ij. ff. de exce. rei iud. Pro hoc facit q: post
q̃ reus ℥ quem est lata sñia super fundo, quẽ possidebat scit il
lam transiuisse in rem iudicatam subest suspitio fuge, que est cã
finalis p p quam estimenta b satisdatio, vt per Bart. in princ.
huius. l. ℂ Preterea si vera esset opi. Bal. sequeret̃, q̃ credi
tor & vsufructuarius qui possiderent deberẽt releuari a satisda
tione. Si verum esset, q̃ petens satisdationem non posset oppo
nere, q̃ dñium est alterius. ℂ Inquantum autem Bal. ponde
rat istam glo. q̃ non vr̃ possessio deserta, q̃nis sñia transiuerit
in rem iudicatam adde quod no. glo. fi. insti. de offi. iud. §. fin.
3 & q̃d no. Bart. in. l. ex hoc iure. ff. de iu. & iur. ℂ Intellige tñ

a ¶ Efficiatur maior. De hoc p Ange. consi. cxviij. Lu. ro. consi. clxxviij. bald. consi. cj. ij. lib.
b ¶ Extinguatur. in quantum. d. Jas. hic firmat, q nō extinguatur allegādo, q idē cōsuluit Jo. de ana. q. cv. & fortifica: p ea, q voluit lu. ro. q. ccclix. & ccccxvij. & adde, q idē cōsuluit bal. & p cōfirmatione adde ēt lud. ro. cōsi. clxxx. & cccclii.
c ¶ Auctoritas. add. ēt p°. d. ias. iq̄tū ad corroborationē eoꝝ, q h scribūt de q i iuramēto intelligit exclusa sic iuramētū exclusiuū, q in iuramēti iure pręstitū vir ēobseruādū tā ro. q. ccclxxvij. & fac. q iurās no ic acceptare epatū & iurās d nō reuelādo secreta consilij ciuitatis si reuelat illicita n̄ sit piur°, & voluit ro. fin. inis fo. xv. & q idē voluit q. 465. q iurās si accipē arbitrū in puniēdo crīe si eligat & acceptet, q nō fit piur° & fac q voluit. Old. q. xc. q iurās nō fideiubere nōē piur° si fidein bet p eo q ē in necessitate, & p idē voluit. consi. xcvi. q iurās n̄ creat mōachos obbati n̄ ingiori q ad mādatū epi p̄t creat sine labe piurij & q idē voluit q. xcv q si rex iuret nō alienare bona regni q n̄ p̄t donare regie fac, q volui Fed. i consi. cxliij. q iurās n̄ peteš reductionē od arbitriū boni viri possit petere si fit enormiter les°, & q volūt dñi de ro. de. ccxc. dinrei. q iurās seruare statuta & laudabiles cōsuetudines nō ēpiur° si ꝯ illas b ipetrat q voiu it anch. consi. lxv. vbi ponit de iuramento q fecerāt cardinales de eīdo sa nonā & pp prę cepit q nō irent sn essent excusati, q stante statuto, q n lando arbitratoris nō possit peri reductio, q t n̄ si est enormiter lesus possit petere vide lud. ro. cōsi. xc.
d ¶ Impetrare rescriptū. d hoc per lud. ro. cōsi. cccvj. & ccclxxix.
g ¶ Uide de ista materia plene per. d. Jas. h & p Fely. in. c. cōstitutus in. vj. col. & seq. de rescrip. & per dominum meum. d. Ant. corse. in suo singulari tracta. de pręstātia regum in. q. xxvij. Tho. diplo.
e ¶ Laycorū. Ar. d. Alex. h se remittit, ideo in locis oportunis reseruabo q̄ h. d. Jas. hic multis dicat.

Bal. & ang. h illud esse verum in possessione rei corporalis, sꝫ secus est in quasi possessione iuris corporalis, q: in illa sufficit q sñia sit lata, & transiuerit in rem iudicatam, vt no. inn. in. c. cū nostris, de cōces. prebē. & est no. verbū, & seq̄t Pan. de ca. h de quo ēt vide bal. in. l. quotiens. C. de rei ven. & in. l. j. in fi. C. cōia verius. ind. & in. l. iij. ff. de pub. & in. l. traditionibus in fin. C. de pac. & Ang. in. l. ex hoc iure. ff. de inst. & iur. & cōiter approbat illud dictum Inn. lꝫ Lud. ro. in. l. pōponius. §. si iussu. ff. de ac acquiren. posses. conetur illud impugnare debiliter tamen vt mihi videtur.

SVMMARIVM

e Excusatio semel concessa ob aliquā causam non irritatur, licet causa illa postea deficiat.
2 Mater si infra annū à morte mariti non petiit dari tutorē filio aut eius tutelam assumere, excusatur ppetuo, si ipsa erat minor xxv. annis.
3 Excusatio iusta causa facta durat semper, licet cesset causa excusationis.

Possessor. Tps cautionis pręstāde insplcit, vt qs possideat immobilia, non aūt tps pręcedens vel sequens. h. d. ¶ † No. q excusatio semel concessa
1 ob aliquam causam non irritatur lꝫ cā illa postea deficiat.
2 ¶ † Et ex hoc infert Pau. de cast. h q mater ī annum a morte testatoris. ī. quē debebat petere tutorē dari filio impuberi, aut eius tutelam assummere iuxta. l. sciant. C. de legi. here. erat minor. xxv. an. per totum illum annū, & sic fuit excusata, vt. i. l. ij. C. si
a aduer. deli. resti. postu. ¶ Lꝫ efficiatur maior ° non icidit postea i illud onus, q: excusatio ds esse perpetua, vt no. i. l. 1. C. de his qui. ve indi. secus si esset effecta maior intra illum annum, & remāsisset in illo tpe, q intra illud cōmode potuisset facere dari tutorem filio, q: mater non fuit totaliter excusata cum p toto tpe anni non fuerit minor. Et sic priuilegium indultum rōne minoris etatis cessauit cessante minori etate. l. ticia seyo. §. vsuras de lega. ij. q̄uis. d Pau. de cast. illius tex. non alle. & eodē mō dicit ipse q hic itelligitur q iste qui fuit excusatus ob possessionem durauit in pos. vsqꝫ ad contesta. li. & postea desijt possidere, nam certe non reincidit in onus satisdandi, q: satisdatio erat pręstanda ante lit. cōte. l. de die. §. si seruus. ff. eo. ¶ Sed si desijsset possidere ante lit. conte. & sic non fuisset excusatus pro toto tpe vsqꝫ ad lit. cōtest. cōpelleret satisdare, q: excusatio nō fuit perfecta, & ita dt se hunc text. intelligere lꝫ a doc. nō declarat ſm eum. ¶ Adde q illa. q. de matre minore indigeret altiori indagine pp varietatem opinionum de quibus vide per Spe. in ti. de i inte. resti. in. ij. parte. §. ij. ꝟ. sed quid si ipsa, & per Bal. in auc. capitum. C. de epis. & cle. & in. l. precibus in. v. co. C. de impu. & ali. substi. & in. l. qui ꝫ. C. de ince. nup. & in. l. ij. C. si aduer. delic. &c. & ibi ēt per saly. & per Ange. et Paul. de cast. in. d. l. minoribus, & quod not. Bal. in. l. oēs. C. ad tertul. & per fulgo. in. d. l. j. C. in qui. cau. in integ. rei. & in. d. l. minori-
3 bus. ¶ † Et similiter facies an si pr habebat sexdecim filios, & sic semel fuit excusatus ob numerū liberorū iuxta. l. semper. §. demōstratis. ff. de iure immu. & postea perēnt aliqui ex eis an
b extinguatur ° immunitas seu excusatio. ¶ De quo vide p Jos. an. late disputātem. in. c. decet de regu. iur. in. vj. in mercu. et p Bar. in aliquibus lec. in. l. ij. §. non solum. ff. de excu. tuto. per Pau. de cast. in. l. si cum dotem. §. si maritus, & ibi puto alias scripsisse. ff. sol. mat. ¶ In glos. pe. ibi. l. si ab arbitro, que autē sit ratio diuersitatis inter istum casum & l. si ab arbi ro, vide p Bar. hic. ¶ Tamen ratio assignata per eum non est bona vt

dicit Cyn. quoniam dato q fundus fuisset obligatus per reū promittentem de iudicio sisti postquam est alienatus per reus cessat affectio ipsius ad fundum, & insurgit suspitio fuge, cum immobilia in loco non possideat nec quo ad satisdationem cōsideratur possessio immobilium quo ad effectum quem ponit Bart. h s. q possit actori esse consultum pro executione faciēda in ipsis bonis, vt probat ipsemet Bart. in prnci. huius. l. p hanc. l. in §. si fundus, & in. §. si fundum. ¶ Ideo dic ſm Pet. et Cy. q beneficium concessum. l. possidenti immobilia ob q releuatur a satisdatione ds esse perpetuum in. §. illud in auc. de dig. & d. c. decet, i alioquin iste tex. in. l. si ab arbitro, non fuit releuatus a satisdatiōe ob aliquod beneficiū n. l. cōcessūꝫ p no.

SVMMARIVM

1 Periurus non dicitur qui iuramentum non seruat ex causa à iure emissa.
2 Iuramentum præstans intelligitur excipere auctoritatem legis & superioris.
3 Superiois appellatione uenit etiam pater, cui parendum est ut superiori.
4 Periurus an sit qui pmittit non impetrare rescriptū, uel saluū conductum, & postea impetrat.
5 Statutum laycorū, uel lex ciuilis an possit reprobari per iuram præstandum in contractu.
6 Periurium non fit sine dolo.

1 **Qui iurato.** † Non dicitur periurus qui iuramentum nō seruat ex causa a iure permissa, & pone exemplum in eo qui fuit iussus sistere die feriata, quo non tenetur cōparere. l. ij. ad fin. ff. si quis in ius voca. ¶ Nam licet a principio iurauerit sistere in causa, & postea requisitus vel iussus, sit vt sistat die feriata, & non sistit non ppea est periurus.
2 ¶ † Not. q in iuramento intelligatur excepta auctoritas. l.
c et auctoritas superioris. c. venientes de iureiur. l. fi. in princi. ff.
3 ad munici. † & appellatione superioris venit h casu ēt pater cui parendum est, vt superiori. l. ij. ff. de insti. & iu. & ideo concludit Fede. in consi. cxci. incip. qd talis clericus &c. & Jo. and. in. c. I malis, de reg. iur. in. vj. in mercu. & Imo. in. c. cum contingat in vlt. char. de iureiur. q si scholaris existens in studio Bononien. iurauit creditori non exire de districtu Bononie anteq̄ sibi soluat, & postea iussu patris eum reuocantis in patriam re-
4 cesserit non erit periurus. ¶ † Et similiter facit, q si cōtraxi
d tecum, & promisi non impetrare ° aliquod rescriptum, vel saluum conductum, & postea impetro rescriptum, q nō teneor soluere. ff. quinquennium an potero metueri, & an sim periurus,
5 de quo per Cy. & saly. in. l. fi. C. si ꝯ ius. ¶ † Itez facit hec. l. an
e lex ciuilis vel statutum laycorum ° possit reprobari per iuramentum pręstandum in ꝯtū de quo vide per Bar. in. l. omnes populi. in. iij. q. princip. & vide etiam per Barto. in consi. incipi. quero dicit statutum, q minor &c. & per Bald. & Salyc. in auc. sacramenta. C. si aduer. vendi. aliquid per Bald. hic, & in. l. pactum. C. de colla. in. ij. col. & in rub. ff. de iureiur. & in. c. j. §. item sacramenta de pace iura. firman. & in. l. non dubium in j. col. C. de legi. & in. l. si quis inquilinos. §. fina. de leg. j. & in. l. j. C. si aduer. do. & in. l. fi. C. de non nu. pecu. & in. l. ij. ad fin. C. de indic. vidui. & in. d. l. ij. in. ix. q. C. de rescin. vendi. & in. l. iurisgentū. §. & generaliter. ff. de pac. & in. l. neqꝫ patronus. C. de op. liber. Ange. in. l. de quibus ad fi. ff. de lega. per Fede. in consilio. cclxxij. incip. in Christi nomine factuꝫ tale est statuto &c. per Cano. in. d. c. cum contingat per Pet. de ancha. in regula en que de regu. iur. in. vj. & in repe. c. canonum de constitu. in versi. quid si dices in materia iuramenti per Imo. & Domi. in. c. q̄uis de pact. in. vj. per Raph. cuma. & Pau. de cast. in l. si quis pro eo. ff. de fideius. per. Paul. de cast. in. l. pe. C. de transaction. & in. d. auten. sacramenta, & aliquid etiam per pe. de ancha. hic. & in consi. suo. ccxv. quod incipit in Christi nomine legitur in canone, & etiam in pluribus alijs suis consilijs. ¶ In glo. j. ibi. §. si furioso, & ille tex. nihil facit, q: ibi constabat quod tradens habebat animum deferende possessionis, sꝫ negatur quod in casu huius. l. non obseruans seu non sistens videatur habuisse animum deferendi iuramentum, attento quod illud non fecit seu non sistit ex causa a lege permissa.
6 ¶ † Preterea in periurio requiritur dolus. i. qui iurasset in principio. ff. de iureiuran. & est optimus textus vigesimasecūda

a q.ij. §.itē opponitur et est de mente gloss. in c. breui. de iu. iu. no. doc. in c. j. de delic. pue. et bal. singulr in l. obseruare. §. pfi cisci. in ij. vel iij. col. ff. de offi. procon. vbi per h sentit, q dispo sitio de qua in l. si quis maior. C. de transactionib' nō habebat locum in eo qui absq dolo seu culpa non seruauit iurm, nā pe ne de quibus in d. l. si quis maior imponunt rōne piurij. vt ibi p glo. in versi. proprietate careat mō ad ppositum in terminis l. nostre, iste non fuit in dolo nec culpa, ergo non vz incidere in piuriū. Et qñ gl. dicit ō tacita cōdōne sit vis videre, quot tacite cōdōnes insint in iurō, vide q plene not. in c. quemadmodum de iu. iur. et per bal. h, et in l. si. de non nu. pe.

Si ex noxali causa agatur Rub.

SVMMARIVM

1 Iudicium accipiatur, & exponitur, idest ad sententiam perueniat.
2 Satisdatio de sistendo an intelligatur usq ad sententiam.
3 Successor singularis non sequitur forum sui actoris.
4 Gabellā soluere tenet qui occupat rē habitam p derelicto.
5 Habere rem pro derelicto dicitur donatio, uel alienatio.
6 Occupans rem pro derelicto non eget insinuatione.
7 Exhiberi debet res coram testibus actore requirente.

SI quis eum. Cōuētus noxali actione tenetur satisdare ō sistendo seruū cuius noie agitur in eadem causa in qua est seruus tempore satisda. et tunc vī sisti i eadem causa, qñ ius actoris non est factum dete rius in ipsa actione, vel facultate agendi, secus si est effectus ō terius in altero ipsorum facto ipsius sistere debētis, nisi factum
1 esset necessarium. h. d. cū prin. l. seq. ¶ † In text. ibi. iudicium accipiatur gl. exponit. i. perueniatur ad sniam, et cū ea transe unt cōiter doc. q dicit Pau. de ca. h sibi non placere, et ita ēt Fulg. h. et ff. proxi. §. i. Sed clarius loquit Pau. de cast. pmit tens ad eudē, q ista satisdatio de sistendo seruū in eadem cā fuit inuenta eo, qz si dñs desineret seruū hēe in sua ptāte añ cep tum iudicium noxale. i. ante lit. conte. tunc desinebat dñs tene ri noxaliter, qz h actio noxalis est in rem scripta, et caput sequi tur, et sic dabat ꝯ nouū possessorē. l. noxalis. ff. de noxa. et insti. e. ti §. ois. Secus si post lit. cōte. desineret seruū hēre tex. ē cōiūs ipse non alleget in l. si alienus seruū cū l. se. in princ. ff. de noxa. vñ si actor pduxit libellū ꝯ dñm in actiōe noxali tpe quo seru' erat in eius ptāte, et recusabat dñs suscipere iudicium, qz igno rabat an seruus noxā dedisset p qua agebatur. et iō dñs scie bat se velle loqui cū seruo q erat abs, et nolle defensionē p ius suscipe nisi prius hēret informationē a seruo certe nō cogebatur dñs statim rñdere libello, et defendere, vt no. ff. l. pxi. §. si absens. Sz dabitur terminus ad hñdā informationē a seruo. Facit. l. j. in prin. ff. de edē. et l. iusiurandū, et ad pecunias in §. non semp. ff. de iuret. qz igit poterat dñs īra illū terminū alienare, et sic eui tare iudiciū, iō cōpellebat cauere de sistēdo seruū in eandē cā. i. non alienatū, et non manumissum quousq rñderet dñs libel lo. Nā post rñsionē non expediebat puidere sup h, qz alienan do postea non potest euitare iudiciū iā incboatū, et ppea h di cit donec iudiciū accipiatur l3 gl. exponat. i. snia detur, sed nō est bona expositio sm eūz p pdicta. Cū ēt nō sonat lr̄a l3 sz eū
2 alij sequant gl. q nō declarāt alr mētē hui' lre. ¶ † Potes di cere sustinendo gl. q ista satisdatio de sistēdo intelligit vsq ad sn. am, vt dicit gl. qz ista est nā satisda. de iudicio sisti. l. grece. §. et post itē. ff. de fideius. et si vera eēt rō Pau. de ca. et Ful. seqre tur q ista promissio de sistendi scā p dñm dēret cōmitti ēt si alienaret dñs absq dolo in hoiem eiusdē fori, non potētiorē, qz ēt illo casu euitabat iudiciū noxale m illudest ꝯ tex. h cū glo. in ver. venditus. ¶ Preterea alia rōne nō vī bona rō Pau. de ca. dū dicit, q ista cautio fuit inuenta ne dñs ꝯ quē pductus ē libellus postea alienando euitet iudiciū, qz non est verū, q alie nādo post libellū euitet iudiciū cum dolo videat in dubio de sinere possidere, vt no. Bar. in l. q petitorio ad fi. ff. de rei ven. alle. no. p gl. in l. fulcinius. §. ij. in ver. alius. ff. q. ex cau. in pos. ea. et sic pt cōueniri acsi nō alienasset l. de illo cū si. ff. de noxa. ¶ In tex. ibi desinat esse pmisso: is. i. dolo ipsius pmissoris. dū de dolose tc. et ita intellign ang. h fallit in casib' positis h in §. itaq, qz tūc nō reqrit dolus, vel sm Ful. pōt dici, q iste tex. re stringit p sequētia. l. ad casuz qñ desinat esse pmissoris trāsfe rēdo ēt in potētiores, vel in hoiez alterius fori. Tñ glo. in l. si seruū in gl. j. ff. eo. et Ia. but. ibidē vīr approbare primā expōnē ādatā. ¶ In tex. ibi vel si is. s. actor et iste ver. exēplificat, et ō
3 claraf p ver. itaq. ¶ † No. in §. itaq, q successor singularis
b nō seqnf forū sui actoris * secus in successore vñi. l. heres absens in prin. de iud. ¶ Itē no. qño ius actoris dicat effici deterius ¶ In l. seq. In tex. ibi ex pceden. causis. i. delictis. ¶ In tex. ibi non liberaf tc. vñ si ipse efficit liber ꝯueniri poterit pro dā no ante dato l. sz. C. an ser. ex suo fac. et l. serui. ff. de actio. et ob. ¶ In gl. in versi. pmisso: is ibi p derelicto habeaf. i. dolose vt dixi sup tex. vel. ē. si non dolose dūmō sit occupatus ab alio, q sit alterius fori vel potētior p id q df h in tex. alias añ non es set deterius ius actoris, et istud pz p gl. h in §. venditus, et dicā sup ea, et ita itelligūt doc h. Et iuxta hanc gl. dicebat Bart. et
4 alij h expssius bar. in l. q seru'. ff. de stip. ser. † q illi q excludūt gabellā, q sm formā statuti debebat solui de quolibet ꝯctu hñt rem p derelicto, vt postea occupēs eā et iua efficiat non p hoc
5 excludunt solōnē gabelle † qz istud hre rem pro derelicto dicit alienatio, vl' donatio. vt. d. l. q seru' iō soluet gabella. ¶ No. q psupponit bar. in d. l. q seru' q statutū loquēs de ꝯctu hz locū i ꝯctu donationis cui' ꝯriū tenuit ipsemet bar. i. l. labeo. la. ij. p illū tex. ff. ō ver. si. et expssius Bal. i. l. ꝯct' i. ij. co. C. de si. in str. et p Bal. in l. si donationis. C. q me. cā. de quo dic, vt ibi di xi. ¶ Itē qz dicit Bar. h et in. d. l. q seru'. s. q nō euitat gabel la itelligas esse verū, qñ apparet de fraude, als aūt dici, q hre p derelicto non est pprie donatio. vñ dicit Guil. de cu. in sal
6 lo: in l. j. post pn. illius. l. si. in aliquibus lect. ff. de rez diui. † q qñ occupaf res habita pro derelicto non ē opus insinuatiōe re qsita in donatione, qz iura indistincte, sine alia solennitate per mittunt hñ posse p derelicto quācunq rez, et illā effici pro oc cupantis vt. ff. p derelicto p totū. Nisi sm eū fieret in fraudem et dicit q presumef fraus ob cōnexitatē actus habendi pro de relicto, et occupandi ar. l. si ventri. §. si. de priui. cred. c. efficij. ō elec. vel si ꝯiunct' occupasset. ar. l. data. C. ō do. ō q ēt v de bal. in l. mater ad fi. C. de rei ven. vbi vult q ille qui apprehēdit rē habitā pro derelicto non dicaf pprie hre rez ex cā dona. sibi fa cte. Et h sm eūz sensit gl. ma. ibi ad fi. q vult, q ille q occupat rem aliquā habitaz pro derelicto non dicaf habere cām ab eo qui habuit pro derelicto. Pro h ēt allegat Bald. qz donatio requirit consensum. i. simul. sensum donatarij alle no per gl. in l. illud in fi. C. de sac. san. eccle. et ideo dicit, qz non reqritur insi nuatio. Et ad predicta vide Ang. et imo. in d. l. q seru', qui sa tis videntur cū predictis concor. ¶ In glo. versi. vel actio ibi iniuriarum noxalis, vt qz agebat ꝯ dñm p iniuria illata p seruum et dñs pmisit eū sistere, et cū actor peteret seruū exhiberi, vt te stes cognoscerent, q ille q erat seruus, q iniuriā intulerat dñs

a ¶ Q3. ij. adde io q ē. xxiij. q. ij. et adō q qs excusat a piurio si icōtinēti se corri git gl. no. i. e. si. i § bo iusta cā i si. ō iurein. in vj. et adō eūdē alex. in ꝯ. xcij. ad fi. in ci. p specta hyo i. j. vo. et q piuriū nō cōmittat sine dolo vīd pa. de a. et a'ex. i d. l. q iurasse, et bar. i. d. l. si qs maior in ij. no. hñ facit gl. i. e. breui. ex ō iu. iu. q cōiter ap probat sz ale. i. d ꝯsi. et adō q piuriū ē qdā falsitas, q ñ cōmittit sine dolo nec exem plū. C. de fal. et qlibet eā excu sat a pena et m' cra gl. ma. i fi. i l. j. §. si. sigs ius di. nō obt. in l. satio. ff. de iniurus vo. et i. l. ex cō sensu. §. si. ff. dap pel. bal. i. l. dē ri. C. ō fideius. li. et adō q. vīj. vf q piuriū ei cōmittat ex so la culpa tex. ē i. c. l3 et ibi bal. no. fidsen. ꝯtr. vbi si dñs non pt dare q iura uit icidit i piu riū, et t si f cit tex. i. c. signifi cante ex ō pig. vbi ille si dz p iurus qz rō po terat sibi aliqd imputarie, sic suffic sola cul pa et ita tenēt and. de j ser. et alnero. in d. c. l3 i. e. si. p tex. ibi p' gl. ō alle. fen. pf, et vbi cardi. alex. fac glo. not. et ibi Imo. in cle. nō pt de pcu. vbi sia nō pōt con stitui in piurio nisi sit in culpa et adde bal. in l. ij. §. q obser uari i. iij. no. C. de io. calū. vbi iurans falsum, q credebat ve ruz est piurus et tñ nō pōt dici i dolo vñ pt dici, q quo ad penā piurij. et. d. l. si qs maior reqrit do l', sz q ad actū piurij incurrendi sufficit lata culpa, et stare potest simul, q qs actu, et vere sit periurus, et tamen puniri nō possit pena periurij, qz impotens ad soluendū quo ad reatum, et penam, ita Bal. in c. j. §. porro. in tit. q fue. prīa cā benefi. amit al le. Inn. in c. p. et. g. extra de offi. delega. et melius facit doctrina eiusdem bald. in l. acceptam. q. xxiiij. C. de vsur. et in c. si. de alie. feu. pf. bal. in e. l3 si de feu. fue. cōtro. inter do. et agna. ro. h in fi. et in l. q te et q ibi Mod. ff. si cer. pe. facit gl. no. i. c. bea tus. Pau. xxij. q. ij. vbi sm canones excusaf quis a pena si habuit maiora negocia agere, et vide ad propositum omnino Paul. de cast. consi. lxvj. incip. q nonus, et gorius vbi loquitur in pulchro casu et facit, qz dicitur in dolo qui non facit, q de bet et potest. l. procuratorem. §. dolum. ff. man. et. d. l. q te. et vbi quis scienter tacet veritatez dicitur in dolo dolo Bar. et Mod. in l. j. §. muncia. ff. de ope. no. nun. per tex. in l. si ex causa. ff. de mino. sic etiam df dolus expressus quotiens quis nullaz hz cām non ponendi glo. no. in l. non potest dolo. ff. de reg. iur. que non est alibi sz bal. et alex. in l. i. §. si procura. ff. si quis ius di. non obtē. facit q not. Bar. et alex. in l. do lum. C. de dolo, et melius facit quod no. Bart. et clarius Paul. de cast in. d. l. qui iurasse in fin. vbi quis dicitur in dolo eo ipso, quod apparet contrarium eius quod est iuratum. Fran. cur.

b ¶ Forum sui actoris. adde Bart. Soz. consi. xxxij. inci. ex his co. ij. et seq. versic. circa scdam. q. in j. vol. et an successor singularis habeat ius denunciandi in cā euic tionis vide Bal. in l. j. C. de re. pmu. et adde q successor tenetur iurare in cā in qua auctor eius iurauit sm Pet. de anch. in l. in pertractandis co. ij. ver. sed dicit de in ga. calum. Heneri. Ferra.

semper exhibitionem recusabit adeo, quod transivit annus quo tollitur actio iniuriarum. l. si non convitii. C. de iniur. certe licet dominus postea exhibeat non dicitur exhibere in eadem causa.

6 ¶ Et no. ex isto gl. quod si actor petit rem exhiberi, ut testes qui circa illam rem habent testificari eam videre possint, debet exhiberi testibus, & not. hec expresse gl. in. c. cum causam que inter archiepiscopum extra de testibus. & per Bar. & Bal. in. l. si criminis. C. ad exhiben. & in. l. iii. §. i. ff. de testi. & in. l. si cum exhibuissent. §. ante. per illum tex. ff. de publi. hered. iacit. l. iii. §. si quis ex noxali. ff. ad exhibend. ¶ In gl. in ver. venditus ibi nam tunc &c. s. si venderet uni qui esset de foro promissoris, & intellige secundum Ang. si sine dolo venditio facta fuit secus si cum dolo, quia tunc tenetur ac si non sisteret in eadem causa. primus dominus per istum tex. ut dixi apostillando literam. Et licet Ang. non dicat dic, quod bene possibile est constare quod post productionem libelli factam contra dominum dominus alienet causa mutandi iudicii, & tamen dicta alienatio fiet sine dolo. Exemplum in. l. non solum §. i. ff. de alie. iudi. mu. causa fac. & no. doc. in. l. licet reo. §. i. eo. tit. & ibi vide Bal. Tamen etiam hoc casu, qui sine dolo alienavit poterit conveniri alienans ob promissionem factam de sistendo, ut ipsum sistat. ¶ In gl. in ver. noxe. ibi corrigit totum &c. hoc contrarium tenet, quia ista datio servi pro noxa. fuit facta bona fide, & ex causa necessaria. ¶ Et adverte pro declaratione huius. l. quia tex. in. l. si quis a multis alie. in gl. videtur contradicere huic l. ii. in princi. in quantum ibi dicitur quod melioris est conditionis ille agens noxaliter, quam qui primo pervenit ad sententiam, & ideo sibi prius debet servari servus pro noxa. Nam imo videtur quod sit deterioris conditionis, quia alii qui prius non pervenerunt ad sententiam possunt agere contra eum noxaliter, ut hic responde ut ibi. ¶ In gl. in ver. meliorem quod erit melioris conditionis, quia alii non probabunt.

SVMMARIVM

1 Decretum primum tantum an ponatur in causa noxali.
2 Decretum primum interpositum contra praesentem, & defendere volentem secundi decreti habet vim.
3 Decretum secundum potest interponi contra absentem, & latitantem in causa noxali.
4 Confessio sola sine tormentis an & quando sufficiat in noxalibus.
5 Indicium non sufficiens ad semiplenam probationem, dicitur sufficiens quo ad subiiciendum aliquem tormentis.
6 Confessio filii super maleficio ob quam fuit condemnatus nocet patri.
7 Statutum quod standum sit sacramento alicuius intelligitur nisi, probetur contrarium.
9 Testis infamis, vel inhabilis ad testificandum, si agatur de facto probando contra alium an sit idoneus ad solennem probationem.
10 Testis testificans de facto a se facit plenam fidem.
11 Testificari potest officialis de gestis a se ratione officii.
12 Actio noxalis quae proprie dicatur.
13 Dolum praecedentem non purgat casus superveniens.

a ¶ In. l. cum filius. ibi vide quod posui.

b ¶ Sacro alicuius adde ale. consi. lxxi. iii. li. & ibi contra d. Jas. b. d. quod licet ignorantia probetur per iuris, quod tamen poterit probari contrarium adde quod iuro so. o igno rantia non probatur nisi aliter colloret iurovolun. d. Ant. i. c. cognoscentes de consti. allegatum d. de ro. ita et refert & sequitur rom. consi. ccccixxxi. & ad ampliationem eorum, que hic scribuntur, vide per eundem Lu. ro. consi. cxii. ubi ponit de consti. incane disponente, quod post decennium solutio possit probari per iurim, an tunc possit probari contrarium.

e ¶ Stef. De hoc per eundem consil. liii. lib. ii.

Si absens Conventus noxali si servum in sua potestate habet, & hoc fatetur tenetur alterum de tribus facere, vel suscipere iudicium. i. respondere libello, & servum defendere si credidit illum non fuisse culpabilem. vel si dubitet satisdet de sistendo servum in iudicio, ut interrogetur servus, & veritas inquiratur, & interim non cogitur libello respondere, vel si certus est quod servus culpabilis fuit & nolit damnum emendare caveat de dando servum pro noxa, & tunc non cogitur supervacaneam litem suscipere, sed si habet in sua potestate, & falso negat se habere convictus de mendacio tenetur suscipere iudicium absque noxe deditione, quia non liberabitur dando servum pro noxa. idem si dolo desiit possidere. Et si nullus defendat servum, & servus presens sit actor mittitur in possessionem servi ex. i. & ii. decre. & eius efficitur, sed domino absente ex iusta absentia succurretur per restitutionem in inte. si paratus est servum defendere ut ipsum recuperet, & tunc actio, que per consecutionem servi fuit omissa reintegratur actori. h. d. tex. cum glo. & cum necessariis suppletionibus. ¶ In tex. ibi ex iussu pretoris. s. ex primo & postea ex secundo decre. iuxta. l. si finita. §. iulianus de dam. infec. ¶ † Adverte, quia gl. in. l. item si servus in gl. ff. de pub. tenuit quod in causa noxali non interponatur nisi primum decretum quia habet etiam vim secundi ut hic, & l. electio. §. fi. ff. de noxa. & istud tenet Jac. de ra. & Cy. hic. Nec obstat eos. l. iii. §. fi. ff. de acq. pos. ubi ex primo decreto non transfertur dominium, nec possessio, sed sola custodia, & detentatio, quia loquitur in missio in pos. imobilis nos autem loquimur in posse. rei imobilis cuius possessio vilis est & obiecta. Et ideo facilius perditur per primum possessorem servi non retinentem custodiam eius occupati per alium arg. l. si rem mobilem. ff. de acq. pos. & istam opi. etiam refert Spe. in titu. de secundo decreto. §. fi. in prin. & Jo. an. ibi etiam refert. d. opi. Cy. hic & dicit Jo. an. quod istam opi. videtur aliqualiter sensisse gl. in. l. ii. in gl. fi. C. ubi in rem actio. Tamen Ros. Dy. & Odof. hic contrarium tenent. s. quod etiam locum habet secundum decre. in causa ex noxali, & isto fuit de mente glo. fi. hic, & expressius de mente glo. magne in. d. §. iulia. nam cum in causa dam. infec. que dicitur quasi noxalis. l. pretor. §. hoc edictum de dam. infe. habebat locum secundum decretum post primum, ut. d. §. iulia, ergo idem esse debet in causa noxali. Nec placet responsio data ad. l. iii. §. fi. quia ille tex. generaliter loquitur in omni missione in possessio. & sic tam mobilium, quam imobilium facu. l. is cui. §. queri. ff. ut in pos. leg.
¶ Preterea ratio assignata per Cyn. dato, quod militaret quo ad translationem possessionis tamen non militaret quo ad translationem dominii quod non transfertur ex primo, sed ex secundo decreto ut. d. §. iu-
2 lia & no. hic in gl. fi. ¶ † In uno tamen casu posset salvari opi. Cy. s. quando primum decretum interponeretur contra presentem, & defendere nolentem quia tunc habet vim. ii. l. non solum. l. a. ii. & ibi no. Bart. ff. de noxa. & latius per Bar. in. d. §. iulia. in. v. col. ¶ In tex. ibi causa cognita, quia erat absens ex causa necessaria, & probabili, nam tunc conceditur restitu-
3 tio, ut plene per gl. magistralem in. l. fi. ff. de in inte. resti. ¶ † Ultimo no. quod contra absentem, & latitantem potest procedi ad secundum decretum in causa noxali, & idem in causa dam. infec. d. l. si finita. §. si forte, & ratio est in istis, quia agitur non ex delicto vel facto absentis, sed ob delictum rei sue. s. servi, vel ob vitium viciosarum edium, nam tunc ut possit fieri missio ex secundo decreto in ipsam rem non requiritur latitatio. secus quando agitur contra aliquem & ex aliquo facto ipsius, quia tunc requiritur latitatio. l. fulcinius. §. i. & ii. ff. quibus ex cau. in pos. ea. & late per Bar. & alios in. d. §. iulia. in. viii. col. per Bar. in. l. ignorare. C. de resti.
4 mil. ¶ † In gl. in ver. cum ibi, & forte credetur, dic aut semiplene probatum est de domino, & tunc sola confessio servi sine tormentis sufficit. l. quero. §. fi. ff. de edil. edic. aut est probatum per indicium tale quod faciebat semiplenam probat. & tunc statur confessioni servi precedentibus tormentis. l. cum probatio. & ibi bona glo. ff. de proba. &
5 illam gl. sin. † tene menti, que vult, quod etiam indicium non sufficiens ad semiplenam proba. dicetur sufficiens quo ad subiiciendum aliquem tormentis de quo per Bar. in. l. fi. ff. de quest. & gl. que est hic ponderant doc. per not. ad. q. statuti disponentis, quod si filius male-
6 ficium commiserit † pater teneatur solvere condemnationem filii, quod tunc confessio filii super maleficio ob quod fuit condemnatus filius noceat patri nisi pater probet contrarium, de quo vide plene per Bar.
a & alios in. l. cum filius. in prin. de ver. obli. & in suo dispu. incip. pertinente civitatis per Bal. in. l. i. C. ne fil. pro pat. & in. l. si filius. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. & in. l. fi. §. i. in. v. col. de bo. li. lib. & in. l. ii. in. vi. col. C. de eden. & in. l. i. §. si procurator ad fi. ff. si quis ius di. non obtemp. & Bal. in addi. Spec. in tit. de sen. pla. in. xvii. col. per Bal. & Ang. in. l. qui repudiantis. §. i. ff. de inoffi. testa. & Bal. in. l. unica. de confes. circa. xxii. col. in ver. modo pone filius confessus est &c. & in. l. reos in. xi. col. C. de accu. in ver. iuxta hoc queritur, pone quod pater &c. per Saly. in. l. filius. C. ne fil. pro pat. per. d. Ant. in. c. quoniam in pe. & ulti. col. de re iud. per Ro. in. l. si filio. in. ii. ff. sol. mat. & aliquid per Bal. in. l. principaliter. l. a
7 ii. C. de libe. caus. & in. l. error ad fi. C. de iur. & fac. igno. † Ubi alleg. istam gl. que etiam no. probat, quod licet lege vel statuto cautum sit
b quod stari debeat dicto, vel sacramento alicuius tamen intelligitur nisi probetur contrarium secundum Paul. de cast. hic de quo vide per Jac. but. & Bal. in. l. i. C. de re iudi. & Bal. in. c. i. si de investi. inter do. & vasallis oria. in. l. i. C. si adver. lib. in. l. pe. C. de peri. tuto. & in. l. contra negantem in fi. C. ad. l. aquil. & per Bar. & Saly. in. l. i. C. de reb. cred. per Ang. in. l. omnes. ff. de test. mil. & in. l. qui vas in prin. ff. de fur. & in. l. qui restituere in prin. ff. de rei ven. & in. l. qui bona. §. qui damni, & ibi per Jo. de imo. ff. de dam infec. per Pet. de ancha. in c. canonum statuta de consti. in ver. quero ulterius si statuto caveatur per Paul. de ca. in. l. fi. ff. de pret. stip. puto plene scripsisse
8 in d. §. qui damni † ubi tamen lex vel statutum diceret stari dicto, vel scripture talis pro plena probatione, tunc posset probari in contrarium quia habet vim presumptionis iuris, & de iure, ut est gl. repu. sing. in cle. i. versi. fecisse narramus de prob. quod est utile pro privilegiis que plerumque conceduntur hebreis feneratoribus in quibus con-
c tinetur, quod libris eorum stetur & plenariam faciant probationem ut no. Ludo. rom. in. l. si duo. ff. de acqr. here. Ubi idem dicit si statutum diceret dari fidem omnimodam per gl. prealleg. tunc. glo. in si-
9 mili in cle. unica, in ver. omnimodam. de so. compe. ¶ † Item per istam gl. dicit Paul. de cas. hic se putare, quod ubi esset testis inhabilis ad testificandum puta propter vilitatem vel infamiam si agatur de facto probando contra alium sit idoneus testis ad solennem probationem sicut

dem sicut h no. in servo declarando vt dixi, secus si talis testis
20 repelleretur ex ratione affectionis, vel interesse. † Fortius dixit
ipse in l. servos C. de test. q si liber homo testificat super facto
a se, facit dictum eius plenam fidem. per d. l. quero. §. fi. q3 ita
est in servo, multomagis in libero et ita dicit limitari regu-
lam de qua in l. vbi numerus. ff. de test. et dicit se de hoc sem-
per dubitasse, q nõ reperit tactum ab aliquo. Hic, q idẽ tenet
Bar. et Sali. in l. si quis decurio. in iij. oppo. C. de fal per illũ
8 tex. cum gl. ita ẽt consuluit Paul. de cast. in cõsi. ccclxviij. in
cip. visis &c. q3 si creditur assertioni servi de facto a se, vt in iuri
bus h alleg. in gl. d3 ẽt credi libero sine tortura. Sed ɔtrium t3
Inno. in c. dilectus, in gl. in versi. rñsione, de accu. et Bart. in
consi. incip. in q. pposita solet ad h alleg. &c. Et ita ẽt vr esse d
21 mente Cy. in d. l. si quis decurio. in iij. opp. † dũ dicit, q ibi ẽ
speciale in officiali rõne officij, vt sibi soli credat de gestis a se,
ita ẽt t3 Ant. de but. in c. cum a nobis, in antepe. col. in ver. oc-
tauus casus &c. d test. Et ista opi. vr verior: q3 d. l. q̃ro. et d. l. cũ
pbatio. faciunt pro ista opi. q3 ibi non sufficiebat dictum servi,
s3 requirebatur alia semiplena probatio, vel inditium cu3 tortu
ra, vt ibi pro hoc ẽt bñ facit quod no. Bar. in l. j. ne in arbitris
C. de arbi. ¶ In gl. in versi. quominus sibi. § sic. in &c. sed l3 gl.
hic cum qua videñ doc. transire et ẽt gl. l. l. si heres. ff. de noxa.
restringat illum tex. in ver. id: q3, et l. si servus depositus. §. fi. ff.
de noxa vt perdat dñs beneficium dandi servum pro noxa. si
desijt dolo possidere, tunc demũ, qñ servus fuit occisus vel do
lose manumissus secus si aliter alienatus. Tñ ßm Ful. h nimis
magna ẽ restrictio ad istũ tex. et ad d. l. si serv⁹. Quinimo s3 istã
restrictionem iste tex. de vento nobis serviret, nã qñ occisus est
vel manumissus non tñ rõne doli sui priuaret dñs beneficio dã
di servum p noxa, q̃ rõne impossibilitatis, q3 non est in rer. na
tura servus, et rñdet ad d. l. de illo alleg. in gl. q non probat, q3
licet ibi dicatur actio noxalis contra dominum, qui dolo desijt
22 possidere † e actio noxalis proprie dicatur, qñ dominus conue-
nitur ea actione a qua liberatur dando servum pro noxa. l. ij.
in princip. ff. de noxa. Tñ in d. l. de illo non accipitur eo modo,
s3 accipit ibi actio noxalis. i. que a sui prin. fuit noxalis licet nõ
sit. Patet q3 ibi loquitur, qñ dominus manumiserat servum
et sic non poterat eum dare pro noxa. tñ puto glo. posse defendi
quam etiam plenius firmat gl. in l. si plurib. la. ij § fi. ff. de nox.
et vt probatur in l. electio. §. fi. a alleg. in gl. Nã si ibi non potuis
set liberari dñs dãdo servum pro noxa. qñ dolo desijt posside-
re illud quod ibi dicit tex. liberari dñm ab actione noxali si ser-
uus perijt postq̃ dñs desijt eum dolo possidere, q3 si spẽs nõ ẽ
in obligatione, nec in solutione nulla est, rõ, q p interitus spẽi
liberetur debitor quãtumuis, vt de se p3. Et ad hoc facit. l. fundũ
cornelianum in fi. ff. de nova. secus qñ est in facultate solnendi, vel
in obligatione. l. iiij sextores. §. fi. cum sim. de leg. j. et l3 Ful. rñ
deat ad d. §. fi. et q ibi casus mortis superueniens purgat culpã
preceden. l. si quis vebenda. §. si ea condõne. ff. ad. l. rhod. de ia.
23 tñ non est bona rñsio † q3 casus superueniens non purgat dolu3
preced l. j. q met. cã. l. j. §. rectissime. ff. de vi et vi ar. ¶ Nõ ob.
q ista l. de vento nobis serviret &c. q3 rñde, q imo serviret de
aliquo, q3 pp hunc tex. non poterit reus qui dolo manumisit vel
interfecit servum dicere, se velle prestare extimationem servi p
noxa. ¶ In ea. ibi §. heres responde, q ibi nullus dolus inter-
uenit, id liberat a solutione extimationis offerendo rem. ¶ In
gl. in ỽ. defendit solue, q h dr q q parit fieri mis. i pos. servi. nõ
dr defendere servum sed. in d. l. sed et hc. §. fi. cũ. l. se. dr, q si p-
curator actoris satisdederat de defendendo dñm in cã recõuen
tionis iuxta. l. si quis. §. ait pretor cũ ibi no eo ti. et pcurator fit
recõuentus in cã dã. infec. vel noxali, et patiat fieri remissionez
ex primo et scdo decr. nõ cõmittit satisdatio seu obligatio de de-
fendendo. Nã dr defendere dñm absq̃ preiudicio recõuentio-
nis, q3 dñs principalis non poterat cogi suscipere iudiciũ in di
ctis causis, sed satis erat, q cederet ius q hẽbat i servo, vel edi
bus, et sic poterat servum, vel edes relinquere. l. nõ solum, ia. ij
ff. de noxa. et d. l. pretor. §. hoc edictum. ff. de dã. infe. ergo d3 idẽ
esse in procuratore, vt d. l. sed et hc. §. defendere. Unde. l. ɔtria
quamuis dicatur, q ibi videatur defendere dominum non dici-
tur, q ibi videatur defendere servum, et sic non cõtradicit huic.
l. per gl. in d. §. fi. ¶ In gl. fi. ibi incipere nõ potest &c. q3 actio
noxalis debet dari ei qui non est dominus servi, contra domi-
num servi vt h et ff. de noxal. per totum, et ideo h non poterat cõ
petere actio noxalis huic actori postquam fuerat actori assigna
tus servus ex secundo decreto, et sic est effectus dominus, et h
vult gl. ista. ¶ In ea. ibi. §. arcam solue vt ibi not.

SUMMARIUM

1 Forma secundi decreti contra usufructuarium est, q sibi dene-
gatur persecutio usufructus.
2 Actio noxalis ad extimationem damni dati p servum cõtra quẽ
dirigatur.

Si cum usufructuario.

1 † Forma scdi decreti ɔ vsufructuarium est, q si-
bi dnegeẽ psecutio vsufructus. h. d. et cõcor. l. h em
ptus. §. fi. cũ. l. se. et l. si finita. §. si qua sunt iura. cũ duob. §. seq.
de dã. infec. et talis psecutio trasfert in actorẽ p iura prealle. nõ
aũt intelligas, q in actore transferat ius vsufructus, q3 non põt
separari a persona vsufructuarij in. §. si finit insti. de vsufr. sed so-
lum transfert cõmoditas percipiendi vsufructũ, et ideo morte
vsufructuarij finiet vsufructus, et cõmoditas translata in actore
l. necessario. §. fi. ff. de peri. et cõmo. rei ven. Et cõiter t3 Bar. et
cõiter alij post eũ excepto Bal. qui vult, q immo in actorem
transferatur ius vsufructus in cã noxali, et in cã dã infe. s3 male
dicit. p. l. si noxali in ver. ipso iure dura &c. ff. de noxa. p quẽ tex.
ita ẽt tenuit Bar. in d. §. si qua sunt iura. cum. §. seq. inducẽdo,
vt ibi per eum. De h plenius p Bar. in d. l. si finita. §. si de ve
ctiga. maxime in. v. q. et idem t3 Saly. in auc. ei qui. in antep. co
2 lum. C. de bon. auc. iud. pos. ¶ † In tex. ibi aget &c. vr intelligi
debere istũ tex. q libellus in quo petebat cõdẽnatio ad extima
tionẽ dãni dati a servo dirigeẽ ɔ proprietariũ servi nõ ɔ vsufru-
ctuarium, sed proprietario non defendente cicatus fuerat vsufru
ctuari⁹ pro interesse suo, vt cõpareret ad defendendum servus,
et ad ɔdicendum ne servus assignaret actori ex primo et scdo
decreto, quo vsufructuario non cõparẽte denegat psecutio vsu
fructus, nam ipsa actio noxalis ad estimationẽ dãni non datur
ɔ vsufructuariũ. l. is qui p vsufructũ, et ibi no. de nox. Immo vsu
fructuario datur actio noxalis ɔ pprietarium. et ibi merito nõ
põt dici, q actio noxalis competat ɔ vsufructuariũ. l. apud an-
tiquos. C. de fur. licet iste tex. aliqualiter innuat ɔtriũ, nisi intelli
gat eo mõ quo dixi, et h ẽt videt esse de mente Fulg.

SUMMARIUM

1 Satisdare non tenetur conuentus suo nomine ratione iuris sui,
quamuis alium defendat ex necessitate.
2 Satisdare non tenetur fideiussor conuentus pro principali, & cor
reus pro altero.
3 Satisdare non tenetur defendens alium necessitate legis.
4 Commune an dicatur meum propriẽ.

Si cum uno.

Defensio non p pte fieri d3 s3 insolidum, et id glibet
ex pluribus dñis eiusdẽ in cã noxali d3 ipsum defen
dere insolidũ suo nomine et id tenet satisdare de iu-
dicato solnẽdo p partibus socioꝝ, q3 non venit illoꝝ nomine, s3
suo pprio noie cõparet, et qui suo noie conuenit nõ satisdat de
iudicato solnẽdo. h. d. ßm rex intellec. gl. et doc. ¶ In text. ibi
necessitas defendendi insolidum est, et sic no q ista defensio est
indiuidua, et q̃ sit rõ vide p Bar. in d. l. si cões. ff. de neg. gest. et
in l. & inter. § officiũ, et ibi vide olo Jo. de imo. ff. de aqua. plu. ar
cẽ. vbi pot it vnã sing. limitationem ad. d. l. in executione. § pro
parte. ff. de ỽ. obl. Quid aũt in eo, qui ex ɔtu suo se obligauit ad
defendẽdũ an talis obligatio dicat indiuidua vide p Bart. in
1 l. iiij. §. cato. in. ij. q. ff de ỽ. ob. ¶ † Scdo no. q cõuẽtus suo no
mine rõne iuris sui, q̃uis aliũ defendat ex necessitate nõ tenet
2 satisdare de iudicato soluẽdo. † Ex quo infert, q fideiussor cõ
uentus q̃uis defendat cãm debitoris principalis, et ẽt vnus ex
correis conuentus defendat cãm alterius correi, tñ non tenet sa
3 tisdare de iudicato soluendo. ¶ † Tertio no. q ille qui defen-
dit aliũ ex necessitate legis non tenet ad istam satisdationem fa-
cit. l. fi. §. defensio. de admi. tu. ¶ In gl. in ver. necessitas, ibi
post litem contesta. q3 necessaria est defensio in totum cãtine, q3
si partem suã defendere velit h3 necesse defendere partem socij
nisi cedat partem suam, nam vtroq3 casu est eadem ratio, et ita
hanc gl. declarat Fulg. h et recte. ¶ In ea. ibi. §. impropria vbi
illud dicitur esse meum in quo cõmodũ ad me pertinet, sed in
re cõi cõmodũ non pertinet ad me nisi p parte, ergo tñ pars di
4 cit esse mea, sed solue ßm Jaco. but † q proprie id quod est cõe
non dicitur esse meũ, per. d §. impropria. Pro h ẽt alleg. l. re-

9 a ¶ Pau. d ca. adde q est i ɔs. cccxxxiij. vide Jas. h in vi. col. et in l. j. f re pe paduana. i pe. co. C. d sum ma tri. et fi. ca. p pen. d ca. vide ɔ bar. in ɔs. ij. in. ij. vol. inc. in q. pposita i vlt. co. et ibi di xi plene i add. meis. Tho.

ẽ e diẽsimus.ff.de ver.sig.ꝛ ita intelligit.l.illud.ff.de ritu nup.ſꝫ in casu huius.l.df esse meum ipꝛopꝛie.s.quo ad defensionẽ,que indiuidua est. ¶ Et hoc articulo,an qd est cõe meũ sit,vide ꝑ doc.in.l.serui electione.§.j.de leg.i.ꝑ Bal.ꝛ alios in.l.j.C.qui
6 test.fa.pos.cũ ꝯcor.ꝛ adde remissiones quas dedi i.d.l.serui. ¶ In ea.ibi.l.ꝑmittendũ,solue ꝙ ibi defensio erat diuidua,qꝛ non poterat deueniri ad incõueniens vel absurdũ.s.ꝙ cõtingeret actori pro eadem obligatiõe satisfieri in diuersis reb⁹,ꝑut declarat Bar.in.§.officium.

¶ In.d.l.serui.adde ꝙ ibi posui.

SVMMARIVM

1 Actioni de iudicio sisti locus est in actionibus criminalibus.
2 Accusatus de crimine,& carceratus,an sit relaxandus satisdãdo de iudicio sisti.
3 Clericus factus post delictum,an euitet iudiciũ fori secularis.
4 Nouum non dicitur quid ex actu,quãd id quod erat in potentia deducitur ad actum.
5 Ius superueniens ex causa de præterito trahitur retro.
6 Iniuria est priuatum delictum.
7 Iniuriarum condemnatio est per iudicem arbitranda.
8 Pœna arbitraria refertur ad pœnam consuetam imponi.
9 Actio noxalis non habet locũ in publicis,& capitalibus casibus.
10 Facere plusq̃ debet an possit quis mihi inuito.

SI seruum. Seruus sisti ꝑmissus i causis criminalibus,non vf in eadẽ cã sisti,si liber factus sistaf nisi tempore promissiõis esset statuliber. In actiõibus vero noxalibus in quibus nõ agif ad penã criminalẽ,df sisti in cã melioꝛi si liber factus sistaf.h.d.cum.l.seq. Et pꝛemitte,ꝙ qñ seruus dedit alteri damnum actio noxalis efficif melioris conditionis si seruus manumittatur,qꝛ ipse manumissus tenebif directo insoli-
1 dum.insti.de noxa.§.omnis. ¶ †Not.ꝙ in actionibus criminalibus locus est actioni de iudicio sisti,ad idem.l.si quis reus.ff.de cust.reo. Circa qd vide,que dixi in.l.sciendum.ff.si.j. Et iõ dominus hic qui cõparebat ad defensionem serui in cã capitali ꝑ eũ cõparere põt.l.si nõ defendatur.ff.de pe.dꝫ cauere de sisten-
2 do seruum in iudicio. ¶ †An aũt relaxef seru⁹,vel alius accusatus de crimine ꝑ solã prestationem satisdationis de iudicio sisti dic,vt in.l.ij.ꝛ.iij.ff.de cust.reo. ¶ No.in penis imponẽdis non inspicitur tempus delicti,sed sententie ferende de quo dice-
3 tur in gl. †Et facit ad.q.an si laycus post delictũ efficiaf clericus euitet iudiciũ fori secularis de quo ꝑ Dol.h ꝛ Jac.but.ꝛ Bar.in.l.j.ff de pe.ꝛ remis.dixi in.l.pe.in prin.ff.de iurisdi.omni.iudi. Et his que ibi dixi adde O d.in cõsi.iij.ꝛ Pe.de anc.
4 in.c.ea q̃.in.xiij.q.de reg.iur.in.vj. ¶ †No.ex.l.fi.qꝛ qñ id ꝙ erat in potentia deducitur ad actũ,nõ df quid nouum ex illo a-
5 ctu,qꝛ iste vltimus status videbaf eẽ implicitus primo. †Et ex hoc habes,ꝙ ius superueniens ex cã de preterito trahif retro. facit.l.si rem alienam.§.fi.ff.de pig.ꝛ ideo ꝑ istũ tex.decidũ sin.q.Bal.in.l.obseruare.§.post hec.in.iij.col.in ver.pone.n.statuta ꝛc.ff.de offi.ꝓcon. ¶ In gl.j.Jac.but.approbat vltimã solutio.ꝛ idem tenui post Ang.in.l.j.ff.eo.apostilliãdo tex. Prima vero lꝫ sit in se vera tñ aliqualiter diuinat. Scda sol.gl.est vera in.ẽ per istũ tex. Tñ non conuenit.l.contrarie que loquif qñ agebatur actione noxali,vel ſm Ful.põt dici,ꝙ tex.in.l.ꝯtraria ibi dum tex.dicit desinat esse ꝑmissorio,restringaf ꝑ litteras in sequentem vcꝫ,qñ fuit alienatus in potentiorẽ,vel in hominẽ alterius fori,Tñ iste intellectus vf aliqualiter violare illũ text. ob alternatiuã ibi positam dũ tex.ibi dicit vel suis ꝛc.alternatiua oꝫ poni inter diuersa.l.ij.ff.ad.l.aquil.in prin.ꝛ iõ satis redditur dubius intellectus illius.l.de quo ibi fui dicturꝫ sup tex.ꝛ super gl.in ver.ꝑmissoris. ¶ In gl.in ver.vindicta.ibi de publicis ꝛc.hec.i.sol.cõiter reprehendif,ꝛ recte,qꝛ nimis restringit.d.l.j.de pe.que diuisionem non facit inter publica ꝛ priuata. secundo qꝛ ista solutio est ꝯ tex.in.l.si quis decurio.in ver.fact⁹ decurio.C.de fal.vbi in crimine publico attenditur tempus de-
6 licti,Tertio qꝛ iste tex.loqf in iniuria,que est priuatũ delictũ.l.iniuriarum causa.C.de iniur. Nec ad hoc ob.rñ.data hic per gl. dum alleg.l.j.C.de famo.libel.qꝛ si iste tex.intelligeretur in ea iniuria,d qua loquitur.d.l.j.obtinuisset imponi pena capitalis vt ibi cum ꝯtrarium dicitur hic in tex.in ver.verberibus de iniuria ꝛc. Secunda solu.glos.etiam communiter reprehenditur,qñ legũ correctio est euitanda.l.precipimus ad fi.C.de app.l.vnica.C.de inoffic.test. Vltimam solu.sustinet Bar.hic cõcludens ꝙ hec.l.hꝫ locum in omnibus criminibus in quibus pe-
na non est limitata,sed arbitrio iudicis ipõẽda,quã index ex-
agitare mitigat ſm tempus sententie. Sed.l.j.ff.de pe.habet locum in omnibus in quibus pena est limitata ꝛ determinata,ꝛ istam solu.sequitur etiam ipse in.d.l.j.ꝛ Ang.ꝛ Paul.de cas.h ꝛ Bald.ꝛ Sal.in.l.j.C.an ser.ex suo fac.vbi examinat materiam huius.l. †Sed contra istam solu.videtur tex.in.l.iniuriarum estimatio.ff.de iniur.vbi etiam in actione iniuriarũ eius condemnatio non est limitata a lege,sed est per iudicem arbitrãda.l.sed si vnius.§.seruus meus eo.tit.ꝛ tñ inspicitur tempus deli-
7
8 cti. ¶ †Secundo contra istam solu.facit,qꝛ ẽt in penis arbitrarijs,videtur esse eadem rõ que est in penis limitatis,qꝛ pena arbitraria referf ad penam consuetam imponi,ꝛ illo respectu dicitur esse ordinaria,vt no.per glo.plene in.l.quid ergo.§.pena grauior in vertic.onerasset.ff.de his qui no.infa ꝛ consuetudo,ꝛ lex parem vim habent.l.de quibus.ff.de leg. Et per hanc secundam rationem Benedi.de plum.in.l.statuliber a ceteris in principio.ff.de stat.lib.reprehendebat.d.opi.Bar.ꝛ aliter respondebat ad.l.j.de pe.vcꝫ ꝙ ibi loquitur de pena regulari imponenda pro delicto,ꝛ attendif tempus delicti,vt.d.l.j.cum si. Aut de arbitrio,ꝛ potestate mitigandi penam ordinariam,vel arbitrariam,que ẽt potest augeri vel minui,vt no.gl.in.d.ver.si.onerasset,ꝛ tunc inspicitur tempus sententie vt h. Et lꝫ ipse nõ dicat,dic ꝙ istũ intelle.ad ista iura dedit Bar.in.l.omnes populi.in.v.q.princ.in ver.iuxta predicta quero quid in delictis ꝛc. Nõm est ergo,quod quedam est pena ordinaria ꝛc.ff.de iust.ꝛ iur.ꝛ ita est ẽt de mente Ang.h,ꝛ ista sol.forte plꝫ. Ex qua hẽs bene notare,ꝙ superueniens status libertatis est cã mitigãdi penã vt hic,ꝛ ad istã solu.optime põt adaptari vltima sol.gl.h. Possũ ẽt sustinendo solu.quã dedit h Bar.responderi ad.d.l.iniuriarum estimatio,ꝙ ibi loquatur in condemnatione pecuniaria applicãda parti,sed hic loquitur de pena criminali,ꝛ sic non applicanda parti,ꝛ latiores hꝫ habenas iudex in penis criminalibus,q̃ in penis applicãdis parti,vt pꝫ ex.d.§.pena grauior,cum ibi no.ꝛ maxime per Bar.in vlt.col.iuncto eo,quod no.gl.ꝛ doc.in.l.venia.in ver.concedi.C.de in ius vocan. Et iõ qñ pena venit applicande parti attendif tempus delicti,qꝛ statim vf acquisitum ius parti,vel dic ꝙ ibi nil df,ꝙ attendatur conditio ꝑsone delinquentis ſm tempus delicti,sed df de conditione ꝑsone actoris cui facta est iniuria. Itẽ nõ ob.rõ.quia dicebatur attendi debere penam cõsuetam ꝛc.qꝛ põt rñ.ꝙ.ff.ꝛ C.h loquitur inspecto iure cõi,qñ de aliqua consuetudine non apparebat,pro quo vide no.in.l.hodie.ff de pe.tñ precedens solutio mihi magis plꝫ,ꝛ illã approbo. Nec predictis ob.l.si qs in seruitute.in prin.ff.de fur.qꝛ rñde,vt ibi per Dyn.ꝛ Bartol. post glo.fui.h dicit ꝙ sibi nõ plꝫ sol.quã dat Bar.h,qꝛ nimis restringit tex.in.d.l.j.de pe. Itẽ vf ꝯ istũ tex.qui loquitur,qñ pena erat capitalis nisi dicatur,quod poterat esse arbitraria cum capitalis pena sit multiplex.iuxta.l.ij.ff.de pub.iud.l.edicto.§.rei capitalis.ff.de bon.pos. Et iõ dicit,ꝙ alr.rñd.dꝫ ſm Ja.de raue.vcꝫ vt.l.j.ff.de pen.loquaf inspecto iure stricto ſm ꝙ iudex attendere dꝫ tempus delicti. Hec qꝛ iudices fauorabiliores sunt liberis ꝑpea seruus effectus liber df sisti in deteriorẽ cãꝫ,qꝛ iudex minuet penã,ac ẽt valebit snia q̃uis sit snia ꝯ ius.l.pe.ff.de iust.ꝛ iur. Sic pbaf in.l.iij in prin.ff.de alie.iudi.mu.cau.fac.ꝛ ita intelligunt istã tertiã sol.gl. Sꝫ istud vf ꝯ mente huius ire,ver.qꝛ aliter.ꝛ.d.l.pedius,vbi tex.vf põderare ꝙ de iure alias punitur seru⁹ q̃ liber. Preterea tex.in.d.l.iij.loqf in iudicibus,qui libenter ferũt sniam ꝑ quã potius firma maneat datio libertatis,q̃ qꝛ deregaf quẽ esse seruũ. Sꝫ h nõ tractaf de retractãda libertate,ideo tene ꝙ dixi q̃uis pass⁹
9 sit difficilis ꝛ dubius. †Et qꝛ doc.h incidenter dñt,ꝙ in publicis criminalibus,ꝛ capitalibus nõ hꝫ locũ actio noxalis.l.quid sit fugitiuus.§.ꝙ aiunt.ff.de edil.edic.ꝛ.l.h stipu.de ver.sig.vide Bal.in.l.si predium in pe.colum.C.de edi.ac.vbi assignat de hoc rõnẽ,ꝛ predictis ẽt adde no.Bal.in.l.ꝑ.C.de adul.
10 vbi ponit qñu in penis inspiciantur tpa delicti. ¶ †In ea.ibi ꝛ forma ꝛc.ꝛ sic no.ꝙ mihi inuito nõ põt qs plus facere,q̃ debeat si illud plus facit extra rem,quã dꝫ vt in.§.pterea.cũ fi.sꝫ i eandẽ rẽ nõ mutata cã,vel forma bene põt plus facere,vt est casus no.h. ¶ In gl.fi.que est posita in.l.fi.ibi deliquit in statu libertatis ꝛc.secus aũt in ꝯtrahendo,qꝛ si statu liber ꝯtrahat certa ex tali ꝯctu non poterit conueniri superueniente libertate.l.j.C.an ser.ex suo fac.ꝛ rõ differentie est,quia in delictis seruus delinquens puniri potest in seruitute,vt h,sed seruus contrahẽs non obligatur in seruitute.l.nec seruus.ff.de pac.ꝛ h no.ꝑ limi.huius.l.cum si.pro quo vide Bal.in.d.l.j.

¶ De

¶ De eo per quem factum est quo minus in iudicio sistatur. Rub.

In gl. rubri. ibi. Quarto &c. an istud sit verum
videbimus post Bar. in. l. fi. in prin. ff. eod. & ad
mām & practicam huius ti. vide Spec. & Jo. an.
and. in ti. de do & cō. §. fi. ad fi. & an si qs per
tamen sententiam iudicis dolo incidat in penas huius edicti Ange.
hic refert dictum Inno. in. c. pastoralis ad fi. de offi. deleg.
tenentis q non, & sequitur Pau. de cast. ff. eo. l. j. in princ.

SVMMARIUM

1 Nouā tristitiā apportans dolo malo tenetur ad interesse partis.
2 Credulus nimis an & quando sit excusandus.
3 Confessio positionibus uel interrogationibus facta, an & quando possit reuocari.
4 Credens homini fide digno excusandus est.
5 Credulus in quibus casibus sit excusandus.
6 Credulus minus an sit excusandus.
7 Mādās fieri delictū an teneat, si mādatarius erat aliās facturus.
8 Mandatarius quomodo cognoscatur q esset mandatum delictum facturus.

Aequissimum. In eū cuius dolo factū est quominus i iudicio
sistat dat actio ad interesse. h. d. vsq ad. §. si reus.
1 ¶ † Inter. ibi triste &c. no. q apportans nouā tri
stitiam dolo malo tenet ad interesse, & pōt exēplificari iste tex.
in eo q tibi nūciauit pātem tuū esse mortuū intātū adeo, q cū sepul
chri erat excusatus a cōparēdo si illud fuisset verū, iuxta. l. ij. in
fi. ff. de in ius vo. & qđ hr in auc. itē C. de sepul. vio. & h sensit gl.
h allegā. d. l. ij. sʒ Pa. de ca. h in discursu videat 9triū sensisse.
Uel pōt exēplificari in eo q tibi nūciat, q accessus non erat se
curus, & sic nō teneberis cōparere. l. de etate. cū ibi no. ff. ad tre
2 bel. c. accedēs. el. ij. vt li. nō 9te. in cle. sepe. de re iud. ¶ † No.
q non potes mihi imputare, q fuerim nimis credulus si credidi
tibi, vt hic, & l. j. §. fi. aliās est. l. ij. q inci. 9stitu. cū gl. in ver. actū est
ff. qui ac. de pe c. est anna. sʒ bñ iputare mihi potes qđ fuerim ni
mis credulus si credidi nō tibi, sʒ tertio, vt ēt pbat h, vt in. l. iij.
§. sʒ si alle. ingi. & iđ in terminis. l. nře. si reus credidit tertio tri
ste nouū falso referēti nō pt excusari quo ad actorē agētē ad pe
nā pmissam, vel ad interesse eo, qr reus credēs tertio non cōpa
ruit ad iudiciū, sʒ si reus ad istā penā vel ad interesse, q hʒ ne
cesse soluere actori postea agat 9 illū tertium q triste nouū falso
retulit non poterit excludi, qr ille tertius non poterit sibi oppo
3 nere, q ei credere nō debuit, & ista est intētio tex. & glo. ¶ † Ex
quo isert no. Bar. h, & expressius bar. in. l. errore. C. de iur. & fa.
ign. j. col. q si positioni p te facte, & nō pducte in iudicio rñdeo
ego fatēdo eē verū illud, qđ tu in positione affirmasti possum ēt
post sniam restitui in inte. errore 9fessionis mee, qr si credidi p
suasioni tue est iusta cā 9cedēdi restōnē in inte. pbato errore p
id qđ no. gl. in. d. l. ij. ff. qui ac. de pec. &c. ī ficto isto tex. bene facit.
l. pe. ſm vnū iec. ff. d 9fes. & ibi vide bar. secus si nō ad psuasionē
positionē, vel affirmationē aduersarij, sʒ meo motu, vel ad inter
rogationē q nō sit affirmatiue ego rñdeā, qr tūc post sniaʒ talis
erronea rñsio non poterit reuocari si alia iusta cā non subsit. l. er
ror. C. de iu. & fa. ign. & ita ēt tenēt Fol. & Pa. de ca. h, & p bar.
in. l. non fatet. in. iij. col. de 9fes. & in. l. celsus. in. j. vel. ij. col. ff. de
vsuc. & in. l. post legatū. in ver. q̄ro aduersarius fecit &c. ff. de his
q. vt indi. & ita cōuertenet q eq. dixerit bal. in. d. l. error. & limi
tat Ang. in. l. sup lōgi. in. j. col. C. de pscri. lon. tēp. nisi alia eui
dēs cā subesset ob quā manifeste appereret, q tibi nō dēbam cre
dere, vt ibi p eū, ar. l. plurimū. ff. de iu. & fa. ign. qđ intellige verū
nisi tu fuisses i dolo, qr dolus tuus prepōderat culpe mee, vt h
4 cū gl. i ver. q̄uis. † Adde ēt q nō pt imputari mihi si credidi ho
mini fide digno, a vt est gl. no. in. l. cū fundus. in ver. actiones.
ff. de 9di. & de. q̄ alle. ad h Bal. in lec. anti. & ēt Ang. h, p illaʒ
b gl. dicit no. Bal. in. l. iudicia. C. d rei vē. q tātū no. viri, b pure
dicētis pfem meū cui successi emisse talē fundū inducit iustissi
mā credulitatē, vt ex ea cāri possit tutius sufficiēs ad pscriben
dū illū fundū, iuxta. l. celsus. & qđ ibi no. bar. in. ij. col. de vsuc. &
idē no. Jo. an. i. c. cura. de iu. pa. & bar. i. l. q fundū. §. pcuratore.
pro emp. & qđ no. Bar. in. l. d pupillo. §. si qs ipsi ptori. in. viij.
5 q. de ope. no. nū. † & subdit ang. h, no. aliquos casus qbus excu
sat qs si credulus fuit de qbus me remitto ad hic no. per eum.

a ¶ Digno. adde Pa. de ca. 9si. cccxvi. Lud. ro. 9si. lix. Ab. 9si. xxxvij. & in q̄stiō. Jas. hic dicit in. ij. iij. et. iiij. addi. non esse credēdū ei q non ōndit instrm appositionis snie late & intimationis q pdicta veniūt limitāda nisi pdicta fierēt ab ipso iudicis auc. qr tūc non est necessaria ōnsio instri, ita voluit Lud. ro. 9si. vi. vbi cōsuluit, q stāte stat. q intimatio intelligat lite facta si intimās denūciet facta summaria mētiōe laudi, aut alterius instri, q est penes talem notariū q sufficiat si fiat intimatio talis per arbitrū, vt aliū bonum virū latius ibi vide ad ea q h ponit. d. Jaso. cui ēt inq̄stiō ponit an credat asserēti i arti. mor. se esse vulnerarū a tali Alex. 9s. lxxxvij. & an credat religioso asserenti in eius testō inualido q bona q obtulit monasterio mala fide possederat, & habuerat iniuste, vide p an ge. 9s. ccxxij. & an credat dicto nobilis dicētis q pr meus emit fundū a tali vide are. consi. xxv. & an credat notario dicēti se amisisse instrm, vide per Fede. 9si. cxiij. Jo. an. in addi. Spec. in titu. de instru. edit. §. postremo. in prin.

& p gl. no. in. c. ingsitioni. in ver. leuius. & in ver. pbabilis. de sent.
ex cō. & tāgit in. c. ij. de 9iu. ser. & in. c. quā magnū. xxiij. q. iiij. &
fin. p Jo. an. in addi. Spe. in ti. de obl. & so. ii nb. cir. me in ver. s.
qōnē dñi mei. vt ibi decidit sing. q. ad quā alle istū tex. & Lap.
alle. cxxvj. inci. factū sup quo 9siliū petit tale pponit qdā incer
6 ceratus. ¶ † Utrū aūt eē 9 si qs fuit minus credulus excuset, vi
de i. l. si fundū. cū ibi no. p C. s. C. de rei vē. & p bar. i. l. nō solū. §.
7 more. in. ij. et. iij. spē prestōnis. ff. de op. no. nū. ¶ † In gl. j. ibi,
si qs id qđ dic vt ibi remissiue dixi an aūt in mādāte dēat distin
gui an mādatarius eēt alās facturus, & tūc nō teneat mādās alās
sic, vide aliqd p Ja. bu. & Ang. h, & p bar. in. l. nō solū. §. si mādato. post gl. ff. de iniu. p bal. post antiquos in. l. nō iđ minus. i. xij.
q. C. de accu. & in. l. j. & in. ij. et. iij. col. C. de ser. fug. & in. l. ob hec
8 verba. ff. de infa. † & q̄ō cognoscat an mandatarius eēt alās factu
rus, vide Ang. h, & bal. in. l. data. in. xxiij. col. C. q accus. & in. l.
metū. C. qđ me. cā. & ibi Ja. bu. & p bal. in. d. l. ob hec verba.

Si reus. Si dolo actoris reus in iudicio nō steterit aduersus petitionē pene pmisse datur sibi except. doli secus si dolo tertij, qr tunc soluit penam, & ab illo tertio repetit. h. d. in summa.

Si plures. Hec actio est rei psecutoris ex pte eius cui cōpetit, qr dat ad iterē, & iđ si sunt plures ipediētes sʒ qlibet teneat insolidum vno tñ soluēte liberant oēs, & de mē huius. §. vide que dicta sunt in. l. si qs id qđ familie. ff. de iur. om. iud. & q no. in. l. fi. §. fi. ff. eo. titu.

Serui. Actio ex hoc edicto oritur ex delicto ideo ex facto serui dat noxaliter actio 9 dominum. h. d.

SVMMARIUM

1 Legatum rei alienę ignoranter factum, non debetur, nisi sit relictum coniunctę personę.
2 Legatario acquiritur dominium superueniens post legatum.
3 Delinquens precio corruptus tenetur offenso ad interesse, & mandanti ad restitutionem precii.
4 Assassini precio aliquem offendentes tenētur, & ipsi, & sui hæredes ad restōnem precii, & ad interesse ultra pœnas iuris.

Et hec actio heredi. Hec actio ex parte illius 9 quem cōpetit dr penalis, & iđ h respectu non dat vltra annum nec 9 heredem nisi in eo q ad eū puenit, sed bñ dat hēdi, qr est rei persecutoris ex parte eius cui cōpetit. h. d. ¶ † In gl. fi. ibi, & rē sibi
1 legatā hʒ tene mētū hāc gl. qr clarum est, vbi qs legat rē alienā
ignorāter legatū non debet nisi sit relictū 9iuncte psone, vt in. l.
2 cū alienam. C. de leg. ¶ † Sed pone q qs legauit ignorāter rē
alienā quā prescribebat, & pscriptio cōpēbat post mortē testatoris, certe h casu dñiū prescriptū supueniēs acqrit legatario,
& in h hec gl. nō est alibi ſm Ang. & Mod. h pro quo adde. l.
pompo. §. sed & legataria. ff. de acq. po. & in. l. idipa ad fi. de vsu
cap. p h ēt facit, qr testōr vr legasse ius qđ hēbat iure, & sic q̄si
dñium. l. si domus. §. fi. l. apud iulia. §. itē iulia. ff. de leg. j. no. in
pposito Bal. in. l. cum alienā. C. de leg. & omne meremētū superueniens cedit legatario. l. si ex toto. in pri. l. si tibi hō. §. seruus.
de leg. j. Et sentit ēt ſm Ang. ista gl. q finita pscriptione dñius
rei legate transeat recta via in legatarium, & idem no. Bal. h in
lec. anti. & h pced i si tu habeas in gl. q testōr possidebat & prescribebat fundum, sed si habes q solū hrs fuit ille q ēt viuo testatore cepit possidere & prescribere, secus dicerem, tū qr dñius
rei heredis non transit recta via in legatariū. l. si qs inqlinos. §.
3 seruos de leg. j. l. pompo. ff. de seruit. ¶ † In ea ibi eximit per
precium tales q per preciū delinquunt hodie assassini appellātur de qbus hr hodie in. c. j. de homi. in. vj. & p bar. in. l. cicero.
ff. de pen. & in. l. non solū. §. si mādato. in. iiij. col. ff. de iniur. & bal.
in. l. non iđ minus. in prin. C. de accu. & plura ponit Ang. in cō
4 sil. xlij. incl. nos carolus. & ex hac gl. habea bñ notare, † q tā ip
si assassini q̄ hēdes sui talē pecuniā quam acceperunt, vt delinquerent tenent restituer ei 9 quē deliqrunt vltra penas criales
q eis imponunt, & in h hec gl. est sing. ſm Pa. de ca. hic, & bal.
h in lec. anti. reputat h mirabile, tñ si bñ pōderet hec gl. parum
facit ad ppositū. Nam hec actio de qua loquit gl. dat ad interesse, vt. s. e. l. §. si ples. nō mirū q si dat h actio qti, ad istud pre-

b ¶ No. vt facit qđ vult bar. in. l. fi. circa fi. ff. de here. instit. imo q audiuit a fide olgnis psonis dicit habuisse in istā cām litigādi ſm bar. in. l. j. in prin. in. ij. col. ff. ad turp. & dicit Hemi. in c. de capitulis p illū tex. x. di. qđ qs dr p certo scire qđ est certificatus ab vno fidedigno, vide Jas. in. l. pperandum. §. sinantē alterutra. in. iiij. col. in. vij. 9clu. C. de iudi. & in. l. j. in. v. columna ff. qui satisd. cogant. Tho. diplo.

cũ quatenus ascendit ad interest partis. Sed in alio delinquẽte alr q̃z p p̃cuũ, q delinquẽs totũ preciũ restituere tenet offenso, hic non dicit ista gl. sz dcm̃ doc. melius pbat p gl. ij. in. l. in bidẽ. ff. de cal. q̃ alle. optima iura, bñ facit, qd no. gl. fi. in. l. j. C. de his q pot. no. & ibi bal. ¶ In ea. ibi, vel dic q fideiussor &c. Anĝe. h expsse approbat istud exẽpli gl. aly h nõ faciũ mẽtionem excepto bal. in lec. anti. q reprobat istud exẽplũ, & bñ q: fideiussor h casu non sentit cõmodũ ex ipedito pcessu ↄ reũ pncipalẽ, sz ex nõ inchoato ↄ fideiussorẽ. Nã dato q: fuisset inchoatus p cessus ↄ pncipalẽ, & sic ↄ eũdẽ esset interrupta pscriptio, tñ non ob h eẽt interrupta ↄ fideiussorẽ, vt pbat tex. i. l. cũ qs p reo. sz vnũ intellm quẽ ibi approbat Bar. ff. de fo. & ibi gl. in vno opi.
3 ¶ In ea. gl. in fi. vel aduersariũ recipiẽdo si ista solu. esset vera sequeret, q semp actio in factũ de qua loquit ti. ff. ne vis fi. ei daret ↄ heredẽ, q est ↄ. l. i. §. fi. ff. ne vis fi. ei vel sequeret, q si in casu. d. l. si qs missum. defunctus vẽdidisset, & alienasset fundum hẽs eius non tenet, qd non est de mẽte illius. l. iõ melior est prima sol. tradita per gl. in. l. si qs missum. in ver. perpetuo.

1 **I actoris.** Si seruus actoris impediat reũ sistere sciẽte dño, & non phibẽte cũ phiberi possit aduersus ipm petẽtẽ penã daf excep. simplr si vero ignorauit daf nõ simplr, sz noxalr vs alternatiue, vt vel nõ agat, vel si agat, det seruũ
2 pro noxa. h. d. ¶ † No. q quẽadmodũ pro delicto serui reperit dari actionem precisam interdum, & interdum actionem noxali, ita ẽt reperitur dari excep. precisam, & interdum dari excep. noxalem, q raro reperitur alibi sm̃ Bal. hic.

a ¶ Interruptionẽ an p citationem factã corã iudice incõpetẽti interrũpat pscript. & qd si sit indiscreta & gñalis vide p bald. in qsil. clxxvij. i. li. an aũt p libellũ oblatũ corã arbitro, vel arbitratore & recentoris missiones interrũpat prescriptio, vide B. qsi. clxxvj.

b ¶ Adde an p solã citationẽ vel per libelli pductiones interrũpat prescriptio, vide Phil. corne. qsil. clxxx. incip. multum diffinie. colũ. ij. ver. sed magis plane. in. ij vo in. & p Pa. de ca. qsi. x. incip. si vera sunt eo. fi. Ubi. est enĩz necesse in prima parte qsiliorũ, vbi an sit necesse q lis ↄtest. sup ipsa actione ad h vt prescrip. longi tẽporis interrũpatur. Henri. Ferran.

SUMMARIUM

1 Lucrũ q cõsequit ex dolo alterius, an sit primo recõueniendus.
2 Lucrum dolosè participans an æquè puniatur.
3 Eximens reum conuentum à manibus familiæ, an teneatur ipsi reo ad interesse.
4 Damnum pati an dicatur qui lucrum amittit.
5 Exemptus à manibus familiæ an possit agi contra eximentem.
6 Præscriptio an & qñ interrũpat p oblationẽ pcũ scãm principi.
7 Præscriptio interrumpitur per citationem.
8 Actio an efficiatur transitoria ad hæredes per citationem.
9 Præscriptio statutaria an interrumpatur per citationem.
10 Seruitus rustica pscribit, ẽt sine titulo, & bona fide spac. x ann.
11 Statu. q si creditor steterit per. x. annos q non petat debitum, quomodo procedat.
12 Litis pẽdẽtia & pscriptionis interruptio inducit citatiõe nuncij.
13 Præscriptio an sit interrupta citando actorem, qui in termino non comparuit.
14 Præscriptio an interrumpatur per citationem nullam.
15 Præscriptio nõ interrũpit per denunciationẽ extraiudicialem.
16 Præscribẽs dominium longo tempore acquirit utile dominiũ.
17 Eximẽs si efficiatur nõ soluẽdo, an possit actor agere cõtra reũ.

In hoc edicto. Si ob impedimẽtũ tertij actor actionem amisit daf sibi hec actio ↄ impedientẽ ad illud totũ ad qd actio cõpetebat, vel eius extimationẽ, & illo exiuente nõ soluẽdo daf regressus ↄ reũ ne ex dolo ipsius lucrũ
1 sentiat. h. d. ¶ † No. q vbi ex dolo vnius qs lucrũ ↄseqt primo recõueniẽdus est dolosus, ille aũt q lucrũ sentit nõ ↄuenit nisi solũ primo non existẽte soluendo. Qd tñ fallit nisi ille q lucrũ sentit participasset dolũ, q: tũc posset ↄueniri ẽt primo existẽte soluendo, vt no. in. l. sz eximẽdi. in pn. in ver. amitteret. ff. ne qs eũ q in ius voc. est vi exi. facit tex. ff. e. l. j. in ver. fecisse. uñc. §. ti. plen. & lz iste tex. loquaf qñ ↄmodũ puenit ex cã lucratiua. i. pscriptionis ad eũ q ex dolo alterius illud lucrũ ↄsecutus est, vt h in ver. lucrũ. tñ ẽt daret regressus in subsidiũ ↄ eũ ad quẽ res puenisset ex cã onerosa, vt est tex. no. i. l. plane. la. ij §. j. ff. de le. j. & no. Pe. Cy. & bal. in. l. j. ad fi. C. de repu. q̃ fiũt in ui. l. in integ. rest. & qd ẽ no. p ampliatiõe huius. l. & istud ẽt simplr seqt Pa. de ca. h p. d. l. plane. aduerte, q: in ↄriũ vr gl. quã ibi seqt bar. & cõiter alr. i. l.
2 his solis. ff. de ↄdit. inde. p quo facit. l. j. C. si vẽ. pig. ago. † vbi ẽt in subsidiũ nõ agit ↄ illũ ad quẽ res ex cã onerosa dolo alterius puenit nisi ille ad quẽ res puenit dolũ pticipauerit, & istã opin. ẽt vr tenuisse bal. & mode. post eũ in. d. l. plane. vbi dixit q illud qd dr in hac. l. pcedit qñ cõmodũ ex dolo alterius puenit ex cã lucratiua tm̃, secus si ex cã onerosa, q: tũc solũ in casu. d. l. plane agit in subsidiũ ↄ eũ ad quẽ res puenit, & est spãle sm̃ eos ibi in fauore vltime volũ. ne dolo alienãtis fideicõmissũ pereat. Et in pro. j. opi. alle. gl. in. l. ij. in ver. in rñdeas. iuncto tex. C. de here. vel act. vẽ. q̃ est cõiter approbata ex qua apparet, q illud qd hr in. d. l. plane. pcedit ẽt cessante fauore vltime volũ. attẽto q. d. l. ij. cũ gl. loqt in creditoribus nedũ in legatarijs, nec ob. q no. gl. in. d. l. his solis. q: põt rñ. q illa pcedat qñ absq dolo tertij res ad te puenit, vel q illa gl. non sit vera ad. l. j. C. si ven. pign. ago. posset rñ. vt ibi p Cy. l. q ibi iõ cessante dolo emptoris ad quẽ res puenit non põt in subsidiũ agi ↄ eũ. q: vr rem hre volũtate dñi postq̃ creditor ex pacto vẽdidit pignus. l. si cessante. C. de distra. pig. & est plus, q: emptor in casu. d. l. tractabat de lucro, q: emerat minus iusto precio, vt ibi no. Passus tñ est dubitabilis, & in mã vide ẽt que no. Bar. & alij in. l. j. C. si qs omi.
3 cau. te. † Quid aũt si iste dolosus in casu huius. l. non erat soluendo, & iõ actio extincta fuit restitutus actori ↄ reũ. & postea eximẽs effectus est soluẽdo, an reus aget ↄ eximẽtem ad id qd habuit necesse soluere actori occasione restitute actionis tetigit h solus Pa. de ca. q dicit se putare q non, q: si scrũ illius dolosi in eximendo non interuenisset habuisset necesse soluere, vel restituere actori, non q põt torqueri si coactus est facere, qd fuis-
4 set facturus illo non impediẽte. † Ité ipse certaret de lucro captãdo, & h actio daf p dãno euitãdo sm̃ eũ ↄ mã decisionẽ, facit q: vbicunq lucrũ nõ est in spe, sz iã radicatũ & acqsitũ in re, amittẽs tale lucrũ dr pati dãnũ. l. nõ amplius. §. j. & ibi glo. & doc. de le. j. & no. gl. in. l. j. §. si qs aũt pp. ff. de ui. act. pri. & dixi in. l. ij. §. fi. cũ. l. seq. ff. q̃ fuit cog. Preterea si vera esset opi. Pa. de ca. sequeret, q melioris ↄditionis eẽt dolosus eximẽs q̃z exẽptus q. nulla culpa fuisset, & absq dolo suo prescripsisset ↄ. l. non solũ. ad la. j. ff. de noxa. cũ si. aũt q: eior est opi. Pa. de ca. iõ eã sustinẽ-
5 do dici potest q audiri nõ dz iste exẽptus, † q: agẽdo ↄ eximẽtẽ imputaret ei culpã ex qua ipse exẽptus lucrũ ↄsecuturus fuisset, q esse nõ dz, vt in. l. cũ in fundo. §. q si mulier. ff. de in. do. hãc opi. ẽt vr tenere fml. ff. e. l. §. fi. ¶ In gl. mag. ibi pperua eã, & pprie loqt gl. q: pperuari vr actio qñ efficit ↄditionis vite q̃z prio esset, vt si primo duratura erat annis. xx. vel. xxx. nunc pperuat in. xl. vt. l. fi. C. de pscrip. xxx. an. & l. j. C. de annu. exce. nã talis pperuatio non fit nisi p lit. ↄte. non aũt p citationes de qua hic, vt le. & no. in. ll. pri. a. f. & in. l. cũ notissimi. in prin. alle. in gl. vñ rectius gl. fuisset h locuta si non dixisset de pperuatione actionis, sed de interruptiõe, vt dicit gl. ad fi. nã interruptio fieri potest p citationẽ & pscriptio de nouo icboãda ẽ & erit necessarius idẽ cursus tpis q primo regrebat. d. l. cũ notissimi. in prin. & l. sicut. eo. ti. Et istud facit ad qd. statuti de qua hic vide p Bal. in. l. eadẽ. in. l. cũ notissimi. in pri. & cũ eo ↄcordat Ang. & Imo. in. l. si seruũ. §. sequit. de ver. ob. & p Bal. in sua dispu. incip. statuto cauet, q fenerator in vlti. col. & Ang. in. l. sicut. C. de pscri. xxx. an. & Imo. in. l. iij. §. ité si tẽ. ff. pro emp. & p Saly. in. e. fi. C. de prescri. xxx. an. & in. l. cũ notissim. § imo. eo. ti. ¶ In ea. ibi tanq̃ ḣ an principis &c. istud est diuinare & violare. d. l. cũ no-
6 tissimi. † Preterea solũ in quibusdam actionibus tpalibus & pretorijs est inductũ, q p oblationẽ precũ factam principi interrũpat prescri. vt. l. j. et. ij. & ibi no. in gl. secus aũt in alijs, vt. d. l. sicut. & ibi gl. in ver. sufficiat. In ea. ibi, vel q est tantus &c. hec so.
7 ẽt diuinat ad istũ tex. ¶ † In ea. ibi, vel dic q iur veteri &c. hec est vera, q: de iure veteri ffoz non erat inducta prescri. xxx. an. vt no. in. l. q occidit. §. j. cũ fi. ff. ad. l. aql. & in illa est vex, q sufficit missio executoria seu citatio ad interrũpẽdã prescrip. d. l.
8 sicut. & d. l. cũ notissimi. sed pscrip. x. vel. xx. an. q̃ erat bñ cognita de iure ffoz, vt p totũ ti. ff. de vsuc. & in ista regrit li. ↄte. ad interrũpendã. l. more. de rei vendi. & de ista põt intelligi iste tex. Põt ẽt intelligi ista. l. in actiõibus pretorijs de sui nã tpalibus vt redhibitoria, & q̃ro minoris iuxta. l. cũ lex. de edi. edic. & actio iniuriax. l. si non ↄuitij. C. de de iniur. & actio de dolo. l. fi. C. de dol. cũ si. in istis regrit li. ↄte. ad interrũpẽdã. l. j. et. ij. C. qñ lib. prin. da. li. ↄte. fac. & l. senatus. ile. in gl. Nec ob. d. l. ↄstõnibus. in ver. quasi ↄ. ff. de act. & ob. & rñde vt ibi p gl. q̃ inter ceteras dat vnã solonẽ q̃z ẽt sentit gl. h vez q ibi nõ q̃rit de interru-
8 ptione pscriptionis, † sed an p ↄuentionẽ sentẽtiatorẽ actio efficiaf transitoria ad hẽdes q̃ prio trãsitoria non erat, & hãc solonẽ ẽt approbat Jac. buti. Bar. & Bal. h, & Ang. in. l. ij. § si rem. ff. pro emp. Sed in ↄriũ q regrat lit. ↄtest. vt efficiat trãsitoria vr pbare tex. in. l. si eũ. §. q iniuriax. ff. si cer. pe. Imo. in. d. § fi. rñdet, q cps intelligere tex. in. §. qui iniuriarum. qñ satisdatio de iudicio sisti nulla precedẽte citatione iudiciali prestita fuerat, vt ẽt dicit gl. hic in. ij. solu. Sed aduerte, q: ↄ dictam penultimam opin. vr tex. expressus in §. penales. insti. de pppe. & tẽpo. ac. & tex. in. l. j. C. ne ex delic. defuncto. & in. l. sciendum. & in. l. oẽs. ff. de actio. & ob. cum

ꝛ ob.cũ ſi.vbi ĩnra aperte volũt, ꝙ lit̃ gte actio efficitur trãſitoria ꝫ glo.in.d.§ pena es,in ver.ſi.gſtante,ꝛ gl.in.d.§ iniuriarum,in ver.nõ cõpetit videant tenere primã opi.de quo dubitauit in.l.ſicut in ver.per executio:ẽ.C.de pſcri.xxx.anno.quare cõclude ſm Cy.in.d.l.ſicut poſt antiquos ſm Jo.fab.in.d.§.pena es,ꝙ aut ſtetit p reũ quo minus poſt citationem cõpareret,ꝛ lis conteſtaref,ꝛ tunc hr̃ pro gteſtata ꝛ actio efficit trãſitoria ad heredes.§ q iniuriaꝝ,ad fi.ꝛ ita intellr̃.d.l.cõſtõtibus,in ver.quaſi conteſtare.nam gtumacia hr̃ pro pñtia,vt in auc.qua i prouincia.C.vbi de cri.agi op3,ſecus ſi nõ ſtetit per reum,vt q: habuit cãʒ non veniendi,vel nõdum lapſus erat terminus cõparendi,q: ſic non ſufficit ſola citatio,vt habeatur p lit.cõte.l.an pro:.§.fi.ff.qui.ex cau.ma.ꝛ ita intelligũtur iura ꝯ le.in ꝯtrãm,ꝛ ĩõ dicit no.Joã.fab.in.d.§.penales,ꝙ ad hoc vt lis habeaĩ p cõteſta,ꝛ actio efficiaf tranſitoria requirit vera cõtumacia per predicta qḋ eſt diligenter no. Et ad pdicta facit,ꝙ no.bal in.l.vno.C.de rei vẽ.ibi inquit ꝙ mora litis conteſtãde hʒ effectũ lit.gte ꝛ dicit eſſe tex.ad hoc ſing.in.d.§ q iniuriarũ,ad fi.ꝛ ibi dicã,ꝛ iſta no.pro intellectu ꝛ limitatione.
9 l.j.C.ne ex delic.defun.cũ ſi.† Reliqua in mã interruptiõis pſcriptionis,vide p Bal in.l.in oĩbus.ff.de ac.ꝛ obl.ꝛ in.d.§.ſi rem,in quibus locis ẽ tractat qdde pſcriptiõe ſtatutaria,ꝛ aliquid per Bal.h,ꝛ Ange.in.d.l.ſicut,ꝛ plenius per eũ in.d.§.ſi rem,ꝛ dicit Bar.Ang.ibi,ꝛ in alijs locis.ꝫ alle.ꝙ ſi ſtatuto cauetur ꝙ creditor ĩ.x.an.nõ petẽs debitũ non audiaf vlterius,ꝙ talis pſcriptio interrũpef per solã citationẽ,q: ẽ inducta mere in odium negligentis petere cũ ſtatutũ non requirat titulũ,aut bonam fidẽ pſcribẽtis,ꝛ ſic vr̃ idẽ ꝙ in pſcr.xxx.an.in quoꝝ interruptione ſufficit citatio,vt dcm̃ eſt,ʒ ꝯtrã ꝫ tenuit
20 Jmo.l.d.§.ſi rẽ,† eo q: certũ eſt,ꝙ libtas ſeruitutis ruſtice pſcribif ẽt ſine titulo ꝛ bona fide ſpacio.x.an.ꝛ in odium mere negligentis vti,ꝛ petere ſeruitutẽ,vt.l.ſequif.§.ſi viam.ff.de vſur.ꝛ p Bar.in.l.hec aũt,de ſer.vr.pdi Et p solã citatiõe executoris nõ interrũpif talis pſcriptio,vt pbaf in.d.l.an pretor.§.ſi.in ver.ex ſupradictis,ꝛ ibi gl.iuncta.l.j.eo.ti.ergo nõ procedit argũ Bar. Et ideo cũ nõ reperiaf niſi in preſcri.xxx.an.ꝙ p solã miſſionẽ executoris fiat interruptio,ergo in preſcriptione minoris tpis non ſufficiet miſſio executionis. Tñ ſi velles ſuſtinẽdo opi.Bar.que eſt cõis ridere ad.d.l.an pretor poſſes dicere,pꝫ ibi voluit gl.in riſione prima.ſ.ꝙ ibi non fuerat facta miſſio executoris. Uel qḋ non intellr̃ in preſcriptiõe libertatis a ſeruitute ruſtica,ſed vrbana,vel in alijs preſcriptionib⁹ quibus requirũtur ſaltem bona fides.d.l.hec aũt iura,cũ in ibi
21 not.maxime p Bart.† dicit ẽt Ange.in.d.§.ſi rẽ,ꝙ ſi ſtatuto cauef,ꝙ ſi creditor nõ petierit debitum ĩ.x.an.non audiaf vlterius qḋ ſi fiat interruptio p citationem regrederef nouus curſus eiuſdẽ tpis.ſ.x.an.ſed ſi interrũpaf per lit.gte.regrederef nouus curſus eiuſdẽ tpis,ꝛ ẽt regrederef ꝙ ſuperaddaf ipſo alioꝝ.x.an.ob perpetuationẽ factẽ p lit.cõte.ſicut dr̃ in.d.l.ſi.de pſcri.xxx.an.vbi actio que durabat.xxx.an.ob interruptionem factam p lit.conte.perpetuaf in tpo.xl an.decurſoꝝ.ꝛ ſic ſuperaddũtur.x.an. Sed ꝯtrã ꝫ Jmo.in d.§ ſi rẽ,dicẽs qḋ imo.per lit.gte.preſcri.x.an.inducta a ſtatuto perpetuabitur in.xl. Nam videmus,ꝙ reſciſſoria durat ann.l.in honorarijs,ver.ſed cũ reciſſa.ff.de ac.ꝛ ob.ꝛ tñ per lit.cõte.perpetuatur in xl.an.quẽadmodum alie actiones,vt no.gl.in.l.ſi.in verſi.ſiendam.C.de temp.in integ.reſti.ꝛ pe.ꝛ gl.in.l ſi.de preſcr.xxx.an ꝛ p Bart.in.l.ſi.C.ex qui.cau.ma. Et iſtã opi.ꝙ dicta preſcriptio a ſtatuto inducta de.xx.an.pꝑetuef in.xl.tenuit ẽt Ange.in.d.l.ſicut,ꝛ Jmol.in.d.l.ſi ſeruum.§.ſeqr̃,ꝛ ita intelligas no.p Bar.hic,ꝛ in.d.l.cum notiſſimi. Jn mã ẽt vide not.per Bar.in.l.ſi is qui,ad ſi.ff.q.ex cau.ma.ꝛ per Bal.in.l.ẽt ſeruanẽ,ad ſi.ff.quo ꝛ qñ iu.ꝛ per Ang.in repeti.l.j.in.j.char.C.de indi.ꝛ plene p Bar.in.l.nãliter.ff.de vſu.ꝛ ibi ẽt in fine tangit de interruptione preſcriptiõis in cãis criminalibus ḋ quo tetigit bald.hic,ꝛ bald.in.l.j.qñ lib.pn.datus ꝛc.ꝛ barto.in.l.mariti.§.quinquẽnium.ff.de adul.p Ro.in.l.j.in prin.ff.de arb. ❡ Nec omitto vnum in mã,qḋ voluit no.Lap.ꝛ doct.in cle.
22 §.vt lit.pend.q: ex notatis ibi p eos infertur † ꝙ in caſibus in quibus per citationẽ inducif lit.pendẽ.vel interruptio intellr̃ quando apparet de ipſa citatione factam eſſe relaxationes per mandatũ iudici alias ſecus,vt ibi p eos,ꝛ maxime per Petr.de
23 anc.ꝛ † Et qd ſi fcã fuit citatio ad iſtãtiã actoris,ꝛ actori termino
24 citationis nõ comparuit an ſit interrupta preſcriptio,ꝛ dic quod no.per.l.ꝛ poſt edictum.§.j.ꝛ ibi ḃ no.Barto.ff.de ind.
25 ꝛ bald.hic,ꝛ in.l.j.ff.de in ius vocan.† Et quid ſi citatio fuit nulla,vide in.l.ſi pf.C.ne de ſtatu defun.vide ſibi per gl.ꝛ bart.
15 in.l.accuſatiuus,cũ ſi.ff.de adul. ❡ † Per denunciationẽ aũt extraiudicialẽ ꝛc ꝙ non interrũpif pſcriptio.l.ſi alienaʒ.ff.pro emp.ꝛ colligif ex no.p gl.hic in.ij.gl. Et qd ſi p modum exceptionis qs deducat illud ad qḋ ſibi cõpetebat actio an inducatur pꝑetuatio actionis,vide Bar.in.l.oẽs actiones.ff.de re.iu.ꝛ io.i.ſi aũt.§.ſi.ff.de neg.geſt.per Bal.in.l.ij ad ſi.C.de edil.
16 act.p Ang.in.d.l.cuʒ notiſſimi,in prin,ꝛ in.§.Imo. ❡ † Jn gl.in ver.actionẽ,in prin.ibi,vel dic directã ꝛc.hoc cõiter tenetur qñ per preſcriptionem non erat ipſo iure ſublata directa actio nã lꝫ qs longo tpe pſcribit dñium acquirit vtile dñium ꝛ exceptione ꝯ directã rei vendicationẽ q̃ remanet dño ꝯ quẽ preſcriptũ eſt,vt no.in auc.niſi tricennalis,ḋ bo.ma.ꝛ idẽ in preſcriptione actionis perſonalis.l.j.in verſi.in efficaceʒ,ꝛ ibi no.C.aduer cre.alo ſi aduer.cre.lib vij.ꝛ no.in.d.l.cum notiſſimi,i pn.in ꝟ.prorogare,ꝛ in.§ piʒ.alleg.in glo. Uñ tunc in terminis huius.l p reſtõne tollif ſo ĩi obſtaculũ reſtõnis,ſʒ ſi p preſcriptionem eſſet ſublata directa actio,vt p vſucapionẽ per quã acqrif directũ dñ vm.l.traditionibus.C.de pac.ꝛ no.in.d.auct.niſi ꝛ ſic tollerẽf directa rei vẽdicatio ipſo iure q̃ cõpetebat illi ꝯ quẽ pſcriptũ eſt in.l.in rebus cũ gl.in verſi.exceptio.C.de iu.do.tũc bene p reſtõnẽ reſtituif vtilis,ꝛ Paul.de ca.hic,ꝙ lʒ g..h vetit qḋ ſit neceſſe hic petere iſtã reſtõnẽ in integ.q̃ conceſſa hẽbit primam actionẽ vtilem que dr̃ reſciſſoria durãs anno.l.in honorarijs.§.cũ reſciſſa.ff.de actio.ꝛ obl.tñ ipſe putat ꝙ iſta reſtitutio nõ ſit neceſſaria,ſed ꝙ reſtituaf actio ipſo iure p edictũ ptoris,vel auctoritate huius.l.metũ.§ volenti.ff.ꝙ me.cã,ꝛ ſicut qñ per interceſſionem mulieris factã ſ io nouandi liberaf debitor,q: ipſo iure actio reſtituif in primũ debitorem.l.q̃uis.§ quotiens.ff.ad velle.ꝛ hoc innuit tex.hic dum dicit reſtitutoriam ꝛ ſic erit eiuſdẽ tãe cuius erat prima,ꝛ nõ ſinientur anno ꝛ dicit,qḋ miraf ꝙ doc hoc non tangant,ꝛ dicit,ꝙ iſtud ẽt voluit Bal.h in lec.ant dũ finalr̃ dicit,vel dic ꝙ hic nõ deſideraf additio ptorie,q: l pot reſtituere actionẽ facit ſm eũ,ꝙ no.ff.d ꝟ.ob.l.ſi pupi us. Ultra predicta ẽt bar.h in ſi.format vnã oppoſi in qua nõ vr̃ bñ dixiſſe,ꝛ eum reprehendit Ful.q: Pau.de caſt.hic pluribus rationibus quas per te vide,melius tñ loqui vr̃ Ful.q: Pau.de ca.nõ bñ arguit ad ꝓpoſitum ꝛ eo mõ quo arguit bar vñ dato ꝙ hic eẽt preſtita ſatiſdatio ḋ iudicio ſiſti tpe quo reus fuit dolo exẽptus. Tñ equũ eſt reſtitui iſtã actionẽ vtilẽ ꝯ reũ principalẽ,q: reus principalis dato,ꝙ teneref ex pmiſſione de iudicio ſiſti caſu huius.l.tñ.q: ideo tenebaf,q: ipſe reus hẽbat actionẽ ꝯ dolo eximẽtẽ.l.ij.§.ſi.cum.l.ſeq.ff.in pri.ꝛ pp eos liberabaf cedendo actori dictam actionẽ ſibi reo cõpetẽteʒ ꝯ eximẽtẽ.l.qḋ debef.ff.de pecu.not.bar.in.l.ij.ꝛ.ꝛ q: talis actio ceſſa eſſet inutilis reo,q: eximẽs ꝯ quẽ cedebat nõ erat ſolnẽdo ĩõ in ſubſidiũ reſtituif actori actio pmerito ꝯ reũ pncipalẽ ne ex dolo eximẽtis actor iacturã ſentiat ꝛ reus lucrum cum iniuria actoris. Jtem facit iſte tex.ad.q.
17 quã vtḋ p bar.i.l.ſi qs ex argẽtarijs.§ cũ aũt.ff.ḋ edẽ. ❡ † Querit ẽt an in terminis huius.l.ſi dolo eximẽs tpe quo eximens erat ſoluendo poſtea effectus nõ eſt ſolnẽdo an actor poſſit in ſubſidiũ agere ꝯ reuʒ principalẽ qui erat liberatus preſcriptione cõpleta poſtq̃ fuit exẽptus. Pa.de ca.ff.eo.l.ſi.cõcludit diſtinguendũ eſſe an poſſi.imputari negligentia actori,vt q: tpꝯ habuit ad cõueniẽdũ eum,ꝛ tunc nõ aget,aut non,vt q: ſubito lapſ eſt facultatibus,ꝛ tũc ſecus,ar.l.j.§ ſi magiſtratus.ff.ḋ magi.cõue.ꝛ dum a legati.ꝫ.l hec aũt.ff.de ſer.vrb.predio.adde gl.mag.in.l.ſi.ff.quemadmo.ſer.amit.

9 a ❡ Per pe.ḋ anch,ſe ciũt no.p bar.in.l.mulierũ.ꝫ.ḋ ḋ cõdi.ꝛ dmõ.ꝙ ſi iudex ſententiaʒ ante relationẽ nũciꝗ ſi pnũciat ẽ ipẽ irrenulla,q: antẽ dif relatio nũcꝗ ibi vtḋ apoſtillam meam. Thom. dipl.

SVMMARIVM

1 Citatio circunducitur actore non comparente,& pro non facta habetur.
2 In poenis non inſpicitur an interſit partis.
3 Abſentia actoris & iudicis à pari procedunt.
4 Exceptio eiuſdem ſecũſt, an & quando poſſit opponi.

Sed ꝛ ſi ſtipulator. Si tam actor ꝙ reus fuit impeditus in iudicio ſiſtere cuilibet eoꝝ daf actio ꝯ impedientẽ ad intereſſe ſuũ ſi aũt ambo litigantes inuicẽ ſe impedierint ſit inuicẽ cõpenſa-
1 tio doli ad dolũ.h.d.vſqz ad.§ ſi. ❡ † Jn gl.j.ad ſi.hec ſolu.cõiter reprehẽdif,q: citatio circũducif actore nõ comparente ꝛ pro nõ facta habef.l.ꝛ poſt edictũ.§.j.ff.de iudi.ꝛ ſic verum eſt dicere,ꝙ in caſu huius.§.actor non poteſt reum reputare contu-

tumacē, ⁊ per ꝯñs ab eo non pōt a'lqđ intereſſe petere ratione
alicuius contumacie. Et ideo ſcđm Cy. hic, in addi. ⁊ Bart. ⁊
alios rñdeſ ad ꝯrium formatum in gl. ꝙ iſte tex. non. intelligiſ
de intereſſe actoris eximēdo per ipſum ꝯ eum, ⁊ poſtea recu-
perando per eum ab eximente. Sed intelliḡr de intereſſe expēſa
rū factarū ab ipſo reo in cōducēdo aduocatos pro illa die, vt
hic plenius per eum, ⁊ p Bart. in. l. ſi finita. §. iulianus, in. iiij.
2 col. de dā. infe. † ſed Jmo. ibi dđit aliū intellꝫ ad iſtū tex. vꝫ ꝙ
hic reus promiſit ſub pena de ſiſtendo in iudicio, nā tūc ſi reus
nō veni't cōmittiſ pena ēt ſi actor nō venerit, q: in penis nō in-
ſpiciſ an intersit ptis. l. ſtipl'o iſta. §. alteri, de ver. ob. ſecus ſi ſi-
ne pena fuiſſet facta ꝑmiſſio q̄ dēret cōmitti ad intereſſe ſi re-
us nō ſiſteret, q: tūc procederet primus intellꝰ doc. ibi, ſꝫ ꝯ in
tellꝫ Jmo. ē recitatū vř eſſe tex. in. l. arbiter, allegata in gl. vbi
ſi reus nō cōparuit, ⁊ citatio fuit circūducta ob abſentiā arbitri
nō cōmiſ pena, ecce qđ ibi loqtur in pena in qua nō inſpicitur
intereē. l. cū pena, eo. ti. ⁊ tñ q: citatio circūductiſ ob abſentiaꝫ
arbitri non cōmittiſ pena, ergo idē dꝫ eſſe qñ actor nō cōparet
q: ēt tunc citatio circūductiſ. d. l. ⁊ poſt edictū, ⁊ expſſe fatentur
3 Bar. ⁊ oēs hic, † ꝙ a pari precedūt abſētia iudicis, ⁊ abſentia
actoris, ⁊ aperte Ro. in. l. ſi qs arbitratu, in. viij. co. de ver. ob.
faciens mentionē de iſta gl. dicit, ꝙ ibi eſt text. in. d. l. ſi qs arbi
tratu, ꝙ abſentia actoris excuſat reū nō cōparentē a pena ꝯ iſtā
gl. ſꝫ eū. Tñ ille text. nō ꝓbat, q: nō loqſ in pena nec apparet
ibi, ꝙ reus fuerit requiſitus, vñ melius ꝓbaſ in. d. l. arbiter.
¶ Jn gl. in ℣. cōpenſando, de mā iſta vide per doc. in. l. ſi mu
lier, ⁊ in. l. viro, ſo. ma. ⁊ p Can. in. c. intelleximꝰ, de adu. ¶ Jn
ead. ad fi. ibi. §. ſi publico, dic ꝙ ibi loqtur quo ad penaꝫ crimi
nalem imponēdam, q: tunc nō fit cōpenſatio, vt ibi, ſꝫ iſte text.
4 cū alijs alle ī in gl. loquiſ quo ad cās ciuiles. ¶ † Extra gl. ſe
cū iſte text. in fi. ad. q. ſtatuto ciuitatis caueſ, ꝙ ꝯtus de quo
fuerit ſolūta gabella ſit nullus ipſo iure, contingit ꝙ ticiꝰ ven-
didit fundum ſeyo pro cētū agit ticius ad precium opponit re
us, ꝙ agere non pōt ex illo ꝯtu, q: ipſe actor fraudauit gabel-
lam non ſoluēdo eam an actor poſſit replicare ꝙ ipſe reus non
5 pōt hoc opponere a eo, q: reus nō ſoluit ēt ipſe gabellā, iſte tex.
facit ꝙ ſic, ⁊ ſic ꝑ replicationē doli tolliſ exceptio doli, ⁊ ita tꝫ
bar. cū quadā declaratione quā hic vide per eū ſubtilr loquē-
tē, ⁊ cum eo ſimplr trāſit hic Ang. Ful. tñ hic ſimplr dicit, qđ
iſtud vř eē ꝯ tex. in. l. apud. celſum §. marcellus, de do. excep.
⁊ q: in pari cā potior dꝫ eſſe cōditio rei. l. ij. ī. ne qs eūꝫ q in ius
voca. eſt ⁊c. ⁊ iđ tꝫ ꝙ nō poſſit replicari per actoreꝫ. Adde ꝙ
iſtā vlti. opi. vř ēt tenuiſſe bar. in. l. cū mulier, ſo. ma. ꝑ. d. §. mar
cellus, ſꝫ aduerte, q: ſi bene pōdereſ Bar. nō eſt ꝯtus nā aut
a principio actor ſe fundat ex dolo vt q: vēditor tradito fundo
emptori agit rei vēdi. ad fundū aſſerens ꝯtum fuiſſe nullū, eo
q: reus ceſſauit in ſolutione gabelle reus vero excipit ꝙ actor
audiri nō dꝫ q: ipſe actor fuit in eodem dolo. ſ. non ſoluēdo ga
bellaꝫ, ⁊ tūc certe reus pōt excludere actorē nec actor pōt amplꝰ
replicare iterum de dolo rei non ſoluētis gabellā ita eſt ꝓprie
tex. hic quē ita alleg. Jnn. in. d. c. intelleximus, vbi ēt ita intel-
lexit text. in. d §. marcellus, nam ſi daretur actori replicatio in
replicatione non deduceret niſi eundem dolum quem in prima
petitione deduxit, ⁊ ideo tunc non conceditſ replicatio, vt pro-
bat bar. in. d. l. cū mulier, in pñ. ꝑ. l. ij. cū. l. ſeq. ſ. de cōdi. ob. tur.
cau. Preterea hoc caſu actor tractat de lucro reus de dāno,
ideo potior eſt cōditio rei d §. marcellus, ſm aliū intellꝫ quem
ibi ponit bar. Aut ac. or in prima petitione ſe nō fundat ex do-
lo, ſed ex eo ꝙ ſibi cōcediſ de iure cōi abſqꝫ aliquo dolo rei, vt
q: rem vendidit ⁊ ipſe agit ad preciū ex ꝯtu, ⁊ tūc ſi reus exci
piat. ꝙ ꝯtus nō vꝫ, q: actor fuit in dolo, vel culpa nō ſoluendo
gabellā tūc pōt replicare actor ꝙ reus nō dꝫ audiri, q: ipſe reus
fuit in eodē dolo, ⁊ ſic fieri dꝫ cōpenſatio doli. d. l. viro, ⁊. d. l.
cum mulier, ⁊ ita ꝓcedit opi. Bart. hic Et in h articulo, vide
ēt per Bar. in. l. acceptā, in. xij. q C. de vſur. ⁊ p Ange. in auc.
vt iudi. ſine quoquo ſuffragio. §. illud vltimo, ⁊ p oēs in. d. l. cū
mulier, ⁊ p Bal. in. d. l. ſi creditoribꝰ. C. de ſer. pig. da. manu.
⁊ in. l. j. §. oſilius. ī. ne quis eū qui in ius voc. ⁊c. p Ant. de bu.
in. c. dilecti, lo fi. de excep. ⁊ ibi ēt p Abb. ⁊ ibi tenēt idē ꝙ bar.
in. d. l. cum mulier, nō facta mentione de his q̄ no. Barto. hic.

¶ Hoc op-
ponere. De h
vide p Pe. de
anch. conſil.
ccxcij.

SUMMARIUM

1 Intereſſe non ſibi praeiudicat qui ſtipulatur minorem poenam, quā ſit intereſſe.
2 Glo. communiter approbata non praeſumitur errare.
3 Solutio unius ex pluribus non liberat alium.
4 Solutio facta ab uno non liberat alium.

Si a fideiuſſore. Hec actio cōpetit ꝯ impe-
dientem ad integrū intereſ-
ſe lꝫ in ſtipl'one de iudicio ſiſti minor pena fuerit appoſita.
¶ Jn tex. ibi reus veniat ⁊c. ⁊ ob hoc actio extincta fuit aliꝰ nō
poſſeꝫ agere ꝯ impediētē ad ipſa centū, ſꝫ agere dēret ꝯ reum
qui ſiſtere promiſerat. l. ij. §. fi. cum. l. ſeq. ſ. tit. j. ⁊ in prin. huius
l. a ꝯrio ſenſu, ⁊ ita intellexit glo. hic in pn. dū dixit actio lō ex-
2 piret ⁊c. in fi. dum dicit glo. ꝙ reus liberaſ ⁊c. ¶ † Not. qđ lꝫ
qs ſimplr ſtipuletur minorem penam q̄ ſit intereſſe ſibi nō p-
iudicat in intereſſe vt hic, ⁊ in. l. predia, alle. in glo. ⁊. l. apud. §.
idem queritur, el. j. ſ. de do excep. niſi ſm Ange. h appareret
penam eſſe adiectam cā taxationis intereſſe. l. fi. ſ. de pro. ſti. ꝙ
in dubio non preſumitur. d. l. predia. ¶ Jn gl. ibi. l. ſi quis de-
cedens, hec prima ſol. non eſt bona, q: ſm eaꝫ ſequeretur, ꝙ ēt
ſi actio hic ꝯ reum principalē non fuiſſet extincta, atū deberet
poſſe agere actor non ſoluꝫ ꝯ reū ſed ēt ꝯ eximētē, q: hēret lo
cum ratio aſſignata in gl. q: nſa intereſt plures hře debitores,
⁊ tñ hoc eſt falſum, vt pꝫ in hac. l. in prin. a ꝯrio ſenſu, vt dixi ſu
per tex. ſcđa ſolu. ponitur in glo. in verſi. item pōt eſſe ⁊c. ⁊ illa
ſol. diuinat ac ēt facit violentiam in ver. fideiuſſore, nam fide-
iuſſoris oblō preſupponit alium principalr ad ſilum eſſe obliga
tum. l. fideiuſſor obligari, in prin. de fideiuſ. ⁊ ꝓpea ſoluūt doc.
ꝯrium formatum in gl. ⁊ ideo datur actio ꝯ eximētem, q: actio
antiqua fuit extincta ipe, ⁊ lꝫ alia oblō loco eius ſurrogeſ. ſ. ob-
lo ad intereſſe, ideo q: non cōparuit in iudicio q̄ oblo oritur ex
promiſſione rei facta de ſiſtēdo, tñ q: eodē inſtāti quo antiqua
actio ipe fuit extincta orta fuit actio ad intereſſe ꝯ reum ex pro
miſſione iudicio ſiſti ⁊ ēt orta fuit actio ad intereſſe ꝯ eximētē
ob extinctionē prime actionis cū vna nō precedat aliā non eſt
rō quare magis deſ ꝯ reum q̄ ꝯ eximentē, ideo cōpetit ꝯ vt-
rūqꝫ, arg. l. gñalr. ſ. de fideiuſ. vel ſm Paul. de ca. dic ꝙ
hic agi pōt tm̄ ꝯ eximētem, q: extincta actione principali fuit
ēt extincta illa promiſſio de iudicio ſiſti tam ꝯ reum q̄ ꝯ fide-
iuſſorē. l. ſi eum. §. qui iniuriarū. ſ. ſi. l. j. lꝫ glo. hic velit ꝯrū quas
2 cōiter ſequiſ doc. tñ h ſi plꝫ † q: nō ē ꝑſuadū gl. cōiter ap ꝓ-
batā erraſſe. Nec ob. §. q iniuriarū, q: pōt rñ. ꝙ ibi ſi duraſſet ꝑ
miſſio de iudicio ſiſti poſt extinctā principalem actioneꝫ nullo
caſu dari poterat ibi reo conuento ex ſtipl'one de iudicio ſiſti
regreſſus ꝯ alium, ſecus autē in caſu noſtro in quo actio datur
ex hoc edicto ipſi reo ꝯ eximentē, ⁊ cedētem, ⁊ cedendo eaꝫ li-
beraſ. l. qđ debeſ. ſ. de pecu. no. Bar. in. l. ij. ī. eo. ⁊ ſic in effectu
vř cōpetere ſolū actio ꝯ eximentem. ¶ Jn ea. ibi. §. ſi plures,
hāc opi. tenuit Ja. de are. bar. ⁊ Ful. hic per. l. ſi ex dolo. § j.
cum ibi, nota. ſ. de iudi. ⁊. l. quotiens. ℣ ſi. plane ſ. ſi fa. fur. ſe. di
ca. ꝯrium tꝫ Marti. ſyl. Guid. de ſuza. Ja. bu. Bal. hic in lec.
anti. Ang. Pau. de ca. hic, q: iſti tenenſ ex diuerſis factis, er
3 go ſolutio vnius non liberat alium, † ar. l. qui ſeruum, verſi. ſꝫ is
qui ⁊c. ſ. de interroga. act. ⁊. l. fi. ī. ne qs eū qui in ius vo. Nec
ob §. ſi plures, alle. in gl. rñde vt p gl. i. d l. q ſeruū. Nec ob. d.
. l. quotiēs, cū ſi. q: ibi loqſ in duobus quoꝝ vnus hēat cāꝫ ab
alio hic ſecus, vt per gl. in. d. l. q ſeruum, hec rñſio nō eſt bona
ad. d. l. ſi qs dolo, ſm vnā lec. ſm quā ibi loquiſ in extraneo q
nō hēbat cām a debitore, vñ ang. quem tñ corruptū habeo non
vř rñdere ad illā legē, ꝙ ibi actor recipit ſolutionē pro debito,
⁊ intereſſe ſibi factū ab vno, vñ ſi ab alio peteret ageret ad illud
qđ iaꝫ ſequutus eēt, ſꝫ certe ēt hic vř eodē modo ſolutio recipi
ideo teneo opi. gl. ⁊ bar. pro hoc facit, q: cā ex qua obligaſ do-
lo eximēs, ⁊ cā ꝑꝑ quam obligaſ reus principalis vigore ꝑmiſ
ſionis de iudicio ſiſti qñ reus dolo fuit exēptus ſunt adinuiceꝫ
reſpectiue, ⁊ ſe cōtingētes, q: quelibet earū ꝓducit iſto caſu ob
lonem ꝑꝑ extinctionē actionis principalis, que actio fuit extin-
cta ipe poſt ipſam doloſam exemptionē, iđ cū ſe adinuicem cō
tingāt pro vna reputanſ adeo ꝙ ſolo vnius dꝫ liberare alium.
vt no. gl. mag. in. d. l. qui ſeruum, pro hoc etiaꝫ q: iſta actio da-
tur ad intereſſe. d. §. ſi plures, ergo ſolutiōe facta ab vno q: ceſ-
4 ſat intereſſe non dꝫ poſſe vlterius agi. † Sed difficile eſt reſpō
dere ad. d. l. qui ſeruum, cui pro nūc rñdeo, ꝙ loquitur in actio
ne. l. aquil. que cum ex vtraqꝫ parte ſit penalis opeſ ꝙ ſolutio
facta ab vno non liberat alium. l. item mela. §. ſi plures. ſ ad. l.
aquil. ⁊ ita rñdetur ad. d. l. fi. ne quis eūꝫ qui in ius voc. eſt ⁊c.
vt no. gloſſ. in. l. j. §. ſi plures. ī. eod. tit. ¶ Jn ead. ibi ꝙ reus
liberatur. ſ. antiqua actione que fuit extincta tempore. hec ta-
men ratio glo. nihil valet, q: dato ꝙ reus eſſet liberatus actio-
que

qua actione attamẽ reincidebat in secũdam obligationẽ.s.vigo
re promissionis de sistẽdo pro qua fideiussor intercesserat,& sit
liberatio ab ista secũda p solutionẽ illius impedientis,vt in p
xima parte gl.dixi,ergo liberarioz fideiussor,& ita tenẽt doc.ꝯ
gl.ꝙ fideiussor liberetur per solutionem factam ab eximẽte,p
rationes quas hic vide per eos.

Si quis cautionibus.Rub.

SVMMARIVM

1 Viginti milia passus faciunt unum miliare.
2 Passus est quinq; pedum.
3 Pes est quindecim digitorum.
4 Citatus debet hẽre unũ diem pro qualibet ebdomoda p quiete.
5 Citatus debet habere unam diem pro qualibet ebdomada,etiã si sit dictum ꝙ debeat uenire continuatis diebus.
6 Miliare an intelligatur de mille passibus uel aliter.
7 Dieta quid sit,& quomodo in dubio intelligatur.
8 Terminus præfixus ad comparendũ non currit nisi à die sciẽ.
9 Dies notificationis non computatur in termino.
10 Notificatio sufficit ꝙ fiat ad domum.
11 Dilatio ad comparendum incipit currere à die receptionis literarum.
12 Dies à quo præfigitur terminus an computetur in termino.
13 Dies naturalis incipit à media nocte, sed legalis & emergens quandocunq;.
14 Terminus trium dierum hinc statutus quomodo capiatur.
15 Dictio hinc extremitatem temporis denotat.
16 Dictio ab denotat separationem.
17 Dictio ex hac die denotat separationem.
18 Dictio ex denotat separationem sicut dictio à,uel ab.
19 Terminus datus ad probandum,uel respondendum infra,uel intra tres dies,quomodo intelligatur.
20 Iudex in dubiis eligere debet illam uiam,per quam utriq; parti consulitur.
21 In dubio pronunciandum est appellationem non esse desertã.
22 Appellationi in dubio deferendum est.
23 In iudiciis quasi contrahitur.
24 Mensuratio itineris per quam uiam debeat fieri.
25 Viam si quis habet per mare,& per terram,quæ sit attendenda.

Vicenna. Absenti ad comparẽdum p
singulis viginti miliaribus di
es statuendus est,& vltra hoc dz hẽre vnã diẽ in
qua cõparere possit.h.d.sz verb interiß. In
1 tex.ibi † vicẽna milia passuũ &c ꝙ constituũt vi
2 ginti miliaria,vt in.l.i.alle.in gl.† & passus est quinq; pedũ vt
3 no.glo.in.l.iij.ff.de ver.sig. † Sed est dubio quantæ mensuræ
pes eẽ intelligat,bald.hic dicit,ꝙ quindecĩ digitoꝝ,& idẽ di
cit Isidorus in lib.ethymologiarũ,barto.vero,in d.l.iij.dixit
attẽdendam esse consuetudinẽ loci arg.l.nũcius,cũ si.de le.iij.
ad de glo.xvij.q.iij.sicut ꝙ expsse dicit ꝙ passus quinq; pedũ,
4 pes aũt quindecim digitoꝝ.ẽ † Vltra istã diẽ quã hz hic reus
p quibuscũq; viginti miliaribus,dic ꝙ ẽt dz hẽre vnam diem p
5 qualibet ebdomoda pro quiete vt est glo.in.c.cupientes.§.i.in
ver.cõmode. de ele.in.vj.quã ad h̃ pro sing.alle. Imo.in.l.cõ
tinuus.§.cũ ita,de ver.ob.nõ enim de ista dilatio taliter mode
rari,ꝙ sit onerosa,vt hic in fi.& ideo dz hẽre dictam diẽ pro quie
te,q̃ alr̃ nõ diceret cõmodo itinerari posse p alle.c.cupientes
5 .§.i.cũ gl.† ad qđ ẽt vide gl.in.c.cõstitu,in ver.continuatis die
bus,de offi.ordi.in.vj.que sentit hoc esse verũ ẽt si sit dictum ꝙ
debeat venire cõtinuatis diebus,de quo plenius vide p Io.de
6 Imo.in.d.§.cum ita,† & dicit Pau.de ca.ß,ꝙ hodie ẽm cões
vsum sumerent miliaria alr̃ ꝙ̃ per mẽsuram mille passuum.s.
prout sumuntur vulgariter,vt qñ vz hinc ad Bononiam sunt.
xxx.miliaria nõ intelligit,ꝙ quodlibet miliare sit de mile pas
sibus,sed de pluribus alle.no.p Inn.in.c.nõnulli,de rescrip.
Hic ꝙ verũ esset,ꝙ appellatione vnius miliaris hodie intelli
geret ẽm consuetudinẽ loci p ea que dixi in prin iudex mode
rando dilationẽ statuẽdã ad cõparendũ ẽt hodie dz hẽre respe
ctũ ad metas hic taxatã,vz viginti milia passuum pro quolibet
7 die,nec ꝯtrium dicit Inno.in.d.c.nõnulli,† bñ est veꝝ,ꝙ vbi in
iure sit mentio de dieta intelligeret ẽm ꝯsuetudinẽ regionis si
de ea appareat nõ aũt de ista dieta legali,vt in.ca.statutum.§.
cũ aũt cũ gl.in ver.dietã,de rescri.in.vj.cũ ꝯcor.ibi alle.Et id

b vbi de consuetudine esset,ꝙ vltra viginti milia passuum non taxa
ret dicta dieta,tunc nõ attenderet dispositio huius.l qz ẽt iste
tex.ogt de dieta,& ita quo ad hoc allegat tex.iste per gl.in.d.
ver.dietam,& aliquid per Ang.& Ful.hic,& Io.de imo in.d.
8 l.j.§.cum ita. † In tex.ibi dinumerari,intellige ẽm Bald.
a die receptionis literarum iudicis iubẽtis,ꝙ cõpareat,qz ter
c minus p̃fixus ad cõparẽdũ nõ currit nisi a die sciẽtie ẽm eũ.
l.quinquaginta.C.de execu.re.& arg.l.annus.ff.de cal adde gl.
hoc intelligentis dicentem.iij.q.v.in.c.quisquis,in ver.ea die,&
no.barto.in.l.j.super ver.presides vbi probat.ff.de requi.reis
no Bald.in.l.ij.per illum tex.C.vbi in rem act.& per Bal.in
l.eos.§.apostolos.C.de app.vbi in materia alle.gl.pe.in c.j.
de ap.& no.Bar.in.l.labeo.ff.de iureiur.bene facit qđ no.glo.
in.c.apostolice,de cle.excõ.& no.ẽt per Bal.in.l.si eo.C.q ac
cu.non poss.in pen.co.vbi dixit,ꝙ currit a die notificationis,
9 † & dies notificationis non cõputat in termino,& voluit allega
10 re gl.in.d.c.quisquis,in ver.ea lz aliter allegat & corrupte † suf
ficeret tñ notificationem factam fuisse ad domum lz de alia cer
tioratione non appareat.l.scire opz.§ opz,& ibi no.Ja.de are.
& bal.ff.de execu.tu.pro cuius limitatione vi sing.bald.in.l ab
11 eo,in vij.col.C.quõ & qñ iu.& iu.l.ij.§ pen.in fin.ff.eo.† dicit ẽt
Pau.de ca.ß,ꝙ ista dilatio incipit currere a die receptionis
lrarum,vt est dictũ & a die a quo potuit componere sarcinulas
suas,& iter aripere,ar.l.ab hostibus.§.sed qđ simplr.ff qui.ex
cau.maio.vbi ẽt tale tempus reputatur tempus impedimenti
12 qđ est no. † In tex.ibi præterea enim &c no.ẽm vnum intelle
ctum positum in prin.glo.pen.ꝙ dies a quo præfigitur termi
nus non computatur in termino qđ est verum ẽm Ja.bu.bar.
Ang.Pau de ca.& Roma.hic,qñ dilatio simpliciter statuta
est,vt qz iudex dicat præfigo tibi terminum trium dierum,nam
intelligi dz de tribus diebus proximis.l.eum qui kalendis,in
prin.ff.de verb.ob.& dies incipit a media nocte sequenti.l more
romano.ff.eu.j.Et pro ista opi.facit tex.in.c.frequens,in ver.
in quo proponitur &c.de rest.spolia.in.vj.& in.c.pia,de exce
ptio.in.vj.Sed ꝯtrium tenuit Cyn.hic in addi.& Bald.hic in
lec.antiq.& Pau.de liaza.in.d.c.frequens,& etiam Fulg.hic,
& Bald in.l.eos.§ finali.C.de appel.& in.l.si quando,in.v.q.
C.de testa.Pro qua opi.facit,qz regulariter computatur di
latio de momento ad momentum.l.iij.§ minorem.ff de mino.l.
j.§.dies,in ver.subtraxisse,& ibi glo.ff.quan.app.sit,vbi appa
ret ꝙ ẽt dilatio legalis computatur de momento ad momentũ,
quanto magis idem esse dz de dilatione data ab homine,cum
mitius agatur cum.l.qz cum homine.l celsi &, in prin.ff de ar
bi.& ibi no.hoc ẽt expresse vult Io.an.& alij post eum in.c.su
per eo.el.ij.super gl.si.de app.& præsertim dici hic dz cum dila
tiones restringende & ampliande sint.l ij.in p.in.C.de temp.
ap.Pro hac opi.vt tex.in.l.eos.§ finali.C.de tempo.app.
iuncta.l.j.§.biduum.ff.quando app.sit,istam opin.videtur seq
Specu.in locis proxime allegandis Et tenendo istam opin.
que in puncto iuris videtur verior potest respon.ad contraria.
Et primo ad istum tex.ꝙ iste primus intellectus positus hic,
in glo.pen.in princ.non procedit,vt hic per Bal.& alios ma
gis cõiter,qz iste tex.non loquitur de die quo promittitur de iu
dicio sisti,sed cum reus etiam promisisset sistere i iudicio quã
docunq; esset requisitus,& postea requireretur & citaretur vt
comparere deberet querebatur quanta dilatio sibi statui debe
ret. Vel dato ꝙ iste intellis pcederet,rñde ꝙ iste text.loqui
tur in casu certo,& ita ẽt responde ad.d.c.frequens & ad.d.ca.
pia.Nos aũt loquimur in casu dubio.Item rñde ad.d.l.eũ q
kalendis,qđ verum est,ꝙ intelligitur de diebus proximis,tñ
dies incipit computari de momento ad momentum, non autẽ
13 a media nocte sequenti. † Nec ob.l.more romano,qz verũ est
ꝙ dies naturalis incipit a media nocte,sed dies legalis & emer
gens incipit quandocunq;.d.§.si autem,&.d.§.biduum,&.d.
§.dies,cum glo.&.§.minorem,cum si.Tamen de consuetudi
ne servatur prima opin.vt refert Imo.& Bo.de san.ge.in d c.
frequens,vbi ẽt simpliciter transeunt cum opin.bar.ꝙ̃ ẽt secu
tus est Ang.& Imo.in.l.gallus,in princ.ff.de libe.& posth.Et
14 retenta opi.Barto.pro vera.† Limitatur nõ hẽe locum qñ iu
15 dex dixisset statuo terminum trium dierum hinc,† ꝙ ista dictio
denotat extremitatem tpis,vt.l.placet,cum gl.in ver.ab hinc
C.de sa.san eccle.& insti.de iure natu.in prin.cum glo.in ver.
hic,& ita in proposito tenuit Ray.& Imol.in.l.huius,la.ij.in
ver.& etiam Bar.hic lz dicta iura non allegent.Secus autẽ si
si dixisset statuo terminum triũ dierũ ab ista die,nam tunc dies
termini nõ cõputabit in termino ẽz Bal.hic,& est expressa gl.

a Circa inte
llige nisi lex
vel superior pẽne
ret certũ ter
minũ.ff quẽ qs
dẽat cõparere
siẽ dispõẽdã
ꝺ dictis ꝯ hic
geris si in ge
sceret & ꝯpare
ret i termio nĩ
hil ei ipputaret
ẽz imo.i.d.l ꝯ
tinu.§ cũ ita,
& segĩ iel x.vbi
plene i.c.oli.&
ff pe.co.ꝺ exe
ce.& dies geris
rõnabilr ẽdies
din ca sic dñs
genit die sub
ba.gene.j.c.&
dñica ẽ subro
garasat hatoẽz
imo.l.d.§ cũ
ita,& ẽ gl.i c.
lz ꝺ fer.& ẽ vi
tate.d.gl.i.d.
c.cupiẽ.eo,vi
ꝺ irã ꝺ are.in
d.§ cũ ita,& fe
lỹ.in.d c.oli.
Thom.
b Pass
taxat p vnadie
ta,scias tñ qđ
q̃dragita mi la
ria p mar sint
minus ꝙ̃ vna
dieta ẽm barr.
singlr i sua ira.
ꝺ insula i.t.co.l
ꝯ ho mlit.n.
& segt fe x.i.c.
oli.& ff ꝺ exce.
l ilj.vo.l ꝯ ho
ꝺmõ scias qđ
nota p cãie ẽ
Venetijs.tho.
c Scie.qđ
termi' p̃cepti
currat a die scie
ẽ gl.i.c ꝯuis.
iiij.q.v.& gd l
vltimis volũt.
an a die scie vl
adire hẽditã
tis,viđ p Ro.
ꝯsi.cccxviij.&
ccccix.
d Preter.
ꝺ hac dictiõe
pter,viđ in.ro.
ꝯsi.cccx.p Ol.
ꝯsi.lxxvij.vbi ꝺ
multis dictio
nib',& an dies
termini ñ ꝯpu
tet i termio,ẽ
p.d.iol.viđ &
an termin'.l.
vl hõis possit
pueniri,viđ p
Pa.ꝺ ca.ꝯsi.
liij.ol.ꝯsi.167.

a ¶ Dictio a. adde tu q dictio a cõcludit qñ dispõ esset cõtra ius cõe, vt min⁹ corrigat, vel qñ ageret de magno pindicio vnius, & magno cõmodo alterius, Jo. de imo. quẽ seqt ibi Gem. in c. j. co. xv. de excep in vj. & adde Pan. in c. sup eo, el. ij. de ap. & vi de alex. i. cõs. cxiiij. i pn. ij. co. vbi q ista a ẽ exclusiua, & q si cõstõ dictat q cã ap. debeat terminari infra tres mẽses a die appellatiõis numerãdos nõ dz cõputari dies in q
fuit appellatũ
ita alexã. in d.
cõsi. cxiiij. in.
v. co. Fr. cur.
b ¶ Adde di-
ctũ bal. no. i. l.
fi. i pn. i pe. co.
C. de tẽp. ap.
q vbi apponi
tur dictio sepa
ratiua a, spaciũ
quod ãcedit lo
co ei⁹ cui adij-
cit alle. gl. fin.
i cle. si ad ap-
pellatiões, i v.
a die, de ap. & iõ
ifert q statuto
disponẽte q cõ
cordia deat fie
ri i decẽ dies
a die ichoati p
cessus q vz cõ
cordia icã illa
die, qr cedit lo
co ei⁹ cui fit & i-
dẽ dic bal. de
dictõe ab, & ex
hoc dõ vid q dci
dic bald. i. l. ex
arcialt. C. de ac.
emp. q dictio
a iacto v. esse
ctiuo vel v. bo
subitãneo sig
escẽnotat cãz
efficiẽtẽ. p. l. si
li⁹ a pre. j. de li-
be. & posthu. &
rõ pt eẽ q v.-
bũ inmes ẽ de-
notat effectũ,
& statum infor
mat. sz bal. i. l.
j. in. vij. col. in
iij. opp. C. de
sũz. tri. & fide
cat. & ibi vide
Jas. i. viij. col.
Tho.
c ¶ Hic vi-
de alex. i. l. bẽ-
diuũ i. j. co. ff.
ad. l. falci. vbi
apostillant qñ
dictio ab indu
cat separatio-
nẽ. Tho. dip.
c ¶ Gl. vid
alex. i. cõs. xx. in
iiij. vo. ici. cõsi
deratis v. bis
statuti, & plene
p Fel. i. c. oli, &
ff. i. ij. col. i fi. &
sequẽ de exce.
Tho.

16 in c. statutum, in ver. numerandum, de prebẽ. in. vj. † nam talis
dictio ab dnotat separatiõez, vt no. gl. in. l. si ex duobus, in pn.
in ver. ab altero ff. de duo. reis, & in. l. ij. §. fi. ver. a brundusio ff. de
actio. emp. & in proposito no. gl. in cle. sicut, ver. a die, de app.
17 & Specu. in ti. de cita. §. viso, ver. pe. & ibi ẽt. Jo. an. & † idem si
dixisset ex hac die fm Bald. h, qui ad hoc alle. l. mariti. §. sex
mensium ff. de adul. Pro quo adde tex. cum gl. expressa in. d.
c. quisquis, in versi. ex hac die, sed cõtrarium vr tenere Bart.
in. l. pe. §. sexaginta ff. de adul. per illũ tex. iuncta. l. mariti. § pre
terea, eo. ti. vbi vr probari, q paria sunt dicere ff. sexaginta di-
es a diuortio, & ff. lx. dies, ex die diuortij, sicut qñ dico a diuor-
a tio computat ipa de momento ad momentum, q dictio a⁹ solũ
denotat separationem ab illo actu cui iungitur, vt no. gl. h alle.
& sic eodem mõ qñ dico ex diuortij, & pro hoc ẽt Bar. ibi alle.
tex. in. d. §. biduum, in ver. ex die late snie iuncto. §. dies, cũ gl.
18 in ver. subtraxisse. ¶ Primo primam opi. † esse veram. qr idez
b vr importasse si dico ab ista die vel si dico ex ista die, & sic di-
ctio ex dz denotare separationem sicut dictio a vel ab. l. fi. C. de
tẽp. in inte. rest. & l. j. § annuum ff. de itine. actuqz priua. & c. sup
eo, el. ij. de ap. & gl. in. d. c. quisquis, & Alb. de ro. in suo dictio-
nario super dicta dictione, & istam opin. in pposito nro firmat
Bal. in. l. fi. C. de in. do. in pe. colũ. Nec ob. iura alle. in cõtrariũ,
& illud qd no. barto. in. d. l. pe. qr ibi per alia iura apparebat de
mente iurisconsulti. Ad h, q no. Cy. in. d. l. a caligato, de mp.
19 † vbi ẽ dixisset statuto tibi dilatione ad probãdũ ff. x. dies, tunc
dicit Pa. de ca. h, q cõputabit tota dies dati termini in ipso
termino, alle. l. si qs sic dixerit ff. de verb. si. Sed certe ille tex.
non probat h solũ, sz probat, q decima seu vltima dies hũ cõpu
tetur in termino, vt ẽt pbat in. l. j. §. q diximus ff. de sue. edi. &
no. gl. in. d. c. frequens, & Inno. in. d. c. pia, & iõ teneamus dictã
opi. Bar. h quã seqt ipsemet Pa. de ca. h vez qd si iudex di
cat statuo tibi terminũ decẽ dierũ ista dies in qua statuit ter
minus nõ cõputet in termino, qr ista v. ba intelligunt de de-
cem diebus pxime sequẽtibus, vt dictum est, & hoc specifice tz
Jo. de imo. in cle. sicut, de ap. vbi plene de hac mã post Ant.
de bu. ibi Cy. ẽt hic in addi. expsse vult non esse differẽtiã an dicatur
statuo terminũ decẽ dierũ, vel dicat statuo terminum ad pro
bãdum ff. x. dies, sequit ergo q eadẽ rõne idem dõm erit qñ iu
dex statuit terminũ ad probandũ intra. x. dies, qr debebit intel
ligi de. x. diebus proxime sequentibus, per. d. l. cum qui kalen-
dis. Et de materia qñ dies termini cõputet in termino vltra pre
dicta vide per Inno. & alios in. d. c. pia, & per Spe. in ti. de ap.
§. restat ver. sed nunquid dies, & p Bald. in. l. a caligato. C. de
inp. & plenius p eũ in. d. §. sinaũt, & in. d. l. qñ. & in. l. fi. in. iij. co.
C. de tẽpo. ap. vbi alle. gl. sz eum sing in. d. cle. sicut p eũ in. l.
si ea, in pe. col. C. de acc. & per Ang. & Imo. in. d. l. si ex duob⁹,
in prin. & in, d. l. gallus, & p Ang. in. l. vt perfectus. C. de anna.
excep. & in dictis locis ẽt inuenies qd de termino in dilationi-
bus legalibus circa qd ẽt vide no. in. c. cũ in cũctis, in ver. exi-
gerit, de ele. & ẽt per Bald hic. ¶ Item not. fm aliam lec. q
vltra dies q statuti dñr reo absenti ad cõparendum fm distan-
tiam itineris hic taxatam dz ẽt hẽe diem vnam ad comparen-
dum, pro cuius declaratione vltra no. per bald. hic vide p eũ-
20 dem in auc. el qui, in prin. C. de bo. auc. iud. pos. ¶ † Vltimo
no. q iudex. in dubijs eligere dz illam viam p quã vtriqz par-
ti cõsulit. Et pro hoc dicit Pan. de ca. se de facto dixisse cum
21 esset dubium † an appellatio eẽt deserta vel nõ essent rõnes p
& cõtra q iudex in dubio pnũciare dz q non sit deserta, qr per hãc
22 viã ius alicuius nõ perit Pro quo ẽt adde qr videmus † q vbi
est dubium an appso debuerit admitti vel non dz in dubio iu-
dex eam admittere, & ei deferre, vt no. Jo. an. in. c. vt debitus,
de app. Spe. in ti. de ap. nunc dicam⁹ qd sit versi. primo & v.
circa h, & archi. in. c. j. in versi. si delegatum, & in. c. si iudice, de
app. in. vj. & p doc. in cle. j. de dolo & cõtu. maxime per. do. Car.
ibi in. v. co. per bal. in. l. de statu ff. de testa. & in. l. properandum.
§. sin aũt reus. C. de iudi. hũ iacit, q no. bar. in. l. j. in versi. que-
ro quid si appellat ff. nil no. ap. pen. & qd no. Host. in. c. per tu-
as de testi. ¶ In gl. j. ibi. l. de die, omissa sol. gl. rñde, vt hic p
bar. cum quo magis cõuer ceteri transeunt, adde tñ que dixi i
l. cõtra. Scda aũt sol. h posita non est bona, qr tex. in. l. de die, nõ

loquitur de termino ad deliberandum, nec talis cõmittit iudici
tis arbitrio, sz est determinatus, vt in auc. offerat. C. de li. cõte.
23 ¶ † In ea. ibi item hic in iudicijs &c. hec sol. reprehẽdit p doc.
h, qr ẽt in iudicijs quasi cõtrahitur. l. iij. §. itẽ scribit ff. de pecu. & dz
eẽ idẽ in iudicijs, & in cõtribus, & iõ fm Pe. & bar. ista. l. intel-
ligit qñ miliaria sunt limitata, sz tex. in. §. cũ ita, alle. in gl. intel-
ligit, vbi miliaria nõ sunt limitata, qr tũc arbitrio iudicis relin
quunt, & qr hec verba hic relata p bart. & doc. sunt aliquãr am
bigua dic q clarius loquit Pe. in. d. §. cũ ita, qr Pe. dicit q
qdam sunt loca in qbus miliaria nõ sunt limitata, qr veniunt hec
dinumeratione p miliaria, vt est fm eum in anglia & picardia
vbi faciunt mẽsuratiões p leucas q in qbusdã locis sunt maio-
res, in qbusdã minores, Cy. tñ approbat primã op. gl. hic. bal.
aũt dicit, q idez erit in iudicijs, & in cõtribus, & qd ista. l. intelli-
git fm. d. §. cũ ita. s. q dz assignari vna dies p quibuslibet. xx.
miliaribus nisi valetudo, vel qualitas psone iudicez moueat ad
aliter arbitrandum, vt in cõtio, & hoc innuit iste tex. dũ dicit, q
dinumeratio non dz esse onerosa partib⁹. Dicit tñ Imo. in. d.
§. cum ita, & ẽt Ful. hic, q prima sol. posita hic in gl nõ pt susti
neri, qr in iudicijs magis fauet q in cõtrib⁹, vt. l. si post tres, cũ
ibi no. in gl. fi. ff. e. tñ si iudex in cõtribus voluerit moderare fm
formam hic traditã bñ faciet cũ equitatem dẽat habere añ ocu
los. l. qd si ephesi. de eo qd cer. loco, & sic imitabit equitatẽ pre
toriã de qua hic. Et hoc mõ seruabit opi. Bar. & doc. Et dicit
Ful. q illud qd dr in hac. l. poterit seruari in oibus pretorijs sti
pulationibus pcedẽdo de similibus ad similia, & idẽ dicit, vbi
ageret de aliquo effectu non pcedẽte a cõuentione. l. si cui. §.
24 j. ff. qui. ex cau. ma. cũ gl. ¶ h Extra gl. querit hic Bar. p quã
c viam dẽat fieri mẽsuratio itineris in terminis huius legis, & si-
milium, & an per terrã, vel per aerẽ de quo dic vt p eũ hic, & in
d. l. iiij. ff. de ver. sig. & in. d. §. cũ ita, & p Archi. in. c. statutum. §.
cũ vero, in ver. a si. de rescr. in. vj. & p Spe. in ti. de cita. §. j. v.
j. per Bal. in. l. non solũ, in princ. vbi bona lra ff. de excus. tuto.
25 † Et qd si põt qs accedere p mare vel p terrã, & vna via est lon
gior altera q debeat attẽdi, vide p Host. & Jo. an. in. c. olim, de
excep. p. d. Ant. & Imo. in. c. nõnulli, in prin. de rescri. & p Jo.
de imo. in. d. §. cũ ita, per Bal. in. l. imperator, Alex. ff. de app.
& rela. q vt ibi dicit gl. & Bar. aliter est vt & quidã liber eam non
habent, & per Jo. de imo. in. d. §. cum ita.

SVMMARVM

1 Poena an & quando possit peti una cum principali.
2 Transactio an & quando extendatur ad poenam & sortem.
3 Poena legalis potest peti una cum principali secus, in aliis.
4 Liberatus à principali, uidetur liberatus ab accessoriis.
5 Reseruatio petitionis poenę praeiudicat in sorte.
6 Emphyteota si cecidit à iure suo non soluendo canonem, & dominus postea canonem recipiat cum protestatione q non intendit sibi praeiudicare in poena priuationis, ualet.

NOn exigimus. Transactio super
sorte facit ne pena
cõmittat, & vt cõmissa ope exceptionis resoluat nisi
si sit facta cum resolutione iuris cõpetentis in pe
1 na. h. d. ¶ † No. q si est facta transactio sup sorte vr ẽt remissa
pena dato, q pena esset talis q posset peti vna cũ sorte, vt h est
tex. sing. indistincte loquens fm Pan. de ca. non tamen intel-
ligas q regulariter ista pena adiecta in cautiõe de iudicio sisti
possit peti vna cum principali, vt ps in. l. si duo. §. item si duo. ff.
eo. lz Pan. de ca. nõ dicat. Et pro dicto suo facit, qr liberatio
facta super principali trahit ad accessoria & cõnexa. l. si cũ tibi,
cũ ibi no. C. de iudi. & dicam. ff. pxime. Pro hoc ẽt facit, qr nisi
ista. l. intelligat qñ vtrũqz petere poterat nõ videret hẽre dubiũ
& ita Raph. cu. in l. cum stipulatus sim mihi a proculo. ff. de
verbo. obli. non est tamen sine dubio, qr ista. l. poterat hẽe du-
bium dato, q vtrunqz hic non posset regulariter peti. l. apud
§. labeo, el. j. de doli excep. cũ si. loquunt enĩz qñ stipulatio pe-
nalis erat accessoria imediate ad illud qd solutũ est, sed h pena
erat accessoria ad promissionẽ de sistẽdo. Vñ istud dubiũ deci
2 ditur hic. † Istũ tex. sing. iuncta qñ transactum sunt super cõtru,
cuius occasione debebat sors secus si nõ esset transactum super
cõtru, sed super actione sortis, qr non vr transactum super actio-
ne pene, ita sing. voluit bal. in. l. terminato, j prin. C. de fru. & li.
expen. alleg. in argumen. l. si pro fure. §. j ff. de condictio. fur. & in
dubio videtur super facto transactum, & sic super toto secundũ

eum

cũ alleg. in. l. j. §. ij. ff. fideiussor. ¶. quãx re. actio nõ da et dictã limita tene mẽti, qz ab aliis nõ tãgit tex. tñ in. d. §. si p iure pe rũ facit, qz ibi loqt in pena legali in qua aliud est q̃ in pena cõ
3 uentionali, vel iudiciali de qua tractamus, † qz pena legalis pe peti vna cũ principali, vt ibi secus in alia pena, vt plene p gl. fi. i. l. fi. et ibi p Bar. ¶. de eo qd cer. loco, itẽ nõ minus est a pmis sione pene adiecte in stipsone de iudicio sisti i separatis ẽctus sortis q̃ sit actio sup sorte. Et iõ transactio facta sup ẽctu sortis inducit remissionẽ pene § eadẽ rõne idẽ esse ds qñ est trãsactũ sup actione cõpetẽte ad sortẽ, itez ẽ Bal. facit illud qd no bar.
4 in. l. aurelio in. §. gayus, in. vj. q. ¶. de lib. leg. † vbi dicit, q si ẽ vna cã particularis in qua ẽt sint aliq cãe accessorie facta libe ratione a pncipali, vl fcã ab accessorijs lz ẽ eis nihil sit dcm̃ al le. l. si cũ tibi cũ ibi no. C. ẽ iud. et sic̃ itellr facta liberatio ab oi bus cõnexis ẽm gl. valde no. in. c. accusatus, in ff. iudicari dẽ ret, i. vj. et no. Ang. et Jmo in. l. q rome. §. duo fres, de ff. ob. et i mã huius. l. ẽt vide no. in. l. in executiõe. §. pe. ¶. de ff. ob. et p Ang. in. l. si insulã. ij. et per Jmo. in vlt. char. in ff. vlti. restat c.
5 ti. et per Bar. in. l. fi. ¶. de eo qd cer. lo. ¶ † Scdo no. q qui re seruat sibi petitionẽ pene nõ preiudicat sibi trãsigendo sup sor
6 te, et istud facit ẽm Bal. † q si emphyteota cecidit a iure suo ñ soluẽdo canonẽ et dñs postea recipiat ab eo pẽsionẽ pstando, q nõ intendit sibi piudicare in pena priuatiõis pstatio talis reiciat eũ, et ita hz eũ lz Spe. in ti. de loc. §. nũc aliqua ff. xxv. adde gl. in. c. potuit de loc. q̃ hic expsse dicit p istũ tex. et ibi de h plene p doc. et per bar. et doc. in. l. ij. C. de iu. emphy. et p Ja. de belui. in. c. quotpe miles in vsi. feu. et sing. p Bald. in. l. si fundus. §. eleganter, in lec. anti. ff. de. l. cõmis. p illum tex.

SVMMARIVM

1 Qui non facit quod promisit incidit in poenam mero iure.
2 Citatus ad unum tribunal, excusatur si nõ comparet corã alio
3 Citatus licet sit impeditus comparere absq culpa sua, tamẽ cẽ setur contumax.

Si quis municipalis.

Impeditus impe dimento probabi
1 li et necessario excusat a pena ope exceptiõis. h. d. ¶ No. † q lz qs non fuerit in dolo, vel culpa nihilominus si non facit id q pmisit incidit in penã mero iure lz ẽ eqtate obstet exceptio, lz i ẽtrã. s. q nõ obstet exceptio vt tex. in. l. ad diẽ, cũ ibi no. p gl. ¶. de ver. ob. ẽm Pau. de ca. h q rñdet, q hic in obsonibus fa ciendi. ibi in oblonibus dandi, adde q hec fuit rñsio Byn. et Bar. in. l. ẽtinuus. §. illud in vi. co. ¶. de ff. ob. et rõnẽ diuersita tis collige ex ibi no. per eos, et idẽ no. Bal. ¶. §. pri. in lec. anti.
2 ¶ † Scdo no. q vocatus ad vnũ tribunal excusat^a si nõ com
3 pareat corã alio, qd limita et declara, vt limitat et declarat per Gui. de cu. Ja. bu. bal. et Ang. h p spec. in ti. de cita. §. j. ff. itẽ q vocat^9 p cap. i. c. cũ parati, de ap p Bar. in. l. ij. § fi. ¶. ẽ cu. reo. p bal. in. l. senatus. C. q accu. p ang. in. l. ẽ pupillũ. §. j. vbi ẽ
3 tex. in prin. ¶. de re iu. ¶ † Item p istũ tex. dicit ang. pbari q lz citatus impeditus sit cõparere absq culpa sua tñ censet contu max, pz q mero iure cõmittit pena vt hic, et iõ dicit ipse q ta lis ẽtumax est cõdẽnandus in expẽsis, vt dicit h velle gl. in. c. venerabilib^9. §. idẽ est in ver. captus, de sen. excõ. in. vj. lz Fel. hic in aliquib^9 lec. et ẽt Pa. de ca. h q tenet ẽtrã, qz si hic ope exceptionis ẽsequit ne cõdenet in pena ẽuẽtionali multomã gis ds ẽseq ne cõdẽnatione expẽsarũ patiat q̃ est pena legalis et minus ẽgit cũ. l. q̃ cũ hoie. l. celsus, in prin. et ibi no. ff. de ar bi. et nõ ob. gl. pealle. qz illa dicit potius ẽtrã quo ad impedi mentũ de quo loqt iste tex. lz dicat aliud esse qñ esset impedi mentũ procedẽs a priuato, vt. ¶. e. §. fi. cum. l. seq.

SVMMARIVM

1 Infirmitas excusat à comparando.
2 Citatus ad locum pestiferum comparere non tenetur.
3 Infirmitas propria uel suorum excusat citatum à comparendo.
4 Impeditus comparere, an & qñ teneatur mittere procuratorem.
5 Comparere personaliter, an & quando quis possit cogi.
6 Impedimentum dubium interpretatur perpetuum.
7 Impeditus impedimento necessario & iusto non tenetur mitte procuratorem.
8 Causæ arduæ quæ dicãtur.
9 Procurator mittendus est, ubi dilatio est periculum allatura.
10 Procurato torem tenetur mittere impeditus impedimento in lon gum duraturo.
11 Comparere per procuratorem an & quando quis possit.
12 Impedimentum probabile excusat à comparando.
13 Bannitus si citatur an teneatur mittere procuratorem.
14 Citatus cui nõ est locus tutus, an teneat saltẽ mittere pcurato.
15 Citatus cõparere personaliter tenetur mittere procuratorem, si commodo inueniri potest, & sit impeditus.

Si quis in iudicio.

Impeditus valitudine mala, vel cãsa forãtro in iudicio sistere ẽm suam promissionem culpa tñ eius non in teruenienite iuuatur exceptione et differt iudiciũ donec cesset
1 pedimentum. h. d. ¶ † In tex. ibi, valitudine no. ibi q infirmi tas excusat a comparendo qd est verum, nedũ i infirmitate p
2 pria, sed ẽt in infirmitate suorum, vt. xxiij. dist. cõis, et ibi gl. † q̃ ẽt dicit, q ob pestẽ in loco excusatur quis a comparando de q in. c. ad supplicationem cum glo. j. de renun. et in. l. de etate ad tre. q tñ intellige et limita, vt sing. p Jo. an. et alios in. c. cũ dile cti, ẽ do. et ẽtu. nisi in loco illo adhuc magfatus cõiter ius red derẽt et pp pestẽ ferie indicte non essent de quo dic vt ibi, et hec no. pro declaratione et ampliatione huius. l. et. l. q̃sitũ, de re. iu.
3 a cũ alijs. Balle. † et ea que dña h de impedimẽto infirmitatis hẽ
b rẽt ẽt locũ, vbi qs pp paupertatem^b nõ potuisset venire, vt ro Jmo. in. c. ex rõne de ap. bñ facit. l. si procuratorem. §. si ignorã tes. ff. mã. et not. bal. in. §. proxi. in. l. fi. C. de ẽdi. inler. p Anto. de bu. et. d. Abb. in. c. olim el. ij. de resti. spo. et Host. in. c. cũ dilecti, de do. et ẽtu. et ibi p d. abb. in. vij. col. de hoc ẽt hr in. l. finitus. C. de procu. in. c. non iniste eo. ti. de procu. ¶ Itez tex. ibi esse diffusum gl. exponit. i. differendum. s. a iudice, et pena, qz si ipso iure facta esset prorogatio diei non dẽret ipso iure cõ mitti pena ẽm Bal. Ang. et Mod. vt probatur in. l. cũ stipu latus sum mihi a proculo. ¶. de ff. ob. tex. aũt hic vult penaz cõ mitti ipso iure si obstare exceptionem, ergo ipso iure non fuit
4 facta prorogatio. ¶ † In glo. in ver. adiuuatur in fi. an et qñ qs teneatur mittere procuratorem si impeditus est p se cõparere, dic vt p Bar. h et in. l. j de diuer. et tẽp. pscri. cũ addi. que col ligent ex. ¶. dicendis, et de mã ẽt vide p glo. et doc. in. l. interdũ ¶. de iu. et p glo. in. c. j. in glo. fi. in ti. quo tpe miles in vsi. feu. et ibi per bal. i. vi. col. q̃ gl. nõ decidit, an impeditus teneat mit tere pcurato. ad actus iudiciales, lz hẽs tex. i. l. ẽtinuus. §. cũ ita de ff. ob. dũ tex. dicit, vel qñ per alium ec. et ibi no. Pa. de ca. et qd hr in. l. j. ad fi. pñ. ¶. de pcu. vbi intelligit h esse verũ nisi negociũ eẽt arduum alle. d. l. ideoq. Et de mã ẽt vide per glo. et arch. v. q. ij. si egrotans, et per gl. et bar. in. l. fi. de in inte. rest. et ibi lz bar. q in casibus in qbus qs nõ tenetur mittere p curato. nõ excusabit si cã ad quã ẽ citatus erat cepta anteq̃ in pueniret impedimẽtũ, vt pbat in. l. eũdẽ. § j. ¶. de le. qd intelli ge vex si ipedimẽtũ erat lõgo tpe duratux sec^9 si modico, ita dicit Cy. et ang. in. l. cũ quigitas, p illũ tex. C. de test. et ar. l. si lõ gius. ¶. de iud. et est de mẽte bar. in. l. j. de diuer. et tẽp. pscri. et ex pressius bal. in. l. ab eo, et in. l. pe. C. q̃o et qñ iu. et dicit no. bal. in. d. l. ab eo, q tex. in. d. l. eũdẽ. §. j. hz locũ nedum si cã cepta erat aũ impedimẽtũ, lz ẽt si pparata erat moueri et iste sciebat, vt ibi per eũ, vide ẽt in mã gl. reputatã sing. in. l. si qs institutus hrs, in. §. lz sub ẽdõne, in ver. egritudinẽ. ¶. ẽ hr. insti. que dicit in casib^9 in quibus impeditus tenet mittere pcurato. fallit quo ad lit. ẽtest. et quo ad sñiam quasi illi sunt actus magis ponde rosi, ita, vult illa gl referẽdo opin. Jo. an. et illã gl. simplr seqt Pau. de ca. hic, sed ab illa gl. vr discedere Bal. et Ang. h et expressius Ang. et Jmo. in. d. l. q̃situ. ¶. de re iudi. ad fin. qz iure nõ probat, et ita ẽt dicit in. d. l. si qs institunt, et dicit ẽt ibi An ge. q vbicunq quis citatur, vt cõpereat personaliter ibi nun quam tenet mittere pcuratorẽ, lz sit impeditus psonaliter cõ
5 parere, et de hoc dicit esse tex. hic in prin. † non tñ semper põt
c citare iudex quem vt personalr^c cõpareat, sed solũ in casibus de quibus in. c. j. de iud. lib. vj. et in. l. fi. C de procu. de mã ẽt vide Cy. in. l. j. C. de rest. mil. vbi ponit fere oia que ponit bar. hic, et ibi declarat qñ subesse dicat illud longum impedimentũ de quo loquitur Bar. hic, et dicit q erit arbitrio iudicis arg. l. j. ¶. de iure deli. presupponit tamen q impedimentuz quinquẽ
6 nij dicatur longum †, vbi autem esset dubium, q impedimen tum esset futurum longum seu perpetuum an vero breue tunc dẽ xit singu. Jmo. in. d. l. quesitum, q impedimentum dubium in terpretabitur perpetuũ ar. l. sufficit. ¶. ẽ condi. et demon. et quod no. glo. in cle. ij. de rescri. et glo. in. c. fi. de rescri. in. vj. bene fa cit qd no. Bar. in. l. de pupillo. §. si quis ipsi pretori, in. iij. q. ¶. de no. ope. nun. de materia ista habetur etiam in. c. querelam

a ¶ Excusat. Jnquãtũ. d. in fo. h dicit. qd corã maiore ẽ parere tenet. addẽ q voluit lud. ro. ẽs. xl vij. vbi põ licus potius parere dz ẽgẽ cõfede ratus regi Anglie et regi frã cie si ab ãbob^9 est requisitus.

b ¶ Paupta tẽ, facit q vo luit ro. sing. su is, fo. xv. q p uilegio. l. ad egregias gau det paup nobi lis qui pp ve recũdiã ñ exit domum.

c ¶ Persona lr de hoc p. d. Fel. i. c. acce dẽs vt lit. non ẽte. p Cal. cõ. v. de pcur.

7 de pc. † ẽ ibi hẽs φ in cãis arduis excusatur impeditus si non
misit procuratorem, ⁊ subdit ibi Imol. fin. φ illud cõiter dr̃ p
barto. ⁊ alios. s. qd̃ reus impeditus impedimẽto iusto ⁊ neces
sario non tenet̃ mittere pcuratorem p istũ tex. ⁊ l. quesitũ, de
re. iudicum. ibi no. dz intelligi in cãis arduis, secus in leuibus p
tex. in. d. c. querelã. a ɔ̃rio sensu. ⁊ ista est magna limita. ad istũ
tex. ad fi. ⁊. d. l. quesitum, cũ gl. sz dico, φ ista limita. nõ vĩ ve
ra per istum tex, ⁊. d. l. quesitũ, cũ gl. ante pe. q̃ indistincte loqũ
alr̃ aũt sequeret̃ φ nulla esset dr̃a inter impeditũ impedimẽ
to necessa. ⁊ pbabili, ⁊ illũ q nullatenus impeditus eẽt, vel esset
impeditus ex iustã cã q tenet̃ mittere procurato. vt. l. papinia.
alle. in glo. et. l. fi. C. de pcu. et ẽt dictã limi. sz expresse Ant. d
bu. in. c. cũ dilecti, de do. et ɔ̃tu. et bal. in. d. l. ab eo p. istũ tex.
et ita ẽt sz ipsemet Imo. in. d. l. quesitũ, et potes r̃ndere ad. d.
c. querelã, φ ibi nõ dz sumi arg. a ɔ̃rio sensu, ne resultet pauꝰ
inceisũ, et ɔ̃rius huic. l. vt no. glo. in. c. i. in ꝟ. pmittimꝰ, de eta.
⁊ qua. in. vj. ⁊ in. l. ij. C. de ɔ̃di. inser. ⁊ ẽt pt̃ r̃nderi, φ tex. in. d.
c. q̃relã, pbat φ ẽt in cãis ceptis añ impedimẽtũ non tenet̃ qs
mittere pcuratorẽ si cã est ardua, vt est tex. ibi fin. s̃m Imo. in
d. l. q̃sitũ, ⁊ ita limi. tex. in. d. l. eũdẽ. §. j. vel dicas, φ in causis nõ
arduis distinguit̃ an impedimẽtũ sit modico, vel lõgo tp̃e du
raturũ vt h̃ p Bar. sz in arduis non attẽdit̃ illa dist. d. c. q̃relã,
⁊ istõ magis pl3 de mã ẽt hr̃ in. c. cupientes. §. φ si p. xx cũ gl. i
ꝟ. pcuratorẽ, de ele. in. vj. vbi hẽt φ lz cã electionis sit cã ar
dua tñ impeditus tenet̃ mittere pcuratorẽ, ⁊ in h̃ pt̃ esse rõ qr
reqrit celeritatẽ ne eccl̃ia diu pastore vacet, ⁊ ita pt̃ itelligi tex.
in. d. c. cũ dilecti, ⁊ s̃m aliũ intellu ibi est spẽale in papa q si citat.
aliquẽ in cãis ẽt arduis, vt compareat p se vel p pcuratorẽ nõ
8 excusat̃ impeditꝰ nisi mittat pcuratorẽ. ¶ † Et q̃ dicant̃ cãe ar
due, vide p Io. an. in. d. c. q̃relã, ⁊ archi. in. d. c. si qs egrotãs,
⁊ de mã ẽt vide p guid. de suza. in. l. fi. C. de pcu. ⁊ p spe. in tit.
de pcu. §. ij. ad fi. ⁊ ibi dicit Spe. φ vbi dilatio pgenlis allataa
9 eẽt † tũc tenet̃ mittere pcurato. alle. d. c. si qs istituat̃, ⁊ idẽ vĩ te
nere h̃ bal. in lec. anti. ⁊ ang. h̃ alle. in ar. l. senatus. ff. de offi. pre
10 si. iuncto eo qd̃ no. bar. h̃ dñ all. l. u. ff. de se. ¶ † Itẽ aduerte, qr
bart. ⁊ doc. vĩr velle φ si impedimẽtũ rei sit lõgo tp̃e duratu
rũ ẽt si superueniat tale impedimẽtũ añ litẽ motã tũc tenet̃ mit
tẽ pcur. ar. l. si lõginq, ⁊. l. pe. ad fi. ff. de vac. mu. sz ipsemet bar.
in. l. j. de iuner. ⁊ tẽp. pscri. vĩ tenere ɔ̃riũ s̃m Io de imol. in. d.
l. q̃sitũ, s̃m Imo. dicemus φ ꝟba bar. in. d. l. j. intelligant̃ qñ
erat nõ breui tp̃e duraturũ nõ tñ erat duraturũ lõgo tp̃e, ⁊ in h̃
pũcto Cy. in. d. l. j. de resti. mil ⁊ spe. in loco pal. ⁊ doc. cõiter i
locis. ã. alle. tenẽt opi. quã sz bar. h̃ sz magis pl3 dicere φ bart.
in. d. l. j. limitat ea q̃ ipse dicit nisi ipedimẽtũ venisset añ litem
motã, qr tũc non tenet̃ mittere pcura. p. d. l. eũdẽ qd̃ sub dubio
forte intelligit Io. de imo. in. d. c. cũ dilecti, eẽ vex̃ q̃tũ ad h̃ vt
pbato impedimẽto dẽat restitui in integrũ. aduersus pcessum
tñ quo ad validitatẽ pcessus dõm̃ est, φ valebit pcessus si non
misit pcuratorẽ, ar. l. j. C. ex q. ca. ma, nisi regreret̃ ꝟba ɔ̃tuma
cia uxta id qd̃ legi. ⁊ not. in. l. si finita §. si forte. ff. de dã. infe. p
quo vide gl. in. d. l. eũdẽ §. j. intelligo tñ dũ ipse dicit pcessum
valere. s. si iudex ignorabat impedimẽtũ, secus si sciebat p id φ
legi. ⁊ no. in. d. l. q̃sitũ, ⁊ p bar. h̃, ⁊ reqrit̃ φ iudex sciat vt iu
11 dex nõ vt priuatus, vt h̃ p bal. ¶ † Vlterio dicit ẽt bal. h̃ in lec. an
ti. ⁊ Ang. ⁊ Pau. de ca. h̃, φ si in citatione expsse dicat̃ φ cõ
pareat p se vel p pcuratorẽ, tũc si est impeditus tenet̃ mittere
pcu. ob. nãs alternatiue, ar. l. stichũ aut pãphylũ. in pn̄. ff. de so.
⁊ istud idẽ sz archi. in. d. c. si qs egrotãs, allegãdo. d. c. cũ dilecti
vt refert Imo. in. d. l. q̃sitũ, sz Imo. ibi h̃ repbẽdit, qr paria sunt
quẽ citari vt cõpareat p se, vel p pcuratorẽ h̃ ẽ expsse, vel cita
re quẽ simplr̃, vt cõpareat, qr tacite inest vel p se, vel p pcurato
rẽ. l. fi. C. de pcu. ⁊. l. j. §. visus. ff. de pcu. g expssio eiꝰ qd tacite i
est nihil operat̃. l. iij. ff. d se. j. ⁊ ita vĩ eẽ de mẽte bar. ⁊ doc. h̃ z eũ
q tradũt aliã doctri. nõ facta distõne an sit dcm̃ cõpareas p te
vl p pcu. ⁊ istõ magis pl3, ⁊ facit tex. i. d. c. cũ dilecti, p argu. a
spẽali, ⁊ h̃ vĩ tenere ibi Ant. de bu. Et vltra p̃dicta vide d mã p
Paul. de suza. in cõmẽ. c. finẽ litib3, de do. ⁊ cõtu. circa. viij.
12 co. ¶ † Quid de carcerato dixi in. l. ij. ff. de in ius vo. ⁊c. nã pẽ
det ob hũs q̃ dixi. ff. s. an dicat̃ ipedimẽtũ pbabile excusans a cõ
13 parẽdo, ⁊ tãgit, in spẽ bal. i. d. l. j. in pn̄. ff. d pcu. ¶ † Quid de cẽ
situs sen expulsis de ciuita. an teneant̃ mittere pcura. vide per
bar. in. d. l. fi. ff. de in inte. rest. ⁊ p ange. ff. e. l. §. qd̃ dixumꝰ, ⁊ ibi
bal. in. le. anti. ⁊ p ang. i sua dispu. ici. bononiẽ. l. iij. ⁊. ita. q. pn̄.
p bal. in ru. de pe. ɔ̃tũ. in ꝟ. sñia quoq3 p Imo. in. l. recusare. §.
14 si qs alio, ad treb. ⁊ ibi gnalr̃ tãgit, † an qñ locus nõ est tutus
15 citato teneat̃ saltẽ cõparere p pcuratorẽ de q̃ ẽt p doct. i. c. ex
15 pte, el. i. de sp. † adde φ in casibꝰ i qbꝰ qs tenebat̃ mittere pc.
si ipeditꝰ erat p se cõparere ops ad h̃, vt reddat̃ gnat̃ eiꝰ culpa φ
pbet̃ φ cõmode nõ potuerit in loco illo inuenire pcuratorẽ ido
neũ p. l. ideoq3 ibi aut facilius. ff. p so. qd̃ intellige, vt p bar. ibi cuz
quo ɔ̃cordat Ang. h̃, ⁊ in. d. l. si qs instituat̃. ¶ Vltimo ɔ̃ istũ
tex. posset opponi de. l. sicũ, in pn̄. ff. eo. solue vt ibi per Barto.

a ¶ Texꝰ. d h̃ late p Old. ɔ̃s. xlij. ⁊ ibi qd si locꝰ nõ ẽ tutꝰ, qr timet familiares alicuius potẽtis q stãt p illõ iter quo citatus iturus ẽ. ⁊ qd si talis ẽ citatꝰ ab imperatore qd aũt de citato a papa psonalr̃ vi de p eũdẽ Ol. cons. ccxcviij. ⁊ dñi do d ro. dci. xlij. d dolo ⁊ ɔ̃tu. in nouis φ guerre gñales i patria nõ excusant citatũ cũ pt̃ venire cũ lr̃is saluiconductus.

SVMMARIVM

1 Mulier grauida non tenetur personaliter comparere nec potest torqueri etiam durante partu.
2 Mulier habet tempus. xl. dierum ad iacendum in partu.

Sed si non propter.

Satis est summarius iste. §. per summarium pcedẽtis. §. ¶ In tex. ibi. sz qr grauida ⁊c. sz vr̃ φ ẽt si nõ fuis
set grauida debuisset hr̃e exceptionẽ, qñ nõ tenet̃ mulier ad iu
dicium p se cõparere. c. ij. d iud. li. vj. potes r̃ndere q̃uis doc.
nõ r̃ndeant, φ vex̃ est, φ inuita ñ pt̃ trahi ad iudiciũ sz h̃ idõ po
terat trahi i qñ spõte a pncipio pmiserat in iudicio sistere psona
liter, vt. ff. §. pxi. vel pt̃ intelligi qñ princeps delegauit cãm cũ
ptãte trahẽdi ipsam mulierẽ psonalr̃ ad iudiciũ, vt dixit glo. in
d. c. ij. in versi. ɔ̃rariũ. ¶ In tex. ibi si tñ decubuerit ⁊c. ¶ No.
1 † φ idẽ fauor q pstat̃ grauide pstat̃ ẽt mulieri decũbẽti post p
tu, ⁊ sic facit φ sicut mulier grauida torqueri ñ pt̃, vt in. l. pgnã
tis. ff. de pe. ita nec dũ post ptum decũbit, ⁊ p istũ tex. bar. h̃ vo
2 luit in. d. l. pgnãtis, ⁊ ibi ẽt gl. alle. istũ tex. ⁊ põit ibi gl. † φ istõ
tp̃s decũbẽdi est. xl. diex̃, ⁊ cũ Bar. in. d. l. pgnãtis, cõcordat
ẽt bal. in. l. impatoꝛ, la. ij. ff. de sta. ho. ¶ In gl. in ꝟbo grauida
ibi. §. fi. ibi porro ⁊c. solue φ ibi punit̃ vitiũ nãle penis q̃ a lege
imponunt̃ pro delicto ad qd̃ ordinabit̃ directo illud vitium nã
le perpetratũ sz h̃ nõ tractat̃ de pena a lege imposita ad aliqd̃ d
lictum ad qd̃ directo fit ordinatũ istud vitiũ nãle, sed solũ tra
ctat̃ de pena q̃ imponit̃ solũ ex eo, qd̃ nõ sistit in iudicio.

SVMMARVM

1 Impedimentum & casus fortuitus quomodo probetur.
2 Probatio impedimenti an sit arbitraria.
3 Impedimentum non est nisi semel probandum per iuramentũ.
4 Periurus nõ potest probare impedimentum per iuramentum.
5 Impedimentum quod probat̃ par iurm̃ debet deferri p iudicẽ.
6 Impeditus cõparere ui fluminis, debet pbare φ eo tp̃e recessit.
7 Impeditus debet protestari φ p ipsum nõ stat quominus uadat.

Quod diximus.

Impeditus tẽpestate ille intellr̃ qui est impeditus mari
tima vel terrestri, ⁊ imputatur ei q nimis se arctauit, ⁊ idõ si ca
sus fortuitus ei cõtingit nõ ascribit̃ casui, sz culpe. h. d. vsq3 ad
§. simili mõ. ¶ In tex. ibi se arctauerit dic φ ille dr̃ se arctas
se q cõfisus est se posse in itinere vel diplomate. i. excedere me
tam itineris limitatã iuxta. l. j. ff. eo. secus si adhuc superat suffi
ciens dieta punctualr̃ ⁊ casus superuenit, vt est gl. no. in. c. cupiẽ
tes. §. ceterũ, in ꝟ. viij. dies, de ele. in. vj. ⁊ sequit̃ ang. h̃ cui ad
de Io. an. in r̃la imputari id mercu. vbi in pulchra. q. vr̃ idem
decidere pro h̃ adpucit, qr non vr̃ qs diuinare casum. l. si ptra
tor, ad fi. j. ad. l. aq. ⁊ no. in. c. j. in gl. fi. d fer. nõ or. ⁊ ideo dixit
gl. i auc. de trien. ⁊ semi. §. illud, in ver. angustatus, co. iij. qd̃ nõ
dr̃ se arctasse ille cui superuenit casus mortis nec ei imputat̃ si de
eo nõ cogitauit, ⁊ p ista p3 φ nõ bñ locutus est Pa. de ca. hic
dicẽs, φ si qs citatus fuit, vt sisteret h̃ ad mẽsuz cũ distaret a lo
co iudicij p cẽtum miliaria, ⁊ sic poterat venire ff. v. dies. l. j. ff. e.
ipse aũt se arctauit vsq3 ad. v. dies vltimos, ⁊ cũ eẽt i itinere vĩ
fluminis vel aquax̃ inundatione fuit impeditus in termino cõ
parere dr̃ se culpabilr̃ arctasse eo, qr debuerit cogitare h̃ sic ca
sum euenire posse, ⁊ idõ dbuerit p aliquot dies añ arripere iter.
pa. de ca. ita intelligit istũ text. sz non bñ p p̃dicta, bñ facit no.
p bal. in. l. j. in ꝟ. ij. pone ⁊c. C. de dila. ¶ In gl. in ꝟ. angustie
1 ibi secus in legatis ⁊c. h̃ ꝟba vt p bar. in. d. l. si mihi. ¶ † Extra
gl. querit h̃ doc. q̃lr pbet̃ ipedimẽtũ ⁊ casus fortuitꝰ, ⁊ dic vt h̃
p eos, ⁊ maxie p ang. de q̃ vide p bar. in. l. q̃sitũ, ⁊ p Io. d imo.
plenius ff. d re iu. ⁊ cũ bar. ibi trãseũt. d. ant. ⁊ Imo. in. c. q̃relã,
de pc. et hr̃ ẽt de hoc p Bar. in. l. ɔ̃tumacia. §. fi. de re iu. et in
l. si qs. C. de naufra. li. xj. plenius p bar. in ɔ̃l. inci. ex facto propo
nitur qd̃ ex eã ⁊c. et in extrauag. ad repri. in ꝟ summarie, i pe.
co. et p gl. iiij. q. v. ꝟ. q̃lqs, p Azo. in summa C. de dila. p spec.
tit. de dila. §. fi. ꝟ. in summa, et p Spe. ẽt in loco hic allegato
p Bar. et p Archi. et Io. an. in. c. j. de dolo et cõtu. in. vj. et p
Io. an.

Jo.an.in addi.spe.in tit.de app.§.nunc breuiter super versicu.
quid ergo,& per Cy.& Bal.in.l.fi.C.de fid.instr.per illu tex.
cum gl.in ver.sacramentu & per do.Ant.in.c.ex rone de dila-
tio.per bal.in.l.qui accusare.C.de ede.& in.l.j.C.de dila.& per
Ange.in.l.fi.de ser.facit qd no.bar.in.l.si quis ex argentarijs
.§.pe.ff.de edend.& Spec.in tit.de pig.§.j.ver.& no.cum versi.
2 seq.& est magis communis conclusio † quod preterq̃ in casibus
in quibus est expressum qualiter probandum sit probacio sit ar
bitraria.s.arbitrio iudicis inspecta paruitate vel grauitate pre-
iudicij,& inspecta qualitate impedimenti.s.an impedimentum
fuerit in loco longinquo,& solitario vel non & inspecta qualitate
persone impedite.s.an sit persona bone fame necne, inspectis
predictis iudex debet arbitrari an iuramentum sit sufficiens p
batio arg.l.non ois.§.a barbaris.ff.de re mil.& subdit signanter
Bal.hic in lectu.antiq.ant.An.& Pet.de anch.hic post Ja.
3 de are.† quod pro eodem facto vltra quam semel non poterit p
bari impedimentum per iuramentum alle.tex.no.i.l.fi.ff.d bon.
auc.iu.d.pos.& sequitur ro.in rub.ff.de arbi.dicens quod.d.l.fi.
est ad hoc sing.tñ ro.ibi refert q Ang.hic dicit q non auditur
vltra quam bis ad probandum impedimentum per iuramentu
sed certe Ang.& predicti doc.hic dicunt q non auditur vltra
q̃ semel,& ita pbat tex.i.d.l.fi.nã pbatio p iurm ibi fcã non fuit
nisi semel.s.p ꝯsequenda secundaria exhibitione scripture,&
ita etiam no.Ang.in.l.velut.§.hec vox.ff.de eden.& ibi Bald.
4 in lect.antiq. † Perdit etiam priuilegium probandi impedi-
mentum per iuramentum qui semel fuit periurus, vt in.c.par-
uulis.xxij.q.vlti.quem ad hoc pro no.alle.roma.in repe.l.ad-
monendi post princi.de iureiuran.bene facit tex.in auc.& q iu-
rat.C.de bo.auc.iud.pos.per quem subtiliter ponderatus dicit
Bal.ibi in princip.q ille qui releuatus fuit satisdatione per iu
ratoriam cautionem perdit illud priuilegiu semel si prestitit iu-
5 ratoriam cautionem,& fuit periurus,† & sic cautus impeditus
vt non iuret nisi sibi deferatur a iudice,quia alias iuramentum
non releuaret eum secundu Bar.no.in.d.ꝯsi.per.l.videamus
.§.deferre.ff.de in litem iuran.& per Jo.an.in.c.vltra tertias de
testi.bene facit.l.iij.post prin.ff.de iureiuran.dicit etiam Bar.
6 & Ang.hic & Bar.in.l.preses.C.de app.† q non sufficit proba
ri,q fuerit vis fluminis,nisi probetur,q eo tempore tu citatus
recesseras de domo,& perueneras ad flumen pro transeundo vt
est tex.in.l.qui commeatus in principio.de re mili.& non est
alibi secundum Ang.hic, Pau.de ca.contrarium ɜ per.l.fi.
post prin.ff.quis ordo in bono.poss.serue.& respondet ad.l.qui
commeatus,q ibi ita contingit de facto,que responsio est contra
illum tex.Unde teneo opi.primam nec ob.l.fi.quia ibi a prin
cip.constabat,q diligentia in petenda bono.pos.nullum effe-
ctum acquisitionis parere poterat ideo non imputatur filio no
petenti,sed hic a princi.non ꝯstabat,q esset vis fluminis.Ful.
etiam hic tenet contra bar.quia casus subsequens declarat ar-
gumen.l.fi.§.i.ff.ad.l.rod.de iac.& argu.eorum que no.in.l.sed
si decesserit.ff.qui satisd.cog.& respondet ad.l.qui commeatus
q loquitur in eo qui deferebat fidem suam in preiudicium pu-
blice vtilitatis que responsio dicitur sufficiens,quia illa diligen
tia in perueniendo ad locum impedienti de quo ibi nihil in effe
ctu ponderat publice vtilitati,vnde in hoc ibi no consideratur
fauor publicus,& potes respondere ad.l.fin.§.j.q ibi illa cul-
pa in ponendo in deteriorem nauem non tendebat omnino ad
submersionem merciu,sed in.q.nostra non arripere iter ꝯgruo
tempore tendebat omnino ad non comparendum ideo,h diffi-
cilius illa maior culpa excusatur & cum opi.Bart.transit An
to.de bu.in.c.cum non liceat de prescrip.circa.iiij.vel.v.colu.
&.do.Abb.in.c.ex transmissa circa.ij.col.eo.tit.per ea que ibi
no.Inno.bene facit tex.in.l.sed si per pretorem.§.sed cu serie in
ver.voluit.ff.quib.ex cau.ma.&.l.antepe.cum ibi no.eo.ti.
7 ¶ † An tamen requiratur q impeditus protestetur tempore
impedimenti,q per ipsum non stat quominus vadat,sed per
impedimentum Bar.hic dixit,q consuetudo est,quod fiat p
testatio tamen non declarat aliter,an sit necessaria, sed de hoc
vide per Jo.de imo.in.c.fi.de app.& tetigi in.l.de pupillo.§.
si quis ipsi pretori.ff.de ope.no.nun.ad quod etiam vide no.per
do.Abb.in.d.c.ex transmissa,& Abb.in capi.sciscitatus i pnc.
de rescrip.& veritas videtur quod ista protestatio solum requi-
ratur ad declarandum animum citati pariterq; impediri fuisse
comparere dicto.§.sed cum serie, in versicul.voluerit Unde si
alio modo quam per protestationem appareret ita fuisse ani-
mum suum satis esset, quia nihil refert quid ex equipollen-
tibus fiat.

¶ In.l.q ꝯmeat⁹ adde tu & vide bar.ibi & i.l.de pupillo.§.si qs ipsi ptori.ff.d no.op
nu.& gl.i.l.capientes.§.q si p.xx.de ele.li.vj.vbi si aliqs tenet facẽ aliqd i terio si ex
cusabit pp ipedimẽtũ,nisi itra terium fuerit prestat⁹ d ipedimẽdo,& id dic.d.ant.in
c.plerunq; ex d rescr.q si labat tps ad appellãdũ pp defectũ copie iudicis q nisi ap
pellãs ptestet d ipedimẽto n audit & idẽ voluit.d.an.i.c.ex i de cir.me.ex d ap.& ita

SVMMARIVM

1 Immunitates no sunt concedende procurantibus officia,uel dignitates.
2 Citatus excusatur si fuit detentus sine eius culpa.

Simili modo. Succurritur non venienti ad iu-
dicium si fuit a magistratu detentus,& sine ipsius citati dolo secus si fuit a priuato detentus quia
tunc consulitur ei ꝯ detinentem.h.d.¶ In tex.ibi affectauerit
no.q suffragiu affectatu non releuat affectantẽ,qd facit ad no.
q.qua format bal.& Ang.in.l.si seruus plurium.§.si quis ante
ff.de leg.j.vbi videas.¶ Itẽ facit ad no.per bar in.l.fine autẽ.
.§.si duobus.ff.de publi.dum concludit, q non sufficit habere
titulum procuratium ad fi.repellendi agentem contra se.
1 ¶ † Itẽ facit,q procurantes habere dignitates, vel officia no
c gaudeant immunitatibus,que conceduntur a iure habẽtibus
tales dignitates seu officia & sic iura que concedunt immunita
tes talibus debent intelligi de illis quibus a superiore motu p
prio concesse sunt vt est tex.no.sm vnam lectu.in.l.vniuersalis.
.C.de leg.& ibi hoc not.Bar.lib.x.dic vt ibi per eum.
¶ Item ad facit.q.de teste,de qua dicã.ff.l.proxima.§.illud.
2 ¶ In gl.in ver.retentis ibi iuste teneat ꝯ hoc facit, q si iuste
detinetur a iudice,ergo detentus fuit in culpa, & per ꝯns non
debet habere exceptionem vt.ff.ea.l.§.si quis tamen,sed respõ
de sm Bar.q culpa ista no fuit ordinata ad istũ casum non si
stendi,sed ad aliud delictum ob qd fuit detentus.ff.eod.l.iiij.in
prin.nam inspicitur q principaliter agitur.l.verum.ff.de fur.l.
smautem.§.si homo in ratione fui.ff.de rei vendi.& no.bar.ff.ea.
l.§.si non pp,& sic tex.h in versi.casum debet intelligi de causa
proxima non remota Uel sm Ray.potes rñdere q hic intelli
gitur,qñ iuste,& sine culpa,& delicto rei detẽtio facta est pura
cã testimonij perhibendi,& ita sm eu sonat tex.in ver.sine dolo
vtraq; opi.est vera.¶ In ea.ibi alias ipse tenetur &c.Barto.
reprehendit istam glo.per istũ tex.gñaliter loquentem p ques
quẽ pbat,q si iudex iniuste pura dolo alterius quem retinuit
citatum hɜ reus exceptionem vt sonat tex.ibi in ver.ceterorum
pro hac etiam melius facit,q litera hic non facit dfiaɜ an iuste
vel iniuste,& idem tenet Pet.de bella p.& Petr.de ancha.&
Ful.hic,& Cy.in.l.fi.de fundo.C.loca.& Ang.ff.l.proxima.§.il-
lud,q sm eos q̃uis detentus habeat actionem ꝯtra iudicẽ in-
iuste detinentem,tñ lex vult hoc casu perinde esse ac si non ha
beret,q potentioribus pares esse non possumus.l.iij.in pnc.ff.
de aliena.iudi.mu.cau.fac.& istã opi.sentit hic in ver.ceteroru
in prima expositione,tamen Gui.& Bal.hic simpliciter tran-
seunt cum hac glo.

SVMMARIVM

1 Impeditus sistere in iudicio sua culpa,non ordinata ad hoc,ex-
cusatur.
2 Exilium accipi potest pro deportatione,& relegatione.
3 Fideiussor an sit liberatus liberato principali.
4 Promittens duo alternatiuè,an liberatione unius,sit liberatus
ab alio

Sed & si quis. Qui no potuit sistere
ex eo,quia post pmis-
sionem de sistendo & anteq̃ esset in mora sistendi
fuit condemnatus de crimine capitali vel de alio
ita q in ciuitate stare non poterat ꝯ petitionem pene habet ex
ceptionem que prodest etiam fideiussori.h.d.¶ Nota,q im-
peditus sistere ob culpã suã non tñ directo ordinatã ad non si-
stendum habet exceptionem,si conueniatur ad penam quaɜ si
non sisteret promisit,& dictum fuit supra proxime.
¶ In textu ibi dixerit aliquis &c.hic respõdet tacite obiectio
ni,nam si erat damnatus pena capitali puta in metallũ,vel de-
portatus erat liberatus omni obligatione.l.si debitori deporta
to allegata in gl.& ideo videbatur frustra queri,an pena sit cõ-
missa contra eum,& propterea respondet iurisconsultus scire,q

dic imo.se d fa-
cto obtinuisse l
d.§.q si p.xx.
& idẽ voluit i gle
xii.i.ꝯ.xix.ici.
viso pcesso i.j.
vol.& aduerte
ad bar.h q no
dr necias pte-
statione,ß ad
solũ.qñ ẽ ꝯsue
tudo i aliqb⁹ lo
cis & ita dciat p
fr.are.i ꝯ.16 2
& alex.in ꝯ.49
ad dcm q bar.
i.d.l.q ꝯmea-
tus & pan.i.c.
sciscitatus &.c.
plerũq; d rscr.
& i.c.trãsmissa
ex d pscri.vñr
velle q regrat
ptestõ tñ ꝯria
opi.q n sit ne
cessaria vɜ ve-
rior iux.bar.in
l.ij.§.dies.ff.qi
ap.iu & bal.in
addi.spe.i ti.d
ap.col.vij.vbi.
itẽ fac pano.in
i.d.c.plerũq;
& i.c.trãsmissa
d pscri.pen.d
ca.ꝯ.21.ic.i cã
dferti d i sco.vj.
ad dcm q pte-
stõ si vñ necia,
qñ ipedimẽtũ
ẽ manifestũ s;
pan.d ca.i.d.
ꝯsi.22.co.iiij.
p q̃ facit q de
bar.sicu.i ꝯsi.
36.co.xix.i.ij.
vo.vbi qs si te
net rñdẽ posi-
tiõib⁹ manife-
ste ipertinẽtib⁹
ẽt stãte stat.q
oib⁹,& qbuscũ
q; positiõib⁹
pa rñdeat Fr.
h¶ Nõ sta.d
h p fr.d are.ꝯ.
163.vbi an dẽ
at ptestari qñ
itroducit app.
& iudex n facit
copiã sui dq ẽt
an.d bu.ꝯ.28.
c¶ Uñitibus.
fac q voluit iu.
ro.sin.suis dbis
q pcurãt eẽ ã-
basiatores q si
gaudeãt imuni
tatib⁹ cõcessis
ãbasiatorib⁹ n
pcurãtibus.

pena committi non possit est visle ob fideiussores de iudicio si-
sti propter ipsum reum vt si non erat condemnatus de crimine
capitali, sed de alio ob quod ciuitatem, & bona non perdebat iz
in ciuitate stare non posset vt si fuisset relegatus quo casu libera
tur ab obsonibus cũ bõa retineret. sm q̃ hr i.l.j.&.l.relega.ff.de
inter.& rele.& agat ꝯ ipsum ad penã, & ꝯpareat ꝓcurator vel de
fensor suos poterit hãc exceptionẽ opponere.s.q̃ non potuit si
2 stere in loco illo quo relegatus erat. ¶ No.q̃ exiliũ dupliciter
accipi põt.s.pro deportatione, & sic pro pena capitali, Itẽ & ꝓ
3 relegatione de quo dic vt leg.& no.in.l.ij.ff.de pub.iud. ¶ †In
gl.in vers.quid ergo ibi.C.de fideius.l.j.&c.ille leges faciunt ꝯ
isto text.nam ibi hr, q̃ lz status rei fuerit mutatus & extincta sit
obligatio in psona pncipalis tñ nõ liberat fideiussor cuius ꝯtrariũ
dr h.gl.voluit hic rñdere, q̃ ibi in ꝯtribus, hic aũt sit spãle in iu
dicijs, sed ob hoc nõ reddit rõ spãlitatis, iõ melius rñde, vt col
ligit ex no.p Cy.in.l.si defensionis hic alle.in gl.& p Bal.in.l.
si decesserit.ff.qui satis.cog.s.q̃ si pp mutationẽ status cepit cõ
petere exceptio reo distinguatur, aut debitum erat tale, qd po-
terat impleri non obstãte mutatione status, & hñt locũ.d.ll.aut
ob mutationẽ status efficit impossibilis prestatio eius, q̃ impe
ditũ erat pars sistere in ciuitate in qua stare non poterat relega
4 tus deportatus, & tunc nõ hz locũ iste tex. ¶ †Extra glo.querit
hic Bal.in lect.anti.qd si promisi sistere ticiũ aut soluere ꝯdẽ
natonẽ p eo, & interim ticius ex alia cã añcedenti fuit bannitus
vel relegatus, & sic sum liberatus a pzio capite ꝓmissionis.s.a
sistẽdo, vt hic, an a scdo capite ꝓmissionis.s.de soluẽdo ꝯdẽna
a tionẽ sim liberatus [a] & dicit post Odof.q̃ sic q: facto iudicis vi
deor eẽ impeditus ne sistã, alle.in arg.l.status.ff.de acq.re.do.q̃
parũ aut nihil facit, & cũ eo simplr transit Pe.de anc.hic ang.
h ꝯtrarium tenuit, q: si non põt impleri vna pars ꝓmissionis alter
natiue potest impleri alia.l.si sticchũ aut pãphiliũ, in princ.ff.de
sol.& limita vt p eũ, & ꝓ ista opi.adduco.l.capitis, & qd ibi not.
Bar.in pulchra.q.ff.de fideius.vbi pz q̃ non est bona alle.illa q̃
ex snia iudicis bãnientis videat esse impeditus adeo q̃ debeam
excusari a solutiõe ꝯdẽnationis pecuniarie. Reliqua i mã dicta
fuerunt i.d.l.si decesserit, & in.l.seq. Posset tñ p opi. Odof.&
bal.adduci tex.i.l.sancim⁹ C.de fideiu.i pñ.iũ. ff.nisi itra pmã
rñde qd ibi non fuit ꝓprie oblo alternatiua, sed fuit ꝓmissio pe
nalis. Vñ nõ potuit ibi ꝯmitti pena si ante morã sistendi reũ pn
cipalẽ decessit ipse pncipalis, q: pena non potuit ꝯmitti absqz
mora.l.ita stipulatus.ff.d ff.ob.hoc sensit bal.in.d.l.sancimus,
dũ dixit, qd ibi ꝓprie non fuit obligatio alternatiua.

SVMMARIVM

1 Testis an posit esse uxor in causa mariti sui.
2 Testis idoneus an sit qui fuit percussus antequã testificaretur,

Illud sciendũ. Si qs fuit citatus vel excusat⁹ ex
cã capitali nõ est iusta causa i iudi
cio nõ sistẽdi, secus si detineat in carcere vel in hostiũ ptãte, vl
domestico funere ipediat h.d. ¶ In gl.i ff possit ibi, vl dic q̃
est verius &c. istã solõnẽ approbat bar.& bal.h & bar.in.l ꝯria,
q: si ꝯmisit delictũ post ꝓmissionẽ d sistẽdo i culpa fuit, & sic ẽ
aliqd q̃ sibi iputet si nõ pt stere. Istã so.reprehendunt Ang.
& Ful. Pao.de ca.& ro.h q: dimitat ad istũ tex q non inẽdit fa
cere dr̃iam, niũ inter ꝯdẽnatũ de crimine capitali, & accusatum
tantum, vt in ver.dãnato. Nec ob.rõ.ff.alle.q: rñdetur, q̃ illa
culpa nõ erat ad hoc ordinata, iõ ẽ in ꝯsideratione, vt dixi i pn.
huius legis, & iõ rñdent ipsi ꝓut scdo mõ rñdet bar.h, & hñ i gl.
fi.a Ide glo.in.§.sed si filius in ver.in ea re.insti.de test.& in.l.
quicũqz C.de mili vas.li.xij.& q̃ hñr p Cy.& bal.in l.ij C.de te
sta.per Bar.& alios in.l.qui testa.§.j.in fin.ff.de testa.& p bal.
& Ang.& Mod.in.l.si cum dotem §.si maritus.ff.so.mat.per
1 Cano.in.c.in literis de testi.in quibus locis † plene tradit an
b vxor tãz domestica repellatur a testificando pro viro [b], & per
Spe.in tit.de testa.§.j.versi.sed quid de vxore, & aliquid p gl.
in.l.pñt.§.sane C.de his qui ad eccle.confu.& .iiij.in.§.idonei.
2 ¶ †Ista glo.inducitur per Bal.hic ad decisionẽ qõnis de eo
qui testem percussit antequam testificaretur ad hoc vt eum tan
quã inimicũ repelleret a testimonio q̃ per hoc non repellat te
stis facit tex.in.l.ij.in fi.ff.eo.in verbo affectauerit, de quo per
Dy.in.l.fi.ff.so.ma.per Bar.in.l.j.§.cum quis per illum tex.
ff.de q.per Bal.in auc.si dicator in penul.col.C.de testi.& in
l.ij.§.sed si agant.j.de iudi.& q̃ no.Jo.an.i.c.fi.de test.& quod
no. Bal.in.l.ablere.§.dat remissionẽ ad ff.de excu.tu.dũ pon-

a ¶ Sis liberatus, sz qd si ꝓmisi aliquez pitare & ille fugit, z i ꝯtumacia sit dãnatus ad mortẽ adqd teneor vid ra-pha.cu.ꝯ.3 2.

b ¶ Viro, an vxor possit eẽ testis p viro, & qñ domestici admittant ad testificãdũ vid p alex.ꝯsi.cxij h.lib.& qd d famulo q rpedispõnis nõ erat mens famulus & iõ ꝯtñ.d. Ias. h limitat q̃ domestici nõ admittunt i testimoniũ, nisi qñ aliter veritas hẽri nõ põt adde in.ro.ꝯ.426.& ꝯsi.lxxvij.

c ¶ Molle alle.vid fran.de are.consi.xxxiij.& ꝯ.lxxxiij.

d ¶ Et dixi ad deq̃ ibi post ipsum & dominũ Ias.posui.

derat gl.ibi que incipit inimicitia &c.quam dicit non esse alibi
ad hoc.s.qd non refert a qua parte processerit inimicitia. Bar
to.tamen aliter dicit in.d.§.cumquis.

SVMMARIVM

1 Renunciare an quis posit omnibus exceptionibus competẽti
bus, & competituris.
2 Renunciatio generalis facta exceptionibus, uel actionibus iam
competentibus, quid operatur.
3 Renunciari non potest iuri de futuro, nisi cum iuramento.
4 Renunciari potest iuri de futuro cum iuramento.
5 Renunciari non potest exceptionibus competentibus in causis
criminalibus.
6 Renunciatio generalis facta in priuilegijs fori iam competenti-
bus, non ualet.
7 Renuncians exceptioni excommunicationis iam competenti, ni
hil facit.
8 Renuncians omnibus casibus fortuitis, nihil facit.
9 Expressum dicitur quãdo priceps uel lex uult illud haberi pro
expresso.
10 Renunciatio facta primo specialiter, subiecta postea clausula ge-
nerali comprehendit etiam non specificata.
11 Generalis expressio tantum operatur quo ad omnia, quãtũ spe
cialis quo.ad specificata.
12 Renuncians casui fortuito contingenti in mari, non dicitur suf
ficienter renunciasse.
13 Renunciatio generalis quae non ualet in iudicijs, an ualeat in ex
traiudicialibus.
14 Periculum casuum fortuitorum in se suscipiens, obligatur de
omnibus casibus.
15 Casus fortuitos in se suscipiens ad quid teneatur.
16 Casus fortuiti periculum an uideatur assumere, qui recepit sẽ
su o risigo, & fortuna.
17 Custodiam castri in se suscipiens, an teneatur si fuit ui raptum.
18 Renunciatio generalis in casibus in quibus non ualet, confirma
tur iuramento.
19 Casus, fortuitus, & casus improuisus, quid sit.

Quesitum. Gñalis renũciatio casuũ fortuitoꝝ vel
exceptionũ orientiũ ex causis d futuro
1 si vz i iudicijs, sz spãlis sic.h.d. ¶ †No.q̃ qs si pt renũciare i
gñe oibus exceptio.s.opetituris d futuro, sz ꝯpetẽtibus d pñti
sic, vt in auc.iubemus.C.de iud.de quo vltio vid no.p Cy.i.l.
si qs in ꝯscribẽdo.C.de epis.& cle.& Bal.& Sal.in.l.pacta no-
uissima ad fi.C.de pac.& ꝓ h q̃ exceptiõibus ꝯpetẽtib⁹ d pñti
possit in gñe renũciari bar.h alle.tex.in auc.ma.& auie cũ gl.in
ff.velleiano.C.qñ mu.tu.off.fun pos.& expressius i corpore vñ
sumit, vz vt sine pbi.debi.credi.ma.&c.§ q: vero ver.ꝓpterea,
& i.l.fi.C.qñ mu.tu.off.fun pos.sz bal.h.d.q̃ tex.in.d.auc.ma-
tri cũ si.ff.all.nõ loquit i exceptiõib⁹ ꝯpetẽtibus de pñti, nã ex
ceptio velleia.d q̃ h nõ hz locũ añqz mulier obliget vñ sm eius
rõ qre l.d.auc.mri & auie cũ si.ff.alle.valeat renunciatio in exce
ptiõib⁹ futuris, est q: ibi loquitur in renũciatiõe q̃ fit ex dispõ-
ne legali ad robur, & solẽnitatẽ actus seu officij ad qd mulier re
c nũciãs volebat admitti, vel hz Ful.q dr ẽt, q̃ bar.male allegat [c]
illa iura dic q̃ iura illa loquunt i mre, q̃ volebat iure singu.ad-
mitti ad tutelã ad quã iure cõi femine nõ admittunt.l.fi.ff.d tut.
h aũt nolebat renũciãs admitti ad aliqd iure singula. Itẽ illa iu
ra loquunt in ea renũciatiõe q̃ fiebat abintibus his qbus ex re-
nũciatione ius qrebat, vñ his pt ipntari cur clari⁹ renũciatio-
2 nẽ nõ expllerit h sic ar.l.veteribus.ff.de pac. ¶ †Et qd opet re
nũciatio gñalis fcã exceptiõib⁹ vel actionibus iã ꝯpetẽtib⁹ tra
3 dit plene p doc.i.l.si d certa.C.de trãsa. ¶ †Itẽ intellige istuz
tex.qñ renũciatio ẽ fcã i iudicio vel pactũ sec⁹ si renũciatio eẽt
simplex, q: iuri de futuro renũciari non pt.l.si itascriptũ.§.sub
d ꝯdõne, d le.ij.& p bar.h, & dixi [d] in.l.j.C.d pac.circa q̃ ẽt vid
4 q̃ no. Raph.cu.i.l.is q his i pnc.de acq.he.† vbi signãter vo
luit iuri d futuro posse renũciari cũ iuro ad q̃ vid q̃ no.bal.i.l.
5 pcm i.ix.co.C.d coll. ¶ †Itẽ illd q̃ dcm ẽ valẽ renunciationẽ
factã exceptionibus iã ꝯpetentibus itellige vez in causis ciuili
bus, secus in crialibus, q: defensiõi rhc renũciari nõ pt, vt ẽ gl.
sing.in.l.pactũ inter heredẽ.ff.de pac.de quo p Bar.& alios.i
l.custodias.ad fi.ff.de pub.iud.& p Ang.h, & in.l.j.post gl.ff.de
fur.balneariis, & p Ang.& Sal.in.d.auc.iubemus p bal.i.l.j.
in.xv.co.de ꝯfes.& in.l.pe.ad fi.C.de pac.in.l.fi.ff.de fer.& in.l.

cum

cum reis. C. de penis, et l. l. j. in. xxv. col. C. q accu. et in. l. si accu
6 satoribus. C. de accu. et in. l. ut vi. ff. de insti. et iur. ¶ † Item fallit
in renunciatione generaliter facta in exceptionibus, seu privilegiis
fori iam competentibus, quia non valet. l. j. ff. si quis in ius voca. non ie.
7 ¶ † Fallit etiam in exceptione excommunicationis, ut no. Jo. an. in. c. pia
8 de exce. in. vj. in novella. dic ut ibi per eum † etiam si dictum esset
in renunciatione quod partes volunt haberi pro expressis, et specifi-
catis omnes casus qui accidere possent secundum ang. hic per istum tex. in
ver. specialiter pro quo addo bo. tex. in. c. q ad agendum in prin. de
9 pcu. in. vi. licet secus esset † si talia verba apposita essent in statu-
tis vel rescri. gratiarum motu proprio concessis, quia satis haberetur
pro expresso id quod lex vel princeps in dispositione habente vim legis vult
haberi pro expresso de quo se remittit ad not. per Jo. an. in. c. cum
aliquibus, et in. c. susceptum, de rescri. lib. vj. sed melius alle. not. per
Joan. an. in. c. j. de excess. pla. in. vj. pro quo ultimo. s. in dispositione le-
gis est iste tex. in. l. omnes in prin. C. de psc. xxx. an. quem ad. h. d. ibi
ang. esse meliorem tex. de corpore iuris, et no. etiam bal. in tit. de pa.
consta. in ver. libellarium alias est in ver. non ob. et ang. in. l. omni. §.
licet. ff. de iure codi. per Cy. in. l. j. C. quando ipe. inter pup. et vidu. ad fi.
cum concor. iuris de quibus convenit dici in. l. fi. C. si contra ius vel uti. pub.
dic ut ibi. ¶ In gl. j. legitur ergo duobus modis iste tex. et secundum pri-
mam lec. fuerunt specificati aliqui casus, et postea fuit subsecuta ali-
qua clausula generalis, de omnibus igne, et tunc non valet in non specificatis, ut
etiam plenius declarat gl. mag. in ver. item quid si in iudiciis. ff. eo. et secundum
istam primam lec. verbum deserta est casus nominativi, et determinat
verbum exceptio, et sic exponitur verbum deserta. i. omissa specifica-
ri, sed secundum secundam lec. nulli fuerunt casus specificati, et verbum deserta
est casus ablativi et determinat verbum promissione, et exponitur in pro-
missione deserta. i. in promissione non servata, et ista non solum. ij. lec.
sed etiam prima communiter approbetur. tamen bar. de saly. in. l. j. C. commo. quem
10 refert. d. Car. in. c. j. extra de commo. reprehendit. j. lec. quia si in con-
tractibus extraiudicialibus facta specificatione aliquorum subdatur
a clausula generalis, valet renunciatio etiam in non specificatis ut no. gl. ma.
hic in ver. bulgarus autem etc. et in hoc illa opi. bal. est communiter ap-
probata, ergo idem debet esse in iudiciis, quia in iudiciis quasi contrahitur. l. iii. §. idem
scribit. ff. de pec. et pro hoc dicit esse tex. hic, quia prius dixit conventionem
generalem non valere postea adversando dicit, sed ego puto conventio-
nem istam ita valere si specialiter causae exceptionum expresse sint, unde di-
cit bar. et saly. et etiam Ray. ponderandam esse adversativam, sed ego
puto conventionem istam valere etc. et sic loquitur tex. de genera-
li conventione, de qua predixerat. Item ponderat quod iurisicon-
sultus hic respondet conditionaliter si specialiter causae etc. et si tex. vult,
quod generalis conventio valeat si aliquae causae exceptionum expresse sint,
cum imo. in. d. c. j. sequitur eandem opi. quam etiam ibi sequuntur alii per istum
tex. nec obstat argumentum, quod in iudiciis, quasi contrahitur, quia potest
respondere, quod immo magis sanctur iudiciis quam contractibus, ut. l. et si post
tres cum ibi no. in gl. ff. eo. et pro hoc etiam facit ratio differentie, quam
ff. subdam, et respondet ad inductionem quam de isto tex. facit Saly.
quod casus qui comprehenduntur sub generali clausula non dicuntur spe-
cialiter expressi, ut tex. hic requirit, quod expresse specialiter expri-
mantur, pro hoc adduco, quia illa verba posita in tex. s. specialiter causae
exceptionum expresse sint, etc. idem importat ac si dictum esset quaten-
us causae exceptionum specialiter sint expresse. l. sticchum, qui meus
erit de leg. j. et no. bar. in. l. j. in. viij. q. ff. de iure codi. et fatetur etiam
d. Car. quod verior est opi. gl. hic. ¶ In ea. ibi. l. si servus servum. §.
inquit lex etc. illa. l. non ob. in aliquo, quia ibi loquitur in dispositio-
ne legali, que nulli est captiosa. l. paulus. ff. de preto. sti. hic autem
in dispositione hominis, que interdum potest esse captiosa. l. cum aquiliana. ff. de
transa. ideo non ita sub generali clausula comprehenduntur casus omnes cum ex ta-
li comprehensione derogatur etiam iuri communi, nam secundum etiam ius commune in illis
casibus specialibus non comprehensis concedebatur exceptio de iure communi,
sed in. d. l. si servus servum. §. inquit lex ex tali comprehensione sub
clausula generali non derogabatur in aliquo iuri communi. ¶ In gl. in ver. speciali-
ter ibi contra gl. in. l. si quis mihi bona §. iussum. ff. de ac. he. et in. l. si
11 servitus ad fi. ff. de servi. ur. pred. † Dicit quod regulariter tamen ope-
ratur generalis expressio quo ad omnia, quemadmodum specialis quo ad speci-
ficata ut in iuri. hic alleg. et ubi contrarium reperitur illud est specia-
le ob aliquam occurrentem rationem specialitatis. Et in hoc tex.
non specialitatis est, quia iste tex. loquitur in stipulationibus pretoriis,
et iudicialibus que diiudicantur secundum mentem et equitatem pretoris,
qui non patitur quem decipi sub involucro verborum, et ideo secus est
in aliis stipulationibus, et contractibus, in quibus verba generalia ge-
neraliter operantur. l. si quis fundum in pri. ff. loca. et. l. que fortuitis ad
12 fi. C. de pig. ac. et videbitur. ff. in gl. ¶ † Ex hac ratione inferebat, An-
ge. hic quod in stipulationibus pretoriis quis diceret renuncio casui
fortuito contingenti in mari non videtur sufficienter renunciasse in om-
nibus casibus contingentibus in mari, nisi non videtur singulariter expri-
mere prout requiritur per istum tex. cum hac gl. in prin. nam multi casus
fortuiti in mari accidere possunt. s. naufragii, rapine, et similium, et idem
est simpliciter ful. hic, licet contra hic sit Pau. de ca. quia enumerare omnes casus qui
possunt in mari contingere esset exprimere singulariter, tex. autem hoc solum
requirit, quod specialiter exprimatur, unde satis videtur exprimi specialiter si quis as-
sumat casus fortuitos in mari contingentes in se, cum plures sint ca-
sus fortuiti extra mare. s. in flumine, terra etc. nam aliud est singu-
lariter loqui, aliud specialiter, aliud generaliter, sicut est dare speciem, ge-
nus, et individuum ut late per bar. in. l. si quis in prin. testa. in verbo. quo
quid si testa. de leg. iij. et in. l. fi. C. si contra ius, et in. l. j. in prin. ff. de vul. et
pu. sed veriorem puto opi. ang. quia hic accipitur specialiter. seu generaliter, et
nominatim ut accipitur in. l. quod in rerum. §. fi. cum gl. parva in ver. speciali-
ter. ff. de leg. j. et illam intelligit bar. in. d. l. j. in. ij. q. ff. de vul. et pu.
et quod ita sit patet, quia in quibuscunque contractibus extraiudicialibus ad
hoc, ut quis assumendo in se periculum teneatur de aliquo casu for-
tuito requiritur, quod hoc specialiter exprimatur. l. j. in ver. specialiter. C. depo.
tamen ad hoc, ut quis teneatur de casu fortuito satis est quod dicat, quod assu-
mit in se periculum casuum fortuitorum, ut in hac gl. in fi. quam doct. se-
quuntur. et dicam sup ea. Ergo dicendo assumo in me periculum
casuum fortuitorum est specialiter loqui, quia alias non obligaretur de casu
fortuito. d. l. j. C. depo. igitur si hic in tex. dictio specialiter non acci-
peretur pro singulariter sequeretur, quod etiam in stipulationibus preto-
riis de quibus hic satis esset, quod quis diceret, quod non opponeret exce-
ptionem alicuius impedimenti procedentis a casu fortuito sicut in con-
tractibus extraiudicialibus cuius contrarium voluit gl. et communiter doc. hic
13 ff. prime referam. ¶ † In ea. ibi etiam quid etc. et in hac. q. an generalis
renunciatio, que non valet in iudiciis valeat in extraiudicialibus fue-
runt hic in gl. tres opi. et quarta opi. colligitur ex his, que dicit gl.
in verbo. sed si etc. et magis communiter tenetur opi. bul. et etiam ulti. distin. gl. po-
sita in. d. ver. sed quid si etc. pro qua facit. l. j. § sepe. ff. depo. et per il-
lum tex. apparet non procedere distinctionem traditam hic per Nic. de ma.
quam hic refert bar. contra quam bar. alle. l. opus. ff. loc. sed melius reproba-
ri potest ut dixi. d. opi. per. d. §. sepe facit. l. litis. §. si pecunie alle. in
gl. Tamen si opi. Nico. de ma. referatur prout recitatur per bal. hic
in pe. col. verum est dicere, quod confunditur illa opi. per. d. l. opus
quia secundum eum distinguebat Nico de ma. an quis suscipit in se peri-
culum rei, et tunc procedat opi. Jo. quod requiratur specialis expressio
ut hic, nam hoc est contra. d. l. opus ubi non suscipiebat periculum per-
sone, sed operis, et tamen non sufficit generalis expressio. ¶ In ea. ibi. § si
pecunie, ubi appositione periculi non venit casus fortuitus. ¶ In
ea. ibi sufficiat generalem subiici clausulam etc. secus in stipulationibus pre-
toriis, et iudicialibus, quia clausula generalis nihil operatur, ut hic i lec.
et ista opin. Bul. magis communiter tenetur pro qua facit tex. in. c. quod
ad agendum de procu. in. vj. Pro quo etiam faciunt secundum Joan. an. ea
que habentur in. c. j. de commo. quia fortuiti casus, sunt infiniti. l. fi. post
prin. ver. et cum ante. C. de tep. ap. unde impossibile esset aliter pro-
videre, quod quis posset in se assumere periculum omnium casuum, licet
Jac. de are. et Pe. et Cy. dixerint contrarium volentes, quod sicut in sti-
pulationibus pretoriis, et iudicialibus non operatur generalis clausula, ut
hic secundum primam lec. in aliis contractibus etiam in iudiciis etiam quasi contrahatur
ut dictum est. Sed ista ratio non est bona, ut dixi, sed in aliquibus li-
bris reperitur quod Cy. in. d. l. ij. C. commo. fecit additionem in qua
approbat istam opi. bal. cum limitatione quam ponit hic. Gui. de
14 cu. et bar. ¶ In ea. ibi respondeo satis exprimitur etc. † Not. ergo ex
gl. quod in stipulationibus conventionalibus si quis generaliter di-
cat, quod assumit in se omnes casus fortuitos, seu periculum omnium
casuum fortuitorum obligatur de omnibus casibus. et istud etiam sequuntur
doc. hic per. l. que fortuitis ad fi. C. de pig. ac. et probatur in. l. si quis
fundum, in prin. ff. loca. et no. Bar. in. l. titius, in prin. de liber. et
posth. ubi ad hoc inducit illum tex. secus in stipulationibus pre-
toriis, et iudicialibus per istum tex. Nam in eis debet specificari
ut puta de incendio, ruina, et simili. et ita est de mente huius gl.
15 infra distinctione secundum Bal. Ang. et Mod. hic † et in casibus in
quibus quis assumit in se generaliter periculum casuum fortuitorum, ad-
eo, quod valeat talis assumptio, et renunciatio, ut est in contractibus ex-
traiudicialibus, tunc veniet etiam casus contingens ex natura rei, casum,
et exemplum habes no. in. l. item queritur. §. item si gemma, cum gl. ff. loca. non
tamen veniret casus fortuitus insolitus, seu non verisimiliter secundum
Bar. hic qui ad hoc alle. tex. valde no. ad hoc in. l. fistulas. §.
fi. ff. de contra. emp. sed Bal. Ang. et Fulg. hic dicunt contrarium. s. quod imo
ille, qui suscepit in se casus fortuitos intelligitur sentire de inso-
litis, et ita dicunt probari in. l. fistulas. §. fi. ff. de contra. emp. Et subdit
Bal. hoc dici posse, quod in. d. l. fistulas casus solitus non erat casus
fortuitus, quia. n. nives sint in hyeme si non sint immoderate ultra
consuetudinem non dicitur casus fortuitus, sed quedam contingentia

a ¶ In non specificatis. vide areti. consil. lx. Ludo. ro. consilio. cclxxv. et. cccclxix. et consi. xvj.

b ¶ Ultra plene per do. ale. in. l. lucius in princip. et ibi apostillam. ff. de lib. et posthu. et Jas. hic. Tho.

fm nam ro. Ad limitrū si de tali casu nō teneť ille qui in se suscepit
casum fortuitū, vt ibi. ⁊ cū bal. in oībus cōcordat ro. h. v. Ant.
in. c. i. de cōmo. transit simplr cū opi. bar. hic cum quo ēt ɔcor
dat ang. in cōsi. clxxiij. inci. in Christi noīe premittendum ⁊c.
Jo. de imo. in. d. c. j. dixit, ꝙ in. d. l. fistulas est tex. ɔ bar. ⁊ sic
ɔ Bar. in pro opi. bar. facit tex. in. l. seyo §. medico ff. de an
nu. leg. ꝑ quē tex Bar. ibi expresse istā opi. ꝫ illi tex. ēt in ꝓ
posito alle Bal. in. l. falsus, in vlt. co. C. de fur. tñ veriorem pu
to opi. bal. Ang. ⁊ sequa. per. d. l. fistulas, ⁊ cum eis vř cōcor
dare Saly. in. l. ꝫ in fi. C. loca. vbi in hac mā format notabiles,
⁊ quotidianā qō. quā vide. Nec ob. d. §. medico. qꝛ ibi non po
terat referri dispositio ad extraordinariam prestationem, qꝛ cū
talis prestatio non esset certa, seu limitatiua nō poterat disposi
tio ad eam referri, qꝛ dispositio remāsisset incerta, nam vno an
no dabat vnum, alio anno dabat aliud, ⁊ sic successiue variabat
Preterea, cū hēamus proprie in mā tex. specifice loquentem
in. d. l. fistulas non est ab illo discendendum per tex. in. d. §. me
16 dico, qui loquitur in mā satis remota, † ⁊ quid si recipit ī suo
risigo, ⁊ fortuna an videať assumpsisse periculū casus fortuiti.
vide per Bar. cōcludentē ꝙ sic. l. si is qui. ff. de acqui. re. do. ⁊
de hac mā etiam vltra predicta, vide per spec. ⁊ Jo. an. in ti. de
loca §. i. ā dicendū in ver. aꝛo aūt ⁊c. ⁊ per Cy. i regula ɔtus ð
re. iu. in. vj. ⁊ qđ no. Jo. an. i addi. spe. in tit. de loca. sup rub. ⁊
17 ibi no. simmat ea que hic no. in gl. ad fi. † nam vult Jo. an. ꝙ si
aliquis susceperit in se tpe guerre custodiā alicuius fortilicij in
scipiendo in se periculum videatur actum ex qualitate tpis, ꝙ
teneať ēt si auferať per violentiam cui resistere nō poterat, ⁊ sic
per casum fortuitū auferatur, vt ibi latius per eū. Circa ꝙ vid,
ꝙ in simili no. Bal. in. l. si ea lege, in ver. si dubitať ⁊c. C. ð vsu.
⁊ in ti. de pa. ɔtā. in ver. vasalli, el. ii. ⁊ ꝙ no. bal. hic circa vlti.
co. Reliqua in hac mā dic vt per Bar. hic cum quo videntur
18 alij magis cōiter transire. ¶ † Et postremo quesiuit Bart. an
in casibus in quibus ista gñalis renunciatio non vš validetur ꝑ
iurm, ⁊ decidit ꝙ non, arg. l. fi. C. de nō nu. pecu. cum fi. ⁊ cum
eo cōiter transeunt doc. hic, ⁊ in. l. j. C. cōmo. ⁊. c. j. de cōmo. ⁊
Bal. in. c. j. de cōtro. feu. apud pares terminādā, vbi alle. not.
gl. in auc. sacra. C. si aduer. ven. sed iuo in repe. c. cū contingat
in. xxxviij. char. de iureiu. ⁊ in. d. c. j. de cōmo. tenuit ɔtrum, qꝛ
dato, ꝙ actus sit nullus sine iuro tñ ob iurm validať ⁊ seruari
dš iurm si seruari pōt sine interitu salutis eterne p. c. ɔtuis ð pac.
lib. vj. ⁊. d. c. cū contingat, ⁊ ꝫ fm eum Jo. an. in. d. c. j. vicat, ꝙ
renunciatio generalis nō validatur per iurm qꝛ non vš ratio
ne deficientis consensus, qui nō suppleť per iurm. d. l. fi. C. de
nō nu. pe. in. c. quēadmodū, ⁊. c. pe. cū ibi no. de iureiu. tñ dicit
Jmo. ꝙ istud nō est verum, qꝛ cōstat, ꝙ interueniente consensus eo
ipso, ꝙ apparet eum voluisse generaliter renunciare, ⁊ sic saltē
in gñe cogitanš de omni casu, vt no. Bar. ⁊ doc. in. l. sub prete
xtu la. ij. in prin. C. de transac. vbi allegant. l. qui iure militari ff.
de testam. mili. ⁊ sic potius renunciatio generalis sine iuro est,
nulla non ob deficientem consensum, sed fauore renunciantis,
ne sub inuolucro verborū decipiať, ergo dš validari ꝑ iurm, vt
in simili probať in. d. c. ɔtuis. Pono ꝙ opi. Jmo. sit vera, qñ i
stipulationibus pretorijs, seu iudicialibus qs renūciat gñaliter casi
bus fortuitis, vel specificat aliquos casus, ⁊ postea subijciť clau
sula gñalis suscipiendo omne periculum, nam tunc sine iuro ē
nulla renūciatio, nō rōne defectus consensus, sed ne sub inuolu
cro ⁊c. vt dixi sup gl. sed in alijs ɔtractibus, qñ qs gñaliter assu
mit ipse periculū, cum tunc de sui natura illa vba, seu cōsensus
ꝑ hmōi verba declaratus nō cōprehendat casum fortuitū, vt h
in gl. mag. ad fi ita, nec ēt cōprehenduntur interueniente iuramē
19 to per iura allega. pro prima opi. † Et qꝛ facta est mentio de ca
su fortuito, dic ꝙ aliud est casus fortuitus, ⁊ aliud casus impro
uisus, vt colligiť ex. l. j. cum gl. fi. C. ad. l. corn. de sic. ⁊ non repe
ritur alibi illa vña fm bal. ibi quē vide, ⁊ quid proprie sit ca
sus fortuitus habes in. l. ij. §. si eo tpe. ff. de admi. rerum ad ciui.
perti. nam est ille qui humano consilio prouideri, ⁊ euitari nō
pōt, vt ibi, ⁊ in. d. l. que fortuitis, ⁊ in. c. Joannes de homicidio
⁊ ꝑ bar. in repe. l. ꝙ nerua, in. j. q. ff. depo. sed casus im prouisus
est, qñ interuenit aliqua culpa, que dedit occasionem casui qui
preter propositū euenit, vt leg. ⁊ no. i. d. l. quod no. pro statutis
loquentibus de delic. commis. ex casu proui. o.

a ¶ Tñ verio re pmo vidťr eū. alex. in ɔsi. xxviij. l. j. ⁊ du plicati i consi. xxxj. in. ij. vol. q ꝫ ɔtrā. s. ꝙ si intelligať ð mo solito. frā. cu.

b ¶ Validať. de hlate ꝑ eū. alex. cōsil. iij. j. li. ꝑ frā. ð are. ɔs. xxxiij. ā all. ⁊ ꝑ eū. ale. i cō si. xxxj ð all. ꝙ ē ēt i ɔs xxviij. in. j. vol. Fran. Cur.

e ¶ Presumi tur, an in facto proprio, ⁊ qñ ignorātia ꝑsu mať, vid Lud. ro. ɔs. cij. ⁊. ccc lxxxj.

d ¶ Non tene ri de hac clā vi de Pau. ð ca. cōsi. cxxxij. in prima ipressio ne, qꝛ in ſa non inuenies.

Item queritur Satisdatio prestita per erro
rem in totum, vel in parte non
vš in effectu, secus si ex certa scientia prestita sit, ꝫ prestari non
debuerit. h. d. ¶ In tex. ibi fideiussoribus ⁊c. tex. nihil dicit ð
principali, qꝛ principalis semper tenetur saltem nuda cautione
sine fideiussore promittere de iudicio sisti, etiam si possideat im
mobilia vt conclusum fuit post gl. in. l. sciendum in princ. ff. qui
satis. cog. ⁊ sic quo ad principalem promissio nō erat indebita,
sed solum respectu fideiussoris, qꝛ non tenebať principalis ca
uere cum fideiussore, vbi autem ipse principalis nō teneretur de
se promittere, nec dare fideiussorem, an tunc nō solum fideiusso
ri, sed ēt principali per errorem ꝓmittenti cōpetat exceptio.
dic vt in. l. j. in prin. ff. vt in pos. leg. ⁊ ibi per bal. ⁊ latius ꝑ bart.
1 in. l. si patronus. ff. de do. ¶ † In tex. ibi per ignorantiam ⁊c. an
in dubio presumatur ignorantia dictus promisisse. bart. hic vř
dicere, ꝙ sic, ⁊ ita probatur per istū tex. dicentes, ꝙ actor iuua
tur replicatione certe scientie, ergo suam replicationē probare
dš finaliter tñ se remittit ad no. per se i. l. non fatetur. ff. de cōfe.
bal. hic remittit ad no. per gl. in. l. si qs delegauerit. ff. de noua.
c vbi hř, ꝙ in facto proprio scia in dubio presumiť, sed in casu
nostro ista ꝓmissio vš facta circa id ꝙ dependebat a facto pro
prio ergo ⁊c. Nec ob. iste tex. qꝛ pōt rñderi, ꝙ hic loquiť in ca
su certo in quo presupponiť ignorantia seu scia. tñ verius puto,
ꝙ eo ipso, ꝙ apparet rem aliter se habere. i. ꝙ satisdās satisde
derit, seu promiserit vltra quam teneretur de iure vel de ɔsue
tudine tunc presumať ꝑ errorē promisisse ꝑ. l. de etate. §. fi. cum
gl. fina. ff. de interro. ac. facit. l. cū de indebito, in prin. cum gl. in
ver. ignoranti. ff. de proba. ⁊ ita est de mente Bart. in. d. l. si nō
fatetur in pe. col. dum dicit, ꝙ in preparatorijs iudiciorum suffi
cit probare rem aliter se habere ad hoc, vt presumatur error ꝑ
id, quod habetur in. d. l. de etate, ⁊ per hoc patet responsum ad
no. per glo. in. d. l. si quis delegauerit quam etiam alle. Bar.
in. l. non fatetur, in antepe. col. qꝛ loquitur in extraiudicialibus
2 in quibus distinguitur, vt per Bar. in. d. l. non fatetur, ⁊ † ob h
dicit Bar. ꝙ communiter notarij in instrumentis dicunt talis
d ex certa scientia vel sciens, se nō teneri promisit ⁊c. nā ob hec
verba semper presumetur sciens, ⁊ dicit Angel. ⁊ expressius
Fulg. hic ꝙ ad probandum errorem nō sufficeret tunc probari
rem aliter se habere. sed esset necesse probare per coniecturas
quarum aliquas vide per Bar. in. d. l. non fatetur in antepe.
col. sed Bal. hic simpliciter dicit, ꝙ tunc probando rem aliter
se habere sufficiat alle. no. in. d. l. de etate. §. fi. sed verior videť
opi. precedens, qꝛ alias sequeretur, quod illa verba sciens ⁊c.
nihil operarentur, ꝙ nō est dōm. ar. l. si qñ. de leg. j. ⁊ no. bar.
in. l. si dari. ff. de ver. ob. ⁊ in. l. fi. §. pe. ff. de condi. inde. ⁊ Bald.
in. l. mater. C. de rei ven. in. ij. col. ⁊ in. l. ij. in. vij. q. C. de rescin.
ven. ⁊ in rub. ac etiam in. l. j. in. x. col. C. de confes. ⁊ Jmo. in. l.
a titio. ff. de ver. ob. in quibus locis tangunt de virtute dictorum
verborum ex certa scia vel dic, ⁊ melius. ꝙ aut in instrō notarius
scripsit titius ex certa scientia sciens se ad infrascripta nō tene
ri promisit ⁊c. ⁊ tunc non potest ad infringendam ꝓmissionem
adaptari probatio erroris, qꝛ aut promittens in veritate teneba
tur se obligare, vt fecit, ⁊ sic fuerunt prolata per errorē illa ver
ba. s. sciēs se nō teneri ⁊c. ⁊ clarū ē ꝙ nō pōt infringi ꝓmissio aut
non tenebatur promittere, ⁊ tunc nō fuit aliquis error, qꝛ scie
bat se nō teneri, sed voluit teneri vt ꝓbant verba sua. l. optimam
C. de ɔtrahē. ⁊ cōmit. stip. ideo valebit ꝓmissio cum effectu. l. cū
paruus. ff. de ope. lib. ⁊ ita loquitur Bar. in locis ā alleg. aut in
instrō scriptū est simplr, qꝛ titius ex certa scientia promisit ⁊c.
⁊ non sunt illa verba sciens se non teneri ⁊c. ⁊ tunc dico, ꝙ pos
sunt intelligi illa vba ex certa scientia. i. qꝛ sciebat se teneri pro
mittere, ⁊ hec interpretatio in dubio est recipienda, cum nemo
presumať iactare suū. l. cū de indebito. ff. de proba. in prin. c. fin.
per hoc de renun. ideo si appareret rem aliter se habere erit sufficiē
ter ꝓbatū de errore, ⁊ ita procedit dctū bald. h bñ fateor, ꝙ dic
cia vba. s. ex certa scia operanť, vt ibi alias ꝓsumereť error, tunc
ēēt talis ꝓsumptio, nisi ꝓbeť de errore ꝑ. d. l. optimā, ⁊ ꝑ no. ꝑ
doc. in locis ā alle. ⁊ h no. qꝛ quotidiana, ⁊ a doc. non reperio
ita bñ declarata. ¶ In gl. in ver. si ex cōuentione. ibi. l. si finita
pro rñ. ⁊ c. ille tex. nō ob. qꝛ imo ibi corrigiť error, vt lapso tpe
vsqz ad ꝙ solet caueri dēat liberari vel ꝫ Jac. bu. ⁊ ang. h dic.
ꝙ ibi nō fuit error circa substantiā obligationis, sed solū circa diem
hic autem fuit circa substātiā obligationis, precedens tñ opin.
magis pꝫ. Vel aliter rñde, vt colligiť ex no. ꝑ bar. in. l. ð die,
in princ. ff. qui satisd. cogan. ¶ In ea. ibi. §. voluntas, ille tex. nō
ɔtdicit isti in aliquo. ¶ In ead. ibi. l. non fatetur dic, quod ibi
loquitur

SVMMARIVM

1 Ignorantia in facto proprio, an & quando presumatur.
2 Scientia an & quando presumatur in facto proprio.

loquitur in errore iuris, q nocet in his, q post lit. cõte. aguntur
sed hic in errore facti vel dato, q h itelligeret d errore iuris lo
quitur in his q agunt ante lit. cõte. in quibus error iuris nõ no
cet, vt per gl. & doc. in. d. l. nõ fatet. ℂ In gl. in ver. statutũ ibi
vel alio mõ &c. puta nomine interesse conueniri. ℂ In gl. fi. sup
hac gl. posset tractari materia, qñ videat pena adiecta in frau
dem vsurarũ de quo me remitto ad ea que dixi post doct. in. l.
stipulatio ista. §. alteri. ff. de ver. obli.

SVMMARIVM

1 Factum unius ex duobus reis credendi aliis non nocet.
2 Socii rei debendi dicuntur quando sunt socii omnium bonorũ vel illius obligationis, de qua agitur.
3 Testis an possit eẽ socius in alia causa, in qua non est socius.

1 Si duo rei. † Factũ vnius ex duobus re
is credendi socijs nocet alte
ri in lucris acgrendis, q si non noceret dolosus lu
craret ex dolo suo cũ id q exigeretur deret secus
2 cõicari. ℂ † In gl. j. ibi vel de illa lite. No. istã glo. sing. fz do.
Pan. q declarat oẽs leges loquẽtes de duobus reis socijs, q
itelligantur, qñ sunt oĩuz bonorũ vel illi° oblõis de q agit ad
do gl. sinem. in. l. iij. §. de effectu, in ver. si socij. ff. de lib. leg. & est
tex. in. l. si qs vni. ff. rẽ rat. ha. & plene p bar. in. l. ex duob. in. vj.
3 q. ff. de duob. reis, & in. l. idẽ in duobus. ff. de pac. & facit sing. †
4 ad. q. q socius possit eẽ testis p socio in alieã in q nõ ẽ soci°
addo gl. q hoc expsse sentit in. l. qm liberi. C. d testi. & gl. insti. d
test. §. legatarijs in ver. licentiã. ℂ In gl. ibi. l. si is q duos sol
ue q ibi neutrius culpa vel dolus interuenit h dt sic. ℂ Extra
gl. fal. z istũ tex. arguit. d. l. ex duo. soc. ff. de neg. ge. & relingt co
grãdũ rñ. de, q ibi loquit i duob. socijs nõ correis h autẽ erant
correi q casu culpa vnius ẽ apta nocere alteri. l. mora. §. fin. ff. de
vsu. & ita rñdet bar. i. d. l. ex duob. in. vj. q. ff. de duo. reis.
1 Item si duo. † Si ab vno ex pluribus eiusdẽ rei
debitoribus creditor debitum exe
gerit petens ab alio penã deserte pmissiõis de iudicio sisti re
pellit exceptione. h. d. v q3 ad fi. ℂ In gl. j. ibi nõ distigno &c.
& hñ, q qñ sunt socij oẽs hñr p vno vt in pñ. huius. l. & certũ est
q vbi vn° ds sorẽ & penã nõ pt ab eodẽ vtrũq3 exigi. l. pdia al
leg. in gl. p hoc ẽt facit rõ, q q vnus solueri ab alio repeteret
p rata rõne societatis vñ his cogeret soluere vz penas primo a
exactã, & postea cõferre ad partẽ sortis, que peteret ẽ sociũ q
4 nõ est odm. l. si seruũ. §. j. ff. de interro. ac. l. quotiens, ver. plane
ff. de fur. fecis. dica. & ibi d hac mã plene p bart. & aliquid per
5 gl. & bar. in. l. j. q re cõmodata ad fi. ff. de fur. & p Cy. & Saly. in
l. j. C. de condi. fur. & aliqd p Cy. hic in addi. & in. l. finãne qs
2 eũ q in ius voc. est vt exi. ℂ † In glo. in ver. petat, ibi, & exigat
supple. & sic p so ẽ petitionẽ rei nõ vr renunciatũ exactioni pe
ne q posset fieri ẽ alium, & ita cõter tenet ad hoc. l. iij. cõiũcta
. l. seq. ff. de his q dete. vel eff. & lz Fal. alle. l. ẽtũ. l. post diẽ i v.
petat. ff. de leg. cõmis. rñde in, vt ibi per gl. vel ibi, qñ ab eodem
hic qñ a diuersis per. d. l. iij. cũ. l. seq. ista iuriue ẽ. ℂ In gl. in
verbo eque ibi secũdus eru gl. sm istum intellectum vult, qd
hic in versi. eque nõ sit dña an primo petat pena an vero sors,
sed in casu posito in prin. huius. §. sic, & põt eẽ rõ, quam sensit
Bar. hic, q pater & filius hic equiparant duobus reis socijs,
q censet vna & eadẽ persona. l. fi. C. de impub. vnde pactum fa
ctum vni indistincte prodest alteri sicut i duobus reis socijs. l.
acquirent ad fi. cũ seq. iunc. l. idem in duobus cũ gl. ff. de pac. er
go illud q dixit gl. in duobus reis socijs hz locũ in istis vel sm
Cyn in addi. hic pater censetur fideiussor filij. l. cum filius, in
prin. ff. de ver. ob. vnde liberato principali liberatur fideiussor.
l. exceptionis que. ff. de excep.
1 Is qui. Exceptio que incipit cõpetere
reo extenditur ad fideiussorem
& in materia indifferenti, que ita conuenit seruis si
cut liberis iura loquentia de liberis trahunt ad ser
uos secus ali i materia differenti. h. d. Et circa istã. l. si is, q ad
de que dicam in. l. qui autem, in prin. ff. eo.

SVMMARIVM

1 Mora ut possit purgari duo requiruntur, ut hic.
2 More purgatio inducta est ex equitate.
3 More purgatio non attendit in statutis disponẽtibus, q in cau
sis seruetur rigor.
4 Dictio plures uerificatur in duobus.
5 Dictio plurimos importat tres.
6 Dictio plus quid importet in teste.
7 Dictio plus quid importet in contractibus.
8 Dictio circa quid importet in testibus.
9 Dictio plus aliquando importat modicum arbitrio boni viri.
10 Mora potest purgari nõ obstante particulari interesse contingẽ
te ob expensas litis
11 Mora non potest purgari, nisi refectis expen. & dãnis actoris.
12 Moram qui potest purgare non tenetur expen. reficere.
13 More purgatio quomodo possit impediri.
14 Mora non potest purgari, quando adiecta est poena, & dies.
15 Difficultas an & quando excusat promittentem.
16 Mora an & quando possit purgari.
17 More purgatio quando debet fieri intra modicũ tempus, quo
modo intelligatur.

a Et si post tres. In stipulationibus iu
diciaibus, & prepa
ratorijs iudiciorum ẽt vbi est dies, & pena admittitur
more purgatio. ff. paucos dies si ius actoris non est
factum deterius in actione sua. h. d. sm magis cõem intell.
ℂ In tex. ibi fecerit, &c. s. cõparẽdo in iudicio litime & faciendo
citari actorem, & offerẽdo se paratũ stare in iudicio, vt pmiserat, & sic penã euitaret. ℂ In tex. ibi exceptione. s. doli. l. ij. §. &
1 generalr. ff. d do. exce. ℂ † No. q ad hoc, vt mora purgari pos
sit requirunt duo. s. q fiat ff. modicũ tps, & qd ius aduersarij nõ
2 sit effectũ deterius † cũ. n. purgatio more ex equitate iducta sit
vt. l. si seruum. §. sequit. ff. de verb. ob. id his duobus cõcurrẽti
bus equũ videri dz vt morã purgare possis, cũ per ipsam pur
gationem fiat, qd tibi prosit, & aduersario nõ noceat. l. ij. §. des
3 varrus in fi. de dã. infe. ℂ Et istud facit ad statutũ disponens,
q in causis seruet rigor, nã in illis nõ attenditur more purga
b tio° que de equitate est nõ de rigore, vt dixi, & ita tenebat Ang.
in. l. insulam. ff. de verb. ob. de quo dic, vt ibi scripsi vbi etiã tra
ctant post Bar. mãm huius. l. id hic paucis agam. ℂ In glo.
j. ibi quarte totius hec rñsio ẽ ambigua, vt hic declarat Bar.
preterea. l. si quis in suo hic alleg. loqt in mã valde diuersa, &
attento quod ibi tex. presupponit, qd illi cui manuscula relicta
erat excindebat a querela, colligitur qd de mente illius. l. fu
it intelligere q testor ibi reliquerat quartã facit. l. cum querit
4 eo ti. & sic rõ iubiecta mãe, ibi illud indicat. ℂ † In ea. ibi vel
dic duo &c. & sic dictio plures verificatur in duobus sm istas
5 expositionem, & id videmus † q dictio plurimis importat nu
me ptriũ, & est gl. no. in auc. de trien. & semis. §. z q sepe, in v. il
lorum, & ibi, no ang. co. iij. p qua ẽ tex. xxxiij. di. christiano, & ad
ista vide bar. in. l. si gemina ad fi. ff. arbi. fur. cesa. & bal. in. l. in fi
deicõmissa. §. si qs decẽ de lega. iij. & dixi in reperi. l. sepe. in. s.
car. de re iu. ℂ In ea. ibi, ad arbitriũ iudicis &c. hec cõiter te
net marie p. l. si ita quis. §. sexa. ff. de v. ob. & dicit Gui. d cu. h
q debebit iudex arbitrari sm qualitatẽ impedimenti precedẽ
tis, & sm illud dz augere vel diminuere alle. l. si cui. §. fi. ff. qb ex
cau. ma. q nõ pruo bene dcũ, q si impedimentũ precessit erit
tutus reus exceptione absq3 purgatiõe more, & absq3 eo, quod
secum agendi potestatem faciat ff. paucos dies probat in. l. ij. §.
si quis in iud. & per totã. l. ff. eo. vnde melius vr loqui bar. cum
quo transit Pe. de anc. hic dicens, q arbitrabitur iudex inspe
cta distantia loci iudicij & qualitate persone ipsius rei ar. l. con
tinuus §. cum ita, & §. item qui insulam. ff. de verbo. ob. & subdit
Gui. de cu. hic, p in dubio iudex non arbitrabit illud verbum
plures de minori numero duorum p. l. vbi numerus alegata in
gl. & per. l. inter illam in fi. ff. de verbo. signifi. & sic vltra quinq3
dies de quibus in tex. habebit duos, & sic i totuz septẽ dies in
6 quibus poterit moram purgare, & ista inducuntur per Gui. &
doc. hic ad. q. de teste deponente, q cirius possedit fundum p
x. ann. & plus an illa dictio plus aliquid importet de quo p gl.
in. l. ab hostibus. §. sed q simplr in prin gl. mag. ff. qui. ex cau.
ma. & cõcludit Gui. hic, q poterit aliqd iportare sm qd ex cõ
iecturis ppendere poterit iudex, vnde dicit ipse, q si in. c. con
tinebit, q ticius possedit p. xx. an. & testis deponit, q possedit
p. xviij. an. & plus illa dictio plus adiecta copulatiue iportabit
augmentũ tẽporis nõ specifice, rõ tñ dicit Gui. q̃tũ3 impor
tet, & ad hoc a. ie. gl. in. d. l. ab hostibus, secus dicit si alternati
ue posita sit, q nihil importabit vt si dicat, qd possedit. xviij.
an. aut plus arg. l. si ita stipulatus fuero. ff. de ver. ob. l. pre. ob

a ℂ Pro so
cio adde ange.
cõ. ccxciiij.

9 ℂ Vid de
materia p spe.
in. ti. d' test. §.
j. v. sz nũqd so
cios hñt. & do. i
. d. l. qm, & i. l.
oib° C. d test.
& lã rẽ. i. c. qm
ẽtalias ir. v bo
testes d pba. i
vñ. an socius.
Tbo. dipl.

b ℂ More
purgatio di
cit h. do. Ias.
q cũ iudeis ri
gor seruãd° sit
vt vult gl. i. c.
ij. d iudeis qd
ñ admittit mo
re purgatio, q
addo qñ admit
tat, & qñ ñ mo
re purgatio. in
do. rom. consi.
ccccxxvij.

tra̅rie, q̄ autem ff. de iureiur. sed Ja. de are. Cy. et bal. in d. l. si quis in suo tenet, q̄ et qn̄ copulatiue profertur nihil importat in teste cum pp incertitudinē q̄ p nō scripta hr̄. l. ij. ff. de his q̄ pro non scrip ha. tñ et p. l. cū furti. ff. de in lit. iur. vbi i ple in ma̅te di ctio plus nihil operatur, et cōstat, q̄ ille qui in facto suo iurat, vr̄ quodāmodo testis. l. fi. C. de fideic. et probatio dʒ certe, et de terminate ɔcludere. c. in pñtia de pbat. et l. neqȝ natales. C. de pba. et istā opi. et sequitur bar. in l. celsus ad fi. de vsuc. et in l. enim filius. §. pʒ. ff. de le. ij. et in d. l. cū furti, et Ray. hic, et Ja. bu. in d. l. ab hostibus, et Jo. cal. et d. An. in c. lr̄e de dila. repro bat quadā opi. Jo. an. quā reprehendunt ipsi ibi, et et eam rep̄ hendit Bar. in d. l. celsus, et ista opin. est vera intantum quod Bar. multum no. in l. ij. in pe. co. C. de rescin. ven. et expressius

7 Jmo. in c. pe. et in vi. car. de emp. et ven. † dicunt, q̄ si testis di cat, q̄ res, que vendita fuit pro. iiij. valebat. viij. et plus non dr̄ probare venditionem factam fuisse minus dimidia iusti precij, adeo q̄ sit locus remedio. d. l. ij. de rescin. ven. q̄ dictio plus in teste nihil importat s̄m eos per. d. l. cū furti, qd̄ eēt bene not. si est verum tñ Saly. in d. l. ij. in. xv. col. C. de rescin. ven. in hoc vltimo tʒ ɔ̄ bal hic, attento q̄ sufficit vnicus denarius minus dimidia ad hoc, vt sit locus remedio. d. l. ij. vt per plura pbat Bal. ibi. in. xij. q. ergo de necessitate testis in casu predicto p̄o babit, et istud in casu illo vr̄ mihi verius, q̄ hoc casu vr̄, q̄ dcm̄ test a de necessi ate concludat intentionē actoris, Bal. etiam h dixit q̄ si testis deponit per aduerbiū dicēs q̄ res vʒ decē

8 a et p. iis° illa dictio nihil operaretur per predicta secus si deponit per nomen vt q̄ deponat, quod ticius possedit. x. ann. et pluri
b bus, ° q̄ tunc probabit, de. xij per. d. l. vbi numerus, quod not.
8 et idem vr̄ velle ang. in d. §. et q̄ sepe. ¶ † Quid aūt in teste de ponente, q̄ titius possedit ppe. x. ann. vel. circa. x. an. vide per Dni. de ca. hic. et in l. intra vtile. ff. de mino. et per Jac. de bel. in auc. de mona. in prin. col. i. et per ang. in suo. ɔsi. cxxiij. incip. vsis petitiōe, et rn̄siōe suprascriptis &c. et per do. an. i. d. c. lr̄e, et in c. fi. per illū text. optimum de despon. impu. et per eundem

9 in c. continebat eo. ti. ¶ † Itē faciunt predicta s̄m Bald. hic in. x. eo. quod si quis dicat vendo tibi istam rem pro. x. et illud
c plus quam vʒ tibi dono ° q̄ illud plus dʒ intelligi de modico, seu de tali pluri, quod non ledat equitatem, seu arbitrium boni viri. adde bar. clarius loquentem in l. si quis cum aliter de ver bo. obli. et in l. ij. C. de rescin. vendi. et in l. si tibi. x. milia in prin ci. ff. de pac. et Bal. et Jmo. in d. §. pater, et doc. in c. pe. de emp. et ven. ¶ In ea. ibi primum, q̄ si pene &c. et hec est prima lect. quod h fuit adiecta in stipūne non solū dies, sed etiam pena, et vbi pena adiecta est non curamus an stipulantis intersit ob ser uata fuisse prom issa. l. stipulatio ista. §. alteri, de verbo. obl. et lʒ vbi est adiecta dies, et pena nō possit mora purgari, vt. l. traie ctitie. §. de illo alle. in gl. et l. mag. C. de ɔ̄hen. et cōmit. stipul. l. j. ver. nisi tone. ff. de pe. le. et no h s̄m magis cōēʒ opi. quam te nuit in d. l. si insulā, tñ responde, q̄ illud fallit hic in stipulatio nibus pretorijs, et iudicialibus tēdentibus ad preparationē iu dicij vt hic per bar. et sentit aperte gl. fi. hic, et ista prima lec. te netur cōiter. ¶ In ea. ibi, et q̄ interesse tm̄ fuit promissum &c. hic ponitur. ij. lec. l. q̄ lʒ hic fuerit dies adiecta in stipūne, tñ nō fuit adiecta pena, et ob morā fuit cōmissa stipūo ad interesse et reus vt euitet actionē ex stipulatu ad interesse, vult purgare morā, et tenentes istā. ij. lec. recedebant a pria ob ɔ̄trium de. d. l. traiectitie. ob quam l. nō erat a prima lec. recedendū, q̄ respō detur ad illam l. vt dixi. s. ¶ Videamus an. ij. lectu. procedat vr̄ q̄ sic, q̄ de pena nulla fit mentio, nec obstat ɔ̄trium formatū in glo. in ver. item alia ratione &c. q̄ rn̄de q̄ tex. hic requirēs, q̄ ius actoris non sit factū deterius, vt mora purgari possit in telligitur requirere, q̄ non sit extincta actio ipe, nō aūt voluit dicere tex. q̄ requirat q̄ actoris nō intersit, q̄ imo semper di citur actoris interesse, qn̄ reus nō cōparuit vnde videmus, q̄ eo ipso q̄ reus nō cōparet cōmittitur stipūo de iudicio sisti ad totale interesse. i. ad totuʒ in quo dabatur actio principalis ob quam erat sistendum. l. ij. §. fi. cum ibi no. ff. qui satis cogan. sed istis non obstantibus Bar. reprehendit istam. ij. lectu. quia si ob morā cōmittitur stipulatio ad totale interesse. i. ad estima tionē eius ad quod dabatr̄ prima actio, et nō in plus, ergo nō ex pedit reo purgare moram, q̄ tantum dabit per istam stipula tionem q̄ntum daturus eēt per primam actionem, et non plus, ergo nullum cōmodum afferret more purgatio, et per q̄ns hec l. s̄m hanc lec. de nihilo nobis seruiret. ang. hic se inuoluit, et dicit, q̄ ista sa lect. non conuenit huic l. q̄ si non esset adiecta pena, tunc per purgationē more tolleretur ipso iure obligatio commissa ex dispositione legis ad interesse. l. si insulam de v. ob. sed non tollitur hic ipso iure, sed ope exceptionis ex quo adiecta erat pena conuentionalis ex prouisione hominis, et propterea ex dispositione legis non potest ipso iure tolli obli gatio commissa ad penam conuentionalem, sed ope exceptio nis, vt hic, ad hoc posset responderi, q̄ ratio quare hic ope ex ceptionis tollatur, et nō ipso iure est, q̄ h erat adiecta dies ab homine. et sic mora erat contracta ex dispositione hominis, q̄ dies adiecta interpellat pro homine. d. l. magnā, sed in l. si in sulam, dies tacite a l. subintelligebatur. ff. quem insula cōmode fieri potuisset. l. si ita stipulatus esset abs te eo. ti. et ideo cū ibi ex dispositione legis committatur mora per euentū illius diei legalis potest lex ipso iure inducere liberationem per purga tionem more, et istam rationem ponit hic Bart. ad fi. et Fulg. pro hoc facit tex. in l. celsus, in prin. in ver. doli exceptione. ff. d arb. et quamuis Ang. hic dicat, q̄ ista. ij. lec. non ɔueniat huic l. per suam rationem, cui proxime respondi, tñ dic, q̄ ista. ij. le. est vera in se, et non facit ipse mentionem de impugnatione bar. ad hanc lec. Pe. et Cy. in l. si per alium. §. in eaʒ ātne quis eū qui in ius voc. est vt exi. et Bal. hic transeunt simpliciter cum hac. ij. lec. Ful. hic transit simpliciter cum opi. Bar. Pau. de ca. hic sustinet istam. ij. lec. et respondendo ad rationem Bart. di cit q̄ imo multum prodest purgare moram, et euitare exactio nem, et stipulationem de iudicio sisti, nam prodest primo quan tum ad liberandum fideiussores qui sunt a secunda obligatio ne causa a stipulatione de iudicio sisti qui fideiussores nō in teruenerunt in principali obligatione. Item prodesset, si obli gatio principalis consisteret in prestatiōe facti vel in dādo cer tam spēm, nam sa oblo ex stipulatione de iudicio sisti commit titur ad estimationē illius facti vel rei, et forte reus potius vult prestare factū vel illā rem q̄ interesse. i. estimationem, lʒ si prin cipalis obligatio consisteret in quantitate pecunie, et nō essent dati fideiussores in stipulatione de iudicio sisti, tunc posset pro cedere opi. Bar. et sic concordant opin. Sed eius opi. non vr̄ vera primo q̄ est ɔ̄ tex. l. fideiussor euictionis. ff. de do. exc. vbi li eq e obligatus vel et condemnatus ad interesse liberatur p̄ stando rem principalem cuius respectu tenebatur ad interesse, et vbicunqȝ debet interesse, seu estimatio respectu certe speciei liberatr̄ q̄s soluendo illā spēm. l. si vero. § fi. ff. so. ma. et sic dato, q̄ principalis oblo cōpeteret ad factuʒ vel certā spēm nō pōt resultare dicta vtilitas quā Pa. d ca. dicebat resultare ex pur gatiōe more. Itē et qn̄ dati sunt fideiussores n̄ vr̄ q̄ reo purga re volenti morā resultaret vtilitas, q̄ si non purgat moram hē bit necesse reus soluere interesse. i. quātū probabitur valere id qd̄ vere debebat reus ex principali obl̄one si vult liberare fide iussores, si aūt velit purgare morā sistr̄ necesse habebit i effectu soluere debitum principale in quo cōdemnabitr̄, vn̄ q̄tum ad reum non resultat sibi vtilitas, q̄ similiter poterit absqȝ purga tione more soluere debitum principale ex prima obl̄one, et re manebunt in effectu liberati fideiussores, q̄ cessabit interesse ergo purgatio more nō affert reo vtilitatem. Preterea hic nū hū dr̄ q̄ interuenerint fideiussores, et lʒ hic dicatr̄, q̄ reus pmi serit sistē h potuit eē absqȝ eo q̄ teneretr̄ dare fideiussorē pu̅t est qn̄ reus possidet imobilia quo casu tenetr̄ promittere de iu dicio sisti nuda cautione vt no. p gl. et doc. in l. sciendum, in pri.

10 ff. qui satis. cog. ¶ † In ea. ibi itē hʒ inducit no. ex gl. q̄ interesse particulare contingens ob expensas litis nō impedit moraʒ purgari posse, et hoc innuit ista lex que solum vult, quod vbi ius actoris est effectū deterius. s. in ipsa substantia actionis, vt q̄ sit perempta actio impediatur purgatio more, et lʒ bar. et an ge. sequantur istam gl. eo q̄ lʒ non sit equum admitti reum ad purgationem more cum damno expensarū ipsius actoris, et tñ alio remedio est consultum actori ad expensas. s. per actionem in factum ex edicto posito in ti. ff. si quis iusd. non obtē. et etiam officio iudicis mercennario, quo mediante iudex denegat con tumaci audientiam nisi reficiat aduersario expēsas, et dāna ha bita. l. sancimus. C. de iudi. et in proposito sequitur etiam hic bar. et ang. in d. l. si insulam in j. opp. j. partis, tñ ista opi. vr̄ re stringenda prout sensit gl. hic. s. q̄ procedat qn̄ reus fuit iussus a iudice vt cōpareret, et reus contempsit iudicē, ita loquitur ti. ff. si quis iusdi. nō obtēp. et d. l. sancimus, sed vbi non fuisset ius sus a iudice, sed reus promisisset simplr̄ actori certa die com parere, tunc nō posset morā purgare, nisi offerret interesse ex pensarum et dānorum, ex quo actor tālia recuperare nō posset. l. si cum dies §. fi. cum. l. sequē. iunc. gl. in ver. solui. ff. de arbit. plus dicebat bald. hic in lec. huius l. ordinaria, in. xij. col. in versicu.

a ¶ Et plus vide Jas. h. i. v. co. et in l. cū fa cti alias i. l. q̄ vulgo §. cū fa cti, in vi. co. ff. d lit. iurā. et vid apostillā meaʒ q̄ posui ad Ja. hic. Th.

b ¶ Et pluri bus do. Jaso. h lʒ ɔ̄ iuʒ, et di cit, q̄ bal. h idē lʒ q̄ tu dic qd̄ Lu. ro. ɔ. ccci. inci. o potēns dei &c. vr̄ di ctos testes &c. dicit, q̄ testis q̄ dicit titi° pos sedit p plures, et p tres annos dʒ i. elligiō q̄ tuor pp gemi natione p. ures q̄ duor mune ro terminatr̄, et p dictionē p q̄ rē p̄fectā demō strat. et ibi et vr̄ de an talis te stis possit sa na ri si s'le tm̄ pos siderat p q̄tuor mēses cū men sis pro anno et ponatr̄, et dies p mēse, vt ibidē.

c ¶ Bono. vi de Ba d. con si. ij. c. cx. v. li.

versi.v.opponitur,⁊ etiam in repe.huiꝰ.l.in.ij.co.⁊ Pau.de
ca.hic,quod etiam quando iudex iussit non audietur reus vo-
11 lens purgare moram,nisi offerat damna,⁊ expensas,† qꝛ ille q
vult moram purgare dꝫ comparere legitime,⁊ sui copiam face
re,vt hic,⁊ non dꝛ legitime comparere,qui fuit primo contu-
max,nisi reficiat dāna,⁊ expensas.d.l.sancimus,sed ad hoc po-
test rñ.qꝫ illud est verum iudice denegante audientiam,vt ibi,
alias enim bene vꝫ processus,⁊ pro hac opi.facit,qꝛ ista lex nō
requirit,nisi quod reus faciat copiam secum agendi,⁊ qꝫ sub-
stantia actionis non sit effecta deterior ad qꝫ ēt vide ange.hoc in
iij.col.istud tenentem,⁊ sic verior vꝫ esse opi.bart.cum limita-
12 tione quam dedi.† Et presupponit gl.nostra hic quod ille,qui
hꝫ facultatem purgandi moram vt hic tñ tenetur ad refectionē
expensarū,⁊ ita communiter tenent doc.lꝫ iac.bu.contrarium
tenuerit,qꝛ sm̄ eum qui moram purgat perinde est ac si inter-
mino comparuisset per hanc.l.nō tñ recedas a communi opi.
qꝛ cum more purgatio sit inducta ab equitate,vt dixi super tex.
non esset equum,quod actor afficeretur iactura expensarum ex
mora,⁊ contumacia rei,ad hoc vide bal.hoc in repe.in.ij.colū.⁊
ang.hic circa.iiij.co.item ex eo quod dixi vꝫ,qꝫ vbi interesse
aliquod particulare est passus actor,non potest reus moram
purgare,nisi offerat interesse,vt no.gl.in.d.ver.Jdē sm̄ indu-
13 cit.† Sumit ang.hic notabilem cautelam ad impediendā pur
gationem more vꝫ,qꝫ creditor a principio stipuletur sibi ali-
qd dari nomine intereē si p̄missa obseruata non fuerint,nā tūc
si reus fuit in mora non obseruando promissa non poterit reus
purgare moram,nisi offerat illud intereē,quod sane intellige,
lꝫ Angel.non dicat esse verum,si appareret,qꝫ illud fuit pro-
missum loco intereē particularis,secus si eēt promissum loco
intereē totalis ⁊ loco principalis obl'onis,qꝛ q̄ꝫcunqꝫ commit
tatur obl'o ad intereē totale non impeditur purgatio,more lꝫ
non offeratur intereē totale,⁊ probaꝛ in.d.l.si insulam,⁊ hoc sm̄
hanc lec.⁊ in dubio intelligeretur illud intereē promissum esse
loco principalis obligationis,⁊ sic tanquam interesse totale.l.
apud celsum.§.labeo ait ⁊ de homine ff.de doli exc.⁊.l.si duo.
§.i.cum si.ãeo.⁊ ad hoc etiam vide bal.hic in repe.in.xiij.colū.
¶ In gl.in ver.deterius,in prin.⁊ circa istam.l.⁊ id quod hic
no.in gl.est videndum quid si ius actoris erat factum deterius
qꝛ actio erat extincta tempore an audiatur reus volens purgare
moram,si est paratus pati iudicium,perinde ac si non eēt actio
perempta,ang.in.d.l.insulam tenet quod non,qꝛ verba huius
l.sunt sic scripta,⁊ sic non euitabit exactionem pene promisse,
sed Jmol.in.xiij.col.sub dubio forte tenet contrarium,qꝛ hoc
satis debet suadere equitas cum nullum damnum pati possit
actor ex quo paratus est reus subire iudicium,ac si actio nō fo-
ret perempta.quod fieri potest.l.iul.§.quantum.ff.ad exhi.⁊.l.
iij.§.fi.de ali.in.mu.ca.fa.⁊.l.eleganter.§.pe.ff.de dolo.nec ob.
qꝫ ita sit scriptum hic in tex.vt dicebat ang.qꝛ secundum imo.
sufficit quod habeamus equitatem scriptam in genere per mo
dum regule in materia purgationis more.vt.d.§.sequitur, vt
dixi in prin.⁊ istam opi.etiam lꝫ Pau.de ca.in.d.l.si insulam
⁊ est magna lunitatio ad istam.l.¶ Ro.ibi etiam sequitur istā
opin.nisi pena excederet totale intereē,quia tunc si concedere
mus purgationem more eēt concedere beneficium in preiudi
cium iuris aduersarij quatenus pena excederet interesse,quod
esset absurdum secundum eum,qꝛ beneficium non dꝫ concedi
in preiudicium alterius.l.imperij,cum sim.ff.de admi.tu.Sed
istam exceptionem quam facit Ro.non puto eē veram,qꝛ quā
do tractamus de more purgatione concedenda non refert quā
ta sit pena,an modica,an magna,⁊ sic an excedat totale interes
se.l.si eum dies.§.fi.iuncta.l.non distinguemus in princip.ff.de
arb.ita dicit Barto.in d.l.insulam.in.vij.opp.prime partis.
¶ In glo.fi.materiam quam tractat hic gl.vsqꝫ ad versicu.ea
commissa.i.quando committatur stipulatio ⁊c.vide late exa-
minatam per Barto.in.l.ita stipulatus allegata in glos.cū ad
dit.quas ibi dedi.Materiam vero quam examinat glos.in ꝟ.
ea commissa.s.qualiter mora commissa purgari possit vide ple
14 ne traditam per Bar.in.d.l.si insulam.¶ † In ea.ibi nō licet
purgari ⁊c.hoc verum est quando non solum pena,sed etiam
dies adiecta est,qꝛ tunc non potest mora purgari,vt in iuribus
alle.in gl.⁊ dixi.ꝟ.secus si pena tm̄ adiecta eēt,vt.l.i.ff.de pe.le
ga.⁊.l.si penū,in prin.ff.qn̄ dies leg.ce.⁊ idē si eēt adiecta dies
15 ⁊ nō pena.l.si ita ge.§.seya alle.in gl.¶ † In ea.ibi.§.illud gl.
in ho.male dicit,qꝛ ēt difficultas in promissionibus extraiudi
cialibꝰ excusat qn̄ in p̄missione continebaꝛ factū,vt.l.fi.§.idē
sint io eri.ff.ad.l.rodi.de iac.secus si p̄missum erat quantitatem
dari,qꝛ tūc difficultas non excusat,ita loquiꝛ.§.illud ⁊ ibi bar.
¶ In ea.ibi circa arbitraria ⁊c.gl.sentit qꝫ vbi dies,⁊ pena ad
iecta est in sñia arbitri,qꝫ tunc possit mora purgari,sicut in sti-
pulatione iudiciali de qua hic in tex.sed istud est ꝯ tex.i.l.cel-
sus in prin.ff.de arb.nec ob.iste tex.qꝛ hic loquitur in prepara-
torijs iudiciorum ibi autem tractatur de more purgatione cir-
ca decisoria hoc est circa illud quod deductum est in sñia.⁊ rō
nem dr̄e vide hic per bar.¶ In ea.ibi,qꝫ nihil est ⁊c.qꝛ stipu
latio facta sub condōne casuali committitur ex euentu condō-
nis nō aūt ex aliqua mora.l.ced.diem.ff.de ver.sig.merito non
16 est tractandum de purgatione more.¶ † Extra gloss.opponit
Pau.de ca hic de.d.l.si insulaꝫ,vbi vsqꝫ ad li.ꝯte.p̄mittitur
more purgatio.rñdet ipse,qꝫ doct.voluꝰ qꝫ ista.l.suppleaꝛ p il
lā,⁊ sic qꝫ requiraꝛ,qꝫ lis nō sit ꝯte.⁊ qꝫ actio nō sit extincta,⁊
qꝫ reus compareat ad purgandam moram.ff.modicū tpe tñ ipe
dicit se semper fuisse in alia opin.s.qꝫ istud qꝫ de modico tpe
procedat,qn̄ prima obl'o habebat diē certū,⁊ ita loquunꝛ om
nia iura q̄ de isto modico tpe loquuntur,vt.l.si ita quis.§.seya
de verb.ob.lꝫ qn̄ nō hꝫ diē certā,⁊ sic ꝯhiꝛ mora per interpel-
latione,tunc terminus purgādi morā sit dūtaxat litis cōte.⁊ lꝫ
sit lapsum longū tēpus dūmodo nō sit lit.cōte.possit purgare
moram.Mouet,qꝛ dictū modicū spaciū dꝫ habere certū prin
cipiū,qꝫ est qn̄ prima obl'o hꝫ certā diē nō sic est qn̄ non hꝫ,qꝛ
multa requirunꝛ ad hoc vt ꝯstituaꝛ in mora que pñt diuersis tē-
poribus occurrere.Nā pone,qꝫ hodie sit interpellatus,⁊ tūc
ignorabat se teneri,⁊ sic nō cōstituiꝛ in mora iux.l.qꝛ te.ff.si cer.
pe.⁊ post mensem incipiat hr̄e notitiā,⁊ sic tūc incipiat eē in
mora,vnde ergo cōputabunꝛ isti pauci dies dati ad purgatio
nē,nō quidē a die interpellationis,qꝛ mora tunc contracta nō
fuit,nec a tpe scientie,qꝛ hoc eēt icertū quo ad actorē,lꝫ qn̄ hꝫ
certū diem,statim illa elapsa,est ꝯtra mora,qꝛ scit vel scire dꝫ
se teneri,⁊ istā dicit eē veritatē qcqd dicant doc.qui non con-
siderauerunt.Raro.n.ꝯtingeret,qꝫ ff.istos modicos dies lis
contestareꝛ,⁊ sic raro p litis cōtesta.excluderetur quis a purga
tione more cuius ꝯtrū vult tex.in.d.l.si insulā,sed hec dicta p
eum non puto recte dicta,primū inquātū refert,qꝫ doc.dñt qꝫ
ista lex suppleaꝛ p.d.l.si insulā certe neminē legi in hac materia
hoc dicentē,imo expresse bal.hic in repeti.in.v.colū.dicit,qꝫ
quo ad terminos huius.l.nō requiriꝛ litis cōte.sed modicum
tps.¶ Et istud vltra bal.pꝫ ad sensuꝫ,qꝛ si reus hoc post moraꝫ
cōparet,⁊ litē cōtestaꝛ quō dꝫ dici,qꝫ ista litis conte.excludat
reum a facultate purgādi morā,cū ipsa comparitio rei venien
tis,⁊ lit.cōte.tēdat ad purgationē more,⁊ p ipsam comparitio
nem purgetur mora commissa in non sistendo.Est bene vex,qꝫ
bar.in.l.si insulā in.ij.opp.prime partis dicit,qꝫ in obligatio
nibus extraiudicialibus illud,qꝫ dr̄ in.d.si insulam limitatur
per.d.§.seya.s.qn̄ lis conte.ff.modicum tempus.Est bene etiaꝫ
verum,qꝫ in hoc Ang.⁊ Jo.de imo.in.l.si insulam,⁊ Saly.in
l.si pacto.C.de pac.⁊ alij quos refero,⁊ sequor in.d.l.si insulaꝫ,
in hoc damnant opi.Bart.⁊ volūt,qꝫ lex.si insulā procedat in
extraiudicialibus indistincte in reo volente purgare morā etiā
post modicum tempus,qꝛ poterit,nisi sit lis cōtestata sed tex.
in.d.§.seya dum loquitur de modico tempore procedat in ac-
tore volente purgare moram ad actionem cōsequendam,⁊ istō
17 etiam voluit ipsemet Bart.in.d.§.seya.† Jtem illud quod di
cit Pau.de cast.qꝫ qn̄ purgatio debet fieri ff.modicum tps in
telligitur,quando erat dies certa voluit dicere dies certa,⁊
expressa ab homine,qꝛ in.l.si insulam etiam erat dies certa,sed
non expressa pꝫ,qꝛ illa dies tacita,que ibi inerat constituit in
mora,⁊ interpellat pro homine,vt lꝫ Bart.in.l.ita stipulatus
in ij.q.princ.in ver.sed queritur,qn̄ cōmittatur,quo ad moraꝫ
alleg.d.l.si insulam,bene facit.l.si ita stipulatus essem aba ie
co.ti.Constat autēꝫ quod si illa diceret dies incerta non inter
pellaret.l.magnam in ver.certo tempore,⁊ ibi no.C.de ꝯhen.
⁊ cōmit.stip.⁊ no.Bar.in.d.l.ij.q.principali in versic.ij.iux.
hoc q̄ro ⁊c.in fi.nec vꝫ verū in se illud qꝫ dicit Pau.de cast.
volens in effectu,qꝫ vbi non est dies certa,⁊ expressa pōt fieri
purgatio post longum tempus dummodo non sit lis contest.
¶ Qꝛ non est dare rationē diuersitatis inter casuꝫ qn̄ est dies
certa,⁊ expressa,⁊ casum qn̄ non est dies certa tamen interpel
latus est debitor,qui tunc sciret se eē debitorem,nā ratio diuer
sitatis ꝗ reddita per eum nō est generalis,vt quando debitor
interpellatus eēt certus,⁊ informatus.Preterea sua opinio ē
cōtra.c.potuit de locato vbi illa pena priuationis habebat diē
tacitā,idest legalē,⁊ tamen debet ff.modicuꝫ tempus fieri pur
gatio ut ibi,reliqua dixi i.l.si insulam.

I seruus.

Ubi obligatio rei principalis est nulla similiter erit nulla obligatio fideiussoris, hoc dicit.

SVMMARIVM

1 Stipulatio penalis facta a pluribus in facto diuiduo, si non impletur pro parte, insolidum committitur.
2 Pena commissa ad hoc ut exigatur quid requiratur.
3 Negatiua postposita signo uniuersali equipollere debet suo contradictorio.
4 Pluralitas geminat singularitates regulariter.
5 Plures principales si dnt aliquid facere sub pena, & unus tantum obseruet, committitur pena etiam contra obseruantem.
6 Plures compromittentes & promittentes parere sententie arbitri uno tamen non parente, facit penam contra oes committi.
7 Pena an & quando committatur in totum contra principalem promissorem facti diuidui.
8 Soluere qui tenetur. c. an sit liberatus si deficit solum unus nummus.

1 Si plurium. †Si stipulo facti diuidui i preparatorijs iudiciorum pro parte nõ ipleat cõ-
mittit stipulo penalis insolidũ mero iure, sed p parte p qua fuit
2 impleta obstat de equitate exceptio. h. d. ¶ †Nota. q ad h, vt
ista pena cõmissa exigat requirit, q p rata p qua promissio obser
uata nõ est offerat pena commissa. ¶ Et istud f̃m fu. gl. hic ab
alijs doc. nõ ponderat, & dicit, q ita cõsuleret clientulo suo, qd
offerret. ¶ Simile probat in. l. si seruus. §. bone in fi. ff. de cõd.
fur. iudicii in ipse, q qr doc. nõ dñt posse rnderi huic lre, q fa
cta oblone illius partis p qua est cõtentum ob. exceptio in to-
tum. oblatione vero nõ facta obstabit exceptio p ea pte pro q̃
nõ fuit cõtẽtũ. ¶ Tex. tñ iste salte a cõtrio sensu vr velle nõ canil
lando, q si nõ offerat pena p rata qua nõ est obseruatum, tunc
non cõpetat exceptio aduersus petẽtẽ totã penã, & sic q insoli-
dum cõdemnat, & istud nõ est absurdũ, qr attento, q inspecto iu
re cõi pena insolidũ cõmissa erat, & exigi poterat eo, qr principa
lis promissor p pte tñ obseruauit. l. si is qui ducenta. §. cũ ita,
& §. vtrũ, & ibi gl in ver. in illo. ff. de reb dub. & l. iiij. §. catbo. ad
fi. de ver. ob. & no. gl. mag. hic. ¶ Et spãle est in pretorijs stipu
lationibus ob maximam equitatem quã in his seruat pretor, &
pro parte pro qua fuit obseruatũ cõpetat exceptio ob hoc ex ea
dem equitate inductum est, vt ita demũ gaudeat exceptione, si
offerat penã pro parte pro q nõ adimpleuit, & sic si in vno ẽ rele
uatus in alio grauetur, ar. l. eum qui, in prin. ff. de iureiuran.
¶ In gl. in ver. statos nõ eẽ in prin. ¶ Pro intellectu huius
3 gl. arguitur, † qr negatiua postposita signo vniuersali prout est
a hic equipollere dz suo cõdictorio. i. vniuersali negatiue. vñ ista ver
ba oẽs statos non eẽ importare dñt ac si dictũ eẽt nullũ statum
eẽ, vt legitimos. §. an ergo, & ibi gl. ff. de legi. tu. ergo est cõ tex. q
presupponit omnes stetisse preter vnũ, & per cõñs falsa est ora-
tio vniuersalis negatiua, qr etiam vno solo non sistente viciatur
vniuersalis oratio. l. si is qui ducenta. §. vtrũ allegata in glo.
¶ Ideo gl. h dicit q hic in tex. deberet eẽ negatiua ante signũ
vniuersale oẽs nõ autẽ post. ¶ Nam negatiua ante posita si-
gno vniuersali equipollet suo cõdictorio vt nõ omnis homo cur
rit. i. aliqui currunt, & aliqui nõ, vt in extrauaganti, q sint rebel
les, in ver. nõnullos, & ibi, no. bar. & in. l. nõ ois in pn. ff. si ce. pe.
l. nonnunquã cũ si. ff. de colla. bo. ¶ Et h ideo fit h qr apparet
ex tex. de mente iurisconsulti presupponẽtis, q aliquis steterit
& aliquis, nõ simile in. l. de pupillo §. si pluriũ, el. ij. & ibi nota.
bar. ff. de ope. no. nun. & per Bart. in. l. si necessaria. §. si anima. ff.
de pig. ac. & per Bal. in. l. j. in prin. C. quõ, & qñ iudex subdu ẽt
hic gl. dando aliam responsionem ad. d. §. vtrum q ibi erat ora
tio affirmatiua. s. omnes puberes decessisse, h aũt negatiua. s.
omnes statos nõ eẽ. ¶ Unde talis oratio nõ viciat, seu nõ red
dit falsa, si aliqui steterint, & aliqui nõ, tñ magis plz pria rñsio
pp arg ã formatũ. s. q negatiua postposita signo vniuersali &c.
4 ¶ †In ea. ad fi. ista gl. f̃m Ja. bu. vr velle q pluralitas regu
b lariter geminet singularitates, & vbi cõtrium reperitur sit specia
le, sed male posset credi specialitas in multis. ll. vt in. l. quam
uis cũ si. C. de impu. & al. sub. Unde Bar. hic dicit, q qñcunq̃
que plura copulantur respectu pluriũ, & diuersorũ effectuũ tũc
hz locum d. l. qui concubina. §. si stichus allega. in glo.
¶ Ibi. n. alia erat libertas, q relinquebat vni, alia q relinqueba
tur alteri. itaq3 plura copulant respectu variorũ, & eiusdem ef-
fectus cõis, & tũc pluralitas nõ geminat singularitates, vt hic &
d. l. qui. ¶ Ibi. n. erat respectus vnius, & eiusdem hereditatis
cõis, & idẽ vñr alr teneri exceptio f̃m gl. hic q h dicit, q h ẽrit
respicere diuersos effectus sicut in. d. l. falsa. ¶ Nota re ipse,
q stricta significa. io facit, vt nõ resoluat i singularitates, vt h i
prin. sz ex mẽte bñ resoluit, vt probat in. d. §. sticus du ibi re-
fert opi. Tuberonis. ¶ Et ita h ex mẽte, & equitate resoluitur
in sigularitates, vt hic in fi. tñ põt sustineri doc. bart. & aliorũ
hic, & in. d. l. falsa dicendo, q hic plura erãt copulata respectu
vnius, & eiusdem effectus, qr isti serui pro eadẽ cã, & facto cõuẽti
erant, & ista vr eẽ intentio doc. & de mã vide Ja. bu. h & bal. in
l. j. C. de condit. inser. & in. l. quidam. C. de impube. & alijs sub.
¶ In gl. ma. ibi excipere tñ posset, si possideret &c. dicit ang.
h q lz doc. gl. hanc nõ impugnent, tñ nõ vr gl. bñ dicere. qr di
ctũ gl. nõ pbat p istum tex. qm hoc spãle est in stipulationib⁹
pretorijs, & iudicialibus, vt dixi super tex. ergo in cõtractib⁹ est ius
cõe. Bene verũ est f̃m eũ, q si possideret & cõueniret ad ipsaz
rem quã possideret, & exciperet se nolle rem restituere, nisi sibi
reddat pars quantitatis q cã implende cõdõnis dederat p. l. si cuz
aurũ. ff. d so. & l. elegãter. §. q reprobos. ff. de pig. ac. & si gl. ita h
intellexit bñ loquuta est f̃m eũ, & ita tenuit bal. h in lec. antiq. &
Pet. de anc. & Ful. q ẽt si ille q eã cõdõnis implende partez
soluit nõ possideat poterit repetere quasi eã nõ subsecuta iuxt.
l. j. cũ. l. seq. ff. de cõdi. ob cã. de quo dic, vt ibi hr, & adde ẽt, q lz
ipsi nõ dicãt Cy. hic in addi. ẽt reprehẽdit istã gl. ¶ In ea. ibi
si aũt a pluribus, secus ẽt si erãt plures subrogati loco vni⁹ prin
cipalis puta plures heredes vt pbat in d. l. cui fundus, & ista in
tellige solũ in casu posito in. l. q heredi. §. si duoz seruo. ff. d cõ
di. & de. & id ibi pz. ¶ In ea. ibi vel ab oibus adimpleri, h ẽ ve
rum si cõdõ continebat factum indiuiduũ. l. si plures cũ gl. i pri.
conditionem. C. de cõdi. inser. si aũt eẽt factũ indiuiduum, tunc
idẽ dõm est ac si in obligatione esset quantitas, quo casu dr di-
uidua. l. si stipulatus. §. j. de sol. & hoc pz ex no. p glos. in. d. l. si
plures, & ibi plenius p Cy. & p Bar. in. d. l. cui fundus.
¶ In ea. ibi cõtrio vero casu, nã gl. n facit dñiam, an sit vnus, vel
plures, q dñt conditionẽ implere, hic aũt dicit, q ex parte eo-
rum in quoz psona dz ipleri cõditio, nõ est dñia an sit vnus vel
5 plures. ¶ †In ea. ibi siue ex sentit ista gl. q si plures pncipa
les dñt aliqd facere sub pena, & vnus obseruet alius nõ ẽt pena
6 cõmittit cõ obseruãtẽ. † & id si plures cõpromittentes promise
runt parere arbitri snie sub pena, & quidã paruerunt, & qdaz nõ
committit pena ẽt cõ oẽs q paruerunt. adde q idem voluit gl.
in. l. v. §. fi. ij. de ver. ob. in ver. si vnus tñ. tex. sed bart. & cõiter
doc. reprehendunt illam gl. qñ pena eẽt adiecta facto diuiduo,
pro quo allego tex. in ratione sua in. d. l. cui fundus in ver. dissi
milis causa &c. secus autem si facto indiuiduo, nam tunc proce
dit ista gl per iura allegata in ea. & ita etiam tz bal. hic, & nota.
c spe. in ti. de arb. §. fi. pñ. q si plura cũ seq. ¶ In ea. ibi, sed est
in pendenti &c. gl. in h magis cõiter reprehẽdit p. d. l. si stipula
tus. §. j. de quo dic vt per Bar. plene in. d. l. ij. §. j. de ver. obli.
¶ In ea. ibi argumento huius. §. &c. ista opi. magis cõiter re-
prebenditur, qr violaret tex. in. d. §. in illa, & in. d. l. v. §. fi. vt ple
nius probat Bar. in. l. eadẽ. §. cato. ff. de pñ. ob. l. x. opp. & l. l. v.
7 §. fi. in prin. eius i gl. all. ¶ †In ea. ibi. l. ea. §. cato veritas ẽ,
q cõ principalẽ promissorem facti etiam diuidui ẽt pena cõmit
titur in to. ũ cũ exactionis effectu lz p parte tñ cõueniat. d.
§. cato in fi. fallit in pretorijs stipulationibus, vt h & dixi super
tex. sz in hẽdibus ipsius pncipalis promissoris, an vno cõuenien-
te cõmittat pena cõ oẽs bñ distinguit. an in oblone sit fcm̃ diuiduũ,
an pño indiuiduũ. Primo casu nõ cõmittit cõ oẽs, h sic, vt.
d. §. cato. ¶ In ea. in fi. lz ista vltima opin. gl. i se sit pña in alijs
stiplonibus, & cõtribus tñ in stiplonibus pretorijs ẽt si nõ inter-
ueniat ipedimẽtũ inopie, vel alia difficultas nõ põt exigi pe-
na in totũ, vt in hoc. §. vbi nulla fit mentio de impedimento, vel
difficultate. ¶ Et de hoc ẽt vide plene p bar. in. d. §. cato in. x.
opp. & ibi limitat istum tex. pcedere tñ in pretorijs stiplatiõib⁹
cõcernẽtib⁹ decisoria pnt est stiplo iudicatũ solui, seu de parẽ
do snie arbitri, qr si p parte non adimpleat tota pena cũ effectu
exigi pt. d. l. fi. & ita cõiter tenet, vt hic. ¶ Adde gl. i. l. fi. ff. in
ius voc. vt eant, & q ibi dixi ibi. n. ẽ gl. similis huic ad fi. relinq̃
8 dic, vt p bar. & alios in. d. §. cato, cũ addi. q̃s ibi ddi. ¶ †Et in-
ducuntur ea que hic traduntur in gl. & precipue duz alleg. tex.
in. d. l. cui fundus in prin. & in. d. l. v. §. fi. per ang. hic ad. q. d eo
cui ex forma statuti remittebat pena delicti si. ff. mensem soluet
quartam partem condẽnationis, an si. ff. mensem soluit dictam
d quartam partem excepto tamen vno denario ⁺ euitet dictam
penam

a ¶ Suo cõdictorio adde tex. i. l. ij. C. d primicerio li. xij. cũ gl. & ibi Jo. d pl. no. & vide bar. i. l. liis. §. isti os. ff. d leg. iij. & l. l. grece. §. p⁹ litẽ. ff. d fideius. & i. l. j. ff. de test. & bal. i. l. is qui ducẽta. §. vt p. ff. d cõdi. & de. dñ dr añ ponit eq pollet affirma. vt i. c. fũt nõnulli. ij. q. i. & i. c. si milibꝰ rẽsc. & in l. j. §. nõnullos. ff. d in. & ra. di-stra. & c. nõ oẽs v. q. v. & i. c. nõ oẽs. ij. q. ij. & in l. nõ oẽs. ff. si ce. pe. cũ cõcor. ib. d iplo.

b ¶ Singularitates vide ol dr. cõs cxlij. vbi qñ tñ, q si testatoz substituit posthumos filiab⁹ mre exñte i medio q si nascat vn⁹ posthum⁹ euanescit substõ.

c ¶ Vers. q si plura cũ sequ. adõ tñ, q istaz doctrinã sequũtur doc. i. l. stipulationũ a. le. §. fi. ff. d pñ. obl. bald. i. l. iij §. si alr. ff. fin. reg. & ibi se remittit ad. l. diẽ pferre §. j. ff. de arbi. & vide not. p alexan. in. l. cuz p ponas lulu. C. de pac. & Panor. in. c. quintauallis. colũ. xvij. extra d iureiurã frã. cur.

d ¶ Uno denario. adde andre. sic. consil. xxxvij. vbi multa dicit ad hoc propositum, sz an stante dicto statuto qs possit cogi. j. mensem ad soluendum vide Cal de. consil. j. de penis.

penam nam faciunt predicta q non, et ita tz Ange. hic, et no. p Bal. in l. cum sit C. de sepul. vio. et in l. pro herediuario circa. iii. col. C. de here actio. et in l. quamuis p illo tex. ff. de edi. e ỏ, et in l. ea. in. iii. col. C. loca. et Bal. in addi. Spe. in ti. de appel. in. vij. col. in ver. sed pone dicit statutum, et in l. rem J. de ƺben. emp. et q ipse no. in rub. C. de ƺben. emp. in. x. q. et per Ange. et Jo. de imo. in l. in exceptione. § pe. de verbo. oblig.

SVMMARIVM

1 Accusatus post terminũ pfixũ a statuto an & qñ possit puniri.
2 Fideiussor de iudicio sisti excusatur, si reus aufugit uoles eum defendere.
3 Fideiussor de iudicio sisti tenetur prosequi in iudicio, postquã cepit defendere eum, quem sistere non potuit.

Si eum iudicio. Etiã si actor nõ hz actionem tñ si quis pmiserit aliũ sistere cõpelli põt, vt sistat vel defendat, vt ipsa veritas inquiraẽ. h. d. ¶ No. q rõne dubitationis pmittiẽ id, qd alias nõ pmitteref. facit. l. ij. § si qs in ius vo. non ier. et ita summat istũ tex. Bar. h et facit fm bal.
a hic in lec. anti. ad. q. et cũ eo trãsit simplr Pe. de anc. † q si qs accusaẽ post terminũ pfixũ a statuto dz tñ accusatus cõparere, et allegare exceptionẽ pscriptionis alias põt poni in bãno tãqz cõtumax vigore statuti dicẽtis, q accusatus, citatus, et nõ cõpa
a rens ponaẽ in bãno. nisi fm Bal. ex forma libelli appareat ỏ impossibilitate accusandi, qr tunc non posset poni in banno. ¶ Pro quo allegat qd hẽ in l. ij. C. vt nemo. pria. et qd no. l. §. j. in ver. libellus. ff. de offi. assesso. et addo in terminis bart. in l. absentem in vit. q. ff. de pe. et in l. i. § accusationẽ p il
b lum tex. J. ad turpil. et bar. in cõsi. suo inci. dño Cy. de bo. ec. et Bal. in l. ij. et in. v. col. ff. si qs in ius vo. nõ ie. et in l. fi. § si actor ad fi C. de iura. cal. et in l. certi cõdi. in pn. in pe. co. ff si cer. pe. et in l. vnica, circa penultimã, vel vltimã col. C. de ƺlef omn lib. mat. c. pisanis. de resti. spo. et Pe. de anc. in rep. c. canonum statuta in ti. circa istã ƺrietatem. ec. de cõsti. ¶ In tex. ibi foe ce et. pitat tñ Pe. de ca. h q si notorie, et manifeste cõstaret, q actionẽ nõ hẽt nõ deberet cõpelli iste fideiussor ad sistẽdũ. Et lz nihil alleget, dic q p eo facit gl. in l. q cũ maior. §. si pris. in ti. vel calũniosam J. de bo. lib. et idem tz hic Ful. q pro hoc
a allegat tex. J. e. l. q d ƺ. §. iniuriarũ. ¶ † Itẽ no. q ille q pmittit aliquem sistere in iudicio si videt, se non posse sistere eũ, vt q il le aufugit tũc põt excusari si cõpareat ad defendendũ eũ in cã ĩ qua pmiserat eũ sistere. Ad idẽ est tex. in l. si sancimus in ti. sz
3 qd post statutũ ec. C. de fideiusso. † et ibi dicit no. tex. q postq̃ iste cõparuit ad defendendũ illũ quem sistere non potuit tenetur prosequi defensionẽ, adeo q non liberaref si pendente iudicio vellet eũ sistere, et defensionem nõ prosequi. Et istud q dz hic et in d. l. sancimus. s. q pmissor de sistendo liberaẽ defendendo lz non sistat, est verum nisi essemus in his in qbus esset necessaria pñtia psone fm Bar. et alios h per. l. ij. §. si qs iudicio, ff. cum enim. ff. e. Quando aũt dicaẽ esse necessaria pñtia persone, et qñ nõ vide in l. si actor, et ibi per Bar. J. de pcu. et in l. fi. C. ỏ pe. cũ ibi no. ¶ In gl. in ver. dãda est, ibi rõne expensaz, sz nec interesse expẽsarum võ hñdũ, qr si reus stetisset in iudicio actor fuisset cõdẽnandus in expẽsis tãqz actione carẽs, et temere litigans. l. eum quem temere J. de iudi. et l. pperãdũ. § sinautem alterutra. C. de iu. pp hoc bar. ibi dixit, q dz intelligi gl ỏ expẽsis, qs actor fuisset recuperaturus ab alio, vt puta, qr iste actor seu cessionarius alterius, nã tales expẽsas factas recuperat actor a fideiussore sicut recuperatur fuisset ab eo cuius mãdato exercuit iudiciũ, et sic sibi agẽti nõ erat ipendẽdũ, vel dic q rõne dubij tenebatur sistere, vt dixi super tex. et ideo si non sistit dz teneri ad interesse expẽsarum, qr ob dubium procedebat in iudicium ẽt sine actione. l. cum putarẽt. J. fami. herci. c. abbate sane. §. ceterum. ver. qñ. de re iu. in. vj. et no. Bar. in l. sicuti J. de ver. ob. vel fm Pe. de anc. hic põt intelligi, q hic fuerit adiecta pena de qua tractatur quo casu non ispiciẽ an intersit, vel hic non agebatur cõtra fideiussorem ad interesse, sed ad factũ. s. ad sistendum ad qd agi potest. l. enim pro quo. ff. de in ius vo. sunt ẽi plene notatis per Bar. in l. stipulationes non diuiduntur. in. vij. q ff. de verb. ob. post glo. in l. ij. §. item si facto in glo. j. J. de ver. ob. vbi habetur, q etiam post moram commissam in faciendo q̃uis succedat obligatio ad interesse tamẽ potest stipulator agere ad factum si sibi magis placet.

Homo. Si dolo eius q sistere pmisit mortuus est ante diẽ ille qui ad certã diem sistẽdus erat sub pena non potest ante euentũ diei pena exigi. h. d. et ỏ materia die vt p. ene habeẽ in l. in illa, et per Bar. i. l. ita stipulatus. in iij. q. pn. in ver. iiij. circa pdicta. de verb. ob. vbi alle. istum tex.

SVMMARIVM

1 Stipulatio de iudicio sisti etiam commissa extinguitur, ut hic.
2 Actio surrogata sapit naturam eius in locum cuius surrogatur.
3 Actio iniuriarum non transit ad heredes, nec contra heredes.
4 Litis contestatio inducitur ex longa mora commissa
5 Actio an & quando sit transitoria ad heredes.
6 Litis contestatio perpetuat actionem.
7 Dictio nisi, & dictio si non idem importãt.
8 Dictio nisi firmat, seu ponit, qñ praecedit oratio negatiua.
9 Dictio nisi, an & qñ ponatur exceptiuè, uel conditionaliter.
10 Ordo intellectus potius inspicitur quã ordo scripturae.
11 Dictio nisi in ultimis uoluntatibus facit conditionem.
12 Dictio nisi stat exceptiuè, & conditionalitis secundum subiectã materiam.
13 Dictio nisi, an faciat dispositionem cõditionalem in sententiis.
14 Sententia, & ultima uoluntas equiparantur.
15 Vẽdere q pmittis nemini nisi tibi, an possis cogi ad uẽdẽdũ tibi.
16 Dictio praeter quid importat.
17 Statutum q usurarius non possit accipere praeter duos denarios pro libra, nõ uidetur promittere q possint usurarii accipere duos denarios.
18 Poena quae sit adiecta in stipulatione, quę postea fuit commissa ante mortem, an & quando possit peti.
19 In poenis non inspicitur an intersit.

1 Qui iniuriarũ. † Stipulo de iudicio sisti ẽt commissa extinguiẽ si actio sup qua fuit interposita extinguaẽ morte actoris, vel rei vel ẽt cõuẽtiõe partium nisi culpa rei, vel mora acciderit, q extinguaẽ, qr si stetisset nõ fuisset extincta. h. d. ¶ † No. q actio q̃ est subrogata
2 c sapit nãm eius in cuius locũ subrogaẽ et ad h semp allegaẽ, et in quitur iste tex. qñ in actione subrogatio fcã fuit p modum accumulatõis accessorie, qr pnie actiõi iniuriaz accumulaẽ accessorie alia actio. s. ex stiplone de iudicio sisti secus si accumularetur eque pncipalr, qr tunc nõ sapit nãm eius actionis cũ eq pncipalr accumulaẽ. l. nẽ illa. § q adueẽ ff. plu. de de cõsti. pe. et dr accessorie accumulari q̃tũ ad ppositũ qñ in ea nõ cõtinet illud idẽ q ƺtinebaẽ in pncipali, vt hic nã in stiplone de iudicio sisti, cõtineẽ q sistaẽ nõ aũt ƺtineẽ iniuria seu illud ad qd dabaẽ actio iniuriaz directo, sed eque pncipalr dr accumulari, qñ in vtraqz ƺtineẽ vnũ et idẽ, vt pz in d. l. nẽ illa et. l. vt tñ in pn. J. de ser. cor. et de mã qñ subrogatũ sapiat nãm eius in cuius locum subrogaẽ vid plene p Cy. i. l. qd debitor. J. de do. cã mor. et p Pe. et Cy. in d. l. si creditor. J. de le. j. et p Bart in l. j. § h actio. J. si q̃ ore. liber eẽ ius. fcu. et p Bal. et ang. hp Cy. l. addi. Et facit ad aliqua de qbus dic vt hic p eos, facit ẽt ad. q. de q vid p bal. in l. parabolani C. de epi. et cle. bar. in l. i. C. de posito. als de pzin. agẽ. in rebus lib. xij. et p bal. in l. si qs filius C. de inof. te. et p bal. in l. fi. C. si mãci. ita fue. alie. et l. l. iij. ad fi. C. ỏ pu. fisc. et in l. fi. in. viij. col C. vñ le. dñ alle. l. j. § si qs ã
3 J. de inc. edic. et ỏ mã etiam hẽ in c. eccl'a. el. j. vt li. pe. ¶ † Se
d cundo no. q actio iniuriaz ñ trãsit ad hẽdes nec ƺ hẽdes, et plus vz hinc pbari q p citationẽ nõ efficiaẽ actio trãsitoria ad hẽdes q an sit vex dixi i. l. fi. in pn ff. ỏ eo p quẽ fcm erit vbi allegaui istũ tex. dic vt ibi dixi. ¶ Tertio no. i ff. idẽ dõm q casus supuenies in psona pmissoris extinguit ius q̃si. ñ actori.
4 ¶ † Quarto no. ex. fine q lõga mora cõmissa in lite ƺte. habet vis litis ƺte. et pari rõne facit trãsmissibilẽ, q̃ pmo nõ erat trãsmissibilis, q alibi nõ reperiẽ fm Bal. et sentit gl. in l. ƺstõnibus i fi. J. ỏ ac. et ob. Pa. ỏ ca. dicit q interio huius lre i fi. ẽ q aut fuit reus i mora ta modici tpis. J. q si cõparuisset reus nõ per h fuisset lis ƺte. ante tps quo alter ipsoz decessit, et tũc extinguetur ista stiplo ẽt aũ cõmissa, qr tũc fuisset extincta si reus stetisset, qr decessisset ante lit. ƺte. tũ ñ dz nocere culpa, qñ ob eã casus nõ euenit, als fic. l. i sorb. J. ỏ ipe. in reb. doc. tac. no bart. in l. si vt certo. §. si interdũ. J. cõmoda. Si ẽt nõ fuisset extincta si ste
e tisset, qr post morã trãsiuit tñ tps q si stetisset fuisset lis cõtestata, tũc lz extinguaẽ actio iniuriarum p mortẽ, tñ nõ extinguitur stiplo ante cõmissa, subdit tñ q ipse audiuit a Bal. dicens

a ¶ In bãno. adde ỏ eundẽ anc. cõsi. cclxvij.
b ¶ A dño cyno ỏ bononia addo q est in ƺs. c. l. j. vol. et ibi dixi plene in addit. et bar. l ƺs. cxi. in ci. q̃rit et dubiũ, et i. d. l. absentẽ. ibomas. diplo.
c ¶ Subrogatur. adde pa. ỏ cas. cõsil. xxxi.
d ¶ Adde hẽ dea an sit verũ sine sit p̃ ogiasi ne ciuilis et an ante q̃ curraẽ ignorãti sibi iniuriã illatam et an p lapsus an ni tollaẽ obligo ciuilis, et nã nã adeo q p rescripto nõ possit resuscitari vid. ỏ. d. de. ro. de. cisio. suis dein furbis i nouis.
e ¶ Si stetisset. vid Jas. h i iij. co. i vit. no. et i l. i. C. qñ li. pncipi datus i pe. co. ibo. di.

a ¶ Oppositū adđ pa. ð cast. cōs ccxiij. circa ij. seqt̄ dcm̄ bar to. i casu i q̄ iu dex pcepisset il gte. ⁊ ab illi pce pto nō eēt apa pellati q̄ q̄ s. iu dex possit pci pere q̄ lis cōte te dicit eē tex. in. l. j. § qd. ff. d ve. sign. ⁊ qd̄ miraſ d̄ bar. q̄ secutus fuerit glo. i. d. l. q̄ sel ⁊ icđ. d. iaso. h dicit q̄ idē est cū vn⁹ extiga to. ib⁹ p̄sbter fugia ⁊ adit cāz p̄ oiādo, vt pe ot istācia q̄ tn̄ pu. dic. p Lu. ro. ɔl. ccxx. qd̄ cuctu sz dat ra tiō ⁊ dicta ēt p eū. in. 4. ⁊. v. no. adđ. pa. de ca. consi. xxvij.

b ¶ Nisi. De hac dictiōe p eū. aie. ɔl. lxxxiij. col. ij. circa. fi. i. j. volu. ⁊ in ɔſ. xx. i fi. i. iiij. vo. ⁊ p eū. aie. i ɔſ. ciij. col. ij. ꝟ. nec ob. in. volu.

5 ¶ Vide iaſ. h ⁊ i. l. actione f. ij. co. C. d trā sa. ⁊ p a. ex. i. l. qui rome. § co bꝛa i. a. ⁊. 4. co lu. ff. d ꝟ. ob. i. L. bomas dip.

c ¶ Et sz bar. hic adđ iu q̄ bar. vi tex. i. l. j. ān. ⁊ i anct. h amplius ⁊ ibi bal. C. d fidei.

se audiuisse a Bar. viua voce q̄ hic ad fi. erat casus q̄ si actor fecit quicquid potuit, vt cōtestaretur lis ⁊ per reū, ⁊ suas calum nias stetit quominus contestaretur, q̄ tunc actio perpetuatur tam respectu temporis iuxta. l. fi. C. de prescri. xxx. an. q̄z vt trā seat ad heredem acsi fuisset contestata q̄ esset singulare si eēt verum fm̄ Pan. de ca. sed fm̄ eū iste tex. directo pbat oppo
a situm ⁊ q̄ vult q̄ nihilominus actio iniuriarum non perpetua tur, sed extinguaſ morte, ⁊ q̄ ppterea extinguaſ stipulatio iā cōmissa de cuius natura nō erat q̄ per mortē extingueretur. vn̄ dicit q̄ ad perpetuandum actionem ⁊ interrumpendam pre scriptionem seruanda est forma. l. vt perfectius. C. de ann. exce. Hic q̄ plz declaratio illa ad istum tex. l. q̄ distinguatur an tā tū fuerit mora q̄ lis fuisset contestata vel non ⁊c. ⁊ ita ēt decla rat Jac. bu. hic sed in reliquis Pan. de ca. non vr̄ bn̄ loqui, sz dic q̄ bal. h in lec. q̄ cōiter hr̄ ⁊ expressius in lec. ant. sz q̄ si ste tit per reum quominus lis cōte. ēt perpetuaſ actio in eum, ⁊ ēt efficitur transitoria ad heredes ⁊ pro hoc allegat Bal. istum tex. ⁊. l. ij. C. vbi in rem actio ⁊ idem no. Bald. in. l. more. C. de rei vē. ⁊ idē p istū tex. sz. By. in. l. sicut. C. de prescri. xxx. an. ⁊ Joan. fab. insti. de perpe. ⁊ tēp. actio. § penales ⁊ idē sz Ja. bu. vt refert Ang. hic ⁊ lz ang. dubitet hic an quemadmodum ista mora in lite contestan. faciat actionē esse trāsmissibilē, vt h eodē mō pperuet actionem, tn̄ dicit q̄ pro ista opi. f. q̄ pperuet ac tionem facit. l. electio § si ita ⁊ ibi gl. ff. de noxa. ⁊ refert hic Fu. q̄ ēt Ja. de re. hic tenebat actionem iniuriarū hic in fi. non esse extinctā nec vr̄ verū q̄ tex. h velit actionē iniuriarū ñ trāsire ad hr̄edes qñ reus fuit in lōga mora sistēdi adeo q̄ lis potuisset cō testari imo ꝯ illud facere vr̄ q̄ si ñ trāsiret actio iniuriarū h casu ad hr̄des, nec ēt trāsire debuisset ista stiplō de iudicio sisti tā q̄ illi accessoria, nec ēt ad ppositum facit tex. in. d. l. vt pfectius, q̄ illa nō loquitur de pperuatione actiōis, sed de sola interru ptione pscriptionis ꝯ absentem vel infantē aut furiosum vel ipo tētem ⁊ ad ista vide que dixi in. d. l. fi. in fi. in pn̄. C. ti. j. ⁊ q̄ not. bar. multum no. in. l. j. ff. de pecu. vell. in ꝟ. vlterius q̄ro quid si nō esset lit. gte. ⁊c. Et ibi Ang. ⁊ Bal. in. l. j. in. viij. col. C. ne ex delic. defun. quorū dcā declarenſ ⁊ suppleanſ ex supradictis. ⁊ eādē Pe. de anc. h qui ēt simplr trāsit cū opi. quā ponit bal. hic bn̄ facit ēt no. per Ang. in l. si insulam. de ꝟ. ob. ⁊ ibi Jo. de imo. circa. xi. col. in ꝟ. itē fallit ho fm̄ Bar. ⁊c. ⁊ per bald. in. l. fi. in prin. C. de eo. p quem factum erit. Tn̄ glo. in. l. qui aūt. § fi. ad in gl. j. quam sequunſ bar. ⁊ cōiter doc. ibi exceptio bald. q̄ vult q̄ in termini hui⁹. § in fi. sit extincta actio iniuriarū p mortem, ⁊ sic non interfit amplius actoris reum sistere, tā fir ma maneat actio ex stiplōne ad interesse nec videaſ posse alr hn̄ exemplificari tex. in. d. § aliud nisi i isto casu, aut simili hn̄te eādem rōnem put hz fm̄ exemplum glo. ibi positū, vt ibi dicā Ideo possent opi. ꝯcordari dicēdo sic q̄ si sumus in casib⁹ i q
5 bus aliter non eēt actori ꝯsultū nisi actio efficeret trāsitoria ad hr̄des p p morā cōmissam in iuē ꝯtestando tunc per talē morā efficiaſ actio trāsitoria. d. l. electio ⁊ ita procedāt ea q̄ sūt allega ta sunt pro ista pte. Si vo aliter posset esse consultum actori tunc secus tex. est h nam per actionē ex stiplōne cōmissa ad in teresse totale itē. l. ij § fi. ff. q̄ satis. co ē ꝯsultū actori q̄uis pnci palis actio extinguaſ vt nō extinguaſ stiplō. vt h. ⁊. d. § illud. cū ibi no. sic. videmus, q̄ vbi p missionē i pos. ex primo decr. pōt esse cōsultū actori sic cōtumacia rei non facit qd̄ lite non conte. possit ꝯueniri ad diffinitiuam snīas, ⁊ sic cōtumacia in li te contestanda non hz vim litis contest. secus vbi nō pōt eē cō sultum actori p missionem in pos. ex primo decre. vt in. d. auct. si oēs, ⁊ ibi Bar. C. si vt se ab heredi. absti. ⁊ plene per Bart. in. l. ij finita. § iul. in. xi. col. de dam. infe. ⁊ ibi dixi. ⁊ hanc cōsi derationem ⁊ cōcordiā no. q̄ in pposito nota est. ¶ In gl. in ꝟ. danda non est ibi rn̄deo non ⁊c. q̄ q̄uis pncipalis actio sit extincta tn̄ agi pōt ex stiplōne de iudicio sisti p̄stita i cā pn cipali p. l. item allegatā in gl. lz tex. in. d. l. item illa nihil facit, q̄ ibi actio erat accumulata eque principalr nos aūt q̄rim⁹ de actiōe accumulata accessorie vt dixi sup tex. vn̄ verior est ꝯclu sio quam subdit gl. dū dicit sed exceptione puto eū remoueri. ⁊c. ¶ In ea. ibi. § aliud ille tex. non ob. q̄ ibi non desinebat in teresse de pterito, q̄ non erat extincta actio pncipalis vt pz in exemplo ibi posito p gl. h aūt erat extincta actio principalis in vlt. rn̄. huius. § ¶ In ea. ibi. § cū pdiximus. rn̄de vt p gl. in. l. certi ꝯdi. l. j. gl. ad fi. j. si cer. pe. ⁊ bar. in. l. j. § hec actio. j. si quis test. lib. ēē iu. fue. ⁊ ibi ēt bar. rn̄det ad. l. cū in fundo. § si fund⁹ hic alle. in glo. ¶ In gl. in ver. nā nō cōpetit, ibi p executorem
6 &c mi pperuatio. gl. volunt dicē interruptio nō pperuatio, † q̄

perpetuatio nō fit nisi p lit. gte. l. fi. C. de prescri. xxx. an. vel. q̄
7 si cōtestatā, vt dixi i vi. no. ⁊ dcm̄ fuit i. l. fi. in pn̄. C. ti. j. ¶ † In glo. in ver. pōponius ait ibi qd̄ vz tātūdem ⁊c. nō ē indistincte verum q̄ dictio nisi, ⁊ dictiones si non, idem importēt, vt p bar. h cui alij non addūt, ⁊ p Jo. an. ⁊ alios in. l. preterea requisiti. de de ap. ⁊ aliquid p Bal. in. l. interlocutio. C. q̄ cōml. vel epi. sed i vno non videſ Bart. bn̄ dicere. f. dū vult esse diām an dictio nisi precedat vel sequaſ p id qd̄. j. dicā allegādo no. p bar. in. l. j. ff. de cōdi. ⁊ de. in. iij. col. ¶ In ea. ibi. l. ticia. § si solue fm̄ do.
8 magis cōiter h ⁊ in. l. actione. C. de trāsa. † q̄ qñ precedit ora tio negatiua tūc dictio nisi ponit seu firmat, vt null⁹ homo cur rit nisi Petrus vt in iurib⁹ allegatis in glo. ⁊ in hoc est ad uertendum fm̄ eos q̄ si oratio negatiua precedens negat actū, tunc dictio nisi que ēē exceptiua ponit seu affirmat actū, vt di ctis iurib⁹ hic allegatis in glo. sed si oratio negatiua prece
b dens negat potentiam ⁊ tūc dictio nisi ⁊ ponit potētiam ita lo quitur. d. l. ticia. § fi. q̄ illa ꝟba ibi prolata a testatore. f. liber ne esto. cum non sint priuatiua, ⁊ sic non presupponant habitū sz sint phibitiua negant potētiā nanciscēdi libertatē. vn̄ ibi di ctio nisi ñ ponit actū. i. q̄ redditis rōnib. seru⁹ sit lib, sz q̄ nō pos sit eē liber q̄ illa verba liber ne esto idē ipotēt acsi dixisset li ber esse non possit vel aliter prout colligitur ex no. per Bart. h q̄ rn̄de ad. d. l. ticia q̄ aut dictio nisi apponiſ alicui termino non contento sub primis, vel ei aliquod ꝟbum perficiens aliā orationem subiungitur tunc stat condōnaliter nō aūt exceptiue l. obligationū fere. § cōdō ff. de ac. ⁊ ob. ⁊ tūc opatur dictio nisi q̄ in ꝯdōnis euentum dispō euanescit, ⁊ in cōdōnis defectu pma dispō remanet in esse suo non aūt aliquid ponit, ita loquitur. d. l. ticia. ⁊. l. fideicōmissa. § si sic fideicōmissum. ff. de leg. iij. vt si dico lego. x. ticio nisi hr̄s meus noluerit, nam herede nolente euanescit legatum herede aūt volente remanet ipsa dispō le gati firma in esse suo. d. § si sic. ⁊ ita est in. d. l. ticia. nam ibi ser uo reddente rōnes expirat dispō negatiua. f. prohibitio liber tatis nanciscēde, seruo aūt non reddēte rōnes durat prohibi tio in statu suo, aut dictio nisi apponitur alicui termino cōten to sub primo, ⁊ tunc dictio nisi ponit, si pcedēs oratio erat nega tiua, si aūt erat affirmatiua, tunc dictio nisi priuat, vt dcm̄ fuit. ¶ Et no. q̄ p. d. l. ticia § fi. dicit no. bald. in. l. ij. C. de condi. in ser. q̄ ex verbis negatiuis nunq̄ sumitur argum a ꝯrio sensu, q̄ an sit verum, dixi in. l. j. in. iiij. no. ff. de offi. eius cui man. est iu
9 ris. ¶ † Et sumpta ex pdictis accasiōe Bar. hic tractat de di ctione nisi cuius dicta adde ingenium vult q̄ qñ dictio nisi ap ponitur alicui termino non contento sub primis vel ei aliquod verbum subiungitur, tunc ponatur exceptiue, sed cōdōnaliter.
c Et sz Bart. ⁊ h debet distingui in ꝯtrib⁹, q̄ aūt precedit ista cōdō importata p dictionem nisi, ⁊ sequitur dispō. ⁊ tunc facit dispōnem ꝯdonalem. d. § cōdō. ⁊ ibi no. Si aūt sequiſ dictio nisi tūc aut pcedēs dispō est facta per ꝟba futuri tpis, ⁊ dictio nisi tūc facit dispōnem cōdōnalem, secus si p verba pn̄tis tpis vel preteriti, q̄ tūc dispō est pura sed venit resoluēda in condi tionis euentū, vt no. gl. in. l. ij. in prin. de in diē adie. q̄ ipsemet Bar. in. l. j. in. iij. col. ff. de ꝯdi. ⁊ de. tenuit ꝯrium reprehendēs istam distinctionem. f. an dictio nisi pcedat, an sequaſ, q̄ semp fm̄ intellectum ꝟborum vr̄ dispō precedere ⁊ dictio nisi seq, vt ibi plenius p eū. bene facit text. in. l. qdam. ff. de pecu. le. Et Jo. de imo. in. d. l. j. ff. de cōdi. ⁊ demon. facit mentionem de ista ꝯrietate, ⁊ dicit q̄ forte verior est opi. quam ponit Bar. in. d. l. j. nō rn̄det ad tex. in. d. § ꝯdō. cū ibi no. Sed potes respōde re ad illuz tex. q̄ licet tex. ibi dicat q̄ dictio nisi apposita post dispōnez pfectam nō reddat dispōnem ꝯdōnalē, vt in hoc exē plo posito ibi cētū dare spōdes nisi nauis ex asia venerit, tn̄ nō dicit tex. ibi q̄ si proponatur dictio nisi dispō sequens redda tur ꝯdōnalis. Nec ob. id qd̄ dicit ibi tex. in pn̄. dum dicit ꝯdō ꝟbo efficax est q̄ in cōtinentī dū oblōne inferſ, q̄ rndeo q̄ text. ibi nō dicit q̄ talis ꝯdō inducaſ p dictionē nisi sz intelligas q̄ i ducitr̄ p dictionē si, vel per aliam dictionē importātē ꝯdōnē, ⁊ sic stabit cōclō q̄ in ꝯtrib⁹ solū distinguaſ an dispō sit facta p verba futuri tpis, an ꝟo p verba preteriti vel pn̄tis. vt. d. l. ij. cum gl. ⁊ istam opi. vr̄ etiam tenere bar⁹. in. d. l. actione. circa ꝯrium. d. l. istis dum ipse reprehendit By. distinguentē an di
10 ctio nisi precedat, ⁊ sequatur. † Nam inspiciſ potius ordo itel lectus q̄ scripture. l. nec. n. ordo. de sol. ⁊ ita etiā cōtra By. tenet Ange. in. d. l. ticia. § si. licet ibi Ray. stet cum By.
11 ¶ † Que sit ratio dr̄e quare in vltimis volūtatibus dictio nisi faciat ꝯdōnem ēt si adiciatur dispositioni facte per ꝟba pre sentis tēporis. vt. d. § quidā ticio. secus autem in cōtractibus.

vide

vide Bar. h ponentem veram rõnem, aliã ponit Bar. & Imol. in. d. §. quidam ticio. Reliqua in mã de ista dictione nisi, vide per Bar. hic & archi. in. c. j. de consti. in. vj. p Jo. an in. c. preterea requisisti. de app. vbi ẽt ponit de dictionibus ne si nõ. De mã ẽt tractat plenius Jo. an. in addi. Spe. in ti. de spõ. §. i. circa prin ci. & ibi ẽt per Spe. & tractat ibi Jo. an. de intellec. n. d. l. ticia. §. si 3 q̃ argum oe. l. si quis ita libertatẽ. § si. ff. de sta. li. rñde vt ibi pqr eum referrentem formaliter verba Guil. de cu. hic in l'o addi o. De mã ẽt per Bal. in. l. ab/ere. § dat remissionem. ff. de excu. tut. vbi ẽt aliquid ponit de intellec. n. d. l. ticia. § si. & per Bal. in auc. nisi in prin. C. ad tre. per Ant. de bu. in. c. ex p e. i viii. col. de spon. & aliquid p gl. in. c. statutũ. § cum vero. in vi.

22 de sen. de rescrip. in. vj. † Ex qua glo. colligit ibi dominus dominicus quod dictio nisi proprie stat exceptiue, quod dicit esse nota. pro statutis, tamen magis plz q proprie stet exceptiue, vel ẽt 3dõnalr sm subiectam mãm, vt pz ex doctrina quam tra

23 du hic Bar. ¶ † Quid in sententijs an dictio nisi faciat dispõnes 3dõnalẽ. & vide p glo & doc. in. d. § 3dõ. & in. d. c. preterea requisisti. & per Guil. & Ang. hic p Bal. & Imo. in. d. § quidã ticio p Bal. in rub. C. cõmi. vel epi. p Saly. post Ja. bu. in. d. l. actione. p Imo. in. l. iudex maxime in pe. & viii. car. de re iu. & in. l. j. ff. de condi & demon. & magis cõiter teneẽ q dictio nisi, in sententijs importet conditionem sicut dcm̃ est in vltimis vo

24 luntatibus, q̃ pendet a pñte vnius sicut vltima volũtas † & equiparantur sententia & vltima volũtas. l. nõ est mirum. ff. de pigneta. actione no. Bar. in. l. cẽtesimis. § fi. in pe. co. de ver. ob. & ita Guil. & Ang. h & doc. in. d. c. preterea. & Bal. & Imo. in locis. Falle. & Joan. de imo. in. l. j. in. iiij co. ff. de condi. & de.

25 ¶ † Et ex his inferẽ ad decisionẽ. q. hic fo:mate. p gl. f. si pmis

a to me nõ vẽdituz alijs nisi tibi* an possim cogi ad vẽdẽdu tibi de quo dic vt p bar. h ad fi. & p Cy. Bar. & alios in. d. l. actione. & per Jo. an. in. d. ti. de spõ. §. j. in pñ. p ang & Imo. in. l. qui

26 rome. §. cobtdes. ff. de ver. ob. ¶ † Et iuxta pdicta Bar. ẽt tra

b ctat de dictione pter*. de qua ẽt per oẽs in. d. l. actione. & per Jac. de are. & Imo. in. l. qui bona § si quis p illum tezi. ff. de dã. infe. & aliqua p Bal. in auc. hoc amplius. in. iiij. co' C. de fidei cõ. p illũ tex. dic vt p bar. h & in. l. j. ff. de pig. act. & in. d. l. actione, cuius doctrinã limitat, vt p eundem ibi. & in. l. seyo. § vxori. ff. de aurn. leg. item limita inquãtum dicit, q dictio pter aliquãdo stat adductiue seu ampliatiue sicut dictio vltra sm doctrinaz hic traditã per eũ per. d. l. seyo. § vxori. & d. l. j. ad fi. de pign. act. Nam fallit nisi resultaret obsonus intellec. tus adeo, q pe

27 na veniret imponenda disponẽti. † vñ si statuto caueẽ, q vsurarius non possit accipe pter duos denarios pro libra non videbit statutũ pmittere q possint vsurarij accipe duos denarios, q: statuentes tãq̃ pmittẽtes vsuras ex h inciderẽt in penaz excõicationis, ita voluit gl. no. in cle. j. in vi. facere. de vsur. q̃ al leg bal. h. & Bal. in auc. ad h. in. iij. col. C. de vsur. & in. l. gal us. §. ille casus. ff. de lib. & posth. & sic isto casu dictio pter nõ ponet nec affirmabit, nec ẽt stabit amp iatiue, adeo q videaẽ permissum accipe duos denarios ¶ Et ex illa gl. hẽas ẽt no. are ppa ino q in statutis nũq̃ hz locum argm̃ a 3rio sensu qñ ex tali

c argumento statuentes inciderẽt in penam, & de istis dictionibus vide per Alb. de ro. in suo dictionar o. in versi. nisi. & vbi.

28 pter. ¶ † Extra glo. quero vtrum iste tex. locum hẽat si in stipulatione fuit adiecta pena que postea cõmissa fuit añ mortem, vt sic post mortem non possit agi ad penam cõmissam hẽo in. ex. apostillam Jac. de are. tenẽtis q iste tex. locum hẽat ẽt si pena sit adiecta, nihil tñ allegat sed Gui. de cu. hic 3rium, nam postq̃ cõmissa est pena non dz posse euitari pena, nec purgari mora eo, tpe quo ius actoris est factum determinatum i. actio extincta est prout fuit hic. & p:o hoc adducit in argumentum. l. & si post. ff. e. idem tz ẽt Jac. bu. hic q: sequuta morte post moraz non dz posse pena euitari, vt. l. sancimus. ad fi. ibi q fisc bo tẽpore &c. C. de fideius. Tamen ad illum tex potest rñderi q ibi deserat interesse principale competere. l. actio principalis nõ erat extincta, non mirum si actio commissa semel ad penam durat, sed h erat extincta actio principalis, & sic desinebat interesse pncipale durare, idõ vr q dẽat extingui actio que cõpetebat ad penam succedẽtem loco interesse ar. l. non solũz. § hec actio ff. de alie. iu. mu. cã fac. Nec ob. l. & si post tres, q: ibi ob morã rei fuit extincta actio actoris non mirum si durat actio ad penam, hic aũt non fuit extincta actio pncipalis cõpetẽs actori ob moram rei, sed ob. mortem. Et istam opi. q hẽat locum iste tex. ẽt si pena adiecta sit vr tenere bar. in. l. q aũt. §. j. ff. e. in vi. si vo petiẽ pena, & istud ẽt sequiẽ simpr Ful, ibi nõ tñ facit mentionem de alijs superdictis tenẽtibus 3riũ. ¶ Tñ circa dictaz

19 opi. Jac. de are. & sequacium facit. † q: in penis nõ inspicitur an intersit. l. stipulo ista § alteri. ff. de verb. ob. Ful'g. h dicit posse respõderi, q illud est verũ qñ est dubiũ an intersit secus si est certum qd non intersit vt hic. ¶ Et p:o hoc alle. l. ij. § ite si in facto. de ver. ob. qui tex. hoc nõ probat sed hz aliam rõnem put ibi declarat Bar. Ful. hic dat aliam rñsionẽ q in. § alteri. pena est adiecta rõne cõtemptus non propter interesse stipulatoris, vt qñ qs stipulatur alteri dari. ¶ Sed hec rñsio tollitur p l. si. ff. de preto. stipu. vbi apparet idem esse qñ quis stipulaẽ sibi dari vel fieri sub pena. & no. Bar. in. d. §. tẽ si in fcõ. ¶ Vñ ipsemet Ful. in. l. si. ff. e. in aliqbus lec. rñdet q illud qd dr in. §. alteri, pcedit in stipulationibus principalibus, secus i accessorijs, & hoc intellige in illis accessorijs que de sui natura cõmittuntur ad interesse, vt hic iuncta l. fi. ff. si quis in ius voca. non ie. & l. ij. in fi. ff. qui satisda. cog. non transit res sine dubio.

SVMMARIVM

1 Priuilegium excusans principalem à sistendo, non excusat eius fideiussorem.

2 Iuramentum calumniæ in causis præstandum est, consuetudine contraria non obstante.

3 Priuilegiũ superueniens lite pendente trahitur ad litẽ pẽdẽtẽ.

4 Statutum conditum lite pendente, an seruari debeat in illa lite.

S I quis quemquam. Etiã liber homo sistendus est i eadẽ cã in qua erat tpe pmissionis, & vz sisti in ea cã. lz exactio reddita sit d sficilior respectu facultatũ sec' si fcã ẽ mutatio 3cernẽs diminutionẽ iuris actoris puta p priuilegiũ fori vel sil' a. b. d. i summa cũ pn.

1 l. se ¶ † No. ex. l. qui aũt. in pñ. iñcta. l. pcedẽt q priuilegiũ superueniẽs in psonã principalis excusãs ipm principalẽ a sistendo nõ excusat fideiussorẽ de iudicio sisti q tenebiẽ ex eo q: sz vr sistere pncipalẽ in eadẽ cã. ad idẽ est tex. in. l. si reus. ff. in sol. fz in 3riũ vr tex. in. l. si is q fideiussorẽ. ff. eo. Bal. h in lec. aut. format istũ 3riũ & rñdet ad istũ tex. q iste tex dz intelligi qñ fideiussor ante priuilegium fuerat in mora, sed istud est diuinatio ad hũc. l. & violat istũ tex. in quo queriẽ an p futuro tpe quo sistendum est dicaẽ sistere in ea. cã. & ẽt est ista rñsio 3 tex. in. d. l. si reus. Unde sm Bald. hic dicit de hoc esse oẽm, vt no. in. l. vir bonus. ff. iudi. sol. Certe sit dfia ibi, an priuilegium sit psonale & sic nõ pdest fideiussori secus si sit reale. p quã sol. nõ vz saluatum 3riũ, q: idẽ vr fuisse priuilegiũ in casu. d. l. si is q. & in. d. l. si reus. Cõtrarietã est difficile, & ab alijs nõ tactũ, põt dici q: aut loqẽ in fideiussore in. sol. respectu clausule de defendẽdo, & tunc hz locũ. d. l. si reus. nã si in facto illo qd est explicabile p aliũ in l. iazm. §. nũc videam'. e. ti. fideiussor poss ẽẽ i mora q̃uis re' principaliter nõ possit 3stitui in mora. vt no. bar. in. l. cũ filius. §. j. ff. de ver. ob. p. d. l. si reus. que rõ cessat in pmissiõe de iudicio sisti, q: nõ põt explicari per alium. l. iij. §. si qs iud tio, & ibi no. ff. eo. Aut nos loquimur in stipsone de iudicio sisti. & tunc vr q priuilegiũ superueniens sicut pdest reo. psu & fideiussori. d. l. is q. ff. e. nõ ob. iste tex. q: intelligo istum text. fz pmũ exẽpliũ positũ hic in gl. sm q p priuilegiũ nõ excusabaẽ reus nec fideiussor a sistẽdo. ¶ Ex hoc inferẽ q exẽpliũ scdm positũ h in gl. nõ possit pcedere p. d. l. si is q. Uel sustinẽdo ẽt istud exẽpluz scdm potes rñdere ad. d. l. si is qui. q loquaẽ in fideiussore cui prodesse dz exceptio competens principali. l. exceptiones q. ff. de exceptio. Hic aũt non dz q iste promissor esset fideiussor & sic q mãdato principalis promiserit, vel forasse melius põt responderi q in. l. si is q. preallе. erat impedimentum cui prouideri nõ poterat ex voluntate rei principalis, sed hic sic, q: poterat illi priuilegio fori reus renũciare & comparere. Et ita potuisset reus renũciare, & cõparere in casu dicte. l. si reus. vt. l. ẽ receptum. ff. de iurisd. om. iu. & sic in casu. d. l. si is qui non fuit in culpa fideiussor si non curauit q reus nõ sisteret, q: hoc fie

2 ri non potuit. ¶ † In glo. in ver. nouo priuilegio, ibi, ne in illa cã iuraret de calumnia &c. no. q lz non valeat cõsuetudo q in causis non prestetur iuramentum calumnie. c. ceterũ. de iura. calũ. tñ bene põt per rescriptũ hoc 3cedi. & idem no. gl. ma. in

3 l. ij. §. sed q: veremur. C. de iuramen. calum. ¶ † In ea gl. ibi rñdeo ibi ad sue postulationem hic no. &c. ex hoc glo. iuncto text. q priuilegium superueniens lite pendente trahitur ad litem

d pendẽtem si motu proprio superioris secus precibus oblatis

4 fuit cõcessum. Ad idem. l. auctor petitus in pñn. ff. de excu. tu. de

a ¶ Nisi ibi, sz qd si volo vẽdere & ie cõmoneã q volo vẽdere q̃rũ expectai debeo añ q̃ alijs vẽdãẽ ꝟ Lo. ro. sing. suis fol. xvi.

b ¶ Preter ꝟ h p Lu. ro. 3si. ccxxviij. p Ol. consi. xlix.

c ¶ Inciderẽt. adẽ q hiũ q̃ singulaẽ poni Lu. ro. sin. suis. soli. iiij.

d ¶ Luc pen. adẽ si q̃ in. d. sal h tz q priuilegiũ 3cessum nouo, xpo:io ñ trahaẽ ad litis pẽdẽtiã p Lu. ro. 3s. cccxxvij. vbi põt ꝟ effectum motus pprio dicit hãc gl. eẽ sin. i h sz q rõ affirmabat p nõ cq ẽt priuilegiũ & rescriptũ ipetratũ tacito ꝟ litis pẽdẽtia nõ valeat tz idẽ Lu. 3s. ccccxix. vbi vid an citatio dicaẽ lis pedere saltẽ q̃ ad actorẽ & an tacito ꝟ litis pẽdẽtia vel narratio gñalr nõ spãliter rescriptum sit nullũ vide p Pe. ꝟ anc. consilio. xv.

e ¶ Vid Jaso. hic l. ij. co. & in. l. supplicaẽ. C. vt lit. pen. Thom. dipl.

quo vide per Bar. in. l. j. ff. de pe. vbi ad hoc alleg. istam. l. et per Bald. in. l. ij. C. vt lit. pē. et ita intelligitur et limitatur tex. in. c. fi. vt lit pen. Et ibi habes, an et quando privilegium impetratum lite pendente valeat, et aliquid per Barto. in. d. l. ij. in fi. C. vt lite pen. Et circa hoc etiam vide ad istam. l. cum glo. id q no. Jo. an. in ti. de do. et cōtu. §. fi. in addi. incip. de hoc etc. et simi-
4 liter facit hec glo. secundum Bal. † an statutum cōditum lite penden te servari debeat in illa lite de quo, dic vt per Barto. in. l. omnes populi in. v. q. pn. ff. de insti. et in. per Cy. et Bald. in. l. leges et cōstitutiones. C. de legi. per doc. in. c. ij. de consti per Bald. in l. sancimus ad fi. C. de sa. san. ec. per illum tex. et aliquid per bar. in. l. si. §. fi. de iura. cal. per illum tex. Et ex duabus solu. quas dat gl. hic ad. l. si quis postea habes duas limitationes ad illā l. de quo vide per gl. ibi, et habes per Bar. in. d. l. j. ff. de pena. et pro prima limitatione videtur esse tex. in. d. l. si reus. ff. iudi. sol. et no. etiam glo. in. d. l. si quis postea.

Illud tenendum. Sufficit ab initio interesse, licet definat ex post facto. h. d. ¶ Et hz iste. §. materiam subtilem et brocardicam quam hic Explicat Barto. et alij post eum hic non addunt, et habetur per Gui. de cu. in. l. vbi. ff. de eden. et per Bald. et Salyc. post Cy. in. l. ad comparendas. C. man. et difficultas consistit in enucleando rōnes legum que in hac materia allegantur. ¶ In gl. ma. in prin glo. ponit exemplum in eo qui agebat actione iniuriarum contra reum qui satisdedit de iudicio sisti, et decessit reus post longum tēps commissa mora. i. post tm̄ tēps. ff. q si post terminum comparendi comparuisset lis potuisset contestari cum eo et per q̄ns iniuriarum actio efficitur transitoria ad hēdes. Nam lz post moram extinguatur actio iniuriarum, et sic cesset principale interesse. s. principalis actio sit extincta, et q̄nr amplius nō intersit actoris reū sisti. Tn̄ durat actio ad interest ex stiplōne iudicio sisti, q nō cessaret damnum de preterito causatum a culpa rei non sistentis, vt. d. §. iniuriā ad fi. Secus si cessaret damnum de preterito causatum sine culpa rei, vt q esset extincta actio iniuriarum morte rei vel actoris sequuta. ff. iaz modicum tēps post diem sistendi q ēt si reus comparuisse tēpe debito non potuisset lis cōtest. et actio iniuriarum effici transitoria ad hēdes, q tunc extingueretur actio ex stipulatu orta ad interes-
a se, vt. d. §. qui iniuriarum. in pn. † Istud primum exemplum reprehendit Bal. h q secundum istud exemplum presupponit, q si reus conventus actione iniuriam decessit post q̄ longuz tēps a tēpe more transiuit, adeo q potuisset lis contestari si comparuisset tēpe debito, nihilominus actio iniuriarum fuerit extincta cuius contrarium fuit per eum, et plures conclusum in. d. §. iniuriarum. per illum text. ad fi. et per. l. electio. §. si is. de noxa. cum glo. que videtur huic contraria secundum Ful. hic. Nam per illum text. cum glo. vt q actio efficiatur transitoria quando post moram rei transiuit tm̄ tēps quod potuisset lis cōtest. vt dixi in. d. §. Et pp h glo. transitur ad secundum exemplum ibi. Item potest esse q actio tēpe lis erat etc. vez q nō loquitur iste text. de reo convento actione iniuriarum decedente post moram, vt in precedenti exemplo, sed de reo convento alia actione tpali que post moram in non sistendo perijt tēpe, nam tunc lz extincta sit principalis actio, et sic non interesset amplius actoris q sistatur reus in illa cā tn̄ nō extinguitur actio ex stipulatu cōmissa ad interesse, q non cessat damnum de preterito q contingit actori culpa rei qui nō comparuit, et si comparuisset fuisset lis contestata contra eum et perpetuata fuisset actio, et per q̄ns non fuisset extincta tēpe, et lz doctores nihil dicant circa istud exemplum glo. videretur tn̄ q non procederet eadem rōne qua non procedit precedens exemplum si verum esset q precedens exemplum non procederet, q aut extincta fuit actio tēpe postquaz a tēpe more non transiuit tm̄ tempus ff. qd potuisset lis contestari, et tunc saltem ope exceptionis extingui dz actio ex stipulatu cōmissa ad interesse, vt. d. §. qui iniuriarum, in prin. cum glo. in ver. dāda non est, aut actio principalis fuit extincta tēpe post q̄ transiuit a tēpe more iam longum tēps intra qd potuisset lis cōtestari, et tunc habetur perinde ac si lis fuisset cōte. adeo q secundum magis cōem opi. vr q actio censeatur perpetuata, vt dixi. in. d. §. qui iniuriarum. ¶ Et per q̄ns si perpetuata est nō desinit interesse principale, imo sic interest sisti post q̄ principaliter actio durat, et sic istud exemplū nō potest procedere nisi teneamus, q ob talez morā actio non perpetuetur. Pro qua ibi facit text. iuncta hac gl. et illā opi. pt optime sustinere, vt dixi in. d. §. qui iniuriarū. quo ad casum illius. §. et istius licere, et sic sustinebitur utrumque exemplū gl. vt ibi dixi. ¶ In ea. in, sed h speciale hanc so. impugnat Bar. dic vt h per eum, cui alij non addunt et similiter responde ad. l. signi. allega. in glo. vt hic per eum.

a **Quotiens.** Si servus promittat se sistere tanq̄ litigaturus vel promissionem ab alio recipiat de sistendo non vz promissio cum in iudicio esse non possit. h. d.

5 **Si procurator.** Stipulatio procuratoris in cā pertinente ad dn̄m cōmittitur ad interesse dn̄i nō ad interesse procuratoris, et iō vz lz de interesse dn̄i nulla mentio fuerit facta. h. d. ¶ In text. ibi dn̄s erat. s. stipulatus tm̄ qd reus sisteret, et nō fuit stipulatus penā si nō sisteret. ¶ In text. ibi prope modū. i. prima facie. In tex. ibi eadē etc. hucusq̄ locutus est q̄n procurator nō fuit stipulatus expresse a reo interesse si nō sisteret, hic autem quādo expresse fuit stipulatus inter-
a esse. ¶ † No. q contractus celebratus a procuratore in causa dn̄i vr referri ad vtilitatem dn̄i, vt hic et. l. post morte. §. i. ff. q̄n ex fac. tu. et. l. fi. ff. de insti. De quo dic plene, vt per Bar. in. l. iij. § j. ff. in. sol. et in. l. j. §. nunciatio. ff. de op. no. nun. et in. l. qui mihi donatum. ff. de dona. et in. d. l. post mortem. §. j. et in. l. post dotem. circa. vj. lec. ff. sol. ma. et in. l. qui in aliena. § sius qui putabat. ff. de acquir. here. et in. l. si pupilli. §. item si procurator. ff. de neg. gest. et plene in consilio suo incipiente super hoc puncto an sufficiat etc. per Jo. an. in addi. Spec. in rub. de procu. per Bal. in. l. fi. ff. e. et in. l. procurator qui pro evictione. ff. de procu. et in. l. j. C. q̄n ex fac. tu. et in rub. C. de cōtrahen. emp. in. xv. q. aliquid per Ang. hic. et in. l. sciendum. §. tutores. post gl. ff. qui satisda. cogan. et in. l. si ex legati. in princ. ff. de verbo. oblig. et in. l. pignori. §. fi. ff. de vsucap.

5 **Si tutor.** Ex stiplōne de iudicio sisti necessarius administrator nō tenetur finito officio seu si desijt posse conveniri super principali nec etiam patitur exceptionem sntie. h. d. ¶ In gl. in ver. adoleverit, ibi alias si posset etc. doc. hic nihil dicunt super hac glo. excepto. Ful. q eam reprehēdit, q finita tutela tutor amplius conveniri nō pōt actione pncipali. q nec dz posse dari contra eū actio ex stiplōne de iudicio sisti ad interesse per. l. si eū. §. fi. ff. eo. Preterea secundum eū ista gl. maxime dum dicit idē si culpa vel mora etc. violat istū tex. in ver. nō obtēperaverit, et rn̄det ad. d. l. iulianus allegatā in gl. q ibi loqr in obligationibus principalibus, nos loqmur in obligatione accessoria q̄ nō vr dari debere contra eū contra quē nō pōt dari principalis per alle. §. in pn. Tn̄ sustinendo gl. pōt rn̄deri ad argumētum q in d. §. n. desinebat, ibi interesse actoris, eo q extincta erat actio sua principalis iō extinguitur accessoria, sz hic durabat actio pncipalis saltē contra principalem. Nec est absurdū q principalis actio detur contra vnum et actio ex stipulatu detur contra illum vt pz in fideiussore de iudicio sisti contra quem non potest dari actio principalis cui bene pōt dari accessoria. ¶ In gl. in ver. et eorum ad fi. conclude, q aut loquimur in administratore necessario, et non tenetur finito officio. l. post mortem. allegata in gl. aut in administratore volūtario, et idem, vt. l. plautius. ff. de procur. aut quo ad extraiudicialia, et tunc secus, vt. l. procurator qui pro evictione. eo. tit. dic vt ibi.

SVMMARIVM

1 Citatus i ius tēpore feriarū rusticarum, nō tenetur comparere.
2 Feriæ messium & uindemiarum habent locum etiam ubi nō recolliguntur messes, neq uuæ.
3 Citatio licet non ualeat ualet tamen comparitio subsequens, uigore citationis nullæ.
4 Citandus non est qui est præsens.
5 Feriis potest renunciari tacitè, & expresse.
6 Renuncians feriis, præteritis tantum intelligitur renunciasse.
7 Feriis repentinis an possit renúciari.
8 Testis non cogitur deponere in causis tempore feriato fallit ut infra.
9 Procurator & aduocatus patrocinari, an cogatur tpe feriato
10 Renunciatio feriarum potest tacite fieri per procuratorum.
11 Exceptioni dilatoriæ, declinatoriæ, aut peremptoriæ, an possit procurator renunciare.
12 Sententiā qui petit infirmari, dicitur non solum agere de iniquitate sententiæ, uerum etiam de nullitate.
13 Libellus an possit offerri die feriato.
14 Feriæ repentinæ æquiparantur feriis in honorem dei.

Præscriptio

25 Praescriptio inducta à statuto in locum longioris praescriptionis inductae à iure communi idem operatur.
16 Arbiter an possit cogi arbitrari.
17 Iuramentum testi potest consensu partium remitti.
18 Iuramentum calumniae & testis in quo differant
19 Iuramentum licet sit remissum testi consensu partium, tñ iudex si uult potest sibi deferre.
20 Attestationes inualidae possunt consensu partium ualidari.
21 Attestationes testium receptae coram iudice incompetenti, non possunt consensu partium ualidari.
22 Testes post dididicta testificata nõ possunt de nouo produci super hiisdem articulis fallit si interuenerit consensus partium.
23 Testiũ dcã pecunia corruptorũ nõ põt cõsensu partiũ probari.
24 Snia à principe, uel epistola, hẽt uim legis ẽt in aliis causis.
25 Appellatio licet sit deserta, non per hoc uidetur deserta cã ualiditatis sententiae.
26 Sententia nulla an possit consensu partium ualidari.
27 Appellans, an & qñ uideatur ualidare sententiam nullam.
28 Citatus ad diem feriatam, an teneatur comparere die praecedenti, uel immediatè sequenti.
29 Citatus ad diẽ feriatam põt facere condẽnare citatũ in expeñ.

De feriis. Rubrica.

1 Ne quis. † Tẽpore videmiaꝝ vel messiũ nemo cõpellit i ius vẽire, si tñ spõte venerit e litigauerit lata snia e, lata
2 ꝯo ꝫ nõ cõparẽtẽ nulla erit ^a .h.d. vsqꝫ ad. §. si
3 excipiunt. ¶ † In tex. ibi messiũ gdñ ibi non sint messes, q: ibi nõ recolligebat frumẽtũ sꝫ viuebãt hoies ex castaneis, dicit ꝙ inducunt ferie ꝓ illis castaneis recolligẽdis eadẽ rõne sm Cy. h in addi. e Bal. e Cy. in. l. ligni appõ p il lũ tex. circa mediũ in ꝟ. lignoꝝ. ff. de leg. iij. cui adde imo in. c. fi. in fi. ex. e ti. e Ange. in. l. ꝓuidea. ff. e. in quibus locis tractãt qñ neqꝫ messes neqꝫ vindemie fiebãt i loco e ꝯcludũt ꝙ ferie inducunt ꝓ eo tpe quo ꝯsueuerũt hoies dare operã in ꝓuidẽdo trãsferri vinũ e frumẽtũ ad locũ. Facit ad h. c. fi. ex. eo. tit.
3 ¶ † No. ex. ver. si e si ꝓtet, ꝙ lꝫ nõ valeat citatio tñ vꝫ cõparitio subseqnẽs vigore citationis nulle, e ꝓ illam validat ꝓcessus
4 qd ẽ bñ no. † ꝓ quo facit q: qñis ꝓcessus vigore citatiõis non
b possit sustineri tñ rõne cõparatiõis e ꝑtie dꝫ posse sustineri cũ sm magis cõem sniaꝫ sola ꝑñtia sufficiat absqꝫ cita iõe, vt fu
5 it ꝯclusum in. l. j. ff. de in ius vo. ¶ † Tertio no. ꝙ litigatores ꝑnt nõ solũ expsse renũciare ferijs, sꝫ ẽt tacite, vt h e. l. si feriatis
6 ff. e. e. c. fi. extra eo. Et qb' ferijs possit renũciare e. vid p gl. i. l. oẽs. C. e. e in. l. si feriatis. ff. de arb. e p gl. magĩa i cl. sepe. in ꝟ si. ob necessitatẽ. d ꝟ. sig. p Spe. in ti. de ferij. §. fi. Cy. e Bal. i. l. j. C. e. e p Bal. in. l. si vt ꝓponis la. j. in ꝑn. C. qño e qñ in. e
6 qd no. Bal. in. l. in tpꝰ. ff. de bõ. insti e plene in ꝑalle. c. fi. † Et talis renũciatio nõ extẽdit ad ferias futuras, sꝫ intelligit de ꝓteritis tñ bar. no. h ar. l. si ita. ff. de an. e ar. le. e cũ eo trãsit sim ꝑlr Ant. de bu. i. d. c. fi. ꝓ quo allegat tex. i. c. cũ inter. p. de re iu. e fuit decisio Gui. de cu. i. l. si feriatis. ff. e. sꝫ Fulg. h dicit ꝙ tex. i. d. l. si ita ꝑ eũ facit ad ꝓpositũ, q: in h ꝑpat ꝓnomẽ meũ, e iõ dicit, ꝙ vꝫ referri renũciatio ad oẽs ferias ẽt futuras p. l. si fuerus. ff. de ser. vr. ꝓdi. Et lꝫ rñsio data p Ful. ad. l. si ita nõ sit bona, q: ẽt si ibi nõ eẽt adiũctũ ꝓnomẽ meũ, tñ dispõ testõris referret ad ipõs ꝑñs, q: testõr tpe testi nõ poterat ꝓuidere, q fu ture esse possent vestes q's legabat, vt no Barto. i. l. fi. C. q res pig. ob. po. e in. d. l. si ita in ꝟ. ij. ẽ vidẽdũ. e i. l. serui electiõe. §. fi. ff. de le. j. e ꝓbat in. l. fi. §. q indiuisas, e ibi no. bar. ff. de le. ij.
¶ Tñ in ꝓposito ꝙ renũciatio feriaꝝ cõprehẽdat ferias futuras pp messes e vindemias facit, q: tales ferie sunt certe, e ꝓuideri ꝑnt p. d. l. si fuerus, e dclarat bar. i ꝑal. l. fi. C. q res pig. ob li. po. Nã tales ferie certe, e limitate sunt vt. l. ij. C. e. vbi hr qñ
7 incipiãt, e qñ finiãt. † Et lꝫ ferie repẽtine sint icerte nec ꝓuideri possint, tñ renũciatio nõ intelligit de illis sꝫ magis cõez op. cũ nõ possit illis renũciari, vt no. gl. i ꝑal. cle. sepe. cũ ꝯcor. ff. al le. Et lꝫ Gui. de cu. in. d. l. si feriatis rñdeat ad. l. si seruitus, ꝙ ibi agebãt, vt d oibus iminẽtibꝰ itelligeret, sꝫ in. q. nrã sciebãt ferie ꝑñtes q nũc ꝑstabãt impedimẽtũ. iõ intelligat de illis. tñ hec rñsio vio at tex. i. d. l. si fuerus. Unde sustinẽdo op. bar. ꝑt rñderi ꝙ in casu nro nõ poterãt ꝓuidere renũciãtes quot future forẽt ferie q ꝯtinte essent expeditiõi cause sue, q: nesciebat q̃to tpe duraꝝ esset iudiciũ. secꝰ in casu. d. l. si seruitus, q: vide bat latitudinẽ parietis, e sic per no. per Barto. in. l. fi. C. q res
8 pig. ob. po. põt ita defendi opi. sua. † Itẽ in casibus in qbus vꝫ renũciatio feriaꝝ intelligas veꝝ in ꝑiudiciũ ipsoꝝ renũciantiũ nõ aũt ꝙ pp h testes cogi possint venire ad iudiciũ i cã illa tpe feriato. e dicit bal. in. l. fi. C. de abo. ꝙ tex. ibi, in ꝟ. qd si ingenuoꝝ est melior tex. q ad h possit allegari, vbi hr ꝙ nõ opat cõ
9 sensus ꝑtium quo ad ꝑiudiciũ e iniuriã testiũ. † Et ad h ẽt adde gl. h tenẽtẽ in. l. oẽs. in gl. fi. C. e. e no. bal. in. l. actꝰ. e. titu e pari rõne neqꝫ ꝓcurator vel aduocatus cogi poterit, vt sensit glo. h in ver. occupari. e no. spe. in ti. de fer. §. fi. ¶ Tñ vbi de nã cause esset ꝙ posset tpe feriato ꝓcedi, tunc cogi possent testes aduocati, e similes sm Bal. hic in lectu. antiqua, e idem
lꝫ Ange. e Ful. hic per. l. ij. ff. e. e arg. l. ij. ff. de muldi. om. indi.
10 Et no. sm Ang. hic † qd ẽt talis renũciatio feriaꝝ poterit taci te fieri per procuratorem litigando, e omittẽdo allegatiõẽ feriaꝝ tanq̃ dilatorie. arg. l. si fideiussor. §. quedam. ff. man. Cui adde Bar. in. l. fi. in ꝑn. ff. q in fraudem credi. e Bal. e Ful. l. pactum curatoris. C. de pac. cum concor. e addi. quas ibi de
11 di in illo arti. † an procur. renunciare poterit exceptioni dilatorie vel declinato. aut peremptorie, e aliquid per Ful. hic Pñ to tñ hoc intelligendum nisi ꝯtingeret p hoc preiudicari dño circa negocium principale. puta, q: expediret probari de iure dñi per testes qui haberi non potuerint pp ferias, per id q no. Inno. in. c. cum olim. el. j. ff. de offi. dele. e Bar. in. d. l. fi. in ꝑn. e iuxta ẽt est de mente Ang. h sicũ haberet talis ꝓcurator liberã dicerem eum indistincte posse per no. per Bar. in. l. qui rome
12 §. calumachus. ff. de ver. obli. ¶ † Item no. ꝙ petẽs sniam infirmari dꝫ non solum agere de iniquitate snie, verum ẽt de nullitate, vt hic. e in. c. ij. cum glo. in ver. cassemus, vt lit. non cõte. e in c. cum bertoldus sm enam expositionem extra de re iu. ¶ In versi. occupari, ibi, sed in dic contra e c. hoc cõiter tenetur per doc. hic, e per Spe. in tit. de ferijs. §. j. ver. pe. e per doc. in. d. c. fi. extra eo. In tantum quod etiam sm doct. cause vniuersitatis que tractãtur per sindicos non possunt expediri hoc tempore feriato quantumcunqꝫ ipsa vniuersitas non sit occupata in rebus rusticis per rationes assignatas in gloss. lꝫ Imoc. d h
d dubitauerit in. c. significauerunt. de in. ¶ In ea. ibi. preterea hec non fuit cã fina. imo sm Jac. bu. Bal. Ang e Ful. fuit cã fina. e dato ꝙ non sit generalis quo ad oẽs tñ inspecto ꝙ in lite necessarij sunt testes, e alie persone que ꝑnt occupari in rerustica verificatur hanc fuisse cãm finalem. ¶ † In glo. in ver. cõ
13 pellendi cõiter tenetur dictum glo. ꝙ libellus possit offerri die
e feriato ^e idem no. gl. in. c. fi. de iudi. e gl. xv. q. iiij. in c placita, e in. c. cupientes. §. ꝙ si per. xx. in verbo comparere. de elec. in vj. e sentit glo. in. l. iure mariti. in verbo eius, quam ibi ad hoc ponderat bar. C. de adul. e no. Bar. in. l. j. §. nunciatio. ff. d ope. no. nun. e in. l. diuus. ff. eo. e in extrauã. ad reprimendum in ꝟsi. de plano. e in. l. diuus. j. e. e in. l. ne qcq̃. §. de plano. ff. de off. ꝓ cõ. e ibi dicit h intelligendum esse in tpe feriato pp vtilitatem hominum vꝫ pp messes, e vindemias, non aũt feriato in honorem dei. Pro quo facit regula. l. fi. C. e. e in. d. c. placita nam d illis ferijs i honorem dei non fit mentio de iure fioꝝ, e iõ text. in. d. §. sexaginta alle. in glo non põt intelligi de illis lꝫ Ful. hic inaduertenter, vt puto dixerit ꝯtrarium dicens ita notari in. d §. sexaginta. Et de hoc materia ẽt vide aliquid per Bal. in. l. j. C. e. e in rub. C. de in ius vo. vbi idem tenet, e per Ioan and. post Spe. in ti. de libellorũ conce. §. nunc videamus. in ꝑin. vbi dicit oblationem libelli non posse fieri parti tempore feriato pp messes. Quia text. in. d. §. sexaginta. loquitur de oblatione que fit iudici, e iuxta ẽt lꝫ Anto. de bu. in. d. c. fi. de iudi. e plenius in c. ij. de dila. e pro hoc allegat no. in. c. j. de lit. cõtes. ¶ Nã lõge differunt oblatio que fit iudici, e oblatio que fit ipsi parti vocate ad iudicium, vt ꝑꝫ in. l. libertus aduersus. ff. de in ius vo. Et pro hoc facit, q: si offerri posset libellus parti distrahi posset pars a re rustica, non ita in obligatione que fit iudici. Et d mã ẽt vide per Anto. de bu. in. c. j. de libel obla. e ibi vr velle ꝙ etiam regulariter iudici non possit offerri. ¶ Et respondet ad. §. sexaginta, ꝙ loquitur in accusatio. que erat tpe peritura ar. huius. l. fi. Tamen magis cõiter tenetur precedens opin. ꝓpter auctoritatem huius glo. cum si. Et pro hoc facit. l. j. C. eo. vbi etiam tpe feriato potest appellari. Preterea licet §. sexaginta loquatur in accusatione tpali, tñ non presupponitur ibi ꝙ finis temporis ita instaret ꝓpter tps feriarum quod nisi oblatus esset libellus tẽpore feriato peritura fuisset facultas accusandi, e sic non ob. ista. l. j. Itẽ iuxta dictã cõem cõclusionem sm Bal. no. in. l. j. in. v. opp. C. q admit. procedere in simplici

a ¶ Nullaerit addõ Fed. ꝯsi. xi.

b ¶ Comparitiõis. Addõ ꝙ voluit Lado. ro. cõsi. ccccx.

c ¶ Renũciari. De h p eũdẽ ꝯs. xxxvj. ij. li. e qñ ẽ renũciatũ ferijs tpꝰ dicat vtile vel ꝯtinuũ e an illo tpe iudex d beat ꝓcedere p bal. ꝯs. ccccxcvij. 4. li. e an diebꝰ q celebrãtur añ ascẽsionẽ dñi q dñr dies rogationũ sint feriati, ita ꝙ dẽat cessari ab oĩ strepitu iudiciali. vide Lap. al. xc. qd ẽt si structꝰ ciuitas maturescũt i loco rei e ciuitas ferie iducãtur q̃ i loco actoris vel iudicis, vbi cã agitur qs locꝰ attẽdi debeat p Spe. i. tit. d fe. § j. ꝟ. sꝫ põe.

d ¶ Dubitauerit. dic ibi do. car. ꝙ non vbi si admittit exceptio feriarũ, q: cã celeritatẽ desiderabat e ꝯcernebat publi. vtilitas.

e ¶ Die feriato. idẽ i relatiõe nũcioꝝ q fit iudici ꝑt fieri die feriato, vt p bar. in. d. extrauã. ad reprimẽdũ i ꝟ. de plano d q p eũdẽ alex. i. l. j. §. nũciatio. l. vij. co. ff. d op. no. nũ. vi. l. hec autẽ. §. si dñedu. ff. ex q. ca. i pos. ea. bom. dipl.

a ¶ Per statutum. Vide eundem Alex. consi. cxxx. iiij. lib.
b ¶ Remitti adde Lud. ro. consi. xx. papa tñ nõ potest facere qp eorum dictũ valeat absq; iurõ cũ iurãm sit de iure diuino vt Gene. xxxi. cũ Abraam iurauit Iac. vt 3 augu. de anchona in lib. de ptãte eccle. q. lviij. vt refert & sequitur Felyn. in. c. constitutus de rescri. in. vij. co. De quo an papa possit remittere iurãm per Lu. ro. cõsi. xij. & dt idẽ Lud. sing. suis qd nec papa nec impator pt facere qp stet dictio vni° absq; iurõ.
c ¶ Calumn. Sz an cõsuetudine tolli possit vid Lu. ro. sin. suis soli. ij.
d ¶ Imměio dic qp ẽ in antiqs deci. xlviij. d te. in. j. solo.
e ¶ No. d. Iaso. h cõtrõrz intẽtum dicit qp testes corrupti pbãt cõ corrũpẽtẽ ad plenã pbatioñe. adde Io ro. sin. in in soli. ix. & ibi dicit qp vz testimoniũ eius cui datã ẽ pecunia sit vt auxiliũ ptis non spãliter, vt sera testimoniũ.
f ¶ Epistola vid ang. i. l. itẽ veniũt. §. ceterũ. ff. d peti. hẽ. & Ias. i. l. ciuitas. i. iiij. col. ff. si cer. pe. & vid Ant. corsetti. in suo trac. de potestate rgis i. xxij. q. & And. barb. i. c. j. i. j. co. & se. d pba. & in rubr. ex d cõsti. i. xv. co. Tho. dip.
g ¶ Infirmabit. Añ petit snia firmari an possit petere reus cõtrũ eius qp petijt actor p Ang. cõs. xi.
h ¶ Nullitatis. vid Io. de anna. cõsi vj. & ibi an possit cõsensu partiũ validari.

oblatione libelli stantis in meris finibus productionis facte iudici. sed vbi acquiritur petitio sic secus. Exemplũ in bono rũ pos. petenda iuxta. l. si. C. q admit. talis. n. petitio plus operat qz sola libelli pductio, q: h3 vim quasi litis cõtest. cũ in petitione bono. pos. non sit aduersarius nec sit figura iudicij, & ppterea talis petitio non potest fieri die feriato. l. ij. §. dies. ff. qs ordo in bon. pos. ser. Item limita sm Bald. sub dubio forte in l. ij. in lec. anti. ff. si quis in ius voc. non ier. vbi dixit hoc nõ procedere in ferijs introductis per statutum. ° Quia ex quo statutum non excipit istã oblationem libelli nõ poterit offerri, & nihil allegat, sed dic qp si statutũ induxisset tales ferias in honorẽ dei, vel ob aliam similem cãm tũc dcm̃ eius esset verũ per id qd no. Bar. in. d. §. de plano, & qd no. gl. in. d. cle. sepe. in ver
14 bo ob necessitatẽ. † vbi ferie repentine equiparant ferijs in honorem dei sm illã gl. sed si statutũ induxisse illas ferias ppter necessitatem oium, puta propter messes, tunc dictum Bal. nõ procederet, q: statutũ d3 interpretari sm ius cõe. l. si serui vestri. ff. de noxa. c. cum dilectus. de consue. hoc vz ẽt velle Bald.
15 ff. §. pxi. in si. † pro hoc facit, q: videmus qp prescriptio breuis inducta a statuto, in locum longioris prescriptionis inducte a iure cõi. l. in contractibus in pñ. C. de nõ nu. pe. & ibi ultimum tex. ad hoc põderat Bal. & in. l. si. & ibi h no. Bal. C. de tempo. in integ. rest. pe. & de materia vide aliqd per Spe. in ti. de fer. §. sequitur. ver. item libellus. ¶ In gl. in ver. valebit ibi extitura erat, hec ẽt probatur in. l. si de meio. §. arbiter ex cõpromissio. ff. de arbi. & no. Spe. & Io. an. in ti. de fer. §. sequitur. v. pe. & ibi tan gunt an idem sit in iudice qd in arbitro de quo dicam. ff. §.
16 pxi. ¶ Sequentem aũt so. dicit Bar. posse procedere, sed cõ illam facit, q: consensus partium non d3 posse astringere arbitrum sicut non astringit testes, vt dixi super tex. Sed ad h rñdet Ange. & Pau. de ca. hic qp arbiter acceptando cõpromissum in quo pres tpe cõpromissi renunciarũt ferijs vz se arctasse. ¶ Sed glo. in. d. cle. sepe. in ver. valeat, & plenius Spe. in ti. de arbi. §. si. ver. sed nunquid teneatur cedere &c. dicit qp aut dictum est in compromisso, qp possit arbiter cognoscere tempore nõ feriato, & feriato & tũc nõ cogeẽ, q: nõ qcquid &c. l. nõ qcqd ff. de indi. aut dictum est qp possit, & debeat cognoscere, & tunc poterit cogi. Et ita procedat ista scda so. glo. & com glo. in. d. cle. sepe vz etiam transire Bal. & Ful. hic vel etiam sustinendo secundam so. glo. potes dicere qp licet distinctio istorum doct. procedat qñum ad intelligendum an arbiter possit, & debeat compelli tñ quo ad validitatem sententie vz qp sufficiat consensus partium licet indebite fuerit arbiter coactus tempore feria
17 to pronunciare per. d. l. si ferians non cauillando eam. ¶ † In ea. ibi dic qp sic no. qp iuramentum testis potest consensu partium remitti • & idem no. glo ma. in. §. sed q: hic alleg. in glo. & glo. in. l. iusiurandi, & ibi Bar. C. de testi. & est tex. in. c. tuis. ex
18 tra de testi. ¶ † Et etiam no. hoc Bart. in. l. quis legatum. in vlti. col. ff. de fal. & rationem dr̃e inter iuramentum calumnie • & iuramentum testis, collige ex. no. per gl. in. d. c. tuis. ¶ Et vnã rõnem senũt Bal. in lec. anti. q: iuramentum testis concernit fauorem partis contra quam producuntur testes, vt veritatem dicat, & tale iuramentum non est solennitas substantialis, p3 tñ q: non erat h introductum iure ffořũ, sed solum iure. C. per. l. iusiurandi. C. de testi. tum ẽt q: remitti põt per testes, sed iurã3 calumnie cõcernit non solum vtilitatem ptis aduerse, sed ẽt commoditatem iudicis, & vtilitatem publicam ne per calumniam frustra fatigentur iudices & lites multiplicentur, dicit tñ bald.
19 h † qp qñuis non ob. qp cõsensu partiũ sit remissum iurã3 testis, tñ si iudex voluerit poterit deferre iurã3 testi nisi fuerit remissũ3 iudicis auctoritate. alle. no. per Spec. in tit. de teste. §. sequitur. ver. & no. vbi Spec. requirit iudicis auctoritatem in tali remis
20 sio. & hisdem verbis vtitur glo. in. d. c. tuis. † Et ex his infertur qp attestationes inualide pñt validari consensu partium. ¶ Pro quo ẽt text. in. l. si. in versic. hoc obseruari. C. de test. quem ibi ad hoc ponderat Bal. vbi videas, & idem no. Inno. & Hostien. in. c. cum cãm que inter archiepi. extra de test. & p Jn. c. significauit. eo. ti. ¶ Et ibi Inn. ponit vnã opi. ex qua colligit, qp vbi dicta testiũ essent inualida, eo q: testes nõ essent rite recepti, vt quia ante lit. cõte. essent recepti in casu a iure nõ p-

missio prout regulariter non permittitur receptio testium lit. non cõte. ex ra vt lit. non conte. per totum, & in auc. sed. & si qs. cum ibi no. C. de testi. tunc non possunt consensu partium conualidari. ¶ Et istam opin. sequitur est bald. h. & in auc. si quis i aliquo in. j. vol. C. de edẽ. & Ange. in. l. iudices. C. de si. inst. ¶ Et vz ista opin. de iure vera. q: lit. cõtest. & alij actus substãtiales iudicij prout est libelli oblatio, & similia non possent consensu partium tolli, vt no. in. c. de causis. de of. dele. & in. d. cle. sepe. in gl. si. & plene per doc. in auc. offeratur post gl. C. de lit. conte. ergo in proposito talis defectus non põt suppleri consensu partium. ¶ Secus in iurõ vel alio defectu q posset suppleri consensu partium per id qd h no. glo. q: in talibus defectibus procedit prima opin. & ita intelligatur tex. in. d. c. cu3 cõs in versi. ratas. ¶ Quantumcunq; Hostiẽ. in. d. c. significauit, simpliciter videatur recedere ab opi. Inn. ibi posita, l3 nihil al
21 leget propter qd rñdeatur ad rõnem supradictam. † Ro. h ẽt dicit qp dñi de rota decisio. cxlij. alie. ccccccxxvin. quã non in
d uenio • in decisioni. meis tenuerũt qp attestatiões recepte corã iudice incõpetenti non possint consensu partium validari, qp vz esse verum qñ iurisdictio illius iudicis non erat cõsensu partium prorogabilis in dicta cã. alias aũt putarem secus per. d. c. cum cãm. & vide ẽt in mã quod no. Spe. in ti. de teste. §. nunc trac
22 tandum. ver. d3 quoq; iudex. † & qd no. Bar. in auc. q semel. C. de proba. vbi dixit, qp l3 post didicita testificata non possint noui testes sup hisdem capitulis pduci. § q: vero multi i auct. de test. col. vij. rñ fallit si interuenerit cõsensus partium alle. c. fraternitatis. de test. sed melius pbatur in. c. pñiara. eo. ti. sm
23 Ang. in. d. auc. qui semel. ¶ † Dicit ẽt Barto. ibi, circa vlti. col. qp dicta testium qui corrupti deposuerũt non pñt consensu
e partium validari, vt ibi per eum qd est no. ° ¶ In glo. in versi. momenti. ibi in medie &c. not. qp innouata pendente dilatione sunt nulla ipso iure qd no. pro intellectu. l. sine pars. C. de dila. ¶ In glo. in ver. derogare op3. in si. hãc glo. iuncto tex. repu
24 tat signanter notandam Ange. hic ad hoc vz † qp sententia lata
f n principe, vel ei° epistola habeat vim • legis ei iam in alijs causis. l. j. ff. de consti. prin. & l. si. C. de legi. ¶ Tamen secus in snia alterius inferioris quantũcũq; habentis potestatem legis cõdende, cõtrarium tñ tenuit Ang. in. l. item veniunt. §. ceterum. ff. d peti. here. sed istud qd hic ponit magis placet per istam glos. & q: specialẽ est in snia principis, vt. d. l. si. ¶ In glo in verbo
g infirmabitur • in prin. ex hac glo. iuncto tex. colligit Barto. qp possumus implorare officium iudicis, vt snia declaret nulla, &
probatur in. l. si pater. C. qñ prouo. de quo vide plene p Bar. in. l. que sub cõditione. §. si. ff. de cõdi. insti. & in. l. si. C. qñ prouo. & in. l. si expressim in antepe. col. ff. de ap. per Inn. in. c. si. de of. in. per Spe. in ti. de offi. iu. §. j. ver. item cum nullitas petitur declarari per Bal. in. l. tale pactum. §. qui prouocauit. in repetitu. in. xij. q. ff. de pac. & Pe. de ancha. in cle. j. de re iudi. ¶ In ea. ibi de facto processit. i. qp cassetur instrumentum snie sicut d facto confectum fuit, & omnia que inde secuta, vt in simili habetur in. l. exemplo. §. ex his qui vina. & ibi glo. ff. de acti. emp. ¶ Et an sit necesse primo pronunciari sententiam esse nullam ante qz possit ferri alia valida sententia, dic vt per Barto. in. l. cum querebatur. ff. de re iud. & in. l. si vt proponis. C. quando p
25 uo. ¶ † In ea. ibi respondeo non &c. colligitur secundum bal. ex. glo. quod licet a sententia nulla sit appellatum deserta sit ap
h pellatio non propter hoc videtur deserta causa nullitatis ° snie de qua, dic vt plenius per Barto. in. d. l. si expressim in antepe. col. & per Bald. in. c. sancimus. in tit. quo tempore miles, & in. l. j. C. quando prouo. & in. l. qui testamento. ff. de exc. tu. & i repe. l. tale pactũ. §. qui prouocauit. ff. de pac. in. xlij. q. & in. l. j. C. de sen. ex peri. reci. & per doc. in. c. sepe de appel. per Pet. de ancha. in. cle. j. de dol. & cõm. per Saly. in. l. si. § si. C. d tempo. app. ¶ In ea. ibi. §. si. ratio illius text. est secundum Goffr. & Iaco. bu. hic, q: ibi sententia non erat nulla imo erat valida contra falsum procuratorem, vt no. glo. in. l. licet. C. de procu. & in. d. l. si expressim, & p3 in. l. plautius. ff. de procu. ¶ Unde de facili per consensum dñi trahitur sententia ad preiudicium ipsius dñi. Uel sm Bar. & alios hec ratio ibi est q: sententia ibi non valebat cõ dñm solum ratione defectus consensus, vnde apellando vz cõsentire, qp snia sit valida, alias frustra appellaret per. d. l. si expressim ideo hoc casu cõsensus talis validat sen
26 tẽtiam. † Et de hoc an cõsensu partium possit snia nulla validari, vide plene per doc. in. l. j. post glo. C. qui pro sua iurisdi. & p barto. in. l. l3. ff. de indi. in. l. obseruare. in si. de offi. procõ. & per Inno. in. c. pudentiam de offici. delega. & plene per alios in c. significauit.

c.significasti.de fo.compe.per Bal.in.l.j.in vlt.co.C.si s non
cõpe ind.& in.l.cũ.ff.de iur.om.iu & in.l.error.in vlt.co.C.de
iu.& fac.igno.& aliqd p eũ in.l.j.C.de iurif om.iu. ¶ Et vnum
ponit singlr Cy.in.l.cũ antea.in fi.C.de arbi.& ibi Bal.in pe.
col.& Bal.in.l.si feriatis.ff.e.vbi dñt ꝙ si snia lata erat tpe fe-
riato pp messes,& sic fuit nulla vt h,ꝙ nõ poterit postea ɔsen
su ptiũ validari,qꝛ nõ fuit nulla rõne defectus ɔsensus ptiũ,sꝫ
rõne defectus ipis. ¶ Et cõis est conclusio ꝙ si snia est nulla
alia rõne ꝗ̃ pp defectũ ɔsensus nõ põt validari ɔsensu partiũ
p.d.l.expressim ꝗ̃ dicta snia lata tpe feriato nõ poterit valida-
ri. ¶ Et ex h sing.limitaᷓ iste tex.vꝫ ꝙ lꝫ ɔsensus interueniẽs
añ sniam latã tpe feriato opeᷓ vt snia valideᷓ th sec9 si interue
27 niat postea. † Et h ẽt colligiᷓ ex h no.i gl.dñ gl.dirñ ideo nõ &c.
nã appellãs vꝫ validare sniaꝫ q̃ nulla eẽt rõne defectus ɔsensus
vt in.§.fi.h alle.in gl.& no.Bar.h & iñ gl.h vult ꝙ si appella-
tũ a snia lata tpe feriato pp messes nõ dicoꝛ ẽ validare. ¶ Ex
gl.hẽs ẽt vltra pdicta notare ex isto tex.ꝙ absens citatus & nõ
cõparẽs nõ vꝫ ɔsentire in eo ꝙ ɔ̃ eũ agiᷓ,& sic facit ꝙ p ɔtu-
maciã non inducaᷓ prograrío iurif. De quo vide p Bart.in.l.
nõ vꝫ la.j.ff.de iudi.& Cy.& Bal.i.l.si q ex ɔsensu,per illũ tex.
.C.de epi.aud.& puto dixisse saltẽ remissiue i.l.ij.ff.si qs in ius
28 vo.nõ ier. ¶ † Itẽ ꝗ̃ius hic dicaᷓ ꝙ citatio fcã tpe feriato nõ
a vꝫ est dubiũ an tũc arceat ad cõparẽdũ9 die pcedẽti vel sequẽti.
de q̃ plene p Spe.i ti.de cita.§.j.& p do.in.c.fi.ex̃ eo.& p do.
maxime Imo.i.l.j.§.nũciatio.cũ ɔcor.de qbus ibi.ff.de oper.
29 no.nũ. ¶ Et subdit no.Spe.in ti.de cita.§.viso ꝙ si aliqs.† ꝙ
ꝗ̃uis citatus p die feriata nõ teneaᷓ cõparere ad allegandas,
ferias tñ poterit cõparere & allegare ferias,& facere cõdẽnari
illũ q citari fecit in expẽsis rõne temeritatis,iuxta.l.eũ quẽ te
mere.ff.de iudi.ꝙ est bene no.ſm Pau.de ca.

SVMMARIVM

1 Feriato tempore in honorẽ dei quæ causæ possint tractari.
2 Instantia quæ est de proximo peritura,potest procedi tempore fe
riarum rusticarum.
3 Exceptio feriarum potest opponi in quacunq; parte iudicii.
4 Tutor potest ẽt dari tempore feriato in honorem dei.
5 Causæ pietatis possunt tempore feriato expediri.
6 Relatio medicorum & expertorum in arte potest expediri tem
pore feriato.
7 Relatio expertorum in arte,dum fit,non requiritur partis præ
sentia,nec citatio.
8 Feriato tẽpore potest procedi ratione suspitionis fugæ.
9 Executio sententiæ de mittendo in possess an possit expediri tẽ-
pore feriato.
10 Iudex vidẽs titiũ occidere semproniũ corã multis an possit absq;
alia probatione titium condemnare de homicidio.

Sed excipiuntur.

In hoc.§.& i.l.se. excipiũtur multi casus in quibus
1 non obstãt ferie.& h sit loco summarij. ¶ † In tex.ibi putura ad
de ꝙ h casu ẽt tpe feriato i honorẽ dei põt talis cã tractari.vt
est tex.in.c.fi.ex̃ eo.vbi qñ necessitas viget,vel pietas suadet p
cedi ẽt tali tpe,& ibi gl.exẽplificat illũ tex.p istũ. Et no.expsse
Nic.de ma.quẽ refert & seqᷓ Cy.i.l.pri.& idẽ Bart.in.l.
diu9.ff.e.Cy.in.l.fi.C.e.reprobat gl.in.l.actus.C.e.qcqd dixe
rit Bal.hic,& Saly.in.l.j.C.e.Tñ gl.& ẽt Azo.ibi in sum.te-
a nent opi.ꝗ̃ tenui. ¶ Circa casus aũt q ponunᷓ ff.l.pri.vꝫ dñs
ꝙ nõ possit pcedi tpe feriato in honorẽ dei.exceptis actib9 pie
tatẽ ɔcernẽtibus pot.ff.dicã & actibus volũtarie iurif.p.d.l.ac-
tus & ita vꝫ tenere bar.ff.l.pri. ¶ Itẽ intellige istũ tex.qñ ferie
ɔsumerẽt vitã actionis,secus si adhuc superesset de tpe.ita decla
rat Ant.de bu.in.d.c.fi.& ẽt gl.in.l.solet in verbo aut actiõis.
2 ff.e.& satis colligiᷓ ex tex.hic in verbo viget cũ gl. ¶ † Et facit
iste tex.ꝙ vbi iurisdictio iudicis est finitura possit iudex tpe fe-
riarũ rusticarũ pcedere,ne iudicialis instãtia euanescat,& ita tꝫ
no.Spe.in ti.de ferijs §.seqᷓ.ver.pe.ar.c.consuluit de offi.de
le.& c.fi.de iudi.Et hoc intelligit esse verũ Io.in addi. Spec.
in.d.§.seqᷓ post Gui.de suza.in.l.sciẽdũ.ff.q sa tñd.cog.quãdo
iudex non fuit in culpa,alias secus.arg.l.si feriatis.ff.eo.l.si de
vacis §.pe.vel fi.ff.de arbi.facit ꝙ no.gl.hic in verbo valebit.
¶ Et istud adde ad ea que ponit Bal.hic dum querit si dila-
tio iudicialis finitura erat in tpe possint fieri pbationes,& dic,
vt hic p eũ. ¶ In tex.ibi deniq; no.ſm Ang.ꝙ tam actori ꝗ̃
reo relictum est ferias allegare,& videtur mirũ in actore post
ꝗ̃ ẽ ille qui cãm inchoauit ante ferias. Vel aliter responde,vt
3 colligitur ex his que proxime ff.dicã. ¶ † No.ex eo.tex.ſcdm
Ange.hic exceptio feriarũ potest opponi i quacũq; parte iu-
dicij,& sic ẽt post lit.cõte. ¶ Nec ob.ꝙ declinatoria iudicij de
beat opponi añ lit.ɔte.l.fi.C.de excep.& l.sed si susceperit i pri
ci.ff.de iudi.qꝛ illud est verũ respectu effectus iam ɔsumati non
respectu consumandi ſm Ang.& idẽ in effectu tꝫ Bal.hic,sed
Fni.hic tꝫ ɔ̃riũ respondens ad istũ tex.ꝙ ideo potest oppo-
ni hic post li.ɔte.qꝛ talis exceptio seu facultas opponendi talẽ
exceptionem superuenit post lit.ɔte.l.i causa in qua actio erat
tpe peritura secus si ante arg.l.pomponius.§.rati.ff. de procu.
& l.ij.cũ ibi no.C.de consor.eiusᷓ lit.& ideo ſm eum si actor spõ
te incipit agere tpe feriato vꝫ renunciasse ferijs,& tenebitur pse
qui ſm eũ arg.auc.qui semel.C.quo & qñ in. Ant.de bu.& Io.
de imo.in.c.fi.ex̃ eo.vñr concordare cum opi.Bal.& Ange.
nã dñt ꝙ litigãs tpe feriato vꝫ tacite renunciare ferijs quo ad
vtilitatẽ illius actus quẽ gessit alias cũ sit cã successiua non ar-
ctareᷓ post expeditionẽ illius actus cõparere p no.p Cõpost.
in.c.dilectus.el.ij.de rescri.& per.c.ex parte el.j.de ap.& r.o.
per Iac.bu.in.l.adulterã.C.de adul. ¶ Cui adde Spe.in ti.
de app.§.restat ꝟ.& no.ſm Vin.& Bal.in.l.ij.in.ij.qõ.C.de
epi.au.& in.l.j.C.sen.rescin.vbi no.dñt ꝙ si iudex grauat quez
tenẽdo eũ in carcere potest appellare grauatus non solum.ff.x.
dies a die carcerationis iuxta auc.hodie.C.de ap. ¶ Sed ẽt
postea qñcunq; durãte carceratione,qꝛ grauamen hꝫ cãm suc-
c cessiuã & p ista opi.ẽt est bona gl.in simili in cle.sepe de verb.
signi.in gl.que incipit vꝫ &c.& est gl.mag.que est prope finẽ.
gl.pro ista opi.ẽt facit no.p Bar.in.l.legãter.§.si quis post
4 ff.de condi.inde. ¶ † In.l.ij.ibi tutores &c.adde ꝙ datio tuto-
ris põt expediri ẽt tpe feriato in honorẽ dei,qꝛ ad pietatẽ spe-
ctat,vt dicit Iac.de are.& Bar.in.l.mãdante.§ dari.ff.de tut.
& cu.da.ab his,& Bal.in.l.actus.C.e.ꝙ limita, vt per eos, in
dictis locis. ¶ In tex.ibi admoneãt &c.Ex hoc infert Bald.
ꝙ epũs põt monere executores vltime voluntatis,vt ad execu-
tionem pcedãt,vt sic eos postea negligentes priuare possit of
ficio iuxta.l.ij.C.de pen. ¶ In tex.ibi executiões &c. vltra ex
positionẽ gl.expom põt tex.in eo q cõparet ad allegandas ex
cusationes rei absentis.iuxta.l.seruũ quoq;.§ publice.ff.de pro
5 cu.& l.liberto.§.itẽ.ff.de ne.ges.ſꝫ Ang.hic. ¶ † In tex.ibi ali
mẽta &c.h intelligit Guil.de cu.eẽ verũ in alimẽtis que deben
tur offi.iud.vt in alimẽtis que dꝫ pr̃ filio,& sic de singulis, qꝛ il
la solũ debentur in casu necessitatis qñ non hꝫ aliunde vnde se
alat.l.si qs a liberis.§.alimẽta.ff.de lib.agno ¶ Et ideo talis cã
alimẽtorũ sapit pietatez,vt no.Bar.in.l alio.circa.ij.co.post
gl.in verbo perimuntur.ff.de ali.& cib.leg.& Bar.in.l diuus.ff.ad
l.fal.secus in alimẽtis que debenᷓ iure actiõis puta ex testõ qꝛ
tũc cessat dicta rõ. ¶ Pro hoc facit,qd in simili no.Bar.i.l.
fi.in prin.ff.de app.reci.dicit ẽt Guil.de cu.hic,ꝙ ẽt hñt debẽ-
tur iure actionis si nõ hꝫ aliũde vñ se alat poterit ẽt tractari ta
lis cãe tpe feriato,qꝛ est eadẽ rõ. Quid aũt in cã dotis an pos-
sit tractari tpe feriato sicut cã alimẽtorũ dic vt per bal.& Ang.
& Mod.in.l.j.ff.so.ma. ¶ In tex.ibi vt aspectu atrox &c.vltra
6 expositionẽ gl.põt exẽplificari iste tex.ſm Bal.ang.& mo.† i
casu quo iudex cõuocat medicos,vt referant,an sit de vulnere
remãsura cicatrix,& idẽ dicit Ang.in alia relatione quorũcũ-
q̃ peritorũ,qꝛ poterit fieri tpe feriato,qꝛ non fit talis relatio, in
d figura iudicij,ꝙ dicit eẽ no.dignũ. † facit ꝙ no.bar.in.l.ideo
7 pompos ad fi.de dote pleg.cũ ɔcor. ¶ Dum dicit ibi bar.nõ
esse necessariã citationẽ,vel presentiam partis qñ peritus i ar-
te relationẽ facit. ¶ In gl.in verbo,etates.no.ex glo. ꝙ in casi
bus in qbus perif recipi testes eo qꝛ senes,vel valitudinarij,nõ
8 seruanᷓ ferie.ꝙ est no.ſm Bal. ¶ † In gl.in verbo,rei seruan
de,ibi suspectus &c.no.ꝙ rõne suspitionis põt pcedi tpe feria
to.& ideo dicit gl.reputata sing.in.l.fi.in ꝟbo,fideiussionis.C.e.
e ꝙ die feriato in honorẽ dei. debitor suspect9 poterit capi,ni-
9 si satisdet de iudicio sisti. † Et facit ista glos. an executio snie de
mittendo in possessionẽ possit expediri tpe feriato, de quo dic
per Bar.in.l.j.§.nunciatio.cum cõcor.ff.de ope.no. nun. & ibi
dixi. ¶ In glo.in ver.atrox,facit ista glos.an iudex possit sup
plere,& distingue,vt in gl.& plenius dixi post doct. in.l.j.C.vt
10 que desunt aduo. ¶ † Et facit ad.q.an iudex videns titium oc-
cidere semproniũ coram multis possit absq; alia probatiõe ti
tium condemnare de homicidio,de quo vide no.per gl.ij.q.j.
in.§.qñ autem,& ponit vnum verbum Ang.hic,& latius ꝗ̃ om
nes tetigit Ant.de bu.in repe.c.vestra.vbi videas in vlt. cart.
de coha.cle.& mulie.& in materia huius.l.vide Barto.in.d.l.
diuus ff.eo.& doc.in.c.fi.extra eo.

a ¶ Ad ɔpa-
rẽdũ adde qd
ad ampliãdũ
mãm hanc vo
luerũdo ſ ro.
decis.suis i an-
tiquis hoc tit.

b ¶ Circa ad
de ꝙ cal.ɔs.j.
h ti.extẽdit ad
casus fiẽs hñ
tes similitudi-
nẽ rõnis,& ibi
ɔcludit ꝙ te-
lix rictũ do
losẽ pstiti põt
fieri ferijs idu
ctis ob necessi
tates hominũ.

c ¶ Successi-
uã adde ange.
consil.cclxx.

d ¶ Not.di-
gnũ.addõ Ind.
ro consi.xx.

e ¶ In hono-
rẽ dei. Adde
bal.ɔsi.ccxvij.
inj.ti.anc.ɔsi.
cxxxix.& ꝙ ea
q cãe cognitio
nẽ non deside-
rãt possint ex-
pediri i ecclia
voluit bal.ɔsi.
cccxij.iij.lib.

a ℂ Media nocte. adde fed. 1
ƺsi. cxliiii. ⁊ ibi vide qđ i offi
cijs diuinis, ⁊ qđ i idulgētijs qñ icipiat dies.
b ℂ Añ me diā noctē vide tas. hi fi. ⁊ ale. i. d. l. si q̄s eū. §. fi. ff. de vul. ⁊ pu. Tho. dip.
c ℂ In nocte seq. addo aliam 1 rōnē, q̄r fꝫ be dā i sermōe de resurrectione dñi ⁊ seqūnt theologi oēs añ passionē dñi nři iesu xpi 2 pcedebāt dies ⁊ noctes seque bāt post passio nē ꝟo xpi pce dūt noctes, ⁊ 3 dies sequūtur q̄r xps nō ste tisset trib⁹ die b⁹ i sepulchro. ⁊ idō apd nos i cepit pma ho ra i nocte. ⁊ seq̄t vsqꝫ ad. xxiiij. ho. diei, ⁊ sic noctes pcedūt q̄ seq̄t ꝙ nox se quēs post festū beate marie ñ ē đ die hīe ma rie q̄ no. q̄r fe cit mihi ma gnū honorē in cā reuerē. dñi epi chisimen. ꝯ s Pyer. đ la 1 noro Venetus 2 corā reueren. 3 do. epo cremo nē. ad ꝯcordā 4 dū nūciū q̄ di xit se retulisse, notificasse sniā die. xx. ian. ⁊ postea iterro 1 gat⁹ đ hora di xit eē horā vnā 2 cū dimidia diei xix. q̄r lꝫ fꝫ vul gares illa hora fit diei. xix. erat diei. xx. cū illa nox, erat nox, 3 diei seqūtis, ⁊ sic nō erat ꝯtri⁹ salrē tali appa 4 rētia ꝯrietate ꝙ nō possit cō cordari fꝫ ab. i c. cū tu ⁊ plene p Fely. i. j. col. ⁊ seq. đ test. cū concor. Tho. diplo.

1 Olet. Hic enumerant alij casus in quibus non ob. ferie. ℂ † In tex. ibi si que si miles ⁊c. ex h tex. colligit Bal. ꝙ vbi agit ciuilr de quoꝫ crie nō sunt ferie obseruāde vsqꝫ ad li. cō test. iuxta. l. j. §. fi. ff. e. nā decedēte delinquente añ li. ꝯtest. actio. non daf ꝯ hrdē comō quo dabaf ꝯ defunctū. l. vnica. C. ne ex delic. defun. ℂ In gl. j. ibi. l. si ex legati gl. cōtter reprehēditur q̄r actor alr pūidere poterat ꝙ actio sua morte hois nō periret interpellādo ⁊ ꝯstituēdo debitorē in mora p. d. l. si ex legatis. ⁊. l. ꝙ te. ff. si cer. pet. ℂ Sꝫ Ang. h saluat gl. cū bone fidei pos sessor cōueniret actione reali. nā tūc p interpellationē, vel ꝯte lit. ꝯte. nō trāsiret piculū interitus in reum. l. itē si verberatum §. fi. cum. l. seq. ff. de rei ven. ⁊. l. illud. ff. de peti. her. itē salua gl. in alio casu. vt hic per Bal.

1 Presides. † Presides loci declarare pūt tpe feriatū ob necessitatē ho minū. h. d. ⁊ h est idō inductū, q̄r in aliqbus locis ci tius, ⁊ in aliqbus tardius veniūt messes, ⁊ vinde mie. ⁊ ppea cōmittit iudicis declaratiōi. At vbi iudex nō de clararet, nec ꝯsuetudine aut statuto declaratū eēt tūc attēderet meta pfixa circa h a iure cōi, vt ponit in. l. ij. q̄ incipit, vt i die.
2 C. eo. q̄ꝫ. l. qđā libri nō hñt † an aūt p consuetudinē, vel statutū possint induci ferie in honorē dei. vide in. ca. ij. ex. eo. vbi pbaf ꝙ sic. ⁊ p Imo. in. c. fi. eo. ti. quē seq̄t Ang. h ⁊ p Bal. in auc. ⁊ oino i pe. co. C. ne vxor p mari. ⁊ in. l. milites. C. de test. mili. ⁊ in. l. creationū. C. de iure deliber. ⁊ ꝙ not. Bald. in. l. quadra
3 ginta. C. e. vbi p gl. † q̄ ē ibi q̄ dr ꝙ p ꝯsuetudinē pūt tolli ferie idncte in honorē dei. ⁊ no. Bar. in. l. puinciarū p illū tex. C. e. ti. ⁊ Bar. ⁊ imo in. l. filiusfami. ff. đ do. p Bar. in tract. represa liaꝝ in. iiij. q. ix. qōnis pn. ⁊ p Bal. in. l. si feriatis. ff. eo. ⁊ Pe. de anc. in cle. sepe. de ver. sig. ad ꝙ faciūt no. p Bart. in. l. oēs populi. in. ij. q. prin. de inst. ⁊ iu. dū tractat an valeat statutū di sponens de eo ꝙ est inductum a iure diuino.

P Ridie. Vltima die sui officij magistrat⁹ ius reddere nō dꝫ. h. d. ⁊ ad hanc. l. vi de q̄ dixi in. l. eū q in fi. ff. de iuris. om. iud.

Si feriatis. Snia lata tpe feriato non tꝫ nec executionē meret nisi ta lis snia đ volūtate ptiū lata fuerit. h. d. ℂ Et adde q̄ dicta fuerit i. l. j. h. e. ℂ No. ꝙ exceptio nullita tis ipedit executionē snie de q̄ dic plene, vt p bar. ⁊ alios in. l. siꝗ. §. ꝯdēnatū cū ꝯcor. ff. đ re iu. ⁊ ibi dixi. ℂ Vbi ēt tractant, vnū de q̄ pstgit Pa. de ca h. s. an pēdēte iudicio nullitatis snie principaliter intētato possit pcedi ad executionem sententie.

SVMMARIVM

1 Dilatio dari debet etiam hæredi, licet defuncto data fuerit.
2 Executio nō pt fieri cōtra hæredē cōdēnati, nisi hærede citato.
3 Dilatio ad producendum testes, & instrumenta, non est danda nisi semel regulariter.
4 Dilatio ad probandum per instrumenta non intelligitur præfi xa ad producendum testes.

Ratione. Dilatio pbatoria semel est dāda ⁊ iterū ēt ex cā emergē
1 tis ipedimēti dari dꝫ. † Et noua dilatio ēt dari dꝫ hrdi. lꝫ defuncto data fuerat. h. d. ℂ Et de mate
2 ria huius. l. videam⁹ i. l. fi. ff. e. ℂ † Et facit iste tex. fm ang. q̄ ꝯ hrdē ꝯdēnati non possit fieri executio. nisi hrde citato. ⁊ ad h alle. no. p Inn. i. c. qm de iudi. ⁊ idē tꝫ bal. i rep. l. tale pactum §. q puocanit in. x. q. j. de pac. ⁊ ang. in rep. l. j. C. de iud. in. xx. co. ⁊ i. l. iiij. §. si ꝯuētione. ⁊ in. l. ex ꝯctu. ff. de re iudi. ⁊ imo. in. l. intra. e. ti. ⁊ dixi post bar. in. l. a diuo pio. §. in venditione. e. ti.
3 ℂ † In gl. j. adde tñ q̄ꝫuis tā ad pducēda instr̄a q̄ꝫ ad pducen dos testes dilatio non debeat dari amplius q̄ꝫ semel regl̄r. ⁊ sic nō dēant dari plures dilationes tā p testibus q̄ꝫ pro instr̄is, vt
4 h cū gl. † tñ si data fuit dilatio ad pbādū instr̄a non intelligeť p fixa dilatio ad pducēdos testes, ⁊ sic h casu appellatio instroꝝ stricte accipieť. q̄r alia rō est in pducēdis testibus ⁊ alia est rō in pducēdis instr̄is. ℂ Nam testes non pūt pduci post publi catas attestationes. c. de test. ex. de testi. sed instr̄a pūt produci, vsqꝫ ad conclusum in cā. c. cū dilectus de fide instra. ita no. vo lunt Spe. in ti. de dila. §. fi. ver. itē no. e. l. j. ⁊ Bal. in. l. si ex fal sis. C. de transac. ⁊ in. l. j. C. de iura. calum. ⁊ in. l. j. ff. de fi. instru. ⁊ doc. cōiter in c. peruenit. el. j. de test. cog. ⁊ Pau. de liaza. in. d. c. cum dilectus. Tamen dicit Jo. de imo. sub dubio forte

ꝙ ista decisio pōt pcedere qñ post publicatas attestatiōes sta meret terminus ad pducendum instr̄a, secus aūt si ante per id ꝙ hꝫ in. d. c. peruenit. circa. §. fi. in ꝟbo cā cognita. Pau. de ca. h dicit istū tex. debere intelligi qñ defunctus decessit dila tione pēdēte, ⁊ dilatio est extincta iacente hrditate, vel in conti nenti post adirē hrditatē, ita ꝙ hrs nō habuit tps ad pbandū nā h solū sufficit loco ipedimēti sꝫ si elapsa fuisset dilatio in vi ta defuncti iā fuisset defunctus exclusus, nec potuisset ad here des trāsmittere plus iuris q̄ꝫ ipse in se hret ⁊ sir si hrs habuit lōgū spaciū q̄r multū restabat de dila. tpe additionis heredi tatis. ⁊ ipse hoc sciebat. nā hoc esset sibi iputādū. nec dareť no ua dilatio. ⁊ h est ꝙ voluit dicere iste tex. in verbo cā cognita. fm eū q ēt alle. tex. fm eū singularē in. l. fi. C. si pē. ap. mors in ter. ℂ Et ibi hꝫ ꝙ plus succurrat hrdi q̄ꝫ defuncto. ⁊ illū tex. ēt alle. Guil. de cu. h. ℂ Sꝫ aduerte q̄r doc. hic vñr tenere ꝯ riū eius ꝙ dixit Pau. de ca. nā dicit Jac. bu. Bal. hic in lec. antiquas ꝙ videbaf ꝙ iste. §. fi. nihil adderet pn. huius. l. q̄r ēt i pcin. huius. l. erat pdictum ꝙ non debeat dari scda dilatio nisi cā cognita sicut etiam dr hic in fi. ℂ Sed ipsi rñdēt ꝙ in he rede reqrit leuis cause cognitio pūt reqrit in quacunqꝫ ēt par ua dilatione in qua non requirit pbatio impedimēti. vt vide mus per gl. in. l. fi. ff. e. ℂ Secus in defuncto, q̄r requiritur ma ior cause cognitio. ⁊ ita ēt videntur velle Guil. de cu. ⁊ Ray. hic. ℂ Et p hoc facit, q̄r vr̄ maior cā dāde dilationis ipsi here di ꝙ principali. q̄r heres verisimiliter ignorat modū proban di qui facilius poterat esse notus defuncto iuxta. l. q in alterius ff. de reg. iu. ⁊ ideo non sto cum Pau. de ca. nisi in eo ꝙ dicit quod si ante mortem defuncti iam extincta erat dilatio non po tuisset defunctus ad heredem transferre plus iuris q̄ꝫ in se ha beret. facit. l. cum antiquioribus. C. de iure delib.

SVMMARVM

1 Dies incipit media nocte, & alia media nocte finitur.
2 Maleficiū cōmissum de nocte, nō dr cōmissum de die.
3 Dies propriè est cum sol est super terram.
4 Mane dicitur esse de die, & non de nocte.
5 Factum ante ortum solis dicitur factum de nocte.
6 Factum inter diem & noctem, quomodo dicatur.
7 Terminus ad comparendum certo die, si non est specificata ho ra, durat usque ad mediam noctem.
8 Iudex de nocte potest sui copiam non facere.
9 Iudex tenetur relaxare carceratum de nocte.
10 Creditor non potest cogi recipere solutionem de nocte.
11 Dies in iudicijs an accipiatur de momento ad momentum.
12 Laborare qui promisit an teneatur laborare de nocte.

a Ore. Dies incipit a media nocte. ⁊ alia me
1 dia nocte finit. h. d. ℂ † Et istud est vtile scire pro notarijs conficientibus instr̄a super ꝯctibus celebratis de nocte, vt intelligant q̄ꝫ dies inserere debeant in instr̄o, vt non cōmittant falsum iꝫ non dicāt contractum fuisse factum de nocte, sed simpliciter de die scdm Inno. in. c. consuluit ad fi. de offi. deleg. ⁊ Bal. ⁊ Ang. hic, ⁊ Bal. in. l. non minorem. ⁊. C. de transac. ⁊ in. l. fi. C. de his qui. vt indi. ⁊ Ang. in. l. j. ff. de manu. ⁊ in. l. in vsucapiōibus. ff. đ vsu capio. ⁊ in. l. titius. §. j. ff. de lib. ⁊ posth. ⁊ Imo. in. l. qua etate. ff. de test. ⁊ hoc ē ꝙ sēsit gl. y. hic dū dixit multa sunt exēpla. ⁊c. ℂ Et si ignorat notarius a tempore contractus trāsiuerit me dia nox precedentis diei poterit dicere in instr̄o. actum tali no cte que fuit inter talem diem ptē a mercurij. xv. mensis Maij. ⁊ diem iouis. xvj. die eiusdem mensis. ⁊ valebit actus fm An ge. ⁊ Mod. in. d. l. in vsucapionibus. ⁊ Ang. in. d. l. j. ff. de ma nu. ar. d. l. non minorem. cum ibi no. ℂ Ergo si actus incept⁹
b est ante mediam noctem⁹ ⁊ finitus post vide p Bal. ⁊ Jo. de imo. in. l. si quis eum. §. j. de vul. ⁊ pup. ℂ In text. ib luce me dia ⁊c. dicit Ang. hic ꝙ proprie dies, est cum lux est, nihil tñ allegat preter istū tex. q non probat cū ibi nō dicatur in tex. die sꝫ luce. ⁊ gl. fi. exponit pro die artificiali. tñ pbabitur ex his q̄ statim dicam. ℂ Et istud facit ad id ꝙ ꝯsuluit Fede. de sen. in ꝯsi. xliij. incipiente fuctū tale est statuto cauef, ꝙ si aliqs cōmi
2 serit ⁊c. † vbi vult ꝙ si statutū duplicat penā ꝯ delinquentē pri ma die ianuarij vel in die festi beate virginis non compreben
c det deliquentes in nocte sequenti⁹ etiam ante mediam noctem q̄r de propria significatione vocabuli maleficium commissum
3 de nocte non dicit cōmissum de die. † q̄r dies proprie est cum sol est

sol est sup terrã alleg. d. c. cõsuluit. & tex. istũ cũ glo. j. in fi. & melius pbaĩ in. c. si pfodiens. de ho. & l. j. C. de cust. re. & q: in penis humanior benigniorq: sñia accipiẽda est. l. si preses. ff. de pe. fm eum, & de ista decis. fede. facit mentionem Pe. de anch. & Ro. h, & Pau. de ca. q corrũpe allegat. ¶ Facitque no. p bar. in. d. l. titius. §. j. & qd ibi dixi p bar. in. l. aut facta. §. ipe. ff. d pe. ¶ In glo. j. ibi, mane vsq; ad vespas &c. exponit Bal. h, maxime in lec. antiq. & ẽt Ang. & Pau. de ca. i. ab ortu solis vsq; ad occasum, nã dies differens a nocte est, qñ sol est sup terrã vt p̃
4 xime dixi. ¶ †Et facit ista gl. fm eũ, q mane dicaĩ esse d die, & non de nocte, q est vtile, pro statutis duplicantibus penas c̃ delinquentẽ de nocte, & testes dicant aliquẽ deliqsse de mane, d quo vide plene per bar in. d. l. aut facta. §. ipe. & in. l. q duor. ff. d manu. te. & in. l. titius. §. j. & per Cañ. in. d. c. si pfodiens. & Ange. in. d. l. j. C. de cust. re. & per Bal. in. l. ij. ad fi. C. qb. res ind.
5 non nocet. & magis cõis gclusio est, †q: si apparet, q factũ fuerit ante ortum so. is dicaĩ de nocte, & secus si post ortũ añ occasum. d. l. j. C. de cust. re. & ibi per Ang. & d. c. si pfodiẽs. Et vbi non appareat, an ante ortum solis, vel post, tunc de mane intelligaĩ factũ esse de die, q: in penis mitior inã &c. & facit ad no. per
6 Bar. in. l. j. §. hoc aũt senatus. ff. ad sille. ¶ †Quid aũt si in aliqua dispõne dicaĩ, q fuit factũ inter diẽ, & noctẽ, dicit Bal. in l. ij. ad fi. C. qb. res in. non no. q intellr factũ de die alle. l. ij. cũ gl. j. ff. de fur. balne. Et vltra h no. in gl. qualiter accipiaĩ dies vide gl. in. c. ij. extra eo. & p Archi. lxxv. di. in. c. q a pr̃ibus. & gl. d gse. di. iij. in. c. j. ¶ In gl. ij. ibi media nocte pñtare no. bñ gl.
7 †q terminus certorũ dierũ prefixus ad cõparendũ si non est specificata hora, durat vsq; ad mediam noctẽ, & sic poterit media nocte cõparere, q primo intelligẽdũ si citatus non fuit in culpa,
8 vt q: se non arctauit, alias secus, †q: iudex de nocte põt sui copiã non facere. l. j. §. dies. ver. quid ergo. ff. qñ ap. sit. & p hoc bñ facit id qd dixi in. l. j. §. j. ff. eo. vbi allegaui Jo. an. in tit. de fer. §. sequiĩ. ver. pe. & potissime, vbi gsuetũ esset iudicẽ de die tñ, & non de nocte sui copiã facere. ¶ Qũ citatus ad certũ actũ intelligiĩ citatus, vt cõpareat ea hora, qua gsueuerunt similes actus fieri, vt dixit no. Inno. in. c. cũ nobis olim. de elec. Bar. Fulg. & Ro. h, lz de predictis non faciant mentionẽ dñt, q ista gl. dz intelligi, qñ res erat tpe pitura, seu vltima dies finiebaĩ p. d. c. gsuluit. sed dictũ eorũ dz intelligi, put pxime dixi. l. si non fuit i culpa, nã imputandum est ei, q se arctauit. l. ij. §. si qs. tñ cũ posset. ff. si qs cau. ¶ In ea. ibi, vel dare pignora &c. vt si reus accusatus, vel ingsitus, ne detineret dẽat satisdare, iuxta. l. j. ff. de custo. re. & intellr satisdare, ẽt cũ pignore, vt visũ fuit post gl. in. l.
9 j. ff. q satisd. cog. & sic ex gl. inferĩ †q teneaĩ iudex de nocte relaxare carceratũ, q intelligit Bal. hoc esse verũ si pic̃ulum est in mora, alias aũt iudex non teneĩ sui copiã facere de nocte, vt. d.
10 §. qd ergo. ¶ †In ea. ibi, vt soluaĩ in die &c. ista gl. repitaĩ singularis h, q creditor non põt cogi solutionẽ recipere de nocte facit. l. si soluturus. ff. de sol. & intellige, vt per Guil. de cu. & Ange. h, & Saly. in. d. l. non minorẽ. C. de trãs. l. si creditor erat paratus progare dilationem ad diem castrinum, vel si locus erat insidiosus creditori, seu erat piculũ aperire ostiũ pp inimicos, vel dubiũ ne derobareĩ, vel erat in loco siluestri, vel q: de facili potuisset decipi in qualitate pecunie soluẽde. ¶ Alias aũt deberet debitor posse soluere, ẽt de nocte, q: totũ spaciũ tpis vr esse positũ in facultate ipsius debitoris. l. qui hoc anno. & l. eum q certũ. in prin. ff. de ver. ob. ¶ Et p h viũ a cõ addo glo. isti c̃triam in. c. pnunciandũ. in gl. j. de gse. di. iij. & no. Archi. in. d. c. q a pr̃ibus. lxxv. di. & ita ẽt no. Bal. in. l. acceptã. in. ij. q. C. de vsur. & ita teneo, lz Bar. h, & Abb. sicu. in. c. ij. extra eo simplr transeant cũ ista gl. ¶ In ea. ibi secus, si sñia de h dic vt dixi in
11 d. l. non minorem. vbi ẽt tetigit de pluribus aliis in mã. ¶ †Et an in iudicijs dies cõputeĩ de momento ad momentum, an vero accipiaĩ put emergit exẽplũ in casu. l. penlũs. in. j. ff. de re iu.
12 vide no. Bal. in. l. terminato. in iij. col. de fruc. & lit. expẽ. †Et an ille qui pmisit operari, vel scribere librũ libereĩ operãdo de nocte, sicut si operareĩ de die, vide Ang. & Imo. tenentes q nõ fm. l. stipulones cõmodissimum. ff. de ver. obl. per illud, q ibi not. gl. j. iuncto tex. fm vnum intellectum ad hoc. l. j. ff. de ope. lib. & no. Bar. in. l. si non sortẽ. §. libertus. in. iiij. col. ver. veniamus. ad gl. mag. ff. de gdi. inde. & p Bar. in rub. C. de oper. lib.

SVMMARIVM

1 Ferie messium, & uindemiarum in quibus causis habeãt locũ.
2 Contra insignes latrones procedi potest etiam omni tpe feriato.
3 Captura delinquentis potest fieri etiam die feriato.
4 Torqueri an posit quis die feriato.
5 Studere an liceat scolaribus die feriato in honorem Dei.
6 Decretum iudicis an posit interponi d e feriato ppter messes.

1 Idus. †Ferie messium & vindemiarũ habent locum in causis iudicialibus, non in extraiudicialibus negociis, nec in causis carceratorũ. h. d. Io. ex hac. l. fm Ang. q in causis personarum carceratarum, & sic siue sint carcerate pro cã ciuili, siue pro criminali põt procedi tpe feriato, vt hic, & l. custodias. ff. de pub. iu. alleg. in gl. ¶ Et sumpto arg. a cõtii, habes casũ, hic, & ibi q in causis criminalibus debent ferie ob necessitatẽ
2 hoĩm obseruari fm eum nisi in carceratis. ¶ †De ferijs indictis in honorem Dei gstat, q procedi non põt preterq̃ c̃ insi-
3 gnes latrones l. prouinciarũ. C. eo. †Adde tñ, q licẽtia de capiendo delinquentẽ põt cõmitti quocũq; tpe feriato fm bal. in. l. fi. C. de exhi. re. q: est presumendum de fuga, alleg. not. per
a gl. in. l. fi. in ver. fideiussionis. C. eo. ¶ Facit qno. Bar. in. l. aut pretor. §. si debitori. ff. que in fraud. credi. & q hẽ in. c. fi. extra eo. ibi dum tex. dicit, nisi necessitas &c. & põt procedi, qñ res esset tpe peritura, vt. ãl. ij. et. iij. ¶ †Vtrum aũt die feriato possit
4 quis torqueri, decidit Pau. de liaza. in cõmen. c. grauis. ad fi. de depo. q aut loquimur in principali litigatore, & dõm est, q nõ q: cum eius gfessio, que emanauit post tormenta sit actus iudicialis non potest expediri in tali tpe, aut nos loquimur in teste torquendo, iuxta. l. ex libero. ff. de questi. & tunc si testis iurauit die iuridica põt torqueri die feriata, q: testis iuramẽ die iuridica põt torqueri die feriata, vt per glo. in clem. j de offi. deleg. & per Bar. in. l. j. §. nunciatio. in. iij col. de ope. no. nun. cum si. ¶ Et an executio sñie in causis criminalibus possit fieri tpe feriato pp messes, vide Bal. tenentem, q sic, in. d. l. prouinciarũ.
5 ¶ †In gl. ij. in fi. an aũt licitum sit scolaribus studere die feriata in honorem Dei. Guil. & Ang. h tenent, q sic, & idem lzg'o. in. l. oẽs iudices. & ibi Ray. & Ang. C. eo. sed Cano. aliter sentiunt de quo dic, vt per Jo. and. & d. Anto. in. c. j. extra eo. & p Archi. de gsuet. dist. iij. in. c. ieiunia. & per Azo. in sum. C. eo. in prin. plenius per Albe. de ros. & Fulg. in. d. l. oẽs iudices. & latius, q̃ ceteri iungunt Mod. in prelud feu. vbi alleg. Ray. in proe. ffor. §. ii. & Nic. de neap. in prin. auc. ¶ In gl. fi. ibi actione &c. & pro h facit, q: in talibus causis, que tractanĩ c̃ custodes rõne male custodie pcedi põt de plano. l. vnius. §. fi. ff. de qsti. ergo die feriata pp messes, poterit pcedi. l. miles. § sexaginta. ff. d adul. & no. Bar. in. l. nec quicq̃. § de plano. ff. de offi. pcon. Et ad ea, que h tangit Bar. vide que dicta fuerunt in. l. j. ei. ti. C. eo.
6 & adde no. per Cy. Bal. & Saly. in. l. actus. C. eo. †vbi querũt, an decretũ iudicis interponendum in alienatione minoris possit interponi tpe feriato pp messes, de quo ẽt per. d. Ant. in. c.
b si. extra eo. & magis cõiter gcludit, q non, q: regriĩ plena cause cognitio, iuxta. l. magis puto. § ne passim. ff. de reb. eo. q &c. l. ij. §. dies. ff. quis or. in bo. pos. ser. faciunt que in simili hñr in. l. ij. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. cum ibi not.

a ¶ C. eod. vide Jal. in. l. ij. in. v. col. ff. d iurisd. omn. iud. & in. l. j. §. lz exceptum. ff. ã. eo. & Bapt. seue. in trac. de deb. fu gi. in. vij. q. pñ. Thom. dip.

b ¶ Quod nõ Pro h qd volunt Dd. dr. gsil. celij. vbi lz q insinuatio donationis potest fieri die so. eni cũ cau e cognitionem non desideret.

SVMMARIVM

1 Dilatio omnis probatoria dicitur peremptoria.
2 Terminus datus ad excipiendum intelligitur peremptorius.
3 Dilatio probatoria data absenti, & sibi ad domum intimata, requirit peremptorium,
4 Dilationes plures dantur reo q̃ accusatori in causis capitalibus.
5 Dilationes minores possunt dari reo quam actori.
6 Dilatio secunda danda est impedito in prima.
7 Dilatio secunda quando sit petenda, & quomodo.
8 Dilatio secunda an sit dãda negligẽti in parte, & in pte ĩpedito.
9 Dilatio prima si non fuit integrè data, an sit danda secũda.
10 Dilatio secunda iusta causa conceditur, si per hoc non efficitur ius aduersarii deterius.
11 Dilatio secunda sine causæ cognitione concedi non debet.
12 Dilatio expectatoria ad comparendum concedi potest sine causæ cognitione.
13 Dilatio secunda licet non posit dari nisi concurrentibus causis ut hic, tamen potest prorogari.
14 Dilatio secunda an posit concedi propter impedimentum feriarum superuenientium.
15 Dilatio secunda ad hoc ut concedatur rõne impedimenti, oportet probare qualitatem impedimenti.
16 Dilatio secunda non est danda impedito facto tertii.
17 Dilatio secunda debet dari, quando impedimentum contingit parti, secus si iudici.

18 Impedimentum an possit probari per iuramentum.
19 Dilatio ad probandum exceptionem excommunicationis, uel aliam dilatoriam, quando sit danda.
20 Dilatio secunda, & tertia an & quando sit danda.
21 Dilatio secunda an si danda impedito, stante statuto, q detur prima tantum.
22 Dilatio secunda & ultra, an, & qn. & in quibus causis sit danda.
23 Dilatio quinta an sit danda ex causa impedimenti.
24 Probationes factę sine declaratione an ualeant.
25 Probationes nouę non possunt fieri coram consultore.
26 Dilatio unica datur ad probandum exceptiones, quæ adinuicē se compatiuntur.

IN pecuniarijs. † In causis pecuniarijs dat una dilatio ad pbandū, sed in capitalibus dant tres accusato, & due accusatori & quilibet dilatio ad pban-
1 dum dz dari cā cognita. ¶ † No. q ois dilatio pbatoria, dr peremptoria, pz q una tm̄ dāda est. s. in causis pecuniarijs, & sic idē est necesse, q in cōcessione dilationis pbatorie dicat, & peremptorie, vt h, & l. j. ibi amplius q̄ semel. C. de dila. & no. ēt Bar. in. l. municipiorū. per illū tex. ff. de op. leg. & p bar. in. l. si finita. §. iulianus. in. iiij. col. ff. de dā. infe. & in. l. cessante C. quo. & qn̄ iud. vbi ēt ira eam qd in alijs dilationibus, de quo ēt vide p Ang. h, & p Speculum in ti. de dila. §. videndū. ver. termini aūt. & per gl. no. in cle. j. in verbo peremptorio ff. de exc. & ibi habes, q terminus datus ad
2 excipiendū intellr peremptorius. a & illam gl. pro not. alle. bal. in. l. cōsensu. in. iij. col. C. quo. & qn̄ iu. & no. Ang. h q ēt ad h alle. l. litia. ff. de accu & tangit ēt Ang. h qd in dilatione data ad agendum, iuxta. l. diffamari. cum si. C. de inge. & ma. & iz q sic, p. l. si ea. cum ibi no. C. q accus. q intellige & singlr declarat per Ang. in. §. si qs aūt. de her. & fal. col. j. & in. §. si qs aūt pro redēptione. & in auc. de eccle. ti. col. ix. ibi tn̄ non ponit pro cōstanti, & bene, q: iura, que ibi adducit loquunt in casibus spālibus. Di-
3 cit tn̄ circa predicta Bal. in auc. et qui. in fi. C. de temp. ap. † q si dilatio pbatoria statuta sit absenti, & intimata sibi ad domū re grit tunc peremptoriam ad h, tn̄ nihil allegat, sed bar. h in pe. col. lum. in ver. oppo. C. de iudi. &c. & Bal. in auc. iubemus. de iudi. tenent, q siue statuat sit absenti, siue pñti intelligat peremptoria b per istā. l. qcquid dixerit h gl. ¶ Et ad iura h alle in glo. rndet, q loquunt in dilationibus expectatorijs non pbatorijs, & intelligunt dilatio probatoria esse peremptoria etiam si iudex statuendo dilationem dixerit statuo tibi terminum. x. dierum pro prima dilatione, vt per Bar. h, & per eundē in suo cōsi. incip. ex facto pponit q ex cā pec. &c. ¶ † No. q in causis ca-
4 pitalibus plures dilationes dant reo q̄ accusatori. ¶ In ciuilibus aūt vr innuere tex. q non detur plures reo q̄ actori & gl. h expresse. b d. ¶ † Tn̄ circa h aduerte, q: iz non dent plures
5 reo q̄ actori, attn̄ minores dari pñt reo q̄ actori, vt est gl. not. in. l. sicut. §. si queratur. in glo. j. ff. si ser. ven. & no. Bar. in. l. si prius. in. vij. oppo. j. part. ff. de no. ope. nun. ¶ Et sic in hoc magis fauet reo q̄ actori sm Imo. in. d. l. si prius. ¶ Item aduerte, q: lz h dicat, q plures dilationes dant reo q̄ actori, vt dixi, tn̄ accusator in dilatione, que dat accusato potest ēt suas pbōnes facere, vt. l. petente. & ibi h in specie no. Cy. & Bart. ad fi. C. de temp. in integ. resti. pe. Et an ista. l. dum loquit de capitalibus causis extendat ad oēa criminales dicet cum gl. ¶ In glo. ibi tu vero. h sol. cōiter tenet, & que cause cognitio requirat in prima dilatione, & ēt in seq. vide h per Bar. cum quo per oia trāsit Ant. de bu. in. c. vltra tertiam. de testi. Et dictis eius adde
6 p. imo inqūtum post Iac. but. † dicit q impeditus in. j. dilat. in duobus d ebus c tm̄ dz hēe scdam dilationem per q̄ tm̄ sibi restituant, seu ccedant duo dies, arg. l. sed & si per pretorem. §. sz cum ferie. & §. quotiens ff. q. ex cau. ma. q Saly. in. l. j. C. de dila. tenuit cōtrium dicens, q imo scda dilatio dz esse tanti tpis, q̄ ti fuit prima, q: sic videmus in expectatorijs dilationi. vt in auc. iubemus C. de iud. & in. l. ad peremptorium. cū seq. ff. de iud. Et q: videmus, q impedito in primo anno in cā appella. det scds annus integer, vt in auc. et qui. C. de temp. app. ¶ Hec ob. iura alle. per Bar. q: sm Saly. loquunt in eo qui petit restit. in integ. non in eo qui petit scdam dila. Sed tu sustinendo opin. Bar. potes rndere ad iura alleg. per Saly. Primo q non p cedit arg. de dilationibus expectatorijs ad pbatorias, q: in pba oijs strictius pcedit, vnde quelibet est peremptoria vt h, secus in expectatorijs, vt. d. l. ad peremptorium, & dixi. s. ¶ Scdo rnde q iura alle. per Saly. loquunt in concessione scde dilatio-
nis, q: in probatorijs strictius procedit, vnde quelibet est peremptoria, vt h, secus in expectatorijs, vt. d. l. ad peremptorium. & dixi. s. Et Scdo rnde q iura alleg. per Saly. loquunt in cōcessione. ij. dilat. facta a lege, quo casu scda cōuenit esse integra sicut prima, secus in ea que venit cōcedenda a iudice, hanc dr̄iam facit glo. no. in. c. si electio in gl. fi. de elec. in. vj. q̄ ita alleg. Ang. in. l. si ita stipulatus essem abs te. ff. de ver. ob. Mrimus. n. agitur cum lege q̄ cum hoie. l. celsus. in prin. ff. de arb. & cum opi. bar. vr ēt transire bal. Ang. Fulgo. Pau. de ca. h, & bal. in. l. quo tpe. in fi. j. col. C. de resti. mili. ¶ Limita tn̄ cōclusionem Ang. nisi impedimentū supueniens in illis duobus diebus abso. heret oēm diligentiam primo habitam in tota prima dilatio. vt si data fuit dilatio vnius mensis ad pbandū, & acta pbatoria postea perierunt circa fi. mensis certe totum tps restituit in scdam dilat. gr. l. si ita stipulatus essem a te. iuncta. l. seq & ibi h signanter not. bar. ff. de ver. ob. & bal. in. l. ij. C. de temp. ap. & in. d. §. sed cum ferie non tn̄ in ista noua dilatione data rōne impedimenti poterit pducere alia iura, q̄ pduxerit in prima, vt no. Ja. bu. & bar. h, & in. l. admonendi. in. iij. col. per illum tex. in verbo solis. ff. de iureiur. ¶ Hoc tn̄ limitat Saly. no. in. d. l. j. preterq̄ in testibus, & iuribus, & de qbus habuisset ignorantiam tpe prime dilationis, q: talia pducere poterit in. ij. dilat. q: que de nouo emergunt nouo indigent auxilio, alleg. l. de etate. §. ex cā. ff. de interro. act. & l. ij. C. de sior. eiusdem in. ¶ Et in dubio presumitur ignorantia. l. verius. ff. de proba. sm eū, & melius facit tex. in. c. pastoralis. de excep. & ibi habes, q talis ignorantia pbabit per
7 iurm subdit ēt bar. h, & Am. de but. in. d. c. vltra tertiaz. † q: qn̄ impedimentum fuit tm̄ in duobus diebus, tunc scda dilatio, & sic restauratio dz peti. ff. duos dies sequentes per no. p gl. in. d. l. sed & si pretorem. §. quotiens. cum si. & sequunt cōiter alij hic, q intellige, vt per bar. in. l. ab hostibus. §. sed q simplr. ff. quib.
8 ex cau. ma. circa viti. col. ¶ † Sed pone q fuerim negligēs in parte ipsa ipsius dilationis, & in parte fuerim impeditus an debeat pp illud impedimentum ccedi mihi scda dilatio si potuissem pbationes perfecte facere in illo tpe in quo fui negligens dic q dz ccedi scda dilatio, vt no. Ja. but. & bal. in. l. j. C. de dila. & bal. in. d. l. quo tpe. q: quis non tenet facere quicqd potuit
9 l. ij. §. si quis tn̄ cum posset. ff. si qs can. ¶ † Item adde inqūtum bar. dicit q si prima dilatio nō fuit integra, vt q: fuit minor trium
d mēsium, c iuxta. l. j. C. de dila. hoc non inducet iustam cām ccedendi scdam dilat. vt h per eum reprehendentem Inno. qui tenuit cōtrium in. c. vltra tertiam, nam ipsemet bar. in. l. j. C. de dilat. & in. l. ij. circa. iij. col. ff. de re iudic. simplr sequutus est opi. Inno. tn̄ verior vr opi. q̄ ipse iz h, & quam ipse sequit in cōsi. incip. ex facto pponit &c. & sequit Anto. de but. & Jo. de imol. in d. c. vltra tertiam. & vr idem sentire Pe. & Cy. in d. l. j. in verbo ad scdm. & ēt in fi. C. de dila. & iz Anton. de bu. in. d. c. vltra tertiam. in ver. nunquid aūt &c. videat velle saluare bar. a cōtrietate, tn̄ non vr. q possit bene defendi quin sit cōtrius si verba eius recte inspiciant. Pau. de ca. hic dicit q opi. Inno. pōt pcedere, qn̄ iudex abbreuiauit primam dilat. sine cā, qd facere non debuit, iuxta. l. ij. ff. de re iud. ideo tunc vr dando scdam dilat. supplere grauamen prime potius q̄ dare scdam, sed opi. bart. hic pcedit, qn̄ cum cause cognitione abbreuiauit, sed certe hic non vr tractari de abbreuiatione, q: ista dilatio non est limitata ad certum diem, adeo q dici possit, q iudex det dilationem breuiorem spacio limitato a lege, q: lex non limitauit spacium quo breuior dari non debeat, sed solum limitauit spacium, vltra q augeri non debeat. l. j. C. de dila. & merito dilatio ab illo spacio. ff. appellat arbitraria, vt no. in. c. ij. de dila. & adde q ff. dicam in vo.
10 inq̄tum bar. cōcludit q ccessio &c. ¶ † Item inqūtum bart. hic dicit, q est iusta cā ccedendi dilationem, qn̄ ius aduersarij non
e est effectum deterius. e argu. l. & si post tres. ff. si qs can. & in. l. mancipiorum. ff. de op. leg. & cum bar. transeunt cōiter doct. hic Ant. de but. & Jo. de imo. in. d. c. vltra tertiaz. adde q ipsemet bart. in d. l. mancipiorum. vr tenere cōtrium, q: vr q pbationes post dilationem finitam non possint produci nisi de nouo supuenissent ad notitiam pbare volentis, per. d. c. pastoralis. & respondet ad. l. mancipiorum. vt ibi per eum, tn̄ non est recedendum ab opi. bar. hic quam ēt tenuit Spec. in ti. de dila. §. nunc videmus. ver. sed nunquid, pro quo bene facit q not. gl. in cle. sepe. in ver. non ob. de verb. sig. & no. Cy. in. l. si ea. C. q accus. & Hosti. & Jo. and. in. c. coram. de resti. in integ. per archid. xxx. q. vlti. iudicantem. & per bal. & ang. in. d. l. & si post tres. in fi. & in. l. q̄dam. la vlti. ff. de acq. he. & in. l. si qs instituat. ff. de he. insti. & per bal. in. l. diffamari. C. de inge. & ma. & in. l. j. ff. si ex nox. cā.
& Ang.

a ¶ Peremptorius. qui sint spēs dilationū vide p Spec. hic. §. j. p totū. vbi ponit. xxx. viij. spēs dilat. & an terminus ad excipiendū sit peremptorius vide per Old. consilio. iij. vbi pulchre.

b ¶ Peremptoria. de h p Abb. cōsl. lxvj. & ibi vide qd si dilatio fuit breuis an scda ccedi debeat, & qd si absente reo pñte actore sit data dilatio ad pbandum, qui reus nihil fecit simlr nec actor nihil dixit. vide Federic. consi. ccxc.

c ¶ Duobus diebus. Vide Abb. cōs. lxiij. Lud. ro. alle. edi. ccccxcvij. b Fe. consi. xliij.

d ¶ Trium mensium. adde Lud ro. consi. cccccxcj. & ab. consi. lxiiij.

e ¶ Deterius adde q h seqt Saly. in consi. bal. cōsil. cccxvij. ij. lib. & q si ius aduersarij non sit factum deterius alias dilatio concedenda sit limitata Ro.

ꝛ Ang.in.l.j.§ edenda.ff.de pro.C Non ob.tex.in.d.c.pa
storalis cui potes rñdere ſm Jmo.in.l.ſi inſulam.ff.de ver.obl.
ꝙ illud,ꝙ ibi dr ꝓcedit in exceptionibus dilatorijs,vt ibi p gl.
in qbus facilius impedit mora purgatio.cum.n.tendãt ſolũ ad
differendũ iudicium ſint modici preiudicij. Sed opi ꝗ tenuit
h Bar.poſſet ꝓcedere in ꝯcernentibus merita cauſe, ꝛ licz aliq
in d.c.paſto.teneant,ꝙ ille tex.ẽt habeat locum in exceptioni
bus peremptorijs,ꝛ ſic in ꝯcernentibus merita cauſe,tñ opi.illo
rum poſſet ꝓcedere,qñ dolus aduerſarij eſſet factũ deterius ſz
Jmo.in.d.l.ſi inſulam.vel dic ꝙ bar.in d.l mancipiorum.non
loquit,qñ qs vult petere ſcdam dilat.ſibi ꝯcedi a iudice,ſed qñ
ſimplr poſt terminum ꝓbatoriũ,vult ꝓducere ꝓbationes, ꝛ ad
de que,dixi in.d.l.ſi inſulam.in pe.car.ꝛ de h tetigit ẽt aliquid
21 Salyc.in.l.j.C.de dila.ſed nihil boni dicit.C †Item incõtrum
bar.ꝯcludit ꝙ ꝯceſſio ſcde dilat.ſicut ſine cauſe cognitiõe fieri
non dꝫ,ita ꝛ facta non vꝫ,cum quo tranſeunt Pa.de caſ.ꝛ Ro.
h adde ꝙ Bal.in.l.pe.in prin.C.de temp.in integ.re.pe.dicit
ſe credere,ꝙ dilatio ꝯceſſa cauſe cognitione valeat, qꝛ eſt ſnia
interlocutoria,ꝛ non eſt expreſſus error in ea,ergo dꝫ tranſire i
rem iud.quo ad ptem non appellantem.c.cum dilectus.ad fin.
de elec.ꝛ.c.cũ ceſſante.ꝛ ibi no.de ap.ꝛ idem ẽt vr velle Ang.
h.C Sed potes dicere,ꝙ opi.Bal.ꝓcedit in prima dilatio
ne data ſine cauſe cognitione,ſed opi.Bart.ꝓcedit in.ij.dilat.
per iſtum tex.in ver.non põt per quẽ ſe fundat bart.inducẽdo,
vt h p eũ C Non pꝫ ẽt opi.bal.h ſub dubio forte dicentis, ꝙ
dilatio de facto ꝯceſſa valebit,qꝛ iudex põt gfa dilationis face
re.c.ꝯſuluit.de of.dele.rñdeo ꝙ ibi loquit in dilationibus ex
22 pectatorijs,de qbus non põt argui ad ꝓbatorias,vt dixi.ã.†nã
dilationes expectatorie,que danf ad comperendũ ꝯcedi pñt ſi
ne cauſe cognitiõe,pꝫ qꝛ pte abſente ꝯcederenf.l.ſed ẽt ſi per ſeſeſ.
§.arbiter.ꝛ ibi not.ff.de arbi.non mir,ſi iudex in talibus gfam
facere poſſit.C Dilationes vero ꝓbatorie cauſe cognitionẽ re
quirunt,vt in prin.huius gl.C Jncõtrum tñ dixi dilationẽ datã
ſine cauſe cognitione non valere,fallit ſm Ant.de bu.in.d.c.vl
tra tertiam.niſi prima dilatio non eſſet data ſm formã iuris tra
ditam in.d.l.j.C.de dila.qꝛ tunc ſcda data ſine cauſe cognitione
valebit,licz fieri non debuerit,ita intelligit ipſe no.p bart.in.d.l.
j.C.de dila.dum alle.no.p Jnno.in.d.c.vltra tertiam.tñ Jo.de
Jmo.ibi ſub dubio forte tꝫ imo indiſtĩcte,ꝙ ſcda dilatio ſine cau
ſe cognitione ſit nulla,per iſtã.l ꝗ indutias,vt p Bar.C Nec
ob.l.j.C.de dila.qꝛ non vr ibi tractari de abbreuiãdo,vt in alio
23 arti.dixi.ã.C †Item adde,ꝙ licz non poſſit dari ſcda dilatio niſi
ꝓbato impedimẽto,vel ꝯcurrentibus cauſis de qbus h p bar.
tñ dicebat ſingſr Ang.h ſub dubio forte,ꝙ bñ poterit prima di
a latio prorogari anteꝗ̃ finita ſit,qꝛ ꝓrogatio,nõ eſt noua dilatio.ꝛ
l.ſed ſi manentem.ff.de preca.ꝛ idem tenuit Pau.de ca.h,qꝛ p
h ba.e.no.p Spec.in ti.de dila.§.nunc videamus.ꝟ.ꝛ ſunt h in
arg.vbi pro h ale.aliqua.ꝛ intelligit Pa.de ca.ꝙ in iſta pro
gatione,ſi regraf cã,licz non tanto ꝗ̃ta regrif in ꝯceſſione.ij.di
lat.ꝛ aſt non declarat Fulg.h tꝫ ꝯ Ang.qꝛ ſi in abbreuiãdo di
lationẽ regrif cã.l.ij.cum ſi.ff.de re iud.ꝗ̃to magis in prorogãdo
cũ mã dilationũ ſit amputanda.l.ij.in prin.C.de tẽp.ap.ꝛ iſtud
in puncto iuris vr verius,alias aũt ſi vera eẽt opi. Ang.l iſta.
ꝛ.l.dõne ꝛ.eo.eſſent impoſite verbis,ꝛ nõ rebus ꝯ.l ij.in fi.C.
24 cõ.de.c.C †Item adde ꝙ põt dubitari,an pp impedimentum
feriarũ ſuperuenientium dilatione pendente dicaf eſſe iuſta cã cõ
cedendi dilationem ij.de quo dic vt plene per Bal.ꝛ Salyc.
25 in.l.j.C.de dila.C †Item adde,ꝙ qñ petif dari ſcda dila.rõ
ne impedimenti opꝫ ſpecifice allegari,ꝛ ꝓbari qualitatẽ impe
dimenti,ꝛ non ſufficeret ſimplr iuraſſe fuiſſe ipeditũ, poſito ꝙ
26 iuſm eſſet ſufficiens ꝓbatio.†nã potuiſſet impediri facto tertij,
quo caſu non dꝫ dari ſcda dilatio,ſed deberet impeditus agere
ꝯ tertium imped.entẽ ad intereſſe,vt per totũ tit.de eo p quez
fac.erit.l.ij.§.fi.cũ.l.ſeq.ff.tit.pxi.ita eleganter voluit bar.in ꝯ.
Valle.qui ẽt adducit,qꝛ petens ex cã impedimẽti ſcdam dilat.
petit quandam reſtõnem ꝗ̃ petẽs in colorẽ,ꝛ ſine cauſe expſi
tione non dꝫ audiri.l.minor aũt magiſtratus.§.j.ff.de mino.prece
dens rõ tñ magis vrget qꝛ tex.in.d.l.minor aũt.ponit caſum ſpe
cialem,qñ petif reſtõ aduerſus ſniam principis, vt p bar.in.d.
l.minor aũt.in princ.ꝛ cum iſta nota.ꝯcſone vr ẽt ꝯcordare bal.
h,licz non clare loquaf ſicut Bar.in.d.conſi.facit qd no.Ange.
27 h dicens,†ꝙ dꝫ dari ſcda dilatio,qñ impedimentũ ꝯtingit par
ti ſecus ſi iudici,vt qꝛ iudex non ſedit,nam tunc reſtituenda eſt
prima,non aũt dꝫ dari noua dilatio.d.l.ſed ꝛ ſi per pretorem.§.
28 ſi ferie.cum leq.C †An aũt ad ꝓbationem impedimenti ſuffi
ciat iuram dictum fuit in.l.j.§.qd aũt mino.ff.ſi quis cau.ꝛ plene
per Bar.in.d.conſi.vbi ẽt dicit,ꝙ iſta.l.hꝫ locum ẽt in cauſis
ſummarijs per iſtum tex.in verbo oibus,ita ẽt dicit Jo.de imo.
in preal leg.c.vltra tertiam.non tñ alle.no.per Bar.in.d.conſ.
ſed alle.no.per Jo.and.in addi.Spec.in ti.de teſte.§ qualiter
ſuper ver.ſed cum ſuper,vbi h non inuenio,ſed ꝑmo, ꝙ volue
rit allegare Lap.alle.ixxxviij.vbi h tꝫ,ꝛ eũ ſequunf Anto.de
bu.ꝛ.d.Abb.in.d.c.vltra tertiã.vbi dicunt,ꝙ numerus iſta
rum dilationum ſernaf in cauſis ſummarijs, qꝛ ꝗ̃uis iudex in
ſummarijs cauſis poſſit reſecare dilationes,vt in clem.ſepe.de
19 ver.ſig.tñ non dꝫ neceſſarias auferre.C †Adde ꝙ ſi reus op
ponens actori exceptionem vt eũ repelleret a iudicio quouſqꝫ
duraret excõicatio habuit dilationem ad probandum excõica
tionem,ꝛ in caſu perdidit ꝓbationes,ꝙ rõne impedimenti non
dꝫ ſibi dari noua dilatio ad probandum ſm Ange.qui dicit ita
mirabiliter dixiſſe Jnno.in.c.prudentiam.§ ſexta.in verbo ꝓ
baneri.de offi.deleg.ꝛ idem no.Ang in.l.ſi quis ex argenta
rijs.§.fi.ff.de.j.ꝛ ibi aſſignat rõnem,qꝛ iſta exceptio excõicatio
nis non opponitur ad aliũ effectum niſi vt actor repellatur
ad tpa,ideo non eſt danda noua dilatio, ꝛ eadem rõne dicit ibi
ſingſr.Ang.ꝙ idem erit in quacunqꝫ alia exceptione more di
latoria,ꝙ eſt perpetuo no.pro limit.huius.l.cum materia.ꝛ.d.
Locatione.tñ Jnno.vr dictam opi.firmare,ꝛ varie fuerunt opi.
quas vide plene relatas,per.d.Ant.in.§ ſexta.ꝛ per gl.ꝛ doc.
in.c.pia.in ver.octo dierum.de excep.in.vj.ꝛ poſſet procedere
in exceptione excõicationis in caſu.d.c.pia.ver.ſi quis igif, qꝛ
licz non admittaf ad nouam dilationem,poterit tñ iterum eandẽ
exceptionem excõicationis opponere ꝯ reliquum ꝓceſſum vt
ibi,ꝛ ſic fere nullius eſt preiudicij,ſed vbi ceſſaret dicta rõ non
videref iure ꝓbari,ꝛ qñ ceſſat dicta ratio, vel non colligif ex
no.per Bar.in.l.eleganter.§.ſi quis poſt.ff.de ꝯd.inde.ad iſtud
ẽt vide no.per Jo.and.in addi.Spec.in ti de teſte.§ qualiter.
ſuper verſ.ſed cum ſuper.ꝛ Anto.de bu.in d.c.vltra tertiam.
20 in vij.col.C †Item adde,ꝙ ſi ſtatutum dicat ꝙ denf.xv.dies
pro prima dilatione,ꝛ.x.pro ſecunda,ꝛ.v.pro tertia ꝙ tunc ſe
cunda ꝛ tertia dilatio ꝯcedif ẽt abſqꝫ ꝓbatione impedimenti
ſicut h dr in cauſis capitalibus,ita dicit Pau.de ca.ſeruari,et
miraf ꝙ doc.hoc non tangunt,ꝛ pro iſta ſua opi.põt adduci,ꝙ
ſtatutum dꝫ interpretari vt aliqd operef,ꝛ addat iuri cõi, vt no.
Bar.in l.iiij.§ pretor.ff.de dam.infec.ꝛ in.l.ij.ff.de vſuc.cum ſi.
Sed in ꝯtrium facit qꝛ ſtatutum ſatis operaf ſi ita quaſi prout di
xi,qꝛ aliter limitat dilationes.ꝗ̃ ſint limitate a iure cõi, vt pꝫ
in.l.j.C.de dilat.ꝛ ideo cum ſtatutum valens aliqd de ſe opera
ri debeat interpretari vt ledat minus ius cõe, ꝗ̃ poſſit.ꝛ.c.cũ di
lectus.de ꝯſue.ꝛ.l.ij.C.de noxa.ꝛ per Bar.in.l.oẽs populi.in
21 vj.q.prin.ff.de iuſti.ꝛ iu.non vꝫ dictum ſuum ꝓcedere.†Et per
hoc põt inferri ad vnum de quo pungit Bal.hic vꝫ ſi ſtatutum
diſponat vnam dilationem dari an poterit concedi ſcda ex cau
ſa impedimenti,ꝛ vr ſentire bal.h ꝙ non, qꝛ eſſet vez vbi ſtatu
tum taliter loqueref,ꝙ nihil adderet iuri cõi, niſi interpretare
tur vlteriores dilationes non dari ẽt ex cã impedimenti p pre
22 dicta.C †In ea.ibi,ſed in criminali glo.vr intelligere iſtũ tex.
in verbo capitalibus,ꝙ procedat in omnibus cauſis criminali
bus non ſolum capitalibus,ſed ẽt pecuniarijs ſic vr reſtringere
iſtum tex.in ver.in pecuniarijs.vt intelligaf in ciuilibus tñ,ſed
Guil.de cu.ꝛ Bar.h,ꝛ Ja.de are.ꝛ Cy.in.l.j.C.de dila.ꝛ An
to.de bu.in.c.vltra tertiam.tenent ꝙ imo tex.hic in prin.intel
ligaf de oĩbus cauſis pecuniarijs ẽt criminalibus,ꝛ tex.in ver.
capitalibus.comprehendat capitales cauſas ẽt large, vt ſic in
cludat coherciones in corpus,vt h per Bar.ꝛ p.enius p Cy.
in.d.l.j.Bal.Ang.ꝛ Pau.de ca.h dicunt opi.gl.de conſuet.
ſeruari,licz in puncto iuris verior ſit opi.contraria.C In ea.ibi,
ſed vlterior ꝛc.ꝯ quid gl.dicat ꝯcludẽ,ꝙ vlterior dilatio in cã
criminali poſt tertiam datur accuſato,probato impedimẽto, qꝛ
facilior dꝫ eſſe iudex in inquirendo circa defenſionem rei in cri
minalibus,ꝗ̃ in ciuilibus,cum in illis de maiori preiudicio tra
ctaf,arg.l.ſi non defendaf.ff.de pe.ꝛ pro hoc.l.vnica.§.cogni
turum.in ver quocunqꝫ tpe.ff.de queſtio.ꝛ ita cõiter tenetur.
C In ea.ibi,ſed dic ꝛc.hoc cõiter approbaf,ꝛ hic per Bar.ꝛ
23 alios.C †In ea.ibi quinta vero non datur ꝛc.ſentit glo hic ꝙ
b quinta dilatio ex cauſa impedimenti dari non poſſit, ꝛ hoc ſe
quitur ſimpliciter ang.hic adde ꝙ Cy.in.d.l.j.C.de dilatio.ꝛ
Hoſti.ꝛ alij in.c.in cauſis.de teſti.ꝛ etiam in.d.c.vltra tertiam.
tenet ꝯtrium,ꝛ etiam quinta ꝛ ſexta,ꝛ ſic de ſingulis dari poſſe
pro h facit iſte tex.in ver.ſing.ſm vltimam expoſitionem,ꝗ̃ po
nit gl.ſi.Bal.ẽt h in diſcurſu vr idem tenere per.l.cõne.cum
gl.in verb.iterum.ff.e.ꝛ cum eo tranſit ſimplr Fulg.ꝛ Pau.de

a C Noua di latio.an dila tio prorogata di caf noua dila tio.vide abb. ꝯſi.lxvj.ꝛ alle. ſepius ad hãc materiam.

b C Quinta. adde videndũ Lap.alleg.lx xxi.Lado.ro ma.con.ccxvj.

ex. h dicit tñ Jo. de imo. in d. c. vltra tertiam. q in practica ferè
seruet opi. huius gl. per tex. in d. c. vltra tertiam. Innc. gl. j. que
exponit pductionem. i. dilationē, put et exponit gl. in c. in cau
sis. eo. ti. 13 Bar. h, & in auc. at qui semel. C. de pba. non appro
bet dictā expoñe, s3 fm Jo. de imo. seruaf côiter expô gl. pdic.
C Sed qc q3 sit de ɔsuetudine de iure vf vior opi. q ē gnta,
& sexta dila io dari possit p pdcā, & alib ē gn a pducio, & alib ē
gnta dilatio, vt per bar. & Bal. in d. auc. q semel. C Jn ea. ibi,
pp eius immunitatē &c. simile in l. transigere. in prin. C. de tran
sac. nam adulterium maius est homicidio xxxij. q. vij. qd in dic
bus. & in l. codicillis. §. matre. fm vnā expositionē doc. ff. de le.
ij. & no. Bar. in l. fi. in fi. §. j. ff. de pub. pôt & aliter intelligi tex.
in d. l. in crimine. & per Cy. in d. l. j. C. d dila. & per Bar. in d.
l. in crimine. C Et ex illa. l. in crimine. fm intellectū huius gl.
24 colligunt Bar. & doc. ibi, & h † q valent pbônes facte sine dila
tione pro quo est tex. in l. si qñ. C. de dilat fm Bal. ibi, & qñ re
scriptum de ega otium impetratū per actorē pducit per ipsius
absq eo q dilatio sibi sta: naf, & idem pbaf in l. cum a nobis. in
verbo nō petita C. eo. fm Bal. & Sa. y. ibi inducēdo vt ibi ple
nius per eos, idem et tenuit Bal. & Ang. h idem ē 13 Bar. in
extrauag adrepri. in verbo figura per. d. l. vnius §. cognitum.
in verb. quocunq tpe. & idem tenuit Ant. de bui. in c. 13 cōm.
in prin. vbi p eum per eum, de pba. & d. Cardin & Jmo in. c.
p tuā e tiam §. sexta de offi. dele. & in c. in causis. de test. C Jn
ea. ibi l. petende. rñde q ibi non daf actori dilatio eo q; i: bi iñ
putari potera q se nimiū arctauisset ppe finē instantie, secuś
reo cui h non potuit imputari. C Jn ea. ibi. l. si qñ rñde. q ibi
spāle in actore q ipetrauit rescriptū delegatoriū, q 03 illō defer
re, secus qi accedit ad iudicē, idem si sibi non daf dilatio ad il
25 lud pducēdū. C † Jn ea. ibi remittaf &c. p h infert Jac. bu. bar.
& Bal. h q corā ɔsultore cui cā cōmissa est ɔsilio sapiētis non
possent fieri noue pbônes quius adde tex. & ibi h et 13 Bart. in
l. j. §. qsitum. ff. de ap. & in l. j. C. de dila. C Jn gl. fi. ibi, instāns
ista non est vera expô, q: sequeret q in vna instātia prīa inst ā
tia cause prin. non posset dari nisi p o bus occurrētibus vna di
latio per istuz tex. sed istud est falsum, nā pôt dari vna dilatio ad
pbādū, & alia ad reprobandū, & sic de singulis c. 13 cām. de p
ba. & simir pôt dari vna ad pbandū exceptiones declinato:ias,
alia ad pemptorias, iō fm Bar verior est expositio gl. q dicit
l. capitulis, q: pro quolibet capi. prīa ad pbādū declinatorias
03 itam vna dilatio tñ, & postea ad pbandū pemptorias 03 si
milr statui vna dilatio tñ q: adinuicē non se cōpatiunt excepc.
declinatorie & peremptorie qi declinatorie semp debēt eē pri
26 me. l. fi. C. de exce. C † Ad pbandas aūt exceptiones, que ad
inuicē se cōpatiunt non daf p qualibet exceptione pbanda vna
dilatio, sed pro oibus vna. c. pastor de exce & ista est vera ɔclu
sio, vt h p Bar. cui adde no. p eūdem in l. ij. in fi. de re iud. cū
ɔcord. & addi quas ibi dedi. Al iā expônes dabat ad istū tex.
Fulg. h dicēs, q itelligaf in singulis causis. i. si vult facere exa
minari testes vel pducere instra que h3 in puincia in qua agit
iudiciū, vel exinde pducere instra habebit vnā dilationez, & pp
testes vel instra pducēda de alia puincia hēbit aliā dilationē,
iuxta. l. j. C. eo. & l. ofone. ff. eo. & sic dicit, q cause dilationū sunt
ipsi testes vel instra. C Sed istud non puto vez, q: totū istud
tpo concernaf perinde ac si vna dilatio a principio sta ma es
set pro oibus testibus, vt declarat Cy. in p:ealle. l. j. in ver. inte
ea hoc pôt dubitari nunqd si pars &c. C Et tractat. l. iste an di
lationes probatione tantum requirant cause cognitionem.
C Quid aūt in a'ijs vide plene p doct. in c. ij. extra de dilatio.

a C Clar', vt
si q dicit reus
molestare reus
cogaf rñ. & si
dicat q ltā ell'
& obscurus per
Lapū alle. lx.

b C Jn cau
sis ciuilib', ad
de q pcedit li
bell' incert',
& gnalis super
hia fm ba'. i. l.
si q q i fno C. d
inof. te. & ibi vt
de Jaf. i fi. pri.
& Jaf. h i ij co.
& an pcedat li
bel' gnalis in
fructibus vide
Al e. in l. si mē
§. fi. in fi. ff. de
in. ma. Tho.

c C Gnalis ad
de q et gnalis
sim' pcedit et
dicit ang côsi.
xxv vbi tñ dic
eit q sim' est
index q iā e li
bel. h ii reuel.
Et an i summa
tus pcedat li
bel' gnalis vt
h p & ex. ɔsi l.
ij. ii. & ɔs. xxv
in. iiij. li. & an i
summarijs re
scripti habeat
vis libelli vide
p cōsi. ...

C De edendo. Rub.

C Jn g'o. rubrice super hac glos. nihil scribo, quoniam scripsi
in rubrica C. eodem.

SVMMARIVM

1 Libellus debet esse clarus, & certus.
2 Exceptio incertitudinis & obscuritatis libelli fieri debet ante litem contestatam.
3 Libellus generalis & obscurus procedit in ciuili, tantum, parte non opponente.
4 Exceptio obscuritatis libelli quomodo sit formanda.
5 Terminus ad deliberandum super libello est dandus reo.
6 Terminus ad deliberandū est dandus reo in ciuili, & criminali.
7 Terminus ad deliberandum est de substantia iudicij.
8 Copia libelli est danda reo sumptibus actoris, uel rei, secundum consuetudinem loci
9 Libellus offerendus est in scriptis si petitur.
10 Libellus offerendus est in scriptis si petitur, uel q petitio uerbo facta redigatur in scriptis.
11 Libellus in scriptis an sit offerendus in criminalibus.
12 Exceptiones rei factae libello non sunt offerendę in scriptis.
13 Libellus est producendus quando imploratur officiū iudicis.
14 Libellus non procedit sine conclusione.
15 Libellus sine cōclusiōe pcedit in agēte possessorio recuperādę.
16 Libellus sine conclusione an procedat in criminalibus.
17 Libelli conclusio non requiritur ubi agitur de re spirituali.
18 Libellus exceptionum rei non requirit conclusionem.
19 Iudicium uniuersale, generale, & singulare quo cognoscatur.
20 Libellus in petitione hereditatis quomodo sit formandus.
21 Libellus in quo peto te cō dénari ad restituēdū doté, an pcedat.
22 Administratio tutelę quomodo sit probanda.
23 Probationes in iudicio uniuersali quomodo fieri debent.
24 Libellus in actionę tutelę & negociorum gesto & in omnibus actionibus generalibus quomodo formetur.
25 Probationes quomodo sint faciendę in singularibus iudicijs.
26 Libellus sine expressione causę an procedat.
27 Causa remota an & quando sit exprimenda in libello.
28 Causa proxima an sit exprimenda in libello.
29 Qualitates causarum an sint exprimende in libello.
30 Tempus & locus an & quando sit exprimendum in libello.
31 Libellus in quo non exprimitur tempus an procedat.
32 Libellus debet exprimere tempus reo petente.
33 Actionis nomen non est exprimendum in libello.
34 Libellus an teneatur exprimere an agat directa, uel utili actiōe.
35 Libellus in quo exprimitur actio inepta uit iatur ut hic.

Ua quisqz. Actor 03 edere reo actionem seu petitionem suam adeo q possit reus deliberare an velit cedere vel ɔtendere, quam editionem facere pôt in scriptis vel sine, & hoc per se, q̄ j. et alij. h. d. vsq ad. §. editio C † No. q libellus 03 esse clarus a & certus
1 adeo, q reus ex eius inspectiōe possit deliberare an velit cedere, vel ɔtendere, pcedit tñ libellus obscurus, & absq expressio
ne cause si nō opponaf a parte de incertitudine libelli. l. fi. & ibi
2 no. gl. ma. C. de ann. excep. & aliqd h in gl. mag. † & talis oppositio 03 fieri per reum ante lit. côtest fm Bal. no. in l. exceptiones. in. iiij. col. C de excep. q: lit. ɔtestando super tali libello vt
se astrinxisse ad psequendum cām sup eo cum p ipsam lit. ɔte.
quasi ɔtrahitur, vt not gl. ma. in l. j. §. fi. ff. de pret. stip. ac et q: dilatoria 03 ante lit. contest oppon d. l. exceptiones. & ibi no.
b C Et 13 in ciuilibus causis a libellus gnalis a & obscurus pce
c dat reo nō opponēte, vt dixi, † tñ secus est in criminalibus, vn
3 de si dicerem accuso titium de omnibus maleficijs, que cōmi
sit non pcederet accusatio et parte non opponente p. l. libellorum in prinz. iuncto ver. q si libelli, & q ibi no. Bar. ff. de accu.
item dixit bal. in l. ff. in. xiij. col. C. de ɔfes. & ita et dicit ipse in l.
edita. in repet. padua C. eo. in. xij. col. in ver. sed qño contra ɔfessam &c. de quo et per eundem ba. in addi. Spec. in tit. de sen.
in. xx col. & per Ang. in: epe. l. si vacantia. in v. car. de bo. va.
lib. x. C Et an illud, q proxime dixi in criminalibus hēat locū
in actionibus ciuilibus que oriuntur ex delicto bar. in l. edita.
in. ij. vel. iij. col. C. eo. dubi an't & non decidit dic vt ibi dixi.
4 C † Et sic cautus, q qñ in ciuilibus actor producit libellū obscurum opponas, q libellus non procedit, non autem petas declarari libellum, q: instrueres actorem, nec tunc et iudex 03 dicere libellum declarari, sed fm exceptionem pronunciare te non teneri rñdere libello, & absoluere te ab obseruatione iudicij & condemnare actorē in expensis, iuxta l. j. §. j. cū ibi no. ff. si mēs. fal. mo. dix. & c. examinata. de iud. ita no. dicit Spec. in tit. de lib. ɔce. §. fi. ver. cautus etiam sis. & Ant. de bu. in c. fi. de lib. obla. & idem not. Joan. de ca. in d. l. edita. vbi subdit, q si talis ter opponens procederet ad lit. cont. st. non reseruata dicta ex
cept. obscuritatis videretur isti exceptioni renunciare facit qd
5 dixi ā referendo bald. in d. l. exceptionem. C † Secundo not. q si datur terminus ad deliberandum reo an velit cedere, vel contendere non sufficit reo, q veniat & dicat deliberaui contendere, sed debet infra illum terminum producere exceptiones suas dilatorias vel declinatorias per istum tex. qui dicit q ve
niat instructus &c. & per consequens non debet habere nouam dilationem

dilationẽ ad pponendas illas exceptiones sup qbus pomit ve
nire instructus arg.l.si qñ.C.de dila.sm Bar.ꝛ alios h, ꝛ hẽt
6 expresse pbat in auc.offerat.C.de lit.ↄte.†ꝛ an ille inducie seu
dilationes deliberatorie, que dant reo ad deliberãd an velit ce
dere vel ↄtendere, vt h, ꝛ expressius in.d.auc.offerat. habeant
locũ in causis criminalibus gl in.d.auc.offerat. in verbo iudi-
cium tenuit, ꝓ sic, ↄtrarium tenuit gl.iu.q.ij.in sum.ꝛ idem sensit
gl.in.c.ij.de dila.tñ doc.ibi magis cõiter ↄcludũt veriorẽ esse
primam opi.vt ibi per eos de quo ẽt p Bal.ꝛ Salr.in.d auc.
offerat.ꝛ p Bal.in.l.j.in.xij.col.C.q accu.ꝛ per.d.Ant.in.c.j.
7 de lit.ↄtest.¶ †Et an dicte dilationes deliberatorie sint de ssa
iudicij, adeo ꝓ illis omissis iudicium reddat nullũ gl.tenuit ꝓ
sic, si petãtur, vt est gl.no.xvij.q.iiij.vio:felicis, ꝛ per gl.in cle.
8 sepe.in ver.necessario.de ver.sig.¶ †Tertio no.ex tex.ibi co-
piam scribendi ꝛc.ꝓ non tenet actor dare libellum, seu copiam
eius suis expẽsis reo, sed satis est ꝓ ei faciat cõmoditatẽ descri
bendi expensis ipsius rei, sed sm Bar.vt ꝓ hodie actor preci
se teneat offerre libellũ reo, ꝛ per gñs ꝓ actor suis expẽsis fa-
ciat fieri copiam, q̃ tradat reo per.d.auct.offerat.ꝛ ita tenuit
gl.in.d.cle.sepe.in verbo pnunciatio.ꝛ in cle.cũm.in verb.por
recto.de elec.Bar.h, ꝛ in.d.auc.offerat.dicit obseruandũ esse
ↄsuetudinẽ loci.Cy.in preallе.auc.offerat.in.vij.q.ꝛ ibi Pal.
in prin.tenuit, ꝓ in h non sit correctus iste tex.p illã auc.offera
tur.imo illa intelligat de oblone sm ꝓ h declarat, ꝓ istud vt
tutius vt euitet legũ correctio.¶ Quarto no.ex verb.dictare.
ꝛ ex verbo dãdo, ꝓ non est necesse, ꝓ libellus pducat in scriptis
s; satis est, ꝓ actor dictet petitionẽ suã apud acta notario acto-
rũ scribẽri, ita põt intelligi tex.in verbo dictare vel satis est, ꝓ
verbo pferat, ꝛ petat illud, q̃ intẽdit absq; eo, ꝓ dictet notario
scribẽdi apud acta, ꝛ ita põt itelligi tex.vbi dicit vel id dãdo ꝛc.
9 †hodie aũt regrit vt, ꝓ offerat libellus in scriptis, vt pbat in.d.
10 auc.offerat.in ver.subscriptiõe.†Et virũ hodie sit de ssa ob-
latio libelli in scriptis reo non petẽte an vero sufficiat, ꝓ actor
petat corã iudice id qđ ↄsequi intẽdit aduersus reũ, ꝛ notarius
actor; per modũ petitionis postea redigat in actis id qđ petitũ
fuit vide plene p doc.in.c.j.de lib.ob.ꝛ per gl.in.d.cle.sepe.in
verb.necessario.ꝛ p Spec.intit.de lib.ↄce.§ nunc dõm.in prin.
ꝛ per legistas in.d.auc.offerat.ꝛ p Bal.in.l.ne ↄcq̃.§.de pla-
no.ff.de offi.pcon.ꝛ ꝓ no.Bar.in.l.in sacris.C.de pxi.sa.scri,
lib.ij ꝛ magis cõiter ↄcludit, ꝓ sufficiat, ꝓ redigat in actis q̃lis
qualis petitio per modũ posterũ, vt dixi, si reus non petat offer
ri solẽniter libellũ in scriptis, q: p dictã qualẽ qualem petitionẽ
satisfit iudici adeo, ꝓ põt suam sñiam facere certã sup illa peti-
tione, ꝛ ẽt satisfit reo, q: ex ea põt instrui an velit cedere, vel ↄtẽ
dere.¶ Et in mã ẽt vide gl.in.l.si qs se.in fi.C.de accu.que di-
11 cit, ꝓ verbotenus põt qlq; accusare.¶ †Ex quo infert ibi bal.
ꝓ in criminalibus non regrit offerri libellũ in scriptis, ꝓ apud
acta verbotenus fiat accusatio, dic vt ibi per eũ, ꝛ expressius p
Saly.ibi, qui in h non sequit illã opi.vltimam q̃ ibi ponit glo.
ꝛ pro h allego gl.in.§.sanci.in auc.de exhi.re.que expresse fir-
mat, ꝓ in criãlibus requirit offerri libellũ in scriptis, ꝛ alle.bo
na iura ꝓterq̃ in criãlibus leuibus, sm Saly.in.d.l si qs se.C.
de accu.ꝛ per.l.leuia.ff.d accu.Sunt ꝛ alij multi casus in qbus
non regrit hodie offerri libellũ in scriptis de qbus casibus, vi-
de plene per Spec.in.d.§.nũc dõm.in prin.ꝛ p doct.in.c.j.de
12 lib.obl.¶ †Et qđ in libello exceptionũ rei an debeat offerri in
scriptis cõiter ↄcludit, ꝓ non, vt p Bar.in.l.j.in.ij.vel.iij.col.
ff.de excep.ꝛ per Bal.in.l.nec causas.C.de ap.per Cy.ꝛ bal.
in auc.hanc aũt ↄrelã.C.de non nu.pec.ꝛ aliqđ per Guil.d cu.
13 ꝛ Ang.h.¶ †In gl.j.in prin.colligit ex gl.iunioter.ꝓ ẽt, qñ
imploratur iudicis officium ds pduci libellus quẽadmodum qñ
intentat actio, ꝓ intelligit, vt per gl.no.in rub.ff.de interro.act.
ꝛ late per Jac.bu.ꝛ Bar.in.l.ne ↄcq̃.§.vbi decretum.ff.de of.
pcon.ꝛ aliqđ per Bar.in.l.iij.§.hoc aũt in.vj.et.vij.q.de dã.
infec.ꝛ per doc.in.c.si.de offi.iud.ꝛ per Bar.in.l.creditores.
in vlti.q.in repe.C.de pig.ꝛ in.l.j.§.si.ff.de var.ꝛ extraor.cog.ꝛ
per Cy.ꝛ Bal.in.l.j.ff.de iurisd.om.iu.ꝛ per Bal in repe.l.in
14 certi.in pen.col.C.de interdi.ꝛ in.d auc.offerat.¶ †In gl.ma
gna.in prin.ibi res ꝛ cãm, ꝛ addit Bar.quẽ cõiter sequunt alij
a h ꝓ in libello requirit tertium.f.ꝛ petitio seu ↄclusio ꝛ libelli,
pars, q: dicat quare peto reũ cõdemnari ꝛc.vel equipollentis
verba.l.si.C.de fideicom.lib.iudex enim non interponit officiũ
suum nisi querenti petat.d.l.iiij.§.hoc aũt iudicium.ꝛ.l.vt fun-
dus.ff.cõi diuid.gl.tñ in.c.q: preslatus.j.q.iiij.vr sentire, ꝓ nõ
regrat ↄclusio, tñ prima opi.magis cõiter tenet vt late per An
to.de bu.in.c.examinata.de iudi.vbi refert opi.multor;, ꝛ fals-
15 tari põt opi.d.gl.†In agente possessorio recuperande, quo ca
su in odium violenti inuasoris pcedet libellus absq; ↄclusione
sm Jmo.sub dubio forte in.d.c.examinata.vel dic ꝛ melius sz
Bal.in.d.l.edita.in repe.paduana.in.xv.col.q̃ glo.in.d.c.q:
preslatus vult, ꝓ libellus pcedat, qñ vltra narrata apponit ali
b quod pregnans verbum sonans ad ↄcludendum, ꝛ tunc pce-
dat libellus, vt q: dico conqueror de titio, qui me spoliauit tali
possessione, vel conqueror de titio, cui mutuaui decem, ꝛ non re
stituit, nam verbum ↄqueror h; vim petitionis, seu ↄclusionis,
ꝛ ita loquit gl.secus si simpliciter narrata eẽt spoliatio sm eã.
16 ¶ †In criminalibus tñ pcederet libellus sine ↄclusiõe, vt no.
Cy.Bal.ꝛ Saly.in.l.in causis.post gl.C.de accu.ꝛ Cy.l.nec
exemplum.C.de fal.ꝛ bar.in.l.qđ ergo.§ pena grauior.in.ij.co
lum.ff.de infa.ꝛ in.l.liberor;.in si.prin.ff.de accu.ꝛ in.l ij.§ si pu
blico.in.iij.q.ff.de adul.ꝛ bal.in.l.ꝛ si seuerior.iiij.col.ff.de infa.
ꝛ in.l.si quis se.C.de accu.ꝛ in.l.certi conditio.in prin.ff.si cert.
pet.ꝛ Ang.in.d.l.edita.ꝛ in.l.omnium.C.de testa.per plures rõ-
nes quas vide per eos, ꝛ inter cetera bart.in.d.§ pena grauior.
alle.vnam rõnem, q: in causis criminalibus agit de vindicta pu-
blica.l.locatio.§.ꝓ illicite.ff.de publ.quo casu iudex ex officio
supplere, ꝛ pcedere põt nemine petente.l.ↄgruit.ff.de offi.pre
si.ꝛ no.bar.in.d.§ h aũt iudicium.in.ij.opp.Et ideo in talibus
ↄclusio partis non põt auferre ptãtem iudicis, ar.l quos ꝓhi-
ber.ff.de post.ideo non attendit ↄclusio partis, ꝛ ex hac rõne in
fert no.Anto.de bu.in.d.c.examinata.ꝓ in oĩbus casibus in
qbus iudex põt supplere ex officio de qbus plene per bar.in d.
c §.hoc autem.cum concord.non regrit ↄclusio in libello, ꝛ idẽ
tũc si ↄclusio esset inepta nihil noceret quin iudex posset sup
narratione facti formare sñiam, ꝓ est bene no.ꝛ idem not.Ant.
de bu.in.c.j.de lit.contest.vbi ẽt alle.ad h no.per Jo.de lig.
17 in.c.j.de resti.spoli.†Subdit ẽt.d.Ant.in.d c.examinata.ꝓ
vbi agit de spũali re, ꝛ vbi agitur inter religiosos, ꝛ vbi factũ co
ram papa pponit non regrit ↄclusio, vt ibi per eum, ꝛ ita ẽt di
cit Ang.in.l.omnium.C.de testa.superius alle.¶ Et de mate
ria vide ẽt bal.in.d.l edita.in.xvj.col.vbi limitat predicta di-
cens, ꝓ lz in criminali non requirat ↄclusio, tñ fallit nisi iurisdi
tio pẽdeat a ↄclusione a le.no.per Jnno.in.c.cum sit.de fo.cõ-
pet.vt si ex narratione posset multiplex inferri ↄclo, ꝛ sm vnaz
adeundus esset vnus iudex, ꝛ sm aliam alius facit.l pen.§.f.ff.
de iurisd.om.iud.ꝛ illud dictum Jnno.in.d.c.cum sit.de fo cõ-
pe.reputat multum no.Ang.in ↄsi.vj.incip.ista est sñia dicẽs
per illud, ꝓ vbicunq; iurisdictio attribuit alicui incerto, ꝛ deter
minato casu non procedit libellus coram illo pductus nisi nar-
retur ille casus in quo iurisdictio est attributa lz alias dicamus, ꝓ
libellus generalis parte non opponente pcedit.d.l.si.C.de an.
excep.ꝛ ad h dicit illud dictum Jnno.ꝛ Jo.and.ibi cõiter igno
18 rari a legistis.¶ †Utrum autem libellus rei.i.libellus excep-
tionum requirat ↄclusionem, vide bar.ↄcludentem ꝓ non in
l.j.circa.ij.colum.ff.de exceptio.ꝛ bald.in dicta.l edita.in.xvj.
colum.ꝛ Ange in.l.emptio.C.de prescript.long.tempo ꝛ do.
19 Anto.in.c.j.de lit.ↄtest.¶ †In ea.ibi, vnde distingue ꝛc.qño
cognoscat iudicium vniuersale, generale, ꝛ singulare, vide per
doc.h, ꝛ maxime per bal.ꝛ ꝓ no.bar.in.l.qđ df.le.i.post glo.
magnã.ff.de impen.ꝛ dixi in.d l.edita.vbi late per bal.in repet.
20 perusina.in.xvj.col.¶ †In ea.ibi, ꝛ ideo, q: nõ specificant ꝛc.
no.ꝓ in libello producto in iudicio vniuersali puta in petitione
d hereditatis ꝛ non est necesse specificare res hereditarias ad qđ
ẽt facit.l.si possessor.§.cum hereditate.ff.de iureiur.ad idem.l.
iiij.ꝛ.l.si quo ipe.ff.de peti.here.et in tali iudicio intelligunt cõ
prehendi ẽt ea que post libellum pductum cepta sunt possideri
per reum, ꝛ sic ea que non fuerunt specifice petita in libello,
ꝛ hoc sequuntur magis cõiter doc.Tñ Salyc.in d.l edita.li-
mitat hoc esse veruz si reus contendat se esse hẽdem sicut actor
tunc reus ds ↄdemnari ad hereditatis restõnem, sed vbi reus
non ↄtendit se heredem, sed simpliciter se pro possessore possi-
dere, sic non ds peti ↄdemnari ad restõnem hereditatis, q̃ rõ
possidet, nec asserit se possidere, nam tunc debent in libello spe
cificari res ꝛ peti declarari actorem esse heredem, ꝛ reum con
demnari ad restõnem rerum specificatarum, vt sententia confor
metur libello.d.l.vt fundus.cum si.ff.eo tit.¶ Sed non videt
ista sua limitatio iure probari, ꝛ vt esse ↄtra d.l.iiij.ꝛ.d.l.si quo
tempore que indistincte loquuntur in quolibet intentante here
ditatis petitionem que dat pariformiter ↄtra reum qui possidet
siue pro herede, siue pro possessore.l.regulariter.e.tit.¶ Nec
ob.ꝓ si reus non contendit se heredem non possit condemnari
ad restitutionẽ hereditatis, q: rñdeo, ꝓ ppria natura libelli in

a ¶ Conclu- adde Ang.cõ sil.xxxvij.vbi dicit, q: lz ac- tio gñalis desi gnata pponat inepte nihil fa cit dũmõ recte ↄcludat q: ex ↄclusio.resul- tat actio apta, quã nec iudex, nec pars alte- rare, nec muta re pñt, ꝛ ide tz ↄs.cclxj.Pa. de ca.cons.cc- lviij.bal.consi. cccviij.j.lib.

b ¶ Ad ↄclu dendum.vide Lap.alleg.liij. ꝛ q: sufficit li- bellũ presum- ptiue ↄclude- re vide Rom. consi.cv.

c ¶ Conclusio in libello.addẽ tu ꝛ vide Pa nor.in.c.in lite ris.de rest.spo li.Fran.cur.

d ¶ Petitio- ne hereditatis qualiter tũc de beat cõcipi li- bellus, vide an ge.consil.clxi. et.clvj.Pau. de cast.con.vj.

peti.hered.non est, q petat cõdenari reũ ad restituendũ here-
ditatem, sed petat declarari actorem esse heredem, et officio iu-
di. cõdemnari reum ad restituendũ quicquid possidet de hereditate. l.
lz.ff.de peti.here. et firmant bar. et alij hic. ¶ Intelligas tñ, q ap-
parere dz reum possidere aliquam rẽ hereditariam, vt sic reus te-
neat petitione hered. vt.d.l.regu. aliãs dñt si hoc non appare-
ret nõ posset reus cõdẽnari, imo absolueret, tñ si actor docuit se
heredem iudex in eo iudicio poterit pronunciare et declarare ac-
torem esse heredẽ, vt est tex.no. fm tertiam lec.gl.in.l.si ore.§.
j.ff.de exce.rei iud.et no.per bal.in.d.l.lz.ff.de peti.her.lz Fulg.
hic videat discedere ab intellectu gl.in.d.l.si a te.§.j.per.d.l.re-
gula. tñ ille intellectus est cõis, neqz contrarium probat in.d.l.regu.
¶ Et de libello in petitione hered. vide bar.in.l.ij.et in.l.lz.ff.de
peti.her. et in.l.ex diuerso §.j.circa prin.ff.de rei ven. et in.l.ij.C.
de sen.que si.cer.quanti. et per Spec.in tit.de indi.in.iiij.par.§.j.
in prin. et per Bal. et Ang.in.d.l.edita. et Bal.in.l.ij.ad fi.C.
21 de peti.her. et p doc.in.c.ij.de lib.ob. ¶ †Et ista faciunt an pro-
cedat libellus peto te cõdemnari ad restituendã dotẽ non facta
a specificatione alicuius rei cũ dos sit in re vsu, a de quo dic vt per
bar. et alios in.l.fi.C.de sen.que si.cer.quanti. et aliqd per Bal.hic,
et per Bal.in.l.j.ff.sol.mat. et per Bal.in addi. Spec.in ti.de
22 sen.in.z.col. et per Pan.de ca.in rub.ff.sol.ma. ¶ †In ea.ibi
sed iudicio pendente potero quedã prosequi sentit gl.hic fm bar.
q in iudicio generali puta in actione tutele pendente lite sint facienda
de probationes specifice de rebus administratis, et sup illis super
quibus producent probationes erit ferẽda sña super alijs non, ideo
super eis producet postea nouus petitio, vt.l.lz allega.in glo.
23 ¶ †Sed in iudicio vñi non requirunt probationes super specifi-
catione rerum, et rõnem diuersitatis, vide hic p Bar.cũ quo trã-
sit Anto.de but.in.c.ij.de lib.obl. Tñ Bal. Ange. et Fulg.hic,
et Saly.in.d.l.edita. dñt, q et si in iudicio generali, puta tutela nõ
fuerint producte probationes super specificatione administrationis
rerum, et fuerit generaliter duntaxat facta cõdemnatio ad reddẽdã rõ-
nem administrationis in genere poterit actor in executione sñie
b liquidare et specifice de administratione rerũ, sicut fit in execu-
tione sñie late in iudicio vñi, vt dixit gl.hic. et istam opi. vr sentire
gl.dum dixit potero tc. et sic non denotat necessitatem, et adde
q illud et voluit expresse Bar.in.l.ij.C.de sen.que si.cer.quanti.
24 nec contrarium dicit tex.in.l.lz. ¶ †Et libellum in actione tutele,
et nego.gest.vide per Bart.hic, et in.l.ij.ff.de neg.gesto.per bar.
in.l.si mandatum.C.de neg.gest.per Spec.in.d.tit.de indi.§.
generalia. vbi et ponit libellum in omnibus actionibus generalibus,
et per.d.Ant.in.d.c.ij. et q no.Bar.in.l.j.circa.ij.col.C.si ad
uer.rem iud. Ubi notab.dixit per illum tex.cũ gl.q non solum
procedit libellus in actione tutele si peto cõdemnari ad reddẽdã
rõnem administrationis cum cõsignatione reliquorum, sed et pro-
cedit si peto cõdemnari ad dandum certam quantitatem occasione admi-
nistrationis. Et multa hic dici possent de vñi, et generali libello qua-
liter procedant, de quo vide plura per Inno. et alios in.c.certifi-
cari.de sepul. et in.c.cum dilectus.de ord.cog.in.c.cõquerente.
de offi.ordi. et in.c.cum ad sedem.de restit.spol. et in.c.ij.de lib.
ob. et ibi plene per.d.Ant. et per Specu.de act. et per.§.sequit.
ver.quid si peto. et per Bar.in.l.tutę cum testo.§.j.ff.de leg.ij.
et in.l.rei.la.ij.ff.de verb.sig. et in.l.j.§.armamenta. alias est in.l.
ij.ff.de rei ven. et per Bal. et Ang.in.d.l.edita. et per Ange.in
l.fi.C.de anna.excep. et in.l.si rem.ad fi.ff.de rei ven.per Pau.
de cast.in.l.in summa.§.j.ff.de re iud. et in.l.de pupillo.§.quun
25 cia ff.de ope no.nunc.post alios ibi. ¶ †In ea.ibi in singulari
autem tc.dic tñ, q lz in singularibus iudicijs res sit specifican-
da cum demonstrationibus suis, vt.d.l.si in rem.ff.de rei vendi.
alleg.in glos.tñ fallit vbi actor ignoraret illas demonstrationes,
et ita iuraret, vt.l.j.§.si quis argentũ. et ibi gl.ff.depo. et no.in.l.
actione.ff.de fur. et per Cy.q hic declarat in.d.l.edita.in vers.nũc
restat videt, q libellus tc. et aliquid per Ang.hic in.iiij.colum.
¶ Intra hic tñ dixit Bar.hic, q hoc fallit in accessorijs in qui-
bus non est necessaria specificatio, nam procedit libellus si peto
te condemnari ad restituendum fundum cum fructibus percep-
tis, vt hic per eum lz aliter loquatur sit ipse in.l.ex diuerso.§.j.
ff.de rei ven. Sed dic vt per Ang. et Imol.in.l.si filius.§.j.ff.de
ver.ob.cum concord. et addi.quas ibi dedi. et in.l.in summa.§.
e qui fortis.de reg.iu. ¶ In ea.ibi, q rex est in Francia et tc.ad
26 de glo.in.l.ij.§.circa.in gl.iij.ff.de do.excep.† An autem quãtũ
ius inepta cã exprimatur in libello procedat libellus reconõ op-
ponente bar.in.l.edita.in.ij.col.C.de eden.tenuit, q non, et idẽ
est ibi Bal.in repe.paduana.in.xviij.col. et d. Anto.in.c.dile-
cti.de iudic. et istud sequuntur fere in.d.l.edita. reprehendendo

Fulg.qui ibi, et hic tenuit contrarium, et remitto me ad ea que ibi di-
xi. ¶ In ea.ibi, q aũt de cã dixi tc.gl.hic accipit cãm pro cã re-
mota non pro cã proxima, seu immediata, nam debes scire q in
actione reali cã proxima et immediata ex qua oritur ipsa actio
realis puta rei vendicatio dr esse dñium, cã vero remota ipsius
actionis est ipse cõtractus ex quo acquiritur dñium. ¶ In actione
vero personali causa proxima et imediata ipsius actionis est oblio
vt ago cõtra te ad.x.qr es mihi in illis obligatus, cã vero remota est
cõtractus ex quo oritur oblio vt ago cõtra te ad.x.qr tibi.x.mutuaui, et
cõiter cõcludit q in reali sufficiat exprimere in libello cãm pro-
ximam tñ, scz dñium, non autẽ requirit q exprimat remota.s.
ipse cõtractus ex quo acquisitum fuit dñium.l.et an eadẽ.alias est.
l.et eadem.§.actiones.ff.de exce.rei iud.c.abba.de re iud.in.vj.
Sed in personali sufficit, q non exprimatur cã remota, vt pro-
bant Bar. et alij hic, et in.d.l.et an eadem. Et rõnem dñe vide per
Cy.in.d.l.edita.in ver.ij.iuxta hoc tc.nam actio realis semp est
vniformis, et eiusdem nature ex quocunqz cõtractu habuerit origi-
nem, sed actio psonalis põt esse diuerse nature. Nam quedã est
bone fidei, quedam est stricti iuris, iõ pp diuersitatez nature in-
terest rei conuenti, q exprimatur in actione personali cã remo-
ta.s.ipse cõtractus vt cognoscat reus an conueniatur ex cõtractu stricti
27 iuris vel bone fidei. ¶ †Et ex hoc inferri põt cõtra vnũz, q tenuit
Ang.et Fulg.hic, dum dicit, q si agatur hypothecaria que est
d realis.l.pignoris.ff.de pign.dz exprimi cã remota, a sicut in ac-
tione personali, qr fm eos res mihi põt esse obligata ex pluri-
bus causis, sicut põt esse mihi debita actione personali ex plu-
ribus causis. Ad hoc.l.creditor.§.si idez his.ff qui pot.in pig.
ha.ideo idem erit in hypothecaria, q est in actione personali,
que rõ cessat in rei vendicatione, qr dñium non põt esse meum
nisi ex vna cã.l.proprias.cum si.C.de lega.nam directo cõtra An-
ge.et Fulg.est decisio Cy.et Ang.in.d.l.edita.qr dicunt q in
hypothecaria et in publiciana, et in alijs actionibus realibus
non requiritur exprimi causa remota, qr actiões reales semper
sunt eiusdem nature tc.vt dictũz fuit. Nec ad hoc ob.id q no.
glo.in.d.§.actiones.in verbo cõtra rem, et q ibi bar.in pen.col.qr
rñde, q intentio glo.et bar.ibi est q in actione hypothecaria si
actum fuit simplr non expressa cã, et postea prosecutio facta fuit
ex vna causa iam absolutoria non pariet exceptionem rei iudi-
cate si agatur postea hypothecaria ex alia cã, lz secus sit in re.
vt.d.§.actiones.cum glo. Et rõnem dñe ponit ibi gl.qr res po-
test esset mihi obligata ex pluribus causis, sed res non põt esse
mea nisi ex vna cã. Et an in rei vendicatione sufficiat aliquã cã
sit exprimere cãm remotam, vide per do. Anto.in.d.c.dilecti.
28 ¶ †In ea.ibi ops dici cãm, qr põt esse q emi tc.glo.hic vt acci-
pere cãm pro cã proxima, et sentit glo.q cã proxima in actione
personali sit exprimenda in libello, qr alias libellus non cõclu-
deret ex sola expressione cause remote vt si peto te cõdẽnari ac-
tione ex empto ad rem, qr dico, q eam a te emi, non posset esse
q ipe esset extincta obligatio. Sed in hoc cõiter reprehendit gl.
qr satis est, q libellus presumptiue cõcludat.l.omnes.§.lucius.
ff.que in fraud.credi. et iõ postq̃ ex narratis in libello apparet,
q semel fuisti obligatus, presumitur q adhuc sis obligatus ni-
si contrarium probet, arg.l.j.in fi. et l.fine possideris.cum ibi no.C.de
proba. Pro quo etiã vide bart.in.l.certum.§.j.ff.de confes. et q
sufficiat expressio cause remote vr sentire gl.ff.in ver.sed nomine.
¶ In ea.ibi, quin habeam et dñium tc.gl.in hoc male dicit. qr i-
f mo possum hẽre rei vendicationez mihi cessam, et tñ non habeo
dñium, vt no.gl.in.l.plane.ff.fami.her. et no.bar.in.l.fi.C.de he-
re.vel act.vendi. ¶ In ea.ibi, vt ad eandem cãm tc.hic accipit
29 cãm pro cã remota. ¶ †In ea ibi.l.non ignorabis tc.imo est
in.l.neqz.eo.tit. et circa causam, que exprimi dz in libello subdit
bar.hic q nõ requiritur, q exprimant qualitates, vnde si peto
centum a monasterio que sibi mutuaui non habeo necesse dice-
re, q fuit cõuersum in vtilitatem ecclesie, qr dño mutuum intelli-
gitur, q bene valeat, alle.not.per Inno.in.c.si.de iudic. et istud
dictum cõiter sequuntur doc. Sed Jo.de imo.in.c.super hoc, de
renunc.dicit, q in contrarium facit id quod no.bar.in.l.cum quid.ff.
si cer.pet.vbi singulariter dixit, q si quis in libello fundat se ex
facto a se celebrato non procedit libellus, lz ex illo facto surgat
presumptio certe cause obligatorie, nisi id allegeт per id quod
dicitur in.l.si adulterium cum incestu.§.idez polliones.ff.de adul
ter. Multo fortius ergo non debet procedere libellus, qñ pre-
sumptio non est pro libellante nisi allegetur illud factuz, ex quo
surgat et inferatur causa obligatoria, tamen respondet Inno.q
dictum bar.hic procedit, qñ in libello deducitur factum q fm sui
naturam hz inducere certam causam obligatoriam, vt patet in
dicto

a ¶ Ale.quo-
dicat formari li-
bell. in iudicio
vñi p Alex.cõs.
cxxi. et quid i gñali
li p Ang.cõsil.
cxxv. Et an suf-
ficiat libellũ pre-
sumptiue cõclu-
dere, vid.d.de
ro.deci.cccxv.
et li.ob.i nouis
et cũ nullitari is
bello deducit,
dz cã exprimi,
vt ibidem.
b ¶ Liquidare.
scđm.d.Jas.hic
multa dr circa
stant et q ista
generaliter habeat executio.
parata adde q
Lud.ro.cõs.cc
xi.ici.alle.doc.
circa fi.educit
ad cõcordiã.d.
bar.q vr fuisse
sibi contrarius, et ibi
dic q legẽdo sig
fra tenuit.
c ¶ Fracia.an
cã sit exprimẽda
i libello vid.cal
de.cõs.j.de lib.
obla. et q cã sit
exprimẽda i li-
bel. et q qs co-
gat adde eũdẽ
alex.i cõs.cxxi.
col.pe.vo.fi.in
j.vol. et eũ.ale.
in cõs.cj.col.ij.
vo.nec ob.etr.
fi.i.v.vol. et ibi
quare fuit introdu
ctũ, q cã i libel
lo exprimat. F.
d ¶ Cã remo-
ta quo dicat cõ
cipi libellus in
hypothecaria,
et publiciana p
eundem consi.
lxxx.ij.li. et qd
si vna causa de
ducit, et de alia
probat per eun-
dem consi.cxl.
ij.lib. et an suffi-
ciat, q libellus
presumptiue cõ-
cludat per Lu
do.ro. cõsil.cv.
et libellus non
dr ineptus ex
eo q in perso-
naliter conclu-
dit, et si actio se-
pia exprima-
tur i libello an
vitietur libel-
lus, si narratio
sit apta, vide
eundem consi.
ccxiv.

dicto exemplo, qñ narratur mutuum factum ecclesie, non intelligit tacite dixisse mutuũ esse tale ex quo ecclesia debeat ꝯdénari. Facit in arg. ſm eũ. l. ad rem mobi ꝯ. ꝛ. l. ad legatũ. ff. de pcu. c. preterea. de offi. deleg. ſm dictum Bar. in. l. cũ quidam. loquitur qñ narrat factum qꝫ ſm, ſui naturam non ꝯcludit vnã certã ꝛ determinatã cãm obligatiõis, ſed potius eſt vagũ, ꝛ indiſtinctũ apertum ad plura. Exemplũ ponit Bar. qñ aliqs repetit pecuniaꝫ a titio ex eo, ꝙ repetens dixerat titio tolle iſtã pecuniam, ꝛ ille accepit, nã illa verba poſſũt verificari ex cã donationis, ꝛ ex cã depoſiti, ꝛ ex cã mutui. Jdõ licꝫ qñ ad numeꝝ fuit tradita pecunia pſumatur, ꝙ ex cã mutui fuerit tradita, qꝛ nemo pſumit iactare ſua. l. cũ de indebito. in prin. ff. de pba. ꝛ no. in. d. l. cũ qdã, pcedit libellus ita demum ſi actor exprimat, ꝙ ex cã mutui numerauit. Uel tu rñde, ꝙ illud ꝙ no. Bar. in. l. cũ qd. ff. ſi cer. pe. pcedit, qñ illa preſumptio pendebat ab aĩo ipſius libellantis, qꝛ tũc dꝫ allegari, vt dictũ eſt. Secus ſi non penderet ab aĩo eius, qꝛ ſuffi cit libellũ preſumptiue ꝯcludere. d. l. oẽs. §. lucius. ꝛ ita pcedit id qd no. Bart. h, ꝛ eſt nota. limitatio ꝛ declaratio ad. d. §. lucius. cũ ibi not. ꝛ ad. ꝛ. d. §. idem polliani. ꝛ hoc in ſpecie tradit do. Abb. ſicu. in. c. afferte. in no. de preſump. Et ad illud quod no. Bar. h, ꝛ in. d. l. cum qd. vide et Anto. de but. in. d. c. dilecti. de ind. ꝛ in. c. ij. de lib. ob. ꝛ in. c. ſi cautio. de fi. inſtr. ¶ † Et

30 ſubdit et Bar. h, ꝙ in libello ciuili non reqrit locus ꝛ tps, niſi

a qñ ageret actiõe famoſa. ꝛ opi. Bar. eſt cõis, vt p bar. ꝛ doc. h, ꝛ in. l. j. §. hoc interdictum. ff. vti poſ. ꝛ in. l. unde neratius. §. fi. ff. ad. l. aql. ꝛ in. l. viro. ff. ſol. mat. ꝛ in. l. edita. ꝛ ibi Bal. ꝛ Ang. ꝛ per Bar. in. d. §. actiones. in. iij. col. ꝛ per Saly. ce. in. l. actorem. C. de iniu. late per dños de ro. in ꝯcluſ. xxxvj. incip. ité dubitatum fuit vtrum in actione iniuriaꝝ ꝛc. lꝫ Bal. teneat ꝯriuꝫ

31 in. c. qꝛ. in. vij. col. qui. mo. feu. amit. † Adde et ꝙ in ciuilibus, que non oriunt ex dlicto reqrit ꝙ exprimatur in libello tps, qñ tps eſſet de ſubſtãtia ad obligationem ſm Ang. in. l. edita. in pe. col. C. eo. alle. ad hoc id qd legit ꝛ no. in eum actꝫ. ff. de ne. ge. ꝛ in. l.

32 mtem. C. de pb. ¶ † Dicit et no. Bal. in. d. l. edita. in repe. penultima. in. xviij. col. ꝙ et in ciuilibus ad inſtantiam rei cogeret actor in libello declarare, ꝛ exprimere tps, vt reus poſſit ſibi parere exceptionem preſcri. ar. l. non eſt nouũ. ꝛ. l. iuſtũ. ꝛ. l. fi. C. eo. qd eſt bñ no. bene faciunt not. per Bar. in. l. is q reus. verſ. venio ad qõnes ꝛc. ff. de pub. iud. ¶ In ea. ibi, ſed nõne ꝛc. glo. hic arguit, ꝙ immo in perſonali non reqrat exprimi ſpecificam cãm remotam, ſicut nec in reali, ꝛ dicit Ray. h, ꝙ glo. h vr ſibimet ꝯria, qꝛ primo tenuit, ꝙ exprimẽdo actionem videat exprimere cãm, ꝛ poſtea ſubdit, ꝙ cã eſt ſpãliter exprimenda, vñ dicit Ray. ꝙ ſm aliquos illud, qd dicit gl. in ver. ꝛ ſic pꝫ eſt ſuperfluuꝫ. ¶ Uel ſm eũ ſalua glo ꝛ dic, ꝙ exprimendo actionẽ ex mutuo vr exprimere cãm in genere, ſed non in ſpẽ, qꝛ non exprimo an ego mutuauerim, vel alius, q mihi ceſſerit actionem ex mutuo. Et id hac rõne non pcedit libellus, qꝛ cã ſpãlis dꝫ exprimi, vt ſic poſſit deliberare reus an velit cedere ꝛc. ꝛ iſtud et in effectu tenuit Fulg. h, lꝫ de Ray. mentionem non faciat. Paul. de ca. h dicit gl. ſentire, ꝙ non ſufficiat dicere peto abs te. x. certi ꝯditione ex mutuo, qꝛ illud verbuꝫ ex mutuo non apponit ad ſignificandã cãm, ſed ad exprimendũ nomẽ actionis. ¶ Et ſubdit ꝙ doc. tenent ꝯriũ, qꝛ reus reddit certus an velit cedere ꝛc. Sed dic, ꝙ excepto Ray. ꝛ Fulg. qui tenent ꝯriuꝫ eius, qd ipſe dicit, vt retuli alij doc. quos vidi h non tangunt iſtum paſſuꝫ, ꝛ puto opi. Ray. eſſe verã, nã vr ꝙ debeat cã eſſe ſpecialis. l. j.

33 in verbo cã ſigillatum. C. de predi. curi. li. x. ¶ † In ea. ibi, item ꝛ circa actionis ppoſitionẽ quero mungd ꝛc. In hac. q. an ſit exprimenduꝫ nomen actionis in libello gl. dicit aliqua inepte maxime dũ vult pbare ꝙ aliud ſit cã, ꝛ aliud actio, tñ magis cõis

b ꝯcluſio eſt, ꝙ nõ ſit exprimẽdũ ꝛ maxime per duas rõnes quas h gl. ponit in verbo alij, ꝛ eſt expreſſuꝫ in. c. dilecti. de ind. ꝛ vbi de iure ciuili ſunt opiniones, put in caſu iſto, tunc et in foro nro ſeruari dꝫ ius canonicum, qñ de iure canonico eſt clare deciſuꝫ cap. per venerab. ꝛ ibi no. qui fi. ſint legi. ꝛ no. in. c. lꝫ. de ſo. cõpe. ꝛ per dictas duas rõnes allegatas in gl. rñdet. ad ea que in ꝯrium hic allegant per gl. Ad que et põt rñderi, ꝙ tex. hic in verbo actione accepit actionem pro libello prout accipit in. l. edita. C. eo. ſm veram expõnem quam ponunt ibi doc. ¶ Nec tex. in. d. §. itẽ ſi temporali probat id ad qd allegat in gl. qꝛ tex. ibi vult in effectu, ꝙ ille cui non competit actio non poſſit de iure experiri. ¶ Et de hac materia vide plene per Specu. in tit. de act. ꝛ pet. §. j. ꝛ per Cy. Bal. ꝛ alios in. l. edita. ꝛ per Bar. in. l. galline. §. it eius. in fi. ꝛ ibi plenius per Imol. ff. de lib. ꝛ poſtu. ꝛ aliquid per Bart. in. l. cum mota. in fi. C. de tranſact. per Saly. in. l. fi. C. de interdic. ꝛ plene per Canoni. in. d. c. dilecti.

34 ¶ † Et an quis teneat exprimere vtrum agat actione vtili vel dire

c cta, ꝛ vide per Bar. in. l. ſi dno. ff. de ſol. ꝛ Bal. in. l. j. in fi. C. de act. ꝛ ob. ꝛ in. l. quis in rem. ff. de pcu. per. d. Ant. in. d. c. dilecti. ¶ In ea. ibi, ꝙ niſi eſt ꝛc. ꝛ bñ pro quo et vide gl. inſtit. de acti.

35 in prin. ꝛ per Cy. ꝛ alios in. d. l. edita. ¶ † In ea. ibi, nã põt intereſſe ꝛc. ſentit h gl. ꝙ ſi actio inepte exprimat in libello vitiet libellus, vt ſi petam te ꝯdemnari ad reſtituendũ rez, quam tibi cõmodaui, ꝛ pro hoc dicam me intentare actionem locati, ꝛ cũ gl. tranſit Ang. hic per. l. ij. C. de formu. ꝛ ibi hoc et no. Ange. ꝛ pro hoc et Ang. alleg. gl in. l. j. C. vt que deſ. aduo. par. pro h et vr tex. in. l. ſi cum ea. in verbo competentibus actionibus. C. de do. promiſ. ꝛ ibi illum tex. ad hoc ponderat Ang. ꝛ eſt tex. ſimilis in. l. debitoris. C. de pig. ꝛ in. l. pe. in ver. competenti. C. ſi ven. pig. aga. ꝛ iſtam opi. et ſequitur Spec. in tit. de act. ꝛ peti §. ſequit. ver. pen. vbi ad hoc alle. d. l. ij. C. de formu. ¶ Sed Bar. bal. Fulg. ꝛ Pau. de ca. hic tenent ꝯrium ſequentes Inno. in. c. examinata. de ind. ꝛ iſta opi. vr verior, qꝛ ſi expreſſio actionis non eſt de ſubſtantia, vt dixi, ergo lꝫ inepte exprimat dꝫ

d pro non expreſſa haberi ꝛ. d. l. que extrinſecus. ff. de verb. ob. ꝛ vtile per inutile viciari non dꝫ. l. certi ꝯditio. §. qñ. ff. ſi cert. pet. cum ſi. ꝛ ita et Jo. and. in addi. Spec. in. d. §. ſequitur. ſup ver. hoc quoqꝫ. ꝛ Jo. de imo. ꝛ. d. Abb. in. d. c. examinata lꝫ Ant. de but. ibi nihil clare firmet referendo opi. aliquoꝝ qui tenuerunt ꝯrium, ꝛ cum opi. Inno. tranſit bal. ꝛ Ang. in. l. galline. §. j. ff. de libe. ꝛ poſth. ꝛ dicit ibi bal. ꝙ illud dictum Inno. non eſt alibi ꝛ declarat et illud dictum bal. in. d. l. edita. in. xv col. lꝫ ipſemet bal. aliter locutus ſit in l. ꝛ fine. C. ad trebel. ꝛ in. d. l. certi conditio §. qñ. ꝛ in. l. ij. C. de formu. ꝛ cum opi. Inno. concord. et Ang. ꝛ Saly. in. d. l edita. ꝛ Jo. d imo. in. l. ſi ita ſtipulatus. §. griſogonus. in. j. not. ff. de verb. ob. vbi reputat illud dictũ Inno. eſſe ſingulare pro hoc et bene facit id quod not. bar. in extrauag. ad repri. in verbo figura. dũ alle. l. j. in prin. C. de rei vxo. acti. ¶ Nec ad hoc obſt. l. ij. C. de formu. cum alijs ꝯ alle. qꝛ reſponde prout rñdet bar. hic, ad. d. l. j. §. j. ff. ſi menſ. fal. mo. di. vel dic, ꝙ illa iura hoc non probant, niſi a ꝯrio ſenſu, ꝛ arg. a ꝯtrario ſenſu non procedit vbi reſultaret deciſio ꝯ ius, vt not. gl. in c. vnico. in ver. permittimus. de eta. ꝛ qual. in. vj. ꝛ no. in. l ij. C. de condi. inſer. Uel reſponde, ꝙ ibi accipitur actio pro libello vt dixi. ꝯ non obſt. id quod not. gl. in. l. j. C. vt que deſ. aduo. ꝛc. qꝛ ibi non loquitur, quando nomen actionis erat expreſſum in libello, ſed erat expreſſa cauſa, que poterat eſſe talis cui nulla conueniebat actio quo caſu ſpectat ad iudicem repcere libelluꝫ ꝛ eſt hec intentio illius gloſ. ¶ Et ad ea que ꝯ dicta ſunt circa cauſam exprimendam in libello vide aliqua not. per bald. in. l. generaliter. in. v. q. C. de non nume. pecu.

a ¶ Famoſa. adde Lud. ro. ꝯſi. cxcj. ꝛ qd in actiõe iniuriarũ p do. de ro. deciſ. xxxix. in nouis, ꝛ an cuꝫ agit ad impugnãdum teſtñ vſurarij ſit neceſſe apponere locuꝫ, ꝛ tps extorſionis vſuraꝝ, vide bal. conſilio. xciiij. j. lib.

b ¶ Exprimẽdũ adde Lud. ro conſ. cclv. ꝛ ibi ꝙ ſi inepte exprimat, ꝙ nõ vitietur.

c ¶ Uel directa per eundeꝫ conſi. lxxxviij. ij. lib.

d ¶ Hil. dicit Cald. in. d. c. examinata. ꝙ ſi de tali inepti tudie opponeret, ꝛ actor nõ ſe corrigeret, ꝙ deberet repelli a iudicio do. Cardi. refert ibi hoc dictum, ꝛ dicit ſibi placere, argu. d. c. examinata.

SVMMARIVM

1. Copia inſtrumentorum, & rationũ in iudicio productorum, danda eſt aduerſario petenti.
2. Copia inſtrumenti an ſit danda ſine die.
3. Copia inſtrumenti quando ſit danda cum die dicitur hic.
4. Inſtrumentum ſine expreſſione nominis conſulis ualet hodie.
5. Copia inſtrumentorum quibus actor uſurus non eſt, an ſit danda reo ad fundandam exceptionem.
6. Copia inſtrumen. danda eſt iudici petenti cum die, & conſule.
7. Terminus ad accipiendum copiam actorum non eſt dandus ei, qui fuit preſens in iudicio, tempore quo acta fiebant.
8. Copia actorum & banni eſt danda cuilibet cuius intereſt.
9. Negatiua non coartata loco & tempore, eſt improbabilis.
10. Inſtrumentũ qui uult reprobare tanquã falſum, debet ſe inſcribere ad poenam talionis.
11. Falſitatem opponens poteſt cogi extraordinaria poena, ſi deficiat in probando falſum.
12. Excipiens de crimine non tenet ſe inſcribere ad poenã talionis.
13. Copia inſtrumenti cum die & conſule edenda eſt uolenti reprobare inſtrumentum de falſo.
14. Inſtrumentum non eſt edendum cum die, niſi reus aliter deliberare non poſſet.
15. Copia inſtrũ eſt edenda cum die & conſule, in caſu de quo hic.
16. Copia inſtrumenti eſt edenda cum die & conſule, quando pducitur procuratorio nomine.
17. Copia inſtrumenti edi debet cum die & conſule, quando petit editio à notario.
18. Copia inſtrũ quo actor uſurus non ſit, an edi debeat aduerſario.

19 Instrumētū qui producit uidetur fateri cōtenta in eo esse uera.
20 Testium nomina debent edi quando fit editio instrumenti.
21 Testium examinandorum nomina non sunt dicenda aduersario, sed iudici.
22 Instrūm quare non editur legatario & hæredi cum die & cōsule.
23 Rationes & computa edi debent cum die & consule.

1 **Editiones.** † Editionis instrumēti, q̄ in iudicio p
ducunt dāda est copia aduersario pe
tenti, tñ sine die ꝛ ꝯsule ꝯfecti instri ad euitandā suspitionē fal
sum fabricādi, sed dies collatē solōnis edēda est, si uūt pducat
2 liber rōnū dāda est copia diei, ꝛ ꝯsulis ꝯfectax rōnū. ℂ † In
tex. ibi sine die qualiter fiat ista exēplatio vide specifice Spec. 7
ponentē formā in ti. de instr. edi. §. ꝯnso. ver. si ꝟo fuerit cū se.
vbi dicit, ꝙ in ista exēplatione omitteret exēplans ponere an
nos dñi, inductionē, diē, locū, ꝛ testes, ꝛ nomen tabellionis, sic ex
ponit istū tex. in verbo sine die. i. sine his, q̄ apponunt in publi 8
catiōe instri, quā facit notarius in fine instri, qñ dicit actū ꝛ pu c
blicatū fuit i tali loco, die tali, pñtibus talib⁹, p me notariū ꝛc.
ꝛ idē sentit Spec. in tit. de testi. §. qliter. ver. ea. qđ est. Sed ad
de ꝙ ɔ̈riū tenuit gl. ma. ħ in fi. quā cōiter ħ sequunt doct p rō
nes redditas in gl. ꝛ ħ p eos, lꝫ de Spec. mētionē non faciant,
ꝛ idē tenuit bal. in. l. fi. C. si ex fal. instr. p istā gl. ꝛ ēt Jo. and. in
addi. Spec. in ti. de instr. edi. in rub. i. iij. col. ꝛ bal. in. c. p tuas
3 de test. ꝛ vide ꝙ dicā. j. sup gl. mag. ad fin. ℂ † In tex. ibi no. in
quē solu. excepta est ꝛc. Sed pone, ꝙ in instru. dicat, ꝙ trina
pntiū soluere hinc ad sex mēses certe non pōt ꝯstare de die so
lu. nisi videat dies ꝯfecti instri, an tunc debebit edi dies ꝯfecti
instri. Spec. in tit. de instr. edi. §. videdū. ver. sed cū dies nihil
clare firmat in ant. de hn. in. c. g. ppetuus. de fi. instr. vr̄ assenti
re, ꝙ tunc edi dēat dies instri sine quo nō vr̄ edi posse dies sol. 9
ꝛ istud plꝫ p quo facit. l. ij. cū si. ff. de tuti. om. iu. ꝛ istud ēt volu
it Cy. Guil. de suza. Ray. ꝛ bal. ħ in fi. ꝛ ēt Pe de ca. ħ qꝛ sic
est ea. rō q̄ est in libro rōnū. Jtē ħ casu edit dies instri in ꝯñ
tū, ꝙ esse pōt, ꝗ̄uis principalr edi nō dēat facit. l. j. in pn. cuꝫ
si. j. de auc. tu. ꝛ ei facit. l. egi. j. de excep. rei iu. ſm Cy. ħ. ℂ In
tex. ibi ps est stipu. s. qualificarinē nō subalis. l. ex duobus. in
j. ꝛ ibi no. j. de duo. re. ꝛ no Bar. in. l. ita stipulatus in. iij. col. j.
de verb. obl. ꝛ Ang. ħ. ꝛ ħ vult. gl. ma. ħ in fi. si bñ inspiciatur.
4 ℂ † In gl. j. ibi tunc totū. s. cū die ꝛ ꝯsule, ꝛ an istud sit verū vi
debimus in gl. seq. vbi repetunt oia, que ħ dñr in gl. ij. in pnci.
a dic ꝙ hodie nō reqrit expressio cōsulis a in instris, vt est gl. no.
iuncto tex. in. c. quotiēs cordis in gl. pua. j. q. vij. ꝛ not. bar. in. l.
libellorū in prin. j. de accu. ꝛ dicit Guil. de cu. ꝛ Bal. in. l. cōpa
rationes. C. de fi. instru. ꝙ hodie loco ꝯslis apponuntur anni
incarnationis dñi iuxta no. p gl. in. l. iurisgētiū. §. ꝙ fere. j. d pa.
ꝛ Ang. ēt ħ dic ꝙ de cōsuetudine apponit nomē cōsulis, ꝛ ita
ēt bal. in. l. de quibus in. ix. co ff. de legi. ꝛ Jo. de Jmo. in. l. ij. §.
diem. j. quēad. testa. ap. ꝛ d. Abb. in. c. j. ad fi. de pb. ℂ In ea.
ibi ab actoꝛ vtēte ꝛc. Azo tenebat, ꝙ actoꝛ nō teneret edere reo
instra qbus ipse actoꝛ non eēt vsurus in iudicio, ꝛ similr, nec re
us actori, sꝫ solū ea quibus vsurus esset p. §. edēda. j. ea. i ℂ Et
ppea inferebat ꝙ de necessitate iste text. qui in princ. loquit de
5 editiōe instrorum intelligetur de instris quibus vsurus est † sꝫ
Jo. tenebat, ꝙ imo actoꝛ teneret edere reo ad fundādam exce
b ptionē b instra ēt qbus actor vsurus nō est sil'r reus actori in ali
qbus casibus ſm distīonem positā in hac gl. in ꝟbi. in iiij. ꝛ illa
opi. cōiter approbat. Jnq̄tum in Jo. dicebat, ꝙ iste tex. nō p
cedit in instris qbus qs vsurus est, qꝛ ſm eū in illis dꝫ fieri edi
tio cū die, ꝛ cōsule dānat opi. eius ꝛ tenet in hac opi. azo. p rō
nē positā ħ in ꝟ. ꝛc. Et qꝛ qñ fit editio instrorum quibus edēs
vtit fit talis editio sine die, ꝛ ꝯsule eo qꝛ nō fit, vt fiat fides iudi
ci cū iam facta est plena fides p productionē integrā fcām ab
vtēte, sꝫ fit solū aduersario, vt videat an pbēt p vtēte, ꝛ ħ cōspi
cere pōt absqꝫ editiōe diei. Nisi in casu quē ħ ponit bar. s. qñ
aliter non posset deliberare, ꝛ certus fieri ille cui fit editio nisi
ederet dies, vt ħ p eū, ꝛ cū dicta opi. azo. ꝯcordat gl. iūcto tex.
in. c. cū psone in ꝟbo integraliter de pui. in. vj. ꝛ gl. in. §. ites ꝟ
boꝝ, in ꝟbo idoneus insti. de inut. stip. ꝛ in. d. c. g. ppetu⁹ ꝛ In
no. ꝛ alij in. c. j. de pba. in qbus locis ꝯcludit, ꝙ iste § dꝫ locū
reglariter in instris qbus edēs vtit vel vsurus est. ℂ Quid aūt
in illis qbus edēs nō est vsurus dicet. j. ℂ In ea. ibi. C. e. l. ij. ad
do melioꝛ tex. in c. qm̄ ɔ̈. de pba. ꝛ ibi bona gl. in. ꝟbo. lo. Nō
aūt q̄re edant cū die, ꝛ ꝯsule est qꝛ petūt edi ab officiali, seu no
tario actoꝛu q tenet edere acta vnicuiqꝫ cui⁹ interest. d. l. ij. ꝛ ibi
no. Cy. ꝛ no. bar. ħ. ꝛ in. l. ij. §. diuus. j. de iure fi. ꝛ Jo. an. in ad

di. Spec. in ti. de instr. edi. in rub. in. iij. col. ꝛ Pet. de ancha.
6 in cle. j. §. j. de vsu. Bñ facit. l. ij. C. vt lit. pē. † vñ qñ ab officia
li in casu premisso petit editio sine actoꝝ sine instroꝝ dꝫ fieri
cū die, ꝛ ꝯsule. l. pioꝛ. in pn. ꝛ ibi gl. in ꝟ. meū. j. eo. no. Ang. ħ,
ꝛ Bar. in. l. exēpla. j. eo. ꝛ Cy. in. l. iij. C. quēad. test ap. ꝛ Bar.
in. l. ij. §. diē. ff. eo. tit. ꝛ Ant. de but. in. c. j. de pba. Ex quo infe
ro, ꝙ in casibus in qbus iure ꝯmittente actoꝛ peteret a reo sibi
edi copiā actoꝝ quā redimerat reus a notario, qꝛ qñ peti pos
sit dixi in. l. ij. C. eo. Tūc non eēt faciēda editio actoꝝ cuꝫ die ꝛ
ꝯsule, qꝛ eēt eadē rō, q̄ in instris, ꝛ qñ a quocūqꝫ possit peti edi
tio actoꝝ, qꝛ dixi in. d. l. ij. non repetā ħ, ꝛ ibi ēt dixi que ventūt
appello. actoꝝ. ℂ In ea. ibi. l. pperādū ꝛc. adde gl. similē i. d. l.
7 ij. C. eo. ℂ † Et ex ħ infert Ang. ħ, ꝙ ei q fuit pñs in iudicio tpe
quo acta fiebāt non dꝫ dari ex interuallo terminus ad accipiē
dū copiā actoꝝ qꝛ dbuit singulis diebus eā copiā accipere, qñ
acta fiebant, idē tenuit Bar. in. d. l. ij. C. eo. de quo dic vt ibi di
8 xi. ℂ † Et vltra casus ħ expressos in qbus gl. dicit fieri editio
c nē actoꝝ dic, ꝙ ēt fiet editio regl'r cuilibet cuius interē, c vt di
xi. Et iō dicebat no. Bal. in rub. C. d fi. instr. in. iij. vel. iiij. col.
ꝙ scripture bāni, vel alterius actus tēdētis ad vindictam pub.
dēant edi cuicūqꝫ illius reipublice qꝛ largo mō cuiusqꝫ interē,
ar. l. lꝫ. i pn. j. d pcu. ſm eū, ꝙ ē no. ꝛ idē no. ēt ang. ħ. ℂ In ea.
ibi pmo casu totū ꝛc. nec mirꝫ, qꝛ non tm̄ copiā, sed sūm totuꝫ
instrm sibi dandū est, iuxta. l. iij. § interdum. ꝛ fere p totū ti. j. de
exhi. re. ℂ In ea. ibi scdo, idē ꝛc. iste casus ꝛ duo seqnētes lo
quunt, qñ qs petit edi instrm, ꝙ rōne pprietatis rō spectat ad
petētē in totū vel i pte. ℂ In ea. ibi, aut circa diē ꝛc. idē tenuit
gl. in. d. l. optimā. ꝛ bar. ħ, ꝛ Spec. in. d. §. videdū. in ver. faciē
da. ꝛ Anto. de but. in. d. c. g. ppetuus. in fi. sed Ang. ꝛ Fulg. ħ
tenent, ꝙ sufficiat si qs voluerit reprobare instm in falsum lꝫ non
9 circa diē, qꝛ nisi exhibeat dies est impossibilis reprobatio, † cū
negatiua non coarctata loco ꝛ tēp. sit improbabilis. l. actoꝛ. C. d
pba. Adde ꝙ istā scdam opi. sentiunt gl. in. d. §. ites verboꝝ. ꝛ
in. d. c. g. ppetuus. ꝛ in. d. c. qm̄ ɔ̈. que simplr dñt, qꝛ volenti re
darguere instm de falso dꝫ edi dies tm̄ rō. ē assignata p Ang.
ꝛ Fulg. parū vꝫ. Nā finge, ꝙ instrm dicat, ꝙ ɔ̈ctus fuit factus
pure, ego volo pbare, ꝙ imo fuit adiecta ꝯdō in illo ɔ̈ctu. Cer
te ħ non tractat de pbāda negatiua, ꝛ tñ tractat de reprobando
instrm. Bal. in. l. fi. C. de fi. instr. ēt lꝫ opi. quā lꝫ Ang. ħ, ꝛ mo
net Bal. per illam. l. fi. ꝛ idē vr̄ velle ibi Cy. ꝛ expresse Saly.
ꝛ Bal. in. l. fi. C. si ex fals. instr. ꝛ in. d. l. optimā. ꝛ Pan. de ca.
ħ, tñ posset rñderi ad. l. fi. ꝙ ibi non dr̄, ꝙ dēat edi. Joā. fab. in
d. §. itē verboꝝ. vr̄ ēt impugnare istā gl. monet, qꝛ si volo pba
re, ꝙ die, ꝛ hora facti instri fuit alio mō factū. q̄ instrm dicat, ꝛ
sic volo reprobare in alio, q̄ in die, certe non vr̄, ꝙ possim pba
re nisi exhibeat dies, qꝛ alias oporteret articulare, ꝙ ille ɔ̈ctus
fuit semel tm̄ factus, vt in. c. cū Joan. de fi. instr. alias. n. ois p
batio mera eēt inutilis, qꝛ aduersarius meus diceret, ꝙ testes
mei deponunt de alio ɔ̈ctu pro quo in vide Bar. in. l. j. §. si qs
neget ad fi. j. quēad. te. ap. vñ dt Jo. fa. ꝙ in ħ casu, ꝛ silibus opꝫ
diē edi, ꝛ idē dicit si testes non recordarent de certo tpe, vñ cō
cludit ꝙ semp debeat dies edi, si aliter falsitas pbari nō possit,
ꝙ ex qualitate factoꝝ poterit bono iudici apparere. ℂ Et ista
finalis ꝯclusio est ēt de mēte bal. in. d. §. itē verboꝝ. ꝛ mihi plꝫ.
Pro quo facit illud qđ no. bar. ħ, dum dicit, ꝙ dꝫ edi dies, qñ
10 ille cui fit editio non pōt aliter deliberare, vt hic per eū. † Sub
dit ēt bar. ꝛ Ang. ħ, ꝙ iste q vult reprobare instrꝫ tanq̄ falsuꝫ,
dꝫ se inscribere ad penā tallionis, iuxta. l. pen. ꝛ fi. j. de accu. ꝛ ħ
pbat in. l. ij. ꝛ fi. C. de fi. instr. sed Spe. in. d. ver. faciēda. dicit,
ꝙ ħ casu ista inscriptio non est in vsu quo ad penā ordinariā fal
si, ꝛ bñ ſm eū, cum tunc non agat ad penā falsi infligendā, sed vt
11 in instro dies det, aīle. c. ij. de ord. cog. ℂ † Et dicit ipse, ꝙ ob
seruat, ꝙ si iudex psumit maliciose opponi falsitatē cogit oppo
nentē se obligare ad extraordinariā penā, si deficiat in pbando
falsum, ꝛ idē lꝫ Jo. fab. in. d. §. itē verboꝝ. ita ēt est de mēte Cy.
ħ in addi. q ad ħ alle. l. liij. j. de cust. reo. in arg. Pan. de cal. ħ,
lꝫ de predictis doc. mentionē non faciat. Et p isto opi. vr̄ text.
in. c. sup his. de accus. vbi excipiens de crie non tenet se inscri
12 bere † ad penā tallionis, sed ad penā extraordinariā arbitrio iu
dicis, ꝛ no. gl. ꝛ doc. in. l. iij. C. q accu. Nec ob. d. l. fi. C. de fi. in
stru. qꝛ illa. l. intelligit in eo q criālitèr accusare volebat de fal
so, vt ibi p gl. ibi verbo paginā, ꝛ ita ibi lꝫ bal. ꝛ per eundem in
13 l. fi. C. si ex fal. instr. ℂ † Item circa pdicta adde ꝙ illud, qđ di
cit ħ gl. s. ꝙ volenti redarguere de falso dꝫ edi instrm totum cū
die pcedit, qñ qs petit copiaꝫ vt de falso prosequatur suam in
iuriam, vt qꝛ ɔ̈ eum est pductum instrm falsum, alias secus ſm
Bar.

a ℂ Cōsilis. Idē dicit An ge. suo ꝯs. cix iiij. vbi ponit oia necessaria ad solēnisādū instrumentuꝫ.

b ℂ Exceptionē. adō. lap. alle. x.

c ℂ Interest. adō Lud. ro. cōs. xxxiiij.

Bart. singul. in. l. tutor qui repertorium in prin. in ℣. quero si
tutor egit ⁊c. cum ℣. seq. ff. de admi. tut. ⁊ sequitur Pe. de anc.
in clem. ij. de eta. ⁊ quali. ⁊ Pan. de ca. hic. Exemplum ponit bar
tol. si reus conuentus a tutore petat copiam totius inuẽtarij cũ
descriptione omnium rerum eo q̄ intendit tutorem accusare ꝟ
suspecto in eo, q̄ omnes res descripsit, nã tunc inuentarium nõ
dꝫ edi, quia ille non petit copiam, vt psequatur iniuriam sibi illa-
tam, q꞉ ꝯ eum non est productum aliquod instr̃m illius. Sꝫ pe
tit copiã, vt accuset tutorem de suspecto ad vtilitatẽ pupilli nõ
suam. Vñ illa reconuentio non ꝯceditur qñ quis nõ psequitur in
iuriam suã, arg. l. negãda. C. de accus. ⁊ l. is qui reus. ff. de pub. iu
di. ⁊ loquitur Bar. sub dubio forte. ¶ Pro quo dictum suũ pos-
sit pcedere qñ reus cõuentus a tutore erat conuentus seu accu-
satus criminaliter, ⁊ ita loquitur d. l. qui reus cum si. Sꝫ si esset con-
uentus ciuiliter tũc nõ hñt locũ illa iura, vt p bar. in auc. ⁊ ꝯsur
in ℣. quero, scdo vtrũ possit actor ⁊c. Dicit ẽt no. Jo. fab. in. d.
§. item ꝟborũ, ⁊ Spe. in ti. de test. §. qualiter, ℣. quid ergo, q̄ si
in casu huius §. ille q nõ põt petere edi diem instr̃i peteret q̄
aduersarius rñderet põdi cõtinẽt, q̄ si q̄s ꝯtctus factus fuit de
tali re, fuit factus tali die poterit aduersarius rñdere credo ꝯut
in instr̃o superinde confecto continetur. ⁊ sufficit, q̄ instr̃m sit ex-
hibitum iudici. Si enim teneretur precise rñdere de die fieret p
indirectum fraus hic. l. q̄ non est ꝯ cẽdñ. l. contra leges, ⁊ l. se
14 quẽ. ff. de leg. ⁊ in. c. cũ quid vnaria, de re iu. in. vj. ¶ † In ea.
ibi in tertio in h̃ casu teneas opi. Azo. vt dixi. ff. circa pñ. in. glo.
Et limita nisi aliter deliberare non posset ille cui fit editio nisi
edatur sibi dies, vt h̃ p Bar. cũ quo transeunt alij. Cui adde ẽt
aliũ casum. s. qñ dies instr̃i ꝯfecti esset pro ꝯctus, vt si tpe quo ps̃
meus cuius sum hẽs recepit mutuum pecunie currebat mone
ta minuta, nunc aũt grossa eiusdem nõis. Nã non possum scire
qualem monetam reddere debeã nisi edatur mihi dies celebratĩ
instr̃i. Et illud tps attẽditur in solutiõe iuxta. l. cũ quid, cũ ibi no. ff. si
cer. pet. scdm Goil. de cu. Bal. ⁊ Ang. h̃ per istum tex. in ℣ ps
⁊c. Et quintum casum in quo dꝫ edi dies dixi sup tex. ⁊ adde q̄ di
cam. ff. proxi. ¶ In ea. ibi in quarto ⁊c. in hoc cõiter tenetur opi.
Jo. vt late psequutus sum in. l. fi. C. e. vbi dedi plures limitatio
25 nes † ⁊ intelligas isto quarto casu. s. qñ vnus ex litigatoribus pe-
tit p aduersarium in casu pmisso istr̃a non pducta edi ad fundã
dam, vel iuuãdam petitionẽ ipsius petentis editiones, ⁊ tũc dꝫ
fieri editio integra cũ die ⁊ consule, q꞉ alias nullus esset effect⁹
editio. cum petat edi instr̃m ad pbandũ, ⁊ si nõ ederetur integrũ
⁊ solẽne nõ releuaret, ⁊ ita intelligunt doc. h̃ vt aperte exprimit
Ang. hic ⁊ Ang. in. l. argẽtarius. §. edi. ff. e. ⁊ Pan. de ca. h̃, ⁊
Spec. in. d. ℣. faciẽdo, ⁊ Am. debut. in. c. j. de pba. ad q ẽt vi
de no. per bart. in. l. ij. §. diẽ. ff. quẽad. test. ap. Pro h̃ facit q꞉ lꝫ
militet rõ suspitionis falsitatis cõmitẽde p illũ ꝯ quẽ pducta
sunt instr̃a q̃ petit edi, vt videat an sibi obstet tñ cessare vꝫ h̃ rõ f
eo q ad pbãdam suã intentionẽ petit ab aduersario sibi edi in-
str̃a nõdũ pducta in iudicio, ⁊ hãc rõnẽ in alio tñ proposito põ
26 derat Bald. in. l. pe. C. quẽad. testam. ap. ¶ † Et ex h̃ verificatur
illud, q̄ no. Bar. in. l. exẽpla. ff. e. vbi dixit, q̄ si producitur p pcu
ratorẽ actoris instr̃m sine pcurationis dꝫ illud edi reo cuꝫ die ⁊
ꝯsule q꞉ nõ solũ editur, vt deliberet reus, sed vt reus ex h̃ possit p
bare ꝯ principalẽ, q̄ ipse reus obtinuit cũ eo q erat procurator
illius aũs efficeretur deterior ꝯdõ rei potius litigãdo cuꝫ pcura-
tore q̃ cũ dño, q̄ nõ est dõm. l. u. §. de feudi. ff. q ex cau. in pos. ea.
⁊ istud vltimũ posuit Bal. ⁊ Ang. hic lꝫ de Bar. metionẽ non
faciat. Inuenio tñ Cy. h̃ in addi. ⁊ Oni. ꝺ cu. h̃, de qbus alij mẽ
tionẽ nõ faciũt tenẽtes, q̄ in isto in h̃ quarto caso. s. qñ fit editio
a duersario ad fundãdã, vel iuuãdã intentionẽ eius, q̄ editio dꝫ
fieri sine die, ⁊ ꝯsule p istũ tex. indistincte loquentẽ, ⁊ idẽ ẽt vꝫ
tenere Abb. in. c. j. de pba. ⁊ est de mente Bart. in. l. pretor. §.
j. ff. e. ¶ Nec ob. q̄ si nõ ederetur integrũ instr̃m ⁊ solẽne nõ rele-
uaret, q꞉ quodlibet exẽplũ datum a pte facit fidem ꝯ ipsum dã-
tem, vt no. Bar. ⁊ oẽs in auc. si quis in aliquo, in prin. C. ꝺ edẽ.
p. l. in fraudẽ. §. neqꝫ. ff. de iur. fis. ita dicebat Ful. posse respon de
re lꝫ nil clare firmat, ⁊ istã opi. ẽt tenebat Jo. gl. vt refert h̃ gl. ⁊
posset rñderi ad no. p Bar. in. d. l. exẽpla, q̄ sibi expediebat edi
tionẽ taliter fieri, q̄ faceret fidẽ nõ solũ ꝯ ipsum procuratorem
edẽtẽ, sꝫ ẽt ꝯ aliũ. i. ꝯ dñm. Attñ sustinẽdo primã op. potes rñ-
dere ad illud, q̄ dr̃ p. d. §. neqꝫ, q̄ ibi intellr̃ de exẽplo integro
nã tũc hñ facit fidẽ q̃ꝫtũcũqꝫ nõ sit auctẽticũ, q꞉ ps tradit illud
tanq̃ exẽplatũ ab auctẽtico. Et vbi in exẽplo deest dies ⁊ con-
sul patet q̄ non est solẽne, vt in auc. vt ppo. no. impe. Si tñ il-
le q dꝫ edere dicat se paratũ totũ pducere iudici, ⁊ sic instr̃ꝫ ple
nam fidẽ ꝯ eũ faciat, sꝫ non consentit edi copiam diei aduersa-

rio, putarem audiendum edentem qñ editio petitur solum vt p
betur ꝯ edentem, hñ facit tex. in. c. cum contingat, de fi. inst. ⁊ in
c. cum ꝑsone, de priui. in. vj. ⁊ isto modo pñt concordari.
17 ¶ † Itẽ in alio casu editur dies. s. qñ petitur editio a notario, vt
dixi super tex. ⁊ idem dicit si petatur ab eo ad quem prothocol
la notarij peruenerunt, q꞉ successit in locũ notarij. l. quedã. §. no-
bil, ⁊ §. sequitur. ff. e. ⁊ alie. no. p Inn. in. c. j. de pb. ¶ In ea. ibi, sꝫ
18 quo iure de h̃ dixi in. l. j. C. e. post gl. ⁊ doc. † In ea. ibi, vel vten
do vel non vtendo ⁊c. gl. hic dum dixit, vel non vtendo habuit
respectum ad opi. Jo. qui tenebat, q̄ ẽt ille q non erat vsurus in
str̃o tenebatur edere aduersario in aliquibus casibus. Non autẽ
intelligas, q̄ gl. velit, q̄ ille qui producit instr̃m non vtendo eo
in iudicio, sed producendo iudici tanq̃ priuato in camera sibi ꝑ
iudicet adeo q̄ iudex possit se fundare pro aduersario ex illo i-
str̃o ꝯ producentem, q꞉ esset ꝯ no. per gl. in. l. quotiens. §. fi. in ℣
bo hãdeꝫ. ff. de prob. ⁊ ꝯ no. p Inn. in. c. cum in iure de offi. dele.
⁊ ita intelligit Bal. istam gl. h̃ in lec. anti. lꝫ Pa. de ca. non fa
ciens mẽtionem de Bal. simplr putauerit istam gl. sentire, q̄d
producens instr̃m iudici in camera sibi preiudicet, q̄ dicit esse
periculosum tenere. Et pro Bal. etiam allego id quod no. glo.
in. l. iubemus in gl. mag. C. de libe. causa, ⁊ no. Bald. in. l. fi. in
19 xv. col. C. de edi. diui. adri. tol. ¶ † In ea. ibi rñdeo inuaĩ ⁊c. ex
a hac gl. collige, q̄ producens instr̃m vꝫ fateri ꝯtenta in eo esse
b vera ᵃ scdm doc. hic. Et hoc voluit clarius gl. in. c. presentium, in
gl. j. de test. in antiq. ⁊ p Inn. in. c. cum venerabilis, de excep. ⁊
in. c. olim de censi. quod declara, ⁊ limita vt per Bal. in. l. post
legatum, in. j. ⁊ ij. col. ff. de his qb. vt indi. ⁊ per Bal. in. l. ij. in
fi. C. de fideic. lib. ⁊ in. l. cũ precium. C. de libe. cau. ⁊ in. l. si quis
testibus, in. j. col. C. de test. ⁊ in. l. aliam. C. de his quib. vt indi.
¶ Et quid si pducens dixit produco instr̃m in parte, ⁊ partibus
c p me tñ facientibus ᶜ an hec protestatio ualeat adeo, q̄ iudex ex
illo instr̃o possit concordare ꝯ pducentem dic, vt dixi plen post
20 Bal. in. l. j. C. vt que desunt aduo. ¶ † In ea. ibi nomina testiũ
⁊c. no. ex gl. q̄ nomina testium debent edi qñ fit editio instr̃i, ⁊
istud cõiter sequuntur doc. lꝫ Spec. tenuerit ꝯrium, vt dixi sup
tex. Dixit tñ Bal. in. l. fi. in. vij. col. C. e. vbi alle. istam gl. q̄ si
subesset timor ne aduersarius qui petit edi nomina testium meo
rum suborn̄aret eos non teneretur edere nomina testiũ, q꞉ vbi sub
est timor corruptionis non fit editio per istum tex. Spe. in ti.
21 de test. §. qualiter, ℣. post h̃ dubitat. † An teneat edere nomina
d test. aduersario qui testes illos intendo examinari facere, ᵈ ⁊ di
cit q̄ non. sed sufficit, q̄ iudici nominarem. ⁊ de hoc etiam ibi
vide p Jo. an ⁊ q̄ noia testium examinandorum in iudicio non
sint edenda probatur in. l. non ex omnibus. Et ibi gl. mag. in fi.
ff. de arbi. ⁊ ibi legit Bal. ⁊ p eũdẽ Bal in add. Spec. in ti. de
his. edi. in. iiij. col. ⁊ in. c. ꝑ tuas de test. ⁊ in. l. editũ, in. xxxiij.
col. in repe. padua. post Oni. de cu. ibi C. e. ¶ Et sic ista gl. lo-
quitur de testibus instr̃i edendi, ⁊ nõ de testibus examinandis.
¶ In gl. in ver. ꝯscriptum est ibi eꝯ ⁊c. dic scdm Ful. immo non
est eꝯ, q꞉ ẽt in ciuitatibus dies celebrati ꝯctus nõ editur, vt h̃, sꝫ hñ
editur dies dati libelli, q꞉ acta eduntur cũ die, ⁊ consule, vt dcm̃ fuit
s. ¶ In gl. fi. ibi, s. est necesse qd̃ me mãdãte ⁊c. ista rõ est no-
ua rõ, sꝫ declaratio prime pcedẽtis rõis nã dñr esse rões meas
qñ me mãdãte facte sunt, vt. d. § pertinere. ¶ In ea. ibi. l. ij. §.
diẽ voluit allegare. l. iij. simplr cum. § nõ hẽat, in or. gl. nõ con
cludit, q꞉ cũ testr̃m fiat mãdãte testãtoris vꝫ esse scdm mãdãte hĩc de
ꝯ representat psonã testatoris, vt in auc. ꝺ here. ⁊ falci. ꝑ prima. ꝑstat. in
pn. ⁊ idẽ in legatario q iure legata hẽs eẽ cẽsetur. l. id ꝗ ps in fi. ff. ꝺ
vsu. ita in pposito meo dicit Cy. in. l. iij. C. quẽad. test. ap. ⁊ bar.
22 i. d. §. diẽ. † Si ergo q̃rat q̃re nõ editur testr̃m cũ die ⁊ ꝯsule hẽdi,
⁊ legatario sicut edũtur rões, attẽto q̄ testr̃m cẽsetur scdm mãdato
eor, ⁊ cẽsetur esse suũ. d. l. ij. in pn. dic p Bar. in. d. § diẽ, ⁊ p An
23 ge. i. d. §. edẽda. ff. i. e. l. ¶ † Et lꝫ gl. istã pn dicat q̄ rõ h̃ reddi
ta in tex quare rões edantur cũ die, ⁊ consule rõ sit sufficiens dic
e qd̃ immo vꝫ sufficiens nã pone exẽplũ qd̃ fuerit saldataᵉ rõ inter
partes, ⁊ facta fuerit cõpẽsatio solũ preteritorum ⁊ fuerit scriptorum
qd̃ debitũ restabat in q̃qꝫ si iste fuit vltimus actus solo q̃qꝫ ꝺ
benẽ si aũt postea fuerint data alia tũc secus. Jdõ oporteret edere
diem. ¶ Et ex h̃ infert verum esse id qd̃ dicit Gui. de cu. h̃, qd̃ in
rõibus, ⁊ in istr̃is vbi q̄s nõ põt deliberare an debeat cedere, vel
ꝯtẽdere nisi edatur dies tũc edi dꝫ, vt ẽt supius dcm̃ est. Et ideo
Bal. h̃ dicit qd̃ tã rõ iurisꝯsulti q̃ glo. est bona. Ful. ẽt h̃ ap-
probat rõem iurisꝯsulti. ¶ In ea. ib. l. cum filiesfami, dic qd̃
suspitio falsitatis id operatur. Vel verum est qd̃ nil dꝫ editum esse
qñ aliquid substantiale restat edẽdum, vt in ꝯrio, sed dies non
est de substantialibus editionis.

a ¶ Precedẽ
cẽs istam ꝯclu
Pa. ⁊ ca. i ꝯs.
lxxxj. ⁊ ci. i cã sil
uestri i. ij. col. ⁊
plene p Jas. h̃ i
iij. co. ⁊ se. ⁊ se-
ꝗ. i. c. cũ vene-
rabilis, ff. vi. co
lũ. ꝺ exce. Tho.
b ¶ Esse vera
adde lud. ro. ꝯs.
lxxi. ⁊ q̄ idẽ vo
luit. ꝯ. xxiij. vbi
dr̃, q̄ reprodu-
ctio libelli opa
tur, vt reprodu
cẽs videatur fate
ri con̄tẽta
fore vera, ⁊ dõ
do. Ja. h̃ dr̃ ad
ampliatorẽ q̄
q approbauit
vrũ ad vnũ offi
ciũ ñ põt postea
i allo similli re
probare dic in
q̄ i ꝯrũ facit
no. p Ol. ꝯs. x-
viij. vbi ꝯsu. vit
per plura q̄ ed
missus ab ordi
nario successiue
ad duas parro
chiales eccle-
sias, vt si ad ter
tiã fuerit mrm
pr⁹ ⁊ examinat⁹
inuẽtusqꝫ non
idoneus q̄ põt
ab eodẽ repel-
li. Nec pt h̃ di
cer, q̄ illud erat
notoriũ cũ cum
adm sit ad alis
q꞉ fateretur crimẽ
suũ ⁊ ibi videtur
sña sit lata in h̃
casu.
c ¶ Faciẽtib⁹
ꝺ h̃ p in. ro. ꝯs.
ccccxxxij. p. d.
de ro. dci. cclx-
xxi. de fi. instr.
in nouis.
d ¶ Facit vi
de Bal. i c. p
tuas de testi et
ibi fely. i. c. j. in
vj. col. ꝺ pba. ⁊
Jo. an. i. c. ꝯsi
tut⁹ de fideius.
et ibi Ard. fi-
cu. in. v. col. et
Spe. in ti. ꝺ te
ste. §. qualiter.
Tho. diplo.
e ¶ Saldata
rõ adde eũdem
ꝯs. iij. ij. lib.

SVMMARIVM

1 Copia instrumentorũ qbus qs usurus est, ędi debet aduersario.
2 Instrumenta produci possunt quandoq̃ usq̃ ad conclusum in causa.
3 Instrumentum pductũ ante litem contest. ad instructionem iudicis, ędi non debet aduersario.
4 Ignorans potest ẽe incidere in pœnam.
5 Instrumentum potest cogi ędere actor uel reus per iudicem cũ comminatione, q si nõ producat in termino, q priuabit illius commodo.
6 Delictum est denunciandum cum omnibus qualitatibus, putã loci, temporis, & cicatricum

1 **Edenda sunt.** † Ea sola qbus qs vsurus est i iudicio edẽ dz aduersario nec dz edidisse nisi totũ ɔtrũ ediderit, ꝛ si edẽti aliqñ petit pp etatẽ, sexũ ve, rusticitatẽ. h. d. vsq; ad l. ij. ¶ In gl. ma. q̃ est gl. ij. ibi post li. ɔt. sz gl. in ꝟ. in dic &c. ꝫ ɔtriũ, ꝛ bñ, nã cũ exceptiões pẽ ptorie possint opponi qñcũq; ante sniaꝫ p. l. pẽptorias alle. i gl. 2 † pari rõe possent qñcũq; pduci istr̃a ad tales exceptiones pbãdas, vt ẽpsse hr in. c. cũ olim, ext. de fi. inst. Ubi instra pñt pduci qñq; vsq; ad ɔclusum in cã, nisi certus terminus a iure eẽt pfix°. l. orõne ꝑ. l. j. Ergo dici nõ põt, q editio istrorꝫ oĩnꝫ fieri dẽat ppe lit. ɔt. adde tñ q hodie dñi edi añ li. ɔt. infra. l. qñ actor i libello° instrumentũ retulit se ad aliqd instrm, vt p doc. ꝟ. l. pxi. a de ẽt vnũ qd no. dixi Spe. in ti. de instr. edi § nũc uideam°, ꝟ. ij 3 pone appellãt † q si ante lit. ɔt. pducit instrm ad instructiones iudicis, ꝛ illud instrm faciat ad negociũ principale, q illud instrm non edit aduersario statim qñ pducit, sz ipe pbationũ p° lit. ɔt. ꝛ exẽplũ ibi vide p eũ, ꝛ istud dcm p no. reassumpsit bal. ꝟ. ea. l. § j. ꝛ in. iij. col. ꝛ Jo. an. in. c. romana. §. si ꝟo, de app. in vj. ¶ In ea. ibi, ꝛ ẽt q h uz &c. gl. i pñ. posuit pmũ intel. ad istũ tex. s. q qs dẽat a pn. edere oĩa qb° in toto iudicio vsurus est, h añ ponit sz intellec. ꝛ verꝫ ẽ q qs dz edere oĩa qb° corã iudice vsurus est, h est nõ tñ iudici, sz ẽt aduesario edere dz ꝛ nõ requirit, q a pñ. ea edat, sz eo tpe quo ipse vtit. ¶ In gl. ij. in pn. fm hãc p:imã expõnẽ pz rñsio ad istũ tex. q multũ videbat facere p opi. Azo. tenẽtis, q vnus litigator nõ teneat ɔtra se edere istra aduersario suo, sz cõuer tenet opi Jo vt dcm fuit. ꝟ. pxi. ¶ 4 † In gl. in ꝟbo totũ ibi, qz nesciuit &c. No. q ẽt ignorãs põt incidere i penã p quo facit. l. ad oĩẽ. ꝟ. de ꝟ. ob. in restitued° esset in iure. ex clã gñali si qua mihi iusta cã fm Ang. hic, ꝛ no. gl. in. l. ij. in gl fi. C. de iur. emp. ꝛ in. l. q i alterius. ꝟ. de re iud. cũ si. ꝛ plene p 5 Bar. in. l. cũ filius §. in hac ꝛ in. d. l. ad uiẽ, de ꝟ. ob. ¶ In gl. fi. ibi alijs denegat actio facit h gl. q iudex possit mãdare alicui, q edat instrm ꝟ. certũ terminũ, ꝛ cãm quo nõ edat pt declarare, q ipse nõ possit vnq̃ vti dicto instro ar. l. si ea. C. q ac. nõ pos. ꝛ expsse no. Bar. h in. §. edẽda, ꝛ plem° in. l. ij. C. eo. dic vt ibi dixi. ¶ Extra gl. tetigit hic° Ang. aliqd an tertis cũ quo litẽ non habeo cogi possit ad edẽdũ mihi instrm p interesse meo de quo dixi in. l. ij. C. e. ꝛ vide q̃ dicã in. l. pror, in pñ. ꝟ. e. ¶ Et in ɔtriũ h i verbo edere uz q nõ sufficit edere ptẽ instri nic de h, vt in. l. argẽtarius. § edi. ꝟ. e. cũ ibi no. p doc. ꝛ facit fm ang. ꝛ Ful. 6 q sindicus ex forma statuti tenet denũciare maleficiũ sub pena nõ dicat satisfecisse statuto nisi denunciauerit maleficiũ cũ oibus qualitatibus puta loci ꝛ temporis ꝛ cicatricum.

a ¶ In libello dñi. n. ð ro. ð ci. snis in anti. ð fi. inst. q oĩa illa instra ð q° b° actor mẽtionẽ facit i libello sunt edenda reo añq̃ possit cogi ad li. ɔt. ꝛ adõ eũdẽ ale. i ɔs. iij. co. j. ꝟ. h ẽt in. ij. vol. ꝛ ibi alle. ɔco. q tñ intelligit qñ sunt istra ppria libellãtis secus si essent aliena quorꝫ actor nõ hz facultatem edẽdi ɔstito p tpꝫ intro q illa exbibere ñ possit qz tũc nõ tenebit edere an lit. ɔte. sz p° sic alle. l. maritus. §. fi. ꝟ. ad. l. fal. ꝛ ibi vide.
b ¶ Hic seqt lap. sua alle. x. l fi. feder. ɔs. ij.
c ¶ Modus. re° ẽt tenet edere actori ex magna cã, vt dicit Spe. i ti. ð ist. edi §. vidẽdũ restat, ꝟ ex premissis collige q seqt Ro. ro. cõs. ccccxcviij. ꝛ ibi vide q̃ sit magna causa.
d ¶ Limita. vl tra ẽt limita p. D. de ro. decisi. suis in anti. de fi. inst. vbi dicit q si qs pducit instrm petit illa ab auditore pte nõ ɔdicente ꝛ iurat q reportabit si auditori placuerit, q debent ei restitui.

SVMMARIVM

1 Copia testamenti an & qñ sit danda haeredi per legatarium.
2 Actorum appellatione an ueniat sola pductio testamenti.
3 Copia testamenti an & qñ sit ędenda actori per reum.
4 Originalia non sunt danda aduersario, sed exempla.
5 Instrumenta originalia producta in iudicio debent manere penes notarium, lite pendente.

SI legatum. Legatarius petẽs legatũ, lꝫ in libello faciat mẽtionẽ 1 de testõ nõ tenet hẽdi dare illius copiã ad instru- 2 ctionẽ ipsius cum soleat penes se exemplũ hẽre. h. 3 d. ¶ Et intellige istũ tex. qñ testm non erat pductum in iudi- 4 cio p legatariũ, sed de eo tm faciebat mẽtionẽ in libello qualifi- 5 catiue, vt qz dicebat sibi legatũ eẽ fundũ pro dicebat ɔtineri in testõ quo casu lꝫ regr de talib° instris dẽat fieri copia reo añ li. 6 ɔt. vt possit deliberare an velit cedere, vel ɔtẽdere p rõnẽ. l. j. in pn. ꝟ. e. quasi alia instra videant esse p° libelli fm q declarat Bar. in. l. edita, in pe. col. ꝛ ibi de h dixi. C. eo. in fa lit in casu h° l. qz exemplũ testamẽti psumit esse apud hẽdẽ, vt h, fallit ẽt in alijs casibus de qbus p Inn. in. c. j. de pba. ꝛ bal. in. l. qui stipendia, in fi. C. de proc. ꝛ p Ang. in. d. §. edenda cũ cõcor quas 1 dixi in. d. l. edita, ꝛ dato † q ad deliberãdũ non debeat fieri editio hẽdi añ lit. cõt. vt h ñ qñ post lit. cõt. tenebit legatarius ad pbãdum intentionẽ suã pducere testm̃. l. post q̃. §. si dies, ꝛ ibi no. Bar. ꝟ. vt le. no. ca. ꝛ isto casu dicit ang. qz tenor instri est factus de actis nõ posset hẽdi copia denegari. l. ij. C. e. q itelligit 2 Ful. h esse verum † qñ totus tenor instri esset registratus in actis, qz tũc totũ istrm est de se act°, sec° si tenor testi nõ esset descriptus, ꝛ registratus in actis, sed sbe tm̃, qz tũc sola pductio testi nõ esset h actis, vt no. Inn. l. c. qñ ɔ, de pb. ideo tũc nõ debebit dari copia testi hẽdi p hãc. l. ¶ Sz certe puto, q ẽt h vltimo casu dẽat dari copia p. l. j. §. edẽda. h e. iuxta Bal. hic i lectu. anti. p istũ tex. Pro h facit, qz alr non posset instrui hẽs, an illud q pduxit legatarius sit verum, vel falsum, Itẽ fm bal. ꝛ Ang. ista. l. non hẽt locũ in codicillis, qz hẽs non psumit hẽre sciam codicillorꝫ. l. nõ est ferendus. ꝟ. de transa. ꝛ. l. si seruũ. §. de illo. ꝟ. de ꝟ. ob. ꝛ plene p Bar. in. l. q rome. §. duo fr̃es, in. iij. q. eod. ti. ꝛ ibi ex no. p eũ posset ista. l. limitari in aliqbus casibus. ¶ In gl. j. ibi ꝛ ideo dico edẽdũ tm̃ exẽplũ &c. hec h. lec. ẽt approbat p doc. h. excepto Pan. de ca. q reprehendit eũ qñ re° nõ tenet actori edere ad fundãdam intentionẽ suam. l. q accusa. 3 C. eo. † Sed potes saluare gl. in casibus in quibus reus tenet edere actori, vt qñ originalia pthocolla notarij puenissent ad heredẽ. l. qdã. §. nihil, ꝛ. § seq. ꝟ. eo. vel originalis scriptura testi cõditi in scriptis manu testõris eẽt apud hẽdẽ, iõ eũ exhibere petit legatarius iuxta. l. j. ꝛ. ij. ff. quẽad. test. ape. ꝛ. l. j. in prin. §. i. ꝟ. de tab. exhi. Uel qñ alr perijsset legatario sine sua culpa facultas pbandi, vt no. doc. in. c. j. de prob. ꝛ Spe. in ti. de inst. edi. §. vidẽdũ ꝟ. ex premissis, arg. l. j. in ꝟ. ex cã. C. e. ꝛ dixi in. l. fi. e. ti. ¶ Uel petebat editio nõ ad principalem, ꝛ originalem intentionem fundãdã quã cõstebat hẽs, sz petebat editio ad intẽtionẽ iuuãdam q fieri dz, vt p bar. in. d. l. fi. C. e. ꝛ ibi dixi, ꝛ sic c pz multis modis° posse defendi hanc lec. ¶ † Itẽ no. ex glo. q 4 originalia non sunt dãda aduersario, sed exẽpla sic, ꝛ. l. eos. §. in pbis, ꝛ ibi gl. ꝛ Bar. C. de ap. ꝛ. c. cũ plone, de priuile. in. vj. ꝛ c. qñ ɔ. C. de pba. ꝛ ibi hẽs q originalia instra pducta in iudi- 5 cio debẽt remanere penes notariũ † lit. pen. ꝛ sic nõ restituuntur d pducenti, q limita° vt sin. p Spe. in ti. de instr. edi. §. nũc dicamus, ꝟ. pe. ꝛ in ti. de pcu. § rõe aut forme. in fi. ꝛ per Bart. in l. j. §. j. ꝟ. e. in vlt. col. ꝛ in. l. instra. C. de fidei. ꝛ p doc. in. c. is q. in fi. de pcu. in. vj. ꝛ circa predicta vide ẽt no. p Cyn. ꝛ Bald. in. l. procurator. C. eo.

† **NE quisquam.** Fisco ẽt agẽti tenetur reus edere instra etiã ad fundãdam intentionẽ fisci, nõ tñ tenet edere nisi instra ad cãm fisci facientia. h. d. sz. j. lec. ꝛ est spe ciale fauore cãe fiscalis, vt in gl. ¶ Et idem fit in cã dotis pupilli ꝛ alijs causis q̃ fauorabiliores sunt sicut cãe fiscales dixi in 2 . l. fi. C. eo. ¶ † Et dicit bal. in. l. j. §. j. in vlt. col. ꝟ. eo. q idẽ erit in emptore gabellarꝫ fiscaliũ, q est in fisco, nihil tñ alleg. ɔtrũ puto verius p. l. licitatio, in fi. ꝛ q ibi Bar. ꝟ. de pub. ¶ Item p hanc. l. dicit Bal. hic, q si aliqs tãq̃ qlibet de populo vellet accusare notariũ de instro falso, ꝛ iõ peteret edi instrm q dz edi, qz accusator psequit cõmodũ fisci nõ ppriũ, ꝛ sic sentire vr bal. q in crialib° reus teneat edere accusatori ad fundãdã intentionẽ 3 suam, † q nõ puto verꝫ p. l. q accusare. C. e. ꝛ. l. nimis graue. C. ð test. ꝛ. l. j. C. de qõ. ꝛ. l. ij. § diuus, el. j. cum ibi no. p gl. ꝛ doc. ꝟ. de iur. fis. ¶ Nec ob. iste tex. qz ibi agebat noie fisci, vt hic in gl. Tñ in exemplo posito per Bar. vꝫ in notario accusato puto dictum suum esse verum non per rationem suam, sed per. l. argentarius, in prin. eo.

SVMMARIVM

1 Liber rationum debet continere diem & consulem.
2 Scriptura priuata sine die & consule an probet.
3 Librum rationum confectum per filiũ tenet pater ędere.
4 Argentarius quis dicatur, & quis dicatur nummolarius.
5 Notarius an debeat rogari ab utraq̃ parte, qñ instrumẽtum nõ concernit nisi utilitatem unius, ut donatio.
6 Notarius an possit rogari de actu non ueniente ex consensu alicuius.

7 Delictum non potest probari per instrumentum.
8 Notarius non tenetur dare instrumentum, nisi ei cuius utilitatem concernit.
9 Notarius non tenetur ædere instrumentum ei cuius interest, nisi ab eo fuerit rogatus.
10 Notarius si æderet instrumentum tertio habenti interesse, non peccaret.
11 Acta iudicialia sunt ædenda cuilibet cuius interest.

PRetor. Argentarius rõnes edere tenet cũ die & ↄ̃sule his ad quos pertinet sine ipse argentarius sit sui iuris sine sit filiusfa. quo casu etiã p̃r eius tenet edere si fili⁹ questum argẽtarie ad patrem referebat, & sic pater tacite cõsentiebat argẽtarie.
❡ Itẽ si seruus est argentarius edere tenet dñs suus si seruus ipso volente argentariam exercuit, vel dñs rõnes penes se habeat, vel si argẽtaria peculiaris erat aut q̃stus eius in rem dñi
a versus est. h. d. vsq; ad §. sed et. ❡ † No. ex prin. huius. l. ꝙ in libro rationum videtur esse necessarius dies & consul, vt h, & in
2 l. j. §. j. ꝟ. rationes. ẽ. e. ❡ † Et sic lz priuata scriptura non reqrat diem. l. cum tabernam. §. idem quesijt. ff. de pig. tñ secus est in libro rationum, & latius declarat bal. h in rub. C. de fi. inst. in xvj. col. in ver. viso, de scripturis, & aliquid per Ange. in. l. j. §. editiones, in. ij. col. ẽ. e. Limitat tamen sin. Io. an. in addi. Spec. in ti. de instr. edi. §. nunc dõm, in addi. mag. circa. ij. vel. iij.
8 col. pcedere preterq̃ quo ad preiudiciũ scribẽtis, q: ↄ̃ eũ fidẽ facit liber rationum et sine die ne culpa sibi prosit. Ita refert dixisse Nic. de nat. arg. in fi in auc. eo discursum. C. de don. ante nup. ꝙ tene menti. & dicit Ang. in. d. §. editiones ꝙ est alius casus sin. in quo requiritur dies in priuata scriptura in. §. q̃rto, in auc. q. mod. na. effi. legi. adde alium in auc. ꝙ sine & ibi not. Ang. C. de test. ❡ No. ex. §. j. qñ conueniri possit p̃r vel dñs ad edendum librum rationum filij vel serui, & distingue, vt h p
B Bar. † Et est vtile scire p patre qui posuit filium ad quoddam offm notariatus in palatio, vt possit conueniri p̃r, vt edat librũ ↄfectũ p filium si forte filius non reperiat fm Pa. de cal. hic in
a gl. j. Iac. but. dicit, † ꝙ iste exercitor argentarie de quo hic dr̃ i tex. est ille q solum pecuniam argenteam exercet, et forte fabricat, nũmularius vero est ille qui oẽs pecuniam exercet, sz nõ fabricat, & iste est cãpsor de quo in. d. §. nũmularios fm eũ Bar. hic simplr̃ dicit, ꝙ argẽtarij erant illi qui argentum tractabãt, vt hic in gl. adde eũdem in. d. §. nũmularios vbi ponit dr̃iam inter argẽtariũ & nũmulariũ, & cum eo concordat ibi Ang. Ful. hic dicit, ꝙ tex. in. l. ij. ad fi. C. de gsti. pec. apellat istos argentarios argenti distractores. Vñ fm eum potest esse, ꝙ isti erãt cãpsores exercẽtes monetã aureã & argẽteã, seu vẽdẽtes argẽtum & ementes. Alios nõ reperio q aliter declarent nisi glo. in auc. de fideius. §. pe. col. j. in ꝟ. argẽtarioꝝ, q̃ dt ꝙ argẽtarij erant illi q publica auctorita. pponebant argẽto dãdo & recipiẽdo ad cuius fidẽ velut ad fidẽ tabellionis recurrebat, & cũ ista vltima expõne trãseo, facit ꝙ no. gl. in. l. si qs. § j. in ꝟ. editiõis
5 ff. eo. ❡ † In gl. in ver. meũ, no. ex gl. ꝙ q̃nis instrm nõ ↄcernat nisi vtilitatẽ vnius, vt est liberatio vel donatio tñ reqrit, ꝙ
b rogeẽ notarius ab vtraq; pte ᵃcuius consensus in actu necessarius est secus si in actu sufficeret ↄsensus vnius tñ, vt in pstãte, q: sufficeret, ꝙ notarius esset rogatus a solo pstãte, vt est gl. or. in. §. nos aũt, in ꝟbo iniungit, in auc. de tabel. de quo et p bar. in. l. ij. ff. de stip. ser. & p Ang. in. l. fi. ff. p ọrelli. p illũ tex. & p doc. in. c. fi. de fi. instr. & plenius p Bar. in rub. C. de fi. instr. in
6 iij. col. † vbi et tãgit an de actu nõ veniẽte a ↄsensu alicuius pu ta de natiuitate vel morte filij possit p̃r rogare notariũ, ꝙ conficiat instrm adeo ꝙ plenam fidẽ faciat, & tz ꝙ nõ, & idẽ tz Io. an. in addi. Spe. in tit. de instru. edi. §. post q̃ in addi. q̃ incipit hãc mãm, & p Bal. in. l. neq; natales. C. de probã. faciet tñ talis scriptura indiciũ fm Bal. in. d. rub. dic vt ibi p eũ. Facit ad p dictã ad ꝙ no. Bar. in. l. senatus, ad fi. l prin. cũ suis ↄcor. ff. ad
7 tur. vbi dixit, † ꝙ si vnus occidat semproniũm non põt de h actu rogari notarius adeo ꝙ p instrm pbet delictũ p. l. iij. §. itẽ diuus ff. de test. in ꝟb. testimonijs, cũ si. ad quẽ et vide no. p bal.
8 in. l. imperator, in pe. col. ff. de sta. ho. ❡ † Itẽ no. ex gl. ꝙ quãdo ↄ̃ctus cõcernit vtilitatẽ alterius ex ↄ̃hẽtibus tñ lz fuerit rogatus ab vtroq;, vt in actu liberationis tñ nõ tenetur notarius dare instrm nisi ei cuius vtilitatẽ concernit. s. liberato non autem liberãti ꝙ est sin. no. & idẽ no. Bar. & alij in. l. instra, in fi. C. de fi. inst. p ibi no. p gl. Secus tñ in instro solonis pecunie solute a debitore, q: et creditor potest illud petere a notario, quia i eo
versat interesse suũ, vt possit pbare, ꝙ illa q̃titas fuit data pro debito ↄcedẽte. l. plures apocis, & ibi illũ tex. ad h ponderat
9 Bar. C. de fi. inst. ❡ † Itẽ no. ex ista gl. ꝙ ille q pretendit in
c teresse ᶜex instro nõ põt cogeẽ notariũ, vt sibi exhibeat instrz nisi ab eo fuerit rogatus notarius & limita, vt p Bar. in. l. fi. ff. de bo auc. iud. pos. per illum tex. & in. l. aristo. ff. de iur. delib. & l. l. ↄtrouersia, in fi. ff. de trãsac. Et dicta per eum in dictis locis de
d claras p ea q̃ no. ipse in. l. si qs. §. penitere, & ibi ang. ff. e. & de mã vide p Spe. in. d. §. post q̃ ꝟ. itẽ nunqd, & p Io. an. de instru. edi. in rub. in. v. col. & p Inn. in. c. i. de fid. instru. p Ia. but. in. l. j. C. eo. per Bar in. l. fi. §. fi. ff. de tab. exhi. per Bald. in. l. fi. in viij. col. C. eo. & in. d. l. instra, & p Angel. h, & in. l. si qs ex argentarijs §. exigit, & §. rõnem, & §. ↄtinere, & in. d. l. q̃dam in pncip. ff. eo. & ibi et per Pan. de ca. & ibi fortasse de h dicam. Et dato q̃ non possit regulariter notarius cogi edere a tertio a quo nõ
10 fuit rogatus q̃nis tertius interesse pretendit, & h̃at † si dicit Ang. ꝙ si notarius ederet tertio docto prius d iteresse petẽtis nõ peccaret in spiritũ sanctũ. Et pro h potes allegare, q: videmus ꝙ tertius hñs instra faciẽtia ad cãm vertẽtẽ inter me & aliũ q̃nis nõ possit cogi edere tñ põt edere si vult, vt est gl. no. in. l. in fraudẽ, in. §. neq; in ꝟ. edi opz. ff. de iur. fi. pro hoc facit, q: liber ꝓthocolloꝝ scriptus a notario est ꝓprius ipsius notarij sicut dicimus in libro argẽtarij cui eqparat notarius, vt hic in gl. Ergo de eo dz posse ad libitũ disponere. l. in re mandata
11 C. mã. † in actis aũt dõm est aliter, q: edũt cuiq; cuius interest non inspecto a quo fuerit rogatus notarius, vt dixi post Bar. in. l. j. ẽ. e. ❡ In gl. in ver. ammẽdũ dic ꝙ non sufficit ꝓrem scire nisi et ↄsenserit argẽtarij filij sicut dicimus in seruo & domino, vt hic in ꝟ. sz si seruus in ꝟbo volũtate dñi, & sufficit nõ solũ volũtas expressa, sed et tacita vt hic in ꝟ sed recte. ❡ In gl. in ꝟ. põt enim &c. declara, vt in. l. argẽtarius in prin. cũ gl. in ꝟ. publicã hz cãm. ff. e. ❡ In gl. in ꝟb. iurare an sufficiat semp iuramentum h ad pbãdũ, q: qs non habeat instrm vel rem penes se videbimus post Bar. in. l. si quis. § pe. ff. eo ❡ In gl. seq. ibi vel dic &c. hec vera, q: fm p̃cedentem expositionem iste tex. non faceret ad titulum.

SUMMARIUM

1 Vsurarius tenetur ædere aduersario librum rationum, & scripturas.
2 Notarius cogitur ædere ueteres rogationes, etiam si sit effectus monachus.
3 Notarius effectus decurio, uel aduocatus, non perdit officium tabellionatus.
4 Notarius an possit esse monachus, uel clericus.
5 Clericus, & monachus potest esse tabellio impunè in causa hæredis
6 Notarius ubi & in quo loco debeat libros suos tenere.
7 Vsurarius ubi possit cõpelli ad restituen. usuras, & quibus.

Etiam his. Etiam deposito argẽtarie offõ teneẽ qs edere rõnes in loco i quo qs argẽtariam exercet, & et in loco iudicij si petens editionẽ velit suis sumptibus librũ transferri cõgrua dilatione sibi ad h statuta, si tñ argẽtarius qui in ciuitate exercuit argẽtariã hẽret libros in villa ꝓpinqua satis est ꝙ ad villã ducat eũ qui rões videre velit aut rõnes descriptas sibi det. h. d. vsq; ad §. cogent in. l. si qs.
1 ❡ † No. ex prin. fm Bar. ꝙ sicut vsurarius exercens fenusᵉ
e tenet edere librũ & scripturas et ad fundandam intentionem actoris aduersarij sui, vt in c. j. de vsu. ita et tenebit q̃nis desierit exercere fenus, & idẽ no Bar. in. l. qd si fugitiuus in prin. p illum tex. ꝟ. celsus. ff. de edi. edi. & in simili no. Bar. in. l. papas §. nõ solũ, p illum tex. ff. de ri. nup. & ange. in. l. sicut. §. supernacuũ. ff. qui. mod. pig. vel hyp. sol. & in dispu. sua inci. astensis miles, & Bal. in rub. C. de vsur. in. ij. q. vbi hoc limitat non habere locum si vsurarius iam restituisset vsuras per tex. in. c. cũ tu. in prin. in ꝟ. dones de vsu. facit quod habetur in. c. testimoniũ in ꝟbo emendatus de testi. & facit ad no. in. l. iij. § lege iulia, in gl. mag. ff. de test. & no. per gl. in. l. qui cum vno §. ignominia. ff. de re milita. & per Bal. in. l. improbum. C. de infam. Tñ gl. prime alleg. loquuntur tñ quo ad effectus quos operat sola infamia que non tollitur per emendationem vite, vt no. in. d. c. testimonium, & ll. pxi. alleg. ❡ † Item no. fm Angel. quod no-
2 tarius qui desijt exercere artem notariatus cogitur pro instrumentis edendis respondere consulibus notariorum sicut & pri-

a ❡ Et an lib rõnũ fidẽ faciat p alex. ↄs. lviij. j. li. p Frãc. de are. ↄs. xliiij. p lu. ro. ↄs. cccxlvj. vbi dt ꝙ si liber rõnũ facit fidẽ ꝙ dz intelligi nisi ab eo celat q vult v i deinde ↄmodificare libri. Et an ꝓuata scriptura rqrat diẽ & ↄsule, vide abb. ↄs. xlv. & qñ scriptura ꝓuata continens rões fidẽ faciat vid p ale. ↄsi. clxxxij. ij. lib.
b ❡ Parte ad d ale. ↄs. x. lj. li. & d scriptura facta vtraq; pte si mãdãte vid ale xan. ↄ. cxliiij. p Bal. ↄ. lij. v. li. vbi ponit an si creditor ↄsitet p̃nte fideiussore & absente ꝓncipali ꝙ sibi sit satisfactũ possit d h notarius ↄficere instrm & cõcludit ꝙ sic.
c ❡ Interesse d h aliqd p lu. ro. ↄsi. clxxciij.
d ❡ Declara limita p̃dcã pluribᵘ modis vt p Ias. h vlt. col. & et lita fz Pa. de cas. in. l. q̃dã ff eo. & ibi vide Ale. de imo. & ale. i. l. j. C. quẽ ad. test. ap. & vide Fe. plenissime j. c. j. l. x. col. d pb. Tho.
e ❡ Fenus. intellige ꝙ ꝓmo est pbãda h q̃ libros añq; possit cogi ad edendũ libros ita ro ma. ↄs. ccxxvj. & an hẽdes vsurarij possint cogi ad edẽ. libros & qd si negẽt ñ hẽre vide Abb. ↄs. cxij. ij. lib.

a ℂ Nō valeāt instr̄a confecta a monacho ꝫ se. ɔ̄s.cclxxxiij.p̄ q̄ fac̄ q̄ cleric⁹ fideiussor eē nō possit.c.j.ð fi demis.xj.q.j.c. te q̄dē si eū fide iuber v3.item sitr miles a pcu rario:eoffō pbi bet tm̄ si nō oppo naf v3.l.ita de mū.C.ð pc.ite fac q̄ voluit in. ro.ɔ.cccclx.vbi ɔ̄sulnit q̄ ꝫ oēs fres minores ñ possint eē execu tores testōꝝ ꝗñ si execu i fuerit v3 eoꝝ execu tio,ꝛ ibi ēt fir mat q̄ instr̄a cō fecta clerico va leāt ꝫ p̄bibitus sit illa cōficere. * ℂ Vid Jas. i.l.i.§.b⁹ itndi, l.ij.co.ff.ð iui.ꝛ iur.vbi plene ꝛ p ale.i.l.sciēdū l.ij.co ff.de vb. ob. Thom.
b ℂ Attenuat idē sēsisse vz in. ro.ɔ̄s.ccxc. vbi alleg.ba⁹.ð p q̄ vis eūdē bal.ɔ̄. cclxxx.iiij.lib. vbi an fr p fre possit eē testis cū b3 ɔ̄testē ite grum.
c ℂ Maiorem nume.z.addō m ꝛ vide eūdē ale. i ɔ̄s.cxlix.co.iij. ð.pt ēt i.v.vo. ꝛ qñ testis non idone⁹ suppleaf p idoneū addō m eūdē ale.i ɔ̄s.xx iiij.co.vj.ð.l.ij. rn̄deo in.ij. vo. ꝛ i ɔ̄s.lv.col.v. ð.l.ij.pt rn̄deri to.vol.frā.cur. ℂ Vid Jas. h plene i.j.col. ꝛ Feli.in.c.iij. loco in fi.de p. ꝛ in.c.testimo nium,in.iij.col. de test.ꝛ plene posui h in addi. meis ad Jas. Tho.dipin.

mo,nam spectat ad eū explere veteres rogationes ēt si effectus eēt monachus ꝫ monachus nō possit esse tabellio quo ad istr̄a noviter cōficienda.c.sicut ne cle.vel monach.ꝛ no.bar. in.l.lo ci.§.si penes.ff.de tab.exhi.ꝛ Spe.de sta mo.§.j.ð.xxvij.arg.
3 l.nam ꝛ servus.§.si vivo.ff.de neg.ge. Sitr †tabellio effectus ð curio vel advocatus desinit esse tabellio nō tn̄ pdit offm̄,s3 illud non exercet l.vniversos decuriones.C.de decur.lib.x.cum gl.
4 † Dicit tn̄ Ang.h,q̄ q̄uis monachus nō deat se intromittere de offō tabellionatus quo ad instr̄a noviter ɔ̄ficienda tn̄ si face ret instr̄a non essent nulla p Jo.an.in.c.j.ne cle.vel mo.ꝫ s̄m eū Bar.velit ɔ̄trium in.d.§.si penes,Fulg.hic dicit,q̄ Bar.l.d.
a §.si penes nō ꝫ in h ɔ̄trm̄.Adde q̄ᵃ Ang.vt puto noluit alle gare.c.j.sed.c.sicut,ne cle.vel mo.vbi solum imponif pena pri uationis beneficio p clerico exercēte tabellionatū,nō autem im ponit pena annullationis instr̄orum,q̄ ɔ̄cerneret illos ad quo rum vtilitatē instr̄a spectāt,ꝛ ita ꝫ p illū tex.Joā.an.ibi ponit Spec.in ti.de inst.edi.§.restat,ð.ꝫ cum dixeris. Et Bart.ꝛ Ang h firmāt in.l.vniversos.C.de decu.li.x.ꝛ Ang.in.l.si q̄s decurio.C.de fal.ꝛ ita ēt ɔ̄suluit Bar.in cōs.incip.filiusfa.pre sbyter ꝛc.nisi s̄m eum ibi specifice eēt interdictū a supiore offi cium tabellionatus clerico vel mona.alle.no.per.Spe.in.d ð si.sed cū dixeris,ꝛ ista est mag o cōis opi.ꝫ aliq̄ tenuerit ɔ̄triū
5 in.d.c.sicut. ℂ † Constat aūt,q̄ in casib9 his mon.ꝛ clericus pos sunt esse impune tabelliones.c.offm̄ §.ad ɔ̄scribēdas de he:e. in.vj.ꝛ ibi dicit gl.in verbo ad premissa,q̄ indist.effectus mo nachus pōt oēs rogationes suas veteres explere,ꝛ auctentica re prout iam dixi.ꝛ no.Bal.in.l.ij.in fi.C.de sent.ꝛ in.l.neq̄
6 C.de ope.lib. ℂ † Jtē q̄ notarius tenef libros suos retinere in loco vbi notariatū exercet alias est in dolo p̄sumptō nisi tn̄ s̄m Ang.subesset iusta cā timoris pp quā ad aliū locū transtulis set. Pōt tn̄ eos ad villam deferre,vel in suis successibus,vt.l. si quis ex argentarijs.ff.eo.ꝛ per ɔ̄ñs non posset ex hoc solo re
7 dargui si cōtingeret,q̄ perderent s3 Ang. ℂ † Vltimo no.s3 Pau.de ca.arg.q̄ vsurarius ds cōpelli ad restōnē vsurāꝝ in loco vbi tenuit altare paratum,ds tn̄ s̄m eum,ita ēt restituere hominibus illius loci a q̄bus extorsit,ꝛ si nō cōpareant credi tores ꝛ ignorentur a quibus facte sint iste extorsiones vsurarie ds p eū fieri erogatio in pauperes,ꝛ possunt eligi paupes ēt alterius loci q̄3 in quo vsurarius exercuit fenus,vt firmat fe de.de sen.in ɔ̄s.xxxiij.inci.Nūquid ille qui extorsit ꝛc.ꝛ p doc. in.d.c.cū tn̄,p illū tex.de vsur.ꝛ p Ang.idē tenētē late in.d.dis pu.astensis.in.vj.car. ℂ Jtē dum tex.hic in fi.dicit iuris inter pretibus subaudi ēt suo pculio s̄m Pau.de cast.h,arg.l.vū q̄ ritur in prin.ff.cōmo ℂ Et ad vnū q̄ ponit Bar.hic in fi.duz allegff.l.accipimus,de fi.instr.addatis bonum tex.in.l.iudices, ꝛ ibi Bar.C.de fid.instr.

SVMMARIVM

1 Testi infami infamia facti an sit credendum,si habet contestem non infamem.
2 Testis amicus an faciat fidem.
3 Notarij duo rogati de uno instrumento,satis est q̄ unus ex eis sit habilis.
4 Notarij duo rogati de uno instrumēto,potest unus scribere,& alter subscribere.
5 Notarius succedēs notario non potest auctenticare rationes de functi,sine commissione iudicis.
6 Notarius condemnatus de falso,non potest noua instrumenta conficere.
7 Notarius condemnatus de falso potest ueteres rogationes au ctenticare.
8 Notarius potest condemnari de falso,reseruata sibi potestate cō ficiendi instrumenta.
9 Notarius cōdēnatus ad delictū cōmissum extra officium tabel lionatus,nō requirif tunc q̄ sit priuatus offō tabellionatus.

Cogentur. Successor argētarij ad editionē com pellif si hēat rōnes q̄uis pro pte tm̄ sit hēs,ꝛ si plures hēdes habeat oēs dñi edere,aut vnius edi tioni se subscribere ꝛ idē in pluribus tutoribus ꝛ plur h⁹ argē tarius.h.d.vsq̄ ad.§.exigif. ℂ No.q̄ ēt in casu quo p̄ hēdes nō cōpetit actio,sed ēt offm̄ iudi.Cōuenif dūtaxat hic heres qui h3 facultatem retrestituē de ꝫ secus si qñ cōuenie dus ē a ctione psonali stricti iuris.l.si tibi hō.§.i.sndus.ff.de le.j.ꝛ h ꝑcedit retinendo magis oēm opi.q̄ argētarius tenef ad edi tionem officio iudicis non iure actionis,vt no.per gl.ꝛ doct.in
1 l.j.§.j.ff.eo.ꝛ in d.l.j.C.eo.ꝛ ibi dixi ℂ † Secūdo no.ar. s̄m bal. q̄ si vnus test ð est infamis infamia facti qui non censetur esse integer testis,vt per gloss.in.l.iij.§.due,in verbo eandem fidē ff.de carbo.edi.ꝛ alius testis sit valde dignus q̄ ibi duo testes faciunt plenam fidem,q̄ fides vnius suppleatur per alterum,vt hic. Melius tamen dicit Bald.hic in lec.antiq.quem sequif Pet.de ancha.nam dicit probari hic q̄ testi infami credatur si h3 contestem non infamem quod est verum s̄m eū in infamia
b que attenuatᵇ ꝛ non repellit,vt infamia facti,vt no.in.§.due,se cus esset si testis esset talis qui ex toto repelleretur,vt infamis infamia iuris,vel similis.l.cassius.ff.de sena.q̄ cum dictū eius sit nullum non potest suppleri,ꝛ pro hoc alle.l.quam dicit esse no.l.si maritus.ff.de q̄ō.ꝛ ita ēt videtur esse de mente Angel. hic,ꝛ idem no.Sal.in.l.in bonefidei,in.x.col.C.de reb.credi. ꝛ Bal.in.l.j.in.iij.col.C.de testa.nam illud quod nihil est sup plementum non recipit,facit.l.sed si manente.ff.de p:ecar. Vñ si testis est talis qui nō debuit examinari ꝛ ɔ̄ñr examinatus nō facit indicium regulariter,vt in.d.l.maritum,ꝛ ibi plene not.p Bar non est tractandum de supplemento,ꝛ corroboratiōe ip sius,Fulg.tn̄ in.d.l.j.C.de test.dicit,q̄ illud quod hic no.do. procedit qñ alij testes recepti sufficiebāt absq̄ isto infame ali ter non,q̄ alī sequeref,q̄ si sint sex testes idonei testamentarij ꝛ septimus esset non idoneus sufficerent dicti septem testes,qd̄ videtur ɔ̄.l.hac consultissima,in prin.C.de test.ibi testibus se ptem ciuibus romanis,ꝛ puberibus ꝛc.ꝫ ipse nihil alleg.tamē posset rn̄deri,q̄ verum est non sufficere supplementum alioꝝ testiū qñ vnus testis esset oino inhabilis,ꝛ repellendus,vt dixi ꝛ ita loq̄f.d.l.hac consultissima,ꝛ cōstat q̄ doc.hic non loquū tur eo modo quo intelligit Ful.imo.dicunt de directo contra rium,bene fateor q̄ in puncto iuris non videtur per istuz tex. probari opin.doc.q̄ hic d3 edi liber rōnum ab heredibus ar gentarij,ꝛ omnes debent facere editionez si liber est apud oēs, vt hic merito satis est,q̄ fiat ab vno hēde etiam infame dūmo do omnes alij coheredes subscribant,q̄ aliter non potest satis fieri dispositionibus legis,ꝛ si alr diceremus ille q pcit editio nem ad finem probandi fraudaref,ꝛ excluderetur sua probatio ne absq̄ culpa que rō ita indistincte nō vēdicat sibi locum in eo qui adhibet,ꝛ producit testem non idoneum. ℂ Et de hoc ēt dixi in.l.sepe.ff.de re.iu.super gl.mag.dū tractaui,q̄ dicatur esse quale preiudicium,ꝛ ista faciunt ad ea que dixit no.Ja.bu
2 tri.in.l.iij.post prin.ff.de test.vbi dixit,† q̄ ꝫ testes amici non faciunt integram fidem,vt.d.l.iij.in ver.amicus,s3 si tres ami ci producti sint vbi duo integri sufficiebant supplebitur sic pp illū tertium,ꝛ sic pp maiorem numerum ᶜ defectus resultās ex amicitia arg.l.ob carmen.§.fi.e.ti.ꝛ pro hoc est glo.no.in.d.l. iij.§.j.in verbo numerus,de test.idem voluit Jo.de imo.in.l.q testō.in.j.col.ff.de test. Contrarium sentit expresse Ang.in cō sil.cxxv.incip.in dei nomine in facto pponif,q̄ bella floret ꝛc. p quo vī tex.optimus in.c.in litis,extra de test.vbi tres testes domestici non pbant,vt probarent duo integri. Satis puterez in hoc vltimo distinguendum esse put distinguit hic Bal.in le ctu.ant.vt.ā retuli,ꝛ ita cōcordans consilium Ang.cū dcō Ja.
3 but. Vel dic h relinqui iudicantis arbitrio inspecta qualitate testium.l.j.in ð.ideoq̄ diuus.ff.de test ℂ † Jtē not.s̄m Bal. q̄ si de eodē ɔ̄ctu rogati sint duo notarij satis est,q̄ vnus ex eis sit habilis.Adde no.p Bal.in.l.imperator,ad fi.ff.de sta.hom. dicit tn̄ Bal.in.c.iij.loco,in fi.de pb.hoc est veruz nisi statu tū vel ɔ̄suetudo requireret duos notarios adhiberi,q̄ q̄dē pen
4 det a supius dictis. ℂ † Et ēt no.q̄ si ambo notarij sint habi les nō requirif,q̄ q̄libet scribat totū instr̄m,sed satis est q̄ vnus, ꝛ alius subscribat. ℂ Jtē no.s̄m Bar.q̄ ꝫ mortuo tabellione alius tabellio non possit auctēticare rōnes defuncti nisi cū cō
5 missione iudicis.c.cū.p.de fi.inst.tn̄ vī hoc expressū,q̄ si no tarius successerit,ipsi notario intelligaf sibi hoc a lege commis sum. Alij doc.hoc non tangunt excepto Pet.de an.ꝛ Pau. de ca.nam Pe.de anc.nō facta mētione de verbis Bar.di cit q̄ notarius succedens notario nō pōt auctēticare sine com missione iudicis.p.d.c.cū.p.ꝛ idē dicit hic Pa.de ca.nō fcā mentione de Bar.ꝛ p hoc alle.no.p Spe.in ti.de inst.edi.§. ostēso,ð.illud quoq̄ pretereūdū,ꝛ in ð.qd si aliqs,vbi h ex presse ꝫ per.d.c.cū.p.ꝛ Jo.an.in addi.Spe.ibi dicit,q̄ ita h facto seruaf, ℂ Et rn̄det Pa.de cast.ad illū tex.q̄ h intelligi tur,q̄ hēs tenef ondere librū,ꝛ inde sumaf scriptura sollēnis p aliū cui iudex cōmiserit.Adde q̄ isto rn̄sio vī ɔ̄ istū tex.in ð si.subscribere ex quo ð do appet,q̄ nō loq̄f de ostensione libri,s3

de traditione

de traditione solēnis copie scripture p bīdē, vt hic in ꝟbo de fide, ite adde ꝙ Bar. nō vr̄ recte intelligē illū tex. dū itelligit in bīdē gerat eiusdē ꝓfessionis. Et ppea infert Bar. ad notariū bīdē a. teruus notary nō h̄ ē cū istū tex. ꝛ expsīus ꝯ tex. i. l. quedā. §. nu. ff. e. ¶ Item adde ꝙ bal. in. d. § nihil facit mētionē de dicto Bar. hic, ꝛ illud repbēdit, qꝛ cū cōplere instra cēpe. rat rōne officy illud offm̄ nō trāsmittit ad bīdē vel legatarium l. eius. ff. de cura fur. ꝛ. l. j. C. si gsi ē minor. eisse igro ꝛc. vnde te qrit cōmissio iudicis, Ang. in. d. §. nihil p illū tex. dicit, ꝙ si notarius successerit notario eo ipso succedit in potē ā redigendi ꝓthocolla in publica documēta, ꝛ ita fm̄ eū obseruat ꝯsuetudo, subdit ipse ꝙ extractū p bīdē erit exēplū nō egebit decre. o iudicis p id ꝙ no. in auc. si gs in aliquo. C. eo. Fulg. in. d. § nihil ꝫ indistīn ꝯ bart. p. d. c. cū. p. ꝛ ita dicit fernari. Pa. de ca. ibi dicit illud idē ꝙ dixit h̄. Certe gcgd ibi dicat iste tex. ꝛ. §.
c nihil in argētario ꝛ in tabellione nō discedo᷒ ab opi. Spec. ꝛ seqnaciū p. d. c. cū. p. ꝛ ibi h̄ exēplificēnēt Jo. an. d. aut. ꝛ Joan. de imo. in pn. dū exēplificat illū tex. in notario cui erant legata ꝓthocolla ab alio notario nā ꝫ eos regreret postea commissio iudicis alle. l. chyrographis, cū ibi no. ff. de admi. tu. ꝛ. l. pcuratores cū auc. ibi posita, ꝛ cū ibi no. C. eo. ꝛ ita puto tenendū ꝫ do. abb. in. d. c. cū. p. referat bar. h̄, ꝛ cū eo trāseat ꝛ ppea reprehendit exēplū Jo. an. ꝛ Am. ō bu. q ibi exēplificāt in legatario, vt dixi nā certe opi. Bar. nō ꝓbat p istū tex. ꝛ. d. §. nihil, qꝛ p. d. §. nihil sequeref, ꝙ hēs q non esset tabellio posset autenticare
6 instrm ꝙ est ridiculū dicere. ¶ † In gl. in ꝟ. edit o ibi, sed tn̄ ꝯriū est ꝛc. cōis est ꝯclō ꝙ si notarius condēnatus est eo, qꝛ deliqt circa offm̄, vt qꝛ fabricat instrm falsum intelligit esse p̄uatus eo offō tabellionatus adeo ꝙ noua instra ꝯficere nō pōt p. d. l.
b si aliqd, ꝫ tamē ꝗ sit cōdēnatus nō dr̄ p̄uatus offō ex solo delicto, vt ꝓbaf in. l. si qs, in ver. non statim C. ad. l. corn. de fal. ꝛ ibi ad hoc illū tex. pōderat Bal. ꝛ ꝯo. Inn. in. c. fraternitatis, de here. ꝛ Bar. in repe. l. barbarius philippus in vi. car. ff. de of. pto. ꝛ Bal. in. l. j. in ver. tertio casu. C. de test. ꝛ in. l. ne exercēdis. C. de fi. instr. ꝛ in. d. l. cassius. ff. de sena. ꝛ in. l. ij. C. de sen. ꝛ p eundem in auc. hodie in. x. col. C. ne fi. p pat. ꝛ in. c. si inter pares, de. l. corradi, ꝛ Bal. ꝛ Ang. in. l. ij. §. miles. ff. de his q no. infa. ꝛ per Spe. in ti. de instr. edi. §. instrm, ergo ꝟ. itē opponit, ꝙ tabel-
7 lio, ꝛ in. §. restat ꝟ. qd si tabellio, † ꝛ q̄uis post ꝯdēnatioē, vt dixi nō possit noua instra facere tn̄ antiquas rōnes suas pōt ꝓducere fm̄ Ang. h̄ ꝗ ad hoc alleg. in auctē. de tabel. § aū in ꝟbo documētis, ꝫ melius ꝓbat Bar. in. l. ad testiū in prin. ff. de test.
c Bar. in rep. d. l. barbarius philippus in vi. car. superius a le.
8 faciūt q̄ dixi in. l. prox. §. et. ff. eo. † Minimo iudex in ꝯdēnādo de falso posset cā cognita reseruare notario facultatē cōficiēdi noua instra, vt p Bar. in. l. si qs in prin. testi. § miles. ff. de le. in. cū cōcor. de qbus dixi in. l. ꝛ si seuerior. C. de infa. ¶ Et teterā dicta ꝯclone, ꝙ ꝯdēnatus de falso non possit amplius exercere offm̄ vide ad illū tex. plu ibus modis, vt hic per Bal. ac et li-
9 mitata dcām ꝯclu. vt p Bal. in. d. l. locis, † vbi aūt notari᷒ ꝯdēnatus est ob aliud delictū cōmissum extra offm̄ tabellionatus, vt plene p bal. in. l. eadē. j. ad. l. iul. repe. ꝛ in suo ꝯs. anci. S. Jo. ꝛ p Bal. in. d. locis p eūdē in. l. q deposito. C. deposi. ꝛ in. l. militibus. C. de test. mil. ꝛ in. l. ij. C. de fi. instr. ꝛ in. l. iubemus. § sane, el. i. C. de sac. sanc. ec. ꝛ Jac. de be. in auc. de tabel. in prin. in viij. q. p Imo. in. l. infamē. ff. de pu. iu.

Exigitur. Qui petit editionem de calūnia iurare dꝫ h̄. d. Et ad materiā huius. §. vltra no. per Jac. but. ꝛ Ang. hic videatis Bal. in. l. j. in vj. opp. C. eo.

SVMMARIVM

1 Rationes sunt ipse liber cōtinēs introitum, & exitum.
2 Cognoscere qui potest de principali, potest etiā cognoscere de emergentibus.

1 **Rationem.** † Rōnes sunt ipse liber ꝯtinens introitū ꝛ exitū, secus si contineat vnū actū inter ptes pura solonē, vel pignus h̄. d. fm̄ Bal. h̄ in lec. anti. ꝛ idē vr̄ esse de mēte gl. Cy. ꝛ Ja. bu. ꝛ ang. Pa. de cast. h̄, vel alr̄ ꝫ bar. illa rō est edēda q̄ ad argētariā ꝑtinet secus i instrm ex alia cā cōfectis. h̄. d. ꝛ sic nō facit dubiū an ꝯtineat vnū actū an vero data, ꝛ accepta hincinde, ꝫ solū attēdit an ex argētaria ꝑuenit id qd scriptū, est vt h̄ p eū, ꝛ p istūꝫ tex. hic in fi. ꝛ qꝛ alr̄ sequeref, ꝙ si data essent scripta in vno libro, ꝛ accepta in alio nō dēret fieri editio attēta opi. gl. ꝙ est incōgruus, ꝫn̄ hec vitio rō Bart. vr̄ parū stringere, qꝛ nō vr̄ referre an data ꝛ accepta sint scripta in vno libro, vel in diuersis sicut non refert an verum testiū sit scriptū in vno instro, vel carta, aut in diuersis. l. j. § sine aūt cū gl. in ꝟbo plures tabule. ff. de tab. exhi. Tn̄ si fnl. h̄ dicit, ꝙ in dubio stādū est cū gl. ꝛ cū ea vr̄ et ꝯcordare bal. i rub. ff. de fi. instr. in. xv. col. ꝟsi. viso de scripturis q̄ fiunt publice ꝛc. ¶ Nec ob. iste tex. in fi. ꝟ. ꝫ ꝛ ꝙ solui, qꝛ tex. vult dicere an argentarius, ꝛ rōnibus argētarie ꝯtinētibus data ꝛ accepta cōstituit se soluturꝫ tenef edere illud, ꝙ in libro circa ꝯstitutū ē scriptū, qꝛ ta. e ꝯstitutū n̄ depēdet a rōibus argētarie, secus vbi liber cōtineret vnū aliū actū simplicē puta mādatū nō depēdēs a rōnibus ꝯtinētib᷒ datū, ꝛ acceptū, ꝛ ꝫ istū itelle. ex isto tex. in fi.
a inferebat Ba. ꝛ aly post eū † hic, ꝙ si cōsules mercātie hērent iurisdōnē in casibus mercātiaꝝ tn̄ et intelligunf hēre in depēdē
d tib᷒ ꝛ ꝯnexis ab eis vt h̄, ꝛ. l. qꝛ siqꝫ. §. si ei qnē, ꝛ. § seqꝫ. ff. ō istito. facit. l. quoties. C. de iud. fateor tn̄ ꝙ opi. Bar. vr̄ equior.
e **Ex hoc edicto.** † Cōtra nō edentē daf actio in factū ad interesse, ꝛ rōnes dnr̄ ad aliqnē ꝑtinere qñ eo mādāte vel eius pcuratore ꝯfecte sunt, ꝛ sō taꝫ sibi qꝫ pcuratori sunt edēde. h̄. d. vsqꝫ ad. §. si inIrinm. ¶ In gl. j. in pn. vide q̄ dixi in. l. j. C. e. ꝛ tenēdo j. opi. gl. q̄ magis cōis est videri pt ad. l. si qs missum in pn. alle. In glos. qꝛ ibi pōt cōcurrere interdictū seu actio in factū q̄ daf loco interdicti iuxta. §. fi. insti. de interdi. vna cū offō indi. pro executione sntē qꝛ ibi dabanf ad diuersa nā interdictū seu actio infactum datur tm̄ ad interesse, vt. l. j. in prin. eo. ti. sed offō ind. dabatur vt ibi manu militari in possessionē induceref ꝫ in casu nostro si diceretur dari actionem ad edēdū ꝛ hic offi. ind. ꝛ actio darent ad idemꝫ ꝙ esse non pōt, qꝛ offi. indi. subsidiariū non potest cōcurrere cū actione. l. in cāe, ia. ij. ff. de min. ꝛ plene no. gl. in. l. j. § per hanc ꝟbo vēdicans ad fi. j. de rei vē. ꝛ Bar. in. l. j. C. de iud. ¶ In gl. in ꝟ. fm̄ dclarāit ibi. l. qꝛ in rem alias est. l. de pupillo. § q pcuratorio, ꝛ dic vt ibi no. in. j. expo. gl.

SVMMARIVM

1 Instrumentum scriptum in chartis rasis, an & qñ sit suspectum.
2 Instrumētum reddif suspectum, si charta est vilis & immunda.
3 Dies suppositus in praecedenti instrumento, intelligitur repetitus in sequentibus, die carentibus.
4 Instrumentum duo volumina an, & quando censeantur unū.
5 Testes rogati in praecedenti testamento, an, & quando censeantur repeti in sequenti.
6 Signum notarii appositum in prin libri, censetur appositum in sequentibus.
7 Dies appositus in princ. instrumenti uel libri refertur ad omnia scripta.
8 Scripta in margine, an & quando probent.
9 Prothocollum in quo scriptus est dies in principio, an referatur ad omnia.
10 Dies appositus in fine prothocolli, an referatur ad praecedentia.

Si initium. Dies ꝛ ꝯsul appositus i prin. libri seu in vna rōne censetur repetitus i sequētibus rōnibus carentibus die ꝛ ꝯsule. h̄. d. nō est alibi fm̄ bal. ¶ Iniec. ibi tabularū subaudi de quacūqꝫ mā sint tabule s. carte, vel linee fm̄ bar. p. l. j. in prin. ff. de bo. pos fm̄ tab. ꝛ. l. qm̄ indignū in fi. ꝛ ibi no. Bar. C. de test. ꝛ. l. no. ꝛ ibi Bal. C. de do. ꝛ. c. cū dilecta de ꝯfir. vti. vel inuti. ꝛ Spe. in ti. de inst edi. § instrumentū, ergo ver. item ꝙ est scriptū in papiro. ¶ Idē si sint tabule ceree. l. cōmodato §. sicut in ꝟ. pugillares, cū gl. ff. cōm. vel enee. l. fi. in fi. C. de frumē. vrb. ꝯstā. lib. xi. vel eburnee. l. ij. § j. vel ij ff. de orig. iur. ꝛ p. d. An. in c. j. de fi. instru. pūt ē cōfici rōnes vel instra in cartis rasis. l. charte, ꝛ ibi glo. ff. de bon. pos. fm̄ tabu. dicit tn̄ bar ibi, ꝙ de cōsuetudine nō seruaf, plus
1 dicit no. Gui. de cun. in. l. ꝯtra. C. de fi. inst. ꝛ Anto. de but. in d. c. j. † ꝙ i instro scripto in cartis rasis aliquāt dertrahit ō fide ꝛ reddit suspectū alle. l. fi. C. de edi. di. adri. tol. vel ꝫ bal. i. d. l. fi. in. iiij. op. in vj. col. C. de edi. di. aut charta est tota rasa, ꝛ tūc hꝫ locū id ꝙ le. ꝛ no. in. d. l. charte, aut est rasa in aliqua ꝑticula, ꝛ tūc pcedit id ꝙ hr̄ l. d. l. fi. ꝛ vide et ang. ō h̄ aliqd i āgētē i d. l. qm̄ indignū, ꝛ ibi Sal. q trāsit cū gl. in. d. l. carte, ꝛ dicit et
2 et Gui. de cu. ꝛ i. d. l. ꝯtra᷒ ꝛ ibi et bal. i. v. co. † ꝙ si carta ē vilis ꝛ imūda reddif instrꝫ suspectū p. d. l. fi. ꝛ p h̄ alle. gl. ꝛ ꝙ sepe h̄ auc. de triē. ꝛ semis. col. iij. ꝛ facit ad hēc. in. d. l. ꝯtra, in ꝟbo immundo, fm̄ Gui. ꝛ ibi vide et Bal. q tangit qd de carta ꝑ

a ¶ Nō discedo ō h̄ p ale. cōsil. cliij. ij. lib. ꝛ ibi vide an possit addē vel supplere in sbalib᷒ ꝛ qū notarius possit extendere sbreuiaturas notarii ꝑmortui ꝛ qñ adde eidē ale. cōsi. xxviij. ꝛ qñ sbreuiaturas extēdi dēant vel fm̄ stillū notarii ꝑmortui an vero fm̄ stillūꝫ aliorūꝫ notariorum ibidem in d. consil. col. iij. in. ij. vol.

b ¶ Cōdēnat᷒ de h̄ p Pa. de ca. ꝯsil. ccvij. ꝛ c. ccxxiij. Ale. cōsi. cxxxviij. j. lib.

c ¶ Vide Jas. h̄ in repe. l. barbari᷒. i. xvj. co. ff. ō offi. preto. T bom. dip. o.

d e ¶ Bar. in l. barbarius no. ꝙ ale. h̄ alleg. bar. i rep. l. barbarius, ꝛ sic vr̄ affirmare istam repe. eē Bar. ꝛ ita ē. alle. ab. in. c. cū dilecta de rescri. in illa repe bart. vide apostil. meā ad bar. in pn. rep. T bom.

d ¶ Vide eis ad de Lu. ro. consil. ccxiij. ꝛ seq. ꝛ consi. cccxix. Fran. ō are. ꝯs. xxxij. ꝛ. xxxiij.

fotata. Vide etiam in materia Sal. in. d. l. quoniam indignus, vbi ponit vnum casum in quo non vz instr in inchartis de papiro. ¶ †No. q dies suppositus in precedenti instrumento i-
3 telligitur repertus in sequentibus die carentibus, q intellige, et declara, vt hic per Bar. cum quo transeunt communiter alij quibus addo id quod no. Bal. in rubri. ff. sol. ma. vbi per istum tex. et per. l. tres partes, cum glo. ff. ad. l. fal. et p no. p Bar. in ru-
4 bri. so. mat. †dixi q si apparent duo volumina rationum vnius notarij, et sermo precedentis voluminis edeinnettur alteri, q ambo volumina censentur vnum, et communis erit vtriqz impositio eiusdem inditionis, et consulis. Pondera q: Bal. ibi dicit de inditione et consule non dixit de die, q: impossibile esset sub eadem die duo volumina ꝯctum vel instrorum perficere, et ideo dies non videtur repertus in omnibus seq. q: in dubijs attendi oz id q verisimile est. c. inter dilectos, de fid. instr. l. in obscuris. ff. de re. iu. et vna presumptio tollit aliam. l. cum de indebito, circa prin. de proba. et. l. diuus. ff. de in integ. rest. ¶ Et ideo tex. h nō fine ministerio loquitur non de multitudine rationum, sed de rōne mea, et tui, et non potest limitari iste tex. quam limi. et ponit hic Alco. Aleg. de peru. in repe. bruus. §. cuius repertio inserta est in aliquibus mod. lec. Bal. tamen de Bar. in. d. rub. mentionem facit. ¶ Item inquantum Bart. hic dixit, q illud q in die hz locum in testibus descriptis in precedenti instro. ad de Bal. et Ang. in. l. pātre et filii. ff. de vul. et pup. vbi dixit idez esse in testibus descriptis in precedenti testo, vt intelligantur reperti i
5 seq. testo, †tex quo infert, q et testes debent esse rogati in testamentis. l. heredes palam. §. in testamentis. ff. de te. sufficit esse descriptos et rogatos in pcedenti testo, vt intelligantur et repetiti, et rogati in sequenti in quo nō erant descripti testes, et est sin. no. fm Imo. in. d. l. pātre, et fuit originalis dicti. Jo. de ra. vt refert et
6 sequitur Cy. et Ray. in. d. l. pātre et filij. ¶ †Et sitr illud, q dz de die
a et hz locū in subscriptione et signo[a] notarij, vt dixit Bal. in. l. eo q a multis. C. si cer. pet. p illū tex. q reputat eē hū not. et dicit ibi Sal. et idem no. ang. hic et in. l. lucius. ff. de test. nul. et etiam Bal. in rub. C. de fid. instr. in. xv. col. in ver. hic incipit qō. vbi
7 plus sing. dixit †q dies appositus[b] in prin. instri vel libri refert
b ad omnia que scripta sunt et in margine per istum text. et ita et no. ipse in. l. labeo. §. i. ff. rei. i. et ita consuluit ipse in cōsi. inci. in libro suo, sz prius tenuit Jo. an. in addi. Spe. in tit. de instr. edi. §. ostēso, in addi. inci. dixit rolādinus ec. sequitur Bar. fil. hoc etiaz Bal. ang. et Pa. de ca. in. l. si vnus. C. de test. et consuluit Pa. de cast. in cōsi. xxxvj. incip. in xpi noie dubiū facit ec. vbi
8 cōsuluit, †q scripture in margine nō valent si notarius non declarauit diē q ille ꝯfecte fuerint, et pt rīderi ad istū tex. q h logr in scripturis hītib' ordinatā ꝯnem, vt insgr h bal p ea q no. hic Bar. vbi logr de quaternis et de filza notarij, et hmōi rō vz esse scriptura posita in margine, nō est tn sine dubio ad q vide et no. p bal. in. l. nsam, in. i. et. ij. col. C. de test. et in. l. ea q. C. eō. vel epi. et ang in cōsil. cclxxiij. incip. rituis, vt hēs, et q no. Bar. i l. in fran. §. sicut. ff. de test. mi. et in. l. imperator, ad fi. ff. de sta. bo.
9 ¶ Adde et istud† q h dz de die nō hz locū quo ad clās, et renunciationes appositas in pcedēti instro, q: nō intelligentur repetite in sequēti, vt pbat in. l. circa loca, sz Bal. ibi dicere, q iste tex pcedit quo ad ꝯnales formas pro dici et ꝯsulis, secus in his q variant ad volūtatē ꝯhētiū, vt sunt renūciationes et alie clē p illā. l. q est no. fm eū. ¶ Illud tn limita nisi in instro sc. esset apposita dictio ec. q: tūc extēdetur fm clas appositas in pcedenti simili ꝯtrcu, vt signāter declarat Bar. in. l. gallus. §. idem credendū p istū tex. de lib. et post. cū cōcor. q ibi dedi. ¶ Et in mā huius. §. vide et aliqd p Spe. in ti. de inst. edi. §. instrm, ergo v. qd ergo, vbi qrit qd si notarius in nota seu pthocollo diē apposuit, sz postea ꝯfecit instrm ex pthocollo sine die nūqd videatur repertus dies, et sicut est in pthocollo, ita apponatur in istro idē sumpto, et decidit q sic p istū tex. et plures alās. ll. quas ibi al-
10 leg. sed melius facit id q no. Bar. ff. eo. l. §. prior, et illud dictum Spec. in. d. v. qd ergo reassumpsit, et sequitur Am. de bur. in. c. ex litis, de fi. inst. an aūt† q dz h in die posito in pn. qō referatur ad sequētia hēat locū eē in die apposito i fi. vt referatur ad pcedētia Bar. hic cū quo a. p transeūt tz q nō, hīt facit no. p eundē i. l. emia, als incip. l. q: in princ. de cond. et demon. ¶ Nec obst. id qō hē in. l. j. C. de lib. pre. et in. l. ij. §. filius. ff. de lib. et post. et in. l. talis scriptura. ff. de le. j. q: rīde, vt per Bar. in. l. fi. ff. de re. dub. vbi alleg. l. filium cū gl. ma. ff. qn dies le. ec. et ita tenuit lz Joā. de Imo. inaduertenter in. l. patris et filij, in fi. superius alleg. et Saly. in. d. l. eo, q a multis velint ꝯriū. ¶ In gl. in verbo rationis vbi, vel et ec. iste textus cōtiner tenet, q: fm eum precedentes iste tex. esset indubitabilis, et pt exemplificari duobus modis, vt p Bar. hic in princ. tn ꝯrium fm exēplū suū facit, q: hic in prin. non fit mentio nisi de die nō de ꝯsule, et sic relatiuū pluralis numeri. s. qbus nō pōt referri ad ans singularis numeri. s. die. vnū Ful. modificando primū intellec. et exēplū h positū p Bar. in intelligit, q hic nō p modū intitulationis ad totū librū, sz simplr initio tabularū erat dies appositus, q: dicebatur anno tali ac mēse et die tali, et successiue sequebatur rō tij sub eadē die postea erat scripta rō mea sub die, et h mō pt relatiuū qb' cōgrue referri ad illud ans. s. tabularū lz Spe. in ti. de inst. edi. §. ostēso. ver. illō in scda forma quā ibi ponit, sequitur simplr dem fm exēplū. ¶ In ea. ibi, et sic facit p molēdino ec. nā sicut hic dies specialis ad superiorē rōnem tij est cōis et illius q hz rōnem inferiorē, adeo q primus potest impedire quin illa dies edatur illi ad quē spectat
b inferior rō, ita vult inferre gl. q debeamus idem dicere in aqua vt superior non possit impedire qn inferior et ea vtatur et eē tanqz aqua sit communis de qua ratione die vt per Bart. in repe. l. quominus, in. ij. et et in. v. q. in fi. ff. de flu. et p Cyn. et alios in. l. si manifeste, et ibi gl. C. de ser. et aqua. et p Bal. in rub. ff. de re. diui. circa. iiij. col. in ver. circa aquam, et per Bal. in. l. j. in. ix. co. xiij. opp. C. de sen. que pro eo, qō interest, p Ang. in. l. j. §. idem ait. ff. ne quid in loco publico.

a ¶ Et signo. sz an locus positus in vno istro intelligatur repetitus in a'io vide bal. cō. clxxviij. iij. lib. et qd si imbreuiature defuncti repiantur sine signo an inde extracte dēat dari fides. do. Car. l. e cur p. tabellio, dicit se cōsuluisse q sic pp auctoritatē indicia, cuius auctoritate explata fuerunt.

b ¶ Apposit' ad. l. e in et eiusdez ꝯsi. clxviij. col. iij. vbi rīdet. in si. vol. vbi scriptura posita in margine instri ꝯsumitur tempore sub eodē die testib' de qbus in eodē istro. fit.

c ¶ Libro notarij deb p alet. cōs. cx. ii. li. vbi plene de his q hic dicit.

d ¶ Vnū bal. i. l. fi. i pe. co. ia iiij. iiij. c. v. q. C. e. et in suo trac. de tab. l. xiij. q. et i. l. ambiguitatem i fi. C. de sta. in rub. C. de fi. instr. in xi. co. et in. l. i. C. de fide. lib. et in. l. cū ꝓponeret ff. de leg. ij. et vide bar. in cōsi. ccclviij. l. libra rius, et ibi dixi i addi. ff. de re. iu. et Fel. in. c. in litteris, in. iij. col. de offic. deleg. Thom.

SVMMARIVM

1 Copia instrumenti facta manu notarii rogati de instrumento probat sicut originale.
2 Instrm redditum parti non presumitur originale.
3 Prothocollo standum est potius q instrumento dato parti.
4 Notarius pōt corrigere errorem suū in exemplo cōmissum.
5 Amissio rerum an & quando & a quo sit probanda.
6 Amissio, & casus, quando, quomodo, & a quo sint probanda.
7 Culpa quae a lege praesumatur in incendio eft probanda.
8 Culpa commissa in faciendo, an sit magis punienda quàm in negligendo.
9 Incendium an & quando praesumatur culpa habitatorum commissum.
10 Furtum quomodo probetur aduersus quoscunque fures.
11 Naufragio rem esse amissam quomodo probetur.
12 Amissio seu mors animalium quomodo probetur.
13 Notario iuranti se amisisse prothocollum non creditur, nisi concurrentibus aliis indiciis.
14 Iuramentum non dicitur probatio, sed releuatio ab onere probandi.

Pretor ait. Argētario non sit editio rōnum suarum nisi pbet p rōnes que apud ipm remanserit q pdiderit casu fortuito, vel nisi subsistat alia cā in
c fta. b. d. vsqz ad v. nec iterum. ¶ Et facit iste tex, sz Bart. q exēplū manu notarij q fuit de instro rogatus faciat fidem quēadmodū et originale, nam videmus hic q copia rōnum data ab argētario faciebat fidē ei tn q amisso originali recurrit ad cās. Et argentarius pro se inde sumit aliā copiam quam loco originalis hz de quo die vt plene dixi post bar. in auc. si qs. C. eod.
2 ¶ †Scdo colligit Bar. q instrm, q notarius reddit pti non presumitur originale, sed exēplū, nā originale presumitur remanere apud notarium. ¶ †Et ex hoc sequitur q si est varietas inter
3 instrm datū parti, et librū notarij dz stari potius libro notarij.
c Adde tex. in auc. de tabel. § pe. et ibi gl. in verbo prothocollum et. l. vetuti, in ver. minus plene. ff. eo. et. c. qm ꝯ, de pba. et no. per Bar. in. l. si libertus, de reg. iur. et in. l. sempronius proculo, ff. leg. ij. et consil. incip. ex facto proposito, vt ex eo pz et is querit tur ec. et per. d. Am. in. c. ex literis, de fid. instr. et p Bal. in. l. imperator. ff. de sta. bo. et in auc. offeratur, in fi. j. col. de lit. contesta. vbi alie. no. per Spec. Et adde que dixi. ff. §. proxi. et bal. in. l. nostram, in. iij. col. C. de test. et in. l. ij. in. viij. q. eo. ti. ¶ Et de materia etiam vide in. d. c. dudum de conuer. coniu. et ibi no tab. probatur, q licet plura verba sint in originali q̄ continentur sub stantia non mutetur non vitiatur sumptus, et illuz tex. ibi ad h ponderat. d. Anto ¶ De materia etiā vide per Bal. et Imo. in. l. cum proponeretur de leg. ij. vbi querunt quid si reperiantur de eodē actu confecte due scripture, et nō constat, q vna sit magis originalis, an si in aliquo differunt detur fides vni magis q alteri, et concluditur quod aut possunt redaci ad concordiam, et tunc datur fides illi scripture in quam vtraqz videtur cōcordare posse, casum et exemplum habes in. d. l. sempronius proculo

aut

me nō pūt ɔcordare, ⁊ nemtri stātur alleg. l. scripture. C. de fide
4 instr. ¶ † Item facit iste tex. ꝙ notarius q̄mis non perdiderit
suum originale possit repetere sumptum datum parti, vt cū au-
ctoritate iudicis corrigat errorem in sumpto commissum secun
dum Paul. de cast. h alleg. not. p Ba. in d. l. si librarius, ⁊ l.
l. si. de iab. exhi. ⁊ h expressi is voluit Ang. in d. l. velut in pn.
p illum tex. ⁊ per tex. no. etiam Bal. in l. si. in si. in pen. col. C.
eo. ¶ In gl. in versi. in loginquo, ibi. §. ideo ⁊c. melius probat
hic, in versi. cum ipse, ⁊ ista. j. sol. cōiter tenet, ⁊ reputat, not.
¶ In ea. ibi, qr ibi tutor pbauerat casum ⁊c. gl. ij. in d. l. chiro
graphis, in verbo approbatum, dat aliam solu. ad illus tex. vcz
ꝙ ideo tenentur pupillus probare culpam tutorum, qr consta
bat tutores contra alios debitores similes fuisse diligentes in
conueniendo eos, ⁊ rōne solite in similibus diligentie presumi
tur pro tutoribus facit. l. argentum. ff. cōmo. ⁊ ista vi. sol. approbāt
By. ⁊ Cy. in d. l. chyrographis, ⁊ melius vr conuenire illi lre.
¶ In ea. ibi potest esse rō ⁊c. hec. ij. sol nō pl3. qr ēt si aliqua be
nignitas, ⁊ ɔ̄ ius cōe nō ɔcederet argētario in attento, ꝙ appa
ret argentariū semel habuisse penes se librū rōnū succedit regu
la que h3, ꝙ vbi apparet aliquē habuisse rem, ⁊ ipse velit agere
⁊ se fundare ex amissione illius rei d3 pbare rem amissaz eē, qr
actor d3 pbare id qd̄ est fundamētū intentionis sue. l. actor. C.
de pba. ⁊ l. ij. ff. de proba. ⁊ ita intelligit hic iste tex. fm. iij. sol. pos
sitam h in glo. ⁊ veram nā si h onus pbare amissionē incumbit
reo qui fundat exceptionē p amissionē rei q̄ ad eum peruenerit.
l. si creditor. C. de pig. ac. ergo eadē rōe idē d3 esse in actore.
5 ¶ † In ea. ibi, qñ ex h dico eum nihil esse obligatū ⁊c. ⁊ p ɔ̄ris
ar3o. ɔ̄ eū, ⁊ sic si bū inspiciat intētio gl. est in hac. iiij. so. ꝙ aut a
liqs agēdo alleg. rē esse amissam dolo, ⁊ lata culpa rei conuēti,
tunc agēs pbare d3 io. h, ꝙ alleg. vt sic reus nō hēat necesse p
bare amissionē, ⁊ ita loquunt iura alle. in ɔ̄riū p gl. aut aliqs ex
cipiēdo alle. rē eē amissā dolo, ⁊ culpa actoris, ⁊ tūc incūbit ac
tori onus pbandi rē esse amissam naufragio, vel alio casu, vt h
quo pbato reus poterit pbare culpā interuenisse. S3 cer. ⁊ ista
sol. nō vr bona l3 cū ea transeat simplr Bal nā si reus ac e. amis
sionē non est equū dicē, ꝙ actor teneat pbare exceptionē rei, qr
reus d3 pbare id ꝙ est fundamētū exceptionis, sue sicut actor
d3 pbare id qd̄ est fundamētum sue intentionis vt pbatur in. l.
in exceptionibus. ff. de pba. ⁊ io nō vr bona iō dīe reddi posse
an alleget ab actore an a reo, vt ēt pbat in. d. l. si creditor, vbi ap
paret, ꝙ qñ res semel puenit ad reū si alle. amissionē d3 pbare
sicut si actor allegaret dēret actor pbare vñ nisi intelligat hec.
iij. solu. fm. j. vel vi. sol nō vr pcedere. Iō dic ꝙ iō argētarius
q h erat actor d3 pbare librū casu amisisse, qr amissio est actio
nis sue fundamentū pp ꝙ lex cōcedit sibi pnilegiū petēdi edi
6 tionē, vt h, i. iiij. so. ¶ † Et iuxta h tractat h bar. ⁊ aliq cui icūbit
onus pbandi amissionē, ⁊ casuz, ⁊ pbato casu an sit necesse pba
bare, ꝙ nō interuenerit dolus, vel culpa amittentis in ipso casu
⁊ ēt qualiter pbet cāus de q̄ mā tractat p gl. Cyn. ⁊ alios in. d.
l. si creditor, ⁊ aligō p gl. in. l. creditor. §. si inter, in verbo negeē
ff. m. l. ⁊ p gl. valde. no. ⁊ ibi p Bal. ⁊ Imo in. l. cū lic. §. spēa. ff.
de leg. ij. ⁊ p bar. in. l. sicut. C. de pig. vbi dicit, ꝙ dum gl. hic cir
ca prin. dicit quo non pbante ⁊c. sentit ꝙ si debitor rē dedidit i
pignus creditori, ⁊ creditor pignus amisit, ⁊ debitor agat ad
pignus recupādū, ꝙ d3 pbare dolū, vel culpā creditoris inter
uenisse, ⁊ sic creditor vult postea pbat, ꝙ imo casu fortuito pyt
⁊ idē t3 gl. in. l. si quis fundū. §. impator, in ꝟ pbari pōt in fin. ff.
loca. ¶ Sed in h ista gl. cōiter reprehendit, ⁊ vt pbat Bar. in d.
l. sicut, ⁊ cōiter approbat opi. gl. in. §. fin. insti. qb. mod. re ɔ̄hi.
obli. quā ēt seqē Cy. de quo ē i p spe. in tit. de pig. §. j. ꝟ. sed qs
pbabit, ⁊ plene no. in. d. l. si creditori, ⁊ cū distinctione quā po
nit h Bar. trāsit formalr. d. Abb. in. c. ij. de deposi. ⁊ Sal. l. d.
l. si creditor. Et aliqd p Imo. i. l. domus. de le. j. vbi tractat quo
sufficiat reo pbare incēdiū adeo ꝙ ex tali pbatione sit excusat'
si nō pbat incēdiū fuisse sine culpa sua de quo ēt p Bal. in. d. l.
si creditor, ⁊ l. pignus in. iiij. col. ⁊ ti. ⁊ in. l. iij. §. cognoscit. ff. de
of. prefe. vigil. ⁊ in. l. j. C. deposi. ⁊ p Alb. de ros. in. ij. pte statu.
q. lxxxij. p ang. in cōsi. cxxvij. incip. In dei nomine i. q. preposi
ta, ⁊ p Pet. de anc. in cōsil. cccxxxij. incip. in Christi nomine,
p decisio. qd̄. ⁊c. ⁊ p Bal. in. d. l. si vendita, ⁊ aliquid in. l. data
7 C. g accu. ⁊ latissime p eū in. l. q fortuitis. C. de pign. act. † ⁊ ibi
dicit, ꝙ culpa que a. l. presumit fuisse in incēdio est culpa leuis-
sima alleg. gl. fin. in. §. preterea, in ꝟbo d3 insti. qb. mo. re ɔ̄hi. ob.
ꝙ est sing. no. fm eū, qr nō sp qs tenet de leuissima culpa. Et si
diceret nonne saltē actione legis aquilie poterit semp conueni
ri habitator cuius leuissima culpa presumit fuisse incēdium cu3

actio legis aquilie de̅ or pro damno fecto etiam per culpā le
8 uissimam. l. in. l. aq'. ff. ad. l. aq'. ¶ † Ad istud argūt non reperio
responsum esse tamen potes respondere, ꝙ arg. procedit quā
do apparet culpam leuissimam fuisse commissam in faciēdo, se
cus si in negligendo diligenter custodire, qr tunc nō h3 locū id
ꝙ hī in. d. l. aquil. ita illam. l. declarauit gl. in. l. si mora. ff. so. ma
tri. ⁊ Bar. in repe. l. ꝙ nerua. ff. deposi. in. xij. col. in versic. item
quero, vtrum culpa leuissima, ⁊c. ⁊ Bald. in. d. l. pignus, in. x.
col. ⁊ Sal. in. l. si nulla, in si. eo. ti ⁊ doc. maxime Inn. in. d. c. j.
de cōmo. ⁊ facit. l. si cuius §. de pteritis, ver. deniq. ff. de vsufru.
no. bar. in. l. q bona §. cū inter. ff. de dā. infe. ⁊ in. l. eleganter. §. si
quadrupes. ff. de do. o, ⁊ nō pbatur lege, ꝙ culpa leuissima q p-
sumitur interuenisse in indicendio dicat esse culpa leuissima in
faciēdo, vel omitēdo, immo potius gl. in. § preterea, vr sentire ɔ̄-
rium, dum in hoc equiparat furtum, ⁊ incēdium, ⁊ culpa leuissi
q se in fa io com mittitur, vr esse in neglgēdo custodiam. l. cū
duobus §. damna. ff. pro soc. Et qd̄ ista fuerit intentio Sal. in. l.
que fortuitis, ad si. p3 dum dixit, ꝙ gl. in. d. §. preterea, erat sin
gu. no. in incendio, qr non semper quia tenetur de leuissima cul
pa, nam si verum esset, ꝙ in incendio presumeretur culpa leuis
sima in faciendo commissa semper posset talis conueniri actio
ne. l. aquilie ad extimationem dāmni. Et sic nihil operaretur, ꝙ
esset culpa leuissima magis q̄ leuis, ⁊ quod talis presumpta cul
pa in incendio videatur in non faciendo, ⁊ negligendo satis in-
nuit tex. in. l. qui edes, in verbo negligentia. ff. de incen. rui. nau.
g tex. intelligitur de culpa leuissima, vt declarat Bal. in. l. data
i. i. iiij. vel. v. colum. ¶ Et per hoc p3, ꝙ illud quod no. hic bar.
in incendio intelligi debeat in eo qui tenebatur de leuissima cul
pa, vt est commodatarius, vel similis, secus si de lata ⁊ leui tene
batur, qr tūc op3 ꝙ actor probet, ꝙ in incēdio intercesserit cul
pa habitantis. ¶ Nec predictis ob. l. si vendita. ff. de peri. ⁊ cō
mo rei ven. que loquitur in contractu vendi. in quo non venit
leuissima culpa, sed leuis cum sit contractus celebratus gratia
vtriusq per regulam. l. si vt certo. §. nunc videndum, ⁊. §. inter-
dum, ⁊ ibi no. ff. cōmo. Et tñ in. d. l. vendita tenet de incendio vē
ditor, qr rñdeo ꝙ ille tex. pbat ɔ̄rium nā ille tex. in princ. dicit,
ꝙ incēdiū sine culpa fieri non pōt postea subdit tex. quāobrē si
diligētiā vēditor nō habuisset in insula custodienda quā debent
homines frugi diligenter prestare, vt qd accidisset nihil ad eū pti-
neret ⁊c. Et sic tex. vult ꝙ venditor non fuerit in leui culpa ad
h, vt excuset a culpa sine qua incendiū esse non potest. Hoc p3
in verbo diligentes, ꝙ quidem verbum adaptatur ad excusatio
nē leuia culpe nō leuissime. l. si cum venderet. §. si. eū. l. seq. ff. de
pig. act. iunc. l. in rebus, in prin. in ꝟ. diligentissimus, cū gl. iu. ff.
cōm. ⁊ plene p Bar. in. l. ꝙ nerua, dum tractat de leui ⁊ leuissi
b ma culpa, ⁊ ista sun. valde quotidiana. ¶ Nā cōmitto, † q̄ ēt vbi
9 hab. tantes in domo erant consueti esse vigiles si alia indicia ɔ̄
eos non apparent certe non tenentur de incendio indistincte,
ita signater voluit Bal. in suo consil. incip. Quidam rusticus d
co. o io ⁊c. alleg. in arg. l. non oēs. §. a barbaris. ff. de re mil. ⁊ l.
argentum. ff. cōmo. facit ꝙ dixi sup gl. respondendo ad. d. l. chy
10 rographis, † Et inquātum tangit Bar. ⁊ Ange. hic, de mō pro
ba. diturnum, vel similes casus adde Bart. in. l. si qñ. C. vnde
vi. ⁊ Spe. in ti. de fur. ad si. in ti. de pig. §. j. ver. et no. cum seq.
et p Bar. in. l. j. ff. fur. aduer. nau. cau. stab. vbi tractat qualiter
pbetur furtum aduersus nautas, et hospitatores, et stabularios
11 et per Bal. in rub. C. deposi. et in. l. j. et in. l. certi. C. loca. † Et
qualiter probetur rem esse amissaz naufragio vide in. l. quotiēs
et ibi Bar. C. de naui. lib. ij. et per Ang. hic vide ēt Bar. in. l.
ꝙ ad presens. C. de suri leg. lib. xj. vbi ponit vnam singu. pra
cticam ad pbandum amissionem seu mortem animalium.
12 ¶ † Vtrum aūt in casu huius. §. argentarius probet amissionē
per iuramentum solum Bar. hic tenuit, ꝙ non, qr actor fundās
se ex amissione d3 pbare casum aliter quā p iurm, ita ēt p istū
tex. ⁊ idem tenet. Fede. de sen. consil. cxiij. incip. Titius consti
tuit idē sentit gl. in cle. j. i ꝟ. cōpellēdo, de v sur. dum alle. istuz
tex. ⁊ idem tenent Io. an. in tit. de instr. edi. §. instrm, ergo in si.
j. col in ɔ̄rium facit. l. si. in si. ff. de bo. auc. iud. pos. ⁊ no. Spec.
in. d. §. postq̄, in ti. de instru. edi. ꝟ. vbi aūt. Sed Io. an. ibi vr
tenere, ꝙ nō sufficiat iurm, ⁊ dicit, ꝙ non ob. l. si. C. de si. instru.
qr ibi trat̄ info, vt nō cogat exhibere deperditum, secus vbi que
ritur aliud, puta vt exhibeat aliud q̄ illud, ꝙ dr̄ esse deperditū
vt in proposito nostro, vel vt instrm deperditū reficiat. qr nō sta
bit soli sacramento. De hac materia etiam tractat Bal. in. l. si.
13 C. eo. † vbi cōcludit, ꝙ si qs petit a notario, ꝙ tradat sibi suum
instrumentum de quo fuit rogatus, et notarius iuret se amisisse

a ¶ Reprehēdit
ō intellectū h'
g ess' adō vltra
oēs h D. ɔs. cc
xxi. l vltimis ꝟ
bis, ⁊ in ɔ̄sti. d.
Ia. post bart.
dt ꝙ i furto cla
destino pbō p
ɔiecturas dicit
manifesta ⁊ sub
dit ꝙ in his q̄ a
cōiter accidēti-
b' sūt difficilis
pbōnis adm tē
tit pbō p conie
cturas adō cal.
ɔs. ij. ō tes. La.
ro. ɔsil. clxvij.
vbi dt, q' ad a-
dulterū pbā-
dū volūtariū m
sufficit pbat cō
suetudinē adul
terādi, ⁊ ꝙ vo-
luit abba. ɔs. x
xxviij. ꝙ ad p-
bādū quē vsura
riū sufficit pbō
p ɔiecturas, qr
caute fac̄ ɔ̄ctus
suos, ō q̄ ēt per
anch ɔ. cclviij.
⁊ facit q' voluit
are. ɔs. clxxix.
⁊ ꝙ voluit Ol.
ɔs. ci. vbi dt, ꝙ
sic ea q̄ sunt de
necessitate rāe
facilr pbant sic
ea q̄ sūt ō neces
sitate iuris, ꝙ
qs tenet fac̄ ex
necessitate iuris
qr facilius ad-
mittit pbō, vt
p famam.

¶ Vide Jas.
h i pe col. ⁊ an-
dre. barba. l. e.
bona fides de ō
posito, ⁊ Alb.
ro. ⁊ pau. ō cas.
in. l. si creditor.
C. de pign. ac.
Thom.

b ¶ Quotidia
na. an icēdiū p
sumat culpa in
habitātū, ⁊ q̄li
ter pbet, vide
p eūdē Alexā.
ɔs. lxvi. i. li. Io.
de ana. cōsi. xl-
vij. vbi de incē
dio hospicij leo
nis de Bono.
p ang ɔs. clix.

a protbocollū non stabit soli suo nō gentrē ōne alijs indititis,* vt ibi p eū. Et de mā vide aliqud p Bar. in. l. hmōi. §. si cū lis ff. de leg. j. & p gl. & Inn. in. c. cū olim, el. j. de priui. & p Spec. ti. instru. edi §. restat, ver. illud quoqz, & p Bal. & Ang. in. §. pri. & aliqd p Bar. in. d. l. fi. ff. de bo. auc. iud. & Bal. in rub. C. de fi. instr. in. xiij. col. ver. qro si instrm, & p Imo. in. l. ātens ff. de re iu- di. ℂ Porro in cōcundēdū, q in terminis huius. §. nō sufficiat instrm qz argētarius tenebat custodire librū rōnis, & ita p hāc rō- nē 13 Ange. in. l. ij. C. de test. & p h facit tex. hic in verbo pbet,

14 †nam instrm non dr pbatio, sz quasi pbatio seu qdā relevatio ab onere pbandi, vt dixit gl. no. in. c. si qs. in ver. absoluē. in ti. si de feudo fuerit. inter do. & vas. lis orta. & c. sciendum, in gl. in verbo inue- stiture, de cogni. feu. bñ facit. l. eū q. in prin. in ver. exonerādi. ff. de in. iur. & declarat Bal. in. c. j. §. cōuēticula, de pac. iur. fir. & in auc. sed nouo. C. si cer. pet. & in rub. C. de pba. Et eo mō vbi ps petit a notario, q det sibi instrm, de quo fuit rogatus nō stabit iurio notarij, q pdiderit pthocollum, q: est in culpa si nō reti- net penes se cū diligēti custodia p istū tex. cū glo. & agit tūc de magno preiudicio, & ita saluaf dctm Bal. d. l. fi. C. eo. cū quo cō cordat. Fede. de sen. in. d. cōsi. cū ḡcoz. de quibus. ū. ℂ Et p h pz rūsio ad. l. fi. C. de fi. inst. q: ibi ps que pduxit instrm suum qn fuit illi adhibita fides nō fuit in culpa si diligenter vlterius nō custodiuit cū instrm ad aliū non pertineret, nec ipse rōe alli- cuius sui officij tenebat ad custodiēdū, vt alteri exhiberet, ideo stat iurio suo, & similiter in casu. l. fi. ff. de bo. auc. iu. pos. vbi ē ea- dem ratio. ℂ Et quo ad illā. l. fi. ff. de bo. auc. iu. pos. vide que dicam. ff. l. proxi.

a ℂ Indicijs. fa cit q vo. iiij in ro. ḡsil. ccc xvi. vbi dr, q p instz nō pbat ignorā tia nisi alr colo- retur.

b ℂ Nihil sci re vide. d. An. barb. i c. firmia tis, et ibi Fely. plene i. vj. col. extra de test. in ver. sz vltra ipsos et vide Io. an. i add. spe. in ti. ō tes. §. nūc vidē dūad i fi. add. q̄ inci. disputan. Thom. diplo.

c ℂ Opus est ō h p Lud. ro. suo ḡs. diij. per Bal. ḡs. ccclx- xxvij. iiij. lib.

9 ℂ Vide ple ne p Ias. h et ba ptis. sene. in. l. q saluē ff. de iure iur. et ibi p Ias. et per Ias. in. l. duobus. §. si eū q eo. ti. et fel. in c. fi. in pen. col. de treug. et pa. et dixi plene in addi. h ad Ias. Thom.

SVMMARIVM

1 Rationes semel edite non sunt iterum edende, nisi ex cā ītima.
2 Instrumentum semel traditum parti, non est amplius tradendū nisi ex causa.
3 Priuilegium, testamentum, & quelibet alia scriptura semel tra- dita, an & quando possit pluries tradi.
4 Copia actorum iudicialium potest milies dari si petitur.
5 Testis minus perfectè examinatus, an & qū possit post publica- tionem perfectè examinari.
6 Dictio sepius importat ultra unum actum.
7 Cōpromissum semel factū, & expiratū, est iteratò faciendum.

a HEC VOX. †Rōnes semel edite non sunt iterū edende nisi ex cā ītima, & pbat a quo casu totiens q̄ tiens cā suberit facienda erit editio. h. d. vsqz ad. l. vbi.

a ℂ †No. q vltra semel peti nō pōt a notario, q tradat instrm nisi ex cā. & sic cū post primā traditionē reqraf cāe cognitio. in scda dēbit citari aduersarius de cuius pīudicio tractaf p rtam. l. in cāe, in. j §. cā cognita ff. de mino. cū si. fz Bar. & cōiter doc. hic, & idē no. Bar. in. l. fi. ad fi. ff. de tabu. exhi. & ad idē bñ facit l. fi. & ibi q no. Bar ff. de bo. auc. iud. pos. & p spe. & Io. an. in ti. de inst. edi. §. postq̄, ver. sed nunquid casu, in verbo vbi aūt, & p Bal. in. l. dissolutē. C. de ḡdi. ex lege, & in rub. C. de fi. instru. in xiij. col. in ver. quero si instrm publicum vbi et oino tāgit, an in casu isto qn petitur scdo dari instrm sufficiat pbari p instz amis sionē primi, de quo aliqd dicā cū gl. ℂ Adde in plitatione & declaratione predictoz id qd no. Spec. in. d. §. postq̄, ver. j. iū 9 ctus his q dicit in. d. ver. vbi aūt. †Nā vult ipse q priuilegiū, testm, emancipatio, tutella, & cura, & quelibet alia scriptura p q̄ nullū iminet pīudiciū alteri partium, et si plura, eiusdē tenoris inueniunt possit dari per notarium geminata, & totiens quo- tiens petunf, q: sepe ad cautelam qs duplicata vult hēe instra alle. l. vnū. ff. de test. & l. fi. ff. de his q in test. delen. & sic intelligit, & restringit hāc. l. ad instra quoz geminatio posset parere pīu- diciū aduersario. Exēplū in instrīs geratioṅ, & ḡfessionū q̄ui tatis debite & repetite a dbitore, q: si illa instra repiunf gemina ta apud debitorē pīumef eū bis soluisse, ita dicit gl. in. l. ne casu C. de discus. lib. x. quā gl. et pro sing. alle. Bal. hic in lec. anti. Et licet primum dictum Spec. dum alleg. d. l. vnum videatur verum, & satis no. tn h vltimū. s. q p geminationem instroz pre sumif debitorē geminate soluisse creditori non puto vez, q: et si la pluralitas instroz nisi facta sit sub diuersis tpibus, vel locis, nō arguit geminationem actus fm Bal. in. d. l. ne casu, & Ioā. de imo in. l. plane. §. si eadem, de le. j. per. d. l. vnum & not. et in terminis nostris Bal. in. l. fi. in vi. col. C. eo. vbi videas. ℂ Et concludendo, & ex his que no. Ioan. an. in. d. ver. sed nunqd casum vt ille tex. intelligendus in omnibus instris actuū, quoz actuū

effectus pendet ex volūtate vtriusqz partis, nā tūc non dz fieri scda editio nisi ex cā, & citata altera parte que posset forte alle- gare, q ḡsensu partiū fuerat cassum illud instrm. Dicit et ang. & Pa. de ca. h, q iste tex. nō hēet locū in instris pductis in cā
4 apud acta, †q: milies notarius actoz poterit dare copiā vni, q: effecta sunt de actis, & cōis, ar. l. ij. C. e. & ita dīt tenere Inn. in. c. qm ḡ de pba. Sz certe Inn. ibi nō dicit editionē dēre vel
5 posse multiplicari, nec et isto dctm pbaf p. d. l. ij. ℂ †In text. ibi minus plene &c. facit iste tex. fm Guil. de cu. q si testis mi- nus pfecte fuit examinatus possit post publicationē attestatio- nū pduci, & examinari, ad h et alle. q no. gl. in auc. de test. §. q: vero multi, in verbo nō hēbit, colla. ix. & istud est vez fz Bal. h, in lec. anti. & ang. qn culpa iudicis examinātis nō fuerūt pfe cte examinati, secus culpa partis, vt q: minus diligēter & per fecte capitulauerit per. c. per tuas, cū ibi, no. p Inn. de testi. Et idez voluit Bald. in. c. j. §. j. qd sit inuest. ℂ Et ibi et ponit an post publicationē attestationū possint pduci alij testes qn te- stes in primo iudicio pducti dixerūt se nihil recordari vł nihil
b scire,* & dicit, q si in casu. s. qn corrupti, ita deposuerint, vt sin-
6 gu. pbaf in. d. c. j. §. j. quid sit inuesti. ℂ †Vltimo no. q dictio se pius, importat vltra vnū actū qd intellige, vt p bart. in. l. eū qui certarū. §. fi. in vlt. col. ff. de ver. ob. & in. l. fideicōmisse. §. si qs, ō leg. iij. & facit ad vnū q posuit Bal. hic, de quo vide q dixi in re pe. l. sepe, in. j. car ff. de re iu. vbi reprehēdit dictū Bal. h.
7 ℂ †Et inducit et Bal. h, istū tex. ad. q. si statuto cauef, q cāe cōpromittanf, & fcm fuerit semel cōpromissum, & expirauerit, q
c iterato dēat fieri, & totiens quotiēs opus est,* vt h p eū. Et idē no. ipse in. l. q per salutem. ff. de iureiu. & in. l. fideicommisse. §. si qs. ff. de le. iij. & Ro. in. d. l. pretor. §. hoc aūt, interdcm cōpetit, ō ope no. nū. & in. l. ij. in pe. car. ff. de re iud. & p Rayn. in. l. si cū dotem §. t. ff. sol. ma. & vide no. Spe. in ti. de ar. §. excipitur, ver. sed quid si fuit actū. ℂ In gl. in verbo dīt ibi. l. fin. §. ille text. vz contradicere huic. l. q: ibi dr q tm bis editio, dic q vbi pbaf casus p solū instz fit editio tm bis, vt ibi, secus si p alias pbōnes vt h fm Bal. h in antiqua lec. & Ang. h, & Bar. in. d. l. fi. De quo et p Bal. in. d. rub. de fi. inst. in. d. ver. sz qro qd si instrm publicū & Spe. & Io. an. in. d. §. postq̄ ver. sed nunqd casu, & ver. vbi aūt, & vide p illa. l. fi. q dixi post ang. in. l. ij. §. q diximus. ff. si quis cau. ℂ In ea. ibi. §. si qs. x. ille tex. ḡdicit isti, sz rñde, vt ibi p Bar. q eqd hic dixerit Bal. cuius opi. reprobaui in. d. l. sepe, & refert Ang. h dictū Inn. in. c. pridē illā, de offic. deleg. De quo feci mentionē in. l. fi. ā. de fer. dic vt ibi.

SVMMARIVM

1 Notarius tenetur solum de dolo, & lata culpa.
2 Notarius & eius hēs an teneaf ex eo qđ nimis cōfuse scripsit.
3 Minori, mulieri, & rustico an succurratur aduersus dolum pre- sumptum.
4 Minor post publicatas attestationes, an possit nouos testes pro- ducere.
5 Minor, mulier, uel rusticus, si citatus nolit comparere, an cen- seatur uerus contumax.
6 Editio instrumentorum, & rationum petitur officio iudicis.

VBI EXIGITUR. Argētarius dolo, vel la- ta culpa non edens dāna tur ad id q interest petentis cuius qtitas fm tem pus dcreti ptoris iubētis edi extimaf, nō inspecto si post decreuerit interesse aut creuerit seu decreuerit. h. d. tota. l.
1 ℂ †No. fz Bal. & ang. q notarius teneī solū ō dolo & lata cul pa q est no. & sibi imputēt ptes q talē assumpserint sile videm* in mesore. l. j. §. hec actio, cū seq. & ff. si mēs fal. mo. dix. & fz istō intellige iura que volunt notariū teneri ad intereē partis, vt. l. fi. & ibi Bar. C. de mag. cōue. & l. ḡnali, & ibi bar. C. de decur. li. x. & Bar. in. l. fi. §. fi. ff. ō tab. exhi. & p Io. an. in add. Spe. in ti.
2 de instr. edi. §. oñso, in addi. inci. ad mām &c. ℂ †Vbi et tāgit an teneaf notarius & hēs ex eo q ipse notarius nimis abbreuia- te & ḡfuse scripsit. ℂ In gl. in ver. primā ibi vt dolus nō pīumaf &c. q pīumif in eo q nō edit rōnes mādato iudicis. l. nō pt dolo ff. de re iu. seu i eo q scit ō iure teneri ad faciēdū illud q sine iu sta cā facē recusat. l. dolus, & l. pcuratorē. §. dolo ff. mā. & ō dīa inter vez dolū, & pīumptū ac latā culpā, vide Bar. in. l. q ner ua. in. iiij, q. ff. depo. & p Ia. bu. et Ang. in. l. si qs id qd. §. doll. ff. de iur. om. iud. et p Bal. in. l. pignus. C. de pig. act. et Sal. i. l. si cū nulla, eo. ti. p Can. in. c. j. de consti. et. in. c. bona fides, de depo.

3 de posi. ¶ † Et ex hac glo habes istud bene notate. s. q aduer
4 sus dolum presump tum succurrit minori mulieri & rustico p. l.
j. §. fi. ff. e. q est verum in dolo presumpto de preterito, secus e si
est dolus de futuro. l. auxilium ver. sed & lex. ff. de mino. ne det oc
4 casio delinquendi. ¶ † Et isto facit ad. q. de qua p Oui. b. s. an
mino: post publicatas attestationes possit nouos testes pdu
cere super eisdem capitulis quasi de iure cōi non possint pduci,
q subest timor futuri doli. i. subornationis. & magis cōis oppo
b est q in hoc succurrat minori p restitutionem in inte. vt. l. mino. xxv.
an omissam fm expositionem gl. ff. de mino. & q hoc anno habu
istis late p bar. in. l. j. §. nunciatio. ff. de ope. no. nū. ideo me remit
to ad ibi dicta de quo et p Spe. in ti. de resti. in inte. §. fi. vo. qd
si in cā, & p Jo. an. & alios in. c. audita de resti. in inte. & p bal.
in. d. l. auxilium vo. sed in. lx. s. q procedat, qn nullum dānū b pius
patiat minor lz nō restituat aduersus dolū futurū, secus si pate
5 ret dānū, q tunc restituat p. d. l. minor cū gl. ¶ † Et pdicta et
faciunt, an si minor mulier vel rusticus personaliter citatus nolu
it parere mādato, & sic citatus nō cōparuit, an censeat ver° cō
tumax adeo, q excludat a bnficio appellandi iux. l. post edi
ctum. §. fi. ff. de iu. de quo vide aliqd p Jac. & Ang. b & bal. in. l.
j. §. fi. ff. e. & p Bar. in. l. in nō, et si quasi cōtumax. ff. de mino. &
in. l. fi. in vl. co. C. de resti. in inte. & p Imo. in. l. ex cōsensu. § fi.
in pe. car. ff. de ap. ¶ Et cōcludit, q si dixerit nolo venire, tunc
q e in dolo vo nō succurrit et alis sic, q e i dolo psum. Pro b
facit, qd no. p gl. in vbo desijt ibi, extitit hfs ei &c. Hoc exēplū
reprobēdit Pa. de ca. b q fm istud exēplū dēret cessare actio
ad interesse q nō solū desinit interesse, sz et cessat b pterito ib
cessare dz actio. l. si pcuratorē. §. mādati. ff. mā. & plene p bar. in
l. q aut. §. j. ff. si qs cau. sed tu salua gl. & dic q nō cessat dānū de
pterito q potius intererat mea hēre rē iure pprio, qz heredi
tario, cū tanqz heres sis implicatus oneribus hereditariis. Et
de illa, quā cōsecutus fuissem iure proprio si habuissez librū rō
nū nō tenerer rndere creditoribus hereditariis, ita saluat istaz
gl. Saly. i. d. l. ad cōparādas. C. mā. & idē et est de mēte F ul. b
facit. l. si ei. §. si is q. ff. b eui c. ¶ In ea. ibi rn. q hoc &c. fm bar.
vr alle. q lex cōtraria logt in his, q petunt iure actiōis, & iō incipit
interesse tpe more, & crescit vsqz ad li. cōte. hic vero in his, q pe
6 tunt iudicis officio, † nā editio petit offi. iudi. fm magis cōez
opi. de quo i. l. si qs. §. ex hedicto. ff. e. quo casu nulla dt inter
cedere mora donec iudex pcipiat. l. cū postulassem. ff. de dā. in
fe. ip. in. Tn gl. b vr velle, q in his, q petunt iure actiōis vbi
precessit mora nō crescat interesse nisi vsqz ad tps lit. cōtest. & b
vr falsuz, q sequeret, q lit. cōte. esset dānosa actori, & vtilis reo cō. l.
nō solū. ff. b reg. iu. & l. alia. ff. b nova. Et iō dic, q. d. §. in hac lo
quat, qn tractat de pbādo p iurm interesse intrinsecū. i. extima
tionem rei perite, que extimatio venit off. iudi. merce. nō iure
actiōis vel obsōnis, vt declarat gl. magna in. l. vinū. ff. si cer. pe.
Quo casu servat id qd dr in. d. §. in hac, sz tex. b logt, qn tracta
tur b pbando aliter qz p iurm interesse intrinsecū, nō aūt ex
trinsecū idest nō extimationē libri rōnuz qui principaliter edi pe
tebat. Quo casu cū tale interesse extrinsecū veniat iure actiōs
in factū. l. si qs. §. ex hoc. ff. e. inspicit in eo tps quo nascit actio
ad ipz interesse q qdē tpe nascit quo argētarius iudicis decre
to non paret, vt hic vbi aūt tractat de probando p veras proba
tiones interesse intrinsecum, q venit officio iudi. mercenario,
q tps inspiciat ad tale interesse, dic vt. d. l. vinū cum materia.

SVMMARIVM

1 Officium iudicis cessat, ubi potest dari actio ordinaria ex cōtra
ctu, uel quasi.
2 Actio ad exhibendum in quo differat ab actione de edendo.
3 Notarius tenetur exhibere prothocolum coraz iudice ad instā
tiam cuiuscunqz, cuius interest.

1 Quedam. † Ubi pōt dari actio ordina
ria ex cōtu vel quasi ad edēdus
cessat offi. iudi. & actio in factū ex b edicto q sunt re
2 media subsidiaria. b. d. ¶ † In gl. in ver. iudicio,
ibi cum aliās in alijs rebus det ad exhibendum &c. q aūt sit rō
huiꝰ, quare ad edēdas, vel exhibēdas scripturas nō det actio
ad exhibēdū, qn interē petētis alia rōe qz origi sicut dat actio ad
exhibēdum p alijs rebus, qn interest petētis vide Ja. bu. & sal.
in. l. j. C. eo. vbi dūt b iō inductū fuisse ne titulus, & tractat° iste
de edendo redderet supflnus p actionē ad exhibēdū. ¶ Aliā
rōnem vide p Cy. in. l. instrumēta. C. ad exhibē. Item ponde
ra singularē gl. hic dixit cogi actione in factū si mea interfit exhi
beri scripturā, nā fm Ang. gl. hic vr velle, q notarius cogat
edere instrm cuicunqz cuius interest qz nis ab eo nō fuerit roga
tus. Tū cōtrium tz ipse cum quo transit F ul. p id qd no glo. in
l. pretor in prin. in verbo meū, & ibi dixi. ff. e. & p. l. si qs. § per
tinere. ff. eo. ¶ Subdebat tn sing. Pau. de ca. hic q ista glo.
5 pōt saluari hoc mō † vez q notarius teneat exhibere prothocol
lū coram iudice ad instātiā cuiuscunqz cuius interest ita intelli
gatur ista gl. nō aūt teneat ei dare instrm in publica forma sum
ptū ex pthocolla, & ita intelligat gl. in. d. l. pretor, & pat rōne di
cit, q tertius hūs instrm suū in quo versat interesse meū qz nis
nō teneat mihi dare cōpiā illius instri, attn cogit i iudiciū ex
hibere, & ista nō reperio ab alio scripta. Nec puto vera nam q
suppono, q et dicat edere ille, qui exhibet suā scripturā qz uis
copiā nō det vt est tex. in. l. si qs. §. edere. ff. e & tn tex. in. d. l si
qs ex hoc edicto, iuncto. §. ptinere, & iun. l. pretor, in prin. in vo
bo ptinet. ff. eo. arctāt tn ad edēdū illis cuius mādato scriptus
est ergo alijs nō dz fieri illa editio, quā Pa. de ca. exhibitionē
vocat, & p hoc est glo. valde no. in. l. in fraudē. §. neqz in verbo
edi. ff. de iu. fis. q voluit q qz uis terti° possit mihi exhibere in
strm iuū ad vtilitatē meā tn cogit illud edere de qua gl. dixi i.
l. ij. C. eo. & no. Ang. in. l. j. §. edēda. ff. e. nec ad pdicta ob. tex. i
l. iij. §. pe. ff. ad exhi. p q se fūdat gl. b, q: rnde put ibi gl. exponit
in verbo cōscripsit. s. q ibi interuenit mandatū illius q potebat
rōnes exhiberi, & ita et dz itelligi ista gl. b iz bal. i lec. anti. itel
ligat istam gl. simplr put iacet in quocūqz agēte actiōe in factū
q subrogat loco actionis ad exhi. prōmbus et cōfectis sine mā
dato petētis, & iterū alfanus, & circa alia q tāgit b bar. p° glo.
vid q dixi post bar. i. l. j. C. e. & et i. l. ij. e. ti. vbi tetigi an tertius
teneat. ¶ In ea. ibi. l. ij. §. fi. declavi p bar. in. l. j. in pnc. eo. tit.

a ¶ Aduersus adūtem est. alex. i. cōs. ciij. col. ij. vo. & dicit. & co lū. vij. vo. & iz l j. vol. & ibi qd succurrit ipsi minori aduers° dolū psumptū & vid eūdē ale. i. cōs. xxxv. i fi. i. v. vo. & ibi an minor excusat a dolo psumpto. Frā. Cu.

b ¶ Et magis cōis cōclo vide alex. plene in. l. j. §. nunciatio in. ix. co lū. ff. de ope. no. nū. & Fely. i. c. fraternitatis i v. co. vbi plenissime est b te sti. & Car. flo. rē. in cōs. xxiij. i ci. in cā Tho.

SVMMARIVM

1 Successoris appellatione comprahenditur successor uniuersa
lis tantum, & non singularis, fallit ut hic. j.
2 Emphyteosim siquis accipit pro se, & suis heredibus, & succes
soribus, quemodo intelligatur.
3 Successoris appellatiōe uenit particularis, quo ad ius excipien
di tantum.
4 Emphyteosim si quis accipit pro se, & suis descentibus heredi
bus, seu successoribus, an comprehendantur filii tantum hæ
redes uniuersales instituti.
5 Heredis appellatione uenit et filia instituta in re certa.
6 Emphyteosis ecclesiastica non transit ad heredes extraneos.
7 Heredis appellatione intelligitur. i. filii in re quæ de sui natu
ra non transit nisi ad filios.
8 Prothocolla notarii mortui tenetur edere quicunque ad quē
peruenerint.
9 Notarius potest facere leuare sua instrumenta per alium.
10 Prothocollorum defuncti cōmoda an spectent ad usufructuā
rium omnium bonorū, an uerò ad heredem uniuersalem.

Nihil interest. Hoc edictū hz locum cō successo
res vles argētarij lz nō sint eius
dem pfessionis, secus in singulari successore, nisi in subsidiū. h.
d. ¶ In tex. ibi eiusdē fuerint professionis, facit iste tex. cōe q
1 no. Bar. in. l. si quis. §. cogent. ff. e dic, vt ibi dixi. ¶ † Bo. in
ver. is aūt, qd appōne successoris, cōprehendit successor vlis
tm, & nō singularis, & ad hoc istū tex. alle. Bal. in. l. emptores,
circa. iij. col. C. loca. Et ppes dixit no. Jo. de imo. in. l. q dī cir
2 ca vlt. fine. pe. col. ff. de verb. ob. † q si qs acceperit rē in emphi
teosim p se, & suis heredibus, & successoribus intelligit de here
dibus vlibus q sunt heredes de iure ciuili, de successoribus vli
bus, q succedāt iure pretorio. l. stipso ista, in prin. cū gl. in ver
bo ceterorū, de ver. ob. & iō recipiens dictā emphyteosim non
poterat eā trāsferre titulo singulari, nisi cū solēnitate de qua in
l. fi. C. de iu. emphy. hz eli p quo vide oino Spe. in tit. de loc.
§. nūc aliq vo. cxiij. & Sal. l. ij. in. xx. q. C. de iu. emph. & et bal.
oino in. c. imperialē, in prin in pen. col. de probi. feu. alien. per
Fed vbi dicit, q illud, qd dr q appōne successoris non cōpre
hendit singularis successor, fallit, qn in dispositione esset adie
ctū verbū qbuscunqz successoribus, vn dicit, q si concessum est
feudum ticio pro se, & successoribus quibuscunqz comprehendi
tur etiam legatarius allega istum tex. & in. l. id tēpus. §. j. ff. de
vsuca. facit. l. in cōuentionibus, & q ibi p Barto. ff. de verbo.
sig. Pro quo et vide no p ... Bal. in. c. j. §. donare, in tit.
Alex. de Imo. j. sl. vete.

a ¶ Successoribus addo cum. cons. xliiii. j. li. et cons. xciiii. ii. li. et in quaestione etiam d. ias. b dicit, quod non comprehendit singularis successor, nisi domini sit, et quando generis cuiusque addo, quod si quis accepit feudum pro se et heredibus et successoribus suis quibuscumque etiam incapacibus quod pertinet legibus vel moribus improbabilis succedere dato, quod etiam consuetudo feudi, quod incapaces possint retinere feudum per annum, et capaci videtur, ita consuluit bal. cons. lxx. j. lib.

b ¶ Dominus amatus addo, quod est nobis lv in ci. in nomine domini amen dominus amatus, et vide bar. i cons. lxi. q. ista, et vide cum. alle. i. cons. ix. i. v. vo. i. j. co. et in cons. cxxviii. i. j. vo. ici. considerantis his, et i cons. viii. i. iii. co. incipit. visis subtilis similis dubitationibus i. v. col. et vide ias. i. l. iii. §. patronis in fi. et d i l vo. ei au. pterea i. v. co. C. unde vir et uxor, et i. l. quotiens in fi. ubi etiam dominus, et post me do. per. corne. C. de here. insti. et dixi plene in add. meis i. d. cons. lxi. bar. ici. q. ista. Tho.

c ¶ Notarius, vide anc. cons. ccxl. sed bal. cons. lxxxv. ij. li. et cons. fi. cccclij. iiij. li. per ale. cons. cxviii. i. lib. et cons. xxviii. ij. lib. et ibi an vigore dictionis etc. reperte in protocollo alterius notarii possit apponere consilium in contractu venditionis.

qualiter olim sen. pote. alle. et in l. j. in xxxiiij. q. de rerum divi.

3 ¶ † Item intelligas appellatione successoris non comprehendi sing. successorem quantum ad hoc, ut sibi vel contra eum detur ius agendi, sed quantum ad hoc ut sibi detur ius excipiendi bene comprehenditur singularis successor. l. fi. ff. de exc. rei iud. et l. etiam ff. de iureiur. quod alle. pro contrario per gl. hic in ver. his verbis de quo late per Bartolo in l. ii. certiue §. si quis primus ff. de aquis plu arcen. et similiter appellatione heredis non venit singularis successor seu succes. in re certa, quia hereditas est successio in ius universum defuncti l. hereditas ff. de reg. iu. et in l. pecuniae §. hereditas ff. de verbo. sign. ita inquit bald. in repe. c. si pater in xviij. col. de testa. in vi. et probatur in l. quotiens C. de here. insti. cum ibi no. per Bart.

4 ¶ † Et ista faciunt ad quod si quis acceperit rem in emphyteosim pro

5 se, et suis descendentibus heredibus, seu successoribus an comprehendantur illi tamen filii, qui sunt vel esse heredes instituti, an etiam comprehendatur et filius institutus in re certa, Bar. tenuit, quod comprehendatur etiam institutus in re certa, ut no. ipse in l. vi iuris

b sui §. si liber. per illum tex. ff. de ope. lib. et in cons. suo inci. dominus Amatus, et in cons. incip. quod ista hz duo dubia, et per Bal. in l. j. in xlix. q. ff. de rerum di. ¶ Contrarium tz bal hic, et in l. Liberti in versi. secundum dubium etc. C. de ope. lib. per istum text. et idem

5 videtur velle Bal. in l. Liberti in ver. sed quid si quidam, † ubi subdit etiam aliud si in testo quis legaret heredibus suis, quia nunc favore ultime voluntatis comprehenderetur filius tunc institutus in re certa alle. no. per Spe. in tit. de testa. §. i. ver. pone Ang. etiam in l. gallus §. etiam si parente ff. de lib. et postb. tz quod non sufficiat esse heredem in re certa alle. no. per Spe. in d. §. nunc aliqua, ver. lxxix. Tamen Spe. ibi nihil firmat idem etiam tz Saly. in l. ij. in xx. q. C. de in. emphy. et idem sensit Bal. in l. cum secundum, in fi. C. de fideico. Sed Jo. de imo. in l. ex facto la grande post Bald. ff. de here. insti. et etiam in c. potuit, in ver. vij. tangit etc. de loca. dicit concordando opi. quod aut loquimur in emphyteosi que transit ad extraneum heredem, ut in emphyteosi concessa a privato, et tunc sit vera ista secunda opi. per istum tex. et per d. l. quotiens, et l. quotiens §. heredes ff. de here. insti. aut loquimur in emphyteosi, que transit

6 solum ad filios † prout est emphyteosis ecclesiastica, que hz op. magis comunem non transit ad heredes extraneos, ut in §. emphyteosim in auc. de non alie. et no. per gl. et doc. in l. etiam ff. so. matri. et doc. in c. in prima, de proba. cum si. et tunc vera sit opi. barto. per. d. §. si liberi iuncta. l. cum patronus §. i. ff. de ope. libert, ubi quando quis stipulatur a liberto operas pro se, et heredibus, et tunc veniunt filii equaliter, sive sint equaliter instituti, sive inequaliter et sic non attendatur quomodo sint instituti, quia tales opere non transeunt ad extraneos heredes, ut d l. liberti, pro hac opi. etiam posset adduci tex. in l. pro herede §. sed quid si, et quod ibi no. Bart.

7 ff. de acquir. here. ubi in re, † que de sui natura non transit, nisi ad filios appellatione heredis intelligitur. i. filii, et istam concordiam videtur etiam sequi Ang. et Pau. de ca. in d. l. quotiens C. de here. insti. dicentes hoc esse de mente Spe. in d. ver. pone pro hoc etiam bene facit id quod not. Bald. in c. j. in v. col de succe. feu. ubi tz, quod in feudo sufficiat eum esse heredem in re certa. ¶ Et de mente etiam vide per Bal. in auc. si quas ruinas C. de sac. san. ec. in v. col. et Ange. in l. si tibi decem. §. si pactus ff. tra. j. et in consi. inci. in christi noie ex forma, et serie etc. ¶ Considera tamen, quia tz ubi simpliciter pater dixisset, quod recipiebat pro se, et liberis ab ecclesia posse esse vera dicta concordia, quia pater videtur recipere pro filiis, ut filiis non ut heredibus. d. §. liberi, et tunc proprie loquitur. q. ibi formata per Bar. et per Specu. in loco allegato ibi per eum, et no. Bar. et alii in d §. pactus. Tamen puto, quando expresse recipit pro se, et liberis heredibus non videtur, quod tunc sufficiat filium esse heredem in re certa, cum non dicatur proprie heres, ut hic cum concor. ff. alle. Nec in tali casu loquitur text. in d. §. si liberi, quia ibi stipulatus fuit pro se, et liberis, ut ibi no. Nec etiam tunc loquitur tex. in d. l. cum patronus §. j. quia ibi etiam non fuit facta mentio de liberis heredibus, et no. Cy. in d. l. liberi. Unde, quando pater recipit pro se, et filiis heredibus emphyteosim, illa emphyteosis dicitur quid hereditarium, ut declarat Bar. in preallega. §. si liberi, ergo non dz transire in hereditatem in certa re in quam non transeunt iura hereditaria cum non sit successor iuris ut hic cum aliis. ff. all. Et ista opi. de iure videtur verior tz Bar. in d. consi. inci. dominus Amatus, etiam in casu isto velit contrarium per eas rationes quas ponit ipse in d. §. si liberi, que non videntur habere locum, quando fuit facta mentio non solum de filiis,

c sed etiam de heredibus. Et per hoc non ob. id quod habetur in d. §. si quid tamen, quia illud non potest procedere quando facta est mentio de

8 utroque simul ut de se patet. ¶ † Item facit iste tex. quod ille apud quem sunt seu questrate rogationes notarii teneatur edere eas ad quos pertinent, et istud firmat no. Bart. in l. j. alias in l. fi. §. si tabule per illum tex. ff. de tab. exhi. Nam et etiam quicumque ad quem pervenerunt rogationes notarii tenetur illas edere secundum Inn. in c. j. de proba. et quod intelligit Pau. de cast. hic esse verum si agi non possit contra tabellionem, ut quia mortuus sit, nec contra heredem tabellionis, ut quia sine dolo desierit possidere alias secus et probatur in hoc

9 tex. ¶ † Item facit iste tex. ibi dummodo si vivus donasset etc. sz Bar. quod notarius possit facere, quod de suis protocollis sumatur instrumentum per alium quod putat esse verum si est impeditus longo impedimento, puta absentia, vel infirmitate, captivitate etc. ar. l. i. §. huius. ff. de offi. eius cui man. est iuris. cum si. hoc alle. per eum. Et idem no. Bar. in l. j. ad fi. per illum tex. ff. de offi. procon. et Pe. de anc. hic et Bald. in l. si quis §. j. ff. de eo. Ang. et Pau. de ca. hic videtur velle, quod ita demum ex causa impedimenti hoc possit fieri, dummodo notarius, qui hoc committit postea se subscribat, et in subscriptione fidem faciat de impedimento, et ita intelligit Ange. tex. in §. in his, cum gl. in versi. ministrantium, in auc. de instru. cau. et fide. et dicit, quod Bar. hoc ponit in l. divus. §. lex

• senatus. ff. de fal. et Bar. ibi videtur hoc velle, et idem dicit Bal. in l. unica. §. ne autem. C. de cad. tol. Fulg. hic refert dictam opin. Ang. postea subdit quod Bar. hic sensit, quod etiam sine subscriptione notarii committentis valeat instrumentum ratione impedimenti. Ang. in auc. de tab. in prin. per illum tex. in ver. omnibus circa medium illius constitutio. in ver. per egritudinem, dicit per illum tex. ex causa infirmitatis vel ex aliquo iusto impedimento tabellio non potest alteri committere completionem suarum rogationum, tamen dicit ipse, quod si rogationes sue essent complete in protocollo, et tabellio esset impeditus dare in publica forma partibus, tunc bene posset alteri committere, ut instrumentum ex protocollo sumat dummodo ipse committens, se subscribat pro hoc alle. l. j. et quod ibi no. doc. ff. de offi. consu. Jo. an. in ti. de instr. edi. §. instrumentum, ergo super ver. ubi opponitur cum quo transit Ant. de bu. in c. inter dilectos, de fide instr. non tractat an propter impedimentum possit notarius alteri committere, sed simpliciter querit, an notarius possit describere instrumentum per alium qui non interfuit rogationi contractus, et dicit, quod non per text. in d. auc. de tabel. et no. in c. cum p. de fide instr. do. Card. in c. fi. de off. deleg. dicit, quod tabellio, sine iudicis auctoritate non potest committere alteri tabellioni, quod scribat instrumentum ex suis rogationibus, et auctenticet, sine subscriptione committentis, per id quod legi. et no. in d. c. cum p. secus si solum committat vel scribat instrumentum ex suis rogationibus, et ipse committens postea se subscribebat faciendo mentionem, quomodo ipse per alium scribi fecit forte aliis rebus occupatus. Et quod inspecta diligenter prius per eum scriptura preambula istud instrumentum concordavit, cum originali, et postea apponat signum suum et secundum predicta dicit debere intelligi id quod no. in d. c. cum p. et sic videtur velle, quod etiam si non subsit impedimentum possit talis commissio fieri dummodo committens se subscribat, et ita expresse firmat ipse in d. c. cum p. Sed Jo. de imol. in d. c. fi. dicit, quod opi. d. Card videtur esse contra tex. in auc. de tabel. §. nos autem in glo. in ver. per se, et in glo. seq. ubi notarius debet scribere totum instrumentum per se, unde credit, quod tale instrumentum fidem non faceret, et dixit Imo. in d. c. fi. quod in quibusdam lec. reperitur do. Ant. ibi formare istam quod et tenere illud idem, quod tz car. ibi tamen secundum Imol. illa q. vere non dz poni in lec. do. Anto. de but. do. Abb. in d. c. inter dilectos tenet etiam opi. Car. per text. ibi in ver. instrumenta contrario sensu per. d. §. in his. et per aliam rationem quam dicit fuisse do. Car. vez, quia non inspicitur tabellionis industria in scribendo, sed ut det fidem gesti quam satis prestat in se subscribendo. Et respondet ad d. §. nos autem, et dicit, quod ille tex. potius facit pro Car. considerata mente illius, quia illa constitutio emanavit eo, quia ille qui rogabatur de contractu non audiebat verba contrahentium, sed alii committebat, et ipse postea se subscribebat. Secus ergo si ipse rogatus fuit presens, et scribat per alium notarium ipso dictante, et ipso postea se subscribente per. c. qui per alium facit, de reg. iu. in vi. Bal. in rub. C. de fide instrum. in xij. col. in ver. sed tamen hoc indubitatur tz, quod notarius non possit committere alii, ut pro eo scribat primam originalem scripturam, sed debeat per se scribere si propter necessitatem vel multiplicitatem factorum velit committere alteri, quod sumat instrumentum, et protocollum, et ipse committens subscribat fieri se poterit ar. l. iij. C. de pe

c da. iudi. Puto satis probabiliter concludi posse, quod notarius non possit primam scripturam conficere per alium ut in d. auc. de tabel. et ibi glos. Nisi ille alius fuerit de contractu rogatus una cum ipso tabellione, et ita intelligitur text. in d. §. in his secundum Jacob. de belui. Sed si notarius scripsit per se pri-

mam

mam scriptam, tunc etiam si sit omnino impeditus nō vr, q sine commissione iudicis alius notarius possit sumere instrum ex illis prothocollis nō interueniente subscriptione notarii rogati ö 3cu p d.c.cū p. quē tex. ibi exēplificat Io. an. & d. Ant. etiā in notario ad quē ex voluntate primi notarii rogati trāslate sunt rogationes vt qz titulo legali, vel alr, sed si prius notarius, se subscribat, vr q etiā si non sit impeditus possit p aliū suum facere instrm ex suo prothocollo, qz pp subscriptionē suā perinde ē acsi totū scripsisset. l. si qs. §. j. ff. e. l. epior. §. iuris, & ibi no. bar. ff. ri. j. & p rōes alls sapius p ista pte alle. & de ma et vide que no. spe. in ti. de instr. edi. § restat ver. qd de hoc. C In tex. ibi cā cognita &c. versat antez in cāe cognitione, qz attendi dz, an summus in casu in quo hrs cogi possit edere, nā tūc nō teneref legatari. C In glo. in vo. tenebit ibi. § si suo &c tex. ille lz hic allegat p ꝯcedenti vr tn̄ huic ꝯdicere, qz ibi imputaf heredi q etiā nulla pcedente denūtiatione legatū dedit hoc aūt ita demū imputaf hrdi si denūtiatio pcessit, & hāc ꝯrietatē sentit gl. in. d. § si suo. C Sed potes rn̄dere q hic ignorabat hrs, q pertinuerit eēt editionem libri rōnum iō excusaf si sibi nō sunt denūciatū, sed tex. in. d. § si seruo itelligit, qn̄ sciebat heres, q essent creditores peculiares.

10 C †Extra gl. tāgit h bar. & ang. q. no. vez an fructus q percipit ex prothocollo notarii defuncti spectet ad illum cui notarius reliquit vsufructū oīum bonorū an vero ad heredem de qua q. vide no. p Bar. & q ibi late dixi in. l. dīuortio. § si vir. ff. so. ma. & vide bal. in. l. j. C. de fruc. & lit. expē. & in. d. l. diuortio. § si fun di. ff. so. ma. & qd no. Io. an. in ti. de loc. § nūc aliqua in addi. in cip. pp id qd &c. & limita vt p Ang. h & sm suā limitationē potes intelligere. l. vsufructu in legato. § j. in verbo oīm adnētione ff. de vsufr. l. p dcm Bar. procedat in vsufructu oīum bonorum secus si legasset specifice vsufructū prothocollo: si. & hic p ang. cū quo trāsit Ful. ar. l. si tā angusti. ff. de serui. & l. diuus. i pn. d vsu. & ba. vel intellige tex. i. d. l. vsufr. i obuētiōib q sunt i fru.

SVMMARIVM

1 Libris, & scripturis mercatorum, & campsorum potest statuto & consuetudine induci q detur plena fides.
2 Libris recipientiū gabellas, & collectas publicas, daf plena fides.
3 Libris massarii communis, an detur plena fides.
4 Libris nūmulariorum iure digestorū habetur plena fides.
5 Libris mercatorum hodierni tēporis, an sit credendum pro se.
6 Scriptura si acceptetur pro parte faciente cōtra, an sit acceptanda pro parte faciente pro scribente.
7 Libris mercatorum, & campsorum an detur plena fides pro tertio & contra tertium.
8 Libris mercatoris non iurantis exercere fideliter artē suam, an detur plena fides.
9 Scripturis mortui sine iuramēto non est plus credendum, quā viuę uoci sine iuramento.

Nūmularios. Nūmularii sicut argētarii et idē ratione rōnis cognunf rōnes suas edere oībus petētibus ad quos ptinet pcestito iuro calūnie. h. 1 d. visq. ad. l. argētarius. C †Vio. j. ex hoc tex. arg, sz bal. & bar. q per statutū vel ꝯsuetudinē induci pōt, q scripturis cāpsorum, vel mercatorē def plena fides, quasi tales scripture nitantur, sic publica auctoritate, & idē no. bal. in. l. cōparationem in vj. col. C. de fi. instr. p. c. cū dilectus, & idē voluit bal. i. l. cūctos populos in. xiiij. col. C. de sum. tri. & sequit Pe. de anc. in rep. c. canonū statuta de cōsti. in versic. pcedo vlterius, qn̄ statutū &c. & idē no. Io. an. in addi. spe. in ti. ö instru. edi. § nūc dōm i ad di. mag. ad fi. C Dixit tn̄ no. bal. in. l. vnica in. iiij. col. C. de cōsi. q si cōsuetudo eēt indiscreta nō valeret ponebat ip exemplū, qn̄ cōsuetudo se hēt, q crederef omni scripture mercatoris p se, nā talis scriptura non valeret, qz eēt pna ad falsum cōmittendū, & sic careret rōne iō nō valeret vt. iiij. di. § erit āt, q repntat sing. no. d. Abb. in. c. bone el. ij. ad fi. ö postu. pla. sm tn̄ q plenior bal. in. d. l. cūctos populos, videaf sentire ꝯtrarium, tn̄ magis ei plz qd no. bal. in d. l. vnica, & rndet ad. d. c. cū dilectus q ibi nō df, q stef scripture i fauorē scribētis. Si tn̄ ꝯsuetudo se hēt, q concurrēte ꝯscia iudicis possit adhiberi plena fides scripture mercatoris i fauorē scribētis valeret sm. d. abb. ita dt etiā ei ö mēte bal. in d. l. vnica de q̄ etiā vid aliqd p io. ö imo. i. c. § ö fi. istr. & p bal. i. l. cassius in vlt. co. ö ieiu. C Et ad maz vi de ei per Io. an. in. d. ti. ö istr. edi. § cōpendiose, vo. sed nunqd. & vide p Fed. i ꝯs. xvij. & p. d. ant. in. c. ij. ö opp. & ibi plenissime

d. abb. & vide etiā p eūdē in. c. ij. ö pba. vbi plene tradit, an & qn̄ p ꝯsuetudinē induci possit, q nō plena pbō habeatur p plena
2 C †Scdo no. sm bar. & alios h p hūc tex. cū gl. q scripturis eoz, q eligūf ad recipiēdas gabellas vel collectas def plena fi
b den, q auctoritate publica eligunf. †Et q̄ not. q inferri sit, an
3 librum massarii cōis def plena fides o in quo bal. in. l. impera
c tor ad fi. ff. de sta. bo. tenuit simplr, q, nō maxie si sint sine subscriptione notarii p quo all. tex. in. l. ij. C. de ꝯue. fis. debi. li. x. C Sed h vr ꝯ ea que pxime dcā sunt nisi rn̄deas ad d. l. ij. q ibi erat deputat tabellio ad scribēdū, susceptor aūt tributorum erat deputat tn̄ ad recipiendū tributa iō nō staf scripture susceptoris, ad hoc tn̄ oīno vid bal. in. d. l. ij. ö ꝯue. fis. debi. & bar. de Saly. in. l. exēplo C. ö pba. C Et ꝯclo in istn, q dcm̄ bar. h pcedat, nisi deputatus eēt vltra dcm̄ officialē notarius, q hēret scribere, vel subscribere, & in logf. d. l. ij. & id qd no. bal. & sal. in d loc. C In gl. mag. ibi q̄rto &c. h rō vr inepte posita cū faciat ad oppositū tn̄ sm Ang. & Ful. pōt saluari, ꝯsi intētio gl. sit dicere, q si isto tpe ffoz dabaf fides lib. is argētariorū, & nūmulariorū, vt h, & j. l. pxi. in pn. & in. l. si vētri. § in bonis, & ibi no. ff. de pui. credi. & tn̄ argētarii poterāt eē serui, vt in gl. multo magis hodie dz dari fides libris istoz nūmulariorū, cū sint liberi
4 hoies. C †In ea. ibi p se &c. inuit sta gl. q isto iure ffoz libris nūmularioz dabaf fides p se. In hoc ꝯriū tenuit h bart. quem cōiter alii sequuntur de quo vide, q̄ ixi in. l. j. C. eo vbi tangit
5 Bal. & Saly. †quid de libris mercatorū hodierni tpis, an credatur eis p se, & sing. p bal. in. d. l. vnica, in. iiij. co. C. ö ꝯfe. quē sequif. d. abb. in d. c. bone, & p Pet. de anc. in cle. j. § j. de vsu. & per bal. in rub. C. de fi. instr. in. xvi col. i vo. sequif videre de scripturis mercatoz, & l. xviij. col. i vo. segf videre ö scripturis quo nundā sociorū, & in ver. seq. post. Io. an. in addi. spe. in ti.
6 ö instru. edi. § nunc dōm, circa. iij. col. C †In qbus locis etiā in
d uenies an, & qn̄ scriptura si acceptef p pte faciente ꝯ scribētē debeat etiā acceptari p pte faciēte p scribēte, circa qd etiā vid tn̄. bar. in. l. aurelius. § idē q̄sijt. ff. de lib. leg. & p Pnl. in. l. rōnes.
7 C. de pba. & p doc. in. c. ij. ö fi. inst. C †Extra gl. q̄ru h Bar. an hodie libris cāpsorū, & mercatorū ö qbus vr gl. sensisse def fiden p tertio, & ꝯ tertiū, & determinat, q iō p tertio q̄ ꝯ tertiū hmōi libri faciūt semiplenā pbationē, & ita intelligit gl. in. l. admonēdi. ff. de iureiu. & in. l. bonefidei. C. de re. cre. dum logf de priuata scriptura faciente semiplenaz probationē, & sequit hic
8 Pau. de ca. dicens hoc esse no. †q: dcm̄ hmōi scribētis, sine iurō nō faceret semiplenā probationē. l. iurisiurādi. C. de testi. & sm predicta scripture ipsius credif saltē ad semiplenā probationē, & rō hmōi pōt esse sm eū, qz facilius cōmittif falsitas solo verbo q̄ per scripturā, nec hmōi falsitas ex libris semp ostēdi possit, & hanc opi. bart. tenuit hic Nico. de mate & sequitur Ia. bu. quos refert barto. hic, nisi scribēn hmōi rōnes esset psona suspecta arg eorum que hn̄r in. l. siquis ex argētariis. § j. ff. eo. & ad hoc vide bar. in. d. l. admonēdi, in. x. co. vo. circa fi &c. & in. l. nuda rō. ff. de dona. & ex ibi no. p Bar. dico rō eē bonem dictā rationē Pa. de ca. dicentis, q sine iurō nō crederef dicto mercatoris, & tn̄ creditur eius scripture, sine iuramento, nā dicit Bar. in. d. l. nuda, q qz mercatores iurant fideliter exer cere artē suā, vt etiā hic sensit gl. magna ideo statur scripturis eo
e rum quo ad semiplenā probationem, sicut staretur dicto eorū cum iuramento quo ad semiplenā probationem alias aūt si nō
9 iurassent fideliter exercere non staref scripturis eoz, †qz nō dz tm̄ credi voci mortue alicuius. i. scripture sine iuramēto quā viue voci cum iurō, vt in auc. de instru. cau. & fide. § si vo nligd tale, qz qn̄ nō iurauit talis scriptura fidem nō facit, q̄uis si scribēs eā falsificaret nō teneref pena legis cor. de fal. vt not. barto. in. l. j. § qui iurationibus. ff. ad. l. corne. de fal. est verū, q Io. ö imo. & Ro. in. d. l. nuda, & Io. de imo. in. c. ij. de fi. instru. tenebant. q etiā, qn̄ iurauit fideliter exercere artē, sine iuro scriptura nō facit semiplenā probationem, tn̄ cōis snia est in ꝯrium a qua non debetis recedere.

SVMMARIVM

1 Liber argentarii, & similium facit fidē p tertio, & cōtra tertiū.
2 Notarius an & quando possit extendere abbreuiaturas.
3 Mercator, & quilibet artifex tenetur edere librum suarum rationum.
4 Magister scholarium an teneatur edere librum rationum suis scholaribus.
5 Notarius licitē potest petere salarium actione ex locato, tam

a C Prothocolloz, vide p bart. ꝯs. cliij.

b C Plena fides dic q bal. ꝯsili. ccclxxv. iiij. li. h relige i decisus, & qn̄ li bris mercatoz def fides vide p Lud. ro. ꝯs. cccxlvj. alexā. ꝯs. lviij. & vid. ff. in. l. iij. vbi posui.

c C Plena fides, add Lu. ro. cōs. lxxvij.

d C Scribēte vid Lu. ro. ꝯs. ff. all. cccxlvj

e C Quo ad semiplenā. Add. ö iu & vide etiā dē alex. in ꝯs. lxij. in pn. in. v. vo. & p eūdem alex. qd in scripturis artificū in consilio. lxii. in. iiij. col. ver. nec etiā in. c. vo. Fran. cur.

pro prothocollo, quã pro extensione.

6 Notarius non potest petere salarium instrumenti à paupere, vel aliter afflicto.

Argentarius. Argentarius, et oẽs, q gerunt offm publi cum coguntur suas rõnes edere. h. d. vsq ad § edi.

¶ † No. i. q scripture borũ argẽtariorũ, et similium faciunt fidẽ pro tertio, et ꝯ tertiũ, de quo vide, que dicta fuerunt H. proxi. § fi. ¶ † Item no. ẽm Fran. aretin. quem refert bar. q si tabellio in abbreviaturis posuit, q talis vendidit tali pro tanto precio talibus presentibus, et c. q ibi intelligitur id, q inchoaret vs vel solet apponi et qñcũq alius tabellio hãc imbreviaturaʒ implere posset dicto mõ p verbum et c. appositum in ipsa imbreviatura, et hoc dicit probari per hũc text. in verbo absimiles, q tñ si bene inspiciatur facere nihil vr̃ pro hoc ẽt Bal. alle. l. gallus. § i. cũ seq de lib. et posth. sed in hoc ꝯtrarium voluit in. d. l. gallus. § idẽ credendum, dicens q talis extensio pendet a voluntate, et arbitrio iudicis, vñ notarius nõ poterit aliquo mõ hoc facere, et ita dicit servari de ꝯsuetudine Bal. aut in. d. § idẽ credẽdum quẽ ibi sequuntur Ang. Raph. et Io. de imo. dicebat, q notarius, qui fuerat rogatus de ipsa imbreviatura indistincte nulla iudicis auctoritate interveniente poterat ipsam extendere, sed notarius qui eẽt subrogatus loco alterius non posset hanc imbreviaturã extendere, q successor tanq non informatus nõ põt declarare factũ predecessoris l. põponius scribit si frumentum. § fi. et ibi gl. H. de rei ven. l. inter stipulantem. § sacram et ibi gl. H. de ver. ob. et hoc idẽ voluit Bal. in rub. C. de fid. instr. in. xij. col. in ver. iiij. quero et c. q intelligit Ioan. de imo. in. d. § idem credendum, et Ant. de bu. in. c. cũ. p. de fide inst. esse verum, nisi successor extenderet de mandato iudicis, et parte citata, q scdm eum, tunc bñ posset. ¶ Et hec opi. vr̃ vera quicquid dixerit Spe. in ti. de inst. edi. § ostenso, ver. quid ergo imbreviatura et idẽ ẽt Io. and. in addi. que incipit ad mãm dictionis et c. ad qd ẽt vide no. per Cy. in. l. ꝯtus in vi. q C. de fide instru. et per Ant. de bu. et Mod. in. d. c. cũ. p. de fi. inst. ¶ † Item ex h tex. ibi neq alios vllos iuncto tex. ibi, q offm, dicebat Ang. q cãpsores, et mercatores, et alij artifices, q ẽm ꝯsuetudinẽ pro tractatu artis ꝯsueverunt ꝯficere librorũ rõnũ nõ tenent petẽtibus edere libros eorum, et de hoc dicit hic esse casum, et probat in cle. i. de vsu. per locum a speciali, q si est speciale in vsurario, vt ibi ergo in ꝯtrarium est ius cõe ẽm eũ subdentem, q ẽt cõpellet ipse mercator ẽm eũ edere suadente equitate vt q ipse vtat illis rõnibus et ita intelligit ipse. l. i. C. eo. et ibi gl. fi. h firmat, alias nõ cõpelli nõ poterit per hunc text. et hanc opi. tenuit ẽt Bal. in. d. l. i. C. eo. reprehendens Bar. et quosdã alios ibi tenẽtes ꝯtrarium de quo ibi satis late scripsi, et ad ibi dicta me remitto ¶ † In glo. ii. in ver. absimiles, ibi vt scholares magistrum et c. vr̃ intentio huius glo. esse, q scholares non possunt petere a magistro librũ suũ in quo puta scripsisset aliquid qd a scholaribus recepisset, q nõ est de publico prepositus ad tale officium in quo pncipalis opera consistat, vt rõnes conficiat iuxta id qd h dr̃ in tex. doct. in de intellectu huius glo. aliquid nõ dñt. ¶ In ea. gl. ibi, lz non nisi data pecunia et c. concludit ergo gl. q notarij licite accipiunt pecuniam tam pro prothocollo quam pro extensione quã faciunt, cũ i publicam formam reddunt, q approbat ẽt Bar. hic per tex. in. l. fi. C. de pri. agen. in rebus, et idem sequit Angel. post Gui. in. d. l. edita C. de eden. et sequitur h Barto. per tex. in. l. sacris. C. de proxi. sacro. scri. quem ad hoc alle. Gui. h ca. hic, et hoc cõiter approbatur, lz quidam antiqui ꝯtrarium vellent, q ẽm eos tpe batum legum nõ erant tabelliones, qd ẽ falsum per. l. mortis. § solent. H. de pemo, et. l. fi. H. si mẽs. fal. mo. dix. ẽm Gui. et Ang. ¶ † Et an eis cõpetat p hac pecunia offi. iudi. vide hic Bar. qui concludit, q non, sed eis competit vtilis actio ex locato ar. l. excepto. C. loca. et hoc etiam firmat Bar. in. l. i. § i. H. de va. et extraor. cog. ¶ De qua mã vltra predicta vide gl. in. c. i. H. de symo. et gl. in. c. statutum § notarium de rescrip. in. vi. et ibi bonus tex. et glo. per Spe. in ti. de instr. edi. § videndum, versi. et no. et in ti. de salarijs. § ij. ver. sed quid erit et Io. an. in d. ti. de instru. edi. in rub. circa. iij. et iiij. col. aliqd per Ia. de bel. in auc. de tabel. in pe. q. vbi approbat istaʒ gl. et Bal. in. l. i. C. man. et in. l. fi. in. vi. col. C. eo. et Salyce. in. l. i. in pe. q. C. eo. † Limita tamen predicta nisi petens copiã imbreviature, vel instrumenti a notario, sit pauper, vel aliter afflictus vt. l. ea. in. mẽte, et ibi gl. C. de epi. audien.

Si autem. Non dz edi totus liber, sz tota rõ que ptinet ad petentẽ. h. d. ¶ No. partẽ rõnum tñ edi. ad qd facit. c. contingit de fi. instr. et est casus in. c. cum persone extra de privi. in. vj. qd intellige, et declara vt hic p bart. et plenius p eum in rub. H. de no. op. nũ. H. iuxta hoc qro, et in. l. ij. § dic H. queadmo. testa. ape. et. l. in ciuili. H. de legi. et in. l. i. C. de iudi. exhi. et in. l. oẽs populi, ad fi. H. de insti. et in. et in. l. i. § editiones. H. eo. et ibi plene, et bo. gl. et ẽt Bald. in. d. l. in ciuile, et Ang. in. l. i. § edere. H. eo. et per Imo. in rub. H. so. ma. vbi posuit plures limitationes ad hunc tex. per Ant. de bu. et alios post eum in. c. i. de pba. et in. d. c. contingit.

SVMMARIVM

1 Notarius non edens instrumenta, an & quando teneatur parti ad interesse.
2 Sententia qua absoluitur reus, eo quia actor non probauit, dicitur diffinitiua.
3 Sententia, quae transiuit in rem iudicatam, an & quando possit retractari per nouas probationes.
4 Testis se subtrahens ut non deponat tenetur ad interesse.
5 Testis iuratus si se absentat ne deponat quomodo puniatur.
6 Testis nõ iuratus si falsum dixit punit poena falsi, ac si iurasset.
7 Testis se subtrahens si non deponat quomodo puniatur.
8 Interesse quomodo probetur contra dolosum.
9 Iudex facit litem suam etiam negligendo, sicut malè iudicãdo.
10 Iudex per imperitiam malè iudicans quomodo puniatur.

Cum autẽ. Argentarius nõ edẽs dolo malo vel lata culpa tenet actione in factum ad id qd interest in quo venit id qd petẽs editionem amisit in lite aliqua p editionẽ nõ factã, dũtamen ꝯ nõ edentẽ pbare possit illud, qd in priore iudicio pbare nõ potuit. Et dividitur in quattuor ptes. Prio ponit dcm. Scdo opponit. Tertio solvit. Quarto pbat per simile, scda ibi, sz an, tertia ibi, sed nõ est ita, quarta ibi, sic. n. ¶ † No. ex scda pte, q lz notarius vel aliꝰ q tenet mihi edere i õ ediderit, si tñ poteram pbare aliter per testes vel instrumenta nõ tenet mihi notarius ad interesse, q h dãnum videor ꝯseq ex mea negligentia, et idẽ erit si pboni p testes, vel instrũa, et tunc iudex ꝯ me iniuste sniam tulit, vt h, et ẽm Pau. de ca. videret prima facie dõm ꝯtrũ, q culpa mea vel delictũ iudicis nõ deberet excusare presumptũ dolũ notarij non edẽtis, q regulr dolus pponderat culpe. l. itẽ obstetrix i pnc. et § fi. H. ad. l. aqi. et iõ relinquit cogitandum sup rõne huius lre. ¶ Potest dicere, q rõ fuit, q remediũ introductũ ex h edicto est subsidiarũ vt dixit gl. in. l. i. § p hãc, in H. vẽdicare posse, in fi. õ rei ven. ¶ Et ppterea si iudex iniuste ꝯ me iudicavit, et ego habeo regressum ꝯ iudicẽ satis ẽ mihi ꝯsultũ ea ẽt q vbi poterã aliter pbare q p librum rõnũ vr̃ superuacuum petitio editio. iõ argẽtarius nõ dz teneri ad interesse. l. si qs. § exigere eo. ti. ¶ † Scdo no. q snia qua absolvit reus eo q actor nõ probavit dr̃ eẽ diffinitiuaꝰ ps h, q vlterius actor nõ audit si velit agere, et pbare suaʒ intentionẽ ꝯ reũ absolutũ, nã si actor iterũ audiret nõ ageret ꝯ argẽtariũ ad id qd p sniaʒ pdidit, q nõ diceret pdidisse si iterũ posset agere, et argẽtarius nõ refert librũ rõnũ, et qd dicat diffinitiua firmat gl. in auc. qui semel, i H. locũ. C. qño et qñ in. q limita pluribus modis, vt dixi post bal. in. l. pperandũ. § si qdem. C. de iudi. et de h ẽt dixi in. l. q accusare. C. eo. ¶ † Itẽ no. q lz pbationes post latã sniam supueniant, tñ p p h nõ põt snia, q in rẽ iudicatã trãsiuit retractari, q ẽ verum, qñ est mihi succursum ꝯ aliũ, vt h, q dabatur h mihi regressus ꝯ argẽtariũ, sed si nõ eẽt mihi succursum ꝯ alium, tunc posset p restõnem in integ. retractari snia ex clã gñali si qua mihi iusta cã, vt late p Cy. et bal. in. l. i. C. õ ꝯdi. ide. p ang. et imo. in. l. i. peratores. H. õ re iudi. cũ cõcor. et adde q ibi dedi, et istud ẽt colligit ex. no. p bar. h. ¶ † Itẽ p istũ tex. decidit Ang. q si testes se subtraxerint, vt nõ deponãt veritatẽ tenebunt ad interesse, ꝰ vt hic, † et si iuraverit dicere veritatẽ, et postea se absentent, ne testificẽt puniẽt de falso ẽm eum sub dubio forte, q ẽt falsum cõmittit occultando veritatẽ. l. presbyteri. C. de epis. et cle. et idem dixit Bal. hic in lec. anti. volens, q si testis nõ erat iuratus q̃uis se subtrahat non possit puniri de falso, sed solum mulctari adde tex. expressum in. c. i. de cri. fal. vbi pariter puniuntur testes tacẽs verũ, et deponens falsum, et idẽ in simili pbat in. l. prescriptione, et ibi illũ tex. põderat Iac. bu. et Bar. i. l. fi. C. si cõtra

a ¶ Vr̃ H art. õ eodẽ ꝯ. xxvi ꝯ. i. libro.
b ¶ Eqtate ꝯ h p Lud. ro. consi. f.
c ¶ Diffinitiua adde pa. de ca. ꝯ. fra. õ arti. ꝯ. lxxxvi. et qñ talis sniã possit ferri absq euictiõe, vi de In. ro. singulari. suis.
d ¶ Ad interesse tacẽt qd no. cãn. i. c. pꝰ tenit, de testi. cogẽ an testis celãs veritatẽ dicẽdo se nihil scire de eo facto ad q erat pũa dẽat tãq de falso puniri vid ee po. ꝯsi. l xi. in. iij. col. vbi tz q sic pꝰ iuris alle. ang. i. auct. de test. teneret p illũ tex. q h ñ allegat, et idẽ qd testis celãs veritatẽ si falsari no voluit Lud. ro. singu. suis. folio x.
¶ Add, q si vnus testis ex pl'bꝰ examinatis dicit aliuʒ fuisse pñtẽ actui sup q deponit, et ille alius quẽ dicit fuisse pñtẽ p h nullꝰ ipsoꝶ testiũ dr̃ falsũ deposuisse q̃uis ñ pbẽt ẽt semiplene sed reducunt ad ꝯ to dtã qroꝶ vnus refert ad pñtiã corporalẽ, et alter rꝰ refert ad pñtiã mẽtã ẽ, et intellectuales vt not. volunt bal. quẽ ceteri Mod. sequuntur in. l. testiũ facultatibꝰ. C. õ testi. q dicit et no. ant. fra.

C.si ꝯ ins. ¶ Ite adde, ꝙ bal.in.c.j.in prin.si de inuesti.inter
do.& val.ibi o'ia.ponderat ibi eē tex.ꝙ volens celare veritatē
non dꝫ puniri de falso, q2 si dēret puniri de falso non crederet
et cuius ꝯtrium vult i.ic tex.fm Bald.ibi, q2 intelligit hoc, qñ
non erat iuratus sua tñ inductio quam facit de illo text.non con
cludit, & istud idem voluit bal.in.l.data opera in.xii.co.C.qui
accu.vbi ad hoc all.glo.xxij.q.ij.ne quis arbitretur, & istud idē
dicit Bal.in.d.l.presbyteri, & in istis duobus locis subdit bal.
ꝙ quando fuerit iuratus, & non teneat de falso tñ rōne doli punie
tur pena criminis stellionatus.l.iij circa pri.ff.de cri.stel.& idē
tꝫ Pet.de anc.in.c.j.& e cri.fal. ¶ Sed certe non vr esse vera
dña an testis iurauerit vel non quantum ad hoc vt teneatur de fal
6 so, † q2 testis non iuratus rōne falsi dicti tenet de falso sicut si iu
ratus eēt, vt p plura probat bar.in.l.si quis legatum.ff.de fal.&
est magis cōis opi.quam late cōprobat.Jo.an.in regula non ē
7 sine cu'pa in merca. ¶ † Erit ergo tñ dña an testis assumpse
rit offm testificandi an nō.nā eo casu subtrahens ne deponat ve
ritatem non tenet de falso, q2 nondū vr eē testis vt p gl.in.d.c.
ne quis arbitret, nisi pecuniā accepisset, vt se subtraheret.l.j.§.
sed ii qs, & ibi no.bal.j.ad.l.cor.de fal.& ad predicta vide.d.an
to.in.c.super lris in prin.de rescrip.vbi singu.dicit, ꝙ si testis
iurauerit dicere plenam, & meram veritatem, tunc punit de fal
so, si tacet veritatem, vt est dcm secus si iurasset tñ ad interro
gata rñdere p tex.quē dicit esse valde no.in.c.cum dilecti el.j.
de accu. ¶ Sed Imo.in.d.c.sup lris dicit, ꝙ tex.in.d.c.cū di
lecti loquit in inquisito rñdente, nos aūt loquimur in teste, qui
dꝫ dicē veritatē pro vtraqꝫ pte vt in auc.sꝫ iudex cū ibi no.C.de
epis.& cle. Vñ fm eū vr, ꝙ si dolose taceat indistincte incurrat
penam falsi.per.d.c.j.p hoc facit, q2 vt dixi.ff.forma iuri non est
illa, que facit incidere in falsum magis quam si non iurasset. Et de
8 mā ēt vide bal.in.l.nullum, per illum tex.C.de test. ¶ † Ultio
ex isto tex.no.ꝙ interesse ꝯ dolosum non pbat p iurm, sed per
alias pbationes in ꝯtrium facit.l.sempr.§.in hoc interdicto.ff.ꝙ vi
aut clā, & l.si qñ.C.vñ vi.cū sim. ¶ Cy.& qdam antiqui quos se
quit Bal.hoc rñdet, ꝙ ꝯ cōmittentē dolum.s.in faciendo pbat
interesse p iurꝫ, vt in iuribus pxie alle.secus si sit dolus in omit
tendo puta in non edendo, vt hic & idem dicit Pe.de anc.hoc qꝫ ē
valde no.p simi.dictorū iurm sed in ꝯtrium facit fm Ang.tex.
in.l.qui restituere.ff.de rei vend.vbi et ꝯ dolosum in omittēdo
fit pbatio p iurm, & ppterea dicit Ang.& Pan.de cast.hoc ꝙ
aut originalr qs tenebat iure actionis, & tunc hꝫ locum pbatio
p iurm, vt in.si.ergo, sec9 si originalr offō iudi.tm tenebat, vt hoc
in argentario, qui p offm iudi.tenet edere iuxta no.in.l.si quis
.§.ex hoc.ff.e.& istud hoc sentit ēt bal.in lec.anti.& sꝫ ipsi non dicat
ita fuerunt verba Bal.in.l.siper9, in ij.q.ff.de ope.no.nū.& ibi
vide Imo.in pe.col.Bal.ēt in.l.fi.in pe.col.C.e.simplr dicit
ꝙ sꝫ p culpā tenet argentarius, & tabellio ad interesse ptis idō ꝯ
eum necessaria est alia probatio quā per iurm alle.istū tex.quē
9 dicit esse singularem, magis placent vba Anto. ¶ † In gl.in
ver.de iudice.facit ista gl.ꝙ iudex faciat litem suaꝫ ēt negligen
do.& ꝙ teneat in quantū bono viro visum fuerit, sicut tenetur iu
dex qui male iudicauit fm ꝙ declarat insti.de oblig.que ex quasi
ma'efi.in prin.cū glo.in verbo vr. De quo dic vt p bar.in.l.
fi.ff.de va.& extraor.cog.& in.l.qcqd post gl.ff.de iudi.& in.l.j.C.
qñ & qñ iudex, & in.l.iiij.§.in eum, & ibi late per Ang.& Imo.
ff.de dam.infe.& p Bal.& Ang.in.l.mancipia.C.de seru fugi.
& per Ang.in auc.scentes nō solū ee.col.v.& per doct.in.l.si
qñ per illum tex.C.de testi. ¶ Et satis probabilis cōclusio vr
ꝙ si iudex fuit in dolo, tunc non solum iudex negligens facere
iusticiam teneat ad totalē extimationē interesse.d.l.si qñ, & per
alias rōnes quas vide p Bar.in.d.l.fi. Sed ēt ille, q male iu
10 dicauit, & sic deliquit faciendo.l.fin.C.de ped.iud. ¶ † Si ve
a ro per imperitiam male iudicauit, & tunc teneat inquantum bo
no viro visum erit, q hꝫ cōdēnare ad totū interesse vel min9 fꝫ
qualitatē culpe insti.de ob.que ex quasi delic.in prin.cū glo.
¶ Et ea.rōe puto idē eē, qñ iudex p iperitiā iudicat' p q facit,
q2 maior est culpa in faciendo quam in negligēdo.l.si serui, circa
prī.ff.de ver.ob.& no.in.l.si mora.ff.so.ma. ¶ Et de hoc ēt vide
aliquid per Bar.& alios hic. ¶ Extra gl.vide ꝙ p istū tex.de
cidit no.bal.in.l.id qd pauperibus, in.xij.q.C.de epi.& cle.& q
no.Saly.in.l.j.in penul.q.C.eo.

Xempla. Subscriptio edentis nō est de substātia.h.d. Et intellige
verum, qñ fit aduersario editio iurium productorum,
vt sic possit deliberare an velit cedere, vel conten
dere, secus si in editione quam facere debet notarius vel aduer
sarius ad hoc vt ex instris, & ex rationibus editis possit pbare
ilii cui fit editio, vt hic p Bar.& de his que not.hic Bart.fe
cit mentionē in.l.j.§ editiones.ff.eo.quibus adde Bart.in.l.
ij.in.iij.col.C.eo.duas leges sequen per te videas super quib9
fere nihil scribunt doc. ¶ Et pro intellectu gl.in.l.fi.vide bar.
in.l.pretor.§.j.in fi.ff.eo.& hic cum quo concordant ceteri me
lius, tamen loqui videtur in.d.l.pretor.

¶ De pactis. Rubrica.

SVMMARIVM

1 Pactio quid sit, & quid sit pactum, & pax.
2 Pacem intelligit facere, qui facit pactum de iniur iis. illatis,
3 Concordia quid sit, & an differat à pace.
4 Pax & concordia quomodo probetur facta esse.
5 Iniuriarum actio an sit remissa per remissionem factam in fo
ro pœnitentiali.
6 Verbum promitto scriptum in instrumento quid importat.
7 Stipulatio alteri facta, an & quando ualeat.
8 Stipulans factum alienum, an acquirat illi, uel sibi.
9 Stipulans alteri, quamuis mea non intersit, tamen mihi acqui
rit obligatio naturalis.
10 Stipulatio alteri facta an producat actionem de iure canonico.
11 Solui potest illi cui stipulor, dari, uel solui, licet sit absens stipu
lationi.
12 Promittens mihi soluere, aut titio, potest soluere titio, etiā me
inuitio.
13 Transactio an sit contractus innominatis.
14 Cyrographum an & quando probet, & an contra ipsum possit
opponi exceptio.
15 Pactum est duorum pluriumue in idem placitū, & consensus.
16 Stipulatio propriè & strictè non est contractus.
17 Stipulatio est contractus nominatus largè loquando,
18 Pactum quid differat à pollicitatione.

Uius edicti. Primo ponit edicti cōmendatio. Scdo
ponit itellectualis deriuatio pacti. Tertio dif
finitio. Quarto dña inter pactū, & cōuentionem
tanquam inter genus, & spēm, q2 cōuentio est genus
cōprehēdens sub se pactum, & omne aliud p qd plures in vnū
conueniunt. Quinto ex dictis dña infert ad vnū. Sexto incipit
ponere vnā diuisionem cōuentionū, q2 quedā sunt nominate, q
dam innominate, scda ibi pactū aūt, tertia ibi, & est pctm quarta
ibi cōuentionū, quinta ibi, adeo, sexta ibi sed conuentionum, &
hoc sit loco summary. ¶ In gl.j.in fi.dic melius probatur.in
l.ex his.§.imperator in ver.ex pacto naturali, & in.l.stichum.§.
1 naturalis.ff.de sol. ¶ † In glo.in versi.pactum.quamuis text.hic
videat velle, ꝙ pactio se habeat per prius, & pactū descendat a
pactione, & sic pactū sit per posterius, & pax vltimo descendat
ab ipso pacto, tamen gl.dicit, ꝙ secundū deriuationē gramma
ticalem, quam ponit Isidorus debet dici totum econtra, & simi
liter gl.videtur sentire, ꝙ pactio significet actum, idest pactū
prout est in fieri, pactum vero significet effectum prout est in
in facto esse, vt patet hic in diffinitione pacti, & q2 actus paciscē
di precedit effectum ponitur hic pactio per prius, & pactum tā
quam effectus ponitur per posterius, pax vero hic accipit pro pa
cto speciali, ꝙ fit super discordia, & inimicitia, & ideo prius po
b nitur pactum tanquam genus, & postea subijcitur pax tanquā
species, & dicit Pan.de ca.ꝙ ita declarat istū tex.cum gl.Jo.
de ligna.in prin.sui tractatus de pace. ¶ In ea.ibi designatio
nem.i.intellectualem, & iuridicam designationem, non autem
deriuationeꝫ grāmaticalem fm quam illud deriuatur ab alio,
2 ꝙ plures continet syllabas, & literas. ¶ † In ea.ibi, nam in pa
cto pacis &c.no.gl.secundū Bal.hic in lec.antiqua, & etiā An
ge.ꝙ qui facit pactum de iniuria sibi illata intelligi facere pa
cem, & ideo si in instrumēto dicat, ꝙ titius & seius fecit pactum
de iniurys sibi illatis perinde est ac si diceret factā esse pacē, &
concordiā, ꝙ est no, & qd sit pprie pax dic, ꝙ est pactū quo fit
finis discordie, seu guerre introducte, ita in effectu diffinit bar.
in consi.suo inci.ad declarationē.q.pdicte, vbi ad hoc alle.istū
text.& in.l.in bello, in princi.ff.de cap.& l.vnica in princi.C.de
cadu.tol.& id qd habet in toto ti.de pa.iu.fir.& idem not.in.c.
j.de treu.& pa de quo etiam aliquid videt in.c.nouit, de iudi.&
ibi etiam habes, quod pax in genere sumpta dicitur vinculum

a ¶ Impiriā.
iudō in.ro.sin.
ius ba.q.sua
inci.iudex per
impitiaꝫ.

b ¶ Pax qd
sit pax, & quo
tuplex p bald.
ꝯsil.lviij.j.li p
in.ro.ꝯs.vlti.
& an pax si stri
cti iuris alle
gat ꝯs.bald et
an pcobabitio
nē simul videa
tur remissa iniu
ria & facta pax
p eū.ꝯs.ecce
vj.ij.libro.
9 ¶ Uide p.
d.meū.d.ant.
consetum i sno
tra.de potesta
te regia sine p
stātia regū in.
xlj.q.& bal.in
c.j.§.fi.p9 pn.
p9 Odo.iri.de
pace cōstā.& vi
de bar.i ꝯs.lx
vi.in.j.volu.&
ibi dixi iaddit.
Thom.dipl.

3 carSaris, e de hoc p Ang. in l. ij. C. de lib. e eo. lib. ¶ † Quid
sit concordia, e an differat a pace ang. hic dicit, q concordia
est spes, e pax est genus, vn q hz pace hz concordia, vt in hac
gl. sed no ecs, q pax pperua est, sed concordia pot ee tpalis alle.
no. in l. conuentionum in fi. ff. e. vn si statutu exigat hre pace no
sufficit hre inita concordie. ¶ Bal. h dicit, q fm comem vsum
concordia appellat quedam remissio iniurie vel rixe, pax vero e
plena sedatio discordiar. ¶ Fulg. h dicit, q sibi vr q concor-
dia sit genus, e pax sit spes, e istud vr verius, na concordia conti
net oem conuinctionem aiorum, ita inqt bal. in gl. scismate, q po
nit in rub. C. si quis aliquem testa. pbi. in. ix. e. x. col. alle. l. re-
prebenda C. de inst. e sub e no p archi. in c. indemnitatibus de
elec. in vi. bal. et in l. de fideicomissa. C. de transac dicit, q p il
lum tex. diffinit concordia. s. q est sedatio aiorum de quo et per
bal. in l. filia in orbitate p illu tex. C. de inof. test. e p Arc. in lo
co alle. p Bal. in d. l. de fideico. e de pdicta dffia vide et no. p
Spec. in tit. de treu. e pa §. j. in ver. ij. cu seq. e qn q dicatur
a concors vide p Arc. lxxxvj. di. dilectiois, e dicaso nasse in l. in-
4 rusgentin §. hodie ff. e. ¶ † In e a. ibi a pcussioe palmaru no. fm
Ba. in lec. anti. e Ang. h p per tactu palmaru, seu qn duo ca
piut se p manus pbat factam esse pace, e concordia e idem dic
ipsi ti pbat, q biberint vel comederint simul, q vr cessare in-
dignatio aiaru no. insti. de iniur. § fi. adde, q pbat et remissio
iniur e p salutione. ite no. inqui bal. in l. filio, in pn. ff. de libe. e
posth. a. le. tex. xxiij. q. iij. c. ois q. ¶ Et de aliis modis e acti
bus p quos pbat remissio iniurie vide tex. no. in l. sed si vnius
§. ij an ff. de iniur. e p Bart. in l. no solu §. j ff. eo. ti. p bal. in c.
j. §. iniuria, de pa. iur. fir e in l. in ipsius p illum tex C. fa. her.
5 p bar. in l. si tibi. x. §. quedam ff. eo. † vbi tangit, an p cofessio-
nis pcto m facte sacerdoti, e an p remissione factam in foro pnia
li inducat remissio actionis iniuriaru de quo et per Jo. and. in
addi. Spe. in ti. de instr. edi. §. nuc vero aliqua. in iiij. col. p. o.
Ant. e Imo. in c. de his de accu. p Bal. in l. ij ff. ad sylle. e in
6 l. ij C. de lib. e eo. lib. ¶ † In gl. in v. duos ibi, si in in certis in
uenit p missio ec. dic qd est dria an in instro dicat, q titius p-
misit ec. an v o ex instro pbat p testes, q titi dixit pmitto ec.
q primo casu intelligit p stiplone, scdo v o non vt leg. e no. in
l. j C. de vsu. e in §. si scriptu hic alt. in gl. plene p doc. in l. sci
7 endum ff. de ver. ob. ¶ † In gl. in v. ide ibi item qd ecs ec. dic,
q si vba obligatiua, e executiua gferunt in tertiu vt si dico p
b mittis titio, q dabis ei, e tunc no vz pmissio et si mea interessz
dari titio, vt dixit gl. in l. stiplo ista §. si qo insulam in vbo fie-
ri ff. de ver. ob. q deficit forma stiplonis, q est q stiplo, e conue
tio sumit initiu in psonis cotrahentiu l. qcunqz gerimus ff. de ac. e
8 obl. lz gl. videat tenere ctrariu eius, q dixit gl. in v. fieri, † sed
si verba obligatiua fuerunt collata in psonam paciscetis, e exe
cutio fuerint collata in psona tertij, tuc vz pctm sit intersit pacis
cetis, vt pmittis mihi, qd dabis titio p. d. l. stiplo ista §. alteri
e. d. §. si quis insulam sicut non interest paciscetis, tuc qnis il
la conuentio dicat esse pctm vt concindu gl. hic in l. j. tn no hz ef-
ficacia, vt. d. §. alteri, e. l. que tutelis, h alleg. in gl. non est du-
biu, an assumat efficaciam, si ex post facto superueniat interesse
paciscetis vt puta si ego paciscens succeda illi tertio, cui tertio,
e cuius heredibus pactus sum dari Gut. de cu. bar. bal. Ang.
Pe. de anc. e Pa. de ca. h tenent, q sic, e idem tz Cy. e Sa
ly. in l. pca successorum C. eo. e bar. Imo. e Ro. in d. §. alteri,
e Bal. in l. i. in vlt. col. C. p quas pso. e in l. certi codo §. qm ff. si
cer. pe. maxime p l. si remunerandi. §. si tibi cum gl. ff. ma. e ar.
l. qnis §. si mulieri, in fi. ff. ad velle. e ar. l. stiplo ista § quesitu
ff. de ver. ob. Sed ctrariu tz hic Fulg. p. §. si qs alij in verbo nihil
agit insti. de inuti. stip. e per l. si tibi. x. §. si pactus ff. eo. e q si
stiplo recte ab initio concepta est, e postea desinat interesse eius
nescit stiplo. l. si sub vna §. fi. ff. de v. ob. e l. propte ff. de ser. qua-
to magis dz ab initio ee nulla, si tuc interesse subsistebat idem
tenuit. d. Fulg. in c. accedens de prebe. p tex. in l. si ita stipu-
latus fuero te sisti. §. possum de v ob. ide tz Rapha. cu. in d.
§. alteri p. d §. si pactus p. l. si re mea cu gl. mag. ad fi. e l. ne-
mo re suam ff. de v. ob. vbi si qs stipulat re suam, no vz stipula-
tio et si ex post facto desinat ee sua, e sic supueniat interesse.
¶ Et rndet Fulgo. h ad iura hic alle. p Bar. p imo ad d § si
mulieri, q ibi ipso iure stiplo fca cu muliere tenebat, sed ex be
neficio velleyani competebat mulieri exceptio, e ex supueniente
ca potuit actio ibi efficax fieri, q actio elisa p exceptione, pt p
replicatione adiuuari l. si vnus §. pactus j. e. e et rndet ad d.
§. si tibi, e dicit, q dz intelligi fm alias expones gl. excepta p
ma vlt a expone. Vel fm d. Flo. in c. accedes pot rnderi, q
alind est in mandato vt ibi e aliud est in pacto vel stiplone, que
fuerunt inuenta, vt quis pacisceret, vel stipularet id q sua inte
resset, vt. d. § alteri, e. l. que tutela ¶ Sed qnis passus sit du
biabilis, tn no vr tutu recedere ab opi. coi p qua vr esse tex.
cu gl. in l. quotiens, la. j. ff. de ser. e ad h illu tex. poderat Ra.
e bal. ibi idem pbat in l. existimo in pn. v. ite via fm Imo. ibi
ff. de ver. ob. e in l. si procuratore. § mandati ff. ma. e ide tz glo.
fi. in l. liber. §. fi. quaz ibi ad h poderat Imo. ff. de v ob. ¶ No
ob. tex. in d. §. si quis alij q ille tex. intelligit quo ad acqrendu
alteri qm stipulati, q illi alteri nihil querit, sed quo ad ipsu sti
pulate hn vz si interest vel interesse supueniat p pdicta ¶ Et
9 corroborat ista rnsio sic, † nam fm coem opi. qn stipulor alteri
qmo mea non intersit, tn mihi acqrit oblo naturalis, vt no. gl.
e doct. in d. §. alteri in versi. nihil interest, e ibi plene dixi ergo
tex. d. § si quis alij, in ver. nihil agit, non pot intelligi, nisi quo
ad acquisitionem faciendam tertio. Preterea et ille tex pot in
telligi, qn qs stipulatus est alteri concipiedo verba obligatiua
e executiua in alterum quo casu stipulatio est penitus nulla et
si interesset stipulantis, vt no. gl. in d. § si quis ita stipula, e gl. in l.
iij. l v. licet sit C. d inu. stip. ¶ No ob. et tex. i. d. § si pactus q
ibi pact fuit qs ne a se peteret, nec et titio, e sic no fuit pactus
titio vt heredi, sed vt extraneo, vn non tenuit pctm quo ad titiu,
nec refert, q postea titius successerit paciscenti, q pactus no
fuit titio vt hrdi, sed qmqm titius effectus fuerit heres paciscen
tis, tn si creditor petat ab eo no petit tan qm ab herede, sed tan-
qua a titio q et viuente paciscente erat obligatus, e sic non po
tes dicere, q ibi superuenerit interesse paciscentis. ¶ No ob.
d. l. si sub vna, e. l. propte, q ibi non superuenit interesse Pre-
terea ibi imputari dz stipulanti, qui anteqm seruitute pmissam
constituisset faceret fundum cui constituenda erat seruitus aliena-
uit, ideo ei non subuenit. ¶ Non ob. d. §. possum q non pro-
bat. vt et dicit Imo. in d. c. accedens quinimo gl. fi. in d. § pos
sum sentit, q sufficiat q interesse superueniat. ¶ Non ob. d. l.
si rem, cum ibi no. q ibi rndet Imo. in d. l. existimo, e in d. §.
alteri, q interduz deficit interesse ex eo, q quis habeat penes
se id q stipulatur, e tunc stipulatio penitus est nulla, vt ibi hz
penes se, q extra queri, ideo lex sibi non subuenit, interdu de-
ficit interee ex alio capite, e tunc procedit conclusio Barto.
10 e aliorum hic. ¶ † Vtrum autem de iure canonico ex pacto
vel stipulatione alteri facta possit agi vide que dixi in d. § alte
ri iuncto is no. in c. j. extra eo. e aliquid per Ange. h qui tenuit
11 q sic per no. in c. j. ¶ † In e a. ibi si mihi tenebat dic q glo. in
h male dicit, q si paciscor q tu des titio. x. quamuis titius no
dicat adiectus, tamen dicitur constitutus procurator meus ad
recipienda. x. e sibi solui potest, nisi ante solutionem prohibeas
te ne soluas ei vt est tex. sing. in l. si cum cornelius ff. de sol. e
no. Barto. hic in d. § alteri in j. col. secus si ante pactum non
erant mihi debita illa. x. q pactus non haberet efficacia, nisi mea
intersit, e per h patet non obstaret tex. in § qui sibi in fi. allega
tum in glo. q ibi non erat debitum stipulatori ante stipulatio-
nem, e ideo cum ibi tantum filio fuerat stipulatus videtur filius
tus adiectus ad obligationem que acquiritur patri, ideo patri
12 soluendum. ¶ † Vbi ait pactus sum dari hoc modo, promit-
tis mihi aut titio. x. dare titius vr adiectus ad solutione, e pro-
missor potest soluere titio etiam me inuito. l. aliud ff. de sol.
¶ In e a. ibi qua sunt pacti nudi ec. vult dicere gl. q qmuis ex
pacto nudo non possit agi. l. iurisgentium. § igit ff. eo. tn potest
solui ei qui vtiliter pactus est propter naturalem oblonem, q
13 ex pacto orit. ¶ † In glo. in ver. transigendi colligit Bart. ex
glo iuncto tex. q transactio est contractus innominatus indu
cendo, vt hic per eum, de quo dic vt dixi post Barto. in l. si-
14 ne apud. C. de transac. ¶ † In glo. in versi. consensum ibi, vt in
cyrographo ec. intellige glo. post lapsum biennium, nam ante
sola ciuilis obligatio, sine robore naturalis est orta vt no. glo.
in l. j. e ibi plene per docto. ff. de condi. inde. e in l. cu quis C. d
iur. e fac. ignoran. e bona gl. insti. de litera. obli. in verbo obli-
getur, vbi glo. tenuit idem, quod hic. De qua etiam vide per
Bald. in l. j. e in l. quasi C. de non numera. pecun. e in l. sub
specie. C. de posth. Et ibi subdit, q imo videtur, quod post bi-
ennium etiam sit orta naturalis, vt probat text. optimus in. d. l.
sub specie, in versic. consensum, de quo latius per eum in. d. l.
cum quis, quod latius hic non examino, tum q per alios hic
non tractatur, tum etiam, q non est magna vis an sit orta ciui-
lis e naturalis, an vero ciuilis ex qua robur etiam habeat natu
ralis. ¶ Vtrum autem condemnatus ex snia obligetur ciuili-
ter tm, an vero et naturaliter gl. hic tagit, e est passus diffusus
e difficilis

a ¶ Concors, vide Lud. ro. consi. cccccxij.

b ¶ Quod ha bis ð hoc per bar. gl. lxxij p alex. zsi. lxxxvij.

& difficilis, & non tractat hic, sed plene in. l. iulian⁹ vers. debito
rem. ff. de condi. inde. ¶ Imeo. ibi, sed prius verior est &c. p qua
opi. Gul. de cu. Bal. & Fulg. h alle. tex. in. l. si fideiussor in. ff.
nali. ff. de cōdi. inde. Sz certe iste tex. nō facit ad h, qz ibi nō loq
tur de nali oblone fideiussoris, q obligat solū ꝯbis in stiplone.
l. blādimo. C. de fideiui. Sz loqt de nali oblone rei pncipalis,
q poterat eē obligatus ex alio ꝯctu q̄ stiplone. Et tō ꝯ opi. gl.
pōt alle. tex. in. l. indebitū in. ff. indebitū itregētib. ff de cōdi.
inde. vbi psupponit pecuniā a fideiussore pmissam eē indebitū
itregētiū, & sic eē indebitā respectu oblonis nalis, que ē de in
regentiū. l. cū amplius in fi. ff. de reg. iu. Sz nō discedas ab op.
gl. q̄ est cōis p rōnē h alle. in gl. s. qz in stiplone interuenit cō-
sensus, ex quo orit nālis. Et pro ista opi. alle. text. in. l. i. in. § si
go ita. ff. de ꝯ. ob. a ꝯrio sensu, & idē tenuit gl. in. l. si post diuisio
nē. C. de tut. & fac. igno. & in. §. de ꝯstituta alle. in gl. & rūde ad
l. indebitū pnt rūdet Pa. de ca. q expomt, ibi indebitū itre-
gentiū. i. p exceptionē doli, q̄ est inducta ex equitate. l. i. ff. de do
25 li exce. ¶ † Extra gl. inquantū h dicit, q pctū est duor plu-
riūue in idē placitū, & ꝯsensus limita, vt p Bar. in. l. si credito
res in fi. C. e. vbi dicit istud verū eē in pacto expresso, sz pctū
tacitū pōt intelligi eē factū ēt cū his q absētes erant, & simul cō
senserunt, ita pbat in. d. l. si creditores, & in. l. ij. e. ti. circa q ad
26 de, q̄ ibi dixi. Itē inquantū † hic dr, q stiplo est ꝯctus intelli-
ge largo sumpto vocabulo, sz pprie stricte nō est ꝯctus qz nō ē
actus vltro citroq; obligatorius, ergo &c. l. labeo in. ij. ff. de ver.
sig. ita no. Imo. & Roma. in. l. stiplonū alie in pn. ff. de ver. obli.
cū cōcor. & add. quas ibi dedi & tetigi. in. l. cū donationis p il-
27 lū tex. C. q me. cā. ¶ † Itē hēs q hec stiplo ē ꝯctus nomina-
tus, & ppea Bar. sing. in. l. ij. C. de cōd. ob. cām voluit, q vbi i
ꝯctu innominato apposita est stiplo put hodie fere in omnib⁹
instrūis apponit, erit tunc recurrendū ad nām, & naturā ꝯctuū
noiatorum nō aūt innominatorū, facit. l. ex placito. C. de re. p-
mu. & istud ēt sequit Pa. de ca. hic, & in rub. ff. de ver. ob. & per
Imo. in. l. stipulationes nō diuidunt in. x. co. in ver. circa pnc.
te. ff. de ver. ob. vbi de hoc aliqualiter dubitat p id q dr in. l. si
stipulatus in pn. ff. de vsu. & per id q singulr nor. bar. in. d. l. cuz
mora, cir. ij. col. C. de transac. & hoc ēt vr tenere Lu. ro. in. l. sci
endum circa. vij. col. de ver. ob. ¶ Posset ꝯcludi, q aut nos
querimus q̄ntum ad hoc, vt agi possit ad id qd in ꝯctu innomi
nato cōtinet ēt priusq̄ agens adimpleat p parte sua ꝯctū, &
procedit illud, qd no Bar. in. l. ij. qz agi potest statim vt pro-
batur in. d. l. ex placito. Nec ob id q habet in. d. l. si stipula-
tus, cū simi. qz verū est, q stipulatio interposita sup alio ꝯctu
imitat naturam illius ꝯctus q̄ntum ad hoc vt plus vel melius
non exigatur cum effectu ex stipulatione q̄ veniret exigendū
ex illo contractu, vt in. d. l. si stipulatus. Sz quo ad alios effe-
ctus secus vt probatur in. d. l. ex placito, & in. d. l. melius. § de-
cē. ff. de iudi. quē tex. ibi ad hoc reputat Io. de imo. sing. notā.
aut querimus verū stante stipulatione possit agi ꝯdōne ob cāz
ex ꝯctu innominato, sicut si nō esset adiecta stiplo, & possit re-
peti per cōdictionem ob cām res tradita vtrū. l. i. ff. de re. pmu.
& l. si. cum ibi no. ff. de condi. ob cām, & dicendū puto q sic, q̄
mis in ꝯctibus noiatis nō habeat locū cōdictio ob cām. l. ex con
ditione. C. de rescin. ven. qz per stipulationem nō nouat natura
ꝯctus innoiati q̄ minime ex eo agi possit, & exigi illud idē, q po-
tuisset exigi si stipulatio nō fuisset adiecta, nisi stiplo eē adiecta
aio nouādi. l. duo societatē. ff. pro socio, & no. Bar. in. l. si quis
cū aliter, in ver. quero circa fin. ff. de ver. ob. que oia bene not.
28 ¶ † Ultimo inquantum glo. posuit hic drīam inter pactuz, &
pollicitationem intellige, qñ pollicitatio fit absenti, sed si fieret
presenti, qz presens, & tacens vr cōsentire ad sui cōmodum. l. q
patit. ff. manda. nō dicet pollicitatio, sed tacitum pactum pro-
pter tacitum cōsensum duorū, ita est de mente Cy. & Barto. in
l. i. C. eo. & ita declarat Imo. in repe. c. cum cōtingat, de iureiu.
dum querit, an ex iuramento oriatur actio.

SUMMARIUM

1 Pactum de non petendo videtur factum debitori per restitutio
nem instrumenti.
2 Instrūm si reperit cassum apud debitorē an presumat soluisse.
3 Instrumentum debiti si reperitur cancellatum apud creditorē,
an presumatur facta solutio.
4 Notarius non tenet edere instrumentū debitori, sed creditori.
5 Creditor tenet restituere debitori instrūm debiti, soluto debito.
6 Instrumentū debiti si reperiatur cancellatum apud tertiū, an
inducatur præsumptio solutionis.
7 Instrumentum debiti si reperitur cācellatum apud notarium,
an præsumatur facta liberatio.
8 Instrumētorū traditio facta alteri quā debitori, quid operetur.
9 Sententia si reperitur cancellata, quid operatur cancellatio.
10 Instrumenti traditio facta debitori in quo erat etiam alius obli
gatus, quid operatur.
11 Instrumentum debiti si restituatur creditori p debitorē, quid
operatur restitutio.

1 Abeo. Conventionū quedam fiunt inter p̄
sentes quedā inter absentes, & que-
dam fiunt rei. i. tacite, quedam expresse, & si credi-
tor debitori suo cautionem dederit intelligit tacite
pactus de non petendo, & debitori dabit exceptio pacti, secus
1 si pignus reddirū sit nisi ꝯtrium sit actū. h. d. cū. l. seq. ¶ † No.
q per restitutionē instrumenti factam debitori vr secum factuz
esse pactum de non petendo, & dicit Ang. hoc idem esse si non
detur debitori, sed si illi sub cuius generali prāte, est debitor, vt
si instrūa ecclesie restituantur in manibus pape, q super oēs ec-
clesias hz plenitudinem ptātis, vt no. Inn. in. c. cum pridez ex
tra eo. ¶ In gl. mag. que est super. l. postquam ibi, dic § &c. ad
de glo. idem tenentem in. c. sane de renun. & in. c. ecclesia, el. ij.
extra vt lit. pen. & ibi late per Io. an. & Anto. de bu. tractatur
materia huius. l. ¶ Et de hac rōne diuersitatis vide ēt p bal.
in. l. vnica. §. illi. C. de lati lib. tol. & ibi ēt Bal. plura ponit in
mā huius. l. & precedentis. ¶ In ea. ibi vel, dic q ibi &c. lz Ja.
bu. hic transeat cum opi. gl. tñ gl. in hoc cōiter reprehenditur,
qz nō dz esse drīa an instrūm reperiatur penes debitorem, an ve
ro reperiat cancellatum penes creditorem, qz vtrobiq; est ea-
dem rō, nam ita potuisset cancellari per aliū penes creditorē
sicut potuisset per alium surripi, & dari debitori, & ideo glo. in
l. cyrographū. ff. de proba. cōiter approbata sentit fieri non de-
bere istam drīam, & ita tenēt doc. hic, & Anto. de bu. in. d. c. ec
clesia. quicquid dixerit Bar. in. l. fullo. §. fi. ff. de fur. Bal. in. d.
§. ille. ¶ Ubi distingue, vt hic p Bar. Cuius dictis adde in
quantum dicit, q si debitor allegat satisfactum esse creditori,
& ad hoc probandum alle. & probat instrūm esse cancellatuz, seu
esse apud ipsum debitorem, q tunc presumit liberatus. l. cyro
2 graphū prealle. & d. l. fullo. § fi. † tñ circa hoc est dubiuz, an
ista presumptio habeatur pro plena probatione Gui. de cu. h.
d. q si debitor est persona in quam nō cadat suspitio subtractio
a nis instrūi qz non sit de familia creditoris, tunc faceret semiple
nam pbationem, que supplebitur per iurm ipsius debitoris
iux. l. admonendi cum materia. ff. de iureiu. & ita vr sentire glo.
h in fi. & idem sentit Ja. bu. & Bal. hic & gl. & Bal. in. d. §. ille.
tñ Cy. in. l. si de possessione. C. de proba. & Ray. Bar. Ange.
& expressius Ful. hic, & ēt Ant. de bu. in. d. c. ecclesia vñr vel-
le, q qñ non est psona suspecta illa presumptio sufficiat p ple-
na probatione p. d. l. cyrographū in verbo liberatus, vbi ista p̄
sumptio videtur sufficiens ad inducendam liberationem, & p.
d. l. fullo. §. fina. Pau. de cast. h. d. q si debitor est bō fide di
gnus, & habuit longo tpe penes se q quanto tpe intelligat stat
iudicantis arbitrio, tunc ex istis resultat presumptio pro ipso
allegante liberationem alle. no. per Spe. & Ioā. an. in. ti. de i
stru. edi. § postquam versi. porro. Sed in casu dubio vr tenere
fm eum. q non sit fundata intentio debitoris, vt hic sentit glo.
3 † subdit tñ ipse, q si reperiatur penes creditorem instrūm can
cellatum indistincte vr presumendum, q de sui voluntate fue-
rit cancellatum alle. no. per Barto. in rub. C. de fi. instr. in. x-
iij. col. & in. l. si vnus. C. de testa. vbi dicit fm eum, q qcquid re
peritur in scriptura, que est penes me presumitur factum d vo
luntate mea, q est no. fm. Pau. de ca sed non puto discede
dum ab opi. Bar. in. d. l. fullo, que opi. vr cōis per predicta, &
Io. an. in loco pxi. alle. non se firmat, sed recitat multos opin.
4 ¶ † Et ad predictorum intelligentiam presuppones, q nota-
rius non tenet edere debitori, sed creditori instrūm vt no. gl. i. l.
5 pretor in prin. in ver. ed. ff. de edi. † & ēt psuppones, q debito so
luto creditor dz restituere debitori instrūz debiti. l. dissolute. C.
6 de cōdi. ex lege. ¶ † Et qd si instrūm debiti reperit cancellatuz
b apud tertiū an indicat psumptio liberatiōis, vide bar. concor
dētē, q sic in. d. l. fullo. ¶ Hoc tñ nō vr vn pbare, & contrariū
tz Ang. in. l. si vnus. C. de testa. volens, q illud non noceat cre
ditori ar. l. cancellauerat. ff. de his que in testa. delē. in fi. Et p
hoc adduco, qz qñ instrūm reperit eē penes debitorē presumit
ei traditū p creditorez vigore solonis debiti quo soluto creditor

a ¶ Nō sit de
familia. Addō
p h facere, qd
voluit Inno.
& Io. an. in. c.
ij. d fo. q sigs
pducit sigillū
alicui⁹ tāq̄ p
curatoris cau
tiōe drato, q
testimoniū admit
tit si nō ē pso
na domestica
alis sec⁹, & hoc
ꝯsu. uit Ro. ꝯ
sil. cccc xivj. &
qd maritu⁹, q
hz instrūa vxo
ris nō dz ad-
mitti tāq̄ p-
curator, qz po
tuit illa subtra
xisse, et d in-
strūo debiti re
pto penes dēbi
torē, vid bal.
j. li. ꝯs. cclxx-
xi. & ꝯs. cciij.
iiij. li. et ibi qd
si ē cessatū pe
nes notariū vel
aliū tertiū, et
an si rperiant
duo instrūa ꝯ
trariōis penes
debitorē psu
mat qd his so
luerit ita repe
tere possit, vi
d per eūdem
sing. suis soli.
xiij.
b ¶ Apud
tertiū, d h qñ
instrūz reperi
tur cāce. latū
penes tertiū,
an inducat p̄
sumptio libe
ratiōis adde
tu, et vid p eū
dē alex. in. ꝯs.
lix. co pen et
seq. i. ij. vol. et
ibi qd qñ pe
nes debitorē,
et ēt qd qñ pe
nes notariuz.
Frā. cur.

a ℭ Donatio, q dans pign⁹ vel instrū videat donare ius q l eo bz vt l3 in.q lxvj.
ℭ Illata ro. ecgnitū q inecta ⁊ illata sunt tacite hypothecata, vid regulā, ⁊ plu
res fallētias per Ias. hic in.j.col. ⁊ seq. vide bal. in.l. certi iuris C. locati. in.vij. col.
⁊ ang. de are. in.§. item seruiana insti. de actio. an autem res aliena intelligatur hy-
pothecata pro pensione domus vide de facto addi. meas ad Ias. Tb. di.

teneř ei dare instrm vt.j. dicā, ⁊ no. per. Io. an. in.d.§ postq̄ b
⁊ p Ant. de bu. in.d.c. ecclesia merito vř liberatus vt hic, que
ratio cessat, qn reperitur penes tertium, cui potuit dari causa
custodie vel ob aliā cām, ⁊ nō ad liberationē debitoris vñ tex,
non est sine dubio. ℭ † Et quid si est cancellatū apud notarius
7 vide Bal. in rub. C. de fide inst. in.xvj col. in ver. iuxta hoc q̄
ro ⁊c. Io. and. in titu. de instru. edi.§ ostenso. vbi. ii. ad, ⁊ que
no Bal. in.l. si vnus ꝗ alle. ⁊ vide ēt in mā. d. Ant. in.d.c. ec-
clesia vbi dicit, q si postq̄ ius est executū tradař instrm nō in
ducitur ei missio p.c. sane de renū. ℭ Ex quo infert, q si re vē-
dita, ⁊ tradita vel facta cessione actionis instrm venditionis, vř
cessionis traderet venditori vel cedenti nō videreř emptor vel
cessionarius remittere ius suū, q: per traditionē vel cessionē id
erat executū. Pro hoc ēt facium notata in.c. cotā, de offi. deleg.
a ⁊ que p. eue no Bal. ⁊ alij post eum in.l. menia in prin.ff. solu.
8 ma. † vbi gnaliter tractat quid opereř traditio instrorum facta
alteri, q̄ debitori, si nō apparet de cā traditionis, ⁊ dixi in.l.j.
9 C. de pcu. Tñ Io. de imo. in.d.c. eccřia reprehēdit Ant. de
bu. q: dicit, q per illā dationē instrorū factā re tradita vel ces
sione facta vř firmari donatio rei cōtēte in instro illi cui dař in-
strz p.l.j.C. ō do. nisi ex alia cā apparet eē datū instrm facit se-
cundū eum id q no. Bal. hic. Sz tu ibi magis plz op. Anto.
de bu. q: d.l. loqř, qn expresse donabař instrm alias secus i du
bio, vt.j. proxime dicā, nā pōt intelligi datū instrm in depositū,
seu cā custodie fm Bal. in.l. menia facium no. in.l. cū quid.ff.
si cer. pe. Ubi enim presumi pōt alia cōiectura, q̄ donationis
4 semp cessare oz presumptio donationis.l. cū ō indebito, in pn.
ff. de proba. super hoc de renun. ⁊ Bal. hoc expresse dicit, qđ
si non procedit alia cā presumitur cā custodie.l. cū pater.§ pa
5 9 tir pluribus de leg.ij. ℭ † Et quid si instrm reperitur cancellata,
qđ opereř cancellatio vide Bal. in.l. emācipatione. C. de fide
instr. ⁊ p Bar ⁊ alios in.l. acta cū cōcor. ⁊ addi. quas ibi dixi
10 ff. de re. iudi. ℭ † Querit in fin hic Gui. de cu. Bar. ⁊ Ang.
qđ si dedi tibi instrm in quo eras obligatus mi, ⁊ alius, ⁊ cōclu
dunt, q videor liberare illum cui dedi, ac ēt videor eē donare
d actionem ꝯ alium, allegat in arg.l. si is q duos in fi.ff. de lib. le-
ga. que non probat. Pro hoc ēt alle.l.j.C. de do Sz Ant. de
bu. notabi. locu. ns in.d.c. ecclesia dicit hoc esse verū, qn appa
ret, q aio donandi facta sit dicta traditio, vt loqř.d.l.j. alias
aūt potius videreř cōstituisse eū procuratorē ꝯ alium per not.
in.d.c. corā, ⁊ sacro est, q traditio instri opereř aliquid quo ad
11 ipsum cui facta est traditio arg eo⁊ q̄ h no. post gl. ℭ † Que-
runt ēt hic dom. ⁊ Bar. qđ si debitor restituat creditori instrz
debiti primo traditū per creditorē ipsi debitori, ⁊ dīt q vř de
bitor se reponere in pristinā oblōnem, ⁊ sic facere pactuz credi
tori de petendo. q limita, vt hic p Ang. cum quo transit Fnl.
Bal. in in.d.§ ille, ⁊z cū Bar. q: pactū de petendo nō vz sine
cā l.ij §. circa.j. de do. excep.l. iurisgentiū §. sed cū no la.ff. eo. ⁊
no Bartol. in.l. iurisgentiū.§. quinimo ad fi sed rñde, q imo
8 hz cām.s. presump.e donationis. ⁊ remunerationis pe .l. si vs
to non remunerādi §. inde papinianus.ff. man. quam ad hoc al
leg. h Bar. cum quo ēt transit.d. Anto, in pecal. eg. c. ecclesia,
vbi ēt transit cū conclusio. quam hic ponit Bar. in vl. q. ⁊ Sa
ly. in.d.l. si de possessione, ad qđ ēt vide Bart. in.l. fi.ff. de his
q̄ in testa. delen. No. tñ verba Bart. hic dum alleg.d.l.j.C. de
dona. q: vř cōtra vnam limitationem datam ad.d.l.j. per Io.
de imo. in.d.l. ad eum in fi. prin.ff. de do vbi vult, qđ illa.l.j. fi
non habeat locum quando in instrumento continetur res in
corporalis, vt actio, seu nomen debitoris.

ℭ Mō sic, q non ꝯdicēs habeatur pro consentiente di lu. ro. sing. suis eē de iure verius quamquam al leg. in ꝯtrariuz dictum Inno. in capi. vestra; de loca. Bar. incognitum, ⁊ illud dictuz sequitur archy. de conse. disti. .v. prouinciarum. Io. andr. in capitulo. fi. de appellatiōi. in.vj. Federic consilio. xlij. ⁊ an patiens nomen suum alteri delegari cū suo nō erat debitor sibi pinudi cer, vide p eundem consilio. lxxxvj. ⁊ an inuecta, ⁊ illata sint tacite hypothecata cuz locatio nō sit l pecunia, vide p eundē singula. suis folio. x. ⁊ an bona secū di cōductoris sint obligata domino p eundē in dicto loco. ij. folio.

d ℭ Liqdo ꝗ hoc p Lud. roma. cōsil. ccxi. ⁊ adde eūdem Alex in cōsi. xxv. p totū secundo vol. ⁊ in gl. ⁊c. co. pe. in tertio vo ⁊ ibi de practica liquidandi. Franc. Curt.

e ℭ De facto, vide p eūdem ꝯsilio. cclxxix. Franc. Curt.

SVMMARIVM

1 Inuecta & illata in domum cōductoris de consensu alterius eorum sunt, an sint etiam tacitè hypotheca pro pensiōe domus.
2 Bona minoris illata in domum conductam, an sint tacitè hypothecata.
3 Conditio tacita ita impedit natiuitatem actiōis, sicut expressa.
4 Legatū dotis an intelligatur si sequatur matrimonium.
5 Sta. q instrumentum habeat executionē paratā, adeo q nulla exceptio possit opponi, quomodo intelligatur.

Item q̃.

Inuecta, ⁊ illata p cōductores in domū ꝯductā tacite obligā tur locatori, ⁊ stipsoni domus inest tacite ꝯdō si nuc pie sequant.h.d. vsq ad.§. idē iuliano. In tex. ibi pignori.i. p pēsione, ⁊ deterioratiōe dom⁹.l.ij.ff.q. cau. pi. ta. ꝯba. ℭ No. mutuū posse paciscī, ⁊ quos actus explicare possit mutus, ⁊ q̄liter notarius ꝯficere dēat insti z ō gestis dixi in
b l.j.§ pn.ff.ō v.ob. ℭ In gl.j vbi. illas⁹ ibi ꝯsentiant ⁊c. † Sz an
1 eo ipso, q ille cuius res est sciat, ⁊ patiař p cōductorē inferri
in domū ꝯductā videař ꝯsentire adeo, q res illa sit obligata p
c pēsione domus gl. no. in.l. certi.C. loca. tenuit, q sic⁹, ⁊ tñā seq
tur simplr Ang. h. Sz Ia. de are. Cy. Bal. ⁊ Saly. ibi tenēt
ꝯtrā, q: taciturnitas nō nocet quo ad inducēdā oblōnē rei sue,
nisi dolus suus interuenerit, q: patiař gs rē suā obligari a de-
bitore, qui asserebat creditori eā esse ipsius debitoris oblig one
no.l. si fine.C. ad velle. ⁊.l.ij.C. si res aliena. pig. de. fit, Et istas
op. ēt approbat Bal. h, sed aduerte, q: cū opi. gl. cōco. Ro. 6
in.l. que dotis in vlt. col.ff. so. ma p no. p gl. in.l. fideiussor. in.§.
§. pr in verbo manifestū est in fi.ff. de pig. ⁊ p no. in.l. cuius.ff. de
pig. ac. ⁊ rñde ad allega. p Cy. vt ibi p eū, ⁊ ita ēt l3 Ia. de bu.
2 in.d.l. si fine. ℭ † In ea. in fi. ꝯcludit gl. q bona minoris illata
in domū ꝯductā nō sunt tacite hypothecata, ⁊ istud seqř bart.
hic, sed ꝯtrium tenēt plures alij de quo dic, vt dixi in.l. si cōstit 6
3 te in pn. post Bart.ff. so. ma. ℭ † In gl. in vbi. male petit, ibi de
ꝯdi. ⁊ demō.l.j.§. fi. ⁊c. ⁊.l. interdū in pn.ff. de ver. sig. vide bar.
⁊ sic no. ex gl. q tacita cōdō, ita impedit natiuitatem actionis.
sicut expressa, ⁊ in hoc ista gl. reputař sing. fm Rico. de nea. in 3
l. plane in prin.ff. de leg.j. ⁊ Io. de imo. in.l. iiij. eo. tit. l3 ꝯtrium
tenuerit gl. ⁊ male in.l. ita demū in prin.ff. ō ar. ⁊ i.l.ij.C. ō arb.
per.d.l. ita demū, hic alle. in gl. cui rñdet, vt per bart. hic, ⁊ in
d.l. legibus, ⁊ subtilius p Bal. in.d.l.iij. ⁊ in.l. si ex cautione,
in.viij.q.C. de non nu. pe. ℭ Itē ex gl. hēs, q pmissio dotis ē
4 ꝯdōnalis. ℭ † Quod aūt in legato dotis dic, vt plene p bart. ⁊
alios in.l. titio centū.§. titio genero.ff. de cōdi. ⁊ de. ℭ Ex glo.
hic incidēter tāgit, an ante diē sit nata oblō, ⁊ actio dic vt ple-
5 ne p Bar. in l. ita stipulatus, in.ij.q. prin. de ver. ob. ℭ † Ul-
timo inducit Ang. ⁊ expressius Pa. de cast. hic istum tex. cū
gl. q si ex forma statuti instrm hēat executionē paratam adeo,
q nulla exceptio possit opponi, q nihilominus si maritus hēr
et instrm dotis ꝯ mulierē, ⁊ petat executionem poterit ei op-
poni excep. q nō ē adimpleta cōdō tacita, ⁊ sic, q mřimoniū
d non est ꝯsequutū, nā tale statutū dz intelligi de instro liquido⁹ vt
no. Bar. in.l. prouinde.§. notandum.ff. ad.l. agl. per.l.ij. cum ibi
no.C. de sen. que sine cer. quāti. ⁊ p no. p gl. magn. in.l.j. in pn.
ff. de edē vbi dicit inquiriř p executorē qđ dēat restitui ⁊c. ⁊ no.
p Bart. in.l. eleganter in princ.ff. de cōdi. inde. ⁊ in.l.j ad fi. de
leg.ij. ⁊ p Bar. in.l. cū testā, in fi.C. de test. manu. ⁊ plene per
eum in.l.j.C. de exe. rei iudi. Pro hoc facit, q: cuz nulla sit no
ta actio, vt hic in gl. nō dz proprie opponi excep. que p opte
dr actionis exclusio.l.ij.ff. de excep. facit ad hoc, q not. glo. in
l. in rebus in verbo exceptio.C. de iure do. ⁊ in statuto decla-
rat Barto. in.l. peremptorias, in antepen. col.C. sen. rescin. nō
pos. ⁊ in.l. sancimus, in.ij. col.C. de dona. ⁊ in.d.l. in reb⁹ in fi.

SVMMARIVM

1 Pactū q debitor si teneař solueř, nisi creditor petierit an valeat
2 Vsurarii non sunt qui habent pecunias in monte Venetiarum.
3 Vsura an sit, si quis donat irreuocabiliter monasterio, uel alteri cum hoc q donatarius debeat sibi perpetuò alimenta.

Idem iuliano.

Dicta in ꝑfationib⁹ intelligūtur reperita, in seqūētib⁹.h d.
ℭ No. q vz pctū, q no nec vsure soluanř sors nō petař, ⁊ per
ꝯiis vz pctū, q inuito debitore sors repeti nō possit dūmō solu
ta. vsuras. ℭ Sed eꝫ, an valeat pctū, q debitor nē possit sol-
uere, ⁊ se liberare, nisi creditor petierit, seu voluerit. Paul. de
ca. h.d. q nō, q: eēt ꝯ libertatē se liberādi ab oblōne, ⁊ dicit, q
ita sentit gl. no. in.l. fi C. di pac. pig. cui adde gl. q̄ ꝯcordat cuz
1. la in l. q rome in prin cum gl. mag.ff. de ver. obli. Et dicit pa.
e de ca hic se habuisse de facto, ⁹ q: quidam mutuauerat frumen
tum, ⁊ in instro cōtinebař, q non posset restituere, nisi ad pla-
citum mutuantis, ⁊ debitor volebat se exonerare, ⁊ non hēre sem
per onus custodiendi frumentū, ⁊ dicit se decidisse p glo. in.d.
l. fi ℭ Sed cōclude melius fm Raph. cu. ⁊ Pau. de cast. in
d.l. q rome, q si tale pctū est appositū ad tollēdum odiū cre-
ditoris

ditorio, et fraudes debitorio tale pactū est licitum puta sim eos
qñ est suspitio mutationis monete, et creditor suspicans q mu
tetur moneta de bona in nō ita bonam fecit illud pactū. Nam
erit in potestate creditoris expectare q moneta reducat ad p
stinum statum, et tale pactum valebit, nam videmus valere sti
pulationem qua stipulor mihi dari si voluero seu cum voluero
probat bar. et oēs in. l. a titio. §. fi. ff. de ver. ob. per. l. si ita legatū 1
§. illi si volet, cum fi. de leg. j. reprobata gl. fi. in. l. a titio. Sed d
si tale pactum esset factum in vtilitatem creditoris etiam in le
sionem debitoris, vt in casu no. per glo. in. d. l. fin. et in. d. l. qui 2
rome. §. propter vsuras que interea semper currebāt, et tunc nō
valeret. Et ex ista distinctione vr̄ inferri, q in qōne de frumen
to non bene dixerit h Pau. de cas. Quia creditor potuerit op
ponere illud pactum dubitās, q frumentū efficeret in breui vi
lioris precij post mutuum a se fcm̄, et voluit eē in ptāte sua expe 3
2 ctare tpa quo valeret tanti quanti primo. † Pro hoc facit qr
glo. superius alle. loquuntur in casu quo datum erat pignus vl
debat pactum q non posset debitor liberare pignus et videba
tur pactum illud factum in fraudem vsurarum sicut pactum le
gis cōmissorie que rō cessat in casu isto. Item dicit fulg. hic, q
Bal. hic lz nō in meis lec. ponderat istū tex. p opi. dicentium
2 † q illi qui hñt pecunias in monte Venetiarum nō sunt vsu
a rarij mouentur illa rōne, qr nō pñt petere capitale qñ volunt.
Nā eoꝝ opi. gfundit iste tex. qr q̄nuis nō pñt petere capitale
tñ dicent petere vsuras vt h fm bal. et fulg. dicit tñ fulg. q cōis
b opi. est q non sit vsura. ¶ Sed tu de hoc vide, et distingue la
tius, vt per doc. in. c. in ciuitate. de vsur. et p Jo. de cal. in. l. na
uigantı. c. ti. et per. d. Lau. de ro. in suo eleganti tracta. vsurarū
que in posuit sub. c. consuluit. e. ti. et per Bal. in. l. hac edictali.
§. is illud. C. de secun. nup. et in. l. cunctos populos. C. de sum.
tri. et in. l. ij. §. item. ff. si cer. pe. p ang. in. l. si tibi in prin. ff. eo. per
Pe. de an. in sua dispu. inci. antiquis, et mode. tpibus et in suo
consi. xxvij. per Jmo. post Bal. in. l. si marius in id. ff. so. mat.
et p Saly in auc. ad hoc. C. de vsu. per Pau. de cas. in gsi. xix.
inci. pris dubiū, et in gl. ccclxxxiiij. inci. in xpi noie visis, et pone
derans oibus, dicit et pau. de ca. hoc se audiuisse a Bal. alle.
talium tex. q si aliqs deponeret penes montem pecuniā cū pa
cto q nunq̄ possit repetere capitale, lz posset alteri vendere q
nihilominus reddituus ques percipit ex illa pecunia est vsura.
3 Et idē dicit pau. de ca. † q facit qō in simili si qs. q hz tradat
irreuocabiliter monasterio cū hoc, q monasterium debeat sibi
c perpetuo alimenta * vt persepe fit Florentie, an sit vsura, et di
cit q cōiter gcluditur q si est presumptio, q deberet iñ viue
re q alimēta ascēderent ad sorē, vel vltra est vsura alias nō ar.
l. si ea pactione. C. de vsur. et p Innoc. in. d. c. in ciuitate. Sz p
nunc nō aggredior istos art. qr nō est principalis materia nra,
et vide not. per Host. in sum. de vsur. §. an aliquo casu ver. qd si
de his gemunt ab ecclesijs et Jo. an. in addi. spec. in ti. de vsur.
super rub et p Cy. bal. ang et Saly. i. d. l. si ea pactione. et Cy.
et bal. in. l. si pater puelle. C. de inof. test. et q no. doc. in locis al
le. in superiori. q. ¶ Vltimo inducit per barto. hic iste tex ad
q. quam hic vide per eū et in simili per eūdē in. l. pacta nouissi
ma, et ibi dixi. C. e. et p bal. in. l. ij. C. ad vel. e. et in. l. nullū. C. sigs
alteri vel sibi. ¶ Et pro pleniori declaratione vide dnō imol.
in. l. quotiens. §. sed cum primus. ff. de he. insti. et in. l. titia. §. idē
respondeat post Bar. de verb. obli.

SVMMARIVM

1 Pacem potest facere dux belli, si proprio iure est dominus belli.
2 Capitaneus belli potest facere inducias, & treugam.
3 Capitaneus belli an possit facere saluum conductum bannito, uel hosti.
4 Saluum cōductum potest facere iudex accusato, ut compareat responsurus accusationi.
5 Treuga an sit propriè pax.
6 Pacem publicam faciētes, an possint remittere iniurias, & damna subditorum, ad præiudicium eorum.

Conuentionum. Hic ponit alia diuisio cōuentionum, qr quedā est publica de qua habet in hac. l. in fi. s. qñ inter vnā rem publicā, et aliā fit pax preceden-tis guerre. Quedā priuata, et ista est duplex, qr quedam dr legitima de qua hr ff. l. pe. et ibi videmus exēpla, quedam dr iurisgentiū, et de ista habet in. l. iurisgētium. in prin. ff. e. et ibi vi

debimus exempla, et istud sit loco summarij. ¶ † Not. q dux 1
d belli potest facere pacem et intelligit Bar. h esse verū qñ pro
prio nomine, seu proprio iure est dñs belli seu exercitus, vt est
2 princeps, rex, et similis, † sed si esset capitaneus guerre qui no
mine alieno bellum duceret tunc secus, qr cōponere aut transi
gere super guerram non cōprehenditur sub generali mādato.
l. mandato generali. ff. de procu. sed bene posset talis capitane'
facere treugam seu inducias, vt h cum glo. fm Bartol.
3 ¶ † Ex quo infertur q talis capitaneus potest concedere secu
ritatem bannito vel alij hosti. et hoc vltimum ponit etiam bal. h
sed Ang. tz gtrium. s. q talis capitaneus non possit pdicta face
re per. l. qui rome §. calimachus. ff. de ver. ob. vbi optiatus ad
exigendum vel solutionem recipiendam non potest dilationes
cōcedere vel diem solutionis progare fm cōem opi. et per doc
cto. in. l. fi. §. si quis processus. ff. de publica. et per Bal. et Sa
ly. in. l. pactum curatoris. C. e. ¶ Et ideo sicut Bal. hic qñtuz
ad pacem intelligit istuz tex. in eo qui est dux belli suo proprio
iure etiam dz intelligi fm Ang. qñtum attinet ad treugā et in
ducias, q intellige nisi capitaneus haberet liberā per no. per
bal. in. d. §. calimachus, et cum ang. transit Pau. de ca. h fulg.
hic tz opi. Ang. in treuga gtinēte longū tps, secus si breue, vt
si fiat cā restaurādi vulneratos, vel pro alijs necessarijs guerre
sui exercitus ar. l. ad rem mobilē. et. l. ad legatum. ff. de pcu. pro
quo addo que plene no. bart. in. l. is q reus. circa viij. col. post
4 gl. ff. de pub. iudi. † vbi vult q iudex posset accusato concedere
saluum cōductum, vt cōpareret ad rñdendum accusationi, v sic
iudex videre possit quo vultu, et qua trepidatione rñdeat, ad p
dicta ēt facit id q no. doc. in. c. j. de tre. et pa. vbi querunt quis
possit facere treugā vel pacem, et gcludunt q spectat ad illum
qui posset indicere bellū. et quis sit ille remittunt ad no. in. c. cū
olim el. ij. de resti. spo. et in. c. sicut de iureiu. et vide p Bar. i. l.
hostes. ff. de cap Ad pdicta ēt videatis Bal. in. l. quicūqz. C. de
5 ser. fu. dū tractat an dux belli possit cōpositionē facere. † itez fa
cit iste tex. cū gl. fi. q treuga dicat pax. et ita tenuit Jo. an. in ad
di. Spe in ti. de treu. et pa. in rub p tex in. c. nouit. § postremo
ibi ad terminum prefixum. de iudi. vbi tex. treugam factam ad
terminum appellat pacē, tñ treuga nō dr esse solida pax, vt di
cit tex. in. d. c. nouit ad fi. Pau. de ca h. d. q sibi non plz q de
pprio significatu, et virtute vboꝝ treuga dicat pax, qr pax est
illa que fit, vt perpetuo sit, treuga vero ad tempus, ideo qui hz
treugam cū inimico nō gaudet beneficio statuti loquentis de
hñte pacem, vt diminuat pena, et ita fm eum sensit Ang. certe
hic Ange. non posuit, sed aliqualiter sensit ipse in. l. j. ff. eo. et lz
Pa. de cas. nihil alle. potes ad hoc allegare rub. extra de tre.
et pa. vbi inter pacem et treugam ponitur copula, et que poni
dz inter diuersa, vt no. gl. in rub. ff. de iur. et fac. ign. q̄ ꝙ tex. in
c. j. ad fi iuncto prin. de treu. et pa. treugam appellat pacem, et
ad hoc illūi tex ponderant ibi doc. et habet in. c. illi. xxiij. q. iij.
Tamen large ibi accipit pax, vt dixi. Pro quo ēt est tex. op
timus, et ibi in glo. in ver. treuga. in. c. significāt. de iude. vbi p
batur treugam esse ad tps, pacem vero perpetuā, et an inter p
uatus dicat esse posse bellū et treugā. vide p. d. Flori. et Jmo.
in. d. c. j. de tren. et pa. et ad predicta ēt vide no. p Ang. et Jmo.
in. l. si ex legat. et in. l. q seruū. ff. de ver. ob. circa dr̄iam quā po
nunt inter pacem et treugā post Jo. an. in. c. pernenit. el. ij. de
iureiu. et Archi. in. d. c. illi, et ibi ponit diffinitionem treuge. et
plura alia in materia treuge. ¶ In gl. j. in fi dic q lz cōuentio
iurisgētiū simpliciter sumpta cōtineat sub se istā spēm. s. pub'l
cam tñ cōuentio iurisgētiū priuata nō continet sub se publicā
vt hic, et ita dicit Ja. bu. hic soluendo arg. formatum hic in gl.
6 ¶ † Extra gl. insigne hic inciderēt Bal. Ange. et Mod. an
superiores faciētes publicam pacē possint remittere iniurias
et damna subditoꝝ ad preiudiciū eoꝝ de quo ēt vide p Ho
sti. in sum. de pe. et remis. §. fi. ver. sed pone q guerre, et p Inn.
et alios in. c. in nostra. de iniur. et in. c. in dilectis, de ap. per bal.
in. l. si domus. ff. de ser. vr. pred. et in. d. l. quicunqz in vltim. col.
et Ang. in. l. venditor. §. constat. ff. cōia predio. et in. l. bene a ze
none. C. de quadri. prescrip. et in. l. auctocensium. ff. de pæni. cre
di. facit quod no. per glo et doc. in. l. venia. C. de in ius vocan. et
q habetur in. l. item si verberatum. §. fi. j. de rei vend. cum sim.

a ¶ Monte Venetiarum. de hoc etiam per Lud. ro. gsi. ccclxxxvj. et de eo q de
dit oia monasterio, vt sibi ministraret alimēta vsqz ad mortē vide p Old. gsi. ccxij
et adde tu et vide eūdē alex. in gsi. cliij. in. iiij. ver. et predicta in. ij. vo. Fran. cur.
b ¶ Qō nō sit vsura. vid bal. i. l. j. C. de sum. tri. et fi. ex. l. v. co. et pau. de ca. i gl.
xix. q ici. pñs dubiū et i gl. cccccclxxxiiij. Lau. de rodul. in rep. l. j. q. iij. q. sue pris
prin. Jas. i. d. l. j. i. xliij. colū. in iiij. q. C. de sum. trini. et fi. cath. Tho. di.

c ¶ Perpetuo alimēta. ad dñi de hac. qō. vltra alı. h pale xā. q patruus me' solebat al legare alteri la te tāgēte i. l. in hem' la grāde. C. de sac. sa. ec. et Joā an. i ti. de pccm̄ de re. in. li. vj. i mercu. et adde tu bald. et pa. de ca. i. l. de fi deic. C. de trāsa. rap. cu. et ful. in q̄dā coꝝ g. ici. cāne pponit ia lis ē cōe. intro. i gl. ccccxxiiij. ic. pplenioriī scussione in. iij. du. sing. ad fi. Fran. cur.

d ¶ Pacē de pace fcā iter dn̄ cē mediolani et Florēti. vide p ang. g. cclv. et de pace fcā iter ve netos et gennē ses. vid p eū. g. cdxxix. et an ad ecclesiā spectet punire violato res pacis. vide p Spe. in tit. de compe. in. adi to. §. vj. Et an mortuo manda tore reintegra mandatarius possit facere pa cē i. l. de iniur. et dā. da. et an fa cta pace inter duos pricipes veniāt gfedera ti p lu. ro. gsil. xlvij. et qñ dica tur rupta pax inter duos do minos vide p pa. de ca gs. cc xcvj. et qs āt possit indicere bel lū et qñ capta si ant capiētiū, et qualiter diui dātur. vide per cal. consil. j. de tren. et pa. per Old. quo ad p mū gsi. lxxij.

SVMMARIVM

1 Pactum nudum non parit actionem.
2 Conditio oritur ex l. propter pactum.
3 Pactum producit actionem quando continet illud, ad qd' quis erat obligatus ex dispositione legali.
4 Actio de constituta an & quando sit necessaria.
5 Fideicommissarius an teneatur ad omnia onera hereditaria.
6 Pactum nudum regulariter non parit actionem, fallit ut hic.
7 Sta q instrumentum guarẽtigie habeat exceptionem paratam quomodo intelligatur.

LEgitima. Hic sequitur iurisc. vnũ membrum distinctionis po situm in .l. precedenti, et hoc intendit illa dr̃ ẽẽ legi tima ɔuentio q̃ lege aliqua cõfirmat, et tunc ex ea actio nascit si cõuentio ordinabat ad actionem pducendam, si vero ordinabat ad tollẽdam actionẽ, tunc tollit actio. h. d. et di uiditur in duas partes. Primo ponit dcm̃ in genere designan do que dicat legitima cõuentio. Scdo in ver. et ideo tc. infert ex iam dicto fm intellectum. gl. intelligit istũ tex. in prin. q cõ uentio legitima dicat illa que est inducta seu inuenta de iure ci uili, vt in quatuor exemplis positis hic in prin. gl. et fm h istud verbũ cõfirmatur importat confirmationem que fit et fieri in telligitur eo ipso q cõuentio per .l. inducitur, et intelligit gl. q ver. et ideo loquat de cõuentione ẽt inuenta de iure gentium tã nuda q̃ vestita, et sic intelligit q tex. velit in ver. et ideo q con uentio nuda q̃uis de se sit inualida tñ pducat actionẽ qñ iuua tur lege, vl' qñ in ceteris casibus lex disponit, q ex pacto nudo oriatur actio, vt in casu .l. ad exactionẽ .C. de do. pmis. et .l. etiã ff. de vsur. cũ si. et hoc casu verbũ iuuat exponit .i. corroborat, et ad istum intellectum potuit moueri gl. pp verbum interdũ, po situ hic in tex. Nam si iste ver. et ideo intelligeret tñ in cõuen tione inuenta a iure ciuili nõ dixisset tex. interdũ actio nascitur, q: imo semper ex ɔuentione inducta a iure ciuili nascitur actio vt ps in exemplis positis hic in prin. huius gl. Nec mirum, q: ab ipso iure ciuili inuẽte fuerunt actiones, vt p gl. in .l. ex h iu re. in ver. obliões que a .l. bona iura ff. de iust. et iu. ac ẽt vult gl. q tex. in .d. ver. ideo possit intelligi nõ solũ in ɔuẽtione vestita inducta de iure ciuili, sed ẽt in qualibet conuentione vestita, et sic de se efficaci, et noiata inducta de iure gẽtium put est cõuen tio ex qua resultat emptio, vel locatio tc. tunc verbũ adiuuat ex poni .i. nõ infirmat istos intellectus ponit gl. in ver. q sequit in ver. nã h generaliter tc. et in ver. vel si vis intelligere tc. Et in illo vlti. versi. qui incipit vel si vis tc. psequitur intellectum vltimo loco recitatũ, sed pdicta facit .l. q ver. et ideo non possit intelligi aliquo modo de ɔuẽtione vestita, et sic de se valida in ducta de iure gẽtium, nã si primũ dcm̃ huius .l. loquit tñ in cõ uentione inducta a iure ciuili, vt ẽ gl. in prin. ergo in versi. et iõ qui venit illatiue poneret illatio generalior dcõ ff. l. ij. in gl. fi. ff. de. c. et ibi ii in verbo. et ideo intelligat de ɔuentione nuda, et sic ẽ de se inualida inducta a iure gentiũ put sunt regulariter oẽs ɔuen tiones vt .l. iurisgẽtiũ circa prin. ff. e. et .d. .l. ex hoc iure exceptis illis que enumerant ibi in g. o. si. sequeret, q ista illatio eẽt ge neralior dicto, et ppterea gl. hic in versi. et q sequitur tc. sentiens istud obiectu vl' rñdere, q iã illatio sit generalior dicto scripto in tex. tñ nõ est generalior dicto subaudito, nã post verbũ ɔfir mat po. itũ l. tex. gl. subaudit ista verba vcz, et q: pacta nuda .s. et vestita ẽt sumũt .i. auxiliũ p legem accipiunt tc. postea seq dz illatio .s. ideo tc. Tamen q: istud est violare lr̃as, itẽ q: ff. l. pri. iurisc. tractat de ɔuentionibus vestitis inuentis a iure gentiũ, et sic est verisimile, q de eisdẽ voluerit hic tractare ẽt q: regulari ter tales ɔuẽtiones vestite pducũt actionẽ .d. l. iurisgẽtiũ post prin. ideo iurisc. nõ dixisset interdũ ex pacto actio nascit ex istis potuit moueri Bar. ad impugnãdũ intellectũ gl. et ppea dicit ipse, q ne ista illatio sit generalior dicto nõ dz aliquo mõ intelli gi q iste ver. et ideo loquatur in oblione iurisgentiũ .s. vestita. Vñ ipse dicit q iste tex. intelligitur, q in princ. ponat dcm̃, et in ver. et iõ ponat effectus dicti, et intelligit primũ dcm̃ huius .l. q posit. loq tã in ɔuentionibus noiatis inductis a iure ci. vt i q̃ tuor exemplis positis hic in prin. gl. q etiam in cõuẽtionibus re manẽtibus in simplici noie ɔuentionis. Unde in oibus in qb' a .l. inductũ est q ex nudo pacto oriat actio seu tollat ipso iure de qbus casibus tractat h in gl. et declara istum intellectũ ple nius, vt h per eum q intellectus cõiter approbat, et hinc intel lexerũt nõ dz illud q dixi de dictione interdũ, q: figurãdo ca

1 sum prout figurat, et declarat Bar. cessat obiectum. † Et ad in telligentiam huius .l. pmitte q regulariter pactum nudum nõ parit actionem. vt ff. l. proxi. §. igitur nuda tc. etiam si pactũ nu dum tendat ad tollendam actionem, vt est pcm̃ de non petẽn do non tollit regulariter actionem ipso iure, sed ẽt elidit. l. ille cui cõpetebat actio, potest mero iure agere, sed ex pacto tendẽ te ad actionem tollendam poterit opponi exceptio .l. si vnus. §. pactus. ff. e. fallit qñ .l. vel senatusc. pcõ iuuat ad actionẽ pdu cendam, vel tollendã, q: tunc producit actionem si tendit ad pro ducẽdã. Itẽ ipso iure tollit actionẽ si tendit ad tollẽdã, vt hic in tex. ibi .l. aliqua et sic cõprehendit plebiscitum, et senatusc. ac ius pretoriũ que omnes sunt partes legis seu iuris ciuilis .l. ij. §. nouissime. ff. de ori. iu. .l. ius aũt ciuile in fi. cũ .l. seq. ff. de iust. et iu. et ideo glo. nõ inmerito hic exemplificat istã .l. ẽt in eo pcõ, q iuuat iure pretorio. ¶ In gl. j. in prin. q̃uis ergo oẽs cõuen tiones regulariter fuerunt inuente de iure gentium, vt pxime di xi tñ fallit in his quatuor h enumeratis in gl. que fuerunt indu cte a iure ciuili, et ideo actionem pariunt, et ideo dñt bal. et ang. hic esse in conuentionibus, vel in contractibus inductis a con suetudine, vel statuto, q: dicentur conuentiones legitime et ac tionem parient per hanc .l. et fm eos potest etiam poni exem plum in feudo q fuit inductum ex consuetudinibus. Sz an circa ista bal. et Ang. bene dicant vide Bar. in .l. prox. i. §. quinimo. in pe. vel vlt. col. et ibi dicetur. ¶ In ea. ibi, et q sequitur tc. et
2 declaraui istam partem super tex. ¶ † In ea. ibi .l. si quis argẽ tum. bar. ang. et magis cõiter alij hic, et bar. in .l. j. in vlti. co. ff. de condi. ex .l. reprehendunt gl. inquantũ gl. dicit hoc casu actio nem ex pacto oriri, sed dñt oriri ɔdõnem ex .l. pp pactũ, vt .d. .l. si quis argentum nõ est .n. incõueniens q .l. pducat oblo, et ac tio sicut, et re et verbis q̃nq; obligamur .l. obligamur. verbo. i. ff. de ac. et ob. Et iz ful. hic videatur ceteris doc. ɔdicere, et ẽt Ang. in repe. .l. certis ann. in .j. col. post Bar. ibi .C. e. attamen nõ in sisto, q: hoc fere nullam continet vtilitatem, et etiam ex his que proxime dixi, potest satis sustineri opi. Bar. ¶ In ea. ibi .l. ad exactionem istud est bonum exemplum inspecto tpe. d. .l. exac tione, sed inspecto tpe. .l. j. C. de rei vxo. ac. i prin. nõ est bonum exẽplum, q: hodie p illam .l. ẽt ex pte mariti fingit intercessisse stipulonem, vt no. in .d. .l. ad exactionem, et in .d. .l. j. in pnci. et ibi Cy. no. gl. in .l. si diuortio. in verbo. actionẽ. j. de verb. obl. et insti. de ac. §. fuerat in prin. no. bar. et ang. in .l. j. ff. so. ma. lz glo. voluerit ɔtrarium in .l. j. et ibi p Cy. et Bal. C. de in. do. sed .j. glo. in .d. .l. ad exactionẽ, cũ si. vt verior maxime p tex. i .d. .l. vnica. §. j. verbo et ne mo. in ver. ex vtraq; parte. C. de rei vxo. ac. ¶ In ea. ibi potest dici vestitum legis auxilio. bar. i .d. §. qnimo, lz in h ɔtrarium va lens q q̃uis auxilio legis interdũ ex pcõ oriat actio, tñ nõ dr vestitũ legis auxilio imo remanet nudũ, vt ibi p eũ. ¶ In ea. ibi. §. postea dicit bar. q ibi nõ pbat dcm̃ gl. nisi iũcta hoc .l. q: ibi non dr q fuerit pcm̃ nudũ. et ex ista .l. iuncta gl. infert bar.
3 † q vbicũq; fit pcm̃ ɔtinẽs illud ad q qs erat obligatus ex di spõne legali tũc tale pcm̃ pducit actionẽ, addo bar. idem dicẽ tẽ in .l. non ipossibile, per istũ tex. j. eo. et optime probatur in .l. inter socer. §. ɔuenit. j. de pac. iuncta .l. si qs p vxore in pn. j. de do. inter vi. et vxo. Et hẽc in .d. §. cõuenit, q actio q̃ orit in casu appellat vtilis actio in fcm̃, bene facit .l. quotiẽs, cũ gl. in verbo. ac tio. ff. de pscr. verbo. Et ideo fm bar. hic non est necessaria hoc casu
4 actio de ɔstituta. † sed tũc ẽ necessaria actio de cõstituta qñ qs deducit in pcõ id ad q primo obligatus erat ex ɔctu seu ex dispõne hois nõ ex dispõne legali fm eũ cũ quo trãsit. Pau. de ca. et ful. hic in aliqbus lec. sed ang. plus dicit q qñ pactum interponit super oblione legis nõ põt oriri actio de cõstituta, q̃ est in subsidiũ inducta de iure, sed oriet actio pscr. verbo. q̃ idẽ est q actio in fcm̃, vt plene no. per gl. et bar. in rub. ff. de prescri. verbo. Sed Fulg. hic in qbusdã lec. in hoc reprhẽdit ang. q: fm eum p quocunq; debito ẽt legali deducto in pcm̃ põt habere locũ actio de cõstituta .l. j. §. debitum. ff. de ɔsti. pecu. q̃uis sit neces saria qñ pactũ sit sup debito legali. sed p opi. ang. facere videt tex. in .d. §. cõuenit quẽ ipsi nõ allegãt vbi datur vtilis actio in fcm̃ ex tali pcõ, sed illa actio vtilis est subsidiaria .l. quotiens. ff. de prescr. ver. ergo psupponit q nõ possit hẽre locũ actio de cõ stituta nec tex. in .d. §. dcõ tñ pbat ɔtrariũ si bñ inspiciat. Tñ sus stinendo opi. Bar. põt dici, q dicta vtilis actio põt cõcurre re cũ actiõe de cõstituta inducta ex equitate in subsidiũ a pretore in ɔtra .d. .l. j. in prin. et §. debitum, et in §. cõstituta insti. de act. hoc pbat in .l. de pecoribus, cũ gl. C. ad .l. aq. et in .l. quemadmodũ, §. magistratus cum ibi no. ff. eo. ti. reperit ẽt q fulg. hic in qui busdam lec. pbat dcm̃ huius gl. ponderatũ, et inductum, vt sup dicit Bar.

cit Bar. hic. Tamen q: Ful. non vr̄ allegare bona iura. z opi.
sua est ꝯ. d. l. impossibile z ꝯ. d. l. cōuenit, aliter nō refero dicit
etiam Pan. de ca. hic q̄ gl. hic inepte ponit istud exemplum
dum gl. ponit, q̄ inter heredem z fideicōmissarium istud pc̄m
interuenit nam si ita esset nō posset pactum parere actionē cre
ditoribus, vel argentarijs. l. quotiens in fi. de re iudi. dum dī
cit ipse q̄ dz poni exemplū, q̄ inter legatarios, z creditores ex
vna parte, z fideicōmissarium ex altera factum fuit istud pc̄m,
z istud est q̄ sensit Bar. dum declarat aliud exēplum positū ff.
vt in hac gl. in ver. senatuscon. ad unam pactum zc. omne istō
exemplum hz eandem rōnem cum isto. Sed potes saluare gl.
quo ad actiones cōpetētes heredi qui poterat esse creditor he
reditatis etiam post aditam heredi. atem iuxta. l. fi. § in com
putatione. C. de iure deli. z. l. debitor. ff. ad treb. z istud ēt in si
mili sensit Bar. hic in ver. ponit ergo glos. exemplū. zc ¶ In
ea. ibi. §. si cum essem zc. istud exemplum, z sequēs intellige qū
de eo ad q̄ dabatur actio legalis factum fuit pactum, vt in su
periori proximo exemplo dixi, vel dic q̄ exemplum sequēs. ff.
de. l. si stipula. a'le. in glo. est exemplum conuentionis vestite, z
de se efficacis, z valide. De qua etiam voluit gl. intelligere istū
tex. in ij. parte, vt dixi. s. Tamen q: mens gl. hic vr̄ eē velle po
nere exempla conuentionis que de se non sit efficax, ideo hoc
exemplum nō potest bene sustineri. ¶ In ea. ibi. §. eius. istud
7 exēplum reprehendit bart. hic, z bene, vt hic per eum. ¶ † In
ea. ibi inter heredē z fideicōmissariū zc. intellige qū de iure fi
deicōmissarius tenebat ad oia onera hereditaria, puta qū de
ducta certa re particulari p̄ trebellianica restituat vniuersa
lē hereditatē fideicō. l. si legat'. §. mulier. ff. ad treb. vel coactus
adiuisset iuxta. l. q: poterat. ff. ad trebel. Ideo tunc orit actio ex
pcō fcō, q̄ fideicō. oia onera subeat, q: cōtinet idē q̄ cōtinebat
actio legalis. Reliqua q̄ñ ad hoc vide per Bar. hic quicqd
tñ ipse dicat dic q̄ ex tali pacto facto inter heredem z fideic.
nō potest tractari de inferendo preiudicium legatarijs, z cre
ditoribus ex quo presupponimus, q̄ pc̄m continebat idem q̄
ius cōe, z sic q̄ teneretur soluere ille qui de iure cogi poterat
ad soluendū s̄m Ful. hic. Et gl. z Bar. hic vr̄r intelligere, q̄
per istud pactū in casibus in qbus vez tollit actio ipso iure q̄
cū per senatusc. treb. non erat sublata ipso iure, sed ope exce. so
lum poterat se tueri heres. l. j. §. si sublata. ff. ad treb. q̄ vr̄ mirū
cum pc̄m sui natura nō tollat actionē ipso iure, sed ope excep.
nisi qñ a. l. hoc spāliter inductū est vt hic, z dixi. s. z nulla videa
tur esse lex que in casu isto hoc dicat, sed dic hic non videri de
fendi posse nisi eo modo quo statim dicam in excep. senatuscō.
mace. z velle. ¶ In e. ibi macedoniani vel velleyani senatusc.
zc. Bar. reprehendit istud exēplū, vt hic per eū Ang. tñ hic
istud exemplū saluat cū certa interpretatione, dicit. n. se putare
q̄ gl. intellexit hoc tñ nō vez vbicūq; creditor facit pactū libera
toriū debitori qui ante poterat se iuuare exce. mace. vel velleya.
nam senatuscon. nec mace. nec velleya. tollunt actionem ipso iu
re, sed pariunt excep. remanente naturali obligatione. l. q: na
turalis. ff. ad mace. l. qui excep. in princ. ff. de condi. inde. Unde
tale pactum liberatorium iuuatur. l. seu senatusl. mace. vel velle
ya. adeo q̄ tollit actionem ipso iure, vbi alias tale pactum fie
ret debitori cui primo nulla competeret exce. non tolleret actio
nem ipso iure, sed ope excep. eam eliderer vt. d. § pactus cum
si. z Bal. hic in lec. anti. sequitur istud idem. Et ipsemet Bal.
in alia lectu. refert q̄ ista fuerunt verba Odof. z q: est not. di
gnum, si est verum pro limitatione. d. §. pactus. Cum Angel.
etiam cōcor. Pan. de ea. hic lz non videatur placere sib'. Et
q: istud est not. verbum q̄nis doct. lege non probent, tñ potest
sic ꝯprobari per illud q̄ alibi dr̄ vez q̄ q̄nis ex pacto nudo re
6 gulariter non oritur actio. † tñ fallit si pactum nudum interpo
8 natur super eo q̄ erat antea naturaliter debitum'. l. j. § pen. in
ver. vel natura sufficit. ff. de consti. pec. iuncto. §. de consti. insti.
de acti. ¶ In ea. ibi s̄m p̄simum intellectum zc. s̄m quem iste
ver. z ideo loquitur in conuentione nuda, que de se erat ineffi
cax, vt dixi super tex. talis conuentio nuda in casibus in qui
bus ei datur robur a lege censetur quodammodo inducta a. l.
ciuili p̄pter cōfirmationem, z roborationem q̄ ei dat lex, q: z
qui cōfirmat de nouo dare vr̄ vt plene not. in. l. z q: s. de iurisd.
om. iud. vbi per Bar. ¶ Non mirum ergo si dr̄ legitima con
uētio, vt hic, z ex istis paucis verbis ēt fortificat intellect' quē
7 dat Bar. ad istū tex. per. s. retulit. ¶ Extra gl. p̄ istam. l. dicit
no. Bal. in. l. ij. in fi. C. de exec. rei iud. q̄ si statutum disponat
q: instrm guarentigie hz executionē paratā, q̄ lz in dcō instro
sit pactum nudum habebit executionem paratam sicut etiam
si esset stipulatio vel pactum vestitum. Nam statutum videtur
disponere q̄ propter instrm talis conuentio dicatur vestita in
teris vnde propter instrm ista dr̄ legitima cōuentio que. l. mu
nicipali iuuatur ad agendum per istum tex. q̄ dicit esse menti
tenendum. Et adde Bal. in. l. ex placito in fi. C. de re. permu.
z in. l. iij. §. pupillus ff. de neg. ge. z not. per eundem in. l. si non
fortem. §. i. ff. de condi. inde. per Imo. in. l. fin. in. xij. col. j. a qui.
app. non lz, z per Lud. ro. in. l. j. in prin. ff. de verb. ob. z q̄ no.
Bal. in. l. etiam in. j. col. C. de exec. rei iud. z in. l. i. i fi. C. ō do.
promis. z ex no. per Bald in. s. dictis locis habebis simila. ad
id q̄ ipse no. in. d. l. ij.

SVMMARIVM

1 Actio prescri. uerbis est natiua, fallit in casu. l. cum mota.
2 Actio natiua dicitur, quando habet praeexistentem materiā, ex qua posit produci.
3 Actio praescri uerbis oritur ex contractu do ut facias.
4 Contractus innominatus an denominetur ab implemento, an à forma conuentionis.
5 Contractus innominati qui re perficiuntur quare dicantur cōuentiones nominatę.
6 Contractus donationis an sit nominatus.
7 Legatum potest etiam dici donatio.
8 Donatio ob causam est contractus mixtus.
9 Contractus habens nomen generale est nōminatus.
10 Donatio non dicitur si quis dicat promitto donare.
11 Donare aliud est dicere, quā donabo.
12 Oblatio in contractibus nominatis non habet uim implemēti.
13 Poenitentia an & quando habeat locum in contractibus innominatis.
14 Diuisio an dicatur contractus nominatus.

¶ Debitus. adde in q̄ p̄ h̄facit, q: pc̄m nudū geminatam p̄ducit actionē s̄m cano. in c. j. inas ex̄ de ar. z Rap. cu. in ru. ff. ō ℞. ob. ro. i. l. si vero. §. de viro. ff. so. ma. z pa. ō ca i. l. j. ff. ō consti. pec. math. nota .xxxvij. z examinaui p'ene in. l. si pcō q̄ penā. C. ō pac. vbi p̄derant tex. ibi in ō in z aliqd tetigit. l. legem e. tit. Fran. Cur.

Iurisgentium. Iuriscōsultus p̄se
quit aliud membrū
diuisionis positū in. l. conuentionis. s. e. z hoc inten
dit, cōuentio iurisgentiū noiata parit actionē inno
minata nō parit nisi post implementū. h. d. vsq; ad. §. si ob ma
leficium. ¶ In tex. ibi quedā actiones pariunt. i. cōuentiones
que tendunt ad agendū si sint cōuentiones noiate, z sic vestita
p̄ducunt actionē. ¶ Dum vero tex. dicit quedā exceptiones
intelligitur de cōuentionibus nudis que si fierent ad agendum
nō pariunt actionē, sed si fierēt ad liberādū pariunt excep. puta
1 est pc̄m de nō petendo. ¶ † In tex. ibi, z hanc nasci ciuilez obli
gationē. no. q̄ actio prescri. ℞. est natiua fallit tñ in casu. l. cum
2 mota. in ℞. danda. C. de trāsac. z rōnem vide p̄ Bar. ibi † z dī
actio natiua q̄ hz p̄existētem mām ex qua possit p̄duci, alias
autē vbi inuenit a. l. dari actio non preexistente materia habili
ad p̄ducendam actionē tunc actio dr̄ datiua, z ita p̄bat h̄ me
lius q̄ alibi s̄m doc. Exēplum pz in actione vtili q̄ datur cessio
nario ꝯ eū ꝯ quē cesse sibi fuit actiones. l. j. C. de act. z ob. cum
ibi no. in glo. pe. z ibi Bar. in viij col. nā ista actio est datiua
q: nihil gestū est inter ipsum cessionariū, z eū ꝯ quem cessio fa
cta est, ex quo oriri possit actio, vt declarat Bar. i. d. l. j. in vij.
3 col. z plenius p̄ eūdē in. l. j. in. j. z ij. col. ff. de ac. z ob. ¶ † Item
no. ex ver. z ideo s̄m Ang. q̄ ex ꝯctu do vt facias orit actio p̄
scri. ver. facienti, z nō actio de dolo, nā dedi tibi stichū, vt pam
philū manumittas manumisso pamphilo nihil mihi adest, z
tñ to agin ꝯ me actione p̄scrip. ver. secus, q: non adimplesti eo
modo quo debebas, q: non trāstulisti iure dñium stichi p̄pterea
fuit tibi euictus, secus est in ꝯctu facio, vt des, q: si p̄ eū iplemē
tum nihil tibi adest, nō cōpetit mihi facienti actio p̄scri. ver. l.
naturalis. §. q̄ si faciā. ff. de p̄scri. ℞. sed de hoc dic vt dixi post bar. in
4 l. cū p̄ponas. C. de do. post gl. i. l. quotiēs. ff. ō p̄scr. ℞. ¶ † Tā
git h̄ ang. an ꝯctus innoiatus denoiet ab iplemēto an a forma
cōuētiōis de quo dic vt dixi post bar. i. d. l. cū mota. vbi all. istū
5 tex. ¶ † In gl. in ℞. facias ibi q̄re dicas zc. intētio gl. ē q̄ rō q̄
re lz ꝯctus cōmodati, z depositi, z alij ꝯctus noiati q̄ re p̄ficiū
tur dicant ꝯuentiones noiate, tñ secus est in p̄mutatiōe in qua
reqrit rei interuētus, vt p̄ducat actionē sit ex eo q: p̄mutatio dr̄
esse anteq̄ interueniat implemētū, z subsequuto iplemēto orit
actio ex ipsa p̄cedēti ꝯuētiōe de p̄mutādo, sed cōmodatū, z de
positū nō dr̄ eē nisi ex eo ipso, q̄ res actualr̄ deponit vel ꝯmo
dat, z ista ē dr̄ia inter vestimētū rei interuētu, q̄ hz locū i p̄mu
tatiōe, z in alijs ꝯctib' innoiatis, z vestimētū re q̄ hz locū in ꝯ
ctib' noiatis q̄ re p̄ficiunt, z cū gl. in h̄ trāsit Ang. ¶ Tamen

glo non vi bene loqui magis cōtra reprehendit. nam pone ꝙ
permutatio nō incipit a pcedenti conuētione, sed ab ipsa tradi
tione, certe non est dubium ꝙ permutatio nō fuit in esse prius
ꝙ res interuenerit. ¶ Et ꝑ differt a ↄtibus noīatis q re per
ficiunt, q oīno ipsa permutatio remanet ↄtus innominatus.
¶ Et ppterea dic primo, ꝙ vera rō ppꝙ permutatio non est
ↄtus noīatus sicut cōmodatum est illa que traditur per glo. in
rub. C. de perm. ⁊ aliq̄d in discursu .ff. dicetur. scdo dicas ꝙ ve
stimentum re differt a vestimento rei interuentu, q ẜm Pa. de
ca. vestimentum re h3 locum in ↄtibus in qbus ↄbit obligatio
a d illud idē ꝙ traditū fuit in cōmodato vel ad tantundem in
genere suo, vt in mutuo. l. ij. in prin. ff. si cer. pe. sed vestimentum
rei interuentu ꝙ h3 locum in pmutatione ⁊ alijs ↄtibus inno
minatis non trahit ad illud sed ad aliud. Et l3 ipse n̄ dicat ista fu
erunt verba Cy. bar. ⁊ Saly. in. l. legem. C. e. ¶ Vel satis est
dicere ꝙ vestimentum re h3 locum in ↄtibus noīatis qui re ꝑ
ficiunt, vestimentum aūt rei interuentu h3 locum in ↄtibus in
noīatis in quibus h3 locum pnia, ⁊ hūt locum remedia longe
diuersa a remedijs ↄtuū noīatoꝝ vt. l. naturalis ꝑ totam. l. j. ff. de
ꝑscript. verb. ⁊ de dīa inter dicta duo vestimenta, vide p glo.
⁊ doc. ff. ea. l. in §. quinimmo. in glo. ¶ In ea ibi, ⁊ sic prima rō
v3 ⁊c. imo non est bona q. ñ fuit reprehensa per glo. ⁊ recta rō
ne dicit tñ Bal. in lec. anti. ꝙ prout ista verba glo. hūt affirma
tiue pñt intelligi. s. in eo ꝙ glo. dixit, ꝙ sunt ↄtus innominati,
q ꝑficiunt seu vestiunt rei internētu ꝑut pmutatio, s3 si hēre ea
6 verba negatiua in glo. s. nō v3 tunc sunt clara. ¶ † In ea. ibi ho
die vero noīatus ⁊c. dic ꝙ magis conclusio est ꝙ etiam olim
ↄtus donationis esset noīatus, p3 q in ↄtibus innoīatis lo
cus est penitentie. l. si pecuniam in prin. ff. de condi. ob tur. ca.
⁊ tñ in ↄtu donationis cessabat pnia. l. aristo. in prin. ver. dni
q3. ff. de do. Tamen Jo. de Jmo. in. l. in edibus. §. j. ff. de do. re
fert ꝙ pceptor suus Frā. de ra. in repe. l. fi. ff. de cōdit. ob. cau.
tenebat ꝙ olī3, ⁊ hodie sit innoīatus sicut tenebat Ja. bu. Et di
cebat Fran. de rampo. ꝙ olim donatio habebat effectum in
noīati ↄtus hodie vo h3 effectum noīati, q oritur actio. i. cō
dictio ex. l. si quis argentū. §. pe. ⁊ fi. C. de do. ⁊ ita saluabat op.
huius glo. cum fi. ad ostendendum ꝙ non debeat dici contra
ctus nominatus mouebatur, q donatio non habebat elegans
nomen, q stat in noīe generis sicut permutatio, nam permuta
tio proprie dr quando daf spēo certa pro alia specie certa, vt
declarat gl. magistra. in. l. j. C. de re. permu. Tamen large rep
hendit ēt emptionem, q permutatur precium cum re lege ita
constante. ff. de iure do. ⁊ propterea dr contractus innominat⁹,
vt no. glo. in rub. C. de re. permu. Jta videtur esse in donatiōe
nā donatio proprie ⁊ stricte est quando fit ex mera liberalitate,
tñ large dr esse etiam qñ fit ob cām, ⁊ sic donatio ↄprehendit
etiam donationem ob cām. l. j. ff. de dona. ¶ Et in hac opi. vr
7 etiam satis inclinare Ang. hic qui pro hoc etiam allegat † q
videmus ꝙ legatum etiam potest dici donatio. l. legatū3 la pi
cola. ff. de lega. ij. Et istam opin. sequitur etiam Jmo. in. d. l. in
edibus, ⁊ ibi respondet ad. d. l. aristo. ꝙ ibi non h3 locum pnia
ex eo q res desijt oīno esse integra, ⁊ idem esset in oībus ↄtri
bus innominatis. Quia si ex toto facta esset executio hincinde
non haberet locum pnia secundū eū, all. no. in. d. l. pecunias in
princi. sed dici potest ꝙ ista non sit bona responsio ad. l. aristo
q ibi ex parte donatarij qui manumittere debebat res erat in
tegra, ergo debuisse esse locus pnie si fuisset ↄtus innoīatus,
vt in preallē. l. si pecuniam in princ. ⁊ veritas est ꝙ ante finem
quinquennij ibi non est locus conditioni ob cām nec ex capite
pnie, q interim illa erat donatio mera q donatarius interim
8 non tenebatur manumittere. ¶ † Post quinquenniū3 vero si
non manumitteret haberet locū conditio ob cā3 ex capite mo
re commisse per donatarium in manumittendo. l. ij. §. i. ⁊. ij. C.
de condi. ob ca. ⁊ declarat Bar. in. l. actionem. in fi. C. de tran
sac. Non ob. ar. Franc. de rampo. s. ꝙ donatio non h3 nomen
elegans, eo q continet donationem ob. cau. q dico ꝙ ar. non
procedit, q etiam venditio potest comprehendere donationes
ob cā3. l. tenet. §. j. ff. de ac. emp. ⁊ tamen dr contractus nomina
tus ibi. Potest respunderi ex no. per Barto. in. l. ij. in fi. C. de
condi. ob ca. ꝙuis donatio pura, ⁊ simplex sit contractus no
minatus tñ ob cām est contractus innominatus, q nō proprie
donatio. d. l. j. de do. ¶ Sed ipsemet Bar. in. l. fi. ff. de condi.
ob cau. recte v3 loqui volens, ꝙ ēt in donatione ob cā3 ces
sat penitentia sicut in ↄtribus noīatis, vt pbatur in. d. l. aristo
9 circa prin. † Unde dicas ꝙ donatio ob cām est ↄtibus mix
tus sicut ↄtus nominatus factus ob cām appellat ↄtus, vt d

¶ Si qs ar
gētū. q pcōmo
do ꝑficiat do
natio ⁊ q oritur
ↄdō ex. i. ipsa
tenuit lud. ro.
ↄ. cccclxxxvij.

clarat bar. in. d. l. fi. in vlt. col. est verum ꝙ in tali ↄtu donatio
nis ob. cau. h3 locum conditio ob cau. ex capite cause non secu
te. l. j. C. de dona. que sub modo, l3 secus sit in ↄtibus nomina
tis prout prosequitur plene Bar. in. d. l. fi. vbi ponit rōnē di
uersitatis, ⁊ per eundem in. l. i. ff. de do. circa predicta ēt vide
per Bal. in rub. C. de re. perm. vbi in ↄtu donationis t3 opi.
Jac. bu. quam etiam sequitur Bal. hic non tamen curo latius
discutere, q non continet vtilitatem an donatio. i. cōuentio do
nationis de qua intellexit glo. hic sit ↄtus nominatus cum in
continenti hodie nascatur actio per. d. l. si quis argentum.
¶ Item adde inquantum dictum est. ff. ꝙ cōtractus habēs no
men generale non dicitur nominatus ꝙ non h3 obstare si dica
tur ꝙ emptio est contractus nominatus tñ habere vr nomē ge
nerale. l. statuliberi a ceteris versus fi. ff. de statulibe. ¶ Quod
rñde vt per Bal. hic ⁊ per Jmo. in. d. l. in edibus. § j. in vlt. re
sponsione que vr esse declaratio responsionis Bald. hic l3 de
eo non faciat mentionem. ¶ Item adde inquantum iuxta pre
dicta Bar. hic, ⁊ in. l. fi. ff. de cōdi. ob. cau. dicit, ꝙ hodie ex pa
cto nudo de donando oritur conditio ex lege per. d. l. si qs ar
gentu3, nam Jmo. in. d. l. edibus. §. j. secutus dictum preceptoris
sui in preal. l. fi. t3 contrarium, q dicit ꝙ. l. si quis argentū,
non loquitur in pacto de donando sed in donatione seu in pa
cto continente donationem presentem ⁊ per consequens loqui
tur illa. l. qñ donans dixit dono tibi fundum quem tamen tunc
10 non tradebat †. secus si dixisset promitto donare, q istud nō dr
donatio, sed pactum seu promissio de donando que sunt diuer
sa sicut aliud est vendere, ⁊ aliud facere promissionē de vendē
do. l. in bone fidei. cum ibi no. ff. de eo ꝙ cer. loco. ⁊ in. l. tritins.
cum glo. in verbo. distraheret. ff. de pig. act. ⁊ in. c. pe. cu3 glo.
fi. de elec. in. vj. ¶ Et ideo. l. si quis argentu3, que est correcto
ria cum loquatur in donatione non d3 extendi ad pactū3 de do
nando, q in correctorijs non fit extensio ex identitate rationis
iuxta no. in aucte. quas actiones. C. de sac. san. eccle. ⁊ in. l. tam
11 bis. §. i. ff. de do. cau. mor. † ⁊ subdit Jmol. in. d. l. in edibus ꝙ si
dixi donado tibi. x. ex istis⁹ verbis non oritur actio seu condi
tio ex. d. l. si quis argentum, ⁊ q illa non loquitur hoc casu.
¶ Pro quo allego, q aliud est donare aliud est dicere dona
bo, nam dicendo donabo vr dicere pmitto donare, vt per glo.
xxi. d. in noua. qcquid dixerit glo. in. §. perficiuntur. in verbo
manifestauit. insti. de don. quas ex predictis reprehendit Imo.
in. d. l. edibus. Saly. etiam in. l. ij. C. de condi. ob. cau. t3 esse ve
rum ꝙ. l. si quis argentum non habebat locum in pacto de do
nando, ⁊ vide ibi latius per eum, ⁊ ita etiā t3 ipse in. d. l. si quis
argentum. §. fi. ⁊ Jo. de imo. in. c. qualiter extra eo. d ¶ Licet
ang. in. d. l. si quis argentum. §. fi. in summario videatur senti
re idem ꝙ Bar. hic ⁊ ista in puncto iuris vrīr vera ꝙuis ma
12 xima sit auctoritas Barto. ¶ † In ea. ibi item qd si no. ex gl.
ꝙ sola oblatio in contractibus innoīatis nō h3 vim implemen
ti adeo cōpetat ei qui obtulit actio ↄ aduersarium, q aduersa
rius nō potest penitere, ⁊ dicere nolo accipere. Limitat tñ hic
no. bal. in. l. quamuis. C. de transa. nisi contractus innoīatus or
13 dinetur ad contractum nominatum exemplum ponit ipse. † si
promitto vendere ob certam cām vel conditionem nam ista ꝓ
missio est contractus innominatus p3 q pariti actionem pre
scri. ver. ⁊ tñ non h3 locum pnia. l. labeo scribit si mihi biblio
thecā, alias incipit si mihi. ff. de ↄhen. emp. Ponit etiam bal.
in. d. l. ꝙuis aliquos casus in quibus non h3 locum pnia in ↄ
tractibus innoīatis. bal. in. l. ex placito. in. xviij. q. sequitur istam
glo. ⁊ subdit ẜm Jac. bu. ꝙ quamuis oblatio nō sufficiat ad im
pediendum pniam tñ secus est si dpositio ⁊ consignatio facta
esset ante pniam, q h3 vim solutionis. l. obsignationē. C. de so.
⁊ de hac glo. etiam vide Cy. in. l. sine apud in. ix. q. C. de trāsa.
¶ In ↄtibus aūt noīatis in quibus nō est locus pnie. l. sicut.
C. de act. ⁊ ob. non est necessaria oblatio quātum ad producē
dam actionem, q ↄtus nominatus incōtinenti parit actionē,
vt hic, ⁊. d. l. ex placito. ¶ Uerum est ꝙ agenti obstaret exce
ptio nisi offeret id ad ꝙ pro parte sua tenet. l. iulianus. § offer
ri. ff. de ac. emp. ¶ In glo. in ver. a pretore in prin. ẜm hāc pri
mā expositionem iste text. nō pbaret id ad ꝙ ponderat hic a
doc. de actiōe datiua, ideo melior est sa expositio. ¶ In ea. in
in fi. opi. istoꝝ falsa est q legū correctio est euitanda. l. precipi
mus, cū vulgari. C. de ap. ne q si corrigeret illud ꝙ dixit iulia
nus in. d. §. s3 dedi. corrigeret ēt auctor illius. l. q ibi approbat
distin. Julia. vñ dic melius pnt dixit gl. cedēs in vbo illicitū.
14 ¶ † Extra gl. qri posset an diuisio dicat ↄtus noīatus de quo
dic vt p Bar. in. l. diuisionis. ff. e. ⁊ p Bar. in rub. C. de re. per
mu.

nu. vbi etiã de plurib9 aliis questionibus tangit, & per Bal. & Saly. in. l. legem. C. eo. vbi etiam plene tractat de contractu dotis de quo etiam per Bar. hic, & per bal. in. l. si. ff. sol. mat. & ad exactionem. C. de do. promis.

SVMMARIVM

1 Turpiter accipere dicitur, qui aliquid recipit pro eo, quod gratis tenebatur facere.
2 Solutum ex turpi causa, an & quando possit repeti.
3 Solutum turpiter, an & quando possit repeti.
4 Creditor cui ex turpi causa res est hypothecata, an possit etiã agere hypothecaria.
5 Sindicus qui tenetur ex statuto denũciare maleficia, si promittit alicui non denunciare, an ualeat talis promissio.
6 Promissio de non committendo maleficium an ualeat.

Si ob maleficium. Implementũ cause in iuste nõ vestit ɔtrũ innoiatum b.d. ¶ Et loquitur iste tex. qñ turpitudo nõ erat ex
1 pte promittẽtis, sed recipiẽtis tñ † q qñ recepit aliqd, vt faciat il lud ad qd gratis tenebat turpiter accipe dr. l. si. ff. ð ɔd. ob tur.
2 cãm. ¶ † In gl. ibi. § quotiens hoc est veꝝ nisi tpe traditionis cessasset eã turpis pp quã pmiseram. Exẽplũ si vt redderes vestẽ meã q̃ tibi ɔmodauerã pmisi tibi. x. & sic fuit turpitudo ex pte tua tñ, & tu vestẽ reddidisti, & sic cessat mõ cã turpis pp q̃ pmisi, & non poterã cogi ad soluendũ. x. qz poterã me tueri exceptione, q̃ pmissio fuerat ex turpi cã tñ si ea nõ obstante spõte, & absqz errore solno nõ possum repetere. l. pe. in prin. ff. de ɔdi. ob tur. cau. ¶ In ea ibi secus si vt fiat &c. põt hoc dupliciter intelligi primo q̃ pmisi qd turpe. s. facere homicidiũ. ¶ Scdo q̃ pmisi pecuniã tibi, vt faceres homicidium &
2 vtroqz casu stipło est nulla ipso iure, vt i iuribus hic allegatis
3 in gl. de quo dic vt dixi post bar. in d. l. generaliter. ¶ † In ea. ibi per rei vendicationẽ &c. no. qz vbi vertit turpitudo ex parte vtriusqz si trãslatũ est dñiũ rei tradite nullo mõ põt fieri repetitio. l. ij. C. de ɔdi. ob tur. cau. tñ secus est si non est translatum dñiũ, vt in pignore, qz pignorãs põt vẽdere. Et est rõ, qz reus tũc ɔuenitur, vt qlibet possessor, q̃ est no. ¶ Et cũ hac gl. concor. gl. in. l. ff. de ɔdi. ob tur. cau. & gl. in. l. ij. in ver. desiderans & in ꝟbo melior. C. de ɔdi. ob tur. cau. ¶ Et ibi querit ẽt gl. vtrum
4 † creditor cui ex turpi cã res est hypothecata possit ẽt agẽ hypothecaria de qbus ẽt vide p Bart. & alios in. l. i. cum se. ff. de ɔdi. ob tur. cau. ¶ In ea. gl. in fi. adde glo. in. l. ij. in ꝟ. desiderans. C. ð ɔdi. ob tur. ca. ¶ † Extra gl. facit iste tex. ad id q̃ no.
5 voluit bar. i. l. a reo § . fi. de fideius. vbi dixit, q̃ si sindicus cõitatis q ex forma statuti tenet sub pena denũciare oĩa maleficia ad pces alicuius noluit denũciare, & ille pmisit sindico eũ indẽnẽ ɔseruare, q̃ talis pmissio nõ valeat. & facit ẽt alia de qbus dic vt ibi p eũ, & p alios ibi post eũ q̃ no. Bar. in auc. nouo iure
6 . C. de peda. ind. ¶ † Itẽ qro an si pmitto maleficiũ cõmittere valeat ista pmissio si pp hoc tu nihil mihi das nec pmittis & dic q̃ sic, vt pbatur in. l. non impossibile. ff. e. & ibi no. Bar. & ideo ẽm eum si pmisisti mihi penam, si maleficiuz faceres valebit promissio pene, & ita per illam. l. declarat istum text.

SVMMARIVM

1 Pactum nunquã potest esse sine causa.
2 Pactum donationis an producat actionem.
3 Promissio facta pacto nudo sine causa ab eo qui sciebat se non tenere, intelligitur facta ex causa donationis.
4 Promissio facta per stipulationem sine causa, an ualeat.
5 Stipulatio si peccauerit in forma, an tunc ualeat ut pactũ.
6 Pactum nudum quid sit.
7 Verbum conuenit quid significat.
8 Verbum promisit repertum in scriptura intelligitur per stipulationem.
9 Pactum nudum geminatum parit actionem.

Sed cum nulla. Simpler ɔuẽtio innoiata si non vestitur implemẽto iuste cause dr nuda, & ideo nõ parit actionem, sed si fiat ad liberandũ bene parit exceptionẽ. h. d. vsqz ad. § . ɔnimmo ¶ In glo. i ꝟ. cã. in prin. qz videbat q̃ cõuentio semper haberet cãm qñ qñ nulla alia subest cã vr subesse cã donationis. l. cum pater. ff. de ope. lib. pp ea gl. hic intelligit, q̃ bene in cõuentione fuerãt adiecta cã de futuro puta pmitto tibi. x. vt vades pro me romam tñ nõ fuerat per te impleta cã, & ita intelligatur tex. hic i ver. cã. ¶ In ea. ibi. l. ex placito. C. de re. permu. vbi ex stipulatione sine cã. i. sine implemẽto cause oritur actio ¶ In ea. ibi, ẽm mar. &c. hic ponit scõs intellectus ad istum tex. tñ nõ vr verus, qz si facta est pmissio p errorem ex falsa cã de pterito orit oblatio & actio. Patet qz tex. in. d. § . circa dicit q̃ obstat exce. que ẽ actionis exclusio. l. j. & ij. ff. de exce. & sic esset ɔ istũ tex. in ver. posse ɔstiui oblationẽ &c. nisi saluãdo istũ itellectũ intelligas tex. loqz de oblatione cũ effectu adeo q̃ nõ ob. exce. tñ primus intellectus gl. tenẽdus est qz ẽm istũ intellectum mar. iste. § . non bene cõiungeret cũ precedentibus vbi tractat de cã de futuro
1 adiecta in ɔuẽtione, & iõ glo. psistit in. j. intellectu. ¶ † Extra gl. circa istũ tex. in prin. op. q̃ vr q̃ nunq̃ pctm possit esse sine cã, qz si nulla adiecta est psumit cã don. d. l. cũ pater & tex. pacto donatio. orit actio. l. si qs argẽtũ. § . pe. & fi. C. de do. Guil. de cu. hic vr fateri, q̃ presumat cã donatio. sed q̃ isto iure tale pctm donatio. nõ pducebat actionẽ, ita pt exẽplificari iste text.
2 † subdit ipse q̃ hodie ex pcõ donatio. solũ pducit actio, si i pcõ deducit res, vel quantitas secus si deducat factuz, & ita limitat ipse. d. l. si qs argentum, q̃ enim sit correctoria nõ dz extendi ad casum qñ in pacto deducit fctm ideo tũc ẽt hodie poterit exemplificari iste tex. in pcõ ɔtinẽte aliqd fieri ex cã dona. saltẽ presumpte, & q̃tum ad istam limi. cũ Guil. de cu. trãsit bar. hic & bar. in. l. si vnus. § . pactus circa me. ff. e. & ff. e. l. § . ɔnimmo. ad fi. in qbus locis plura tractat bar. ad limitationẽ. d. l. si qs argentũ, & idẽ tenuit ang in prin. huius. l. & in rep. l. si certis an. in. ij. col. C. e. & in. d. l. si qs argẽtũ. § . sed & si qs & bal. in. l. cum virus. C. de fideic. & Ant. de bu. & imo. in. c. qualiter extra eo. sz bal. h. d. q̃ ista limita. est ɔ gl. ordi. l. si cũ mihi iuncto tex. ff. de do. & illam ibi sequitur bar. idẽ ẽt sz Bal. in. l. pacta que ɔ. C. e. qz promittens facere vr pmittere interesse si nõ faciat. l. stipũones nõ diuidunt ver. celsus. ff. de ver. ob. & interesse consistit in dãdo. s. in pecunia. l. si qs ab alio in fi. ff. de re iu. istam opi. etiã sequitur Pau. de ca. h. c & saly. in. l. legẽ in. vj. q. C. e. idẽ ẽt fuit de mente gl. in. l. pmisisti. in fi. iũcto tex. ff. de pscri. ver. & no. in. l. qui saxum. ff. de do. istã opi. tz ẽt fulgo. h qz tradere est qd facti. d. l. stipũones in prin. ẽalle. & d. l. si qs argẽtũ, ergo vr comprehẽdere casum traditionis ɔcordari pñt opi. vt p imo. i. l. in edibus ver. i. ff. de do. vbi dicit, q̃ aut in pcõ erat me pscitũ, vt qz pmitto ire pro te romã, & hz locum. j. opi. aut factum est hñs secũ annexam traditionẽ vt potes videre in casu. d. l. si cũ mihi & d. l. pmisisti, & tũc vera sit. ij. opi. exẽplũ si pmitto tibi q̃ possis eximere lapidem de fundo meo cã donati. videor in effectu donare lapidẽ per te eximẽdũ & pmittere patiẽtiam p te eximẽdi, adde q̃ ista fuit cõcordia bal. in. l. ex placito in. ix. q. C. ð re. pmu. nec pdicta obstat rõ alle. per bal. in. d. l. pcũ que ɔ. s. q̃ pmittẽs vr pmittere interesse qz illud ar. format ẽt hic Gui. ð cu. & tñ. q̃ dz inspici factum pmissum qñ inspiciẽdũ est illud q̃ principaliter agit. l. rogasti i in prin. ff. si cer pe. scdo potes respondere, q̃ vbi vitiat expressum vitiari dz & tacitũ. l. idẽ neratius. § . q hz. ff. de ser. rust. pdi. põt rñ. q̃ intelligit tacite pmittere interesse. l. si fuerit in mora faciẽdi. l. existimo. § . si. ff. ð ꝟ. ob. sed ex pcõ nudo de faciẽdo aliqd nõ nascebat actio ergo nõ po-
3 terat eẽ in mora, qz vbi nulla petitio ibi nulla mora. † Item in quantũ Gui. de cu. dicebat q̃ pmissio facta pcõ nudo sine cã ab eo q sciebat se nõ teneri intelligit fcã ex cã dona. & sic hodie poterit agi ɔdõne ex. l. si qs argentũ. C. de do. si pctm ɔtinebat aliqd dari. Adde q̃ ɔtrũ tenuit Ray. Bal. & Ang. h & ẽt bar. in. d. § . ɔnimo ad fi. & in. l. si tibi. in fi. pn. ff. e. & Bal. in. l. si pcõ quo penã. C. e. & Ang. in. d. l. si qs argẽtũ. § . sed & si qs, & Saly. in. d. l. legẽ. in. vi. q. Ant. de bu. & Imo. in. d. c. qualr. & Imo. in d. l. in edib9. § . j. & Pa. de ca. in. l. q̃ dotis. ff. so. ma. ne ɔcurrũt due spãlitates pnt ip si declarãt de quo ẽt vide bal. i. l. si. ad fi. C. si cer. pe. melius tñ loqtur bal. hic quã ibi, ita teneas lz ɔtrũ senserint gl. & Bar. in. l. hactenus. § . i. ff. de ɔsti. pec. & male sz Pau. de ca. ibi et hic p bal. in rub. C. de ɔsti. pe. in. ij. col. Hoc tñ, vr limitare seu declarare Bar. in. d. l. hactenus. § . j. non hẽre locũ qñ qs nudo pcõ ɔstituit se soluturũ illud aduertẽs q̃ sciebat se esse tutũ exceptiõe, qz tũc nõ oriet actio ex ipso pcõ, sz solum p ipz ex cã dona. videbit remota exceptio q̃ prius cõpetebat, et ad hoc alle. ẽt. l. q̃ si marit9. § . j. e. tt. et q̃tum ad h bene
4 loqut ibi † qñ aũt pmissio est p stipũonẽ fcã sine cã an valeat et vr i dubio fcã ex certa fcia et aio donãdi dixi plene p Imo. i. l. stiũo. ff. de ꝟ. ob. In gl. i ꝟ. igit ibi ad ɔtũ9 noiatos &c. melius

¶ Nulla sed qd si dat pecunia testi, vt falsuz testimoniũ dicat cui applicabit ista pecunia mãdat ob tur. ca. vid. ind. ro. ẽm. fuis so. xiij. & an tutor q accepit pecuniã a pupillo, vt illam collocaret homini digno possit illam retinere vid. anc. ɔl. clxxiiij. per Spe. in tit. de iudi. § . generale.

fm doc. dixisset gl. ad pacta apposita iuxta contractus noiatos, vt. ff.
§. pri. nã 3:¹ noiari eoipso, qꝫ sunt vestiti sunt, vt in pn. bᵒ. l. ꝛ
sic inepte loqtur glo. h dñ dicu, ꝛ in 3cribus noiatis ꝛc. ℂ In
ea. ibi. l. pctm ꝛc. pt isto opi. saluari fm qꝫ dixi. l. j. in ꝟ. duoꝝ
5 .ße. ꝛ per doc. hic. ℂ † In ea. ibi, vel qꝫ inter absentes ꝛc. ꝛ sic
vult gl. qꝫ si stiplo peccauerit in forma, ꝛ hc valeat, vt pctm, ꝫ in
3tru vt tex. in. l. j. §. si qs ita. ff de ꝟ. ob. ver. nec nãliter dic si ap
pareret qꝫ ptes voluerũt facẽ stiplonẽ, ꝛ sic si peccauit stipla
in forma nõ vꝫ pctm, vt ibi aut h nõ apparet, ꝛ tũc locũ hꝫ ista
gl. fm Bar. ꝛ alios h ꝛ Ray. ꝛ Imo. in. d. §. si qs ita. ꝛ Bart. i
l. stipuler. §. j. e. ti. ꝛ Cy. in. d. l. legem. ꝛ Bal in rub. C. de con
sti. pe. ꝛ in. l. cũ qs. in. x. co. C. de iur. ꝛ fac. ign. ꝛ latius oibꝰ po
suit S. ly. in. d. l. legẽ. in. iiij. q. vbi qdã adducit i 3trũ, ꝛ postea
stea soluit, vt ibi p eũ, ꝛ itatenens qcqd dixerit ang. i repe. d. l.
6 si certis an. in. ij. col. C. d pact. † ꝛ diffinitionẽ pacti nudi ponit
in effectu Bar. h ꝛ Cy. Ray. Ja. but. ꝛ saly. in. d. l. legẽ. ꝛ do.
Ant. ꝛ imo. l. e. qliter. ꝛ vltra exẽpla pacti nudi de qbus hic in
7 gl. adde aliud, vt puta in instro reperit, qꝫ titius 3uenit cũ sem
pronio dare sibi. x. ꝛc. nam intellr. pcõ nudo ita ipoatũ illũ ꝟ
bũ cõuenit in. l. lectis ꝟ. 3uenit q. ff. si cer. pe. ꝛ ibi gl. ꝛ bar. ple
8 nius † secus si in instrõ, vel alia scriptura pcinata repiat ꝟ bum
pmisit, qꝫ in. eiũ per stiplonẽ, vt in. §. si scriptũ. insti. de inn. sti.
ꝛ plene no. in. l. j. C. de vsu. ꝛ in. l. sciedũ. ff de ver. ob. ꝛ in. l. i. C.
de 3ben. ꝛ cõ. stip. ℂ In ea. ibi legis auxilio de hoc dic reper
Bar. ff. §. pri. ꝛ ibi dicit ꝛ vltra casus spãles enumeratos h in
gl. in qbꝰ pctm nudũ pducit actionẽ vide alios casus p Cyn. ꝛ
9 plenius saly. i. d. l. legẽ, ꝛ p Jo. an. in. c. j. eꝫ co. † qbus adde qꝫ
ex pcõ nudo geminato oriꝫ actio, qꝫ pbaꝫ in. l. j. §. pe. in versic.
vel nã. ff. õ 3sti. pe. ĩfcto. §. de 3sti. insti. de act. ꝛ not. bal. ꝛ arg.
in. d. l. si. C. ad. l. fal. ꝛ p doc. in. c. p tuas de arb. ꝛ. d. ang. l. e. cũ
contingat de iureiur. Dum querit an ex isto oriaꝫ actio ꝛ fm
Bar. h fm pctm hoc casu appellaꝫ 3stitutũ, qꝫ in eo constituit
seu promittit qs se soluturũ id qꝫ ex pmo pcõ nãli obligaꝫ, ꝛ dꝫ
tale fm pctm, qꝫ dã 3stitutũ appellari 3ctus noiatus, qꝫ pducit
incõtinenti actionem, ꝛ hꝫ nomen specificũ, ꝛ elegãs, ꝛ est 3uẽ
tio legitima inuẽta a iure ci. de qua loquiꝫ tex. in. l. legitima in
prin. ff. e. cum ibi no. accipiendo legitimã cõuẽtionẽ oẽꝫ cõuen
tionem efficacẽ, ꝛ de se validam inuẽtam ab aliqua parte iuris
ciui. puta a iure pretorio, qꝫ est pars iuris ciui. vt dixi in. d. l.
legitima, ꝛ sic non est iste pprie casus spãlis in quo ex pacto nu
do oriaꝫ actio qcqd dixerit gl. hic cũ alle. §. de 3stituta cum q
gl. transit Sa ly. post Cy. in. d. l. legem. Idem adde casum vꝫ
qñ in pcõ deducit, id qꝫ pmittens tenebaꝫ oblone legali ltima
fm vnã expositionẽ glo ĩi. e. idẽ in pacto facto in iudicio, vt di
xi post ro. in. l. j. in prin. ff. de ver. ob. idẽ vbicũqꝫ ille cui p pctm
nudũ pmissum est pateret dãnum si sibi pmissa non seruarent,
ꝛ nulla alia actio sperarent, tunc vigore talis pacti 3 nõ seruantẽ
dabiꝫ de dolo tex. est val. no. in. l. eũ mota in. ij. col. C. de trans
sac. ꝛ Ang. in 3ñ. j. dicentes per illum tex. limitari totam mãm
pactoꝝ. Dicit ẽt no. Anu. de bu. in. c. q̃ in ecclesiaꝝ de consti.
qꝫ lꝫ ex pacto nudo nõ oriaꝫ actio de iure ci. tñ vt qꝫ nãlis oblo
surgens ex pacto nudo dẽat habere executionẽ sine actione ex
loco iudi. offõ sicut olim ante introductas p ius ciuile actiones
ministrabaꝫ iustitia de iuregentiũ sine actione manu regia, vt
dicit tex. in. l. ij. in prin. ff. de orig. iu. ꝛ istud infert ex no. p Inn.
ꝛ Cõpo. in. d. c. que in ecclesiarũ, qꝫ repmaꝫ eẽ bñ no. Sꝫ Jo.
de imo. ibi dicit sibi videri, qꝫ in practica in foro ciuili non fie
ret executio pacti nudi attento, qꝫ ius ciuile disponit qꝫ nõ hẽ
at effectũ executionis, ꝛ sic magistratus nõ teneꝫ ipsaꝫ obligatio
nem exequi quo ad effectũ actionis, sed exce. tñ vt h. Dicit ẽt
si adireꝫ imperator pro executione ipsius oblonis nãlis pecca
ret si non faceret ipsam exequi, ꝛ ita pcedit fm eũ qꝫ no. Inno.
ꝛ Cõpo. ibi. ℂ Itẽ fm eum nõ est dubiũ, qꝫ per viam denun
ciationis euãgelice in foro ecclesiastico, ẽt in terris imperij pos
sit peti executio pacti nudi per no. per doc. i. c. nouit. de iudi.
per Bar. in extrauã. ad repri. in ver. denũciationẽ, ꝛ p bald. in
auc. ad h eũ si. C. de vsu. ℂ Adde qꝫ inquãtũ Innoc. discre
pat ab opi. d. Anto vl ipse verius loqui, qꝫ dato qꝫ de iuregẽ
tiũ non essent introducte actiones. Tn hẽnt erant introducta
vestimẽta pactoꝝ. f. 3ctus noiati iuxta. l. ex hoc iure. ff. de iusti.
ꝛ iu. ꝛ ẽt 3ctus innoiati cũ vestimẽto rei interuentu, ꝛ in hac. l.
in prin. iuncto ꝟ. sed in aliũ. Et eodẽ iuregẽtium erant introdu
cte 3uẽtiones nude, vt in hac. l. in pñ. ꝛ hic apparet, qꝫ dña erat
inter 3uẽtiones vestitas ꝛ nudas, alias. n. frustra diuersis no
minibus appellaꝫ. l. si idẽ. C. de codi. Nec reperiꝫ qꝫ iuregen
tiũ ipse 3uẽtiones nude hẽrent executionem quam habebant

ℂ L. le
cta. vbi. d. Jas.
in. iij. no. de h
ꝟbo 3uenit ꝛ
de ꝟbo pmisit
ponit regulam
qꝫ vtilitas sex no.
modis, ꝛ vide
aliqd p eum. in
so. in rub. in. j.
co. ff. de ꝟ. ob.
ꝛ vide aliqd p
Alex. 3ñ. clv.
inci. visis ꝛ cõ
sideratis colũ.
iij. ver. vide di
cit Ang. in. ij.
vola. De. fer.

conuentiones vestite. adde etiã qꝫ Bal. in. c. si p debilitate de
offi. dele dicit qꝫ bona fides plurimum regnat in his q plu
rimum negociant, ꝛ qꝫ quo ad eos nõ differt pactum nudum a
stiplone, alle tex. in. l. j. in prin. ff. de consti. pecu. ꝛ. §. argentario
rũ. in auc. de fideius. col. j. qꝫ dictum est pulchrum, tamen non
pono pro constanti.

SVMMARIVM

1 Pactum nudum appositum iuxta contractum nominatũ infor
mat actionem.
2 Informare pactum quid sit.
3 Pactum incontinenti appositum iuxta contractum, censeꝫ esse
pars ipsius contractus.
4 Pactum appositum iuxta contractum nominatum, potest ope
rari duo.
5 Actio ex uendito informata ex pacto erit stricti iuris.
6 Actio prescri. uerbis oriens ex ipso pacto incontinenti apposito
iuxta contractum bonefidei, an sit stricti iuris.
7 Pactum nudum sex modis uestitur ut hic.
8 Iuramentum an sit sufficiens uestimentum ad producendũ ac
tionem de iure ciuili, uel canonico.
9 Stipulatio conditionalis dicitur continere causam.
10 Pactum nudũ in quibus casibus nõ possit recipere uestimẽtũ.
11 Promittens nudo pacto si cepit soluere partem obligatur ad
totum.
12 Contractus innominatus cui adiungiꝫ nomen, an sit noiatus.
13 Contractus emphytheoticus an sit nominatus.
14 Donatio remuneratoria non est propriẽ mera donatio.
15 L. si quis argẽtũ habet locum etiam in donatione cã mortis.
16 L. si quis non habet locum in donatione presumpta.
17 Extensio ubicunqꝫ scripta est ratio in. l. correctoria potest fieri
ad casum, qui poterat comprehendi sub expresso.
18 Pactum nudũ appositũ iuxta stipulationẽ, an pariat actionem.
19 Pactum etiam appositum iuxta contractum matrimonii, an di
catur appositum ex interuallo.
20 Pactum debet apponi in principio tutelę, alias dicitur ex inter
uallo appositum.

Quinimmo. Pactum de sui natura nudum ap
positũ incõtinẽti iuxta 3ctũ vestitus
sibi inest, vt actionẽ ex eo 3ctu informet, ꝛ ẽt actionẽ nouã pre
scri. ꝟ. pariat, secus si ex interuallo. s. post 3ctũ absolutũ appo
neretꝫ pactũ lꝫ apponeretur tpe quo actio nasciꝫ, qꝫ tribus de
monstraꝫ exemplis tñ bene pareret exceptionẽ si apponaꝫ pro
1 reo ẽt ex interuallo. h. d. vsqꝫ ad. §. adeo. ℂ † No. qꝫ pactuꝫ nu
dum appositũ iuxta 3ctum noiatum informat actionem q̃ oriꝫ
ex illo 3ctu, vt sic illa detur etiã ad id qꝫ deuenit in principali
2 3ctu. † ꝛ idẽ dicas in stiplone, qꝫ in pacto nudo. exemplũ si iu
xta 3ctũ vẽditionis fuit p stiplonẽ aliqd pmissum nãꝫ actio ex
vẽdito informabiꝫ ab ipsa stiplone, vt si actio ex vendito q̃ a si
bonefidei deꝫ ẽt ad illud qꝫ fuit deductũ i stiplone, vt est tex.
val. no. in. l. pdia fm. j. lec. gl. quã sequunꝫ ibi doc. ff. de ac. emp.
qꝫ est magne vtilitatis pp puilegia q̃ hꝫ actio bonefidei. ꝛ per
hoc hẽs qd ipone: ꝟbũ informat, qꝫ denotat effectũ ipsius pa
cti. nã informare actionẽ. ꝛ parere actionem est effectus pacti.
3 ℂ † In tex. ibi inesse ꝛc. q. d. qꝫ pctm incõtinẽti appositũ iuxta
3ctum cẽseꝫ esse pars ipsius 3ctus, in tñ qꝫ tanqꝫ vestitũ co
herentia ipsius 3ctus pducit actionẽ, vt. l. ij. bonefidei. C. e. ꝛ
pꝫ hic in ver. ne ex pacto actio nasceꝫ ꝛc. vbi tñc demũ nõ oriꝫ
actio ex pacto qñ est appositum ex interuallo, ꝛ sic separatum
a contractu ꝛ sciaꝫ, qꝫ eẽ potest qꝫ pactum nõ informabit actio
nem ex ipso contractu vꝫ qñ actio non est apta informari a pa
cto, ꝛ. ñ ex ipso contractu oriretur actio prescri. ver. pp vesti
mentum coherentia 3ctus, vt subtiliter declarat Bar. in. l. le
cta. in viij. col. ꝛ ibi gl. in ꝟ. tractatum in si. ff. si cer. pet. ꝛ dicit
ibi Bartol. qꝫ in isto casu informatur 3ctus a pacto q̃uis ac
tio ex ipso 3ctu nõ possit tunc informari. Et qꝫ ipse plene scri
psit. in. d. §. in bonefidei. ꝛ. l. petens. C. e. ideo hic non scribam.
ℂ No. ex ꝟ. vt puta cum se. qꝫ pctm nõ dꝫ inesse adeo qꝫ pro
ducat actionem vel veterẽ informet, lꝫ apponaꝫ tpe natiuitatis
actionis si apponiꝫ secꝫ a tpe 3ctus. ℂ Itẽ not. ex ꝟ. ea. n.
qꝫ illa pacta que nõ dãt legẽ 3ctui nõ dñr inesse ipsi 3ctui, ꝛ p
3ñs non pñt informare 3ctum vel actionem, ꝛ qualiter exẽpli
ficeꝫ, ꝛ declareꝫ vide p alios hic, ꝛ scripsi vbi. ã remisi. ℂ In
gl. j. ibi vel verius ꝛc. hãc tene tanqꝫ notabiliorẽ, lꝫ pcedis ẽt
stare

stare possu.s. q hic.§ veniat aduersarius ad precedentia hoc
modo q: do dixerat exceptionez dari ex pacto nunc aut dicit ac
tionem etiam informari ex pacto, sequens aut continuatio posi
ta in ver. vel dic nō vr bene posse adaptari ad istuz text. q: iste
tex. loquitur de informatione actionis que fit ex pacto incontinē
ti apposito fm istam expositionem idem operaret pctm ēt si es
set appositū ex interuallo, q: pctm ēt ex interuallo, appositum
potest exceptionem parere, vt hic in fi. tn saluādo tertiā conti
nuationem potes dicere q tex. intelligatur de formatiōe actio
nis quam sibi ipso iure pactum appositum in fauorem rei de
non petendo, nam tunc etiam si reus nihil opponeret si tale pa
ctum fuit appositum incontinenti iuxta ɔctum diceretur inesse
ipsi actioni, adeo q iudex officio suo poterit repellere actorem
agentem ɔ formā pacti, secus qn appositum est ex interuallo,
q: tunc non inest nec informat actionem ipso iure, t tunc iudex
non posset supplere reo non opponente, t de isto nō loquit iste
tex. t istud est, q vult dicere tex. in. l. lecta ver. dicebam. ff. si ce.
pe. dum dicit tex. pacta incontinenti apposita iuxta stipulonem
inesse stipuloni, t loqt ibi de pacto apposito in fauorem rei, ita
subtiliter declarat Bar. in. d. l. lecta. t in. l. cū qui ita. §. qui ita
4 cum ɔco. t addi. q: ius ibi dedi de ver. ob. ¶ † In ea. ibi t qō
actionem pariat, t sic ɔcludit gl. q pctm appositū iuxta ɔctum
nominatū potest operari duo, q: informat actionē super eo ɔ
ctu put sup tex. dixi, t ēt operat, q: producit nouā actionē s. p̄
scri. ver. que datur ad illud, q deuenit in pacto. l. ij. hic alle. in
glos. limita tn istam conclusionem quo ad istos duos effectus
nō habere locum in casibus quos posui in. d. l. in bonefidei. t
ibi etiam tetigi an vera sit opi. Ultramontane ꝑ tenentium, q
tunc demum oriat actio prescri. ꝟ. ex pacto qn habita relatio
ne pacti ad contractum resultat ɔctus innominatus, t ppterea
reprehendunt gl. mag. in. l. petēs. in ver. tn dic tertio tc. C. eo.
De quibus, dic vt ibi dixi, t per Barto hic, t q: gl. hic tractat
De ista dictione quinimmo vide per Bar. in. j. consti. C. in vlt.
5 col. vbi alleg. istum tex. cum glo. ¶ † In ea. ibi. item t ideo di
6 ci potest glo. in hac parte concludit duo primo, q actio ex vē
ditio informata a pacto erit stricti iuris. Scdo q † actio prescr.
ver. que oritur ex ipso pacto incōtinenti apposito iuxta ɔctum
bonefidei erit stricti iuris, t in vtroqz ista glo. magis cōiter re
prehenditur prout dixi in. l. pacta que ɔ. C. e. vbi per glo. bar.
7 t omnes, t ibi late Saly. ¶ † In ea. ibi, t no. q pactū vj. mo
dis vestitur tc hic reducit omnia vestimenta pactorum ad qn
que in effectu primum vestimentum erit nomine, vt in omni
bus ɔctibus noiatis, vt hac. l. in prin. t sub hoc vestimento etiā
cōprehendit vestimentum re consensu verbis t literis. Secun
dum est rei interuentu, vt in ɔctibus innominatis. Tertium co
herentia ɔctus, vt hic. Quartum operis initio, vt hic in gloss.
Quintum est vestimentū iusiurandi liberto promittēte operas
cā manumissionis patrono cum iuramēto, vt. l. vt iusiurādi. in
8 prin. ff. de ope. lib. ¶ † Utrum aut in aliis casibus iuramētum
sit sufficiens vestimētum ad pducendum actionem de iure ci.
vel can. nō tangitur hic, sed per doc. in. l. si quis pro eo. in prin.
ff. de fideius. t in. c. cū cōtingat. de iureiur. Pe. Cy. t Ja. but.
aliter loquuntur in. l. legem. C. e. vñr adherere opi. quā ponit
gl. hic in fi. ver. sed quidā dñt tū eorum opi. communiter repre
henditur per rōnem positā in finalibus verbis gloss. tn quo ad
effectū nō est magna dfia inter vnā opi. t aliam Salyc. in. d. l.
legem simplr trāsit cum ista gl. q sint octo vestimenta hic enu
merata, t nonum sit iusiurandum, vt dctū est, Ful. hic dicit qō
verba Bar. sunt potius suffulta auctoritate q̄ ratione, t in ef
fectu vult q omne pactū, q non est nudum dicatur esse vestitū
quale autem pactum dicatur esse nudum pz ex doctrina tradi
ta per Bar. ff. §. proxi. vnde dicit Ful. duo esse vestimenta pa
ctorum vnum est qn pactum transit in speciale nomē ɔctus put
ea emptionis tc. in prin. huius. l. ¶ Secundum est vestimen
tum qn in pacto seu conuentione subest iusta causa, t sub isto se
cundo vestimento dicit comprehendi ɔctus innominatos quo
rum gl. dñt vestiri rei interuentu facit. l. solent. t. l. si dñs. ff. de
presc. ver. sub istis etiam duobus vestimentis dicit comprehen
di vestimentum coherentie ɔctus eo, q: pctm iuxta ɔctus noia
tum est pars ipsius ɔctus, t ēt cā eiusdez ɔctus, vt hic. t. l. fun
di partē. ff. de ɔtrahen. em. vbi aūt inuenit pctm nudum parere ac
tionem tanq̄ roboratum a lege tūc appellat ɔuentio legitima.
ff. e. t hanc dicit esse claram doctrinā, sed hec mihi vr fragilis
consideratio, t omisso primo vestimēto in quo ipse non discre
pat ab aliis, vt de se pz dico circa scdm vestimentum eum minus
bene loqui, nam si verum esset illud quod ipse dixit sequeretur

q t olim, t hodie pactum donationis fuisset pactum vestitum
tanq̄ habens causaz. s. donationis, t sic semper debuisset pdu
cere actionem q sine dubio est falsum. l. ad eiz in princip. t ibi
gl. in ver. postiombus. ff. de do. t pz ex. d. l. si quis argentum. §.
pe. t fi. t dictū fuit in. d. l. legitima. post Bart. scdo sequeret
q conuentio ɔtinens ɔctum innominatum, puta de dando sti
chū, vt in des pamphilum, vel qd simile cum dicatur contine
re cām diceretur conuentio vestita etiam ante rei interuentum
seu implementum q est falsum, vt in prin. huius. l. ver. sed si in
alium. t. l. ex placito. C. de re. permu. ergo est necesse, q sit de
9 re vestimentum rei interuentu. † tertio, q: conditio df esse iusta
causa vnde stipulatio que requirit causam. l. ij. §. circa. ff. de do.
exce. satis est, q ɔtineat cōditionem, vt dicat hre causam. l. s
tipulatio in prin. t ibi no. Barto. ff. de ver. obli. l. cum ad presens, t
ibi no. Bar. ff. si cer. pe. Et sic sequeretur, q si sine stipulone solo
pacto promitto tibi aliquid sub conditione tale pactum dicere
tur vestitum, t pareret actionem saltem impleta conditione cū
dicatur subesse causa in pacto, quod esset derisorium dicere, t
sine lege loqui. Unde dic q lz doctrina glo. t Bar. videatur
quo ad verba variare tn quo ad effectum non differt, ideo te
neas vel doctrinam gl. vel Bar. q: in effectu parū refert inter
vnā, t aliā saluis his que. ff. subiungā. adde. tn q est dare aliud
vestimētū, q appellatur coherētia traditionis. l. in traditioni
bus. ff. e. de quo dic vt dixi post Salyc. in. d. l. legem, vbi tetigi
qn locum hēat, t an d fferat a vestimēto rei interuentu, t de h
10 etiam tetigi in. l. certis annis in prin. C. eo. † vbi tractaui an ve
stimentum coherentie traditionis, t vestimentum rei interuen
tu vestire possint pactum appositum ɔ tradentem, t vide glo.
positam in. d. l. traditionibus, que enumerat multos casus in
quibus pactum nō pōt recipere vestimentū. ¶ In ea. ibi, sed
que est dfia, de hoc dic vt dictum fuit post gl. in prin. huius. l.
¶ In ea. ibi rei principio, vt ff. de polli. l. j t sic iste tex. non lo
quitur in pacto, sed in pollicitatione, tn saluando glos. dic, q si
ibi pollicitatio que debilior est recipit illud vestimentum q̄to
magis ɔuentio facta per pactum, t dicit Saly. hic istam gl. eē
11 singularem, q: probat. † q promittēs nudo pacto, vel pollici
tatione si cepit soluere partem obligat ad totū tanq̄ ex pacto
vestito. certe hanc extensionem generalem quam facit Sal. nō
puto fuisse de mente gl. nec iure probari, q: gl. t text. alle. in ea
loqt tn in casu fauorabili rōne vtilitatis reipublice ideo non
puto extendendum ad alios casus. l. ius singulare. t. l. qō vero
ff. de leg. forasse posset extendi ad piam cām seu ecclesiam cu
ius fauor equiparat fauori publ. co. l. si. C. de sa. san. ecc. ¶ In
ea. ibi item legis auxilio. bar. hic dicit, q istud nō est vestimen
tum, q: oia pacta vestita semper pducunt actionē legis auxilio
q: actiones a lege ciuili fuerunt inuente. l. i. §. deinde ex his. ff.
de origi. iuris. ¶ Unde si produceret actionem legis auxilio
diceret vestitum legis auxilio, vnde lz ipse q nō est vestimen
tum. ¶ Et ideo dicit, q in casibus spālibus in quibus ex pa
cto oritur actio qui no. per gl. ff. § pxi. pactum remanet nudū,
tn spāli rōne est introductum a lege, q pariat actionem, t cum
eo transit Ang. hic, t in repe. l. si certis annis. C. e. t Saly. hic
tn ipsemet Saly. in d. l. legem transit simplr cum gl. ista quaz
ēt sustinet bal. ff. §. proxi. vbi dicit, q in casibus ex pacto nudo
est spāliter prouisum q oriatur actio, vt in casibus no. ff. §. pro
xi. ¶ Tunc pactum vr vestitum vestimento irregulari, ac ēt
extraordinario, t perinde est acsi gl. diceret q isto casu tale ve
stimentum diceretur esse datiuum nō natiuum, q: nō hz preexi
stentem materiam ex qua possit oriri vestimentum prout hñt
alia vestimēta. ¶ Ad hoc facit tex. i pri. hui. l. in ver. t idō, t qō
ibi dctū fuit, t ista sunt pulchra, t subtilia vba q̄ mihi satis pla
cēt. Pau. de ca. h se inuoluit, nec recte refert doc. bart. t finali
ter nō rñdens directo ad ppositū ad. q. nostam dicit, q in illis
casibus spālibus pctm dr ɔuētio ltia. vt. l. iri. cū ibi no. ff. eo. sed
h nō est q̄ ista q: l. ltia pōt intelligi de pacto nudo, t de pacto
12 vestito put ibi fuit no. ¶ † Iuxta pdicta q̄rit barto. qd si alicui
ɔctui innoiato de iure gētiū sit ɔsuetudine, vel statuto adiune
ctū nomē, aut erit ɔctus noiatus vel innoiatus, exēplū dicit ip
se in statuto loquēte de ɔctu ad offiū vel cottimum, qn res dat
ad cottimū p certa q̄titate grani quo casu d iure cōi talis ɔct
erat innoiatus. l. si olei cū gl. C. loc. l. nēli. § at cū do. ff. de pscri.
ꝟ. t ɔcludit bar. q aut statutū, vel ɔsuetudo dedit nō solū no
mē, sed formā, vt q: disponit q fiat in scriptis, vl sub aliq̄ alia
13 forma, t tūc erit noiatus † sicut dicimus i ɔctu emphyteotico i
quo introductū est a lege, q fiat i scriptis, t certa forma tradi
tali. l. j. C. de iure emp. t in §. adeo insti. loca. t idem in feudo in

¶ Uestimēta adde an sint hodie vestimēta in. ro. ɔsilio. lxxvij. t ibi an fauore militie pctm vestiat, t an ex pacto nudo oriat actio p eun. cōsi. xxx t anqn ex ɔctu vsurario apposito iuxta ɔctū stricti iuris oriatur ac tio. vid p eundē singu. suis fol. ix.

quo est introductum ꝙ interueniat inuestitura ⁊ iuramentum fidelitatis iuxta c. j. quid sit inuest. ⁊ c. j. de noua for. fide.
¶ Aliqu autem si esset a statuto datum solum nomen remanere contractus innominatus nisi specialiter a statuto conueretur quod esset innominatus sicut dicimus in sponsalitia largitate, vt est in auc. eo decursum C. de do ante. nup. ⁊ in corpore vnde illa sumitur, ⁊ ibi no. ang. vbi habetur quod sponsalitia largitas que ante illam auc. habebat nomen a iure ci. q: appellabat donatio propter nuptias, tamen non erat l. contractus quod esset nominatus, ⁊ specificus ad: actus nisi per illam auc. ⁊ ideo in ea C. j. ⁊ bal. in d. auc. eo decursum, quod ex pacto donationis propter nuptias oriretur hodie actio sicut ex alijs contractibus nominatis iuxta l. istam in prin. ⁊ cum docto. bar. concordat etiã bal. in rub. C. de re. permu. ⁊ bal. ⁊ ang. in l. pri. ⁊ ang. in auc. vt sponsa. largi. in princip. ⁊ Jo. de imo. in c. que ecclesiarũ de
24 const. ⁊ adde que no. Bar. in l. j. in pe. q. C. de iure emp. † Juxta predicta tetigit bar. incidenter hic an l. si quis argentũ §. pe. habet locum in donatione remuneratoria, ⁊ concludit, quod non, prout tenuit Guil. de cu. in §. sed cum nulla . ff. eadem. l. ¶ Nam donatio remuneratoria non est proprie, ⁊ mere donatio. l. aquilius regulus in ver. non mera, ⁊ quod ibi no. ff. de dona. ⁊ idem videtur tenere Saly. in l. legem. in vj. q. C. e. ¶ Sed Fulgo. hic satis subtiliter motus contrarium tenet, q: ex virtute vocabuli saltem larga sumpti remuneratio non effugit nomẽ donationis sicut alie donationes ob causam. l. j. ff. de don.
¶ Pro hoc etiam adducit tex. in l. sed si lege. §. consoluit. ff. de peti. here. vbi tex. appellat talem remunerationem esse genus quoddam permutationis, sed in permutatione clarum est ei qui impleuit pro parte sua oritur actio ex conuentione de permutando. l. ex placito. C. de re. perm. ⁊ in hac. l. in prin. ver. sed ⁊ si aliam. ergo ei cui permissa est remuneratio d3 competere actio, quia iam pro parte sua impleuit. ¶ Pro hoc etiam adducit, ⁊ tertio, quia maior est ratio quod ex pacto remunerationis debeat posse conueniri promissor quam ex pacto simplicis
25 donationis. ¶ † Pro h addidit, ⁊ quarto, quia fm gl. communiter approbatam in l. cum pater. §. mentio de leg. ij. d. l. si quis argentum h3 locum etiam in donatione causa mortis, vt. d. l. j. ff. de dona. que donatio causa mortis etiam plerunq3 fit propter merita. l. nec adiecit. ff. pro so. ¶ Adde per predicta idem tenuit et Jo. de imo. in l. edibus §. j. ff. de do. ⁊ subdit qꝺ ista opi. procedit qñ fuit facta expressa mentio donationis, vt q: dixit dono tibi. x. q: mihi seruisti. ¶ Sed vbi nõ esset facta mentio donationis, sed simpliciter dixisset do tibi. x. q: mihi seruuisti, tunc fm eum forte procederet opi. Bar. per ea que in alio arti. fo
26 fuit Barto. hic dum dixit ꝙ l. si qs argentum, non h3 locum in donatione presumpta que resultat ex promissione facta sine causa ne concurrant due specialitates, vt per eum. ¶ Confirmo dictam opi. vz quod in donatione remuneratoria habeat
27 locum. l. si quis argentum. † q: vbicunq3 scripta est ratio in l. correctoria tamen fit extensio ad casum qui poterat comprehendi sub expresso saltem in specia lata significatione vocabuli, vt est glo. no. in cle. j. in ver. eligantur prout ibi declarat Paun. de liaza. de elec. ⁊ no. gl. in auc. vt hi qui obligatas perhibent ⁊c. post prin. in ver. ad curationem. iunc o tex. ⁊ ibi no. Ang. ⁊ nota. Bal. in auc. quas actiones. in ij. col. C. de sac. san. ecc. ⁊ anto. de but. in c. fi. de consue. in antepe. car. in vj. ⁊ xij. fal ⁊ late Jo. de imo. in l. si vero. §. de viro ff. solu. mat. ergo tex. in d. l. si quis argentum §. pe. ver. cum enim ⁊c. vbi est expressa ratio in l. que loquitur in donatione actiuus rei vel quantitatis debet extendi ad donationem remuneratoriam, que dato, quod nõ sit proprie dona in tñ large, ⁊ improprie donatio nuncupat sicut alie donationes ob causam, vt in preal. l. j. cum eadem vel maior sit rõ in ca qꝫ est in aua. ¶ Ad h facit id quod concludit Jo. fa. in §. alte. insti. de do. vbi tenuit quod. d. l. si quis argentũ habeat locum etiam in donatione ob causam. si quis tñ velit defendere opi. Bar. põt ponderare duo verba posita in. d. l. si quis argentum, que vñr facere pro opi. sua, vnum est verbum liberalitate, aliud est verbum in arbitrio iuncto. d. §. consuluit in ver. naturaliter obligauerit, ⁊ dum allega. glo. in d. §. mentio vide de veritate illius gl. que plene dixi post Jmo. in l. cum ex cã. ff.
28 de re iu. ¶ † In gl. in ver. in bonefidei ibi. l. petẽs ille est bon⁹ tex. fm. ij. lec. ex qua pbat ꝙ pcm̃ appositum iuxta stipulationem, ⁊ sic iuxta contractum stricti iuris informat actionem ex stipulatu, ex quo infertur, ꝙ et pcm̃ tunc nouam actionem parit, q: a pari procedit regulariter actionẽ ex eo contractu informari, ⁊ actionem ex pacto nasci, vt probat in hoc. §. vsq3 ad ver. vt puta ⁊c.

¶ Est verũ ꝙ l. lecta. ff. si cer. pe. alle. in gl. nõ loquit de ista informatione actionis, vz quod actio ex eo cõtractu detur ad id ꝙ deuenit in pacto, sed loquitur de ea informatione de qua loquitur tertia expõ. j. gl. hic in ver. dic. s. quando informatio tendit ad exceptionem. ¶ In ea. ibi. l. legẽ ista. l. cum aliq h alle. non improbat precedentem opi. q: ibi non poterat actio acquisita illi qui volebat agere ex pacto informari, q: in casibus illarum ll. nulla actio acquisita erat ex illo cõtractu illi qui volebat agere ex pacto, nimirum si quo ad eum non poterat informari actio, alia vero omnia que h tanguntur in gl. cum addi. oppositionis dixi in. d. l. petens. ¶ In glo. in ver. ex continenti. in princ. dixi in l. bonefidei. C. e. ¶ In ea. ibi nisi in quatuor casibus gl. enumerat. iiij. casus in quibus est spãliter introductũ, ꝙ absq3 traditione transfertur dominium ꝙ qualiter procedat dixi in l. traditionibus post gl. C. e. ¶ In glo. in ver. post diuortiũ ibi l. qui negocia, ⁊ ibi glo. in ver. prestare debeat, tñ gl. hic referẽ
19 do opi. Jo. reprobat istam prima, † ⁊ concludit quod etiam qñ constante matrimonio appositum est pactum de quo h dicatur appositũ ex interuallo per. l. quotiens. ff. sol. ma. vbi pcm̃ seu illud pro facto cõstante mari. potest dici esse ex interuallo, vnde pactũ intelligit incõtinẽti apponi qñ apponit iuxta contractũ dotis. l. incõtinẽti tpe pmissionis dotis, vel qñ pmissiore nõ pcedẽte dos tradit. l. ex more. ad fi. C. de pac. conuẽ. ¶ Et p istũ text. in ff. ea. n. ibi ingressu contractus ⁊c. nec huic opi. ob. d. l. q: negocia, q: põt rñ. vt ibi per gl. s. q: pcm̃ ibi nõ fuit vestitũ coherentia contractus mãdati quasi videat incõtinenti appositũ iuxta contractum, sed fuit ita vestitũ coherẽtia traditionis iuxta qꝫ fuit appositũ pcm̃ de quo vestimẽto hic nõ tractamus, nõ est tñ hec so. sine aliq̃li dubitatione. ¶ Et ppterea Ja. but. ibi aliter rñ. vz ꝙ ibi procurator conuertit pecuniã in vsus suos, ideo tenetur ad vsuras q̃ in regione frequentant et si eas nõ promisisset. l. idẽq3. §. si procurator. ff. man. ¶ Nec ob. ꝙ tex. in d. l. que negocia dicat de quibus cõuenit ⁊c. q: rñ. ꝙ ipse vsure conuente, ⁊ vsure que frequẽtabantur in regione erant eedẽ, vnde ibi nõ petunt tanq3 cõuẽte, sed tanq3 debite etiam citra cõuẽtionẽ. ¶ Vel fm eũ dic ꝙ illud relatiuum de quibus conuenit ⁊c. faciat relationẽ ad genus vsurarum, nõ at ad idiuiduũ. i. ad vsuras cõuẽtas, nõ mirũ q̃ sub illa relatione cõprehendunt vsure q̃ citra cõuentionez iure cõi debebant. Vel fm Pau. de ca. h rñde ad. d. l. qui negocia, ꝙ ibi loquitur in quasi contractu administrationis qui habere dr tractũ successiuum, ⁊ semp dr esse in fieri quousq3 fiat administratio, q: semp quasi contrahit, ⁊ ppterea pcm̃ de vsuris factũ ea durante dr fieri incõtinẽti. Aliud in contractu dotis q expeditur momẽto, ⁊ sic põt et iste tex. intelligi etiam in pacto facto cõstãte matri. ⁊ nõ ob iste tex. in ff. post diuortiũ, q: construe literam prout dicit gl. referẽdo opi. Joã. Sed aduerte circa istam rñ. quam tradit Pau. de ca. ad. d. l. qui negocia, q: quamuis aliam similem rñ. ponat Barto. in. d. l. qui negocia, q̃ q̃ ea non firmet actum non vr procedere, q: est contra tex. nostrum in ver. vnde marcellus fm communem intellectum doc. vbi pcm̃ appositũ pendente administratione tutele dr factum ex interuallo, nisi factum fuerit in ingressu tutele tempore assumptionis ipsius per istum tex. ver. ea. n. ⁊c. ⁊ tñ administratio tutele h3 tractũ successiuum, ⁊ propterea rñde ad. d. l. qui negocia, altero ex modis. sup. dictis. ¶ In ea. ibi h3 actionem quoniam non h3 ⁊c. vult dicere gl. ꝙ mulier h3 actionem ex primo contractu dotis quam actionem non h3 ex pacto postea sequuto. ¶ In ead. ibi sed adhuc vñr plura in per hac parte gl. dicenda essent que satis opportune explicat Bar. ⁊ ang. h ideo ad eos me remitto. ¶ In ea. ibi ꝙ nõ vr ⁊c. gl. recte loquitur, ⁊ adde similem glo. l. lecta in ff. tractum ⁊ ibi Bar. ff. si cer. pe. ⁊ ad. l. si in venditione, hic alia in contrariũ rñde, vt per Bar. in. d. l. lecta, ⁊ h. s. ꝙ ibi loquitur de pacto facto incõtinenti hic ex interuallo, ⁊ de intellectu. d. l. si in venditione plura dixi in. d. l. petens, nec et ob. tex. in. §. conditio. alle. in gl. vbi conditio adimi põt in testã. ergo eodẽ modo per pcm̃ d3 posse adimi adeo ꝙ agi possit ac si pura eẽt obligatio, q: responde, ꝙ aliud est in dispõne vlti. voluntatis que vim legis h3, vt in. §. disponat. in auc. de nup. colum. iiij.
¶ In codicillis tñ nõ pt dari nec adimi cõditio h dicti scripto in
20 testã, ⁊ ad hoc gl. voluit allegare. §. fi. insti. de codi. ¶ † In gl. in ver. cõuenit quicquid gl. dicat cõis est opi. ꝙ pcm̃ debeat apponi in prin. tutele. s. tpe quo assumit, vt proxime dixi alias pactum dr appositũ ex interuallo, vt latius per Bar. ⁊ alios.
¶ Sũ gl. h dicit ꝙ actio de dote est nata ante solutum matri. cõiter reprehenditur ista opi. vt per gl. in l. si rem. §. omnis. ff. de pigno. actio. ⁊ per doc. in l. si constante. §. j. solu. matrimo.

Penitentis

1 Pœnitentia in contractibus quando locum habeat.
2 Incontinenti dicitur fieri, ꝙ fit anteq̄ partes ad extraneos actus diuertant.
3 Pactum appositum etiam ex interuallo circa substantialia rein tegra producit actionem.
4 Statuta qui potest tollere, potest etiam illa reformare.
5 Statutum emendatum, an debeat postea dici nouū, uel uetus.
6 Contractus antiquus an uideatur renouatus per pactum cōtinens augmentum, uel diminutionem.
7 Substitutio pupillaris non ualet rescisso testamento paterno in totum.

Adeo aūt. Contractus solo ꝯsensu ꝯtract, ꝯtrio cōsensu re integra resoluunt in totum, vel
pro pte, qñ ꝓ pte resoluunt si resolo ꝯtinet renouationes ꝯct
in reliqua parte tunc ex tali ꝯuentione pōt agi, ēt si factū sit ex
interuallo post pmū ꝯctū. Uel pōt aliter summari, vt h̄ p bar.
¶ Et diuidit in q̄tuor ptes. qꝛ pmo loqr, qñ pctū apponit ad
tollendū totū ꝯctū. Scdo. ꝟ. C. arguit de toto ad pte affirma
tiue tractando de pacto, ꝙ tendit ad augendū rē, vel precium.
Tertio loquit de pacto facto ad diminuēdū rem, vel preciū.
Quarto loquit, qñ fit pactum nō cū ꝯbente, sꝫ cū aliquo ex he
redibus eius, scda ibi si igit, tertia ibi vñ illud, quarta ibi sꝫ cū
1 duo. Ul' aliter diuidi pōt vt colligit ex gl. i ꝟ. vñ illud. ¶ † No.
ꝙ solo ꝯsensu pñt ꝯhētes re integra a primo ꝯctu recedere, ꝙ
intelligas verū sm Ang. h nisi prius esset acquisitū ius tertio
ex ꝯctu, puta qꝛ ꝓ gabelis esset acquisitū ius fisco, nā resolo ꝯ
ctus postea facta, nō pōt ex toto resoluere ꝯctum ad pīudiciū
fisci ar. l. instituā. §. fi. ff. sol. ma. ⁊ in. l. si mulier diuerterit. c. tim.
¶ Adde Bal. idem tenētē post Guil. de cu. in. l. ab emptio
ne. ff. e. ⁊ Ang. in. §. qꝛ vero. el. j in auc. de imp. col. iiij. ⁊ Imo.
in. l. actus in pri. ff. de re iudi. Ang. in. l. petens in. iiij. col. C. e. ⁊
ibi ēt Fulg. limitās iā dictum Ang. nisi post ꝯctum incontinen
ti partes per pctū resoluissent ꝯctū arg. l. plerīq. ff. de ri. nup.
⁊ i simili no. Bal. i. d. l. si mulier diuerterit. ¶ Benefacit qd
no. Bar. post Cy. ⁊ gl. in. l. vt insinuādi, post prin. ff. de ope. li
2 ber. † ⁊ dr esse fctū incōtinenti si fiat anteq̄ ptes ad extraneos
actus diuertant sm Pan. de ca. h. ¶ Bnfacit. l. duos reos.
§. fi. ff. de duo. reis ⁊. l. si inscriptū de leg. j. vel melius dic, qñ
dicat incontinēti prout no. doc. in. l. bonefidei, ⁊ ibi dixi. C. e.
3 ¶ † In tex. ibi ad actionē pficiat ⁊ sic no. ꝙ pctū appositū ēt
ex interuallo circa substantialia reintegra pducit actionē, ⁊ rō
colligit ē e prin. huius §. qꝛ pactum tale esset sufficiens ad resol
uendū totū ꝯctū, qꝛ sicut solo cōsensu fuit celebratus eodē mo
do equum est solo ꝯsensu posse dissolui. l. ab emptione in pri. ff.
eo ⁊. l. nihil tā nāle de reg. iu. ¶ Ergo sicut solo ꝯsensu potuis
set dissolui, ita solo ꝯsensu dꝫ posse immutari ⁊ renouari, vñ si vē
didi tibi rem pro. x. postea ex interuallo cōuenimus, qd eā hē
res vēditā ꝓ. xv. ex isto pacto agere potero ad. xv. ⁊ si fuit cō
uētū, ꝙ eā hēres venditā pro. viij. ⁊ sic pro minori precio istud
pactum duos producet effectus ¶ Unū in fauorē emptoris
ad excipiendum, qꝛ si cōueniret ad x. poterit excipe de pacto
eto facto de. viij ¶ Aliū effectū producit in fauorē vēditoris,
qꝛ poterit venditor ex illa conuentione agere ad. viij. ⁊ que dī
cant pacta facta circa substātialia ꝯctus vide plene in. l. pacta
cōuenta, ⁊ ibi plene no. ff. de ꝯhen. emp. ⁊ ibi hēs tex. de effectu
pacti appositi circa nālia. ¶ De pactis autem appositis circa
accñtalia ꝯctus loquitur. §. precedens, ⁊ de oibus plene no. in.
4 d. l. pacta. ¶ † In tex. ibi nam si potest ⁊c. no. scdm Ange. ꝙ
hñs ptātē tollendi statuta habet ēt ptātē ea reformādi facit. l.
videamus. §. pe. ff. de in litē iur. Addo Gui. de suza. in. l. j. C. d
emen. iust. cod vbi per tex. illius ꝯstōnis ante medium ibi dū
dicit tex. hanc facerent ⁊c. dicit, ꝙ si aliquibus ꝯcessum est fa
5 cere statuta poterunt vetera emendare, ⁊ declarare † sed ibi ēt
q̄rit, an tale statutū emendatū debeat postea dici nouū vel ve
tus, de quo vltimo vide p Albe. de ro in prima parte statuto
rū. q. xxij incip. Sed nunqd electi plene p Bar. in. l. leges ⁊
ꝯstōnes. C. de legi. ⁊ q̄ no. doc. i. l. ius ciuile p istū tex. ff. de iu.
6 ⁊ iu. ¶ † In tex. ibi quasi renouatus ꝯctus. Sed an in dubio
videatur p istud pactum cōtinens augmentū vel diminutionē
renouatus ꝯctus antiquus adeo, ꝙ actio nō oriat ex veteri cō
tractu, sed ex noua conuentione. An vero videat non renoua
tus, sed solū reformatus, ⁊ sic duret ꝯctus antiquus, ⁊ actio an
tiqua tanq̄ informata ex nouo pacto cōpetat, ⁊ vna tm̄ gabella
solui debeat, varie fuerunt opi. de qbus per glo. ⁊ doc. in. d. l.
pacta ꝯuenta post prin. glo. magne ⁊ latissime per Cy. multas
opi. antiquorū referentem in. l. pacta nouissima. C. eo. ⁊ ibi etiā
per Ray. ⁊ Bal. satis plene in. l. pacta cōuenta, quam legit in
cōtinenti post istū. §. ⁊ per Bar. ⁊ Ang. h ⁊ cū opin. Bar. ⁊
Ang. transeo, que vr probari p. d. l. pacta ꝯuenta. ꝟ. paulus,
per istum tex. que intra probant in dubio videri ꝯctū esse reno
catū, ⁊ sic actio oriri ex isto nouo ꝯctu tātū, nisi verba nō essent
apta ad renouationem, qꝛ tunc nō diceret renouatus antiquus
ꝯctus, exemplum habes h per Bar. ⁊ glo. in. l. si vnus. §. pa
ctus in ꝟ. immineret. ff. eo. ¶ In glo. in ver. ea rōne ibi. l. he
redes palā, vltra sol. h datam per Bart. potest rñ. ꝙ ibi agit
de solēnitate, ⁊ forma testandi, que est indiuidua facit. l. si is q
quadraginta. §. quedam. ff. ad. l. fal. merito non procedit argu.
7 de toto ad partem. ¶ † In ea. ibi. §. sed nec impuberis ⁊c. dic
ꝙ ibi rescisso testamento paterno in totum, tunc nō vꝫ substitu
tio pupillaris, qꝛ non est cui adhereat. l. ij. §. quisquis. ff. de vul
ga. ⁊ pupil. Et secus si pro parte rescisum sit, qꝛ est cui ipsa ad
hereat, ideo non est eadem ratio in parte, q̄ est in toto. ¶ In
glo. pe. in fi. dic, ꝙ non inducitur iuris diuersitas, siue sit vna
persona, siue sint plures, vt in pluribus alle. in glo. Nec ob.
iste tex. vbi quando vnus tantū fuisset emptor cosū quo fuisset
facta reformatio contractus pdis in parte precij cēsetur totus
contractus renouatus, ⁊ tamen secus est si erant plures here
des vnius emptoris, ⁊ cū vno eorū fuerit facta renouatio, ⁊ re
formatio circa partem precij, qꝛ non censet totus ꝯctus reno
uatus, vt hic qꝛ rñde, ꝙ hic ex pluralitate personarum variat
ratio, qꝛ vnus heredum non poterat quo ad heredem induce
re renouationem contractus.

Pretor ait. Pacta seruanda sunt, nisi rōne illis
causa a iure statutis suadeat nō serua
1 ri. h. d. ¶ † In glo. in ver. dolo malo. not. ex glo. ꝙ qñ ꝯctus
est initus per dolū vꝫ ꝯctus ꝯ dolosum volente aduersario, qui
nō fuit in dolo, ꝙ est no. pro limitatione iurium dicentium, ꝙ
ꝯctus dolo initus est nullus. l. iij. §. fi. cū si. ff. pro soc. ⁊ idē not.
glo. in. l. in cause. la. ij. post prin. in ver. inter maiores. ⁊. ff. de mi
no. ⁊ glo. in. l. ⁊ eleganter in prin. in ver. nullā, ⁊ ēt glo. mag. ff.
de dolo. ⁊ probatur in. l. iulia. §. si quis cōcludente. ff. de actio.
emp. sm Bal h. ⁊ ibi hēs tex. ꝙ ille qui dolum in ꝯctu cōmi
sit potest agere ꝯ aduersarium vt declaret an velit stare ꝯctui
vel non, vt ibi no. Bar. in fi. ⁊ ad hoc ille tex. non est alibi sm
Bal. in. l. dolum. C. de peri. ⁊ commo. rei vendi. ⁊ no. Bald.
2 in. l. si quos per illum tex. de decu. lib. x. † tñ istam glo. cum fi.
limita nisi lex resisteret actui in quo interuenit dolus, vt qꝛ lex
prohiberet contractum illum fieri, nam tunc quando interue
nit dolus non valebit etiā in fauorem eius contra quem com
missus est dolus, q̄uis ipse velit actum valere tex. ⁊ exemplum
habes in. l. a diuo cum glo. ff. de ritu nup. ⁊ illa glo. ad hoc non
est alibi sm Bal. in. l. j. C. plus valere ꝙ agitur, ⁊ in. l. nō du
biū in. x. col. de legi. ⁊ in. l. ea que. C. de dona. ante nup. ⁊ pba
tur in. d. l. ea que, ꝙ idem est quando talis cōtinebat causam im
possibilem, nam tunc si interuenerit dolus nō valebit actus in
fauorem illius ꝯ quem dolus cōmissus est, vt est tex. ibi val. no.
sm Bal. ibidem, ⁊ ad predicta etiā vide no. per doc. maxime
p Abb. in. c. dilecti. de emp. ⁊ ven. ¶ In gl. in ver. aduersus,
alias est in ver. legis ibi. l. fundus dotalis serue, dic scdm Ful
go. ꝙ illud nō est bonum exemplum, vt pꝫ in illo tex. in verbis
ad. l. iuliā pertinet, nam si ille casus pertinet ad. l. iul. ergo ꝯfa
ciens facit ꝯ. l. iuliam non aūt in fraudem ipsius. l. ¶ Uñ po
nebat ipse exemplum in marito, qui nō pōt alienare fundū do
talem, vt dicat aliam accipe posse. ⁊ facio pactū de nō petēdo.
¶ Nam ille qui prohibitus est alienare si faceret tale pactum
diceret facere pactum in fraudē legis. Uel pone exēplum sm
eum, nā aliquis est ꝓhibitus donare magistratui, iuxta. l. quod
ꝯ. ff. ad. l. iul. repe. Unde si aliquis donaret iterposita persona
a magistratu dicet facere in fraudem legis, vt. l. ꝯ legē. ff. de le
gi. Uidet ēt per id qd hr in. d. l. ꝯ legē ꝙ possit salueri exem
plum h positū in gl. p. d. l. si fundus dotalis seruo. in ver. q̄si.
3 ¶ † In gl. in ver. plebiscitis in pri. no. ex gl. sm Odof. ⁊ Bal.
in lec. anti. ⁊ Ang. h ꝙ non vꝫ cōuētio facta inter rectorē ciui
tatis, ⁊ ipsam ciuitatē, ꝙ tēpore sindicatus debeat reportare ve
4 xilla e similia. ¶ † In gl. fi. no. hanc gl. sm Bal. in lec. anti. ⁊
Ang. in. l. nobiles tuscos qui ex forma statuti non possunt reci
pere cessiones ꝯ plebeios, nā si faciunt se constitui procurato
res cū pacto vt non teneant reddere rōnem eo ipso faciunt frau
dem statuto, ⁊ sic ꝯstitutio pcuratoris nullius est momenti, ⁊
sic vbi prohibita est cessio ibi ⁊ cessionarius non potest agere
tanq̄ simplex pcurator, ⁊ ita probat ista glo. no. ⁊ ad hanc gl.
etiam vide. l. ij. C. de lib. ⁊ posth.

1 **Pactorum.** † Pactum de non petendo aliqn est in rē, aliqn in psonā, ꝛ si dubitatur,
intelligit̃ esse in rem, ꝫ persona pacto cōprehēsa sit, ꝛ pactū do
lo initū nō seruat̃, qꝛ dolus cōmittit̃ pluribus modis ħ in tex.
2 expressis. h.d. vsqꝫ ad § sed si fraudandi. ¶ † In text. ibi ple
rumqꝫ. n. ꝛc. vt si pmitto tibi non petere talem rē ꝛc. nā tale pa
ctum pp hoc nō ḋ esse pet sonale sed reale, iō ꝙ nec a te, nec a
successore tuo petere potero. Qꝛ illis verbis tibi ꝛc. fuit adiectū
vbo obligatiuo. s. pmitto, ꝛ sic designat personā cū qua pactū
sit, vbi aūt esset adiecta psona verbo executiuo, vt promitto nō
petere a te, antunc pactum intelligat̃ personale, de hoc vide p
Bar. ꝛ alios plene in. l. si sic. la grande ff. de verb. ob. ꝛ per oēs
in. l. qui in futurū ff. eo. ꝛ aliquid p Ja. but. Bal. ꝛ Ange. ħ per
Imo. in. l. si marito. § .i ff. solu. ma. ꝛ in. l. stipulatio ista in princ.
ꝛ in. §. si quis ita, ꝛ ibi Bar. ff. de verb. ob. ꝛ aliquid p Bart. in. l.
3 si. C. de acti. emp. ¶ † In. §. dolo. ibi. agi simulat̃ ꝛc. not. ꝙ ꝯ
ctus dolosus appellat̃ simulatus ꝛ pluribꝰ modis pōt eē simu
4 latus † ꝛ ēt varijs modis probat̃ simulatio de quibus vide per
5 Bar. in. l. si ex precio. C. si cer. pe. ꝛ in. l. si sub spē. C. de postu.
ꝛ in. l. emptor. ff. de aqua. plu. ar. ꝛ in. l. lu:ius. ia. ij. ff. depo. in. l.
multam in prin. ꝛ ibi latius per Bal. C. si quis alteri, vel sibi, ꝛ
p bal. in. l. j. in. x. q. C. si seruus extero, ꝛ in. l. si cum pater. C. ad
velle. ꝛ in. l. si ex cautione. in. j. q. C. de nō nu. pe. ꝛ late p Bar.
in suo ꝯsi. incip. petrus nicole, vbi ēt dicit, ꝙ qꝛ varie sunt spēs
simulatiōis, ideo nō sufficit, ꝙ libellus, vel testis in gñe afferat
ꝯtum esse simulatū, nam libellus nō pcederet, ꝛ testis nō pba
ret, ꝛ istud dictū sequit̃ ēt Pau. de ca. ħ. ꝛ idē no. Bal. in. l. ab
anastasio. in. v. col. per illū tex. C. mā. qđ est diligenter no.

2 ¶ Simulatio adde tu, ꝛ vide p eūdem ale. in ꝯsi. cxij. col. j. ꝛ. ij. ꝛ. v. vo. ꝛ plene per Cepo. vo. in tra. suo ꝺ simula. ꝯtrā p frā. ar. c. i ꝯsi. lxxv. Frā. cur.

¶ Vide do minos de rot. ccccl xxxiiij. in nouis. incip. ꝙ ꝓ ħ an dñus ꝛ Pet. co. i ꝯsi. ccciij. i. iij. vol. incl. viso dicto pñc. ꝛ and. bar ba. i. c. illo vos de pign. in. io. col. ꝛ arg. in. §. ppria l. vj. co. insti. de acti. ꝛ in. §. itē si quis in fraudē. inst. ex qb. cau. manu. nō licet, ꝛ vide Bar. i ꝯsi. lxv. in. i. volu. ꝛ ibi plenissime scri psi addi. meis Tbo. diplo.

SVMMARIVM

1 Genere remoto, remouētur eius species.
2 Fraus est proprie facere contra fidem.
3 Fraus quid differat à simulatione.
4 Copula & debet poni inter diuersa.
5 Fraus interdum accipitur pro simplici damno.
6 Ad remotionem generis sequitur remotio speciei.

Sed si fraudandi. De pcō initio per fraudē medictū pretoris nō fa
cit expressam mentionē, sed solū de initio per dolū nec expedie
bat mentionē facere de fraude, qꝛ fraus est spēs doli, ꝛ inest do
lo put spēs inest generi, ꝛ ad remotionē gñis sequit̃ remotio
cuiuslibet spēi, vñ cum in edicto pretoris cautū sit nō ex seruan 5
dū pactū dolo initū per ꝯñs ēt nec fraude initum, itē oē pactū
fraudulenter extortū, vel est iniquū, vel superfluū, iniquū, qñ ex
torquet̃ id qđ extorqueret̃ nō erat necesse. h.d. in effectu ꝼm pri 6
mā lec. gl. Vel aliter ꝓut collig̃ ex declaratione quā faciā
apostillādo tex. ¶ In tex. ibi ꝓtor nihil edixit ꝛc. hic videbat̃
hoc redarguēdū edictū pretoris ꝼm ꝟ. sꝫ elegāter ꝛc. aliqualr
excusat̃ ꝓtor pp id qđ dixit labeo, qꝛ de hoc non fuit necesse ca
uere. Quia vt dixit labeo ꝯstat pactū extortū per fraudē nō esse
seruandū, qm̄ aut est iniquū, aut supfluū, ꝛ in ꝟ. iniquū ꝛc. poni
tur exēplū, qñ est iniquū, vt si debebas mihi. x. ꝛ feci tibi pactū
bona fide de nō petendo postea extorsi a te p fraudem pcm̄ de
petēdo. certe istud vltimū pcm̄ tanqꝫ iniquum nō est seruādū.
¶ In ꝟ supuacuū ꝛc. ponit̃ exēplū, qñ est supernacuū, vt qñ
dēbas mihi. x. ꝛ ego p fraudē inductus feci tibi pactū, de nō pe
tendo, tu postea dolo, seu fraude inductus a me fecisti mihi pa
ctū de petendo, certe istud vltimū pcm̄ est supuacuū, qꝛ sufficit
mihi prima actio ꝯ quā nō ob. pcm̄ de nō pet. ꝛ istud est, qđ di
cebat labeo. Tū auctor huius. l. in. ꝟ inest. n. ꝛc. alr rñdet ex
cusando edictū ꝓtoris, ꝛ dicit, ꝙ in edicto ꝓtoris saltē tacite fit
mentio de fraude, qꝛ eoipso, ꝙ fit mentio de dolo fieri ēt vꝫ de
fraude, qꝛ fraus inest dolo. ¶ Paul. de ca. ħ dicit se audiuisse
a Bal. ꝙ intelligebat istū tex. ħ modo, vꝫ ꝙ ħ dicat̃ pretor no
luit cauere in suo edicto reprobari pactum in quo quis frauda
tus est. i. re ipsa. i. dāmnificatus est sine dolo aduersarij, sꝫ sibi im
putet. Et hoc voluit ħ dicere labeo, qꝛ si feci tibi pcm̄ gratis de
non petēdo lꝫ sim fraudatus. i. dāmnificatus non possum venire
ꝯ pactū, qꝛ esset iniquū postqꝫ sponte, ꝛ scienter feci, sed solum
voluit pretor reprobare pactū initū dolo aduersarij, vel supfluū
ꝛ as eēt. ꝛ qñ exponeret̃ fraudatus. i. dāmnificatus re, ꝛ ꝯsilio, qꝛ
si dolo me induxisti ad faciendū pactum de non petendo, ꝛ sic
fraudatus sum possum venire ꝯ pactum, lꝫ in edicto de fraude
non sit facta expressa mentio. Qꝛ dolo inest fraus tanqꝫ species
generi, ꝛ quilibet intellectus ex superius recitatis procedere
pōt, magis tñ placet primus intellectus glo. qꝛ iste intellectus
1 Bal. satis vr̃ violare lrām. ¶ † In gl. mag. ibi negando ꝛc. qꝛ
ad remotionē generis. i. doli, sequit̃ remotio spēi. i. fraudis. l.
j. in fi. cū glo. ff. de suis ꝛ legi. ꝛ no. glo. in. l. si cā. C. de transac. ꝛ
hec prima lec. est sustentabilis, ꝛ a doc. vt plurimū apprобat̃.
Ex qua habes quid differat dolus a fraude, de quo etiam vide
Bal. in. l. pignus in. iij. col. C. de pig. actio. vbi dicit, ꝙ fraus
2 est proprie facere ꝯtra fidem. † sed dolus etiā extra cōmittit̃,
ideo dolus est genus alleg. id qđ leg. ꝛ no. in ħ. §. ꝺ quo ēt vide
per eum in. c. beneficiū in ti. si de feu. fue. ꝯtr. inter. do. ꝛ agna.
3 † ibi ponit quid differat fraus a simulatione ꝛ alie. no. per Jo.
mona. in. c. auaritie de elec. in. vj. ꝛ adde q̃ ff. dicā. ¶ In ea. ibi
affirmando vult dicere glo. ꝛ licet negatiue ad remotionem ge
neris sequat̃ remotio spēi, vt si dicam ħ non est animal, sequit̃,
ergo nō est hō. Tamen affirmatiue ad positionē generis non
sequit̃ positio spēi, vt si dicam hoc est animal nō sequit̃ ergo ħ
est hō. l. inter agnatos, ꝛ ibi no. ff. vnde legi. sed bene eꝯ ad po
sitionē spēi sequit̃ positio gñis. l. si quid eoꝝ. §. interēptoꝝ ff. de
lega. iij. ¶ In ea. ibi alij dñt ꝛc. ħ ponit scđa opi. illoꝝ qui dñt
differre dolum a fraude, ꝛ ꝼm eos fraus accipit̃ tanqꝫ genus qꝛ
predicat̃ de pluribꝰ. l. qñ ꝛ tūc dolus erit spēs, ꝛ accipiet̃ ħ ca
4 su fraudatus. i. dāmnificatus, siue ex pposito, siue sine † ista opin.
mihi nō placet, primo qꝛ p eā nō rñdet̃ ad. l. fraudis allegatam
in glo. scđo qꝛ ꝼm hanc lec. nō bñ excusaret̃ edictū pretoris, qꝛ
si in edicto ꝓtoris remota est spēs. i. dolus nō vr̃ remotū esse ge
nus. i. fraus, qꝛ ad remotionem spēi nō sequit̃ remotio gñis. l.
duobus. §. si quis iurauerit, ꝛ ibi Bar. ff. de iureiur. ꝛ per hanc
rōnem etiā reprehendit̃ sequens, q̃ ēt nō est bona alia rōne, qꝛ
presupponit ꝙ edictū pretoris solū ꝓuiderit de fraude non ex
presse, sed de velata. i. de dolo qui cōmittit̃ in simulando, vt. ff.
§. pxi. Nam hoc non est verū, qꝛ imo pretor gñaliter est locu
tus de oī dolo, vt in. §. pretor ꝛ. ff. §. pxi. ꝛ ibi. J. C. in fi. exēpli
ficat̃ nec loquit̃ de simulatione, nā dolus est nedū in simulando,
sed ēt aliter. l. ij. §. doli ff. vi bono. rap. ꝛ. ff. §. px. ꝛ ibi no. ¶ In
ea. ibi vel dic, quarto hanc opi. approbat Bar. cū quo alij tran
seunt dicētes, ꝙ fraus ꝛ dolus sunt sinonima, ꝛ sic vnum ꝛ idē
importātia, nō mirū ergo si vnū inest alteri, ꝛ istud idem voluit
glo. in. l. j. in versi. ꝛ fraude. ff. de his qui no. infa. ¶ Tñ ꝼm. l.
opin. que forte verior est differūt tanqꝫ genus ꝛ spēs, p ħ facit
tex. in. l. ij. C. de in itē iurā. vbi ponunt̃ tanqꝫ diuersa, ꝛ ibi di
xit glo. ꝙ dolus palā, ꝛ clā cōmittit̃, fraus aūt palam tm̄, ꝛ ad
hoc alle. istū tex. in. c. ceterū. de rescrip. vbi copula, ꝛ ponitur
5 inter dolum ꝛ fraudem. † copula aūt debet poni inter diuersa,
vt no. gl. in rub. ff. de iur. ꝛ fac. ign. ꝛ quot modis accipiat̃ fraus
vltra predicta, vide p Albe. de ro. in suo dictio. in versi. fraus.
6 † Vbi inter cetera dicit, ꝙ fraus interdum accipit̃ pro simplici
dāno. l. inter eos in fi. ꝛ ibi glo. in ver. in fraudem. ff. ex qui. cau.
ma. ꝛ dcm̄ est. ff. ¶ In ea. in fi. n. istū fi. glo. declara ex his, que
dixi super ver. supernacuum. ¶ Addebat etiā Bart ħ alium
intellm̄ ad istū tex. vꝫ edictum pretoris loquebatur de dolo quī
interuenit in actu paciscēdi, ħ aūt ꝯrebat̃ qd si tpe quo feci pa
ctum nihil dolo feci, tñ bñ cogitabam in futurū te fraudare, pu
ta nō seruare pmissa, ꝛ sic est pcm̄ fraudandi cā. ¶ Nā. J. C.
rñdet ꝙ pretor nihil de hoc dixit. Et decidit. J. C. pcm̄ nō va
lere, qꝛ aut iniquū, aut supervacuū est ꝼm labeonē ꝛ p ꝯñs idē
erit ac si dolus interuenisset in actu paciscēdi, seu in extorquen
do pactū. ¶ Alij doc. ħ. de hoc intellectu nō faciunt mētionē
excepto Fulg. cui iste intellectus nō placet, qꝛ nō reperit̃ iure
cautū, ꝙ ista cogitatio fraudandi habeat impedire valorē pa
cti, ꝛ facit ꝯ Bar. ꝼm eū id qđ hr̃ in. l. si repetēti C. de ꝯdi ob
cau. ꝛ istud puto verius. ¶ Pro ħ facit. l. cogitatiōis. ff. de pe.
ꝛ qꝛ in fraude ꝯsiderat̃ eu sequat̃ effectus. l. i. ff. de stat. libe. ꝛ. l.
fraudis. alle. in gl. Preterea tex. ħ in fi. dū dicit inest. n. ꝛc. nō
bñ adaptaē ad hunc sensum, qꝛ tex. loquit̃ de fraude q̃ inest do
lo nō de cognitione cōmittēdi fraude in futurum ¶ In glo. ij.
hanc glo. declara ex his que dixi super ꝟ. iniquū ꝛ sup ꝟ. sup
uacuū, ꝛ adde ꝙ iste tex. loquit̃ de fraude, dolo, ꝛ circauētū ho
minis, sed de fraude cōmissa aduersus dispōnē. l. bene erat ex
presse cautū in edicto pretoris. vt pꝫ in. §. pretor in versi. fraus.
¶ Et inquantū dictū est. ff. ꝙ ad remotionem generis seqꝛ̃
remotio spēi. Addit Bald. no. ħ ꝙ ex ħ decidit̃, ꝙ si facta erat
positio generalis, ꝛ demū facte sunt positiones spāles, ꝛ posi
tioni gñali rñsum sit negatiue non tenebit̃ rñdere specialibus,
qꝛ per primam rñ. negatiuam satis rñsum est specialibus, secus
ħ affirmatiue rñdit, qꝛ ad positionē generis non seqꝛ̃ positio
speciei

speciei redixi, si autem est negatiue rñsum positioni speciei be ne rñdendum est positioni generis, q: ad remotionē speciei nō sequit̄ remotio generis. d. § si quis.

Siue aūt ab initio. Siue dolus committa tur ab initio in ɔtractu, siue ex postfacto parit exceptionem doli. h. d.

SVMMARIVM

1 Stipulatio presumitur ex interrogatione praecedenti, & respon sione sequuta.
2 Stipulatio consensu partium habet uim pacti nudi.
3 Testes non tenentur se subscribere in instrumentis
4 Testes instrumentarii possunt scribi in principio, & fine instrī.
5 Testes in testamēto quod fit in scriptis debent poni in fine testi.
6 Instrm nō uitiatur si dies, & mensis ponātur in fine instrumēti.
7 Inuocatio diuini nominis an sit de substantia instrumenti.
8 Omissio solennitatis leuis, modicum, aut nullum preiudicium afferens, non uiciat.
9 Tenor instrumenti non potest testibus reprobari.
10 Tenor instrumenti aliud est, q̄ praesumptio instrumenti.

Quod fere. Ubi precedit iterrogatio, & sequit̄ rñ sio presumit̄ stiplo nisi de ɔria partiu3
1 voluntate appareat. ¶ † No. q̄ ex interrogatiōe p̄cedēte, & rñ sione sequente inducit̄ p̄sumptio, q̄ sit fctā stiplo, vt h. & l. j. C. d vsur. ¶ Idem si simpliciter in instrō ɔptret̄ scriptū eicius pro
a misit & c. secus in ɔ. ɔuenit vt fuit dictū. ii. e. l. j. § s3 cum nul
2 la. ¶ † No. q̄ p partes agi pōt, q̄ ɔuentio q̄ presumebat̄ esse stipulatio habeat vim pacti nudi, nā ɔtestatio partiū nunc de clarat illam ɔuentionē esse pactū nudū, fallit tñ fm Ang. cum quo ɔcordat simpliciter Pan. de ca. si expresse partes facerēt mentionē de stipulatione. ¶ Ut q: tibi interroganti rñdeam ɔmitto tibi per stipulationē, non tñ aio stipulandi, q: tunc erit stipulatio, qm̄ ɔtestatio viciabit̄ tanq̄ ɔtra facto, & ad h Ang. alle. l. qui in aliena § fi. ff. de acqui. he. que l. h non ɔbat nec lo quit̄ in isto casu. ¶ Unde melius allegasset tex. in. c. cu3. M. & ibi no. de ɔsti. & c. sollicitudinē de appe. de qua mā plene per bar. & alios in. l. non solū. § morte in. j. q. prin. de oper. no. nun. & p Bar. in. l. j. C. de lit. ɔte. dum tangit de eo qui lit. ɔte. cu3
b ɔtestatione, q̄ non intendit lit. ɔte. & & p Jo. an. in rbā exceptio nem in merce. & per doc. in. c. j. de lit. ɔte. per bal. & alios in. l. q in aliena § fi. & i. l. j. § illo C. de lati. lib. tol. & dixi in. d. § morte vbi feci mentionē de verbis Ang. h. Et ibi rñdeo ad. l. obliga
3 tionum sbā in fi. ff. de act. & obli. que vr̄ in ɔriū facere. ¶ † In gl. i. in prin. adde p̄mo, q̄ regulariter nō est necesse, q̄ testes se subscribant instrō, s3 satis est, q̄ sint inscripti a notario in instrō. c. ij. de fi. instr. & no. doc. in. c. cū ioānes. e. ti. & gl. in auc. de he. & fal. § si vero absunt in ɔ. q̄stū ad hoc col. i. & no. Jo. an. in ad di. Spe. inti. de instr. edi § breuiter in addi. inci. Dicit accur sius & c. & bal. in. l. donatione. C. de do. & in. l. j. C. ad velle. qdqd dixerit gl. in. l. generali. C. de tab. lib. x. & in. c. qm̄ ɔ in ɔ. duos
4 de proba. † Dicit enī3 Bal. h q̄ i instrīs tabellionis in quibus non est necessaria subscriptio testiū non refert an nola testium ponunē in prin. an in fi. & idē no. Bald. in. l. preposteri, p illum tex. C. de testi. & in. l. hac ɔsultissima. C. qui testa. face. pos. in. ij.
5 col. & idem Bal. de pa. cōstan in die lune. † vbi dicit, q̄ in scri ptur is in quibus requiritur subscriptio testium vt in testamen tis conditis in scriptis debent poni subscriptiones testiū in fi. l. hac consultissima, circa medium ibi finem autem & c. C. de te sti. & ibi de mā per Ang. in fi. principii. Sed vbi nō requiritur subscriptio sufficit, q̄ in princ. ponenē, vt p3 in. d. consti. de pa.
6 cōstā. cir. fi. † & ibi eti querit Bal. in ver. pacta quid si dies mē sis & consul ponant̄ in fi instri & non in princ. an vitiet̄ instrm & ɔcludit q̄ non. ¶ In ea. ibi in prin. anni dñi & c. ex hac gl.
7 infert Bal. h quem sequitur Pan. de ca. † q̄ inuocatio diuini
c nois non est de sūba, q: si esset de sūba instrm inciperet ab ea non ab annis dñi iuxta id qd bē in auc. quo opor epi. cir. prin. & idem no. Bal. in prin. C. & Jmo. in rub. ff. de oper. no. nuncia. In ɔtrium vr̄ tex. in auc. vt prepo. nomen ipera. § si qua vero. ibi deo auctore & c. ibi gl. h sentit in expōne sua. & . xxiij. dist. in noie dñi lunctis gl. & ad hoc faciunt quedam alia iura que ad h alleg. Spec. in tit. de instru. edi. § breuiter ɔsi. ante oia, & cum ista vin. opi. ɔcordat ro. in rub. de ope. nu. nun. & h satis vr̄ ibi sentire Bar. & expresse Ful. in prin. Spe. in loco p̄alle. distin guit aut instrm est de negocijs arduis & requirit̄ inuocatio, aliās non, & cū eo transit. Jo. fab. in probe. insti. Quidā repetens, vt
d Nicholaus alexandri. in. l. si qs ex argētarijs. § initiō ff de edē. quā repetitionē3 quidā inserunt in lec. Bar. & attribuunt bar. tenet q̄ omissio inuocationis non vitiet, & sustinendo hanc opi. que mihi placet pōt dici q̄ omissio talis solēnitatis a lege
8 reqsite nō viciat, † q: est leuis solēnitas modicum aut nullum preiudicium afferens si omittat̄. l. j. § fi. cu3 ibi no. per Bar. ff. de ven. inspi. Sicut dicimus in omissione signi crucis, q̄ debet apponi inuentario iuxta. l. si post prin. C. de iur. delib. na3 talis omissio nō viciat scd̄m Bar. & alios ibi. & l. ij. § parus cum ad di. quas ibi dedi. ff. de vulg. & pupi. & istud est qd semit bald. in prin. C. fol. tñ ibi dicit p̄mo q̄ nō vr̄ leuis solēnitas p id qd bē in auc. quo opor. epi. in prin. Preterea illud qd dr̄, q̄ omissio leuis solēnitatis non viciat verū est si omittat̄ pp rusticitatē vt. d. l. j. § fi. que 3 tex. ita intelligit ibi Ja. de are. qd est bñ no. fm Fulg. Sed certe scd̄m glo. pe. in. d. l. j. § fi. & expressius Cyn. ibi illud qd ibi dr̄ in tex. pp rusticitatē & c. refert ad omissionē cuiuscūq3 solēnitatis etiā nō leuis. & illud qd ibi dr̄ de omissiōe leuis solēnitatis locū habet in quocūq3 etiam non rustico, & ita cōiter allegat̄ iste tex. vt per Bar. in. l. j. § si plures. in. q. ff. de exerci. & p Bald. in. l. hac consultissima. C. qui testa. face. pos. nec puto, q̄ inuocatio diuini nois reperiat̄ esse potius non le uis solennitatis, q̄3 sit signum crucis in inuentario. ¶ Itē ad de q̄ in q̄stū glo. h. & in. c. inter dilectos de fi. instru. dicit q̄ requirit̄, q̄ apponant̄ anni dñi ptex. in auc. vt prepo. nomē im pe. nā hoc nō probat̄ ibi, vt etiā no. glo. ibi in ver auctore. q̄ tñ subdit, q̄ apponendi sunt, q: ita de cōsuetudine seruat̄, non mi rū si glo. in. l. generali. C. de tabu. lib. x. non enumerauit istā in ter alias solēnitates instrumēti, q: non reperit̄ lex, que h dicat. ¶ In ea. ibi pn. in fi. ergo & c. nā & post narrationē facti poni tur forma stipulationis vt h, & l. ticia. § fin. & l. si stipulatus. §. grisogonus de ver. obli. & l. duo societatem in princ. ff. pro soc. & postea apponit̄ subscriptio notarii, ideo tex. h dixit fere no uissima ¶ In glo. in ver. approbet̄ ibi quidem3 si ex interual lo. No. singulariter scd̄m Ang. ex glo. q̄ licet probet̄ ɔ qd re sultat ex presumptione instri, tñ non redarguit̄ instrm de falso. ¶ Item ex glo. no. fm Bal. q̄ instrm presum̄ loqui de acti bus ɔtinuatis, & validis. ¶ In ea. ibi vel inter absentes & c gl. in hoc reprehendit̄, vt per Bar. & Bald. & Ang. & Pan. de ca. h & ad eos me remitto, & dicit bal. in. l. imperator in. ij. col. ff. de sta. ho. p illam glo. probari q̄ potius p̄sumit̄ diuersitas loci
9 vel t pis, q̄3 presumat̄ falsitas scripture. † ¶ In ea. ibi sine cau sa obligandi & c. no. q̄ licet ɔ tenorem instri non possit probari per testes, tñ bene pōt probari p testes contra presumptionem
e instri, seu ɔ p̄sumptam solēnitatē resultantem ex instrō & ad idē glo. in. l. reos § cū in tabulis & ibi no. Ange. & Jmol. ff. de duo. reis, & pro hoc addo bonu3 tex. in. l. quicūq3 quē ad hoc ibi pō derat Bar. C. de apochis pu. lib x. vbi melius hoc probat̄ q̄3 in. l. optimam. C. de ɔhen. & cō. sti. alle. in glo. q̄ nō facit ad pro positū. ¶ Quia iste tex. & l. generaliter alle. in glo. loquūtur, qn̄ pars ɔ quā3 producit̄ instrm fatetur instrm fuisse scriptum prout ɔtinet̄ in eo, sed hic negabat solēnitatē, que resoltat ex in strumento tex. autem in. l. optimam loquit̄, qn̄ pars ɔ quā3 pro ducitur instrm negabat instrm esse falsu3, & sic dicebat esse fal su3 quo casu sine dubio pōt fieri per testes. l. vbi. C. de fal. & ple ne per Jaco. bu. Bar. & alios in. d. l. generaliter, vbi oīno vide & p Cy. in. d. l. optimā, & per Bar. in. l. sciendum in antepe. co lū. de ɔ. ob. & ibi p Ang. in repe. in. v. col. & per Bal. in. l. j. C. plus valere qd agitur, & aliquid per Ja. bu. & Ang. h & p Jmo. in repe. c. cū ɔtingat in. vij. mēbro. de iureiu. & aliqd p Cy. l. in errore. C. de testa. vbi dicit, q̄ eti ibi in testō in scriptis pōt fieri ɔbatio erroris p testes, & idē no. Ang. in. l. quotiens in prin. p
10 illum tex. ff. de here. insti ¶ † Ultimo inducit Bal. istam glo. ad. q. an presumpta stipulatio resultās ex cōtentis in instrō ha beat exceptionē paratā3 quā ex forma statuti h3 instrm. Et fm eum ista glo. facit, q̄ non q: aliud est tenor instrī aliud est pre sumptio instri, vt hic in gl. dic, q̄ ɔtrariū cōiter tenet̄, vt p Bar. & Bal. & latius Jmo. in. l. j. in prin ff. de his que in testa. delen. & p Bal. in. l. vnica. § vt plenius. C. de rei vxo. act. p illū tex. & in l. ad ɔbationē3 la j. C. de proba. in. l. vbi adhuc in. viij. colū. C. de iu. do. & qd no. Bal. in. l. j. in. v. col. C. de fideicō. & Joā. de Jmo in. l. i. ff. solu. mat. maxime per. l. si duo patroni. § pe. ff. de iureiur. Non ob. ista gl. q: statim nō non dicit, q̄ tenor instrumē ti habeat executionem paratam, sed instrumentum vnde p̄sum ptio dicitur esse in instrumento cum resultet ex eo fm, q̄ ɔbāt doc. in dictis locis.

a ¶ Promis sit de h i. l. sciē dū vbi ponit ff. de verb. obl.
b ¶ Litē ɔte stari. vide eun dē ɔsi. cxxi. d. de ro. de lit. cō te. in antiqs.
c ¶ Diuini no minis q̄ sint de sūba instrō xvi de p ang. cōsi. cclxxiiij.
d ¶ Initium not. q̄ alexā. h vult q̄ illa re petitio. §. si in initiō in. l. si qs ex argētarijs. ff. de edē. n̄ sit bar. i3 sit iserta i lectura bart. sed est dñi nico lai, dñi alex. vi de q̄ tibi dixi in addi. meis. in ad. bar. & Jas. rub. ff. d op. no. nun. alle bar. i d. § si initiū dē si est rep bart. tho.
e ¶ Ex instrō adde in. ro. ɔs. xi. & ɔ. ccxliiij. & ccxclii. & in ɔsiū. d. Jaso. h dt, q̄ statue sta tuto, q̄ instrā hēant executio nē paratā d3 in telligi ɔ psonas noiatas i instrō adde Pan. de ca. ɔs. clxxxj. & in ɔsiū ēt dt, q̄ si i instrō dr̄ ta lis pcu. tibi & c. q̄ p h. nō ɔbat̄ ipsu3 eē ɔcura tore3 vt voluit ro. ɔsi. lxiij. in telligēdo, q̄ nō ɔbat p ipso. s3 ɔ ipsu3 sic adō tñ q̄ si mādatū eēt ɔductū i in dicio, & index ɔnūciasset sup illimatiōe, & nō reɔiret̄ māda tū q̄ pp h ɔba ret̄ ɔcurator, vt ɔcurator vt voluit auc. ɔsi. xl. Itē ɔbaret̄ instrū antiquū s3 aliter nō re ɔiret̄ originale fm Bald. ɔsi. lxxxvij. j. lib.

SVMMARIVM

1 Renunciari potest sententię, quis non possit consensu partium ferri secunda, quando pręcessit prima, quæ transiuit in rem iudicatam.
2 Pacem faciens bannito non tenetur eam seruare.
3 Pactum factum contra publicam utilitatem, uel reprobatum à iure cõi, non ualidatur iuramento prestito.

Si paciscar. Potest qs per pctũ remittere ius suũ etiã ligdũ, & etiã ex maleficio prouenieñs, & et in iudiciũ deductũ dummõ pactũ non sit de eo, qđ
est reprobatum in. cõi, iure vero publicũ nõ põt remittere, & qñ
pctũ nõ tñ, vt qr est reproba ĩ iure cõi, iũto, vel stipulatiõe nõ
1 firmat. h. d. vsq; ad §. si añ. ¶ †No. ex pn. q qs põt renũcia-
re sñie, q̄uis nõ possit de pctũ zsensũ ferri sñia scda, qñ pcesa sit pma, q̃ in re iudicatã trãsiuit, vt est glo. sing. in. L. si diuer-
sa. C. de trãsac. Et sic q̃rũ ad validitatẽ scde ptis nõ põt tollere
pmã, & q̃ sit rõ ibi dixi, & de mã vide p gl. Bar. & plenius imo.
in. L. acia. ff. de re iudi. & p Jmo in. L. qđ iussit ad fi. eo. ti. & aliqd
Bal. h, & in. L. scire. C. vt in pos. lega. & in. L. post rẽ. ff. ti. j. & in. L.
elegãter in pn. ff. de zdi. ind. & d. Anto. in. c. cũ dilecta, vbi ple
2 ne de rescrip. ¶ †In tex. ibi nõ liceat facit iste tex. ẽm Bal. &
Ang. q faciens pacẽ bãnito nõ teneať eã seruare, vt ẽt tñ bar.
in. L. j. §. nõ aũt fuit alias est § nõ fuit aũt p illũ tex. ff. de dolo de
quo dic, vt dixi post Bar. in. L. g sermi. ff. de ver. ob. & post bal.
3 in. L. accusationis. C. qđ me. cã. ¶ †Uul. no. q iurm pstitũ nõ
validat pctũ scm z publicã vtilitatẽ, vel alr reprobatũ a iu. cõi
de quo plene p bar. in. L. si qs p eo. in pri. ff. de fideius. & p doc.
in. c. cũ zcingat de iureiu. cũ zcor. & facit ad ea, q̃ dixi in. L. fi. ff.
q satis. cog. ¶ In gl. in ver. nõ liceat, ibi sz Jo. &c. h opi. cõiter
approbať, nã aut sumus in casib⁹ in qbus qs de sistẽdo incidit
in turpil. vt qr iã ceperat iudiciũ accusationis criať, & tũc si de
sistat paciscẽdo cũ aduersario vel alr nõ põt desistens amplius
psequi. vt. L. q̄uis alle. i gl. & L. g desistit. ff. ad turpil. iũcta. L. iij.
in fi. ff. de pca. & ibi tractať õ pena turpilliani. Aut sumus in ca
su in quo qs incidit in turpillianũ vt in terminis huius. §. & tũc
hz loci opi. huius glo. Nec ad hoc ob. d § si negauerit vbi qs
nõ incidebat in turpillianũ sz diceret se nõ accusaturũ cũ nõdũ
accusasset. L. q̃uis. ff. ad turpil. & iñ nõ pt postea accusare, qr rñ-
de q ille. §. hz multos intellectus ex qbus varie danť sol. tñ ẽm
vnã so. quã ibi approbat bar. & ẽt glo. h rñde, q est spãle in cri
mine adulterij, & rõnẽ vide ibi p Bar. & h vera in casib⁹ in qui
bus est phibita pactio vel transactio, sed in casibus in quibus
est permissa noceret sine dubio paciscenti. L. trãsigere. C. de trã
sac. & ibi habes, qñ sit permissa transactio.

SVMMARIVM

1 Pactum de nõ petendo factum creditoribus ei, qui est futurus heres debitoris, statu non mutato, proficit ei.
2 Pactum factum creditori, an & quando proficiat debitori.
3 Exceptio doli, & pacti in quo differant.
4 Pactum factum super futura successione uiuentis, regulariter non ualet.
5 Filiusfa. si uiuo patre liberat debitores paternos, an sibi præiudicet effecto hærede patris.

1 **Si ante aditam.** †Pactum de non petendo factum creditoribus ei q est
vel futurus ẽ heres debitoris statu nõ mutato pficit ei quo ad
directã pacti exceptionẽ, si aũt effectus est heres statu mutato
pdest ei solũ quo ad exceptionẽ. h. d. vsq; ad. §. hodie. ¶ In
tex. ibi nõ profuturũ &c. sz aliter dr ff. in ver. sz si qs cũ ꝯ. seq. &
illud approbat. J. C. vz q pactũ pderit quo ad exceptionẽ do
li. ¶ In tex. ibi, & suũ &c. qs sit iste suus hr in. §. sui. insti. de he
redũ qual. & diffe. ¶ In tex. ibi, idez in extraneo &c. reperit idẽ
qđ dixit in priu. ¶ Uel principiũ intelligas in filio emancipa
2 to herede, vt differat iste tex. ab illo. ¶ †In tex. ibi emancipa
tus, & sic statu mutato nõ mirũ si hoc casu hz locũ exceptio do
li tñ non pacti, qr non fingitur esse eadẽ psona, q̃ fecit pactum
& dicit no. Bal. q qñ pactũ non pducit nisi exceptionem, vt in
casibus positis h. & in. L. rescriptum §. fi. & in. L. heredi, post pn.
ff. eo. eum si. non operať aliũ effectũ nisi qr pducit exceptiones
doli p ista iura. ¶ Et iõ isto casu tale pactũ non obligat natura
liter ad non petendũ prout obligat nãliter pactũ de non peten-
do validũ, & efficax iure cõi. L. si vnus § pactus cũ gl. in ver. ip
so iure. ff. eo & h ẽt sequiť Pan. de ca. dicẽs h eẽ pulchrũ & sub
3 tile, addo Bal. idem dicentem in. d. L. rescriptũ. § fin. ¶ †Et ẽm
bal. h si statutũ nõ pmitteret opponi nisi exceptionẽ pacti non
posset opponi ista exceptio doli, q̃ nõ appellať pprie exceptio
pacti, vt h qđ est no. aliã dũam inter exceptionẽ doli predicẽ
& exceptionẽ pacti vide p Ang. in. L. & hđi. §. iulianus. ff. eod. &
4 ibi forsasse dicaz an illa sit vera. ¶ †In tex. ibi idem pbat &c.
not. q vz pactum factum super futura successione viuentis, re-
gulariter aũt nõ vz, vt. L. fi. C. eo. & ẽm bar. ibi, & in. L. stipulo hoc
mõ cõcepta in fi. ff. de ꝯ. obli. & Guil. de cu. h est spãle in pacto
isto fauore liberationis. Ful. in. d. L. fi. dicit q istud, qđ h dr spe
esse spãle in filio, qr verisilr nõ insidiabiť vite parẽtis, & sic tale
pactũ nõ inducit votũ captãde mortis. Et subdit, q h proprie
nõ vr pactũ de hẽditate viuentis, qr id qđ dz pr mens nõ diciť
pprie suũ, sz est ea alienũ, & sic pactũ h fit super actiõe alterius.
Pan. de ca. ibi, & h residet, q iste tex. pcedat non solũ in filio,
sz in quocunq; fauore liberationis, & subdit ẽt ipse, q non est h
proprie pactũ sup hereditate viuentis, qr ille actiones non sunt
in bonis pris, sz creditorũ. ¶ Et ista opi. plz q nõ sit dña liter
extraneũ & filiũ, vt no. gl. in. d. L. fi. in ꝯ. aliene, & tenet ẽt h gl. i.
fincto tex. & sic spãle fit fauore liberationis, & satis põt dici pctũ
istud factũ circa id qđ est de hẽditate viuẽtis, qr obľo passiua si
5 cut actiua dr esse in hẽditate. L. iij. in prin. ff. de bo. pos. ¶ †Et
inducit alibi p doc. ad. q. vtrum si filiusfa. viuo pre liberauerit
debitores pr̃nos pĩudicet sibi effecto hẽdi pris. ¶ De quo me
remitto ad no. p Bar. & alios in. L. filius. in. 1. ff. de sol. & in. L. cũ
dñs. §. fi. de pecu. lega. & p Spe. in tit. de pac. § pe. ꝯ. qd si fi-
lius, & p Lap. & Domi. i. c. q̄uis de pac. in. vj. ¶ In gl. in ꝯ.
mandati. ibi, tunc sufficit exceptio &c. sz ẽm Ful. vr q ẽt hẽre-
so possit cõpetere actio mandati ad interesse z eosdem, qr nil re
pugnat, q possit hẽre locũ actio, & exceptio, vt pz in stipulone am
plius nõ peti, nam mihi stipulanti competit exceptio si petat,
& ẽt põt mihi cõpetere actio ad interesse. L. amplius non peti. ff.
rem ra. ha. ¶ In gl. in ꝯ. sub zdõne &c. intellige, q gl. velit q
sit dña an seruus sit institutus pure cũ libertate, quo casu si mor
tuo dño pactũ fecit acquirit directam exceptionẽ pacti eo qđ in
ter tps pacti, & tps acquisitionis hereditatis nõ fit mutatio status
qr i zcin mortuo dño fuit necessarius hẽs & liber. Sec⁹ qñ sub
zdõne fuit sibi relicta hẽditas, & libertas, & pendente zdõne fe
cit pactũ, & sic anteq̃ esset liber & hẽs, nã tunc ei postea effecto
libero cõpetet exceptio doli. ¶ In glo. in ꝯ si. repetẽda ibi. L.
si seruus hẽditarius dic, q solo gl. põt eẽ bona in seruo hẽdita
rio q institutus erat sub zdõne hẽs a dño, nã si interim anteq̃
sit hẽs paciscať volẽs acqrere hẽditatem acqrit directã exceptio
nẽ hẽditati & postea sibi effecto hẽdi. d. L. si seruus, secus est in
filio q nõ dr eẽ in hẽditate, seu hẽditarius, & ista dña iter seruũ
& filiũ pbať in. L. si seruus cõis meuij, & castrẽsis peculii. §. serũ
eap. ff. de stipu. ser. cũ ibi no. ẽm Guil. de cu. h. ¶ Et idẽ videť
velle Fulg. sz de Guil. mẽtionẽ non facit. ¶ Tñ potestis sal-
uare gl. ẽt in filiofa. futuro hẽde, qr anteq̃ adeat põt stipulari,
vel pacisci hẽditati iacẽti cũ ipsius stipulãtis inter sit pp spem
quã hz in bonis patris per. L. cũ rõ. de bo. dã. ¶ Ad h. L. stipu
latio ista §. si qs insulã de ꝯ. ob. & facit qđ dcm fuit in. L. j. ff. eo.
in. q. qñ post pactum superuenit interesse paciscentis.

SVMMARIVM

1 Pactum pluriũ ut præiudicet alteri nõ debet separatim pstari.
2 Consensus præstandus à pluribus debet simul præstari.
3 Executores testamenti qui debent aliquem eligere, an possint separatim consentire.
4 Discordia quæ est inter partes potest prætor adhærere uni parti.
5 Electio quæ per episcopum approbatur ualet.
6 Concorditer factum quando quid dicatur.
7 Dictio unanimiter quid significat.
8 Debitum remissum debitori principali per maiorẽ partem creditorum, quid operatur.
9 Maior pars creditorum an possit remittere partẽ debiti, in præiudicium habentium hypothecam.
10 Exceptio competens pricipali competit fideiussori fallit ut hic.
11 Maior pars collegii dicuntur due partes ex tribus.
12 Factum à maiori ualet quoad omnes, fallit ut. ff.
13 Remissio facta à maiori parte habet effectum.

Hodie tamen. Fauore liberationis potest maior pars creditorum in vnũ con uocatorum

a ¶ Precessit. prĩa de h p Frã. de are. z. lxxiij. p iu. ro. zsi. ccccx.

b ¶ Separati vide p eundez consi. j. ij. libr.

nocato p̃ remittere p̃tẽ debiti heredi debitoris si in hoc interue nerit decretũ pretoris h̃ approbantis. h.d. ⁊ venit cõtinuatiue
1 ad precedentes. ¶ † In tex. ibi in vnũ ⁊c. ¶ No. ꝙ vbicunq; pactum plurium qui cõsentiunt, vt singuli potest preiudicare alteri non sufficit ꝙ consentiat seorsum vnus ab altero, sed ꝙ simul ꝯgregati eorum voluntatẽ declarẽt adde tex. in. l. fin ⁊ ibi põderat Bal. in prin. C. qui bo. ce. pos. ¶ Bn̄facit. l. si in tres. ff. de arbi. secus si tractet de preiudicando solum ipsis consentiẽtibus. l. p fundus ff. de serui. rusti predio. ⁊. l. fi. ff. cõ. predi. ⁊ de hoc p Bar. in. l. oẽs populi in. ii. q. prin. in versi. tertio quero, dixi oẽs ⁊c. ff. de iusti. ⁊ iu. ⁊ p Bal. in. l. i. in. v. q. ff. de offi. con
2 su. in quibus locis ẽt tangunt † q. d. de cõsensu prestando ab illis de vniuersitate an possit separatim prestari de quo p gl. ⁊ doc. in. c. cum omnes de ꝯsti. ⁊ in. c. i. in ver. tractat de re. eccle. nõ alie. in. vi. per Bal. in auc. hoc ius porrectum in. viii. col. C. de sac. san. eccle. ⁊ per Bar. ⁊ Ang in. l. non ambigit. ff. de legi. ⁊ per Bald. in addi. Spec. in tit. de instru. edi. in viii. char.
3 † vbi etiã tangit an qñ executores testamenti qui debent aliquã
4 electionẽ facere possint separatim cõsentire. ¶ † Secũdo no. ꝙ vbi est discordia inter partes pretor potest adherere vni parti, ⁊ facit illam preponderare. ¶ Et p̃pea dicit Bald. ꝙ h̃ vi
5 detur esse tex. in ratione sua † ꝙ si testator reliquit quattuor executores ad distribuendum bona pauperibus, ⁊ duo faciant vnã electionem pauperum, ⁊ alii aliam, ꝙ illa electio vz. que p ep̃m
a approbatur a de quo vide per Specu. in tit. de instru. edic. §. nunc vero aliqua versi. quid si sunt plures, ⁊ quod ibi Bal. in viii. char. ⁊ per Bald. in. l. fi. in prin. C. cõm. de leg. ⁊ in. l. cũ magistratibus C. quando prouo in. l. vidue C. de imp. ⁊ in. d. l. id quod pauperibus in. v. colum. C. de epis. ⁊ cleri. ¶ Debebit tamen adherere in dubio illis executoribus, qui fuissent cõ iuncti testatoris scd̃m bald. not. in. l. antepe. per illum tex. fm
6 vnum leetu ff. eod. ¶ † Tertio no. ꝙ h̃ videtur probari secũdũ Bald. in lect. anti. ꝙ illud qd̃ est factum a maiori parte, ⁊ non
b ab omnibus non dicitur esse cõcorditer b factum si tamen esset factum minori parte absente vel tacente forte fm Bald. diceretur concorditer factum arg. l. rescriptum in prin. ff. eo. Per. de ancha. h̃ simpliciter colligit, ꝙ factum a maiori parte non dicitur concorditer factum, nec ad hoc ob. scd̃m eum. l. quod maior. ff. ad munici. q2 illud est ex fictione iuris, ⁊ dicit se de hoc dixisse in. c. id ẽ p̃ter ibus de electio. in. vi. Et ex hoc infert h̃, qd̃ non bene dicitur in instrumento concorditer esse aliquid factum quando est factum a maiori parte. ¶ Adde ꝙ glo. in. c. cupientes. §. ad hec in ver. concorde in de elec. in. vi. ⁊ in clemen. ne romani. in ver. concorditer de elec. expresse firmat, ꝙ nõ dicitur concorditer factum illud, quod est factum a maiori parte, idem sentit glo. fi. in. c. i. de ma. ⁊ obe. quam ibi ad hoc põderat Jo. de Imo. ⁊ bene licet Anto. de bu. ibi ponderet illam glo. versus ꝯtrium, sed melius vr̃ considerari per Jo. de Imo. ibi Idem tenet Archidia. lxxi. distin. in. c. dilectionis, ⁊ in. c. quorundam de elec. lib. vi. per illum tex. Et dicit. d. Abb. in. c. non potest de re iudi. ꝙ de hoc est bonus tex. in. c. causã ñ elec. vbi ponitur tanq̃ diuersa aliquid esse factũ a maiori parte, ⁊ esse factum concorditer licet ꝯtrium senserit glo. ⁊ domi. Cardi. in. d. c. nõ potest, ⁊ non bene secundũ. d. Abb. ibi. ¶ A predictis etiam discrepare videtur glo. in c. vbi periculum. §. idem in versi. singulis de electio. in. vi. que alleg. plura iura probantia, ꝙ factũ a maiori parte dicatur factum esse concorditer. ¶ Sed secũdũ domi. Cardi. in. d. clem. ne roma. ⁊ domi. in. d. §. ad hec potest respon. ꝙ improprie, seu iuris fictione dicitur esse concorditer factum non autem proprie. vt constat etiam ex allusione vocabuli, ⁊ istud etiã tenuit Roma. in. l. iiii. §. cato ff. de verbo. obliga.
7 per. d. ca in causis. ¶ † De quo etiam vide per Spec. in tit. de arbitro. §. fi. ver. sed quid si dictum est in compromisso quod concorditer ⁊c. ⁊ per Bald in consi. scismatis. in xvi. colum. quod ponit in rub. C. si quis aliquem testa. prohibue. ⁊ aliquid per Roma. in. l. iulianus. ff. qui satisda. cogan. alias est in. l. om
8 nes co. tim. † Et illud qd̃ dixi de verbo concorditer, dicas etiã de verbo vnanimiter, eadem ratione facit. c. ⁊ si vnanimiter de postu. prela. secũdum Rom. in. d. §. cato, bene facit. c. ad aures quod met. cau. quicquid ibi dixerit domi. Anto. per illũ tex. qui non probat dictum suum secundum Imo. ibi ⁊ bene. Nam ibi probatur, ꝙ illud quod est factum ab omnibus vno contradicente non debet absolute dici esse factũ vnanimiter, licet Anto. de bu. colligat ex illo tex. contrarium, ⁊ non bene. ¶ In gl. mag. ibi quidã dñr non habere locum ⁊c. istorum opi. videtur sequi glo. in. l. apud celsum in princ. ff. de do. exce. tñ cõtra ap

probatur alia opi. quã sequitur glo. h̃ per rationem suã. ¶ In eod. ibi iactarent vel effunderent ⁊c. ex hac ratione vr̃ inferri, ꝙ iste text. locum non haberet vbi maior pars creditorum to
c tũ remitteret gratis, q2 tunc constat, ꝙ vtiliter non faciunt c secundũ Guil. ⁊ bal. h̃ ⁊ Ange. ff. l. proxi. ⁊ Imo. ⁊ Roma. in. d. §. cato. ¶ In eo. ibi item non haberet defunctus heredem ⁊c. ex hoc patet, ꝙ iste tex. qui cõtinuatur cũ. §. precedenti non haberet locum vbi maior pars creditorũ vellet remittere partem heredi post aditam hereditatẽ scd̃m Guil. ⁊ Bal. h̃ etiam si adiuisset hereditatẽ cũ beneficio inuentarii, q2 tunc haberent creditorem quem conuenirent scd̃m Raynal. h̃ ⁊ Ang. ff. l. proxi.
9 ¶ † Et dicunt prefati doc. omnes, ꝙ p eandem rationem non haberet locũ iste tex. qñ maior pars creditorum remitteret ipsi debitori principali, q2 iam est omnino obligatus. Dicit tñ not. Pau. de cast. h̃ istud esse verum nisi debitor principalis aufugisset ⁊ nollet redire nisi remittant partẽ, q2 tunc dici potest habere locum istum tex. ex idẽptitate rationis. Aduerte tñ, quia ꝯtrium sen tiunt Ray. ⁊ Ang. dum dicunt, ꝙ iste tex. non habet locũ debitore principali viuente, ⁊ dñt hoc esse no. pro debitoribus cessantibus, ⁊ fugitiuis, sed potest cõcordari, ꝙ aut erat in loco debitor fugitiuus in quo poterat de facili conueniri, ⁊ tunc habeat locum opin. Ray. ⁊ Ange. secus si cũ difficultate dia gna facit. l. ii. in prin. cum ibi no. ff. qui satisda. cogan. Sobdunt tamen Ang. ⁊ Pau. de cast. ⁊ bene ꝙ indistincte maior pars creditorum cõcedere potest debitori principali inducias
10 quinquenales scd̃m formam. l. fi. C. qui bon. cede. pos. ¶ † Limitat et iste tex. p. l. rescriptum in fin ff. c. s. ꝙ non possit maior pars creditorũ in preiudiciũ creditorum habentium hypothecas remittere partẽ debiti, ⁊ rõnẽ vide per Bar. ibi in fi. ¶ Aliã ẽt limitationẽ ad istũ tex. Addit Ange ff. l. proxi. vz ꝙ non habet locũ nisi aliqua bona fuissent per creditorẽ direpta q2 tunc non potest pacto maioris partis ei preiudicari ad h̃ alleg. text. in. l. fi §. fina ãt libertatibus iuncto prin. illius. l. C. de test. manu. Sed Fulg. h̃ ⁊ in aliquibus lec. ⁊ melius nõ approbat istã limitationẽ, nam tex. ibi loquitur in casu valde diuerso. Preterea ibi ꝯcurrent duo spãlia. s. ꝙ quis ꝯsequeretur hereditatem de iure spãli ꝯ ius cõe ac etiã maior pars preiudicaret minori in his, que sunt cõia pluribus, vt singulis ꝯ. l. si aũt plures ff. de aqua plu. arc. ⁊. l. per fundũ, ⁊ in regula, ꝙ oẽs tangit de regu. iur. in vi. Posset tñ dictum Ang. procedere si creditori satisfactum esset, ⁊ sic desiisset esse creditor, q2 tunc cessant verba huius constõnis. Item similes istum tex. non habere locum, qñcunq; maior pars creditorum fecisset remissionẽ partis debiti aliquo creditore existente absente, quo casu remissio preiudicat etiã absenti, vt nõ possit pro parte remissa agere ꝯ debitorẽ, seu heredẽ debitoris. l. rescriptũ in princi. ff. eo. Tñ nõ preiudicat ipsi creditori absenti quo minus agere possit in totũ ꝯ fideiussorẽ pro debitore obligatũ tex. est valde no. in. l. si precedente. §. i. ff. manda. ⁊ est ratio q2 habebat creditor quẽ cõueniret. s. fideiussorẽ debitoris defuncti, ⁊ sic cessat ratio h̃ assignata i gl.
11 ¶ † Et iste est vnus ex casibus in quo nõ habet locũ regula, ꝙ exceptio competẽs principali cõpetat ⁊ fideiussori iuxta. l. exceptionem. la. ii. ff. de excep. ¶ Illud tñ non habet locũ, q̃tum ad cõcedẽdas inducias quinquẽnales, q2 maior pars potest illas cõcedere ẽt in preiudicium hñtium, quẽ cõueniant p̃ius in preiudicium creditorum hñtium bona hypothecata, qui semper p̃nt conuenire possessorẽ bonorum hypothecatorum. l. fina. C. qui bo. ce
12 der. pos. ¶ † In eo. ibi. l. nulli dic, ꝙ in actibus expediendis a collegio vel vniuersitate requiritur, ꝙ in cõgregatione adsint due partes ex tribus, vt ibi, ⁊ illud, qd̃ postea facit maior pars illarum duarum partiũ habet effectum perinde ac si esset factũ ab omnibus. l. vbi absunt ff. de tuto. ⁊ cura. da. ab his. ⁊. l. ꝙ maior. ff. ad muni. ⁊ no. in. d. l. nulli, sed an in casu huius. §. vbi tractat de preiudicio singulorum, ⁊ nõ vniuersitatis, solũ attenditur an maior pars creditorũ in vna cõuocata cõsenserit. Nec tunc curat an interfuerint due partes ex tribus vel non sufficeret maiorẽ partem illarum duarum partium consentire, sed omnino requirit cõsensus maioris partis creditorũ, ⁊ sic computari debent absentes scd̃m Jaco. bu. Bald. ⁊ Pe. de ancha. h̃ per istum tex. distincte loquentẽ. An autẽ in vniuersitatibus ecclesiasticis requirat, ꝙ intersint due partes ex tribus, an vero sufficiat maior pars, vide per glo. ⁊ doc. in. c. fina. de maio. ⁊ obe. ⁊ in. c. i. de his q̃ fi. a maio. par. cap. ¶ In gl. in ver. partis ibi vel p iudices suos dicit Ful. se nescire qd̃ h̃ glo. sentire voluerit, ⁊ ꝙ de ea doc. mentionem nõ faciũt nisi voluerit sentire, qd̃ h̃ interpositio decreti delegari possit tanq̃ nõ requirat plenã cãm

a ¶ Approbat. vide Bal. ⁊ in. ro. i. l. iusiurandũ, ⁊ ad pecu. ff. ó iurciu. ⁊ Jas. plene in. l. fi. l. ii. co. ⁊ seq. C. de iudi. ⁊ in d. l. iusiurandũ in q̃ iusiiurandũ in viii. colũ. de iureiurando. T. ho. diplo.

b ¶ Concorditer Qñ aliqd dicat scm̃ ꝯcorditer vid p in. ro. cõsil. dxii. ⁊ qñ maior pars nõ possit acta expedire nisi cũ oib' vide ro. ꝯs. ccclii. ⁊ fin. suis fo. ii. ⁊ lq̃ztũ alle. in. ꝯs. xcix. qñ testõr mãdat distribui bona p ꝯsules artis lane, ⁊ ei' hr̃des adde abb. cõsil. xxxvii. ii. lib. ⁊ sq̃ntũ ẽt dicit ꝙ vbi pupillus tenet ad aliqd faciendũ ꝙ ipse tutor põt solus facere, adde in. ro. ꝯsi. ccclxxvi. vbi tz, ꝙ vbi pupillus ẽ obligatus vel soluẽ vel cedeṙ, ꝙ tutor possit cedẽ sine pupillo interueniente tñ decre.

c ¶ Nõ faciũt adde ꝙ h̃ seq̃ in. rom. singul. suis. fo. xi.

cognitionē per id qḋ le. ⁊ no. in. l. nec qcq̃ §. vbi decretū. ff. de offi. procō. dicit in ie de hoc dubitare, q: hec cognitio spāliter est cōmissa proci ex rescripto diui marci. vt. ff. pri. ⁊ in. l. rescriptū in prin. ff. e. ergo non dz posse delegari. l. j. in prin. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. Potes dicer, q gl. intelligat in illis iudicibus de quibus loquit Bar. in. l. precibus. §. j. C. de appel. ⁊ adde in mā huius. l. q̄ dicent. ff. l. pri. ibi vide Ang. ¶ †Et
a 1 gl. pōt multis modis limitari regula, q̄ hz q facit̄ maiori pte
a vz quo ad oēs. a de quo vide p gl. ⁊ doc. i. d. c. cū oēs, ⁊ in. c. pastoralis in prin. de rescrip. ⁊ in. c. j. vbi bonus tex. de his q̄ fi. a maio. par. cap. ⁊ aliqd per gl. ⁊ in. l. ij. C. q̄ sit long. ɔsue. p Jo. an. in. c. rescriptū de elec. per Bar. in. d. l. q maior, ⁊ in. l. j. ⁊. ij. in pn. ff. de test. p gl. ⁊ doc. in. l. pōponius, alias incip. l. si vni. ff. de re iudi. ⁊ in. d. l. vbi absunt, p Hosti. in sum. de ɔsti §. qn̄. p Bal. ⁊ Ang. in. d. l. p fundū, ⁊ p Bal. in. l. fi. C. de anc. prestā. ⁊ in. l. j. ff. de of ɔsu. ⁊ aliqualiter limitat̄ p Bar. in. d. l. omnes populi in. iij. q. prin. circa prin. p Ang. h ⁊ a. iquid. ff. i. pri. per eundem ⁊ p Jmo in. d. §. cato. in pe. col. ⁊ qḋ dicam. ff. l. proxi.
14 ¶ †Et in mā huius §. p eius limitatione vltra predicta dino vide Bar. in. l. fi. in vlt. col. ff. de appel. reci. vbi ēt no. voluit, q in casu huius. §. remissio facta per maiorē partē habeat effectū nisi a tali remissione minor ps appellauerit, ⁊ ōnderit talem remissione cōtinere manifestā iniquitatē. Ut q: h dicitas sit hn̄ soluendo ⁊ locuplex, qḋ est hn̄ no. p intellectu ⁊ limitatione hui⁹ §. p quo hn̄ facit tex. i. c. j. de his q̄ fi. a maio. par. ca. ¶ Posset dubitari an voces consanguineoꝝ istius heredis debeāt admitti si sunt creditores, ⁊ an preferātur ceteris in pari causa de quo vide a. iquid per Guil. de cu. ⁊ bal. h ⁊ per Bar. ⁊ Ang. in. l. antepe. ff. eo. dicam. ff. l. proxima.

a ¶ Quo ad oēs adde q̄. ff. posui ɔhuiꝰ ēt adde Old. ɔsi. xxxiij. ⁊ ɔsi. cj.

e ¶ Et vid Js so. h ⁊ Fely. in d c. cum oēs. Tho.

SVMMARIVM

1 Maior pars creditorum consideratur ut. ff.
2 Coniuncti debitoris defuncti præferūtur cæteris creditoribus.
3 Dicto maioris partis regulariter standum est.

b ¶ Digniorē adḋ Ang. ɔsi. cclxviij.

1 MAiorem. †Maior pars creditorū cōsideratur primo respectu cumuli debiti. Scḋo respectu numeri psonarū. Tertio respectu dignitatis ⁊ ceteris paribus statur parti be dignori. h. d. ¶ Et vide in mā huius. l. que dicta fuerūt. ff. §.
3 pri. ¶ †Et adde q ceteris paribus preferunt creditores ɔiūctus ipsius defuncti debitoris vt est tex valde no. in. l. anpe. sz vnā lec. gl. quā ibi approbat Bar. ⁊ Ang. ff. eo. ⁊ Pau. de cu. h. Sz Guil. de cu. Ray. ⁊ Bal. h tenent ɔtrium, q̄uis nō allegēt. d. l. anpe. ⁊ mouent, q: dcm̄ ɔiūctoꝝ est magis suspectū ar. auc. q̄buscūq. C. de sac. san. eccle. ⁊. l. dōs. C. de do. Tn̄ potes primā opi. q̄ magis cōis est sustinere, q: aut cōiuncti ceteris paribus declarabunt, q fiat remissio, ⁊ tunc ēt si non essent cōiuncti dēret in pari cā pferri snia humanior, ⁊ per ɔns pferret snia fauorabilior liberationi, vt h ⁊ arg. l. arianus. ff. de act. ⁊ oblig. Aut cōiuncti declarabūt, q non fiet remissio, ⁊ tunc cōstat, q cessat suspitio, q̄ alias posset hri rōne cōiūctionis, ⁊ in mā, quō cognoscat̄, q̄ sit maior pars vide p Bar. ⁊ alios in. l. iiij. §. cato. in viij. col. de vb. ob. ⁊ in. l. pōponius, alias incip. si vni in. iij. q. ff. de re iu. ⁊ ibi gl. ⁊ alios p gl. no. i. l. vbi absunt. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his, ⁊ gl. ⁊ doc. in. c. eccle. vr̄a, in ultimo de elec. ⁊ in. c. duduꝫ. j. i vb. numerus. e. ti. ⁊ gl. xix. di. in. c. in canonicis, ⁊ bar. in. l. iij. in prin. ff. de testi. ⁊ Bal. in. l. albo. C. de decu. lib. x. ⁊ p do. abb. in. c. prudētia in prin. de offi. dele. ⁊ dno Bal. in. c. ecclesia in ultimo in fi. ⁊ Jo. d Jmo. in. d. l. pōponius. Et in dictis locis fit cōtētio an si numerus est par, sz pro vna pte est maioritas auctoritatis, seu dignitatis, an ille dicat̄ obtinuisse, q pro se hz illam digniorē partē. ¶ Jura canonica vīnr regrere maiorē ⁊ saniorē ptē copula iūc vt in. c. q: pp. ⁊ in. c. corā ⁊ in. c. ecclesia. ei. j. ⁊ in ultimo in. c. in genesi. de elec. Propter h magis cōiter tenet̄, q de iure canonico in actibus ecclesiasticis regrantur vtrūq, ita cōiter tenēt doc. in. d. c. ecclesia vr̄a. in ultimo, ⁊ in. d. c. q: pp reprobatis opi. Jnno. in. d. c. q: pp ⁊ compo. in. d. c. ecclesia. in ultimo, qui tenebant ɔtrium, ⁊ exponebant illa iura requirentia maiorem, ⁊ saniorem partē, q copula, ⁊, ibi stabat pro. s. q est violare illa iura, sz in actibus mere pphanis, ⁊ nullo mō ecclesiasticis procedant opi. gl. in. d. l. vbi adsunt, cum cōcord. quas inuenies in locis. allleg. q: in pari numero obtinebit ille
b qui hz pro se partem digniorem a q: iura non requirunt in istis actibus copulatiue maiorem partem, ⁊ saniorem, sed solum maiorem vt. d. l. vbi adsunt ⁊ in. l. nominationum. C. de decu. libr. x. l. penul. C. de lega. eo. lib. l. aliud. §. refertur. ff. de reg. iu. l. q maior. ff. ad munici. sed dignior pars dicitur maior, vt in qōne, satis ar dua consului. †Ultimo dicit Ang. h q Jnno. in. c. nec 3
epi de tempo. ordi. alleg. istuz tex. q lz regulariter standum sit dicto maioris partis, vt h tn̄ si plures eliguntur in consultores cum tamen electio non erat necessaria iudex poterit sequi consilium minoris partis, ⁊ idem dicit Ang. in. d. l. ad principem. ff. de app. Sed Jo. de Jmo. ibi dicit, q Jnno. ⁊ Jo. an. in. d. c. nec epāli loquunt̄, qn̄ cōsiliarij ex necessitate iuris assumuntur, quo casu fm eos dz expectari cōsiliuz. c. cum in veteri. de elec. tn̄ si fuerit expectatū non tenet̄ iudex sequi consilium maioris partis ex quo de iure arctat̄ ad sequendum ɔsilium, q: lz aliqs teneatur requirere ⁊ expectare cōsilium, non tn̄ tenetur illud sequi. i. quidam decedens. §. pater, alias est. l. pe. ⁊. l. ticius ⁊ medium vsi. q̄tum cum distōne, quaz vide per Bar. ibi ⁊. ff. de admini tu. ⁊ plene per Bar. in repe. l. i. §. si plures. ff. de exerci. ⁊ in. l. si conuenerit cum si. ff. de regu. iur. ⁊ q iudex non teneatur sequi consilium maioris partis posuit Jo. an. in c. nullus ex cōsilio de re iudi. in. vj. i mercu. ⁊ Bal. in. l. j. in. vj. q. vbi videas. ff. de offi. consul.

c ¶ Pro vna adde Old. ɔsi. cclij. a quo lo. an. habuit ind. rom. ɔsi. xxvj. vbi dīt, qḋ dz esse diuersitas in tēpore.

SVMMARIVM

1 Donatio facta ticio, & seyo de sexcentum aureis, an indigeat insinuatione
2 Donatio facta ticio, & seyo, si primò detur uni, non potest alter ab alio recipere.
3 Donatio plurium rerum simul facta, an cēseat̄ una, uel plures.
4 Statu. q inter litigantes fiat compromissum, an comprehendat pupillum.
5 Compromittere an possit tutor sine pupillo.
6 Tutor non potest solus deferre iusiurandum, nisi deficientibus probationibus pupilli.
7 Coaceruatio summarum an & quando fieri possit.

a SI plures. Plures representantes vnuꝫ debituꝫ vel vnū creditorem loco vnius hn̄r idem in vno plura debita ptendente. Itē dz fieri cumulatio pluriū debitorū vt habeant pro vno. h. d. ¶ In tex. ibi argentarij ⁊c. intellige vt declarat
1 gl. in. l. si duo. ff. de arb. ¶ †No. ex prin. ar. q si donarē ticio, ⁊ seyo simul sexcētos aureos requireret̄ insinuatio, q: pro vna donatione hr̄, ⁊ per ɔns excedit summam taxatā in. l. sancimus in prin. ⁊ in. l. pen. ad fi. C. de dona. Contrarium decidit Guil. de cu. h q: in singulis personis erit vna donatio treceno x arg. l. reos §. cū in tabulis. ff. de duo. reis ⁊. l. cui fundus. ff. de ɔd. ⁊ demon. ⁊ in. l. in singulis. ff. ad. l. fal. ⁊. i. si mihi ⁊ ticio. ff. de vb. obl. Bal. h dicit hoc eē verū nisi eēm correi, vt q: pmitto ex cā donationis ticio, ⁊ seyo, ⁊ cuilibet eoꝝ insolidū sexcētos aureos,
2 †nā de nā talis donationis est, vt si donator det postea vni totū alter nihil a recipiente cōsequi poterit. l. in lege falcidia, hoc est seruādū. ff. ad. l. fal. ⁊ no. Bar. in. d. l. reos in prin. in. viij. q. ⁊ ad hoc facit iste tex. qui loquit̄ in correis, ⁊ ita ēt tz Pau. de ca. h, sed aduerte, q: ēt in primo casu. s. qn̄ non sunt correi videtur verius, q requirat̄ insinuatio vt expresse decidit Jo. an. in addi. Spec. in ti. de dona. §. i. in addi. inci. plus dicit ⁊c. vbi refert Simonē Uicētinū in. d. l. sancimus tenuisse, q si pluribꝰ factā est donatio, q̄ ponderata portione singuloꝝ non excedit trecētos aureos, vt q: quinqz psonis donat mille equalr diuidēda requirit̄ insinuatio, q: vr̄ esse vna donatio, q̄tū ad donationē arg. l. iij. ff. de duo. reis, ⁊. l. si idē. §. fi. ff. de iurisd. om. indi. Et subdit Jo. an. q iste casus sibi nō vr̄ dubius vt. d. l. sancimus. ⁊ l. pe. eo. si. voluerunt puidere donatoribus, ⁊ ipsoꝝ idēnitatibus ɔ donatarios. Et pro predicta opi. facit fm eum tex. in. c. apostolice, ibi eisdē vel diuersis ecclesijs ⁊c. de dona. ⁊ cū Jo. an. transiuit simplr Jmo. in repe. c. cū cōtingat in antep. char. de iureiu. Pro hoc pondero tex. in. d. l. sancim⁹. §. si quis an-
3 tē per diuersa, ⁊ qḋ ibi no. †vbi pbat̄, q si plures res simul donantur vni quarū extimatio coacernata excedit summā trecentoꝝ aureoꝝ requirit̄ insinuatio, ⁊ sic q̄tū ad insinuationē hr̄ p
c vna donatione, q̄uis vere sint tot donationes quot sunt res. l. scire debemus in prin. ff. de vb. ob. ⁊ expssius no. Bar. in. l. modestinus. ff. de do. ¶ In tex. ibi, ⁊ cum tutores no. fm Bal. hic in lec. anti. ⁊ Ang. ⁊ Pe. de anc. q tutor pōt gratis remittere partē debiti pupilli, ⁊ est rō, q: h remissio fit necessitate cogēte,

ex quo

4 ex quo inferunt ipsi † quod si ex forma statuti quelibet cã debeat cõ
promitti de iure, et de facto, tunc tutor cõpromissum facere pote
rit de iure, et de facto, et sic videtur, quod sub illo statuto cõprehendatur
a pupillus. a adde Bal. et Saly. in .l. fi. pupillum tex. C. de in integ.
resti. cum eõcor. et addi. quas ibi dedi, vbi aut tale statutum nõ exta
ret nõ posset tutor cõpromittere dando potestatem terminãdi de iu
b re, et de facto, vt probat b Ang. in .l. imperatores ff. eo. circa quod etiam
vide Bar. in cõsi. incip. Nunquid tutor etc. et in cõsi. incip. queritur
an statutum de cõpromissis etc. et per Bar. in .l. si minor § minores
ff. de mino. pupillum tex. cum gl. et vide etiam quod dixi in .l. trãsactionis de
5 trãsa. et quamuis solus tutor † nõ possit lites cõpromittere, posset tamen
pupillus cum aucto. tutoris cõpromittere sicut videmus, quod
solus tutor nõ põt repudiare hẽdi. et tamen pupillus cum auc. tu. po
test .l. j. § tutor. ff. de succes. edi. l. tutor cum ibi no. ff. de bo. pos. si
6 tu. ge. l. pupillorum. C. de repu. her. † Itẽ tutor solus nõ põt defer
re iusiurandum nisi deficientibus probationibus pupilli. l. tutor. ff. de
iureiu. et tamen pupillus cum tutore hoc facere põt indistincte. l. iusiu
randum quod ex cõuentione. § pupillus cum ibi no. ff. de iur. iu. l. fi. §.
j. ff. qua. re. ac. non dat, licet possit restitui si appareat de lesione, vt
no. in d. § pupillus, facit .l. potuit. C. de iure delib. itẽ pupillus
cum auc. tuto. põt cõpromittere in arbitrum. l. si pupillus, a contrario
sensu ff. de arbi. et tamen videtur, quod solus tutor possit cõpromittere nisi ip
sum ius pupilli esset dubium. l. interdum. § qui tacite ff. de fur. cum ibi
no. et in .l. si pignore. § fi. ff. de fur. et no. expresse Bar. in d. cons.
7 inci. nunquid tutor. ¶ † Itẽ no. ex verbo cumulum etc. fieri posse
coacervationem summarum, et facit ad aliqua, que tangit hic Angel.
de quibus aliqua dixi in .l. si idẽ in pri. de iuris. om. iu. ¶ In glo.
fi. ad contra signata in gl. vide sm Iac. bu. Ang. et Saly. hic, quod hec
coacervatio iuuat actum ideo fit, sed in contrariis restringeret actum et
noceret, ideo nõ fit, et ex hoc infert Pau. de ca. hic, quod ista coacervatio
deberet fieri, quando iste creditor plurium summarum vellet consentire pa
cto liberatorio sicut contradiceret, et ita limitat ipse istum tex. hic Ful. hic
videtur impugnare istam limita. quia istum tex. indistincte loquentem et dicit,
quod ista materia, an fieri debeat coacervatio est brocardica, et alter nõ vi
det ad contraria, puto tamen dictam limita. nõ esse verã per illum tex. et per .l.
precedentẽ, et probat rõne, pone. n. quod ex vna parte sunt tres credito
res denegantes remissionẽ facere, quorum quilibet est creditor in
decẽ, ex alia parte sunt duo tamen creditores volentes remittere, quo
rum quilibet est creditor i. xij. certum est, quod fit coacervatio summarum
illorum trium, et quia cum eorum summa coacervata sit maior preualet eorum
opi. vt probat .l. pxi. que nihil aliud dicit, vnde sicut in pluribus per
sonis impedit coacervat. tamen ad ipediendam remis. et ad concedendam
eadẽ rõne nõ debet ipediri coacervatio i persona vnius creditoris ar.
l. singularia cum si ff. si cer. pe. Nec ob. iura alle. in gl. quia si hoc nõ fie
ret coacervatio sequeretur absurdum, quod potioris esset conditionis ille qui
esset creditor i modico, quam ille qui esset creditor i magno cuius contrarium
esse debet ar. l. sancimus ibi elec. ei dam° quod ampliorẽ etc. C. de do. sed
in legi. alle. in gl. nõ resultabit aliqua absurditas vel iniquitas, licet nõ
fieret, et leges ad absurdum trahi nõ debent. l. scire. § alio ff. de ex
cu. tu. et .l. nã absurdum ff. de bo. li. et ita itelligant verba bal. et ang. i
d. l. si idẽ cum e. i pn. dum rñdent ad contrarium dicunt, aut resultat iniquitas si
fiat coacer. et tunc fiat, vt hic alias secus, vt i contrariis licet bã. ibi alr resoluat.

SVMMARIVM

1 Commissio facta antianis intelligitur facta omnibus, uel maiori parti eorum.
2 Commissio si fit antianis non potest impediri per duos.
3 Pluralitas probata ab homine uerificatur in duobus.
4 Absentes an & quando sint uocandi in actibus publicis.
5 Contumax uocatus appellatur absens.
6 Absentes in actibus collegiatorum an sint specialiter uocandi.
7 Statutum quod antiani, uel septem ex eis posfint aliquid disponere, an soli septem sine alijs posfint hoc facere.
8 Bona delinquẽtis an sint tacitè hypotecata fisco pro poena delicti.
9 Instantię astringitur quis per litis contestationem.

RESCRIPTVM. Pactum maioris partis creditorum presentium preiudicat absentibus etiam priuilegiatis in actione perso
1 nali secus si habeant hypothecam. h. d. ¶ † No.
sm Bar. quod si per statutum cõmittit aliquid antianis intelligitur
omnibus vel maiori parti eorum esse cõmissum si alii essent absentes
quoniam indefinita equipolleat vniuersali. l. si pluribus in princ. ff.
de leg. ij. tamen vbi lex, vel statutum requireret, quod antiani concordi
ter, vel vnanimiter facerent non sufficeret esse factum a maiori

a ¶ Pupillus licet an stante statuto, quod minor possit cõpromittere nec reclamare a lau
do, vel de nullitate dicere an hoc casu minor possit petere restõnẽ in integ. si fuerit
lesus, vel repellere agentẽ ex laudo exceptiõe doli vide Lud. ro. cons. xc. et quod nõ pos
sit tutor sine pupillo, nec pupillus sine tutore vide per Lu. ro. cons. cccl xxxvj.
b ¶ Probat ang. adde tu, quod rõ ang. fuit bar. i suo cons. xlvij. et sensit gl in .l. tuto. et i d. l. ipo. ff. e. et vide Bal. Ale. i l. fi. C. de in integr. resti. mi. vbi reprobat bar. in d. cons. et adde gl. no. i .l. j. in vers. impu ter C. de cõi. ser. ma. vbi quod minor ligatur cõ sti. legis, et fit de inhabili habilis etiam ad alie nãdum, quod ẽ no. gnitto statutum generaliter loquẽs includit minorem stato. sing. suo vlti. et vide tex. et ibi Alex. qui istum not. in .l. fi. nihil et ticio. ff. de ver. ob. et ad de quod istud procedit vbi cõpro missum fieret hoc cepto iudicis et necessitate sta tuti sm Saly. in .l. fi. l j. not. i vlti. verbis et sequitur, idẽ alex. in .l. j. col. antepe ff. so. ma. et in .l. si quis maior apostillando tex. ibi nullo cogente imperio .C. de trãsa nõ. n. potest transigi super re minoris imobili si ne sit penes minorem sine nõ nisi interueniente decreto iudicis .l. nõ solum, et ibi glo. no .C. de pecu. mino. et in .l. j. § si aduer. transa. et idem dicas, si cõpromitteretur de re dementis, et furiosi, quia in priuilegiis, et beneficiis equiparantur minoribus gl. est not. et ibi Bar. Bal. et Saly. in .l. ij. C. de cu. fu. et Bal. in .l. iubemus nulli .C. de sac. san. ecele. col. ij. et vide eũdẽ Alex. qui alias auctoritates adducit in .l. cẽturio col. iiij. ff. de vulg. et pupi. et adde quod ille, qui nõ põt transigere, nõ põt compromittere, et modus qui seruatur i vno seruatur in alio, ita Host. in titu. de arbitro. § de qua re ver. impe ditur in vlti. verbis, et Bar. in .l. tutor in fi. ff. de tut. et cura. da. ab his facit tex. quẽ no. Bal. in .l. si ad resoluendam .C. de predi. mi. vbi sicut minor non potest alienare rẽ immobilẽ, ita nec refutare, et vide Bal. in .l. preses col. j. ver. venio ad. q. C. de trã sa. et in .l. j. C. si aduer. transa. quod vbi in contractu requiritur decretum, ita et i distractu per tex. in d. l. ad resoluẽdã, et vide Saly. in d. l. preses Bar. cõsi. clvij. et ro. consi cce xciiij. et facit tex. in .l. cum hi. § si vni. ibi, nam nec pignus ff. de trãsa. et facit. quia distra ctus est eiusdẽ nãe cuius est contractus, vt no. in .l. de tutela ff. de in integ. restim. mino. et adde, quod decretum debet interponi super cõpromissio, et nõ super laudo, quia respicitur actus administratorius, et nõ tertij arbitratorius, et laudum fundatur ex compromisso, quod est re cte positum, ita Bal. pulchre in .l. preses. q. vj. et in d. l. j. C. si aduer. transa. et adde etiam, quod predicta procedant etiam si trãsac. vel compromissum fieret super cã, vbi re dubia, ita Bal. in d. l. preses col. j. ver. venio ad. q. et vide omino Ang. in consi. suo. ccxxx. inci. intricate, et confuse multum, et in cõsi. lxvj. incip. visis dictis compromissis, vbi cõsui uit nõ valere cõpromissum super diuidẽdis bonis cõibus cum minore nisi minor fuerit prouocatus, nec crederetur tutori, et pupillo asserentibus fuisse prouocatum, et addo quod licet cõpromissum nõ valeret ex persona vnius cõpromittẽtis, tamen teneret ex persona alterius, quando deducta sunt diuidua sm Ang. in d. cõsi. lxvj. vbi alleg. multa iura, idẽ Ang. in consi. celxxvij. et Pau. de ca. in consi. xxx. et glo. in .l. diẽ proferre. § j. ff. de arbi. quã alleg. Ang. in locis alleg. et vide Albe. intelligentem dictam glo. quando compro missum fit de pluribus causis, et rebus diuersis, secus si de eadem puta de heredita te, quia compromissum finiretur morte, sicut et societas, facit quia licet contractus quandoque pos sit claudicare, secus est in compromisso, et laudo. l. si cum dies. § pe. et ibi glo. et in .l. si de meis, et ibi glo. ff. de arbi. quam sequitur Albe. in .l. in hoc iudicio ff. famil. her. et ista not. Fran. Cur.
& ¶ Vide Alex. plene in .l. iusiurandi in prin. et .l. nam et postea § fi minor in vlti. colum. ff. de iureiuran. et in .l. femina. § minores ff. de minoribus in apostil. Barto. et vide Barto. in consilio. xlvij. in j. volu. incip. nunquid minor, et in cõsi. xlj. in ij. vo lu. incipit, queritur an statutum de compromiss. que alleg. Alex. hic et ibi vide ple ne in additio. meis. Thomas diplo.
c ¶ Absentes, quando vocandi sint absentes per Old. consi. ccliiij.

parte si aliqui de minori parte contradixissent per ea que dixi i .l. iuris
gentium. § hodie, alias est .l. et sunm. § hodie. Theod. dic vt ibi.
2 ¶ † Item no. per Bar. hic per istum tex. habes, quod si lex aliqua
cõmittit aliquid antianis nõ poterit expediri per duos ex eis,
sed requiritur saltem maior pars, et sic perinde est, ac si lex loque
retur de collegio antianorum pro quo adde tex. cum gl. ij. in .c. si ca
nonici, de offi. ord. in. vj et põderat ad hoc ibi. d. Domi. et per
3 eundẽ in .c. ad decimas de resti. spol. † secus si in instrumento cõtine
tur aliqua dispositio hominis de aliquo actu iam gesto, vt quia in instrumento
diceretur, quod antiani sic fecerunt puta vendiderunt etc. quia cum debeat
probatio de necessitate concludere .c. in presentia de proba. l. neque
natales .C. de proba. et illud verbum plurale antiani prolatum, in
dispositione hominis possit verificari in duobus. l. inter illam. § j. ff. de
verb. sig. non probabitur, quod maior pars duarum partium cõuocatarum
consenserit, ita singulariter decidit Pe. de anc. et Imo. in .c. quan
to de his que fi. a prela. sine consensu capi. et licet ipsi nõ dicant fuit
4 decisio Old. in cõsi. centesimo inci. In executiõe etc. ¶ † Que
rit etiam hic Bar. pro declaratione huius tex. an sit necesse hic absen
tes vocari et concludit quod sic, vt hic per eum, et idem tenuit bal.
hic in sect. anti. per .l. cum quidam. in. ij. in fine cum .l. seq. ff. de le
ga. ij. et per regulam in .l. de vnoquoque ff. de re iu. et .c. fi. de arbi.
in. vj. Sed Ang. Fulgo. et Pau. de ca. hic contrarium tenent per istum
tex. in ver. absentes, nam si fuissent citati, quamuis non comparuis
sent non dicerentur absentes, quia eorum contumacia Dei presen
tia repletur .l. properandum § si autem hermodicinum .C. de iudi. et est
ratio sm eos, quia presentes non disponunt de iure absentium, sed
presentium, quam dispõnem postea absentes in iure suo seruare
oportet, sed quando presentes disponerent super iure absentis tunc debent
c vocari absentes c vt in iuribus alleg. in contrarium, quod reputant no.
5 † Sed certe fragiles sunt iste rõnes, nam etiam vocatus, et contumax

appellatur absens.l.ab eo.cum.l.sequen.C.quo,& quando in. ergo iste tex non probat opi.Ang.Item vbi exactio potest in ferri preiudicium tertio,licet presentes nihil disponant de iore ter tii tamen citari eum opz,vt in auc.si eos.C.si vi se ab here. abs sti.& l.cum miles.§.i.cum glo.ff.ex quib cau.ma.pro hoc etiam bene facit ratio hic adducta per Bar.& quod scripsi post glo.
6 & Ange.in.d.l.de vno quoque in prin ¶ †Utrum autem in actis bus collegiatorum absentes sint specialiter vocandi vide per glo. reputatam singu.in.c.presentium in ver.ipsorum de test.in vi. & in.c.cum inter vniuersas de eccle.tit.per Innocé.in.c.ij. de ope.no.nun.per glo.in.c.fi.de maio.& obe.& ibi plene per.D. Anto. Imo.& per Joan an.in regula,quod omnes in merenti.ba betur in.l.ij.& ibi no.C.de decurio lib.x.& aliquid per Bar.in. l.omnes populi.in.ij.q.principali ff.de insti.& iur.& per Bal. in.l.j.in.v.q.ff.de offi consu.& in ma vide que no. Bart.in.l.
7 heredes mei § fin.ff.ad tre.b.†vbi tractat an si ex forma statuti antiani,vel septem ex eis possint aliquid disponere vtrum soli septem aliis non vocatis hoc facere possint,& per eundem in.l.
8 pomponius,alias incipit si vni.ff.de re iudi.¶ †In gl.in vers bo hipothecae ibi ex maleficio &c.an pro penis pecuniariis ex delicto applicandis fisco bona delinquentis sint tacite hypothe
a catae gl.& doc.variant hic & in.l.aufert.§ fiscus.ff.de iure fisci & in.l.j.C.pen.fisca.debi preferen.lib.x.Tamen magis cōis opin. est ante inchoatum iudicium criminale non sint hypothecata, quia alias sequeretur,quod alienatio bonorum facta per delinquentem post delictum non valeret cum effectu,quia fiscus pro pena pos set auocare per hypothecariam rem alienatam,& sic esset contra. l.si aliquis.ff.de donatio.cau.mor.& l.post cōtractum ff.de do. & ibi etiam per Bar.in pen.col.& per alias rationes de quibus per eum in.§.fiscus.alleg.in glo.& per Cy.in.l.si quis post ha. in fine C.de bo.prescrip.& ibi rñdent ad.l.quod placuit in verbo priuilegia.ff.de iure fisci quod nō loquitur de priuilegio reali.i.hypo thece,sed de priuilegio,quod cōceditur fisco in interpersonalibus ac tionibus de quo plene no.in.l.priuilegia.ff.de pri.credi. Sed est dubium an post iudicium inchoatum habeat fiscus hypothecata bona Bar.in.d.l.post cōtractum,post antiquos tenuit quod nō ante sniam,quia ante sniam nullum ius habet.l.ind ictor.ff.de acen.l.eiusq delatore,in prin.ff.de iure fis.l.si qua pena.ff.de ver.sig.sed post
b semen iam sic,quia tunc per sniam quasi cōtrahitur.l.iij § idem scri bit.ff.de pe.& pro cōtractu,& pari rōne pro quasi cōtractu fiscus habet hy pothecam.d.§.fiscus.Et istam opi.tenent Bal.& Pe.de anc.h.Sed Ang.h.& in.d.l.si quis post hac tenuit,quod a tpe lit.contest.bona intelligantur hypothecata,quia per lit.contest.quasi contrahitur,vt no.gl.in.l.ij.§.fi.ff.de preto.stipu.ergo pro tali quasi cōtractu bo na debent esse hypothecata vt dixi.Et istam opi.simpliciter re ferunt Fulg.& Pau.de ca.h.Tamen verior videtur precedens opi. prealleg Nec ob.ratio Ang.†quia per lit.cōtc.quasi cōtrahitur quā tum ad hoc,vt quis sit astrictus instantie,non autem pene in qua quis cōdemnandus est per sniam,vt declarat Bar.in.d.§.idem scribit.Facit in Guli.de cu.Ja.bu.Bal.& Pe.de anch.hic quod per istam hypothecam non excluduntur creditores illius con dēnati qui essent creditores aliter,quam ex delicto illius per.d.l.j. C.pen.fisca.cre.prefer.lib.x.Sed solum cōpetet hypotheca ria fisco cōtra debitorem possidentem,vel contra tertium possidentem qui creditor non esset,& in hoc vltimo etiam concordat Ang.& ita etiā potest intelligi tex.in.d.l.quod placuit.¶ Subdunt etiā Gui.de cu.Ja.bu.& Bal.hic quod quando pro delicto bona veniebāt cōfiscanda,tunc post sniam nō possunt dici bona hypothecata fisco cum sint sua.l.neque pignus.ff.de reg.iur.Et di.it vnum no. Bal.hic in lectu.anti.quod putat fiscum prosequentem rem fami liarem,vt quia agit pro dāno dato infando fiscali habere incon tinenti bona tacite hypothecata,nam tunc proprie non prosequi tur penā,alias melioris esset cōditionis delinquens in dānū fisci quam cōtrahens quod non est dōm fm eum.Et circa istam gl.vide etiam Bar.in.l.fi.ff.de minor.vbi alleg.eam.¶ In gl.in verbo credi torū ibi,sed dic &c.quatenus tex.in.l.si precedente,dicit quod non sit preiudicium creditori priuilegiato per pactum presentium,rñde vt h per Ja.bu.& Bar.qui melius loquuntur quam glo.Quatenus au tem ibi dicitur,quod non sit preiudicium quominus possit credi tor agere contra fideiussorem seu mandatorem dic vt declaraui in.l.iurisgentium §.hodie.ff.eodem.

a ¶ Hypothe cata. Adde quod posui in.l.post cōtrā in repetiti. ad Bart.

b ¶ Liberasse facit si quis debi torem suum cōue niat faciendo si bi statui termi num ad soluendum, & habeat instrumē guarentigie per quod pōt habere executionē pa ratā pōt ad il lam redire,ita cōsuluit Lu.ro. cō.cxxxiij.

SVMMARIVM

1 Exceptionem pacti opponens,an possit petere illud quod plus esset in pena,quam in commodo pacti.

2 Exceptio.pacti de non petendo,qui opponit,& obtinet,quid operatur.

3 Mora an possit purgari per actorem,qui contra venit pacto de non petendo.

4 Pactum de non petendo obligat naturaliter ad non petendum.

5 Nouatio est vnius obligationis,vel debiti in aliam obligationē transfusio.

6 Mutuo tibi centum super fundo,si cōsentis,videris expresse obligasse fundum.

Si pacto. Ueniens cōtra pactum de nō petēdo potest exceptione repelli,vel ad penā promissam per stipulationē ēdoceri prout elegerit cōueniens,vtrumque tū re
1 medio vti non potest cum effectu.h.d ¶ †Sed an si reus oppo nat exceptionem pacti possit nihilominus petere illud,quod plus esset in pena,quam in cōmodo pacti sicut in suo li of in.l.predia.ff. de actio.emp.scripsi in.l.cū proponas C.de transactio. vbi cō clo i,quod sic,licet quidam cōtra.Et pro opi.quam ibi tenui adde bar. hoc expresse volentē in.l.qui rome.§.duo fratres in.vij.opp.ff. de verbo.obli.in eo tex.Nec ob.l.celsus in prin.in ver. sinau tem obiatur ff.de arbi.quia ibi ille qui cōtrafecit postea sponte ob tulit,vnde stipulator recipiendo vr admittere purgationē mo re,& sic remittere penā,hic autem ille qui cōtrafecit nihil sponte ob tulit sed stipulator vel paciscens per sniam,& sua prouisione cōse cutus est actorē repelli,facit ad predicta.l.post diem.ff.de lege cōmis.Et quia in.d.l.cum proponas,posui casus in quibus quis potest consequi penam,& factum principale ideo hic non repetā.
2 ¶ †In tex.ibi exceptione vtatur &c.intellige cum effectu.s.quia proponens exceptionem pacti de non petendo obtinuit vnde tunc excipiens debet liberare a pena per acceptilationem illū qui egit cōtra eum vt h.Antequam vero obtineat non tenetur libera re per acceptilationem a pena,nam si succubuisset in exceptio ne pacti posset redire ad petitionem pene post quam prima electio non est sortita effectum prout in simili habetur in.l.fina.C.de fi
b deiusso.vbi creditor eligendo vnum ex pluribus reis debendi nō videtur alium liberasse nisi cum effectu exegerit a primo,fa cit.l.per exceptionem.ff.de his qui de fe.vel effo.& l.fi.in prin ci.ff.si cer.pet.& ita intelligit istum tex.Pau.de cast.h.Pro quo adde tex.in.l.eleganter §.si quis post.cū seq.ff.de condi.inde. vbi reus super lite pendente transegit cum actore dando ei ali quid ex causa transac.nam certum est,quod opposita exceptione transactionis cōtra actorem prosequentem litem non potest re petere id quod ex causa transactionis dedit actori,quod est verum si in exceptione transactionis obtinuit reus,alias autem secus,quia electio facta a reo eligente potius opponere exceptionem trans actionis cōtra actorē cōuenientem,quam repetere data ita demum sibi
3 nocet si in ea electione obtinuit.¶ †Item pro intellectu huius. §.potest esse dubium an actor h qui venit contra pactū de non petendo possit purgare moram,& euitare penam de sistendo & conuentione de quo aliquid per Fulg.h sed plenius dixi in.l. vbi pactum.C.de transa.& ibi per Bart.in ver.vlterius opp. ego dixi.ff &c.¶ In glo.in verbo vtraque in prin.de virtute hu ius dictionis vtraque vide plene per Bar.& alios in.l.hoc arti culo ad fi.de here.insti.& per glo.in.l.creditor.§.si duobus.ff. man.& ibi Bald.in lec.anti.& per glo.in fin.§.finautem,& omnino ibi Bal C.de bo.que lib.& ibi Bal.in.l.si apud C.de appel. ¶ In ea.ibi per aquilianā stipulationem subeundi,& acceptila tione,& sic sublata fuit actio ipso iure,quia tunc reus cōtra actorem ve nientem cōtra transactionē potest petere penam promissam per con ditionē ob causam repetere data ex causa transactionis,& nihilomi nus consequitur reus quod actor repellatur,quia sine actione agit.Et pre terea iudex etiam ex officio repellere pōt vt no.gl.reputata sing. in.d.l.vbi pactū in prin.glo.mag.sed hic non erat sublata ipso iure antiqua actio,quia nō interuenit acceptilatio,sed solū pactum de non petendo.¶ In gl.mag.ibi C.de noua.l.fi.gl.in h ma le dicit quia.d.l.fi.non loquitur in quasi nouatione,que fiebat olim per stipulationē penalē,iuxta d.l.obligationū fere.§.fi.sed loquitur de no uatione,que fiebat per nouā obligationē eque principalē prime pro ut plene dixi in.l.ita stipulatus.ff.de ver.obli.vbi et post Bar. plene tractaui illū articulū an per stipulationē penalem fiat no uatio principalis obligationis,ideo h non tangā.¶ In ead.ibi re stat ergo &c.iste due sol.quas dedit glo.ad.d.l.obligationum fere sunt diuinationes,& ab omnibus reprobantur,& cōiter rñdetur quod.d.l. obligationū fere loquitur,quando precessit cōuentio,que principaliter tende bat ad obligandū,& subsecuta est stipulatio penalis h autem loquitur,quando pacti.cōuentio precedens tendebat ad liberandū prout facit pactum de non

de nõ petendo quo casu p penale3 stipulõnẽ nõ est recessu3 a pri
4 mo pacto, nec eius est facta nouatio. † Et rõ est quia pactum de
nõ petẽdo habeat vnũ effectũ, vz quod obliget nõ her ad nõ petẽ
5 dum, et iste effectus possit nouari, † qr in nouatio est vnius oblõ
nis, vel debiti in aliam oblõnem trãsfusio. l. j. ff. de noua. Et ñ bz
alios effectus. s. quia tollit precedentẽ nãlem oblõnem, et ciuilẽ et
nilem seu producit exceptionẽ, vt plene no. in § pactum. alleg.
in gl. et quo ad istos effectus nõ fit nouatio pacti per stipulõnem b
penalem, nam quo ad istos effectus non propter cadit nouatio
que est vnius obligationis tc. et quo ad istos effectus pactũ nõ
habet conuenientiam cũ stipulatione penali, quia pactum tendit
ad liberandum, et excipiendũ, stipulatio penalis vero ad obli
gandũ, et agendũ, que nõ cessat in casu. d. l. oblõnum fere. ¶ In
ea. in fi. hec gl. reputat singularis fz ang. ad hoc, quod paria sunt
dicere pmitto tibi x. sub tali pena, et dicere promitto tibi. x. et si
nõ dedero promitto tñ nomine pene, quia ẽt primo casu per illa
verba sub pena videor pmisisse penam sub sub gdõne si nõ de
dero sortem, ideo talis cõditio nõ diuidit inter hẽdes pmisso
ris. per. d. § idem iuris alleg. in gl. iuncta l. cũ fundus, de con c
di. et demon. Et ita pro valde singulari istã gl. alleg. Imol. in. l. 5
filiusfa. § diui, in pe. col. de leg. j. et no. Bar. in. l. ad oẽs, in fi.
6 de verb. ob. † pro hoc facit, quia si dico mutuo tibi centum super
tali fundo meo et tu consentis videris expsse obligasse fundum
per illa verba super fundo, vt pbat in. l. codicillis. § instituto. et
ibi no. Bar. de le. ij. et Barto. in. l. fundus quem ff. de an lega.
¶ Inquantũ gl. hic alle. l. si preses, voluit per illam. l. probare
qd sicut qñ dico promitto x. et si nõ dedero promitto penã, nõ
teneor ad vtrunqz per. d. § labeo, alle. in glo. ita et qñ promitto.
x. sub tali pena, quia in dubiis vbi tractat de pena mitior via est 6
eligenda d. l. preses, et istam gl. ẽt ponderat Bal. in. l. j. in. vi. d
col. in ver. item pone testator C. de his que pe. nor. et per hanc
glo. decidit ipse. q. quam ibi vide. 7

SVMMARIVM

1 Exceptio doli appellatur utilis exceptio pacti.
2 Exceptio doli quid differat à directa exceptione pacti.
3 Stipulatio facta nomine meo sine mandato an producat mihi actionem.
4 Procurator contrahens nomine domini, non querit domino actionem, nisi cedat sibi eam.
5 Excipere potest quis sine cessione.
6 Procurator generalis omnium bonorum pōt agere in iudicio.
7 Mandatum specificum, & mandatum generale cum libera equiparantur.
8 Solui non potest procuratori dato ad litem.
9 Procurator habens mandatum generale cum libera, non potest debitum liquidum gratis remittere
10 Ministrales artium, seu rectores uniuersitatis, uel collegii, non possunt praeiudicare suo collegio.
11 Rector seu prior collegii, non potest donare
12 Priores ciuitatis, ut consules, an possint pacisci in damnum ciuitatis.
13 Anciani, uel consules, an possint facere syndicum.

Plerumqz. Pactum de nõ petendo factum procuratori debitoris proficit debitori
quo ad doli exceptionẽ pactum vero factum p procuratorẽ cre
ditoris debitoris debitori, ita demũ nocet creditori si mãdatum
spãle hz, vel generale cũ libera, vel in rẽ suã pcurator factus sit
Itẽ magistri seu rectores societatum psũt paciscẽdo prodesse, et
obesse societati, et pactũ tutoris pdest pupillo. h. d. vsqz ad. l. si
1 cũ emptore. ¶ † In tex. ibi doli exceptiõe q̃ appellat vtilis ex
ceptio pacti, dic vt no. gl. in. l. iuris gẽtiũ. § si añ alias est in. § si
ue añt. in ver. exceptio. ff. eo. et Bar. in. l. stiplo ista. § si stipu
ler, in fi. de ver. ob. et tz Pan. de ca. h istud negauerit p istum
2 tex. nõ recordatus de illa glo. † et quod differat ista exceptio doli a
directa exceptione pacti dixi post Bal. in. d. § siue añt, als. in.
d. § si ante, et idem repetit hic Bal. In tex. ibi si pcurator, sed
quid si iste nõ fuisset pcurator cũ mãdato. sed solum neg. ge. l.
sine mãdato qui pactus sit ad vtilitatẽ meam dic quod idẽ esset quia
quemadmodum qñ quis sine mandato stipulatus est dari nomine
3 meo † vz stiplo ad pducendũ actionẽ ad vtilitatẽ mea3. l. pen. ff.
de ne. gest. et l. pe. C. de exhi. et. l. huiũ, in prin. cũ gl. ff. de leg. j.
plene no. Bar. in. l. stiplo ista. § si stipuler, j ver. tcõs modus
ff. de ver. ob. ¶ Item dz valere qñ tendit ad excipiendũ, vt per

eundem in. d. § si stipuler, in fi. in ictis bis q̃ ipse ibi dicit in ver.
tertius modus tc. h expresse no. Bar. in. l. non solum, la ij. § si
liberationis verba, alias est § si verba liberationis, ad fi. ff. de li
be. le. Sal. in. l. actione C. de pac. est solum differẽtia, quia qñ
stipulat ad vtilitatem alterius nõ transit regulariter actio sine
cessione secus in exceptione, vt dicetur. ff. vbi autẽ nemo fuisset
pñs pro debitore in cuius fauorẽ creditor affirmauit se nõ peti
turum debitũ an acquirat debitori exceptio doli, * vide no. in. d.
l. non solum la. ij. § si liberationis verba qui alias est § verba li
berationis ff. de lib. leg. et Bart. ibi dixit in. l. postquã liti C. e.
¶ In tex. ibi fictũ pactũ procuratoris tc. Ꝉ locutus est, an pa a
ctũ de nõ petẽdo factũ per creditorẽ procuratori debitoris pro
suo debitori, nunc vero arguit de pacto de nõ petendo facto de
bitori per procuratorem creditoris, quia nocet in casibus expres
4 sis in. l. nam et nocere, et in. l. seq. ff. eo. titu. ¶ † Item ex isto. §.
fi. no. fm Barto quod licet qñ ex gtcu procuratoris oritur actio
nõ queratur dño per procuratorẽ actio regulariter nisi procu
rator cedat actionem. l. possessio quoqz. § fina. ff. de acquir. pos.
c tamẽ fallit in pactis liberatoriis * sententientibus ad excipien
5 dũ, † quia in exceptione nõ requirit cessio, vt hic addo. l. sicut. §.
j. et ibi Bar ff. qui. mo. pig. vel hy. sol. iuncta. l. si heres pecu
niam ff. ad treb. et p Bar. in. d. § si stipuler, in fi. idez in iure re
tinendi, quia nõ requiritur cessio legis in hoc iudicio post princi.
ver. sed in his qui. ff. cõmu. diui. Idẽ dr in officio iudi. vt nõ re
quirat cessio per pcuratorẽ, vt probatur in. l. si quis ex argẽta
rus. § pertinere. ff. de eden. et ibi no. Bald. maxime in tec. anti.
qd est no. et q̃ro dẽam cõcipi verba pacti cum quis paciscitur
pro alio, vide Bar. in. d. § si stipuler, ad fi. et aliqd per Bal. h.
6 ¶ † No. ex. l. nã et nocere, quod procurator gñalis omni bonorum
d pōt agere in iudicio ad idẽ tex. in. c. gñaliter, de procu. in. vj.
et. l. sed si vnus. § procurator, el. ij. cũ concor. ibi alle. p Bar. ff.
7 de iniur. ¶ † Item no. quod mãdatũ specificũ et generale cũ libe
ra equiparãtur, vt hic iuncta glo. fm Bal. et plenius p eũ in. l.
illum. § j. ff. de mino. de quo dic vt dixi in. l. si procurator C. de
8 procu. ¶ † No. ex. l. sed si tamen, quod procuratori dato ad litem
e nõ pōt solui de quo dic vt per Bar. et alios in. l. hoc iure ff. de
sol. Hoc sane intellige qñ cõstituens dicit constituo te procura
torẽ ad lites tc. etiã si dixisset cũ libera ptãte, secus si dixisset
gstituo te procuratorẽ ad talem causam meam quã habeo cũ ti
cio debitore meo cum libera ptãte, quia tunc pōt solõnẽ recipere,
vt probat in. c. qui ad agẽdũ, in fi. de procu. in. vj. vbi talis pōt
transigere super actione, qd fieri non pōt sine speciali manda
to. l. trãsactionis C. de trãsa. quãtomagis poterit solõnem re
cipere ad quã nõ requirit spãle mandatũ. l. vero procuratori, et
ibi no. ff. de sol. In primo autẽ casu vr habere liberã potestatem
super instantia tãtũ non sup causa, et ista conclusio singulariter
colligit ex no. p Bal. in. l. qui rome. § calimachus ff. de verb.
ob. iunctis no. per eum in. l. causas C. de transa. ¶ Quid autẽ
in procuratore ad exigendum an ei solui possit, dic vt per Bar.
et alios in. d. l. hoc iure, cũ cõcor. et addi. quas dedi in. d. l. ij. ff.
sol. ma. ¶ In gl. in verbo pcurator fuit in prin. non tñ intelligas
9 fm Ang. hic, et recte † qd pcurator hñs generalem administra
tionem cũ libera possit istud pactũ de nõ petẽdo facere gratis,
quia donare nõ pōt liquidũ debitum. l. gtra iuris. § fin. ff. eo. circa quod
vide que dixi in. l. pactum curatoris C. eod. et in. l. preses C. de
transa. ¶ Super. l. itẽ magistri in glo. ij. no. ex glo. fm Bal.
10 † quod ministrales artiũ seu rectores vniuersitatis, vel collegij nõ
psũt preiudicare suo collegio, et idem dicit Bald hic in decu
rionibus seu ancianis qui in aliquibus locis appellantur prio
res artium. Nam isti non possunt pacisci ad preiudiciũ sue vni
uersitatis nec ordinare sindicũ, quia illud dz fieri in gsilio gñali,
et nõ per eos solos nisi aliud esset per. l. municipalẽ dispositum,
alleg. l. prohibere. § plane ff. qd vi aut clam, Pan. de ca. h di
11 cit, quod per istã. l. item magistri probat, † quod rector vniuersitatis,
vel prior collegij, vel alij prepositi vniuersitatibus dicunt hẽre
generalem administrationez cũ libera, vt sic per pactum possint
prodesse, et obesse dũmodo non donent per ea que dicta sunt su
12 per gl. precedenti. † Et subdit ipse, quod gl. hic tz gtrium in priori
bus ciuitatis, quia fm glo. non possunt tales pacisci in dannum
ciuitatis sine speciali commissio. Et dicit ipse, qd non videt rõ
nez diuersitatis inter priores ciuitatis, et rectores vniuersitatis
quia oẽs debent posse pacisci ẽt preiudicãdo, dummodo debitum
liquidum non remittant, aut gratis nõ donent. d. l. preses. Ue
rum videtur, quod aut loquimur in administratoribus ciuitatis, et
illi censent habere liberam administrationẽ, vt pbatur in. d. l.
preses, et ibi no. omnes, et per gtis possunt pacisci, et transigere

a ¶ Fundo. ad de Rud. ro. singu. snia. s. xvj.

b ¶ Doli. ad de q̃ ibi posui post noui.

c ¶ Liberatoriis. addo quod nec exactione quã gru pcu. vigore cõpromissi. in ista. n. nõ requirit cessio, ita Ru. ro. g. lxxxvj. arguẽdo de iudicijs ad cõpromissa p no. p bar. i. l. possessio quoqz de acq. he. et ibi ẽt an qñ nõ reperit ille q dz cedere an trãseat sine alia cessione.

d ¶ Agere, sz an pcu. ad agẽdũ possit facere voluntaria, et gratiosa. v. de ro. deci. ccclj. i an tiquis de pcu. tz quod nõ.

e ¶ Solui. nec pcu. datus ad locãdũ pōt solutionẽ recipere. l. j § sz si ppositio, vbi. ad locãdum ff. de exer. nec datus ad iudicẽ impetrandũ post n. gte. c. nicolao, de appella.

dūmodo gratis nō donent. Aut debitū liquidū remittat, vt ibi aut nō hñt administratiōnē rerū ciuitatis, vt potestas q̃ est de pctatus solū ad ius reddēdū, & idem in similibus officialibus, & isti nō pñt preiudicare p pactū ciuitati nisi spāliter eis concessum sit, ad qd adde no. Bar. in. l. principalibus, in fi. ff. si cer. pe. & Cy. in. d. l. preses, & ita ēt posset intelligi ista gl. in fi. que ēt pōt intelligi in quibuscūq; factis ab alijs administratoribus alicuius vniuersitatis nō ciuitatis, q: nō hñt istam ptātez, exēplū in administratoribus huius collegij, & ita intelligit istam glo. Ful. in. d. l. preses, q: nō dr̄ hr̄e offm̄ publicū sicut hñt administratores ciuitatis, & hec fuerūt de mēte Cy. & Bal. in. l. j. C.
13 ēt per procu. cām in integ. resti. agi. pos. ¶ † Utrū aūt anciani possint facere sindicū, vide per Bal. in. l. neq; ad fi. C. de procu. & in. l. j. de seruis reipu. manu. & p Imo. in. l. in oibus, iuxta l. seq. in prin. & qd ibi gl. ff. ad treb. per Anto. de bu. & Joan de Imo. in. c. fi. in no. de procu. ¶ Circa. l. tutoris, vide que dixi in. d. l. pactum curatoris.

SVMMARIVM

1 Pactum habentis utiles nocet habenti directas.
2 Pactum expresse factum à quouis nomine absentis, concipiendo uerba in ipsum paciscentem nomine absentis ualet.
3 Actiones hæreditariæ sunt inanes penes hæredem post restitutā hæreditatem fideicommissario.
4 Pactum uel transactio facta per habentem directas cum debitoribus scientibus, an noceat habentibus utiles.
5 Cessio, an eo ipso q facta sit possit obiici cedenti male agis, quia actionem quæ mihi competebat alteri cessisti.
6 Confessio cedentis facta post cessionem, an noceat cessionario.

¶ Jo. an pactū cedētis noceat cessionario vide Pa. de ca. cō. xlvij. & seqnē. Ang. cōsi. cclix. & an sufficiat qd eo bitor sit certioratus ab alioq; cedēte, vel cessionario, vide Jo. an. i addi. ad specu. l ii. ō pcu. §. vt autē, ver. sz qd si debitor & an exceptio q̄ pt obiici cedenti possit obiici cessionario p Bal. cō. ccccixxvij. & sibi an sim ō soro cedētis & an cedēs possit agere ad cōmodū cessionarij p eūdē cō. cc. viij. ij. lib. & an debitor solnēs cedenti omisso cessionario liberet p eūdem cōsi. cxiij. & q̄ cessiōis exceptio impediat executionē instri p in. ro. cō. ccccixxij. & an exceptio q̄ obstat cedēti obstet cessionario, vide ēt per Frā. ō are. cō. xvj. & an vbi q cedūtur vtiles videat mādatū exercitiū directaꝝ p eūdem cō. xlv. & an cessionarius agēs ex iure cesso hēat spālē facere mētionē i libello p Alex. cōsi. cxxxvij. ij. libr.

SI cum emptore. Pactum de petendo factū a debitoribus hereditarijs ab emptore hereditatis qui hz vtiles actiones nocet creditori penes quē remā-
1 serunt directe. h. d. ¶ † Et ex hoc habes vnum casum in quo hñs directas non pōt eas exercere ꝯ debitorez. s. qn̄ hñs vtiles fecit debitori pactū de nō petēdo alios tres casus habes, in. l. ij. C. de don. de quo ēt ff. dicē. ¶ In tex. ibi actiōes vtiles &c. subaudi & officium iudi. in casu in quo cōpetijsset, & ipsi heredi vendicant. l. si emptio, in fi. ff. de optio. lega. ¶ No. qd pactū habētis vtiles nocet habenti directas, & dicit Paul. de ca. qd eodem modo pactū habentis vtiles dz prodesse habenti directas per. l. ij. C. e. Dicit tñ q doctores ibi intelligunt illaz. l. in pacto tacito, q non requirit presentiam persone p illuz tex. qd
2 nos plz sibi ne plus operet tacitum q̄ expressum. † Dic q si pactum est expresse factū a quocūq; paciscente noie absentis concipiendo verba in ipsum paciscentem noie absentis, & sine dubio vz pactum, vt dixi in. l. rescrip. §. fi. ff. eo. & no. Bar. in. l. nō solum §. si liberationis verba, de liber. lega. & in. l. stipulo ista. §. si stipuler, maxime circa fi. de ver. ob. Sed si verba nō sint collata in paciscentem, sed in absentem, tunc pactum non vz per regulaz que hz alteri pacisci, vel stipulari nemo pōt. l. quo tutela in fi. ff. de reg. iur. Fallit in pacto tacito. d. l. ij. Nec plz illud qd dicit Pau. de ca. s. q: ibi non vz pactū, q: fuit factum per procuratorē torem suā habētē vtiles qui pōt acquirere habenti directas, q: dico q aliter ēo, q in alijs casibus pōt quis per pactū tacitū acquirere absenti, vt. l. creditores, & ibi no. Bar. C. eo. cū concor. quas allegaui, in. d. l. ij. & tex. in. l. ij. loqui in pacto tacito. Debemus intelligere, q ibi hic operat virtus illius taciti pacti legalis, nō aūt q procurator in rem suā possit expresse pacisci habēti directas cuz sit ꝯ gñalem regulam. d. l. quo tutela.
3 ¶ † In gl. mag. ibi. l. j. circa prin. §. q̃q̃, ratio aūt quare actiones hereditarie sint inanes penes eum post restitutam hereditatem fideicōmissario est ſm Ang. hic, q: fideicōmissarius positus est in locū heredis. l. qui quadringenta. ff. ad treb. Et per hoc dicit cōsuluisse, & obtinuisse, qd creditor qui cessit iura sua alteri & cessionarium in locū suum posuit post cessionē nō pōt agere ꝯ debitorē q̄uis cessionarius nō fecerit aliqd de tribus positis in. d. l. ij. ¶ Sed Pau. de ca. hic reprehēdit Ang q: eo ipso, q quis cedit alteri actiones ponit eū in locū suū. Pro hoc bene facit lz ipse nō alleget. l. plane, in ver. suo loco. ff. iam. hereci. nec illa est rō quare actiones apud hēdem sint inanes eo q: hēs posuerit fideicōmissariū in locū suū. Sed est auctoritas senatusconsulti trebelliani volētis, q sicut post restitutā hereditatē heres est liberatus a creditorib². d. l. j. §. q̃q̃, ita debitores liberant ab eo. Non sic est in vēditore hereditatis qui non liberat a creditoribus. l. ij. C. de her. vel act. vē. ita nec debitores liberentur ab eo. Et istam vlti. opin. tenuit ipsemet Ang. & Imo. in. d. l. qui quadringēta. & Rom. in. l. in prouinciali. §. si ego. ff. de no. ope. nuncia. & sequitur Bar. in. l. filiusfa. §. diuus, de leg. j. dum alle. l. j. C. de nova. licet ipsemet An. in. l. fina. ff. titu. j. & in d. l. iij. tenuerit illam opin. q̄ ipsemet tenet hic. ¶ In ea. in fi. glo. in hac vltima parte ſcd̄m Bart. videtur ꝯtrari in his que dixerat glo. in princip. vbi glo. fecerat dr̄iam inter fideicōmissarium, & emptorem ſcd̄m Bald si recte distinguant casus gl. nō est ꝯria. Unde potes casus sic distinguere vz q glo. hic in fi. loquatur qn̄ debitores ignorabant hereditatē esse venditam, vel restitutam, & tunc si nullū de illis tribus interuenerit vz pactum in preiudicium hñtis vtiles per. d. l. fi. ff. titu. j. que nō est alibi, ſm Bal. in. l. j. in vlti. colum. C. quando prouo. nō est necess. Si aūt interuenerit aliqd de illis trib² videt q nō possint pretendere ignorantiam debitoris. Uel dato, q pretenderent tamē cum tunc non noceat emptori hñti vtiles vz pactum factū ab hñte directas efficaces, vt probatur in. d. l. iij. tantominus debet nocere fideicommissario pactum heredis habentis directas inanes, glo. tñ hic in prin. dū facit differentiam inter fideicōmissarium, & emptorem loquit quando debitores sciuerunt quo casu aut aliquid de illis tribus interuenit, & non nocet pactum emptori per. d. l. iij. & tantominus nocet fideicommissario, vt pxime dixi, aut nō interuenit aliqd de illis tribus, & tūc hñ est ōria, vt vr̄ in glo. her. hic etiā vtit alijs verbis, & an eius
4 doctrina procedat patebit ex ff. dicendis. ¶ † Ideo pro ple-
5 niori declaratione si querat an pactum, vel transactio facta per habentem directas cum debitoribus scientibus noceat habēti vtiles ſm Ja. de are. her. hic, & in. l. facta. §. si heres, & ibi sequitur Imo. ff. ad tre. dicas, q aut cessio seu translatio vtilium actionum est facta ad commodū cedentis seu transferentis, & eius periculo, & tūc nocet hñti vtiles nisi interuenerit alterꝫ de illis tribus positis in. d. l. iij. & sic nō sufficit sola scientia debitoris sine denunciatione requisita in. d. l. iij. nec mirum, q: in simili videmus, q licet debitor sciat se obligatum, tamē per hoc nō est in mora nisi denunciet sibi, vt soluat. l. mora, in princi. ff. de vsu. & l. si ex legati ff. de verbo. oblig. & per similia exempla comprobat Bar. in. l. denunciasse, in prin ff. de adul. per illū tex. & Bar. in l. nō solū. §. morte, in pen. char ff. de ope. no. nuncia. Aut est facta ad cōmodū cessionarij, & eius periculo, vt in casib² positis in. l. fi. ff. titu. j. & hic, et tunc sufficit debitorem scire translationē vtilium tm̄ ad hoc, vt pactum non preiudicet habenti vtiles p d. l. fina. a ꝯrio sensu, & ibi glo. & istam doctrinam sequit etiam Ang. in. d. l. iij. & Bal. in. l. j. in vlti. col. C. qn̄ prouo. Sed Ja. bu. & Ang. in. d. l. fi. & Ang. h, in. d. §. si hēs, & ēt Bal. hic in lectu. anti. & Saly. in. d. l. iij. & l. j. in. xij. q. cū duabus qd. seq. C. de actio. & obli. hoc vltimo casu dn̄t debere fieri aliam dr̄iam. s. q aut loquimur in pacto facto ab habente directas inanes, & tunc pactum eius factum cum debitore sciente nō nocebit fideicommissario, per. d. l. fin. a ꝯrio sensu. Secus autem dn̄t esse in emptore hereditatis, q: cum tunc heres qui vendidit habeat actiones directas efficaces potuit facere pactū in preiudicium emptoris cum debitore sciente, quando tamē nō interuenit aliquod de illis tribus per. d. l. iij. que indistincte loquitur. Sed certe istud est violare tex. in. d. l. fi. qui hoc casu parificat fideicommissarium, & emptorem, & ad. d. l. iij. patebit responsio ex his que statim dicam, & istam opi. etiaz sequitur Imo. in. c. fin. de alie. iudi. mut. causa fac. & in. d. §. si heres, per. d. l. fin. ¶ Et pro intellectu. d. l. iij. videret prima facie dici posse, q ꝯ dictā distinctionem Bart. in hoc vltimo membro inquantum dicit, q si cessio est facta ad commodum cessionarij, & eius periculo pactum factū ab habente directas nō nocet habenti vtiles ēt si nō interuenit aliqd de illis tribus dummodo debitor habuerit scientiam cessionis vz tex. in. d. l. iij. vbi datū fuit nomē debitoris creditori quo casu periculum, & cōmodum spectat ad cessionariū, vt. l. pupilli. §. sororem ff. de sol. & tñ cedens indistincte preiudicat cessionario nisi interueniat alterum de illis in dicta. l. iij. ¶ Et ppea omissa alia doctrina quam tradit Angel. in. d. §. si heres quam ibi recte reprehendit Imo. rñde ad. d. l. iij. in pri. q ibi facit cessionem ad commodum cedentis, & fuit actum, q quicquid exigeret verteret in cōmodū cedētis, & si nihil exigeretur nihil ad eius commodū cederet ſm Jo. de imol. ibi, & ita sonant verba Bar. hic, & hoc innuit littera in. d. l. iij. que in secunda parte aduersatiue dicit periculum nominis spectare ad eum cui facta est delegatio. Uel secūdū Imo. in. d. §. si heres,

potest

potest dici, q in.d.l.iij.in prin.nō fuit cessio, sed simplex mandatum ad agendū, ideo tunc non spectat periculū ad mandatarium, et istum intellm videt etiā ponere Ja.bu.in.d.l.iij. Sed mihi nō placet iste vltimus intellectus, q si ita esset deberet ibi mandans posse agere ɔ debitorem etiā postq̄ mandatarius denunciasset debitori, vel partim recepisset, iterō q vtiles actiones nō essent translate, hoc aūt est ɔ illum tex. et expresse gl.ibi intelligit illum tex.in cessione, vñ teneas primā rñsionē ex qua habes, q aliud est qñ datur nomē insolutum et simplr ceditur actio ɔ debitorem, nam tunc periculū est cessionarij, vt.d.§.sororor, et aliud est qñ cedunt actiones creditori ɔ debitorem cedentis causa solutionis, idest vt satisfaciat ei cui fit cessio, qr hoc casu periculum est cedentis, vt est tex.sing.in.d.l.iij. scdm Jmo. in.d §.si heres, qd no.pro limitatione.d.§.socer, cum si. ¶ Et ex predictis collige qñ dicat cessio facta ad cōmodū, et periculum cedentis.s.qñ est facta sm casum positum in.d.l.iij.vt proxime declaraui, vel sm casum.l.nomē.C.que res pig.obli.pos. qñ ad hoc expresse actum esset. Nec placet mihi in materia doctrina Pan.de ca.hic qui distinguit sic, aut loquimur in pacto gratuito, aut loquimur in trāsactione, aut querimus an habens directas agendo ɔ debitorē preiudicet habenti vtiles, et hoc vltimo casu sm eum loquit.d.l.iij.cū distinctione ibi posita, q̄ distinctio non vz in pacto, qr nō refert an pactū sit factum ante aliqd istoꝝ triū, vel post. Sed indistincte pactū nocet cessionario qñ cessio erat facta ad eius cōmodū et periculū, qr sicut nō pt reuocare cessionē, ita nec aliquid in ɔtrium ipsius facere. Sed si erat factū ad cōmodū cedētis, tunc pactū eius indistincte preiudicet habenti vtiles, arg.huius.l.in princi. et in fi. nec tunc habeat locū id qd habetur in.d.l.iij. et sic tenet ɔ opi.glo. et omnium doctoꝝ, et male probat, qr nō potest reddi ratio quare distinctio que fit in.d.l.iij.nō debeat habere locū in pacto, qr quēadmodū per illa tria impeditur validitas iudicij inchoādi per habentem directas per qd iudiciū quasi ɔbitur.l.iij.§. idem scribit ff.de pecu.qr per illa tria, vel alterum eorum actiones directe reddent inefficaces cū prius essent efficaces, ita debet impediri facultas paciscendi, vel aliter contrahendi cū debitore, ita in transactione facta a cedente qui cessionem fecerat ad cōmodum cessionarij. Non vult Pan.de ca.attendi debere an interueniat aliqd de illis tribus de quibus in.d.l.iij. sed solum an debitor cū quo transactum est sciuerit, vel ignorauerit cessionem, vt.d.l.fina. et in hoc differat a pacto gratuito in quo non distinguitur an sciuerit, vel ignorauerit, qd mihi non placet per id qd dicit Bar.reprobādo distinctionē Mar.syl. cuius vr fuisse hec opin.in faciendo dr̄iam inter pactum, et trāsactionem, bene fateor, q in cessione facta ad cōmodū cessionarij non attendit id qd habet in.d.l.iij sed id qd habet in.d.l. fi.vt et p bar.h, et dixi.s. Ubi aūt cessio facta esset ad cōmodū cedentis, dic illud idem in transactione, qd ipse dixit in pacto gratuito, non sunt tamē ista absqz dubitatione, et vide in materia multa que subtiliter posuit Bal.in.l.j.in ver.quito quero, vsqz ad ver.sexto quero C.de actio. et obli. et aliqd per Jo.an.
5 in.c.si.de alie.indi.mu.cau.fa. ¶ †Querit Bar.hic, et i.d.§. si heres, an eo ipso, q cessio facta est possit obijci cedenti male agis, qr actionem q̄ ɔ me tibi cōpetebat alteri cessisti, et concludit, vt.s̄. q aut cessio est facta ad cōmodum cedentis, et eius periculo, et non pōt obijci nisi interueniat alterum de illis tribus per.d.l.iij.aut est facta ad commodum cessionarij, et eius periculo, et tunc indistincte potest ei obijci.l.in cause.§.fin.et.l. seq.ff.de procu. Sed ɔ hoc vltimum mēbrum vr tex.hic, nam h facta erat cessio ad cōmoduz cessionarij, et eius periculo.l.j.C. de euic. et tñ hic cū effectu poterat agere vēditor hereditatis ɔ debitores hereditarios, nisi fuisset eis factum pactū de nō petendo per emptorem, et si non intelligeremus h, q non facto pacto de non petendo, et venditor efficaciter agere potuisset ista. l.fuisset de indubitabili, et istam opin.vr sequi Bal.in.d l.iij.et etiā Ful.et Pau.de cast.hic, et Pau.de cast.in.d.§.si heres, Et hoc vr probari per istum tex.inducendo, vt induxi ad quaz inductionem videt aduertisse Bar. Nec ob.iura allegata per Bar.qr dic q licet sit verum, q qñ cessio est facta ad commodū, et periculum cessionarij non possit obijci cedenti, vt dixi, tñ fallit primo qñ actiones remansissent manes, vt in herede post restitutam hereditatem per fideicōmissum per.d.§.q̄q̄. Itez fallit in procuratore qui nūq̄ habuit directas ad vtilitatē suā, sed dn̄i habentis vtiles, et ita loquit tex.in.l.in cause, in fi.et.l. seq. Tñ pro opi.Bar.pōt adduci, q sola sciētia operat, q pactum, vel transactio facta cum habente directas nō preiudicat habenti vtiles qñ cessio est facta ad cōmoduz cessionarij, vt est dictum, ergo et scientia debitoris dz impedire, q litigando nō fiat preiudicium ipsi habenti vtiles nisi diceremus aliud eē in pacto, vel transactione sponte facta a debitore, qr non dz posse preiudicare habenti vtiles, aliud est qñ inuitus in iudicio con-
6 uenitur. et ita in hoc vltimo poterimus cogitare. ¶ † Posset et dubitari vtrū confessio cedentis facta post cessionem noceat cessionario, de quo vide per Bar.in.d.§.si heres, et ibi latissime per Jmo.referentem opi.omniū cui adde no.p Jo.an. in addi.Spe.in ti.de defensore.§.j.in addi.inci.querit an cōfessio in fi.titu. et per Ja.bu.Bal.et Ang.in.l.si actor ff.de pecu et aliquid per Bal.hic, et Ant.de bu.in.c.q̄uis in.ij.et.iij.colū. de re indi. et in.c.in pertractandis, de iuramē.calū. In gl.fi.et. qr aliud est in exceptione rei iudicate sup dn̄io emptoris ɔ venditorem, qr nō nocet postea vēditori, qr potuit esse, qd emptor nō erat dn̄s, sed vēditor sic.l.vendicantē.ff.de euictio.nō sic in pacto facto per emptorē super actione cuius cōmodū, et incōmodū omnino spectabat ad istū emptorē paciscētē, ideo equuz est vt tale pactum obstet venditori.

5 ¶ Stipulatio. vide p L.ro. singu. snia qñ pactū vsurariū vestiat licet nō sit appositū in xta ɔtractuz stricti iuris.

Sed et inter. Pactum dn̄i de non petendo preciū nocet quo ad doli exceptionem procuratori qñ rem dn̄i non vendicat.h.d. ¶ Uel aliter, vt h per Bar. Et potest intelligi, q in casu huius.§.vtilis actio ex vendito ad precium sine aliqua cessione esset acquisita domino ex venditione rei sue facta per procuratorem, per legē iuli.§ si procurator.ff.de ac.emp. et.l.quod procuratorex re, et ibi Bar ff.de procu. et ita intelligit istum tex.Bal.et Pau.de cast.hic.et sic tunc pactū habenti vtiles nocet habenti directas, prout in princi.huius legis. Potest et intelligi, qd ex tali vēditione nō erat acquisita dn̄o vtilis sine cessione nisi qñ procurator non esset soluendo, vt firmat gl.in.d.§.si procurator, per illum tex.et ita tenui in.l.stipulatio ista.§.si stipuler ff.de ver.ob.vbi de hoc per Bal.in quinta fallen. Et tunc ratio huius tex.est, qr dn̄s pt cogere procuratorem ad cedendum actionez.l.idemqz.§.si cui ff. man.non mirū ergo si pōt dn̄s super illa actione pactum facere, et isto modo intellexit Bar.et Ang.hic istū tex.et pro ɔcordanti allegant.l.apud celsum.§.mandati, cum glo.ij. in fi.ff.de doli excep.facit.l.mulier bona § fi.ff.de iu.do.et adde Bar.in d.§.mandati, cum quo et transit Paul.de cast.in.l. possessio quoqz.§.fi.de acqui pos. ¶ Habet et iste text.secundā lec.ad quā vide qd habet in.l.j.in ver.si rem.ff.de offi.pcu.cesa.cuz gl.mag.post medium. Et sm istā gl.pōt procedere hec secunda lectu.s.q procurator bona fide, vt melius gereret negociuz dn̄i, vēdidit rem dn̄i, tanq̄ propriam, alias non vr qd hec scda lec.possit pcedere, aut iure probari in eo qui nullū mādatum a dn̄o habuit, nec ad ppositū faciūt no.p Bar.in.l.si cū seruū ff. si cer.pe.qr loquunt, qñ dn̄s ratificaret vēditionē factā p aliū, et sic dn̄iū trāsferret in emptorē, et sic gerebat negocium vēditoris, et ideo tunc ius habebat in precio, vt ibi p Bar.sz hic faciebat totū eɔ.lz Ful.videatur velle saluare istas lec.per not.per Bar.in.d.l.si cum seruum, et minus bene vt mihi videtur.

SVMMARIVM

1 Vsura est quicquid accedit sorti.
2 Donatio facta creditori per debitorem incōtinenti post mutuū præsumitur facta in fraudem usurarum.

f **J tibi decem.** Obligatio que re ɔbitur non potest ɔbi in plus q̄ peruenerit et si expresse ɔtrium actuz sit.h. d. ¶ In glo.ij.ibi, que sunt ɔ ec. vera est sol.q̄ etiā
1 est de mente glo.† q quicquid accedit sorti vsura est.l.rogasti §.si tibi.ff.si cer.pet. et ibi no.alle.in glo.sed pactum continens vsuras appositum iuxta ɔtrum, vel rei traditionem non producit actionem, quia requiritur stipulatio.l.iij.cum ibi no.C.de vsur. et no.gl.in.d.l.in traditionibus, in prin.ff.eo. Ergo in terminis huius.l.pactum istud quantum est pro.x.milibus non numeratis non potest actionem producere, et in dubio illa alia x.milia non numerata non videntur promissa ex causa donationis, sed causa vsurarum, vt probatur in d.§.si tibi, et ibi glo. facit.l.cū alleges, cū ibi no.C.de vsur.nisi expresse sit actuz, q sit donatio, et ita intellige glo.circa quā vide qd no.Bar.et alij hic, et in.d.§.si tibi, et sentit glo et expressius Bar.hic, q si mu
2 tuasti mihi.x.† et expresse conuenimus, q reddam tibi illa.x.et vltra hoc, q ex causa donationis tibi dem alia.x.q vz conuen-

cio, sed Sal. hic dicit se putare contrarium esse verius, q talis dona
tio facta incontinenti presumit facta in fraudem vsurarum. Ideo nõ
vz per ea q ipse dicit se notasse in. d. §. si tibi pro quo nõ faciũt
no. p Bar. in. l. cũ seruus. ff. ne cõdi. ꝛ demon. q esset valde no. si
esset verum, ꝛ Sal. in. d. §. si tibi, nõ format istam. q. aut similẽ, ꝛ di
ci põt et q ea que no. Bar. in. l. cũ seruus nõ obstãt, qꝛ non lo
quunt qñ expresse de mẽte partiũ cõstaret, q vellent facere do
natione. Preterea ibi loquit in pmissione facta respectiue ad
contractũ mutui, hic non, vt hic p Bar. vnde nõ recedo ab opi. gl. ꝛ
Bar. quã tñ dupl’r limito primo nisi creditor haberet depraua
tã intẽtionẽ, vt qꝛ alias nõ fuisset mutuaturus nisi sperasset ali
quid vltra cõseq, vt est tex. in. c. cõsuluit, de vsu. Scdo posset
limitari nisi creditor esset solitus feneraŕi per id qd habet in. c.
illo vos, de pigno. in gl. fi. Ful g. hic, dicit simpliciter quod ex
dicto Bar. hic de facili feneratores habebunt cautelam p quã
poterunt de iure fenus extorquere, ꝛ aliter non decidit. Tñ di
cit, q non habebunt cautelam feneratores per id qd dixi alle
gando. c. illo vos. ¶ Ponit etiam Ang. vnum hic an reddi
tus ex pecunia montis florentini, vel impꝛestitorum Venetijs
sit licitus de quo dixi in. l. item qꝛ. §. fin ff. ꝛc. ꝛ circa questionem
de qua Bart. hic se remittit ad no. per. l. si quis cum aliter, de
ver. obli. dic vt ibi dixi.

a ¶ Bal. in addi. no. quod alc. alle. Bal. i addi. bart. sup ff. nouo ꝛ sic Bald. fecit ad ditiões ad bar. sup ff. nouo q̃s habeo, ꝛ cito i pressioni dabũtur cũ lecturis Bart. nouiter imprimendis. Tho.

b ¶ Dãna. ad de tu ꝛ vide eũ dẽ alc. i cõs. xc. in. ij. col. i prin. in. v. vo. refert istã doc. Bal. ꝛ illã indistincte seqt ꝛ ibi vide q si p capitula pacis est facta remissio dãno rũ interesse ꝛ iniurie nõ intel lr remissũ ius vẽdicãdi vltõ dñiũ qd reme tẽs habeat ita aliqua re.

a ¶ Vide p ang. õ arc. l. §. fi. insti. õ iniu. ꝛ Iani. ꝛ doc. i c. pterea, de iu iur. ꝛ cam. do. Tho.

SVMMARIVM

1 Iniuriarum actione an possit agere qui confitendo sacerdoti di
cat remitto omnem iniuriam.
2 Iniuriam omnem qui remittit, non intelligitur remittere dam
na, & interesse, quæ ex illatione iniurię passus est.

Quedam. Actiones ex maleficio ipso iure tollunt
per pactũ de non petendo. h. d. ¶ In gl.
ibi famosam cãm, Bar. intelligit hoc esse verum si tales actio
nes que irrogabãt infamiã erãt ex delicto. prout loquitur tex.
noster secus si erant ex contractu, vel quasi prout est actio tutele de
positi ꝛ in similes que irrogãt isamiã. l. i. ff. de his q no. infa. qꝛ
p pactum non tollunt ipso iure actiones, alle. l. iurisgentium. §.
quinimmo, ver. marcellus. ff. eo. ꝛ cũ Bar. transeũt oẽs. Tñ di
cit Fulg. qd tex. in. d. §. quinimmo, non probat, qꝛ tractatur de
pacto ad agẽdũ, nos querimus de pacto tẽdente ad tollendam
actionem, vñ sm eum melius facit. l. age, ꝛ. l. actione. C. de trã
sa. vbi tex. vr presupponere, q ad tollẽdã actionẽ tutele ipso iu
re adhibeat aquiliana stipulatio, ꝛ acceptilatio, ꝛ p cõñs non suffi
cit pactum. Pro hoc facit, qꝛ nõ reperit iure cautũ de talibus
a actionibus, q tollant ipso iure p pactũ. ¶ † Extra glo. querit
hic Gul. ꝛ Bar. verum si qs sacerdoti cõfitendo dicat remitto
tibi omnem iniuriã possit vlterius agere actione iniuriarum, ꝛ con
cludunt, q sic, p rõnes q̃s hic vide p eos, ꝛ patebit et tex. ff. ex di
cẽdis, ꝛ communiter cõiter transeunt hic, ꝛ idem no. Bar. in. l. nõ 2
a solum §. i. ff. de iniur. vbi vide Bal. in addi. a ꝛ Bal. in. l. si do
mus ff. de serui. vr. pre. ꝛ in. c. i. §. iniuria, de pa. iur. fir. vbi not.
locutus est limitãdo conclusionem Bar. hic, ꝛ aliqd per eundem
in. l. ij. circa vlt. col. C. de lib. ꝛ eorum lib. ꝛ cũ Bar. et concordat
Ant. de bu. ꝛ Imo. in. c. de his, de accu. ꝛ est cõis opi. lz contrarium
videat voluisse Cy. quẽ refert ꝛ seqtur Bal. in. l. ij. ff. ad sille. ꝛ 3
Io. an. in addi. Specu. in ti. de instr. edi. §. nunc vero aliqua, in
addi. incip. per hoc vr ꝛc. non rñdet tñ ad rões Gul. de cu. ꝛ
aliorum pro cõi opi. facit, qꝛ verba sunt dubia cũ possint refer
ri ad remissionem actionis iniuriarũ, item põt referri ad remis
sionem rancoris, ꝛ odij ergo dz fieri interpretatio contra iniuriantẽ
qui se fundat ex verbis ambiguis. l. veteribus cũ materia. ff. c. c.
in presenti, de pba. Potest tñ opi. Cy. ꝛ Io. an. saluari in ca
su vcz qñ remittens dixisset se facere plenã remissionẽ, vt elegã
ter no. Bal. in. d. l. iniuria, ꝛ in. d. l. non solum, ꝛ Ro. in. l. ij. ff.
2 ad sille. ¶ † Plus dicit singular Bart. hic, ꝛ plenius, in. d. l.
si domus, ꝛ Bal. in. l. si pro fure, in prin. in lec. anti. ff. de condi.
fur. qd si vnus remittat alteri iniurias, expulsiones, ꝛ deuasta
b tiones nõ vr remittere dãna, b ꝛ interesse que ex illatione iniu
rie passus est, ꝛ ita dicit tenere Py. i. l. sz si vnus. §. si ante. ff. de
iniur. qd est diligenter notandũ, nã lz remisissem iniuriã, ꝛ vio
lentiam, non tñ remitto damnum, qd est qd de per se ab iniuria.
Et pro iniuria sicut pro quolibet delicto põt agi criminalr ꝛ ci
uiliter, ꝛ sublata vna via non intelligit sublata alia. l. i. C. qñ ci
ui. act. preiu. crimi. ergo cum dicta verba non contineãt remis
sionem damni, qd petitur ciuiliter agendo debẽt illa verba ge
neralia interpretari contra se fundantem ex verbis, vt dictum est, tñ
qñ verba sunt ita lata, q vltra iniuriã remittunt deuastiones, ꝛ
expulsiones nõ putarẽ dictum Bal. in. d. l. si domus pcedere,
vt dicta verba aliquid operent, nec Py. in. l. sed si vnus, loqui
tur eo modo quo refert Bal. sed solum in remittente iniurias,
quo casu puto eũ bñ loqui, ꝛ cum eo concordat Spe. in titu. de
accusato. §. i. ver. sz quid si vulneratus, vbi hoc in terminis est,
etiã si remissio facta fuit per pecuniã sm eũ, ꝛ idẽ no. Io. fab. §.
fi. instit. de iniu. ꝛ pro hoc allego glo. in. c. si canonici, in verbo
damnis, de offi. or. in. vj. bñ facit. l. sed ꝛ si quacũq. §. iniuriam
ff. ad. l. aquil. Et ad mãm huius. §. vide etiam no. per Bart. in
l. cum mota, in. j. col. C. de transa.

SVMMARIVM

1 Exceptio facti, uel intentionis non dicitur proprie exceptio.
2 Ius pignoris, an & quando possit pacto extingui.
3 Ius pignoris constituitur solo consensu per pactum declarato.
4 Ius pignoris non tollitur ipso iure per pactum, quãdo fuit crea
tum per stipulationem.
5 Pignoratitia, & hypothecaria in quo differant.
6 Pignoratitia an aliquo casu sit actio in rem.
7 Pignoratitia contraria quæ datur creditori decepto in constru
tione pignoris, oritur absq; eo, q pignus traditũ sit creditori.
8 Dictio frustra potest stare, ubi actus infringi potest ope exce
ptionis.

De pignore. Obligatio pignoris, ꝛ actio hypo
thecaria solo cõsensu contrahit, ꝛ orit p
pactũ, ꝛ ex pacto, non tñ semp solo consensu, seu pacto tollit ip
so iure, sed p exceptionẽ. h. d. ¶ In tex. ibi p exceptionẽ. s. qñ
debitor vẽdidit pignus cõsentiente creditore, quo casu vr tacite
pacisci creditor qd pignus nõ petet, ideo p exceptionẽ tollitur
ius pignoris nõ ipso iure. l. ij. C. de remis. pig. in verbo exceptio
sm cõem sniam quã sequuntur glo. ꝛ doc. hic lz gl. in. d. l. ij. vi
1 deat contrarium sentire, ꝛ non bñ, qꝛ vr violare illum tex. † cũ exce
ptio facti, vel intentionis nõ dicat proprie exceptio. l. in rebus,
cũ gl. in verbo exceptionẽ. C. de iu. do. ꝛ ibi Bal. in fi. ꝛ per eũ
dẽ notabiliter in. l. peremptorias, in pe. vel vlti. col. C. sen. re
scin. non pos. item ꝛ secundo tollit ius pignoris ope exceptio.
tñ, qꝛ creditor fecit pactum de non petendo debitum principa
le, puta mutuũ quo casu per tale pactum vr etiã promisisse non
petere pignus. l. soluitur. §. i. alle. in gl. vnde si per tale pactum
de nõ petendo debitum, tollebatur debitũ principale ope exce
ptionis prout est regulariter, quia pactum de non petendo non
tollit ipso iure obligationem ciuilem ꝛ actionem, sed producit
exceptionẽ. l. si vnus. §. pactus, ꝛ ibi no. ff. e. Fallit in casibus de
quibus, in. l. ab emp. ff. eo. tunc igitur pactum tollit debitũ prin
cipale ope exceptiõis, ita et tollet ius pignoris per. d. l. soluit,
2 ꝛ istis duobus casibus põt intelligi iste tex. ¶ † Tertio põt et
intelligi qñ pignus erat constitutum non solo cõsensu, sed etiã
per traditionem quo casu per pactum non potest ipso iure ex
tingui ius pignoris, qꝛ res non est integra, arg. d. l. ab emptio
ne, ideo extinguetur solum ope exceptionis, vt hic sm gl. ma.
h, in fi. ꝛ sequit Bal. hic, ꝛ Ray. Ia. bu. Bar. ꝛ Sal. in. l. ma
3 ior. C. de pigno. ꝛ ibi no. gl. ¶ Sed Bar. Bald. ꝛ Ange. hic
tenent contrarium, qꝛ traditio quantum ad actionẽ hypothecariam,
ꝛ ius pignoris constituendũ nihil operat cũ sufficiat solus con
sensus pacto declaratus. l. i. ff. õ pig. actio. l. si prior. ff. qui potio.
in pig. hab. Tñ Fulg. sustinendo gl. rñdet ad hanc rõnem di
cens, q et traditio ad contractum emptionis ꝛ venditionis non est
necessaria, sed sufficit solus consensus. l. ij. in fi. ff. de cõtrahẽ. emp.
ꝛ tñ traditio facit desinere rem esse integram, adeo q solo pa
cto ipso iure non põt tolli actio. d. l. ab emptione, ꝛ lz ista opi
videat satis sustentabilis cum qua simplr transit Pau. de ca.
hic põt dici rñdendo ad rões Fulg. qd immo aliud est in con
stitutione pignoris q̃ in contractu venditionis, qꝛ creditor dr habe
re ius in re qñ sibi acquisitum est ius pignoris quod acquiri
tur solo consenso comm. ff. de dam. infe. l. pignoris. ff. de pig. sed
emptor ex contractu emptionis ante traditionem non hz ius in re,
sed solam actionẽ personalem contra personam venditoris. l. si ex sti
pu. ff. de acqui. pos. cum si. tñ non vr tuta respõsio, qꝛ lz emptor
non acquirat ius in re nisi per traditionem, tñ attento, quod per
pactum factum post traditionem non tractatur de tollẽdo iure
reale, sed de tollenda obligatione personali, ꝛ tñ nõ potest tolli
solo consensu siue res in totum, siue in parte tradita fuerit, siue
precium in totum, vel in parte solutũ fuerit, ergo ita dz esse hic.

¶ Exceptio

¶ Exceptis autem casibus supradictis pignus sicut solo con
sensu constituitur, ita solo consensu ipso iure dissoluitur. l. ut quisque
ff. de solu. et l. nihil tam naturale ff. de reg. iur. et hic plenius per
4 gl. † adde aliu casum in quo ius pignoris non tollitur ipso iure
per pactu. s. qn ius pignoris fuit creatum per stipulationem, ut
quia in obligatione pignoris interuenit forma stipulationis. s. pre
cedens interrogatio, et sequens respon. ut quia primo interrogaui
dicens obligas ne mihi talem rem, et tu respondisti obligo, nam
ius pignoris hoc modo potest creari per stipulationem, ut est
tex. cum glo. in l. solutum ff. de sol. quod est ad hoc pro singulari al
leg. Bal. in l. legitima C. eodem, et hic, nam tunc solo pacto de
non petendo pignus non posset ipso iure extingui virtute stipu
lationis, sed per exceptionem, ut in d. §. pactus, tunc enim ces
5 sat ratio posita in d. l. nihil tam naturale. ¶ † In glo. mag. in
prin. ibi ut pignoraticia &c. que differentia sit inter hypotheca
riam, et pignoraticiam vide per glos. magistram in prohemio
ffortiati, in §. tertio, in verbo omnia, et in l. easdem res. et ibi ple
nius per Bar. et per Bar. in l. si rem. §. proprie ff. de pigno. ac
tio. et in l. pignoris C. de pig. et per doc. in c. constet, de pigno.
et per Bald. multum no. in c. j. de feu. da. inuit. leg. commi. et in
l. 1. C. de pign. actio. et in l. 1. C. de non nu. pecu. in quibus locis
6 etiam tangit † an pignoraticia aliquo casu sit actio in rem, adeo
quod detur contra quemcunque possidentem rem pignoratam sicut
8 hypothecaria. ¶ † Et circa hoc tene menti quod no. Barto.
7 hic, et in d. §. tertio, in fi. dum vult quod pignoraticia contraria
que datur creditori decepto in constitutione pignoris oriatur
absque eo, quod pignus traditum sit creditori, alleg. l. 1. et l. tutor. §.
contraria ff. de pignor. actio. sed melius probatur in l. si quis in
pignore. §. j. eodem titu. in verbo obligauit, iuncto princip. il
lius l. non enim dixit tex. tradidit. Nec ob. si dicatur, quod ibi in
telligatur dari actionem de dolo quando non tradidit, et pigno
raticiam quando tradidit, quia responde, quod propter aliud ibi iu
risconsultus fecit mentionem de actione de dolo, ut ibi, in glo.
fi. et ita teneo, licet Fulgo. hic per aliqua que mihi videntur sa
tis leuia conetur tenere contrarium ¶ In ead. ibi tollitur per
exceptionem, ut hic &c. hec opi. communiter tenetur, et eam se
quitur, licet Saly. in d. l. maior, teneat contrarium volens, quod si facto pa
ctum de non petendo debitum principale tollatur ipso iure ius
pignoris contractum sola conuentione, ut ibi per eum respondentem
per istum tex. quod hic intelligitur de exceptione facti, vel in
tentionis, vel quando res tradita erat, que responsiones nimis
destruunt, et restringunt istum text. glo. tamen de hoc dubitauit in
d. l. maior. ¶ In ead. ibi §. cum venditor &c. an illo casu ipso iu
re tollatur pignus, glo. hic non aperit, tamen tex. ibi videtur velle,
quod sic in verbo frustra, inducendo, ut per Bar. in l. pe. §. ad cri
men, in fi. de pub. iud. contra Sal. in d. l. maior, in contrarium fa
cit id quod habetur in l. ij. C. de remis. pig. et id quod per illam l. dixi
9 ... † et dictio frustra potest etiam stare ubi actus venit infringendus
ope exceptionis. l. 1. C. de non nu. pe. et no. Ange. in d. §. ad cri
men, et istud magis placet quicquid dixerit gl. in d. l. maior, quae non
videtur se firmare reliqua dic, ut hic per Bart.

Si quis paciscatur.

Pactum personale non extenditur ad he
redes hoc dicit, et vide que dicta fuerunt in l. iurisgentium. §.
pactorum. C. eo.

SVMMARIVM

1 Pactum de non petendo à me, neque à ticio, non prodest ticio.
2 Pactum de non petendo à me, neque à ticio, an pariat exceptionem
doli ticio.
3 Pactum alteri factum ualidatur per superueniens interesse.
4 Stipulari potest quis hæredi suo post mortem stipulantis.
5 Pactum de non petendo à filio factum per patrem cum credito
re, an ualeat.
6 Stipulatio facta per patrem de dando aliquid filio suo, an acqui
rat filio
7 Filiorum appellatione facta in contractibus, non comprehen
dit nepotes.
8 Pactum de non petendo à patre, nec à filio, an intelligatur facta
filio, ut filio, uel ut heredi.
9 Emphyteosis si fuit recepta per patrem pro se & filiis suis, an mor
tuo patre filius possit succedere in emphyteosim, si repudiat he
reditatem patris.
10 Emphyteosis ecclesiæ an transeat ad heredes extraneos emphy
teotæ.
11 Peculium profectitium in totum, uel pro parte, uel aduenticium,
an dicatur lucrum quod facit filius de pecunia patris.

Si pactus.

1 † Si paciscor ne petas a me neque a ti
cio tale pactum non prodest ticio, siue
sit filius meus, siue extraneus, etiam si postea mihi heres ex
stat. h. d. ¶ In gl. ij. ibi sed an pro parte testatoris &c. glo. hic
videtur intelligere tex. quod ticius, et ille qui pro se, et ticio pactum
fecit erant obligati ad idem debitum scilicet quilibet pro parte,
et vult glo. quod pro parte paciscentis vz eo viuente, pro parte au
tem ticij certum est, quod non vz viuente ticio, immo etiam nec post
mortem paciscentis prodest ticio quamuis ticius heres efficia
tur, et ticio peti poterit pars paciscentis si eius est heres ticius,
quia in persona paciscentis pactum fuit personale, et non transito
rium ad heredes, et pro parte spectante ad ticium non reconua
lescit pactum licet efficiatur heres paciscentis, quamque alias pro
pter superueniens interesse reconualescat pactum secundum
quod dixi in l. j. C. eod. quia isto casu non dicitur superuenire inte
resse paciscentis, licet efficiatur heres suus, quia respectu partis
in qua tenetur ticius nullam pretendere dicitur interesse paci
scens an conueniet ticios postquam pro parte ipsius ticij non con
uenit ut heres, non autem intelligas istum tex. quod paciscens, et
ticius essent duo rei debendi, et sic quilibet esset obligatus in so
lidum pro eadem causa, quia tunc quoque pactum unius ex reis deben
di prodest alteri secundum distinctionem de qua in l. si duo ff.
de arb. et l. idem in duobus, cum ibi no. ff. eo. et plene per Bar.
2 in l. ex duobus, in vi. q. ff. de duo. reis. † Posset etiam intelligi iste
tex. quando paciscens tenebatur creditori in x. ex una causa et ticius in
quinque ex alia, et an dato, quod istis casibus non acquiratur ticio di
recta exceptio pacti saltem acquiratur doli exceptio, glo. in d. l.
idem in duobus, in ver. plurimum. tenuit quod non per illum tex. in
distincte loquentem de quo dixi in l. postquam liti C. eo. Posset
etiam secundum Fu. g. et Paul. de ca. iste tex. intelligi quando ego feci pactum
super eo quod ego solus debebam tibi, ut illud non peteres a me
neque a ticio quem specialem feci heredem meum, et istum intel
lectum putat Pau. de ca. esse magis de mente litere. quia dubita
bat an pactum factum transeat ad heredem, et isto casu ratio huius
decisionis est, quia licet possim pacisci mihi, et heredi meo per no
men appellatiuum scilicet heredi tamen nominando per nomen pro
prium videor pacisci sibi, ut extraneo, et non vz quia defectus est
in conceptione verborum, et ideo non reconualescit, licet efficiatur
heres propter vitium conceptionis, et dicit hoc esse verum etiam si
dixisset ne peteres a ticio quando contingat ipsum effici heredem
meum, quia censetur habere hereditatem a fortuna, et ita probatur secundum eum,
per tex. no. in l. sed si he, in prin. iuncto fi. de leg. iii. Sed aduer
te, quia istum tertium intellectum non puto verum scilicet quod hic intelli
gatur quando solus paciscens erat debitor, quia cum interfuit paciscentis,
quod heredi suo acquiratur, interest enim nostra heredi nostro ac
quiri. l. j. ad tr. ff. si mulier ven. no. et l. 1. C. ut actio ab here. facit
l. si pactum ff. de proba. et l. et quia, in prin. ff. de interro. ac. iuncto eo,
quod habetur insti. ad l. aquil. in prin. ergo si ticius efficit heres
debuisset hic pactum conualidari per ea que no. Bar. in l. j. et ibi di
3 xi C. eo. † ubi fuit conclusum, quod superueniens interesse validat
pactum alteri factum, nec est verum, quod vitium fuerit in conceptio
ne verborum, quia non dicitur esse vitium dummodo verba obligati
ua conferantur in personam paciscentis licet executiua in personam
alterius, nam tunc vz pactum, et stipulatio. l. quecunque gerimus, cum
ibi no. ff. de act. et obli. dummodo paciscentis intersit, ut ibi not.
vel ex postfacto superueniat interesse, ut dixi in l. heredi. ff. eo.
¶ Roma. tamen in l. stipulatio ista. §. alteri, de ver. ob. ut assentire di
cto tertio intellectui, et respondet ad illud, quod dicitur quod superueniens in
teresse validat pactum, quia illud est verum si superueniat ex non pa
ciscente, secus si ex morte no, ut hic quam rationem non placet, quia istud est
ponere diuersitatem casuum sine diuersitate rationis, attento quod
4 videmus † quem posse stipulari heredi suo post mortem stipu
lantis, vel paciscentis. d. l. j. C. ut actio ab hered. et tamen stipu
lationes non sunt inuentae, nisi ut stipulemur dari, quod nostra inte
rest. d. §. alteri, et multo minus procedit illud, quod dicit Pau. de
ca. hic alleg. l. sed si sic, ut patet ex predictis, nec etiam videtur quod d. l. sed
si sic, faciat ad propositum, quia ratio illius l. est, quia non possum
grauare in testamento illum quem ego non relinquo, seu heredem non
facio. l. ab eo C. de fideicom. quamuis postea contingat, quod heres
meus faciat illum heredem, quia ille non dicitur habere a me, vel
ex prouisione mea hereditatem, sed ex prouisione alterius, sed
bene possum pacisci, vel stipulari ticio, quia non petatur ab eo il
lud, quod ego tibi dabo si contingat, quod illum ticium facias heredem meum,

¶ Hypothe
caria. Adde in
quod etiam hypothe
caria datur contra eum
qui dolo desijt
possidere. l. si
fundus. §. in vin
dicatione ff. de
pig. et l. pigno
ris eod. ti. et vi
de. in q. cvij.
col. fi. in pa. i. v.
vol. Fra. cur.

¶ Ero dif
ferentia inter ac
tionem pignora
titiam et hypo
thecariam vide
late per Ang. de
are. in §. actio
num. xlviij. col. fi.
versi. quo quo
actio hypothe
caria, insti. de
actio. et adde
Ro. ro. cons. ccc
lxxviij. circa
fin. ubi quod quan
tum recognosce non
possit hypo
theca in iustum
contractum rei hy
pothecate pos
sessorem nisi prece
dat excussio bo
norum debitoris
personaliter obligati
tamen fallit ubi
certum est debi
torem soluendo
non esse tunc enim
inutilis foret ex
cussio igitur non
premittenda, ut
posset uenire ad
iudicium hypo
thecarie, et hoc
dicit esse in iure
glossato. quem
omnes sequuntur
in l. decem ff. de
v. obl. et l. 1. ff.
si certum peta.
Ben. Ferran.

nam hic non tractat de grauando eum. Itē ex promissione mea
est hēs, et superueniens interesse validat actum, vt dictū est, vñ
teneas precedentes intellis qui sunt de mente glo. et eodem mo
do fm Bal. intelligas tex. in versi. et hec iulianus, qui loquitur
in patre et filia. ¶ Ubi aūt pater et filia essent obligati p vno,
et eodem debito, et non pro diuersis partibus an tunc pactum
patris prosit filie, dic vt in. l. et heredi. §. nos aūt ff. eo. ¶ In ea.
5 ibi, vt ergo, omnis doctrina huius glo. reputatur no. et est ma-
gis communiter approbata tamen ista doctrina inquantum di-
stinguitur, an precedant merita vel non videt̄ scd̄m Bald. esse
vera quando stipularetur aliquid dari filio, seu qñ pater aliqd
de suo confert filio, vt no. in. l. si donatione. C. de colla. et in auc.
vnde si parens. C. de inoffi. testa. sed quādo loquimur in pacto
de non petendo non videt̄ q cadat ista distinctio scd̄m eum, et
ita dicit tenere Ja. de are. et Cy. † Et qñ queritur si pater pactus
est cum creditore, q non petat a filio debitore, debet attendi, q
aut pater fecit mentionem de nomine proprio filij, et non de fi-
liatione, et videtur sibi pacisci tanq̄ extraneo, arg. l. cum aliqs
C. de iure delibe. et ideo non vz pactum. l. et heredi, versi. cete-
rum cum ibi not. ff. eo. et per regulam. l. que tutela in fi. ff. de reg.
iur. et ita communiter intelligitur iste tex. si aūt fecit mentionē
de filiatione, videtur pacisci tanq̄ filio, arg. l. cum aliquis et. l.
si filio. ff. de condi. et demon. et acquiritur filio doli exceptio. d.
l. et heredi, ver. iulianus. Si autem pater tantūm erat debitor nō
filius, et pactus est, q a filio non petatur, tunc aut expressit solū
proprium nomen filij, et videtur pacisci ei, vt extraneo, et non vz
per proxime dicta, aut pactus est sibi vt heredi, vel vt filio, quo
vltimo casu intelligitur pacisci, vt heredi, cū aliter non possit
pertinere dictum pactum ad filium nisi vt ad heredem, et tunc
acquiritur filio heredi directa exceptio pacti, vt probātur hec
omnia in. l. vnica. ff. ea. Tamen mihi videtur q etiam distinctio
meritorum facta per glo. possit adaptari quando pactus est cū
creditore filij, q a filio non petat, et propter hoc pater aliquid
dedit creditori filij, et motus fuit ad hoc pater propter merita
filij quo casu nō tanq̄ filio videtur pacisci, sed tanq̄ extraneo,
vt dicit glo. magis cōiter approbata, et ideo tunc pactum nō va
6 lebit, q limita, vt patebit ex. ff. dicendis. † Ubi autem stipulare
tur pater aliquid filio dari, an et quando filio acquiratur, vide
plene per Bar. Ang. et Imo. in. l. q dr̄. ff. de ver. ob. et aliquid
etiam per Bar. hic cui adde inquantum dicit, q si meritum re
cepit pater a filio cui stipulatur videtur ei stipulari tanq̄ extra
neo, ideo non vz per istam glo. et idem tenet Ang. in. d. l. q vi-
detur q intellige verum quando iuxta quantitatem meritorū
stipulatur, vel minus, secus si plus, q saltem in eo, q plus est
videretur filio, vt filio stipulari ex quo respectu illius pluris
merita non precesserunt, argu. l. que de tota. ff. de rei ven. scd̄m
Imo. in d. l. q dicit cui adde q hoc fuit de mente Bar. in.
l. siquis pro eo. §. j. ad fi. ff. de fideius. et Bald. in. d. auc. si pa-
rens. Uel scd̄m Imo. in. d. l. q dr̄ dic melius, q etiā qñ prece
dunt merita cum pater tunc possit moueri ex duplici causa ad
stipulādum, vz propter merita, et etiā possit moueri ex affectio
ne paterna, q in dubio debeat presumi causa pp quam stipulatio
magis valeat q̄ pereat arg. l. quotiens in stipulationibus. ff. de
verb. ob. et c. abbate de ver. sig. et sic presumetur stipulari filio
tanq̄ filio, nec scd̄m Imo. est curandū hoc casu etiam si expri-
8 mat a nomen proprium cum appellatiuo, et precedat nomē pro
prium, q attendi debet appellatiuū. vt potius valeat res q̄ pe
reat, et sic nō ob. l. si cōis seruus, ita ff. de stipu. ser. vbi vz debe-
re inspici, et procedit, q loquit̄ quando vtroq̄ casu stipulatio
valeret, facit q no. Inno. in. c. in presentia, de renun. et sic stabit
cōclusio, q ista glo. et doc. Bar. et Ange. procedant qñ appa-
reret expresse, q pater pactus aut stipulatus esset filio pp me
rita precedentia, alias aūt licet merita precessissent et non appa-
reret, q pp ea motus sit pater ad stipulandum filio facta men-
tione de filiatione presumeretur pacisci, vel stipulari, vt filio,
et non, vt extraneo fm Imo. et idē est de mente Bal. hic in lec.
anti. ¶ Sed plus voluit Raph. cu. in. d. l. q dr̄, et etiam Ful-
go. hic q et si appareat, q pater stipulatus est pp merita non
ds inualidari pactum aut stipulatio, q equitas vult q validior
debeat esse stipulatio qñ pr̄ ad ipsam inducitur pp merita filij q̄ qñ in
ducitur ex affectione pr̄na, et iz appareat q mouetur pp merita
nō pp hoc remouet̄ affectio pr̄na, sed hec vlti. opi. satis debili
ter fundata est attento, q apparebat puta ex verbis pr̄is patrez
fuisse motum ad stipulandū filio pp merita, et inspici ds princi-
palis cā. l. rogasti in prin. cū vul. ff. si cer. pete. Preterea qñ pr̄
stipulat̄, vel paciscit̄ filio facta solum mentione de nomine pro-
prio, q per illā expressionem apparet, q voluit prouidere filio,
vt extraneo, vitiat̄ dispositio. l. et heredi, ver. ceterum ff. eo. et di
xi. ā. et tñ ibi nō cessabat affectio q̄ a filiatione causatur. De ista
materia etiam plenius scripsi in. d. l. q dr̄ et ad ibi dicta me re-
mitto. ¶ In ea. ibi, q tanq̄ heredi, glo. magis cōiter approba
tur, et Joa. de impol. in. d. l. q dr̄, dicit q cōiū vr̄ tenere Bar. in
l. libero p, in versi. q̄ro quid si filio p appellatio proferi a cōhere
7 dibus ec. ff. de ver. signi. † vbi vult q si in cōtu aliquo fecit men-
tionez de filijs nō includent̄ nepotes nolētes se ex illo cōtu fun
dare, vt ibi per eū arg. l. veteribus ff. eod. Sed si pr̄ stipulando
filijs, vr̄ in dubio stipulari, vt heredibus comprehenderent̄ ne
8 dum nepotes, sed etiā extranei p. l. tale pactū. §. f. ff. e. † Et ppea
dicit Imo. q aut fit mētio de filio in actu q nō potest cōuenire
b filio, vt filio, sed filio, vt heredi. b ¶ Exemplum in pacto de nō
petendo cum pater paciscatur ne a se, vel a filio suo petat̄ cum
filius se nō obligasset, sed pater tāti. Et tunc intelligit̄ pacisci
filio, vt heredi. d. l. vnus de pa. do. et ita potest intelligi ista gl.
Aut fit mētio de filio, et actibus qui pñt cōuenire filio, vt filio,
ac etiā vt heredi, exemplū qñ cōcedit̄ patri pro se, et filijs, et tūc
presumit̄ patrem acq̄rere filio, vt filio, cū de filiatione tantum
fecerit mētionē, arg. d. l. cū aliquis. Et ideo non comprehende
rent̄ nepotes nec alij heredes. Adde q pro ista opi. etiam vr̄
tex. in. l. qñcunq̄. §. i. ff. de verbo. obl. vbi pater stipulando filie
post mortem pr̄is videt̄ stipulari filie, vt filie, nō vt heredi, et ll
lū tex. ad hoc alle. Bal. in auc. si quas ruinas C. de sac. san. ec.
Et iste est subtilis passus lōgum ocium requirens, potes con-
cludere prout colligit̄ ex quibusdā verbis Bal. hic in fi. q illud,
q dr̄ hic in glo. et p Bar. hic, et in. d. l. q dicit̄. s. q pater videt̄
in dubio velle acquirere filio, vt heredi, est verum qñ acq̄sitio
sumit originem in persona patris, vt quia pater recipit pro se, et
filijs. Naz illud q ipsi patri acquisitū est vr̄ velle acquiri post
mortē suam filio heredi, et ita loquunt̄ iura alle. in gl. Attento
q pater recipiens pro se, et filio vr̄ ordine successiuo recepisse
scilicet q primo acquirat̄ patri, et post mortez filio, vt late pro-
bat Bar. in. l. gallus. §. i. de libe. et posthu. ¶ Et ex hoc colli
git̄ rñsio ad. d. l. qñcunq̄, q ibi acq̄sitio nō cepit originē in per
sonā pr̄is, q soli filio pater stipulatus est. ¶ Ex hoc verificat̄
vnū, q elegāter dixit Bal. in. c. j. inti. an agna. vel fil. s q vbi
pater stipularetur aliter sibi, et aliter filio, nunq̄ vr̄ stipulari filio,
vt heredi, tex. est valde. no. cum glo. in verbo factum videri, in
l. fi. ff. de do. cau. mor. Et de materia etiam vide aliqua not. p
Bald. in. l. j. ad fi. C. per quas psonas no. acquiri, et p Bar. in
locis proxi. allegandis. ¶ In quibus etiā concludit, q stipula
tio patris adiecte super re de sui natura non transitoria ad here
c des a extraneos operatur, q pater nunq̄ videatur stipulari fi-
lio, vt heredi, seu filio, vt etiā hic per eū. Nec ob. predictis do
ctrina bar. in. d. l. liberorū, allegata p Imol. q rñde q intentio
Bar. ibi nō est decidere an pr̄ videat̄ stipulari filius, vt heredi
bus, sed voluit tantum decidere an qñocūq̄ in cōtu fiat men-
tio de filio comprehendatur nepos, etiā si non esset heres, vel
non esset tractandum de herede, q in cōtu filij essent vocati cū
9 patre viuente, et dixi plenius in. d. l. q dr̄. ¶ † Et ex predictis
deciditur qō si pater recipit rem in emphyteosim pro se, et fi-
lijs suis, an mortuo patre filius possit succedere in emphyteo-
sim si repudiat hereditatē pr̄is, de quo aliquid p Bart. hic, et
plene per eundem in. l. vt iurandi. §. si liberi ff. de oper. lib. et
in. l. si non fortē §. libertus, in vlti. col. post Ja. bu. ibi. ff. de con-
di. inde. et per Bar. in. d. l. gallus. §. j. et in. l. item videndum, et
ibi etiā Bal. et Ang. ff. de peti. here. et per Jaco. de bel. in auc.
de nō alie. §. in emphyteosim. et per Bald. plene in. d. auc. si
quas ruinas, et in. l. liberti. C. de oper. lib. et in. l. iu. in fi. C. de fi
deicō. et in. l. ij. C. de suis et legi. et in. l. filio pater, de leg. et in. c.
j. an agna. vel fi. et in auc. vnde si parens. C. de inof. test. et ibi ēt
per Sal. et per Saly. in. l. ij. in. xviij. q. C. de iur. emphy. et per
Pe. de anch. in cle. ij. de iure patro. vbi transit cum Bar. per
Imo. in. c. potuit in antepe. char. de loca. et in. d. l. q dicitur, et
10 aliquid per Pau. de ca. in. d. l. similiter, et titio eo. ti. ¶ † Etiā
git etiam incidenter Barto. hic an emphyteosis ecclesie tran
seat ad heredes extraneos emphyteote, de quo dixi post glo.
11 et doc. in l. etiam ff. so. matri. ¶ † Item tangit hic Barto. an si
d filius lucretur cum pecunia patris a totum illud lucrum dica-
tur profectitium, vel pro qua parte profectitium, et pro qua ad-
uentitium de quo per eundem in. l. prima. §. nec castrense, cir-
ca. iij. colum. ff. de collatio. bo. et in. l. illud. C. de collatio. bono.
et ibi per Fulgo. et Pan. de castro. Sed de hoc dic melius, vt
per Bal. et Saly. in. l. omnino. §. j. C. de inof. test. et per Bal.
in auc.

a ¶ Ex pma
tur an aūt si ne
cesse exprimere
merita in spē et
an stat assertio
ni pris vide gl.
et doc. i. l. si do
natiōe. C. d col
la. bal. et doc. i
auc. vnde si parēs
vbi plene p la.
i vi. col. C. d in
of. test. bal. i. l.
illud, in. iiij. q.
C. de sa. san. et
aliqd p ale. i. l.
et si pceperit §.
fi. i vi. col. i ff.
de lib. et posth.
ibo.

b ¶ Ut hēdi.
vide d h p ale.
cōsi. lxxx. j. lib.
an aūt ius pso
nare transeat
ad filiū nō he
redē pris. vid
per Fede. cōsi.
cxiij.

c ¶ Ad he-
redes vid ias.
in. l. si nō fortē,
§. si libertus in
pe. et vlti. col. ff.
de cōdi. inde. et
in auc. vñ si pa
rēs, i. vj. no. C.
de inof. testa. et
Alexā. in cōsi.
xliij. in. j. vol.
incip. viso the
mate. Tho.

d ¶ Patris.
d hoc p Ang.
cōsi. cclxxxiij.
vbi late d hoc.

in auc. ex testo, in. vj. de fel. C. et ibi per Roma. et Ja. bu. et bal. in. l. cum opz, in prin. C. de bo. que lib. et Bal. in. l. certum. C. fami. herci. et per Sal. et per Bal. in. c. j. de bene. fi. frn. vbi concludunt hoc iudicantis arbitrio esse discernendum inspecta qualitate, et quantitate opere, et industrie filii, et quantitate lucri. ¶ Et ad materiam huius §. vide etiam que dixi in. l. rescriptum. §. fi. ff. eo. et est repetibilis iste §. suprascriptus.

SVMMARIVM

1 Pactum personale, an & quando transeat in singularem successorem.

2 Pactum in rem factum cum venditore, vel donatore post alienationem, transit in singularem successorem.

Pactum conuentum.

Pactum conceptum in rem, vel in personam transit in singularem successorem ex causa onerosa, vel lucratiua in quem transit res super qua factum est. h. d. ¶ Jn tex. ibi cum venditore fobandi possidente rem meam, vel mihi obligatam, et ego sibi feci pactum de non petendo rem. ¶ No. quod ius excipiendi transit ad singularem successorem, de quo vide plene per Dy. et Bar. in. l. si teritus §. si prius ff. de aqua. plu. 1 arcen. et per Inno. in. c. que vero de iudi. ¶ † Jn glo. ma. in principi. ibi cum ante pactum alienauerit, vel dic etc. hoc est vnus intellectus, quod pactum personale de quo hic factum fuit post alienationem, et non prodest singulari successori. Sed istum intellectum impugnat hic Pau. de cas. quod etiam fuerit inutile pactum in principali persona i. alienante, vt fatetur gl. eo. modo debet esse inutile in eo qui habet causam ab eo. Facit. l. aliud. §. fi. et. l. in omnibus §. vbi vero ff. de reg. iu. sed hoc fallit in pacto n seruo super debito contracto per seruum, quia licet pactum de non petendo in personam serui sit inutile tamen acquirit exceptionem doli domino. l. et heredi. §. si seruus ff. eo. secundum Ps. de ca. quia seruus et dominus censentur ea. persona §. ex qui. insti. de inuti. stipu. et seruus ad hoc ordinatus est, vt acquirat domino ratione dominice potestatis, insti. per quas perso. in prin. Adde quod istam opi. tenuit etiam Oul. de cu. et Ray. de forli. hic, vtz quia iste tex. non possit procedere in pacto facto post venditionem, et pro hoc alleg. gl. in. l. neque vllam §. item si quis in verbo, non liberantur, in 2 ver. dic secus etc. ff. de peti. here. ¶ † Dicit tamen Paul. de ca. quod licet ista sint vera in pacto personali, tamen secus est in pacto in rem facto cum venditore, vel donatore post alienationem, quia proderit singulari successori, eo quia tale pactum de natura verborum comprehendit illum cui fit, et etiam illum qui habet causam ab eo. Jdeo tunc licet in persona eius qui alienauerat sit inutile, erit tamen vtile in persona singularis successoris, ita intelligit Pau. de cast. istum tex. in prima parte, ex quo colligit, quod quis potest pacisci ne petatur ab illo qui habet causam ab eo, et querit sibi directam exceptionem, quia interest sua, ne causa illa seu titulus irritetur, vnde non dicetur talis paciscens omnino extraneus cuius pactum non acquirit alteri, vt. ff. pri §. ¶ Sed aduerte, quia Bal. et Ang. hic intelligunt, quod tam pactum personale de quo loquitur glo. quam reale prodest singulari successori, etiam si pactum fuit factum post alienationem, quia regula est, quod ius post alienationem superioris auctoris prodest singulari successori quo ad exceptionem sicut si competiisset ante. l. si a titio ff. de rei ven. et. l. si quis alienam ff. de ac. emp. Et ita videtur tenere Bar. in. d. §. item si quis reprobando gl. ibi contra istum tex. Et hoc facit, quia totus iste §. videtur loqui in pacto facto post venditionem, prout ibi in verbo cum venditore factum, nam qualitas iniuncta verbo debet intelligi secundum tempus verbi. l. in delictis §. si extraneus ff. de nox. Jtem quia potest dici, quod pactum non est inutile in persona venditoris quamuis fuerit factum post venditionem, quia poterat res vendita redire ex multis causis postea ad venditorem, et sic si tunc conueniretur rei vendicatione ab eo qui sibi pactum fecit poterit se tueri exceptione pacti, et sic pactum est aptum sibi afferre vtilitatem. Nec ob. quod pactum fuerit personale, quia illa personalitas non impedit quin pactum possit transire ad alium donec viuat alienans cui pactum factum fuit. l. acquirent. §. j. cum. l. seq. ff. eo. Et pro hoc etiam benefacit, quia iste tex. indistincte loquitur. ¶ Jn ea. ibi. C. de in. do. l. j. et expressius in. l. aristo. §. fi. ff. de dona. tamen intellige, quod hic fuit compromissum per donatorem de euictione, vel quod donatio est incepta a promissione, quod est diuinare, ideo communiter reprehenditur iste scribens intellectus. ¶ Jn ea. ibi. vt ff. eo. l. §. fi. et. l. seq. ibi loquitur quando fuit expresse actum, quod pactum personale factum fideiussori prodesset reo, et sic non bene probat ille tex. dictum glo. Unde dic, quod ratio huius tex. est, quia interest alienantis ne irritetur titulus suus, vt dixi, et sic communiter approbatur iste vltimus intellectus. Licet Fulgo. hic dicat sibi magis placere opi. Mar. de fili. quam istam opi. Sabini relatam in tex. que non est bona, nec a iurisconsulto approbata, sed solum est approbata sententia aliorum tanquam plurium qui dicebant istud pactum prodesse singulari successori, si tale pactum fuit in rem, tamen opi. glo. est approbata communiter, ideo ab ea non est discedendum. Pro qua facit id quod dicam in. l. et heredi. §. nos autem in fi. ff. e. Et quod opi. Mar. de fili. non sit vera patet clare in venditore propter rationem adductam in glo. dum ait. l. quod dictum ff. e. et in donante etiam patet per id quod dixi. s. quod interest donantis, quod non infringatur titulus sue donationis. ¶ Jn en. ibi de generali pacto personali etc. glo. vult intelligere de pacto personali, quod transit ad alium viuente paciscente secundum quod no. in. l. iurisgentium §. pactorum in verbo personale. ff. eo.

Cum possessor.

Pactum factum possessori hereditatis non prodest neque nocet vero heredi. h. d. ¶ Et facit iste tex. secundum Ang. quod pactum factum cum prelato putatiuo non prosit vero, quando ille putatiuus erat in malafide. n Secus si erat in bona, vt quia probabiliter putabat se esse prelatum per id quod hic no. in gl. Facit. l. si bonefidei possessor, cum ibi no. per gl. in fi. ff. de peti. de qua materia vide per glo. et doct. in. l. iusiurandum, quod ex conuentione. §. j. in verbo compertit ff. de iureiu. et per bar. in. l. si vrbana ff. de condi. inde. per Bal. in. l. ij ff. de serui. et aqua, in ver. nunc de quinto puncto, et in ver. sed quid de sexto puncto, et per Bal. in. l. certum. C. de rei ven. in quibus locis alle. no. per Inno. in multis, et maxime Inno. in. c. ex literis, de resti. spo. et in. c. nihil, de ele. et per Bal. in. l. emptorem, in. iij. col. C. loca. et in. l. eam quam. C. de fideico. in ver. extra queritur legatum fuit relictum tuto. Facit quod no. Bar. post gl. in. l. si tutor. C. in quib. cau. in integ. resti. non est necess. et quod not. docto. in. l. barbarius, de offic. preto. ¶ Et de materia huius. §. et contra que hic no. in glo. dic vt dixi in. l. si actione. C. eodem.

n ¶ Malafide. adde do. de de ro. deci suis vbi ponunt de duobus abbatibus contendentibus a quo debeat petere creditor res cum possidens habuerit sententiam pro se, et quis dicatur intrusus, vide per Cal. gl. xlij. de ver. sig.

Si filius.

Si filiusfa. vel seruus, seu bona fide possessor paciscatur ne petatur a patre, domino, vel possessore acquiritur illis directa exceptio pacti iam super debito ad quod tenentur ex persona paciscentium, quam ex persona propria, sed si paciscuntur ne petatur a se distinguitur, quia aut loquuntur in filio, et tunc pactum est validum in persona sua cum ab eo possit peti iudicialiter, et de iure, et ideo extenditur etiam ad patrem, et eius heredem quatenus potest conueniri ex persona filii, et non aliter, et non quousque filius viuat tantum, sed si loquitur in seruo pactum non valet in persona serui tanquam superfluum. Cum ab eo peti non possit de iure in iudicio, et ideo non extenditur ad dominum de rigore etiam quatenus conuenitur ex persona serui, tamen ex equitate prodest domino quo ad doli exceptionem tale pactum personale. h. d. vsque ad § nos autem in. l. et heredi. ¶ Nota ex. l. vel in rem verso, quod pater non potest precise cogi defendere filium, si tamen conueniretur pater de peculio pro contractu filii cogeretur defendere, vel cedere peculio. l. in summa. § fi. cum ibi no. ff. de pecu. ¶ Jn gl. j. et in. l. et heredi que est in verbo, et heredi. ibi ita personale etc. idest personalissimum, vt quia actum fuit quod tantum filio, vel seruo paciscenti pactum prodesset, ita declarant hanc glo. Ja. bu. et Ange. hic facit. l. nisi. ff. eo. ¶ Jn gl. in versi. nil valebit, ibi etiam post mortem serui etc. in hoc communiter reprehenditur gl. quia exceptio doli surrogata loco exceptionis pacti non debet esse longioris vite quam exceptio pacti. l. si cum. §. qui iniuriarum. ff. si quis cautio.

SVMMARIVM

1 Pater quando potest ex contractu filii conueniri, censetur fideiussor filii.

2 Testis an possit esse cedens pro cessionario, & fideiussor pro principali.

Nos autem.

Si pater paciscatur super obligatione filii ne petatur a filio expresso duntaxat nomine proprio illius non prodest, neque quantum ad directam exceptionem pacti, neque quantum ad exceptionem doli, quia censetur factum tanquam extraneo, et cum non valeat in persona filii in qua principaliter concipitur non proderit persone illius ad quem accessorie deberet extendi. s. ad patrem defensorem sibi autem patri prodesse posset si hoc actum fuisset. Ubi autem expresso nomine appellatiuo filiationis pater pactus est prodest filio non quo ad directam pacti exceptionem, sed quo ad doli exceptionem. h. d. vsque ad §. filia. Et in materia huius §. vide que

dicta fuerunt in l. si tibi pactus. ff. eo. Et loquitur iste tex. quando pactum fuit factum super obligatione filij, et sic pater non potest videri pacisci filio, ut heredi, quia tanquam heres non poterat conveniri cum pater obligatus non esset ad id in quo erat obligatus filius. ¶ In tex. ibi pacti conveniri etc. subaudi nec etiam doli exceptio secundum magis communem opi. ut differat iste casus qui loquitur quando tamen nomen filij fuit expressum a casu quando expressum fuit nomen appellativum filiationis, prout fuit de mente iurisconsulti
2 ti hic iuncto versi. seq. ¶ † Format tamen Pau. de ca. ultra alios hic unam oppo. contra istum tex. in ver. ceterum, nam pater cessit fideiussor filij quando potest ex contractu filij conveniri l. cum filius, in prin. ff. de ver. ob. et pactum fideiussoris paciscentis, quod a debitore principali non petatur prodest ipsi principali, argu. l. idem in fi. cum l. seq. ff. eo. ergo hoc pactum patris paciscentis filio sub expressione nominis proprij tamen deberet prodesse filio. Rndet primo, quod iste tex. debet intelligi in casu quo pater non poterat conveniri ex contractu filij actione de peculio, vel de in rem verso, vel alia actione, sed dirigebatur actio in personam patris tanquam in simplicem, et voluntarium defensorem filij. Tamen hec rnsio nimis restringit istum tex. qui continuative venit ad precedentem, et bal. hic expresse intelligit istum tex. quando pater poterat conveniri e persona filij, et propterea melior est secunda rnsio Pau. de ca. dicentis quod in casu d. l. idem in fi. cum seq. fideiussor tanquam fideiussor fuit pactus debitori tanquam principali, sed hic loquitur quando pater expressit tantum proprium nomen, unde non videtur pactus tanquam fideiussor filij, ut principali, quia ille non erat principalis respectu patris nisi tanquam filius, et ideo quando pater poterat conveniri ex contractu filij potius de peculio si paciscatur filio per nomen appellativum filiationis valet pactum iure communi fideiussor potest pacisci ne petatur a principali, sed si pater non poterat conveniri ex contractu filij, et paciscatur filio, ut filio, tunc pactum prodest filio de iure communi, sicut in fideiussore dixi, sed quando pater non poterat conveniri, tunc per pactum pa
2 ter acquirit filio iure speciali, ut hic in ver. iulianus. ¶ † In gl. in verbo defensori ibi. l. stichum. §. pe. ubi patet quod si creditor cessisset ab actione sua teneretur fideiussori quando noluisset cedere actionem contra debitorem principalem, ut ibi habetur et expressius in. l. cum is, et ibi Bar. de fideius. quem tex. alleg. glo. in proposito in. l. fi. in prin. C. de in. dot. Et quamvis facta solutione creditori per fideiussorem actio esset inutilis apud cedentem nihilominus est utilis penes cessionarium, et est ratio, quia per cessionarium illa causa que reddebat illam actionem inutilem purgatur. Quoniam per cessionem actio transfertur in fideiussorem cui non est satisfactum a debitore principali licet satisfactum esset creditori per solutionem fideiussoris. Et licet glo. hic dicat istam esse fallentiam ad istum tex. tamen secundum Ja. bu. hic, et Barto. hic non est fallentia, quia iste tex. loquitur in exceptione que sicut est inutilis in persona principalis eodem modo debet esse inutilis in persona fideiussoris. Sed. d. l. stichum, et d. l. cum his loquuntur in actione cuius defectus purgabatur per cessionem, ut dixi, et eodem modo rnde ad d. l. fi. C. de iur. dot. prout ibi refert ius antiquum, quia ibi cum fiebat cessio cessabat defectus insinuationis que requirebatur in bonis extralocum ineratiuum prout ibi habebat mulier cedens, sed non cessionarius. ¶ Non ob. etiam l. procurator. §. i. alle. in gl. quia ibi defensor necessarius opponit exceptionem ex persona sua que non competebat principali ex persona principalis, sed bene prodierat principali que ibi opponebatur a defensore necessario ex persona ipsius defensoris, hic autem loquitur de exceptione que oppone
3 batur ex persona principalis debitoris idest filij. ¶ † Et inducitur per Gui. de cu. iste tex. cum glo. ad q. si contra debitorem habeo actionem, et non possum probare debitum nisi per unum testem, et sic
4 actio est mihi inutilis. Modo si cedo illam actionem ticio qui agat contra debitorem non potero ego cedens esse testis ad probandum illud debitum, quia sicut actio erat inutilis penes me, ita regulariter debet esse apud eum qui venit iure provenientie a me, alias autem secundum eum mille fraudes committerentur, et via malicijs est amputanda. l. in fundo C. de rei ven. et l. ij. C. de indi. vidui. et idem tenet Ang. hic, et Cy. et Bal. in l. omnibus C. de testi. et Cyn. in l. si are alias est. l. et si a te. C. de fal. et per doc. post glo. in. l. nullus ff. de testi. ¶ Et idem tenet Ant. de bu. in c. insuper de testibus maxime per illam rationem, quia nec interesse dicit, ut titulus quem habens a me non irritetur etiam si non teneatur de evictione, ut probatur in. l. si tibi §. pactum in fi. et ibi fuit dictum. ff. eo. propterea reprobant ipsi opi. Spec. contrarium tenentis in titu. de teste. §. i. ver. sed pone mutuavi, et in titu. de procura. §. fi. quem ibi etiam reprehendit Joan. an. in addi. et ita teneo quamvis Bald. hic distinguat an cedens teneatur de evictione an non Alex.

¶ Testis. an cedens possit esse testis pro cessionario vide per ang. consi. clxxviij. per Ia. ro. consi. cccclxx. et ibi an fideiussor pro principali, et quando cedens possit esse testis pro cessionario ad utilitatem cessionarij per eundem alc. l consi. xiij. co. v. i fi. in. i. vo. F. ¶ Utrum pro pleno per scl. l. c. istu per de te. ubi ponit an cedens possit esse testis pro cessionario. Tb.

SVMMARIVM

1 Pactum factum per filiam renontiantem iuri suo, an ualeat.
2 Pactum factum per filiam in praeiudicium dotis, an & quando ualeat.
3 Pactum de non petendo legatum factum per filium, an noceat ipsi filio legatario.

Filiafamilias. Existens in potestate patris potest per pactum remittere ius quod sperat sibi acquiri cum erit sui iuris. h. d. usque ad §. in his. ¶ In tex. ibi paciscatur etc. subaudi et nocebit sibi pactum eo tempore quo erit sui iuris si eveniat conditio eo tempore quo sui iuris erit, nam tunc bene sibi acquiritur legatum non patri. l. que legata. ff. de le
1 ga. iii. ¶ † In gl. i. quo sui iuris futura etc. dic idem etiam si filia dum est in potestate paciscatur simpliciter non conferendo pactum in tempus sui iuris, quia tale pactum sibi omnino nocebit cum erit sui iuris. l. ij. §. quod si in pactis ff. sol. ma. et l. cum filie,
2 ibi, nec si sola filia etc. ff. de pac. dota. ¶ † In eadem ibi ante nuptias etc. hoc non est bene dictum, quia etiam pactum factum ante nuptias per quod fit preiudicium doti non valet. l. si pater. §. i. et l. attilicinus alle. in gl. ¶ Nec ob. l. si liberis. §. fi. eod. ti. quia ibi pactum non erat in preiudicium mulieris, sed viri, ideo bene distinguitur an fiat ante nuptias, et valet, aut post nuptias, et non valet, quia sapit donationem que tunc est prohibita. Tamen Bar. et communiter alij post eum hic intelligunt, quod hic pactum factum fuit soluto matrimonio quo casu valet l. ij. ff. de pac. dot. Certe ibi dicitur contrarium, scilicet quod non valeat nisi ex causa. Ideo Jo. de imo. in l. socer. §. lucius ff. solu. ma. ubi melius, et plenius ceteris tractavit quando possit mulier pacisci in preiudicium dotis, dicit, quod aut pactum tale fit constante matrimonio, et non valet. d. l. si liberis, et no. hic et gl. in l. si pater. §. si mulier, iuncto tex. ff. de pac. dota. quia sapit donationem, aut fit ante matrimonium in casu alias iure permittitur prius in casu in quo mulier postea procederet in matrimonio l. ij. ff. de pact. dota. et in similibus casibus qui leguntur, et no. in l. i. cum glo. in verbo intervenerit ff. de dote prelega. et ita secundum eum potest intelligi iste tex. cum gl. et tex. cum gl. in. d. §. si mulier, aut fit pactum istud soluto matrimonio, et tunc non valet nisi ex causa. d. l. licet, causa autem iusta est si fiat in casu in quo pactum ante matrimonium esset permissum quod quando sit dictum est. ff. Posset etiam esse causa iusta quando fieret pactum de non petendo dotem usque ad certum tempus ultra dilationem legalem quando hoc fieret ex causa inopie mariti, ut no gl. iuncto tex. in. d. l. licet, et sic cessidet ipse in. d. l. socer, et in. §. lucius, que verba sunt valde no. pro intellectu dictorum iurium. Bald. etiam hic dat alium intellectum ad istam glo. quem vide. ¶ In glo. fina. ibi oberit patri secundum Pa. de cast. hic si ista gl. voluit querere an filius possit per pactum facere preiudicium patri in usufructu, quia illud est clarum, quod non, etiam antequam inducta esset provisio. d. §. filijs allegati in glo. quia proprietarius non potest alienando preiudicare usufructuario. l. locum. §. proprietarius ff. de usufru. Unde per. d.
3 §. filijs dic secundum eum, † quod si filius faceret istud pactum de non petendo legatum non valeret etiam in preiudicium filij non solum patris in cuius est potestate, adde quod imo talis renunciatio et pactum factum per filium de non petendo legatum operatur, quod ius in totum acquiritur patri agnoscere volenti. l. fi. in prin. et §. primo in verbo legatum C. de bonis que libe. et sic hodie excluderetur filius in potestate a tali legato. Et ita vult Bal. hic in fine, et bene.

SVMMARIVM

1 Excipiens non auditur, quando sua non interest.
2 Fideiussor an & quando possit conueniri prius quam principalis debitor.
3 Stipulari uel pacisci an possit mater filio, & consanguineus consanguineo, & affinis affini.
4 Pactum de non petendo factum fideiussori, non parit exceptionem reo in acceptilationibus.

In his Pacta realia prosunt omnibus quorum pecuniariter interest dissolui obligationem super quo factum est pactum de non petendo, et ideo pacto de non petendo facto debitori principali prodest fideiussori ei quoad exceptionem nisi contrarium sit actum expresse, sed econtra pactum factum fideiussori non prodest reo principaliter, quia sua non interest quod prosit, sed bene interest econtra. Ideo quod prosit fideiussori, si tamen est fideiussor interessum

suam reputatur principalis, & principalis eius reputatur fide-
iussor. h. d. vsq; ad. l. idem in duobus. ¶ In tex. ibi, habent in
solidū qui sunt duo rei credendi, & de istis non rñdetur hic, sz
in. l. si vnus in prin. ff. eo. ¶ De duobus aūt reis debendi an pa
ctum factum vni ex eis prosit alteri hr in. l. idē in duobus. ff. e.
& plene per Barto. in. l. ex duobus reis in. vj. q. ff. de duo. reis.
Super. l. nisi in glo. in ver. non videtur ibi fideiussor cōsensit &c.
hec est vera in se, sed diuinat. In ea. ibi, vnde actionē cedi &c.
hec diuinat, & est in se falsa licet debitor nūc sit nūc soluēdo po
terit in futurum acquirere, & sic erit vtile fideiussori habere ac
tiones cessas contra debitorem, vt hic per Barto. cū quo tran
seunt alij, & per Bart. & alios plenius in. l. si stipulatus esses. §.
si ex duobus. ff. de fideius. & ibi videas per glo. & addo etiā Cy.
in. l. j. de transact. ad fi. versi. sed pone q sit casus &c. vbi etiam
vr tenere contra id q in ista solutione no. hic in glos. ¶ In ea.
ibi, vel prius eum conueniri fideiussori non expedit &c. glo. si-
ne dubio quantum ad istum text. in hac solutione diuinat vt di
xi. Et plus ēt dixit Ange. q hoc dictum glo. non est verum in
se, q donec reus conuenitur, & excutitur gaudebit fideiussor in
terea illa dilatione tpis ad soluendum & per consequens inter-
est fideiussoris excussionem fieri. Sed tu dic, q dictum istius
glo est in se verum. s. q respectu exceptionis excussionis non
dz audiri fideiussor, quando sua non interest talem excussionē
fieri, vt q principalis non sit soluendo, & ad hoc istam glos. ex-
tra terminos huius. l. reputat singularem & verā Ang. & Io.
de Imo. in. l. exitus. ff. de acq. pos. ad hoc, vz q si creditor agat
contra fideiussorem, & fideiussor opponat exceptionem excus-
sionis non facte contra principalem, & actor non replicet ɔ̄ fide
iussorem, q non dz audiri super sua exceptione eo q fideiusso-
a ris non interest illam opponere, qñ reus non est soluendo* &
ita probet actor q tunc excipiens fideiussor non erit audiēdus
2 † q excipiens non auditur, qñ sua non interest. l. a quo. §. si de
testamento. ff. ad trebel. l. qui ex liberis. §. testamento. ff. de bono.
pos. sm tabu. c. cum inter. R. de elec. Non ob. id q de cōmo-
do dilationis dicebat hic Ange. q rñde, q habebit idem cō-
modo eo q pendente iudicio contra fideiussorem oportebit q
actor probet reum non esse soluendo, & sic istud erit loco excus-
sionis. Pro hoc facit q probato, q non est soluendo cessat cā
dilationis super excussione, merito cessare debet dilatio. l. a fi-
lia. §. j. ff. ad treb. l. si quis ita. ff. de acquir. here. Et istam conclu-
sionem per istam glo. firmat Ange. in. l. decem. ff. de verb. ob. &
Ange. in. §. sed neq; in aucten. de fideius. colum. ix. & bal. in. l.
cum in testamento. C. de manu. test. & in. l. j. C. de reuocan. his
que in frau. credi. & in aucten. contra. ad fi. C. ad treb. & in. l. ij.
C. commu. diui. & Imol. in. capitu. fin. in vlti. colū. de emptio.
& vēditio. Benedic. de plū. in. l. liberis. §. fi. ff. de lib. cau. Licet
Bald. sentiat contrarium in. l. fi. §. j. ff. si cer. pe. Ad ɔ̄ria autē
hic in glo. formata cōtra respondetur, q per istum text. fide-
iussor non potest exceptionē pacti opponere, nec per exceptio
nem doli subsidiariam exceptionis pacti, q partes non consen
serunt pactum extendi ad fideiussorem, ergo equitas nō dictat
dari directam exceptionem pacti, vel dictam exceptionem sub
sidiariam. Sed si fideiussor velit opponere exceptionem cedē
darum, vel excussionis non facte opponere potest per ratiōes,
& iura h a'legata in princ. glos. Et pari rōne poterit opponere
generalem exceptionem doli, que datur loco cuiuscūq; exce-
ptionis. l. ij. §. & generaliter. ff. de doli. exceptio. & ita posset sal-
2 uari pen. sol. glo. que est vera in se, sed diuinat. ¶ † Illud autē
quod dictum est posse fideiussorem opponere exceptionē ce-
dendarum, vel excussionis, quamuis debitor principalis non
possit cum effectu conueniri vt in terminis huius legis proce-
dit sm Barto. hic quando principalis non potest cōueniri fa
cto creditoris, vt in terminis legis nostre, vbi debitor non pote
rat conueniri a creditore propter pactum sibi a creditore factū
Sed vbi debitor conueniri non posset absq; eo q hoc processe
rit ex creditoris culpa vel facto sequuto post obligationem fi-
deiussoris, tunc directo posset agi contra fideiussorem & nō ob
staret exceptio cedendarum vel excussionis. Exemplum in ca
su. l. marcellus. ff. de fideiusso. vcz qñ fideiussor intercessit p prin
cipali qui erat obligatus nāliter tantum, vcz sine tutoris aucto
ritate. Nam nihilominus potest exigi fideiussor vt ibi patet, &
tamen non potest creditor fideiussori cedere actiones ɔ̄ debito
rem principalem, & ad hoc vide Barto. ibi in vlti. col. Et pro
hoc ēt Bar. h alle. l. iij. §. si is pro quo. ver. si cui. ā quod quoq;
in. vbi reus habebat exceptionē, tamen fideiussor ibi poterat
primo loco efficaciter conueniri, & sic non poterat opponere ex

ceptionem cedendarum, vel excussionis etiam hodie, vt dicit
ibi Bar. Et debet intelligi ille tex. qñ ibi cōpetebat reo ex-
ceptio causata absq; facto, vel culpa creditoris per istam. l.
cum glo. & bene probatur in. l. stichum. §. penul. in verbo cul-
pa suo cecidit a contrario sensu. ff. de solu & ista adde his que
dixi in d. §. si is pro quo, & ad istam. l. nisi adde que dicā in. l.
idem duobus. ff. eodem. Super. l. fideiussoris in gloss. magna
in fine, ibi dolum non facit &c. scilicet, q a principio pactum
fuit principaliter factum fideiussori de cuius pacti natura est.
q non trahatur ad principalem, ergo dolus non committitur
3 si aduersus principalem petatur. ¶ † In glo. in ver. quoquo-
modo &c. ibi responde hoc modo &c. hec glo. reputatur nota.
ad hoc, scilicet q interesse rōne affectus vel consanguinitatis
non est sufficiens causa, vt quis possit tertio pacisci vel stipu-
lari. Et ad hoc vide not. per Bar. in. l. quod dicitur. ff. de ver
bo. obli. dū queritur an mr possit stipulari filio, & sic de singu
lis de quibus per Bal. in. l. executorem, in. iiij. & v. col. C. de
execu. rei iudi. Et dū subdit glo. hic, q in ɔ̄tribus bone fidei
ratione affectionis datur actio, que alias non daretur. dic vt
plene per Bar. in. l. vna. C. de sen. q pro eo. q interest, circa
medium in versi. vidimus. ā q triplex. &c. vbi limitat istā gl.
& vide etiam in materia glo. nota. in. l. fi. ff. de oper. libe. & per
Imo. in. l. j. super gl. in versi. reipublice. ff. so. ma. ¶ Extra gl.
4 † q̄ro an illud q dicitur in hac. l. fideiussoris. q pactū de non
petendo factū fideiussori non parit liberationē vel exceptio
nem reo habeat locum in acceptillatione vide text. not. in. l.
idem. z. §. fina. ff. manda.

a ¶ Soluēdo sz an regrat sal tē snia iudicis dclaratoria, q pncipalis non sit soluendo anq fideiussor cō ueniri possit, vi de late p Lu. ro. consi. xciij. & an q pmiserit libere soluere, videat reūcia re bñficio ex- cussionis, vide p eundē consi. ccij.

SVMMARIVM

1 Pactum factum uni, prodest alteri, si interest paciscentis ut profit.
2 Pactum de nō petendo, quando est personalissimum, non trā sit ad hæredem in uim renunciationis.
3 Pactum de non petēdo factum uni, prodest aliis, etiam si non sint socii, si interest paciscentis ut profit,
4 Pactum de non petēdo factum extraneo absenti, non ualet in uim pacti, sed in uim renunciationis,

Idem in duobus.

Pactū de nō petendo factum vni ex duobus reis debendi prodest al-
teri si sua interest quod prosit non aliter, & pactū
personale non egreditur psonam, & pactum fideiussoris ne pe
tatur a reo prodest reo. qz tñ ad excep. doli, lz paciscentis non
intersit pecuniariter, & hoc est propter connexitatē q hz obli
gatio fideiussoris cū obligatione rei, hoc dicit in effectu vsq;
ad. l. si vnus. ¶ In tex. ibi idē, idest illud q dictum est. s. in
duobus, quorum vnus est obligatus principaliter, & alter ac-
cessorie, & pactum factum vni prodest alteri si interest paciscē
tis, qd psit, secus si non interest, & habet locū in pluribus quo
rum quilibet est principaliter obligatus insolidū. ¶ Qñ aūt
dicatur interesse vnius ex correis debendi q non petatur ab
altero, dic p bar. & plenius p eū, in. l. ex duobus, j. vj. q. vbi ex
2 aminat materiam huius legis. ff. de duobus reis. ¶ † In tex.
ibi, ad alium pertinere istud est pactum personalissimum, q
ēt viuente paciscente non transit ad alium, & cognoscitur tale
pactum quando est dictio taxatiua, puta promitto non petere
a te tantum. l. nisi, & ibi Barto. ā eodem, & in. l. et heredi, sup
glo. in verbo pactum. ā eodem. Vbi autem in pacto persona
li non est adiecta dictio taxatiua, tunc viuo paciscente transit
ad alium, scilicet ad emptorem donatarium patrem & domi-
nū, vt hic in gl. & subdit Pau. de ca. hic, q ēt transit ad fide
iussores eadē rōne viuente reo principali. cū quo pactū est, et
videtur sentire Bald. in lectu. antiqua, dū post enumeratas
illas personas expressas in gloss. dixit, q idē in similibus.
Pro quo facit, q si transit ad patrem qui habetur loco fide-
iussoris filij. l. cū filius. ff. de verborū obligatio. & ita debet trā
sire ad fideiussorem, qui similis est patri, & ideo non sine mi-
nisterio iurisconsultus in. d. l. nisi subiunxit q in pacto fuerunt
opposita illa verba a fideiussore petatur &c. et ibi sentit Bar
to. in fi. & expsse Pau. de ca. in. l. & heredi. §. in his. ā eodē.
¶ In gl. prima vel ibi large &c. hoc communiter tenetur, vt
dixi super tex. ¶ In eadem ibi inciderunt in societatem istā
reprehēderunt omnes doctores. in dicta. l. si vnus in pncipio
quia est contra illum text. vt ibi per. Unde verior est solu-

tio sequens, q in l. si vnus queritur. an vnus ex reis credendi paciscendo possit nocere alteri, hic autem queritur an pactum factum vni ex reis debendi prosit alteri, & licet glo. hic dicat q
3 prodest alteri silum socij. † tamen communiter tenetur q etiam si non sint socij prosit alteri, si paciscentis interest q prosit per text. indistincte loquentem, & exemplifica, vt hic per Bartol. ¶ In glo. in verbo plerunque ibi, nos contra &c. hoc magis communiter tenetur per. l. fideiussoris. ff. eodem, & quia persona non intelligitur extrinsecus adiecta in pacto. l. si ita stipulatus. §. grisogonus. ff. de verbo. ob. & sic pactum in rem factum fideiussori nun. prodest reo, sed tunc demum quando apparet q reo prouidere voluit, & ideo reprobatur glo. magna. in. l. si tibi pactū. ff. eodem ¶ In ead. in fine glo. communiter approbatur vt late per Barto. in. l. non solum. §. liberationis verba, infra de libe. lega. cum concor. quas dedi in. l. postquam C. eodem.
4 ¶ † Nec placet vnum quod nouissime dixit Ang. hic, volens q cum pactum de non petendo habeat admixtum reuocationem quamuis tale pactum facto extraneo absente non valeat in vim pacti, vt hic in glo. tamen valebit in vim renunciationis, & ita saluatur glo. in. d. l. liberationis verba. ¶ Et pro hoc adducit. l. pomponius, la. j. ff. de nego. gest. vbi ratificatio facta absente gestore parit sibi exceptionem. Et ideo secundum eum vis est in modo practicandi, quia aut reus se fundat ex pacto, & succumbet, aut se fundat ex renunciatione, & obtinebit, & hoc dixit esse nouum quod mihi non placet, quia illud esset imponere legem verbis & non rebus contra. l. ij. in fin. C. commu. de lega. Nec probatur opinio sua per. d. l. pomponius, quia vt respondet bart. & Bald. hic, in lec. antiqua illud procedit ex eo quia ratihabitio dependet a mera & nuda voluntate vnius, & ideo non requirit presentiam partis, vt ibi plenius per Barto. & ita est de mente Bald. in lec. antiqua, & Petr. de ancha. hic referentis verba Bal. Preterea est contra. l. si tibi. §. si pactus, in verbo non proderit allega. in glo.

SVMMARIVM

1. Petere uelle non dicitur quis ante litem contestatam.
2. Socij plures unius fundici, potest quilibet eorum agere insolidū contra debitores fundici.
3. Compromittere potest unus ex socijs cum debitoribus sociorū in praeiudicium alterius socij, si debitum non erat liquidum, alias non.
4. Socij plures mercatores, quilibet ipsorum regulariter non potest agere insolidum.
5. Debitor si restituat mutuum monacho à quo mutuauit & non abbati est liberatus.
6. Socius potest petere nomine socij, qui compromissum fecit.
7. Compromittere est culpa in genere loquando.
8. Dilatio facta debitori principali non liberat fideiussorem fallit ut hic.
9. Pacisci alteri an & quando posit amicus pro amico.
10. Exceptio pacti de non petendo directa, an & quando posit alteri acquiri per liberam personam.

Si vnus. Unus ex reis credendi socijs non potest alteri preiudicare paciscendo non petendo, vel etiam obligationem nouando sed bene preiudicat litem contestando super actione per eum intentata, vel solutionem recipiendo, quia per hoc preoccupat sibi debitum, quod quidem permittitur facere vni ex correis credendi, sed non permittitur remittere debitum & pactum temporale vltra tempus non prodest paciscenti nec etiam alteri ex persona paciscentis, & pactum factum a principali ne petatur a fideiussore parit fideiussori exceptionem de equitate licet secus de
e rigore, hoc dicit vsque ad. §. pactus, ¶ † In tex. ibi peteret possit scilicet li. contesta. nam ante litem contesta. non dicitur petere velle. l. amplius. ff. rem ratam haberi, & per talem petitionem factam litem contestando potest vnus ex correis stipulando alteri preiudicare, quia dicitur preoccupare hoc est, quod voluit dicere iste tex. & expressius in. l. ex duobus reis stipulandi. ff. de duob. reis
2 quod intellige, vt ibi per Barto. in. iij. questione. ¶ † Et facit in hac parte iste tex. secundum Ang. ad quonem q si sunt plures socij vnius fundici quelibet eorum potest agere insolidum contra debitores fundici, & ita dicit fuisse determinatum. Contrarium tamen tenet Barto. in. l. eandem, in principi. in. vij. questio. ff. de duo. reis, & ibi respondet ad istum tex. & ad. d. l. si duo. hic allega. in gl. q istud procedit in argentarijs, & in quibuscunque alijs de publico deputatis. & cum Barto. contra Ange. tenet etiam Fulg. & Pau. de cast. hic quia communiter tenetur opinio. sua per omnes in. d. l. eandem. De qua materia etiam vide per bart. in rep. l. j. in. ix. q. C. de dono. reis & in. l. nesen. in. iij. col. vbi singularia verba ponit. ff. de stip. seruo. per Bald. in rubri. C. de edil. edic. & in. l. cum te in gallia. post. Cy. C. si cer. pe. & in. l. certum in. ij colum. C. fami. her. per Paul. de cast. in. l. ij. §. si plures.
3 ei. ij de exerci. ¶ † Et circa hoc tangit hic Bald. in lectu. antiq. & etiam Angel. hic an vnus ex predictis socijs mercatoribus possit compromittere in preiudicium alterius, & concludunt quod sic, si debitum non erat liquidum alias non per id quod no. glos. hic in verbo, vel ibi de re dubia &c. quod est bene nota. secundum eos, & idem dicit Petr. de ancha. hoc referendo Baldum Sed aduerte quia loquitur in duobus reis credendi, vel argentarijs, quorum quilibet habet actionem insolidum non mirum
4 si de tota actione disponere possit. † secus in pluribus socijs mercatoribus, quia quilibet regulariter non habet actionem insolidum, vt probat Barto. in. d. l. eandem in. vij. q. & per consequens tunc non procederet dictum Baldi, & Angel. bene facit. l. nemo ex socijs in principio. ff. pro socio. ¶ In tex. sic enim &c. adducit similem casum in quo quis potest recipere solutionem, &
5 tamen non potest nouare obligationem. ¶ † Et ex isto text. arguit Bar. q si monachus cui posuit seu mutuauit, & debitor re-
b stituat monacho, & non abbati liberatur, de quo dic vt plenius dixi post Barto. in. l. eum qui ita. §. qui sibi. ff. de verborum ob-
6 ligatione. ¶ † In glosa in versicu. nocere. l. si duo. vbi in facto compromisso per vnum ex reis debendi, & lata sententia absolutoria alter correus socius interim petat, videtur petere etiam nomine illius qui compromissum fecit, & eodem modo committitur pena acsi primus peteret. ¶ In ead. ibi erant socij re &c. hec ratio reprehenditur quia text. hic indistincte de societate loquitur. Preterea si iste tex. intelligeretur de societate incidenti prout intelligit glosa vt quando duo coheredes successissent vni creditori non posset quilibet agere insolidum, sed tantum pro parte iuxta. l. pro hereditarijs C. de here. actio. que est contra istum tex. in verbo insolidum. ¶ In ead. ibi illud in sententia, & communiter reprehenditur, quia ibi illa sententia capiebat robur a pacto, & compromisso, cum talis sententia de se non producat actionem vel exceptionem, sed solum ex compromisso agi potest ad penam. l. j. C. de arbi. l. ij. cum ibi nota. ff. de arbi. Tamen Baldus hic videtur tenere istam, quia arbitria sunt redacta ad instar iudiciorum. l. j. ff. de arbi. ergo sicut in sententia iudicis aliud etiam, quam in pacto quia per lit. contest. preoccupauerit agens totum debitum. l. ex duobus la. ij. ff. de duobus reis, ita debet esse coram arbitro, coram quo fit litis contesta. l. rem non nouam. §. patroni. C. de iudic. nota. in. l. j. in principio C. de litis contesta. ¶ In ead. ibi vel de re dubia &c. hoc communiter tenetur declarando, vt hic per Bartolum & plenius per eundem in. d. l. ex duobus in. vj. & vij. questione & ibi etiam per Imol. & Angel. in penul. eodem. titu. quorum verba non refero quia non expedit, & etiam temporis angustia non patitur vt perficiam ordinarie. §. pactus ne peteret. ff. eodem tit. tamen contra doc. tenentes istam glo. declaratam vt hic per eos facit secundum Fulgo. ratio que colligitur ex. l. si dictum. §. si compromissero. ff. de euic. Unde dicit ipse q tex. in. l. si duo. alle. in glo. non contradicit isti, quia ibi non dicitur q pena committatur contra illum tertium qui compromisit, vnde debet intelligi q committatur contra illum qui compromisit, & sententia, & compromissum sibi preiudicabit. Sed responde quod licet compromittere sit cul-
7 pa in genere † vt. d. §. si compromissero, tamen non est culpa que faciat socium teneri actione pro socio. l. quia socius compromittendo tractauit negotium velut suum. arg. l. socius socio. ff. pro socio, ita respondet Ang. & Imo. in locis. s. alleg. & sentit bart.
8 in. d. l. si ex duobus in. xj. q. ¶ † Super. §. j. no. q concessio, vel prorogatio termini facta debitori principali non liberat fideius-
c sorem, imo remanet etiam postea obligatus fideiussor. Fallit secundum Bald. in lectu. anti. & Ange. nisi fideiussor obligasset se pro certo tempore tantum, quia prorogatio facta cum debitore non facit, quod fideiussor remaneat obligatus per tempus prorogationis excedens tempus vsque ad quod fideiussor se obligasset. l. si cum hermes. C. loc. l. item queritur. §. qui impleto. ff. loca. l. labeo. §. si. alias incipit si arbiter. §. si. ff. de arbi. & secundum eosdem est vtile pro fideiussoribus castellanorum, qui se obligant pro semestri, nam licet castellanus remaneat vltra dictum tempus in castellania non obligantur fideiussores. ¶ Adde Specu. & Jo. an.

a ¶ tenet. adde q in. ro. consi. ccix. licet audacter, quod pactum de non petendo factum per vnum ex socijs credendi non preiudicet alijs.
b ¶ Libat. de hoc dic vt per fed. consi. clxxxvij. vbi decidit in opposito in fortioribus terminis.
c ¶ Obligatus. ff. contrarium tamen spe. in ti. de fideius. § j. v. illud, & ibi Jo. an. abb. & d. an. in c. constitutus, de fideius. hoc allegans d. anto. de ale. in l. j. circa me. C. de in. adducit fundamentum q dicit vrgens pro opi. spe. & io. an. & dicit, nam vbicunque fit nouat. ope exceptionis sine ipso iure liberatur fideiussor, tex. est no. in. l. vbicunque ff. de fideius. sed per prorogationem termini ad solutionem fit nouatio ope exceptionis secundum Bar. in. l. valerianus. ff. de pre. sti. stipu. ergo debet fideiussor liberari, vnde ipse dicit q per simplicem prorogationem termini non sit liberatus fideiussor p. l. tam mandatori ibi bal. C. de non nu. pe. vbi bal. dicit ita tenere Inn. in. c. p. terea de app. sed si creditor per stipulationem de nouo stipuletur a debitore, vt id quod debet pnunc det infra duos menses q hoc casu sit liberatus fideiussor per nouationem ope exceptionis & ita proceda opi. Spe. roborata per dictum Bar. i. d. l. valerianus, tamen d. Jas. hic respondet huic fundamento & satis distincte, q non liberetur, sed predictam sententiam q fideiussor sit tutus ope except. sed Fulgo. consi. cxxx. inci. mathe. cimator fideiussit

Jo. an. in tim. de fideiusso. §. j. versi. illud no. hoc. in. c. constitu
tus, de fideius. & Bal. in. l. iam mandatori, in. ij. vel. iij. colu. C.
de non numera. pecu. tamen hoc dictum vitiatum. vt singulari
ter per Dy. & Bar. in. l. locius. §. pauius ff. de edmi. aut. ¶ In
glo. j. ad fi. hanc glo. reputat not. Bal. in. c. ij. in tim. an ille q
iuerse. fra. domi. sol, q: dicit ex ea colligi q si tu debes mihi. x.
pure, & promisi no petere a te vsq; ad pascha. q lapsus diei pa
9 schalis non interpellat, nec in mora cõstituit debitorẽ. ¶ † In
glo. fi. ibi amicus &c. hec glo. videt velle q interesse resultans
ratione amicitie sufficit, v. quis possit alteri pacisci, cõtrarium
videtur velle glo. in. l. fideiussoris, in verbo quoquo. ff. eodẽ.
10 Pau. hic videtur velle † q per liberam personam nõ possit al
teri acquiri directa exceptio pacti, sed exceptio doli bñ possit
acquiri. q̃uis pacisẽtis nõ intersit, dummodo obligatio istius
paciscẽtis, & obligatio eius cui paciscit se adinuicem cõtingãt
vt est hic. ¶ Pro hoc adducit. l. idem duobus. §. fina. cum. l.
seq. ff. eo. sed puto q imo hic acquirat directa exceptio pacti.
Nec mirũ, q: interest debitoris principalis, q non cõueniatur,
nec exigatur fideiussor alia rõne q̃ amicitie, q: si extinguatur fi
deiussor haberet postea ipe fideiussor regressum contra princi
palẽ. l. fi. in fi. C. de vsu. rei indi. l. indebitam. ff. de condi. inde.
¶ Et ita ẽt est de mẽte docto. q interesse cessabat in cãu. d. l.
idem in duobus. §. fi. nam ibi iuriscõsultus expressit q illa erat
exceptio doli prout facit in alijs. ll. istius titu. quando non ha
bet locum directa exceptio pacti.

SVMMARIVM

1 Nouari per stipulationem, uel pactum, an & quando posit præcedens obligatio.
2 Nouatio olim non fiebat nisi hoc ageretur.
3 Pactum de non petendo regulariter nõ tollit ipso iure actionẽ, fallit ut infra.
4 Possessio naturalis quã est separata à ciuili, difficilius perditur, quã quando est coniuncta cum ciuili.
5 Pactum de non petendo, an & quando tollat ipso iure naturalẽ obligationem.
6 Pactum de non petendo elidit ciuilem actionem.
7 Pactum de non petendo obligat paciscentem naturaliter non petere.
8 Pactum de non petendo nõ potest fieri per minorem, uel mulierem, stante statuto, q minor, uel mulier non posit obligari sine certa solennitate.
9 Pactum de non petendo producit exceptionem.
10 Pactum de non petendo factum in cyrographo quid operatur.
11 Pactum de non petendo naturalem obligationem nouam producit.
12 Pactum de non agendo naturalem obligationem tollit.
13 Pactum de non agendo, an etiam impediat litis ingressum.
14 In stipolationibus ius uersatur.
15 Stipulatio quomodo probetur testibus, dicitur hic.
16 Absolutus à pœnis cum pacto q de cętero se abstineat, & si secus faciat, q reincidat ipso iure in primas pœnas, si contrauenia, an incidat in primas pœnas.

Pact⁹ ne peteret. Licet stipulatio per stipulationẽ ipso iure tol
latur si actum sit, tamen pactum de non petẽdo per pactum se
quens de petẽdo non tollitur ipso iure, sed per replicationẽ eli
ditur, q: mediante pacto iuuatur actio nata ex precedẽti cõtra
ctu que non erat ipso iure extincta per primum pactum de nõ
petendo, sed elisa, adeo q poterit illa intẽtari contra principa
lem, & etiam contra fideiussorem. Sed si per pactum de nõ pe
tendo actionem extinctam non suscitat nouam, tamen perit si
erat talis actio que oriebat nõ ex maleficio, sed ex solo cõsensu.
¶ Si autem actio orta ex primo contractu non erat extincta,
nec ẽt ex toto elisa, sed diminuta ee vel arcta i tẽpore p vltimũ
actum conformẽ primo contractui actio in pristinum statum re
ducitur, nec dicitur per hoc effici cõditio actoris deterior, licet
per primum pactum eẽt effecta melior hoc dicit. ¶ Diuidi
tur in tres partes principales. In prima loquitur quando ap
ponitur pactum ad perimendaz primam actionem, tamen non
perimit ipso iure. In secunda quando apponitur pactum ad
perimendam actionem, & perimit ipso iure. In tertia quando
apponitur pactum ad coartandam, seu limitandam, seu innouan
dam primam actionem secunda ibi, sed si pactum, tertia ibi q

not. & quelibet pars subdiuidi potest, vt hic per Barthol. &
1 alios. ¶ † Not. j. q licet per stipulationem nouari possit ip
so iure precedens obligatio si hoc agitur, vt hic, & l. ij. ff. de no
uatio. l. aquiliana ff. titu. primo. Tamen non sic videtur fieri
posse per pactum. Adde text. nota. in. l. si ex precio C. si cer
tum petatur. quod intellige in pacto nudo. Secus si esset ve
stitum, vt ibi habetur, & nota. per Bald. in. l. rescriptum. §.
si pacto in vltima columna. ff. eodem, & aptior contractus ad
nouationem omnibus alijs est contractus stipulationis. Un
de licet iure isto presumeretur sepe nouatio per stipulationem
sequentem, vt plene nota. in dicta. l. secunda. & in. l. penultima.
vt plene per Bartol. ff. de pretor. stipulatio. tamen non sic erat
si sequens contractus erat alius contractus quam stipulatio
2 nis possit fieri nouatio. † tamen non fiebat nouatio etiam olim
nisi ageretur. l. si mandato meo. § finali. ff. mand. & ibi not. quia
ad hoc non est alibi secundum Bart. in. l. prima. ff. de nouatio.
& probatur in. l. vbi quis, vt ibi Barto. in. l. item illa. §. fina. &
ibi Barto. ff. de constitu. pecu. & not. Barto. in. l. singularia,
in. iiij. vel quinta colum. ff. si certum petatur. & Salyc. in. l. pri
ma C. de noua. & Joan. de imo. in. l. scire debemus, in princip.
de verbo. obliga. Et illud quod dicitur hic tollit stipulationez
precedentem per sequentem si hoc agatur, intellige, siue taci
te, siue expresse agatur. d. l. ij. cum glo. & plenius per Bartol.
in. d. l. penul. Item illud quod dicitur in stipulatione procedit
quando precedens stipulatio tendebat ad obligandum, secus
si esset stipulatio liberatoria. ¶ Quia per sequentem stipola
tionem non tollitur ipso iure, quia actio semel extincta non po
test reuiuiscere conuentione partium. l. qui res. § aream. ff. de
3 solu. secundum Ange. hic. ¶ † Secondo no. q pactum de nõ
petendo regulariter nõ tollit ipso iure actionem, Fallit in duo
bus casibus hic positis in secũda parte principali. Fallit etiã
in casibus no. in. l. legitima. ff. eodem, & illum casuz precipue no
teris scilicet quando pactum factum esset illi, cui de iure com
petebat exceptio puta velleiani vel macedoniani, quia pactum
de nõ petendo illi factum tollet ipso iure actionem de quo dic
vt ibi dixi post Ba'. & Ange. ¶ Tertio no. q pactum de sui
natura est aptum producere replicationem, licet non actionez.
Limita tamen nisi vbi diceremus pactum producere replica
tionem sequeretur argumentum condemnationis in re vel etiã
tempore, quia tunc produceret etiam replicationem tex. & exem
plum nota. haberis in. l. iurisgentium §. quinimmo, in versi. re
putata. ff. eodem secundũ intellectum Angel. & sequacium ibi
de cuius limitationis veritate dictum fuit ibi. ¶ Quarto not.
q pactum de non petendo regulariter non potest ipso iure nõ
tollere obligationem ciuilem iam natam, sed solum eam elide
re, & parare exceptionem, non tamẽ ita est quo ad impediendã
natiuitatem obligationis, & ciuilis actionis, q: pactum de non
petendo potest ipso iure impedire eius natiuitatẽ, casus est in.
l. rogasti §. si tibi in versicu. ipso iure ff. si certum petatur. quez
casum dicit ibi Bal. in lectu. antĩ. esse singula. & forte alibi nõ
reperiri facit regula que habetur in. l. patre furioso. ff. de his q
4 sunt sui & in. c. quẽadmodum, de iureiurand. ¶ † Quinto not.
q res de facili redit ad naturam suã, nec dicit effici deterioris
conditionis, licet nõ discedatur a pacto p quod incidenter res
erat effecta melioris cõditionis, alia notabilia sunt de se clara.
¶ In glo. in verbo ipso iure diuiditur in quinq; partes in pri
ma format oppositionem. In secunda parte ponit quattuor so
lutiones clare, & quinta solu. etiam colligi potest ex versicu. pre
terea alia ratione &c. maxime ibi dum dicit forte naturalẽ tollit.
Tertio tractat, an actio oriat ex principali cõtractu an vero ex
vltimo pacto de petẽdo. Quarto tractat quid si post istud sm
pactum de petẽdo fuisset factum aliud pactum de non petẽdo
quid operetur illud vltimum pactuz. Quinto & vltimo reassu
mit vires dictorum pactorum. Scda ibi solu. dicunt quidã &c.
Tertia ibi si adijciatur &c. Quarta ibi porro. Quinta ibi alij di
cunt &c. ¶ Uenio ad so. traditas in glo. circa contrarium. d. §.
naturalis. Et prima sol. optime reprehenditur p glo. Nec obst.
si pro ista sol. adduceret, q possessio naturalis quã est separata
a ciuili, difficilius pditur q̃ quã est iuncta cum ciuili, vt p gl. in.
l. j. in prin. in ver. q: naturalr. ff. de acqui. pos. q: respõsio patet
ex no. per gl. q: quã est iuncta naturalis cũ ciuili, satis fatigatur
animus in retentione ciuilis, vnde animo nõ retinetur nãlis, sz
perditur exeũdo de fundo, secus quã naturalis est per se sola, q:
retinet animo, quia animus circa aliam possessionem retinẽdã
nõ fatigat que ratio cessat hic. ¶ In ea. ibi, q: vna est substan
tia &c. glo. reprobando istam tertiã solu. vt tenere, q obligatio

naturalis ⁊ ciuilis non sit vna substantia, sed due, ⁊ hoc tꝫ bar. ⁊ alij post eum h, nam oblō naturalis procedit ab vna cā efficiē te. s. a iure gentium. l. cum amplius. §. in natura. ff. de re iu. ⁊ obligatio ciuilis procedit ab alia causa efficiente. s. a iure ciuili insti. de obli. rubri. generali in princi. in verbo secūdū nostre ciuitatis iura, ⁊ ibi glo. ⁊ per alias rationes probari potest quas h videre potestis per doc. aliquas ponit tū Bar. que nō vīr bene cōcindere, ⁊ presertim illa ad quam allegat simile de domo. ¶ Et per hoc patet non esse verā illam tertiā solu. que est fundata in hoc. s. ꝙ vna sit substantia obligationis ciuilis ⁊ naturalis. Contra istam sol. etiam facit rex h, qꝛ hoc primū pactum de nō petendo obligat naturaliter ad non petendū, vt. ff. declarat gl. ⁊ illa obligatio naturalis est sola. ⁊ tñ ſm pactuꝫ hic nō tollit primū ipso iure etiā quantum ad naturalem oblōnē, ⁊ intelligunt, ⁊ presupponunt omnes iste tres sol. cuius ꝯtrium deberet esse ſm istaꝫ solutio. que vult ꝙ quādo naturalis est sola deberet tolli ipso iure per pactum contrarium. ¶ In ead. ibi aliud est certe in pacto de nō petēdo ⁊c. hec est quarta solutio ꝙ pactū de non petendo quod ē liberatorium non tollitur ipso iure per contrarium pactum de petendo vt hic, sed primū pactum obligatoriū bene tollitur ipso iure per sequens pactum liberatoriū, vt. d. §. naturalis, ⁊ q̄uis hec sol. approbetur ab vltramontanis, vt late refert Cy. in. l. pacta que ꝯ C. eo. tamen ꝑ alios hic cōiter reprehēdit per istuꝫ tex. se fundantes in hac gñali rōne. s. qꝛ in pactis factū vertitur, vt hic ꝑ Bar. Preterea sequeret, ꝙ si post istud scd̄m pactum nudum de petendo fieret tertium pactum nudum de petēdo, tertium pactū liberatoriū tolleret scd̄m pactū obligatoriū de nō petendo ipso iure, hoc aūt est falsum, qꝛ solū tollit ope replicationis insti. de replic. in prin. ⁊ videbimus. ff. ad fi. huius glo. ¶ In ea. ibi, preterea alia rōne ⁊c. hic colligit quinta solu. ꝙ in casu huius. §. pactum scd̄m nō tollit primū ipso iure. s. nō tollit effectus ipsius primi qui sunt plures, vt hic in gl. ꝑter q̄ꝫ quo ad effectū illius naturalis oblōnis que orit ex ipso pacto de nō petendo, qꝛ quo ad illam bñ tollit ipso iure ꝑ scd̄m pactū ꝯtuꝫ primo per. d. §.
5 naturalis, ⁊ h sentit glo. maxime dum dicit, ⁊ iure naturalem tollit, ⁊ istam sequit Bar. ⁊ Bal. ⁊ Ang. ⁊ est magis cōis opinio. ⁊ tradit etiā plene Bal. in. l. pacta que contra C. eod. ti. ⁊ in. l. cum quis in pen. col. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ Saly. in. l. pactu nouissima C. e. † Istud m̄ qd̄ dr̄. s. per pactū tolli ipso iure naturalem oblōnē vt. d. §. naturalis, limitat no. Gui. de cu. bal. ⁊ Ang. hic esse verū si pactū fuit perpetuū, puta pactuꝫ de nō petendo in ꝑpetuum sed si esset pactum de non petendo ad tēpus tale pactum tolleret ipso iure oblōnem naturalem, quia sequeret ꝙ creditor post tēpus non posset cum effectu agere, qꝛ obligatio naturalis semel extincta non posset postea resuscitari. l. qui reu. §. areā. ff. de so. nec tempus est modus tollēde, aut inducēde obligationis. l. obligationū ferre. §. placet. ff. de actio. ⁊ obli. ⁊. l. si certis annis C. eo. ⁊ hoc ēt tenet Pau. de ca. h, lꝫ de predictis doc. mentionē nō faciant. ¶ Sed contra eos moueor, nam lꝫ sola obligatio ciuilis, vel sola naturalis nō sit sufficiens ad agendum. l. ij. §. j. ff. de cōstim. pecu. ⁊. l. iurisgentiū. §. igit nuda. ff. eo. tamen qn̄ semel fuit iuncta naturalis, ⁊ ciuilis simul, lꝫ postea sit sublata nālis ipso iure, tñ pōt agi ex sola ciuili. ¶ Et dūmodo appeat de cōsensu partiuꝫ fuisse, ꝙ ageret pōt replicatione repelli ille q excipere de obligatiōe nāli sublata tex. est hic, ⁊ declarat Bar. hic super hac gl. circa mediū. ⁊ Bar. in. l. j. circa. iij. col. ⁊ in. l. iulianus vel ꝑ debitorē, circa. xiij. co. ff. de condi. ind. ⁊ in. l. cum quis C. de iur. ⁊ fac. ignorā. Unde in ꝓposito dicerem ꝙ pactū de nō petendo ad tempus tollat ipso iure obligationem naturalem per id qd̄ habetur in d. §. naturalis, non est inconueniens, qꝛ postea ex sola ciuili poterit agi, ⁊ si opponetur de pacto de nō petendo replicabit, ꝙ tēpus est finitum, bene facit. l. eum qui ita. §. qui im el. j. ff. d verbo. oblig. ⁊. ff. eu. l. §. si cum reo. Dicebat ēt Pau. de ca. ꝙ tale pactū de non petendo ad tēpus nō solum nō tollit ipso iure naturalem, sed nec etiam elidit ciuilem, sed solum producet exceptionē, sicut exceptio macedoniāi, ⁊ velleiani. l. qꝛ naturales ff. ad maced. sed in hoc ꝓculdubio vr̄ mihi ꝙ nō bñ dicat, quia in elisione ciuilis nō subest illa ratio que subest in tollēda nāli. ¶ Nam ratio ꝑꝑ quam mouebant dicti docto. ad ꝯcludēdum ꝙ tale pactū tpale nō tolleret nālē ipso iure erat ꝑ. l. qui reo. §. aream. ff. de solu. hec ratio cessat in ciuili elisio. qꝛ cum nō sit in totū sublata pōt ex postfacto tolli illa elisio si ita appeat fuisse de mēte ptiū vt pꝫ hic vbi ꝑ scd̄m pactum de nō petēdo tollit obstaculū, seu elisio ciuilis oblōnis inducta ꝑ primū pactū de non petendo. ¶ Ad hoc facit qd̄ nobilit voluit Bald. in. l. cum quis in pe. vel vlt. col. C. de iur. ⁊ fac. igno. dum voluit consensu partiū posse induci, ꝙ ꝑ pactū de nō petendo tollat naturalis, ⁊ non elidatur ciuilis, licet ſm eum de hoc non reperiat tex. expressus, vt ibi per euꝫ. ¶ Scd̄o modo limita dictum. §. naturalis hr̄e locum in pactis que valerent in ꝓpria vi pacti, secus in his pactis que non secundū se nec in propria vi pacti valerent, sed in subsidium producunt subsidiariam exceptionē doli, vt in casu. l. rescriptū. §. fi. ⁊ in. l. ⁊ heredi. in princ. ⁊ in. §. iulianus cū si. ff. eo. ſm Bal. in. l. iurisgētiū §. si ante. ff. eo. ⁊ ibi dixi. ¶ Et dictis ibi adde Bal. idem volenteꝫ in. l. pacta que ꝯ C. eo. ⁊ Saly. in. l. pacta nouissima C. eo. i. vj. vel. vij. colū. vbi hoc reputat bñ no. ¶ Tertio modo limita ſm vltramontanos quos refert Cy. in. l. pacta que ꝯ C. eo. nisi illa naturalis eēt nata ex conuentione iurisgentium vestita aliter q̄ꝫ solo consensu, qꝛ tunc cuꝫ illa naturalis ſm eos sit efficax ad agendum non tollet ipso iure ꝑ pactum, sed de hoc dicam in sequēti parte glo.
6 ¶ † In ead. ibi elidit ciuilem, ⁊ hec est scd̄a vis huius pacti de nō petendo. Limita h nō hr̄e locum in illis duobus casibus in quibus limitaui circa precedentem vim pacti quod dic vt ibi dixi, ⁊ ibi incidenter tetigi ad ꝑ consensum partium possit fieri ꝙ ꝑ pactū de non petendo tollat naturalis ipso iure, sed nō elidat ciuilis. ¶ Et dixi ꝙ Bal. tenet ꝙ sic in. d. l. cum quis, ⁊ puto mentē Bal. esse ꝙ illo casu ꝯ exceptionem pacti dei replicatio actori ex eo ꝙ intentio ptium fuit remouere obstaculū elisionis, sicut dr̄ in hoc. §. operari pactum scd̄m de petendo. ¶ Alijs modis etiā limita vt hic per Bart. qui dubitat quo tpe fiat elisio actionis, ⁊ concludit ꝙ tunc demuꝫ qn̄ exceptio pacti opponit ꝑ istum tex. dum dicit, ⁊ ideo replicatiōe elidetur exceptio, sed vbi est pronunciatum sup ipsa exceptione in fauorē rei, tunc actio prius ꝑ oppositionem exceptionis elisa perimet si exceptio vere cōpetebat, vt per eū h, ⁊ plenius in. l. iulianus verū debitorem in. xiij. col. ff. de ꝯdi. inde bi. ¶ Principaliter ꝑ tex. in. l. si plures. ff. de fideiuss. vbi sim latū in fauorē rei opponentis exceptionem diuisionis perimit actionem, pꝫ qꝛ si postea cessit cā ꝑꝑ quam competebat exceptio diuisionis, opus est vt actori restituat actio per restitutionem in inte. ergo actio erat perēpta, ⁊ extincta, qꝛ si solū fuisset elisa per exceptionē nō fuisset opus restitueī actionē, sed sufficeret replicatio ꝯ eā exceptionē diuisionis. Et ſm predicta intelligit id qd̄ hr̄ in. l. quecūqꝫ, in versi perimi. ff. de cōpen. Tamē Bal. Ang. ⁊ Fulgo. tenēt ꝯtrium volentes, ꝙ q̄ꝫ primum factū est pactū de non petendo fiat elisio, qꝛ incontinenti est sublata naturalis obligatio, vt. d. l. stichum §. naturalis, ergo remanet incōtinenti stabilita ciuilis, qꝛ est separata naturali que fouebat eā, ⁊ elisio est causa exceptionis, ⁊ sic ex ordine intellectus vr̄ ꝙ elisio ꝓcedat natiuitatē exceptionis. Item qꝛ si actio non esset elisa solutum posset repeti tanq̄ꝫ indebitum scd̄m Bald. qui dicit hanc eē regulā in oībus exceptionibus nō elidētibus in. l. si testamento. §. j. ff. de fideiuss. ⁊ tamen constat ꝙ cōpetit repetitio. l. qui exceptionē, in ꝓn. ⁊ in. l. si nō sortē. §. indebitus ff. de cōdi. indeb. ¶ Et sic tenet ꝯ Bar. in ꝯtū Bar. dicit ꝙ post sniam absolutoriā que in rem iudica. trāsiuit perimit ipso iure actio. ¶ Quia sequeret ꝙ exceptio rei iudicate surgēs ex dicta snia absolutoria nō esset ꝓpria, ⁊ vera exceptio q est actionis exclusio. l. ij. i ꝓn ff. de excep. si vel ꝑ eēt ꝙ actio antiq̄ eēt ipso iure extincta. ¶ Sꝫ eēt exceptio ipropria. s. facti vel itētiōis ⁊ tñ vr̄ ꝙ sit ꝓpria exceptio insti. de excep. §. itē si quis in iudicio, ⁊. ff. de exce. rei iudi. in rubro, ⁊ nigro fere ꝑ totū. ¶ Sed in hoc articulo ꝯitas vr̄ ꝙ aut nos q̄rimus de elisione ciuilis obligationis, aut de elisione vel peremptione actiōis. Primo casu ꝓcedit opi. Bal. ⁊ Ang. h, qꝛ ab initio pctū de nō petēdo elidit ciuilē oblōnē, qꝛ tollit ipso iure nālē etiā ab initio, sicut facit solo debiti quā in h iuriscōsultus eꝑparat pacto, vt. d. l. nālis, ita ēt loquit tex. h dū dicit ꝓm pctū ꝑ posterius elidet, aut nos querimus de elisione actionis, ⁊ dico ꝙ Bar. verum dicit, qꝛ nō elidit nisi quando exceptio opponitur, ita loquit tex. hic in simili dum dicit exceptio per replicationem eliditur, nā actio semel nata ex naturali, ⁊ ciuili potest viuere etiam si postea tollatur ipso iure naturalis, ⁊ tunc elidetur quādo deueniet ad cōflictum §. preterea. el. j. institu. de exceptionib. ⁊ probatur hic. ¶ Quantum vero est ad vltimam. s. ꝙ extinguatur actio lata snia absolutoria puto opi. Bar. esse veram per dictum. l. si plures in princi. ⁊. l. ij. ff. de excep. rei iudi. ad quos Bal. ⁊ ang. nō respondent. Et lꝫ Jo. de imo. in. d. l. si plures, videatur tenere contra Bartoluꝫ, ⁊ respondeat ꝙ ibi est speciale in exceptiōe

diuisionis

diuisionis, tamen non videtur subesse rationem specialitatis in
ea magis quam in alia exceptione peremptoria. Preterea ista re-
sponsio non potest adaptari ad.d.l.ij.que non loquitur in exceptio-
ne diuisionis, et licet Raph.cu.et Pau.de cas.in d.l.si plures,
et Pau.de cas.in.d.l.iulianus, tenentes contra Bar.respondeant ad
l.si plures quod debeat intelligi, quod restituitur actio.s.quo ad effe
ctum tamen hoc est violare tex.quia tex.dixisset per restitui integ.
dandam aduersus fraudem concedi replicationem non autem di-
xisset actionem. Fateor quod Pe.et Cy.in.l.pacta que contra C.eo.et
in.l.exceptionem,in.ij.q.C.de proba.videntur in hoc vltimo
contradicere opi.Bar.scilicet circa peremptionem actionis la
ta sententia absolutoria, sed quo ad elisionem videntur tenere idem quod
Bar.scilicet quod solum per exceptionem fiat elisio. De hoc etiam
aliquid per Bar.in.d.l.pacta que contra,in vlt.col.et per Saly.
in.d.l.pacta nouissima. Non obstant alleg.hic per Bal.et ang.
quia prima argumenta tendunt ad ostendendum quod ante oppositio
nem exceptionis sit elisa ciuilis obligatio, et hoc non negat bar.
qui loquitur de elisione actionis. Non ob.quod si actio non esset
elisa non repeteretur solutum tanquam indebitum, quia dico quod satis
est quod ibi est ciuilis obligatio, vel quod possit competere exceptio,
vt.d.l.qui exceptionem, nec contrarium dicitur in.d.l.si in te
stamento. Non ob.dum circa vltimum dicebatur quod sequeretur
quod exceptio rei iudicate non esset propria exceptio contra.d.§.item si
quis in iudicio, quia responderi potest. Aut vere exceptio opposi-
ta non competebat, et tamen iudex iniuste absoluit reum, et tunc
etiam Bar.in d.l.iulianus, fatetur quod non est perempta ipso iu
re actio.l.cum a te.ff.de dolo, et.d.l.iulianus. Idem si absolutus
est reus, eo quia actor non probauit, vt in.d.§.item si quis in iudi-
cio. Nam in dictis casibus non est sublata naturalis obligatio,
vt in dictis iuribus. Unde in casibus predictis et alijs enume-
ratis per Barto.in.d.l.iulianus,in.xiij.col.exceptio rei iudi-
cate est vera et propria exceptio, sed quando fertur sententia absoluto
ria ex eo, quia veritate competebat exceptio tunc extinguitur
actio ipso iure, vt.d.l.si plures, et tunc exceptio rei iudicate non
esset propria exceptio. Addebat etiam Bar.in.d.l.si plu-
res, quod dicta conclusio qua firmatum est per obiectum exceptio-
nis non perimi, sed elidi exceptionem fallit in exceptione com-
pensationis que habet vim solutionis.l.si debitor.ff.qui potio.
in pign.habe. Ideo quamprimum opponitur perimit actionem
sicut solutio, bene facit tex.institu.de actio.§.in bonefidei. Ta
men videtur hoc esse intelligendum nisi exceptio compensatio
nis fuerit reiecta et non admissa per iudicem.l.quod in diem
§.j.ff.de compens.vt etiam nota. Jo.de imo.in.d.l.si plures.
Item cum sic dictas duas vires pacti de non petendo insur-
gunt vltramontani volentes quod quando precessit conuentio in-
terrogatiuum nominata si erat talis que non perficiebatur solo con
sensu nos sit verum, quod per pactum de non petendo tollatur ip
so iure naturalis obligatio et elidatur ciuilis, quia si diceremus
tunc ipso iure solui etiam sequeretur quod ipso iure perimeretur
actio, quia sola naturalis tunc est efficax ad agendum.l.natura-
les.ff.de actio.et obligatio.sed eorum opin.reprehenditur per
Barto.et recte tamen pro opinione vltramontanorum videtur
esse glo.quam ibi ad hoc ponderat Joan.de imol.reputans
esse singularem in.l.vbicunque, in glo.j.ff.de fideiusso.ibi dum
glo.dicit vel pacto etc. nam glo.innexo text.sentit quod per pactum
non tollatur naturalis, tamen illa glo.communiter ibi damna-
7 tur per Dyn.et Barto.et alios. † In ead.ibi obliget quoque
pacifcentem naturaliter non petere, hec est tertia vis huius pa
cti de non petendo, et in hoc communiter approbatur glo. et pro
ea benefacit.l.mensis §.fundus, in verbo non teneri, et ibi not.
Jaco.de are.et Barto.ff.solu matri.et disputant vltramonta.et
Cyn.et Bald.in.l.pacta que contra C.eodem. Limita tamen
non habere locum in pactis producentibus solam exceptionem
doli quemadmodum dixi circa precedentem vim pacti, vt no.
doc.in.ll.ibi allegatis. Secundo modo limitat Pau.de cast.
hic istud esse verum si pactum sit factum per verba promissiua
vt promitto non petere secus si per verba enunciatiua, vt prosi
teor te non teneri iuxta.l.tale pactum, in princip.ff.eodem vel
etiam per hec verba libero te, vel renuncio iuri quod habeo
contra te, quia tunc non obligat naturaliter, alleg.l.si pater.§.que
debitorem.ff.de iure do.alleg.in glo.licet glo in.d.§.que debi-
torem, aliter intelligat, alleg.etiam no.per Bald.in.l.vbi pa-
ctum,in.ij.oppo.C.de sacro sanc.eccles.et in.l.iubemus.C.ad
velleya. Adde Bald.idem volentem in.d.l.pacta que con-
tra in.ij.vel.iij.colum.per.d.§.que debitorem. Sed aduerte
quia contrarium tenuit Jaco.de are.et Barto.in dicta.l.mensis.
§.fundos, et alij ibi communiter sequuntur per illum text.vbi
quando quis exceptione repelli potest dicitur obligatus ad non
petendum ita etiam tenet glo.in.dicta.l.tale pactum, per illum
tex.et quod ibi etiam Pe.et Cyn. Ita etiam tenet Bartol.in
dicta.l.iubemus, tamen potes concordare opin.vt per Bart.
in.d.l.vbi pactum,in.j.colum et cum eo ibi transit Ang.Ful.
et Pau.de cast.scilicet quod ex pacto non continente verba pro-
missiua non nascatur naturalis, quia verba pacti liberatorij vel si-
milis ad hoc non diriguntur, tamen bene nascitur ex equitate
naturali propter pactum, ita loquuntur ea que contra dictas sen
tentias allegant. Ricar.de saly.in dicta.l.vbi pactum, da-
bat aliam limitationem scilicet quod pacta tacita non producebant
nisi solam exceptionem pacti.l.ij.et.l.si creditores C.eodem et
d.§.que debitorem, quod secundum Bar.et Saly.in.d.l.vbi
pactum est bene no. Sed vt dixi quamuis ex pacto tacito non oria-
tur naturalis, tamen propter ipsum pactum ex equitate naturali
oritur naturalis obligatio qua tenetur non petere. d.l.mensis,
et.d.§.que debitorem, cum glo. Et propter predicta insistunt
doct.hic, et in.d.l.pactis que contra ad quid sit vtilis ista inue-
stigatio, an naturaliter obligetur paciscens ad petendum de qui
8 bus vtilitatibus vide hic per. † Barto.et illum bene not.ad
statutum prohibens minorem vel mulierem obligari sine certa
solennitate, quia non poterit facere pactum de non petendo, seu
conuentionem liberatoriam. Et Bald.hic videtur hoc intelli-
gere etiam si statutum non prohiberet obligari, sed contrahere.
Ang.tamen in hoc vltimo contra et melius de quo vide per Bald.
in rubrica C.eod.et in.l.fin.apud acta,in.j.colum.C.de tran-
9 sac.cum concor.et additio.quas ibi dedi. † Quarta etiam est
vis huius pacti de non petendo, quia producit exceptionem, vt in ver
bo exceptione fere per totum istum titu.et ponit glo.hic in fin.
pro quarta et separata virtute huius pacti. Quidam tamen vt
O.dra.et Jaco.bu.quos etiam refert hic Bald.dicebat quod
ista non erat vis per se, quia ista exceptio oritur ex lesione non ex
pacto immediate tamen Bartol.et Ang.videntur tenere pri-
mam opin.sed quia in hoc non est vtilitas quo ad effectum ideo
non insisto. In eadem ibi cyrographo post biennium etc.gl.
10 in exemplo communiter damnatur, † quia post biennium oritur
etiam naturalis ex cyrographo, quia censetur tunc adesse consen
sus.l.sub specie a contrario sensu, et ibi ponderat Bald.C.de po
stu.dixi in.l.j.ff.eo.vbi etiam de hoc per glo.et docto. Et si-
militer reprehenditur sequens exemplum glo.de sententia de
quo piene in.l.iulianus.ff.de condi.indeb.et per Bartol.in.l.
j.in.viij.colum.eod.titu.et in.l.ab eod.C.quomodo et quando
iudex, et in.l.j.ff.de fideiusso.et ibi per Joan.de imo.per Ang.
in repet.l.in l.j.in.iiij.et.v.char.de indi.per Bald.in.l.ex hoc
iure, in penulti.colum.de insti.et iure. Probari ergo potest di
ctum glo.per alia meliora exempla et argumenta vt ibi per Bar.
et per eundem in.d.l.j.in.iiij.colum.ff.de condi.indebi.et in.l.
iulianus,in.xiij.colum. Et ex istis traditis in glo.colligun-
tur vires istius secundi pacti de petendo, quia reiicit obstaculum
elisionis facte per primum pactum de non petendo. Uel vis
dicere quod elidit exceptionem vt hic quamuis non resuscitat primam
naturalem obligationem ipso iure sublatam per primum pa-
ctum de non petendo, quia obligatio semel ipso iure extincta non
resuscitatur.l.qui res.§.aream.ff.de solu.et hoc in versicu.idem
11 dicemus. † Secundo operatur quod nouam obligationem na-
turalem producit, et hoc posuit gl.ista hic circa fi.licet in supe
riori parte glo.videatur hoc negasse. Tamen Guil.de cu.et Bar.
videtur tenere quod producat naturalem sicut facit regulariter
quodlibet pactum propter consensum.l.j.cum ibi no.ff.eod.et in
l.in his.§.imperator.ff.solu.ma.et ita etiam Cy.in.l.pacta que
contra.C.eo.et Saly.in.d.l.pacta nouissima, ad fi.et Fulg.hic.
Sed Ray.sequendo Jaco.de ra.concordat opi.et dicit quod istud
pactum non obligat naturaliter scilicet ad primum debitum, quia
non continet promissionem illius originalis debiti, sed bene obli
gat naturaliter paciscentem.s.ad non opponendum exceptionem
primi pacti de non petendo, quia ad hoc tendit et hoc etiam sequitur
Ang.subdens quod si in isto secundo pacto de non petendo essent adie
cta verba continentia promissionem primi debiti, quod tunc esset pro
ducere naturalem obligationem ad primum debitum.l.j.ff.eo.et
tanto magis in casu nostro hoc procedit in quo sublata erat prima
naturalis obligatio et sic non obst.l.is.ff.de verb.ob.ad quem etiam
potest aliter responderi vt colligitur ex ibi no.per Bar. Et hec
videntur vera licet Pau.de cast.hic simpliciter videatur velle quod non
producat naturalem obligationem de qua loquitur, sed quandam
astrictionem ad opponendum exceptionem primi pacti sicut quis

naturaliter astringitur ad nõ sitr ãctum vt in gl. ℭ Tertio virtus huius pacti scði de petendo est, qꝛ tollit ipso iure nãlē obligationem natam ex primo pacto de nõ petendo, ⁊ h̄ ponit glo. hic sub dubio forte, ⁊ est ipsa veritas vt fuit dictum.s. ℭ In ea. ibi porro ⁊c. gl. hic querit quid si post scðm pactum de petē do fiat aliud pactum de nõ petendo quid operabit ⁊ gl. vr̄ bene cõcludere, qꝛ hoc pactum non tollet primam obligationem nãlem natam ex principali ɔctu, qꝛ illa semel fuit sublata p primum pactum de nõ petendo. Unde dicit Ang. quod hoc tertium pactum solum operabitur, qꝛ obligat paciscētem nãliter ad nõ petēdũ. Et si tu diceres qñ hoc esse potest, qꝛ satis hoc operatur primum pactum de nõ petendo, rñde ꝫ ipse non tangat q̄ illa obligatio naturalis nata ex primo pacto de nõ petendo fuit sublata per scðm pactum de petē do s̄m veraꝫ opi. traditam hic in quinta solutione, ⁊ fuit dictum.s. ℭ Sed si non fuisset sublatum dicēdum esset q̄ istud tertium pactuꝫ nõ obligaret nãliter ad nõ petendum debitũ principale, eo qꝛ due obligationes eiusdem generis ⁊ forme circa idem stare nõ pñt. d. l. qui bis. ℭ Adde ēt q̄ hoc tertium pactuꝫ operatur aliud. s. qꝛ tollet naturalem obligationem quaꝫ.s. dixi nasci ex scðo pacto de petēdo. d. §. naturalis. Item operatur aliud qꝛ elidit replicationem surgētem ex scðo pacto de petendo ⁊ sic producit duplicationē insti. de repli. circa prin. ℭ In ea. ibi coadiuuat ciuilem hic nõ est separa. a via pacti scði de petendo, sed comprehēditur sub alia vi dicti pacti de petēdo, vbi dixit q̄ reiicit obstaculum elisionis facte per primum pactum de nõ petēdo, seu p exceptionem. ℭ Iuxta hic notata in gl. querit hic Bar. post antiquos an aliud quod dictum est in pacto de nõ petendo habeat locum in pacto de nõ agendo ⁊ sic an tollat naturalem obligationem ⁊ incidēter etiam tangit an quodlibet dictorum pactorum impediat litis ingressum ⁊ non vr̄ decidere hic

12 Bar. ℭ † Tñ quoad primũ. s. an pactum de non agendo naturalem obligationem tollat, ⁊ sic operetur effectus de quibus in hac gl. Ang hic tenuit q̄ sic alleg. tex. cum gl. in. d. §. preterea, et. i. insti. de excep. ⁊ ita ꝫ etiam Fulg. hic. ℭ Maxime ēt qñ promisso nõ petere intelligitur. i. experiri in iudicio, ⁊ li. nõ cõtesta. l. amplius nõ peti. ff. rem ratam ha. benefacit. l. ⁊ si heredi, ver. quod si seruus. s. e. Et sic vr̄ idem importare qð pactuꝫ de nõ agendo ꝫ Imo. in. c. exceptionis, de lit. ɔtest. in. vj. cum

13 quo vr̄ transire Bal. hic aliter teneat de quo vltra predicta, † ⁊ etiam an impediat litis ingressum. vide per Bal. in. d. l. pacta que ɔ in vlti. col. ⁊ in. l. cuꝫ quis, in pe. col. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ in. l. perēptorias, in pen. col. C. sen. rescin. non pos. ⁊ in. l. ele gãter. §. si quis post. ff. de ɔdi. inde. per Ang in. l. fratris C. de trãsa. p Sal. in. l. pacta nouissima, in vlt. col. ⁊ in. l. postq̄ liti. circa. j. col. C. eo. tit. ⁊ per Io. de imo. in. l. eum qui ita ad fi. de verb. ob. per Fulg. in. l. creditori, per illum tex. C. eo. p Cano. in. c. cõstituturus, de rescrip. ℭ In gl. in verbo per stipulationē; ibi. l. si dari ⁊c. ꝫ doc. hic videantur transire cum gl. tñ si recte inspiciatur nõ vr̄ aliquo mõ q̄ tex. in. d. l. si dari ɔdicat isti, qꝛ hic dr̄ q̄ stipulatio sequens tollit primam ipso iure si hoc agatur, sed in. l. si dari, non dr̄ q̄ prima tollatur per secundam vel nõ, sed solum dr̄ q̄ prima contra quaꝫ obstat exceptio, pura qꝛ continebat promissionem in diem nõ impedit valere secundam pure factaꝫ, ⁊ ita dñi Cyn. ⁊ Pe. ⁊ Ja. de ra. ⁊ Ray. ⁊ Imo. in. d. l. si dari. ℭ Minimmo videret q̄ ibi secunda stipulatio tolleret primam cuius ɔtrium hic vult gl. nam quando secunda stipulatio continet plus q̄ prima intelligit̄ esse actum tacite q̄ secunda nouet primam saltem s̄m tempora flor. l. scire debemus, in prin. ff. de verbo. ob. ⁊ plene per Bar. in. l. pe. ff. de preto. stipu. sed in. d. l. si dari, secunda continebat plus cõmodi q̄ prima, ergo ⁊c. ℭ Bald. hic sustinendo q̄ in. l. si dari non fiat nouatio prout glo. hic intelligit vr̄ respondere, q̄ illud, quod dicit̄, q̄ tacite presumit̄ esse actum q̄ fiat nouatio procedit nisi stipulatio secũda tenderet ad confirmandam primam que eēt elisa exceptione. Quia tunc nõ videtur agi q̄ prima transferat̄ in secundam per nouationem, sed vr̄ esse actum q̄ prima cõfirmetur per secundaꝫ vt. d. l. si dari. Et in hoc ista gl. iuncta hac declaratione Bald. est multum no. ad limitationem. d. l. scire debemus, nõ est tamē sine dubio, qꝛ nõ probatur per. d. l. si dari, ⁊ qꝛ obligatio ɔ quaꝫ obstat exceptio, ita potest nouari sicut alia. l. stichum. §. legata. ff. de noua. l. qui sic cum gl. ff. de verbo. obli. Tamen fateor q̄ vbi apparet q̄ secunda stipulatio fuisset facta ad ɔfirmandum primaꝫ non nouaret̄ prima, qꝛ ɔfirmare est illam firmam manere. c. inter dilectos, de fide instru. tamē vt dixi talis intellectus vr̄ aliqualiter diuinare ad. d. l. si dari.

14 ℭ † In gl. que incipit in opponēdo in prin. hanc glo. declarat vt hic per Bar. ⁊ rēdit ad hoc quomodo intelligat̄ hic tex. q̄ in stipulationibus ius versat̄ ⁊c. ⁊ ponit gl. quatuor intellectus ⁊ vltimus est magis cõis. Et potest sic etiam cõcludi ⁊ declarari q̄ in stipulationibus ius continetur ⁊c. s. propter solemnitates iuris que requirũt̄ in stipulationibus. s. q̄ precedat interrogatio ⁊ sequatur respõsio, ⁊ q̄ fiat inter presentes q̄ v̄ba interueniant que solemnitates non interueniunt in pacto in quo de iuregentium soluꝫ requirit̄ nudus consensus ⁊ huic stipulationi inuente a iure ciuili maximum ei robur tributũ est q̄ non ita est in pactis, vnde videmus q̄ per stipulationem potest ipso iure nouari ⁊ tolli omnis obligatio precedēs, siue sit iuris ciuilis, siue iurisgentiũ. l. j. ff. de noua. quod nõ potest operari acceptilatio ⁊ liberatio circa obligationem iurisgētium, qꝛ illam nõ perimit ipso iure, sed elidit̄ ope exceptiõis. l. an inutilis. §. acceptum fieri, ⁊. l. si accepto latum. ff. de acceptil. ℭ In ea. ibi imo ideo factum ⁊c. hec gl. cõtinet aliqua multum vtilia per q̄ declaratur qñ sit opus opponere exceptionem per partē ⁊ qñ nõ sit opus, sed sufficiat iudici constare de quo hic plene, ⁊ no. per Bar. circa quod plura addēda sunt que dixi ⁊ scripsi in. l. j. C. vt que desunt aduo. par. ⁊ in. l. cũ quis ita. § qui ita, de ver.

15 ob. post Bar. ⁊ ad ibi dicta me remitto. ℭ † In ea. ibi ⁊ incõtinenti tene menti perpetuo hanc gl. qꝛ nõ sufficit ad hoc vt testes dicantur probasse stipulationeꝫ q̄ dicatur titius ad interrogationem sempronij promisit ei cētum nisi dicatur q̄ incõtinenti post interrogationem facta fuit pmissio, ⁊ ad hoc multum

16 notant ⁊ cõmēdãt istã gl. Bal. ⁊ Ang. h̄. ℭ † Extra gl. inducitur iste tex. in scða parte ad qõneꝫ de eo qui absoluit subditum ab offensis culpis ⁊ penis pteritis sub certis pactis hoc adiecto qð nõ auderet deceтero similia attētare, ⁊ si secus faceret re incideret ipso iure in primas penas. ℭ Utruꝫ si ɔueniat reincidat in primas penas de qua questione dic vt hic p Bar. bene loquentem ⁊ dictis per eum, ⁊ alios hic in eadem questione adde Bar. in. l. tale pactum. §. qui prouocauit, in fi. ff. eod. per illum tex. ⁊ in. l. nõ solum. §. iniuriarum. ff. de iniu. ⁊ per Ange. in sua disputatione incipiente ex orta guerra, in. xvj. col.

VENETIIS excussa fuerunt hec Commentaria Alexandri Tartagni cum hisce additionibus, que in alijs huiusq; impressis deerant, diligenti cura ac summo studio elaborata.

INDEX QVATERNIONVM

a b c d e f g h i k l m n o p q.

q. Duernus, Ceteri sunt Quaterni.

ALEXANDER DE IMOLA,

IN SECVNDAM DIGE. VETE.

SECVNDA PARS COMMENTARIORVM

Alexandri Tartagni Imolensis, Iuris tum Pontificij, tum Cæsarei Doc. nominatissimi, super Digesto vet. exactissima uigilantia castigata, ac Typis elegantiusculis denuo excussa. Cui accesserunt Annotationes præclarissimorũ virorũ dñi Francisci de curte, dñi Bernardini de landriano, ac dñi Francisci de doctoribus. Necnon apostillæ ēt compluriũ neotericorũ sub his caracteribus * ☞ signatæ.

Addito insuper amplissimo Domini Hieronymi Loretti Repertorio, multò plures quàm antea eiusdem Iurisconsultorum sententias continente, quas omnes sub hoc signo ∘ studiosis annotare voluimus.

VENETIIS

M D XLIX

INDEX RVBRICARVM HVIVS VOLVMINIS

Incipiunt Commentaria Ex:

cellentissimi. U. I. Monarche Dñi Alexandri Tartagni Imolensis, super secunda. ff vete. cum suis summariis, apostillisqȝ Iur. utriusqȝ doct. dñi Francisci de Curte, dñi Bernardini de landriano Mediolañ. ⁊ dñi Antonii Francisci de doctoribus Patauini, ac etiã dñi Thome diplouatatii, aliorumqȝ doctorum, que in aliis hactenus impressis desiderabantur, nouiter editis, ⁊ suis in locis diligenter insertis.

Si certum petatur. Rubrica.

SVMMARIVM

1 Actiones reales an sint digniores psonalibus, & ad qd dentur.
2 Imperator non potest mihi auferre dominium rei meæ nisi ex causa publicæ utilitatis.
3 Si certum petatur, an sit proprium nomen actionis.

Rubrice Glosa

a R Diuidi pôt in qnqȝ ptes. In pma gtinuat rub. ad pcedẽtes. In ij. exponẽdo scdam ptẽ rubrice, tanqȝ loquẽtẽ de mutuo qrit q̃re prius de ɔctu mutui tractare ceperit. In. iij. exponẽdo tertiã ptem rubrice querit, an vna vel multiplex inueniat certi condit. de quibus hic tractat. In. iiij. parte ponit aliqd de interpretatione illoꝝ verboꝝ. s. de rebus credi. Quinto ponit aliqd de interptatione illoꝝ vboꝝ. s. si cer. pet. de q̃ ẽt. s. incidẽter dixerat. Scda ibi, ⁊ qr iter ols. Tertia ibi, ⁊ qr iã p mutuo. Quarta ibi, his ergo vbis. Quinta ibi, aut his vbis. ¶ In gl. ibi. ff. de rẽ act. ⁊c. vt insti. de rei vẽ. ⁊ publiciana q̃ dat p rebus corporalibus, ⁊ in tit. de vsufr. ⁊ in ti. si vsufr. pe. ⁊ in ti. si ser. ven. Ubi tractat de gfessoria ⁊ negatoria, q̃ sunt
b actiones reales cõpetẽtes p iuribus incorporalibus, vt maxime hꝫ in. l. ij. in prin. ⁊ §. t. in. l. loci corpus. §. j. ff. si ser. ven. ⁊ in l. vti frui. §. j. ff. si vsuf. pe. ¶ In ea. ibi ad exẽplũ eaꝝ pponun-
c tur ⁊c. Ut est actio noxalis, q̃ est psonalis in rẽ scripta. l. noxalis, ⁊ l. si bonefidei. ff. de noxa. ⁊ in §. oẽs. insti. de noxal. ⁊ in
d l. j §. ⁊ cũ ẽt. ff. si quadr. paup. feci. dic. Et petitio hered. l. hereditatis. C. de peti. he. l. sed si. i. §. petitio, alias est lex sine bonefidei. §. petitio. ff. de pet. he. Itẽ actio qd met. ca. que dr psonalis tñ in rẽ scripta. §. preterea quasdã. insti. de act. iuncta. l.
e metũ. la grãde. cũ sũt. ⁊ ibi no. ff. q met. cau. ⁊ actio ad exhibẽdũ. l. iij §. ẽ aũt, ⁊ ibi no. ff. ad exhibẽ. Itẽ actio fam. here. cõi diui. fini. regũ. que dñr mixte. Insti. de ac. §. quedã actiões, ⁊ l. l. j. ff. finiũ re ⁊ dñr iste oẽs dari ad instar. realiũ actionũ, qr dantur ɔ possidentẽ, seu detinẽtẽ rẽ pp quã agit vt pꝫ in dictis legibus sicut dant actiones reales. l. vnica. C. de alien. iudi. mu. can. fac. l. q petitorio. ff. de rei vẽdi. c. examinata. de iudi. sꝫ mere
f psonales nõ sequunt possessorẽ. l. fi. §. fi. ff. de ɔtẽ. emp. l. i. §.
1 si hẽs. ff. ad exe. ¶ † Sed iuxta hoc querit Guil. de cu. h, quare legislator premisit de realibus actionibꝰ, ⁊ nõ de psonalibus cũ psonales videant digniores realibus, ar. l. j. ⁊. ij. ff. de sta. homi. ⁊ in. l. iustissime, in pn. ff. de edili. edic. Ideo de eis vt dignioribus videbat prius eẽ tractandũ, arg. d. l. j. ⁊. ij. ⁊. l. j. ff. de acqui. re. do. ⁊. l. ij. §. prius. ff. de vulg. ⁊ pu. Rñdet ipse, qr aliquo respectu reales pñt dici digniores, qr cõpetunt contra possidentẽ, q̃uis nullo iure sit obligatus agenti secus in actionibus psonalibus, insti. de actio. §. j. ⁊ q actiones reales prouident plenius q̃ psonales, qr reales vel in rem scripte dant ɔ quẽcunqȝ
g possi, vel detinẽtẽ, nõ sic psonales, vt est dctũ. Ita ẽt vult ang. h, ⁊ pa. de ca. h, lꝫ de gui. de cu. ⁊ ang. mẽtionẽ nõ faciat ⁊ subdit q reales pñt dici digniores, qr dant pro iure qd qs hꝫ in re puta dñij, sꝫ psonales p iure qd qs hꝫ ad rẽ, qr actor hꝫ debitorẽ obligatũ ad dandã, vel tradendã rẽ quã petit act. psonali, ⁊
2 primũ vr eẽ potẽtius, id difficilius tollit. ¶ † Unde videmus q imperator mihi non pt auferre dñiũ rei mee, nisi ex cã, puta publice vtilitas. l. itẽ si verberatũ. §. fi. ff. de rei ven. l. lucius. ff. de euic. notãt gl. ⁊ doc. in. l. fi. C. si ɔ ius vel vtili. publi. ⁊ in. l. j. ff. de gsti. prin. ⁊ no. Inn. in. c. que in ecclesiarũ de gsti. ⁊ tñ pt tolle-
b lere actionẽ psonalẽ, vt ibidẽ. not. Sꝫ magis plꝫ pcedẽs rõ reddita p Gui. de cu. ⁊ Ang. q̃ ista vltima, que tollit q ex eo

a ¶ In mã rubricaꝝ, vide oĩno alex. gsi. xiiij. iij. vol. ⁊ gsi. liij. ⁊ gsi. xv. ⁊ in gsi. xxxij. ⁊ in gsi. cxx. iiij. vo. ⁊ ang. are in pe. insti. in gsi. ccix. in. ij. col. in. v. vol. ⁊ ad huius tit. cõmendationem vide tex. ff. in. j. consti. ff. §. cum autem anno. Franc. cur.
¶ Adde q de mã rubricaꝝ, ⁊ q̃ sint auctẽtice, ⁊ ex qbus posse sumi arg. ⁊ an possint allegari p tex. in decisio. cãrum posuit Jo. de imo. in rub. ibi. ẽt Ro. ff de oper, no. nũcia. ⁊ plenius ipse Jo. de imo. in rubri. de ꝟ. ob. aut. frã.

non solum precessit tractatus de actionibus realibus competentibus pro dominio, vel iure cõpetẽti in re ad quam agit, sꝫ etiam tractatus de actionibus personalibus in rem scriptis cõpetentibus ad aliud, ⁊ que non cõpetunt pro iure q agens habeat in re, vt patet in actione q metus causa, in actione noxali, ⁊ sic de singulis. ¶ In ea. ibi. l. singularia, hoc non ponitur ibi in tex, secundum verum intellectum, sed in glo. Etiam addunt doct. hic aliam rationẽ, qr ɔctus mutui valde frequẽtat facit. ff. eo. l. certi condi. §. si nũmos, in ver sic. quotidie redditurũ, ⁊ frequentatio potuit esse causa propter quam concedunt ei specialia priuilegia, de qbus no. ff. ea. l. singularia. ¶ In ea. ibi, si cer. pe. idem mutuũ ⁊c. vel dic secundum Fulg. h, ⁊ in rub. C. si cer. peta. posse accipi hec verba si cer. peta. s. generaliter quandocunqȝ cer. pe. Nam in hoc ti. tractat de certi gdi. generali, que hꝫ locum quotiens certũ petit ex alio contractu q̃ mutui. l. certi cond. in prin. ff. cod. ¶ Et hanc expositionẽ ita fieri suadet proprietas verborum, a qua in dubio non est recedendũ. l. non aliter, de leg. iij. l. j. §. si is q nauem. ff. de exerci. Est. n. impropriare ⁊ restringere verba si dicamus si cer. pet, i. mutuũ. Pro hoc ẽt adducit, qr accipiendo hec verba proprie non est necesse q exponat verbũ petat. i. repetat, vt exponit si accipiantur hec verba pro mutuo tñ, vt exponit glo. parua. Nec ob. q hec vba in ti. si cer. pe. C. accipiunt pro mutuo, qr non vr verum sm Fulg. qr ẽt in illo tit. sunt plures leges loquentes de aliis ɔctibus, puta stipsonis, vt. l. si non singuli, ⁊. l. si ex precio. C. eo. Et dato q omnes leges illius tit. de mutuo loquerentur, nihil repugnat, q rub. sit generalior nigro, vt dicã in. l. j. ff. eo. Pa. de ca. in. l. j. huius titu. lꝫ de Fulg. mentionẽ non faciat, vr respondere ad obiectũ. s. q ista verba referant magis ad mutuum, qr in mutuo semper ɔhit obligatio ad aliquod certum habito respectu ad id qd numeratum est, qr semper est certuꝫ quid, quale, vt q̃tũ sit vt. ff. eo. l. certũ, nõ sic in aliis ɔctibus, in quibus venit aliquãdo certũ, ⁊ pt exẽplificari in ɔctu emptiõis. l. si iactũ ff. de act. emp. ⁊. l. nec emptio ff. de contrahen. emp. Sed hec responsio mihi nõ bene satisfacit. qr ita in commodato, ⁊ in deposito, ⁊ in aliys ɔctibus, qui re perficiunt est veruꝫ semper deduci certum in ipsis contractibus, sicut in mutuo, nec ɔtrium dicitur in. d. l. certum, vnde substinendo contra expositorem glo. ⁊ docto. dic q ratio quare verba exponuntur. i. mutuum est ex eo, qr certum comprehendit, ⁊ nullus alius est de mutuo specifice editus titu. sicut est de commodato ⁊ deposito, qui nõ sunt magis frequentati contractus q̃ mutuum. Item qr ad intelligentiam rubri. colligitur, l. j. ff. eo. ⁊ ibi dicam, ⁊ in nigro huius ti. principaliter tractat de mutuo, ergo datur intelligi q in rubri. intellexit specialiter de illo, ⁊ hec est ratio qr per glo. ⁊ docto. communiter leges huius ti. allegant per rubricã si cer. pe. ⁊ per rubricã de reb. cred. qr cum leges huius tit. que allegan-
1 tur tractent principaliter de mutuo, allegatur secũda pars huius rubrice, que de illo loquitur, non autem allegatur prima, q̃ est generalis, ⁊ sub illa comprehendantur omnes tit. seqũtes vsqȝ ad tit. de pig. vt videbis notatum in. l. j. huius titu. ¶ In eadem ibi, aliꝗ dñt vnam certi conditio. ⁊c. de hoc dicetur post
3 Bartol. in. d. l. certi conditio, in princi. ¶ † In eadem ibi. ff. de

b ¶ Alio do. Ant. ⁊ d. abb. in phe. decret §. sane, ⁊ gl. in c. volumus. in ver. certo de rescrip. lib. vj. ⁊ l c. si sup gfa in ver. gseruatoꝝ de offi. delega. lib. vj. ⁊ not. q possumus põderare rubricas ad quartuor effectus. primo q̃n hꝫ orõnẽ pfectã ⁊ pt allegari tãq̃ tex. scdo possumus alle. rubri. q̃n talis actus est exceptuatus sub tali rubr. vt in. c. j. de offi. dele. in. vi. tẽ ex ordine rubr. possumus sumere arg. Joã. an. in c. ij. de mu. peti. ⁊ vide alex. in. l. j. ⁊ ibi dixi ff. eo. Thom.
b ¶ Incorporalibus, in tñ dicit Inn. i. c. cũ ecclesia sutrina, de causa pos. ⁊ pprie. ⁊ in. c. abbate de ꝟ. sig. q actio gfessoria cõpetit gtẽto i electione, hoc est ei qui non fuit vocatus ad electionẽ, qr dr p sequi ius suum ⁊ de his actionibus vide vestra loca ordin. Paul. de ca.

consilio. cccxxxiij. in. ij. impressio.
c ¶ Actio noxa. addde q obli. psonalis coheret persone. l. j. §. si hẽs ff. ad ere. l. fi. in fi. ff. de ɔtẽ. emp. l. pe. C. de ac. ⁊ ob. q̃n est mere personalis, ita est affixa ossibus creditoris ⁊c. gl. in. l. iij. ff. pro so. ⁊ in. l. sitertius. §. si quis prius, de aqua plu. ar. ff. ⁊ in. l. quis ergo casus. ff. de pe. ⁊ vide omnino Albe. hic. Fran. Cur.
d ¶ Petitio here, adde q imo est mere realis. l. petitio in gl. ff. de pe. here. l. finaꝫ tẽ. §. sed ⁊ his. ff. de rei ven. imo nõ est aliqua realis que habeat naturã mixtã, sꝫ personalis sic, ⁊ non e ɔ, ad primũ vide Bar. in. l. sed si. l. §. petitio here. Franc. Curt.
e ¶ In rem scripta, adde vt per Ang. consi. clvij.
f ¶ Possessorẽ. adde vt per Lu. ro. gsi. ccclxxxviij.
g ¶ Possidentem, sed an actio ad rem quam ex pecunia mea emisti mihi competat ⁊ econtra ad pecuniam redactam ex re mea, vide Lu. singu. suo fol. xvj. ⁊ an in actione publiciana requiratur q sit habita fides de precio, ad hoc, vt competat, vide per eundem folio, xvij.
h ¶ Actionẽ personalẽ vide plene per Fely. in. c. ecclesia sancte Marie in. ij. volu. ⁊ seq. in. iiij. conclusione de consti. Thom. Diplou.

trifica.l.i.⁊c Cōiter tenet̃ p doct.h,⁊ in rub.C.si cer.pet.vbi p Cy.Ray.⁊ Saly.q̄ si cer.pe.nō fuit ppriū nomē actionis q̄ nō reperit̃ iure cautū,sʒ bñ reperit̃ cautū q̄ certi cōd.est nomē actionis cōpetētis p mutuo,vt.l.certi cōdi.in pn.⁊.§.qm̄.ff.eo.Nec ob d.l.i.q̄ ibi dū tex.dicit illa actiōe vtit̃ si cer.pe.ex ponit̄ h mō illa actiōe vtit̃.l.certi cōdi.que locū hʒ si cert.peta.d.l.certi cōdi.§.qm̄,⁊ insti.q.mo.re cōtr.ob.i pn.⁊ ita r̃ndet cy.h ⁊ sic illa verba ibi denotāt scīm,seu nomē cōtus mutui vt accipit,⁊ dicit Ja.de are.Cy.⁊ bal.post eos h in lec.anti.eē posse q̄ ista verba si cer.pet.erāt pncipiū alicuius edicti sic dicentis si cer.pe.actionē dabo,vel que res erat aiaduertat̃.Nō p h m̄ diceret̃ ista actio ptoria,sʒ in edicto ptorio ita inueniret̃,q̄ pretor eā nō introduxit,sed a iure ciuili introductā ↄfirmat,sic in l.i.in pn.ff.cōmo.fm Ja.de are.Ja.bu.⁊ bal.h nō.n.enumerat̃ inter pretorias insti.de actio.§.alie.⁊.§ i psonā.cū si. ¶ In gl.in v̄.pet at,que exponit̃.i.repetat̃.Adde q̄ sīlis expō,fit p gl.fi.in ru.ff.so.ma.⁊ facit ad ea que ibi no.p bar.⁊ Ange.Et hec expō fm doc.est vera si inspiciamus genus,q̄ restinuit̃ in eodē gn̄e illō qd̄ mutuam⁹.l.ij.in pn.⁊.§.i.⁊.l.cū qd.ff.e.Sʒ si inspiciamus spēz,nō ē repetē,sʒ ppe petet̃,q̄ n̄ reperit̃ eadē spēs.l.ij.i pn.ff.e. ¶ Subdit h bar.hec pcedere in mutuo nāli.Sʒ i mutuo mere ciuili dictio petat̃ stabit pprie,vl.id qd̄ le.⁊ no.n.l.ij.§.fi.ff.e.bal.m̄ h ⁊ ēt sal.dūt q̄ ēt i mutuo ciuili ispecta fictione censet̃ repetitio,q̄ post biēniō fingit̃ numeratione pcessisse,iuxta.l.cū vltra,⁊.l.in cōtribus,in pn.C.de nō nu.pe. ¶ Extra gl.istam queri pōt,quare dicit legislator de re.cre.⁊ nō de rebus debitis.Respōde vt p gl.⁊ doc.in rub.C.de re.cre.Et facit ad qōnes de quibus ibi vide per bal.⁊ Sal.⁊ aliqd per bal.ad fi.ff.eo.sequitur lectu.prima.

SVMMARIVM

1 Ad cognitionem specierum praecedere debet cognitio generis.
2 Rubrica debet esse generalior nigro subsequenti.
3 Rubrica declarat uerba dubia nigri subsequentis.
4 Rubricae standum est,quando habet rationem perfectam & decisiuam licet esset generalior nigro.
5 Arguere licet ex uerbis rubricae,& ordine earum.
6 Rubricę pñt allegari in causis,sicut tex.exceptis rubri.decre.
7 Rubricae decreti non sunt auctenticae.
8 Rubricę si habent orationem perfectam,licitè allegant̃ p tex.
9 Rubricae non statur,quando contradicit nigro.
10 Titulus accipitur pro tractatu uel rubrica.
11 Nomen rei est generale,plurima continens.
12 Testis deponens extra articulata non probat.
13 Statutum q̄ uerba statutorū debeant intelligi planè,absq̄ subaudinone,prout iacent ad literam,necq̄ debeāt glosari,per hoc non est prohibita literalis expositio.
14 Statutum q̄ uerba statutorum stent praecisè,quae interpretatio uideatur reiecta.
15 Testis deponēs super mutuo,si interrogetur quid sit mutuum an teneatur respondere.
16 Testis interrogatus an titius sit diues,& respondet q̄ sic,quia est uicinus an probet.
17 Vicinus praesumitur scire facta uicini.
18 Probatio sufficit q̄ concludat à cōiter accidentibus.
19 Testis an & qn̄ debeat deponere per sensum corporeum.
20 Scire quot modis accipiatur.
21 Testis deponens se ita opinari,seu credere regulariter nō pbat.
22 Testis dicens q̄ de contentis in capitulo se tātum scire,q̄ titius occidit seyum,an probet.
23 Veritas non est aliud nisi res usu percepta,& retēta i memoria.
24 Opinari uehementer non est propriè scire.
25 Testis dictum non est cauillandum,sed iuuandum.
26 Vicinus uel consanguineus,quae praesumat̃ scire de cōuicino.
27 Probatio facta per testem dicētem scio quia uicinus,appellatur praesumptiua.
28 Poena mitior imponitur ei qui condemnat̃ ex probatione praesumptiua.
29 Snia lata ex praesumptionibus nunq̄ transit in rem iudicatam.
30 Auctoritatibus an & quando sit standum,uel credendum.
31 Dictis sanctorum an & qñ sit standum in decisionibus cārum.
32 Legi mosaicae standum est,quo ad successiones iudęorum.
33 Prouerbium quid sit.
34 Scripturis antiquis in lapidibus scriptis an sit credendum.
35 Testi de auditu an & quando sit credendum.
36 Dictio mox,propriè stat pro confestim.
37 Creditor an dicatur ille cui debetur ex relicto uel ex legato.
38 Creditum & creditor in quo differant.
39 Significatio propria est illa,quae procedit ab allusione,& deriuatione uocabuli.
40 Communis usus loquendi attenditur etiam in statutis.
41 Stat.loquens in casu uero,an extendatur ad casum fictum.
42 Qñ sunt duo,quorū unū uenit consequutiue,seu gradatim ad aliud,illud quod imutat̃ in uno intelligitur mutatū in alio.
43 Creditoris appellatione an ueniat qui est obligatus ex delicto.
44 Concessio superioris est largè interpretanda,quatenus concernit ius concedentis.
45 Creditor propriè an dicatur ille,cui promittit̃ pecunia in diē uel sub conditione.
46 Fratris & patrui appel.nō uenit frater,uel patruus magnus.
47 Creditoris appellatione uenit cessionarius.
48 Debitoris appellatione uenit fideiussor.
49 Reus dr̃ à re,& reus idē est q̄ debitor,& fideiussor dr̃ reus.
50 Debitorem & creditorem,an sit dare in actione reali.

BEne. Ad cognitionē specierum dʒ pcedere cognitio gn̄is,vñ cū v̄bū credēdi,⁊ v̄bū rei sint gn̄alia,ideo a ptore pmittunt̃ in ru.h.b.d.fm Ja.bu.⁊ bar.vel sic,h ti.de re.cre.rite primo positus est q̄ gn̄alis est ad multos cōtus ex mēte ptoris,⁊ ex interpretatione Celsi ⁊ ex signatione verbi credere,⁊ rei h rei.h.d.⁊ diuidit̃ in q̄nq̄ ptes.Primo pmittit ordinē intētionis sue,vel fm bar.primo cōmēdat ↄsultationē qd̄.formare.Scdo r̄ndet ad eā pmittēdo rōnē.Tertio rōnē pbat p auctē Celsi.Quarto pbat p aliā rōnē.quinto ponit qd signet v̄bū rei.ij.ibi qm̄ igit̃.iij.ibi,nā vt.iiij.ibi nā cuiq̄.v.vbi rei.Est verū q̄ pa.de ca.rephēdit summariū bar.qd̄ pmo loco posuit,q̄ argumētatio quā facit bar.in summario nō v̄r bona,eo q̄ ↄclō posita in fi.summarij nō seq̄t̃ ex pmissis in summario.Nā vt bona ↄclō sequeret̃ dēbat in ↄclune dici,igit̃ de ista pma pte.ff.de re.cre.est prius cognoscendū.Vñ pa.de ca.loco summarij ponit quādā aliā diuisionē,de qua pax̄ curo,qm̄ mihi v̄r q̄ fragiliter reprehēdat summariū Bar.q̄ ↄclō quā facit bar.⁊ illa q̄ dicit pa.de ca.fieri debuisse sunt equipolētes. ¶ Et euidētius pmitte q̄ ptor vrbis vigore iurisdōnis quā hēbat in vrbe nihil tacitū relinquēs,sup oibus de qbus ius redditurus erat pmulgabat edicta,vt sciret qlibet de qua re ius dicturus eēt,⁊ sic se pmuniret.l.ij.§.eo tpe.ff.de orig.iur.vñ ptor volens ius reddere sup cōtu mutui,de quo in h ti.⁊ sup cōtu cōmodati,⁊ ↄstituti,⁊ sīlibus,fecit edictū vnū loquēs de mutuo,⁊ aliud de cōmodato,⁊ ad ista edicta pmisit rub.de reb.cre.Scdo premitte q̄ Vlpianus author nr̃e legis multos edidit libros,circa iterptationē eox̄ que in edictis ptorū cauent̃,vt attestat̃ impator in l.fi.cir.me.C.de li.pe. ¶ No.i.q̄ ad cognitionē spērū pcedere dʒ cognitio gn̄is,vt h in.l.i.in pnc.ff.de in.⁊ iu.⁊ facit ad.q.de teste deponente sup mutuo,vt teneat̃ r̄ndere quid sit mutuū
2 de quo.j.dicā. ¶ †No.ij.fm Bar.q̄ rub.dʒ eē gn̄alis ad nigrū subsequēs.Adde q̄ q̄nq̄ tn̄ videmus cōtū seruari,q̄ nigrū est gn̄alius rubeo q̄nq̄,vt pʒ in auc.vt ecclia ro.co.ij.in rubro ⁊ nigro,⁊ nullus mutuans agricol.co.iiij.i gl.in v̄.ois.In tm̄ q̄ dixit gl.no.in auc.de ince.nup.in prin.in versi.illicitas q̄ nigrū gn̄aliter loquēs nō restringit̃ p rub.spāliter loquentē vñ illa auc.de ince.nup.nō restringit̃ ad incestas,⁊ nepharias de qbus tm̄ loquit̃ rub.q̄ est no.⁊ vtile p statutis hn̄tib⁹ rub.
3 spālem,⁊ nigrū gn̄ale†bn̄ tn̄ vex̄ est,q̄ si verba in nigro apposita eēnt dubia declarant̃ p rub.⁊ fm illā intelligunt̃,vt est gl.no.in.l.i.in ver.ptorio C.ne lic.tertio puo.⁊ ibi pōderat illam bald.in.ij.co.dicens illā eē val.no.p rubricis statutox̄,ita ēt no.bal.in.l.fi.ff.de bō.insti.ar.illius.l.⁊ Ant.de bu.in pbe.decret.bene faciūt no.p Jo.an.in addi.Spe.in ti.de dispu.⁊ all.§.fi.in fi.cuius verba referā.j.in seq.no. ¶ Sitr eʒ ad intelligētiā rubr.sumit̃ ar.ex nigro vt pʒ h,nam q̄ pretor sub h ti.edixit de pignore,⁊ cōmodato,⁊ sīlibus,ideo pposita est rub.gn̄aliter de re.cred.q̄nq̄ videmus ēt eē rubr.eē gn̄aliorē nigro,vt pʒ in rub.C.de reli.⁊ sum.fu.⁊ ibi gl.vt pʒ in rub.insti.de obli.que ex delicto nas.in pn.⁊ no.ibi glo.in ver.ex maleficio,vt pʒ in rub.C.de spō.⁊ ibi per glo.in ver.pro sententijs,⁊ no.glo.in d.ver.illicitas.⁊ pʒ ēt hic q̄ sub hac gn̄ali rub.nō tractatur de fideiussione,⁊ stipulone,q̄uis verba rubrice sint apta compre-
4 hendere,vt hic per Barto.⁊ alios.†Et eo casu quo rubrū est gn̄alius nigro,non restringetur per nigrum,imo tunc stabitur

rubro

a rubro vel ad decisionē cārus, qñ rub. hz rōnē pfectā ꝛ decisinā. Exēplū in ru. C. ne fideius. dotiū dent, ꝛ dicit Jo. de imo. in ru. ff. de vb. ob. ita de scō dixisse i quodā statuto cuius rubꝛ erat gñalis nigro ꝛc. rōnē hēbat pfectā, nā ſm eū nigrū ampliabit per rubꝛ, ꝛ dicit h̄ pbari in. l. j. C. de capi. ciui. cē. ex bi. li. xj. iuncta gl. ꝛ ibi p bar. h̄ et dicit Saly. ꝛ Ro. hic. Et p h̄ēt in. q. facit cōsuluit Pa. de ca. in ꝯsi. cccxxiiij. ꝙ incipit in xpi noie. P̄ fis casus modicū ꝛc. nā in casu suo rub. statuti dicebat, ꝙ filia dotata nō succedat, postea nigrū repellebat filiā dotatā a successione mris, vel auie, ꝛ nihil dicebat de successiōe pris, tñ p p dictā gñalitatē rubrice ꝯsuluit eā excludendā et a successione pris, qꝛ licitū est arguere a rubricis, alle. qđ hꝛ hic, ꝛ in. l. j. in glo. ma. ad fi. C. ne fideius. dotiū den. Fnl. h̄ et dicit ꝙ sepe ex verbis rubrice statutoꝝ fecit clariorē sensum verboꝝ statuti, vt cōprehenderet casum, q ex nigro nō videbaꝛ colligi, arg. huius. l. vbi ſi ex rub. gñali nō posset colligi certa decisio, qꝛ nō hēret orōnez pfectā, tñ sensum decisiuum quid operet dicam in sequen. no.

c ℂ † Tertio no. ſm Bar. licitū eē arguere ex verbis rubrice
b ꝛ ordine eaꝝ facit ſm eū l. idē labeo ff. re. amo. ꝛ ꝙ no. gl. in. d. l. j. ne fideius. do. den. adde gl. fi. in fi. l. j. C. si ex fal. instr. ꝛ glo. i. vt gdā libri hñt in. l. j. ff. qđ ꝗsqz iur. ꝛ glo. fi. in fi. l. j. C. de pfess. q in vrbe ꝯstāti. lib. xij. ꝛ gl. j. in. l. nō iccirco, ꝛ ibi Ang. ff. d in. ꝛ gl. in. d. auc. vt nul. cre. agri. in ver. oēs. co. iiij. ꝛ glos. de peni. di. j. in. §. h̄ aūt verba, cū aliis gl, quas allegaui i precedē. nota. ꝛ optima gl. i rub. ff. si qs testō liber eē ius. fue. p quā dicit bal. i ru. C. an seruus ex suo scō, ꝙ oēs rubrice ꝯsonātes textui pñt alle. p tex. ꝛ subdit ipse, ꝙ qñ rub. incipit p dictionē vt, vel dictionē ne, tūc decidit sicut tex. ſꝫ si incipit p dictionē an, tūc rub. dꝛ formare qōnē, ꝛ nigꝛ postea decidit, h̄ patēt. in. d. ru. ne fideiusso. do. dent, ꝛ in ru. C. vt nemo inui. ꝛ in ru. extra vt eccle. bñfic. cū si. ꝛ scta. d. ru. an seruus ex suo scō, ita et i effectu no. Hos. i summa. de sacra. nō reiterādis, in pn. bis et adde gl. in pbe. vj. li. in vb. titulus, que dixit rubricas eē auctēticas, ꝛ dicit de tex. adeo ꝙ scriptor q tex. pmisit scribere illū scribere teneꝛ, ꝛ ita illā gl. et not. bal. in. d. l. fi. ff. de bꝛ. insti, ꝛ ang. in. l. stipsones cōmodissima, de vb. ob. ꝛ. d. l. nō iccirco, ꝛ in. d. auc. de ince. nup. in pn.
6 † Ad h̄ et vide arch. ix. di. qs nesciat, vbi dixit rub. posse alle. p
7 tex. per. l. j. ff. de in inte. rest. † Exceptis rubricis decretiꝰ que nō
c sunt auctentice, vt ibi p eum. ꝛ no. per glo. iij. q. ix. sup rub. ꝛ gl. in. d. §. hec aūt verba, ꝛ no. Jo. and. in prohe. vj. li. in. §. sane nouella, ꝛ Spe. ꝛ Joan. and. in tit. de disp. ꝛ ali. §. fi. in fi. ℂ Ubi dūt ꝙ in decretis prima rub. tm̄ est auctēt. nō alie que facte fuerūt p gratianū non hñtē ptātē. l. gdēde. ℂ † Et dicit Jo. an. in
8 addi. post spe. ꝛ et Ant. de bu. in pbe. decreta. ꝙ si rubrice hñt orōnē pfectā, licite alleganꝛ p tex. vt in rub. ff. ꝙ ꝗsqz iu. cum si. Sed si nō hñt orōnē pfectā, non pñt p se tm̄ allegari p decisione, qꝛ solū tēdunt ad demonstrandū mām nigri. ℂ Tñ ex talibus rubricis imperfectis pt argui tripłr. Primo qꝛ si lex, vel decretalis hꝫ duas lec. illa approbaꝛ que cōperit rubrice all. no p gl. ij. in. c. cū monasteriū, d elec. ℂ Scdo arguiꝛ ex talibus ru. ad declarationē nigri vꝫ pꝫ ex no. p gl. ij. in. c. j. de of. dele. i. vj. ꝛ gl. ij. in. c. tibi de rescri. e. li. facit. l. impator ff. de in diē adie. ꝛ ꝙ dixi in. ij. no. allegā. gl. in ru. ne lic. tertio puo. ꝛ no. ange. in d. auc. de ince. nup. in pn. ℂ Tertio argui pt ex ordine rub. vt no. Jo. an. in. c. j. sup glo. ff. de mu. peti. ꝛ in. d. ti. de dispu. ꝛ alle. p bar. in. l. j. ff. de ꝯstr. tu. p quo est bona gl. in ru. ff. de eo p quē fa. er. ꝛ ibi bar. ꝛ pbaꝛ in. l. j. in prin. ꝛ ibi no. bar. ff. d pecu. ꝛ no. cy. bar, ꝛ alij in. l. ij. C. de ꝯstr. tu. ꝛ probaꝛ et in. l. ij. ff. de stat. ho. vbi hēs argui posse ab ordine titloꝝ, vt illa dicanꝛ eē digniora, que pcedunt ex ordine titu. ꝛ facit ad. q. que tangiꝛ p bart. ꝛ
9 doc. in locis pxi. all. ℂ † Quid aūt si rubrū ꝯdiceret nigro, cui stari dēat, dic ꝙ nigro, ſm alb. de ro. h̄, ꝛ i ru. C. et ob cyrogra. pec. qꝛ nigrū est posterius. l. ſꝫ ꝛ posteriores, cū ibi no. ff. de legi. l. pcā nouissima. C. de pac. c. j. de ꝯsti. in. vi. Jdē 13 saly. h̄ p quo all. gl. in ru. C. de phē. fala. li. x. iun. l. illius ti. idē 13 anto. de
d bu. in. d. pbe. ꝛ decreta. alle. no. p gl. ma. i d auc. ad hec. C. d vsu.
10 nā ſꝫ eū stari dꝫ nigro, tanqꝫ magis dliberato. ℂ † Quarto no. ꝙ ti. accipiꝛ p tractatu, vel ru. vt h̄, ar. l. j. §. fi. ff. de lib. ꝛ posth. ꝛ in. l. j. ff. de in inte. resti. l. ij. §. pe. ff. de interd. ꝛ in auc. de nō eligē. so nub. §. cū igiꝛ, aūt est. §. si vbo nō hūerit. alijs modis et accipi pt ti. de qbus vide in. l. nō est, cū gl. i C. sa. ber. ꝛ gl. in auc. d eccl. ti. in ru. ꝛ p gl. in. c. audiū. el. ij. in vb. intitulatā. de ele. ꝛ p cy. in. l. cogi. in. j. q. de he. vbi ponit ꝙ nouē modis accipi pt, ꝛ tangiꝛ et p gul. de cu. ꝛ cy. h̄, ꝛ plene p albe. de ro. in suo dictionario in ver. ti. ℂ Quinto no. pcedere ar. per locū ab auctoritate. qđ intellige vt p Bar. h̄, ꝛ dicā. ℂ Sexto no. ꝙ credere dꝛ a credēdo, seu fidē hñdo, ꝙ est nomē gñale, ꝯcordāt̄ie sunt in gl. ꝛ facit ad qōnes de qbus ff. dicā. ℂ Septimo no. ꝙ qñ cū aliquo ꝯtbo, dicoꝛ hꝛe fidē de eo ꝙ intellige vt p gl. in. l. qđ vēdidit ff. de ꝯtbē. emp. ꝛ in. §. vendite insti. de re. di. ꝛ in. l. pcuratoris. §. ſꝫ si dedi. ff. de trib. ꝛ in. l. ciuili, ꝛ ibi p doc. C. de rei vē. ꝛ in. l. si quasi. ff. de pig. ac. ꝛ tradiꝛ no. p bar. in. l. si rō donatiōis C. de ꝯtbē. emp. ꝛ p bal. ꝛ Ang. in. l. si cū dotē. §. fi. ff. sol. matri.
11 ℂ † Octauo no. nomē rei eē gñale, vt ꝛ. l. rei la. j. ꝛ ia. ij. ff. d vb. si. ꝛ ci. h̄, vid aliqua notabilr dcā p gul. d cu. ꝛ bal. ꝛ ang. ff. d sta.
e ho. l. j. ℂ Ubi querit an in dispōne vꝉ ꝯcessiōe reꝝ mearūꝰ ve
f niāt noia debitoꝝ, ꝛ veniāt hoies mei, ꝛ de sigñatiōe huius dictionis rei vide late p archi. xl. dis. c. aū ꝛ aliud p Cy. ꝛ Sal. h̄ ꝛ plene in. d. dictiōario in vb. rei, ꝛ an aliud sit in dispōe scā sub noie bonoꝝ, ꝙ sub noie reꝝ vide. l. fi. cū gl. ff. de vsufruc. le. quā bar. ibi reputat sing. ꝛ. l. ſꝫ ꝛ ibi p bar. C. de pac. ℂ In glo. ibi here. aduerbialr ꝛc. certe exponere here. i. herile, vt facit gl. nō vꝉ expō aduerbialiter scā, sed noialiter, debuisset. n. exponere. i. heriliter vt diceret aduerbialr expō scā, vtraqꝫ tñ expō gl. vꝉ i se stare posse. Tñ ſm bal. si habemus in ista here. pōt stare p ex re. i. mā nra est, et nō est extraneū a mā, et intellectus her. pcedere pt si hꝫere sine aspiratiōe, ſꝫ expō gl. psupponit aspiratio
12 nē. † Et ſm expōnē bar. facit iste tex. ad. q. ſm eū de teste, q iter rogatus sup articu. sup quo iurauerit veritatē dicere anteqꝫ tñ deat qđ sciat d ꝯtētis in eo, dicit qualiter itelligatꝛ vba ieo vo
g cabula posita i arti. vt nō dicaꝛ dicere extra articuliūꝰ extra quē si dicat, nō pbat, iuxta. c. de testi. ꝛ ibi no. extra de te. ꝛ. l. si qs lihertatē, cū gl. fi. ff. de pe. he. ꝛ gl. fi. in. l. fi. C. q le pso. cū si. addo bar. idē dicētē in. l. si duo pꝛoni. §. idē in l. ff. de iureiu. ꝛ spe i tit. de teste. §. j. vb. itē qđ si deposuit, ꝛ ibi Jo. an. ꝛ bal. i addi. spec. idē colligiꝛ ex vbis Jnn. in. c. cū sup de ꝯfes. ꝛ in. c. pastō. d exc. ꝛ in. c. inqsitionis, de accu. ꝛ Ant. de bu. in. c. cū cāꝫ que iter archiepm, in. xij. co. de te. ꝛ bal. in. l. rō nuda. C. d pba. ꝛ ange. in. l. ij. in prin. p illū tex. ff. de in. om. in. ꝛ in. l. iā dubitari sup glo. in vb. ab re. ff. de her. insti. ꝛ ibi p illū tex. cū gl. no. vult ꝙ eo modo illud ꝙ dicit testis sit aliquo mō ꝯtingēs ad capłm et si pax tāgat negociū in. c. ꝯtētis nō dꝛ testificari extra capłꝫ p quo be
13 nefacit. l. ad pbationē dñij inducēdo vt ibi p bal. C. de pb. † Jtē induciꝛ p pa. de ca. h̄ ad. c. statuto caueꝛ, qđ vba statutoꝝ dēant intelligi plane absqꝫ subaudiōe vt iacēt, ꝛ non dēant glosari, et aliqđ addi, vel minui, ꝙ non ppea censeaꝛ phibita fralis expo
b sitio. ꝙ Qꝫ est intrinseca, sine qua verus et clarus itellꝰ eē nō pt ꝛ dicit ita velle bal. in. l. iubemus. §. fi. C. ad tre. i. l. iij. i fi. C. de sb. pte. et bal. in. l. ꝯuenticulā. C. d epis. ꝛ cle. ꝛ q et hoc est de mēte bar. i. l. oēs ppłi, i fi. vi. q pn. de iust. ꝛ iu. Adde text. i. c. eximie q seminat in vb. ꝛ qꝛ sub colore, i pe. co. illius tex. de vb. si. in. vj. quē ad h̄ reputat aureū bal. i auc. si q̄ mulier, in fi. de sacro

qđ stātibꝰ fratribus feia non succed. ſꝫ in nigro nō dicaꝛ d qbꝰ fratribꝰ an testōris an femine exclose, ꝙ tñ dꝫ intelligi gñaliter d oībꝰ fribus adđ et h̄ ꝙ voluit abb. ꝯsil. xvi. ij. libr.
b ℂ Rubrice vid Jo. d imo. in. cle. j. d elec. adde ꝙ aīa est ꝯs. cccxxxvi. ꝛ vid bal. in ꝯsil. cccxvi. i. j. vol. ici. an statutū ꝛ i ꝯs. cccxxxvi. i iiij. vo. et vide bal. i ru. isti. de ac. co. vi. vide. d. abb. i ꝯs. xiij. i ordine ꝛ in. ꝯ. xvi. ꝛ. ꝯs. xxxij. ꝛ ꝯs. ciiij. ꝛ. cx.
9 c ℂ Uid plene p fel. i ru. ex vt li. nō ꝯt. ꝛ in c. ij. i. xxiij. col. ex d rescr. ꝛ in ru. ex d accu. ꝛ card. ale. i ru. d decre. i. j. ꝛ. ij. co. Thom.
9 c ℂ Exceptis rubricis decreti. vide i. c. ij. i. xxiij. co. ex de rescri. ꝛ ibi pōit an ru. hñt vim legis, ꝛ vid car. alex. i pbe. decreta. in. j. ꝛ ij. colum. Th. Diplo.

a ℂ Rubro, adde h̄ ꝙ voluitꝰ bal. ꝯs. cccvi. i. li. inci. an statutū vbi ꝯsuluit ꝙ stāte statu. rub. ꝙ ascēdētes p lineā femininā, extātibꝰ agnatis, nō succedāt, ꝙ nō admitteꝛ et descēdētes p eādē lineā. itē adde ꝙ voluit ro. ꝯsi. ciiij. vbi voluit, ꝙ stāte rub. de cessantibus, ꝛ fugitiuis, ꝙ tñ si ex nigro pt colligi ꝙ sufficiat altera qualitas, ꝙ rubrū restringiꝛ p nigrū, ꝛ facit qđ idē voluit eius ꝯs. xvi. vbi voluit qđ stāte statuti ru.
d ℂ Probe. adde alex. in ꝯsi. j. co. iij. in. iiij. volu. vbi plene.
e ℂ Reꝝ, vide ꝙ spes dꝛ esse res. l. noia. ff. de he. vel ac. vē. bar. in. l. is pt. ff. de ac. here. frā. are. in. l. gallus in pn. ff. de li. ꝛ pos. item venit hō. l. receptitia. §. j. de ꝯsti. pe. probaꝛ in. c. ij. de ꝯsti. vide barb. ꝯsil. xxvi. in. ij. volu. ſꝫ sit creatura nobilissima. l. iustissime. ff. de edi. edi. ꝛ in fructu nō dꝛ esse. l. in pecudum. ff. de vsu. item scm̄ venit ap. rei ita vt ap. rei in statuto venit scm̄, gl. not. in. §. j. insti. de obliga. ꝛ ibi Bal. ꝛ Christo. porcus. Francis. Cur.
5 f ℂ Noia debitoꝝ, ꝛ rō est, qꝛ illud dꝛ eē meū, qđ possum vēdicare. l. quotiēs. la. ij. §. argēto. ff. de au. ꝛ ar. le. nomē aūt debitoris vēdicari nō pt, qꝛ psonalis actio, ꝛ realis distinguiꝛ vt spēs quasi diuersa, insti. de ac. i pn. itē qꝛ h̄ pnomē meaꝝ est possessiuū, ſꝫ iura psonalia nō possidētur. l. fi. ff. quo. bo. igiꝛ ꝛc. ꝛ qñ verbū rei est gñale, ꝛ qđ sigñat vide bal. in ꝯsi. ccclij. iij. vo. inci. ad euidētiam, ꝛ vide de mā per Alex. de imo, ꝛ que dixi in. l. a diuo pio. §. in venditione. ff. de re iudic. Tho. dip.
g ℂ Extra articu. si tñ testis examinatus sup vēditione, ꝛ in articu. non fiat mētio ꝙ fuerit rogatus notarius de illa vēditione, ꝛ testis a seipso dicat, ꝙ notariꝰ fuit rogatus, talis testis dꝛ deponere extra articulū, ꝛ nō probat ſm Ang. ꝯsi. clxix.
h ℂ Expositio, adde eundē ale. ꝯs. cxxxvi. ij. li. ꝛ qđ voluit bal. ꝯ. xij. iiij. li. adđ bal. i. l. cōmissorie. C. d pac. iter emp. ꝛ vē. ꝛ i. l. fi. i. ix. q de hꝛ. isti. ang. i. l. si ita scriptū ff. de li. ꝛ post. ꝛ ro. i. l. cesar. ff. d pu. vid ale. i fi. huiꝰ. l. et barb. copiose i re. l. cū acutissimi. C. de fidei. ꝛ mod. i ira. statuto. feminas excludētiū arti. xxix. ꝛ vide fel. i. c. j. i vb. p vbū pcise, de rescri. ꝛ adde fran. are. ꝯs. cix. alex. ꝯs. l. co. ij. ꝛ pe. i. vo. ꝛ i ꝯsil. lxxx. co. iiij. ꝛ i ꝯ. ccxiiij. co ij. i. ij. vo. ꝛ pa. d ca. ꝯ. cxcviij. co. iiij. ꝛ se. ꝛ ꝙ vba statu. sūt plāe itelligēda bal. ꝯ. xij. i. iiij. vo. ꝛ vid bal. i ru. ex d ꝯst. ꝛ i auc. hodie. C. d in. f.

s ¶ Interrogari, sed qd sit testis dicit ꝙ vidit numerare pecuniã nec de cã reddit an pbet mutuũ, vide ro. ꝯsi. cclx. & dicit bal. ꝯs. cclv. iiij. li. ꝙ testis in hũs sciaz iuris & fa cti pbat ea q̃ sunt iuris vñ si testis dicat ꝙ vidit patrẽ p̃ez deinde filiũ possidere ꝙ pbat ꝙ fili⁹ possederit tãq̃ rẽ hẽditariã, & ꝙ testis dponẽs sup his q̃ sunt iuris nõ pbet nisi rõnẽ reddat tñ iterrogat⁹ sci co'peo sensu imediate pceptibilis voluit idẽ bal. ꝯ. cliij. j. li. pa. de ca. ꝯ. clxx ix. add. in e vi de ale. ꝯ. xlviij. l. j. vo. li. pressio ne vltra venetã & i ꝯs pe. & in i pressione vene ta eo. vo. & vid l ꝯs. cxvij. i. liij. pte, & i ꝯs. ixvi ij. in. iii. li. & vi de alex. i appo sti. ad bar. in. l. de etate. ff. de mi no. in fi. & add Ja. bu. in. l. si si §. itẽ si iurãte ro. ff. de iureiu. vi de bal. in. l. j. ff. de his q sunt sui vel alie. iu. add in arg. c. cũ ꝯti gat, extra de of. dele. vbi iudex supflua reijcit. add rõnem qr idiote sepe vtũ tur vno verbo p alio. l. ptor. ff. de seruis & leg. & id iudex admittit iterrogatoria p q̃ declaratĩ dcm̃ testis. c. p mas de test. § Cu.
b ¶ Vicinus, de hoc p eũdez ꝯs. lxxx. ij. li. et p ij. j. li. p lud. ro. ꝯs. ccxiv. an paupias pbet ex eo ꝙ q's di cat suz vicin⁹ & dr bal. ꝙ vici ni dicũt ad ici dẽdũ nemus al teri⁹ vicini pñt accusari de iur bara pol. pp p̃ sumptionẽ qd scinerint nem⁹ eẽ vicini, non aũs q eos du xit, ita voluit ꝯs. cxxix. iij. li. & an insfficiat te stem p̃sumptio ne ꝯcludere vi de Francis. de arez. consilio. lxxiiij.
8 ¶ Alij ple ne etiaz p alex. de imol. in. l. is potest i. iiij. co lum. ff. de acqui ren. hereda. vbi plene ponit quando testis deponit scio quia sum vicinus, & quando vicinus presumitur scire facta vicini, vide ibi. Thomas diplous.
e ¶ Communiter accidentibus. adde Alexan. consi. cx. super. ij. parte colum. iij. & in consilio. iiij. colum. v. in. iiij. volumi.

sim. ec. & no. p Jo. an. i rla p possessore in mer. & p eũdẽ in add. ad Spe. in ti. de inc. ab inte. in rub. circa. j. vel. ij. co. & p bal. i. l. nõ dubiũ, in. iij. co. C. de le. & in. d. l. oẽs ppli, in. xiiij. col. & in. l. max mũ vitiũ. C. de li. pter. & in. l. ij. C. de ꝯdi. iser. & in. l. ij. C. de pñi. q̃ si. di. & in. l. pcibus. iiij co. C. de impu. & alijs subsli. p pe. de anc. in repe. canonũ statuta, ꝯ. ff. de ꝯsti p Jo. de imol. in. l. cesar, de pub. p pan. de ca. in. d. ꝯsi. cccxxxiiij. & aliqd p. d. Ab
14 ba. in. c cũ aplica. de his q̃ fi. a pla. † Si aũt statuto caueret ꝙ verba statuto ꝯsistent precise, que interpretatio intelligatur rele cta, vide p bar. in. l. ij. C. de exce. rei iu. & in. d. l. oẽs ppli. i. xiiij. col. & in. l. clari. C. de fideicõ. & in. l. si missa. §. fi. ff. de pcu. & in. c. ij. de rescrip. & ibi et. d. Abb. & Pet. de anch. in loco s allega. ¶ In ea. ibi fecit edictũ &c. sm illũ intellm tex. h dñ dicit de in terpretatione verbo & c. itelligit. l. edictũ de re. cre. scm̃ n ptore post rub q̃ sitr intitulata erat de re. cre. sz sm intellm gl. ij. et. iij. tex. h dũ dicit de interpretatione verbo. intelligit de verbis edicti si cer. pet. & hec scdm magis cõis est. ¶ In gl. in ver. varios ibi vel referas ad pmã &c. hec cõiter tenet, qr pcedens violat litte
15 rã. † Et sup hac. ij. pte huius. l. infert bar. ad. q. de teste exami nato sup ꝯctu mutui, vt si p aduersariũ pducat interrogatoriũ, in quo dicit, si testis dixerit ꝙ viderit mutuare iterroget qd sit
a mutuũ, an sup eo debeat testis interrogari, an vero reijci tãq̃ supfluũ, iuxta. c. p̃niũ cũ gl. in verbo. iterrogatoria. de te. i. vj. l. si sti pulat⁹ fuerit §. qõni cõ ibi no. p bar. ff. de adul. & ꝯcludit admit ti dẽe, & sup eo interrogari testis, qr non pt testis deponere de isto mutuo spãliter, nisi intelligat qd sit mutuũ in gñe, vt h & l. j. in pn. ff. de iu. & h plenius p bar. cũ quo trãsit arg. & alu exce pto Sal. & Ro. h nã dicit Saly. se putare ꝙ aduisũ nõ dẽat, qr diffinitio mutui nõ pcipit sensu corporeo, nec cadit in mẽtẽ te stis, sz solũ de cã scie dz interrogari, & tunc sufficit ꝙ rñdeat per verba q̃ pceperit sensu corporeo, ꝙ ille mutuauit. ¶ Adde ꝙ cũ opi. bar. ꝯcordat Spe. in ti. de noto. cri. § fi. ver. & si testes p ducant, & in ti. de teste. §. iam de interrogato. ver. Itẽ sup tertio gñe, cũ duobus ver. se. Et ibi Bal. in addi. in pe. co. & bar. in. l. de etate. ad fi. ij. q. ff. de minor. & bal. in. l. j. ff. de his qui sunt sui, vel alie. iu. & Imo. in. l. stipulo isto. § h ꝙz. post gl. ibi ff. de ver. ob li. ¶ Ad qd et vide no. p bal. in. l. data opa, in. xij. & xviij. coll. C. q accu. ¶ Et ad rõnẽ Saly. facilis vr eẽ rñsio, qr verum ist ꝙ testis dz deponere de his que pcipit sensu corporeo, & si te stis anteq̃ interroget qd sit mutuũ, iã reddidit rõnẽ dicti sui p sensum corpis sup mutuo fcõ, adeo ꝙ appareat qualiter intelli gat, & accipiat mutuũ, nõ est vlterius interrogãdus, vt dr bar. in. d. l. de etate. ¶ Et si iterroget, & diceret se nescire qd sit mu tuũ, adhuc pbaret, qr intelligit ꝙ nescit. s. aliter, ꝙz. ff. dixerit sz bal. & Bar. in. d. l. de etate, & ꝯcor. ff. alle. ¶ Sz si h nõdũ decla rasset, tũc põt interrogari quo intelligat seu acceipiat mutuũ et poterit rñdere, ꝙ accipit p mutuo, qñ vnus numerat alteri pe cuniã vtendã p recipiẽte, & postea in eo gñe reddẽdã & isti ac tus pcipiunt sensu corpis. ¶ Et nisi sciat sup h rñdere, nõ põt dici ꝙ intelligat id sup quo deponit, facit. xxxvij. di. q de men sa, nec pls dcm̃ Ro. h dicentis ꝙ aut testis est iuris peritus & tũc nõ dz interrogari, qr in iurispito est supflua talis interroga tio, aut est impitus, & tũc procedit opi. bar. qr nõ est supflua in terrogatio. ¶ Nã hec dña inter testẽ pitũ, & impitũ nõ vr ve ra, nec iuribus pbari, & eam reijcere vñr Cy. & Bar. & alij in. l. j. C. de vsu. & bar. in. l. sciendũ, in. iij. co. ff. de ver. ob. Preterea ẽt iurisperiti, & legislatores improprijs vocabulis qñq; vtunt. l. ij. cũ gl. & ibi bar. C. de his qui ex pub. rõnibus li. x. & l. solẽt in pn. in ver. custodias. ff. de offi. pcõ. & sic expedit interrogare an verba sua testis itellexit pferre pprie, vel iproprie, & iurispe riti qñq; errãt facit. l. iu. §. neratius. ff. de ac. pos. & in. l. mutius,
16 & ibi no. ff. pro so. ¶ † Facit ẽt ista. l. sm bar. in. ij. pte ad. q. de teste q interrogatur an ticius sit diues, vel sanus, siue bone con ditionis, rñdet ꝙ sic, & interrogatus de cã scie rñdit, scio qr sum
b vicinus, vel ꝯsanguineus suus ꝙ rõ ista ꝯcludat, & testis pro

17 bet, qr supplet quedam maior propositio. s. † quilibet vicinus, vel consanguineus presumitur scire facta vicini, & ꝯsanguinei. l. si vicinus. C. de nup. l. j. circa prin. ff. de flumi. l. dñs horreorum. in prin. & ibi per Bar. ff. loca c. cum dilectus. el. j. de per. cano. c. postq̃ de elec. c. quosdam. & c. q̃sto. de presump. & de ꝯsan guineo probatur in. l. octaui. in fi. ff. vnde cog. & in. l. si filium. C. de lib. cau. l. de tutela. C. de in integ. rest. ¶ Sicut h suppletur maior propo. s. ꝙ ad cognitionem specierũ dz precedere cogni tio generis, & solum ponit hic minor ppositio, & ꝯclusio, sed ver bum credendum est generale merito preponit h n iuriscõsulto. ¶ Dicit tñ Pan. de ca. h ꝙ immo maior ppositio h non omit tit, vt pz h in prin. sed saluando arg. Bar. dic ꝙ in prin. non dz ꝙ ista maior de necessitate debeat precedere, qr nõ dicit dz, sed opz, vt dicit ar. sed dicit bñ est &c. iñ quo ad. q. princip. de test. Bal. h tz ꝯ Bar. qr testis dz reddere bonam rõnem dicti sui p cãm scie imediatam. i. per sensum corporis imediatum, qr non dr q's scire ea que indubitanter credit se p imediatum corporis sensum scire, alleg. l. q testi. §. fi. ff. de test. & l. testiũ. C. de testi. & qd no. gl. in. l. pãtronus. § fi. de acq. he. Ang. h ẽt tz ꝯ bar. nã si testis testificaret super eo, qd vicinos latere non põt, puta si interrogat an titius habitet in tali loco, secus si deponat super diuitijs, vel bona ꝯditione, qr ista qñq; non sciunt vicini, qr di uitie qñq; sunt in abscondito. l. nunq̃. §. j. ff. de acqui. re. do. l. pe regre in pn. ff. de ac. pos. idẽ i ꝯdõe hois, vt pz ex no. p gl. in. l. illicitas. §. illicita, in ver. ꝯculẽdo. ff. de offi. p̃si. ergo dcm̃ talis non pbat, ex quo ista rõ nõ ꝯcludit de necessitate. c. in sua p̃ntia de proba. nec ẽt cõcludit p̃sumptiue tali p̃sumptione iuris cui ses velit stari, & dicit ꝙ ita obseruat ꝯsuetudo, cũ Sal. & Fulg. h simpliciter transit bar. pa. de ca. h dicit opi. Bar. procedere in his que hñt cãm successiuã, & sic de facili pñt transire in no titiã vicinorũ aliter secus. ¶ Quid. n. sm eũ scire põt vicinus, si ego in domo feci vnũ ꝯctũ q momẽto expedit, vnde si vicinus vult testificari qd ego nõ feci talẽ ꝯctũ, opz ꝙ ipse dicat ꝙ ego nõ potuissem facere qn ipse vidisset, vt no. gl. sin. in. l. i. in pnc. in fi. gl. mag. ff. de iu. act. qz priua. & litat. d. bar. alio mõ in pbõne etatis, vt facit Bal. in. d. l. de tutela. adde ꝙ bar. in. l. de etate, in. ij. q. cir. pn. ff. de mino. & in trac. suo de teste in. iii. col. tenuit idẽ qd h, & in. d. l. de tutela, lz ibi relinquat cogitãdũ super vno articu. cui ipe respondet h, & ita ẽt tz bald. in. l. testiũ. C. de test. referens ita velle nic. de ma. ibi, & idẽ bar. in auc. quas actio. in fi. de sa. san. ecc. & in. l. j. in. vi. co. C. de ser. fugi. & in. l. nõ oĩus ff. de leg. & ibi ẽt pa. de ca. idẽ tz, & bal. in. l. data opam. xiij. co. & ibi dicit talem probationẽ dici factã p rõnem que nõ est ne cessaria, alle. no. p glo. xiii. q. i paratus in ver. nescio. Bald. in d. l. de tutela, quẽ ibi sequit Saly. et Pa. de ca. ibi, et h dicit dcm̃ bar. nõ procedere indistin. in probatione etatis, vt si mi nor testificaretur de etate maioris, vel par de etate paris, nam lz dicat se scire, qr vicinus, vel consanguineus, non pbat, qr nõ potest cadere veritas in eum per sensum corporeũ, cum. n. sic rõ probõnis sit disiuncta a substãtia pbõnis, dr dubia, que non releuat. d. c. ipñtia, dcã. n. dñt ꝯuenire naturalibus. l. ꝯfessiõi bus. iuxta prin. ff. de interrog. act. ipsemet Bal. in repe. mag. l. ij. C. de rescin. ven. in prin. vit. car. dicit ꝙ non facit plenum testi monium sed initiũ, ar. l. qd. §. fi. ff. de edi. edi. sm eum ista vr pre sumptio hois. Sed non plz mihi ꝙ dicat presumptio hois, vt pz ex no. p glo. in. l. fi. in princ. ff. ꝙ me. cã. & p glo. & doc. in. c. is qui. de spon & per Bal. in. l. siue possideris. C. de pba. & in rub. eo tit. & in. l. ea q̃dam. in. ij. col. ff. de accu. sz Bal. in. l. quẽ icula. in. vj. col. C. de epis. & cle. tz opi. Bar. in exemplis positis per Bar. h, qr qñ agit de pbando actum in genere, puta ꝙ quis sit paup, vel male fame, aut qd simile, dz sufficere dicta rõ, qr sum
18 vicinus, eo qr ꝯcludit a cõiter accidẽtibus, † & sufficit pbõnem
c ꝯcludere a cõiter accñtibus, vt ẽt glo. no. in. l. neq; natales. C. de proba. & idem si deponit de actu in spẽ, qr a cõiter accñtibus ꝯsueuit esse notus vicinis, seu ꝯsanguineis, vt mors, & ętas. d. l. octaui. & d. l. de tutela. secus si est talis actus, q n cõiter acci dentibus non ꝯsueuit eis esse notus, vel hz se pariter ad notũ, & ignotum, vt homicidium Petri, vel furtũ de re Martini, nã tũc non pbat, qr ꝯcludit. ¶ Et idẽ vr velle Bal. lz p alia verba in. l. j. C. de col. dot. & h sequit ro. h, & Ang. in auc. de her. & fal. §. hic nobis. in. ij. no. col. j. transit cũ opi. Bar. p qua ipsemet Ang. in auc. de testi. in fi. prin. col. xij. dicit facere gl. ibi in vers. cãm. tñ. Dicit ibi ang. se non firmare au. de bu. in. c. iris, de presum. vr cũ bar. trãsire, sz Joã. de imo. ibi sub dubio forte dicit opini.
19 bar. nõ videri de iure verã. † qr vbi sumus in mã pbãda, que pt plene cadere in immediatũ sensuz corporeũ testis dz de illa de

ponere

ponere p sensum corporeũ appropriatũ actui, de quo querit, sic dz deponere p rõnẽ, vel p sensum corpis id necessario inferentẽ ɀ ɔcludentẽ. iii. q. ix. testes, ɀ ibi gl. in. c. psitis, ɀ p no. p Inn. in c. cũ cãm que iter archiepm de testi. vñ testis deponens quẽ eẽ sanũ vel diuitẽ nõ vr reddere bonã rõnẽ sui dicti, si dicat se scire qr vicinus, vel ɔsanguineus, qr cũ deponat in mã que nõ põt plene cadere in sensum corpeũ, testis nõ pt videre qño talis est san⁹, vñ testis dz reddere rõnẽ, qr vidit eũ ambulantẽ, ɀ facientẽ ea q̃ sani faciũt, ɀ silr dicere pt q scit eẽ diuitẽ, qr in domo ei⁹ vidit multas suppellectiles magni valoris. ¶ Nec ob. qr vicin⁹ psumat scire scã vicini, qr nõ vr h locũ hre in mã pbõnis faciẽde p testes hñtes deponere p sensum corpeũ, ɀ ita. q dctm eoꝶ ɔcludat, sz hz locũ i alia mã, vt qñ qs p ignorantiã se excusat ab aliquo q sibi iputat, nã si nõ pt se excusare si erat vicinus, qr hz psumptionẽ iuris ɔ se dictis iuribus, bñ faret q ibi id de quo querit nõ posset plene cadere in imediatũ sensuz corpeũ testis, sz medi ante aliquo actu ex quo psumptiue ɔcludit illud de quo pbãdo querit, tũc nõ reqrit q testis deponat de illo actu ppinquo p sensuz appropriatũ illi actui, ex quo resultat psumptio iuris ad actũ de cuius pbõne querit. Exẽplũ in pbõne act⁹ copule carnalis⁹ q̃ nõ plene cadit i sensuz immediatũ testis corpeũ, nã sufficit deponere p sensum corpis de actu ppinquo, qr testis dicat vidisse solũ cũ sola, nudũ cũ nuda i eodẽ lectu iacẽtẽ. ¶ Ex q vr sufficere dctm testis ɔcludere psumptiue, verũ est, qñ act⁹ nõ cadit i immediatũ sensum testis. Subdit tñ q Bar. h indistincte vr velle sufficere q dctm testis psumptiue cõcludat, ɀ refert vba bar. h, ɀ plus nõ dicit. ɀ Jo. de imo. ibi in fi. subdit q forte in practica pp auctoritatẽ bar. seruaret dctm eius, ego puto q̃ de iure decisionẽ bar. eẽ seruãdã, qr in exẽplis traditis h p bar. nõ vr q veritas plene ɀ ɔcludẽter cadere possit in imediatũ sensum corpis, sz mediãte aliquo actu ex quo psumptiue ɔcipit illud de quo pbãdo querit. Nã vt ingt Ja. de are. ɀ bal. in. l. pen pen. ff. de excu. tu. ɀ Ja. bu. in. l. actor, in fi. C. de pba. nõ pt euidẽter pbari q qs nõ sit diues, ideo sufficit pbari q fama est in vicinia q nõ sit diues, ar. l. j. in pn. ff. de fin. ɀ p ea que no. p gl. in l. ij. C. qñ fis. vel pua. ɀ in. l. vbi adhuc. C. de iu. do. vel sufficit pbare q reposit⁹ ẽ i hospitali. l. si qs ad declinãdã, ɀ ibi. no. bal. C. de epis. ɀ cle. vel p alias ɔiecturas de qbus p Ja. bu. in. d. l. actor ɀ p Ang. in. l. si vo. §. q p rei. ff. q satis. co. cũ ɔcor. quas ibi dedit, bñ facit tex. i. l. i fraudẽ, la. i. ff. q ɀ a q. ɀ i. §. i fraudẽ istit. ex q. ca. man. nõ pos. ¶ Et plerũqz appet i pñimonio alicui⁹ multa eẽ bona, ɀ tñ i eis ẽ grãde es alienũ. l. fi. C. de all. pu. pstã. ɀ. l. fi. i pn. C. de iure delib. silr quẽ eẽ, vel nõ eẽ sanũ, pẽdet vt pluri mũ a pitia artis, vñ cõsterpitis in arte ẽ stãdũ. l. semel. C. de re.

20 mil. li. xij. Et no. bar. i. l. ɔsiliũ, ad fi. ff. de re iu. Silr aut qs sit bone ɔdõnis, nã istud solo visu, vel alio sensu corpis imediato nõ pt ɔcludere de p se, sz ex psumptionibus, nã ex bõis moribus p sumit quẽ eẽ bone opi. vt ingt gl. in auc. de hr. ɀ fal. §. si vo ab sunt in ver. opi. colla. i. ɀ ptz q qs vr bon⁹ ɀ est malus vt not. in d. §. illicita, ɀ si bñ ɔsideret illũ qd no. in. d. l. trib porius facit p bar. q̃, ɔ bar. lz Jmo. alr dicat, nisi tractaret de pbãdo aliqd q per mediatũ sensuz corpis testis possit a cõiter accitibus ɔcludenter pcipi, ɀ pbari, tũc casus eẽt satis dubius, nã pmo vr qd testis nõ pbet, ɀ reddẽdo dictã rõnẽ scio q vicinus sum, qr vicinus psumat scire scã vicini, tñ scire qs vr diuersimode, qñqz. n. p vitatẽ ex suo pprio, ɀ immediato sensu corpeo, qñqz p vehemẽtẽ opi. tñ. l. cũ falsus, ɀ. l. pãtonius. §. rei pduellĩõis cũ gl. no. in ver. querere. ff. de ac. he. ɀ pbat in. l. si qs ita dedic. vo. sz si cũ ignoret, in vo. quasi certus ɀ ibi põderat Ja. de are. ɀ bar. ff. d re. tu. vñ lz vicinus psumat scire, nõ tñ iura dñt q psumat scire p veritatẽ habitã immediate ex sensu corpis, vñ pt scire ex vehe

21 mẽti opi. vt fama. † sz testis reqsit dponẽs se ita opinari, seu cre

c dere, nõ pbat, vt in. d. §. is vo absunt cũ gl. in vo. vidisse. d. l. testiũ, ɀ ibi p Cy. ɀ plene i. c. quoniã, de testi. p bart. in. l. ij. §. pe.

22 ff. de aqua plu. ar. ¶ † Accedat singularis, ɀ mirabilis decisio

d bal. in. c. fi. de iur. cal. vbi dixit, q si testis asserat⁹ de ɔtẽtis i. c. se tñ scire, qd titius occidit seiũ, nõ pbat q̃uis nõ fuerit interrogatus de cã scie, nisi reddat rõnẽ de visu. ¶ Nã dicẽdo se scire, loquit obscure, qñ põt itelligi. s. p vehemẽtẽ opi. ɀ nõ p sensuz corpis, alle. tu. p glo. in. d. §. rei pduellĩõis, quã dicit eẽ solẽnez

e sz si dixit vex eẽ, qd titius occidit seiũ, pbat, † qr veritas non

23 est aliud, nisi res visa pcepta, ɀ retẽta i memoria vt sm. dicit notar. i. l. ij. in pn. ff. de aqua. plu. ar. ¶ Et h mõ dicit se litare gl. in l. solã. C. de test. in. c. cũ cã que inter arcbipm, de tes. in. c. soli. iiij. q. iij. que dicit, q testis pbat absqz redditiõe cãe si de ea interrogatus nõ fuit. Et dicit bal. h eẽ iuũ dctm nouũ. Scdo ad idez

facit vicini scire diuersimode scã vicini ɀ p varios sensus corpis puta p visum, p auditũ, seu famã vt p se pz, sz testis q interrogatus de cã scie rñdet, scio, qr pcepi sensu corpis, non pbat, vt sm. voluit bal. in. l. testiũ, in. iij. q. C. de te. qr h eẽt psumerei teste plenã discretiuã, itẽ qr dcã cã rõne nimie gñalitatis est obscura. l. ptor edixit, in pn. ff. de iniu. l. itẽ exegit. ff. de do. ɀ pbõ obscura nõ releuat. d. c. in psitis, ɀ idẽ sentit ipse in. l. in fi. C. de bon. pos. sm tab. ¶ Tñ his nõ ob. teneo, q in his que a cõiter accñtib⁹ sciunt p vicinos, talis testis pbat, qr iura dicẽtia q vicinus psumit scire scã vicini intelligunt de scia pcepta p vitatẽ, ɀ sen

24 sum corpis. † Illud aũt q qs vehemẽter opinat, nõ ẽ pprie sci

f re, vbe est gl. valde no. in. l. ii. §. pe. in sciãt, de aqua plu. arc. ɀ gl. i. l. si dno. § pe. ɀ i vo. scire. ff. vi i po. ɀ sentit gl. no. in. l. libera ff. de pac. ɀ gl. no. in. l. si pssa. in ver. scit. ff. de be. insti. ɀ illã dicit ibi bal. ɀ Jo. de imo. eẽ signãter no. ad h. s. q pprie scis ẽ tm eoꝶ q̃ vera sunt. ¶ Et iõ sm eos facit ille tex. cũ glo. q si testis dicat d ɔtẽtis i. c. scire q sic fuit, vr dicere q ita vex se hz, ɀ sic vo. qr bal. ibi d directo ɔdicit his q̃ ipsemet tenuit in. d. c. fi. ad h ẽt facit, qr scire est rẽ p cãz cognoscere, vt ingt pbs, ɀ refert ar chi. de pe. di. iiij. c. in demo. Ad h iacit ẽt q no. bar. in. l. q bõs §. q in alieno. in vlt. co. de dã. infec dũ dicit, qd in teste vbũ scire nõ intelligit p vehemẽtẽ opi. sz p veritatẽ, all. not. p Inno. ɀ Jo. an. in. d. c. fi. de iu. cal. in anti qs, ɀ vba in dubio pprie accipi dñt. l. j § si is q nauẽ. ff. d exer. l. nõ alir. ff. de le. iij. ɀ sic puto nõ eẽ vex id qd bal. dicit in. d. c. fi. ɀ ad alle. p eũ pz ɔsio ex predictis, qr saltẽ in mã ista vehemẽter opinari nõ est pprie scire, nõ ob. d. l. si qs ita, qr ibi est dictio quasi, q̃ est no. i proprietatis. l. si cũ dotẽ. § fi. ɀ ibi no. ff. so. ma. l. si qs cũ a fideicõmissario, ɀ ibi no. ff. de ɔdi. inde. nõ ob. ẽt dũ dicebat q vicini psũt diuersimode scire ɀc. q: rñdeo, q ex quo scire intellr p veritatẽ opz nos intelligere q p veritatẽ pceptibilẽ visu vicini sciãt, ɀ q p visũ pceptibilẽ, nõ auditu tñ sciãt, vel p auditũ, ɀ sic de sin. vt. d. c. testes, cũ gl. vba. n. intelligẽda sunt sz subiectã mãz. l. si vno i pn. cũ vul. ff. lo. ẽt in teste vñ videmus q si testis interrogat⁹ qño scit

g dicit scire, qr tetigit cũ manibus pbat. a lz res nõ eẽt res tãgibilis manu corpea. l. ij. vo. man⁹ porrigi, ɀ ibi ad h no. bar. illũ tex. C. de pe. no. li. xi. ɀ bal. in. l. nõ oĩnz. ff. de leg. ɀ idẽ sentit bal. in rub. C. si ex fal. instr. in vl. co. lz ipsemet bald. alr dicat in. l. ij. in vij. q. C. de te. ɀ bar. indecisuz relinquere videat itra de te. i vo.

25 testis dicit q vidit ɀc. † ɀ dctm testis nõ ẽ calũniãdũ sz sanãdũ

h ita ingt bal. in. l. de qbus in pe. co. ff. de leg. vbi ad h all. not. per bal. h, ɀ ita ẽt no. bal. in. l. ij. C. de tẽp. ap. vbi ingt, q rõ reddita p teste nõ est cauillãda, sed adaptãda ad id qd testis dicit se scire all. no. p bar. in. d. l. de etate, ita ẽt dicit bal. in rub. ff. de rerum diui. all. no. p gl. in. d. l. stipso ista. § h quoqz in ver. stipulet de vo. ob. bñ faciũt no. p bar in. l. labeo, cir. me. d sup. le. ɀ ideo nõ puto vex eẽ id qd dicit bald. in. d. l. testiũ, i. iij. vel. v. q. qr vr q testis interrogatus de cã scie dicit se scire eo qr pcepit sensu corporis pbet, qr dicẽdo se scire intelligit p veritatẽ, nõ ex vehemẽti opi. vt ff. dixi, ɀ iõ dũ postea assignat rõnẽ q pcepit sensu corporis, itelligit de illo sensu p quẽ pcipi pt veritas. h pbo ẽt p. l. testiũ, in vo. psitia, vbi pbat sufficere q testis interrogatus

i de cã scie dicat, scio, qr fui psns, ɀ est optimus casus in auctẽ. de fi. instr. §. si qs igit in ver. psitibus, ɀ ibi ad h illũ tex. not. ang. ɀ tex. in. §. opz el. ij. in ver. psitibus. co. ti. ɀ, no. Bart. in. l. j. § fi. ff. de auc. tu. ɀ in. d. §. trac. de teste ɀ Bal. in. d. l. j. de bono. poss. sm tabu. ad fi. ɀ in. l. si non speciali, infra princi. C. de testam. ɀ in. c. j. de contro. inter domi. ɀ vasal. de inue. ɀ in. d. l. testium,

a ¶ Sanũ. si testis dicat aliquẽ eẽ debilis, vel robuste cõplexionis an dẽat eẽ peritus vide Fran. de are. cunsilio. l.

b ¶ Copule carnalis, vide lex. in. c. pteres in. ij. co. extra de testi. ɀ Alex. in. l. si qs eum. §. j. ff. de vul. ɀ pu. ɀ ibi vid plures cõcor. ɀ vide Pa. de ca. in ɔsi. cxix. inci. notandum in fine. Thom. diplous.

c ¶ Nõ pbat, an testis q dixit se credẽ, vr videre suo vel iudicio suo se fore ɀ credẽ pbet, vid Frã. d are. ɔsi. lxiiij. ɀ an testis d credulitate faciat idiciũ ad tortura p ang. ɔ. s ɀ ɀ qñ testis pe credulitate pbet p Lud. ro. ɔsi. xxij.

d ¶ Asserat. adde bal. i ɔsi. clxxxi. l. j. vol.

e ¶ Esse, adde q voluit idem bal. ɔ clxxxi. li. ici. itẽ si titius.

f ¶ Proprie scire, an vehemẽter opinari, ɀ scire idem sit, vid Lu. ro. ro ɔ. ccxxv. ad de tu q̃ notauit cur. in. l. admonẽ. ff. de iureiu. ɀ text. melioɀ d iure vbi illũ dicimur scit q credim⁹, ɀ vehemẽter opinamur i. l. ij. §. qd obseruari vo. q ipsaz cã vo. q qsqz cre. dit. C. d iureiu

g ¶ Et adõ q qui scit actũ, ɀ ignorat q̃litatẽ põderũ nõ vr scire gl. ẽ sina c. ɔceptõe de op. li. vi. i vbo sciuerit, q̃ ibi no. ge. ɀ p statutis q̃ iponũt aliqñ peticib⁹ actũ penas puta si fuerẽtib⁹ qr vbi lex visita tu põderat sciã act⁹ respcũ certe q̃litatis ille si vr scire, q scit actũ, ɀ ignorat qualitatẽ, ɀ no. illã gl. q aliqs vr scire aliqd, qñ scit per illũ se eẽ grauatum ɀ ita in practica obtinuit, ɀ vide Bal. in. c. fi. in pe. col. de pac. iur. fir. in vo. no. q dicit. Thom.

a ¶ Probat. adde glo. or. in. c. testes, ɀ in. c. qr viderit. iij. q. xi. de quo facit festus in ro. in. l. sciẽdũ in. vi co. ff. de vo. ob. cũ ɔcor. de qbus per fel. in. c. cũ cãz in vij. co. de test. ver. sed istã ɔclonem, ɀ vide alex. in. l. ij. §. fi. in iij. co. ff. so. ma. Thom.

b ¶ Dictũ testis, nõ calũniãdũ, adde in fi. bal. in. l. iurisgentiũ. §. q sere. ff. de pact. ɀ alex. ɔsi. xxxiij. co. vi. in. l. ij. vo. vbi instrm dz sumare interpretatiue, vt euitet falsitas ɀ vide bar. in. l. de etate. ff. de in no. ɀ bal. in. l. data opera co. xiij. C. q acc. ɀ frã. are. in. consi. lxxij co. ij. fran. cur. ɀ vide tu multa in sũ p fel. in. c. capitulũ sancte crucis de rescr. ɀ alex. ɔsi. xix. in. iij. co. v. volũ.

i ¶ Psns adde, eundem Alex. ɔsi. clxxxiiij. bal ɔsi. cccx. iiij. lib.

Alex. de Jmo. sup. y. fi. vere.

a ¶ Ut mitior pena, vide Alex. in. l. nõ solũ. § sciendũ. ff. de no. ope. nun. vbi qñ qs
confitet delictum qualificatum dz mitius puniri.
b ¶ An si plures, adde Spe. in ti. de ho. ver. sed pone. iiij. que sequit, Bald. ɔsil.
lxxx. v. vol. & vide Bal. in. l. j. C. de ser. fugi. Frã. Cur.
c ¶ Auctoritates, de h vide late Fely. in. c. ij. in pen. & vl. co. extra de rescri. p ang.
ɔsl. lxxxv. pa. &
ca. ɔsi. cccxvij.
℞. d ¶ Papa
li vide augusti
nũ de ancho. in
ti. de ptãte ec
clie. q. lx. arti.
vj. & vide Fely.
in. c. ij. i pe. co.
de rescrip. T.
℞. e ¶ Legitimo
fasce, vide ias.
h i. c. index, el.
ij. in. ij. col. de fu
de. & in. c. j. i. x.
co. de ɔsti. & io
an. cãpegiũ in
suo tractatu de
dotibus i vlti.
q. adde flori. in
l. maximũ vitiũ
C. de li. pte. et
d. Ant. de ro
sellis in arbore
ɔsanguinitatis
in vi. q in ṽ. sz
nõ occurrit du
biũ, & not. q si
vis praticare
q vltra legem
hebraicã pro
bes q illa lex
hodie seruat i
ter iudeos vita
practicaui, & ob
tinui his et ita
ɔsului, et sub
scripsit meo cõ
silio excellẽtis
simus dñs me
us. d. pet. pbl.
coc. inci. ad de
cisionẽ pñtis cõ
sultatiõis, et vi
de et pe. cor. in
ɔ. clxxx. i. ij. v.
f ¶ Ad iude
os. adde q vo
luit and. barb.
ɔl. xv. ij. li. vbi
ponit an iudeꝰ
possit eẽ tutor
filioz & an dz
seruare solẽni
tates iudicias
a iure ciuili.
g ¶ In lapidi
bus, vide per
bald. consilio
ccccxlv. incip.
an patronus ec
clie. iiij. lib.
℞. h ¶ Chroni
ce, vide plene Fely. in. c. ij. in vlt. col. in fi. de rescrip. Thom.
i. ¶ Audiui adde in. ro. sing. sn. fo. ix. vbi alle. archi. vbi. s. pro singulari, & no. sm
eandẽ sing. suis fo. xxij. q in casibus in quibus admittitur testis de audita quod dz
intelligi ante litem motam.
k ¶ Mox de dictiõe ista, & de dictiõe illico, & statim, vide p Col. ɔl. x. de ṽ. sign.
℞. l ¶ Ex delicto, vide plene p Frã. de are. h in. vij. co. et se. & barb. ɔsi. i. vij. co. &
Jas. in. x. co. et ale. j. in. xi. co. in ver. ex his infra, qbꝰ adde bar. i ɔl. lxix. ici. statutum
ciuita. tuderti i. j. vo. et vide de mã q posui in. c. ii. de prelat. in addi. ad Fely. T.

& ibi et Sal. & no. Jo. de imo. post bal. i. l. hãdeo palã in pri. ff. de
te. & in. l. ij. § fi. ff so. ma. & Jo de imo. & d. Abb. i. c. puenit, el. ij. de
te. co. & tñ cõstat q pñtia in gñe pñ se hñe ad visum tñ, & auditũ
tñ, & sic de aliis sensibus, ergo cũ testis pbet dicẽs se scire, q sũ
it pñs actui, sequit q intelligit deponere p illũ sensũ corporis p
quẽ veritas illius actus pcipi põt licz ipse specifice sensum corpo
ris nõ exprimat, & sic remanet sinceratã decisio bar. in hic que
a cõiter accidũt, seu iuris psumptione vicini, aut ɔsanguinei
scire psumunt, in aliis aũt secus, de quo arti. vltra pal. vid bal. in
c. qm̃ frõ, de psum. & p sal. in. l. si minorẽ. C. de in inte. restitu. mi. &
26 aliqd p Ja. bu. in. l. actor. C. de pba. † que aũt sunt illa q vicini, &
ɔsanguinei psumunt scire, & qñ, tradit in locis. s. all. & aliqualí
ter dcm̃ est. s. & tangit et p bar. in. l. q duos i pn. i. iij. co. in. ṽ. q
ro dixi q opz &c. ff. de re. dub. & in. l. is pi, cir. vj. & pe. co. ff de ac.
he. & p Ray. in. l. cũ antigoribus. C. de in. deli. p Frã. alg. l. ij. C.
q admi. & ibi tetigi, & p bal Ang. & Jo. de imo. in. l. titius. § i. ff.
de lib. & post. p illũ tex. & Bal. in. l. j. in fi. C. de collu. dete. & i. l.
qm̃ sororẽ, p illũ tex. C. de in. delib. & ibi tetigi, & p ang. in. l. tres
27 frẽs, in. j. co. ff. de pac. † Ad vnũ tñ circa pdicta aduertas, q. d.
pbatio facta p testẽ dicẽtẽ scio, q vicinus &c. appellat probatio
psumptiua, nõ aũt vera, seu ɔcludẽs necessario vt et p bart. h. &
p alios in locis. s. alle. & maxime bal. in. d. l. quenticulã, & in. d. l.
28 j. de ser. fug. & erit effectus maximus, † q mitior pena imponit
a ei q ɔdẽnat ex pbatione psumptiua, vt est no. in. c. inter, in glo.
fi. de pur. cano. & no. Inn. in. c. q versiste de presum. p. c. afferte
& Ant. de bu. in. d. c. qñto, & Spe. in ti. de psum. § fi. ṽ. in sum
ma, & Bal. in. l. fi. in vi. co. C. de pba. & in. l. fi. in pn. s. q met. cã
& Alb. de gãdi. in tract. de malefi. sub rub. de bo. Bnz tractat
b an si plures percusserunt vnũ q periit, & nõ ɔstat cuius ictu; ierit
oẽs deãnt dãnari de occiso, & p Ro. in. l. j. § si qs in villam. ff. ad
29 sil. † Itẽ est vtile scire, q snia lata ex psumptionibus nunq̃ tran
sit in rẽ iu. qn possint ex ɔtriis pbationibus vel psum. melioribꝰ
retractari, vt est text. sin. C. de adul. in. l. si q adulteri sm vnũ in
tellectũ, quẽ ibi approbat Ja bu. & et Bar. & Ang. ibi, an tñ sit
30 nũc intellectus verus nõ examino q est incidẽs. ¶ † Circa. iij.
prẽ huius. l. gl. sunt clare, tñ circa eã tractauit hic bar. post Jac.
c bu. an auctoritates pbẽt, adeo q eis stãdũ sit, & quo dic vt per
bar. h & in. l. legata. ff. de sup. le. ¶ Cuius dictis adde q gl. que
apud legistas reperiat singularis in. § cognitio, in ṽ. elogo; in
auc. vt iudi. sine quoquo suf. dixit p illũ tex. q diuine auctorita
tes in casibꝰ allegari pñt tanq̃ leges, & illã ad h no. bal. in auct.
ad hec, in. ij. co. C. de vsu. ¶ Addatis et aliã gl. in. c. cũ libellis
31 xx. dist. q̃ sin. dicit, q dcm̃ † alicuius sancti munitũ auctoritate
veteris, vel noui testi, in decisione cãrũ pfert ɔstitutioni papa
d li, secus aũt si nõ eẽt munitũ auctoritate. l. diuine, q ɔstõ papa
lis pfert dicto cuiuslibet sancti, q pape, & non scio fuit data au
ctoritas. l. cõdẽ de. c. pposuit, de ɔcess. pbẽ. ¶ Et ita gl. multũ
no. d. Abba. in. c. qualr & qñ de accu. el. ij. Ad qd et videatis
bonũ tex. in. c. de qbus. xx. di. & ibi p arch. & in qbus sit seruãda
auctoritas veteris testi, vide tex. & gl. vi. dis. iij. § his ita, & qd no.
gl. ij. in. c. fi. de ɔsue. & ibi p doc. maxi. p Jo. de imo. in. iij. co. &
per eũdẽ in. l. stipulo hoc mõ cõcepta, de ṽ. obl. circa me. & in. l.
ij. de test. circa vlt. co. vt leg. & no. in. c. trãslato de consti. & no.
32 tradit p Jo. cal. in ɔsil. xx. sub. rub. de testi. † vbi tractat an. l.
e mosaice stari dz quo ad iudeos in successione ab intesta. quiñe
f ius discrepet a. l. ci. vel canoni. & tenuit q sic. Ad mãm et vi
de p Jo. an. in. c. certificari, de sepul. vbi dixit q cause ecclesiasti
ce diffiniri pñt ex dictis sanctorũ doctorũ p illũ tex. & per id qd
ht. xx. dis. p totũ adde et q ht in. c. si iudeos, de iude. per quez
tex. dixit ibi Joan. an. q vulgaria pverbia allegant in cõis, vt
ibi, & l. solent, in fi. s. de offi. pcõ. & l. si chorus, de le. iij. & de cõ

31 se. dist. v. ne tales. & de furtis. in. c. quẽadmodũ. ¶ † Et dicit
Hosti. in. d. c. si iudeos. q pverbiũ est snia gñalis. cui ɔsuetu
do fidẽ attribuit, cõis opi. assensum accõmodat incorrupte ve
ritatis integritas accessit. ¶ Ad h alle. Tullũ, vide et q hñr
in. l. in tm̃. § fi. cũ. l. seq. s. de re. diui. & ibi gl. & plenius p Jaco.
bu. ibi, & aliqd et ibidẽ p Bar. & qd no. gl. in. c. vt vete. ix. di.
q tãgit qñ doc. diuine scripture essent varii, cui magis standuz
sit, & hec faciunt verũ lõgobarda p. l. fernari dẽnt, de quo tradi
tur in prin. ɔsti. feud. Ant. de iser. & alios, p Odo. & Bald. in
auc. dos data. C. de do. añ nup. & Bal. in. l. si finita. C. de nup.
34 & in. d. c. trãslato. & iuxta h et incidẽter tãgit h bar. † qd de scri
g pturis antiqs, et si facte sint i lapidibꝰ an dicant auctẽtice, vi
de p gl. bar. & oẽs in. l. monumentoz. C. de reli. & qd no. gl. i. l.
in testõ. la. j in ṽ. scriptura. sũe. tex. ff. de ɔdi. & de. & p gl. & do.
in. c. cum cãm. de pb. & p gl. xxiiij. q. ij. sane el. ii. per Inn. ple
ne in ru. de ɔse. & in. l. alia. in ṽ. in pitis. p Inn. in ru. de ɔse. ec.
vel alt. p Spe. in ti. de pb. § vidẽdũ. ṽ. ix. aliqd p bart. in. l. j. ff.
de alb. scri. & p bal. in. l. vel qd pz p illũ tex. s. de reli. bar. in. l. j.
§. fi. ff de bo. pos. sm tab. ad pdicta et vide glo. in. c. inter dile
h ctos. in ṽ. magis. i gl. pno. de fi. instr. vbi tractat an chronice
fidẽ faciãt de qbus et p Bar. h, & gl. in. c. venerabilẽ. in ṽ. tñ
suilit. de elec. & istõ ar. ab auctoritate an pcedat videatis et ali
qd p bal. in. l. quenticulã. in. ij. col. de epis. & cle. De fide et quo
rũdã antiquoz scripturaz videatis p Jo. and. in addi Spe. in
ti. de inst. edi. § nũc vidẽn. in addi. mag. ṽ. fi. p Bal. in. l. exem
plũ. C. de pba. & in ru. C. de fi. instr. in pe. col. & l. cũ alige. & qd
ibi dixi. C. de in. deli. & Ant. de bu. in. c. ij. in. iij. vel iiij. col. de
35 fi. instr. ¶ † Itẽ inq̃rit bar. h et duos eẽ casus in qbꝰ testis pt
reddere rõnẽ dicti sui fundãdo illã ex auctoritate alterius. i. q
i audiuit ita ab alio. ¶ Adde gl. & doc. i. l. testiũ. in ṽ. pñto. C.
de testa. & Spe. addẽtẽ alios casus in tit. de teste. § j. ṽ. qd er
go si in ro. cũ ṽ. seq. & archi. xxij. q. v. in. c. h vt, & Bar. in trac.
de teste. in ṽ. hãc eãdẽ rẽ. & Bal. in. d. l. quenticulã. in. vij. co.
& Ant. de bu. in. c. iã istis. de tes. ¶ Ingl. in ṽ. mox. put acci
k pit mox p ɔfestim, intellige cũ modificatione ista, vcz q pecu
nia dz restitui post tñ aliquẽ vsum, seu cõmodũ pceptum ab eo
cui creditũ est, alias non possit ɔtinere mutuũ. aut sile credi
tum. l. q sic. & ibi p bar. ff. de sol. iunc. l. id qd. § i. ff. de do. ¶ Fa
36 cit. l. iij. cũ gl. ff. de pig. ac. & qd no. gl. in. § qd vẽdidi. ff. de ɔtrah.
emp. & no. Ja. bu. Alb. de ro. & Saly. h, † & circa istam dictio
nem mox, no. bñ id qd bar. h voluit vñ dixit q pprie stat p ɔfe
stim nisi ex cã ɔtrietatis euitãde aliud dicamus, alle. istũ tex. id
cia. l. momẽtanee. cũ ibi no. C. vñ vi. sed melius no. p gl. in auc.
de ince. nup. in prin. in ver. iminere. ¶ Pro quo et Saly. all.
l. si pñ capens. cũ gl. j. de vul. & pu. ad idẽ hñ facit gl. optia in. c.
q pp. in ṽ. mox. de elec. & idẽ no. Bal. i. l. gallus. § ille casus.
in. iiij. vel. v. col. de li. & post. & Jo. de imo. in. l. diuortio. in pn.
sup gl. in ṽ. statim. ff. so. ma. & in. l. j. ff. de ver. obl. ¶ Et ita et est
de mente bar. in. l. fructus. in fi. sol. mat. de qua dictione etiam
vide in. l. sed si in ɔdõne. § seruus alienus. ff. de he. insti. vbi mox
accipit p triẽnio rõne subiecte mãe, alr accipit in. l. ad pempto
riã. iunc. gl. in ṽ. mox. s. de iudic. & l. post rẽ. § j. cũ glo. in ver.
mox. s. de trãsa. & in. l. a diuo pio. ff. de re iud. all. in gl. & in. l. s
& si qs. § si opas. cũ. § se. sũc. gl. in ṽ. mox. s. de vsuf. vbi expont
tur mox. i. anno se. & alr in. l. qm̃ nõnulli. cũ ibi pulchre no. per
bar. C. de ap. & l. si qs maior. cũ ibi no. p bar. C. de trãs. & in. l. cu
tores. C. h admi. tu. xx. q. ij. in. c. si in qualibet. cũ gl. & bar. in. l.
imperator. ff. de in. fil. & p Spe. plene in tit. de dispu. & alle. § post
l h ṽ. itẽ cũ illa vult &c. & Bal. in. l. diuortio. in princ. & ibi et p
Jo. de imo. in no. late p Alb. de ro. in dictiona. in ṽ. mox. & tra
dit et p Ro. in. d. l. j. ff. de ver. ob. vbi post Bar. & alios tãgit d
pluribus similibus dictionibus, de qbus ibi dixi, & ista faciunt
ad. q. quã vide p By. Bar. & alios in. l. fructus. in fi. & ibi per
By. & Bar. cũ qbus ɔcordat Cy. & alb. de ro. h, & Bal. & Jo.
de imo. in. l. quotiẽs. § si qs ita. el. j. ff. de here. insti. p illum tex.
37 ¶ † Circa hãc. iiij. prẽ q̃rũt doc. h vez an ille cui debet ex deli
l cto, vel ex legato, dicat creditor, & ita Ja. bu. bar. & bal. h in le
ctu. aut. tenẽt q sic p. l. debitor. et. l. creditores. et melius in le.
se. et ibi gl. ff. de ṽ. sig. et ita dñi eẽ et in statutis. Subdit tñ bar.
q si statutũ loq̃ret de re credita p pncipiũ creditꝰ credita cre
ditũ, nõ hẽt locũ in pdicto, q repugnat allusio vocabuli, qm̃
qs non legẽ in dictis casibꝰ fidẽ debitoris, ergo nõ põt dici res
credita, vt hic, et cũ bar. ɔcordat ang. h, sed Sal. h tz in h visi.
ɔ bar. alle. l. is cui. § statius. ff. de sol. vbi id qd debet ex cã fi
deicõmissi, venit appone crediti, et dicit tñ h pcedere ex cõi
vsu loquendi, et hoc et psuaderi põt sm eum, q hñs adeunda
hereditatem

hereditatem vr quasi ꝯtrahere cum legatariis. l. apud iul. §. fi. cū l. seq. ff. q ex cau. in pos. ea. & insti. de ob. q̄ ex quasi ꝯtra. §. si here, & hoc respectu saltē ex quadam fictione legatarij vīr sequi fidem heredis, dicit tñ esse attēdēdam mētem statuti. Ful. hic ēt ꝯ simpliciter ꝯ bar. naz in legato dicit q ꝯ bar. est tex. in. d. §. flauius, & fm eum non est facienda dīa inter istā dictionem creditor, & dictionem creditus, qr vnum ab altero deriuat, seu vtrūqꝫ ab eadē radice descendit. Nec ob. q nō sit fidē sequnt⁹, qr illud est ex ethymologia vocabuli, cui derogat p cōem vsū loquendi, in. l. libero ꝝ. §. q tñ cassius, & q ibi no. de le. iij. & l. labeo. ff. de sup. leg. Pro hoc ēt adducit, qr titulus ff. de cond. inde comprehendit sub ista gnāli rub. de reb. cre. vt pꝫ ex no. per gl. h ꝯ. varios, & tñ ille titulus loqr de eo q pretendit creditum ex eo, qr p errorē soluit indebitū, & sic nō fuit sequutus fidē eius cui soluit. Per q apparet fm eū q nō est necessarius a prin. ꝯsensus illius, cui debet, vt dicat esse creditor, vel hre creditū sed ēt q ipse in aliqbus lec. vt ego habeo dicit, q ille cui debet ex delicto est improprie creditor, p. l. si cui. ff. de ꝯ. si. in verbis illis creditoris loco &c. q̄ ꝯba improprietatem denotāt. l. interdū. §. q tutelam. ff. pro emp. insti. de bon. pos. §. quos sūt. l. mercis, la vlt. cū gl. ff. de ꝯ. sig. & dicit adhuc statutū loquēs de creditore hēbit locum in eo, qr statuta recipiunt interpretationem extensiuam passiue, p no. in. l. si qs seruo. C. de fur. & in. l. q vero. ff. de le. Ergo cū ius cōe velit istum hēri pro creditore, statutum loquēs de creditore hēbit locū in eo, pan. de ca. h tñ sit simplr cum bar. Ro. hic reprehendit Bar. facientem dīam inter creditorē & creditum, qr fm eum est impossibile q sit creditor, cessante credito, qr ista vīr correlatiua, ergo vno remoto, remouet & reliquum. l. fi. ff. de acce. l. fi. C. de indi. vidu. & subdit q de iure cōi vr, q non dicat pprie creditor ille cui ex delicto debet, qr repugnat significatio, & allusio vocabuli, vt hic, iuncta. l. rigari. ff. de ꝯ. sig. itē per. d. l. si cui in ver. creditoris loco, p hoc ēt alle. tex. in. l. sed si dñium. §. sed & si creditor, cū §. se. ff. de pec. q tñ tex. vt mihi vr h non pbat, dicit tñ ipse q si probaret cōmunē vsum loquē. asr se hre staret illi. l. i. ff. de suis & leg. & quod ibi Bar. & d. l. liberorum sistr in eo cui debet ex legato, dicit q ex larga, & impropria signatione dici pōt creditor, nō aūt ex ppria, p ea que dixit in creditore ex delicto, & ēt p tex. cum gl. in l. q cū herede. ff. de ac. & ob. & l. q in fraudē, in prin. & §. i. ff. q & a qbus, & l. fi. §. & si prefata, ꝯ. inia creditoris. C. de iur. delib. & l. si res aliena §. fi. ff. ad tre. que iura sic debent intelligi fm eū p predicta, & per. l. debitor. ff. de ver. si. & rndet ad. §. flauius, q illa ꝯba si ex vniuerso credito &c. non poterant referri ad aliud essicax creditum, qr nullum aliud erat nisi ex fideic. iō ꝯba impropriantur. l. qbus diebus. §. dñs. ff. de condi. & dem. & l. hrdib⁹. §.

a ticius. ff. ad treb. facit iꝫ ipse non alle. l. fundū q locatus. ff. de fun. instr. ponderat ᵃēt q in. d. §. flauius, tex. vtitur dictione vr, que est no. improprietatis. l. in omnib⁹. ff. de cap. l. j. §. deiecisse. ff. de vi & vi ar. addo q tex. in. l. j. C. q manu. non pos. pbare vr, q legatarius cui debet veniat appellatione creditor, & illum ad h ibi no. Bal. & no. ēc gl. in. l. hrditariū, de ac. & ob. & in. l. fi. C. de

38 ac. & ob. & p Bal. ¶ † Itē adde q bar. in. d. l. si cui alle. istaꝫ. l. sentit non esse de iure dīam inter dictionē creditor, & dictioneꝫ creditus, de qua loqr ista tex. nam ibi opponit de hac. l. p quā fm eū vr q ille demum dicat creditor, q est ex ꝯtra, & rndet q pōt accipi creditor proprie a credēdo, & ita accipit in hac. l. q̄ tñ loqr de dictione creditus. Alio mō pōt accipi creditor fm cōem vsum loquen. & tunc dr is qui hꝫ aliū obligatum, ita accipit ibi fm eum, & sic si coniungunt ꝯba bar. ibi, & hic, intentio sua esse vr q ex cōi vsu loquen. introducto circa dictionem creditor, fuit alterata significatio istius dictionis creditor, secus qñ reperit ex aliquo vsu loqnēdi alterata significatio huius dictionis creditus. Vñde inspecta ppria significatione vocabuli nō esset dīa inter vnum, & alium, vt est de mente Bar. & sic ex delicto, vel legato non dr pprie creditor, vt pbari vr in. d. l. si cui

39 & pbat ēt, † qr propria significatiō est illa que procedit ab allusione & deriuatione vocabuli. l. pupillus. §. territorium, de ver. sig. & l. notionē. §. instrumentū cū ibi no. e. ti. de ꝯ. sig. & no. Bar in. l. liberoꝝ, in ꝯ. ij. principalr &c. e. ti. de ꝯ. sig. & in. l. oēs populi, in. vj. q. prin. ff. de iu. & iu. vbi tractat de interpretatiōe dclaratiua, & allusione vocabuli creditor & creditum dīr a credēdo vt hic. Et pro hoc in debito ex legato alle. gl. no. que hoc vult l. j. in prin. in ve. necessitas. ff. vt leg. no. ca. dum gl. dicit maxime & abusiue. Et p illam gl. apparet q in. d. l. creditores non diffinit qd sit creditor, sed qualiter creditores appellantur, facit ēt ad hoc illud quod habet in proe. vj. lib. circa princi. in ꝯ. credi

to, & q super illo verbo no. Arch. & hoc magis me mouet quaꝫ tex. in. d. l. si cui, in prin. in versi. creditoris loco, qr posset dici tex. ibi denotare expressionem veritatis, qr referant illa verba ēt ad eum qui eēt creditor ex ꝯtra, vt pꝫ ibi ex prin. cum ibi no. Ad hoc facit q no. Bar. in. l. si is qui pro emptore, in fi. iij. q. princ. ff. de vsuc. nec ob. d. l. debitor, qr dato q qlibet a quo inuito possit extorqueri aliquid possit dici debitor, non seqr ergo ille qui potest exigere, dꝫ dici creditor, ēt si non sit ex ꝯtra, qr bene fateor q dato debitore, dat ex veritate aliquis qui appellat habere debens, sed quod de veritate appellet creditor, qñ non est ex ꝯtra, hoc negari potest p ea que proxime adduxi. Tamē attento cōi vsu loquē. vr a iure alterata significatio illius dictionis creditor in. d. l. creditores cum duabus seq. que vīr loq de cōi appellatione. Dum ibi dr accipiendos esse, vt ibi in versic. appellatione, sꝫ non ita inuenit alterata hec dictio creditus tantum, in cōi vsu loquen. Nec ad hoc ob. d. §. flauius, qr ibi nō loquit fm cōem appellationem, sed in appellatione singlr facta a testo in casu ibi contingente, ita posset saluari opi. Bar. pp q

40 vr † q cū ēt in statutis attendat cōis vsus loquēdi p no. in. d. l. liberorum, & in. d. l. oēs populi, in. vj. q. prin. cuꝫ ꝯcor. & ibi bar. statuta loquentia de creditore hērem locum in predictis, nō sic si loquerent de re credita. Nec in ꝯtrium vr vigere illud q dicit Ro. vbi inquit, q creditor & creditum sunt correlatiua, & sic presupposito creditore, presupponat creditum, nam posset rñ. h negando, qr psupposito creditore, bene psupponeret illud in quo est creditor. & alius est debitor, sed non vr q de necessitate illud debeat appellari creditum pprie, qñ non est ex ꝯtra vt h. Nec ēt ꝯ Bar. in statuto loquente de re credita me mouet rō alle. p Ful. vbi alle. no. in. d. l. si quis seruo, iuncta. d. l. si cui, in ꝯ. loco, qr rñ. posset q tex. in. d. l. si cui nō loqr in re credita, sꝫ d creditore. Preterea ea q no. i. d. l. si qs seruo, nō loquunt de distōne facienda de casu vero ad casum fictum, sed de vno casu vero, ad alium casum verum, illi ꝯparant, nos vero fm ar. sūt

41 essemus in casu in quo tractaret † an statutum loquēs in casu vero extenderet ad casum fictum, in quo recurrendum est ad no. per Bar. in. d. l. oēs populi, in. vj. q. prin. & per Jo. an. & alios in. c. fi. de consue. in. vj. & per bal. in. l. siue possideris. C. de proba. & p Bal. & Jo. de imo. in. l. gallus. §. & quid si tñ, de libe. & post. cum suis concor. quas ibi puto dedisse, & ad aliam rōnem Ful. dum alle. id q hr in ti. de cond. inde. posset rñ. q ideo ille tractatus de cond. inde. ponit sub h rra. de re. cre. qr ibi loquitur de debitore putatiuo putāte aliū esse vex creditorem, q nō esset, articulus tñ in se est satis dubius, & qui vellet tenere q sic p cōem vsum loquendi est alterata significatio huius dictionis creditor, vt dicit Bar. in. d. l. si cui, cum alus. Talle. ita intelligat alterata quo ad dictionem creditus. ¶ † Posset alleg. qr

42 qñ sunt duo, quorum vnum venit consequutiue seu gradatim ad aliud, illud quod immutatur in vno, intelligit immutatuꝫ i alio vt no. gl. in. c. cum in cunctis, in versi. attigerit, de ele. & cle. sun. de eta. & quali. & qd no. gl. & bar. in. l. j. in pn. ff. de le. an. facit. l. fi. C. de indi. vi. & q no. Bar. in. l. illud. C. de sac. sanc. ec. & expsse Am. de bu. in. c. fi. de consue. in. iij. & vij. fal. & h vr verius, & ad istam. q. videatis ēt Jo. an. in addi. spec. in ti. de ces. ac. in rub. & Bar. in. l. si tibi pecuniā. ff. e. vbi ēt est tex. faciens ad hāc. q.

43 & ibi bar. ponit vnā rñ. ad. d. §. flauius. † Ex his infert Rom. h ad. q. an si concessum est alicui vt nō teneat creditorib⁹ rndere vsqꝫ ad qnquēniū, comprehendant illi qbus d delicto obligat, & refert q Gui. de cu. in. l. sed si ex pee. §. qd qd. ff. q cū eo. tenuit p illū tex. q nō, sed Ro. tenuit ꝯtrium, qr ꝯba beneficij late interptari dnt. l. fi. ff. de ꝯsti. pn. l. si qñ. C. de bo. va. la. j. li. x. sꝫ illi qb⁹ ex delicto dēbetur, dīr creditores large, vt. d. l. creditores cū duabus seq. ergo &c. & ad. d. §. qd qd, rñde q ibi iō est, qr ꝯba beneficij illius edicti expsse se restringūt ad creditores ex ꝯtra. adde q Gui. de cu. ibi nō tāgit istā. q. sꝫ Cy. ibi in addi. tetigit & decidit q nō cōprehēdant p illū tex. & p. l. si rerum. ff. de re. iu. ris. Pro quo ēt alle. tex. cū gl. in ꝯ. nocentes, in. §. q si delinquentes, in auc. de mā. prin. & id q hr in auc. qua in pruincia. C.

44 vbi de cri. agi opꝫ, in ꝯ. oi puilegio cessante. † Preterea illud q dr ꝯcessionē supioris dēre large interptari, est vex, qten⁹ ꝯcernit ius ꝯcedētis, sꝫ quatenus ꝯcernit ius & piudiciū tertij, vt in casu nro, dꝫ stricte iterptari. e. ex tenoꝝ, de auc. & vsupal. l. j. §. merito, & §. si qs a pncipe. ff. ne qd in lo. pu. & no. Inn. in. c. dilecti, de do. & ꝯtu. Jo. an. & alij in. c. olim tibi, de ver. sig. & bar. in. d. l. fi. cū si. & cum sit ꝯ ius cōe dicta ꝯcessio dꝫ dici priuilegium. iij. dist. priuilegia, & iō in eo fieri dꝫ stricta interpretatio.

45 l. si qñ in prin. C. de inof. testa. c. q dilecto d ꝯsan. & affi. † Item

a ¶ Ponderat ēt. adde q ideꝫ Ro. ꝯs. cc. xciij. ꝯsuluit q stāte sta. q debitor d bitoris capi possit ad instātiam creditoris q si poterit capi ad instātiā legatarij & ibi pōderat tex. illū, & dicit se h dixisse.

inducit post antiquos per Bar. ad q. an illi quibus promittit pecunia in diem, vel sub condõe, dicant pprie creditores, & dicit q non p. d. l. creditores, cum ibi no. & ita se hz cõmunis op. Pro qua bene facit gl. in l. ij. in §. creditum, in v. post nuptias ff. e. ad idem facit. l. condõnales cum l. se. de ver. sig. vbi tales non appellant creditores simplr, sz qualificate. s. condõales vel in diem, & ita intelligit tex. in l. si is cui, cum si. ff. de act. & oblig. Ideo vr q nõ cõprehenderet in statuto faciente mentionem de
46 debitore, vel creditore, sicut dicimus in simili q lex vel statutum faciens mentionem de fratre, vel de patruo, non intelligit de fratre patruele, vel de patruo magno, qr non sunt fratres vel patrui simplr, sed cum adiectione, vt per Bar. in l. lucius. §. q suum, de le. iij. per Bal. in c. j. de feud. marchie. & in l. j. post Iac. bu. C. de suc. edic. cum concor. quas ibi dedi, põt et dici sz Ia. bu. Alb. de ro. & Ful. hic, q dicat creditor quo ad ethymologiam vocabuli, qr sequutus est finem debitoris, vt h, & ita intelligi dz tex. & gl. in d. l. creditores, in ver. sub cõdõe, Sal. tñ h sequutus Dy. dicebat, q nec et quo ad ethymologiam vocabuli videtur posse dici creditor, qr non vr sequutus fidem debitoris, cum fides sit firma credulitas, alle. no. in rub. C. de sum. tri. Et in casu nostro ista fides vr esse dubia, qr suspendit pp pendentiam cõdõnis, p no. in l. item qr de pac. monet et per illum tex. in ver. recepturi, qui presupponit pro constanti q creditor sit recepturus. Tñ improprie, & abusiue dr creditor pp illam dubiam spẽ, & ita loqt. d. l. j. & d. l. in cui, & et quo ad aliquos ef fectus dr creditor, exemplum pz in l. in oibus. ff. de iud. & in l. q in fraudem ff. qui & a qui. cum si. sm eum, Ro. h transit cũ Sa ly. nisi promissio facta esset sub condõne, que esset oino extrin a ra, q pro pura ht. l. si pupillaris. §. q sub cõdõe ff. de dona. & l. q si ea ff. de condi. inde. puto opi. Iac. bu. esse veriorem et quo ad pmissionem factam sub cõdõne dubia p istum tex. nõ enim vr q tex. hic ponat pro constanti futuram receptionẽ, imo ponit hic p dubia, pz, qr participium futuri tpis vt hic est verbũ recepturi, est aptum facere condõnes, vt concludit Bar. in l. j. ad fi. ff. de cõdi. & demon. p. l. stichum q meus erit, in prin. de le. j. nam participium resoluit in relatiuum, & verbum illius tpis cuius e participium, vt no. gl. in cle. j. in v. dignitatibus de prebend. & bar. ff. de vulg. & pup. in l. centurio, in q. q tractat qñ substituit sint pauperes xpi, ergo si participium futuri tpis resoluit in relatiuum, & verbum futuri tpis faciet cõdõnẽ. d. l. stichum, & ad istã q. videatis et Io. an. in addi. Spe. in d. rub. de ces. ac. ad fi.
47 C † Iuxta predicta querit hic Ia. bu. & post eum bal. & saly. an cessionarius dicat creditor, & sic statutum loquẽs de creditore habeat locum in eo, & hi concludunt q sic, ar. l. ij. C. de don. & p alia de quibus hic per eos, nisi aliam appareret esse mentez statuti. & idem tz h Ro. & q pro hoc alle. decisio. Io. an. in d. rub. b de ces. ac. & Bal. in l. j. ad fi. de ac. & obl. & in l. p diuersas. in. x. q. C. man quos adde tex. hic pbantem in l. ab anastasio in v. in alium creditorem. C. man. & illam ad hoc ibi ponderat bar. in iij. no. de quo et vide p Cy. & Bal. in l. si sic. §. fi. cum l. seq. de le. j. & Bal. in dispu. sua incip. statuto cauet q fenerator, in penul. col. p Sal. in l. si a creditore C. de ac. & ob. & in d. l. p diuer
48 sas. C † Itẽ querit bar. post antiquos an fideiussor dicat debitor, & tz q sic per. l. & magis, in v. debeo. ff. de sol. & est cõis op. doc. hic. Pro qua et addo. l. si fideiussor, in pnci. in v. si. debere, de le. j. & tex. in l. si seruum. §. nunc videamus, in v. pncipalis debitor ff. de v. ob. & illum tex. aureũ dicit Rap. cn. & ibi nõ ponderari ab aliquo, bñ facit. d. l. debitor, & idem tz Ang. in l. stipulationum alie. §. stipulatio ff. de v. ob. & Alb. de ro. in j. p c te statu. in. q. lxxxix. & inci. qõ et pulchra alia est, statuto cauet q nullus &c. tz in q. statuti loquentis de debitore comprehendat quãdam distõnẽ positam p Pe. & Cy. h, an aut fideiussor
49 d sor dicat reus, vide gl. no. in l. stichũ §. q vulgo, in v. duxatur ff. de sol. que tenuit q sic, pro ea facit qr reus dr a re. c. lorus, in fi. de v. si. no. gl. in l. j. ff. de duo. re. item reus idẽ est q debitor l. põt accipi. §. j. cum gl. ff. de fideius & fideius. dr esse debitor, vt dcm est. De ista q. vide Ang. & Mo. in d. §. q vulgo, cũ distinctione ibi posita per Ang. concordat Ro. h lz de Ang. mentio
50 nem non faciat, & per eundẽ Ro. in d. l. põt accipi. C † Utrũ autem in actione reali sit dare debitorem & creditorem, vide gl. in l. creditores, gl. insti. de act. in prin. in ver. debet, & q no. gl. in ver. nullo iure, in §. j. & aliqd per Sal. hic, & Bal. in l. pe. C. q cum eo, & in l. fi. C. de cõpen. & l. cum necessitatez C. de fidei cõ. & in l. fi. in ij. col. C. de bo. auc. iud. pos. & in l. pcñ, in xij. q. C. de col. & cõis cõclusio est q nõ sit dare pprie debitorẽ, & creditorẽ. C In gl. si. ex mente doc. cõiunge vtrãqz sol. & dic, aut qris an dñiũ rei ex sua signatione sit gñale, & dic q sic, vt h.
C Aut queris quo ad libellum, & tunc aut agit reali & non ẽ generale, qr rei vend. non competit pro omni re, vñ non cõpetit p re in genere. l. si rem, alle. in gl. C Aut agit psonali, & tunc aut spẽs debebat, & non sufficit petere rem in gñe, sed dz specificari sicut qñ agit reali. l. in actione. ff. de fur. l. j § si qs argentum ff. de posi. aut debebat genus, seu res in gñe, & tunc sufficit rem in genere petere. § preterea si qs, insti. de ac. & l. si stipulatus. § i. ff. de sol. C Item inquirẽ dixi. s. in. q. de statuto disponente q statu
e ta non debeant glosari, neqz interpretari, q interpretationẽ recipere possint. adde. s. alle. no. p Ang. in l. si ita scriptum, de li be. & post. C Et inquirũ in. q. de teste vicino retuli rñsionẽ datam per Io. de imo. in c. in literis. Ad iura dicentia q vicinus presumitur scire facta vicini. Adde q responsio sua vr s l. j. in prin. ff. de flumi.

m **Utuum.** Mutuum ex forma zbit vt idẽ genus nõ eadẽ spẽs reddat, alis
a nõ erit mutuũ, sz alius zctus. h. d. C † Not. duo q requirunt vt sit mutuum que ex summario colligunt, tertium ht in l. proxi. & quartum in. § appellata. Ex qbus posset colligi diffinitio mutui, de qua per Bal. h, & per Sal. in d.
c §. appellata, sz melius diffinit per bar. ff. e. l. in. § fi. cuius diffinitionẽ sequor quicquid ibi dixerit Ful. & Ro. C † Scdo no. q 2
ex vno & eo. facto diuerse species zctus oriri non pñt sm barto. Intelligunt tñ hic Ro. & Ful. esse verum quo ad plures zctus inuicem non zpassibiles, vt est mutuũ & zmodatũ, secus si sint zpassibiles. l. ij. C. de pa. inter emp. & ven. l. aristo, in princ. ff. de dona. Ubi ex eodẽ facto fit mistura duo zctuum. s. nominati, & innominati, & no. Bar. in l. si. ff. de cond. ob. cau. & Cy. volu l. in bonefidei. C. de pac. scdo ad idem alle. id qd no. Cyn. in l. hac zsultis. §. per nuncupationem. C. de test. C Ubi dixit q in eodem facto sm diuersas zsiderationes possunt esse diuersi zctus, vt si interrogo aliquem vendis mihi librum, & ipse rñdet vẽdo, nam est zctus emptionis, & stipulationis. C Sz ad pri mũ posset rñ. q ibi duo erant facta. s. zctus nominatus, & pactũ appositum iuxta ipsum zctũ, & habita relatione pacti ad zctum resultabat zctus innoiatus, nam & illud pactum p se large et dr zctus, vt no. gl, no. in l. j. in j. gl. in fi. ff. de act. & ob. & no. bald. in rub. C. de pa. & in l. petens, in repe. in xiiij. col. eo. ti. C Et ad id q no. Cy. in. d. § p nũcupationẽ posset dici esse dubium an contineat stipulationem, cum non sit pmissum aliqd de futuro, & per illa verba sit pfectus zctus emptionis, & sic non videtur ibi intercessisse stipõnẽ p id qd le. & no. in l. stipulationũ alie. §. stipulo ff. de v. ob, dic vt ibi. C Bene est verz q eadez solo pacti põt distractum. i. liberationem, & et zctum simul. l. in numerationibus, in fi. ff. de sol. & l. si heres in prin. de act. emp.
3 C † Tertio no. dr iam esse inter mutuum, & zmodatũ, qñqz tñ improprie vnũ p alio ponit. l. ij. C. de his qui ex pu. rõ. lib. x. & facit ad id qd no. Bart. ibi qñqz et id qd vr mutuum transit in depositum. s. zcurrẽtib⁹ his, que in mutuo interuenire debent s. q transferat dñium & agat, vt tantundem reddat in gñe, & sic videat depositario data licentia vtendi. Tamen partes conuenerunt illud esse depositum, nam tunc non erit mutuũ. l. lucius. j. & l. seq. & ibi no. & l. publia. §. j ff. depo. Et est maxima dr inter predicta, qr vnus est zctus bonefidei. s depositum. alius est stricti iuris. s. mutuum, circa quod adde que. ff. dicam.
4 C † In glo. j. in princ. sentit glo. q genus sm legistas dicitur id q

a C Extrinseca. adde q ro fin. suis fol xix. de q lz debitor in die vel sub zdõne, possit cogi ad canẽdũ intra s. nõ in oib⁹, tñ h nõ hz locum vbi talis debitor penitẽ posset, & an statuũ dicẽdo q bãna sit ad instãtias creditoz, zprehẽdat creditores qexceptione repelli pñt, videre p eudẽ zsi. ccliij.

b C Tz h. adde eũ. zs. cxliij. vbi dicẽ casum ex pssus in. l. ij. C. de do. a doc. si põderatũ, & ibi zsuluit q statute stat. q debitor possit capi ad istãtiã creditoris, q poterit capi ad istãtiã cessionarij an⁹ ibi vide. adde La. ro. in z. ccxx. & vide alex. in zs. xij. in ij. volu.

c C Mõ. clxxxiij. adde q aliter ẽ. q. clxxix.

d C Per pe. & Cyn. vide in ista mã dnopul cbra dcã vnum Imo. i. l. j. ff. de fideius. alio an ge. i anc. vt qui ob §. j. i fi. & vide oio frã. are. in. l. si fideiussor, i prin. co. j. ff. de le. j. & vid ro. zs. cxlij. & in zsil. ccij. & hic.

e C Interpretari adde q statute stat. tñc rejicit cõiter vsus lo quẽdi q si ñ eẽt tale statutũ attẽderet sm ro. sin. suis fo. xix. vbi dr se ita obtinuisse in ma. q. facti.

id qd ꝯsistit pondere, seu numero, vel mensura, ꝛ alie res, ꝛ cor-
pora dicanť species, vt bos, ꝛ equus ꝛc. ꝛ ita expresse tz gl. ma.
ff. §. proxi. Tñ qñqꝫ in iure accipitur genus ēt pro corpore, nõ
consistente pondere, numero, vel mēsura, vt homo. l. legato ge
neraliter ff. de leg. j. l. cum is. § fi. ff. de condi. inde. ꝛ ēt in iure ac-
cipiť pro specie illud qđ consistit pondere, numero ꝛc. si certuꝫ
corpus seu indiuiduum demonstreť, si autem incertum est ge-
nus. l. plane, in. j. §. j. cum gl. se. ꝛ. l. si certos, ꝛ. l. cum incertos ff.
de le. j. iuncta. d. l. legato gñalr, ꝛ quod ibi no. ƀꝫ istis m imelle.
potest saluari littera hic in ver. eandem speciem absqꝫ exposi-
5 tione gl. ꝛ vide Bar. §. proxi. post gl. ꝛ quod ibi dicā. ℭ †In
ea. ibi, sed dic ꝯ ꝛc. cõiter tenetur, sed dubium est an de necessi-
tate cogatur mutuans recipere illosmet denarios in spē, quos
dedit, vel idem vinum, nam gl. decisio clare procedere, qñ cre
ditor spõte recipit. Tñ Cy. hic in. j. q. ꝛ ēt alij doct. cõiter te-
nent, ꝙ ēt inuitus compellať recipe, dummodo sit eiusdē boni-
tatis, per. l. cum qđ ff. e. per tex. ff. §. pxi. Dum dicit eo genere,
nā non posset esse magis in eo genere, ꝗ̄ qñ reddiť illud idem
mā, item per tex. insti. q. mo. re ꝯ bi. obli. in prin. inducendo vt
per gl. hic. Nec ob. iste tex. in ꝟ. eandem spēꝫ q: tex. hic negat
ꝯuentioneꝫ de restituendo restringendam esse ad eandem spēꝫ
vt sit mutuum, non aūt negat solonem, ꝛ ita ēt rñde ad. l. j. § re
ꝯ bi ff. de act. ꝛ ob. vel ƀꝫ Cyn. hic rñde qđ ꝯ rūs loquunť habito
respectu ad primum propositum ꝛ intentionē, non aūt ad effe-
6 ctum. ℭ † Ex gl. Bal. hic per modum distin. post Ja. bu. tra
ctat qualiter cognoscať qs ꝯ ctus sit celebratus, ꝛ facit duo mē
bra princi. primum qñ agiť vt eadem spēs reddať, que prestita
est. Scđm qñ vt aliud reddať, primum subdiuidiť, q: aut p da-
tem non transferť dñium, aut transferť. Primo casu si dicať cā
custodie dicit esse depositum. l. j. §. quoqꝫ ff. de ac. ꝛ ob. hoc
intellige nisi merces in pecunia promissa esset cā custodie, q:
transit in ꝯ ctum locationis. l. j. §. vestimenta, ꝛ §. si quis seruuꝫ
ff. depo. ℭ Si autem dať vt recipiens vtatur, ꝛ tunc distinguit
Bar. aut dať ad vsum determinatū, ꝛ est cõmodatū. l. in cõmo
dato §. sicut ff. commo. ℭ Intellige nisi rõe adiuncti transireť
alium ꝯ ctum. ℭ Casum ꝛ exemplum habetis in. l. si rē inspiciē
dam §. j. ff. de prescr. ver. aut ad indeterminatum vsum, ꝛ erit ꝓ
cariuꝫ. l. j. in prin. ff. de pca. Idem dicatis si ad determinatum
vsum tacite vel expresse, non limitato tpe. l. lecius ff. de do nor.
Pe. ꝛ Cy. in. l. ij. C. cõm. ꝛ Bar. in. d. §. ꝛ p doc. in. c. fi. de ꝓ-
ca. ꝛ vbi dubitareť an eēt commo. vel preca. erit ꝯ ctus innomi
natus producens act. p. escr. ver. l. si gratuitum, ꝭm vnum intel
lectum gl. ff. de prescri. ꝛ hoc ēt vult Ja. but. hic, posset ēt esse lo
catio si pro vsu annuo recipiens pmisisset pecuniariam merce-
dem, iuxta. l. j. et. ij. ff. loc. scđo vero casu primi membri hoc. s. qñ
translatum est dñium rei reddende, dicit Bar. esse ꝯ ctum in-
nominatum do vt des. Qđ intellige nisi transiuisset in specificū
ꝯ ctum noiatum, puta dotis. l. dote ancillā. C. de rei vend. scđo
vero mēbro, prin. s. qñ agiť vt aliud reddať, concludit Bar. ꝙ
qñ agiť vt reddaś aliud in specie, ƀꝫ idem in gñe, erit mutuū vt
hic. Adde ꝙ posset esse depositum, ꝛ hoc actū esset, ꝛ egrede-
reť terminos, seu ppriam nām depositi. d. l. lecius, ꝛ ibi not. vt
dixi. ꝯ . ℭ Quid aūt in dubio Bar. hic, ꝛ in. d. l. cū qđ, in ver. ꝛ
et hoc pu o ꝙ si testis ꝛc. tꝫ ꝙ sit mutuum, ƀꝫ gl. in. l. dies spon
saliorum §. j. ff. depo. ꝛ bal. in. d. l. cū qđ, in lec. anti. ꝛ Bal. in. §.
interdum, in. d. l. lecius. C. si cer. pe. ꝛ pau. de cas. vr̄ tenere ꝙ
sit depositum, plꝫ mihi ista opī. q: cū participet magis de natu
ra mutui. ꝗ̄ de nā depositi, cuius terminos ꝛ nāꝫ excedit, vt. d.
l. lecius, cū ibi no. vꝫ potius iudicari mutuum, p ea q̄ singu. no.
Bar. in. d. l. aristo, in prin. ꝛ in. l. si in emptione, in prin. ff. de ꝯ-
tr. emp. ꝛ no. doc. in. d. c. ad qõnes, de re. permu. ꝙ est verū,
qñ actum fuit vt tantūdem reddereť, ꝛ sic translatum est dñium
alb aūt ꝙ nõ apparet actū esse si trāsferreť dñiū, an sit tunc mu-
tuum vel depositum, tūc proprie loqť istud ꝙ no. doc. maxime
Bal. in. d. l. cū qđ, ꝛ illum casum ibi expediam, adde ēt ꝙ inꝗ̄
tum Bar. in hac sua distinc. hic dicit, ꝙ si agiť ꝙ reddať q̄ti-
tas. i. pecunia pro spē, vel eꝯ, ꝛ agiť ꝙ ex vtraqꝫ parte deť, erit
ꝯ ctus innominatus. l. fi. ff. de ꝯ d. ob cau. Hoc sing. limitat Gui
hel. de cu. hic nisi diceret nomine precij dari pecuniam, q: vbi
fit mentio de pcio, intelligiť emptio. l. fi. C. de pred. cur. li. x. ꝛ
no. ēt Bal. in lec. antiq. ꝛ pau. de ca. hic lꝫ de eis mentionē non
faciat, ꝛ dicit pau. de ca. ꝙ istđ no. Jo. an. in addi. Spe. inti. đ
cel. ac. §. j. in addi. inci. rigorosum, ꝛ dicit etiam ꝙ Bar. h sen-
tit in. l. p diuersas. C. man. in ꝟ. u. dixi ꝙ si titius ꝛc. tñ Joan.
ꝛ Bar. vt mihi vr̄ non loquunť proprie in proposito ꝙ not. p
limitatione. d. l. fi. ꝗ̄ ēt secundo modo limita vt locum hēat qñ
species dať pro pecunia, secus si genus pro pecunia, q: erit em
ptio, vt per Bar. h in fi. ꝛ fuerunt verba Jac. bu. in. §. j. hui⁹. l.
7 † q: qñ venditur genus, venditor tenetur ad translationem dñij
nõ ex nā ꝯ ctus ƀꝫ ex nā rei, vt no. in fi. glo. in. l. si domus. §. j. de
le. j. ꝛ ꝙ sit ex nā rei pꝫ ex tex. cū gl. sing. in. l. si a substituto. §. fi
na. cum. l. se. cū gl. parua. in ꝟ. dare de le. j. p ꝗ̄ probať singlr,
ꝙ ille qui pmittit tradere aliqđ in gñe, teneť ad translationem
dñij, secus si in spē. l. si rem tradi. ff. de ver. ob. Qđ no. p limita-
tione ad. l. si rem tradi ƀꝫ doc. ꝛ maxime ꝭm Jo. de imo. in. d. l.
si ex substituto. ꝛ oia tradita per Bar. hic in distin. sua intelli-
gas, nisi ex adiuncto appareat ꝙ transeat actus in alium ꝯ ctum
vt pꝫ ex his q̄ dixi supra, ꝛ cū distin. Bar. transit p omnia pet.
de anch. ꝛ Jo. de imo. in. c. illo vos, de pig. cui distinctioni ēt
8 addatis vnū vꝫ † qñ agiť vt reddať in spē vna alia spēs, ꝛ ēt pe-
cunia simul, an erit ꝯ ctus emptionis ꝛ venditionis, an ꝯ o pmu
tationis, videndum est vt p Bar. ꝛ alios in. d. l. aristo, in pn. ꝛ
in. d. l. si emptione, ꝛ in. l. j. ff. de rer. permu. ꝛ per Bal. in. l. j. C.
de re. permu. ꝛ per eundem in prelud. feu. in. vj. col. p Jo. and.
9 in. c. ad qõnes de re. permu. † Ultimo facit iste tex. an pcedat
libellus si ago ex mutuo, ꝛ pero ꝯ dēnari debitorem ad dandum
idē ꝙ mutuaui, ꝛ vr̄ ꝙ nõ, vt hic, ꝛ ita p istū tex. tꝫ Nic. de nea.
in. l. fi. ff. de mag. ꝯ ue. ad h ēt all. l. ꝙ indebitū, cū ibi no ff. de con
di. inde. Sed dic, aut apparet ex libello ꝙ nolo tantūdem, sed i
spē illud idē, ꝛ ipse vex dicit, aut alr nõ apparet, nisi q: petit cō
dēnari ad idem, ꝛ tūc ꝟba libelli debent impropriari, vt salueť
libellus, vt plene no. per oēs in. c. examinata, de iu. ꝛ p Bar. in
l. fi. C. de vsu. ꝛ in. l. scire debemus, ad fi. prin. ꝛ. l. inter stipulan
tem. §. i. per ibi not. ff. de verb. ob. ꝛ in. l. si olei. C. loca. p illū tex.
cum gl. in. l. in insulam, per illum tex. ff. de prescri. ver. cum mal
tis si. facit. l. si quis intentione. ꝯ . de iud. ꝛ ista dictio idem põt
accipi pro eodem in genere, ꝛ diuerso in specie, vt per gl. in. d.
l. fi. de magi. conne. facit ꝙ no. gl. in. l. in. l. ff. de here. insti. Se-
quitur. §. mutuum.

SVMMARIVM

1 Solui non põt aliud p alio inuito creditore sed volente sic.
2 Solui an possit de pecunia ære contaminata.
3 Argentum debet solui in pecunia.
4 Mutuum an sit si dedero mutuo pecuniam in sacculo.
5 Mutuum potest fieri in pondere, & mensura.
6 Facere an possit quis præcisè cogi.
7 Soluere qui non potest in pecunia, an teneatur dare de melio-
ribus rebus.

Mutuum contrahitur.

Contrahitur mutuū datio-
ne rei consistentis pondere, numero, vel mensura, nõ in alijs, q:
in eis aut repugnat nā mutui, aut regula iuris, que aliud p alio
inuito creditore solui nõ patiť. h. d. ℭ In tex. ibi qm̄ earum, id
est q: in talibus rebus concurrunt oia q̄ sunt de natura mutui,
que non ꝯ currūt in alijs rebus non consistentibus pondere, nu-
mero, vel mēsura, ꝛ h mõ supplē do istam rõ hic positā in tex. ad
dit primo dictū, ꝛ hoc est ꝙ sentit gl. j. ꝛ ista rõ posita declarať
per sequentē partem lrē, q: in istis rebus ꝯ sistentibus ponde
re, numero, vel mēsura põt fieri solo in eodem gñe, absqꝫ eo ꝙ
restituať illud idē in spē, ꝛ hoc pp quodam similitudinem ꝗ̄
ad inuicē hñt res consistentes pondere, numero, vel mēsura, a-
adeo ꝙ non vꝫ solui aliud p alio, ꝙ secus est in alijs rebus, q:
aut oporteret i eis reddi eādē rē, ꝙ est ꝯ nām mutui, vt in pnc.
h⁹. l. aut si solueret alia res fieret ꝯ rīaꝫ q̄ hꝫ ꝙ aliud p alio ꝛc.
ℭ No. ꝙ ea q̄ consistūt in pondere, numero, vel mēsura, reci-
piūt functionē in gene suo, ꝛ tāta est similitudo in eis, vt vnum
fungať vice alterius, ꝛ hec est rõ pp quam dicimus ꝙ in nūmis
nõ iurať in litē rõne affectionis, q: non cadit in illis affectio sin
1 gularis. l. nūmis ff. de in lit. iur. ꝛ dic vt ibi. ℭ † Scđo nota. ꝙ
aliud pro alio inuito creditore solui nõ põt. ƀꝫ volenti sic, in. l. j.
§. an põt ff. de const. pe. l. itē liberať. §. j. ff. q. mo. pi. vel hyp. sol.
ℭ In gl. ma. in prin. gl. tendit ad positionem casus, ꝛ declara-
tionem lrē, vsqꝫ ibi ꝛ no. ꝛc. ℭ In ea. ibi differentibus spē, ꝛ ita
accipiť ff. ea. i. §. creditum, ꝛ in. l. iurisconsi. §. inter agnatos ff. de
gra. Sed non ita accipiť hic in tex. nec in. l. legato gñaliter, de
leg. j. Nam hic accipiť genus pro rebus cõsistentibus numero
pondere vel mensura. Alijs duobus modis vltra predicta ac-
cipiť genus ꝛ species in iure, quos vide per Bar. in. l. melius
§. duobus, in prin. de leg. ij. ꝛ adde que dixi in princip. huius. l.

2 ¶ † In ea. ibi qd si accepero argentum rc. Ja. bu. bic 13 scdm
opi. p alle. in gl. Pro, qua et facera vt tex. in. l. licie amice. ff. de
aur. r arg. leg. Tñ prima opi. est magis cōis, quā seqf Pet.
Cy. Bar. Bal. r Ang. h, r plene per Bar. in. l. paulus, in. l.
ff. de so. r in. l. si diuortio. §. ob donationes. ff. so. ma. r in. l. q extri
secus. ff. de ver. ob. r Bal. in. l. fi. C. de ҫpē. r Pet. de anch. in
cle. si bñficiorum, de deci. De quo et videatis p Bal. r Jo. de
imo. in. l. nō amplius. §. fi. de le. r Saly. in. l. si gs argentum, in
prin. C. de dona. vbi melius est loqutus q̄ hic, r Ant. de bu. in
c. quāio de iureiur. r ad alle. in ҫrio rñdēt Bar. r doc. in. d. lo
cis. Addit tñ Pau. de ca. hic, q q̄nis pecunia sit ere grami
nata, dūmō sit reducibilis ad massam argenti puri vt q solui
possit creditori vsq3 ad concurrentem q̄titatē puri argēti debi
tam per. l. quesitum. §. illud fortasse, de le. iij. q non puto ve
q2 cū intersit creditoris pp expensam que fit in reducēdo massā
ere contaminatam ad pux argentum, pōt recusare creditor eas
accipere. d. l. paulus, r expresse voluit Cy. hic in fin. Uñ non
credo a cōi sñia recedendum, q̄ tñ limita non hre locū in casu
3 spāli posito in. l. 1. C. de arg. prec. lib. x. ¶ † In ea. ibi, qd si dās
frumentum vt reddam vinum rc. gl. bene loqf dū dirit vel ven
ditio, intellige qñ argentum dēbat dari in forma. l. i pecunia, alls
non posset esse venditio. l. 1. ff. de ҫhen. emp. r. l. insulā. ff. de pre
scri. ver. s3 Ja. bu. r alios hic. ¶ In ea. ibi itē quid si libram ad
pondus in hac. q temit idē gl. insti. q. mo. re. ҫ. obli in prin. in
vo. metiēdo, r eius opi. cōiter tenef. ¶ In ea. ibi itē aptitu
do rc. in h gl. cōiter approbaf r declaraf, vt hic p bar. nā alias
sequeref q in operis diceref consistere mutuum, cum possint
ad numerum prestari. l. in stiplonibus. §. operarum ff. de verb.
ob. r tñ in eis non est mutuum. l. nō opas. ff. de pscr. verb. q2 non
adaptanf nature sue, nec enim retinēt essentiam r vtilitatem suā
4 in numero pondere vel mensura. ¶ † In ea. ibi, nā si dedero pe
cuniam in sacculo rc. idem 13 gl. ҫ. alle. in ver. metiendo, r cum
h transit Bar. r Bal. hic, sed Pe. r Cy. hic dicūt vex esse si
trado pecuniam in sacculo, vt reddas mihi aliū sacculū, non est
mutuum, sed ҫtus innominatus. l. nālis. § i. ff. de prescri ver. r
l. plane alle. in gl. Sed si petisti a me. xx. solidos mutuo, r dixi,
Ecce in isto sacculo sunt. xx. solidi accipe, ҫhetur mutuū, q2 pe
cunia est apta ad nnmerādum, r ego numero verbo. Nec ob. l.
plane alle. in gl. q2 ibi loquitur qñ in sacculo pecunia tanq̄ spe
ciem, seu corpus trado, sed in proposito exemplo non, r idem 13
Saly. hic, r pro eo allego. l. certi conditio. § si. ff. e. omni loquif
de deposito q et fieri pōt data pecunia in sacculo. ¶ † In ea.
5 gl. in fi. Bar. hic dicit q in pane procederet mutuū ad numerū
si panis per statutum est limitatus in pondere, alias aūt proce
deret mutuum ad pondus, q2 recipit functionem, r eodem mō
dicit in stagno, plūbo, r similibus, q ad pondus possent mutua
ri. Et idē 13 Ang. r Saly. r Ful. r Pau. de ca. hic, sed Jaco.
bu. r Ray. hic transeunt cō gl. q2 panes semp sunt dissimiles, r
non recipiunt functionem, r ita et vult Bal. hic motus, q2 ista
similitudo vnius panis cum altero non est nālis, sed industria
lis, r accidētalis, r natura dicif cōis, sed ars ex ingenio diuersa
est. l. si non sortem §. libertus. ff. de condi. inde. Cy. et hic vltrā
sire cū gl. refert tñ q illo casu Mar. de sa. tenebat posse ҫsiste
re mutuum in pane. s. qñ p statutum erat limitatus in pondere,
alias non, Guil. de cu. videf dicere q si consuetudo sit q mutue
tur panis poterit consistere mutuum in eo, verior vt opi. bar. r
sequa. q2 si inspicimus rōnes Jac. bu. r bald. sequeref q in vi
no non possit consistere mutuum q2 et in vino conficiendo est
opus aliquali industria r arte hominis, r non est per se a natu
ra, r ñ est maior dissimilitudo in pane q̄ in vino, r tñ in vino cō
sistit mutuum. ff. l. proxi. insti. q. mo. re contra. ob. in princi. vbi
et oleum enumeraf inter res in quibus consistit mutuū, r oleum
non est a natura, sed ex aliquali industria, sicut panis. ¶ In gl.
v. ibi. l. miles, pōt rñ. q ibi erat in obligatione tm̄ estimatio, dā
ni, r sic pecunia debebatur respectu certe speciei. l. servi, vnde
ad hoc r ad alia ҫria no. in gl. rñ. potest vt colligitur ex distin
ctione Bar. hic, potest et rñ. ad. d. l. q restituere q ibi soluitur
6 pecunia ex necessitate, q2 res prestari non poterat ¶ † In ead.
ibi, s3 fuit necessitas rc. vel dic q ibi loquif in obligationib⁹ fa
ciendi, in qbus qs non precise cogi potest ad faciendum, sed li
beratur soluendo interesse. l. stiplones non diuidunf, ff. celsus
ff. de ver. ob. r. l. si quis ab alio. §. i. ff. de re ind. r omnino glo. refert
opi. Jo. an. dic q in primo mēb. est ҫ tex. in. l. eum pro quo. C.
de sol. vnde dic melius vt hic per Bar. cuius distōnem adde pri
mo, q quemadmodum ipse dixit q in obligationibus faciendi
vel in obligatiōibus rē tradi, aut rē restitui, pōt solui aliud pro
alio, de qbus se remittit ad dicta per se in. d. l. stipulationes, in
vuj. q. debuit dicere etiam idem esse in obligationibus dandi,
q2 in pluribus casibus etiam tunc succedit obligatio ad interes
se, qui casus traduntur in. d. l. stipulationes, per bart. in. xi. r. xii.
opi. r per Bar. in l. vnica. C. de sen. que pro eo q interest, r in
l. naturalis, in prin. per illum tex. ff. de prescri. ver. adde et dnm
Bar. hic in fi. distōnis sue dicit, q fallit in regula hic tradita in
casu posito in. §. si vero sm p̄dictum, in auc. de alie. r emph. col
la. ix. nam dic q ibi non est aliud in ecclesia debente, q̄ sit in p̄
uato debitore, q soluere non potest in pecunia, cum eā non ha
7 beat, infra id qd hr in. §. q autem alle. preterq̄ in hoc. s. † qd
p̄uatus qñ nō pōt soluere in pecunia, tenef dare de melioribus
rebus vt in. d. §. q aūt, sed ecclesia potest dare mediocrem, vt
in §. si vo, nō tñ intelligas q p̄uatus teneaf dare meliorē rem
8 magni valoris creditori, cui debef modica q̄titas, q2 non debe
bit eā dare in solutum, nisi pro concorrente q̄titate, p no. p gl.
in. l. q̄dam. C. de dist. pig. r ita ingt Joā. de imo. in. l. a diuo pio
§. in vēditione, in prin. ff. de re iud. q no. p limitatione. d. § qd
aūt. ad q et vide q no. Bar. in. l. alio, de ali. le. in vbsic. q̄ro an
executores possim vēdere pro q̄sto rc. itē adde vltra bar. r do.
hic q est dare spālem casum, in quo nō hz locū rla h⁹. §. in casu
l. 1. C. de arg. pre. q the. infer. lib. x. reliqua vide p Cy. r doc. h
r p Pe. r Bal. in. l. non amplius. §. fi. de leg. 1. r per Sal. in
l. si gs argentum, in prin. C. de dona. Sequif. §. appellata.

SUMMARIUM

1 Argumentum ab allusione uocabuli ualet.
2 Obligatio & actio, an & qñ oriatur ex mutuo.
3 Obligatio & actio an oriatur ex confessione mutui simpliciter
facta sine literis.

Appellata. Hic ponif vnde dicaf mutuū, r df eo q fit de meo tuum, r si non fiat, nō ob
1 ligaris. b. d. ¶ † No. procedere argumētū ab allusione^b voca
b buli, q2 non ͡sit de meo tuum, ergo non est mutuum, r si oppone
retur q plerūq3 fit de meo tuū, r tñ nō est mutuum, vt donatio,
vel vēditio, rñdef q id in illis casibus non procedit argm̄ ab al
lusione vocabuli, q2 repugnat diffinitio mutui, q̄ colligif ex his
que traduntur in. l. ista, pñ specifice diffiniif p bar. in. § fi. huius
l. in fi. vnde qñ ethymologia vocabuli repugnat diffinitioni nō
pcedit ar. ab ethymologia, vt phaf. ff. de tutel. in. §. j. in p̄n. iun
cto §. j. r ibi p bar. in. l. j. ff. de test. r in. l. j. in prin. ff. de acq. pos. r
vtrobiq3 p Bar. r per Bar. in. l. omnes populi. in. vj. q. prin.
de iu. r iu. r in. l. liberorum, in vo principaliter. ff. de verb. sig. r
in. l. j. ff. de fur. p illum tex. r p bal. in. l. nō fine. C. de bo. que lib.
r Ant. de bu. in phe. decretaliū, hoc tñ dicit Sal. hic esse vex
si arguaf affirmatiue, q2 sic offendif diffinitio, nā si fit de meo
tuū, nō sequif est mutuū, sed si arguaf negatiue, tunc arg. erit ne
cessarium, nedū vex, r sic reperif offendi diffinitionē, nam si ñ
fit de meo tuum, non est mutuū, s3 verius df q et qñ arguif ne
gatiue non semp arg. est verū r necessarium ab ethymologia,
imo et q̄s q3 offendif diffinitio, p3 in. d. l. i. in prin. ff. de ac. pos.
vbi arguendo negatiue sequeref q nō esset possessio, vbi nō fie
ret pedum positio, q est falsum, vt p3 in re mobili, r in casu po
sito in. l. qd meo. §. si vēdito. ff. de acqr. pos. r in. l. iij. si iussserim,
eo. ti. cū si. r ita 13 Ful. h, r Ro. in. d. l. j. in prin. de acqr. pos. l3
Raph. cu. ibi dicat idē q Sal. h. Alio casu et dicatis non hre
locū arg. ab ethymologia vocaboli proprij nominis, r non ap
pellatiui vt. l. fi. §. pe. ff. ad muni. r no. bar. in. l. j. ad fi. eo. ti. r in
rub. ff. sol. ma. cū ҫcor. r addi. quas ibi dedi, r faciunt hec ad. q.
no. quā vide per Bald. in. c. j. §. si qs de manso. in vii. colō. de
2 contro. inuesti. † In glo. in ver. tuum ibi, secus in ciuili, vt confi
teor me recepisse, quo casu post biennium teneor rc. non tñ ex
mutuo oritur tunc oblo r actio, s3 ex ҫtra literarum, vt inst. de li
te. ob. iorta prin. sm bar. hic, nā alia est oblo literarum in cyro
grapho que ҫtrahif istis, alia est illa que orif ex mutuo, q2 pfici
tur re. insti. q. mo. re ҫ. obli. iorta prin. r per hanc rōnē Ja. bu
tri. hic dicebat q male vt per gl. ampliari mutuum ciuile, cum
sit ҫctus literax, tñ sm eū saluando gl. dici pōt, q aut cōfiteor
recepisse pecuniam sub pretextu future numerationis, r sic est
ҫctus lrarum, r post biennium orif obligatio, r nunq̄ est mu
tuum. l. in ҫtribus, all. in gl. aut ҫfiteor preterita cause de prete
rito, r tūc erit mutuū, q2. l. tunc fingit intercessisse numerationē
ҫ quam confitens venire nō pōt. l. generalr. C. de nō nu. pec. r
dicit ita defendi posse gloss. que tñ sm eum cōiter reprobatur

idem

a ¶ Melior.
adde q qñ de
bitor vult solnē
aliud p alio in
uito creditore
dr all. cāu qua
re h facē vult,
nec sufficit sim
pliciter offerre
bona imobilia,
itē tenef pbare
se inhabilē ad
soluēdū i pecu
nia, itē tenetur
ostendē instra
r ius efficax eo
rum bonox q̄
dare insoluturus
vult, ita tenef
cū ipsa bonox
oblatione offer
re effectualr si
deinf. de euict.
h oia ponit in.
ro. consi. clxiij.

b ¶ Allusiōe.
adde abb. consi
lio. lxxxij. An
ge. ҫsi. ccvi.

idem in effectu dicit Alb. de ro. hic ful. dicit ꝙ Jac. bu. sentit ꝙ ꝯ confessionẽ mutui factam tanq̃ ex mutuo de preterito, seu ex preterita cã statim preiudicat, nõ expectato biẽnio, ⁊ ꝙ ita intellexit Ja. bu. d. l. generaliter, ⁊ dicit Ful. ꝙ dñs suus multũ de h dicto gloriabat, ⁊ cum h transit Ro. hic, tñ in quibusdã lec. reperit Ful. dicere ꝙ h dictũ cõiter reprobat, ꝫ ſm eum pro eo dicto facit. l. aduersus, cũ gl. mag. C. de non nu. pecu. ❡ Aduerte ꝙ tex. in. l. generaliter, ſm magis cõem opi. non hꝫ locũ in confessio ne facta ex vero mutuo, vt ibi p gl. in ver. cãm, est bñ verũ ꝙ in casu posito p gl. in. d. l. aduersus, statim ꝯfessio preiudicat, ⁊ in illo casu ꝓcedere posset illud ꝙ dicit Ja. bu. bñ facit id ꝙ not. bar. in. §. si. huius. l. circa vi. col. ⁊ in. l. sub spẽ. C. de post. fateor tñ ꝙ. d. opi. Ja. bu. fuit ẽt prius opi. Simonis vicẽtini, quẽ refert Cy. in. l. generaliter in. j. op. ⁊ firmat ẽt ipsemet Ja. bu. istam opi. ibidẽ, ⁊ dicit ibi Sal. in. j. q. ꝙ istud sentit gl. in. d. l. in ꝯtractibus, vñ si dico ꝯfiteor me debere. x. que mihi mutuasti iam est mensis, nõ hẽbit locũ exceptio non nu. pe. p. d. l. generaliter, qꝛ h casu apparet ꝙ non sub spe future numerationis, sed ex cã preterite numerationis ꝯfitet, ſꝫ Cy. ⁊ Sal. in. d. l. generaliter h reprehendunt p id ꝙ no. gl. in. l. cãm, ⁊ qꝛ est ea rõ que est qñ confiteor simplr me habuisse mutuo, ⁊ iõ gl. i. d. l. i. ꝯtractibus, vꝫ intelligi qñ cã preterita erat alia ꝙ̃ mutui, vt in casu notato p gl. d. l. aduersus, ꝙ̃uis illa cã preterita sit ꝯuersa in cãꝫ mutui, vt ibi pꝫ ⁊ prout ẽt post bar. in. §. fi. huius. l. facit. l. si filius. §. is aũt, ss. j. ff. ad mace. sed si pecuniam ꝙ̃ debebam ex cã de preterito puta venditionis confiteor hẽre ex cã mutui, non est illa confessio ita suspecta, sicut si ex cã mutui, ⁊ ita confiteor simpliciter. ❡ An
2 autem post biennium oriat † oblõ ⁊ actio ex confessione mutui simpliciter facta sine titulo, Bar. hic sentit ꝙ nõ, ⁊ expꝛessius bal. hic per no. per gl. in. l. si non singuli, in versi. rei geste. C. eo. scripsi post alios in. l. si ita stipulatus. §. grisog. ff. de ver. ob. Reliquo dic vt hic per bart.

SUMMARIVM

1 Testes reducendi sunt ad cõcordiam, ut hic.
2 Dictio ante calendas, uel post calendas quõ intelligatur.
3 Testes utriusq; partis si sint dispares an probent.
4 Testes an reducantur ad concordiam ut probent, an uerò solũ ut falsum uel periurium euitent.
5 Mutui tres sunt species, ue hic.
6 Exceptio non numeratę pecuniæ, an & qñ possit opponi.
7 Renunciatio facta simpliciter exceptioni non numeratę pecuniæ an ualeat.
8 Confessio de recepto facta per procuratorem, an & quando probet numerationem.
9 Libellus in actione ex mutuo quomõdo sit formandus.

1 **Creditum.** Differt creditũ a mutuo, vt genus a specie, ꝙ p quatuor ꝓbat exempla. h. d. vsq; ad. l. cũ quid. ❡ No. ꝙ genus ⁊ spẽs hic accipiunt put dialectici accipiunt. s. ꝙ sit illud qđ predicat ⁊c. vt vidistis per gl. in. §. j. huius. l. ⁊ ita ẽt accipit in. l. ius ꝯsul. in. §. inter agnatos ff. de gra. ⁊ insti. de iure nat. §. plebs, ⁊ ibi gl. in ꝟsi. genere,
3 alijs modis ẽt in iure nfo accipit, vt dixi. d. §. j. ❡ † In gl. in ꝟ si. post nuptias. ⁊ qꝛ declarat hic in gl. hec verba post nuptias posse dupl̃r accipi, iõ inducit p Bar. h ad. q. de test. discordã
a tibus quorũ aliqui dixerũt factũ fuisse ante nup. vel ante guerram, alij vero post, vt reducant ad concordiam h mõ. s. ꝙ fuerit ante nuptias intelligit. s. solutas, ⁊ illi q dicunt post nuptias intelligat. s. ꝯtractas, vt per eum latius postea prosequentem qđ importent ista ꝟba sua significatione, de quo dic vt p eũ hic, ⁊ in l. ante calendas ff. de ꝟ. ob. ⁊ Ra. cu. specifice transit cum distinctione posita p Bar. h, Bal. vero hic in ti. de pa. const. in ꝟ. vobis, el. j. vꝫ tenere ꝯ Bar. nã dicit Bal. ibi ꝙ dictũ testis ibi dicentis ꝙ fuit ante guerrã dꝫ intelligi. i. ante originem guerre per illum tex. p hoc ẽt adducit, qꝛ non est bonus sensus ille qui non sonat in auribus vulgi. c. ex iſtis, de spon. ⁊ sic est ꝯ distinctionem bar. hic dicentis, ꝙ ista ꝟba dñt intelligi ꝙ ante guerram. s. finitã, p. l. stipulones nõ diuidunt. §. pe. cũ gl. ff. de ꝟb. ob. cũ alijs hic alle. p eũ iñ in. d. l. qui ante calendas, vꝫ trãsire cum Bal. ful. hic vꝫ tenere ꝯ Bar. in ꝓbõne testiũ, ⁊ sic vꝫ cũ bald. ꝯcordare, tñ mihi nil vꝫ allegare ꝙ vrgeat. Unde puto bar. bene loq, habito respectu ad significationẽ iuris cõis p. d. l. q ante calendas, iuncta. l. q hoc mõ, ⁊. l. eũ qui ita, el. ij. eo. ti. nisi aliter se hẽret cõis vsus loquẽdi, quo casu ꝓcedat dictũ bald. ❡ † Ex his
2

a ❡ Ante nup. Adde Ang. ꝯs. cclxxiiij. vbi ponit de testibus quorũ aliq dixerũt ꝙ erant testes rogati ante publicum testm̃, aliqui post.
b ❡ Vide Jas. h in. ij. col. ale. de imo in. l. si insulã. §. tutus ff. so. ma. ⁊ in. l. añ calendas ff. de ꝟ. ob. ⁊ i l. galli⁹. §. ille casus, in. v. co. ff. õ li. ⁊ post. ⁊ Fel. in. c. ad petitionẽ, i ix. co. de trãs. ⁊ vide bar. i ꝯsi. clxxvj. inci. pſeo in. i. vol. ⁊ ibi dixi plene in additio.

b not.⁹ ꝙ si quis ꝓmisit soluere tibi ante mẽsem Janua. nõ poterit ante finitũ mensem Janua. conueniri qꝛ intelligit ante mẽsẽ. s. finitum, nisi aliter se hẽat, cõis vsus loquẽ. cũ in certo casu dat quedam diffa inter h ꝟba ante calẽdas, ⁊ post, ꝙ̃ vide p Bar. i. d.
3 l. q ante calendas, † ⁊ tene menti id qđ dicit Bar. hic in quantum vult testes non reduci ad ꝯcordiã, vt ꝓbent, si testes vtriusq; p
c tis sunt dispares, ᵃalle. no. p Inn. in. c. cum contingat, de offic. dele. Sed dicatis ꝙ est gl. ibi, q̃ h tꝫ, ⁊ idem tꝫ bar. in. l. galli⁹. §. ille casus, de lib. ⁊ post. ⁊ bal. in. l. j. in. j. const. C. in. §. quibus, ⁊ in l. j. in. iiij. col. ff. e. ⁊ in. l. in insulam. §. j ff. so. ma. ⁊ bal ac. d. Car. flo. in. c. cũ tu, de test. Sed ꝯtrium est de mente gl. in. c. nostra õ test. ⁊. iiij. q. iij. ⁊. c. si testes, ⁊ istud tenent Ant. de bu. ⁊ do. abba. in. d. c. cum tu, ⁊ Ant. de bu. in. d. c. in nostra. ⁊ Jo. de imo. in. l. inter stipulantem. §. j ff. de ꝟ. ob. per tex. in. d. c. cum tu, nõ violãdo tex. nec diminuẽdo, vbi non fit distinctio inter paritatem
4 ⁊ disparitatem testium, nec ꝯtrium vꝫ bene iure ꝓbari. ❡ † An
d aũt testes reducant ad concordiam vt ꝓbent, an vero solũ vt periurium, vel penã falsi euitent, bar. hic, ⁊ expꝛesse in. d. §. ille casus, ⁊ in. d. l. in insulam. §. j. ⁊ in. l. labeo. ff. de sup. leg. ⁊ bal. in rub. C. si ex fal. instr. in vlt. col. ⁊ Ang. in. l. ambigua. ff. de leg. ⁊ Ant. de bu. in. c. ex literis, in vlt. col. de spon. vꝫ velle ꝙ fiat reductio ad ꝯcordiã, ẽt vt ꝓbent, ⁊ istud ẽ de mẽte gl. in. d. c. in nfa, ꝯtrium tenẽt multi, de quo me remitto ad ea que dixi⁹, ⁊ scri
5 psi post Jo. de imo. in d. l. inter stipulantem. §. j. ❡ † In glo. in ꝟ. credimus. Ad hãc gl. cõiter recurrimus circa istã dist. triplicis mutui quã ẽt amplia vt hic p Bar. cuius dictis adde in ꝙ̃tum ipse in. ij. spẽ mutui mere ciuilis dicit verũ esse ꝙ oritur actio ex cyrographo post biẽniũ, qñ sub spe future numerationis facta fuit scriptura, vel ꝓmissio, secus si non spe future numerationis, sed aio pura donãdi promitterem centum p stipũlonem que a te ꝯfiteor habuisse ex cã mutui. Nã statim nõ expectato biẽnio ꝯhẽt illud mutuũ, ita dicit esse tex. hic, put ſm eũ gl. h intellexit istũ tex. in mutuo ciuili. Sꝫ Ful. reprehendit h, qꝛ nõ diceret mutuũ, ſꝫ donatio, veritate inspecta, que magis attendi dꝫ, ꝙ̃ illud ꝙ simulate concipit. C. plus va. ꝙ agi. p totũ, itẽ ꝙ iste tex. ſm gl. intelligit nõ loq de isto mutuo mere ciuili, sed de isto. i. ciuili cui nã cooperat, Pa. de ca. hic trãsit cũ Bar. all. l. si sub spẽ, cũ ibi no. C. de post. ⁊ qꝛ solũ ẽ necesse expectare biẽniũ, qñ ꝯfessio facta ẽ simpl̃r ex cã mutui, qꝛ vꝫ fcã spe future numerationis. Secus si erat debitor mõ ex alia cã ille q ꝯfessus ẽ se recepisse a me, ⁊ postea cũ pecunia esset soloni parata ꝯfitet se hẽre ex cã mutui. l. si ex precio. C. e. ⁊ ff. eo. l. singularia. Certe dictũ Bar. vꝫ in se eẽ verũ, dato ꝙ gl. ista nõ intelligat hic. §. in casu illo, nã satis est ꝙ confessio mutui fiat ex aliqua cã, q̃ non sit de futuro. l. aduersus, cum gl. ij. C. de nõ nu. pe. Secus si fieret ex cã de futuro, qꝛ tunc lꝫ ꝯfessio vere non fieret ex cã mutui sed ex alia cã, reqreret biẽniũ, vt ꝓbat in. d. l. si sub spe, ⁊ ibi declarat bar. ⁊ nõ ob. ꝙ sit donatio, vt dicit Ful. qꝛ dico ꝙ bar. h non negat, nam est donatio conuersa in cã mutui, ꝙ fieri põt p d. l. si ex ꝓcio, nec reqrit ꝙ pecunia sit soloni parata. qñ fit transfusio in cã mutui p stipũlonẽ, secus si p pactum nudũ, vt nota. in d. l. si ex ꝓcio. ⁊ pro opi. Bar. hic vꝫ gl. in. l. in ꝯtractibus, in gl. j. C. de nõ nu. pecu. ibi dum gl. dicit itẽ intelligo ⁊c. declarãdo
6 eã vt dixi, in. §. appellatio. ñ. e. l. † Non tñ sufficeret ꝙ in cyrographo, vel instrõ simpl̃r diceret, ꝙ titius nõ sub spe future numerationis ꝯfitet se dẽre mihi cẽtũ ex cã mutui, q̃ mihi dare ꝓmisit ⁊c. nã per h impediret opponere exceptionem, non nu. pec. ff. biẽniũ qñ tacite vel expꝛsse non appareret de aio donandi. Ita sing. voluit Bar. in. l. si ex cautione. C. de nõ no. pec. p rõnẽ ꝙ̃ ibi vide p eum, ⁊ ita limitabis no. p eum hic. est verũ ꝙ Ja. bu. in. l. generaliter. C. de non nu. pe. tꝫ ꝯtrium eius, ꝙ dicit
7 Bar. in. d. l. si ex cautione, ſꝫ ſꝫ Jo. de imo. in. c. si cautio, de fide instru. veritas huius pẽdet ab alio articulo quo querit, † an

Thom. b ❡ Ex his nota. adde tex. in l. si cui i pn. ⁊ i no. frã. are. ff. de le. j. ⁊ tex. i. l. si ita stipulatus fuero si cici⁹ ff. ꝟ. ob. vbi vero post terminũ intelligit. s. incohatum, vt ibi Imo. sentit ⁊ õ clarat alex. i. l. q h anno. ff. õ ꝟbo. ob. ⁊ i. d. l. si ita stipulat⁹, ⁊ vide ẽt tex. i mã in. l. si is q, ⁊ bald. C. ne de sta. defuncto. ⁊ alex. i. l. si insulã. §. j. ff. so. ma. ❡ Vid. ial. i. l. añ calẽdas in. ij. co. ff. õ ꝟ. ob. ⁊ adde ꝙ si cut dictio añ i telligit añ mẽsẽ completũ ⁊ mẽsem incohatũ, sic ⁊ dictio post vid. plura bona p Fel. in c. cũ tu, in. iij. co. õ test. ⁊ do. in. l. si insulã. §. j. ff. so. ma. ⁊ vid. lxi. di. c. si epm ⁊. xxxiij. di. §. si quis post ⁊ i. l. cũ anteriorib⁹. C. õ ap. q̃ no. pro ꝯcordia testiũ de q̃ ẽt per Imo. in. c. licet corpales i. xij. col. de trãsla. p la. Tho.
e ❡ Dispares adde pe. de an cha. ꝯ. ccclxxix. ⁊. ccclxxvij. ⁊ an testes reducant ad cõcordiã, vt probent, vel vt falsũ euitent, vid. in. ro. ꝯsi. cccj.
d ❡ Reducantur ad ꝯcordiã vide ro. in ꝯsi. clvj. ⁊. clvij. ⁊ de test. reducẽdis ad ꝯcordiã ẽt qñ ꝓducunt ab eadem pte, vide fran. are. ꝯs. xiij. cclviij. ⁊ vide alex. in consi. cxvj. in. j. col. ⁊ consi. cxviij. in. ij. co. in. j. vol. ⁊ in ꝯsi. lxiij. p totũ, ⁊ in ꝯs. xxiiij. col. vj. ⁊ in consi. xxvij. p totum. ij. lib. vbi an reducant ad ꝯcordiam vt probent, vel falsum euitent, ⁊ vide ale. in consi. ciiij. col. ij. in. v. vol. alex. in consi. xcij. col. vj. e. ii. Abb. ẽt i consi. cvj. col. v. ⁊ qñ dictũ vnius testis dẽat reduci ad concor. ẽt p Ale. in consi. cv. col. j. in. ij. vo. ⁊ in consi. xx. col. j. in. iiij. vol.

va' est simplex renũciatio facta exceptioni nõ nu.pe. ⁊ si tenemus ꝙ nõ valeat, tunc verius dicit bar. in.d.l.si ex cautiõe. alś ãt verior ẽt opi. Ja.bu.in.d.l.generaliter. Utrũ aũt valeat dicta renũciatio, vel non, vide p Bar. ⁊ oẽs in.d.l.si ex cautione, cuius fuis ꝯcor. ⁊ ẽm Ja. intellige Ang.h dicentẽ, ꝙ si ꝯfessio nõ emanauit spe future numerationis, nõ est necessariũ biẽniũ, alle. inst.de litera.ob.in pn. Itẽ hic no.in gl. Adde dici posse ꝙ ñ repiś ꝙ mutuum ꝓprie appelleś ciuile in duobus casibus hic vlt.no.in gl. q: imo qñ interuenit stipło appellaś ꝯctus obłõis verboꝝ, ⁊ non ꝯctus mutui, ꝫ hñ hꝫ cãꝫ mutui, tñ vnicus dś esse ꝯctus, non duo.l.si ita fuero.§.i.cũ.l.se.ff.de noua. ⁊ sic appellatur ꝯctus stipłõnis, vt ibi. ⁊ similiter qñ fit ꝯcessio in cyrographo appellaś ꝯctus lřarum, insti.de litera.obli.in pn. ꝫ bene hꝫ cãꝫ mutui, nõ enim in.d.casibus põt ꝓprie dici ꝯctus mutui, q: mutuum est ꝯctus qui ꝑficitur re, nõ verbis, aut lřis, imo tanq̃ diuersi ꝯctus ponunś, vt insti.de obl. in fi. ⁊.l.j.§.j. ⁊ ij.ff.de ac. ⁊ obli. ⁊ ad ista que circa hoc dixi, vide bal. in rub.C. eo. ⁊ ꝙ ipse no.in.l.si absenti, eod.ti. ⁊, que dixi in.d.§ appellata. † Et inducitur iste tex.cũ gl.fi.p bal.hic ad.q.ticius fecit pcuratorẽ ad accipiendum pecuniam mutuo, ⁊ ꝓcurator forasse accepit pecuniam mutuo, tñ in instřo nõ dś ꝙ acceperit, ꝫ ꝙ cõfessus fuit se recepisse mutuo, an poterit agi ꝯ dñm ex tali instřo non ꝓbato alr de receptione pecunie. ⁊ Bar. hic tenuit ꝙ non q: ꝓcurator fuit ꝯstitutus ad recipiendum mutuũ nãle, vt sonãt illa verba ad recipiẽdum, sed istud instřm ꝓbat mutuũ ciuile, cui nã non cooperaś, nisi de numeratione ꝓbetur, ⁊ sic excessit mãdatũ. Pro hoc ẽt alle.l.j.§.si mutuo.ff.si qd in fraudẽ pro. ⁊.l. si debitorem, ⁊ ibi Bar. idẽ reassumpsit.ff.de noua. fortius dicit Bar.h ꝙ ẽt si dixero facio te ꝓcuratorẽ ad recipiẽdũ pecuniã mutuo, ⁊ ad ꝯfitẽdum te recepisse adhuc non sufficeret dicta cõfessio, q: illa vba ad ꝯfitẽdum, debent intelligi de recepto vere, alias eẽt donatio, que non venit in mãdato nisi exprimaś, vt hic p eum. Bal. hic approbat primũ dcm̃, ꝫ non ẽm, nisi qñ ꝓbareś p ꝯfessionẽ ꝓcuratoris non veram, ꝫ vbi nõ ꝓbareś, post q̃ hꝫ' mandatum ad ꝯfitẽdum dꝫ posse preiudicare dño ꝯfitẽdo.l.creditor.§.lucius.ff.man.in ar. Sa'y. ẽt in primo dcõ tꝫ ꝯ Bar. q: ꝯfessio ꝓbat numerationem.l.si ita stipulatus.§ grisog.ff.de v.ob. ⁊.l.pu.§.fi.ff.depo. ⁊ ad alle.p Bar. rñdet, ꝙ loquunś in casu certo, qñ ꝯstabat ꝙ numeratio non interuenerat, secus si in casu dubio. Unñ concludit ꝙ si agereś ꝯ dñꝫ post biẽnium tanq̃ ex mutuo ciuili, seu tanq̃ ex cyrographo nõ obtineat agẽs, q: ꝓcurator ad h nõ hꝫ mandatum, sed si agereś tanq̃ ex mutuo nãli, ad cuius ꝓbõnem ꝓduce reś confessio, tunc dꝫ agens obtinere, Ful. in vlt. dicto tꝫ cũ bar. qñ non probaś ꝙ cõfessio sit falsa l.lucius § tutele.ff.de ad.tu. ⁊ dicit ꝙ non obst.l. certũ.§.sed an ipsos.ff.de confes. vbi confessio tu. vel pc. non nocet dño, q: ibi non loqś de cõfessione facta super facto ipsius administratoris, sed super facto alieno.s.an factor sit debitor, vel non. Pan.de ca hic in primo dicto tꝫ cum bar. nõ p rõnẽ bar. sed p.d.§.sed an ipsos. Pro h ẽt alle.l.non abstulit, ⁊ ibi not. bar.C.de non.alie. ⁊ no p Jo.an.in addi.spe.ti.de teste.§.j.super v.sed pone egi.in fi.magne additionis. Sꝫ in scdo dicto tꝫ ꝯ Bar. alle.no.p Ang.in.d.l.debitorem, Ro. hic se remittit ad dicta p se in.l.predia, de acq.pos. ⁊ ibi in primo dicto tꝫ cũ bar. ꝫ in scdo tꝫ ꝯ eũ, sequutus Ang.opi.in.d l.si debitorem q: alias illa vba apposita in mãdato dicẽtis ⁊ ad ꝯfitendũ eẽnt supflua, si intelligerenś vt Bar. intelligit. Itẽ q: ꝯfessio ꝓcuratoris hñtis mandatũ ad hoc preiudicat dño.l.perinde.§.si pcurator, cũ gl.in v.absentem.ff.ad.l.aql. ⁊ p.d.§.tutele, cũ gl. ⁊ rñdet ad rõnẽ Bar. dicẽtis ꝙ esset donatio, nã hoc non vś verum q: non fit preiudicium dño qm̃ si.ff.biẽnium ꝓducaś illis confessio ꝓcuratoris ꝯ dñm poterit dñs opponere exceptionem non nu.pe. ꝫ post biẽniũ hẽbit regressum ꝯ ꝓcuratorem, ar.d.§.tutele, ⁊.l.vir ab eo, ⁊ ibi no. Bal. in sec.anti.ff.de do.int.vi. ⁊ vx. In subsidiũ ꝓcuratore non existente soluendo putat ꝙ restitueretur actio dño ꝯ debitorẽ, a quo ꝓcurator confessus esset recepisse debitum, ar.l.fi.in prin.ff.de eo p quẽ fac. erit, ⁊.l.fisco.C.de conue.fis.debi.li.x. Et pro eo benefacit gl.in.l.in ꝯctibus.§.j. in v.penitus.C.de nõ nu.pe.p Jo.de imo.in.c.cautio, de fi.inst. ⁊ in.d.l.si debitorẽ, ⁊.l.a diuo pio.§.ꝫ si emptor.ff.de re iu. vbi tꝫ in primo dicto ꝯ bar. ar.l.oẽs.§.fi.C.de quad.prescri. ⁊ per no.p gl.in.d.l.in ꝯctibus, in v.penitus, vbi ꝓcurator fisci ex confessione sua preiudicat fisco incontinẽti, ergo saltẽ ꝓcurator priuari dꝫ ꝑiudicare dño, elapso tpe dato ad opponedum exceptionem non nu.pe. ⁊ rñdet ad.d.§.si mutuum, ꝙ ibi loqś in casu certo, ⁊ ꝙ satis est ꝙ in casu nostro procurator possit conueniri a dño p eo, ꝙ fecit procuratorio nomine.l.q ꝓprio.§ ꝓcurator ff.de ꝓcu. ⁊.d.l.vir ab eo. Et sic erit ꝯsultũ dño hoc autem nõ contingeret in casu.d.§.si mutuam, q: si illa confessio liberti teneret, funditus esset exclusus ꝑonus ab omnis remedio Fed. b de se.ꝯsi.iiij.inci.ticius fecit procuratorem vś tenere ꝯ bart. q: ꝯfessio ꝓbat veritatẽ, ad.l.pecunie.C.de sol. ⁊.l.gñalr.C.de nõ nu.pe.puto in primo dicto tenẽdã eẽ opi. Bart. quã sequitur Jo.an.in addi. ⁊ bar. in.l.a diuo pio, in.d.§.ꝫ ⁊ si emptor, ⁊ in d.l.nõ abstulit, p illũ tex. ⁊ Ang.in.d.l.ij.§.fi.de quad.prescri. ⁊ Ant.de bu. ⁊ do. Abb.in.d.c.si cautio. ⁊ Joã.de imo.in.l.si ita stipulatus.§.grisog.ff.d v.ob. ⁊ pan.de ca.in ꝯsi.vlt. Est.n. aliud numeratio, ⁊ aliud ꝯfessio.l.j. ⁊.l.fi.C.de do.cau.nõ nu. ⁊ d.l.si ex cautione, cum gl. ⁊.l.assiduis, cum gl.parua.C.q po. i pig.ha. ⁊ sic mãdatum factum ad primũ, non comprehendit ẽꝫ l.diligenter, in prin.ff.man. Ad idẽ facit, q: confessio ꝓcuratoris sponte facta non nocet dño.l.si defensor, in prin.cũ glo.ff.de inter.act. ⁊.d.§ sed an ipsos. ⁊ rñ.data p Ful. ad.d.§.ꝫ an ipsos, q̃ ẽt dedit Jo.de imo.i.d.c.si cautio, nõ vś iure ꝓbari, nec hñe rõnem diuersitatis in se, ⁊ est expresse ꝯ no.p bar.in.d.§.tutele, nõ obst, dũ dź ꝙ ꝯfessio ꝓbat veritatem.d.l.publia, cum aliis.ff.alle. q: illa iura loquunś de ꝯfessione dñi ꝓbante ꝯ ipsummet dñm. Nos de ꝯfessione ꝓcuratoris, vt ꝓbet ꝯ dñm, a quo non habuit spãle mãdatũ confitendi, non ob.d.§.tutele, q: tex.non ꝓbat, ⁊ gl.male dicit, vt ibi ostendit Bar. vbi ꝓbat illã gl.esse ꝯ illũ.§.ꝫ an ipsos. ¶ Preterea ibi tex.loqś in tutore q hꝫ liberã administrationẽ.l.inter bonoꝝ, ⁊ ibi no. bar.ff.d admi.tu. ⁊ no.gl.in.l.mãdato.ff.de ꝓcu.nõ ob.d.l.ij.§.fina.de quad.prescri.q: illa potius facit i ꝯriũ, q: spãle est in illo ꝓcur. seu administratore fisci q dś hñe liberã, vt.l.ꝓses, cũ ibi no.C.d trãsa. ⁊ no.gl.in.d.l.mandato. Ergo in ꝯriũ dꝫ esse ius cõe in aliis saltẽ nõ habentib' liberam. Facit ꝙ no.gl. ⁊ bal. in.d.l.nõ abstulit. In secundo vero dicto Bar. ꝫ Ant.de bu.in.c.si cum tio transeat cum eo, tñ magis cõiter alii tenẽt ꝯriũ, vt bal. Ful. ⁊ Pan.de ca.hic, Ang. Jo.de imo. ⁊ Pan.de cast. in.d.l.si debitorẽ, ⁊ Ang. ⁊ Jo.de imo.in.d.§.ꝫ si emptor, ⁊ pan.de ca. in ꝯsi.vl. ⁊ Roma.in.d.l.predia, ⁊ istam comm opi.sequor per alle.per eos, q̃uis ipsemet ang.sibi ꝯrius in.d.l.non abstulit, teneat opi. Bar. ⁊ ad ista ẽt vide que dixi in.d.§.sed si emptor.
9 † facit ẽt ista gl.ad.q.de eo qui in libello agit ex mutuo nãli, ⁊ ꝓbat de sola ꝯfessione, ꝫ de hoc veniet dõm post Barto.in.l. certi ꝯdi.§.si nũmos.ff.eo. ¶ Ultimo ponit Bar. h diffinitionem mutui, que magis plꝫ, q̃ diffinitio tradita p Bal.in ꝑnci. huius.l. ⁊ p Saly.in.§.appellata. ⁊ fragilis vś impugnatio facta per Ful. ⁊ Ro.hic dicentes ꝙ bar.debuit i diffinitione addere ista verba in ea qualitate, per id quod habetur.ff.l.proxim. Sed rñde ꝙ dictio idẽ posita in diffinitione tollit obiectũ, facit ꝙ dixi in prin.huius.l.alleg.no.p gl.in.l.fi.ff.de mag.ꝯue. ⁊ quãuis Ful.ẽt reprehendat diffinitionem Bar. q: illa vba spẽ recipiendi tc. solum respiciunt creditorem, responde vt p gl. in rub.C.de reb.cred.

SUMMARIUM

1 Vinũ uetus dś melius nouo, & iõ unũ p alio reddi non debet.
2 Vinum uetus, & uinum nouum q dicatur.
3 Testibus senioribus magis credendum est, quã iunioribus.
4 Senes in dignitatibus & honoribus, sunt pferẽdi iuniorib'.
5 Doctores iuniores sũt ꝑferẽdi senioribus, qñ sũt excellẽtiores.
6 Sta. q doctor minor .xxv. anu, non possit deputari ad publicam lecturã, nõ habet locũ in doctore minori ualde excellẽti.
7 Excellentia maior probaś .xv. testibus.
8 Doctor actu legẽs, quãuis iunior, pferś alteri doctori antiquiori actu non legenti.
9 Tacitum an & quando habeatur pro expresso.
10 Mutuum quomodo probetur.
11 Mutuum uel depositum an sit, si qs dicat tolle, uel accipe hanc pecuniam.
12 Donatio uel mutuum an sit, si quis dicat do istam pecuniam, si de cã aliqua nullatenus apparet.
13 Donare an uideatur qui dicit concedo tibi istam rem.
14 Cõcedens aliquid facere in suo, an dicaś cõcedere aio donãdi.
15 Libellus sufficit quòd concludat psumptiuè.
16 Moneta antiqua mutuata, cuius forma mutata ẽ, an debeat restitui ẽm antiquam, uel nouam formam.
17 Datum ob cãm, cã non sequuta, an possit repeti.
18 Donare res ecclesie nõ põt prelatus, nisi bene merentibus.

19 Electio

¶ Et inducitur iste text. circa hãc.q. vid bar. ⁊ M.o.in gl.in v.solonis in.l. duob'.§.i.ff.tit. 8 j.pau. de ca.ꝯ. cccxv.inci i cã q̃ vtiś Ro.ꝯs. ccclij. ⁊ Jo.de pla.in.l.fi.C.d apo.pu.lib.x.

b ¶ Cõtra bã. adde ꝙ imo fe de.de se. tꝫ idẽ ꝙ bart. ⁊ hñ dź ꝙ quo ad ipsũ creditorẽ paria sunt solonẽ recipe ⁊ ꝯfiteri sibi solutũ, ꝫ quo ad ꝓcuratorem dź ꝙ dictus ꝓcurator nõ potuit liberare nisi p realẽ solonem nõ fictã, ⁊ ita ẽt alle.: cum ro.ipsum ibi, ⁊ bar.in.l.si debitorẽ sequutus eius ꝯ.ccclij.in eip.spũsancti ... vbi ẽt dź ꝙ ... si ... eret si ... urator dice... ... ꝙ sequitur', ⁊ ... existe... de cã pecu... ⁊ õ pdicto ... ertic. vide ẽt p bal.consil.ccc. xxxiij.j.li.

19 Electio mala, licet sit in culpa quantum ad hoc, ut eligens non excusetur quo ad alium tamen ipse male eligens habet regressum contra electum.

e **Um quid.** In mutuo tacite actū eē vī, ꝙ eque bonum detur, et ꝙ tacite agitur ab utroqȝ pro expresso habetur. b.d.
1 ℭ † No. vinum vetus dici melius novo, vt hic, et l.iubemus.la.i.C.de erro.mili.anno.lib.xii. et iō vinū pro alio reddi nō dz.s. novū pro veteri, nisi actū eēt ꝙ redderet vinū tali tpe quo in illis partibus nō haberet vinū vetus, vt hic p Bar. allegātē .l.firmio.ad fi. et .l.nec semel.§ si in habitatione.iūcto prin.l.i. qui vi.le.ce. ℭ Scdo no. ꝙ tacite actū pro expresso habet, de quo dicet .ff. ℭ Tertio no. ꝙ illud ꝙ est de natura ɔctus nō est necesse ꝙ probetur qr intelligit tacite agi. ℭ In gl. in ver. novū ibi nō liberat. Bar. tenuit ɔ gl. vt hic per eum, et ita magis cōiter tenetur. Tamen Bar. de saly. hic sequitur dn̄z suū Ryc. d saly. dicit, ꝙ si creditor vult expectare vinū novū, non tenet recipere vetus, ēt si sit in ea bonitate sed hoc non probat, et est ɔ iura que dnt creditorem esse in mora si non recipit debitū oblatū congruo loco et tpe l.qui decem.in prin. et .l.si so'mutuus ff.de sol. Tenendo eēz opi. dic ꝙ non obst.l.fi.ff.de vsu et habi.alleg.in gl. qr ibi mutabatur species, et sic fiebat preiudiciū vsufructuario qr extinguebatur vsus.l.repeti in fin ff.qui.mo.vsufru.amit.iuncto text. insti.de vsu. et ha.in prin. aliar aūt rem meliorem facere lz debitori.l.pe.cum glo.ff.si ex no.cā aga. Non ob.ēt.§ preterea.si quis allegatus in gl. qr ibi stipulator volebat auferre electionem debiti cōpetentē, ꝙ facere non pōt, hic aūt nullā hēbat
2 electionē creditor quā sibi auferat debitor. ℭ † Tangit ēt circa hec Bartol. post antiquos qd dicatur vinū novum * et quod vetus dic vt hic p eum. Pro quo etiam facit.l.fin §. quotiēs, et quod ibi no ff.de pub.mulis.n.modis accipit novum, vt p g'o in.c.generali, in ver.de nova.de elec.in.vi. et p Bar. in rub.ff.de no.ope.nū.in fi. et ibi ēt p Ang. et Alb.de ro.in.ij.pte stentor.q xv.p Ang.i.l.i.i pn ff.ꝙ qsqȝ in.p il
3 lū tex. et in.l.si negocia, per illū tex.ff.de neg.ge. ℭ † In ea. ibi testes seniores et c.no.glo.istam, ex qua haben magis credendū esse testibus senioribus, et ita eaz vt notabile sequunt Bar. et alii doc.hic. Nisi fm Gui.de cu.h iuniores essent digniores, per.§ fi.alias §.ordinationē, in auc.de mona.alle.i gl. Omnibus adde Archi.v.di.in.c.dño, vbi dixit idē ꝙ gl. nra hic, et p hoc alle.c.notificavimus.xxxv.q.et ponit ēt Ar
b chi.in.d.c.dño. Plura alia in qbus antiquitati defert, * ad qd ēt vide no.per.l.i.p illum tex.de albo scribē. et per bal. in
4 l.fi.ff.de fid.instr. in lec.anti.p illū tex. et ibi alle.istā gl. † Itez id qd subiungit h in gl.fi. in dignitatibus vel honoribus an
c tigerem * esse preferendum.l.fi.C.de tyro.lib.xij.l.semp ē in pn.ff.de in.imm.c.i.de ma. et obe.vi.di.statuimus.xxiiij.di. epo. Intelligas vez eē nisi iuniores virtute, et probitate excederent antiquiores. ita loquitur tex.in.d §.ordinationē.
5 † et iō gl. ibi in ver.ipsa colligit arg.pro doc.iuvenibus vt pre
d ferantur * antiquioribus, qn̄ iuvenes sunt excellētiores, et istā gl.sequit Ang.ibi, et hic ēt Ro.q pro hoc ēt alle.gl.j.i.l. j.C.de anno.civi.lib.xi. et tex.i.l.sed reprobari.ver. valde tn̄ ff.de excu.tu. Per quē tex.cū ibi not.p bal. dt Ro.fuisse d
6 terminatū, ꝙ † si ex forma statuti mior.xi.annis nō poterat deputari ad lecturā ordinariā, nō hrēt locū in doc.valde excellenti, qr pp magnā excellētiā recedat a statuto ordinarie lecture, vt dicit Bal. per illū tex. Et ita ēt dt Ro.in.l.si cuz dies §.si arbiter ff.de arbi.p illū tex.l Rb.qd puto ita vez et c. facit qd no.bal.i probe.ffoz.i finalibus Rbis. Et pallegatā gl.in.d §.ordinationē sequit ēt Ro.in.l.si Ro.§ de viro, in liij.fal.ff.sol.ma. vbi pro illa gl. ali.tex.i xxiiij.di.epoz, et tex. i.l.vnicuiqȝ, de pro xi.sacro.scri.li.xij. et ibi dicit eē tex.singu.
7 probantē † ꝙ talis maior excellentia probari dz p.xv.testes. Cōfirmo pdicta p.l.ii.C.vt digni.ordo.serue.li.xij.vbi loquitur
8 tur de administratoribus, vbi probat, † ꝙ doctor actu legēs qn̄uis iunior pferat alteri doctori antiquiori actu non legēti, fm And.de barn.in.l.i C.de consili.lib.xii. Jo.de pla.i.d. l.ii. Ad predicta etiam videatis tex.in.l.providendū.C.de postulan.per quem dixit ibi Saly.ex ordine litere probari pferādū esse iuniorē doctorē si est excellētior, et dicit.d.Abb.
e in.c.clerici de iudi. * ꝙ doctor qn̄diu legit, et meliora stipēdia hz dz ceteros anteire p.l.i.C.d albo scri. Sz puto ꝙ voluit allegare.l.nemo.C.d of.magi.of. vbi meli' pbat circa q ēt vt

a ℭ Novum. Sed qn̄ debeat incipi portari vinum novū cū tutor administrat, vide Lud.roma.singu.suis fol.xii addē ꝙ ēt facit tex.in.c.xxv.qd.viij.vbi elapso anno non dicuntur nove nuptie. Francis.cur.
b ℭ Antiquitati defertur. Unde dr in tex.in.c.porro. et in.c.sciendum.xxvi.q. iiij. et in.c.porro.liij.dist. et in antiquis est sapientia, et in longo tpe est scia, refert dentis no.per Bar.in.l.i.p illū tex.ff.de obse.pstā. et Pan.i l.ii § pus.d vul. et pup. et ꝙ leg. et no.i.d.l.i.C.d osiil.vbi circa h plura scribit And.de barn. et Jo.de pla. limitātes dictā istam, ꝙ antiqor est preferendus, et ēt id qd hr i.c.statuimus de ma. et obe. Per quē tex. probat fm doc. vbi dt pferendū esse illū qui hz dignitatē, qn̄uis iunior, alteri antiqori dignitatē nō hn̄ti, de qbus ēt vide p Pet.de anc.in.c.j.de parro
f chijs. * ℭ † In gl.in ver pro cauto. ibi si ab vno tm̄ fecus et c. hec prima sol. nō vr bona, qr diminat ad ɔriū, itē qr ɔctus nō valeret, pp dissensum.l.inter stipulātē § i.ff.de Rb.ob. et .l.i ff. de pact. nos .st qrimus qn̄ est defectus solum, qr fuerit tacite et nō expsse actū. Seqnēs solō est ɔ.l.trinch ff.de ver.oblig. Potestis soluere vt colligitur ex distōne bar.hic, et ille solō tēdit ad.d.l.qcqd astringēde, intelligēdo eā fm primā lect. positā ibi i gl. et hz a'lā lec. ꝙ ibi adeo fuerāt Rba obscura, ꝙ nō poterāt intelligi, iō pro nō scā stiplō hr, h āt ex eo ꝙ actū erat poterat intelligi mens partiuz.s. pp nām ɔctus mutui a ptibus celebrati, et ita soluit ɔriū fm aliā lec. et iuxta h bar. h
9 et in.d.l.qcqd astringēde tradit † an et qn̄ tacitū habeat pro expsso, et ei' dictis adde prio dū dt, ꝙ in vltimis voluntati
g bus * hr pro expsso, nā istud recipit aliqs notabiles litatiōes quas dedi vobis in.l.iii.C.de lib.pte. Ac ēt litat, qn̄ illa tacita dispō eēt ex psumptiōe legis, nā tūc nō semp operat idem ꝙ expssa pz i tacita pupillari.l.pcibus.C.de ipub. et aliis sub sti. et tradit p Bar.in.l.centurio.circa.i.vel.ij.col.ff.de vulg. et pu. et ibi plenius p bal.in pe.co. et p Saly.i.d.l.pcibus ad ꝙ ēt vide no.p bar. et alios i.l.nonnunqȝ.ff.de ɔdi. et demon.
b Itē in ɔctibus dic ꝙ fallit * rt̄a huius.l.quo ad novationē.l. fi.C.de nova et no.gl.hic, et Bart.in.d.l.qcqd astringēde, lz Cy.h. et in.d.l.fi.alr dixerit, et rōnē fallētie vide p Bal.h Itē adde ꝙ quo ad vitiandū actū non tm̄ operat tacitū, qn̄tū expressum, vn̄ error expssus vitiat, nō tacitus.l.ex diuerso.§. si index, et ibi gl.ff.so.ma.cū ɔcor.ibi alleg.in glo. et ita intelligitur.l.expressa. et .l.actus legitimus.ff.de re iu.que hic i gl.
10 allegabant pro ɔriis. ℭ † In ea. ibi, sed h refert q verba et c. vt qr dixi accipe hēc pecuni i mutuo, vel qr in pfationib' dcm̄ fuerat de mutuo vt h per Bar. ponēte alias ɔiecturas ex qbus dicat sedere rōne prepositure, vel eo ꝙ sit senior.

Imo. in l.galilus in pnci. et c. vij col.ff.d li. et postbu. et vide 11 Pan.l.c. quotiēs.i pu.d testi.vbi dt ꝙ credit seniori, vbi agit d probanda antiquitate sec'i eo ꝙ d re eēti, et vlō bar. in §.audiēt. in auc.de ɔsen.ci ui. et aut.d hur. in.c.j §.fi.d sa. vn. et multa de antiqtate vide p Cepo.in suo tra.d re milita. c ℭ Antiquiorē. Adeo ꝙ ñ valētiqsnecundo i ɔriū, nisi eēt i ducta ex causaltia de qqsta ret tāqȝ eēt scādalosa, et ɔ n ālē eqtatē vz bonstē. et Ant. de butr. in.c.j. de ma. et obedien. quos refert, et sequit Frā. de arc. ɔsi.xxiij. et ibi vide qn̄ qs ē senior, et ē doctor et ppositu' si sedet an alios

d ℭ Preferantur antiqoribus, adde bonū tex. in l.potioris.C.d of.recto.provincie qd nō debeāt egre ferre seniores, si aliqn̄ a iunioribus q subtili' investigāt reprehendunt, quē tex.no. Jas.in.l.si qs ex argētariis § ptor ait.ff.de eden. et aū enim Christo porcus in.§ est et aliud insti.de dona. vide ēt bonā glo.in.c.ad nram de cōsuetudi. ꝙ qnqȝ pz minoribus ꝙ maiores nesciunt, et vide Alexan.in.c.si heres.xxiiij.q.iij. et gl.in.d.l.limita Fely.in rub.de maio. et obe.in.ij.col.quo ad privilegia doctorum in quibus non creditur illam glo.esse veram, idem tz abbas in.d.c.clerici de iudi. et ibi limitat alio modo, et vide Bal.de bertolinis in cōsilio suo ꝙ incipit in presenti consultatione, et dixi plenissime in tractatu meo de prestātia doctorum lib.viij.in.xv.q.principali. Tho.Dip.Constan.
e ℭ Abb.in.c.clerici.de iudi. Ratio huius est, qr prelatio que fit in rōne antiqtatis dz itelligi ceteris paribus.i.in ea dignitate, nō in pindiciū maioris. p ea q h̄r in.c.i. et .c.statuimus de maio. et obe. et in.l.i ff.de albo scrib. Doctor autem legēs vr tunc honorabilior non legente, qr iste est actus precipuus in doctore, ita text. no.ff.in prima ɔsti.ffoz § pe.ibi mag.de cuius. et doctor legēs ꝙ sit excellentior tz Jo.de pla.in.l.ij.C.vt ordo dig.seruetur.lib.xij. Fran.Cur.
f ℭ De parrochijs. et ꝙ doctor iunior pferat antiquiori facit tex.in.c.fi.C.d of. mag.off. et .l.iii § seruus.ff.de condi.ob cau. et .c.ego, solus.ix.dist. et in.c.multi.xl. dist. et .xxiiij.q.iiij.c.sicut. et in.l.gal.in princ.ff.de lib. et postb. et inqȝtū dixit Alex. ꝙ si aliqs diu legit et meliora stipēdia habuit dz alios precedere, seqt Fely. in rubri. extra de maio. et obe.in.ij.co.vbi dicit ꝙ qn̄uis do.Alex.in talibus nō erat solitus instare, putat hoc evenisse dum padue legeret propter accerrimam contentionē qȝ de precessione habuit cū Bart.cepo. vtpote sibi impare ex aliqua dictaruz imparitatū, et vltra ipsos adde ꝙ dt bar.i.l.i.tyrones.C.de tyronibus.li.x.ꝙ illi doctores debent precedere, quibus laborum assiduitas, et stipendiorum prolixitas suffragatur et vide Bo.de sancto. Gemi.in.c.clerici.de fo.compe.lib.vi. et Marti.landi.in tractatu de dignitatib.in consi.xxiii. Tho.Dip.Constan.
g ℭ Ultimis voluntatibus, qūo intelligatur qd in vltimis voluntatibus tacitū habeat pro expsso, vide oīno Alex.in ɔsi. vii.in.iij.vol. et Alex.in ɔsil.lviij.col.ij. in.v.vol. vbi an sufficiat fuisse pronunciatum super tacite petitis.
h ℭ Hic ꝙ fallit, vide oīno Alex.in.l.i.in.i.no.ff.de verba.obliga.

bus decernit an fuerit donatio, vel nō, ⁊ in dubio cessantibus
coniecturis nō erit donatio. l. cū de indebito. in prin. ff. de pro
ba. ℂ Adde bonam gl. pro istis coniecturis in. l. si ego. ff. ad
velle. ⁊ i. l. si filii. C. de do. inter vi. ⁊ vxo. § fi. ff. de leg. iii. ⁊ q̄
a no. p Bar. in. l. dotis. i. ii. col. ff. so. ma. Et pro ista a gl. ⁊ his
que no. hic per Bar. circa istas cōiecturas allego tex. quē ibi
ad hoc do. Abb. dicit esse singularē in. c. ⁊ si q̄one. de simo. ⁊
cum di. tradita per Bar. hic transit Am. de bu. l. c. si cautio
de fid. instru. ⁊ tangitur per Bal in. l. etiam. C. de fideicom.
11 ⁊ in. l. i. ad fi. C. ad velle. ⁊ in l. ii. in. l. q. C. d in. do. ℂ † Ad-
dit ēt Pau. de cast. hic vnū casum in quo erat donatio. s. qū
dedi tibi pecuniam vt aliquid faceres in me, q̄ non fuisses fa
cturus per tex. no. in. l. sed si mor. § fi. ff. de dona. inter vir. ⁊
vxo. item in casu. l. cuius per errorem ff. de reg. iur. Predi-
ctis ēt addatis gl. in. l. cum de indebito § fi. ff. de prob. que si-
cto tex. sentit q̄ in dubio nō dicat̄ donatio, ⁊ est optima gl. ⁊
ibi doc. in. l. ii. C. de do. ante nup. Sed est dubium an erit de-
positū, vel mutuū in casu q̄ōnis hic formate p gl. qū dixi. Tol
le istam pecuniam, an erit depositum, vel mutuū gl. hic non
aperit, Bar. sentit hic q̄ sit mutuū si testes probent de nume
b ratione. Bal hic in lec. anti. s. n p'ncipaliter dicit q̄d erit deposi
tum, vt sic in dubio nō videat̄ voluisse transferre dñium. arg.
d. l. cū de indebito in prin. Ex. in. l. incēdiū. C. eo. quē sequi
tur hic Andr. dicit q̄ si ad numerū data fuit pecunia p̄sumi
tur mutuū, sed si in sacculo data est nō ad numerū. presumi-
tur depositū facit q̄ no. gl. mag. in. l. ii. in prin. in verb. in cre
ditū, ad fi. ff. eo. si aūt nō apparet, ad numerū, vel in sacculo,
presumit̄ depositum, ne videatur trāslatum dñium, vt est di-
ctum, ⁊ hoc ēt tz Pau. de ca. hic q reprehendit Bal. in. d. l.
incendiū. vbi Bal. voluit q̄ ēt qū fuit data ad numerū, ⁊ sic
trāslatū dñiū tñ potius intelligat̄ depositū, q̄ est fauorabi-
lis numerati scd'm Bal. pp fauorabilem naturā actionis de
positi, que est bone fidei, ⁊ priuilegiata, nam scd'm Pau. de
ca. ꝯ bal facit. l. vetus, vbi ꝯ de pec. Et hoc satis pz, nisi qū
fuerit dictum q̄ redderet tantūdem, q̄ tūc p̄sumet̄ mutuum,
vt dixi, in. l. ii. in prin. ff. eo. Fulg. h' dicit sibi videri q̄ ex his
x bis tolle istam pecuniā, nō possit eē mutuū, q̄ ex nuda tra-
ditione nō trāsfert̄ dñium. l. nunq̄ nuda. ff. de acq. re. do. Vn̄
di illā pecuniā vēdicari posse ⁊ in hac opi. ēt ē Jo. de Imo.
in. l. licite. ff. de x. ob p q̄ dicit nō eē verā opi. huius gl. dicē-
tis q̄ sit mutuū vel depositū, ⁊ dicit q̄ est noua opi. s. q̄ intelli
gat̄ esse: at sic causa apud eū cui tradita est p. d. l. nūq̄ nuda
12 ⁊ dī h' procedē † ēt si dcm̄ fuit do istā pecuniā, si de cā aliqua
nullatenus appet p e'dē. l. Nisi sciēs se non dēre sic dixerit
p. d. l. cuius p errorē. Sicut dicimus in promissione scienter
scā sine cā vt no. gl. in. l. iii. § fi. ff. de psti. prin. ⁊ in. l. q cū alio
in gl. mag. ff. de reg. iur. nā traditio, ⁊ promissio a pari proce-
dunt. l. fi. C. ad. l. fal. ⁊. l. si p̄ron' ff. de don. ℂ Istud ēt tenuit
ipse Jo. de imo. in. l. si fundū certe die de ver. ob, ibi tñ refert
q̄ Pe. de bel. in suis brocardicis tz p̄riū qū fuit dcm̄ do, q̄
vr̄ in dubio donatio p. § l e itaq̄ insti. de ac. sec' si dicat̄ trado
nisi tūc ꝯcurrāt ꝯiecture donationis, quas h' posuit gl ⁊ doc.
Tñ Jo. de imo. in. d. l. si fundū r̄ndet ad. § sic itaq̄ q̄ nō pro
bat, q̄ se lū, ibi declarat̄ nā x bi dare, sz ibi non d̄ q̄ sine cā
possit fieri trāslatio dñii, ⁊ iō remanem' sub r̄la. d. l. nūq̄ nu
da, Saly. i n in. l. si donatione. C. d eol. dī idē q̄ pe p. d. § sic
itaq̄, ⁊ p. l. in edibus. § donari. ff. de do. ita ēt vr̄ velle pau. de
ca. i. l. filie. C. fa. her. sz bal. l. l. cū vir. C. d fideic. vr̄ dicere q̄
lz dcm̄ sit do, nō sit donatio. ℂ Posset defendi opi. pe. p id
q̄d no. gl. ⁊ bar. i. l. vxor. § fi. ff. de le. iii. ⁊ p. l. fi. l pn. ⁊ ibi doc.
maxie Jo. de imo. ff. de do. ⁊ p. l. prohibet. § plane. ff. q̄ vi aut
13 clā, ⁊. c. pasto. de do. i qbus locis probat̄. † Nō si dico ꝯcedo
tibi istā rē, videor donare dato q̄ nulla alia cā exp̄mat̄, ⁊ no.
plene d. Abb. in. c. cū venerabilis de excep. lz al'r dicat bal.
in. c. licius filios, in. ti. si de feu. fue. ꝯtr. inter do. ⁊ agn. Eadē. n.
vr̄ eē rō l x. do, q̄ qdē nō vr̄ eē min' potēs verbū i. scire dē-
mus § i. ⁊. l. vbi āt in fi. ff. de verb. ob. ⁊. d. § sic itaq̄ Nec ob.
l. nūq̄ nuda, q̄ loquit̄ l tradinōe, ⁊ sic qū appet q̄ tradit̄, nō
qū dat̄. Vel posses dicē q̄ opi. pe. procedat qū oīno dat̄ ad
pōd' numex, vl' mēsurā, res numerabilis, pōderabilis, vl' mē
surabilis, sz si dat̄ res numerabilis ⁊c. puta pecunia ad nume
rū vr̄ q̄ sit mutuū, lz dcm̄ sit do, ⁊ sic dñiū transfere, ita pro-
bari vr̄ in. l. inane sanp'belli. ff. loca. ⁊ no p gl. h. Pro quo ēt
bñ facit q̄ no ff. e. in l eius q i prouincia, in x. nā ⁊ si tibi, ⁊ il
lā ibi no. bal ff. e. ti. nā tūc nō p̄t eē prope d'positū eū i d'posito
propōitū nō dēat trāsire i depositariū. l. lz. § rei d'posite. ff.
depo. Ex his ergo vr̄ q̄ d'fendi possit opi. Ex. ⁊ seq. l. d. l. i
cēdiū eni ñ ob. si dicat̄ q̄ ē traditio nuda qū pecunia ꝯcedit̄
ad numex si ñ appet d cā, q̄ dico q̄ imo qū pecunia numera
tur ⁊ ñ appet an numerās voluerit tradē simplr̄ an x o dare
i dubio p̄sumit̄ voluisse dare, ⁊ sic trāsferre dñium, vt probat̄
optie. l. d. l. l naue. Et ē gl. no. i. d. l. ei', vr̄. n. velle numerās
q̄ recipiēs possit vti pecunia, vt no in gl. l. l. dies sp̄ōsalie x.
§. i. ff. depo. ⁊ ꝯūr trāsit in mutuū, nā si al'r dicerem' q̄ nō trā
sire i dñiū ñ posset licite vti pecunia aliena ⁊ ꝯsumē eā. Nec
ob. si diceret̄ vt dicebat Ro. h' volēs q̄ nō sit mutuū, qū nu
meret̄ pecunia nō expressa cā, cū nō possit trāsferri dñiū sine
cā. d. l. nunq̄ nuda. Vn̄ scd'z eū erit ꝯtract' innoiatus. l. i. ff. d
extima. ac. ⁊. l. si gratuitā. ff. d p̄scri. x. q̄ r̄ñ dco q̄ si dādo ad
numerū vr̄ eē actū vt pecuniā ꝯsumē possit ⁊ sic q̄ tñdē red
dat cū nō videat̄ velle donare, i dubio seq̄t̄ q̄ p̄sumptiue
d̄ eē mutuū. De cuius nā ē q̄ tñdē reddat̄ in gñe suo. l. ii.
in p:in. ff. e. quo casu ñ loquit̄. d. l. i. de extima. ac. cū si. Et ad
istā q. ēt videatis no. p Jo. i addi. Spe. in rubr. de depo. ⁊ q̄
14 dixi i. l. ii. i p̄n ff. eo. † ⁊ hoc facitū qū si ꝯcedo, vl' pmitto te fa-
cere, vl' mittere aliqd in p̄dio meo, videat̄ ꝯcessio scā p̄cario
an x o aie donādi, de quo dic vt p gl. not. in. l. si p̄cario, ⁊ ibi
15 sin. p Ang. ⁊ Mod. ff. cō. p̄di. ℂ † Ex gl. tene mēti c id q̄d
c dixit Bar. h' pro limitatōe ei' q̄ d̄ l. i. cēs. § lucius cū glo. ff.
in fran. cre. vbi vr̄ sufficere libellū p̄sumptiue ꝯcludere nam
falli vbi p̄sumptio resultaret ex scō libellantis, ⁊ in libello ta
le scm̄ p̄sumptiū nō allegaret̄, ⁊ adde q̄ eū decisione sua cō-
cordat Am. de bu. i. c. si cautio, de fi. istr. ⁊ i. c. ii. circa. vi. co. d
lib. ob. ⁊ Jo. de imo. i. c. sup h' i. ix. col. d renū. ⁊ do. Abb. i. c.
afferte, d p̄sum. In qbus locis corroborāt istō dcm̄, ⁊ a qui-
busdā ipu'gnationib' defendūt. Facit q̄ no. gl. in cle. appellā
ti, i x. als. d ap. fu'. tñ h' intelligit dcm̄ bar. eē verx si p eū oppo
natur als aūt procederet libellus q̄uis gñalis. l. fi. cū ibi no.
C. de anna. exce. Ro. h' arguit ꝯ bar. d hic q̄ no. p eūdē bar.
d i. l. aurelius § sticho, de lib. leg. p q̄ ipugnat dcm̄ bar. h. Sz
si bñ ispiciat̄ vt mihi vr̄, nihil faciūt nā fateor q̄ vbi ꝯclō li-
belli, vel expssio cā declararet seu iferret q̄ eēt mutuū, ⁊ non
ali' ꝯtr. ex quo actū fuit sufficeret h' sine alia allatiōe p no. p
bar. i. d. l. aureli', ⁊ expsse vult Ful. i teris istis, ⁊. l. p:oxi § fi.
p id q̄ ibi no. Ja. but. ⁊ ibi gl. vbi voluit q̄ si i libello dico q̄
ticius accepit equū meū de stabulo, q̄re pete eū ꝯdēnari furti
q̄uis nō dicā q̄ accepit equū ꝯ volūtatē meā procedit libell'
q̄ presumit̄ q̄ ꝯ voluntatē accepit. l. q vas. § vete. ff. de fur. ⁊
no in. d. § fi. Et hoc casu nō requirit̄ q̄ alleget̄ scm̄ fuisse ꝯ
volūtatē agētis, q̄ cū i ꝯclōne dixerit q̄ agebat furti, ⁊ furtū
nō cōst nisi ꝯtret̄ i co'luite dño. l. i. ff. de fur. satis d̄ eē allegatū
salē p eqpollēs. sz i. q. q̄ loquit̄ bar. h' nō dicebat̄ i libello q̄
fuerat mutuū, seu q̄ ageret̄ certi ꝯdi. ex mutuo, ⁊ lz pe eret̄
ꝯdēnari reū ad restituendū, h' poterat ꝯuenire nō solū ꝯtractus
mutui sz ēt ꝯtractus d'positi vl' ēt ꝯmodati, iuxta. l. sz mihi § fi.
16 ff. ꝯmo. ℂ † Itē iducit̄ h'. l. iūcta gl. fi. ad q. de pecunia mu-
d tata, cui' forma postea mutata d ē, an dēat reddi scd'z antiq̄
formā, an scd'm nouā, l q̄ bar. distinguit vt hic p eū, ⁊ plen'
p eūdē i. l. paul', la. i. ff. de sol. Ad q̄ ēt vide no. p eū i. l. cum
certū. ff. d an. ⁊ ar. le. ⁊. l. nūmis. ff. de iur. iur. ⁊ i. l. q̄ te. l. i. co.
⁊ q̄ ibi dic i ff e. ⁊ p Guil. d cu. in. l. vinū ad fi. ff e. p Cy. i. l. si
minorum. C. in q cau. in int. ⁊. l. in rōne. § diligenter, ⁊ ibi
ēt p Jo. d imo. ff. ad. l. fal. p Spe. ⁊ Jo. an. in d sol. § nūc aliq̄
x. fi. p Ja. bu. i disp. ici q̄d talis proponit̄, qdā colon', ⁊ Ol.
i ꝯsi. xiii. xxxii. ⁊. clxviii. p And. d iser. i. c. i. in. ii. car. i in. q̄
sint regalia p Alb. d ro. h' ⁊ in. i. pte statutoꝝ. q. cxi. p Bal.
in. l. acceptā, i. xvii. q. C. d vsu. ⁊ in. l. si qs argētū, i pnc. C. de
do. ⁊ i. l. illud ad fi. C. de sa. san. ec. ⁊ i. l. ii. in p̄n. C. ꝯmu. del.
⁊ in. l. q̄cūq̄ in vlt. eo ff. de ser. rug. p Cano. plene i cle. si bñ-
ficioꝝ, d dci. ⁊ in. c. q̄sto de iureiu. ⁊ in. c. olim, ⁊ in. c. cū cano
nicis, ⁊ ibi gl. fi. de cēs. p Pe. de anc. i regula pctm̄, in. v. cp.
lib. vi. ⁊ magis vera, ac magis cōis snia vr̄ esse illa q̄ colligi
tur ex verbis Bar. in. d. l. paulus p̄terq̄ dū Bar. ibi dī q̄ si
cursus monete antique est reprobatus an mor. debitoris nō
pōt debitor soluere de antiqua moneta, p. l. eleganter. § q re
probes ff. de pig. ac. nā ꝯtrū ipsemet tenuit i. d. l. q̄ te, ⁊ ibi il
lud sequar, limita ēt illud q̄ Bar. dt in. d. l. paulus, dū facit
d'fiā, an eēt debitor ꝯs in moneta grossa, an in moneta minu
ta, ⁊ i scd'o casu vult q̄ variatio monete extimatiōe sca ēt p'
morā ñ noceat debitori, q̄ scd'z eū tūc cēset̄ eē lucrū cessans, ñ.
dānū emergēs. Nā scd'm am. d bu. in. d. c. q̄sto illa p̄cedit
qū variatio monete extimatiōis processit ex eo q̄ minus ē valor
monete

a ℂ Ex pro ista viā o'no alex. i. l. si p̄s no. C. d neg. gest.

b ℂ De numeratiōe. ad q̄ ro. ꝯ. cere. adde q̄ idē sentit bal. i ꝯs. cccxlvi i. iiii. vō alle gl. h' q̄ dicit no. ⁊ vide pañ. i c. ti. de sol. ⁊ alex. i ꝯs. xxxv. l. iiii. lib. ⁊ vide in fi. scā. q̄re. i ꝯ. clx. i. x. col. vbi p x bñ dere qū ñ p̄cess. sit cā habil's ad trāsla. dñii, i telligit̄ eē missa tantū custodia.

c ℂ Ex gl. tene mēti. an suffi ciat libellū ꝯsu. ptiue ꝯc'ndē ēt si illō p̄sumptū nō alleget̄ alc. i ꝯsi. i. ipe. co. in v. vo. ⁊ in cōsi. lxxii. col. iii. in iii. volum.

d ℂ Mutata de bart. vid q̄ voluit bal. ꝯsil. ccclxxxix. ⁊ dē. ona moneta dz sol'ui officialib' an de illa q̄ cur rebat tpe irrel- tus an x o de il la que currebat tpe sol'onis p eūdē ꝯs. cxxx- vii. i. lib. ⁊ vide ēt q̄ vo'uit ab- bas ꝯs. lviii. ol- dr. ꝯs. ccl. Ro. latiss' me consi. cxxiiii. vbi lpro bat dicta eld. i suis consiliis.

e ℂ Vide an. barb. ⁊ Fel. i. c. ꝯquerēte de of fi. dele. ⁊ ias. h' ⁊ in. l. fi. ff. de in litis vo. ⁊ alex i. pc § mācipia. ff so. mat. ⁊ q̄d si fuit in mora, vide alex. in. l. q̄ te. in. ii co. ff. eo. Ibo.

monete grosse, vt q: añ morā aure⁹ valebat qnq; libras, ꝛ post
morā valebat sex, nam creditor cui debebant .x. libre nihil pete
re poterit, q: nō patit dānū, ſ; perdit lucrū, q: cū .x. libris nunc
non poterit acqrere duos aureos quos añ morā potuisset acq-
rere cū .x. li. ſ; ſi variatio monete minute pcessisset ex eo, q: dimi
nuta eēt extimatio monete minute creditor agere posset rōne
more ad id q̄ sibi pnidicat, q: tūc est dānū emergēs nō lucrū
cessans. Scdō limita, nisi creditor eēt psona ɔsueta negociari,
ꝛ mercari, ꝛ q̄ ex alijs pecunijs suis lucrata est, ꝛ verisilr ex istis
a lucrata fuisset⁹ si habuisset tpe debito, q: in talibus psonis venit
ēt interesse rōne lucri cessantis .l. ij. als. §. iu. in hāc arbitrariā, ꝛ
ibi no. ff. d̄ eo qd̄ cer. lo. ꝛ plene p bar. i .l. vnica .C. d̄ sen. q̄ p eo q̄
interest. Dū tractet, an interesse habeat lucri cessan. ꝛ hanc re;
27 limita. tradit Jo. de imo. ꝛ Rap. cu. i .l. paulus. ¶ Ulio idu-
cit p bar. ēt post antiquos ad. q. d̄ scholari reuerso d̄ studio cui
Abb. ɔdit fundū, vt inde fruct⁹ pcipiet postea scholaris nesci-
uit dfendere cām monasterij, an abb. possit repetere fundū qua
si ita itelligat tacite actū bar. h referē do gnl. d̄ cu. distiguit vt h
p eū. Sz certe bar. nō vī bñ referre, nā Dni. ꝛ Cy. h dnt q̄ i pla
28 to ecc. qd̄ .h; minus dubij, † q: pla. nō pōt donare res ecc. nisi be
ne merētibus .l. iubemus nulli post pn. ꝛ ibi gl. ꝛ doc. C. d̄ sanc.
san. ec. ꝛ no. gl. i auc. d̄ alie. ꝛ emph. ꝛ i pn. col. ix. in ꝟ. iniam ꝛ
h; in. c. relatū el. ij. d̄ test. ꝛ regrit solēnitas d̄ q̄ xi. q. ij. sine ex-
ceptione, ꝛ apud nos h; i auc. h ius porrectū, d̄ sac. san. ec. ꝛ sic
si eccl'ia eēt lesa, q: iste si bñ merebat erit eccl'ie ɔsultū, vt p; ex
pdictis, ꝛ nunq̄ deficit in integ. rest. eccl'ie, si lesa ē. c. i. ꝛ c. audi
tis d̄ rest. in inte. Aut nos loqmur in alio puta i barone, ꝛ tunc
aut ex pfationib⁹ ɔbātiū vel ex alijs ɔiecturis tacite appebat a-
ctū ab vtroq; q̄ dabat fund⁹ pp aduocationis offim, ꝛ nesciuit
illud exercere, tūc tācq̄ cā nō sit sequuta pt repeti .l. j. ꝛ fere per
totū ff. d̄ ɔd. ob cā;. Aut h nō appet tacite actū ab vtroq;, ꝛ tūc
nō poterit repeti .l. si repetēdi. C. d̄ ɔdi. ob cā;. Ful. h arguit ɔ
istā decio. bar. ꝛ dī q̄ inqtū bar. alle. l. nēsennius d̄ excus. in. cū
l. seq. nō ob. q: h legt in dispōne vltie voltā. pendente ab vno
nos in ɔcrupēdēte a ɔsensu duo;. Preterea in .l. nēsennius vo
luit ille implere offm, sed in. q. nīa nesciuit, seu nō potuit, facit
l; ipse nō a leget .l. ab administratione. C. de leg. preterea mala
electio est in culpa vt. ff. nau. cau. sta. l. si. §. seruo; cum si. Per
b q̄ ɔcludit nō esse locū repetitioni,⁹ sed posset ad istud replica-
29 ri, q̄ † l; mala electio sit in culpa qtū ad h, vt eligēs non excuse
tur quo ad alios vt. d. §. seruo;, ꝛ .l. cū mādato. §. fi. ff. de mino. tñ
bñ pōt ipse male eligēs hēre regressum ɔ electū ius .l. q ppriō. §.
pcurato;, vt in ceteris. ff. de pcu. Un videm⁹, q̄ pcurator ele-
ctus tenet de culpa sola .l. in re mādata, ꝛ ibi no. C. mā. Et ɔ ip-
sum aduocatū sacit, q: se sapiētē affirmare videbat gerēdo se p
tali vt no. l. ij. ff. q̄ gsq; tur. Ro. h ēt t; nō esse locū repetioni se-
quitus Jo. an. in. c. si de eta. ꝛ ql. ꝛ. ꝛ in addi. Spec. in ti. de p̄-
hē. in rub. p. d. l. si repetendi, cū si. Nisi eēt eccl'ia, q̄ p beneficiū
rest. in integ. peteret rescissionē. Tū ex distin. Cyn. h quā dixi
vītr opi. redite ad ɔcordiā, ꝛ tolli obiecta, ꝛ cū illa distin. ēt ɔ-
cordare vī Nico. de neap. in. d. l. nensennius. §. fi.

SVMMARIVM

1 Culpa leuis, & non leuissima uenit, quando contractus celebra tur gratia utriusq;.
2 Arbitrium si datur duobus super concernentibus utilitatē publicam, quid operatur.
3 Cōmodatarius an & qñ teneat de casu fortuito.
4 Casus fortuitus quid opat, & quis teneatur de casu fortuito.
5 Furtiua res an & qñ possit condici à fure, uel prædone.
6 Libellus cōtra furē uel prædonē cā furti quō sit formandus.

SI quis nec. si depositum fiat gr̄a reci-
piētis pículū interims ad
eū ptinet, ꝛ a fure, ꝛ male fidei possessore posset ɔ-
rē snā ɔdicere, q̄ trib⁹ pbat exēplis. h. d. iota lex.
¶ In gl. j. ibi feneranit, nec ob. q: tūc videat gr̄a vtriusq; init⁹
ɔctus, ꝛ sic nō dēret venire, nisi culpa leuis, nō leuissima, vt .l. si
vt certo. §. nūc vidēdū. ff. cōm. ꝛ tñ tenet ēt de leuissia culpa h, vt
d. l. rogasti. alleg. i gl. ꝛ no. h ꝛ i gl. Quia rñdet q̄ pncipale pro
c positū⁹ mutuātis a pn. nō fuit feneraret, vt h p bal. p. d. l. rogasti,
1 † q̄ no. p limitatione oiu; iuriu dicētiū, q̄ qñ ɔct⁹ celebratur
gr̄a vtriusq; venit culpa leuis nō leuissima, ꝛ ita no. ēt bar. in. l.
rogasti in pn. ff. e. ꝛ Ang. ꝛ Jo. de imo. in. l. q rome in pn. ff. de
ꝟ. ob. ꝛ vide in simili tex. no. ꝛ ibi Dni. de cu. ꝛ Bal. p illū tex.
decidūt no. q. in. l. j. §. vnde qrit offilius. ff. de exerci. ꝛ aliā nota.
d q.⁹ decidit Bar. in. l. his q. §. q̄ si serui⁹, vbi sīles tex. ff. de acqr.
re. do. Et aliā i. l. cetera. §. fi. de le. j. Simile decisio. not. ponit
2 Bal. i. l. j. ff. de in. ꝛ in. ꝛ aliā ponit Ja. but. dicēs p h q̄ † si da-
tū est arbitriū duob⁹ cōcernētib⁹ vtilitatē publi. q̄ poterūt vir
e tute h⁹ arbitrij rebānire⁹ bānitū si h fecerūt pncipaliter pp vtilitatē
publi. qñis pmisum eēt, q̄ p dictos hñtes arbitriū nil disponi
posset in fauorē bānito;, q̄ est bñ no. ꝛ cū ista decisio. Jac. bo.
transit Alb. de ro. Ang. Sal. Bal. Ful. ꝛ Ro. h Quot modis
aūt accipiat p. incipaliter aliqd fieri. vide no. p Bal. in. l. ambitio
sa, in. v. ꝛ. vj. co. ff. de decre. ab ord. faciē. ꝛ in. j. ɔsi. C. ꝛ ibi bal. in
3 d. l. j. §. j. de in. ꝛ in. ¶ † In gl. in ver. pículo, ibi fallit, cū gr̄a ac
cipientis ꝛc. hec rō posita hic, ꝛ ēt in gl. j. bois. l. nō est bona,
q: qñuis ɔmodatū fiat gr̄a ɔmodatarij tm, tñ non tenet de casu
fortuito si nulla culpa interueniat .l. in rebus in prin. ff. cōm. vñ cōi
ter tenet, q̄ nō tenetur hic de casu fortuito. Nec ob. tex. hic in
4 ꝟ. periculo, q: non importat, q̄ teneat de casu fortuito .l. opus,
q̄ aduersione, ꝛ ibi no. ff. loca. ꝛ no. per gl. in. l. sed ꝛ si ge. §. qsitū
f in glos. mag. ∘ si quis cau. ¶ † In gl. i ꝟ. ɔdici pōt, ibi afur, siue
5 predone ꝛc. ꝛ sic no. q̄ illud qd̄ dī ɔdōnem posse ɔ fures inten-
tari ad itandū h; ēt locum in eo, q vt predo possidet rē immobi
lem, secus putet Pan. d̄ ca. eē in malefidei possessore simplici
in quo est dare delictū, vel quasi ex quo possit oriri ɔdō, q̄ est a-
ctio psonalis l; doc. fm eum large loquant de malefidei pos. h
dic ɔemmesse gl. fi. in. §. sic ita, insti. de ac. ꝛ in. §. si tñ p illū tex.
insti. de re. diui. ꝛ illā gl. in. d. §. sic ita. §. alleg ad h pro no. in. l.
scire debemus §. fi. ff. de ꝟ ob. dicit tñ, q̄ illa gl. non alle. l. pbā
tem, nisi de fure, ꝛ predone, cum illa gl. ēt transit ro. in. d. l. scire
debemus. §. fi. ꝛ pro ea adduco, q: ēt simplex malefidei posses-
sor, qui non inuasit possessionem vi vel clam, sed a prin. fuit bo-
nefidei si postea superueniente scientia rei aliene possideat ma
lafide pōt dici predo .l. si quis possessor. §. sicut, ꝛ. l. sed si lege. l.
si ante. ff. de pet. her. Jdē p opi. gl. vr tex in. d. §. si tñ. Nec obst.
q̄ nō sit dare dlictū, ex quo oriat ɔditio, q̄ est actio psonalis, q:
rñdeo q̄ imo cōpetit ɔditio tricaria .l. j. ꝛ. ij. ff de triti. vel ɔdi-
tio sine cā .l. j. ff. de ɔdi. sine cā vel certi cōditio .l. certi conditio
in prin. cum his que ibi no. ff. e. Et ibi expresse Ful. t; q̄ certi cō
ditio detur ɔ malefidei possessorem, sicut ɔ furem, vt ibi. Unde
malefidei possessor debet teneri conditione, que datur ad dādū
dum, sicut tenetur condōne furtiua odio furis. ꝛ si possidet cum
malafide, ꝛ si cū dolo satis dicit delinquere, q: dolus est delictū
l. j. §. nunc tractemus ver. plane. ff. de tut. ꝛ rat. dist. ꝛ. l. iij. in pn.
ff. de crim. stel. ꝛ sic est satis similis furi, ꝛ istā opi. sensit glo. fi.
hic, ꝛ ad hanc. q. vide etiam no. p Bar. in. d. l. j. cum seq. in. §. j.
ff. de triti. De eo tamen, quod incidenter dictum est. s. an certi
conditio detur ad rem subtractam contra furem dicetur ple-
6 nius post Bar. in. d. l. certi conditio, † qualiter autem possit p
cedere libellus in quo dominus contra fure; predonē agit pe
tendo eum cōdemnari ad dandum rem subtractam cū dare sit
dñium trāsferr, vide gl. in. d. §. sic itaq; et plenius p do. in. d. l.
scire debemus §. fi. et p Bar. in. l. et ideo. § neratius. ff. de con-
di. fur. cū cōcor. et addi. quas dedi in. d. l. scire debemus, vbi p
doc. ceteros explicat melius, q̄ p Bar. hic.

SVMMARIVM

1 Mora perpetuat obligationem.
2 Debitor ut in mora constituatur quæ requirantur.
3 Mora excusatur iusta ignorantia.
4 Debitor quantitatis respectu certę speciei liberatur à quantitate per interitum speciei.
5 Emptor liberatur à precio rei uenditę, si res uendita pereat sine culpa creditoris.
6 Moneta putà messerani si sit reprobata, an sit liberatus debitor, qui tenebatur soluere de ipsa moneta.
7 Debitor in tanta moneta putà messerani si sit reprobata, an sit liberatus.
8 Mora se ipsa committitur quandoq; absq; interpellatione. s. in eo qui ex delicto tenetur.
9 Moram an excuset difficultas.
10 Difficultas an excuset à mora.
11 Difficultas an excuset à periurio, & ab excōicatione.
12 Interpellatio, & protestatio quō sit faciēda cōtra debitorē obligatum ex facto alieno, ut constituatur in mora.
13 Debitor certę speciei, si nō repitur illa species culpa debitoris tenetur ac si esset res mortua.

a ¶ Ex istis lucrata fuisset, vide Jas. i. l. j. i xi. co. C. d̄ sum. tri. et fid. cat. et ale. in. l. diuor- tio in. viij. col. ff. so. ma. et in ɔs. cxlj. i. v. volu. et Car. alex. i. c p vsas de do. int. vi. et vx. et bal. in cōs. ccxij. i. j. vol. inci. pponi tur. Thom.

b ¶ Repetitio ni adde q̄ lud. ro. ɔ. ccccxvij. t; locū eē repe titioni, et ibi re probat opi. Jo. an. et ibi ponit an cēsus pmis- sus ob tuitionē castri castro di rupto debeat.

c ¶ Pricipa- le ppositū inspi cit. vide alex. in cōs. viij. iij. vol. vbi dicit q̄ inspi cit id q̄ pncipa liter ordinatur actus hois. l. ñ oi. ff. de sta. li. l. vel. ff. de furi. l. ij. §. fina. ff. si qs cau. vbi Bart. Fran. cur.

d ¶ No q. ad de q̄ eā sequitur Alb. de ro. i. j. pt. sta. q. lxxix. et in ij. pt. q. c- vj. et. ccxxvj. quē oino vide- as. Fran. curt.

e ¶ Rebānir. adde bal. cōsil. xcix. iiij. li. inci. q. talis an vigo re arbitri, ꝛ vid̄ q̄ voluit ro. cō si. ccccixvij. vbi ponit, an vigorē gñalis arbitri cōcessi p cōe se nay sex viris su p regimine hos pitalis possit re moueri rector eiusdem.

f ¶ In gl. ma. nō meminit al- le. tex. in. l. pe. §. pe. eneme. ff. de posi. et adde tex. q̄ ꝟbū pi- culum nō ipor- tat casum fortui tum in. l. ij. C. q accu. iuncta. l. tutoribus. C. de peri. tu. et cur.

Quod te. Ad debitorē speciei post morain spectat periculum interitus, mora au
tem cōmitti dicitur si debitor tradere potuit & non
tradidit, vel dolo fecit quominus posset tradere, &
sciuit vel scire debuit se ad presentandum teneri hoc dicit.
1 ¶ † Not. ꝙ mora perpetuat obligationem debitoris, q2 vbi a-
lias liberatur debitor p interitum speciei ante morā. l. si sticbus
certa die, & l. cum filius. §. fi. ff. de ver. obl. tñ pp morā nō libe-
raf, vt hic, & l. si ex leg. ff. de v. ob. ¶ Scdo no. ꝙ regrant vt debi
tor in mora ɔstituaſ, & vltra ea q̄ hic hñr requirunt alia de qb9 ple-
ne p gl. in. l. mora in prin. ff. de vincep. & aliquid p gl. & doc. hic.
2 ¶ † Tertio not. ꝙ vt qs ɔstituaſ in mora nō vr̄ sufficere, ꝙ per
culpā absq3 dolo desierit hr̄e facultatem rei pstande, & ad hoc pō
derat istum tex. Pa. de cas. hic. Unde si rē quā mihi debebas
ad alium locum sine dolo, sed cū culpa transtulisti non es i mo-
ra, nec eris, nisi transacto i āto tpe, ꝙ potueris eā reducere fa-
cit hm eum. l. pretor. §. si. cum. l. se. ff. de eden. vbi tñ nō vr̄ mihi
hoc pbari, & Fulg. hic 13 ɔriū, q2 hm eū ēt sufficit culpa, vt hoc dū di-
cit tex. si in pcīāte fuit pito eē dr̄iam inter eū, q est in dolo, & eū3
q est in culpa, & i hoc, q2 si res extat nulla datur dilatio ei, q fuit
in dolo ad reducendum illā rem, sed incōtinēti so'nere d3 exti-
mationem, sed si est in culpa terminum hr̄e d3 tex. est no. & illu3
ad hoc ibi no. Bar. in. l. si constante. §. si vxor. ff. so. ma. & no. Bar.
in. l. cum seruus, & in. l. cum res. ff. de leg. j. Ubi aūt res desijt ex
tare, seu nō apparet, & tunc vterq3 pariter teneſ si fuit in tali cul
pa de qua tenebaſ ex nā illius obligationis qua conuenit vt. d.
l. cū res ver. naq3 si stichus, & l. si seruum, ver. si aūt alienus cu3
gl. in v. nil fecit. ff. de v. ob. Ad hoc facit tex. hic in fi. cū gl. fi.
vbi ēt si qs scire debuit ꝗntis non sciuerit se debitorē constituiſ
in mora, & tñ ignorātia ascribiſ culpe non dolo. l. iate. ff. d v. sig.
& q̄nq3 mora appellaſ culpa. l. si is q. in prin. cū gl. ij. ff. de in. do.
& l. si mora facta gl. ij. ff. so. ma. Q̄nq3 mora appellaſ plusq̄ cul-
pa. l. si sumenda §. i. cū gl. in v. dolo, & culpa. ff. ad. l. rhod. d iac.
nam illud ɔsideraſ ex equalitate, & magnitudine culpe de quo p
Ray. & Jo. de imo. i. d. l. si mora. ¶ † Quarto no. ꝙ iusta igno
3 rantia excusat a mora, secus si est iniusta, ad idē. l. si quis inficia
4 tus. ff. de po. & l. qui in alterius, & qō ibi no. ff. de re. iudi. ¶ † In
gl. i. ibi. l. incendium limita, nisi qs esset dbitor ꝗtitatis respe-
ctu speciei, q2 liberaſ a ꝗtitate p interitum speciei. l. iuxe texto
res. §. fi. l. quidam. §. si tibi. ff. de leg. j. l. quesitum in prin. ff. de pe-
cul. l. electio. §. si is. ff. de nox a. j. in naue in fi. ff. loca. hm Bar. &
magis cōiter alios hic, sed Ful. hic ɔtrium 13 p. l. fundum cor-
6 nelianum. ff. de nona. vbi ille q pmisit estimationem fundi nō li-
5 beraſ in totū vel in pte l3 fundus in totū, vel in pte pereat. † Ad
idē all. q2 si emptor obligaſ ad pciū respectu rei vēdite tñ si res
vēdita pereat sine culpa creditoris, nō liberaſ emptor. l. si em-
ptione. §. pe. ff. de ɔben. emp. & l. necessario in prin. ff. de pi. & cō.
rei vend. Ad idē alle. l. hoīm. ff. ma. & l. vir vxori, de do. pleg. &
l. ita stipulatus in fi. ff. d ver. ob. iuncta. l. sancimus, in pen. rñ. C.
de fideius. Ad iura in ɔriū3 alle. rñde, & primo ad. l. iuxe textto-
res, ꝙ ibi species non ꝗtitas erat in obligatione, sed offi. iudi.
fieri debeat prestatio in extimatione mixta. l. si plurimus eo ti.
Ad. §. si tibi, rñde ꝙ ibi sitr spēs erat in obligatione, vt ibi p gl.
vel ibi testō: ei gñ iuum tanq3 nudum ministerium iō nō d3 pa
ti dānū. l. j. in fi C. cō. de leg. l. filiusfa. §. apud marcellum, de le.
j. Ad. l. electio. rñde ꝙ ibi est, q2 illa actio sapit nām realis, q2
sequitur possessorem, seu eum qui dolo desijt possidere, qñ est
in rem scripta. l. nox a. e. ti. Nō mir3 si reus ibi liberaſ mortuo
seruo. Eodē mō rñde ad. l. quesitū, q2 actio de peculio est in rē
scripta. l. sed postq3, in fi. ff. cōi diui. & l. summa cū rōe. §. fi. ff. de
pecu. & no. in. l. ij. §. est autem. ff. ad exhi. Et ista fuit rñ. Cyn. l3
ipse non dicat in. d. l. incendium, ad. l. in naue rñde, ꝙ loquiſ in
obligatione ad aliquid in gñe subalterno, quo casu liberaſ debi
tor si totū genus illud pereat, nō aūt loquiſ in casu nr̄o, & ita ēt l3
Ra. cu. in. d. l. licie, & d. l. si tibi. Pro quo alle. ɔ bar. ēt. l. in sti
pulatione, si chalendis. ff. de v. ob. Pauli. de ca. hoc intelligit op.
Bar. pcedere, qñ species erat in facultate soluendi, alias secus
q2 non sufficit, ꝙ ꝗtitas sit in obligatione respectu certe speciei
l3 pereat spēs, que non erat in facultate soluendi p. d. l. fundum
cornelianum, & d. l. hoīem. Intelligit tñ illud, ꝙ ipse dicit p. d.
l. fundū cornelianū pcedere dūmō possit pbari ꝗtū valeat spe
cies cuius estimatio debita erat. S3 si pbari nō posset liberaſ
potius pp incertitudinē, q̄3 ex alia cā, l3 certe sibi ɔsidereſ nō
vr̄, ꝙ iste intellectus pcedat ad. l. hoīem, q2 imo in casu illius. l.
ꝙ debitor pncipalis habeat in facultate soluēdi fideiussor spēs
cuius respectu tenebaſ ad q̄3 ītatē, vt pbaſ in. l. fideiussor cul-
ctionis, & ibi Bar. ff. de do. excep. & in. l. si vero. §. fi. cum. l. seq. ff.
sol. ma. Et tñ in. l. hoīe3 probatur, ꝙ interitu vel deteriorati o
ne speciei non liberaretur in alio debitore ꝗtitatis, & sic videſ
ille tex. stringere ɔ bar. ēt qñ species erat in facultate soluendi.
Tñ teneo opi. Bar. quam ēt tenuit Cy. & Bar. hic, et Bart. in
d. l. incendium, et Bar. in. l. et si ceteros. ff. de v. ob. et Ang. et
Jo. de imo in. d. l. si ex legati, et cōiter doc. hoc intelligēdo, quan
do spē erat in facultate soluendi, et ita loquunſ oia iura sua, et
ita ēt expresse intelligit Jo. de imo. in. d. §. si tibi. Pro qua opi.
alleg. ēt bo. tex. in. l. j. §. fin. iuncto prin. illius. l. j. si cui plusq̄ p
l. fal. & l. filiusfa. §. fi. de le. j. Et p hunc modū est rñsu3. ad. l. fun
dum, & ad. l. si in emptore, cum si. Non ob. d. l. hoīem q2 ibi fi
deiussor solum gratia debitoris principalis fide iussit, & hoīem
soluit p liberatiōe debitoris principalis. Uñ tūc nō fuit equu3
statuere, ꝙ debitor principalis, vt se liberaret a fideiussore pos
sit allegare ɔ fideiussorem interitum illius hoīs, cum teneretur
ad precium. Huic solutioni ēt conuenium vba Ange. hic dicē
tis, ꝙ vbi perempta spē precium eius remanet vel apud debi-
torem nō liberaſ debitor interitu illius spēi. l. si possessor. §. fi. &
l. item veniunt. §. ante, cū. §. se. ff. de pe. here. Et idē dicit si pciu3
remaneat sic apud te debitorem p. d. l. hoīem quam ad hoc dicit
se sing. notare. Huic solutioni ēt cōueniunt vba Ro. hic dicen-
tis ibi esse spāle in debitore ꝗtitatis respectu certe spēi p cui9
solutionem cōsequutus fuerat liberationem. Nō ob. l. vir vxo-
ri, q2 responde, vt p bal. ibi. s. ꝙ ibi erat certū, & limitatu3 preciū
quo casu non h3 locū dicta cōis ɔclusio, quā ita no. ibi limitat.
vel ibi nō erat in facultate soluēdi spēm intuitu creditore. Non
ob, ēt. d. l. ita stipulatus ɔiuncta. d. l. pen. qm̄ nil facere vr̄r, nā
in. d. l. pen. nō liberatur, q2 spēs perijt post moram l3 ff. tempus
purgandi moram Nō ob. d. l. inilla, q2 rñdeo, ꝙ ibi stichū da
ri erat positum in cōditione stipulationum tm̄, & promissionis
pecunie, secus in casibus legum allegatarum p Bar. Et ex rñ
tionibus datis ad. ll. collige limitationem ad. d. conclusionē, q̄3
ēt limita p. d. l. si possessor. §. fi. & ibi Ang. hm ꝙ eā ff. alle. Nec
vr̄ fuisse sufficienter rñsum p Ful. ad. d. §. si tibi, q2 ibi testōr p fi
deicōmissum nō reliquit speciem, nec ibi erat nudus minister,
q2 in alia re grauauit p fideicōmissum. q̄3 in ea re, quā grauato
reliquerat. l. imperator. §. j. de leg ij. Quidam tñ ad illum. §. si
tibi rñdent, ꝙ ibi grauatus nō acceptauerat legatum, sibi reli-
ctum anteq̄3 species perierit, ita dicit ibi Raph. cu. sed nō pl3,
q2 tūc iō nō deberet fideicōmissum a primo legatario, q2 prim9
noluit acceptare suum legatum non aūt ex eo, ꝙ spēs perempta
6 esset & in tex. ibi se fundat in hoc vltimo. ¶ † Iuxta hec tradita ° in
7 gl. in ɔtrium gl. dicit ꝗtitas in gñe perire non pōt, adeo ꝙ libere
tur debitor. Querit bar. pone ꝙ debeo tibi. x. libras monete pi
sanorum postea contingit ꝙ est reprobata per statutum, an sim
liberatus, & tenet ꝙ liberor prestando illam monetam in forma
sed bene teneor illam presentare in mā, q2 in pecunia & in omni
genere metalli materia inspicitur principaliter, & mā magis ad
se trahit formam, q̄3 forma mā3. l. quesitum. § illud de le. iij. S3
Ful. hic 13 debitorem teneri ad estimationē veteris monete sol
uēdā in bona moneta p. c. olim, & c. cū canonicis, de censi. Idē
l3 Pan. de cast. hic, qui dicit se nō intelligere qd velit Bart.
dū dicit, ꝙ d3 pstare in mā. Unde verius putat, ꝙ debeat solue
re de noua moneta estimationē veteris p. d. c. olim, & dicit sic
velle bar. in. l. paulus. ff. de sol. Pet. & Cy. in. l. minorum, in. ix.
q. C. ex qb. cau. in inte. rest. non est ne. & plenius Cy. in. l. cū qd
. ff. e. dñt, ꝙ liberatur debitor soluēdo antiquam, si mutata ē an-
tiqua ante morā p. d. l. cum qd licita. d. l. si legati, & plus addit
Cyn. in. d. l. cū qd, ꝙ si tota perijsset debitor oino liberatur, sic
debitor liberaſ per interitum totius generis subalterni. l. rōne
§. incerte. ff. ad. l. fal. si aūt reprobata ē ēt post morā, tūc hm eos
d3 cedere hoc ad periculū, & dānum debitoris p. l. vinum. ff. e. & re
probāt opi. Ja. de ra. & Odof. qui tenebant, ꝙ ēt si mutata ē añ
morā nō libereſ debitor soluēdo de antiqua, s3 d3 soluere de illa,
q̄ est in vsu, q2 in pecunia ɔsideraſ bonitas penes vsum. Non
aūt sicut in vino ɔsideraſ penes mām Tñ q2 in vtroq3 casu si
perit ante morā, & culpā debitoris h3 locū rō tradita i. d. l. si ex
legati. s. ꝙ nō dz esse ad dānū debitoris. iō Cy. reprobat. d. op.
Ja. de ra. & Odof. De hoc ēt tangit Bal. i. d. c. cū, & ibi vr̄ discre-
pare in vno ab opi. Pe. & Cy. ibi nā vult, ꝙ qñ debitor nō fuit
in mora, & nō reperitur de antiqua moneta, tñ dbebat solui esti-
matio illius antique pnt illa valeret d presenti si crederet hoc tpe
quo solutio fieri d3, q2 tale tpa attēdi d3 per. d. l. vinum, sed hm
opi. Pet. & Cy. videbaſ, ꝙ esset omnino liberatus debitor vt
re. vlt, & quo ad istud magis placet sentētia Bal. q2 non censeſ
extinctum

° ¶ Iuxta hec tra
dita. adde ꝙ ɔ-
riū eius, ꝙ hic l3
bar. idē bar. l3 i
l. paulus in. ff.
de so. & ibi imo.
ponderat istam
ɔrietatē alex. hic
i singu. l3 id qō
bar. hic vide Jas.
& Odofre. hic & ɔ
bar. hic l3 ēt ang.
hic, & in. l. cu3 qd
. ff. e. & ibidē sal.
idē l3. d. Ant. &
pan. in. c. q̄uod
in. in. d. anto. in
cle. si bñficior
d dci. idē ēt cu.
in. d. l. paul9 ita
pan. de ca. & ful
go. hic vide pe. &
Cy. in. d. l. imi
nor. i. l. ix. q all.
hic p bal. & ro. in
d. l. cum qd ita
l3 Jo. an. & Jo.
de imo. in. d. c.
quāto, & pan. de
ca. i. d. cle. si bñ
ficior, & alber.
in. j pte statuto
rum q. cūij. i ɔ-
rium tñ sup tex.
in. c. cū olim de
cēsi. in ista mā,
vide Old. ɔl. c
lxviij. & bal. i. l.
si. C. de non nu.
pecun.

extinctum omnino illud genus subalternum postq̃ materia de q̃ iā erat illa antiqua moneta est in rerum nā, & in fisibus magis inspicitur materia q̃ forma, vt dictū fuit p.d.§.illud. Per qd̃ ēt rńdetur ad.l.mortuo in prin.de leg.ij.hic alleg p Bar.& ps ēt ex no.per Bar.in.d.l.mortuo. Ang.in.d.l.cū quid solūz dicit, q̄ si moneta esset reprobata potest soluere de noua estimationem antique reprobate p.d.c.olim,&.d.c.cū canonicis, Roma.in.d.l.cum quid dicit, q̄ si non fuit debitor in mora, liberat̃ soluendo de antiqua per.d.l.vinum, sed si fuit in mora, tūc q̄cludit debere solui estimationē pecunie reprobate p.d.c.olim,& c.cum canonicis,& per no.p Bar.in.d.l.paulus. Ubi concludit non debere solui de antiqua per.l.elegāter.§.qui reprobos ff.de pig.act.sed debitor tenet̃ soluere estimationem antique reprobate in moneta p illud.c.olim. Et fm istam distin.dicit Roma.debere intelligi.l.paūe. Sz aduerte, q̄ lz Ro.ita referat, & q̄cludat, tñ Bar.in.d.l.paulus voluit, q̄ ēt si debitor fuit i mora non possit soluere de antiqua reprobata p.d.§.q reprobos,& cū eo cōcordat Bald.in.d.l.cū quid in repor.anti.& ēt And.d̃ iser.in.j.&.ij.car.mag.in tit.que sint reg.d̃ h arti.tangit ēt Hostien. Jo.an.& Jo.de imo.& in.c.quanto de iureiu.& Pau.de leaz.in cle.si bńficiorum de deci. Albe.de ro.in.j.p̄te statu q.cij. Et isti tenēt, q̄ si ante moram debitoris sit reprobata p principem, tunc possit solui de antiqua sicut lz Cy.& Pet.in.d.l.i minorum. Per rōnem additā p Pet.& Cy.dicit Jo.de imo.in.d.c.q̃to, q̄ duplex poterit eē pratica, vna q̄ debitor soluat d̃ noua estimatiōe antiqua.i.tm̄ soluat de noua q̄ emeret q̃titas antiqua debita & hec pratica fm eum esset expediens, qñ nō possit inueniri antiqua. Sed Ant.de but.& do. Abb.in.d.c.q̃to tenēt opi.Bar.in.d.l.paulus p.d.c.olim,&.c.cum canonicis,

7 & p no.p Spe.inti.de obl.& sol.§.nūc aliqua in fi. tāgit ēt de illo artic.Jo.de imo.in.l.in rōe.§.diligenter.ff.ad.l.falc. vbi ēt Cy.pungit p illū tex.dicens illum tex.facere, q̄ debitor sit liberatus, si reprobata est antiq.moneta. Sed Jo.de imol.ibi dicit q̄ cōiter tenet̃ debitorem non esse liberatū postq̃ superest mā, & id̃ dz eū dz soluere de antiqua si inuenit̃, alias estimationē ei p.d.c.plenius & meli⁹ tetigit Jo.de imo.in.d.l.paulus, vbi pōderat Bar.esse q̄triū ibi, & hic & finaliter Jo.d̃ imol.ibi lz opin. Cy.in.d.l.in minor,& Host.& Jo.an.in.d.c.quāto,& bar.h.l. q̄ ante morā facta mutatiōe monete possit debitor soluere de antiqua, si tñ antiq̃ fuisset reprobata ex eo q̄ post tp̄s q̄tractus fuerat diminuta moneta in pondere vel in alia q̄litate intrinseca, vt q̄ fuisset ere contaminata, nam tunc non coget̃ illā monetā contaminatam creditor accipere, sed debitor tenet̃ soluere estimationē antique, ita intelligat̃ id qd̃ le.& no.in.d.c.cum canonicis p ut ēt est de mente Host.& Jo.an.in.d.c.quanto, nā in isto vltī. casu antequā eēt p superiorez reprobata moneta, que post tp̄s q̄tractus fuerat ere cōtaminata, qñ ita se hēet consuetudo,& nō aliter, vt no.p gl.in.l.si q̄s argētum in prin.C.de do.& fuit dictum in.l.iij.§.j.ff.e.ergo pp reprobatiōnē cessat vsus,& q̄suetudo, q̃ arctabat creditorem ad accipiendam, merito non cogetur vlterius,& dicit Jo.de imo.q̄ ista ē opi.Jo.an.in.d.c.cū canonicis.s.q̄ id, q̄ ibi no.in gl.intelligat̃ fm istā di. Uel fm Jo.de imo.in.d.l.paulus posset rñ.ad.d.c.cum canonicis, q̄ loquit̃, qñ non reperitur de pecunia anti. Et ita ēt Inn.in.d.c.olim vz intelligere illud, q̄ dž in.d.c.olim de estimatione antique monete soluenda.s.qñ non reperiebat̃ moneta antiq.& ista vlti.rñ. magis plz Raph.cu.in.d.l.paulus ponit suam opi.q̃ in effectu est eadem, cum opi.Jac.de ra.& Dd̃s.quā ff.retuli,& illā opi. ēt vz seq Sal.in.d.l.cū qd sed illā nō vīr aliquo mō q̄probare. Uide ēt plura p Pet.de anch.circa h in repe.cle.si beneficiorum,& in effectu, ibi q̄cordat cū opi.Host.& Jo.an.in.c.quāto. Aliquid ēt tetigit Pet.de anch.in regula peccatum in.v.op.& aliqd p bar.in.d.l.cū qd quē vide cū his q̃ dixi. Tetigit ēt aliquid gl.in.c.conquerente in v.solidos d̃ offi.or.q.xxxij.q.iiij. q ignoraret teneo conclusiue opi.Cy.in.d.l.in minor,& Bar.hic,& Host.& Jo.an.in.d.locis. Pro qua ēt adduco.l.creditor oblatam, in prin.ff de sol.fm primum intellec.gl.ibi in v.creditoris. Ad q̄tria pz rñ.ex.p̄dictis maxi.ad.c.olim,&.c.cum canonicis, de censi.cum ibi no. Que duo iura cū gl.sunt illa, q̃ principaliter faciunt dubium istum artic.nō ob.d.§.q reprobos, q̄ intelligit̃ de pecunia, que nullo tp̄e fuerat approbata, seu de pecunia, cū qua nullo tp̄e potuisset debitor se liberare, alias sec⁹ p prealleg. ¶ In ea.q̄ genus &c.intellige verum in genere generalissimo, secus si sit genus subalternū, q̄ tunc idem est qd̃ in debito speciei, si totum genus subalternum pereat, vel perire potest.d.l.in naue,&.d.l.incerte, circa quod vide qd̃ not. Ange.in

8 d.l.si ex legatis. ¶ †In ea.ibi,& interpellatus fuerit &c.dic q̄ qñq̄z tamen absq̄z interpellatione cōmittitur mora re ipsa in eo qui tenetur ex delicto.l.j.§.rectissime,&.l.merito.ff.d̃ vi & vi ar. equiparantur.n.fur,& morosus.l.inter stipulantem.§.j.ff.de v.oblig. idem in contractibus vltro citroq̄z obligatorijs in quibus vnus adimpleuit pro parte sua, nam videtur re ipsa constitutus alius cōtrahens in mora.l.curabit.C.de ac.emp.l.iulia.

a §.ex vendito.ff.de act.empt.idem in dote ab extraneo promissa, q̄ p lapsum biennij q̄stituitur in mora absq̄z interpellatione, fm qd̃ hž in.l.fi.§.preterea.C.de iure do.& plene no.in.l.de diuisione.ff.so.mat.idem in eo, qui est obligatus minori.d.l.in mi

b nore,&.l.titia seyo.§.vsuras de leg.ij.idē in obligato ecclesie, vt est gl.repu̇tata singularis in.§.item mixta in v.in iudicium insti.de ac.& Bal.in auc.hoc amplius.C.de fideicō.in.ij.col.& Pe.de anch.in reg.accessorium in.vj.q.ibi lib.vj.& Joan.de imo.in.c.breui.de iurein.& Ro.in.d.l.si ex legati.idez eadem ratione in eo.qui est obligatus fisco, vt est glo.reputata singu.in.l.cū q̄dam.§.fiscus in v.inferūt.ff.de vsur.& no.Bal.in.l.j.C.de his quib.vt indi.& Ro.in.d.l.si ex legati, idem vbi quis iurauit aliquid prestare alteri,& scit illū gerere promissa, nam p p̄iuralem absq̄z interpellatione intelligetur esse in mora, ita ē de mente Jo.an.in.d.c.breui.& ad hoc ponderat Jo.de imo.h̃

c illa v̄ba Jo.an.p valde notandis. Tñ nō puto h iure p̄bari imo in q̄trium alie.tex.in.c.lz si de sen.fuer.q̄tro.inter do.& agn.iuncto.c.i.de for.fide. Ubi spāliter in vassallo est p̄uisum q̄, qñ scit dño suo imminere magnū piculū, nisi prestet̃ sibi subsidiū ad quod tenetur ex iuro fidelita.dž esse in mora,& nō aliter, vbi & in.c.j.§.ad h in tit.h finit̃ lex.corra.& no.in.c.j.in v.requisitos, de noua for.fid.idē vbi q̄s p̄misit se facturū,& curaturū nō requirit interpellatio q̄ intelligit̃ q̃ primū pōt vt sing.decidit Bal.in.d.c.j.§.ad h per iura ibi alleg.p eū idem vbi q̄s p̄misit aliqd consistens in faciēdo hñs tractum successiuū puta edificare domū, nam inest dies ff.quē cōmode fieri possit, nō trāsacto illo die cōmittitur stipulatio ad interesse rōne more in quā q̄uis incurrit p interpellationē dicti dieitacite.l.si ita stipulatus esset abs te,& ibi no.&.l.si insulam.ff.d̃ v.ob.& no.Bar.eo.ti.in.l.ita stipulatos in.ij.q.prin.i v.si querat̃ qñ cōmittat̃ &c. vbi alleg.l.si insulā,& clare no.Pa.de ca.in.d.l.si ita stipulat⁹ esset abs te, idē nisi debitor añ interpellationē creditoris dixisset, se nolle adimplere id quod p̄misit vel dz. Nā iste casus equipollet interpellationi, vt probat̃ in.d.§.ad hec. Unde videmus q̄ ille q̄ dixit se nolle ad cām cōparere nō est de necessitate postea requirendus.c.cum qui.de do.& q̄tu.lib.vj.no.gl.& doc. in.l.tres denuncia.C.q̃do,& qñ iu.& in.l.fi.de in integ.rest. Alios alios casus vide p gl.in.l.mora in prin.in gl.mag.v.fi.ff.de vsu.& q̄d in euentu q̄dōnis an in mora q̄stituat̃, sicut dies di

d xi post Bar. in.l.quotiens in diem de v.ob.in ea.ibi.l.si seruum in prin.dicet melius in.§.de illo in ea.l. ¶ In gl.in v.detrimentū ibi, nec distinguit̃ hāc primā opi.in debitore ex q̄tractu tenent magis cōiter doc. Scripsi post bar.in.l.nemo la.j.§.j. de v̄b.obl.ff.remitto ad ibi dicta. ¶ In gl.in v.tua prima solo violat tex.& est.q̄.§.in pāte allegatuz in gl. Et scda sol.nō min⁹ violat,& vbi gl.dicit, q̄ recidit in idem dic, q̄ prima,&.ij.so.p̄supponūt, q̄ non sit necesse debitorem habere facultatē rei tradende, vt cōmittatur mora. Tertia sol.cōiter tenet̃ q̃ in effectu vult, q̄ difficultas non impedit q̄tra obsuāt, vt in q̄trio.lz hñ ipe

9 dit morā cōmitti, vt h Bar.sup hāc gl.tāgit plene, †an difficultas excuset a mora,& concludit, q̄ aut in obligatione est factū,& tunc difficultas impedit moram cōmitti.l.j.§.si frater.ff.de coll.bo.ēt si fuerit iurāz interpositū.c.breui.de iureiur.aut in obligatione est datio,& tunc aut species est danda,& idem erit.l.cum seruus,&.l.cū res, de leg.j.aut q̃titas,& tunc difficultas nō impedit morā pz p.d.l.incēdium, vbi casus non excusat debitorē q̃titatis multominus excusabit difficultas, ad hoc ēt alle.l.cōtinuus.§.illud d̃ v.ob.& idem tenuit Bal.hic in lec.anti.& angel.hic,& bar.& Ang.& Jo.de imo.in.d.l.illud,& Ant.de bu.& Jo.de imo.et do.Abb in.d.c.breui. Saly.hic lz q̄ Bar.in vlt.memb.dum Bar.loquitur de q̃titate, q̄ fz Saly.iure nō p̄bat̃ opi.Bar.& q̄ Bar.alle.l.diuortio.ff.de neg.gest.vbi imputat̃ gerenti negocia alterius, si non soluit id qd̃ debuit.s.si habuit vnde solueret, alias nō imputat̃ ei culpe, ergo & mora caret q̃ non pōt sine culpa facit.l.hoiem in v.frustra actio.ff.man.&.l.& sciendum.ff.de vsu.&.l.si q̄s solutioni in prin.eod.ti.&.l.is cui.§.cessatum.ff.vt in pos.leg.dicit ēt Sal.q̄ Bar.esse gl.mag.in l.vinū.ff.e.in vna solutione ibi data p gl.ad fi.de triti.mouet̃ ēt ipse, q̄ nō valēti soluere nō q̄uenit difficultas more, q̃ est delictū

a ¶ In dote ad de Lu.ro.sin. suis fo.viij.

b ¶ Ecclie ad de Lu.ro.sin. suis fo.iiij.

c ¶ Tñ puto. adde q̄ p ista opi.alex.facit, q̄ dr bar.s.l.cū q.§.si iuranero ff.d̃ iureiu.in v fi.lz Jac.bu.dicebat meli⁹ iudicio meo.

d ¶ Post bā.ibi vide i apostillis meis,& ibi ēt vid̃ de.q.sequen.

culpabile in debito soluendo vel recipiendo commissum, vt ps b in tex. cum b no. Culpa. n. nō potest imputari non valenti sol uere cum non possit dici negligere, vel offerre. l. j. ad fi. C. d an na. excep. p ista opi. ēt alle. l. rō. §. si p vēditorē, ꝟ. mora ff. d ac. emp. referendo illum ꝟ. ad vtrūqꝫ casum precedentem, ad idē alle. l. tbais. §. j. ff. de fideic. lib. cui sm et m. Bart. nō bñ rñdet, qꝛ ibi solo q̄ntitatis precedit luitionem, vñ solutio q̄ntitatis vꝫ at tēdenda potius q̄ꝫ luitio, ꝛ sic potius q̄ꝫ fern̄, intelligit tñ hanc suam opi. pcedere, qñ difficultas fuit sine dolo vel culpa debi toris, alias secus, vt b. Nec ob. pdictis sm eum si allegaret l. j. C. q bo. ced. pos. vbi nisi d̄bitor cedat bonis non euitabit carce res, qꝛ rñdet, ꝙ illud pmittit p faciliori executione snie non pro pena more, pꝫ qꝛ si p pena more concederet, sequeret ꝙ ēt ante snias, qñ esset in mora posset creari. fnl. b in debitore q̄ntitatis ēt tꝫ ꝯ Bar. ꝛ dicit, ꝙ ita ē tenebat dñs suus p. d. l. diuortio idu cendo, vt. ī. ad idē alleg. l. debitoribus. ff. de re. iu. Nec ob. fꝫ eū si p opi. Bar. alle. tex. in. l. ad diē. ff. d ꝟ. ob. ꝛ. l. fi. ff. d nau. fen. qꝛ ibi cōmittit pena non ex mora, sꝫ ex ꝯdōnis euentu, ꝛ istā rñ sio. ēt tradit sal. b Nec ob. rō alle. p bar. q̄fundat in. d. l. incen dium, qꝛ rñdet prefa. doc. illam nō esse bonā, qꝛ verꝫ est, ꝙ cas' fortuitus non liberat debitorē q̄ntitatis, ꝛ etiam dōm est ꝙ dif ficultas non liberat ab obligatione sꝫ bñ dꝫ excusare a mora, si cut in obligatione spēi dāde, ꝛ in obligationib' faciendi, vt bar to. fatet vñ videmus, ꝙ iusta cā bñ excusat a mora vt b, in. d. l. sciendū, ꝛ l. se. in pn. tñ nō liberat totalr debitorē ab oblōne, vt ibi, potuisset ēt rñdere ad. d. §. illud quod tex. nō pbat opi. bar tol. pꝫ qꝛ ille tex. dicit idē in debitore spēi qd̄ in debitore q̄ntita tis, lꝫ q̄ bar. facit expsse dr̄ā quo ad ppositū loqt ibi tex. quo ad oblōnē ꝯbēdā nō quo ad moram cōmittēdā, pa. d ca. b i de bitore q̄ntitatis ēt tꝫ ꝯ bar. cū aliq̄li distōne, ꝛ ꝯ bar. all. d. § si p vēditorē, vt i oblōne gñalis difficultas excusat a mora, ꝛ tñ non liberat ab oblōe, ꝛ na p istō tex. inenio determinari in q̄dā repe titio. b'. l. intimulata. d. Nic. Aler. d pusi. q̄ cōter repit b inser ta in lec. ant. Bal. b. ēt alle. Pan. de ca. qꝛ debitori q̄ntitatis ꝯcedit quādrimestre tps l. fi. C. de vsu. rei iu. Ad idē alle. d. l. diuortio, ꝛ putat distinguēdū, ꝙ aut semel creditor fuit ꝯstitu tus in mora a debitore, ꝛ postea debitor interpellat debitorē tē pore quo sibi est difficile soluere, qꝛ pecuniā illā antea ꝯuertit in aliā cāꝫ ꝛ excusat debitor a mora alleg. l. si p emptorē. §. j. i fi. in gl. fi. ff. d ac. emp. ꝛ. l. illud in fi. ibi cū oia integra essent. ff. d pi. ꝛ cō. rei ven. ꝛ no. p spe. i ti. de ar. §. fin. ꝟ. pone igit aut creditor nūq̄ fuit i mora, ꝛ tūc aut creditori erat nota difficultas pstatio nis, qñ ꝯxit, ꝛ tūc difficultas excusat nō obstāte interpellatione qꝛ nō dꝫ creditor ire cū sacco paratus ar. l. qd̄ dicim', cū ibi no. ff. de sol. aut nō erat sibi nota, ꝛ tūc p interpellationē ꝯstituet in mora postq̄ꝫ trāsiuerit illud modicū tps de quo loqt gl. ꝛ bar. i d. l. qd̄ dicimus, ꝛ postea nō excusabit p difficultatem, ꝛ eodē mō dicit distinguēdū in oblōne dandi certā spēm ista distō vꝫ potius tendere ad ostendendum, qñ debitori ꝯcedit dilatio, pos tiusq̄ꝫ ad ostēdēdū ꝙ difficultas p se excoset finita ꝯgrua dila tiōe. Raph. cu. l. d. l. illud ēt tꝫ ꝯ, bar. sicut sal. ꝛ Ful. ꝛ Ro. b p mo limitat opi. bar. circa dationē q̄ntitatis, vt nō hēat locū i ca su. d. l. si p emptorē. itē limitat, nisi ad difficultatē interuenisset fcm̄ creditoris p. l. fi. ff. de cōmis. vel nisi pmissuꝫ esset soluere cū cōmode soluere posset d̄bitor. l. nepos pculo ff. d ꝟ. si. ꝛ b vlti mō ēt posuit ang. in. d. §. illud. item limitat illam nō pcedere in casu. c. signāte, de pig. vt ff. referā, postea ipsemet Rom. ꝯcludit verā nō eē opi. Bar. p alle. p Sal. ꝛ p. c. cupiētes. § si ꝟo di scordia de ele. l. vj. cū. §. se. ꝛ p. l. sciēdū in fi. pall. p q̄ iura virtio alfata ēt Floria. d bono. in. l. mora i pn. ff. d vsu. tꝫ ꝯ bar. ꝛ q̄ntis passus sit dubius, tñ vꝫ ꝙ possit sustineri opi. bar. ēt i oblōni b' dādi q̄ntitatē marie p. d. l. ad diē, ꝛ p. d. l. fi. d nau. fen. q̄ iura loquunt in pena cōmittēda nō ex solo ꝯdōis euētu vt piari mo derni dñt, sꝫ ex mora vt ēt sentit gl. i. ꝛ fi. in. d. l. ad diem, erit. n. posituū in oblōne id p penius nō obsnē veniebat cōmittēda pe na. Nec ob. d. l. diuortio, qꝛ ibi loqt q̄ntū ad b, vt oblō pma ex dispōe legis cōuertat ex dispōe. l. in nouā oblōem nascentē ex negocioꝝ administratione, ꝛ hec lex nō facit, nisi cū administrās a se pōt cōmode exigere, sꝫ nō loquitur d oblōne iam orta ex dis pōne hois vñ ibi minus agit cū dispōe legis. l. celsus in pnc. ꝛ ibi no. ī. d ar. nō ob. ꝙ b nō sit frustratio, qꝛ saltē quo ad effectū, ꝛ re ipsa est frustratio bñ puto, ꝙ si a iusta cā vl' impedimēto p cessisset difficultas excusaret debitor saltē in effectu. d. l. sciēdū, ꝛ. d. c. si gñante, ꝛ sic vꝫ ꝙ difficultas sit cū culpa, qñ sua iusta cā quis in eā incidit, ꝛ non excusat. Non ob. §. si p vēditorē versi. mora, qꝛ nihil facit sm verꝫ intellec. quem ibi ponit gl. in ꝟ. esse non ob. ꝙ no. gl. in. d. l. vinum, qꝛ b non concludenter dicit, vel si dr non esset vera p predicta. Non ob. d. l. thays. §. j. qꝛ sꝫ Jo. de imo. in. d. §. illud pōtest rñderi qꝛ ibi loquitur de mora irre gulari in quam quis incurrebat sine interpellatione fauore li bertatis. l. cum vero. §. j. e. ti. no. gl. mag. in. d. l. mora, in pnc. vñ facilius tollitur vel impeditur illud qd̄ est de iure spāli q̄ꝫ illd, ꝙ est de iure cōi. l. eius militis. §. militia missus ff. de test. mil. ꝛ fatet Jo. de imo. ꝙ rñsio bar. nō vꝫ bona, qꝛ fcm̄ ordinat ad dan dū de filio fcō iudicat pnt d datione. l. v. §. fi. ff. d ꝟ ob. Nō ob. d. l. debitorib', qꝛ ibi loqt quoad moderādā dilationē q̄ dat iu dicatis non ob. d. c. cupientes, qꝛ papa ibi b exprimit quo ad ext tādam penā si nō soluat illud qd̄ debet ex dispōne legis, ꝛ sic ꝯ Bar. alleg. tex. in. c. cum te de vsu. pōt rñderi, ꝙ ibi agit de pe na afficiēte animā, nō aūt d peconiaria pena id ibi minus agit pp magnitudinē preiudiciꝫ, vñ retenta opi. bar. p vera, q̄ tñ nō caret dubitatione licet eam aliqbus modis, vt colligit ex his q̄ dicta sunt. ī. maxime rñdēdo ad ꝯria. hec lita sm Jo. de imo. d. §. illud nisi debitor q̄ntitatis q̄ntū in eo fuit fecisset id ꝙ debe bar, ꝛ postea casus supueniēs impediuit eū, nam excusat a mora

a tex. ꝛ exēplū no. hēus in. d. c. signante dñ si bñ aduertat dici pt ꝙ tex. ibi no. pbat, nisi quo ad euitandā penā piurij, ita dr ipse met. Jo. de imo. in. d. c. b tenet p quo facit, qꝛ illa pena afficit ani mā id quoad illā penā mīu' agit, vt dixi. ī. Abb. ēt in. d. c. hre ni dicit p d. c. signāte, ꝙ si difficultas supuenit ex postfacto pp īpedimētū illatū debitori ab eo ꝯ quē nō pōt hre regressuꝫ, seu casu fortuito, difficultas tñ excusat a mora vel saltē parat restō. in inte. ex clā gñali si q̄ mihi iusta cā ar. illius tex. c. ij. de ꝯsti. ꝛ

b ex literis de rest. integ. ꝛ in. l. j. in fi. ī. q. ex can. mo. Itē inq̄rit ꝯ bar. ꝯcludit ꝙ difficultas excusat debitorē spēi a mora adde sꝫ Jo. de imo. in. d. §. illud, b esse verꝫ, qñ tāta est difficultas, q̄ assi milat quodāmodo casui fortuito. l. quotiēs. §. in pdie ff. de no xa. alias sec' alle. l. si seruū in prin. ꝟ. sed si alienis ff. de ꝟ. obl. vbi in emēdo seruō alienū nō pōt mora ꝯmitti, ꝛ dꝫ intelligi, si de dñs velit vēdere siue ēt nō, cū indistincte loquat ad idē alle. id ꝙ no. in. l. nō dubium. §. fi. ff. de le. ij. istā limitationē ēt tradit ro. b lꝫ de imo mētionē nō faciat, ꝛ b ēt colligit ex no. p Bar. i si mili i. d §. illud in. ij. col. ꝛ de mā vide ēt p Ja. bu. in. l. ij. §. fi. ī.

10 si qs can. ¶ † Itē inq̄rit Bar. dicit, ꝙ difficultas excusat a mo ra, sꝫ a pena in oblōnibus faciēdis adde, ꝙ istud fallit in eo, q se obligauit ad aliū pducēdū, vt in. l. pe. in ꝟ. nō potuit C. de fide ius. ꝛ ibi bal. nisi impediret casu fortuito puta mortis vt in ea. l.

11 circa fi. ¶ † Itē inq̄rit icidēter tāgit bar. ꝛ bal. b an difficultas

c excusat a periurio vide vltra alleg. p eos gl. reputatā sin. xxij. q. beatus p gl. ꝛ bal. in. c. j. de alie. feu. ꝛ aliqd p bar. i. l. pe. ff. de iureiu. p bal. i. c. j. §. porro in ti. que fuerit. j. cā bñsi. ami. in. c. is si de feu. fue. cō. inter do. ꝛ ag. p illō tex. ꝛ in. l. fi. C. de nō nu. pe. ꝛ ro. in l. fi. ī. q sat. cog. In gl. fi. ibi qꝛ scriptura nō interuenit ꝛc. hāc gl. ponderat p valde no. sal. b cū quo trāsit simplr ro. ꝙ lꝫ sit lata culpa ignorare iura. l. late ff. de ꝟ. si. tñ illud est verꝫ in eo q ignorat rīas, nō in eo q ignorat fallē. multi. n. sunt casus exce pti a rl'a de q̄ b in gl. i qbus casibus regrit scriptura ad sbam a ctus de qbus p gl. in. l. pcm̄ ꝙ bona fide. C. de pac. ꝛ plenius p gl. i. c. j. de cēsi. in. vj. cū si. dcm̄ istud mirabile eēt si verꝫ ēt, sed certe b glo. mihi b nō dic t, nec puto iure pbarissimo ꝯriū pbat ex his, q̄ plene traduntur p bar. ff. depo. in repe. l. ꝙ nerua, in. viij.

12 col. dū tractat, an error iuris sit lata culpa. † Itē inq̄rit Bar. b circa b no. p gl. ponit practicā faciendi prestationem ꝛ interpel lationē debitori obligato ex facto alieno, vt sic ꝯstituat i mora. Limita sing. ex his, que hñr in. l. de pupillo. §. qui procuratoris ff. de no. ope. nū. ꝛ ibi bar. ꝛ clarius Jo. de imo. ibi d qua practi ca ēt vide plenius p bar. in. l. nō solū. §. morte. e. ti. i. xvj. co. dū tractat de spē pstatiōnis cū addi. q̄s dedi ibi, ꝛ in. d §. q pcura torio. Item inq̄rit bar. b dicit, ꝙ debitor manumittēs seruū ignorāter tenet, dic ꝙ ipse alr loqt, ꝛ melius in. l. si seruū. § de

13 filio ff. de ꝟ. ob. ¶ † Itē inq̄rit bar. b tꝫ, ꝙ si debita spēs nō ap paret, ꝛ ignorat vbi sit, si pcessit culpa debitoris tenet debitor, ac si res esset mortua, adde ꝙ melius Bar. i hoc loquutus est in. l. cum seruus, ꝛ in. l. cum res de leg. j. dum alle. l. si constante §. si vxor. sol. matrimo.

CErtum. Tunc dꝫ esse certū in oblōne qñ id ꝙ debet est certū in sba, qua litate, ꝛ q̄ntitate. b. d. ¶ Et facit ad not. in. l. iij. §. j. de leg. j. ad ea que ibi addidi. ¶ In glos. in verficu. vocabulis in fi. iunge ambas solutiones simul, ꝛ hebebis veritatem.

Summarium

a ¶ Capitulo signante dd̄ ꝙ p casuꝫ h'. c. ꝛ p. l. qb' dieb' i pn. quā dr sin gularē ꝯsuluit rō, ꝙ ille q de bebat reluere domū icertum tps si pp guer ras non hēbat tutum accessuꝫ ad locū vbi de bebat fieri re luitio, ꝙ pote rit morā purga re, si ex pte sua conat' erat ex plere ꝙ ꝯuenit ita ꝯsuluit ꝯsil. cccxxxj. ꝛ an iu ramētū dō īpediat moraꝫ ꝯmitti, vide p alex. ꝯs. cxj. ij. lib. p ful. ꝯs. clxxix.

b ¶ Itē iq̄rit bar. ꝯcludi, ꝙ difficultas lita, vt p ang. i. §. il lud b all. ꝛ ita p casuꝫ l. pecu nie. §. fi. ff. d vsu. doc. i. l. ad diē ff. d ꝟ. ob. ꝛ pce dit ista litatio ēt si debitor p testat' fuerit nō inuenisse credi torē ꝛ. l. fi. ff. de le. com hec lita ex no. p do. i. c. cū i o illuꝫ tex. ex̄ de vsu. Frā cis. Cur.

c A piurio. ad de old. ꝯs. xcv. vbi, an difficul tas excuset ab excōicatione, ꝛ vid anc. ꝯs. ixx v. vbi difficul tas excuset car dinales. q ira nerat ire fano rā tēpore quo gregori' ꝛ be nedict' ꝯtēde bāt de papatu.

SVMMARIVM

1 Dominium sub conditione transferri potest.
2 Legatario repudiante hæres retro dominus dicit rei legatæ ex die aditæ hæreditatis.
3 Legatarius repudiando onus legato adiectum, censetur repudiasse legatum.

OMnia. Mutui datio suspendi pōt in euen
tū ɔdōis expsse vel tacite.h.d.cum
1 l.se. ¶ † No. φ dniū sub ɔdōe transferri pt in du
bio tñ vꝫ transferri de pñti si cā pp q̄ daf ē habi-
lis ad trāslationē dnij, dato φ de pñti nō subsistat, ſʒ spef subsi
stere, vt qꝛ est ɔdōnalis.l.i.ff.p dote.l.dotis.§ fi.cū.l.se.ff.de in.
do.de quo plene p bar.in.l.sub ɔpōe.ff.d so.ꝛ p bal.in.l. ɔctus
circa pe.col.post gl.C.de fi.inst.ꝛ in.d.ll.ēt hꝫ an interim pen
dente ɔdōe recipiēs vsucapiat de quo plene in.l.si ancillā.ff.p
2 dote, ꝛ ibi bar. ¶ † Scdo no.ex.l.pinde, φ legatario repudiā
te hēs dñs dr̄ rei legatæ ex die adite hēditatis, vt hꝫ.l.seruū fi-
lij.§.fi.de leg.i.ꝛ ante repudiationem legatarij dniū vere nō ē
heredis, si res pure fuerit legata, vt pꝫ h in ꝟ.vꝫ.qd no.fictio-
nem.l.i.§.deiecisse.ff.de vi ꝛ vi ar.l.iij.§.ex ɔrio.ff.de ac.pos.ad
φ vide, q̄ plene dicit ɔuenerint i.l.si ibi hō.§.cū seru⁹ de le.i.
3 ¶ † Tertio no.ex inɔuenientia dnij mutuū ɔfirmari. ¶ Quar
to no.ibi appositā ꝛc.fm intellec.quē h ponit Sal.φ legatari⁹
repudiādo onus adiectū legato cēset repudiare legatū, φ ē cē
cordi tenēdū, ꝛ p h ēt ōt facē.l.si ea.C.de ɔdi.inser.l.fi.i fi.C.d
fidei.ꝛ.l.si minor.xxv.an.§.seruum.ff.de mino.fortasse melius
facit.l.nesennius in fi.cum.l.seq.ff.de ex.tut. ¶ In gl.§.fin. ibi
non extite ꝛc.bar.ꝛ alij cōiter excepto Fulg.reprehēdūt gl. qꝛ
pendēte ɔdōe legati pecunia erat hēdis ergo sp valuit mu-
tuū.l.i.§.serui.ff.ad sil.ꝛ iō exponit tex.h in ꝟ.appositū.i.acce
ptatū, qꝛ tractabit tūc numeratio p hēdē facta recipiēti mutuo
tñ Sal. h rep̄hēdit istū itellec.bar.ꝛ se.qꝛ si stat ista expō.l.ac
ceptatū nō ɔsiderat tps adite hēditatis vt reqrit tex.iō intelli
ge istū tex.d onere apposito ipsi legato, ꝛ ē sensus, φ repudiās
tale onus, vꝫ repudiare legatū, ꝛ cū Sal.transit ro.h, sed male
vꝫ p eos rep̄hēdi intellectū Bar.ꝛ sequa. qꝛ immo ɔsideraret
tempus aditæ hēditatis qꝛ ex tali tpe cēset fuisse legatariu, vt.d.l.
seruum filij.§.i.ꝛ.§.cū seruus, ꝛ in h non ɔdicit tex.hic in fi.ful.
h conat sustinere intellectū gl. qꝛ pēdēte ɔdōe nūmi legati non
sunt plene hēdis, qꝛ si ɔdō eueniret dniū ipso iure iret ad lega-
tariū, ꝛ recederet ab accipiēte, vñ dnū fieri plene accipiētis pro
ptere a videmus, φ ex solōne talis pecunie nō liberaret solnēs
l.neratius.ff.de condi.inde.l.cum quis.§.qui hoiem.ff.de sol. tñ
puto gl.nō posse saluari, qꝛ pendente ɔdi.legati dniū in tm̄ est
hēdis, φ pōt in aliū transferre.l.ɔ̄aliter.§ i.ff.q ꝛ a qb.l.seruo
legato.§.i.de le.i.iuncta.l.alienatū de ꝟ.si.facit.d.§.seruus er
go est mutuū.l.ij.§.appellata.ff.e.ꝛ nos nō tractam⁹ d liberatio
ne, ſʒ de trāslatione dnij, ꝛ sic nō ob.d.l.neratius ad q̄ pt ēt rn-
rūderi ex no.p gl.ibi dū alle.l.stamū.gl.tñ hic in ꝟ.vꝫ eɔ ꝛc.
sensit aliū intellec.ad istū tex.φ hic exponat appositū.i.lega
tario acqsitū ɔdōe extā.e, sed h rep̄robat Sal.h qꝛ in legatis ɔdō
nō trahit retro.d.§.seruū, sed quo ad dniū, ꝛ ɔmoda rei legate
vt ibi ſʒ quo ad rescindēdā vēditionē sic.l.fi.§.sed qꝛ cū se.ꝛ ibi
bar.C.cō.de le.iō tene intellectū bar. q̄rit h Sal.an si penden-
te ɔdōe legati pecunia legata mutuata ab hēde fuerit ɔsumpta
recōcilief mutuū in p̄sona hēdis, ꝛ ɔcludit φ sic p.l.qdā in fin.
cū gl.ff.de re.dub.non aūt ad cōmodum legatarij si eueniat ɔdō
qꝛ eius noie numeratio fcā non fuit Ro.tñ h nō fcā mētione d
Sal.simplr dr, φ mutuū nō recōciliat alleg.d.l.qdam ꝛ not.
bene extra gl.circa sol.q̄ dat h bar.ad.l.si ticio de rei vē.adde
φ pro illa so.est gl.no.in.l.si qs alienam.ff.de act.emp.

SVMMARIVM

1 Certi conditiones duæ sunt species, specialis & generalis.
2 Certi conditio specialis an competat pro mutuo.
3 Libellus in certi cōditione gñali ex mutuo qūo formetur.
4 Certi conditio generalis necessaria est si agatur ad interesse, ratione moræ.
5 Executio instrūi guarentigiati an posset peti sup interesse.
6 Certi conditio generalis an sit utilis.
7 Actio surrogata sapit naturā eius in cuius locū surrogatur.
8 Certi conditio generalis intentata ex contractu bonefidei, quid comprehendat.
9 Certi conditio generalis an sit stricti iuris.
10 Dānū qui negat dedisse, si conuincaf, qūo puniatur.
11 Certi conditio an posit dari loco actoris ex empto.
12 Venditor cogif præcisè ad tradēdū rem uendit, si sit dñs rei habeatq. facultatem rei restituendæ.
13 Restituere an posit quis cogi præcisè.
14 Certi conditio an detur certum ex incerto contractu.
15 Cōtractus certus qs dicatur, & quis incertus.
16 Certi conditio ad interesse dari po est.
17 Libellus ad petendum interesse quomodo formetur.

CErti ɔdō. Cōpetit certi ɔdō ex oī cau
sa ex qua certū petif, siue ex
maleficio vel q̄ncunqꝫ sit dūmō allegatio sit pura,
nec refert an suo noie vel alieno reus ɔueniat h.d.
1 ¶ † In gl.i.in prin.ɔcludit gl.duas esse certi ɔdōes, vnā spā-
lē p mutuo, aliā gñalē, q̄ locū hꝫ vbicūqꝫ certū petif, ꝛ istā cpi.
sequunf vbiqꝫ gl.preter q̄ in.l.quotiēs de p̄scri.ꝟ.vbi gl.tꝫ p
mutuo dari certi ɔdōnē gñalē nō spālē ꝛ istā gl.sequunf Ja.d
ra. Pe.Ja.balduini, ꝛ Gui.de cu.h, ꝛ Cy.in ru.C.e.ꝛ Ja bu.
in ru.ff.e.ꝛ Ful.ꝛ Pa.de ca.dt h p.§.qm̄.ff.e.l.q nō stringit, qꝛ
non negat dari spālē adducūt ēt alis rōēs q̄s vos vidē potestis
ad q̄s leuiter mihi vꝫ posse rñderi, ꝛ qꝛ articulus ē cū nulla aut
leuissima vtilitate iō p̄termitto reliq̄ argumēta ꝛ rñsiones, q̄ lō
gū eēt referre, tñ cū opi.gl.ɔcor.dy.bal.ꝛ sal.in ru.ff.e.ꝛ Roy.
in rub.C.de re.cred.ꝛ Ro.i libellis suis dum tractat de libello
in certi cōdōe, ꝛ spec.in ti.de ob.ꝛ so.§ seqf inx.prin.ꝛ in ꝟ.est
rña, ꝛ bar.ꝛ magis cōiter alij post eū h ꝛ Bal ꝛ Sal.in rub.C.
eo.p argumēta plura, q̄ p vos potestis vidē q̄bus ēt d sputari
ne posset bene rñderi, vt in voce dixi tñ vꝫ phabilis a ea q̄ ad
ducunf p opi.gl.nrē h, ꝛ cōfirmo vltra all.p do.p ter.istl.ꝛ ꝟ.
ob.in pn.ibi dū tex.dicit ex q̄ due pficiscunf actiones iā ɔdō si
certa sit stiplō q̄ ex stipulatu si incerta sit ꝛc.nā ibi appet, φ ex
stiplone orif certi cōdō spālis, ꝛ illa ibi intelligit necessaria, qꝛ
si spator ibi voluisset sub illis actionibus cōtineri gñales actio-
nes nō dixisset, φ ex stiplone due pficiscerenf actiones, imo sal
tē dixisset tres, qꝛ saltē triticaria posset hic locū.l.i.ff.de triti.ꝛ
h no.in gl.ꝛ ēt potuisset hīc locū certi ɔdō gñalis, qñ stip̄lo cō
tineret certū, ꝛ actio ex stipulatu qñ ɔtineret stiplo icertū, ꝛ sic
essent tres, ꝛ nulla pōt reddi vrgēs rō q̄re ex stiplone ɔtinente
certū orif ɔdō certi spālis nō solū gñalis, ita dꝫ dixi ex tā p̄ri-
uilegiato ɔctu put est ɔctus mutui inx.l.singularis, cū ibi no.ff.
e.ꝛ sic est ibi tex.ɔ vltramō.ꝛ sequa.tenētes eē vnā tñ certi cō
ditionē, facit φ no.gl.ij.h in ꝟ itē cur h actio ꝛc.φ sup ea not.
Bar.ꝛ ſʒ gl.in.d.ti.insti.de ꝟ.ob.in prin.in ꝟsi.ɔdō dicat ex
stiplone dari certi ɔdōem gñalem tñ nō negat qn def spālis, vt
pbaf ibi inducēdo, vt induxi ſʒ gl.nō vꝫ ad dictā inductionem
aduertisse, ꝛ φ def certi ɔdō spālis ex stiplōe vt dixi ter.nū hā.
h, ꝛ spe.in.d §.seqf p⁹ pn.ſʒ gl.ij.h referēdo marti.videaf velle
2 ɔriū q̄uis Bar.videaf esse p se alleg.ꝛ † ista inuestigatio an pro
mutuo cōpetat certi ɔdō spālis, ꝛ pari rōne p ɔctu stiplōis pt
esse vtilis fm bar.h nā pone dedi ɔ te libellū repetēs mutuū
postea liberaui te ab actione intētata remanēte cā, ꝛ omni libe-
ratione, q̄ ex illa cā cōpeteret certe si tñ vna eēt certi ɔdō ɔpe
tēs p mutuo nulla remaneret, sed si essent plures vna remanere
posset idē dt bal.h in lec.anti.sed pau.de ca.h istud rep̄hen-
du, qꝛ posito φ eēnt due tñ nō oriunf ex ea cā, ꝛ oblōe vna ele
cta statim altera est pempta.l.qd in hēdē.§.eligere de trib.l.i.
§.tutela.ff.de tu.ꝛ ra.dist.ꝛ p.l.in duobus.§.exceptio.ff.ti.i.ɔfir
mo, qꝛ ēt si libellus in dubio hꝫ se ad vtrāqꝫ certi ɔdi.seu sim-
pliciter sit formatus vꝫ intētata spālis ar.l.h legatū, ꝛ ibi no. h
expsse bar.ff.de leg.ij.ꝛ no.bar.in.l.i.in fi.pn.ff.de eden.ꝛ si rō
pōt dici, φ nulla fuerit electa, ꝛ facta semel electiōe ex pductio
ne libelli nō pt variari, vt plene ɔcludit Cy.in.l.i.in.vi.q.C.d
fur.ꝛ pꝫ ex no.p Dy.ꝛ Bar.in.l.de reb⁹.ff.re.amo.ꝛ.l.cū filii⁹
varijs de leg.ij. ¶ Et aduerte ēt ad q̄ incidenter in hac.q.dicit
bar.dum dicit, φ aduersitas, ꝛ qualitas act. oriūf cognoscif ex
medio concludendi, vt est opti.tex.ſʒ ipse rō alleg.in.l.non dꝫ i
fi.ibi vel bonefidei ꝛc.ꝛ ibi no.doc.ff.de dolo ꝛ in.c.litere, ꝛ
ibi no.ant.de bu.de dila.et no.ē ipse in.c.ex parte in no.de fo.
cō in.c.fi.in no.de iud.et no.Barto.in.l.interdū.ff.de ɔdi.in
de.et in.l.si prius in.v.op.ij.pt.ff.de no.oper.nun.et an.in.l.na
3 turaliter.§.nihil cōe ad fi.in.v.lec.ff.de ac.pos.† ꝛ.iō fm Bar.
h requirit, φ in certi ɔdōne gñali intentanda concludatur p h
medium.f qꝛ certum ꝛc.nam istud rep̄hēdit Paul.de cas.
hic qꝛ hec actio non orif ex ista certitudine, sed ex ɔctu et ob so-
Alex.de imo.ij.ff.vete.

ne, h preterea satis est, q ex ipsa pnũciatione rei expresse, ꝑ pe
tite in libello appeat, q certũ petitũ sit in libello. l. certum. ff. e.
l. vbi autem in prin. ff. de v. ob. & in libellis non est vtendum v
bis supfluis. l. ampliorem. §. in refutatorijs. C. de ap. & adde q
p istas rões h idem vult bar. in ru. C. e. & bal. in ru. ff. e. in lec. an
ti. & est de mète spe. in ti. de ob. & so. §. seqt circa pn. vbi format
libellũ certi zdõe, & circa med. zcludẽdi sup hac actione in li
bello vide ẽt Bar. in pe col. v. venio ad tertiaz ptẽ, & ẽt Cy.
h in repe. in. v. q. vbi tz, q in libello sup mutuo, & zctu stiplõis
qñ intẽtaret certi zdõ cum nulla alia cõpetat specialis fm eũ
non reqreret exprimi illud mediũ. s. q h est certũ &c. q in du
bio illud intelligeret deductũ, & intẽtatum cũ aliud nõ zpetat
vt actio valeat ar. l. quotiens. ff. de re. du. sz in alijs zctib9 certe
actiones spãles cõpetũt vltra certi zdõnẽ gñalẽ tz Cy. q de
beat exprimi dcm̃ mediũ zcludẽdi in certi zd. gñali. Primo q
vbi dcm̃ mediũ zcludẽdi nõ eẽt expssum qñuis res certa dedu
cta eẽt in libello intelligeret intẽtata actio spãlis zpetẽs .s. cer
ti zdõ, & n gñalis, nisi eẽt expssus nomẽ ipsius gñalis actiõis p
d. l. legatũ cũ ibi no. p bar. & h casu intelligam9 pcedẽ opi. bar.
h. ¶ Sed si esset expssus nomẽ certe zdõnis gñalis in libello,
puto q libellus pcederet, dato q nõ esset expssus illud mediũ
zcludẽdi. s. q h est certũ &c. ita pcedit opi. bar. cpan. de cas. p
cões eox, q in h casu militant. ¶ In ea. ibi tritici certe &c. ad istõ
& ad alia q sequunt in gl. vide no. p Jo. an. in d. §. seqt in add. in
ci. idẽ Ro. &c. & p totũ istum §. plura scribit ad mãm illius. l.
4 ¶ † In gl. ij. ibi, & verius &c. h cõiter tenet. ¶ In ea. ibi nisi qd
h cã in libello &c. Dni. d cu. tenebat z gl. sed h melius p Bar.
h in pe. co. in v. venio ad. iij. ptẽ. ¶ In ea. ibi sed nõ dicebat es
se spãlem ex stiplõne &c. Fulg. tz istam ptẽ, q non oriat certi
zdõ spãlis ex stiplõne sicut tz in, mutuo p. l. si qs certũ. ff. e. zriũ
tz Bar. h in lec. anti. & mag. & Sal. h hãc opi. sequor p ea, q di
xi. ãlz Cy. & Bal. h in lec. ord. teneat necariam eẽ certi zdi. ge
neralem, qñ agit ex stiplõne ad certũ, q nõ cõpetit spãlis, tñ h
non pbauit. nec ob. d. l. si qs certũ, q ibi non negat qn cõpetat
certi zdõ spãlis, dato q competat gñalis sicut inq̃uit gl. dt, q
qñ promissum est aliqd consistens in faciẽdo, si rõe more agat
ad interesse necessaria est certi zdõ gñalis, & in h cũ gl. trãsiuit
Bal. in lec. ordi. & cũ Cy. & Bar. h & ẽt Bal. in lec. an. Sal.
Ful. & Ro. h tenẽt zriũ, q imo tũc zpetit certi zdõ spãlis ex
stiplõne tacita, q vr pmissor pmisisse interesse. l. stiplõnes nõ
diuidant v. celsus. ff. de v. ob. & p h ẽt Cy. all. l. si pena in eo. ti.
sic videm9, q in zctu emptionis, & vẽdi. põt agi actione ex em
pto ad interesse qñuis de interesse nil fuerit dictum in zctu. l. si
parẽtes. C. de euic. & l. j. in pn. ff. de ac. emp. & istud facit fm ro.
5 † q si instra guarẽtigie hñt executionẽ paratã ex forma statuti
possit peti executio sup interesse ex instro zĩnẽte pmissiones
facti, qñuis in instro nil dicat de pmissione ad interesse, sz dic q
zriũ tz in termĩnis Am. de bu. & Jo. de imo. in. c. trãslato. d cõ
sti. p q in fin no. Inn. in. c. p. & g. de of. dele. puto zcludẽdũ sz
q colligit ex decisio. Bar. & doc. in. l. j. in pn. ff. de his q in test.
delen. & in. l. j. in fi. de leg. ij. nã iste passus pẽdet a decisio. eox
ibi, q hñt, de quo dixi in. l. insgẽtis. §. q iere vbi tãgit p Bar.
ff. de pac. & ẽt dixi in. d. l. j. de leg. ij. ¶ Et ex pdicis in vr q ista
certi zdõ gñalis non fuerit necessaria si teneam9, q certi zdõ
spãlis cõpetat p mutuo, & p stiplõne zĩnẽte certũ eẽt p inter
esse veniẽte in stiplõnib9 faciẽdi, & q sit necessaria dt bar. pba
ri p hãc. l. ibi dũ tex. dt ex q certũ petit &c. vbi ita fm eũ psup
ponẽ vr q ista gñalis actio zpetat, vbi certũ peti põt alia via,
& sic p aliã actionẽ tñ tex. nõ vr hmõi vrgẽ, & ẽt. h. d. Ful. q itel
ligi põt tex. dũ dt certum peti. s. p hãc actionẽ, difficile tñ est i
uenire casum in quo ista certi zdi. gñalis sit necia, in Ang. h &
in. l. ij. §. fi. ff. e. dt, q erit necessaria, qñ qs ageret p mutuo de q
fuisset fcã sola zfessio sine scriptura h tñ nõ pbat ipse ro. h fert
Ang. dicẽ, q p cõfessione mutui fcã in chyrographo hz locũ
certi cõdõ gñalis, & nulla alia in ipse aut h repbẽdit, q imo dt, q
p9 biẽniũ nascit actio p d. l. ij. §. si. ff. e. & ff. e. l. § qm, sz certe si in
ge. loqueret, qñ fcm̃ esset chyrographũ res eẽt expedita quasi
oriat cõdo ex. l. et insti. de litt. ob. in pn. & ibi no. vel alia spãlis
actio, vt declarat bar. in. l. j. pe. col. ff. de cõdi. ex. l. & p Bald. in
rub. C. de cõd. ex. l. sed vt dixi in. logt, qñ nõ interuenit scriptu
ra q casũ ẽt puto an. nõ bene log q aut interuenit stiplõ, & clax
est, q orit ex stipulatione actio spãlis aut sola cõfessio, sine scri
ptura, & sine stiplõne interuenit, & tũc nõ repit, q ex zfessione
oriat actio, sed pbõ bene orit. l. publia §. fi. ff. depo. & no. gl. & do
cto in. l. si nõ singuli, in v. rei geste. C. si cer. pet. & plus sentit il
la gl. singu. q ẽt post biennium isto casu non suffraget illa cõfes

sio agere volenti, q an sit vex nõ examino h, sz remitto ad ea q
ibi not. p Bal. & Sal. & Jo. de imo. in. c. si cautio sup gl. pe. de
fi. instr. & in. c. fi. de so. & puto dixisse in. l. si li stipulatus. §. gri
sogonus. ff. de v. ob. & posito q post biennium suffraget tñ nõ vr
dubiũ, q tunc certi cõdõ gñalis aut alia actio oriat ex ista cõfes
sione, q regulr cõfessio non producit actionẽ, sz q pbat. d. l. pu
6 blia. ¶ † In ea. ibi si spãlis si famosa &c. ex h appareret vtilẽ esse
hanc certi cõdõnem gñalem, & in dubio intelligeret potius in
tẽtata cõdõ ista gñalis, qñ ageret p furto q actio furti spãlis,
cũ ista nõ infamet, & illa sic, itaqz notab. in gl. Jo. an. i add. spe.
in ti d ob. & so. §. pe. & i. j. addi. ma. p. l. h. in prin. cũ gl. ff. de susp.
tut. h dcm̃ pondera, q p h litat illud, q dixit Bar. in. l. h lega
tum de leg. ij. vbi voluit in dubio videri itẽtatã actionẽ spãlẽ,
7 † in ea. in fi. tene menti gl. q Bar. h putat non esse alibi ad in
tellectum iurium dicentium, q actio subrogata sapit nãm eius i
cuius locum subrogat, & ad iura in zriũ all. p gl. s. ad. l. h actiõ
cum. l. seq. rñde, q ibi tractabat de primordiali natura, & ita no
8 ta. p gl. in. §. cum pdiximus alle. in gl. † Per hãc gl. ẽt infert h
Bar. q in hac certi condõne gñali intẽtata ex zctu bone fidei
nõ veniũt ea q pp morã venirent in actione bone fidei, q illa nõ
est ex primordiali nã, sed ex accidenti pp moram, sz ro in h tz z
bar. p tex. fm eum singularem in. l. j. §. bellissime. ff. vt leg. no. ca.
vñ cõcludit, q Bar. q logt q ad effectum more male dicit, & in
nullo casu odio morosi dz iuari, & dicit gl. istam non pcedẽ, sed
in alijs effectib9 in qbus non agit de mora pcedat gl. q vba mi
hi nõ placẽt, nã non minus dz esse odiũ debitoris inficiẽtis ve
rum, & sic faciẽtis morã. & dicẽti falsum, q odiũ debitoris mo
rosi tñ, & tñ gl. pcedit q ad penã inficiãtis vex, vt certi cõdõ q
ad illam penã non imitet nãm eius actionis in cuius locum da
tur, id sustinẽdo bar. i fideo ad. l. j. ff. vt le. no. §. bellissime, qd ibi
logt in actione, q accessorie accumulat alteri nam per oia sorit
nãm principalis, sed qd gl. & Bar. h logt in actione q principalr
accumulat alteri, & ita si bene inspiciat colligit ex distinctione
bar. in. l. j. §. hec actio. ff. si qs te. li. eẽ ius. fuerit, & clarius bal. l. l.
si cũ. § q iniuriax. ff. si quis cau. & cũ opi. bar. trãsit simplr sal. &
Ful. h & Bal. in. l. ij. C. de pac. inter emp & in rep. l. perẽs in vl
9 ti. col. C. de pac. ¶ † Itẽ adde circa pxime. d. q gl. in. §. actio
nũ insti. de ac. in v. ex pmutatione tz, q certi condõ gñalis sit
stricti iuris, & h ẽt tz Cy. h in. viij. q. pp h ingt, q inqũtũ ista gl.
voluit certi zdõnẽ generalẽ assumere sibi primordialẽ nãm il
lius actionis in cuius locũ dat dz intelligi qñtũ ad rem seu qñti
tatẽ p qua cõpetit illa actio spãlis nõ quo ad alia, q ista est stri
cti iuris, & idẽ est de mẽte Alb. de ro. h q vult istã certi zdi. imi
tari nãm principalis quo ad vitã ipsius actiõis, vt. s. pxime no.
in hac gl. & ẽt quo ad hec vt detur ad eandem rem vel qñtita
tem non quo ad alia, q alr sequeret, q ista infamaret, sicut ac
tio furti in cuius locũ daret z ea que no. in gl. cõiter approbata
tẽ sequeret, qd esset bone fidei, qd est falsuz cũ nõ eximeret. In
d. §. actionũ. Bal. ẽt. h. d. qd est stric. iur. & non obstaret illud
qd h no. in gl. dicẽte qd ista actio assumit sibi pmordialẽ nã in
alterius, q rõ dat ipse, q actionẽ esse bone fidei est magis bonũ
q nã, & posito qd esset nã est tale, qd non posset deuolui in aliã
actionem, q hz specificatã dõiam. l. emptor. ff. de noua. sz h vix
mũ vbum Bal. non vr stare posse, q imo vr, qd trãsire posset
in aliã actionem, vt. d. §. bellissime, & facit. l. si stipulatus in pn.
10 ff. de vsu. vnde magis placent vba Cy. & Alb. q. s. retuli. † Ad
q ẽt vide Jo. an. in. d. §. sequitur, in. j. addi. mag. vbi alle, in ista
materia. d. §. bellissime, & ibi, & ẽt tz hãc actionẽ esse stri. iur. itẽ
facit h gl. fm Bal. hic, qd si ea forma statuti venit qs zdẽnan
dus p dãno dato, & itẽtet zdõ ex illo statuto oĩo duplicabit pe
na z negãtem, & sic nõ hẽbit locũ illud, qd hr in. l. z negãtẽ. C.
ad. l. aql. q zdõ ex statuto nõ sortit accidentia ex natura. l. acq
lie, qd reperiat bene notã. & quotidianũ. ¶ In gl. in v. certũ pe
tit, ibi nisi z furẽ &c. sentit gl. p re furtiua dari zdõ z furẽ, & istd
tz ẽt Bar. h odio furis p. §. sic itaqz. insti. de ac. & addo gl. h cla
re formãtẽ ff. d v. ob in. l. scire debem9. § fi. in v. zdici, q ita i el
lexit illiter. p hoc facit. l. si qs. § j. ff. e. inducendo, vt ibi p bar.
est magis cõis opi. approbata p Bar. & alios in. d. l. scire debe
mus, & dixit ibi Jo. de imo. qd iste est casus sing. in quo certi cõ
dõ dat ad incertũ. qd alibi fm eum melius, non reperit, nã cer
ti zdõ, q dat domino z furẽ cõpetit i effectu p restõne rei, & sic
p facto, qd idẽ dr incertũ. l. stiplõnes non diuidant in prin. inu
cta. l. vbi aũt. § q id qd. ff. de v. ob. et no. bar. hãc gl. in fi. est ve
rũ qd ang. in. d. l. scire debemus tenuit zriũ pp dictam incertitu
dinẽ, q dr esse in facto, tñ nõ recedo a cõi sine odio furis z quẽz
degenerat ois zdõ ad dãdũ z reg. iuris cõis p qua opi. etiam

allego

allego tex. cum gl. in. l. si concubinam §. non solum. ff. re. amo. tex.
aūt nostre. l. in ver. ex furtiua, cū non inutilr̄ viget pro ista opin.
q̄ posset intelligi qñ ageret ad vādā penam dupli, vel quadru
21 pli pro furto. ¶ †In ea. ibi, sed nūquid cū actiōe ex empto rc.
doc. anti. quasi cōiter tenebāt, q̄ certi cōdō dari nō posset loco
actionis ex ēpto, q̄ illa daē ad tradēdū, q̄ qdē facti ē. d. l. stipulatio
nes non diuidunē in prin. ⁊ fcā sunt incerta, vt dcm̄ est cū bart.
substinet gl. qñ vēditor esset dñs, ⁊ hēret facultatē rei tradende.
22 †quo casu cogiē precise ad tradendū sm̄ magis cōem opi. quā
tenuit gl. in. §. preciū, inst. de emp. ⁊ vē. preterq̄ in casu. l. si fa
ctū retio. ff. de ac. em. ⁊ tūc talis traditio opeē trāslationē dñij ⁊
sic accedit nāe oblīonis dādi, q̄ dē certū cōtinē. l. vbi aūt. §. fi. ff. ō
v. ob. vbi plene p eū cū quo trāseūt Bal. Ang. Sal. ⁊ Ro. h,
lz ɔ̄riū tenēt, q̄ dz attēdi pncipalis nā cōtcˢ ar. l. rogasti in pn. ff.
e. lz ō nā cōtcˢ vēditionis pncipalr̄ venit traditio. l. ex empto, in
pn. ff. de ac. em. nil ergo refert, q̄ ex ea trāsferē dñium, ⁊ dato q̄
tradēdo trāsfereē dñiū si est dñs, vt ibi tñ nō dz ibi, q̄ teneatur
trāsferre dñiū, ⁊ ad h p eis pt alleg. l. si ita. §. i. ff. de cō. em. ɔ̄fir
mo alia rōe, q̄ lz posset p̄cise cogi ad rē tradēdā h nō dz opari
23 q̄ deē certi cōdō. †q̄ videmˢ, q̄ in oblīone rē restitui si extat p̄e
reus p̄cise cogi ad restituēdū. l. q̄ restituē. de rei vē. ⁊ late pbat
bar. in. d. l. stipulōes, in. vi. ⁊. viij. q. ⁊ tñ nō hz locū hic certi cōdō
vt h in fi hˢ gl. ⁊ ex p̄sse firmat h bar. sup ea. q̄ rē restitui dē esse
fcm̄. l. §. si pecuniā in sacculo, in v. tradere. ff. depo. sicut l. stipu
lationes nō diuidunē in v. rē tradi. l. vbi aūt. §. q id, qñ tñ si qs
vellet sustinere opi. bar. posset rñdere q̄ cū ex tali cōtcu vēditio
nis traditio magis p̄cipet de nā dādi vñ videmˢ, q̄ si in cōtcu
vēditionis agiē, q̄ nō trāsfereē dñiū tale pcm̄ negatiuū dē esse
vea cō nām cōtcus vēditionis. l. cū manusura. §. fi. ff. de cō. em. me
rito dēmus iudicare de ista oblīone, vt de oblīōe dādi ar. l. q̄rit
ff. si ita hō. ⁊ l. ex legatis. §. si vnˢ ō leg. iij. Nec ob. q̄ dz inspi
ci id qd pncipalr̄ venit in cōtcu rc. q̄ rñdet, q̄ ista traditio, q̄ pn
cipalr̄ est in cōtcu vēditionis nō est traditio meri facti de q̄ loqē
tex. in. d. l. stipulōes pz ex p̄dictis, ⁊ ēt in. l. in cōuētionalibˢ. §.
fi. e. ti. intelligēdo illū tex. q̄ loqueē, qñ p̄cessit cōtcus emptiōis
24 vt intellexit gl. in. l. rō §. i. ff. de act. emp. ¶ †In gl. in v. ex cer
to, ex h no. in g. bētis vnū exēplū ad tex. loquētē de certi cōdōe
q̄ daē ad certū ex icerto cōtcu, vt qñ petiē interesse actione stipu
lationis in qua pmissum est aliqd cōsistens i faciēdo, ⁊ pmissor
fuit in mora nam interesse dicitur tunc certum. l. in rerum na.
Aliud exemplū ponit Ja. de are. ⁊ bar. qñ ageret ex pmissiōe
fructuum nasciturorum, que dē incerte. d. l. vbi. §. illud, nā natis
fructibus ageē ad eos certi cōdōne tanq̄ tunc sint certi, lz Dy.
videatur dicere ɔ̄rium quē reprobat Bar. h ⁊ in. d. §. illud, sed
Ro. h alleg. p Dy. tex. in. l. si stipulatus, in pn. in v. incerti. ff. ō
vsu. ⁊ iō dicit exēplificādū esse vt p gl. in fi. in v. exponit rc.
a dic q̄ Rap. cu. in. d. §. illud alleg. p Dy. in. d. l. si stipulatus
tñ postea rñdet, qd ibi fructus petebanē vt iteresse, vt declarat
bar. in l. videamˢ. §. si actionē ff. ō vsu. ⁊ in. l. si filius. §. i. ō v.
ob. ⁊ iō exponit tex. in. d. l. si stipulatus in v. incerti. i. cer. cō.
ad incertum hoc est nondum taxatum a iudice, nec liquidatum
vt exponit gl. h ⁊ in. l. fi. ā. si quis in suo vo. non ter. Fulg. aūt h
dicit, q̄ exēplū Jac. de are. ⁊ bar. nō vē oino pfectū, q̄ lz a pn.
stipulō fructuū nasciturox sit incerta, qñ agiē fructibˢ iam natis
dē effecta certa, vñ ponit exēplū in stipulōe annua q̄ dē incerta.
l. stichū. §. fi. ff. ō v. ob. ¶ Sed dic q̄ ēt ibi nō pōt agi certi cō
dōne, nisi p ea q̄titate, q̄ iam est effecta certa. i. cuius dies iam
euenit. Et p reliqs annis nō cōpetit certi cōdō, lz actio ex stipu
latu tanq̄ ad incertū. d. l. vbi aūt. §. q forte, ⁊ ibi declarat bar. ⁊
iō satis bonū vē exēplū Ja. ō are. ⁊ bar. q̄ satis est q̄ a pn. cōtcˢ
25 fuerat incertus et verificenē v. habilitate, †⁊ iuxta h te igit h qs
dicatur cōtcus certus, ⁊ qs incertus, ⁊ inter cetera dicit, q̄ req
riē ad h, vt sit certus, q̄ illud q̄ debeē non sit variabile ex pte
debitoris, alias esset incertus p. d l. vbi. §. qui illud vt h p eū.
¶ Sed vltra doc. h dicas istud esse vex, qñ esset variabile ex
pte, q̄ p h nō diceret incertū esse exēplū si pmisi tibi stichū,
⁊ si nō darē pmisi decē noie pene fui in mora dādi stichū, ⁊ sic
cōmissa est pena certe penam possum petere certi condōne. l.
si pcō quo pena cum glo. fi. C. de pac. ⁊ tamen vsq̄ ad lit. conte
sta. sup penam faciendam poterat debitor variare, ⁊ offerre sti
chum purgando moram. l. i. ff. de pen. leg. ⁊ stichus post penam
commissam non dicebaē amplius esse in obligatione, q̄ p com
missionem pene erat nouata principalis obligatio. l. obligatio
num fere. §. fi. de ac. ⁊ ob. sed in casu. d. §. qui illud, vtrūq̄ erat i
obligatione. l. si duo co. ri. ⁊ ita vult Ful. in. d. l. si pcō quo pe
na limitādo vt no. p bar. h. Fortiˢ vē q̄ ēt si vtrūq̄ eēt in oblīo
ne, tamen si illa facultas soluendi, ⁊ variādi pcederet ex sola eq
tate contra rigorem iuris adhuc nō desineret esse certum. adeo
q̄ certi condō competeret, vt pbo ex hic no. in gl. Item si p
misi edificare domū, ⁊ sic pmisi facere, ⁊ fui i mora pt agi cō me
ad interesse certi cōdi. vt h in gl. cōiter approbata, ⁊ tñ vsq̄ ad li.
cōte. faciēdā sup interesse poteram purgare morā prestādo fcm̄
principale. l. si insulam. ff. de v. ob. ⁊ nihilominus fcm̄ adhuc e
rat in oblīōe, ⁊ petione, q̄uis rōe more eēt cōmissa oblīo ad inter
esse, vt no. gl. i. in. l. ij. §. itē si in facto. ff. de v. ob. late bar. in. d. l.
stip. non diui. in. vij. q. Illa. n. more purgatio est ex eqtate indu
cta cō rigorē. l. si seruus. §. seqē de v. ob. ⁊ hec est alia limitatio ad
26 no. p bar. h. ¶ †Habetis ēt ex hoc gl. notare, q̄ certi cōdi. ad
interesse dari potest, ⁊ h magis cōiter teneē pz q̄ datur loco a
ctionis. l. aq. vt h ⁊ tñ constat illam dari ad interesse primordia
li natura sua. l. ij. ⁊. l. alt lex in fi. ā. ad. l. aqˡ. Est tñ vex q̄ Ful. h
⁊ in. l. fi. ā. si quis in ius vo. nō ie. ⁊ Ra. cu. in. d. l. vbi aūt. §. qui
vero a ticio, alias est in. §. illud dñi, q̄ aut petiē certa q̄titas in
teresse in libello, ⁊ tunc procedat. d opi. aut petiē q̄titas incer
ta, ⁊ tunc ageē cōdōne incerti ad interesse. d. l. fi. ā. si quis in ius
vo. ⁊. l. si penā, ⁊. l. liber hō. §. fi. ff. de v. ob. Pro h ēt Ful. all. l.
domus, cū tribus se. de le. i. sm̄ hāc di. dñt cōcordari oia iura tñ
magis pz. i. opi. cū nō reqraē, q̄ expmaē quid sit certus dē mō
sit cer. in tex. no. ad h vt dicaē esse certū vt pz in. d. l. vbi aūt. §.
illud v. sed q vinū, ⁊ p bar. ⁊ ad. l. fi. cum fi. rñde, vt ibi p gl. nec
isto casu hz locū cōdō incerti, vt declarat bar. in. l. lz si me putens
§. i. ff. de cōdi. indeb. ⁊. d. iura non vr̄ facē illā dist. s. an exprima
27 tur q̄titas certa vel incerta. ¶ †Hētis ēt aliud ex hac gl. no.
s. q̄ reqriē exprimi certā q̄titatem in libello in quo petitur in
teresse, ⁊ hanc opi. cō multos antiquos defendit bar. h, ⁊ plenˢ
Bar. ⁊ Mod. i. d. l. stipulōes in vlt. q. ⁊ Ang. in ea. l. stipulatio
nes. §. i. ⁊ Bal. in. l. cū pprīa. C. si qs alteri, vel sibi, tñ ipsemet
Bald. h aliter distinguit volens, q̄ si petaē principaliter dz ex
primi q̄titas, secus si interesse petaē sub cōdi. vt peto vt trades
⁊ si nō trades peto interesse. Sz h distinctio confundiē p. l. iiij.
in fi. C. de inutil. stip. que est fundamētū opi. gl. ⁊ Bar. eo modo
cōfundiē opi. Ro. h qui respondendo ad. d. l. iiij. cō bar. indi
stin. p aliquas rōnes valde fragiles, vt mihi vē, ppea nō refero.
Adde tñ q̄ opi. doc. antiquox tenētiū, q̄ dz exprimi certa q̄ti
tas vē seq Jo. an. eos referēs in addi. Spe. in ti. de fru. ⁊ inter
esse. §. fi. in addi. inci. cuius rc. ¶ In gl. in v. nō potero agere
hētis ex gl. iuncto tex. q̄ certi cōdō gnālis ante diem certus est
nata lz agēti tanq̄ male agenti obstet exceptio, sed contrarium
tenuit Bar. h volens, q̄ lz sm̄ magis communes conclusiones
alie actiones rīriter nascanē ante diem vt in iuribus h alle. in
gl. ⁊ no. in. l. item q̄. ā. de pac. ⁊ plene p bar. in. l. ita stipulatus
in. §. q. princip. de verb. ob. tñ secus est in certi condi. p hāc. l. ⁊
rō est q̄ ante euentum diei tota q̄titas nō est in oblīone, seu non
est debita pp interusurium medij tpis argum. l. si constante. §.
quotiens. ff. so. mat. ⁊ cū Bar. transit Bal. hic in le. anti. ⁊ An
ge. in. l. interdum. in prin. ff. de v. ob. sed Bal. in rub. C. eo. ⁊ in
l. i. in. vi. col. C. vt ac. ab hered. ⁊ in. l. si post tres in lec. ant. ⁊ ēt
Bal. hic in lec. ordi. transiē de opi. Bart. q̄ natiuitas actio
nis specialis ⁊ generalis non potest separari, nam cum vtraq̄
oriatur ex potentia eiusdem preexistentis materie illa nō plus
influit in vnam q̄ in aliam pro hoc esse expresse cō Bar. alle. l.
qui mandatum. ff. man. ⁊ dicit ad illum tex. posse rñderi, q̄ hoc
intelligatur, qñ dies erat appositus ad natiuitatem cōtcus, vt q̄
dixi hodie numero pecuniā cum h, q̄ cras incipiat eē mutuu.
l. ab initio. ff. e. et istam opi. tz ēt h Sal. p. §. oia ver. in diem. in
sti. de v. ob ⁊ ad istum tex rñde exponendo h in gl. vel intelli
gendo, vt facit Bal. lz de Bar. mētionem nō faciat, ⁊ rñdit ad
d §. quotiens, q̄ illud concernit exactionē nō meram natiuita
tē actionis. Fulg. h ēt tz cō Barto. lz de p̄dictis mentionē nō fa
ciat, ⁊ ad h alle. l. si penā. ff. ō v. ob. vbi stipulatio sub cōdōe dici
tur certa, multo magis si est in diem ad idez alleg. l. qui manda
tum, ⁊ respondet ad ɔ̄riū, vt facit Sal. ⁊ istam opi. puto verum
⁊ probatur, q̄ certi cōdi. spālis similiter datur tantum ad certū
sicut certi cōdi. gnālis vt insti. de v. ob. in prin. inducēdo, vt in
duxi. ā. ergo est eadē rō in certi cōdōe spāli, que in generali, et p
cōns debemus dicere, q̄ ante diem non esset certi cōdi. spālis si
vera esset opi. Bar. cuius ɔ̄rium pbatur in. d. l. qui mandatum
⁊ sic siue velimus intelligere illā in certi cōdōe speciali, siue in
generali habeo intentum, ⁊ ad istū tex. magis pz rñsio glos. q̄
Bal. q̄ illa satis diuinaret, lz sepenumero exponiē text. prout
facit glos. h patet. d. l. interdum, in princi. versicul. incipit.
Sequitur. §. quoniam.

a ¶ In. d. §. vt de q̄ ibi posui i apostil. post Alexand.

a ¶ Quoniam, vide h tex. ꝯ opi. doc. in l. i. §. si q̄s ita ff. de v. ob. ꝙ vbi agit de inducēda
obl'one, si nō vz ꝙ ago vt ago ⁊c. nā vz ex nomeratione si nō vz vi agit. s ex stipl'one,
nisi dicas, ꝙ opi. Bar. pcedat vbi nō fit trāsitus ad aliā spēm ꝯctus, vt sonāt iura
p eum alleg. s; h fit trāsitus ad aliā spēm. s. mutui igit ⁊c. Frācisc. cur.
b ¶ De statuto dicēte, vide bar. vero. to suis came. ij. pte car. fi. ⁊ vid in fisi pan. in
c. qm̄ ꝯ col. x. d
pba. ⁊ in. c. nul
li epoꝝ, de acc.
⁊ in. c. cū ꝯtin-
gat de of. dele.
vbi actio nō d-
buit admitti si
admitit pte si
ꝯdicēte vz. ⁊ vi
de ang. are. i. §.
ex maleficiis in
fin. de ac. co. x.
ale. in l. sciēdū
ff. d v. ob. in. v.
eo. ⁊ q̄ dixi i re
pe. mea. l. dmo
nē di co. x. ff. d in
rein. ⁊ vide frā.
de are. ꝯs. cxxx
ix. ⁊ alex. ꝯs. ix-
iu. iij. vo. pe. d
anc. ꝯs. ccclxiij.
⁊ alex. ꝯs. lxvj. i
ij. vo. ⁊ vid pa.
d ca. in rub. C. d
pb. p opi. bar.
h ⁊ opi bā. h si
taf, vt p a. i. d.
ꝯs. ixvj. nisi pce
deret, qm̄ instī ꝯ
eēt fcm̄ cū illo
ꝯ quē testes p-
ducunt, ⁊ ꝯfir-
ma ex dictis p
bal. i. l. pe. C. de
leg. ⁊ in. l. si pte
C. de do. pmis.
facit tex. in. c. su
per eo ti. d of dl.
⁊ ꝙ tz imo. l. l.
fi. ff. q. ⁊ a q̄ ꝯ si.
aduerte tm̄, ⁊ ad
de ꝙ iudex ipe
ex offō potuit
testes sup tali
credito exami-
nare ita spe. i. t.
de pb. §. viden
dū, v. s; aliqd e
ro. ꝯs. ccvj. ⁊ is
vigor statuti sis
coacta solueret
poterit postea ꝯdicere ꝯdōe sine cā, q̄ illa so. ē reducta ad nō cāz ita bar. i. l. iulia. ve
rū debitorē col. ij. de ꝯdi. inde. Bal. in. l. sub spē C. de re. iud. Fran. Cur.

c ¶ Hic tenētē adde ꝙ pp h ꝯsuluit bal. ꝙ stāte stat. ꝙ p instīm dēat ꝯstare de p-
sentatiōe homicide fcā capitaneo ad h, vt piuās hēat pmiū, ꝙ si instīz nō sit efficax,
q̄ alio loco fcām vel hēat ꝯfessionē pntationis tm̄ si corroboretur testib' talis pbatio
dz fcā p instīm alie. bar. ⁊ Ja. bu. h incipit ꝯsiliū visa petitione. iiij. lib. clxxvij.

d ¶ Vide ale. i ꝯs. lviij. in. iij. vo. inci. i pñti cā i fi. vbi ēt all. pe. d anc. i. ꝯ. ccclxij. ⁊
an ꝯ. i ꝯ. cxcviij. ⁊ vide iās. hic. l. c. qm̄ ꝯsului i v. testiū pductiōes i. xv. co. d p. ib.
d ¶ Per doc. ibi vide Abb. in. c. cu clamor in. j. col. de test. ⁊ in c. fraternitas. in
pe. co. e. ti. vbi alij doc. plene ponūt, ⁊ maxime Felyn. Tho. diplo.

e ¶ Quod sic, vide ꝙ voluit Pe de anc. ꝯs. cccij. vbi ꝯsuluit ꝙ stāte statu. ꝙ solo
debitū de quo ꝯstat p instīm nō possit pbari p testes qd creditor non poterit pbare
p testes debitum confessum per ipsum debitorem.

f ¶ In fin. addō ꝙ exce. ēt admissa, q̄ admitti nō dēbuerat opponi si ab admissiōe nō fuit ap
pellatū, ⁊ sñia lata vigor i scripturis mill cui nō fuit appositū vz vt voluit ro. ꝯ. clxxxiiij.

g ¶ Mixtum, de h per eundem alex. ꝯs. lxxxviij. p Ang. ꝯs. cxiij.

h ¶ Stipulātio intellige ēt si sit futura sua iz nō sit nūc vt p bar. in. l. ꝙ dz in fi. v. bis
ff. de v. ob. sed tunc ꝯ de so. tex. vbi nō pōt sup pec. sibi restituenda creditor pacisci,
⁊ ic super re futura sua cogita. Fran. curt.

SVMMARIVM

1 Velle per inutile non uiciatur.
2 Prodigus & pupillus æquiparantur.
3 Sta ꝙ nō posit probari debitum ultra. xx. libras, nisi p instīm quo modo intelligatur.
4 Testes noui an & quando posaint produci post publicatas attestationes.
5 Priuilegium non potest testibus probari, sed bene potest testibus certificari & coadiuuari.
6 Creditor an posit petere debitorem compelli ad faciendū sibi instrumentum de debito.
7 Testes q fuerūt admissi ubi nō dēbāt admitti, an probent.
8 Statutū loquēs de simplicibus nō extēdit ad casum mixtum.
9 Pupillos an posint mutuare sine auctoritate tutoris.
10 Pupillus quādo pmittit id quod alius debet, præsumit q creditor fecit omnia animo donandi.
11 Stipulatio alteri facta quid operatur.
12 Pupillus pmittēs sine tutor' nō obligat efficaciter, fallit ut hic.

Quoniā. ᵃInutilis stipl'o nō īpedit actionē oriri ex
vtili ꝯctu, nec ob id remanere ꝙ ꝯtitor pbat
1 exēplis. h. d. ¶ † No. ꝙ vtile p inutile nō vitiat, de quo articu
lo vide brocardico, vid p gl. i. l. si spōsus gnāliter ff. de do. int.
vi. ⁊ l. pecuniā ff. de vsu. ⁊ in c. fi. de pe. lib. vj. ⁊ p Dy. in regu.
vtile lib. vj. p Cy. i. l. sanct. in prin. C. de do. p Roy. ⁊ Ange. ⁊
Mo. in l. j. §. pe. de v. ob. p Bar. in l. grece. §. illud ff. de fide.
p Jo. fab. in §. si q̄s aliq insti. de inuti. stip. p Guil. de cun. Jac.
but. ⁊ Bal. hic, ⁊ facit ad q. aliquas, de q̄bus h p Bal. ⁊ dixi
d. l. pe. ¶ Scdo no. pupillū sine tutoris auctoritate nō obliga-
ri ꝙ est vez efficaciter, s; naliter tm̄ sic. l. i. ff de nou. de quo dic
vt ibi plene no. in l. pupillus ff. de re iu. ¶ Tertio no. impossi-
bilē ꝯditionē, vitiare ꝯctū de materia impossibilis vide in l. i-
2 possibilis, cū cuius cōcor. de q̄bus ibi ff. de v. ob. ¶ † Quarto
no. pupillo cōparari pdigū, vt h, ⁊ l. lulcinius. §. adeo ff. q ex cā
in pos. ea. ⁊ l. si curatorē hñs C. de in inte. rest. min. de quo dic
vt p doc. in l. is cui bonis ff. de v. ob. ⁊ i d. l. si curatorē, ⁊ aliqd
p bar. in l. j. §. fuit q̄siū, in fi. ff. ad treb. ⁊ p bal. in l. j. ⁊ in C. d cu
3 ra fur. ¶ † In gl. j. inducit h gl. iuncto tex. ad. q. p Ja. but. bar
b to. ⁊ alios h de statuto dicēte ᵇ ꝙ nō possit pbari debitū vltra
xx. libras p testes cōtingit ꝙ pmisisti mihi resarcire oē dānū,
ꝙ ego passus essem ex tali cā, ⁊ de h apparet instīz ⁊ cū fuerim
passus dānū in c. illa pcio, ⁊ pbo. d. pmissionē p instīm, ⁊ dā-
nū seu interesse pbo p testes an debeā obtinere nā iste tex. cum
gl. facit, ꝙ sic, dū dicit tex. re, ⁊ v. bis, ⁊ gl. ponit verbis tm̄ iter
uenientē re ita h pbat p instīm interuenientibus testibus ad de-
claratione decernētibus nō. n. testes pbant debitū, vt hic ple-
c nius p Bar. h tenentē ᶜpost Ja but. ⁊ cū eo trāseūt cōiter alij
h p qua ꝯclusione vltra alle. p eos adde tex. in c. series de test.
4 saltem s'm intellec. quem ibi notab. approbat Ant. de but. † nā
tex. sibi vult, ꝙ post publicatas attestationes possint pduci no-
ui testes, quādo producuntur semel cum instrumentis coadiu-
uantibus assertionem testium, nam tunc cessat timor subornatio
nis is alr nō possent pduci testes post publicatas attestationes . 2
⁊ s'm istum intellectum nil specialitatis ponitur in causa matri
moniali, ⁊ dicit Joan. de imo. ibi tex. seruit ad decisionem posi
d taz per doc. ᵈhic ad idē adde tex. l. c. auditis de rest. in inte. vbi
5 not. probatur, † ꝙ is ad probationem priuilegij non admittantur
testes iuxta no. per gl. in c. j. in ver. in scriptis, de cens. in vj. tm̄
bene potest per testes coadiuuari, ⁊ certificari, vt probatur se-
cundum vnum intellectum quem dicit ibi Anton. de but. esse
valde notabilem, ⁊ subdit Joan. de imol. illum tex. bene facere
pro ista decisione, hic, ⁊ cum hac conclusione concordat etiam
Joan. and. in addi. Spec. in titul. de fru. ⁊ interesse. §. fi. in ad-
di. incipien domi. Jacob. but. ⁊c. ⁊ Bald. in auctem. sed nouo
in. iij. colum. C. eod. in repetitio. l. pen. ad fi. de lega. ij. ⁊ Saly
cet. in aucten. cassa. in antepen. colum. C. de sacrosanct. ecclesi.
⁊ Pet. de anch. in repe. c. canonum, de constitu. in versi. circa
istam extensionem. adde ⁊c. ⁊ plene per eum in c. accessorium
de re. iur. in vj. in. iij. colum. ⁊ bene faciunt no. per Bal. in l.
6 fi. in. ij. colum. C. de fideius. † an autem non obstante dicto statu
to possit creditor petere debitorem compelli ad faciendū sibi
instrumentum de debito ascendente ad summam, ⁊ debitum p
bare per testes in hac cā in qua petit condemnari eum ad faciē
e dum instīm vide singula. Saly. tenentem, ꝙ sic ᵉ in l. si quis ar-
gentum §. fi. C. de do. arg. illius tex. in v. monumētoꝝ, s; h non
pono pro constanti, nec examino, quia non est proprie de mate
7 ria, ⁊ † iuxta hec tangit bal. hic an si stante dicto statuto testes
fuerunt producti, ⁊ admissi ꝯ prohibitionem statuti valeat pro
batio, vide per eum hic tenentem ꝙ sic si aduersarius non con
f tradixit cui adde Imo. idem in simili ᶠ volentem in c. cum dile
cta de rescrip. ⁊ in c. cū bertoldus de re iud. ⁊ in c. fraternita-
tis de frig. ⁊ malefi. ⁊ no. Ant. de but. in c. is qui de spon. ⁊ Jo
an. de imo. in l. inter stipu antem. §. j. circa. ij. col. de ver. obli.
ꝙ tene menti, vt sis cautus, ⁊ protesteris, ꝙ non admittantur.
8 ¶ Habes etiam ex decisio. Bartol. ⁊ Doct. hic no. quod sta
tutum loquens de simplicibus non extenditur ad casum mix-
g tū ᵍ facit. l. vim passum §. prescriptionem de adulter. ⁊ que not.
in l. secunda in princip. ⁊ per Bartbol. ⁊ alios ff. de verborum
obligatio. ⁊ expresse not. Bartbol. in l. omnes populi, in. xxij.
colum. de iusti. ⁊ iur. per Angel in l. si ita scriptum, de liberis
⁊ posthum. per Pet. de ancha. in d. c. canonum, in versiculo
venio ad quartū membrum ⁊c. Joan. de Imo. in l. qui fundus
in princip. ff. ad legem falcid. Circa dictum statutum etiam tene
menti vnum aliud quod Bald. hic dixit scilicet quod statutū
predictum non habebit locum si quis ad probationem produ-
cat scripturam priuatam, ⁊ ei imponat fidem per testes, q̄ ista
est probatio mixta nō ꝯprehēsa a statuto. ¶ In gl. ij. ibi, in ca
sib' aūt ⁊c. ⁊ in illis casib. orietur actio ex stipl'one alteri facta cū
sit valida non autem ex numeratione, sicut quando quis stipu-
latur sibi ipsi vt patet hic in tex. dum dicit, quoniam alij ⁊c. ⁊
nota. Bartol. infra. §. proxime. Nec obstat si diceretur, quod
in terminis huius. § debuit valere stipulatio alteri facta, quia
b stipolator est stipulatus super re ipsius stipulantis ʰ alteri per
l. publia. in princip. infra deposi. quia responde, vt per Bar-
tol. hic, ⁊ plenius. stipulatio ista. §. si stipuler, in. vj. ⁊. ix. fallē.
de verborum obligatio. ⁊ ibi dixi. ¶ In glo. magna. ibi. l. non
omnimodo. Limitat hanc gloss. Fulgo. nisi actum esset, quod
nasceretur actio ex numeratione contemplatione alicuius sti-
pulationis precedentis, vel sequentis ex qua probatur nasci ac
tionem, cum tamen non esset, nam tunc viciato expresso idest
stipulatione viciabitur tacitum, ⁊ correspectiuum. s. proposi-
tum, quod non nascatur actio ex numeratione, ideo agetur ex
numeratione argumen. l. cum qui. §. te, ⁊ ibi tum ff. de verborum
obligatio. sed Bald. hic de quo ipse mentionem non facit te-
net contrarium, quia numeratio regulatur a consensu. l. rogasti
. §. si tibi, in princip. ff. eo. ⁊ quia partes astrinxerunt se ad vnam
speciem, ⁊ in alia consensus deest allega. in argumen. l. multum,
in fin. C. si quis alteri vel sibi, ⁊ l. an inutilis, in princip. ff. de acce
ptila. ⁊ ad §. te, ⁊ ibi tum, videretur posse responderi illud ideo
ibi est, q̄ ibi remanent obligati coheredes ex obligatione facta
ex persona defuncti, que fuit valida quo ad personam defun-
cti vnde ibi bene vitiatur totum, quod in persona heredis fuit
depositum, q̄ dispositio quo ad eos fuit inutilis, sed h numera
tio per se nunquam fuit efficax, quia sine consensu non parit ac
tionem. d. l. non omnis, tamen fuit meo opi. Fulg. pro quo allego in

go in terminis glo. in l. cum. n. in glo. fi. in fi. ff. de nova. & illam sequit ibi bar. pro q indicit ibi istu tex. vt ibi p eu ex quo apparebit rnsio ad all. i 2rin. ¶ In ea. ibi sz fingit no nata &c. dic q imo no nascit aliquo mo, qr talis 2ctus est, vt hr in. l. si ita stipulatus. §. grisogonus. de vb. ob. & no. bar. i. §. proxi. vbi hac gl. reprehedit, & ita et bal. & ang. hic. & est a mete gl. in. l. si sine in prin. ff. re. ra. ha. in gl. iij. lz gl. in. l. cum. n. ff. de no. dixerit idez q ista. ¶ In ea. ibi. §. ij. Ful. intelligit hoc verum si alteri. i. pmo est qsita actio, vt qr ex intervallo facta est stiplo post numerationem, sed si incotinenti post numeratione facta est nomine vnius sequuta est stiplo vr q in dubio psumit semper voluisse acquirere ei cui stipulatus est qr non est verisim le q incotinenti voluerit se corrigere sicut dicimus qn noie meo numerauit, & statiz noie meo stipulatus sum acqrit mihi tm ex stiplone ac
9 tio. d. l. si ita. ¶ † In gl. in ver. stipulatus ibi numeratum cu auctoritate tutoris doc. coiter ita intelligut, & hoc etia habeo expresse in tex. meo. vbi heo hec vba vz numeratione facta interveniete tutore, tn Pan. de ca. h dicit diuinare a se q hic interueniat auctoritas tutoris in mutuo, qr ex illo locupletior factus est ar. l. iij. in prin. ff. como. sed non obligatur ex stiplone, qr ex illa no efficit locupletior qius p eu pmittat id ad q efficaciter erat obligatus q dicit ee singulariter notandu pro statutis volentibus mulieres non obligari sine 2sensu propinquoru vt non valeat obligatio et si pmittat id ad q efficaciter prius erat ob
a ligata etia magis plz intellectus gl. qr hic no dr q pupillus ex
10 mutuo effectus fuerit locupletior. ¶ † In ea. ibi. §. preterea &c. q aut sit ro diuersitatis inter istu casum, & illu dicit bar. et qr qn pupillus promittit id q alius dz psumit q creditor fecerit aio nouadi, qr interuenit noua psona cuius interuentu potest videri fieri nouatio, vt ibi, sed hic no interuenit noua persona & ista sequitur Saly. & Pan. de ca. hic nam ibi scda obligatio continet tantudem sine interuentu noue psone non fit nouatio l. scire debemus in prin. & l. si seruu. §. fi. ff. de ver. ob. & no. bar. in. l. pe. ff. de pro. sti. & dica plenius i. §. pxi. tn ful. reprehendit istaz ronem doctorz, qr sequeret q et si cu auctoritate tu. pmisisset pupillus hic nasceret actio ex prima numeratione, qr no videret sequens pmissio facta aio nouadi cuius 2rium h hic. & in. d. l. si ita, sz substinedo primo dca rnsio doc. pcedit in stiplone. q non erat oino efficax, vt ipsi loquuntur, sed in ea q est efficax aliud e vt. d. l. si ita, qr tuc no impedit actio ex numeratione per nouationem stiplonis tanq nouatis, sed ipedit, qr censet vna vnic 2 ctus. s. stiplonis, vt dctm est, vn ad. d. §. preterea Iac. d are. & bar. aliter rndet. s. q ibi dz intelligi de pupillo pubertati proximo hic de infante vel infantie proximo, qr et naliter obligari non pot sine tutore, vt plene no. i. d. l. pupillus p h facit sequentia exempla i qb no orit oblo et nalis. l. no solu ff. d ac. & ob. l. is cui bonis. j. de ver. ob. tutcio. l. fideiussor obligari. §. fideius. & ad istud facit q et in primo casu q ponit in tex. decemus dicere pmissorem no obligari naliter. s. qn pmisit mihi stipulanti alteri qr si oriretur nalis deberet impediri natiuitas actionis ex numeratione
11 sicut hic sed istud mihi no plz † qr cois snia gl. & doct. i. l. stiplo ista. §. alteri de verb. ob. q ibi sum solus sequi est in 2rm. s. q qn stipulatur alteri acqrat mihi ex ista stiplone nalis oblo. preterea vr esse diuinare q h loquat de infante vel de infantie proximo, vel salte est nimis restringere imo vt dicit Saly. h non pt de infante hoc intelligi, qr h loquitur de eo pupillo qui pt sibi acqrere vt prodigus, vt h in fi. & infans non est hmoi vt i. §. pupillus insti. de inuti. sti. vnde bart. ff. §. proxi. melius loquit e. & ang. in. l. si absentis. C. e. intelligunt istu tex. in quocunq pupillo alia est et rnsio fz bart. h ad. d. §. preterea q h non fuit icta stiplo aio nouandi ibi aut intelligit icta aio nouandi, & ista pedet
12 a pria. ¶ † In ea. ibi. §. q pecunia. ite tio gl. e q lz in casu. d. §. preterea pupillus pmittes sine tutore non obliget efficaciter in solidu nisi pmisisset ex iusta ca puta p eo cui debitor erat vt. d. §. in psona & bar. transit cu gl. qr pupillus vr effectus locupletior eo qr liberat de eo p quo pmittit igit dz teneri ciuilr, & nalr. d. l. iij. i pn. ff. como. sz Ia. bu. & ful. 2 qr. §. q pecunia. loqt i casu diuerso. s. in quo q no est phibit fideiubere qn fideiubet p ea pecuniari. l. si fmus. inscio. ff. d fideius. secus in pupillo. insti. d auc.
b tut. §. i. & pz hic, na que pt ee iustior ca pmittedi q qn pro se promittit facit. l. si ex precio. C. e. & tn non obligatur tunc vt h. tn saluari potest snia gl. & bar. qn pupillus promisit de voluntate eius cuius debitor erat q delegauit eum huic creditori quo casu liberatus est pupillus a prio creditore. l. pupillus. C. d nona. l. vt mihi donares. ff. de do. & sic tanq sit locupletior effectus tenetur. l. pupillus. circa pan. ff. de auc. tu. & ita est de mete bal.

& Saly. h. Non ob. iste tex. qr hic ex pmissione no efficeretur locupletior. ¶ Ultimo an illud q dr in mutuo. s. q stipulatio efficax impedit oriri actione ex numeratione facta ex ca mutui pcedat in alijs 2ctibus q perficiunt re. vide per bar. in. l. singularia. circa. fin. col. j. c. & ibi dica. vide ad illuz. §. ea que no. bar. in. l. ij. ff. de 2di. & de materia huius. §. scripsi in. d. §. grisogonus & aliquid videbimus. j. §. proxi.

SVMMARIVM

1 Actio sine cessione acquiritur alteri per alterum in causa mutui.
2 Actus naturalis est potentior ad acquirendum alteri quam ciuilis.
3 Argumentum à solitis procedit.
4 Libellus in actione ex mutuo quomodo formetur.
5 Libellus in quo dico, q numeraui tibi. c & reddere promisisti, an reiiciatur, quasi duę uideantur cumulatę actiones.
6 Libellus in quo egi ex numeratione, & probaui de confessione absq stipulatione, an possim obtinere, & quid si egi ex sola confessione.
7 Numeratio pecunię an psumatur facta, si in instrumento dicatur q titius promisit. c. quę confessus est habuisse.
8 Numeratio si processit, & ex interuallo sequitur stipulatio, an fiat nouatio.
9 Stipulatio alteri ex mutuo, an illi acquirat sine cessione.
10 Numerans pecuniam nomine titii, acquirit titio actionem.
11 Confitens i cyrographo habuisse a me. c & ultra hoc apparet q interuenit numeratio, an oriatur actio ex cyrographo.
12 Mutuans an uideatur donare ei cuius nomine mutuauit.

Si nūmos. Si numero pecunia mea noie tuo tamen q̄ tuaz acqrit certi 2di. tibi et absenti &
1 ignoranti & multomagis volenti. h. d. ¶ † No. casuz in quo alteri p alteru acqrit actio sine cessione, & h est pp singularia pcepta pecunie fz bar. in. l. stiplo ista. §. si stipuler. in. ix. fal. de vb. ob. sed ful. & pan. de ca. i. l. si ita stipulatus. §. grisogonus. de vb. ob. & ante eos bal. i. l. quotiens. C. de do. q sub mo. tenet 2rm volentes ide ee in oi 2ctu vel actu in quo oblo 2bit re & io in debito repetedo & in dato ob cam & in dote & in deposito & pari rone i pignore & comodato ide erit p. l. indebitu. & l. si creditor cu gl. in vbo repeti posse. ff. de 2di. fur. & in. l. si per ignorantiam. C. d 2di. inde. & l. siqs ab aliquo in pn. ff. d calu. & in. l. si donaturus in pn. ff. de 2di. ob ca. & in. l. lz. §. j. ff. de iu. do. in. l. vnic. §. accedit C. de rei vxo. ac. in. l. si pupilli. §. si tutu fmu iscta gl. u. ff. de ne.
2 gest. & in. l. j. in. §. si te rogauero. j. depo. † potentior est enim actus nalis ad acqredu alteri q ciuilis. l. ea q ciuiliter. ff. de acq. re. do. p ista opi. et bal. in. d. l. quotiens. alle. l. publia. in prin. ff. deposi. sz no puto h ibi pbari, qr ibi opositu fcm fuit noie deponetis no alterius lz fuerit 2uetu q restitueret alteri ipsemet bal. h in lec. oe. in vlt. co. et vr in hac pte inclinare. s. q illud q dr hic pcedat in alijs oblonibus q re pficiunt lz ipsemet bal. in lec. anti. hic, & Io. d imo. in. d. §. grisogo. in no. videbatur velle, q h sit spale in mutuo pp ipsius singularia precepta & pp 2ctus mutui frequentia. Saly. hic et in prin. dicit esse hoc spale in 2ctu mutui postea dicit, q in deposito acqreret non directa sicut hic. & in. l. si absentis. C. e. sed vtilis p. d. l. publia. in prin. que vt mihi vr no pbat vt iam dixi, & ue intellectu. d. l. publia dctm fuit post bar. i §. pxi. & istis adde q voluit bar. post Ia. d are. in. d. l. sing. i. iij. co. vbi voluit q lz iste tex. & l. ij. C. p quas pso. loquat in pecunia tn habebit locum etiaz in qualibet re mutuabili, qr cuz ista dispo non sit odiosa, sz potius fauorabilis dz pe
c cunia accipi large pro omni re 2sistente pondere, numero, vel mensura &c. l. ij. §. item mutuum. cum ibi no. ff. e. & l. talis scriptura. cum ibi no. per bar. de leg. j. & idem lz bal. in. d. l. singularia, in lect. anti. & ang. ibi, sz Saly. ibi lz 2rm volens q istud q h dr pcedat solum in pecunia numerata qr iste. §. est exorbitans a 2regulis coibus de quibus in. l. j. C. per quas perso. & in. l. siqs solum. §. j. ff. de vsur. igit no dz extendi. l. ius sing. ff de legi. fo qr est dria inter pecunia & alias res mutuabiles pp frequentiorez vsum pecunie qui multum operatur, vt hic in fi. Tertio qr pecunia debita ex vna causa facilius transit & 2uertit in mutuu q alie res mutuabiles vt. d. l. singularia. fz lec. Saly. sz p fug radicta tenedu est q no solu in oibus rebus mutuabilibus qrat alteri p alteru actio ex nueratioe alterius noie facta ex ca mutui verz et in omni actu vel oblone q re pficit, no ob. rones Saly. in. d. l. singlaria. qr cu iste tex. & d. l. ij. loquant in pecunia simplr & 2tineat dispone non odiosam dz copbendere et alias res

a ¶ Obligare. adde q ro. 2s. cccxcuij. 2suluit q stante statuto p dicto mulier poterit liberare maritu de fructib tex parafernaliu ad q faciedu tenebatur.
b ¶ Prose adde q voluit ro. cosi. cxvj.
c ¶ Large. in rescriptis aut vbu pecunia accipit stricte fz Lu. ro. singu. suis q alle. Ino. tn tenere i c. sedes et d rescrip. nec ob. si dicas q no hz dubiu qr rescripta stricte capiunt qr rnder q rescripta large interpretantur nisi sint 2tra ius coe.

a ℂ Argumēto a folitis, vide fr.ā.are.ɜ̄l.cxxix.ꝛ vide bal.i.l.ɜ̄nēticulā col.iij.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ i.l.fi.de here.insti.

b ℂ Nō tangit adde ꝙ bal.ɜ̄si.liij.inci.sempronius.j li.tz ꝙ dēat succūbere, vide tu pau.de ca.in.l.ij.§.fi.ff.e.q dicit opi.bar.nimis rigorosaz, ꝛ vide pau.de ca.ɜ̄l.ccvij. inci.sup.j.dub.ꝛ vide ang.ɜ̄si.xlij.vbi si de oi mutuo soluaꝫ gabella pducēs ɜ̄fessionem mutui tenetur soluere.

c ℂ Cōfessiōe adde ꝙ alexā. ibi tz, ꝙ sic ɜ̄si elapso sunt tpa opponēde exceptionis, sed bal.cōsil.iiij.ff. alle.tz ꝙ nō ēt stāte statuto ꝙ nō possit opponi exceptio nō nu.pe.ꝛ ibi seqtur dicenz spe.ꝛ eius ɜ̄l.ccxvij ꝛ ɜ̄sil.cclxiij.ꝛ ɜ̄si.cclxxvij.iiij. lib.vbi dicit, se ens esse i ōpposito, quia agēs ad mutue rtione dz obtinē si pbat de ɜ̄fessione, ibi vid an āt stāte statuto, ꝙ d oi mutuo o ꝗ appet instrm d beat solui gabella, si appet de mutuo ɜ̄fessionato dēat solui ang.voluit, ꝙ sic eius ɜ̄sil. xlix.adde in bal.i ɜ̄l.cclxx.inci.ex thema.in iiij.vo.ꝛ ange. cōsi.xcix.ꝛ pro opi.alexā.d vide per.d anch. ɜ̄sil.cccviij.inci.nullū dubiū vbi voluit qd elapso decēnio confessiōe do te facta constā. ma.habet eandē naturam ꝗ habet numeratio vera.

d ℂ Ope exceptionis, an nouatio fiat ipso iure vel ope exceptionis vide in.ro.ɜ̄l.cxxi.

e ℂ Sine cessione qñ actio ꝗratur sine cessione vide ind. ro.ɜ̄si.lxxxvj.

vt dcm̄ est cui rōni nō rn̄det Saly. preterea posito ꝙ d casus sit exceptus a regl'a cōibus tñ pt extēdi exceptio ad alios casus ex idētitate.rōnis saltē qñ nō sumus in mā odiosa, vt pbaꝫ i c.cū dilecta.de ɜ̄fir.vti.vel inuti.quē tex.ad d ibi no.Abba. ꝛ no.bar.in.l.si ɜ̄stāte l.ix.prime partis p ibi no.p gl.ff.so.ma. ꝛ no.bar.ꝛ oēs in.l.j.l.de offi.eius cui mā.est iur.dū loquitur de impedimēto infirmitatis, ꝛ no.ang.ꝛ Jo.de imo.in.l.j.§.si is q quadringēta.ad treb.Nec ob.vlt.arg Saly. q̄z illa lra iecta.nō ē ɜ̄ra, ꝛ ab eo solo approbaꝫ vt ēt ibi dicā. ℂ † Itē no. ꝓcedere ar.a solitis vt hic.ꝛ l.ij.§.merito.ff.ne quid in loc.pub. ꝛ l.sufficit.ff.de ritu nup.ꝛ l.certi C.de indi.c.j.de cle.nō resi. facit ꝙ no.gl.in.l.neqꝫ natales.C.de pb. ℂ Itē no.ɜ̄suetudinē induci posse ꝙ aliteri p alterū acquiraꝫ actio. ℂ In gl.ma. ibi.l.seruus ea ꝛc.dic de iōne illius.l.vt p bar.ꝛ alios post gl. in.l.stip'o ista.§.alteri.ꝛ ibi dixi.de v.obl.ꝛ ad oēs istos cāus hic tactos vide no.p gl.ꝛ doct.in.l.lecta.in vbo stipl'oni.ff.eo. ℂ In ea.ibi vel dic ꝙ hoc ꝛc.hec ɜ̄ra ꝛ repc.ff.ppe.fi.gl. ℂ In ea.ibi.s.pcurator tutoꝝ ꝛc.melius facit.l.j.§.ij.ff.de fi. ser.ꝛ hāc approbat bar.d in fi.ꝛ Cy.in.l.abiuis.in fi.C.e.ꝛ ibi est gl.refert in ibi Cy.ꝙ Pe.aūt dixit in cō opi.gl.trāsit hic Ja.bu.ꝛ Saly.ꝛ est magis cōis, liter tñ ful.hic istud eē veꝝ si nūeratio ex interuallo pcessit vel ēt si incōtinenti precessit tñ appebat numerātē velle actionē ꝗrere alteri ex numeratione, sed vbi d nō appereret putat ꝙ actio acqraꝫ stipulāti, q̄z vꝫ tūc numerā nomē illi volūisse stipulātē accōmodar c ɜ̄ctui effectū āt sibi stipulari ar.l.multū.C.si qs alte.vel sibi, nā qñ subh'eꝫ icōtinenti stip'o vꝫ stiplor voluisse ꝙ ex sola stipl'one nascaꝫ actio d idē, in fin dixit ipse sup.§.pxi.ꝛ ibi dixi sup glo.in vbo posse. ℂ In ea.ibi.§.qm̄ hec ɜ̄ra seqnēs āt solo nō vꝫ iure pbari naz imo fortius dēret opari stip'o ꝗ pcm̄ cū potentior sit in.l.si ex pcio.C.e. ℂ In sup dictū ad acqrēdū alteri intra ponitur a parte pcm̄ ꝛ stipl'onē.l.q tutela.i fi.ff.de re.iu ℂ Itē q̄z stipl'oni inest pcm̄.l.si acceptolatū.ff.de acce.pterea d nullū fuit scm̄ pcm̄ de reddēdo alteri, sed simplex mutuū, ꝛ sic nec in isto.§.nec alibi pbari vꝫ d opi.iuxta d no.in gl.bart.hic plenius reassumit ꝗtuor cōbinatiōes p quas expedit an si interuenit stip'o, ꝛ nūeratio oriaꝫ actio ex stipl'one, vel ex nūeratione, vel ex vtraqꝫ cuius dictis adde primo inq̄sitū circa primā cōbinationē tāgit qōnē. 4 † qdā petebat.c.q mutuasse seu numerasse dicebat ꝛ pduxit instrm in quo ille ɜ̄fessus fuit se recepisse, ꝛ pmisit p stipl'onē restituē an dēat succūbē, q̄z actio oriꝫ ex stipl'one nō ex nūeratione b vel mutuo pnt egisse vꝫ de d nō tāgā hic q̄z satis plene scripsi post bar.ꝛ alios i.d.§.grisogon'.ꝛ ibi sequor p oīa op.bar. d cū aliqbus limitationibus, ꝛ vltra ea q ibi alle.adde no.p bald. in.l.si ex cautiōe.in.xj.col.C.de nō nu.pec.ꝛ cū bar.d trāsit ēt Ro.ꝛ ang.in.d.l.si abiuis.examinaui etiam in.d.§.grisogon'. 5 aliā.q.ꝗ tāgit bar.d dū ꝗrit † qd sit in casu in quo nasciꝫ actio ex sola stipl'one dixi in libello ꝙ numeraui.c.tibi ꝛ ꝙ reddere pmisisti an libell' reiciaꝫ quasi due videaꝫ cumulate actiōes ibi tenui libellū pcedē, vt ēt tz bar.d, ꝛ hic q dixi.adō bal ff.§. 6 px.tēr tetigi.i.d.§.griso.aliā.q.q ꝗriꝫ † an si egi i libello ex nūc ratiōe ꝛ pbaui d ɜ̄fessiōe abſqꝫ stipl'one possis obtinē, ꝛ ēt ꝙ si ex sola ɜ̄fessiōe egi an pcedat libell' i illa sola ɜ̄fessiōe fūdat'. 7 ℂ † Tetigi ēt ibi aliā.q. ꝗ tāgit bart.d.s.qd si i isto dicaꝫ ꝙ titi' pmisit.c.q ɜ̄fess' ē habuisse an psumaꝫ ꝙ nūeratio retro fuerit fcā ex interuallo, ꝛ sic nata fuerit actio a pn.ex nūera- 8 tiōe, an vo ipe istri tm̄ ꝛ ad ibi dcā me refero.† Itē inq̄sitū bar. circa pmā ɜ̄binatiōnē dt ꝙ si nūeratio pcessit, ꝛ ex interuallo sequta ē stip'o fiebat olī nouatio, hodie āt sec' p.l.fi.C.d nou. adōꝙ idē tenuit cy.i.d.l.si abiuis, ꝛ bal.d i lec.āri ꝛ bal.i.l.rescriptū §.si pcō.i vlt.col.ff.d pac.ꝛ saly.i.l.ij.C.e.ꝛ ang.ff.pxi. §.ꝛ i.d.l.si abiuis.tñ ang.addit ꝙ lz hodie nō fiat nouatio ipso d iure nisi expsse agaꝫ fieri tñ ope exceptiōis q̄z i casib' i qb' olī fiebat nouatio ipso iure lz expsse d nō eēt actū fit hodie ope exceptiōis ut.l.no.l.l.ij.ff.d noua.ꝛ i.d.l.fi.ful.d dt bar.d videri si hypsi ɜ̄trari dū i hac pria ɜ̄binatiōe i v.iij.cān ꝛc.dixit qñ stipulor ab eo q erat mihi obligat' nālr ex pcedēti nūeratiōe non fieri nouationē, sz si stipulor ab alio ꝗ ab eo cui nūeraui tūc dt ꝙ olī fiebat nouatio hodie i postea bar.vult ꝙ qñ ab eo stipulor cui pius nūeraui olī fiebat nouatio, ꝛ lz bar.i.d.v.iij.cān.lo- 12 ꝗtur d stipl'one pcedēte solū nālē oblōnē tñ q ad cāz nouatiōis nil refert in.l.j.ff.de noua.dicit ēt ipse ꝙ bart.hic vꝫ sentire qd hodie nullo mō fiat nouatio nisi expresse agaꝫ, sed in.d.l.ij.ꝛ in l.pe.ff.d pro.sti.vult ꝙ imo fiat hodie ope exceptiōis i casibus in quibus olim fiebat ipso iure, sed putat ful.g.verius esse id ꝙ bar.hic dicit, ro.hic rephēdit opi.bar.inq̄sitū vult ꝙ olim fiebat nouatio, q̄z qñ seqnēs stip'o non ɜ̄tinet plus ꝗ precedens oblo nō ē veꝝ ꝙ de iure ffoꝝ fiat nouatio, all.l.si pupillus.§. q acrū.ff.d noua.ꝛ l.iij.C.d ɜ̄hē.ꝛ cō.sti.q nō vꝫ bona alleg.vñ melius pbaꝫ in.l.scire debemus.in pn.ff.de v.ob.ꝛ illā opi.tz bar.i.d.l.pe.ff.de pro.sti.ꝛ idē pbaꝫ in.l.si fun.§.fi.ff.de v.ob. ꝛ illū tex.ibi ad d pōderat ang.ita ēt pōderat Gul.de cu.i.d.l. rescriptū.§.si pcō.ꝛ Saly.ff.§.proxi.vbi ēt pro hoc alle.l.qui vsumfructū.ff.de v.ob.ꝛ ista vꝫ verior opi.ꝗ ēt seqꝫ pau.d ca. in.l.q bis.de v.ob.vbi facit mētionē de vbis bar.d ꝛ rephēdit eū.d quo ēt vide aliqd p bar.i.l.iiij stipulatus.de v.ob.in pria op.vlt.pria.dū all.i.scire debemus, ꝛ.l.duo societatē, ꝛ p bar.ēt in.l.singularia.in.iiij.co.ff.e.ꝛ in.l.si qs cū aliter.i.ij.co. de v.ob.nec ob.i.l.fi.C.d noua.vbi ibi refert ius antiquū q̄z rn̄de ꝙ ibi refert ius q erat añ ius ffoꝝ, vt pbat bar.in.d.l pe.ꝛ pz p.d.l.scire dēmus.cū allis ad hoc alle.ff.ɜ̄nimmo in.d.l.fi. nō vꝫ ibi poni casus nr̄, ꝛ relēta ista opi.cessat alia dubitatio.s. an hodie fiat nouatio ope exceptiōis, q̄z illa dubitatio hēt locū si d iure ffoꝝ fuissꝫ īducta nouatio.posito āt ꝙ de iure ffoꝝ fuisset īducta nouatio i casu isto an tūc sit veꝝ ꝙ hodie ope exceptiōis fiat nouatio dixi p' alios i.d.l.q vsumfructū vbi tenuī 9 ꝙ nō. ℂ Itē inq̄sitū bar.d in tertia ɜ̄binatione dicit ꝙ hodie si numero noie alieno, ꝛ stipulor eidē reddi acqriꝫ ex stipl'one actio illi sine cessiōe ꝑ.l.ij.C.p q̄s pl'o.adde ꝙ in d magis cōis e opi.est in ɜ̄triū ꝗ plene sum psequutus in.d.§.grisogonus.vbi teneo ɜ̄ bar.inuenio tñ postea ro.d tenētē opi.bart.eo q̄z si qs stipulaꝫ mihi sup re mea acqrit mihi.l.pe.C.ad exhi.ꝛ ita vꝫ eē in pposito q̄z si nūeraui noie tuo tibi acqriꝫ dñiū breui manu, vt d iūcta.d.l.singlaria, vel saltē hoc pbaꝫ sm̄ eū p.l.ꝙ pcurator ex re.ff.de pc.vbi si qs stipulaꝫ ex re mea acqrit mihi sine cessiōe, sz rn̄de ꝙ si ista essent vꝫ a seq'eꝫ ꝙ eē debuissꝫ idez in.d l.ij.C.p q̄s pl'o.ꝙ est ɜ̄ illā.l.que noviter vult d inducere ꝛ eēt ɜ̄.d.§.grisogon'.nec ob.d.l.pen.q̄z loqꝫ cū qs stipulaꝫ mihi sup re meaq durat mea hic nō durat stipulāris inter que ē magna dria, vt pbaꝫ.ff.§.pxi.ꝛ ibi no.bar.iūcta.d.l.publia. in prin.nō ob.d.l.ꝙ pcurator ex re q̄z pecunia q dz reddi pro mutuo non vꝫ esse ex pecunia mutuata, sz bñ dz debitū p pecuniā mutuatā.vt ēt dedixi plenius i.d.§.grisogonus. ℂ Circa quartā vo ɜ̄binationē adde q dixi sup gl.vbi de ea tāgiꝫ ꝛ 10 limita vt p bal.i.d.l.si abiuis. ℂ † Itē adde ꝙ nō sufficit ꝙ numerē noie titij nisi agaꝫ cū eo cui numero ꝙ ego nūero nomine titij als.n.nō ꝗrereꝫ titio actio, vt pbaꝫ in.d.§.grisogonus sm̄ vnū itellectū quē bar.ibi in.ij.vel.iij.co.reputat multū notādū ꝙ no.pro intellectu huius.§. ℂ Itē ꝗri pt an iste tex.locū habeat si noie tuo recepi ɜ̄fessionē mutui i cyrographo, ꝛ sic tibi acqraꝫ actio nō interueniēte nūeratiōe bal.d tz ꝙ nō fiente nec acqriꝫ tibi actio ex stipl'one vt.ff.§.pxi.facit.l.ea q ciuitr.ff.de acq.re.do.ꝛ lz ipse nō dicat dic istud fuisse dcm̄ Ja.de bel.hic 11 ꝙ ēt seqꝫ alb.de ro.hic. ℂ † Itē ꝗri pt an si tu i cyrographo ɜ̄fessus es a me habuisse mutuo.c.ꝛ vltra hoc appareret ꝙ interuenit nūeratio, an oriaꝫ actio ex cyrographo, vel ex numeratione, vide bal in.d.l.si ex cautione in.x.q.tenētē ꝙ ex nūeratiōe tm̄, ꝛ eū seqꝫ pau.d ca.ff.pxi §.ꝛ plenius p Sal.in.d.l.si ex cā. in.xiiij.col.in v.ꝗro in practica.actor agit ꝛc. ℂ In gl.in verbo mea volūtate.i fi.doc.cōiter vꝫ trāsire cū gl.excepto pau. de ca.hic dicēte ꝙ imo hic directa dabiꝫ mihi numerāti q̄z pecunia erat mea sed i.l.si abiuis, pecunia erat eius cuius nō fuerat numerata iō ēt si ratū nō hēat mutuū oino remanet apd eū directa, sz hic nulla remanebit apud eū si ratū nō hz mutuū pro gl.hñ dicere q̄z ēt in casu huius.§.qñ numero pecuniaz meā noie tuo acqriꝫ tibi ēt ignorāti dñiū a pn.ꝛ directa certi cōdi. vt hic ac si tu ipse mutuasses nō.n.tibi acqrereꝫ a pn.ɜ̄dō directa certi ɜ̄di.ex mutuo nisi cēsereꝫ dñiū a te pcessisse q̄z alr non videris mutuasse.l.ij.§.appellata.ff.e.ꝛ qñ actio ɜ̄cernit nedū ɜ̄modū tuū, sz ēt alteri', vt i pposito tūc ēt inuito ꝛ ignorāti acqriꝫ.l.soluēdo.ff.de ne.ge.ꝛ ibi dclarat bar.pterea cū isti cuius noie nūeraui pecuniā meā fit ēt ignorāti acqsita actio directa, vt p istū tex.ꝛ clare no.bar.hic in tertia ɜ̄binatiōe.ꝛ in.d.l.singularia.circa.vij.co.pz ēt ex not.p eū in.l.j.§.i.ff.ad tre.nō pōt illa directa ab ea separari.l.si qs ergo casus.ff.de pe.l.iij.in pn. 12 ꝛ ibi no.ff.p soc. ℂ † Vltimo pt queri an in terminis huius.§. mutuans.

mutuās videaī donare ei cuius noīe mutuauit. pau. de cas. hic dicit q̄ gl. ma in. l. frater a fre. ff. de cōdic. inde. j. vī dicere q̄ rō ē h̄ ipe itelligit vex nisi q̄titas fuisȝ modica ꝛ ꝯcurrerēt ꝯiectu re de qb⁹ p bar. i. l. cō gd. ãe. sal y. ēt. i. d. l. absitis. exp̄sse dī qd nō vī fecisse aio donādi ar. l. cū ď indebito in princ. ff. de proba.

SVMMARIVM

1 Debitum ex una causa potest in aliam conuerti, etiam absq̄ stipulatione.

2 Mutuum an sit, si fuit deposita res, ut depositarius ea utatur si volet.

Depositi. Pecunia debita ex cā depositi, pt ꝯuerti in cā mutui ex sola volūtate deponētis, ꝛ depositarij absq̄ eo q̄ de loco moueaī vel teneaī, ꝛ si fuit ďposita, vt ďpositarius ea vtaī si volet nō p̄us fit mutuū q̄ moueaī p ďpositariū. h. d. cū. l. se. ❡ † No. q̄ depositū ex vna cā pt in aliā ꝯuerti ēt absq̄ stip̄lone h̄ ē vex q̄n res erat in dn̄io creditoris als sec⁹. l. si ex p̄cio. C. e. s̄m bal. h̄, dic vt ibi ꝛ plenius per bar. in. l. singularia. ff. e. ❡ Itē s̄m ang. h̄ istud p̄cedit q̄ ꝯuersio de sui nā est possibilis aliās intelligiī ꝯcī⁹ simulat⁹ ita dicit eē casuȝ notādū i. l. cū lia. C. ď trāsa. ❡ Itē no. q̄ ex illis v̄bis p̄mitto te vti illa pecunia fit mutuū, ꝛ h̄ p̄cedit q̄n ex interuallo post ꝯcīū p̄cedētē puri depositi hec v̄ba p̄ferunī. s̄ȝ si tp̄e ďpositi h̄ dcm̄ eēt aliud esset. l. lucius, la. j. ꝛ. l. dies sp̄ōsalioꝝ. §. j. ff. depo. de quo veniet. ff. dēȝ. ❡ In gl. ij. ibi. l. bñ ꝛc. dic meli⁹ vt ibi p gl. j. ꝛ p bar. hic bar. in. l. singularis circa mediū. ff. e. ❡ In gl. in v̄bo mora ibi, ꝛ sic plerūq̄ ꝛc. ofīa nō vī v̄a p. l. s. §. pecuniā apud te. ff. deposi. vbi fuit vsus v̄bis p̄teriti tēporis ꝛ sīn ñ efficiī mutuū p̄iusq̄ mutueī. itē nō vī vex q̄ si semel voluit vti possit desinere eē mutuū, q̄ si semel fuit mutuū vī dn̄iū incōtinenti transire i eū q accepit ꝛ sic trāslato dn̄io nō pt variari. l. hmōi. §. stichū. de le. j. ꝛ. l. apud aufidiū. ď op. le. facit. l. q ob rē. cū ibi no. ff. de ꝯdi. inde. sed in casu. d. l. si gs stipulat⁹ ali. in gl. ñ erat fcā exequutio trāslatiōis dn̄ij p electionē, q̄ res ibi debita ex ꝯcīū nō erat ap̄ō eligētē, ꝛ sic male vī dicē gl. dū dixit q̄ plerūq̄ eēt mutuū ꝛ dīmeret. ❡ In. e. ibi sequitur fuit volūtas vtēris ꝛc. h̄ nō ē v̄a solo tñ q̄ nō ponit rōnē diuersitatis inter vnū casuȝ ꝛ aliū tñ ēt, q̄ in ꝯcīibus q nō celebranī v̄bis s̄ȝ re vel ꝯsensu nō attēdiī cuius ꝯsensus p̄cessit. l. iurisgētiū. §. q̄

2 fere. ff. de pac. ꝛ no. in. §. igiī nuda in ea. l. ❡ † In ea. ibi q̄ nihil

2 est ꝛc. rō gp q̄ gl. reprobat hāc vlt. so. eē potuit, q̄ si ius cōsisteret in his v̄bis si volēs eēt ideȝ siue a princi. siue ex postfacto hec v̄ba p̄olata fuissent cui⁹ ꝯriū innuit tex. ꝛ lȝ gl. h̄ reprobet. d. vlt. so. tñ gio. in prin. visa est illi applaudere, vñ allafuit so. Gui. de cu. h̄ q̄ hic approbat Cy. in addi. sed illa non placuit Bar. hic tñ Bar. nō reddit rōnē quare sibi nō placeat tñ rō q̄ re sibi nō placuit forasse fuit, q̄ lȝ ex postfacto p̄mittā tibi vti si votes tñ non appet recessum esse a p̄cedēti deposito p̄iusq̄ declares velle vti, ꝛ sic p̄iusq̄ impleatur ꝯdō adiecta in p̄missione. l. quotiens. ff. de noua. tñ. ff. conabor sustinere aliā solōnē gui. I a. bu. h̄ ponit soln. s. q̄ in primo casu trāsit in nouū ꝯcīū ista p̄missio vtendi facta ad postulationem depositarij, q̄ vtriusq̄ volūtas est habilis ad illū inducēdū. l. iurisgentiū. § isbeo. ff. de pac. nec pōt dici q̄ informet primū ꝯcīū, q̄ distat ab illo cum nō fuerit incōtinenti fcm̄. d. §. quinimo. s̄ȝ in h̄o casu informat p̄mū ꝯcīū, q̄ fuit fcm̄ incōtinēti vt in eo. §. q̄nimo informat eū, vt ibi depositarius p̄io nō potuisset vti pecunia nec poterit, ꝛ q̄n vteī incipiet esse ꝯcīus mutui, ꝛ bñ Saly. h̄ refert istū intellectū ꝛ intellectū bar. h̄, ꝛ vī cū eis simp̄r trāsire, s̄ȝ ꝯ istū intellectū Ia. bu. facit q̄ seq̄reī, q̄ si ista p̄missio vtēdi fcā eēt ex postfacto sub ꝯdōne, vt fuit in sequēti videreī incontinenti recessuȝ a primo ꝯcīu puro q̄ est ꝯ. d. l. quotiens. Tñ ēt poterit defendi iste intellectus eo mō quo defendam intellectū Gui. de cu. s. q̄ in. l. se nō fuit cōdō. ful. hic reprobat intellectū ꝛ so. bar. q̄ iurisco. hic promiscue vtitur his verbis p̄mitto tibi vti q̄si mutuā pecuniā, ꝛ fundat se iurisco. nō in ea rōne q̄ reddit Bar. s̄ȝ in ea. s. q̄ non est certū indebitū iri. Pau. de ca. h̄ ēt rep̄hēdit Bar. q̄ in secundo casu ita hic nō req̄rit q̄ vtaī, vt dicit bart. sed requirit solū q̄ pecunia mota sit. vñ s̄m Ful. vertiī sol. q̄ in primo casu nō currit aius rogantis mutuo, ꝛ cōcedētis ꝛ p̄missio fuit pura, sed in h̄o casu permissio vt esset mutuū fuit fcā sub ꝯdōne nec ei cōcurrit animus vtriusq̄ pure, q̄ permisit tibi vti sub cōdōne si voles sic in effectu tenere vī vlti. so. q̄ h̄ gl. reprobauit in fi. Hoc ēt ꝯ pau. de ca. hic q subiungit qd rō q̄re tex. hic facit dfīam an ex postfacto an a principio est q̄ q̄n ex postfacto potest consensus vtriusq̄ esse purus ad mutuum secus si nō a princi. s̄ȝ tp̄e depositi, q̄ eēt dicere q̄ simul ꝛ semel esset depositū vt voluit deponēs, ꝛ mutuū p̄ut voluit depositarius. Pro h̄ facit lȝ ip̄e nō alleget. l. luci⁹. le. j. ꝛ. l. dies sp̄ōsalioꝝ. §. j. ff. depo. ꝛ lȝ ipsi nō dicāt hāc opi. ēt tenuit bald. hic ꝛ in. l. in emenris in. v. op. C. de ꝯhē. emp. s̄ȝ in ꝯriū facit, q̄ ista v̄ba p̄mitto te vti si voles nō vīr ꝯdōnalia, q̄ expressio illa si voles inerat tacite. ergo nō facit actū cōdōnalē. l. iij. de le. j. Nec ad hoc ob. l. si ita legatū §. illi si volet. e. ti. q̄ ibi aliter exprimebaī q̄ inesset. l. cū pater. §. surdo de le. ij. posses r̄ndere, q̄ ista v̄ba hic si voles vti. intelligunī. i. si voluntarie vteris, vt hic in gl. ꝛ p̄baī, q̄ tex. in. l. q̄ si ab initio dicit anteq̄ mota sit pecunia nō impleī cōdō, ꝛ sic nō sufficeret q̄ diceret se velle vti ꝛ per hoc apparet nō bene dixisse ful. ꝛ Pau. de ca. h̄ qui voluit q̄ sufficeret si declarasset se velle vti nā ꝯriū vī verius q̄ ista cōdō itelligiī relata nō ad solā volūtatē vtēdi, s̄ȝ ad actū vtendi vt dixi, ꝛ est de mente bal. in. d. l. in emenris in. v. op. ꝛ h̄ ēt posuit gui. de cu. h̄ in. j. rñ. ꝛ si videaī q̄ ista solo violet aliq̄liter v̄ba lite re tunc tutius erit dicere q̄ in. l. seq. illa v̄ba permitto vti si voles nō faciūt cōdōnē, ꝛ vera sit so. Gui. de cu. que fundatur per. l. nā ad ea. ff. de condit. ꝛ de mō. q̄n nō vī q̄ statim voluerint, se corrigere. ꝛ p̄ hac so. ēt bñ facit. d. l. luci⁹. ꝛ hec sol. ēt mihi simul tū p̄lȝ ꝛ p eūdē modū ēt remanet defensata so. Ia. bu. ꝛ cū istis duabus so. s. Gui. ꝛ ia. bu. trāsit ēt hic alb. de ros. Ro. aūt h̄ dicebat q̄ nō refert an ab initio an ex postfacto q̄ indistincte si p̄mittiī vsus pecunie deposite nunq̄ erit mutuū. d. l. luci⁹. ꝛ. d. l. dies sp̄ōsalioꝝ, ꝛ h̄ si fiat pure secus si sub ꝯdōne, vt hic ꝛ aliter non r̄ndet ad ꝯriū hic formatum. Sed hec sua opi. vī cōtra. §. nostrū. in primo casu. ꝛ ad. d. l. lucius. cū si. r̄ndet q̄ ibi tp̄e ďpositi illud fuit actū, ꝛ ita intelligit Gui. de cu. hic. ꝛ hec sufficiāt de isto terribili ꝯrio. istis ēt adde q̄ bar. nō vī bñ dicere i q̄rtū circa suā so. dixit q̄ si cōcedēs dicat sit mutuū si voles hec v̄ba operanī vt intelligaī legitime factus ꝯcīus mutui illo volēte nam in ꝯriū facit. d. l. in emēris. Nec ob. ista. l. q̄ est ab initio, q̄ hic contractus mutui nō fuit positus in voluntatē expressam. s. mutuo si voles, sed tacite per actum extrinsecum. s. si pecunia vteris sicut si dixissem si capitolium ascenderis qd fieri potest, vt no. gl. j. in. d. l. in emenris.

1 **Rogasti.** † Pecunia redacta ex venditione rei mee de partium volūtate statim cōuertiī in cāȝ mutui, ꝛ periculū rei tradite ad vendēdū vt p̄cio quis vtaī p̄tinet ad tradentem si eā venalē hēbant alias ad recipiēteȝ. h. d. ❡ No. q̄ illa v̄ba vt precio vtaris nō expectāt illius vsuȝ, vt sit mutuū imo statim efficiī mutuū, ad ideȝ in tex. l. certi cōditio. §. si. ff. e. dic vt ibi. ❡ Secundo no. debere inspici id q̄ principaliter agitur. de

2 quo dixi in. l. si quis nec causam in prin. ff. e. ❡ † Et inducīī p Bal. h̄ ad. q. statutum dicit q̄ nihil possit prouideri in fauorem bannitoꝝ modo fit quedam reformatio q̄ quicunq̄ ceperit ex bannitū habeat. x. Unus exbannitus cepit aliuȝ an hēbit. x. arguit p̄ ꝛ ꝯ ꝛ decidit qd sic, q̄ istud statutum non dī fcm̄ principaliter in fauorem bannitorum sed reipublice facit. l. qui exceptionem. in prin. ff. de condi. inde. Et tale statutum debet referri ad quoscunq̄ non attento an sit habilis, vel inhabilis, ꝛ hoc propter publicam vtilitatem, vt est tex. not. in. l. si quis in graui. §. vtrum versi. hi quoq̄, ꝛ ibi Bar. ff. ad sille. Adde bal. ideȝ decidenteȝ in. l. j. C. de preci. impe. of. ꝛ. l. libertos. ff. ď sta. ho. ꝛ in. l. cum mulier. in. vij. col. in repe. ff. sol. ma. ꝛ ibi Ray. ꝛ Bal. in. l. j. §. cōsil. ne. ff. ne quis eum qui in ius voc. ❡ Puto rem tñ intelligendum esse nisi iste bannitus capiens esset bannitus ex illomet delicto ex quo fuit ille bannitus quem cepit p. l. iij. §. fi. cum ibi eleganter no. per Bar. ff. de condi. ob tur. ca. ꝛ per Bar. in. l. iij. §. si ex stipulatu. ff. ad sille. per Bal. in. l. j. ols. ij. C. de condi. ob tur. ca. ꝛ Saly. in. l. j. C. de mulie. que se. pro p̄ijs se iunxe. ꝛ in. l. ea gdē. in fi. C. de accu. Tñ non pono h̄ vltimū pro cōstanti, q̄ in. d. l. iij. § fi. cū ibi no. per bar. tenebaī ille gratis indicare socios suos in furto si interrogabatur s̄ȝ bannitus in. q. rīa nō teneī gratis capere exbannitū. ❡ Item not. istū tex. q s̄m ang. est clarior tex. qui sit in iure ad cognoscendum q̄n ꝯcīus intelligatur celebratus gratia vnius tm̄. Nā tūc q̄n principaliter est gratia eius celebratus nō obstāte q̄ ex hoc aliquod cōmodū alteri ꝯhenti offeraī. ❡ In gl. in verbo culpa teneatis vltimā q̄ hic fuit in lata culpa vnde teneī de peculio si ꝯcīus erat celebratus gratia eius . ṁ qui recepit, alias sec⁹ vt dcm̄ fuit in. l. si gs nec cām. in prin. ff. e. ❡ In gl. fi. ibi. l. si gratuitam intelligit Saly. hoc esse verū q̄n iste qui accepit rem a

❡ Ex vēditione. Quid i cāu h⁹. l. si ille q vēdit rē non velit dare precium ei cuius erat res, sed ipsaȝ rē an possit dic quod vbi quis teneī ad pecuniaȝ p̄pter speciem p venditionem illius liberaī dādo speciem nec cogitur precise ad pecuniaȝ al le. tex. sing. s̄m Dy. in. ro. singul. suis in. l. si fundus p fideī cōmissum. ď le. gā. j. ꝛ s̄m ip̄m est in. l. si vero. §. j. soluto. matrimonio.

rogãte fuit sine vllo cul. ⁊ fuit in leuissima tm̃, sed si fuisset in le
ui culpa p̃cedẽs p̃tineret ad ꝓm g culpã leuẽ cõmisit q̃tũis dñs
rogauerit eũ post q̃ recipiẽs erat cõmodũ pcepturus, vt q: ha
bitur⁹ erat minue pecuniã ex h redigẽdo, vel erat stationarius
rogat⁹ a dño vt librũ vẽderet ⁊ erat habitur⁹ mercedẽ p vẽditiõ e
p id q̃ hẽ i. l. si vt certo. § nũc videdũ. ff cõmo. q: ɔtc⁹ erat fact⁹
gr̃a vtriusq̃, sꝫ pau. ĩ ca. h i distĩne sine cꝫ ɔtũ. l. q: ẽt qñ reci
piẽs erat cõmodũ pcepitur⁹ nõ tenet nisi de dolo, ⁊ lata culpa
qñ dñs rogauit p d. l. si gratuitã. mihi magis plꝫ opi. Saly. q:
tex. ⁊ gl. h intelligit qñ recipiẽs fuit i culpa leuissima vt dcm̃ ẽ
ɔctus innolati de qbus loquitur tex. fu. d. l. si gratuitã dñt in hoc
regulari sm̃ naturam ɔctuũ noiatoꝝ qb⁹ assimilant. l. j. § si qs
seruum, ⁊ ibi gl. in ꝟbo. culpã. ff depo. ergo cũ in ɔctib⁹ noiatis
qñ celebrant gr̃a vtriusq̃ veniat leuis culpa vt. d. § nũc viden
dũ ⁊ operat dictus rogitus d. a̅tis, vt qñ essemus in dubio p̃sa
matur factus gratia d. a̅tis, vt in. d. l. si gratuitam.

Vel dic sola forma. qd ait in confessione creditoris si cõfiteat minorẽ summã q̃ ille sibi debeat an intelligat taxatiue tm̃ vt ibi p̃ indicat vide bar. in l. rõnes cũ gl. C. de pb. ⁊ in l. si cũ dos ff. sol. ma. in l. si qdẽ C. otrã fact. ⁊ ibi vide Jas. insi. vbi et ponit qd ĩ pse ra. ut a teste, ⁊ ibi põn plures qõn. Ln.

SVMMARIVM

1 Pactum de nõ petẽdo, an & qñ tollat naturalẽ, & elidat ciuilẽ.
2 Minor summa simpliciter ꝓlata in pcõ intelligit cũ dictiõe tm̃.
3 Vsura an & quando praesumatur.
4 Debitor promittens soluere c. tali die, qd si non solueret, ꝓmi
sit dare tot pignora ęquiualentia infra octo dies, q si nõ face
ret promisit soluere poenam, an sit usura.

Si tibi. Oblo q̃ re ɔbit ꝑt ex ɔsensu ptiũ ɔbi l min⁹ q̃
datũ fuerit sꝫ i plus nõ. h. d. ¶ † No. ex p: in.
1 tex. fin. sꝫ bal. h in lec. anti. p quẽ ꝓbat q̃ lꝫ pcm̃ de nõ petẽdo
tollat nãlẽ oblonẽ ⁊ elidat ciuilẽ. l. si vn⁹. § pact⁹ ne peteret. ff
ð pac. tñ illð ẽ veꝝ qñ fit post actiõis natiuitatẽ, sꝫ vbi pcm̃ ap
ponit i ipo oblonis ortu ipedit ipso iure ortũ vtriusq̃, vt h fac.
l. nõ ist i pn. ff e. ⁊ l. oblonũ sbaꝫ ff de act. ⁊ obli. ¶ Scdo no. ẽt
ex eo. pn. dũ tex. dr nõ itelligit. l. tm̃, vt pꝫ ex se. ⁊ sic ꝓbat h sꝫ
2 bal. † qp minori summa simplr ꝓlata i pcõ subintelligit dictio ta
3 xatiua tm̃, vt h ⁊ l. pe. in fi. ff ð ac. ẽp. ⁊ no. i. § si vẽditor hoĩs ĩ
pn. e. ti. sec⁹ si enũciatiue p modũ ɔfessiõis fiat mẽtio ð minori
summa. q: nõ subitelligit taxatiua vt no. p gl. ⁊ doc. in. l. rõnes.
C. ð pba. p bar. i. l. si qdẽ. C. ð trãsa. ⁊ i. l. si cum dos. i pn. ff rex
amo. ⁊ ꝓbat i. l. cũ furti. ff ð in litẽ iur. circa q̃ ẽt vid no. p bal. ⁊
alios post gl. i. l. fi. § j. ð le. ij. ¶ Tertio no. ex fa pte q̃ oblo q̃
re ɔbit nõ põt ɔbi in plus q̃ datũ fuerit, vt h. ⁊. l. si tibi. ⁊. i pn.
ff ð pac. ¶ In gl. j. ibi nõ agebat olim, sentit q̃ hodie aget ex
illo pcõ, ⁊ idẽ dicit gl. fi. d. l. si tibi. in pn. sꝫ dic, vt dixi ibi post
3 Bar. ¶ † In ea. ibi in aliis ɔtribus ⁊c. tene menti hanc gl. qñ
a ɔbiberi oꝫ distõ an quis sit solitus fenerari vel nõ cui adð no.
gl. i. l. penã. j. ð vsu. ⁊ i. l. iulia. § idẽ papinia. ff de ac. emp. ⁊ l. l.
cũ allegas, ⁊ ibi p doc. C. ð vsu. ⁊ p gl. ⁊ doc. in. l. stiplo ista. § al
teri de ꝟ ob. ⁊ leg. ⁊ no. in. c. illo vos ð pig. ⁊ p Inno. ⁊ alios
in. c. fuã de pe. ⁊ p arch. i. rũ. q. u. cũ deuotissimã. ⁊ dũ gl. hic al
le. decretũ, dic ꝓ illud hr. xiiij. q. iij. c. j. ij. ⁊. iij. ⁊ in. c. cõsuluit.
4 de vsur. † ⁊ inducunt ea q̃ hic notant in gl. circa fi. ad. q de de
bitore qui i isto ꝓmisit soluere. c. tali die ⁊ si nõ solueret ꝓmi
sit presentare. j. octo dies ꝓxime seq. ad domũ creditoris tot ⁊
tanta pignora q̃ equinaleãt ⁊ si non faceret ꝓmisit soluere pe
nam an possit exigi, ⁊ sic nõ videat adiecta in fraudem vsuraꝝ
cum videat adiecta a facto de quo p Ja. bu. ⁊ alios h. dixi l. d. §
alteri post ang. ⁊ moder. ⁊ ad ibi dicta me refero.

SVMMARIVM

1 Administrator peculii nõ põt donare, sed bene mutuare, & do
minium transferre.
2 Mandatum uidetur reuocatum mutatione status in peius.
3 Mutuum consumptione reconciliatur.

Si fugitiuus. Seruus mutuãs pecuniã dñi vo
luntate acquirit certi conditionem
dño. Si aũt ɔ voluntatẽ dñi pecuniã credat nõ facit eã accipien
tis, sed extãs vẽdicat, aut p dolo malo ɔsumpta agit ad exhi
1 bẽdũ, ⁊ bona fide ɔsumpta ɔdicit h. d. ¶ † No. q̃ hñs pecu
lij administrationẽ mutuare, ⁊ dñiũ trãsferre põt nõ aũt dona
re põsset. l. ɔ iuris. § fi. de pac. ⁊ iõ dicit pau. de ca. hic q̃ non
posset mutuare pauperi, q: esset donatio al ꝛ. in simili not. per
bar. ⁊ doc. in. l. iubemus. C. ad velle. ⁊ in. l. mutia. § i. ff sol. mat.
Sed istud nõ vr̃ veꝝ, q: in casu notato. p bar. in. d. l. mulieri nõ
posset esse ɔsultũ ɔ debitorẽ cui tunc nil dabatur, ⁊ nihil habe
bat q̃ sufficeret. Sed in casu nõ secus est q: pecuniam hꝫ que

sibi mutuatur q̃ non presumitur iactare. l. cum de indebito. in
princi. ff de pba. Nisi ex q̃litate p̃sone essꝫ suspicio dilapidatio
2 nis facit. l. si qs stipulatus sit stichũ. § fi. ff de ꝟ. ob. ¶ † Itẽ no.
q̃ mutatiõe status in peius reuocat mandatũ cõcor. l. cũ quis
in prin. ⁊. l. si cũ cornelius ff de so. ⁊ in. l. in cõfirmãdo ff de cõ
fir. tu. ⁊ in. l. liberto. § largius. j. de an. lega ⁊ i dictis locis no.
per bar. ⁊ est hon⁹ tex. in. l. pater hr̃de. § fi. ⁊ ibi no. Cy. ⁊ bal.
ff de testa. tu. ⁊ p Cy. in. l. falsus, ⁊ ibi p bar. ⁊ in. l. fi. C. de fur. ⁊
intellige ⁊ limita, vt p Cy. ⁊ bal. in. d. l. pr̃ hr̃de, ⁊ sm̃ ibi dicta
intellige no. p bal. h. Si aũt mutaret statũ in melius, ⁊ tũc idẽ
Bal. in. l. eũ q̃ta. § q filio ff de ver. ob. ⁊ in. d. l. cuꝫ quis fno ff
de so. ⁊ melius p illum tex. vt ẽt ꝓbat in. l. si is qui rẽ. § inlia ff
de fur. ⁊ in § ⁊ huic. insti. mãda. ⁊ idẽ est de mente bar. in. l. ei⁹
qui in p:ouinciam in. j. opi. ij. partis ff e. ⁊. l. mãdatũ. in. iij. col.
C. mãda. Nõ ob. d. § q filio. q: pp maximã ɔiũctionẽ q̃ est in
ter p̃ ez ⁊ filium non vr̃ reuocatũ mãdatũ scm̃ filio qui postea
mutauit statũ l meli⁹, vt ẽt ibi de hoc arti. tetigi. ¶ Et p̃dicta i
tellige p̃ter q̃ in mandato q̃ hẽret legitimus administrator cu
ius renocatio nõ pẽdet a p̃tãte p̃uati. Nã p mutationeꝫ status
non reuocat tale mandatũ vel auctoritas ꝓbat i. l. q: si forte. ꝟ.
qd ergo ff de so. in. l. tres tutores. ff de admi. tu. Aliã limitatio
nẽ vide per ang. i. l. stichũ. § vsufructũ ff de so. ⁊ remit in. d. § q
3 filio. ¶ † Itẽ no. limitatione ad oia iura dicẽtia mutuũ cõsum
ptione recõciliari, nã veꝝ est si bona fide ɔsumptio facta ẽ, vt
q: ɔsumẽs igno:abat pecuniaꝫ eẽ alienã, ⁊ p hoc est ẽt sꝫ pau.
de ca. hic gl. in. l. si filius in ꝟbo cõdõne ff e. Cogitabã tñ an d:
ci posset hoc esse veꝝ solũ quo ad h, vt dñs non possit cõdice
re ex mutuo attẽto q̃ hꝫ aliud remediũ agẽdi. s. ad exhibendũ,
vt hic. ⁊. l. de eo. § si qs. ff ad exhibẽ. sed quo ad aliũ. i. nõ dñm
q mutuauit vr̃ q̃ mala fides ipediat recõciliationem, cũ nõ sit
alio remedio mutuãti ɔsultũ. ⁊ hoc vr̃ probari p no. gl. ⁊ doc. l.
nã ⁊ si fur. in ꝟbo ɔsumpseris in vlti. q. ff eo. bene facit. l. nõ om
nes. § si pupillus. in prin. ff e. Tñ non audeo hoc firmare, q: i ɔ
trium vr̃ tex. in. l. cassius. in verbo sine dolo malo, ⁊ ibi bar. ff de
so. ⁊ ibi in tex. assignatur rõ quare per cõsumptionem fit recõ
ciliatio. s. ne ɔsumens locuplereĩ cũ aliena iactura, que rõ ces
sare vr̃ qñ mala fide cõsumpsit, q: põt cõueniri a dño ac si pos
sideret, vt h, ⁊ in. l. parte ff de re. iur. ⁊ lꝫ tex. in. d. l. cassius, loq̃
tur in recõciliatiõe solonis pecunie aliene date p debitorẽ cre
ditori, vt ẽt logit gl. i. d. l. si filius tñ a pari ꝓcedit recõciliatio
nũerationis i mutuo ⁊ recõciliatio solute pecunie aliene solute
creditori. d. § si pupill⁹. ⁊ istã opi. vr̃ ẽt tenẽ bar. in. l. si alieni.
ff ð so. ⁊ bal. i. d. l. si fili⁹ ⁊ ang. i. d. l. singlaria ff e. dñ alle. d. l. si
alien. ⁊ p h redditur valde dubia decisio gl. i. d. l. nã ⁊ si fur. hũ fa
teor q̃ vbi mala fides fuisset tm̃ cõmissa in recipiẽdo a dño, vt
q: recepit a pupillo sine tutoris auctẽ ⁊ postea ɔsumpsit, ɔsũ
ptio recõciliat, q: fit ɔsumptio ð volũtate dñi ⁊ tracte ð acq.
actio. solũ ex ɔsumptione ipsi dño vt ꝓbat in. d. § pupillus.

SVMMARIVM

1 Mutuum consumptione reconciliatur, & eo acquiritur certi cõ
dictio numeranti.
2 Debitor speciei an liberatur perempta specie.
3 Mutuum accipiens potest conueniri certi cõditione ex mutuo
quãuis non consumpserit mutuum.
4 Mutuum si non apparet cuius pecunia sit factum, quid iuris.
5 Conuentus ex mutuo an posset refricare quęstionem dominii.
6 Dominium probatur possessione, & titulo rei possessę.

1 **Si a furioso.** † Lꝫ ab initio nõ trãsfe
rat dñiuꝫ cõsumptiõe se
quuta recõciliat mutuũ, ⁊ tũc q̃rit certi ɔdi. nume
rãti siue sciuerit siue ignoraueri cõsumptionem.
h. d. ¶ In tex. ibi nam ex qbus causis nobis ignorantibus ⁊c.
subaudi sicut si mutauerimus pecuniã alienã ⁊ illa nobis igno
rantibus cõsumat acq̃rit nobis actio, vt hic cum. l. se. ita ⁊ per
ɔsumptionẽ dꝫ acq̃ri furio. ¶ In gl. j. tenet cõuer vlz. opi. q: i
mutuo req̃rit cõsensus. l. si me ⁊ titiũ. ff e. q cõsensus hic defuit.
Vñ dicere opꝫ q̃ hoc creditũ in gñe recõciliat ex eq̃tate. d. l.
si me ⁊ titiũ, ⁊ lꝫ furiosus nũq̃ cõsentire videat. l. ij. § volũtate.
ff so. ma. i ñ illð est qñ ex tali ficio cõsensu nõ vr̃ ɔhere, vt ibi se
cus si ɔhere videat, vt hic sm̃ pau. de cast. h. Vel dic meli⁹ q̃
ibi sufficiebat nõ interuenire ɔdicionẽ, nõ aũt req̃rebatur con
sensus, vt ibi hr̃. ⁊ declarat bar. ad q̃ ẽt vid no. p bar. in. l. iij. §.
alteri. ff de neg. ge. ⁊ que not. p gl. in. l. in negocijs ff de re iudi.

vbi aūt a prin. fuisset ꝯsensus, tñ nō eēt trāslatū dñiū tūc sequn
ta ꝯsumptione oriť actio ex ꝯctu, ⁊ sic ex numeratione ita loqť
§. si nūmos. alle. i gl. ¶ In gl. in ṽbo ꝯsumpseris, ibi stipula-
tus sis ⁊c. ⁊ sic recōciliatū fuit mutuū stiplone q̄uis pecunia
2 eēt aliena. l. q̄uis. C. e. ¶ † In ea. ibi vñ illa sine culpa ⁊c. hec
nō vř bona rō p. l. licēdiū. C. e. Tñ bar. tꝫ ꝙ destitut⁹ exce. q: d
bitor eādē pecuniā soluēdo creditori liberať, vt no. i. l. ij. in pn.
ff. e. sꝫ ita ē ꝙ qñ scō debitoris perijt id cuius sol. debitor libe-
rať ob. exce. actori. l. si opa. ff. de do. exce. q̄ rō tñ nō vř bona, q:
perijt pecunia q̄ debitor destinauerat solnē, nō aūt simplr dř ibi
perijsse pecunia q̄ potuit solnē sꝫ ful. h. Mouebať ⁊ alia rōne
bar. ad sustinēdū ꝙ exce. obstaret, q: tꝫ debitor teneret in gñe,
tñ respectu certe spēi tenebať, q̄ liberari dꝫ interitu illius spēi.
l. titie texto §. fi. cum si. ff. de le. j. prt fuit no. i. l. ꝙ te. ff. e. sꝫ cer-
te ēt hec rō fragilis est q̄uis Ja. bn. p hāc rōnē ēt trāseat cum
gl. sꝫ vř hec rō ꝯfundi p. l. incendiū, nā seq̄reť ꝙ semp ille q re-
cipit certā pecuniā mutuo liberareť interitu illius pecunie i spē
bal. ēt trāsire vř cū gl. ⁊ plures do. ar. l. bonafides. ff. depo. hanc
opi. ēt sequiť ang. ⁊ Saly. h. ⁊ p h adducit Saly. aliā rōnē naꝫ
ista stiplo hꝫ p fine cā nūerationeꝫ, ⁊ euicta pecunia cā deuenit
ad nō cām, ⁊ sic posset p ꝯdōneꝫ sine cā debitor agē, vt libereť
ergo multomagis si ꝯueniať dꝫ hře exce. l. iuli⁹. § cui dam⁹. ff. d
re iu. moueť ēt p vltimā rōnē redditaꝫ p bart. h q̄ oēs mī h fue
runt rōnes assignate p Ja. bu. idē ēt tꝫ ful. sꝫ p aliaꝫ rōnē. s. ille
q numerauit pecuniaꝫ q̄ stipulatus est sibi nō iplenit causaꝫ sti
plonis naꝫ cā pp q̄ debitor p stiplonē pmisit reddere pecuniā
fuit, vt stipulator pecuniā illā mutuaret, ⁊ eā faceret accipien-
tis vñ nō ipleta cā ob. exceptio. l. ij. §. circa. ff. de do. exce. ro. ēt
hic dicit idē ꝙ dicit ful. p oia lꝫ d eo nullā mētionē faciat pau.
de ca. h reprehēdit dcām rōnē ful. q: dcā rō locū hřet si nō in
teruenisset stiplo sed⁹ aūt interueniēte stiplone p. d. l. ij. C. eo. tñ
approbat opi. gl. mot⁹ hac rōne, q: ꝙ ego recepi pdidi sine cul
pa mea, ⁊ cū culpa mutuātis qui asseruit suaꝫ eē pecuniam, vt
in simili hř in. l. ⁊ hec distinctio iuxta pn. in ṽbo. intelligēdus
ff. lo. q tñ tex. a remotis facere vř de hac. q. vide ēt p gl. in. d. l.
ij. vbi nō vř se firmare tñ Cy. ibi tꝫ idē ꝙ gl. nřa ⁊ bar. h p. d. l.
qui bonafides. ff. depo. item q: bonafidea nō patiť ꝙ bis idē exi
gať. l. bonafides. ff. de re. iu. a q̄ opi. nō est recedēdū ⁊ pcipue p
3 l. j. §. ij. ff. de sti. ser. alle. gl. ⁊ in ea. l. j. §. j. ¶ † In ea. ibi qd si de-
di ⁊c. idem tenuit gl. i. l. ij. C. e. sꝫ Ja. bn. h tenuit ꝯtū volēs ꝙ
ēt si stat per recipientem quominus ꝯsumat, nō tñ teneať certi
ꝯdi. ex mutuo, q: ipputet sibi q alienā pecuniaꝫ nūerauit ar. l. ꝙ
qs. ff. de re. iu. ⁊ cū eo transit alb. de ro. h. bar. ṽbo distinguit, vt
h per eum ⁊ cum eo transit Bal. hic in lec. anti. sꝫ Bal. i alia
lec. tꝫ opi. gl. ⁊ p illo mēbro ꝙ si ñ vult ꝯsumē ex iusta cā tenea
tur, allegat q: fm eū nō pt hoc casu ꝯueniri ille qui mutuare ce
pit quū liberare pt eādem pecuniaꝫ reddēdo, vt no. in. d. l. ij. in
pn. ang. h vř transire cū gl. Saly. ṽo tꝫ opi. Ja. bn. pro qua al
legat. l. pinde. ff. e. pter q̄ i vno casu s. si ille qui nō ꝯsumpsit vsu
cepit nā tūc idistincte agi pt ꝯ eū, q: recōciliatū est mutuū vsu-
capione. l. si alienaꝫ. ff. d do. cā. mor. ⁊ no. i. l. ij. §. appellata. ff. e.
bene fateť Saly. ꝙ qñ ille nō vsucepit si excipiat ꝯ agētē dꝫ p
bare ꝙ pecunia erat aliena, vt h p Bar. ful. h dicit id sibi non
placere ꝙ gl. dicit dū gl. vult ꝙ si stat p recipiētē quo min⁹ cō
sumať, ⁊ istā causaꝫ nō hēat teneť, naꝫ imo fm eū vř ꝙ sp iustaꝫ
cām nō ꝯsumēdi hēat, q: si ꝯsumeret furtū faceret ēt ignorante
dño. l. q vas. §. vetare. ff. d fur. ⁊ no. p gl. i. l. si qs nec cāꝫ. §. j. ff. e.
⁊. ff. l. pri. in gl. in ṽ. ꝯdōne. ergo bñfacit ꝯsumeť, ⁊ p h dicit ꝙ
mutuās nō poterit certi ꝯdi. agē, vt ꝯdēneť reus ad dādū cuꝫ
pecunia nō sit effecta accipiētis, sed poterit agere ꝯdōne incer
ti, vel sine cā ad possessionē nūmoꝝ. l. idebiti. §. sꝫ si nūmi. ff. d cō
di. in de. nā indebitū ⁊ mutuū a pari pcedūt. l. ex maleficijs. §.
is quoq;. ff. d ac. ⁊ ob. insti. q. mo. re ꝯbi. ob. §. j. ⁊ hec dicit eē ve
ra cū ꝯstet dñiū nō eē scm̄ accipiētis. puta p ꝯfessionē dantis,
vel pbōnē accipiētis, sꝫ vbi h nō ꝯstaret, tūc in dubio p̄sumitur
mutuātis, vt hic p bar. p hoc vlio allegat hic ful. q: cū tu acci-
pis a me nūmos vt meos, nō potes postea alle. ꝯtū q: allega-
res turpitudinē tuā. s. furtū cōmisisse. Pro hoc ēt alle. tex. in
c. cum venerabilis. de exce. pau. de ca. hic ēt iprobat glos. eo.
mō quo facit ful. si accipiens mutuū scit pecuniā esse alienaꝫ,
q: si ꝯsumeret teneret dño tāq̄ desierit possidē. l. rogasti. §. fi.
ff. e. ⁊ no. gl. ff. l. pri. i ṽbo ꝯdōne. ⁊ cōcludit ꝙ si reus nō pbat
ꝙ esset pecunia aliena teneret certi condi. ex mutuo, vt ēt dicit
fu. Si aūt ꝯstat ꝙ erat aliena, ⁊ tūc aut ille dñs iam mouit li-
teꝫ ei q recepit mutuū, ⁊ opꝫ ꝙ mutuās expectet finē litis ar. l.
is a quo. ff. de rei ven. aut non mouit dñs litem, ⁊ tunc siue dñs
denūciauerit ne ꝯsumat siue nō, tūc pōt mutuans agere dūmō
caueat de defendēdo reū aduersus dñs, ⁊ ita dicit velle doct. h
Tñ veritas est ꝙ doc. nō ita volūt, ⁊ ipse minus bñ refert eos,
vt pꝫ ex h no. p bar. ro. hic p oia idem tꝫ ꝙ saly. pōt in hoc du
4 bio passu ꝯcludi ꝙ si nō apparet ꝙ pecunia sit aliena, poterit
agi cer. cōdi. ex mutuo, vt cōiter ꝯcludiť p doc. aut apparet ꝙ
est aliena, ⁊ tūc aut interpellatus reus nō vult expendere neq;
restituere, ⁊ vř ꝙ possit cōueniri saltem ꝯdi. sine cā, q: remanet
pecunia apud eum sine iusta cā. vt. l. j. ff. de ꝯdi. sine cā, nō aūt
ꝯditione indebiti, q: non fuit soluta tanq̄ debita ex cā de pte-
rito nec per errorē. Nec ēt puto certi condi. ex mutuo locū ha
bere, q: si nō expendit iustam hꝫ cām ne furtū seu quid illicitū
faciat. Et sic nō ob. id ꝙ hř in. l. iure ciui. alle. in gl. ad q̄. l. pos
set etiam secundo rñderi ꝙ vbi conditio que erat adimplenda
pendet a potestate eius qui futurus est obligari, ⁊ nunq̄ hř p
impleta, nisi per eum adimpleatur. l. cū ab eo, ⁊ ibi no. ff. d ꝯhē.
emp. Secus si pendeat a facto ⁊ potestate alterius, q: habebiť
pro impleta si stat per eum qui futurus est obligari. vt. d. l. iu-
re ciuili, ⁊ no. i. d. l. cū ab eo. ⁊ istis adde que dixi in. d. l. roga-
5 sti. §. fi. ff. e. ¶ † In eo autem articulo an possit cōuentus ex mu
tuo refricare qōnē dñij, dic vt hic per bart. cū quo magis cōi-
ter transeunt hic ceteri post eū, ⁊ per bal. in. d. l. ij. §. appellata.
ff. e. ⁊ in. l. ij. C. e. ⁊ aliqd p eū in. l. si absentis. in vlt. col. e. ti. Il
lud aūt certū est ꝙ si stipulatio interuenit nō poterit reus refer
re qōnem dñij. vt. d. l. ij. C. e. vbi verus dñs pecuniam prius vē
6 dicasset, vt in hac gl. ⁊ dixi sup eo. ¶ † Itē tene mēti doctrinaꝫ
Bar. h tenentis ꝙ ille q alle. se dñm eo q: dicit se pri⁹ habuis
se possessionē vř ex possessione fundatā hře imētionē suā, ⁊ sa-
tis pbasse de dñio, q: ꝙ de alterius bonis nō apparet fuisse dñ
eius q primo occupat. l. ij. ff. de acq. re. do. ⁊ ideꝫ tenuit Bar.
in. l. si duo. in prin. ff. vti pos. tñ ipse ꝯtū tenere vř in. l. rem quaꝫ
nobis. ff. de acq. pos. ⁊ in. l. rē alienā. ff. de pig. act. ⁊ Bal. i rub.
extra de prescri. in. l. j. in prin. ff. de re. diui. ⁊ aliqd ēt p bart. in
l. ij. ff. de vsu. ⁊ per Bal. in. c. cum causam. de pb. in quibus lo-
cis plures rōnes adducunť ꝯ id ꝙ no. Bar. hic. Tñ sustinen
do opi. Bar. hic dicas ꝙ illud ꝙ no. Bar. hic procedit qñ re
us hꝫ ab agente cām seu titulū de cuius natura sit ꝙ transferť
dñium, ita loquunť no. p bar. hic dū alle. l. j. cū gl. in ṽ. pedius
ait. ff. de re. pmu. ⁊ pbať in. d. c. cū venera. ⁊ no. Jac. bu. in. l. non
omnes. §. i. ff. e. alias aūt pcedāt ꝯria. ¶ Ultimo no. regulā hu
ius. l. que hꝫ ꝙ ꝯsumptione recōciliať mutuū ⁊ eā limita vt p
Bar. ff. §. proxi. vltra ea que dixi in. d. l. rogasti. §. fi. ⁊ cui incū
bat onus probandi consumptionem vide per Ja. bu. in. d. l. nō
omnes. § j. ⁊ ibi dicam, ⁊ de alijs modis reconciliandi mutuū
habuistis notatum in. d. §. appellata.

Si seruus cōmunis.

Ex mutuo facto per seruum queritur ac-
tio dñis p dñicio ptibus, ⁊ si cōis pecunia mutuať ꝯbiť mu-
tuū p parte que est mutuātis ⁊ ꝯdiciť pars nūmoꝝ p numero
⁊ nō p singula corpora. h. d. ¶ Et quo ad istud vltimū est spe-
ciale hic in pecunia, ⁊ p Bar. ff. e. in. l. singularia. circa med. in
ver. secūdo est spāle, ⁊ ibi gl. j. Tñ Pau. de ca. hic dicit se idē
putare in alijs rebus mutuabilibus q: nō inhest rō diuersitatis
dicam in. d. l. singularia, vbi sequar opi. bar. ¶ In gl. in ṽ. cō-
munes ibi mihi ⁊ tibi ⁊c. tñ h casu qñ mutuo tibi pecuniā q̄ pro
1 pte est mea nō recōciliať ꝯsumptione, vt h p Ja. bu. ⁊ Bar. q̄
rit hic bal. an si statuto caueť ꝙ bānitus in. x. possit impune of
fendi hēat locū in eo q fuit bānitus ex vna cā in. v. ⁊ ex alia in a
lijs. v. de quo p Bar. ⁊ alios in. l. vbi. ff. de sol. remitto me ad ea
q̄ dixi in. l. si idem cum eo. in prin. ff. de iurisd. om. iud.

SVMMARIVM

1 Fictio non potest plus operari q̄ veritas.
2 Sta uel proclama ubi agitur de fauore publico non recipit restri
ctionem de habilitate.
3 Aduenticia non possunt alienari per filium, nisi ea quæ seruan
do seruari non possunt.

Si filius.

Consumptio pecunie tñ operať
q̄tum trāslatio dñij a prin. ⁊ idō si
trāslato dñio nō fuisset orta oblo, sꝫ exceptio simili
ter ex ꝯsumptione pecunie nō nasceť oblo, sed ex-
1 tinguiť. h. d. ¶ † No. ꝙ plus nō pōt opari fictio q̄ veritas, nā
sicut si vere fuisset facta translatio dñij a princip. non fuisset na-
ta actio numerāti, ita si nō fuit trāslatū dñiuꝫ, sed p cōsumptio-

nem singit trāslatū nō acqrit actio. Ad idē tex. in. l. filio q pt. ff. de lib. & post. & l. cū hi status. §. si p̄t. ff. de do. int. vi. & vx. ❡ Et h
2 inducit p Guil. de cu. h ad. q. † si rex facit pclama q q ceperit talē malefactorē hēat tale castrū in feudū, & qdā erat inhabilis ad feudū, vt qz monachos, seu impfectus iuxta id qd hz in. c. j. in tit. an mut. vel fur. in vsi. feu. cepit illū malefactorez nō hēbit dictū castrū in feudū, qz sic vbe, nō posset sibi gcedi, vt. d. c. j. i nec fictē auctē dicti pclamatis, vt h, zrio decidit ipse pp̄ sa p̄sertis, qz cū agat de fauore publico, firmū nō recipit restrictio nē de habilitate, vt est tex. no. in. l. iu. §. vrrū. vb. ei q. ff. ad sil. & ta le feudū nō hēbit pprie nām feudi, sic & alibi df i. c. j. de feu. nō hñte ppri. nat. feu. qz solū tenebit iste ad ea seruitia, q̄ sm quali tatē psone sue p̄stare pōt, arg. l. si ipso ista. §. hi q. cū. §. se. ff. de vb. ob. & idē tenuit And. de pis. & Bal. h in lec. anti. & ēt Saly. q
3 no. p limit. d. c. j. an mut. vel fud. ❡ † In gl in vb. pecuniaz. o
a sibi pfectitiā. s. gcessam in peculiū, ob aūt gl. dt vel p̄ris intellige non gcessam in peculiū, vt vnū dictū ab alio differat. ❡ In gl. in vb. gdōne. circa pn. Scda so. nō vr mihi vba, qz vr z tex. h vbi pr rei ven. agebat ad pecuniā suā, & sic suo noie. Preterea tex. h gsiderat gsumptionē nō aūt noie suo, an noie filij veniat p q̄ rōnē ēt vr reprobari dēre vltimā sol. gl. vn scda magis cōi ter tenet Bal. in dicit q scda dimitat, vn rndet q h itelligi dz qn filius de pecunia p̄ris tibi gcessa in peculiuz soluit, sed in. l. zria soluit de pecunia acqsita p̄ri, & nō gcessa i peculiū, sz certe tita ēt ad istū tex. diminat. ❡ Preterea nō vr vba, qz si gcessio i peculiū tribueret p̄tatē filio soluēdi creditori, qz si mutuauit nō dēret esse necessaria gsumptio. Pan. de ca. hic dicit istū tex. dēret intelligi de gdōne indebiti, qz ista denegat p̄ri, sed certi gdi. bñ daf, vt in. l. zria. cū diuisiōne tñ no. i gl. s. vt mala fide &c. Sed dic q istū intellectū posuit ēt hic Albe. de ro. & cū eo trāsit, & vr satis pcedere posse, & facit ista gl. ad ea q̄ dixi in. l. rogasti. §. fi. ff. eo. vbi hanc gl. allegaui. ❡ In ea. ibi. l. si filius la. ti. intellige, vt per gl. in. l. qui z. cū. l. seq. ff. de fideius. ❡ In glo. in in ver. errore ibi, sed plz &c. rndet Plac. ad. l. fi. ff. ad mace. qd loquitur in promittente non soluente in cōiter tenetur contrarium, qz in hac materia a pari procedunt promittere & soluere. l. fi. C. ad leg. fal. l. si patronus. ff. de donat.

a ❡ In gl. i vb. pecuniā. no. ex gl. ista filiū nō posse alienare aduētitia ēt q̄ seruādo seruari nō p̄nt & pecunia ē hmōi reb⁹ gl. i. l. j. §. fuit q̄stiuz. ff. ad treb. §. gstituit inst. d vsufru. i l. aristo. §. fi. cū l. se. ff. de in. dīt. i. l. iulian⁹. ff. d pe. he. anc. no. dissim. in. l. lex q̄ tutores. C. de admi. tu. & ista ē gl. mirabilis, nā aliq̄ nō pōt alienare pōt tñ alienare ea que seruādo seruari nō p̄nt. l. diuus. ff. d pe. he. & q̄ nō seruant vsq̧ in triēniuz nomerant iter ea q̄ seruādo seruari nō p̄nt gl. cū in. l. ista. C. si aduer. vsuc. & i. l. dinorio. §. q i annos. ff. su. matr. vide Ange. aret. in. d. §. constituitur. b ❡ Due fictiones, vide Ias. h m. iij. co. & vide Bar. in l. sub gdōne. in j. col. de solut. & i. l. j. C. de do. pmis. & ex dcis Bar. & doct. limita regulā q̄ dicit q due fictiones nō p̄nt gcurrere qn ille due fictiōes vna venit i gsequētiā alterius vn bñ p̄nt gcurrere, & solita qn gcurrunt circa diuersa. tertio lita qn hñt origiñē a diuersis fontibus, & qn fictiōes fingūt sup impossibili bus de iure. vi. Alex. in. l. gal lus. §. si eius. in iij. col. ff. de lib. & post. T. dip.

❧ SVMMARIVM ❧

1 Fictiones duae circa idem concurrere possunt, ut hic.
2 Pecunia tota intelligit deduci de una pte hēdi tans seu facult a.
3 Debitor obligatus ad pecuniam tantum, talis obligatio respicit totum patrimonium.
4 Tutor p̄t sibiipsi soluet, si ē creditor cā pecu. pupillo mutuatę.
5 Tutor potest contrahere cum pupillo palam, & publicè.
6 Casus exceptus à regula potest extendi ex idēntitate rōnis.
7 Diuisio pecuniae debet fieri ad numerum, non autem debet diuidi quilibet denarius.
8 Pecuniae extimatio semper est certa.
9 Pecuniae mutuatae specialia sunt plura, ut hic inferius.
10 Vēditio unius rei bis facta uni p eo precio nō ualet secunda.
11 Pecunia mutuata acqrit ex mutuo actionē inuito mutuanti.
12 Pecunia mutuāti noie alieno absentis acquirit utilis actio.
13 Mutuo facto noie alterius acquirit illi alteri directa actio.
14 Filiusfa. si iussu patris recipit mutuū, nō p̄t petere restit. in ītē.
15 Filiusfa. non obligatur ex mutuo sibi facto propter senatusconsultum macedonianum.
16 Mutuum nisi pbetur uersum in rē accipiētis, praesumit lęsio, si psona est quae possit pp lęsionem restitui.
17 Mutuum producit obligationem absq̧ scriptura.
18 Mutuum si fit cum pacto, praesumitur potius usurarium q̄ in alijs contractibus.
19 Pecunia inuenta est ad alias res extimādas, & nō ecōuerso.
20 Venditio praesumitur si do tibi fundū extimatū pro. x, ēt si dico q habeas illa. x. mutuo.
21 Emptio fit dando rem extimatam pro pecunia.
22 Pecunia redacta ex re mea tibi concessa conuertit in mutuum.
23 Poena adiecta dationi quātitatis pecunię pręsumitur adiecta in fraudem usurarum, nō sic si sit adiecta dationi alterius rei.
24 Pecunia una potest per aliam reddi.
25 Pecunia habet hoc speciale q interroganti de pecunia aurea, & respondeatur de aerea ualet stipulatio.
26 Pecuniam etiam ueram cudens punitur de falso, si non habet anctoritatem cudendi.
27 Pecunia licet seruetur ultra triennium, tamen dicitur de rebus quę seruando seruari non possunt, adeo q potest alienari per minorem sine decreto, fallit ut in apostilla.
28 Alienari possunt omnes res quae seruari non possunt.
29 Debitor alijs numerās propter iussum principaliter agit ab obligatione propria.
30 Debitor si dicit cipsori q tibi soluat id quod tibi debet ex causa pannorum, an sit à te liberatus.
31 Debitū ex uno cōtractu, an possit in debitum ex alio deuolui.
32 Sententia an producat actionem.
33 Instrumētum in quo dicitur titius dedit, & mutuauit sempronio. c. si probatur non interuenisse pecunię numeratio, an sit instrumentum falsum.
34 Instrumentum in quo dicitur q titius fuit confessus habuisse, & recepisse. c. in p̄ntia mei notarij & testiū ifrascriptorū, & habuit & recepit, modo probatur q pecunia iteruenit, sed q titius eam non recepit, an sit instrumētum ex hoc falsum.
35 Mutuum si fit una mano, & incontinēti redditur, an sit ex hoc contractus simulatus.
36 Falsitas an sit si quis soluit. c. numerando. x. pluries, illa dando & recipiendo, & finaliter dimittendo creditori.
37 Pecunia solutioni parata quando dicatur.
38 Pecunia pręsumitur parata solutioni in deposito.

Singularia. In mutuo sunt quedam singularia z regulas mutui, qz iubēdo debitorez meū tibi soluere vel mihi debitū a te ex vna cā gueriēdo in cām mutui zbit mutuū, lz non fiat de meo tuū vere. h. d. sm verā & magis cōez lec. hic positā iuxta fi. prime gl. ❡ No. duos casus in qbus zbitur mutuum, lz vere non fiat de meo tuum, & sic est mutuū nāle cui ius ciuile cooperat. Alius ēt est casus hmōi in. l. rogasti. & in p̄n. in. l. certi gdi. §. si nūmos. ff. eo. & ali⁹ in. l. si p mutua. C. e. alij. no. in. l. ij. §. appellata, vbi p Bar. ff. ❡ Scdo no. tex. ad illud q vulgariter df q cā giungēdaz actionū vnus actus occultat, ex eo. n. q patior pecuniā eē apud te ex cā mutui vr a te mihi data, & a me ad te pfecta, que vba expone, vt le. & no. in. l. j. §. fi. ff. de do. inter vi. & vxo. qnq̧ ēt occultant duo actus,
1 exemplum pz in. l. lz. §. j. de in. do. ❡ † Tertio no. q circa idez
b due fictiones a cōcurrere p̄nt. s. q fingat mihi pecunia a te data, & ho a me ad te profecta, de quo vide plene p Bar. in. l. si ita q pro emptore. in vl. q. ff. de vsuc. & in. l. fi. C. eo. ex q. cau. ma. p Bal. in. l. ij. C. de fru. & li. expē. & in. l. j. C. qñ li. ab emp. discedere. & in. l. cōuenticulā. in fi. C. de epi. & cle. & in. l. j. C. de do. promis. Intellige tñ q ista fictio de qua hic in fi. opat liberationē a priori oblīone nō ipso iure, sed ope exce. l. si res extimata. §. fi. ff. de iu. do. iuncta. l. si mulier debitori co. ti. sm Ful. h, nisi hz enim pecunia fuisset in cōspectu. ar. l. si pecuniam. ff. de solu. an aūt in primo exemplo huius. l. regrat q pecunia fuerit numerata p debitorem meū ei cui volui mutuare, vel saltem fuerit solutioni parata dicatis q sic, vt hic per Bart. in. vi. col. versi. sumus expediti. ❡ Et qd in ho exēplo h posito, an regrat qd pecunia esset soloni parata videatis p Bar. h in. vij. col. in ver. sumus expediti de isto scdo &c. dicet cū gl. fi. ❡ In gl. ibi q̄ nō seruant in alijs zctibus &c. h eñ. j. lec. q̄ fuit Io. & Azo. lz bart. h eā ponat p. iij. lec. & ex vbis hui⁹ lec. appet q ista. j. lec. vult q h ponant aliq̄ spālia respcū alioz zctuū. s. q debituz ex vna cā possit trāsferri in cām mutui, & sic trāsferri dñiuz, q̄uis res ipsa debita non esset in p̄ntia, sz i alijs zctib. regrit q sit i p̄ntia, ar. l. j. §. si iusseri. ff. d acq. pos. & accipiet pecunia h large p oib⁹ rebus mutuabilib⁹, & dictio credita h posita accipiet stricte p mutuata sicut i. l. ij. §. j. ff. e. Et id male itelligebat istā. l. dñs cer nor⁹ filr⁹ accursij, qz itelligebat istā lec. velle q h ponerent spālia i oi credito pecūe nō i mutuo tñ, & iste suus intellc pont h i fi. hui⁹ gl. dū gl. dt creditū large p oi &c. & ēt i gl. ij. q̄ fuit additio do. cerno. ibi dū gl. dicit creditū large &c. & tñ h prima lect. cōiter dānat p. l. si spōsalib⁹. §. j. ff. de iu. do. q q̄tū ad h r. d differt pecunia a spēbus. Eñ ergo. ij. lec. q̄ ponit in fi. hoi⁹ glo. ibi dū gl. dicit posset ēt &c. & ēt in gl. ij. in prin. q hic ponant q̄daz spālia in qbus mutuū zbit z rēas ipsius mutui, vt dixi in summario, & oz hāc fuisse lec. do. cerno. de q̄ fecit additionē in glo. j. & lec. ista cōiter approbat pierq̧ a Saly. h, & in. l. si ex pcio. C. eo. q monet aliqbus satis debilibus argumētis, vt mihi vr. Nā potissime mot⁹ eñ, qz est violare & restringere tex. h in p̄n. gnalr loquētē de peconia, & nō de oib⁹ rebus mutuabilibus. Et ppea intelligit ipse istā. l. in pecunia numerata, vt in ea sit spāle hz q colligr ex suo summario q ē tale vez, pecunia numerata hz

singularia

singularia multa inter que est vnuȝ, vt ex alio ꝯctu debita lȝ nō
sit in pñia possit in mutuū trāsferri saȝ in duabus psonis q̄ȝ in
vna, vt pȝ h per exēp'a, q̄ non est in aliis rebus mutuabilibus.
h. d. ¶ Et rōnē spālitatis vult eē q̄r pecunia numerata retinet
vbiqȝ bonitatē suā, ⁊ suā vtilitatē ondit. l. iō. ff. de eo q̄ cer. lo. l.
j. ff. de ꝯben. emp. Sed vinū oleum frumētū, ⁊ silia, nō sic in oi-
bus sunt certa maxime in qualitate nature, cuius qualitatis fo-
ret illud q̄ dȝ in mutuū transire, vt nisi sint in pñia, ⁊ degustet
scire non pōt nec pbatio eius bñ vñ illa ex alio ꝯctu debita nō
sic facilr pñt in mutuū trāsire cū tpe mutui debeamus eē certi,
q̄r res dñt designari ad qd̄, quale, ⁊ q̄ȝtū oblo ꝯbat. l. cū qd̄. ⁊. l.
certū. ff. eo. ⁊ h sua lec. nō vr̄ ꝯta q̄r cū dispō huius. l. nō ꝯtineat.
qd̄ odiosum cū hic non ꝯbat oblo nisi ex volūtate prius dȝ ap-
psone pecunie ꝯtineri oē mutuabile. l. talis scriptura. cū ibi no.
p bar. ff. de leg. j. ⁊. l. ij. C. itē mutuū. ff. eo. ¶ Itē q̄r p relationem
ad frumētū debitū ex alio ꝯctu possumus esse certi de qualita-
te ꝯcurrētibus pbōnibus illius qualitatis bñ facit. l. vbi aūt. §.
illud. ver. sed q vinū. ff. de ver. ob. alr sequeret, q̄ non posset de
uenrri ad extimationē frumēti de preterito debiti ꝯ. l. vinū. ff. e.
¶ Itē q̄r videmus q̄ spēs ex vna cā debita pōt trāsferri i aliā
cām debiti ēt si res non sit in pñtia. d. l. si spōsalibus. § j. eadeȝ
rōne vr̄ idē eē in frumēto. ¶ In ea. ibi. l. si alteri nūmi istō spe
ciale nō est de illis spālibus de qbus loqr̄ lex nr̄a, q̄r lex nr̄a lo-
quit̄ de spālibus q̄ sunt qñqȝ in mutuo ꝯtrās ipsius mutui siue
sit pecunia siue alia res mutuabilis, vt dictū est. Sed in. d. l. si
alieni. iūc. l. pōpo. scribit si frumētū. in princ. ff. de rei vē. cū ibi
no. ponit vnū spāle q̄ cōpetit pecunie non mutuate, adeo q̄ nō
cōpetit alieni alteri rei, ⁊ in h doc. cōiter trāseūt cū gl. excepto
Fulg. h, ⁊ Raph. cu. in. d. l. si alieni. quoȝ verba vr̄ eē ꝯ dicta
iura. ⁊ ꝯ. d. §. si duoȝ. ver. q̄ si frumētū. insti. de re. diui. Iō non
curo referre verba Ang. h ad pbādā istaȝ gl. q̄ dicit q̄ iste est
casus mirabilis in quo dñiuȝ pecunie aliene ēt furtiue de facili
trāsfert in aliū, dūmodo bona fides sit cōmissa, vt no. p Bart.
post gl. in. d. l. si alieni. ⁊ iō nō poterit de facili vēdicari p anti-
2 quū dñm. ¶ † In ea. ibi, itē pecunia ex bonis debita ⁊c. vult di
cere gl. q̄ pecunia tota intelligit̄ deduci de vna pte hēditaris,
seu facultatū, sed alie res intelligunt̄ deduci, ⁊ deducunt̄ de to-
to pīmonio, seu de tota hēditate. Et exēpla ex eoȝ vtilitatib⁹
patēt in legibus alleg. in gl. ⁊ istud spāle ēt est eius ꝯdōnis, cu
ius dixi esse primū pcedēs spāle. Et intellige gl. qñ tractat̄ h
so. vt in. l. deducta. §. acceptis. ⁊ in. l. cū pt̄. in pnc. alleg. in glo.
3 † ēt vbi tractat̄ h oblone refert an qs sit obligatus ad pecuniā,
vel ad aliā rē, q̄r tūc indistincte oblo respicit totū pīmoniū nō
vnā piē. l. fideicōmissum. §. tractatū. ff. de iudi. q̄ȝ. l. hec gl. ma-
le allegatur p ꝯcor. ad. d. l. deducta. ⁊ iȝ doc. cōiter trāseunt cū
gl. tñ Fulg. impugnat istud spāle, q̄r illud qd̄ dr̄ in pecunia. in
d. l. deducta. ⁊ in. d. l. cū pt̄. in prin. locum hȝ ēt in alia re dūmō
nō sit hēditaria, q̄r spēs nō hereditarie pñt intelligi deducte ex
pte hēdita: ia illius q dȝ deducere, ⁊ ita dicit velle gl. in. d. §. ac
ceptis nūmis. in gl. fi. ⁊ iō dicit nō esse faciēdā drīam inter pe
cuniā, ⁊ als res, sȝ solū iter res hēditarias, ⁊ nō hēditarias. Sȝ
dic q̄ gl. bñ loqr̄, q̄r imo illō qd̄ in pecunia dr̄ in. d. §. acceptis
scȝ q̄ vr̄ deduci de pte illius q hȝ deducere pecuniaȝ, ⁊ postea
piē hēditatis restituet̄ pcedit siue fuerit l testō dcm̄ q̄ dedu-
cat̄ pecunia hēditaria, siue non hēditaria, puta danda ab eo cui
portio hēditatis erat restituēda ita gl. in. d. l. deducta. § acce-
ptis. in ver. rogauit. ⁊ in. l. in quartā. in ver. a cohēde. ff. ad. l. fal.
⁊ ita cōiter tenet̄, ⁊ bñ pbat̄ in. d. l. cū pt̄. in prin. itellige tñ ple
4 nius p Bar. ⁊ alios in. d. l. in quartā. ¶ † In ea. ibi, itē ex hac
cā ⁊c. istud spāle ſm intētionē gl. est i ꝯctu mutui respectu alio
rū ꝯctuū, ⁊ ita tȝ Ja. de are. Sed Bar. ⁊ Ang ⁊ cōiter alij te-
nēt ꝯriū, q̄r ēt tutor pōt sibijpsi soluere, ⁊ ēt hbitū ex alia cā mu
tui. l. fistulas. §. j. ff. de ꝯben emp. Saly. tñ dicit q̄ Bar. per il
lū tex. non bñ reprobat gl. q̄r ibi tex. loqr̄ in oblone valida a h
functo pte pupilli ꝯcta, sed gl. h vult q̄ tutori pmissum sit reci
pe p seipso pecuniā pupilli mutuo, ⁊ i scripturā dȝ tale mutuū
redigere, ⁊ dubitat Saly. an illud q̄ dicit gl. in pecunia sibi lo
cū vēdicet in alijs rebus mutuabilibus. Et vr̄ q̄ nō hȝ eū, q̄r in
pecunia non pōt fraus excogitari, qm̄ vbiqȝ suā bonitatē reti-
net, ⁊ suaȝ vtilitatē ondit. l. iō. ff. de eo q̄ cer. lo. ⁊. l. j. ff. de ꝯben.
emp. non sic in vino, oleo, ⁊ silr̄ bus, q̄r talia nō sic in oibus sunt
certa, ⁊ maxime in qlitate ⁊ magis variant̄, vt ēt dcm̄ fuit. ff. sȝ
sustinēdo Bar. dic q̄ bar. alle. d. l. fistulas. ꝯ gl. in q̄ȝtū gl. di-
cit esse spāle, vt tutor possit sibi soluere si est creditor ex cā pe-
5 cunie mutuate. † Preterea ēt ꝯ gl. facit, q̄r si tutor ex alia cā q̄ȝ
mutui velit scriptura vel alr̄ se ꝯstituere debitorē pupilli saltē

qñ non est ꝯctus vltro citroqȝ obligatorius, sed solū obligās tu
torē pupillo ꝯbit̄ oblo, vt tȝ gl. in. l. cū ipse. C. de ꝯben. emp. si-
cut in mutuo palā ⁊ bonafide recepto. l. non existimo. ff. de ad-
mi. tu. Immo ſm magis cōem opin. ēt qñ esset ꝯctus vltro ci-
troqȝ obligatorius, si sit palā, ⁊ bona fide factus, vȝ, vt no. gl. ⁊
doc. in. l. tutor rex. ff. de admi. tu. ⁊ in. l. si in emp. § fi. ff. de ꝯben.
emp. ⁊ plene Bar. in. l. pupillus. § fin. ff. de auc. tut. ⁊ dixi post
Mod. in. l. j. §. fuit q̄sitū. ff. ad treb. Et ex his ēt pȝ q̄ nō pfecte
est loquutus in q̄ȝtū dicit q̄ iȝ gnāliter ꝯ gl. hic allegat̄ tex. in
d. l. fistulas. Tū ibi ſm eū loqr̄ tex. quo ad possessiorez non
quo ad dñium, q̄r tūc regreret̄ decretū iud. ar. l. pfectitia. in fi.
in prin. ff. de in. do. l. qñ eēt res q̄ seruādo seruari posset iuxta. l.
lex q̄ tutores. C. de admi. tu. Un̄ dicit q̄ in casu. d. l. fistulas. tu
tor accipiēdo ppria auctoritate nō facit rē suā, sed acqrit pos-
sessionē. Sed verius vr̄ q̄ imo facit rē suā p. l. ex empto. in pn.
ff. de ac. emp. Ex tu. n. habito ibi a defuncto non fuerit acqsitum
dñiū cū nō fuerat res tradita. l. si ager. ff. de rei vē. ⁊. l. ex stiplo
ne. ff. de acq. pos. ⁊ ita dicit ipsemet Bal. in. d. l. cū ipse. vbi me
lius loquutus est. ¶ In ea. ibi, itē ⁊ facile ⁊c. ſm Jac. de are. ⁊
Bar. istud est spāle in mutuo respectu alioȝ ꝯctuū, ⁊ non ꝯce
dit pecunie tm̄, vex ēt cuiqȝ rei mutuabili, q̄r tex. in. d. § si num
mos. allegatus in gl. loquens in pecunia cū non ꝯtineat dispō
nem, seu pmissionē odiosam dȝ intelligi de pecunia large pro cō
phēdēdu oēs res ꝯsistētes pondere ⁊c. d. l. talis scriptura. cuȝ
ibi no. p Bar. ff. alle. Et idē tȝ Bar. h in lec. anti. ⁊ ēt Ang. h,
sed Saly. tȝ q̄ solū hēat locū in pecunia numerata, q̄r illud qd̄
hr̄ in. d. §. nūmos. est ꝯ ius cōe. l. j. C. p quas pso. ⁊. l. si qs solo-
ni. §. j. ff. de vsu. igit̄ non dȝ extendi. l. ius singulare. ff. de leg. Se
cundo q̄r est drīa inter pecuniam, ⁊ als res mutuabiles pp fre-
quētiorē vsum pecunie q mutuū operat̄ in casu. d. § si nūmos.
vt ibi in fi. Tertio q̄r pecunia debita, ⁊ in mutuū ꝯuertēda faci
lius trāsit in mutuū q̄ȝ alia res, vt dictū fuit ꝯ ſm lect. Saly. ⁊
reprobādo scdaȝ lec. gl. ergo apparet non pcedere ar. de pecu
nia ad alias res mutuabiles, sed teneo nedū q̄ hēat locū in om
nibus rebus mutuabilibus, sed ēt in oibus alijs rebus dūmō si-
mus in ꝯctu, vel oblone q̄ re pficiat̄, vt tenui in. d. § si nūmos.
q̄r tex. ibi, ⁊ in. l. ij. C. per quas pso. loqr̄ in pecunia q̄ fali ꝯpre
hendit oēs res ꝯsistētes pōdere ⁊c. p rōnē Bar. h q̄ȝ. ff. xxi. re
6 tuli, cui Saly. non rñdet. † Preterea casus excepius a rla po-
situs est casus in. d. §. si nūmos. pōt extendi ex idētitate rōnis, vt
pbat̄ in. c. cū dilecta. de ꝯfir. vti. vel inut. quē tex. reputat ad h
bñ notādū. d. Abb. ibi. Patet ex no. per Bar. in. l. si cōstan-
te. in prin. ix. q j. pari. ff. sol. mat. p ibi no. p gl. ⁊ ex no. p Bar. ⁊
oēs in. l. j. in prin. ff. de offi. eius cui mā. est iu. q̄ loquit̄ de impe
dimēto pp infirmitatē ⁊ clare not. Ang. ⁊ Jo. de imo. in. l. j. §.
si is qui quadraginta. ff. ad treb Nec ob. vltima rō Saly. q̄r illa
7 fuit reprobata dū. ff. reprobaui lec. suā ad hāc. l. ¶ † In ea. gl.
ibi pars cū dicat̄ ⁊c. vult dicere gl. q̄ in cōlone nūmoȝ nō inspi
cit̄ qōlibet corpus, sed nūerus, seu q̄ȝtitas, ⁊ sic ille q hȝ dimi-
diā in pecunia cōi tepetit dimidiaȝ ad numerum, nō aūt dimi-
diam cuiusqȝ corpis, seu denarij, vt. l. nā ⁊ si fur. § si. alle. in gl.
⁊. l. si plene. §. si falso. ff. de ꝯdi. inde ⁊ ibi no. ⁊ h seqr̄ Cy. ⁊ bar.
h. q dñi h esse spāle in pecunia respectu alioȝ rex, non aūt est
spāle in mutuo respectu alioȝ ꝯctuū. Bald. h dicit se credere
esse idem in alijs rebus in qbus iste ptes recipiūt ad inuicē fun
ctionem, ⁊ nihil alle. ⁊ sic vr̄ sentire idē esse in qbuslibet rebus
mutuabilibus cū ille recipiāt ad inuicē functionem. l. ij. §. j. ff.
e. Ful. ēt hic dicit q̄ putat idē esse in alijs rebus in qbus est ea
dē rō q̄ est in pecunia, vñ si mutuaui tibi duos modios frumēti
qui erāt cōes mei, ⁊ tici, ⁊ sic p pte alieni nō debeo añ scām cō
sumptionē agere certi condi. ex mutuo ad dimidiam vniuscu-
iusqȝ gnīs, sȝ ad dimidiā ſm mensuram sicut ageret dñs. l. rex
pōpo. scribit si frumentū in pn. cū ibi no. ff. de rei ven. ⁊. § q̄ si
duoȝ insti. de re. di. Tū iȝ Ful. ita dicat nō apit in d. iuribus
q̄ dñs vēdicet ptē ad numex ⁊ mēsurā, an ꝯo ptē cuiusqȝ cor
pis qñ cōmixtio scā ē, adeo q̄ vnū ab alio discerni nō pt. Pa.
de ca. in. l. nā ⁊ si fur. §. fi. dicit ēt idē eē in oibus rebus mutua-
bilibus sicut ē in pecunia q̄r nō est dare rōnis diuersitatē, ⁊ hꝫ
q̄ alij ita tenēt, neminem tñ alle. nec scribentes in. d. l. nam ⁊ si
fur. hoc ponunt Imo. Jac. but. ibi potius dicit ꝯrium dū po-
nit ibi. q. de scolari qui emit dimidiā sicuū, ⁊ dicit q̄ pp cōem
vsum loquendi dȝ hr̄e dimidiā ad nūex, ⁊ sic sentit ꝯrium esse
vbi cessaret cōis vsus loquendi. Et mihi vr̄ q̄ alia sit rō in pe-
cunia q̄ȝ in frumento ⁊ silibus, q̄r si corpora vniuscuiusqȝ nūmi
seu denarij diuiderent̄ destrueret̄ bōitas eius, q̄r nō posset ex-
pendi, ⁊ sic nō posset hēri vsus ad quē pecunia nūerata inuenta

¶ Non obs. l.nā ad ea.not. hic q d.l nam ad ea. nō hʒ locū in ɔctibus idem tʒ Bal. in.l.iurisgētiū. §.adeo .ff.d pactis. quē ibi legit in .l.pacta ɔuēta.et Bar. in ead.lege.§. igitur.

est iuxta l.ff.de ɔben.emp.sed corpa vniuscuiusqʒ generis frumēti lʒ scissa eēnt, ita seruirēt ꝑ ɔficiēda farina ad vsum cōmedēdi ad quē prin. inuentū est sicut si nō essent scissa et ptes vidimus. Ecē dñia inter pecunias, et alias res mutuabiles, vt psi.d. l.si alieni.cū si.vñ cessante cōi vsu seu ɔsuetudine loquēdi puta
rē veriorē esse opi.gl.bar.et se. ¶ † In ea.ibi.l.q̄nia et c.istud ē
spāle in pecunia numerata, adeo q non hʒ locū in rebus mutuabilibus.l.frumēti.C.de vsu. Nec ēt in.d.l.q̄nia.est spāle i mutuo pecunie respectu alioꝝ ɔctuū stricti iuris sup pecunia celebratis q̄n non hñt silitudinē ɔctuū bonefidei, qꝛ pactū de prestādis vsuris incōtinēti appositū iuxta talē ɔctū nō pareret actionē, vt est gl. valde no.in.l.titius. in ver.nō dēri.ff.d prescrip. ver.q̄ʒ Fulg.repuat sing. Et rō dñie inter pecuniā et frumentū et similia est qꝛ extimatio pecunie semꝑ certa est.d.l.ideo. Non sic in frumēto, et similibus quoꝝ preciū de facili crescere et decrescere pōt, et facilius variaē, iō facilius i eis ꝑmittiē vsura.d.
9 l.frumēti. † Addit vltra gl. Bar.post Jac.de aret.alia spālia.
Et primo q̄dam spālia que sunt in mutuo respecto alioꝝ ɔctuū vt h ꝑ eū, cuius dictis inhērū circa quartū spāle dicē q sicut q̄n ꝓcedit mutuū et statim sequit stipso non nascitē actio ex mutuo, sed ex stipsone, ita vr esse ēt in oībus ɔctibus q̄ re ɔficiunē, vt deposito, et similibus. Adde primo q Ang.h idē tʒ, et ēt Fulg. q ꝓ hoc alle.l.si fine.in prin.cū gl.in ver.ꝑmittitē.ff.rē ra.habe. Bal.vero vr dicere, q sit spāle in ɔctū mutui ꝑ.l.si ita stipulatus.§.grisogo.ff.d ver.ob.in.l.duo societatē.cū si.ff.ꝓ so. Pa.de ca.in.l.certi ɔdō.§ q̄ñ.ff.e.tʒ ɔ Bar.in ɔctibus bonefi.q̄ re ɔficiunē, vt est dpositū, et similes, qꝛ dponēs stipulaē ad sui cautelā. Vñ non est dubiʒ q cautela sua sibi nocere dēat, vt sic pdat actionem depositi que est bonefi.et agat ex stipsone que est ɔctus stricti iuris. Sed q̄n talis ɔctus eēt stricti iuris, vt mutuū non dānificaē mutuās si non hʒ actionē ex numeratione, qꝛ hʒ ex stipsone q̄ est eiusdē nature, vel melioris. Nec ob.l.vnica.§. accedit.C.d rei vxo.ac.qꝛ rñdet, q ibi itererat stipulātis nō oriri actionē ex numeratiōe, qꝛ si orireē acqrereē actio mulieri nō sibi cui voluit ꝑ stipulationē q̄rere. Secus si mulier tradidisset dotē, et stipuleē eā sibi reddi. Uel scdo pōt rñderi sm eū q ēt isto casu interest mulieris, q oriaē actio ex numeratione, qꝛ ēt stipso ex cā dotis est bonefi.§.fuerat.inst.de act.et.l.vnica.§.j. ver.sed si ignoramus.C.de rei vxo.ac.et fortificari pōt ista opi. per id qd in simili hī in.l.si diuortio.ff.de ver.ob.sm vnum not. intellectū quem ibi tradit Ray.de fori.et sequiē ibi Jo.de imo. et Rap.cu. Ubi ꝓbaē q lʒ q̄n stipso ɔtinebat plus q̄ʒ precedēs oblō fieret nouatio, vt l.scire debemus.in prin.et ibi not.et.l.si vsufructū.ff.de ver.ob. Tñ fallit q̄n precedens oblō esset bonefidei per.d.l.si diuortio. Sed hoc non obstare vr q̄ ad rōnes adductas per Pau.de ca.posset rñderi, qꝛ si attēderemus rōnes eius, sequereē ēt q q̄n precedit actus stricti iuris q̄ re perficereē, vt mutuū non dēret ꝑ sequētē stipsonē impediri q̄ nasceret actio ex ipso mutuo, qꝛ stipso adijciē ad cautelā stipulantis, qꝛ interest nr̄a plures actiōes hēre, vt si ex vna succūbamus ex alia obtinere possimus iuxta.l.actor.ff.d iureiu.quo argumēto vtiē Jo.and.in addi.Spec.in tit.de ob.et sol.§.sequiē.in addi.incip.multus et c.ꝓ quo alle.l.iij.alias.l.iiij.§.fi.ff.de li leg.et l simili.l.ei fundo.ff.de ser.et tñ stat q non oriē actio ex numeratione facta ex cā mutui, sʒ ex stipsone. Non obs.d.l.si diuortio. qꝛ ibi tractaē de ꝑimenda actione bonefidei iā nata. Non aūt d impediēda nasci iter q̄ est magna dñia, ar.l.pře furioso.ff.d his q sunt sui.et.c.quēadmodū.de iureiur.et sic posset sustineri opi. Bart. q̄ʒ ēt sequutus est Raph.cu.in.l.si ita fuero stipulatus. §.j.ff.de no. Ubi primo arguit ɔ Bar.de illo tex.naʒ sm eū facit Bar.dñam in stipsone an precedat ɔctus q̄ est certitudinarius ɔctus, vt emptio, et tūc stipso sequēs incōtinenti non impedit oriri ex ꝓcedēti ɔctu actionē, an ꝓcedat numeratio, q̄ q̄dē pōt se hēre ad ɔctū, et non ɔctū, et tūc stipso impedit oriri actionē ex numeratione. In ɔriū facere vr sm Rap.cu.tex.in.d. l.si ita §.j.dū tex.dicit cū pecuniam mutuā et c.et sic presupponit tex.q certitudinarius ɔctus precessit, et tñ stipso ipedit nasci actionē ex mutuo, sed ipse rñdet q tex.ibi pōt intelligi dum dicit mutuū.s.ciuilr, qꝛ ꝑ stipsonē fit mutuū ciuile cui nā cooperatur, vt vidistis notatū in.l.ij.§.fi.ff.e. Itē inhērū bar.in eo spāli ipꝛobat intellectū gl.in.d.l.duo societatē.in ver.fecissent. Adde q Fulg.h approbat opi.d.gl.s.q in casu illius.l.et similiū. fiebat nouatio q̄n ex stipsone incōtinēti deducebaē illud idem qd in precedēti ɔctu erat deductū. Et moueē qꝛ sequens actus incōtinēti lactus si fiat sub cōmemoratione primi tollit primū. l.nā ad ea.ff.de ɔdi.et de.et idē sentit Pet.et Ang.in.l.qui vsu

fructū.ff.de ver.ob.et Bar.in.l.ita stipulatus.eo.tit.in.§.op.vlti.part.dum alle.d.l.duo societatē. Tñ veriorē puto opi bart. hic per.d.l.duo societatē.in ver.si nouationis.et per.l.si stipulatus.in prin.in ver.nondū.ff.de vsu. Non ob.d.l.nā ad ea.o qꝛ rñdet Bal.in.l.rescri.§.si pactū.in fi.ff.de pac.q ibi loquiē in vltimis volūtatibus, et pro hoc facit, qꝛ distictio illius.l.hodie
10 non est immutata p.l.C.de no. ¶ † Itē inhērū Bar.in eo.spāli dicit q si q̄s hʒ plura instra vēditionū factaꝝ diuersis tpibus qꝛ ex vtroqʒ dēt rē possidere, ar.l.si q̄s añ.ff.de acq.po. Adde q istud non vr ꝓcedere q̄n scda vēditio facta esset ꝓ eo pcio, et sub ea forma pur pma, qꝛ scda vēditio non valeret, ita dicit Pa.de ca.ff.de ver.ob.in.l.q his.ꝑ illū tex.sm eūdem intellectū, lʒ ipse de Bar.hic mētionem non faciat, qd no.ꝑ limita.eius q not.
11 Bar.h. ¶ † Aliud spāle vltra bar.ponit Ang.h, qꝛ ex mutuo
12 actio acqriē initio.l.si absentia C.e.dixi i.d.§.si nūmos. ¶ † Itē addit aliud qꝛ mutuāti noie alieno pecuniā absentis acqriē vtilis actio preter ꝓpositū ipsius mutuātis.l.illo absente non rati
13 ficante mutuū, vt.d.l.si absentia. ¶ † Similiter addit aliqd qꝛ ex mutuo facto noie alterius acqriē illi alteri directa actio per eandē.l.si absitis. Regl’r aūt q̄n acqriē alteri actio acqriē vtilis.l.pe.cum si.C.ad exhi. Bal.ēt hic addit aliqua alia spālia
14 in ɔctu mutui. † Nā si filiusfa.iussu pr̄is recepit mutuo nō pōt resti.in integ.petere, qꝛ ɔctus iste substantiaē ex psona pr̄is cuʒ filiusfa.obligeē sine ɔsensu pr̄is ex alijs ɔctibus non ex mutuo. Et iō in alijs ɔctibus non impediret petere resti.in integ.et sic spāliter accipiē mutuū tex.est q forsasse non est alibi in.l.iij.§.
15 sed vtraqʒ.ver.sed an hoc.ff.de mi. ¶ † Itē est spāle in mutuo, vt filiusfa.ꝑꝑ senatusconsul.maced.non obligeē, vt.ff.et.C.ad se
16 natuscō.mac.fere ꝑ totū. ¶ † Itē est spāle in mutuo vt si ꝑsona que ꝑꝑ lesionē restitui pōt in integrū acceperit mutuo presumaē ledi, nisi ꝓbeē pecuniā esse versaʒ in vtilitatē accipiētis.l. j.et.ij.cū ibi no.C.si aduer.cre.et.l.cintras.ff.eo. Et dr Bald.se putare hoc hēre locū in oībus rebus mutuabilibus ꝑ ea q̄ hñr l
17 d.iuribus. ¶ † Iteʒ est spāle q ex dictis nascatur obligatio in causis mutui q nō repiē in alijs ɔctibus insti.de ll.ob.in pnci.
18 ¶ † Item est spāle qꝛ in mutuo facilius ꝓsumiē pactuʒ adiectū esse vsurariū q̄ʒ in alijs ɔctibus, vt gl.no.in.l.rogasti.§.si tibi.ff.
19 eo.et dixi in.l.stipulatio ista §.alteri.ff.de ver.ob. ¶ † Adducūtur ēt hic vltra gl.ꝑ Jac.de are.et Bar.quedā specialia in pecunia respectu aliarum reꝝ mutuabilium quelibet res poterit dari estimata pro pecunia numerata.l.si pro mutuo.C.e.qd nō esset in alijs rebus non mutuabilibus, qꝛ non possem dare tibi estimatum ꝑ.x.amphoris vini optimi que tibi intelligant mutuate, q̄n pecunia inuenta est ad alias res estimādas, et nō alie res ad estimādā pecuniā.l.si ita fideiussorē accepero.ff.de fideius.et.l.j.ff.de ɔben.emp. Tñ Bar.istud ibi finalr reprobat qꝛ in.d.l.si ꝓ mutua.pecunia erat parata solui, vt h ꝑ gl.fi.iō ibi ɔbiē mutuū. Fulg.hic, dicit q ille intellectus ad.l.si ꝓ mutuo. non est verisimilis, et qd pēdet a dicendis sup glo.fi.et ɔcludit
20 nō esse spāle in pecunia, † qꝛ sicut si do tibi fundū estimatū ꝑ.x. vt habeas illa.x.mutuo, vel in dotē videor tibi vendere fundus pro.x.et postea illa.x.habes mutuo, vel in dotē.l.cuʒ fundus.ff. loca.l.cū dotē.C.de iu.do. Idem si do vinū pro.x.amphoris vini optimi.et conuenimus q illas.x.amphoras habeas mutuo nihil repugnat quin ex ɔctu innominato do vt des efficiaris debitor meus in.x.amphoris vini, et ille tanq̄ʒ debite ex ɔctu innominato transferanē in mutuū, arg.l.rogasti.in prin.ff.de prescri. ver.iuncta.l.rogasti.in prin.ff.eo.vbi ps ꝑmisceri posse ɔctum innolatum cū noiato. Sed si Ja.de are.dixisset esse spāle in pecunia, vt per eam alie merces estimenē nō aūt alie res pecunia
21 estimenē veꝝ dixisset per.d.l.si ita fideiussorez accepero. † pōt ēt dici, q dando rem estimatā pro pecunia est speciale vt transeat in ɔctu emptionis.d.l.cum fundus.et.l.j.ff.de ɔben.emp.secus si daē pro alia re mutuabili, qꝛ est ɔctus inominatus do vt des.l.naturalis.§.j.ff.de prescrip.ver. ¶ Quātum aūt ad intellectum.d.l.si pro mutuo.dic vt dicā super vlti.part.glos.et sm ibi dicenda intelligo q in terminis huius.§.ita posset ɔbi mutuū super alia re mutuabili, sicut in pecunia nec vlla subest rō
22 diuersificatio. ¶ † Aliud est spāle in pecunia sm Jac.de are.q pecunia redacta ex re mea ɔuertaē in causa mutui per.d.l.rogasti.in prin.ff.eo. Sed Bar.hic dicit illud non esse speciale i pecunia respectu alioꝝ rerum, qꝛ idem esse posset in qualibet alia re vt si dixisset tibi petenti a me mutuo modiū frumēti nō habeo frumētum accipe hunc librū, et ꝑmuta cum aliquo ꝑ vno modio frumēti, et illud frumētū sit tibi mutuo, et h idē voluit h
23 Cyn.in fine. ¶ † Aliud est speciale in pecunia, vt pena adiecta dationi

cra dationi q̄ itaris p̄sumat̃ adiecta in fraudē vsurax.l.finis.
§.idē pōpo.ff.de ac.emp. ⁊ ibi no.⁊ in.l.cū allegas.C.de vsu.
nō sic si est edicto dationi alterius rei.l.lucius. cū.l.seq. ⁊ ibi
24 no.ff.de ac.emp.⁊ plene tradit̃ p do.i.d.§ alteri.† Aliud ēt spā-
le posuit Bal.primo, q̄ vna pecunia pōt per aliā reddi alleg.
no.in.l.ij.§.j.ff.eo.nō sic in alijs rebus.l.cū qd.ff.eo. Hic vt no.
in.l.si qs argētū in pn.C.de do.⁊ per Bar.in.l.paulus.ff.de sol.
25 ¶ † Aliud ēt est spāle fm eū, q̄ interrogāti de pecunia aurea
si r̄ndet̃ de erea, vz stiplo.l.q̄ extrinsecus cū gl.no.ff.de ver. ob.
sec⁹ si in alijs rebus.§.si de alia Instit.de inu.sti.sed dic meli⁹ vt
26 p Bar.in.d.l.q̄ extrinsecus cū addi.quas ibi dedi. ¶ † Item
est spāle in cudēte monetā, vt si materia vera sit puniat̃ de fal-
a so.si auctō.cudēdi nō hēat vt.C.de fal.mo.fere per totū, q̄ nō
27 reperit̃ in alijs rebus. † Itē dicit esse aliud spāle, q̄ lz pecunia
seruet̃ vltra triēniū, tñ dr̄ esse de rebus que seruādo seruari nō
b pñt, adeo q̄ alienari pōt p minorē ⁊ sine decreto vt est glo.val
de no.in.l.j.§.fuit quesitū.ff.ad treb. Puto quo Bal. i.l.iu.ff.ad
macedo.in lec.anti.⁊ Bal.in.l.nō oīs.§.j.ff.eo.⁊ in ea.lec.dicit
esse casum in.l.iij.cū seq.que alias est.§.j.ad mace.qui text. tñ
nō probat, q̄ fm tpa ffox, erat prohibitū alienari res minorū
sine decre.nisi essent res mobiles.l.⁊ fere per totū.ff.de reb.eo.
28 † Sed hodie p̄hibent̃ alienari oēs res, q̄ seruando seruari pñt
l.lex que tutores.C.de admi. tuto. Reliqua q̄ tūm ad h spālia
dixit in.d.§.fuit q̄situ. ¶ Quedā alia spālia pecunie ponit etiā
Bal.h p vos videre potestis. ¶ In gl.iiij.ibi, sz res erat pre-
sens ⁊c. Cōiter dānat̃ h solu.q̄ diuinat ⁊ est 3̄.d.l.lz.§.j. ⁊.d.l.
nuptura. Et sic nō est spāle in mutuo respectu alioꝝ 3ctuū, vt
dixi super glo.j.pp h Bar.h tractat qn̄ debitum mihi ab vno
pōt 3uerti in aliud debitū mihi debēdū ab alio absq3 eo q̄ res
sit in p̄ntia. Cuius dictis inquātū dicit, q̄ est dr̄ia inter 3ctus
mutui, ⁊ aliū 3ctū, q̄ si debitū mihi ab vno 3uertit̃ in aliud mi
hi debēdū ab alio ex cā mutui acq̄rit̃ mihi directa actio, vt in
primo exēplo posito h in tex. Secus si ex alia cā, q̄ acq̄rit̃ vti-
lis Saly.h 3̄ itū petit.f.q̄ ēt facta 3uersione ex alia cā acq̄rat̃
directa actio, q̄ sicut in.j.exēplo posito h in tex. debitor iussus
vt alteri numeret, cui iubens vult mutuare non est p̄curator ad
3hēdū, sed ad iā cōuentū 3sequēdū, ita est, qn̄ iussus est, q̄ nu
29 meret pro alia cā q̄ pro mutuo. † Itē q̄ fm eos debitor alijs
numerans pp iussum principaliter agit se liberare ab obliga-
tione p̄p̄ria non vt iubētē recipienti obliget, q̄ forsan igno-
rat cām numerationis, ⁊ sic non agit illū sibi obligare, nec etiā
dn̄o principaliter, licet 3secutiue h eueniat, q̄ numeratio ista
īplet mutuū illi a suo creditore pollicitū h sunt verba eius sine
l.loquētis. Puto Bar.bene loqui, q̄ per tex. in.l.iij.§ fi.ff.de
do.inter vi.⁊ vxo.probatur, q̄ vt in alijs 3tractibus illud geri p
p̄curatorē iubentis, qn̄ gerit̃ per debitorē illius cui a credito-
re iussus factus est merito dz acquiri vtilis.l.si procuratori pre
sentis.ff.de ver.ob.⁊ ita ēt vīr tenere Bal.⁊ Ange. h dicentes
spāle esse in mutuo per.d.l.si absenti. ¶ Itē adde inquātū bar
to.h dixit q̄ si sumus in 3ctibus qui nō pñt 3hi nisi in certis re
bus vt mutuū, q̄ illa oblō, que est quesita illi qui iussu meo pro
missionem recepit a debitore meo nō 3sistit pondere numero
vel mensura nō pōt trāsire in mutuū.l.qui negocia, in princi.ff.
man.nisi pecunia esset solutioni parata, ⁊ ita intelligitur tex.h.
Quod est bene no.p intellectu huius.l.⁊ ita ēt tz Bar.in.l.si
me, ⁊ titiū.ff.eo.q ita intelligit ⁊ saluat gl. ibi positā. Sed Ful.
ibi tz 3̄ itū q̄ p delegatorē cēset̃ soluta pecunia.l.q̄uis.§.inter
dū.ff.ad ve.⁊.l.ineū.§.fi.ff.de insti. Tñ magis plz opi.bart.p
rōnē suam nec intra alle.in 3̄riū 3dicere vīr dictōni Bar. si bn̄
inspiciant̃. Immo gl.in.d.§.interdū in verbo 3dō facit p opi.
Bar.dum gl.ibi vult, q̄ qn̄ delegaui indebite debitorem meū
repeto nō pecuniā, sed liberationē debitoris mei, q̄ erit a me li
beratus ⁊ sic oblō intelligit̃ delata, nō aūt pecunia Saly. h in
vlti.col.dicit q̄ 3̄ Bar.facit.d.l.si me ⁊ titiū. ¶ Itē alleg.l.si
ex p̄cio.C.e.ti.⁊ relinq̃t cogitādū. Sz pōt r̄nderi ad.d.l.si me
⁊ titiū, q̄ illa nō ob.q̄ ibi pecunia fuit numerata.itē pōt r̄nderi
ad.l.si ex p̄cio.C.e.ti.q̄ ibi loq̄t̃ in mutuo ciuili in quo interue
nit stiplō in q̄ pōt oēs res deduci, ⁊ sic est eadem rō, que est in
alijs 3tibus in q̄bus oēs res deduci pñt, ⁊ ita ēt loquit̃.l.tutor
alias incipit si ex cā.§.si cū heres.ff.ad velle. Pau.de cast.ēt h
alle. gl.i.d.l.si me ⁊ titiū, per q̄ dicit q̄ si i primo exēplo hui⁹
l.debitor delegatus a me post promissionem quam fecit ei qui
mutuare volebā nō numerauit ei pecuniā debeo posse 3̄ eū q
promissionem recepit agere p conditionem sine causa et equi-
tate.d l.si me, ⁊ titium postq̄ debitor delegatus est a me libe-
ratus.l.ij.C.de nouatio.⁊ certi conditione ex mutuo agere non

possum postq̄ pecunia non est numerata. Nec ex stiplone, q̄
illa non interuenit inter me, ⁊ illum cui mutuare volui ⁊ dicit
se credere, q̄ illi cui mutuare volui liberaret̃ cedendo mihi a-
ctionem q̄ hz 3̄ illū debitorē sibi a me delegatū. Nā adeo mi
hi tenet̃ q̄.d actionē hz.l.quod debetur.ff.de pec.⁊ ita ēt tenet
ipse in.d.l.si me ⁊ titiū.f.q̄ nō liberet̃ mihi cedēdo, qn̄ nō te-
netur mihi ex eo, q̄ actionē hēat sz q̄ pecunia hr̃ p eo ei nume-
rata. Jō nō dz liberari cessione.alle.d.l.q̄ debet̃. Et dr̃, q̄ non
ob.l.si socer.§.lucius.ff.so.ma. q̄ ibi nihil poterat iputari mari
to si primo nō exegerat, h aūt est qd iputet̃ recipere debēti. Et
hāc opi.puto veriorē postq̄.n.est pecunia soluti p̄ata vt trā-
seat in mutuū.qn̄ delegat̃ debitor a me tibi petēti pecuniā mu-
tuo.d.l.q negocia cū ibi no.⁊ sing h gl.fi.⁊ do. Appareret, q̄ p
inde est ac si numerata esset pecunia, cū nō possit 3sistere mu-
tuū in actionib⁹ ⁊ oblōnib⁹, sz tñ in rebus 3sistentibus ponde-
re numero vel mēsura, vn̄ putarē, q̄ si ille cui delegatio fcā est
vellit cedere actionē ad illā pecuniā q̄ eo mō sit parata solui,
sicut erat tp̄e delegationis liberaret̃, q̄ ille qui recepit mutuo
liberaret̃ reddēdo illud, idē in spē q̄ accepit, vt not.in.d.l.ij.i
prin.ff.e.⁊ sic 3cordari pñt opi.⁊ forasse aliqd dicet̃ in.d.l.si
me ⁊ titium, vbi Jac.but.aliquid tetigit, ⁊ dictū suū facit p op.
30 Pau.de ca. ¶ † Iuxta p̄dcā ēt infert Bar.h ad qōnē si dico
cāpsori, q̄ soluat tibi illud q̄ tibi debeo p p̄cio pānoꝝ an sim a
te liberatus de quo dic.vt dixit post Ang.in.l.qui vsufructus
ff.de ver.ob.⁊ ibi dictis adde not.p Bal.in aliquibus lec. i fi.
⁊ ibi ēt Ang.C.de nona.⁊ Saly.in.l.si filius.ff.ad mace.⁊ in.l.
pro debito post Bal.ibi.C.de bo.auc.iud.pos.⁊ Angel. in.l.
sciēdū in pn.ff.de edil.edi.⁊ Fely.in.d.l.si me ⁊ titiū ⁊ Pau.de
ca.i 3s.xlv.alias.xlvj.q̄ icipit In xp̄i noie viso p̄ctio i cū q̄ vert-
tit̃ in lec.⁊c. ¶ In gl.fi.ibi nō erat pecunia in p̄nti h sic sz Hir
ne.h est alia lec.ad istū tex q̄ attribuebat̃ hirnerio.fm q̄ ista.l.
intelligebat̃ in pecunia largissime sumpta ⁊ sic pro vnaqq3 re
estimabili per pecuniam per.l.si pecuniam.ff.de sol.⁊ intellige
batur, q̄ pecunia h non erat in p̄nti, ⁊ volētes defendere istam
lec.dicebant, q̄ ponebat̃ h spāle 3 regulā.l.traditionibus.C.de
pac.⁊.l.si ager.ff.de rei ven.⁊ rō spālitatis erat p̄ntia. Sed ista
lec.cōiter rep̄hendit̃, tñ q̄ male refert opi.⁊ intētionē Hir-
nerij.q̄ melius refert̃ p gl.istā.ff.in v̄bo h est. Tū ēt q̄ est falsa
in se, qm̄ tūc nō est spālitas, eo q̄ vere tūc possessio tradit̃ pp p̄
sentiā.l.j.§.si iusseris.⁊.l.qō meo.§.si p rēditorē.ff.de acq. pos.
ac ēt q̄ nō req̄rit̃, q̄ sit in p̄ntia, vt pz in.l.lz §.j.⁊ i.l.nuptura
⁊ in.l.si sponsalibus.§.j.ff.de iure do. Itē q̄ fm istū intel.ista.l.
nō faceret ad titulū q loqtur de mutuo. Si tñ exponeret̃ v̄ba
glo.h dum dicit ibi in presenti.f.solutioni parata, ⁊ tūc concor-
darēt verba cum intētione hirnerij posita in glo. Et ad ista lec.
hirne.procedat dicam.ff. ¶ In e.ibi tu dic, q̄ h extabat ⁊ erat
parata ⁊c.bene tz Bar.Ange.Saly.Pau.de ca.q̄ in mutuo
requirit̃, q̄ sit res q̄ consistat pondere vel mensura. Item q̄.l.
ista se fundat in fictione, q̄ fingit̃ pecunia mihi data, ⁊ postea
ad te p̄fecta, ⁊ fictio non trahit̃ ad impossibile.l.adoptio.ff.de
adop.l.qui ad certū.ff.loc.not.in.l.gallus.§.si titius.ff.de libe.⁊
posth.⁊ in.l.talis scriptura de leg.j.⁊ ibi plenius per Bar.sz
Bal.hic dicit q̄ hec solu.est diuinatio. Unde r̄ndet ad.l.qui
negocia, q̄ ibi agebatur inter absentes inter quos nō erat pos-
sibile pecuniā numerari seu mutuari. Sed dici pōt q̄ istud sit
cōprobare non aūt impugnare.so.glo.Bar Fulg.h tz 3̄ glos.
⁊ bar.per.d.l.q̄ negocia in ver.apud se esse, ⁊ sic pz, q̄ ibi pecu
nia erat soluti parata, ⁊ illa verba ēt ponderauit Bal.h. Mo
uet̃ ēt Fulg.q̄ tex.ibi in ver.in argumento ⁊c. dicit q̄ p̄iculo
debitoris nūmi fuerūt, ergo seq̄t̃ q̄ extabāt. Et ad rōnes Bar.
r̄ndet q̄ illud q̄ Bar.dicit de fictione p̄cederet i debitore spe
ciei, vt in casu.d.l.si sponsalibus.§.j. Sed in debitore q̄titatis
in genere vt est casus nr̃, secus est q̄ lz pecuniā nō habeā pos-
sum inuenire eā ab amicis vel rem meā vendere. Unde r̄ndet
qō tex.in.d.l.qui negocia loquit̃ fm tp̄a auctoris illius l.q̄
fuit ante auctorem nostre legis, tamen hoc est dicere, q̄ ista cor
rigit illam, vt ipsemet fatetur. Unde cuz euitanda sit.ll.corre-
ctio vulgata.l.precipimus.C.de appel.tenearis sol.glo.⁊ bar.
declaratam per solu.Bal. Pro quo facit.l.qui decem versi.
item cuisum.ff.de sol.facit etiam pro h, q̄ tex.in.d.l.qui negocia
in ver.nec huic simile est ⁊c.loquit̃ qn̄ pecunia erat soluti para
q̄ loquit̃ in deposito qō dz 3seruari alias delinqueret deposi-
tarius qui non conseruaret, vt inqt Pau.de cast. in.l.qui ne-
gocia ⁊.l.certi 3dō.§.fi.ff.e.nō ob.illa v̄ba ibi apud me est ⁊c.
q̄ respondet vt dicit Saly.per.l.id apud.j.de v̄.si.vbi adō me
esse dr̄ illud ad q̄ mihi cōpetit actio. Eodē mō dum.ex.in.d.

a ¶ De falso i
hac mā fabrica
tionis monetā,
⁊ q̄lr̃ qs vario
mō punit̃ vide p
Repb.cu.3si.
cxxxviij.

a ¶ Addō in
⁊ vide alex. 3s.
cliij.inci.statu-
tū loquēs in.j.
vol.vbi q̄ pena
de iure puniri
dēat falsificās
mōetā ⁊ an sta
tutū, q̄ falsifi-
cās monetā pu
niat̃ suspēsiōis
ignis vl̃ alia pe
na, an hēat lo-
cū in falsificāte
monetā repro-
batā, ⁊ qn̄ ⁊ q̄lr̃
p̄ntiat̃ vtēs mo
neta reprobata
⁊ nō fabricans
vide pulchrū
3si.bal.cccxx-
vj.inci.casus ta
lis est i.ij.vol.
Henri.ferra.

b ¶ Per mi-
norez falsa nisi
sit pecunia p̄a
rata p em...
ne p̄cedi... q̄
tūc ēt ... tutorē
...ari nō pōt
sine decreto iu
di.idē si sit de-
posita apō mer
catorē ad bone
stā p̄tē lucri, q̄
tūc iudicat̃ de
ea, vt de annuo
redditu fm Ino-
do.Ro.consil.
cxxxviij.

l. q negocia, dicit periculo fuerāt ec. Rñde q poterat eē, q d
bitor illā pecuniam alteri crediderat, & sic nō erat solōni para
ta, & tñ erat periculo suo, quo ad creditorē si ipse debitor exi
gere nō posset ab eo cui crediderat. ¶ In ea. ibi si ex pcio ec.
vera solō est, q ibi in mutuo ciuili loqnr in quo non reqrit, q
interueniat res mutuabilis sicr in dote. d. l. si spōsalib⁹. §. j. nos
āt loqmur i mutuo naturali. ¶ In ea. ibi. l. falsus. §. sz si is ec.
si diceref qd ibi interuenit iussus, vt pz ibi in vbo eleganit rñ
de q ibi nō iussit. l. ponirem in pñtia, qñ traditio fuit, & ita est in
tērio gl. ¶ In ea. ibi tñ in h esse spāle ec. h ponit alia lec. q ve
re fuit lec. Virne. cuius intētio fuit, q h sit spāle in pecunia nu
merata in quo nō reqrit, q sit in pñtia seu in ɔspectu, sed satis
est, q sit solōni parata, q: trāsfert uniū ficte, sed ista lec. cōi. er
dānat, rñ q: fa'it in alijs rebus mutuabilibus videbat esse dōm
idē q in pecunia numerata cū sit eadē rō. Itē q: idē est in alijs
speciebus, q in pecunia, vt. d. l. si sponsalibus. §. j. & h p bar. ma
xime in am epe. col. circa intel. l. si ex pcio. C. e. Facit. d. l. si pe
cuniā. j. d sol. vbi a pari pcedere vīr pecunie, & alie res. Un rñ
dēdū est ad ɔriū formatū in gl. de. l. si pecuniā, & vex est nō eē
dfiaz inter pecuniā, & alias res vt ibi. Nec dr ɔriū in ptin. hu
ius. l. q aliud vult dicere ??m verā lec. posuā in gl. j. sup ea. dixi
Est bñ vex q quo ad h vt dicat scā vera traditio reqrit, q res
sit in pñtia, vt. d. l. si pecuniam, sz quo ad fictā traditionē nō vt
h dūmō sit destinata solōni, qñ agit de mutuo, intelligit h pnt
dixi. s. circa ɔriū. d. l. q negocia. ¶ In e. ibi q: res ec. exponit
res. i. pecunia vt hic declarat bar. lz Fulg. h dicat qd ista solō
dūtaxat, & nō sit verisimile, q in casu. d. l. si pro mutua alle. i gl.
esset pecunia parata solōni, iō indistincte intelligit illā. l. pōt
aliter rñderi vt per Bar. in. l. si ex precio. C. e. q ibi incōtinē
ti fuit factū pcm̄, iuxta illā dationē rerum estimatarum que vi
detur venditio. i. cum fundus. infra loca. iuxta quam venditio
nem fuit appositū pcm̄, q preciū sit mutuatum, & istā ēt tenēt
31 alij i. d. l. si ex pcio & i. d. l. si p mutua. ¶ † Et iuxta h not. i gl.
tractat h Bar. qualiter debitū ex vno ɔctu possit in debitū ex
alio deuolui. Cuius dictis addidit Fulg. in qbusdā lec. inquā
tū bar. dixit q fallit in ɔstituto In quo pōt deuolui pcedēs debi
tū absq eo q prior obli tollat. Nā ??m Fulg. ēt fallit si credi
tor iurauit sup actione prius cōpetēte ad delationē aduersarij i
iudicio. l. si duo pfoni. §. si qs iurauerit, & ibi Bar. iuncta. l. sz
32 si possessori, in prin. in ver. vtilis. j. eit. pxi. ¶ † Itē fallit ??m eūz
si pro actore iudicatū est, q: vltra primā actionē cōpetit actio
ex iudicato q ē nō sit nouatio prime actionis. l. nepoti, & ibi Bar.
j. de fun. instru & no. gl. in. l. ondobus. j. de excep. rei iudi. & no.
Bar. i. l. j. C. de iudi. itē fallit ??m eūdē in casu. l. hmōi. §. qui ser
uū. j. de le. j. vt si mihi debebat ex testō stichū seruū, & ego igno
33 rans a te illum emi. nam obligatio manet ex vtraq cā. ¶ † Ex
tra gl. querit bar. h posse, q notarius ɔficiēs instrm dixit, q ti
tius dedit, & mutuauit sempronio cētū ego debitor volens re
probare instrm adduco testes pbantes, q tpe instri nulla pecu
nia interuenit an ex h instrm reddat falsum, & ɔcludit q nō, q:
potuit absq pecunie numeratione fieri mutuū vt h. Secus si
notarius dixisset dedit & numerauit vt h p eū Pau. de ca. h dt
q Ang. in. l. pdia. j. de acq. pos. vī tenere ɔ bar. q: ēt si nō dixit
numerauit sed mutuauit vī notarius attestari de vero mutuo
p no. in. l. si ex cautione. C. de nō nu. pecu. Tñ dt Pa. de cast.
egoz esse sniam Bar. adde qd Bal. in. l. si ex precio. C. eo. dt
q et si nō dixit numerauit, vī reprobatū instrm nisi ex aduerso
ɔriū pbet q: isti actus facti. s. q fuerit scā datio de quo, h vel
alius similis actus sunt facti, & facta non presumunt nisi pbent.
& prima facie pbatū est ɔ illud q dicit instrm Saly. ibi dicit q.
tex. ibi cū glo. in ver. cū scriptū est facit sibi ɔ Bar. & relinquit
cogitandū. bal. vero in rub. C. de fi. instru. lz cū bar. in. viij. col.
& istud magis plz, q: quocūq priū verba tollerari, vt euitet fal
sum illud fieri dz gl. est quā ad h ibi ponderat bal. i. l. iur. ??gen
tiū. §. qd fere in ver. probet. s. de pac. Est vex, q in ɔriuz facit
illa gl. in. d. l. si ex precio, tñ illa gl. nihil alle. For??i⁹ voluit bar.
in. d. l. pdia sequutus Jac. but. in quadā sua dispu. q ēt illud v
bū numerauit verificari posse in actu ficto in. d. l. pdia ??m vnā
intel lec. cuius ɔriū voluit ipsemet bar. h & in. d. l. si ex cautioni
Un illa opi. posita p bar. in. d. l. p ita cōmunr dānat ibi p alios
p gl. & doc. in. d. l. si ex cautione in gl. & p no. p gl. i. d. l. si ex p
cio, & ita ēt lz Ang. & Jo. de imo. i. l. sin stipulatus. §. grisogo
nus de ver. ob. Et de hoc ēt pingit bar. i. l. nō singuli. C. e. sz non
decidit. Nec ob. d. l. pdia, q: ibi sunt verba descripta in prima
ta scriptura, q non probant nisi ɔfessionem quocunq proferan
tur. l. creditor. §. pe. j. de so. & not. gl. & Bar. in. l. si. C. de do. cau

sa non numera. & in. d. l. si non singul. in ver. rei geste, & in. d. l. si
34 ex precio, & Bar. in. l. si ex cautione, & ita est tenēdū. ¶ † Que
rit ēt h bar. qd si in instro dicat, q titius fuit ɔfessus habuisse,
& recepisse centū, & habuit, & recepit in pñtia mei notarij, & te
stiū infrascriptoz. Mō debitor pducit testes dicētes q pecu
nia ibi fuit, sed q titius eā non recepit an ex hoc redarguatur
de falso, & ɔcludit, q nō, q: satis est, q titius fuerit pñs, ēt si al
teri fuerit pecunia numerata ar. l. falsus. §. sed si io. j. de fur. & in
l. si pcuratori pñti io. j. de v. ob. Circa q adde Bar. in ɔsi. suo
inci. In qōne pposita solū ad hoc allegare, & ɔsulere intendo.
35 ¶ † Querit insuper Bar. h qd si ad pbandū instrm pducunt
testes dicētes, q vna manu titius habuit pecuniā, vt dt instrm
Sed q incōtinēti eam reddidit, an reddat ɔctus inualidus vel
simulat⁹. Et arguit p, q sic p. l. q sic. j. de sol. ɔriū ɔcludit nisi p
bet, q reddidit eo, q: actū fuerat ita de reddendo vt in pall eg.
l. qui sic. & l. si quis duos, & ibi Bar. j. de sol. & idem tz Ange.
in. l. si tibi pecuniā. j. eo. Hoc limito nō pcedere in ɔctu i quo
non sufficeret cōfessio de recepto, sed requireret vera traditio,
q: tūc nō erit necesse probare, q fuerit actū de redendo, vt si
gnāter vult bar. in. l. per diuersas ei ea me. C. mand. Cuius di
ctum ita soluit Bal. ibi in vlt. q. per. l. ab anastasio, ibi dum dī
ci tex. nec occulte, nec p artes clādestinas. eo. ti. Et idem ēt tz
Bal. in. l. cū ops in prin. in. vj. col. C. de bo. q lib. & in. l. fi. C. de
vsu. & in isto casu saluari dz illud, qd not. bar. in. l. iste a in prin. j.
de ver. ob. dū alleg. d. l. q sic eenēdo, q in illo ɔctu arraz ma
trimonij de quibus loqnr ibi Bar. requiret vera traditio, vt
ibi tz Ang. & magis cōtet alij, & Cano. in. c. gēma de sponsal.
lz Bar. in. d. l. iriia dixerit sufficere solā ɔfessionē. Et si illud
esset vex tūc bar. in ea. q. in q ibi alleg. d. l. q sic. ɔdiceret his
q h dixit vide ēt circa h not. Bar. illud q voluit Pet. de an
36 cha. in ɔsi. ix. ¶ † Penultimo q̄rit Bar. h quidā sunt ɔctus
in quibus requit, q res actu tradat seu pecunia soluat, mō po
ne q q̄ntitas q numerari dz est valde magna, & sic bñ nō pōt tā
ta pecunia q sufficiat, q erit remedium, rñdet quosdā esse ɔct⁹
in quibus requirit pecunia vel res ɔsistens in numero ponde
re vel mensura, & tūc nō est nisi vnū remediū. s. q ego numerez
tibi cētū & tu illa numerata mihi dones, & sic fiat vsq ad totam
q̄ntitatē vt hic per eum. Cui adde Ang. idem dicentem in. l. si
tibi pecuniam. j. e. & in. d. l. si quis duo. Sed in ɔriō facit illud
qd not. Bar. in. d. l. p diuersas, dum alleg. d. l. q sic. faciūt his
que proxime dixi, & expressiue Bal. in. d. l. per diuersas in vl
ti. q. & ibi Saly. in. vj. q. Quia quando sumus in ɔctu cessionis
in quo requirit vera numeratio, siue in ɔtinēti, siue ex interual
lo reddat q̄ntitas cessionario ēt si nō pbat, q fuerit actū q red
deret. Tñ si ??m prefatos doc. maxime bal. & Saly. in. d. l. per di
uersas presumit scm̄ in fraudē legis & nō vz p. d. l. ab anastasio,
in verbo artes clādestinas, ergo ea rōne in casu nrō, idē dēz ē.
Tñ substinēdo bar. hic dicas, q illo casu valebit cessio, q: h ce
dens reddit expresse aio donandi, secus qñ simplr redderet, &
ita pcedunt allegata in ɔriū. Nec dicat, q tunc vī cessio facta
partim ex cā vēditionis, & p ɔñs nō valeat, vt. d. l. ab anasta
sio, q: rñdeo q cessio h fuit facta in totū ex cā vēditionis, sed p
ciū solutū fuit postea pro parte, & hoc nō reperit prohibitum.
Quod no. p intellectu. d. l. ab anastasio. Nō caret tñ dubitatio
ne h decisio p pdicta. in ɔctibus aūt qui pñt impleri interuen
tu cuiuscūq rei aliud est remediū, vt h p bar. cuius verba cōi
ter vīr corrupte hēri, sed puto debere accipi vt vobis in voce
37 corrigēdo, & declarādo dixi. ¶ † Querit vltimo Bar. qñ di
cat pecunia solōni parata dic vt h per eum cum quo transeunt
alij & Saly. in. l. si ex precio. C. eo. & addit vt tm Pau. de ca
38 stro h in fi. † qd in deposito presumit pecunia solu tioni parata
vt est de mēte iurisō. in. d. l. qui negotia in ver. nec huic simile
& d. l. certi ɔdi lo. §. fi. s. eo. q: alias delinqueret depositarius
nisi ɔseruaret. Hoc intelligo pcedere, nisi translatū esset dñiuz
in depositariuz, q: tūc cessat rō sua. l. lucius. lo. j. & l. dies spon
saliorz. j. depositi.

f **Si socius.** Pecuniā pprlam qs mutuare pōt lz talis sit quā alteri cōmunicare teneat, sed alienā nō. h. d. & intellige ??m qd habet in. l. nam & si fur. §. fi. s. eo.

SVMMARIVM

1 Scolaris donec est in studio dicitur esse in uita.
2 Statu. q qui uenerit ad habitandū in ciuitate possit facere scri
bi in extimo & habeatur pro ciue, non comprehendit haben
tes

tes animum reuertendi in propriam patriam.
3 Habitare dicitur qui stat in loco per.x. annos.
4 Auxilii extraordinarii appellatione uenit officium iudicis.

Cum filius.

Ex mutuo facto p filiũfa-
milias pře absente fuerit ro-
1 rit, vt ei filio cõpetat offm̃ iudicis.h.d. ¶ † No.
q̃ scholaris donec est in studio dr̃ esse in via vt ĥ
in ṽbo viaticũ, ⁊ in.l.si lõgius.§ si filius.ff.de iu. Et iõ facit s̃z
2 Ja.bu.alb.de rol.Rycar ⁊ bar.⁊ Saly.⁊ ro.ĥ. † q̃ statutũ di
sponẽs q̃ illi q̃ venerint ad habitandũ in ciuitate possint facere
scribi in extimo, ⁊ hẽant p ciuibus nõ cõprehẽdat scholares, q̃
hñt aĩum redeundi in patriã ar.l.nihil.ff.ď cap.⁊.l.q̃situm.ff.pñ.
⁊ q̃ ibi bar.ff.de leg.iij.⁊.l.j.C.de ṽ.sig.⁊ dicit.d.bar.⁊ Saly.
q̃ huic decisioni nõ ob tex.in.l.lex cornelia.§.domũ, cum seq.
ff.de iniuriar.q̃ põt dici q̃ ĩpropriẽ habitat, cũ nõ sit ibi cũ pp̃o
suo habitãdi, q̃ c̃siderauit statutũ. Et p cõprobatiõe huius rñ-
sionis.l.q̃ in.d.l.lex cornelia accipiat ĩpropriẽ habitatio alle.
no.bar.in.l.j.§.habitare.ff.de his qui deie.vel effu. Putarem
tñ.d.decisionem doc.ĥ itelligẽdã eẽ nisi scholaris ste-isset ibi
3 p.x.an. † q̃ tunc in dubio vr̃ hr̃e animũ ibi habitãdi.l.iij.C.ď
a in col.li.x.⁊ no.p bar.vbiq̃ maxie in.d.l.lex cornelia.§.si tñ.
4 ¶ † Secundo no.ex tex.iuncta expõne gl.q̃ app. extraordi-
b narij auxilij intellr̃ de offi.iud.⁊ vltra allegata in gl.adde tex.
in.l.j.⁊ ibi gl.C.de lib.⁊ eorũ lib.⁊.l.j.⁊ ibi bar.ff.de fur. baln.⁊
⁊.l.i.§.est aũt ver.iolent.ff.de exer.l.salariũ.ff.mã.⁊.l.j.§ quesitũ
ff.de sepa.bo. ¶ Tertio no.s̃z ro.q̃ ĥ pbari vr̃, q̃ qñ filiusfa.
implorat officium iud.vt possit esse in iudicio sine c̃sensu pr̃is,
⁊ s̃m eũ voluit ĥ gl.fi.in.l.j.C.qui admit.per quã limitat.l.fi.
§ necessitatem.C.de bo.que libe. ¶ Sz dici põt istũ tex.ĥ nõ
probare, q̃ ĥ pr̃ erat absens quo casu filius ẽt iure actiõis age
re põt in iudicio sine c̃sensu pr̃is.d.l.si lõgius.§.j.⁊.l.lz filiusf
c fa.ṽ.sed puto.ff.de pecu.vñ de intellectu ⁊ veritate gl.in.d.
l.j.dic vt ibi post alios dixi. ¶ In gl.ij.ibi vtilis certi c̃di.vez
est c̃sumpta pecu.sine dubio, s̃z ea extante dr̃ dari posse vtilem
rei ven.q̃ dñiũ nõ fuit trãslatũ cũ pecunia nõ fuerit c̃cessa filio
cã mutuãdi.ar.l.si is cui.§.si.ff.de sol.s̃m ful. ¶ In ea.in fi.ad
de.l.de peculibus cũ ibi no.C.ad.l.aegl.

SVMMARIVM

1 Dissensus impedit contractum, & dominij translationẽ.
2 Actum ab una parte contrahentium non debet attendi quo ad
commodum illius partis.
3 Contractus impeditur dissensu.
4 Error an & quando impediat translationem dominij.
5 Mutuum propter dissensum non reconciliatur consumptione
6 Donatio an & quando presumatur mutuum.
7 Solutum indebitè & scienter an & quando possit repeti.

Si ego pecuniã.

Dissensus inter
dãtez ⁊ recipien
tẽ ipedit c̃ctũ, ⁊ dñij trãslationẽ, s̃z q̃ quis dat eo
aio vt nunq̃ repetat repetere nõ põt lz recipiens
hũerit animũ restituẽdi, sec⁹ si tradẽs animũ recuperãdi hẽat,
1 ⁊ accipiẽs restituẽdi.h.d. ¶ † In tex.ibi nã ⁊ sic ⁊c. pbat per
duo exẽpla, q̃ dissensus ipedit c̃ctũ, ⁊ dñij trãslationẽ itẽ dr̃ fuit
istis duo vltimi casus ĩ pr̃io proposito, in prin.huius.l.q̃ i istis
duobus vltimis nõ c̃senserunt ambo in transla.dñij sicut in pri
mo itelligẽdo, vt ĥ loquitur i pp̃rio pposito vt ĥ dico, q̃ q̃nq̃
in deposito excedendo pp̃rios terminos depositi põt in depo-
sitariũ transferri dñiũ.l.iucius.in.i.⁊.l.dies sponsalior.§.j.ff.ď
2 posi. ¶ † No.q̃ lz alias illud, q̃ ab vna parte c̃ctũ agit nõ
debeat attendi.l.si repetendi.C.de condi.ob cãm, ĩi illud ẽ ve
rũ quo ad cõmodũ illius partis, que ita agit, vt ibi hr̃. Sz quo
ad eius incommodũ sicut ĥ nã ĥ in prin.dñs agebat nõ repetẽ,
⁊ ĥ inspicit c̃ctum, vt per excep. repellat sũr recipiẽs ĥ hẽbat
animũ restituẽdi, ⁊ ĥ inspicit c̃ctum vt actio detur mero iure c̃
tpm, iõ or̃t c̃dõ, ⁊ itẽ in pari cã pferr̃ cõdõ.l.si fruũ.§ seqr̃.ff.de
3 ver.ob.ideo preferrur exceptio, vt ĥ. ¶ † Secundo no.dissen
d sum impedire c̃ctũ vt ĥ.⁊.l.inter stipulantẽ.§.ij.ff.ď ṽ.ob.⁊.l.
in omnibus, in ultima.ff.de act.⁊ ob.secus in q̃si c̃ctu, vt p gl.i.d.
l.in oĩbus, facit.l.v.in fi.ff.de neg.gest.itẽ impedit dñij transla
tionẽ si fuerit dissensus circa cãm traditionis, ⁊ translatiõis do
minij vt ĥ. Fallit tñ ĥ vltimũ in casu.l.corpus allegate in gl. in
telligẽdo s̃m s̃am solutio.positã ĥ in glo.⁊ declaratũ vt ĥ per

Bar.q̃ ẽt post Old.addit s̃z fallẽ.vt ĥ p eũ. Põt ⁊ tertia de
a ri fallẽtia.ij.j.sol.datũ i gl.l.cũ corp⁹ q̃ in se est vera, ar.ff.l.pri.
in pri. ¶ Quarto ẽt limitari pt̃, q̃ regula ista pcedat qñ dñiũ
venit trãsferendũ ex volũtate tradẽtis vt hic, sec⁹ si ex legis di
spõne casum ⁊ exẽplũ hẽtis notabile in.l.si is cui, de leg.ij.s̃m
bar.ibi, ⁊ nõ est alibi s̃m doc.ibidẽ, vel s̃z bal.⁊ Jo.ď imol.ibi
pt̃ dici, q̃ hoc operat̃ ibi volũtas testãtis q̃ nõ errauit ex cuius
volũtate dñiũ trãsferẽdũ est. Et ď hac mã vide ẽt plene p bar.
i.l.j.ff.de offi.pcu.cẽs.⁊ ibi iter cetera bar.approbare vr̃ ad istas
l.primũ intelltũ traditũ hic in gl.j. Et ponit ipe p rñ, q̃ vbi nõ
apparet, q̃ voluerit tradẽs trãsferre dñiũ ex vna cã itẽ dissen
sus nõ impediat trãslationez dñij, p.d.l.cũ in corpus alias sic,
vt hic, s̃z magis cõiter approbat̃ illud, q̃ ipsemet dixit hic vbi
ponit pro rñ q̃ dissensus ipediat, ⁊ est diuinare, q̃ ĥ tradẽs vo
4 lebat ex vna cã trãsferre, ⁊ ĥ cõprobabo sup gl.i. † vbi di esset
error i cã trãslationis dñij, s̃z nõ eẽt dissensus partiũ in cã ipsa
tñe talis error nõ ipediat trãslationẽ dñij, vt p iotũ ti.ff.ď c̃di.in
de. Et ĥ vltimũ vez ẽ nedũ si tradẽs q̃ errauit erat pncipalis,
s̃z ẽt si eẽt procurator hñs administrationẽ cũ libera, vt est gl.
i.l.seruus inscio, i gl.hic in fi.ff.de fideius. q̃ ad ĥ est singularis
s̃m ang.⁊ Jo.de imol.ibi facit.l.cũ de indebito.ff.de c̃di.inde.
¶ Quid aũt si fuit error nõ i cã trãslationis dñij, s̃z in dñio an
impediat translationẽ dñij dic vt in.l.iij.§.subtilius.ff.ď c̃di.ob
cau.vbi hr̃ q̃ ipedit si est error i tradẽte, secus si est in recipiẽ-
te, vt est tex.no.i.l.rũ §.q ignorauit.ff.ď iur.⁊ fac.ign. ď quo ẽt
vide p bar.i.d.l.j.ff.de offi.pcu.cẽs. ¶ In gl.j.tenet̃.ij.so.dicit
tñ Ful.q̃ ista vr̃ eẽ c̃tex.l.d.l.cũ i corpus, ibi dũ tex.dicit cre
dũ ex testõ obligatũ esse ⁊c.⁊ sic innuit, q̃ nõ pcesserat oblĩo ex
testõ ex qua tradebat̃. ¶ Itẽ eẽ vr̃ c̃ gñale dictũ positũ i.d.l.
cũ corpus, in prin.⁊ rñdet ad istũ tex.in princ.q̃ hic dz accipi
cum pro qñ, ⁊ ver.magis nõ dz referri ad pcedẽtia, s̃z ad illa ṽ
ba sequentia, ibi cũ.i.qñ alia opi.acceperit, ⁊ iste sensus huius
ver.magis ⁊c.q̃ si dñs habuit aĩuz donandi, ⁊ sic trãsferendi
dñiũ, s̃z accipiẽs nõ habuit aĩuz ad c̃sequẽdũ, vt q̃ putauit qď
apud eũ deponeret̃, vel cõmodaret̃, ⁊ sequẽtia exẽpla differũt
ab isto, q̃ in eis aĩus vtriusq̃ fuit, q̃ fieret repetitio ĥ non fuit
aĩus dãtis, q̃ repeteret̃ q̃ iolo nõ vz de mẽte lr̃e. M: ṽbũ ma-
gis implicat, q̃ i pposito casu magis adhuc ipediat̃ translatio
dñij q̃ꝫ in illis c̃ct⁹, facit.l.reprehẽdẽdã, i ver.magis.C.ď in-
sti.cũ si. Vñ si in ver.magis itelligeremus mutari terminos c̃
ctus de q̃b⁹ iuriscõsultus loquutus erat nõ bñ iplicaret vñ i e-
neo cõez sñiaz, p q̃ facit, q̃ i alis dissens⁹ ipedit c̃ctũ vt dctũ fuit
⁊ omnes fatẽt̃, ergo traditio remanet nuda ⁊ cõiter nõ dr̃ regr̃
operari trãslationẽ dñij.l.nũq̃ nuda.ff.ď acq.re.do. Nec ob.tex.
in.d.l.cũ i corpus, ibi dũ dicit credõ ex testõ, q̃ rñde vt p Old.
quẽ hic refert bar. Nõ ob.pnc.illius.l.q̃ restringit̃ p istã.l.⁊
g.l.si posteriores.ff.de legi. ¶ † In gl.in ver.c̃sumpserit, bar.
5 ⁊ bal.ĥ in lec.anti.⁊ ang. Pau.de ca.hic tenẽt opi.gl.pro q̃ al
legãt.l.si i ibi dederim.ff.de don.⁊ ibi ĥ ẽt seqr̃ Rep.cu. s̃z c̃tra
ꝫ Odof.Old.Cy.⁊ Ray.⁊ bal.ĥ in lec.ordi.p hãc.l.i ṽ. ma
gis. Itẽ q̃ nõ vz c̃sensus c̃bẽtiũ qñ nõ ẽ simultaneus vt no.in
l.c̃sensu, in pñ.ff.de ac.⁊ ob.vñ nõ sufficit, q̃ ex postfacto iste q̃
recipit i mutuũ dicat se c̃sentire donationi pui fuit de aĩo dan-
tis a prin. Nec ob.d.l.si tibi dederim, q̃ rñdet̃ q̃ ibi nõ fuit er
ror, nã ibi tradẽs ⁊ accipiẽs c̃senserũt, sed fuit omissio modi, ⁊
forme mãdati, q̃ pcurator nõ tradidit noie dñi, vt hñit i mãda
tis, sed dedit noie pp̃rio. Itẽ quelibet ibi cã tendebat ad eũdẽ
finẽ hic nõ, itẽ ibi dr̃ illud eẽ ex benignitate in casu isto c̃ rigo
rẽ. Ergo nõ dz extẽdi ad aliuz casum.l.ius singulare.ff.de legi.
Nõ ob.ẽt.l.⁊ post rẽ.§.si ff.de trãs.hic alle.in gl.q̃ posset rñ-
deri, q̃ ibi ex cã valida retinebat̃ solutũ, ĥ est inualida q̃ c̃ctus
nõ valuit. Sed Ja.bu.Alb.de ro.Ryc.de saly.⁊ bar.de saly,
⁊ Ro.hic c̃cordãt opi.l.q̃ recipiẽs c̃sensit donationi antequã
donãs repetat, vr̃ añq̃ peniteat, ⁊ pcedit tñc opi.gl.nã ex quo
f donans semel voluit p̃sumit̃ pseuerare in eodẽ pposito⁹ vt no.
in.l.siqs nec cãm.§.res pignori.ff.⁊.⁊ q̃ꝫ primũ recipiẽs sciuit
illũ voluisse donare p̃sumit̃ c̃sentire, q̃ erat sibi fauorabile.l.q̃
patit̃, ⁊.l.si remunerãdi.§.si passus.ff.mã.alr̃ aũt pcedit opi. c̃
ria ex quo reperiunt̃ dicti c̃sensus eẽ simultanei, ⁊ p hoc c̃cor
dia alle. Ro.id q̃ in sili no.gl.fi.in.c.lz, de procu.in.vj.
¶ Puto verũ eẽ opi.gl.p istũ tex.nã hic post c̃sumptionem
clare dicit tex.obstare exceptionẽ.cõsumptio aũt hñ operi c̃
trãslationẽ dñij.l.si a furioso, cũ.l.seq.ff.de re.ti.⁊.l.si alieni.ff.ď so.
sed non operat̃, q̃ impediat̃ repetitio, vbi alr̃ equum esset cõ-
petere repetitionẽ non facta cõsumptiõe. Pz in.l.si me ⁊ titiũ
ff.e.nã ibi c̃sumptio nõ impedit repetitionẽ, q̃ ex equitate fieri

a ¶ Habitãdi
q̃s dicat̃ hitare
⁊ an ille q̃ hz
aĩuz reuertẽdi
⁊ q̃s dicat̃ cõi
nue hitare vid
p'u.ro.c̃si.cc-
lxvj.⁊ p ful.cõ
si.'xxvij.
b ¶ Et adde
q̃do dr̃ huius
aĩuz domicilij
trãsferẽdi vide
bar.i.l.pdia.§.
assimie.ff.ď fun.
instruc.⁊ vide
ale.i.l.fi.§.pẽ.
ff.de adi.leg.⁊
i.l.domicilius
ff.ad munici.⁊
vid Felyn.i.c.
qm̃ in.ij.co.de
offi.or.vbi po-
nit plura in mã
⁊ Fely.i pbi.
decre.in ṽbo
rex pacific⁹ in
ij.col. Th.di.
b ¶ Extraor-
dinarij auxiliũ
extraordinariũ
q̃ pp̃rie dicat̃,
vid Saly.i.l.i
certi.i fin.C.de
iuris.s.i.ã.
c ¶ Et veritas
te vide bal.i.l.
nec q̃cq̃.§ de
plano.ff.ď off.
pcõ.⁊ le:a.
d ¶ Dissensus
adde vt p inig.
com.v.
e ¶ Simultas
tane⁹, vide ale.
i.l.nõ stipuler.
ff.ď ṽb.obli.⁊
alex.c̃si.cix.in
vj.col.q̃ vbi.
f ¶ Perseue-
rare in eo ppo.
suo, vid alex.l.
c̃sil.xxij.in.v.
vol.⁊ vide i sili
in.l.labeo.ff.de
iureiur.

poterit, quãuis in Zeta fuisset error impeditur repetitio post
consumptionem, sequitur q̃ et ante debuisset impediri rõne p̃
dicta. & sic quo ad parandã solã exceptionẽ sufficim, q̃ a princ.
tpe tradit. vulg. ti adeno tradit aio non repetendi, & allegata in
pñti loquuntur nõ quo ad effectũ solius exceptionis parande.
5 ¶ † In glo. in ver. conditione ibi certi cõditio gñali &c. nõ spã
li, & ita est de mẽte gl. & expressius ẽt Ja. bu. & bar. & alioꝝ, q̃ h̃
pp̃ dissensũ nõ reconciliatur mutuũ ꝯsumptione, nã si recõciliaret
ref cõsumptione nõ obstaret exceptio repetẽti q̃ ob. vt h̃ i tex.
bñ verũ est recõciliari translationem dñij vt ps h̃ in ꝟ. magis
iuncta alia parte l. here ob dick ꝯpetere ꝯdõnẽ, & inhet obstare
6 exceptiones. ¶ † Querit pau. de ca. h̃ quid eẽ si ego recipiẽs
habui aĩum, q̃ esset donatio, & tu qui dedisti hũsti animũ, q̃
esset mutuum, dic q̃ nõ hebebit locũ istud prin. q̃ neuter ani-
mus inspicieẽ, s3 recurrẽdũ est ad ꝯiecturas, de q̃bus not. in. l.
cũ qd. ff. eo. & p̃ 3 illas ꝯiecturabit an fuerit donatio, certe puto,
q̃ si ꝯstat dantem habuisse aĩum mutuãdi recurret ad ꝯiectu-
ras, q̃ in incertis, & nõ certis locus est ꝯiecturis. l. ꝯtinue. §.
cũ ita. ff. de ꝟ. ob. l. ille. §. cũ in ꝟbis. de leg. iij. & p̃ ꝯñs non erit
donatio. Hñ facit. l. nec ignorãs. C. de dona. & l. si repetẽdi. C. de
condi. ob cãm, inducendo vt h̃ p̃ Bar. & prout dixi super tex.
7 ¶ † Ultimo p̃ hãc. l. dicit Ang. in. l. falsus in repe. in. v. co. ff.
de fur. s3 quã infert Pau. de ca. h̃ q̃ rãs posita in. l. cum p er
rorẽ. ff. de re. iu. locũ hz, qñ recipiens sciebat illuz ꝗ soluebat sol
uere scienter indebitum, & sic recipiebat vt donũ sicut ille trade
re psumebat, secus si recipiẽs h̃ ignorabat, q̃ dissensus dona
tionem ipedit perfici vt h̃. & h̃ dicit Pau. de ca. h̃ q̃ ange. in
vno male dicit. s. q̃ vult ang. f̃m eũ q̃ soluẽs poterit repetere,
& nõ obstabit ei exceptio, nã istud f̃m pau. de ca. est ꝯ istũ tex.
cũ gl. in ver. cõsumpsit, & ꝯ d. l. si tibi dederim. ¶ Adde q̃ il-
lud, q̃ dicit ang. vn. ut ẽt bal. in. d. l. falsus. in ver. iiij. querit, &
dũ dicit Bar. & ang. in. d. l. falsus, q̃ soluens repetere poterit,
qñ recipiens credebat soluentem soluere ignoranter indebitum
loquitur in eo ꝗ credebat furtuz facere, vt in procuratore, falso
vnde f̃m eos dat repetitio aduersus eũ ne ex dolo suo lucrũ fa-
ciat arg. l. sive hereditaria. ff. de neg. gest. & h̃ fuit rõ bal. Item q̃
qñ actor certat de dãno, & reus de lucro exceptio doli tollit re-
plicatiõe doli. l. viro atq̃ vxore, & ibi no. bal. ff. so. ma. plene no.
Bar. in. l. apud celsum. § marcellus. ff. de do. exce. Et ista fuit
rõ ang. & sic in casu suo põt iustineri dcm̃ eorum, s3 ista lex lo-
quit, qñ nulla doli cõmissũ de quo replicari possit, qd̃ ẽt ange.
in. d. l. falsus fatet, q̃ cessat repetitio. al. l. d. l. si tibi dederim, &
pro. d. limitatione a. l. d. l. cum per errorẽ, vide sit ang. in. d. §
spẽsatorẽ. ff. de sol. vbi dicit q̃ ad hoc vt illa regula locũ hẽat re-
qrit, q̃ sicut soluens indebitũ scienter, ita recipiẽs sciat illud eẽ
indebitũ, alias non ꝯsentire in cã donationis, & sic impediret
translatio dñij p̃ hanc. l. dic it cũ l3 impediat ꝯctus donationis,
& translatio vt h̃, tñ repetenti obstabit exceptio per hanc. l. cuz
gl. in verbo ꝯsumpserit, & hanc limitationẽ dico etiã fuisse tra-
ditam per Bar. in. l. j. ff. de do. in. j. col.

SVMMARIVM

1 Actus agentium non operantur ultra eorum intentionem.
2 Donatio causa mortis non reuocatur penitentia donatoris decedentis sine haerede.
3 Donatio cau. mortis reuocat̃ uoluntaria alienatiõe donatoris.
4 Donatio causa mortis reuocatur propter inimicitiã superuenientem inter donantem & donatarium.
5 Testũ an reuocat̃ si testator conualuit post testũ, sicut reuocat̃ donatio causa mortis, si infirmus conualuit.
6 Donatio cã mor. an reuocetur per poenitentiam donatarii.
7 Mater quę non petiit tutorem pupillo nisi prope finẽ anni, an priuetur eius successione, si decedat pupillus ante annum completum.

8 Non omnis. Numeratio nõ obligat
nisi quatenus est de inten
8 tione numerantis h. d. ¶ † No. q̃ actus agentiũ
non operant̃ vltra intẽtionẽ eoꝝ, vt h̃. & l. obtionũ.
fulb. a. j. de ac. & ob. q̃ intellige de intentione primitiua vel ẽt se-
cũdaria, vt probat̃ in. l. absentis. C. e. ut ingt bal. ibi in. ij. opp.
nã ibi p̃ter principale ppositũ numerantis nõ acq̃rit̃ sibi actio
si ille cuius noie numerat aut ratã nõ habeat numerationem, q̃
ita vr fuisse ictharia intentio numerantis vel dic vt hic in glo. in
ꝟbo agit̃. ¶ No. ij. casus in quibus reuocat̃ donatio cã. mor.

Aliũm casũ3 habetis h̃ in glo. s. qñ donãtẽ penitet, vt. l. q̃ mor
2 tis. ff. ð do. cã mor. ¶ † Hoc aũt vultimũ ilm̃ ca nisi donãs sine
hẽde decedat, q̃ tunc pñia donãtis donationẽ nõ infringeret
f̃m Ang. singulr̃ in sua dispu. inci. astensis mi es p. l. 1. ff. qui si-
ne manu. ad liber. pue. & idẽ no. Ang. in. l. circa. §. si cui. ff. ad. l.
fal. & in. l. ij. ff. de leg. & l. q̃ rome. §. f. anius. ff. de ꝟ. ob. & ibi dicit
hunc esse casum inauditum, & h̃ pcedere põt f̃m primũ intell.
positũ in gl. in. d. l. j. q̃ vr̃ esse magis cõis. Et sub hoc casu reuo
cationis ex pñia põt ꝯprehendi vnus sing. casus reuocatiõis
ipsius do. cã mor. quẽ ponit By. in. l. sticbũ q̃ meus erit de le.
j. vbi dixit, q̃ sicut si testãr voluntarie alienauit rez legatã reuo
catur legatũ. l. fideicõmissũ. §. si rẽ de leg. iij. & l. rẽ legatam. ff. ð
3 adi. leg. † ita ẽt si donãs cã mor. rẽ illã voluntarie alienauit nul-
la necessitate cogẽte, q̃ donatio cã mor. post celebrationẽ regu-
lariter accedit nãe legatoꝝ. l. marcellus. §. j. ff. de don. cã mor. &
istud dictũ By. nõ reperit̃ alibi, & est aureũ f̃m Bal. in. d. l. sti
4 chũ q̃ meus erit. † & eadẽ rõne vr̃, q̃ si supuenerunt inimicitie
inter donantẽ cã mor. & donatariũ induceret̃ reuocatio sicut in
5 legato. l. iij. in fi. cũ. l. se. ff. de adi. leg. ¶ † An aũt testũ reuoce
tur si testãr ꝯualuit post testũ sicut reuocat̃ donatio cã mor. &
infirmus postea cõualuit dic vt dixi post Bal. i. l. fi. C. ð post.
6 here. insti. dic vt ibi. ¶ † Nunquid aũt p̃ penitẽtiã donatarij
possit reuocari dona. cã mor. puta si aliqd̃ onus ei annexũ fuis-
set si est p̃ penitentiã donantis gl. est valde no. q̃ nõ in. l. cũ pr̃
§. mi. ff. ð leg. ij. quã nõnulli dñt esse singularẽ vt Pau. de ca. i
l. ij. de leg. j. sed est alia in. l. si cui. ff. de do. cã mor. ¶ In glo. in
ꝟbo ob. in fi. cõiter tenet̃, q̃ ante diẽ nõ ꝯpetat actio, q̃ qñ ex
eo agit̃, q̃ tacite actũ cẽset̃ ex dispõne. l. non põt agi nisi finito
toto tpe. l. si ita stipulatus essem abs te & l. insulam. ff. biennium.
ff. de ꝟ. ob. vbi ad totale interesse, q̃ venit in stipsone ex dispõ
ne legis iuxta. l. stipulationes nõ diuidunt̃ ver. celsus. ff. de ꝟ.
ob. agi nõ põt nisi elapso toto tpe. ita dz eẽ in casu h̃ notato igl.
q̃ ad repetitionẽ eius, q̃ fuit datũ agebat̃ ex dispõne legis f̃m
quã tacite intelligebat̃ eẽ actũ, q̃ datũ redderet̃ cã non sequu-
ta. s3 vbi ageret̃ ex expressa dispõne legis, tunc ante diem nata
eẽt actio. s. qñ ꝯstaret factũ ipleri non posse. l. cũ stipulat alle.
in gl. s3 obstaret exceptio ante diẽ. l. in illa stipulatione si calen
dis. e. ti. f̃m magis cõez opi. l3 ang. & ful. in. l. sed si decesserit. ff.
7 qui sat isd. cog. aliter dixerint vt ibi tetigi. ¶ † Et facit iste ad
q. de matre que non petijt dari tutorẽ filio impuberi vsq3 pro-
pe finẽ anni, adeo q̃ ꝯstabat nõ posse amplius ff. aliquã partem
anni facere hic dari tutorẽ seruatis solennitatib regstis a iure
cõi vel municipali, & cõtingat añ cõpletũ totũ annũ decedere
pupillũ in pupillari etate an priuet̃ mater successione iuxta. l.
sciãt. C. de legi. here. de qua. q. tangit solus pau. de ca. h̃ & tz q̃
priuet̃ s3 ipsemet tenuit ꝯtrũ in. d. l. cũ stipulatus ipse & in. d. l.
sed si decesserit, nõ decidit dic vt dixi in. d. l. s3 si decesserit vbi
b tenui q̃ nõ priuet̃. ¶ † In gl. fi. potes melius i fidet vcz, q̃ in
ra alle. in ꝯtũ loquuntur, qñ erat dantis seruus manumittendus
ad certũ diẽ, & sic seruus erat dantis q̃ apposuit istã ꝯdõnẽ ma
numittẽdi, h̃ aũt seruus nõ erat illius q̃ apposuit istã cõdõnem
manumittendi, sed erat illius cui data sunt decẽ vt manumitte-
ret, vnde tunc nõ efficeret̃ liber post ipsũ vt hic. & l. iij. §. j. & ibi
late hoc explicat bar. ff. de condi. ob cau.

SVMMARIVM

1 Pupillus sine tutoris auctoritate pecuniam alienare nõ potest.
2 Pecunię consumptio idem operatur q̃ dominij translatio
3 Pecunia an & quando censetur consumpta.
4 Pecunia dicitur consump. a si esset deperdita.
5 Pecunię consumptio à quo sit probanda, & quomodo.

Si pupillus. Cõsumptio recõciliat numeratio-
nẽ ad effectũ agẽdi si ad h̃ fuit facta
numeratio vel ad effectũ numerationis si ad h̃ facta fuit sine cõ
sumptio fiat p̃ recipientẽ sive per aliũ hñtem cãm ab eo. h. d.
1 ¶ † No. j. pupillũ sine tutoris auctoritate pecuniam alienare
c nõ posse q̃d aũt in adulto an possit alienare sine solẽnitate dic
vt no. in. l. j. §. tun q̃stũ. ff. ad tre. & dixi aliqua in. l. singularia, su
2 p̃ gl. j. ff. e. ¶ † Scdo no. q̃ idẽ operat̃ subsecuta cõsumptio si
dñiũ nõ fuit a p̃in. trãslatũ sicut operat̃ dñij trãslatio ab initio
3 vt h̃. & l. filius. ff. e. ¶ † Tertio no. in ꝟ. quia p̃p̃ q̃d is pecunia
quã tibi mutuam alteri dederis si si adhuc eadẽ pecunia appa-
ret, & discernit̃ nec cõmixta est nõ dr̃ cõsumpta q̃ est notãdũ, &
ad h̃ istũ tex. no. bal. in lec. anti. & ẽt Saly. Pau. de ca. & No.
hic p̃o

a ¶ L. nõ eius vide bal. ff. l. cũ testũ. C. de in. & fac. ign. & libe rationes hui⁹. l. vt p̃ bal. l. l. si pcu noi. ff. si. de ꝯdi. ide. ad de q̃ illiũ segt̃ in. ro. ꝯsi. ccc. ix. & q̃ do. cã. mor. possit pe nitẽtia reuocari s3 pe. de anc. ꝯs. lxxv. vbi vide q̃ voluit, & an p̃ supuenientẽ inimicitiã reuocetur do. cã mor. vide spe. i ti. de do. §. f. ꝟ. i. q̃d si aliqs baro. & q̃ pñs ch̃re voluit bal. consil. cccclix. sin. ꝟ.

b ¶ Rõ nõ p̃ uet. adde vitra ibi posita p̃ pro hui. Q. d. cõs. cciij. vbi tenuit q̃ assumpt⁹ ad ecclesiã parrochialẽ q̃ tenet̃ ex dispõne canonis ff. an. se fa cere pmoueri ad sacros ordines q̃ si per. x. mẽses steterit, q̃ nõ fecerit se pmoueri & certũ sit q̃ ff. dcm̃ tps q̃ ingest ñ possit, tñ vz ꝯ mutatio illius bñficij fcã. ff. il. ind ips q̃ ad h̃ vr gs p̃uet̃ ec clia parrochia li p̃ nõ pmotio nẽ ad sacros ordines oz q̃ to tus annus sit e lapsus nec suf ficit q̃ sit certũ nõ superẽẽ tps ad pmotio ẽ.

c ¶ Nõ posse. Rõ q̃ non hz patrimonij sui administratio nẽ. l. ii sint rãdũ q̃ ex ꝯtẽtione ff. tit. i. l. q̃ si for te. §. fi. ff. de so. f i an.

hic pro quo et Saly. et ro. h allegant. l. si estimatis ff. sol. mat. ss illa parū facere vr. ¶ Quādo autē nūmi cōmixti sunt, q discerni nō pōt seu ad oculū non apparent cēsent̄ ꝯsumpti, vt. l. si alieni ff. de so. iuncto isto tex. q no. pro his q̄ tradit bar. in. l. ij. §. appellata ff. eo. ¶ Quarto no. q h vr pbari, q si qs mala fide cōsumpsit vt q scribat pecuniā nō eē effectā suam talis cōsumptio reconciliat solonē seu numerationē dixi in. l. rogasti. §. si. ff. eo.
¶ In gl. j. ibi sed in dic ec. h cōiter approbat, q ꝯsumptio sequuta idē operat ac si ab initio fuisset translatū dniū. d. l. sicut fuitus, ergo sicut periculū eēt recipiens si dniū a prin. fuisset trāslatum, q esset ꝯcia oblō ad genus. l. incēdiū. C. e. et dnio trāslato periculum est illius qui est dns vt ibi. et. l. si creditor. et. l. pignus. C. d pi. ac. ita dz eē h casu fuit. n. inductū fauore pupilli ne transeat dnium pecunie sue sine auc. tu. ergo si diceremus interi periculū spectare ad pupillū sequeret, q illud q esset inductum in fauorē redundaret in odiū ꝯ. l. q fauore. C. de leg. et. l. nulla ff. de leg. et per h est rñsum ad rōnē quā h ꝯ istā opin. facit gl. dū dicit pro. j. opi. facit q dniū nō erat trāslatū ec. quasi dicere voluerit, ergo periculū debuit eē pupilli, q remansit domi-
4 nus. d. l. pignus. † Et ex ista decisione hēs ēt. q pecunia dicē cōsumpta si esset deperdita adeo, q p talē ꝯsumptionē fit recōciliatio sicut si vtiliter esset ꝯsumpta, q in pecunia numerata seu mutuata a pupillo oēs idiēt: p preallē. rōnes sed in numerata a maiore est magis dubiū, sū h idē in minore tenuit gl. ij. i. d. l. indebiti. §. si nūmi. ff. de ꝯdi. inde. dic vt ibi p gl. et doc. et ibi dicet. Ex his no. limitationem ad tex. d. l. pignus, que vult q periculū dz eē dni, nā fallit qñ sequeret inconueniens predictū vt in pupillo dictum est. l. q illud q eēt inductum in fauorē ec. et ad hoc Ro. dicit istā gl. eē singularē, vel aliter in casu in quo ꝯsumptione transfert dniū, et istud vltimū pendet a veritate eorū que no. per. d. gl. et doc. in. d. l. si nūmi ¶ In ea. in fin. tene
5 primā so. n. q̄ cōis est ¶ † Ultimo q̄rit h Ja. bu. cui incumbit onus probandi cōsumptionē an numerāti qui allegat eā an vero ei qui recepit incūbat onus probandi pecuniā extare, ad q ipse allegat, et cōcludit, q numerans hz fundatā intencionē suā eo ipso, q pecunia non apparet, et sic satis videatur probata cōsumptio. alle. l. in. ij. ff. de ꝯben. emp. et ibi dicit alb. de ro. h sed ꝯtrū alle. tex. cū ibi no. p bar. in. l. si quis ex argentariis. §. pe. ff. de eden. et illud vr ibi verius, q quilibet probare dz illud q est fundamentū intentionis sue. l. in illa. iuncta. l. iij. hoc iure, et ibi no. h plene bar. ff. de ver. ob. et q h apparet rñsio ad. d. l. in lege, q ibi fundamentū intentionis agentis erat tale q apparet ideo sibi incumbit hoc onus probandi.

SVMMARIVM

1 Donatio que propriè dicatur.
2 Creditum propriè quando dicatur, & quando impropriè.
3 Verba contrahentium accipiuntur impropriè, quando nō possunt capi propriè.
4 Solutio una potest diuersis respectibus parere liberationem, & obligationem.
5 Dominium potest transferri momentaneè.
6 Statu. q res immobilis non posit alienari in forensem, quomodo intelligatur.

1 Si tibi. • Donatio q̄ fit ob aliquā cāz ipledā a donatario nō est proprie donatio, sz iproprie, et si qs pecuniā alteri credidit vt se liberaret ab aliqua obligatione q tenebat nō dr
2 pprie creditū ꝯhē, sz iproprie vel de eqtate. h. d. ¶ † Not. qd qñ in donatione apponit pactū vel modus nō est pprie donatio vt h. et. l. i. ff. de do. intelligit tū Pan. de ca. h istud esse verū, qñ donatio fit ob cām implēdā a donatario secus si ab alio vel sub ꝯdōne ipiēda cāa, q dicet pprie donatio cū donatio possit pure, et sub cōdōne fieri. l. donatio. C. d do. et h. d. eē vtile p statutis iponētibus maiores gabellas pro donationibus, q intelligent de pprijs donationibus, sz aduerte, q limitatio sua vr eē ꝯ tex. in. d. l. j. in prin. et ibi vide bal. in finalibus verbis q ēt dicit, q statutū loquēs de donatiōe intelligit de ppria, et ibi h expressius no. Jo. de imo. no. ēt bar. in. l. filiusfa. in. ij. op. et ibi plenius p Jo. de imo. e. ti. ita no. Cy. i. l. vt liberis prope fi. C. de col. et ibi per Ful. et p bal. in auc. eo decursu. in fin. C. de do.
2 ante nup. ¶ † Scdo no. q cr. dub qñqz accipit iproprie. s. qñ quis sponte alienam fidez non sequit, simile vr in. l. is cui. §. flauius ff. de so. nam si ex necessitate precedentis oblōnis mihi credas hoc facis, vt te ab oblōne liberes, non q de me fidem habeas ideo iproprie dr creditum, ita est mens huius. l. et dictum

a ¶ Sic hic etiam no. ex isto tex. iuncta gl. q debitū mihi largo mō pt dici meū, de q̄ vide gl. i ꝟ. papiri. i. l. ij. ff. d. ori. iu. et hū lac. l. nec vllā §. fi. all. ēt. ff. d pe. hē. f. c.
b ¶ Impropriā vide alex. in consi. xxv. in. iii. vo. et eun. in. l. j. §. si qs ita. ff. de ꝟ. obl. et Bar. in ꝯsi. cliiij. q est Fran. de pisis vbi ꝟba. ll. in dubio debent accipi proprie et nō abusiue, et ang. areti. in. §. alie quoqz insti. qui. mo. tol. infir. et vide fran. are. ꝯs. xiiij. colū. ij. vbi verba in ꝯctu debent intelligi vt minus ledant ꝯctum, et i consi. xiij. col. v. et alex. in cōsi. liiij. in. iiij. volumi.

3 sub in. l. j. ff. e. ¶ † Tertio no. q qñ ꝟba in ꝯtribus sm pprias
b significationē accipi non pñt accipiunt sm impropriā vt h et in. l. insula de prescr. ver. et. l. lz si possessori. §. nemo si iuratero. ꝟ. si si vero ff. ti. j. nā et in ꝯtribus magis mentē, q̄ verba inspicere debemus. l. fi. C. q̄res pig. obli. pos. l. ita stipulat', in ꝟbo ex finis,
4 et ibi gl. ff. de ꝟ. ob. ¶ † Quarto no. q vna sol. pt diuersis respectibus parere liberationē, et obligationē vt h. et. l. numerationibus ff. de so. nō aūt eodē respectu, vt. l. qui hominē. §. fi. ff. de sol.
5 et. l. cum his. §. fi. ff. de ꝯdi. indeb. Quinto no. fieri posse translationem dnij momētaneā, qñ aliquis vt illius vt h remanet penes eum qui post momētū hz transferre, vt erat h, als secus. l. qui sic. ff. de sol. et facit ad no. p gl. et bal. et Saly. in. l. fi. C. de vsu. et ad alia de quibus dixi post bar. in. l. singularia, prope fi. ff. eo.
6 ¶ † Ultio dicit h ro. et Ja. bu. tangit h. q. an si ex forma statuti nō pōt res imobilis alienari in forensi ab hīde grauato in vl. voluntate vt vendat illi forensi et Jac. bu. ēt in quadā dispu. sua
c determinauit q sic et ista alienatio est mixta. l. partim ex vltima voluntate, et partim ex cā inter viuos, et in odiosis sub simplicibus non cōprehēdit mixtū. l. vim passam. §. prescriptione ff. de adul. et dixi in. l. certi ꝯdi. §. qñ. ff. e de que. q dicit ipse videndū eē p bal. in. l. si heres. ff. de ac. emp. et p ang. in. l. q fundū, in prin. ff. ad. l. fal. ¶ Addatis Jo. an. in addi. spe. in rub. de rerū pmu. et alb. de rosa. in. ij. parte statu. q. clxxvij. que incip. Ja. bu. p bal. ang. et Jo. de imo. in. l. cetera §. sz si ea. ff. de lega j. et per Ange. et Joan. de imo. in. d. l. sed si ita que. §. e. in fin. ff. de ver. obli. et per Angel. et Joan. de imol. in. l. sed et si, dignum ff. ad. l. fal. et per ang. in. l. j. C. cōia de leg. et in. l. in extimationibus ff. de peti. hē. et per Jo. de imo. in. d. l. qui fundum in prin. non ponit tū Jac. bu. hanc. q. h in lec. mea, nec alij doc. referunt eum istud h dicere, ideo istam. q. hic aliter non pertracto. sequitur. ¶ quidam estimauerunt.

SVMMARIVM

1 Libellus in quo quis petit x. & probat de quinqz, debet reus in quinqz condemnari, & ab aliis absolui.
2 Oblatio an requirat etiam depositionem ut prosit offerenti.
3 Debitor si confiteatur debitum pro parte & pro parte nō, an possit p parte confessa cōdemnari, & in altera supersederi.
4 Compromittere nō potest iudex cogere partes, nisi iusta causa.
5 Periculum rei debite an & quando spectet ad debitorem, uel creditorem.
6 Vsure & pene pquiparantur.
7 Creditor non cogit inuitus recipere partem debiti, fallit ut j.
8 Debitor pluribus debitis an posit soluere unū debitū sine alio debito inuito creditore.
9 Creditor si petit partem totius debiti in libello, an cogat totum accipere.
10 Debitor quando cōfitet partem debiti, & partem negat, tunc actor debet acceptare illam partem, & tunc reus non habet in istam causam litigandi supe toto.

d Quidam. • Creditor tenet partem debiti ꝯfessam, et oblatā recipere, et super reliqua parte litigare potest si vult. h. d. sz cōmunē intellectū. ¶ † No. q q. x. petit. v. peti, vr
e als. n. nō posset proseq iudiciū sup istis quinqz negatis virtute einsdē libelli cuius ꝯtū h dr. Ex h pz q si qs in libello petit. x. et probat de. v. dz reus in quinqz ꝯdēnari, et ab aliis absolui, ita dicit pan. de ca. h allegādo no. p Cy. in. l. vni. ad fi. C. de lit. ꝯtest. et probat in. l. apud celsum. §. itē q̄rit et j. de vsu. in. l. j. cū ibi no. C. si aduer. rē iu. lz ipse nō alle. et no. bar. in. l. q vas in prin. ff. de fur. et in. l. si cōstante. §. fi. ff. sol. ma. et no. cano. in. c. vlt. de lit. cōte. intellige tū vt plenius tradit p bal. ang. et imo. in. l. scire debemus in prin. ff. de ver. obl. ¶ Scdo no. q ad iudicem pertinet litem diminuere et sic est de mente litere, q pro parte oblata non audiet index actorem vlterius, sz absoluet reum ab obseruatione iudicij. l. si debitor ff. de solu. l. si reus paratus. ff. de
2 procu. insti. de ppe. et tēpo. ac. in fi. ¶ † Et an vltra oblationes
f requiratur etiam depositio dic vt no. in. d. l. debitor, et ita sm Alex. de Imo. ij. ff. vete.

c ¶ Sic adde q statute sta. qd forēsi nō possit relinq nec per viā vlt. vol. nec p viā ꝯcr' qūte stōr pt legare, vt vēdat et pcium hēat et vz legatū, nē statute sta. de quo h in lēa nō pbibet modica res aliena ri in forēsez sm lu. ro. sin. sua. so. viij. et q̄cūqz pbibitiōe alienā. nō includit alienatio necessaria sm cū. cō si. ccxviij.
d ¶ Quidā vide are. l. j. scire dēmus ff. d ꝟb. obl. et adde qd si index cognoscat alterā ptiū souere iusti. alterā in calūnia ꝯsari an salua conscientia poterit dare operā, vt ꝯtēret ipsas ptes vide can. in. c. j. ff. de mu. pet. spe. et Jo. an. in ti. de prepar. iud. pp fin. et no. ex hac. l. q petit rē simpliciter, vr totam petere facit. l. si rē. cū glo. ff. de res vēdi. et p glo. et bar. in. l. pōp. §. sed et his ff. de pcu. fran.
e ¶ Quiqz ad de bal. ꝯi. cc. lxx. iiij. li.
f ¶ Depositio vide a. ee. l. l. quirome. i pn. in. ij. colū. ff. de verb. obli.

a ℂ Cōpelle. vid Jas. h in. ii. co. ⁊ baptistā senerinum in suo tract. de transl. i. xx. q. ⁊ decr. i. l. i. §. ⁊ post opis. C. d ope. no. nu. ⁊ Fely. in. c. fi. i. ii. co. d re iu. ⁊ in ru. extra de treug. ⁊ pac. vbi habes plenissimas cōcor. de ista materia. Tho. ol.
b ℂ Litigaueram. adde q h idem otenetur ro. cō. cxxvj. ⁊ tenet bal. cōs. cxxviij. iiij. li. q ille iqnē ꝯpromissū est in iu superioris pōt ex abrupto pnunciar. eadem die si vi det sibi scāda lū oriri, q oia tollerāt pp pu blicā vtilitatē, ⁊ ille qsaltim ne follaf vtilē ꝓnuntiātā nō caluniā. l. fin. C. de pe. iur. ⁊ l. eius pater. §. iuno d leg. ii. adde in abb. i. d. c. cū inter quē vide.
c ℂ Periculo. res debita cū periculo peat vide doc. in. l. ne mo. §. ii post ff. de v. ob.
d ℂ Et pene a pena ⁊ vsura an sit idē vide ale. i l. stī. ista. §. alie ri ff. d v. ob.
e ℂ Probatio neā iō dixit ol dra. cō. cvj. q licet cē. vt calūniosū dicaf, q ꝯ trea suas pbō nullatenus ad mittaf, q tū dz cīntr intelligi nisi pbō cēt in promptu, ⁊ al tiorē idaginē ñ requireret q tūc dz admitti pro bō, q illa oīm calūnie psum. excludit al. casus que dixi ex psitum in. l. i. C. q i pno. nō est necess. ⁊ l. iij. in verbo stati. C. d edi. di. adr. to.
f ℂ Recipēdo. d et si iu. ofici at soluēdis. l. iij. §. si credita. ff. ꝯm. sz bal. in l. si hoies, ⁊ i. l. et. ff. d so. p bar. i. l. si rē meā. e. ti. ⁊ et q ad eui tādē pe. l. v. §. fi. ff. d v. ob. cēt ad ꝙdones iple mētū. l. cui fun dus ⁊. l. pen. ff. de ꝯd. ⁊ oīno. item ad pigno ris liberatiōnē. l. ꝗdiu. C. de distra. pig. frā. cur.
g ℂ Duos vi de alex. id. §. si duos in add. ad ti. ⁊ cep. in suis

q ꝓrie declaraui intelligūt doc. hīsti tex. ⁊ maxie Jo. de are. vt refert alb. de ro. h, ⁊ ita tenēt et ful. ⁊ clarius pau. de ca. h, iō Ang. ⁊ Ro. h dicūt † q iudex non dz super parte ꝯfessata ꝓnunciare, ⁊ sup alia supſedē, nisi actor velit sup reliqua parte re nunciare, ⁊ dicunt hoc esse notabile verbis Inno. in. c. inter. d elec. sz substinēdo dictū doc. hic dicas q dictum Inno. intelligitur procedere nisi iudiciū pro parte esset peremptū, q tunc pōt ferri snia super parte. d. l. si constante. §. ii. ⁊ ibi no. Barto. in. l. j. C. si adner. rem iu. vnde si reus nō solū ꝯfiteaf partem sz et ipsam soluat seu offerat, ⁊ deponat iuxta. d. l. si debitor expirat iudiciū pro tali parte, vt in. d. §. fi. insti. de perpe. ⁊ tēp. ac. ⁊ in. l. iusiurandū ⁊ ad pecunias. §. fi. ⁊ ibi no. per bar. ff. si. i. iun cto isto tex. merito tunc pōt super reliqua parte iudicari secus quādo ꝯfitetur, q non dz iudex sup illa parte ꝯdēnare, ⁊ in re liquo supersedere, n aloqnif Inn. in. d. c. cū inter facit. l. in h in dicio. ff. fa. her. ⁊ ad ista vide et no. per Pau. de ca. in. l. si seruus. §. bone ff. de ꝯdi. fur. ad fi. ℂ † Item facit iste tex. in fi. fm Pau. de ca. h q qū iud x videt nō posse hū sedare discordias per viā iudicij, ⁊ q scādalū sit euētur posset parte compellere ad cōpromittēdū arg. l. equissimū in prin. ff. d vsufr. alias secus ⁊ ita tūc esse h3 cū q no. bar. in. l. fur. §. qui iussu. ff. d his qui no. infa. ⁊ bal. in. l. ex stipulatione C. de sen. vbi fm eū dicunt iudicem non posse cogere partes ad cōpromittēdū, sed ad pacē ne veniant ad arma, ⁊ subdit h, q ipse princeps qui superiorē nō hz interdū partes cōpellit ad cōpromittēdū alle. d. c. cū inter. ℂ Aduerte q Bal. in. d. l. ex stipulatione expresse tz, q iudex et pp timorē scādali non possit partes cogere ad compromittendu, q iudex dz per suadere ꝯcordiā vt ibi non ad illā partes cōpellere nibil tū allegat, q vrgeat. bald. et in. c. j. §. si quis quicūq iuratus, de pace tenen. aliqd tractat de h, tū puto sub stinendā esse primā ꝯclusionē predictam firmatā p Pau. de ca. h et q amplectif Bal. in. c. cum ecclesia vulterana ad fi. de elec. pro hoc hū facit id q no. ant. de bu. in. c. fi. de mutuis pe. vbi dixit, q iudex nō potest cogere partes ad cōcordiā, vt no. per gl. in. l. j. §. ⁊ post operis de ope. no. nun. tū fallit in papa ⁊ principe in mā in qua liberā hz administrationē. p. d. c. cum inter, alij et inferiores nō. psūt nisi cā inhsistente, ⁊ cā est si oīo partes litigātes aīe. tex. no. in. c. placuit. ix. dist. in. ad predicta et bene faciunt que no. Bal. in. l. congruit, per illū tex. ff. de offi. presi. ⁊ que no. Bal. in. l. i. §. qui es. ff. de offi. prefe. vr. ⁊ an ge. in auc. vt iudi. in. in. §. fi. vbi h expresse tenere vr per. d. l. equissimū, ⁊ ibi bar. qui allegat illā. l. sub. §. si inter duos in. l. vsufructus. ⁊. ii. ad q et vide Bal. in. l. cū affirmes. C. de lib. cā. ⁊ arg. in. d. §. prius. ℂ In gl. in iudicio, ibi plane sed ad illam. l. rūde q fallit h fauore iuriū dirimendarū, qū debitū pro parte est liquidū ⁊ confessatū. ℂ † In glo. ibi eius periculo° pereat ⁊c. doc. cōiter tenent cum gl. excepto Ful. qui vult, q imo pereat periculo debitoris, q si neget per calūniam vel culpā nō dz esse melioris cōdōnis q ꝯfitens veritatē. arg. l. non solū. ff. de no xa. ⁊. l. termia. j. q vt ait clam, sed ꝯfitens totū, si totū non offerat, sed parte non euitat periculū, q creditor non tenet recipere parte, ergo multo magis dz esse idē in negante qui magis d linquit. Si aūt neq creditor sit in culpa, vt q quilibet hēat pbabilem cām ignorantie, puta q succedit in ius alterius, ⁊ tūc cum quilibet tractat de dāno vitādo cui cū culpa cedere dz ille casus ad periculū eius in cuius persona accidit alle. l. item illa circa prin. ff. de ꝯstī. pecu. ⁊ no. in. l. si vno. §. item cū quidam. ff. loca. igitur cum casus euenit in persona debitoris dz sibi nocere, sz rūde ad primū melius q gl. intelligit de casibus in qb° non apparebat de calūnia negantis nā vt ff. dicas negans partem pro calūnia non potest offerre partē, qū incōtinenti cōuinci potest de mēdacio vel calūnia, ⁊ si incōtinenti pōt liquidari. Ad vltimū vero mēbrum rūde, q hic loquit, qū creditor non habebat iustā causam recusandi partem, ⁊ sic fuit constitutus in mora, ita clare dicit tex. in. l. qui. x. in prin. ibi iusta cā. ff. de solu. tū si habuisset iustā causā recusandi accipere talis iusta cā excusaret eum a mora vt ibi, ⁊ facit. l. sciendū, ⁊. l. si quis so. j. de viu. in prin. sed nō vr esse iusta causa, qū non accipit partem liqui- g
dam si reliqua non est liquida vt h. ℂ † Ideo. ibi solui debi-
tor qui totum ⁊c. cōiter tenet primā so. fulg. sz vltimā pro qua h

d adducit q vsure ⁊ pene° equiparanf. l. qui sine. ff. de neg. gest. sed in pena videmus, q pp non solutionē partis cōmittif pena in totum. l. j. §. fi. ⁊. l. in executione. § pe. ff. de ver. obli. ad idem adducit, q alias sequeref, q negans calūniose eēt melioris cōditionis, q confitens veritatē, q non est dōm arg. d. l. non solum. Et rūdebat ad. l. qui pignori ⁊. l. infantis. §. offerri. allegatam in gl. q ibi loquitur in obligatione pignoris, que est individua. est. n. obligatum pignus totū pro toto debito, ⁊ totum pro qualibet parte. l. quādiu. C. de dist. pig. ⁊ de iure pignoris tractatur et in. d. §. offerri, ⁊ in. l. eū qui in prin. ff. de fur. ⁊ sic volebat ipse, q rla sit in hac. l. q creditor tenetur accipere partem debiti, siue totum sit liquidum, ⁊ ꝯfessatum, siue non, ⁊ his non obstātibus tene opi. gl. que cōis est, ⁊ probatur tam p. l. tutor. §. lucius, q et per alia iura alle. per gl. in quibus spāliter est inductū, q creditor cogatur recipere partē, nec vr bona responsio data per ful. ad. d. l. tutor qm aliud est in pena, q in vsura quo ad propositū, q vsura est fructus pecunie. l. vsure. ff. de vsu. ⁊ ideo cōmensuratur sorti, ⁊ sic p rata sortis, ⁊ ipsis currit, facit. l. lec. ff. ⁊. nō sic in pena, q non est fructus sortis. sz solum debetur ex euentu conditionis, hoc etiam probatur, q illud q dicitur in. d. l. tutor. §. lucius in principali promissore non hz locum in pluribus heredibus vnius promissoris, q si vnus heredum ibi voluisset soluere partem suam sortis, ⁊ euitare cursum vsurarum pro rata certe debuisset admitti, vt probat notabiliter Bar. in. l. ij. §. ex his in. ij. co. ff. de verb. ob. inducendo. l. siue stamento. §. j. ff. de fideius. ⁊. l. iij. C. de nego. gest. ⁊ tamen in obligatione penali non potest vnus ex pluribus heredibus euitare penam soluendo partem suam sortis. d. l. v. §. fi. ⁊ quod illa. l. v. §. fi. non habeat locum in vsura. firmat Raph. cu. ibi ⁊ dicit ab alijs non esse tactum. Non ob. etiam quod melioris eēt conditionis negans per calumniam, q confitens verum, quia responde vt colligitur ex no. per bal. hic q vbi actor vult reum conuincere statim de mendacio non admittitur solutio particularis, q daref materia mentiendi alleg. in arg. l. cum hi. §. si cum lis. ff. de trans. pro h et facit q paria sunt debitum esse liquidum, vel posse in breui liquidari, adeo q liquidatio non requirat altiorem indaginē. l. fi. ⁊ ibi no. C. de compensa. negatio. n.
non attenditur, quando in promptu sunt euidentes probatio-
nes° in contrarium, vt dixit gl. no. in. l. post rem. ff. de transact. e
fateor, q responsio data per Fulg. ad. l. qui pignori, ⁊ ad. d. §. offerri, posset procedere per. l. si necessarias. §. si vnus de pig. act. ⁊. l. heredes. §. idem iuris ver. idem obseruatio. ff. fami. hercis. iuncta. l. si testamento. §. j. resideo ergo q in. d. l. tutor. §. lu-
cius sit regula † q creditor non cogatur inuitus recipere partem. ℂ Fallit primo in casu huius. l. fm intellectum gl. ⁊ communem. ℂ Secundo fallit fauore libertatis, vt hic in glo. pari ratione. ℂ Tertio fallit in dispositione ad pias causas fz Ro. hic per no. per bar. in. l. si vnus. C. de testa. ⁊ in. l. proxi. ff. d his que in test. delen. ℂ Item fallit, ⁊ quarto in casu. l. placuit alle. in gl. que lex tamen non loquif in debitore tributorū, vt gl. dicit, sed in emphyteota prediorum, ⁊ patrimonij cesaris cū quibus vtitur princeps hac humanitate dūmodo in tribus vicib° ff. annum totum soluat, ⁊ iuxta hoc querit Bal. hic verum illud quod dicit gl. hic in tributis habeat locū in collectis, ⁊ dicit q non, vt hic per eum. ℂ Item quinto fallit quando plura essent dubia per. l. fi. hic alleg. in glo. in tantum, q dicit Raph. cu. i l. scire debemus, in prin. de ver. obli. ⁊ quando plures res a principio erant mihi debite, ⁊ postea stipulor sub vna conceptione verborum illas res mihi dari quāuis sit vna stipulatio, vt. d. l. scire debemus ver. stipulatione, tū poterit solui vna, siue alia inuito creditore inspecta potius originali causa. argu. q in prin. ff. de dona. ⁊. l. tutor. ff. de fideius. sed puto eum non bene dicere per. d. l. scire debemus ver. stipulationē, ⁊ quod no. Bar. cum alle. d. l. fi. ⁊ per no. per Bar. hic dum alle. d. l. scire debemus probatur etiam ex no. per Bar. in. l. j. §. hec stipulatio. ff. si quis testa. lib. esse ius. fue. ⁊ ibi responde ad. d. l. id quod.
ℂ Sexto fallit in casu. §. si plurium. allegati in gl. ℂ Septio fallit in eo qui dedit duos fideiussores pro debito suo qui cum effectu non poterant conueniri insolidum, sed quilibet pro virili, nam si debitor principalis velit soluere partem debiti non nomine proprio, sed nomine vnius ex dictis suis fideiussoribus soluendo dictam virilem poterit hoc facere inuito creditore, vt est tex. fm verum intellectum glos. approbatum in. l. in his. §. si
g duos° ff. de solu. ⁊ non est alibi fm Bal. in. l. pro hereditarijs in. j. co. C. de here. ac. ⁊ in. l. acceptā in. vij. opp. C. de vsu.
h ℂ † Et iuxta predicta potest dubitari an illud, q dictū est in
pluribus

pluribus debitis per.d.l.si.procedat qn vnum principale est.
et aliud accessorium puta sortis et vsurarum. Pau.de ca.h dicit q
sic q vnum sine alio poterit solui inuito creditore all.l.j.C.de so
lu.vbi hoc non probatur,q ibi non loquitur de sol.facta inuito
creditore. Alb.de ros.h.d.contrarium per.d.l.tutor.§.lucius
8 in verbo centum et vsuras iunctis seq.verbis et idem tz Saly.
in.d.l.j.C.de sol.p d.§.lucius.et istud pro versu bene facit q
no.gl.in.l.vsuras.in fi.C.de vsu.et Bar.in.l.ss si aliam.in prin
cip.ff.de consti.pe.et .l.ij.et.l.acceptam.in.xix.q.C.de vsu.et i.l.
si tra filio.in.vi.co.C.de act.emp.licet aliud sentiat gl.ff.de ver
bo oblig.in.l.qui Rome.in prin. ¶ In gl.magna.dum dicit,
quid ergo si ab initio rc.et hoc no.pro limitatione.d.l.fin.qui.
mod.pig.vel hypo.solu.et eorum que hic no.per glosam.
¶ Secundo modo limita istis.d.l.fin.et glo.nostram hic vt p
Barto.singulariter in.l.pignori.circa.med.ff.fami.hercis.ni
si plura debita a principio fuissent vnum puta acquisitum defun
cto qui postea decessit cum duobus heredibus inter quos di
uisa fuit actio ipso iure pro hereditarijs actionibus, et portio
nibus,nam si per diuisionem totum debitum fuerit assignatum
vni ex coheredibus iudicabitur vt pro vno debito tantum et nõ
poterit pro parte solui,per.d.l.pignori.versic.contra quoqz,se
9 cundum intellectum Petr.et Barto.quod diligenter nota.
¶ †Querit hic Guil.de cu.quid econtra si creditor petit par
tem totius debiti in libello,an cogatur tota.c.petere vide per
Bar.in.l.i cõmodato.§.duobus.ff.commo.cum concordan.et
et addi.quas dedi in.l.cum quedam puella.§.fina.de iurisdict.
omnium iudicum.et in.l.scire debemus.in princ.de verb.obli.
10 ¶ †Ultimo circa practicam huius.l.tene menti quod quãdo
reus confitetur partem debiti et partem negat actor debet ac
ceptare illam partem et tunc reus non habebit iustam causam
b litigandi super toto et tenetur reus offerre partem confessatam
alias est in mora.l.qui solidum.in princ.de leg.ij.alias secus
si actor non diceret se acceptare,quia non presumitur quod ac
tor velit acceptare partem nisi ipse dicat et ideo reus non esset
in mora licet non offerat vt est tex.reputatus singul.in.l.in fi
deicom.in princip.ff.de vsur.et nota.per Bartolum.et alios in
d.l.qui solidum.et sequitur Paul.de castro.hic qui reputat
hoc singulariter notandum.et nota.Joan.de Imo.in.l.prima.
in.§.si stipulanti.de verborum obligationib.ibi dixi,et p Pa.
de ca.in.l.si seruus.§.bone.ff.de condi.fur.

SUMMARIUM

1 Relatiuum quod, solet esse relatiuum substantiæ non autem qualitatis.
2 Relatiuum quæ,facit simplicem relationem in genere, & non in specie.
3 Dies interpellat pro homine, & in mora constituit sicut litis contestatio.
4 Argumentum de tempore ad locum procedit.
5 Argumentum de rebus ad tempus procedit.
6 Aestimatio uini debet attendi secũdum locum ubi dari debet.
7 Res debet dari in loco ubi de iure peti potest in iudicio.
8 In mora quis constituitur per solam requisitionem.
9 Mora principalis præcedens nocet fideiussori dato ante moram & ei qui datus est post moram.
10 Mora præcedens non purgatur per dationem fideiussoris.
11 Interpellatio extraiudicialis in mora constituit quod limita ut infrà.
12 Negantibus ueritatem poena imponitur.
13 Periculum deteriorationis rei uenditæ an & quando spectet ad uenditorem.
14 Emptor rei mobilis debet ire ad domum uẽditoris, & illud petere & suis expensis portare.
15 In contractibus stricti iuris an attẽdatur tempus interpellationis extraiudicialis an uerò litis contestationis.
16 Iurans in litem de affectione debet se referre ad tempus sententiæ.
17 Donatio causa mortis habet naturam bonæfidei.
18 Fructus quando petuntur quod tempus sit attendendum.
19 Sententia debet esse conformis libello in petitis, fallit ut infra.
20 Libellus ineptus non uitiatur in causis in quibus non requiritur libellus.
21 Sententia lata super inepto libello est nulla, fallit quando non requiritur.

a ¶ Usuras.sed an per exactionem sortis videatur remissa pena, adeo q debitor
non possit amplius molestari super pena Lud.ro.consi.cxliiij.
b ¶ Sup toto.sz pone q aut plus debito petiji puta cũ deberemus cẽtũ petiji.cl.
reus totũ negauit an reus possit cõdẽnari in expẽsis si fuerit vict' i cẽtũ solũmõ vid
Ja.plene i.l.pperãdũ.§.finãt alterutra in.vij.co.C.d iud.l.v.q.et ale.d imo.i.l.gro

b Inum. Estimatio rei mutuo date facien
da est sm tps et locũ qbus cautione
reddendũ erat et si nihil de loco vel tpe cõuenitur
tps et locus petitionis attẽdi dz h.d.et istõ summa
riũ magis 9gruũ vr qz illud q tradit Bar.h qui summat hoc
mõ,Estimatio vini debiti incipit crescere a tpe more.h.d.
¶ Nã illud summariũ pcederet si h post morã creuisset esti
matio,qz crescere põt a tpe more vsqz ad sniam vt.ff.dicet tamẽ
tex.hoc non dt q post morã seu lit.9.e.creuerit,sm gl.in vers.
1 9testaret logr qn decreuit post morã. ¶ †Intex.ibi,p iudicez
i.mediante iudice seu corã iudice.no.q lz relatiuũ qd, positum
hic soleat regl'r esse relatiuũ sbe nõ aut qualitatis,vt p glo.in.l.
vnica verbo pferunt.C.de sed que pro eo q inter.et insti.d inu
ti.stipu.§.alteri tñ hic iacere vr relationẽ qualitatis qz nõ idẽ
vinũ,et sic nõ ea spẽs et substantia reddi dz q mutuo sz satis est
q reddat idẽ genus et sub eaqualitate.l.ij.in prin.et.l.cũ qd.ff.
eo.vel dici potest hic ea substantia pp oimodã similitudinẽ qz
bz illud q reddit in genere cõ eo q mutuatum fuit sm,Jac.de
are.et Bar.p.d.l.ij §.j.bñ facit qd no.gl.fi.ff.de magi.cõue.qz
alle.in.d.l.j.in prin.et p eo q ibi dixi facit iste tex.eũ h not.p
Bar.ad idẽ facit q no.gl.in.l.iij.neg.gest.et in.l.dnm.C.d in
2 iur.et in.l.iulianus.ff.de hered.insti.dũ dicit † q relatiuũ que,
facit simplicẽ relationẽ in gñe et non in specie vt illo exemplo
3 mulier dampnauit que saluabit. ¶ †Scdo no.q dies interpel
c lat p homine et in mora cõstituit sicut litis 9te.vt h et.l.magnã
C.de 9tra.et cõ.stipulone.l.quotiens in diem,cũ.l.seq.ff.de ver
bo.ob.vbi ei pbat hoc esse verũ in die tacita,et in.l.si ita stipu
latus essem ab eo te.e.tit.et no.gl.in.l.si mora.ff.solu.mat.de quo
dic vt plene p Bar.in.l.ita stipulatus in.ij.q prin.de ver.ob.
dixi in d.l.quotiens in diem. De alijs autem modis cõstituen
di in mora dictũ fuit in.l.qd te.ff.eo.tertio no.q mutuatũ red
di dz non solum in eadẽ bonitate intrinseca,vt.d.l.cũ qd.sz et
extrinseca qd intellige concurrente mora,vt hec habetur.
4 ¶ †Quarto no.pcedere arg.de tpe ad locum vt hic et.l.fi.de
tri.et.l.ratio.§.si per venditorem ff.de act.emp.l.nemo potest d
leg.j.et.d.l.quotiens in diem.cum.l.seq.et facit ad.qd.not.per
5 glo.in cle.ij.ad fi.ver.regularem de censi.†similiter pcedit ar
gu.de rebus ad tps.l.miles ita ver.et qz diximus.ff.de re.mili.
6 ¶ †Quinto no.q quo ad estimationem dz attendi locus vbi
vinũ dari dz et hoc dicunt Cyn h in tepe.et Albe.de ros.fuis
se determinatum in.q.de vino vendito in Marchia q dari de
beat ferrarie et agebat ad reicissionem 9tus tanqz venditio fa
cta esset pro minus dimidia iusti precij iuxta.l.ij.C.d rescin.vẽ
di.deberet attendi quanti vinum valeret Ferrarie.benefacit.l.
7 9tixisse.ff.de act.et ob. ¶ †Sexto no.q vbi nõ est actũ q res tra
dat in certo loco vr esse actum q tradat in loco vbi de iure pe
tetur in iudicio,vt hic cum gl.fi.et.d.l.fi.ff.de tri.et.l.q legatum
.ff.de iud.per que iura ita no.decidit Bar.in.l.item illa.ff.d cõ
sti.pec.in.iij.col.q sane intelligo qñ aliqd omnino in genere
debebatur.secus si in specie, vt probatur in.d.l.q legatum in
prin.iuncto versi.preterea.et ideo videtur q si promitto tibi spo
re.x.amphoras vini de Vicẽtia teneor illũ tibi dare Vicẽtie
qz non in genere simplr vinum pmisi per.d.ver.preterea.et ita
põt intelligi tex.in.d.l.ratio.§.fi.in fi.s.q ibi venditum fuerit
Rome vinum de brundusio nõ dari debebit brundusij,et ita il
lum tex.ibi intelligit Fulg.lz gl.ibi aliter intelligat. ¶ In gl.
in verbo,contestaretur.ibi,petitum fuit.s.extra iudiciũ d qua
petitione gl.nostra hic intellexit responsionem iurisconsulti h
et hic est vna lec. ¶ Alia est q respõsio iurisc.intelligat de pe
titione iudicis de qua factum fuit quesitum expressum in text.
et ita.ij.lec.est vera quando nõ precessit alias interpellatio, lz
n.precesserit libellus hic non sufficit p interpellatione.l.denũ
ciasse.in prin.et ibi no.Barto.ff.de adul.fact.l.libertus aduer
sus.ff.de in ius voc.et no.Ang hic dicens hoc esse de mẽte gl.
in hac.l.et in.l.in hac,et in.l.fi.de triti.dum dicunt vt per litem
hoc ẽt voluit Bal.in.l.acceptã.C.de sur.fact.l.pecunie tenebris.ff.d vsu.l.q si nol
lim.§.si qs ita.ff.d edil.edi.et no.h q debitor gñis tenet qzti pluris res fuit a tempo
re more et q aliq singlr litãt nisi pluris fuisset vna die post morã alia die nõ qm pre
tia momẽtanea nõ attẽdunt.l.pretia rer.ff.ad.l.fal.vbi Imo per illũ text.litat hãc.l.
Alex.de Imo.sup.ij.ff.ve.

me.§.duo fres i
vij.co.ff.d vbo.
ob.T.Diplo.
c ¶ L.vnum p
mitte q alia est
bonitas intrinseca
vt q vz.et ita lo
qt h lex ista qd
estimatio iur a
ctiõis dbet qñ ẽ
pmissa p stiplo
nẽ.l.sudũ co.ff.
d not.offõ vero
iudicis dbet qñ
post morã cre
uit vl dcreuit es
mutuata inpcio
q estiatio dbet
qzti plurimi p'
morã creuit vel
dcreuit res.ita
logt h tex.item
q tractat a quo
tpe crescit esti
matio qzti plu
rimi.itẽ vsqz ad
quot tps acrescat
tractat bart.i.l.
ij.§ i h.ff.cõ.itẽ
q ista.l.logtur
vno mõ q dcre
uit alio mõ qd
creuit itẽ q log
tur in estiatione
re icipiẽte cre
cere dñt icipiẽ
te crescere a tpe
li.9 e.et h varie
tas isurgit ex il
lud vbũ petitũ.
Fran. cur.
c ¶ Pro hoie
add idẽ ẽ l bo
ra bald.l.vnica.
C.ne li.ter.pro
uo.i.ũ.co.et hoc
pcedit siue dies
sit apposita ab
hoie, siue a.l.c.
potuit.d loc.et
aduerte q si cre
ditor, et debitor
eẽnt diuersi fori
q sit debitor va
dat ad domũ cre
ditoris vt reci
piat pecuniã nõ
cõstituit debito
rez in mora per
diei lapsũ.l.itẽ
illa.vbi bar.ff.de
9stit.pe.bal.i.l.
ij.ff.ti.j.l.vij.qd.
pn.q no.nec ob
liuiõi tradas ex
quo multi inad
uertenter errãt,

facit.l.si stulos.§.frumētū.ff.de ḡbē.em.⁊ hoc vȝ placere bal. hic ⁊ ē iuris hu manū lȝ Cum. in.l.cū reo.§ fi na.⁊ in.d.l.pre dia dicat ꝙ ꝯ morā nō dȝ at tēdi cū ita sō momentanea. non ob.l.pretia. qꝛ nō loquit i mo roso.vel respō de vt p glo.in d.l. pretia.Frā cis.Cur.
a ¶ In gl.mn. p itelligētia h⁹ gl.ꝑmitte ꝙ qs ꝑt ꝯstitui i mo ra irregulariab sqȝ iterp^llōe io diciali vel ex in diciali vt in cn fn.l.cū qdā.§ fi seno.ff.de vsu.l.i. minorū.C.in q bus cau.idē in debitore eccle sie ex ꝯcm bo ne fidei vel vlti. volū.vt p glo. in.§ itē mixta isti.de ac.idem in dote in.l.fi nali.§ preterea. C.de iure.do. idē vbi aliter ex litigatorib⁹ ipse nit p pre sna vl ad diē.ff.de vb. ob.itē q̄dā ē mo ra regularis p m in p interpella tionē hominis iudicialem vel extraiudicialē vel per lapsū diei appositū qui an.l.mora. in prin.ff.de vsu ris.⁊ vide ale. nd limi. Saly. hic in.l.q ro me.in prin.ff.de ver.obl.

contesta.constitui reum in mora.† Ex quo dicit insurgere vnū
mirabile f.ꝙ lȝ alias vna sola reqsitio sufficiat ad ꝯstituendum
quē in mora.l.cum fero.§.vsuras de leg.ij.l.mora.in prin.⁊ ibi
no.ff.de vsur.hic fallit nisi qs ceperit regrere ꝑ viā iudicij cepi
qꝛ nō dicef ꝯstitutus in mora reus,nisi cū pnentū fuerit ad lit.
ꝯte qꝛ añ non dꝛ cepisse iudiciū facit.l.amplius.ff. rem ra.ha.⁊
in auc.q semel.C.quo ⁊ qñ iu.⁊.l.i.C.de iud.q̄ȝ ipse alle. Pri
ma ergo lec.pcedit qñ precessisset iterpellatio extraiudicialis añ
lit.ꝯte.qꝛ ꝑ illā ꝯstitutus est reus in mora.¶ In ea.ibi, in iudi
cē ⁊c.intellige tū circa lit.ꝯtest vt differat ab eo ꝙ seqꝫ in glos.
¶ In ea.ibi,minus valoit ⁊c.f.q̄ȝ valeret tpe ꝯctus tū valuit
plus tpe quo petitū fuit vinū q̄ȝ valuerit post,nā si pluris va-
luisset post et attenderet illud tpꝰ vsqȝ ad sniam.l. in re furti.
ff.ex cā.ff.de ꝯdi.fur.l.vbi.§.i.ff.de eden.⁊.d.l.rō.§.si ꝑ vendi-
torē.⁊ no.in gl.seq.q̄ all.d.l.in hac.in fi.sȝ debuit allegare illā.
l.in prin ⁊ in ver.si vero deficit.qꝛ in fi.illa.l.vꝫ idē ꝙ ista scȝ
ꝙ attendit tpꝰ more.¶ In glo.in ver.tunc scda sol.magis cō
muniter tenef ⁊ ꝑm illā ꝯcordat illam.l.cū ista.qꝛ debet attendi
tpꝰ cōuentū.Cy.tū Bar.⁊ ceteri post eos sustinēt primā sol.
intelligēdo eā ꝙ hic tex.loquif in reo,sȝ.l.ꝯria loquaf in fide
12 iussore q se obligauit eo tpe quo mora rei precesserat,vñ meri-
to tūc inspicitur tpꝰ ꝯctus ipsius fideiussoris,qꝛ tūc erat mora ꝯ
cta ⁊ hāc sol.posuit gl.clare in.d.l.quotiens in diē in.j.solut.
9 † Ex quo hꝫ notari ꝙ nō solū mora principalis precedēs nocet
fideiussori dato añ morā,vt.d.l.morā.ff.de vb.ob.sȝ ēt nocet ei
10 go aus est post morā.¶ † Itē hēbis notare ex eadē ꝙ ꝑ rōnē
fideiussoris nō purgat mora pcedēs ⁊ ad hāc so.facit qꝛ fideiuf
sor vȝ in dubio intercedere.l.gro.in prin.ff.loc.ibi.cū ibi no.l.si
qs pro eo.§.si nūmos.ff.de fideiuss.⁊ in pposito no.plene Bar.
in.l.fi.circa pe.col.ff.de eo ꝙ cer.loc.⁊ nisi ita suppleꝫ ista pri-
ma sol.non pcederet qꝛ non dȝ esse deterioris ꝯdōnis fideius-
sor q obligaf ex facto alterius q̄ȝ reus principalis qui obligaf
ex pprio.l.sanci.⁊ ibi no.C.de fideiuf.ex hoc hēs ꝙ tpꝰ circa
estimationē attendi dȝ qñ agiꝫ ꝯ fideiussorē.¶ Si aūt querit
11 an tpꝰ attēdi dȝ qñ fideiussor agit ꝯ debitorē ꝑ quo soluit dic
† vt in.l.hominē.ff.mā.gl.mag.⁰ in prin.no.ex gl. ꝙ interpella
tio extraiudicialis in mora ꝯstituit put hic.l.j.§.nūc.ff.de ope.
no.nun.ꝙ signāter limita vt hēs ꝑ Bar.in.l.si ex legati.ff.de v
bo.ob.vbi ēt allegat plures gl.cū ista ꝯcordantes.¶ Aliā sin
gularē limitationē dedit Saly.in.l.sȝ si alia.ff.de ꝯsti.pecu.per
illum tex.⁊ in.l.si pacto quo penā.C.de pac.i.nisi creditor pri-
mo fuisset in mora recipiēdi.nā si ipse postea velit in mora con
stituere debitorē hic non poterit facere per interpellationē ex
traiudicialē sȝ reqrif lit.ꝯte.vt in.d.l.sed si alia q̄ȝ ita ipse itel-
ligit ⁊ dicit illā.l.esse singularem ⁊ hoc est suum nouum dictū
sȝ ꝯtū alle.tex.in.l.celsus.§.fi.cum.l.seq.ff.de vrb.⁊ ad.l.sȝ si
alias.rñde ꝙ ibi añ lit.ꝯte.nō fuerit facta ꝑ actorē alia iterpel-
latio non mirum si expectaf lit.ꝯte.vt dcm̄ fuit.ff.vel dic ꝙ ille
tex.nihil facit intelligēdo eū prout intelligit Barto.⁊ plenius
Bar.in.l.interdum.§.fi.de ver.ob.⁊ Bal.in.l.accepiā.in.ꝯ
q.C.de vsu.⁊ de hac limitatione aliquid pungit Bal.in.d.l.si
ex legati in additio.sed tandem se remittit ad.d.l.sȝ si alia.¶ In
ea.ibi,tempus accepti iudicij considerare ⁊c.qꝛ glo.ista in pn.
dixerat attendi debere tempus petitionis etiā si fuisset extra
iudicialis.modo arguit contra illud.⁊ ad istud primū ꝯtū cō
ter tenetur secunda sol.f.ꝙ in.l.contraria non precesserit inter-
pellatio que constituerit in mora ante lit.contesta.secus si pre-
cessisset interpellatio,vt hic,maxime dum tex.h.d.attendi de-
bere tempus adiectum in contractu,probatur etiam per.l.ho-
minem.ff.man.⁊ per.l.in hac.in fi.de tri.Dicit tū Fulg. hic ꝙ
preceptor suus.d.Christophō.de castel.in extraordinarijs,te-
nebat contrarium,volens ꝙ quantum ad estimationē seu eius
incrementum cum non sufficiat mora precedens lit.conte.sȝ ꝙ
requiratur lit.contest.sicut requiritur quoad consequendū cō
modum fructuū.l.cum fundus.in prin.ff.eo.tamen Fulg.⁊ cete
ri cōiter tenent sententiam glo.qꝛ ad iura .ff.allega.responderi
non potest ⁊ ad.l.cum fundus.potest responderi ꝙ nos loqui-
mur in estimatione que succedit loco rei,⁊ representat ipsam
rē principalem,ꝙ non est in fructibus.posset ēt quo ad fructꝰ
agi tali forma ꝙ etiam in fructibus attenderetur tempus more
f.si agatur quanti plurimi valoit fundus tempore more pro-
pter fructus tunc pendentes vt singulariter probat Bart.in.l.
si filius.§.j.ff.de ver.ob.¶ Vltimam vero sol.hic positam in
gl.cōmuniter damnant doc.qꝛ diuinat,⁊ etiam qꝛ si in glo. ha-
beris illa verba videlicet.non volebat ⁊c.non esset verū,quia
sequeretur quod melioris conditionis esset ille qui erat contu

max,q̄ȝ ille qui non erat contumax.contra.l.seruius.ff.quod vi
aut clam.⁊.l.non solum.ff.de nota.nam si attendi deberet solū
tempus lit.conte.quando reus non volebat soluere sequitur ꝙ
si prius tempore interpellationis vinum plus valuit q̄ȝ tempo-
re lit.conte.erit melioris cōditionis q̄ȝ ille qui voluit soluere in
quo attenderetur tempus more.Quidam vero libri habent nō
valebat,tunc etiam diuinat,⁊ dicit.tamen Angel.hic quod ex
ista glo.habetis vnum mirabile.f.ꝙ difficultas prestationis ex-
cusabit debitorem generis a mora vsqȝ ad lit.contest.si talis mo
ra fuit prius contracta per interpellationem,secus si fuit con-
tra per lit.conte.sed ipse non putat hoc esse verum per ea que
dicta fuerunt in.l.quod te.ff.eo.vbi istam glos.allegauit Salyc.
etiam hic dicit ꝙ hec gloss.non videtur verum dicere,quia cū
durat eu difficultas tempore lit.contest.debet excusari a mora
sicut excusabaf ante lit.conte.nisi sȝ eum dicamus ꝙ tēpore li.
conte.soluere poterat sed prius nō.vel forte aliter dici posset ⁊
subtiliter ꝑm eum ꝙ licet etiam tempore lit.conte.non poterat
soluere,tamen dicatur morā committere ⁊ ad interesse veniēs
ratione maioris estimationis teneatur,⁊ hoc in eius odiū qui
accipiēdo iudiciū negauit.secus si fateretur sed impossibilita-
12 tē suam allegaret,† sic ⁊ alias negātibus pena iponif.l.ꝯ ne-
gātē.C.ad.l.aqui.⁊ in auc.ꝯ q ppriam.C.de non nu.pe.⁊ iō di
se putare istā gl.esse valde notādā ad hoc,sȝ quicquid ipse di-
cat diuinādo circa istā gl.non vȝ ꝙ hec sua cōclusio iure pbe-
tur,nam ⁊ si aliqua pena imponaf negantibus a iure qñqȝ,non
sequitur ꝙ in casu debeat pena de qua hic,imponi negāti cum
in penalibus regulariter non fiat extensio vt no.in.c.j.de tem-
po.or.in.vi.⁊ in.c.si post q̄ȝ.§.i.de elec.eo.lib.facit.l.cū qui-
dā,cū fi.ff.de lib.⁊ post.Ro.h seqꝫ istā gl.declarādā vt facit Sa
ly.lȝ de eo mētionē nō faciat,⁊ plus Ro.ꝙ ēt post negationē
factā ante lit.conte.difficultas non excusat a mora vt.d.l.ꝯ ne-
gātē cū si.dic vt.ff.pri.⁊ de illo articulo an difficultas excuset
a mora remitto ad ea q̄ dicta fuerūt in.d.l.ꝙ te.¶ In ea.ibi,sȝ
certe ⁊c.gl.hic incipit arguere ꝙ attendaf tpꝰ ꝯctus adduo
cēdo iura prime ꝯria.¶ In ea.ibi,dic ꝙ ibi erat ⁊c.verū ē so.
qꝛ noloit sentire gl.f.ꝙ in.l.ꝯria estimatio debebaf iure actio-
nis nō variaf estimatio ab eo tpe q̄ cepit actio ad estimationē
cōpetere.⁊ ad idē hū facit tex.in.l.si id ꝙ.§.fi.ff.de ꝯsti.pe.⁊ in
l.vbi.in fi.ff.de edē.⁊ in.d.l.hoiem.in pn.sed hic nō debef esti
matio iure actionis.nō.n h pmissa fuit estimatio,sicut fuit i.l.
ꝯria sȝ venit h offi.iud.mercenario rōne more merito attēden-
dū ē tpꝰ more.¶ In ea.ibi,h debaf ex ꝯcu stricti iuris sibi bo
13 ne fidei ⁊c.Bar.hāc sol.ipugnat qꝛ in ꝯcu† emptionis picu-
lū deteriorationis spectat ad emptorē vēdi or non est in mora
l.j.in pn.⁊.l.necessario.in pn.ff.de peri.⁊ cōmo.rei vē.sȝ si verū
eēt so.gl.piculū eēt vēditoris ēt añ morā suā. Saly.tū h dixit
ꝙ hec rō bar.nō est sufficiens rephēsio ꝯ glo.qꝛ illud qd dicit
bar.procedit qñ nulla vnqȝ cōmissa est mora,nos aūt loquimur
qñ mora cōmissa est ⁊ nulla operaf ꝙ inspiciaf tpꝰ precedens.
f.tpꝰ ꝯctus,tñ dicit ꝙ opi.gl.sibi nō plȝ alia ratione qꝛ si in ꝯ-
ctu mutui qui est gratuitus ⁊ ex liberalitate mutuātis factus nō
succurrif mutuāti vt attēdaf tpꝰ ꝯctus vt hic multominus dȝ at
tendi in ꝯctu emptionis qui non est gratuitus.¶ Puto etiā
ꝙ bar recta rōne reprehendit glo.qꝛ sicut qñ nulla cōmissa est
mora venditoris periculum ⁊ damnum dȝ esse emptoris,ita ēt
qñ ꝑ parte emptoris cōmissa est,⁊ pro parte non,periculū non
debet spectare ad venditorē pro ea parte pro qua nō fuit in mo
ra ar g.l.que de tota.in prin.ff.de rei vendi.vnde alia fuit sol.ad
hoc terribile ꝯrium Dy.Pe.Cy.⁊ Jac.but.quam vide ⁊ per
Bar.qui eam tanqȝ diuinantem reprehendit.¶ Alia insuper
fuit sol.Guil.de cu.quam etiam hic vide per Bar.Distingue
bat enim Guil.aut debitor vult tradere vinum,⁊ tunc habet lo-
cum contrarium.aut non vult tradere ⁊ tūc attenditur tempus
more non autem tempus contractus,vt hic,Et ratio diuersita-
tis secundum Guil.erat quia quando non vult tradere facit il-
lud quod tempore contractus obligabatur vnde tūc si quid vl
tra petitur est necesse recurrere ad tempus more.poterat etiā
esse ratio diuersitatis,qꝛ maior videtur esse mora in primo ca-
su propter perseuerantiam q̄ȝ in scdo tū Bar.reprehendit sol.
Guil.primo per.l.ꝯriam ibi dum text.dicit,si per venditorem
mora fuerit.vt hic per eum.scdo mouef,qꝛ iura dicunt ꝙ si res
vendita non tradatur agitur ad interesse.l.j.in princi.ff.de act.
emp.lȝ in interesse haberi dȝ rō vtilitatis non solum creditoris
sed ēt debitoris.l.ij.in princi.ff.de eo qd cer.lo.sed si vera esset
opin.Guil non haberet rō vtilitatis debitoris si vinum ante sol
morā decreuisset qꝛ deberet ꝑm Guil.attendi tēpus ꝯctus quo
tpe plus

tpe plus valuit. vnde rñdet Bar. ad 2trm qd ibi tpe 2ctus fuit cõmissa mora per venditorem, eo q sibi tunc fuerat solutũ precium per quod implementũ videtur tacite in mora constitutus si ipse non impleat. l. curabit. C. de act. em. l. iulianus. §. ex vẽditio. ff. de ac. emp. Bald. hic in lec. ordi. transit cũ Bar. sz in alia lec. antiq. refert. d. opi. Gui. et opi. gl. positoꝝ in 2trio et aliter nõ firmat. Pe. idẽ Ang. hic trãsit cũ Bar. Sal. hoc reprehẽdit opi. bart. q2 diuinare est q in 2trio precium fuerit solutum tpe 2ctus. Et rñdet ad. d. l. curabit, cuz si. q ibi hoc operat nõ solũ implemẽtum factum ab vno ex 2hentibus alteri sed etiã perceptio fructuum inceri facta per eum cui impletum est, qd̃ nõ aũt hic non est et ideo tenet opi. Gui. de cu. dicẽtis q ẽt eã approbat do. suus Ric. de saly. et rñdet ad duas rõnes preallé. p quas bart. impugnat opi. Gui. Nã p prima nõ ob. q2 fm Sal. non est semp verũ q verba preteriti tpis habeãt annexã abnegationẽ plenius maxime qñ in vim 2ditionis apponunt, vt fuit in. d. §. si p vẽditorẽ. nisi tñ alle. sz sustinẽdo reprehẽsionẽ factã 2 Gui. p Bart. potes pro Bar. allegare gl. in. l. certum. §. j. in verbo, cõfessus fuis. et ibi Bar. ff. de confes. et q2 illud verbũ fuerit, positum in. § si per venditorem non denotat perseuerantiam, vt pz in. l. si quis stipulatus sit stichum. in prin. ff. de verb. ob. ¶ Ad scđam vero rõnem, quã adducebat Bar. 2 Gui. rñdet Saly. q illa posset habere locũ qñ de tpe solutionis fuisset cõuentũ sicut loquit tex. in. d. l. ij. alleg. per Bar. q intelligit qñ erat conuentũ de certo loco. ad hoc vltimum etiam 2 Saly. forsisse posset replicari q hic inest in promissione tps. s. cum petitum fuerit. l. si decez cũ petiero. ff. de ver. ob. cum ibi no. ¶ Preterea opi. Gui. etiam magnam continet diuinationem ad istam. l. et ad istum. § si p vẽditorem. hic fulgo. sequutus do. Christ. de cast. reprehendit solu. Bar. q2 sequeret q incontinenti postq̃ vẽditor preciũ habuit teneret de interitu, q2 esset in mora hoc aũt vr̃ esse 2. l. rãlis. ver. sed si scyphos. cũ gl. j. in pe. so. approbata. ff. de prescri. ver. iuncta. l. ij. ff. de rer. pmu. dum ibi dr̃ pmutationẽ esse similem emptioni et in pmutatione implemẽtum nõ facit q ille cui impletum est teneat ad estimationẽ rei postea perẽpte, vt in. d. verbo. sed si scyphos. ¶ Preterea opi. Bar. vr̃ 2. d. l. curabit. in fi. vbi p tale implementum non constituit in mora ille cui impletur preterq̃ ad hoc ne lucrum sentiat, vt ibi. sed qñ agit vt dãnum sentiat ratione more vt esset in proposito nostro nõ repitur q dicat constitutus in mora. Pau. de ca. hic primo sz opi. Bar. postea in fi. sz cũ ful. et 2cludit q quo ad hoc vt ille cui implemẽtũ est patiat dãnũ seu periculũ interitus vel q teneat ad estimationẽ que creuit a tẽpore implemẽti sibi facti nõ sit i mora, q2 iure nõ pbat imo fm eũ 2trũ pbat in. d. §. si p vẽditorem vers. mora vbi satis est qd fuerit paratus vẽditor tradere. et pro hoc ẽt facit q2 in casu. d. §. si p venditorẽ. non requirebat q venditor vinum portaret ad domũ emptoris, † sz emptor dz ire ad domũ vẽditoris, et illud petere et suis expẽsis portare. l. j. §. lz. ff. de peri. et cõmo. rei ven. et no. Bar. in. l. item illa. in fi. pn. ff. de constit. pec. Pro ista opi. etiam facit, q2 illud qd not. Cy. et bart. in. l. in minorum. C. in q. cau. in inte. resti. nõ est ne. vbi volũt q hodie demũ habeat locum dispositio. d. l. curabit cũ si. si emptor fructus percepit vel percipere potuit ergo solũ impedimentũ factũ 2henti a 2hente nõ sufficit a illi, ibi enim pbari videtur q p momentaneũ implementuz ex quo dici non põt q illico percepit fructũ ipse recipiens debeat obligari ad periculum interitus vel ad preciũ totale aut q̃ti plurimi dato q estimatio sine facto suo postea decrescat. et pro hac opi. alle. gl. in. l. fi. in verbo, dares. iuncto tex. ff. de 2di. ob cau. intelligendo q illud qd dicit gl. ibi in vẽditione qñ vẽditori impletum erat sicut loquitur tex. ibi, ita etiam sz Nic. de nea. post Odr. in. l. de diuisione. ff. so. ma. et Pau. de cast. ibi, et in. d. §. si per venditorem. et in. d. §. ex venditio. et ideo intelligũt isti q in. d. §. si per vẽditorem emptor interpellauit vẽditorem tpe 2ctus et etiam pciũ soluit q2 alias sine pcij solutione nõ teneret venditor tradere. l. iulianus. §. offerri. ff. de ac. emp. vel potest intelligi q ibi actum fuit tẽpore 2ctus q statim vinũ traderet vt ibi per glo. et ad istam sol. põt optime adaptari in effectu sol. Dyn. Pe. et seq. quã refert hic Bar. et ita teneo q̃uis Ro. hoc improbãdo sol. Bar. vt 15 facit Saly. transeat postea simpliciter cum opin. Gui. ¶ † In ea. ibi, sed fm hoc erit et c. hoc format glo. aliam oppo. q in stricti iuris 2tribus attendat nõ tps interpellationis extraiudicialis sed tẽpus lit. conte. in 2tribus vero bonefidei attendat non tẽpus 2ctus vt in proximo 2trio gl. dixerat, sz tempus more p. l. iij. §. in hac. et sic gl. videt hoc intelligere q dñt tex. in. d. §. in hac. dicit in 2tribus bonefidei attendẽdũ esse tps rei iudicãde exponatur. i. tps more quo iudicari et 2dẽnari potuit vel debuit prout etiam exponit ibi p gl. in vna expositione. et. j. sol. tradita hic in gl. reprobat p gl. j. proxime fm Azo. p. d. §. in hac. in verbo, q̃ti res sit. et ponit scđaz rñsionẽ Azo. q ibi loquit de tẽpore lit. cõte. vsq ad q crescere põt estimatio. hic aũt de tẽpore a quo incipit crescere. i. a tpe more. sed ista etiam reprobat. q2 si p lit. 2te. impediret quominus posset vltra crescere estimatio 2 morosum sequeret q li. 2te. vtilis eẽt ipsi reo et nociua actori 2. l. aliem. ff de noua. et. l. nõ solet. ff de re iu. et sequeret q geminata mora q̃ inducit per li. 2te. sequutã post primã moram minus noceret q̃ pma simplex mora. Preterea est 2. d. l. vbi §. j. cũ alijs. ff. alle. vbi pz q saltem vsq ad sniam crescere pt, sõ gl. i. volẽs hanc sol. defendere dicit q in. §. in hac res perijt vnde nõ põt amplius crescere, sz hic debebatur genus q perire nõ põt. l. incẽdiũ. C. si cert. pe. hec etiam nõ est bona rñsio. j. q2 diuinat scđo q2 si res perijt nõ crescit estimatio q2 crescere nõ c põt. ergo hoc nõ esset ex natura 2ctus stricti iuris, vt est de mẽte gl. que dicit q in. § i hac sit differentia inter 2ctus bonefidei et stricti iuris. Tertio, q2 qñ res perijt dz attẽdi tps more. nam vsq ad illud tps crescit estimatio. l. in hac. ff de tritl. Alie solutiones dantur per glo. in. d. § in hac. et in. d. l. in hac. que cõiter d reprobant ibi per doc. et ibi dicit Bar. in. d. §. in hac. q i intellectu illius. § obtenebrata fuerunt ingenia antiquorum. Guil. de cu. hoc respondet q ille tex. in fi. dum loquitur de tpe li. cont. intelligit quo ad fructus et sic concordat cum. l. cuz fundus. in prin. ff. eod. nos autem loquimur de estimatione rei. nec obst. ad hoc tex. in. d. § in hac in ver. q̃ti res sit. q2 ibi loquit de estimatione rei, et non 2dicit huic. l. accipiendo ibi tps rei iudicande pro tpe more, vt dixi, vel etiam accipiendo illa verba p tpe sententie. nõ obst. q2 ille tex. in illa parte loquit pnia, quo ad estimationẽ probandã per iuramentum in litẽ q est affectionis qd defert in actionibus bonefidei iuxta. l. in actionibus. ff. de in li. iurã. hic aũt loquitur in estimatione probanda fm veritatez, et cũ ista sol. vr̃ transit e Bar. hic, sed ipsemet Bar. in. d. §. in hac. in vij et. viij. lec. illius. § dicit q iste intellectus vltimus Gui. nõ congruit illi. §. i. q loquatur partim de estimatione rei, partim de fructibus, q2 totus vr̃ loqui de estimatione rei et sõ intelligit q ibi in prin. velit tex. dicere quod in actionibus bonefidei ille qui vult per iurm in litem quod est affectionis probare estimationem dz iurare p q̃to nollet illa carere tpe snie, et sic dz estimationem referre ad tps snie, sed in 2tribus stricti iuris in quibus prestat iurm in litem q est veritatis re perẽpta. d. l. in actionibus. § plane. dz argm referre ad tempus lit. conte. vt in d. § in hac in fi. et hoc vltimum intelligit Bar. esse ver nisi ante lit. conte. dolus vel mora per reum 2missa fuit circa rem determinatam actione stricti iuris, q2 tunc pari rõe posset iurm veritatis referri ad tempus more, et sic concordabitur ille tex. cuz ista. l. que loquitur de pbanda estimatione per veritatem in 2ctu stricti iuris et nõ per iurm in litem affectionis, vt ibi pleni⁹ p eum et cũ eo transit Bal. ibi, et ẽt Bal. hic in lec. antiq. idem ẽt sz Saly. ibi, et hic lz male referat verba Bal. q2 dicit q bar. vult precise q in actionibus stricti iuris iurm referat ad tẽpus lit. conte. et non ad tempus more. Ful. hic dicit q 2 intellectum Bar. facit tex. in. d. § in hac ibi q̃ti res sit q̃ verba ostẽdũt q loquat de vera estimatione et nõ de illa que fit p affectionẽ, et infra in litem. l. si tutor. ff. de in lit. iur. et. l. hec verba q̃ti et. l. inter hec verba. ff. de ver. sig. dũz dicit posse intelligi q ibi tex. in verbo rei iudicãde, exponat. i. a tpe more. prout ẽt dcm̃ fuit. ff. ponit ẽt aliam intellectum q violare vr̃ illum tex. et postea et dicit teneatis q vultis. ¶ Aduertendum est q ille tex. omno vr̃ facere velle differentiam inter 2ctus bonefidei et stricti iuris vnde si exponeremus ibi rei iudicande. i. more sequeret q in sequenti rñ. tex. ibi vellet q in 2tribus stricti iuris non attẽderet tempus more 2 istum tex. de die solutionis adiecto in 2trm et 2. d. l. i hac in fi. vñ dicta expositio non vr̃ bona ipsemet Fulg. in. d. §. i hac transit cum Bar. ibi Pau. de ca. hic transit cũ intellectu Guiliel. de cu. et Bar. et tenendo illum potes respondere ad. d. l. si tutor. cum si. alle. p Ful. q ẽt illa verba q̃ti res sit satẽ largo modo accepta pñt importare estimationem probatam p iurm in litem affectionis. i. pe. §. in eum. ff. ne q̃s eũ q in ius vo. est vi exi. et. l. arbitrio in pn. cum glo. in verbo q̃ti ea res. iuncto. §. j. ff. de 16 dolo. † tñ difficile est videre rõnem diuersitatis quare in iuramento in litem q est affectionis debeat iurãs se referre ad tempus snie. secus in iuro in litem qd est veritatis fm intellectum Bar. et in hoc Bar. in. d. §. in hac videt assignare rõnem que tñ videt infringi p ea q̃ ipsemet dicit in. d. l. in actionibus. in. iij.

a ¶ Nõ sufficit. adde q frãcis. de are. 2 sil. cl. in. viij. co. sz q ex iplemẽto q̃s nõ 2stituat in mora et alle. Cy. et Bal. in d. l. in minorum. et dic q nõ reperit iure cautum q ille cui fit implemẽtũ si nõ implet p parte sua patiatur aliqd dãnũ vel penã et dic eẽ casum in 2trariũ in. c. j. §. lz si de feu. sue. contro. et sõ ibi concludit q legatarius cui res iscrib luit sub mõ si ei impletum fuit nõ 2stituat in mora absq interpellatione et non implet modum.

vogãte fuit fine vlla cul. ꝛ fuit in leuissima tñ, sed si fuisset in le ui culpa p̃cul̃ ptinet et ad ꝓm g culpãlenẽ ꝯmisit q̃uis dñs rogauerit eũ post q̃ recipiẽs erat cõmodũ pceperunt, vt q: ba bitur⁹ erat mutue pecuniã ex h redigẽdo, vel erat stationarius rogat⁹ a dño vt librũ vẽderet ꝛ erat bitur⁹ mercedẽ p vẽditiõe p id q̃ bz l.l. si vt certo. §. nũc videndũ. ff. ꝯmo. q: ꝯtr⁹ erat fact⁹ gra vtriusq̃, sz pau. d̃ ea. h i distĩcõne sua tz ꝯtiũ. l. q ẽt qñ recipiẽs erat ꝯmodũ pceperat⁹ nõ tenet nisi de dolo, ꝛ lata culpa qñ dñs rogauit p d. l. si gratuitã. mihi magis pl3 opi. Saly. q: tex. ꝛ gl. h intelligit qñ recipiẽs fuit i culpa leuissima vt dcm̃ ẽ ꝯtrus innoiati de qbus loqtur tex. fu. d. l. si gratuitã dñt in hoc regulari ẽm naturam ꝯtrũ noiatoꝝ qb⁹ assimilant. l. j. §. si qs seruum, ꝛ ibi gl. in ṽbo. culpã. ff. depo. ergo cũ in ꝯtrib⁹ noiatis qñ celebrant gra vtriusq̃ veniat leuis culpa vt. d. §. nũc videndũ ꝛ operat dictus rogatus dãtis, vt qñ essemus in dubio psumatur factus gratia dãtis, vt in. d. l. si gratuitam.

Vel dic sors taxatiua. qd aut in confessione creditoris si ꝯfiteat minorem summã q̃ ꝯe sibi debeat an intelligat taxatiue tñ vt ibi p̃ indicat vide bar. in. l. rõnes cũ gl. C. de pb. ꝛ in. l. si cũ dos ff. re. amo. a. in l. si qdẽ C. contrã fact. ꝛ ibi vide Jas. infi. vbi ẽe ponit qd si pfe ratur a teste, ꝛ ibi põit pitues ꝯclõ. ꝛ. lo.

SVMMARIVM

1 Pactum de nõ petẽdo, an & qñ tollat naturalẽ, & elidat ciuilẽ.
2 Minor summa simpliciter ꝓlata in pcõ intelligit cũ dictiõe tm̃.
3 Vsura an & quando praesumatur.
4 Debitor promittens soluere c. tali die, qd si non solueret, ꝓmi sit dare tot pignora ꝓquiualentia infra octo dies, q̃ si nõ faceret promisit soluere poenam, an sit usura.

Si tibi. Oblo q̃ re ꝯbit̃ ẽe ex ꝯsensu ptiũ ꝯbi i min⁹ q̃ datũ fuerit sz i plus nõ. h. d. ¶ †No. ex p:in.
1 tex. fin. ẽz bal. h in lec. anti. p quẽ ꝓbat q̃ lz pcm̃ de nõ petẽdo tollat nãlẽ oblõnẽ ꝛ elidat ciuilẽ. l. si vn⁹. §. pact⁹ ne peteret. ff. d̃ pac. tñ illõ ẽ veꝝ qñ fit post actiõis natiuitatẽ, sz vbi pcm̃ ap ponit i ꝓo oblõnis ortu ipedit ipso iure ortũ vtriusq̃, vt h fac. i. nõ te i pn. ff. e. ꝛ. l. oblõnũ fere. ff. de act. ꝛ obli. ¶ Scdo no. ẽt ex eo. pn. dũ tex. dr nã intelligit. l. tm̃, vt p3 ex te. ꝛ sic ꝓbat h ẽz
2 bal. † q̃ minori summa simplr ꝓlata i pcõ subintelligit dictio ta
3 xatiua tm̃, vt h ꝛ. l. pe. in fi. ff. d̃ ac. ẽp. ꝛ no. i. §. si vẽditor dolo i pn. e. ti. sec⁹ si enũciatiue p modũ ꝯfessiõis fiat mẽtio d̃ minori summa. q: nõ subitelligit taxatiua vt no. p gl. ꝛ doc. in. l. rõnes. C. d̃ pba. p bar. i. l. si qdẽ. C. d̃ trãsa. ꝛ. f. l. si cum dos. i pn. ff. rex amo. ꝛ ꝓbat i. l. cũ furti. ff. d̃ in litẽ iur. circa q̃ ẽt vid̃ no. p bal. ꝛ alios post gl. i. l. fi. §. j. d̃ le. ij. ¶ Tertio no. ex h pte q̃ oblo q̃ re ꝯbit nõ põt ꝯbi in plus q̃ datũ fuerit, vt h. ꝛ. l. si tibi. ꝛ. i pn. ff. d̃ pac. ¶ In gl. j. ibi nõ agebat olim, sentit q̃ hodie aget ex illo pcõ, ꝛ idẽ dicit gl. fn. d. l. si tibi. in pn. sz dic, vt dixi ibi post
3 Bar. ¶ † In ea. ibi in alijs ꝯtribus ꝛc. tene memi hanc gl. qñ adhiberi dz distõ an quis sit solitus fenerari vel nõ cui adõ no. gl. i. l. penã. j. d̃ vsu. ꝛ i. l. iulia. §. idẽ papinia. ff. de ac. emp. ꝛ i. l. cũ allegas, ꝛ ibi p doc. C. d̃ vsu. ꝛ p gl. ꝛ doc. in. l. stipso ista. §. alteri de ṽ. ob. ꝛ leg. ꝛ no. in. c. illo vos d̃ pig. ꝛ p Inno. ꝛ alios in. c. suã de pe. ꝛ p archi. xij. q. ij. c. cũ deuotissimã. ꝛ dũ gl. hic al le. decretũ, dic ꝓ illud hr. xiiij. q. iij. c. j. ij. ꝛ. iij. ꝛ in. c. cõsuluit.
4 de vsur. † ꝛ inducunt ea q̃ hic notant in gl. circa fi. ad. q de debitore qui i istro ꝓmisit soluere. c. tali die ꝛ si nõ solueret ꝓmisit presentare. ff. octo dies ꝓxime seq. ad domũ creditoris tot ꝛ tanta pignora q̃ equiua. ebũt ꝛ si non faceret ꝓmisit soluere penam an possit exigi, ꝛ sic nõ videat adiecta in fraudem vsuraꝝ. cum videat adiecta facto de quo p Ja. bu. ꝛ alios h. dixi i. d. §. alteri post ang. ꝛ moder. ꝛ ad ibi dicta me refero.

SVMMARIVM

1 Administrator peculii nõ põt donare, sed bene mutuare, & dominium transferre.
2 Mandatum uidetur reuocatum mutatione status in peius.
3 Mutuum consumptione reconciliatur.

Si fugitiuus. Seruus mutuãs pecuniã dñi voluntate acquirit certi conditionem dño. Si aũt ꝯ volũtatẽ dñi pecuniã credat nõ facit eã accipientis, sed extãs vẽdicat, aut p dolo malo ꝯsumpta agit ad exhi
1 bẽdã, ꝛ bona fide ꝯsumpta ꝯdicit h. d. ¶ † No. q̃ hñs peculij administrationẽ mutuare, ꝛ dñiũ trãsferre põt nõ aũt donare possit. l. ꝯ iuris. §. fi. de pac. ꝛ id dicit pan. de ca. hic q̃ non posset mutuare pauperi, q: esset donatio alia. in simili not. per bar. ꝛ doc. in. l. iubemus. C. ad velle. ꝛ in. l. mentis. §. i. ff. sol. mar. Sed istud nõ vr veꝝ, q: in casu notato. p bar. in. d. l. mulieri nõ posset esse ꝯsiliũ ꝯ debitorẽ cui tunc nil dabatur, ꝛ nihil habebat q̃ sufficeret. Sed in casu nřo secus est q: pecuniam hz que

sibi mutuatur q̃ non presumitur facere. l. cum de indebito. in princi. ff. de ꝓba. Nisi ex qualitate psone esset suspitio dilapidatio
2 nis facit. l. si qs stipulatus sit stichũ. §. fi. ff. de ṽ. ob. ¶ † Itẽ no. q̃ mutatiõe status in peius reuocat mandatũ cõcor. l. cũ quis in prin. ꝛ. l. si cũ cornelius. ff. de so. ꝛ in. l. in cõfirmãdo. ff. de cõfir. tu. ꝛ in. l. liberto. §. largius. ff. de an. lega ꝛ i dictis locis no. per bar. ꝛ est hon⁹ tex. in. l. pater hrde. §. fi. ꝛ ibi no. Cy. ꝛ bal. ff. de testa. tu. ꝛ p Cy. in. l. falsus, ꝛ ibi p bar. ꝛ in. l. fi. C. de fur. ꝛ intellige ꝛ limita, vt p Cy. ꝛ bal. in. d. l. pr hrde, ꝛ ẽm ibi dicta intellige no. p bal. h. Si aũt mutaret statũ in melius, ꝛ tũc idez Bal. in. l. cũ qua. §. q filio. ff. de ver. ob. ꝛ in. d. l. cuz quis ẽ no. ff. de so. ꝛ melius p illum tex. vt ẽt ꝓbat in. l. si is qui rẽ. §. iulia. ff. de fur. ꝛ in. §. ꝛ huic. insti. mãda. ꝛ idẽ est de mente bar. in. l. ei⁹ qui in prouinciam in. j. opi. ij. partis. ff. e. ꝛ. l. mãdatũ. in. iij. col. C. mãda. Nõ ob. d. § q filio. q: pp maximã ꝯiũctionẽ q̃ est inter pr̃ez ꝛ filium non vr reuocatũ mãdatũ ẽm filio qui postea mutauit statũ i meli⁹, vt ẽt ibi de hoc arti. tetigi. ¶ Et pdicta intellige pter q̃ in mandato q̃ hẽret legitimus administrator cuius reuocatio nõ pẽdet a ptãte puati. Nã p mutationez status non reuocat tale mandatũ vel auctoritas ꝓbat i. l. q: si forte. ṽ. qd ergo. ff. de so. in. l. tres tutores. ff. de admi. tu. Aliã limitationẽ vide per ang. i. l. stichũ. §. vsufructũ. ff. de so. ꝛ retulit in. d. § q
3 filio. ¶ † Itẽ no. limitationẽ ad oĩa iura dicẽtia mutuũ cõsumptione recõciliari, nã veꝝ est si bona fide ꝯsumptio facta ẽ, vt q̃ ꝯsumẽs ignorabat pecuniã eẽ alienã, ꝛ ꝓ hoc est ẽt ẽz pan. de ca. hic gl. in. l. si filius in ṽbo cõdõne. ff. e. Cogitabã tñ an dici posset hoc esse veꝝ solũ quo ad h, vt dñs non possit cõdicere ex mutuo actiõe q̃ hz aliud remediũ agẽdi. l. ad exhibendũ, vt hic. ꝛ. l. de eo. §. si qs. ff. ad exhibẽ. sed quo ad aliũ. i. nõ dñm q mutuauit vr q̃ mala fides ipediat recõciliationem, cũ nõ sit alio remedio mutuãti ꝯsultũ. ꝛ hoc vr probari p no. gl. ꝛ doc. l. nã ꝛ si fur. in ṽbo ꝯsumpseris in vlti. q. ff. eo. bene facit. l. nõ omnes. §. si pupillus. in prin. ff. e. Tñ non audeo hoc firmare, q: iꝯ riuum vr tex. in. l. cassius. in verbo sine dolo malo, ꝛ ibi bar. ff. de so. ꝛ ibi in tex. assignatur rõ quare per cõsumptionem fit recõciliatio. s. ne ꝯsumens locupleteret cũ aliena iactura, que rõ cessare vr qñ mala fide cõsumpsit, q: põt cõueniri a dño ac si possideret, vt h, ꝛ in. l. parte. ff. de re. iur. ꝛ lz tex. in. d. l. cassius, loq̃tur in recõciliatiõe solõnis pecunie aliene date p debitorẽ creditori, vt ẽt legit gl. i. d. l. si filius tñ a pari pcedit recõciliatio numerationis i mutuo ꝛ recõciliatio solute pecunie aliene solute creditori. d. §. si pupill⁹. ꝛ istã opi. vr ẽt tenẽ bar. in. l. si alieni. ff. d̃ so. ꝛ bal. i. d. l. si fili⁹ ꝛ ang. i. d. l. singlaria. ff. e. dũ alle. d. l. si alien. ꝛ p h reddit valde dubia deciũo gl. i. d. l. nã ꝛ si fur. hñ fateor q̃ vbi mala fides fuisset tm̃ cõmissa in recipiẽdo a dño, vt q: recepit a pupillo sine tutoris auctẽ ꝛ postea ꝯsumpsit, ꝯsumptio recõciliat, q: fit ꝯsumptio d̃ volũtate dñi ꝛ tracret d̃ acq. actio. solũ ex ꝯsumptione ipii dño vt ꝓbat in. d. §. pupillus.

SVMMARIVM

1 Mutuum consumptione reconciliatur, & eo acquiritur certi cõditio numeranti.
2 Debitor speciei an liberatur perempta specie.
3 Mutuum accipiens potest conueniri certi cõditione ex mutuo quãuis non consumpserit mutuum.
4 Mutuum si non apparet cuius pecunia sit factum, quid iuris.
5 Conuentus ex mutuo an posit refricare quaestionem dominii.
6 Dominium probatur possessione, & titulo rei possessae.

1 Si a furioso. † Lz ab initio nõ trãsferet dñiuz cõsumptiõe sequuta recõciliat mutuũ, ꝛ tũc q̃rit certi ꝯdi. numerãti siue sciuerit siue ignorauerit consumptionem. h. d. ¶ In tex. ibi nam ex qbus causis nobis ignorantibus ꝛc. subaudi sicut si mutauerimus pecuniã alienã ꝛ illa nobis ignorantibus cõsumat acqrit nobis actio, vt hic cum. l. se. ua ꝛ per ꝯsumptionẽ dz acqri furio. ¶ In gl. j. tenet cõiter vlt. opi. q: i mutuo reqrit cõsensus. l. si me ꝛ titiũ. ff. e. q cõsensus hic deficit. Vñ dicere opz q̃ hoc creditũ in gñe recõciliat ex equitate. d. l. si me ꝛ titiũ, ꝛ lz furiosus q̃nq̃ cõsentire videat. l. ij. §. volũtate. ff. so. ma. tñ illõ est qñ ex tali ficto cõsensu nõ vr ꝯhere, vt ibi secus si ꝯhere videat, vt hic ẽm pan. de cast. h. Vel dic meli⁹ q̃ ibi sufficiebat nõ interuenire ꝯdictionẽ, nõ aũt reqrebatur consensus, vt ibi hr. ꝛ declarat bar. ad q̃ ẽt vid̃ no. p bar. in. l. iij. §. alteri. ff. de neg. ge. ꝛ que not. p gl. in. l. in negocijs. ff. de re iudi.

vbi

.vbi aũt ĩ prin. fuisset ↄsensus, tñ nõ eẽt trãslatũ dñiũ tũc seqũ ta ↄsumptione orit̃ actio ex ↄtu, ꝛ sic ex numeratione ita loq̃t §. si nũmos. alle. ĩ gl. ¶ In gl. in ꝟbo ↄsumpseris, ibi stipulatus sũs ꝛc. ꝛ sic recõciliatũ fuit mutuũ stipsone q̃nis pecunia
2 eẽt aliena. l. q̃nis. C. e. ¶ † In ea. ibi vñ illa sine culpa ꝛc. hec nõ vr̃ bona rõ ꝑ. l. icẽdiũ. C. e. Tñ bar. ꝫ ꝙ destitut̃ exce. q̃ rõ bitor eãdẽ pecuniã solvẽdo creditori liberat̃, vt no. ĩ. l. ij. in prĩ. ff. e. ꝫ ita ẽ ꝙ q̃ñ scõ debitoris periit id cuius sol. debitor liberat̃ ob. exce. actori. l. si opa. ff. de do. exce. q̃ rõ tñ nõ vr̃ bona, q: periit pecunia q̃ dbitor destinauerat solvẽ, nõ at̃ simplr̃ dr̃ ibi perijsse pecunia q̃ potuit solvẽ ꝫ ful. h. Monebat̃ ꝛ alia rõne bar. ad sustinẽdũ ꝙ exce. obstaret, q: ꝫ debitor teneret̃ in gñe, tñ respectu certe spẽi tenebat̃. q̃ liberari dꝫ interitu illius spẽi. l. titie textu §. fi. cum si. ff. de se. j. put fuit no. ĩ. l. ꝙ te. ff. e. ꝫ certe ẽt hec rõ fragilis est q̃nis Ja. bu. ꝑ hãc rõnẽ ẽt trãseat cum gl. ꝫ vr̃ hec rõ ↄfundi ꝑ. l. incendiũ, nã seq̃ret̃ ꝙ semp ille q̃ recipit certã pecuniã mutuo liberaret̃ iteritu illius pecunie ĩ spẽ hal. ẽt trãsire vr̃ cũ gl. ꝛ pſatis do. ar. l. bonafides. ff. depo. hanc opi. ẽt sequit̃ ang. ꝛ Saly. h. ꝛ ꝑ h addudit Saly. aliã rõnẽ naꝫ ista stipso hꝫ ꝑ finẽ ãnũerationes, ꝛ euicta pecunia cã deueniret ad nõ cãm, ꝛ sic posset ꝑ ↄdõnes sine cã debitor agẽ, vt liberet̃ ergo multomagis si ↄueniat̃ dꝫ hr̃e exce. l. init̃. § cui dom̃. ff. de re iu. monet̃ ẽt ꝑ vltimaꝫ rõnẽ redditaꝫ ꝑ bart. h q̃ oẽs tñ h fuerunt rõnes assignate ꝑ Ja. bu. idẽ ẽt ꝫ ful. ꝫ ꝑ aliaꝫ rõnẽ. s. ille q̃ numerauit pecuniaꝫ q̃ stipulatus est sibi nõ iplevit causaꝫ stipsonis naꝫ cã ꝑꝑ q̃ debitor ꝑ stipsonẽ ꝑmisit reddere pecuniã
3 fuit, vt stipulator pecuniã illã mutuaret, ꝛ cã faceret accipientis vñ nõ ipleta cã ob. exceptio. l. ij. §. circa. ff. de do. exce. ro. ẽt hic dicit idẽ ꝙ dicit ful. ꝑ oia ꝫ de eo nullã mẽtionẽ faciat pau. de ca. h reprehẽdit dcãm rõnẽ Ful. q: dcã rõ locũ hr̃et si nõ interuenisset stipso sed̃ aũt interueniẽte stipsone ꝑ. d. l. ij. C. eo. tñ nõ ꝑprobat opi. gl. mot̃ hac rõne, q: ꝙ ego recepi ꝑdidi sine culpa mea, ꝛ cũ culpa mutuantis qui asseruit suaꝫ eẽ pecuniam, vt in simili hr̃ in. l. ꝛ hec distinctio iuxta pñ. in ꝟbo. intelligẽdus ff. lo. q̃ tñ tex. o remotis facere vr̃ de hoc. q. vide ẽt ꝑ gl. in. d. l. ij. vbi nõ vr̃ se firmare tñ Cy. ibi ꝫ idẽ ꝙ gl. tñ ꝛ bar. h ꝑ. d. l. qui bonafiden. ff. depo. item q: bonafides nõ patit̃ ꝙ bis idẽ exigat̃. l. bonafides. ff. de re. iu. n q̃ opi. nõ est recedẽdũ ꝛ pcipue ꝑ l. j. §. ij. ff. de sti. ser. alle. gl. ꝛ in ea. l. j. §. j. ¶ † In ea. ibi q̃d si dedi ꝛc. idem tenuit gl. ĩ. l. ij. C. e. ꝫ Ja. bu. h tenuit ↄtrũ volẽs ꝙ ẽt si stat per recipientem quominus ↄsumat, nõ in teneat̃ certi ↄdi. ex mutuo, q: iputet sibi q̃ alienã pecuniaꝫ mutuauit ar. l. ꝙ ga. ff. de re. iu. ꝛ cũ eo transit alb. de ro. h. bar. ꝟbo distinguit, vt h per eum ꝛ cum eo transit Bal. hic in lec. anti. ꝫ Bal. ĩ alia lec. ꝫ opi. gl. ꝛ ꝑ illo mẽbro ꝙ si ñ vult ↄsumẽ ex iusta cã teneatur, allegat q: ẽm eũ nõ pt̃ hoc casu ↄueniri ille qui mutuare cepit q̃ñ liberare pt̃ eãdem pecuniaꝫ reddẽdo, vt no. in. d. l. ij. in pñ. ang. h vr̃ transire cũ gl. Saly. ꝟbo ꝫ opi. Ja. bu. pro qua allegat. l. ꝑinde. ff. e. ꝑterq̃ ĩ vno casu. s. si ille qui nõ ↄsumpsit vsucepit nã tũc idistincte agi pt̃ ↄ eũ, q: recõciliatũ est mutuũ vsucapione. l. si alienaꝫ. ff. de no. cã. mot. ꝛ no. ĩ. l. ij. §. appellata. ff. e. bene fatet̃ Saly. ꝙ q̃ñ ille nõ vsucepit si excipiat ↄ agẽtẽ dꝫ ꝑbare ꝙ pecunia erat aliena, vt h ꝑ Bar. ful. h dicit id sibi non placere ꝙ gl. dicit dũ gl. vult ꝙ si stat ꝑ recipiẽtẽ quominus cõsumat̃, ꝛ istã causaꝫ nõ hẽat teneẽ, naꝫ imo ẽm eũ vr̃ ꝙ sꝑ iustaꝫ cãm nõ ↄsumẽdi hẽat, q: si ↄsumeret furtũ faceret ẽt ignorante dño. l. q̃ vas. §. vetare. ff. de fur. ꝛ no. ꝑ gl. ĩ. l. si q̃s nec cãꝫ. §. j. ff. e. ꝛ. ff. ĩ. pri. in gl. in ꝟ. ↄdõne. ergo bñfacit ↄsumet̃, ꝛ ꝑ h dicit ꝙ mutuãs nõ poterit certi ↄdi. agẽ, vt ↄdẽnet̃ reus ad dãdũ cuꝫ pecunia nõ sit effecta accipiẽtis, sed poterit agere ↄdõne incerti, vel sine cã ad possessionẽ nũmoꝝ. l. idebiti. §. ꝫ si nũmi. ff. de cõ di. inde. nã indebitũ ꝛ mutuũ a pari ꝑcedit. l. ex maleficijs. §. is quoqꝫ. ff. de ac. ꝛ ob. insti. q. mo. re ↄhi. ob. §. j. ꝛ hec dicit eẽ vera cũ ↄter dñiũ nõ eẽ scm̃ accipiẽtis. pña ꝑ ↄfessionẽ dantis, vel ꝑbõnẽ accipiẽtis, ꝫ vbi h nõ ↄstaret, tũc in dubio p̃sumitur mutuãtis, vt hic ꝑ bar. ꝑ hoc vlio allegat hic ful. q: cũ tu accipis ĩ me nũmos vt meos, nõ potes postea alle. ↄtrũ q: alleganẽ turpitudinẽ tuã. s. furtũ cõmisisse. Pro hoc ẽt alle. tex. in c. cum venerabilis. de exce. pau. de ca. hic ẽt iprobat glo. eo. mõ quo facit Ful. si accipiens mutuũ scit pecuniã esse alienaꝫ, q: si ↄsumeret teneret̃ dño tãq̃ desierit possidẽ. l. rogasti. §. fi. ff. e. ꝛ no. gl. ff. l. pri. ĩ ꝟbo ↄdõne. ꝛ cõcludit ꝙ si reus nõ ꝑbat ꝙ esset pecunia aliena teneret̃ certi condi. ex mutuo, vt ẽt dicit ful. Si aũt ↄstat ꝙ erat aliena, ꝛ tũc aut ille dñs iam mouit liteꝫ ei q̃ recepit mutuũ, ꝛ opꝫ ꝙ mutuãs expectet finẽ litis ar. l. is a quo. ff. de rei ven. aut non mouit dñs litem, ꝛ tunc siue dñs denũciauerit ne ↄsumat sine nõ, tũc pñt mutuans agere dũmõ caueat de defendẽdo reũ aduersus dñꝫ, ꝛ ita dicit velle doct. h Tñ veritas est ꝙ doc. nõ ita volũt, ꝛ ipse minus bñ refert eos, vt pꝫ ex h no. ꝑ bar. ro. hic ꝑ oia idem ꝫ ꝙ saly. pñt in hoc du
4 bio passu ↄcludit ꝙ si nõ appareret ꝙ pecunia sit aliena, poterit agi cer. cõdi. ex mutuo, vt cõiter ↄcludit̃ ꝑ doc. aut apparet ꝙ est aliena, ꝛ tũc aut interpellatus reus nõ vult expendere neq restituere, ꝛ vr̃ ꝙ possit cõuenirĩ saltem ↄdi. sine cã, q: remanet pecunia apud eum sine iusta cã. vt. l. j. ff. de ↄdi. sine cã, nõ aũt ↄditione indebiti, q: non fuit solutũ tanq̃ debitũ ex cã de preterito nec per errorẽ. Nec ẽt puto certi condi. ex mutuo locũ habere, q: si nõ expendit iustam hꝫ cãm ne furtũ seu quid illicituꝫ faciat. Et sic nõ ob. id ꝙ hr̃ in. l. iure ciui. alle. in gl. ad q̃. l. posset etiam secundo r̃nderi ꝙ vbi conditio que extat adimplenda pendet ĩ potestate eius qui futurus est obligari, ꝛ nunq̃ hr̃ ꝑ impleta, nisi per eum adimpleatur. l. cũ ab eo, ꝛ ibi no. ff. de ↄhẽ. emp. Secus si pendeat ĩ facto ꝛ potestate alterius, q: habebit̃ pro ĩpleta si stat per eum qui futurus est obligari. vt. d. l. iure ciuili, ꝛ no. ĩ. d. l. cũ ab eo. ꝛ istis adde que dixi in. d. l. roga
5 sti. §. fi. ff. e. ¶ † In eo autem articulo an possit cõuentus ex mutuo refricare q̃nẽ dñij, dic vt hic per bart. cũ quo magis cõiter transeunt hic ceteri post eũ, ꝛ per bal. in. d. l. ij. §. appellata. ff. e. ꝛ in. l. ij. C. e. ꝛ aliq̃d ꝑ eũ in. l. si absentis. in vlt. col. e. ti. Illud aũt certũ est ꝙ si stipulatio interuenit nõ poterit reus referre q̃õnem dñij. vt. d. l. ij. C. e. vbi verum dñs pecuniam petiuis vẽ
6 dicasset, vt in hac gl. ꝛ dixi sup ea. ¶ † Itẽ tene mẽti doctrinaꝫ Bar. h tenentiũ ꝙ ille q̃ alle. se dñm eo q: dicit se pri⁹ habuisse possessionẽ vr̃ ex possessione fundarã hr̃e itẽtionẽ suã, ꝛ satis ꝑbasse de dñio, q: ꝙ de alterius bonis nõ appareret fuisse dñs eius q̃ primo occupat. l. ij. ff. de acq. re. do. ꝛ ideꝫ tenuit Bar. in. l. si duo. in prin. ff. vti pos. tñ ipse ↄtrũ tenere vr̃ in. l. rem quaꝫ nobis. ff. de acq. pos. ꝛ in. l. rẽ alienã. ff. de pig. acti. ꝛ Bal. ĩ rub. extra de prescri. in. l. j. in prin. C. de re. dimi. ꝛ aliq̃d ẽt ꝑ bart. in. l. ij. ff. de vsu. ꝛ per Bal. in. c. cum causam. de ꝑb. in quibus locis plures rõnes adducunt̃ ↄ id ꝙ no. Bar. hic. Tñ sustinendo opi. Bar. hic dicas ꝙ illud ꝙ no. Bar. hic procedit q̃ñ reus hꝫ ab agente cãm seu titulũ de cuius natura sit ꝙ transferat̃ dñium, ita loquunt̃ no. ꝑ bar. hic dũ alle. l. j. cũ gl. in ꝟ. pediussit. ff. de re. ꝑmu. ꝛ ꝑbat̃ in. d. c. cũ venera. ꝛ no. Jac. bu. in. l. non omnes. §. 1. ff. e. alias aũt ꝑcedãt ↄria. ¶ Vltimo no. regulã huius. l. que hꝫ ꝙ ↄsumptione recõciliat̃ mutuũ ꝛ eã limita vt ꝑ Bar. ff. §. proxi. vltra ea que dixi in. d. l. rogasti. §. fi. ꝛ cui incũbat onus probandi consumptionem vide per Ja. bu. in. d. l. nõ omnes § j. ꝛ ibi dicam, ꝛ de alijs modis reconciliandi mutuuꝫ habuisti in notatum in. d. §. appellata.

Si seruus cõmunis.

Ex mutuo facto per seruum queritur actio dñis ꝑ dñicis ptibus, ꝛ si cõis pecunie mutuat̃ ↄhit̃ mutuũ ꝑ parte que est mutuãtis, ꝛ ↄdicit̃ pars nũmoꝝ ꝑ numero ꝛ nõ ꝑ singula corpora. h. d. ¶ Et quo ad istud vltimũ est speciale hic in pecunia, ꝛ ꝑ Bar. ff. e. in. l. singularia. circa med. in ver. secũdo est spãle, ꝛ ibi gl. j. Tñ Pan. de ca. hic dicit se idẽ putare in alijs rebus mutuabilibus q: nõ inest rõ diuersitatis dicam in. d. l. singularia, vbi sequar opi. bar. ¶ In gl. in ꝟ. cõmunes ibi mihi ꝛ tibi ꝛc. tñ h casu q̃ñ mutuo tibi pecuniã q̃ pro
1 pte est tua nõ recõciliat̃ ↄsumptione, vt h ꝑ Ja. bu. ꝛ Bar. † q̃rit hic bal. an si statuto caueat̃ ꝙ bãnitus in. x. possit impune offendi hẽat locũ in eo q̃ fuit bãnitus ex vna cã in. v. ꝛ ex alia in ñ lijn. v. de quo ꝑ Bar. ꝛ alios in. l. vbi. ff. de sol. remitto me ad ea q̃ dixi in. l. si idem cum eo. in prin. ff. de iuris. om. iud.

SVMMARIVM

1 Fictio non potest plus operari q̃ ueritas.
2 Sta uel proclama ubi agitur de fauore publico non recipit restrictionem de habilitate.
3 Aduenticia non possunt alienari per filium, nisi ea quæ seruando seruari non possunt.

Si filius.

Consumptio pecunie tñ operat̃ q̃tum trãslatio dñij a prin. ꝛ idõ si trãslato dñio nõ fuisset orta oblĩo, ꝫ exceptio similiter ex ↄsumptione pecunie nõ nascet̃ oblĩo, sed ex
1 tingui̇t. h. d. ¶ † No. ꝙ plus nõ põt opari fictio q̃ veritas, nã sicut si vere fuisset facta translatio dñij a princip. non fuisset nata actio numerãti, ita si nõ fuit trãslatũ dñiuꝫ, sed ꝑ cõsumptio

nem fingit trāslatū nō acqrit actio. Ad idē tex. in. l. filio qp f. ff. de lib. et post. et. l. cū h status. §. si pt. ff. de do. int. vi. et vx. ¶ Et h
2 inducit p Guil. de cu. h ad. q. † si rex facit pclamaq g ceperit talē malefactorē hēat tale castrū in feudū, et qdā erat inhabilis ad feudū, vt qr monachus, seu imperfectus iuxta id qd hr in. c. i. in tit. an mut. vel fur. in vsi. feu. cepit illū malefactorē nō hēbit dictū castrū in feudū, qr sic ꝟbe, nō posset sibi ccedi, vt. d. c. j. ita nec ficte uidēt dicti pclamatis, vt h, ꝯrtū decidit ipse p psa pfertis, qr cū agat de fauore publico, statutū nō recipit restrictionē de habilitate, vt est tex. no. in. l. iu. §. verū. ꝟ. ei q. ff. ad sit. et tale feudū nō hēbit pprie nām feudi, sic et alibi dr i. c. j. de feu. nō hnte ppri. nat. feu. qr solū tenebit iste ad ea seruitia, q sm qualitatē psone sue pstare pōt, arg. l. stipso ista. §. hi q. cū. §. se. ff. de ꝟ. ob. et idē tenuit And. de pi. et Bal. h in lec. anti. et ēt Saly. qp
3 no. p limit. d. c. j. an mut. vel furd. ¶ † In gl. in ꝟ. pecunias. o
6 ibi pfecturā. s. ccessam in peculiū, dū ait gl. vt vel pta intellige non ccessam in peculiū, vt vnū dictū ab alio differat. ¶ In gl. in ꝟ. cdōne. circa fn. Scda so. nō vr mihi ꝟa, qr vr ꝯ tex. h vbi pr rei ven. agebat ad pecuniā suā, et sic suo noie. Preterea tex. h csiderat csumptionē nō aūt noie suo, an noie filij veniat p q̄ rōnē ēt vr reprobari dēre vltimā sol. gl. vñ scda magis cōiter tenet Bal. in dict. qp scda diminat, vñ rndet qp h itelligi dȝ qn filius de pecunia pta ibi ccessa in peculiū soluit, sed in. l. ꝯria soluit de pecunia acqsita pti, et nō ccessa i peculiū, sȝ certe ista ēt ad istū tex. diminat. ¶ Preterea nō vr ꝟa, qr si ccessio i peculiū tribueret pti etē filio solnē dicre ditori, qr si mutuauit nō dēret esse necessaria csumptio. Pan. de ca. hic dicit istū tex. dēret intelligi de cdōne indebiti, qr ista denegat pti, sed certi cdi. hñ dat, vt in. l. ꝯria. cū distōne tñ no. i gl. s. vt mala fide et c. Sed dic qp istū intellectū posuit ēt hic Albe. de ro. et cū eo trāsit, et vr satis pcedere posse, et iacit ista gl. ad ea q dixi in. l. rogasti. §. fi. ff. eo. vbi hanc gl. allegaui. ¶ In ea. ibi. l. si filius la. ti. intellige, vt per gl. in. l. qui ꝯ. cū. l. seq. ff. de fideius. ¶ In glo. in in ver. errore ibi, sed plȝ et c. rndet Plac. ad. l. fi. ff. ad mace. qd loquitur in promittente non soluente tñ cōiter tenetur contrarium, qr in hac materia a pari procedunt promittere et soluere. l. fi. C. ad leg. fal. l. si patronus. ff. de donat.

a ¶ In gl. i ꝟ. pecuniā. no. ex gl. ista filiū nō posse alienare aduērtitia ēt q̄ seruādo seruari nō pnt et pecunia ē hmōi reb⁹ gl. i. l. i. §. fuit qstus. ff. ad treb. §. cstituit inst. d vsufru. l. l. aristo. §. fi. cū i. se. ff. de in. dit. l. l. iulian⁹. ff. d pe. he. anc. nouissim. ia. l. lex q tutores. C. de admi. tu. et ista ē gl. mirabilis, nā alsq nō pōt alienare pōt tñ alienare ea que seruādo seruari nō pnt. l. diuus. ff. d pe. he. et q nō seruant vsq; in triēniuȝ numerant inter ea q seruādo seruari nō pnt gl. est in. l. ista. C. si aduer. vēnc et l. l. diuortio. §. qp i annos. ff. so. matr. vide An ge. aret. in. d. §. constituitur.

b ¶ Due fictiones, vide Jas. h in. iij. co. et vide Bar. in l. sub cdōne. in j. col. de solut. et i. l. j. C. de do. pmis. et ex dcis Bar. et doct. limita regulā q dicit qp due fictiones nō pnt ccurrere qn ille due fictiōes vna venit i cse quētiā alterius vñ hñ pnt ccurrere, ho lita qn ccurrunt circa diuersa. tertio lita qn hnt origiñē a diuersis fontibus, et qn fictiōes fingūt sup impossibili bus de iure. vide Alex. in. l. gallus. §. si ei⁹. in iij. col. ff. de lib. et post. C. disp.

SVMMARIVM

1 Fictiones duae circa idem concurrere possunt, ut hic.
2 Pecunia tota intelligit deducta de una pte hereditatis seu faculta.
3 Debitor obligatus ad pecuniam tantum, talis obligatio respicit totum patrimonium
4 Tutor pt sibipsi soluere, si ē creditor cū pecu. pupillo mutuatq.
5 Tutor potest contrahere cum pupillo palam, & publicè.
6 Casus exceptus à regula potest extendi ex idēntitate rōnis.
7 Diuisio pecuniae debet fieri ad numerum, non autem debet diuidi quilibet denarius.
8 Pecuniae extimatio semper est certa.
9 Pecuniae mutuatae specialia sunt plura, ut hic inferius.
10 Vēditio unius rei bis facta uni p eo preciu nō ualet secunda.
11 Pecunia mutuata acqrit ex mutuo actionē inuito mutuanti.
12 Pecunia mutuati noie alieno absentis acquirit utilis actio.
13 Mutuo facto noie alterius acquirit illi alteri directa actio.
14 Filiusfa. si iussu patris recipit mutuo, nō pt petere restit. in īte.
15 Filiusfa. non obligatur ex mutuo sibi facto propter senatuscōsultum macedonianum.
16 Mutuum nisi pbetur uersum in rē accipiētis, praesumit laesio, si psona est quae posit pp laesionem restitui.
17 Mutuum producit obligationem absq; scriptura.
18 Mutuum si fit cum pacto, praesumitur potius usurarium q in aliis contractibus.
19 Pecunia inuenta est ad alias res extimādas, & nō ecōuersu.
20 Venditio praesumitur si do tibi fundū extimatū pro. x. ēt si dico q habeas illa. x. mutuo.
21 Emptio fit dando rem extimatam pro pecunia.
22 Pecunia redacta ex re mea tibi concessa conuertit in mutuum.
23 Poena adiecta dationi quātitatis pecuniae praesumitur adiecta in fraudem usurarum, nō sic si sit adiecta dationi alterius rei.
24 Pecunia una potest per aliam reddi.
25 Pecunia habet hoc speciale q interroganti de pecunia aurea, & respondeatur de aerea ualet stipulatio.
26 Pecuniam etiam ueram cudens punitur de falso, si non habet anctoritatem cudendi.
27 Pecunia licet seruetur ultra triennium, tamen dicitur de rebus quae seruando seruari non possunt, adeo q potest alienari per minorem sine decreto, fallit ut in apostilla.
28 Alienari possunt omnes res quae seruari non possunt.
29 Debitor aliis numeratis propter iussum principaliter agit ab obligatione propria.
30 Debitor si dicat cipsori q tibi soluat id quod tibi debet ex causa pannorum, an sit à te liberatus.
31 Debitū ex uno cōtractu, an posit in debitum ex alio deuolui.
32 Sententia an producat actionem.
33 Instrumētum in quo dicitur titius dedit, & mutuauit sempronio. c. si probatur non interuenisse pecuniae numeratio, an sit instrumentum falsum.
34 Instrumentum in quo dicitur q titius fuit confessus habuisse, & recepisse. c. in pñtia mei notarii & testiū ifrascriptorū, & habuit & recepit, modo probatur q pecunia iteruenit, sed q titius eam non recepit, an sit instrumētum ex hoc falsum.
35 Mutuum si fit una manu, & incontinēti redditur, an sit ex hoc contractus simulatus.
36 Falsitas an sit si quis soluit. c. numerando. x. pluries, illa dando & recipiendo, & finaliter dimittendo creditori.
37 Pecunia solutioni parata quando dicatur.
38 Pecunia psumitur parata solutioni in deposito.

Singularia. In mutuo sunt quedam singularia ꝯ regulas mutui, qr iubēdo debitorē meū tibi soluere vel mihi debitū ate ex vna cā cuertēdo in cām mutui cȝbit mutuū, lȝ non fiat de meo tuū vere. h. d. sm verā et magis cōez lec. hic positā iuxta fi. prime gl. ¶ No. duos casus in qbus cȝbitur mutuum, lȝ vere non fiat de meo tuum, et sic est mutuū nāle cui ius ciuile cooperat. Alius ēt est casus hmōi in. l. rogasti. et in pn. in. l. certi cdi. §. si nūmos. ff. eo. et ali⁹ in. l. si p mutua. C. e. alij. no. in. l. ij. §. appellata, vbi p Bar. ü ¶ Scdo no. tex. ad illud qp vulgariter dr qp cā ciungēdarū actionū vnus actus occultat, ex eo. n. qp patior pecuniā eē apud te ex cā mutui vr a te mihi data, et a me ad te pfecta, que ꝟba expone, vt le. et no. in. l. j. §. fi. ff. de do. inter vi. et vxo. qnq; ēt occultant duo actus,
1 exemplum pȝ in. l. iȝ. §. j. de in. do. ¶ † Tertio no. qp circa idez
b due fictiones ccōcurrere pnt. s. qp fingat mihi pecunia a te data, et ho a me ad te profecta, de quo vide plene p Bar. in. l. si is q pro emptore. in vl. q. ff. de vsuc. et in. l. fi. C. eo. ex q. cau. ma. p Bal. in. l. ij. C. de fru. et li. expē. et in. l. j. C. qn li. ab emp. discedere. et in. l. cōuenticulā. in fi. C. de epi. et cle. et in. l. j. C. de do. promis. Intellige tñ qp ista fictio de qua hic in fi. opat liberationē a priori oblōne nō ipso iure, sed ope exce. l. si res extimata. §. fi. ff. de iu. do. iuncta. l. si mulier debitori eo. ti. sm Ful. h, nisi hȝ enim pecunia fuisset in cōspectu. ar. l. si pecuniam. ff. de solu. an aūt in primo exemplo huius. l. reqrat qp pecunia fuerit numerata p debitorem meū ei cui volui mutuare, vel saltem fuerit solutioni parata dicatur qp sic, vt hic per Bart. in. vi. col. versi. summus expediti. ¶ Et qd in ho exēplo h posito, an reqrat qd pecunia esset soloni parata videatis p Bar. h in. vij. col. in ver. summus expediti de isto scdo et c. dicet cū gl. fi. ¶ In gl. ibi q nō seruant in alijs ꝯctibus et c. h est. j. lec. q fuit Jo. et Azo. lȝ hart. h eā ponat p. iij. lec. et ex ꝟbis hui⁹ lec. appet qp ista. j. lec. vult qp h ponant aliq spālia respcū alioꝝ ꝯctuū. s. qp debitū ex vna cā possit trāsferri in cām mutui, et sic trāsferri dñiuȝ, q̄uis res ipsa debita non esset in pñtia, sȝ i alijs ꝯctib. reqrit qp sit i pñtia, ar. l. j. §. si iusseri. ff. d acq. pos. et accipiet pecunia h large p oib⁹ rebus mutuabilib⁹, et dictio credita h posita accipiet stricte p mutuata sicut i. l. ij. §. j. ff. e. Et iō male itelligebat istā. l. dñs certior⁹ fili⁹ accursii, qr itelligebat istā lec. velle qp h ponerent spālia i oī credito pecūie nō i mutuo tñ, et iste suus intelle ponit h i fi. hui⁹ gl. dū gl. dt creditū large p oi et c. et ēt i gl. ij. q fuit addi tio do. cerno. ibi dū gl. dicit creditū large et c. et tñ h prima lect. cōiter dānat p. l. si spōsalib⁹. §. j. ff. de in. do. qp q̄tū ad h r. ō differt pecunia a spēbus. Est ergo. ij. lec. q ponit in fi. hui⁹ glo. ibi dū gl. dicit posset ēt et c. et ēt in gl. ij. in prin. qp hic ponant qdaȝ spālia in qbus mutuū cȝbit ꝯ rōnes ipsius mutui, vt dixi in summario, et dr hāc fuisse lec. do. cerno. de q fecit additionē in glo. j. et lec. ista cōiter approbat pterq a Saly. h, et in. l. si ex pcio. C. eo. q mouet aliqbus satis debilibus argumētis, vt mihi vr. Nā potissime mot⁹ est, qr est violare et restringere tex. h in pn. gnalr loquētē de pecunia, et nō de oib⁹ rebus mutuabilibus. Et ppea intelligit ipse istā. l. in pecunia numerata, vt in ea sit spāle hȝ qp colli ex suo summario qp ē tale res, pecunia numerata hȝ

singularia

singularia multa inter que est vnū, vt ex alio ɔtu debita lz nō sit in pñtia possit in mutuū trāsferri iāz in duabus psonis q̄3 in vna, vt pz h per exēpla, qꝫ non est in alijs rebus mutuabilibus. h.d. ¶ Et rōnē spālitatis vult eē qꝛ pecunia numerata retinet vbiqꝫ bonitatē suā, ⁊ suā vtilitatē ondit. l. idē. ff. de eo qꝫ cer. lo. l. j. ff. de ɔben. emp. Sed vinū oleum frumētū, ⁊ silia, nō sic in oībus sunt certa maxime in qualitate nature, cuius qualitatis foret illud qꝫ dz in mutuū transire, vt nisi sint in pñtia, ⁊ degustet scire non pōt nec pbatio eius hēri vn̄ illa ex alio ɔtu debita nō sic facilr pñt in mutuū trāsire cū ipe mutui debeamus eē certi, qꝛ res dz designari ad qd, quale, ⁊ q̄tū oblō ɔhat. l. cū qd. ⁊ l. certū. ff. eo. ⁊ h suo lec. nō vr̄ ꝓa qꝛ cū dispō huius. l. nō ɔtineat. qd odiosum cū hic non ɔhat oblō nisi ex volūtate ptius dz apponi pecunie ɔtineri oē mutuabile. l. talis scriptura. cū ibi no. p bar. ff. de leg. j. ⁊ l. ij. C. itē mutuū. ē eo. ¶ Itē qꝛ p relationem ad frumētū debitū ex alio ɔtu possumus esse certi de qualitate ɔcurrētibus pbōnibus illius qualitatis hn̄ facit. l. vbi aūt. §. illud. ver. sed q vinū. ff. de ver. ob. als sequeret̄, qꝫ non posset deueniri ad extimationē frumēti de preterito debiti ɔ. l. vinū. ff. e. ¶ Itē qꝛ videmus qꝫ spēs ex vna cā debita pōt trāsferri i aliā cām debiti ēt si res non sit in pñtia. d. l. si spōsalibus. § j. eadē rōne vr̄ idē eē in frumēto. ¶ In ea. ibi. l. si alieni nūmi istō speciale nō est de illis spālibus de qbus loqt̄ lex nr̄a, qꝛ lex nr̄a loquit̄ de spālibus q̄ sunt qn̄qꝫ in mutuo ɔ̄ rl̄as ipsius mutui siue sit pecunia siue alia res mutuabilis, vt dictū est. Sed in. d. l. si alieni. tūc. l. pōpo. scribit si frumētū. in princ. ff. de rei vē. cū ibi no ponit̄ vnū spāle qꝫ cōpetit pecunie non mutuate, adeo qꝫ nō cōpetit alicui alteri rei, ⁊ in h doc. cōiter trāseūt cū gl. excepto Fulg. h, ⁊ Rapb. cu. in. d. l. si alieni. quoꝝ verba vr̄ eē ɔ̄ dicta iura. ⁊ ɔ. d. §. si duoꝝ. ver. qꝫ si frumētū. insti. de re. diui. Idō non curo referre verba Ang. h ad pbādā istaꝫ gl. q̄ dicit qꝫ iste est casus mirabilis in quo dñiūz pecunie aliene ēt furtiue de facili trāsfert̄ in aliū, dūmodo bona fides sit cōmissa, vt no. p Bart. post gl. in. d. l. si alieni. ⁊ idō nō poterit de facili vēdicari p antiquū dñm.

2 ¶ † In ea. ibi, itē pecunia ex bonis debita ⁊c. vult dicere gl. qꝫ pecunia tota intelligit̄ deduci de vna pte hēditatis, seu facultatū, sed alie res intelligunt̄ deduci, ⁊ deducunt̄ de toto pr̄imonio, seu de tota hēditate. Et exēpla ex eoꝝ vtilitatib' patēt in legibus alleg. in gl. ⁊ istud spāle ēt est eius ɔdōnis, cuius dixi esse ꝓximū pcedēs spāle. Et intellige gl. qn̄ tractat̄ d̄ so. vt in. l. deducta. §. acceptis. ⁊ in. l. cū pr̄. in pnc. alleg. in glo.

3 † ēt vbi tractat̄ d̄ oblōne refert an qs sit obligatus ad pecuniā, vel ad aliā rē, qꝛ tūc indistincte oblō respicit totū pr̄imoniū nō vnā ptē. l. fideicōmissum. §. tractatū. ff. de iudi. q̄3. l. hec gl. male allegauit p ɔcoꝝ. ad. d. l. deducta. ⁊ lz doc. cōiter trāseūt cū gl. tn̄ Fulg. impugnat istud spāle, qꝛ illud qd̄ dr̄ in pecunia. in. d. l. deducta. ⁊ in. d. l. cū pr̄. in prin. locum hz ēt in alia re dūmō nō sit hēditaria, qꝛ spēs nō hereditarie pñt intelligi deducte ex pte hēditaria illius q dz deducere, ⁊ ita dicit velle gl. in. d. §. acceptis nūmis. in gl. fi. ⁊ idō dicit nō esse faciēdā dr̄iam inter pecuniā, ⁊ als res, sz solū iter res hēditarias, ⁊ nō hēditarias. Sz dic qꝫ gl. bn̄ loqt̄, qꝛ imo illō qd̄ in pecunia dr̄ in. d. §. acceptis. scz qꝫ vr̄ deduci de pte illius q hz deducere pecuniaꝫ, ⁊ postea ptē hēditatis restituet̄ pcedit siue fuerit l̄ testō dcm̄ qꝫ deducat̄ pecunia hēditaria, siue non hēditaria, ptus danda ab eo cui portio hēditatis erat restituēda ita gl. in. d. l. deducta. § acceptis. in ver. rogauit. ⁊ in. l. in quartā. in ver. o cohēde. ff. ad. l. fal. ⁊ ita cōiter tenet̄, ⁊ bn̄ pbat̄ in. d. l. cū pr̄. in prin. intellige tn̄ plenius p Bar. ⁊ alios in. d. l. in quartā.

4 ¶ † In ea. ibi, itē ex hac cā ⁊c. istud spāle sm̄ intētionē gl. est i ɔtu mutui respectu aliorū ɔtuū, ⁊ ita tz Ja. de are. Sed Bar. ⁊ Ang. ⁊ cōiter alij tenēt ɔ̄riū, qꝛ ēt tutor pōt sibiipsi soluere, ⁊ ē i dbitū ex alia cā mutui. l. fistulas. §. j. ff. de ɔben. emp. Saly. tn̄ dicit qꝫ Bar. per illū tex. non bn̄ reprobat gl. qꝛ ibi tex. loqt̄ in oblōne valida a d̄functo pr̄e pupilli ɔtā, sed gl. h vult qꝫ tutori pmissum sit recipe p seipso pecuniā pupilli mutuo, ⁊ i scripturā dz tale mutuū redigere, ⁊ dubitat Saly. an illud qꝫ dicit gl. in pecunia sibi locū vēdicet in alijs rebus mutuabilibus. Et vr̄ qꝫ nō hz cū, qꝛ in pecunia non pōt fraus excogitari, qm̄ vbiqꝫ suā bonitatē retinet, ⁊ suaꝫ vtilitatē ondit. l. idē. ff. de eo qꝫ cer. lo. ⁊. l. j. ff. de ɔben. emp. non sic in vino, oleo, ⁊ silr̄ bus, qꝛ talia nō sic in oībus sunt certa, ⁊ maxime in q̄litate ⁊ magis variant̄, vt ēt dcm̄ fuit. ff. sz sustinēdo Bar. dic qꝫ bar. alle. d. l. fistulas. ɔ̄ gl. in q̄tū gl. dicit esse spāle, vt tutor possit sibi soluere si est creditor ex cā pecunie mutuate.

5 † Preterea ēt ɔ̄ gl. facit, qꝛ si tutor ex alia cā q̄3 mutui velit scriptura vel alr̄ se ɔstituere debitorē pupilli saltē qn̄ non est ɔtus vltro citroqꝫ obligatorius, sed solū obligās tutorē pupillo ɔhit̄ oblō, vt tz gl. in. l. cū ipse. C. de ɔben. emp. sicut in mutuo palā ⁊ bona fide recepto. l. non existimo. ff. de admi. tu. Immo sm̄ magis cōem opin. ēt qn̄ esset ɔtus vltro citroqꝫ obligatorius, si sit palā, ⁊ bona fide factus, vz, vt no. gl. ⁊ doc. in. l. tutor rex. ff. de admi. tu. ⁊ in. l. si in emp. § fi. ff. de ɔben. emp. ⁊ plene Bar. in. l. pupillus. §. fin. ff. de auc. tut. ⁊ dixi post Rod. in. l. j. §. fuit q̄situ. ff. ad treb. Et ex his ēt pz qꝫ nō pfecte est loquutus in q̄tū dicit qꝫ lz gn̄aliter ɔ̄ gl. hic allegetur tex. in d. l. fistulas. Tn̄ ibi sm̄ eū loqt̄ tex. quo ad possessiorez non quo ad dñium, qꝛ tūc regreret̄ decretū iud. ar. l. pfectitia. in fi. in prin. ff. de iu. do. l. qn̄ eēt res q̄ seruādo seruari posset iuxta. l. lex q̄ tutores. C. de admi. tu. Vn̄ dicit qꝫ in casu. d. l. fistulas. tutor accipiēdo ppria auctoritate nō facit rē suā, sed acqrit possessionē. Sed verius vr̄ qꝫ imo facit rē suā p. l. ex empto. in pn. ff. de ac. emp. Et ti. n. habito ibi a defuncto non fuerit acqsitus dñiū cū nō fuerat res tradita. l. si ager. ff. de rei vē. ⁊. l. ex stipulone. ff. de acq. pos. ⁊ ita dicit ipsemet Bal. in. d. l. cū ipse. vbi melius loquutus est. ¶ In ea. ibi, itē ⁊ facile ⁊c. sm̄ Jac. de are. ⁊ Bar. istud est spāle in mutuo respectu alioꝝ ɔtuū, ⁊ non ɔcedit̄ pecunie tm̄, veꝝ ēt cuiqꝫ rei mutuabili, qꝛ tex. in. d. §. si nummos. allegatus in gl. loquens in pecunia cū non ɔtineat dispōnem, seu puisionē odiosam dz intelligi de pecunia large ꝑut cōprehēdit oēs res ɔsistētes pondere ⁊c. d. l. talis scriptura. cum ibi no. p Bar. ā alle. Et idē tz Bar. h in lec. anti. ⁊ ēt Ang. h, sed Saly. tz qꝫ solū hēat locū in pecunia numerata, qꝛ illud qd̄ hr̄ in. d. §. nūmos. est ɔ ius cōe. l. j. C. p quas pso. ⁊. l. si qs soluerit. §. j. ff. de vsu. igit̄ non dz extendi. l. ius singulare. ff. de leg. Secundo qꝛ est dr̄ia inter pecuniam, ⁊ als res mutuabiles ppfrequētiorē vsum pecunie q multū operat̄ in casu. d. § si nūmos. vt ibi in fi. Tertio qꝛ pecunia debita, ⁊ in mutuū ɔuertēda facilius trāsit in mutuū q̄3 alia res, vt dictū fuit ɔ̄ sm̄ lect. Salyc. ⁊ reprobādo scdāz lec. gl. ergo apparet non pcedere ar. de pecunia ad alias res mutuabiles, sed teneo nedū qꝫ hēat locū in omnibus rebus mutuabilibus, sed ēt in oībus alijs rebus dūmō simus in ɔtu, vel oblōne q̄ re pficiat̄, vt tenui in. d. § si nūmos. qꝛ tex. ibi, ⁊ in. l. ij. C. per quas pso. loqt̄ in pecunia q̄ solitē ɔprehendit oēs res ɔsistētes pōdere ⁊c. p rōnē Bar. h q̄3. ff. ꝓxi. retuli, cui Saly. non rn̄det.

6 † Preterea casus exceptus a rl̄a posita est casus in. d. §. si nūmos. pōt extendi ex idētitate rōnis, vt pbat̄ in. c. cū dilecta. de ɔfir. vti. vel inu. quē tex. repu tat ad h bn̄ notādū. d. Abb. ibi. Patet ex no. per Bar. in. l. si cōstante. in prin. ix. q. j. part. ff. sol. mat. p ibi no. p gl. ⁊ ex no. p Bar. ⁊ oēs in. l. j. in prin. ff. de offi. eius cui mā. est iu. q̄ loquit̄ de impedimēto pp infirmitatē ⁊ clare no. Ang. ⁊ Jo. de imo. in. l. j. §. si is qui quadraginta. ff. ad treb. Nec ob. vltima rō Sali. qꝛ illa

7 fuit reprobata dū ɔ̄ reprobaui lec. suā ad hāc. l. ¶ † In ea. gl. ibi pars cū dicat̄ ⁊c. vult dicere gl. qꝫ in cōlone nūmoꝝ nō inspicit̄ qōlibet corpus, sed nūerus, seu q̄titas, ⁊ sic ille q hz dimidiā in pecunia pōt repetit dimidiaꝫ ad numerum, nō aūt dimidiam cuiusqꝫ corporis, seu denarij, vt. l. nā ⁊ si fur. § fi. alle. in gl. ⁊. l. si plene. § si falso. ff. de ɔdi. inde ⁊ ibi no. ⁊ h seqt̄ Cy. ⁊ bar. h. q dn̄ h esse spāle in pecunia respectu alioꝝ reꝝ, non aūt est spāle in mutuo respectu alioꝝ ɔtuū. Bald. h dicit se credere esse idem in alijs rebus in qbus iste ptes recipiūt adinuicē functionem, ⁊ nihil alle. ⁊ sic vr̄ sentire idē esse in qbuslibet rebus mutuabilibus cū ille recipiāt ad inuicē functionem. l. ij. §. j. ff. e. Ful. ēt hic dicit qꝫ putat idē esse in alijs rebus in qbus est eadē rō q̄ est in pecunia, vn̄ si mutuaui tibi duos modios frumēti qui erāt cōes mei, ⁊ ticij, ⁊ sic p pte alteri nō debeo aūt scām cōsumptionē agere certi condi. ex mutuo ad dimidiam vniuscuiusqꝫ grāti, sz ad dimidiā sm̄ mensuram sicut ageret dn̄s. l. nec pōpo. scribit si frumentū in pn. cū ibi no. ff. de rei ven. ⁊. § qꝫ si duoꝝ insti. de re. di. Tn̄ lz Ful. ita dicat nō apit in d. iuribus qꝫ dn̄s vēdicet ptē ad numeꝝ ⁊ mēsurā, an ꝓ ptē cuiusqꝫ corporis qn̄ cōmixtio scā ē, adeo qꝫ vnū ab alio discerni nō pt̄. Pa. de ca. in. l. nā ⁊ si fur. §. fi. dicit ēt idē eē in oībus rebus mutuabilibus sicut ē in pecunia qꝛ nō est dare rōnis diuersitatē, ⁊ de qꝫ alij ita tenēt, neminem tn̄ alle. nec scribentes in. d. l. nam ⁊ si fur. hoc ponunt Imo. Jac. but. ibi potius dicit ɔ̄rium dū ponit ibi. q. de scolari qui emit dimidiā ficuū, ⁊ dicit qꝫ pp cōem vsum loquendi dz hre dimidiā ad nūeꝝ, ⁊ sic semit ɔ̄rium esse vbi cessaret cōis vsus loquendi. Et mihi vr̄ qꝫ alia sit rō in pecunia q̄3 in frumento ⁊ silibus, qꝛ si corpora vniuscuiusqꝫ nūmi seu denarij diuiderent̄ destrueret̄ bōitas eius, qꝛ nō posset expendi, ⁊ sic nō posset hn̄ vsus ad quē pecunia nūerata inuenta

est iuxta l.ij.de cōtr.emp.sed corpa vniuscuiusqz generis frumēti lz scissa eēnt, ita seruirēt p̄ cōficiēda farina ad vsum cōmedēdi ad quē prin.inuentū est sicut si nō essent scissa ꝛ p̄sēs vidi
mus. Et eē dr̄ias inter pecunias, ꝛ alias res mutuabiles, vt pz i.d.
l.si alieni.cū si.vñ cessante cōi vsu seu cōsuetudine loquēdi puta
• rē veriorē esse opi.gl.bar.ꝛ se. ¶ † In ea.ibi.l.q̄uis ꝛc.istud ē
spāle in pecunia numerata, adeo q̄ non hz locū in rebus mutuabilibus.l.frumēti.C.de vsu. Nec ēt in.d.l.q̄uis.est spāle i mutuo pecunie respectu alioꝝ cōtrū stricti iuris sup pecunia celebrarie qñ non hñt similitudinē cōtrū bone fidei, qꝛ pactū de prestādis vsuris incōtinēti appositū iuxta talē cōtrū nō pareret actionē, vt est gl.valde no.in.l.cū ius.in ver.nō dēri.ff.d̄ prescrip.
ver.q̄ Fulg.reputat sing. Et rō dr̄ie inter pecuniā ꝛ frumentū
ꝛ similia est qꝛ estimatio pecunie semp certa est.d.l.ideo. Non
sic in frumēto, ꝛ similibus quoꝝ preciū de facili crescere ꝛ decrescere pōt, ꝛ facilius variat, iō facilius i eis pmittit vsura.d.
9 l.frumēti. † Addit vltra gl. Bar.post Jac.de aret.alia spālia.
Et primo q̄dam spālia que sunt in mutuo respectu alioꝝ cōtrū
vt h p eū, cuius dictis inhērū circa quartū spāle dic̄ q̄ sicut qñ
pcedit mutuū ꝛ statim sequit stipso non nascit actio ex mutuo,
sed ex stipulone, ita vt esse ēt in oībus cōtribus q̄ re pficiunt, vt
deposito, ꝛ similibus. Adde primo q̄ Ang.h idē tz, ꝛ ēt Fulg.
q p hoc alle.l.si sine.in prin.cū gl.in ver.pmittet.ff.iē ra.habe.
Bal.vero vr̄ dicere, q̄ sit spāle in cōtrū mutui p.l.si ita stipulatus.§.grisogo.ff.d̄ ver.ob.inn.l.duo societatē.cū si.ff.p so. Pa.
de ca.in.l.certi cōdō.§ qm̄.ff.e.tz cōtra Bar.in cōtribus bonefi.q re
pficiunt, vt est dpositū, ꝛ similes, qꝛ dponēs stipulat ad sui cautelā. Vñ non est dōz q̄ cautela sua sibi nocere dēat, vt sic pdat
actionem depositi que est bonefi.ꝛ agat ex stipulone que est cōtus stricti iuris. Sed qñ talis cōtus eēt stricti iuris, vt mutuū
non dānificat mutuās si non hz actiones ex numeratione, qꝛ hz
ex stipulone q̄ est eiusdē nature, vel melioris. Nec ob.l.vnica.§.
accedit.C.d̄ rei vxo.ac.qꝛ rñdet, q̄ ibi hererat stipulātis nō oriri actionē ex numeratiōe, qꝛ si oriret acqreret actio mulieri nō
sibi cui voluit p stipulationē q̄rere. Secus si mulier tradidisset
dotē, ꝛ stipulet eā sibi reddi. Uel scdo pōt rñderi s̄m eū q̄ ēt
isto casu interest mulieris, q̄ oriat actio ex numeratione, qꝛ ēt
stipso ex cā dotis est bonefi.§.fuerat.inst.de act.ꝛ.l.vnica.§ j.
ver.sed si ignoratmus.C.de rei vxo.ac.ꝛ fortificari pōt ista opi.
per id qd̄ in simili hz in.l.si diuortio.ff.de ver.ob.s̄m vnum not.
intellectū quem ibi tradit Ray.de fori.ꝛ sequit ibi Jo.de imo.
ꝛ Rap.cu. Ubi pbat q̄ lz qñ stipso cōtinebat plusq̄ precedēs
oblō fieret nouatio, vt l.scire debemus.in prin.ꝛ ibi not.ꝛ.l.si
vsufructū.ff.de ver.ob. Tñ fallit qñ precedens oblō esset bonefidei per.d.l.si diuortio. Sed hoc non obstare vr̄ qn ad rōnes
adductas per Pau.de ca.posset rñderi, qꝛ si attēderemus rōnes eius, sequeret ēt q̄ qñ precedit actus stricti iuris q re perficeret, vt mutuū non dēret p sequētē stipulonē impediri qn nasceret actio ex ipso mutuo, qꝛ stipso adijcit ad cautelā stipulantis, qꝛ interest nr̄a plures actiōes hr̄e, vt si ex vna succūbamus
ex alia obtinere possimus iuxta.l.actor.ff.d̄ iureiu.quo argumēto vtit Jo.and.in addi. Spec.in tit.de ob.ꝛ sol.§.sequit.in addi.incip.mutuus ꝛc. p quo alle.l.iij.alias.iiij.§.fi.ff.de li leg.ꝛ i
simili.l.ei fundo.ff.de ser.ꝛ tñ stat q̄ non orit actio ex numeratione facta ex cā mutui, sz ex stipulone. Non obs.d.l.si diuortio.
qꝛ ibi tractat de pimenda actione bonefidei iā nata. Non aūt d̄
impediēda nascit iter q̄ est magna dr̄ia, ar.l.pre furioso.ff.d̄ his
q sunt sui.ꝛ.e.quēadmodū.de iureiur.ꝛ sic posset sustineri opi.
Bart.q̄ ēt sequutus est Raph.cu.in.l.si ita fuero stipulatus.
§.j.ff.de no. Ubi primo argnit cōtra Bar.de illo tex.naz s̄m eū facit Bar.dr̄iam in stipulone an precedat cōtus q est certitudinarius cōtus, vt emptio, ꝛ tūc stipso sequēs incōtinenti non impedit oriri ex pcedēti cōtu actionē, an vero pcedat numeratio, q̄ qdē pōt se hr̄e ad cōtū, ꝛ non cōtū, ꝛ tūc stipso impedit oriri actionē ex numeratione. In cōtriū facere vr̄ s̄m Rap.cu.tex.in.d.
l.si ita.§.j.dū tex.dicit cū pecuniam mutuā ꝛc.ꝛ sic presupponit tex.q̄ certitudinarius cōtus precessit, ꝛ tñ stipso ipedit nasci actionē ex mutuo, sed ipse rñdet q̄ tex.ibi pōt intelligi dum
dicit mutuū.s.ciuile, qꝛ p stipulonē fit mutuū ciuile cui nā coopatur, vt vidistis notatū in.l.ij.§.fi.ff.e. Itē inhērū bar.in eo spāli
iprobat intellectū gl.in.d.l.duo societatē.in ver.fecissent. Adde q̄ Fulg.h approbat opi.d.gl.s.q̄ in casu illius.l.ꝛ similiū.
fiebat nouatio qñ ex stipulone incōtinēti deducebat illud idem
qd̄ in precedēti cōtu erat deductū. Et mouet qꝛ sequens actus
incōtinēti factus si fiat sub cōmemoratione primi tollit primū.
l.nā ad ea.ff.de cōdi.ꝛ de.ꝛ idē sentit Pet.ꝛ Ang.in.l.qui vsufructū.ff.de ver.ob.ꝛ Bar.in.l.ita stipulatus.eo.tit.in.i.op.vl
ti.part.dum alle.d.l.duo societatē. Tñ veriorē puto opi bart.
hic per.d.l.duo societatē.in ver.si non actionis.ꝛ per.l.si stipu
e latus.in prin.in ver.non ādi.ff.de vsu. Non ob.d.l.nā ad ea.• qꝛ
rñdet Bal.in.l.rescri.§.si pactū.in si.ff.de pac.q̄ ibi loquit in
vltimis volūtatibus, ꝛ pro hoc facit, qꝛ distictio illius.l.hodie
10 non est immutata p.l.C.de no. ¶ † Itē inhērū Bar.in eo.spāli
dicit q̄ si qs hz plura instr̄a vēditionū factaꝝ diuersis tpibus
qꝛ ex vtroqz dr̄ rē possidere, ar.l.si qs añ.ff.de acq.po. Adde q̄
istud non vr̄ pcedere qñ scda vēditio facta esset p eo pcio, ꝛ sub
ea forma pui pma, qꝛ scda vēditio non valeret, ita dicit Pa.de
ca.ff.de ver.ob.in.l.q bis.p illū tex.s̄m cōem intellectū, lz ipse
de Bar.hic mētionem non faciat, qd̄ no.p limita.eius q̄ not.
11 Bar.h. ¶ † Aliud spāle vltra bar.ponit Ang.h, qꝛ ex mutuo
12 actio acqrit iuito.l.si abūtis.C.e.dixi i.d.§.si nūmos. ¶ † Itē
addit aliud qꝛ mutuāti noīe alieno pecuniā absentis acqrit vtilis actio preter ppositū ipsius mutuātis.s.illo absente non ratificante mutuū, vt.d.l.si absentis. ¶ † Similiter addit aliqd̄ qꝛ
13 ex mutuo facto noīe alterius acqrit illi alteri directe actio per
eandē.l.si abūtis. Regłr aūt qñ acqrit alteri actio acqrit vtilis.l.pe.cum si.C.ad exhi. Bal.ēt hic addit aliqua alia spālia
14 in cōtu mutui. † Nā si filiusfa.iussu p̄ris recepit mutuo nō pōt
resti.in integ.petere, qꝛ cōtus iste substantiat ex psona p̄ris cuz
filiusfa.obliget sine cōsensu p̄ris ex alijs cōtribus non ex mutuo.
Et iō in alijs cōtribus non impediret petere resti.in integ.ꝛ sic
spāliter accipit mutuū tex.est q forsalle non est alibi in.l.iij.§.
15 sed vtraqz.ver.sed an hoc.ff.de mi. ¶ † Itē est spāle in mutuo,
vt filiusfa.pp senatusconsul.maced.non obliget, vt.ff.ꝛ.C.ad se
16 natusco.mac.fere p totū. ¶ † Itē est spāle in mutuo vt si psona
que pp lesionē restitui pōt in integrū acceperit mutuo presumat ledi, nisi pbet pecuniā esse versaz in vtilitatē accipiē tis.l.
j.et.ij.cū ibi no.C.si aduer.cre.ꝛ.l.ciuitas.ff.eo. Et ēt Bald.se
putare hoc hr̄e locū in oībus rebus mutuabilibus p ea q̄ hr̄t i
17 d.iuribus. ¶ † Itez est spāle q̄ ex dictis nascatur obligatio in
causis mutui q̄ nō repit in alijs cōtribus insti.de li.ob.in pnci.
18 ¶ † Item est spāle qꝛ in mutuo facilius p̄sumit pactuz adiectū
esse vsurariū q̄ in alijs cōtribus, vt gl.no.in.l.rogasti.§ si tibi.ff.
19 eo.ꝛ dixi in.l.stipulatio ista.§.alteri.ff.de ver.ob. ¶ † Adducūtur ēt hic vltra gl.p Jac.de are.ꝛ Bar.quedā specialia in pecunia respectu aliarum reꝝ mutuabilium quelibet res poterit
dari estimata pro pecunia numerata.l.si pro mutua.C.e.qd̄ nō
esset in alijs rebus non mutuabilibus, qꝛ non possem dare librū
estimatum p.x.amphoris vini optimi que tibi intelligant mutuate, qñ pecunia inuenta est ad alias res estimādas, ꝛ nō alie
res ad estimādā pecuniā.l.si ita fideiussorē accepero.ff.de fide
ius.ꝛ.l.j.ff.de cōtr.emp. Tñ Bar.istud ibi finalr̄ reprobat qꝛ
in.d.l.si p mutua.pecunia erat parata solui, vt h p gl.fi.iō ibi
cōtrahit mutuū. Fulg.hic, dicit q̄ ille intellectus ad.l.si p mutua.
non est verisimilis, ꝛ qd̄ pēdet a dicendis sup glo.fi.ꝛ cōcludit
20 nō esse spāle in pecunia, † qꝛ sicut si do tibi fundū estimatū p.x.
vt habeas illa.x.mutuo, vel in dotē videor tibi vendere fundum
pro.x.ꝛ postea illa.x.habes mutuo, vel in dotē.l.cuz fundus.ff.
loca.l.cū dotē.C.de iu.do. Idem si do vinū pro.x.amphoris vini optimi.ꝛ conuenimus q̄ illas.x.amphoras habeas mutuo
nihil repugnat quin ex cōtu innominato do vt des efficiaris debitor meus in.x.amphoris vini, ꝛ ille tanq̄ debite ex cōtu innominato transferant in mutuū, arg.l.rogasti.in prin.ff.de prescri.
ver.iuncta.l.rogasti.in prin.ff.eo.vbi pz pmisceri posse cōtum
innoiatum cū noiato. Sed si Ja.de are.dixisset esse spāle in pecunia, vt per eam alie merces estiment nō aūt alie res pecunia
21 estiment vel dixisset per.d.l.si ita fideiussorez accepero. † pōt
ēt dici, q̄ dando rem estimatā pro pecunia est speciale vt transeat in cōtu emptionis.d.l.cum fundus.ꝛ.l.j.ff.de cōtr.emp.secus si dat pro alia re mutuabili, qꝛ est cōtus inominatus do vt
des.l.naturalis.§.j.ff.de prescrip.ver. ¶ Quātum aūt ad intellectum.d.l.si pro mutua.dic vt dicā super vlti.part.glos.ꝛ s̄m
ibi dicenda intelligo q̄ in terminis huius.§.ita posset cōtrahi mutuū super alia re mutuabili, sicut in pecunia nec vlla subest rō
22 diuersitatis. ¶ † Aliud est spāle in pecunia s̄m Jac.de are.q̄
pecunia redacta ex re mea cōuertat in causa mutui per.d.l.rogasti.in prin.ff.eo. Sed Bar.hic dicit illud non esse speciale i
pecunia respectu aliaꝝ rerum, qꝛ idem esse posset in qualibet
alia re vt si dixisset tibi petenti a me mutuo modiū frumēti nō
habeo frumētum accipe hunc librū, ꝛ pmuta cum aliquo p vno
modio frumēti, ꝛ illud frumētū sit tibi mutuo, ꝛ h idē voluit h
23 Cyn.in fine. ¶ † Aliud est speciale in pecunia, vt pena adiecta dationi

e ¶ Non obs.
l.nā ad ea.not.
hic q̄.d.i nam
ad ea.nō hz locum in cōtribus
idem tz Bal.
in.l.iurisgētiū.
§.adeo.ff.d̄ pactis.quē ibi legit in.l.pacta
cōuēta.ꝛ Bar.
in ead.lege.§.
igitur.

cta dationi q̄ ītaris ꝓsumat̃ adiecta in fraudē vsurar̃.l.iulia.
§.idē pōpo.ff.de ac.emp ⁊ ibi no.⁊ in.l.cū allegat̃ C.de vsu.
nō sic si est edictis dationi alterius rei.l.lucius. cū.l.seq. ⁊ ibi
24 no.j.ō ac.emp.⁊ plene tradit̃ p do.i.d.§ alteri.† Aliud ēt spā-
le posuit Bal.primo,q̄ vna pecunia pōt per aliā reddi allieg.
no.in.l.ij.§.j.ff.eo.nō sic in alijs rebus.l.cū qd.ff.eo. Dic vt no.
in.l.si qs argētū in pn̄.C.de do.⁊ per Bar.in.l paulus.ff.ō sol.
25 ¶ † Aliud ēt est spāle ſm eū,q̄ interrogāti de pecunia aurea
si rn̄det de erea,vz stipl̄o.l.q̄ extrinsecus cū gl.no.ff.de ver. ob.
sec⁹ si in alijs rebus.§.si de alia instit.ō inu.sti.sed dic meli⁹ vt
26 p Bar.in.d.l.q̄ extrinsecus cū addi.quas ibi dedi. ¶ † Item
est spāle in cudēte monetā,vt si materia vera sit punit̃ de fal-
a so si aucto.cudēdi nō hēat vt.C.de fal.mo.fere per totū,q̄ nō
27 reperit̃ in alijs rebus.† Itē dicit esse aliud spāle,q̄ lz pecunia
seruet̃ vltra triēniū,nō tn̄ ōt esse de rebus que seruādo seruari nō
b pñt,adeo q̄ alienari pōt p minorē ſine decreto vt est glo.val
de no.in.l.j.§.fini quesitū.ff.ad treb. Pro qua Bal.i.l.iij.ff.ad
macedo.in lec.anti.⁊ Bal.in.l.nō oīe.§.j.ff.eo.⁊ in ea.lec.dicit
esse casum in.l.iij.cū seq.que alias est §.j.ad mace.qui text. tn̄
nō probat,q̄ ſm ipa ſtox,erat prohibitū alienari res minorū
ſine decre.nisi essent res mobiles.l.⁊ fere per totū.ff.de reb.eo.
28 † Sed hodie ꝓhibent̃ alienari oēs res,q̄ seruando seruari pñt
l.lex que tutores.C.de admi. tuto. Reliqua q̄ntum ad h̄ spālia
dixit in.d.§.fiu q̄stū. ¶ Quedā alia spālia pecunie ponit etiā
Bal.h̄ p vos videre poteritis. ¶ Jngl.iiij.ibi,sz res erat pre-
sens ⁊c.Cōiter dānat̃ h̄ solu.q̄ diuinat ⁊ est ꝯ.d.l.i.lz.§.j. ⁊.d.l.
nuptura.Et sic nō est spāle in mutuo respectu alio⁊ ꝯctuū,vt
dixi super glo.j.pp h̄ Bar.h̄ tractat qn̄ debitum mibi ab vno
pōt ꝯuerti in aliud debitū mibi debēdū ab alio absq̄ eo q̄ res
sit in pñtia.Cum dicis inquātū dicis,q̄ est dr̃a inter ꝯctuz
mutui,⁊ aliū ꝯctū,q̄ si debitū mibi ab vno ꝯuertit̃ in aliud mi
bi debēdū ab alio ex cā mutui acq̄rit̃ mibi directa actio,vt in
primo exēplo posita h̄ in tex.Secus si ex alia cā,q̄ acq̄rit̃ vti
lis Saly.h̄ ꝯ̄tū pūa.l.q̄ ēt facta ꝯuersione ex alia cā acq̄rat̃
directa actio,q̄ sicut in.j.exēplo posito h̄ in tex.debitor iussus
yt alteri numeret,cui iubens vult mutuare non est ꝓcurator ad
ꝯhēdū,sed ad tā cōuentū ꝯsequēdō,ita est,qn̄ iussus est,q̄ nu
29 meret pro alia cā q̄ pro mutuo. † Itē q̄ ſm eūz debitor alijs
numerans pp iussum principaliter agit se liberare ab obliga-
tione propria non vt iubētē recipienti obliget,q̄ forsan igno-
rat cām numerationis,⁊ sic non agit illō sibi obligare,nec etiaz
dn̄o principaliter,licet ꝯsecutiue h̄ eueniat,q̄ numeratio ista
iplet mutuā illi a suo creditore policitū h̄ sunt verba eius sine
l.loquētis. Puto Bar.bene loqui,q̄ per tex.in.l.iij.§ fi.ff.de
do.inter vi.⁊ vxo.probatur,q̄ vt in alijs ꝯctibus illud geri p
ꝓcuratorē inueniāt,qn̄ gerit̃ per debitorē illius cui a credito-
re iussus factus est merdo dz acquiri vtilis.l.si procuratori pre
sentia.ff.de ver.ob.⁊ h̄ ēt vīr tenere Bal.⁊ Ange. h̄ dicentes
spāle esse in mutuo per.d.l.si absenti. ¶ Itē adde inquātū bar
to.h̄ dixit q̄ si sumus in ꝯctibus qui nō pñt ꝯhi nisi in certis re
bus vt mutuū,q̄ illa oblō,que est quesita illi qui iussu meo pro
missionem recepit a debitore meo nō ꝯsistit pondere numero
vel mensura nō pōt trāsire in mutuū.l.qui negocia, in princi.ff.
man.nisi pecunia esset solutioni parata,⁊ ita intelligitur tex.h̄.
Quod est bene no.ꝓ intellectu huius.l.⁊ h̄ ēt lz Bar.in.l.si
me,⁊ titiū.ff.eo.q ita intelligit ⁊ format gl. ibi positā. Sed Ful.
ibi lz ꝯ̄tō q̄ p delegatorē cēset̃ soluta pecunia.l.q̄tus.§ inter
dū.ff.ad ve.le.⁊.l.meū.§.fi.ff.de inst. Tn̄ magis plz opi.bart.p
rōnē suam nec iura alle.in ꝯ̄tū ꝯdicere vīr opinōni Bar.si bn̄
inspiciant̃. Immo gl.in.d.§.interdū in verbo ꝯdō facit p opi.
Bar.dum gl.ibi vult,q̄ qn̄ delegaui indebite debitorem meū
repeto nō pecuniā,sed liberationē debitoris mei,q erat a me li
beratus ⁊ sic oblō intelligit̃ delata,nō aūt pecunia Saly. h̄ in
viii.col.dicit q̄ ꝯ Bar.facit.d.l.si me ⁊ titiū. ¶ Itē alleg.l.si
ex ꝑcio.C.e.ti.⁊ relinq̄t cogitādū. Sz pōt rn̄deri ad.d.l.si me
⁊ titiū,q̄ illa nō ob.q̄ ibi pecunia fuit numerata.itē pōt rn̄deri
ad.l.si ex ꝑcio.C.e.ti.q̄ ibi loq̄t in mutuo ciuili in quo interue
nit stiplō in q̄ pōt oēs res deduci,⁊ sic est eadem rō,que est in
alijs ꝯctibus in q̄bus oēs res deduci pñt,⁊ h̄ ēt loquit̃.l.tutor
alias incipit si ex cā.§.si cū heres.ff.ad velle. Dom.de cast.ēt h̄
alle.gl.i.d.l.si me ⁊ titiū,per q̄ dicit q̄ si i primo exēplo hui⁹
l.debitor delegatus a me post promissionem quam fecit ei qui
mutuare volebā nō numerauit ei pecuniā debeo posse ꝯ eūz q
promissionem recepit agere p condictionem sine causa ex equi-
tate.d l.si me,⁊ titium post q̄ debitor delegatus est a me libe-
ratus.l.ij.C.de nouatio.⁊ certi conditione ex mutuo agere non
possum post q̄ pecunia non est numerata. Nec ex stiplōne,q̄
illa non interuenit inter me,⁊ illum cui mutuare volui ⁊ dicit
se credere,q̄ illi cui mutuare volui liberaret̃ cedendo mibi a-
ctionem q̄ hz ꝯ illū debitorē sibi a me delegatū. Nā adeo mi
bi tenet̃ q̄i.d actionē hz.l.quod debetur.ff.de pec.⁊ ita ēt tenet
ipse in.d.l.si me ⁊ titiū.s.q̄ nō liberet̃ mibi cedēdo,qm̄ nō te-
netur mibi ex eo,q̄ actionē hēat sz q̄ pecunia hr̃ pro ei nume-
rata. Jō nō dz liberari cessione.alle.d.l.q̄ debet̃. Et ōt,q̄ non
ob.l.si socer.§.lucius.ff.so.ma:.q̄ ibi nibil poterat iputari mari
to si primo nō exegerat,h̄ aūt est qd iputet̃ recipere debēti. Et
hāc opi.puto veriorē post q̄.n.est pecunia soloni para vt trā-
seat in mutuū.qn̄ delegat̃ debitor a me tibi peterē pecuniā mu-
tuo.d.l.q negocia cū ibi no.⁊ sup h̄ gl.fi.⁊ do. Apparet,q̄ p
inde est ac si numerata esset pecunia,cū nō possit ꝯsistere mu-
tuū in actionib⁹ ⁊ oblōnib⁹,sz tm̄ in rebus ꝯsistentibus ponde-
re numero vel mēsura,vn̄ putarē,q̄ si ille cui delegatio fcā est
vellit cedere actionē ad illā pecuniā q̄ eo mō sit parata soloni,
sicut erat tpe delegationis liberaret̃,q̄ ille qui recepit mutuo
liberaret̃ reddēdo illud,idē in spē q̄ accepit,vt not.in.d.l.ij.§
prin.ff.e.⁊ ita ꝯcordari pñt opi.⁊ forasse aliqd dicet̃ in.d.l.si
me ⁊ titium,vbi Jac.but.aliquid tetigit,⁊ dictū suū facit ꝓ op.
30 Pau.de ca. ¶ † Juxta p̄dcā ēt infert Bar.h̄ ad qōnē si dico
cāpsori,q̄ soluat tibi illud q̄ tibi debeo ꝓ ꝑcio pānorū an sim a
te liberatus de quo dic.vt dixit post Ang.in.l.qui vsufructus
ff.de ver.ob.⁊ ibi dictis adde not.p Bal.in aliquibus lec. i fi.
⁊ ibi ēt Ang.C.de noua.⁊ Saly.in.l.si filius.ff.ad mace.⁊ in.l.
pro debito post Bal.ibi.C.de bo.auc.iud.pos.⁊ Angel. in.l.
sciēdū in pn̄.ff.de edil.edi.⁊ Fely.in.d.l.si me ⁊ titiū ⁊ Pau.ō
ca.i q̄s.xlv.vsq̄.xlvj.q̄ icipit In xp̄i noie viso pūcto l cū q̄ ver-
tit̃ in lec.⁊c. ¶ Jngl.fi.ibi nō erat pecunia in pñtib h̄ sic hz Vir
ne.h̄ est alia lec.ad istū tex q̄ attribuebat̃ hirnerio.ſm q̄ ista.l.
intelligebat̃ in pecunia largissime sumpta ⁊ sic pro vnaquaq̄ re
estimabili per pecuniam per.l.si pecuniam.ff.de sol.⁊ intellige
batur,q̄ pecunia h̄ non erat in pñti,⁊ volētes defendere istam
lec.dicebant,q̄ ponebat̃ h̄ spāle ꝯ regulā.l.a tradit ionibus.C.ō
pac.⁊.l.si ager.ff.de rei ven.⁊ rō spālitatis erat pñtia. Sed ista
lec.cōiter reprehendit̃,tn̄ q̄ male refert opi.⁊ intētionē Vir-
nerij.q̄ melius refert̃ p gl.istā.ff.in v̄bo h̄ est. Tū ēt q̄ est falsa
in se,qm̄ sic nō est spālitas,eo q̄ vere sic possessio tradit̃ pp ꝓ
sentiā.l.j.§.si iusser lz.⁊.l.qō meo.§.si p vēditorē.ff.de acq. pos.
ac ēt q̄ nō req̄rit̃,q̄ sit in pñtia,vt pz in.l.lz.§.j.⁊ i.l.nuptura
⁊ in.l.si sponsalibus.§.j.ff.de iure do. Itē q̄ ſm istū intel.ista.l.
nō faceret ad rubricā q loq̄tur de mutuo. Si tn̄ exponeret̃ v̄ba
glo.h̄ dum dicit ibi in presenti.s.solutioni parata,⁊ tūc concor-
darēt verba cum intē tione hirnerij posita in glo.Et an ista lec.
hirne.procedat dicam.j. ¶ In e.ibi tn̄ dic,q̄ h̄ extrabat ⁊ erat
parata ⁊c.hanc lz Bar.Ange.Saly. Pa.de ca.q̄ in mutuo
requirit̃,q̄ si res q̄ consistat pondere vel mensura. Item q̄.l.
ista se fundat in fictione,q̄ fingit̃ pecunia mibi data,⁊ postea
ad te ꝓlata,⁊ fictio non trabit̃ ad impossibile.l.adoptio.ff.de
adop.l.qui ad certū.ff.loc.not.in.l.gallus.§.si tutius.ff.de libe.⁊
posth.⁊ in.l.talis scriptura de leg.j.⁊ ibi plenius per Bar.sz
Bal.hic dicit q̄ hec solū est diuinatio. Unde rn̄det ad.l.qui
negocia,q̄ ibi agebantur inter absētes inter quos nō erat pos-
sibile pecuniaz numerari seu mutuari. Sed dici pōt q̄ istud fit
cōprobare non aūt impugnare.so.glo.Bar Fulg.h̄ lz ꝯ glos.
⁊ bar.per.d.l.q̄ negocia in ver.apud se esse,⁊ sic pz,q̄ ibi pecu
nia erat soloni parata,⁊ illa verba ēt ponderauit Bal.h̄. Mo
uet ēt Fulg.q̄ tex.ibi in ver.in argumento ⁊c.dicit q̄ piculo
debitoris nūmi fuerint,ergo seq̄t̃ q̄ extrabat.Et ad rōnē Bar.
rn̄det q̄ illud q̄ Bar.dicit de fictione ꝓcederet i debitore spe
ciei,vt in casu.d.l.si sponsalibus.§.j.Sed in debitore q̄ntitatis
in genere vt est casus nr̄,secus est q̄ lz pecuniā nō habeā pos-
sum inuenire eā ab amicis vel rem meā vendere. Unde rn̄det
qō tex.in.d.l.qui negocia loquit̃ ſm tpa auctoris illius l.qui
fuit ante auctorem nostre legis,tamen hoc est dicere.q̄ ista cor
rigit illam,vt ipsemet fatetur. Unde cuz euitanda sit.ll.corre-
ctio vulgata.l.precipimus.C.de appel.tenearis sol.glo.⁊ bar.
declaratam per soln.Bal. Pro quo facit.l.qui decem versi.
item eulum.ff.de sol.facit etiam pro h̄,q̄ tex.in.d.l.qui negocia
in ver.nec huic simile est ⁊c.loquit̃ qn̄ pecunia erat soloni para
q̄ loquit̃ in deposito qō dz ꝯseruari alias delinqueret deposi-
tarius qui non conseruaret,vt inq̄t Dom.de cast. in.l.qui ne-
gotia ⁊.l.certi ꝯdō.§.fi.ff.e.nō ob.illa v̄ba ibi apud me est ⁊c.
q̄ respondet vt dicit Saly.per.l.id apud.j.ō v̄.si.vbi adō me
esse dr̄ illud ad q̄ mibi cōpetit actio.Eodē mō dum ,ex.in.d.

a ¶ De falso i
hac mā fabrica
tionis monetā,
⁊ q̄lr̃ qs vario
mō punit̃ vide p
Rapb.cu.ꝯn.
cxxxviij.

a ¶ Addō tu
⁊ vide alex. ꝯs.
ciiij.inci.statu-
tū loquēs in.j.
vol.vbi q̄ pena
de iure punirī
dēat falsificās
mōetā ⁊ an sta
tutū,q̄ falsifi-
cās monetā po
niat̃ suspēsiōis
ignis vl̃ alia pe
na,an hēat lo-
cū in falsificāte
monetā repro-
batā,⁊ qn̄ ⁊ q̄lr̃
pūiat̃ vtēs mo
neta reprobata
⁊ nō fabricans
vide pulchrū
ꝯsi.bal.cccxx-
vi.inci.casus ta
lis est i.ij.vol.
Henri.ferra.

b ¶ Per mi-
norez fallit nisi
sit pecunia pa
rata p emp-
ne predi... q̄
tūc ēt ... minorē
... nō pōt
sine decreto in
du.idē si sit de-
posita apō mer
catorē ad hone
stā ꝑtē lucri,q̄
tūc iudicat̃ de
ea,vt de annuo
redditu ſm Ino-
do. Ro.consil.
cxxxviij.

L.q negocia, dicit periculo fuerāt ⁊c. Rn̄de ꝙ poterat eē, ꝙ h
bitor illā pecuniam alteri crediderat, ⁊ sic nō erat solōni para-
ta, ⁊ tn̄ erat periculo suo, quo ad creditorē si ipse debitor exi-
gere nō posset ab eo cui crediderat. ¶ In ea. ibi si ex p̄cio ⁊c.
vera solō est, ꝙ ibi in mutuo ciuili loquit̄ in quo non reqrit̄, ꝙ
interueniat res mutuabilis sicr in dote. d.l. si spōsalib⁹. §. j. nos
āt loquimur i mutuo naturali. ¶ In ea. ibi. l. falsus. §. s3 si is ⁊c.
s dicerēt qd ibi interuenit iussus, vt p3 ibi in vbo eleganter rn̄
de ꝙ ibi nō iussit. l. ponit rem in p̄ntia, qn̄ tradita fuit, ⁊ ita est in
t'ctio gl. ¶ In ea. ibi tu is h esse spāle ⁊c. h ponit alia lec. q̄ ve
re fuit lec. Hirne. cuius intētio fuit, ꝙ h sit spāle in pecunia nu
merata in quo nō reqrit̄, ꝙ sit in p̄ntia seu in ɔspectu, sed satis
est, ꝙ sit solōni parata, q: trāsfert dn̄iū ficte, sed ista lec. eōl. er
dānat̄, s3 q: sa'tē in alijs rebus mutuabilibus videbat̄ esse dōm
idē ꝙ in pecunia numerata cū sit eadē rō. Itē q: idē est in alijs
speciebus, ꝙ in pecunia, vt. d.l. si sponsalibus. §. j. ⁊ h ꝑ bar. ma
xime in ante pe. col. circa intel. l. si ex p̄cio. C. e. Facit. d.l. si pe-
cu niā. ff. d sol. vbi a pari ꝓcedere vr̄ pecunie, ⁊ alie res. Vn̄ rn̄
dēdū est ad ɔtriū formatū in gl. ve. l. si pecuniā, ⁊ verū est nō eē
dr̄iaȝ inter pecuniā, ⁊ alias res vt ibi. Nec dr̄ ɔtriū in prin. hu-
ius. l. q̄ aliud vult dicere s̄m verā lec. positā in gl. j. sup ea. dixi
Est bn̄ verū ꝙ quo ad h vt dicat̄ scā vera traditio reqrit̄, ꝙ res
sit in p̄ntia, vt. d.l. si pecuniam, s3 quo ad fictā traditionē nō vt
h dūmō sit destinata solōni, qn̄ agit̄ de mutuo, intelligit̄ h ꝓut
dixi. ff. circa ɔtriū. d.l. q negocia. ¶ In e. ibi q: res ⁊c. exponit̄
res. i. pecunia vt hic declarat bar. l3 Fulg. h dicat qd ista solo
diuina: ⁊ nō sit verisimile, ꝙ in casu. d.l. si pro mutuo alle. i gl.
esset pecunia parata solōni, iō indistincte intelligit illā. l. pōt
aliter rn̄deri vt per Bar. in. l. si ex precio. C. e. ꝙ ibi incōtinē
ti fuit factū p̄cīn, iuxta illā datione rerum estimatarum que vi-
detur venditio. i. cum fundus. infra loca. iuxta quam venditio
nem fuit appositū p̄cīn, ꝙ preciū sit mutuatum, ⁊ istā ēt tenēt
31 alȷ i.d.l. si ex p̄cio ⁊ i.d.l. si ꝓ mutuo. ¶ † Et iuxta h not. i gl.
tractat h Bar. qualiter debitū ex vno ɔtu possit in debitū ex
alio deuolui. Cuius dictis addidit Fulg. in quibusdā lec. inquā
tū bar. dicit ꝙ fallit in ɔstituto In quo pōt deuolui p̄cedēs debi-
tū absq3 eo ꝙ prior obligatio tollat̄. Nā s̄m Fulg. ēt fallit si credi-
tor iurauit sup actione prius cōpetēte ad delationē aduersarij i
iudicio. l. si duo p̄sonī. §. si qs iurauerit, ⁊ ibi Bar. iuncta. l. s3
32 si possessori, in prin. in ver. vallis. ff. iti. pri. ¶ † Itē fallit s̄m eū3
si pro actore iudicatū est, q: vltra primā actionē cōpetit actio
ex sn̄ia p q̄ nō fit nouatio prime actionis. l. nepoti, ⁊ ibi Bar.
ff. de fun. instru ⁊ no. gl. in. l. anobium. ff. de excep. rei iudi. ⁊ no.
Bar. i. l. j. C. de iudi. itē fallit s̄m eūdē in casu. l. hmōi. §. qui ser
uū. ff. de le. j. vt si mihi debebas ex testō sticbū seruū, ⁊ ego igno
33 rans a te illum emi. tūn obligatio manet ex vtraq3 cā. ¶ † Ex
tra gl. querit bar. h pone, ꝙ notarius ɔficiēs instm dixit, q̄ ti
tius dedit, ⁊ mutuauit sempronio cētū ego debitor volens re-
probare instm adduco testes ꝓbantes, ꝙ tpe instri nulla pecu
nia interuenit an ex h instrm reddat̄ falsum, ⁊ ɔcludit ꝙ nō, q:
potuit absq3 pecunie numeratione fieri mutuū vt h. Secus si
notarius dixisset dedit ⁊ numerauit vt h p eū Pau. de ca. h dē
ꝙ Ang. in. l. p̄dia. ff. de acq. pos. vr̄ tenere ɔ bar. q: ēt si nō dixit
numerauit sed mutuauit vr̄ notarius attestari de vero mutuo
p no. in. l. si ex cautione. C. de nō nu. pecu. Tn̄ dr̄ Pa. de cast.
egorē esse sn̄iam Bar. adde qd Bal. in. l. si ex precio. C. eo. dī.
ꝙ et si nō dixit numerauit, vr̄ reprobatū instrm nisi ex aduerso
ɔtriū ꝓbet̄ q: isti actus facti. s. ꝙ fuerit scā datio de qua, h vel
alius similis actus sunt facti, ⁊ facta non p̄sumunt̄ nisi ꝓbent̄
⁊ prima facie ꝓbatū est ɔ illud ꝙ dicit instm Saly. ibi dicit ꝙ.
tex. ibi cū glo. in ver. cū scriptū est facit sīlr ɔ Bar. ⁊ relinquit
cogitandū. bal. vero in rub. C. de fi. instru. l3 cū bar. in. viij. col.
⁊ illud magis pl3, q: quocūq3 p̄ńt verba tollerari, vt euitet̄ fal-
sum illud fieri d3 gl. est quā ad h ibi ponderat bal. i. l. fur. sen-
ten. §. qd fere in ver. prohibet. ff. de pac. Est verū, ꝙ in ɔtriū3 facit
illa gl. in. d.l. si ex precio, vn̄ illa gl. nihil alle. Forti⁹ voluit bar.
in. d.l. p̄dia sequitur Jac. but. in quadā sua disput. ꝙ ēt illud vo
bū numerauit verificari posse in actu ficto in. d.l. p̄dia s̄m vnā
intelec. cuius ɔtriū voluit ipsemet bar. h ⁊ in. d.l. si ex cautionē
Vn̄ illa opi. posita p bar. in. d.l. ꝑ ita cōiter dānat̄ ibi p alios
p gl. ⁊ doc. in. d.l. si ex cautione in gl. ⁊ p no. p gl. i. d.l. si ex p̄-
cio, ⁊ ita ēt l3 Ang. ⁊ Jo. de imo. i. l. sinis stipulatus. §. grisogo
nus de ver. ob. Et de hoc ēt p̄igit bar. i. l. nō singuli. C. e. s3 non
decidit. Nec ob. d.l. p̄dia, q: ibi sunt verba descripta in prima-
ta scriptura, q̄ non probant nisi ɔfessionem quocunq3 proferan
tur. l. creditor. §. pe. ff. de so. ⁊ not. gl. ⁊ Bar. in. l. si. C. de do. cau

sa non numera. ⁊ in. d.l. si non singul. in ver. rei geste, ⁊ in. d.l. si
34 ex precio, ⁊ Bar. in. l. si ex cautione, ⁊ ita est tenēdū. ¶ † Que
rit ēt h bar. qd si in instro dicat̄, ꝙ titius fuit ɔfessus habuisse,
⁊ recepisse centū, ⁊ habuit, ⁊ recepit in p̄ntia mei notarij, ⁊ te-
stiū infrascriptorū. Mō debitor ꝓducit testes dicētes ꝙ pecu
nia ibi fuit, sed ꝙ titius eā non recepit an ex hoc redarguatur
de falso ⁊ ɔcludit, ꝙ nō, q: satis est, ꝙ titius fuerit p̄ns, ēt si al-
teri fuerit pecunia numerata ar. l. falsus. §. sed si is. ff. de fur. ⁊ in
l. si ꝓcuratori p̄ntis. ff. de vō. ob. Circa ꝙ adde Bar. in ɔsi. suo
inci. In qōne ꝓposita solū ad hoc allegare, ⁊ ɔsulere intendo.
35 ¶ † Querit insuper Bar. h qd si ad ꝓbandū instrm ꝓducunt̄
testes dicētes, ꝙ vna manu titius habuit pecuniā, vt dr̄ instrm
Sed ꝙ incōtinēti eam reddidit, an reddat̄ ɔtus inualidus vel
simulat⁹. Et arguit h, ꝙ sic p. l. q sic. ff. de sol. ɔtriū ɔcludit nisi ꝓ
bet̄, ꝙ reddidit eo, q: actū fuerat ita de reddendo vt in p̄all'ega.
l. qui sic. ⁊ l. si quis duos, ⁊ ibi Bar ff. de sol. ⁊ idem t3 Ange.
in. l. si tibi pecuniā. ff. eo. Hoc limito nō ꝓcedere in ɔtu i quo
non sufficeret cōfessio de recepto, sed requireret̄ vera traditio,
q: tūc nō erit necesse probare, ꝙ fuerit actū de redendo, vt si-
gnāter vult bar. in. l. per diuersas ci-ca me. C. mand. Cuius di-
ctum ita soluit Bal. ibi in vlt. q. per. l. ab anastasio, ibi dum di
cit tex. nec occulte, nec p artes clādestinas. eo. ti. Et idem ēt t3
Bal. in. l. cū op3 in prin. in. vi. col. C. de bo. q̄ lib. ⁊ in. l. si. C. de
vsu. ⁊ in isto casu saluari n3 illud, qd not. bar. in. l. tie'a in prin. ff.
de ver. ob. dū alleg. d.l. q sic tenēdo, ꝙ in illo ɔtu matrī ma-
trimonij de quibus loquit̄ ibi Bar. requirat̄ vera traditio, vt
ibi t3 Ang. ⁊ magis cōiter alij, ⁊ Cano. in. c. gēma de sponsal.
l3 Bar. in. d.l. tria dixerit sufficere solā ɔfessionē. Et si illud
esset verū tūc bar. in ea. q. in q̄ ibi alleg. d.l. q sic. ɔdiceret his
q̄ h dixit vide ēt circa h not. Bar. illud ꝙ voluit Pet. de an-
36 cha. in ɔsi. ix. ¶ † Penultimo q̄rit Bar. h quidā sunt ɔtus
in quibus requit̄, ꝙ res actu tradat̄ seu pecunia soluat̄, mō po-
ne ꝙ q̄ntitas q numerari d3 est valde magna, ⁊ sic hr̄i nō pōt il
ta pecunia q sufficiat, ꝙ erit remedium, rn̄det quosdā esse ɔtc⁹
in quibus requirit̄ pecunia vel res ɔsistens in numero ponde-
re vel mensura, ⁊ tūc nō est nisi vnū remediū. s. ꝙ ego numerē3
tibi cētū ⁊ tu illa numerata mihi dones, ⁊ sic fiat vsq3 ad totam
q̄ntitatē vt hic per eum. Cui adde Ang. idem dicentem in. l. si
tibi pecuniam. ff. e. ⁊ in. d.l. si quis duo. Sed in ɔtriū facit illud
qd not. Bar. in. d.l. p diuersas, dum alleg. d. l. q sic. facit his
que proxime dixi, ⁊ expressius Bal. in. d.l. per diuersas in vl
ti. q. ⁊ ibi Saly. in. vj. q. Quia quando sumus in ɔtu cessionis
in quo requirit̄ vera numeratio, siue in ɔtinēti, siue ex interual-
lo reddat̄ q̄ntitas cessionario ēt si nō ꝓbat̄, ꝙ fuerit actū ꝙ red
deret̄. Tn̄ s̄m prefatos doc. maxime bal. ⁊ Saly. in. d.l. per di
uersas p̄sumit̄ factū in fraudē legis ⁊ nō v3 p. d.l. ab anastasio,
in verbo artes clādestinas, ergo ea rōne in casu nr̄o, idē dē3 ē.
Tn̄ substinēdo bar. hic dicas, ꝙ illo casu valebit cessio, q: h ce
dens reddit expresse aio donandi, secus qn̄ simplr̄ redderet̄, ⁊
ita ꝓcedunt allegata in ɔtriū. Nec dicat̄, ꝙ tunc vr̄ cessio facta
partim ex cā vēditionis, ⁊ p ɔñs nō valeat, vt. d.l. ab anasta-
sio, q: rn̄deo ꝙ cessio h fuit facta in totū ex cā vēditionis, sed p̄
ciū solutū fuit postea pro parte, ⁊ hoc nō reperit̄ prohibitum.
Quod no. p intellectu. d.l. ab anastasio. Nō caret tn̄ dubitatio
ne h decisio p p̄dicta. in ɔtibus aūt qui p̄ńt impleri interuen-
tu cuiuscūq3 rei aliud est remediū, vt h p bar. cuius verba cōi-
ter vr̄ corrupte hēri, sed puto debere accipi vt vobis in voce
37 corrigēdo, ⁊ declarādo dixi. ¶ † Querit vltimo Bar. qn̄ di-
cat̄ pecunia solōni parata dic vt h per eum cum quo transeunt
alij ⁊ Saly. in. l. si ex precio. C. eo. ⁊ addit vt tūn Pau. de ca-
38 stro h in fi. † qd in deposito p̄sumit̄ pecunia solutioni parata
vt est de mēte iurisc̄ō. in. d.l. qui negotia in ver. nec hunc similē
⁊. d.l. certi ɔditio. §. si. ff. eo. q: alias delinqueret depositarius
nisi ɔseruaret. Hoc intelligo ꝓcedere, nisi translatū esset dn̄iū
in depositarium, q: tūc cessat rō sua. l. lucius. la. j. ⁊. l. dies spon
saliorū. ff. depositi.

f **J Socius.** Pecuniā ꝓpriam qs mutuare pōt l3 talis sit quā alteri cōmunicare teneat̄, sed alienā nō. h. d. ⁊ intellige s̄m qd habet̄ in. l. nam ⁊ si fur. §. si. ff. eo.

SVMMARIVM.

1 Scolaris donec est in studio dicitur esse in uita.
2 Statu. q qui uenerit ad habitandū in ciuitate possit facere scri-
bi in extimo & habeatur pro ciue, non comprehendit haben-

tes

ses animum revertendi in propriam patriam.
3 Habitare dicitur qui stat in loco per x annos.
4 Auxilii extraordinarii appellatione venit officium iudicis.

Cum filius. Ex mutuo facto p filiūfa-milias pre absente succurrerit, vt ei filio cōpetat offm̄ iudicis. h.d. ¶ † No.
1 q scholaris donec est in studio dr esse in via vt h in ↄbo viaticū, ⁊ in.l.si lōginq.§ si filius.ff.de iu. Et id facit fz
2 Ja.bu.alb.de rol. Rycar. ⁊ bar. ⁊ Saly. ⁊ ro.h. † q statutū disponēs q̄ illi q venerint ad habitandū in ciuitate possint facere scribi in extimo, ⁊ hēant p ciuibus nō ↄprehēdat scholares, q̄ hāt aim̄ redeundi in patriā ar.l.nihil.ff.de cap. ⁊ l.ↄsitū.i pn. ⁊ q ibi bar.ff.de leg.iij. ⁊ l.j.C.de ↄ.sig. ⁊ dicit.d.bar. ⁊ Saly. q huic decisioni nō ob tex.in.l.lex cornelie.§.domū, cum seq. ff.de iniuiar. q: pōt dici q iproprie habitat, cū nō sit ibi cā ppetuo habitādi, q ↄsiderauit statutū. Et p cōprobōne huius rn̄sionis.s.q in.d.l.lex cornelia accipiat iproprie habitatio alle. no.bar.in.l.j.§.habitare.ff.de his qui deie.vel effu. Ponerem tn̄.d.decisionem doc.h intelligēdā eē nisi scholaris stetisset ibi
3 p.x.an. † q: tunc in dubio vr̄ hre animū ibi habitādi.l.iij.C.de
a in col.li.x. ⁊ no.p bar.vbiqz maxie in.d.l.lex cornelie.§ sin.
4 ¶ † Secundo no.ex tex.iuncta expōne gl. q app. extraordi-
b narij auxilij intellr de offi.iud. ⁊ vltra allegata in gl.adde tex. in.l.j. ⁊ ibi gl.C.de lib. ⁊ eor lib. ⁊ l.j. ⁊ ibi bar.ff.de fur. baln. ⁊ ⁊.l.j.§.est aūt ver.solent.ff.de extr.l.salariū.ff.mā. ⁊ l.j.§ quesitū ff.de sepu.bo. ¶ Tertio no.fz ro. q h pbari vr̄, q qn̄ filiusfa. implorat officium iud.vt possit esse in iudicio sine ↄsensu pr̄is, ⁊ fm eū voluit h gl.fi.in.l.j.C.qui admit.per quā limitat.l.fi. §.necessitatem.C.de bo.que libe. ¶ Sz dici pōt istū tex. h nō probare, q: h pr̄ erat absens quo casu filius ēt iure actiōis agere pōt in iudicio sine ↄsensu pr̄is.d.l.si lōginq.§.j. ⁊.l.lz filiusfa.ↄ.sed puto.ff.de procu.vn̄ de intellectu ⁊ veritate gl.in.d.
c l.j.dic vt ibi post alios dixi. ¶ In gl.ij.ibi vtilis certi ↄdi.ver est ↄsumpta pecu.sine dubio, fz ea extante dr̄ dari posse vtilem rei ven.q: dn̄iū nō fuit trāslatū cū pecunie nō fuerit ↄcessa filio cā mutuādi.ar.l.si is cui.§.si.ff.de sol.fm ful. ¶ In ea.in fi.adde.l.de pecoribus cū ibi no.C.ad.l.acq.

SVMMARIVM

1 Dissensus impedit contractum, & dominii translationē.
2 Actum ab una parte contrahentium non debet attendi quo ad commodum illius partis.
3 Contractus impeditur dissensu.
4 Error an & quando impediat translationem dominii.
5 Mutuum propter dissensum non reconciliatur consumptione
6 Donatio an & quando presumatur mutuum.
7 Solutum indebitè & scienter an & quando possit repeti.

Si ego pecuniā. Dissensus inter dātē ⁊ recipientē ipedit ↄtrū, ⁊ dn̄ij trāslationē, fz q quis dat eo aīo vt nunqz repetat repetere nō pōt lz recipiens hūerit animū restituēdi, sec⁹ si tradēs animū recuperādi hēat,
1 ⁊ accipiēs restituēdi. h.d. ¶ † In tex.ibi nā ⁊ sic ⁊c. pbat per duo exēpla, q dissensus ipedit ↄtrū, ⁊ dn̄ij trāslatione tn̄ dn̄t isti duo vltimi casus a pcio proposito, in prin.huius.l. q: i istis duobus vltimis nō ↄsenserunt ambo in transla.dn̄ij sicut in primo intelligēdo, vt h loquitur i pptio pposito vt h dico, q: qnqz in deposito excedendo pprios terminos depositi pōt in deposituar tn̄ transferri dn̄iū.l.incius.in.i. ⁊.l.dies sponsalior.§.j.ff.de
2 posi. ¶ † No.q lz alias illud, q ab vna parte ↄhētiū agit̄ nō debeat attendi.l.si repetendi.C.de condi.ob cām, sū illud ē verū quo ad cōmodū illius partis.que ita agit, vt ibi hr̄. Sz quo ad eius incommodū sicut h nā h in prin.dn̄s agebat nō repete, ⁊ h inspicit̄ ↄtum, vt per excep. repellat̄ fili̇ recipiēs h hēbat animū restituēdi, ⁊ h inspicit̄ ↄtum vt actio detur mero iure ↄ ipm, id oīt ↄdō, ⁊ tn̄ in pari cā pferl̄ cōdō.l.si frui.§ legāt.ff.de
3 ver.ob.ideo preferitur exceptio, vt h. ¶ † Secundo no.dissen
d sum impedire ↄtrū vt h. ⁊.l.inter stipulantē.§.i.ff.de ↄ.ob. ⁊.l. in omnibus, in ultima.ff.de act. ⁊ ob. secus in ↄsi ↄtru, vt p gl.i.d. l.in oībus, facit.l.v.in fi.ff.de neg.gest.itē impedit dn̄ij translationē si fuerit dissensus circa cām traditionis, ⁊ translatiōis dominij vt h. Fallit tn̄ h vltimū in casu.l.corpus allegate in gl. intelligēdo fm fam solutio.positā h in glo. ⁊ declaratā vt h per

Bar. q ēt post Old.addit fz fallē.vt h p eū. Pōt ⁊ tertio de
a ri fallēti.in.g.j.sol.datā i gl.l.cū corp⁹ q in se est vera, ar.ff.l.pri. in pri. ¶ Quarto ēt limitari pōt, q regula ista pcedat qn̄ dn̄iū venit trāsferendū ex volūtate tradētis vt hic, sec⁹ si ex legis dispōne casum ⁊ exēplū hētis notabile in.l.si is cui, de leg.ij. ⁊ fm bar.ibi, ⁊ nō est alibi fm doc.ibidē, vel fz bal. ⁊ Jo.de imol.ibi pōt dici, q hoc operat̄ ibi volūtas testātis q nō errauit ex cuius volūtate dn̄iū trāsferēdū est. Et de hoc mā vide ēt plene p bar. i.l.j.ff.de oē.pcu.ces. ⁊ ibi inter cetera bar.approbare vr̄ ad istā l.primū intellectū traditū hic in gl.j. Et ponit ipse p rl̄a, q vbi nō apparet, q voluerit tradēs trāsferre dn̄iū ex vna cā tn̄ dissensus nō impediat trāslationē dn̄ij, p.d.l.cū in corpus alias fic, vt hic, fz magis cōiter approbat̄ illud, q ipsemet dixit hic vbi ponit pro rl̄a q dissensus ipediat, ⁊ est diuinare, q h tradēs vo-
4 lebat ex vna cā trāsferre, ⁊ h cōprobabo sup gl.j. † vbi āt esset error i cā trāslationis dn̄ij, fz nō eēt dissensus partiū in cā ipsa
a tūc talis error nō ipediat trāslationē dn̄ij, vt p totū ti.ff.de ↄdi.inde. Et h vltimū vex ē nedū si tradēs q errauit erat pncipalis,
7 fz ēt si eēt procurator hn̄s administrationē cū libera, vt est gl. i.l.seruus inscio, i gl.hic in fi.ff.de fideius. q ad h est singularis fm ang. ⁊ Jo.de imol.ibi facit.l.cū de indebito.ff.de ↄdi.inde.
b ¶ Quid aūt si fuit error nō i cā trāslationis dn̄ij, fz in dn̄io an impediat translationē dn̄ij dic vt in.l.iij.§.subtilius.ff.de ↄdi.ob cau.vbi hr̄ q ipedit si est error i tradēte, secus si est in recipiēte, vt est tex.no.i.l.j.§.q ignorauit.ff.de iur. ⁊ fac.ign. de quo ēt vide p bar.i.d.l.j.ff.de oē.pcu.ces. ¶ In gl.j.tenet̄.ij.so.dicit tn̄ ful. q ista vr̄ eē ↄtex.i.d.l.cū i corpus, ibi dū tex.dicit credā ex testō obligatū esse ⁊c. ⁊ sic innuit, q nō pcesserat oblō ex testō ex qua tradebat̄. ¶ Itē eē vr̄ ↄ gnale dictū positū i.d.l. cū corpus, in prin. ⁊ r̄ndet ad istū tex.in princ. q hic dz accipi eum pro qn̄, ⁊ ver.magis nō dz referri ad pcedētia, fz ad illa ↄba sequentia, ibi cū.l.qn̄ alia opi.acceperit, ⁊ erit sensus huius ver.magis ⁊c. q si dn̄s habuit aīuz donandi, ⁊ sic trāsferendi dn̄iū, fz accipiēs nō habuit aīuz ad ↄsequēdū, vt qui putauit q̄d apud eū deponeret̄, vel cōmodaret̄, ⁊ sequētia exēpla differūt ab isto, q: in eis aīus vtriusqz fuit, q fieret repetitio h non fuit aīus dātis, q repeteret̄ q solo nō vz de mēte lre. Que ↄba magis implicat, q i pposito casu magis adhuc ipediat̄ translatio
t dn̄ij q̄ nullitas ↄtr⁹, facit.l.reprehēdēdā, i ver.magis.C.de instit.cū si. Tn̄ si in ver.magis itelligeremus mutari terminos ↄtus de qb⁹ iuriscōsultus loquutus erat nō hn̄ iplicaret vtr̄ testes cōez sniaz, p q̄ facit, q: talis dissens⁹ ipedit ↄtū siue dctū fuit ⁊ omnes fatēt̄, ergo traditio remanet nuda ⁊ cōiter nō dr̄ regulariter trāslationē dn̄ij.l.nūqz nuda.ff.de acq.re.do. Nec ob.tex. in.d.l.cū i corpus, ibi dū dicit credō ex testō, q: r̄ndet vt p Old. quē hic refert bar. Nō ob.pnc.illius.l.q: restringit̄ p istā.l ⁊ p.l.si posteriores.ff.de legi. ¶ † In gl.in ver.ↄsumpserit, bar.
s ⁊ bal.h in lec.anti. ⁊ ang. Pau.de ca.hic tenēt opi.gl.pro q̄ allegāt.l.si tibi dederim.ff.de don. ⁊ ibi h ēt segt̄ Rap.cu. fz ↄtrā tz Odof.Old.Cy. ⁊ Ray. ⁊ bal.h in lec.ordi.p hāc.l.i ↄ.ma-
e gis. Itē q: nō vz ↄsensus ↄhētiū qn̄ nō ē simultaneus vt not.in l.ↄsensu, in pn̄.ff.de ac. ⁊ ob.vn̄ nō sufficit, q ex postfacto iste q recipit i mutuū dicat se ↄsentire donationi pus fuit de aīo dantis a prin. Nec ob.d.l.si tibi dederim, q: r̄ndet̄ q ibi nō fuit error, nā ibi tradēs ⁊ accipiēs ↄsenserūt, sed fuit omissio modi, ⁊ forme mādati, q: pcurator nō tradidit noie dn̄i, vt hūit i mādatis, sed dedit noie pprio. Itē quelibet ibi cā tendebat ad eūdē
7 finē hic nō, itē ibi dr̄ illud eē ex benignitate in casu isto ↄ rigorē. Ergo nō dz extēdi ad aliuz casum.l.ius singulare.ff.de legi. Nō ob.ēt.l.⁊ post rē.§.si ff.de trāf.hic alle.in gl. q: posset r̄ideri, q ibi ex cā valida retinebat̄ solutū, h est inualida q: ↄtus nō valuit. Sed Ja.bu.Alb.de ro.Ryc.de saly. ⁊ bar.de saly. ⁊ Ro.hic ↄcordāt opi.s.q recipiēs ↄsensit donationi ante q̄ donās repetat, vl̄ aīqz peniteat, ⁊ pcedāt tūc opi.gl.nā ex quo
f donans semel voluit p̄sumit̄ pseuerare in eodē pposito⁹ vt no. in.l.siqs nec cām.§.res pignori.ff.re. ⁊ q̄ primū recipiēs sciuit illū voluisse donare p̄sumit̄ ↄsentire, q: erat sibi fauorabile.l.q parit̄, ⁊.l.si remunerādi.§.si passus.ff.mā.alȷ aūt pcedit opi.ↄria ex quo reperiunt̄ dicti ↄsensus eē simultanei, ⁊ p hoc ↄcordia alle. Ro.id q in sili no.gl.fi.in.c.lz, de procu.in.vj.
¶ Puto verā eē opi.gl.p istū tex. nā hic post ↄsumptionem clare dicit tex.obstare exceptionē.cōsumptio aūt hn̄ operi pōt trāslationē dn̄ij.l.si a furioso, cū.l.seq.ff.c.ri. ⁊.l.si alienā.ff.de so. sed non operat̄, q impediat repetitio, vbi als equum esset cōpetere repetitionē non facta cōsumptiōe. Pōz in.l.si me ⁊ titiū ff.c.nā ibi ↄsumptio nō impedit repetitionē, q̄ ex equitate fieri

a ¶ Habitādi gs dicat̄ hitare ⁊ an ille q hz aīuz reuertēdi ⁊ gs dicat̄ cōtinue hitare vid p̄ n.ro.ↄsi.ccxvj. ⁊ p bal.cō si.xxvij.
2 ¶ Et adde q̄do dr̄ hūisse aīuz domicilij trāsferēdi vide bar.i.l.pdia.§. affinis.ff.de fun. instruc. ⁊ vide ale.i.l.si.§.pē. ff.de edi.leg. ⁊ i.l.domicilium ff.ad munici. ⁊ vid Felyn.i.c. qm̄ in.ij.co.de offi.or. vbi ponit plura in mā ⁊ Fely.i pbi.decre.in ↄbo rex pacific⁹ in ij.col. Th.di.
b ¶ Extraordinarij auxilij extraordinariū q ppie dicat̄, vid Saly.i.l.ī certi.i fin.C.de furti.Fiā.
c ¶ Et veritate vide bal.i.l. nec ↄcq̄.§.de plano.ff.de off. pcō. ⁊ ie.a.
d ¶ Dissensus adde vt p fulg. cons.v.
e ¶ Simultane⁹, vide ale. i.l.nō stipuler.ff.de ↄb.obli. ⁊ alex.ↄsi.cix.in vj.col. q vbi.
f ¶ Perseuerare in eo pposito, vid ale.i.ↄsil.xxiij.in.v.vol. ⁊ vide i sili in.l.labeo.ff.de iureiur.

a ¶ L. nõ eis
vide bal. i. l. cũ
testm̃. C. de in.
& fac. ign. & li-
mitar ius hui9.
l. vt p bal. i. l. si
pcuratori F. si.
de cõdi. inde. ad
de q̃ illũ seq̃
in. ro. cõsi. cccx
iij. & q̃ do. cã.
mor. possit pe-
nitẽtia renoca-
ri vz pe. de anc.
cõs. lxxv. vbi vi
de q̃ voluit, &
an p supueniẽ-
tẽ inimicitiã re
uocetur do. cã
mor. vide spe.
tit. de do. §. i.
v. i. qd si aliqs
baro. & q̃ pnis
ebrevoluit bal.
consil. cccciij.
lib. iii.
b ¶ Rõ nõ p-
net. adde vltra
ibi posita pvo
luit O. d. cõsi.
cciij. vbi tenuit
q̃ assumpt9 ad
ecclesiã parro
chialẽ q tenet
ex dispõne ca-
nonis. J. an se fa
cere pmoueri
ad sacros ordi
nes q̃ si per. x.
mẽses steterit,
q̃ nõ fecerit se
pmoueri & cer
tũ sit q̃. J. dcm̃
tps q̃ ingest ñ
possit, in vs p-
mutatio illius
bñficij scd J. il-
lud ips quod
h vt qs puet ec
clia parrochia
li p nõ pmotio
nẽ ad sacros or
dines vz q̃ to-
tus annus sit e
lapsus nec suf-
ficit q̃ sit certũ
nõ supereẽ tps
ad pmotionẽ.
c ¶ Nõ posse
Nõ qz non hz
patrimonij sui
administratio-
nẽ. l. mutuã dã
q̃ ex quẽstione
J. tit. i. l. q̃ si for
te. §. si J. de so.
J. im.

poterit, quãuis in cõtu fuisset error impeditur repetitio post
consumptionem, sequitur q̃ ei ante debuisset impediri rõne p
dicta. & sic quo ad parandã solã exceptionẽ sufficiat, q̃ a princ.
tpe tradẽs voluit & adens tradit aio non repetendi, & allegata in
cõtrariũ loquuntur nõ quo ad effectũ solius exceptionis parande.
5 ¶ † In glo. in ver. condictione ibi certi cõdictio gñali &c. nõ spã
li, & ita est de mẽte gl. & expressius ẽt Ja. bu. & bar. & alioꝝ, qz h
pp dissensuz nõ reconciliat mutuũ cõsumptione, nã si recõciliaa
ret cõsumptione nõ obstaret exceptio repetẽti q̃ ob. vt h i tex.
hũ verũ est recõciliari translationem dñij vt pz h in v. magis
innecta alia parte licere dñi dicit cõpetere cõdõnẽ, & nõ el obstare
6 exceptionez. ¶ † Querit pan. de ca. h quid eẽ si ego recipiẽs
habui aium, q̃ esset donatio, & tu qui dedisti hñisti animũ, q̃
esset mutuum, dic q̃ nõ habebit locũ istud prin. q̃ neuter ani-
mus inspicietur, sz recurrẽdũ est ad cõiecturas, de qbus not. in. l.
cũ qd. ff. eo. & sz illas cõiecturabit an fuerit donatio, certe puto,
q̃ si cõstat dantem habuisse aium mutuãdi recurrẽt ad cõiectu-
ras, qz in incertis, & nõ certis locus est cõiecturis. l. cõtinuus. §.
cũ ita. J. de v. ob. l. ille. §. cũ in v. bis, de leg. iij. & p cõñs non erit
donatio. Hi facit. l. nec ignorãs. C. de dona. & l. si repetẽdi. C. de
condi. ob cãm, inducendo vt h p Bar. & prout dixi super tex.
7 ¶ † Vltimo p hãc. l. dicit Ang. in. l. falsus in repe. in. v. eo. C.
de fur. sz quã infert Pau. de ca. h q̃ fl a posita in. l. cuius p er
rorẽ. J. de re. iu. locũ hz, qñ recipiens sciebat illũz q solvebat sol
uere scienter indebitum, & sic recipiebat vt donũ sicut ille trade
re presumebatur, secus si recipiẽs h ignorabat, qz dissensus dona
tionem ipedit perfici vt h. Ex hoc dicit Pau. de ca. h q̃ ange. in
vno male dicit. s. q̃ vult ang. sm eũ q̃ solvẽs poterit repetere,
& nõ obstabit ei exceptio, nã istud sm pau. de ca. est cõtra tex.
cũ gl. in ver. cõsumpsit, & cõ d. l. si tibi dederim. ¶ Adde q̃ il-
lud, q̃ dicit ang. vo. ut ẽt bal. in. d. l. falsus. in ver. iiij. querit, &
dũ dicit Bal. & ang. in. d. l. falsus, qz solvens repetere poterit;
qñ recipiens credebat solventem solvere ignoranter indebitus
loquitur in eo q credebat furtus facere, vt in procuratore, falso
vnde sm eos dat repetitio aduersus eũ ne ex dolo suo lucrũ fa
ciat arg. l. sive hereditaria. ff. de neg. gest. & h fuit rõ bal. Item qz
qñ actor certat de dãno, & reus de lucro exceptio doli tollit re
plicatiõe doli. l. vir vxor q̃ vxore, & ibi no. bar. J. so. ma. plene no.
Bar. in. l. apud celsum. § marcellus. J. de do. exce. Et isto fuit
rõ ang. & sic in casu suo pōt instinere dcm̃ eorum, sz ista lex lo-
quitur, qñ nulli dolũ cõmisit de quo replicari possit, qd ẽt ange.
in. d. l. falsus facit, q̃ cessat repetitio. alle. d. l. si tibi dederim, &
pro. d. limitatione ad. d. l. cuius per errorẽ, vide sitt ang. in. l. vbi
spẽ sacrorẽ. J. de sol. vbi dicit q̃ ad hoc vt illa regula locũ hẽat re
quirit, q̃ sicut solvens indebitũ scienter, ita recipiẽs sciat illud eẽ
indebitũ, alias non cõsequitur in cã donationis, & sic impediret
translatio dñij p hanc. l. dic si tñ ls impediat cõtinus donationis,
& translatio vt h, tñ repetenti obstabit exceptio per hanc. l. cuz
gl. in verbo cõsumpserit, & hanc limitationẽ dico etiã fuisse tra-
ditam per Bar. in. l. i. J. de do. in. j. col.

SVMMARIVM

1 Actus agentium non operantur ultra eorum intentionem.
2 Donatio causa mortis non reuocatur penitentia donatoris de-
cedentis sine haerede.
3 Donatio cau. mortis reuocat̃ uoluntaria alienatiõe donatoris.
4 Donatio causa mortis reuocatur propter inimicitiã superueniẽ-
tem inter donantem & donatarium.
5 Testm̃ an reuocat̃ si testator conualuit post testm̃, sicut reuocat̃
donatio causa mortis, si infirmus conualuit.
6 Donatio cã mor. an reuocetur per poenitentiam donatarii.
7 Mater quę non petiit tutorem pupillo nisi prope finẽ anni, an
priuetur eius successione, si decedat pupillus ante annum
completum.

NOn omnis. a Numeratio nõ obligat
nisi quatenus est de inten
tione numerantis. h. d. ¶ † No. q̃ actus agentiũ
non operant̃ vltra intẽtionẽ eoꝝ, vt h. & l. obtionũ.
sub. §. j. de ac. & ob. q̃ intellige de intentione pmitiua vel ẽt se-
cũdaria, vt probat̃ in. l. absenti. C. e. ita intelligit bal. ibi in. ii. opp.
nã ibi p iter principale ppositũ numerantis nõ acqrit̃ sibi actio
si il. e causa noie numerantis ratã nõ habeat numerationem, qz
sta vt fuisse scdaria intentio numerantis vel dic vt hic in glo. in
v. bo agit. ¶ No. §. casus in quibus renocat̃ donatio cã. mor.

Aliũm casũz haberis h in glo. f. qñ donãtẽ penitet, vt. l. q̃ m. te
2 stis. J. de do. cã mor. ¶ † Hoc aũt intelligitur tñ si donãs sine
hẽde decedat, qz tunc pñia donãtis donationẽ nõ infringeret
sm Ang. singulr̃ in sua dispu. inci. ostensis mi es p. l. i. J. qui si-
ne manu. ad liber. pue. & idẽ no. Ang. in. l. circa. §. si cui J. ad l.
fal. & in. l. ij J. de leg. & l. q̃ rome. §. si anius J. de v. ob. & ibi dicit
hunc esse casum inauditum, & h pcedere pōt sm primũ intell.
posit in gl. in. d. l. i. q̃ vz esse magis cõis. Et sub hoc casu reuo-
cationis ex pñia pōt cõprehendi vnus sing. casus reuocatiõis
ipsius do. cã mor. quẽ ponit Bar. in. l. sic hũ q meus erit de le-
j. vbi dixit, q̃ sicut si testãt voluntarie alienauit res legatã reuo
catur legatũ. l. fideicõmissũ. §. si rẽ de leg. iij. & l. rẽ legatam. J. de
3 adi. leg. † ita ẽt si donãs cã mor. rẽ illã voluntarie alienauit nul-
la necessitate cogẽte, qz donatio cã mor. post celebrationẽ regu
lariter accedit nãe legatoꝝ. l. marcellus. §. i. J. de don. cã mor. &
istud dictũ Bar. nõ reperit̃ alibi, & est aureũ sm Bal. in. d. l. sic
hũ q meus erit. † & eadẽ rõne vr̃, q̃ si supuenerunt inimicitie
4 inter donantẽ cã mor. & donatariũ induceret̃ renocatio sicut in
5 legato. l. iij. in si. cũ. l. se. J. de adi. leg. ¶ † An aũt testm̃ renoce
tur si testãt cõualuit post testm̃ sicut renocat̃ donatio cã mor. &
infirmus postea cõualuit dic vt dixi post Bal. i. l. si. C. de post.
6 here. insti. dic vt ibi. ¶ † Nunquid aũt p penitẽtiã donatarij
possit renocari dona. cã mor. puta si aliqd onus ei annexũ fuis-
set si est p penitentiã donantis gl. est valde no. q̃ nõ in. l. cũ pf
§. mi J. de leg. ij. quã nõnulli dñt esse singularẽ vt Pau. de ca. i
l. ij. de leg. j. sed est alia in. l. si cui. J. de do. cã mor. ¶ In glo. in
v. bo ob. in si. cõiter tenet̃, q̃ ante diẽ nõ cõpetit actio, qz qñ ex
eo agit̃, q̃ tacite actũ cẽset̃ ex dispõne. l. non pōt agi nisi finito
toto tpe. l. si ita stipulatus essem abs te & l. insulam. J. biẽnium.
J. de v. ob. vbi ad totale interesse, q̃ venit in stipulõne ex dispõ
ne legis in tex. l. stipulationes nõ diuidunt̃ ver. celsus J. de v.
ob. agi nõ pōt nisi elapso toto tpe. na dz eẽ in casu h notato igl.
qz ad repetitionẽ eius, q̃ fuit datũ agebat̃ ex dispõne legis sm
quã tacite intelligebat̃ eẽ actũ, q̃ datũ redderet̃ cã non sequu-
ta. sz vbi ageret̃ ex expressa dispõne legis, tunc ante diem nata
eẽt actio. l. qñ cõstaret factũ ipleri non posse. l. cũ stipulat9 alle.
in gl. sz obstaret exceptio ante diẽ. l. in illa stipulatione si calen
dis. e. ti. sm magis cõez opi. lz ang. & ful. in. l. sed si decesserit. J.
7 qui satisd. cog. aliter dixerit vt ibi tetigi. ¶ † Et facit ista ad
q. de matre que non petijt dari tutorẽ filio impuberi vsqz pro-
pe finẽ anni, adeo q̃ cõstabat nõ posse amplius J. aliquã partez
anni facere hic dari tutorẽ seruatis solennitatib9 requisitis a iure
cõi vel municipali, & cõtingat añ cõpletiõnẽ otũ anni decedere
pupillũ in pupillari etate an priuet̃ mater successione inxta. l.
sciãt. C. de legi. here. de qua. q. tangit solus pau. de ca. h & tz q̃
priuet̃ & ipsemet tenuit cõtrã in. d. l. cũ stipulatus ipse ãt in. d. l.
sed si decesserit, nõ decidit dic vt dixi in. d. l. sz si decesserit vbi
tenui q̃ nõ priuet̃. b ¶ † In gl. fi. potes melius rñdet̃ vz, q̃ in b
ra alle. in cõtrariũ loquuntur, qñ erat datus seruus manumittendus
ad certã diẽ, & sic seruus erat dantis q apposuit istã cõdõnẽ ma
numittẽdi, h aũt seruus nõ erat illius q apposuit istã cõdõnes
manumittendi, sed erat illius cui data fuit decẽ vt manumitte
ret, vnde tunc nõ efficeret̃ liber post ips vt hic. & l. iij. §. j. & ibi
late hoc explicat bar. J. de condi. ob cau.

SVMMARIVM

1 Pupillus sine tutoris auctoritate pecuniam alienare nõ potest.
2 Pecunię consumptio idem operatur q̃ dominii translatio
3 Pecunia an & quando censetur consumpta.
4 Pecunia dicitur consump. a si esset deperdita.
5 Pecunię consumptio à quo sit probanda, & quomodo.

Si pupillus. Cõsumptio recõciliat numeratio-
nẽ ad effectũ agẽdi si ad h fuit facta
numeratio vel ad effectũ numerationis si ad h facta fuit sine cõ
sumptio fiat p recipientẽ sine per aliũ hñtem cãm ab eo. h. d.
1 ¶ † No. j. pupillũ sine tutoris auctoritate pecuniam alienare
nõ posse. qd aũt in adulto an possit alienare sine solẽnitate dic
vt no. in. l. j. §. huius quẽstiõ. J. ad tre. & dixi aliqua in. l. singularia, su
2 p gl. j. ff. e. ¶ † Scdo no. q̃ idẽ operat̃ subsecuta cõsumptio si
dñiũ nõ fuit a prin. trãslatũ sicut operat̃ dñij trãslatio ab initio
3 vt h. & l. filius. ff. e. ¶ † Tertio no. in v. que pp qd lz pecunia
quã tibi mutuaui alteri dederis tñ si adhuc eadẽ pecunia appa
ret, & discernit̃ nec cõmixta est nõ vr̃ cõsumpta q̃ est notãdũ, &
ad h illũ tex. no. bal. in lec. an i. & ẽt Saly. Pau. de ca. & Ro.
hic pro

hic pro quo ẽt Saly. & ro. h allegant. l. si estimatis. ff. sol. mat. sꝫ illa parũ facere vr. ¶ Quãdo ẽt nũmi cõmixti sunt, q̃ discerni nõ põt seu ad oculũ non apparent cẽsent̃ ꝯsumpti, vt. l. si alieni. ff. d so. iuncto isto tex. q̃ no. pro his q̃ tradit bar. in. l. ij. §. appellata. ff. eo. ¶ Quarto no. q̃ h vr pbari, q̃ si q̃s mala fide consumpsit vt qꝫ scribat pecuniã nõ eẽ effectã suam talis cõsumptio reconciliat solonẽ seu numerationẽ dixi in. l. rogasti. §. fi. ff. eo.

¶ In gl. j. ibi sed tu dic &c. h cõiter approbat̃, qꝫ ꝯsumptio sequuta idẽ operat̃ ac si ab initio fuisset translatũ dñiũ. d. l. sicut fuius, ergo sicut periculũ eẽt recipiens frũiũ a prin. fuisset trãslatum, qꝫ esset ꝯcta oblõ ad genus. l. incẽdiũ. C. e. & dñio trãslato periculum est illius qui est dñs vt ibi. & l. si creditor. & l. pigus. C. d pi. ac. ita dꝫ eẽ h casu fuit. n. inductũ fauore pupilli ne transeat dñium pecunie sue sine auc. tut. ergo si diceremus inteteri periculũ spectare ad pupillũ sequeret̃, q̃ illud q̃ esset iductum in fauorẽ redundaret in odiũ ꝯ. l. q̃ fauore. C. de leg. & l. nulla. ff. de leg. & per h est rñsum ad rõnẽ quã h ꝯ istã opin. facit gl. dũ dicit pro. j. opi. factũ qꝫ dñiũ nõ erat trãslatũ &c. quasi dicere voluerit, ergo periculũ debuit eẽ pupilli, qꝫ remansit dominus. d. l. pignus,

4 † & ex ista decisione hẽs ẽt, q̃ pecunia dicõsumpta si esset deperdita adeo, q̃ p talẽ ꝯsumptionẽ fit recõciliatio sicut si veluti esset ꝯsumpta, qꝫ in pecunia numerata seu mutuata a pupillo oẽs idẽ rñ. ẽt p preallegatiõnes sed in numerata a maiore est magis dubiũ, tñ h idẽ in minore tenuit gl. ij. i. d. l. indebiti. §. si nũmi. ff. de ꝯdi. inde. dic vt ibi p gl. & doc. & ibi decet. Ex his no. limitationem ad rñs. d. l. pignus, que vult q̃ periculũ dꝫ eẽ dñi, nã fallit qñ sequeret̃ inconueniens predictũ vt in pupillo dictum est. s. q̃ illud q̃ eẽt inductum in fauorẽ &c. & ad hoc Ro. dicit istã gl. eẽ singularẽ, vel aliter in casu in quo ꝯsumptione transfert̃ dñiũ, & istud vr tunc pendet a veritate eorũ que no. per. d. gl. & doc. in. d. l. si nũmi. ¶ In ea. in fin. tene primã so. n. q̃ cõis est.

5 ¶ † Ultimo q̃rit h Ja. bu. cui incumbit onus probandi cõsumptionẽ an numerãti qui allegat eã an vero ei qui recepit incũbat onus probandi pecuniã extare, ad q̃ ipse allegat, & cõcludit, q̃ numerans hꝫ fundatã intentionẽ suã eo ipso, q̃ pecunia non apparet, & sic satis videatur probata cõsumptio. alle. l. in. l. j. de ꝯben. emp. & ibi dicit alb. de ro. h sed ꝯ. tñ alle. tex. cũ ibi no. p bar. in. l. si quis ex argentarijs. §. pe. ff. de eden. & illud vr ibi verius, qꝫ quilibet probare dꝫ illud q̃ est fundamentũ intentionis sue. l. in illa. iuncta. l. iij. hoc iure, & ibi no. h plene bar. ff. de ver. ob. & p h apparet rñsio ad. d. l. in lege, qꝫ ibi fundamentũ intentionis agentis erat tale q̃ appareret ideo sibi incumbit hoc onus probandi.

SUMMARIUM

1 Donatio quæ propriè dicatur.
2 Creditum propriè quando dicatur, & quando impropriè.
3 Verba contrahentium accipiuntur impropriè, quando nõ possunt capi propriè.
4 Solutio una potest diuersis respectibus parere liberationem, & obligationem.
5 Dominium potest transferri momentaneè.
6 Statu. q̃ res immobilis non possit alienari in forensem, quomodo intelligatur.

1 SI tibi. ° Donatio q̃ fit ob aliquã cãm implẽdã a donatario nõ est proprie donatio, sꝫ impropie, & si q̃s pecuniã alteri credidit vt se liberaret ab aliqua obligatione qꝫ tenebat̃ nõ dr

2 pprie creditũ ꝯbẽ, sꝫ impropie vel de equitate. h. d. ¶ † Not. q̃d qñ in donatione apponit̃ pactũ vel modus nõ est pprie donatio vt h. & l. j. ff. de do. intellige tñ Pan. de ca. h istud esse verũ, qñ donatio fit ob cãm implẽdã a donatario secus si ab alio vel sub ꝯdõne ip. ẽda cau, qꝫ dicet̃ pprie donatio cũ donatio possit pure, & sub cõdõne fieri. l. donatio. C. d do. & h. d. eẽ vtile p statutis iponẽtibus maiores gabellas pro donationibus, qꝫ intelligent̃ de pprijs donationibus, sꝫ aduerte, qꝫ limitatio sua vr eẽ ꝯ tex. in. d. l. j. in prin. & ibi vide bal. in finalibus verbis q̃ ẽt dicit, q̃ statutũ loq̃ns de donatiõe intelligit̃ de ppria, & ibi h expressius no. Jo. de imo. no. ẽt bar. in. l. filiusfa in. ij. op. & ibi plenius p Jo de imo. e. ti. ita no. Cy. i. l. vt liberis prope fi. C. de col. & ibi per Ful. & p bal. in auc. eo decursu. in fin. C. de do. ante nup.

3 ¶ † Scdo no. q̃ creditũ q̃nq̃ accipit̃ ipropie. s. qñ quia sponte alienam fidem non sequit̃, simile vr in. l. is cui. §. fideiussor. ff. de so. nam si ex necessitate precedentis oblõnis mihi credas hoc facis, vt te ab oblõne liberes, non q̃ de me fidem habeas ideo ipropie dr creditũ, ita est mens huius. l. & dictum

a ¶ Si tibi & etiam no. ex isto tex. iuncta gl. q̃ debitũ mihi largo mõ pt dici meũ, de q̃ vide gl. i vbo. papiri. i. l. ij. ff. d ori. iu. & hñ fac. l. nec vllã. §. fi. all. ẽt. ff. d pe. hẽ. & c.

b ¶ Impropriã vide alex. in consi. xxv. in. iij. vo. & eun. in. l. j. §. si q̃s ita. ff. de vb. obl. & Bar. in ꝯsi. clxiij. q̃ est Fran. de pisis vbi vba. ll. in dubio debent accipi proprie & nõ abusiue, & ang. areti. in. §. alie quoq̃ insti. qui. mo. tes. infir. & vide fran. are. ꝯs. xxiij. colũ. ij. vbi verba in ꝯctu debent intelligi vt minus ledant ꝯctum, & i consil. xiij. col. v. & alex. in cõsi. iiij. in. iiij. volumi.

3 fuit in. l. j. ff. e. ¶ † Tertio no. q̃ qñ vba in ꝯctibus fm pprias b sigñationẽ accipi non põt accipiunt̃ fm improprietatẽ vt h & in. l. insule de prescr. ver. & l. lꝫ si possessori. §. item si inter vero. vb. sꝫ si vex. ff. ti. j. nã & in ꝯctibus magis merẽ, q̃ verba inspicere debemus. l. fi. C. q̃res pig. obl. pos. l. ita stipulat, in vbo ex stria, & ibi gl. ff. de vb. ob.

4 ¶ † Quarto no. q̃ vna sol. pt diuersis respectibus parere liberationẽ, & obligationẽ vt h. & l. numerationibus. ff. de so. nõ aũt eodẽ respectu, vt. l. qui hominẽ. §. fi. ff. de sol. & l. cum his. §. fi. ff. de ꝯdi. indeb.

5 Quinto no. fieri posse translationem dñij momẽtaneã, qñ aliqua vtilitas vt h remanet penes eum qui post momẽtũ hꝫ transferre, vt erat h, alr secus. l. qui sic. ff. de sol. & facit ad no. p gl. & bal & Saly. in. l. fi. C. de vsu. & ad alia de quibus dixi post bar. in. l. singularia, prope fi. ff. eo.

6 ¶ † Ultio dicit h ro. & Ja. bu. tangit h. q. an si ex forma statuti nõ põt res imobilis alienari in forensi ab hrde grauato in vl. voluntate vt vendat illi forensi & Jac. bu. ẽt in quadã dispu. sua determinauit q̃ sic & ista alienatio est mixta. i. partim ex vltima voluntate, & partim ex cã inter viuos, & in odiosis sub simc plicibus non cõprehẽdit̃ mixtũ. l. vim passam. §. prescriptione ff. de adul. & dixi in. l. certi ꝯdi. §. qm. ff. e de qua. q. dicit ipse videndũ eẽ p bal. in. l. si heres. ff. de ac. emp. & p ang. in. l. q fundũ, in prin. ff. ad. l. fal. ¶ Addatis Jo. an. in addi. spe. in rub. de rerũ pmu. & alb. de ros. in. ij. parte statu. q. clxi vij. que incip. Ja. bu. p bal. ang. & Jo. de imo. in. l. cetera. §. sꝫ si ea. ff. de lega j. & per Ange. & Joan. de imo. in. d. l. sed si ita quie. § e. in fin. ff. de ver. obli. & per Angel. & Joan. de imol. in. l. sed & si pignum. ff. ad. l. fal. & per ang. in. l. j. C. cõis de leg. & in. l. in extimationibus ff. de peti. hẽ. & per Jo. de imo. in. d. l. qui fundum in prin. non ponit tñ Jac. bu. hanc. q. h in lec. mea, nec alij doc. referunt eũ istud h dicere, ideo istam. q. hic aliter non pertracto. sequitur. l. quidam estimauerunt.

c ¶ Sic adde q̃ statẽ sta. q̃d forẽsi nõ possit relinq nec per viã vlt. vol. nec p viã ꝯct q̃ore stõr pt legare, vt vẽdat & pciũ hẽat & vꝫ legatũ, itẽ statẽ sta. de quo h in sta nõ phibet modica res aliena ri in forẽses fm lu. ro. sin. sins. so. viij. & ꝯcũq̃ phibitiõe aliena. nõ includit̃ alienatio necessaria fm eũ. cõ si. ccxviij.

SUMMARIUM

1 Libellus in quo quis petit x. & probat de quinq̃, debet reus in quinq̃ condemnari, & ab aliis absolui.
2 Oblatio an requirat etiam depositionem ut prosit offerenti.
3 Debitor si confitetur debitum pro parte & pro parte nõ, an possit p parte confessa cõdemnari, & in altera supersederi.
4 Compromittere nõ potest iudex cogere partes, nisi iusta causa.
5 Periculum rei debitæ an & quando spectet ad debitorem, uel creditorem.
6 Vsuræ & pœnæ æquiparantur.
7 Creditor non cogit̃ inuitus recipere partem debiti, fallit ut s.
8 Debitor pluribus debitis an possit soluere unũ debitũ sine alio debito inuito creditore.
9 Creditor si petit partem totius debiti in libello, an cogat̃ totum accipere.
10 Debitor quando cõfitet̃ partem debiti, & partem negat, tunc actor debet acceptare istam partem, & tunc reus non habet iustam causam litigandi super toto.

d QUidam. ° Creditor tenet̃ partem debiti ꝯfessatã, & oblatã recipere, & super reliqua parte litigare potest si vult. h. d. hꝫ cõmunẽ intellectũ.

e ¶ † No. q̃ q. x. petit. v. petẽ, vr

e alr. n. nõ posset proseq iudiciũ sup istis quinq̃ negatis virtute eiusdẽ libelli cuius ꝯtrũ h dr. Ex h pꝫ q̃ si q̃s in libello petit. x. & probat de. v. dꝫ reus in quinq̃ ꝯdẽnari, & ab alijs absolui, ita dicit pan. de ca. h allegãdo no. p Cy. in. l. vni. ad fi. C. de lit. ꝯtest. & probat̃ in. l. apud celsũ. §. itẽ q̃rit̃ el. ff. de vsu. in. l. j. cũ ibi no. C. si aduer. rẽ iu. sꝫ ipse nõ alle. & no. bar. in. l. q vas in prin. ff. de fur. & in. l. si cõstante. §. fi. ff. sol. ma. & no. cano. in. c. vlt. de lit. cõte. intellige tñ vt plenius tradit̃ p bal. ang. & imo. in. l. scire debemus in prin. ff. de ver. obl. ¶ Scdo no. q̃ ad iudices pertinet litem diminuere & sic est de mente litere, q̃ pro parte oblata non audiet iudex actorem vlterius, sꝫ absoluet reum ab obseruatione iudicij. l. si debitor. ff. de solu. l. si reus paratus. ff. d

s procu. insti. de ppe. & tẽpo. ac. in fi. ¶ † Et an vltra oblationes

f requiratur etiam depositio dic vt no. in. d. l. debitor, & ita fm Alex. de Jmo. ij. ff. vete.

d ¶ Quidã vide are. i. l. scire dẽmus. ff. d vb. obl. & adde q̃d si iudex cognoscat alterã ptiũ souere iniuste alterã in calũnia ꝯstari an saluo conscientia poterit dare operã, vt ꝯtẽtet ipsas ptes vide cañ. in. c. j. ff. de mu. pet. spe. & Jo. an. in ti. de prepar. iud. p pe fin. & no. ex hac. l. q petit rẽ simpliciter, vr totam petere refect. l. fi rẽ. cũ glo. ff. de rei vẽdi. & p glo. & bar. in. l. põp. §. sed & his ff. de pcu. fran.

e ¶ Quiq̃ ad de bal. in cõ lxx. iiij. li.

f ¶ Depositio vide a. ex in. l. qui rome. i pu. in. ij. colũ ff. de verb. obli.

pluribus debitis per.d.l.si.procedat qn vnum principale est. & aliud accessoriu puto sortis & vsurarum. Pan.de ca.h dicit q sic q vnum sine alio poterit solui inuito creditore al.l.j.C.d solu. vbi hoc non probatur, q ibi non loquitur de sol. facta inuito creditore. Alb.de ros.h.d.contrarium per.d.l.tutor.§.lucius
8 in verbo centum & vsuras coniunctis seq. verbis & idem tz Saly. in.d.l.j.C.de sol.p d.§.lucius. & istud puto verius bene facit q no.gl.in.l.vsuras.in fi.C.de vsu.& Bar.in.l.§ si aliam.in princip.ff.de consti.pe.& l.ij.& l.acceptam.in.xix.q.C.de vsu.& i.l. si traditio.in.vj.co.C.de act.emp.licet aliud sentiat gl.ff.d verbo oblig.in.l.qui Rome.in prin.¶ In gl.magna.dum dicit, quid ergo si ab initio &c.& hoc no.pro limitatione.d.l.fin.qui. mod.pig.vel hypo.soln.& eorum que hic no.per glosam.
¶ Secundo modo limitabitis.d.l.fin.& glo.nostram hic vt p Barto.singulariter in.l.pignori.circa.med.ff.fami.hercis. nisi plura debita a principio fuissent vnum puta acquisitu defuncto qui postea decessit cum duobus heredibus inter quos diuisa fuit actio ipso iure pro hereditarijs actionibus, & portionibus, nam si per diuisionem totum debitum fuerit assignatum vni ex coheredibus iudicabitur vt pro vno debito tantum & no poterit pro parte solui, per.d.l.pignori.versic.contra quoq, se
9 cundum intellectum Petr.& Barto.quod diligenter nota.
¶ † Querit hic Guil.de cu.quid econtra si creditor petit partem totius debiti in libello, an cogatur tota.c.petere vide per Bar.in.l.i commodato.§.duobus.ff.commo.cum concordan.& & addi. quas dedi in.l.cum quedam puella.§.fina.de iurisdic. omnium iudicum.& in.l.scire debemus.in princ.de verb.obli.
10 ¶ † Vltimo circa practicam huius.l.tene menti quod quando reus confitetur partem debiti & partem negat actor debet acceptare illam partem & tunc reus non habebit iustam causam
b litigandi super toto & tenetur reus offerre partem confessatam alias est in mora.l.qui solidum.in princ.de leg.ij. alias secus si actor non diceret se acceptare, quia non presumitur quod actor velit acceptare partem nisi ipse dicat & ideo reus non esset in mora licet non offerat vt est tex.reputatus singul.in.l.in fideicom.in princip.ff.de vsur.& nota.per Bartolum.& alios in d.l.qui solidum.& sequitur Paul.de castro.hic qui reputat hoc singulariter notandum.& nota.Joan.de Imo.in.l.prima. in.§.si stipulanti.de verborum obligationib.ibi dixi,& p Pa. de ca.in.l.si seruus.§.bone.ff.de condi.fur.

SVMMARIVM

1 Relatiuum quod, solet esse relatiuum substantiae non autem qualitatis.
2 Relatiuum quae, facit simplicem relationem in genere, & non in specie.
3 Dies interpellat pro homine, & in mora constituit sicut litis contestatio.
4 Argumentum de tempore ad locum procedit.
5 Argumentum de rebus ad tempus procedit.
6 Aestimatio uini debet attendi secundum locum ubi dari debet.
7 Res debet dari in loco ubi de iure peti potest in iudicio.
8 In mora quis constituitur per solam requisitionem.
9 Mora principalis praecedens nocet fideiussori dato ante moram & ei qui datus est post moram.
10 Mora praecedens non purgatur per dationem fideiussoris.
11 Interpellatio extraiudicialis in mora constituit quod limita ut infra.
12 Negantibus ueritatem poena imponitur.
13 Periculum deteriorationis rei uenditae an & quando spectet ad uenditorem.
14 Emptor rei mobilis debet ire ad domum uenditoris, & illud petere & suis expensis portare.
15 In contractibus stricti iuris an attendatur tempus interpellationis extraiudicialis an uero litis contestationis.
16 Iurans in litem de affectione debet se referre ad tempus sententiae.
17 Donatio causa mortis habet naturam bonefidei.
18 Fructus quando petuntur quod tempus sit attendendum.
19 Sentiatia debet esse conformis libello in petitis, fallit ut infra.
20 Libellus ineptus non uitiatur in causis in quibus non requiritur libellus.
21 Sententia lata super inepto libello est nulla, fallit quando non requiritur.

a ¶ Vsuras.sed an per exactionem sortis videatur remissa pena, adeo q debitor non possit amplius molestari super pena Lud.ro.consi.cxliij.
b ¶ Sup toto.sz pone q aut plus debito petiji puta cu debet centu certu petiji.cl. reus totu negauit an reus possit codenari in expesis si fuerit vict' i certu solumo vid Ja.plene i.l.pperadu.§.sin aut alterutra in.vij.co.C.d iud.i.v.q.& ale.d imo.i.l.gra

b

Inum. a Estimatio rei mutuo date facienda est sm ipa & locu qbus cautione reddendu erat & si nihil de loco vel tpe conuenitur tpe & locus petitionis attedi dz h.d.& istd summariu magis zgruu vr q illud q tradit Bar.h qui summat hoc mo, Estimatio vini debiti incipit crescere a tpe more.h.d.
¶ Na illud summariu pcederet si h post mora creuisset estimatio, q crescere pot a tpe more vsq ad sniam vt.ff.dicet tame tex.hoc non dt q post mora seu ist.z.e.creuerit, sm gl.in vers.
c gtestaret loqr qn decreuit post mora. ¶ † In tex.ibi, p iudicez i.mediante iudice seu cora iudice.no.q lz relatiuu qd, positum hic soleat regl'r esse relatiuu sbe no aut qualitatis, vt p glo.in.l. vnica verbo pferunt.C.de sed que pro eo q inter.& insti.d inutil.stipu.§.alteri in hic tacere vr relatione qualitatis q no ide vinu, & sic no ea spes & substantia reddi dz q mutuo sz satis est q reddat ide genus & sub ea qualitate.l.ij.in prin.& l.cu qd.ff. eo.vel dici potest hic ea substantia pp oimoda similitudine qz hz illud q reddit in genere co eo q mutuatum fuit sm Jac.de are.& Bar.p.d.l.ij.§.j.bn facit qd no.gl.si.ff.de magi.cone.qz alie.in.d.l.i.in prin.& p eo q ibi dixi facit iste tex.cu h not. p Bar.ad ide facit q no.gl.in.l.iij.neg.gest.& in.l.dnm.C.d iniur.& in.l.in illonus.ff.de hered.insti.ub dicit
2 † q relatiuu que, facit simplice relatione in gne & non in specie vt illo exemplo
3 mulier damnauit que saluabit. ¶ † Scdo no.q dies interpel
c lat p homine & in mora costituit sicut litis zte.vt h & l.magna C.de zben.& co.stipsone.l.quotiens in diem, cu.l.seq.ff.de verbo.ob.vbi et pbat hoc esse veru in die tacita, & in.l.si ita stipulatus essem abs te.e.tit.& no.gl.in.l.si mora.ff.solu.mat.de quo die vt plene p Bar.in.l.ita stipulatus in.h.q prin.de ver.ob. dixi in d.l.quotiens in diem. De alijs autem modis costituendi in mora dictu fuit in.l.qd te.Ceo.tertio no.q mutuatu reddi dz non solum in eade bonitate intrinseca, vt.d.l.cu qd lz et extrinseca qd intellige concurrente mora, vt hec habetur.
4 ¶ † Quarto no.pcedere arg.de tpe ad locum vt hic & l.si.de tri.& l.ratio.§.si per venditorem.ff.de act.emp.l.nemo potest d leg.j.& d.l.quotiens in diem.cum.l.seq.& facit ad.qd. not.per
5 glo.in cle.ij.ad fi.ver.regularem de censi. † similiter pcedit argu.de rebus ad tps.l.miles ita ver.& q diximus.ff.de te.mili.
6 ¶ † Quinto no.q quo ad estimationem dz attendi locus vbi vinu dari dz & hoc dicunt Cyn h in repe.& Albe.de ros.fuisse determinatum in.q.de vino vendito in Marchia q dari debeat ferrarie & agebat ad reicissionem zcius tanq venditio facta esset pro minus dimidia iusti precij iuxta.l.ij.C.d rescin.vendi.deberet attendi quanti vinum valeret Ferrarie.bene facit.l.
7 zxisse.ff.de act.& ob. ¶ † Sexto no.q vbi no est actu q res tradat in certo loco vr esse actu q tradat in loco vbi de iure petetur in iudicio, vt hic cum gl.si.& d.l.si.ff.de tri.& l.q legatum .ff.de iud.per que iura ita no.decidit Bar.in.l.item illa.ff.d cosli.pec.in.iij.col.q sane intelligo qn aliqd omnino in genere debebatur.secus si in specie, vt probatur in.d.l.q legatum in prin.inicio versi.preterea.& ideo videtur q si promitto tibi pure.x.amphoras vini de Vicetia teneor illd tibi dare Vicetie q non in genere simplr vinu pmisi per.d.ver.preterea.& ita pot intelligi tex.in.d.l.ratio.§.si.in fi.s.q ibi venditum fuerit Rome vinum de brundusio nez dari debebit brundusij, & ita illum tex.ibi intelligit Fulg.lz gl.ibi aliter intelligat. ¶ In gl. in verbo, contestaretur.ibi, periturum fuit.s. extra iudiciu d qua petitione gl.nostra hic intellexit responsionem iurisconsulti h & hic est vna lec. ¶ Alia est q responsio iurisc.intelligat de petitione iudicis de qua factum fuit quesitum expressum in text. & ita.ij.lec.est vera quando no precessit alias interpellatio, lz si precesserit libellus hic non sufficit p interpellatione.l.denunciasse.in prin.& ibi no.Barto.ff.de adul.fact.l.libertus aduersus.ff.de in ius voc.& no.Ang hic dicens hoc esse de mete gl. in hac.l.& in.l.in hac, & in.l.si.de triti.dum dicunt vt per litem

me.§.duo fres i viij.co.ff.d verbo. ob.T.Stipla. c ¶ L.vnum ß mine q alia est bonitas intrinseca vt q vz.& ita loqr h tex. ista qd estimatio intr acridis debet qn e pmissa p stiplone.l.fundu cor.ff. d not.offo vero iudicis debet qn post mora creuit vl decreuit res mutuata inpcio q estiatio debet qnti plurimi p' mora creuit vel decreuit res.ita loqr h tex.item q tractat a quo tpe crescit estimatio qnti plurimi.ite vsq ad quot tpa crescat tractat bart.i.l. iij.§ i d.ff.co. trie q ista.l.loqtur vno mo q decreuit alio mo qd creuit tre q loqtur in estiatione recipiete crescere dnt icipiete crescere a tpe li.g e.& h varietas isurgit ex illud verbu petitu. Fran.cur.
c ¶ Pro hoie add.ide e i horo bald.l.vnica. C.ne li.ter.pro uo.i.ii.co.& hoc pcedit sine dies sit apposita ab hoie, sine a l.c. potuit.d loc.et aduerte q si creditor, & debitor eent diuersi fori q sit debitor vadat ad domu creditoris vt recipiat pecunia no costituit debitorez in mora per dicti iapsus.l.ite illa.vbi bar.ff.de gstit.pe.bal.i.l. ij.ff.si.f.i.vij.qd. pn.q no.nec ob liuioi tradas ex quo multi inaduertenter errat,

hoc et voluit Bal.in.l.accepta.C.de sur.facit.l.pecunie tenebris.ff.d vsu.l.q si noluim.§.si qs ita.ff.d edit.edi.& no.h q debitor gnis tenet qnti pluris resuit a tempore more & q aliq singlr lictu nisi pluris fuisset vna die post mora alia die no qm precia momentanea no attedunt.l.pretia rex.ff.ad.l.fal.vbi Imo per illu text.liuat hac.l.

Alex.de Imo.sup.ij.ff.ve.

tpe plus valuit. vnde rñdet Bar. ad ƺtiũ qđ ibi tpe ƺctus fuit cõmissa mora per venditorem, eo q: sibi tunc fuerat solutũ pretium per quod implementũ videtur tacite in mora constituens si ipse non impleat. l. curabit. C. de act. em. l. iul. §. ex vẽdito. ff. de ac. emp. Bald. hic in lec. ordi. transit cũ Bar. sz in alia lec. anti. refert. d. opi. Gui. & opi. gl. positaz in ƺrio & aliter nõ firmat Pe. idẽ Ang. hic trãsit cũ Bar. Sal. h reprehẽdit opi. bart. q: diuinare est q in ƺrio pretium fuerit solutum tpe ƺctus. Et rñdet ad. d. l. curabit, cuz si. q ibi hoc operet nõ solũ implemẽtum factum ab vno ex ƺhentibus alteri sed etiã perceptio fructuum lucri facta per eum cui impletum est, illud autẽ hic non est & ideo tenet opi. Gui. de cu. dicẽtis q ẽt eã approbat do. fin. os Ric. de saly. & rñdet ad duas rõnes precalle. p quas bart. impugnat opi. Gui. Nã p prima nõ ob. q: fm Sal. non est semp verũ q verba pticipij ipis habeãt annexã abnegationẽ plenitis maxime qñ in vim ƺditionis apponant, vt fuit in. d. §. si p vẽditorẽ. nil tñ alle. sz sustinẽdo reprehẽsiõ rõẽ faciã ƺ Gui. p Bart. potes pro Bar. allegare gl. in. l. certum. §. j. in verbo, cõfessus. & ibi Bar. ff. de confes. & q: illud verbũ fuerit, positum in. §. si per venditorem non denotat perseuerantiam, vt pz in. l. si quis stipulatus sit stichum. in prin. ff. de verb. ob. ¶ Ad scđam vero rõnem, quã adducebat Bar. ƺ Gui. rñdet Saly. q illa posset habere locũ qñ de tpe solutiõis fuisset cõuentũ sicut loquit lex. in. d. l. ij. alleg. per Bar. q intelligit qñ erat conuentũ de certo loco. ad hoc vltimum etiam ƺ Saly. fortasse posset replicari q hic inest in promissione tps. s. cum petitum fuerit. l. si decez cũ petiero. ff. de ver. ob. cum ibi no. ¶ Preterea opi. Gui. etiam magnam continet diuinationem ad istam. l. & ad istum. §. si p vẽditorem. hic fulgo. sequutus do. Christ. de cast. reprehendit so lu. Bar. q: sequeret q incontinenti postq̃ vẽditor pretiũ habuit teneret de interitu, q: esset in mora hoc aũt vr esse ƺ. l. rãtis. ver. sed si scyphos. cũ gl. j. in pe. so. approbata. ff. de prescri. ver. interea. l. ij. ff. de rer. pmu. dum ibi dr pmutationẽ esse similem emptioni & in pmutatione implemẽtum nõ facit q ille cui impletum est teneat ad estimationẽ rei postea perẽpte, vt in. d. ꝟ. sed si scyphos. ¶ Preterea opi. Bar. vr ƺ. d. l. curabit. in fi. vbi p tale implementum non constituit in mora ille cui impletur preterq̃ ad hoc ne lucrum sentiat, vt ibi. sed qñ agit vt dãnum sentiat ratione more vt esset in proposito nostro nõ repitur q dicat constitutus in mora Pau. de ca. hic primo tz opi. Bar. postea in fi. tz cũ ful. & ƺcludit q quo ad hoc vt ille cui implemẽtũ est patiat dãnũ seu periculũ interitus vel q teneat ad estimationẽ que creuit a tẽpore implemẽti sibi facti nõ sit i mora, q: iure nõ pbat imo fm eũ ƺriũ pbat in. d. §. si p vẽditorem vers. mora vbi satis est qđ fuerit paratus vẽditor tradere. & pro hoc ẽt facit q: in casu. d. §. si p venditorẽ. non reqrebat q vendi

14 tor vinum portaret ad domũ emptoris, † sz emptor dz ire ad domũ vẽditoris, & illud petere & suis expẽsis portare. l. j. §. lz. ff. de peri. & cõmo. rei ven. & no. Bar. in. l. item illa. in fi. pn. ff. de consti. pec. Pro ista opi. etiam facit, q: illud qđ not. Cy. & bart. in. l. in minorum. C. in q. cau. in inte. resti. nõ est ne. vbi voluit q ita demũ habeat locum dispositio. d. l. curabit cõ si. si emptor fructus percepit vel percipere potuit ergo solũ impedimentũ

8 factũ ƺhenti a ƺhente nõ sufficit illi, ibi enim pbari videtur q p momentaneũ implementuz ex quo dici non põt q illico percepit fructũ ipse recipiens debeat obligari ad periculum interitus vel ad pretiũ totale aut q̃ti plurimi dato q estimatio sine facto suo postea decrescat. & pro hac opi. alle. gl. in. l. fi. in ꝟbo, dares. initio lex. ff. ne ƺdi. ob cau. intelligendo q illud qđ dicit gl. ibi in vẽditione qñ vẽditori impletum erat sicut loquitur lex. ibi, ita etiam tz Ric. de nea. post Oldr. in. l. de diuisione. ff. so. ma. & Pau. de cast. ibi, & in. d. §. si per venditorem. & in d. §. ex vendito. & ideo intelligũt isti q in. d. §. si per vẽditorem emptor interpellauit vẽditorem tpe ƺctus & etiam ptiũ soluit q: alias sine ptij solutione nõ teneret venditor tradere. l. iulianus. §. offerri. ff. de ac. emp. vel potest intelligi q ibi actum fuit tẽpore ƺctus q statim vinũ traderet vt ibi per glo. & ad istam sol. põt optime adaptari in effectu sol. Dyn. Pe. & seq. quã refert hic Bar. & ita teneo q̃uis Ro. h improbãdo sol. Bar. vt

15 facit Saly. transeat postea simpliciter cum opin. Gui. ¶ † In ea. ibi, sed fm hoc erit &c. h format glo. aliam oppo. q in stricti iuris ƺctibus attendat nõ tps interpellationis extraiudicialis sed tẽpus lit. conte. in ƺctibus vero bonefidei attendat non tẽpus ƺctus vt in proximo ƺrio gl. dixerat, sz tempus more p. l. iij. §. in hac. & sic gl. videt h intelligere q dũ lex. in. d. §. in hac. dicit in ƺctibus bonefidei attendẽdũ esse tps rei iudicãde ex-ponatur. i. tps more quo iudicari & ƺdẽnari potuit vel debuit prout etiam exponit ibi p gl. in vna expositione & j. sol. tradita hic in gl. reprobat p gl. i. proxime fm Azo. p. d. §. in hac. in ꝟbo, q̃ti res sit. & ponit scđaz rñsionẽ Azo. q ibi loquit de tẽpore lit. cõte. vsqz ad q crescere põt estimatio. hic aũt de tẽpore a quo incipit crescere. i. a tpe more. sed ista etiam reprobat. q: si p lit. ƺte. impediret quominus posset vltra crescere estimatio ƺ morosum sequeret q lit. ƺte. vtilis eẽt ipsi reo & nociua actori ƺ. l. aliam. ff. de noua. & l. nõ solet. ff. de re iu. & sequeret q geminata mora q inducit per lit. ƺte. sequutã post primã moram minus noceret q̃ pma simplex mora. Preterea est ƺ. d. l. vbi §. j. cũ alijs ĩ. alle. vbi pz q saltem vsqz ad sniam crescere pt, iõ gl. i. volẽs hanc sol. defendere dicit q in. §. in hac res perijt vnde nõ põt amplius crescere, sz hic debebatur genus q perire nõ põt. l. incẽdiũ. C. si cert. pe. hec etiam nõ est bona rñsio. j. q: diuinat scđo q: si res perijt nõ crescit estimatio q: crescere nõ põt. ergo hoc nõ esset ex natura ƺctus stricti iuris, vt est de mẽte gl. que dicit q in. §. i hac fit differentia inter ƺctus bonefidei & stricti iuris. Tertio, q: qñ res perijt dz attẽdi tps more. nam vsqz ad illud tps crescit estimatio. l. in hac. ff. de triti. Alie solu. varie dantur per glo. in. d. §. in hac. & in. d. l. in hac. que cõiter reprobant ibi per doc. & ibi dicit Bar. in. d. §. in hac. q i liette in illius. § obtenebrata fuerunt ingenia antiquorum. Guil. de cu. h respondet q ille lex. in fi. dum loquitur de tpe lit. cont. intelligit quoad fructus & sic concordat cum. l. cũz fundus. in pnci. ff. eod. nos autem loquimur de estimatione rei. nec obst. ad hoc lex. in. d. § in hac inver. q̃ti res sit. q: ibi loquit de estimatione rei, & non ƺdicit huic. l. accipiendo ibi tps rei iudicande pro tpe more, vt dixi, vel etiam accipiendo illa verba p tpe sententie. nõ obst. q: ille text. in illa parte loquit pma quo ad estimationẽ probandã per iuramentum in litẽ q est affectionis qđ defert in actionibus bonefidei iuxta. l. in actionibus. ff. de i li. iurã. hic aũt loquitur in estimatione probanda fm veritatez, & cũ ista sol. vr transire Bar. hic, sed ipsemet Bar. in. d. §. in hac. in vij. et. viij. lec. illius. § dicit q iste intellectus vltimus Gui. nõ congruit illi. §. l. q loquitur partim de estimatione rei, partim de fructibus, q: totus vr loqui de estimatione rei & iõ intelligit q ibi in prin. velit lex. dicere quod in actionibus bonefidei ille qui vult per iurm in litem quod est affectionis probare estimationem dz iurare p q̃to nollet illa carere tpe snie, & sic dz estimationem referre ad tps snie, sed in ƺctibus stricti iuris in quibus prestat iurm in litem q est veritatis re perẽpta. d. l. in actionibus. § plane. dz argm referre ad tempus lit. conte. vt in d. §. in hac in fi. & hoc vltimum intelligit Bar. esse verũ nisi ante lit. conte. dolus vel mora per reum ƺmissa fuit circa rem determinatam actione stricti iuris, q: tunc pari rõe posset iurm veritatis referri ad tempus more, & sic concordabitur ille lex. cuz ista. l. que loquitur de pbanda estimatione per veritatem in ƺctu stricti iuris & nõ per iurm in litem affectionis, vt ibi plenius p eum & cũ eo transit Bal. ibi, & ẽt Bal. hic in lec. antiq. idem ẽt tz Saly. ibi, & hic sz male referat verba Bal. q: dicit q bar. vult precise q in actionibus stricti iuris iurm referat ad tẽpus lit. conte. & non ad tempus more. Ful. hic dicit q ƺ intellectum Bar. facit lex. in. d. §. in hac ibi q̃ti res sit q ꝟba ostẽdũt q loquat de vera estimatione & nõ de illa que fit p affectionẽ, & iurz in litem. l. si tutor. ff. de in lit. iur. & l. hec ꝟba q̃ti & l. inter h ꝟba. ff. de ver. sig. dũz dicit posse intelligi q ibi lex. in verbo rei iudicãde, exponat. i. tpe more. prout ẽt dctũ fuit. ƺ ponit ẽt alium intellectum q violare vr illum lex. & postea & dicit teneatis q vultis. ¶ Aduertendum est q ille lex. oino vr facere velle differentiam inter ƺctus bonefidei & stricti iuris vnde si exponeremus ibi rei iudicande. i. more sequeret q in sequenti rñ. lex, ibi vellet q in ƺctibus stricti iuris non attẽderet tempus more ƺ istum lex. de die solutionis adiecta in ƺrium & ƺ. d. l. i hac in fi. vñ dicta expositio non vr bona ipsemet Fulg. in. d. §. i hac transit cum Bar. ibi Pau. de ca. hic transit cũ intellectu Guiliel. de cu. & Bar. & tenendo illum potes respondere ad. d. l. si tutor. cum si. alle. p Ful. q ẽt illa ꝟba q̃ti res sit saltẽ largo modo accepta pñt importare estimationem probatam p iurm in litem affectionis. l. pe. §. in eum. ĩ. ne q̃s eũ q in ius vo. est vi exi. & l. arbitrio in pn. cum glo. in ꝟbo q̃ti ea res. initio. §. j. ĩ. de

16 dolo. † tñ difficile est videre rõnem diuersitatis quare in iuramento in litem q est affectionis debeat iurãs se referre ad tempus iudic. secus in iuro in litem qđ est veritatis fm intellectum Bar. & in h Bar. in. d. §. in hac videt assignare rõnem que tñ videt infringi p ea q̃ ipsemet dicit in. d. l. in actionibus. in. iij.

8 ¶ Nõ sufficit. adde q frãcis de are. ƺ sil. ci. in. viij. co. lz q ex iplemẽto q9 nõ ƺstituat in mora & alle. Cy. & Bal. in d. l. in minor. & dic q nõ reperit iure cautum q ille cui fit implemẽtũ si nõ implet p parte sua patiatur aliqđ dãnũ vel penã & dic eẽ casum in ƺrĩũ in. c. j. §. lz si de feu. fue. contro. & iõ ibi concludit q legatarius cui relictũ fuit sub mõ si ei impletum fuit nõ ƺstituat in mora absqz interpellatione & non implet modum.

a ¶ Sententia dꝫ fieri sup petitis, vide plene p Fel. in c. lꝫ bely. in. vj. col. ⁊ seq.
de simo. vbi ponit. xxxj. limita. ad istam regula, ⁊ vide Jas. hic, ⁊ Angel. de are. in
§. curare. in. vj. col. insti. de act. Thom. diplo.
b ¶ In principe. vide Jas. hic in. xvij. col. ⁊ Fely. in c. lꝫ. el. j. in pe. col. in. xij. li-
mit. de simo. ⁊ vide Barth. vero. in ꝯsil. xvij. incip. visa cōmissione. vbi ponit qd de
ciuitatibus non
recognoscenti-
bus superiorē.
⁊ vide Fely. in
c. que in eccle-
siarum. in. xij.
col. ⁊ seq. de cō
sti. ⁊ in. c. cū nō
liceat. in. vj. co
lū. de pscr. T.
c ¶ Pronun-
ciare. Add ꝙ
lꝫ i summariis
sufficiat aliqua
lis petitio tñ ta
lis petitio dēat
apte concinde
re, alr iudiciū
est nullum fm
Anch consi.
cccxxxiiij. qd
autem si statu.
dicat ꝙ in cer-
tis causis dēat
libellus offerri
⁊ fm aliud sta-
tutū in d. ca
sis dꝫ procedi
summarie ⁊c. ⁊
offerēs libellū
aptꝫ dicat nō
p modū libelli
sed p viaꝫ qua
lis qualis peti
tionis an super
dicto libello de
beat sequi abso
lutio, vide An
chara. quod sic
consi. xxxiij.
ꝯ ¶ Vide ias.
h in antep. col.
⁊ Fel. vbi vo-
luit ꝙ ēt ptē ñ
opponente pro
cedit libellos i
certus ⁊ obicu
rus in causis
summariis per
dictum Bar. in extrauag. ad repri. in ꝟ. serie circa med. ⁊ illud dictum seqr̄ ⁊ ꝯmē
dat Alex. in consi. clxxxvij. in. ij. vol. inci. in cā. in. ij. col. ⁊ in. l. si ita stipulatus. §. chri
sogonus. in. ix. col. ff. de ꝟ. ob. non ob. ꝙ idem Alex. ⁊ male consuluit in ꝯsi. xxxij. in
iiij. vo. incip. in cā inquisitionis more, ⁊ vide Alex. in. l. si cum nulla. in. iiij. colū. ff. de
re iu. vide Jas. in. l. j. in. ij. col. in prin. ff. de eden. Tho.
d ¶ Sententia discrepans a libello ⁊ si dicatur partes non possunt renunciare ordi
ni iudiciorum auc. offe. C. de lit. conte. c. fi. de re. iur. in. vj. dic ꝙ talis sententia non
vt sententia, sed in vim pacti valebit. l. ij. C. cō. vtri. iud. adde Pau. de cast. quem vi
de in consi. vj. in. j. parte in fi.
e ¶ Non vitiabitur. adde ꝙ idem firmat consi. ccccxcvij. vbi dicit ꝙ si statutꝫ dat
certam formam in citando ⁊ in casibus in quibus citatio non requiritur forma statuti
non seruatur ꝙ non vitiat actus p hanc glo. adde in Alex. in consi. lxj. colum. vij. ⁊
in. l. j. ff. de offi. asses.
f ¶ Fallit. pone aut libellus non requirit si quis libellum producat vr̄ elegisse viam
ordinariam gl. est sing. in. l. proinde la. ij. §. fi. ff. ad. l. aql. ⁊ sic limitatur ista falci. ⁊ vi-
de ēt de hoc Bal. in. l. diffamari. C. de inge. ⁊ ma. ergo ineptitudo libelli isto casu vi
tiabit sententiam. cogita. Fran. cur.
g ¶ In gl. fi. v. de quid p istam gl. decidit Ale. in. l. si cum nulla. ff. de re iudi.
h ¶ L. si enim. rō dubitandi in hac. l. est qꝛ in singularibus pretium non succedit lo-
co rei. l. venditor ex hereditate. § j. ff. de her. vel act. ven. ⁊ extendit etiam istam. l. qñ
res non esset perempta. sed alias haberi nō posset, vt per Cy. ⁊ Bal. in. l. mater. C.
de rei ven. hic alleg.

vel. iiij. colla. dum alle. l. sed si le. § hec ꝟba. vñ pro rōne diuer
sitatis meliori cogitabitis. satis ēt dux vr̄ ꝙ actor debeat iurare
ex actione pro quanto nollet carere tpe sniē cum incertum esse
possit qñ ferr̄ snia, ⁊ sic esset subire anceps periuriū ꝫ. l. vide-
mus in prin. ff. de in lit. io. ⁊. l. marcelliue. ff. re. amo. nisi dicamus
qd iurabit qñ pars monita sit pro certa hora ad sniam audien-
17 dam. ¶ † In ea. ibi, idem legaris ⁊c. dic ⁊ ideꝫ pat rōne fuisse
dōm in dona. cā mor. q̄ hꝫ naturam bonefidei. l. sci. in prin. ff. de
don. cā mor. ⁊ ad hoc non reperit̄ melior tex. in iure fm Jo. de
18 imo. ibi. ¶ † In ea. ibi. l. fructus ⁊c. ad illā. l. ⁊ ad. l. iulianus.
§. j. alie. in gl. rñde melius q̄ꝫ gl. dicat ꝙ illud qd dictuꝫ est. s. in
fructibus attendi tps lit. ꝯtest. non ips more, pcedit qñ peto id
qd est mihi debitū ⁊ nunq̄ꝫ fuit meū, secus si peto id qd est meū
vt ibi vel id quod alias fuit meū. l. videamus. in prin. §. si actio-
ne. ff. de vsur. ⁊ in fructibus ꝙ tps attēdi debeat vide plene per
Bart. in. l. si filius. §. j. ff. de verb. ob. ¶ In ea. ibi, si abs pp do-
lum vsqꝫ ad sniam ⁊c. lꝫ Mart. de fano. vt refert hic Cy. in ad
diti. transeat cum glo. tñ cōiter damnatur, qꝛ vt dixi. lꝫ ēt qñ
sine dolo fuit reus, sed in culpa tñ ⁊ ꝫ cum facta est lit. ꝯtesta.
potest crescere estimatio etiam post lit. ꝯtest. vsqꝫ ad sententiaꝫ
per. d. l. non solum. ⁊ probat̄ per. d. l. in hac. ⁊ in. d. §. si per ven
ditorem. ¶ An aūt post sniam possit crescere vsqꝫ ad executio
nem, vide plene per Bar. in. d. §. in hac. ¶ In ea. ibi, sed que-
ro ⁊c. hec glo. format vnam opposi tionem ex qua declarat̄ mo
dus libellandi in materia huius. l. cōiter tenetur. j. sol. Alie eo
tem reprobantur, vt hic p Bar. ⁊ lꝫ Bar. nihil dicat de ista so
lu. quam dicit ꝙ in. d. l. fin. est speciale fauore libertatis tñ ista
non videtur vera per. l. vt fundus. ff. communi diui. ⁊ habetur
no. ex. d. j. sol. gl. ⁊ clarius ex notatis per bar. hic super ea vnā
19 limitationem ad regulam que hꝫ ꝙ snia dꝫ fieri a super petitis
a seu conformari libello, nā in fallit nisi subsit causa necessitatis i-
pediens. de quo etiam videatis plene per Barto. in. l. stip. nō
di. in. ix. q in fi. ⁊ in. l. si seruum §. fi. de verb. ob. ⁊ per Spe. in
titu. de obli. ⁊ sol. §. sequitur versi. quid si libellus sit ita conce-
ptus. cum versi. precedenti ⁊ sequenti. alia plura ad limitatio-
nem ⁊ intellectum. d. regule videatis per Bart. in §. i. in. ij. vel
iij. col. C. si plures vna sententia ⁊ in. l. fina. C. de fideicom. liber
ta. ⁊ in. l. cum eorum. C. de sen. ⁊ inter. l. ⁊ si seuerior. C. ex quib.
cau. infa. irro. ⁊ in. l. certi condictio in prin in. iij. colum. ff. eod.
aliquid per Bar. in. l. emtius. ff. de mino. vbi dicit. d. regulam
b non habere locum in principe. a ⁊ dicit Anto. de bu. in. c. lꝫ he-
ly. ⁊ de symo. ⁊ istud etiam voluit Spe. in ti. de actio. ⁊ peti. §.
superest. versi. sed nunquid. cum versi. seq. ⁊ no. per Archid. in
c. ij. de resti. spo. in. vj. ¶ Fallit ēt dicta regula in causis sum-
marijs in quibus satis est iuxta contenta in petitione pronūcia
c re c cle. sepe. §. verum. de ꝟ. sig. Item fallit in criminalibus, vt
no. Bar. in. l. quid ergo. § pena grauior. in fi. j. col. ff. de his q
no. infa. Item fallit vbi ex consensu partium fert̄ sententia discre
d pans a libello vt probari videtur in. l. si conuenerit. cū ibi no.
per Bar. ff. de re iud. Et an dicta regula seruari debeat in arbi-
tratore, videatis per Bar. in. l. aquiliana. ad fi. C. de transa. per
Bal. in. l. fina. §. j. in. iiij. colum. C. communia de leg. per An.
de bu. in. c. constitutus. de relig. do. in. c. quintauallis. de iure-
20 iuran. ⁊ in. d. c. lꝫ hely. ¶ † In ea. ibi, in fi. ex hac gl. dicit Ro
ma. hic colligi notabiliter ꝙ in causis in quibus non requiritur
e libellus si contingit produci libellum etiam ineptum non vitia-
bitur. e ⁊ lꝫ ipse non dicat Bal. in. l. ⁊ si sine scriptura. C. ad tre
bel. ad hoc ponderat istam gl. ⁊ idem tenet Bar. in extrauag.
ad reprimen. in verbo figura. ⁊ Bald. in. l. j. in. ij. colum. C. de
execu. rei iu. ⁊ tangitur per Bald. ⁊ Joan. de Imo. in. l. fin. ff. de
libe. ⁊ posthu. et per Anto. de bu. in. c. j. de libel. obl. bene facit
ꝙ in simili voluit glo. no. insti. de lib. in. § multis modis. in ꝟ-
bo, in transitu. ⁊ ꝙ voluit gl. no. in. l. qui testamento. § per ꝯtrā
21 . ff. de testa. Ex hoc infertur ꝙ lꝫ alias dicamus ꝙ sententia lata
sup inepto libello sit nulla vt est glos. reputata singu. institu. de
obli. que incipit istud ⁊c. in fi. ⁊ no. Cy. in. l. vnica. C. vt que de-
sunt aduo. ⁊ Bal. in. l. actor. in fi. C. de reb. cred. ⁊ in. l. hoc iu-
f re in pen. colum. ⁊ in. l. fina. ff. de insti. ⁊ iur. tamen fallit f quan-
g do non requirebatur libellus. ¶ In gl. fi. g facit ꝙ dicit in vlt.
nota. ⁊ quod no. glo. pen. in. l. j. ff. de eo quod certo loco, ⁊. l. qd
legatur. ff. de iudi.

SVMMARIVM

1 Vendens rem alienam ut suam quō posset conueniri.
2 Actione neg. gest. ad hoc ut possit agi quid requiratur.
3 Fideiussori soluenti creditori meo ante diem non teneor sibi soluere illud quod ipse prestitit cum intantum mea non interfuit
4 Vendens rem communem pro indiuiso inscio socio potest con socius ratificando uenditionem petere partem pretii quando fuit uendita tanquā communis.
5 Vendens rem cōem uidet̄ uendere cōi nomine.
6 Venditio rei communis facta per unum nomine pprio potest alios agere ad pretium ratificando uenditionem.
7 Vendens rem alienam nomine proprio q emit bonafide an sit tutus.
8 Vendens rem alienam nomine suo cum haberet mandatum uē dendi nomine alieno tenetur domino actione mādati.
9 Venditor rei alienę an & quando possit conueniri ad pretium.
10 Pretium an & quando succedat loco rei.

b **Si eum.** a † Mihi vendenti rem tuam tan-
a quam meā bonafide post perēptio
nem ipsius rei succurrit̄ per certam condictionem
ad pretium perceptum. h. d. Flo. quem teneri ad
restituendum mihi id quod ad eum ex re mea prouenit, vt hic
2 ⁊ in. l. si me ⁊ titium. ff. eo. † In glo. ij. ibi, te habente ratuꝫ in sub
sidium ⁊c. sed Fulg. tenuit ꝙ non requiratur ratihabitio quan
do est res perempta vel prescripta etiam quo ad agendum a-
ctione neg. gest. quando non reperitur iure cautum doc. tamen
communiter transeunt cum glo. Pau. de cast. hic dicit ꝙ non
requiritur expressa, ⁊ ita procedat opi. Fulg. sed bene requirit̄
saltem tacita vt sic possit dicere negotium esse suum, satis est er
go quod agat ad precium ⁊ sic tacite ratificat per quam ratifi-
cationem fingitur negotium esse suum licet vere non sit qꝛ non
fuit suo nomine gestum ⁊ ideo non directa sed vtilis actio neg.
dabitur que dari non posset si expresse contraxisset, sed impro
basset, qꝛ non posset dicere negotium ad se pertinere secundum
eum. Puto veram esse communem sententiam quod requira-
tur ratificatio ad hoc, vt agi possit actione nego. gest. in propo
sito casu. l. dispensatorem. ff. de sol. ⁊ ita tenet gl. ⁊ doc. in. l. si pu
pilli §. sed si ego in verbo agitur ⁊ in. §. si tutti. in verbo sempro-
nium ⁊ not. Barto. in. l. pomponius. la. j. in vltim. colum. ff. de
neg. gest. ⁊ non faciunt differentiam gl. ⁊ docto. inter expressaꝫ
⁊ tacitam ratificationem ⁊ recte. l. pompo. respondet non tan-
tum verbis. ff. rem rat. habe. facit. l. cum quid. ff. eodem, sed bene
posset agi ad pretium condi. sine causa ex equitate posita in. l. si
me ⁊ titium. ff. eod. ⁊ etiam per certi condictionem generalem
secum concurrentem etiam si non ratificarem contractum,
sed improbarem ⁊ de ista conditione intelligitur. l. ista secun-
dum Bartolum hic plenius per eum quod vltimum sequun-
tur etiam hic Bal. in lectu. antiqua Fulg. ⁊ Pau. de cast. hic
⁊ Bal.

& Bal. in l. j. C. de re alie nõ alie. Sed Sal. hic reprehendit
istã vltimam tenendo cõtra Bar. & sequitur simpliciter opi.
gl. q: si veritas esset illud qđ dicit Bar. frustra requireret ista.
l. seruum esse mortuum, sed sufficeret eum esse locupletiorē ef-
fectum ex re actoris. Mouet ēt, q: precium est apud vendito
rem ex iusta cã. l. ex tim. rei vendite iusto errore, vt pz hic i gl.
j. ergo non dz dari condõ sine cã. Sed sustinendo Bar. respõ
deo, q̄ ideo l. ista requirit seruum esse mortuum, q: a'ias ces-
saret equitas dandi actionem contra venditorem, q: dñs pos-
set agere rei ven. cõtra possessorē fundi, & sic cessaret eqtas hu-
ius. l. & d. l. si me & titium, vt ēt ibi declarat Bar. ex qua equi-
tate apparet, q̄ qñ venditori constat se vendidisse rem alienã,
q̄ dño non potest esse cõiunctũ cõ possessorem, q: res est perēpta
dr̄ venditor retinere pecuniã sine cã iusta, ergo hz locum con-
ditio sine causa, vt. l. j. & ij. ff. de condi. sine cã. Preterea qñ nõ
est perempta, vel prescripta, venditor nõ põt dici locupletior
effectus, q: adhuc spectat ad eum periculum euictionis, quod
quidem periculum cessat re perempta. l. si seruus venditus. ff. de
euic. non mirum si ante rem peremptam non potest conueniri
conditione sine cã seu ex equitate. q̄ sit locupletior effectus.
¶ In ea. ibi, item ex eo &c. querit gl. qđ si res vendita extet an
habeat locum istud remedium gl. concludit q̄ non, nisi vendi-
tor causam habuisset ab actore Bar. hic cõcludit, q: qñ rens
non habuit cãm ab actore remedium huius. l. locum non hz, q:
cum res extat cessat equitas eo, q: dñs põt vendicare, tñ fz eũ
si dominus ratam haberet venditionē ꝙ̄uis factam non nomi
ne suo haberet actionem neg. gest. ad precium quo vendita est
p. l. mater. C. de rei ven. q: ratificando perdit dominium & ac-
quirit emptori. l. si fundus post prin. ff. de pig. consequenter, q:
liberat venditorem ab euictione dr̄ ipso gestu negocium ven-
ditoris gessisse, & sic actio neg. gest. hoc casu non oriret ex rati-
habitione, q: illa tunc orit ex ratihabitione qñ esset res perem
pta. l. fi. ff. de neg. gest. cum ibi no. & hic in gl. sed oriret ex eo, q:
pdendo dominium. & trãsferendo in emptorem gessit vtiliter nego
cium venditoris, q: liberauit eum ab euictione quo casu dr̄ ne
gocium istud pertinere ad venditorem ipso gestu. l. soluendo
ff. de neg. ge. & d. l. si pupilli. §. item queritur vẽ. quid ergo, &
ibi no. gl. in vẽ. ipso gestu. Bal. hic in lec. anti. tz cũ Bar. sed
in alia tz cõ eum, & rñdet ad rõnē Bar. q̄ illa pcederet qñ dñs
ratificando voluit gerere negocium venditoris, sed in pposito
nostro voluit gerere negocium pprium, ergo non dz vltra ppo
situm oriri actio facit. l. non omnis in prin. ff. e. Ang. hic trans-
sit cum Bar. Ful. hic tz cõ Bar. q: fz rõnem Bar. teneret vē
ditor dño solum ad tm̄ quãti valeret res ipe euictionis. l. idēqz
3 in prin. ff. de ac. emp. l. si cum venditor. §. fi. de euic. ¶ † Prete
rea si quis pro me soluit creditori meo ante diem non teneor si-
bi soluere illud quod ipse prestitit cum interuentum mea non in-
terfit. l. cũ pecuniam ff. de neg. gest. l. si mandauero tibi, in. j. in
prin. ff. mand. ergo tex. in. d. l. mater, qui loquitur de precio quo
res vendita est non põt intelligi de ista actione neg. gest. q̄ orit
ex eo, q̄ ratificans videretur vtiliter gerere negocia vēditoris,
& que non dz dari precise ad precium quo res vendita est p pro
xi. alle pro hoc etiam adducit, q: ita esset, vt intelligit Bar.
ac. neg. gest. que cõpeteret ratificanti diceretur cõtraria nõ directa
q: directa daf illi ad quē negociũ pertinet, & cõtraria daf gerēti. l.
si mandatum. C. de neg. gest. no. in. l. cum mora, eo. ti. sed tex. in
d. l. mater in alijs exemplis ibi positis loquitur in actione dire
cta ergo ita dz intelligi ēt in alio exemplo ibi posito circa rati
ficationem arg. l. tam hoc iure cum vulgaribus. j. de vulg. & pu.
hñ fatet Ful. q̄ dñs ratificans poterit agere ad precium p. d.
l. si mater, nõ violãdo tex. sed non eo q̄ liberauit vēditorem ab
euictione, & cõtr gessisset negociũ pertinēns ipso gestu ad vēdi
torem, sed ex eo, q: p cõsensum pdit dñium, & trãstulit in empto
rem, & p hoc ēt alle. l. illud, cõ. §. j. ff. de do. cã mor. & q: est eadez
rõ sicut qñ res est pscripta cõ dñm qui similiter ēt tūc vr̄ tacite
cõsensisse. l. alienationis, in prin. ff. de vẽ. si. nec põt vēditor impute
re dño culpã eo, q̄ ratificauerit cũ ex tali culpa dicaf vēditor
potius lucrũ sentire. l. cum in fundo, post prin. ver. qđ si mulier
ff. de iure do. sicut ēt non põt sibi imputari culpa qñ passus ē rē
prescribi. Nec ob. q̄ illud, q̄ non est noie meo gestũ nõ posse
ratũ hēe ad effectũ acq̄rēdi actionē neg. ge. d. §. sed si dño, q: rñ
def illud, q̄ pcedit in negocio, q̄ est meũ ratihabitione h' aūt
negociũ est meũ re ipsa, q: vēditor accepit pecuniam rei mee,
hoc. n. spectabat ad me. d. Pa. de ca. h. d. q̄ inquantum Ful.
appellat istud negocium ptinēs ad me re ipsa non bene, q: re
ipsa dicitur pertinere quando impedis in rem meam. d. §. idez

querit ver. qđ ergo, & ibi gl. in vẽ. ipso gestu. Cõfirmo, q: alis
sequeref, q̄ ēt anteqz res esset perempta competeret domino
actio neg. gest. ante ratificationem contra. d. l. fi. m̄ dicit Pa.
de cast. sibi placere, q̄ competat actio nego. gest. ad precium
ex sequuta ratificatione, vt dicit Fulg. p. d. l. mater, sed talis a-
ctio non erit directa, naz directa cõpetit ratificanti qñ nego-
ciũ est gestũ nomine ratificãtis. d. § sed si ego, vnde in casu nro
dicef vtilis que locum hz quando per legislatorem fit extēsio
ad alium casum ex similitudine rõnis, vt p gl. & doc. in d. l. cu
ratoris, lz ipse non alleg. & dicit ipse, q̄ ista opi. quã tz Fulgo.
fuit opi. Mart. antiq glosato. vt refert gl. in. d. l. mater, Bal.
& Sal. in. l. mater, & Jo. de imo. in d. l. si fundum p fideicõmis-
sum, in prin. de leg. j. reprehendunt opi. Bar. q: ante euictio-
nem non est nata obligatio de euictione. l. habere licere. ff. de e-
uic. & l. vterqz. ff. de rei ven. ergo nõ põt dici, q: p dictam ratifi
catione venditor cõsequaf liberationem cum liberatio pressuppo-
nat obligationem. l. x. cum vulga. ff. de ver. ob. non m̄ dñs, q̄ a-
gi possit ad precium, quinimmo Sal. nisi re perempta, & ita in
telligaf fm eum. d. l. mater, vel oportebit intelligere illam. l. in
vẽ. consumpsisti, qñ venditio erat facta nomine dñi, lz in alijs
duobus casibus illius, non sit expediens ita intelligere, Ang.
in. l. fin. ff. de neg. gest. & in. d. l. si fundum p fideicommissum, &
in. d. l. mater, tz opi. quã tenuit bart. h, & in. d. l. mater, & in. l. si
fundum. idē bar. nisi pactũ esset int. er venditorē, & emptorem,
q̄ nõ teneref venditor de euictione, vel alia rõe esset immunis
a periculo euictionis, & dicit Ang in. d. l. si fundum, q̄ ita est
opi. Ray. certe intellēs Bar. vr̄ bene posse defendi per predi-
cta, & plz satis illa opi. q̄ preciũ peti posset ex eqtate qua peti
potest re prescripta per. d. l. mater, & d. l. illud, & cõsumari põt
p. l. si ex noxali, post princ. vẽ. lz si a debitore. ff. de pecu. vbi pro
bari videtur, q̄ si debitor meus soluit alteri ēt nõ recipienti no
mine meo possum ratum habere illam solutionem, & q: p talē
ratihabitionem perdo actionem contra debitorem, & acqritur
mihi ius ad pecuniam illam, & expressius probaf in. l. cum fun
dum §. i. vẽ. sabinus ff. eo. & ibi ad hoc ponderat Ful. lz cõ istam
4 opi. videatur facere tex. in. l. ab vno C. de neg. gest. † vbi si ab
vno ex coheredibus vēdita est res cõis põt alius cohēs ratifi
cãdo venditionē petere partē precij qñ vendita fuit tanqz cõis
5 † quo casu vr̄ vendita cõi noie, vt ibi, & in. l. in familie, & ibi no.
Bar. C. fa. her. ergo saltez a cõtrario sensu innuit ille tex. q̄ vbi nõ
esset vendita tanqz cõis, sed tanqz omnino ppria ratificatio tūc
non pareret actionē ad precium, Fulg. ibi ad h pōderat illum
tex. & rñdet, q̄ verũ est, q̄ in casu illo si vēdita, vt ppria p ratifi-
catione nõ nasceref actio neg. ge. ad preciũ, q: illi coheredi ē cō
alia actione consulitũ quo ad preciũ. i. p petitionē heredi. vt in
d. l. in familie, in qua peti. her. preciũ succedit loco rei. l. si rē &
precium in prin. ff. de peti. her. vnde pp illam aliã actionē cessa
ret actio neg. ge. alie. id qđ hr̄ inst. de obl. que ex quasi cõtra in
pra prin. subdebat tñ Jo. de imo. in. d. l. si fundũ, q̄ opi. Bar.
posset pcedere, vt agi posset non ad totum precium, sed quate
nus potest extimari ille dubius euentus periculi euictionis al
leg. id q̄ in sīm no. p gl. mag. & doc. in. l. p diuersas. C. mã. facit
q̄ no. Bar. in. l. si qs cũ aliter, vbi logf de cõtra trac factionis ff.
de verb. ob. cũ si. & lz ipse non dicat hoc sensit Bal. in. l. j. C. de co.
re. alie. ibi tñ intelligit hoc esse verũ, qñ appareret, q̄ dñs ratifi-
cauit, vt liberaret vēditorē a periculo euictionis, & sic fecit tā-
qz gerens negociũ vēditoris, q̄ in dubio psumif fm eũ ar. l. &
magis ff. de sol. & ad h ēdere vir verba Bal. hic q. Aretini. h
nõ puto inũ esse saluare opi. bar. in casu isto p tex. in. d. l. si mã-
dauero tibi in pñ. p quã appareret rñsũ ad no. l. d. l. p diuersas.
6 † Addo ēt q̄ tenēdo opi. gl. in. d. l. mater, debet limitari secun
dũ pau. de ca. in. d. l. ab vno, nisi res vēdita a re ppria noie suo
asset cõis, mea, & tua, q: tūc si ratifico possum indistincte agef
ad pciũ p pte mea, & dr̄ esse gl. de h ppetuo notãdã in. l. ij. C. si
ven. pig aga. & pbaf fm eũ p d. l. ab vno, & d. l. in familie, h dr̄
q̄ Cy. in. d. l. ij. illã gl. reprehendit, & intra prima alle. nõ pro-
bãt, q: ibi intelligebaf res vēdita cõi noie ex quo vendita fuit
7 tanqz cõis, vt no. bar. in. d. l. mr̄, & in. d. l. in familie. ¶ † Juxta
h qrerit ēt bal. & ang. h an illud, q̄ dr̄ hic, & i. d. l. mr̄, in dño ha
beat locũ i quasi dño, puta hñte titulũ, & bonã fidē a nõ dño, &
tenent, q̄ sic si iste quasi dñs poterat euincere p publicianam
ab eo qui vendidit, q: est eadē rõ facit. l. si ab eo. ff. de pig. & istũ
passum relinquit indecisum Bar. in. d. l. mater in fi. bal. ibi re
fert Guil. de cu. ibidem tenere illud q: prime dictum est, q̄ li
mitat Bal. nisi cũ qñ dño concurreret verus & hic quasi ratifi
caret, q: pferf verus dñs ar. l. bona fi. hs ff. depo. ang. i. d. l. mr̄

a ¶ Loco rei. an in psonalibus realibus, & hypotecaria preciũ succedet loco rei, vide Ludo ro. sing. suis fo. viij.

ß ¶ Vide aliqd p Pan. de ca. ɔs. cccxxvj. inci. super primo q̃sito in. ij. pte consiliorum, & Pan. in. c. ecclesia. s. Marie, in gl. y vt lit. pen. Hen. Fer.

s a ¶ Proponis no. ad h vt emptũ ex pecunia militis efficiat militis plura regerunt, pinoq cõ fitei p pbões veras, & aligdas pecuniã cẽ militis & nõ p psũptiones, als dicerem⁹ q̃ eẽnt due fictiones, vna q̃ fingeret pecuniã militis alia q̃ sit ẽpta noie militis ꝯ. l. j. C. d dot. p. p h ẽ tex. in. l. y. C. de do. iter vi. & vx. ibi si p baueris nã p illa ꝟba ẽ necesse pbare p veras pbões & n ppsumptiões & cõiectura. p. l. iuct⁹ ꝟ. d ꝯd. & d mõ. & ponit plene Fel. i rub. d pb. in. ij. co. itẽ regrit q̃ miles bẽat ratũ ex q̃ nõ fuit gestum suo noie vt d la. ly. l. d. l. si vt p ponis i. iij. no. itẽ regrit q̃ nõ sint alie psumptiões i ꝯriuꝫ, q̃ nũc ẽ psũptio ꝯ vxorẽ, q̃ q̃cqd incrat ꝯstãte mrimo. psumit lucrari ex psona viri. l. q̃ntus ꝟ. d do. int. vi. & vx. ita ẽt ꝯ ꝯcubinã. l. j. C. d nat. li. & ibi bal. & no. idem bal. l. l. cũ ops i pn. i. v. col. C. d bo. q̃ lib. tñ extãt aliẽ psũptiones i lauorẽ vxoris vl mulieris cessant psũptiones pdicte put est tex. l. d. l. gaius, & declarat bal. in. d. l. cum ops in. iiij. co. & appeti q̃ mulier boneste poruerit q̃rer aliũde ex bonis pẽnis vel ex idustria sua iuxta theorica bar. & doc. in in. d. l. cũ ops & facit ne. p Pet. de anc. in ꝯs. cj. inci. ꝯ. d. donationẽ in fi. & p bart. in. l. licium & meuium. ß. altero. ꝟ. de adm. tu. & Sal. in. d. l. si vt pponis in fi. & Bal. in ꝯs lxiij. in. iij. vol. q̃ oia no. p cã excellẽtis. J. V. Doc. d. Camilli samperolli pisan rensa q̃ fuerant alleg. p me corã do. Guiliel. lãbertello de Forli. locumtenẽte Pisauri pro Illustris. Duce Valentino. Tho uiplo.

c ¶ Debeat extendi, vide Alex. in. l. rõne. ß. quod vulgo. ꝟ. ad. l. falci.

8 tenuit idẽ, q̃ h ipsemet tenuit. ¶ † In ea. ibi pcu. feci. &c. puta ad vẽdẽdũ noie meo, ipse vẽdidit noie suo, & h casu pt dici, q̃ tenebit actione mãdati, q̃ male ꝯsatus est circa mandatũ. l. diligẽter ꝟ. itẽ si mãdauero ꝟ. mãd. ¶ † In ea. ibi ab alio &c. p h
9 potestis alle. l. penũs, q̃ als incipit ancilla, & ibi declara, vt in gl. ꝟ. d in. do. & cõiter tenet, q̃ re extãte, vel nõ extãte, aut pscripta, vel nõ ad preciũ agi nõ possit ꝯ vẽditorẽ hñtẽ cãm onerosam a re quã pproprio noie vendidi, q̃ intelligat nisi in mala fide fuit vt segt in gl. p. l. ini. alle. i ea bñ facit. l. si possessor. ß. si na. ꝟ. de pe. here. & q̃ no. Dy. in reg. ratũ lib. vj. & expresse bal. post gl. in. d. l. j. in fi. C. de re. alic. nõ alie. posset & scdo limitari nisi dñs ratificasset volens agere negocium vẽditoris, & liberare a futuro pcu'o euictiõis, q̃ ad tñ q̃si extimaret dubius 'e venius agi posset actione neg. gest. si tenet emnis illam opi. quã ponit Bal. in d. l. j. & Jo. de imo. in. d. l. si fundũ, quã tñ Jo. de imo. ibi dicit se non audere firmare, ego ẽt eam ꝟ tenui.
10 ¶ † In ea. ibi. l. vẽditor, dic q̃ in singularib⁹ regulr preciũ non
a succedit loco rei* vt ibi, & l. q vas. ß. fi. ꝟ. de fur. sed in vñbus sic d. l. si rem & preciũ. Nec ob. iste tex. loqnens in singularib⁹, q̃ rñde, q̃ fallit in subsidiũ re pempta, vt hic, vel dic q̃ h logt qñ agit ad precium alia actione q̃ ea qua potuisset agi ad rem si extaret nam ad rem debuisset agi rei vendi. hic autem ad precium non agitur rei vendi ergo non dr proprie precium succedere loco rei, sed in. l. si rem & precium agebatur actione eadem ad precium qua agi debuisset ad rem.

f # Si quis certum.

Ex stipulatione cõtinente certũ orit cerdi condõ. h. d. ¶ Quid autem si cõtineret certum, & incertũ, vt pmitto. x. & ẽt edificare domum dõm est duas esse stipulones, iuxta. l. scire dẽm⁹ ꝟ. de ꝟ. ob. & sic duas nasci actiones, & ita declarat bal. in. l. lecta, in vlt. col. ꝟ. e. Posset tñ dari casus in quo esset vna tñ stiplõ, vt in casu. d. l. siue dẽmus, ꝟ. stiplonẽ quoꝝ legatoꝝ, vt qñ stipulatus essem plura legata mibi relicta pstari quoꝝ vnũ ꝯtineret certũ aliud incertũ puta rẽ q̃cunq̃ ageret ad certũ aliud dari certi ꝯdõ q̃tenus vero ad incertũ dari actionẽ ex stipulatu arg. l. q̃ de tota in prin. cũ si. ꝟ. de rei ven. ¶ In gl. in ꝟbi. solutio. ibi spãle &c. doc. cõiter trãseũt cũ gl. tñ Saly. ẽt, q̃ nõ vĩ q̃s fauor det p h ipsi actioni p dote, adeo q̃ dici dẽat ibi esset spãle. Et ppea puta esse distingnẽdũ an ꝯtineat certũ, vel incertũ, ls glo. in ꝯrio dicat idẽ, & q̃ cũ opi. Sa. ꝯcordat ẽt Fulg. h qui exponit tex. l. ꝯrie, ibi. i. ex stipulatu. i. ex stiplone si cõtinet certũ, sed si ꝯtinet incertũ stabit proprie, ad h alle. ẽt. l. iij. C. de inutil. stip. vbi illa ꝟba ex stipulato denotant nomẽ ꝯctus. Cogitabã q̃ si teneremus, q̃ ex stiplone non oriret certi cõdõ spãlis, vt plerique tenuerũt in. l. certi ꝯdõ, in prin. ꝟ. eo. posset dici, q̃ eẽt speciale in dote, vt nasceret actio spãlis ex stipulatu ẽt qñ cõtinet certum, vt hic haberet mulier pro dote plures actiones. An tñ verum sit, q̃ certi ꝯdõ specialis non oritur regulariter ex stipulatione dixi in. d. l. certi ꝯdõ, vbi examinata fuerunt reliqua de quibus hic in glo.

Creditor.

Mutuans pro re reficienda priuilegiũ hꝫ, vt ceteris creditoribus ẽt anterioribus pferat h. d. ¶ Hec materia examinatur in legibus alleg. in gl.

SVMMARIVM

1 Tutor mutuans pecuniam minoris acquirit minori actionem sine cessione.
2 Tutor potest stipulari minori ẽt conferendo verba stipulationis in minorem.
3 Tutor contrahendo super re pupilli censetur contrahere nomine pupilli, etiam si hoc non dicat.
4 Procurator militis equiparatur tutori.
5 Procurator contrahendo super re domini, non censetur contrahere nomine domini, nisi hoc dicat.
6 Actio ex mutuo acquirit contra fideiussores sine cessione cuicunq; cuius nomine mutuum datum esset.
7 Etensio in correctoriis an fieri possit ex idẽtitate rationis.
8 Iura limitatiua quando sunt fauorabilia debent attendi.

1 # Si pecuniam.

† Sicut minori acqritur actio sine cessione p tutorem, vel curatorem mutuantẽ pecuniam in noie, ita militi ex contractu procuratoris sui.
2 ¶ † In gl. ibi. ß. si actori, vt pbari ex h tex. cũ gl. iuncto. d. ß. si actori, q̃ sicut est spãle in curatore, & tutore, vt possint stipulari minori ẽt conferendo omnia verba stipulationis in minorẽ, vt d. l. si actori, & no. in. l. stipulatio ista. ß. si stipuler, alias est. ß. si quis insulam in verbo stipulatori ꝟ. de ꝟ. ob. ita ẽt in pcuratore militis, q̃ no. Aliud est etiam spãle in pcuratore militis, q̃ acqrit militi vtilẽ certi ꝯdõnem sine cessiõe, vt hic, q̃ qualiter hodie pcedat statim dicam, aliud est spãle in eo q̃ le. & not. in
b l. si vt pponis* alleg. in gl. † Aliud ẽt spãle ponit Pa. de cas. hic. s. q̃ sicut tutor ꝯhendo sup re pupilli censet ꝯhere nomi-
3 ne pupilli ẽt si hoc non dixerit, vt. l. post mortẽ. ß. j. ꝟ. qñ ex fact. tu. & l. ij. & ibi no. C. e. ti. † ita in procuratore militis, qui illi cõ-
4 parat, vt hic, † nõ sic in procuratore alterius qñ talia ꝯctus po-
5 terat fieri proprio nomine, arg. l. & magis. ꝟ. de so. sed hec spãlitas nõ videtur pbari in. d. ll. cps ex no. p Bar. in. l. j. ß. nunciatio, circa. iij. col. ꝟ. de ope. no. nun. & p eundem in. l. licium & meuium. ß. altero. ꝟ. de adm. tu. & expresse ponit rõ in. l. post dotem circa. vj. lec. ibi positam p Dy. ꝟ. sol. mat vbi voluit in hoc esset dñam inter pcuratorem alterius, & tutorem de quo vltimo remitto ad notata in. d. locis, q̃ nõ est multũ d mã prin. huius. l. ¶ In ea. ibi ipsa actiõe psonali ex stipulatu ꝯ fideiussores &c.
6 Bar. dicit, q̃ hodie non erit spãle in milite, † q̃ cuicunq; cuius nomine mutuũ datũ esset acceptis fideiussoribus acqreretur actio ex stiplone ꝯ fideiussores sine cessione, p. l. u. C. p q̃s pso. q̃ lꝫ loquat in hypoteca accessoria tñ pari rõne idem dꝫ esse in fideiussore cuius obligatio est accessoria, & h sequunt cõiter alij, h ẽt tꝫ Cy. Bal. Ang. & Sal. in. d. l. ij. & Ro. in. d. ß. si stipuler, ꝯriũ tñ vĩ velle gl. in. c. q̃cq̃ in ꝟbo possunt acquirere de vsu. in. vj. & pro illa facit, q̃ dispõ. d. l. ij. vĩ esse correctoria, nã vĩ corrigere id qđ hr in. l. solutũ. ß. p liberam. ꝟ. de pig. act. ergo nõ deberet exiẽdi ex idẽtitate rõnis. l. pcipimus, cũ vulga. C. de appel. tñ sustinẽdo cõem sniam pt rñderi, q̃ in. d. l. ij.
7 est scripta ratio in. l. vt tibi in versi. si enim &c. † quo casu fit extensio ex idẽtitate rõnis, vt in. ß. ex his, in auc. de here. que col. ix. p quẽ tex. ita tꝫ Bal. in auc. q̃s actiones, in. ij. col. & ibi sequunt Mod. C. de sac. san. ec. & no. gl. iuncto tex. in cle. j. in ꝟ eligat, de ele. & est de mente bar. in. l. liberoꝝ, circa. vj. vl. vij. colum. in ver. his premissis, nunc redacamus istam. q. &c. ꝟ. de verbo. signi. & no. Bal. & Jmo. in. l. fi. ꝟ. de hered. insti. & bald. in. l. maximum vicium circa. iiij. colum. C. de liber. pret. & Ropha. cu. in. l. cum mulier per illum tex. in. l. si vero. ß. de viro, & ibi per alios repetentes. ꝟ. sol. mat. & Paul. de cast. in. l. q̃tenus C. de fideicom. vel rñde, q̃. d. l. ij. non corrigit id qđ hꝫ in. d. ß. p liberam, sed limitat in casu in quo actio principalis acquire-
8 ret sine cessione alteri, & iura limitatiua saltem qñ sunt fauora-
c bilia debent extendi, * vt probatur in. c. cum dilecta, de confir. vti. vel inutil. & ibi pondera. d. Abb. & colligit ex notatis per Bar. in. l. si ꝯstãte, in. ix. q. j. per. post gl. ꝟ. so. ma. & Bartol. & oẽs in. l. j. ꝟ. de offi. eius cui mã. est iurisd. dum loquuntur de infirmo, & clare no. Ang. & Jmo. in. l. j. ß. si is qui. ꝟ. ad treb. sicut⁹ voluit Bar. in. d. ß. si stipuler, in. v. fallen. & in. l. si ita stipulat⁹ ß. grisogonus co. ti. q̃. d. l. ij. extendat ẽt ad oblĩonem vtraꝝ, & plus dixi in. l. certi ꝯdõ. ß. si nummos. ꝟ. e. & in. l. gaius. ꝟ. so. matri. & in. l. fi. ꝟ. de do. q̃ nedum accessoria obligatio hypotece, vl fideiussoria, etiam obligatio & actio ex stipulatiõe qua mutuãs incontinenti fuit stipulatus a principali dari alteri cuius noie mutuauit acqrat illi alteri sine cessione, sed in istis duobus vltimis cõis opi. doc. est in ꝯrium in. d. locis prout plene refero in d. ß. grisogonus, circa pen. car. vbi refero ẽt Ful. hic tenentem opi. ꝯ Bar. hic in vltimo dicto, & ẽt refero Pa. de ca. tenentem hic cum Bar. & ibi rñdeo ad alleg. per eum sustinendo cõmunem opi. contra Bar.

SVMMARIVM

1 Ciuitas conuenitur ex mutuo facto administratori ciuitatis.
2 Collegia ciuitatis & ecclesiasticarum personarum habent priuilegium resti. in integ.
3 Collegium fabrorum & similium non habet rest. in integ.
4 Vniuersitas quando est magna resti. in integ.
5 Collegium potest esse sine rectore.
6 Mutuũ factũ administratori ciuitatis, quod nõ est uersum in rem ciuitatis, tenetur administrator et finito officio.
7 Administrator ciuitatis qua actione cõuenitur ex mutuo nõ conuerso in rem ciuitatis.
8 Mutuans in dubio presumitur mutuare contẽplatione utriusque scilicet domini, & recipientis.
9 Mutuans administratori ciuitatis quomodo possit agere contra administratorem.
10 Mutuans ciuitati satis est quod probet mutuum esse uersum in rẽ ciuitatis.
11 Versum in rem ciuitatis uel ecclesiae quõ probetur mutuum.
12 Restitutio in integrum an competat ciuitati.
13 Restitutio in integrum an competat doctori.
14 Restitu. in integ. competit ecclesiae sicut minori.
15 Ecclesia uel minor an possint conueniri ex contractu sicut ex mutuo.
16 Mutuum quod sit uersum in rem ecclesiae an sufficiat confessio praelati.
17 Administrator ciuitatis habet liberam administrationem.
18 Contractus qui fit ab habente potestatem legis condẽdae, habet uim legis.
19 Sindicus communis constitutus ad obligan. commune, & singulares personas, potest obligare omnes, ac si de hoc esset statutum.
20 Sententia principis in una causa habet uim legis generalis.
21 Ciuitas seu consilium ciuitatis an & quando obligetur ex contractu sindici.

1 Ciuitas. † Ex mutuo facto administratori ciuitatis cõuenitur ciuitas si in vtilitatẽ ciuitatis versũ est, alias conuenitur solus administrator. h. d. ¶ Inglo. ibi in quibuslibet collegijs &c. Jac. de are. tenuit contrarium, quia ista lex est contra ius cõe, ergo non debet extẽdi. l. ius singulare. ff. de legi. & priuilegiũ concessum personae, vel loco nõ debet extẽdi vltra psonã, vel locũ. l. j. ff. de cst. prin. l. sed & reprobari. ad fi. ff. de excu. tut. sed Gui. de cu. & Roy. & Ja. but. dixerunt quẽdam esse collegia in quibus propriae nõ est consensus singulorum sed vniuersitatis, vt quia ibi est magna multitudo hominũ, & sic consentiũt, vt vniuersi, & in istis habet locũ ista. l. quia facilius possunt decipi, nec ob. quod sit contra ius cõe, quia imo fundatur in rõne prime dicta, & sic cessat ar. l. quod vero, contra rõnem cũ duabus seque. ff. de legi. Et eos tenẽtes ad hunc casum extensionẽ fieri debere ex idẽtitate rõnis quamuis contineat aliquid contra ius cõe alle. l. gallus. §. & quid si tñ de lib. & post. & pro dicta ratione. s. quod isti errent, & facili decipi possint alle. l. barbarius in fi. & quod ibi no. ff. de offi. pret. quedam vero sunt collegia in quibus est consensus singulorum, vt quia inuicem omnia tractent sicut negocia particularia, vt est in societate eorum qui emunt vectigalia, vel salinas ex publico de quibus hz in. l. j. in prin. ff. quod cuiusque vniuersitatis nomi. nam et pauci, vt tres faciunt collegium. l. neratius. ff. de verbo. signi. & in istis dixit quod administratores eorum obligant ipsa collegia, non attenta dispõne huius. l. alleg. l. item magistri. ff. de pact. Bart. vero tenet istam. l. procedere in omnibus qui de necessitate per alios reguntur per gl. mag. in. l. si pupilli. §. j. ff. de neg. gest. ergo secundum eum cum omne collegium regatur per alium, debet esse idem in quolibet collegio, Bal. hic dicit sibi non placere distinctionem Guil. & seq. quia siue collegium si magnum, siue paruum sufficit semper consensus maioris partis. l. quod maior. ff. ad mu. & sic videtur eadem rõ vtroque casu. ¶ Et concludit quod ista lex habet locũ
2 in collegijs qui restituuntur in integ. † vt est collegium ciuitatis. l. respublica. C. ex quib. cau. ma. idem in collegijs ecclesiasticarum psonarum, & pauperum, & idem in administratoribus particularium psonarum priuilegiatarum circa restõ. in integ. vt minorum per no. in. d. l. si pupilli, & ideo dicit quod oia pia collegia erunt priuilegiata, arg. l. orphanotrophos. C. de epis. & cleric.
3 † secus in his collegijs quae nõ restituuntur in inte. vt fabrorũ, & eorum qui hñt societatem vectigalium, sicut & in alijs personis priuatis, in quibus non habet locũ quod dicitur hic, & in. l. fina. ff. de exer.

sed certe hec opi. Bal. parum, aut nihil differt ab opi. Gui. de cu. & Jac. but. quia quando vniuersitas est magna restituitur in integ.
4 † alias non, vt no. Ja. but. & Bal. in. l. respu. C. ex q. cau. ma. & per Joan. an. in addi. spec. in tit. de rest. in integ. §. ij. in vers. sup idem quoque, & Ant. de but. & alij in. c. audito, de resti. in inte. & et in. c. j. eo ti. Ang. & Ro. hic transeunt cum Bar. hic, & Sody. refert quod dñs suus Ricar. de sal. sequebatur opi. Jac. bu. postea refert opi. Bar. & dicit quod sufficit sic recitasse Fulg. h. d. fatetur sibi placere distinc. Jac. but. Pau. de ca. hic in fi. putat, quod ista. l. habeat locum in quocunque administratore, sed bñ sit dña inter administratorem voluntarium, & necessarium. in vno scz quod voluntarius, tenetur et finito officio si eius cõtẽplatione mutuum factum est, quamuis pecunia sit versa in vtilitatem domini, secus in necessario, vt dicatur in gl. seq. Sed verius vr quod nõ sit idem in quocunque administratore p. l. fi. ff. de exerci. vbi obligatur dñs et si non appareat quod administrator verterit in vtili-
5 tatẽ dñi, † vñ mihi satis placz. d. opi. Gui. de cu. & Ja. bu. cui nõ vr obstare rõ Bar. quando si collegiũ est paruum, est facile quod illi de collegio per seipsos regere possint, quinimmo de esse collegij si est, quod hẽat rectorẽ, vt no. Inno. in. c. cũ nõ ignores, de prebẽ. &
11 Bar. in. l. fi. ff. de colle. illi. circa. iiij. co. in ver. quero per quas psonas &c. iõ quia quando ẽ magnũ difficile est quod per se regatur. & iõ tanquam priuilegiatũ restituitur, iõ in eo hz locũ priuilegiũ hu. l. & similẽ distõnẽ inter collegiũ magnũ & paruũ facit Bar. in. l. j. de albo scrib.
6 cũ concor. de quibus ibi. ¶ † In ea. ibi. l. enim, Pa. de cast. h
b circa istam partem gl. dicit, quod quando mutuũ nõ est versum in vtilitatem ciuitatis administrator tenebitur et finito officio ac si mutuum esset factum proprio nomine, arg. l. si absentis. C. &. & hoc et est de mente Bar. hic dum alle. l. si procuratori falso, & pro hoc facit, quia alias sequeretur quod mutuans neminem haberet obligatum finito offi. & sic pecunia cederet lucro administratoris contra. l. iure & tritum. ff. e. si aũt pecunia esset versa in vtilitatẽ ciuitatis tunc dicit Pau. de ca. quod gl. hic vr tenere, quod possit conueniri administrator si eius cõtẽplatione mutuata fuit pecunia p. d. l. tu all. in gl. tñ ipse intelligit hoc esse verum durante offõ, sed eo finito nõ tenebitur, quia administrator ẽ necessarius. l. munerum. §. desensores. ff. de mune. & hono. & talis administrator necessarius non tenetur finito officio, sicut nec tutor, vel curator, sz aliud hz esse in eo qui gereret offm voluntarium, alleg. no. per gl. in. d. l. procurator qui pro euictione. ff. de pen. Hic quod in administratore ciuitatis est tex. & gl. secundum vnam opi. ibi magis cõiter approbatã in
7 licuratores. §. is enim. ff. de admi. re. ad ciui. perti. ¶ † Item iuxta hic no. in gl. querit Bar. quando pecunia non est versa in vtilitatẽ ciuitatis qua actione teneatur administrator qui mutuũ accepit & dicit, quod si ipsi administratores reciperent mutuo simpli-
8 citer vel et tanquam administratores, tunc erunt ipsi obligati, † quia in dubio presumitur mutuans mutuare contemplatione vtriusque scz domini, & recipientis, alleg. d. l. si pupilli. §. . & istam. l. no. & similia vt per Inno. in. c. per tuas, de arbi. nisi sit contrarium l. non omnes, in prin. ff. eo. vt hic plenius per eum, sed aduertendum ad Bar. dum alleg. istam. l. quia intelligi dñt verba Bartol. secundum distinctionem huius. l. & lz ipsemet Bartol. i. d. l. si pupilli. §. j. videatur dicere aliter quam ipse dicat hic tamen potest respondere, quod Bartol. ibi loquitur in eo procuratore qui ex sola receptione obligabat dominum absque eo quod probaret versum esse in vtilitatem domini, hic autem secus. † Et iuxta
9 hoc etiam querit Bart. hic quando actum est quod ipsi administratores non teneantur verum aliquo mõ poterit esse consultũ mutuanti contra administratorẽ si non est versa pecunia in vtilitatem dñi, & dicit quod sicut creditor qui vendit vt creditor tenetur ad duo, ita ille qui vt administrator ciuitatis, & ad ciuitatis vtilitatẽ recipit mutuũ tenetur probare duo. s. esse administratorem & ad ciuitatis vtilitatẽ fecisse. Aut ergo nõ docet se administratorem fuisse, sed bene docet pecuniam esse versam in vtilitatem ciuitatis, & tunc tenetur actione de dolo, alle. l. quidam debitor & l. quod legatarius. ff. de dol. vt hic plenius per eum, sed Ful. repre-
10 hendit primũ mẽbrũ, † quia satis est quod probet versum esse in vtilitatem ciuitatis, vt sic possit mutuans agere contra ciuitatem. l. cũ qui in fi. C. quod cum eo, per quae. n. debet cessare subsidiaria actio de dolo. l. j. in fi. cum leg. seq. ff. de dolo, nam tunc cessat omne interesse mutuãtis, & ita et vr tenere Pau. de ca. & Ro. hic circa hoc et adde vnum dictum Bal. hic dicentis, quod et si administrator expresse protestatus est, quod non intendebat se obligare, quod nihilominus si nõ est versa pecunia in vtilitatẽ ciuitatis tenebitur cõdõne ob cãm, arg. l. procuratori falso. ff. de cõdi. ob cãm, item que protestatio cũ iuuare non debet, si non facit quod debet, alias sua malitia

a ¶ Eorum. adde quod do. alex. cõs. cxxij. iiij. lib. cõsuluit in fauorẽ vniuersitatis stractorum Bononie & ibi tenuit si societati resti. in inte. cõcedendã per pupillos & minores qui in ea erant, & ita cõcludit pa. de ca. cõs. cccxvij. incip. vt habetur ingens vbi de rest. in inte. cõcedendã vniuersitati ville vel castro in quo sint minores secus si sint hoies qui sciant se ipsos regere eãdẽ et sniam firmat in do. ro. cõs. cccc xxiij.

a ¶ Allõpen. de ca. l. d. l. respublica & bartol. cep. in. l. eũ q vectigali ij. co. ff. de verb. sig. Z bo.

b ¶ Pa. de ca. adde quod idẽ firmat eius cõs. vi et in primo impressis vbi cõsulit in fol. Sed an actor cõstitutus a tutore dicatur necessarius vel voluntarius, vt possit conueniri finito offi. vi de Frã. de are. consi. xxix.

sibi prodesset, qd esse nō dz. l. j. §. j. & l. quero ff. de act. emp. & p
hoc ēt alle. Bar. no. p glo. pe. in. l. si quis mancipijs. §. p con
sul. ff. de insti. hoc est de mente Bar. hic qui voluit, qꝫ qn fuit di
ctum qꝫ administrator non teneretur, non obligabitur. s. ex ac
tione que immediate nascitur ex mutuo, sz condictione ob cām,
nisi probet pecuniam esse versam in vtilitatē ciuitatis & sequū
tur h̄ ēt alij moderni hic, quod tene menti, qꝛ sepe in instātie hu
iusmodi, prestatio adijciatur. ¶ In gl. ij. ibi. l. j. C. de sol. & libe.
&c. illa l. parum facere videtur, qꝛ ibi solutum fuit ei qui nō ha
bebat administrationem rerum ciuitatis, vnde melius probat
in auc. hoc ius, alleg. in gl. iuncta. l. fi. e. ti. vbi ciuitas, & eccle
11 sia equiparantur. ¶ †Aduerte Bar. hic qualiter probabitur hic
pecuniam esse versam in vtilitatem ciuitatis, vel ecclesie nō vr
aliqd clare firmare, Bal. h̄ approbat vt illā opi. q̄ hz, qꝫ si mu
tuū est factū prelato[a] cū cōsensu capli seu administratori cū con
sensu ꝯsilij ciuitatis, videatur esse versum in vtilitatē ecclesie,
vel ciuitatis, adeo qꝫ ciuitas seu ecclesia teneatur, vt no. glo. in
d. auc. hoc ius. Sal. h̄ idem tz, nō fatet, qꝫ ēt alia pratica quam
posuit Cy. in. d. auc. hoc ius, & quā refert Bar. h̄ est bona. s. qꝫ
probetur qꝫ ciuitas tpe mutui indigebat pecunia, & ita ēt tz Pan.
de ca. h̄, sed ꝯtrarium tenuit Guil. de cu. hic volens, qꝫ istud vlti
mū pcederet in alio administratore persone non priuilegiate
p. d. l. fi. ff. de exer. secus in administratore ciuitatis, vel ecclesie
vt h̄, & istud approbat Ful. hic subdens quod etiam sibi nō pls
sufficere pecuniā esse mutuatā plato cū consensu capituli, nisi
aliter appareat versam esse pecuniā in vtilitatem ecclesie, & ita
dicit tenere gl. in. §. si vero quis aūt epō, & in auc. de alie. & em
phy. vbi gl. ꝯdicit ei qd no. gl. in. d. auc. h̄ ius, & hāc sn̄ā opi. di
cit tenere Inn. & Host. in. c. j. de depo. & eodem mō putat non
sufficere mutuatū esse cōsilio ciuitatis representanti totū popu
lum, vel administratori cū ꝯsensu ꝯsilij. Et dicit lz in ꝯtrarium fa
cere videantur aliq̄ rōes quas ponit Bar. hic in pn̄c. tn̄ si
bene inspiciatur sm̄ eum non obstant, nam nō ob. qꝫ vniuersi
tas obligat delinquendo, qꝛ nō seqꝛ ergo & ꝯtrahendo, nā videm⁹
qꝫ pdigus obligat delinquēdo, vt no. gl. ma. in. l. si qs in tantū
C. vnde vi, & tn̄ nō obligatur in ꝯtrahendo. l. is cui bonis ff. de v.
ob. idem in adulto curatorē habente. l. si cura. hūs. C. de in inte
gr. resti. l. j. C. si aduer. deli. cū si. non ob. ēt alia ratio dn̄i bart.
dicētis qꝫ ꝯtract⁹ eius q legem facere potest hz vim legis. l. cesar cū
si. ff. de pub. vt hic per Bar. nā sm̄ Ful. hec rō non est ꝯcludēs
immo potius est ad oppositum, qꝛ nemo sua. l. ligatur quin
possit ab ea recedere. l. si quis in pn̄. testamenti, de leg. iij. Sub
dit tn̄ qꝫ posito, qꝫ ciuitas, vel ecclesia obligaretur qn̄ cū ꝯsen
su ꝯsilij, vel capituli factum est mutuum tn̄ saltem non denega
bitur restō in integ. ppter lesionem cū pecunia non versa in eius
vtilitatem sicut in minore. c. j. de rest. in inte. & d. l. respublica,
iuncta. l. j. & ij. C. aduer. cred. & item dicit qꝫ pōt intelligi tex. in
c. quod quibusdam, de fideius. vbi pbari vr, qꝫ ipso iure sit obli
gata ecclesia ex mutuo excepto cum consensu capituli, nā verū
est, sed restituitur in integ. si non probatur versū in vtilitatem
ecclesie, Rom. hic dicit, qꝫ opi. Guil. de cu. s. qꝫ non sufficiat
apparē de necessitate precedente est gl. in. d. §. si vero quis aūt
epō & qd illam sequitur Bar. in. d. auc. hoc ius subdit Ro. pos
se dici qꝫ aut statim post mutuū repit̄ impleta causa illius ne
cessitatis, & dicitur probatum esse versum, alias non, alle. id qd
no. in. l. si ventri. §. in bonis, de priui. credi. & ad id quod hēt. l.
fi. C. de alimen. pu. pres. & qꝫ no. Bar. in. l. cū seruus ff. de cond.
& demon. hoc vltimū ēt lz ipse nō dicat tenuit Cy. & Bald. in
d. auc. hoc ius, & doc. in. l. j. depos. & Bal. in. l. si predium. C. de
pred. mi. & Ang. in. §. hec ēt in auc. de alie. & emphy. col. ix. &
ēt Pan. de ca. hic de h̄ articulo tetigit ēt Ja. bu. & Bal. in. l.
j. C. si aduer. cre. & ibi tenēt qd dispō. d. l. fi. ff. de exerci. hēat lo
cum ēt in ecclesia, & in ciuitate, sed magis cōis opi. est in ꝯtrium
& ita ita dicit Joā. de imo. in. d. c. j. esse cōem opi. ita ēt tz bar.
in. d. l. fi. lz ipsemet hic se nō firmet, ita ēt no. tz bal. in rub. C. de
exerci. in. vj. col. & ibi sing. limitat hoc procedere in ciuitate q̄
non exerceret negociationem questuariam, nam tunc est verū
quod non sufficit probari, qꝫ subesset necessitas, secus si nego
ciationem questuariam puta nauale exerceret, qꝛ in mutuo ca
pto p magistrum nauis sue vtetur ciuitas iure cōi, & sic tūc ha
beret locum in ciuitate id quod traditur in. d. l. fi. tamen istam
limitationem non puto veram nec ab alio scriptam reperio, &
intentio Bar. in. d. l. fi. & aliorum hic dicentium, qꝫ illa. l. non
hz locum in ciuitate, & personis priuilegiatis, vr esse in ꝯtriū, &
limitatio Bal. non vr pbari, & sic indistincte vera erit cōis opi
nio. Pro qua hūfacit tex. in. c. quod quibusdam in versi. ma
nifeste, & est de mente gl. in. l. iij. §. pe. in vbo quo vertatur ff. de
in rem verso, & sequitur etiam Angel. in. d. §. hec etiam. ¶ Itē
magis cōis opi. est qꝫ sufficiat si plato cū consensu capituli mu
tuum datum sit p. d. c. qd quibusdam, & eadem rōne, idem si da
tū est mutuum consilio ciuitatis seu administratori cū consensu
dicti consilij tamen bene poterit concedi resti. in integ. vt dctū
est si creditor non probet versam esse pecuniam in vtilitatē ec
clesie, quod tamen intelligatis esse verum in mutuo feneraticio
non in alio, qꝛ sm̄ cōez opi. illud qd dr̄ in. d. l. j. & ij. C. si aduer.
cred. solum procedit in mutuo feneraticio, vt ibi no. & ita ꝑprie
in ecclesia no. doc. in. d. c. j. de depo. vbi late p Jo. de imo. & tn̄
Ang. hic, circa istud vltimum vnum singulariter, qꝫ lz conceda
tur rest. in integ. minori aduersus mutuātem, nisi mutuans pro
bet versum esse in vtilitatem minoris. d. l. j. & ij. tamē secus erit
in mutuo dato ciuitati seu eius consilio representanti ciuitatem
12 qꝛ non restituetur in integ. nisi probet specifice de lesione, qꝛ in
ciuitate semper sunt hoīes industriosi, merito denegari dz resti
tutio. l. j. C. q & aduer. quos iuncto. c. statutum, in prin. de rescr.
in. vj. & h̄ tz Ro. hic lz de Ang. mentionem non faciat, benefa
cit quod voluit glo. no. in. l. professio, in gl. j. C. de mune. patri.
13 li. x. †dum dicit doctori denegandam esse restitutionem in in
teg. circa ea que ptinent ad professionem suam, tamen ꝯtriū pu
to verum, qꝛ ciuitas vtitur iure minoris. l. respublicā. C. de iu
re reipub. lib. x. & ad. l. respublica, & ibi no. item qꝛ equiparant
14 ciuitas, & ecclesia, in. d. l. fi. & tamen doc. †tenent ecclesiaz sicut
minorem restitui, & ita expresse in ciuitate tz Fulg. hic lz de. d.
Ang. mentionem non faciat, pro hoc ēt facit, qꝛ si aliqui sunt in
dustriosi in consilio ciuitatum, tū illi non representant vniuersi
tatem. l. quod maior ff. ad muni. non ob. l. qui & aduersus quos,
qꝛ ibi loquit in eo qui agebat cām propriam, non in ciuitate q̄
regitur p alium, ppter iura et magis succurrunt, item si vera es
set rō Ang. p. d. l. j. qui & aduer. quos sequeret, qꝫ in oēm euen
tum dēret denegari restō in integ. ciuitati ēt si ipsa expresse p
15 baret de lesione sicut fit casu. d. l. cum ius ꝯtrariū vult Ang. † an
autem illud qꝫ dr̄ hic in mutuo hēat locū in alijs ꝯtractibus factis
cum ecclesia, vel ciuitate, vide p Bar. post gl. in. l. j. C. de ven.
re. ciui. li. xj. p Inno. & oēs in. c. j. de depo. per Arch. x. q. ij. h̄
fine, p Bal. in. d. auc. hoc ius, & cum Bal. transit Pa. de cas.
16 hic, & Ang. in. d. §. hoc ēt, †tractant ēt pdicti doc. in locis pall.
preterq̄ in. d. l. j. an sufficiat cōfessio prelati administratoris ēt
cū consensu capituli confitentis pecuniam esse versam in vtili
tatem ecclesie, de quo ēt p per. d. Car. sio. & Joā. de imo. in. c.
qd quibusdam, & ad materiam h⁹. l. ēt vltra pe dicta videatis
17 no. p Inn. & alios in. c. ex presentium, de pi. ¶ † In ea. in fin. h̄
est verum in administratore ciuitatis qui hz liberam admini
strationem, secus i alio procuratore nisi consuetudo aīr se habe
ret. l. solum §. fi. cū. l. seq. ff. de pig. ac. l. dn̄z, & ibi no. ff. quod iu
ssu, nam oblo bonorꝫ dr̄ alienatio. l. j. C. de reb. alie. non alie. & a
lienatio non potest fieri nisi per hīteū spāle mandatum, vel
saltem gnale cū libera. l. procurator cui libera, & l. pcurator tu
torum. ff. de pcurat. & q sint isti administratores ciuitatis de q
bus intelligit ista lex, vide p bar. in. l. principalib⁹ ff. eo. ¶ Et
gl. tene menti inq̄tū Bar. h. d. qꝫ ista lex locū nō hz si mutua
tum est ciuitati seu consilio representanti ciuitatē nō admini
stratori soli, qꝛ tunc statim ciuitas tenebitur sicut tenet ex deli
cto vniuersitatis. i. populi tamen hoc melius probatur in. d. c.
qꝫ quibusdam, & ēt incidenter reprobant dictam rōnem redd
tam per Bar. q̄z ēt reprehendit gl. in. d. §. si vero quasi aūt epo
in gl. mag. adducit ēt bar. aliam rōnem notabilem, qꝛ ciuitas
pōt facere. l. sup alienatione rez suarum. l. prohibet. §. plane ff.
18 qꝫ vi aut clā, & ꝯ & ꝯtractus qui fit ab habente ptātem legis[b] cōdē
de, hz vim legis. l. pe. C. de do. in. vir. & vxo. & ex hoc infert, qꝫ
pacta que fiunt in ꝯtractibus ciuitatis pnt allegari p legibus, &
19 statutis ꝯ ciues, †p hoc infert signanter, qꝫ si cōsilium facit sin
dicum ad obligandum cōe ēt singulares psonas, & res pro ali
quo ꝯtractu cōis, qꝫ singulares psone, ita poterunt conueniri si
cut si de hoc factum esset statutum, vt h̄ p cū, & cum ipso transit
Ang. hic, sed Sal. hic reprehendit istud vltimū alle. no. p gl.
ma. in. l. ij. C. que sit longa consuetudo. ¶ Item aliud est, qꝫ ha
beat vim legis, aliud est, quod possit obligare alium inuitum, &
nil boni allegat. Subdit tamen, quod bene posset ciuitas face
re. l. per quam singulares constringere posset ad se psos obli
gandum argu. l. j. C. vt nemi. li. em. sepierum se excu. lib. x. Ful
go. hic transit cum Bart. & respondet ad not. per gl. in. l. d. ij.
quod ciuitas non potest ex suo contractu obligare vnam per
sonam, ita quod non al os, qꝛ legem specialem contra singula

rem

a ¶ Prelato de h̄ artic. vide Pa. de ca. ꝯs. pri. alle. ange. ꝯs. ccxliiij. l. ij. & iij. colū. & ibi an sufficiat pbare versum per ꝯiecturas per Cal. ꝯs. j. de deposito p. d. de ro. deci. suis h̄ so. in fi. in anti. & an idē sit in alijs ꝯctib⁹ sicut i mutuo vide in dictis ꝯsilijs p Bar. ꝯs. cxu. in pn̄cip. viso pūcto & ibi qua actione tenet admini strator si non pbat versum, vide ēt Pet. de anc. ad pdicta eius ꝯs. vltim.

b ¶ Habente potestatem le gis. vide alex. i ꝯs. cxu. j. volu. vbi multa dr.

rem personam non potest ciuitas facere, sed generalem quo ad omnes sic te. l. si priuat⁹ ff. qui et a quibus. l. ambitiosa ff. de pri. cred. vel aliter posses rñdere, vt p Bal. i d. l. ij. i. iii. co. vbi limitat no. p Bar. h Pa. de ca. h. d. q sibi magis pl3 op. Bal. i. l. j. C. ne fi. p pat. sm q3 requirit q primo fiat statutu, q sindic⁹ possit obligar singulares psonas, alr 3cm ñ pcederet. d. statutu nõ sufficeret, arg. l. j. cu gl. in vb. derogari ops. ff. de ser.
a fñe. q3 3ctus factus ab bñte ptãtẽ legis 3dẽde, h3 vim legis⁹ qñ
b fit ea intentione⁹ vt fit lex arg. l. pen. ff. ad exhi. ipsemet. Pau. in. l. iij. §. j. de re iudi. et idẽ tenuit. ℭ Addo q p eo vr et deci dere bar. in. l. 3tinuus. §. cu q ad fi. ff. de vb. ob. in simili. q. et h ibi expressius in pposito nõ3 firmat Pau. de ca. ita et est de mẽte bal. h, sed aduerte q p opi. Bar. vr tex. in. l. fi. C. de legi.
20 † vbi snia principis i vna ca vim legis gñalis⁹ h3 absq3 eo q p
c cedat aliud statutu, vel aliter appareat pncipem voluisse facere legẽ gñalẽ, ita et pbari vr in. d. l. pe. cui Pau. d ca. nullo mõ vr sufficienter rñdere, et istã opi. q3 Bar. h t3 reassumpsit ipsemet in. l. sicut in prin. ff. qd cuiusq3 vniuer. et in. d. l. iiij. §. actor d re iud. et in. d. l. pe. seqr bal. in. l. j. §. qbus in. ij. col. ff. q cuiusq3 vniuer. no. Rapha. cu. in. d. §. cu qs, et si bene inspiciunt vba bal. h expressius, et in. d. l. j. ne filius p patre, vr finaliter discre pare a Bar. solu qñ p statutu ciuitatis data esset forma alia 3e ctibus alia forma legis 3dẽde, l3 Pau. de ca. h aliter eu tenet refert Ro. et in. d. l. iij. in pñ. de re iud. trãsit cu bar. et ipsemet hic di idẽ, q Fel. et rñdit particulariter ad rõnes adductas p sa ly. q3 ciuitas põt p. iuato auferre mõ suu, alle. d. l. ambiciosa, et. d. l. si priuatus, et no. p Bar. in probe. ffor ergo apparet, q pt res, et bona eor obligare habeo tñ articulu dubiu, et prefer tim q3 tex. cu gl. valde no. in. d. l. in verbo derogari ops pbare vr h3 q expresse ibi ponderat Ang. q illud, q dr sniam latam a superiore, vel epistolam eius habere vim legis, vt. d. l. fi. C. de leg. et. l. j. ff. de 3sti. prin. pcedit in solo principe, secus in aliis habentibus ptãtem legis condende, vt in. d. l. cu gl. in vbo de
d rogari, ideo videret posse dici q opi. bar. hic, et sequacium p cederet in ciuitate nõ recognoscente superiorẽ, q3 tunc dr tene re locum principis, vt no. Jo. an. in addi. Spe. in ti. de instru. edi. §. porro, in addi. incip. Hec subscriptio, et per Bar. in. l. j. §. de qua re. ff. de post. et in. l. iij in pñ. de mino. et in. l. relegati ff. de pe. et in. l. hostes ff. de capti. et in. l. infamem ff. de publi. iud. et no. Cano. in. c. cum te, de re iud. et in. c. per venerabilem, q filij sint leg. cum sim sed in ciuitate recognoscente superiorem pro cedat alia opi. subdit et Bar. hic, q qñ ciuitas seu consilium nõ accipit mutuum, sed sindicus, vel administrator ciuitatis ac cipit si h3 ad hoc mãdatum speciale statim obligatur ciuitas p l. habebat, in prin. ff. de insti. et. l. j. §. non autem, cu. §. se. ff. de exer ci. et vbi habuisset mãdatu accipiendo pecuniam mutuo nõ sim pliciter, sed in certam cãm tunc sufficit, q asseueret se accipere in illam causam l3 non appareat conuersum in illam per. l. j. §. autem ff. de exerci. et idem voluit Ja. butr. Bal. Ang. Saly. et Pau. de ca. hic sed Fel. et Ro. inclinant in 3trium, q3 iura pal leg. non loquunt in psonis priuilegiatis, vt facit ista. l. Sed rñ de, q ista. l. loquitur quando administrator accepit absq3 ani mo, et voluntate vniuersitatis, secus si cum voluntate vniuersi tatis, vt pbat in. d. c. qd quibusdam, et ibi no. gl. in. d. auten. h ita, et ita et de mente Bar. in rub. C. de exerci. in. vj. col. ad h et vide que no. Bar. in. l. doli. ij. col. j. de noua.

SVMMARIVM

1 Pignus accipiens non idoneum, non uidetur renunciare actio ni psonali pro aliqua parte debiti.
2 Pignus an in dubio praesumatur sufficiens.

1 CReditor. † Qui accepit pignus nõ ido neu n vr renũciare actiõi pso
2 nali pro aliqua p. te debiti. h. d. ℭ † An autem pi gnus in dubio presumat sufficiens, gl. est no. q sic in. l. ij. in verbo redigere. C. de pig. ex qua infert hic no. bald. q creditor habens pignus non potest iurare debitorem suspectu de fuga et eum captfacere, tñ mihi vr q si probaretur pignus
e non esse sufficiens, q tunc rõ Bal. non 3cluderet.⁹ ℭ In glos. ibi, Veneti non seruant hãc. l. et c. adde gl. in. l. si pro mutua. C. de pig. et dicit ibi Ang. q idem seruatur in feneratoribus, q3 si
f pignus non potest sufficiẽs sibi imputare dñt, et sic vltra pete re non possunt, quod intelligo procedere in locis in quibus ta lem consuetudinem vigere probaretur.

a ℭ Legis vide bal. in pe. ffor, in. iiij. col. et Fel. in. c. cu nõ liceat in. vi. col. de p scr. et vide Ale. in. l. si se obtulit, in pñ. in pe co. ff. de re iu. et an lre reple hñt vi legis vide Jas. h in. iiij. col. et Ant. cor. in suo trac. de potest. reg. in. xxij. q. et And. barb. in. c. j. in. j. col. et seq. d pb. et in rub. ex de 3sti. in. xv. col. Thom.
b ℭ Intẽtione. dic q i dubio fit ea itẽtione. d. l. celsa, et. d. l. pe. q simplr loquit. F.

SI institorem. Ex 3cu celebrato cu institore põt directo agi 3 dñm. h. d. ℭ Et qs sit pprie institor, vid h p bar. et doc. qb⁹ adde ho. tex. cu gl. in. l. liberto in prin. in vb. institore. ff. de ne. ge. et hr in. l. istitor, et ibi bar. ff. d ist. et p Bal. in. l. mãdatu, in. iij. op. C. mand. ℭ In vbo quasi vbi ver itaria exp sum ista pt esse bona expõ, q3 vere dr iste ppositus 3here iussu pponẽtis. §. fi. inst. q cu eo, et huic expõni vñr adherẽ Ja. bu. et ful. pt et dici, q sit no. simitudinis, vt h p bar.

SVMMARIVM

1 Debitor 3fessus est se recepisse mutuo sub spe future numera tionis, an possit recusare uere recipere creditore uolente.
2 Exceptio nõ nu. pe. an possit opponi ultra biẽniu in cõfessione facta ex ca mutui coram testibus sine scriptura.

QUi pecuniã. Qui pmittit spe future numerationis nõ h3 ne cesse recipe. h. d. ℭ In gl. fi. in fi. gl. in terminis i quibus loqr. s. qñ debitor pecuniã ia3 accepisset mu
1 tuo sub vsuris hñ loqr, † s3 magis est dubiu qd si nõdu recepis set, s3 spe future numerationis 3fessus fuerat se habuisse mutuo sub vsuris p vno anno an si creditor velit numerare pecuniã q3 iste h3 retinẽ ad annu sub vsuris possit dbitor iste recusare acci pere, et sic hẽat tunc locu. l. ista et distingue, vt p bar. cuius opi. approbat p alios hic, et p Jo. d imo. et Ray. in. l. q rome. dixi i prin. ff. de vb. ob. et l3 gl. mag. ibi ad fi. videat sentire vnam opi. h relatã p bar. s. q nõ cogat recipe et absq3 eo, q soluat vsuras creditori, et h si creditor poterat alteri hñ eque mutuare sub vsu ris, ar. l. diem functo, cu gl. pe. ff. de offi. asses. et. l. s3 addes. §. fi. cu gl. ff. loc. tñ illa opi. magis cõiter dãnat p Bar. et alios h, q3 nõ d3 cogi debitor mutare creditorem. l. si mãdato meo vb. ites si dñ ibi, aut si nolit te ff. mã. nec ob. d. l. diem functo, cu gl. et cu si, q3 ibi loqr in casu necessarij impedimẽti hic in casu volunta rio, et p ista decisione videatis et Bar. in. l. si fideiussor ff. de fi deius. vbi et tãgit, an illud, q dr in hac. l. in debitore, q spe futu re numerationis 3fessus est habuisse, q nõ cogit recipẽ, pce dat et3 in creditore. s. q nõ cogat numerare in termino nostre legis, et dic vt ibi p eu, et aliqd p Bal. hic, et in. l. si voluntate C. de do. pmis. et p Bal. et Pa. de ca. in. l. j. ff. sol. mat. sed Bart.
2 melius loqui videtur. ℭ Tangit et Guil. de cu. et Bal. hic, an iura que dicunt exceptionem non nume. pec. nõ posse opponi vltra biẽniu locum hẽant in 3fessione facta ex cã mutui coram testibus sine scriptura dixi in. l. si ita stipulatus. §. grisogonus ff. de ver. ob. vbi tagitur per Jo. de imo.

SVMMARIVM

1 Libellus in quo quis petit fundum cum omni causa, cõprehẽ dit partus partuum, & fructus fructuum.
2 Iuditium incipit à litis contesta. regulariter.

1 EUm fundus. In actiõib⁹ stricti iur. veniũt fruct⁹ et accessio
c nes tpe lit. 3t. h. d. ℭ † Et d hac mã dic vt p bar. i l. si filius. §. j. ff. d vb. ob. cu 3cor. et additio. qs ibi de di, et no. tex. optimu hic p expõne istor vbor peto fundu cu
g oi cã. ⁹ de quo et hr in. l. iulianus scribit si hoies, et in. l. preterea. ff. de rei vẽ. et dr Ang. h, q istud melius declarat h in tex. q3 ali bi, tñ vr q ita hñ declaret in. d. l. preterea, et adde et tex. in. l. s3 et prius. ff. q me. ca, et vult gl. j. q3 ibi sm Angel. ibidem non reperitur alibi, q sub dictis verbis veniant prius partuu, et fru ctus fructuu, q nõ venirent sub applone fructuum nisi essent ad iecta illa vba ex oi cã, vt p3 ibi iuncto tex. et dr ibi Ang. q pre gnãtius declarat hec interpretatio dictor verborum, et q ẽ sin gulare de his vbis, et vide in. l. vsu fruc. §. põponius, alias ẽ. l. q incipit fructuario. ff. d vsuf. pe. in. l. q restuũt, cu gl. in vb. vtis
2 litatis. ff. de rei ven. et in. l. si cu exceptione. §. qdruplat sin. ff. q metus cã, et in. l. si nulla, et ibi Ang. C. de acqui. pol. ℭ † Item

e ℭ Gñalis iõ dr Ro. 3. cclx. q pp scribens ad postulatiõẽ alicui⁹ psone ad dclaratione. l. vel 3stõnis, q talis dclaratio fac ius gñale q ad oẽs p tex. i l. vltia. C. d leg. et p no. i. c. i cau sis ex d re iu. et an ciuitas q nõ recognoscit su piorẽ obtineat locu sũmi pnci pis vid Ro. 3. cccx. p ang. 3s. cclxx. p bal. 3s. cexlj. iii. isb.
d ℭ Videref. ad istã opi. hã. vid bal. i. l. et, co. iiij. C. d exe cu. rei iu. et vid bar. i 3. xxxvij. lcl. ex scd ppo nit, q nobiles vbi vult, q 3e ct⁹ fact⁹ p hñtẽ ptãtẽ. l. 3dẽde h3 vi3. l. qñ col ligi põt, q ita voluit 3hens.
e ℭ Cõcludere t addde p h q voluit ro. 3s. cxxxiij. q si ha beo istrum guarẽtigionatu cu ius vigor pos su3 lp3 realiter capi fac, et ego faciã sibi statuẽ terminu ad sol uedu, q tñ pos su3 et vti reme dio capture et ad istas. l. adde tu casu3 no. i. l. q hẽbat, i pñ ff. de leg. iij.
f ℭ Pign⁹. s3 an pign⁹ datu p vno dbito pos sit p alio retine ri, vid La. ro. sin. sois sol. xl.
g ℭ Cã. no. modu 3cluden di i libello qñ vis petẽ fruct⁹ et fructuu fruct⁹ et prtu ptu⁹, etia solu pratis ca porẽ i libel. et vid Jas. h se ly. i. c. du dile ctus i. ij. co. d sl de istru. Tho.

no. q̄ p lit. ꝯt. iudicium dr̄ esse ceptum, vt hic in. l. fi. ff. de triti. ꝛ ibi no. facit. l. amplius. ff. rez ra. hab. ꝛ e ex. in auc. qui semel. C. quo ꝛ q̄n iud. quicq̄ amen tamen sub iecte materie dr̄ eē ceptū iudicium per citationem. in. l. vbi ceptum, cū gl. ff. de iud. facit in. ff. de pe. teme. liti. §. fi. tñ ꝓprie dr̄ ceptum p lit. ꝯt. q̄ citatio, ꝛ similia q̄ precedunt q̄nr quasi prohemia, ꝛ preparatoria iudicij ita inquit Bal. in auc clericus. C. de episc. ꝛ cleri. ꝛ in. l. i. §. similiqꝫ modo. l. ij. C. de lat. libe. tol ꝛ Ang. in. l. j. C. de prescri. long. temp. allegant glo. in aucten. in medio litis sacras instioneˀ non fieri. §. fi. in verbo ex prohemijs, iūcto. §. omnem, ꝛ ibi glo. in verbo initium, in auc. de litig. consueui dicere post alios in rub. C. de in ius voc.

a ℭ Circuitū adō q̄ posuit pˀ Ioā. de imo. in cle. auditor, de rescri. l apostil.

b ℭ Liberaret cedēdo. Idē de bar. i. l. q̄ se debere, in fi. ff. de cō di. ob cāꝫ, ꝛ i. l. fi me ꝛ iuciū. ff. e. ꝛ no. q̄ lꝫ actio ex ꝯc̄ n ſm bonā fide pos. non ꝯraꝫ bone fidei possessori. l. liber hō. ff. de acq. re. do. tñ si ex ca cā tradat res bone fidei possessori, trāsfert l eū dn̄iū vt h est tex. no. ex q̄ no. q̄ i iuius in ꝑsona vniˀ iuuat traditioné fcāꝫ i ꝑsona alteriˀ, vide Bal. h. in §. co. dū allegat l. q. §. fi ō publ.

c ℭ Ad monachū. v de late p Ang. ꝯl. lxxxj.

SVMMARIVM

1. Circuitus est euitandus.
2. Promittens se obligaturum ad decem statim potest conueniri ad illa decem.
3. Traditio erronea non impedit dominii translationem.
4. Ratificare an possit quis actum non gestum suo nomine.
5. Agens ex contractu nomine alterius tenetur ac si cum ipso agēte esset contractum.
6. Seruus fugitiuus non potest rerum peculii sibi concessi transferre dominium.
7. Argumentum de seruo ad monachū ualet in contractibus.
8. Agere an & quando possim contra te sacta tua sine cessione, quū ex re mea, uel propter rem meam, aut mihi debitam, aliquid ad te peruenit.
9. Agere an & quū quis non possit sine cessioné.
10. Dominus serui uenditi, an & quando possit agere contra bonę fidei emptorem.
11. Pretium rei uenditæ si non trāsfertur in uenditorem, sic non transfert res uendita in emptorem
12. Exceptio cōpensationis alterius quātitatis debitę an possit opponi contra petentem pecuniam debitam tanq̄ speciem.
13. Exceptio cōpensationis an possit opponi in cā depositi.
14. Exceptio cōpensationis an possit opponi contra petentem pecuniam, tanq̄ corpus, ut putā in sacculo positam.
15. Furti actione an teneatur omnes seruum furtiuum.
16. Actio de peculio competens uenditori quo iure euanescat consumptis nummis.
17. Actiones directas intentans habens mandatum exercitii earum, quid differat ab intentante utiles sine cessione.
18. Venditor tradens rem alteri, cui iustè credidit se posse tradere, liberat ur ab emptore.
19. Venditor tradens rem alteri q̄ emptori, an & quando liberatur cedendo actionem emptori.
20. Monachus unius monasterii si detinetur bonafide ab alio monasterio, & acqrat de cuius pecunia præsumatur acquirere.

Seruum. Iste. §. diuidi pōt in. iiij. part. in. j. ponitur thema ex quo oritur vna q̄ō qua querebatur qualiter domino serui consulatur, ꝛ aduersus quem, in scḋa ponitur rn̄sio iabini et cassij equitate, i tertia ponitur rn̄sio iulia. de rigore cū dn̄s approbat ꝯctū serui, in quarta ponitur rn̄sio eiusdem iuliani de rigore q̄n dn̄s ꝯcium serui improbauit. secūda ibi, iabinus, tertia ibi, nā ꝛ iulianus, ꝛ cū ista tertia particula dꝫ iungi ꝟ. sed adijcere, quarta, ibi q̄ ad peculiares, que durat vsqꝫ ad versum sed adijcere ꝛ h intendit. Approbans ꝯcium serui sui ab alio bonafide possessi potest ex equitate cā circuitˀ euitandi condicere speciem occasione peculij sui ipsi bonefidei possessori tanquam creditori ab alio solutam, vel potest de rigore etiam agere ꝯ venditorem ex contractu ipsius serui, ꝛ tenet venditor perfecte contractum implere, ꝛ si venditor conueniens ad rem non hēret illam penes se liberaret cedendo actioné cōtra illum cui rem dedit, si vero dn̄s serui improbat ꝯctum a seruo suo factū vendicare pōt nūmos peculiares p ō illo ꝯctu a seruo suo solutos venditori si extant apud vēditorem, ꝛ ei tenebat de peculio tn̄, sed nūmis ꝯsumptis actio de peculio extinguit, ad nūmos agi nō pōt. h. d. ℭ In tex. ibi bēat. s. ꝯ vēditorem.

ℭ In tex. ibi bone fidei emptori soluendi, ꝛ verꝫ est, ita agi posse, ita intelligi dꝫ iulianū voluisse, q̄ in istam partem que sūt secit, ꝛ in ꝯrium nil rn̄dit, ut hēr in. l. in rebus post prin. in ꝟ. sed si vide ndum. j. cō. facit. l. qō sepe, in. §. si res, ꝟ sed videmus. ff. de ꝯ hen. empt. Auctor autem nostre legis in ꝟ. sed adijcere modificat istam rōnem iuliani, tñ gl. j. ꝛ alique alie gl. huius. §. j. intelligunt, q̄ iulianus nil videatur rn̄disse, sed auctor nostre le-
1 gis respondeat, nam quo ad effectū nō est dr̄ia. ℭ † No. circui-
a tumˀ esse euitandum, ꝛ ideo quoqꝫ dat actio sine cessione, vt hic ſm eōdem intellec. simile in. l. dn̄s testō. ff. de ꝯdi. inde. in cle. auditor, de rescri. per que iura dicit sing. Io. and. in addi. Spe l
2 ti. de ob. ꝛ so. in rub. in. j. col. † q̄ ille q promisit se obligaturum ad. x. potest statim ad. x. conueniri absqꝫ alia obligatione cā circuitus vitandi, ꝛ dicit fuisse dictum Albe. galeoti, q̄ perpetuo
3 tene menti, q̄ prima facie multi ꝯrium rn̄derent. ℭ † Scḋo nota. in ꝟ. condicere, q̄ erronea traditio nō impedit dn̄iū traditionem q̄n error fuit circa qualitatem persone cui tradebat, ō quo
4 in gl. in ꝟbo traditus. ℭ † Tertio no. ex eodē tex. casum i quo quis ratificare pōt actum non gestum suo nomine, ꝛ ex tali ratihabitione actionem acquirit, ꝛ hoc ideo est ſm Bar. hic, q̄ iste ꝯ quem mihi ex ratificatione mea acqrit actio erit locupletior effectus, ꝛ q̄uis ego ratificans potuissem ex alia via q̄ ratificationis hēre regressum ꝯ aliūm. s. ꝯ venditorem tñ tollerat, q̄ possim ratificare actum non gestum noīe meo, ꝛ ex illo actu mihi actionem querere ex eo, q̄ alius ꝯ quem potuissez hēre re-
b gressum liberaret cedendo mihi actionem sibi cōpetentem ꝯ istum cum quo celebratus fuit iste actus ratificatus. s. ꝯ bone fidei possessorez, vt hꝫ hic in tex. iuncto ver. idem dici dꝫ, alias aūt non possem hēre ex ratificatione q̄n possum hēre regressum ꝯ aliū. l. mater cū ibi no. C. de rei ven. ꝛ no. in. l. si cum fertū. ff. e. hoc tñ impugnat. Sal. q̄ immo non liberaret iste hic cedendo mihi actionem si agerem ad nūmos peculiares, vñ dicit. saly. q̄ aliud est in. d. l. mater, cum si. q̄ illa lex, ista ꝛ similes que non admittit dari actionem nisi in subsidiū loquunt q̄n quis vult agere actioné nego. gest. quam actor intentare non potest, nisi i subsidium cū non fuerit suo noīe gestum, hic aūt ego ratificās agebam vtili condictione indebiti cā circuitus vitandi que actio venditori cōpetijsset, si ego dn̄s prius ad peculiares nūmos egissem, vt in ver. nam ꝛ iulianus, sed certe istud vr̄ ponere casus diuersos, ꝛ non assignare rōnem diuersitatis inter actionem nego. gest. ꝛ condi. inde. vel dic q̄ Bar. bene loqt. Nec ob. arg. Saly. q̄ responde q̄ eō casu quo hic dn̄s stichi serui ageret ꝯ venditorem pamphyli p re ad eum peruenta. i. ad nummos peculiares, ꝛ quo casu cōuenitus non liberat cedendo dn̄o stichi, tunc non diceret agere ad ꝯ̄ndam illud quod sequeret ex sua ratificatione ex qua ageret, ꝛ agere posset ad seruum pamphylum emptum ex nūmis peculiaribus, ꝛ sic ille nil hꝫ cōmune cū casu, ꝛ actu ratificationis, ꝛ adde que dicam. j. post glo. in
5 ꝟbo traditus. ℭ † Quarto no. in ꝟ nā, ꝛ iulianus iuncto ꝟsi. sed adijcere, q̄ ille q assumit viam agendi ex ꝯctu alterius tenetur ac si cū ipso agente esset ꝯctū, ꝛ sortitū ꝯctus p omnia seruare tenet, vt hic, ꝛ in. l. cauis. ff. de manumis. facit. l. pōponius. §. cum quis. ff. de acqui. pos. ℭ Quinto no. ex eo. ꝟ. sed adijcere i fi. ibi idē dici dꝫ ꝛc. q̄ vbi cessio succedit loco rei idem offerendum est cedenti actioné q̄ tradenti rem. ℭ † Sexto no. in ꝟsi.
6 qd ad peculiares, q̄ seruus fugitiuus trāsferre nō pōt dn̄iūꝫ rerum peculij sibi ꝯcessi, simile in fugitiuo seruo, vt habuistis i. l. rogasti. §. fi. ff. e. ꝛ hoc ideo, q̄ perdit liberam administrationez l. liberam. ff. de pecu. tñ si ꝯhit obligabit dn̄s actione de peculio simile in. l. si creditor. §. j. ff. de pec. ꝛ h operat ꝯcessio peculij ante facta q̄uis nunc non habeat liberā, vt p gl. hic in ꝟsi. euenescat, ꝛ h oīa q̄ colligunt ex isto tex. in seruo sunt notāda pro mo-
7 nachis, ꝛ monasterijs, † q̄ pcedit argūm de seruo ad monachūˀ
c in iste mā ſm Bar. hic in fi. ꝛ sequunt alij, ꝛ istam equiperationem facit gl. in. l. cū hēdes. §. fi. ff. de acq. pos. Inno. in. c. cū olim el. ij. de priui. ꝛ Bar. in. l. j. in prin. ꝛ in. §. pe. ff. de stip. ser. ō quo dixi post doc. plenius in. l. j. §. item acquirimus. ff. de acq. pos. Et adde q̄ dicam. j. in fi. in gl. j. ibi stichum vēdicet ꝛc. hoc non est verum in se. ℭ In verbo traditus est ibi. l. si seruus ꝛc. illa potius dicit ꝯrium, sed melius probat in. l. seruus qui bona fide in prin. in. l. homo liber. §. fin. e. ti. ꝛ in. l. corpe. §. fi. ff. de pecu. tex. autem in. d. l. si seruus, in prin. dꝫ intelligi q̄n seruus emit, sꝫ ex re dn̄i. ℭ In ea. ibi. l. si procurator, la. ij. ista. l. ꝛ due. ff. ꝓxime allegate loquuntur q̄n fuit error in domino rei, sed leges precedentes hic allegate in gl. loquunt quando error fuit circa personam eius cui tradebat, hic aūt fuit circa qualitatem, q̄ putabat illum cui soluit esse creditorē cui tradendus esset pamphylus cuꝫ nō esset. ℭ In ea. in fi. gl. posue in. d. l. falsus, itellexit, q̄ ibi fuit error in persona non in accidentia, q̄ ille qui pecuniam recepit dicebat se esse lr̄imum filium creditoris cum esset extraneus, vel melius responde ad. d. l. falsus, quod ibi interuenit dolus recipientis, quo casu siue erretur in persona siue non dominiū non transfertur

transfertur, ꝛ pari rõne nec vsucapiendi cõditio.l.qm̃.ff.de cõ
8 di.fur.l.hominē.ff.p so.in super Bar.†circa primam partem
h⁹.§.tractauit an ꝛ quando cõtra te possim agere recta via, si
ne cessiõe si ex re mea vel pp rem meam aut mihi debitam aliq̃
ad te peruenit, ꝛ cõcludit, ꝙ si tu es factus locupletior ex re
mea, licz posset hēre regressum ꝯ alium, si tñ ille alius liberaret̃
cedendo mihi actionem ꝯ te datur mihi de equitate directo ꝯ
te actio sine actione vt hic, secus si predicta non concurrunt, vt
q: ille alius non posset liberari cedendo mihi actionē per.l.ma
ter, cum ibi no.C.de rei vē.ꝛ per no.in.l.si eum.ff.eo.item, se
cus si aliunde rem vel vtilitatem habuisses, q̃ ex re, que esset
iam effecta mea.l.cum in plures.§.messem cum si.ff.loca.sed ꝯ
hoc vltimum licz Pau.de ca.in.d.§.messem, q: satis est ꝙ sis
locup.etatus ex re mihi debita, licz non sit mea cũ sit eadē equitas
vt.ff.l.proxima, ꝛ ideo vult, ꝙ in casu.d.§.messem, posset colo
nus recta via agere ꝯ dñm̃ dantem, sed tu ad hoc potes respõde
re sustinendo Bar.ꝙ in casu.l.proxime sequentis agenti non
erat consultũ aliquo remedio ꝯ aliũ, nisi ꝯ ipsum locupletatũ, ꝛ
sic nullo modo ob.ꝛ ideo ipsemet Pau.in.l.iulianus.§.pe.ff.d
ac.emp.ꝛ in.l.dñs testõ.ff.de cõdi.indeb.transiuit cum Bart.
simplr̃ tñ ipsemet Pau.hic circa dictam doctri.Bart.plura
addit, primo enim dicit se putare, ꝙ hic q̃uis nũmi peculia
res sticij non fuissent soluti venditori pamphyli, ꝛ sic nõ posset
dici bonefidei possessorē esse locupletatum ex peculio sticij, tñ
adhuc posset conueniri sine cessiõe bonefidei possessor a stitio ad
seruum pamphylum per istum tex.ꝛ sic sufficit, ꝙ cõcurrat hec
cã solum circuitus vitandi, ꝛ ꝙ ille vēditor ꝯ quem sticius do
minus sticchi habiturus erat regressum liberaretur cedendo
actionē, ꝛ põt dictum eius cõfirmari, q: hic potest agi ꝯ bone
fidei possessorem ad integrum pamphylum per sticium etiã si
totum precium solutum non erat vt hic in verbo, sed adijcere,
cum gl.in verbo precium, pro hoc ē. facit, q: tex.procedit ēt si
sola habita fuisset fides de precio pamphyli, licz precium non es
set solutum, vt probat Bar.hic in pe.col.in ver.ad secundum
oppositum, ꝙ venditor ꝛc.¶ Item addit Pau.de ca.hic di
cens non videri bonam distinctionem Barto.dum facit diffe
rentiam, an tu sis locupletior ex re mea an ex re mihi debita,
q: sm̃ Pau.de cast.videtur sufficere, ꝙ sis effectus locuple
tior ex re mihi debita, quia videtur esse eadem equitas vt.ff.l.p
xi.ꝛ tamen tex.in.d.§.messem, secundum eum non patitur, qd̃
possim ego colonus agere recta via, sine actione contra te locu
pletatum, ergo doctri.Bartolum non bene soluit contrarieta
tem. Item contra Barto.adducit.l.j.in fi.cum.l.sequen.ff.de i
sti.vbi potest poni casus, quo eras locupletior ex re mea, vt si
institor meus vendidit tibi rem meam, ꝛ tu non soluisti precium,
ꝛ tamen ego non possum agere ad precium contra te antequam
institor cedat mihi actionem, nisi in subsidium.s.quando insti
tor liberabitur cedendo mihi actionem, ergo contra istum tex.
ꝛ contra distin.Barto ¶ Item allegat contra Barto.l.pos
sessio quoqz.§.fi.ff.de acquir pos.ꝛ.l.non solum.§.si interdum,
ibi dum tex.dicit neqz enim hec actio ꝛc.ff.de proc.que iura eo
dem modo obstant sicut ob.d.l.j.de instito.q: in dictis iurib⁹
liberabatur procurator meus cedēdo mihi, ꝛ tñ nõ possũ age
re recta via contra illũ ad quē res mea peruenit, est.n.speciale
in aliquibus tñ casibus, vt cõpetat vtilis, sine cessione de quibus
casibus leg.ꝛ no.in.l.ij.C.de ac.ꝛ ob.ꝛ in.l.ex legato.C.de le.
ꝛ dicit istã esse difficilē ꝯtrarietatē que nullo mõ vr̃ soluta ex dist.
Bar.ꝛ ꝙ iste passus nõ est omnino bene ab alio expeditus in
9 quo ipse putat sic esse distinguendũ, †ꝙ interdum cõpetit tibi
actio ꝯ aliquē ad hoc solum, vt agat ꝯ me, ꝛ aliquid a me cõse
quat̃, ꝛ tibi tradat, ꝛ tunc non potes ꝯ me agere illa actione, que
cõpetit illi nisi tibi cedatur, vel nisi in subsidium, ꝛ ita loquitur
tex.in.d.§.messem, ꝛ in.d.l.ij.in princ.cum ibi no.ff.ad.l.ro.de
iac. Interdum competit actio tibi contra aliquem ad hoc solũ,
vt tibi cedat actionem contra me, ꝛ tunc idem per omnia, ꝛ ita
loquitur.d.l.j.de institu.ꝛ.d.§.sed interdum, ꝛ.d.l.possessio,
Interdum competit actio tibi contra aliquem non vt ille agat,
nec vt tibi cedat, sed impetit tibi ad ipsam rem ad quam illi si
militer competebat contra me, vt est in casu huius.§.nã tu po
teras actione exempto agere contra venditorem ad ipsum ser
uum venditum ratificando contractum, ꝛ ille contra me bone
fidei possessorem ad eundem seruum cõditione indebiti, ꝛ isto
casu est distinguendum, aut ille ex aliqua equitate liberabatur
cedendo tibi actionem contra me, ꝛ tunc potes illam actionem
intentare etiam antequam tibi cedatur causa circuitus vitandi
etiam si ego non essem locupletior ex re tua per predicta, ꝛ ita

dicit se intelligere istum tex.ꝛ intentabis vtilem nomine tuo,
aut non liberabatur cedendo tibi actionem, ꝛ tunc secus, ꝛ in h
vltimo concordant oẽs interdum tibi ꝯ illum cõpetebat actio
ad vnam rem, ꝛ sibi ꝯ me ad aliam, ꝛ tunc ēt si liberabat̃ ceden
do tibi actionem, non propterea potes agere antequã tibi ceda
tur, ꝛ ita dicit se intelligere.l.ꝙ debetur.ff.de pec.nam si ꝯtraxisti
cum seruo illius, ꝛ habes ꝯ illum actionem de peculio ad.x.ꝛ
ego similiter ꝯtraxi cum eo seruo, ꝛ sum sibi obligatus ad fundum
seu ad.x.ꝛ sic actio est quesita illi dño ꝯ me dr̃ ibi, ꝙ si agis ꝯ
dñm actione de peculio, ꝛ in peculio non sit aliud, q̃ nomē me
um dñs liberatur cedendo tibi actionem ꝯ me, q: id tenetur, q:
actionem hz ꝯ me ex facto serui sui, ꝛ illa actio tõ competebat
ad illud idē ad ꝙ cõpetebat tibi, certe ibi pbat̃ necessariã esse
cessionem, ꝙ tñ põt sane intelligi, nisi in subsidiũ illo nõ cõpa
rēte vl cõtumace.l.sancimus.C.ad tre.sm̃ eã, adde ꝙ bal.h ma
xime in lec.anti.ꝛ h ēt Ang.ꝛ Ful.transeunt cũ bar.ꝛ mihi vr̃
eius doctrin.ab obiectionibus posse sic defendi, q: dec.bar.p
cedit, qñ agere volo recta via ꝯ te ad quē res mea peruenit aliter
q̃ ex contractu celebrato noie meo tecũ sz vbi ad te puenit ex
ꝯtractu celebrato noie meo puta instito.vel pcu.noie meo ꝛ tunc
pcedit tex.in.d.l.possessio.ꝛ in.d.l.j.de insti.ꝛ in.d.§.sz interdũ
bo rñde, ꝙ.d.l.possessio.cũ si.pcedit, qñ ex re dñi pcura
tor nõ acquisierat vel sup re dñi nõ ꝯtraxerat, ꝛ sic ex re dñi ñ erat
ille actus ꝯtrahens factus locupletior, sz si ex re dñi, tunc sine cessio
ne acquireret̃ actio, dño, vt.l.pcurator ex re, ꝛ ibi no.bar.ff.de p
cu.ꝛ.l.iulianus.§.si pcurator.ff.de ac.emp.ꝛ ita no.Bart.quē
alij magis cõiter sequunt̃ in.d.l.possessio, ꝛ sic illa iura concor
dãt cũ dist.bar.nõ puto eē vez illud, ꝙ incidenter dicit Pa.
de ca.circa.d.l.ꝙ debet̃.s.ꝙ ibi dño nõ cõparēte, seu contu ma
ce transeat actio, sine cessione, q: dico, ꝙ in casu huius.l.nõ cõ
petebat actio ꝯ dñm ad cedendũ sz cõpetebat actio ex ꝯtractu ser
ui ad debitũ exigēdũ ꝯ dñm vsqz quãti extimarent̃ vires pecu
lij, ꝛ cessio ibi erat solũ in ꝑstatiõe, seu in facultate solendi, vt ibi
in fi.secus in casu.d.l.sancimus, ꝛ.d.l.j.in fi.cum.l.se.de insti.
q: actio, ꝛ oblio cõpetebat ad cedēdum. ¶ In gl.in ver.ꝯdice
re, ꝛ sentit gloss.hic, ꝛ etiam gloss.j.ꝙ in casu posito hic versic.
sabinus, agat dñs sticchi ad pamphylũ ꝯ bonefidei possessorē
vel cõdõne indebiti sine vlla cessione, vel sm̃ bar.ꝛ alios cõdi
tione sine cã, q̃ oritur ex equitate.l.ꝯuris, ꝛ certi cõdi.ĝnali, licz pet.
quē refert ꝛ sequitur hic Cy.in repe.huius.l.dixerit necessarias
eē cessionē, sed cõiter dãnat̃, q: si ita itelligeret̃ iste ver.sabinus
sequeret̃, ꝙ esset superfluus pp sinē loquentē de cessione dicit tñ
Sal.sibi nõ placere, ꝙ hēat locũ cõdõ sine cã ex equitate, de q̃
in.l.si cum seruum.ff.eo.ꝛ.ff.l.proxi.q: sm̃ eum illa equitas hz
locum in subsidium, sed hic stitius hz regressum ꝯ alium.s.ꝯ vē
ditorem. Preterea sm̃ eum ille legem loquunt̃, qñ nihil gestũ
est noie ratum hētis, nec alicuius qui eũ representat, sed h stic
chus qui gessit representat personam dñi sui, vñ licz simplr̃ cum
glo.transeat, tamen sustinendo bar.i sideri põt, ꝙ non conside
ratur, ꝙ hēat regressum ꝯ alium attento ꝙ ille alius liberabat̃
cedendo actionem, ꝛ sic cã vitandi circuitum tolleretur, ꝙ iste
agere possit recta via ēt cõdõne sine cã postquam possidēs hz
ex nõ iusta cã, vt hic iuncta.l.j.ꝛ.ij.ff.de condit.sine cã posset ēt
intelligi sm̃ Ful.h ꝙ detur hic dño sticchi actio neg.ge.ꝯ bo
nefidei possessorē ex eo, q: exigit a bonefidei possessore illud ꝙ
ipsi dño debebat̃, vñ si dñs ratificat illã executionē q̃uis non
suo noie factã liberat̃ debitor.s.debitor pãphyli, ꝛ perdit dñs
sticchi actionē exēpto quã hēbat ꝯ ipsum vēditorem pãphyli
merito hēre dz actionē neg.gest.sicut qñ verus dñs ratificat vē
ditionē rei sue aut de re sua facta noie suo.d.l.mr̃ sm̃ ꝙ satis conclu
sum in.d.l.si cum seruum, ꝛ pro hoc intellectu bene facit tex.in
l.si noxa.post pn.ꝛ.b.sed si a debitore.ff.de procu.sm̃ eum. Sed
ꝯ eum facit, q: in casu.d.l.mater facta ratificatione p dñm non
poterat sibi alio remedio esse cõsultũ pro re sua, q: pdebat dñiũ
ratificãdo.l.si fundũ sux.prin.ff.de pig.ideo in subsidiũ conce
ditur sibi vtilis actio.neg.ge.sz hic post ratificationē competit
vtilis cõditio indebiti, ꝛ cõditio sine cã ꝯ ipsm bonefidei posses
sorē, vñ nõ est recurrendũ ad vtilem negociorum, que debetur
in subsidiũ, ꝛ sic casus sunt dissimiles, ꝛ diuersam rõnem hītes
ꝛ tex.hic non loquit̃ de actione neg.ge.sed de condõne sine cã,
10 †addatis ēt ꝙ si rogatu serui.s.sticchi venditor tradidisset pã
phylum bonefidei possessori posset h stitius dñs sticbi agere
actione mandati contra bonefidei possessorem ad pamphylum.l.
si mandauero tibi.§.fugitiuus.ff.man. ¶ In gl.in ver.ex nego
cio plano: expositio, ꝛ exēplificatio est, ꝙ itelligit̃ tex.d expē
sis factis pro gabella, vel d expensa p scriptura ꝯtractus empto

nis facte de pamphylo ſm Bar. hic, et ita ante eum exempli-
ficat Pe. hic quem ſequit hic Cy. in repetitiõe iſta in. v. op.
et aly etiam ſequunt. ¶ In gl. in ver. actum, ibi. §. ſi pars hart.
iſtam tz, et intelligit ꝙ actio, que cõpetit ſit cõdõ indebiti, ſed
mihi vr ꝙ dicere debuerit cõdi. incerti vt. l. ꝙ ſi nulla de leg.
j. in. d. §. ſi pars reprehendit Bar. vltimam op. poſitam in gl.
que erat ꝙ daret actio neg. geſt. q: ſm eum iſte bonefidei poſ-
ſeſſor non geſſit negocium aliẽ, ſed tanꝗ proprium in re que tũc
erat propria, ſed dicit poſſe ſaluari illa vltimam opi. gl. q: iſte
pamphylus tranſit ad dñium alienum. l. ſtiechi ex cã de precca-
rio pp ratihabitionem factam ab ipſo tatio, ſine facto ipſius bo
nefidei poſſeſſoris in cuius dominio erat vñ qua equitate dñs
peculij eum cõdicit ea equitate dat ꝯ eũ actio neg. ge. et q nõs
eſſe deſiit, ſed opi. ſua nõ vr hẽre legem aut rõnẽ, nam ratiha-
bitio non trahit retro, qñ ratificat actus, qui nõ fuerat geſtus
noie ratificãtis vt pbat tex. no. in. l. ſi vxor. §. ſi qs vxorez, ver.
vel in filia, et ibi ponderat Bar. ff. de adul. et h nõ fuit geſtus no
le ratificantis. Eſt et ab qz actione nego. geſt. ſatis factum om
ni equitati, et inde penitentꝫ poſtꝗ actum actiõe. l. cõdõne in-
certi põt eſſe cõſultũ, vt eſt dctũ. ¶ In gl. in verſi. emptor, ibi
ratihabitio et c. l. om ſtiechi, que agendo ꝯ venditorem ad pã
phyliũ, vt hẽat rõtam ſolõne precij facti p ſtiechũ ar. l. ſi ſeruus
a. tenus ff. de fideiuſ. vel et rñderi põt ad ꝯtium, ꝙ tpe ꝯctus fu
it habita fides de precio, et illud ſufficit. l. ꝙ vendidi ff. de ꝯhẽ.
11 emp. et † tex hac gl. diligenter no. maxime ſcdz Sal. ꝙ ſi dñiũ
precij ſoluti nõ transfert in venditorem ſimilr dominiũ rei ven
12 dite, et tradite nõ trãſfert in emptorẽ. ¶ † In gl. i ver. vẽditore
in prin hẽ in in gl. ꝙ ꝯ petentem pecuniã debitam tanquã ſpe
a cie non poteſt opponi exceptio cõpenſationis alterius qũtita-
tis debite, ſed vltramontani, vt Jac. de rau. et Pe. quos ſequit
Cy. hic in. l. ſi. C. de cõpen. tenent ꝯtrium p rões quas vide h
per bar. idem tenentem, et cõfirmantez, maxime p. l. ſi. C. de cõ
pen. inducendo, vt hic per eũ, et idem tz Bal. hic in lec. anti. ſz
ipſemet Bal. in lec. anti. tz hic opi. gl. q: pro pecunia debita in
ſpecie nõ põt aliud ſolui alle. no. per gl. in. l. ij. §. j. in ver. credi-
tum in ff. ſi cer. pe. ergo nec cõpenſari cũ cõpenſatio ſit ſolo. l. ſi de
bitor ff. qui po. in pi. Alb. de ro. Ang. et Ful. hic tenent opi. vl
tramon. Saly. hic primo dixit veram vide i op. huius gl. per
l. ſi certos de leg. j. et rñdet ad. l. ſi. C. de cõpen. ꝙ intelligit, qñ
pecunia depoſita eſt ad numerũ et nõ vt ſpẽs quod fieri põt. l.
lucius in. j. et l. inter ſponſa. tores. §. j. ff. nepo. nam tunc bene eſt
ſpãle in depoſito, vel ſi illa lex intelligat, qñ fuit dpoſita vt ſpẽs
dz intelligi, ꝙ ibi culpa depoſitarij perierit pecunia vñ ad tan
tũdẽ p extimationẽ tenet vel dic ſm eũ, ꝙ aliquando pecunia
petit principalr, vt corpus, puta ſacculũ plenũ pecunia, et ſigil
latũ, et tunc cõpenſatio nõ admittit in alio corpore, aut petitur
reſpectu numeri magis ꝗ corporis, et tunc ſi petit dari põt cõ
13 penſatio obyci dummodo aliud non habeat obſtare. † Si ve-
ro petitur reſtitui, et tunc ſi ex cã depoſiti, et non poterit cõpen
ſatio obyci. d. l. ſi qs. C. depo. et in. c. bona fides, de dpo. Si ve
ro petitur reſtitui ex alio ꝯctu, et ſic actione perſonali, et tunc
poterit obyci cõpenſatio, q: ſpãle eſt in depoſito vt in iuribus
proxi. alle. ergo in ꝯrium eſt ius cõe ſi vero petunt reſtitui nũ
mos rõne iuris dominij, et ſic non actione deſcendente ex aliquo
ꝯctu vt erat hic, et tunc putat obyci poſſe cõpenſationẽ de de-
bito liquido, q: illos actor petit, nũmos et ſicut qũtitatem lz ſu-
am iõ quãi nõ intererſit eius poſſunt alij nũmi ſolui pp functio-
nem quam hñt ergo et cõpenſari, et dicit ꝙ ſm predicta intelli
git. d. l. ſed ſi certos Ro. hic refert. d. opi. Saly. ſed imperfe-
cte, et dicit ꝙ rñiones date per Saly. ad. d. l. ſi. vñr diuinatio
14 nes. † Dñ diſtinguit aut pecunia petitur tanꝗ corpus vt puta
in ſacculo poſita, et ſigillata, et procedat op. huius gl. per. d. l. ſz
ſi certos aut petetur ad numerum, et et ad numerum data fue-
rat debitori, et obyci poterit compenſatio preterꝗ ex cã depo
ſiti agenti. d. l. ſi. By. vero in. §. bonefidei inſti. de ac. et Gul. ð
cu. et Jac. bu. et Ryc. Saly. in ſi. C. de cõpen. et Bal. in. l. ſi ſer
uus plurium. §. ſi. de leg. j. tenet opi. glo. iſte per. d. l. ſi certos ibi
dum tex. dicit neqz per mutationem recipiunt, et exemplo cum
liberi corporis extimandi ſunt et c. et ita etiaz tz gl. ma. in. d. l. in
bonefidei, ſz Ray. in. d. l. ſi. dicit, ꝙ aut pecunia petit, vt ſpẽs
debita, et tunc contra eam non poſſit opponi compenſatio, q:
compenſatio eſt ſolutio, ſed pro illa pecunia debita, vt ſpẽs nõ
poteſt ſolui alia pecunia inuito creditore, vt. d. l. ſed ſi certos, er
go et c. aut pũo petitur pecunia, que non eſt, vt ſpẽs, et oppo-
nitur exceptio compenſationis de alia pecunia debita tanquaz
ſpẽs, et tunc procedit exceptio compenſationis, q: ceſſat iõ p-

a ¶ Tanquaz
ſpẽs adõ pan.
de ca. ꝯſ. viij. l
ſo impreſſis et
an exceptio cõ
pẽſationis poſ
ſit obyci p⁹ ini
am viã p alex.
ꝯſi. lxi. ij li. et
qñ exceptio ð
biti non liqdi
poſſit opponi
ad impedimẽ
tũ executionis
ſnie vlõ p eum
alex. ꝯſ. lxxiij.
cũ duob⁹ ſeq.
lib. iiij. et dicit
bal. ꝯſ. cccxxx
ij. li. iij. qõ il-
lud ꝙ dr, qõ
agẽti ad dpo
ſitũ nõ pt obi
ici cõpẽſatio,
ẽ vez i dd de
poſito ñ aũt i
ꝯfeſſionato p.
l. aſſiduis qui
po. in pig. hẽ
beã.

xime dicta, q: ſoluitur opponenti compenſationem aliud pro
alio ipſomet volente non inuito. Bal. in. d. l. ſi. nullam opi. fir-
mare vr Ang. ibi tz opi. vltramõ. Saly. ibi tz in effectu opin.
vltramon. preterꝗ vbi pecunia que eſt debita vt ſpẽs non pe-
teret ad numerum, ſed tanꝗ corpus ſimpliciter, vt pecunia q
eſt in archa, quo caſu procedat opi. gl. per preallega. l. ſz ſi cer
tos. Ro. in. l. ſi certos ff. de ver. ob. tz op. vltramon. et dicit Fu.
hic, ꝙ pro iſta opi. pt põderari eſſe gl. in h. §. in ver. euaneſcit
dum glo. dicit retinet venditor non cõſumpta et c. que dz intel
ligi, qñ vtrunqz debitum erat liquidum, ſed ſi vtrunqz non erat
liquidum, tunc non hz locum compenſatio, ita intelligitur tex.
hic, et. l. ſi creditor. §. j. et qõ ibi no. ff. ð pecu. et hoc declarat har.
poſſet. et rñderi ad. d. l. ſi creditor qõ ibi non dr ꝙ, ſi oppone-
retur exceptio compenſationis illa non procedat, nam in com
penſatione requiritur oppoſitio exceptionis compenſationis.
l. ſi quid et ibi plene no. ff. de cõpen. articulus eſt dubius, ſz in pũ
to iuniorem eſſe opi. vltramon. et ſequẽ. ꝯ iſtam glo. maxime p.
d. l. ſi. et. d. c. bonafides cum ſi. dum loquunt de depoſito, ꝙ q
dem ſm ſuam propriam naturam ſit de pecunia tanquã de ſpe
cie. d. l. lucius, et. d. l. ij. §. rei depoſite. e. ti. et ois difficultas cõ
ſiſtit in rñdendo ad. d. l. ſz ſi certos cui põt rñderi, ꝙ loqt quo
ad effectum de quo loquit. d. l. ſi ſeruus plurium. §. ſi. cum quo
illa lex cõtinuat, nam ſi teſtãtor legauerit pecuniam in ſpẽ pura
exiſtentẽ in archa, non eſt tunc recurrendum ad conſuetudinẽ
teſtãtoris, ſeu precedentia, et ſequentia, vt ſciam⁹ de qua pecunia
ſenſit teſtãtor, et que debeatur vt ibi, nõ aũt pcedit quo ad oẽs
alios effectus illud qõ ibi dr vt et no gl. in ſi. d. l. ſed ſi certos,
et adde no. per Bar. in. l. ſi filio in. j. in prin ff. ſo. ma. et in. l. fra-
ter in. xiij. col. ff. de condi. inde. in ea. gl. in ſi. pro hac ſolutione
facit. l. ſi hoiem. §. ſi nullo. ff. de ſol. et gl. nra bene, ſed hz ſi loqui
tur de vero dño vendicante peculium, ſed ſi hẽretis in glo. quã
dam additionẽ, vt quidam libri hñt volentem, ꝙ idem eſſet ſi
ageret p verum dñm actiõe ex empto pũt vr ꝙ habuerit har.
in lib. qõ male ſtaret, q: eẽt ꝯ iſtuz tex. cũ gl. ſi. vbi ps ꝙ vendi
tor liberatur cedẽdo per. d. l. cum qs. §. in allega: ã, in gl. tñ ſu
15 per hac pte iuere vltra gl. et adde, † ꝙ ſi iſte venditor ſciuiſſet
illũ ſeruũ eẽ furtiuũ et pecuniã iſtam recipiſſet ꝯ voluntatem
ſcij dñi teneret et furti et cõdõne furtiua. l. j. et ibi no. C. de fur.
16 ¶ † In gl. in verſi. euaneſcit in prin. querit glo. cõſumptis nũ-
mis quo iure euaneſcat actio de peculio cõpetẽs venditori, an
iure ꝯpenſationis, an iure ſolutl, et vtilitas huius. q. colligit ex
his que hñr in ſequenti pxima. q. tenearis deciſio. glo. que cõe
to eſt eam tñ intelligaris procedere, qñ cõſumptio eſt facta bo
na fide alias nõ recõcilieẽ ſolutio. l. rogaſti. §. ſi. ff. eo. et no. Sa
ly. hic, dixi in. d. l. ſi. §. ſi. ¶ In ea. ibi rñdeo ſibi iparet et c. Sa
ly. dicit ſe mirari ꝙ doc. tranſeunt cum gl. qñ pecunia fuit cõ
ſumpta anteꝗ ſcius dñs ageret ad eam. iõ vr dẽre diſtinguẽ
aut ſcienter eligit viam incõpetentẽ, et tunc pcedat gl. aut igno
ranter puta pecuniam extare vel et dubitans et tunc ſibi non p
iudicat qn poſſit variari. C. de fur. l. manifeſtũ. §. j. ver. ita tñ in
ver. ſinaũt neſciuit, et iſtis duobus caſibus nulla culpa poteſt ei
imputari qnimo ſm eũ, nec forſan in primo caſu ſibi preiudicat
ꝯ venditorem vel poſſeſſorẽ, q: cũ ꝯctus empti, et venditi ſit vl
tro citroqz obligatorius ſicut p cõſumptionẽ ꝯtingit liberatio
ſoluenti, et in venditorẽ dñiũz pecunie transfert, ſic et ipſe ex ad
uerſo ad tradendũ dño obligat, ne ꝯctus claudicet ex quo in-
fert, ꝙ dñs poſtea vendicando nũmos nõ hz poteſtatẽ repro-
bandi ꝯctũ iam a iure reprobatũ, et p ꝯns venditor tenetur ſibi
ad tradendũ ſeruũ vẽditũ a cuius traditione liberat cedendo
actionẽ ꝯ poſſeſſorẽ, vt hic i ſi. et ſic nõ ob. l. j. C. de fur. q: a prĩ
te nũs pẽdet ibi approbat ꝯctũ ſerui ñ ob. d. l. ſi fili⁹. ff. e. q: ibi
non loqnr in ꝯctu vltro citroqz obligatorio, et ſuper iſtis dicit
eẽ cogitandũ q: ſubtilis ſunt, et intellectũ non limitatũ exigũt.
adde qõ p opi. Saly. circa primũ dictum caſum benefacit, q:
lz iſtius viis videat reprobare ꝯctum agendo rei vẽdi. ad nũ-
mos peculiares, tñ ſi vidẽs nõ poſſe eos recuperare vult po-
ſtea approbare ꝯctum factum p ſtiechũ ſeruũ ſuum, q emit pã
phylum, et agere ad pamphilũ dz poſſe hoc facere, q: illud, ꝙ
ſemel reprobam poſſum poſtea approbare et quo ad agendũ
ſi precedẽs reprobatio nõ traxit ſecũ executionẽ ipſo iure et ẽ
no. theorica har. in. l. põponius. §. j. ff. de neg. ge. poſt medium
in ver. ſed quero quid et ꝯ p. c. lz de pen. in. vj. et p alia iura ibi
alle. p eũ. lz ipſe imperfectũ reliquerit, in. l. diſpẽſatorẽ. ff. de ſo.
nec meo iudicio gl. h negat, ꝙ ſi velit poſtea ratificare ꝯctum
et agere ad ſeruũ nõ poſſit illũ petere. Ro. hic nõ facta mentio
ne de Sal. ſimplr dicit, ꝙ iſta gl. non procederet, qñ iste dñs

vendicaret

vendicaret nūmos peculiares quos tunc ignorat et eē cōsumptos per. d. l. manifestissimi, sed de hoc plenius dicā est. ß proxime, ⁊ non ob. huic conclusioni tex. in. d. l. dispensatorē in fi. q: vltra ea que dicit Bar. in. d. l. pōponius pōt rñderi q: lz reprobans perdat actionem neg. ge. qnā non recuperat si postea approbare velit, tñ per istam approbationem per quam in casu illius. l. liberarent debitores posset agere condōne sine cā ꝯ illum, qui exigit, ⁊ sic ex re istius egentis esset effectus locupletior, ⁊ absq̃ iusta cā, ⁊ hoc ex equitate. l. j. proxime sequentis ⁊ ita intelligit Pau. de ca. in. d. l. dispensatorem, ⁊ in. l. procurator, ad e. tit. ß. j. ff. rem ra. ha. ⁊ lz ipse nō dicat hoc voluit expresse Bar. in. l. eius qui in prouincia, in. iiij. col. ff. eo. qd est diligenter notandum pro limitatione, ⁊ declaratione. d. l. dispensatorem ¶ In ea. ibi. item pone venditorem ⁊c. doc. cōiter tenēt opi. gl. ⁊ habes ex ea notare, q: obligatio naturalis qua tenebatur seruus in. xx. l. naturaliter in prin. de cōdi. in de. sequuta solutione, ⁊ cōsumptione recōciliat, seu circa eam fit recōciliatio, non. n. hic loquit de reconciliatione habito respectu ad obl'onem dñi, q: dñs nō obligabitur, nisi in. x. vltra non ascēderet peculium, ⁊ rñde ad. l. seruus cuiusdam allega. in gl. vt colligitur ex notatis ibi per gl. fi. ¶ In ea ibi item pone precius hanc. iij. q. Bar. dicit esse distinguendum vt colligitur ex. l. iij. ver. plane, ⁊ qd ibi no. ff. in rem ver. ⁊ intentio eius est vt distingui debeat aut sticchus emendo istum seruum habuit animū augendi non peculium, sed aliud patrimonium dñi pro cuius patrimonij vtilitate hunc seruū emit, ⁊ tunc locū habeat actio de in rem verso, aut ad cōmodum peculij emit, ⁊ tūc distinguatur aut habuit animū obligandi dñm in cuius vtilitatem vertit, ⁊ habeat locum actio de in rem verso, alias non. d. l. si res. ß fi. cum. l. seq. in prin. alle. in gl. ⁊ hec cōclo pcedere pōt, qñ verus dñs seruum istum pamphylum emptū haberet penes se, aut in rē suam versus eēt. ¶ Sz in casu. q. de qua in gl. nō vr, q: possit intelligi, q: verus dño haberet penes se, q: improbat ipsius ꝯtractuz emptionis vendicando nūmos peculiares quo casu vr, q: non teneatur de in rem verso cum non possit dici versum in vtilitatem dñi. Et sic non ob. l. iij. alle. in gl. q: ibi agebatur p eo, q: in rem dñicam versum erat nō in cām peculiarē tñ, ⁊ ita tenet o. Et iō Oni. de cu ⁊ Al. b. de ro. hic dicebant, q: ista gl. cum loquat, qñ dñs approbaret ꝯtractum serui non pōt adaptari, q: loquat de actione de in rem verso dāda ꝯ dñm, sed dz intelligi de actiōe dāda ꝯ bonefidei possessorē cui pāphylus datus fuit, sz ſm Saly. verba gl. nō loquuntur de bonefidei possessore, vñ ipse saluendo gl. dicit posse intelligi, q: pāphylus nō fuit traditus bonefidei possessori, sed sticcho qui emerat eū, ⁊ sic statim fuit acquisitus pamphylus dño, merito poterat dubitari, an teneret dñs de in rem verso. Uel ſm eum intellige q: pāphylus nulli fuit traditus, ⁊ istis casibus dicit, q: gl. vr decidere, ⁊ bñ ſm eum. s. q: agi nō pōt de in rem verso ꝯ dñm, q: sticchus nō habuit animū principaliter obligādi dñm, qñ hāc emptionē fecit cōtēplatione sui peculij p. d. l. si res. ß. fi. cū. l. seq ⁊ ad. l. iij. in prin. quā in ꝯtrarium alle. gl. dicit ipse rñdendū, vt colligitur ex notatis in. d. l. si res in fi. ¶ In ea. ibi. hēc ex. hoc no. interesse in obl'one ⁊c. ß notabile pcedit tenendo opi. Jo. glo. positā in prin. huius gl. q volebat, q: cōsumptis nūmis ad quorum traditionem, seu restōnē, prius tenebatur venditor non sit liberatus, sed locus sit cōpensationi. Tñ illa opi. non est vera vt per glo. istam in prin. ¶ In glo. fi. ibi, sed directas cedit glo. hic accipit pro eodem ibi cedere, ⁊ mādare vt plene not. p gl. ⁊ doc. in. l. j. in verbo manifestos. C. de ac. ⁊ ob. ⁊ intentio glo. ē q: hic mādaueri exercitiū directarū, que intēt ant nomine mādantis. l. plane. ß fa. her. ⁊ in. l. emptor, cū gl. ij. C. de here. vel ac. ven. lz prius hērem vtilē, sine cessiōe, quā intentare poterat noie proprio. l. fi. C. de here. vel actio. ven. l. qui se pendit. C. de
17 pcu. ⁊ ibi hēs p Bar. † que sit dña inter illum, qui intentat directas, qñ sibi mandarū est exercitiū eaꝝ, ⁊ eū qui intentat vtiles quas hz sine cessione. ¶ Uel ēt ex cessione pōt tñ alr rñderi ad obiectionē formatā in hac glo. q: ante cessionem hēbat verus dñs certi cōdi. gñalem, ⁊ ꝯdōnez sine cā ſm q: fuit scitū super gl. in ver. ꝯdicere, ß aūt loquit nō de condōne sine cā, sed de cōdōne inde. mādāds, ⁊ intētanda ex persona vēditoris pāphyli. ¶ †
18 In ea. ibi. l. qd sepe. ß. si res ex hic no. p glo. iuncto tex. colligit hic bar. q: lz vēditor nō tradat rē emptori, si tñ tradit alteri cui iuste credidit se posse tradere liberat ab emptore ⁊ nō tenet, nisi cedere actionē ꝯ eū cui tradidit si culpā latā, vel leuē in tradendo nō cōmisit Et reputat Ang ß istā gl. eē singulariter notādā, saluē q: logt ei qñ nullo pcedēte mādato creditoris debitor soluit, ⁊ sic non logt in casu in quo loquit text. in. l. cū qs. ß. j. ff. de so. ⁊ gl. in ß. ß. in ꝟ. vendicare, ⁊ sic not pro
19 liratione. l. q dolem. ß. si nullo. ff. de so. † ⁊ intellige istā gl. cū his que dicit ß bar. pcedere ſm Ra. ⁊ Pau. de ca. ß qñ venditor erat obligatus ad spēm, vt hic, secus si ad genus, q: nō liberaret ēt cedēdo actionē allegāt gl. sing. in. l. si qs vxori. ß. apud labeonē in ꝟ. actione. ff. de fur. ⁊ no. Bal. in. d. l. falsus in pe. col. C. de fur. ß ēt est ōmēte Ja. bu. ß q rñdebat ad. l. fugitiuus. ff. ō sol. q̃ ß p gl. signat p ꝯtra, nā ibi si debitor soluit alteri, q̃ ei cuius erat debitor, q̃uis iustā cām habuerit soluēdi alteri, tñ non liberat nec ibi tex. dicit, q: possit liberari cedē do actionē, sed ß sic, nam ſm Ja. bu. quē seqt Alb. de ro. hic, ⁊ ēt Sal. ⁊ Fu. il-
b lud iō ē q: ibi debitor tenebat in gñe, ß in spē, bar. aūt hoc plenius in. l. fugitiuus dicit, q: ista. l. intelligit ſm illā. s. q: nō liberat ibi ipso iure, sed cedēdo actionē sic, vt hic ⁊ istud magis plz, q: in. d. l. fugitiuus pt dici ōbitorē ibi teneri dño sui i spē. l. ad restituēdū illosmet nūmos quos a suo dñi habuit si extabant q: dñium nō potuit trāsferre fugitiuus q pdidit liberā pe
10 culij administrationē, vt vidistis in gl. in ꝟ. euanescit. ¶ † Ex gl. q̃rit bar. qd si monachus vnius monasterij detinet bona fide in alio monasterio tanq̃ monachus ipsius monasterij detinētis, ⁊ emit rē vnā, que tradita ē abbati huius scdi monasterij detinētis, ⁊ nō apparet ex cuius monasterij pecunia monachus
c emerit de qua itelligat in dubio empis, ⁊ relinqnit cogitādū. Ang. lz q: psumit ō pecunis pmi monasterij si incōtinēti emit cū fuit in scdo monasterio, ita q: ex bōis sui nō potuisset acquirere, vel q: alie sint ꝯiecture ad ß, vt q: recessit ex monasterio diuite ⁊ accessit ad monasterium pauperrimū, alr aūt psumet ex pecunia scdi p id q: habet in. c. j. de pecu. cle. ⁊ p no. in auc. licētia de epis. ⁊ cle. Ful. lz q: pmū monasteriū hēat fundatā intētionē suā, nisi monasteriū ſm pbet, q: ex re scdi monasterij, vl ex opa monachi bōa fide detētis res empta fuit q: tñ ē, q: qcqd seruus q̃rit bona fide possessus nō ex re bonefidei possessoris, ⁊ ex opa sua acqrit dño. l. hō liber. ß. qcqd, ⁊. l. si seruus, q bona fide, de acq. re. do. ergo idē dōz ē ō monacho p ea, q̃ dcā sunt in vl. no. ⁊ no. in spē bar. lz ipse nō allegat in. l. si cōis seruus inlti. in. iij. q. ff. de stip ser. vñ ſm monasteriū excipiēs q: est de bonis suis acqsitus hz inā exceptionē pbare. l. in exceptionibus. ff. de proba. Ro. ß dicit sibi nō placere opi. ful. q: monachus psumit acquisiuisse de bonis mōasterij in quo ē p. d. c. j. ⁊. xij. q. iij. c. j. ⁊. ij. ⁊ in effectu ꝯcludit idē, q: ang. lz ō eo mētionē ñ faciat posset dici, q: si vnū ex istis mōasterijs possidet rē emptā, ⁊ aliō mōasteriū agat ichbat onus pbādi agēti vt i sil' no. gl. xij. q. v. nulli, ⁊ ea. cā. q. j. sunt manifeste, ⁊ Joā. an. i addi. spe. i. ti. de act. ß. j. sup ꝟbo, sz qd si dubitat, ⁊ bal. i auc. ex testō, l. vij. co. in ꝟ. xi. q̃ro. C. de co. facit qd no. bar. i. l. si inter. ff. ō re. du. ⁊ doct. i. c. cū i officijs ō testa. ⁊ pbabit p ꝯiecturas. Et uicias ad q̃s ēt faciūt no. p gl. ⁊ bar in. l. cū ops i pn. C. ō bo. q̃ lib. ⁊ plenius p doc. in. d. c. cū in officijs, ⁊ vbi monachus administrasset bona vtriusq̃ mōasterij posset psumi, vt ex bōis vtriusq̃ p rata reddituū administrator eēt acqsitū. c. relatū. el. ij. i fi. ⁊ ibi notant doc. ō testa. dū aūt ful. ß dicit, q: illud q: acqrit mōachus bōa fide possessus ex opa sua vel ex re mōasterij possidētis acqrit monasterio possidēti, sicut dr i suo, adō q: lz istud teneat bar. i. l. si cōis ser inlti. ō stip. ser. ⁊ p ß ēt facit illud q: bar. no. in. l. j. ß. pe. ⁊ in. l. seruus testō. e. ti. tñ alr tz Jo. an. in addi. spe. in ti. de sta. mo. in rub. i ꝟ. plenius ⁊c. Ang. ⁊ Pa. de ca in. l. qcqd. ff. acqui. pos. ⁊ Pa. de ca. in. l. p eū e. ti. ⁊ Pau. de ca. ⁊ Ro. in l. j. in. ß. itē q̃rimus. eo. ti. dixi, ⁊ tangit ēt p Ro. in. l. si qs mihi bona in prin. ⁊ in. l. seruus eius. ff. de acqui. heredi.

a ¶ Exercitū adō an vbi cō cedūt vtiles actiones videat mādatū exercitiū directarū Fran. de are. consil. xxxv.

b ¶ In spē ad de q: Fran. de are. ꝯsi. Et alle. idē dicit ⁊ p ß alle. tex. glo. ⁊ Bart. in. l. imperator. ß. fi. ff. de tran. ß vnū intell. ⁊ ibi vi de in prin. ꝯs. ⁊ in. iij. colum.

c ¶ In dubio Pe. ō anc. ꝯ. ccliij. duplica. ccccxxv. lz monachū semper acqrere pmo mōasterio ēt si ab abbate solo sit expulsus a monasterio, ⁊ idē si ab abbate, ⁊ quē tu, tñ aliō mōasterio itrare nit, q: semp est iō ñ ōpmi monasterij, nisi fuerit expulsus ab abbate, ⁊ qñ en tu, ⁊ denegata fuerit aliméta.

SVMMARIVM

1 Condici potest à te res mea quæ ad te peruenit indebitē.
2 Condici an possit res mea, quæ ad te peruenit ex titulo oneroso.
3 Mutuum licet sit contractus, qui re perficitur, tamē requirit cōsensum contrahentium.
4 Debitor faciēs mercatorē pmittet creditori suo an sit libera.
5 Delegatio dicitur etiam quando debitor olim suum debitorē delegat creditori suo.
6 Creditor meus, cui debitor meus pmisit soluere p me, an possit à te conueniri, si nondum egit cōtra debitorem meum.
7 Actio ex mutuo, uel uendito, an sit natiua, uel datiua.
8 Actio quomodo cognoscatur an sit natiua, uel datiua
9 Retinens rem alienam sine iusta causa potest conueniri etiam officio iudicis.

a ¶ Ex promissione mercatoris, vide de eo Fran. de are. in cõsi. v. p totũ, et in cõsil. a. c. in. iij. parte consi. cv. quod est Barb. et consil. cvi. qđ est dñi Vincent. paleoti.
b ¶ Industrialibus, adde qđ voluit Franc. de are. consi. clx. et ibi vide, qui dicantur fructus industriales, generales, et q ciuiles, et adde qui dicantur fructus nãles per Alexan. consi. xliij. col. ij. in penulti. volumi.

10 Possessor bonefidei an possit conueniri à domino consumptis fructibus industrialibus à se perceptis, quatenus sit effectus locupletior.

Si me et ticiũ. † Si res mea seu mihi debita ad te peruenit pos 1 sum a te cõdicere ne cum iactura mea locupletior efficiaris ex re mea vel mihi debita et si inter te, et me, nullus ꝯtractus vel quasi sup illa re fuerit celebratus. h. d. ¶ No. qđ dixi in summario, et cõcor. l. seruus ouẽ post prin. ff. de ac. emp. et l. ei g. C. qđ cũ eo. et ibi vide per Bal. alle cõcor. 2 traduntur in gl. † Intelligas tñ istud procedere ſm Bart. hic nisi pecunia mea ad te peruenisset tit. oñero. per l. si filius. ff. eo. nam tunc certi condictio, vel condictio sine cã ex equitate huius. l. non daretur, sꝫ aliud remedium posset dari, si pecunia extat et puta rei vẽdicatio, vt ibi, et similem distinctionem inter causas onerosam, et lucratiuam facit et glo. in. l. si cum. ff. eod. pro hac 7 limitatione et addarie tex. in. l. pro parte. §. si dñi. ff. de in rẽ verso, et illũ ponderat ibi Pau. de cast. ad hoc, et plenius et circa hoc distingue, vt hic per bar. cuius dictis adde, qđ remediũ huius. l. habebit locum et si mihi potuit a prĩc. esse consultum ꝯ alium sed ex post facto desijt esse consultum. l. fi. §. j. et ibi not. Bart. ff. de condi. inde. ¶ † Item no. qđ lꝫ mutuum. sit contra- 3 ctus qui re perficitur, tñ requirit consensum contrahentiũ, qđ est verum in mutuo vero, secus in ficto, vt in casu legis certi cõ- 8 dictio. §. si nummos. ff. eo. dic vt ibi habetur cum his que ibi dicta fuerunt. ¶ In glo. in versicu. peruenit, ibi. l. et in pręterem so- 9 speciale est ibi propter auctoritatem sñie causa litium dirimen darum vt ibi, et l. j. C. de ꝯdit. inde. et. l. fideiussor. §. et omnibus cum simi. ff. man. In ea. respondeo olim fiebat nouatio. l. interuentu noue persone. §. preterea insti. quib. mo. tol. ob. et. l. iij. in prin. ff. de duo. reis, nisi actum esset, qđ constituerentur duo rei 10 declarat Bar. in. l. pen. ff. de preto. stipula. ¶ † Et facit hec gl. 4 ad. q. de eo qui fecit mercatorem promittere creditori suo. an b iste sit liberatus ex promissione mercatoris de qua per Bar. in. l. singularia. ff. eo. dixi. in. l. que vsufructũ. ff. de verbo obli. et dixit Pau. de ca. hic itam gl. sentire, qđ hodie nõ fiat nouatio in casu hic posito cuius ꝯtrium putat esse verius, qꝛ ista ẽ delegatio in qua non habet locum illa. l. fi. C. de noua. vt no. bar. et expressius alij post Bar. in. l. delegare in. j. ff. de noua. sꝫ ad hoc puto posse defendi glo. qꝛ hic non est proprie delegatio, † tunc 5 enim dicitur esse delegatio, quando debitor alium suum debitorem delegat creditori suo, vt. d. l. delegare, et ibi notant doctores maxime Modern. in. d. l. qui vsufructũ, sed hic iubens creditorem suum promittere non erat debitor delegans creditori ergo et c. et ideo cum hac glo. s qđ habeat locum text in. d. l. fi. C. de noua. in casu isto tenuit Bartol. et alij sequuntur in. l. pe- a cuniam in fi. ff. eo iuncto illo tex. Item per id quod subdit hic gl. 6 videtur esse de mente glo. † qđ etiam si nundum habuisti pecu- 2 niam a debitore meo qui iussu meo tibi promisit possem agere contra te, quod Barto. hic intelligit esse verum si pecunia erat 3 solutioni parata, alias non argumen. l. qui negocia. ff. man. qđ plenius ipse examinat in. d. l. singularia, in verbo summus expe- 4 diti de prima veniamus ad secundam partem et c. dic vt ibi di- 5 xi, et ibi etiam retuli opinio. Jac. bu. et Pau. de cast. hic tenentium, qđ solum possum condicere a te actionem quam habes ꝯ debitorem meum argu. l. quod debetur, in fi. ff. de pec. et ibi dictis adde quod quantum ad terminos huius. l. que loquitur, quando non erat contractus mutui propter errorem interuenientem, sed tractabatur de condictione sine causa ex equitate huius. l. videtur veram esse opinio. Jac. but. et Paul. de cast. qꝛ ex ista equitate non agitur nisi ad illud quod peruenit ad te ex iure meo, vt hic ergo cum ad te non peruenit pecunia, sed obligatio non debeo aliud condicere, siue pecunia fuerit parata solutioni, siue non, Salyc. hic relata opinio. Jaco. buti. et bart. refert etiam quosdam in hoc dicere, qđ cum hodie non fiat nouatio, vt. d. l. si debeo agere primena actione contra debitorem meum, et si excipiat de iussu meo, et stipulatione illius replicabo, quod non fuit stipulatus tanquam a debitore meo, sed tanquam a debitore suo tamen dicit Saly. ibi videri, qđ. d. l. fi. nõ hꝫ locum isto casu quo noua persona non adijcitur, vt sibi queratur, sed vt se obliget, et ideo istam opin. non tꝫ, nullas eligit opi. teneat is opin. Jac. bu. vt dixi, nec plꝫ illud qđ dicit Saly. circa intellectum. d. l. fi. qꝛ est contra aliam. l. fi. et contra. d. l. iij. ff. de reb. dub. in prin. iunctis his que no. Barto. in. l. pe. ff. de preto. 7 stipu. ¶ † In glo. fi. querit Bar. an iste actiones vna cum illis obligatione sint datiue vel natiue, et refert, quod Pe. dicebat actiones esse natiuas, sed obsorem esse da. iuampci bene. l. tamen Bart. tꝫ qđ tam actio, quam obligatio sit natiua, vt hic p ens. Cy. no. in. l. certi. condi. in prin. in. ij. q. ff. eod. terebat cpi. Pe. sont me tenuit ipsemet, et Cyn. in. l. j. in. iij. q. C. vbi cau. fis calis, qđ etiam actio in casu huius. l. sit datiua tamen non videt hoc bene probare, tꝫ opi. Bart. teneo cum qua et concor. bal. 8 in. d. l. certi cõdi. in prin. in lect. anti. † et quo cognoscatur actionem esse datiuam vel natiuam declarat plene Bart. in. l. j. in. j. 9 et. iij. col. ff. de ac. et ob. ¶ † Extra gl. adde, qđ in oibus casibus in quibus qs retinet rẽ meã sine iusta cã, seu locupletat ex re ad me ptinẽte nõ concurrẽte iusta cã hꝫ locum ꝯ eum de iure canonico. et offm iudi. ſm Host. et Joã. an. in. c. bone de appel. all. c. qꝛ. V. de iudi. et dñi suaderi implorationem talis officij in egestate huius legis. ¶ † Vltimo facit ista. l. ad not. p gl. Bart. et 10 alios in. l. ex diuerso, in prin. ff. de rei. vẽ. s. an bonefidei possessor cõsumptis fructibus industrialibus a se pceptis possit cõ- b ueniri a dño saltem quatenus locupletior effectus est ex eis de quo aliqd tetigit Ang. qui all. no p Jnno. in. c. ex litis de resti. spo. et Bar. in. l. sed si. l. §. scire. ff. de peti. here. et spe. in tit. de fru. et lit. expẽ. et in. l. j. C. de vsur. leg. et in. l. fructibus. ff. de rei vẽ. p Ang. et Jo. de imo. in. l. nemine. §. j. ff. de re ind. et in. l. sequitur. §. fructus. ff. de vsu. p Ange. in cõsi. xxx. et in consi. ciij. et ci. sup quo puncto et c. et per Ang. in. l. si apes. §. j. ff. de fur. p Ant. de bu. in. c. grauis de resti. spo. per Pau. de cast. in. l. in insula §. j. ff. so. ma. puto dixisse in. d. l. nemine. §. j.

c ¶ Principalibus extende istã l. hoc loco et in matrimonio. l. si gs offm. ff. de ri. nup. imo phibetur filio vxorẽ ducẽti cõsenti re. l. g in prin. eta. ff. de ri. nu. sꝫ nõ phibet ibi filius collocare. d. l. si gs offm. hic dicimus in totũ iux. tex. in l. liberti. §. pe. et fi. j. de ri. nup. rõne diuersitatis inter filios et filias ponit gl. i. l. curatorẽ. C. de interdic. ma. ang. et are. et Jo. fa. i. §. cuꝫ at ist. g. mod. ius pa. po. sol. itẽ extẽde qđ et vt phibitus pignus accipere gl. no. i. l. i. ꝗrũ ff. de pig. qꝛ cõfirmat, qꝛ si nõ vꝫ ꝯtractus pncipalis nõ vꝫ et accessoriũ. l. fi. ff. de ꝯsti. pecu. qđ ad h dicit bal. singulare i l. absentem. C. si cer. pe. facit qđ no. bal. in. l. iij. §. hec verba ff. si et si gs. ff. de neg. ge. vbi qꝛ qđ in pncipali ꝯstituti idẽ in accessorio i ꝯtrariũ tñ fortiter facit qđ not. p bar. i. d. l. i ꝗrũ qđ forẽsis phibitus emere ex for. sta. nõ phibet pign9 accipere p illum ex. ꝯfirmatur p id qđ voluit Cy. et Sal. i. l. fi. C. de re. alie. nõ alie. qđ si duo barones iniccẽ se phibuerint qđ vnus nõ possit acqrere in territorio alteri9 sub certa pena, qđ si vn9 capiat pignus in territorio alteri9 nõ icidit i penã, pro. dicas qđ si officialis alibi faciat ꝯtrũ pt capere pignus in loco in quo gerit offm, sec9 si ibi faciat pincipalr ꝯtũ, et ita pt itelligi gl. l. d. l. i ꝗrũ de q vid ibi, et adđ, qđ rõ i ista. l. eẽ pt, qꝛ tñ ne remoueat ab offõ, vt no. i. l. ab administratore. C. de leg. tñ, qꝛ mutuãs pecuniã iudici cẽset eũ corrũpere vt no. in. l. quibus. C. e. tñ p p impressionẽ. l. j. C. si rec. p. l. j. C. si quacũ. predi. po. tñ ne officialis fiat gratiosus, facilis, vel difficilis. l. obseruãdũ. ff. de off. psi. et iste rõnes respiciũt fauorẽ publicũ cui renũciari nõ pt. l. ius publi. ff. de pac. fꝫ bal. in suo cõsi. incipiẽ pmitto, vbi dicit, qđ officialis foren. obligãs se p instrũm cũ renuncia. cõsueta aliqui subito sine iurisdi. poterit se tueri ab ea oblone tanquã a iure fieri prohibita, et qđ idẽ sit in officiali originario facit ratio que colligitur in. l. si p impressionẽ. C. qđ me. cã, et alia que colligitur ex. l. milites agrum infra de re milita. Francis. Curt.
d ¶ Necessitatis. Adde quod alienatione prohibita nunquam intelligitur prohibita alia, que fit cã necessitatis, vt voluit Ro. ꝯsil. ccxc. adde in Are. ꝯsil. xxviij. col. ij. vbi res alienari phibita alienat ex cã. Et vide Alex. in ꝯsi. lij. col. ij. in. v. vol.

SVMMARIVM

1 Officiales publici non possunt contrahere cũ subditis, nisi sint perpetui, uel ad eorum necessitatem.
2 Vendere, uel emere prohibitus, non intelligitur prohibitus causa necessitatis.
3 Sta. q nemo portet grassiam sub poena, non comprehendit portantem causa sui usus.
4 Officialis non potest contrahere cum subditis. fallit infra.
5 Palam, & bona fide contrahere quando quis dicatur.
6 Officialis constitutus in officio ad bene placitum superioris habetur perinde, ac si constitutus esset in perpetuum.

Principalibus. † Officiales publici non possunt ꝯtrahere cum subditis, nisi sint ppetui vel ad eorũ necessitatẽ 1 h. d. cuꝫ. l. seq. ¶ No. ex. l. presidis. qđ qñqꝫ offm c principale est tẽporale, accessorium vero est ppetuũ, exẽplum poni pōt scđꝫ Bal. in. l. prãte tẽporale hñte scribas suos in palatio ppetuo. ¶ † Item no. ex eadẽ. l. in fi. ſm intellectũ Dñi. de 2 cu. et doc. qđ hic phibitus ꝯtrahere nõ intelligit phibitus, qñ facit ex cã necessitatis, vnde nõ prohibetur emere victualia neces- d saria. l. j. ver. preterea. ff. de ꝯ. indi. et ideo dicit Ange. hic post Dñi. de cu. † qđ phibitus p statutũ portare grassiã nõ incidit in 3 penã si portat cã sui vsus, bene facit. l. alienationes ff. fa. herc. et l. diuus, in prin. et qđ ibi no. voluit Ange. ff. de pe. here. et in multis huius. l. sume regulam negatiuã, † quaꝫ primo limita, nisi offi- 4 cialis

a ciulis gerat offim in loco sue originis, q pōt indistincte ꝯbe-
re, vt in hac.l.presidis fm vnā lec. quā ēt legit Bart. hic ex h
inferens, q priores ciuitatis sue ēt durante officio ꝯbere pñt.
b Ang. ēn hic dicit, q de rigore iuris videret ꝯtraz dcm̄ p.l.g
officij ff. de ꝯben. emp. ⁊ hoc sequit̃ ro. hic si talis officialis p̄e
esset iurisdōni, tñ cōiter tenet pma opi. nec tex. in. d.l. g offi
cij exprimit de eo q i loco sue originis offim gerit. Scdo limita
ea non hīe locū dictā rōnem in officiali ꝯbere recipiendo dona
tionem remuneratoriā text. est no. in.l. aquilius regulus, ⁊ ibi
bar. post gl. ff. de do. ¶ Tertio limita, nisi offim cēt perpetuū,
vt in hac.l. p̄sidis fm vnā lec. quā approbant cōiter doct. hic
c intellige tñ semp nisi impressione ipsius iudicis uideretur cēt
ille ad ꝯbēdū secū.l. si p imp essione. C. q me. cā. Quarto lim.
nisi ꝯberet cū nō inhabitis, vt in hac.l. p̄sidis in fin. fz aliā lec.
⁊ sequunt̃ cōiter doc. hāc ista limitatione intelligas pcedere fz
Saly. in.l. qsqs. C. eo. nā illa ꝯbentes cōuersarent̃ in loco il-
lo q ꝯtus nō tenebit p.d.l. qsqs. Quinto limita, nisi ꝯbāt ad
eorū officialiū necessitatē, vt in hac.l. p̄sidis in fi fm intellim
Gul. de cu. hic quē alij sequunt̃ necessitas. n. nō subest legi.l.
cū vulgaribus. ff. de offi. con. ad hoc faciunt q dixi sup text. in
d no. Sexto fal. in casu posito in.d.l. g officij. vij. fal. lt, qñ effi
cialis palā, ⁊ bona fide ꝯberet cōueniente auctoritate sui col-
legij, vt no. gl. in.l. si emptione. § fi. ff. de ꝯben. emp. ⁊ in.l. cum
ipse. C. de ꝯben. emp. Imo fortius vo'unt. d. gl. q ēt sine auctor-
e ritate alicuius collegij possit officialis ꝯbere dūmodo palā
⁊ bona fide ꝯbat, ⁊ istā sequit̃ Ang. hic, sed ꝯtrū tenuit gl. in
l.j.C. de ꝯ. ind. ⁊ illā sequit̃ ro. hic, ⁊ ēt Bal. ⁊ Sal. in. d.l. gl-
gs, ⁊ rōem alibi fm eos, ⁊ illa gl. conat̃ rñdere ad ea, q allegā
tur in ꝯtrū, ⁊ p hoc vlti. opi. facit tex. in.d.l.j.C. de ꝯ. ind. vbi
dr̃ q non pñt ꝯbere, nisi eis a principe cōcedat̃, nam si palā, ⁊
bona fide ꝯbere possent frustra impetraret̃ a principe, q iure
cōi cōcederet̃. l.j.C. de thesau. lib. x. nō ob. id q no. gl. in. d.l.
si emptione, ⁊ in. d.l. cū ipse, q iura alle. per illas gl. loquunt̃
in administratoribus priuatis, non in publicis de quibus est
maior suspitio pp maiorem auctoritatē, dicit tñ Ful. in.l. non
lz. ff. de ꝯbenda emp. q op. gl. in. d.l. si emptione seruaret̃, non
f facit tñ mentionē de alia gl. alle. in ꝯtrium que mihi vr̃ veri-
or, ⁊ potes saluare gl. in. d.l. si emptione ēt officiali hñte ad
ministrationē rerū publicarū sine iurisdōne, vt notabiliter tra
g dit p bar. in.l. aufert̃. § q a preside ff. de iu. fis. † qñ aūt dr̃ palā
⁊ bona fide ꝯbere declarat no. Bar. in.l. frater a fratre ff. de
condi. inde. in antepe. col. pōt ēt dubitari illud, q dictum est
in officiali perpetuo, an locum habeat in officiali ad bene pla-
6 citum, ⁊ cōiter cōcluditur, q sic, † q de illa dubietate reuoca
tionis, seu de illo beneplacito iudicat̃, vt de perpetuo.l. iuris
peritos, in prin. ff. de excu. tuto. l. sufficit de condit. indebi. c. si
delegatus de offi. deleg. in. vj. not. gl. in cle. ij. de rescrip. pro-
batur ēt in. c. gratiose, ⁊ in. c. si cum gl. de rescrip. in. vi. ⁊ not.
Cy. ⁊ Bal. in. d.l. quisquis, ⁊ Bar in.l. de pupillo. § si quis
ipsi pretori. in. iij. q. ff. de no. op. nun. ¶ Ad māi ēt predicta
videatis vltra. ān dicta ea q tradunt̃ p Bart. in.l. aufert̃. § si a
preside. ff. de iur. fis. per Bal. in.l. fi. C. de rei ven. p Cy. ⁊ Sa
l. in d.l. quisquis.

1 Periculū. † Si nola debitorū efficiuntur
g non soluēdo culpa officialis o-
2 ipsius dānū pertinet ad hōs officialē. h. d. ¶ † In
gl. fi. ibi p se n. uiserint ⁊c. q diuisio hr̃ p nō facta,
nisi sit a iudice, vel a testatore facta. l. ij. in prin. ⁊ in fi. C. de tu-
tel. ⁊ hic in diuisione administrationis tutorū, secus in diui
sione administrationis magistratuū publicorū, q illa operat̃
etiam facta a se ipsis. l. imperatores, ⁊ ibi gl. mag. ff. ad muni. ⁊
probatur in.l. qm. C. de conuen. fis. de lib. x.

SVMMARIVM

1 Debitor pendente conditione conueniri non potest.
2 Argumentum à contrario sensu habet locum in contractibus.
3 Argumētū à cōtrario sensu dr̃ eē ex mēte, nō aūt ex uerbis.
4 Conditio apposita in contractu quando non uenit perinde est, ac si nunquam ille contractus fuisset celebratus.
5 Actio stipulationis est efficatior legato.
6 Conditio in ultimis uoluntatibus non retrotrahitur, sed in cō tractibus sic.
7 Debitor sub conditione pendente cōditione nō pōt conueniri.
8 Petens ante euentum conditionis patitur pœnam duplicationis induciarum.
9 Fiscus potest agere ante tempus debitum.
10 Petēs ante tempus debitum, duplicantur inducię pro tempore, quod supererat.
11 Cōpromisso durāte nō pōt actor, uel reus cōueniri coram iudi.
12 Sententia arbitri an pariat actionem.
13 Nouatio fit hodie ope exceptionis in casibus in quibus olim fie bat ipso iure.

1 Pecuniā. † Debitor, q q pure debebat
h iussu creditoris alteri sub ꝯdōe
promisit pēdente ꝯdōne cū effectu cōueniri nō pt
2 h. d. ¶ † In tex. ibi ēt iunge istā implicatiuam, cū
illis verbis credita pmaneat. ¶ No. ibi cū pendente ⁊c. in ꝯtra-
i ctibus locum hēre ar. a ꝯtrario sensu vt hic in.l. inter socer. § cū
inter ff. de pa. do. ⁊ illū tex. ibi ad hoc reputat singulares do.
Abb. in. c. cū apostolica, de his que fi. a pl. limita tñ vt p bal.
in.l. apud antiquos. C. de fur. ⁊ dixi in.l.j. in prin. ff. de offi. eius
3 cui mā. est iuris. ¶ † Itē ēt ex isto tex. no. in ver. tāq̃ q dictū
k argu. a ꝯtrario sensu dr̃ esse ex mente seu ex interpretatione non
ex verbis fm bal hic in lec. anti. ⁊ Saly. hic, ⁊ Ja. bu. ⁊ bal. in
d.l. apud antiquos, ⁊ Bar in.l.j. ff. de off. eius, nā dictio tanq̃
est no. impropietatis vt in. c. solite, cum gl. in ꝟ. tanq̃ de ma.
4 ⁊ ob. ¶ † Alii. no. ibi perinde, q qñ cōdo apposita in ꝯtu nō
l euenit perinde est aciā nunq̃ ille ꝯtus fuisset celebratus, vt h.
l. necessario in pr. prin. ff. de peri. ⁊ cō mo. rei ven. sic eꝯ si eueniat
cōditio pinde est ac si a prin. ꝯtus fuisset purus fm qd hr̃ i.l.
potior, ⁊.l. q balneum ff. qui. po. in pig. ha. ⁊ in.l. si filius in pn.
cū ibi no. ff. de ver. ob. ¶ In gl. ij. ibi.l. legata, certe dcm̄ gl. i d
probat̃ ibi, sed bene probat̃ hic in ver. rñdi, q imo illa.l. legata
iuncta.l. si legatum pure in prin. eo. ti. potius facit in ꝯtrarium dū
tex. in. d.l. si legatus, dicit ad heredē legatarij nō ptinebit ⁊c. ⁊
sic est ꝯdōnale eimodo, sed rñde, q aliud est in ꝯtibus ⁊ aliud
in vltimis voluntatibus, vt p bar. in d.l. si legatum in vl. ep m.
¶ In glo. pe. in fi. Gui. de cu. reprehendit istā sol. p vnam rō-
nē, vt hic refert Bar. ⁊ eādē so. ēt impugnat bar. in.l. ꝑre in
prin. alle. in glo. p aliā rōnem. l. q ēt in ꝯtu cōdōnali habet lo
cum dicta cautio. l. in oibus. ff. de ind. ⁊.l. si creditores ff. de pri
ui. cre. sed posset ad istā rationē Bar. rñderi, q solū dz ꝑstari
in ꝯtibus dicta cautio, qñ superuenit noua cā iusta suspitiōis,
vt le. ⁊ no. in iuribus proxi. all. tñ alia rōne pōt reprehendi sol.
gl. hic, q sequeret̃, q pp cautiōez legatario prestādā auferret̃
exceptio legatario, que est vtilior, q̃ cautio, q per exceptionē
est sibi consultū, vt possit retinere nō aūt per cautionem.l.j.§. si
debitori. ff. vt in pos. leg. ⁊ sic cautio legatorū, que est inducta ad
fauorem legatarij redundaret in eius odium contra.l. q fauore
C. de leg. ⁊ sic vr̃, q sit bona rō reddita hic in glo. dum se fun-
dat super cautionem, lz bar. ⁊ Pa. de ca. h cāz ea trāseunt, vñ
Gui. de cu. aliter soluit ꝯtrium formatū in glo. s. q hic loquit̃ in
stipulatiōe cōdōnali quasi esset purificata nouare ipso iure ꝑ-
nam purā. §. preterea insti. qui. mo. re. cōtra. obli. sed lex con-
traria loquitur in legato conditionali, quod etiam si esset purū
vel purificatum non nouaret pcedentem obligationem, sed so-
lum pareret exceptionez legatario.l. xiij. § nunc de effectu ff. de

a ¶ Seu originis, adde, q ista limitatio pōt cōfirmari p text. in.l. eos. ff. de rit. nup. tñ dic ibi sal. q ibi est h fauore matrimonij, ⁊ in cargnēdo a spāli ille tex. facit ꝯ istā limitationē ⁊ ista sol. sal. ꝯfirmat̃ ex tex. d.l. eos i fi. ubi c.l. vnica. C. d ꝯ. ind. vbi appet. q nō est tāta phibitio in matrimonio, sicut i alijs ꝯtibus, h ad h rñde q istud ēt ē i donatiōe, q ex post facto oposito effō ꝯfirmat̃. d.l. vnica h i ō ē i fauore matrimo-nij. Frā. Cur.

b ¶ Dicēdū, fz an offālis in loco officij pos sit fritrē ꝯcubi nā dicit ro. fin. finis fo. xiij. vi-deri dēz, q rō q eadē rō phi bitiōis militat p.l. legato. § pinde d le. iij. et.l. nestorius. ⁊ ad politicē de ꝟ. sig. tñ i ꝯtriū all casuz in fi. ff. d ꝯcubinis. Franc.

c ¶ Nisi impres siōe, vid bal. in l. solēt. § fi. ff. d of pcō. q tñ im-pressio nō pñt mit i officiali. l. ad inuidiam cū gl. C. q me. causa.

d ¶ Sexto fal lit. vid bo. tex. i.l. milites phi bet̃. ff. d re mili. ⁊ addō, q ēt fal lit i habēte di-gnitatē sui in-tis. fz bart. i.l. aufert. § q si a p̄side. ff. de iur. fis. ⁊.l. ad inui-diā. §. qd met. causa.

e ¶ Palā, ⁊ bōa fide vid tal. i.l. frater a fre i a sipe. co. i re. ticinē. ff. d cō di. ide. i.l. pa-cta nouissima C. d pact. vbi plene tbo. dl.

f ¶ De alia gl. aduerte, q illa gl. loqt̃ i alijs termi. s. qñ. of-ficialis vult ex re ad offim suū principe aliquid emere a subdito, ⁊ sic esset persona emptoris ⁊ vendi. ⁊ declarat Bald. in. d.l. quisquis quem vide.

g ¶ Officialis qd si debitores pupilli effecti sunt nō soluēdo an tutor tenet̃, ⁊ an possit alios obito. loco istorū surrogare vide in. ro. cōsi. cccc xiiij.

h ¶ Pecuniāno. ex isto tex. q lz debitū sit ab initio purū si tñ spet̃ nouari euētū ꝯdōnis interim nō pōt, q lita p ea q dicit bar. in.l. cū gita. §. fi. ff. d. ꝟ. ob. itē lita, nisi scōs creditor ꝯdōnalis ꝯsentiat, q primus agat pēdente cōdōne, tunc. n. nō ob. exce. fm Bar. ⁊ Imo. in l. post dotem. ff. sol. ma. de cuius distinctionis verita te dic, vt ibi per doct. ⁊ pro intellectu huius.l. vide Imo. post Bart. in.l. necessa rijs. ff. de acq her. ⁊ no. q h lex hz duas rōnes vna, q añ diem, alter a sub ꝯdi. Fr.

i ¶ A ꝯtrario sensu. vide bal. in.l. apd antiquos. C. de fur. ⁊ vide alexā. i. ꝯsi. lxxxix. col. iij. in. iiij. vol. ⁊ addō, q ēt procedit i ꝯtibus stricti iuris, vt dicit bald. in. d.l. apud antiquos, ⁊ Ro. in ꝯs. cccxciij. ⁊ dixi in.l.j. ff. d of. ei' cui man. ē iur. i. iij. no.

k ¶ Dicit ex mēte, vid Frā. are. in suo cōsi. cxliij. col. iij. circa mediū versus fi.

l ¶ Nō euenit, addō q legatū q a testatore omnino fuisset relicturus deficiente conditione non deficit fm glo. singu. in.l.j.C. de instim. ⁊ substitu. q̃ ibi not. An. Alex. de Imo. ij. ff. vete.

in lec. padue, et sequitur Fran cis. de are. consi. xcvij.

a ℂ Limitatio vide do. Jaso. in §. sed hec quas. insti. de actio.

b ℂ Bal. i.c. j. vid. Jo fab. Jo. de pla. An ge. are. et mo. i. §. si quis agēs insti. de actio. in fine.

c ℂ Depē. ho tiam. adde, quod voluit ro. cōsi. cixxiiij. et pe. de ancha. cōsi. meo. ccvij. quā hēo in lita ma nuscripta.

d ℂ In arbi tratorē vid ca. i cle. q̄ndiu de appe. et ro. in. l. ij. vbi alij doct. ff. de re iu. Tho. dip.

e ℂ. L. cum ad pñs, vide in p̄ declaratiōe ho ius. l. Jas. in. l. iurisgētium, in vij. et. viij. col. ff. de pac.

lib. leg. vnde nō dz pendētia cōditiōis operari illud idem, quod operaref existentia conditionis. Bar. istū impugnat p. l. suffi cit, et qp ibi no. gl. pe. ff. de cōdi inde. vbi ēt si pactū factum sit de non petendo in euentum certe cōditionis nō pōt interim cum effectu agi imo si solutū sit interi pōt repeti, et sic operaf ibi pa ctum cōditionale, et tñ clarum est qp pactū nō nouat, seu perimit ex ipso iure, sed parit exceptionē. l. si vnus §. pactū ne peteret ff. de pac. et qp in. d. l. sufficit esse cōditio appet ibi in fi. et decla rat Bar. in. l. j. de condi. inde. circa. iij. col. dū tractat de aduer bijs. Pe. de bel. perti. aliter soluit ɔtriū, et non bene, vt hic per Barto Ja. bu. conaf sustinere sol. gl. qz prouidef legatario p cautionē legatorū, vt in gl. sed illa rōnem reprobant. ff. et ɔ sol.
gl. ēt facit. l. nihil interest. ff. de re. iu. adducit tñ Ja. bu. alias rō
5 nē vltra glo. † qz actus stipōnis est efficatior legato facit. l. j. §.
serui. ff. ad sil. iuncto §. si filius in prin. ff. de ver. ob. et. d. l. potior,
6 et. l. qui balneum † in vltimis voluntatibus condō non retrotra hif, sed in contractibus sic. Confirmat vltimo. opi. gl. qz stipso cōdōnalis apponitur aio nouandi, et non pōt nouare, nisi repe riat quid nouum, sed si diceremus interim posse agi, et ɔ debi torem posse agi ad soluendum nō inueniret postea stipulatio qd nouari, qz solutione fuisset extincta ipso iure oīs obligatio. Videtur ergo esse actum in ter partes, qp interim non agaf, le gatū vero fit non vt dānum sed vt cōmodum afferat. l. si credi tori de leg. j. sed hec vltima rō non vf sufficiens fm Fulg. qz ēt qñ testōr legat debitū vf legare liberationem. l. legati. ff. de lib. leg. et no. in. l. ff. C. de fal. can. a liec. leg. ergo deberemus simili ter dicere, qp interim nō cogaf legatarius soluere qz postea nō posset eueniente conditione liberari ab herede cū extincta eēt obligatio solōne, et liberatio presupponat oblōnem. l. decē. ff. de ver. ob. ideo scōa rō reddita p Jac. bu. vf esse melior, et fm illā
7 pōt saluari solo glo. ℂ † Dum tñ hic sintext. in glo df qp pen dente illa cōditione nō pōt eū effectu cōueniri, et exigi debitor ex prima obligatione pura, limitate illud eē verum, nisi credi tor ex prima ageret consentiente illo cui facta est promissio cō ditionalis, vt subtiliter probatur in. l. post dotem fm. j. lect. gl. declaratam vt ibi per Bar. in prin. ff. sol. ma. qp est bene not. est verum, qp nonnulli ibi ɔdicunt de quo me refero ad ea que ibi scripsi. scōo limitate, nisi pendente condōne debitor species ip sa in promissas occidisset, seu spēs debita perempta eēt p mo ram ɔciam circa cām primā obligationis, ita pbaf in. l. cum q sta §. fi. fm verum intellectū, et ibi no. gl. et doc. ff. de verbo. obl. Tertio litate, nisi stipulatio cōditionalis facta esset non animo nouandi primam, qz interim posset agi ex prima, vt est tex. iun cta glo. in. l. id qp in prin. et ibi Bar. ff. de cōsti. pec. et not. Pa. de cast. hic. ℂ In gl. fi. in prin. hic poterat procedere iure anti quissimo de quo loquif tex. in. §. si quis agens iuncto. §. seque. de. tpe insti. de ac. lz postea p iura noua fuerit inductū, qp agens an te euentum cōdōnis non caderet a cā. l. bone. §. si sub conditio
8 ne. ff. de edi. edic. et. l. grege. §. si sub condi. ff. de pi. † sed bene ve rum est fm bar. hic qp ille qui agit ante euentum cōdōnis pati tur penam duplicationis induciarum allē tex. in. c. j. de plus peti. vbi certe vf casus, et ita magis cōiter tenent doc. reprehenden tes gui. de cu. hic tenētē ɔtrium, et cū Gui. simpl transit Alb. de ro. h tñ non recedo ab opi. Bar. et sequa. quicqd in hoc arti cu. dixerit glo. et Bar. in. l. non solum, la. ij. §. idē. ff. de lib. leg. et ēt glo. in. l. non solum la. j. §. fi eo. ti. et bal. in. l. exceptionē cir
a ca. v. col. C. de proba. et ibi ēt Saly. † limita tñ dicta cōes cō
9 clusionem Bald. nisi pendente iudicio cōdō euenisset, qz tunc cō ualidabif iudiciū, et censef legitime petitū, et ɔūr nulle dupli cabunf inducie, seu dilatiōes ar. l. si rē. §. fi. ff. de pe. ac. et. l. si mā
dauero la. j. ff. man. qp est bene no Scōo limita id qd df in. d. e
§. pe. a leg. in glo. in quantum ibi habef, qp agens ante diez pa tif penam duplicationis induciarum, nam non habebit locum in eo qui agit ante diem adiectum non obligationi, sed misera tionis cā a lege indultum ad soluendum fm Bart. no. in. l. ita stipulatus in. j. q. prin. ff. de verb. ob. et sequitur Pau. de cast. et Ro. hic, et Ro. in. l. ij. in. viij. col. ff. de re iud. sed cōtrarium te
nuit Inn. in. c. j de plus peti. et Spe. in eo. ti. §. j. in. versi. l. per
Bal. in. l. ab executione. C. quorum appe. non reci. in. j. col. in a
ver. quid si iudex excedit, et Jo. de imo. in. d. l. ita stipulat⁹ de. fi. et pro ista opin. facit multum tex. in. d. c. j. de plus peti. vbi tex. largius loquitur, ɔ tex. in. d. §. pen. in. versi. pactionis, vel
oblōnis insti. de excep. et istam opi. seqf Jo. fab. in. d. §. pe. et ēt a
b bal. in. d. c. j. de plus pet. quādo equior, et ēt pbabilior vf opi. bar. p rōnes suas per quas patere vf rīsum ad. c. j. et hoc suffi ciat pro ista conclusione circa limitatiōē istā, qz lōgū eēt om

sigillatim recensere. Item limita vltra docto. hic. d. §. pe. non hēe locum in fisco agente ante diem pp necessitatem publicā, qz h impune facere pōt, et reus cōdēnabif añ diē ad soluendū deducto tñ interusurio medij tps tex. est bene no. cum gl. in. l. j. C. de condi. ex leg. et ibi illō tex. ad h ppositum nrm ponde
10 rat bal. ℂ † Item intellige et bene no. qp ibi duplicaf tps agen ti añ tps debitum non duplicaf totū tps habito respectu ad di em ɔctus, sed solū duplicaf tps, qp tunc supererat, quando ce pi agere, vt pbat tex. valde no. in. l. am dānum. § quis, et illum tex. ibi ad h ponderat Bar. ff. de pe. et ēt bald. hic q ēt pro hoc alle. id qp hf in. l. si mādauero tibi. la. ij. in prin. ff. mā. et idem tz Pau. de ca. et Ro. h, et Bal. in. l. j. C. de cōdi. ex le. et bal. in. l. qp si in diem, in prin. alias est in. § item si a debitore, et in. l. pre cedēti ff. de peti. her. et imo. ff. d. l. si ita stipulatus in antepe. co. de ve. ob. sed Jo. fa. in. d. § pe. ibi dū text. dicit quas ipse actor impulerit, ad illum tex. tñ qp illud pcederet, qñ statim post ɔ
11 ctū agere ceperit. ℂ † Item p istam. l. dicit Pau. de cast. hic posse decidi no. q. vez, qp si cōpromisi tecū de iure, et de facto du rante cōpromissio non possum te coram iudice conuenire, et si
c cōueniam posses mihi obijcere depēdētia cōpromissi, qz oblō qua mihi teneris poterat tolli p sniam arbitrox sire absolue rēt, et hoc intelligit vez, qñ ex forma statutorū snia arbitrorum hēt efficaciam, et mereref executionē, sicut snia iudicis agen do, et excipiendo, et sic si arbiter te absolueret hēs exceptionez rei iudicate, secus si tale statutum nō vigeret, qz snia arbitri nō hz in se efficaciā, nec parit actionē, nec exceptionē paratus es soluere penā vñ tūc si facto cōpromisso te ɔuenio in iudicio co ram iudice soluif cōpromissum, et cōmittif pena. l. si quis rē. ff. de arbi. subdit, tñ hoc vltimū nō pcedere, si cōpromissum fcm̄ fue it post lit. cōte. corā iudice, qz tūc nō solueref cōpromissum, nisi si lata snia a iudice, ita dicit tenere bar. in. l. q fidē. ff. de trāsa. fz aduerte, qz dū bar. ibi distinguit añ lit. ɔte. df post loquif de cō promissio facto in arbitratorē, qp est trāsactio, et ibi dicit Ang. clare eē diām ɔtū ad h inter cōpromissum fcm̄ in arbitrum, et
d fcm̄ in arbitratorem quā diām facit ēt bal. in. l. eos. § appostolos. i fi. C. de ap. et. d. l. si si quis rē, et tangif per ro. in. l. ij. in. xlix. col. ff. de re iud. et p Pa. de ca. in. d. l. q fidē, vbi ait dicit ɔ dī
12 cat h, et certe h ipse non vf bene loq, † qz nō est vez, qp a snia ar bitri nō orif actio neqz exceptio, imo orif, et oriri spaf, qñ a snia arbitri eē. sine pena tacite, et expsse nō reclamaref, et in alijs ca sibus de quibus le. et no. in. l. cum antea, et in. l. ne in arbitris. C. de arb. et not. in. l. ij. ff. de arb. et sic in casibus illis quo ad istud propositum esset eadem rō que est, qñ p statutum snia arbitri produceret actionem, seu haberet executionem, sicut snia iudi cis, vñ articulus iste reqrit alteriorē indaginē, et qz p alios nō tangitur h remitto pro nunc ad ea que traduntur in dictis lo
13 cis. ℂ † Vlt. dicit Bar. qp fm aliquos ista lex hēt locum ho die, nisi sit expresse actum, qp noueť pma oblō, et fateť bar. h eē verū quo ad nouationem ipso iure inducēdam, sed quo ad effe ctū quo agif h. s. qp ope exceptionis repellaf volēs exigere ex prima oblōne dicit, qp erit idē hodie, qd olim, qz in casibus olī ipso iure fiebat nouatio, fit hodie ope exceptiōis p no. in. l. ij. ff. de noua. et idē tz ang. h idē, et bal. h alia rōne. s. qz in delega tione nō hz locū tex. in. d. l. fi. itē qz tacite vf eē actū, qp fiat no uatio, iō sufficere dz qp saltē ope exceptionis noueť, vt no. in. l. pe. ff. de pro. stip. sed de h articu dixi in. l. q vsufructū. ff. de ob. ia h nō tāgam, et subdit, qp ista nō vf proprie delegatio, vt dixi in l. si me, et titium. ff. eo. et ēt de mēte Gui. de cu. et Barto. hic iū ctis notatis per Bar. et alios in. l. delegare. ff. de noua. circa in tellectum. d. l. fi. C. de noua.

e
Cum ad presens.

a Condō de p̄terito vel de p̄nti non suspēdit, secus in cōdōne de futuro. h. d. cū duobus. ll. seq. ℂ In tex. ibi si vera sit ec. si aūt sit falsa, dic vt in. l. cū in scōo. ff. de iniu. testa. et singulariter in. l. si meum. ff. de her. insti. et ibi gl. ij. quā bal. dicit nō eē alibi ad co gnoscendū, qñ ɔdō dicaf eē falsa, et qñ impossibilis, et in dictis locis hēs, q̄ sit dīa quo ad effectū, et inter vnā, et aliā tradif ple
a ne p Bar. in. l. j. in. j. co. ff. de condi. insti. ℂ † No. fm Barto. qp stipso hñs conditionem nō requirit aliā cām, et h ēt alleg. l. a titio. ff. de ver. ob. et ibi ēt Bar. ad hoc alle. mihi a titio bene facit tex. āl. proxi. in ver. cū cōdōnis fm Bald. in. l. hoc iure.
2 §. fi. de dona. ℂ † No. qp cōdō que non est de futuro nō est p prie conditio, vt hic, et. l. si ita stipulatus fuero hanc summā. ff. de ver. ob. et no. per glo. et barto. in. l. si sic. §. j. ff. de leg. et per bald. in. l. j. in. j. co. ff. de condi. et demon.

SVMMARIVM

1 Vsura appellatur poena.
2 Verbum conuenit redactum in scriptura non importat stipulationem, sed pactum.
3 Verbum spopondit importat stipulationem.
4 Verbum placuit importat pactum, & non stipulaonem.
5 Solutio quando debet fieri in pluribus terminis, potest fieri in fine cuiuslibet termini.
6 Prorogatio termini intelligitur facta cum suis qualitatibus.
7 Vsuras an teneatur soluere quis pro tempore prorogato.
8 Accessorium non potest prius peti quã principale.
9 Debitor tutus exceptione non est in mora si non soluat.
10 Vsure multis modis ueniunt, & peti possunt.
11 Legere ordinariè an possit habens administrationem, & iurisditionem in ciuitate.
12 Ars legendi est doctrinalis, & non mercimonialis.
13 Officiis pluribus an & quando possit quis uti.
14 Illorum de domo appellatione ueniunt et castaldi, & factores.
15 Dictio rectè quid importat.
16 Clausula ex tunc, prout ex nunc, & ex nunc, pout ex tũc, quid denotat.
17 Pactum appositum iuxta contractum stricti iuris uestitur coherentia contractus.
18 Pactum purum si sit factum de alia re quã de illa de qua facta ẽ stipulatio an uestiatur.

LEcta. Pactũ appositũ iuxta stipulõnẽ prorogat diẽ stipulõnis, & informat ipsaz stipulõnẽ, ac impedit ante diẽ prorogatam morã & vsurarũ oblõnẽ cõmitti ẽt pctũ ad exceptionẽ tm̃ pficeret, nisi noiatim actũ sit vt pecunia suo die non soluta ex die stipulationis, & sic ẽt p tpe quo non fuit in mora peterent vsure b.d. Diuidit in.vj. pmo ponit thema vsq3 ibi qũsitũ ibi, secũdo elicit qd vsq3 ibi dicebã, ibi tertio ponit rñsio paul. auctoris huius.l.vsq3 ibi pctũ vero, ibi quarto referunt q̃dã q̃ in ↄ̃rium allegabant vsq3 ibi, sed cũ sortis ibi. quinto ponit rñsio Pa. ad obiecta vsq3 ibi, sed, & si quantitas. Sexto ponit casus quo saluari possit snia aduersariorũ pa. ¶ Itẽ tex. ibi denarios centesimos denarios singulos &c.i.vnum denariũ noie vsurar pro quolibet centenario denariorum sortis. ¶ In text. ibi quesitum est tex. colligit, q principale dubium erat an p tota sorte deberent currere vsure post proximas calẽdas ad rõnem vnius p cẽtenario singulis.xxv.diebus vt in scda stipulone fuerat actũ, an vero solũ primo mense finito quo tpe ex vltimo pacto si erant reddendi trecẽti denarij de quantitate sortis incipient currere vsure solũ p illis trecentis ad rõnem vnius p centenario singulis.xxv.diebus sequntris post dictũ primũ mensem, & sic ẽt de 2o mense pro quo alij trecenti denarij de q̃titate sortis reddendi erãt, & ita successiue de alijs. rñdet per Pa. iuriscõsultũ p ista vlt.pte, q2 pctũ inest stipulõni tanq̃ pars eius sicut dat ei formã cũ fuerit incõtinenti appositũ. ¶ In text. ibi finito mẽse prio prime pensionis vsuras currere &c.s.p.o singulis.xxv.diebus postea sequntris dãdo vnũ pro cẽtenario virtute scde stipulõnis in qua cautũ erat dari post ips more pro singulis.xxv.diebus vnũ pro cẽturio, & in tertio pacto nihil erat cõuentũ de vsuris, & ita ẽt intelligunt gl. hic maxime gl. in v̄si.
a tractũ, & recte qcqd dixerit hic Sal. aliter sentiens, & inaduertẽter loquitur in tex. ibi pctũ arguebãt isti ↄ̃ Pa. dicẽtes, q pactũ tertiũ erat adiec.ũ super sorte tm̃, ergo non dz operari q̃ ad vsuras in stipulone deductas quo minus debeãt ex die adiecto in stipulone, q2 pctũ sup vna re adiectũ nõ extendit ad aliã. l.si vnus.§.añ oia.ff.de pact.2o adducebãt, q2 pctũ est minus validũ, q̃ stipulo cũ nõ pducat nisi exceptionẽ, & dz posset talẽ stipulone tollere diẽ ergo tolli vsure fm̃ cõtenta in stipulatiõe, & h vsq3 ad v̄.sz cũ sortis ibi rñdet p Pau. ad obiecta prio ad primũ q2 pctũ super principali q̃uis nõ operat sup alio eque pncipali, tñ sup accessorio.i.vsuris operari dz, q2 rstur accessorium a principali. Ad 2m vero rñdet, q imo pctũ operatur vltra productionẽ exceptionis, & posito q aliud nõ operat tñ ex tali pductione exceptionis resultat, q nõ ẽ in mora ille, q tutus ẽ exceptione, ergo nõ põt ↄ̃ eũ cõmitti oblo vsurarũ, q̃ veniũt ex mora ¶ In tex. ibi, sz si q̃titatẽ, hic Pau. actor legis oñdit, qd illud qd aduersarij sui dixerant.ff.in versi. pctũ, & ibi atq3 ti id noiatim fuisset expressum &c. nõ pcedit, nisi qñ illud eẽt expressum, op3.n.q exprimat in stipulone q vsure debeant

ẽt pro tempore quo non fuerit in mora ad h, vt pro illo tempore veniãt, vnde si dictũ fuisset promitto soluere vsq3 ad annũ cẽtum, & si non soluero promitto soluere vsuras ad ratiõnẽ vnius solidi pro singulo mense dicti anni debebunt vsure p oibus mẽsibus dicti anni lz non fuerit in mora, nisi finito anno.l. qui h anno.ff.de ver.ob. Et adducit h sisse de eo, qui stipulatus est fundũ sub cõdne puta si nauis ex asia venerit hoc acto, q impleta condõne stipulanti darent ẽt fructus medio tpe pcepti, & h
c sufficiant pro clara casus positione. ¶ † No. ibi pene noie, qd vsura appellat pena, vt hic, & l. qui sine.ff.de neg.ge. & que sit dria inter vnam & aliã, vide p Bar. in.l.cũ stipulãti.ff.de verb. ob. & planius per eum in.d.l.fine, & dicit Ang. hic p istũ tex. q si statutũ prohiberet exigi penã adiectã dationi q̃titatis, ita ẽt intelligeret prohibere vsurã ¶ Scdo no. ex v̄. dicebã, qd pacta incõtinenti apposita iuxta ↄ̃ctũ nominatũ ẽt stricti iuris dicunt in esse ↄ̃ctui seu pars ↄ̃ctus, & perinde est ac si deductũ in pacto fuisset id q fuit in stipulone deductũ, vt hic, & l. petens .C. de pac. fm. iij. lec. glo. ibi magis cõiter approbatã, & iõ dat actio ex stipulatiõe ad id q in pacto deuenit, vt hic in ver. sti-
2 pulatus, & declarabitur super gl. in ver. tractum. ¶ † Tertio not. ex eo. tex. iuncto ver. ↄ̃uenit, & iuncto principio huius.l. in ver. scripsi, q verbũ cõuenit ẽt redactũ in scriptura nõ importat stipulationez, sed pactum tm̃, lz aliud sit in vers. premitto.§. si scriptũ. insti. de inu. stip. & ita tz Bar. & Ang. hic Bal. tñ in l.j.C. de vsu. quẽ simpliciter refert, & sequi vr Pa. de ca. h dixit nõ eẽ driam inter verbum promisit, & verbum cõuenit, qd ẽ aptum importare stipulonem sicut verbum promisit, sed hoc nõ importat, q2 ẽ adiectum circa actum odiosum.i. circa pmissionem vsurarũ, & ita esset in versi. promitit vt. d.l.j.C. de vsu. sed Saly. in.d.l.j.h reprehendit, q2 hoc est ↄ̃ illã legẽ in verbo lz a ↄ̃rio sensu vbi pbari vr q si verbũ promitto fuisset redactũ i scriptura ẽt circa pmissionẽ vsurarũ intelligeret p stipulonẽ, & ita tz ẽt Ro. in.l. sciendum, in.viij.col.ff. de v̄b. ob. alle.l.j.§. pe.ff. de ver. bo. ob. preterea vt ẽt sentit ipsemet Rom. hic iste. tex. non loquit de conuentione odiosa nam ista conuentio solũ cõtinebat modũ soluende sortis esse debebat potius ad diminuendam prestationem vsurarũ, q̃ ad inducẽdã. Ful. hic dicit, q iste tex. non probat opi. Bar. q2 rõ quare hoc verbũ conuenit nõ importat stipulonem est, q2 in alijs vicinis cõuentiõibus positis in eadẽ scriptura, qñ partes voluerũt stipulari adiecerunt verbum stipulatus. ¶ Sed in ista tertia conuentione nõ, & subdit nõ esse bonam rationẽ Bar. dicentis, q verbũ ↄ̃uenit est generalissimũ ad oẽm cõuentionem tacitã vel expressam alle.l. labeo, & l. cõuentionem, & qd ibi no.ff. de pac. Ideo stiplo nõ presumitur, seu nõ denotat p tale verbũ, lz verbũ promisit non est ita latum.l. sciendum.§. dcm̃.ff. de edil. edic. ¶ Naz in ↄ̃rium facit, q2 verbũ promisit ad nudã pactionẽ refert, vt in.d. §. dictum, & pactio põt esse expressa, & tacita. d.l. labeo, quinimo verbum promisit vr generalius, q2 refert ad pollicitationẽ, q̃ est vnius, vt in palle.§ dcm̃ est, sed v̄bũ ↄ̃uenit necessario refert ad pactionem, & cõuentionẽ que est consensus duorũ.l. j.ff. de pac. & huic rationi adheret ẽt Pan. de ca. hic tñ Fulg. subdit, q alia rõne posset iuuari opi. Bar. q2 verbũ conuenit notat actum plurium simultaneũ sine ordine qd est ↄ̃ naturam stipulonis, que desiderat ordinem interrogationis precedentis, & rñsionis sequẽtis.l. iurisgentiũ.§. q fere.ff. de pac.l. stipulonũ
a alie.§ stiplo.ff. de ver. ob. verbũ promisit [a] denotat tantũmodo actum vnius.s. promissoris principalr ex presumptiõe iuris ac ẽt ex eo, quod est frequens, & verisimile presumit procedere voluntas creditoris, & ideo verbum promisit significat stiplonez vt res potius valeat, q̃ pereat, arg.l. quotiens in fi. de ver. ob. Ro. hic concludit, q si verbum conuenit, vel promisit, per se simplr ponit in scriptura importat stipulationem p.d.§ si scriptum, & d.l. titia.§. pe. q̃q3 talia verba adijciuntur in scriptura in qua sunt plura capitula, & in aliquibus fit mentio expressa ex stipulatione, in alijs vero simpliciter apponit verbum cõuenit, vel promisit, & tunc in dubio intelligitur pacto nudo, tex. est hic no. q2 verisimile est, q partes adiecissent verbũ stiplonis in isto sicut fecerunt in alijs si voluissent stipulari argu.c. ij. de transla. prela. licet ipse non alleget. Certe, nisi per istum tex. sustineatur opin. Bar. non videtur posse pro eo fieri fundamentum in alia ratione sua, nec etiaz in ratione adducta per Fulg. qui caret lege, & ratione, tamen per istum text. teneo cũ Barto. nec ob. quod hic in precedentibus cõuentionibus fuerit adiectum verbum conuenit importare stipulationem sicut importat verbum promitto, vt.d.§. si scriptus, & prout fatentur

a ¶ Promisit. adde videndũ Bal. ↄ̃sil. lxxij. & cccc xx ij. iij. li. ale. ↄ̃s. xlvj. li. ij. pan. d ca. ↄ̃s. lxxxj. vbi ponit quare, secus in teste pe. d aneb. cõsil. ccc xxxij. vbi soluit sup statuto verõe quo cauet, q ille qui pmisit vẽdet cõpelli tur ad faciẽdũ vẽditionẽ mõ testes dicebãt q titius pmisit vẽdere q̃rebat, an posset cogi venditor rñdit q nõ, q2 verbũ pmisit plarum a teste q̃ñtñcũq3 ṗlato dz itelligi p stipulationez.

Illi qui hũc tex. adducunt ꝯ Bart. nihil referre, ꝙ dixisset cõ-
uenit vel dixisset stipulatus ẽ cũ nihil referat qd ex qui pollen-
tibus fiat. l. si mr̃. C. de insti. ⁊ subſ. l. mulier in prin. ff. ad treb.
3 ¶ † Querit ẽt Ro. hic quid de verbo spopondit, ᵃ ⁊ remit-
4 tit se ad. l. j. cũ gl. C. de suffa. † ⁊ similiter quid de verbo placu-
a it, ⁊ dicit, ꝙ importat pactum non stipulationem alle. tex. cum
gl. in fi. in. l. que fortuitis. C. de pi. ac. facit ſm eum. l. diuisiõis
placitũ. ff. de pac. reliqua quo ad verbũ ꝓmitto dixi in. l. scien-
dum de ver. ob. vbi de veritate huius singularis limitatiõis ꝗ
circa hoc dedit Bal. in. l. sicut. C. de act. ⁊ ob. ¶ Quarto no.
ex eo. tex. ꝙ qñ solutioni certe quãtitatis adijciunꭍ plures termi
ni solutio fieri dꝫ in fi. cuiuslibet termini nõ aũt in prin. qꝛ fuit
adiecta ista dilatio fauore debitoris, lꝫ aliud eẽt, qñ esset adie-
cta dilatio fauore creditoris, vt est in oblõne annua in qua ips-
adijcereꭍ cã multiplicande oblõnis, ⁊ sic fauore creditoris. l. ij.
C. qñ di. leg. ce. de quo plene p Bar ⁊ alios in. l. q h anno. ff. d
verb. ob. cum cõcor. ⁊ addi. quas ibi dedi. ¶ † Quinto no. ex
5 eo. tex. ꝙ prorogatio termini intelligiꭍ facta cũ suis qualitati-
b bus, ᵇ ⁊ sic ꝙ post finẽ termini debeãtur vsure sicut post primũ
terminũ veniebãt ꝑstande, ⁊ ad hoc faciũt no. p Inn. in. c. ꝑte-
rea. ei. ij. de sp. ⁊ p bar. in. l. j. §. ⁊ post opis. ff. de no. ope. nũ. dũ
ibi dicit, qꝛ ꝓrogatio termini hũni intelligiꭍ facta cũ qualitati-
bus ipsius primi termini hũni, ⁊ no. ẽt bal. in. l. acceptã, in. xvij.
6 q. C. de vsu. ⁊ in. l. vnica, in. x q. C. de his que pen. no. † dicit ẽt
Pau. de cast. h circa medium corrigendo id ꝙ prius dixerat
ꝙ putat istud esse verũ, qñ pctũ ꝓrogationis fuit factum incõ
tinenti ꝓut fuit hic, qꝛ tunc stiplõ vsurarum proxime precedẽs
intelligiꭍ repetita in pacto, vt hr̃ in ira ibi dum dicit, ꝙ si tar-
dius soluta eẽ vsuras adiecisset ⁊c. secus si ex internallo, ⁊ iõ qꝛ
tunc transacto termino stiplõnis non erit cõmissa stiplõ vsura
rũ pro tota sorte postꝗ ab illo termino fuerit recessũ p pctũ.
Et ẽt non cõmitteꭍ pena postea finito tpe statuto in pacto post
ꝗ pacto nõ cẽseꭍ facta dicta repetitio. all. ar. in. l. cũ plures. §.
lege deã in fi. ff. loc. ⁊. l. valerianus. ff. de ꝑe. sti. nec ad h ob. ſm
eum. l. celsus. §. j. ff. de arb. qꝛ ibi reus fuit excusatus ex iusta cã
impedimenti a soluendo in termino vñ excusatio nõ extẽditur
ad penam quo minus cõmittaꭍ si postea non soluaꭍ, qꝛ non est
qd creditori imputeꭍ, sed h excusaꭍ virtute pacti, vñ est qd credi
tori imputeꭍ quare stiplõnẽ vsuraꝝ nõ recipit ꝫ istã distin. dꝫ
intelligi id ꝙ no. Inn. in. c. ꝑterea, ⁊ bar. in. d. § ⁊ post opis, ⁊
ꝙ istud est subtile, ⁊ speculatiuũ, ⁊ ꝙ ista putat falsus delibera-
tione alterius melius sentientis hãc suã limitationẽ nullo mõ
puto veram, ⁊ est ꝯ oia iura vicentia, ꝙ ꝓrogatio intelligiꭍ factã
cum oibus suis qualitatibus. l. labeo, alias incipit: si arbiter. §.
j. ff. de arb. ⁊. l. legẽ, ⁊ ibi põderat bal. ad ꝓpositũ. C. loc. ⁊. l. cũ
si pulatus sum mihi a proculo. ff. de ver. ob. ⁊ ibi h in proposito
nr̃o tenuit ipsemet Pau. de ca. facit. l. si manẽte. ff. de pcs. ⁊ ꝙ
voluit gl. no. in. l. emilius in ꝟ. restitui, ibi dũ gl. dicit quo trã
facto ⁊c. ff. de minor. in quibus locis apparet h esse verum ẽt si
ex internallo, ⁊ ita ẽt loquitur Bar. in. d. §. ⁊ post operis, ⁊ bal.
in locis. ꝗ all. ⁊ rñdet Bal. in. d. l. acceptã. ad. d. §. j. dic qd ibi
nõ fuit ꝓrogatio sed alteratio in stiplõis ꝯtractus. Et si vera esset opi.
Pau. de ca. h sequereꭍ ꝙ p pactum fcm̃ ex internallo tollere
tur stiplõ ẽt quo ad id de quo nõ fuit cautũ in pacto, ꝙ esse non
dꝫ, qꝛ taltẽ tanꝗ omissum ꝓmisso hr̃i, ⁊ remanere sub virtu
te ꝑcedentis stiplõnis. l. si extraneus de ꝯdi. ob cãm facit. l. fi.
7 C. de no. ¶ † Addit ⁊ vnũ Pa. de ca. h añ mediũ circa h, ꝙ
si vsure nõ deberenꭍ pp morã, vt si mutuaui tibi cẽtũ ad. x. an. ⁊
ꝓmisisti vsuras p quo. libet mẽse quousqꝫ sortẽ retineres penes
te durãte dicto tpe, ⁊ postea ꝓrogaui tibi dcm̃ decẽniũ in vlti.
voluntatẽ si tenueris post decẽniũ ex ꝓrogatione sortẽ an pos
sit hrẽs mens a te petere vsuras, ⁊ dicit ꝙ nõ alle. gl. no. in. l. nõ
solũ ia. ij. §. põt in ꝟ. aduersus testm̃. ff. de li. leg. ⁊ ponit bart. in
ꝑn. huius. l. ⁊ hoc est fauore vltime voluntatis ſm eum. Iõ secꝰ
putat eẽ in ꝓrogatione inter viuos cũ distinctione tñ ꝗ. ſ. re-
tuli, ⁊ no. qꝛ gl. in. d. l. nõ solũ, ⁊ ꝙ ibi bar. facit pro illa opi. quã
tenuit. ff. s. ꝙ si ex internallo facta eẽt ꝓrogatio hẽat locũ iste
tex. quo ad vsuras, qꝛ alias nõ esset aliquid spãle in vlti. volun-
tate. ¶ Sexto no. in ꝟ. sed cuꝫ sortis, ꝙ vsure veniũt rõne mo
8 re in dubio, nisi aliõ spãliter actũ sit. ¶ † Septimo no. nõ pos-
se peti accessorium petitꝗ principale, ⁊ qd pctũ fcm̃ sup prin-
cipali operatur in accessorio, seu ꝯtui, ⁊ ita intrat rẽa posita l
l. si vnus. §. añ omnia. ff. de pac. facit ad hoc. l. ⁊ heredi. §. fi. ep.
9 tit. ⁊. l. soluitur. §. fi. ff. quib mod. pig. vel hypo. solu. ¶ † Octa-
uo ibi non. n ⁊c. no. ꝙ ille qui est tutus exceptiõe nõ incidit in
moram si non soluat, ⁊ ideo quantum ad moram incurrendam
non refert, an sit tutus ipso iure, an ope exceptionis, facit. l. ni-
hil interest. ff. de re. in. ⁊ ꝙ habeꭍ in. l. si non sortem. §. indebitum
10 ff. de ꝯdi. inde. † vbi dꝫ esse indebitum illud ꝙ petitur si aduer-
sus illud exceptio cõpetebat. ¶ Vlti. no. ꝙ vsure qñqꝫ debenꭍ
ẽt pro tẽpore quo reus non fuit in mora si ita actum fuit, varijs
ergo modis veniunt vsure, nam qñqꝫ veniunt ex mora sine sti-
plõne, vt in ꝯtribus bonefidei. l. mora. §. in bonefidei. ff. de vsu-
ris non sic in ꝯtribus stricti iuris. l. j. C. de ꝯdit. inde. qñqꝫ ve-
niũt ex mora pp stiplõnẽ. i. qꝛ si non eẽt stipulatus non veniret
ita loquiꭍ h cir. medium, qñqꝫ veniunt ex stiplõne pp morã,
vt in casu posito hic in fi. qñqꝫ veniunt ex stiplõne pp stiplõnẽ
tm̃ absqꝫ mora. l. item qꝛ. §. fi. ff. de pac. l. j. ⁊ qd ibi no. C. de in.
11 ⁊ hãc dist. tradit Cy. h plenius ceteris. ¶ † In gl. i. ibi in sco-
lis ⁊c. facit h gl. iuncto text. ſm Gui. de cu. h ꝙ hñs admini-
strationem iurisditionis in ciuitate possit legere ordinarie.
¶ Tñ dicit Gui. se putare h esse prohibendũ, qꝛ pp auctori-
tatem suam scolares ad se traheret, ⁊ alijs preiudicium faceret
alle. ad h in ar. l. j. C. de cõtr. iud. me. ⁊. l. iij. C. de comer. ⁊ mer
ca. ¶ Et iõ dicit, ꝙ tenenda erit scda expositio glo. h exponẽ-
tis in aditorio. i. in palatio, vt in. § si vero iudex in auc. de iu.
col. iiij. bar. h ad fi. ẽt inclinat in opi. ꝙ non possit legere p. l.
ꝗsquis. C. de postu. ⁊. l. nemo. C. de off. asse. bal. h in tect anti. ⁊
transit cum Gui. de cu. Alb. de ro. hic refert Gui. de cu. hic te
nere, ꝙ tunc demum prohibeaꭍ legere, qñ pp ꝑtiã suã attra-
heret scolares in preiudicium aliorum, ⁊ cũ hoc hoc transit ip
se tñ in le. mea Gui. de cu. dicit ꝓut prius retuli, ⁊ ita ẽt refert
cũ bal. hic in le. anti. tenere prout ꝑmo dixi Saly. h mẽtiones
facit de opi. Bar. ⁊ dicit, ꝙ iura alle p eũ nõ ꝓbãt, qꝛ in casu
nr̃o isti actus nõ erant repugnantes in diuersis horis, sed in. ll.
12 all. h per bar. sic, ⁊ iõ tꝫ ꝯ bar. nã ꝫ Sal. † ars ista legendi est
doctrinalis non mercimonialis, ⁊ p. h. d. rõ ob. l. ꝓsidis. ff. eo.
alle. ẽt aliques alias rões satis debiles, vt mihi vr̃ iõ nõ refe-
13 ro, ⁊ cũ opi. sua. cõcor. Ful. h, ⁊ ẽt ro. h. ¶ † Qui p hoc addu-
cit, ꝙ qs potest vti duobus officijs ad inuicẽ cõpatientibꝰ. l. cõ-
perimus. C. de ꝓxi. sac. scri. li. xij. ⁊ ꝙ ille qui gerit magistratũ
pt ꝯhere ꝓ vtilitate publica, vt nota. in. d. l. ꝓsidis, ⁊ iste q exer
citat artẽ legendi dr̃ facere actũ vtilẽ reipublice cuius interest
viros doctos hr̃e vt in ꝓhe. institu. in fi. Puto concludi pos-
se, ꝙ si ex vtroqꝫ offõ habiturus est stipendia nõ pt admitti ad
vtrũqꝫ. l. is q neqꝫ. C. qui mili. nõ pos. lib. xij. quã leges ad hoc
no. alle. Iac. de bel. in ꝓhe. C. in. § iõ, ꝫ si ex vtroqꝫ non est ha-
c biturus stipendiũ distinguꭍ, an vnũ p aliud impediaꭍ, ᶜ vel nõ
l. hac pte. C. de ꝓxi. sac. scri. iuncta. l. maior. C. de digni. lib. xij.
⁊ no. Bar. in. l. si cõsul. ff. de ado. ⁊ p no. in. c. ex literis de ꝓb.
cũ si. ⁊ ad istã cõclõnẽ facit, qꝛ videmus ꝙ doc. legẽtes exercẽt
ẽt iurisditionẽ in scolares, vt i ꝓhe. ff. oꝝ. § pe. alias fi. ⁊ in auc.
habita. C. ne fil. pro pa. ¶ In gl. in ver. de domo ⁊c. not. hanc
gl. ꝫ ang. qꝛ ex ea habes, ꝙ si qs ꝯtiteꭍ a certo fattico certam
pecuniã habuisse ꝓbari vr̃ ꝙ habuit a magistro fattici vel a ca-
14 staldo eius. ¶ † Ex hac gl. ẽt colligit ro. h, ꝙ appl̃õne illorum
d de domo ᵈ veniunt ẽt castaldi, ⁊ factores, ꝙ dicit esse vtile si cõ-
cessum sit ꝑuilegiũ illis qui sunt de tali domo. Pro quo dicit
vidẽdũ id ꝙ hr̃ in auc. qua i prouincia. C. vbi de cri. agi ops, ⁊
in. l. j. C. si quacunqꝫ ꝑdi. po. ⁊ in. l. j. in prin. ff. ad sil. posset ẽt ex
e poni de domo ᵉ. i. de substãtia seu p̃rimonio, vt accipiꭍ in. l. dif
famari. C. de inge. ⁊ ma. ⁊ in. l. j. C. ne lice. po. ſm alb. de ro. h tñ
15 qꝛ nõ est mã nr̃a non putaui vtile esse hic tangere. ¶ † In glo.
in ver, proba. ibi recte dari ⁊c. Bar. dicit, ꝙ glo. accipit dcm̃
recte vt denotat solẽnitatez circa sol. tñ h ſm eũ est iproprie, qꝛ
ꝓprie denotat cãm seu iustitiã, vt no. in. l. ij. ff. de inof. test. ⁊ i. l.
sed si. l. §. scire, in ver. recte. ff. de pe. he. p ꝙ infert, ꝙ consultor
cui fuit cõmissum, vt ꝯsuleret, an ticius eẽt rite captus non cẽ-
seꭍ habuisse ꝑtatẽ ꝯsulendi, ꝙ captura nõ teneret, eo qꝛ titius
captus fuerat die feriata, ⁊ sic nõ rite neqꝫ solẽniter. l. nõ puta-
uit. §. nõ quia, ⁊ ꝙ ibi no. bar. ff. de ꝯtra. ⁊ no gl. ⁊ doct. in. l. iuste
ff. de ac. pos. ⁊ cũ bar. trãseunt hic bal. ⁊ ang. qꝛ ꝯsultor non dꝫ
egredi cõmissionẽ ar. l. qui p salutẽ. ff. de iure iu. facit. l. diligen-
ter in ꝑn. ff. mã. ꝫ Rica. de sal. quẽ refert, ⁊ sequiꭍ Bar. de saly.
h dicit ꝯsultorẽ debuisse ꝯsulere ẽt an captus fuerit cõgruo lo
co, ⁊ tpe p istã gl. ⁊ alr̃ nõ rñdet ad ꝯsiũm. Ful. ẽt hic idẽ tꝫ vo-
lẽs ꝯsultores debuisse ꝯsulere sup vtroqꝫ, qꝛ iuriscõsulti ꝓmis-
f cue vtunꭍ his vocabulis recte ᶠ ⁊ rite, vt h ⁊ in. li. ff. alle. ⁊ ẽt qꝛ li
tes sunt abbreuiãde. l. ꝓperandũ. in ꝑn. C. de iud. ⁊. c. fi. de do.
⁊ cõtu. subdit ẽt ꝗãũ ad istã gl. ꝙ sibi vr̃ locũ ⁊ tps destinatuꝫ
solutioni esse partem substantialem stiplõnis, vt. l. j. § diem. ff.
de eden, vñ plus, ⁊ minus dr̃ loco ⁊ tpe insti. d ac. l plꝰ ⁊ is isti
non

a ¶ Spopondit vide tex. in. l. sciendum. §. edictũ. ff. d edi. vbi h ꝟ hũ imponet stiplõnem.

b ¶ Qualitatꭍ hꝰ addõ, ꝙ h ẽt voluit Bald. ꝯsi. ccclxiiij. iij. li. lira, m ꝑdcã nõ hic locus, vbi in ꝑmo termino eẽt appositũ iutm, ⁊ in ꝓrogatiõe nõ, qꝛ iutm nõ intelligereꭍ repetitũ eẽt si in ꝓrogatiõe eẽt icã mẽtio d qlitatibus, ⁊ primi termini ꝯdõne ⁊c. ⁊ qd dr̃ ꝙ ꝓrogatio intelliꭍ facta cuꝫ suis qlitatibus ẽ vel qñ esset eiusdẽ forme, ⁊ nãe, aliꝰ secꝰ ſm bal. vbi. ſ.

c ¶ Impediatur ꝫ si sit statutũ, ꝙ ꝓhibet ne doctores salariati aduocẽt, vl' alleget si ꝯ faciant qliter puniantꭍ bal. in. l. plꝫ. C. d epi. ⁊ cle. dr̃, ꝙ dñt ꝓponi amicitia, ⁊ ꝑuari salario illiꝰ ãni, ⁊ ita seqꭍ iud. ro. singula. suis.

d ¶ Domo p h voluit D. d. consi. xi.

e ¶ De domo ⁊ adde, ꝙ domus sumiꭍ multis modis in iure vide p Pe. cor. i ꝯsi. cxcviij. iiij. volu. incip. in ꝓposita, ⁊ in ꝯ. lviij. in. j. vo. incip. ꝓ decisi. ⁊ in ꝯsi. ccxvj. in ij. vol. vbi vide as plꝰes ꝯcord. Thom. dipl.

f ¶ Recte d h p bal. ꝯsi. xxviij. iiij. lib.

non dicant ista fuit opi. Ja. but. hic in prin. h volentis per istas
gl. & eu sequi Alb. de ro. h non recedo tñ ab opi. Bar. hic, & se-
quacium pro qua et addo gl. in. l. dubiu. in ver. recte. C. de repu.
& idē no. Ang. in. l. j. §. j. ff. de edi. edi & ibi hz in tex. de dictione
recte de qua et vide tex. & gl. in. l. iii. in prin. & ibi p Bal. ff. de li.
& posth. & et qn ad istā gl. vr intellectu Bar. posse defendi h
mō. i. q intelligat gl. de loco & tpe non dico destinato soloni s
ɔtribus, q tps fuerat spāliter expressum in ɔtu, vt pz in tex.
vñ supuacuo intelligeremus illud esse repetitū, vel denotatū p
dictionē recte iō pōt dici q verbū recte intelligat de tpe con-
gruo puta q de die, & non de nocte soluat, q tps noctis nō est
ɔgruum ad soluēdum, vt est in gl. no. in. l. more. ff. d fer. ¶ Itē
pōt intelligi de loco ɔgruo. s. q nō sit inhonestus. l. si cū dies.
§. si arbiter. ff. de arbi & no. Bar. in. l. non solū. §. morte. in prin
ci. vlti. car. ff. de ope. no. nun. & hoc modo denotat solēnitatē cir
16 ca sol. ¶ † In gl. in ver. nunc de hac dictione, & qn in instro di-
ceret ex nunc pro ut ex nūc, & ex a nunc, prout ex tūc qd denotet i de
gi: hic aliqd Bal. & no. p gl. in cle. j. in ver. ex nunc. de ɔces. p-
ben. & Archid. Jo. and. in. c. dudū. de prebē. in. vj. & aliqd per
gl. & doc. in. l. j. C. de codi & ibi hēs aliquas addi. & ɔcor. h qs
ibi dixi. ¶ In ea. ibi finito primo mense pstet vsura &c. non tñ
statim, sed in singulis. xxv. diebus, vt dixi. ff. ¶ In ea. ibi ex q-
bus verbis et oblo ex scda stip. ɔbit &c. Ful. h dicit satis se du
bitare q ex his verbis amplius &c. sit vex q ɔbat scda stip. su
per sorte per. l. q his. ff. de ver. obl. non ob. q scda stip. ɔtineret
aliud. i. vsuras, & pro eo allego tex. cū gl. magis in pposito l. l.
scire debemus. in prin. in ver. in precedenti. ff. de v. obl. Ro. et
improbat gl. q ista verba eo amplius de qbus hic non sunt re-
petitiua sortis, sed tpis plixitatem denotāt quasi dictum fuerit
pmitto vsuras eo amplius quo post dciū tps sol nā quousq re
stituero sortē, doc. tñ simplr trāseunt cū gl. tñ istud non est inter
minis nře legis magni momēti, q et dato q scda stip. intellige
ret ɔtinere pmissionem sortis sufficit prima stip. pp cuius co-
herentiam pactum potuit assumere vestimētum sicut pp cohe
rentiam scde, vt hic p Bar. & oēs tenentes idē. ¶ In gl. in v.
numerus. in fi. gl. tñ h non aperit an ipso iure an ope excepti.
intelligat a prima oblone sortis esse recessum p pctū sed gl. j. in
ver. ipso iure. vr intelligere q ope exceptionis Bar hic intel
ligit istā gl. velle q ipso iure sit recessum a prima, tñ ipse tz q
sol. sit ope exceptionis, q pactum nudum in dubio non tollit sti
pulationē preceden. l. ite illa. §. fi. ff. de ɔstit. pec. itē q si prima
stip. tolleret non posset pctū informare actionē nascentē ex sti
pulone iuxta ea que no. h in gl. in ver. stiploni. & tñ et trāsit bal.
hic in lec. anti. Fulg. h tz esse vex q non tollat ipso iure prima
stiplo, seu non nouet, sed bene ipso iure pactum reformet ipsas
stip. per istū tex. in ver. dicebā, vbi dr q pactū operat, vt per-
inde sit ac si stiplo facta fuisset ad diē ɔtentā in pacto scdo per
ea que no. Bar. h sup. ij q. formata p gl. in vers. tractum. dum
Bar. alle. l. j. §. si qs simplr. ff. de ver. ob. & argumēta hic addu-
cta per Bar. non ob. huic opi. q vex est q non tollit actio, sz
dat ei forma in natiuitate, & silr non ob. d. l. item illa. q non tra
ctamus de tollēda actione iā nata, sed de dādo ei formā qn na-
scit, idem vr tenere Pau. de ca. hic, & hoc satis mihi plz p quo
bene facit. l. rogasti. §. si tibi. in ver. ipso iure. & id qd ibi p illuz
tex. dixi. ff. eo. hñ videret prima facie dōm q qnuis sit informa
ta ipso iure actio a pacto tñ si agat ante diem appositā in pcō
poterat mero iure agi & pcederet iudiciū nisi agens repellere
tur exceptione. l. j. in fi. ff. qn di. le. ce. & p no. p gl. in. l. ɔcerti cō
di. in prin. ff. eo. circa qd Fulg. h super gl. in ver. ipso iure. con
cludit q in casu huius. l. ex prima stipul. est nata oblo & actio
ante diem ad totā sortē, q eōis opi. est q ante diem sit nata ob
ligatio & actio, vt not. in. d. l. certi ɔdi. tñ adhuc vex est dicere
hm eū q ante diem agi non pōt ipso iure. s. ciuili, q agit. d. l.
j. in fi. & l. cedere diem. de ver. sig. vnde tunc iudex suppleret,
qn pactum appositum est ex interuallo tunc pactuz non elidit
actionē ipso iure. s. ciuili, sed iure pretorio apposita exceptione
l. creditori. de pac. & insti. de excep. §. tpales. & §. preterea. sed
Pau. de ca. h. c in fi. dicit q solum ad. ccc. nata est actio ex sti
pulatione, q reformata est ipso iure a pacto per istū tex. & hoc
mihi vr verius per. d. §. si tibi. in ver. ipso iure debere, q ibi di
xi, & adde que dicam super gl. in ver. tractum. que autē sit dōis
an informet ipso iure an ope exceptionis pz ex no. per Bar. h,
in antepen. col. dum alleg. no. per Inno. in. c. pastoralis. de ex-
cep. & veniet aliquid dōm. j. proxi. super glo. in ver. tractum.
¶ Queritur et iuxta predicta bar. hic quid est dicere pacta incō
tinenti apposita inesse quo ad reum, dic vt hic p eum, & p eum-

dem in. l. eum qui ita. de ver. ob. cum ɔcor. & addi. quas ibi de
17 di aliqd dicam super gl. seq. ¶ † In glo. in ver. stiploni. in pn.
gl. ɔcludit q pactum appositum iuxta ɔtum stricti iuris ve-
stit coherentia ɔtus adeo q nouā actionē prescrip. ver. parit
sicut pactū appositū iuxta ɔtū. l. in bonefidei. C. de pac. l. ij. C.
de pac inter emp. & et informat actionem ex ɔtu, vt dr ad id
qd deuenit in pacto sicut qn est appositum iuxta ɔtum bonefi
dei, vt in. d. §. qnimo. & cōiter tenet istud esse verum regir per
d. l. petens. hm. ij. lec. glo. magis approbatā pro hoc facit, q
eodem modo dz vestiri pactum coherentia ɔtus stricti iuris
sicut vestit coherentia traditionis. l. traditionibus. ff. de pact. &
l. legem. cum ibi no. C. de pac. & ibi declaraui vbi hoc tenui esse
vex et si non resultaret ɔtus innominatus habita relatione pacti
ad traditionem, & lz glo. ij. in. d. §. qnimo. alleget alia iura in cō
trarium. s. ad pbandū q pactū iuxta ɔtum stricti iuris nō in-
formet actionē tñ illa iura nihil faciunt, q in illis iuribus nulla
actio nata erat illi cuius in fauorē fiebat pactū merito non po-
terat actio ex ɔtu informari ad id qd ɔtinebat in pacto tñ quo
ad terminos huius. l. est maius dubium an informet actionem
& vestiat pactum adeo q pducat nouam actionē in quo bar. &
magis cōiter alij vīr tenere partez affirmatiuā. nec ob. hm eos
si diceret q pactum tunc vestit coherētia ɔtus qn appositus
pro eo ɔhente pro quo celebrat ɔtus secus aūt si est appositū
ɔ eum, ar. l. si tibi. C. loc. quasi iniquū esset q ɔtus celebratus
in fauorem ɔhentis vestiat pactum sibi odiosum, & preiudicia-
le. l. q fauore. C. de le. & firmat gl. ij. in. d. §. qnimo. & in. d. l. pe-
tēs. q Bar. post antiquos ad hrū. q pactū hic ɔtinebat duo.
s. sortem reddi & quolibet mēse reddi ar. l. celsus. §. j. ff. d arb. vñ
quatenus ɔtinebat sortē reddi ē in fauorē stipulātis, iō vestit, &
sic ɔcludit q. d. l. in bonefidei. suppleat p istā. l. & p. d. l. petens
vt hēat locū et in pcō apposito iuxta ɔtū stricti iu. sz Pau. d
ca. hic dt q gl. & doc. errarūt, & qd in terminis huius. l. nō po-
test informare actionem ex stiplone nec vestiri coherentia di-
cti ɔtus, adeo qd pariat actionem, q cum pactū hic oppona
tur pro reo & tractamus hic de danda actione ɔ reum non dz
posse pactum pro reo appositum cōcedere actionez actori seu
informare suā actionē. Itē q pactū tēdit ad destruendam sti-
pulationē ergo nō dz ab ea robur suscipere arg. c. ex eo. de re.
iur. in. vj. nec dz dici q pactū det robur stiploni cū tendat ad
oppositū preterea si informaret actio ex stiplone esset dicere q
actio ex ea cōpetens daret, vt sors soluat in pximis calendis &
et vt non soluat tota, sz singulis mensibus soluant trecēta, & ista
sunt ad inuicem repugnantia, & sic ɔcludit q non pducit actio
nem, nec veterem informat, sed reformat stiplones, vt detur hm
terminos appositos in pacto, & dicit hoc expresse velle tex. h,
dum dicit perinde acsi per singulos menses certā pecuniā &c.
facit et ad istam reformationez stiplonis id qd hr in. l. j. §. si qs
simplr. ver. sed cū adijcitur. ff. de ver. ob. & ibi no. doc. in. l. iuris
gentiū. §. adeo. ff. de pac. putarem q pactum informet actionez
ipso iure, vt dixi super glo. in versi. numerus. nam alias seque-
ret q pactum hic nihil aliud operet nisi productionem excep.
& alios effectus ex hoc venientes in ɔtiam cuius ɔrium vult
tex. hic in ver. sed cum sortis. ibi qnis diuersa snia obtinuerit,
preterea pactum dr informare actionem et qn diminuit vires
ipsius actionis, vt pz in. d. §. qnimo. ibi dū litera dicit ēt ex par
te actoris &c. in illa implicatiua et ɔiuncta gl. j. que hoc aper-
tius dicit ibi dum glo. dixit vt si feci pactum vsq ad annum nō
petere &c. & siue esset reformatus ɔtus stiplonis adeo q vltra
stiplonem pactum non censeret hoc esse. J. C. hic totam istam
ɔuentionem appellasset ɔuentionem sicut appellat in. d. §. cū
adijcit. cuius ɔrium vult iste tex. in ver. sed cum sortis. iō aūt in
d. §. cum adijcit. non dī pactum informare actionem ex stiplo-
ne, vel non vestiri coherentia stiplonis, q ante qz illud pactum
apponeret nulla erat stiplo valida pp diuersitatē interrogatio
nis & rñsionis, itez in. d. §. adeo. pctū illud erat ɔtus innoiatus
informās aliū ɔtum precedentem hic aūt erat merūz pactū
per qd qdem bene reformat seu informat actio ex ɔtu ipso iu-
re, vt dixi, & hñ facit. d. l. rogasti. §. si tibi. in ver. ipso iure. Quā
tum vero ad pducendā nouā actionē ex pacto in terminis hu-
ius. l. maior est dubitatio an ēto q non vr posse negari q pctū
ɔtinens q. ccc. soluant singulo mēse tendet ad in preiudiciū sti-
pulationis attenta forma stiplonis p qm pmissum erat totā sor-
tem dari in primis kalēdis, & sic videret non debere vestiri pa
ctum coherentia contractus celebrati in fauorez stipulantis, vt
dictum est, & ita tenebat Ro. hic, & pro ista opin. etiam faceret
snia vltramōtanoz tenētium q ex pacto apposito iuxta ɔtū s

a ¶ Ex nunc adde eundem ɔsi. lxxv. Pa. de ca. consilio lxxvj. Ludou. roma. consilio lxix.

b ¶ Vide Bartho. soci. in. l. iiij. §. j. ff. d ɔdi. & demon. & ibi Alex. in apostil. & Alexan. in. l. in sub stitutionē post prin. ff. de vulg. & pupi. & in. l. hmōi. in. ij. ff. d verbo. oblig. & ibi dixi in addi. Tho. dip.

mnẽ oriaṫ noua actio prescriptis ver. nisi qñ habita relatione
pacti ad ↄctuȝ resultat ↄctus innominatus ꝙ ↄdemnõ resultat h,
tñ istud vltimuȝ me non monet, qꝛ cõiter eoꝝ opi. damnaṫ per
doc. in. d. l. bonefidei. ⁊ in. d. l. petens. ⁊ in. l. ex placito. C. de re.
permu. ⁊ in. d. §. quinimo. ¶ Tñ sustinendo cõem opi. glo. ⁊ doct.
h possumus dicere veꝝ esse ꝙ qñ pactum tenderet ad ꝓducen
dam actionẽ ei qui p stipłonẽ ꝓmisit non dꝫ vestiri ↄ stipulato
rem, ⁊ ita loquunṫ iura alleg. in ↄtrium, sed si pactum tendit ad
ꝓducẽdam exceptioneȝ reo put est de natura cuiuslibet pacti
et non vestiri, ⁊ ẽt tenderet ad ꝓducendã actionẽ stipulatori, ⁊
tunc vestiaṫ ⁊ actionem stipulatori ꝓducant ꝙ possit intentare
si vult ⁊ si nolit agere actione que nasciṫ ex pacto poterit agere
actione que nasciṫ ex stipłone informata a pacto, ⁊ sic non vṙ ꝙ
talis nativitas actionis ex pacto sit preiudicialis actori, ⁊ ↄṫr
cessat arg. adducth ↄ cõem opi. ¶ In glo. in ver. tractum, ibi,
rñsio idem ⁊ dari exceptionẽ. Ex eo qꝛ gl. vtiṫ verbo, idẽ appa
ret ƒm Bar. gl. intelligere ꝙ vtroqꝫ casu. s. siue pcm̃ ↄdõnale
sit appositũ incõtinenti, siue ex internallo stipulatio non tollaṫ
ipso iure, nec efficiaṫ ↄditionalis, sed ei ob. exce. ⁊ ita tȝ Bar.
est tñ dũa an sit appositum incontinenti an ex internallo ꝙ̃tuȝ
ad modum ↄdemnationis, qꝛ primo casu ẽt reo non opponen
te ↄdemnabiṫ solũ, vt soluat eueniente ↄditione, qꝛ pactũ inest,
secus in scdo casu, vt per eum hic, ⁊ in. d. §. quia. in. l. exceptio
nem. C. de ꝓba. ⁊ doc. hic circa. q. glo. vĩr trãsire cũ glo. exce
pto Fulg. q dicit ꝙ per pactũ incõtinẽti appositum stipło ip
so iure reformaṫ, ac si facta esset sub ↄditione per istũ tex. in ꝟ.
dicebam. ibi, ꝑinde ⁊c. scdo per. l. j. §. si quis simplr. ver. sed cum
adijciṫ. de ver. ob. ⁊ per no. per Bar. in seq. q. formata h in gl.
vt ẽt simi. voluit hic Fulg. ãcirca ea que dixit gl. in ver. nume
rus. ⁊ sup ea retulit, ⁊ cum Fulg. ↄcor. Ro. hic, sed ab hoc de
fendi põt gl. qꝛ loquiṫ gl. qñ ꝟba pacti tendebãt solũ ad dilatõm
petitionum, non aũt ad natiuitatem ⁊ substantiã obłonis, facit
l. obłonũ fere §. ↄditio. ff. de act. ⁊ ob. ⁊. l. ij. in prin. ⁊ qđ ibi no. ff.
de in diẽ adie. ⁊ ita ẽt intelligit Pa. de ca. h, ⁊ fateṫ, ꝙ vbi ꝟ
ba pacti fuissent relata ad substãtiã debiti vel obligationis, pu
ta dcm̃ eẽt ꝙ dẽat sub ↄdõne, ꝙ tũc ꝓcederet opi. Ful. si pcm̃
esset incõtinẽti appositũ, si aũt ex internallo, tunc obło rema
neret pura ex prima stipłone, sed obstaret exceptio pacti. ⁊ hñ
monet me iste tex. in ver. dicebã. sed no. tex. in. d. §. si quis in ꝟsi.
sȝ cũ adijciṫ, qꝛ in. q. nr̃a ante pcm̃ ↄctus erat validus, ⁊ aptus
ꝓducere actionẽ ⁊ obłonẽ absqꝫ pacto, sed non ita erat in casu.
d. §. si quis simplr, ãn aũt ꝟba sit distõ ꝙ̃ facit Barto. hic volens
ꝙ ad modũ snie ferẽde eẽt distinguẽdũ in. q. predictam dem̃
pcm̃ ꝓducẽs exceptionẽ sit appositũ incõtinẽti, vel ex internal
lo, dic ꝙ bal. ⁊ ang. h trãseunt cũ bar. sed Ful. h multũ se inuo
luit ⁊ variat. ꝑmo vṙ velle, ꝙ qñ est incõtinẽti pcm̃ appositum
iudex cui de pcõ ↄstat vt iudici ex actis lȝ reus nõ opposuerit
possit agentem ex toto iudicio repellere dũmõ sibi ↄstet añ lit.
ↄte. qꝛ videt actorẽ male agere. ar. d. l. j. in fi. ff. qñ di. le. ce. ista
ctis no. per gl. magnã in. l. vbi pcm̃. C. de trãsac. ⁊ p glo. in. l. j.
in versi. libellus. ff. de offi. assess. melius ad h facit. l. j. ꝙ ibi An
ge. ff. de pe. hř. ⁊ expresse voluit hic Ange. in. l. j. C. de ↄdi. ex
le. ⁊ in. d. l. exceptionẽ. C. de ꝓba. sȝ si post li. ↄte. ↄstaret, tunc
ƒm Ful. ꝓcedat illud ꝙ dicit Bar. ⁊ dicit esse de mente Inn.
in. c. pastoralis. de excep. ⁊ in. c. j. de plus pe. postea subdit ꝙ
in stricta dispõne putaret nõ esse faciẽdam dñam an pcm̃ eẽt
appositum incontinenti an ex internallo, qꝛ text. in. §. ipaleo. ⁊
in. d. §. hodie insti. de excep. pariformiter ⁊ indist. vṙ loqui de
vtroqꝫ casu, vñ tunc putarem ꝙ si scienter reus omisit oppo
nere an lit. ↄte. exce. dilatoriam solonis videaṫ ipsam excep. re
mittere. arg. l. si ea. C. qui accu. nõ pos. ⁊. l. si eo tpe. C. de re. pi.
⁊ sicut soluẽs scienter ante diem vṙ remittere illã excep. dilato
riam ⁊ repetere nõ põt. l. in diẽ. ff. de ↄdi. inde. secus aũt si per
errorẽ omisisset p ea que hñr in. d. c. pastoralis. Ro. h transit
cũ Ful. sed nõ bene ⁊ fideliter recitat opi. suã, ideo non refero
Pa. de ca. hic dicit ꝙ aut sumus in casu in quo actori nulla cõ
a peteret act.* ⁊ iudici hoc ↄstaret, ⁊ tũc indi. dꝫ iudex eũ repel
lere, p no. in. d. l. vbi pcm̃, non aũt cõdemnabit ad dãdũ euent
ente cõditione seu tpe quo nascitura est actio. l. bonez. §. sub cõ
ditione. ff. de edil. edic. Si aũt iudici ↄstat actionem cõpetere
actori, ⁊ reo ẽt exceptionem cõpetere, ⁊ tũc indist. tȝ ꝙ nõ pos
sit iudex supplere ẽt si sit exceptio resultãs ex pcõ incõtinenti
apposito nisi supplere p eo absente. l. ampliorẽ. C. de ap. l. iij. §. h
aũt iudicium, cũ ibi no. p bar. ff. de dã. inse. ⁊ ideo cũ supplere nõ
possit ↄdẽnabit reũ simplr, ⁊ ita ẽt hoc casu tenere vṙ Saly. in
d. l. exceptionẽ, sed si opposuit reus exceptio. ⁊ tũc dicit Pa.

Ra ¶ Nulla competeret actio. vide Bar. in. l. si vnus. §. pactus ne peteret. ff. de pac. ⁊ ibi Jas. in penul. ⁊ viii. col. ⁊ bar in. l. pactũ. C. de pact. ⁊ ibi Jas. i. iiij. col. cum ↄcordãt. de quibus per eõ. Tho. diplo.

de ca. distinguẽdum esse, ꝙ aut ante lit. ↄte. opposuit ⁊ abso
luetur reus ab obseruatõe iudicij, qꝛ vṙ opposita ad differẽdũ
iudiciũ, ⁊ ita dicit intelligi debere tex. in. d. l. si in diẽ. in princ.
aut post li. ↄte. opposuit, ⁊ tũc nõ ipediṫ iudiciũ. d. l. exceptio.
⁊. l. põpo. §. rati. ff. de ꝓc. sȝ ↄdẽnabiṫ ad dãdũ teneñ diei, ⁊ ita
ꝓcedat ꝙ no. Inno. in. c. pastoralis, ⁊ puto posse defendi opi.
Bar, ꝙ̃ ẽt sequunṫ mod. in. d. c. q ita, ⁊ ibi ẽt seqṫ ipsemet pa.
de ca. ⁊ eã seqṫ ẽt Bal. in. d. l. exceptionẽ. post Bar. illaȝ tȝ ẽt
Ant. de bu. Jo. de imo. d. Abb. in. c. exceptionẽ eẽ de exce. ⁊
non ob. primo id ꝙ no. in. d. l. vbi pcm̃, ⁊ in. d. l. j. de of. assel. qꝛ
ibi loquiṫ qñ libellus erat ieptus, vel actio nõ cõpetebat acto
ri, sed qñ ↄstat iudici actionẽ cõpetere actori, ⁊ libellũ non esse
ineptũ lȝ reo cõpetat exceptio nõ dꝫ iudex supplere ꝓ reo, ⁊ q̃
tenus actor locupletareṫ cũ aliena iactura. l. plane in ꝑnc. ff. de
pe. hř. ⁊. l. si. eo. ti. ⁊ no. Bar. in. l. si vnus. §. pactus. post. glo.
que incipit in opponendo. ff. de pac. vel nisi quia eius pcm̃ ineẽ
set obłoni, qꝛ ex quo inest actor. tunc proponẽdo suã actionem
dṙ ꝓponere eã cũ exceptõe cum ei insit ⁊ dicaṫ eẽ pars eius ob
łonis ex qua agiṫ. l. j. §. idẽ. ff. de edẽ. ideo nõ est necesse ꝙ per
reũ oppõaṫ. s. quo ad obłonẽ vt h nõ dico quo ad repellẽdum
actorẽ a iudicio, qꝛ quo ad illõ non inest, vt hic p bart. ⁊ p hoc
apparet ꝙ nõ ob. si dicaṫ ꝙ q non opponit exceptionẽ vṙ re
mittere, vt dicebat ful. qꝛ veꝝ eẽt qñ necessarium erat oppone
re, sed in ꝓposito nr̃o nõ erat necesse opponere nisi ꝑmo ad re
pellẽdũ actorẽ a iudicio, iõ si reus nõ opposuit ñ vṙ tenuisse ex
ceptionẽ quo ad hoc vt ↄdẽneṫ ad soluẽdũ añ diẽ cũ sciret ius
suum sibi saluũ esse, ⁊ nõ teneri opponere, facit. l. si qñ. §. nõ vṙ
ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. nõ ob. ẽt. d. l. ꝙ si in diem qꝛ intel
ligẽdo ꝓut facit Pa. de ca. clara est rñsio. s. ꝙ ibi fuit opposi
ta exceptio. s. añ lit. ↄte. ꝯo nõ põt rñderi ꝙ ibi nõ fuit actũ ꝓ
debito in diẽ, ⁊ ita intelligit gl. j. ibi in. ij. so. ⁊ ita tȝ Bar. ibi, ⁊
Inno. in. d. c. j. de plus pe. ¶ In ea. ibi lꝫ põe ecõtra ⁊c. glo.
in hac. q. distinguit inter pcm̃ puꝝ appositũ incõtir. ẽt iuxta ↄ
ctũ ↄdõnale ⁊ inter pcm̃ appositũ ex internallo. Cy. tñ h in re
pe. in. ij. q. sequitur Ja. de ra. tenebat idẽ. ꝙ pcm̃ nõ ꝓsit ad ac
tiões, ⁊ ita dñr velle gl. in. l. iurisgẽtiũ. §. quinimo. in ꝟ. diuortiũ.
ff. de pac. sȝ certe illa gl. intellexit de pacto apposito ex internal
lo ⁊ iõ bar. lȝ de ꝑdictis doc. mẽtionẽ nõ faciat tȝ opi. gl. vt h p
18 eũ. ¶ †Et iuxta hoc q̃rit bar. hic qđ si pcm̃ puꝝ scm̃ sit de alia
re q̃ de illa de qua facta est stipło vel alius ↄctus ↄdõnalis an
vestiaṫ, nã gl. hic loqṫ qñ pcm̃ scm̃ est de eadẽ re de qua celebra
tus erat ↄctus dic vt hic p bar. ⁊ p eũdẽ l. l. petẽs. in pe. q. C. de
pa. ꝑter q̃ in vno. s. in q̃tõ vult pcm̃ vestiri rei interuẽtu absqꝫ
alio implemẽto si dixi vẽdo tibi stichũ sub tali ↄdõne si nauis
ex Asia venerit pacto apposito ꝙ vadas p me romã, nã ƒm eũ
resultat ↄctus innominatus facio, vt facias, habita relatione pacti
ad ↄctũ hoc est vẽdo tibi stichũ sub ↄdõne, ⁊ hãc spẽm tibi cõ
stituo, vt vadas p me romã ꝙ si agere possum prescri. ꝟ. stariȝ
ↄ te ad hoc. s. vt vadas p me romã p. l. si in vẽditione. de peri.
⁊ cõ. rei ven. in princ. sed ↄtrũ tenuit Cy. in. l. bonefidei. in. iij.
q. C. de pac. ⁊ Saly. in. d. l. petẽs. ⁊ in. iiij. q ⁊ idẽ ibi Ang. ⁊ ẽt
Fulg. ibi in quibusdã lec. ⁊ Ang. in. d. §. quinimo. volẽtes q̃ eũqꝫ
possim agere ex pacto tanq̃ vestito debeã tradidisse rẽ nã illõ
pcm̃ de eũdo romã est pars ꝑcij. l. fundi partẽ. ff. de ↄhen. em.
vñ non dꝫ vẽditor posse petere aliqđ de precio nisi prius im
pleat ꝓ parte suarẽ tradẽdo, sicut ecõtra dicimus in emptore
l. iul. §. offerri. ff. de ac. emp. ⁊ certũ esse vṙ ꝙ. d. l. si in vẽditione
non ꝓbat opi. Bar. qꝛ ibi simplr dṙ pcm̃ vale e, nec illud pcm̃
ibi ꝓducit actionẽ, qꝛ nõ tendit ad ꝓducendũ actionẽ ad id qđ
deuenit in pacto, ⁊ nõ dṙ ibi ꝙ ad aliqđ statim agi possit, ⁊ hãc
opi. puto verã in dubio per. d. l. fundi partẽ. cũ gl. ij. ibi dũ gl.
dicit ꝙ semp in dubio presumiṫ ⁊c. ⁊ p h ẽt facit. l. veteribus. ff.
de pac. sed vbi clare ex verbis appereret ꝙ vẽditor solũ pp ven
ditionẽ voluit emptorẽ teneri ad eundũ romã, ⁊ ita ẽt ↄsenserit
emptor ꝓcederet opi. Bar. ꝙ̃ ẽt dicit Fulg. esse verã nõ p. d.
l. si in vẽditõe. sȝ qꝛ vṙ vẽditor solũ dare spẽȝ ꝓ eo ꝙ ↄtineṫ i pa
cto, vt dicit Bar. ⁊ ad isto vide ẽt Bal. in. d. l. petens. in. xij.
col. ⁊ ibi ẽt Saly. in. vj. q. vbi de hoc articu. scripsi plura ad in
tellectũ. d. l. si in vẽditione ¶ In ea. ibi. l. vnũ pcm̃. non ob. il
la. l. qꝛ ƒm verã lec. ibi positã in gl. mag. s. in. j. lec. põt ibi actor
carẽs actiõe ↄseq id ad qđ agit saltẽ reo nolẽte, ⁊ replicatio ex
pacto iuuare dꝫ duplicãtez ↄ exceptiones qñ ipse replicãs hꝫ
actionẽ, ⁊ nõ alr, qꝛ als seqreṫ ꝙ pcm̃ ꝓduceret actionẽ ita hř
in. d. l. si vnus. §. pactus. ⁊ iõ isto casu nõ ipediṫ reus opponeṫ
ꝙ pendente ↄdõne actor caret actiõe, nisi ꝓmisisset cũ iuramẽ
to hoc non allegare, ⁊ declarat Bar. in. d. l. vbi pcm̃. in. v. lec.
¶ In ea.

¶ In ea. ibi. § fuerat. quasi velit dicere gl. q certi codit. sncce dit hoc casu in locu actiois ex stipulatu, et sic dabit ad illud ad q daret actio ex stipulatu. i. ad incertu deductu in pacto appo sito intra stipulatione contineie certu sicut in simili in. d. § fuerat in contra tu alle. gl. i. ite venditor. §. ide recte. ff. ne pet. be. sed voluit allega. §. cu prediximus. vbi qn vna actio accedit seu accumula tur alteri dat fm suam ppria nam, et non fm nam illius cui ac cumulat vn certi codi. hoc casu dz dari fm suam nam. i. ad cer tum. Cy. in l. b arti. refert hic varias fuisse opi. et vlti. loco refert opi. quorundam quos sequebat Pet. qui tenebant. j opi. glo. s. q certi codi. tanq informata a pacto copetat ad factu, et sic ad incertu contentu in pacto, arg. l. tenet. §. i. ff. de actio. emp. na sicut certi codi. dat ad certu tm ita actio ex vendito de sui na no cope tit nisi ad precium, et tn si vendo tibi re pro. x. pacto apposito q vadas p me Roma possum agere contra te actione ex vendito, vt va das p me Roma, vt in. d. §. j. in contrarium tz Bar. hic, et ex verbis suis pz sol ad contra, et concludit q istud pactu appositu intra sti pulonem pariet duas nouas actiones. s. vna ex contractu pambulo in formato pacto, et erit actio ex stipulatu ad incertu aliaz parit ex ipso pacto. s. actione prescri. ver. et ista fuit peroptima opi. Ja. bu. hic, Fulg hic impugnado opi. Bar. dicit q reputat absur du q ex stiplone precedenti que continet certu puta. x. agat ad id qd in pacto deuenit. i. ad certu puta vt vadas pro me roma, na oblo, vt vadas pro me roma nascit ex pacto non ex precedenti stiplone ergo fiir actio dz oriri ex pacto non stiplone. Ite si ve ra esset opi. Bar. sequeret q efficacius esset ipm pactu h casu q si pmissum p pactu fuisset p stiplone pmissum q no est dbz na si fuisset pmissum p stiplone non oriret nisi vna actio. s. ex sti pulatu non aut oriret et alia. s. pscri. ver. et subdit nullibi reperi ri casu ex pacto incotineti apposito q pducant actiones, vn dicit q ipse semp fuit in hac snia q si stiplone pmitto tibi. x. et p pactu incotineti pmitto ire p te roma pactu non vestiat nec actione pducat qz est factu de alia re q de ea de qua facta est stiplo, ido no dat forma contrai stiplonis, et no sit dr iesse stiploni necesse pars eius sicut si p stiplone pmisissei tibi. x. et ire Ro ma naz essent due stiplones non aut vna esset pars alterius co ctus ita et esse dz si fit per pactu, et hec pot esse ro fm eu quare stiplo penalis non vestit pactu nudu. l. si pacto quo penaz. et ibi not. C. de pac. qz stiplo est de vna re et pactu est de alia non aute est ro illa q reddit doc. ibi. s. q accessoriu non vestiat pncipa le, qz fm eu stiplo penalis dz dici eque principalis, qz ipsa pe nalis pot nouare pncipale. l. obligationu fere § fi. ff. de ac. et ob. l. ita stipulatus. in fi. ff. de verb. ob. et l. j. ff. de pe. leg. q non pos set si esset accessoria arg. l. ex pupillari. ff. de vul. et pu. et l. q per manus. ff. de iu. codi hec et dt pbari p. d. l. j. ver. cu adijcit. cuz ibi no. de ver. ob. vbi si stipulor sticbu, et tu pmittis stichu et pa philo q inis illico placeat mihi diuersitas in ipa pacto no erit efficax ad actione, qz non pot informare precedete stiplone, qz de alia re est pactu, sed vbi pctm factum est de eade re de qua e principalis contus, vt in terminis nostre legis tunc pactu vestit coherentia contus, qz dat contui forma eo qz ei inest alias non ve stiret, vt. d. §. quinimo. illa. n. pacta insunt q pnt esse pars contus. d. l. fundi parte. et. d. l. tenet. §. j. prealleg. et. l. si venditor. in fi. ff. de ser. expor. et subdit q posito q deberemus acquiescere vltime opi. posite hic in gl. tn esset dom q det sola actio ex stipulatu ad illud incertu q deuenit in pacto non aut prescri. ver. cu ha bita relatione pacti ad contu non resultet contus innoiatus qz sti plo, et pctm sunt apposita in fauore eiusde contus, sed vbi pos set resultare contus innoiatus tuc fatet q pctm posset vestiri co herentia contus, et pducere actione prescri. ver. d. l. ij. C. de pac. inter emp. et. d. l. fundi parte. Pau. d ca. hic dicit q cois opi. doc. est q in. q. formata hic per gl. censeant due stiplones vna de. x. alia vt vadas p me roma, ex prima dat certi condi. ex se cunda actio ex stipulatu, et facit mentionem de. d. opi. Fulg. in contrarium Fulg. vult q in casu predicto pctm non vestiat eo qz no dat lege contui, et dicit Pau. q iste est opi. noua qz ea non po nunt gl. doc. in. d. §. quinimo. et istud est q reddit illam. l. petens. C. de pac. sed q non ptinet ad mam huius. l. que loquit qn pa ctu dabit lege contui, qz factu erat p reo ad excipiendu, et de ea de re vt q vlti. opi. glo. hic et et Jac. but. et Bar. pot hn iusti tiam, et pro ea. gl. in. d. l. petens. dum ponit. in. lec. nec ob. ar. q in contrarium adducebat Pet. et Cy. in. d. l. petes. in. j. q q sequun tur vltimam opi. positam hic in gl. qz rndeo q qnqz deducitur in pacto non poterat per se solum deduci in contum cui cohe ret, sed cum alio deduci poterat, et tunc pcederet opi. sua q ac tio ex contu informetur a pacto, et sic dabitur ad id qd in pacto deuenit, qz pactu reperit actionem informanda, et eam informa re poterit, et ita loquitur. d. l. tenetur. § j. et. d. l. fundi partem. et d. l. ij. qnqz deductum in pacto poterat per se solu deduci in con ctum exeplum habes in stiplone de qua hic in glo. et in glo. d. l. petens. in. ij. lec. et tunc pcedat vlti. lec. huius et sequaciu, vel tu potes rndere q in casu. d. l. fundi partez. cum fi. informatur actio ex contu, qz ibi fcm deductum in pacto erat pars pcij, qz res illius vendita fuerat p illud vt ibi hf vnde cu cosideret tanq pars precij no miru si actio ex vendito informet ad illud fcd in q. nra in pco erat deductu qd incertuz ro miruz si ro poterat certi codi ad illud informari cu no sit pars illius certi in stiplo ne deducti na in hmoi symbolu facilius est trasitus. l. in rez. §. ite qcunqz. ff. de rei ve. no ob. et dn Fulg. dicit qz obligatio ad eudu roma nascit ex pacto, ergo actio no dz ex stiplone ori ri, qz rndeo pz ex. d. l. ij. C. de pac. inter emp. vbi ad illud qd ene nit in pco agit actione q orit ex contu pncipali no est q istud ab surdu cu pctm insit contui, et sit pars eius, vt hic, et. d. § quinimo. et d. l. fundi. no ob. q sequeret efficacius esse pctm q stiplone qz rndeo q in pposito adest pctm veru appositu iuxta vera stipu latione, et ex isto pco vestito coherentia contus orit actio pscri. ve. d. l. in bonefidei, adest et ficta stiplo, qz illud q deductu est in pacto fingit deductu in illam stiplone, vt hic in ve. dicebat. vn ex illa ficta stiplone orit actio ex stipulatu ppterea dicim q cu tales due actioes oriant ex diuersis fontibus concurret pfte vt. d. l. ij. non ob. q actio pscri. ve. no possit concurrere cum alia actoe que ex eode fonte oriret. l. j. et. l. quotieo. ff. de prescri. ve. qz hec ratio cessat qn sine alio pacto fuisset vna vera et simplex stipulatio, qz ex illo solo fonte no possent dicte due actioes ori ri no ob. et dum Fulg. hic dicit q dcm pctm de eundo remam cu no sit de eade re et sic no det lege contui no dz vestiri, qz rn deo q nec gl. nec Ja. bu. nec Bar. hic ponit exeplu eode mo do quo facit Fulg. sed simplr loquunt in stipulatione cotinete certu ex pacto contine incertu no facta alia specificatioe exem pli, vnde posset poni exeplu si pmitto tibi p stiplorem dare li brum et p pctm incotinenti pmitto illu terminare seu corrigere et hoc casu pctm dat legem contui, et est circa eade re, seu de de pendetibus ab ipsa re vel accessorijs ipsius rei, et ita recte exe plificari pot. ij. lec. posita p gl. in. l. petes. et no est necessarium q pctm sit de eade re oino, vt pbat in. d. l. tenet. § j. et in. d. l. fun di. et. l. seruus eode. ff. de ser. expor. vbi dicit vestiri pactu penale qtenus concernit interee, nec ob. id qd hf in. d. ver. cu adijcit, qz rndi. ff. examinado gl. in ver. tractum. et de hoc et dixi in. d. l. in bonefidei. ¶ In gl. in ver. ipso iure. in fi. irretio glo vt esse q prima stiplo non tollat ipso iure, sed non tenet p pctm, sed so lum ope exceptionis stiplo vero vsurarum tollat ipso iure, et sic eius oblonis natiuitas ipso iure impediat, qz veniebat comit tenda ex mora que comitti non pot nisi pnt in pacto continet, et in hoc quid sit tenendum dixi sup gl. in versi. numerus.

SVMMARIVM

1 Filius titij, vel quondam titij, si reperitur in instrumento, licet titius sit mortuus, tamen non uiciat.

2 Statutum q filij rebellium non possint stare in ciuitate non habet locum in filius rebellium defunctorum.

3 Statutum q rapiens filium alicuius puniatur poena capitis, nõ habet locum in rapto qui carebat patre.

4 Debitor soluendo procuratori, cui reuocatum fuit mãdatum, liberatur, si ignorabat reuocationem.

5 Hæres institoris obligatur ex cõtractu institoris celebrato post mortem instituentis eum.

6 Debitor soluendo institori an sit liberatus, si ignorabat dominum esse mortuum.

7 Hæres potest ratificare factum nomine defuncti.

8 Ratum quod nullum est haberi non potest.

9 Socii plores unius negociationis, si unus exerceat in uno loco, alius in alio, uidentur adinuicem institores.

10 Hæreditas pro ea parte, pro qua est adita, non dicitur amplius hæreditas.

11 Respondens ad unum ex duobus quæsitis affirmatiuè, uel negatiuè an similiter censeatur respondisse alteri quæsito.

12 Aduersatiua posita sine copula denotat aduersitatem in iure, & in facto.

13 Stipulatio facta per seruum acquirit omnibus cohæredibus.

14 Stipulatio uel numeratio facta nomine defuncti non ualet.

15 Actio non nascitur ex numeratione, quãdo incõtinenti fuit ap

posita stipulatio inualida.

16 Coheredes pñt agere ex mutuo facto p seruũ, secuta ratificatiõe.

17 Stipulatio facta per seruum ex mutuo ad hoc ut competat actio insolidum, an requiratur, q pecunia sit consumpta.

IUS. Diuidit in quatuor partes. In prima est thema, et J.C. elicit tres. q. fm intellectũ gl. vel fm alios eliciunt quatuor, qr ẽt õ pi gnoribus q̃rit, et h vsq3 ibi, placebat, ibi, scđo rñd. ĵ.q. et etiam alteri. q. ex ea incidẽti vsq3 ibi quas vero, tertio rñ. ad.ij.q. ɔfirmãdo rñsionẽ p exẽplũ, et reddit rõnẽ diuersitatis inter.j. et.ij.q. pric. et incidẽter ẽt aliqd rñ. ad.iiij.q. circa pignora. vsq3 ibi, q si stipulatus, ibi quarto ponit rñsionem ad.iij.q. princ. vsq3 ad finẽ, et hoc intẽdit, morte dñi, et mutatione status gestoris mandatũ reuocat, tñ debitores ignorantes reuocationem ibi soluentes liberant, et illud q gs facit non vt hñs nõ venit in actione sa her. et dñium in accipientẽ non trãsfert, nõ ɔbit mutuũ, nec pignoris obligatio, et si stipsõ q̃ ɔferi noiatim in psonã dñi q tũc defunctus erat est nulla. Si vero in psonã ipsius gestoris ɔferat tũc si hẽdites non est adita hẽditati iacẽti acq rit actio ex stipsone, si vero erat adita tũc si hẽdes erant bonefi-
dei, qr ignorabãt illũ eẽ effectũ liberũ acqrit oibus, secus si erãt malefidei. h.d. ¶ Et legã expediẽdo eã p ptes ex pria pte non habes notabilia, qr ɔtinet facti recitationẽ. ¶ In gl. in ver. recitatũ in fi. illud cõiter tenet, vt h plene p Bar. et dixi i.l. si fra-
1 tris post alios. C. de in.delib. ¶ † In gl. in ver. õfuncti. facit h
gl. fm Bar. pro sustinẽdo instrũ in quo õr sempronius filius ti-
a tij sic fecit, et tñ titius tũc erat mortuus. ◦ et hoc idẽ no. Spe. in tit. de instru.ed. §. restat. ver. pe. et plenius in. §. instrũ. ver. sed qd si ita. et Bar. in.l. insulã. p illũ tex. i fi. ĵ. de acq.re.do. et doc. mati. d. Card. et Imo. in.c. cũ ɔtra. de pign. Ant. de but. et alij post eũ in.c. ex pte. extra de so.compe. ad idẽ est tex. cũ gl. in.l. viro. ff. sol.mat. et ibi Raph. cu. et tex. in.l. si quis reb. §. idẽ iuli. el.1.gl. parua. in ver. vxor. ĵ. de ii.leg. et facit q no. Bar. in.l. si cognatis. in fi. ĵ. de re.du. cuius decisionem sequit Pet. de anc. et Imo. in.c. indicante. de testi. et de hoc vide ẽt p Albe. de ro. in
2 dictionario suo. in ver. quondã. et in ver. olim. ¶ † Itẽ facit ad no. p Bal. in.l. cũ acutissimi. C. de fideic. vbi q̃rit an statutũ dicens q filij rebelliũ non possint stare in ciuitate locũ hẽat in his
b q sunt quondã rebelliũ defunctorũ filij, et ɔcludit q non, qr in eis cessat rõ odij, et sic cessare dz pena, ar.l. titia seyo. §. vsuras. de leg.ij. et ibi ẽt hoc no. Jac. õ ra. et Bar. et no. ẽt Bal. in.l. fi. C. de iniur. p illũ tex. et in.l. voluntas. in.j. col. C. de fideicõ. et in l. fi. C. de his qui lib. pñe. non pos. et in.l. oẽs populi. in.x. col.
3 ff. de iusti. et in. ¶ † Et sil'r facit ad id qđ not. Jac. but. et Saly. in.l. gñaliter. §. 1. per illum tex. C. de instit. et substi. vbi dñt q si statutũ punit pena capitis rapientẽ filiũ non habebit locũ in ra
c pto q carebat pre, ◦ qr illa sunt correlatiua filius et pr, et vno dato dz dari reliquũ, vt in.d. §. cũ aũt. et in.l. fi. C. de indi. vidui. cũ si. non ergo tũc recedimus a pprio signatu subaudiendo dictionem, quondam, qr lex vel statutũ loquit in gñe vel in spẽ, qr tũc nulla rõ hoc suadet. ¶ Quid aũt si in instro dicat titius olim sempronij, et in veritate pater viuebat, an vitiet instrũ dic vt per Bar. in.l.1. §.1. in.j. col. ĵ. de ope. no. nun. cũ ɔcord. et addi. quas
d dedi. ◦ ¶ Ex scđa parte habetis no. q mandatũ institoris cum mutatione status extinguit morte ppontis, de quo dicet cum
4 glo. ¶ † Scđo no. ex ea parte q ignorans mandatũ reuocatum
e liberat ei soluẽdo an aũt liberet soluẽdo ei q nunq̃ habuit mãdatum dato q habuerit iustã cãm credendi ei posse soluere, vide in.l. q hominem. §. si nullo. ĵ. de sol. et per glo. reputatã singularem in.l. si quis vxori. §. apud labeonẽ. in ver. acti. iuncto tex. et ibi Bar. ĵ. de fur. et per Bar. in.l. cum fundus. §. seruũ mũ. ff. eo. in viij. col. et ibi dixi. ¶ In glo. in ver. liberatos. ibi, alr per excep. etc. dic verũ esse quoad partes coherentium, sed quo ad partem pro qua ipse recipiens est heres liberant ipso iure ẽt si reuocationem mandati sciuerint, qr vero creditori soluerunt.
¶ In terminis huius.l. qñ iacente hereditate solutionẽ recepisset stichus putans adhuc se seruũ tũc esse q̃uis malo aio recepisset, vt vt pecuniã interciperet, tñ soluens ipso iure liberat qr pecunia hereditati acqrit, p id qđ hñ in hac.l. in ver. sunt. n. vñ tunc non curet an malo aio acceperit, vt pbat in.l. fugitiuus. ĵ. de sol. et istud tz Fulg. hic, et mihi vr hoc sanis sensisse gl. h dũ
5 dicit si pecunia est hẽditati acq̃sita. ¶ † In glo. in ver. ignorasset ibi, soluẽdo institori liberat etc. certe tex. ibi non loquitur de liberatione, sed an heres obligetur ex contractu institoris celebrato post mortem instituentis eum, et dicit q sic, et per ɔñs

multo fortius deberent indist. liberari debitores ei soluẽtes, ar gu.l. arianus. ĵ. de act. et ob. et eius q hic dr in vers. neq3. et circa istud ɔ antiquos ẽt sequit Bar. Bal. et Ang. h dãnant dnos solu. positas hic in gl. vt hic per eos, aliam sol. tradit in.l. ɔtra. l. q hic agit de dñio trãsferendo, ibi vero de oblĩone psonali tractat, sed dicit Cy. h q hec solo non vz vnã muscã, qr hic tractatur de oblĩone dissoluenda, et tñ quo ad sciẽtes finitũ est mandatũ morte, vñ pfati doc. hic, et ẽt Cy. et Bal. et ceteri in.d.l. mãdati. et Bar. in.l.ij. §. sz et si qs. ĵ. de do. rñdent q in.l. ɔtra interuenit sola mors q̃ nõ sufficit ad inducẽdã reuocationẽ mandati facti institoris, h aũt interuenit mors mãdãtis, et ẽt mutatio status ipsius gestoris q fuit effectus õ seruo liber et ista est magis cõiter approbata, Sal. h õt q ista. so. doc. q̃uis sit vera q̃rũ ad hoc an finiatur mãdatũ institoris p morte tñ non vz bona ad id q opponit gl. s. q isti scientes mortẽ dñi deberẽt liberari p.d. §. si impubes allegatum in gl. et alr nõ aperit ipse quare sol. nõ sit bona, et postea põit doctrinam que postea in effectu reinciedit in idẽ cũ sol. pdicta doc. et non remouet obiectiones quas. ĵ. prime subdã. Fulg. hic putat sol. doc. nõ esse veram ex tribus primo sicut mãdatũ periculare morte mãdãtis finit. ĵ. inter cãs in pn. ĵ. mã. §. recte insti. eo. ita dz mãdatũ vniuersale q hz instiror finiri p3 qt. J. C. h arguit de mãdato pticulari ad mãdatũ institoris, scđo qr mutatio status mãdatarij i melius, vt h fuit de seruo liber. non inducit reuocationem mandati, vt not. glo. in l. cũq3 in pn. ĵ. de sol. et pbat in.l. cũ q ita. §. q sibi. ĵ. de ver. obli. Tertio qr tex. hic se fundat soluz an ignorauerint vel sciuerint mortẽ dñi, nã si mutatio status esset cã reuocatiõis mãdati fuit necesse fuisset q tex. diceret vl' si sciuissent mortẽ dñi tñ ignorasset mutationẽ status institoris liberant qr ad h vt debitores soluẽtes liberent qñ soluunt post reuocationem mandati satis est q ignorẽt id pp q reuocet mãdatum. l. si quis seruo. ĵ. de sol. sz fm pfatos doc. necia est vltra mortẽ dñi mutatio status institoris vt reuocet mãdatũ ergo satis est q dictã mutationẽ ignorem vt liberent quẽ intellectũ nõ patit tex. noster hic nisi hoc violenter suppleat, et hec vr sinisse intẽtio Fulg. hic lz ita clare nõ aperiat, iõ ipse in visi. lec. sua dicit sibi placere primaz solu. gl. huius sic declaratã, qr si sciãt soluẽtes vel ɔhentes cuz institore eẽ reuocatũ mãdatũ expresse, vel ẽt tacite, vt qr sciant illũ esse mortuũ et hẽditatẽ nõ esse aditã, et sic sciãt mãdatũ nõ eẽ reuocatũ ab hẽdibus, et tũc gesta nõ valeat, sz si ignorẽt tũc valeãt vt probat in.l. qcũq3. §. si. in ver. ignorãt. l. ĵ. de insti. qđ qd ibi glo. dicat, sed vbi similr scirẽt dñz esse mortuũ, et nõ appeat q nescirẽt hereditatẽ nõ eẽ aditã et ɔhũt cũ exercitore exercentem negociationẽ solitã, et tũc ẽt si hẽditas nõ erat adita obligabuntur futuri hẽdes, qr eoipso q vidẽt illũ institorẽ exercere negotiationẽ et nõ apparet q scirẽt firmiter hẽditatẽ nõ esse aditã pfumit q credãt mãdatũ eẽ reuocatũ istud ẽ qđ vult tex. i.d. §. si qs impubes et multomagis pcederet hoc vltimum qñ scirẽt hẽditatẽ eẽ aditã. Et nõ ob. dñs text. in.d. §. si impubes loqt de pupillo vel furioso. qr isti ẽt hñt administratores suos ad quos ptinet reuocare mãdatũ institoris, vel remouere institorẽ. l. sz si pupillus. in pn. et.ti. Pa. de ca. hic refert visi. ad ɔrũ q hic loquitur qñ erat prepositus institor odiose negociatiõi. l. feneorandi, iõ tũc reuocat mãdatum p solam mortẽ, vt hic secus in alia negotiatione, vt.d. §. si impubes, et ita inuenio in priori lec. Fulg. tenere, et dicit Pan. q q̃rũ ad casum huius.l. pt tolerari tñ si vltra mortẽ interuenisset mutatio status institoris, an tũc reuocaret mandatum in casu.d. §. si impubes. dicit do. Pan. q Ful. sentit q nõ, sed doc. tenẽt ɔriũ et istud dicit eẽ securius hec so. non bene satisfacere vr qr text. hic dicit hunc seruum prepositũ fuisse kalendario, vnde intelligere q fuerit prepositus ad fenerãdũ tñ eẽt violare tex. cũ gl. in ver. Kalẽdario. Ricar. de saly. vt refert Bar. de saly. in.d. §. si impubes. rñdebat ad istũ ɔriũ q i.l. ɔtra eoipso q ɔhẽtes mori fuerũt ad ɔhẽdũ iusto errore estimãtes q hẽdes vellẽt vti eo institore, et hoc si dñi seu heredũ voluntas colligebat qr institor merces exercebat qñ cũ eo ɔctũ fuit, vt dz sz h ista nõ interuenerint, tñ mihi vr q huic so. refragat ille text. dum loqt de tpe ante aditã hẽdites, pterea. d. sol. vr ɔ istũ tex. in prin. hunc. ver. quas vero. vbi ps q errore illoz q aliqd faciũt cũ istitore post reuocatõez mãdati tacitã. i. post mortẽ pdest solũ q̃ ad liberatiõẽ nõ ad alios actus, seu ɔctus, et p hãc rõnẽ dico q solo, et intellũ Fulg. ad.d. §. si impubes vr esse ɔ istũ tex. in ver. quas vero, ibi erronea op. ɔhẽtiũ cũ institore post mortẽ non opat vt ɔctus valeat et certe vr satis difficile eẽ istud ɔriũ et solo cõis dat a p doc. nisi subaudiat ad tex. vt dixi nõ vr posse pcedere, et tal' subauditio multũ

repugnare

a ¶ Erat mortuus. vide alexan. in.l.1. §.1. ĵ. õ no. op. nũ.

b ¶ Quondã rebellium. facit quod voluit A. ex. cõs. xx. li.ij. q vxores cessantium nõ possint stare in ciuitate q filiis mortuis stare possint.

c ¶ Carebat pře, adde Alex. in l. generaliter. §. cũ aũt. C. de insti. et substi. et Jas. in.l. fin in iiij. col in fi. et seq. C. de indic. vidu. tol. T. di.

d ¶ Quas ibi dedi. adde predictis notabi. consi. Barto. clxxix. incipit Martinum.

e ¶ Liberat. adde q. ĵ. ponã fup gl. vbi melius cadet.

repugnare vr lfe, tñ gclusiue dico q cōis so. doc. plane predic
ad istā. l. quo ad. ver. quas vero. sed magis dubia est quo ad pn.
bu. us. l. tñ intelligēdo eā dici pōt q tex. a sensu otrerio nō vt ob
stare illi sol. si debitores ignorauerint morte dñi, vt dicit text.
sequit q ēt ignorarent mutationē status dependentē a virtibus
testamenti ipsius dñi, vñ non ob. l. a nisi a ɔ̄rio sensu l. qñ debi-
tores soluēres sciuissent quo casu loquit text. in. d. §. si ipubes.
ve q̄ q̄ ille tex. ɔ̄dicit huic itera in ver. quas vero. et pp ɔ̄dictio
nē eiusdē dicamus q in ver. quas vero iteruenit mutatio sta
tus institoris, non so. i mors dñi, sed in. §. si impubes. iteruenit
solū mors, id de necessitate tex. hic in prin. ver. si mō ipsi igno-
rassent recip i dictā subauditionē pp. d. ver. quas vero inuēta
d. l. si qs seruo. et pro hoc est rūsum ad vlti. rōnem adductam p
Fulg. non ob. alia prima rūsio sua dū alle. istā. l. in ver. nam et si
q: pōt rūderi q tex. hic vult dicere q sicut qñ est reuocatū ta-
cite mādatum particulare non pōt mādatarius alienare q̄uis
ignoret reuocationē ita in casu huius. l. mandatū est tacite reuo
catū non pōt institor alienare q̄uis ignoret reuocationem non
vult dicere tex. q eo mō reuocet vtrū sicut, et aliud non ob. ēt se
cunda rō adducta p Fulg. dū dicit q mutatio status mandata
rij in melius nō inducit reuocationē, q: rūde q istud est ɔ̄. d. l.
si qs seruo. et ibi Bar. rūdet ad alle. in ɔ̄riū, vt dixi in. l. roga-
sti §. si ā. eo. vnde sequēdo. d. eādem sol. et intellectum ad istas. l.
limita et declara p tex. valde no. in. l. dispēsatorē. ver. cū vero.
ff. de sol. et ibi no. iuncta. l. j. in nouissimo. in ver. libertatibus. C.
de cad. tol. nam ibi apparet q seruus institor nōdū actu mu-
tauerat statum, q: nōdum erat effectus liber. s. ante adnā here
ditatem, tñ q: si erat relicta libertas cuius dies cedat ab adita
hereditate, vt. d. §. in nouissimo. per mortē dñi, et per tale legā
tū libertatis inducit reuocatio mādati q̄uis nondū cessetu dies
libertatis, et sic cessat illa pbabilis spes mutatiōis status q bñ
no. et ad hoc silr tex. no. ibi Pau. de ca. ad limitationē eoꝝ q̄
6 hic tradunt. ¶ † In eo. ibi in fi. vide gl. et doc. i. c. cū venissent.
de testi. p Spe. in tit. de offi. dele. §. restat. ver. qd si delegatus
ignorans. per Inno. et alios in. c. ij. de offi. leg. per Bart. in. l.
more. cū. l. seq. ad fi. ff. de iur. om. iud. p doc. in. c. gratū post gl.
ibi. de offi. dele. et maxime per Inno. ibidem, et per An. in. l. j.
in vlt. col. C. de iur. om. iud. et cōis opi. est cū gl. ista p qua opi.
bñ facit text. in. c. fi. in. §. officium. in ver. ipso iure de offi. dele.
in. vi. et in. c. si cui nulla. de preben. in. vi. in ver. oino que dictio
idem importat q ipso iure, vt no. gl. in. l. j. §. si pecuniam in sac
culo. ver. oino ff. depos. et istā opi. ēt tenent doc. moder. in. c. si a
sub delegato. de offi. dele. in. vj. nec ob. l. si forte. ff. de offi. presi.
q: rūdet Guil. de cu. Albe. de ro. Bal. et Pau. hic, et doc ma
xime Inno. in. d. c. gratū. q ibi loquit de iudice ordinario cu-
ius iurisdictio fauorabilis est, sed nos loquimur in delegato cu-
a ius iurisdictio est odiosa, a et fragilior est, vt no. gl. in. c. j. cū si de
rescrip. in. vj. videmus q iurisdictio delegata nō ita de facili am
pliari et p̄rogari pōt sicut ordinaria, vt. l. j. cū ibi no. per glo. in
ver. p tribunali. et ibi expressius p Bar. ff. de iud. et eodem mō
rūdet Pau. hic ad. c. si duobus. in fi. de ap. vel pōt rūd. q ibi
qñ iudex ignorat non pdit iurisdictionē ipso iure p illā appella-
tionē, sed ita demū, vt pars cōpareat et opponat, vt ibi, posset
ēt sm Guil. de cu. Jac. but. et Alb. de ro. hic aliter rūd. ad. d. l.
si forte. s. q ibi agit de reuocāda iurisdictione iam firmiter acq̄si
ta, sed in. q. nostra non erat statim acq̄sita firmiter iurisdictio de
lega a anteq̄ iudex cepisset vti iurisdictiōe. d. l. more cū. l. seq.
ergo aliud dz esse in vno casu q̄ in alio ar. l. pre furioso. de his
qui sunt sui vel alie. iur. ex quo infert q vbi iudex delegatus ce
pisset vti iurisdictiōe, et sic firmiter acq̄sita esset iurisdictio q̄uis
postea superuenirer aliquis defectus tendens ad perimendaz
b ipsam iurisdictionem tñ valeret pcessus gestus iudice b ignorā
te defectum superuenisse, et ita est de mente doc. quos proxime
retuli. p no. p limitatione et intellectu huius gl. nec huic ɔ̄clu-
sioni ɔ̄radic hic in gl. ob. ista. l. in prin. q: hic in tex. nisi debito
res liberarent possent pati graue preiud. cuz non sic est in sntia
delegati que nulla esset, preterea hic operat istud fauore libera
tionis. ¶ In gl. in ver. non cōpetere. in fi. solue melius, vt hic
p Bar. cū quo transeunt ceteri. ¶ In gl. in ver. negocioꝝ ha-
beris ex gl. mētū tenere qd ita possumus hēe eā in subsidium
a ractionē debiti nri non noie nro factam aduersus debitorem
sicut venditionem rei nostre non noie nro factā, et ad hoc vide
7 que dixi in. l. si eum seruum ff. e. ¶ † Item habetis scdo ex hac
glo. bene no. qd factum noie defuncti ratificari pōt per heredē
et bene probat in. l. si sine §. si pcuratori. ff. rē rat. hab. et no. Dy.
in regula ratum lib. vj. et plene Bar. in. l. bonorum. ff. rē ra. ha.
et Bald. in. l. ab vno. C. de nego. gest. tñ Ang. dicit hanc glos.
esse falsam in terminis in quibus ipsa loquit. l. in terminis hu-
ius. l. q: illud q dicimus heredē posse hre ratum factum noie
defuncti pcedit si ille cuius nomine gestum est viuebat tpe ge
stionis, ita dicit nota. per Dyn. in dicta regula ratum, sed hic
erat mortuus ergo et c. sed in hoc Ange. vr dicere ɔ̄ tex. in d. §. si
procuratori. quem ad hoc alleg. Bar. hic in i. col. nec Dy. di-
cit illud ad q al. eg. per Ange. est verum q Ange super virl.
gle huius. l. perpendens forsasse q illud q dixerat super hac
gl. videbat esse. ɔ̄. d. §. si pcuratori. quem ipsemet reputat an-
teā, rñ. ad illū tex. q heres ad sui piudiciū pt ratū hre illud q
post mortem defuncti fuit gestū noie suo sed nō in eius cōmo-
dum. Et subijcit Ang. q in terminis huius. l. in tex. q si stipu
latus, dd tex. dicit inutilē esse stipulationē et c. illa stipso nulla
fcā noie defuncti nō posset ratū hri per hdes per hāc. l. in. d.
a ver. q si stipulatus. ff. et c. q: q nullū est ratū hri nō pōt, vt no. In-
no. in. c. prudētiam de offi. dele. lz sz cū Bar. h in distin. dicat
per. d. §. si pcuratori. et no. per Dy. in. d. c. ratū. q pōt ratū ha
beri gestum noie defuncti post mortē ipsius defuncti noie ip-
sius, Sed dic q rūsio data ad. d. §. si pcuratori, rō vr cōuentre
illi lre ex eius inspectiōe clare pz, nec Bar. hic in vlt. col. dum
dicit posse ratū hri gestum post mortē defuncti loqr de actu q
a pn. fuerat nullus. nam ēt Bar. in. l. obseruare. in fi. ff. de offi.
d pcō. lz q illud q est nullum ratificari nō pōt, et oēs vbiq; idez
dnt. ¶ Ex ista gl. circa hāc secūam partem tene menti inq̄ntum
Bar. post Jaco. bu. hic dicit q si iste stichus fuisset a prin. li-
ber teneret actione mandati coheredibus pro eo q exegerat a
debitoribus ignorans dñz esse mortuum q: lz per mortē sit finī
tū mādatum nō est finitus effectus mandati. l. inter cās. in pn.
et. l. si preceden. et. in prin. ff. man. et sic illa iura que loquuntur in
actione mādati ɔ̄ria que daf mādatario p eo q ignorāter fecit
post mortem domini, et sic post reuocationem mandati exten-
duntur ad directam actionem mandati que datur mandāti, seu
eius heredibus, et tñ videbat alia rō in mādatario q̄ in mādan
te aut eius hrdibus, q: mādatarius ignorātee gessit, sm q dñs
mādauerat poterat esse q nō competeret actio negocioꝝ ge-
storū vt q: illud negocium non fuisset vtile iuxta. l. ij. et. l. sed an
vtro. §. i ff. de neg. ge. sed hrdes mandantis si cōsequi volūt id
q est emptū a mandatario post mortē dñi hñt actionē neg. ge.
ratificando id q fuit gestum nomine dñi. vt per gl. in versi. ne-
gociorū gestorum sup hac eadē lege, tñ rōne equalitatis seruā
de vt sic mandatum nō intelligat̃ infinitum quo ad pducēdū
actionem vni ex ɔ̄trahentibus, et quo ad pducendam alteri intelligat̃
finitum pt tol. erari op. bar. arg. l. fi. ff. de accepti. l. j. ff. de resc in.
vendi. In casu aūt huius. l. q: institor erat seruus, dñs prefati
doc. q non pōt hic locum actio mandati ɔ̄ enim vt hic p eos,
q bñ no. q: p hoc declarari vr q incertū relinquit. Jo. C. in. l. dis
pēsatorez. ff. de sol. dū dixit vel mādāti vel negociorū gestori et c.
sed mihi vr per illū tex. q in ca u huius. l. possit habere locuz
actio mandati non solū negociorū gestoꝝ, q: qñ lex statuit plu-
ra alternatiue circa idem scm illa alternatiua fit in vim copula
t. ue ne lex dicatur esse incerta, vt no. Cy. in. l. cum quidam. C.
de verb. sig. et Bar. in. l. si is qui circa. §. v. reqz. in. v. oppo. ff. d
re. du. alle. l. quintus mutius. la. j. ad fi. et q ibi no. glo. ff. d an.
et arg. lega. nec ob. q hic mandatuz fuerit cū seruo. et sic eū fuā
rit efficax ad producendam actionem mandati dño viuente, q:
rñ. pōt q attento q conuentus mādatarius pro eo q gessit in
libertate vt perficeret mandatum sibi scm in seruitute tenetur
actione mandati text. est in. l. cum actum. cum glo. in versi. ma
dati. ff. de neg. ge. ¶ Venio ad. iij. partem. s. ad ver. quas vero
ex qua. not. qd ille qui ignorat se dñm et putat alium esse dñm
transfert dñium si est dñs de quo vide plenius in. glo. ¶ Se-
cundo no. q mandatum particulare extinguitur morte mandā
tis de quo etiam videbimus aliqua circa glo. ¶ Tertio nota
c q non requirit q reuocatio mandati notificata c sit procura-
tori reuocato de quo vide in. l. si mandauero. et. l. fundi. de ac-
qui. pos. et. l. si quis prohibuerit. ff. de publi. et per glo. reputa-
tam singularem in. c. ij. de pcu. in. vi. et per aliam glo. in cle. j.
de renun. et plene de hoc per Cy. et Bal. in. l. mandatuz. C. mā
da. et per Jaco de bel. in. l. j. ff. q iussu. et tangit aliqd per Bal.
et Pau. de ca. hic. et per Bart. et alios in. l. j. C. de iurisdic. et in
l. qui hominē. §. si tutum. ff. de sol. et in. l. non solum §. morte, in
vi. col. de ope. no. nun. et p Bal. in. l. si procuratorē de pcur. et
in. l. pacta nouissima. C. de pac. et in. l. de pa. ɔ̄tā. in ver. immu
tatur et no per doc. plene in. c. ex pte. de rescri. et. c. mandatū.
de pcu. in antiquis. et. c. fi. de procu. in. vi. vbi per Jo. an. dicēs.

a ¶ Odiosa. adde q late posui in. l. j. ff. de offic eius post do. Jas.

b ¶ Valet pcessus lecti q volunt ca. gsi. iiij. d offi. dle. q valeāt gesta p legatū reuocatū in publico ɔ̄sistorio anteq̄ ad eius notitiā pueniat reuocatio, et qd ignorātia psumit ex quo abe cat a loco reuocatiōis.

c ¶ Notificata adde rapb. cu. ɔ̄s. xlvj. vbi q̄liter sit fiēda reuocatio et q̄liter notificanda.

aliquid ff. cum gl. ꝙntum pertinet ad l. istam. ¶ Quarto no. sa notabiliorez esse cām liberationis ꝙ̄ obl'onis. ¶ Quinto no. ꝙ non vʒ ꝯctus principalis nec accessorius, hic. ⁊ l. leos C. de vsu. ⁊ in. l. non dubiū. C. de le. ¶ In gl. in ver. nam ⁊ si sibi, ibi ⁊ dicas ⁊c. tene mēti perpetuo hanc gl. ex qua habes ꝙ si pecunia datur ad numerum mādatario intelligit translatū dn̄iū in eum secus si vt species in sacculo, ideo facit ꝙ qn̄ pecunia datur ad numerum ⁊ dubitaē an fuerit mutuū, vel depositū, ꝓ sumatur potius mutuum. dixi in. l. cum quid. ff. e. ⁊ io glo. est ꝑ pel no no. qꝛ tex. in. d. §. si quis dederit allegatus in gl. nō vr̄ loqui in dubio, vt facit gl. qꝛ ibi constabat ꝙ voluit transferre dominiū, qꝛ dabat ex cā mutui. l. ij. §. appellata. ff. e. dum ꝯ fulgo. h vr̄ dicere qn̄ do tibi vt nuncio, vel procuratori pecuniaz, vt portes ad illum, ⁊ illi des nomine meo non erit in te translatū dn̄iū ⁊ io me mortuo si illi dares nō trāsferres i eū dn̄iū, qꝛ n̄ es dn̄s ⁊ mādatū ē reuocatū, vt h. ⁊ d. l. ij. §. si qs dederit. ff. de do. ⁊ l. falsus. §. j. ff. de fur. no. h ēt tʒ ꝙ ista gl. loqͥ de pecunia data ad numerū ⁊ mouetur ipse, qꝛ traditio nuda a cā nō operaē trāslationem dn̄ij. l. nunꝙ̄ nuda. de acq. re. do. Nec ob. si diceret qꝛ nō ē nuda cā qn̄ trado tibi, vt dones alij, vel mutues alij, qꝛ rndet quod ista cā non est sufficiens qm̄ istud vr̄ potius cā ꝯstituendi te procuratorē ꝙ̄ sit cā translationis dn̄ij in te, ⁊ qn̄ subest alia cā ꝙ̄ translationis dn̄ij, nūꝙ̄ dn̄ij translatio p̄sumit dʒ. l. cum indebito. in prin. ff. de ꝓba. l. ij cū auþ. ff. de sol. ⁊ ideo fm̄ eum facienda esset distinctio, ꝙ aut ꝙ̄titas est magna aut parua, fm̄ ꝙ no. in d. l. cum quid maxime per bar. adeo ꝙ ꝑ istis q tenēt ꝯ gl. vr̄ esse decisio bar. in. l. si procuratori falso. ad fi. ff. de condi. ob ca. ⁊ in. l. falsus. in vlt. col. C. de fur. vbi querit an solutā ꝓcuratori simplici. i. qui non sit in remsuam videatur in dubio transferre dn̄ium, ⁊ dicit ꝙ nō ꝑ. l. si ego ⁊ qđ ibi no. in gl. pe. ff. de ne. ge. nec ob. fm̄ eū. l. dotis. ⁊ fi. cū. l. se. ff. de in. do. qꝛ ibi ꝓcedebat cā habilis ad translationem dn̄ij, pro quo ēt vr̄ tex. in. l. si is q. C. de fur. vbi si dedisti pecuniā titio ꝓferēdā ad matrē suam ⁊ ipse in suos vsus conuertit furtū facit, ergo nō fuit in eū translatiom dominiū qꝛ nō eēt furtū. d. l. falsus. §. j. ⁊ pʒ ex diffinitione furti, qꝛ est ꝯtrectatio rei aliene ⁊c. l. j. ff. de fur. istā opi. ēt approbat tex. in l. cassius. ff. de sena. ⁊ in. l. si qs vxori. §. iulit. ff. de fur. imo. in. l. si tibi dederim. ff. de do. nō fcā mētiōe de his q̄ no. in gl. ⁊ ꝑ doct. h dicit dēre distingui, an ille q assignat pecuniā dicat do, ⁊ tunc intelligatur translatū dn̄iū, an vero dicat trado, ⁊ tunc secus ꝑ c. si tibi cū gl. i. qua dū exponit dederim. i. tradiderīz. ⁊ §. itaqꝫ insti. de actio. ⁊ dicit ita debere exponi ⁊ limitari tex. in. d. l. si is qui. s. vt intelligatur qn̄ pecunia fuit data. i. tradita, ⁊ sic animo transferendi dn̄ium, vn̄ dicit ꝙ lʒ reus inquisitus pro furto ꝯfiteatur sibi datā fuisse pecuniā, vt ad alīū pferret ⁊ ꝙ eā non portauit ad eū sed in vsus proprios ꝯuertit nō ꝑ hoc dicet esse ꝓbatū ꝙ cōmiserit furtū, qm̄ ꝯfessus fuit sibi datā fuisse pecuniā, ⁊ sic fuisse in se trāslatū dn̄iū, ⁊ sic nō pōt dici fuisse furtū, vt dcm̄ est, ⁊ dicit ꝙ ita alias in q facti dicebat, sed ꝙ p̄sides noluerunt acqeſcere ⁊ inqͥsitū tanꝙ̄ furē pena ꝑsonali affecerunt, ipsemet Jmo. in. d. l. cassius, refert illud ꝙ ipse dixerat in. l. si tibi dederiz postea addit forte dici possʒ ꝙ aut qs dat pecuniā alicui, vt soluat eā creditori tradentis, vel vt eā alteri portet, ⁊ tunc qꝛ iste vr̄ quodāmō vt nudus minister electus ex quo illā in spē dʒ soluere vel portare, ⁊ tunc non videatur translatū dominiū per. d. l. cassius. ⁊ per. d. §. iulia. ⁊ l. si tibi dederiz, ⁊ sic ex qualitate actus ⁊ mente tradentis ipꝛoprīabitur verbū dat, sicut ēt interdum qs dat pecuniaz alicui, vt soluat seu satisfaciat creditori suo, ⁊ sic nō vr̄ specifice curare an illā pecuniā vel aliā soluat, ⁊ tunc vr̄ ꝙ transferaē dn̄iū ꝑ. d. l. falsus. §. j. cū gl. in ꝟ. procu. scientis presertim qn̄ recipiens pecuniā eēt hō nō multū vilis ꝯdōnis, ita ꝙ est verisimile ꝙ noluit eū simplr̄ nudum ministrū ꝯstituē. ar. l. plenū. §. equitij de vsu. ⁊ hab. Potes cōcludere ꝙ aut ꝯsigno pecuniā titio nō vt ꝓcuratori meo, sed alterius, ⁊ tunc ēt si ad numeꝝ ꝯsigno vʒ ꝙ in eū nō transferatur dn̄iū, qꝛ intentio mea est ꝙ non acqraē procuratori, sʒ dn̄o suo, ⁊ ideo si est verus procurator acquiritur incontinenti dn̄iū domino suo l. qui mihi donatū, ⁊ ibi plene no. ff. de do. ⁊ l. j. C. per quas ꝑso. si aūt nō erat verus ꝓcurator cū mādato, ⁊ tunc ēt nō acquirit dn̄iū ꝓcuratori, ita loqͥtur. d. l. si ego. ꝙ ibi not. glo. j. ⁊ glo. pe. ⁊ ita ēt bar loqͥtur in. d. l. falsus. C. de fur. ⁊ in. d. l. falsus §. j. ff. de fur. ⁊ in. d. l. si procuratori, aut consigno ꝓcuratori meo pecuniam vt aliquid faciat, ⁊ tūc aut dixi ꝙ illam pecuniam ꝙ̄ sibi consignaui ad aliū deferat, ⁊ non transfertur dn̄ium in eū siue ad numerum dederim siue in sacculo, qꝛ videor eū eligere vt nudum ministrum ⁊ pecunia videtur data vt species. vt. d. l. si cui cum concor. ff. alle. ⁊ nor. bar. in. d. l. si procuratori. circa artepe. col. aut non fuit specifice dictum ꝙ illāmet pecuniam solueret, sed aliter vel ꝟba fuerūt dubia, ⁊ tūc hʒ locū distō gl. nostre ꝓ quo allego bonū tex. in. l. in naue saufeii. in ꝟ. idē in via esse. ff. loca ⁊ ꝑ illū tex. in. d. l. falsus. §. j. in fi. apparet rn̄sio ad. l. nunꝙ̄ nuda. qꝛ imo hic satis vr̄ subesse cā translatiōis dominij, ⁊ hec no. qꝛ articulus est notādus, ⁊ vide ad p̄dicta que no. Bar. in. l. si sub ꝯdōne. in vlt. col. ff. de solu. tex. aūt nostre. l. non facit ad distinctionem hic positā in gl. qꝛ etiam si dn̄s huius sticho pecuniam dedisset ad numerū nō fuisset trāslatū dominiū in eo qꝛ seruus suus fecerat. ¶ In ea. in fi. cū gl. trāseūt cōiter doc. ⁊ gl. ⁊ doc. in. l. ij. §. sʒ si qs. ff. de do. ⁊ Cyn. ⁊ alij in. l. mādatum. C. mā. ⁊ bar. ⁊ alij plene in. d. l. fundi. tn̄ fulg. hic ꝯtiū tʒ ꝑ. d. l. fundi. §. fi. in pe. rn̄. item per. l. si precedēte. in princi. ff. mā. vbi mādatū de defendēdo finiē morte, ⁊ tn̄ est fcm̄ de eo ad ꝙ mādās tenebaē, itē ꝑ. l. ⁊ qꝛ de in. om. iud. sacra. l. nimeꝝ. §. iudicādi. ff. de mi. ⁊ ho vbi mādatū ad cās decidendas fcm̄ ad ius dicētē finiē morte mādātis re integra, ⁊ tn̄ mādans tenebatur dicere ⁊ causas illas decidere, iō rn̄de aliter ad. d. l. fundi. §. j. pūt ibi in vna solutione no. in gl. s. ꝙ ibi quo ad possessionem, secus āt quo ad ꝓprietatē, ⁊ est rō fm̄ eū qꝛ mortuo ibi vēditore possessio vacabat, qꝛ ꝑ hēditatē nō retineē. l. j. §. scenola ff. si qs test. lt. eē ius. fue. nec ēt est apud hēdes anteꝙ̄ ꝑ eos sit apprehensa. l. cū hēdes. ⁊ in prin. ff. de acquir. pos. ergo emptor ingrediēs possessionē rei q̄ sibi debeē acqrit possessionē vacantē, qꝛ ex bonafide ⁊ iusta cā occupat. secus in dn̄io, qꝛ ēt iacente hēditate dn̄iū hēditatis est q lʒ nō possit possidere tn̄ est capax acqͥsitiōis dn̄ij vn̄ sine fcō nr̄o res nr̄a nō pōt abire. l. id qđ nr̄m ff. de re. iur. Saly. hic, et plenius in. d. l. mādatum. ēt reprobat istam gl. ⁊ dicit ꝙ est alia ꝯtia in. l. sed interim. §. si vxor. el. j. in ꝟ. ꝯdōnē. ff. de do. iter vi. ⁊ vxo. ⁊ dicit ꝙ ista magis amicatur lr̄e in. d. l. fundi. ⁊ nō ob. ēt fm̄ eū si ꝓ ista glo. allegareē tex. in c. sup gr̄a. de of. dele. in. vj. qꝛ rn̄det, ꝙ ibi in bn̄ficijs ⁊ gratijs loqͥtur ad quoꝝ executionē papa nō pt artari. itē papa ibi illō statuit ne hōs diuinus ꝓtrahaē ex defectu sequuto in preiudiciū ecclesiaꝝ istā opi. ēt tʒ Ja. d'imol. in. d. §. sed ⁊ si qs. lʒ ipsemet in. d. l. fundi transeat cū cōi opi. ro. hic plenius in. d. l. fundi. ꝑ illū tex. tʒ ꝯ istā gl. lʒ nō recedo a cōi snia. ꝑ. d. l. fundi. Et ad illū tex. i pe. rn̄. rn̄de, vt ibi ꝑ Bar. s. ꝙ ibi de necessitate subaudiunē ista ꝟba. s. vt hēdes ꝓhibeāt, qꝛ alꝭ ꝯdiceret p̄cedētibꝰ rn̄sis. Nō ob. d. l. si precedēte, vt ꝑ bar. in. d. §. sed ⁊ si qs dum Bar. rn̄det ad. d. l. si dissimet' de ꝓcu. Nō ob. d. l. qꝛ qm̄ rn̄de ꝙ mādatū ꝙ qs facit rōne officij ꝙ hʒ mādās facilius finiē ꝙ̄ mandatū ꝓ qs facit rōe iuris sui ꝓprij ⁊ trāsmissibilis vn̄ videmus ꝙ mandatum ad vniuersitates cārū extingēē dignitate mādantis. c. fi. §. officiū. de offi. dele. in. vj. ⁊ ꝓbaē in. c. ne aliqͥd debere. eo. li. sumpto ar. a spāli. vt ibi in gl. ⁊ tn̄ secus in mandato ad aliqđ negociū vbi ꝙ nō sit iurisdictiōale, vt ꝓbaē in. d. §. si impubes. ⁊ scripsi in. l. more. ff. de iu. om. iu. vbi hoc sequutus sum ⁊ i pluribus ēt differt reuocatio mādati iurisdictionalis, ⁊ aliud mādatū, vt pʒ ex no. ꝑ gl. in. l. iudiciū soluiē. ff. de iudi. accedit illud ꝙ dicit ro. hic vbi tenet ꝙ dato ꝙ teneremus opi. huius gl. dʒ limitari nisi mādās necessitareē rōne officij facere illud ꝙ mandauit per. l. si ꝑ epistolā ff. de acq her. ⁊ ꝑ cle. fi. de ꝓcu. nec mihi ꝓlʒ illa so. q̄ hʒ ꝙ aliud sit quo ad possessionē qꝛ nō est licitū alicui sibi ius dicere in re que nondum est sua, lʒ possessio sit vacans. l. fi. C. vnde vi. ⁊ l. in maior. cū ibi no. eo. ti. ⁊ est diuinare ⁊ nimis restringere tex. in. l. fundi. vt intelligaē ꝙ possessio ibi fuerat vacans idem vr̄ per illū tex. in ꝟ. recte tradita est vbi tex. innuit possessionē dici esse recte traditā, ⁊ ꝯñr eē translatū dn̄iū ꝓut trāsfertur ex recta traditione fcā precedēte cā habili ad trāslationē dn̄ij. l. clambus. cū si. ff. de ꝯhen. emp. ⁊ de hoc ēt scripsi in. d. l. fundi. ⁊ sic hēu hic vnā limitationez ad rn̄sum q̄ hʒ ꝙ mādatū morte mandantis finiē ⁊ alias vidistis. ff. ꝑ. d. §. si impubes, reliquas vide ꝑ glo. ⁊ doc. in. d. l. mandatum. ⁊ in. d. §. sed ⁊ si quis. vbi ꝑ bar. ⁊ ꝑ eundē in. d. l. si defunctus. ⁊ aliquid ꝑ Ja de bel. ⁊ Ang. hic ⁊ ꝑ bal. in auc. si qua mulier. i pe. co. C. de sac. san. ec. ⁊ in. l. si ꝗdē. C. de ac. ⁊ ob. ⁊ per Pet. de anc. in cle. j. de renun. ⁊ late per Saly. in. l. inter cās. in prin. ff. mā. cū ꝯcor. de qbus in dictis locis, ⁊ de mādato iurisdictionis dixi in. d. l. more. cū se. ¶ In glos. in ꝟ. recepitꝫ est ⁊c. ibi nō finiē ⁊c. dic immo finiē sed vtilitatis cā receptū est vt debitores soluētes ignorāter liberenē, ita dicit tex. in § recte insti. māda. ¶ In ea. ibi. l. arriani. certe idē est quo ad obl'onē acqrēdam mādatario impēdēti ꝑ executiōe mādati iqͥā ignota. d. t. n cē ꝯfunctū. vt. d. l. inter cās. i pnc. vn̄ pt dici quod

rō est

a ¶ Procuratorem. adde ꝙ voluit abb. ꝯsi. xxxiij. ⁊ seq. ij. lib. ⁊ ibi d' mal. ris ꝟbis ex q̄ hꝰ apparet dominū nolle inſtitutorē trāsferre dn̄iū.

b ¶ Hēdes. adde ꝙ voluit anc. ꝯsi. cxxvi. ⁊ qn̄ mādatum morte mandātis finiaē vid ꝑ ro. ꝯsi. cxix.

rõ est s̃m fulgo. ne indebite dãno afficiant̃ debitores soluentes ignoranter §. recte. ⁊. l. si mãdassem. ff. man. q̃rõ cessat q̃n tractatur de trãsferẽdo dñiũ p mãdatariũ alienare volẽtẽ, tũ nõ 9sequitur dñiũ ipse neq3 ille cui res tradita est. ¶ In gl. in ꝟ. teneri in fi. certe nec gl. illa ad q̃3 se remittit ista neq3 alie. gl. huius l. loquunt̃ in casu in quo interuenit stipl'o, quo quidem casu reqrit nõ reqrit̃ ista 9sumptio sicut q̃n nõ est fcã stipulatio sicut loqt̃ hec pars lr̃e nr̃e q̃ ꝓprie loqt̃ q̃n nõ intercessit stipulatio ita h3 in. l. ij. C. e. iõ dic melius, vt hic p bart. saluis his que dicẽt. ff. in gl. in ver. haberẽt. ¶ Uenio ad quartã p̃tẽ in ꝟ. q̃ si stipulatus ex q̃ in prin. no. q̃ nõ p̃t eẽ q̃litas sine subiecto, vt hic. ⁊ i. e. pe. vt cie. bñfi. ⁊ no. gl. ma. fi. l. si arbiter. in fi. ff. õ pb. ¶ Scdo no. q̃ q̃a noiatiz defuncto stipulari nõ p̃ot, ex quo hẽs q̃ act' eius noie factus nõ ꝓdest hr̃di tanq̃3 carẽs p̃n. adeo q̃ vt dixi super gl. in ꝟ. ne. ge. nõ p̃t ratificari p hr̃dẽ, ⁊ inferebat ex isto tex. ita põderato Pau. de ca. hic q̃ sicut nõ v3 s̃nia lata 9 defunctũ q̃ putabat viuere nec ligat hr̃dẽ. l. pe. in prin. ff. q̃ sen. sine ap. rescin. nec valebit s̃lata sit ꝓ defuncto, l3 s̃m eũ q̃dã dixerũt 9triũ. p. l. cũ quasi in prin. ff. de fideicõ. lib. l3 ibi s̃m eũ loqt̃ i priuilegijs, aliaẽ ibi rõ, l3 dic vt magis cõiter tenet̃ sp̃ale eẽ fauore libertatis. in. d. l. cũ q̃si, vt valeat s̃nia q̃ ibi p̃ncipaliter ferebat̃ i fauorẽ libertatis, l3 in 9ñtiã resultaret 9modũ mortuo seu eius hr̃di. nã vbi p s̃niaz seru' 9stituit̃ liber i iudicio moto 9 defunctũ q̃ putabat̃ viuere ⁊ abesse iusta cã, ⁊ ꝓpea sibi reseruabat̃ patron', vt p gl. i. l. de quare §. si ff. de ind. ⁊ p bar. in. l. in summa §. si. ff. de re iu. vbi reprobat ibi gl. tenentẽ valere decretũ iudicis in fauorẽ mortui p. d. l. cũ q̃si, ⁊ q̃ dicit bart. nõ esset ve?? p. l. furioso. ff. de re ind. ⁊ q̃ in. d. l. cũ quasi, est sp̃ale fauore libertatis q̃cq̃d ẽt dixerit gl. in. l. neratius. ff. de re. iu. ⁊ in. l. si õ cesserit. ff. q̃ satisda. cog. ⁊ ibi plene per Cy. in. ij. opp. de quo ẽt vide sing. p bal. in. l. vnica. §. in primo. C. de cad. tol. in vlt. col.

a vbi tenuit q̃ sicut fauore libertatis v3 s̃nia lata ꝓ defunctos ita etiam erit vbi agitur de fauore ecclesie ⁊ tene mẽti. ¶ Subdit ẽt circa p̃dicta pau. õ ca. h̃ q̃ si fert̃ s̃nia 9 ꝓcuratorẽ vel pro eo agitantẽ cã3 noie defuncti qui viuere putabat̃ non valeret s̃nia. d. l. de q̃ §. fi. Nec ob. q̃ instãtia trãseat in hr̃dẽ l. si cũ homine. ff. de fideius. q̃ vt valeãt acta d3 agitari cũ noie hr̃dis nõ nomine defuncti, sed dic q̃ istud est incidere in dubiũ q̃ bar. reliquit idecisũ in. l. nulla. C. de ꝓcu. in fi. vbi querit vñõ mortuo pẽdẽte iudicio agitato p ꝓcuratorẽ qualiter formabunt̃ forme s̃nie, nã si 9dẽnabit̃ ꝓcuratorio noie dñi s̃nia nõ v3 valere. d. l. pe. reliquit cogitãdũ, alij doc. ibi ⁊ precipue Saly. ful. ⁊ pau. de ca. tenẽt q̃ 9dẽnabit̃, vt ꝓcurator talis seu cuiusq3 sui heredis. ar. d. l. nulla ⁊ voluit hoc idẽ bal. in. l. j. C. de sen. ⁊ interlo. om. iudi. in. ij. col. vbi ad hoc alle. l. si cũ ꝓcuratore. ff. de re iu. q̃3 dicit ad hoc esse no. aliter ãt dixit q̃ nõ valeret s̃nia. alleg. l. n̄ram. ita ẽt 13 Ro. in. l. si 9stante §. fi. ff. sol. mat. alleg. l. seruus ff. de his qui no. infa. sed putarem plus posse attentari q̃ ẽt cõdẽnaret̃ procurator ꝓcuratorio noie eiciũ qui tunc erat defun-

b ctus, valebit sentẽtia si procurator erat effectus dominus litis' per lit. cõte. cum verba s̃nie debeant cõcipi in ꝓcuratorez. d. l. nulla. ⁊. d. l. j. C. de sen. ⁊ interlo. om. iudi. pro hoc ẽt facit, q̃ ꝟba improprijãtur vt sententia ⁊ actus valeant, vt no. gl. i. l. ⁊ pacto in fi. prin. ff. fa. her. vnde vt sustineatur sententia subandietur dictio quõdã p ea que hic no. in gl. in ver. defuncti. cum his q̃ super ea no. Bar. hic in prin. ⁊ super ea dixi, nec ob. l. pe. cũ si. ff. que sen. sine app. rescin. q̃ ibi nõ condemnabatur procurator dñs litis, sed ille qui mortuus erat vel alius qui nunquam fuerat dñs litis viuẽte dño ⁊ vide ẽt de hac. q. Bal. in. l. edita in repe. perusina in. xxiiij. col. C. de edẽ. ⁊ dixi. in. d. l. nulla.

¶ Tertio no. q̃ si seru' stipulat̃ sibi acq̃rit hr̃ditatẽ. ¶ Quarto no. seruum ignorantem sibi esse relictã hr̃ditatẽ, vt hr̃ditas iacens possidere vt sibi ex re hereditaria queratur, ⁊ non reperitur alibi s̃m gl. nã mirũ v3 q̃ hereditas iacẽs nõ possidet. d. l. j. §. sceuola. tñ q̃ fingit̃ possidere, vt h̃ iõ iudicat̃ ac si ꝟe possideret facit. l. cepiã. ff. de vsu. ⁊ iõ dicit tex. valde no. i. l. gerit. ff. de acq. he. q̃ in hereditate est qualis, qualis possessio, ⁊ dicit Ro. hic illũ tex. ad hoc esse sin. ¶ Quinto no. q̃ sciẽs quẽ eẽ liberũ nõ p̃t videri eũ bonafide possidere. ¶ Sexto no. q̃ sui ⁊ necessarij non presumunt̃ hr̃e sciaz eo?? que in testõ cõtineant̃,

c secus in extraneis ⁊ rõnem vide h̃ per bart. cum quo transit ang. l3 mod. h̃ 9triũ dixit, dic vt dixi plene post Bar. ⁊ alios in. l. qui rome. §. duo frẽs. de ꝟ. ob. circa no. p Bar. in. d. l. in. iij. q. vbi opi. ei' iustico cũ aliq̃li modificatiõe, vt ibi dixi. ¶ Septio no. ex fi. q̃ p̃tes vñr sibi adinuicẽ fuire, nã itẽtio lr̃e ẽ q̃ si dñs p̃tis hẽat suos i diuersis ꝓuincijs Kalẽdario ꝓpositos ⁊

eos instituerit heredes cũ libertate, ⁊ oẽs dij3 eẽ mortuũ ignorauerint oẽs sibi inuicẽ acq̃rere ⁊ sic adinuicẽ seruire vñr, ⁊ iõ

9 facit s̃m bar. † q̃ si plures sint socij vnius negociatiõis ⁊ vnus exerceat in vno loco, alius in alio, vñr adinuicẽ institores ⁊ sic q̃libet eo?? tenebit̃ insolidũ, vt hic iuncta. l. si cũ plures, ⁊ ibi no. Bar. ff. de exerci. ⁊ latius p eundẽ in. l. eandẽ. in. vj. q. ff. de duo. re. ⁊ in repe. l. j. in. ix. q. C. de duo. re. ⁊ p Cyn. in. l. oẽs cõite in galiã. C. e. ⁊ p bal. in rub. C. de exerci. in fi. ⁊ in. l. si p̃sidium. in iiij. col. C. de edi. ac. in. l. iure societatis. in lect. anti. ff. p soc. per ang. ⁊ pau. in. l. si vnus. in prin. ff. de pac. ful. in. l. si plures eo. ti. per pau. de ca. in. l. j. §. si plures. el. j. ff. de exerci. plene p pet. de anc. in 9si. cccxix. inci. in xp̃i noie pro clariori p̃dictorũ dubio ⁊c. ¶ Octauo habes mirabiliter s̃m doc. ex eo tex. casum in quo vnus, ⁊ idẽ est possidẽs ⁊ possessus ⁊ hoc quo ad fictam possessionem, sed quo ad verã hoc esse non potest. l. homo liber. §. fi. ff. de acqui. re. do. ¶ In gl. in ver. q̃ si sibi pro gloss facit melius, q̃ in dubio fieri d3 interpretatio per quam stipulatio valeat. l. quotiens in stipulationibus. de ver. sign. In glo. in ver. sicut enim dicit glo. istam regulaz non reperiri alibi, vt di-

10 xi super tex. ⁊ raro reperitur glo. his verbis vti. ¶ † In glo. in versi. hereditati. habes ex ista glo. menti tenere. primo q̃ he-

d reditas pro ea parte pro qua est adita non v3 amplius hereditas, sed pro reliqua parte non adita sic. Adde glos. in. l. hr̃s p seruum. ff. de acq. here. ⁊ in. l. hereditarium. de acqui. re. do. ⁊ in. d. l. j. §. veteres. in glo. mag. ff. de acqui. pos. ⁊ declaratur p Bar. in. l. iij. ad fi. prin. ff. de bo. pos. ⁊ in ru. ff. de acq. her. ⁊ magis placent ꝟba Bart. in dictis locis q̃3 illud q̃ dicit fulgo. ⁊ Pau. de ca. hic non facta mentione de verbis Bar. in dictis locis preelleg. qui dicunt esse q̃ hereditas q̃n est adita non v3 amplius hereditas q̃ntum ad fundandam actionem in ipsa hereditate, certe quo ad alia potest dici hereditas, vt p3 in titu. õ peti. here. vbi petitur hereditas postq̃3 est adita. ¶ Item habes ex ista glo. no. q̃ datio coheredis extranei non facit seruuz necessarium heredem, ⁊ ꝓbatur in. l. ex parte. de acqui. hered.

11 ¶ † In gl. in ver. idem ibi non respondet Africa. sic q̃n interuenit stipulatio alias bene r̃ndet vt in ꝟ. quare si nulla, ⁊ facit tex. cum gl. an quando in aliqua disputatione queritur de duobus, ⁊ ad vnum respondetur affirmatiue vel negatiue, ⁊ an eodem modo, an vero 9trio modo intelligatur responsum ad altũ, ⁊ facit gl. q̃ eodem mõ intelligatur r̃nsum, loquitur tñ hic q̃n illõ ad q̃ fuit r̃nsum erat principale, ⁊ aliud erat accessorium. Quid ãt in alijs casibus vide in. l. ⁊ fine. §. sed q̃ Pau. in glo. in ꝟ. remanere, ⁊ ibi p bal. ff. de mino. ⁊ per gloss. in. l. si res. C. ad exhi. ⁊ in. l. consilium. §. q̃situ. in gl. j. ibi bald. ff. de cu. furio. ⁊ gl ⁊ bar. in. l. cũ pretor. ff. de iudi. ⁊ hr̃ in. l. i. C. de diuer. resc. ⁊ ibi per bal. ⁊ doc. post gl. in. c. postulasti. de rescri. ⁊ in. c. nõne. de presump. ¶ In ea. infi. adde no. i gl. seq. vbi de hoc plenius. ¶ In gl. in ver. haberẽt. in. l. iii. in p̃n. ⁊ sic hic non sumeretur ar. a 9trio sensu ex tex. ⁊ p̃p hoc Jac. baldui. ⁊ Odo. aliter legebant vltimam partem huius. l. q̃3 sit de mente glo. nam volebãt ipsi q̃ in ꝟ. q̃ si p̃ponebat̃ ibi dũ tex. dicit adhuc idẽ ⁊c. subaudiri. s. vt nõ videat̃ a coheredib' possideri, ⁊ sic q̃uis animũ possidẽdi haberẽt q̃ putabãt stichũ eẽ seruũ cũ dicit idez eẽ ꝓut in precedẽti casu posito in ver. post aditã, q̃ solus aius possidendi nõ sufficit ad apprehendendã possessionẽ, vt d. l. iij. in prin. ⁊ sic nõ acq̃ret̃ coheredibus cuius 9triũ est de mente gl. in ꝟ. r̃nderi. ⁊ aliter glo. sequẽtiũ p istũ tex. sed cõiter damnat̃ intellectus Ja. baldui. ⁊ odo. quẽ hic refert bart. ⁊ seriosius

12 Cy. in. ix. op. nã ista aduersatiua q̃ posita in ver. † q̃ si p̃ponat̃ cũ sit posita sine copula importare d3 diuersitatẽ i iure ⁊ in scõ vt no. in. l. h̃ amplius. §. de his in ver. aũt. ff. de dã. infec. ⁊ in. l. q̃ vsufructum. de ꝟ. ob. sed s̃m intellectũ ꝓrime dcm̃ non aduersat̃ in iure, ⁊ iõ dũ tex. dicit r̃nderi, idem d3 intelligi, vt ibi per gl. Et nõ ob. si dicat̃ q̃ q̃uis habuerit animũ possidẽdi, tñ nõ possidet eo q̃ reqrit̃ apprehensio, q̃ r̃nde q̃ fingit̃ possidere sicut dicimus in hereditate iacẽte, vt hic. ⁊ no. i gl. fi. q̃ est no. s̃m Bar. ⁊ doc. hic. ¶ In ea. ibi, sed cui hoc casu acq̃rit̃ ⁊c. nõ intelligas disputari ⁊ dubitari in gl. de parte tãgente stichũ. s. ꝓ sua portione hereditaria, q̃ de illa ve?? est q̃ sibi acq̃rit̃ etiã dato q̃ habuerit aium acq̃rendi dño cuius se seruũ eẽ putabat nec istud est absurdũ q̃ hoc ẽt s̃uari videmus in casu simili posito in. §. homo liber. §. fi. ff. de acqui. re. do. ⁊ no. gl. hic in fi.

13 ¶ † In ea. ibi vel simpl'r. s. stipulatus est ⁊c. ⁊ ita cõiter a doc. intelligit̃ p̃terq̃3 a saly. q̃ intelligebat istã glo. in hac p̃te de sticho q̃ simpl'r numerauit sine stip'one trãsit ipse simpl'r cũ decisione gl. sed precedẽs intellectus, ⁊ expositio melius pl3 consi-

a ¶ Pro dũ cto. addõ q̃ l3 ac cusato mortuo euanescat accu satio tñ hr̃des p̃nt istare adinuicẽ vt d̃claret mortuũ nõ fuisse culpabilez p tex. sin. i. l. filio. §. seyo. de adi. leg. ⁊ bal. in. l. vnica ne ex õli. defunc. ⁊ ita de ro. sing. suis fo. viij.

b ¶ Dñs litis adde q̃ voluit fulgo. consilio. cixxxij.

c ¶ In extneis de hoc vid̃ pa. de cast. 9si. x. ⁊ consi. xcij. ang. cõsil. cclxxxvj. Ro. consi. cccc lij. bal. 9si. cj. ⁊ cxvj. v. li. Jod. an. in addit. ad spe. in ti. õ test. §. in p̃mis ꝟ. ⁊ vid̃ si nuob', ⁊ an hẽs p̃sumat̃ ignorare fcã in cõdi. si sunt diuersa ex testõ. vide frã. õ are. 9sil. xciiij. ⁊ q̃n hẽs p̃sumatur ignorare 9tẽta i testõ vide per alex. cõsi. iij. li. iij. ⁊. 9. iiij. li. j.

d ¶ Addita. iõ dixit bal. in l. si viuamfe. C. de leg. here. q̃ stãte statuto nostro mediolani q̃ mulier nupta extraterritorium mediolani nõ succedat in hr̃ditate p̃sona q̃ si ante q̃3 nubat̃ succedat patri quod statutum non ob. quia effecta est hereditas propriũ patrimonium ⁊ ob hoc ⁊ vid̃ q̃ voluit ro. referens p̃dicta eius consi. xxxix.

nat precedentibus verbis gl. ⁊ intelligetur hec prima pars gl. he
ne cohẽdes sciebãt hũc stichũ eẽ effectũ liberũ, ⁊ i hac. q. doct.
antiqui multũ varie loquunt, vt h refert Cyn. in. l. ij. q. ⁊ ipse
sequitur Pe. ꝫ ꝙ acquirat actio ex stipulatu ex sticho. ar. l.
liber homo. §. fi. de acq. re. do. ⁊ ipse teneat cohẽdibus ꝯdõne
sine cã ex equitate. l. si me ⁊ titiũ. ff. e. bar. vero in hac. q. ꝙ si co
heredes ratũ hñt illud ꝙ a sticho gestũ est tunc acquirat stati
coheredibus, ⁊ ita procedat id ꝙ no. in gl. ꝓxime precedenti
fi. si aũt ratũ nõ haberẽt tũc acqrit soli sticho consumptione
sequuta. d. l. si absentis. C. e. i fi. ꝑ ꝯdõnem sine cã tenebitur ce
dere coheredibus, vt hic ꝑ eũ, ⁊ cũ hac opi. concordat albe. de
ros. h Bal. in effectu vr idem tenere ⁊ intelligit ꝙ illud ꝙ ges
tũ stichus non intelligatur gestũ noie suo ꝓprio, sed appellati
uo. i. tanq̃ a seruo dñi sui sca ꝓ dño suo, ⁊ sic vr fcm̃ noie cohẽ
dũ mutuo si ratum habeant acqrit recta via eis actio ex nume
ratione, non aũt dicit bal. ex stipulatu ⁊ forte intellexit ac mor⁹
est eo ꝙ stipso ꝓ partibus cohẽdũ nõ teneret, rõ atẽdi dẽat so
la numeratio. l. certi. ꝯdi. §. qm̃. ff. e. l. si ita stipulatus. §. grisog.
de ver. obli. Ang. h dicit ꝙ pñt cohẽdes ratũ hr̃e in subsidiũ.
s. qñ pecunia non extaret, vt hic per gl. in ver. ne. ge. alias non
q: cũ a prin. nec ex numeratione, nec ex stipulatione esset q̃sitũ acq
si ũ cohẽdibus scientibus necesse est dicere, ꝙ acquirat stipulã
ti, vt. d. l. liber hõ. §. fi. sed hec sua opi. nõ vr vera per ea q̃ not.
gl. in verũ. negocioꝝ. in. l. rñ. que est cõter approbata ⁊ super
ea dixi. ful. ⁊ Pau. hic dñt primũ mẽbrũ distõnis bar. eẽ con
tra istum tex. in ver. post adeam vbi tãdistin. hr̃ ꝙ non acqrit
coheredibus ergo si ratificat dñt ẽt excludi, preterea dicit ful.
ꝙ cohẽdes pñt ratificare ſm bar. eo q: ꝙ gestũ stichus vr esse
gestũ noie defuncti, ⁊ sic dꝫ posse ratificari ab hẽdibus, vt dcm̃
fuit sup gl. in ꝟ. ne. ge. ⁊ hoc nõ vr verũ ſm ful. s. ꝙ stichus vi
deatur gessisse nomine defuncti, imo censet totum negociũ ad
suam personã retulisse, q: ibi simplr stipulatus est ꝫ ad vtilita
tem dñi faceret, nã ⁊ mutuũ accepit, ⁊ initiũ ex ꝑsona sui. l. ij.
§ mutui. ff. e. ideo sequuta ꝯsumptione dꝫ hnic sticho dari act.
⁊ hoc mõ rñ. ad arg. fcm̃ hic in gl. dum dicit gl. Nec ob. si di
cas ꝙ noie alterius non suo numerauit ⁊c. nã imo ſm eũ censet
suo nomine numerasse, ⁊ istam dicit esse meliorẽ rñsionem q̃uã
sit illa data ꝑ gl. dicentẽ ꝙ ẽt aliqñ contingit ꝙ quis numerat
noie alieno, ⁊ tñ sibi numerãti acqrit actio. l. iiij. C. eo. nam ſm
Ful. ista rñsio data per gl. est multiplicare inconueniẽtia, non aut
soluere arg. adducit ipse ꝓ bar. q: si heredes sciũt, ⁊ sic sunt in
malafide nõ põt eis acqri per stichũ quẽ bonafide nõ possidẽt.
ad hoc facit regula. l. stiplõ ista §. alteri, de ver. ob. ⁊ ꝫ ipse cõ
fuse ⁊ inordinate loquat, tñ vr residere, ꝙ acqrat sticho ꝓ par
tib⁹ cohẽdũ cõsumptione sequuta, ⁊ non possit stichus agẽ ex
stiplõne ante ꝯsumptionẽ eo q: nõ vr impleta cã stiplõnis, q:
nõ est impletũ mutuũ. i. nõ est translatum dñiũ, ⁊ sic obstaret
agenti exceptio doli. l. ij. §. circa. ff. de do. except. ⁊ ita dicit se te
nuisse in. l. nam ⁊ si fur. ff. eo. ꝫ ſm eum aliter ibi teneat Bar. ⁊
hec procedunt qñ stichus sibiipsi, vel simplr stipulatus est ſm
eum vñ subdit ꝙ vbi appareret stichũ numerasse noie tertij tunc
defuncto, vel idem tertio stipulatus esset, ⁊ dubitaretur an cohe
redibus acquiratur, dixit fuit in hac opi. vna est ꝫ Bar. quod
acquiritur ipsis coheredibus si ratum habeãt per. d. l. si sine. §.
si procuratori. ff. rem ra. ha. Si autem nollint ratum hr̃e acquiri
eis ex mutuo certi. condi. sticho q̃ tñ tenebitur cedere, vt dcm̃
est. Sed circa istam opi. dicit eẽ considerandum, q: si numera
tio nomine defuncti tenuit acquiritur certi condi. coheredibus
siue ratum habeant siue nõ, q: inuito, ⁊ ignorãti acqrit per. d. l.
si abũtis. C. e. ⁊ ideo superuacua est cessio, seu ꝯdõ sine cã ar. l.
14 si heres institutus. in prin. ff. ad treb. Secunda est opi. ꝙ nume
ratio nomine defuncti non valeat sicut nec stipulatio eadem rõ
ne vt hic. ⁊ iõ tunc defuncto non acqrit q: non põt nec sticho,
acquirit, q: noluit, seu in hoc nõ ꝯsensit. ar. d. l. si me ⁊ titium ⁊
si reperit pecunia sine cã apud illum cui numerata est ideo cõ
petit ꝯdictio sine cã sticho ⁊ coheredibus. Nec obst. d. §. si ꝓcu
ratori, vbi gestũ noie defuncti põt ratũ hr̃i, q: dicit se intelliga
re qñ ibi fuit solutũ ꝓcuratori illius q̃ putabat viuere, ita ꝙ so
lutio ibi recepit fundamentum ex ꝑsona ꝓcuratoris ſm. l. cũ qs
§. si debitorem. ff. de solu. ⁊. l. qui negocia. ff. manda. Pau. de ca.
hic distinguit, aut stipulatus est in persona defuncti stipulatio
est inutilis, ⁊ tunc nulli acqritur, nã defuncto nõ, q: nõ potuit,
alijs e. tam non, q: noluit ar. l. multus. C. si qs alteri vel sibi. aut
fuit stipulatus sibi vel simplr. ⁊ tunc aut hẽditas iacebat ꝓ par
tibus coheredum ⁊ acqrit hẽditati ⁊ ꝑ illas postea coheredi
bus adeũtibus, siue fuerint bone fidei, siue male fidei postq̃ est

inchoata obligatio vtiliter est fundata in hereditate que nõ est
malefidei. ⁊ facit. l. si qs mãcipijs. §. si impubes. in fi. aut hẽdi
tas erit adita ⁊ cohẽdes sunt in malefide, ⁊ tũc stiplo fuit inter
posita aut nõ. Primo casu ꝫ ꝙ acqrat actio ipsi sticho stipulã
ti, q: nõ potuit cohẽdibus q̃ bonafide nõ possidebant acqrere.
d. §. alteri, ⁊ istã actionẽ ex stipulatu tenebit cedere cohẽdibus
ne ex re eoꝝ fiat idebite locupletior. d. l. si me ⁊ titium, ꝫ absq̃
cessione cohẽdes ex stiplõne agere nõ pñt, siue ratũ hẽant, siue
nõ ꝑ istum tex. ꝯ quẽ dicit se mirari bar. h dixisse. Scdo vero
casu. s. qñ stipulatio nõ fuit interposita dicit, ꝙ si pecunia extat
nulli est q̃sita actio ex mutuo, vt hic in ꝟ. q̃re ⁊ si nulla, sed
q̃lꝫ põt partem suam vendicare, sed si est ꝯsumpta reconciliat
mutuũ cohẽdibus siue sint bonefidei, siue malefidei, ⁊ acqrit si
bi perfecte tñ si nõ ratificãt ꝫ eis q̃sita sit directa vel mutuãti,
vtilis. vt. d. l. si absẽtis. in h valde dubio passu videretur pñs se
cle sic dici posse qñ stichus stipulatus est sibi, vel simplr, ⁊ co
hẽdes sui sciebant eum esse effectum liberũ nõ possit dici ꝙ so
li sticho acq̃sita sit actio ex stipulatu coheredum ꝓ ptib⁹, q: cũ
stipulat⁹ sit tanq̃ seruus ꝓut se eẽ putabat, seqt ꝙ vr stipulat⁹
dñis suis, ⁊ sic illis q̃ reputabãt ꝑsonã dñi sui i sic defũcti, ⁊ ꝯñr
si ꝓ ptib⁹ cohẽdũ scientiũ nõ potuit stiplo eẽ efficax ad acqren
dũ cohẽdib⁹. d. §. alteri nõ dꝫ ꝯsolidari stiplo i ꝑsona ipsius sti
pulãtis ꝑ. l. si mihi ⁊ titio. de ꝟ. ob. ⁊ sic vr vera opi. Pe. cy.
⁊ ang. q̃ relata ꝯtrũ tenẽtiũ. Nec ob. d. l. hõ liber. §. fi. q: ibi li
ber hõ bonafide possidens ꝯtxit sup eo ꝙ i totũ ad se ptinebat ⁊ su
ꝑ eo ꝙ insolidũ sibi erat acqrẽdũ iõ sibi acqrit q̃tũcũqs aiom ha
buerit acqrẽdi dño putatiuo, hic aũt ꝯdixit sup eo ꝙ partim ad
se ptinebat ptim ad cohẽdes, ⁊ iõ fateor ꝙ hic ꝓ pte ptinẽte si
bi acqrit ꝑ. d. l. liber hõ. ⁊ ꝯ. dixi. ꝫ nõ vr ꝙ ꝓ ptib⁹ ptinentib⁹
ad cohẽdes ibyp si acqrit ꝑ. d. l. si mihi. ⁊ ꝑ eã. rõnẽ ẽt non vr
ꝓcedere opi. ful. q̃ tenebat ꝙ ꝯsumptione sequuta possit stich⁹
isolidũ agere stiplõne, ⁊ per a er videret infringi opi. Pau. de
ca. nec vr ẽt verũ ꝙ stich⁹ suo noie ꝓprio videat̃ enumerasse ⁊
stipulatũ eẽ q: cũ putaret se huũ, ⁊ vt su⁹ stipularet, vr stipula
ri dño. l. i. i pñ. ꝯ stip. ser. ⁊ sic nõ vr fulg. bñ dixisse q̃ ꝯtrũ dice
bat. tñ istis nõ obstãtibus tuti⁹ vr ẽt ꝯcludere ꝙ soli sticho sit
acq̃sita actio ex stip. ⁊ ipse tenet cedere actionẽ cohẽdibus ꝓ
ptibus eoꝝ si ratificãt q: fieri dꝫ interptatio vt stiplo intelligat
fcã eo mõ quo teneat, ⁊ sic videret stichus stipulat⁹ dari nõ co
hẽdib⁹, ſꝫ ipsi sticho recipiẽti noie illius ad quẽ putauit nego
ciũ ptinere, quo casu stiplo vꝫ, ⁊ si ille cui⁹ noie cẽset fcã stiplo
ratificat cogit stipulator ei cedere. l. hmõi. i pñ. cũ gl. de le. i. §.
q̃cũqs gerentes cũ gl. ff. de ac. ⁊ ob. l. pe. cũ gl. ff. de ne. ge. l. si ita
stipulatus. §. grisogo. ff. ꝯ ꝟ. ob. ⁊ sic nõ ob. id ꝙ hr̃ in. d. l. si mi
hi. de illa. l. loqtur qñ ꝟba stiplõnis nõ erãt collata in stipulã
tẽ, sed in aliũ ꝓ pte adeo ꝙ nõ valebit ꝓ illa pte. si aũt nõ ratifi
carẽt posset ꝑ ꝯdõnẽ sine cã cõpelli stichus stipulator ad cedẽ
dũ ex equitate ſm. d. l. si me ⁊ titium. ⁊ sic cum isto casu stipula
tio fuerit vtilis non vr dici posse ꝙ si cohẽdes ratificãt nũera
tionem acquiratur eis recta via actio ex numeratione ꝓut vr.
15 bal. hic sensisse vt. s. retuli. † nã nõ nascit actio ex nũeratiõe qñ
incõtinẽti fuit apposita stiplo valida. l. si ita. §. i. ff. de nouat. ⁊ in
16 d. §. grisogo. † per ista etiam non vr ꝙ recte fuerit loquut⁹ bar.
hic dũ vult ꝙ sequuta ratificatione cõpetat actio ex ꝯctu cohẽ
dibus ꝯ eos qui mutuũ receperunt, sed opi. sua possꝫ ꝓcedere
vbi stiplo fuisset nulla, vt q: collata fuisset in ꝑsonã dñi mortui,
vt h, q: non fuisset interposita stipulatio, q: tũc vr ꝙ sequuta ra
tihabitione competat eis actio ex numeratione, ideo pñt rati
ficare numerationem, q: vr facta noie defuncti, vt ꝓbat in. d. §.
si ꝓcuratori, cui nõ vr ful. bñ rñdere nam nõ est maior rõ q̃re
ibi solutio, facta procuratori recipienti nomine defuncti dẽat
posse ratificari quã numeratio facta hic procuratori defuncti
noie defuncti, ⁊ sic vr ꝙ tex. hic in versi. quare si nulla ⁊c. dẽat
intelligi ⁊ limitari nisi cohẽdes ratificãt nũerationẽ factã noie de
functi, ⁊ ita ẽt intellexit bar. hic circa. iij. col. in ꝟ. circa q̃rtũ ⁊
vltimũ querit, ⁊c. ꝫ videat non leuis restrictio ad istũ tex. tñ vr
necessaria, postq̃. n. coheredes ratificãdo trãsferũt dñiũ in eũ
q̃ recepit mutuũ. l. si fundus. circa pñ. ff. de pigno. necesse est di
cere ꝙ eis ex mutuo acqrat actio ꝑ. d. l. si absẽtis. ẽt si pecunia
nõ sit ꝯsumpta, vt voluit ẽt Bar. hic isto enim casu qñ dñs pe
cunie ratificat frustra expectat ꝯsumptio, vbi aũt cohẽdes nõ ra
tificãt ꝯctũ mutuũ sicũ sine stiplõne valide pñt ipsi agẽ ꝯdõne
sine cã ꝯ stichũ vt cedat ex equitate laꝫ dcã, nec est verũ ꝙ isto ca
su dẽat eẽ necessaria cessio, q: inuitis ⁊ ignorãtib⁹ ipsis quoꝝ
noie numeratũ est acqrat directa actio ꝑ. d. l. si absẽtis ⁊ tene
bat Ful. hic. q: rñdeo ꝙ ꝫ acqrat eis directa cũ ꝯctũ impro
bant

bam & eũ directã cedere possit ei q nõle eoꝝ mutuauit vt ĩsal. l. si absẽtis, tñ illas directã rõ possint ipsi exercẽ i iudicio post͡q ꝯtcũ improbãt, & iste est casus in quo actio est vtilis cessionario, ẽ tñ inutilis eẽt apud cedẽtẽ sicut ẽt bř in. l. si. in prin. & ibi ẽt p gl. in ff. cessiõe. C. ð in. do. & ita declar Bal. in. l. si absẽ
27 tis in. j. co † tan ãt in casib⁹ in qb⁹ dcm̃ est Sticho cõpetet insolidũ actionẽ ex stipulatu regraĩ, q pecunia sit ꝯsumpta, vel nõ dicatis vt ƀ p bar. q melius loquiĩ q̃ Ful. cuius ff ba. ꝯ remit, q̃ vñr distruere. l. q̃uis C. e. vbi vř q numeratio sit sufficiẽs cã iplẽdi stiplonẽ q̃uis pecunia numerata sit aliena. ¶ Ex his remanẽt declari casus dubitabiles, aly ãt casus. s. qñ hẽditas eẽt iaccẽs, vř qñ cohẽdes eẽnt bõefidei nõ vñr hẽe dubitationẽ & i eis dec vt ƀ p bar. Quicqd gl. in seq. parte dixerit q̃ ab oib⁹ reprebẽdit, qꝛ dõ p istũ tex. tñ in vno casu posset saluari fm Saly. s. qñ cohẽredes ignorãtes rarũ nõ haberẽt ꝯ sticho, qꝛ verũ est q nõ acquiriĩ eis, sed sticho stipulanti. vt. d. l. si absentis.

❧ SVMMARIVM ❧

1 Creditor nõ uidetur diuidere debitum per solam petitionem partis s; etiam ex necessitate.
2 Excusio bonorum prius facienda est contra principalem debitorem, quam contra eius fideiussorem, nisi notorium sit principalem non esse soluendo.
3 Fideiussor antequã possit conueniri requiritur q præcedat excussio, & q pronuncieĩ excussionem esse legittimẽ factam.
4 Notorium, uel manifestum non operatur, quin requiratur ferri sententia, ubi alias esset necessaria.
5 Fideiussor non potest prius conueniri, quando principalis alienauit in fraudem creditorum.
6 Fideiussor alicuius tyranni põt conueniri prius quã tyrannus.
7 Fideiussor alicuius rixosi, uel litigiosi, potest, prius conueniri quã principalis.
8 Excussio principalis non requiritur, qñ ẽ debitor ex delicto.
9 Fideiussor fisci an possit prius conueniri quã fiscus.
10 Exceptio excussionis potest opponi contra creditorem.
11 Fideiussor an & quando possit opponere exceptionem principalis non factam.
12 Fideiussor iurans soluere non potest opponere excussionẽ nõ factam.
13 Fideiussore soluente, uel conuento, non censetur factum pactũ de non petendo principali.
14 Nouatio non fit quando stipulatio secunda cõtinet minus quã prima etiam interueniente noua persona.
15 Exceptio excussionis an possit opponi contra actorem per fideiussorem, si principalis pendente lite effectus est soluendo.
16 Exceptio superueniens post lit. conte. an & quando prosit reo.
17 Exceptio excussionis quando sit opponenda.

SI ego. Qui in defectum alterius soluere pmisit petuitõe aduersus illũ primus fcã nõ liberaĩ, s; faci a exactiõe sic, & idẽ eꝫ. l. si accipiaĩ a scdo. h. d. vsq; ad. §. iubeo. ¶ Not. ex ff. aliqn q fieri dꝫ interpratio vt stipsõ ad cautelã adiectã possit
a pdesse & operari facit. l. quotiẽs in stiplonib⁹ ꝟ. ð ff. & ob. & c. ab
1 ba. de ff. sig. ¶ † Scdo no. in ff. s; si cã seq, fm vltimũ intellꝫ glo. q p solam peti. ptis factã ex neces. nõ vř agens diuidẽ debitũ inter debitores adeo, q p illa pte impediaĩ agĩ ꝯ aliũ debitorẽ, q̃ ꝯeũ, ꝯ quẽ agit ad illã ptẽ ð quo videatis plene per bar. & alios in. l. inter eos. §. i. ꝟ. ð fide. & in. l. si creditores C. de
2 pa. & in. l. si ex dolo. §. i. de le. j. ¶ † In gl. mag. ibi, s; ƀ erat certũ &c. hẽtis ex gl. limi. no. ad auc. pñte. C. ð fideiu. cũ si. intrib⁹ q̃ exigũt excussionẽ fieri oportere prius ꝯ ipsũ pncipalẽ debi
b torẽ q̃ agaĩ ꝯ alios, nã fallit nisi notoriũ sit pncipalẽ non esse soluẽdo & idẽ no gl. in. l. x. ali l. gl. & ƀsequunĩ cõiter doc. ƀ & in. d. l. x. excepto Ja. bu. qb, & plenius in auc. ƀ si debitor. C. de pig. tenuit ꝯtrã p tex. in auc ð fideiu. §. j. col. j. i. § sed neq; qui gñaliter loquunĩ, & p gl. & doc. in. l. ẽptor. C. de euic. & in. l. nomẽ. C. q̃ res pig. ibi bř, q nõ sufficit, q gs sciat nisi iudicialiter
c sciat⁹ bꝫ cõ l; Ro. ƀ dt nõ ob. tex. in auc. de fideius. qꝛ dꝫ litari p istũ tex. & p. d. l. x. cũ si. & rñdeĩ ad no. p gl. in. d. l. emptor. & d. l. nomẽ, q loqĩ in casu diuerso, & ita ẽt rñdet Imo. in. d. l. x. vbi l; cõeꝫ opi. p istũ tex. tñ vř, q iste tex. parũ aut nihil faciat nisi cũ supplerõe istius gl. q̃ diuinat fm Bar. ƀ vñ p opi. Ja.
3 bu. posset ẽt adduci, qꝛ videm⁹ † q antequã possit agi ꝯ fideiussorẽ, vel tertios possessores debitores necesse est nõ solũ, q pcedat excussio, s; ẽt pnuncieĩ excussionẽ esse lĩie factaꝫ vt p plura pbat bar. & alij in. l. stiplo. §. bꝫ de op. no. nun. & ibi dixi, & est
4 magis cõis opi. † Sed notorium vel manifestum non opaĩ, qn requiratur ferri snia, vbi alias esset necia snia. c. cum nl sit romana. in fi. de app. no. g. in. c. ad nostram. el. iij. in fi. de iurein. & bar. in. l. emptorem, in prin. ꝟ. de act. emp. & Bal. in. l. j. in fin. ꝟ. de cu. fu. cum suis cõcor. tñ sustinendo & declarando cõem opi
d ni. ꝯ dici potest, q hñ requiraĩ pronunciari debitorem principalem non esse soluendo, seu notorium esse ipm non esse soluẽdo, & sic excussionem hři pro lĩie facta, tñ nõ erit necesse, q iudex mittat exploratores, aut alio mõ probaret, q in ciuitate debitor principalis non sit soluẽdo, qꝛ notorium releuat ab onere
e pbandi. l. eã quidẽ cũ gl. & ibi no. C. de accu. & in. l. j. C. qui & aduer. quos, cum ista gl. transit ẽt Jac. de bel. in. d. §. s; neq;, & bal. in. l. hř di. §. fi. ꝟ. de pac. hñ facit ea q̃ statim dicã vbi ẽt idẽ
5 bř. † limitat tñ Ro. ƀ cõeꝫ opi nisi notoriũ esset principalẽ non eẽ soluẽdo pp bona alienata ab eo in frau. cre. qꝛ prius ĩic debebit agi reuocatoria p creditorẽ ad illa bona, que eleganter not.
6 Bar. in. l. bone. §. j. p illũ tex. ꝟ. de iure. fis. † Subdit ẽt Bar. ƀ. & in. d. l. x. p hanc gl. se dixisse cũ ꝯueniret qdã fideiussor qui intercesserat p quodã tyrãno, & sic notoriũ erat illũ tyrãnuꝫ de facili ꝯueniri nõ posse, iuxta. l. ij. cũ gl. ꝟ. qui satis. cog. q poterat ꝯueniri fideiussor non facta excussione, hñ facit. l. si qs stipulatus sit stichũ. §. fi. & l. si ita stipulatus fuero te sisti. § possum, cũ gl. in ff. tritius. ꝟ. de ver. obl. & sequunĩ aly ƀ & in. d. l. decẽ. q
f hus addatis Cy. idẽ tenentẽ in auc. pñte. in. ij. q. C. de fideius. & Bal. in. l. j. C. de reuo. his que in frau. cre. & in. l. j. in. viij. col. C. de ꝯue. fis. de. li. x. & in. l. s. in. ij. q. C. si quis in frau. pa. & Ange. in. d. l. ij. in prin & in. l. exitus ꝟ. de acq. po. & in. d. § sed neq;
7 post Ja. de bel. ibi. ¶ † Ex hoc ẽt infert no. Jo. de Imol. in. d. l. decem, q si manifestum esset debitorem principalem esse rixosum, & ꝯsuetum non soluere verum debitum sine litigio poterit creditor non facta excussiõe agere ꝯ fideiussorem per. d. l. si quis stipulatus sit stichũ § fi. & p. d. l. ij. in prin. & q ibi no. Bar. & per no. per glo. in. l. ij. in. ver. suspectus ꝟ. sol. mat. & dicit hoc esse valde no. Idem ẽt dicit Rom. ƀ l; de Imo. mentionem non facit, & dicit ita tenere Jaco. bu. in tracta. excussionis
8 argu. l. ij. ꝟ. de alie. iudi. mutã. cau. fac. † Subdit ẽt Bar. ƀ p istam gl. q si esset condẽnatus debitor pro delicto, & bona eius essent confiscata adhuc non esset necessaria excussio vt ageret contra fideiussorem obligatum ex ꝯtcu, cum isto dicto transit

a ¶ Et operari, adde q idẽ est in vlti. volu. l. si qñ ꝟ. de lega. j. idẽ in ꝓuilegijs. c. si papa de priuilegijs in. vj.
b ¶ Nisi notoriũ sit. adð q dicit bal. i. c. ex rõe, ex ð app. & ibi refert ꝯsi. co. xiij. q ille dr nõ eẽ soluẽdo q nõ bꝫ bõa i territorio, & iuris. vbi fideiussit p gl. i. l. si. C. ð pn. agẽ. in reb⁹ li. xij. p q facit, q voluit Ang. are. in. § s; hodie. insti. ð satisda. cir. si. & facit q voluit alex. l. ru. ꝟ in. so. i apost. & vid frã. are. ꝯs. cxxvij. cosũ. ij. vbi dicit, q si p iste notorietate põt iudex se p declaratione ꝯtuatis ex offõ iformaĩ & vid eiusdẽ cõsi. cixv. & ale. ꝯs. xciij. i. iu. vol. vbi si scolaris ð alemania dedit fideiussorẽ ꝯsiij, ꝯt ꝯueniri fideiussor sine excussione sii. bal. ƀ bar. & ang. in. l. sciẽdũ. § j. ꝟ. q satis. cog. si rñ pnc. eẽt ð loco ppl quo vř ꝯsiniste dꝫ fieri excussio, & dz loc⁹ p piquus vř vici n⁹ arbitrio iu. inspecta q̃litate factoꝝ psonaꝝ & loci ita alex. l. ꝯ. lvij. iij. vo. circa fi. vbi al le. bar. i. l. si iã vicinũ ꝟ. & dð. infe. & bal. i. l. si vicin⁹ C. de nup. glo. in. c. felicis. § psenti. in ff. vicino rũ ð pe. l. vj. & vidi ꝯs xxij. co. ij. l. iiij. vo. vbi q̃o dñr vicini, & q̃o intelligaĩ. F.
¶ Vid plene p Jas. in. l. sciendũ. § possessor. ꝟ. q satisd. cog. & vid Alex. in ꝯsi. lxxxiij. in. iij. vo. incip. in causa q̃ vertiĩ inter agentes in vlti. co. Tho. dip.
c ¶ Judicialiter sciat, vide ang. de are. in. § actionũ in. x. col. insti. de act. & alex. de Imo. in. l. si domus § de euic. in fi. ꝟ. de leg. j. & in. l. nõ solũ. § morte. in. pen. co. ꝟ. de op. no. nun. & in ꝯs. lxvij. incip. signaĩ pdicta cõcin. in dictis locis. alex. ponit plures limitationes, & maxime qñ est notorium &c. Tho. diplo.
d ¶ Cõem opi. Adde q ius reqriĩ Bal. ꝯs xxv. ꝯsi. clxviij. in. ij. vol.
e ¶ Probandi. Adde q est pbatio pbata vel saltẽ de facili pbabilis Bal. in. l. j. C. ð reuo. his q̃ i frau. cre. & ðt. d. Ant. in. c. vestra, ð coha. cle. & mu. no. qð notoriũ est supmus grad⁹ fidei, seu certitudinis de qbus gradib⁹ vide p bar. in. l. admonẽdi. §. j. & vide Pa. de ca ꝯs. cccxviij. vbi notoriũ nõ efficiĩ dubiũ p negationẽ.
f ¶ Addatis. in hoc arti. an necessaria sit excussio cum notoriũ est principalẽ non esse soluẽdo vel saltem reqraĩ snia declaratoria q nõ sit soluẽdo vide Lud. ro. ꝯs. xciij. & consi. ccxj. & cõsi. cclxxxij. & q fiscus sit excutiendus ẽt anteq̃ ad bo. pos. p ueniaĩ, s; Ludo. ro. ꝯs. ali. xciij. & dicit, q imo fiscus est hñs in obligationibus ꝯtcis ante confiscationem bonorum, opi. Bar. sequiĩ abb. consi. xxix. ij. lib. & an excussio possit opponi cum principalis est difficilis ad conueniendum, vide p Alex. cõsi. lxxxiij. iij. li. & an si pmisit libere soluere possit opponere exceptionẽ excus. vide p ro. cõsi. ccxj. & qd cu est cõstitutuꝫ, vide p Fran. are. ꝯsi. xxviij. & qd qñ pmissa est indẽnitas, & qñ debeat opponi exceptio excussionis, vide p Alex. cõsil. xxxij. iiij. lib. & an fiscus sit excutiendus, vide Bal. consi. lv. j. lib. abb. ꝯsi. lxxij. & adð tu, qñ dicaĩ facta excussio. ad hoc vt agi possit ꝯ fideiussorẽ. Alex. in ꝯs. xlviij. in. j. co. ij. volu. & vide Alex. in ꝯs. cxxxviij. col. iij. & cõsi. cxxxix. col. j. vo. ij. q requiriĩ, qñ agitur ꝯ tertios possessores sicut qñ agiĩ ꝯ principalẽ, & ibi qñ debitor se ꝯstituit possidere, & vide Alex. in ꝯs. c. col. iij. & iiij. in. v. vo. vbi qñ principalis est absens põt agi ꝯ fideiussorẽ absq; excussione, & vide Alex. in. ꝯs. xxxij. col. pe iiij. vol. & q ille qui pmitit facere, & curare si iurat nõ bꝫ beneficiũ excussionis, & in cõsi. lxxxiij. in vij. col. vbi q̃o fiat excussio de bonis suis extra territorium. Et vide Bal. ꝯsi. iv.

incipit excus-
sione contra fi
scus, preponi-
tur. f. volumi.
Abb. consi. p̄
viij. inci. ij. vo-
lumi.

Saly. h quid repitur hoc bene notan attento, q creditores et
habentes solas personales actiones preferuntur fisco in penis.
l. j. C. de fis. credi. prefer. lib. x. Sed Fulg. et Pa. de ca. h tenet
ꝯ bar. q in fiscum transeunt actiones passiue. l. tutores C. ad. l.
iuliam. de vi. l. si debitori deportato. ff. de fideiusso. et fiscus sem
per censet esse soluendo. l. ij. de fundo dota. cum alijs ibi alleg.
in gl. et dicit Pau. de ca. se ita consuluisse anteꝗ videret Ful.
h, et q hoc verum est vigore talis publicationis bonorum nō
esse excutiendum ipsum debitorem cuius bona sunt confiscata
et ita pcederet dictū bart. sed non per h est qd nō debeat excu-
ti fiscus. ro. et tꝫ ꝯ bart. referens se ita ꝯsuluisse, et pro hoc alle.
l. sniam cum gl. fi. C. de fideius. refert tū q Jac. bu. in. d. tract. ex-
cussionum dicebat, q tunc non requirebatur excussio addatis.
Bal. in. l. j. C. de fideiusso. qui est in dicta snia, vbi tꝫ ꝯ fiscum
faciendam excussionem nisi vbi tot essent explicationes fisci q
appareret difficilem exactionem aduersus fiscum ponderat gl.
ad hoc in. d. l. sniam. Pe. de anch. in consi. cclxxxiij. incip. In
christi nomine ex predictis allegationibus subtiliter etc. non fa
cit mentionē de bart. nec de predictis tū tꝫ q ꝯ fiscum non re-
quiratur excussio, q fiscus non est proprie heres delinquentis
condēnati pꝫ q instantia non transit in eum. l. si constante. §. fi.
ff. sol. ma. que tū transit in verum heredem. l. si eum homines,
et ibi per Bart. ff. de fideiusso. vnde vr secundum eum iudicādū
de fisco, vt de tertio possessore bonorum debitoris, pꝫ q non te
netur nisi pro modo facultatum, que ad eum peruenerunt. l. j. §.
an bona. ff. de iur. fis. et dicit istud esse suum notā dictum, sꝫ mihi
non plꝫ, q modo fiscus conueniri posset non solum tanꝗ pos-
sessor, sꝫ tanꝗ obligatus actione personali. l. inter eos. §. fi. ff. de
fideius. et. d. l. tutoris, ergo prius dꝫ excuti ipse cum teneat per
sonali. vt. d. §. sed neꝗ ibi dum dixit anteꝗ transeat via super
psonalibus et in §. seq. ibi dū dicit, et ipsis pncipalibus, et in eoꝝ
hēdibus et successorib', et ꝯstat fiscū applari successorē vlem. d.
l. tutoris in ver. successorio, et ibi notat accedit ad ꝯfirmationē
predictorum illud q singulariter ita dicit Bal. in. l. j. in. ix. co.
9 C. de cōue. fis. de. lib. x. † vbi voluit q ille qui ī prin. fideiussit
pro fisco vr renunciare beneficio de fideiussoribus. i. benefi-
cio excussionis, q cum fiscus semper dicatur esse soluendo, vt
d. l. ij. si necessaria esset excussio contra fiscum nunꝗ posset cō
ueniri fideiuss. q non vr esse de mente contrahentium, pro quo
bene facit tex. noster hic in prin. in ver. alioquin declarando, vt
h per Bar. q dictum perpetuo tene menti, q non memini me
legisse ab alio scriptum. Subdit Bart. h quod q intellectus
iste gl. diuinat et eēt diuinaret si intelligeremus, q h fuit facta
excussio, vt sentit glo. h in fi. ideo rūdet ad contrarium h forma
10 tum in glo. † q pōt agi ante excussionem factam. s. si non oppo
natur exceptio, q per hoc non viciatur processus ar. l. j. cū ibi
not. C. de app. faciunt no. per gl. in. l. si mancipium. §. fi. cōi di-
uidundo. ff. de euic. et in. l. ij. C. cō. diui. sed Ful. istam sol. impu-
gnat, q dato, q posset esse vera in fideius. simpliciter obligato,
tū secus in eo qui promisit quatenus exigi non posset a princi-
pali, q cum dicatur promittere sub conditione. s. si principa-
lis excutietur. d. l. decem, et ante euentum conditionis nō sit na
ta obligatio et actio. l. cedere diem. ff. de ver. signi. sequitur, qd
quicunꝗ dꝫ posse repelli a iudicio actor per iudicem tanꝗ ex-
periatur sine actione dato, q reus non opponeret, vt per glo.
no. in. l. vbi pactum in gl. mag. C. de transa. vnde tꝫ, q h debeat
intelligi, q hic pcessit excussio vel notoriū pncipalē non eē sol
uendo ita et vult Raph. cu. in. d. l. decem, sed Pau. de ca. ibi
in fi. sentiens istud obiectum factum per Raph. cu. rūdet q iu
dicium non erit nullum, lꝫ agat actor ante impletam cōdōnem.
l. cum putarem ꝗ sa. her. et sufficit, q precedente iuditio, liqui-
detur principalem non esse soluendo, et tunc nascetur actio, que
sufficit ad conualidandum iudicium, iam inchoatum, q super-
uenit actio ex causa de preterito. l. si rem. §. fi. ff. de pig. actio. et
sic dato, q iudex repellere vellet actorem poterit actor puide
re de ueniendo ad. d. liquidationem, cōcludo q dictum bart.
hic de necessitate dēat intelligi, qn neꝗ pars ꝯuenta oppone-
bat exceptionem excussionis, nec et iudex repellat actorē, sꝫ ad
vlteriora psequēda procedebat ad sniam pro actore, que vale-
bit et si actor careat actione. l. posthumus. §. si quis ex his. ꝗ de
inoffi. testa. l. ij. cum ibi no. C. de pac. l. j. C. de condi. inde. et. d.
l. cum putarem, et est de mente Bar. in. l. titius. ff. de ver. obl. et
bal. et Jo. de imo in. l. ita stipulatus. ad fi. ff. de v. ob. et ita tenui
in. d. l. si titius, lꝫ Bar. in. l. ij. in prin. ff. de do. prele. aliter dixe-
rit cuius opi. maxime p predicta nō sꝫ sequitus maxi. in. d. l.
si titius, nam vbi iudex repelleret necesse esset omo actorē face
re excussionem, quam fieri pendente iudicio vr satis esse p. d.
l. si rem. § fi. et no. Bal. in. d. l. j. de reuo. his que in frau. cre. et
Ange. in. d. l. decem. cum concor. et oddi quas ibi dedi, et h sꝫ p
dicta intelligeret tex. in. l. cum eoꝝ. C. de sen. vbi apparet vala
isse pcessum et sniam ꝯ fideiussorem indēnitatis nulla pcedē
te excussione, et et ibi ponderat ad hoc illum tex. Bal. dicens
hoc ideo ibi esse, q non fuit oppositum, non nego, q et aute so-
lu. ꝗ date ad. l. decem teneri pñt cum sint in se vere, et sm alterā
istarum opꝫ tex. nostrum intelligere ne ꝯdicat illi. l. decē, et ista
11 facium, † q lꝫ in terminis huius. l. seyus renunciasset bñficio d
fideiussoribus, tū adhuc posset opponere exceptionē excussio
nis non facte sm Ange. h, q ista excussio requiritur h pro im
plemento ꝯdōnis, nō āt ex beneficio cōcesso fideiussoribus p
d. auc. pñte, vñ videmus q et iure isto reqrebat ista excussio,
que in alijs fideiussoribus non reqrebat. l. iure nro. C. de fide-
ius. et hoc idē voluit Bar. in. d. l. j. C. de cōuen. fis. de. vbi dicit
idem esse in quolibet fideiussore indemnitatis renunciante be-
neficio de fideiussoribus, q non obstante renunciatione pote-
rit opponere de excussione non facta, q illa excussio venit ex
nā conuentionis, et illius verbi indemnitatis. vt. d. l. j. et non ex
beneficio cōcesso fideiussoribus, vt pꝫ ex. d. l. iure nro, et sequit
h et Bal. in. d. l. j. C. de reuo. his que in frau. cre. et Saly. in. l.
j. C. q cum eo. in vlti. col. et in. l. ij. C. si mater indē. pmis. et in. l.
12 j. C. de fideius. tu. qd diligenter no. † Item limita ista, q h not.
in gl. in. d. l. decem, et in. d. l. j. de cōue. fis. de. cum si. s. quatenus
dr istos fideiussores posse opponere exceptionem excussionis
facte, vt singulariter sentientur Bal. in. c. ex rescripto de iure-
iu. vbi per illum tex. voluit q si in casu istarum legum fideius-
sor iurasset se facere, et curare, q principalis solueret, obs. pmi-
sit indēnitatem, seu illud q a principali ꝯseq non posset talis fi
deiussor tunc nō poterat allegare se non posse ꝯueniri añ excus
sionē factā, et plus sentit ibi, q in quocunꝗ fideiussore iurāte sit
verū dicere, q nulla pcedēte excussiōe possꝫ iuratus ꝯuēiri, p il
lū tex. q est mirabile dbb, si est verū, sꝫ nō puto verū, et ꝯtrū m
est aperte de mente Bart. in. l. si qs pro eo. in. viij. mēbro. ff. de
fideius. cum quo ꝯcor. ang. in. l. hi q accessionis. e. ti. et An. de
bu. et Jo. de Jmo. in. d. c. cū ꝯtingat de iureiu. et ipsemet bal. in
d. c. cū ꝯtingat in. x. co. aperte vult cōpetere exceptionē excus
sionis nō obstāte iurō, regulari enim dꝫ iurm sm nām ꝯct' sup
quo interponit. l. j. C. de nō nu. pe. facit q no. Bar. in. d. l. sꝫ et
si quis. § quesitū. ad fi. cū si. ꝗ si quis cau. vnde ꝯcludo q non
ob. iurō cōpetat bñficiū. d. auc. presen. et exceptio excussionis
Nec ob. d. c. ex rescripto, q ibi nihil dr de excussionis excep
tione, q esset opposita vnde nō negat ibi tex. q si opponeretur
nō posset admitti hñ fateor, q vbi fideiussor obligatus esset in
subsidiū sm terminos. l. nre et intrasset se facturꝫ, et curaturꝫ, qd
principalis faciet seu soluet, tūc non cōpetit beneficiū ex ꝯuen-
tione hois seu ex nā ꝯctum de quo pprie loquit tex. in. d. l. decē
et in. d. l. j. de cōuen. fis. de. quo loquit. l. nra. ¶ In. eo. ibi et iste
casus in tex. tū probat in simili et in. l. diuortio. ij. rñ. ꝗ de neg.
gest. et h in tex. tū probat in simili et in. l. diuortio. ij. rñ. ꝗ de ne.
ge. et in. l. ij. §. eo tpe. ff. de admi. re. ad ciui. pti. et i. l. j. §. si magi-
stratus. ff. de mag. ꝯue. sed melius pbat, lꝫ ipse nō dicat i. l. si fi-
deiussores in id in pnc. ff. de fideius. tū Cy. h dicit q de hoc est
tex. hic, et ad hoc ondēdū exponit tex. dum dicit egero. i. et pe
tiero, et ibi dum tex. dicit qñtūcunꝗ subaudit, et ibi exigere po-
tero puta quꝗ, in oibus ꝯstabat titium non esse soluendo, et ibi
tanto minus. i. illud minus s. illa quꝗ, et ibi petere potero. s. a
titio rñ, et si titius perdat postea illa quꝗ in qbus erat soluēdo
perdet ad damnum in eum, et non ei, sed dicat Cy. quicqd ve-
sit mihi vr gl. melius in hac parte intellexisse. s. q iste casus nō
ponat in tex. solū decidit an ꝯ titiū posset agi ad id i quo titius
nō erat soluendo tpe cepti iudicij cum seyo, sed bene vr decidi
p. d. l. fideiussores. et istud facit snā in terminis huius. l. al: quo
tpe etiam añ ceptum iudicium cum seio titius fuisset soluēdo et
postea desijsset esse soluendo ante tps iudicij mori posset con-
ueniri seyus, et dic q non per tex. no. in. d. l. si fideiussores, se-
cus tamen erat olim in alio fideiussore simplici seu pure obliga
to. per. d. l. si fideiussor creditori, sed cum hodie nō teneatur cū
effectu fideiussor etiam simplex anteqnam sit excussus debitor
principalis per. d. auc. presente, vr q hodie non pcederet id q
hr in. d. l. sed fideiussor, et in omni fideiussore standum esset ei,
qd hr in. d. l. si fideiussores propter identitatem rationis, et per
Bal. et Paul. de ca. h, et est de mente Barto. post gl. in. d. l. si
fideiussores, et ita tenui in. d. l. decem. lꝫ Jo. de imo. in. d. l. si fi-
deiussores, et Rapha. cuma. ibi et in. d. l. decem. aliter dixerint

quoꝝ

23 quorum obiectis rñdeo in.d.l.decem. ¶ †In ea.ibi,⁊ ita a se-
yo nil consequar tñ titium non conueniam ⁊c. gl.ponit fm ca-
sum quem dicit decidi h in tex.in ver.sed si cum seyo,fm vnu3
intellin azo.fm quẽ dñ tex.dicit tãtominus intellr.i.non aliud
minus possum postea a titio petere,⁊ hoc voluit gl.in ver.tãto
minus,s3 iste intellectus cõiter dãnaf,q2 ex necessitate actor cõ
uenit seyum,eo q2 titius soluendo non erat,vnde non d3 videri
ex hoc facere pactũ de non petendo a titio, q2 nemo in necessi
tatibus ⁊c.vt h plenius p Bar. Preterea iste intellectus vio
lat tex.in fi.in ver.tãtominus,vt p3 ex subauditione quã ãpro
xi.dixi fieri oportere,dicit tñ bal.h gl.posse saluari,qñ titius
in aliquo soluendo non erat actor petijt partem a titio,⁊ partẽ
a seyo a quo totum petere poterat,vnde cũ sponte sua, ⁊ scien-
ter petierit solũ partẽ vr inducta diuisio per notata h in gl.pu
tarẽ tñ h esse verum,qñ pro virili pte petijsset a quolibet secus
si p disparib⁹ ptibus,q2 sic nõ iducif diuisio,vt est gl.no.in.l.
inter eos.§ j.in ver.soluit ⁊ ibi Ang.ff.de fideius.⁊ no.Bal.⁊
Saly.in.l.si creditores.C.de pac.Jo.de Imo.in.l.ij.ff.de duo.
re.Fulg.tñ hic conaf sustinere intellectum gl.aliquo.per aliam
rõnem nõ redditã in gl.Nam vult q3 primũ conueniẽs seyus in
eo in quo titius non erat soluendo verum sit dicere,q iure no-
nationis intelligatur liberatus titius,q2 euenit 2dõ scẽe stipu
lationis pro ea parte pro qua titius reperif non soluendo,nam
isto iure scẽa stipulatio intelligit facta aio nouandi cum in ea
interuenerit noua psona.l.ex.§ preterea.insti.qui.mo.tol ob.
⁊ super hoc effundit multa verba cõcludẽs q hodie ista lex es-
set in hoc correcta per.l.fi.C.de noua sed verba sua mihi non
placent,tum q2 iste intellectus violat tex.h in fi.vt dixi,tum q2
ẽt ista scẽa stipulatio cõtinebat minus,q3 prima q2 in prima in oẽs
24 euentum 2tinebat tota.x.pte non sic in secunda,†sed ita est
q de iure ẽt ãtiq3 qñ scẽa stipulatio 2tinet minus q3 prima non fit
nouatio ẽt interueniente noua persona.l.cum q ita.§ pen.ff.de
ver.obli.⁊ ibi hñ.ad.d.§ preterea,q loquitur fm quandã anti-
quã iuris prudentiam ante iura flor.⁊c. ¶ In ea.ibi ẽt si sunt
duo pacta ⁊c.s.vnum de non petendo a seyo id q perdet titius
post iudicium ceptum cum seyo,⁊ aliud de non petendo a ti-
tio i.illud q non potero cõseq a seyo,⁊ in hoc vltimo male dixit
glo.per id q dixi.s.q in necessitate.nemo liberalis existit ⁊c.
¶ In ea.ibi nã ponaf quo.l.pp q ⁊c.Bar.dicit nõ esse vitiũ
in tex.sit quod minus sint quo minus,nã si habef quo min⁹
sunt due partes,⁊ subaudif id vt sit sñs illius relatiui quo ⁊ si-
bi,vt,q sit melior grãmatica cum dictione quo q3 cum dictio
ne q,⁊ ppea miraf,q glo.nñ monuerit,⁊ intelligẽ q ista que
dicit gl.vsq3 ad ver.⁊ fm Jo.an.⁊c.respiciunt istum intellectũ
reprobatũ põt ẽt clarius fm Saly.exponi litera ẽt adherẽdo
intellectui posito in fi.gl.q est magis cõis vt dictio quo h stet
coniunctiue pro q2,⁊ dictio minus stet aduerbialiter pro nõ,⁊ de
bet cõiungi cũ añt,ver.egero,q2 sunt eius rõ,⁊ sic erit sensus
vt si cum seyo egero,q2 a titio exigere nõ potuero, seu potui q3
tamen nõ egi.i.illud q a seyo exigi poterit eo tpe quo inter me
⁊ seyum acceptum est iudicium tanto minus a titio postea exi
gere potero sed hec expositio mihi non pl3,nec bene 2cordat
lre,⁊ fm istius expositionis intellin sequeretur q si post ceptũ
iudicium cum seyo,seyus desijsset esse soluendo non teneretur
vlterius titius in eo in quo seyus desijt esse soluendoq est con-
tra cõem opi.omnium de qua dixi.ãreprehendendo lec Azo.vn
dixi,q in necessitatibus ⁊c.vñ magis pl3 tex.si h itelligat ⁊ de
claret hoc modo adhe rendo vltimo intellectui posito h in fi.
glo.q titius erat soluendo in tribus tñ,⁊ ego egi 2 seyus ad se
p ẽ,que erant illud minus.x.de eo q non potui exigere a titio
habito respectu ad inopiã in qua erat titius tpe quo motũ iudi
cium 2 seyum tantominus possum postea petere a titio.i.illud
minus dico.omni.vij.de eo q exigi a seyo,vnde si a seyo exegi
aliãtia potero residuum vsq3 ad integram solutionem dicto-
rum.x.petere ⁊ exigere a titio si effectus est soluẽdo,⁊ sic dñã
non habeaf in tex.inter quo vel q,vt dixi ⁊ cũ isto vltimo intel
lectu posito in fi.in gl.transeunt magis cõiter doc.Ful.tñ illus
impugnat pp aduersativum s3 si.que d3 aduersari precedenti-
bus non solum in facto,sed ẽt in iure vt no.in.l.qui vinũ uerum
cũ vulg.ff.de ver.ob.s3 fm istũ sensũ3 eẽt identitas iuris,q2 sicut
in primo casu non tenef scẽs quatenus soluit primus ita est h
e2 s3 põt rñ.q iuris põt dici hec diuersitas iuris,q2 in ver.sed
si.cũ se ideo decidif quantũ possit exigi aduersus principalẽ si
a fideiussore sint petitũ plus q3 sit exactũ sed in precedẽti deci-
ditur solum an possit peti aliquid aduersus fideiussorẽ si 2 prin
cipalẽ erat petitũ tantũ vel exactũ totũ. ¶ Legit alio mõ extra

gl.p Ja.de Are.Dy.⁊ Mar.sil.⁊ sequit ẽt Cy.Alb.de ro.
⁊ Pau.h nam dicebat Ja.de are.q glo.non intellexerat illu3
tex.⁊ q mens litere est q titius erat euidenter non soluendo l
v.⁊ illa.v.petij in iudicio aduersus seyum qui mihi illa soluit q
rif an illa.v.possi3 postea petere a titio si efficiaf diues, ⁊ rñde
tur q non.S3 bal.⁊ Sal.h reprobant istũ intellectũ tanq3 eẽt
de indubitabili s3 regulã positã in.l.bona fides nõ patif vt bis
idẽ exigaf.ff.de reg.iur.est verũ q tex.plenius ⁊ clarius proce
25 dit s3 istũ intellectũ,q3 fm aliquẽ aliũ.†Extra gl.facit iste tex.
an si qñ motũ fuit iudiciũ 2 fideiussorẽ principalis debitor nõ
erat soluẽdo postea lite iã 2testata effectus ẽ soluẽdo possit fi-
deiussor opponeẽ actori exceptionẽ q prius d3 agere 2 pncipa
lẽ sic effectũ soluẽdo tex.iste dum dicit eo tpe quo iudiciũ ce-
ptũ est facit,q non,vt3 Bal.h qui pro hoc ẽt alleg.l sciẽdũ
§ fi.in arg.ãq satif.cog.idẽ ẽt 13 Pa.de ca.iuxta istũ tex.⁊ di
cit ad idẽ facere tex.in.l.pe.§ j.ff.de insti.in rõne sui,dũ dicit va
rietatẽ status ⁊c.cũ 2cor.ibi alle.in gl.Adde q idẽ t3 Pet.⁊
a Cy.in.d.auc.pñti.in.ix.q.q2 exceptio superueniens post lit.
cõtest.nõ suffragaf reo.alle l.excusanf.§ numerũ.ff.de excu.tu.
⁊ tex.in.auc.vt.cum de app.cog.§.pe.idẽ ẽt tenuit Bal.in.l.
peremptorias in co.vlt.C.sen.rescin.non pos.⁊ ibi dicit,q iste
tex.est ad hoc singularis istã opi.tenuit ẽt Sal.in auc.h si de-
bitor ad fi.C.de pig.p plures que mihi tñ videnf satis debilia,s3
Ja.de bel.in.d.§.sed neq3 in auc.de fideius.in fi.co'um.j.⁊ Ja.
de ra.⁊ Ray.in.d.auc.pñte tenẽt 2triũ in.l.non distinguemus
§.cum quidã.ff.de arbi.⁊ l.si pecunie.§.fi.ff.vt in pos.le.⁊ arg.
l.de etate.§.ex ea.ff.de interro.ac.⁊ fortior rõ est,q2 excep-
tio dilatoria supueniẽs post lit.cõtest.põt postea opponi.l.ij.
C.de cõsor.eius.lit.⁊ in.c.insinuante de offi.de leg.Lud.ro.in
l.stipulatio in prin.ff.de no.ope.nun.faciens mentionẽ de ver-
bis Cy.in.d.auc.pñte ⁊ de verbis bal.in.d.l.peremptorias.
vr inclinare in istã viri.partẽ,⁊ dicit q iste tex.nihil in 2triũ fa
cit tñ postea subdit teneat q vis,adde q pro ista vir.opi.opti
me faciunt no.p Bar.in.l.j in pe.⁊ viri.co.ff.de excep.vbi per
26 plura pbat†q exceptio supueniẽs post lit.cõte.suffragaf reo
maxime per.l.sinamem.§ j.ff.de rei vendicatio.⁊.l.rei iudica.
⁊.l.si mulier diuerterit.ff.soluto matrimo. Et respond.ad iura
allega.per Petr.de se.videlicet ad.d.l.excusantur cum simi.
vt ibi videre potestis per eũ.Pro ista opi.ẽt hñ facit.l.in bo-
norbus.§.pe.ff.de va.mn.⁊ ad istũ text.põt rñ.q sic.ff.C.non
dicit an supueniẽtia facultatũ principalis debitoris pendẽte iu-
dicio pariat exceptionẽ fideiussori,s3 solũ an illud q non ẽ ex-
actũ a seyo possit peti a titio vel h ĩõ dixit.ff.C tpe cepti iudi-
cij ⁊c.vt oñdat q si ante tps accepti iudicij cũ seyo titius min⁹
soluere poterat q3 deberet,⁊ postea ante adhuc ceptũ iudiciũ
cũ seyo titius est effectus locupletior,sed nõ ad totũ debitũ sol
uẽdũ certe poterit aduersus seyũ fideiussorẽ peti quantũ erat,
id q exigi nõ poterat aduersus titiũ tpe.accepti iudicij cũ se-
yo nõ habito respectu ad tps alterius.Nõ ob.ẽt tex.in.d.l.sci
endũ.§ fi.q2 rñde vt colligif ex ibi no.per bar.in.j.opp.vel p
ut ibi p Cy.rñdẽtẽ ad.l.si ab arbitro.§ fi.quã sol.ibi i scriptis
27 retuli. ¶ †Tractat ẽt Pa.de ca.h q debeat opponi exce-
b ptio excussiõis dicẽs q habuit sup hoc 2sulere vos videatis p
Cy.bal.⁊ Saly.in.l.exceptionẽ.C.de pba.⁊ p Cy.in.d.auc.
pñte aliqd p Bar.in l.iij.in pe.q.ff.de excep.⁊ p Bal.in.c.ex
rescripto.de iure iu.p Sal.in.l.ij.C.cõ.diui.post bal.⁊ p eũdẽ
Sal.in.d.auc.hoc si debitor.in pe.q.p P.de anc.in cõsi.cc-
lxxxiij.ã alleg.per Pau.de ca.in.d.l.decem.⁊ in dictis locis
inuenietis Pa.de ca.hic in aliquibus non bene locutum.

a ¶ Exceptio supueniẽs ad-de p Bal.2s.xcvij.inci.que ritur in iure.

b ¶ Nõ debe at vid in 2s.ã alle.qbus adde Alexã.consi.lxxviij.

c ¶ Impersonalitas.an impersonalitas vi ciet vid Bar.2s.inci.gest⁹ fuit 2fessus.

SUMMARIUM

1 Impersonalitas non viciat stipulationem.
2 Impersonalitas adhibita in libello vel actu iudicis an viciat.
3 Impersonalitas adhibita in vltimis voluntatibus non viciat.
4 Soluere qui vult quod debet non cogitur subire iudicium.

Labeo. Impersonalitas circa vbũ executi
onis obligationis non viciat stipulatiões
⁊ tunc promissor reũ locupletẽ dãdo liberatur.h.d.
1 ¶ †No.q impersonalitas nõ viciat de quo vid
c Bar.h.⁊ p bar.⁊ alios in.l.stipulatio ista.§.si quis ita.ff.de ver.
ob.⁊ in.l.j.in prin.ff.de her.insti.⁊ p Cy.⁊ alios in auc.si qñ.C.
de 2iti.pe.vbi in hoc est tex.p tin.⁊ hi in.l.post dotẽ,s3 teni sĩ
singularẽ lec.gl.ff.so.ma.p Gui.de cu.Ang.⁊ Mod.in.l.cum
pro quo.ff.de in ius vo.p bal.in.l.ea lege in.x.opp.C.de cõdi.
2 ob.ca.⁊ i.l.si absentis,ad fi.C.si cer.pet. ¶ †Et qd si talis im-

a ¶ Credere, a.id q verbum credo a lege plerumque stat diffinitiue, et importat idem quod dico l.ille a q. §.si directo. ff. ad treb. Alex. gl. xxiiii. col. v. ij. vo. et ex inde, quod hoc dicitur quando non est l.ille teste iurandum, et deponentis de credulitate etiam si concurrat pub. vox et fama, quia etiam isto casu non creditur isti testi. et ibi no. do. in.c. ingitionis. §.fi. de te. et vide Alex. in consi. c vij. in. iij. col. v. no ob. in. v. col. vbi an testis qui deponit per verbum credere dicatur

affirmare et precise recordari, et vide eundem in consi. clxviii. in vlt. col. an testimonium de credulitate valeat et vide pan. de ca. consi. cxcij. in j parte de hoc per fran. de are. consi. lxxiiij. et ibi quid si dicat scio et credo per alex consi. lxx. et consi. xx ij. consi. c. et cxij. ij. vo. bal. consi. cc xcv. et cccxiiij. iij li. et vide etiam fran. are. consilio. clib.

b ¶ Credulitate et no. quod licet testes deponentes de credulitate nihil probent bal. l. test. ff. C. de te. gl. bar. et doct. in.l. ij §. ite labeo. ff. de aq. plu. ar. cum gc. de quibus per tal. in l. in prin. in pe. co. ff. de in. et in. et plenius per fel. in.d.c. quoniam de te. in fal lin quo ad probandum deficiat ad maiorem testes deponentes per verbum credo et plene probat sed bal. in. gl. xviij. j. ij. vo. incl. vannutius petri. quod alias b. et fe. in.d.c. quoniam j pe. co. co. gc. de quibus ibi per eum et adde a c. in. consi. 75. in. j. vo. inci. visa ig sito. i vlt. co. et j consi. cix. c. vo. l. vj. co incl. visis, et vide Jas. i. l. vt vi. in. p co. ff. de in. et in. et vide etiam bar. l. g. cxj. incl. grif. in. j. co. Tho. dip. c ¶ Actio. vide Jo de ana. consi. xvj.

personalitas est in libello, vel in actu iudicis, vide bar. in. l. cum petit. §. in summo. ff. quod vi aut clam. per bal. in. l. edita in rep. padua. circa. xx. co. C. de ede. et per eundem ibi in repe. post. circa. iij. car. mag et in. l. ij in prin. ff. nau. cau. sta. per Spec. in tit. de offi. om.

3 in. §. j. v. porro. ¶ Quid in vlti. volunta. habetis text. repetitum sing. in. l. servus legatus. §. qui margaritam. in fi. de le. j. vbi omnis impersonaliter iniunctum a testatore est implendum per herede, quia hoc

4 di intelligitur iniunctum. ¶ †Hic no. offerentem id cuius solutione potest liberari non compelli subire iudicium vt h. et l. si debitori. ff. de so. et l. fi. rem. para. no. ff. de pecu. in prin. ¶ In gl. j. bar. dicit, quod imo non est necesse, quod subaudiatur verbum curari, quia impersonalitas circa personam promittentis non viciat si est circa verbum executiuum vt h. et l. ij. a. §. j. alle. in gl. et idem dicit bal. in lec. anti. et sic tenent isti, quod illud quod hoc dicitur in tex. procedat etiam si nullo modo fuit adiectum verbum curari, nec etiam est opus illud subaudire Sed Ful. istam opi. gl. per inter. virg. in gl. et cum eo concor. Rep. cu. in. d. l. illa. Pau. de ca. hoc sustinet opi. Bar. in casu isto vbi quando promittitur factum alienum incer

c te persone per ista verba impersonalia prolata, sed vbi factum alienum incerte persone stipulanti promittitur tunc non valeat, vt in tu rib. alle. in gl. et sic istum intellectum repetitur istum tex. no. et sing. Pro limitatione in

2 rium allegato in gl Ang. in. d. l. illa. §. j. vt tenere contra bart. vas vult Ange. quod non subintelligatur verbum curari per l. stipulatio ista habere licere. in prin. et quod ibi no. in ver. vt s. ff. de ver. ob. vbi ista stipulatio facta per hoc verba mihi promittis habere licere fundum, et sic impersonaliter concepta fuerunt illa verba executiua. l. habere licere, et sed illa stipulatio intelligatur promisisse pro facto suo, et successorum non autem tenetur pro facto alieno sicut bene teneretur si fuisset adiectum verbum curari, vt quia promisisset se curaturum illi habere licere fundum quamuis non dixerit per quem ita patet in. d. l. stipulatio ista, in prin. cum gl. in v. vi, et in. l. quesitum, et sic non videtur verum quod idem sit effectus siue

e dicatur impersonaliter promitto dari, siue dicatur promitto dari curari,

a sed Bar. hoc velit vtroque casu eundem esse effectum. Jo. de Jmo in. d.

3 l. illa sed opi. bar. et ratio ad. l. stipulo ista, quia ibi aliud est in illa sti

4 pulone continentis factum habens tractum successiuum, sed nos loquimur in

5 ea, quae non habet tractum successiuum, nam quando promittit quis factum momen

6 taneum vt. s. dari intelligitur per se vel per alium ideo oportet vt det. s. vel saltem det idoneum exp. omissore, vt hic et talis facta alternati

7 ua respectu illius alterius non redditur nulla quo ad personam alteri

8 us. s. incerti, sed aliud esset si persone illius alterius fuisset certo, vt

9 probatur in. d. auc. si quando in fi. sed quando promittitur factum habens causam successi

10 uam vt habere licere tunc intelligitur copulatiue promittere per se promis

11 so. e, et per alium, et ideo viciatur quatenus est respectu alterius nisi sit adiecta pena, vel verbum curari. d. l. stipulo, in prin. cum gl et. §. quesi

12 tum, et non intellexit copulatiue, quia non sufficit quod promissorem liceat habere

13 stipulatori si per alium impediatur habere quae ratio cessat, quando promittitur dari

— s. qui per quemcumque obueniat pleniorem resultat effectum. hoc vt fuisse intentio

14 Jo. de imo. in. d. l. illa quamuis non ita clare aperiat, dixi etiam in d. l. illa, sed illud quod nunc dixi magis placet, et quantum ad primum l. si heres

1 forma. ij, in gl. teneatis sol. meliorem, et magis conformiter traduntur per gl. et Bar. in. d. l. illa. §. j. dixi etiam de hoc in. d. l. illa.

De iureiurando, Rub.

SUMMARIUM

1 Iuramentum testis est de ueritate, & non de credulitate.
2 Testi de credulitate deponenti, an, & quando sit credendum.

In glosa Rubrice ibi et hoc de veritate de quo dicit et c. vt. l. quotiens in v. proprie cum gl. ff. e. ¶ Jnea. ibi item testis et h de veritate etc. ¶ †No. ex gl. quoniam testis est de veritate, et ideo regulariter non creditur testi iurato et deponenti de credulitate etiam si diceret se pro certo credere nisi adiciat rationem dicti sui per sensus corporis ita inferentes. c. ij. loco. et. c. litis de presum. vbi sunt de hoc tex. no. quos glosa tamen ipsa ad hoc pro notabilibus allegare bal. maxi. in. l. sine possidetis C. de proba. de quo videatis plene per Cy. bal. et alios post gl. in. l. testium C. de testi. et aliquid per gl. in. l. j. in prin. in ver. dile. ff. de ven. inspi. per Spe. in tit. de testi §. j. ve si. hic quod deponit de credulitate, et ibi per Jo. an. in addi. et plene nota. maxime per doc. in. c. quotiens extra de testi per Bar. no. in consi. incl.

Vannutius petri aliquid per eundem in. l. ij. §. pen. ff. de aqua plu. ar. et in. j consi. ff. ox. in viij. col. prin. per Bal in. l. solam C. de testi. in. l. conuenticula in vj. col. C. de epis. et cle. et in. l. v. §. quod obseruari in ij. col. C. de iura. calu. per Ange in. §. hinc nobis in vlti. colum. in auc. de here. et fal. col. j. et in repe. l. si vacantia. in. iij. col. C. de bo. vac. lib. x. †Et licet in aliquibus casibus admittatur testimonium cre

2 dulitatis absque eo quod reddatur ratio cum videns de veritate, vt traditur

b in dictis locis, tamen non dicetur verius et proprie testis ille qui deponit de credulitate, vel etiam qui deponit de auditu ab alio etiam si essetis in casu speciali in quo testimonium de auditu procederet gl quae est valde no. in. d. l. ij. §. pe. in ver. meminerint de aqua plu. ar. quam ad hoc repetunt no. Anto. de bu. in. d. c. quotiens in fi. de aliis etiam specie bus iurisiurandi vltra tradita hic in gl. videatis per Guil. de cu. hoc et aliquid per Bar. in. l. j. huius tit. plenius per Spe. in ti. de iurein. in iij. parte. in. §. vnico, et per bar. in. l. si quis pro eo. in ij. co. ff. de fide ius. et in. l. vt iusiurandi. in pri. ff. de op. lib et per Host. in sum. huius lib et bal. in. c. j. §. nem facta in prin de pa. iur. fir. ¶ Et quod sit ius im voluntarium, et quod sit iudiciale, et quod necessarium de quibus hic in rub. videatis per gl. et doc. in. l. huius tituli.

Maximum remedium. Iusiurandum de quo tractat principaliter iste text. fuit introductum ad lites dirimendas et istud fit, vel ex consen

c su litigantium vel iudicis auc. h. d. ¶ †No. ex hoc quod exceptio iu

1 risiurandi delati, et prestiti a parte parti est exceptio litis finite, vt h. et l. post rem. ff. de reg. iu. et ideo impedit litis ingressum. l. non et postea in prin. ff. e. et ibi dicitur, †et vt etiam si litem sit prestitum extra iudicium vt hic in v. ex pactione et sic ratio hoc esse tex. pro gl. fi. in. c. super hoc de rei iu. ibi dicitur gl. dicit cum negocium per iusiurandum sit finitum, iuncto illo text. et illud repetitur ad hoc vade no. Anto. de bu. et Jo. de Jmo. ad hoc vers quod etiam ex iureiurando extraiudiciali seu prestito coram superiore non in figura iudicij oritur exceptio litis fini. e sicut ex iureiurando iudiciali. ¶ In gl. fi. ibi iustam causam etc. que autem sint iuste cause recusandi iurare, vide plene per Bar. in. l. manifeste, et ibi dicetur. ff. codex.

SUMMARIUM

1 Transactio est genus & est contractus nominatus.
2 Iuramentum suppletiuum non tollit naturalem obligationem.
3 Iuramentum uoluntarium, uel iudiciale producit actionem.
4 Iuramentum an retractetur per instrumenta postea reperta.
5 Iuramentum an habeat executionem paratam, sicut sententia.
6 Instrumenta continentia contractus non habent de iure communi executionem paratam nisi sint iurata.
7 Iuramentum aequiparatur sententiae
8 Confessio debitoris habet executionem paratam sicut sententia.
9 Sententia sicut meretur officium iudicis pro executione statutum.
10 Iusiurandum habet uim sententiae & pro eo competit officium iudicis
11 Condemnatus per iuramentum an habeat quadrimestre tempus ad soluendum
12 Confessio facta in iudicio, an & cum habeat executionem paratam.
13 Instrumentum continens contractus, an & quando habeat executionem paratam.
14 Iuramentum litis decisiuum iudiciale habet uim rei iudicatae.

Iusiurandum. Seipsum summat. ¶ †No. quod transactio est genus hic inducitur per bar. h, quod transactio dicatur contractus innominatus sicut permutatio, que habet nomen generis, et non specificum, et elegans notitiam, vt per gl. in rub. C. de re. permu. adde alium tex. in. l. j. §. j. cum gl. in ver transigendi. ff. de pa. vbi transactio potest appellari omnis contractus per quem tollatur obligatio, et ibi illum tex. ad istum. q. ponderat bar. et per eundem in. l. iurisgentium, in prin. eo. ti. latius per eum, et alios in. l. fine apud acta, vbi dixi. C. de transac. et per bal. in rub. C. de re. permu. ¶ In gl. ibi per speciem etc. i per transactio est conuentio non gratuita facta de re. du et lite incer. l. j. ff. de transac. l. transacti C. de transa. sed istud iuramentum non requirit, quod aliquid detur seu retineatur in transactione.

2 ¶ †In ea. ibi. §. nalis, hoc verum est in iureiurando voluntario, et iudiciali, quia habent consensum partium, secus in necessario delato in semiplene probationis defectum quia non tollit naturalem obligationem, sicut nec sola absolutoria. l. iniurias. ff. de condi. inde. secundum Guil. et bar. et alios h, et secundum ista intellige. §. eque insti. de excep. qui videtur innuere, quod tollatur obligatio per iuramentum voluntarium, vel iudiciale, sed intellige, quod non tollitur ciuilis sicut pactum de non petendo

3 colligitur ex illa dictione eque iunc. §. preced. ¶ †In ea. ibi potes sunt in agendo etc. licet verum sit, quod ex iureiurando voluntario, vel iudiciali oritur actio, de quo plene no. in. l. j. et in. l. actori. C. eo. sed

potest

potest esse dubium cum ex iuramento in litem oriatur actio. ⁊ gl. in §. preterea quibusdam in ff. ex arbitrio insti. de act. tenuit q non, ⁊ illam ad hoc reputat sing. Ange. ⁊ Ro. etiam hic illam sequitur, ⁊ Bal. in auct. novo iure C. de iudi. de quo per Barto. in l. in actionibus in viii. colum. ff. iii. i. per Inno. ⁊ alios in c. lice
4 eo extra quod me. causa. ¶ † In ea ibi. l. admonendi, istud procedit in iuramento necessario delato in defectum semiplene probationis, sed non in iuramento voluntario ⁊ iudiciali, vt habetur in d. l. admonendi ad fi. fallit in casu. l. fi. C. eo. item in casibus in quibus sententia non transit in rem iudi. quia pari ratione nec iuramentum transiret cum difficilius retractetur sententia, quam iuramentum saltem eque pariter vt patet ex hic not. in glo. ⁊ voluit expresse Hosti. ⁊ Jo. an. in c. mulieri, ⁊ in c. fi. extra e. ¶ In ea. ibi, sed non contra factum suum si est minor prestito, ita loquitur. l. si alterius alle. in gl. sed bene restituitur minor, quando alteri detulit sacramentum si lesus est. l. nam ⁊ postea. § si minor ff. eodem. ¶ In ea. in fi. est enim dubium an a delatione ⁊ susceptione iuramenti litis possit appellari de quo vide per bar. in d. l. in actionibus in viii. col. ⁊ ibi dicetur ¶ In glo. in ver. maiorem. hoc ratio reddita in glo. non est bona secundum Guil. de cu. quia militat solum in iuramento iudiciali in quo intervenit voluntas partium, ⁊ aucto. iudi. que duo non interveniunt in iuramento voluntario in quo sola partium voluntas intervenit. Nec in necessario in quo intervenit aucto. iud. tantum, ideo melior ratio est secundum Gui. ⁊ sentit etiam Bar. ⁊ sequuntur Mo der. quia facilius inducitur iuramentum, quam sententia, quando non requiritur tantus ordo iudiciarius in eo, item facilius inducitur, quam transactio, quia non requiritur, quod aliquid detur ideo censetur maioris aucto. quando facilius inducitur. l. imo. ff. de leg. vnde dicimus, quod contractus noiati qui nudo consensu inducuntur sunt efficaciores, quam alii.
5 l. iurisgentium in prin. ff. de pac. ¶ † Quero extra gl. an iuramentum
• habeat executionem paratam sicut sententia in quo vide per bart. hic
6 tenentem, quod sic sive sit iuramentum voluntarium, sive iudiciale. ⁊ h. d † quod licet instrumenta continentia contractus non habeant de iure coi executionem paratam. l. minor. xxv. an. cui fideicommissum. ff. de min. tamen si in fi. instrumenti post contractum diceretur, ⁊ quia de predictis posset dubitari dictus promissor detulit iusiurandum stipulatori qui iuravit sibi dicta centum deberi habet tale iuramentum executionem paratam, ⁊ dicit se mirari, quod practica communis hunc modum non invenerit, quod est diligenter no. ⁊ cum eo transit Ful. hic. sed Ange. hic contrarium, quia ex iuramento oritur actio in factum. l. actori. C. eo. sed quando intentatur actio etiam si talis actio sit nata ex sententia non habet executionem paratam, vt plene traditur per bar. ⁊ alios in l. intra. ff. de re iu. cum sententia concor. igitur ⁊c. Secundo adducit. l. iusiurandum ⁊ ad pecunias. §. fi. ff. e. vbi dicitur, quod post iusiurandum requiritur sententia condemnatoria, ergo non habet iuramentum executionem paratam, ⁊ de illo tex. opposuit bar. hic ⁊ tamen ad illum respondet hic nec ad. d. l. iusiurandum, istam opin. tenuit etiam ro. hic per predicta, licet de ang. mentionem non faciat adducit, quia iuramentum vim habet conventionis seu contractus. l. qui iurasse. § fi. ff. e. sed contractus non habet executionem paratam. d. l. minor, nec ob. quod iuramentum
7 tum equiparetur sententie. l. sed et si possessori. § pe. ff. e. † quia etiam confessio equiparatur
8 sententie. l. post rem. ff. de re iudi. † ⁊ tamen non habet executionem paratam, vt dicit notari in l. vnica. C. de confes. ¶ Addo quod bal. in l. si duo patroni. § si quis iuraverit. ff. eo tenuit etiam contra bart. per aliqua ex predictis, sed ipsemet Bal. in l. i. C. e. videtur tenere cum bart. quando iuramentum esse prestitum ex intervallo post contractum, secus autem dicit, quando eodem tempore, quia tunc non est nova oblo, ⁊ actio ex contractu tempore in fi. cum non nascatur antequam contractus sit absolutus a partibus, ⁊ ideo iuramentum non potest dici iuris decisorium ⁊ quod propterea habeat vim rei iudi. hoc quod loquitur. l. ista cum si. alle. hic per bar. Ful. in d. l. si possessori, ⁊ l. cum de hereditate in aliquibus lec. simpliciter transit cum bar. Pa. de ca. in l. nam ⁊ postea. § si pretor. ff. e. facit mentionem de opi. bal. in d. l. i. C. e. tamen dicit quod verior, ⁊ notabilior est opi. Bar. ⁊ ita etiam dicit ipse in
9 d. l. post rem. ⁊ dicit etiam in d. § si pretor. † quod sicut pro sententia exequenda competit officium iudicis, ita etiam pro exequendo iuramento, hoc ne vi sententie
10 nil tamen alle. † primo tamen istam opi. bar. esse veram. Et ad allegata in contrarium respondeo, quod procederet vbi intentaretur actio in factum, secus vbi imploraretur officium iudi. nam quemadmodum pro exequenda sententia potest implorare officium iudi. l. si pignora. in ff. extra ordinem. ff. de edic. iuncta. l. cum filius in verbo extra ordinem, cum gl. ibi. i. ⁊ no. per bar. ⁊ alios in l. a divo pio. §. i. ff. de re iu. ⁊ tunc habet executionem paratam, vt per bart. in d. l. intra, ita debet esse in iuramento, cum vim sententie habeat vt hic in d. l. si cum hereditate. ⁊ d. l. post rem, ⁊ hic expresse voluit bal. in d. l. actori i
11 verbo ad similitudinem iudicati, pro quo dicit bal. ibi videri † quod ille
b contra quem iuratum est habeat quadrimestre tempus ad solvendum sicut condemnatus per sententiam, ⁊ dicit hic alibi non reperiri, vide ibi per eum. bal. tamen hic in repe. in vi. co. dicit non habere legem probantem, quod pro iuramento conventionali voluntario, ⁊ extraiudiciali possit implorari officium iud. sic

satis probatur per iura equiparantia ipsum sententie. Non ob. d. l. iusiurandum ⁊ ad pecunias, quia ibi loquitur in iuramento iudiciali postquam necessaria
12 est sententia condemnatoria, quia prestitum est procedenti libello ⁊ li. conte. † sicut dicimus in confessione facta in iudicio in qua distinguimus, an precessit libellus ⁊ lit. conte. ⁊ tunc non habet executionem paratam requiritur sententia secus si facta est predictis non precedentibus, vt no. per gl. ⁊ doc. in d. l. vnica. C. de confes. ⁊ per bart. in l. i. ff. e. cum suis concor. ⁊ sic in iuramento voluntario videtur veram esse practicam bar. non ob. quod iuramentum habet vim conventionis ⁊ contractus, quia respondeo quod etiam sententia habet vim contractus. l. iii. § idem scribit ff. de pe. non ob. quod no. bal. in l. i. C. e. quia satis est quod possit subesse iuramentum lis, vt probatur in simili in l. post rem ibi quia adhuc subesse possit. ff. de transa. iuncta. l. i. eo. ti. ⁊ l. ii. ⁊ quod ibi Barto. C. de transac. ¶ † Adde etiam plures alios esse casus in quibus instrumentum continens contractum nulla super eo lata sententia habet executionem paratam quos ibi dixi verbis in l. fi. C. de edic. di. adri. tol. pluratangit bal. hic in repe. † ⁊ inter cetera an iuramentum litis decisivum iudiciale habeat vim rei iu. vide per eum hic in iii. co. plura alia prosequentem que longum esset referre.
13
c
14

SVMMARIVM

1 Verba legis, & contractuum, & aliarum dispositionum, non dicuntur esse adiecta frustra.
2 Iuramentum non est sponte subeundum nemine deferente, fallit ut infra.
3 Statu. quod stetur iuramento damnum passi, non requirit quod deferatur iuramentum à parte, uel iudice.
4 Iuramenti delatio, an & quando præsumatur præstita.
5 Testis ultro se exhibens ad perhibẽdum testimoniũ an probet.
6 Iuramentum excusat à præsumpta calumnia, sed an excuset ab expensis.
7 Iuramentum unius alteri prodesse uel nocere non debet.
8 Iuramentum voluntarium, uel iudiciale, potest deferri à parte parti in criminalibus.
9 Iuramentum si reus subit in criminalibus, an sit excusatus accusator à pœna talionis.
10 Iuramentum an & quando ualeat in uim cõfessionis, uel testi.
11 Iuramentum iudiciale in criminalibus non habetur pro plena probatione.
12 Confessio extraiudicialis sola non nocet in criminalibus sine cõdemnatione.
13 Iurãm suppletiuum non defertur in causis magnis, & arduis.
14 Iuramentum suppletiuum an & quando possit deferri.
15 Iuramentum necessarium quod appellatur purgationis potest deferri reo in criminalibus.
16 Iuramentum nõ potest deferri à parte parti in cã matrimoniali.
17 Iuramentum litis decisiuum non potest deferri à parte parti in causa monachationis.

Ait pretor. Tunc primo adversario deferente standum est in omnibus quo ad ipsos litigantes secus quo ad extraneos. h.
1 d. vsque ad §. iurari. ¶ † Not. ibi nec frustra quod verba legis non debent intelligi adiecta esse frustra, sic nec verba contractuum, ⁊ aliarum dispositionum. l. hanc legem ff. de contr. emp. l. si quando in prin. de le. i.
2 si papa de privi. in vi. ¶ † Secundo no. ibi nam si reus, quod quis non debet vltro se offerre ad iurandum. ⁊ nemine deferente iurare, vt hic. ⁊ l. si legatarius. ff. de dolo. Fallit tamen favore matrimonii secundum quod habetur in tex. no. in c. ex litteris, ⁊ ibi no. docto. de resti. in inte. quem tex. ad hoc reputant nota. in l. sed ⁊ si quis in prin. ff. si quis cau. quandoque tamen iuramentum defertur a lege, ⁊ sic non est necesse expectare delationem partis vel iudi. vt per glo. fi. in l. i. C. eo. ⁊ in l. admonendi in ver. exactio ff. e. vnde dicit bal. ibi licet dictam gl. non alle. † quod si
3 statuto cautum esset, quod de damno dato staretur iuramento damnum passi non expectaretur delatio partis nec iudicis quia statutum ipsum referret iusiurandum alle. in ar. l. que sub conditione. § fi. ff. de condi. insti. ⁊ subdit hic incidenter † quod in casibus in quibus requiritur delatio iurisiurandi presumetur in dubio precessisse delationem, licet appareat iuramentum esse prestitum a iurante alle. in simili no. per Inn. in c. innotuit de eo qui mit. ordi. susce. ⁊ istud vltimum refert, ⁊ sequitur simpliciter ro. in l. non. n. § si neque. e. licet dicat se hoc voluisse bar. in l. nam ⁊ postea. § iurei
4 tu. ff. e. ⁊ ibi dicam an istud procedat. ¶ † Facit etiam predicta contra testes
d qui vltro veniunt ad perhibendum testimonium de quo vide per glo. ⁊
5 Bar. in l. post legatum. § is verbo. cum suis concor. ff. de his quibus vt indi.
e ¶ Tertio no. in ver. licet ⁊ si de conditione deferri posse iuramentum in causa statutus, aliquid sic operatur tale iuramentum, vide in l. si iuravero ff. de iurepa. ⁊
6 in l. cum quis § si libertus ff. e. ¶ † Quarto no. ibi proderitque ⁊c. quod

a ¶ Iuramentum istud iuratum an habeat executionem paratam, vide per an. in c. fi. de iure iu. in iii. co. vbi licet contra bar. hic vide ff. e. in l. licet ⁊ si possessori ff. de iureiur. ⁊ mathe. ⁊ not. suo. xxi Alex. l. l. ait pretor. § si iudex ff. de re iudi. in l. post rem eo. tim.
b ¶ Iuratum est. Sed quid si ille cui delatum est iuramentum confessus est se creditorem ⁊ vigore illius confessionis iudex facit preceptum reo de solvendo de tali tamen precepto non apparet scriptura an valeat, quia sententia non valeret do. de ro. deci. ccccl xix. tenet quod sic quia exequitur confes. est in anti. de forein.
c ¶ Iusiurandum de maxi. si est secundum in iudicio quia iudicialis habet officium iudi. multum operatur l. ediles § sciendum ff. de edi. edic. sed bal. hic in rep. l. ii. car. vi Ang. in l. tale pactum § quod pactum ff. de pac. vbi licet contractum in iudicio secundum habere executionem paratam ⁊ esse pide ac si factum fuisset coram suppiore iuxta glo. ⁊ ant. l. e. sup hoc de renun. ⁊ idem si esset factus etiam iudicium coram notario ⁊ cum instr. iuxta gl. l. i. l. i. ff. quod vnd ar. no. per ang. ⁊ imo. in l. ab pior. § si iudex. ff. de re iu. Frã. cur.
d ¶ Dicam ad de quod ibi deo duce penas.
e ¶ Testimonio. adde in ale xã. l. consi. 69. co. vi. ff. non. l. ij. vo. vbi quomodo testes se ingerentes efficiantur suspec.

a infm excusat a psumpta calumnia, lō facit an excuset succūberē ·
taliter ab expēsis in quo gl. reputata apud legistas sing. in auc.
de iudi §. opz col. vj. tenuit q sic, ꝛ idez ꝫ glo. in c. finē litibus
de do. ꝛ ꝯtu. apud cano. ꝛ gl. in c. in pmis. ij, q. j. de quo p doc.
in locis palle. ꝛ p Guil. de cu. ꝛ Bal. p oēs in auc. gnaliter C.
de epis. ꝛ cle. p Spe. in ti. de expen. §. nunc expē. vo. b ait, ꝛ late
p bal. in suo cōsi. inci. andriolus, ꝛ. l. qui solidū. §. ēt. ꝛ ibi plene
p Jmo. de le. ij. p bar. ꝛ alios in. l. properandū. §. sinautē alterutra. C. de iudi. ꝛ bar. in. l. j. in pn. in. iiij. co. ff. ad turpli. p Ja.
bu. ꝛ bal. in. l. eū quē temere. ff. de iudi. p Jac. but. in. l. iul. §. j. ff.
de ac. emp. p Ja. de bel. in auc. nouo iure C. de in. p Joan. an. ꝛ
alios in. c. calūniā de pe. p bal. in. l. nō ignorat C. de fruc. ꝛ li.
exp. p Ang. in auc. de exhi. re. in prin p Sal. in. l. qui crimen.
ad fi. C. qui accu. p Jo. de imo. l. fi. ff. de re iudic. ꝛ magis cōis
opi. est q excuset ab expensis ratione presumpte calūnie, vt b,
ꝫ nō ab expēsis venientibus rōne temeritatis absqꝫ dolo seu calūnia. §. hic aūt oia insti. de pe. teme. litiū q aliter nō discutio ꝫ
7 alis dixi in. d. §. sinautē alterutra. ¶ † Quinto no. q iurm vnius
alteri prodesse vel nocere nō dꝫ, vt b, ꝛ in. c. q̄uis cū. si. ꝺ pac.
li. vj. in ver. penali in fi. declara ex his q̄ tradunt p bal. in. l. iij.
8 §. nouissime. ff. nau. cau. ¶ † Jnglo. in verbo aga. no. bo. gl. te
b nētē, q in criminalibus obēat locū delatio iuri voluntarij, vel
iudicialis facta a parte parti, secus dicit glo. in iurō necessario
deferendo pp inopiā pbōnis. bar. b in vltimo. s. in iurō necessario, sequit opi. gl. sed in primo distinguit, vt p eum b, ꝛ plenius per eundē in. l. maritus post gl. ff. de qō. bal. b in iurō necessario plures opin. refert ꝛ nullā firmat, ꝫ in iurō, q defertur
a parte parti transit cū gl. si bona fide deferat. §. in pupillaribus
alle. in gl. dicit tñ se intelligere hoc eē verū in casibus in qbus
possit transactio fieri in criminalibus, ꝛ sic hisdē casibus possit deferri iusiurandū aliter nō, arg. l. ij. ff. e. iuncta. l. transire. C.
de trāsa. Ang. b, ꝛ plenius in. l. in bone fidei. C. e ꝫ idē q bar.
ꝛ Sal. b in. d. l. in bone fide, in iurō necessario trāsit cū barto. ꝛ
cōi opi. sed in iurō, q deferē a parte parti ꝫ q reus nō possit
deferre accusatori, ꝛ sic ꝫ opi. Guil. de cu. b relata p bart. nam
sm eū reus deferēs poneret vitā suā in manibus aduersarij, ꝛ
sic eius ꝯfessio a simplicitate procederet, ꝛ quasdā alias fragiles satis similes rōnes adducit ibi. l. loquēdo, ideo omitto ipsas, si vero accusator defert reo, ꝛ tunc dicit ipse, aut querit an
possit deferri in pudiciū sui, ꝛ dōm est, q sic, q ei postea accusanti vel prosequenti obstabit exceptio iuriu, aut in preiudicium
rei publice, ꝛ tunc aut querit de iurō voluntario, ꝛ illud nō pt
deferri, q illud reip. non pudicat. l. iurisgentiū. §. si paciscar.
ei. ij. ff. de pac. aut in iudiciali, ꝛ sic pōt ꝛ reipu. preiudicat, ꝛ b
operat iudicis auctoritas, ꝛ approbatio, cū ei delictorū punitio, ꝛ defensio iuris rei pu. sit pmissa, ꝛ cōmissa. l. congruit. ff. ꝺ
offi presi. ꝛ dicit, q hoc voluit gl. ma. in prin. in. d. l. trāsigere.
Pro hoc ēt adducit, q auctoritas iudicis oēm suspitionē calūnie, ꝛ colusionis tollit, q delationē huius facti approbasse
dꝫ demū cū cause cognitione. d. l. bone fidei, cū glo. iij. ꝛ sic dꝫ
approbare delationem emergēte pbōnuꝫ inopia, ꝛ sic, q accusatore nō probante reus dꝫ absolui, ꝛ absolutio oibus nocet,
nisi pbet collusio, sequit q prestito iurō iudiciali, ꝛ sña ꝫ illud sequuta oibus dꝫ obstare, ꝛ rñdet ad rōnē bar. fundatam in
l. iusiurādū, q ex cōuētione. §. ij. ff. eo. ti. q illa. l. loquit in procuratore priua. t, nos in ꝯtēte iure populari in quo tale mādatum
nō exigit. d. §. in popularibus. nō ob. ēt vna rō tradita p barto.
in. d. l. maritus, dum dixit, q alias sequeret, q destrueret tota
mā senatuscō. turpil. q daret licentia accusatori deferendi iurꝫ
reo, ꝛ desistendi ab accusatione, nā rñdet Sal. q istud modicū vrget, q videmus, q in casibus in qbus pmittit trāsactio in
criminalibus nō p hoc dr permitti sine pena desistentie vt no.
in. d. l. transigere. ¶ Preterea in casu nostro nō dicet desistere deferendo iurm cū iudicis approbatione, ꝫ dr prosequi ad
fi. ferende snie, ꝛ bene facit ꝫ eū q no Pe. ꝛ Cy. in. d. l. in bo
9 ne fidei in. ij. q. † vbi dicunt q in casibus in qbus posset deferri
iurm reo in criminalibus si reus iurat se nō deliquisse nō patietur accusator penam talionis ac si defecisset in probatiōe. alle.
in arg. l. eum qui. in prin. ff. eo. ꝛ illud dictū Cy. sequitur ēt bal.
b, ꝛ Anto. de bu. in. d. c. fi. in antepe. co. extra eo. ꝛ pro sua distinctione facit vnum q dicit Guil. b dum vult, q ꝫ reus deferat iurm iudiciale accusatori, nō dꝫ iudex approbare delationē, tñ si eam approbat vꝫ, nihil tñ alleg. Fulg. b in iurō. q defertur a parte parti, ꝫ opi. gl. ꝯ Bar. inquantū Bar. dicit qō
imo iurm deferri non pōt ad absoluendū, ꝛ monet Fo. p. §. in
popularibus alleg. in gl. cui Bar. non rñdet, tñ subdit Fulg.

q si accusator probationē non hꝫ, tunc poterit deferre, q bona
fide defert sicut dicimus in tutore. l. tutor. ff. e. secus si probationes habeat. q mala fide facit. Jdeo tunc deferre non pōt p. d.
§. in popularibus. ¶ Jn iurō vero deferendo a reo accusatori
ꝫ verum eē q possit deferri, ꝫ hꝫ eū valebit in viꝫ cōfessionis
tm, ꝛ ita procedit opi. Ja. bu. ꝛ Bar. p allegata p eos non autē
in vim iuri, ꝛ sic quo ad hoc pcedat opi. Guil. de cu. ꝛ est magna dria inter vnum casum ꝛ aliū, † q si vꝫ in viꝫ iuri nō posset
10 probari ꝯtrū. l. non erit §. dato. ff. eo. l. nā ꝛ postea. §. j. ff. eo. † secus in confessione. l. j. §. si quis vltro. ff. de questi. itē si vꝫ in vim
11 confessionis, ꝛ fuisset iurm voluntariū. l. extraiudiciale nō valeret pro plena probatione per no. in. l. capite quinto. ff. de adul.
sed si valeret in vim iusiurandi sufficeret pro plena pbatione, vt
d. §. dato, ꝛ. l. si possessori. §. pe. ff. eo. in iurō aūt necessario dicit
illud, idē q dicit gl. ꝛ bar. in. d. l. maritus. pau. de ca. b distinguit, q aut nos loquimur in iurō conuentionali seu voluntario,
tunc aut querit an reo possit deferri, ꝛ dicendū q sic, q ad hoc
vt noceat deferenti, vt non possit vlterius accusare. l. maritus.
la. ij. §. si negauerit. ff. de adul. non aliter, nec ēt impediet iudex
quo minus requirat, ꝛ iꝫ ipse non dicat, istud ēt ponit Guil. de
cu. b, aut querit an reus possit tale iurm deferre accusare volē
12 ti, ꝛ dicendū est, q parū, aut nihil hoc releuat † q sola cōfessio
extraiudicialis non nocet in criminalibus sine ꝯdēnatione alleg. l. iul. ff. de cōfes. melius facit. l. si ꝯfes. ꝛ ibi no. bar. ff. de cust.
reo. ꝛ id q no. in. d. l. capite quinto, aut nos querimus de iudiciali iurō, ꝛ dicit q iudex non dꝫ auctorari illi delationi, quam
facit accusator reo per. l. iusiurandū, q ex ꝯuentiōe. §. fi. ff. e. inducendo vt b p Bar. si tñ auctorabit, ꝛ ille iuret se non eē criminosum vr q pudicet reip. adeo q nō admittet alius ad accusandū si nō doceat de preuaricatione, maxime fuit absolutus
p. l. si cui. §. idē. ff. de accu. si aūt eꝯ reus deferat accusatori dicit
nō videri verum, q deferens videat fateri delictū, quicquid dicat Jac. bu. ꝛ Bar. sed bene vr ꝯsentire, q domnetur si accusator iuret, vnde dicit esse attēdendū an pena si pecuniaria, ꝛ tūc
standum sit iurō, ꝛ pcedat b casu opi. Bar. aut pena est corporalis, ꝛ tunc secus, q nō est dñs mēbrorū suorū, ꝛ sic ex b nō cōdēnabit bene facit lꝫ ipse non alleget id q voluit glo. reputata
multū nota. xxiiij. q. v. cum homo. ꝛ b vltimū ꝫ ēt. d. Abb. in
c. fi. extra eo. vbi ēt subdit, q in casibus in qbus pōt trāsigi super crimine pōt ea rōne deferri iusiurandū reo. ar. d. l. ij. ff. eo.
in ceteris vero vr. d. Abb. ibi quo ad propositū nostrum transire cum cōclusionibus traditis p Bar. in. d. l. maritus in iurō
aūt necessario dicit Pa. de ca. b q accusatori nō est deferēdū
p. d. l. sciant C. de pbā. nec iurm purgationis deferri dꝫ donec
durat terminus infra quem accusator probare pōt, q defertur
in defectum pbationis accusatori, ꝫ accusatore exclusō ad probandū pōt deferri reo, imo in causis arduis aliter nō dꝫ reus
absolui. auct. nouo iure C. de pe. iudi. ꝛ. l. vbi C. ad. l. corne. de
fal. Rome. b in iurō necessario ꝫ cū cōi opi. q nō possit deferri nisi hꝫ eū pena esset pecuniaria, q tunc ēt accusatori semiplene probanti poterit per istum tex. in vbo penali, ꝛ lꝫ ipse nō dicat, b idē voluit Anto. de bu. in. d. c. fi. nihil tñ allegat ꝛ certe
nec ēt debuit ad hoc allegari iste tex. q loqtur, qñ ciuiliter agitur, itē loquit in iurō deferendo a parte parti si autē queritur
de iurō delato a parte parti, tunc dicit Ro. b q aut querit an
possit deferri accusatori, ꝛ tunc in effectu ꝫ cōcordiā Fulg. lꝫ
de eo mentionē nō faciat, aut queritur vtrum possit deferri reo
in hoc ꝫ opi. Saly. postea in fi. vr hoc temperare dicēs, q si
accusator hꝫ pbationes, ꝛ tunc nō possit deferre, q nō videtur bona fide, als aūt sic per. d. §. in popularibus. ¶ Jn b arti. in
quo multa scribi possent dic, q si querimus de iurō necessario
deferendo in supplementū pbationis, aut semiplene, aut imperfecte, ꝛ tenendū est, q nō pōt deferri accusatori p rōnem. d. l.
sciant. ꝛ no. gl. fi. in. c. cū sint partium de reg. iu. in. vj. ꝛ in. d. l.
admonēdi in vbo. exactio. ꝛ ibi bar. ēt si sit pena pecuniaria imponēda, q tex. in. d. l. sciant generaliter loquit, ꝛ ista est de mēte glosarū ꝛ doc. l. d. l. locis, ꝛ hoc specifice firmat Jo. ꝺ imo.
in. d. c. fi. vbi quo ad penā pecuniariā reprehēdit opi. Ant. de
bu. ibi limitat tñ hoc Ro. in. d. l. admonēdi. sup. d. gl. in verbo
exactio ad fi. vbi inspecta qualitate psonarū, ꝛ circunstātijs cāe
videret iudici iurm eē deferendū accusatori in criminalibus,
p tex. in. d. c. fi. vbi tex. vult tali casu in actione famosa pēdere
ab arbitrio iudicis deferre iurm ad supplendaꝫ pbatione imperfectā exēplū ponit Ro. qñ accusator eēt psona honesta, ꝛ plus
c q̄ semiplene pbasse hec limitatio valde notāda ē, ꝛ ex ea hēs
13 † q in causis arduis, ꝛ magnis, nō deferē iurꝫ in supplementū
semiplene

a ¶ Succūbē tē adde sul. ꝯs. lxxxvj. abb. ꝯ. xvj.

a ¶ vid plene p Ale. ꝛ Mo der. in. l. ppe randū. §. sinaūt alterutra in. j. co. ꝛ ibi Jas. in v. co. in fi. C. ꝺ iudi. Tho. di.

b ¶ Jn criminalib⁹. addō eū dē ꝯs. lxvj. ꝛ. lxxiij. j. li. ꝛ ꝯsil. clxxviij. ij. lib. ꝯ. cxxxj. e. lib.

c ¶ Et ex ea habes in causa magna an deferat iurꝫ in dfectū semiplene pbōnis. adde ale. in ꝯs. lxvj. p tot. ꝛ in ꝯs. lxxliij. col. ij ꝛ j. vol. ꝛ in ꝯsi. cxij. in. iij. col. in. ij. vo. ꝛ vid in ꝯs. xxxix. in fi. in. v. volu. ꝛ ibi que dicat mag. cū.

semiplene probationis, tñ secus erit vbi aliqd vltra semiplenã pbationẽ adduceret sit, ⁊ talis psona sit honesta, q̃ iudex poterit deferre, pro hoc optime facit illud q̃ dicam.ĩ.in cã matrimoniali, ⁊ monachationis. Nõ ob. si diceremus q̃ text.in.d.c.fi. loquit, qñ principaliter agebat ciuiliter intẽtando actionẽ q̃ nõ famosam in qua actione famosa Barto.in.l.admonendi in antepe co.tenuit deferri posse iurm necessariũ p d.l.nã ⁊ post ea.§.si dãnet, cũ alijs ibi per eũ alle. ⁊ ipsemet Bart.ibi tñ, q̃ in criminalibus qñ agitur criminaliter nõ deferat tale iurãm, qz rñdeo q̃ nõ puto illa fuisse verba Bar.dũ loqt de actione famosa ibi dñ dicit hoc esse ꝯ casum multarũ.li.⁊c. sz puto fuisse addõñ ab alio, vt pz ibi dũ dicit hr in fi. eiusdẽ q̃ome nomen cuiusdam Ray.⁊c. nã illa iura, que ibi allegant in.§.si dãnet. cũ fi. nõ loquũtur in iurõ necessario sed iudiciali. Cõis opi. est q̃ in actione famosa nõ deferat iurãm necessariũ in supplemẽtũ pbationis sicut nec deferat in criminalibus, vt no.gl.in fi.in.d. c.cũ sit partium, ⁊ Spe.inti.de iuri dela.§.j.ver.vt aũt.cum ꝟ.seq. ⁊ Jo.an. ⁊ Ant.de bu.i.d.c.fi cũ mod. ⁊ Sal. ⁊ Ful. ⁊ Ro.in.d.l.admonẽdi. ¶ Nã qñ agit de fama vr agi de eo, q̃ afficit personam.l.cognitionũ post pri.ff.de var. ⁊ extraor.cog. ⁊ periculũ infamie equiparatur periculo vite.l.iusta in prin.cũ gl.ff.de manu.vindi. ⁊ sic vr agi de maiori preiudicio q̃ pecuniario, vñ maioris importãtie est, q̃ sit quodcũqz dãnũ pecu-
14 niarium.arg.l.in seruorum in fi.ff.de pe.† Jõ sicut qñ est qõ de oĩbus bonis vel maioris ptis bonoꝝ nõ est locus huic iurõ cũ equiparet qõni criminali.l.pp litẽ.j.de execu.in. ⁊ no.gl. ⁊ doc. i.d.l.admonẽdi, ꝯtra vbi agit de cã fame. ⁊ tñ cõiter iudicis arbitrio est deferre tale iurãm in actione famosa, vt in.d.c.fi.ergo eadẽ rõe, idẽ eẽ dz in cã criminali, criminaliter mota. ¶ Et dicit expresse Sal.in.d.l.admonẽdi in pe.co.p.d. ⁊ fi. q̃ in actione famosa poterit iudex deferre iurm actori, qñ vltra semiplenã probõnem adest aliqua psumptio p actore, ⁊ ex verbis suis puto eũ sumpsisse dictã ꝯclusi.lz de eo mentionẽ non faciat. ¶ De hoc articulo quãtũ ad iurãm necessarium in supplemẽtũ pbõnis vltra predicta videatis aliquid p gl. ⁊ doc.in.c.tam litis extra de testi. ⁊ Spe.in ti.de iura.dela.§.j.in ꝟ.vt aũt.cũ se. ⁊ per Hosti.in sum.huius ti.§ vi sup.versi.qd si criminali-
15 ter, ⁊ archi.ij.q.v.si qs psbyter. ¶ † De iurõ et necessario q̃
a appellat iurm purgationis[a] deferendum reo, q̃uis reus nihil pbauerit nõ est dubiũ illud deferri posse in criminalibus, vt in d.auc.nouo iure, ⁊ in.l.psbri.§.scribit.C.de his qui ad ec.cõfu. ⁊.d.c.fi.sz circa iurm deferẽdũ a pte parti in criminalibus, qñ criminaliter agit dic, aut nos loquimur in iurõ voluntario sic aũt querit an possit deferri reo, ⁊ dõm est, q̃ sic, in casibus in quibus lz transigere.p.d.l.transigere. ⁊ iuncta.d.l.ij.ff.eod. ¶ Et hoc iurm obstabit deferenti si postea accusare vellet, sz non aliter accusare volenti, sicut in transactione no.gl.in.d.l.transigere in ꝟ.prohibitum p.l.qui eam.§.fi.ff.ad.l.iul.de vi.pu. ¶ Sz in casibus in quibus non lz transigere tale iurm non obstabit ẽt ei qui detulit quin possit reũ de crimine accusare si ab alio accusatore preuentus non est.l.iiij.§.si is.ff.de sepu.vio. ⁊ firmat gl. in.l.accusationẽ in fi.C.qui accu. ⁊ in.d.l.transigẽ in.§ si pacifscar.el.ij.in ver.liceat.ff.de pe. ⁊ Ray.in.d.l.transigere. ⁊ bar. in.d.§.si negauerit.in.iij.op. ⁊.iiij.q.nec ob.d.§.si negauerit, p quẽ retuli aliquos.ꝯ.tenere ꝯtrarium, qz rñde, vt per gl.in.d.§.si pacifscar. ⁊ per bar.in.d.§.si negauerit.l.q̃ ibi est spãle in crimine adulterij, vt probat ibi bar. si tñ ipe quo detulit iusiurandũ reo erat iã institutus accusator p deferentẽ, videret q̃ tunc ipse accusator impediat vlterius psequi vel accusare.p.d.l.qui de stiris ad tur. ⁊ p no.per bar.in d.§.si negauerit in.iiij.q. si aũt ecõ queratur an reus possit deferre iurm voluntarium accusare volenti, ⁊ tunc tenendo q̃ vr confiteri vt.ff.tenebo, habebit illud iurãm vim confessionis extraiudicialis ipsius delinquentis que sufficit pro indicio ad torturã, vt no.in.d.l.capite quinto, si vero querat de iurõ iudiciali, ⁊ tunc aut querimus an possit deferri reo, dic, q̃ põt in casibus in quibus licitum est transigere sicut dixi in iurõ voluntario eadẽ rõne, sed in casibus in qbus non lz transigere, puto q̃ non possit deferri, ẽt iudice approbãte delationẽ.p.d.l.iusiurandum q̃ ex cõuẽtiõe.§.q tex.loquit ẽt in iurõ iudiciali, ⁊ sic in quo interueniebat approbatio iudicis, ⁊ tñ nõ sufficit approbatio nisi psona deferẽs sit licita, facit.l. non inuito.ff.de colln.dete. ⁊ q̃ per illũ tex.no.bar. ⁊ alij in.l.licet.C.de pba. Nec ob.§.in popularibus.qz ibi loquit in eo q agebat actione populari in qua, ⁊ cõmodũ, ⁊ cõdẽnatio veniebat sibi applicãda, vt no.gl.i.l.si qs id q̃.in ꝟbo ꝯgẽtoꝝ.ff.de iuris.om.iu.hñ facit.l.si cui.ff.de ꝟ.sign. ⁊ sic actor ibi dicebat

quo ad hoc hre plenã ptãtẽ, vñ dicit Bar.in.d.§.in popularibus circa prin. q̃ ille tex.locum non hret, qñ cõmodum illius actionis spectaret ad aliũ.per.l.ij.§.fi.ff.de li.bo.exhi.nõ ob. q̃ no.gl.mag.in.d.l.transigere in pri.alle.per Sal.qz illa gl. reprobat ibi per bar. ⁊ doc.qz gl.se fundat.per.d.§.in popularibus, qui non probat vt dixi, nõ tñ nego, q̃ si lata sñia absolutoria, tunc non pp iurm, sz pp sñiam eẽt ipsi sñie standum sm distinctionem.d.l.si cui.§.ibidẽ. ⁊ no.ẽt Bart.in.d.l.transigere circa.ij vel.iiij.co. ⁊ h casu limitat rõ allegata p Sal.dum alleg d.l.ꝯgruit, si aũt querit an ecõ reus accusatori possit deferre iurãm iudiciale tenẽo opi.Ja.bu.bar. ⁊ se.i. q̃ possit deferri qz vr fateri, reus iudicio delictũ si actor iurauit.l.eũ qui.in prin. ꝟ.abunde. ⁊.l.sed ⁊ si possessori.§ pe.ibi pindeqz ⁊c.ff.e. ⁊.l.nã et postea.§.si dãnet, sm pmam lec.gl.ff.eo.nã ibi pp iurm delatũ a reo actori in cã famosa deuenit ad sñiam ꝯtra eũ, ⁊ patit penã infamie ad quã nõ potuisset p pctũ se obligare cũ respiciat psonã, vt.ꝯ.dictũ est, ⁊ nisi in casu.d.§ si dãnet diceremus, q̃ reus deferens iurãm videret ꝯfiteri debuisset dici, q̃ in casu illo releuaret a pena infamie, eo qz releuauit actorẽ ab onere pbandi. d.l.eũ qui in prin.pro hoc ẽt vr facere.l.qm.ff.de his qui not. infa.iuncta.l.ij.ff.e. ⁊.l.q im asse in fi.ff.e.tñ ad.d.l.qm posse rñderi, q̃ loquit in transactiõe nõ gratuita sup crie facta per quã reus vr ꝯfiteri vt ibi. ¶ Secus in cõuentione in qua nihil datum est.l.furti.§ pactus.ff.de his qui no.in fa. ⁊ no.bar.in.d.l. transigere in vi.co. ⁊ de h articulo videatis ẽt aliquid p Spe. in.d.ꝟ.aũt, ⁊ per Hosti.in.d.versi.quid si criminaliter, ⁊ per
16 Arch.in.d.c.si quis psbyter. ¶ † In ea.ibi quid si in cã mtri-
b monialis ⁊c.in iurõ deferendo a parte parti in causa mãtimoniali, dic melius vt h p Jac.bu.cũ quo transit Bar. ⁊ Bal.in le. anti. Ange. ⁊ Saly.h, ⁊ Anto.de bu.in.c.fi.extra.eo. ⁊ Jo. de Jmo.in.c.mulieri.eo.titu. ⁊ illa est magis cõis opi.de quo etiam aliquid per Cy.in.l.bonefidei.C.eo.in iurõ vero necessario deferendo in supplementum probõnis dices illud nõ deferri in causa matrimoniali, vt voluit glo.no.in.d.c.mulieri, nõ enim deferr in causis arduis. ⁊ magnis, ⁊ no.gl.doc.in.d.l.admonendi, ⁊ in.d.c.cum sit partium, ⁊ in proposito nostro firmat etiam bal.in.l.in bonefidei.C.eo.quẽ refert ⁊ sequit Pa.de cast.h licet de glo.in.d.c.mulieri mentionem non faciat illimitatã tñ stat sz dicã circa cã monachationis, ⁊ de hoc articulo videatis ẽt Host.in.d.§. ⁊ super, sup ꝟ.qd in cã monachatio-
17 nis, ⁊ per Moder.maxime Ro.in.d.l.admonẽdi. ¶ † In ea. ibi.§.qd vero ⁊ ex consensu, vbi pbari vr q̃ cã castitatis seu monachationis non est inferior, seu postponẽda matrimonio carnali in hoc verũ in cã monachationis possit deferri iurm a parte parti teneatis illud q̃ dixi tenẽdum in cã matrimoniali, vt p bar. ⁊ alios in locis proxime alleg. ⁊ sic quo ad iurm necessarium dicatis pa in cã matrimoniali, nã in hoc cã vertit ẽt qõ oium bonorum cũ monachus nihil pprium hre possit.c.cũ ad monasteriũ de sta.bo. ⁊ in auc.ingressi.C.de sac.san.ecc. ⁊ constat ẽt, q̃ in cã ciuili oium bonoꝝ nõ põt deferri tale iurãm, vt dixi.ꝯ.sz gl.in.c.vidua.de reg.sentet tñ in cã monachationis, ꝯtrarium tñ magis cõiter tenẽt do.maxime in.d.§.si.extra eo.tenẽt idq̃ dixi, de quo ẽt aliqd per ro.in.d l.admonendi.circa fi.mag. gl. ⁊ p.d.Abb.in.d.c.mulier. ¶ Ubi limitãdo pdicta voluit q̃ in cã mrimoniali, ⁊ pari rõne in cã monachationis sit in arbitrio iudicis deferre iurm necessarium actori qui non plene probauit inspecta qualitate persone, ⁊ circumstantiis cãe, ita sibi videatur.per.d.c.fi.vbi tex.h vult in cã actionis famose in qua agit de maio preiudicio, ⁊ in qua regulr tale iurm deferri nõ dz vt dictũ fuit.ꝯ.monemur ẽt per no.per glo.in.d.c.vida.
c ¶ Quid.n.si actor[c] est optie vite, ⁊ petit puellã in vxorẽ que sibi est inferior vel equalis, ⁊ hz actor pro se plusq̃ semiplenã pbõnẽ, certe sz eos iudex poterit ei dferre iurãm in supplemẽtũ pbõnis ꝯcurrẽtib plibus q̃lita.psonaꝝ, q̃ iurare dñt sit honesta et nobilis psona, ⁊ sit plusq̃ semiplene pbatũ, et ponit exẽplũ sz alex.h, puta optie vite nobilis dives, et petit puellã sibi iferiorẽ, vr eq̃lẽ, et pbat mrimoniũ p vnũ testẽ idoneũ, et vltra illũ forte p vnũ testẽ d ꝯfessiõe i abñtia ptis, vr aũt plusq̃ semiplene sz nõ plene certe sz ipz ꝯcurrẽt. istis circũstã.poterit dferr iurãm.alr.abb.i.d.c.mlieri.vid tex. i.c.inhibitio.i ꝟ.sacerdos.d clã.dsp.et ibi car.alex.i.iij.no. ⁊ no.qz plies vidi i scõ.

a ¶ Purgatiõis, de iurõ purgatiõis vide i.c.iter solicitu.d pur.ca p ang.cxcvj. b ¶ Mrimoniali, vid p Lud.ro.sin.sñie so.xliij.p eũdẽ alle.ꝯs.cxliiij.ij.li.p bal. ꝯs.lxxviij.vid in Jo.an.i addi.spe.iti.d iu.dla.§.vt aũt plem, vbi dr hãc opi.verã ⁊ pro a bis ꝯsuluisse.s q̃ tale iurãm dferat ꝯcurrẽtib circũstãtijs fauorẽ mrimonij ⁊ sic gl ꝯrie i.d.c.mulieri ⁊ i.d.c.vidua drilz, pñt opi.iste saluari, ⁊ vid Az.i sum.d iu.iu. ⁊ adõ, q̃ sup m̃rimonio non stat dicto vnius sacerdotis vl' starũ.c.cũ inhibitio, ⁊ ibi d.Ant.de clã de.dspõ.ff.c. ¶ Et vide in Jo.d ana.i.c. cũ cãz.co.j.de rep. ⁊ an, ⁊ qñ i cã mrimoniali, ⁊ vbi agit d maioripte bonoꝝ, ⁊ i cã monachationis, ⁊ i alijs cãis magnis, et magni pudicij possit dferri iurm in supplemẽtũ, si ne idecutũ pl d nõ, vide p.d. auc. ⁊.d.abb. ⁊ cãn.i.c.fi.d in prin. ⁊ ibi post.iv.limitões ad rsz affirmatiuã, q̃ regl'r sz hz, q̃ deterat q̃s sparsim hic tñ collegi, et q̃ dicat cã magna vl mediocris, vid plene p ro.vbi ẽt dixi i.l.si ꝯtrã te.in prin.ff.so lu.matri.
c ¶ Quid n.si actor, vide Jal.h, ⁊ alexã. mod.i.l.admonẽdi.ff.e. ⁊ vide ibi.d.frã. cur.in.lxv.falr.vbi pse ponit istaz mãz, q̃ p mrimonio pt dferri iurãm i supplemẽtũ pbõnis, qz ex pñti ꝯsensu põt ꝯbi, ⁊ in mrimonio reij cit ꝯdõ, et dicẽs cõiter tenere doc. ⁊ dt p ita sp tenuit ex sel' iudicauit, q̃ cãqz rñcũqz ꝯui, puta mrimonij possit iudex dferr iurãm in supplemẽtũ

a ¶ Tangere dicit do. de ro. decis. suis hoc est. q eps iurãs non tenet tãgere euangelia, sz Grego. xj. in epis qui erant in curia hoc non admitteret.

b ¶ Tacta. vide pa. de ca. et ale. i. l. q infalse. et ibi Jas. i fi. ff. e. et alex. in. ro. et pa. de ca. ll. i. j. i pn. ff. de ve. ob. Jo. fa. et ang. i. §. nuc'. isti. de inn. sti. et i. §. testes. isti de testa. Tho.

c ¶ Judeus cui defert iurm vide alex. et Jas. i rub. ff. sop. no. nu. et i ro. de in. et in. l. j.

probationis qđ diligẽter no. pro cõfirmatione eorum que dixi supra circa iuŗm necessarium deferendum in cã criminali, et istud idem esset seruandũ in alijs causis magnis, et arduis in qb' non veniret deferendũ regulr iuŗz necessariũ, et pro eorũ opi. bñ facit id q no. arch. xxvij. q. j. viduas in fi. et intelligi dz q no. Hostie. in sum. huius tit. §. vt super circa med. vbi vult, q in cã matrimonij, et monachationis sit in arbitrio iudicis deferre iuŗm necessariũ et q vult iurare p matrimonio, vel monachatione inspecta qualitate psone et circũstantijs cãe, et ita et vr velle Jo. an. in d. c. fi. quẽ refert et sequit Pa. de ca. h illud et fatẽdũ est, q in dictis causis vbi suspitio aliqua eẽt ꝯ reũ sp posset deferri iuŗm reo si actor nõ pbauit plene, et tale iuŗm appellatur iuŗm purgationis. c. attestationes de despon. impu. et d. c. fi. 4 c 5 6

SUMMARIUM

1 Iuramentũ est præstandum sub forma, & modo quibus defertur si modus sit licitus.
2 Iuramentum si defertur simpliciter debet intelligi quod iuret secundũ modũ consuetum. s. per Deũ & sancta euãgelia.
3 Iurm quod deferĩ à parte parti potest deferri ut placet parti.
4 Iudeus quo modo debeat iurare.
5 Iuramentum per machometum delatum sarraceno an ualeat.
6 Iurm p capillos uel uiscera xpi præstitũ p xpianos non ualet.
7 Iurans per deos alienos peccat tamen tenetur iuŗm seruare.
8 Christianus non peccat recipiẽdo promissionẽ iuratã à iudeo. 7
9 Iuramentum si defertur ut iuretur per creaturam, & non per creatorem potest iustè recusari.
10 Iudei an ligentur iuŗo, & constitutionibus ciuilibus, & canonicis dispositionibus, circa obseruantiã iuramẽti, & de piuris. 8

1 **Iurari.** † Iuŗm est eo mõ quo deferĩ pstandum, h vt proxĩ iuranti dummõ modus sit licitus. et postquã iuratũ est pro veritate hr. h. d. cum. l. se. vsqz ad. §. si neqz. ¶ In tex. ibi certuz, quid eẽ si detuli vt iurares per caput tuũ et iurasti per deum vr q va. eat. ar. l. cum furti. ff. iu. j. ꝯtium 13 Gui. de cu. Alb. de ro. et bal. h in lec. anti. q: rñsio non fuit consona interrogationi, seu postulationi. alle. l. si quis simplr ff. de ver. ob. subdunt et, q si detuli vt iurares per deum patrẽ, et iurasti per filium, vz, q: filius, et pater eandẽ psonã repñtãt, vt in epla inter claras. C. de sum. tri. et ar. l. cum summus. §. j. C. de agr. et cẽs. li. x. et ar. l. que extrinsecus in fi. de ve. ob. ¶ † Quid aũt si delatum est iuŗm simplr dicit bal. h in lec. anti. et Ful. q intellr ẽm ꝯsuetudinẽ ar. l. q si nolit. §. q assidua. ff. de edi. edic. et. l. ij. §. ti. ff. de testi et lz ipsi non dicãt h voluit bart. ff. l. px. idẽ dicit Pa. de ca. h qui dicit se ita intelligere tex. in ver. dinus pxit hã in lra non nã h intelligi dz, q fuit delatum iusiurandũ simplr vñ dz intelligi, q iuret ẽm modum ꝯsuetũ. s. p Deũ et sancta euangelia, et ille iurauit p suã supstitionẽ puta aliquem sanctũ in quo hẽbat deuotionẽ, nõ aũt dz ẽm eũ intelligi h de supstitione reprobata, vt intelligunt gl. et doc. q: de illa loqnĩ tex. in vo. sed si quis, iste suus intellr quãuis videaĩ in se verus p predicta, et p. ff. dicẽda, in vr violare tex. vbi nihil de ꝯsuetudine dr. vbi aũt de cõsuetudine non apperet dicit bal. h in lec. anti. iurari dz put in alijs iuratur alle. l. rẽ nõ nouã. C. de iud. et. ff. pxi. dica. n. ¶ † Addit et Pa. de ca. h q iste tex. qui pcedit in iuŗo, q defertur a parte parti, q: põt deferri vt plz parti sed si deferatur per iudicem, vel aliũ superiorẽ vt cõtingit in iurĩs solennibus, que prestantur ex forma iuris vel statutoꝝ, naz dñt prestari super sacrosanctis Euangelijs, nec sufficeret tangere aliã scripturã, et ita dicit notari per glo. in. c. vt circa in verbo corporalr. de elec. in. vj. si aũt non sint iuŗa solẽnia que prestantur ex forma iuris vel statutorum ꝯsuetudo introducit vt sufficiat tangere aliam scripturã in qua repñtereĩ scriptura euangelij, dic q voluit ipse alle. gl. meliorẽ in cle. j. in vbo tacta. de hẽ. et apõ legistas est gl. valde no. in auct. iusiurã. q pŗ. ab his in prin. in vbo quattuor col. ij. de quo et videatis p Jac. but. et bal. in. auc. sa. ra. C. si aduer. vẽ. aliqd p gl. in. j. e. j. §. uẽ sacra, et ibi p bal. in ti. de pa. iur. fir. cũ aliqbus ꝯcor. ibi all. p eũ, et per spe. in ti. de iureiu. §. j. vo. pe. p Bal. in. l. j. C. si aduer. vẽ. et in. l. gñalr. §. fi. C. eo. et in. l. fi. in fi. C. si ex fal. instru. p Jo. de Imol. in. c. cũ ꝯtingat, ppe finẽ tertij mẽbri. de iureiu. et oino p Inno. 9 10 d 1 2 3 4 5 6 1

col. qlio aũt dz iurare iude', vide bar. h, et spe. in ti. de iur. cal. §. restat. vi pe. et doc. i. c. et si xps et. eo. et p ang. i consi. xciiij. et iter alios si iurauerit ps sic practicaĩ et dare iuŗm iudeo vez cõiuro te iudee p Deũ magnũ et vez, et Deũ Abraam Isaac, et Jacob, et p Deũ q fecit celũ et terrã, et p illã legẽ sanctaz quã Deus dedit in manibus Moysi pñib' vris i mõte Synai, et p duas tabulas lapideas scriptas manu Dei, et p nũbẽ i qua Deus apparuit, et p arcã Federis, et per Adonai sanctũ vrũ, et p pactuz ebraicũ, et si teviuin ꝯiuratur ro sic ꝯiurimit Dathã, et Abiron, et sic Lepra Namã Syrim p te non veniat quã De' ꝯdit in mõte Abel manifesta h o iurator. Et ille dr et si nõ veniat sup me Anathema ista mortis, et si si vẽiat sup domũ meã illa percussio i q̃ pcussi fuerit egipty, et si non veniãt sup me oẽs alie maledictiões q̃ster ra sustinẽ pi, q: d h iuŗo, piuru' nõ sum. Et ita als pcticaui et ius locite. eugubij et iude' audien. d. iuŗo ꝯfessus fuit. Tho. dip. d ¶ Iuŗo. vide Cald. ꝯf. iij. de iureiur. p pau. de ca. ꝯf. e j. per Ludo. ro. cons. clv. et de forma iuramẽti iudeorum, vide per Ange. consilio xciij. 1 2 3 n b

in. c. et si xps, et ibi et p alios extra eo. et ibi dicit Jnn. q et qñ defertur iuŗz a parte parti ex necessitate, tunc dz iurari ad sancta Dei euangelia sicut dicimus in alijs iuris necessarijs. c. fi. de iur. calũ. adde et predictis Hosti. in. d. c. et si Xps, quẽ ibi sequunĩ alij oẽs, et maxime. d. abb. vbi dñt, q qñ simplr iuŗm defert vr deferri per sancta Dei euangelia put est forma iurandi de iure, vt in. d. c. fi. de quo vide per bar. in. l. q salutẽ. ff. e vbi p illum tex. et lz qđ vr delatũ iuŗm per deũ, et idẽ lz Bal. ff. l. pxi. §. ij. neqz poterat pcedere ẽm ista iura stoꝝ. ¶ In gl. in vbo supstitione ibi pone casuz in iudeo et c. † et sic iudeus cui defertur iuŗm dz iurare per Deuz suum, non aũt ad sancta Dei euangelia, aut per Jesuz Xpm. q: in istis non credit ẽm bar. imo ẽz bal. h videreĩ iurare tñc in ꝯtẽptũ fidei Xpi. l. iudeos. C. de iude. et si xpianus iuraret per machometum dicit bal. q simlr non vz iuŗm sz bar. plus dicit † q iuŗm per macho. et in sarraceno vr non valere, q: illa religio apud nos est improbata † et idez dicit in eo qui iuraret per capillos vel viscera xpi, et q: hec iuramenta sunt improbata, vt in auct. vt non luxu. ꝯ nãm. §. j. Saly. autem h lz gl. et in sarraceno cui a xpiano deferĩ iuŗm q: alias xpiani prohiberentur p indirectum ꝯhere cũ illis, q: si sarracenus iuraret per sancta dei euan. vel per xpm nõ crederet se deierare, lz non obseruaret, et cũ gl. et transit Ful. Pa. de cast. et Ro. h istã gl. et seqĩ Ant. de bu. in prin. decr. in. j. car. et subdit Pau. de cast. h istam gl. sentire, q vbi deferens et ille cui deferĩ eẽnt diuerse secte, et defertur iuŗz simpliciter intelligiĩ delatũ, vt iurare debeat ẽm deum in quẽ credit, pro ista gl. et bene facit id q no. Inno. in. d. c. et si Christus vbi dicit licitum eẽ christiano recipere iuramentum ab infidelibus per deos suos iurãtibus, et ibi et dicit, q si christianus, iurat per deos alienos puta per machometum male facit et peccat, tñ postq̃ iurauit seruare tenetur, per illum tex. xxij. q. j. mouet, et idem erit in iudeo iurante p Christuz, q: quamuis isto modo iurare nõ possit tñ si iurat teneĩ seruare, nec xpian' peccat pmissionẽ talr iuratã a iudeo recipiẽs ẽm Bar. in. prin. ffoꝝ in. j. col. per ea que no. Inno. in. d. c. et si Christus. † Sed aduerte q: illa que ipsi dñt procedere videntur in iuŗo de futuro, et sic in iuramento pmissorio, et obligatorio, sed in iuramẽto de presenti, seu de preterito, et litis decisiuo aliud eẽ videẽ per illum tex. in ver. sed si quis illicitum, predictis et adde q Hosti. in summa huius tit. in. §. qualiter in prin. plura tangit in mã huius legis, † et inter cetera dicit, q hodie qui defereĩ iuramentuz, vt iureĩ per caput suum tantũ in, seu aliter per creaturã, et non per creatorẽ pt iuste recusari, p. d. c. et si xps, si tñ iureĩ seruari dz, vt h ẽz eũ de quo et vide no. per Bar. et alios in. d. l. qui per salutem. ¶ † Et vltra pdictum vtrum iudei ligenĩ iuŗo' et cõstõnibus ciuilibus, et canonicis dispositionibus circa validitatem et obseruantiã iuŗi et de periurijs vide gl. no in. d. auc. iusiurandũ in prin. in vbo Christum. et ibi p bar. et p Bar. in rub. ff. de insti. et iu. et p bar. in quibusdã le. in. l. spadonẽ. §. iam aũt ff. de excu. tu. et spe. in ti. de in. calũ. §. restat. vo. sed pone iudeus, p bal. in. d. §. nẽ facias p ro. aliquid h et in. l. pactum q dotali. C. de colla. p Pa. de cast. in consi. xcviij. inci. Visa quadam, scriptura et c. et ex gl. in. d. vbo Christum, hẽs no. q iudeus non dz iurare p Christum nec p beatam Virginem, vt et ibi no. Ang. vt dictum est. s. 4 c 5 6 7 8 9 10 d

SUMMARIUM

1 Iuramentum uim probationis habet, non tamen est propriè probatio, sed releuatio ab onere probandi.
2 Probatio propriè illa dicitur quæ fit per testes, uel instrumẽta.
3 Iuramentum litis decisiuum postquã est præstitũ nihil ulterius est quærendum an sit iuratum uerè uel falsè, limita ut hic.
4 Statu. q contra laudum, uel instrumẽtum guarentigie nulla posśit opponi exceptio, quomodo intelligatur.
5 Testis deponẽs in principio factum fuisse quid præsente titio & seyo, postea interrogatus in fine quibus præsentibus dicit neminẽ præsente, intelligi debet. s. exceptis prædictis.
6 Promittens sub fide sua, an dicatur iurare, & incurrere poenas deierantis.

1 **Dato.** † Ex. §. dato hẽs notare, q iuŗz vim pbõnis hz nõ tñ est pbõ, vt est gl. no. in. c. si qs in vbo solũnendũ in ti. si de iuue. iter dñz et vas. lis oria. et ibi põderat eã no. bal. e. n. potius releuatio ab onere pbãdi, q̃z pbõ. l. eũ q i pn. ff. e. et no. et bal in. c. facĩz. i pn. de ꝯue. rec. feu. et i. c. j. §. ꝯuẽtiõ lã i pn. de pa. iu. fir. et in auc. sz nouo iure, in vlt. co. C. si cer. pe. et in rub. C. de pb. et l. iij. col. in. l. actori. C. e. p h et hñ facit tex. h in

ß in vbo quasi qđ est no. improprietatis.l.si cū doté.§.si cū fi. J.sol.mat. Ad idē facit tex.in.l.sed si possessori.§.fi.J.eo.ibi dū dicit pinde hēt ac si pbatū,eēt ec.pro ß facit tex.no.in.c.sciens.
2 circa med.de ver.sig.vbi pbatˀ † ꝙ pprie illa dr̄ esse pbō q̄ fit per testes,vel instrā,ꝛ illum text.pōderat ibi.d.Abb.large tñ
a istud iurm posset dici pbō ".l.gnaliter.in prin.C.e.facit.l.fi.§. lice.credito.C.de iu.delib.dicit tñ hic Ro.ꝙ iurm ꝙ deferi t supplemētum pbōnis videreꝰ ꝙ posset dici pbō,iuxta.l.in bo nefidei.C.eo.ꝛ in.c.fi.extra eo.Ang.hic ēt ar.istius tex.dr,ꝙ si præclusa est via in oī pbōne erit ēt preclusa via iurandi,ad qđ facit fm eum.l.in ꝯtribus.§.illo.C.de non nu.pec.vide ad hec ibi Bal.ꝛ Jo.and.in addi.Spec.in ti.depo.§.iiij.versi.sed qđ si ante.ꝛ Spec.in tit.de dilat.ver.item si datus.ꝛ Pau.de ca.
3 ro.l.fi.J.de fer. ¶ † Item inchoatum dr̄ hic,ꝙ post prestitū istud iusiurandum non est querendum vlterius,an verū sit iuratum, vel falsum,dic ꝙ istud limitaꝰ fm Host.in.c.mulieri.ꝛ in.c.fi. extra eo.non hēt locum in causis matrimonialibus in qbus sniā
b transit torem iudicatam,ꝰ iuxta.l.l.laior.de re iud.ꝛ c.fraternitatis.de fri.ꝛ malefi.nam sicut sniā ibi qūcunq; pōt retractari p nouas pbōnes facientes pro matrimonio,ita ēt dz posse retractari iurm qđ equipollet snīe,iuxta.l.ij.cū ibi not.§.eo.inner.l. nam ꝛ postea.§.si damneꝰ,fm vltimum intellectum gl.J.eo. sed dic ꝙ istud satis pendet ab illo dubio an possit deferri in causis matrimonialibus tale iusiur.de quo dic vt dictuꝫ fuit in.l.iij.in prin.J.eo. ¶ An aūt id qđ dr̄ hic habeat locum in iuro qđ non deferꝰ a parte parti,sed deferꝰ auctoritate.l.vel statuti dicētis stari iuro damnum passi,ꝛ sic an tunc possit pbari ꝯtrium dixi post Ang.ꝛ Mod.in.l.qui bona.§.qui dānū.J.de dā.infec.ad qđ ēt vide no.ß in gl.j. ¶ Jo gl.in vbo iureꝰ ibi,si certe imo
4 querit ec.† ponderat hanc glo.Ang.pro notabili ad statutum disponens ꝙ ꝯ laudum,vel instrm guarentigie nulla exceptio possit opponi ꝙ exceptio nullitatis poterit opponi non obstante statuto,ꝛ ēt dato,ꝙ exceptio nullitatis esset expresse reiecta a statuto cū nō itelligereꝰ reiecta illa nullitas q̄ surgeret ex dse
c emptiōis attribute,ꝰ alle.glo.singu.in cle.j.de sequest.pos.de cuius gl.veritate cum pluribus limitationibus ad eam scripsi post ang.ꝛ Mod.in.l.de pupillo.§.qui opus.J.de ope.no.nū. possent et opponi exceptiones que ab alijs capitulis statutoꝝ pcederēt nō obstāte,ꝙ in vno statuto diceretur nullam exceptionem opponi posse,vt colligitur ex ista gl.fm Pau.de ca. hic. ¶ De quo vide plene per Bart.in.l.j.§.per vim.J.qđ vi aut clam,per alios in.l.ita nobis pudor.C.de adul.per ibi no. per gl.per Cano.in.c.item cū quis,de rest.spo.ꝛ in.c.ex parte,de offic.dele.ꝛ per Jo.de imo.diffuse in.l.fi.J.qui.sa.nō lz, cum suis multis cōcor.de quibus maxime in.d.locis. ¶ Itē p istam gl.dicit hic Alb.de ro.do.suus,Pau.de liaza.dicebat
5 † ꝙ si testes examinati dixerunt in pn.dicti fuisse qđ factū fuisse pnte titio,ꝛ seyo.postea interrogati in fi.quibus pntibus factum fuerit dixerunt nullis presentibus factum fuisse nō potest per ß redargui dictū eorum. ¶ Ut intelligeretur nullis
d pntibus.s.exceptis° dictis titio,ꝛ seyo,facit.c.cū mā fua extra
e de testi. ¶ Jn gl.in verbo.appolinis ibi iuret per cre.ꝰmihi ec.addit Ang.hic vnuꝫ,ꝙ ponit Jo an.in.c.j.de sepul.in.vj.
6 in nouel.† vbi dicit,ꝙ pax,aut nihil refert vtruꝫ dicaꝰ promitto sub fide mea,vel dicatur iuro ad sancta Dei euangelia,ꝛ ibi ēt subdit,ꝙ est veꝝ iurm qñ dico pmitto sub periculo anime mee,vt.d.c.fraternitatis,ꝛ no.ēt Jnno.in.d.c.ꝛ si Xps. ¶ Et dicit Ang.ista esse notāda p armigeris qui inter vulgare loquentes dix,ꝙ se arctant ad fidem. ¶ Et ꝙ dicta promissio sub fide dicatur esse iurm habes clare in.c.ad aures,ꝙ me.cā. no.gl.fi.in.c.fi.de fideiuſ.ꝛ per Jnn.in.d.c.ꝛ si xps,ꝛ per Jo. an.in.c.cum tpe,de arbi.ꝛ ibi tz,ꝙ ille,qui promisit sub fide,ꝛ
f cōtrauenit incurrat penas deierantis,ꝰde quibus loquitur.l. si quis maior.C.de trāsac.ꝛ ibi de hoc dixi. ¶ Uidetur tamen aliquā eē differendiam quo ad veniendum contra promissionē factam inter casum quando facta est sub fide,ꝛ casum quando esset facta per iuramentum ad sancta Dei euangelia vt habetis per glo.not.in.c.pe.de iureiuran.ꝛ per Archi.xxij.q.v.iuramenti,Roma.hic circa istam glo.addendo dicit,quod si dixero.Deus sit mihi testis,videor iurare.alle.text.cum glo.in.§.quoniam in verbo Deo in auten.quibus modis naturales efficiun.legitimi.

SVMMARIVM

1 Iuramenti delatio intelligitur,ut incontinenti iuretur,vel remittatur.
2 Iusiur si remittatur,operatur remissio,ac si prestitum esset.
3 Iuramētum qui defert,an possit reuocare delationem,& postea probare.

1 Si neq; † Iuri delatio intelligitur,vt in continenti iureꝰ,vel remittaꝰ.s si omittaꝰ pro nō delato hꝫ ꝛ remittere est volenti iurare infi gr̄am facere.h.d.cū.l. seq. ¶ No.ꝙ cū iurm deferꝰ inest cōdō,vt incōtinēti iuretur.
2 ¶ † Scdo no.ꝙ remissio iuri operaꝰ ac si iurꝫ pstitum esset. ¶ Hoc tñ nō hēret locum in iuro ꝯfirmatorio ꝯtcus,vñ si mi nori mecū ꝯhenti,ꝛ volenti iurare sup ꝯtcu remisero iurm non hꝫ pro prestito. ¶ Jo non impedietur petere restō.in inte fm Cy.no.in auc.sacra,in.v.q.C.si aduer.ven.nam remissio iuri operatur ad fauorem eius cui remittitur vt hic,non ad dānum
3 vt in.q.proposita,si diceremus iurm hēri pro prestito.† opponunt contra istum tex.de.de.l.si quis iurandum.C.eo.vbi referens potest reuocare delationem,ꝛ non habetur iurm pro remisso,ꝯtrium est valde difficile. ¶ Bar.hic dicit,ꝙ fm quosdam rñdet debere inspici,an sint verba remissionis,an vba reuocationis,ita fuit de mente Guil.de cu.ꝛ Jac.but.ß. Uel melius fm Bar.dici dz ꝙ anteq̄ iurm receptum.l.anteq̄ sit acceptata delatio potest indistincte reuocare,ꝛ penitere,vt ß,ꝛ in.d.l.si quis. Sed postq̄ receptum est no pōt penitere,sed pro remisso hꝫ,ita not.in.l.manifeste.J.eo.ꝛ facit.l.si non fuerit.J.eo.Hanc sol.improbat Fulg.q2 in.l.ꝯtria iurm delatum erat acceptatum ante reuocationem,pꝫ q2 tex.dicit,ꝙ pōt reuocari qñcunq; ante sniam,ergo delatio erat acceptata,q2 si non fuisset acceptata non prodesset postea iuramētum qūcunq; prestitum ante sniam,ēt si prestitum esset ante reuocationem,q2 iuramentum prestari ex interuallo non potuisset,nisi prius incontinenti acceptata fuisset delatio,vt declarat ß Bar.circa ꝯtrium formatum,de.l.iusiurandū.ꝛ ad pecunias.§.j.eo.tit. Nec ob. d.l.si non fuerit.q2 rñdet Fulg.ꝙ ibi nō reuocabat delationeꝫ, sed erat contumax in iurando de calumnia,ideo ꝯ eum fit interpretatio in deteriorem parteꝫ.s.ꝙ nolit iurare de calumnia,eo q2 velit remittere iuramentum delatum,arg.l.de etate.§ qui in cum.J.de interro.ac.ꝛ eius qđ no.in.l.q̄dīn.lulrima.J.de acqui. hered. Dedit igiꝰ Bar.hic secundam responsionem ad.d.l.si quis iusiurandum.ꝙ si post susceptum.l.acceptatum iurm superuenerit deferenti iusta cā reuocādi delationem,vt q2 superuenerunt sibi pbationes,ꝛ tunc possit reuocare,vt.d.l.si quis iusiurandū,alr̄ aūt non,sicut enim ex cā nō cogiꝰ iurare,vel referre.

a ¶ Probatio.sic dr̄ de confes.q̄ est spēs pbationis,vt not.Bal.in.l.cum te.C.de trāsa.tñ pprie ꝛ stricte non dr̄ pbatio vñ stāte statu.ꝙ ꝯuictus de falso puniaꝰ aliqua pena non extenditur ad sponte confessum,vt voluit Fulg.consi.cxxiiij.
b ¶ Re indi.adde ꝯsi.lxiiij.q.ii.ꝛ vide Bar.i auc.vt ma.ꝛ aui.§ ꝙ aūt.ꝛ adde ꝛ lita ēt vt colligiꝰ ex gl.i.l.q iurasse.§.j.ꝛ ibi alex.clare in.ij.co.J.e.ꝛ p alex.i.l.cū g §.i popularibus.co.vij.J.e. itē lita nō hꝫ locū i cāu.l.ad monendi.ꝛ ibi vid ale.col.j.J. e.ꝛ vid bal.l.l. si duo.§.fi.J.e.
c ¶ Tribute. statutū remouēte exceptionē nullitatis si remonet puenientē ex dfectu pntis,ꝛ iurisditionis,vide bal.i.l.cū q̄dā .J.d iuri.o.iu. ꝛ i.c.sup lfis. d rescri.Ang. ꝛ Jmo.i.l.si ex pssim.J.de ap. ang.i ꝯsi.74.in cip.i dei noīe. casus narraꝰ sa crivbi ēt dixit, ꝙ nisi p statutus vrꝫ excludi nullitas puenientē ex dfectu iuris nālis,ꝛ vi de bal.i.l.j.C. de iur.om.iu. vbi volat pro snia ꝯtinet ex pssiꝫ errorē iuris,vrꝫ ēt dfectū iurisdōnis nō pt p illū ꝯsensū validari,ꝛ ita bal.i.l.errore.i fi.col.C.d iur.ꝛ fa.ig.vbi qđ l.ij.C.cōis ver.in.q̄ vult ꝙ ꝯsensus priū solū faciat,vt valeat snia i vim pacti,nō hꝫ locū vbi est talis error,ꝛ vid Bal.i.d.l.cū qdā.vbi vult ꝙ.d.l.ii.legꝰ qñ p eos nō stareꝰ i meris terminis ꝯuētiōis,s; pcessiꝫ ad vlteriora effectū snie p eos ꝯfirmare exequēdo,ꝛ vide Pe.de anc.in ꝯsi.lxiij.inci.in xpi noīe.vbi dat eūdē intellm ad.d.l.ij.ꝛ ad statutū excludēs nullitatē,vide ang.in ꝯsi.cxcvij.inci.a.et.b.ꝛ bal. in.l.lerum.§.pactum.in.xiiij.col.J.de pac.ꝛ in.l.tale pctū.§.q pnocauit.ꝛ ii q̄ro.eo.ti.ꝛ vide Are.ꝯsi.lxix.ꝯs.ij.vbi statutū nō tollit nullitatē laudi puenientē ex dfectu pntie,ꝛ vide alex.ad māꝫ in ꝯs.xcuij.in.ij.col.in.iiij.vo.ꝛ in ꝯs.xxiiij.i.i.co.j.vol.vbi si statutū remouet excep.opponi ꝯ sniaꝫ,q̄ exce.poterūt opponi,ꝛ vide alex.ꝯsi.cv.in.ij.col.in.v.vol.vbi an statutū excludēs exceptionē nullitatis posse opponi ꝯ sniaꝫ intelligaꝰ de euidēti,ꝯsi.cxj.eo.vol.vbi si snia nulla fuisset ꝯfirmata,ꝛ a snia ꝯfirmata nō appellatū,an exceptio nullitatis intelligaꝰ reiecta,adde ad priuñ,ꝛ vide Zaba.in ꝯsi.xxix.vbi que nullitas videaꝰ exclusa a statuto.Frā.cur. ¶ Et an qñ non appellaꝰ a snia ꝯfirmante sniam nullam,ꝛ ēt qñ appellatur posset amplius deduci nullitas coram iudice delegato cui cā esset commissa,vide singla ꝛ pulchra verba Jnno.in.c.fi.de confir.vti.vel inutil.Aero.fran.
d ¶ Exceptis dicto titio ꝛ seyo,adde primo ꝙ pro opi.Alb.hic fuit gl.in.l.j.C.de senato.iuncto tex.in ver.nusq̄ relatū,ꝛ vide alex.in.l.si ipso iste.§.hi quoq;.J.d ver.ob.ꝛ alex.in.l.mixtum stipu.§.j.col iiij.eo.ti.vbi non est verisimile ꝙ voluerit se incontinenti corrigere. Alex.in.l.j.ā si cer.pet.Ang.in ꝯsi.cclxxiiij.ꝛ Bal.in.l.data opera.C.qui accuſ.ꝛ vide Aret.in consi.lxxi.col.ij.vbi de teste qui dixerit se nescire,ꝛ postea dixerit se scire an probet.Fran.cur.
e ¶ Per cre.mihi.vide Bal.in.c.ꝛ si Christus.de iureiu.ꝛ in.c.literas.de presump.Bal.in rub.C.reo inter alios acta.ꝛ in auc.sacramenta puberum.col.ij.C.si aduer.ven.ꝛ in.c.ego enim.de iureiur.Franc.cur.
f ¶ Deierantis,adde ꝙ do.de ro.decis.suis antiquis hoc tit.dīt ꝙ qui non seruat fidem non est priuandus beneficio tanq̄ periurus,q2 plus peccat qui iurat corporaliter q̄ qui fidem non seruat,ꝛ odia sunt restringenda.

re, vt no. in. d. l. manifeste. ita ex cā pōt penitere, et cuz ista glo. transit Ang. et Pan. de ca. hic, et Guil. de cu. in. l. nā et postea. §. iureiuran. ff. eo. et Saly. et Pa. de ca. in. d. l. si qs iusiurandū. Sed hec rńsio fm Fulg. hic vī ꝯ. d. l. si qs. ver. ſ3 qne ghaſt lo quit non attento an inpuenerint pbōnes. Vñ dicit ipse, ꝙ ve ra solo vī esse illa que colligit ex verbis Guil. de cu. et Ja. but.
4 hic. s. † ꝙ lex ꝯtra hēat locū in reuocatiōe que fieri pōt qñcūqꝫ ante sniam si nondū iuratū est, sed ista lex hꝫ locū in remittēte, et sic adheret prime soloni, et hoc ē vī velle Bal. hic in lec. an
2 ti. Ja. bu. h non dicit, ꝙ post acceptā delatiōnē iurī possit de ferens reuocare ꝙ qñcūqꝫ sed dicit ꝙ si deuili, et cum tu statiꝫ velles iurare reuoco, hoc facere possum. Tñ est verꝫ, ꝙ Bar. in. l. fi. ff. de pret. stip. h bñ voluit. s. ꝙ qñcūqꝫ possit reuocari añ prestitum iurm p. d. l. si qs iusiurandū. sed Ange. ibi repre hendit Bar. et dicit, ꝙ in. d. l. si qs delatio reuocabaſ ex cā de nouo supuenīente, vt qꝛ deferēti supuenerit pbōnes, alś non su puenīente noua, et iusta cā non esset locus pnie fm euz per. d. l. non fuerit. et reputat esse iustā cām reuocādi si post delatiōnē il le cui delatū est eiset effectus vnus ribaldus, ar. l. cū qs. in pnc. et l. si cū cornelius. ff. de sol. Jo. de imo. in. d. l. fi. nō stat cū bar. ibi in. q. princ. formata ibi per Bar. sed cū Dy. cuius opi. re fert ibi Bar. Tñ ad ppositū nitum dicit Jo. de imo. ibi se cre dere, ꝙ rńsio data per Ang. ad. d. l. si qs non pcedat, qꝛ non dī ibi ꝙ de nouo emerserit pbō, imo potius tex. ibi innuit oppo situ, qꝛ nil pbauit. Sed bñ allegabat, ꝙ pbare volebat, et forte ēt dicebat de nouo superuenisse pbōnes, tñ non pbat de nouo supuenisse, nec erat necesse illud pbari, qꝛ locus erat pnie ante prestitum iurm, Raph. cu. in. d. l. fi. et ꝯ Bar. ibi. Et rńdet ad d. l. si qs. ꝙ ibi egit ꝯs iudicioꝫ bñ dicetur, ꝙ ille cui delatus fuit iurm non dēt iurare qñ deferēs vellet per alś pbōnes pbarē. Sed si aduersarius nollet pbare non posset reuocare, vt in hac l. que incipit remittit, et in. d. l. si non fuerit. certe vbi referēs es set actor bñ videreť in equitate fundari, ꝙ si ipse vult pbare pos sit reuocare iusiurandū, qꝛ si non pbabit tūc ex reuocatione iu risiurandi non fiat piudicium. Nō qñ oino absolueť reus. l. q accusare. C. de eden. et si actor pbaret verisimile ē esset ꝙ reus iurasset. s. pnī est verꝫ, et pnī oñdunt pbōnes actoris. l. fi. C. ad le. iul. repe. Sed vbi deferens esset reus non vī equum, ꝙ post acceptatam delatiōnē possit oino deferēs reuocare, allegando se velle pbare, qꝛ ēt si non pbabit remanet actio cuz preiudicio iuris sibi quesiti. Qñ reo nihil pbante non deferť snia ꝯdēna toria p actore ēt qñ assumpsit onus pbādi, vt no. gl. fi. l. circa. et ibi bar. ff. de pba. et Cy. in. l. agor. ad fi. C. de pba. Tñ qꝛ tex. est clarus in. d. l. si qs. ꝙ possit deferens reuocare non facta di stinctione an sit actor, vel reus, iō puto posse ꝯcludi, ꝙ saltē ho die deferens ēt si ipse eēt reus possit reuocare qñ dicit se velle pbare, lꝫ ex interuallo reuocet, et post acceptatā dlatiōnē. Nā pp iurm caluńie pstitum in cā presumiť, q̄ p caluńiā non reuo cat, sed pp illā cām. s. faciēdi pbōnes, et illā cām lex hꝫ p iusta. Secus si sine allegatione alicuius cause iuste, vel cū allegatio ne alicuius cause non iuste reuocat, qꝛ tūc reuocare non posset, ita pcedat illud no. gl. in. d. l. manifeste. et qō hť in. d. l. si nō fue rit. et dicit Saly. in. d. l. si qs. ꝙ sufficit reuocantē suam delatio nē allegare sibi pbōnes supuenisse lꝫ talē supuenientiā non p bet, nā si esset necesse, ꝙ prius illā pbaret sequereť ꝙ eo nō p bante firma maneret delatio facti, et sic opꝫ illū iurare, cuius ꝯ riū vult tex. in. d. l. si qs. et sic est magis fauorabile et cui delatū est, vt non intelligať, ꝙ habeat deferens prius necesse pbare su puenientiā pbōnum q̄ꝫ possit reuocare. Sed qꝛ qd Sal. dicat magis mihi plꝫ ꝙ in casu. d. l. si qs nō sit necesse deducere sup ueniētiam pbōnū, sed sufficit dicere, ꝙ vult probare, vt ibi pꝫ. ¶ Ult. in q̄ōe Bar. h tāgit qualr intelligať delatum iurm si simplr delatū est, adde q̄ dixi. ff. eo. in. l. ij. §. iurari.

a ¶ Reuocest. vide ang. are. i. §. actionū. in sti. ō actio. co. xvij. et seq.

b ¶ Singula rē. Addō. Lu. ro. ꝯ. ccxj. are. ꝯū. lxx.

c ¶ Procef sit cōe. Adde Pa. de cast, ꝯſ. cclxxxij.

d ¶ Actio nō def. addō p au. de ca. ꝯſ. 134.

e ¶ Discedeť adde ꝙ opin. bart. segť are. ꝯſ. lxxxv.

SVMMARIVM

1 Rei appellatione uenit pars rei.
2 Ius excipiendi transit ad singularem successorem illius cui com petebat exceptio.
3 Exceptio iurisiurandi impedit litis contestationem.
4 Exceptio quę impedit litis ingressum, si requirit altiorem inda ginem reseruatur in fine litis.
5 Actio non detur, opponitur ut hic.
6 Exceptio per quam apparet ipso iure actori non competere ac tionem impedit lit. contest.
7 Exceptio solutionis est exceptio litis finite.
8 Iudex in notorijs non debet pati causam in iudicium deduci.
9 Exceptiones peremptorię non impediunt litis contesta. fallit ni si sint exceptiones litis finite.
10 Exceptio à regula imposita à lege cum dictione taxatiua tantū, non facit quin possint opponi aliæ exceptiones.
11 Exceptiones quæ impediunt litis ingressum, quę, & quot sint.
12 Exceptiōes qñ reseruanť in fine litis, qd operať talis reseruatio.
13 Exceptio ubi requirit altiorem indaginē, potest reseruari discu tienda post litem contestatam.
14 Exceptio an & qñ dicať requirere altiorem indaginem.
15 Exceptiones litis finite, aut impedientes litis ingressum an & qñ obsistent litis contestationi.

Ait pretor. Ex isto offť exceptio reo, et eius successori ēt in rē q̄ ex
1 cep. li. ꝯte. impedit nisi altiorē reqrat idaginē. h.
2 d. cū. l. seq. prin. et sequē. ¶ † No. appell. rei ve nire et partē rei. vt h in. l. ij. §. si qs. tabulas. ff. ad sil'e. Et hoc p cedit in dispōne legis, ſꝫ in dispōne hoīs vide gl. et doct. in. l. si rē, in gl. ij. ff. de rei vē. et in. l. pōpo. §. sed et his. ff. de pcu. et per barto. in. l. pupillo. §. qui nūciat. ff. de ope. no. nun. et in. l. legatis vxori, de leg. ij. p gl. et doc. in. c. ij. de lib. ob. addit ēt Saly. hic ꝙ illud ꝙ dī hic venire partē appe. rei. pcedit qñ est eadē rō in pte que est in toto alś secus p no. in. l. q̄ de toto, in pnc. ff. de rei vē. et in. l. qui sit, in pn. ff. de vsu. in alio ēt casu fallit iste rńs. s.
a in casu posito in. l. si decē. §. in stipliōne. ff. de eui. ¶ † No. ij. ꝙ
b ius excipiendi trāsit ad singularē successorē illius cui compe tebat excep. io, et ē pariformiter transit ꝯ singularē successorē illius rei p qua cōpetebat excep. i. idēqꝫ. ff. pro so. de qua mī rń git p Guil. de cu. Ja. bu. Rey. et Bal. h, et plene p bar. et Dy. in. l. si titius. §. si qs prius, de aqua plu. ar. p doct. in. l. in. C. qō met. cā, et plene p Imo. de bu. in. c. qꝛ. n. de indi. ¶ † Tertio
3 no. ex. l. nā et postea ꝙ excep. iusiurādi impedit lit. ꝯte. pꝫ hic in rbo neqꝫ actio, iunc. l. amplius non peti. ff. rē ra. ha. et l. si po stea, cum gl. j. ff. de pec. ꝙ est verꝫ ē in iuro extraiudiciali, vt di
4 xi in. l. j. ff. e. ¶ † Quarto no. ꝙ si exceptio que solet impedire li. ꝯte. reqrat altiorē indaginē nō impedit pcessum seu lit. ꝯte.
c ſꝫ reseruatur exceptio illa discutienda in processu cāe post lit. ꝯte. vt hic ſꝫ vnū intellīn gl. facit in simili tex. in. l. ille a quo. §. si
5 de testō. ff. ad treb. ¶ † Hic no. ex isto tex. iuncta gl. in verbo de
d negatur, ꝙ hec rba opposita in lege vel statuto. s. nec actio deť nō induciť ꝙ mero iure nō cōpetat actio, ſꝫ solū qō ꝯ actio nē compētat excep. vt h. et. l. j. in princ. iuncto. §. si sublato. ff. ad tre. ꝙ est no. pro statutis ita disponētibus limitat tñ Barto. h istud post Jo. de are. non hēre locū in criminalibus, qꝛ talia rba importabūt, ꝙ mero iure actio nō deť absqꝫ vlla oppositio ne exceptionis p. l. iuē apud. §. qꝛ ait. ff. de iniur. et. l. j. §. ꝙ ait. ff. de alea. et idē tenuit Bar. in. l. cū lege in vij. col. ff. de fideiu. et Bar. et Ang. in. d. §. si sublato, et ita ſꝫ ibi Pan. de cast. in lec. pad. ſꝫ bal. in. l. nō dubiū, ad fi. C. de leg. et Joā. de imo. in. d. §. ꝯ si sublato, ſꝫ ꝯtrū pncipalr, qꝛ ea que adducunť p bar. nō vir pbare, vt plenꝰ retuli in. d. §. si sublato, vbi ēt dedi aliquas alś limitatio. ad. d. ꝯclōnē, et lꝫ. d. limita. nō videať ꝯcludēter ō iu re pbari, tñ pp auctoritatem tenētiū illā cū quibus transit ēt
e bal. h in lec. anti. et ēt Ful. iō non esset tutū ab ea discedere ꝯ ea facere vā, qꝛ facilius tollunť actiones que ex crimine danť q̄ꝫ alie. l. si tibi. §. quedam. ff. de pac. ergo multo magis dꝫ impe diri natiuitas eaꝫ ar. l. pre furioso. ff. de his qui sunt sui. et l. c. quēadmodū, de iureiu. ¶ In gl. in rbo exceptioni, ibi repli cationi et c. s. faciēde per actorem in negando iurm eē delatum.
6 ¶ † Extra glo. adde his que tāgunť notabilr p Barto. hic in q̄ōnum ꝯcludit, ꝙ exceptiōes per quas apparet actori ipso iu re actionem non cōpetere tñ impediunt li. ꝯte. et cuz eo transit Ful. hic pro h adducēs, qꝛ ēt si ꝯs nō opponeret iudex posset ex offō repellere actorē a limine iudicij, vt no. per glo. in. l. vbi pcū. C. de trāsa. ſꝫ Pa. de ca. hic alleg. ꝯ Bar. tex. in. c. i. cū gl. in verbo defensiōis, de li. ꝯte. li. vj. et mirať bar. ad illuꝫ nō aduertisse, et tādem ꝯcludit, ꝙ aut nos loqmur in defensioni bus seu exceptionibus litis finite sine sint tales que ostēdūt ac torē carere actione, siue nō, et iste impediūt li. ꝯte. vt. d. c. j. aut nō sunt litis finite, et tūc aut ꝯtra exceptiōis obiectū excipiēs p ducit instās p ꝙ pbat de defensione opposita puta de solone et tunc pcedat illud ꝙ bar. dicit, qꝛ pducēdo tale instm fit noto ciū iudici, ſꝫ si nō pbaret statim pte opposite exceptionis, ſꝫ pe teret terminū ad cōpbādū incōtinēti nolēs li. ꝯte. et nō audie tur, ſꝫ cōpelleť li. ꝯte. ita dicit se intelligere tex. in. d. c. et illō ꝙ ipse dicit ō ista exceptiōe lo. intelligit ēt eē seruāda lqbuscūqꝫ

alias

aliis exceptionibus que psut opponi ad ipediendu litis ingres
sum, qr si non sunt exceptiones litis finite, ita nemu impedibit
li. gte. si cu exceptionis obiectio fuerit facta pbo exceptiois se
cus si terminus petat ad probandu incotineti et, sz in exceptio
nibus litis finite est necesse, q probent ipe quo opponunt, sed
sufficit q petat breues terminus ad probadu eas, et si peteret
longus no ccederet, sz copelleret li. gte. reseruata exceptione
post lit. gte. vt h cu glo. et dicit ipse, q istud no reperit ab aliis
dctm, et subdit q spe. in ti. de exce. §. dicto v. vt at vz tenere ide
q bar. tn mihi no vr spe. ibi hoc dicere nec puto dicta doctri.
a Pa. de ca. o pcederet primo du loquit de exceptione solonis
7 qr illa est exceptio seu defensio litis finite, vt. l. cu qrebat, et ibi
p Bar. ff. indi. sol. io si peteret reus terminu breue ad pbandu
volens impedire li. gte. deret audiri p. d. c. j. et io illud q dicit
ibi gl. in vbo defensiois de exceptione solonis, et acceptilatio
nis vr h. d. l. cu qrebat, iuncto. d. c. j. in verbo litis finite, sz bn
vr ob. doctrine bar. tex. in. d. c. j. cu. d. gl. qn opponeretur alia
exceptio non litis finite, sz per qua allegaret actori no compete
re actione, vt qr reus dicat nuq celebratu fuisse ctrm ex quo
actor agit quo casu talis exceptio nf impedire litis ingressum
fz bar. h, et in. l. pupilli, et in. l. videamus, per illu tex. ff. de neg.
ge. et in. l. papinia. §. si qs impubes p illu tex. in vbo no admit
tedu. ff. de inof. te. et in. l. si vnus. §. an oia, p illu tex. in verbo an
oia. ff. de pac. et no. et bar. in. d. l. cu querebat, et si distinguemus
p solone. d. ar. pnt facit Pa. de ca. tuc sequeret q no eet dria
inter exceptiones litis ingressu impedietes que non sunt exce
ptiones litis finite. et alias exceptiones perepotias no impe
dientes litis ingressu reuisgr, qr et qn opponit exceptio pere
ptoria que no sit de impedientibus litis ingressu si i ipe obie
ctus fiat pbatio de illa p instrz h q nihil opponat, vel nihil op
poni possit no cogit re' lit. gte q: appareat de calunia actoris,
vt notabilr voluit Alber. de bo. que refert, et sequit Joan. an. in
addi. spe. in plle. §. dato sup v. sz pone' ar. l. iij. §. ibide. ff. ad ex
hi. et. l. q sniam. C. de pe. et. c. fi. de calu. et sequit ant. de bu. et alij
post eu in. c. fi. de li. ob. et Ant. de bu. in. c. j. de oi. cog. et in. c.
sup lits de rescri. et in. c. ex pte. h. de so. cope. et in. c. exceptione
et ibi et Jo. de imo. de excep. et ide dnt vbicuqz exceptio pere
ptoria est notoria, vt et voluit Jo. de imo. et Jo. an. in. d. c. j. de
lit. gte. in. vj. et spe. in palle. §. dato v. sz pone, q in ca in fi. et di
cit Jo. de imo. in. d. c. exceptione, pro h facere q no. Inn. in. c.
constitutus de fi. psby. et q istud dctm est valde equu lz fz eu in
iure no sit bn clarn tn pro isto dicto alle. d. Abb. in. d. c. exce
a ptionem bo. tex. in. c. qn. de filiis presby. † vbi tex. vult, q in
notoriis, non nz iudex pati cam in iudicium deduci, et illu text.
et ad h alle. Jo. an. et alij in. d. c. j. de li. gte. in. vj. pro h et addu
cunt qr non est indulgendum malicijs. c. significante qui ma
tri. accu. pos. et in. l. in fundo. ff. de rei ven. cum isto dicto ccor.
et Jo. de imo. et Jo. an. in. c. vt circa. §. alioquin, de elec. li. vj. et
ita pot intelligi tex. ff. ea. l. §. sed et si quis, ibi dum lfa dicit, ante
denegari dz actio, aut exceptio opponat nam fm Fulg. ibi dz
exponi denegari dz actio in li. gte. qn de exceptione tunc con
stabat, sed si non constabat non impeditur actio, nec lit. gte. sz
9 reseruat exceptio post li. vt et ibi dica exponedo tex. † io p rn
sione ad. d. c. j. dic melius, q ibi ponat vna falle. ad rsm q hz
q exceptiones perepiorie no impediut li. gte. qr fallit nisi sint
ceptiones litis finite, vt ibi alie vero fallentie exceptionis pere
ptorie que impediut litis ingressu ponunt in aliis. ll. et iuribus
dicentibus, q vbi actio no dat, actio seu actor no audiat seu ex
periri no possit que vba importat, q non possit pcedi ad lit.
10 gte. vt p bar. in locis. ff. alle. † et vna lex ponens vna falle. seu ex
ceptione a rsa et si taxatiue loquat no itelligit excludere alis fal
le. traditas p. ll. ne correctio inducat. l. ob es, cu gl. C. d pdi. mi
no. l. serui noie, cu gl. ff. d vsu. l. hcr'. cu gl. ff. d re. iu. et singulr tra
dit p bar. i. l. iij. §. cu illo. ff. d adi. leg. et p eunde in. l. si ostate, in
fi. q. j. par. ff. so. ma. et sic et absqz eo q ipe obiecte exceptiois i
pedientis litis ingressu pbet p instrz admitti dz exceptio ad i
pedie du litis ingressu, dumo ff. breue tps pbari possit qcuis sit
exceptio litis finite p iura alle. p bar. h, et in aliis locis. ff. alleg.
11 ¶ Que aut sint † ille exceptiones q ipediunt litis ingressu dic
b multas ee vltra palle. de qbus vide singulr p bar. in. l. vir bon'
ff. indi. sol. et in. d. l. cu qrebat, et p spe. in. d. v. sz pone p bar. in. l.
si si instra. C. de fi. instr. et in. ba. fi. li. x. et in. l. j. C. de apo. pu. e.
li. et in. l. senatus ff. d accu. et in. l. fi. ff. p suo et in. l. ex ctru. C. d bo.
auc. ind. pos. et ibi et ang. et per bar. in. l. j. §. fi. ff. ad turpil. et in. l.
oes. C. de pscri. xxx. an. et in. l. pe ff. q bo. ced. pos. et in fi. §. donec
C. de in. deli. et per bal. plene in. l. postq liti. C. de pac. et in. d.

exceptione. C. de exce. et in. l. si in. xiij. op. C. de edi. di. et in. c. j.
de co. inter vasal. et epis. et in. c. j. de pa. cesta. in vbo, ite valeri
nus, et in. l. arenisa, in fi. ff. de sta. ho. et in. l. ij. C. de form. et in. l.
j. C. de in. et fac. ign. et in. l. peretorias in. iij. co. C. sen. rescin no
pos. et in. l. posthumo. C. de colla. et in. l. fi. §. et si praefato. C. d iu.
delib. et in. l. j. et in. l. si is q. C. ne sto. defun. et in auc. nisi. C. d bo.
mater. et in. l. querelaz. in fi. C. de fal. p oes in. l. elegater. §. si qs
post ff. de codi. inde. per Ang. in. l. j. C. de bo. vacat. li. x et in. l.
nulli. C. de indi. et in. l. fi. C. de codi. per Jo. mo. et Jo. an. in. d. c.
vt circa. §. alioqnin, et in. d. c. j. de lit. gte. in. vj. cu ccor. de qui
bus maxime in dictis locis, et de his exceptionibus et reperit
quidam tractatus editus per Mar. filii. et qr dctm est. ff. q ex
ceptiones impedientes litis ingressum non impediunt li. gte.
qn opponens non est paratus incontinenti pbare seu qn reqri
c runt altiore indagine' qr tunc reseruantur post lit. gte. vt h cu
glo. in verbo exceptioni fm primam expone, et no. per barto.
12 in. d. l. fi. ff. pro suo, et in. d. l. cu querebat, † eet videdu qd opere
tur. d. reseruatio, sz remitto ad ro. per Arc. iij. q. vij. si qs epo
ru, et per bart. in. d. l. ille a quo. §. si de testo. et in. l. pe. C. depo.
et in. l. fi. C. d cope. et cu bar. trasit Sal. et Pa. de ca. h, et Arc.
ide dicit i loco pxi. alle. facit q no. bar. in. l. si duo pront. §. ide
13 iul. ad fi. ff. e. et dixi in. d. §. si de testo, vbi et tetigi, † an vbi no re
greret altiore indagine possit reseruari discutieda post li. gte.
de quo p gl. et doc. in. c. cu ccingat de offi. dele. et p Ja. bu. in. l.
si fideiussor. in prin. ff. qui satis. co. et p Ja. de bel. in. §. si vero di
catur, in auc. de test. co. vij. p bal. in. d. l. pereptorias, et in. l. j. in
pe. car. et in. l. si criminis. C. qui accu. et per Joa. de imo. in. l. si
14 qn. de legat. j. et. in. d. §. si de testo. † et qn dicatur regrere altio
re indagine vide p bar. in. l. si is a quo, in prin. ff. vt in po. leg. et s
. l. iiij. §. condenati ff. de re iu. dixi ibi. et in. l. ij. C. de edi. di. et post
15 bal. et Sal. ibi. ¶ † Ite ad limitatione pdictoru adde q dicte
exceptiones litis finite, aut impedientes litis ingressum, ita de
mu obstant li. gte. qn ad caz impedieda opponunt et sic oppo
nuntur ad impediendum pcessum secus si opponerentur ad me
rita cause per. d. l. elegantei. §. si quis post. Et ita pot intelligi.
l. emptor. C. de prescri. lon. tep. et ibi doc. et per bar. in. d. l. cu
querebat, et in. d. l. si pro suo, in quib' locis tradit ipse quo co
gnoscat an opponant ad merita an ad impedieda pcessum de
quo et vide p bal. hic in. d. §. si qs post. in qbusda locis querit
bal. qd in dubio. et ipse hic dicit, q si opponunt ante li. gtest.
vur in dubio oppom ad impedieda li. gte. facit fm enim id q
no. in. l. iusiurandu et ad pec. §. fi. ff. e. ctrm dicit ipse in. d. §. si qs
post. in. vij. col. fm Nic. de mata vbi dicit, q in dubio intelli
git opposita in vim perempiorie ad merita. Qr est originalis
ita sua natura cum sit peremptoria, ideo illa dz attendi. l. ij. ad
maced. sed mihi magis piz, q debeat interpretari illud, qd ip
se dicit hic qr dz interpretari pur magis fauorabile est oppone
ti. l. si quis intentione. ff. de iudi. et sibi fauorabilius est ne vexa
ret vlterius in li. arg. ff. de mino. l. in minoribus. xxv. an. subue
nit. Quid aut si talis exceptio peremptoria fuit opposita ad
impediendum litis ingressum, et fuit repulsa, an possit postea
oppom ad merita cause, tangit Bal. hic, et per Bar. in. d. §. si
quis post. vbi non decidit, dicam fortasse ibi.

SVMMARIVM

1 Iuramentum non praesumitur esse delatum, & incotinenti prae
stitum, licet appareat iuratum esse.
2 Stipulatio quomodo, & a quo sit probanda.
3 Verbum promitto positum in scriptura importat q incontine
ti secuta fuerit responsio.
4 Testis, si apparet in actis scriptum q praesente iudice & partibus
fuerit iuratus, praesumuntur omnia solenniter acta.

Iureiurando

1 Iureiurando Ex iuro orit actio, et exceptio, et
et pro, veritate hz. h. d. ¶ † Te
ne menti id qd dicit Bar. h volens, q non praesumitur delatu
esse iurm, et incontinenti praestitu lz appareat iuratu esse. Et ad
de Bal. idem tenentem in. l. ij. ff. eo. in prin. et cum Bal. tran
sit Ro. in. l. non erit. §. si neqz. ff. eo. et pro h alleg. glo. no. in. l. si
2 vnus. §. pactus. ff. de pact. in gl. q inci. in opponedo q dicit, † q
ille qui se fundat in stiplone hz necesse pbare, q praecesserit in
d terrogatio, et q secuta fuerit incontinenti rnsio, ' dicit tn bart.
ibi in antepen. col, q illud est verum nisi in scriptura ctineret
de interrogatione, et rnsione, qr tunc praesumeretur q fuerit in
continenti rnsum, per. d. §. si scriptus. insti. de inu. stip. et. l. j. C.
de vsu. et. l. sciedu. de ver. ob. et ita putare limitari dere illud qd
Bar. dixit in iuro, et pro h facit qd no. Bart. in. l. litis. §. fi. de

a ¶ Pau. de ca. dic q idez Pa. d ca. csi. cxxj. in fi. simplr segt opin. bar. h, et ibi et alle. Jo. an. in addi. lz dicat arc. cos. xlviij. q ista exceptio abi no cpetit ipso iure' agedi e sui na magis peretoria q declinatoria et vid p eude csi. lxxiij. et an exceptio solonis impediat li. gte. vid per o. de ro. d lit. gte. et vide in. ro. c. cccclxvj. ad ea q hic scribunt, et c. cclij. addo ita et vide Alex. in. l. naliter. §. nihil coe, co. xxxvj. ff. de ac. pos. et ale. in. l. creditori. C. de pac.

b ¶ Impediunt. addo an pceptu de solnedo sactu in cofessu impediat do. de. ro. d csi. snis dni q sic sicut impedit snia q qdez qn no impediat vid per eundem Alex. csl. xlij. ij. li.

c ¶ Indagine. vid Pe. d anc. in. csl. ccclxxiij. inci. p d clarentione illoru, et Nibili. fra. in. c. j. l. iij. co. d lit. gte. li. vj. vbi plene. Thom.

d ¶ Rnsio. ad de Bal. in. csl. liij. in. j. vo.

3 ver.ob.vbi sequimur gl.in.d.l.j.C.de vsu.volnit,† q verbũ ꝓ
mmo positũ in scriptura imponet, q sequuta r̃nsio fuerit incõ
tinẽti, ⁊ inter pñ.es, ꝯfirmo ꝑ id qd signãter dixit Jo.an.in ad
4 di.Spe.in ti.de teste.§.sequit.sup ver ⁊ no.vbi volnit,† q si
actis appet scriptũ, q pñte iudice, ⁊ ptibus testis fuit iurans
a presumit oĩa solẽniter ᵃacta, ⁊ hoc pp auctoritatẽ notarij, ⁊ in
dictis, ⁊ taciturnitatẽ ptis solẽniter acta dĩ puta q testis iurauе
rit tactis sacrosan.euang.⁊ in forma debita sicut a teste iurãdũ
est.iij q.ix.hortamur.⁊ in.c.fi.de iur.calum.⁊ cum illa decis.
Jo.and.transeunt Ant.de bu.⁊ alij post eum in.c.fraternita
tis.super gl.fi.de test.⁊ no.idem Bal.in.l.iusiurãn.C.de testi.
⁊ in.c.j.§.j.quid sit inuesti.⁊ no.per.d.Abb.in.c.tuis.ad fi.ẽ
test.bene facit,quod no.Bar.in.l.theopompus.de dot.prele.
⁊ in.l.per banc.ad fi.C.de errog.mil anno.lib.xij.bene faciunt
que dicam in.l.si duo patroni §.idem iulia.ff.eo.

SVMMARIVM

1 Sententia lata propter iuramentum valet.
2 Sententia contra sententiam lata an & quando valeat.
3 Sententia lata contra notorium, de quo iudici cõstat, est nulla.
4 Sententia lata contra confessionẽ, contra quam nihil obtici potest valet, quia inducit notorium.

1 **Si dantur.** †Valet sñia lata ꝑ iurm, ⁊ ꝓducit
illos effectus quos ꝓduceret si eẽt
lata ꝑ veras ꝓbõnes.b.d.ẽm.j.lec.vel ẽm aliã sñia lata ꝯ iniз
vз.b.d.Et rõ dubitãdi ẽm.j.lec.eẽ poterat,qꝛ videbat, q re
us dẽret relenari ab infamia eo qꝛ non erat ꝓbatus ꝑ veras ꝓ
bationes,sed ꝑ iurm actoris ꝑ qd erat releuatus ab onere ꝓbã
di,ar.l.eũ g.in prin.ff.eo.nũ ꝯr tũ necidit b,nec ob.d.l.eũ g.cũ
ibi pena duplicabat pp negatorẽ, ⁊ pp onus ꝓbãdi qd hẽbat
ibi actor subire idẽ ꝛe.euat actor ibi a ꝓbãdo ꝑ delationeз rei,
nam non dз tũc reus subire penã dupli,qꝛ vꝫ ꝯfiteri si actor mo
raret sed hic ista pena infamie non veniebat irrogãda ex eo, q
actor grauaret onere ꝓbandi,sed rõne delicti vnde si reus ꝯfi
teat sine non veniebat irroganda infamia dũmõ ꝯstaret de deli
cto taliter,q posset ꝯdemnari.l.j.§ g furti.cũ si.ff.de infa.Vñ
cum videat ꝯfiteri delictũ deferendo iurm ti ꝯtinget actorẽ in
rare merito rõne delicti de quo ꝯfessus efficit̃ infamis,ita est de
2 mente Jac.but.⁊ alioꝝ hic.¶ †In gl.j.in fi.vel aliter r̃ndeat ad
ꝯrũ,vt b ꝑ Bar.declarante,qñ sñia ꝯ sñiam valeat, ⁊ fuerunt
verba Raph.b cũ quo trãsit Bar.b in lect.anti.⁊ ẽt Salz.b
ꝯcindẽtes q si sñia scda lata ẽ sine reuocatiõe instãtie hẽ sine
ꝓductione libelli,⁊ lit.ꝯte.nõ valeat ꝯ ꝑmã secus si ex noua in
b stãtia, ⁊ nouo processu,vt b ꝑ eos.Sз tñ.hic ꝯ ᵒ qꝛ si b eẽt ve
rũ rõ posita in.l.j.C.qñ ꝓuo.nõ est nece.debuit fundari in b.s.qꝛ
sñia scda est lata sine instãtia,⁊ ꝓcessu tñ ibi fundat in alio.s.q
ipsa scda sñia est lata ꝯ rem prius iudicatam.Scdo monet ꝑ.l.
si vt proponis.C.de execu.rei iu.q̃ loquit ẽt qñ iudex exequẽs
ex nouo ꝓcessu tulit sñiam ꝯ ꝑmã, ⁊ tñ scda est nulla.Tertio.ꝑ
l.post sñiam.C.ẽ sen.q̃ indistincte loquit.Quarto qꝛ intelligẽ
do ẽm, q facit Bar.i.d.l.j.C.qñ ꝓuo.fuisset de indubitabili.
Vñ iз q oĩno sñia scda sit nulla nisi qñ,vel ignorabat primã eẽ
latã.c.inter monasteriũ de re iudi.vel aliquo mõ dubitaret de
ipsa sñia,aut viribus eius qꝛ valeret sñia ꝑ quã ꝓnũciat in de
rogatione prime sñie.l.j.in prin.ff.q̃ sen.sine ap.rescin.⁊ iõ iз so.
dũ ã hic in gl.qꝛ ad sñiam ꝓcedit cũ maiori deliberatiõe,⁊ ma
iori cause cognitione iõ ipsa in hoc superat iusiur.Pau.ẽ ca.
hic iз idẽ qd Ful.qñ post lit.ꝯtes.in.ij.instantia opponeret ad
merita cãe exceptio prime sñie iam late, ⁊ in rẽ iudi.transac.e,
sз a vbi a prin.opponeretur talis exceptio nõ ad merita cãe, sз
ad impediendũ processum seu.lit.ꝯte.⁊ contest.⁊ tũc nõ dicit
differre sñiam, ⁊ iniurãdũ.Vñ si q̃ret tunc an valeat ꝓcessus
postea factus nõ obstãte exceptione dз distingui,aut iudex no
luit exceptionẽ admittere,vel admisit,⁊ nõ examinauit,⁊ nulla
ᵉ replicatione facta ad vlteriora processit,⁊ tũc vꝫ ꝓcessisse in cõ
tẽptum legis volentis tales exceptiones impedire ꝓcessuз,vt
visuз fuit in princ.huius.l.⁊ nõ dзeẽ in prãte iudi.ꝯrũ facere.
l.i.ibi neqз.n.priora ⁊c ff.de ser.⁊ tenet Bal.in.l.j.in.xxvj.co.
C.q accu.in ver.sup secto,⁊c.sз si examinauit replicatiõe facta
⁊ ad vlteriora ꝓcessit vꝫ illã exce.reiecisse.c ex parte,el.ij.ne
sp.⁊ nõ ꝓcessisse in ꝯtẽptũ,ita ẽm eũ tenet Jo.an.in.d.c.inter
monasterium.Accedit ad suã distinctionẽ id q no.Ja.bu.hic
dũ dicit,q si fuit apposita sñie exceptio prius late,⁊ iudex ex
presse eã reprobauit,⁊ tũc non poterit opponens vti illa sñia.l.
q in diẽ §.j.ff.ẽ ꝯpen.aut opposita exceptione, ⁊ facta fide de
sñia iudex omisit pronunciare super excep.⁊ tunc subinnuere

q sñia scda nõ valeat,vt.d.l.j.dic q magis cõis opi.gl.⁊ doc.
in.d.l.j.⁊ in.d.c.inter monasteriũ,⁊ Inno.in.c.pastoralis,l.pn.
c de rescri.ꝯ bar.qꝛ ẽt si lata sit scda sñia ᶜ in noua instantia nõ va
lebit exceptio.Tñ fallit in quibusdã casibus quos retuli.ff.refe
rendo opi.Ful.⁊ Pa.de ca.p iura p̃ealle.⁊ maxime per tex.
in d.c.inter monasteriũ.vbi tex.se fundat, q nõ valuit scda sñia
ꝯ primã qꝛ.j.non fuit ostensa,non aũt se fundat ex eo, qd scda
fuerit lata ex noua instãtia.Nec ob.illud pp qd principalr mo
uebat Bar.in.d.l.j.vbi dicebat, q non subest aliq̃ rõ sufficiẽs
ad dõm, q sñia non dз valere ꝯ sñiam nisi ista.s.qꝛ scda est lata
sine instãtia ⁊ reprehẽdebat rõnẽ redditã ꝑ gl.in.d.l.q̃ dicebat
rõnẽ esse,vt sit litiuз finis,nã ẽm Bar.b est falsum, qꝛ iurm,⁊
trãsactio sunt remedia litium finiendaꝝ.l.fratris.C.de transa.
⁊.l.j.ff.eo.cum.l.ij.⁊ tñ vз sñia ꝯ iurm,⁊ ꝯ transactionem, vt b,
⁊.l.elegantier.§.si quis post.ff.de ꝯdi.ind.qꝛ ad b r̃nderi põt, q
sñia non,ita faciliter põt tollere sñiam primaз sicut trãsactionẽ,
vel iurm, qꝛ sñia prima venit ferẽda de iure cũ maiori cãe cogni
tione, ⁊ deliberatione q̃ iurm, ⁊ trãsactio. vt pз in.l.ij.et.iij.C.
de sen.ex peri.reci.vel ẽm Anto.de bu.in.d.c.inter monaste
3 riũ,rõ est,qꝛ sñia inducit notorium.c fi.de coha.cle.⁊ mul.† ⁊
sñia lata ꝯ notoriũ,de quo iudice ꝯstet est nulla alle.not.maxi
me ꝑ Arch.in.c.roma.ctr.fi.de sen.excõ.in.vj.⁊ no.Inno.in
c.sunt atis,de fri.⁊ male.⁊ probatur in.c.inter ceteras,⁊ in.c.
cum bertoldus,de re iu.⁊ in.c.sollicitudinem,de ap.⁊ lз.d.ab
ba.in.d.c.inter monasterium,conet sustinere opi.bar.tñ non
r̃ndet ad supermo alle.⁊ vꝫ facẽ fundamẽtũ in.d.c.inter mona
steriũ,ibi dũ tex.dicit post habita ꝯrũ statuissent ⁊c.ẽз intelĩ
s.do loco positũ ib in gl.in ṽbo post habita,sз male vꝫ mone
ri,qꝛ ẽз illũ intelĩ sñia prima erat nulla ꝯ quã ꝓnũciasset vt ibi
ꝑ gl.in ṽbo nõ obstãte Nos aũt q̃rimus qñ pma est valida.
Alij casus dari possent in qbꝰ spãliter est inductũ, q sñia con
tra sñiam posset valere de qbꝰ ꝑ doc.in.d.locis,⁊ ꝑ bal.in.l.ij.
.ff.eo.⁊ in d.l.post sñiaз,⁊ ant.d bu.in cõme.c.ab excõicato,ꝑ
iij.car.ẽ cri.sal.vbi refert Inn.in hac mã in multis locis vari
asse,aliqd ꝑ Jo.ẽ Imo.in.l.j.ff.re iud.⁊ ibi ẽt ꝑ ang.⁊ ꝑ Ro.in
l.stipso illa.§.j.ẽ ṽ.ob.⁊ vnũ casuз ponit Pa.de ca.dicẽs q̃
r̃ta posita in.d.l.j.cũ si.ꝓcedit qñ due sñie ꝯ se late sunt super
vno,⁊ eodẽ libello secus si sup diuersis libellis,vt si vtraqз ꝓ
ẽdisset libellũ,⁊ vna ꝑ peteret libello electionẽ ꝯfirmari alia
peteret electionẽ infirmari,⁊ sñie sup eis ferrerent ꝯrie ñ vale
bũt,ita dicit velle subtilẽ doc Ant.de bu.in.c.cũ cõtingat,de
offi.dele.h dic, q fuit dcm̃ Inn.ibi de quo ẽt facit mẽtionẽ an
to.ẽ.bu.in.d.c ab excõicato,⁊ ibi vꝫ tenere ꝯrũ,⁊ melius qꝛ
nõ ẽ vera opi.Bar.in alijs casibus necẽ est ṽa in isto in quo
est eadẽ rõ,⁊ ẽ illo dicto Inn.videatis ẽt ꝑ bal.in.l.si iudex.ff.
de his q sunt sñi,⁊ in rep.l.iale pactũ.§ g ꝓuocauit,in.xv.q.ff.
de pac.dicit ẽt singlr Anto.de bu.in.d.c.ab excõicato, in.iij.
4 car.† q sñia lata ꝯ ꝯfessionẽ ꝯ quã nihil obyci põt iз,qꝛ indu
cit notoriũ.d c.fi.de coha.cle.innctis ꝓdictis,⁊ eo mõ lata ꝯ
sñiaз ẽ quo iudici constaret qñ in dubiũ non reuocaretur de ia
ribus talis sñia nõ valebit tanq̃ lata ꝯ notoriuз,vt dcm̃ est.Et
r̃ndet ad istã gl. q intelligi dз qñ iudici liquido nõ ꝯstabat,qd
tene mẽti pro limitatione huius.§ cũ gl.qm ab alio non me mi
ni in hac materia legisse scriptũ.⁊ dicit ibi Anto.de bu.aliqd ẽ
sñia lata ꝯ alias ꝓbationes,qꝛ in illis a iudicis arbitrio pẽdet
illas obfuscare.l.iij.§ eiusdẽ.ff.de te.iũ.d.Abb.in.d.c.inter mo
nasteriũ in discursu nõ faciẽs mentionẽ de isto dicto Anto.de
bu.dicit, q sñia lata ꝯ iurm,⁊ ꝯ priuilegia ꝓducta coram iudi.
iз vt b,⁊ in.c.sobora,de re iudi.q̃uis inducerẽt notoriũ,vt no.
Inn.in.c.ex insinuatione,de app.sed dici põt r̃nsionẽ patere ex
4 proxime dictis,vel ẽt põt r̃nderi, q ꝯfessio,⁊ instrã, ⁊ similia i
ducunt notoriũ qñ ꝯ ea non opponit seu non impugnat vlterius se
cus,vt no.inquit Host.Jo.an.⁊ Anto.de bu.in.c.cũ spãli.§.
1 porro,de appella.⁊ colligitur ex nota.per glo.in.c.ex parte,
el.j.de ver.sig.in gl.fi.vñ in casu posito,i.d.c.sobora,nõ dz q
illa priuilegia ꝓducta non impugnarent nec est ꝓsumẽdũ pa
pã Alex q ibi sñiaз tulit ꝯ illa priuilegia iudicasse ꝯ ꝓuilegia
notoriũ inducẽtia ꝯ que nihil oppositum fuisset argu.x.in pre
sentia,cum si.de renun.

2 a b **Si is qui.** Iuxꝫ vlt lit.ꝯte.iõ ꝑpetuat actionẽ vbi
cũqз ꝑ lit.ꝯte.ꝑpetuaret.b.d.In gl.j.ad
de.l.si nõ ꝯuiu.C.de iniur.¶ In gl.in ṽbo post litẽ ibi actio
in factũ.s.q̃ dat ꝓ eo q ad dolosum,vel eius hẽdeз ꝑuenit,⁊ q̃
est ꝑpetua.l.fi.alle.in gl.⁊ pro intellectu lre,⁊ gl.vide.l.fin.C.
de prescri.xxx.an.⁊.l.j.C.de ꝓscri.lõ.tẽp.⁊ q̃ not.i.l.cũ notissi
mi,in prin.C.de prescri.xxx.¶ Extra glo.tene menti id quod
dicit

a ¶ Solẽniter dicit D.d ꝯs. cccxxxiij q si notarius dicat testis iurauit ẽm mo.ẽ q nõ ꝓsumit presen tia iudicis.

b ¶ Cõtra.ad de Lu.ro.ꝯs. .x10.⁊ pulchre viõ frã.de are. ꝯ.ixxiij.vbi r̃n det ad id q vз sñia lata ꝯ iurз, ⁊ ꝓuilegiũ,vi de ꝑ Lud ro. ꝯs.cccixix.⁊ ꝑ bal.ꝯs.cxcix.

c ¶ Sñia.vi de alex.in ꝯs. lv.in.ij.vol.in ci.visis ꝓcessi bus in.j.col.⁊ Jaso.hic in.ij. col.⁊ in.l.si di uersis in vi.co. C.de transa.⁊ ibi Bap.sene. ⁊ plene,ꝑ Fel. in.c.inter mo nasteriũ in.ix. col.de re iudi. et Bal.in ꝯs. cxciij.in iij.vo fnci.primo sta tuto i si.Tho.

dicit 2 Ja. bn. Bar. et Bal. h in lec. aut. volétes, q si in si stio debiti esset delatu iusm decisiuu a creditore debitori, fz q dcm fuit post Bar. in. l. ij. ff. e. pperuaret creditor ibi actioné ir. xl. an. iuxta. d. l. fi. et seqr h et Ang. et Saly. h, et dicit Jo de imo. i. l. nãlr. in pn. in. iiij. co. de vsur. q iste est mirabilis effectus, et in aliqbus lec. h et posuit ibi Ang. in Rapb. ibi adducit in 2rriu, q: nó repit q a pn. actio nasceret cu3 vim. x. an. pp aliqd remedi adbibitu in 2triu, s3 qñ, et ac minoris vite bñ repit, q pot p interruptioné pscriptiõis postea factã pperuari in. xl. an. ita logt. d. l. fi. bñ facit l3 ipse nõ alle. id qd not. bal. i. l. j. C. e. cuius dcm retuli in. ff. j. ff. vñ cam ius esset, q post absolutu 2tru a partibus deferret dcm iur3, sn sustinédo opi. bar. et seq. pt rñde. ad dcm obiectu, q si iusm interrupit pscriptioné iã incboatã et actioné q iam erat effecta ipatio facit pperuaz, multo magis d3 posse operari, q a pn. nascit pperua arg. l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui. et c. c. quemadmodum. de iureiuran.

SVMMARIVM

1 Minor restituitur in integ. aduersus delationem iuramenti.
2 Minor ad hoc ut restituatur in integ. quae requirantur.
3 Libellus in petitione resti. in integrum quomodo formetur.
4 Restitutio in integrum an posit peti per modum replicationis seu contradictionis.
5 Minor an posit deferre parti aduersae iuramentum absq. tutore, uel curatore.
6 Magistratus minor non potest sententiam maioris retractare per o[ffici]am restitutionis in integrum.
7 Minor restituitur in integrum aduersus sententiam latam pretextu falsorum instrumentorum.
8 Laesio quomodo probetur.
9 Snia lata sub cõditione, dr aggrauare et pendente conditione.
10 Minor, uel ecclesia non restituitur aduersus propriam cõfessionem, nisi probet de laesione.
11 Minor si cõfessus est maleficium an poterit ex hoc solo restitui in integ. si aliter de ueritate non constat.
12 Laesio minoris aduersus suam confessionem quo probetur.
13 Minor compromittendo in arbitratorem, an dicatur ex hoc solo laesus.
14 Restitutio in integ. ad hoc ut concedatur, quae, & quales probationes requirantur circa laesionem.
15 Minor in quibus casibus non habeat de laesione suam probare.

1 Si minor † Minor aduersus dlationé iuri restituitur, et agere põt actiõe prima, et si excipiatur 2 eũ de iuro poterit replicari p:ebabita iã resti. in integr. eodem iñ mõ, et ista ipa fient si principaliter resti. in integ. petiisset. h. d. et diuide, vt hic per Bar. ¶ † No. duo esse necessaria, vt 2cedat resti. in integ. s. minor etas, et lesio, vt hic, et l. minoribus. in. j. et l. fi. C. de in integ. resti. et est necesse ét pbare, q lesio precesserit dolo aduersarij, vel facilitate ipsius minoris. l. vez ff. sciendum. cum. ff. seqn. ff. de mino. † et ibi hés per Bar. modum libellãdi in petitione resti. in integr. et per eundé in. l. minor: aut magra. ns. eo. tit. in. d. l. fi. et ibi dicit, q nõ pcederet libellus l3 agens diceret se minoré, et lesum si non exprimat, q sui facilitate, vl dolo aduersarij est lesus p predicta; qd dicit se qut simplr Pan. de ca. h, et idé vl. voluisse Albert. de bob. vt refert Spec. in ti. de in inte. resti. in. u. pi. in. ff. qliter. iuxta pn. et sequit et Bal. in. d. ff. sciendu. et Ant. de but. in. c. 2stitutus. de resti in integ. vbi et dicit p illum tex. q opz alle. in libello se esse. j. ipa petendi resti. in integ. sed Jo. de imo. ibi, et in. c. j. eo. tit. dicit cõem opi. videri, q sufficiat alle. libello q ipe 2ctus erat minor, et lesus p ist. tex. et p. d. l. minoribus. et si aduersarius ad excludendus agenté vult dicere q non fuit lesus facilitate; nec dolo aduersarij, vel q non est. j. ipa peredi restõné b3 h pbare ipse excipiens, vt p3 ex no. p Spe in loco preall. et cu h cõcor. vl. d. Car. in cle. j. in. xviij. q. de resti. in integ. et húc articulu sum plecutus plenius in. d. l. fi. vbi teneo libellu pcederet eo ipso, q alle. se minorem, et lesum l3 declarari d3 reo petente iuxta. l. fi. C. de annis. exce. cu ibi no. et ita ét tenere vr bal. s3 Pan. de ca. in. d. l. fi. vz q bene dét agens pbare se eé j. ipa petédi restõné p. d. c. 2stitutus. vbi l3 Ant. de but cui opi. iam sequutus in. l. si minor. de in integ. resti. mi. Et rñdeo ad ro. ibi per gl. in verbo pbatu q facit in 2triu qd non ob. s m q ibi intelligit, et declarat bal. in p dictis, ergo refero me ad ea q dixi in. d. locis vbi et qdã alia addidi ad sustinendum dictum libellum.
4 ¶ † Scdo no. resti. in inte. peti posse p modu replicatiõis, sen 2dictionis de quo videq dicent sup gl. intellige in hac verũ qñ prima actio que competebat non erat extincta dire, ut fuit in terminis huius. ff. nã hic p iusm fuit sublata tm nãlis oblo. j. sti ebu. ff. nãlis. j. de sol. et l. fi. in prin. j. eo. et sic agi poterat p minoré. l3 posset opponi exceptio iusiurãdi fact. l. si vnus. ff. pactus de pac. sed vbi fuisset ipso iure extincta actio cõpetés ipsi minori puta per acceptilationé, vel p vsucapioné fuisset o no exclusus a directo dñio, et sic ipso iure a rei vé. tunc nõ posset eé cõsultu minori per viã replicationis petédo resti. in inte. incidéter iõ tunc oporteret eu prmo p viã pncipalis petitiõis petere se restitui. l. in bonorarus, ff. s3 cu rescissa. j. de ec. et obl. et ita no. bal. et Pan. de ca. h et l3 ipsi non dicant fuerunt hec vba spe. in ti. de of. om. in ff. incidenter, ff. in modo hét replicatio
5 nis ec. ¶ † Tertio no. ex isto tex. q minor vi posse deferre iusiurandu, adeo q delatio l3 ad preiudiciu ipsius adulti nisi restituat in inte. h iñ nõ pcederet qñ adultus héret curatoré, et si de eius auctre iusiurãdu detulisset nã tunc delatio nõ tenebit, vt no. gl. ma. in fi. l. iusiurãdu q ex 2uentione. ff. j. ff. e. que est magis cõiter approbata, et ibi ét tãgã an indistincte procedat iste tex. in adul'to curatore caréte. ¶ In gl. j. ibi petita restõe glo. cõiter tenet p. l. necnõ. ff. excpio, et q ibi no. ãq. ex can. ma. et p l. exceptiõ. la. ij. in fi. j. de exce. tpi hec restõ dupliciter peti, vel p modu pncipalis petitiõis in alio iudicio p se, vel p modu 2dictiõis facte replicãdo 2 exceptioné iusiurãdi de lesione, et minori etate, et 2nr petédo incidéter restõné 2scindédo, q restõne sic 2cessa iponat silétiu reo sup exceptiõe, et diffinitiue p nũciat sup pncipali in fauoré actoris, vt h p bar. q no. logt, et ex
6 vb s suis hés bñ notare, † q nõ solu minor magratus non põt sniam maioris retractare p resti. in inte. l. minor ãt magratus, j. pn ff. de mino. s3 nec ét actu gestu a pnato in quo interuenisset auctoritas iudicis, vt est iniu iudiciale, ex quo infert, q si eps in. expoluit decretu in actu alienatiõis rei eccliastice nõ poterit iudex inferior cõcedere resti. in inte. aduersus illu 2ctu q est immune votãdu sm Ful. h pro amplitude. d. l. minor aut. So bj. in intelligebat bar. vo. otile, q iudex corã quo cã pncipalis erat mota nõ erat iudex hñs mixtu imperiu, et sic corã eo non potuisset pncipalr peti restu. in inte. l. ea que. ff. magratus. j. ad mun. nã tuc ét incidéter p modu replicatiõis nõ poterit corã illo peti restõ, s3 2 hoc op. Saly. in. l. fi. in fi. C. vbi et apud qué in inte. rest pe. et o. l. quotiés. C. e. edé. vñ saluãdo bar. distiguit, q aut minor est reus p restõné implorat p modu exceptiõis, et tuc põt corã iudice hñte mixtu impiu petere, q: in h incidenter
o céicé cõpetés, vt. ff. pri. a le. aut cõ minor agit, s3 q 2 eu exceptu ipse p modo replicãdi petit se restitui, et tuc corã illo iudi. nõ pt incidéter petere, q: in hac replicatione hr, vt actor, iõ sibi imputet si ab initio cõpetété iudicé nõ adiuit, scire debés, q h remediu erat sibi necessariu ar. l. si qñ. C. de dila. et h 2 eius predat qñ petit restõ aduersus actu gestu in iudicio, s3 si post iudiciu incboatu tuc fuit ille actus sit celebratus in iudicio, siue omissus sit ille idé iudex est cõpetés ad restituédu, ita p3 eu logt. d. l. fi. et ex istis dicit nõ videri, q in thémate nro barto. h
2 bñ ottert: quo ad terminos huius lre, et reputat ista mété tenéda. ¶ S3 dicamus ista nõ fuisse mété bar. s3 illã quã dixi. ff. ab leg. minor, et clare p3 ex inspectione vbor suor, et si vera esset distinctio Saly. daret p eã singularis limitatio, ad. d. l. quotiens, cu si. s3 eã nõ puto verã, q: vr 2 tex. in. c. cã, de rest. in inte. intellis Sal. ad. d. l. fi. violat iustu tex. et cu lperatus sit actor quã exceptioné eligat opponere reus nõ vr p h q nõ deat iudicari
.1 restõne petita p modu replicationis pñt cesset de resti. petita incidéter nec 2tra of in. d. l. si qñ. ¶ Juxta h no. in gl. opi. bar. 2 gl. q imo nõ sit necesse petere prima resti. ante eqz locuz heat
7 exceptio, † q: videm, q qñ fert snia ptextu falsor instrõr offõ iudi. cõcedit resti. in inte. aduersus sniaz. l. diuus in fi. et ibi no. j. de re iu. et tñ si ex tali snia agat pt perpetuo excipi ét nõ petita restõ. c. cum venerabilis, de exce. c. l3 cãm de pba. i q agnitis. j. de exce. Bar. h conat rñdere, vt hés hic p eu, et cu eo trã
8 sit ang. s3 F a... impugnat eius opi. q: tex. in. d. c. cu venerabilis loquit qñ ille pro quo lata erat snia ex falsis instrs nõ fuerat in dolo, et ignorauerit illa instrã esse falsa, et sic non poterat ibi cadere actio de dolo, iñ põt oppo. exce. vt ibi dr preterea in. d. l. diuus, et toto ti. si ex fal. instru. C. non distinguitur an interuenit dolus eius qui obtinuit ex fal. instru. vel non, vñ intelligit ipse qd nullo casu sit necessaria resti. in inte. ad h, vt possit excipere, vel replicare ille qui poterat restitui in integ. sed sufficiat opponere excipiédo, vel replicando de lesione, vt sic admittatur exceptio et pbata lesione, et minori etate h3 effectu3 exceptio et dicit q ita intelligitur. l. exceptiones, la. ij. in fi. j. de exce. vbi

a ¶ Incboatã ói bal. 2s. 320. li. iij. q nullo in re ciui. vl cas. cautu repit q iusm pperuet oblõ etiam vltra snã metã dataz a. l. q: alã sunt stra iterruptiones pscrip. esse intro ducte.
5 ¶ Vide bar. vo istius cante. n. xxi. Th.
b ¶ Lesio. vid bal. i aoc. si oés. i. ij. col. C. si se al. her. abst. et an sit necesse pbare lesioné, vid abb. i. c. endum. in viij. co. et i. c. su scenate. i. ij. col. d in inte. resti. et vid bal. et alex. i. l. j. C. d in inte. resti min. et ang. d are. i. ff. si qs agens. in pe. col. et insti. de act. et ibi an regratr nãlis iudici i inte. resti. et vid eúdes ang. de are. insti. d act. i pn. i iij. vol. in vbo ex hi dicitur vbi ponit forma libelli. Th. di.
c ¶ Cõpetés. fac q vbi alio regri spãle mãda. ad peté. resti. l ite. vbi icidéter petit ire gri spãle mã. vt. ff. d mino. l. istud. ff. si tal et c. cã. d rest. i inte. et vbi de cã stat agit pncipal. pedaneus cogscé nõ pt incidéter pt. l. qties. C. d in. ptea p nicie i q yo vocat é ad mũera cogscitan sit scola q vocat, vt. j. ad mũi. l. d iure. et h ola 2rigũt, qd q icidit bin alr expediri nõ pñt, et nõ sũt oino extranea ab eis q icidit h eis 2nexa, et 2ficia fac. l. p hac. C. d app. et de fal. instr. l. cu olenamonis. ff. asinctu. vbi. q si enim.

a ¶ Ferat fac
q vo in Joā.
an. in addit. ad
Spe. tit. de re
sti. i ite vbi dr
q minor dr le
sus additione
hdi: atio dato
qd de suo dam
no nō patiat, &
q nō seqt, atq
ē snia ꝯ mino
rē q̄ ē eius vo
lun. Oldr. ꝯsi.
cviij. i fi. queſt
bart. possit ſal
uari a ꝯtrietate
de q̄ h vide p
Are. ꝯſi. lxvi.
b ¶ Minor.
adde Bald.
not. ſuis fol. xx
x. vbi idē ꝫ co
rā q̄ iudice de
beat eccſia, vel
clericus reſti. i
inte. petere de
ꝯtra inno cnꝫ
laico dic coraꝫ
eccſiastico ſm
Ro. ſing. ſuis,
& qn minor ꝯ
tra ꝯfeſſionē re
ſti. inat vid. ete.
ꝯſ. iv. co. vi. & l
ꝯſ. xcv. v. vol.
c ¶ Reſtitui
āpna, vt p ma
the. no. ſuis. lo
co pri. al eg. &
vid ālex. ꝯſ. xx
vij. iij. li. & bel.
t. l. vni. C. ō cō
feſ. co. xiij. Nō.
ſꝫ pone minor.
d ¶ Notā
dū idē ꝫ A. e.
in ꝯſil. cxvij. in
ca. i cā inqſitio
nis formate. in
ſu. vol. & Jeſ. l
l. error. l. ij. co.
de iur. & fact.
ign. Tho. dr.
e ¶ Non. tan
minor petēdo
reſtōnem ad
uerſus vnū ar
ticulum omiſſo
ſum debeat iu
tum ipecinca
re, dicit Rom.
ſingul. ſuis, q
non, qn petiſ
coram princi
pe, ſecus ſi co
ram inferiore.
f ¶ Ante cō
prom iſſuꝫ, vid
bar. in ꝯſil. xl
vij. in. j. vol. in
cip. nunqd in
tor. alexā. in. l.
iuriſiurā. ſ. e. &
abb. i ꝯſ. xvꝫ. i
ij. volu. Tho.

qn dolo aduersarij minor q dedit fideiussorē fuit deceptus tex.
ibi vult q minori, & fideiussori cōpetat exceptio, & nō regrit q
sit petita restō, ad hēt alle. tex. in. l. in cāe, la. j. §. interdū. ff. de
mino. ibi dū tex. alternatiue dicit vel cognitione pitoria, vel re
scissa alienatione p quē tex. intelligit ipse, pbare, q pbata lesio
ne incontinēti minor pōt absq resti. in inte. intentare illāment
actionē, puta vtilē q̄ intentare potuisset si resti. in inte. obtinu
isset, ita ēt intelligit ipm tex. in. l. illud in prin. e. ti. & sicut cōpe
teret actio sine restōne, ita & exceptio. l. nec non. §. exemplo. ff.
q. ex ca. ma. non violando tex. sꝫ iste sine opi. mihi vr ꝯtra tex. in
d. l. exceptiones ibi dum ita dicit nec ipse antea hēat auxilium
q̄ fuerit ꝯstitutus &c. & infrā. ibi faciat ofium an minor fuerit
deceptus dolo aduersarij an sui facilitate, pmo casu cōpetit ex
ceptio tā fideiussori q̄ reo, scdo casu cōpetit reo. l. ij. C. de fide
ius. minimo. in vtroq casu exceptio cōpetit reo, ita demū si fuit p
nō restitutus in inte. q: nō subest rō quare magis dēat esse ne
cessaria restō qn sui facilitate q̄ qn dolo aduersarij, & ita ibi intel
ligit gl. in ver. idem dr. Nō ob. §. interdū, q: aliud est intellr il
lius, vt ibi per gl. & Bar. & firr tex. in d. l. illud intellr pbibita
resti. in inte. vt ibi in gl. pro hoc ēt est tex. in. l. fi. in ꝟ. restitut
C. ex qui. ca. ma. p quē declaret tex. in. d. §. exēplo ōe sequere
tur, q nunq̄ esset necessaria restō, restat solum dare intellm ad.
e. cū venerebilis, cum si. alr q̄ rñdeat bart. h, & in d. l. diuus, &
in. d. l. si ex falsis. C. de trāsa. vñ rñdeo q illa iura intelligunt. s.
petita resti. in inte seꝫ incidēter per modum ꝯdictiōis in op
positi ōe ipsius exceptiōis, & ita voluit gl. no. in. d. l. q agnitis.
in glo. pe. quē admodum intellr tex. in. d. l. exceptiones in pe.
eiuso, vt ibi p gl. in ꝟ. idem dr, & prout intellr. d. l. illud, vt ibi p
g o. ij. & ita ꝫ Pe. Cy. & Ray. & Bal. in. l. querelam. C. de fal.
& Ja. bu. et bal. in. d. l. si ex falsis, & Je. bu. in. l. sub pretextu. C.
de re iu. et in. l. fi. C. si ex fal. instr. et Pan. de ca. in. d. l. diuus
et ibi ēt hoc ꝫ Joā. de imo vbi h late prosequit, et ibi ēr dixi.
¶ † In glo. ij hēs ex glo. qnalr in casu huius. § probet lesio, h
quo h vide plenius p bar. tene nō ti in q̄sti ipse vult, q lꝫ post
sniam minor non appellauerit, vt sit exclusus a facultate appel
landi, non tn per hoc dici lesus adeo q dēat restitui nisi aliter
de lesione probet, vt hic p eum, et idē ꝫ Bel. in lect. anti. ang.
& Sal. h, sed Bar. in. l. fi. C. in qui. cau. in inte. resti. rō est ne
cess. circe pe. vel v. s. col. tenuit ꝯtrium p ibi no. p gl. ma. in fi. pro
quo ēt alle. l. si minor. xxv. an. fi. io. § j. cum gl. ff. de mino. bald.
vero, et Sal. in. d. l. fi. et dñi de ro. ina deci. lxxiij. inci. tñ non
sufficit peteri &c. ꝫ primam opi. q̄ approbat bar. h monemur
p istū tex. & p ea q̄ in effectu tradit bar. h, & q: postq̄ nō est ap
pellatū a snia pūm r q sit iusta. l. herēnie. § gaya, & ibi no. ff. ō
euic. c. cū inter, cū si. de re iudi. & p hoc non ob. id q no. glo. in
d. l. fi. q: ibi ex pscriptiōe decursa ꝯ actiō ē apparebat de lesio
ne h non. Item ibi non erat presumptio snie in ꝯtriū, nō ob. d. l.
si minor. §. j. q: ibi minor cōpromittendo dr se obligare ad pa
rēdū snie et inique. l. diem §. itari. ff. de arbi. ergo ledit qd non
est in. q. nra. & p hac ēt ratione facit, q: poterit euenire, q snia
iniqua ferat e in casu. d. l. si minor, & iō hoc inspecto dr ledi, † si
cut dicimus in snia lata sub ꝯdōne, nā et pēdē e ꝯdōe dr aggra
uare eo q: euenire pōt ꝯdō, iō statim currit tps ad appellandū
l. j. §. biduū. ff. qn ap. sit, sꝫ Ful. h, & in. d. l. fi. ꝯcor. opi. q: ibi mi
nor erat actor, & succubuit p sniaꝫ absolutoriā, & sic pcedit opi.
bar. h, q: p sniaꝫ nō apparet, q actori aliqd absit, ita loqr tex.
ni: erat reus, & fuit cōdēnatus & sic vere sit opi. bar. in. d. l. fi. q:
eo ipso, q apparet q est cōdēnatus per sniam a qua nō appel
lauit apparet eū esse lesum, q: hꝫ necesse soluere, & sic sibi abest
pp istā oblōnē surgētē ex snia que in rē iudicatā transiuit alle.
no. i. l. j. C. si aduer. cre. cū hac. ꝯcor. ēt trāsiuit Pan. de ca. in
d. l. fi. ibi tñ dicit, q in curia seruat opi. bar. hic, sꝫ ipse Pan.
de ca. hic dixit, q in minore opi. bar. in. d. l fi. vr verior, sꝫ i ma
iore q fuit impeditus iusto impedimēto appellare, & petit se re
stitui ex cla gnāli ti qua mihi iusta cā dicit vidisse seruare in cu
ria ro. opi. Bar. h, & p de h est decisio rote, puto q voluit al
legare illam quā ff. allega. & dicit, q sic intellr id q no. Inn. in
c. corā felicis, & in. c. tam ex lris de resti. in inte q not. Spe. in
ti. de resti. in inte. §. j. circa pn. & satis eque, & subst. ē tabilis vr ꝯ
cor. Ful. ff. relata p quā pꝫ nō ob. istū tex. q loqr in minore agē
te, & deferente, & sic apparebat aliqd abesse actori vbi actor p
ber sibi actionem competijsse, quo pbato erit pbata lesio vñ vr
q aliter esset si minor detinuisset iure actori q traxisset minorem
sibi dēre centū, nā ex h falso vr sibi pbare lesio, q: ex ipso in ef
fectu inuenit abesse minori centū. l. an pior. in prin. ff. de mino.
& p ista opin. ēt hū facit illud, qd operatur appllō interposita a

maiore operaf hñficium restōnis in minore. l. pses. ff. de minor.
l. cū cognita. C. de trāsa. sed si reus fuisset ꝯdēnatus, & appellas
set incūberet onus pbandi actori nō reo in cā applōnis, sicut in
cūbebat in cā pncipa. & absq eo, q reus aliquid pbet si actor
non probat obtineret reus in cā applōnis sniaꝫ retractari, & eo
dē mō si reus eēt absolutus, & actor applasset hēet necesse actor
pbare i cā applōnis sicut hēbat in pncipali, alr obtineret sniaꝫ
retractari. l. eos. § j. & l. hi q ad ciuilia, & ibi no. bart. C. de ap.
cum si. Et hm pdicta solui pōt no. difficultas iacta p Spe. in tit.
10 de resti. in inte. §. j. in vlt. col. ꝟ. sꝫ nunqd eccſis, vbi dixit, † q si
ecclesia vel. mino aliqd ꝯ se ꝯfiteat nō pt ex h solo obtinere re
sti. in inte. nisi de lesione pbet, q: pōt eē, q ꝯfessio ē vera. & hoc
p istū tex. idē ꝫ Cy. in. l. vnica in fi. C. de ꝯfes. p istū tex. & ar. in
l. quotiens §. sicut. ff. de admi. tu. Et idē est de mēte bal. in. l. vni
b ca. in. xvij. col. in ꝟ. sed pone minor vidēs &c. & Sal. ibi in pe.
cer. nec ad hoc ob. tex. in. c. ij. de rest. in inte. li. vj. q: defenden
do opi. Cy. & Spe. posset rñderi, q ibi in pn. nō dr, q nō dēat
pbari lesio resultās ex ꝯfessiōe ad h, vt hēat resti. in inte. vñ pt
intelligi q imo ibi pbari dēat lesio p istū tex. cū si. vt q: pbet qd
veritas est in ꝯtrariū dato, q sciēter minor, vel ecclesia fecerit.
d. ꝯfessionē p errorē quo v. timo casu doc. de errore audiretur
minor, vel ecclesia, ēt de iure cōi absq resti. in inte. vsq ad sniaꝫ
h post nō audiref nisi p viam restōnis, vt ibi in fi. cū ibi not. in
gl. iunc. l. error. C. de iu. & fac. & ign. Sed ꝯ. d. opi. Cy. & Spe.
vr eē gl. no. in. d. c. ij. in gl. ij. cū qua vñr ibi doc. trāsire, q̄ dicit
q dato, q falsitas ꝯfessionis probari nō posset tñ concedif re
sti. in inte. aduersus ꝯfessionē cuius ꝯtriū de directo vult Spe.
& Cy. vbi. ff. & cū Cy. ēt ꝯcordat simplr Ant. de bu. in. c. fi. ad
fi. de ꝯfes. & non reperio istā ꝯtrietatem inter. d. gl. & docto. esse
tacitā. Sed ꝯcordari pnt. d. opi. q: gl. in. d. c. pcedet qn ex qua
litate ꝯfessionis apparet de lesione ꝯfitētis, vt q: illa sibi subest
seu q: confitet se fideiussisse pro alio, vel obligasse bona sua pro
alio. d. l. alt pior. §. non solum, nam ex sola fideiussione pro alio
dr apparere de lesiōe fideiubētis, q: interest nostra potius nō
soluere quam solutum repetere. l. iij. ff. de compe. & no. in ppofi
to Jo. in addi. Specu. in tit. de resti. in inte. §. j. circe prin. per.
d. §. non solum, sed opin. Spe. & sequacium procedat qn ex cō
fessione non apparet de lesione, vt q: confessus est itm sibi nō
dere centum per predicta. Et ad h bene facit, q no. Ange. in
l. certum. § in pupillo. ff. de ꝯfess. vbi per no. per gl. in. d. c. ij. di
11 xit, † q si minor confessus est maleficium poterit ex h solo re
c stitui in inte. si aliter de veritate non constet, q: sua interest nō
esse confessum, & dicit, q ita intelligit. l. si ex cā. § nunc viden
d dum. ff. de mino. q est diligentissime notandum. ¶ † Dicit etiaꝫ
12 Bal. in. d. l. vnica, in. xvij. col. q qn minor aduersus suaꝫ cōfes
sionē hꝫ probare de lesione sufficit pbare per vnū testē, q: eo ip
so q apparet, q habebat vnū testē, & sic hēbat psumptionē p
se est lesus si illi psumptioni derogauit p ꝯfessionē, q est bene
notandū hm Saly. in. d. l. vnica, vbi super hoc cogitandū relin
13 quit. ¶ † Utrum aūt minor cōpromittēdo in arbitratorē dica
e tur ex hoc solo lesus Bar. in. l. si minor. §. j. tenuit q nō nisi p
f het, q hēbat pbationes ante cōpromissum ex quibus poterat
obtinere p ꝯtrium tex. cū hac gl. ij. secus si pbationes nō habe
bat idoneas, & aliud est in cōpromisso facto in arbitrum q̄ in
cōpromisso facto in arbitratorē, q: a snia arbitratoris iniqua re
clamari pōt iuxta. l. si societatē. §. arbitrorꝫ. ff. pro soc. & in. c. qn
tauallis, de iureiu. & hoc seqr Ang. & Pa. de ca. hic, & idem te
14 nuit bar. in ꝯſ. suo inci. qrit an statutū de cōpromisso. ¶ † Item
vltra no. p bar. hic tradentē que, & qua ꝯ pbōes regrant circa
lesionē, vt ꝯcedat restō, vide p Spe. in. d. §. j. ꝟ. illud p doc. in
c. auditis. de rest. in integ. & per Cy. in. l. quo ipe. in. iij. q. C. de
resti. mil. per Bart. in. l. j. §. renunciatio. in pen. col. ff. de oper.
no. nun. & aliqd ēt per Jac but. in. l. fi. ff. de in integ. rest. p bel.
in. l. fi. C. si aduer. lib. & in. d. l. vnica de ꝯfess. in loco ff. alle. & p
Saly. in. l. j. in pen. col. C. si aduer. rem iudi. per Jo. de imo. in
15 c. ij. de resti. in integ. † & vide ēt aliquos casus traditos per Jo.
and. in addi. Spec. in. §. j. in. ij. addit. in quibus non hꝫ necesse
minor aliqd de lesione probare de quibus ēt per Cy. in auct. si
oēs. C. si vt se ab here. absti. & per Bal. in. l. j. in fi. eo. tit. & in. l.
j. C. de in integ. resti. & per Jo. de imo. in. l. necessarijs. in princ.
de acqui. here. & aliquid per glo. iij. hic. ¶ In glo. iij. in fi. ibi
sol. diuinat vnde solue, vt no per gl. & doc. in. l. si predio. C. de
pdi. mi. no. & p. emus per bart. in. l. j. C. si aduer. cre. ¶ In gl. in
fin. ibi. §. in dolo. imo dicit, q idem esset in exceptione, q: post
quadriennium non petita resti. in inte. nō posset opponi exce
ptio, vt. d. l. exceptiones, la. ij. in fi. vñ vide melius, vt hic per
Bar.

Bar. cui addit hic Ful. & Pau. de ca. quod et exceptio non est ppetua qui illud quod pt deduci p viam excipiendi poterat deduci et p viam agendi, vt pz hic in resti. in inte. quod deduci pt p viam exceptionis seu contentionis incidentis .l. papinia. §. si filius. ff. de inof. test. & no. Bar. h in expirat spacio quadriennii, & et idem dom erit in exceptione copensationis fm eos pro quibus adde tex. in .l. qcūqz ff. de copen. quem ad h alle. Bar. in .l. ij de excep. & in .l. si pactū .C. de excep. & ita et fuit doc. Inn. in .c. cū dilectus, cū gl. in verbo exceptionis, de ordi. cog. vbi pro h allieg. tex. in .d. § si filius, & no. Ja. bu. & ang. in .l. iz .C. de exce. & in .l. ij .C. vn vi, quod no. p illumina .l. pure. §. fi. ff. de dol. exce. ¶ In ea. ibi, si is cuius gl. intelligit, quod ibi fuit concessa restō, ideo competebat actio .l. rescissoria, & pari rōne exceptio competiisset si fuisset conuentus, qz cui dam actionem multomagis exceptionem .l. j §. quod ait ait ff. de suspi. sz hic nō erat concessa restō. Et si dicat posito quod in .d. l. si is cuius concessa fuit restō, tn actio vtilis quae appellat rescissoria nō debuisset durare nisi anno .l. fi. C. ex q. cau. ma. sz in .d. l. si is cuius, dr quod e ppetua quod male, tūc rnde, vt h i gl. quod ibi rehabilitio possessionis quae post resti. in inte. sine vitio superuenit operat vim lit. cōte. sup ipsa rescissoria, ideo ppetuaf rescissoria sicut super lit. cōte. ppetuaretur.

SVMMARIVM

1 Iuramentum quando est praestitum, in fraudem creditorū succurritur creditoribus replicando, & excipiendo.

2 Actio reuocatoria earum quae in fraudem creditorū gesta sunt quando habet locum.

1 **Sed & si quis.** † Cōtra iuram pstitū in fraudē creditorū succurrit creditoribus replicādo, & excipiēdo. h. d. ¶ In tex. ibi, aut denegari dz actio. s. si constet saluū eē ius creditoris, & dū tex. dicit, aut exceptio opponat subaudi si dubiū sit an in fraudē delatum sit iurm, vel nō & sic tūc locus est exceptioni, & non impedit li. cōtest. & reseruat pbatio post lit. cōtes. & fm istū expōnem hēt is notare, quod et alie exceptiones que non sunt litis finite, sed mere peremptorie impediunt litis ingressum si de eis statim cōstet, als non fm Fulg. hic, & ita istum tex. allegamvobis in .l. nā & postea. in prin. ff. eo. vbi hoc pee alia plura pbaui. ¶ In gl. ibi pauliana. Rod. vt Fulg. & Pau. de ca. h dānant istnz intelm gl. qz si intelligat, quod hic agebat pauliana, vel actione in factū que dat ad reuocādū alienata in fraudē creditoꝝ iuxta .l. actio i factū. ff. quae in frau. cre. & .l. videamus §. in fauiana. ff. de vsu. & plene no. in .§. itez si quis in fraudē. insti. de act. nō dēt vllo mō posse obijci exceptio iusiurādi p resti, qz sup tali actione nunq̄ fuerat iuratū, itē si creditores agentes pauliana habuissent necesse deducere in petitione seu libello, quod delatū fuerat iusiurā. i fraudē eoꝝ p debitorē suū & illud idē deducere hēent in replicatione, quod vr contra nām replicationis quae est inducta, vt p deductionē alicuius noui iuris prius nō deducti. elidat exceptio rei, vt pz insti. de repli. in pn. vn̄ intelligunt, quod hic creditores agebāt vtili actiōe cū cōpeteret directa debitori eoꝝ .l. nomē .C. quae res pi. l. si cōuenerit. i pn. ff. de pi. ac. l. pe. fm vnā lec. gl. ff. de cur. bo. dā. & mihi vr hodie idē fuisse de mēte bart. h dū intelligit, quod non agebat actione in factuz ad reuocandū idē, quod erat factū in fraudē, sz contra ita arguit Pau. de ca. quod hic non dēat dari creditoribus replicatio nisi primo agāt pauliana, & factū reuocari iurm pstitū in fraudē eoꝝ, vt i. d. §. si quis in fraudē, sz rnde quod contra pcedit in rebus totalr alienatis i fraudē credi. vt si debitor vēdidisset, & sic nihil apud eū in illis rebus remāsisset, nā tūc creditores postea imissi in possessionez bono. debitoris non censent immissi in bona alienata cū nō sint ipsius debitoris expedit ergo, quod reuocēt alienationē ex qua reuocatione reddit dñiū ad debitorē, & ex tūc poterūt imitti, sed deferēdo debitor h iurm nō ex toto alienauit, qz non abdicauit a se actionē, nec oblones ciuilē, sed nālem tm̄ .l. stichū. §. nālis. ff. de so. creditores ergo imissi censent imissi in illā actionē sic elisaz p iurz, & aduersus exceptionē iuri hūt replicationē pp fraudē, p h facit lz ipsi non allegēt id quod no. decidit Bal. & Sal. in

2 l. ignoti .C. de his quae in frau. cre. vbi pbāt, † quod actio reuocatoria eoꝝ quae infraudē gesta sunt credıtoꝝ non hz locū qn sola possessio trāslata est p debitorē, & nō dñiū, vt ibi p eos, & ita similiter no. p Bar. in .l. a diuo pio. §. si sup. in fi. ff. de re ind. posset et aliter rnderi ad contrariū, quod h pōt replicari an impetratā restōnez, qz latis est, quod actio intētata cōpeteret creditoribus contra istū debitorē, & si excipiat p eū de iureiu. dz posse replicari de fraude pro qua retractāda lex cōcedit actionē nō aūt offm iud. tm̄ .l. metū. §. is quod pro i. ff. quod met. cā. & declarat bar ff. §. pxi. & ita est et de mēte bar. & ista fortasse rnsio tutior est, sz Pa. de ca. h ea mentionē nō faciat, & .d. § nē si quis in fraudē nō vr loqui in proposito, qz ibi loquit qn creditores sniam p se latā vellēt exequi contra tertios in quos bona essent alienata, quod quidē fieri non pōt, qz negotio inter alios acto ex snia neqz offm̄ iudi. p executione snie cōpetit contra illos in quos facta est alienatio nō facta prius reuocatiōe. d. l. a diuo. §. si sup. & ibi declarat bar. in fi. & bar. in .l. si cui. § q in possione ff. vt in pos. leg. ¶ In gl. ij. ibi .l. aduersus. illa nihil facit, sed pbatur in .l. si creditoribus. cum si .C. de ser. pig. da. manu.

1 **Iusiurandum.** † Iurm pcuratoris, vel defensoris pdest dño ad actionem, & exceptionē. h d. ¶ In gl. fi. ibi, vel dicit de directa &c. hec magis cōiter tenet. Tn̄. ij sol. est vera et in se, sed diuinat, & cōiter intelligit, quod iste tex. pcedat et in iurō voluntario non solum iudiciali p rōnem positā hic p Bar. dum tn̄ bar. dat aliam solutionē. s. quod in .l. contra non constabat de mādato pcuratoris mouetur per Saly. hic, vez qz Salyc. minus fideliter refert verba Bar. non refero, & ad mām huius §. vide plene no. per Bart. in .l. qui bona. §. si alieno. in .ij. q. ff. de dam. inse.

SVMMARIVM

1 Iuramentum producit actionem, & exceptionem, ut hic.

2 Iuramentum iudiciale producit actionem.

3 Actio quae oritur ex iuro litis decisiuo an dicat natiua, uel datiua.

4 Actio in factum an oriatur ex sententia.

5 Actio semel extincta per implementum nunq̄ reuiuiscit, quod facit ad hanc questionem.

6 Libellus in actione reali quō formetur, & sup eo feratur snia.

1 **Si petitor.** † Actori sup actione reali iurāti rē eē suā dat contra deferētē actio nō contra aliū, sz possessori iurāti rē actoris nō esse dat contra deferentem excep. non aūt actio, secus si iurauerit rē suam eē, qz tunc et dat actio si ad deferentem puenit possessio. h. d. cū duabus seq. vsqz ad. § nē si iurauero ¶ In gl. ibi in factū &c. vt. ff. l. pxi. vbi. pinde. ¶ In ea. ibi, que est contra, sed solue, vt p gl. ff. l. pxi. in vers. dandā. s. quod hic nitebat actor ex solo iurō ibi aūt et ex traditione, & si diceretur quod ibi loquitur quando nitebatur ex traditione, & sic iurm habebat vim tituli qre non dat contra oēs publiciana. § alia. institu. de act. rnde p gl. in .§. si petenti. alle. in gl. vel fm Mart. sil. & Ja. but. & ibi dicit, quod ibi agebat publiciana, & iurm fuit delatū actori, & nulla interueneri traditio virtute iuri, nā tūc contra deferentez tm̄ cōpetit vtilis publiciana sicut ex iurō delato sup rei vendi. compeiit vtilis rei vendicatio vt. ff. l. pxi. § fi. cū gl. in verbo vtilis, sicut et qn iurat in actione psonali pura ex empto dat vtilis actio ex empto .l. si duo. §. idem iulianus. ff. eo. nec ob. huic intellectui, quod in .d. §. si petenti. iurauerit rem esse suam, & sic vr quod iurauit sup rei vendica. qz pōt rnderi, quod et ille q agit publiciana pōt dicere rem esse suam, vt in .d. § alie. cum seq. nam & res pro qua mihi dat publiciana dr mea .l. seruus. de leg. iij. no. Bart. in .l. quintus. §. argento ff. de au. & ar. leg. pōt et dici fm Ang. h, quod aut iurās cui res tradita est virtute iuri est in bōa fide, & tūc hz publicianā contra oēs, vt p gl. in .l. sed si possessori. in prin. ff. e. aut est in mala fide, & tunc hz publicianam solum contra deferentem, vt in .d. §. si petenti. Sed istud mihi non plz, qz qn est in mala fide non dat publiciana ex traditiōe aliqua .l. cum qui .l. fi. ff. de publi. sed hēt actionem in factum ex iurō siue interuenerit traditio siue non per .d. l. sed & si possessori. in prin. & quod ibi not. & ad

2 ista vide Bar. in .l. sed si possessori. §. fi. ¶ † In ea. ibi placentius contra &c. & istā opi. tenēt Per Cy. & Ja. but. in .l. j. post gl. C. eo. per id quod hr in .l. si iussero. §. j. cum .l. seq. ff. de noua. sz bar. quem sequit Bal. & Ang. hic tenēt, quod et ex iurō iudiciali oritur actio de voluntario aūt nemo dubitat, quod pariat actionē, & vltra alle. per Bar. hic pbari vr opi. sue intentionis in .l. actori. ver. relata. C. eo. per quod verbum vr innuere ita quod loquat de iudiciali, qz voluntarium non referf. l. iusiuran. quod ex cōuentione, in prin. ff. eo. & in .c. fi. extra eo. h idem innuit tex. in .l. actori. dum vr loqui de actore, & sic de agente in iudicio cui delatum est iusiuran. non ob. d. l. si ita. §. j. qz illa lex non hz locum qn actus q precedebat stipulationem erat contus certitudinarie, qz non impediretur per sequentem stipulationem nasci actio ex primo contu. §. si duo societatez. ff. pro so. l. si stipulatus. in prin. ff de vsu. & plene pbat Bart. in .l. singularia. circa med. ff. si cer. pe. j. sed istud iusiur. quod prestat ante sniam censet contus certitudinarie .l. deposui. §. j. ff. de pec. l. qui iurasse. §. j. ff. eo. ergo per sniam sequentem non dz impediri nasci actio ex ipso iuramēto. ¶ Propterea ibi loquit qn vterqz actus pcedebat ab eisdem personis, & in-

a ¶ Successoriū. vbi ſnia hȝ actū ſucceſſiuū nō vr̄ fcā executio ꝑ actū momentaneū tradōnis niſi ꝺurer facta. l. iter caſtellanū. ⁊ ibi oēs pōderāt ꝺ arbi. l. hāc tenō. ⁊ ibi vīnſ. Bar. Ang. Saly. ꝺ gl. i. l. pſibus. §. i. ff. de vo. ob. ⁊ bar. i. l. iij. §. j. eo. ti. Frā. C. ꝑ b ¶ Ex. d. ſnia vide Jaſ. ꝺ l. iij. col. ⁊ idē ponit alex. i. l. ꝓmiſceri. in fi. ff. de acq. po. ⁊ ibi ponit. iij.

caſum, ⁊ vide Spec. in ti. de ſen. ⁊ de his q̄ ſequūt i. §. nūc de effectu i vo. ſtē pone. ⁊ vid addit. meas in alex. in d. §. ꝓmiſceri. l fi. ad ꝺtū ꝙ ius exi gēdi trāſit ad ſingularē ſucceſſorē, ⁊ ꝯ ſingu. ſucce. vide ꝑ Alexā. in. l. ita ꝓroe i ꝑn. in ij. no. Re Th. e ¶ Teſtium. adde ꝙ voluit Ro. ꝯſ. cexlv. ꝯſ. ccci. Pe. de anch. ꝯſ. cc lxxxvij. ⁊ ꝙ vo ba ſnie poſſint īpropriari, vt ſuſtineat firm. bal. ꝯſil. cccclij. li. iij. ⁊ in ad de, ⁊ vide abb. i. c. ray. de teſ. ⁊ vide bal. i rubri. C. ſi ex falſ. inſt. vbi dicit ꝙ teſtis īproprie loquētis tolle 4 rat, ſecus ſi īpropriſſime, q̄ nimia ipro prietas eſt q̄dā abuſio, vide Bal. in. l. ij. C. de his q ex pu bli. cōne mnt. pecc. acce. lib. x. ⁊ vide Are. in ꝯſil. cxcviij. vbi vba libelli impropriant vt euitet ꝯrietas, ⁊ vide pa. ꝺ ca. in ꝯſ. ccj. in. j. par. ꝯſ. no aliter reprobū, ⁊ Papie impreſſa vbi ꝑ vo ba libelli ſi aliquo mō adaptari, ⁊ ſuſtētari pōt ad ītētiōnē libellantis ſp̄ ē faciēdū ēt īpropriādo vo ba, ⁊ ē i. iij. col. vo. circa ꝙ no. ꝑ ¶ Aliō plene ꝑ Jaſ. ꝺ, in ij. col. Fel. i. c. audiitis. in. j. et ij. colū. de preſcri. Tho. di. 5

cōtinētī vnus poſt aliū, ꝺ aūt iuſm deferebaṫ a pte pti, ſnia vo nō a ptibus ſ3 a iudice deferṫ, ⁊ q̄cq3 in iuuirū. l. inter ſtipulantē §. i. ff. de ver. ob. ex iuro aūt neceſſario t3 Bar. ꝯ actionē oriri. nā cū deferaṫ ad ꝓbādū non dȝ ꝓducere actionē, vt ꝑ gl. ff. l. ꝓxi. §. fi. in ver. ꝓbaṫ, ⁊ iſta ꝯiſiō q̄tradiṫ ꝺ ꝑ Bar. fuit et Dyn. de cu. in. d. l. j. C. eo. ⁊ cū ꝯcor. Bal. ibi, ⁊ Salyc. in. d. l. actori. 3 ¶ † Tñuerit Bart. ꝺ iuxta ꝓxime dicta an actio q̄ oriṫ ex iſto iuro iīris deciſiuo dicaṫ datiua, vel natiua, ⁊ ꝯcludit ꝙ ſi deferṫ ſup ꝑſonali actione eſt natiua, ſecus ſi ſup reali, q̄ tūc non ſup ponit oblōnē, ⁊ idē t3 Bal. in lec. anti. ⁊ Ang. hic, ⁊ Ang. i. l. miles §. fi. ff. de re iu. ſ3 Jo. de imo. ibi t3, ꝙ ēt q̄n deferṫ ſup rea li ſit natiua, q̄ oriṫ oblō ex quaſi ꝯctu q̄ celebraṫ in ꝺlegatione, ⁊ ſuſceptione iuſiurādi, nā videmus ꝙ ēt in iudicio moto i rea li actione oriṫ quaſi ꝯtr ex ſnia ſup ea lata ꝯūr naſciṫ actio, ⁊ obligatio, vt no. gl. ma. in. l. ij. §. fi. ꝑ ibi Bar. ff. de pret. ſtip. ⁊ not. ēt bar. in. d. l. miles. §. fi. tūc nōueſt. n. incōueniens oriri actionē, ⁊ oblōnē ex q̄n ꝯctu q̄ celebraṫ ꝑ ſniam. l. iij. §. idē ſcribit. ff. ꝺ pec. quē tex. vult gl. ꝓxime alle. hēc loc ēt in reali, ⁊ iſtā opi. in iuro delato in reali vr̄ ēt tenere Cy. in. d. l. actori. ⁊ ꝺ expreſſius ibi firmat Saly. ita ēt eſt de mēte Frā. tigr. i. l. j. C. de iud. hāc opi. ēt t3 Fulg. ꝺ i3 ꝺ ꝓdictis mētionē nō faciat, nō ob. tex. ꝺ in ver. dabiṫ actio, q̄ ꝺ accipiṫ daṫ ꝓ cōpetit ꝓut ſepenumero accepit. ff. C. vt p3 in. l. j. ⁊ in. l. ſi tibi aree. ⁊ i. l. ptis. ff. ꝺ pſc. vo. ¶ Pꝛedictis ēt adde Bal. in. l. ſi duo ꝑoni. in. §. marcellus. als inci. ſi q̄s iurauerit. el. ꝗ. in lec. anti. ff. eo. ⁊ ibi trāſit cum Bar. ꝺ addēdo in vnā limitationē quā dicit eſſe nouā. l. q̄n iuraṫ formiter ſup actione ꝑſonali ex ꝯctu, actio q̄ oriṫ ex iuro ꝯ iurātē vr̄ eſſe datiua ꝑ illū tex. in vo. dāda. ⁊ illud t3 Ang. ibi, ꝙ nō puto verū, q̄ extat ꝑexiſtēs mā iuri q̄ō ceſeṫ ꝯctus, ergo dȝ pa rere actionē natiuā iuxta. l. iuriſgēt. poſt prin. vo. ⁊ iō poſt. ꝺ. de pac. nec ob. tex. in. d. §. marcelli. in ver. dāda. q̄ rñde, vt ꝓxime dixi de hac mā tāgit et Cy. in. d. §. ſi q̄s iurauerit, in addi. vbi q̄rit an illa vtilis actio exēplo q̄ oriṫ ex iuro formiter ꝑſtito ſup ꝯctu emptiōis ſit natiua, ⁊ refert opi. ⁊ nihil firmat, ſ3 rñſio p3 ex ꝓdictis ¶ Jnea. ibi † iudicaṫ rē meā ⁊c. hētis ex gl. no. ꝙ ſi prīmo intētabaṫ actio realis, ⁊ lata in ſnia ꝓ actore oriṫ ēt actio in fcm̄ ex ſnia, ſ3 gl. mag. in. l. j. C. de iud. tenuit ꝯrīū volēs, ꝙ lo cū oriaṫ tūc vtilis in rē, ſ3 magis cōiter teneṫ gl. que eſt ꝺ ꝑ. l. ꝓxi. ſe. ver. ꝓinde, ⁊ ita t3 Cy. in. d. l. actori, ⁊ Bal. in. d. l. miles §. fi. ⁊ ang ibi dicit, ꝙ in ſnia arbitri ꝓcedat opi gl. in. d. l. j. ꝺ iudi. nō aūt in ſnia iudicis, ⁊ ita ēt vr̄ de mēte Bart. in. d. l. j. in fi. ſ3 Frā. tigri. ibi, ⁊ Jo. de imo. in. d. l. miles. §. fi. dīt nō eē da re rōem diuerſitatis inter ſniam arbitri, ⁊ ſniam iudicis dū di cit Frā. ꝓ tex. in. l. ne in arbitrio. C. de arb. nō negat poſſe agi actiōe in fcm̄ q̄n eſt lata ſnia de arbitro in reali, ang. ꝺ t3, ꝙ ex ſnia arbitri lata in reali oriṫ vtilis actio in rē, ⁊ nō actio in fcm̄ a ꝑ. d. l. ne in arbitrio, ſ3 in ſnia iudi. lata in reali oriṫ actio in fcm̄, ⁊ nō vtilis in rem. Mihi ꝑ l3, ꝙ ex ſnia arbitri lata in reali oriatur vtilis in rē, ⁊ nō actio in fcm̄ ꝑ. d. l. ne in arbitrio nō violando tex. ſ3 ex ſnia iudi. oriaṫ vtraq3, vt dicit Bar. in. d. l. miles ꝑ b ibi allega. ꝑ eū, ⁊ ſupius dicta. ¶ Jn gl. in vo. actionē dādā ibi l. traditio, als incipit traditionē3, ſ3 ꝓbaṫ melius in. l. iij. §. fi. e. ti. iuncto. d. §. alle. cū ſe. ⁊ vide q̄ dixi ſup gl. j. ¶ Jn ea. ibi remanere vr̄ ⁊c. ⁊ ꝓ ꝺ gl. j. ꝓxime alle. §. j. inſti. de re. di. ſ3 rñde ꝙ ibi loqṫ q̄n ex cā vēditionis tibi mitto rē meā apud te exiſtē 6 te, nā tūc videoꝛ velle in te trāſferre diuū, vt ibi, ſecus q̄n cā trāſactionis, vel iuriſiurādi ſuſceptū ꝑ reū, q̄ non tribuiṫ titulus, aut dñiū eco. l. ſi ꝓfundo. C. de trāſa. ſicta. d. l. iij. Re. nam dicta trāſactio, ⁊ iuriſiurādū in caſu ꝓdicto ſunt ꝓcipalr̄ actꝰ liberatorij, ſ3 tex. in. d. §. iterdū cū ſi. loqṫ in actu ꝓcipalr̄ obligatorio. ¶ Jn ea. ibi nām realiū ⁊c. q̄ eſt, vt actu cōpetāt q̄n ille q vult eas intētare nō poſſidet ſ3 aliud poſſidet. l. j. C. de alie. iud. mu. cau. fac. habitnāt, ⁊ nō actu dñr cōpetere ēt ei qui poſſidet, vt ꝺ ꝑ Bar. ad ꝙ vide no. ꝑ gl. ⁊ doc. in. l. fi. in glo. ſi. C. debere. vel ac. vē. ⁊ melius ꝑ Cy. ⁊ bal. in. d. l. j. de alie. iu. mu. nec mirū ſi iſta actio in fcm̄ hic ſeqṫ nām realiū, q̄ oriebanṫ ex iuro ꝓ ſtito ſup actiōe reali ꝑ ꝙ iuratū fuit rē eē iurātis, ⁊ ad veritatē eo ꝓ q̄ no. gl. fi. in. d. l. fi. vide bal. in. l. emptor. e. ti. ⁊ aliq̄d ꝑ eū 5 dē ꝺ. ¶ † Jnducit ult. a. l. ſ3 ſi poſſeſſor. ad. q. no. ſi hūi ꝯdēnatus a tibi ad rē vñ hēs ꝯ me actionē i fcm̄, ⁊ offm̄ iud. hūs executio c

nē paratā, mō pone, ꝙ illā rē tibi reſtituī, poſtea a poſſione cecidiſti q̄ ad me reuerſa ē, vtrū poteris agere ꝯ me ex ꝓma ſnia vt tibi reſtituaṫ ⁊ hēs executiōem paratā. Nā facit iſte tex. ꝙ ſic, q̄ ille q iurauit ſi poſſidet, ⁊ poſtea cadat a poſſione hȝ actionē ex illo iuro ad recuperādā rē ab illo ꝯ quē iurauit, ⁊ ita ꝺ bar. ꝺ, vt hic plenius ꝑ eū poſt antiquos, ⁊ cū eo trāſit ꝺ Sal. ſed certe iſte tex. parū, aut nihil facit, q̄ ꝺ nō fuit fcā poſt iuram aliqua executio q̄n iuſm fuit ꝓſtitū a reo in fauorem ſuū, ſecus in. q. ꝓmiſſa. Ray. ꝺ in addi. alle. ꝯ. d. deciſio. gl. j. in. l. claudius felix. ff. q po. in pig. ha. ⁊ ita ꝑ illā gl. dicit tenere Ja. de are. in. l. ꝓmiſceri. §. ſpēs. ff. de acq. po. bal. ꝺ ponit pſes opi. ⁊ volūt firmare vr̄ ang. hic dicit, ꝙ ꝯ opi. Bart. tenuit Cy. in. l. debitori. C. de pac. ⁊ pro opi. Cy. dicit Ang. ꝺ facere gl. in. l. ſi cū fundum, in gl. fi. j. de ꝯhen. emp. Tn̄ cōcludit ang. ꝙ ſi implemētū ſnie expediṫ momento, vt q̄ nō hȝ cām ſucceſſiuā, ⁊ vero ſit opi. Cy. nec ob. ꝙ victor dȝ in poſſione tueri. l. ſi q̄s miſſus §. cū ꝓtor. ff. ne vis fiat ei, q̄ rñdet ꝙ ad illud nō dȝ ꝓponi actio nata ex illa ſnia, q̄ talis actio eſt extincta ꝑ implemētū, ⁊ iō nō reuiuiſcit. l. q reo. §. areā. ff. de ſol. S3 alio remedio opus eſt, vt d. l. ſi q̄s miſſus §. cū ꝓtor. ⁊. l. j. §. ex iſ hec actio. e. ti. S3 vbi implemētū hēret cā3 ſucceſſiuā, ⁊ ſic nō poſſet ꝑfecte ipleri, ⁊ tūc ꝓcedat opi. bal. l. inter caſtellianū, ⁊ ꝙ ibi no. Bar. ff. de arb. ⁊ ꝑ id ꝙ no. Cy. ⁊ bar. in. l. ſeruus, ꝑ illū tex. C. de pe. cū ſi. Ful. ſimplr̄ rōnſu cū bar. ꝺ, ⁊ iō dicit, ꝙ male dixit gl. q̄ ꝯſilū ſenſit ꝺ in. l. ſi fundū. §. creditor, in vo. adiudicatā. ff. de pig. Pau. de ca. ꝺ diſtinguit, ꝙ aut reus ad quē res reuerſa eſt ꝓrendit nouam cā3, ⁊ tūc ceſſat offm̄ iudi. ꝓ executiōe illius ſnie, ⁊ ad alia remedia recurrēdū eſt, aut nō ꝓtēdit aliā cām q̄ ꝓmā, ⁊ tūc aut per modicū interuallū poſt ꝓmā executionē res redijt ad reū, ⁊ ꝓcedat opi. Bar. ⁊ ſe. aut ꝑ mag. interuallū, ⁊ tūc ſecus quaſi nō videaṫ, ꝙ reus ſcdo occupauerit cā retractādi execu, ſ3 cā aliā aliq̄s remedijs. l. fi. C. de ac. em. ⁊. l. q pendēte. ff. de ac. em. ⁊. d. §. ſpēs. ⁊ ad ꝺ dicit eſſe vidēdū id ꝙ no. gl. in. c. q̄renti, de offi. dele. ⁊ ꝙ no. bar. in. l. j. in fi. ff. de ꝓto. ſtip. dic ꝙ Ray. et bart. tenuit ꝑ illū tex. ſm lec. Ja. de are. ⁊ ꝑ id ꝙ no. gl. in. l. pōpo. §. ſ3 ⁊ iō, in ver. de rato, de ꝓcu. ⁊ ꝑ illū tex. cū glo. nō pl3 mihi vna opi. quā poſuit bal. ꝺ, ⁊ in. d. l. debitori in pe. col. volās. ꝙ in ſnia lata in actione reali ꝓcedat opi. bar. ꝺ fundatā ꝑ iſtum tex. nā vt dixi ꝺ eſt ꝯ tex. ⁊ gl. in. d. §. ſ3 ſi iō, ⁊ iſtō t3 Pe. Cy. Ja. bu. Frā tig. ſaly. ⁊ Fulg. in. d. l. debitori, et eſt ēt de mente bar. in. d. l. claudius, per ibi no in gl. j. Jn ꝺ articulo ēt Jo. de imo. Pau. de ca. et Ro. in. d. §. ſpēs, ſequunṫ opi. quā bar. ibi tenuit addēteo illā modificationē. l. incōtinenti, aut ex interuallo, vt dixi ꝯ. alle. no. ꝑ gl. et Jo. an. in. d. c. q̄renti, et gl. in. c. cū miſſa, in ver. pacificādo, de ele. li. vj. Poſſet ēt ſm eos ꝓcedere opi. bar. ꝺ ēt in ſnia lata in fauorē rei poſſidētis ꝑ quā fuiſſet declaratū eū eē dñm. Nā ſi poſſio poſtea ꝑuenerit ad actorē cōpelleṫ actoꝛ ꝓ executione dicte ſnie reſtituere reo ꝑ iſtū tex. 1 ꝗ reputaṫ ſing. ad ꝺ. ¶ Pꝛocedere poſſet ēt id ꝙ no. Bart. ꝺ q̄n ſnia ꝯtineret aliq̄d hñs actū ſucceſſoriū, vt q̄ dcm̄ fuiſſ3 ꝯdēno te ad reſtituēdū titio, ⁊ ne vi ei facias i poſſe. Nā ſi poſt ea ꝑ vim reus habuiſſet poſſeſſionē, poſſet adhuc cōpelli ex dicta ſnia ꝑ ea q̄ no. Ang. ꝺ, ⁊ Ang. ⁊ Mod. ff. l. ſi fideiuſſor. §. meminiſſe. de leg. j. ⁊ Mod. in. d. l. ſpēs. ⁊ dixi ꝯ. ¶ Ad ꝓdicta ēt videatis no. ꝑ bar. in. l. ſicut. §. ſupuacuū. ff. q. mo. pig. vel hyp. ſol. ⁊ bal. poſt Jac. de are. in. l. titio centū. in ꝑn. ff. de ꝯdi. ⁊ de. ⁊ Pet. de anc. in cle. ne ro. §. porro. de elec. ⁊ in ſuo ꝯſ. xxx vij. incip. in xp̄i noie viſa petitiōe ꝓducta ꝑ pte Yſaie. ⁊ ibi t3 illud q̄ō dixit bar. in. d. §. ſpēs. ¶ † Vltio facit iſte tex. ad. q. ſi de libellus ꝑ actorē in actione reali in qua petat declarari ſe eſſe dñm, ⁊ reū ꝯdēnari, reus vo excipiat ſe eē dñm, ⁊ illud ꝓbet an poterit ferri ſnia ꝑ quā ꝺclareṫ reū eē dñ3 ac ſi ipſe fuiſſ3 actoꝛ, ⁊ ꝑ libelli ꝓductionem ita petiſſet, nam facit iſte tex. ꝙ ſic, de q̄ vide aliq̄d ꝑ bal. ꝺ ꝑ Jnn. ⁊ Hoſt. ⁊ alios in. c. cū q̄ō. ꝺ reſt. ſpo. ꝑ Dy. in. c. nō ſ3 actori, i fi. ꝺ re. iu. i. vj. ꝑ bal. i. l. fi. C. ꝺ fideic. li. ⁊ i. l. pe. C. ꝺ ſen. i. l. hſ duas materiere. C. de pe. he. i. l. ordinarij. in. v. col. C. de ven. in. l. ij. in ꝑn. C. cō. di. i. l. vnica. C. vti poſ. in. l. circa in lec. anti. ff. de probat. ⁊ ꝑ Ro. in. l. pomponius. §. q inſtum. ff. de ac. poſ. ⁊ magis cōis opi. vr̄ eſſe ꝙ ſic.

Jtez ſi iurauero.

† Verba iniſiſtare non ꝑūt ſm ꝓpriā ſignificationem accipiūṫ ſm īpropriā. h. d. ad idē. l. inſula, de ꝓſcri. ver. l. ſi olei, cū ibi no. C. loc. cū multis ſimi. † ⁊ ſm doc. hoc facit ꝓ ſuſtinendis libellis, ⁊ dictis teſtiū in q̄bus ſunt vba impꝛoꝓria.

pres. Ad qd vide no. p Bar. in. l. si mu. §. eadem ff. de exce. rei iu. & in. l. j. ad fi. C. de vsu. in l. j. in penulti. colu. ff. de ac. & obl. in. l. scire debemus ad fi. prnci. & l. inter stipulanté. § j. ff. de ver. ob. & in. d. l. insulá, & in. d. l. si olei, & p Cy. in. l. j. in. iiij. q. C. de iure emphy. & in. l. cu ante C. de dona. ante nup. & ibi et bald. & p Bald. in. l. ij. ff. de cdi. insti. & in. l. pprietatis C. de pbatio. & sic. dos data ad fi. C. de dona. ante nup. in. l. j. C. de thesa. lib. x. & Ang. in. l. j. §. j. ff. si ager vecti. & plene p doc. maxie p an. de bu. in. c. examinata, de iud. Vn dnt doc. in dictis locis, q si emphyteota egit i libello dicens ré ad se ptinere iure dnij sufficie i libellus q intelligit de directo, vt. d. l. j. §. si ager vecti. Na vr q male dixerit bar. in. l. q vsufructu. ff. si vsufr. pe. vbi dixit, q si egi, & in libello dixi ré ad me ptinere iure dnij, & postea p baui, q ad me ptinet róne vsufructus nó obtinebo p. d. l. j. §. j. si ager vectig. na in zriu faciunt pdicta iuncta. l. iiij. ff. si vsuf. pe. na vsufructus est pars dnij. lic z bal. facit tex. in. l. q vsufructu, vbi dicit vsufructuariu bre dnm vsufructus, & p h et colligitur male dixisse bal. in. l. doce C. de rei ven. & ibi vide. Et ad predicta et videatis no. p bal. i. l. ij. C. d bis q ex pu. ra. li. x. & qd no. gl. in. l. & puto. ois e in. l. si alij i ver. no cóicari. ff. fa. ber. q not. dixit iproprieri vba snie vt snia sustineat. ¶ An aute sit interpretatio eox, q deposuerunt testes p impropria signatioñe ad hoc vt probent, an vero vt solu periuriu euitent, & ad illum finem, & effectum, vt reducantur ad concordiam non tango hic, dixi post Mod. in. d. l. inter stipulantem. §. j. ¶ Ultimo not. q iantum durat presumptio quantum veritas.

Si cu de heredi.

Iurm habet viz probationis & snie inter easdez psonas nó inter alios. h. d. vsq ad. l. si duo. ¶ No. tex. facieté, q si p instrz probet iurm esse delatu a pte parti tpe zctus sup ipso zctu, hz executioné paratá, sicut snia, vt tenuit Bar. in. l. ij. ff. eo. sequitur simplr Sal. hic, & eius aucto. addatis ea que ibi dixi. ¶ Item no. q iurm vim pbónis hz de quo dixi in. l. non erit. §. dato. ff. eo.

1 ¶ †In gl. in ver. pbatu hac gl. dicit esse sing. bal. in. l. j. C. de execu. rei iud. in. j. col. ad hoc vz, q instra, & probónes nó p ducut actioné, & executioné paratá nó hnt sicut hz snia, nisi et cófessio iudicialis, vel iurm iudiciale supple vel et voluntariu, vt dixi post bar. in. d. l. ij. Et dn gl. hic dixit, q pbato furto nó

2 irrogat infamia, †nisi zfessio vel snia intercedat dic de snia e clarum. l. j. post prin. ff. de his q no. ifa. & l. nó pót. ff. de fur. sed de cófessione sola est dubiu, an ex illa irrogetur ifamia. De q vide p gl. & doc. in. l. furtu sustinu. ff. de his qui no. ifa. & in. l. qm. e. tit. & per Bar. in. l. infamé ff. de pub. iud. p Bal. in. l. et C. de fur. & bal. in addi. spe. in tit. de sen. in. iij. col. p Saly. in. l. si tutor C. de inter. ma. p Cino. in. c. sup his de penis. ¶ An aut sit vex idisticte, q pbónes possint opari absq snia, vt sensit glo. h dic veriu est, q nó operat q ad pducendá actioné, sed bn pnt operari quo ad alios effectus, vt p Bar. in l. de etate, in. iiij. q. pnci. ff. de mino. Circa qd et vide no. p gl. in. l. solá in. ij. expositio C. de testi. & que no. bar. in. l. stipulo. §. hz ff. de no. ope. nun. ¶ In glo. in ver. petere velim ibi petitione hereditatis. s. villi, qn iuraui hereditatem ad me ptinere. ff. l. pxi. §. fin. ¶ Item ibi, secus si publiciana, subaudi qn nitor nó solu ex iuro, sed et ex traditione, nam tnc acqrit mihi titulus, & publiciana zpetes, vt dicetis iuit in. l. na, & postea. §. si petitor. cu. l. seq. ff. eo. Et hec ex tex. isto iuncta hac gl. hn no. q si in vno iudicio dixi hereditatem ad me ptinere, & oenéid est ad traditioné rex particulariu cu zte iurauerim hereditatem ad me pertinere acqro in rebus particularib publicianá si m tradidisti vigore iuri nó ea dns, & tñ si ea dns acquiro dominium, & rei ven.

SUMMARIUM

1 Ius accrescendi non habet locum in iure patronatus.
2 Superior potest agere contra subditos prætédentes libertaté, ut declaret eos subditos.
3 Iuramentum liberti quod nó prodest alteri patrono ad augédú iuspatronatus, bene prodest ei in casu dubio ad probationem totius patronatus.
4 Ius accrescendi ad hoc ut habeat locum requiritur q portio deficiat ipso iure.
5 Gesta inter alias personas faciunt fidé quo ad aliquale præiudicium inter alios.
6 Libellus accusationis in quo plures sunt accusati de aliquo crimine, & in fine dicitur, q alter alteri præstitit auxilium, nam cum non appareat quis fuisse alter, non procedit.
7 Præiudicium qualequale quod operantur acta inter alias personas, quid sit.
8 Acta inter alias personas faciunt qualequale præiudicium quo ad tertium.

a **Si duo.** †Si alter ex patronis excludatur a iure pñonatus per iurm liberti delatu ab ipso portio sua alteri nó accrescit, sed h exclusio hnsacit psumptioné aliqualez pro altero, vt ipse sit insolidum patronus si hoc ipse pronus asserat licet libertus neget, & constet, q sit veru ipsum esse pronu nó tñ constet insolidu. h d. fm vtraq lec. habet enim duas lec. quas declara, vt ibi p bar. post glo. ¶ Habat etiam. iij. lec. Mar. sil. & Guid de suza. h qué sequit Alb. de ro. & Pani. de ca. h. s. qd hic vnus tñ egerit dicés se patronu iusiur idu detulit liberto, q iurauit eu nó esse patronu deinde mortuo liberto alius, vt patronus petebat integra lima, & df q aut asserit se pronu p parte, & q portio alterius sibi accreuit, certe nó pót hoc alle. nec iure petit aut dicit se esse pronu insolidu, & probauit q erat pronus, sed nó apparebat an insolidu vel p pte ipse aut dicebat q isolidu, q libert iurauerat se nó eé libertu illius nec alterius, sed dicebat libertus, q hic non debet sufficere, & q illud iurm fuit prestitu có alio, vñ nó debet opari quo ad alium & rñdet iu

2 riscósultus veru eé, q nó sufficit ad plená pbationé. ¶ †No. fm intellum posutu in glo. in vo. alteri, q pót supior agere z sub

b ditos pretendétes libertaté, vt declaret eos subditos. de quo vide p Inno. in. c. abba. de ver. sig. & p Bar. in. l. si prius l. vij.

3 c ff. de no. ope. nun. q hr in. l. j. §. j. c ibi no. ff. de rei vé. †Secudo no. q iurm liberti nó prodest alteri patrono in casu certo ad augendu iuspatronatus bene prodest ei in casu dubio ad probationé totius iurispatronatus si se insolidu asserat patronum fite in. l. cu de iuré ver. ff. de vsur. iuncta. l. creditor C. de vsu. & l. oblonum fere. §. placet ff. de acti. & obli. Ubi qn presupponit zctu, seu oblóné nó pcessisse, tunc prestatio diuturna nó iducit obloné secus qn est dubiu, an precesserit zctus seu obló, vt in dictis iuribus, ita est h, qn cóstabat patronu, qui nó detulit iusiuran. esse patronum pro parte tátu nó prodest sibi exclusio al

4 terius, qui iurm detulit, secus qn nó constabat. ¶ †Tertio no. q ad h, vt habeat locu ius accrescendi reqritur, q portio deficiat ipso iure, secus si ope exceptionis, vt et h tangit in gl. & facit ad intellum. l. j. C. de lib. impe. socius lib. x. de quo dic vt h p bar. & p hoc etiá decidit alia. q. no. bal. in. l. vnica. § vbi aute

5 cir. vlt. col. C. de cad. tol. ¶ †Quarto no. q gesta inter alias p sonas faciunt fidé quo ad aliquale preiudiciu inter alios. Et an ista talis fides sufficiat pro semiplena probóne vide singlr bar. ff. eo. in l. admonendi circa. xj. col. in ver. qro qd si dicta testiu sint recepta &c. vbi in vno casu tenuit, q sic de quo vide p anto. de bu. & d. Abb. in. c. fi. extra eod. & in. c. qnie de re iud. & dicá forasse in. d. l. admonendi quantum ad illud qd tangit bart. ibi. Dicit etiá iuxta hoc Ray. h, vt etiá refert albe. de ro. q in casu huius. l. talis presumptio resultans ex gesto inter alios nó facit semiplená probatioñé, vt dicit patere in ver. multu tñ vbi apparet, q patronus pro quo facit ista psumptio habet adhuc necesse probare. Sed si sufficeret p semiple. probatione sequeret, q absq alia probatione, sibi deferendu esset iurm in supplemétu pbónis iuxta. d. l. admonédi. Istud et tenet Cy. h refert tñ Alb. de ro. h qd pet. tenebat, q faceret semiplená pbónem alle. c. j. §. cu aut in ti. de ztro. iue. & c. scdm. §. in qbus in tit. de zsue. fue. q iura nó vñr mihi aliquo mó pbare. hn inenio ange. is. l. ij. in fi. C. de edé. vbi alle. istu tex. dicit, q snia lata iter alis psonas faciu qlequale pidiciu quo ad semiplená pbóné inter alios psonas de quo dixi in repe. mea. l. sepe, in. xliij. char ff. d re iu. Adde qd dicá sup gl. in ver. auctoritatis. ¶ In gl. in vers. nó esse, ibi salté nálem &c. s. q nó possu vocare in ius sine venia & sic deat reuerentiá, q fundata est in iure náli. l. venia C. de in ius vo. & p glo. é tex. in l. adoptiuu. §. ij. de in ius voc. & de hoc

6 plenius no. in. l. cu q §. si libertus ff. e. ¶ †In glo. in ver. alteri in pri. vtraq relatio tendit ad idé inducit tñ bal. istam glo. ad. q. de libello accusationis in quo plures sunt accusati de aliquo crie, & in fi. df q alter alteri pstitit auxiliu, ná cu appareat quis sit iste alter nó pcedit i hac pte libellus de quo vide plenius p Bal. & alios in. l. ancille in prin C. d fur. & p ang. & Jo. d imol. in. l. cu i testó §. j. ff. de he. isti. aliqd et p bal. in. l. j. C. de don. ca mor. & no. mod. post bal. in. l. meuius. §. arbiter. ff. fa. her. ¶ In gl. i vo. iurasset, ibi obstaret. n tñ exceptio &c. ná p iusiurandu nó tollit actio ipso iure, nec ciuilis oblo, sz sola nális huiusti not. Alex. de Imo. ij. ff. vete. ff

a ¶ L. si duo p intellectu huius. l. vide ale. post bart. in. l. iusiurá. q ex zuentione §. fi. i vlt. no. ff. e.

b ¶ Subditos Adde qd voluit Oldra. zsi. cclxiij.

i.l.ij.ff.e. et magis cõiter tenet ista sol. et si op. q imo p pcm̃ vi ipso iure posse remitti ius patro. l. si. C. de bo. li. rñdet ful. q ibi loquit, qñ a pn. tpe manumissiõis fit pcm̃ q casu nõ tñ tollit ius pronat' q̃z oixi l ipedit dñ ñr ille tex. logt de remissiõe fcã ex intervallo hz locũ i remissione fcã in solẽni vlt. volu. vt ibi patet.

7 ¶ † In gl. in ver. auctoritatis bẽrle ex gl. diligẽter notare quid sit illud quale quale pindiciũ qd opant acta inter alios psonas, nã sm gl. est pindiciũ psumptionis p quã si pbõnes vtrinq p tis sint pares a pferunt pbõnes illi' p quo est ista l. psumptio, 8 et sequunt h cõiter doc. sm ang. h ista gl. est melior aliqua alia, q sit in iure ita ẽt no. ange. per istã gl. in l. j. ff. de execu. rei iu. et in repe. l. sciẽdũ. ff. de ver. obli. in. xiij. col. vbi dicit istã gl. ad h esse sin. et ibi subdit, q ista psumptio est adeo leuis, q pp eã lo b cũ nõ defert iurz qd deferri solet in supplemẽtũ semiplene probõnis a alle. no. p gl. in l. iij. §. minorẽ, in ℣. lenior. ff. de mi. et in. l. si. in prin. in ver. psumptionẽ. ff. q me. cã et sic sensit illã opin. apte quã sup tex. dicit tenere Cy. et aliquos h, et ad istud quod of hic in glo. bñfacit qd no. ij. q. iiij. interrogatum, et gl. lix. dist. ordinatos, et glo. in. c. dile. et. ij. de symo. q dixit, q istud quale quale pindiciũ est, qr inducit qdã psumptio p isto pro quo fa c ciũt illa gesta inter alios, et p qñs iudex erit promptior ad pnũ ciãdũ p eo. plus dicit signãter Gui. de cu. h q opabit, q si p pro q est ista psumptio pbasset p duos testes g repelli potuis g sent hẽbunt p itegris testibus a alleg in ar. l. q liberis. §. testõ, ver. plane. ff. de bo. pos. sm tab. q qliter pcedat dixi i repe. d. l. sepe circa. xiiij. ebar. vbi plura dixi de isto qllqli pindicio. † et intelligas, q acta iter als psonas faciũt qlequale pindiciũ quo ad tertiũ. s. hñtẽ iura gnexa cũ illo cũ quo acta illa fuerũt gesta als secus sm bal. in l. ij. in. v. col. C. de edẽ. et est de mẽte Cyn. Ray. et Ang. ibi p quo allego. l. sz si possessori. §. si. in ver. nihil cũ. l. seq. ff. e. iũcta. l. a snia in pn. et qd ibi no. ff. de ap. et ppea verior vz lec. sm quã itelli iste tex. q qlibet pronus dicebat se esse pronũ p dimidio, eo qr qlibet dicebat q iste libert' fuerat cõiter ab ipsis manumissus, et sic ius vnius hẽbat gnexitatẽ cũ iure alterius ad pdicta ẽt vide no. p bal. in l. j. C. ad l. corn. de fal. vbi declarat qño snia lata iter alias psonas facit qleqle pindiciũ quo ad alios d et de veritate illius dixi sup, qd est sin. si est verũ dixi i. d. l. sepe. ¶ In glo. si. ibi gstrebat, se alterius p pte. Si aũt iste pronus q nõ detulit iusiurandũ pbasset alr q̃z p gfessio. liberti se eẽ pronũ simplr sine distinctione ptis tũc itelligit esse pbatũ qd eẽt pronus insolidũ sm bal. h allat no. p gl. ij. in l. si in rẽ. ff. de rei vẽ. nisi tñ testes iterrogati an eẽt isolidũ pronus vel p pte dixerit se nescire quo caso posset pcedẽ tex. nr sm Pau. de ca. hẽt dicit qd si hrs huius liberti fatebatur istũ q nõ detulit iurm eẽ pronũ p pte, et dicebat qd ille pronus g quẽ libertus iurauit erat in veritate pron' nõ audiret allegãdo mẽdaciũ defuncti cuius est hrs. l. rẽ alienã in fi. de pig. ac. et iõ tunc psumptio resultãs ex iurõ liberti sufficeret p plena p bõne, qd vltimũ nõ puto verũ, qr dato qd nõ possit hrs allegare defunctũ fuisse mẽdacẽ nõ sequit, ergo iste est pronus insolidũ, qr libertus nõ iurauit, qd iste eẽt pronus isolidũ, et sic oino militat rõ huĩ'. l. nec ob. l. rẽ alienã palle. qr ibi defunct' assenerat rẽ, q̃z obligauerat creditori eẽ suã, et ñ erat, sz erat illi', g postea fuit hrs ipsius obligãtis, vñ opz hrdẽ acgescer ℣bis defuncti, ex qbus fundabat intentio creditoris, sed in casu nro ex ℣bis liberti nõ fundabat intẽtio hui'. l. proni, et q̃uis reus nõ pbet excep. suã nõ dz obtinere actor, q nõ pbauit intẽtionẽ suã. l. nõ vtriq. ff. de excep. facit. l. q accusare. C. de edẽ. ¶ An sit in terminis huius. l. potuisset recusare istud iurm libertus, vide Bar. no. tenemẽ qd sic in l. iusiurãdũ qd ex gnẽtione. §. fina. in. iiij. col. et ibi dicam. ff. eodem.

Julianus.

† Etiã q rẽ pscripsit iurm detulit agenti perdit exceptionẽ prescri. psttio iuro. h. d. sm pmã lec. gl. vel sic sm aliã. Qui nõ cõpleuit prescriptionẽ vel nõ incepit si iurm detulit sibi preiudicat, nã iurm vim hz lit. gte. et ppetuat actionẽ adeo, qd ei postea nõ obst. pscriptio cõis iem. l. j. C. de pscrip. lõ. tẽp. et. l. si. C. de pscrip. xxx. ann. cũ ista scõa lec. male gueniũ lre in ver. post pscrip. solrẽ quo ad pscrip. nõdũ ceptã, qr ante pscriptionẽ incboatã nõ cõgrue dici põt post pscrip. nondũ ceptã. Vel sm tertiã lec. traditã ẽt gl. hoc intendit. Iile ẽt q iurauit põt pscribere, et ex prescriptione aliã sibi actionẽ vtilẽ põt querere vltra illam quam sibi ex iuro acqsiuit. h. d. Et sic iurm isto casu tribuet iustam cãm prescribendi, et ista vtilis actio, q orit ex pscrip. erit vtilior, qr dablẽ g oẽs, et ẽt g dñm. l. si qs emptionis in prin. C. de pscrip. xxx. an. cũ gl. i ver. actionẽ, secus in illa q orit ex iuro. l. nã, et postea. §.

a ¶ Sint pres, vide ale. i. l. in risin. C. de rei. et i addi. in. l. si quis ab aliquo. e. ti. vbi i simi ale. in. l. ppetuatis. C. de pbs. et vide dino q dixi i. l. admonen. cba. xxiiij. ff. de iurein. vbi late dixi, et ibi me remitto et alex. in gs. cxij. i. iiij. pte et pano. in sũi in. c. venẽs col. iij. de test. Frã. Cur.

b ¶ Semiplene pbõnis, vide in bar. in. l. admonẽdi col. iij. ff. e. vbi tenet opi. q angel. et ale. h q imo in casu huius. l. psumptio de q h est potẽs ad deferẽdũ iurm in supplemẽtũ probationis. Fran. Cur.

c ¶ Pro integris testib' qñ psumptio est p vno, testis non integer hr pro idoneo adde alex. in cõsi. iv. i. fi. in. ij. volu.

d ¶ Quo ad alios adde, q lu. ro. cõsi. cccxliiij. dicit, q res iter alios acta facit semiplenã pbõnẽ se quat' bal. i. l. admonẽdi, et iõ ibi g eludit, q a snia inter alios lata gspõt appellare, qñ talis snia appellãti a ferre posset quale qualepindiciũ.

e ¶ Impertinentẽ adde lu. ro. gsil. ccxlix. vbi dicit q iterrogatio nõ est admittenda, q admissa nõ opat, vt ibi q iterrogatio nõ habet operari.

ij. cũ ibi no. et. l. sed et si possessori in prin. ff. e. et ibi habuistis notatũ qño, et qñ iurm tribuat titulũ ad publicianã, et illõ qd ibi habuistis in publiciana hz ẽt locũ quo ad prescrip. cũ titu. fundatã. l. eũ q in prin. alias est. §. positus in. l. sed si. ff. de pub. saluo, qd hñti publicianã nõ est cõsultũ g dñm. l. penu. et si. ff. de pub. sed ei q prescripsit sic vt hr in. d. l. si quis emptionis.

SVMMARIVM

1 Conditio furtiua non datur nisi domino.
2 Conditio furtiua datur contra haeredem furis.
3 Articulus impertinens non est per iudicem admittendus.
4 Articulus impertinens dicitur qui neq; per se ipsum, neq; p cõiunctionẽ aliorum affert adminiculum.
5 Iuramentum an in dubio uideatur esse praestitum super facto.
6 Transactio an in dubio uideatur esse facta soper facto.
7 Snia an in dubio uideatur lata super facto negatiuè.
8 Rei uendicatio non nascitur ex furto, sed ex domino agentis ad possessionem.
9 Snia absolutoria lata in ciuili, an praeiudicet in criminali.
10 Minor qui super contractu iurauit nõ contrauenire, an sit exclusus à beneficio restitutionis in integrum
11 Mulier iurans super contractu, an sic exclusa à bñficio uelleia.
12 Minor qui compromittẽdo promittit parere snię sob poena, an incidat in poenam petendo resti. in integ.
13 Cautio de rato praestari debet, quando dubium est de mãdato.
14 Testis deponens extra articulata, ad cuius probationem inductus est, an probet.
15 Testis deponens extra articulata, si deponit falsum, an posit puniri ut falsus.
16 Testis quomodo debeat iurare, dicitur hic.
17 Testis si iurauit praesumitur in dubio iurare super tota causa.
18 Testes an possint examinari super libello, uel requiratur productio capitulorum.
19 Testes si deposuerunt super articulis, qui admitti non debuerũt an probent.
20 Positiones quando producuntur, iudex debet pronunciare esse illis responden. saluo iure impertinentium.
21 Positiones in dubio an sint admittendę, cum clausula saluo iure impertinentium.
22 Potionibus respondens sibi praeiudicat.
23 Respondens licet non sit interrogatus sibi praeiudicat.
24 Testis nõ debet interrogari an sit criminosus, si tñ rñdet se esse criminosum, uiciatur totum eius testimonium.

Idem iulianus.

Qñ iuratur sup facto tollitur omnis actio descendẽs ex illo facto. Idem qñ quis iurauit de facto suo põt cõueniri ex facto defuncti, et iudex nõ debet admittere probationes sup articulo impertinenti, vel iã deciso. h. d. ¶ No. qd negans factũ intelligit negare oẽs eius effectũ vt hic, et. l. duob'. §. exceptio, et. §. colonus. ff. eo. et ideo iurans se furtũ nõ fecisse nõ põt conueniri cõditione furtiua aliud tñ eẽt vbi quis affirmatiue iurasset se sibi furtũ fecisse, nam hẽt tm̃ actionẽ furti nõ aũt condõnem 1 furtiuã. d. l. duobus. d. §. itẽ pomponius, † qr cõdõ furtiua non datur, nisi dño. l. j. ff. de condi. fur. de dño nõ est iuratum, sed de furto pro quo potest dari actio furti etiã nõ dño dũmodo sua interfuit, insti. de obli. que ex delic. §. furti. ¶ † Secũdo no. q cõ 2 ditio furtiua daf g heredem furis, vt hic, et plenius declaraf in l. si p fure ad fi. ff. de cõdi. fur. ¶ Tertio no. q absolutus, vt pn cipalis põt gueniri, vt hrs eius. ¶ † Quarto no. qd iudex non 3 debet admittere articulum impertinentẽ e vt hic, et. l. ad proba e tionem la. j. C. de proba. et ibi habes, q ille dnr impertinentes † probõnes, que neq p seipsas neq p giũctionẽ aliorũ afferũt 4 adminiculũ. ita põderant illum tex. doc. et maxime bal. df enim pertinẽs illud qd est de descendentibus. l. q proprio. §. itẽ querit ff. de procu. ad qd vide plura no. per bal. in l. testiũ mori. in. iij. col. C. de test. p Ang. in l. iam dubitari p id qd no. in ℣. nõ ab re. ff. de here. insti. cũ alijs que allegaui vobis in l. i. sup glo. j. ff. ti. j. et tangit ẽt aliquid p Barr. hic sup glo. si. et p bal. in l. perẽptorias in vlt. col. C. sen. rescin. nõ pos et in l. nõ audis. C. de pba. et adde q dicã sup glo. si. ¶ Ulti. no. admitti. non dẽ pbationẽ sup iã deciso ad idẽ. l. qui iurasse. §. si p cũ si. ff. eod. et ibi h limitabit. ¶ In glo. ibi l. qm̃ hec approbaf p bar. ange. et bal. i lec. anti. h, et idẽ sentit gl. in l. post. C. de fur. sz certe non est bona solo, qr dato q ille q spõte transigit videaf fateri quo ad effectũ ifamie, vt. l. qm̃ allegata i glo. nihil tñ repugnat quo

minus

minus p trāsactionē factā sup facto nō nz videri vtrunqz remis
sum ićtu p iurm ꝯstitiū sup facto, ꝛ p sniam sup factois ā, vt h,
ꝛ ita clare vult Jac. bu. Bar. ꝛ plenius Sal. in d. l. post ꝑ illū
tex. ꝛ Jac. bu. Alb. de ro. ꝛ Sal. Ful. ꝛ Paul. de cast. h, ꝛ qñ
snia est lata sup facto, vt qꝛ p eā pronūciat furtū nō esse fcm vt
sit dr̃ia inter sniā, ꝛ iurm, vt p Bar. h, ꝛ est de mente glo. in l.
duobus. §. colonus in ver. petierit ff. eo. ꝛ bñ facit no. p Bar.
in. l. ij. §. j ff. vi bo. rap. ꝛ ista procedunt, qñ clare apparet verba
trāsactionis iurī vel snie esse prolata super facto negatiue, puta
furtū nō esse factū, seu pealius oēm ꝯtrouersiā pēdētē a furto
5 apparent velle perimere, † sed difficilius est videre qd in du-
bio, ꝛ primo qd in iurō, an videat in dubio esse ꝯstitiū sup fcō, ꝛ
vr ꝙ sic p glo. no. in. l. j. §. i. in ꝟbo in rē, ꝛ ibi bar ff. qua. re. ac.
nō da. ꝛ glo. in. l. nnob⁹. §. fideiussore, in ꝟbo agere ff. eo. ꝛ bal.
in. l. terminato, in pein C. de fruc. ꝛ lit. expē. ꝛ ꝓbat. in. l. fi. ff. e.
6 † in trāsactione ꝟo est maius dubiū in quo Bal. Sal. ꝛ pau.
de ca. hic dnt aliud esse in trā actione, ꝙ in iurō, qꝛ trāsactio in
telligit fcā sup actione deducta in iudiciuz p. l. si de certa. C. de
transacti. nā trāsactio debet esse in re dubia, ꝛ lite incerta. l. j. ff.
de transac. ꝛ ita saluet glo in. d. l. post decisionē dā facit drīam
inter trāsactionē, ꝛ iurm, sed bal. ꝛ clarius Sal. ꝛ Pau. de ca.
in. d. l. post decisionē tenent ꝯtrium volentes, qꝙ ēt in dubio idē
sit in transactione, qđ in iurō vt vtrunqz intelligat sup fcō alle.
no. in. d. l. j. §. j ff. qua. re. ꝛ dicit Saly. ꝙ de hoc vr tex. in. d. l.
post decisionē, ꝛ idē tenet Bal. in. d. l. terminato, ꝛ p ista opi.
facit, qꝛ etiā iurm istud est inductū ad lites dirimendas, ꝛ ideo
appellat trāsactio quedā. l. j. ꝛ. ij. ff. eo. tñ mihi placet pcedens
opi. pro qua allego bo. tex. in. l. si ita qs. §. fi. ff. de ver. ob. Item
qꝛ iurando nō vr cōfiteri, sed in dubio vr negare totū merito vr
sup toto iuratū d. l. fi. ff. eo. sed ille q trāsigit in dubio nō vr ne-
gare, vt. d. l. qm̄, ꝛ h no. in glo. vñ in dubio nō vr transactū sup
facto tm̄ seu sup furto tanq̃ nō sit factū furtū, ꝛ ex hoc apparet
ꝯtrarium ad. l. j. ꝛ ij. ff. eo. ꝛ maxima est drīa inter iuramētū istud,
ꝛ trāsactionē, vt no. p vlt. gl. ꝛ doc. in. d. l. ij. Nec istis ob. istud
qđ dixi. ff. ea pein. glo. reprehēdēdo istā glo. qꝛ ibi locutus sūt,
qñ verba essent clara sup facto nō obst. etiā. d. l. post decisio. qꝛ
7 rñdet vt ibi patet ex no. p gl. ¶ † Quid aūt in snia an in dubio
videat lata sup facto negatiue. l. tanq̃ sit probatū furtū nō esse
fcm̄ dic vt p Barto. in. l. ij. §. j ff. vi bo. rap. circa iij. col. ꝛ in. l.
duobus §. j. ff. eo ꝛ melius p eūz in. l. iulianus circa. iij. vel. iiij.
8 col. ff. de condi. inde. ¶ † In ea. ibi in fi. tene vltimā sol rei ven
dicatio nō nascit ex furto, sed ex dñio agentis ad possessionem
aduersarij. l. in rem in pinc. ff. de rei vend. ꝛ. l. vnica. C. de alie.
9 iud. ꝛ inducit dictū in hac glo. ad. q. † an absolutoria in ciuili ꝓ-
iudicet in crīali quasi dēat dici an pronūciatū sit super facto ne
gatiue an super iure de quo articulo vide per glo. ꝛ doct. maxi
me Bal. in. l. ex morte. C. ad. l. aquil. ꝛ p Bal. in. l. j. C. ad. l. fa-
ul. de plag. ꝛ aliqnid p Jaco bu. hic. ꝛ p Bar. in d. l. ij. § i. ff. vi
bo. rapt. ꝛ p oēs in. l. j. C. qñ ciuilis actio preiudi. cri. ꝛ p Jo. de
imo. in. l. interdū ff. de pub. iud. p doc. maxime Anto. de but. ꝛ
Jmol. in. c. de his de accu. ꝛ p oēs in. c. dilectus de pur. cano.
10 ¶ † Itē inducit prima pars huius litere per bar. hic ad. q. de
a minore q sup ꝯtra iurauit nō ꝯuenire, an sit exclusus a bñficio
resti. in integ. etiā si nō fuit certioratus de beneficio, ꝛ tenet ip
b se, ꝙ sic vt hic p eū, ꝛ cum eo transeunt Ang. ꝛ Ful. ꝛ Pau.
de cast. hic, sed Bald. hic tenuit ꝯtrā sequutus opi. quā tenuit
Dyn. ꝯcludendo, ꝛ etiā Cy. in. l. ij. C. de rescin. ven. ꝛ Joan.
an. in. c. pe. de emp. ꝛ ven. nihil tamē aliud allegat bal. hic pro
opi. sua, sed pro prima opi. bñ facit tex. in. c. ex rescripto extra
11 eo. † vbi mulier iurans sup ꝯtra vr excludi a beneficio velle.
absq; alia renūciatione vel certioratione vt dicit not. bar. in. l.
sigs p eo. in quarto membro ff. de fidein. ꝛ expresse bal. in. d. c. ex
rescripto. p illū tex. tenet p iurē esse minorē exclusuz a restōne
put ēt bñ ꝓbari vr in. d. auc. sacra in ver. inuiolabiliter obser-
uent bñficium no. in. l. ij. C. de rescin. ven. in gl. mag. dū dixit,
ꝙ iurm repūtat ēt maiorē, ꝛ istā opi. ēt tenuit Bar. ꝛ Ang. in
d. l. ij. ꝛ bal. in. l. j. C. eo. ꝛ Bar. Ang. Ray. ꝛ Ro. in. l. sciēdū
de ver. ob ꝛ Bar. ꝛ Ang. in. d. auc. sacra, ꝛ. d. Abb. in c. pe.
de emp. ꝛ vē. ꝛ ibi ēt p alios, ita ēt tenet Paul. de ca. in. l. fi. ff.
ad velle. ꝛ Ro. in. l. fi. §. in repudiāda. ff. de acq. her. ꝛ tāgitur
p Jo. de imo. in repe. c. cū ꝯtigat in. iij. mēbro. de iureiu. iz ibi
nullā opi. videat clare firmare, ꝛ de hoc ēt videatis Anto. de
bu. in. c. diligēti de fo. cōp. dū tractat de renūciatione velle. vbi
iz in tali renūciatione nō cē necessariā certiorationē mulieris,
qñ iurauit p no. p Arc. in. c. ij. de pac. in. vi. p illū tex. ꝛ p. d. c.
ex rescripto, in ꝯtrariū tñ facit id qđ no. Jo. an. in addi. spe. l titu.

de ob. ꝛ sol §. j. in addi. ici. vbertus. vbi vr velle mulierē eē cer
ciorandā de bñficio velle. vt renūciatio teneat etiā qñ interue-
nit iurm allegat. §. igit ordinandus in auc. qño opor. epii. col.
j. ꝛ tene menti decisionē suā, qꝛ doc. cōiter de ea mētionē nō fa
ciunt, iū vel hoc vr opi. ꝯtra, ꝙ nō requirat certioratio p iura su
perius allegata, que proprie loquunt, qñ iurz interuenit, nec in
ꝯtrariū vrget tex. in. d. §. igit ordinādus, maxime cū nō loquat in
casu quo iurm interuenerit. Nec etiā predictis ob. id qđ not.
22 bar. in. l. iij. ad fi. prin. ff. rē ra. ha. † Ubi voluit, ꝙ minor qui cō
promittēdo promisit parere snie arbitri sub pena nō incidat in
penam si petat resti. in integ. vel petat reductionē ad arbitrium
boni viri p illum tex. qꝛ rñdeo, ꝙ. l. q. ibi formata per Bar. nō
potuit videri esse renūciatū efficaciter restōni in integ. qꝛ mi-
nor, ꝛ si expresse voluisset renūciare non potuisset nō interue
niente iurō, vt no. in. l. si intra. C. de in inte. resti. mino. ꝛ in. l. si
iudex circumuento. ff. de mino. Sed vbi potuisset renūciare nō
bene dixisset bar. qꝛ quocunqz impugnaret diceret ꝯueniri. l. si
quis maior. C. de transactio. ideo reprehendit Bal. in. d. l. iij.
per Ang. Raph. Ful. ꝛ pau. de cast. ibi qui etiam dnt bar. ibi
male dicere dum dixit p petitionem reductionis non videri ve
nire ꝯ promissionem, ꝛ ꝯ eū allegant no. p glo. in. l. tale pactū. §.
q prouocauit. ff. de pac. volentem, ꝙ ille q promisit parere vide
tur renūciare beneficio appellationis. Nec ob. d. l. iij. in ꝑn.
per quam se fundabat Bart. qꝛ illa non loquitur, cū principalis
persona promisit nō ꝯuenire, seu promisit parere, sed loquitur
de eo pcuratore de cuius mandato dubitabat, ꝛ ideo cauit dñz
23 suū ratū habiturū. † Et qꝛ talis cautio prestari debet, qñ est du-
biū de mādato, ꝛ nō aliter, ꝛ. l. ne satisdatio eo. ti. ideo restringi
tur ad eū casum scilicet ꝙ cōmittat qñ dñs litme venit ꝯ ex eo
capite, qꝛ nō appet deñ pcuratorē habuisse mandatū, sed vbi
venit ꝯ p viā appl̄onis vel restōnis in integ. nō cōmittitur cau
tio rati, qꝛ dñs vr approbare perinde, ac si actus principalis fa
ctus esset pcuratore hñte mādatū, ꝛ dꝫ approbare, vt improbet
ex alio capite. s. iniquitatis, vel lesiōis. i. p viā appl̄onis vel re
sti. in integ. d. l. iij. in princ. ꝛ. §. falsus ꝛ isto modo pōt defendi
opi. bar. hic. nō tñ facio fundamentum ex tex. huius. §. quia iste
tex. parū aut nihil facere vr fm ꝙ etiā dñt Mod. h, ꝛ in. d. l.
sciendū, tñ qꝛ hic loquit in minore, seu psona priuilegiata. Itez
qꝛ h loquit in iurō de preterito, ꝛ negatiuo qđ tendit ad tollen-
dum seu ad negandū fcm̄ quo submoto necessario tolletur om-
ne remedium. Sed in qōne nostra loquitur in iurō ꝯfirmatorio
ꝯtctus, ꝙ est de futuro, ꝛ qđ nō tendit ad tollendū, seu ad negā
dum factum, sed ad roborandūz. Et licet tendat ad tollenda re-
media per que posset factū impugnari, tñ nō videbat, ꝙ extēn-
deret ad tollēda remedia que iurans ignorat, sibi cōpetere ar.
l. mater cū fi. ff. de inoffi. te. reliqua in hoc articulo dixi in. d. l.
sciendū, vbi ēt tenuit istā partez quā tenet bar. hic quedā tñ ff.
addidi, que ibi non dixi. ¶ In glo. fi. vide q̄ dixi super tex. ꝛ q̄
hic not. per Bart. cuius dictis adde primo inquantum querit
24 † an si testis deposuit extra articulum ad cuius probationem
c productus est valeat dictū eius qđ pro distinctione sua est bo.
tex. in. c. de teste extra de testib. ꝛ ibi plene p Jo. an. ꝛ peundē
Bar. in. l. j. §. diuus iulii. p illū tex. ff. de qō. ꝛ in. l. siquis liber-
tatem in antepe. col. post glo. ff. de peti. here. ꝛ p Spe. ꝛ Joan.
an. in ti. de test. §. i. ver. quid ergo si capitula ꝛ ꝟ. precedenti, ꝛ
qñ dicat deponere extra articulū vltra no. per doc. hic vide q̄
25 dixi in notabilibus, ꝛ post Bar. in. l. j. super glo. j. ānt. i. ¶ † Et
an depositio testis extra articulū dicat hre debitā formā, adeo
ꝙ si deposuerit falsuz possit puniri tanq̃ falsum, vide p Bar. in
l. sigs legatū, circa vlt. col ff. de fal. Scdo inquantū tangit bar.
26 de forma iurī testis, † an debeat iurare dicere verū sup totū cā
an sufficiat, ꝙ iuret dicere verum super capitulis productis, ꝛ
tenet, ꝙ iurare debeat verū dicere sup tota causa. Adde spe.
idē volētē in ti. de test. §. sequit ꝟ. illud, ꝛ de forma iuri testiū,
vide gl. no. in. c. fraternita. in glo. fi. extra de test. vbi ponuntur
oia q̄ debet iurare testis, ꝛ tāgunt ēt ibi doc. an debeant iurare
tactis sacrosa. euāgelijs, ꝛ est bo. tex ꝙ sic. iij. q. ix. hortamur ꝺ
quo dcm̄ fuit in. l. iij. §. iurari. ff. eo. tāgunt ēt doc. i. d. c. fraterni-
tas an sufficiat, ꝙ notarius dicat in actis, ꝙ testis fuit iuratus
absqz eo ꝙ dicat ꝙ tetigerit sacrosan. euāgelia, ꝛ sic presumat
debito mō iuratū de quo p Jo. an. in. d. §. sequitur sup ver. ꝛ no.
27 cū cōcor. quas allegaui in. l. nam ꝛ postea. § iureiu. ff. eod. † Et
dicit iuxta pdicta no. Alb. de ro. h, ꝙ si testis fuit iurauit ꝓsu-
mitur in dubio iurasse sup tota cā cū debeat plenā veritatē di-
cere pro vtraqz pte vt in auc. sed iudex, ꝛ ibi no. C. de episco. ꝛ
cle. qđ est bñ no. ꝛ quotidianū. Et idē sentit Ant. de bu. in c.

n ¶ Nō ꝯueni
re adde eū. ale.
ꝯsi. xxv. ꝛ. xx-
vij. j. lib. ꝛ opi-
nio Dy. tenuit
bal. ꝯsi. iiij. iij.
lib. ꝛ ꝯsi. xlvij.
ꝛ ꝯsil. x v. lib.
incī. ꝯsi. Dy. ꝛ
vide ꝯ. cxxxiij.
lib. iij. p Jo. an.
in addi. ad spe.
in ti de renun.
§. j. ꝟ. cui iuri.
not. tñ ꝙ lz als
minori ꝯhenī
cū iusto pris ñ
denegēt i inte.
res. vt. l. cū mā
dato. ff. đ mio.
tñ i minore ecce
pto ꝯfessu pris
đnegēt, vt tex.
fin l. i. iiij. § sz
verū ꝟ. exce-
pta. ff. de mi. q̄
aūt sit diuersi-
tatis rō cogita,
ꝛ de. j. q. vid p
ful. ꝯs. ccxxvij.
ꝛ vide in aie. l.
l. sciēdum ff. de
verb. oblig.
b ¶ Cū eo. ad
de io. de imo. i
c. pe. đ emp. ꝛ
vē. q dicit opi.
bar. de consue
tu due sei nari
Franci. Cur.
c ¶ Articulū.
adde ange. ꝯs.
clxix. Et an de
ponēs extra ar
ticulū possit pu
niri tāq̃ falsus
vid bal. ꝯs. xc.
li. iij. ꝛ adde in
quē vide anto.
de bu in. c. sup
hoc de renun.
col. j. bar. in. l.
nō dubiū. C. de
p. ꝛ vide ang.
are. i. § sequēs
colū. v. institu.
de actio.

a ¶ Ceterā eā. adde q̄ frā de arc. ꝯs cꝛh. &c. q̄ lʒ ꝯ gd mo. ipugnēt aur. ī bar. q̄ tū vbi re ftis iurar dicef vē ꝑ in pūri cā lʒ nō dicar tota cā, qꝛ ıt ꝑcede re dcm̄ teſtis. b ¶ Impertinentiū, vide ang. l. l. ſiqs ſib̄ ria ē .ff. de pe. her ℞ pan. in. c. cū cō tingat ꝗ alleg. in. i. l. ſiqs ſeruū qnā legit cū l. ſi ono rei §. ſi qs ca aliqd ꝑ eſt. i. l. ſi . ff. de fe. ℞ vid l ſil. ale. i. l. apud in' §. ſi ex teſtō. ff. ad treb. coīs ſū. ℞ do. de ro. deci. lv. vbi qñ artīculi pernnt ad miſſi dzns ꝯtꝰ ꝓducenſ op po nere ſalno iure ipertinētiū, ℞ ſi admittēdoꝝ p no. p Io. an. in c. ꝯſtitutis de elec adō pan. de ca ꝯſil. ecīs ꝑ ꝓvū. e an ꝑo ſilōi criminoſi q̄s teneaf rñ. vid per Bar. ꝯſi. xcii. e ¶ Ceterā di ctio ℞c. qd ime portat vid ale. in. l. qcqd aſtri gēde in ꝑ. ff. d ver. ob ℞ ſuʒ. l. d §. idē creden dū, ℞ card. ꝯſi. cxxvi. col. ij. d ¶ Sen's, vi de ꝯſi. xlix. l. ſ. ſimpreſſis. e ¶ Nō impu gnat adō pan. de ca. ꝯ exſiti. ℞ ꝑ rolnti anc. ꝯi vi. vbi ʒ, q̄ exceptio inuen tarī pōt oppo ni execu ioni ſnie, qꝛ non im pugnat ſniaʒ q̄ tenet in ꝯſi. cxl iij. ꝯ bart. ℞ vi magis coīs o pi. Fran. curt.

fraternitatis de teſt. ſed Io. de imo. ibi ſub dubio ſone lʒ ꝯ ꝯtib,
q̄ cū ꝑ ꝑ articulos ꝓbādos ꝓducanf teſtes a iurm ſimplr ꝑſtitī 5
rū vꝫ referendū, ℞ reſtringēdū ad illos, qꝛ limitata cā i dubio li c
mitatꝰ paris effectū. l. ita aūt, in ꝑn. ff. de adminiſtratio. tuto. ℞
l. in agris. ff. de acquiren. rerum domi Sed veriorem puto pri
mam opinio. quem expreſſe firmat Anto. de bu. in. c. fraterni a
tatis in. xvij. col. ver. quero quos articulos ꝑ ibi no. per glo. fi.
℞ p. c. dilecti de accu. Quod ꝯfirmo, qꝛ ſi teſtis debet iurare di
8 cere verū ſup tota cā v. ꝓbic ꝑ bar. ℞ Hoſt. idē tenentē in. d. c.
fraternita. de teſt ergo iurm ſimplr ꝑſtitū a teſte redactuʒ in
actis debet ꝑſumi redactū ſolēniter, ℞ l debita forma, vt no io.
ſup. d. ꝟ, ℞ no. Bal. in. c. i. §. i. qd ſi inueſtitura cū aliis q̄ allega
ni. in. d §. iurein Facit. §. ſi ſcriptū inſti. de inui. ſtipul ℞. d. l.
18 ſciendū, ℞ id qd h̄r in. c. in p̄ntia de renū. † an aūt productio ca
pitulo ꝝ, ſeu articuloꝝ ſit neceſſaria ꝑ examine teſtiuʒ, an vero
ſine illis poſſint recipi teſtes ſup libello vide bal. tenentē, q̄ nō
ſit neceſſaria, ℞ ꝑ Arch. ℞ alios in. c. p̄ntiū. §. teſtes de teſt in.
vi. ℞ ꝑ doc. in. c. fraternitatis, ℞ p. d. Abb. in. c cū veniſſent i fi.
19 ℞ in. c. ꝑ tuas de teſt. ¶ † Itē inqrit dō bar. qꝛit qd ſi iudex ad
miſit articulos, q̄ admitti nō debebāt, ℞ teſtes ſup eis depoſue
runt an preiudicet, ℞ diſtinguit, vt h̄ ꝑ eū fundāſe ſe p. c. i. de re
ſti. ſpo. lʒ ipſe aſ corrupte allegēt, adde Spe. idē volentē in ti.
20 de teſti. §. iā de interroga. ꝯꝯ, in ꝑn. ¶ † Et iuxta hoc infert
Bar. hic ad cōem practicā iudiciū, q̄ qñ ꝓducunf pōnes ꝓnun
b ciant illis rñdendū ſalno iure impertinentiū, ℞ non admittē
dorū tangit ēt qd operef ꝓnuncia. ℞ doc. hic cū eorūſ dnt. Et
21 adde bal. hic, q̄ † qñ iudex probabiliter dubitat, an pōnes ad
mittende ſint dʒ eas admittere cum reſeruatione iam dicta alle
gat no. per glo. no. p. e. cū ꝯtingat de offi. dele. ℞ id qd h̄r i auc.
nō dicaf. C. de teſt. Et circa iſtā reſeruationē, ℞ admiſſionē po
ſitionū adde ēt no. ꝑ bal. in. l. fin. C. q legi. pſo. ℞ in. l. ꝗ interro
gatus. ff. de interro. act. ℞ in. d. auc. ſi dicaf in. ij. col. vbi tenere
22 vāidē dō Bar. hic. Et ex iſta doc. bēe no. † q̄ ſi facte ſunt poſi
tiones, qbus rñdendū nō erat, ℞ tū pars rñderit nō fac a. d. re
ſeruatiōe, ℞ proteſtatione rñſio facta preiudicabit rñdenti, ℞ h̄
idē voluit Inn. i c. ꝑnt inꝑin de do. ℞ cōtu. ℞ Spe in ti. ꝺpo
ſi §. vi. ver ℞ ſcias, ℞ bal. in. d. l. ſi fine. ff. de interro. ac. p illaʒ. l.
23 iu ꝑcin. ℞ in §. vbi. Dato q̄ † reſpondens nō teneatur reſpōde
re iudice nō mādante, ſeu nō interrogante, tū ſi ſine interroga
tione vel ad interrogatiōnē aduerſarioꝝ aliqualiter ſine man
24 dato iudicis rñdeaf, rñſio ꝑiudicat, † h̄ ē inquāt dō Bar. hic di
cit teſtē nō debere interrogari an ſit criminoſus ſi tū interroga
tus rñdeat ſe eſſe criminoſum viciabif totalis eius teſtimoniū per
ea. i. cō gl. ꝗ ſpe. de excep. Adde qd idē tenuit Spe. ℞ Io. an. i
ti. de teſt. §. iam de interro. ver ſed nunquid q̄ref. Tū ipſemet
Bar. in. l. i. ff. de offi. aſſeſ. per ibi no. p gl. in ver. poſtulationi
bus tenuit, q̄ iudex pōt interrogare teſtem, an ſit criminoſus,
℞ qd ipſemet teneſ rñdere. Sed illa p que moueſ ibi Bar. nō
vñt hoc ꝓbare, ℞ cōis ſnia eſt in ꝯtrariū vt tenuit glo. optime in. c.
cū cām que inter archiepm in verbo de cauſis extra de teſtu. ℞
no. per gl. ℞ doc. in c inquiſitionis in ver. aſſerūt de accuſ. ℞ p
gl. ij. q vij. c. querendū, ℞ p Inn. in. c. vndū, el ij. de ele. ℞ in c.
ꝯ de ꝯfeſ. p Guid de ſuza. in. l. teſtiū. C. de teſt. ℞ p Bal. i. l. ij.
§. qd obſeruari, in vij. col. C. de iur cal. vbi h̄ expreſſe tenuit, ℞
bar. ibi in vij. col. aliqualiter reprehēdit gl in. d. ꝟ. poſtulationi
bus de eius gl. veritate ēt aliqd tāgit bar. i. l. fi. circa med. ff. d
his q. vt idi. ℞ ꝑ cē opi. optime facit, qd no. gl. in. l. ꝗ iuraſſe. §.
ſi pr̄ in ꝟbo acquiſiti. ff. eo. ℞ gl. in. c. ſi poſt preſtitū, in verbo rō
nabilē cā de cōfeſ. in. vj. ℞ de pe. gl. i. nō tibi dico, de aliis ēt cir
cōſtātiis cōcernentibus ꝑſonā teſtis, an poſſit iudex interrogare
vide ꝑ gl ordi. in. c cū cāne. ℞ p Spe. in. d §. iā de iterro ℞ bal.
in. d. l. teſtiū, ℞ in. d. auc. ſi dicaf, ℞ in. l. cōparationes, l. vj. nur.
C. d fi. iſtru. ¶ Itē ꝑ iſtū tex dicentē q̄ ſufficit iurare ſup fcō
dicit bal. hic ſe de fcō dixiſſe q̄ ſi datū ē arbitriū ſup fcō intelli
datū ſup lite pēdente ſup fcō illo, ſiue cā ſit ciuilis, ſiue crīalis.

SVMMARIVM

1 Dictio cetera importat ea quæ ſunt de natura contractus.
2 Iuſiu ſuper certo cōtractu interpoſitū producet actionē utilem,
3 Excipiens de precio non ſoluto, an impediat executionem iuramenti.
4 Venditor poteſt retinere rem venditam, donec precium ſibi ſoluatur.

Si quis iurauerit.

Ex iuſo preſtito ſup ꝯtractu daf vtilis actio ſu
p illo ꝯtractu cuius formā ꝯtinet iuſm daf tam iurāti q̄ ꝯ iurātē
1 h. d. ¶ † No. qd dictio ceterā ipoſtat ea q̄ ſunt de natura ꝯ
c tractus ideo facit ꝑ extenſionibus ꝓthocolloꝝ notarioꝝ i q̄bꝰ
eſſet dictio ℞ cetera, de quo aliquid p Bal. h̄, ℞ p Barto. ple
nius in. l. gallus. §. idē credendū. ff. de lib. ℞ poſt. vbi allegat iſtū
2 tex. dixi ibi ¶ † Scdo no. qd ex iuſo ſup certo ꝯtractu oꝛif actio
vtilis ex illo contractu, ſicut ex eo ꝯtractu vere probato daf dire
cta, ℞ idem dicit bar. hoc eſſe in ſtatuto, ℞ ꝯſuetudine diſponen
te de ꝯtractu, ℞ latius ꝑ eundē in. l. oēs populi, in. vij. q. princi. de
iuſt. ℞ iu. ℞ in. l. de quibus ad fi. ff. de leg. ℞ in. l. i. circa pe. col. ff.
de pub. ind. ℞ in. l. vnica circa pe. col. ff. de ꝯdi. ex lege, ℞ p bald.
in rub. C. de cōdi. ex lege, ℞ in. l. ex placito, in. x. col. C. de rer.
permu ℞ idem in ſnia formiter lata ſm bar. in. l. iulianus in. xj.
col. poſt Iac. bu. ibi. ff. de cōdi. inde. Snia enim ℞ iuſm eꝗparā
tur. l. ſed ſi poſſeſſori. §. fi. ff. eo. ℞ iſtud vltimū de ſnia ſequit̄ ēt
ſimplr Pau. de caſt. hic q̄ eſt no. bald. tū in. l. ne in arbitris ꝑ
iſtum tex. C. de arb. vult qd ſi ſnia eſt lata formiter in actione reali
bene vult qd naſcaf vtilis actio in rem, ſecus in ꝑſonali ex ꝯtractu,
qꝛ nō naſceſ vtilis actio ex ꝯtractu, licet ſcdm eū aliud ſit in iuſo.
Sed magis placet opi. bar. qꝛ non eſt dare rōnem diuerſitatis
inter ſniam, ℞ iuſm. Nec obſt. d. l ne in arbitris, qꝛ ſm bart. in.
l. i. ad fi. C. de iud. ℞ Ang. in. l. miles §. fi. ff. de re iud. iſta. l. pro
cedit tātō in ſnia arbitri vt dixi in. l. nā, ℞ poſtea. § ſi perlioꝛ. ff.
eo. ¶ Itē dō tex. hic dixit, ℞ de euictione caueaf ℞c. dicit pau.
d de caſt. h̄ ꝑ tex. ſe cōſuluiſſe ſentis eſſe idem in ſnia lata ꝯ ven
ditorem ad rem tradendā vt ex illa ſnia poſſit agi ad cauendum
de euictione, ſicut hic dicitur in iuſo. ¶ Addit etiā latiꝰ Ful.
hic pro declaratione huius litere, qd illud qd h̄r hic ſcilicet ex
iuſo competere actionē ex empto habet vtilē intz. l. ſed ſi poſ
ſeſſori, in §. fi. ff. eo. procedit, qñ ageref ex iuro, ſed ſi agerentur
dicta actione ex empto, ℞ ad probādū ꝯtractū emptionis produce
ref iſtud iuſm preter, qd agens obtineret in directa, qꝛ iuſm ēt
habet vim ꝓbationis. l. nō erit. §. dato. ff. eo. ℞ dic. licet ipſe nō
d. cat, qd iſta fuerunt verba bal. h̄. ¶ In gl. in verſi. teneri in fi.
dici poteſt qd hoc iuſm pro iurante, ℞ in ꝯtractu vltro citroꝗ ob
3 ligatorio, ℞ ſic videref idem in ſnia idem continente. ¶ † Ex
tra glo. querit bar. qd ſi iuraſti me tibi vendidiſſe fundum pro.
c. ℞ ideo eū a me petis ex iuſo, qd quidem habet executionem
paratā, ſicut ſnia vt fuit dcm in. l. ij. ff. eo. ego excipio qd debes
prius ſoluere precium. An hec exceptio impediat executionez
iuſi, ℞ concludit, qd nō, ſicut qñ peteret executio ſnie. Quo ca
ſu Spe. in ti. de exec. ſen. §. fi. ꝟ item ſi ind, ℞ melius in ꝟ. tres
pone emptor. tenuit talem exceptionem impedire executiones,
nā exceptio peremptoria non poteſt opponi poſt ſniam. l. pe
rēptoriam. C. ſen. reſcin. non poſ. nec etiā poſt iuſm, vt. ff. eod. l.
i. §. i. ſcdʒ primā lec. bal. his primo dicit ſe credere, qd licet nō
poſſit opponi exceptio, tamē loco exceptionis implorabit offm
iudicis. l. plane, in prin. ℞ l. fin. ff. de peti. he. poſtea ſubdit, qd
in executione ſnie credit opi. Spe. eſſe verā. Ang. tranſit cū
bar. Sal. hic tenet ꝯ bar. qꝛ eſt exceptio dilatoria executionis,
℞ exceptiones q̄ executionē ꝯcernūt, lʒ potuerint ꝑ prius oppo
ni ad ꝓceſſum tū nō impediunt opponi ad executionē ſentētie
allegat no. in. l. i. C. de in. ℞ fac. igno. itē qꝛ iſta exceptio ſuper
nit ex iureiu. cuius vigore agiſ ad tradendū, ergo dʒ poſt illud
poſſe opponi. l. i. C. de re iud. Iſtud ēt tʒ ful. hic, qꝛ ſi mihi da
tur actio ad ꝑcium multomagis dʒ dari exceptio. l. i. §. qd aūt
et. ff. de ſupſi. itē p. l. eū q. §. fi. ff. eo. Et ad. l. perēptorias. C. ſen.
reſcin nō poſ. rñdet, q̄ ibi loquiſ in exceptione, q̄ ſe nō cōpatit
haſ cū ſnia, vt qꝛ ipugnat, ſed iſta bn ſe cōpatiſ cū ſnia, quia ex
cipiens nō dicit ſniam eſſe iniuſtā iō pōt opponi exceptiōi. l. ℞
ex diuerſo. §. fi. ff. ſolu. ma. ℞. l. nē ſennius. §. fi. ff. de re iud. ℞ idem
tʒ Pau. de ca. p. § proxi. lec. cui dicit nō eſſe bene rñſum per
Bar. Quia pars ſunt actionē nō eſſe natā vt ibi vel eſſe natā,
℞ ſine effectu ꝑꝑ exceptionē vt in. q. nra, ℞ iſtud ſcdm eū maxi
me procedit in iuſo extraiudiciali quo caſu nō pōt mihi imputari
exceptionē ꝑcij nō ſoluti nō oppoſita cum adhuc nō eſſet tēpus
opponēdi, qꝛ nō erat iudiciū incboatū vt in ſimili no. barto. in
l. i. § ℞ parui in fi. ff. qd vi aut clā gl. in. c. i. in ver. ꝓceſſum, ad fi.
de reſcr p. in. vj. ℞ Inno. in c. cū olim de cā poſ. circa med. ibi
cū dicit, qñ aūt ℞c. ℞ Bal. in. l. ij. C. de ꝯſti. pec. melius facit id
qd not. bart. in. d. l. i. C. de iur. ℞ fac. igno. vbi allegat. l. i. ff. ℞ l. ff.
ad mace. Adde q̄ iſtā opi. quo ad executionē iuſie tenuit ēt arc
ch. l. ij. q. vij. ſiqs epiſ. volens ꝑ eā impediri executionē ſnie, qꝛ
e talis exceptio nō ipugnat, ℞ videmus q̄ exceptio cōpēſationis
pōt opponi poſt ſniam. l. ſi cū miles. §. i. ff. de cōpē. Bal. in. d. l.
perēptorias in. v. col. refert in hoc articulo varias opi ℞ nullas
firmare

firmare vr. Ipsemet Bal. in. l. ex predic. C. de euic. & in. c. cũ
inter in. iii. & iiii. col. de excep. & in. l. j. in. ii. col. C. de iur. & fac.
ign. iz ꝯ Bar. pro qua opi. vr tex. in. l. fundus q̃ iucti sciꝭ ff.
que fro, & illũ ibi ad h̃ põderat Bal. in lec. anti. ff. de rescin. vẽ.
& iũ ẽi ad hoc allegant Are. in. d. c. figs. Pro quo bñ facit ꝙ
no. voluit Bal. in. l. si tradito, in. ij. col. C. de re. emp. vbi vo
4 luit ꝙ tñ nulla exceptio posset opponi ꝯ agẽtẽ ex instro em
5 ptionis qñ reus fundũ loco pignoris põt retinere donec pre
ciũ ipsius fundi vẽditi sibi soluat, qr nõ est excipere, sed pigno
ri inniti here alle. l. iulianus. § offerri, & l. q̃ pẽdẽtẽ. ff. de ac emp.
& l. si p' in fi. C. de ac. emp. Iuxã pmẽ ẽi iz Ant. de bu. in. c. cũ
Io. in pn. de fi. iur & Io. de imo. ibidẽ, & Fel. & pan. de ca. i. d.
l. cũ q̃ § fi. ff. eo. & bñ. Et sic vr eãdem cõclusionẽ esse ꝯ bar. ad hoc
ẽt vide aliqd p Spe. inti. de excep. p. d. ff. sed pone petij, & p
bal. in addi. Spe. in ti. de execu. sen. in. iij. col.

SVMMARIVM

1 Iuramentum formiter præstitum dat actionem utriq; parti.
2 Iuro me tibi obligasse fundum pro. x. non uideor iurasse me ha
buisse. x.
3 Exceptio non nume. pecu. non potest opponi contra geminatã
confessionem.
4 Iurans emisse rem pro certo præcio, non expressa quãtitate præ
cii, non potest uenditor ex hoc iuramento agere ad precium.

1 Marcellus. † Ex iuro formiter prestito tã sup pi
gnore q̃ sup dote vtriq; parti dat ac
tio, sicut cõpeteret si vere talis ꝯctus intercessisse pbatũ eẽt. h.
d. ¶ In tex. ibi rẽ sibi i dotẽ dedisse. s. q̃ petebat sibi actu con
signari ꝯstãte matri. cũ ãt nãr nõdũ traditũ fuisset vel si tradi
ta fuerat poenerat postea ad mulierẽ, sine iusta causa retinẽdi.
¶ In tex. ibi dandã, & sic vr. ꝙ isto casu actio hec quaten' da
tur ꝯ iurãtem sit datiua, & ita tenuit bal. hic. in lec. anti. dicens
hoc eẽ sum dcm, & p id limitari not. p bar. in. l. nã & postea. § si
petitor. ff. eo. & sequit Ang. h, & tenuit h in. d. § si petitor, vbi h
nõ sum sequutus ¶ In gl. i. ad fi. reputãt doc. & maxime bal.
2 h istã glo. eẽ bñ no. ad hoc † ꝙ p h verba iuro me obligasse tibi
fundũ p. x. nõ videor iurasse me habuisse. x. & cũ gl. trãseũt cõi
ter docto. excepto Ful. q̃ ꝯ eũ mouet p istũ tex. gñaliter loquẽ
tem, & qr verba iuri debẽt intelligi cũ effectu. l. sed, & si possesso
ri § itẽ si iurauero. ff. eo. sñ pp hec tã gñalia nõ videret discedẽ
dũ a gl. cõiter approbata etiã quã ẽt sciam, ꝙ Cy. hic in addi.
de quo alij hic mentionẽ nõ faciũt dicit eẽ aliter dõm q̃ glo. dicat
vez, ꝙ aut erat intentio iurãtis in ꝯhẽdo ab initio, & spe futuræ nume
rationis, & tũc habet locũ. l. si. C. de nõ nu. pe. aut ex postfacto
ad decisionẽ litis, & tunc standũ est huic litere sic dicit ipse vi
demus in ꝯfessiõe allegata no. p gl. in. l. i. in ff. si. penitus. C. de
nõ nu. pe. & sic põderat qd Cy. vr velle istũ tex. indistincte pce
dere reiecta distinctiõe gl. & sm istũ intellectũ facit oprie iste tex.
3 p glo. in. d. l. in ꝯtrahẽs, in verbo penitus, q̃ voluit † ꝙ ꝯ gemi
natã ꝯfessionẽ nõ possit opponi exceptio nõ nu. pe. de quo v de
p doc. & ibi p Io. an. in addi. spe. t. i. de don. iter vi. & vxo. & p
bar. in. l. cũ fidẽ pollicitus. C. de nõ nu. pe. & p Ro. in. l. si ꝯstãte
i pn. cir. iuj. q. iij. prã ibi positã p bar. ff. so. ma. & p ro. i. l. si ff. vo.
§. de viro in. xxxi. fal. ff. so. ma. & iste intellectus multũ amicat ifte cũ
põt defendi, ꝙ gl. h habuerit bonũ sensum, nã si in iuro litis de
cisiuo iurãs ꝯfessus fuit habuisse. x. pcederet illũ qd dicit cy.
sed iurãdo se pignorasse tibi librũ p. x. h verba nõ ꝯcludũt, ꝙ iu
rans ꝯfiteat habuisse. x. qr verba illa pñt intelligi, ꝙ pignorauerit
4 p. x. pmissis, & nõdũ numeratis ¶ † In gl. in ver. ꝯuenitur per
5 hãc gl. iuncto tex. infert bar. h nd. q. si iurauit me emisse rẽ a te
p certo p̃cio, nõ tñ expresse quãtitatẽ, an poteris ex h iuro age
re ad p̃ciũ, & tz ꝙ nõ p. d. § p̃ciũ insti. de emp. & ven. sed iurans
bñ posset petere rẽ, qr ex vna pte posset iusiurandum formiter p̃stitũ eẽ
pro alia pte nõ vt hic, sed bñ posset cõpelli exprimere certũ pre
ciũ p. l. certũ in pn. ff. de ꝯfes. Bald. h idẽ tz sub dẽs, ꝙ si iudex
nollet declarare stabit de p̃cio arbitrio boni viri ar. l. cũ qdã.
§. ij. de le. ij. & interim iurãs nõ poterit cũ effectu agere ad rem
sibi tradẽdã, & fal. h vr intelligere, q̃ nisi iurãs declaret repel
lereẽ ipse iurãs nõ agẽdo. Pan. & ca. h tz ꝙ si i delatiõe nulla
fuit facta mẽtio certe quãtitatis non valeat, sicut nec valeat ins
trm ꝯtinẽs venditionẽ, sine quãtitate p̃cii alle. no. p Cy. i. l. i. C.
de inut. stip. sed voluit allegare i. l. j. C. de ꝯhẽ. & cõmit. stip. ibi
tñ Cy. nõ decidit, & ex hoc infert Pan. de ca. ꝙ ẽt si iudex vel
let postea declarare posset deferẽs dicere, qd nõ vult stare illi de

clarationi. Raph. cu. in. l. sciendũ de ff. ob. vr approbare illud
qd dicit bar. h si ipe delatiõis iurĩ nõ erat ꝯtẽtio de p̃cio, sz de
re vñ postq̃ nõ erat qd de quãtitate p̃cij nõ curamus, an q̃tita
tas sit expressa ar. l. ij. C. de sen. q̃ sin. cer. q̃ti. l. gallus. § si eius in
fi. ff. de lib. & post. Secus vbi fuisset ꝯtẽtio de p̃cio, & istud satis
plz p p̃dicta, vt no. p Ray. in. d. l. i. C. de ꝯhẽ. & cõmit. stip. vbi
firmat, qd instrm ꝯtinẽs venditionẽ non expresso certo precio
c nõ pbet titulũ p. d. § preciũ bñ faciunt no. ibi p Bart. in. d. l.
sciẽdũ, dũ opponit de. § p̃ciũ, & q̃ dixi post Mod. i. l. sans. C.
de repu. he. Sz fateor, ꝙ vbi ille q̃ detulit iuf3 vellet stare iuro
& peteret, ꝙ iurãs declararet, tũc secuta declaratio. pcedat opi.
bar. h, qr pprie in tali casu loquit, sed vbi deferẽs nõ vult stare
iuro, nec peti declarari, tũc vr ꝙ iurãs nõ possit declarare ini
to dẽferẽte aliter ꝯualidari iufm suũ ex aliquo actu subsequẽti.
l. nõ erit. § fi. ff. e. & p istũ modũ pñt opi. ad ꝯcordiã reduci, bñ
facit qd no. bar. & mod. in. l. duobus. § igit, ubi incipit ergo si qs
iurauerit ad fi. ff. e. Ad ista vide bal. in. l. i. de re. alie. nõ alie. & i
l. si fideiussor. § fi. de leg. i. & Ro. i. d. l. sciẽdũ, in. xij. co. ¶ Vl
timo adde ꝙ bar. alibi alle. istũ tex. p decisio. no. q. de q̃ vide p
eũ in. l. i. in fi. prin. ff. de bin q̃ i test. delẽ. de quo dixi post bal.
in. l. iurisgentium. § quod ferre. ff. de pact.

SVMMARIVM

1 Iurans per principem calore iracundiæ non punitur.
2 Periurus quomodo puniatur.

Si quis iurauerit. Qui iurando p p̃ncipẽ de
ierat fustibus castigat. h.
d. & põd. i. a, qr tex. h loquit nedũ in iuro litis decisiuo qd ẽ de
1 p̃terito, sed et in iuro pmissorio d futuro. ¶ † In glo. ij ibi. l.
ij. & c. s. in. ii. pte q̃ loquit de iurãte p p̃ncipẽ, & ita vera est solu
tio, ꝙ si iurauit p p̃ncipẽ, calore iracũdie nõ punit, vt ibi si autẽ
deliberate, & tunc nõ puniẽ crie lese maie vt ibi, sz mitiori pena
vt hic. Si aũt iurauit p deos, tunc in iuro litis decisiuo deũ hz
vltorẽ vt in. l. ꝯria, vt i pn si aũt iurauit p p̃ncipẽ hz locũ iste
tex. Sz tũc ob. ille tex. in verbo geniũ sm expositionẽ p̃me gl.
h posite que intelligit, ꝙ hic iurauit p deũ Cy. h refert p solu
tiõe ꝙ Iac. de are. h dicebat dñm sub hre in libro suo p gintas
enim, & sic erat nomẽ p̃ncipis p ꝙ iurabat, sz mihi nõ plz, qr de
buisset dicere p̃ncipẽ, & nõ p̃ncipum, vt litera dicit. Vñ melius sm al
hc. de ro. expõi dz p geniũ p̃ncipis. i. p ei' maiestatẽ, & celsitu
dinẽ. Et p hoc facit, qr sm papiã geniũ in neutro accipit p ho
nore, & dignitate vel sm ecu expositio gl. pcedit sm antiq̃ tpa
sm q̃ romani adorabãt varios deos, sz si iuret p verũ deũ nõc
hz locũ. d. l. ij. Dicit ẽt Cy. i. d. l. ij. ꝙ iurãn p genius p̃ncipis
vr iurare p p̃ncipẽ qr geni' erat deus q̃ apud maiores vocat
deus nãe pprie alienius. Mertio iurans p geniũ p̃ncipis vr
iurare p p̃ncipẽ ad hoc facit qr sm papiam genium in masculi
2 no gñe est deus nãe. † Et de pena periurantis vide aliquid p
glo. d cu. & Ja. bu. h & plene p Cy. & alios i. d. l. ij. & no. & legit i
. c. querelã. cr. eo. & p gl. in. c. i. de cri. fal. & p gl. fi. in. c. iterum
de pur. cano. & legit, & no. in. l. fi. ff. de cri. stelio & in. l. si maior.
C. de transac. & in auc. decernimus, & ibi vide Bal. C. de arbi.
& in. l. si cũ patrono, & ꝙ ibi bal. post gl. C. cõis vtriusq; iud. per
Bal. in. l. accusationes, in. iiij. co. C. qui accu. & in. l. vi. §. iore
rt, in lectu anti. ff. eodem.

Quotiens. Iuramentũ veritatis pfono
vt pareti nõ remittitor. h. d.
Et p̃mitte ꝙ ille cui defert iufm hz necesse solue
re vl iurare aut referre. l. iusiurandũ, & ad pecunias. §.
ait pretor, & l. manifeste. ff. eo. & simul hanc. l. per. l. si pfonus.
ff. eo. & vide que ibi dicam.

SVMMARIVM

1 Egregiæ personæ, uel morbo impeditæ, coram iudice ad iuran.
uenire non compelluntur.
2 Iuramentum calumniæ potest præstari per pcuratorem hñtem
speciale mandatum.
3 Iufm qñ prestat à parte an debeat pars aduersa moneri ad uidẽ.
iurare egregiam personam ad domum.
4 Officialis cuius expen. mitti dẽt ad domum egregiæ personæ.
5 Testes egregii ol' ualitudinarii seu, seu senes, aut paupes, nõ pñt
cogi uenire ad iudicem pro examine.
6 Presbyteri, & diaconi, & aduocati, non tenentur ire ad iudicem
pro examine.

a ¶ Retinere
si nulla excep.
possit opponi
ꝯ instrm an po
terit vẽditor re
tinere fũdũ lo
co pignoris vi
de alex. ꝯs co.
viij. i. j. vo. ips.
sis v. ne. & ans
ge. are. i § ap
pellãtur in. vj.
col. insti. de ex
cept.

b ¶ Ad qõnẽ
qd si iurauit. ad
de bar. & alex. i
l. duobus § ei
qui. ff. eod.

c ¶ Probet
titulũ de hoc
vide per La.
ro. consi. xcj.

a ¶ Opi Bar. vide que ponit Alex. in l. viii. ff. ti. i.
b ¶ Preziliia fin. vt p spe l. d. § restat i fi. cē vexsi voluntarie abest sec⁹ si necessaria q: infirm⁹ vel senex vel i ōe dignitatis, ⁊ ti Jo. bert. i suo repto i ṽbo ipēse se ius iudicatisse apd cesenā, facit q vult ang. i. l. ii. § ostendi ff. ex q. cau. ma. ⁊ od dcā p ale. hic ⁊ no. p doc. i. l. qm̄ C. ō test. L. u. ru. i. l. recusare. §. j. ff. ad tre. ius. an. ⁊ mo. i. l. x. eē ō iur. cal.

6 Presbyteri, & diaconi, & aduocati, non tenentur ire ad iudicē pro exa'mine.
7 Iudex potest ex gratia mittere ad domum personę in dignitate constitutę, tamen non tenetur.
8 Iudex an & quando teneatur mittere ad domum alicuius pro eo examinando.

Ad egregias.

†Egregie persone, vel mo bo ipedite corā iudice ad iurādū venire nō ɔpellunt. h. d. ¶ In gl. ibi in senibus ⁊c. optime fach. l. spi pn ff. de in. immu. ⁊ i. ȧ. p. §. dicā. ¶ In ea. ibi in filia ⁊c. di ang. h ō ɔsuetudi 1
2 ne nō sei no: i. ¶ †In gl. ii. ibi p se dz iurare ⁊c. in ɔtrū facit q: iur. cal. pōt pstari p pcuratorē hntē spāle mādatū. e. ti. de iu. 1
cal. i. vj. cuius ɔtrū sentit gl. quo ad terminos hui⁹. l. ⁊ sic vi 3
dereſ aliud eēt in iuro lit. decimo. q: p pcuratorez pstari non 4
posit, vt vſ pbari in gl. l. gnalr. § hisdē pn̄tibus C. e. ⁊ istud
st qſ iul. h ad latis bar. i. l. q bono §. si alieno in. v. col. ff. de dā.
infe. in. ii. q. vbi alle. istā gl. ⁊ eā seqſ p d. l. gnalr iurādo eē dr
q si dn̄s ɔstitueret pcu. ad iurādū ō veritate in aiam ipsi⁹ dn̄i
⁊ mitteret pcu. instructū, q iuraret, ⁊ diceret prout percepit a 2
dn̄o sufficeret et dēret admitti, q: dn̄s videreſ iurare argu. l. q
dut. § fi. cū. l. se. ff. de ɔsti. pe. ⁊ p id q hr in. c. pn̄tium de test. i d
vj. de quo vltimo, q: pat̄os nō tāgit h refero me ad ea, q dixi
5 in. d. §. si alieno, vbi in ciuilibus causis secutus sum opi. bart. ⁊
ibi, ⁊ vide Cyn. in auc. facta in x. q. C. si aduer. venditio.
3 ¶ †Extra glo Gui. de cu. ⁊ bar. h an tpe quo iuratur debeat
esset presens aduersarius, ⁊ sic debeat moneri ad videndū iu
rare egregiam personā ad domū, ⁊ dicit q sic p. d. §. hisdē pn̄
tibus ver. iuia ad idē. l. ij § hoc etiaz huic. l. ver. sancimus C.
de iur. a. cal. nisi psona que iurare dz esset mulier per. §. si vero
mulier in auc. vt iurigantes iurent positis in auc. principalr C. ō
iur. ca. qd no. q: illa iura loquunt in iuro qd est dei atum aucto
ritate legis, non aūt loquimur in iuro qd defertur a parte par
ti ⁊ ambo ommi doc. ita extendunt illa iura. ¶ Tn̄. d. Abba.
mod. in. c. si qui testiū extea de test. dicit, q lz ista opi. doct. h
sit satis equa atn̄ ipse de iuris rigore eā ñ admitteret, q: sicut
iudex mittit notariū ad mulierē, vel ipsemet accedit vt i. c. mu
lier i a de iud. in. vj. ita dz posse ps accedere de cuius pindicio
agit, non tn̄ rn̄det ad iura in ɔtrū alle. p q appet rōnē sitam nō
4 eē in ɔsideratiōe in casu isto. ¶ †Querit pau. de ca. h cui⁹ ex
pēsis mitti dēat officialis ad domū egregie psone, ⁊ remittit 2
ad ea q hr in. d. § hisdē pn̄tibus, ⁊ ad ea q no. post bart. in. l.
ij §. si. ff. q. ex can. in pos. ea ⁊ in. l. si postulauerit, in pn̄. p bart.
ff. ō adul. h et videatis p Spe. Jo. an in ti. ō iu. cal. §. restat ṽ.
pe. p gui. ō suz. in. d. auc. pncipales, ⁊ q no. Jnn. in. c. p tracta
dis ō iur. cal. ⁊ p Pet. ō anc. in. c. ij. ō iur. in. vj. p. d. de. s. ge.
b in. c. pn̄tiū, in. viij. co. ō test. in. vj. sane mihi plz opi spe. ⁊ io.
an. in. d. ṽ. pe. ⁊ gui. ō suz. in. d. auc. pn. vbi voluit, q in termi 3
nis huius. l. minaſ expēsis cōibus, q: iste actus ɔcernit eōem 5
vtilitatē, nā finire litē p iusiurādū tēdit ad cōmodū vtriusqz, q
impensa dz eē cōis, hn̄ fach. l. iij. §. j. ff. fi. reg. sz si iudex mitte
ret ad psonā nō egregiā vel nō infirmā, sz mitteret ad abientez 4
q voluntarie agebat cām iuā p pcuratorē, ⁊ tūc expēsis ipsi⁹ ab
sentis mittēdū ē et ita pcedit gl. in. d. l. ij §. fi. et dz iudex secūz
istā decisio. arbi. qs deat expēsas soluere cū ei⁹ arbitrio cōmit
taſ a lege, vt. d. §. hisdē pn̄tibus, et ibi p doc. ¶ Quero vtrum
c puilegio hui⁹. l. possit renūciari vide gl. in. l. ne. bonore C. ō
episc. cle. vbi tenet, q nō vide ēt in materia huius. l. id q leg.
5 et no. in d. c. si testiū † vbi hr, q illō q dz h in iuro dcisino ser
uaſ ēt in testibus egregijs psonis, vel valetudinarijs, aut seni
bus, seu pauperibus exāminādis, qn̄ tales pauperes accedere
non possent, sine verecundia ad iudicium pp̄ter paupertatem
vide etiam Spe. in ti. de test. §. sequitur ver. quid de presbyte
6 ro. † vbi etiam dicit hanc. l. habere locuz in presbyteris, et dia
conis, vide etiam Bar. in. l. i. C. de aduo. di. iu. vbi dicit hanc
l. habere locum in aduoca. deputatis de publico ēt si officiū erat f
finitum, q: dicitur adhuc remanere i dignitate, vt ibi intelligo

et bar. i. l. si po stulauerit ff. de adul. et ibi ale. in apost. et an. barb. i. c. past. i vi. co. ō iud. q dñ i i ñdēte pō ni⁹ ns si dn̄s ē ab hn̄s c⁹ expēt. dētur mitti, vide do ō. l ɔe. l d. c pn̄tiū i. v. cu. ō test (al in l. gnalr. §. hisdē pn̄tib⁹ C. ō iu. in. eran. barb. i. c. ɔstitut⁹ in. v. co. ō fideius. et i d ca. pa. in iz col. ibo di. c ¶ Renūciari, adō iud. ro. fin. suis vbi idē dicq ale. h ⁊ an iniz testis possit p pc. pstari vid ibi cum. so. iiij. d ¶ Ineptitu dinis adō pan. dca ɔ. ccccxij. ⁊ dicit. ɔ. 259. q libell⁹ inep tus ē ipso iure null⁹ libellū iep tū dz iudex in cerare ut dicit ro gs. 63 ⁊ qn̄ libell⁹ dicaſ in eptus vide per eu ale. ɔ. 244. vid cas. i. ɔ. 19 co fū. vbi qn̄ li bel⁹ ē iept⁹ in der ex offō reij cef possit ⁊ qn̄ iepitudo libel li pbata p⁹ lit. ɔt. reddat iudi. retro nulliū i ɔ. 3. ⁊ an ex iepto libello ptā sniā seq possit i ɔs. cel. i. ij. col. i. j. pt. ɔ. noui rep. io. ⁊ papie ips. ⁊ si libe. ē iept⁹ an pba. ⁊ alia scta ide secuta valeāt vid ale. i ɔ. 27. ipe. co. i 3. vo. ⁊ an snia lata sup lepto li bel. sit ipo iure nulla i ɔ. 36. in co. j. ij. vo. ⁊ de libel. iepto vid eun. i ɔ. iiij. i. iiij cu i. v. vo. f. e.

f ¶ Super inepto libello, vide an are. in tract. ma. in verbo de anno presenti.
e ¶ Prestitisset adō q ista so ɔfundit p tex. ibi, q se fundat in edicto, q qsqz iur.

tū de illis aduocatis de qbus loquitur. d. l. vide etiam host. et
7 Jo. an. in d. c. significauit sup gl. ij. de of. or. † vbi dn̄t q lz iu
dex possit ex gra mittere ad domū psonaz q sunt i bonore ɔsti
tute, vt eoz testimoniū accipiat iux. no. ibi p gl. ij. tn̄ illud face
re potest ex gra, sed nō teneſ p. l. ij. §. si pses. ff. qs or. in bo. pos.
serne. ⁊ cū eis trāsit ant. de bu. ⁊ Jo. ō imo. in. d. c. significauit,
sed. d. abb. i. c. si q testiū, dicit q tex. in. d. c. si pses non probat
opini. host tn̄ fm eū pōt saluari. d. host. i illis testibus, q sunt
oimodo exaiandi p iudicē, pnt sunt testes recipiēdi in cā criali
in auc. apud eloquentissimū. C. de fid. instr. nā tūc cgnoſ ē, q te
stis vadat ad iudicē, q̄ iudex ad eū ar. d. §. si pses hn̄ fach, lz ip
se nō alleget. l. iubemus §. fi. C. de episc. ⁊ cle. h alle. i gl. nisi iu
8 dex velit sibi grām facere, † sed in illis testibus, q sunt exami
nādi p aliū ex ɔmissiōe iudicis, tūc teneſ iudex mittere ad eos
p istū tex. in ṽbo opz, ⁊ in auc. sed iudex C. de episc. ⁊ cle.

SVMMARIVM

1 Exceptio ineptitudinis libelli reddit libellum retro nullum, & potest semper opponi.
2 Iurare uel referre non tenetur, qui non tenetur rn̄dere libello.
3 Probationes factę super inepto libello an ualeant.
4 Iuramentum calumnię remittitur patrono, & parenti, & sic cōtra liberto, & filio.

Si patronus.

Nō cogiſ qs iurare in per actione q ɔtra eū pro
1 poni nō pt, ⁊ pſono remittiſ iur. cal h. d. ¶ † Ex
hac. l. colligitur h Bal ⁊ Ang. q exceptio inepti
d tudinis libelli reddit libellū retro nullū, ⁊ sic pōt qn̄cūqz op
poni hn̄ fach. l. i. §. i. ff. si mēs. fal mo. dixe. qnā ad h alt. Cy. in.
l. vnica iur. pn̄. C. vt q desinunt aduo. ⁊ melius pbari vr. in. l. li
bellor. §. si libelli. ff. de accu. vbi si libellus est male ɔceptus no
men rei de reis aboleſ, ergo appet q ibi nomē accusari erat ac
ceptū inter eos, ⁊ sic lis erat ɔte. l. adulterij, cū ibi not C. ad. l.
iul. de adul. ⁊ sic appet, q ēt post lit. ɔte. pōt alle. talis inepti
tudo, ⁊ ita illū tex. inducit Ja. bu. in. l. i. z. C. ō pcu ⁊ ibi ēt bal.
ad idē tex. in. c. cū dilecti de emp. ⁊ vē. vbi pbaſ, q pōt oppo
ni ēt lata snia, pz q: ineptitudo libelli reddit sniam nullā, vt est
ibi tex. valde no. ⁊ pbaſ ex ibi no. p gl. insti. ō nb ti. gnali i gl.
q inci. istud in fi. ⁊ no. bal. in. l. actore in fi C. e. ⁊ in. l. exceptio
nē C. de pba. ⁊ in auc. sigs C. de episc. au. ⁊. l. ij C. de iur. ⁊ i. d.
l. vnica C. vt q desinunt aduo. ⁊ in. l. edita, in repe. padua. i. xx. ⁊
in. xxxiij. col C. de edē. ⁊ in. l. ex h iure in pe. col. ⁊ in. l. fi. ff. de
iureiu. ⁊ in. l. i. ff. d. of. asses. ⁊ in. l. ij. §. j. in. xj. q. . ff. si ex noxa. cā
aga. an. de bu. in. c. examinata de iu. ⁊ pet. de anc. Jo. ō imol.
in cle. ɔtiōnez de cle. ⁊ limitat vt h p Jo. ō imo. alio mō litaui l.
l. vnū. ff. ti. j. ⁊ alio mō limitat bar. in. l. certa C. qn̄ prono. ⁊ in
2 l. ij C. de re iud. ¶ † An. ēt ex isto tex. s. m. pau. de ca. h q vbi
cūqz hēs ɔtra me aliquā exceptionē ipeditiuā litis igressus ⁊ sic
nō teneris rn̄dere libello, nec lit. ɔtes. de qbus exceptionibus,
dcm̄ fuit in. l. nā ⁊ postea, in pn̄. ff. e. si velit tibi deferre iurm,
vt iures, vel referas, aut soluas iuxta. l. iusiurandū, ⁊ ad pecu
nias. §. ait ptor, ⁊. l. manifeste. ff. e. nō cogeris subire iurm, sicut
nec cogeris subire iudiciū, vt est tex. no. hic in. l. in ɔtribus. §.
3 illo C. de nō nu. pec. ¶ † Ex in xrs hec dicit Bald hic pcba
5 tiōnes factas sup inepto libel.⁹ nō valē, ⁊ remittit ad no. p Jo.
an. l. c. exalata, de iud. ad qd vide ēt an. de bu. ⁊. d. abb. i. c. cūz
el. j. de tex post Host. ibi, ⁊ bal. i. l. ij. i. iij. col. de fruc. ⁊ lit. ex
4 pē. ¶ † Querit h Gui. de cu. an sicut iur. cal remittiſ pſno, ⁊
parēti, ita eē remittaſ liberto, ⁊ filio, ⁊ dicit, q sic, rōne eqlitatis
seruāde in iudicijs ar. l. fi. C. de fru. ⁊ lit. expē. p. c. faci m. §. i qs
bus de ɔsue. rec. fen. vbi h vſ expressius pbari fm eū ɔtrū lz h
And. de pi. ⁊ Ray. ⁊ A. b. ō ro. h, q: istud iusiurādū remittiſ
pſuno pp reuerētiā, qnā sibi dz libertus nō eē, ⁊ sic non est rō
in casu ɔtrio, iō tūc nō seruaſ equalitas. l. nō eu minus C. ō pro
cu. ⁊ rn̄dent ad. d. §. in qbus, q ibi est casus spālis, ⁊ fi bar. i. d.
l. iusiurandū, ⁊ ad pecunias. §. pcurator cū seq. ⁊ z opi. Gui. de
cu. ⁊ cū eo trāsit ēt bal. in sec. anti. ⁊ Ful. ibi, sed sal. ibi tz cōtra
Gui. p rōnē. ff. dictā bald. ēt in. d. § in qbus in fi. tz q imo li
bertus iurare dz, ⁊ sequunſ mod ibi, ⁊ ad aliū tex. pōt rn̄deri,
q: ibi vassallus nō iurat de calūnia dn̄o nō ex eo, q: dn̄s non iu
ret de ca lūnia, sed ex eo, q: vassallus semel pstitit iurm fidelitat.
f vn̄ secus, si nō pstitisset vt ibi in gl. j. itē q: dn̄s z opz reddere vi
cē vassallo suo, vt in. c. j. in. fi. de for. fid. ⁊ ita teneo, facit q no.
Bar. in. l. iusiurādi. §. si liber ff. de ope. lib. dō rn̄det ad. c. i. in
ti. an agna. vel filius. ¶ In gl. ⁊. ibi cū sit famosa ⁊c. ɔtrioz not.
glo. ij. d. l. ij C. re. āmota. ⁊ probatur in. l. j. ⁊. ij ff. rerū am. ta
men

men glo. h potest saluari quo ad infamiam facit sicut dicimus in interdicto vnde vi, et similibus. l. licet cum ibi no. et l. bonorum ff. de obse. a liber. pa. praestan. his solum istam glo. licet doctores non tangunt.

SVMMARIVM

1 Clausula promittens stare dicto, uel iuramento aduersarii de expen. & interesse an ualeat conuentio
2 Iuramentum introductorium an pariat actionem.

1 Iusiurandum. Iusiurandum conuentionale defertur voluntarie, et etiam voluntarie recusatur. h. d. ℂ No. ergo in tali iureiurando habere locum illud, quod traditur in l. iusiurandum § ait praetor ff. eod. limita tamen istum tex. nisi iam fuisset conuentum vt controuersia decideretur iureiurando illius cui defertur, quia tunc videtur, quod cogeretur recipere secundum Ryc. mal. vt refert hic sal. ar. l. item quia ff. de pac. et subdit Sal. quod iste tex. in verbo referri etc. potest videri gl. intelligi, quod loquatur de iureiurando voluntario origine, sed necessario ex conuentione, quia sic inter partes conuentum fuerat, vt iureiurando illius decideretur, nam tunc ille referre non potest non tamen intelligo, quod licet iam esset conuentum, quod controuersia decideretur iureiurando illius cui defertur teneatur praecise subire iuramentum, sed bene puto quod tenebitur soluere penam si illa promissa fuit, vel interesse si promissum non fuit, quia in obligationibus facit extraiudicialis quis non cogitur praecise facere, sed liberatur soluendo interesse. l. stipulationes non diui. ff.
2 celsus cum ma. de verb. ob. ℂ † Inducitur iste tex. per Io. ba. et doc. h ad. q. de eo qui per stipulationem promisit stare dicto vel iureiurando aduersarii de
a expensis, et interesse an valeat conuentio. de quo dic vt per Bar. et alios in l. i. ff. de pro. stip. cum concor. ibi allegatis per eos, et per Bal. in auc. iubemus C. de iu. et in l. i. in ii. col. C. de sen. quae pro eo quod in
b ter. per bar. in consi. quidam habens bona comis per Io. de Imol. in l. custodias ff. de pa. in. per Ant. de bu. in c. fi. liuibus in pe. col. ne do. et con. et in c. ii. de fi. instr. et magis comis conclusio est quod dicta conuentio per stipulationem facta valeat vt declarationi postea facte stare debeat, nisi probando de iniquitate declarationis peteretur illam reduci ad arbitrium boni viri, et tenetur etiam quod non possit ante iuramentum praestitum a dicta conuentione discedi vbi iusta causa superuenerit vt declarat Ang. et
2 Mod. in d. l. fi. ℂ † Querit etiam h Bar. post Gui. de cu. an ex iureiurando introductorio oriatur actio remin ifad dicta per se. in l. si quis pro eo ff. de fideius. de quo etiam no. per bar. in l. iusiurandum in prin. ff. de ope. lib. et gl. et doc. maxime in l. i C. de ope. lib. et per bal. in l. cum anea C. de arb. ad fi. et in c. i. § item facto de pa. iu. fir. et in l. fi. in i. col. C. de fideico. et incub. ff. e. et in auc. facta, in fi. et ibi etiam per Sal. C. si aduer. ven. aliquid etiam per Sal. in l. si quis maior in fi. col. per illum tex. C. de transac. per doc. in c. nouit de iud. in c. cum venissent de testi. per repetentes in c. cum contingat de iureiu. et praesertim per Io. de Imo. ibi maxime in x. char. per Ro. in rub. de ver. ob. et per Ro. in l. i. in prin. eo. ti. et magis comis opi. est quod non.

SVMMARIVM

1 Pupillus sine tutoris auctoritate non potest iuramentum deferre.
2 Iuramentum non potest deferre, qui non habet facultatem administrandarum rerum.
3 Pupillus an sit restituendus in integrum si defert iuramentum.
4 Minor in his quae tendunt ad solennizandum iudicium, non habet legitimam personam sine curatore.
5 Contractus celebratus cum praelato ecclesiae non uero an ualeat.

1 Pupillus. † Pupillus sine tutoris auctoritate non potest iuramentum referre, sed cum tutoris auctoritate sic, et etiam solus tutor. h. d. ℂ In tex. ibi tutore auctore deferre debet s. quantum ad h, vt ille cui defertur teneatur subire vel referre. ℂ Item inquantum ad h vt si iuratum fuerit noceat pupillo. ℂ In tex. ibi sine tutore auctore deerit supple, et ille cui delatum est in
2 rausit quantum non teneretur vt dictum est. ℂ † No. quod qui non habet liberam administrandarum facultatem non potest iuramentum deferre. ℂ Secundo no. quod qui potest alienare potest iuramentum deferre, et facit ad q. quam vide per bal. i. l. cum quis §. si libertus ff. e. ℂ In gl. i. ibi in alio secus etc. Bar. dicit quod gl. debuit dicere, quod ista lex procedit in pupillo, qui fari possit in alio secus qui non potest esse in iudicio etiam cum tutoris auctoritate. l. i. §. sufficit ff. de admi. tu. ita intelligunt Ryc. mal. quem refert, et sequitur Alb. de ro. h, et Sal. i. l. si tex. scindendam C. e. volentes, quod ista lex procedat in quolibet pupillo etiam infante, licet non sit doli capax, quia potest esse in iudicio cum auctoritate tutoris per d. §. sufficit, sed Ful. saluat gl. prout iacet dicens, quod gl. voluit dicere, quod ad hoc, vt iste

§. totus locum habeat in pupillo requiritur, quod sit doli capax, nam si non sit doli capax, seu pubertati proximus non obligatur naturaliter, vt §. pupillus cum seq. insti. de inutil. stip. et no. gl. in l. pupillus, nec vel le ff. de re. iu. et no. doc. post gl. in l. i. ff. de nona. ergo si pupillus non doli capax absque tutoris auctoritate defert iusiurandum et eo iuranti se non debere non obligabitur ex tali delatione naturaliter neque ciuiliter, et sic per tale iusiurandum esset sublata aliqua obligatio etiam naturalis, et quoniam nulla exceptio competeret etiam mero iure ipsi iuranti, et ideo nulla esset opus replicatione, et eo casu posset optime loqui tex. in l. i. §. i ff. quan. re. act. non da. sed non posset stare tex. h tunc dum dicit exceptio ei obstabit, sed quando esset doli capax, et sic naturaliter obligaretur ex delatione sua, et iureiurando praestito per aduersarium, tunc habet locus erit exceptioni iurisiurandi, et pupillus habebit necesse tunc replicare et hoc casu loquitur tex. h, et ita etiam dicit Pau. de ca. h nullam faciens mentionem de Fulg. dicens h non esse tactum ab aliquo alio, sed dic quod fuit non solum tactum a fulg. vt dixi, sed etiam fuit de mente Cy. et Ray. in l. de tutela C. ne i inte. rest. mi. vbi allegant istam gl. contentus autem tex. h loquitur de pupillo deferente cum auctori. tu. procedit in quolibet pupillo deferente, qui fari possit, et ista magis placet, quam id quod dixit ang. volens per istum tex. in verbo exceptio ei obstabit, quod licet pupillus in contrahendo non obligetur, nisi naturaliter tamen, vt in d. l. i. ff. de noua. tamen secus est cum iuramentum defertur, quia obligatur naturaliter, et ciuiliter, licet tutor non interuenerit, sed vt puto non bene dicit, quia licet hic dicatur exceptionem dari contra pupillum tamen non sequitur, ergo obligatur ciuiliter, et naturaliter, vt patet in exceptione pacti nudi quae datur ex ipso pacto non
3 producente, nisi naturalem obligationem et in iuribus vulgaribus. ℂ † In gl. ii. ibi, sed cum sacramentum etc. hec pars gl. potest adaptari ad id quod dixerat gl. contra videlicet pupillum restituendum esse in inte. si cum auc. tut. deruslit, nam videtur quod non concedatur resti. propter auctoritatem iudicis, quae interuenit in isto iure iudiciali. l. ait praetor. §. permittitur, et ibi nota. ff. de mino. potest etiam adaptari ad tex. contra quem glo. velit arguere, quod absque aliqua tutoris auc. valeat plenissime delatio facta per pupillum in iudicio, quia interueniti auc. iudicis sicut in d. §. permittitur, et tene primam responsionem glo. ℂ In ea. ibi dicit, quod potuit deferri in iudicio, sine auctoritate iudicis etc. dic quod hoc casu non esset proprie iuramentum iudiciale. l. i. cum ibi no. ff. eo. et sic ista non videtur bona so. contra quam etiam facit secundum Sal. quia dato, quod interuenisset auctoritas iudi. non per hoc deberet denegari resti. sicut non denegatur, quia praetor interposuit decretum in alienatione rerum minoris. l. si quidam C. de praedi. mino. et C. si ad ver. ve. p torum, et aliud est iussus de quo loquitur tex. in d. §. permittitur, et aliud est simplex auctoritas iudicis, vt ex. d. iuribus patet manifesto. d. §. permittitur. ℂ In ea. in fi glo. licet quod illud quod dicitur hic in pupillo habeat etiam locum in adulto curatorem habente, sed contrarium gl. sequens, tamen ista magis communiter approbatur per d. l. ii. hic allegatam in gl. fortius de mente Bar. quod etiam quando adultus curatorem non habet non possit deferre iusiurandum per quod videtur contineri, et quod quidem habet vim transac. et sine. l. nam et postea. §. si is qui ipsi, et l. sed si his qui possessori. §. fi. ff. eo quia saltem in his quae tendunt ad solennizandum iudicium mi-
4 nor non habet legitimam personam, sine persona curatoris. l. clarum, et ibi h firmat Cy. C. de auc. praesta. et l. ii. §. quod obseruari, cum gl. in verbo, sine poi. C. de in. cal. facit licet doc. hoc non alleg. l. vniuersis C. qui in. do. pos. et l. acta. §. fi. ff. de re iu. et quod dixit gl. i. l. cum et minores C. si aduer. re iu. quae volunt, quod illud quod vult i. l. si curatorem habens C. de in integ. rest. mi. allegata in glo. habet locum in contractibus non in iudiciis, in quibus etiam si minor curatorem non habeat non obligatur, bal. h vero istud idem tenet in iureiurando iudiciali, † quia in iudicio minor non habet legitimam personam, sine curatore. d. l. clarum sed in iureiurando extraiudiciali dicit illud posse deferri per minorem carentem curatore. d. l. si curatorem. ℂ Sed Sal. hic dicit, quod ipse habet pro expedito, quod si adultus careat curatore valeat delatio iuramenti, et habeat necesse petere restitutionem facit licet ipse non allegat l. certum ver. minorem ff. de confes. secundum intellectum Pe. quem ibi refert bar. item quia habet potestatem rerum administrandarum, vt dixit hic tex. secundum d. l. si curatorem, sed si haberet curatorem, tunc putat Sal. quod non valeat delatio, sine curatore, per rationem positam hic in tex. vbi littera dicit, quia rerum administrandarum ius ei non competit, nam talis adultus hanc potestatem non habet, vt in pralle. l. si curatorem, et hoc intelligit esse verum, siue sit curator generalis, siue specialis ad istam litem, et cum ista opi. concordat etiam Ful. hic pro quo nec habeo. l. quando adultus deferens iuramentum caret curatore alle. l. nam et postea. §. si minor. ff. eo. et eo casu dicit intelligendum istum tex. et tex. in d. l. certum ff. minorem quem etiam ita intellexit Host. in summa in ti. de confes. §. qualiter iur. prin. pero concludendum, quod in adulto curatorem habente vera sit opi. quod non possit deferre sine curatore, dicitur hic in gl. quae videtur communiter approbari, et probatur per rationes ff. alle. et ita etiam licet bal. i. d. l. si ad excindendam C. eod. sed si non habet curatorem est magis dubium, tamen tunc concludo, quod si defert extra

Alex. de imo. ii. ff. vete. ff iiij

a ℂ Conuentio adde eu. alex. consil. xxxvij. ij. lib. et vide per eum consi. cxxx. j. lib. adde tu, et vide alb. in l. fi. C. de re. et do. i. l. si conuenerit ff. de re. iu. pen. in c. dile. de lo. cop. et f. c. fi. liuibus de do. et con. post fo. an. ibi qui licet talem conuentionem non valere, quia inuitat ad delinquendum prout licet spe. i ti. de prob. §. videndum ver. quid si per. cy. in l. si quis in conscribendo C. de pac. ang. i l. pcm quod liter hic fide ff. de pac. tamen ba. et doct. h alle. tenent valere, pano. et do. ant. in d. c. fi. liuibus Ray. prout refert bar. in d. l. fi. Alb. in d. l. si quis i conscribendo, et ista est tenenda, et sequenda, quia vera, adde ang. are. in §. fi. inst. de verb. ob. al. Ia. an. in d. vers. et ray. ita tenuisse Fran.

b ℂ Quidam habens bona comis vide bar. in consi. clxviij. de quo consi. vide bart. in l. theopomp in ff. quo index et ibi dixi in addi. ff. de do. pl. et vide Ias. h ale. in l. cum pr §. dulcissimis ff. de leg. ij. in addi. bar. et i conclu. circ. id quod queritur. Thom. diplous.

iudiciorum cum tunc sit quedam cõfessio voluntaria, et non facto ꝑ modum cõtētiose iurisdictiõis ꝯsibi preiudicare, qꝛ vt inquit Cy. in. l. vnica in. j. col. C. de ꝯfes. et ibi Saly. et cano. in. c. fi. de ꝯfes. ꝯfessio ꝑ modũ voluntarie iurisdictiõis facta ab adulto carē te curatore vꝫ, probant per. l. si minor in. j. ff. de man. vin. intelli‑ b go tñ hoc procedere, nisi iusiurandum deferri sup actiõe cõpetēte ad rē quã alienare nõ posset sine decreto iudicis qꝛ tunc vale‑ ret per rõnē huius tex. iūctis no. ꝑ gl. in. l. j. C. si aduer. trãsac. et ꝑ bar. in. l. pe. ff. de auc. tut. eum si. aut loquimur de iure iudi ciali, et tunc aut cã illa erat talis in qua minor hēbat per se legitimam ꝑsonã, et tūc pōt deferri, qꝛ in ea. ēt posset ꝯfiteri fm Cy. et Sal. in. d. l. vnica, et cano. in. d. c. fi. ar. l. j. C. si per vim vel alio mõ, et no. bar. in. d. l. certum. § in pupillo, in prin. aut in illa cã non hē bat legitimam ꝑsonam, et hoc ē casus magis dubius ꝑ pēdet ab intelle ctu. d. ff. minorē in cuius intellectu Jo. an. in addi. spe. in ti. de ꝯfes. § sequitur in prin. et doc. in. d. l. certũ et in. d. l. clarũ, et in. d. l. vnica, et in. d. c. fi. multũ variãt, tñ mihi magis plꝫ q̃ nõ possit deferre, et par rõne, nec ꝯfiteri, sine curatore postq̃ ad illud iu diciũ nõ hꝫ legitimam ꝑsonã hñ facit. d. l. vniuersis. cum ꝯcor. ff. all. nõ ob. d. ff. minorē, qꝛ doc. in locis ff. all. vario mõ rñdent. s. vel ꝙ ibi intelligat, qñ interuenit auctoritas curatoris in ꝯfessio ne vel saltē in discussiõe facta prius an dēret minor rñdere vel nõ vel ibi in ꝯfessione, que nõ hēbat vim sñie in. ꝯte. et sic nõ tē debat ad so ēnizãdũ iudiciũ, alias secus p. r. d. l. omñ, et istã p‑ 2 tē ꝙ non possit adultus carēs curatore deferre in cã in qua nõ hꝫ legitimã ꝑsonam tenuit sal. in. d. l. si ad excludēdã ar. l. mo‑ 3 mētanee. C. qui legitimam ꝑsonã hꝫ ipsemet hoc videat tenere ꝯtñ vt. ff. retuli, et fm istã dist in. vꝫ intelligi tex. in. d. l. nam et postea. § si minor. ¶ In gl. in ff. ob. ibi sol. non ob. et c. vel solue, vt dixi in l. j. vel ēt pōt fm Ful. rñderi ꝙ. l. ꝯtra p. cedit in iuẽo iudicia li delato a pupillo, sine tutore merito nullo mõ vꝫ, qꝛ pupillus nõ hꝫ legitimam ꝑsonã ad iudicia. l. j. et. ij. C. qui legi. ꝑso. sed hoc loq̃ tur in iuramēto iudiciali, vt pꝫ ex prin. huius. l. cui iste. § ꝯti‑ nuatur iõ parit tale iurꝫ mero iure exceptionē aſt ēt rñdet bal. in. d. l. si ad excludendam sed predicta magis placēt verũ est, ꝙ in casu. d. l. si ad excludendã. s. qñ pupillus defert tutori nul la oriť exceptio vt ibi secundum bal. ibidem, et hñ qꝛ ex ꝯtu ce lebrato per pupillum cum ipso tutor non obligať pupillus tu‑ 5 tori ēt nãlr, vt no. in. l. j. ff. de noua ¶ † In gl. in ver. cōperit ibi oia cessante et c. dicit pau. de ca. istud esse verum in ꝯtibus ce‑ lebratis in preiudiciũ eccle ꝑ ꝑlatos non ꝟos sed intrusos si ꝯ tēderet in fauorē eccle, tūc secus, qꝛ in hoc eccla est ꝑuilegiota al‑ le. no. ꝑ bar. in. l. si vrbana. ff. de ꝯdi. indeb. aliud cēt in personas nõ ꝑuilegiata. l. si ibi. §. cũ possessore. ff. de pac. Ang. tñ ibi di cit ꝯtrarium volēs illud ꝙ ibi dr hẽre locũ ēt in eccla, lꝫ Pau. de ca. hic de eo mētionē nõ faciat vide de isto articulo ꝑ gl. et doc. plene in. c. nihil de elec. cũ concor. de quibus ibi.

a ¶ Cũ libera vid bar. pᵒ gl. j. l. iij. § si ꝓcu rator. ꝙ gl. in. et in. l. si ꝓcura tor. ff. de ꝯd. inde. fi. vbi pōit vnã fall. vꝫ quo ad hoc vt dñs icidat i penã, et vide ale. in. ꝯs. xxij. co. ij. i. j. volu. vbi an mãdatũ cũ libera eq̃pa ref spãli in ff. mētio. frã. cu.

b ¶ Hec eq paratio vide plene ꝑ las. hoc, et i. l. ꝑsens. i. pe. co. C. de trãsa. et adde ꝙ man datũ cũ libera eq̃paraf spãli mãdato tex. ē i. d. c. q ad agē dũ §. fi. et idē iñ ē hẽre liberã q̃ ꝯ tũ spãle mãda tũ, et iõ hñs li‑ berã pōt petere fsti. in iure. fꝫ bal. i. i. illõ. §. j. adfi. ff. õmin. alex i. l. si ꝓcu. C. õ ꝓcu. et ꝑ petrare rescri ptũ vid plene ꝑ fel. in. c. nõ‑ nulli. § sũt alij l. j. col. et se. de rescri. et ibi fel. pōit ꝑsōs cãns ꝑ quos ꝓcura tor dr hẽre. libe rã et ꝑ las. i. d. l. si ꝓcurator i pe. co. et ibi po nit ꝑsōs forãs ad ꝯstituēdus cũ libera, et in spē, vid ꝙ no. in. l. q rome. §. colimacus de ff. ob. et maxh. in no. xxviij. et pbi. frã. i. d. c. q ad agēdũ §. fin vbi plene. Toma. dip.

SVMMARIVM

1 Mandatum generale cũ libera tm̃ operatur quãtũ speciale.
2 Iusiũ non cogitur quis subire, qñ nõ est sibi profuturũ, & qñ per ipsum non imponitur finis controuersię
3 Procurator de cuius mandato dubitatur admittitur cum cautione rati, fallit ut hic.
4 Damnum honoris, & famę præferendum est pecuniæ.
5 Procurator ad recipiēdũ solutionē intelligeť de uera solutione.
6 Fideiussor uidetur habere mandatum ad soluendum.
7 Procurator succũbēs ex dilatione tuti, an teneatur ad expē.
8 Allegans turpitudinem suam regulariter non est audiendus fallit ut hic.
9 Alienatio facta in fraudem fisci, an & qñ posit ꝑ fiscũ repeti.
10 Cautio rati præstita per procuratorem quid operatur.

Procurator. Procurator hñs ĝnale cũ libe‑ ra vel spãle, vel in rē suam datus pōt iusiurãdũ deferre alias aũt nõ pōt nec aduersarius tunc ta le iusiũ delatũ cogereť subire ēt si caueret ei de rato ꝑꝑ dubiũ de mãdato legitimo, qꝛ ꝑ talē cautionē nõ plene ꝓuidereť iu‑ ranti cũ ꝑ ipsum nõ possit postea ꝯseq̃ suũ iteresse si postea dñs ageret, et obtineret nisi suã turpitudinē allegaret dicēdo se per iuriũ. h. d. vsq ad. l. seruus, et diuidiť in sex, et pmo ponit vnum dictũ in ꝓcuratore hñte mãdatũ. Scđo aliud in ꝓcuratore quē ꝯstat nõ hre mãdatũ. Tertio ponit rõnē huiᵒ scđi dicti. Quar to ponit vnũ dctũ qñ est dubiũ de mãdato, et esset ꝑstita cautio rati. Quinto ponit rõnē huius ꝯtri dicti. Sexto ponit q̃dã il‑ latio ex ꝑmissis. Fa ibi, alś, tertia, ibi nec postea. Quarto ibi, 1 nec mu. sã. Quinta ibi, sine. n. Sexto ibi si ius q. ¶ † No. ex pri

ma pte maxie fꝫ bal. qꝛ tãtũdē opatur mãdatũ ĝnale cum libe‑ a ra quãtum operaf spãle, vt hoc ꝯiuncta glo. in ff. bo vniuersox, et in. c. qui ad agendũ in fi. de ꝓcu. in. vj. iuncta. l. trãsactiõis ple ciũ. C. de trãsac. et. l. mãdato ĝnali cum gl. j. ff. de ꝓcu. ꝓbaf ēt b hec eqparatioᵒ in. l. nã, et nocere, cũ ibi no. ff. de pac. et ibi ad hoc pōderat istũ tex. bal. et no. ꝑ doc. in. c. fi. de dila. et per. Cy. in. l. j. C. ēt per ꝓcu. cãꝫ in inte. resti. posse et ꝑ Cy. et bal. in. l. illud. §. j. ff. de min. et no. per pa. de ca. in. l. paulus de ac. her. ¶ Fal lit hoc quo ad donandũ. l. ꝯ iuris. § fi. cũ. l. se. ff. de pac. iūcta. l. si iussu. ff. de don. ¶ Scđo fallit quo ad delinquendũ. l. creditor §. lucius. ff. mã. l. si ꝑꝫ. ff. que in fra. cre. et ē doctri. bal. circa istas duas fallē. in. l. si ꝓcurator post Ja. bu. ibi. C. de ꝓcu. ¶ Ter‑ tio fallit quo ad acceptilationē. l. ꝓcuratorē cũ glo. et ibi clare bar. ff. de acce. ¶ Quarto fallit in casu in quo aduersarius po‑ terit dñz. seu ꝑncipalē tanq̃ legaliorē vel melius informatum dre ꝑ se cōparere ad rñdēdũ, qꝛ nõ sufficeret mittē ꝓcuratorē hñtē ĝnale mãdatũ cũ libera, nisi hret singlare, et individuũ mã datũ, vt ꝑ bar. no. in. l. q bõs. § alieno in. iij. q. dr dã. infec. cum ꝯcor. et addi. quas ibi dedi, et ex no ꝑ bar. ibi hētis hñ notare, ꝙ illud q dr hoc in ꝓcuratore deferēte hꝫ ēt locũ in ꝓcuratore iurãte, et hoc per identitatē rõnis. ¶ No. ex. l. alias iūcta. l. seq. ꝙ nõ cogit qs subire iuramentũ, qñ nõ est sibi ꝓfuturũ, et ista ē vna de causis ex qbus iuste recusaf iusiũ. Alie notã. in. l. ma‑ 2 nifeste. ff. e. ¶ † Itez no. q iusta cã recusandi iuſꝫ est qñ ꝑ ipsum iusiũ prestitũ nõ imponiť finis cōtrouersie, adeo ꝙ iterũ de re 3 queri posset de qua iuratũ eēt et iõ fꝫ bar. vbicunq̃ potest pro babilr reus timere, ne ꝑ quãdã ꝯñam suũ ꝑiuriũ arguaf nõ co gif iurare vñ refert ipse ꝙ si vnus ex pluribus hẽdibus defe‑ rat iuramentum forte non cogetur reus iurare ne forte alte ro agente detegatur periurium suum, et dicit ad hoc non obsta re id ꝙ hr in. l. si duo patroni in prin. ff. e. qꝛ ille libertus altero patrono deferente non cogebatur iurare, sed sponte iurauit, et cum bar. transit Ang. hic. Sed Ful. hic dicit illam. l. si duo nihil facere pro nec contra, qꝛ agente illo alio patrono qui non detulit iuramentum si vinceret non detegeretur periurium li‑ berti qui iurauit se non esse libertum deferentis eo qꝛ esse pōt ꝙ libertus non erat libertus illius qui detulit, sed istius. Tñ non putat esse verum, ꝙ qñ reus timere potest, ꝙ periuriũ suũ ꝑ quãdã ꝯñam arguaf sit iusta cã recusandi iuramētũ, qꝛ seque retur, ꝙ actor nunquam in rei vendi. posset iuramentum defer re, qꝛ altero postea agente si prius reus iurasset, se esse dñz pos se detegi eius periurium, et similiter in petitio. heredi. qꝛ si iu‑ rauit me heredem posset alius contra me agere, et se probare he redem. Et tñ vr hoc esse contra. l. nam et postea. § fi. et. l. sed si possessori. § fi. ff. eo. nem vr ꝯ ĝnalitatē. l. manifeste. ff. e. et ad istum tex. rñdet, ꝙ loquitur qñ ꝑ iuramentũ nõ imponereť fi‑ nis controuersie sup re de qua agit inter personas inter quas agitur, qꝛ deferens non habebat hic potestatem deferendi, se‑ cus qñ imponeretur finis cōtrouersie inter ꝑsonas inter quas agitur. vt dictum est. Pau. de cast. hoc ēt vr tenere contra bar. qꝛ fm eũ iste tex. nõ probat opi. bar. qñ hic loquitur qñ iurãs haberet necesse allegare turpitudinem suam seu periuriũ suũ agendo postea contra procuratorem, sed in. q. Bar. s. de duo‑ bus coheredibus iurans non haberet necesse allegare periu‑ rium. qꝛ non agiť contra illum qui detulit iuſꝫ nã iurãs aduer sus illũ est securus ꝑ exceptionē iurisiurãdi ꝓ sua portione a i us ff. o agit ꝓ portione sua, et posito ꝙ obtineat iste, qui iurauit semp poterit dicere, q iniuste obtinuit ille alius. nõ. n. ꝑ hoc, qđ alius obtinuerit poterit ille qui iusm detulit iterum cōuenire illũ qui iurauit. Et si hoc de facto cōueniat poterit iurans dice re se verũ iurasse, et illũ ꝑ obtinuit iniuste obtinuisset, vt pꝫ ad sen sum fm ipsum adde ꝙ bar. in. l. cũ q. § pe. ff. e. et in. d. l. manife‑ ste iꝫ illõ idē ꝙ ipsemet tenuit hic, et idē bal. in. l. ĝnaliter. § j. in fi. C. e. vbi dicit ꝙ ē iusta cã recusandi iuſꝫ si iurãs posset cō uinci ab alio de periurio all. istã. l. ful. in. d. l. manifeste iꝫ illã‑ met opi. q̃ꝫ ipsemet hic posse ꝓ ꝯcordia dici, ꝙ aut contingere pōt, ꝙ in alia cã mouēda cũ ꝑsona nõ hñte ius cōnexuꝫ aut dependens a iure istius cui deferť iusm retractabiľ de eo, ꝙ con cerneret ꝑiuriũ iurãtis, et tūc ꝓcedit illud, ꝙ dicit Ful. nꝫ tūc acta in vna cã nõ faciant ēt qualequale ꝑiudiciũ in alia. d. l. sed si possessori. §. fi. in ver. nihil, et dixi in. d. l. si duo in prin. et ita loquunť iura allega. ꝑ Ful. aut hoc ꝯtingere pōt in alia causa mouēda cũ ꝑsona hñte ius ꝯnexũ vel depēdēs, et tunc ꝓcedit opi. bar. hic, et seqn. et ita loquiť exēplo bar. hic, et in alijs locis cũ ꝯcor. ff. all. nã tūc acta in vna cã nocēt in alia. l. a sñia in prin. ff. de app. Nec ob. ꝙ hic nõ haberet plenã ꝑtātem, qꝛ immo nisi esset

esset timor detegendi in alia cā diceretur hēre pt̄atem, nam vide
mus q̄ pcurator actoris de cuius mandato dubitaſ habeſ pro
legitimo mero procuratore si p̄stat cautionē rati.l.j cū ibi ple-
ne no.C.de procu.nec ob.q̄ hic loquaſ q̄n iurans hēbat neces
se allegare piuriū suū q̄r r̄nde q̄ istud nō attend̄ hic, sed atten
diſ q̄ poterat esse q̄ detegereſ piuriū suū per sniam naz q̄uis
allegat piuriū suū istud nō impedi cū agere h̄ casu quo piuriū
est iam detectū per sniam, vt in hoc tex.quē ita cōiter alle.bar.
ꝛ cōiter alij, q̄ntū vero ad r̄nsionē datā ad.d.l.si duo.in prin.p
Ful.vr̄ tollerari posse r̄nsio ful.si tū vellemus sustinere intelle
ctū bar.ad illam.l.oporteret nos intelligere ibi q̄ ille p̄fronus
q̄ detulit dicebat se esse p̄fronū liberti ex ea cā.s.q̄r manumise-
rat vna cū ticio dcm̄ libertum, ꝛ sic sup h̄ toto deferebaſ iurm,
naz tunc poterat suspicari libertus ne ā p iurm negaret postes
ꝯtingeret q̄ ticius reprobaret docēdo se vna cū dcō deferente
3 manumisisse, ꝛ ita extimo fuisse intētionē bar. ¶ †No ex ver.
nec multū limitationē ad intradicēria q̄ vbi dubiū est de māda
to procuratori admittiſ cū cautione de rato, vt.d.l.j.cū si.nā fal
lit vbi p illā cautionē nō esset plene ꝯsultū simile in.l.qui ita.§.
4 j.ff.ad tre. ¶ †Itē no.q̄ pot̄ dr̄ prouidere alteri cuz aduersus
dāmū pecuniariū succurriſ ēt si nō ꝯseruaſ aduersus damnum
bonoris ꝛ fame, nā tale dāmū fame preferendū est opecunie.l.si
in duobus de re.iu.facit.l.iusta.in prin cū glo ff.de manu.vin.
¶ Itē no.q̄ si probaſ vel indicat veritatē se aliter hīc q̄z iura
tū sit vr̄ dociū de periurio fallit tñ in pupillo.l.q iurasse in pn.
ꝛ ibi p do.ꝛ ibi dicā ff.e. ¶ In glo.in ver.vniuersos in pn.hēs
no.ex tex.cū gl.q̄ nō tm̄ opaſ mādatū ḡnale quo ad genus si-
cut opaſ sp̄ale quo ad sp̄ez, nisi hēat mādatū ḡnale cū libera,
bn̄ facit.l.si q̄s mihi bona.§.iussuz.ꝛ q̄ ibi no.ff.de acq.he.ꝛ.l.
nō solū.§.fi.cū.l.se.in prin.ff.de procu.ꝛ q̄d dixi in primo not.
¶ In ea.gl.ibi ꝛ liberā dicit bal.hic in lec.anti.ꝛ Ang.q̄ etiā
si nō hz liberam dūmō hēat pt̄atem recipiēdi solonem sufficit
vt possit deferre iusiurādū, q̄r iusiurādū vim solonis hz vt.l.iuſ
iurandū ff.eo.ꝛ pro hoc alle.l.seruū.cū gl.scdz vnā lec.ifcta.l.
se ff.e.vbi seruus nō hn̄s liberā peculii administrationē defert
iurm in cā peculiari ex eo q̄r sibi solui pōt sed istud nō puto ve
5 rūt q̄r hn̄s ptātē ad recipiedum solonem intelligiſ de vera re-
ceptione solutionis nō aūt de ficta.l.si debitorē.ifcta.l.si rē.§.
fi.de nou.ꝛ.l.nō abstulit.C.de noua.ꝛ ideo dicit bar.in.d.io-
cis.q̄ procurator hn̄s mādatum ad recipiēdū solutuz non pōt
ꝯfiteri se recepisse, vt etiā dcm̄ fuit post bart.in.l.ij.§.fi.ff.i.j.
sed iurm est so.ficta vt pz ex no.p glo.ī.§.pxi.ꝛ p gl.in.l.duo
hus.§.a fideiussore ff.e.ꝛ ibi dicit glo.iurm nō hz viz solutionis
quo ad alias personas, sed solum quo ad iurantem ꝛ deferen-
6 tes † ꝛ ideo licet fideiussor videatur habere mandatum de sol-
uendo.l.indebitum ff.de ꝯdictio.inde.tñ si ipse iurat soluisse nō
sufficit quo ad repetendū a debitore nō ob.d.l.propriue.cū.l.
seq.q̄r ibi non solum poterat recipere solutionē, sed habebat li
beram alias ex sola recipiemi ptāte solutionē nō potuisset no
uare vt.d.l.si debitorē.cuius ꝯtrium dicitur in.d.l.seruus cuz
l.se. ¶ In gl.in ver.exceptio, ibi q̄r oino non ob.dño ꝛc.per h̄
non mereſ reprehendi prima expositio, q̄r tex.non dicit q̄ ex
ceptio iurisiurandi obstet dño, sed q̄ reus istā exceptionē iu-
risiurādi opponēs hz necesse probare se liquido iurasse in veri
tate probaliſ, ꝛ sic hz necesse ꝯ dñz pbare vere q̄ nō tenebaſ
ei sicut ēt iurauerat.s.se nō teneri, q̄r ꝛ per ꝯñs non sentit bñfi
cium ex iureiu.cum hēat necesse pbare sicut si nunq̄z iurasset.
Alie expositiones pñt ēt pcedeř, vt hic p bar. Et nō est mirā
dū si ſm vlt.expositionē exceptio accipiaſ pro replicatiōe, q̄r
ita ēt accipieſ in.l.nā ꝛ postea.§.si minor.ff.eod.bn̄ facit.l.ij.in
pn.ff.de exce. ¶ In gl.ma.diuidiſ in duas p̄tes principales in
pma ostendit arguēdo a sufficiēti partiū enumeratiōe ꝛ discur
rēdo p quatuor casus, ꝛ p cautionē rati nō est plene ꝯsultū reo si
cogat iurare ad delationē talis pcuratoris de cuius mandato
dubitaſ ꝛ h̄ vsq̄z ad ✻ sz certe ibi arguit ꝯ primū tertiū, ꝛ quar
tū casum postea r̄ndet. ¶ In ea.ibi ꝛ sic nō pt agere nisi ad ex
pensas, quasi velit dicere gl.si nō pt agi nisi ad expēsas ex cau
tione rati, ꝛ nō ad sortē parum operatur cautio rati ꝛ in hoc p
mo cāu veꝝ dicit gl.cū addutiōe tñ, q̄z dicā ī.r̄ndēdo ad.d.l.p
7 curator.§.j.ff.rem rat.ha. ¶ †In ea.ibi aūt obtinuit ꝛ iniuste
tūc idē ꝛc.h̄ plene procedit q̄n pcurator deferens erat verus
procurator sz de eius mādato nō esset pbatū tpe prestite cau-
tionis, sed postea apparuit mandatū q̄n dñs agebat ꝯ reū, naz
nō teneſ procurator ad expēsas, q̄r non fuit in culpa circa dela-
tione iuramenti cū haberet ad hoc ptātem, sed teneſ ad expēsas
quas iurās fecit in lite, q̄r pcurator nō curauit dñs ratū habe-
re ꝛ q̄ nō vexerat iniuste illum qui iurauerat vt in § cū aūt alle
gato in gl. sed si habuisset aliquo mō mandatū ad deferendum
iurm, q̄r tunc fuit in culpa deferendo iurm ad q̄d non habebat
ptātem, ideo si dñs postea agat ꝯ iurm, ꝛ obtineat ēt iniuste tñ
deferens teneſ ex cautiōe rati nō solum expēsas quas iurans
fecit in lite sibi mota per dñm sed ēt ad sortem per.l.ij.§ falsus
ff.rem ra.ha.ꝛ no.gl.ma.in.d.§ cū aūt hoc tñ casu non est ple-
ne consultum per cautionem rati pp presumptionez illius snie
in qua presumitur iusta anteq̄z ꝯrium doceaſ.l.herēnius.§ j.ꝛ
ibi nn.ff.de euic.ꝛ.c.cū inter.R.de re iu.ꝛ sic facit presumptio
nem contra iurm q̄ fuit periurus, vt hic per Bar.cū quo trā
sit Bar.hic in lec.anti sed Pa.decs.hic in discursu dicit ꝯ-
rium non faciēs mētionē de Bar.ꝛ nihil allegat in ea.ibi ꝛ sic
nō pt turpitudinē ꝛc.hec rō est falsa, vt hic p gl. referētes ſm
opi.azo.que est vera ꝛ ibi dicam. Tamen q̄uis posset allega-
re turpitudinē suam agēdo ex cautione rati nō remanet isto ca
su per cautionem rati plene ꝯsultū iurāti, q̄r eius periurium ꝛ
sua turpitudo detegereſ per sniam latam pro dño vt ff.per glo.
¶ In ea.ibi ꝛ sic ipso non cōmittiſ ꝛc.glo.j.in ver.ꝛ quarto
vero, sz hoc indistincte. ¶ In ea.ibi sed dico q̄ nunq̄z habue-
rat mandatum ꝛc.gl.non recte r̄ndet ad.l.procurator, ideo me
lius responderetur, vt h̄ per Bar.tamen aduerte ēt q̄ per r̄nsio
nem gl.ꝛ Bar.ꝛ aliorum sequitur q̄ si iurans potest repetere
aduersus procuratorem ex cautione rati interesse expensarū, ꝛ
aliud interesse non est passus nec ēt detegeſ periuriū, q̄r dñs
succubuit, ergo multum proficit cautio rati per quam plene ē
ꝯsultū vñ dicatis q̄ intentio gl.non fuit ostendere q̄ in oībus
quatuor casibus hic traditis in gl.non esset plene ꝯsultum reo
p cautionē rati, sed solum q̄ venire poterat aliq̄s casus p quē
ꝯtingeret q̄ cautio rati nō plene ꝯsuleret aduersus oēz indēni
tatem rei ꝛ hoc sufficit, vt sic nō teneaſ q̄s se submittere cautio
ni rati, vt h̄ plene facit.l.q ita §.j.ff.ad tre.vñ tñ hic euenire pos
set aliq̄s casus in quo nō eēt plene ꝯsultū, vt q̄n reus cōuentus
a dño succūberet vt in hac gl.no.ergo cautio rati non sufficit, ꝛ
ita ēt intelligunt Ful.ꝛ Pa.de ca.h̄ ꝛ recte vt mihi vr̄ q̄cq̄d
senserit Bar.hic in vlt.col.in ver.sed ꝯ hoc opponiſ fortiter
ꝛc. ¶ In ea ibi ꝛ sic nō piurauit quo ad eas ꝛc.hoc nō vr̄ be-
ne dictum, q̄r iurm prestitū sup pncipali hz effectum ēt quo ad
accessoriū.l.sed ꝛ si possessori.iuxta pn.ff.e.ꝛ preserti iurz ne
gatiue p̄stitum puī erat in casu huius.l.q̄r iurauit reus se nihil
dr̄e ergo est impossibile q̄ stante ꝓo iurō veniant accessiones
q̄ ēt ista prima opi.azo.sit falsa pz ex his que dr̄ir per gl.in.ij.
8 op que est vera ꝛ huic ꝯria ¶ †In ea.ibi.l.qui iurasse.in pn.
hec ſm opi.azo.est ꝓa, ꝛ ad argu.p q̄ dicebaſ q̄ allegēs tur-
b pitudinē suam nō dz audiri vltra r̄nsionē hic traditā in gl.r̄n
dēt Pe.bar.ꝛ alij q̄ illud est veꝝ nisi turpitudo allegata q̄ ad
adiuuādū intētionē allegātis eēt iam detecta p sniaz in alle cā
latā, vt h̄ in.l.decreto.ff.de susp.tu.bn̄ facit.l.aurelius.§.si.ff.de
lib.leg.ꝛ q̄d no.Inn.in.c.mulieri.de iureiu.ꝛ bar.in.l.papi-
nianus.§.sed nec impuberin cum si.de inof.te.de quo h̄ latius
p bar.tāgētem plenius q̄z alibi q̄n quis audiaſ allegās turpitu
dinē suā ꝛ vltra fallētias h̄ traditas p eū videatis alias p gl.ꝛ
doc.in c.inter dilectos.ɔ do.ꝛ licet cetera limitādo dē no.Inn.
an.ibi q̄ nisi re⁹ allegādo turpitudinē suā ondat actorē actione
carere audiſ, ita dicit r̄ndēdo ad.c.ex tenore de ꝯces.pbē.ꝛ h̄
sequiſ Car.flo.in.d.c.iter dilectos q̄ p hoc allegat q̄ vbicūq̄z
actor caret actiōe, iudex ex officio suo nō pōt repellere eū ēt q̄z
uis reus non cōpelleret, vt no.in.l.pcm̄.C.de trāsac.ꝛ habeſ i
c.cūm.el.j.de iud.sed pe.de anc.in.d.c.inter dilectos.repre-
hēdit.d.limitationē Io.an.q̄r q̄n iudex interponit offm̄ suuz
dz moueri eq̄tate suadēte.l.q̄ si ephesi.ɔ eo q̄ cer.lo.sz n̄ sub
est eq̄tas q̄n iudex se īterpōit ad cōmodū dolosi.facit.l.itaq̄z
circa pn.ff.de fur.Io.de imo.i.d.c.inter dilectos refert.d.opi.
ꝛ vltimo loco recitat opi.pe.de anc.ibi q adheret distinctioni
tradite per Bar.h̄.ꝛ.ita residet simpliciter ibi, sz.d.abb.ibi
idē dicit q̄ illō dcm̄ Io.ibi si est veꝝ est singlare q̄uis Io.an.
nihil alleget sz eū, ꝛ subdit.d.abb.q̄ difficile est substinere q̄
iudex debeat audire allegantē turpitudinē suā nisi ſm eū dica
mus q̄ istud tolleraſ in notorijs in q̄bus iudex supplet per no.
p Inn.in.c.j.de offi.vic.facit lz ipse nō alleget id q̄ no.gl.in.l.
j.C.vt que desunt aduo.par.ꝛ in.l.age.C.de trāsa.ꝛ q̄ no.In
no.in.c.ex tenore.in fi.de rescri.cū si.ꝛ vide Abb.in.c.cū sup
de ꝯces.pbē.ꝛ certe ego credo opi.pe.de anc.ꝛ ēt forsasse verior
q̄r opi.Io.an.nō vr̄ iure pbari, nec p eo facit tex.in.c.ex teno
re ɔ ꝯces.pbē.q̄r ibi actor ꝛ re⁹ fuerāt i pari cā turpitudinis, iō
potior est ꝯdō rei, vt ibi declaraſ in gl.bn̄ facit.l.iij.C.de ꝯdi.

a ¶ Pre-
ferēdū ē.adde
eidē ale.in.l.
reprehēdēda ꝛ
que ibi dixi in
apostil.in ꝓū.
honorez.C.de
insti.ꝛ subst.
Ben.fer.

b ¶ Nō dz au
diri vīdō alex.
in.l.transactio
.C.de transac.
panor.in.c.sup
q.ɔ ꝯces.pbē.

ob turp.cau. Nec ob. id qđ no. in.d.l. vbi pcu. cũ si. qr illud li muat p iura dicẽtes q nõ audit allegatio sue turpitudinis in fa uorẽ eius q eã cõmisit, ⁊ illa cũ sint benigniora preferẽda sunt ⁊ cẽsent magis spãlia q̃ iura volẽtia iudicẽ posse ex officio agẽ tẽ repellere p ea q̃ no. tradidit bar. in extrauag. ad repri. in verbo nõ ob. facit. l. sp in dubiis. ⁊ .l. cõplẽda. ff. de re iu. de q̃ mã ẽt vi de p bal. in. l. si creditorib⁹ .C. de ser. pig. dat. ma. ⁊ in. l. cũ mu lier viri ff. so. ma. ⁊ in. l. post mortẽ. ff. de adop. ⁊ h p Sall. l. irã sactiõe finita .C. de trãsa. vbi Sall. trãsit p ola cũ doc. Bald. h

9 cũ q̃ ẽt trãsit. d. Abb. i. c. cũ sup. de zce. pbẽ. † Et iuxta h q̃rit Bar. h gdã vẽdidit fundũ in fraudẽ fisci, vt fiscũ excluderet a zseq̃ndapena in bonis vẽdẽtis cũ forsasse nihil aliud vltra ha beret, vult iste postea fundũ repetere tanq̃ alienationez fecerit in fraudẽ an possit, dic vt hic p eũ q vr melius loq̃ q̃ alibi, ⁊ cũ eo trãsit simplr Ang. hic. de q̃ q. vide p eũde bar. in. l. post zcrtũ. in. iij. col. ⁊ ibi ẽt p alios. ff. de do. ⁊c. arg. in. l. filios .C. de re no. his q̃ in frau. cre. ⁊ in zsi. inci. petrus nicole. ⁊ bal. in. l. zstitearis .C. de revo. do. ⁊ Pa. de ca. in. l. zlegẽ. ff. de legi. ℂ In ea. ibi, ẽt si dñs nõ pcedat vl incũbat ⁊c. ⁊ sic volebat Azo q si semel esset cõmissa stipso rati ad interesse totale, eo qr dñs ra tũ nõ hũit nõ extinguat actio lz postea desinat interesse cõpetẽ vt qr reus i lite mota z eũ absoluat, ⁊ idẽ tz gl. ma. in. d. l. si sine .§. cũ aũt. p hoc facit. l. q aut .§. illud. ff. si qs cau. q̃ inferi⁹ alle. in gl. ad oppositũ inepte ibi allegat tñ bar. ⁊ cõiter doc. h in. d. l. cũ aũt tenẽt zriũ in h, qr ex quo desinit interesse ⁊ cesset dãnũ de pterito extinguit actio. l. si pcuratorẽ .§. manda. i. ff. mã. ⁊ . l. si eũ .§. q iniu. ff. si qs ca. ⁊ tex. in. d. § illud. intelligit qñ desinit interesse zpetẽ, sed nõ cessat dãnũ de pterito, ⁊ p ista opi. facit id qđ statim subdit gl. nũ dicit si tñ postea ratũ hz obiecta ex cep. a pcuratore ⁊c. ⁊ pbat in. l. que. a .§. iulian⁹. in si alle. i gl.

10 ℂ † In ea. ibi, illud ⁊c. post⁹ facit iste tex. in zriũ vt dixi. Et ad uerte qr si vba ẽẽt ista opi. Azo. volẽtis q q̃ppmũ dñs nõ hũit ratũ zctũ cõmitteret stipso rati ad totã illã q̃titatẽ excepto illo sup quo iuratũ est, ⁊ q̃ nũc petit a dño seq̃ret q cautio rati nul lũ oparet, qr statim possit peti aduersus pcuratorẽ illud totum absq eo q hẽt necesse expectare sniaz ferẽdã inter ipm reũ ⁊ dñm ⁊ zingẽ posset q ex re ista hẽt interim reus lucrũ, qr ha bebit a pcuratore illã q̃titatẽ q̃ aduersus eũ petit p dñm ẽt si falsũ iurasset se nõ debere, ⁊ iõ hebit necesse expectare sniaz fe rẽdã cũ dño p quã forsasse posset detegi piuriũ, hoc aũt vr esse z mẽtẽ tẽe h in vo. nec multũ ⁊c. gl. h distinguit an erat iste fal sus pcurator, ⁊ tũc sit vba opi. Azo. s. q stati cõmittat oblõ ad totale interesse, sed si erat verus pcu. tũc secus ⁊ bar. intelligit gl. velle q qñ pcurator est verus cõmittat stipso ad iteresse nisi lata snia, ⁊ tũc cõmittat ad expẽsas litis tñ p .§. cũ aũt. ⁊ .§. mar cellus alle. in gl. ⁊ sic cũ oporteat expectare sniam p q̃ poterit zingere detegi piuriũ, nõ dicat isto casu cautio multũ opari, sz modicũ tñ. s. circa expẽsas, ⁊ dato ẽt q diceremus an sniaz cõ mitti p rata expẽsaz q̃ ante sniaz fieri p reũ cã videat audien dus quo ad illas, attẽto q in illis sua iterest. l. si pcurator i pn. ff. rẽ ra ha. tñ adhuc paz oparet cautio rati, qr oĩno adhuc sub est periculũ detegẽdi piuriũ p futurã sniaz, sed q̃renus iste tex. intelligeret de pcuratore falso quo casu cautio rati ad totũ cõ mittit incõtinẽti fm opi. gl. tunc durat adhuc zriũ sen litat, qr vr q cautio rati multũ oparet, qr statim põt peti totũ illud sup quo iuratũ est cũ nũc pro eo zueniat a dño vt. d. l. quo. n. §. iu lia. Bar post Jac bu. rñdet fz Ugo. q tũc intelligi nz q reus hic voluit sta i aget ad tũ a sortẽ, ⁊ postea lata snia aget in alio iudicio ad expẽsas, sed nisi tulit totũ petẽ post latã sniaz, ⁊ iõ tũc si ferẽ absolutoria extinguet actio q̃ erat nata ex cautiõe rati cõ missa, vt dcm est, si aũt ferẽ zdẽnatoria tunc faciet pindiciũ reo saltẽ quo ad piuriũ in quo ipse detegẽ, sed ista vr q̃dã vaticina tio, iõ alio mõ ⁊ melius rñdẽt Jac. bu. Alb. de ro. Am. Salz. ⁊ Pa de ca. h. i. q nõ est vez q in casu huius. l. ẽt si pcurator erat falsus cõmittat cautio rati quo ad totũ statiz cũ dñs ratum nõ habuit, imo ops expectare q feret z eũ snia zdẽnatoria als nõ cõmitteret ad totũ, nã ante nõ iterest sua quo ad sortẽ, qr po terit esse q absoluet, nec ob. d. §. iulianus. qr ibi falsus procura tor receperat pecuniã a reo ⁊ tenerat de rato, vñ q̃ppmũ dñs ratũ nõ hz cõmittit cautio i totũ, qr in tñ iterest debitoris cũ pecuniã soluerit, ⁊ nõ sit in aliquo liberat⁹. ⁊ ista so. mihi plz, lz Ful. nõ faciã mẽtione de ipsa trãseat cũ bar. Nec ob. ista sol. si di ceret q stipso rati cõmittit ad q̃ti iterest si fuisset ratũ habitũ, vt. d. l. si pcu. i pn. ergo reus poterit dicere iurari me nõ debe re. c. q̃ a me petebant pcuratoris noie ideo ⁊ ticius agit z me ad illa. c. iterest mea in. c. qr si totũ habuisset esset tutus in ipsis. c.

qr rñdeo q si reus iurauit se nõ teneri in. c. nõ põt dici q sua in tersit in. c. qr si verũ est illud q iurauit sua nõ interest in. c. qm nõ erit zdẽnãdus dño in. c. si aũt vult dicere q sua iterest in. c. hẽs excep. iurisiu. qr iurauit falsũ, ⁊ tũc dico q nõ deat audiri allegãdo piuriũ suũ nõdũ detectũ p sniaz vt dixi. ff. pt ẽt qs eua dere oẽm zrietatem per ea que dixi. ff. rñdendo ad. l. si pcura tor .§. j. in ver. in ea. ibi, sed dico q nunq̃ habuero mãdatũ ⁊c.

❧ SVMMARIVM ❧

1 Iuramentum filii, uel serui, an noceat, uel prosit patri.
2 Iuramentum delatum ab eo qui nõ põt esse in iudicio, nõ ualet.
3 Confessio facta coram iudice incompetenti, an ualeat.
4 Iuramentũ an posit deferre seruus, uel filiusfa. in causa peculii.
5 Exceptio iurisiurandi appellatur exceptio pacti.

1 Seruus. † Seruus ⁊ filiusfam. aduersario deferente iurãtes actionẽ ⁊ exce ptionẽ pri ⁊ dño querunt ẽt extra cãm peculiarem. ipsi vero si deferant nocẽt patri ⁊ dño solũ in cau sa peculiari in qua liberã administrationem habeant. h. d. vsq ad. l. qui iurasse. Super. l. quidã in gl. in verbo peculio potest tenere vtrãq sol. in casibus in qbus nõ potest seruus esse in iu

2 dicio, ⁊ ex ha sol. hẽs no. q † iurm delatũ in iudicio ab eo q nõ poterat esse in iudicio, sed extra iudicium deferre nõ vz in vim

3 pacti vl iuramẽti extraiudicialis, ⁊ sic facit † q zfessio facta co ram incõpetẽti iudice valeat in vim zfessionis extraiudicialis de quo vide no. in. c. at si clerici. de iudi. ⁊ per doc. in. c. p inqui sitione de elec. ⁊ dixi post Bal. ⁊ Ang. in. l. magistratibus. de iu. om. iu. vbi dixi magis cõez opi. eẽ q valeat, tñ h ideo aliud esse põt, qr ibi cõfessio extraiudicialis non tñ operabat q̃tum iudicialis, sed hic tñ opereret q valeret in viz iuramẽti extra iudicialis sicut iudicialis, qr vtrũq hz vi rei iudi. ⁊ litis finne.

4 vt. l. j. ⁊ ij. ⁊ ibi dixi. ff. e. ℂ † Item adde q istã. l. cũ gl. intelli git Fulg. velle q seruus nõ possit deferre iusiurandũ extraiudi ciale in cã peculiari nisi habeat liberã administrationẽ, als non obligat dñm de peculio, ⁊ sic est spãle in iuso, qr hz viz iudicii, sed filiusfa. bene posset obligare patrem de peculio ex delatiõe iusi ẽt si nõ habeat liberã, qr hñs peculium põt obligare prẽm vel dñm de peculio, lz nõ habeat liberam. l. cũ fundus .§. seruũ tuum. in glo. in verbo euanescit. ff. si l. j. ⁊ ita intelligit. l. de posi ti. allegatã in glo. sed puto q ẽt filiusfa. non possit sine libera si cut in procuratore. l. iusiurãdum q ex conuẽtione .§. fi. ff. e. vbi pcurator vniuersoz bonoz nõ põt deferre si non hz liberaz vt ibi no. ⁊ tñ poterat obligare dñm sine libera puta agendo cãm in iudicio. l. sed si vnus .§. procuratorem. ff. de iniur. ⁊ ibi Bar. c. qui generaliter de procura. li. vj. ⁊ nõ esset bona rõ speciali tatis in seruo illa quam dicit Fulg. qr sequeretur q nec etiã ex tra iudicium posset seruus iurare vel deferre cõtra illaz tex. cũ glo. nam ẽt iusm extraiudiciale vim hz iudicij. l. iũ ⁊ postea .§. si is qui temporali, cũ ibi not. per Bar. ⁊ ibi dixi. ff. eo. ⁊ adde que dixi in. l. iusiurandũ .§. fi. super glo. in verbo vniuersorum. ℂ In. l. sed si seruus. no. ex tex. in vbo pacti exceptionẽ, q ex

5 ceptio † iurisiurãdi appellat exceptio pacti, nez pcedit pcm qr deferens vr zuenire stare iudo illius cui defert si iurauit, vnde iusm põt dici implementũ zditionis, vt est tex. in. l. pri. ff. .§. fi.

❧ SVMMARIVM ❧

1 Pupillo an & quando posit iuramentum deferri.
2 Pupillus doli capax an obligetur ex suo contractu iurato.
3 Periuriũ requirit dolum.
4 Iuramentum an ad sui essentiam requirat uerba.
5 Periurus quomodo debet accusari ut puniatur de periurio.

Qui iurasse. Iuramentum etiã pupilli ⁊ mulieris mendum est quo ad cõmodum iurantis, ⁊ in pupillo non cadit per

1 iuriũ. h. d. ℂ † No. q pupillus iurare põt q litel lige iuso litis decisiuo deferẽdo a pte parti, secus in iuramẽto solitẽ. l. videamus in pri. ff. ri. j. Itẽ secus in iuso confirmatorio zctus, vt. d. auc. sacra puberum .C. si aduer. ven. ⁊ ibi no. ⁊ no ta. ẽt in corpore, vnde illa sumit, ⁊ tradit in. c. j. de delic. pue. ⁊ p bal. i. l. pcm in pris .C. de colla. ⁊ p Host. Jo. an. ⁊ alios in. c. cũ contingat extra eo. ⁊ ibi plene p Joã. de imo. maxime tertio mẽbro, ⁊ p Fed. de se. i zsi. xxxj. incipiẽte minori p ang. hic et in. l. si

ℂ Incõpetẽti iudice. ad de tu a zfessio facta corã iudice incõpetẽti va leat, vt ex ea corã iudice cõpetenti possit seq zdẽnatio alex. zsi. xiij. inci. ex his col. iij. ver. fortificari in. j. vo. Den. Fer.

in.l.si qs pro eo.in prin.ff.de fideiuss.& ẽi Pet.Saly.& Alex.
vr opi.Bar.hic tenẽtis q̃ in ispõ.d.auc.sacra.pube r,hẽat lo-
1 cũ in pupillo doli capace• q̃d ẽt tenet Hosti.& Jo.an.in.d.c.cũ
cõtingat.& Archi.in.c quãuis.de pac.in vj.Barto.& Saly.in
d.auc.sacra,ro.in.l.is cui bonis.de ver.ob.& late pbat Jo.an.
in.d.c.cũ cõtingat.& bene pbat in.c.ex lr̃is.de sponsalibus,tñ
Guil.de cu.hic dicebat limitãdo pdicta q̃ si pupillus doli ca-
pax cõhens cũ eo q dubitabat an ille esset pupillus q iurauerit
se esse adultum,& postea iurauit non venire cõ cõtractũ validabitur
cõtractus iuro,q: pupillus voluit decipere cõhentẽ secũ. ar.l.ij.&
iij.C.si mi.se maior.di.attento q̃ pupillus doli capax teneri de
bet ex delicto.l.impuberẽ.ff.de fal.& d.c.j.de delic.pu.alias aũt
nõ validat cõtractus p iuram impuberis.p.d.auc.sacra pub.q̃ indi
stincte loquit & reqrit iurantẽ esse impuberẽ,& pau.de cast.hic
seqnit istud dictũ,& dicit se alibi nõ recordari istõ dictũ legisse,
& reperit notã.q̃m tale sit C.si minor se maior.dix. loquitur in
adulto.reperio tñ hanc fuisse opin Guid.de suza.in.d.auc.sa-
cra.vbi arguit ad vtrãq; partẽ,& finaliter tenet.d.distõnem q̃.ff.
retuli referẽdo Gui de cu.limitat tñ Guid.de suza.nisi cõhens
cũ pu esset psona sibi cõiũcta,q: tunc est verisimile eũ nõ igno
rare etatẽ pupilli.l.de tutela C.de in integ.resti.mi.& l.si filiũ
C.de l.b.cã.vñ tunc fm eũ q̃uis iurauerit se esse adultũ nõ fir
mabit cõtractus. Ang.hic dicit idẽ q̃ Guil.de cu.licet de eo men
tionẽ nõ faciat,sñ vt dixi.ff.verior vr opi.q̃ ex solo iuro pupil-
li doli capacis simplr iurantis nõ venire cõ cõtractũ validet cõtractus
per predicta,accedit q: ratio.d.auc.sacra,fuit fauor animarum,
vt ibi & in.l.j.eo.ti cum ergo in pupillo doli capace cadat per
iuriũ.vt.d.c.j.& ibi no.ergo.d.auc.q̃uis correctoria,debet ex-
2 tẽdi ex identitate rõnis ad alios casus p fauorẽ eius† vñ videmus
q̃ illa auc.loquẽs in cõtractibus extendit ad distractus seu ad im-
proprios cõtractus puta qui non essent vltro citroq; obligatorij,vt
no.in.l.iij.§.j.ff.de cõtrio indi.tute.& p gl.& doc.in.d.auc. sacra.
bene facit q̃ no.glo.in.l.ocã in verbo.possessiones C.de ser.&
not. Anto.de bu.in.c.fi.de consue.in prima fallentia,& per.de
ancha.& Joã.de imo in c.q̃uis de pac.in.vj.& Do.de san.ge.
in.c.j.de temp.or.in.vj.& in materia iuramẽti standum est iuri
cano.& in.c.ij.de iureiu.lib.vj.& de iu.canoni.vr bene probari
ista opin.maxime in.d.c.ex literis,& ita teneo q̃uis magis cõi
3 ter legisse teneant cõtrarium. ¶ †Item no.q̃ periuriũ requirit do
b lum ᵇ ad idem est tex.xxij.q.vj §.item opponitur,bene facit q̃
not glo.in.c.breui.de iureiuran.& not. Bal.in.l.obseruare.§.
proficisci.in.iij.col.ff.de offi.procon.ideo pupillus dolo carens
nõ vr periurare.ita est de mẽte litere hic,& ideo videtur q̃ iste
tex.locũ nõ habeat in pupillo doli capace,& ita expresse decla-
rat glo.in.d.c.j.de delic.pue.& Cy.Ja bu.& Saly.hic,& licet
Gui.de cu.& Bar hic dicant istã.l.locũ hẽre in quolibet pupil-
lo doli capace,vel non capace,dummodo fari possit, intellige
sos quo ad primum dictũ huius.l.s.q̃ iuram ab eis prestitum va
leat ad fauorẽ eorũ dummodo fari possint. Quantũ aũt ad hoc
vt pupillus ex iuro obliget naturaliter , an requirat q̃ sit doli
capax seu proximus pubertati,dic q̃ sic per not. in.l.pupillus
nec velit.ff.de iureiurã.& in.l.j.ff.de no.querunt hic Gui.de cu.
Bar.Bal.in lec.anti.& Saly.hic an ad esse iuramenti requi-
4 rant verba,& dũt † q̃ sic per.§.sed neq;,in auc.de mã. princ.&
idem no.glo.in.l.& per iusiurandũ.in prin.& ibi Bart.ff.de ac-
cep.& Ro.in.l.j.in prin.ff.de ver.ob.cõtrarium tenet Pet.& Cy.
in.d.auc.sacra.in.ij.q & do. Abb.in rub.extra eo.q: nõ reperi
tur iure cautũ,& non ob.d.§.tertium. q: intelligitur secundum
eos de verbis que interuenerunt ad declaratione animi,non q̃
sint de substãtia si aliter apparet de aio. ¶ Alij vero tenent q̃
in valẽte loq requirant verba,secus in nõ valẽte sicut dicimus in
matrimonio.c.tue de spõ.vñ videmus q̃ mutus posset esse testis
q̃uis hẽat iurare,vt no.iij.q.ix.testes,& no.Spe.i ti. de teste.
§.nũc tractãdũ vers.qd de muto,& istã opin.sunt sequuntur in.d.
l.j.de ver.ob.& eam tz pau.& Ro.in.l.iij.§.iurari.ff.eo. Refe-
ro me ad ea que dixi in d.l.j.& tradit p Jo.fab.in.§.mutus. in
sti.de inuti.stipu.& in.§.testes insti.de testa & p Bar.in rub.ff.
5 eo.& p Ant.de bu.in.c.cũ apud.de spõ. ¶ †Itẽ facit iste tex.
fm pau.de ca.ᵇ q̃ si volo te accusare de piurio,& in accusatiõe
dico te iurasse falsum non cõcludit accusatio nisi dicã sic in accu
c satione q̃ scienter & dolose• iurauerit falsum,q: põt esse iuratũ
falsũ,& tñ nõ erit periuriũ,vt dr in pupillo nõ capace doli,& lz
eo ipso q̃ qs iurat falsũ psumat piurus & dolose iurasse.l.alias
cũ.l.seq.ff.e.verũ est tñ fm eũ ad hoc vt pcedat ista accusatio,&
d psumaf iste dolus• debeo allegare in accusatione,alias nõ psu
maf q̃tũ ad hoc vt accusatio pcedat,vt pz ex no.p Bar.l.l.cũ

quid.ff.si.j.p.l.si adulteriũ cũ incestu.§.idẽ polliõni.ff.de adul.
sed nõ puto istud dictũ eẽ verũ q: eo ipso q̃ in accusatiõe fit mẽ
tio de falso intelligit eẽ deductũ q̃ dolose sciẽ fuerit.l.nec exẽ
plum,& ibi expresse no.Cy.& Bal C.ad.l.cor.de fal. Nec ob.
id q̃d no.Bar.in.d.l.cum quid. q: ibi verba sua propria signi
ficatione non importabant illud nisi allegaretur,& no. expresse
Fulg.in.l.sed his qui.§.fi.ff.si.j.& dixi in.d.l.cum quid. Nec
etiam obst.illud q̃ dr hic,q: qualitas persone pupilli faciebat
cessare presumptionem doli per ea que dicta sunt.ff.

SVMMARIVM

1 Iurare potest pater ad commodum filii.
2 Probatio per confessionem admittitur contra praesumptionem iuris,& de iure.
3 Iurare nõ cogit q̃s posset detegi periuriũ,uel super iam deciso.
4 Periurium non praesumitur nisi probetur.
5 Pluralitas an & quando praesumatur.

1 **Si pater.** †Pater pt iurare ad cõmodũ filij, adeo
q̃ pdest filio,& in q̃ñam sibi in actione de
peculio si iurauit sup obligatione filij , q̃ erat principalis secus
si super accessoria obligatione ipsius patris,tũc enĩ sibi soli iu-
ranti pdest.h.d. ¶ In gl.in vbo,filio,ibi si vt creditori futu-
ro &c.hoc tñ nõ conuenit casui posito hic in tex.in quo filius te
nebat suo pprio noie vt principalis,& sic non põt iurari p filio
vt p herede,q: ẽt si nõ esset heres teneret fm Pa.de ca.ibi tñ
posset saluari gl.q: si filius nõ esset hẽs nõ teneret p accessoria
obligatione patris,sed ppria tñ,& dum gl.subdit q: si pater p
filio,vt p extraneo iurauit nulla exceptio acqrit filio,põt pce
dere qñ pr nullũ interesse pretenderet in hac obligatione,tunc
nullo mõ posset cõueniri,sed solus filius,nã tũc iur cõ non hz ope
rari quo ad extraneũ.l.nã & postea.§.fi.cum.l.seq.& l.sed & si
possessori.§.fi.cũ.l.seq.ff.e.nisi pater pretendat interesse,q: est
obligatus de peculio,q̃ casu cẽsef vt fideiussor filij.l.cũ filius
in prin.ff.de ver.obli.poterit iurare ad cõ modũ filij, ẽt vt extnei
sicut diximus in alio fideiussore.l.duobus.§.fi.ff.e.q: nõ cẽsent
oino extranei,ex quo participant de eadẽ obligatiõe fz Ful.&
Pa. hca.hic,& sic gl.isto casu male diceret fm eos,sz põt gl.
defendi,q: qñ pr de peculio tenef,vt fideiussor filij,nõ vr dõm
q̃ tenetur,vt p extraneo,q: hoc nõ hz locũ nisi in filio in patris
ptãte cõstituto.l.fi.in fi.C.de inof.testa.cũ modificatiõe.de qua
in.l.j.in pn.ff.qñ act.de pec.est anna. ¶ In gl.in ver.post acq-
siui,ibi,aut nõ,& sic periurus es &c.quasi velit gl.dicere q̃ si pr
cõsiteref peculiũ q̃d nũc hz hũisse tpe quo iurauit nihil eẽ in pe
culio detegeret piuriũ suũ,& sibi nõ dz suffragari falsũ,q: lz sit
stãdũ iuro nec in cõtrariũ sit exgrẽda pbõ.l.nõ erit.§ dato. & l.nã
& postea.§.j.ff.e.& p cõns,sz pro iuro sit psumptio iuris,& de iu-
2 re.†tñ admitti dz pbatio in cõtrariũ p cõfessionẽ,vt est gl.hñ not.in
auc.de equa.do.§ primũ qdẽ in verbo scribat,iuncta gl.in ver
bo,priuilegium,& gl.in.l.cõtractibus.in prin.in vbo.nullo modo.
c C.de nõ nu.pec.& no.doc.in auc.sed iam necesse C.de do.añ
nup.& probat tex.fm intellectũ Sali.in.d.l.j.ibi dum dicit.de
fide rupta.&c.iuncta gl C.de dolo.& per hunc modum volebat
arguere glo.hic q̃ pater posset hic cõueniri de peculio tpe iuri.
& hoc est no.pro limitatiõe.d.§.dato.& d.l.nã & postea.§.j.cũ
5 fi.sed glo.rñdet nota.† q̃ pater qui iurauit non tenebit rñdere
talibus interrogatiõibus p quas posset detegi periuriũ vel per
quas esset rñdẽdũ sup iã deciso.l.tñ ãsactione finita C.de trãsa.
l.si duo.§.idẽ iulianus in fi.ff.eo.& no.glo.in.l.si te in prin.ff.de
excep.rei iudi.& no.Cy.in.l.neq; C.ad exhi.& Cy.& Bar.i.l.
ij.§.q̃ obseruari,& ibi Bar.in viti.col C.de iur.cal.& Bar.in
l.marcellus.ff.rex amo.& in.l.nõ itellr.§.tacita.ff.de iur.fi.& p
Bal.in.l.j.C.de pe.iudi.cũ suis cõcor.dicit tñ Gui.de cu.ᵇ q̃
dato q̃ ẽt rñdisset istud peculiũ non fuisse acquisitũ post iuram.
nõ tñ per hoc periurus erit rñdens,q: poterat intelligi qñ iura
uit nihil esse in peculio.l.cũ effectu vt accipi debẽt vbatim.l.
sed & possessori.§.si iurauero.ff eo.& sic potuit intelligi q̃ nihil
erat i peculio ppt id q̃ debeat deduci p patrẽ de peculio qñ pa
tri vel alij existenti in ptãte patris aliqd debef ex peculio.l.sed
si dãni.§.peculiũ.ff.de pecu.& sic nõ sequit q̃ sit piurus,& cum
Gui.de cu.cõcor. Ang.hic & plenius Saly.hic,lz de Guil mẽ
4 tione nõ faciat,hoc idẽ tz Pau.de ca.hic. ¶ †Jn ea.in fi.no.
q̃ piumit quẽ iurasse verũ nisi cõtrariũ pbef,& sic nõ piumit periu
riũ,tñ illa psumptio nõ sufficit qñ adducit vt ex ea qs cõdẽnet
put erat hic,sz bñ sufficit qñ adducit vt qs absoluat.l.merito

a ¶ Capace. adde cald.cõsi. iiij.hoc ti õ in rein.abb. cõsi. xxxviij.ij. li. & tu vide alex.in l. is cui bonis ff.de verborũ oblig.

b ¶ Requirit dolũ.adde q̃ l cõtrariũ facit tex. vbi Fulg.in.l. videamus ff.ti.j.

c ¶ Dolose. adde q̃ voluit idem alex.cõsi. lxx.j.li.& cõsi. l.iij.lib.& quot modis dicatur falsum peiũdez cõsi.lxx iij.i.iij. col.j.lib.

d ¶ Dolus. vide an & quãdo piuriũ committatur sine dolo vide plene q Jaso.hic in.ij. col.& se.& vide bal.in.l.obseruari.§.pficisci in.iij.col.ff.de of.pcõ.& lega. q̃ piuriũ nõ cõmittitur sine dolo, q̃ dictũ facit singula.fel. in ca.j.in.xiij. col.ex de iure iu.& vid alex.i cõs xcij.i.i.vo. incip cõspectis his.i pe.col.& no.q: q̃libz cõ ẽt iniustis excusat a dolo, vt plene p Jas.in l.si qs id q̃d in x.col.ff.de iur. om.iud.ad excusandũ amicũ a piurio. Lb.

e ¶ Necesse. adde bal.in.l. filiũ quẽ hũit C.fa.her. pa. de cast.in.l.in rõne.§.q̃ vnigo.ff.ad.l.fal. bar.in.l.veru. debitorẽ ff.ne cõ di.inde.& vid cõ bal.in.l.cũ qre in.vij.col.C.õ iu.& fac.igno. & abb.in.c. ta g.õ spõ.& inn. in c.q: plerisq; de immu.eccl. Fran.c.

a J. pro so. q ist signanter no. "pro limitatione istius. l. scdm doc. hic maxime Bar. & Bal. hic in lec. anti. & dicit Bar. p hoc fa cere. l. si duo psoni. in prin. ver. multu tn. ff. eo. & tn ille tex. loqt quo ad hoc vt iurm pbet quo ad alias psonas, nō aūt inter cas de psonas inter quas dicit Ful. videri standuz esse iuro. d. l. sz si possessori §. si iuranero. & sic eo ipso q non apparet peculiuz pōt agi actiōe de peculio, & si pr oppōeret excep. iusiurādi re plicabit q fuit iuratū nihil esse in peculio ergo si nunc apparet vr q ex postfacto superuenerit. l. quoties. §. fi. alie. in glo. & si pa ter vellet dicere q imo erat tpe iurī illud in peculio nō poterit allegare q: turpitudinē suā allegaret. d. l. trāsact. definita. Nec tex. hic ōtrū dicit & ēt loq pōt iste tex. qū iuratū fuit nihil eē in peculio pui vex erat, cogita ad gl. q cōiter approbat posse hoc mō sustineri, pater iurauit nihil esse in pecu'io, & intelligit cum effectu, vt dictū est. s. factis deductionibus quas facere pōt, vn de non sequit nūc apparere aliqd peculiū ergo fuit acqsitus post nec sup vi ibus peculij est interrogādus pr qr interrogatio de cerneret detectionē periurij nec actor audit volens pbare q fa ctis deductionibus sūpest qd doceret de plurio nisi pbet q pe
5 culiū istud fuit acqsitū post iurm attēto maxime † q: plura'lias nō psumit. s. q istud sit aliud peculiū ab filio sup quo est iuratū. & ad hoc allegat ista gl. facit. c. cū Joānes. de fi. instr. & c. in pre sentia. ver. vex, & ibi no. Ant. de bu. de pba. & l. si iurē. inducē do, vt ibi p bar. ff. de rei vendi. & no. in. l. cū q §. in popularibus. in ver. p collusionē J. e. & tangit in varijs locis, & maxime p Jo. de imo. in. l. is q reus. in anpe. col. de pub. iudi. post Bar. ibi.

Jurisiurandi.

Jurisiurandi. Jnrm bz de nā nouationis dele gationis cōstōnis sui iudicij & so lutionis. b. d. cū. l. seq. ¶ No. q iurm bz vi3 ōfessiōis fz bar. hic dū dicit q proficiscit ex ōuentione q gdē vi3 ōfessionis bz l. iste pcm. §. qui prouocanti. ff. de pac. pbat ēt in. l. eum qui. in prin. J. e. dixi in. l. iij. in pn. ff. e. tñ pau. de cast. hic arguit ōtrium per tex. J. l. pxi. §. fi. nā ibi si ille q iurauit deferēdo postea iurz aduersario videret ōsiteri illud q aduersarius iurabit vr eē p iurus aduersario iurāte ōtrū eius q ipse primo iurauerat cuius ōtrū ibi dr, sed pōt rnderi q ibi fm iurm referebat ad tps ipsi' iuri vltimo prestiti, & nō arguit piuriū eius qui de alio tpe iura uit, vel ibi p scdam delationem vr discessum a primo iuro in to tum & illi derogatū, vel dic q est ficta ōf. ssio q nō sufficit ad de tegendum periurium, & fm glo. & Bal. ibi ideo non est periu rus, q: bene constat q vna pars est periura, sed non ōstat que.

Duobus.

Duobus. Delatio iurisiurandi fcā ab vno ex duobus reis credendi nocet alteri. b. d. ¶ Glo. hic impfecte loqtur. supple eā vt h per Bar. cum quo transeunt alij, & idē Bar. in rep. l. ex duobus reis. de duo. reis. in. iiij. & v. q.

a ¶ No. limita vt p phillip. cor. Moder. peru. in. l. non hoc. C. vn legi. Franc. cur.

b ¶ Posset. an ficta sol. fi deiussor's suffi ciat vt possit pe tere a reo pnci pali vide alex. in ōsi. xxvii. & i ōsi. xcvj & ōsi. civ. in. ij. volu. Franc. cur.

c ¶ Solutum. in hoc articulo vide bart. ōsi. clx. p pa. d ca. ōsi. cccxcvi. p eūdē alex. ōsi. xxv. lib. ij. adō q est in. ij. col. in prin. & vide alex. in ōsi. rc. in. iij. col. i. iij. volum. Franc. Cur.

SVMMARIVM

1 Iuramentum rei prodest fideiussori.
2 Fideiussor ad hoc ut possit agere contra principalem, oportetq probet uerè soluisse.
3 Instrumentum dotis continens confessionem dotis mariti de re cepto pdest uxori agēti hypothecaria cōtra tertiū possessorē.
4 Iuramentum fideiussoris prodest principali.
5 Snia absolutoria psumitur lata ex eo, quia actor nō probauit.
6 Sententia absolutoria lata pro fideiussore an noceat principali.
7 Iuramenti uerba qū sunt dubia statur interpretationi iurantis.
8 Præsentare qui tenetur aliquem liberatur prima præsentatione.

1 Quod autem reus. † Jurz rei prodest in distincte fideiussori, sed iurm fideiussoris tunc pdest reo qū fuit cōceptū in rez seu sup oblone rei pncipalis, secus si in psona ipsius fideiussoris, & iurm fideiussoris de iudicio sisti pdest principali si agendo ō principalē veniret ō iurm. b. d. vsq3 ad §. ex duob'. ¶ No. q iurm rei pdest fideiussori, & vr verum hoc esse ēt qū fideiussor nullū habiturus erat regressum ō reuz, vt qū intercessit aio do nandi, & hoc qr iurm vi3 solonis bz is aliud sit in pacto. l. q di ctum ff. de pac. & ēt aliud est in snia, vt no. in. l. fin. § j. J. eo. & ibi Bar. vr ita tenere. & idē vr qū fideiussor q non erat habiturus regressum iurauit, qr tale iurm pderit reo cū vim solonis hēat vt hic, vr ēt q si reus iurasset circa oblonez fideiussoris tm, pu ta q fideiussor nō intercessit pdesset ipsi fideiussori fz pau. de ca. h qr pcm rei pōt pdesse fideiussori ēt si factū sit in psonā fi deiussoris tm. l. si vnus §. j. ff. d pac. ¶ Jn glo. in verbo a fide iussore, ibi secus vero in pacto &c. glo. tn in. d. l. fideiussoris ff. de pac. in glo. f. circa prin. vult q idē sit in pacto fideiussoris. vt prosit reo qū pactum non est personale, sed in rē. & pari rōne qū pactum esset simpliciter conceptum deberet esse idē qr pa ria esse vnr fieri in rē vel simpliciter, vt hic in glo. in verbo ex re. & fm illam opi. idem esset in pacto qd in iuro tñ illa cōmuni ter nō tenetur per. d. l. fideiussoris, & per. l. in duobus. in fi. cū glo. in verbo plerūq3, & ibi doc. eo. ti. & sic magis cōmuniter te netur illa glo. bene veruz est q si fideiussor expresse paciscatur ne a reo petatur vz pactuz & ei eo acquirit doli exceptio. d. l. idē in duobus. in fi. dicit tñ Paul. de cast. hic q vnus est casus in quo pactuz fideiussoris etiā in psonā prola. ā prodest reo. s. qū est tacitum pactum resultans ex inutili acceptilatione, alleg. l. & per iusiurandum. § si fideiussori. J. de accep. & ea que notātur per Bar. in. l. v. in princi. J. de lib. leg. sed in hoc non puto qd bene dicat, nam dicit ō illam. l. & per iusiurandum. §. si legato rum. de accep. J. secūdū vnum intellectum glo. ibi in verbo de bebuntur, que est approbata per Bar. & alios ibi & etiam per pau. de cast. ibi qui eam reputat singularē vbi etiam si nō vz in vim acceptilationis expresse nō prodest reo qū est facta in per sonam fideiussoris, multominus si non vz in expressa acceptila tione sed tacita pacti vt non plus debeat operari tacitum quaz
2 expressum, nec Bar. in. d. l. v. aliter dicit. ¶ † Jn glo. in ver bo solonis ibi rndeo non, & ista opi. cōiter approbatur & repu tat ista glo. multum notabilis, ex ea enim habes no. fm Bar.
b q ficta solutio fideiussoris non sufficit vt ipse possit a repetere a reo principali, & hoc dicit forte posse concludi q non sufficiat fideiussorem habere instrm in quo cōtineatur q creditor con
c fessus est se recepisse ab eo sed opz q doceat vere solutum a ad hoc vt habere possit actionem mandati ad repetēdum. Saly. hic tenet ōtrium, qr cōfessio probat numerationem. l. publia. §. fi. J. depoſi. l. si ita stipulatus. § grisogonus. J. de verbo. ob. pro ut etiam ipse in simili tenuit in. l. ij. §. fi. ff. sol. ma. Fulg. h. d. q pro opi. Bar. facit qr creditor qui iurm defert fideiussori vr cōfite ri esse vex illud q fideiussor iurabit. l. q iurasse. §. fi. & ibi dixi. ff. eo. l. cū qui in pn. J. eo. & tñ tale iurm non sufficit ad repeten duz p actionē mādati, vt hic in glo & p. h. d. q licet fideiussor haberet a creditore apochā de recepto, qr illa apocha nō pro bat numerationē, sed cōfessionē, vt no. glo. & doc. in. l. si nō sin guli. C. si cer. pe. no. Bar. in. l. si ex cautione. C. de nō nu. pec. tñ dicit q in ōtrū facit. l. lucius. §. tutela J. de admi. tut. vbi apo cha facta p tutorem popilli debitoribus pupilli de pecunia re cepta probat aduersus pupillū q pecunia fuerit soluta. Subo dit nihilominus q doc. hic sequunt. j. opi. sequēdo cōem sen tētiā pōt rnderi ad. §. tutele, q ibi in tutore loquit qui represen tat psonā pupilli hic in cōfessione creditoris qui nō represen tat psonam debitoris nec habet administrationē bonox ipsius debitoris. Jtē ibi nocet cōfessio vnius alteri ad liberationē in ducendā hic nō nocet ad actionem inducendā, & difficilius est q actus operet ad inducendam actionē q3 liberationē, facit. l. arrianus J. de actio. & obli. Subdit etiam q si quis vellet tene re ōeōem opi. posset rndere ad istum tex. cum glo. qd hic lo quitur in confessione ficta & necessaria nō spontanea, qr ex ne cessitate deficientis probationis deueniunt ad istam delationē, & cum creditor dicat sibi solutum, & sperat illum iuraturum ve rum, & non falsum metu diuini numinis, ideo non est ita dicen dū in spontanea cōfessione facta a creditore fideiussori. pau. de cast. h. d. q multi sequuntur istā opin. Bar. tñ dicit se consul uisse ōtrium, & q ita fuit ōsultum per Fran. tig. qr cōfessio pro bat veram numerationem per. d. l. publia. Preterea scdm eū ficta solo non dz sufficere quando excludit verā, qr si fideiussor iurauit debitorē nō teneri vel nihil debere actori, patet manife ste q non soluit licet pro soluto habeatur quantum ad hoc vt li beret. ¶ Sed in questio. nostra confessio non excludit veram sol. immo eam cōprehēdit, insuper addudit q si dictum instrm confessionis vel apocha dimittatur per fideiussorē vel credito rem penes debitorē principalē, prodest ei ō creditorē vt possit eum petentem repellere tanq3 sibi solutum esset debet enim ta lis scriptura pbare etiā quo ad principalē debitorē qr eū ōtin git. ar. l. desiderium, & q ibi Bald. C. deposi. & c. ij. de fide. er go nulla ratio dari potest pp quā dici possit q principalis non teneat fideiussori, p hoc ēt alleg. no. per Bal. in. l. assiduis C.
3 qui po. in pig. vbi fm eum valit † q instrm dotis continens con fessionem dotis mariti de recepto pdest vxori agenti hypothe caria ō tertium possessorē, lz glo. ibi innuat ōtrium, ista th intel ligit esse vera si renunciatū fuerit exceptio. non nume. pec. vel transiuerit tps ibi quo possit opponi talis exceptio, alias cōfes

sio non

sio nõ esset efficax. ego teneo istã vlt. opi. pro q̃ ꝯsuluit ipsemet
a Bar in ꝯsi. o incl Titius pmisit sempronio ⁊c. vbi monet ex eo q꜄ confessio de recepto fcã p creditorẽ seu apocha de solmo post. xxx. dies. ⁊ vera numeratio eꝗparant. l. in ꝯtractibus. §. sed qm̃ in fi. C. de nõ nu. pe. ⁊ q꜄ ibi no. glo in ꝟbo penitus dñ gl. dicit ibi gratis remittebat ꝗ ꝯfitebat accepisse ⁊c. idem q꜄ ficta solu. facta a fideiussore parit sibi actionẽ mãdati. l. ꝗ debitorẽ. ff. de fideius. ⁊ l. inter causas. §. abesse cũ. §. seq. iuncta glo. in verbo. soluerit ff. mã. hoc etiã probat ipse, q꜄ aut fideiussor vere soluit, vt in cõfessione cõtinet, ⁊ res clara est, aut cõfessus est creditor spe future nũerationis, ⁊ idẽ dõm est si elapsa sunt tpa. xxx. dierũ. q꜄ ex tali cõfessione pbat sol. d. l. in ꝯtractib⁹, nã ille ꝗ ꝯfitetur se recepisse nõ vr̃ gratis remittere, vt ibi dicit glo. Aut dicimus q꜄ ista cõfessio videat facta, eo q꜄ creditor videat voluisse donare fideiussori aĩo remunerãdi eũ, ⁊ adhuc põt fideiussor agere. l. idẽq꜄. §. si fideiussori ff. mã. aut intelligere volumus q꜄ creditor ita fuerit cõfessus eo q꜄ voluerit ex liberalitate donare fideiussori, ⁊ nõ aĩo remunerãdi, ⁊ iste casus in dubio nõ debet psumi, q꜄ donare est pdere q꜄ nemo psumit facere. l. cũ de indebito in pn. de pba. Et rñdet ad istã glo. q꜄ licet iuxm obtineat vi solo. tñ nõ est sol., vt no. in l. iusiurãdũ qd ex ꝯuẽtiõe §. j. ff. eo nec est solonis pbatio, sed dcã ꝯfessio pbat solonẽ verã, vel saltẽ interpretatiuã, vt dcm̃ est, posset etiã rñderi q꜄ iste tex. ⁊ glo. loquit qñ iuratũ est sup ꝯtra, ⁊ põt intelligi esse iuratũ q꜄ ꝯtractus ex quo agit nõ fuerit celebratus, vt hic sbcta gl. in verbo ex re. istã opi. tenet etiã sub dubio tñ forte Jo. de imo. in. l. vranius §. j. ff. de fideius. p. d. l. publia. ⁊ p. d. l. in ꝯtractibus. ⁊ p no. p Bar. in. d. l. assiduis. ⁊ in d. §. grisogo circa fi. ⁊. h. d. posse attestari, q꜄ si ad delationem creditoris dicẽtis sibi nõ esse solutũ fideiussor iurauerit se soluisse cũ creditor videat fateri esse solutũ si ille iurauit, vt dcm̃ est, forte ꝗ casu ꝯm eũ poterit fideiussor agere, nec ob. iste tex. cũ glo. qm̃ loquitur qñ fideiussor iurauerit pnia nõ esse debitũ, vel nõ ꝯtrũ, vel nõ teneri, qbus casib⁹ necessario nõ infert q꜄ fuerit solutũ, pro quo etiã vide Bar. ff. eo. l. §. igit. alias inci. ergo, ⁊ ad ꝗ ẽt facit, lꝫ ipse nõ dicat vna rõ q꜄ ponit Bar. i fi. dicti ꝯsilij, dũ dicit q꜄ si dcã ꝯfessio nõ noceret pñcipali nõ deberet ẽt ei pdesse, q꜄ q̃ rõne res inter alios acta nõ nocet eadẽ rõne nõ pdest. l. ij. cũ ibi not in glo. C. qbus res iudi. nõ nocet. Et sic vr̃ q꜄ petĩ importaret q꜄ fideiussor obsit si prodest reo deat ẽt eidẽ nocere, p hoc ẽt facit alia rõ. ff. alle. q꜄ actor deferẽs iurꝫ sup solone vr̃ illũ cõfiteri, si ille cui defert iurabit esse verũ ⁊ Ang. in d. l. vranius. §. j transit cũ opi. quã ponit Bar. ꝗ, Pau. de cast. in. d. l. q꜄ debitorẽ. lꝫ ẽt ꝯ Bar. hic ⁊ dicit q꜄ ille tex. ꝯfundit p rõnẽ Bar. hic dicẽtis q꜄ ficta solo nõ sufficit, mouet ẽt q꜄ post q̃ talis ꝯfessio pdest reo, vt liberet. l. fideiussoris. ff. de pac. eqm̃ est q꜄ debeat ẽt ei nocere fideiussore ꝯ eũ agente, ita ẽt tenuit ipsemet Pau. in suo ꝯsi. pe. inci. q̃ritur an fideiussori ⁊c. ⁊ ibi addit q꜄ illud q꜄ dr̃ hic in gl. in iurõ ẽt pcederet in acceptilatione, q꜄ acceptilatio excludit veram solu. qñ ideo sit acceptilatio, q꜄ nõ interuenit vera solutio. l. iij. §. nũc de effectu ff. de libe. leg. ¶ Adde lꝫ ipse nõ allegat tex. ⁊ ibi clare Bar. in. l. j ff. que in frau. cre. ad istam. q. etiã videatis Bar. in. l. ⁊ per iusiurandũ. §. antepe. in fi ff. de accep. vbi querit an si liberatus est fideiussor p acceptilationẽ possit agi ꝯ debitorem, ⁊ dicit esse distinguendũ put distinguit iurisconsultus. in. l. idẽq꜄. §. si. cũ duabus. ll. seq ff. mã. ⁊ illa distinctio facit ꝯ Bar. hic vt. ff. dixi referendo ꝯsiliũ Bar. ¶ Propterea Bar. in. d. l. p iusiurandũ loquit in acceptilatione que quidẽ dr̃ excludere verã solutionem, vt proxime probaui, ⁊ sic est alia rõ in ea q̃ in ꝯfessione, Bar. ẽt in. d. §. antepe. ⁊ in. l. cum filius in fi. prin. de ver. obli. ⁊ in. l. reos in. v. q. ff. de duo. reis sequit simpliciter istã gl. q̃m non ob. opi. quã teneo. vt. ff. dictum est. Ro. in. l. pdia ff. de acq. pos. transit cũ opi. Bar. hic p istã gl. ⁊ per. d. l. si vero nõ remunerandi, in pn. sed rñsio ps ex iam dictis. Nec istis ob. id q꜄ no. Bar. i l. ii. §. fi. ff. si. l. ⁊ q꜄ ibi dixi q꜄ ibi illa ꝯfessio nõ liberat illũ quẽ volumus obligari ex tali ꝯfessione, sed in qõ. nrã liberabatur debitor a creditore ex tali cõfessione ex qua fideiussor vult agere ꝯ ipsum debitorẽ actione mandati, ⁊ sic operatur eundẽ effectũ quẽ operat vera solo. ⁊ pro ista parte recordor bis consuluisse. ¶ In glo. in verbo. ex
4 re. ibi q꜄ in dubio presumitur. ¶ † Not. ex gl. q꜄ in dubio psumitur iurm fideiussoris esse pstitum in rẽ nõ in personã. ⁊ ideo prodest principali, ⁊ idem no. gl. in. l. j. §. j ff. quar. rer. acti. non da. ⁊ probat in. l. fi. iuxta prin ff. eo. ⁊ aliqua alitee dixi. l. si quo §. idem iulianus. ff. e. intellige tñ vt per Bar ff. eo. l. §. eꝫ alias
5 incipit. §. si quis aliud. ⁊ tñ est in snia absolutoria ꝯm Bar. hic q꜄ presumitur lata ex eo q꜄ non sit probatum per actorẽ non alit a ex eo q꜄ sit solutum, nec ex eo q꜄ ꝯtractus ex quo agebatur nõ fuerit celebratus. l. iulianus verꝫ debitorem ff. de condi. inde. inducendo, vt ibi per Bar. in. iiij. col. ⁊ l. si nihil ff. de exce. rei iudi. q꜄ intellige, vt per Bar. in. d. l. iulia. ⁊ in. l. ii. §. j. ff. vi bo. rap. ⁊ ibi ponit rõnem drĩe inter iurm ⁊ sniam, ⁊ per eundem in repe
6 titione. l. ex duobus. in. iiij. ⁊. v. col ff. de duo. reis. ¶ † Queritur etiã iuxta predicta Bar. hic quid si lata sit snia absolutoria pro fideiussore ex eadem causa, q꜄ ꝯtractus obligationis etiam principalis non fuerit celebratus, vel ex alia simili causa que sit in rem an prosit reo principali, ⁊ tenet qd non per. l. aduersus. in fi. ff. de arbi. ⁊ per. l. denunciasse. §. fi. ⁊. l. adulterus. § si eo tempore. ⁊ ibi hoc idem tenuit ipse ff. de adul. ⁊ sic aliud erit in sententia q̃ hic dicatur in iuramento, ⁊ reprobat opi. Dy. tenentis ꝯtrarium. Bal. hic concordat opin. dicens q꜄ aut loquimur in criminali causa, ⁊ tunc procedit opi. Bar. Aut in ciuili, ⁊ tunc procedit opi. Dy. q꜄ sententia absolutoria in ciuili lata habet vim solutionis, alleg. no. in. l. si quis cum totum. § plane. ff. de excep. rei iudi. ⁊ no. per glo. in. l. ex morte. C. ad. l. aquil. ⁊. l. d'ius in fi. ff. de iure pa. vnde in ciuili solutio facta ab vno prodest alteri qñ agitur ad interesse. l. j. C. de condi. fur. sed in criminali solutio facta ab vno non prodest alteri l. qui seruum. ff. de interro. acti. tñ ipsemet Bald. hic in lec. anti. transit cum opin. Bar. simpliciter Fulg. hic vr̃ transire cũ Bar. ⁊ Paul. de cast. h. d. q꜄ ꝯsuleret p opi. quã tenet Bar. hic que fuit opi. Ni. ar. mel. licet ꝯm enim Bar. in repe. l. ex duobus in. iiij. q. inaduertenter fuerit secutus opi. Dy adde q꜄ Bar. in. l. admis. §. j ff. de fide. tenuit opi. Dy. ⁊ istã ẽt tenet Ang. in. d. l. ex duobus, ⁊ pro illa opi. omnium vr̃ facere tex. in. l. fi. §. fi. ff. eo. vbi tex. dicit idem esse in re iudicata qd in iurõ. Jo. de imo. in. d. l. ex duobus. ⁊ in. d. l. admissi. §. fi. ⁊ etiã Pau. de cast. ibi tenent opi. Bar. ꝗ ⁊ ꝯm Jo. de imo. non differt inter iurm ⁊ sniam, potest esse q꜄ iurm habet vim solutionis hic, item q꜄ plerũq꜄ maiorem habet auctoritatem q̃ snia. l. ij. ff. eo. ⁊ hanc opi. sequor, nec ob. l. fin ff.
7 eo. ⁊ rñ. vt ibi per Bar. ¶ † Circa. §. si ei. ibi dum litera dicit emendandũ ⁊c. habeo notare ꝯm vnũ intellectum et isto tex. q꜄ qñ verba iuramẽti sunt dubia statur interpretationi iurantis, ⁊ iudex põt eũ cogere, vt declaret, facit. l. certũ in prin. ff. de ꝯfes. sucro. l. si qs intẽtione ambigua. ff. de iudi. ⁊ facit ad no. p Bar. in. l. si duo patroni. §. marcellus. ff. eo. intellige tñ ista cum modificatione vꝫ q꜄ in declaratione declarans non egrediatur terminos declarationis iuramẽti. iuxta. l. iij. §. iurauit. ff. eod. in dubio tñ presumendum est iurm in rem esse prestitũ, vt proxime dcm̃ fuit super glo. item hec ola declara ⁊ limita, vt per Bar. ff. eo. l. iij. §. igitur si quis. Fulg. etiam hic dabat aliũ intellectũ vltra doc. ad illũ tex. sed nõ vr̃ litere ꝯuenire bene, ideo non re
8 fero. ¶ † In glo. in verbo exhibuerit. dicit Paul. de cast. hic istã glo. sentire q꜄ ille qui est obligatus ad presentãdum aliquẽ
b liberatur ex prima presentatione a nisi dictũ fuerit totiens quotiens fuerit opportunũ, ita etiã istam glo. ponderat Ro. in. l. si finita in prin. ff. de dam. infe. ⁊ ibi dicit q꜄ Benedi. de plum. ad hoc ponderat istam glo. sed ibi ipse eam reprobat vnde ego ibi istã glo. saluaui cũ modificationibus ⁊ limitationibus aliquibus quas ibi dedi, ad quas me remitto, ibi dictis adde qd not. Ang. in. l. qd si nolit. §. si qs ita ff. de edil. edi.

a **Ex duobus.** † Iurm vnius ex reis debẽdi alteri prodest. h. d. ¶ Et de mã dic vt per
a bar. i rep. l. ex duob⁹ l. q. d duo. re. dũ rñ bar. dt ibi ⁊ ꝗ q꜄ † interruptio pscrip. fcã ꝯ vnũ ex correis dbẽdi nocet alteri p. l. fi. C. d duo. re. licet ꝗ saly. ex verꝫ si actor egit ꝯ vnum ex illis vt vnũ ex correis secus forte secũdũ eũ si egit ꝯ illũ simpliciter vt debitorẽ suũ ⁊ nil alleg. ⁊ certe esset sin. limi. ad. l. fi. si vera eẽt sed nimis violat illum tex.

Exceptio. Sublata actiõe spãli p iurꝫ tollit ꝯualis descẽdẽs ex eadẽ nõ ad idẽ ⁊ p eadẽ media sed sublata qualitate sci nõ tollit scm̃ simpler ⁊ sublato scõ tollunt oẽs actiones ex eo scõ descendẽtes, nõ aũt tolli. aliõ factũ vel eũ nõ depẽdẽs ab illa sup q̃ iuratũ est, secus si dpẽdeat h. d. vsq꜄ ad §. itẽ põpo. ¶ In gl. in ꝟ. cõdicat ibi sed ibi fuit error hãc lꝫ Ang. ⁊ p ea alle. l. hẽat in pn. cũ gl. j. de insti. ⁊ reꝓbẽdit seqñtẽ solonẽ p id qd hr̃ in. §. pxi. ⁊ p. l. si qs cũ totũ §. si ancillã. ff. de exce. rei iud. qd intelligo verꝫ qñ agẽs in pma succubuit, sed si obtinuit in prima poterit agere in scda q̃tenus maior dꝫ eẽ ꝯdẽnatio in scda q̃ in pma. l. j. ff. vi bo. ra. ⁊ p id qd no. gl. i ꝟ. poterit purarẽ tñ adhuc q꜄ in casu. l. lꝫ si ex partu. §. fi. alie. i gl. dato q꜄ actor obtinuisset in pria esset exclusus p eles

a ¶ Bar. in ꝯs. vide bar in ꝯsi. clx. l. j. vo. ⁊ Alex. i. l. vbi abt. §. illud ff. d verbo. obliga. Tho. dipl.

b ¶ Ex pma p̃sentatiõe. vide in Alex. i ꝯsi. xvj l col. j. in. iiij. vol. Fran. Cur.

n ¶ Nõ obstãte Bal. 2si.cxviij.lib.iij.incip.quedã mulier dicit q̃ illud qd̃ dr̃ q̃ stat̃ primo iur̃o h3 locũ cũ scd̃o 2ñes h3 notitiã primi iur̃i alias secus, q: esset in pñd̃ te mulieris decipere 2ñentẽ, ⁊ vide panor. in.c.dilecto de iureiu.in pe.col. vbi di cit q̃ qñ dispositio dependet a mera volũtate disponentis vz alienatio lz 2̃ iur̃m, lz iurans sit periurus, secus qñ nõ dependet a mera volũtate iurantis vide Alexã.in 2si.xv.super.j.parte vbi late dr̃ q̃ si mulier iurauit se vẽdere fundum dotalẽ si vendat ignoranti eã iurasse vz secus si scienti Ange. are.insti. q alie. lz vel nõ col.fi. in pñ. ⁊ p̃ hoc dicto vlti. vide bald.in consil. cxviij.

b ¶ Possit puniri õ falso. vide ale.in 2si. clxxx col.vlti. l.iij.vol. ⁊ ale. 2si.lxv.eo.vo. ⁊ adde q̃ falsitas testiũ pt̃ p̃bari p̃ alios testes ⁊ instrã vt dicit panor.in. c.lz col.xiij.de p̃b. ⁊ vide are. in 2si.xiij. col. ix. vbi qñ vnus testis reprobat̃ a pluribus põt tũc dici ipsum eẽ conuictũ de falso sec⁹ si vn⁹ testis 2tradicit vni tũc p̃p paritatem p̃bõnum res remaneret in obscuro, ⁊ vide eiudẽ are. in consi.xxi.col. ij. vbi qñ vnus testis.h.d alterius. vide in fi. panor.in.c.j.õ fal. ⁊ alexan. in consi.xxxiij.i. iij.vol. colum. fi. ⁊ vide bald. consi.lxxxv. in ij.colũm.in.iij. vol. vbi quãdo testes sunt contrarij est arbitrarium ipsos subiecte torture.

ctionẽ a sñia si iustus error non interueniat p̃.d.l.qd̃ in h̃ de.§.eligere ff.de tribu. ⁊ ita est de mẽte.d.l.sed si ex pte.§.fi.in glo. in verbo poterit p̃ hic no.p̃ gl.limitat̃ id qd̃ h̃r in.d.l.j.ff.vi bo no.rap. nam illa p̃cederet qñ intẽtata prima actione furti fertur absolutoria super facto negatiuo, q: nihil subtractũ fuerit nam non poterit amplius vti actione vi bo.ra. bene facit.l.p̃fes.C.ad.l.iuli.de plagia. ⁊ no. Cy.in.l.j.C.quãdo ciui. actio. ⁊ Bar.in.l.ij.§.j.circa.ij. ⁊.iij.col.ff.vi bono.rap.

SVMMARIVM

1 Iuramento vltimo an & quando sit standum.
2 Testes qñ sunt contrarij, nullus ipsorum potest puniri de falso.
3 Iuramentum qui defert, non uidetur confiteri.

Itẽ põponius.

Ex iur̃o formiter p̃stito nõ orit̃ actio ex illã cãz cui⁹ forma 2ti net iur̃m ⁊ vitio iur̃o stãdũ est.h.d.vsq3 ad.l.cũ qui. ¶ † No.
1 stãdũ esse vltio iur̃o qd̃ est vex in iur̃o litis decisiuo, lz in iur̃o 2firmatorio 2ct⁹, ⁊ sic iur̃o de futuro, vide p̃ gl.c.lz mulieres in gl.fi.de iureiur.li.vj. Que lz stãdũ eẽ p̃rio iur̃o de q̃ et̃ p̃ bar. ⁊ alios in.l.stipẽdiũ C.õ in.do. ⁊ in.l.si q̃s p̃ eo.in. iij. mẽbro. ff.de fideius. ⁊ p̃ bar.in.l.in cui bõis ad fi.ff.de v.ob. ⁊ p̃ Spe. in ti de emp. ⁊ vẽ.§.iij. v.qd ergo cũ v.seq. ⁊ no.doc.i.c.cũ 2tingat de iureiu. ⁊ p̃ Jo.de imo.i.l.si extimatis.ff.so.ma. ⁊ in.l.cũ vir.ff.de vsu.loqui tñ gl.i.d.c.lz qñ tã iur̃m p̃rimũ q̃ 2̃m fuit p̃stitũ ab eodẽ h̃ aũt loqtur tex. qñ vnũ iur̃z est p̃stitũ ⁊ 2̃ ab alio ⁊ lz gl.in.d.c.lz mulieres sit magis cõiter approbata in terminis tñ tñ bal.hic eã singl'r litare vz vt p̃cedat qñ p̃rimũ iur̃m nõ fuit nudũ, lz p̃stitũ alteri puta ei cui celebrant̃ iura. si iurãs alienaret fundũ quẽ iurabat nõ alienare, nã lz postea alienet ip suz fundũ puta dotalẽ cũ iur̃o de nõ 2uemẽdo alienatiõi iuxta. d.c.cũ 2tingat, tale iur̃m non valebit neq3 firmabit 2ctõ alienatiõis, q: iur̃ acq̃sito alteri ex p̃rio iur̃o nõ potuit p̃ 2̃m iur̃m derogare ar.l.si.ã.õ pac. nõ ita est qñ p̃rimũ iur̃m fuit nudũ, vt q: mulier h̃ñs fundũ dotalẽ, p̃rio iurauit sibi ipsi de nõ alienando, nã 2̃m iur̃m postea p̃stitũ i alienatiõe p̃ualebit ar.l.si nõ repetẽdi.C.de 2di.ob cãz. ⁊.l.filiusfa.§.diui.ff.de le.j. f3 eũ. ¶ Circa tñ illã limitationẽ videret̃ 2siderãda rõ in q̃ se fundat gl: in.d. c.lz mulieres, ⁊ inspecta illa rõne vr̃ fallẽtiã bal. nõ p̃cedere tñ
n q: illud h̃ est icidẽter dcm̃ p̃ nũc alr̃ nõ discutio. ¶ qd aũt i iur̃o necio an p̃rimũ tollat̃ p̃ 2̃m, dic vt hic per Gui.de cu. cũ quo trãseũt bar. h̃ ⁊ magis cõiter alij excepto Ang. q̃ itellexit opi. Gui. õ cu. ⁊ Bar. p̃cedẽ qñ simul ⁊ semel detulit actori ⁊ reo iur̃m necessariũ, nam vnũ impediret aliud, sed si p̃rio delatũ est actori q̃ iurauit se creditorẽ, ⁊ postea delatũ est reo q̃ iurauit q̃ possunt tũc stãdũ ẽ p̃rio q: actori acq̃situ fuit ius p̃fecte, ⁊ ei⁹ p̃batio est effecta plena. ⁊ p̃ 2ño nõ põt deferri amplius tale iur̃z reo cum deferat̃ solũ qñ nõ est plene probatum.l.in bonefidei .C.e. sz dic q̃ lz fieri nõ debuerit sine cã, tñ iudex facere potuit q: sñia interlocutoria p̃ quã detulit p̃rimo iur̃m pt̃ reuocari iuxta.l.qd̃ iussit.ff.de re iu. saltẽ cũ cã illo casu, vt no. p̃ bar.in.l.j. .§.fi.ff.de p̃ro.stipu. vñ vidẽdũ erit, an ex iusta cã reuocauerit. Itẽ no. q̃ lz sñia 2sñiaz nõ valeat.l.j.C.qñ p̃uo. ⁊ dcm̃ fuit i.l. nã ⁊ postea.§.si dãnet.ã.e.in iur̃z,vz. ¶ † Angl.in v. alterius
2 ibi lz i certis sic ⁊c. facit f3 bal.hic gl.in dicto tex. q̃ qñ testes sint
b 2rij nullus possit puniri de falso. ¶ q: lz 2stet q̃ alter eorũ est periurus, nõ 2stat q̃s illorũ sit de quo et vide p̃ bal.i.l.testiũ.i.iij. col.in.j.q.C.de tes. ⁊ ibi p̃ saly.in.ij.q. ⁊ p̃ bal.i.l.si.p̃ses.C.õ sen.
3 ¶ † Vltio facit iste tex. q̃ ille q̃ defert iur̃m nõ vr̃ 2fiteri. nã si ita eẽt seq̃ret̃ q̃ si p̃m⁹ q̃ iurauit, ⁊ postea detulit vr̃ 2fiteri ⁊ sic eẽt piurus cui⁹ 2̃riũ h̃ dr̃ de q̃ dixi in l.q iurasse.§.fi.ã.e.

SVMMARIVM

1 Accusatus de maleficio si negat maleficium postea confiteatur, non gaudet beneficio confessionis ex forma statuti.
2 Actor qui iurauit si uult nõ uti isto iuramento, & probare p testes, habet saluam actionem primam ad duplum.
3 Sententia non nouat, nec perimit primam actionem.
4 Stat. q̃ reo 2fitente remittatur certa pars pœnę, si reus semel negat, & postea confiteatur, potest excludi à beneficio statuti.
5 Negatio qualis esse debeat ut accrescat pœnã per inficiationem.
6 Actore probante per iur̃m suppletiuum, nõ punit̃ reus negans.

Cum qui.

Qñ grauamẽ est cũ alicui⁹ commodi sublato grauamine cessat commodũ.h.d. ⁊ diuidit̃ in q̃tuor p̃tes. Primo ponit dcm̃. Scd̃o rõnẽ dicti. Tertio r̃ndet tacite obiectiõi. Quarto põit aliã rõnẽ p̃mi dicti. ij. ibi abũde. iij. ibi cuz omissa. iiij. ibi, ⁊ dici pt̃ ⁊ legit̃ duob⁹ modis p̃ncipalr̃ qd̃ declara, vt h̃ p̃ bar. ¶ In tex. ibi p̃secutionẽ.i.sñiam intelligendo q̃ post iur̃z peterat actor ferri sñiaz sup̃ actiõe.l.aq̃lie p̃rio intẽtata, si ṽo intelligis q̃ actor post iur̃m itẽtabat actionẽ in fem ex iur̃o, sic expone p̃secutionẽ.i.actionẽ ex iur̃o. ¶ No. q̃ iur̃m est magis releuatio ab onere p̃bãdi q̃ p̃bõ 2̃m Bal. ⁊ bñ facit tex.cũ gl.no.i.l.cũ de indebito. in pñ.in v.legib⁹ ff.de p̃ba. dixi in l.nõ erit.§.dato.ã.e. ¶ Itẽ no. q̃ ille q̃ defert iur̃z vr̃ confiteri si ille cui defert̃ iurabit, ⁊ iõ hic q: negãs q̃ postea defert iur̃z vr̃ 2fiteri, ⁊ negationẽ reuocare nõ patit̃ penã negãtis ⁊ de hoc an deferẽs videat̃ 2fiteri dixi in.l.iij.in pñ. ⁊ i.l.q iurasse. §.fi.ã.e. ¶ Itẽ no. ex v.cũ omissa itelligẽdo qd̃ loquit̃ aũ iur̃z p̃stitũ vt itelligit gl. q̃ pt̃ actor recusare iur̃z sibi delatũ, ⁊ p̃ hoc minueret̃ 2dẽnatio rei, ⁊ ita limit̃ id qd̃ h̃r in.l. manifeste ff.e. ⁊
1 ex hoc tex. infũcio eo qd̃ dixi ã.l. q̃ deferens vr̃ 2fiteri. † infert bar. hic q̃ si reus in p̃ria cõparitione negauit maleficiũ, postea venit ⁊ vult 2fiteri, vt h̃eat bñficiũ cõfessionis ex forma statuti põt iudex seu accusator dicere nolo 2fessionẽ tuã q: p̃ h̃ 2dẽnatio tua minueret̃ qd̃ diligẽter notãdũ si est vex bal. h̃ ⁊ i.l.qdã extimauerit.ã.l.j.alle. 2̃ h̃ vltimũ gl.in.§.itẽ mixta in glo.ma. insti.õ ac. q̃ dicit q̃ imo volẽs 2fiteri post negationẽ euadit penã negãtis si 2fitear̃ añq̃ sit p̃batũ tñ bal. vr̃ residere q̃ post li. 2te. nõ possit reuocari p̃ negationẽ sed aũ sic, p̃ tex.no.i.l.ele.§. neq3.ã.de noxa. bñ facit.l.j.C.de plus pe. ⁊ ẽ gl. op̃tia in.l.idẽ neratius.§.h̃ actio.ã.ad.l.aqui. Ang. h̃ no. vr̃ dicere q̃ negãs in terminis.d.statuti si postea 2fitear̃ h̃eat bñficiũ statuti dum mõ 2fitear̃ ante fcãs p̃bõnes, alle.eã q̃.ã.alleg. sunt q̃ in distinguere vr̃r an sit lis 2te. vel nõ subdit et ang. secut⁹ guil.õ cu.h̃ q̃ dato q̃ possit postea 2fiteri tñ 2dẽnabit i expẽsis p̃.§.studiũ in.auc.õ trie. ⁊ se.col.iij. saly. h̃ tz idẽ q̃ ang. p̃ no. p̃ gl. in.d.§. itẽ mixta, ⁊ r̃ndet ad istũ tex. q̃ h̃ 2fessio si a pñ. fcã fuisset nõ inducebat diminutionẽ 2dẽnatiõis petite, sed negõ bñ augebat in casu aũt.d.statuti 2fessio si a pñ. fcã fuisset minuebat q̃titatẽ pene ⁊ negõ nõ augebat, vñ cũ sint casus diuersi õ vno ad aliũ nõ recte infert̃.l.fi.ã.õ calũ.l.eũ actũ.ã.de ne.ge.l.papinia.ex si.ã.õ mino. sul. h̃ tz 2̃ bar. ⁊ dicit p̃ hoc eẽ tex.i.§.studiũ ⁊ melius in.§.seu in v.h̃ aũt dicim⁹. in.e.ei.ad h̃ et̃ bart. in.d.§.itẽ q: in sñia nõ est denegãda p̃ria re integra.l.si q̃s libellus.C.õ ap. nd istũ tex. r̃ndet q̃ p̃ h̃ pt̃ recusari iur̃z, q: itelligit̃ i iur̃o voluntario seu extraiudiciali qd̃ licite recusat̃.l.iusiurãdũ, ⁊ q̃ ibi not.i prin.ã.e. nõ aũt recusari põt hic ex eo q̃ 2dẽnatio minuat̃, vel recusat, q: deferebat̃ iur̃m super eo qd̃ pẽdebat a facto alieno qd̃ iuste ignorabat.l.iusiurãdum. ⁊ ad p̃tece.§.j.cum se.ff.e. vel huic recusationi 2sentiebat reus 2̃m eũ, sũt iste r̃nsiones mihi vr̃r vaticinationes ad istũ tex. ⁊ et̃ dici põt q̃ tex. i.d.§.studiũ cũ se. nihil faciat, q: ibi actor volebat p̃bare ⁊ reus de volũtate 2ctoris 2fitebat̃. Pau.õ ca.hic et̃ tz 2̃ Bar. Mouet̃ p̃rimo q: dicit nõ eẽ vex q̃ deferẽs videat̃ 2fiteri, vt ipse tenuit i.d.l.iij. in pñ. ⁊.d.l.q iurasse §.fi. vbi retuli, ⁊ sic iste tex. nõ p̃bat id ad qd̃ allegat̃ p̃ Bar. p̃terea posito q̃ deferẽs videret̃ 2fiteri tñ nõ simplr̃ 2fitet̃, s3 ita demũ si actor iurauerit, ⁊ sic actor hic cui defert̃ iur̃m grauat̃ in aliquo.s. q: h3 iurare q̃ nõnulli timidi reputãt eẽ magnũ grauamẽ, ne coget̃ subire anceps piurtũ, ⁊ fortiori⁹ volũt p̃bare p̃ testes q̃ illũ grauamẽ subire, s3 vbi re⁹ velit post negationẽ 2fiteri simplr̃ re integra, ⁊ actor nõ posset aliqd aliud interesse p̃tendere q̃ ad diminutionẽ 2dẽnationis vr̃ q̃ reus dẽat audiri cũ actor aliquo onere nõ grauet̃ pro hoc adducit no. in fili p̃ gl.i.l.nã ⁊ postea in v.docere ad fi.ã.e.ibi dũ gl. dicit si tñ postea ratũ h̃eat ⁊c. p̃ hoc dicit facere id q̃ nota.gl.in.d.§.itẽ mixta que vult q̃ post negationẽ simplex 2fessio p̃sit, s3 nõ 2fessio 2dẽnata p̃: est illa que resultat ex delatione iur̃i, sed certe illa gl. nihil facere vr̃, q: loqtur qñ tractat̃ de agendo ad interesse, vñ si desinit interesse ⁊ cessat dãnũ de pacto agi nõ põt.l.si p̃cu.§.mãdati.ff.mã. ⁊ plene p̃ Bart.in.l.q aũt.§.j.ã.si q̃s cau. sed nos loqmur quo ad penã in qua nõ inspicit̃ interesse ⁊ ax it.l.stipulatio ista.§.alteri.ff.de v.ob. Bal. et̃ i.l.ea q̃ in.x. ⁊.xj.q.C.de 2di.inde. q̃ p̃fert doctõ. 2̃ Bar. ⁊ cõcludit q̃ possit

q posset ꝯfiteri ante ꝓbōnes factas, sed ipsemet Bal.in.c.j.§.
a porro. ꝯtra q̄ fuerit prima cā benefi.amittēdi. ⁊ in.l.ꝯ negan-
te C.ad.l.aquil. ⁊ in.l.de etate §.fi.ff.de inter.actio. ⁊ in.l.er-
ror.in.vj.col.C.de iu.⁊ fac.ig. dicit q ante vult ꝯfiteri, ne pena
augeat vigore negationis, ⁊ tūc posset re integra confiteri per
no.p glo.in.d.§ itē mixta, exēplū in casu huius.§.⁊ in reo ꝯuē
to actione.l.aqui.⁊ negante. Aut loquitur in eo qui vult confi-
teri vt sentiat bñficiū ⁊ premiū, vt qñ statutū nō auget penam p
negationē, sed diminuit eā p cōfessionē, ⁊ tūc nō possit revoca-
re negationē post li.cōte.allegat in ar.l.hereditarii.§.fi.ff.ad.l.
fal.⁊.l.si dubitet.§.j.ff.de fide. item q2 dcm̄ bñficiū ꝯceditur a
statuto sub ꝯdōne si ꝯfiteat, ideo p p̄mā r̄nsionē reus sortitus est
effectū.l.si qs ita stipulatus fuerit sine navis ff.de ver.obli. fa-
cit melius.l.bone.§.h sermone cū si.ff.de ver.sig. ⁊ ſm Bal.in
l.ꝯ negātē. Rō diversitatis inter p̄mū ⁊ ſm casum est q2 in pri-
mo casu tractat de ꝯservādo ius cōe, vñ res reddit de facili ad
nāꝫ suā.i.ad ius cōe.l.si vnus §.pactus.ff.de pac. sed in scđo
casu tractat de tollēdo ius sp̄ale qđ facilius tollit.l.eius mili-
tis.§.militia missus.ff.de test.mi.⁊ in.§.q2 ꝯo in auc.de nō alie.
Bal.in.l.j.in.j.col.C.de fur. loquēs in terminis dicti statuti di-
cit q post lit.ꝯte.nō pōt ꝯfiteri revocādo negationē, sed ante
sic p alie. ff.ipsemet Bal.i.d.§.mixta in terminis illius.§.⁊ gl.
ibi ponit tenēt q nō admittat ꝯfessio post negationē, ⁊ ita salva
gl.ibi dū glo.alle.i.qd sit fugitiuus. Bal.ēt in l.si vnus ex
socijs.§.fi.p illū tex.ff.p soc. simplr dicit q istud bñficiū qđ cō-
cedit a statuto ꝯfitēti nō hꝫ locū in eo q a p̄n. negauerit, aliqd
ēt tāgit Bal.in.l.vnica.fn.iiij.col.C.de cōfes. ⁊ in.d.l.elec.§.
neqꝫ ⁊ ēt Ang.in.§.si.n.in auc.de tri.⁊ se.col.iij.sed nihil bo-
ni vr̄ ibi dicere. Saly.in.d.l.ꝯ negātē trāsit cū Bart. allegat
tm̄ ꝯ eū id qđ no.in.c.fi.in ver.iusta causa de iureiur. lib.vj Et
p r̄nsiōe ad illā glo.relinqt cogitādū, ⁊ sic Saly.ibi ꝯdicit his
q̄ ipsemet tenuit h, ⁊ posset r̄nderi ad.d.gl.i pal.c.fi. q si incō-
tinēti post negationē ꝯfitet, vr̄ q possit revocare negationeꝫ p
illud qđ vult illa gl ⁊ qñ dicat incōtinēti no.p doc.ibi, ⁊ p gl.
no.xxxij.q.j.apud misericordē, ⁊ p doc.i.c.preterea de test.cog.
⁊ in.c.ex l'ris de divor.cū si. ⁊ illā glo.in.c.fi.alle.ēt ad h Bal.
b in.d.l.ea q̄ in.x.q. ¶ Puto veriorē ꝯ esse opi.q̄ hꝫ q post li.
cōte.nō possit cōfiteri nō solū in terminis statuti, ⁊ sic qđ vel-
let ꝯseq p̄miū, sed ēt in terminis in qbus loquit ista tex, ⁊ in.d.
§ itē mixta cū si p.d.l.ele.§.neqꝫ ⁊ p alia.ā alleg. ⁊ hoc vr̄ te-
nere gl.ā alle. ⁊ ēt in.d.l.de eta.§.fi. ⁊ nō bñ alle. qđ gl.in.d.§.
itē mixta tenuerit ꝯriū vt pꝫ ibi dūꝫ alle.d.l.qd sit fugitiuus, ⁊
istā opi.vr̄ ēt tenere Bal.in.d.l.vnica.circa.v.col.C.de ꝯfes.
⁊ sic ꝯa erit opi.Bar.hic cū dcā limitatione.s.q fallit nisi añ
lit.ꝯte.vellet pure confiteri, q2 posset, ⁊ istā opi.ēt tenet Ja.de
are. Ang.⁊ Jo.de imo.in.l.sed h ita.§.q autem ff.de re iudi.⁊
Ray. Ang.⁊ Mod.in.d.l.si dubitat in p̄n. alias etiaꝫ in.§.j.
2 ¶ †Itē ex eo.tex.scdm aliū intellectū.s. pur intelligit post
iurm prestitū, vt hic tradit in glo.hētis no.q actor qui iuravit
si vult nō vti isto iurō ⁊ probare per testes hēbit sibi saluam pri-
mam actionē ad duplum, ⁊ sic p iurm nō novat nec perimit pri-
ma actio. ⁊ ad hoc istū tex.alle.glo.in.l.qui iurasse.§.fin.ff.eo.
3 † sic est in fnia.l.nepoti.⁊ ibi no.bar ff.de fun.instru.⁊ no glo.
mag.in.l.j.C.de iudi.⁊ in.l.duobus ff.de excep.rei iudi.cū si.⁊
4 ex h infert hic valde no.Bar.† q stāte statuto q reo cōfitēti
remittatur certa pars pene ⁊ reus semel negauerit, ⁊ iudex po-
stea admiserit confessionem eiusdem rei.iñ adhuc poterit accu-
sator, vel iudex inquirens dicet nolo vti ꝯfessione tua, sed volo
ꝓbare p testes, ⁊ te excindere a beneficio statuti, sed Sali. hic
tenet ꝯriū p rōnes quas in p̄cedēti articulo adduxit, item quia
accepitatus confessionem partis aduerse, vel delationem sciri in
casu huius.l.vr̄ renūciare iuri acquisito ex negatione q facere
poterit.ar.l.si quis in conscribendo.C.de pac. ⁊ potissime, q2 si
iurauit res non est integra, ⁊ sic est etiā adversario ius quesitū
ex iurō qđ impleat.ar.l.fi.ff.de pac. ⁊ ideo nō esset bonus intel-
lectus glo.si intelligeret vt iacet Bar.sed dꝫ intelligi qđ glo.
velit q post iurm poterit tñ agi actione.l.aquil.nō possit aufer-
re ius aduersario ex cōfessione quesitū. Fulg.ēt hic tenet ꝯtra
Bar.q2 in precedenti casu qñ nō fuerat adhuc cōfessio admis-
sa nō pōt iudex vel accusator respuet p ea q̄ ipse superius dixit
multominus qñ cōfessio fuit admissa. Et ad istā gl.in ꝯ. admis-
sa.dū dicit qdā adhuc ⁊c.r̄ndet q gl.nō firmat vel intelligēdo
qđ firmet tūc dicit debere intelligi, q hic vel a tex.dicere q qñ
agit actione m̄ fcm̄ ex iurō poterit illā viā omittere p quam nō
cōsequeret nisi simplū, ⁊ agere actiōe.l.aquil.⁊ ꝓbare p testes
vt ꝯsequat duplū, ⁊ tūc nō negat tex.q nō sit in p̄stāte ref quen-

ti actiōe.l.aquil.ꝯfiteri dedisse dānū periti ⁊ solū simplicē pe
nā pati, ⁊ sic pꝫ q decisio istius dubij satis pēdet ab his q̄ dcā
sunt in p̄cedenti, vez q2 ego ibi salvavi opi.Bar.⁊ r̄ndi ad ob-
iecta, ideo ēt in isto trāseo cū Bar.ſm qđ in p̄cedēti dixi, ⁊ cū
Bar.ēt trāsit Bal.in lec.anti.⁊ p istū tex.tollunt ar. Saly.q
nō vr̄ ad tex.⁊ gl.bene r̄ndere, sed potius violare, nec ob.excep
tio iurī q2 nūc actor non agit actione ex iurō sed actione.l.aql.
que nō est sublata, vt dcm̄ est, reperio tñ q Cy. hic in add. su
per gl.in ver.omissa in fi.dū gl ponit.ij.lec.ipse addit hec ver
ba, vel dic q finis vnius negocij seu litis sit cā alterius.l.termi
nato.in fi.C.de fruc ⁊ lit.expē.⁊ sic vr̄ arguere ꝯ.d.ij.lec. que
mihi tñ videtur sustentabilis, ⁊ ad rationē Cy.patet r̄nsio p id
qđ dixi.ff.s.actionem antiquā nō extingui per iurm. nec ob l.
terminato C.de fruc.⁊ lit.expē.q2 ibi loquit in officio iud.mer
cenario q post sniam latā sup principali nō potest implorari p
expensis litis cū sit accessorium, ⁊ expirat lata sententia vt ibi.
5 ¶ †Querit etiā Bar.in his que crescunt per inficiationem
que inficiatio debet esse illa vt crescat cōdemnatio, ⁊ an suffi-
ciat inficiari qualitatem si factum principale nō est inficiatum,
⁊ dic vt hic p eum, ⁊ plenius per eundem in disputa.sua incip.
per Italiam cōiter sunt statuta, vt ibi simila hic dicta per se p
cedere nisi qualitas negata non respiceret totum qđ est in accu
satione deductum, sed tēderet ad augendū penā divisibilem, vt
si statutū diceret q pro delicto appēsate cōmisso pena crescat
⁊ cōtingat q sit accusatus quis de delicto appēsate commisso
pro quo ratiōe illa qualitate veniebat imponēda pena c. sed si
fuisset cōmissum delictū simplex.i.nō appēsata pena fuisset tā
tū in quīquagīma, ⁊ alio statuto caueat q si quis negauerit pu
niat in pena quadrupli, ⁊ ꝯtingat q reus cōfessus sit se cōmisis-
se delictū, sed nō appēsate certe pro rata pene concernētis deli
ctū simplex, nō augebit pena stante dicta cōfessione, sed bñ au-
gebit p rata pene concernētis qualitatem quā negauit, alle. in
ar.l.si seruus.§.pluriū.ff.si qs ca.vbi ubi statutum disponeret
p modū premij, ⁊ dicat q ei q fuerit cōfessus minuat pena pro
dimidia, ⁊ tūc indistincte negans qualitatem erit indignus pre
mio ſm Bal.in.d.dispu.alle.l.ēt si partis de le.j.⁊.l.benefi-
cio, cū si.ad.l.fal.pro hoc infert q dnm Bar. hic dixit q ille
qui confitet se percussisse, sed ad sui defensionē asserit se fecis-
se nō incurrere penā negantis, debetis intelligere q non tñ cō
sequeret premium confitentis per proxime dicta, ⁊ ita etiaꝫ vult
clare Bal.in.d.l.ea q̄ in.xj q.adde ⁊ qđ cū decisione Bar.h
transit etiā Jo.de imol.⁊ Ro.in.d.l.j.§.si qs simplr ff.de ver.
ob.vbi reprehendit Ang.ibi qui in aliquo videbat ꝯtrarium dice
re de qua mā videatis per Bal.in.d.§.porro.⁊ in.d.l.ea que.
⁊ in.d.l.cum quid, ⁊ in.d.l.ꝯ negantem.⁊ in.d.§ neqꝫ.⁊ ēt per
eundē hic qui vr̄ hic trāsire cum Bar. Fulg hic etiā aliqd tā
git ⁊ imitat doctrinā Bar.inqꝫtū Bar.vult q si reus ꝯfitet
delictū m̄ negat locū vel tēps in accusatione insertū patit penaꝫ
negātis, nā vez est ſm Fulg.o.si accusatori interest fuisse illum
hoiem occisum potius de illo mēse de quo in accusatione ꝯti-
net, vt q2 plus valeret, als sec9, q2 ex quo p p ꝯfessionē pōt ꝯdē
nari lꝫ ꝯfiteat de alio tpe sua nō interest facit licet ipse nō alle.
id qđ no.bar.in.l.si ꝯfessus ff.de cu.re.cū si.tamē nō discedo a
doc.bar.q̄ est cōis, nā cū tractet de interesse publico.s.q deli-
cta puniant iuxta.l.ita vulneratus ad.l.aql.⁊.c.vt fame d sen.
ex cō.pōt accusator dicere tu p mēdaciū negas, volo p testes p
bare vt tu pariaris penā negātis p mēdaciū, ⁊ sic penam delin
quētis negādo ⁊ certe nihil ob.qn h dicere possit vt tale deli-
ctū puniat, vnū ēt tene mēti p limitatione isti9.l.⁊ olim.ll. lo-
quētiū de pēa crescēte p negationē, nā talis pēa ñ cresceret p ne
gationē qñ lex ipso iure ꝯdēnat seu penā iponit, ita singlr not.
bar.in.l.qđ ſuo §.i.p illū tex.ff.de pe.le.⁊ bal.i.d.l.ea q̄ in.ij.
col. ¶ Itē vt talis pēa crescat reqrit qđ negō sit fcā sup libel-
lo apte formato sec9 si sup inepto ita dicit no.bal.i.l.edita in pe.
col.in repe.paduana C.de edē.p tex.no.i.l.j.C.de his q potē.
no.in ꝯ.solēniter a ꝯrio sensu, itē reqrit qđ ex certa scia negeт.
c.si vasallus.el.j.i ti.si de feu.fue.ꝯtro inter do.⁊ agn.⁊ ibi no.
bal.⁊ ē de mēte bar.hic dū alle.l.aliud est ff.d ꝯ.sig.bñ facit qđ
no.gl.in.l.si.ff.de rei vē. ¶ An āt sufficiat negatio dūo nego
narrata in libello put narrant esse ꝯa.dic vt no.p bar.⁊ alios
in.l.si dubitet.§.j.ff.de fide.⁊ dixi post mod.in.l.h ita.§.qđ de
6 re iud.†Itē p istū tex.decidit no.bar.h, q si actor seu accusator
nō ꝓbauit, sꝫ semiplene ita qđ deventū est ad iurm in defectū se-
miplene ꝓbōnis, vel deventū est ad torturā rei q postea ē p tor-
turā ꝯfessus vbi prio negauerat.certe nō puniret reus, vt negās
q2 nō ē vez actorē ꝓbasse p testes, sꝫ recurrisse ad remediū hu-

a ¶ In ca.j.§. porro. vide tu ⁊ adde bal.i.c. vnico.§.ites si vasall9 ꝯa si.fa-ciūt ista ad.q. de ꝯtro.investi. ⁊ bal.i auc.hāc q̄relā.C.de nō numera.pecu. Fran.Cur.

b ¶ Puto veriorē. vide lud.ro.consi.lix.

tus edicti, pnt logē de iuīo necessario i quo pt ēt itelligi ista lex
fm pmā lec. vt h p eū, t ha ēt vt tenē ipse i. d. disp. in vl. co. t
bal. h subdit ꝙ i aīs semiplene pūict⁹ q postea ꝑ torturā pfes-
sus est meret pmiū ꝙ pcedit pfitēti, t qd statuti remittit dimi
diā pene alle. i ar. l. ij. §. si mr nō perierit. ff. ad ter. sal. h tʒ p bar.
in q̄stiū bar. vult istā. l. locū hre i iuīo necessario, t mouet saly.
pmo q: actor fuit exoneratus pbādi necessitate vt reqrit ista h.
fo q: iudex nō defert iuīm necessariū, vt exoneret onē pbandi
actorē q iā fuit oneratus quo ad semiplenā pbōnē, sʒ magis fa-
cit cā exonerādi pscia3 legis t suā lʒ tale iuīm hēat effectū se-
miplene pbōnis, t actus agētiū nō dʒ extēdi vltra intētionē eo
rū. l. nō ois in pn. ff. eo. tertio q: iuīʒ necessariū defert actori ēt
inuito reo. ff. l. pxi. t. l. bone fidei C. e. t sic nō pōt dici ꝙ re⁹ fit
cā exonerādi actorē, accedit fm eū, q: in necessitatib⁹ nemo li-
beral in existit. l. rē legatā. ff. d adi. le. fui. h trāsit cū bar. Pau.
de ca. h dt sibi dubiū videri ꝙ ista lex hēat locū in iuīo necessa
rio, q: tex. loquit qñ re⁹ fuit cā hui⁹ releuatiōis deferēdo iuīʒ,
preterea nō fuit actor releuat⁹ ex toto dicit ēt ꝙ qñ ꝑ torturā pfes
sus ē id qd pmo negauerat nō vʒ ꝙ dēat hre bn̄ficiū statuti, q:
statutū dʒ itelligi de pfessiōe spontanea. l. iij. §. sʒ vex. ff. ad sille.
puto hāc. l. hre locū in iuīo necessario p q̄ opi. facit, q: tex. in.
d. l. p negātē reqrit ad h vt hēat locū pena dupli. ꝙ actor pba
uerit dānū p negātē appōne pbōnis itelligit d plena, vt i cle.
pstōnē cū gl. in vᵒ. fiden d ele. t no. bal. in. l. pemptorias. i vlti.
col. C. sen resci. nō pos. vbi ad h alle. l. inci⁹. ff. de pdi. t de. facit
qd no. bar. i. l. alt ptor §. j. i fi. ff. de re iu. t istd iuīʒ nō vʒ pprie
eē pbō sʒ releuatio ab onē pbādi vt inqt bal. in. c. j. §. factm de
pluc. re. sen. t dixi. s. t tex. h nō dt illud qd dicit saly. t pau. de
ca. vt declarat h bar. q̄stiū vᵒ ad pfessionē in tortura fcām, dico
ēt bar. bn̄ loq quo ad augēdā penā pp negōnē p. d. l. p negātē
idncēdo, vt pxime dixi atiēto ꝙ pfessio nō dr pprie pbatio sʒ
releuatio ab onere pbādi, vt inqt Jo. an. in. c. bone in vᵒ. pbō.
de ele. t An. de bu. in ru. eī de pba. vbi h pbat p tex. in. c. j. de
pfes. in. vj. bn̄ fateor ꝙ nō hēbit pmiū qd a statuto pcedit pfi
tēti, t ita loqtur tex. in. d. §. sʒ virū hēt t3 bal. i. d. §. porro.

¶ Si iuraue
ro, pro declara
tione huius §.
vide alex. in l.
iusiurā. t. l. ad
pecunias i pn.
ver. in gl. in vᵒ
bo relictis ff. e.
Fran. co.

SVMMARIVM

1 Fur tenetur ad dandum rem furtiuam.
2 Dare qui obligatus est tenetur ad estimationem re post moram perempta.
3 Ignorans non uidetur remittere.
4 Sententia qua condemnatur quis ad dādum stichum, qui mortuus erat ualet, etiam si ignorabat mortuum.
5 Confessio & iuramentum an à pari procedunt.
6 Periculum rei an & quando spectet ad actorem, uel reum post delatum iuramentum.

Si iurauero. Per iuīm nō pōt in oblōnē de-
ducī rē n q nō est i rex nā nisi rōne
delicti vel more fingat esse in rex nat. t adhuc fit in oblōne. h.
n d. ¶ † No. ex tex. in vᵒ. dare iucto vᵒ. nisi ex cā furtiua ꝙ fur te
net ad dādū, t iō vʒ pbari ꝙ si fur pmisit p stiplōnē dare dño
rem quā subtraxit vʒ stiplō si nō fuerint adiecta illa vba q qd
me dare facere opʒ de quo vide in. l. scire dēmus. §. j. de verb.
2 ob. ¶ † Scdo no. obligatū ad dādū teneri ad extimationē post
morā re perēpta qd itellige offi. iu. mercenario, ita intelligit. l.
iij. ff. de pfes. t expsse no. gl. mag. in. l. vinū. s. ti. j. vñ ēt re perē-
pta oblō t actio adhuc cōpetit ad rē. l. si seruū. §. fi. ff. de vᵒ. ob.
3 ¶ † In gl. j. voluit gl. sentire fm Ja. bu. Bar. t Alb. de ro. ꝙ
si reus q detulit iuīʒ ignorabat rē eē pemptā, t sic se eē libera-
tū nō vʒ deferēdo iuīʒ voluisse remittē exceptionē sibi cōpetē-
tē, q: ignorās nō vʒ remittē. l. mr. s. de inof. test. l. in repudian
da. ff. de acq. he. secus si sciuit. l. duob⁹. §. fi. t. l. si dno. §. j. fm p
mā lec. gl. s. e. sʒ fm Ful. t Pa. de ca. h gl. nō dt habuisse hūc
respectū, q: sicut p snias qs ipediit postea opponē exceptiones
perēptoriā ēt si eā ignorauit sibi cōpetē añ sniaʒ. l. sub spē. C. d
re iu. l. pemptorias. C. sen. rescin. nō pos. c. iter mōsteriū de re
iu. ita ēt in iuīo vñ gl. vʒ mota alia rōne. s. q: iuīm ptinēn ipossi
bile nō hʒ vires sicut nec snia. l. pe. t fi. ff. q sen. sine ap. resci. tñ
si ptes sciebāt eū eē mortuū vʒ iuīm ex eo q: vʒ eē iuratū ex ea
cā q poterat dēri post mortem. s. ex cā furtiua vel cā more, sʒ si
ignorabāt esse mortuū poterat intelligere iuratū esse dēri. s. alia
cā ex qua dēri posset viuus, tō tūc nō vʒ vt h, q: ptinet impossi
bile nec iūc ob. d. l. duobus. q: rñdet ꝙ iuīʒ validū perimit ex
ceptionē cōpetentē reo. vt ibi, sed hoc est inalidū q: ptinet rē q
nō est in rex nā. ex his nō puto bn̄ dicere Pa. de ca. hic dū di

4 cit ꝙ † si p sniam cōdēnat reus ad stichū qui mortuus erat ēt si
ignorabat, vʒ snia q: p eā tollunt exceptionen pemptorie q p̄te-
rit cōpetebant reo ēt ignoranti, vt dictū est t censebit iura ex cā
more vel furti, t sic eo meliori mō quo pōt fm eū, nā mihi vʒ p
hoc fit p tex. t gl. in. d. l. fi. ff. q sen. sine ap. quā ipse nō allega. nisi
appareret ꝙ fuerit ex cā more vel furti. Cogitabā ēt posse defen
di itellectū Bar. hic q: sʒ p sniaʒ videat relecta pemptoria, q:
snia non emanat a ptibus, sed a iudice aliud fit in iuīo, q: emana-
nat a partibus. ¶ In gl. ij. §. pe. tc. t. l. si hō mortuus eo ti. per
que iura dōm est in stiplōne qd siue pbentes sciam esse mortuū
siue nō pmissio hoīs mortui nō valeat, nisi ex cā more, vel deli-
cti fingat esse in rex nā, vt in iuriū alle. in glo. t firmat Jac.
bu. hic reprehēdendo Guli. de cu. p. l. stichū. ff. de pfes. t dici pt
ꝙ aliud fit in stiplōne q̄ʒ in iuīo, q: stiplō nō tendit ad reiicien
dum aliquā exceptionē sicut facit iuīm qd prestat cā litis peri
5 mēde fm Ang. hic. ¶ † In pfessione aūt qua quis pfiteret se
stichū dēe t esset mortuus dōʒ est ꝙ ē i si nō appareat de mora
vel cā furti vʒ, si sciuit secus si ignorauit, t sic erit idē in pfessio
ne qd in iuīo. l. qui stichuʒ fm scdaʒ lec gl. t. l. fi. t ibi no. ff. de
6 pfes. ¶ † Querit hic doc. an si post iuīm delatum p reū actor
it pereat ipēn quam actor iurauit sibi dēri pereat periculo rei.
Gui. de cu tenuit hic ꝙ sic q: iuīm hʒ vim li. ptē. per quam p
stituit i in mora. l. nā t postea. §. is qui. s. e. iuncta. l. fi. de triti.
sed Jac. bu. t Bar. dñt hoc pcedere si ipsum debitum pcessit
delationem iuramenti, secus si per ipsum iuīm est pctuʒ debi-
tum q: eodem ipe quo pbiit obli. nō dʒ pstitui in mora. l. qd di
cimus. ff. de so. t idem dñt in debito, de quo apparet per instʒ
hñs ex forma statuti vim snie, q: nō cōstituit debitorem in mora
Saly. saluat opi. Guil. de cu. qñ iuīm est formiter prestitū quo
casu agit ex pctu ex quo iuratum est. l. si dno. §. si quis. s. e. t sic
vʒ obligationem precessisse, t ita ēt dicit Fulg. hic q: iuīm pro
veritate hʒ. l. non erit. s. eo. In instātis aūt approbat opi. Bar.
tñ puto posse sustineri opi. Bar. ēt in iuīo q: ad hoc, vt qs cō
stituat in mora per aliquē actum requirit ꝙ precesserit tm̄ spa-
ciū ꝙ fm arbitrium iudicis potuerit debitor se ad solutionem
preparare, vt no. in. §. fin. insti. de inu. stip. t in d. l. ꝙ dicimus
sed hic non constat ex solo iuramento ergo tc. Confirmo q: si
appareat quēʒ confiteri se recepisse. e. a ticio non intelligit ꝙ ex
interuallo ante confessionē receperit, vt probatur in. l. si ita sti-
pulatus. §. grisogonus. t ibi no. Bar. ff. de ver. ob. t no. Bart.
in. l. post dotem in. i. q. ff. sol. mat. t in. l. certi cōdi. § si nummos
cum fi. s. ti. j. t ideo si iuratum esset deberi ex pctu ante celebra
to ex interuallo, t ita continetur in delatione t prestatione iura
menti, tunc vera esset opi. Guil. de cu. a quo etiam Bar. differ
re non videtur si bene inspiciantur verba eius.

Si mulier. Iuramentū actoris tollit exceptionem
sibi contrariam non aūt secum compe-
tientem. h. d. gl. intelligit istū tex in exceptione ꝙ maritus exi
gatur vltra q̄ʒ facere possit, t Fulgo. dicit hunc intellectum esse
verum si precessit controuersia an facultates viri sufficerent, nā
per iuramentum erit sublata illa expositio, secus si nō precessis
set illa controuersia sicut videmus in snia in qua eodem modo
distinguit. l. nēscimus. §. fi. cū glo. fi. ff. de re iudi. t. l. ex diuerso.
§. fi. ff. so. ma. facit. l. fina. §. fi. s. de ne. ge. t. l. qd in die. §. j. ff.
de compen. t idē tenet Pa. de cast. h pro hoc allegans. l. pe. ff.
n de cōfes. t p h dicit † ꝙ glo. j. hic le fundans in verbo dēas nō
bene mouet, q: etiā deberi dt id qd mero iure debetur, licet cō
petat exceptio p iure s. pmo allegata, ita etiā tenuit ipse in. d.
l. ex diuerso. §. fi. t in. l. si prior eo. ti. vbi glo. dixit illud idē qd
h, sed Jo. de imo. in. l. nō tm̄. ff. de re iud. transit simpliciter cuʒ
opi. t intellectu posito h p glo. s. ꝙ vbū dēri intelligit cū exa-
ctionis effectu. l. debitor. ff. de ver. sig. tñ magis placet pcedens
intellectus maxime p. d. l. nēscimus. §. fi. in vᵒ. in solidū. ¶ Ba-
bat initio p aliū intellectū Pau. de ca. ad istū tex. s. ꝙ hic dat⁹
fuerat a muliere fundus t. x. in dotē t maritus expēdit necessa
rio. v. in fundo dotali pp q in. v. minuit dos ipso iure. l. q dila
ta. j. ff. de ipē. in re. do. fa. vñ si so. ma. maritus vel hēs eius dena
lis iuīm, t ipsa iurauit sup. x. t postea hēs mariti opponit ꝙ. v.
fuerit ipēsa necessario in fundo q̄rit an dēat audiri t distingui
tur, vt h, t dr̄ia inter vnū exēplū t aliud est, q: in hoc vltio exē-
plo nō poterat dici maritū dēre. x. aliquo mō, q: ipso iure dimi
nuta erat dos, t iō ēt si de hac ipēsa nulla fuerat cōtrouersia añ
iuīm, tñ indistincte stabit huic lre, secus in pmo exēplo in quo
ipso iure nō diminuit dos, sʒ ob. exceptio vt in iuribus. s. alle.
facit. l. pe. ff. ꝙ cū eo. t p isto fo intellectu allego ho. te. in. l. me
nio. §. a me hēde. de leg. ij. vbi Bar. allauit tex. nrʒ. ¶ In glo.
ij. dic ꝙ

ß.dic q ultima ps huius.l.hēbit locū ēt si oppōneret excep-
tio pacti de nō petēdo iuxta.l.& hēdi.§.filia.ff.de pa.nā q ibet
alia exceptio, q opponens eā nō venit ꝯ iuramentum.

SVMMARIVM

1 Iuſm poteſt in cā per actorem deferri bonafide reo.
2 Iuſm qñ dicatur deferri bonafide.
3 Pœna tenētis appēſum.ī locū quo uulgo iter fit, quæ ſit.
4 Snia abſolutoria lata in actione populari ꝑdeſt omnibus.
5 Iuramentum delatū ab uno, an & qñ præiudicet alijs.
6 Iuſm pōt deferri ante litem conteſtatam, & poſt.
7 Iuramento litis deciſiuo licet ſtandum ſit, tamē poteſt probari contrarium per euidentiam rei.
8 Sententia lata per colluſionem, uel p iuſm malafide pſtitum an poſsit reprobari.
9 Statutū q non poſsit cognoſci de maleficijs cōmiſsis à ſex menſibus citra, quō intelligatur.
10 Fur qui mihi furto rem ſubtraxit iam eſt annus, & quotidie eā contractat, poteſt puniri.
11 Appellare pōt carceratus indebitè, ēt elapſis decem diebus.
12 Terminus præfixus iudici ad ingrēdum, an currat ignoranti.

In popularibus. In actionibus popularibus iuſm bonafide delatū
p actorē reo ꝑiudicat nō ſolū deferēti, ſʒ ēt oibus ſicut ſnia ab-
ſolutoria niſi de colluſione appareat.h.d. ¶ †No.in cā poſſe
1 p actorē deferri bonafide iuſm reo, & ideo gl.in.l.iij. in prin.ff.
e.p iſtū tex.tenuit ēt in cā criali motꝰ poſſe deferri bonafide
iuſm reo, de quo ibi fuit dcm, & tex.h in ꝟ.exigere, vř innuere,
q iſte.§.ſolū hēat locū in iuſo iudiciali, q illud tenet reus de
neceſſitate pſtare vel deferre aut ſolue.l.iuſiurādū.§ ait ptor.ff.
e.ſecus in cōuētionali.l.iuſiurādū q ex quētione in pn.& ibi
no.ff.e.& exigere dī q ē ab inuito extorqre.l.fideicōmiſſa.§ ſi
rē de le.iij.& pſta opi.ē gl.in.l.trāſigere in gl.mag.C.d trāſ.
bar.tñ & alij hʒ nō faciāt mētionē de illa gl.vnr indiſtincte in-
telligere iſtū tex.oñ dñs, q rō eſt h, q iuſm hʒ vim li.gt.p quaſ
actio popularis efficit ꝑpria agentis.l.ſi cui.ff.d ꝟ.ſig.& gſtat,
q ēt iuſm extraiudiciale hʒ vim lit.gte.p.l.nā & poſtea.§.ſi is q.
ff.e.quā ita intelligit Bar.ibi, & magis cōiter alij nō ob.gl.in
d.l.trāſigere, q illa reprehēdit p Bar.& magis cōiter p a-
lios ibi vt ēt dixi in.d.l.iij.in prin.nec ob.iſte tex.in ꝟ.exigere
q rñdet Ful.h.q accipit large p ſpōte faciēte, nā q ēt ita ac-
cipi pōt pbari vř in.d.§.ſi rē, & ibi gl.in ꝟ.exegiſſent, tñ Ang.
h in diſcurſu per eius ꝟba referā.ī.ſup gl.vř velle, q iſte text.
locū nō hēat in iuſo pſtito extraiudiciū ante lit.deductā in iudi
cium, ſed h nō pbat ipſe Saly.ēt h in diſcurſu ſentire q iſte.§.
hēat locū ſolū, qñ in delatiōe iuſi interuenit auctoritas iudicis
& ſic in iudiciali, & eius ꝟba.ī.referā, ipſemet Saly.in.d.l.trā-
ſigere.iiij.opp.dicit, q ꝯ illā gl.facit iſte tex.gnalr loqnēs, ſʒ
p illa gl.dicit facere tex.h in ꝟ.exigere q eſt ab inuito extorq
re ac ēt ſimilitudo quā inducit h iuriſcōſultus de ſnia, tādē vř ibi
reſidere Sal.q qñtū ad h vt iuſm ꝑiudicet alijs agere volēti-
bus vera ſit illa gl.ibi quā dr eē notādā, & ita nō recedo ab opi.
ꝯria q eſt magis cōis q vř ēt eſſe de mēte Iac.bu.h nec ob.ſimi-
litudo ſnie, q ēt iuſm voluntariū hʒ effectū.l.j.&.ij.& ibi fuit dcm
2 poſt Bar.ff.eo. ¶ †An dicat deferri iuſm bonafide colligit
ex.l.imo in prin.ff.e.l.preſes cū ibi no.C.de tranſ.vt qñ actor p
bationes idoneas hēre non poterat vt ēt no.gl.fi.in.l.ꝯ inris.§.
ſi.ff.de pac ¶ Item no.h pcedere a pari in snā iuſm preſtitū
in fauorē rei, & ſnia abſolutoria ad h facit.l.iij.in prin.ff.de preus
3 ri.&.l.ſi cui §.hiſdē.ff.de acc. ¶ †Itē gl.fi.ibi ſʒ & ſi in popula-
ri &c.ꝑmitte, q ꝯ tenētē appenſum ī locū quo vulgo iter hr cō
petit popularis actio ad ſolidos.x.p dimidia applicādos agē
ti, p dimidia fiſco.l.ſi vero.l.ptor.iuncto.§.h aūt actio cū ſeq.&
ibi gl.in ꝟ.penalis ff.de his q deie.vel effu.lʒ regulr pena in q
venit cōdemnandus reus ciuilr conuētus actione populari ſit i
totum applicanda agenti vt.d.l.ſi cui & no.gl.& doc.in.l.iij.in
xta prin.j.de ſepul.vio.& plene p Bart.in.l.agraria.ff.de term.
mo.qñqʒ ēt actio popularis daf ad pticulare intereſſe agētis, &
tunc qualis debeat eſſe condemnatio habetur in.d.l.iij.in pnc.
iuncto.§.qui.de ſepul. ¶ In ea.ibi.§.ſi tñ condemnatus &c. lʒ
iſte tex.loquatur in condemnato, tñ cōdemnatus qui ſoluit eq-
paraf ei qui p ſniam abſolutus fuit vt pbat tex.no.in.l.ſi qs cū
totum §.p.ff.de exce.rei iud. ¶ In ea.ibi q & lex &c.gl.vo
lunt alleg.d.§.ſi tñ reus cōdēnatus, ſʒ ꝯriū dicit expreſſe tex.i.§.
4 ſi tñ poſtea in.e.l.qd & lex, †vbi ſnia abſolutoria lata in fauorē
rei quēm illa actione populari de libero hoīe exhibendo p-
deſt ibi quo ad omnes vbi de colluſion.pbaf ad iāē tex.h q
vult idem eſſe in ſnia, q iuſo, nec ob tex.in.d.§.ſi tñ reus, q ibi
loquif, qñ ꝯ eum fuit lata ſnia cōdēnatoria & ſic apparebat veri
ueri liberū hoīeʒ iniuſtū, nos aūt loqmur, qñ iuſm ſeu ſnia cōcer
nebat abſolutoriā, & innocentiam rei, & ad h pōt adaptari alia
riſio gl.dum dicit ibi fauore libertatis &c.nā ibi actū fuit p illū
q agebat rōne ſui particularis intereſſe, vt ibi oñdit tex.dū lo-
quimur de litis extimatione ſoluta ibi p Bar.merito ſnia con
demnatoria p quam in totū non eſt fcā cōdemnatio que vř eſſe
ineſtimabilis, qñ agitur de libertate hoīs.l.pcurator ad exhi-
bendum §.ſi.ff.rem ra.hab.non impedit quin iterum agi poſſit
pro reliquo, ar.l.j.ff.vi bo.rap ſecus qñ ſnia fuit lata abſo morte
ſup facrū, vt fuit in caſu.d.l.duobus.§.colonus in ꝟſic.poterit
vbi dixi.ff.e. ¶ In ea.ibi ſol.nō pōt poſtea cōueniri &c.Ia.bu.
tʒ opi.gl.q opʒ q probet q ſit noua appenſio, & ſup h nō po-
terunt fieri interrogationes.Nō eſt q deregif piuriū vt no.in
.§.ſi pater all.in gl.& in.d.§.ſi tñ reus approbat.ij.ſol.h tradutā
i gl.Nō ob.ēt hʒ cū.l.ſi qs vxori.§.ſi qs iurauerit.ff.de fur.pter
eſt ibi litera negatiua, q tʒ ſubaudiri uitio moxie.Sed pter ē
litera affirmatiua cōcor.Et cū hac gl.vř ēt tranſire Bar.incidē
ter in.l.ei qui in prin.ff.de fur.pōt tñ dici q bar.ibi nō q̄rat an
iuſm preiudicet alijs, ſed ſolum an dicaf vna appenſio p toto
tpe, bar.ꝟo h tʒ ꝯ gl.& concludit, q ſi te deferente iuraui me ñ
habere appenſum non ſit preiudicium alteri agere volenti pro
eo q de preſenti repif me hēe appenſum, & ſic ille q detulit iu-
ſiurandum po uit p iuſm ſicut nunc p pactū preiudicare alte-
ri in h facto hñte cām pmanentem, ar.l.iuriſgētiū.§ ſi paciſcar
ei.ij.ff.de pac.&.l.iij.§ pe.ff.e.iſtum aūt tex.intelligit hēe locuʒ
in actione populari deſcendente a facto iam finito. Pro quo
dabaf actio popularis ad cōmodū ꝑpriū agentis, & eo caſu di
cit idē eſſe in pacto facto poſt lit.gte.q in iuſo ſecus ſi pactū
eſſet fcm ante li.gt.vt h p eū q ēt ſubdit, q vbi actio popula-
ris orta ex fcō momentaneo daref non ad cōmodum agentis ſʒ
5 alterius †Exēplū in interdicto de libero hoīe exhibendo qd
daf vt hō liber in pſtinā libertatē reſtituaf, & eſt popularf.l.ij.
.§.h interdcm.ff.de lib.ho.exhi.iuſm delatum ab vno ꝑiudicat
alijs, & idē dicit in pacto p.d.§.ſi tamen reus.bal.h in lec.anti.
tranſit cū bar.in alia ꝟo lec.quo ad.q.formatā h in gl.tʒ cū gl.
q.p tota appenſione vna cōpetit actio, q ab eadem radice p-
cedit.Pone n.qd ex forma ſtatuti qs non poſſit tenere domū
aliam vltra centum pedes, & de h fuit ſemel actū, & reus fuit ab
ſolutus certe nō poterit iterato agi, alias ſnia eſſet inanis, & nō
eſſet litium finis fm eū, ſubdit tñ, q ſi ille q denuo agit p eo, q
mō eſt appenſum pbat de preterito, & preſenti appenſione tūc
dī pbare ꝯſe, q ex preterito naſcif exceptio de preſenti vt in
gl.Aut pbat de preterito nō fuiſſe appenſuʒ, ſʒ de preſenti ſic,
tunc pbat p ſe, ideo tunc non obſtaret iuſm.l.pcurator ad ex-
hibēdū in prin.ff.rem ra.ha.quo ad alia vero mēbra diſtō ia tra
dita p bal.ſpāliter nō logf, tñ dicit q ipſe intelligit iſtū tex.p
cedere generaliter, ſiue iſta actio popularis ſit talis ex q agēti
acqraf inſolidū, ſiue ex qua acqraf in totum fiſco.l.ſi.de litig.ſi
ue ex qua acqraf vtriqʒ.l.lege corn.§.ſi ad ſylie.Ange.h quo
ad.q.formatā in gl.de actione populari orta ex facto habente
cām pmanentem tranſit cū bar.ſʒ ex illū caſum dt, q actio po-
pularis de qua q̄rif dabaf ad pprium, & ſingulare intereſſe tu-
rantia, pcm, tranſactio, & iuſm ēt ante lit.gte.vʒ & cōſumit actio
nem p.l.lʒ in pn.&.l.nō cogēdū.§ q ita.ff.de pcu.ſed ſi nō intē
taf ad cōſecutionem ꝑprij, & pticularis intereſſe, ſʒ ad vindi-
ctā publicā, tūc qñuis pena veniat applicāda actori tamē ante
lit.gt.nō vʒ pcm trāſactio aut iuſm, q ante lit.gt.illa actio nō
6 eſt in bonis agentis.d.l.ſi coi.†ſubdit tamē, q in iuſo h plus
erit, q ſi poſt cām in iudiciū ōductā deferref iuſ, qñuis añ li.
gt.valebit, & cōſumef illa actio in totū, q iuſm vim lit.gt.hʒ vt
eſt dcm, ſi aūt actio ipſa popularis intētaf ad cōmodū fiſci vel
tertij nullo tpe licebit trāſigere, paciſci, vel iuſiurādū deferre
p reg.in.l.ſi vnus.§.in ſumma.ff.de pac.& p.d.§.ſi tñ reꝰ, & iſto
caſu nō hēet locū iſte.§.& an tunc repellaf ipſemet q detulit, vř
tranſegit remittit ad no.p gl.in.d.§.ſi paciſcar, in ꝟ.nō liceat
vbi aūt cōmodū.d.actionis veniret acqrēdū agenti & fiſco, tūc
p pte agentis idē eſt pter dcm eſt.ff.qñ tota pena veniebat ſi-
bi applicāda, p pte fiſci idē eſt vt.ff.qñ pena in totū veniebat
fiſco applicāda.Sal.h in iuſo trāſit cū bar.& ēt approbat illud
q dicit Ang.& vñ.ff.alleg.l.nō cogendū, in pacto ꝟo, & tran-
ſac.infert, q Ia.bu.h tʒ opi.gl.& rñdet Ia.bu.h ad iſtū tex.q

pcm̄, ⁊ transactio hēt effcm̄ iudicati, ⁊ remissiuū, ⁊ remissio si pōt faciliter fieri de iure, ꝙ spectat ad aliū, sed iuām ⁊ snīa hūt effectum declaratiuum, ꝙ fieri pōt de iure spectāte ad aliū de iudicis auctoritate vt h̄ ⁊ qꝛ transactio hꝫ in se collusionem p̄sumptā qꝛ transigēs fateri vr̄. l. qm̄. ff. de infa. postea refert opi. Bar. ⁊ itēr non approbat, nec improbat. Aduerte tn̄ qꝛ Ja. but. h̄ nō dicit, ꝙ tex. h̄ loquat in iur̄o in quo interuenit iudicis auctō. lꝫ Sal. h̄ referat, ⁊ dixi sup. ex. Fnl. h̄ circa qd̄. gl. d. iur̄o p̄stito sup eo ꝙ dicebat esse appensum dicit, ꝙ ꝯ bart. p opi. gl. vr̄ esse tex. in. d. l. qd̄ ⁊ tex. §. si tn̄ postea, ⁊ ēt in. §. nos indistincte loquente, quē bar. vr̄ nimis restringere ꝯ opi. gl. tn̄ dicit ipse facere, quia hic vr̄, ꝙ bona fide potuerit deferri iusiurandum, qꝛ h̄ non poterant deficere probationes si res poterat oculis subijci, qꝛ nō est euidens an sit appensum vel nō, itē qꝛ si iuratū est de alia re, ꝗꝫ de q̄ nunc agit non ob iur̄m. l. quotiens §. fi. ff. de noxa. ⁊ l. si vnus. §. ante omnia. ff. e. sed si iuraui nunc sunt duo anni, ꝙ nō hēbam appensum subiecto, ⁊ nunc cōuenior, ꝙ hēo appensum de alia re iuratū, ꝗꝫ nunc conueniar ergo ⁊c. ppea in q̄ nunc agis pbas ex euidentia facti, ꝙ nō habeo appēsum, ⁊ sic allegas ꝙ tpe quo iuraui nō hēbam appensum potes h̄ pbare ꝑ iur̄m meū, ⁊ ego nō possum dicere, ꝙ iuramentum falsum, qꝛ allegarē turpitudinem meā ꝯ l. transactione. C. de transactio. ad idē adducit. l. si qs vxori. §. si qs iurauerit ⁊ ꝙ no. Cy. in. d. l. et qm̄. in princ. vbi no. ꝙ si semel actio furti fuit sublata nascit postea ex assidua ꝯtrectatione furti actio, q̄ nō nasceretur si prima nō esset extincta, ita si actio ex prima appensiōe vr̄ extincta ꝑ iur̄ꝫ, ergo ex assidua appēsiōe nascet noua actio q̄re ꝯcludit ꝯcor. opi. ꝙ aut sup q̄litate facti delatū fuit iur̄ꝫ, ⁊ ego iuraui sup q̄litate facti nō sup scō iur̄, vt qꝛ iuraui me hr̄e appensum de iure, vt qꝛ mihi est ꝯcessum a principe, ⁊ bona fide delatū est iusiurādū nō obstabit oībus ꝑ istū tex. ⁊ ꝑ gl. h̄ ⁊ ita intelligit. d. §. si tn̄ postea, vt qꝛ ibi fuit lata absolutoria q̄si pbatū fuerit eū iuste tenere liberū hoiem vt qꝛ detinebat a pr̄e ꝯ quē nō hꝫ locū iale interdictū. l. iij. §. his mēo. ti. vel si aliter hꝫ iustā cām retinēdi vt in ēa. l. si qs eū. cū. §. se. aut iur̄ de facto appensionis erat ꝯtrouersia. s. an esset appensum, vel nō, ⁊ actor detulit iusiurādū, certe nō bona fide facit, vn̄ ꝑꝑ malā fidem ⁊ ꝑꝑ alias rōnes quas ipse adducit ꝯ gl. lꝫ ꝙ gl. tūc nō ꝓcedat in pacto ꝟo vel trāsact. de ienēdā dr̄ esse opi. glo. nō attēta distōne bar. qꝛ pena veniebat applicanda actori, ⁊ actio popularis oriebat ex facto iam pfecto, ⁊ sic erat cōtē. tn̄ cā dr̄ publica ⁊ agit ad vindictā publicā, vt delictū nō remaneat impunitum in quo versat interesse eē ipui. ⁊ iō in h̄. §. dr̄ esse necessarium, ꝙ non sit collusum si cēset cā ꝓpria agentis nō attēderet an bona fide, vel mala fide, qꝛ in re ꝓpria q̄libet est moderator ⁊c. l. in re mādata. C. mā. facit. d. l. lꝫ in prin. nec ob. si allegaret ꝯ gl. l. preses. C. de trāsac. qꝛ rn̄det Fnl. ꝙ loqt in causis ciuilibus ⁊ pecuniarijs descēdentibus ex ꝯctibus, vel q̄si in qbus ministrator ex bona fide pōt transire secus in actionibus ex delictis in qbus est ꝓhibita transactio, qꝛ qn̄ nō ingerit pena sanguinis vt in. d. l. transigere. Pau. de ca. h̄ in terminis. q. gl. dicit sibi videri, ꝙ h̄ nō potuit bona fides deferri iur̄m an teneret appensum vt. ff. dcm̄ est ⁊ plus dicit sibi videri, ꝙ nō solū ꝑiudicabit alteri iur̄ꝫ vel pcm̄, sed nec ēt ipsi deferenti quominus possit itez agere ꝓ vtilitate publica, ēt si bona fide iur̄m detulisset, attento ꝙ agit de eo ꝙ ꝯcernit publicam vindictā ꝑ no. ꝑ gl. in. d. §. si paciscar. ibi dū gl. dicit sed an idē agit ⁊c. intelligit ipse gl. h̄ loq qn̄ agēt vt appensum remoueat, ne alicui noceret, sed qn̄ ageret actione populari ad penā applicādā agēti, ⁊ si agēs ageret ꝓ tim ꝓ vtilitate sua prim ad vindictā publi. tūc seruat media via scꝫ vt noceat agēti, sed alteri nō si doceat de collusione vt h̄, ⁊ idē si ageret tm̄ ad vindictā publicā, vt ad penā corporalē, vel pecuniariā fisco applicandam. d. l. si cui. §. hisdem. ⁊ d. l. iij. in prin. de preuari. si aūt ageret actione populari ꝓ interesse suo ꝓprio, puta ꝓ suo sepulchro violato, dicit ꝙ tūc locū nō hꝫ iste tex. qꝛ in h̄ cēset cā mere ꝑuata, vn̄ nocebat deferenti iur̄m, sed non alteri valēti ꝓsequi vindictam publicā, ⁊ agere ad penam c. aureoꝝ, qꝛ agit ad rē diuersam in q̄ qua delatū nō est iur̄ꝫ alte. d. l. lꝫ, ⁊ d. l. nō cogēdum §. q ita, ⁊ dicit ita vidisse ꝯsuliū ꝑ bal. apud Cremonā, ⁊ sic in h̄ vltimo eꝫ ꝯtrium eius ꝙ Ang. ⁊ Sal. tenuit h̄, sed illi melius loquunt, ⁊ ꝓ eis est tex. in. d. §. qui ita. Et ad argu. Pau. de cas. pꝫ rn̄sio ꝑ. l. iij. §. qui sepulchri. ff. de sepul. viol. ex his videmus rem esse in magno ꝯflictu, vnde primo dicam qd in iur̄o, ⁊ pari rōne qd in snīa, que illi eqparatur vt h̄. Scdo qd in pacto, ⁊ trāsactione. Quo ad primam circa q. tacitam in gl. puto concludendum, ꝙ si delatum est iur̄m

an iste teneret appensum, ⁊ sic iurauit reus super iure habeat locum tex. de omni actione populari loqui videtur, ⁊ ꝙ isto casu ob. exceptio omnibus tenet Guid. de suzar. Albe. de ros. ⁊ Ful. ꝙ aūt iuratū est sup facto, ⁊ tunc falsa videtur opi. gl. ꝑ rōnes
7 que. ff. fuerunt adducte. † Et ꝯfirmo, qꝛ lꝫ iur̄o lu is decisiua stādum sit, ⁊ in contrarium non admittatur probatio. l. non erit. §. dato. ff. eo. tamen nunq̄ꝫ intelligitur esse derogatum probatio-
8 ni que fit per rei euidentiam^a vt est no. dem̄ Azo. in sum. C. ad l. aquil. ⁊ no. bal. in rub. C. de prob. in. ij. col. ⁊ in. l. pe. C. de peri. tu. ⁊ in. l. i. C. si aduer. iud. vn̄ videmus, ꝙ admittit probatio in ꝯtrium ꝑ ꝯfessionē, vt vidistis not. in. l. qui iurasse. §. si pater. ff. eo. ego puto, ꝙ diceretur vna ⁊ eadem appensio vt dicit gl. tn̄ vr̄, ꝙ cum apparere possit per rei euiden. an sit appensum vel non iur̄m nō hꝫ obstare, nec ob. d. §. si tn̄ postea, quia rn̄deo vel ꝙ ibi intelligeret, qn̄ pronūciatū ē super iure, vt qꝛ fuit re^9 abso. iuus, quasi ex iusta cā hoiem liberum retineret vt dixi, ⁊ sic concor. cum primo memb. huius distinctionis, vel si intelligis ꝙ ibi fuit pronunciatum sup scō. s. negatiuo tanq̄ꝫ hoiem liberum non detineret, preiudicat alij agenti ex ea pristina detētione ex qua fuit actū in alio iudicio, sed si ageretur ex quo de nouo cepisset hominem liberum detinere post primā snīam tūc non haberet locum ille tex. ꝑ. d. l. quotiens. §. fi. ⁊ l. si a re. cum si. ff. de excep. rei iud. ⁊ vltra predicta ꝯ istam gl. tenuit ēt Jac. de rau. ⁊ Cy. h̄ ⁊ ēt Ja. de belui. h̄ multa scribens, ⁊ h̄ ꝓcedit qn̄ ageret ꝓ facto hn̄te cām ꝑmanentem vt loqt gl. h̄ si autem ageret pro facto finito seu momontaneo, ⁊ tunc in iur̄o stocum bar. preterq̄ꝫ dum dicit, ꝙ si actio popularis tendebat ad commodū alterius iur̄m non obstabit alteri, nam h̄ vr̄ ꝯ. d. §. si tamē postea, nec ob. d. §. si tn̄ reus, qꝛ. ff. rn̄di, ⁊ istius snīe vr̄ esse bal. h̄ cum dicit hunc. §. hēe locum ēt in actione populari pro quo fisco veniebat applicanda pena lꝫ. Ang aliter dixerit vt retuli. ff. ⁊ posito quod actio popularis intentaretur ꝓ priuato, ⁊ particulari interesse agentis adhuc vr̄, ꝙ locū hēbat iste. §. ꝑ. d. §. ita tenuit Ang. ⁊ Saly. ⁊ bene vt dixi. ff. ⁊ attento, ꝙ ex predictis vr̄ istū. §. ꝓcedere ēt qn̄ totum ꝯmodū actionis nō spectabat ad actorem, vt iste tex. satisfaceret pro opi. gl. in. l. iij. in prin. ff. eo. dum dicit ꝙ ēt in accusatione criminali possit deferri iuramentū reo ⁊ sic ꝑꝑ aliquas ex rōibus redditis ꝑ bar. in. l. meminus. ff. de qd̄. et ꝑ alios in locis ꝑ me alleg. in. d. l. iij. nō discedo ab opi. quā ibi tenui, in pacto vero mihi magis plꝫ opi. gl. ⁊ sequa. qꝛ q̄tum ad remittendum non vr̄ ꝙ lex det istā prātem actori ꝑ viam pacti. Et h̄ ēt tenuit gl. in. d. l. transigere in ꝟbo. ꝓhibitum, ⁊ Saly. ibi in. v. op. rn̄det ad. l. preses ꝓut facit fulgo. h̄. ⁊ ff. retuli. bal. h̄ in pacto dicit, ꝙ pcm̄ ad publicum preiudicium nō vꝫ tn̄ repellit paciscentē, ⁊ quēlibet eius adminiculo vtentem. l. si maritus. §. si negauerit. ff. de adulte. ⁊ subdit h̄ vera in pacto circa delictum consistens in cōmittēdo, secus est circa delictum ꝯsistens in omittēdo qn̄ ꝯ ius cōe qs punit, qꝛ tunc offensus pōt plenarie remittere ꝑcendo vel innocentiam excusando alleg. l. diuus. ff. ad syl. sed dum ipse alleg. d. l. si negauerit non vr̄ bn̄ dicere vt ꝑ gl. in. d. § si paciscar, ⁊ ꝑ Bar. in
8 d. §. si negauerit. † Querit qd si fuit collusum, ⁊ lata snīa ꝑ collusionem vel siēr prestito iur̄o mala fide delato in terminis huius. §. alius egit, ⁊ qꝛ collusio nō fuit ꝓbata reus fuit iterum absolutus an possit re^9 vlterius agere, ⁊ de collusione probare dicit Bal. in lec. antiq. qd̄ nō alle. tex. quē dr̄ esse valde no. in. l. fi. ff.
9 de collu. detegenda. † Querit bar statuto cauet, ꝙ nō possit cognosci de maleficijs cōmissis a sex mensibus retro pone aliqs cōmisit maleficiū hn̄s cām ꝑmanētē, iam sunt sex menses, ⁊ vltra, ⁊ adhuc durat, vt qꝛ facit edificium in publico, vel pone, ꝙ hoc anno fuit facta q̄dā liga, vel societas in ciuitate ista ꝑ ciues huius ciuitatis ꝯ aliquos, ꝯ formā statutoꝝ, q̄ societas adhuc
b durat, querit vtrum hodie possit inquiri^b vide h̄ ꝑ eum Bal. h̄ in alijs terminis format. q. nā querit stante dicto primo statu-
10 to. ¶ † Si qs mihi rem furto subtraxerit iā est annus ⁊ quotidie ꝯciat an possim ꝯ eum ꝓcedi, ⁊ lꝫ ꝙ sic, ⁊ bn̄ ꝓbat ex no. per gl. in. d. l. eiq in prin. Ang. h̄ in. q. bar. ⁊ transit cum eo. ⁊ etiā Pau. de ca. h̄ q ꝓ opi. bar. in. q. de lig. alle. no. ꝑ gl. mag. in. l. ij. C. de serui. ibi dū gl. dr̄ ꝓ priui actione ⁊c. Fnl. ēt trāsit cū bar to. vno addito. s. ꝙ illud, ꝙ dr̄ bar. in. q. de lig. ꝓcedat, qn̄ statutum diceret si qs habuerit ligā, secus si diceret si quis fecerit ligam ⁊c. alias sequeret ꝙ qs singulo die diceret facere ligam, ⁊ sic de qualibet societate dēret solui gabella, qꝛ societas pendet ab animo. §. manet insti. de so. sequeret, ꝙ singulo die esset soluenda vna gabella, ⁊ tex. in. l. i. §. fi. in ꝟbo ꝯstituit. ff. de vsu. accre. per quē Bar. vr̄ se fundare hꝫ aliūꝫ sensuꝫ, vt ibi per gl. lꝫ

a Per reiculdētiam vide in ang. de. m. s. trac. malefi. in ꝟbo cōparēt dicti q̄stii in termino defensionis.

b ¶ Jnq adde ꝙ voluit Pe. de anc. ꝯsil. iiij. vbi punit an stātutū duobus statutis q̄rnꝫ vno caueat ꝙ elapsis. v. an prās nō possit ingrē de maleficio altero ꝙ ducens duas vxores in eodē tpe capite puniat ꝙ si qs duxerit sam ⁊ cum ea steterit ꝑ q̄nquenniū ⁊ vltra ꝙ prās poterit ingrere ⁊ vide Bal. ꝯ. lxvj. i. lib. ⁊ ibi an snīa l populāribus lata cōtra vnū ꝑiudicet alteri, ⁊ vide malef. l. iij i. l. cū igit in addi. ff. de vi ⁊ vi ar.

gl. ꝫ aduerte, q: mēa Bar. est in ꝯriū, q: ēt in factis puniēdis in quibus lex vel statutū hʒ magis respectū ad fcm̄, q̄ʒ ad aīum̄ tūc si statutum vteref verbo bēat posset puniri ēt post semestre ille qui bēt, vt qui statutum dī si qs bēat aliquod edificium in tali loco publico puniat̄ ⁊c. vt ꝓ p bar. ⁊ qn̄ ipse vult facere dif ferentiā inter actus in quibus magis ꝯsideraf factū q̄ʒ anim⁹, vnde sustinendo bar. potes rn̄dere, q qn̄ actio vel facultas ac cusandi, que a prin. ꝯpetit nō est extincta dī esse vnū delictū cō tinuatum, ⁊ non nascuntur plures actiones. l. inficiando. § in fans, ⁊ ibi no. bar. maxime post mediū. C. de fur. sed qn̄ impedi tur effectus, quo ad ipsum prin. pūa lapsu tpīs vel alio obsta culo, ⁊ tunc quo ad futurū censef reuocari vt no. in. d. l. ei q in prin. ita loqf. d. l. j. de vsu. acere. iuncta. l. aquā. § fi. ff. quē ad. ser ui. amit. vbi in aqueductu semel acqsita lʒ postea deficiat nō hʒ locū ius accrescendi, ⁊ in ꝓ cū op. bar. trāsit ēt Ang. in. d. § in fans, ⁊ ad istā. q. videatis ēt i simi no. p gl. ⁊ bar. i. l. marin. § sex mēsium. ff. ꝺ adul. ⁊ d. Car. in cle. j. in. x. q. ne ꝯsan. ⁊ affi. ⁊ pet.

11 de anc. in ꝯs. xl. incip. qd lex ista iteratione ⁊c. † inducit ēt per Pau. de ca. ista gl. ad. q. si aliqs fuit indebite incarceratus, an possit post. x. dies appellare ⁊ dicit, q sic, q: quotidie dī gra uamē renouari, ne quo dicit videndū esse Spe. in ti. ne app. §. restat ꝶ. ⁊ no. hʒ Vincen. de quo ēt videatis p Jo. an. ⁊ alios i c. dilectus el. ij. de rescr. p bal. in. l. j. in fi. C. sen. rescin. non pos.

12 ⁊ in. l. ij. in. ij. vel. iij. col. de episco. aud. † Tangit ēt incidenter bar. ꝺ an ipē prefixū iudici a statuto ad inquirēdū currat igno ranti, ⁊ tʒ q nō, sed bal. ꝺ tenuit ꝯriū, q: tpē ꝯtinuū in dubio est vt no. p gl. ⁊ doc. in rub. ⁊. l. j. ff. de diuer. ⁊ tēp. p̄sc. ⁊ expēt, q: iu dex pp ignorātiā excusaref, q nō incideret in penā statuti. l. ge nero. ff. de his q. no. infa. ita ēt tʒ Ful. ꝺ bar. alibi ꝺ indecisus rē liqt iʒ isti non dicant vt p eū. in. l. fi. si quis test. lib. esse ius. fue. dic, q cōis opi. est ꝯ bar. vt p Bar. Ang. ⁊ alios in. l. fi. C. de do. cū ꝯcor. ⁊ addi. quas ibi dedi ꝺ nō dicā latius, q: nō posset in paucis bn̄ explicari, nec ob. l. sp̄ §. ꝺ interdictū ꝶ. anim⁹. ff. q vi aut clā, p quem se fundat bar. ꝺ q: rn̄de, q ibi lex vltra pces sit declarādo tpē illud esse vtile, ⁊ nō continuum. ℭ Allegaf

a etiam ista gl. quod pluralitas[a] non presumitur in dubio ꝺ quo aliquid dixi in. d. §. si pater.

Si libertus. Standum est in oībus iusiurāndis qui iurauit se nō esse libertū illius q de tulit. h. d. ℭ In gl. j. ibi forte ei succedit ab intest. lʒ bal. ꝺ intel. ami. trāseat simplr cū gl. rn̄ ab aliꝭ hic dānaf, q: illa lex si iura uero excludit ꝯnaliter patronū a successione, ⁊ rō est, q: per pactū nō pōt dari successio, ⁊ auferri libera testifactio. l. hēdi tas C. de pa. ꝯue. l. stipso ꝺ modo ꝯcepta. ff. de verb. ob. ℭ In ea. ibi ⁊ operas petet. s. reuerētiales, q̄ sine impositione debenf vel ēt artificiales q̄ ex ipositione debenf iuxta plene no. in. l. si nō fortē §. si libertus. ff. de ꝯdi. inde. ⁊ si de eaꝶ impositione p bef vel si de eis iuratū sit. l. iusiurandum, ⁊ ad pecunias, in p̄n.

2 ff. eo. ℭ † In ea. ibi rn̄. pōt ⁊c. hanc q. inducit bar. ꝺ ad. q. queꝫ vide p eum, ⁊ dicit, q ille cui hēs agēs petitione hēditatis pro aliqua re defert iusiurādū pōt iuste recusare eū q: substitutus p fideicōmissuʒ hēdi posset postea non obstāte iusō rei agere ꝯ eum ad eādē rem, ⁊ sic tractaref de piurio suo, adde q idem tenuit bar. in. l. manifeste. ff. eo. ⁊. l. iusiurandū, q ex cōuentione

2 §. pen. circa. iiij. col. ff. eo. ti dic vt ibi dixi, † querit Alb. ꝺ ro. ꝺ in terminis. q. formate ꝺ p gl. qn̄ frater fuit exclusus p iuꝫ ad mittaf incontinenti fr̄ suus, rn̄det q nō p. l. si duo p̄roni, in p̄n. cū ibi no. ff. e. ⁊ ar. l. ticio, centum. §. fi. ff. de cond. ⁊ demon.

Si iurauero. Per iusm̄ nō tollif exceptio que nō est ꝯria iuīo. h. d. ℭ Facit iste tex. ꝯ bar. in. l. si duo patroni. §. si quis iurauerit. ff. eo. in. q. quā ibi format de exceptione precij non soluti, seu rei vendite non tradite, ⁊ ibi allegaui istum tex. quem ēt Ful. ⁊ Pau. de cas. ꝺ tenent ꝯ Bar. dic vt ibi dixi.

SVMMARIVM

1 Iuramento regulariter standum est fallit ut hic.
2 Sententia à qua non est appellatū, an & qn̄ posit retractari.
3 Snīa an & qn̄ posit retractari prætextu falsi instrumenti.
4 Restitu. in integ. non impeditur per exceptionem.
5 Restitu. in integ. an & quando sit petenda.
6 Snīa lata prætextu iuri necessarii falsi, an posit retractari.
7 Probatio in qua non fuit cōmissa negligentia debet admitti.
8 Dilatio ad producendum testes semel productos, & nō exami natos, an iterum dari debeat.
9 Sententia lata pro semiplena probatione, an posit retractari p instrumenta nouiter reperta.
10 Sententia lata pro reo, uel actore iurante in supplementum pro bationis, an posit retractari.
11 Verbum solet, quid importet.
12 Iusm̄ uoluntarium, uel iudiciale, est species transactionis.
13 Sta. q qlibet soluat collectā j. x. dies sub pœna quarti pluris se cūdū formā statoti, an posit exigi si nō reperiaf statu.
14 Dictu Fm an faciat conditionem.
15 Snīa non retractaf p instrumenta nouiter fabricata.
16 Snīa lata ex falso iuro semper potest retractari.
17 Snīa lata ex aspectu, semp pōt retractari, detecto errore.
18 Snīa lata ex præsumptionibus semper pōt retractari, supueniē tibus nobis probationibus urgentioribus.
19 Conclusum in cā quando sit, an posint produci instrumenta de nouo reperta.
20 Conclusio in causa an posit reuocari.
21 Probationes an posint admitti post terminum peremptorium datum ad producendum testes.
22 Conclusio in causa si sit facta, & admittātur probationes, uidef reuocata conclusio in causa.
23 Conclusionem in causa an præsumatur iudex scire.
24 Sententia lata sub conditione concernente probationem, an pos sit reprobari.
25 Sententia in qua adducitur conditio si iurabis operatur q ad uersarios non potest facere nouas reprobationes.
26 Animus iudicis inspicitur.
27 Snīa lata prætextu iuramenti necessarii non retractatur.
28 Actor quando dicatur non probasse.
29 Scriptura priuata an probet.
30 Apocha an & quando probet.
31 Cōparatio literarū facit semiplenam probationem.
32 Scriptura priuata sine testibus, & comparatione, non facit semi plenam probationem.
33 Iuramentum suppletiuum non defertur quando est minus q̄ se mipiene probatum.
34 Scriptura & liber eorum qui publicæ artem exercent semiple ne probat quo ad tertium.
35 Testis iurans dicere ueritatem super tota causa, tenef ēt dicere super occurrentibus.
36 Libris mercatoꝶ hodierni tp̄s an sit credendum.
37 Libris & scripturis priuatis defunctorum, an & quando sit cre dendum.
38 Epistolis, literis, & sigillis an & qn̄ sit credendum.
39 Epistola differt ab apocha, ut hic.
40 Copia seu exemplum, an & quando probet.
41 Instrumentum factum inter alias personas semiplene pbat, fal lit in causa dotis.
42 Fuga an semiplene probet.
43 Testis unicus semiplene probat, fallit ut. j.
44 Testiū cum duobus testibus an semiplene probet.
45 Iuramentum suppletiuum non potest deferri inuitis uolun tatibus.
46 Testis unicus plenæ probat in certis casibus hic remissis.
47 Iuramentum suppletiuum an posit deferri si testis dicat uidi q mutuauit pecuniam, sed non recordor quātum, & alius de ponit q petit x. mutuo.
48 Iuramentum suppletiuū pōt deferri quando quis habet testes examinatos inter alias personas.
49 Probationes duæ semiplene an posint iungi ad plenam pro bationem.
50 Iuramentum suppletiuum nō defertur in causis magnis, quod limita ut hic
51 Iuramentum suppletiuum non defertur in causis criminalibus & spiritualibus, & aliis pluribus casibus ut hic.
52 Causæ magnæ quæ dicantur.
53 Expensæ litis sunt prius taxidæ, q̄ iurandum per partem.
54 Iusm̄ an & qn̄ sit potius deferendum actori quàm reo.

a ℭ Pl'ura'l. nō p̄sumif. vid ꝺ plene p Jas. in vlt. col. ⁊ Fe ly. in. c. auditis in. xvj. co. ⁊ se. ꝺ p̄scri. ⁊ in. c. cū Joā. in. iij. co. ⁊ seq. de fi. i strū. ⁊ bal. i ꝯs. clxxv. in. iij. vo. incip. instīm in ij. co. ⁊ in ꝯs. c. xxciiij. in i. vo. inci. ꝶba 'audi ⁊ seq. ⁊ ibi an posset deferri iusʒ i supplem̄. pbōnis sup in dēnitate. Tho mas dipla.

31 **Admonendi.** Ista. l. materiam habet prolixam valde propte rea succincte scribam, q: tempus pro nunc cōmē taria non patitur. Sententis lata pretextu falsi iu ramenti necessarij retractentur per instrumenta de nouo reper ta, ⁊ in causis dubijs ratione imperfecte probationis tale iurm̄ deferf, si vero res decisa est p iurm̄ delatū a pte pti p hmōi in

strumenta nõ retractaſ.h.d. Diuidi põt ingnqz, primo ponit
dcm̃ in genere, secundo exẽplificat illud, tertio limitat primũ
dcm̃ vt locum habeat in iurõ necessario tm̃, quarto ponit, qñ d
feraſ tale iurm̃, quo corroborat illud qd in limitatione dixe-
rat, scd alibi si qs, tertia ibi sz h ꝯstõnis, quarta ibi solent, quīta
a ibi ꝙ si. ¶ †No. ꝙ lz regulariter stãdũ sit iurõ. l. nõ erit. § de
eo, ꝛ. l. nã ꝛ postea. §. j. ſ. eo. tñ fallit in iurõ necessario si de no-
uo repte sint pbões vt h, ꝛ pp h iuriscõsultus h dixit interdũ
alias fallentias dixi in. d. §. dato, ꝛ in. l. q iurasse. §. si pꝛ. ſ. e. Et
illud ꝙ bñ h in fi. cõcordat cũ. d. §. qui logſ in iurõ voluntario
vel iudiciali, sed prima pars h°. l. logſ tm̃ in iurõ necessario d
lato reo, vt qꝛ actor minus, ꝗ̃ semiplene pbauerat vel ẽt si semi
plene, tñ cã ipsa vel psona actoris non erat talis ꝯdõnis ꝙ ipsi
actori esset deferendũ iurm̃ a iudice vt plene tradiſ in. c. fin. ex
eo. ꝛ no. h in gl. in ver. exactio, nã tunc iudex defert reo iurm̃
pp psumptionẽ seu ꝯiecturas ꝯ reũ, ꝛ nõ põt reus tale iurz re
gulariter recusare, nec ẽt põt referre vt in. d. c. fi. id appellatur
a necessariũ iurm̃. ¶ †Scdo no. casum in quo snia a qua nõ fuit
appellatũ põt absqz vlla appellatio. retractari, ꝛ sic nunqz trã
sit in rẽ iudi. vz qñ lata est virtute dicti iurĩ necessarij delati in
defectũ pbationũ supuenientibus postea instrĩs nouiter reper-
tis p q sola põt sufficienter pbari de iniustitia sententie, ꝛ itelli
ge sm Dui. de cu. h ꝙ absqz eo, ꝙ petat restõ. in integ. p mo-
dũ agendi potest h actor ex integro cãm agere intẽtãdo antiqz
actionẽ, ꝛ si opponereſ de illa snia replicabit actor aduersus il
lam de instrumentis nouiter repertis, ꝛ p modũ replicationis
poterit sibi esse ꝯsultũ. alleg. l. cũ a te. ſ. de do. l. sup pretextu. la
j. ꝛ. l. siue apud acta. C. de transac. l. nã ꝛ postea. §. si minor. ſ. e.
l. nec nõ § exẽplo. cũ ibi no. ſ. qb. ex cau. ma. ꝛ. l. exceptiones.
la ij. in fi. de excep. ꝛ ꝟba sua sonant, ꝙ dz p modũ replicatio-
nis petere rest. in integr. ꝛ ad h tend. ꝛ dictus. §. si minor, ꝛ. d. l.
exceptiones cum si. lz pan. de ca. h referat eũ velle, ꝙ nõ sit ne
cesse aliquo mõ petere resti. in integ. Cy. h in addi. ꝛ Jac. but.
ꝛ A. b. de ros. ꝛ Ang. intelligũt, ꝙ cũ ex integro agiſ. s mediã
te rest. in integ. alleg. l. diuus, cũ ibi no. ſ. de re iudic. ꝛ. l. ij. C. si
ex fal. instr. cũ si. ita ẽt tz Ful. h ꝛ Pan. de cast. lz de Cy. ꝛ de
pdictis mẽtionẽ nõ faciat excepto, ꝗ̃ de Jac. but. tz ꝙ requira
3 tur petitio restõnis preterꝗ̃ in duobus casibus. †Primo qñ
dolo rei decipientis actorẽ omisisset actor pbationes facere, qꝛ
tũc si ꝯ actorẽ opponaſ de snia sufficiat replicare qd fuit lata p
textu falsi iurĩ ipsius rei p. d. l. cũ a te, q h casu logſ, ꝛ istud idẽ
voluit Saly. h plus dicens ꝙ qñocunqz reus iurando fuerit i
dolo non erit necessaria restitutio, sed sufficit exceptio, seu re-
plicatio doli p. d. l. cum a te. Scds casus est sm Pa. de cast.
qñ snia lata esset aduersus actorẽ absentẽ interuenientibus fal-
sis allegationibus rei ex quibus induxit iudicem ad sibi deferẽ
dum iurm̃, ꝛ se absoluendũ per. l. si pretor. §. marcellus, sm in-
tellectum Bart. ꝛ alioꝝ. ſ. de iudi. sed supple hoc esse veꝝ, qñ
dolose reus allegationes falsas deduxit vt ibi in tex. ꝛ in glo. in
ꝟbo sciens, ꝛ sic pax, aut nihil differre vĩ. ij. fallem. a prima.
Adde ẽt ꝙ Bar. in. l. sub spẽ. C. de re iud. tz ꝙ regulariter in
casu huius. l. reqraſ restõ, ꝛ dẽt, ꝙ ita cõiter do. tenẽt ita etiam
Bal. in. l. j. in. j. ꝛ. ij. col. C. de ꝯdi. indebi. vbi refert ita tenere
Gui. de cu. ꝛ Ja. bu. Ro. tñ h ad fi. huius. l. vĩ tenere, ꝙ non
reqſ restõ per hãc. l. simpliciter loquentẽ, nec ob. d. l. diuus, ꝛ
d. l. ij. qꝛ rñdet, ꝙ ista. l. hz maiori odio istũ q delĩqt in diuinã
maiestatem, sed hec rõ nõ mihi plz, qꝛ imo lex magis late suc-
currit ad retractandam sniam in casu in quo logſ. d. l. diuus cũ
si. qꝛ ibi nõ reqriſ, ꝙ pbões sint nouiter reperte h sic, prete-
rea ista l. hz locũ ẽt qñ sine dolo iurauit, qꝛ tex. h non requirit
dolũ vt. j. dicam sup gl. in ꝟ. instria. ¶ Adde circa intellectum
d. l. cum a te. ꝙ Ja. bu. in. l. si pecuniam. cũ. l. se. C. de re iud. in-
telligebat ꝙ ibi debeat peti restõ in integ. p modũ replicatio-
nis, tñ illud est violare tex. ꝛ magis cõiter intellr, ꝙ nõ sit neces
saria petitio restõnis, vt p Bar. in. l. j. C. de aduo. diuer. iud. ꝛ
Ang. ꝛ Jo. de imo. in. d. l. diuus, ꝛ in. l. seruo inuito. §. cũ pre-
tor. ſ. ad tre. ꝛ ang. in. l. q rome. §. duo fratres. ſ. de ꝟ. ob. ꝛ Jo. d
4 imo. in. l. impatores. ſ. de re iud. †Est vex ꝙ est in electione a-
ctoris, vel vti replicatione doli vel petere restõnem p. d. l. diu°
ꝛ ibi plenius Joan. de imo. in. xi. colum. nam sicut remedium
a exceptionis non impedit restitu. in integ. posse habere locum
vt est gl. reputata singu. in. l. in cause, la. ij. in prin. in verbo cõ-
petere, in fi. ſ. de mino. ita remedium replicationis, que dicitur
5 quedam exceptio. la. ij. in prin. ſ. de excep. †Sed dubitat h ful
go. iuxta predicta an positio, ꝙ sit petenda restitu. in integ. h d
beat peti. j. quadriennium qꝛ ista restõ petitur ex constitutioni-
bus principum non autem ex edicto pretoris, ꝛ dicit quod non
requiritur, ꝙ petatur. j. quadriennium, qꝛ remedia constitutio
num principalium debent esse perpetua cum sint ius ciuile, in
sti. de perpe. ꝛ temp. ac. in prin. pro hoc etiam adducit qꝛ i nul
la parte iuris ciuilis, ꝛ vbi de restitutione tractatur adijciuntur
ista verba vz tempora largiantur vel similia verba, pro hoc ẽt
adducit. l. ij. ſ. qui. ex cau. ma. q dicit restitutionem ex cla gña-
li si qua mihi iusta cã parum esse in vsum cũ per senatuscon. ꝛ
constitutiones principales iure ciuili abunde succurraſ, ad idẽ
facit h̃z eum, qꝛ tex. in. c. cum venerabilis de excep. dicit posse
vsqz ad. xx. ann. obijci de falso. Contrarium tz h Pan. de cas.
qꝛ ista restitutio originaliter dẽ esse cla generalis edicto preto
ris si qua mihi iusta cã, ꝛc. de qua loquitur tex. in. l. j. in fi. ꝛ in
l. sed si p pretorem. §. hec aũt cla. ſ. qui. ex cau. maio. ꝛ iste con
stitutiones pmittũt. l. confirmando, ꝛ in spẽ loqndo, cum illa
cla loquaſ in gñe vñ p hoc non alteraſ beneficium abstinendi
concessum a pretore filio in ptãte, lz illud idẽ bñficium p ꝯstõ
nes principum concedi videaſ. l. j. C. si vt ab heredi. abs. vñ sm
cõem opi. hodie filius abstinẽs non desinit esse hẽs noĩe voluit
ipse allegare no. per Jac. but. Bald. ꝛ alios in. l. qui se patris
. C. vnde liberi, ꝛ ibi gl. j. in ver. item suus repudiare non potest
de iure ciuili ꝛc. vbi de hoc dixi, ꝛ pro ista opin. j. quadrien-
niũ dẽat peti talis restõ. alleg. ẽt no. p Inn. in. c. vltra tertiam d
testi. cuius verba refert bar. in. l. j. C. de sen. aduer. fis. la. lib. x.
¶ Addo ꝙ pro ista opi. est tex. iuncta gl. fi. ibi cõuer appro-
bata in. d. l. diuus, ꝛ gl. in. c. lz cãm in verbo post sniam. j. d p-
ba. ꝛ no. Bar. in. l. qui agentis. ſ. de excep. iũcto illo tex. ꝛ Cy.
in. l. si ex falsis in. ij. q. C. de transa. in Ful. ibi tz illud idẽ, ꝙ ip-
semet tenuit h, ꝛ cũ eo transit ibi Pan. de ca. in terminis illius
restitutionis, de qua intelligitur. l. illa ꝛ ibi gl. vel sm Pan. d
ca. ibidem põt dici, ꝙ tempus petendi illã rstõnem ex dispõe
illius. l. duret. xx. an. sicut durat accusatio falsi. l. querelam. C. d
fal. Sed mihi magis plz, ꝙ duret solũ quadriẽnio p pdicta, ꝛ
ẽt qꝛ tex. in. l. fi. C. de tẽp. in integ. resti. peti. ꝟ. ꝙ non solũ, ꝛ in
ꝟ. ꝛ quẽadmodũ iuncta. l. legatus. ſ. qb. ex cau. maio. vz loq in
quacunqz resti. in integ. ꝯcedẽda ex antiqs. ll. seu constitutioni
bus qbuscunqz nec ob. id qd dĩ de ipe. xx. an. d. c. cũ venerabi-
lis, qꝛ procedit quo ad accusationẽ falsi. d. l. querelã p q pz faci
liter ad ꝯria rñsio, ꝛ hanc opi. sequiſ ẽt bal. in. l. sub specie. C. d
re iud. ¶ Et ex predictis remanet cõclusio ꝙ in. l. hẽmus vnũ
b casum in quo citra remediũ appel. snia potest retractari ꝛ sic
nõ trãsit in rem iudica. per ipsum. x. die ꝝ de alijs casibus di-
6 cam sup gl. ij. saltem remissiue, †ꝛ illud ꝙ dĩ h in snia lata prete
xtu iurĩ necessarij falsi hz ẽt locũ in transactione facta ptextu ta
lis iurĩ, qꝛ poterit retractari pretextu instroꝝ nouiter reptoꝝ
vt est gl. valde no. in. d. l. ex falsis, in ꝟbo pcipimus in fi. cum
qua cõiter transeunt doc. ibi ꝙ est diligẽter no. p extẽsione hu
ius. l. loquentis in sententia que fertur in inuitũ, ꝛ tñ extenditur
ad transactionẽ, que fit mutuo consensu partium, ꝛ p illã gl. ẽt
habes singu. limitationem ad. l. sub pretextu. la. j. eo. ti. vt illa
l. non habebat locũ, qñ transactio facta fuisset occasione falsi iu
7 ramenti necessarij. ¶ †Tertio no. ex tex. dum dicit solis ꝛc.
ꝙ in casu. l. solũ dz admitti illa pbatio in qua nõ fuit cõmissa ne
8 gligentia. Et ideo plz Ja. bu. ꝛ bar. †ꝙ si data fuit dilatio pri
ma ad pbandum actori qui fecit citari duos testes, qꝛ non ve-
niebant fecit eos grauari, ꝛ etiam fecit qcqd potuit in hac pri-
ma dilatione circa illos duos testes, ꝛ postea petit sibi dari se
cundam dilationẽ iuxta. l. oratione. ſ. de fer. certe h scda dila-
tio dari dẽ bit solum ad pducendos illos duos testes in qbus
non fuit negligens ipe prime, ꝛ hoc sequuntur alij. ¶ Adde-
tis Ang. idem volentem in. l. fi. in. j. col. ſ. de fer. ꝛ Ant. de bu
tri. in. d. c. vltra tertiũ. Pan. de ca. in. l. si stipulatus essem abs
te. de ver. ob. vbi reputat hoc sing. verbum. Dicit tñ bal. in d.
l. fi. in lec. antiq. ꝙ si nihilominus fuit admissus ad alias pbõ-
nes valebũt arg. l. cõmissorie. C. de pac. inter em. Pro quo ad
de no. p Inn. in. c. cũ bertoldus de re iud. ꝛ in. c. cum dilectus d
rescrip. ꝛ. c. fraternitatis de frig. ꝛ malefi. ꝛ Jo. an. in. c. vnico i
prin. de iu. ꝯc. in. vj. in ꝟ. recordet, ꝛ p bald. in. l. certi ꝯdõ. §.
quoniam. in fi. ꝛ ibi dixi. ſ. rum. j. quod intellige si a iudice, ꝛ ẽt
parte consentiente aduersa admisse fuerint dicte probationes
alias secus, ita est de mente doc. in locis prealleg. arg. in. c. j. de
resti. spol. ¶ Limitat etiam alio modo Saly. in. l. j. C. d dila.
istõ dictum Bar. nisi producens ignorasset habere alias pro-
bationes quas nunc vult producere, quoniam lz tales non fece
rit citari in prima dilatione poterit eos pducere in hac secun-
da que ad hoc dari dz alleg. in arg. l. de etate. §. ex causa. ſ. de
interro.

a ¶ Remediũ exceptionis vide de male. i. l. arbitro col. iiij. ſ. q sa. cog. vbi hz bal. statutũ excludẽs exceptiones excludit in integ. restit. Fran. cur.

b ¶ Retractarii h arti. vide pa. d ca. ꝯ. cccc xxv. inci. incõ, q ꝟti pme iter andr. ꝛc. sed an snia retracteſ p textu testi Lu. ro. in. suis. f. v. tz ꝙ sic quẽadmodũ iuz ꝛ trãsa. sed ꝯdi iando arbitrio. an illud possit rescindi ptextu vitioꝝ d nouo reptoꝝ siue ꝯparet n ãlactio in iure appellationi reductio ipsius laudi, se de. de se. ꝯs. c. xxxv. h decidit ꝛ ibi, vñ qd sit i eccl ia ꝛ illũ sequtur lu. ro. sing. suis vbi ponit ꝙ in snia criali de quo est text. l. j. §. si qs vitro de qõ. ꝛ in. l. diuitres d penis ꝛ ia mã pdicta vide eundẽ alexan. ꝯs. lxix. iij. lib.

interro.act.& l.ij.C.de glor.eius.litis,& sm eum in dubio pre-
sumitur ignorantia.l.verius.ff.de proba.adde.c.pastora.de ex
cep.De hac qone et vide Bal.in.v.col.dicente,q tn iudices
9 aliter de facto seruant quam bar.dicat.† subdit et no.Bal.per
istum tex.in ver.solis,q non possit actor vna cum instrumetis
nouiter repertis vti illa semiplena,vel aliquali pbatione quam
ante sniam fecisset,na illa est absorpta p iuram,vt pbat iste tex.
10 in ver.solis,q no.¶ † Quarto no.ex tex.ibi absolutus fuit qd
ista lex locu hz qn snia lata fuit pro reo iurante an autem idem
si sit lata fuit pro actore iurante in supplementum probationis
semiplene,vide per bar.h in vlt.col.tenentem quod sic,q est
eadem ratio,& ita tenet Guil.de cun.Ang.& Salyc.benefacit
tex.h in ver.si.solent,q generaliter loquitur.¶ Quinto no.ex
ver.solent,quando deferendum sit iuramentum necessariu,nam
deferri dz cu ca est dubia,vt q probationes non sunt plene de
quo plene,& latius in gl.in ver.exacto.Al hz tex.hic dicat,qd
11 iudex tunc solet deferre iuramentum † tamen verbum solet hoc
casu importat necessitatem,vt probatur in.l.in bonefidei,in ver.
si.ops.C.eo.& ibi per Bar.in viii.col.& de verbo solet,an re-
gulariter necessitatem importat,vide per Bar.in.l.j.C.qn &
quando iud.& tex.cum gl.in.l.vbi autem iuxta prin.in ver.so-
12 let.ff.de in diem adie.¶ † Vltimo not.q iuram voluntarium vl
iudiciale est spes trasactionis vt hic.& l.ij.ff.e.& ideo non retra
ctatur pretextu instrumentorum nouiter repertorum sicut nec
regulariter transactio retractatur.d.l.sub pretextu.Qualiter
autem aliud sit in iuramento necessario qua iudiciali vel volun
tario vide in gl.fi.& per doc.ibi.¶ In gl.j.similem gl.habetis
in.§.qm vero in ver.legere in auc.de te.co.vij.& in.l.vt liberis
in gl.mag.C.de colla.que glo.faciunt ad qonem de noua refor
13 matione continente,† q quilibet soluat collectam.ff.x.dies ad
a penam quarti pluris sm formam statuti.Nam videtur q pos
sit exigi pena quanti pluris cont non soluentem.ff.x.dies,lz nullus
statutum reperiatur de hoc vltra dictam reformationem.Fa-
cit sm Bar.l.eum qui.§.iulianus.el.ij.ff.de consti pec.vbi di-
14 cit o sm,non facit conditionem vt ibi.† & in.c.abbate.de ver.sig.
& in.l.pe.C.de insti.& subst.& per doc.& per Cy.in.l.fin.C.de
cont.ben.& comit.stip.& plene per Bar.in extrauag.ad reprimé.
in ver.pront.Et cum hac decisione bar.hic concor.alij commu
niter,& etiam Bal.in.l.j.C.de epis.& cle.& in.l.si donatio.C.d
do.per illum tex.in.l.inciuile.ff.de leg.& in.c.j.§.fi.insti.qua-
liter olim feudum alienari poterat,& in.l.vnica.super ver.in o
bus.C.de cadu.tol.per illum tex.in ver.ne quis qui ver.est pro
pe.§.his ita.Est etiam optima gl.xix.distin.c.si romanorum i
versi.desinit que dixit,q si papa confirmat alicui ecclesie pri-
uilegium exceptionis hoc sufficiet ad probandum exceptionem
ecclesie,lz illa priuilegia non appareant.Cum Bar.h et con-
cordat Ange.in.d.l.vt liberis.in aliquibus lec.& ibi Ro.in vi
ti.col.Benefaciunt no.per Bal.Ang.& Joan.de imol.in.l.
sciendum in prin.de ver.ob.& que no.per Bal.in auc.si qs in
aliquo.in.ij.col.C.de eden.& per Ang.in.§.& hoc insuper.i.iij.
col.in auc.vt sponsa.largitas.¶ Et facit etiam ad qoné no.de
qua per bar.in.d.§.iulianus,& in.d.verbo pront,& p Jo.an.
no.in titu.de sen.§.sic igitur.in prin.Et ad qonem de qua per
Bal.in.l.g.C.de erro.aduo.in ver.alterius vero arg.& ad alias
15 quam ponit Bal.in.l.libertum.C.de imp.¶ † In.ij.ibi no no
uiter fabricata &c.q per illa non retractatur sententia,quando
sunt fabricata post sententiam,ita intelligit Bar.& Ange.h q
pro hoc alleg.l.si diuersa.cum gl.C.de transac.sed Fulg.dicit
gl.hanc voluisse dicere oppositum.s.q ex instris nouiter fabri
catis.i.ex nouis conuentionibus partium potest recedi a senté
tia non tamen ex instris repertis nouiter post sententiam latam
pretextu falsi instrumenti necessarii per.l.iiij.§.si ex conuentio
ne.ff.de re iu.& l.minor.xxv.ann.cui fideicommissum cum gl.ff.
de mino.& in.l.si iudex circumuentus.eo.ti.arg.l.si quis in con
scribendo.C.de pac.Et rndet ad no.per gl.in.d.l.si diuersa q
ibi partes cosenserut,vt de nouo iudicaretur,sed non q ita iu-
dicaret,& sic loquitur.l.j.C.quando prouo.alleg.per gl.in.d.
l.si diuersa.Secus si conuetum fuisset,vt ita iudicaretur p.d.l.si
conuenerit.ff.de re iud.& in.l.j.§.& post operis.ff.de no.ope.nunc.
Vel sm eu gl.in.d.l.si diuersa,non dicit,q p nouam conuentio
nem non possit recedi a snia,sed bndicit,q no pot per consensum
b partium fieri q post prima sniam,que in rem iudicatam tran
siuit possit ferri scda snia.s.que valeat in vim snie.Pau.de ca.
hic dicit,aut in instris nouiter fabricatis non fit expressa métio
de illa sententia,nec apparet,q p illa voluerunt a snia recedere
& tunc pcedat opi.Bar.alias no p.d.§.si ex conuentione,& l.
si ca.C.de transa.Vera vi rnsio data p Fulg.ad gl.in.d.l.si di
uersa,& probatur etiam p.l.iurisgentium.§.h pacisar.el.i.& ibi
p bal.ff.de pac.& per no.per gl.in.l.acta.in pn.& ibi doc.ff.de re
iud.Et io vr,q vera mens huius gl.fuerit,q per instra noui-
ter fabricata post sniam,qn tenderent ad retractandam sniam
no solu interdu sz et sp possit retractari,sed qn sunt de nouo re
perta tunc solum retractat in casibus spalibus,vt qn fuit lata vi-
gore falsi instri & iuri necessarij.Na tunc per talia instra detegi
tur periurium,quod no detegit p instra nouiter reperta.& hoc
sensum et approbant Bal.Sal.& Ro.h Tn sustinendo Bar.
posses dicere mentem Bar.fuisse intelligere de retractatione
faciendi per secundam sniam valida ferendam ex consensu p-
tium non autem de sola retractatione prime snie per consensu p-
tium facienda sine noua snia.Et quod ita intellexerit pz ex iuri
bus,que ipse allegat,pz et ex hac.l.que loquit de prima senten
tia retractanda per secundam.Vnde verum sit dicere,q non
potest retractari prima sententia per scdam ferenda ex instris
nouiter fabricatis continétibus consensum partium tendentes
ad ferendam sniam.Nam illa scda snia non valebit,vt snia,vt
est gl.reputa.singu.& coiter approbata in.d.l.si diuersa,quam
ad hoc sing.reputat Jo.de imo.in.l.qd iussit in fi.ff.de re iud.&
16 dixi in.d.l.acta & in.d.l.si diuersa.¶ † In ea.ibi in odium pe-
iurantis no.ronem pp quam in hac.l.permittit retractari snia
q in rem iudi.trasisse videbat.Tamen q ista ro no est gnalis,
& est restringere istam.l.que non distinguit,an fuerit in dolo
vel non.Ideo sz Ro.potest esse alia ratio huius.l.s.q snia ista
lata ex priuilegiatis probatioibus.i.ex proprio testimonio,seu
iuro illius pro quo lata est snia cont regulam,que hz,q alicuius
testimonio non creditur in ca propria vt in.l.omnibus.C.de te
sti.& l.nullus.ff.de test.Et ita est q snia lata ex priuilegiatis
probationibus semper potest retractari superuenientibus no-
uis probationibus cotrarijs,& melioribus vt no.Inn.in.c.tua
nos de coha.cle.& mulie.qd reputat no.Ang.in.l.j.C.sen.re-
scin.no pos.& in.l.diuus traianus.ff.de tes.mi.& in.d.l.sub spé.
de re iud.& ibi ad hoc Ang.allegat istam.l.& ita et no.Ant.d
bu.in.c.fraternitatis de frig.& male.& per do.Abb.in.c.pro-
17 posuisti.de prob.† & ex hoc dicit Ant.de bu.in.d.c.fraterni
tatis verificari qd snia lata ex aspectu,q non fertur ex veris p
c bationibus semper potest retractari detecto errore per tex.in
d.c.fraternitatis,& arg.illius.l.& c.significatibus de par.vul.
& pbat in.l.minor.xxv.an.adito preside ex aspectu.ff.de mi-
no.Ad hoc etiam benefacit sm Ro.h tex.in.l.si qui adulterij
18 .C.de adul.per qué doc.ibi no.q † snia lata ex presumptioni-
bus vrgentioribus.¶ Et tex.ille tamen loqt,qn superuenerit
presumptio iuris,& de iure vt ibi per Bar.post glos.& subdit
Bal.ibi,idem si superuenisset confessio que quidem est apta
tollere presumptionem iuris,& de iure,vt dictum fuit in.l.qui
iurasse.§.si pr.ff.eo.tene menti.d.singularem.l.si adulterij ad
19 predicta.¶ † In ea.ibi vel dic,q hic &c.ex hac.ij.lec.colligit
Bar.h q lz sit in ca conclusum,& iudex manifestauerit parti-
bus quam sententiam ferre velit,& fecerit ptes citari ad audien
dam sententiam,tamen pnt pduci instra de nouo reperta,sed
si non essent de nouo reperta non pnt produci,nisi vsq ad co-
clusionem in ca.c.cum dilectus de fi.instr.vel vsq ad terminu
ad hoc statutum,vt ibi et melius in.c.pasto.de exce.et in.l.
si ea.C.q accu.& no.p gl.in clem.pe.de ver.sig.& plene p Bar
to.in.l.mancipiorum cum fi.ff.de op.leg.& q hic esset conclu-
sum in ca colligit,q non posset alias bene apparere qd factu-
rus esset iudex cum adhuc probationes possent recipi.Ang.
dicit q hec.l.sz istam lectu.non est alibi ad hoc.s.qd post con
clusionem in ca pot p instra nouiter reperta fieri pbatio circa
falsum comissum in aliqua pte actor.bal.h & in lec.anti.& Sal.
ac et Ful.h transeunt cu Bar.¶ Sed pau.de ca.h dicit bar.
nimis hic generaliter locutu esse q dz distingui aut sumus in ca
su quo et pnt produci talia instra post sniam,& tuc poterunt p
duci post conclusionem in ca,nam hic et posset produci,vt h
sm primam lec.coiter approbatam multomagis post conclu-
sionem in causa paris vnr conclusum esse in causa,& latam esse
sniam vt inquit Bar.in.l.si mater.§.eandem in fi.ff.de exce.rei
iudi.arg.l.si res ia.j.§.fi.ff.de euic.& no.Cy.& Ray.in.l.alia.C.
de his quib.vt indi.cum si.aut erat casus in quo post sniam q i
rem iudica.transiuisset talia instrumenta non reciperentur,&
tunc aut a snia ferenda no poterat appellari,& dicendum est,q
ne ius partis pereat poterit,& debuit iudex tunc reuocare con
clusionem in ca,& talia instra recipere stante conclusione in cau
20 sa † quia esset repugnantia,intelligit tamen talem reuocationem

a ¶ Scdm ad de eade q.cvij. ij.li.pa.d cast. cs.cccix.iij.lib.

b ¶ Cosensum ptiu. Adde vt p are.cs.lxxiij.

c ¶ Retractari adde iate.d. ppositu alex.in c.fraternitatis de fri.& male,& nota q snia lata d consilio sapientis no q trasit in ré iu.et sp pot retractari sapientioribus melius consulentibus ita dicit lud.ro.co sil.ccxxvij.

conclusionis in causa fieri debere, quando ius aduerse partis
21 est saluum, alias secus sicut dicimus, qn querit † an post termi
num peremptorium datum ad producedas probationes quis
admitti debeat, nam distinguitur an alteri parti sit saluum ius
vel non, vt per gl. in cle. sepe. circa fi. de v. sig. et p bar. in l. mā
cipiorum ff. de opti. le. si aūt erat talis cā in qua poterat appel
lari, tunc talia instra ēt de nouo reperta nō deberēt admitti p⁹
ꝯclusionem in cā p. d. c. cū dilectus, sed erit expectādū, quod
ferat snia a qua victus appellet, et in cā appel. pducat. d. instra
sicut dicimus in ꝯfessione facta p errorē, et reuocata ante ꝯclu
nē in cā, qr poterit in cā appel. reuocari, vt no. in l. nō fatet. ff. d
ꝯfes. et ibi in l. creditor. § iuliꝰ ff. de appel. subdit ēt si realiter
nō pduceret sed peteret terminū ad pducēda ipsa instra dicēs
ea esse de nouo reperta. Tunc sic indistin. non est dandus ter
minus post conclusionem in cā ad hoc nil alle. sed dicit, qp vi
dit in in curia practicari. ¶ Adde qp bal. in l. j. in. iiij. q. C. de
cōdi. ind eb. transit cum Bar. h. ¶ Subdit tñ ibi Bal. ista p
cedere in ciuilibus sed in criminalibus dicit posse produci in
strumenta, et pbationes qñcūqꝫ qr in eis non attendit cōclu in
cā alle. no. p bar. in l. dūm fratres. ff. de pe. ad qp vltimū vide ēt
l. 1. § fi. et ibi p bar. et l. vnius. § cognitum in v. quocunqꝫ ipe et
ibi p Bar. ff. de qō. et p Bal. in l. si accusatoris in vlti. col. C. de
acc. ¶ Adde ēt no. p Jo. an. in c. cum dilectus de cā pos. et p
pte p Ant. de but. et d. Abb. in c. pastoralis de exece. vbi cō
cludit, qp si oritur exceptio postea qꝫ cōclusum est in causa nō
dꝫ illa admitti hñ facit 63 eos tex. in c. auditis de pc. et ita dñr
tenere do. de Ro. ꝯclu. xxx. idē ēt no. Jo. mo. in c. in generali
de reg. iur. in vj. et ibi Jo. an. in mercu. et Lu. ro. in l. mul er di
uerteret. ff. so. ma. Ubi ad hoc alle. no. p Jo. an. in c. ij. de or
di. cog. in. limitat tñ. h. d. Abb. in d. c. pastoralis de excep. nisi
iusta cā moueret iudicem ad admittendum alleg. in arg. id qd
hr in c. pastor. de cau. pos. pro qua limitatione alleg. no p In
no. in c. cum venissem de test. vbi dicit, qp ēt sine rest. in integ.
poterit tunc iudex admittere alleg. § qr vero multi in auc. de te
sti. colla. vij. et l. si quis ex argentarijs. § fi. ff. de eden. et no. ex
presse Pau. de ca. in l. orōne. ff. de fer. ¶ De quo ēt vide p an
to. de bu. in c. intimauit de test. cōclusiue puto Bar. h bene lo
qui in quo quia nullam culpam, aut negligentiam cōmisit cir
ca pꝯsitionem instrorum nunc nouiter repertorꝫ post conclusio
nem in cā, vt qr probabiliter ea ignorauit non qr possunt produ
ci post conclusionem in causa, sed mediante resti. in integ. sicut
ēt intelligitur in terminis nostre l. p ea q dixi sup tex. et glibet
q intelligēti ā hꝫ vt. ff. nō cōmisit pducere potest ista instra no
uiter reperta nedum post ꝯclusionem in causa, sed ēt post sniaꝫ
in clausula generali si qua mihi iusta causa vt no. Cy. in l. 1. C. d
eun di. inde. et Jo. an post specu. in tit. de execu. sen. § fi. v. illd
et Bar. in l. 1 C. de sen. aduer. fis. la. benefacit. l. si mater in pn.
et qp ibi no. bar. ff. de exec. rei iud. et plene no. Jo. de imo. in l. im
peratores de re iud. et concor. quas ibi dedi, et hoc puto verum
si essemus in casu in quo si fertur sententia posset appellari, qr
qn pinguius subuenitur per resti. in integ. qꝫ p remedium or
dinarium appellant vnum non tollit aliud vt no. in l. fi. C. si ad
uer. rem iudi. et tanto magis, qr vtilius est intacta iura seruare,
qꝫ post causam vulneratam remedium querere. l. fi. C. in quib.
cau. in integ. rest. nō est neces. ergo vtilius est prouidere, qp nō
ferat sententia ꝯ se qꝫ appellare aduersus eam latam. Ex his vz
qp nō sit vera ilia opi. quam ponit Inno. in d. c. cum venissem,
et Pau. de ca. in d. l. oratione volentes qp ex iusta causa admit
tatur post conclusionem in causa absqꝫ rest. in integ. nec iura al
leg. per eos vñr probare, et ꝯ opi. com. tenere videtur Anto.
de bu. i. d. c. intimauit, et pbatur per ea que dxi super tex. tun
cta qp dictum est. ff. proxime. s. qp paria sunt conclusum esse i cā,
vel latam esse sniam. Ubi autem non fecisset diligentiam suam
non posset producere post conclusionem in cā, sicut nec post
sniam d. l. sub specie. C. de re iud. iunctis no. p Bart. in d. l. si
mater. § eandem in fi. nec ēt plꝫ dum Pau. de ca. dicit, qp si iu
dex admitteret pbationes post ꝯclusionem in causa non vale
ret nisi prius reuocaret conclusionem in causa, nam immo vz
22 qp si † iudex sciat esse conclusum in cā, et admittat pbationes
a que nō poterāt admitti post ꝯclusionē in cā vz reuocare con
clusionē, et p reuocata hr ꝯcurrētibus his que necessaria sunt
in reuocatione interlocutorie ita no. cōcludēt. d. de ro. sua con
clu. v. in pn. item si post conclusionē etc. arg. l. illud. ff. de acqr.
her. xxxij. di. hospitalium, et sequitur Anto. de bu. Jo. de imo.
in c. auditis in fi. de pc. d. Abb. in c. qm ꝯ. in. xiij. col. de pb.
et Bal. in l. peremptorias. C. sen. resc. non pos. in ij. col. in v.

a ¶ Ut reuo
cat. si iudex ad
mittat pbōnes
post ꝯclusum i
cā, an videat re
uocare etc. vid
dicit. in ꝯs. lxx. i
iij vol. limita h
verum si iudex
sciebat secus si
ignorabat.

b ¶ Probatio
nes in hac mā
ꝯclusionis i cā
vide multa pul
chra p Lu. ro.
ꝯs. clxxvj. in sine
allegationes.

quero si iudex, et do. Card. in cle. testi. in ij. co. de testi. in qbus
23 locis hoc hñ factū inuenies, † vbi ēt tāgūt prefati doc. et maxi
me do. de Ro. in d. conclusio. an iudex in dubio presumat ha
buisse sciam ꝯclusionis in cā, qp ēt tāgit bar. in l. qp iussit in fi. ff. de
re iud. et ad istam ij. lec. cum h no. per Bar. vide ēt no. p bald.
in l. j. ad fi. C. sen. resc. non pos. et in l. vnica in j. co. C. vt que de
sunt aduoc. par vbi ponit aliquos casus in qbus post ꝯclonem
b in cā non pñt admitti pbationes et vltra casus ibi no. vide per
Guil. de cun. in c. iubemus C. de iud. et omnino Spe. in tit. de
24 renū. et ꝯclu. § 1. v. ij. et iij et aliqd p ro. h in hac. ij. leg. ¶ † In
ea. ibi vel tertio etc. ex hac. iij. lec. hēs no. fm Bart. qp qñ snia
fertur sub ꝯdōne concernente probationem tendentē ad vali
dandam et reprobandam sniam pars aduersa admittit ꝯ ad p
bandum pro se ad informandum iudiam facit. l. petende C. de in
25 integ. rest. † pōdera qr qñ in snia est adiecta ꝯdō si iurabis tūc
aduersarius tuus non potest facere probōnes ꝯrias nisi p istra
nouiter repertis vt hic fm hanc lec. et specifice no. Bal. et fulg.
h secus si dictum est si probauero per. d. l. petende, dicit tamē
Pau. de ca. h qp ēt qñ dictum est si iurabis vz qp ēt alie pba
tiones, qꝫ instra nouiter repta debeant posse admitti, qr non dꝫ
deferri iuīm purgationis reo si actor pōt de iure suo plene p
bare. c. fi. ex eod. Nam hic loqr de iuro purgatōis, sed aduer
te, qr ad illud posset rñderi, qp actor fuit in culpa, si ante sniam
non produxit probōnes quas hēbat, et eodem mō nō plꝫ id, qp
dixit Saly. h dū dicit, qp ꝯ istam lec. facit qr tunc non solum in
strumēta nouiter repta dērent posse pduci, sed ēt pñs 63 no. et
habita in d. l. petende. ¶ Iuxta predicta oppo. ꝯ. 1. sol. dicitur
ad. l. sub specie qr vz, qp ēt si snia sit lata nullo precedente iuro
tamen posset tractari per instra nouiter reperta, que quidem
pñt pduci mediante resti. in integ. que conceditur ex clā gene
rali si qua mihi iusta cā vt no. Inno. in d. c. vltra tertiam et bar.
in l. j. C. de sen. aduer. fi. la. et Ang. et Mod. in d. l. imperato
res cū si. Pau. de ca. hic rñdet qp ꝯrium pcedit, qñ prius fe
cisset diligentiam suam in pquirendis et habendis istis instris an
te sniam. Sꝫ hic absqꝫ eo, qp appareat eum vllam diligentiam
fecisse pōt vti istis instris pp dolum aduersarij q falsum iurauit
vnde dolus eius preponderat culpe istius. l. item obstetrix. §.
fi. ff. ad l. aquil. ꝯ istam rñ facit qr tex h non loqr in eo tñ, q
dolo iurauit quinimo bal. h expresse in. iij. col. dicit hanc l. pce
dere qñuis iurans in dolo nō fuerit. Secundo ꝯ eum facit qp
no. Bal. h in. iij. col. in v. sed hec lex est magis no. etc. vbi vz i
telligere istam. l. in instris nouiter repertis in quibus cessauit
c negligentia producentis. Unde posset responderi, qp ꝯria lo
quuntur de restōne, que petit ex edicto pretoris de quo loqui
tur. l. j. in fi. ff. quib. ex cau. ma. hic aūt in illa que petitur ex con
stitutionibus principalibus, vt hic, vel melius dicit hoc tō est
hic, qr snia lata fuit ex priuilegiatis pbōnibus vt dixi. ff. et ideo
tunc est verum, qp non retractatur nisi pbet, qp instra sint no
uiter reperta absqꝫ eo, qp de aliqua diligentia appareat, siue iu
rans fuerit in do. o, siue non. Sed in ꝯrio nō sunt late ex priui
legiatis pbōnibus, ideo Bal. h in. iij. col. in d. ver. sed h lex
26 est magis no. etc. vz nimis large loqui etc. ¶ † Item opp. qp ēt
si instra non sint de nouo reperta tamen pp falsum iurām dꝫ pos
se retractari snia ex qbuscunqꝫ probationibus ēt nouiter reper
tis, et hoc mediante resti. in integ. l. ij. C. si ex fal. instru. l. diuus
ff. de re iud. Pau. de ca. h. d. qp non reperit hoc declaratum, et
qp vz sibi posse rñderi, qp in l. ista huic falso iurāto dedit cām de
fectus actoris qui non probauit intentionem suam plene quam
si probasset iuīm nō fuisset delatum, iō nō audit nisi pp istra no
uiter reperta. ¶ Sed in ꝯrio nullam culpam ꝯmisit actor et iō
si poneremus casum, qp hic nullam culpam cōmisisset actor, vt
qr plene pbasset suam intentionem putasse munasse, reus aūt
opposuit exceptionem pacti, vel solutio. et eam semiplene pro
bauit, et fuit sibi delatum iuīm in defectum semiplene probōis
a admitteretur tunc actor ad probandum ēt per instrumenta non
nouiter reperta, maxime si non habuit ipse in ipsa instantia p
ducendi ipsa instra, vt qr lapsus terminus datus ad pbandum
et ecōuerso si actor pbauit semiplene, et delatum fuit iuramētū
admittit reus ad pbandū ēt p instra non nouiter reperta.
¶ Dicit tñ, qp quidam magnus doc. cū audiuisset d. opi. di
cebat aliud intellectum posse dari ad istū tex. s. qp istud h cōtin
gat pp religionē iurī de periurio ar. l. ij. C. e. iō so. ā admittunt
instra nouiter repta nō sic erat in ꝯrio. Sꝫ Pau de ca. dicit
qp lꝫ intellectus iste satis demulceat aures, tñ sibi ex toto non
satisfacit, qr plus vz impunandum ei, q iurauit falsum, qꝫ si fal
sos testes pduxisset, qr religionē diuinā et iudicis contempsit.

¶ Nam

¶ Item ab eo cui plus cōmittitur, plus exigit̃. l. presbyteri. in fin. C. de epis. & cleri. Preterea. d. l. ij. loquitur in iuro delato a parte parti de cuius giuro non querit̃ vt ibi, & h in fi. ¶ Certe ista opi. Pau. de ca. videtur multum violare [a] istum tex. q̃ ēt ſm cōem intellec. ita h3 locū in actore iurante ſicut in reo, vt dixi ſu per tex. Bal. h in. iij. col. ſenſit iſtam opi. & vr̃ intricate loqui tñ vr̃ finaliter rñdere, ꝙ hoc ſenſit ſpāle in ſnia lata ex iurõ, & ſic vr̃ adherere opi. illius alterius doc. de quo facit mētionē Pau. de ca. h vt. ſ̃ retuli. ¶ Nec ob. huic ſo. id ꝙ in ꝯriū adduceba tur p Pau. de ca. q2 rñ. pōt, ꝙ ſi illa rō in pposito attenderet̃ ſequeret̃ ēt, ꝙ in iurõ volūtario vel iudiciali deberemus dicere poſſe fieri retractationē p oēm pbõnē ꝯ iſtū tex. i fi. vñ pp ipſam religionē iurĩ, qñ iurĩ in ipſum eſt neceſſarium tolleratur, vt tñ p inſtrã nouiter reperta fieri poſſit retractatio ſecus i vo luntario, vel iudiciali deberemus dicere poſſe fieri retractatio nem p oēm probationem ꝯ iſtum tex. in fi. vñ pp cā ipſam reli gionem iurĩ, quam iurĩ in ipſum eſt neceſſarium tolleratur, vt tñ per inſtrã nouiter reperta fieri poſſit retractatio ſecus in voluntario, vel iudiciali poſt q̃ pceſſit ex voluntate, & cōſenſu partium non ex neceſſitate vt dicunt h doc. ſup gl. ſ. ¶ Item oppo. q2 dato, ꝙ ipſi fuerit delatum, & pſtitum iurĩ falſum, & ſic fuerit falſa cā ipſa abſolutoria ſnia, tñ ſubeſt ēt vna vera cā ſ. defectus pbationis actoris ergo nō noceret falſa cā cū ſubſit vna vera vt no. in. l. pe. C. ſi ex fal. inſtr. & tradit̃ in. c. cū. i. & a. ð re iud. & no. Inno. in. c. in pñtia de renun. dicit Pau. de ca. h, ꝙ licz nemo tangat ſibi vr̃ pp hoc iſtam. l. debere reſtringi ad ca ſum in quo appareat, ꝙ iudex ſe fundauit in falſa cā. ſ. in illa q̃
reus iurauit ſe nō dēre, ſecus ſi appareat, ꝙ iudex ſe fundauit
26 i alia cā. ſ. q2 actor nō pbauerat, † nã aius iudicis inſpicit̃ [b]. l. ſi
b teſtõ. ſ. de excep. rei iud. ſi aūt ſimpliciter abſoluit cenſet̃ abſol
uiſſe, eo q2 actor nō pbauit vt no. in. l. in l. ſ. de ꝯdi. inde. ¶ Et
ita pſumendum eſt in dubio iudicē motū fuiſſe, ne ſua ſnia re
ſciſſioni ſubiaceat, attento ꝙ erat in ptāte iudicis deferre iurĩ
vel non deferre. c. ſi. extra eo ſm Fulg. & ro. qui h ēt faciūt iſtã
diſtõnē. ſ. ꝙ attendit̃ ex qua cā motus eſt iudex p alle. tñ qd ſit
in dubio pſumendū non tangunt ad iſta vide que ſcripſi in. l. q
rome. ſ. duo fratres. ſ. de ꝟ ob. dum tetigi de veritate illius di
cti politi p Inno. in. d. c. in pñtia, & ex pdictis colligere potes
aliquas limitationes ad. j. par. huius. l. aliam dedit h Ange. ſ.
ſi delationi iurĩ neceſſarij conſenſit aduerſarius nam tunc non
poterit retractari p tx̃ ĩ. l. in fi. & ita dicit tenere Guil. de cun.
ſ3 Ludo. ro. t3 ꝯriū q2 aduerſarius conſenſit tñ ex neceſſitate
hoc fecit, q2 de neceſſitate defertur tale iurĩ. d. l. in bone fidei.
in ꝟ. op3 & facit ſm eum. l. ſi fideiuſſor. ſ. ſi neceſſaria, cū ſi. ſ. q
27 ſat. cog. ſed dic, ꝙ Guil. de cu. nō ita dicit ſed querit † an ſi ex
relato fuerit iuratū h3 locū. j. par. huius. l. & dicit videri, ꝙ ſic,
vr̃ neceſſario iuratū. l. iuſiurandum & ad pec. ſ. ait pretor. ſ. eod.
¶ Contrarium concludit ipſe q2 immo vr̃, ꝙ tale iurĩ pce
dat a voluntate eo, q2 ille q detuliſſ volebat poterat iurare, &
nō referre vñ cum ſit iurĩ, ꝙ deferat̃ a pte parti h3 locum vlti
ma ps h9. l. & ſta ēt cum Gui. de cun. tranſit Alber. de ro. h.
¶ In ea. ibi l3 illa. l. corrigat̃. &c. dico, ꝙ immo non corrigit̃
vt p Cy. bar. & alios in. d. l. generaliter in prin. C. eo. ¶ In ea.
ibi ſol. ꝙ dicit &c. vel dic melius, ꝙ ibi loqt̃ in iurõ litis deciſo
rio. i. voluntario vel iudiciali, & ſic ꝯcor. cū hac. l. in fin. ¶ In
ea. ibi. l. cū minor &c. melius facit. l. ij. C. ſi ſepius in integ. reſt.
poſ. & ſic hētis alium caſum in quo ſnia non tranſit in rē iudi. qu
circa appe. poſſit retractari. Et pp h ro. h poſuit. xij. caſus in q
bus ſnia nūq̃ tranſit in rē iudi. vos videatis. xij. caſus quos e
numerant doc. maxi. Ant. de bu. in. c. cū bertoldus de re iudi.
& vnum caſum ſing. ēt ponit Bal. in. l. cum allegas in. iiij. op
po. C. de vſu. & alium caſum haberis in. l. ſi fundus. ſ. ſi plures
ſ. de pig. p Bal. in. l. j. in fi. & in. l. pemptorias in. ij. col. C. ſen.
reſc. non poſ. quã materiam non ingredior p nunc, q2 longior eſſet
28 q̃ tempus patiatur. ¶ In ꝟ. exactio ibi actor nil pbauit &c.
Qñ autem actor dicat̃ non pbaſſe vide h no. p Bar. & p eūdez
in. l. pperandum. ſ. & ſi qdē. C. de iud. & l. ſi de meis. ſ. no. ſ. de
arb. & p Ant. de bu. & Abb. & in. c. ſi cuius eo. & in. c. pui ð do.
& ꝯtu. & l3 Ful. h t3 ꝯ bar. tñ alij vr̃r cū eo tranſire, & eius opin.
ſuſtinui in. d. ſ. & ſi qdē p qua eſt ēt deciſio Spe. in tit. de ſent.
pla. ſ. nunc videndum ꝟ. illud, & cu3 Bar. ēt tranſit Angel. h
refero me ad ea que dixi in. d. ſ. & ſi qdem hoc addito, ꝙ inquã
tum circa no. p Bar. dixit ro h nō eſſe diſtam in effectu an ab
ſoluat̃ diffinitiue reus eo, q2 nō ſit pbatū an vero ab obſerua
tione iudicij, q2 ſm eum ēt in primo caſu pt de nouo actor expe
riri, alleg. no. p gl. magnam in. d. l. in l. ſ. de ꝯdi. inde. nã dic qđ

iſtud nō h3, immo doc. ibi dicunt ꝯriū & recte, & ideo dicit pa.
de ca. ibidem, ꝙ ignorantes dicūt, ꝙ ſnia abſolutoria lata ex eo
q2 actor non pbauit non diffinitiua, ſ3 interlocutoria ſicut abſolu
toria ab obſeruatione iudicij, & ꝙ poteſt iterũ agi ſuperuenienti
bus probationibus, nam ſm eum male dicunt, q2 immo eſt dif
finitiua vt ibi in gl. mag. & nō pōt agi de nouo ſuperuenientib9
alijs probationibus. l. argentarijs. ſ. cū aūt. ſ. de eden. & d. l. ſub
ſpē. p eo ēt alleg. in gl. in auc. q ſemel. in ꝟ. locū h3. C. quo & qñ
29 iu. ¶ In ea. ibi. ſ. ſicubi. adde. c. ſi. extra eo. cū ibi not. ¶ † In
ea. ibi ſcripturã domeſticam &c. nam ſcriptura priuata facit ſe
c miplenam pbationem [c] vt dicit gl. Bar. h diſtinguit inter a
pocham, librum rōnum, & epiſtolam, vt h p eum cuius dictis
30 † adde pmo circa apocham, ꝙ Ang. vr̃ tranſire cū Bar. pter
q̃ in duobus caſibus, q2 non facit diſtinctionē an apoca ſit ſcri
pta a partibus, & teſtibus an vero a teſtibus tñ, ſed ſimplici
ter dicit, ꝙ qñ eſt ſcripta manu eius p quem pducitur ſi iuuat̃
teſtibus deponentibus, ꝙ iſte ſcripſit vel iuuat̃ comparatione
literarũ facit ſemiplenã pba. l. inſtrã. C. de pba. ſi aūt iuuat̃ teſti
bus, & cōparatione literarum tunc plenam fidē facit. ſ. ſi vero
moriant̃ in auc. de inſt. cau. & fi. ſi vero neutro adminiculo iuua
tur, tunc nullam pbõnem, vel preſumptionē facit. Saly. ce. aſſe
31 rit ꝙ † ſcriptura a pte, & teſtibus plene probat ſi teſtes depo
d nunt, ꝙ eſt ſcripta de manu debitoris [d] & ſubſcripta a teſtibus
per. d. l. ſcripturas ſ3 ſola cōparatio non ſufficeret niſi ad ſemi
plenam pbõnem p. ſ. ſi tñ quis in auc. de inſtr. cau. & fi. col. viij.
& in. d. ſ. ſi vero moriant̃ alias incipit ſi vero omnes moriantur
ſubdit ēt ꝙ vbi teſtes & cōparatio repugnãt, vt q2 teſtes ſint ꝯ
ſcripturã & ꝯparatio eſt p ſcriptura, tūc ꝯparatio non faceret ſe
miplenã pbõ. ſed tñ preſumptionem aliquã minorē ſemiple
na pba. & hoc ſi ꝯparatio eſt fcã de ſola ſcriptura debitoris, ſed
ſi ēt fcã eſt de ſubſcriptione teſtiū, & ꝯcordat cū ſcriptura, & ſub
ſcriptione ipſa ꝯparatio tūc faceret ſemiplenã, ita dicit ſibi vi
deri pbari p. ſ. ſi qs igit̃ in auc. de inſt. cau. & fi. ſ3 dic, ꝙ h deci
dit̃ in. ſ. ſi vero aliqd tale i eo. auc. quē hoc alle. Bar. de cuius
ſ. intellectu. ſ. dicet̃ ſubdit ēt Saly. ꝙ ſi a tertio eſt ſcripta ſine
ſubſcriptionibus, & iuret̃ p duos teſtes, vel p vnū deponentem
ꝙ vidit, & audiuit illum debitorem mãdaſſe illi tertio, ꝙ ſcri
beret faciet ſemiplenam pba. alleg. no. p gl. in. l. inter chartu
las. C. de q̃ue. ſiſ. de lib. x. ſed nō eſt aliquo adminiculo admini
culata, tunc nil pbat ne plus operet̃ ſcriptura eius, q̃ vox eius
Ful. hic dicit addendo his q̃ tangunt̃ h p Bar. ꝙ eſt correcta
l. ꝯparationes. C. de fi. inſtr. qñ poſſunt hēri teſtes, & fieri cōpa
ratio, ſed ſi oia iſta hēri nō pñt ſufficit vnum ad plenã pbationē
p. d. ſ. ſi quis igit̃ in ꝟ. caute. & ēt ibi dñ tex. dt neq3. n. vt hēre
mus &c. vbi p3, ꝙ illa ſolēnitas teſtiū nō reqrit̃ ex neceſſitate,
ſed pro cautela, vt i ſimilibus h3 in. ſ. ſi vero adminiſtrator. & ſ.
ſi vero nullus in eo. auc. ¶ Itē adducit, ꝙ qñ eſt ſcripta de ma
nu partium non requirit̃ ſubſcriptio ear. l. cū antiquas. C. ð reſt.
tñ. d. opi. Fulgo. inquãtum dicit, ꝙ ſi oia hēri non pñt ſufficit
vnum vr̃ ꝯ tex. in. d. ſ. ſi quis igit̃ maxi. in ꝟ. ſed & qs in ꝟ ſic.
vtroq3, & ꝯ gl. in. d. ſ. ſi qs igit̃ in ꝟ. faciamus q̃ ita intelligit il
lum tex. & declarabitur. j. Pau. de ca. h addit circa ea q̃ h tan
gunt p Bar. ꝙ ſcriptura priuata negata pbat ſi h3 ſigillū ne
gantis. l. ij. C. de re. alie. non alie. a ꝯrio ſenſu, & ibi gl. addit ēt
ꝙ reqrunt̃ teſtes, & ꝯparatio, qñ non eſt manu partium ſubſcri
pta, alr̃ cōparatio ſine teſtibus ſufficeret ēt ſi teſtes eſſent mor
tui. l. ſi ſcripturas. cum auc. ibi poſita. C. q po. in pign. ¶ Hic
circa primū ingeſtum Bar. dicit ꝙ qñ h3 ſubſcriptionē partiū
& teſtiū, & cōprobat̃ a teſtibus facit plenã fidem ſecus ſi nō h3
ſubſcriptionē ptium, ſed teſtiū tñ, vel teſtes nō ſubſcripſerunt,
tñ interfuerunt, & viderūt ſcribere, put ēt ipſemet tenuit in. l. no
da rō. ſ. de dona. & in auc. & ſi ꝯtractus. C. de fi. inſtr. & Ant. de bu.
in. c. ij de fi. inſtr. dicit ꝙ nō vr̃ ꝙ Bar. hñdicat faciendo dr̃iā
inter. d. duos caſus, q2 ſi teſtes deponunt, ꝙ viderunt ptē ſcri
bere ſcripturã nō requirit̃ ſubſcriptio vt. d. l. cum antiquas, &
no. Bar. in. l. cū taberna. ſ. idem q̃ſiit. ſ. de pig. & idē ibi Ang.
& Saly. per illum tex. dum dicit ſignate non ſunt &c. ſiue ēt de
ponant, ꝙ viderunt, & audierūt debitorem mandantē tertio ꝙ
ſcriberet, & viderunt illum tertium ſcribere, & ꝙ cognoſcunt vr̃
vtroq3 caſu ꝙ ſufficiant ad plenã pbõ. duos teſtes poſt q̃ red
dunt ſufficientem cauſam ſcientie. l. vbi nume no. ſ. de teſt. tan
ctis no. in. c. cum cauſam que inter epm extra de teſt. & q2 perfe
cta probatio eſt teſtium, & inſtrumentorum. l. in exercendis. C.
de fi. inſtru. & iſtam opi. t3 Hoſtien. Jo. an. & Jo. de imo. in. d.
c. ij. de fi. inſtr. & Joan. de imo. in. c. ſi. extra eo. & dicit Jo. de
imo. in. d. locis hoc probari in. d. ſ. ſi quis igitur dum tex. dicit,

a ¶ Violare vide eundē pan. gl. cccxxv. Alle. in pen. col.

b ¶ Inſpicit̃ adde ꝙ iõ ꝯſul. nu Fed. ꝯſi. lj. ꝙ nō v3 ſnia in dictis qñ ꝟba ñ cōcordãt cum animo eius.

c ¶ Probõnem. q̃ pbõnē faciat ſcriptura priuata vide dn̄o pan. i. c. ij. ð fi. inſt. vide ale. in cōſ. xc. in. ij. co. & p xo. in. ij. vo. & vide eundem in cōſ. cxviij. ij. col. vbi an ſcriptura priuata ſb ſcripta p teſte ſtes facit ſemiplenã fidē, & qñ fidē faciat ſcriptura vide pa. de ca. in cōſi. c liiij. co. ij. i. j. p te cōſiliorũ noniter repertorũ & Papie impreſſorũ & vide are. in ꝯſil. xliiij. in prin.

d ¶ Manu ð bitoris. adde alexã. in conſil. lxxiiij. ſup. ii p te in. ij. col. vbi opi. t3 ꝙ teſtes dicant, ꝙ viderunt ſcribere illam ſcripturam nec ſufficit ꝙ dicant ꝙ viderint debitorem, alr̃ ſcribere, alr̃ ſcripturas. ſ. cur.

a ¶ Alia. Ad maiorē intelligentiā eoꝝ, q̄ h scribit a'e. vid̄ Pa. de ca. 2. ccccxxvij.
bal. 2ſ. xiiij. i. ii. vbi dī ꝙ ad h vt p̄sūta semiplenā ꝓbō. faciat reqrit, ꝙ sit scripta a
ꝑsona no. ⁊ vid̄ ꝑ eūdē bal. 2. cxxxiiij. et. clxviii. et. 4 1 1. iii. li. ꝑ Jo. d̄ an. vbi pulchre
2 ci. ꝑ sal. 2. ciij. ⁊ in. ro. 2. ccciij. i q. loc. videt poteris qd iurīs tenē. ⁊ a'e. 2ſ. 1 8 1.
b ¶ Defendi. addo ꝙ idē in. ro. 2. cciiij. hāc suā opi. firmat, ⁊ ibi rn̄det ad aliq̄ ar. vi

32 ꝙ non vult abbreuiare facultates ꝓbandi nō ēt est d̄ mēte Cy.
in. l. 2parationes in fi. C. de fi. inst. nō ēt ꝫ Ro. h Jo. de imo. i
d. l. nuda rō. §. si vero aliqd ta'e fictio eo ꝙ hēt i prin. illius auc.
vt p3 ꝙ si testes deponāt se p̄ītes fuisse scripture ꝫ 2paratio
facta ad instantiam eius ꝫ quē ꝓducitur scriptura faciat ꝫ te-
stes, ꝑ potius credit testib' d̄ veritate rei deponētibus. s. ꝙ ve
re fuerit scripta ꝑ talē, ergo multofortius d3 eis credi, q̄n non
hn̄t 2parationē ꝫ se, ⁊ si incipias a comparatione veꝝ est, qd̄
illa sola nō sufficit, sed op3 ꝙ iunet testibus vt. d. §. si quis igit
cū seq. ⁊ ideo cautella, ⁊ 2siliu3 tunc est, ꝙ adhibeant ēt testes
s3 si inciperes a testibus nō reqrit 2paratio hn̄ est veꝝ, ꝙ vbi
cōparatio ꝫdiceret testibus posset videri iudici tn̄ esse credē
dū cōparationi, ꝙ non staret solis testibus h est ꝙ dicit tex. in
d. §. si vero aliqd tale, nō tn̄ dr ibi, ꝙ sola comparatio tunc suffi
ciat, nam si non sufficit, q̄n testes ei nō ꝫdicūt nihilominus, q̄n
ei ꝫdicūt, ⁊ sic vr̄, ꝙ bar. h male allegauerit illū tex. dū bar. di-
cit ꝙ pōt iudex, q̄n sibi vr̄ credere soli 2parationi, itē ꝫ. d. op.
Bar. volentis, ꝙ soli testes nō sufficiāt, q̄n non est subscriptio
partium ⁊ testium, secus q̄n est vtraq3 subscriptio facit, qꝛ ipse
alle. d. l. scripturas, ad ꝓbandū, ꝙ sufficiūt testes q̄n est vtraq3
subscriptio, ⁊ tn̄ illa. l. loqt ēt q̄n scriptura nō hēbat subscrip-
tionem testiū, itē illa. l. nō aperit qualiter dēat ꝓbari scriptura
ꝑ testes tn̄ vel 2parationē est in veꝝ, ꝙ Ray. in auc. si q̄s. C. q
po. in pig. ⁊ bal. in auc. s3 nouo. C. si cer. pe. Ja. de bel. in. §. s3 si
qs, ⁊ in §. fin. in auct. de instr. ca. ⁊ fi. ⁊ Ang. in. d. l. cōparatio-
nes, ⁊ do. Abb. in. d. §. u. p' An. de bu. ibi tenere vīr, ꝙ soli te
stes sine cōparatione non sufficiant, ⁊ ꝑ eis vr̄ esse glo. in. d. l. si
quis igitur in ver. faciamus, ⁊ sic vīr ipsi cōcordare in hoc cū
opi. Bar. tn̄ veriorem puto opi. Jo. an. ⁊ sequa. ꝫ Bar. ꝑ p̄di-
cta ⁊ 2probo ꝑ no. ꝑ gl. in. d. c. ij. q̄ vult ꝙ si a tertio est scripta
cū subscriptionibus testium tn̄ probat q̄uocūq3 constat, nam
ibi non pōt recurri ad comparationem scripture, qꝛ non erat
manu p̄tium scripta, sed testes recognoscebant suas subscriptio
nes, ⁊ deponebant se audiuisse ꝑ partes mandantes tertio, qd̄
scriberet, ⁊ ꝙ ita viderunt eū scribere, ⁊ ita illā gl. declarat ibi
Joan. de imo. ⁊ reputat eam bene no. ⁊ h magis pl3, q̄3 illud ꝙ
dicit Saly. alleg. glo. in. d. l. inter chartulas, ꝑu. ā. reuuli refe-
rendo verba eius ⁊ que quidē gl. non vr̄ dicere illud ad qd̄ al-
leg. ꝑ Saly. cōprobant ēt predicta per id qd̄ no. ipsemet Sa-
ly. in. d. l. cōparationes dum dicit, ꝙ vnus testis deponens su
ꝑ cognitione scripture probat semiplene, itē adde ꝙ Bar. in
d. auc. ⁊ si ꝫtius supplēdo dicta per se h voluit ꝙ si scriptura
est subscripta manu partium, ⁊ testium sufficiat sola cōpatio ꝑ
d. l. scripturas, ⁊ ita ēt ꝫ ipse in. d. l. nuda si ab vtraq3 p̄te ē sub
scripta, secus si ab vna s'm eū, ⁊ Pau. de ca. h cuius vba retu
li. ā. vr̄ idē tenere l3 de Bar. mētionē nō faciat Ang. ⁊ expres-
sius Sal. h tenens in h ꝫ bar. vt p3 ex vbis eoꝝ q. ā. retuli l3 ip
se non faciat mentionem de verbis bar. in. d. locis. ⁊ ꝫ Bar. ēt
l3 Jo de imo. in. d. c. ij. ⁊ i. d. c. fi. paria sunt scripturā esse scri-
ptam manu partium vel debitoris, ⁊ subscriptam esse a testib'
⁊ a p̄tibus ⁊ ꝓbat in. d. l. scripturas, sed casu quo esset scripta
manu partium, ⁊ subscrip a a testibus sola 2paratio plenā fi-
dem non facit vt. in. d. §. sed ⁊ si quis, i auc. de inst. cau. ⁊ fi. col.
viij. ergo idem iuris esse d3, q̄n est scripta a partibus, ⁊ testib'
confirmo qꝛ q̄n scriptura est scripta manu debitoris non requi
rit alia subscriptio vt. d. l. cū antiquas. §. cū aūt, ⁊ tn̄ videmus,
ꝙ q̄n scriptura est scripta manu debitoris, ⁊ subscripta a testi-
stibus sola comparatio non sufficiat vt. d. l. si qs igit cum se. er
go idē iuris esset d3 si est scripta ⁊ hāc opi. vr̄ ēt amplecti bal.
h in discursu, ⁊ ita teneo l3 An. de bu. in d. c. ij. simpliciter trā
32 seat cū opi. bar. in. d. auc. ⁊ si ꝫtius. † Jtē inq̄nātū bar. h dicit,
ꝙ scriptura, q̄n nō est adminiculata ꝓbōne testiū vel cōpara-
tione facit aliqualē ꝓbōnē non tn̄ semiplenā ꝓbatio. ⁊ ita pōt
intelligi. d. l. instrā, ⁊ opi. Pau. h relata ꝑ Bar. cum quo trā
sit Fulg. ⁊ Pau. de ca. h adde ꝙ ipsemet bal. i. d. l. scripturas
dixit, ꝑ imo semiplenā ꝓbō. facit, s3 istud qd̄ ipse dixit h vr̄ ve
rius, ⁊ h approbat Jac. de bel. in. d. §. si qs igit, ⁊ Jo. de imo.
An. de bu. ⁊ do. Abb. in. c. ij. licet ꝑ h s'm. d. Abb. tex. in. d.
c. ij. dum dicit scripturā illā non esse alicuius firmitatis, nam
si faceret semiplenam ꝓba. que multū operat non dixisset tex.

de iu ad mām
a'ex. i l. qdē. §.
nūmular os. ā.
de eden. ⁊ in. l.
i. C. eod. tit.
c ¶ Circa. addo
videndū ale. 2ſ.
clxxxij. u. li. ⁊ ꝙ
voluit in. ro. 2.
ccclxvi. ⁊ lirarē
ibi ꝑ eūdē vide
an. 2. l ii. ⁊ vid̄
ēt bal. l 2. cxc-
vi i. i. ⁊ 2. cclx.
iiij. u. li. ⁊ an va
leat 2suetudo,
ꝙ libris merca
toꝝ dat fides
vid̄ ꝑ eūdē. 2ſ.
cccclxix. iiij. li.
⁊ in addi. car. in
2ſ. cliiij. i. i co.
vbi libri scāpso
rū ferē fidē ēt
ꝫ tertiū, ⁊ in ad
de are. i 2ſ. suo
xxxij. c. j. vbi si
stat. caueē, ꝙ li
bris mercatoꝝ
credat ite' froꝑ
tinētib' ad mer
cātiā ⁊ scriptu
ra mercatoris
facit semiplenā
fidē 2ſ. xij. i. j.
co. l. v. vo. ⁊ qd
l scriptura arti-
ficū i 2 i. l xxij.
col. iiij. §. nec ēt
⁊ vid l rep̄ mea
h ⁊ q̄n libri rō-
nū faciāt fidem
adde Jo. ber. i
tra. d gab. i. fil'.
pi. ⁊ addo ꝙ li-
bris cāpsoꝝ ⁊ si
mi'i q̄si geren-
eiū offm̄ publi.
vr̄ credēdū bal.
i. l qdā. §. num
mularios, ⁊ in
l. velut. ā. d ed.
vbi loqt de li-
bris gabellarus
idē bal. l ni. C. d
fi. ist. ⁊ l. l. j. C. d
edit. pec. F. C.
9 ¶ Vid̄ Jas.
h l. xxi. co. ⁊ se.
⁊ abb. i. c. ꝙ ele
ricis l. vii. co. ⁊
se. d fot. 2pe. ⁊
Jas. l. l. q̄dā. §.
nūmularios ā.
d edē. ⁊ hab. se-
ne. i. d. l. admo
nēdi i. x. co. vbi
d ponīt d intel
lectu. d. sta. q'll
b'io mercantis
dēt plena fides.

ibi eā non esse alicuius firmitatis ita teneo l3 An. de bu. i. c.
fi. eꝫ eo. videat aūr dicere dū dicit referendo Bart. h ꝙ talis
scriptura facit tantā presumptionem ꝙ poterit deferri iuramē in
supplementum ꝓbōnis, nā s3 hoc vr̄ velle ꝙ faciat semiplenam
33 itē nō puto veꝝ, † qꝛ iuramē non defert, q̄n est minus q̄3 semiple
ne ꝓbatū vt ꝑ gl. in. l. iij. §. minor. ff. de mino. in v. leuior, ⁊ in. l.
fi. in prin. ā. ꝙ met. cau. ⁊ no. Bar. h circa vij. col. ⁊ Ang. in. §.
a si vero vsus in auc. de nu. col. iiij. cū si. ¶ Quidā alia' in mā he
dei dicit apoche videat is ꝑ Saly. in auc. sed nouo iure, ⁊ ibi
ēt ꝑ Bal. C. si cer. pe. ⁊ in. l. bone fidei. C. e. ⁊ ꝑ doc. in. d. c. ij. ⁊
ꝑ Jo. an. in addi. ad spec. in tit. de inst. edi. §. nunc dēm ⁊ doc. i
aliis locis. ā. alleg. circa illud aūt ꝙ dicit Pau. de ca. de sigil-
lo reqrere altiorē indaginē remitto me ad ea q̄ hn̄r in. d. c. ij. ⁊
ad no. ꝑ bar. ⁊ alios in. d. l. nuda rō ad fi. cū 2coꝛ. qꝛ h nō inten
do tractare materiam sigilli de qua aliqu. d dixi in. l. si ita stipu
latus §. grisogonus de v. ob. ⁊ in. l. pacta nouissima post Cy. ⁊
Bal. ibi. C. de pac. ¶ Circa fidē vo libri rōnū adde ꝙ doc. h
vīr transire cum bar. excepto ro. h tenente ꝫrium in q̄3 ū bart.
34 dicit, ꝙ † scriptura, ⁊ liber eoꝝ q publice artē exercēt facit se-
miplenā ꝓba. quo ad tertiū arg. not. in. l. argētarius. §. nūmu-
larios. ā. de eden. ⁊ s'm bar. in hoc casu pōt intelligi gl. h, nam
s3 Ro. in ꝫrium vr̄ facere rō ista. s. qd̄ non plus debeat opera-
ri vox scribētis mortua, q̄3 viua. vt. d. §. sed qs, s3 si scribēs in iu
dicio deponeret sine iurō nō ꝓbaret ēt semiplene. l. iusiurandi
C. de test. ergo sua scriptura non iurata non d3 semiplene pro-
bare, ⁊ dato, ꝙ mercator q librū scripsit iurasset i prin. officij si
deliter officiū exercere, tn̄ non d3 sufficere iurm̄ adeo gn̄ale al-
le. c. pe. extra eo. ⁊ q̄dā alia adducit, que vīr satis a remotis fa
cere istā op. ꝫ bar. cessante 2suetudine tenuit Jo. de imo. in. d.
l. nu la p rōes q̄s h sibi appropriat ro. ⁊ aliq̄liter. ā. p xi. d iurō
ꝙ l3 forte iurauerit in prin. officij tn̄ nō iurauit dicere veꝝ i cā
35 illa corā iudice, ⁊ iō nō sufficit, † sic ēt putat non sufficere si ali-
qs testis iurauit dicere veritatē in oī cā q'n postea specificet oc
currēte casu, ⁊ iurare dēat in cā illa in qua deponit dicē verita
te ⁊ dic, ꝙ nō ob. gl. h, qꝛ si hn̄ aduertat ista gl. itellr̄ de scriptu
ra scā manu scribētis sine cā vt p3 ex no ꝑ gl. in. l. instrā. C. de
ꝓb. ⁊ in. l. inter cartulas. C. de 2ue. fis. debi. li. x. ita ēt l3 ipse in
d. c. ij. dicens, ꝙ dcm̄ bar. iure nō ꝓbat, ⁊ iō cū p̄nata scriptu-
ra careat adminiculis semiplenā ꝓba. nō facit vt dcm̄ est seqt
ꝙ ista scriptura nō ꝓbabit, Pau. de ca. h vr̄ rn̄dere ad dcm̄ ar
gu. ꝙ q̄n inducit, vt testis nō deponit tn̄q̄3 mercator iō sibi nō
credit sine iurō s3 q̄n scribit in libro mercātie, scribit vt merca
tor publicus. ¶ Et iō qꝛ ad fidē talliū frequenter recurrit eo,
qꝛ hoies volentes 2ficere instrā publica vadūt ad mercatorem
⁊ faciūt scribi in libro eius ea q̄ 2uenta sunt inter eos, ⁊ iō ꝑꝑ
public. vtili. stat illi scripture ēt sine depōne quo ad semiplenā
ꝓbō. ipsemet ēt in. d. §. nūmularios rn̄det qꝛ h iō est, qꝛ diffici-
lius est scribere falsum in libro suo, q̄3 vbo dicere testificando
corā iudice, nā nō d facili qs 2ficit falsā scripturā in libro quē
t3 ꝑ auc. ⁊ sic sine lege loqt. ꝑpea adde ꝙ bar. in. d. l. nuda intelli
git istud dcm̄ sub q̄n iurauit exercere artē fideliter ⁊ cū Bar.
2coꝛ. Bal. in rub. C. de fi. instr. in. xvij. col. in v. seqt videt de
scripturis mercatoꝝ, sed Nic. de mat. ⁊ bal. in. l. rōnes. C. d ꝓ
ba. limitant dictum Bar. esse veꝝ, q̄n liber ille 2tineret data ⁊
accepta, secus si vnū debitū tn̄ pro hoc facit tex. in. d. l. rōes ⁊
v. rōes iuncta. l. si qs ex argētarijs. §. cogenī. ā. de eden. ꝑ opi.
Bar. facit id qd̄ no. Bal. in rub. C. de 2st. pe. in pe. col. vbi di
36 cit, ꝙ † mercatores hodiernis tpis gerūt q̄si publicū offm̄ alle.
no. in. d. §. nūmularios, ⁊ cum h ꝙ tradidit bar. h 2coꝛ. ēt ipse-
met Bar. sub dubio forte in auc. ⁊ si ꝫtius. C. de fi. instr. ⁊ an-
b to. de bu. in. c. si extra eo. ⁊ satis puto posse defendi opi. bar.
qꝛ si scriptura absq3 alio adminiculo facit aliquā p̄sumptionem
vt. ā. dcm̄ est ergo cum ista habeat istud adminiculū. s. iurī ⁊ sit
ꝑsona approbata vr̄, ꝙ dēat ꝑꝑ h augeri talis p̄sumptio vel sal
tē sit arbitrium iudicis. l. ij. §. eiusdem. ā. de test. ⁊ vr̄ ꝙ illud iu
ramentum gn̄aliter p̄stitū sufficiat quo ad oīa dependentia ab
exercitio illo sicut dicimus in notario qꝛ p̄n. iurat ad audictā
de prescrip. no. in. c. sicut ne cle. vel mo. ⁊ no. Spe. in ti. d istr.
edi. §. restat ver. s3 q̄ro sub q̄ forma, nec ꝫrium dī in. d. c. pe. ex-
tra eo. ¶ Et h p̄cedat si ex 2suetudine ad illos mercatores ꝑ-
tinebat rōne exercitij, ⁊ artis sue facere illud quod in libris eo
rū scripturz reperitur alias secus, arg. l. iij. §. eo mō. ā. nau. cau.
37 ¶ † Jtē in q̄3tum bart. h. d. rōnes defuncti facere pro hērede suo
aliquā presumptionē, ⁊ cū eo transeunt Ful. ⁊ Pau. de ca. h.
¶ Alle ꝙ bar in. d. l. rōnes dī h verum in libro rōnis defun
c cti consuetudine accepta, ⁊ data' secus si esset vna simplex
scriptura

scriptura continens debitum, ⁊ dicit pan. de ca. hic barto. ee bo
nam limitationé ad dictum bar. ⁊ potestis dicere hoc probari
in. d. l. rónes in ver. rónes, juncto. d. §. róné addatis éi q cũ de
cisione bar. hic transit anto. de but. in. d. c. fi. extra eo. ⁊ pro eo
facit id q no. bar. in l. cõparationes. C. de fi. instr. in. ij. col. dũ
dicit, q maior fides adhibeť viuis q̃ mortuis plura alia de fi
de lib. rõnũ, ⁊ priuate scripture videatis p Jo. an. in addi. spec.
in ti. de instr. edi. §. nunc dõm in addi. magnis, ⁊ p Bart. in. d.
auc. et si ꝯtra ⁊ in. d. l. nuda, ⁊ p bal. i. d. rub. de fi. instr. in. d.
l. instrũ. ⁊ in. l. seq. ⁊ in. l. vnica, in. iiij. co. C. de ꝯfes. ⁊ in rub. C. d
ꝯsti. pec. ⁊ in. l. j. ⁊ ibi ét p Sal. C. d edé. vbi referũt aliqua no
tabilia vba Gui. de cu. in. l. edita. C. eo. ⁊ p pe. de anc. in cle. j.
38 §. j. de vsu. ⁊ per doc. in. d. c. ij. de fi. instr. ¶ † Circa fidé vero
a epistole* dic vt hic per bar. cuius dictis adde inquantũ dicit,
q comparatio plenã facit fidem p. d. l. comparationes, que nõ
est correcta nisi in apochis, ⁊ idem tenent mod. hic, ⁊ Barto.
i. d. l. nuda, tñ adde q ipsemet Bar. in. d. auc. ⁊ si ꝯtra, in fi.
sentit, q idé sit in epistola, q in apocha, ⁊ ita etiam ang. d. l. cõ
parationes, ⁊ hẽt sentit Ja. de bel. in. §. fi. in auc. de instr. cau.
⁊ fi. ⁊ expresse. d. Abb. in. d. c. ij. de fi. instr. sed verior vr̃ opin.
Bar. hic quam ét tz Ant. de bu. ⁊ Jo. de imo. in. d. c. ij. ⁊ Jo.
39 de imo. in. l. si ita scripsero. ff. de condi. inde. post bar. † ibi ⁊ est
ratio dr̃e inter eplãz, ⁊ apocham q epistola mittiť absenti, ⁊
nõ põt ille cui admittiť illi adhibere testes qñ scribitur p quos
possit probare ppea facilius stat ꝯparationi, ⁊ ita teneo lz bal.
in. l. fi. in. xliij. co. in. v. q. ⁊ ibi Saly. in. v. col. C. de edi. diui. vi
40 deatur ꝯtrium tenere † queriť ét hic bar. an exemplũ probet dic
vt per eum, ⁊ plenius dixi post doc. in auc. si quis in aliquo. C.
41 de eden. ¶ † Queriť ét hic bar. quid de instrũo facto inter alias
b personas, ⁊ tz q semiplene* tñ probet, ⁊ sequiť h Ant. de but.
in. c. fi. extra eo. q limita nisi concerneret fauorez dotis, q ple
ne probabiť, vt sin. consuluit bar. in ꝯsi. suo. lxxxij. inci. vnus de
42 belanis. ¶ † In ea. ibi per fugam, an fuga* faciat semiplenam
c pbationem, vt gl. senti distingue, vt hic per bart. ⁊ doctrinam
eius limita, vt per eundem in. l. j. ff. de bo. eoꝝ, de mã vide late
per Jo. an. in addi. Spe. in ti. de presum. §. presũptio sup *.
violentia, ⁊ Cy. ⁊ Saly. in. l. bonafide. C. e. per bar. in. l. fi. ff. de
qõ. ⁊ plene per Bal. ⁊ Ro. hic, ⁊ per doc. in. c. nullus, de pre
sum. ⁊ aliquid per Guil. d cu. ⁊ Bal. in. l. succurritur. ff. ex qb.
cau. ma. ⁊ per Anto. de bu. in c. fi. extra eo. ⁊ p Ro. post bart.
in. l. lege cornelia. ff. ad sille. ⁊ per Jo. de imo. in. l. interesse. ff. de
43 acq. pos. ¶ † In ea. ibi, vel per vnum testem ⁊c. intentio gl. est
d q testis vnicus semiplenam* pbõnem faciat, ⁊ probatur in. c.
ex insinuatione, de procu. ⁊ in. c. fi. de suc. que ab inte. fallit sm
Bar. hic qñ non esset oi exceptione maior, vt q esset inimicus
amicus, vel consanguineus per no. per gl. in. l. ét ois. ff. de pba.
⁊ no. ét Sal. in. d. l. in bonefidei, ⁊ Ant. de but. in. d. c. fi. extra
eo. ti. ⁊ no. doc. in. l. parentes. C. de testi. ⁊ Bart. in. l. qui testõ
§. j. ff. de test. facit q no. per Bar. in. l. aut affinitatis. ff. de pro
cu. de quo ét vide no. p Pe. de anc. in ꝯsi. ccxvij. inci. ad corro
borationez pdictaꝝ ⁊c. Fo fallit si circa idé piũ diuisim liter hñt
plures testes exemplũz si p stat dñum esset promissum, q pbõ p
famam sufficeret pro plena pbõne vnius testis non probabit se
miplene, vt hic per Bar. cum quo transeunt ang. ⁊ Moder.
hic. ⁊ Bal. ⁊ Saly. in. d. l. bonefidei, ⁊ Anto. de bu. in. d. c. fi.
idem ét est de mente bal. in. l. de quibus in. xij. col. ff. de leg. vbi
voluit, q ad pbandum consuetudinem, vel notorium non suffi
ciat probatio vnius testis ad hoc, vt possit deferri iurm in defe
ctum semiplene probationis. Tertio fallit in casibus in qbus
duo testes non sufficerent ad semiplenam probationem per ra
44 tionem redditam hic in gl. ¶ † Et iuxta hoc queriť bar. pone
in testis requiruntur. vij. testes an duo faciant semiplenam pro
bationem, ⁊ dicit, q si deponunt, q ti[t]ius coram. vij. testib9 ro
gatis dixerit relinquo se [?] centuz facient semiplenã pbõné, vt
hic per eum ¶ Sed Saly. hic, ⁊ in. d. l. in bonefidei tenuit ꝯ
riũ, ⁊ ita ét sentit bal. ibi, q ista pbõ que fit iudici non fit, vt ex
qualitatibus solénitatib9. s. iurisgétiũ, ⁊ positiui, sz ex numero testiũ
consideratur. l. hac cõsultissima, in prin. ⁊. l. si vnus. C. de test.
¶ Ad idem adducit, q post q̃ aliqd additum est p ius ciuile
solénitati iurisgentiũ dz dici totũ esse de iure ciuili. l. ius ciuile
ff. de insti. ⁊ iu. Pan. de ca. ét hic in fi. tz ꝯ bart. q solénitas é
indiuisibilis, nẽ q reqriť, q per oés. vij. testes pbeť a. le. no p
gl. in. l. ij. C. de bo. pos. sm tab. ful. ét in. d. l. ij. dicit, q ꝯ Bart.
45 facit illud quod no per gl. ibi. ¶ † Bene faciunt no. per bald.
ibidé ad fi. vbi pbat, q qñ ad substãtiaz actus requiriť certus
numerus testium, vt in vltimis volunta. tunc ét si in pbõne non

a ¶ Epistole. vide bal. ꝯsi. cclij. iiij. lib. ⁊ ꝯs. l. ij. lib. ⁊ ꝯsi. ccxxviij. iij. lib. ⁊ in ꝯsi. iiij
liij. li. ⁊ an credať lr̃is, ⁊ sigillis pńcipũ ꝯsi. ccccxx. ⁊. ccccxvj. iij. li. p Jo. d ana. ꝯ. iiij
b ¶ Semiplene. adde fran. de are. ꝯs. clxiiij ⁊ an fauore dotis vbaenfaciatur pbet et
vid enn. ꝯs. xiiij. ro. sin. suis adde in ale. in ꝯs. xcviij. in. iij. par. vbi ꝯfessio de recepto
facta iter fideiussoré, ⁊ creditoré pbet, ⁊ p debitore, vt possit repellere creditorem

deficeret nisi vnus testis nõ pt deferri iurm in defectũ pbõnis
⁊ ita ét no. ipse in. c. ij. §. item si vassallus, in ti. de ꝯtro. inue. ⁊ cer
te nõ vr̃ posse defendi opi. bar. q si vna vera eét sequereť ét q
qñ duo testes simplr deponerét ticiũ reliqsse sex in vlti. volũ.
c. q̃uis nõ dicerét hoc fuisse factũ corã. vij. testib9 rogatis dé
rét facere semiplenaz pbõnez, q esset facta sm requisita a iure
naturali, vel gétiũ cuius ꝯtrũ voluit ipsemet bar. ⁊ Ant. d bu.
in. d. c. fi. extra eo. simplr vr̃ velle, q faciant semiplenã pbatio
nem. Quarto fallit quando vnus testis nõ fuit interrogatus de
causa scientie, ⁊ sic iudex non fuit diligens in perquirenda veri
tate plenarie, vt voluit bal. in. c. j. §. sacrm̃ d ꝯsue. rec. feu. bñ fa
e cit, q no. in. l. psbyteri, ad fi. C. d epi. ⁊ cle. ¶ Alias fallentias*
vide p bal. in. d. §. sacrm̃, ⁊ plenius per Spe. in ti. de test. §. re
45 stat ver. h tñ fallit, † vbi enumerat. xxx. casus in qbus vnus te
stis facit plenã pbõné aliqd ét p gl. ⁊ bar. in. l. fi. C. fa. her. vbi
47 dat aliã limitationé ad istã gl. ⁊ per bal. h i. x. col. ¶ † Queriť
iuxta hoc bar. quid si testis deficiat in dicto, vt quia duo testes
f dicant vidimus, q mutuauit sibi pecuniã, sz non recordamur*
q̃tam ⁊ per alios duos testes pbeť, q ille petierit sibi mutua
ri decé an poterit deferri iurm in supplementũ pbõnis, ⁊ ꝯclu
dit, q sic, p. c. ex lr̃is, extra. e. qd é no. ⁊ idé tz ant. d bu. i pall. c.
fi. extra eo. vbi psequiť plura alia q̃ hic tanguť per Barto.
48 ¶ † Queriť ét bar. hic qd si dicta testiũ sunt recepta ⁊ exami
nata inter alias psonas an ꝯ alios faciant aliq̃ fidé, ⁊ rñdet, q
faciant semiplenã pbõné si ampli9 testes illi hẽri nõ pñt, ⁊ exa
minari, vt hic p eũ, qd est diligentissime no. Et idé dt in sña la
ta inter alias personas, ⁊ idé tz Ang. in. l. ij. C. de edé. ⁊ Anto.
de bu. ⁊ Abb. in. c. fi. extra eo. ⁊ Ant. de bu. in. c. q̃uis, in. iiij.
col. de re iu. sed. d. Abb. ibi putat hoc cõmitti iudicis arbitrio
sed de hoc remitto me ad ea q̃ dixi in. l. sepe, in. xiiij. cart. de re
iudica. ¶ Et incidenter tangit hic Bartol. in casu. l. si duo in
prin. ff. eo illa qualisqualis fides de qua ibi sufficiat ad semiple
nã probationem, ⁊ deferendum iurm, ⁊ tz q sic per illam. l. in
ver. mutuũ fidei, q an sit verũ dixi in. d. l. si duo. ¶ † Querit ét
49 bar. hic an due semiplene pbationes possunt iungi* ad vnã ple
g nã faciendã, distingue vt hic p eũ, et dictis per eum, adde glo.
in. l. ij. in princ. ver. legitimis testibus. ff. de excu. tut. et ibi per
Bal. et per Bal. in. l. j. §. item cornelio. ff. de qõ. et p bal. sing.
in. l. n. C. quoꝝ ap nõ reci. et in rub. de cõtro. iue. in auc. rogati.
C. de testi. et in. l. vnica in prin. C. de confes. et in. l. spadoné. § q
inra. ff. de excu. tut. et in. l. si ex cau. in. xy. q. C. de nõ nu. pecu. et
in. l. si quis ex argentariis. §. j. ff. de eden. et ibi vr̃ melius rñdere
ad. l. j. C. q m. tute. quã bar. hic. De materia ét vide p Spe. i
ti. de noto. cri. §. fama, ver. fama, et p doc. max. l. Ant. de but. et
Abb. in. c. veniens, el. j. de te. ⁊ per do. Abb. in. c. cum causam
50 de proba. ¶ † In ea. ibi, maxime si res petita est modica ⁊c. cõ
cludit gl. q in causis magnis non deferť iurm in defectum semi
plene pbationis, et idé tz gl. in. c. fi. extra eo. Spe. i ti. de iur.
delat. §. j. circa me. limita tñ nisi plusq̃ semiplene esset pbatuz
q poterit iudex inspecta qualite persone deferre, vt dixi i. l. ij.
in prin. ff. e. et ibi ét tetigi an in causis in quibus agiť d infamia
irroganda possit deferri iurm de hoc ibi p bar. et silr ibi tetigi
h qd in causis crialibus et* spiritualibus. † Sunt et alij plurimi
51 casus in quibus in defectum semiplene probationis iuramen
tum deferri non dz quos fortasse si tempus patietur dicam infe
rius, ⁊ iuxta hic proxime dicta tetigit hic Bart. que dicantur
i cause magne de quo dicas, vt hic per eum.*
52 ¶ † In ea ibi. l. si qñ. C. vnde vi ⁊c. Bart. hic. in. iij. colum. di
cit se putare, q in casu dicte. l. si quando non admittatur pro

agentez lz talis confessio sit inter alios acta, ⁊ adde alex. in consi. cvij. i. ij. col. * nec ob. in. v. col. vbi an testimonia p ductũ faciat fidé ꝯ altũ qñ ꝯ illũ qui citatus fuit ⁊ vide car. i ꝯsi. cliij. co. ij. vbi initia ñ faciũt fidem quo ad extraneos, ⁊ vide Pan. ꝯsil. xvj. j. lib. Sal. in. l. bonefidei. C. de reb. cre. bal. in. l. p hac C. de tép. ap. Pe. d anc. ꝯs. ccixxvij. i fi. pa nor. i. c. fi. d inc cest. ab inesta. Fran. cur.
c ¶ Fuga. ad de Bald. ꝯsil. cxxij. ⁊. ccxxx. lib. j. old. consi. lxiiij.
d ¶ Semiplenã adde angel. ꝯs. iiij. ⁊ an testis ꝯsanguine9 dicať oi exceptióe maior vid are. ꝯ. lxxj. ⁊ qd si rñderit se nõ ꝯsanguineũ, et ꝯsi pbeť ꝯtriũ vide p Ange. ꝯsi. cxciiij. ⁊ qñ steť dcõ vnius testis vid p ro. sin. huius toi. iij. p Ang. ꝯ. liiij. li. ij. ⁊ add q te stis dz eé oi exceptióe maior ad h vt deffera tur iale iurz ale xã. i ꝯsi. xxxij. i j. vo et vid ale xã. i ꝯsil. lxxiij. col. ij. in eo. vo lu. vbi simplex amicitia nõ repellit testem.
e ¶ Alias fallentias. adde Alexan. in ꝯsi. xxxiiij. in. iij. volu. vbi qñ testes sunt ꝯtrij, ⁊ singulares. nõ deferť iurm, ⁊ vide late p cacialup ⁊ me, ⁊ add Fiã. in. c. qm̃ ꝯ in ver. testiũ dpo sitiones extra de pba. Fran. cur.
f ¶ Sz nõ recordamur vide alex. i ꝯs. xxxix. l. vj. col. i. in. volu. vbi qñ testes dñt se plene nõ recordari dscõ an eis fides sit adhibéda. ⁊ add an i causis arduis possit d ferri iurm qñ é plusq̃ semiplene pbatũ vide alex. in ꝯsi. cxxxiij. in impressione bo. ⁊ alex. i ꝯsi. xj. i. iij. vol. ⁊ in. l. ait pretor. ff. e. ⁊ frã. de are. ꝯsi. lxxj. col. v. Fran. cur.
g ¶ Iungi. add Lu. ro. ꝯs. vij. frã. de are. ꝯs. lxv. alex. ꝯ. xix. ⁊. lxv. ij. li. ⁊ ꝯ. xxj. iiij. li.
h ¶ Criminalibus. vide per eundem consi. lxv. i. lib.
i ¶ Per eum adde in Spe. in ti. de iur. dela. §. j. circa me.

a ¶ In 3stu adde per eundem Alexan.consi.cxxx.j.lib.
b ¶ Actori.adde Pau.de ca.in 9si.iiij.in j.impres.ang.9si.cclxj.et ccxxvj. eiudes
Alex.9si.xxxij.j.li.et qn iuim in defectu probationis deferri non possit vide p ludo.
ro.consi.xcj.et sing.fnia tol.v.per Fui.consi.clxxij.et cxlvj.
c ¶ Iurisiurandi no.ex isto tex.pupilli et cu tutore no posse deferre iuiz,et face 9fas
iurisiu.q e spe
cies donatiois
qn tractat o pe
cuniario inter
esse.fra.c.
d ¶ Ore.add
q ide tero.ful.
hic lz sm eos
iste tex. no loq
tur de iuro dse
redo, sz de re
missione iuri lz
to.b innuat idez
in remissioe, et
lra tex.mibi vr
q patiat itelles
bar.vt ista.L.p
cedat td in re
missione qui o
latione. Franc.
e ¶ Pace.ad
de vt p abb. co
si.lxxvj.vbi co
suluit,q pupil
lus obligat ad
pace qua fecit
absq tutore cuz
iuro.
f ¶ Nulliter.
adde alex. que
vide in.l.lega
ta inutiliter.j.o
le.j.et in.l.ser
ui electi.j pnc.
eo.ti vide ales
xan.in consi.cc
alias.cciiij. in.
iij.parte, vide
omnino saly.in
l.si quis testi
bus.C.de testi.
in fi. vbi tz ide
quod alexand.
h,et vide Ale.
in.l.veluti.§.h
vox.ff.de ede.
Fran.
g ¶ Deliberan
dum. Adde in
do.roma.in sin
gu.suo quod i
ci. parti respo
dere volenti vbi
dicitur, quod
debet dari ter
minus si velit,
respodere per
verbum asserti
uum secus si p
verbuz credo.
fran.cur.

batio 9 iuim,et sniam superinde latam et si probare vellet ex in d
strus nouiter repertis,et idem dicit qn ee sma lata sup iuro in
litem,q deferur tale iuim in odium dolosi.l.si in actionib.ff.o 4
in lit.iuran.et idem etiam putat in casu.l.properandu.§.sin aut
alle.in gl.et ista sequitur ang.hic,et ro istoz e vr.q ist l.loq
tur solum qn in defectum pbonis,et no pp delictu defer iuiz,
et ide tz an.de bu.in.c.fi.in fi.extra eo.et bal.in.l.videamus.§.
j.in lec.antiq.ff.de in lit.iur.et ide ang.ibi,sed ful.hic dicit,q in 5
9trariu vr.d.l.videamus.§ pe.ver.item videndum,et.l.fi. cu e
gl.eo.ti.Ro.h et tz 9 bar.per no.per gl.in.c.ij.de temp.or.in
vj.vbi apparet,q stari dz iuro ad pbonem ignorantie,et tn ad
mittitur probatio 9 iuim,et ad hoc atque alia similia alle. Sz
posset ad illa rnderi,q non loquunt qn in odiu delinquetis
erat inductum,q staret iuro,vel no loqunt qn iam lata erat
snia prout pro iuro. Vn Io.de imol.in.l.q bona.§ damni.ff.de
dam.infe.tz q no possit fieri pbatio 9 iuim i casu.d.l.si qn pp
odium delinquentis. Ad idem adducit id q hr in auct. nouo
53 iure,alias incip.hodie,et q ibi no doc.post gl.C.de indi.† vbi
9 iuim,q defertur per taxationem expensarum contra 9tuma
ce,de quo loquit.l.sancimus.C.de indi.super qua pusus est il
la auc.no dz qs admitti et lo primo dz taxari,et postea iurari ne 6
si fieret e9 9tingere possit detegi periuriu.et ad.l.videam pos
set rnderi,q ibi non erat lata snia prout sequit bar.hic.ite illud
q ibi dr non facit 9.d.l.si qn,q in.d.l.videamus no tregebat
54 periurium,ibi Bar.declarat. ¶ † In eo.ad fi.in hoc arti. cui
deferendu sit iuim,vide hic per bar.cuius dictis adde q bal.
hic dicit,q est arbitrariuz cui sit deferendu. ¶ Ite adde q si
actor probasset intentionem suam semiplene,et reus exceptio
nem sua semiplene puta exceptione solonie dr potius deferen
b dum ee iuim i eo qd actori per id q hr in regula cum sint par a
tium,et in.l.ia fauorabiliores de re iu.in.vj.et no.glo.in auc. de
nup.in.§.q igit in ver.iuro,col.iiij.et ibi ang.fonius voluit gl. 2
in.d.c.cum sint partiu,q et qn esset semiplene pbatu p parte f
actoris nihil esset probatu pro parte rei deret deferri iuim reo
nisi ex circunstantiys cause,et qualitate persone iudicialiter vi
deretur per.c.fi.extra.eo.et ibi hoc tz Io.an.et Io.d imo.et ide
tenuit Ricar.de Saly.h.sz gl.et bar.d,et gl.i.d.l.bonefidei.C.
e.tenet,q pp semiplena pbone actoris qn re nil pbanit dz ac
tori deferri iuim. Sz Iac.bu.distinguit volens,q si est pluscq 3
semiplene pbatu,puta p duos testes quoz vnus est consangui
neus deferat iuiz ei q pluscq semiplene pbauit et si sit actor, si
aut sit iuri semiplene pbatu defert reo. Teneo opi.gl.et bar.h
qd et segt Bar. de saly.hic p plura,et maxime p id q hr in.c.
nouit,de iudi.inducedo,vt pz ex not.p bart.h,ite p id q hr in 2
c.j.§.sacrm,de 9sue.re.feu.et ad tex.in.d c.fi.extra eo. pt rn.
vt est o mete bar.h,q ibi loqt qn plumptio q erat p actore,no 2
sufficiebat ad semiplena pbone,quo casu no defert iuiz,vt no.
gl.in.l.iiij.§.minoui in vo.iexior.ff.de mino.et in.l.fi.in prc.ff.qd
met.ca,vel alus modis rn.vt h p saly.o quo arti.vide et p glo.
in.c.j.in fi.de gra.suc.in feu.et in.d.§.sacrm,et i.l.maritus.ff.de
qo.et p bal.in.c.checchiai.ij.co.de ca.pos.et i.c j.q testes sint
necessary ad pbadu no.inne.et in.l.ij.C.de indi.vidual.et p ang.
in auc.de nup.§.si vero vsufructus,col iiij. ¶ Et ex hic dictis c
p bar.in h arti.hn noto illud,q ipse dixit du voluit, q infami,
vel vili psone no deferat iuiz,na p h verificat illud,q dixit cy. 2
in.l.in donesidei in.vij.q.C.e.vbi voluit,q fenerator no defe
rat iuiz,et 9stat feneratores reddi infames.l.improbu.C.ex q.
cau.infa.irro.et ff.cu dicta decisione Cy. 9trar.bal in.l.g accusa
re.C.de eden.lz de Cy.nullam metione faciat,et per no. subdit
bal.in.l.qui accusare,q ideo no defertur iuim in defectu se g
miplene probationis,et id q dictum est de feneratore sequunt
etiam doctores in.c.fi.extra eo.

SVMMARIVM

1 Pupillus non potest iuramentum remittere.
2 Tutor si promittit stare iuramento aduersarii de damnis pupil
li, non ualet promissio.
3 Tutor non potest deferre iusiurandum, nisi bonafide.
4 Tutor non potest compromittere cum pupilli in arbitratorem.
5 Pupillus cum auctoritate tutoris an possit facere pacem.
6 Causa quando non est legitima, non habetur pro causa.

1 Urisiurandi. † Pupillus no pot
iuim remittere.b.d.
¶ † Ex gl.hic posita colligit no.bar.h,q si tutor p
misit de damnis,et interesse stare iuro aduersary no
3 valere, pro hoc facit,q tutor no pt deferre iusiurandu nisi bo
nafide.l.tutor in princip.ff.eod. nec vr in bonafide qn defert ei
d quem non apparet probationes habere facit q no.gl.fi.in.l.
9 iuris.§.fi.ff.de pac.ad idem benefacit,q signater voluit ang.
4 in.l.imperatores per illum tex.cum ibi no.ff.de pac.† vbi dicit
tutores no posse copromittere cum pupilli in arbitratorem cu
potestate iudicandi de iure,et de facto. Intellige tn,vt per eum
ibi,et in.l.si plures eo.ti.et per Bar.in suo 9silio incipiente no
quid tutor,et in consilio incipien.querit an statutum de copro
5 mis. ¶ † Querit hic Bal.an pupillus cum auctoritate tutoris
e possit facere pacem, vide hic per eu,p Io.bu.bal.et sal.in.l.pa
cium curatoris.C.de pac.per cy.et Bal.in.l.j.C.de in integ.re
sti.p Io.an.in.c.qui ad agedu.§.fi.de pen.in.vj.per Iac.bu.
ang.et Sal.in.l.tutoris.ff.de pac.p ant.in.d.l.imperatores ,p
Ant de bu.in.c.j.de pactis. ¶ Querit et pau.de ca.hic pone
q pupillus cu auctoritate tuto.iuim detulit,et cu ille vellet iu
rare pupillus sine tutore fecit,vt non iuraret,et gratia dr remis
sio.l.remittit.ff.eo.et vr hic talem remissione no valere. Sz an
poterit postea ille iurare ex interuallo , putat ipse q sic , nec
ob.d.l.non erit.§.fi.ff.e.q ibi loquit qn sine causa.l.q pupill
remisit,et hec fuit causa quare ille non iurauit,et istud idem te
nere videtur ipse.ff.proxi.tn hec ratio non videtur multum tu
6 ta.† q cum non fuerit legitima,et iusta causa debet haberi pro
non causa.l.j.in prin.iuncto fi.ff.de condi.sine cau.cum fi. facit
l.quotiens.ff.qui satisd.cog.

4 Ui per salutem. Iuim non rite p
stitum pro non p
stito habetur, ideo ex integro iurandum est.b.d.
¶ In gl.j.Bar.aliter intellexit istam.l.ff.q iuim
in dubio intelligat delatu,vt per deu iuretur,dixi o hoc i.l.iij.
§.iurari;cum.l.seq.vel in.l.no erit si neqz et per Bar.in.l.fi.ff.
a co. ¶ † Inducit.l.ista ad.q.de eo cui commissa est electio pre
tis an si prima electio non tenuit possit iterum eligere de quo
2 dixi post alios in.l.semi electione,in prin.de le.j. ¶ † Item in
f ducitur per Bar.ad.q.de testibus q deposuerut nulliter, an
possunt itez examinari super eisdez capitulis,vel directo 9trys
iz ptes didicerint testificata,et coiter tenet,q sic,p tex.i c.le.te
stib in vo.rite receptis a 9rio sensu,de test.de quo per barto.et
alios in auc.at q semel ad fi.C.de pba.per gl.et doct.in.c.cum
cau q inter archiepz,et p doc.in.c.fraternitatis de test. ¶ Vl
3 timo † per Bal.inducit hic ad.q.de statuto dicete,q cae iter
9iunctos deant 9promitti,quid si fuit factu 9promissum, sz no
habuit effectu,an itez debeat 9promitti,scripsi in.l.veluti.§.
hec vox.post Bal.ibi.ff.de eden.

SVMMARIVM

2 In iuramento pstando potest quis petere dilationem ad deli
berandum.
2 Testis potest petere terminum ad deliberandum super interro
gatis.

1 Usiurandum. In omni ca ciuili pt
iuim deferri,et si ille
cui defertur no est certus qd iuret pot terminu ad
d liberadu petere.b.d. ¶ In tex.ibi,aut remitten
du ec.l.aut ego deferens reo debeo facere sibi gratiaz iuri, aut
c consentire,q heat dilatione qd heat iurare. ¶ † No.q i iuro
veritatis prestando pt qs petere dilatione ad deliberadu, et di
2 cit Bal.in rub.in pn.ff.e.† q lz iste text. loquat in iuro delato
parti,tn idem putat in iuro delato testi eade rone quis dicat
sibi non occurrere lege que hoc dicat videatis pro h Bart.ff.o
sal.in.l.Leos in visi.col.in vers.quero pro declaratione. In iuro
credulitatis prestando etiam pot qs petere terminum ad deli
g beradum sm bar.hic per no.per glo.in.l.ij.§.q obseruari.C.
de iu.cal.et probatur in.l.qui interrogat.ff.de interro.ac. tune
ctis no.per gl.in.l.j.in vo.dni,ad fi.et ibi Bart.eo.tit. ¶ In
gl.facit sm ful.q dato,q actor iuraret in fauore suu,tn iuiz es
set nullum si stichus no est in rex na.l.eu q §.j ff.eo.ergo reus
erit tutus p relatione,q aut actor iurabit in fauore rei, et tunc
est reus,aut iurabit in fauore ipsius actoris,et non valebit dicit
ipse no videri posse rnderi nisi in eris du est dubiu an st.ch fit
mortuus poterit reus vexari ex iuro actoris q 9 reu iurasset, vl
ho cu dubitat stichu esse mortuu certe iuim delatu, et relatu si ac
tori intellr prestitum ex ea ca ex qua pot mortuus deri,stich,
v.hic,

vt hic, secus si putabat q in re p nã cet, vt in ɔ̃rio pa. de ca. hic dicit, q ful. relinquit istã opi. indiscussam, & nõ facit mẽtionẽ de dictis rñsionib' ful. tñ in effectu rñdet s3 vlt. sol. pdictã fm quã reputat istũ tex. eẽ notãdũ. ℂ Extra gl. op. bart. de. l. nẽ ei it in fi. ff. re. & soluit q hic d3 intelligi qñ acceptauit nõ postea pt ex internallo. s. pp deliberationẽ quã petit tanq̃ incertus, s3 pau. de ca. hic dicit ei posse intelligi q hic non acceptauit delationẽ, s3 dixit velle deliberare an acceptet, vel non, & debet audiri, & fm eũ istud est rõnabilius, q: nõ est certus qd debeat iurare fa tuũ est acceptare iur3, tñ primo veriorẽ eẽ opi. bar. h, & in. d. l. nõ erit. §. si neq3, & pbat hic in ℣. aũt remittẽdũ, nã hoc ℣bũ psup ponit iurm eẽ acceptatũ. l. remitti. ff. e. ℂ Jtẽ ondirat h lul. g bn'dã lec. qũo hic pt deferri iurm sup facto alieno, vt fuit hic. s. an stich' viueret, vel nõ, nã vr ɔ̃ l. marcellus. §. j. ff. re. amo. vbi nullus cogit iurare sup facto alieno, ad idẽ adducit q: videm' testẽ cogi iurare sup facto alieno. s. an titius numerauit seyo cẽ tũ, & relinqt cogitãdum, s3 rñde, q testis deponit, & iurat de facto. s. an viderit titiũ numerare, & ita rñdit Bar. in. d. l. marcellus, ita ẽt erit hic, q' si inuenitur stichũ viuere iurabit, q' est viuus, q: eũ vidit viuere, vel iurabit eũ eẽ mortuũ, si vidit eũ mortuũ, vel hic spõte acceptauit iurm, iõ sibi imputet nõ aũt cogetur vt in ɔ̃rio qñ est hoc de facto alieno.

1 **Defensor.** † Administrator collegii pt iur3 deferre si mãdatũ h3. h. d. ℂ Jn gl. j. in fi. distingue, vt hic p bar. iñctis no. p Cy. & bal. i. l. j. C. ẽt p pcu. eon. in fine. rest. agi. pos. & p bal. i. l. si cautiones. C. q ec.

1 **Pupillus.** † Pupillus pcurator, & defensor iurare nõ cogit. h. d. ℂ No. limitationẽ ad l. manifeste. ff. e. & ad. § ait ptor. ff. e. l. pcedit iste text. ẽt si pupillo defert, vt iuraret cũ auctore tutoris, vt ẽ d mẽte gl. i. l. iurisiurãdũ, q ex contẽtione. §. j. in g. ij. ff. e. & ibi no. mod. & pau. d ca. ibi & hic ℂ Scdo no. q i3 in mãdato nõ ɔ̃tineat pcuratorem posse 2 iurm subire nõ dr mãdatũ insufficiens. ℂ † Ultimo adde q i3 pcurator, & defensor iurare nõ cogat, tñ secus est in tutore, vt. l. cũ ẽt. C. e. & no. gl. in. l. videamus in pn. in ℣. admittendã. ff. ti. j. & ibi dicã an tutor sine cã iurare recusat habeat pro cõfesso ad preiudicium pupilli.

SVMMARIVM

1 Iuramentum deferens debet prius iurare de calũnia, nisi sit parens, uel patronus.
2 Iuramentum iudiciale potest in ecclesia pstari.
3 Testis potest iurare in ecclesia.
4 Iuramenti forma est in dubio iudicis arbitrio committenda.

1 **Qui iusiurandum.** † Deferẽs iusiurandũ de veritate debet pmo de calũnia iurare nisi sit parẽs, vel pfonus, & qñ dubitat d forma iuri ɔ̃mittit iudicãtis arbitrio. h. d. ℂ Querit h bart. an si ɔ̃ filius defert pri, vel libertus pfono iur3 ℣itatis teneant deferẽtes iurare de calũnia, & ɔ̃cludit q nõ ɔ̃rio tenuit in. l. si libertus. ff. e. & ad ibi dicta me refero. ℂ Querit quid q dr hic. d deferẽtẽ teneri de calũnia iurare pcedat ẽt si ille cui dlatũ est iur3 veritatis iam acceptasset dlatiõẽ iuri, dicas q sic, vt pbat in l. si nõ fuerit. ff. e. vbi ẽt hr, q si deferẽs nõ vul de calũnia iurare cẽset iur3 litis decisiuũ eẽ remissũ. ℂ Jn gl. ma. ibi s3 h corrigere &c. intellige vt hr in. e j, & ij. de iu. cal. li. vj. & p bar. hic in auc. hoc facim C. de iu. cal. & in. l. q bona. §. si qs sti. ff. d dã. infe. Adde ẽt q gl. & clarius Ja. bu. ang. & Sa. in. l. i3 si hac. §. fi. in gl. fi. ff. de in ius voc. volũt q pfonus dẽat pstare ɔ̃nale iu. cal. in cã, s3 ful. ibi reprehẽdit illã gl. p istum. § & ñ pcessit tñ. ad istũ. ex. q h nõ logt de ɔ̃nali iurõ calũ. pstãdo in tota cã, vñ tl. C. de iu. cal. maxime in. l. ij. dum loquitur de illo ɔ̃nali iurõ calũ nõ derogat istis. ll. specialiter loquentibus de particulari iuram. calũ. prestando ad vnum actum, vt. d. l. ij. § omnibus. & ñ gl. in. d. l. ij. in pn in ℣. non ssime quã ibi approbat bar. & magis cõi. et alij tenẽt, q parẽs, & pfonus nõ teneantur prestare illud ɔ̃nale iuramẽ. calu n. & tutius est illam opi. seruare.
2 ℂ † Jn gl. in ℣. arbitrio ibi eccl'ia &c. No. iur3 iudiciale posse in ecclesia pstari, sec' in alijs actib' iudiciarijs nõ ɔ̃cernẽtibus religionẽ. s. iuiuran. c. decet, de imu. ec. li. vj. facit. l. ij. & iij cum ibi no. C. de sa. san. ec. & dcm gl. nre vñ hñ pbari g tex. allegatus in ea. ibi p Bar. ponit q sit bnius dicti rõ, pbat ẽt dcm glo. p
3 id q hr. xxij. q. ij. hem', & h pcedit in iurõ delato a parte par-
4 ti, † s3 maius dubiũ est in iurõ testis, a de quo dic, vt p Bar. &

bal. in. d. l. ij. do. de san. ge. in. d. c. decet in fi. tñ cõis ɔ̃clo est q possit deferri in eccl'ia, ang. ẽt h p hac gl. dt se obtinuisse q decreta dationis tutele, vel cure possint interponi i eccl'a, sicut h dr de iurõ iudiciali, q exigit auctoritatẽ iudicis, & hoc dicit verũ si cause cognitionẽ tũc nõ reqrãt, als sec' p. d. c. decet, † tñ
4 extra gl. facit iste tex. in ℣. si de q̃litate, s3 bar. & alios, q qñ est qõ inter partes de formatiõe pcti mittẽdi ɔ̃sultori dẽat iudex decidere, & formaf vt hic, & i. in venditione §. fi. & ibi no. bart. ff. de bo. auc. iu. pos. ad q ẽt vide no. per Spe. in ti. de requi. ɔ̃si lij §. j. ver. scias igitur, & per Bart. in. l. duo, la. j. in fi. ff. de in. & in. l. j. per illum tex. ff. de ven. inspi. per Bal. in. l. de die, in fi. p illum tex. ff. qui satisda. cog.

SVMMARIVM

1 Iurare tenetur reus, aut iusiurandum referre, aut soluere.
2 Iurare, uel referre tenet actor, sicut reus, alias audientia ei denegatur
3 Positionibus põt modificatẽ rñderi ex causa ut hic.

Ait pretor. Si defert iurm reo cogit, vel iurare, vel referre, aut soluere, & referẽs nõ tenet de calunia iurare nec actor pt iusiurãdũ sibi relatũ recusare & si recusat nõ audit vlterius, & talis relatio pt fieri i alia forma q̃ facta fuerit delatio fm q̃litatem rei. h. d vsq3 ad. §. cum reus.
1 ℂ † No. q reus tenet, aut iurare, aut iur3 referre, vt i summa-
2 rio. ℂ † An aũt idez sit in actore, vt teneat iurare, vel referre, dic q sic p. l. manifeste. ff. e. als ɔ̃trariũ vr se ius nõ hre, & iõ audientia ei denegabit, vt probabitur ibi, & hic in ver. & si is.
3 ℂ † No ex ver. nã semp fm bal. ar. q l3 statutũ mãdet positio-
b ni simplr rñderi, otñ põt rñsio modificari ex cã, & idẽ not. bal. i l. j. in pn. C. de edi ac. Uñ fm bal. ibi qñ iudex videret, q reus simplr rñdẽs posset circumueniri ex calũnia opponẽtis, alias pducentis põt permittere, q cũ modificatione rñdeat. alias limitationes in qbus nõ obstãte. d. statuto pcedat rñsio nõ simplex, dixi post alios in. l. j. §. si qs simplr ff. de ℣b. ob. & in. l. j. in prin. ff. de vul. & pu. ℂ Jn glo. i ℣. reus ibi. § finali dic fm bar. ibi i. l. manifeste. ff. e. q tex. i. d. §. finali intellir in recusãde que fieret ex iusta cã, vt plenius dicã i. d. l. manifeste post gl. ℂ Jn gl. in ℣. malit, ibi spãle &c. s3 pe. & bar. h & bar. i. l. lex cornel. §. hac. i. ff. de iniu. & in. l. marcellus, alle. in gl. & bal. hic in lec. ant. nõ est spãle in istis actionibus irrogantibus infamiam, s3 solum d3 attendi an vterq3 sciat veritatẽ, & tũc pt referri. l. delata. C. e. Secus si verisimilr ille cui refert nõ scit, sed deferẽs tñ sciat, vt. d l. marcellus. Et fm istam distin op3 intelligere text. in. c. fi. extra eo. q̃uis ille tex. simplr loquẽs videat prima facie facto obstare, & pista opi. Pe. & bar. est gl. in ℣ rex l. j exẽplo, & h ẽt seqt Ant. d bu & d. abb. i. d. c. fi. ℂ Jn gl. i ℣. rex, h pmum exẽplũ nõ pcederet tenẽdo opi. & q̃ i glo. pcedẽti i ℣. malit, & ibi dixi. Alia exẽpla ponit h p Cy. & antiquos illõ aũt q dicit gl. h in fi. dixit pp. l. sancimus. C. d dona. vbi si appareret iẽ donatã valere vltra summã regrẽtẽ insinuationẽ nõ vitiat donatio nisi in illo excessu. sequitur. §. cum reus.

SVMMARIVM

1 Soluẽs pẽdẽte iudicio absolui debet ab obseruatiõe iudicii.
2 Snia lata ab obseruatione iudicii an sit diffinitiua.
3 Accusatus actione famosa, an & qñ posset euitare infamiam.

Cum reus. Hic ponit practica pcedẽdi. ℂ Jn gl. i ℣. absolui dũ dicit reũ iurãtẽ, vel soluentes, dic plenr', vt hic p Ja. bu. & bar. cũ qb' trãseũt alij hic ex-
1 cepto ful. Nã inq̃rit bart. s3 gl. † dicit q reus si soluit pẽdente iudicio absoluit ab obseruatiõe iudicij. nã imo vr s3 fulg. q sit diffinitiue absoluendus p §. fi. insti. de pe. te. lit. sicut qñ absoluit reus actore nõ pbãte. l. qui accusare. C. de edẽ. facit glo. in auc. qui semel in ℣. locũ h3. C. q̃uo & qñ iu. l3 ipse illã gl. nõ all. & tñ nõ ɔ̃stat, q ibi sit aliquo iure obligatus re', & sic nõ appet q subsit oblo, vel actio. Satis ẽ, q iponat ppetuũ silẽtiũ actori, ita d3 eẽ qñ reus soluit pẽdẽte iudicio, l3 p solonẽ sit sublata ipso iure oblo, & actio, insti. q. mo. tol. obl. in pn. veritas tñ ẽ, q h3 effectũ diffinitiue p no. p gl. in cle. fi. in fi. de ap. & per glo. in
2 cle. j. in ℣. diffinitiua, de seque. pos. & fru. & plene p bar. i. l. l. iia ff. de accu. postq̃ diffinit negociũ principale. ℂ † Est tñ dubiũ an illa snia absolutoria ab obseruatiõe iudicij q̃ fert ex eo, q pẽdente iudicio reus soluit hẽat effectũ, & vi3 diffinitiue, vide de h eundẽ alex. ãl. l. admonẽdi. e. ti. nu. xxviij. Nic. d tacus, quo

a ℂ De iuro testis. adde an ge. are. in. § tu multis insti. de lib.

b ℂ Rñderi. vide in simili. A. ex. i. l. iij. C. de iur. calum. Francis.

ad hoc, ut solemnitates requisite in platione sñie diffinitiue requirant in .d. absolutorie, de qua videatis p bar. in. d. l. i. et ia. ff. de accu. de quo hic non dico, quia esset possius longus. ¶ Pretio dixisse ubi Iod. de imo. tangit in. l. stipulationis alie, in prin. ff. de ver. ob. ¶ Addo etiam quod Io. fab. in. d. c. fi. insti. de ppe. et tep. ac. l3 quod absolutorie que ferunt in fauorem rei soluentis pendente iudicio debeat ferri diffinitiue absoluendo reum ab actione non ab obseruatione iudicij p hoc all. l. si fundus. §. in uendicatione ff. de pig. et istum tex. gl. tn. in. d. §. in uendi-

3 catione in ver. absoluendus, aliter intelligit. ¶ † Item tene menti cautelam quam tradit Bar. hic, ut conuentus actione famosa, vel accusatus posset euitare infamiam irrogandam ex sñia, nam secundum eum si ante sñiam soluat sufficit, ut infamiam vitet p. l. si reus paratus. ff. de p cu. de quo vide plenius p bar. et alios in. l. infamem. ff. de publi. iu di. et in. l. ictus fustium. ff. de his q no. infa. et in. d. l. si reus, ubi plenius p bal. et ang. et p bar. i. l. ea q i fi. C. de cdi. ide. et i. l. qm. ff. de infa. et i. l. i. C. de dolo, et quod no. ang. i. l. non pt. ff. de fur. ¶ Alia est etiam ad hoc cautela quam bal. et bart. alibi reputant mirabilem. s. quod ante sñiam ztie ferendam constituas pcuratorem cum quo feratur sñia, ita probatur in. l. furti. §. si quis alieno, et ibi hoc ponit Bar. et Bal. ff. de his qui no. infa.

Tutor pu.

Iusiurandum in re pupilli per tutorem deferri pt pbonibus deficientibus. h. d. ¶ Intex. ibi, oibus probonib' aliis etc. potes ex isto tex. ultra doc. no. quod iuram. dicatur esse pbo, dixi in. l. non erit. §. dato. ff. e. ¶ In gl. i ver. quandoque ibi si non

8 inueniatur lesus etc. ¶ Sed quarit quod si post delatum iusiurandum superuenirent pbones, nam poterit peti restitutio tanque sit lesus concludit pau. de ca. hic, quod si tutor habuit necesse litem mouere, et fecit oi diligenti inquisitione non potuit pbones here non fiet restitutio, quia non fuit i culpa tutor, imo fecit diligenter, quia si non detulisset iusiurandum reus fuisset oino absolutus. Un minor hoc casu est ulus iure com, ideo non restituitur ex casu superuenienti. l. i. l. fi. C. de in inte. rest. et. l. vex. §. sciendum. ff. de mino. secus si non habuit necesse litem mouere, et sic fuit

3 in culpa mouendo illam anteque pbones haberet, nam tunc concederetur restitutio per id quod hic no. i gl. ¶ Queritur etiam an aduersarius pos-

6 sit recusare iusiurandum sibi delatum a tutore* ex eo quod pupill' possit aduersus illud restitui, et sic sibi non pdesset, et detegi posset periurium suum et quod sic, ar. l. nam et postea in prin. ff. e. ¶ Contrarium putat pa. de ca. hic, quia mero iure sibi pdest, et non dz inspici illud quod euenire pot de iure spali all. in ar. l. iulia. ff. q et aq. melius allegasset tex. notandum in. l. ergo. §. si is. ff. de fideic. lib. et bar. et ibi pa. de ca. quod ita est casus huius. l. in ver. audiendus est supple etiam aduersario inuito, et recusante secundum eum.

*a ¶ Tutor. an iuris delatum a tutore possit recusari, a idem i fin. in. l. e. e. z. ter. ff. de condi. inde. l prin. Fran.

Prodigus.

Prodig', et similes non pnt iusiurandum deferre. h. d. ¶ Intellige tn sine auctoritate curatoris, sed cum ei' auctoritate posset, quia equiparatur pupillo. l. certi condo. §. qm. ff. e. tt. iuncta. l. iusiurandum, quod ex conuentione. §. i. ff. e. ¶ Poterit tn restitui i inte. si lesus est p gl. et doc. i. l. ij. C. de cur. furio. et in. l. marcellus. ff. de fideiussor.

Qui non compel.

Ubi quis non cogitur litigare non etiam cogitur iurare. h. d.

Si actor.

Iusiurandum restringitur ad causam sup qua iuratum est. h. d. ¶ Queritur quid si iuratum est sup actione prin. an iuris pariet exceptionem si agatur ex costituto quod habuit originem, et fundamentum ab illa actione prin. pau. de ca. hic dicit sibi videri, quod sic, quia si p iusiurandum sublata est prin. actio dz tolli accessoria. l. iusiurandum ff. e. l. duobus. §. q iurauit, ver. ergo siquis iurauerit. ff. e. et l3 ipse non dicat hoc voluerunt Ia. bu. alb. de ro. et saly. hic. Sed in contrarium facit, quia esse pot quod actio de cost. competat quamuis in veritate nulla prin. actio competeret seu quamuis in veritate non esset debitor. s. cum effectum ex antiqua causa ut si erat obligatus naliter tm ex antiqua causa l. j. §. pe. ff. de costi. pecu. nam tunc dr proprie debitor. l. debito. ff. de ver. sig. et. l. is cui. §. i. ff. de sol. et sic pot esse, quod iusiurandum prestitum sit verum, et tn sit verum etiam quod teneatur actione de consti. nec ob. alle. in contrarium, quia loquuntur qn illud ex quo agitur non poterat stare stante veritate iuris i primo prestiti, sed hic secus posset, ideo solueri illud quod dicunt prefati doc. ff. qn iuratum esset super facto pura non precessisse conuentionem seu contractum illum quo fundatur constitutum.

*b ¶ Manifeste an i casu hui'. l. si re' iurare nolit debeat ac or. condemnari i expensis vid. Ias. i. l. eum q in. ij. co. ff. e. et in. l. pperandum, in §. sin autem alterutra in v. eo. C. de iudi. an autem debeat locum. l. ista in causa matrimoniali hec de facto, vid. abb. in. c. mulieri, i iij. col. extra eo. et Ias. i. l. iij. l. pen. in iij. col. ff. e. et Felyn. in rubri. extra. de iudi. in vlti. colum. Tho.

SUMMARIUM

1 Positionibus si actor, & reus sunt contumaces in respondendo tota mora imputatur actori.

2 Positiones actoris sunt prius admittende, & illis respondendum.

3 Iuramentum litis decisiuum qui simpliciter acceperit, non uidetur remittere iuramentum calumnie.

Si non fuerit.

Deferens iusiurandum qui non vult de calumnia iurare

1 re sibi est remittenti iusiurandum, ideo quamuis cui delatum est iusiurandum nolit iurare nec referre non hr pro confesso

1 h. d. ¶ † No. ar. sed bal. quod si actor, et reus sunt contumaces in respondendo positionibus tota mora imputatur actori, et sic pdet causam, quia ipse pnecauit ad litem. facit secundum eum in simi. l. et ideo. ff. de cdi. fur. angelus vero hoc dicit colligi ar. quod si actor, et reus sunt contumaces i respondendo positionib' postque sunt iussi, et moniti, ut rnderent null' eorum hr p confesso pp mutuam contumaciam, et dicit illo modo limitari id quod hr i. c. si post pstitum de confes. in. vi. ego puto, quod quilibet debit p confesso quo ad contenta in pōnib' qb' rndendum erat, et sic succumberet ille q ex confessione eorum q ibi continentur debuisset succumbere, nam dolus cum dolo circa diuersa non compesatur. l. quemadmodum. §. si seruus. ff. de noxa. no. p doc. maxime Bal. i. l. cum mulier. ff. sol. ma. sed et si pones actoris essent directo contrarie pōnib' rei, tunc quia oia hentur p confessis dz actor succumbere. c. ex litteris de pba. c. cum sint prius de re iu. in. vj. hoc facit, quod no. bal. in. c. j. de contro. inter va. et epi. ubi dicit, quod magis nocet confessio actoris actori quam rei reo, ita tn intelligo qn pfixus esset utrique pti terminus ad pducendas pones et ad probandum, quod pt simul facere iudex si sibi ex causa uideatur, l3

2 † regulariter primo dent admitti pōnes actoris, et illis rnderi, ut not. Spe. in ti. de po. §. iiij. ver. hoc quoque facit. l. liber, et quod ibi no. bar. C. de pe. he. et quod no. p bar. i. l. si quamuis. ff. de test. et per Spe. i ti. de pb. §. j. ver. sed ubi utrique causam si. et no. bal. i. l. ij. p illum tex. C. ut in tra cer. tpa, ite p intellectu h' lre dic quod differt iste tex. a. l. iusiurandum. et ad pecunias. §. q iusiurandum. ff. e. quia ibi nondum re' acceptauerat delatione iuris, unde si actor deferens non vult iurare de calumnia non pt cogere reum ad acceptandum, hic aut loquitur qn est acceptata delatio, ut hoc dicit loquitur de remissione iuris que non hz locum nisi

3 post acceptationem. l. remittit. ff. e. † et ex hoc no. pau. de ca. hic, quod ille q acceperit iuris simplr non vr p hoc remisisse iusiurandum calumnie prestandum p deferentem, et sic illud quod dicit tex. l. d. §. qui iusiurandum, quod iusiurandum calumnie non dz pstari nisi petatur dz intelligi nisi petatur. s. tunc vel postea anteque ipse cui delatum est iuret. et ita intelligit Pau. de ca. hic, pro hoc facit, quia videmus quod litigantes si post li. con. tn non intelligitur remissum iuris calumnie pstandum, sed pstandum est usque ad conclusionem i causa, ut no. gl. i. c. ex litteris de iureiu. igitur facit. c. j. de iure. calum. li. vj. et si diceretur quod iusiurandum litis decisiuum dz pstari i continenti post delationem. l. non erit. §. si neque. ff. eo. cuius contrarium vr hic dici, rndet pau. de ca. hic, quod dz hic intelligi statim post acceptationem fuisse petitum, quod iuret de calumnia, alias non posset dici, quod hr pro remissio ipm iusiurandum decisiuum l3 de calumnia non iuraret, vel secundum eum intellige qn ex iusta causa distulit iurare, ut. l. iusiurandum, et ad pec. iuxta pn ff. eo. ¶ In gl. j. ibi, tacite etc. dicit Alb. de ro. et Ful. hoc, quod nec expsse nec tacite vr remisisse, sed est simile remittenti, ut hic in fi. dicit, nam nolle sibi est idem. l. quod nerua, cum vulgatur depost. ¶ In ea. ibi, item no. dic plenius, ut per Ia. bu. ¶ Ultimo facit iste tex. an deferens sacrm possit reuocare delationem iuramenti dixi in. d. §. neque.

SUMMARIUM

1 Iuramentum litis decisiuum qui recusat subire, habetur pro confesso.

2 Confessio ficta appellatur manifesta.

3 Iuramentum an & quando possit licitè recusari.

4 Iurare non cogitur emptor an res fuerit uenditoris, uel sua.

5 Iurare tenetur reus, uel referre, quando est de ueritate informatus, licet actor nihil probauerit.

6 Iusiurandum pot recusari qn non esset iuranti profuturum, seu non imponeret finem controuersie, super qua iuratur.

7 Iusiurandum an & qn possit licitè recusari, uide hic remissiuè.

8 Iurare recusans an habeatur pro confesso ipso iure, uel requiratur sententia.

9 Pronunciatio pro confesso pot fieri in sententie diffinitiua.

10 Confessio ficta non transit contra heredem, si contumax decesserit ante sententiam.

b
Manifeste.

Is cui iusiurandum delatum est iurare

1 vel referre tenetur, alias p confesso hr. h. d. ¶ † No. quod contumax in pstando iusiurandum litis decisiuum hr pro confesso, simile videmus in eo qui est contumax

est contumax in iurando de calumnia. l. ij. §. q si actor. C. de iu
ra. idem in eo qui est ptumax inrñdẽdo positionibus. c. si post
2 prestitum de confes. in. vi. q intellige, vt ibi bz. ¶ †Scdo no.
q ficta pfessio appellat manifesta facit. l. 3 imparator. ff. de leg. j.
ꝛ q no gl. in. l. si tutor periurus. C. de peri. tu. dũ gl. dixit psum
ptiones iuris dici liquidissimas pbõnes. ¶ In gl. ibi suscepto
iusiurãdũ ꝛc. hec. i. so. ad. d. l. gñaliter. §. j. cõiter dãnat, qz tex.
hic nõ loquitur tm̃ in eo qui susceperat iusiurãdũ. itẽ est p. l. dõ
latã. C. e. vbi non ponderat nisi, q sit delatũ iusiurãdũ, ꝛ ita ẽt
pbat in. l. iusiurãdũ, ꝛ ad pecu. §. ait ptor. ff. e. ad idẽ text. in. l. si
tutor §. si. ff. e. vbi est spãle in legatis q bñt pstatẽ reuocãdi do
mũ, vt si cogãt iurare, ꝫ i pt̃ũ ẽ ius cõe, ꝛ tex. ibi necario itell
qñ nondũ erat suscepta seu acceptata delatio iuri, nam si acce
ptata eẽt p legatum nõ posset postea se excusare ex priuilegio le
gationis, ar. l. ij. §. sed si agam. ff. de iudi. ꝛ. l. eum q. §. j. ff. de pst.
pe. si. sol. ẽt non potest defendi, qz tex. in d. l. generaliter in fi. l
dist aperit, qd nõ vult imperator in illa. l. derogare. ll. antiqs.
Rñdet ergo cõiter, q tex. i. d. l. generaliter. §. finaũt intell qñ
pars defert parti iusiurandum iudice approbante, ꝛ ille cui dfert recu
sat. s. ex iusta cã, nã potest recusare, vt ibi alias non, vt hic, ꝛ q
ita intelligi debeat ille tex. pz qz ibi hꝫ, q iudex põt eũ recusan
tẽ hre pro conuicto seu cõfesso, vt ibi dũ dicit, quasi volẽtẽ ꝛc.
ꝛ ibi declarat in gl. preterea si liceret recusare ibi sine aliqua iu
sta causa non dixisset tex. q lata snia p recusantez si ab ea sit ap
pellatũ iudex appellationis habeat cognoscere an fuerit recte
recusatum, vel non, ꝛ hãc opi. tenuit gl. i. §. sin quis in ver. in
uenitur, ꝛ in. §. ꝛ hoc dicimus in ver. percipiat in auc. de instr.
cau. ꝛ fi. sed. p. d. cõez intellectũ fortiter vĩ obstare tex. in. c. si.
extra eo. vbi tex. vult q iusiurandum necessariũ deferẽdũ a iudice pti
nõ põt recusari nisi ex iusta cã q̃uis iusiurandum iudiciale deferẽdũ a
parte parti possit recusari ac referri sul. hic dicit q ipse in pri
mo anno studij sui repetens priuate istam. l. rñdit q accipien
do illa duo copulatiue, put ibi ponunt text. non pdicit hinc. l.
qz vez est, q põt recusare referendo iuz, vt in. d. c. si. als nõ si
ne iusta cã, vt hic, ꝛ in. d. l. gñalr, ꝛ istã so. approbat ipse dicens
tñ se putare, q copulatio illi decretalis pcesserit ab erronea
opi. glosatoꝝ tex. iuris ciuilis, Jo. an. ꝛ Ant. de bu. in. d. c. fin.
rñdent, q ille tex. intelligatur de recusatione. l. cũ cã, als nõ po
terit recusari, ꝛ sic cõcor. sz ista rñsio displicet. d. Abb. moder
no ibi pp illã aduersatiuã q̃uis ibi positã que dz ibi aduersari
precedentibus in iure, ꝛ in facto, ꝛ nõ aduersant i iure, q dixe
rat in iuro necessario, vñ dicit, q quidem iunioꝝ legiste alr rñ
dẽt, ꝛ refert rñsionem que datur per sul. hic, ꝛ subdit. d. abb. q
lz talis rñsio sit satis colorata tñ sibi nõ plz, qz ẽ impropriare li
teram qñ sm illam sensum illa dictio adfaceret conditionem.
s. si referatur iusiurandum poterit recusari per eum cui primo delatum
est, ꝛ tñ de nã illius dictionis vĩ esse, q stet copulatiue, ꝛ sic est
sensus, q possit recusare, ꝛ etiam referre vnde dicit, q ipse rñ
det, vt est de mente Host. ꝛ Bar. h. s. q pars cui defert possit
liberare, ꝛ recusare sine causa, ꝛ deferens non poterit illum cui
defertur necessitate ad suscipiendum iuzu, vel referendum, vt
ibi, sed si iudex approbet iuri delationẽ, ꝛ iubet vt iuret nõ pt
recusare sine iusta causa, ꝛ si recusat poterit iudex eũ pro cõui
cto hre, ꝛ p euz iudicare, vt. d. §. finaũt. ¶ Possunt dicte tres
sol. ꝛ quelibet earum teneri, nã sol. data per Jo. an. pt defendi,
qz ibi dictio q̃uis denotabat aduersatiuã ẽt in iure, quo ad re
ferendũ iusiurandum, nã talis relatio non hꝫ locũ in iuro necessario, sz
iudiciali vt ibi, nã iusiurandum necessariũ seu purgationis non refert
vt inquit gl. in. l. pñti. §. sicubi, in ver. pscientia. C. de his qui ad
eccle. cõfu. Duas alias rñsiones ad. d. c. si. tradidit gl. j. ibi que
cõiter reprobãtur per ea que reprobat gl. hic duz rñdet ad. d.
3 l. generaliter. ¶ †Rãne aũt sint iuste cause recusandi, vide hic
per Bar. cuius dictis adde primo inquantũ dicit, q si ille cui
defertur iusiurandum dubitat ne alio postea agente eius periurium de
tegatur potest licite recusare iuzm, q dixi post Bar. in. l. iusiu
randum, quod ex conuentione. §. si. ff. eo. ꝛ similia hoc vt etiaz di
4 xi in. l. tutor, in prin. ff. e. ¶ †Secundo inquantũ bar. dicit, q si
iuzm defertur reo qui ideo se defendat, ꝛ causam prosequat, vt
sibi paret actionem de euictione licite possit recusari iusiur. qz
si res decideret per iusiurãdum non hẽret actionez de euictio
ne, ar. l. si dictum §. si cõpromisso. ff. de euic. Adde sm Fulg. q
a ille tex. potius facit in ptrium, qz ideo imputatur ibi emptori
b si compromisit, qz nemo cogebat eũ cõpromittere, sz hic dela
to iuro necesse hꝫ iurare, vel referre, vt hic, ꝛ honestius est re
ferre, vt est tex. no. in. l. illud. §. j. ff. de pstit. pecu. ꝛ sic ex necessi
tate facit, ꝛ ppea excusari dz in iustines ipse aliter opin. bart. qz

ille cui defert põt pbabiliter ignorare an res sit sua, vel non, lõ
non cogitur iurare. l. iusiurandum, ꝛ ad pecunias, iuxta prin. ff.
eo. vel tu potes sustinere. d. Bart. alio modo. s. qz emptor põt
sibi velle pseruare ius euictionis. l. at qui nã. §. quis absnte. ff. de
neg. ge. l. vtiqz. ff. de rei ven. ꝛ non tenetur quis iurare vbi pos
set incidere in captionẽ, vt no. in. l. qui iurasse. § si pater. ff. e. sed
si emptor teneretur iurare oporteret, q si vult se ponere in peri
culũ, aut iurare rẽ nõ eẽ agẽtis p eũ, dato q vere eẽt agentis,
ꝛ sic iuret falsum, aut si vult iurare vez diminuet ius suũ, ꝛ po
net se in periculo, qz hẽbit postea agendo de euictione necesse
probare, q ipse iurauerit verum, ꝛ sic q res esset agentis, ergo
non dz cogi subire iuzm per q diminueret ius suũ. l. eũ qui in
prin. ff. eo. ꝛ no. bar. hic, vñ per hoc singulr dicit Bar. l. d. § cũ
me absente, ꝛ Jo. de imo. l. c. si. ad si. de em. ꝛ ven. q in iudicio
in quo mota est lis emptori per extraneum super re si producã
tur positiones concernentes dñium agentis non tenetur eis rñ
dere emptor conuentus per rationem proxime dictam.
¶ Item vltra doc. adde q est iusta cã recusandi iuzm si actori
qui iam plene probauerit intentionem suam deferatur iuz, nec
consuetudo ptrium disponens valeret, vt est tex. no. in. c. ij. de p
ba. ¶ Item reus iustam hꝫ causam recusandi iuzm si actor nil
probauerit, qz actore non probante reus dz absolui ẽt si nil pre
stiterit. l. qui accusare. C. de eden. ꝛ in. c. fi. in. § sane, extra eo, ꝛ
sic in regula huius. l. dz intelligi qñ actor aliquid pbauit, sz nõ
plene, ita singulr limitat istam. l. spe. in ti. de iura. dele. § j. ver.
aũt actor per. d. c. si. sed pan. de ca. in. d. l. iusiurandum. ꝛ ad pe
cunias. §. ait pretor tz ptrium per istam. l. ꝛ. d. §. ait preto. ꝛ rñ
det ad. l. qui accusare, q limitatur per istas. l. ꝛ dicit, q tex. d.
c. si. ver. sane non ob. q loquit in iuro necessario seu purgatio
nis, q defert a iudice non a parte, vt vidimus in. l. admonendi
c . ff. e. Et hanc. ij. opi. tz etiaz bal. hic in lec. anti. non tñ facit mẽ
tionẽ de. d. spe. idẽ vĩ esse de mente ang. hic. d. Abb. in. c. si. se
quitur opi. Spe. per. ff. alle. in. j. op. ꝛ dicit, q ita tenet ẽt Joã.
an. in. d. c. si. super tex. in ver. nihil aliud prestitit, ꝛ super gl. ij.
pro hoc etiam adducit. d. Abb. in. l. bonefidei. C. eo. dũ dicit,
q cã cognita decidi dz lis p iuzm, sz nõ ex simplici delatiõe, ꝛ
dicit, q ita vĩ sentire gl. ꝛ Bar. in. d. l. in bonefidei, ꝛ in. d. l. ad
monẽdi, ac ẽt dicit se hoc intelligere taz in iuro, q defert a iudi
ce q̃z in illo, q defert a parte, nam si ex hac cã põt recusare re
lat̃m necessarium deferẽdũ a iudice, vt in. d. c. si. ꝛ in. l. q accu
sare multo magis iudiciale, facit ẽt sm eũ, q no. Joã. an. in. c. j.
de clã. despon. tex. in. c. ij. eo. ti. ꝛ dicit hoc esse no. q i hoc mul
5 ti decipiunt intelligentes hãc. l. simplr. † Mihi magis plz q
d ista non sit iusta cã recusandi iuz iudiciale qñ q̃uis actor ni
hil probauerit tñ si reus est de veritate informatus turpe est si
e neqz vult iurare per se neqz iusiurandum referre ꝛ sic isto casu
hꝫ locum rõ huius. l. nec ob. d. l. in bonefidei cũ si. qz loquitur
in iuro necessario deferẽdo a iudice ob inopiam probationũ in
quo non hꝫ locum relatio, qz non defertur a parte, vt dixi. ff. all.
no. per gl. in. d. l. pñti, ideo in eo nõ hꝫ locũ rõ huius. l. que est
q turpe sit nolle referre, nã iudex qui defert iuzm necessarium
nõ hꝫ ipse iurare ex relatiõe, alia allegata in ptrũ nõ vĩr aliquo
mõ obstare, ꝛ si bñ aduertatur ad vba Jo. an. in. d. c. si. ꝛ bart.
in. d. l. in bonefidei, ꝛ in. d. l. admonendi loquunt in iuro neces
6 sario deferendo per iudicẽ †est ẽt alia iusta cã recusandi qñ iu
ramẽtũ nõ eẽt iuranti profuturũ seu non imponeret finẽ contro
uersie super qua iuratur. l. alias cũ. l. seq. ff. e. ꝛ ibi ad h illũ tex.
7 tex. no. ꝑ al. ꝛ dixi ibi, †ꝛ de istis causis ẽt vide aliqua per bal.
in auc. sed nouo iure in vlt. co. C. si cer. pet. q multum facit ad id q
no. Bar. hic dum alle. l. in ptribus. §. illo. C. de nõ nu. pe. an au
tem conuentus actione famosa possit referre iuramentum dcm̃
fuit in. d. l. an pretor. Et an hec lex habeat locum in iuramento
conuentionali seu extraiudiciali dica is, q non, vt. d. l. iusiuran
8 dum, q in prin. ꝛ ibi no ff. e. ꝛ no. in. d. c. si. in prin. ¶ †Item in
quantum Bar. hic in si. dixit, q iste contumax in iurando non
habetur pro confesso ipso iure, sed per sententiam. l. eius qui d
latorem. ff. de iu. fis. adde tex. in. l. generaliter § sin autem in vsi.
extimauerit. C. e. quem ad h ponderat Bal. ibi, ꝛ vide plenius
per Bal. in l. vnica, in. xxij. col. C. de confes. ꝛ in. l. consti. C. de
pe. iudi. qui male iu. ꝛ in. c. vasallus feudum, ꝛ in ti. si d feu. fue.
ptro. iter, po. ꝛ agn. ꝛ in. l. trãsigere in vlt. co. C. de trãs. ꝛ i. l. iu
bemus § sane. C. de sa. san. ec. ꝛ isto casu quo dz attendi an recu
setur ex iusta causa, vel non, vt dcm̃ est. ff. puto esse verum illud,
q dicit Bar. nec tunc hẽat locũ id q dicit Bal. in. l. vnica, in
in. vi. col. C. ne ex delic. defun. vbi dixit, q requiritur pronũcia
tio nisi ex actis pstet de cõtumacia cuius ptumacie rigore si de

a¶ Cõtra i tñ.
ange. d are. i. l.
itẽ si qs iss. de
ac. dicq i practi
ca dcm̃ bar. ser
naret ꝛ illõ mẽ
tenendũ.
b¶ Cõpro
mittere. adde
vnũ notabile in
auct. q ponit
bal. l. l. j. C. dpe
ric. ꝛ pmo. rei
vẽ. ꝛ legit fely. i
c. q̃uis, i. viij.
col. de ee iudi.
vbi voluit, qd
sit casus ẽptor
g ex forma sta
tuti cõpulsus
fuit ad compro
mittẽdũ rõ ad
h vt possit hre
regressuz p vẽ
ditorẽ dz eũ fa
cẽ citari an q̃
ppromittat, vt
sic intelligatur vẽ
ditor i quẽ cõ
promittat als
nõ posset ali q̃
mõ hre regres
suz q not. ꝛ sic
posset iferri in
mã q sp citetur
emptor in mã
istius. l. Tho.
c¶ Bal. h in
lec. adde bal. p
riũ in. l. ij. in re
pe. co. xxxij. in
fi. ff. eo.
d¶ Iusta. cad
de q ista opi. ñ
ẽ magis cõis,
vt dicũt nostre
petẽtes i. l. ad
monendi. car.
xiij. ff. eo.
e¶ Refer
re. adde quod
istam partez tz
Alb. de ros. in
l. admonẽdi. ff.
e. vbi dicit, qd
ita vidit pluri
es practicari, ꝛ
q fuit dcm̃ ori
ginale Bul. de
suza. istud ẽt tz
Lãfrã brixiẽ. i
d. l. admonẽdi
in. ix. co. in v.
dicebã. n. per
glos. nostraz. ff.
e. ꝛ ita practica
ui, ꝛ obtinui, ꝛ
vide plenum.
p. d. Marianũ
socin. in consi.
clxxxiiij. i. j. vo
lumi. inci. ꝛ dif
ficilis, ꝛ dubi
us ꝛc. Tho.

tur ex donatiōe, hēt is bñ notare, q̄ dispō. l. si qs argētū. §. pe. C. de dona. volēs q̄ hodie agi possit pro donatione fcā pacio nudo hz locū ēt i donatiōe fcā sub ɔdōe si purificata sit ɔdō q̄ est no. Pro h facit q̄ no. gl. in. l. cū pf. §. mensio, de lega. ij. ⁊ in l. i. C. de in. do. q̄ extēdit illā. l. si qs argētū ad donatione causa mo. Qualr āt hoc pcedat nūc nō examino, q: p alios h nō tāgit, sed refero me ad ea q̄ dixi post bar. in. l. iurisgē. §. qnimo. ff. de pac. ⁊ dum gl. hic dicit, vel si ex cā dic vt puta ex cōstituto facto sub conditione. §. de consti. insti. de actio.

1 **Usuran. a debi.** † Per iuꝫ debitori a creditore delatū pignus liberatur ⁊ exceptio perpetua ēt ɔ petitionem pene paratur, ⁊ solui per errorē repetitio conced tur hoc dicit.

SVMMARIVM

1 Iuramentum potest absenti, & ignoranti remitti.
Dilatio quando statuitur absenti ad hoc ut contra eum currat, practica est ut ei denuncietur.
3 Dies notificationis an computetur in termino.
4 Dilatio una an possit statui alicui partium altera parte absente, & non citata.

1 **Habeo.** † Iuꝫ pt absēti, ⁊ ignorāti remitti. h. d. Et hīn glo. Odi. de ca. bart. ⁊ magis cōiter doc. nō pōt remitti absēti ignorāti; nisi interuenerit nuncius, aut epla, ⁊ ita intelr iste tex. nā si intelligeret hic, q̄ absēti ignorāti posset remitti sine nūcio, vel epla indubitabile erat postea dicere illud q̄ subiunxit hic. J. C. s. qd poterat fieri remissio absēti p eplas. Pro h ēt facit, q: iste remissio hz vim pacti, ergo reqrit ɔsensū duoꝝ vt h p bar. sꝫ in ɔtrū monet ful. per istū tex. in ver. ignorāti, naꝫ si reqreret nūcius, vel epla nō diceret fieri ignorāti. l. absēti. ff. de dona. l. q absēti. ff. de acq. pos. Itē q: qū remittit iuſm conditio iuri hr pro implete, q: stat per illū cui debat iurari quo minus iuret. l. remittit. ff. eo. Sꝫ qū stat p ie q̄minus adimpleat ɔdō nē nō ē necaria psētia mea. l. labeo scribit si mihi bibliothecā, de ɔhē. emp. l. iure ciuili, cū si. ff. de ɔdi. ⁊ demō. Et rūdet ad p mū ar. q̄ nō est absurdū, q̄ h ot rūsuꝫ sit minus dubitabile quā primum. l. certi ɔdō. §. si nūmos. ff. si. i. ad hm rūdet, q̄ qū defert iuꝫ, vt ɔtrouersia decidat tūc illud bñ fit per pactum. l. si qs cū debitore, ⁊. l. qui iurasse. §. fi. ā. e. sꝫ qū conuentio est perfecta p sctū implemētū per iuri remissionē nō est pactio, ideo pōt in absētia fieri. dicit tñ post q̄ doc. ita tenent opꝫ nos cum doc. stare. Pan. h ca. ēt iꝫ ɔ gl. ⁊ doct. q: renūciatio pōt fieri absq̄ nūcio, vel epla, eo q: pēdet a mera volūtate renunciātis, alle. no. p Inn. in. c. sup hoc, de renū. sed voluit alr. in. c. veniēs de renū. Et idem in iste remissione q̄ pendet a mera volūtate iꝫ secus in his que pēdent a volūtate duoꝝ. l. ɔsensu in princ. ⁊ ibi no. ff. de ac. ⁊ ob. mouet ēt p ultū tex. in ẏ. ignoranti. ⁊ si diceret quare ergo requirit epla, vt h dr rūdet, q̄ aut remittēs vult q̄ statim gra hēat effectū, ⁊ nō reqrit nūci⁹, vel epla, aut vult q̄ nō hēat effectū nisi qū ad eius noticiā peruenerit, q̄ in dubio psumit qū adhibet nūciū, vel eplas, ⁊ tūc reqrit nūcius, vel epla, ⁊ nō dr tūc fieri gra ignorāti, sed scienti. Et ideo isti casus ponunt hic in tex. tanq̄ diuersi, ⁊ erit dria inter dictos duos casus, q: qū nō vult statim graꝫ hēi pro facta penitere pōt ante q̄ nuncius, vel epla perueniat. d. l. qui absenti ⁊. l. ij. §. si quis donauerit cum ibi no. ff. de dona. que allegatio corrupta est, ⁊ allegare voluit. §. sed si quis dona. in ea. l. ij. vel. l. h iure. §. si quis donauerit eo. ti. Tñ in ɔtrium est gl. iꝫ ipse non alle. in. l. fi. ff. de ɔhē. emp. de cuius veritate dic, vt ibi, per Ja. bu. ⁊ per Cy. ⁊ alios in. l. mādatū C. mā. ⁊ p Ja. de bel. in. l. i. ff. q̄ iussu per gl. ⁊ doc. in cle. i. de renū. ⁊ per bald. in ti. de pac. ɔstan. in ver. mutant, ⁊ in. l. si liberi C. q̄ cū eo in. l. falsus in. xj. co. C. de fur. ⁊ per doc. in. c. ex pte decani, de rescri. Pultorū opi. gl. posse defendi, q: hic remissio appellat donatio. l. iusiurādi gratiam, ⁊ ibi gl. ā. e. Sed absenti donari non pōt sine nuncio, vel epla. d. l. absēti, ⁊ no. in. d. l. aliud C. de sa. san. ec. Non ob. qd dr hic ignorāti ⁊c. q: intelr. s. tpe quo remittēs voluit facere gratiam, sed postea q̄ gra hꝫ effectū sciuit, vt hr hic in quibusdam libris in quadā gl. parua. Non ob. id qd hr in. d. l. iure ciuili, cum si. q: rūdeo, q̄ anteq̄ certior factus sit per nuncium, vel eplam, de remissio ne iuramenti cui fit remissio nō dr perfecte stare per remittentem quominus impleatur ɔdō iurisiurādi cū non sit ex hoc ꝯ quisitum ius aduersario. vt no. gl. in. d. l. si'nd, in gl. ma. in fi. Et sic posset reuocare, secus si iste cui delatum est iuꝫ vellet iurare, ⁊ deferens ɔdicere, ⁊ impedire, nam in tali casu loquuntur iura alle. in ɔtrium. Non ob. q̄ no. Inn. in. d. c. veniēs, quia rūdet, q̄ ibi loquit, qū renuncio iuri reali, q̄ pōt fieri nemine psēte, nā quis pt hēre pro derelicto rem cuius est dñs, ⁊ ita illaꝫ opi. Inn. declarat Bar. in. l. non solum. §. liberationis ff. de lib. lega. ⁊ ita ēt loquit lex post q̄ liti C. de pac. non ob. ⁊. d. §. si nummos, q: ibi iurisconsultus exprimebat se hēre illum casum pro indubitato, hic non nec ēt mihi plꝫ ɔcor. bal. hic dicentis, q̄ aut remissio tendit ad obligandum, ⁊ tunc secus naꝫ hec opi. confunditur per no. per bar. in. d. §. si liberationis verba, ⁊ per alios in. d. l. post q̄ liti, ⁊ h tenendo opi Bart. in. d. §. si liberationis, sed tenendo opi. gl. in. d. §. si liberationis, quam tenuit bal. ⁊ Salyc. in. d. l. post liti, ⁊ tunc posset procedere concor. bal. ¶ † Et p hāc. l. iūcta gl. infert bar. hic, q̄ qū statuitur dilatio absenti a practica est, vt notificetur ei per nunciū, ⁊ ex tēpore notificationis incipiet currere dilatio, vt ēt pbat i. l. ij. C. vbi in rem actio, ibi dum lra dicit ad noticiam eius ⁊c. Bal. reputat illū tex. ad hoc eē no. pro quo allego gl. in cle. i. in gl. pe. de ap. ⁊ gl. i. c. qsquis in ẏ. ex ea. iij. q. v. † que ēt dicit, q̄ dies notificationis non computabit in termino, ⁊ eā alle. bal. in. l. si ea C. qui accu. ⁊ in. l. j. §. si quis cautio. de quo articulo videaris vltra predicta no. per Spe. in ti. de dilationibus. § cum videamus ver. sed pone ecce. ⁊ per bal. in. l. j. in fi. C. de tēp. ap. ⁊ in. l. ne quic q̄. §. vbi decretū in. iij. co. C. de offi pcō. ⁊ per angel. ⁊ Ro. in. l. fi. in fi ō de ser. ⁊ per Anto. de bu. in. c. iꝫ cūm, in. iij. co. de proba. cum ɔcor. ibi alle. per eum in quibus locis ēt inuenies † an vna parte absente, ⁊ non citata possit statui dilatio alicui partium, ⁊ vide etiam ad predicta que signanter no. Bal. in. l. eos. §. apostolos C. de appel. ⁊ in. l. j. C. de sen. ex peri. reci. ¶ Jn gl. in ver. posse ibi pro collationibus prebendarum pro hoc vide text. in. c. accedens de preben. ⁊ in. c. si tibi absenti eodem titulo lib. vj.

2
b

3

4
c

a ¶ Vel epla. adde vt p ind. ro. ɔsi. xcv. Et vide in simili i l. si ego pecuniam. ā. si cer. pe.

b ¶ Absenti bal. i addi. spe. in ti. de dila. ⁊ q̄ dilatio data absenti nō currit nisi a die notificationis.

c ¶ Dilatio. h hoc per fed. cō si. cclxxij.

SVMMARIVM

1 Iuramentum tollit naturalem obligationem.
2 Iuramentum in dubio presumitur pstitum in rem.
3 Sententia presumitur lata ex causa, quę apparet ēt in actis.
4 Iuramentum differt à sententia ut hic.
5 Iuramentum in dubio praesumitur pstitum super facto.
6 Iuramentum obscurè pstitum si petitur repeti, & declarari, debet fieri.

Creditore. Si debitor iuret ex cā q̄ psonā tm suā eximit ab oblone fideiussori nō pderit secus si iurat sup ɔtru, q̄ in dubio fecisse psumit. h. d. vsq̄ ad. d. §. si fideiussor. ¶ † No. q̄ iuꝫ tollit nāle oblonē pōderat tñ tex. h q dicit pactionem tollit quasi nō tollat iuro, q: iuꝫ est iplemētū ɔuētionis q̄ fit, vt res decideret iureiurādo facit. l. sed ⁊ si fer me, i ver. pacti. ā. e. nā sicut in ɔdōnib⁹ ex iplemēto nō nascit oblo, vt vidistis p gl. traditā in. l. si qs cū debitorē. ā. e. nec tollit per istū implemētū. ¶ † Itē no. q̄ iuſm in dubio psumit prestitum in rē dicit tñ Pan. h co. hic se h intelligere qū dubitat sup quo verteret qō, sꝫ si ɔstat super quo verteret tūc sup illo tm intelr eē iuratū, ⁊ dicit, q̄ si bñ inspiciat, ita est de mente huius lfe ibi, nā si ɔtrouersia ⁊c. sequētib⁹ ⁊. l. duob⁹. §. antepe. ver. ɔ ⁊c. ā. e. simile videmus in snia, † q: intelr lata ex cā que apparet i actis, vt no. in. l. si qs ad exhibēdū. ff. de exce. rei iu. ⁊ i. l. hec. n. in prin. ff. de suspe. tu. ⁊ ita est de mente Saly. ⁊ Fulg. h in iuro † Est tñ dria inter iuꝫ, ⁊ sniam, q: qū non apparet ex qua cā sit lata snia presumitur lata ex eo, q: nō sit pbatū, vt no. in. l. iulianus verum debitorem. ff. de condi. inde. † sed in iuro presumit iuratum super facto. i. q̄ nō fuerit celebratus ɔtrus sen q̄ non sit debitor de quo p bar. ⁊ ibi fuit dcm in. d. l. duobus. §. j. ⁊ ad predicta vide ēt que dixi in. l. si duo proni. §. idem iulianus. ā. eo. ¶ Ut. ti. no. solutū. s. p errorē ab eo q erat tutus exceptiōe poterat, vel iurisiurādi repetit. Opponit bar. h ɔ istū tex. de. l. duobus. §. si ei. ā. e. vbi hꝫ vnū intelsꝫ pbari vē, q̄ qū dubia sunt verba iuri dꝫ iurās repeti, vt declaret cuius ɔriū vīb dici, vt h le p eū, ⁊ cū eo transit hic Saly. sꝫ Fulg. eū reprehendit, q: rūsio sua est ɔ tex. in. d. §. si ei, in fi. dō tex. ibi dicit, q̄ ⁊ in fideiussore debiti ⁊c. vbi appet, q̄ loqt ibi ēt in isto fideiussore de quo loquitur tex. h, iō Ful. hic rūdet, q̄ ille intelr datus p bar. in. d. §. si

1

2

3

4

5

vtroqz casu vr sibi, q) satis sit in dispositiõe. Tñ pt saluari opi.
bar. qr nõ vr q) sit in dispositione ipsum so. uere gdẽnationem
ff. x. dies quo ad effectũ augendi penam, sed bñ est in gdõne vt
7 de se pz, ⁊ fuit hec mẽs bar. vt puto. ¶ † Item faco an si p vul
nere sit pena centum, ⁊ p homicidio sit pena mille, ⁊ fuerit for
mata inquisitio contra titium de vulnere, ⁊ pro eo fideiussit se-
ius de iudicato soluendo, ⁊ pendente processu vulneratus de-
cessit, an fideiussor teneat in mille de quo, vide per spe. in titu.
de fideius §. j. ver. sz pone egi. cũ ῶ. seq. ⁊ per Dy. bar. ⁊ alios
in. l. fideiussores magistratuum ff. de fideius. ⁊ bal. in. d. l. fine.
8 ¶ † Facit ẽt sm bal. h ad. q. de eo qui pmisit reddere castrũ, ⁊
dedit fideiussorem cõitati, post principalis perdidit castrũ, ⁊
gdemnatus est cõitati ad penam, q) fideiussor nõ teneat ad il-
lã de quo vide, vt hic plenius per eos ad quã. q. optime seruit.
d. l. fideiuss. magistratuum. ¶ In gl. ij. ibi. s. si idem ⁊c. de hoc ar
ticulo, vide ẽt per Cy. in. l. fi. §. finalis sub gdi. C. cõmu. dele. ⁊
per Ja. bu. ⁊ bal. hic, ⁊ per bar. in. l. inter stipulantem. §. sacrã.
in pe. col. ff. de ver. ob. ⁊ per bal. in. d. l. fi. § sed qr infra. ¶ Item
in quantum tetigi. q. tactã per bart. hic de fideiussore qui in cã
criminali fideiussit de iud. sol. an teneat ad aug. pcedens rõne
gtumacie vel negatiõis. Addo, q) de illa. q. tãgit ẽt Jo. d imo.
in. c. cõstitutus de fideius. in. v. col. ibi refert ῶba bar. h postea
se remittit ad eã, ⁊ ibi ẽt tangit. q. quã tetigit bar. in. l. fideiusso
res magistratuũ. Item adde q) alb. de ro. h iz illam opino. quã
dixi. ũ tenere Jo. de imo. in. l. fi. ff. de fideius. attamen non disce-
do ab opinio. quam tenui.

Si ue nostrũ. Istud iurm defertur rõe culpe. h. d. ¶ In glo. in ver. intersit ibi p testes ⁊c. hoc verũ ꝯ culpabilẽ sed ꝯ dolosum pbat per iuramentũ in litẽ, ⁊ hec ẽ
mens huius. l. vt ostendit illa aduersatiua si vero, ⁊ not. p glo.
in l. semper. §. hoc interdicto in ver. iurauerit ff. q) vi aut clã, ⁊
insti. de ver. ob. §. non solum in ver. probare cum fi. ¶ In glo.
in fi. adde gl. in. l. ij. in versicu. atrox. ff. de ser. cum concordan.
⁊ addi. quas ibi dedi.

SVMMARIVM

1 Iuramentum in litem non defertur pro nummis nõ restitutis.
2 Iuramentũ est de necessitate deferendum si petitur, alias potest appellari.
3 Interesse extra rem non venit regulariter in cõtractibus etiam bonefidei, fallit in nummis.
4 Interesse lucri cessantis, an & quando potest repeti.

Nummis. In his rebus in quibus nõ ca- dit affectio non deferẽ iurz in litem q) est affectionis, sed iurat de eo q) interest. extra rem pp morã si nõ cadit interesse intra rem
sicut est in nummis depositis. h. d. Et diuidit in tres ptes in pri-
ma ponitur dcm̃. in scda exceptio. in tertia exceptionis exem-
1 plificatio. scda ibi, nisi, tertia ibi qd. n. ⁊c. ¶ † No primo, q) in
pecunia non cadit affectio, ⁊ iõ non defertur iurm in litem pro
nũmis non restitutis, ⁊ eadem ratione dñt magis cõiter doct.
hoc esse idem in vino, frumẽto, ⁊ silibus, qr in eis nõ cadit affe
ctio, qñ sunt eiusdem bonitatis ad hoc facit. l. ij. §. j. ff. si cer. pe.
lz Ful. h velit, q) in vino ⁊ similibus possit i litẽ iurari de affe-
ctione, qñ corpus certum petitur, qr vinũ q) erat in tali vegete
⁊ pro eius opi. lz ipse non alleget posset allegari tex. in. l. nẽ sen
tius. §. fundum ff. de re iud. vbi pro fructibus fundi non restitu-
tis iuratur in litem, tñ puto cõem sniaz esse verã, qñ data eque
li bonitate non video quo possit bene cadere, ibi affectio ma-
gis q̃ in nũmis, ⁊ hoc sensit gl. ij. hic que gñaliter de q̃titate
loquitur, ⁊ ad. d. §. fundum potes rñdere put ẽt ibi rñdet Jõã.
de imo. q) ibi intelligit, de iurio in litẽ qd est veritatis. de quo
loquitur scda pars huius. l. q) quidem locũ hz vbi als non põt
hẽre locũ iurm in litẽ de affectione. l. in actionibus, ver. in plu
2 rium ff. eo. ¶ † Scdo no. a ꝯrio sensu, q) ꝯcurrentibus his, que
necessaria sunt ad iurĩ delationem necesse hz iudex iurm defer
re, ⁊ sic vr q) posset appellari, si non defertur de quo vide in. l.
videamus. §. iurare, ⁊ ibi per bar ff. eo. vbi dñ simile esse in iuro
q) defertur in defectum semiplene probationis, qr de necessita
te defertur. l. in bonefidei, in versi. opz. C. de reb. cred. alias nõ
põt appellari sm bar. in. l. admonendi in vlt. col. ũti. j. ⁊ ibi ma
gis cõiter sequuntur alij lz canon. aliter dicant in. c. fi. de iura.
3 cal. de quo dic, vt in dictis locis hr. ¶ † Tertio no. q) lz rlarie
ter in contractibus etiam bonefidei non veniat interesse extra
rem, vt. l. sterilis. §. cum per venditorem ff. de actio. emp. tñ fal-
lit in nũmis, ⁊ rõ est qr in illis non cadit interesse intra rem, nã z
pecunia non estimatur per alias res, sed alie res per pecunias.
l. si ita fideiussorem accepero ff. de fideiusso. ⁊ pro hoc. s. q) ve-
niat in pecunia interesse extra rem allegant docto. ẽt tex. in. l. li
ber homo. §. fi. cum glo. ⁊ l. si penam cum glo ff. de verb. ob. il-
lud tñ q) dicitur, q) in nummis non venit interesse intrinsecum
vr esse verum in pecunia minuta, que non extimatur pro alia se
cus in moneta grossa, q̃ estimatio talis monete grosse crescit,
4 ⁊ decrescit, † sed si tu debeas mihi dare decem ducatos tempo
re quo ducatus valeat sex libras, ⁊ fuisti in mora, ⁊ tunc qñ vis
soluere, vz quinqz libras teneris ad interesse intrinsecum. l. vi-
num in rõne. ff. si certum pe. ⁊ ita est de mente bar. in. l. paulus
in. iiij. col. ff. de sol. ⁊ per hoc dico non videri bonum intellectus
Ful. hic intelligentis primum rñsum huius. l. in interesse in-
trinseco, ⁊ sm in extrinseco, ⁊ dicebat, q) tota lex loqbat d iuro
veritatis affectionis, ⁊ sic exceptio posita in ver. nisi. erat de re
gula tñ non pz, qr ẽt in pecunia saltem grossa potest cadere in-
teresse intrinsecum. ⁊ sic esset contra prin. huius. l. ¶ An aut,
⁊ qñ in alijs rebus veniat interesse extrinsecum, vide per doct.
plene in. l. vnica. C. de senten. que pro eo q) interest, ⁊ regula ẽ,
q) non per. d. §. cum per venditorem. Limita tñ nisi alijs stipu
latus esset dari p. l. stipulatio ista. §. si quis insulam de ver. ob.
⁊ ita loqui vr. d. l. liber homo. § fi. scdm Raph. cu. ⁊ Pau. de
ca. ibi, ⁊ sic ibi non poneretur scdm istum intellect om aliquid
spãle in pecunia si quis tñ vellet contrarium tenere posset rñde
re ad. d. §. si quis insulam, q) ibi nõ dr posse peti interesse intrin
secum, sed q) stipulatio vz. Ful. hic ẽt fuit in noua opi. s. q) inte
resse extrinsecum regulariter veniat in qualibet re p. l. si qs ser
uum, in prin. ff. de actio. emp. ⁊ no. glo. in. §. quatenus ff. de reg.
iur. ⁊ rñdet ad. § cum per venditorem, q) ibi ideo non venit in
teresse, qr illa allegatio, q) serui fame perierunt propter frumẽ
tum non traditũ non erat rõnabilis, qr ẽt alij que frumẽtũ nõ
recolligũt nõ pereũt fame, q̃ rñsio quasi decisio quedã vr, est.
n. ꝯ tex. in. d. §. cũ p venditorem dum dicit que nõ circa rẽ gñ-
stit, ⁊c. ⁊ exẽplũ ibi positũ nõ restringit rlam. l. dñi insec. stipu
latio pertinet in fi. ff. de dã. infe. Est ergo vera regula, q) nõ ve-
niat interesse extrinsecum fallit in caso huius. l. ⁊ in casu no. per
gl. in. d. § cum p venditorẽ, in ver. seruorũ, ⁊ in alijs casibus no
ta. p bal. ⁊ doc. in. d. l. vnica. restat rñdere ad. d. l. si qs seruũ, ⁊
Ful. ibi dicit, q) illi, q vellent tenere cõem opi. de facili rñderẽt
ad illũ tex. dicẽdo, q) ibi loquit de interesse intrinseco cũ pp rẽ
descendat, sz hec rñsio vr posse de facili impugnari p doctrinã
traditã per bar. in. d. l. vnica circa. vij. col. in versic. item quero
iux. predicta verum interesse dr intrinsecũ ⁊c. vbi appellat in
trinsecum interesse, qñ pp rẽ venit ẽt si sequatur quocunqz res
vadat, vt ẽt vult gl. ij. in. l. venditor hois iuncto tex. ff. de euic. lz
bar. in. d. l. venditor secutus Cy. in. d. l. vnica ppe mediũ in ῶ.
sed dubitatur ⁊c. dicat q) sit interesse intrinsecũ, qñ sequit rẽ pe
nes quẽcũqz vadat, vt est in cõmodo rerũ acquirendã p fuũ,
qr ille acquiruntur illi ad quẽ transit dñium serui tpe quo res
acquiruntur p seruũ, insti. de here. insti. §. alienus vñ potes rñ
dere ad. d. §. si quis seruum, q) ibi venditus fuit seruus cuz pe-
culio, ⁊ sic facta fuit venditio per nomen collectiuum q) dr cõ-
prehendere ẽt futurã. l. peculium in prin. de leg. ij. l. grege de
leg. j. non mirum si ibi veniũt futura, seu eorũ estimatio vel dic
melius, q) interesse q) sequitur rẽ penes quẽcunqz vadat pt pe
tĩ siue appellet intrinsecũ, siue extrinsecũ vt gcludit bar. in. d.
l. vnica in. viij. col. per. d. l. vẽditor, ⁊. l. inde neratius, in prin. ff.
ad. l. aquil. ⁊. l. pe. C. de his q. vt indi. ¶ In gl. in ῶ estimatio
ibi qd si nũmi certi sunt, qui sunt rerũ estimatio ⁊c. Hãc expõ
nẽ fecit gl. vt rñderet oppositioni de. l. si ita ff. de fideius. vbi pe
cunia nõ estimat p alias res, tñ non vr sufficiens expositio in oi
bus nũmis, qr moneta grossa estimatur p minutã vt p bar. hic,
⁊ in. d. l. paulus, vñ melior est expositio. q) nũmorum ẽt grosso
rũ estimatio certa est, qr nõ magis estimat vnus q̃ alius dato
paritate bonitatis, qr in eis non cadit singularis affectio, ⁊ pp
ea nõ iuratur in litem de affectione bñ facit. l. iõ ff. de eo q) cer.
lo. ¶ In eo. ibi nec. n. in pecunia potest esse interesse ⁊c. s. affe
ctionis, qr nõ magis mea interest hre illos. x. ducatos Vene-
tos q̃ istos sint Venetos bonos, sed interesse bñ põt cadere in
pecunia, vt hic, ⁊ p hoc vr q) male. d. glo. dũ dicit nisi fuerit in
mora nam ẽt si fuit in mora debitor tñ non magis interest credi
toris hre istos. x. ducatos, q̃ illos vt dixi, sed putandum est, q)
gl. voluerit intelligere, q) añ morã nõ cadit illud interesse, sed
post moram venit interesse. s. extra rem vt h. ¶ In eo. ibi, nec
alia rõne ⁊c. i. nõ defert iuramentum in litẽ de affectione, nec

alia rõne. l. ẽt de veritate, nisi ꝓ interesse extra rem, ⁊ hoc ẽ qđ
subijcit lfa hic, nisi ⁊c. ⁊ sic tali casu deferř iurm in litem qđ est
veritatis. In actionibus tñ bonefidei vt hic loquiř, ⁊ pari rõ-
ne in arbitrarijs, q̃ in hac mã equparanř actionibus bonefidei. l.
in actionibus. ff. eo. ⁊ ibi no. ⁊ sic vera est opi. posita in fi. huius
gl. ⁊ dñ glo. dicit in litẽ aũt nõ iurař ⁊c. subaudi de affectione.
¶ In gl. in ver. sua die ibi prestita ⁊c. no. ex gl. iuncto tex. ꝙ di-
es restituendi depositi adiecta in ꝯtem debita ꝯstituit in mora
q̃muis nõ differat solonẽ, qꝛ nõ obstãte die põt creditor ante diẽ
repetere depositũ. l. j. § pe. ff. depo. ¶ In ea. ibi veniũt fructus
⁊c. vt. l. videamus. § si actionẽ cũ fi. ff. de vsu. q̃muis tñ ꝓ q̃titate
pecunie debita nõ veniãt fructus ex mora tñ veniunt vsure, que
vice fructuum sunt. l. mora. § in bonefidei, ⁊. l. vsure. ff. de vsu.
¶ In ea. ibi, ꝙ potuit lucrari ⁊c. bar. ⁊ cõiter alij. tenent, ꝙ ẽt
in nũmis ꝓꝑ morã habeatur rõ interesse ꝯsistentis in lucro ces-
sante per. l. non vtiqꝫ. § fi. ff. de eo ꝙ cer. lo. ⁊. l. vnica. C. de sent.
que pro eo, ꝙ interest profe. Sed contrarium tꝫ ipsemet bart.
in. l. paulus la. j. circa vlti. col. ff. de sol. ibi dum dicit non tñ in
eo ꝙ consistit in lucro ⁊c. sed Jo. de Imo. ibi faciens mentionẽ
de ista ꝯtrarietate bar. ꝯcordat, ꝙ aut erat persona solita negocia-
ri adeo ꝙ ex eo, ꝙ est solitus mercari apparet quasi pro certo
a ꝙ lucratus fuisset, ⁊ tunc hꝫ rõ lucri. d. l. vtiqꝫ. § fi. alr secus
facit ad h̃. l. fi. ff. de plc. ⁊ cõ. rei ven. ⁊. d. § cum per venditorẽ, ⁊
plene no. bar. in. d. l. vnica in ver. venio ad vlt. partem ⁊c. licet
Ang. alr dicat in. d. l. paulus quem ibi reprehendit Joan. de
Imo. ⁊ recte. ¶ In ea. ibi quero, an ĩ alijs ꝯtctibus ⁊c. ver. das vř
ꝙ qñ ex alijs ꝯtctibus debetur pecunia venit interesse extrinse-
cum, ncut hic venit in contractu depositi tñ ꝓ iurm in litẽ non
põt probari, nisi in actionibus bonefidei, vel in arbitrarijs, vt
dixi. Si tñ aliqua species dẽreř alia actiõe stricti iuris, ⁊ spẽs
ipsa perẽpta esset, seu nõ apparet adeo, ꝙ oculis iudicis subi-
ci non poterat, ⁊ sic de facili non poterat ꝓbari estimatio tũc
contra dolosũ defertur ad probandam estimationem iuramẽ-
tum in litem quod est veritatis. d. l. in actionibus ver. plene de
quo ibi venit plenius dicendum.

SVMMARIVM

1 Periurus diciř qui dubitat, uel ignorat, si iurat cõtra ueritatẽ.
2 Iurare de facto alieno nemo cogitur.
3 Iurare cogitur maior adolescente, iudice uolente.
4 Tutor cogitur iurař, uel deferre in causa pupilli, alr̃s pupillus habetur pro confesso.
5 Iuramentum in litem quomodo sit præstandũ per tutorem.
6 Iurm in litẽ ad hoc ut possit præstari, an sufficiat sola affectio.
7 Interesse extrinsecum nõ uenit in iuramento in litem.
8 Minor an & qñ possit cõtrahere uel eẽ in iudicio sine curatoř.
9 Iurare in litem an possit adultus sine curatore.
10 Prodigus non potest iurare in litem.

Videamus. Pupillus, ⁊ ẽt mř eius nõ admittitur ẽt volẽtes ad iurandum in litem in cã pupilli. Tutores aũt, ⁊ curatores, ⁊ adultus admittunř volentes, inuiti
vero non coguntř. h. d. vsqꝫ ad. § deferre. ¶ In tex. ibi in tute-
lari cã accipi põt cã tutelaris pro omni cã pupilli agitanda ꝑ
tutores dummodo sit talis cã in qua possit deferri iurm in litẽ
a ⁊ ista est mẽs glo. parue. h̃. ¶ † No. ex tex. ꝙ ille qui dubitat
vel ignorat si iurat ꝯ veritatẽ dř periurus vt pꝫ hic in vers. an-
ceps periurium. ¶ In ꝯtrium facit. l. qui iurasse in prin. ff. de iu.
vbi requiriř dolus in periurio, vt ibi ẽt dixi. Fulg. hic dicit ad
istum text. posse rñderi, ꝙ hic non dř ꝓprie periurium ꝓpterea
J. C. dixit anceps periurium. ¶ Vel forte ſm eum, qñ quis
dubitat qualr se habeat veritas si iurat, ⁊. ꝯ. veritatem dř periu-
rus, vt h̃, qꝛ debuit abstinere. sed precedens rñsio magis placꝫ
temeritas ascribitur culpe non dolo. l. inlita. § item q furẽ, ver.
quid tñ cum gl. in ver. indicationẽ. ff. de ac. emp. ⁊. l. si alterius ſꝫ
ꝙ ibi intelligit Bar. C. si minor se maior. dixi. ſꝫ periurium ꝓ-
prie non est sine dolo. xij. q. ij. § itẽ opponiř, ⁊. d. l. qui iurasse, ĩ
prin. vbi fuit dcm̃, ⁊ sibi distinctio sit qñ queriř qđ sit falsum, vt
ꝑ bar. in. l. quid sit falsum. ff. ad. l. cor. de fal. ⁊ in. l. nec exẽplum
2 C. ad. l. cor. de fal. ¶ † Itẽ no. ꝙ nemo cogiř iurare de facto
alieno de quo vide h̃ per Cy. ⁊ ꝑ bart. in. l. marcellus. § j. ff. re.
amo. ⁊ ꝙ dixi in. l. iusiurandũ, ⁊ ad pecunias in princ. ff. eum. j.
¶ Itẽ no. ex text. ibi finis ⁊c. ꝙ istud iurz põt appellari iuris
3 decisiuũ. l. respectu probõis estimationis. ¶ † Itẽ no. ex ver.
adolescẽs, ⁊ in ver. põt ꝙ maior adolescẽte cogitur iurare iu-
dice volente, ꝙ est no. ſm Ful. vř tñ ꝙ ista nõ sit intentio lřẽ q̃
solum vř voluisse oñdere, ꝙ iurm possit valide, ⁊ efficaciter ꝓ-
stari ab adulto tñ gl. in. l. fi. ff. eo. tꝫ ꝙ non possit quis tale iurm
recusare, sed per bart. ibi reprehendiř. Hic vt ibi dicã. ¶ In
gl. in ver. admittenda, in prin. gl. reprehendiř, vt h̃ per Bar. ⁊
alios. ¶ In ea. in fi. no. ex gl. ꝙ tutor cogitur subire iusiuran-
dum litis decisiuum, ⁊ probař in. l. cũ ẽt. C. d̃ re. cre. lꝫ gl. alle. l.
ĝnalr vbi de hoc non dř. ¶ Aliud tñ est in ꝓcuratore, ⁊ defen-
4 sore vt. d. l. iusiurandum, ⁊ ad pecunias. § ꝓcurator. ¶ † An
autẽ si tutor recuset sine cã iurare pupillus habeař ꝓ confesso,
seu ꝯuicto ꝑ. l. manifeste. ff. ei. j. Pa. de ca. dubitat, ⁊ subdit, ꝙ
ista glo. vř innuere, ꝙ sic, ⁊ ista videř opi. vř mihi vera ꝑ. d. l. cũ
ẽt q̃ innuit, ꝙ si tutor iuraret ꝯ pupillũ stãdũ eẽt iurõ, ergo ea-
dem rõne si sine iusta cã recuset iuramentum dꝫ posse preiudi-
care. Confirmo, qꝛ ꝯfessio tutoris, seu administratoris per mo-
dum ꝯtentiose iurisdõnis facta hoc est iudice cogẽte, vt rñdea-
tur nocet principali. l. non solum, in prin. ff. de procu. ⁊ firmat
Cy. in. l. vnica in. xiij. q. C. de cõfes. bar. in. l. certum. § sed an ip-
sos. ff. de ꝯfes. cũ fi. ergo dꝫ nocere ista recusatio fcã circa iurm
iudiciale cũ talis recusatio vꝫ ꝯfessiõis hẽat. d. l. manifeste, ẽt
ꝙ hic intervenerit auctoritas iudicis cogentis. uẽ ad hãc gl.
in fi. vide bar. in. l. fi. ff. eo. vbi istam gl. all. ¶ In glo. in ⁊ cõpe-
dij, in fi. Solue, ꝙ tutor teneř prestare talẽ diligentiã in rebus
pupilli qualẽ in rebus suis, vt in. l. ꝯtra, ⁊ in. l. a tutoribus. ff. de
admi. tut. ¶ Sed quia non teneř in facto proprio piurare, er-
go nec in facto eius cuius est tutor, vt hic vel dic, ꝙ aliud est,
vbi agiř de periculo anime que cũctis rebus preferenda est. l.
sancimus la. ij. de sac. san ec. ⁊. c. cũ infirmitas de pe. ⁊ re. Aliud
5 est, qñ agiř de periculo rerum, vt in cõtrario. ¶ † In gl. in ver.
non. n. gl. ponit formam iuri in litem prestãdi per tutorẽ, ſꝫ ma-
gis cõiter reprehendiř, vt hic per Ja. bu. bar. Bal. in lec. anti.
⁊ Ang. qui ponunt aliã formã iurãdi. vt h̃ habes per Bar. tñ
forma illa nõ ꝑ. ꝫ Sal. hic, ⁊ in. l. j. C. eo. qꝛ scdm Sal. si tutor iu-
rat, ꝙ si eẽt illius ꝯdõnis cuius est pupillus nollet carere tali
re pro tanto. Sequitur, ꝙ tutor esset illius ꝯdõnis cuius ẽ pu-
pillus ipse non hřet aliam affectionem, q̃ hẽat pupillus q nul-
lam hꝫ, vt hic in prin. vñ putat Sal. tutius esse iurare ꝙ vtile
esset pupillo re non carere pro tanto, vel si pupillus discretio-
nem haberet non dẽret velle carere pro tanto, vel ſm Ful. dꝫ
iurare pupilli interesse tanti rẽ suã hẽre, qꝛ h̃ iurm refert ad in-
teresse, seu vtilitatẽ dñi, vt. ff. l. pxi. ⁊ h̃ ⁊. l. pe. ff. e. ⁊ vtilius acci-
pitur pro interesse. l. pe. ff. si quis cau. Satis puto formam tra-
ditã per bar. posse procedere, ⁊ ẽt illam quã scdo loco tradidit
6 Sal. ⁊ ẽt Ful. † vtrũ aũt sola affectio sine vtilitate sufficiat ad
istud iurm vide hic ꝑ bart. ⁊ plenius in. l. vnica ꝑ eũ. C. de sent.
q̃ pro eo ꝙ inter. ꝓfer. in. vij. col. in versi. vidimus. ff. ꝙ triplex
7 ⁊c. † Scias ẽt ꝙ in tali iurõ non venit interesse extrinsecũ, ut
no. ꝑ bar. in. l. j. in prĩ. ff. de ali. in. mu. cau. fa. facit. l. pe. ff. ad ex-
hi. ⁊ in. l. si sterilis. § cũ ꝑ vẽditorẽ. ff. de ac. emp. ꝙ intelligo ſꝫ
8 id ꝙ hř in. l. minime. ij. rñso. ff. e. ⁊ ibi fuit dcm̃. ¶ † In gl. in ver.
adolescẽs. in prĩ. Tene menti gl. ꝑ limitatione ad. l. si curatorẽ
hñs alleg. in gl. qꝛ illa equparatio pupilli, ⁊ adulti hñis curato-
rẽ factã ꝑ illã. l. ꝓcedit in his que agerẽtur ad preiudiciũ mi-
b noris, ſꝫ si ad fauorẽ[m] põt q̃nqꝫ adultus sine curatore, lꝫ cũ hẽ-
bat illũ, qđ nõ pt pupillus, sine tutoř, ⁊ istã gl. ad h̃ ẽt repertã
no. Jo. de imol. in. l. j. § fuit quesitum. ff. ad treb. ⁊ Ro. in. l. impu-
beribus. ff. de acqui. he. ꝓ h̃ facit, qꝛ videmus ꝙ adulto licitũ ẽ
testari lq̃muis curatorẽ hẽat. l. ab aurelio. § gayo. ff. de li. le. secus
in impubere. l. qua etate. ff. de test. l. fi. C. de test. mi. ⁊ per id ꝙ
dicit glo. h̃ volẽs, ꝙ h̃ agebař õ cõmodo, vř ꝙ si adultus iuraſ-
set in dãnũ suũ, sine curatore nõ valeret ꝙ expsse tꝫ Ful. h̃ ar. l.
nõ eo min[us] C. d̃ ꝓcu. ⁊ in. l. l vniuersis. C. q̃ ds m. pol. ⁊. l. j. ⁊. ij.
9 C. q le. ꝓso. † Sꝫ ang. h̃ dicit, se credet, ꝙ nullo mõ possit adul-
tus iurare, sine curatore ꝑ. l. clax. C. de anc. ꝑstã. Puto iurz va-
lere, siue ꝓ se, siue ꝯ se ꝑ. l. certũ. § pe. cũ ibi no. ꝑ gl. ⁊ bart. ff. de
10 ꝯfes. ⁊ ad ꝯtra rñde, vt no. in. d. § pe. ¶ † Numero an ꝓdig[us] pos-
sit iurare l litẽ sicut adolescẽs. Ful. ff. l. pxi. dicit, ꝙ sic, qꝛ equpa-
rař adulto. d. l. si curatorẽ hñs. Cõtrariũ puto veri[us] ꝑ. l. is cui
bonis. ff. de ver. ob. nec ob. id ꝙ no. in. d. l. si curatorẽ hñs, qꝛ rñ-
de, vt hẽo ex. no. ꝑ bar. in. l. j. ad fi. ff. d̃ noua. ¶ Itẽ illud ꝙ dř
h̃ adolescẽtẽ posse iurare intelligi dꝫ, qñ adult[us] illã rẽ sup qua
iurat alienare possit, sec[us] vř si alienare nõ posset, qꝛ nõ vř ꝙ tũc
possit ꝑstare tale iurz in casu in quo induceret alienationem, vt
qñ iuraret in litẽ ꝓ re quã reus possideret. l. eius rei cũ. l. se. ff.
de rei vẽ. vbi ꝓbař, ꝙ eẽt alienatio, ¶ Sꝫ si re[us] dolo desijsset
possidere, tũc tale iurm non induceret alienationẽ. l. is q dolo
cũ. l. se. e. ti. ⁊ ita limitař iste text. ꝑ Ful. ff. i. pxi. ⁊ ſꝫ istã limita-
tionem, ⁊ distinctionẽ intelligo, ⁊ limito. l. si tutor. ff. eo.

Summarium

a ¶ Lucri fa-
cit ꝙ voluit in
do. ro. ꝯs. xci.
⁊. cclxxxviij. ⁊
adde alexã. in
ꝯsi. cxxix. col.
ij. in. ij. volu.
pã. i. c. cõque-
stus d̃ vsu. ⁊ in
c. ꝑ. ⁊g. d̃ of. d̃
le. Et are. i ꝯs.
lxx. ⁊ in ꝯ. cix
vij. vbi an ⁊ qñ
interesse lucri
cessantis possit
repeti. Franc.
Curt.

¶ Et ꝙ vtro
q̃ iure peti pos
sit interesse tã
lucri cessantis
q̃ dãni emer-
gẽtis. Ponit
Soci. ꝯs. xxv.
inci. ꝓsequẽdo
ordinẽ col. fi.
ver. pterea h̃ ꝯ-
clo in. iij. vol.
maria. Soci.
ꝯ. ij. inci. seqnẽ
do ordinẽ col.
vi. ad fin. in. j.
vo. ⁊ qñ habea
tur rõ. lucri vř
d̃ bal. ꝯs. lxxj. i
ci. casus talis ẽ
circa fin. in. j.
vol. hẽ. ferra.

b ¶ Põt fa-
cit ꝙ voluit ro.
ꝯs. cccclij. ꝯs.
cccxvi. vbi cõ-
cludit, qđ vbi
minor aũs non
pt ꝯtrahere ex for
ma statuti, nisi
ꝯuata aliquali
solẽnitate, põt
ꝯtrahẽř ſm fauo
rẽ illa ñ ꝯuata

SVMMARIVM

1 Iuramentum in litem potest solus iudex deferre.
2 Iuramentum in litem non sufficit, q deferatur à parte parti.
3 Iuramentum potest deferri arbitrio iudicis.
4 Sta. q de damno dato stet iuraméto accusantis quo intelligat.

Deferre. Solus iudex pōt iurm in litem deferre, et in infinitum pōt iura: lōz tñ iudex certā quātitatē taxare in quā iur et nō tñ pstito iurm cogit iudex oio se qui si tale iurm ob culpā non defert. h. d. vsqz ad. l. in actioni-
1 bus. † No. q iudex et non alius potest hoc iurm deferre, et sic non sufficeret si deferatur a notario, nisi fm Bar. et Bald. hic
a in lec. anti. deferat de mandato iudicis pñtis, ° q: videretur delatum a iudice arg. l. si procuratori pñtis ff. de ver. ob. et e. l. falsus §. si is ff. de iur. et idem tenuit Ant. de bu. in. c. tuis de testi. bñfacit q no. per. et Cy. in. l. ij. C. de sen. ex pi. reci. et Bal. l. j. in vi. col. eo. tit. vbi voluit, q lz iudex debeat recitare sniam tñ si faciat eam legere p notarium noie ipsius iudicis pñtis saltem videbit ab ipso iudice recitata per. d. l. si procuratori de quo vl-
2 timo plenius scripsi in. l. hac gsul. C. qui test. face. pos. † Itē non sufficeret, q tale iurm deferat a parte pti, vt ēt hic firmat gl. j. no. intelligit tñ hoc bar. esse verum, qñ simpliciter deferf, vt q: nō erat cōtrouersia inter ptes pro quanto nollēt carere re ipsa, et sic de effectione non est cōtentio, sed si in delatione iuri adijceretur volo condemnari ad illā quantitatē quam iurabis valere. l. si quis cū debitore. ff. ti. j. sed Ful. hic tz ꝯ gl. q: istud iurm est decisiuū huius arti. s. q̄ti interfit, qm̄ est certus quāti interfit, vt in hac. l. prin. et ēt in ver. curatores in ver. fi. Prīmo gcludendum, q aut vertit controuersia pro quanto nollet carere, et tunc possit deferri a parte parti, alias non per predicta.
Item no. q iudex. dz taxare vsqz ad q̄tum iuretur in litem. Dico tñ q taxari dz taliter, q non excedat duplum interesse cōis p. l. vnica. C. de sen. que pro eo q interest, et ibi h no. bart. in ꝟ. sumus expediti de ista scda et c. Hic vt ibi tene menti.
3 † Item no. q est in arbitrio iudicis deferre iurm vt hic, et ff. l. proxi. Et iuxta. h. d. Pa. de cast. h q in his, que cōmissa sunt iudicis arbitrio a. l. censetur iudex semp moueri ex cā all. no. per Inn. in. c. qualiter de accu. et io ab eo q facit non pt appellari, ita ēt dicit velle Inn. in. c. cōquestus de fe. Adde q illud vt verū qñ gmittit libero arbitrio iudicis, adeo q possit pferre q vult iuxta id q habet in. l. cū quidā ff. j. de le. ij. s3 simpliciter committit arbitrio iudicis, q: appone arbitrij intelligitur arbitrio boni viri. l. si libertus. ff. de ope. lib. l. j. ff. de lega.
b ij. poterit appellari ab eo, quod facit iudex vigore arbitrij vt est tex. cum gl. no et ibi bar. in. l. si qua pena in gl. mag. ff. de ꝟb. sig. et est no. in. c. super his, in ver. arbitrium, et in ver. astringēdus, ibi docto. de accu. et pbat in. c. j. de dila. iuncto. l. j. C. d dila. et nota. Io. an. in addi. spe. in ti. de cita. §. legt ver. sed nūqd credetur, et gl. iuncto tex. in. c. j. de cōfes. in. vj. et clare do. d sen. ge. in. c. ij. de iur. cal. lib. vj vbi de hoc plene per eū, et per ro. in l. admonendi prope fi. ff. ti. j. bñfacit, q no. gl. in. c. ij. de corpo. vicia. in gl. fi. et que no. doc. in. l. j. ad fi. de leg. ij. super eo q ibi not. Bar. ad fi. vbi dixi. Et fm ista intellige no. per bald. in. l. ij quo et qñ in. vbi sequitur illud dictum Inno. in. d. c. fi. et ēt qd no. bal. in. l. quicunqz in. vi. col. C. de ser. fu. et qd singulr no. spe. in ti. de of iudi. §. impedit ver. j. et Ioan. an. in. c. exceptionem in fi. de excep. et Ange. in. l. institutia. §. iuris. ff. de insti. et in. l. j. ff. de excep. Ex his ergo vf, concurrentibus his, que concurrere debent vt deferat iurm in litem tenet iudex illud deferre ad q ēt facit text. in. l. nūmis a ꝯrio sensu, vt dixi. ff. eo. et antē ta dispōne iuris canonici fm quam pōt ab oi grauamine regir ° appellari. c. vt debitus de app. et c. j. de dila. pōt procedere illud, q dcm̄ est. s. q appellari possit a non delatione talis iurī, qñ cōcurrebāt. illa pp que iudex debebat deferre, sed inspecta dispositione iuris ciu. fm quā an sniam diffinitiuam regulr nō
c pōt appellari °. l. ante snie. C. quorum app. et. l. ij. ff. de app. reci. aliud esset vt per bar. ff. i. proxi. in fi. et ibi aliqd p Ro. Quid aūt in alio iurto. s. deferendo in supplementum probationis de quo loquitur. l. admonendi. ff. ti. j. an si non deferatur possit appellari, vide per bar. in. d. l. admonendi, in vlt. col. et ibi ēt per
4 alios per Ant. de bu. in. c. fi. extra eo. † In gl. in ꝟ. gtrnit per hanc gl. iunc. tex. dic ang. se pluries dixisse, q stante statu.
d q de dāno ° dato stet sacro accusantis lz q̄titas vsqz ad quas iurari possit nō sit taxata p statutum poterit p iudicē taxari, et ita dicit se practicasse peruſij, et reputat menti tenendum, sz dic de h videri text. aptū in. l. si qñ. C. vñ vi. et in. c. fi. q me. cau. et
dū gl. hic dicit non solū añ iurm, sed ēt post iurm iudicē posse taxare dic latius, vt j. in gl. seq. In gl. ex mag. in prin. Exēplum gl. est bonū p casu posito in tex. dū lra dicit, q iudex pōt iuratū absoluere, sed dū dicit q pt minuere pōt poni exēplū, qñ ex instris apparebat, q res p pretiū erat actoris, vel ex eis apparebat de estimatione cōi, et sic attento iuro apparebat affectionē iurā is fuisse inordinatā valde. In ead. ibi, vt h et c. p hoc nō tollit ꝯriū, q: in ꝯrio nō pōt aliquo mō taxari post iurz. Tenet ergo cōiter sol. sequēs, et rō est fm bart. et doc. q: h nō df detegi periuriū lz post iurm aliter taxet, q̄ iuratū sit, sz df potius argui de inordinata affectione fm quā iurauit. Sz in. i. ꝯria, q: iuramentū est de veritate df detegi periuriū si alr taxet, q̄ iuratū sit, et ita ēt declarat bar. in auc. sed nouo iure. C. de in et est gl. in. c. j. in ver. docuerit de elec. li. vi. Tñ fm Fulg. hec solu. vt ꝯ. l. fi. ff. eo. vbi ēt in materia huius. l. df agi de periurio vnde rñdet Ful. q iste tex. non ꝯdicit. d. §. opz allegato in gl. Sz hic vnū plus df. s. q ex instrumētis postea repertis pōt iudex a iurō recedere, vt hic et ff. l. proxi. et ita posset ēt fm eū in casu. d. §. opz Confirmo p id q signāter voluit Inn. Io. an. et Ant.
5 de bu. in. d. c. fi. q me. can. † vbi voluit, q si iudex. taxauit expēsas, et fm taxationē iuratū est tñ si postea videt se male taxasse pōt reuocare taxationē, et nō pcedere ad sniam argu. l. q iussit ff. de re iudi. Sz vbi nō reuocaret taxationē hz necesse seq iurz, vt in. d. § opz, et ita ēt dixi Spe. in ti. de expē. § postremo i pn. et Pe. de anc. in repe. c. fi. lit. ibus, ad fi. de do. et contu. et Io. d imo. in. d. l. q iussit, lz Ang. ibi referat, q Inno. in. c. sacro. de sen. excō. dicat ꝯtrium, et cū illa opi. Inn. in. d. c. sacro. transit ange. non facta mentione de eo q dicit Inn. in. d. c. fi. Sz Ange. male refert Inn. in. d. c. sacro. q: vt ēt dicit Ioā. de imo. in. d. l. q iussit nō est verum, q: In. in. d. c sacro. dicat illud. Tñ ipsemet Io. de imo. in. l. qui bona. § qui dāni. ff. de dā. infe. sub dubio fore lz ꝯ Inno. in. d. c. fi. de. d. § opz, et maxime q: talis taxatio cum iuri delatione fit in odium contumacis, et sic pter eius odium iudex non dz recedere a taxatione, et iuramento p. d. §. oportet, et dicit q etiam est de mente Iaco. but. et Bart. in auc. nouo iure. C. de iud q in casu. illius auc non possit discedi a iuramento, et cum. d. opi. Io. de imo. in. d. § qui dāni concor. etiam Ro. ibi. Sz ipsemet Io. de imo. in. d. c. fi. etiam dicit, q si non fuit appellatum a taxatione, nec illi ꝯdictum, vf q iudex non possit illā reuocare per. d. §. opz, et alr reuocatio eēt ꝯ ius, et nō valeret p id q hr in. c. j. de re iudi. in. l. ij. C. qñ prouo. cū fi. Tñ aduerte, q: illa iura loquāt, qñ iudex exprimeret errorē iuris in snia, seu reuocatiōe. Mihi pz, q iudex. ex causa de qua hic. s. vigore probationū postea repertaz possit discedere a iuramento, et ita vf velle tex. hic si bene inspiciatur iuncta d. l. fi. in ver. periurio, et ibi gl. ff. e. Et satis vf hic agi de periurio ponendo exemplū, vt facit gl. hic in prin. et sic pcedat istud ēt in casu. d. §. opz. Et non plz mihi ratio reddita p Io. de imo. in. d. §. qui dānt, dum se fundat in odio cōtumacis, q: dico qd. tex. in. d. §. opz, nō loqtur magis ꝯ contumacem, q̄ ꝯ nō cōtumacem saluo eo q. ff. pxi. dicā. Hec procedūt qñ iurat ꝯ dolo-
e sum ° vt hic si aūi iuraret ꝯ nō dolosum tūc videret, q indisti. possit probari ꝯtrium ēt si probationes non sint nouiter reperte, et reuocari taxatio, et discedi a iuramento poterit p not. per Inn. in. d. c. fi. et per Io. an. in. c. q: propter. § illud in ꝟb. iuramento de elec. et in addi. Spec. in ti. de off. om. iu. ad fin. sup. ꝟ. sed nunquid a snia in quibus locis cōcludit, q lz dicat stari sacramento alicuius intelligit, nisi probet ꝯriū, vt ēt dicit Ange. in. d. §. opz, et p pluꝛa h pbaui post ang. et Imol. in. d. l. qui dānj. Item procedunt ista qñ nōdū lata est diffinitiua post iuramentum, sed si lata est diffinitiua an possit retractari ex probationibus postea reptis, vide q sequit in gl. et q no. bar. in. d. l. admonendi in. iij. col. et ibi dixi super glo. in versi. exactio.
In ea. ibi tunc enim si non reuocaretur et c. tene menti istam gl. que optime facit pro eo, qd no. bar. in. d. l. admonendi in. iij. colum. ff. de iureiur. et dixi ibi super glo. in ver. exactio. dum gl.
f ibi ° alleg l. si quando. C. vnde vi.

a Pñtis ꝯsuluit bal. ꝯsil. xlij. v. li. q tñ statuto q dcm̄ testis examinari absqz pñtia iudi. nō valeat q si iudex. d pñtia ꝯsensu ꝯmittat examinationē nō valebit.

b Arbitriū addō p eū. alex. ꝯs. lxv. j. lib. et vide ang are. i sti. de actio in pn. dū tractat an offiū iud et actio sint idez.

c Appellari, addō vt p ange. ꝯ. clxxxviij vbi pōit an possit appellari a denegatiōe ꝯs. sapiētis, qd iudex dz regrere ex forma statuti.

d Qdō dāno dato adde ang. are. in tra: male. i ꝟs. nec nō adde Frā. Curt.

e Cōtra dolosum adde Fu. ꝯ. clx. et an. ꝯs. clxxv.

f In. e. glo. ibi vel si actor nollt h ꝯclogl. pbat ad lrām in. l. sed si lege. §. h ꝟba. ff. de peti. heredi.

SVMMARIVM

1 Facere cui non licet, potest tamen facere cum modificatione.
2 Plus cui permittitur, uidetur permissum q est minus, fallit in decreto iudicis.
3 Actio ex testamento non est bonefidei.
4 Pluralis locutio numero duorum contenta est.
5 Actiones arbitrariè qualiter dicantur.
6 Iuramentum in litem potest præstari contra uenditorē haben-

et in actione, quod metus ca. iuret in litē, vt hic, et l. arbitrio iuxta
prin. ff. de dolo, et in alijs que sunt arbitrarie, eo quod non paretur
iudici qui cōdēnauit ad rem restituendam per. d. l. qui restitue
re, tamen exceptis istis non iurabitur in omnibus alijs actio-
nibus arbitrarijs in litem, vñ in actionibus arbitrarijs ratione
loci iuxta. l. ij. in princip. ff. de eo quod cer. lo. non reperitur in
re expressum, quod iuretur, et hoc expresse dicit Pa. de ca. refe-
rens se non reperire hoc bene cautum, vnde dicit se putare de
bere probari interesse per testes, et non per iuramentum in litē
de quo non prouidetur per istam. l. nec in. d. §. preterea, vbi ni
hil de iuramento in litem dicitur. Addo quod istud expresse
tenet Jo. fab. in. d. §. preterea quosdam ad fi. vbi pro hoc alle.
l. ij. alias. iij. §. nunc de offic. ff. de eo quod cert. lo. et quod no. in ea.
l. §. fi. vbi patet, quod non venit oē interesse singulare in tali ac
tione, secus esset si posset in litem iurari, quod tene menti pro
intellectu huius materie. Adde etiam vltra fallentias positas
in glo. aliam fallentiam in qua in actionibus stricti iuris iura-
tur in litem quamuis non sint arbitrarie, vt in actione prescri-
ptis verbis que oritur ex contractu innominato quando habet
similitudinem cum contractu bonefidei, vt in contractu facio,
vt facias, vt est glo. valde no. que sub dubio forte. h. d. in. l. na-
turalis. §. sed si facio. in ver. similis. ff. de prescrip. verb. et ibi se-
quitur illam Saly. Fulg. tamen ibi eam non approbat, quia secū
dum eum tunc iuratur in litem, quando actio oritur ad restitu-
endum. d. l. qui restituere non ad dandum quasi fauorabilior sit
cā restitutionis. l. videamus. §. in fauiana. ff. de vsu. et ideo inter
quod quando actio prescrip. ver. daretur ad restituendum, vt in ca
su. l. si rem tibi in spiciendum. ff. de prescrip. ver. posset procede
re illa glo. tamen posset negari argu. suum quia videamus, quod
in actione exempto in qua non agitur ad restituendum defer-
tur iuramentum in litem, vt fuit. ff. conclusum putarem tamen illam gl.
intelligendam in casibus in quibus posset quis cogi ad facien
dum vel dandum, adeo quod non liberaretur volens sponte soluere inte-
resse, nam si liberaretur volens sponte soluere interesse, et non
prestare principale non videtur, quod tunc habeat locum iuramentum in
litem, quia non esset in dolo sicut dicit Bar. hic in actione ex em
pto. Quando autem possit precise cogi dare vel facere, dic vt per
Bar. in. l. stipulationes non diuiduntur in. xj. oppo. et in. viij.
q. de ver. ob. et ibi etiam per Bar. et alios in. l. vnica. C. de sen.
que pro ea, quod interest. Ex predictis manent expedita circa ad
ditiones duo ex quatuor requisitis ad referendum iuramentum in litē
de affectione. s. circa qualitatem nature actionis, et circa quali-
tatem rei petite, et ad vltimum etiam adde que dixi in. l. nūmis. ff.
20 eo. ¶ † Circa tertium vero requisitum. s. qualis debeat eē do-
lus rei conuenti in quantum Bar. hic concludit, quod in actioni
bus bonefidei sit tamen ab initio fuit cōmissus dolus, vt quia malefi-
de apprehendit possessionem rerum hereditatis aliene, sed do-
lus cessauit in non parendo iudice, vt quia res est vendita sine do
lo per eum, tamen si res extat iurabitur in litem per. l. si possessor. §.
fi. ff. de pe. here. quod secus dicit esse in arbitrarijs vt. d. l. arbitrio
post prin. ver. non tamen cum glo. in versic. defunctus, ibi dum
glo. dicit idem dico et c. adde hic Fulg. quod Bart. in actionibus
bonefidei non videtur bene dicere, quia tex. in. d. l. si possessor
loquitur, quando reus dolo fecit quominus posset restituere,
quia dum erat in mala fide vendidit alteri, vñ non mirum si iura
tur contra eum in litem, quia paria sunt cōmittere dolum in non
parendo iudici, vel in faciendo quominus facere possit, vt etiā
ipsemet bar. hic fatetur et probatur in. l. sed si lege. §. hec ver-
ba. ff. de pe. here. et in. l. fundum. §. in vendicatione. ff. de pigno. et
a ita antequam vidissem Fulg. mihi visum fuerat, et sic remane-
bit conclusio, quod non sit differentia in hoc inter arbitrarias, et bonefi-
dei. Ange. tamen hic et Pau. de cast. simpliciter transeunt cum
21 Bar. † Adde quod licet non sufficiat dolum esse commissum ab ini
tio, nisi etiam postea non committatur in non parendo iudici
vel in faciēdo quominus possit parere, vt h. per Bar. fallit in
casu. d. l. pe. §. qui in eum. ff. ne quis eum qui in ius vo. est vi exi. per rō-
22 nem hic traditam in glo. † Item circa quartum requisitum. s.
habilitatem persone iurantis, vide. ff. l. proxi. et que ibi dixi, et
an procur. fisci possit in litem iurare, vide glo. no. dicentem quod
non in. l. quotiens, in gl. fi. C. de exa. tri. lib. x. de cuius veritate
dixi in. d. l. pe. §. in eum, et tangitur per Jo. fab. in. §. Item ad-
23 uersus insti. de adop. ¶ † Querit etiam iuxta predicta Bar.
quando debeat deferri iuramentum in litem, vide hic per eum cū quo
transit Ange. et Saly. hic, sed Fulg. quem hic sequitur Ro-
ma. dicit, quod in arbitrarijs poterit deferri antequam vlla sniā fe
ratur si dolo fecit quominus possit restituere, et dicit videri ca

sum in. l. qui restituere. ff. respon. pro hoc ēt alleg. l. finantem.
§. sed et si, alias est. §. sed et si possessor. C. de rei. ven. et sic licet cō-
tra Bar. dole. et ita sentire glo. in. d. l. arbitrio. §. j. sed non rece
dit ab opi. bar. non enim ob. tex. in. d. l. qui restituere, quia loqui
tur post primam sniam, vt patet ibi in ver. iussus. here facit. d.
l. si fundus. §. in vendicatione non ob. d. l. finam. quia ibi nihil de
14 iuramento in litem dicitur. ¶ † Querit ēt hic barto. vtrum ob dolum
b defuncti iuretur in litem contra heredem, vide hic per eum
quem reprehendit hic Saly. in vno nam hic vult Bar. non eē
distinguendum an dolus vel culpa sit cōmissus, seu commissa ante litem
contestatam vel post, quia neutro casu poterit iurari in litem con
tra heredem defuncti per. l. fi. C. eo. dicit, quod ita sentit gl. hic in
ver. culpam, in fi. ita etiam tenet Roma. hic pro hoc alle. d. l.
pen. §. fi. iunc. §. in eum, sed eorum opi. mihi non placet, quia alle.
per eos non loquuntur quando defunctus decessit post litē cō
testa. nam si ante lit. contesta. decessit fateor, quod nō defert, quia cum
censeatur esse pena non transit contra heredem decedētis an-
te lit. contestat. l. fi. ff. de fideiuss. in. l. vnica. C. ne ex. deli. defun.
et istud est quod voluit tex. in. l. pe. C. eo. ¶ Item inquantum in eo.
q. Bar. h. dixit quod si dolus fuit cōmissus post li. cōtesta. et cō-
muniter decessit ante sniam non iurabitur in litem contra here-
dem suum argu. l. eius qui delatorem. ff. de iure fisci quasi sicut
ibi ficta confessio, sed probatio nō nocet heredi illius qui ficte
confessus est si ante sententiam decessit, ita nec debeat nocere
ficta probatio heredi illius qui decessit ante sententiam. Nam
iuramentum non vr̄ esse vera probatio. l. non est ei. §. dato, in h.
quasi, et ibi dixi. ff. tit. j. et scdm Fulg istud est singulare verbum
tamen ipse dicit, quod in contrarium videtur tex. in. l. si rem actū cū gl. fi. et
l. si autem fundi. ff. de rei vendica. cum gl fi. vbi ēt pōt agi con-
tra heredem pro dolo cōmisso per defunctum post lit cōtest.
sed potest respōderi, quod ibi non loquitur, quia fiebat probatio
non vera puta per iuramentum in litem. Sed magis dubito de
dicto barto. propter aliud, quia si hoc procedit ex eo, quod probatio
est ficta deberet esse idem, quando dolus fuit cōmissus ante li.
contesta. et tunc iuratur in litem contra heredem. l. pe. C. eo. et
tenet ipsemet barto. h. Ideo putarem, quod illud quod dixi bart. hic
alle. d. l. eius qui delatorem non procedat in casu isto per. d. l.
pe. vide etiam barto. in hac materia aliter loquentem in. d. l. ad
15 aduersus. C. e. sed hic plenius loquitur. ¶ † Posset queri ad
quod tempus debeat deferri iuramentum in litem. s. an quanti
sua interest habito respectu ad tempus sententie, an vero tem-
b pus more, vide singu. decisionem Bartol. de hoc in. l. iij. §. in
hac in. iiij. col. ff. commo. et puto dixisse in. l. vinum. ff. si cer. pet.
16 ¶ † Item posset queri, an contra iudicem qui fecit litem suam
possit in litem iurari, vide de h. per Ange. in. l. iiij. §. in eum. ff.
de dam. infec. et per Bal. in. l. j. C. de senten. ex pericu. reci.
¶ In ea. ibi quia mortuus bos ad aliquem vsum est et c. h. ratio nō
est generalis potest enim esse bouem fuisse combustum, et sic
ad nullum vsum erit. ¶ Item hic non agitur ad extimationem
corporis mortui, sed viui. i. quanti valebat cum viuebat, vnde
propter h. et per alias rationes de quibus h. per Barto. gl. est
digna reprehensione, et cōiter approbatur sequens intellectus
17 † ex quo haberis, quod duo requiruntur, vt possit deferri huiusmo
di iuramentum, quod est veritatis, nam requirit dolus aduersarij
et difficultas probationis, vt hic plenius per bar. vr̄ tamen quod in
actionibus bonefidei sufficiat dolus absque difficultate per. l. nū
mo. ij. respō. ff. eo. que non loquitur de iuramento in litem affectionis
sed veritatis, et hoc sequuntur Mod. hic et ibi expresse tenuit
Mar. silli. vt etiam refert Ab. de ro. et Fulgo. Hoc aūt in. d.
c. fi. quod mer. can. fuit in opin. quod vbi est difficultas probatio-
nis illa sola sufficiat, vt probari possit per iuramentum per. c. ij. de cle. pere. et
arg. l. ij. C. de al. pu. pres. et per no. in. c. cum olim el. j. de priui-
le. sed scribentes maxime An. de bu. et Jo. de Imol. in. d. c. fi.
hoc reprehendunt per ea, que hn̄r hic, et per. l. si quis. C. vnde vi,
fallit in casibus in quibus reperitur expressum aliter, quod per istū
18 tex. ¶ † Per istum text. cum h. nota. in glo. deciditur. q. si de
c posui apud te fardellum, vel cistam consignatam, et tu restituis dis
sigillatam stabitur iuramento meo de rebus que ibi dicebant esse, vt
ēt no. Inno. in. c. si qd mer. can. et idē dicit Bal. in lectu. anti.
Pau. de ca. hic se remittit ad no. per Barto. in. l. in eos. ff. fur.
aduer. na. cau. adde tamen quod barto in. l. j. §. si cista. ff. deposi. tangit
istū articulum, et ibi distinguit aut restituitur dissigillata dolo
aduersarij, et procedat illud quod dictum est aut culpa et tunc nō sta
bitur iuramento, ita intelligatur secundum eum glo. ibi posita ipsemet bar.
in. d. l. in eos dicit, quod licet reddatur dissigillata non poterit defer
ri iuramentum, nisi probetur, quod ipse dissigillauit, et sic probatur dolus,

a ¶ Mihi vi
sum fuerit addo
quod isto intellectum
ponit gl. in. l.
sed si lege. §. h.
verba. ff. de pe.
he. que ita in-
tellig. d. l. sed si
possessor. et est
l. verbo possidet
licet iste sibi attri
buat istū intel
lectum. Frā. curr.

b ¶ Ob. dolū
defuncti an iu-
ret in litē pro do
lo defuncti contra
hdē vid. ang.
in consi. cccvij
Franc. Curti.

c ¶ Vide sta
hāc deci. bart.
sequitur abb. cōsi.
cix. pet. de an-
cha. cōs. cclxxx
viij. incipit. ex hac
narratione vbi
cōcluditur l. cū
de duobus cohe-
dibus quorum
vnus subtraxe
rat claues scri
nei defuncti et
aperuit et dice
bat nihil inuenis
se alter autem dice
bat eē magnā
quantitatē argēti
concludit arbi-
trio stare iudi
cis inspecta q-
litate defuncti
et de pdicta. q.
dicit dn̄e stari
iuro cōsiderata
qualitate pso-
ne deponētis,
et cōdōne depo
sitarij.

a ¶ Pms vid. Jaf. h l. ins pe.col.i.iiij.co sit, et i.l. si qñ.i pe co.C. vñ vi et add. ang. de aret.i.§.fi.isti. de eb. qñ ex qsitis l. na. et alb. de ros.i rub. ff. na. cam. sta. imo. et do.i.d.c.fi. ex q me.cã. et pse posui i qs. meo q fec. i cã d. aloni. valeriol. dvalẽ ita ꝯtrã. ferra. hophite ri i hospitio la onis ciuit. pl. fauri ici. viso p cessu cãe vrẽ. tin i pe.eo.cui ꝯsil. subscripse rũ excel. J. vt. B. curie gñal. marchie ã cbo nitate aduoca ti. d. marb. dvi eo. d. grãnusõ mõ. emonico. d. ro. rõdon.

b ¶ Bolognñ fac. q dz ẽ i dolo, vid. a.e.l. ꝯs. 197. als. 197. l.ij. vo. et J. õ cõ di. ob ca. l. si p cur. l. fi. et cũ. i ꝯs. xxxix. l.iij. vo. co.ii. vbi il le q ñ seruat q pmisit, et dz ẽ i dolo, vide i si ba e.l.l.iiij.§.l cũ. J. õ dã. infe.

c ¶ Mãdarii casus in qbus pcu. pt dferre iuram, vid. p lu do ro. sin. sine

d ¶ Justiniani d a.e.c.i ꝯs.67 in q. volu.

e ¶ Quis. ad q p hpbat i.l. ii. vbi ẽ tex. ad lras C. õl ii. in rã. iñ tex. l.l. vi deam. i pn. ã. e. vs ꝯ dicẽ, vbi timor nõ cogit rõe õ q ibi vbi ꝯ cessat illa rõ vt q iuẽ cogẽdũ vl dic q ibi nõ cogit ꝟniri of fi. ij intele ad eo, q si nõ iu rauit tenere fvi de ẽt ibi Ful g. et mod. in ꝟbo adolescẽs. Fran. curt.

f ¶ Valorem rei subtracte. aa

& hic satis ꝯcor. cum his que ipse dicit in.d.l. si cista. Bald. in rub. C. depo ꝯcludit attendendam qualitatem persone cui de lata est cista sigillata, vt hic sm qualitatẽ psone ꝑsu mat eũ iu risse illum qui dissigillauit, vel non vt ibi p eum, et in.d.l.j. C. lo ca. Ro. hic dicit q si reddit̃ dissigillata ꝑsumit̃ dol. q dz red a di proui fuit cõsignata in.d.§. si cista, sed pmo q voluerit al leg.§. si res deposita in ea.l.j. pro hoc ẽt adducit, q q nõ facit

b illud q dz est in dolo. l. dolus. ff. man. nisi ex cõiecturis aliter apparet de quibus per Bal. in.d. rub. ¶ Dic q ẽt proprie õ cidit Inn. in.d.c. fi. quẽ ibi sequunt̃ cõiter doct. et est de mente Spe. in ti. de fur.§.j. ver. sed quid si res ñ ꝯ sũ sustinere vel le opin. Barto. in.d.l. in eos que equior vr posset dicere, q h tui m deferatur iusiurmodo ꝯ dolosum vt hic, et dolus nõ ꝑsumi tur nisi pbet. l. quotiẽs.§. q do'o. ff. de proba. nec ob.d.l. dolus cum si. q verum est q si recuso de ꝑiuri facere id q facere pos sum et debeo tunc dicor esse in dolo, sed nos querimus de eo q

19 factũ est in preteritum, et igi orat̃ ꝙ quo. ¶ † Querit ẽt Bar. an ab isto iurõ vel eius delatiõe possit appellari, et dicit q pẽdet ab eis que nota. in.l. nam et postea.§. fi. ã.ti.j. vbi ꝯcludit, q ex iurõ necessario orit̃ actio ergo non pt appellari p rianl. l. ante sententie. C. quo. appel. et.l. ii. ff. de appel. reci. q est ferẽda snia diffinitiua postea ex qua or̃ actio. et istã opi. vr finaliter bar. tenere lz aliqualiter in dubio loquat̃, et idẽ lz. Sal. hic, et cõfir mari põt p id q no gl. reputata singu. in.§. preterea quasdã in verbo ex arbitrio. insti. de ac. que dixit ex iurõ in litẽ non oriri actionẽ, vt ẽt no. Bald. in.d.l. nam et postea.§. si pretior, et si in auc. nouo iure. C. de ind. et Ange. in.l.ij. ã.eo. et in.d.l. nam et po stea.§. fi. Inn. in preallegato c. fi. ẽt lz q possit appellari, q nõ orit̃ actio ex tali iurõ, et ad.l. intra vtile. ff. de mino. quã hic in ꝯtrariũ alle. Bar. rñdet vt ibi no. et ista procedũt de iure ciuili, sed de iu re cano. sm q ab omni grauamine appellari põt. c. vt debitum de appe. et.c.j. de dila. vr q a delatiõe iurĩ possit appellari cir ca q ẽt vide que dixi. ã.l. prox.§. j. Quid aũt in iurõ litis deci sino, et snia super eo lata an possit appellari, dic vt in.l. gene raliter.§.ij. C. de reb. credi. et colligitur ex.l. non erit.§. dato. ã. eo. et no. per Inn. et alios in.d.c. fi.

Vlgo. Solus dñs litis põt in litẽ iurare. h.d. ¶ † Adde inquantũ bart. dicit p istum tex. pcuratorẽ nõ posse prestare iurm in litem q põt esse dubiũ. an istud pcedat in pcu

c ratore habente spãle mandatum ad iurandũ in litem vsq ad tan tã qtitatẽ. Fu. hic dicit q gl. in.l. ad egregias in gl. fi. ã.ti.l.j. fa cit q nõ nã ibi iurm delatum dño nõ põt pstari per procurato rem, vt ibi, et.l. generaliter.§. hisdẽ pñtibus. C. de reb. cre. et ita lz ipse si tñ aduersarius ꝯsentiret procuratorẽ iurare fatet̃, q si bi pindicaret arg.l. q iurasse in prin. ã.ti.l.j. Bar. tñ in.l. q bona §. qui alieno in fi. ff. de dã. infe. lz, q ẽt si aduersarius nõ ꝯsentiat possit pcurator iurare in litẽ lz Ful. de eo mentionẽ non fa ciat monet̃ bar p.c. pñtiũ de test. lib. vj. et p alia ibi alle. p eũ facit q habet̃ in.c. fi. de iur. cal. li. vi. Ro. hic lz idẽ q Ful. sed non rñdet ad.c. et ad alia all. p Bar. idõ sto cum barto. et ad not. in.d.l. egregias responde vt ibi dixi.

I tutor. In actione tutelle iuratur in litem. h.d. ¶ Not. quo ad lucrũ posse in litem iurari, q intellige, et limita, vt dixi in.l. videamus in principio supra eodem.

SVMMARIVM

1 Minor summa inest maiori.
2 Testes an & quando possint examinari, post publicatas attestationes.
3 Testes an dicant̃ singulares si unus deponit de maiori summa, & alter de minori.
4 Dictio plus prolata à teste quid operatur.

Um furti. Contra furem de extimatione rei furtiue iuratur in litem

1 habita re'atione ad tẽpus furti. h.d. ¶ † Not. q in maiori summa inest minor õ quo me remitto ad ea que dixi post alios in.l.j.§. si stipulãti.l. ff. de verb. obli. et facit n.d. illud no. gl. in.l. is cui in prin. in verbo plusquã al. ns. ã. quẽ adm. ferui. amit. in glo. ibi vel dic sm alios etc. si vis perfecte gl. intelligere, vide glo. in.l. in actionibus in ꝟbo plane. ã. eo. et tenet cõiter vltimus intellectus gl. si vis ẽt recte intelligere ea que hic tradunt̃ p Bar. opz videre ea que tradunt̃ per eũ ple

2 nius in.d.l. in actionibus. ¶ † Extra gl. inquantum Bart. hic cõcludit, q si testes semel fuerunt interrogati super articulo cõ tinente, q res valeat centum, et post publicationem attestatio num fiat articulus, q res valeat. cl. adhuc testes pñt examina ri, q articuli nõ dñr ꝯtrij, sed diuersi dicens cano. hic. casus est de testa. c. de testa. et ibi gl. fi. et optime pbatur in.c. cũ cãz que inter economũ lz eo. ti. Adde q Ang. et Mod. hic idẽ tenent sed ꝯtrium vr velle gl. in.l. fi.§. qui indutum, in verbo quas. ff. õ leg.ij. que sentit, q qñ dico rem valere centũ intelligat̃ cum di ctione taxatiua tñ, ad hoc ponderat illã gl. Barto. ibi contra istam decisionem quam ipsemet ponit hic tñ Bar. ibi vltimo loco alleg. in contrarium legem istam, et istam vltimam opin. per istam.l. lz ẽt Raph. cu. ibi et Pau. de ca. ibidẽ in lec. bo noniensi, et sic lz qñ alias dispositiue fit mentio de aliqua sum ma intelligatur dictio taxatiua tñ vel similis vt si dico pmitto tibi nouẽ intelligat̃ tñ.l. rogasti.§. si tibi, et ibi dixi. ã. si cer. pe. tñ secus est qñ enũciatiue, vt h et no. gl. in.l. rõnes, in ꝟbo quã titatem. C. de proba pro ista decisio. Bar. ẽt allego Spe. in ti.

3 de test.§. post q̃ ꝟ. quid si ad plures. ¶ † Et an testes reddan tur singulares si vnus deponit de maiori summa, alter de mino ri dixi in.l. qui quartã in princi. de leg.j. vel in.d.§. si stipulanti

4 post alios ibi. ¶ † Item secundum Bart. hic põt per hanc.l. determinari.q. de teste dicente vidi titium possidentez. x. an. et plus, et ꝯcludit ipse dictã dictionem plus nihil operari, q qñ ali quis interrogat̃, vt aliquid reddat certum ista adiectio, et plus nihil operatur, vt hic. De quo per gl. i. magnaz in.l. hostibus §. sed q simplr. ã. ex qb. cau. maio. et cũ Bar. h tenẽt Ange. q probatio dz de necessitate ꝯcludere. c. inpñtia, de probat.l. neq natalem. C. de proba. de qua. q. ẽt vide per Ja. de are. Cy. et Bal. in.l. si quis in suo. C. de inoff. test. p bart. in.l. celsus ad fi. de vsucap. et in.l. cũ filius.§. pẽ, et ibi p alios. ff. de le.ij. p Jac. bu. in.d.§. sicut simplr p Jo. cald. et Anto. de bu. in.c. lre de di latio. p Bal. in.l.ij. in pe. col. et ibi Sal. C. de rescin. ven. et per Ang. in.§. et q sepe in auc. de trien. et semi. col. iij. per Joan. de imo. in.c. pe. de em. et vẽdi. dixi in.l. et si post tres post Bal. et alios ibi.§. si quis cau. et ibi ẽt tetigi de teste dicẽte, q possedit prope. x. an. vel circa. x. annos.

N instrumentis. In actione ad exhibendum ẽt p instrũis iurat̃ quãti actori interest. h.d. ¶ Et in telligit̃ ista.l. de iurõ in litẽ, q est veritatis nõ aũe

d affectionis, q in istis instrũis non cadit affectio, nisi sm Ry ca. mal. et bal. in lec. anti. et Ful. illa instrũa cõtinerent iura vel cau tiones super speciebus in quibus cadebat affectio, q instrumẽ ta representãt ipsas res arg.l.j. C. de do. et.l. si seruũ fili.§. eũ qui cyrographum cum simil. de lega.j.

SVMMARIVM

1 Examinatio rei furto subtracte an possit probari per iuramẽtũ.
2 Sta, q de iniuria illata certo generi personarũ stetur iuramẽto. offensi est contra ius commune.

E periurio. Iurm in litẽ non retractatur, nisi ex magna cã.

b h.d. ¶ In gl.j. in fi. bar. et magis cõiter doct. dã

c nant istã gl. q nõ cogit̃ qs iurare in litẽ, sed dicere põt volo p testes pbare.l. semp.§. in h interdicto cũ gl. in ꝟbo indicis. ff. q vi aut clã hñ facit.l. õ rebus. ff. re. amo. et.c.ij. de pba. ¶ Nã tale iurm fuit inductũ in fauorẽ volẽtis probare er go dz posse fauori suo renũciare.l. pe. C. de pac. c. ad apostoli cã de re iu. et ad istũ tex. rñde, vt h p Bar. et adde ẽt que dixi in l. videamus in pn. sup ꝟ. adolescẽs. ã. eo. ¶ In gl. fi. de h di xi in.d.l. videamus.§. deferre. ã. eo. et vide q p hãc gl. no. bal. in

1 l.j. C. sen. rescin. nõ pos. ¶ † Extra gl. querit Bar. an vbi crimi naliter intẽtaret̃ iudiciũ ad penã pecuniariã, vt q statutũ impo

f nit penã crialem sm qualitatẽ, et valorẽ rei subtracte puta qd fustiget̃ si res vz vltra. x. an poterit accusator pbare extimatio nẽ p iurm, sicut fit qñ agit̃ ciuilr iuxta.l. si qñ. C. vñ vi. ¶ Et de cidit, q nõ, p.l. sciãt. C. de proba. et p no. in.l. iij. in pnc. ff. de tit.j. et hoc sequitur Ful. in.l. cũ furti. ã. eo. ¶ Sz ang. ibi, et Ro. hic te nẽt ꝯtrium, q lz delictũ, qñ agit̃ crialr nõ possit pbari p iurz vt no. p doc. post gl. in.d.l. iij. in prin. tñ in qõ. nrã psupponit̃ cri mẽ esse pbatũ, et solũ ẽ dubiũ de extimatiõe idõ vr, q illa possit pbari p iurm. c. fi. q me. cã, et p.d.l. cũ furti.d.l. si quando. te neo cum bar. ¶ Pro quo adduco id q no. decidit. Joan. an. in.c.j. de fo. comp. in.vj. in nou. et Baldus. in.l.j. C. de re. cre.

a & in l. prescriptione, in xliiij. co. C. si ꝯ ius vel ex. pub. † vbi dicitur, ꝙ si statuto caueꝭ, ꝙ de iniuria illata certo generi psõ arũ stetur iuro offensi tale statutũ cũ sit ꝯ ius cõe. l. nõ omnibus C. de test. & l. nullus ff. de test. habebit locum solũ quo ad negociũ principale nõ quo ad fundandã iurisdõnem iudicis coram
a quo accusaꝭ forẽsis: tanq̃ fortaꝭ ibi forũ rõne cõmissi ibi delicti. Unde cũ d. l. si qñ cũ si. loquaꝭ qñ cum iter instituiꝭ iudiciũ, vt õndit verbũ agiꝭ ibi positũ iuncto tex. insti. de actio. in prin. non oꝫ extendi ad aliũ casum cũ ista dispositio sit exorbitãs a regulis iuris cõis positis in d. l. oibus cũ si. subdit tñ bar. ꝙ valde no. ꝙ talis probatio facta per iurm facere indiciũ ad torturam in criminalibus nihil tñ alle. Putarẽ tñ dicendũ hoc esse arbitrarium p no. per Bar. in l. fi. ff. de q. & per Jo. an. in c. cũ cõtemplatione de reg. iur. cum simil.

b De condi ob cau. datorũ cã nõ secuta. Rub.

SVMMARIVM

1 Adire hereditatem non uidetur adimplens conditioné sub qua est institutus

2 Adire an uideatur qui adimplet modũ relicti sibi facti sub mõ.

Si ob rem. Datum ob rem futuram honestam re secuta nõ cõdiciꝭ re vero nõ secuta ꝯdiciꝭ ẽt si cã fuisset tacita, & p damẽ ste. ex t. h. d. cũ l. seq ¶ No. ex v. si. paredi, ꝙ hec cõditio competit ẽt si dedi ob. cam implendam de futuro, & postea stet p me quominus impleatur, & rõ est q: nõ eram obligatus dare vt videmus in simili, ꝙ si ex ꝯtu innominato p̃mo inter nos celebrato do tibi decẽ que ꝯuenerã tibi dare vt ires pro me romã possum re integra repetere per cõdõnem ob cãm si me penitet, ꝙ vadas romam. l. iij. § sꝫ si tibi, & l. si pecuniam in prin. ff. eo. q: qñ dedi non eram obligatus ad dandũ. l. ex placito C. de rer. permu. secus qñ p stipulationẽ promisissem, & sic eram obligatus. l. in
2 executione. §. fi. ff. de ver. ob. & d. l. ex placito. ¶ † Secũdo no. ꝙ implens ꝯdõnem sub qua est institutus nõ vr̃ adire hereditatẽ de quo plenius in gl. ¶ In verbo in honesta gl. male signat istud ꝯ tum, q: nec in ꝯtu datur repetitio nec hic, melius ergo dixisset gl. ꝙ qñ ob cãm non honestam daꝭ qñq̃ reperiꝭ, vt qñ versatur turpitudo ex parte recipientis tm̃. l. pe. & fi. ff. ti. p. xi. ¶ In gl. i verbo paredi ibi fuerat vtrũq̃ nostrũ &c. ¶ Nã dr̃ vtrũq̃ nostrum inesse, quando inberat vero, & rõnabilis cã dandi, vt in terminis huius §. j. qñ fui institutus sub cõdit. dãdi tibi. x. nã si do tibi lꝫ non dicã, ꝙ debeas reddere si nõ adiuero hereditatem, tñ vr̃ tacite actũ, ꝙ reddas si nõ adinero ẽt si non dixerim, ꝙ dabam cã cõditionis implende, q: dꝫ accepi cõiectura, ꝙ potius dederim ob istam cãm q̃ ꝙ donaueri. l. cum de indebito in prin. ff. de pba. l. si cã anx. ff. de so. ¶ Et sic satio dr̃ inesse cã vtriusq̃ ptis, qñ suberat cã que erat huius nature vt redderet datũ tali cã nõ secuta. ¶ Sꝫ qñ nulla suberat talis cã precedens, sꝫ simpliciter donaui, & in aio gerebã, ꝙ tu debeas venire ad habitandũ mecũ, & nõ fecisti, nõ possum repetere, q: talis cã non dr̃ inesse vtriusq̃ p predicta loquiꝭ. l. repetendi alleg. in gl. & in. iij. §. si quis rei q̃q̃. ff. eo. Et illud qd dr̃ hic in gl. procedit, qñ illud tacitũ venit ex natura actus, seu q: a partibus est actu tacite actum secus si veniret offõ iudi. ex aliquo accidenti. q: tũc nõ pducit ꝯdõnem ob cãm vt no. probatur in d. l. iij. in prin. fm̃ vnũ intellectũ quẽ ibi ponit Bar. in fi. prin. ¶ In ea ibi sol. secus est in suo &c. Hanc sol. reprehẽdit
4 gl. fi. in d. l. iam dubitari & gl. l. si ita quis hereditatẽ ff. de ꝯdi.
d insti. per l. cum bonis ff. de ac. here. vbi si e actus inducit immixtionẽ in suo, si induceret aditionem in extraneo. ¶ Et ita ẽt Bar. & alij magis cõiter cõprobant istã sol. p dictã rationẽ, & tꝫ sequentẽ sol. declaratam, vt per bart. hic, & plenius p eum in d. l. iam dubitari. ¶ Et lꝫ ista sic cõis sua in Ful. hic, & Ra pba. cu. in l. iã dubitari, dñi hoc videri ẽẽ ꝯ tex. in d. l. iã dubitari in fi. ¶ Ubi filius institutus sub ꝯdõne potestatiua si cã non impleat priuatur beneficio abstinendi, & dicere ꝙ intelligatur, quando implens alo se immiscendi est violare tex.
¶ Et confirmatur, q: beneficium abstinendi, quod est de iure speciali facilius tollitur q̃ ius repudiandi quod est de iure cõi l. si seruum. § pretor iuncta. l. si quis extraneus, in prin. cum ibi no. ff. de acqui here. ¶ Unde per implementum conditionis tollitur filio beneficium abstinendi, vt. d. l. iam dubitari, p hoc facit ẽt, q: pretor concedit beneficium abstinendi filio, q: non sua sponte astringebatur oneribus hereditarijs. l. si filius qui pñi ff. de vulg. & pup. ¶ Sꝫ qñ filius in ptãte est institutus sub ꝯditiõe ptãtiua nõ astringebaꝭ inuitus oneribus hereditari s q: pendentia ꝯdõnis to. lꝫ fuita ẽ, & necessitatẽ. l. fi. ff. de ꝯdi in stitu. l. ꝯdõnationibus pu. ff. de ꝯdi. & demõ. sibi ergo imputet si non impleuit iõ indignus est beneficio abstinendi: Nec ob. d. l. cũ bonis, q: rñdeꝭ, ꝙ hic filius in ptãte implemẽtũ ꝯditiõis nõ erit heres ex immixtione, sed ex suitate, & amissione beneficij abstinendi vt in d. l. iã dubitari, & sic prima so. gl. hic erat vera. i. ꝙ in filio & ind sit q̃ in extraneo, naꝫ in extraneo seruabiꝭ ind. distincte decisio posita h in scda sol. sꝫ in filio seruabiꝭ indistincte id ꝙ hr̃ in d. l. iam dubitari, & in puncto iuris mihi sa
2 tis plꝫ ista opi. ¶ † Quid aũt si relictũ est scm̃ sub mõ, & modus impleatur, an p h videatur implẽs agnoscere relictũ, seu adire bal. hic dicit se credere, ꝙ sic. q: modus impleri dꝫ post aditionẽ vel agnitionẽ nõ anñ. l. qbus diebus. §. fi. de ꝯdi. & de. ideo qui vult ꝯñs vr̃ velle añs. l. illud. ff. de ac. he. ꝙ hr̃ no.
¶ In gl. v. sine scelere innuit tex. & gl. ista cũ seq. ꝙ si dãs cõmisisset falsum puta in fabricãdo testm̃ falsũ in quo scripserat aut scribi fecerat se heredẽ sub ꝯdi. x. titio. & illa. x. dedit nõ repetat lꝫ nõ cõsequaꝭ hereditatem, q: vr̃ dedisse ob cãꝫ q̃ sciebat ẽẽ impossibilẽ. i. vt cõsequeretur hereditatẽ ex testamento
c ideo non reperit. l. dictũ. C. eo. & ibi no.

SVMMARIVM

1 Datum ad duplicem causam altera t. ntum non sequuta, repetitur in totum.

2 Cauere an teneatur quis de obseruando promissa per eum.

3 Pœnitentia an & quando habeat locum in contractibus.

4 Cauere de soluendo, an & qñ teneatur qui accipit. x mutuo.

5 Cautio mutiana quæ præstatur pro factis negatiuis, nõ habet locum in ultimis uoluntatibus.

Dedi. Datum ne ad iudicẽ voceꝭ repeti nõ
1 põt lꝫ de nõ vocãdo nõ caueaꝭ, nisi datum fuerit ob cãꝫ. s. vt caueret. h. d. ¶ † No. ꝙ datũ ad duplicẽ cãm altera tm̃ nõ sequuta repetitur
2 in totum tacit. l. si heredi plures. ff. de ꝯdi. insti. cũ si. ¶ † Secundo no. ꝙ qs nõ teneꝭ cauere de obseruando illud ꝙ promisit si de cautione nihil fuit dcm̃, & hoc est verũ qñ illi cui pmissum est cõpetit aliud remediũ, vt q: tutus est exceptione absq̃ alia cautione ad hoc facit. l. j. §. si debitori. ff. vt in pos. leg. & ita notabiliter limitaꝭ. l. in oibus, cũ sua mã. ff. de iud. de quo vide hic per bar. post gl. & p bar. in l. qbus diebus. §. fi. in v. itẽ quero quid in ꝯtibus. ff. de cõdi. & demõ. ¶ In gl. in verbo decidit habes ex hoc gl. no ꝙ lꝫ trãsactio sit ꝯtus innominatus. l. ij. & ibi fuit dcm̃. ff. de iureiu & in ꝯtibus innominatis reguls sit lo
3 cus pnie. ff. §. proxi. & l. si pecuniã, in prin. ff. e. † tñ fallit in contractu transactionis & ẽt fm doc. idẽ est in alio pacto facto ad lites perimendas dato, ꝙ non eẽt transactio, vt q: initum eẽt super re que non erat dubia, iux. l. j. ff. de trãsac. & h p istum text. gñaliter loquentẽ. itez q: est eadẽ rõ que est in transactione in qua cõstat nõ hr̃e locum pniam. l. q̃uis C. de trãsac. plus ẽt dixerit Ja. de ra. Pe. Cy. Bal. & Say. in d. l. q̃uis idẽ ẽẽ in quauis cõuentione liberatoria fauore liberationis, & hãc dicebã ẽẽ rõnẽ huius. l. & sequiꝭ hic Ro. hic, sed ꝯ tꝫ bart. hic & bar. ang & mod. i. d. l. quamuis, & hanc opi. sum ibi sequutus & ad ibi dicta me refero de quo ẽt vide no. p Cy. in l. sine apud acta in. xj. q C. de trãsac. & in l. sicut C. de ac. et ob. et p Bal. et Pa. de ca. in l. si qs accepto ff. eo. et p bal. in l. si pecuniam in
4 prin. ff. eo. ¶ † In gl. mag. in prin. gl. h videris, ꝙ tex. innuit, ꝙ
d iste q accipit. x. nõ teneaꝭ ad prestandã cautionez: opponit de l. in oibus, et pma rñsio est, ꝙ ibi loquaꝭ in obliõne ꝯsistente in dãdo, sed ista cõiter reprehendiꝭ vt h p bar. et ponit h scda so. ꝙ h nõ fuit cõdõ expressa, et fm bar. ista gl. sentit, ꝙ lex in oibus hẽat locũ p obliõne expssa, nõ p tacita, et h nõ fuit expsse actũ, ꝙ caueret, et fm bar. iste eẽt mirabilis intellectus si esset verus, sꝫ ipse reprehendit p rõnem. l. cũ qd. ff. si certũ pe. tñ mihi vr̃ gl. nõ habuisse istũ sensum, sꝫ potius voluisse, ꝙ lex in oibus ꝯcludẽs, ꝙ cautio pstetꝭ bene hẽbat locũ ẽt in casu isto tñ vult gl. ꝙ posito, ꝙ locũ habeat nihilominus nõ sequiꝭ, ꝙ dato, ꝙ cautio dẽat pstari, et nõ prestetur dẽat ẽẽ locus conditioni ob cãm ad repetitionẽ datorũ, et põt in hoc gl. defendi. s. ꝙ posito, quod cautio non dẽat pstari tñ ea nõ prestita non sit locus ꝯdõni ob cãm, q: cũ cautio de qua loquiꝭ text. in d. l. in oibus non veniat tacite ex nã contractus, sed offõ iudi. ex accidẽti. s. qñ debitor ex post facto efficiꝭ inops. l. si creditores de pri. cre. et no. bar. in l. oibus lꝫ talis cautio nõ psteꝭ nõ dꝫ ẽẽ locus cõ

a ¶ Forẽsis, adde ꝙ h sequitur in. ro. sing. suis so. vij. co. j. l. fi.

b ¶ Et sequunta in mã huius rub. vide vnũ bonũ verbum alex. in l. si pecuniã co. pe. ff. eo dñi alic. bal. i. l. j. C. de pac.

c ¶ Et ibi no. vide alex. in l. cõdi. § si qs q̃si in. j. nota ff. co.

d ¶ Cautionẽ vid. l. si. iale. in l. interdum. ff. de verb. obl.

[Right margin, beside the upper part of the right column:] estiatio rei fur tos subracte dẽat posse pbari per iurm, vide Angel. Are. in tract. mal. in v. bo fama pu. et alex in cõsi. cij. in. j. volu. a'ex. in l. ij. ff. de dã. infe. et i. l. q bona. § dãni e. ti. vbi ponit an isto cãu possit pbari ꝯ iuramentum.

ditioni ob causam, ut h. secus qñ veniret tacite ex nã õtus. l. fi. ff. e. facit qd no. in. l. j. §. si pare dt. ff. e. & qd no. p bart. h in fi. qd no. an tamen in veritate teneatur iste ad cauendum magis côi
a ter tenet qd non * per rônem. d. l. j. §. si debitori. & tradunt per bar. h. ¶ In ea ibi in vlti volun. gl. ad idem op. de. l. mutuane
s ff. de cõdi. & demõ. † & respondet, qd cautio mutuana que prestaê pro factis negatiuis non hz locum, nisi in vlti. volûta. & ista est magis côis opi. pro qua ful. h ali. tex. in. §. si quis ita insti. ð v. ob. dixi in. l. j. C. de pac. in. d. l. siue apud acta in qbus locis tãgitur per gl. & doc. & per bal. singulr in auc. cui relictum in fi. C. de indi. vidui. & in. l. ex his in fi. C. qñ di. le. ce. pôt tñ rñdere, vt per bar. h. & in. d. l. qbus diebus. §. fi. in ver. ite quero qd in õtribus. & ibi ét p altos. ¶ In ea in fi. vide gl. in. d. §. plane repromittere in ver. restituturû, & ibi vera est solo ibi tradita q̃ optime conuenit ét. §. idem erit in prin. ff. ea. i. vbi cõpetebat aliud remedium. s. agendi actione pscr. v. iõ cessat remediû petendi cautionem de quo vltimo dicet in. d. §. idê erit.

a ¶ Rônõ. ad de, vt p Pa. de cast. consil. xlviij.

b ¶ Deterioris cõdõnis, vt de alex. in. l. di uortio. §. quotiens. ff. so. mat.

c ¶ Translatione limita h pcedere qñ error ê ex pte dãtis, & ita loqt h tex. secus si ex pte recipiêtis qr tûc error nõ impedit trãslatione dñij. l. ij. §. q pnocauit ff. de iur. & fac. ign. limi. quando dñiû ê trãsferêdu ex sola voluñtate hois vel testõris sñ etiã cû voluntate legis. l. is, & ibi Bario. ff. de leg. ij.

SVMMARIVM

a Causa dicitur defecta, uel non sequuta, quãdo implere debens fuit in mora.

a Conditio ob causam cessat, quando causa non potest impleri ꝑpter casum fortuitum

Idem erit. Datû, vt qs manumittat seruum nõ repetitur lz non caueatur de manumittêdo si hoc actum non fuit si aût steterit per accipientem quominus manumittat repeti pôt vel ét si stat per dantem quominus manumittat, sed si stat p morte serui repeti non pôt qñ mo tûc ét si tñ promissum esset, & non datum peti posset. h. d. Et prima pars differt a princi. huius. l. qr principalr resultabat contractus transactionis in quo non est locus pnie, vt ibi fuit dcm h secus. ¶ Item in prin. huius. l. ob cãm negatiuam datû est h ob affirmatiuam. item ibi dãs erat securus ob exceptionez h nõ, & iõ h si acceperat seruû manumittêdû ad certã diê posset cogi cauere añ diê ét cum fideiussore de manumittêdo eueniente die si post õtû accipiês effectus est deterioris cõdõnis * p. l. in oibus cû ibi no. p bar. ff. de iu. & l. si creditores. ff. de pri. cre. vel ét si nõ deteriorauit cõdõnê poterit cogi cauere sine fideiussore fz bar. h p. l. si pecuniã, v. plane repromittere. ff. e. qd intelligo fz qd distinguit bar. no. in. l. si finita. §. elegãter in pen. co. ff. de dã. infe. antñ ꝑ talem cautionem nõ pstitã hz locû cdõ ob cãm ad repetêdû tãq3 cã nõ sit sequuta declaratû in pri. huius l. vbi aût esset actum a prin. qd seruus statim manumitteret nõ possit peti cautio postq3 statim agi pt vt manumittat. l. simili. er. ff. eo. facit. l. de senatus. §. j. C. de vinf. ear. rex q̃ vsu csu. plus ro. qt h Saly. qd ét qñ õuenit de manumittendo ad tps nullo mõ hêt locû cautio, vt h, qr ille q dedit si nõ cfidit hz remediû qr pôt penitere, & si cfidit expectet tpe sed opi. ius mihi ren plz p supius dicta pone. n. qd iõ cfidit iñ non vult remittere, qr vult oino, qd manumittat ab illo, & expectare eû cum periculo ideo dz posse cautionê petere iuri. pali. scda pars, q̃ est in ver. sed si dedi differt a prima, qr h agit de repetendo ex eo, qr manumittit, vel qr penitet sed in pcedenti pte ex eo, qr nõ cauet & differt v. icu ua, qd ii ua, ab isto v. sicuto. qr h nõ fuit adiectû tps ad manumittêdû, ibi sic in quo aût differat a sequen. v. bis
a huius. §. de se clare pz. ¶ † No. ex v. sed si tibi, & ex v. qd si ita qd cã dr defecta, qñ implere debês fuit in mora, tunc dat cdõ ob cãm, nec cessat, lz morosus postea cãm impleret p istû tex. & no. expresse gl. in. l. j. in v. bo nõ est. ff. eo. ti. ¶ No. qd si dedi tibi pecuniã, vt seruû tuû inter certû tps manumittas locus est pnie secus aût ê si seruû meû dedi tibi vt post certû tps manumittas, nam nõ est locus pnie si dilatio illius tpis fuit adiecta a d cõmodû tuû, qr cêset ee dõatio in qua nõ est locus pnie tex. est no. in. l. aristo. in pn. ff. de dona. sed tunc ob. l. si pecuniam. §. j. ff. eo. ¶ Potes rñdere, qd quo ad cõmodû operarû cõpiendarû interim per donatariû a seruo non est locus pnie, vt. d. l. aristo. sed quo ad impediendã manumissionê, sic, vt in. d. §. j. qd no. p interdu dictoru iuriu ¶ Not. qd trãslacto tpe manumittêdi. seruus absq3 manumissione nõ efficit liber. de quo vide p bar. q h plenius ꝑ alibi oñ loquitur, & per Cy. in. l. si liber. C.
a eo. ¶ † No. ex v. lz si sticbus qd qñ cã nõ pôt impleri ꝑp casum fortuitum cessat cdõ ob cãm. s. ex capite cãe nõ sequute iñ hz locum in capite pnie fz distin. de quo h in gl. in ver. cessare, & etiaz in gl. fi. ¶ Illud tñ, qd dicitur h. s. qd quando cã deficit casu fortuito adhuc hz locum repetitio ex capite cãe non sequute pcedit qñ cã veniebat implêda per accipientes vt h. Sed si venitiebat impêda per dãtem tunc repeteret, tex. & exemplû hz etiã in. l. j. §. i. enim. l. seq. ff. eo. & h iensu gl. in. l. pe. & ibi expssius Cy. C. e. de quo vide ibi plene per eum tangentê gñaliter an & qñ casu fortuito deficit cã hêa. locum repetitio ex aliquo capite, & per gl. & per bar. in. l. si pecunia in prin. ff. eo. & p Pau. de ca. h, & dicit ét Cy. in. d. l. pe. qd si ista cõuêtio fuisset facta nõ p viam modi, sed p viã cdõnis vt per si. sic ét si per casum deficeret ee locus repetitioni tanq3 cã, seu conditio nõ sit sequuta vt ét sentit gl. fi. in. l. si mulier. C. e. & tz ét ful. h lz nihil alle. reliq̃ que concurrunt in articulo, an in õtractibus innominatis sit locus pnie reseruo dicenda in. d. l. si pecuniam. ff. eo. ¶ In glo. in ver. dici poterit sibi cessatio cãe & intellige tñ cû distinctiõe, q̃ colligi pôt ex his que dixi sup tex. & per bar. in. d. l. si pecuniã, in prin. in pe. co. ¶ In gl. in verbo cdõnem, ibi vel dic ð actio de pscr. v. &c. h cõiter approbat. ¶ In ea. ibi genus speciê nõ excludit &c. vt. l. si legatarius, & ibi no. ff. de do. & no. in. l. ij. C. ð do. ¶ In ea. ibi, & qd dicit h, vt dare &c. sentit gl. qd contractus innominati iudicant ex mõ ineundi, qd fuit reprobatû in. l. si qs cû debitore de in rem. vñ ad õtrarium formatû in gl. h de. l. cû ppo nas, rñde melius vt h per bar. cû quo cõiter transeût ceteri plene dixi in. d. l. cum pponas sequitur. §. si liber.

Si liber. Secû ob quã datû est impleri de scõ, & nõ ð iure cõpetit repetitio, nec distinguit, an qs
1 sciês, vel ignorãs receperit. h. d. ¶ † No. qd nõ sufficit ð facto fieri de quo h, & plene p bar. in. l. vbi pcium i fi. C. ð trãsa. cuz cõ
2 cor. & addi. quas ibi dedi ¶ † Scdo no. ex qd exemplis est iudicandum siue hf in. l. j. §. nunc ergo. ff. de post. contrari uz hf. ff. l. nemo. C. de sen. & interlocu. om. iu. & ibi ponitur rña vera ad contraria rñde, vt ibi per Bart.

SVMMARIVM

1 Filius potest corrigere patrem in his quę spectant ad decidendum de iure.

2 Excommunicatum se putans, cum nõ sit, potest repetere quod dedit pro absolutione.

Si quis quasi. Si pecunia datur vt aliquid ex certa cã sequat si illud postea sequat nõ tñ ex cã cõpetit repetitio, & defectus cãe reteîe in mente dãtis tñ cditi. nõ parit. h. d. ¶ In tex. ibi ignorãs, secus si sciês vt h a õtio sensu, qr ille q dat ob eãm sciês ee impossibile non repetit vt h, & l. dictã, & ibi no. C. e. in recipiête v. o nõ distinguitur, an sciuerit an ignorauit, vt. ff. §. pxi. ¶ † No. filiû corrigere pres in his q̃ spectêt ad decidêdu de iure dicit tñ gul. ð cu. & alb. de ro. melius facere filiû, nisi cniuêtibus oculis transeat. l. quale v. cassius. ff. de arb. ¶ In gl. in v. b. posse ibi administratione reru &c. ad idê lex cû opz. §. nõ aût. C. de bo. que li. nisi tñ in pdigalitatê tenderet administratio pris. l. imperator ff. ad treb. l. furiosi. ff. de cu. fu. l. fi. C. de sen. pas. ¶ In ea. ibi dic ergo &c. Ja. bu. & ang. h transeunt cum gl. sed bar. h cû quo alij post eû cõiter trãseût rephêdit gl. & melius vt h p eû. ¶ In ea. ibi, qr sciebat se nõ obligatû &c. gl. h dixit ꝑp id qd in. l. si quis sub cdõne. ff. si qs omi cã te. vbi illud qd est in cdõne vt erat h fz opi. dãtis nõ dr ee in obligatione, & vera vt cclo, qd hêat locû ét condõ indebiti p. l. is cui & l. dñs testõ, & i. in summa. §. ff, & agere, & l. fi. in prin. ff. ut. ly. actêio maxime tñ. sub quo posite sunt ille leges, que debent intelligi fm subiectã mãniei. i. impotores. ff. de indie adie. & no. in. d. l. fi. in pn. & lz bar. distingua. in d. l. is cui, tñ dilsõ sua nõ vr pbari p. l. j. §. parêdi. ff. eo. quã ipse aile. qr ibi nõ fuit erratû ex cã sz h sic, & ad arg. gl. h fundatuz in d. l. si qs sub cdõne responde vt p bar. in. d. l. is cui. §. qr sors ê qd putet se obligatû causa tne. i. si velit cõsequi libertatê sibi legatã lz nõ putet se obligatum precise. l. si nõ sortê. §. si qs quasi,
2 cû si. ff. ti. h. ¶ † Vltimo facit iste tex qd si quis putat se excõicatû, & p habenda absolutione det. x & postea appareret eu nõ fuisse excõicatum possit repetere pecuniam secundum Gul. de cu. hic qui etiam pro hoc alleg. l. forma, in fi. ff. de cen. & l. edicto. §. fin. de iur. fis.

Subtilius. Si id qd est meû tibi trado tanq3 tuum
1 nõ trãffero dñium. h. d. ¶ † No. qd er
c ror in dñio nõ impedit trãslationê dñij ð quo ét error v. tamen scã dñij, an ipediat trãslationê dñij. vide q̃ dicta fuerunt in. l. si ego, & in. l. eius q in principia post gl. no. ibi i v. bo alienatus ee. ff. si cer. pe. & q̃ no. bar. i. l. is cui, ð le. ij. p illû tex. i gl. i v. ipsi
2 no. ex his q̃ hñr in gl. † qd cõsump. io recõciliat cõditionem ob cãm sicut certi cdõnem ex mutuo. l. nã, & si fur. ff. si certum pe. & si pecunie dñium non est trãslatû, & extat pecunia non posset habere

l. se locu cdit. ob cau. que dat ad dandu, & sic presupponit dnium esse translatu. l. fi. ff. vsuf. quem ad. admi. cum si. Et pp hoc factus est iste §. ¶ In gl. in ver. non facio tuos decem gl. est contra l. clauibus ff. de contr. emp. & contra gl. l. no so nm. §. si mihi. & ibi p Bar. ff. de vin. vnde rnde aliter ad iura alle. in gl. s q lo h operat auctoritas iuris alias secus, vt plene per Bar. in l. pompo. § si iussu ff. de acq. pos. & not. gl. in l. iul. in fi. ff. de pub. vnde per Iac. bu. & alios hic reprehendit ista gl. hic & recte. ¶ In gl. in ver. peculiares ibi non legatos &c. naz si tales numi fuissent legati huic seruo cui relicta erat libertas pure & putabat sibi relictu ee sub cdi. dandi decem tertio, & sic interim putabat illos nummos peculiares esse heredis, cum essent sui ex legato, vt no. hic in gl. j. tra nsfert dnium, qꝫ putauit esse illius a quo cam hz & iste error non impedit translationez dnij, vt est tex. valde no. in d. l. eius qui in princi. ver. quas vero. & in verbo alienatas esset nam legatarius censet hre cam ab hde, vt no. gl. in l. g exceptione. §. si par. in gl. mag. ff. de cdi. inde. ¶ In ea. ibi, nam tunc tacite vz sibi legatu &c. h est contra l. j. C. de pec. eius qui lib. meru. vn dn gl. dicit vz sibi legatu dic. i. permissum de pecul. lo cu cdonis implende, vt ff. § proxi. non tn pecul inm per hoc dz esse legatu vt ibi not. & pz ex l. si inuitus ff. de cdi. & demon.

SVMMARIVM

1 Conditio habetur pro impleta, quando ille qui implere debet impeditor facto eius qui ex implemento tenetur.
2 Prohibitio expressa plus operatur quam tacita.
3 Iudex unius territorij potest ius dicere inter suos subditos in alieno territorio, illis consentientibus cum licentia illius iudicis.
4 Hæres an posit impedire potestatem alienandi concessam alicui a testatore.
5 Interesse mihi soluere tenetur, qui impedit me, quominus aliquam commeditatem consequar.
6 Repræsaliæ si fiunt contra aliquem, potest ille captus agere ad interesse contra eum cuius accasione concessa fuerunt.
7 Interdictum quando fit culpa alicuius tenetur ille ad omnia damna & interesse.

1 Quamquam †Coditio hz pro impleta qn ille q implere dz impedit facto eius q ex implemeto tenet. h. d. & est valde no. ¶ Ex quo hes notare q non solu hr cditio pro impleta qn stat p illuz cui dz impleri vez et qn stat p tertiu q sentit comodu si cdo non impleatur hn facit. l. iure ciuili. C. de cdi. & de. ¶ †Ite no. q expssa phibitio plus opat
2 quam tacita, na hic hde non phibete posset seruus dare pecuniam heredis ca cdonis implede & trasferret dnium secus si hrs phibeat, vt hic, & l. si inuitus. alle. in gl. facit in simili. l. si p pem. ff. de manu vin. & l. diuus. ff. de ser. rust. pred. & p h infert
3 Pa. de ca. h, †q si iudex vnius territorij ordiarius vellet ius reddere inter suos subditos in altero territorio, & illi csentiret, prorogare iurisdonem de loco ad locu qd phibete iudice illius territorij hoc fieri non possit, sed tacente, secus fm eu. l. hs in fundo ff. de vsuf leg. Sed aduerte q bar. in l. ij. sup verbo sed si iudex. ff. de iudi. & ibi Bal. vr velle q reqrat csensus, & sic non sufficiat q ille taceat, vel non cdicat, pone. n. q ignoret, & istas parte q requirat csensus, & no sufficiat cdicere sentit gl. reputata sing. in c. vt litigantes. & in gl. ij. de off or. lib. vj. du dicit q reqrit licentia iudicis illius territorij in quo alius vult per prorogatione ius dicere, tn Ia. de are. in d. l. hs in fundo. Ant. de cu. in d. l. ij. §. sed si iudex. & Cy. in l. si q ex csensu. C. d epi. aud. & in l. fi. ff. de iur. om. iu. tenet prima opi. ar. d. l. diuus. cu si. dixi i. d. l. fi. vbi secutus sum cco. posita p Ale. de hu. & Io. de imo. in c. p. et. g. de offi. dele. & Io. de imo. in l. qro. ff. de sol. f. si ille ignorauit non vz prorogatio, aut sciuit, aut tacuit, & tnc valeat qz vz csentire postqz cdicendo potuit impedire, iuxta no.
4 p gl. in l. gaius ff. de pig. & in l. sepe. cum si. ff. de re iud. ¶ †Ite no. fm Ful. hic i aliqbus lec. ar. q si testor cessisset alicui ptatem alienandi de rebus suis pot tn heres impedire cessionez alienadi a testore facta, & impedire translatione dnij vn fm eu pstat, ar. c. executores testamenti qbus ccessa est a testore ptas alienadi de rebus hereditarijs, & si heres cdicat non poterunt alienare dicit tn q difficile eet obtinere & poterit dici spale ee fauore vltime voluntatis, vt heres ptatem alienadi ccessam a testatore no possit tollere sicut, & alibi h disponit fauore dotis l. si ego. §. j. ff. de iu. do. ¶ Sed de hac qone videatis p Bart. ff. de ali. & cib. leg. in l. alio. in ver. quero an heres sit regredus. & ib. seq. & per Spe. in ti. de instr. edi. §. nuc vero aliq. vers qd si heres, & per Bald. in l. id qd pauperibus. in. xvij. q. & in l. milite. circa. ij. col. C. de epis. & cle. vz esse gl. in l. predius. C. qn decre. opus no est, & tenedo q heres non possit impedire pot rnderi ad istum tex. q procedit quo ad effectum, vt heres no
a reuocet, vt h in fi. ¶ †Ite no. q si impedit me quominus ali-
5 quam comoditate csequar et si ad illam non copetebat mihi ius agedi teneris mihi ad interesse, & dicit Pa. de ca. & Rey. hic q Ro. ad hoc reputat istum tex. esse sing. & per ipsum infert Pa. de ca. hic q si aliquis volebat mihi aliquid relinquere in testo, & tu impediuisti teneris mihi ad interesse, p hoc potestis allegare tex. cuz gl. no. in l. lucius. §. sempronia. in verbo actionem. ff. de leg. ij. & limitare, vt ibi per Bar. de quo et p gl. & Cy. in l. qcqd. C. arb. tut. & per gl. & doc. in l. titio. in ver-
6 bo incidisset. ff. ad treb. ¶ †Et et facit iste tex. q si quis fuerit captus p repręsalias & soluit possit repetere ab eo pp cuius causam repręsalię cocesse fuerunt de quo dicatis, vt per Bar. in l. ij. §. item si in facto. in fi. ff. de ver ob. cum ccor. quas ibi de-
7 di. ¶ †Facit et ad id q voluit gl. no. in c. si canonici. in ver. occasione. de offi. or. lib. vj. que dixit q si quis prebuit cam interdicto alicuius ciuitatis vel castri tenet ad ronem damnorum que ecclesię illius loci in eleemosinis & oblationibus passe
b sunt, ad hoc et bene facit. l. quesitum. cum gl. o ij. ff. de cdi. & demon. ¶ In fi. ibi pa u vtile &c. Bar. hic dixit de rigore datur
a cdi heredi, q phibeat se equitate subuenit p actiones in factu contra herede et cui ea conditionis implende dandez erat qua equitate cosiderata nullo erit comodum heredis ¶ Sz fz Mod. hic & fz Pau. de ca. q erit comodum heredis si phibeat qz numi erunt salui sibi, & no transfertur dnium & poterit esse q ille tertius cui debebat dari nuncqz ager ad interesse vel tu dic q aliud interesse esse pt fz Io. de imo. in d. l. si inuitus, qz si post phibitione heredis seruus tradit pecunia illi cui dare debebat ca cditionis implende poterit hrs agere rei vendi. ad pecunia extante, & contra eu poterit opponi excep. copensa-
8 tionis de debito in gne, vt p gl. in l. si creditor. § j. ff. de pecu. tn dicatis q illa gl. magis coiter reprobat, vt cclusoz fuit in l. fun-
c dus. §. seruum tuu, & ibi et p glo. in verbo vedicare. ff. si cer. pe. & lo no vz q in hoc hn dixerit Io. de imo. Ful. dicit q iste tex. cu gl. & et tex. in d. l. si inuitus. facit opi. gl. in d. l. si creditor. §. j. & in d. §. si ser. tuu & reliquit cogitadu, pro tn sio tn quo ad illud q tagit hic in gl. dicit q pot esse vtile q no trasfeat dnium qz si hrs erat debitor illius ex alia ca grauiore, puta vsuraria vel penali poterit soluere ista pecunia in illa grauiore causam. ¶ Ite si hrs erat debitor illius nalr tn interest sua phibuisse, qz si ille vellet agere csq poterit dnium & poterit hrs oppo ere excep. copensationis. l. et ff. de cope. q facere no posset si phibere no potuisset, & si vultis rndere ad istuz tex. & ad d. l. inuitus. tenedo contra gl. in d. l. si creditor magis coiter reprobataz rndeatis vt colligitur ex no. per gl. in d. l. si inuitus, & per Bar. hic secundum cuius intellectuz nihil ob. ac et inspectis dictis alijs vtilitatibus que resultare pnt absqz eo q heat inspectus ad copensationem apparet q iste tex. ccludenter & necessario non probat opi. illius gl. esse veram. ¶ Vlti. addo pro declaratione & limitatione huius. § q lz seruus efficiatur liber si hrs prohibeat euz implere cdone ex peculiaribus nummis, tn secus est si phibeat eu operari & lucrari ex opis vt cdone implere possit quis si no phibuisset operari, & lucrari, sed post lucru phiberet eu ex operis ca cditionis implende non esset liber tex.
d est no. in l. iij. §. si quis seruum ff. de statu libe.

SVMMARIVM

1 Expromissor propriè est ille, qui pro non obligato promittit.
2 Acceptilatio licet no possit fieri sub codone pot tn fieri sub mo.
3 Creditor qui liberauit debitore, si daret expromissore an posit redire ad primam actionem, debitore no dante promissore.
4 Liberatio facta ob cam, ca non secuta condicitur fallit ut hic.

Si quis accepto. Liberatio facta ob cam ca non sequuta cdicit. h. d. ¶ In tex. ibi, expromissorez.
1 †Expromissor ppie est ille qui pro non obligato promittit, vt hic, & l. eleganter. §. seruus pretoris. ff. de dol. & l. aliqu. ff. ad velle. & in l. qui libertinos. §. si ff. de oper. lib. lz qnqz
a improprie accipiat pro fideiuss. intercedente pro alio obligato. l. stipulationum alie §. satis acceptio. cum glo. in ver. expro-
2 missores. ff. de ver. ob. ¶ †No. q licet acceptilatio non possit fieri sub cditione. l. acceptilatio. cu. l. seq. ff. de accep. & l. actus legitimi. ff. de reg. iur. tn bene potest fieri sub modo vt hic, nam verba acceptilationis pferunt in preterito, vel pnti, vt acceptu

a ¶ Conpetebat addo q voluit gl. no. i. c. cuiqz. in verbo neglectus. xij. q. ij. vbi si platus ecclesie fecit cu testatore q relinqret sibi id q volebat relinquere ecclesie, tenet eccle ad h adde tex. i cle. j. d pui. vbi ex coicat plat in ducea testore relinqre sue ecclie q volebat alteri rlinqre dn pa. de ca. & alex. h ali. l. lucius. §. sempronia, addo hu. c. lxxviij. inci. in qrti pau. & ange. in l. iij. ff. de iof. test. & in l. j. ff. si qs aliqne testa. phi. vbi dicit als obtinuisset his termis casu existe & contingete magna hrdtate qbusda fratrib, & vide tu i simile. l. l. si pcuratorio. C. d in integ. resti. Fran. Curt.

b ¶ L. qsitu. cu gl. addo q facit ad h q decidit iurisco. s l. na & funus. su eta gl. ff. de re. ne. ge. & d illo tex. facit festu bal. in c. ex rescri. col. j. d iure. & in ru. ex qme. ca. circa. iij. co. & i. c. suscitat. d rescr. & i. l. si liber eapt. C. d cap. ange. in d. l. na & fm & sic ex his omnibus que p ff lu tex. df ptam pliari rta qno solu q dat cam dani tenet, sz et q dat caz negs lucru faciat dz teneri ad totale interesse & videro. Fra. C.

bēat acceptisqʒ tm̄. insti. q. mo. tol. ob. § est aūt. l. e vno. §. i. ff. ð accep. merito non cōueniunt hec vba dilationi in dies, vel sub cōdi. de futuro, sed si fiat sub mō nihil repugnat cū modus non suspendat. l. ij. C. de his que sub mo. ℂ Itē q si factū liberato-riū est ob cām hʒ locū cōdi. ob cau. s. ex capite cause nō secute, vt q implere debēs sit in mora, posset ēt hēre locū ex capite pnie secūda id qđ hʒ ff. l. pri. in prin. & ita pōt intelligi ista. l. sm Ang. & Pa. de ca. & vo. vñ hoc idē bar. in. l. cū oīs C. de transa. & ff. l. pri. in prin. dixi in. d. l. cū oīs. & a'iquādo. ff. d. l. pri. in pn. ℂ In gl. ibi si mulier, ista sol. magis cōiter approbat, & p ea bñ facit tex. in. l. ij. §. i. ff. de in. do. & in. l. aū pror. §. si cōdōnalis. ff. q i frau. cre. & in. l. hoc senatus. §. i. ff. de vsu. ea. re. q vsū cōsine posset ēt dici sm Fulg. q ēt qñ oblō est pura possit actor eligere vel pe tendi q reus se reponat in pstinā oblōnē p. l. metū. § ex h &. §. cū aūt. alle. in gl. Pa. de ca. h dicit sibi alis visum fuisse dāe di ci q aut tpe liberationis facte pecunia erat soloni parata, & tūc pcedat so. gl. q repetat pecunia q pure debita erat qsi videat prius soluta, & postea retradita eidē debitori, vt dēt ex pmisso rē, arg. l. singularis. ff. si cer. pe. nā ex isto ɔ̄ctu innoiato dʒ pos se cōdici pecunia si cā non est secuta, aut pecunia non erat solo ni parata, e tūc censet pecunia ad eū puenisse sola liberatione. l. si spōsalibus §. i. ff. de in. do. iō tūc non cōdicet pecunia, sed li beratio, vt se reponat in pristinā oblōnē, & ita dicit saluari pos se opi. Folg. h, subdit tñ q in ɔ̄trium facit q frustra fit p plura id qđ p pauciora fieri pōt. l. dñs testō. ff. de cōdi. indeb. & ista est rō in qua dicit fundari tex. in. d. l. si mulier. ff. e. iō dt q in prati ca melius est obseruare opi. gl. adde q ista vltima rō non facit ɔ̄ Ful. q Ful. non negat qn possit reperi pecunia, sʒ dicit q ēt si actor vult pōt petere vt debitor se reponat in pstinā oblōnes adde ēt q ista opi. p quā distigmit an pecunia eēt soloni para ta, vel non, fuit ēt opi. Saly. in. d. l. si mulier. & ita ɔcord. d. l. si mulier. cū. d. l. ij. in prin. ita ēt tʒ Pa. de ca. & Ro. i. d. l. si mu lier. p. d. l. si spōsalibus. tñ dixerē pmo opi. gl. nec plʒ. d. di. an pecunia sit soloni parata, q acceptilatio psupponit pecuniam non interuenire. l. j. & ibi clare p bar. ff. que i frau. cre. ergo i ista acceptilatione frustra ɔ̄sideraret an pecunia sit soloni parata, sʒ tex. in. d. l. spōsalibus. §. j. cū si. loqtur in actu q non psupponit pecuniā non interuenire, imo potius interuenire. vñ esset ɔ̄. d. l. si mulier. indistincte loqnētē, p hoc ēt facit. l. si qs oblōne. cū gl. no. ff. de reg. iu. & l. qn ēt. ff. de cal. & qđ no. gl. in. l. i. ff. q. mod. pig. vel hyp. sol. vbi no. q si liberauit ex cā donationis a debi to puro excedēte summā in qua reqrit insinuatio erit necessa ria isinuatio sicut si pecunia numera. fuisset vt venit dōm post Dinl. de cu. in. d. l. sed si mulier. ff. e. nō ēt plʒ mihi opi. Fulg. p d. l. ij. §. j. & pea q no Bar. h in si. q expsse voluit ɔ̄ria. & bart. in. l. j. §. nūc de effectu. ff. de lib. le. & i. l. si finita. § elegāter. i pe. col. ff. de dā. infe. nec ob. d. §. ex hoc. q intelligit sm distōnē po sitā h in gl. vt ibi exponit gl. parue. ℂ In gl. ibi pbat tñ liqdū suū interesse &c. h pcederet si debitor pmisisset dare expromis sorē p q̄titate prius debita non specificata aliq q̄titate certa, sed simpl' pmisisset dare expromissorē certe q̄titatis non reie sēdo se ad aiquā oblōnē, vel q̄titatē pmā pmittēdā ab expro missore tūc non pcederet dcm gl. in aūa rōne vʒ clare q gl. re cte reprobaret primā sol. q nihil repugnat, quominus dbitor pos sit se ponet in pstinā oblōnē ēt debiti nō liqdi q cqđ dixerit gl. ma. in. l. actiōe. C. de trāsa vñ magis cōiter tenet icōs sol. Uel dici pōt q aisqʒ eo q in. l. ɔ̄ria subaudiat dictio tm̄, q ibi tex. vult actionē pscri. vb. & oñ. ind mercenariū illi actioni deser uiēs cōpetē ad obsuādā pmissoꝝ nō ad veterē actionē restituē dā, sʒ tex. h loquit de cōdi. ob ca. q ad veterē actionē restituēdā bñ dat. Ultia vo sol. cōiter dānat, q non hʒ in se rōnē diuersi 5 tatis inter vnū casū & aliū. ℂ † Extra gl. lite istā. l. non hēe lo cū qñ ex cā trāsactionis facte sup litē creditor liberasset debi torē pcō apposito vt daret expromissorē, q lʒ pmissa nō iplea tur nō poterit redire p cōdi. ob ca. ad antiquā actionē restituen dā, sʒ dēbit agere ac. pscri. vb. tex. est valde no. sʒ vex imelligi l. si p fundo. C. ð trāsa. & ibi tenui pur ēt est de mēte bar. i. l. si qs aliā. circa med. ff. de sol. & ff. l. pri. in vlti. col. i pn. lʒ ipsemet bar. in. d. l. si p fundo. in prin. & in. l. sine apud acta. circa me. aliter lo 4 quat, & minus bñ, vt ibi plenius dixi. † Alio mō liquidit bar. in l. nāliis. §. q si facit. vlti. col. ff. de pscri. verb. s. vt non pcedat lex ista qñ actio extincta p liberationē nō posset resuscitari ɔ̄sensu ptiū, vt in actōe furti vel iniuria. l. si tibi. §. qdā. & l. vnne. § pa ctus. vb. sed si pactū ff. de pac. nā tūc loco cōdi. ob ca. dat actio ad interesse p. d. l. actione. sm vnā lec. & ibi hoc clare Saly. bñ facit. l. cuʒ pponas sm vnam lec. quam ibi approbat bar. C. de

do. & in tali actione de dolo hēret respectus ad interesse q vba circa restōnem eius q datuʒ est ab actore, vel pro dato hē, sed per actionē pscri. ver. q dat ad obseruātiā pmissoꝝ ɔ̄sequret agens q̄titatē interesset pmissa non esse sibi seruata. d. l. nāliis. in ff. prin. tertio mō limitari pōt ista. l. vt pcedat qñ actor non iple uisset pfecte q non potuisset, vt q pmisisset nō petere a reo, & istud pfecte non posset impleri, q hʒ tractū successiuū, & p ɔ̄sns tunc actor non pfecte implens non pōt reuʒ in mora ɔ̄stituere, iō tunc non poterit actor repetere p cōdi. ob ca. id qđ dedit, sʒ p actionē ð dolo, vt. d. l. actiōe. sm vnā lec. dic vt ibi. ℂ Quid aūt si ā liberatione facta recessum est non ex pnia, nec pp cām non impletā rōne mora, sed est recessum ex nouo ɔ̄sensu ptium quo remedio tūc agendū sit dic q iste est mā. l. pupilli. ff. de so. ℂ Quid ēt si liberatio esset rescissa pp dolū cōmissum in ipsa liberatione an possit agi antiqua actione, vide in. l. sub pretex. la. j. C. de trans. ℂ Itē qd si in ipsa liberatione interuenisset er ror qua actione tunc agendū sit vide no in. l. si cū te. ff. de pact. & in. l. si obligatū. C. de sol. q dā alia faciētia aliqualiter ad mā huius. l. inuenietis tradita in. l. cuʒ mota. C. de transa. & in. d. l. actione. & in. d. l. sine apud acta. & refero me ad ea q ibi dixi.

SVMMARIVM

1 Debitorem obligatum ex contractu innominato, casus superueniens, & impediens non liberat.
2 Præparamenta non faciunt desinere rem esse integram.
3 Contractus an sit locationis, vel innoiatus, attenditur an sit persona quæ consueuit locare operas suas.
4 Pœnitentia non habet locū nisi in contractibus innominatis.
5 Res integra non desinit esse propter sola præparamenta.
6 Stipulatio, seu donatio facta ob causam, appellatur donatio.
7 Pœnitentiæ an sit locus, quando concurrit mixtura cōtractus innominati cum nominato.
8 Datum ob causam, causa non secuta ex capite pœnitentiæ, an & quando possit repeti.
9 Agēs ex cōtractu innoiato si offert implemētū, & alius recuset accipere, an possit agere cōtra eū q habeat pro impleto.
10 Locatio non dicitur si dico loco tibi fundum pro certa quantitate frumenti.
11 Pœnitentiæ in contractibus non est locus de iure canoni. nisi quando aduersarius fidem fallit.
12 Pœnitētia nō hēt locū in cōtractu innominato ad pias causas.
13 Mādatum ad pias cās morte mādantis re integra non finitur.
14 Conditione ob causam non potest agi contra ecclesiam ex contractu innominato.
15 Legatū libertatis est pia cā, qñ relinquit p anima, & nō aliter.
16 Pœnitētiæ nō est locus in eo quod datur cā cōdōnis implendæ.
17 Pœnitentiæ an sit locus quando do tibi ob causam concernentem utilitatem tuam tantum.
18 Pœnitētiæ an sit locus, si cā implēda cōcernebat fauorem tertii.
19 Pœnitētiæ an sit locus, si cōtractus inoiatus ordinat ad vtrūq.
20 Pœnitentiæ an sit locus in diuisionibus.
21 Pœnitentiæ non est locus quando permutatur una species cū alia specie uenali.
22 Pœnitentiæ an sit locus quando causa seu modus non potest in contractu innominato impleri, propter casum fortuitum.
23 Pœnitendi facultas an transeat ad hæredem.
24 Pœnitere non potest regulariter accipiens, fallit ut hic.
25 Cond. ob cau. an & qñ producatur ex defectu cāe nō sequutę.
26 Facere nō pōt quis præcisè cogi, fallit si interuenit iuramētū.

SI pecuniā. In ɔ̄ctibus innoiatis puta do vt facias si to nō es in mora faciendi non possuʒ repetere per cōdi. ob ca. ex capite cāe non sequute, sed ex capite pnie sic si res erat oino integra, secus si non est integra, q non possum re petere nisi te conseruem indēnem de eo q fecisti. h. d. vsqʒ ad. 1 § si seruum. ℂ † No. q casus superueniens & impediens non liberat ex toto debitorem obligatuʒ ex ɔ̄ctu innoiato, vt hic. & l. ea lege. §. fi. ℂ No. in ɔ̄ctibus innominatis cōdi. ob caus. cō peterē posse ex duplici capite. ℂ No. q datum ob. ca. non pōt repeti ex capite cāe nō sequute si p casuʒ steterit quominus cā 2 sequuta sit, de quo ff. cū gl. ℂ † No. q preparamenta non facit unt desinere rē esse integrā quominus dans possit penitere, p quo ēt ff. cum gl. j. ibi nō ɔ̄sueuit locare opas, idē dt gl. in vbo 3 repetit, † ex quibus gl. haberis inuenire q ad cognoscēdum an sit ɔ̄ctus locationis vel innoiatus attendit an sit persona cō sueta locare operas, facit. l. vel vniuersorum. ff. de pig. ac. & quod

in familii

in simili no gl. in .l. cũ alle. C. de vsur. ⁊ Bar. in .l. . § indi. ff. de var. ⁊ extraor. cog. ⁊ cõ hac gl. transeunt cõiter doc. q̃ iõ diligẽtius no. est, q: tex. allegatus p eã vt ins. lo. calu. loqui. ¶ In gl. ma. diuidit gl. in .iiij. p̃tes in p̃ma tractat an ex capite pnie locũ hẽat gdi. ob cau. in sc̃a an ex capite cause non secute. in tertia an ex mora inducat gdi. ob cau. in quarta ad gd desr gdi. ob cau. ic̃o ibi, itẽ cause defectus. tertia ibi, itẽ mora. q̃rta ibi ad gd desr. ¶ † In ea. ibi gr̃a vtriusq3 gl. ff. pri. in ṽbo repetit melius resumunt istam opi. s. q distinguat an factum explicat dũ post datã pecuniã fiebat gr̃a alterius tñ, vel gr̃a vtriusq3, nam si gr̃a vtriusq3 videbat q. non est pnie p .l. q seruiue. ff. eo. tñ magis cõiter tenet 9riũ, q: iõ preter q3 in 9ctis innoiatis hz locũ pnia est q: sunt debiles, vt h̃ in gl. ⁊ istud nõ est v̄ius, ⁊ec tex. in .d. l. q seruius. pbat p̃mã opi. relatã in gl. vt p3 p .l. si ego. § .j. ff. de iu. do. vbi dãdu fuit p mr̃imonio 9hendo cũ alio q3 cũ dante, ⁊ tñ non est locus pnie, q̃dõe illud factũ impletũ nõ eẽt gr̃a vtriusq3 .l. dantis ⁊ recipientis, vñ ad .d. l. q seruius gl. tñ dei hic, ⁊ ibi q res desijt esse integra, sed hec sol. cõiter reprehendit, q: lz aliqd factũ sit. tñ est locus pnie dũ iõ non fuerit pfecte scm̃, vt .ff. e. l. § itẽ si qs dederit. vñ r̃ndet Bar. ad .l. q Ful uis. q ibi est sp̃ale fauore mr̃imonij, pro quo ẽt alle. d. l. si ego. § .j. ibi benignius ⁊c. ⁊ ita ẽt tz Ang. hic, ⁊ Bal. in lect. an. ti. sz ipsemet Bal. in alia lec. r̃ndet q ibi peniteat de pte non de toto. i. peniteat de dote data non sp̃õsalibus 9ctis, iõ non d3 admitti pnia, arg. l. cũ q̃ris. ff. de admi. tu. ⁊ .l. si duobus. ff. de le. ij. ⁊ p talẽ pniam ces ibi non restituebat in pristinũ statũ hic sic, ⁊ ibi fuisset absurdũ q illa sponsa postea fieret vxor mariti ⁊ maritus doiẽ non hẽt arg. l. si donaturus. ver. l. si maritus. ff. eo. ⁊ idem dicit Saly. ⁊ Fulg. alij dicũ q .l. seruius. 9cor. cũ ista, q: si ibi peniteat 9tusse sp̃õsalia ⁊ diuortium fiat hz locũ repetitio alias si non dicit ẽt q .d. l. si ego. § .j. non pbat opi. Bar. q: ibi cã erat impleta ante pniam hñdis, itẽ q: ibi non dũ q defunctũ q dedit penituerit, iõ tz ipse q indistincte in 9ctu innoiato fit locus pnie reprobata distõne, an gratia alterius tñ, vel vtriusq3, tñ in 9ctu innominato facto fauo. ⁊ mr̃imonij, ore q: tunc ille 9ctus est celebratus pro mr̃imonio 9hendo inter ipsos 9hẽtes, ⁊ standum est ei q h3 in .d. l. q seruius aut pro mr̃imonio 9hendo cum tertia psona, ⁊ sic dicit q aut accipiens 9xit sp̃õsalia, ⁊ non poterit dans penitere, q: cũ accipiẽs pecuniã pmiserit illam ducere in vxorem non põt iam beneficio ⁊ contrauenire, ar. l. gnũs. in pri. ff. man. ergo pp talẽ necessitatẽ cessat e3 pnia vt hic, sed si non 9xit sponsalia qñ pnia datis supuenit, ⁊ tunc dicit distinguendũ, aut dedi pecuniã rõne dotis sue, ⁊ sic q: videor velle donare, vt .l. vnica. § accedit. C. de rei vxo. ac. ⁊ per 9ñs h̃ est pximus 9ctus do, ut isto 9ctu innoiato non erit locus pnie. l. aristo. in prin. ff. de do. aut non dixit rõe dotis, sz do tibi .x. vt 9has mr̃imo. cũ tali muliere, ⁊ tunc erit locus pnie sicut qñ do tibi vt seruum manumittas. l. ij. § .i. 9 eod. q̃ nec fit pximus fauore libertatis cum isto 9ctu q: fauor maior ẽt ẽst l. gñaliter. § si qs seruo. ff. de fideicõ. li. ⁊ in fi. de do. § fi. Pau. de cas. ẽt tz q dato q illud qõ faciendũ est respiceret vtriusq3 fauorẽ, tñ ẽt isto casu fit locus pnie hoc pbat q: videmus q eet si v. litatẽ respicientis tm̃ respiceret esset locus pnie, vt est gl. no. in .l. cũ fundum. in gl. j. iunc. tex. ff. de pac. multo magis si ẽt fauore dantis simul ⁊ accipientis dicit ẽt q .d. l. seruius. 9cor. cum opin. glo. vt ẽt dicit Fulg. q: in 9ctibus innoiatis op3 q dantẽ peniteat de eo q dedit sub cã implenda, vt pbat Bart. h̃ in .iij. col. sed in .d. l. q seruius. non peniteba de cã implenda dicit ẽt q in casu .d. l. si ego. § .j. aliud eẽt in defuncto q3 in h̃ide ⁊ in ceteris 9 .or. cum his que dicit Ful. Ro. hz q ẽt qñ gr̃a vtriusq3 venit implẽdũ nõ is locus pnie, ⁊ ad .d. l. q seruius. approbatur so. Bar. ⁊ circa intellm̃. d. l. si ego. § .j. dicit idem q Pau. de ca. ⁊ p intellectu .d. l. si ego. § .j videmus ẽt bal. in .c. j. in. § si qs. ad fi. q inti. q suc. te. vbi vt intelligere ẽt q vt hoc sp̃alr statutũ sit in h̃ide, ⁊ sic aliud esse in defuncto sz bal. in .l. sicut. C. de ac. ⁊ ob. tz absolute q sp̃ale n. sibi fauore dotis in 9ctu innoiato nõ sit locus pnie nõ scã distõne inter h̃idẽ ⁊ defunctũ p .d. l. si ego. quã dicit eẽ sin. ita ẽt vt sentire bar. in .l. ij. § si pecuniam. ff. de do. ⁊ Bal. in .l. mandatum. in .iiij. colum. C. mã. tz Pau. de ca. in .d. l. pecunia. dicit q in .d. l. si ego pmisit petere defunctus, sed his non fauore dotis, ⁊ dicit illum tex. ad hoc esse sin. ⁊ tiis 9med h̃r in .l. ij. ff. de ser. expor. Saly ce. in .l. pe. in fi. C. eo. ti. intelligit .d. l. si ego. p̃cedit facti Bar. h̃, sed ipsemet Saly. h̃ dubitat q lz ibi h̃s non possit penitere, q: causa mr̃imonij erat iã impleta, tñ defunctus potuisset re integra ⁊ relige cogitãdum, sed aduerte, q: si ibi attenderet q cã erat iam impleta pe pnie nõ oportebat dicere q ibi fauore dotis nõ est locus pnie pnt ibi dicit iurisc̃o q: is(?) idẽ h fieri in cõtractu q3 pleraq3 dotis pp(?)ea vt dotẽ q ibi ẽ. defunctus nõ potuisset reuocare fauore dotis, ⁊ sic p illũ tex. mel ius pn o plꝫ ari id q dixit Ful. in distinctione sua. 9 telatis q3 per .d. l. et isto. alle. p eũ q: .l. aristo. loquit qñ dõatio erat pfecta, ⁊ acqsita erat ius donatario cum quo fuerat celebratus 9ctus, sed qñ do tibi pro dote talis mulieris, vt cũ ea 9has matrimoniũ nõ acqrit mulieri nisi cũ 9ctũ fuerit mr̃imoniũ. d. § accidit. ⁊ .l. si extraneus. cũ ibi no. ff. eo. interim ⁊ qsi. io d3 posse reuocari iure cõi inspecto. l. hoc iure. § si qs dederit. ⁊ q ibi gl. in ṽ. liberatus. ff. de do. ⁊ no. bar. in in .l. qui rome. § flauius. ad fi. de ver. obl. ⁊ ibi ẽt plura dixi de intellectu .l. si ego. § .j. ⁊ põdera, q: tex. in .d. l. si ego. § .j. dixit fauore dotis, ⁊ sic vbi daret nõ p dote mulieris, sed tntio vt matrimoniũ 9heret cũ berta, ⁊ sic vt pecunia esset tiũ nõ vr q sic hẽat locũ id q: h̃r in .d. l. si ego. § .j. q: hic nõ agit de fauore dotis, lz agatur de fauore mr̃imonij, ⁊ istud satisfacit ad 9firmationem distõnis. 9tradicte p Ful. ⁊ est d mente Ang. in .d. l. cũ fundum, dũ dixit q est sp̃ale fauore dotis, vt in 9ctu. innoiato nõ hẽat locũ pnie per .d. l. si ego. § . . ¶ † In ea ibi, re integra ⁊c. Ex hac gl. iuncto tex. hẽtis notare q. pparamẽta sola nõ faciunt desinere rem esse integram, secus si ipso facto aliquid inceptũ sit per .d. l. q seruius, tñ in hoc gl. cõiter reprehendit ⁊ recte, q: quo ad mãm huius .l. j. quo ad h̃ vt non possit dans penitere nõ sufficit q ceptũ sit scm̃. vt ff. eo. l. § itẽ si qs dederit, sed quo ad aliam mãm puta reuocatione mandati qñ dicatur desinere esse res integra, videatis per gl. ⁊ doc. in l. mandatum. C. man. ⁊ in § recte. insti. mã. ⁊ in .l. si defunctus ff. de pcu. ⁊ in .l. ⁊ q: ff. de tr. cm. ind. ⁊ satis plene tractat per Jo. de imo. in .l. ij. § sed ⁊ si quis. ff. de do. ¶ Quo ad mãz .l. ab emptiore. ff. de pec. videatis ibi per Bar. ⁊ per gl. ⁊ doc. in .l. j. C. qñ lic. ab emp. di. desineret nũ res eẽt integra quo ad mãz h̃ dicũ. l. qñ pparamenta inducerent necessitatẽ ad faciendũ illud q cõuenerat vt probat hic, ⁊ fuit de h̃ aliqualiter dcm̃. ff. ¶ In ea. ibi, ⁊ idẽ dico in do vt des, ⁊ in do vt facias, ⁊ in permutatõe ⁊c. quare separauerit gl. pmutatiõẽ a 9ctu innominato do vt des, dic q differt ab eo vt genus a spẽ, vt no. in .l. j. C. de re. pmu. ¶ Quare ẽt gl. h̃ nõ idẽ dixerit eẽ in 9ctu inoiato facio vt des, dic sz Ja. de are. vt refert Cy. in .d. l. sicut. q: fcõ semel pstito nõ põt repeti. l. si nõ sortem. § libertus. ff. de gdi. inde. h̃ in eis nõ est tractãdũ de 9cedẽda gdi. ob can. ex capite pnie 9triũ tz bart. h̃ vt hic p eũ. cuius dcis adde inq̃ enim dixit qõ qñ scm̃ pstitũ nõ est repetibile q̃ntũ nõ possit dari gdi. ob. can. ex capite pnie, tñ dat actio de dolo p .l. cũ ppo. C. de po. q: emp. e. saly. ful. ⁊ Pa. de ca. h̃ tenẽt 9triũ, ⁊ rectius, q: .d. l. cũ pponas loqr de actione de dolo que dat loco gdi. ob ca. cõpetẽtis ex capite cãe nõ secute interueniẽte mora debitoris, sed h̃ qñ iste vult repetere ex pnia nõ d3 dari act. de dolo, q: nullus dolus ⁊ nulla mora intercessit debitoris, ⁊ hoc ẽt est de mẽte saly. in .l. pe. C. e. de ri q possit cõpetere gdõ ad extimatiõẽ qñ scm̃ est irrepetibile, ⁊ hoc sensit Ful. p .l. filio in fi. ⁊ in .l. si illud. § .j. ff. de do. cã mor. iuncta. l. qui mortis, ⁊ q ibi no. eo. ti. ¶ In ea. ibi, ⁊ est ratio ⁊c. fortificat ista rõ per bar. h̃ q: 9ctus innoiati pficiunt rei interuentu. l. ex placito, ⁊ ibi no. C. de re. pmu. ⁊ qñ oblõ d3 pfici rei interuẽtu, lz pt penitẽ, ⁊ rẽ nõ accipe. l. q pecunias. C. si cer. pe. ⁊ .l. j. ff. que res pig. ob. pos. sz 9 rõnẽ gl. ⁊ bar. insurgit Ful. q: lz 9ctus innoiati sint debiles is oblõne ciuili inducẽda, tñ sunt efficaces ad naturalẽ oblõnem inducẽdã que suffi. est ad retinẽdũ solutũ. l. nãliter in princi. ff. de gdi. inde. iuncta. l. is his. § imperator. ff. de sol. ergo nõ d3 p pniam posse repeti illud q est datum ex 9ctu innoiato ⁊ lz dãtem peniteat ⁊ nolit sibi impleri ab aduersario hoc nõ d3 soluere illã naturalẽ oblõnẽ que dans fuit obligatus dare, q: si hoc resolueret ille oblõnẽ sequeret q ẽt si pmisissem tibi p solẽnẽ stipõnẽ dare .x. vt vadas p me romã possem penitere ⁊ nõ recipere implemẽtũ p .d. l. qui pecuniã, ⁊ hoc mõ deberẽ posse euadere oblõnẽ. dãdi .x. q vr esse 9 .d. l. ex placito. Cõfirmat ẽt ipse q: si pmisi tibi p stipõnẽ .x. dare si capuã ieris, tu vis ire ego nolo, ⁊ sic stat per me gdõ h̃ri d3 impleta. ar. l. labeo scribit si mihi bibliothecã. ff. de 9hen. em. quare sic nõ d3 dici in stipõne modali qñ pmitto tibi .x. vt vadas p me romã. ⁊ trã ⁊ stipõ seu dõatio scã ob cãz appellat dõatio. l. hoc iure. § .j. cũ gl. ⁊ § ij. ff. de do. p q̃ ẽt adducit id q no. bar. post gl. i. d. l. q pec. vbi dixi q sic ẽ licita pnia qñ nõ interest aduersarij, nã si pmisisti accipe. c. a me mutuo, ⁊ postea nõ vis accipe mea nõ interest, q: pecuniã meã hẽo. sz si interest mea q pecu. accipes, vt q: sub vsuris accipe dẽbes, ⁊ tunc

non habeo aliu q accipiat tibi, et sic non lz penitere, vt ibi Bar.
post gl. et p bar. in. l. si fideius. ff. de fideius. Ita in pposito si pmi
sisti mare sticho vt dez pamphylu, et non vis accipe pamphyl. mea
pot interesse q accipias pamphylu, qr mihi magis expedit sti-
chu hre, et pp h putat Ful. istu tex. esse intelligendum qn 2ctus
iste incipit a donatione non ab oblone seu 2uetione, vn si do ti-
bi. x. vt vadas p me capua hec donatio obligat te mihi no me
tibi, et io qr nulla oblone sum tibi obligatus, io possum penite-
re, et tibi no lz retinere, sed si pcessisset pactio lz nuda, vtq 2pmi
si tibi dare. x. vt eas ro. et postea no debeo posse penitere et repe
re, imo tibi lz retinere tanq naliter debitu p. d. l. natr. sed pau.
de ca. h reprehedit Ful. dicit de stiplone qn non interuenit stiplo
pmisi. x. vt vadas p me Roma hic est 2ctus noiatus, et habita
relatioe stiplonis ad pactu resultat 2ctus innoitus, et sic est 2-
ctus noiatus cu innoiato, quo casu quo ad 2tera in 2ctu noiato
non est locus pnie. d. l. aristo. iuxta pn. no. p bar. in. l. ij. ad si. C.
eo. ex quo infert q illa non est sufficies ro quare sit locus pnie
in 2ctibus innoiatis. s. qn sum tibi obligatus ad recipiendum il-
lud tuu iplementu puta ire roma iuxta. d. l. q pecunias. pnt vr
Bar. et alij doc. dicere, qr si ista esset sola sufficies ro huius se-
queretur q et qn p stiplone pmisi tibi. x. vt ires roma hret locu
pnia qd sm eu vr falsum p predicta. Unde dicit q cu illa ro-
ne dz 2iungi alia. s. qr hic non eram tibi obligatus efficacter ad
dadu, et hoc est sm eu q sensit gl. in isto ver. Similr reprehen
dit ipse illud qd dixit Ful. dum dixit q ista. l. non hret locum
si incepisset 2ctus ex 2uetione nuda prestadi. x. qr sm Pa. de
ca. illa nalis oblo tollit qn dante penitet, qr non vult amplius
cam sibi impleri vt subtiliter hic dicit Bar. cuius roni ro sufi
7 cienter rndit fulg. sm eu. Circa primu vr q Pa. de ca. † qn co-
currit mixtura 2ctus innoiati cu noiato an sit locus pnie, vide
plenius p Bar. in. l. si. ff. eo. et ad illud qd dicit fulg. de interesse
dic q venit interesse in 2ctibus innoiatis qn illud pcessit ex eo
qd vnus 2hentiu expeditu, vel fecit post 2ctum pro impleme
to ipsius 2ctus, vt pz hic. Circa 2z an ista. l. pcedat qn incepis
set 2ctus a 2uetione nuda, dico et fulg. in hoc non bn dicere, et
pbo qr est eade ro qn incepit a datione sicut qn a 2uetione, qr
et ille q nuda pcedete 2uetione de dado dedit mihi. x. vt ires
roma est obligatus naliter salte ad relinquedu illa. x. dumodo
sim paratus implere cam sicut dicimus q mutuo tibi pecunia
teneor apud te dimittere donec p tepus in solone cessatum erit
vel facultas sit tibi resto p no. p gl. in. l. pen. C. co mo. et no. bart.
in. l. si pena. ff. de ver. ob. ergo est eade ro siue incipiat a datione
siue a 2uetione nuda, io sicut qn incipiat a datione tollit illa
8 nalis oblo p pniam, ita tollit dz qn incipit a 2uetione. † Ad-
de et q Raph. cu. in. l. si aliena. §. marcellus. ff. de do. ca. mor. di
cit q p illu tex. in. ij. rn. colligit vna sing. limitatio ad ista. l. qr
non reperit dictu ab alijs q in 2ctibus innoiatis seu donat. ob
cau. heat locu repetitio ex ca pnie, tn fallit nisi expresse ita det
vt per pniam non reuocet, sed solu ex capite cause non secute, et
per. h. d. q ro que solet allegari quare in 2ctibus innoiatis hz
locu pnia. s. qr sunt infirmi seu debiles non vr esse bona, qr pot
dari ob cam et sic exprimat, vt non possit repeti nisi ob defecto
cause, vt ibi dicit sing. pbari p illu tex. et sic appet q pnia hz lo
cu non pp infirmitate 2ctus, seu 2uentionis, qr imo 2uetio eet
potens ad retinendu si h ageret. Sed mihi vr q p hoc no in-
fringat ro gl. et doc. q non loquunt qn per pactum est deroga-
tu facultati penitedi. s. post datione, na tale pctu vr ee quodda
pactu de non petedo seu ne non repetedo datu. Un si tuc age-
ret 2dtione ob cau. ad repete dit ex capite pnie ob. d. l. exceptio
pacti, q est efficax ad accipiedu. l. iurisgetiu. §. igit nuda. ff. de
pac. sed anteq aliqua ptiu iplet et vna eaz penitere vellet, eet
te non ob. pacto poterit quo ad hunc effectu vt 2 ea agi non pos
sit ex 2uetione innoiata, qr est nuda p. d. l. ex placito, et p pactu
fieri non pot q 2uentio nuda pducat actione. l. 2iur. in princ.
9 et in. l. ius publicu. ff. de pac. † Posset etie tn dubitari an si in
tali casu ille q vult agere ex 2ctu innoiato offerat implemetu, et
alius recuset accipere posset agi 2 eu quasi heat p impleto, et
si non esset appositum dictu pctu clar est q non posset agi, qr
est locus pnie, pot nolle accipe implemetu, ita ingt gl. in. l. iu-
risgentiu. in prin. in ver. facta. ff. de pac. sed isto casu pp pctu vr
q no poterit implere, et 2ctus hebit pro impleto ex pte sua si
offerat et oponat, et sic nz posse age qd est not. et io pt dici q pp
istud pactu alterat na istius 2ctus innoiati vt pticipet de natu-
ra 2ctus innoiati, sicut nz in. d. l. aristo. iuxta pn. fac. l. vbi ita
donatus. ff. de do. cau. mor. qd tene meti. Iunca. ibi, preterq
in tribus &c. Hoc plenius explicat gl. in. d. l. sicut. et ibi p doc.
rnde, vt hic per Bar. qui bene loqtur, et vide et hic plene per
eum distinguente, an et qn in 2ctibus innoiatis heat locu pnia.
Cuius dictis adde vltra doc. hic casum in quo in 2ctibus iro
10 minatis non est locus pnie. s. † qn dixit loco tibi fundu pro cer-
ta qntitate frumeti vel olei, nam non est locatio, qr non interuenit
pecunia, sed est 2ctus innoiatus, et tn non hz locu pnia, vt pbat
in. l. si olei. C. locati. et sm Nic. de mat. ibi ro est qr assimilat 2-
ctui locationis q est noiatus, sed hec non vr mihi bona ro qr et
alij 2ctus innoiati facio vt facias eqparant mandato. l. nalis. §.
sed si facio. ff. de prescrip. ver. et si est do vt facias eqparat loca-
cationi, vt. l. j. §. si qs seruum. ff. depo. et no Bar. hic tn in eis hz
locu pnia, vt hic. Uel sm Bal. in. d. l. si olei. pot dici q fallit i
illo 2ctu pp frequetia eius qr dici pot quasi vestitus 2suetudi-
ne qd mihi non plz, qr in hoc ie non funda ibi tex. non apparet
ibi q iste 2ctus esset magis frequentatus q certi innoiati, vn
plz mihi intellectus Pe. Cy. et Bar. in. d. l. si olei. s. q ibi io
est qr res no erat integra ex parte illius 2 que adducebat pnia
vt in hac gl. Unde ibi intelligit q oleum erat solutu per ipsu
q dare debebat, et io cessat pnia, vt in hac gl. vn dicit e2 accipie-
11 di &c. † Item adde q de iure canon. non est locus pnie, nisi
qn aduersarius fide no seruaret, ita ingt bal. in rub. C. de re. p-
mu. alleg. no. p gl. in. c. cu inter. R. extra de elec. sed Ro. hic
tz 2trium, qr no dz induci dria inter ius cano. et ciui. c. cu expe-
diat de elec. lib. vi. nec 2trium probat per. d. gl sm eum. teneo
a opi. Bal. qua et tenuit ang. in. l. traditioibus. ff. de pac. et bal.
in. l. cum quis. in. ix. col. C. de iu. et fac. igno. et in. l. que apud ec
ta. C. de trasa. in. ij. col. qr de iu. cano. ex 2uentione nuda oritur
actio sicut ex stiplone sm magis come opin. vt plene tradit in
c. j. extra de pac. ergo sicut qn interuenit stipulatio in 2ctibus
innominatis no est locus penitetie. d. l. ex placito, et ibi plene
Bal. declarat maxime in. x. q. cum duabus seq. ita et dz de iu-
re cano. qn factus est 2ctus innominatus p pctu. Et nulla sub-
est eqtas in casu nostro pp quam non dz posse cogere aduersa-
rium ad obseruatia pmissoz ille qui est paratus implere p pte
sua. Et sic quoad casum nrm no vr refragari aliqua verba posi
ta per Bal. in. d. l. sine apud acta in. ij. col. et in. l. cu qs circa.
x. col. si recte inspiciat declarando et dixi lz prima facie alr so-
12 net verba Bal. † Ite addo q in 2ctu innoiato ad pias cas no
est locus pnie. sm Bal. in. l. sicut. C. de ac. et ob. et h in lec. anti.
qr ista est fauore dotis. d. l. si ergo. §. j. ergo ide dz esse ad pias
cas, qr in eis est eqparatio alle no. in. l. si quis p redeptioe. C. de
do facit illud q lz bar. h dum dicit q fauore matrimonij in 2cta
innoiato non sit locus pnie. Sz. ro. hic in. l. iij. §. j. ff. e. tz 2trium
dicens q dcm Bal. no pbat in. d. l. si quis p redeptione, et et
dicit no pbari i. d. l. si ego. §. j. qr ibi loquit in herede in quo aliud
est q in defuncto. l. iij. de ser. expor. ite ibi loquit post cam im-
pletam et sic res non erat integra. Ite si videmus q fauore
libertatis no impedit pnia in 2ctibus innoiatis. l. iij. § sed si de
di. ff. eo. et in hac. l. §. j. cu se. et libertas dr ee ca pia, vt p Bart.
in. l. si vnus. C. de test. et in. l. pxi. cu si. ff. de his que in te. dele. er
go no dz impediri pp pias cas. Tu posses dicere q p opi.
Bar. stringat tex. in. d. l. ergo. § j. et rnsiones date per ro. ad il
lu tex. tollunt per text. dr modicu benignius est fauore dotis
&c. inducendo vt dixi. ff. Proecpi. Bal. et facit tex. in. c. expi.
§. in eo vero casu qui. § est circa mediu illius. c. de re. sig. li. vi.
13 vbi pbari vr q † ad pias cas madatum morte mandantis re in
tegra no finit et non attenditur an ipe quo mandaret ius gerit
ignorat vel sciat mortuum esse mandantem, et illum tex reputat
ad h sing. Bal. in auc. si qua cir. vlt. col. de sac. sa. ec. ita et ro.
Bal. in. d. l. mandatum in. iiij. col. vbi et expresse firmat in 2-
ctibus innoiatis ad pias cas non hre locum pniam. sicut ergo
non finit ur mandatum morte mandantis per quam finitur vo-
litas, vt. l. iij. ff. loca et d. l mandatum. ita no vr extingui talis 2
ctus p pniam, nam ista duo vir esse paria. s. extingui pnia vel
morte, vt no. bar. in. l. ij. §. si pecunia. ff. de do. per. d. l. si ego. § j.
Et p. d. opi. Bal. facit et tex. no. in. c. vex. de 2di. ap. vbi sz in
tellectu traditu p Nic. de ma. in. l. dca. C. e. que ibi refert bal.
14 fauore ecclesie est inductu q † in 2ctu. innoiato seu in donatioe
ob cam no possit agi 2di. ob ca. 2 ecclesia. lz ca dationis no sit i-
pleta, sz solu pt agi ad obseruatia pmissoz, de cuius intellectu
ff. dica. Non ob. q fauore libertatis no impedit pnia, † qr rnde
15 ri pot q libertas est pia ca qn relinquit p eia, et no alr sz bart.
in repe. l. j. C. de sa. san. ec. in ea. q. qua qrit an dispo captatoria
ad pias cas va. eat, et h pbat ipse per. c. cum tibi. de test. in. l. si
deico. libertas. ff. de fideico. lib. Unde videmus q madatu p
libertate extinguit morte madatis, qn madatarius morte non
ignoraui

a Ea teneo opini. adde q istam opin. tz et ipse alex. in gl. fir. incip. viso dicto themate Franci. Curt.

ignorant. l. si pr̄ filio. ff. de ma. vi. tñ aliud est in mandato ad
pia cām, vt dixi, ⁊ sic saltem in ista mā mutatione vo. intētis
vr̄ non dico ꝯparari piaꝫ cām, ⁊ libertatem non est tñ passus
iste absq3 dubio nā vltra predicta vr̄ ꝙ Bar. ēt in. l. q rome. §.
flaminus. de ꝟ. ob. in ver. vltermo hēris ꝙ dum loquit de eccle-
sia vr̄ sentire ꝙ non obstāte fauore pie cause sit locus pnie, lꝫ ip
se ibi non videaſ de directo ⁊ spāliter hoc ꝯsiderasse. Et q vel-
let rñdere ad tex. in d. c. extū posset rñdere ꝙ ibi tex. non ꝓbat
q; non sequit q; per mortē non reuocet, ergo neq3 per pniam,
nā alias sequeret ꝙ manda um factū ad piaz cām non posset ex
preſſe reuo ari ꝙ nemo sane mētis diceret Bal. in. l. cū bis. ff.
eo. allegando. l. hoc iure. §. si qs dederit ff de dona. vñ in ħ arti
16 culo ꝑ nunc cognādū relinquo. † Itē adde ꝙ in eo qḋ daſ cā cō
ditionis implēde nō est locus pnie, vt est gl. no. in. l. item mor
17 tis. in gl. mag. ff. de do. cā mor. ¶ † Adde ēt ꝙ est dubiū an qñ
do tibi ob cām ꝯcernē. ē vtilitatē tuā tñ sit locus pnie, ⁊ . ñ. Inci
dēter allegatur gl. q̄ iun. tex. vult q sic in. l. qui fundū. ff. de pac.
quam ibi plures sequunt. Sed in ꝯtrū facit q; vr̄ ꝙ tunc tu im
pu tuta cum cōcernat vtilitatē tuā sicut si darez tibi. x. vt eme
res tibi vestē, nam lꝫ nolis emere nō tene is restituere nisi ap-
pereret ꝙ nō fuisses alias daturus. l. ij. §. ij. cū gl. ff. de do. ⁊ no. per
gl. ħ. Dicit Pau. de ca. ħ ꝙ doc. ħ rāgunt, ⁊ sic si tibi dixi ꝙ
aut dico dono tibi. x. vt vadas capuā pro te vel emes vestes ꝑ
te, ⁊ non possum repetere ex aliquo capite, q; dr̄ simplex dona
tio ma ne ꝗꝫ ob cām per. d. l. ij. §. fi. aut non dixi dono, sed sim-
pli tradidi ve dixi do. ⁊ tunc non apparet ꝙ vo uerim dona-
re, ⁊ sic facere ꝯtū noiatum ideo tūc ꝑ appositionē cāe, ꝗ tūc
ꝯcernat tuā tñ vtilitatē erit noiatus ꝯtus, ⁊ hēbit locuꝫ ꝯdi.
ob cām iā ex capite pnie ꝗꝫ ex capite cāe nō secu. e, ita dic i se l
telligere gl. iuncto tex. in. d. l. cum fundū. Sed ista distinctio
vr̄ esse ꝯ l. sed si mort. §. fi. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. vbi cā que
ꝯcernebat vtilitatem recipientis tñ est donatio ⁊ nō est locus
ꝯdi. ob cām. ¶ Preterea ēt per verbum do inducit donatio
qñ nulla est expressa cā vel est expressa non repugnans dona-
tioni vt est in proposito qñ do tibi ob cām ꝯcernentem tñ tuā
vtilitatem, vt no. Pe. de bel. quem refert Joan. de imo. in. l. si
fundo certo ff. de ver. ob. ⁊ sequitur Saly. in. l. si donatione. C. de
col. per. §. sic itaq3 inst. de ac. sicut dicimus in verbo ꝯcedo. l.
vxori. §. fi. cū gl. ⁊ ibi Bar ff. de le. ij. ⁊ dixi in. d. l. si donatiōe.
Un se possit rñderi ad no. per gl. in. d. l. si cum fundum. vel ꝙ
ibi gl. non intelligat qñ aio donandi sit tñ est vel sꝫ Pa. de ca.
ibidē si illa gl. referat ad tex. nō ē ꝟa, q; sꝫ eū ibi ꝓbaſ ex text.
ꝙ qñ datio vel factio sque venit imp enda pro pte tua ꝯcernit
tuā vtilitatem tuam nō potest aduersarius penitere si tu es pa
ratus adimplere, casus est sing ibi sm eum quē ad ħ dicit a ne
mine ponderari. Nam ibi vr̄ resultare ꝯtus innoiatus, q; pro
mittendo ⁊ ꝯsentiendo tibi gratia vt dares titio fundū meum
quē possidebas videor dicere ꝙ te libero actione quam mihi te
neris, vt dcm̄ fundum tradas titio. Istud ēt q; qñ respicit vtili
tatem recipientis tñ non sit locus pnie, tenuit Saly. in. l. pe. C.
eo. ēt si nō dixit dono, q; est donatio. alle. d. l. sed si mort. §. fin.
⁊ not. per glo. in. l. iij. §. si quis quasi. in versi. non posse. ff. eod.
nullam tñ facit mentionem de. d. gl. in. d. l. si cum fundum. lic
ēt vult Sal. ħ allegando gl. in. d. §. si qs quasi. bal. ēt in. l. pe. ꝑ
d. l. si cū fundū, vr̄ idē tenere, ⁊ sic sensu illū intellectū quē pa. de
18 ca. sibi appropriat in. d. l. cū fundū. ¶ † Quid dī si in ea implē
da ꝯcurrebat fauor tertij, an sit locus pnie, vide ꝑ Bar. in fin.
q. quā ponit in. d. §. flaminc. ad fi. ⁊ ibi plene dixi ⁊ ꝑ bar. i. l. fi.
ad fi. ff. e. ⁊ in. l. si qs. ff. de ser. expor. bal. in. l. cū a socero. C. de iu
re do. ꝑ Pa. de ca. ⁊ Ro. hic ꝑ Ang. ⁊ Saly. in. l. quoniē. C.
de do. que sub mō per Saly. in. l. j. C. si mācī. ita fue. alie. ne ma
nu. ꝑ Jo. de imo. in. c. potuit in vi. car. de lo. ꝑ Pa. de ca. in. l.
insulā. §. fi. ff. sol. ma. ⁊ in. l. si cū venderet ff. de pig. act. ⁊ ꝑ Ro. in
l. sed si hoc §. ꝓstituta. ff. de in ius vocā. refero me ad ea q̄ dixi
19 in. §. flaminus. † vide ēt in mā que no. per Bal. in. l. ꝗꝫ otis. C. de
transac. vbi tangit ꝙ si ꝯtus innoiatus ordinaſ ad nominatū
si ꝓmitto vendere fundū ob certā cām vel ꝯdōnē, an sit locus
pnie sm eū hic ꝓmissio est ꝯtus innoiatus, pꝫ q; ꝓducit actio
nē prescr. ver. l. labeo scribit si mihi biblio. ff. de ꝯhē. emp. ⁊ di
cit nō esse locū pnie ꝑ. d. l. labeo de cuius. l. intellectu fuit dcm̄
in. l. si qs cum debito. e. ff. de iureiur. vbi Bar vr̄ dare veriorē
intellectum ad illum text. sm quem intellectum non probaret
dcm̄ Bal. nec vr̄ verum ꝓ in. d. l. labeo scribit si mihi biblio-
thecā fuerit ꝓmissio de vēdendo sed immo fuit ꝯdōnalis, ⁊ ita te
neo lꝫ ipsemet Bal. ħ in vij. col. velit illud idem ꝙ ipsemet vo
20 luit. d. l. ꝗꝫ otis. † Quid aūt in dimissiōe que vr̄ esse distractio, an
sit locus pnie, vide per Bal. in. l. si diuisione. C. fa. her. ⁊ ibi ēt
21 Saly. tenētē ꝙ nō. ¶ † Adde ēt aliā fallentiā ad istā mām. s.
qñ ꝑmutaſ vna spēs cum alia spē venali, q; assumit nām ꝯtus
noiati, vt ē tex. sing. i. l. j. C. de re. ꝑmu. sꝫ vnā lec. idō nō erit tūc
22 locus pnie sꝫ bar. i. l. j. in fi. ff. de re. ꝑmu. ¶ † Itē adde aliā fal
lentiā. s. q; qñ cā seu modus in ꝯtu īnoiato nō pōt amplius im
pleri casu fortuito ꝙ tūc cessat pnia sm gl. no. in. l. pe. in gl. fi.
ff. e. Quod intelligit ħ Sal. esse verū qñ casus ꝯtingit in pso-
na dantis pecuniā, vt q; mortuus est ille qui dederat aliqd me
dico, vt euꝫ curaret, secus si ꝯtigisse i psona tertij, q; tūc hꝫ lo-
cum distinctio posi. a ff. e. l. §. fi. ⁊ no. gl. in. l. iij. §. sed tibi in ver.
cessare ꝯ e. ⁊ idō dr̄ sm Sal. est ħ q; in primo casu nō supest
psona q̄ possit penitere ex quo infert ꝙ nō transit ad heredem
facultas penitēdi, pro quo alle. l. iij. ff. de ser. expor. facit. l. fi. C.
de reuo. do. m. hi magis pꝫ ꝙ idō in casu. d. l. pe. in gl. fi. nō fit
locus pnie, q; cū casus fortui us euenerit in psona dātis cā hē-
butur ꝓ impleta vt ibi declaraſ in gl. j. ⁊ fi. merito sicut si cā fu
isset p eū impleta nō esset locus pnie, ꝯ eū ita nec in casu illo in
quo logſ tex. in. §. fi. ff. e. l. cā nō hēbaſ ꝓ impleta non mir si pꝫ
esse locus pnie ⁊ ꝯsideratā ista rōne apparet ꝙ ibi nō probatur
23 † ꝙ facultas penitendi non trāseat ad hēdem, sed perdet ab in
tellectu. d. l. iij. de ser. expor ⁊ ab his que no. bar. in. l. q rome.
24 §. flaminus. ad fi. ⁊ ibi dixi ff. de ꝟ. ob. ¶ † Item adde q; lꝫ acci-
piens nō possit regulr penitere, vt hic in gl. in fallit nisi postea
ipse sit aliqliter offensus i aliꝫ ⁊ exemplū hēris ff. e. l. §. lꝫ si ac
25 ceperit. ¶ In ea. ibi nē cāe defectus ec. Quī † defectus cāe pa
reat ꝯdi. ob cām, vide plene per bar. hic ⁊ in. l. fi. ff. e. ⁊ ꝑ Cy. ⁊
Saly. in. l. pe. C. e. aliqd ꝑ Pa. de ca. in. l. iij. §. sed si dedi. ff. e.
⁊ ꝑ Nic. de ma. ⁊ Bal. in. l. dcāꝫ. C. e. Et dicit ibi Nic ꝙ ma.
limitat do istā mām q; qñ daſ aliqd ecclesie ob cām impē-
dā ab ecclesia lꝫ ea no sequaſ nō pōt repeti ꝑ condi ob cau. sed
agi dꝫ ꝯ ecclesiā ꝙ obseruet ꝓmissa per tex. no. in. c. verum de
ꝯdi. ap. ⁊ hoc tꝫ Ro. hic, sed Bald. in pol. e. l. dictam. C. eo. tꝫ
ꝯtū ō si illa fuit finitus cū ꝯtus. per. l. cū te. C. de pac. inter em.
⁊ vē. aliter i ō, ⁊ ita dicit i sic intelligēdū tex. in. d. c. vex. Sal.
in. d. l. dictā opi ꝓ hoc alle. q; ecclesia vtiſ iure cōi in dubio. c.
j. cir. medio de a. te. sen. relinqtur tñ super hoc cognādū. Veri
tas est ꝙ tex. in. d. c. ver ū. plures hꝫ intellꝰ inter quos est vnus
ꝙ ibi loquit in donatiōe fcā ob sūā ꝯdōnē vñ ꝯdōne deficiēte
no pōt reuocari q; nō ꝗꝫ tenit ⁊ dū tex. ibi dicit nisi forte ec. dꝫ
exēplificari qñ dix i dono tibi. x. si nō manumiseris frūi suū, nā
videor velle reuocare dōnationē si manumiseris. vt ibi, ⁊ sꝫ hūc
sentum nō ꝓbaſ opi. Nic. de ma. ⁊ ħ satis ꝑ ꝫ. Aliquis ēt circa
istaꝫ māꝫ. s. cuius cāe defectus ꝓducat ꝯdi. ob cau. vide ꝑ bal.
in. l. j. in pe. co. C. de pac. vbi colligit ex illo tex. ꝙ si deficiat cā
q̄ fuit cā faciēdi ꝯtū nō hꝫ locū ꝯdi. ob cau. vt ibi secus si defi
ciat cā obl'onis ita logſ iste tī. nā ibi cā q; nō hēbat liberos fu-
it cā faciēdi ipsū ꝯtū vnde lꝫ esset illa cā nō hꝫ locū ꝯdi. ob ca.
vt ibi. ¶ In gl. in ver. reperiſ plura q̄ hic tangunſ in gl. fuerūt
tacta in pcedentibus gl. ibi addidi ꝓponit e. ¶ In ea. ibi, ho
die est notatus ec de hoc plene in. l. fi. ff ¶ In ea. ibi. vel distin
gue. ⁊c. illud ꝙ dr̄ hic in gl. ꝯcernit an vtꝫ eāſ ex capite cāe
non secute per casum fortuitum in ꝯtro dic vt no. in. l. si vno. §.
item cum quidam. ff. lo. ⁊ aliqd dixi tñ fuit. ff. sed tex. ħ in ꝟ. sed si
cū liceat. loquitur de repetitiore ex capite pnie, vñ ꝗꝫ tūm ad
26 hoc ꝟa est lo. ad. l. q opas, logtur in ꝯtu no ato. ¶ † In gl. in
ꝟ. necesse hēs que dicit, vt q; intrāsit ex hac gl. iuncto text. hē
tis diligenter no. ꝙ lꝫ regulariter ad explicandū factum in ob
l'one deductū nō possit qs pcise cogi. l. stipl'ones nō diuiduntur
in prin. māe ff. de ꝟ. ob. in fallit vbi tuū interuenit, ⁊ ad ħ ista
gl. reputaſ sing. ⁊ ꝓ hoc vr̄ tex. in. c. si ex̄ ne pla vi. fuas. quem
• ad hoc ibi pōderat An. de bu. de quo articulo dixi post Ab. o
der. in. d. l. stipl'ones nō diuiduſ, vbi istā ptem secutus sum. di
cit tñ Jo. de imo. in. l. ij. §. sed ⁊ si qs. ff. de dona. nō videri ꝙ ista
gl. ꝗꝫ ipse reputat sing. potuerit hēre istā mētem, q; de iure ciuili
iusiurādum in alio ꝗꝫ liberto nō inducit obligationē. l. si qs p'oeo in
prin ⁊ ibi plene ꝑ Bar. ff. de fideius. ⁊ no. l. i. j. C. de ope. li. vñ pu
tat ꝙ ista gl. velit ꝙ in ꝯtibus innoiatis iurāmentum faciat desinere
rem esse integrā. Dicit tñ ꝙ in ꝯtrium facit q; iurāmentum dꝫ regulari
sm naturam principalis dispōnis sup qua interponiſ. l. fi. C. de
non nu. pe. ergo sicut ꝯtus principalis hꝫ iactam ꝯdōnem. s.
nisi dātem peniteat eodē mō dꝫ recipere iurām, bñ facit ꝙ hr̄ in
c. quēadmodum. de iureiu. ⁊ in. l. fi. ff. q̄ sꝫ famil. cog. sꝫ vr̄ dici pos-
setum non bñ pōderasse hanc gl. que intelligit qñ iste cui data
sunt. x. vt vadat capuā preparauit se post ꝯtum ad eūdꝫ cuꝫ
certo socio q capuā iturus erat ⁊ illi socio iurauit se ituꝝ nō ob

• ¶ De quo articulo. Adde eundē alexand. in consi. xxxvij. colū. ij. in. ij volumi. Fran. car.

tiit seruū non alit cogebaſ accipe seruum si nolebat dimō de ducereſ deteriorato, ſed ſi ſm opi Fulg ꝛ Pa de ca. cogere tur inuitus accipe seruū ſeq̄reſ abſurdū q ſi ſeruus valeret. v. ꝛ pro eo manumittēdo babuiſſe. x. recipiēs lucrareſ. v. cuȝ iactura dātis. Itē eſſet ↄ. l. ni om. in prin. q̄ vult q pp peniam dātis nil aliud ↄſeq̄ dēat recipiēs niſi intereſſe, fateor ergo q q̄tū ſua interſit deducere pōt, ꝛ hāc pnio veritatē eſſe, ꝛ vltra eo q̄ dāt in glo. adde p intellectu huius verſ. niſi forte diligētius q oia q̄ dāt in h. §. in ver. plane. hēbunt ēt locū in caſibus ver. niſi forte. q eſt eadē rō ſm Fulg. hic, ꝛ recte. ℂ In gl. in ꝟb. toto, ibi p pcio hū dicit quaſi p pcio, q ſi dediſſet p pcio ſerui efficereſ liber ex ↄſtōne ēt ſi nō manumittereſ. l. ſi hēs. C. ſi mā ci. ita ſue. al. i. m. l. ſi. ff. q ſine ma. ad lib. pue. ꝛ no. gl. in. l. iij. §. i. in ꝟbo ↄdici poterit, ꝛ ibi plene bar. ā. e. ſȝ tex. hic mortē in ꝟ.

5 ſed niſi pſupponit q poſt mortē non erat liber. ℂ † In gl. in ꝟ. carere. ibi, q ꝟiſimile ꝛc. tene mēti gl. ex qua hēs ſm Bar. ꝛ doc. h q non eſt neceſſaria tanta cuſtodia ꝛ diligentia in pſona

a carcerati q̄ erat in caſu liberationis, a ſicut ſalio q eſt no. p cuſtodibus carcerꝫ excuſandis. Limitat ſi Ro. i. l. lege corn. ff. ad ſille. niſi carceratus iſte alīs aufugiſſet p id qō no. gl. i. d. l. lege

6 cor. in ꝟbo ex vinculis. quā ipſe reputat ſing. no. † dum ille gl. vult ſm eū q pſingā ex carceribus qs pdat bñficiū q dēat cū fideiuſſoribus relaxari, ꝛ dē ipſe q miraſ ab alijs non pōderari illā gl. ad h ſed dic q nimis large loqͣ ipſe qm̄ iſta limitatio ita demū dȝ pcedere qn̄ ipſe alīs ō carceribus aufugiſſet. l. pe quo erat in caſu abſolōnis, alīs ſiit ex diuerſo non recte fieret ſlatio. l. inter ſtipulātē. §. ſacra. ver. ſed hec diſſimilis. ff. de ꝟ. ob. l. pap. exuli. de mino. ꝛ eodē mō limitabat ipſe gl. in. l. ſi in incerto. §. cuſtodiā. ff. cōmo. q̄ pbat q diligentius ſunt cuſtodiēdi iuuenes q̄ ſenes.

b ℂ Ad id aūt q ipſe dicit non pōderari ab alijs. gl. in. d. l. lege cor. ſ. quo ad pcēdū bñficiū relaxādi cū

7 fideiuſſorib⁹ dicatis q ibi Bal. ad h illā gl. pōderat. ℂ † Itē facit ſm Ang. hic ad. q. de ambaſiatoribus derobatis in itinere q dēret eis dānū refici a cōitate eos mittēte de quo p bar. in. l. ſi ſeruus cōis. §. qō vero. ff. de fur p Spec. in tit. de indi. §. ſpecialia. ad ſi per Bal. in. c. j. in fi. in tit. an agna. vel fil. per doc. in. c. cum pro cauſa. de procur.

SVMMARIVM

1 Praeſumptio quando eſt pro uno, oportet aduerſarium contrarium probare per euidentiſſimas probationes.
2 Argu. à contrario ſenſu habet locum in contractibus regulariter, fallit tamen ut hic.
3 Prouiſio hominis an faciat ceſſare prouiſionem legis.
4 Dos data poteſt repeti matrimonio non ſequuto.
5 Vēdēs equā pregnātē pctō appoſito q ſi pareret maſculū eſſet uēditoris, ſi feminā emptoris, ſi pariat utrūq ad quē pertinebit.
6 Dotis actio cōpetit mulieri tm̄, qn̄ maritus uergit ad inopiam.
7 Mixtum non continetur ſub ſimplicibus in contractibus.

S I extrancus. Caſus omiſſus remanet in diſpōne iuris cōis. h. d. ſm Bar. ℂ No. q dixi in ſummario, ꝛ eſt mā brocardica. de q̄ plene p bar. i. l. galli⁹. §. ꝛ qd ſi tm̄. de lib. ꝛ poſt. cū ↄcor. ꝛ addi. q̄s ibi ōdi. ℂ No. q cōuētio de reddēda dote in caſu ſol. mat. non cōprehēdit caſum nō ſequuti mrimonij. ℂ No. q pmiſſio dotis hȝ in ſe tacitam

1 ↄdōnē ſi mrimoniū ſeq̄ꝫ, vt h, ꝛ. i. l. ſtipſonē. ff. ō iu. do. ℂ † No. q vbi p vno eſt iuris pſumptio op; q aduerſarius ↄriū pbet p euidētiſſimas pbōnes, vt h, ꝛ. l. fi. in p. in. ā. q met. cā. ſm Ful. h vē tm̄ q ſufficeret euidēs pbō, vt h in tex. in fi. in ꝟbo euidē

2 te. ℂ † No. q lȝ in ↄcrib⁹ pcedat ar. a ↄrio ſenſu, vt ē tex. rep. ſing. in. l. inter ſocer. §. cū inter. ff. de pac. do. tm̄ h nō pcedat ar. a ↄrio ſenſu, ꝛ huius rōnem reddidit no. Bal. in. l. apud antiquos. C. ō fur. vbi dixit q in ↄcribus hȝ locū ar. a ↄrio ſenſu qn̄ in caſu ↄrio militat rō ↄria, ſȝ ſi eſt eadē vel maior rō, tūc ſumiſ a ſilī in. l. ſine ab egpo. lētibus, nō aūt a ↄrio, ita loqͣ iſte tex. nā ſi dās dotē voluit illā ſibi reddi reſoluta cā finalis dotis h, ſol. ma. ea. rōne ſi nō ſequaſ cā finalis. i. nuptie dȝ dos reddi eidē facit q no. gl. in. l. cū ptor. in pn. in ꝟ. ā. de iud. ꝛ Jo. and. in addi. Spe. in ti. de diſpu. ꝛ alle. §. poſt hec ſeqͣ. ꝟl. vel iō ob. ꝛ de ar. a ↄrio ſenſu ſcripſi plura in. d. l. j. in pan. de of. eius cui

3 mā. eſt iurīſ. ℂ † No. q pui ſio hoīs nō facit ceſſare puiſionez legis de quo dic vt hī in. l. fi. C. ō pac. ↄuen. ꝛ p gl. ꝛ doc. in. l. ij. C. de iu. emphy. p Bar. in. l. ſi cū dotē. in prin. ff. ſol. mat. per

4 Bar. in. l. vbi adhuc. C. de iu. do. ℂ † No. ex fi. q filie i ptāte pōt agri a pře non ſolū dos data p ea mrimonio ſecuto, ſed ēt pōt agri ei actio ad repetēdā dotē pro ea datā a patre mrimonio non ſecuto, nā iſta dos ēt mrimonio non ſecuto hȝ priuilegium dotis. l. ij. alī. iij. §. ſi. ff. de priui. cre. ita intelligit Ro. h q dicit h eē ſing. no. pro ampliatiōe. l. pōponius pbyled. ā ſam. her. ℂ In gl. in ver. pactum. ibi, nudo pacto ꝛc. ipſe vero requirit ſtipſo. l. ania. alle. in gl. h in ver. ↄuenit. ſubaudit. ſ. p ſtipſonem, q loqͣ tex. ibi de act. pſcr. ver. ꝛ que fuerit rō diuerſitatis, dic vt no. in. d. l. ania. ꝛ in. l. in traditiōibus. ꝛ ibi p bar. ā. de pac. ꝛ p Ang. ꝛ Rod. in. d. l. ſi cū dotē. in prin. ꝛ Ang. in. l. lecta ↄſi cer. pet. ꝛ aliqd p Ro. h dixi in. d. l. ſi cū dotē. tm̄ iſta inueſtigatio hic an fuerit pactum an ſtipſo non erat neceſſaria, q h non agiſ ex pacto vel ſtipſone, ſed ↄdi. ob cauſ. vt in tex. ℂ In gl. q̄ incip. no. ergo ꝛc. hoc notabile non vē hū colligi h q nō vē ſibi puidiſſe in caſu quo nuptie ſequanſ imo remanet iſte caſus vt omiſſus merito non agiſ ex pacto vel ſtipſone ſed ↄdi. ob cau. vt hic q̄ ↄditio naſciſ extra id qō agiſ. l. ſi is. in fi. cōmo. ꝛ iō cōiter alle. iſta. l. q caſus omiſſus hī pro omiſſo, ꝛ ita ēt ſumat Bar. hic, eſt vey q Bal. in. l. iij. C. de inſti. ꝛ ſubſti. ſub ↄdi. fa. dicit q illi q alle. iſtā. l. ad h itelligūt, q h ēt cauſe finalis caſus erat tacite puiſus, ar. l. ij. C. e. item q qn̄ caſus omiſſus hȝ pcedētē legē. l. ordinationē, vt hēbat hic non hī p omiſſo, ſed pro tacite diſpoſito ſm ordinationē. l. vt pbaſ h ſm eum, ꝛ ita ēt vē velle ipſe in. l. q ſciris. in pe. col. C. de bo. q li. ꝛ pro eo facit tex. hic dum dicit ꝛ veriſimile ꝛc. tm̄ ↄcordando oēs pōt dici q caſus omiſſus hī pro omiſſo in ipſa diſpōne hominis, adeo q ex ipſa diſpōne agi non pōt, ſed non hī p omiſſo extra illam diſpōnem hoīs inſpecta diſpōne. l. que de illo caſu puidet nec ob. tex. hic in ver. veriſimile. q vult dicere q ſi dans dotem puidit ſibi reddi, ꝛ non mulieri in caſu quo ſeqneretur matrimoniū qui eſt caſus qui ↄuenit. eſſe fauorabilis mulieri, ꝛ doti. l. vnica. §. accedit. C. de rei vxo. act. q̄to magis vē cogitaſſe q dos non acqraſ mulieri in caſu quo non ſequiſ matrimo. qui non eſt caſus ita fauorabilis mulieri. l. ſi ego. in pri. ff. de iu. do. hū fateor q rō Bar. ꝛ doc. h ſe fundantium q hic pbaſ caſum remanere omiſſum eo q dȝ hic agi ↄdit. ob cām non eſt bona, q dato q expreſſe actum fuiſſet per pactū q rō ſecutis nuptijs dos redderet ei qui dedit poſſet adhuc agi cōdi. ob cau. per dāē, vt pbaſ in. l. ſi donaturus. in prin. ff. eo. ꝛ ēt per pactum poſſet agi actione preſcri. ver. vel ex ſtipſone ſi interceſſiſſet, vt no. in. l. j. in ver. mortis cā donatio. ff. de don. cau. mor. melior ergo ē cauſa q in iſtis ↄuētiōibꝫ ne omiſſus regulariter dēat hīi p omiſſo. l. qcqd aſtringēde. ff. de ver. ob. ℂ In ea. ibi poſt ſecutas nuptias ꝛc. h ſo. nihil vȝ q q̄uis hec ſtipulat⁹ fuerit dās ſibi reddi ↄnalr in oēꝫ caſum ſo. ma. tm̄ nō poterat cōprehendi caſu quo nō ſeq̄reſ mrimo. q iſto caſu nō erat de ſpēb⁹ ↄpbēſis ſub illo ↄna ſubalterno, iō cōiter teneſ ſol. ſequēs quarē dā nō itelligaſ hic reuelaſſe ↄdi. ob ca. in caſu omiſſo magis cōiter rūdeſ q ibi h opeſ fauore dotis q pi magis hī e loců qn̄ ſeqͣ mrimo. q̄ qn̄ nō ſeqͣ vt plem⁹ p bar. i. d. l. ſi cū dotē. vltra pdcā ēt ad ite. ſm h⁹. l. vide no. p bar. in. l. ō ſis teſtō. ff. ō ↄdi. in

5 de. ℂ † Ex gl. iducit iſta. l. ad. q. de eo q vēdidit equā pcō appoſito q ſi peret maſculū eēt vēditoris ſi feminā eē emptoris ꝛ ↄtigit pere maſculū ꝛ feminā ad quē ptinebit Gui. den. bar. alb. ō ro. bal. i ſec. anti. ꝛ ſal. h tenēt dēre attēdi qs p naſcaſ ꝛ ō

c illo itelligaſ ſcā ↄuētio. l. boue. §. h ſmone⁹. ff. ō ꝟ. ſig. ꝛ ſonat⁹ ſiue ſit maſculus ſiue femia debeaſ emptori ō iure cōi. l. fruct⁹. C. ō ac emp. l. iulian⁹. §. ſi fructib⁹. ff. de ac. em. ſȝ ſi dubitaſ qs prio ꝛ qs ſo natus ſit tūc vēditor hēat maſculū ꝛ emptor feminā vt ſatiſfiat mēti ↄhētiū ar. l. ſi ita ſcriptum. ff. de li. ꝛ poſth. ꝛ l. is q q̄dringēta. ꝟ. q d ergo. ff. ad. l. fal. ſȝ ro. i. l. ij. i pn. in. xviij. col. de ver. ob. tȝ ↄriū q in ↄcribus diſpō facta de ſimplicibus non cōprehendit caſum mixtū, q in eis ſit ſtricta iterpretatio. l. qcqd aſtringende. ff. de ver. ob. ꝛ. l. veteribus. ā. de pac. ſed caſus mixtus ſub ſimplicibus cōprehendiſ vbi ſit larga, ꝛ benigna interpretatio. d. l. ſi ita ſcriptum. ꝛ per hanc rōnē dicit videri q lȝ i vltimis volūtati. maſculi. cōcipiat femi. l. ita ſcriptū ſit filiabus cū ſi. ff. de le. ij. tm̄ ſecus erit in ↄcribus, vt no. arc. xvij. q. iiij. ſi qs ſuadēte hū facit ēi p iſta opin. lȝ ipſe nō alle. id q no. Bar. in. l. cū an⁹. in fi. ff. de ↄdi. ꝛ de. iſtā opin. tenebat ēt ſac. ō ra. vt refert bald. ō ro. q in pari cā potior dȝ eē ↄdō poſſidētis. l. ij. C. de ↄdi. ob tur. cau. l. ſi ſuū. §. ſeqͣ. ff. de ꝟ. ob. ꝛ dē Ful. h q iſta opi. de rigo. iur. eſt ꝟior q actore nō pbante re⁹ dȝ abſolui. l. q accu. cū vul. C. ō. edē. ꝛ magis fauēdū eſt reo q̄ actori. l. arrianus cū ſi. ff. de ac. ꝛ ob. ꝛ ſi ēptor ↄuēſ dȝ abſolui in hac re dubia ꝛ ad iura alle. p doc. i ↄriū rūdet q loquiſ qn̄ ſexū erat certū, ſȝ ibi erat incertū ppea ō eqtate fiebat diuiſio, ſȝ

a ℂ Liberationis. adde ſicut ē. nobilis in q̄ ceſſat ois ſuſpitio, finge, vt de gl. in. c. illo iiij. diſt no. ange. in. l. ſi a lo ne fidei. ā. ō rei vē. ꝛ Jo. an. in addi. Spe. in ti. ō loca. §. fi. q caſtellanus qui poſuit nobilem loco ſui donec rediret ſi nobilis prodijt caſtrū qō caſtellanus nō tenetur ex quo cōfidit de iſto nobili ꝛ adde ō eo q ē in caſu liberatiōis ange. arc. in trac. maleſi. in ꝟ. q index decūi gaſū dtinert, ꝛ in carcerari iuſſit. Fran. cur.

b ℂ Quā ſenes adō q idē voluit ange. in trac. maleſi. in glo. l ꝟ. fama publica ꝟ. iiij. no. al. gl. i. l. i. C. de ſer. fugi Franci. Curt.

c ℂ. §. h ſmone. adō q hic §. vē pax facere p opi bart. q loqͣ in caſu q pt iūi i caſu ſimplici ꝟiſicari, nā lego cū mulier nupſerit itelligit ō p mis nuptijs nā tūc nuptie ſine mixtura alterius act⁹ eueniſ pīt iō itelligiſ de ōmis tm̄ ſȝ ſi vēdēs equā dicat reſuo mihi equū naſciturū lȝ itelligaſ ō pmo pt uncertificari ō pria genitura ello qō pōt equū cū equa ꝛ p itellectu. d. §. h ſmone. vid ibi bar. ꝛ alex. in apoſtil. Frā. Cur.

obstaret ꝯtrariũ, sꝫ veritas est, ꝙ rō ponit̃ in ꝟ. q̃m, ⁊ sic rō iurisc.
est ꝙ ꝓmissor putabat se debere, et in ꝟ. vt ne nō debat, vñ a ꝯtrario
sensu loquit̃, ꝙ si sciuisset se non dēre daret ꝯdō mulieri nō ꝓ
missori vt. j. sequit̃, sꝫ ꝯ istud facit, q2 ēt adhuc obstaret ꝟ. si aũt
vere vbi nō debebat, ⁊ tñ repetit cuius ꝯtrariũ eē dēret accipien
do rōnē stm̃ ex ver. q̃m absq3. ꝟ. sꝫ excep. est vex, ꝙ ꝟba bar.
prima facie non bene sonant, q2 non video quo negociũ spectet
ad debitorē ex promissione facta spōso, attento, ꝙ dato ꝙ sol
uat sponso non liberat̃ a muliere vt h̄ pa. de ca. dicit, ꝙ est alia
ratio, q̃ñ est verus debitor, q2 si soluisset mulieri non repeteret
ob ca. eo q2 fuisset ipso iure liberatus, sed si soluisset sponso ob
cām d̄ futuro nō liberat̃ a muliere vt h̄, ⁊ iō ipe acqrit ꝯdōnē ob
causam, q̃ꝫ tñ cedendo liberatur, cũ aũt soluit indebitũ nō plus
consequitur soluendo mulieri, q̃ꝫ soluēdo spōso, q2 nō tractat̃ d̄
liberatione cum non sit debitor ideo adhibet̃ distinctio an sibi
cōpeteret exce. que impediat repeti. soluti vel non, vt est dcm̃,
⁊ si fm istũ intellm̃ declaremus vel intelligamus verba Bart.
posset saluari rñsio bar. nam negociũ d̄ spectare ad debitorem
ꝓmittentē iussu mulieris, q̃ñ verus est debitor, q2 liberabit̃ sol
uendo marito secutis nuptiis, vel soluēdo mulieri, sꝫ non verus
debitor nō potest liberari, ⁊ sic conclude, ꝙ rō posita in ꝟ. q̃m
putasset respicit ꝟ. sꝫ cũ sciret nō ā. ꝟ si ā ꝟe, ⁊ ita intelligen
do cessat ōis dissensio. ¶ Ol. deinde oppo. de. l. q exceptiones
vt fecit gl. i. ⁊ vt rñdē ꝙ lex q exce. lo. nisi de eo q tut9 erat ex
ceptione doli aduersus eũ cũ soluit, nā ipsi soluēti, nō dat̃ ꝯdi.
inde. sed h̄ loquitur de eo q tut9 erat exceptiōe doli aduersus
mulierē nō aduersus spōsum, ⁊ iō si soluat sponso repeteret ꝑ cō
di. ob cām non secutis nuptiis, q̃ꝫuis si soluisse mulieri aduer
sus quē fuisset tutus doli excep. nō repetiss3 ꝑ ꝯdi. inde. ita so
nant obscura ꝟba gl. Sed h̄ sol. nō vr̃ bona, q2 imo d̄, ꝙ dēat
distingui an ꝓmissor si soluisset mulieri potuisset repetere vel
non, vt p3 h̄ in ꝟ. sꝫ cũ scirē, vñ vera est so. ad. d. l. qui exceptio
nem, quod ibi non loquitur in eo qui erat tutus exceptione
doli fauorabili. Sed eo q erat tutus excep. odiosa, vt vidimus
in gl. i. ⁊ no. h̄ aliqualiter sentit gl. h̄ in vltimis verbis dũ dicit,
⁊ fm hoc cessat prima oppositio ꝛc. Et ita teneatis l3 gl. h̄ in
seq. parte in ver. lꝫ non vr̃ ꝛc. intelligat, ꝙ h̄ loquatur de excе
ptione doli cōpetente ꝯ sponsum, sed melior est intellectus de
exceptione doli ꝯpetente ꝯ mulierē vt dixi in gl. i. ¶ In ea. ibi
deficiēte ꝛc. meli9 dix uss nōdũ existente. ¶ In ea. ibi sed dic,
ꝙ h̄ actũ fuit, hec nō est bona, tũ q2 diuinat, tũ ēt q2 si actũ fuiss3
ꝙ non inesset tacita ꝯdō nuptiarũ sequeret̃ ꝙ solutũ eēt ꝓ cā d̄
preterito non ꝓ cā de futuro, ⁊ sic tractaret̃ de cōditione inde
biti non de cōdi. ob cām ⁊ male, vt. s. dcm̃ est, ⁊ ita vult bart. ⁊
ang. h̄. Sed fulg. cum quo transit simpliciter eo. dicit ꝙ glo. ꝑ
hoc non meret̃ reprehendi, q2 h̄ mulier iussit ꝓmitti ⁊ solui nō
expectato mr̃imonio, ⁊ sic voluit inesse ꝯdōnē. Nec ob. ar. bar.
q2 rñdet, ꝙ vere erat debitum ideo cessat ꝯdō indebiti, tñ fm
Ful. stare pōt, ꝙ ob cām futurā sit datũ, ⁊ ꝓmissum, ⁊ sic hēat
locũ ꝯdō ob cāz sicut si datũ esset, ⁊ nō ꝓmissũ, nā q̃nq3 datio
dotis fit sub ꝯdōne si nuptie sequantur, q̃nq3 sub mō, vt q̃ñ do,
vt statim tuũ fiat, ⁊ nuptiis secutis remaneat tibi, sꝫ illis nō secu
tis debeas redde, ita hr̃ in. l. dotis §. fi. cũ. l. seq. ⁊ in. l. si ego in
prin. ff. de iu. do. Ita ergo pōt esse in ꝓmissione q2 pōt fieri sub
ꝯdōne potest etiam fieri pure, sed ob cāz vt nuptiis secutis ha
beas, alias autem reddas. Sꝫ si vultis rñdere ad. d. l. dotis po
testis dicere ꝙ ibi nulla precessit causa obligationis de prete
rito h̄ sic, attñ ēt vr̃, ꝙ illud, ꝙ dicit ful. sit in se satis tollerabile
⁊ verũ q2 nihil repugnat, ꝙ ꝓmitta ꝓ muliere soluere pro do
te, ⁊ mr̃imonio q̃ñ cũq3 voluerit sponsus ēt ante ꝯtas nuptias
vt sic sponsus possit se ex pecuniis parare ad nuptias ideo
hac causa nō ipleta. s. nuptiarum dari dēat ꝯdici. ob cau. Et ꝓ
hoc ēt facit tex. in. l. si mulier ff. so. ma. fm intellectũ bar. ⁊ cōẽ3 fm
quē ibi accepit latinosi facta pure ex cā dotis ⁊ eo acto, ꝙ nō
inesset cōdō nup. tiarũ, ⁊ tñ non sequutis nuptiis h3 locũ condi.
ob cau. vt ibi ⁊ circa h̄ vide q̃ dicā cũ gl. in ꝟ. valente ꝛc. tñ ea
q̃ hic dn̄r in gl. non sunt necessaria, q2 iste tex. intellr̃ de excep.
doli ꝯpetente aduersus mulierē. vt. s. dixi. ¶ Et circa hoc no.
in gl. dixit Bal. h̄ in lec. anti. ꝙ l3 possit agi inter partes ꝙ cō
ditio non insit promissioni dotis, vt h̄ in gl. tñ nō intelligeretur
hoc esse actum, l3 esset promissum soluere ad omnem petitionē
sponsi, ⁊ dicit esse de hoc tex. menti tenendũ in. l. tali in princ. ff.
de iu. do. mihi nō vr̃ h̄ ꝓbare. ¶ In gl. in ꝟ. actiones ibi. C. ad
l. fal. l. fi. ꝛc. vbi ꝓmissio, ⁊ solo a pari procedunt ⁊ hĩ facit. l. vt
2 mihi donares ff. de dona. † Nam illa promissio fcā aio donandi
seu delegādi vi3 solōn s h3. l. q̃ꝫ q̃ꝫ alias ē. l. q̃ꝫuis. §. iterdũ ff. ad
velle. dicit tñ bar. h̄ ꝙ liberabit̃ sponsus cedēdo mulieri actio
nē, q̃ꝫ h3 ꝯ ꝓmissorē, q2 ideo tenet̃ sponsus mulieri, q2 actionē
h3, ergo liberari d3 cedendo illam l. ꝙ debetur ff. de pe. ⁊ si di
ceret̃ cũ in tali ꝓmissione insit talis cōdō. d. l. stipulationē, ⁊ nō
euenerit conditio quo pōt sponsus cedere actionē quā non h3,
dicit bar. ꝙ q̃dā rñdent, ꝙ h̄ fuit actũ, ꝙ inesset ꝯdō tñ h̄ ipse
reprobat sicut retuli in ꝓcedēti glo. Et aliter rñdet volens, q̃d
ista tacita conditio inest respectu viri nō respectu mulieris q̃ñ
cōstat, ꝙ ꝓmissor noluit donare mulieri, vt. s. l. pxi. in ver. nisi
forte. ⁊ isto casu tollerabit̃, ꝙ si actio cessa erat vtilis apud mu
lierem cessionariā, q̃ꝫuis apud cedētē fuisset inutilis sicut tolle
rat̃ in. l. fi. in prin. C. d̄ iu. do. cũ aliis ibi alle. in gl. in ver. cessio
ne, ⁊ cũ bar. transit h̄ bal. in lec. anti. ⁊ ang. ⁊ pan. de ca. sꝫ ful. h̄
istud rep̄hēdit q2 nemo plus iuris pōt in aliũ trāsferre q̃ꝫ in se
habeat. l. traditio ff. de acq. re. do. vñ nemo cedit actionē quam
nō h3. l. si ꝓcurator ē. § si liber ff. mā. Et dicit non reperiri iure
cautũ, ꝙ ꝑ cessionē possit trāsferri actio q̃ nunq̃ꝫ fuit, nec istō ꝓ
batur fm eũ in. d. l. fi. sꝫ requirit̃, ꝙ q̃nq3 aliqua exce. obstabit ce
dēti, ⁊ tñ nō obstabit cessionario vt in casu. l. si cũ lo ff. d̄ fideius.
nā ibi ꝑ cessionē vni ex fideiu. soluēti factā ꝯ alios purgat̃, seu
euacuat̃ exceptio, q̃ cōpetebat ꝯ cedentes. s. ꝙ cedēs nō posset
amplius agere post solutionem receptam ne bis cōseq̄ret̃ h̄. n.
cessat in cessionario q nihil recepit, vñ rñdet ful. ad ꝯtrariũ, ꝙ q̃ñ
talis ꝓmissio fit sponso animo donandi mulieri nō inest ei illa
conditio si nuptie sequantur etiam quo ad virum. sic videmus
in accepi. facta animo donandi vel in alia datione animo do
nandi facta. l. l3. §. quotiens ff. d̄ fu. do. l. si donaturus in ꝓncip.
ff. eo. ⁊ cũ hac. ꝯ. rñsione trāsit h̄ ro. vel fo pōt rñderi fꝫ fulg. ꝙ
h̄ fuit actum, ꝙ cōdō tacita nō ineēt, sꝫ nō puto verā eē. ꝯ. rñsio
nē ful. ⁊ verā eē opi. bar. q̃ vr̃ ꝓbari in. l. ꝓmittēdo. in ꝓnc. ff. de
iu. do. iuncta. l. vnica. §. accedit. C. d̄ rei vxo. ac. Nō ob. iura al
le. ꝑ ful. q2 nō loquunt̃ in oblōne circa q̃ꝫ q̄rit̃ an nascat̃ incōti
nenti actio, sꝫ loquunt̃ in liberatione q̃ fauorabilior ē vel in do
natione in q̃ nō ita inest cōdi. sicut in ꝓmissione dotis, vt ꝓbat̃
in. l. dotis. §. fi. cũ. l. se. iūcta. l. stipulōnē. ¶ In gl. in ꝟ. manēte
ibi, irreuocabiliter ꝛc. h̄ nō vr̃ bona, q2 satis ē ꝙ soluerit de vo
lūtate creditoris sui siue sequat̃ cā, siue nō fꝫ pan. de ca. h̄ bal.
tñ eā seq̄t, ⁊ reputat eā no. ad limits. l. so'ni ā all. in gl. ⁊ istō ma
gis pl3, nā illud ꝙ dicit pan. d̄ ca. ꝓcedēt q̃ñ mulier iussit et vt
solueret ēt añ nup. ꝙ h̄ ñ d̄r. ¶ In ea. ibi vel. h̄ nō fuit simplex
ꝛc hanc reprobat bar. q2 si hũisset iste ꝓmissor mādatũ solum
de ꝓmittēdo, ⁊ nō de soluēdo, vt est de mēte gl. non d̄ret libe
rari a muliere cedēdo mulieri cōdi. ob cāz imo d̄ret sibi iputa
ri, ꝙ soluisset añ tps mr̃imonii. l. si mādauero i ꝓnci. ia. ij. ff. mā.
cuius ꝯtrariũ h̄ d̄r in tex. Preterea q iubet vt promittat̃, vr̃ iube
re, vt soluat̃. l. indebitā. ꝯ. ti. ij. ⁊ iō t3 ipse solōne, q̃ colligit̃ ex se.
parte. gl. sc3, ꝙ h̄ soluit ꝓ oblōnē sua q̃ tenebat̃ spōso, nō pro il
la q̃ tenebat̃ mulieri ⁊ eo. mō rñde ad. d. l. si ꝓc. all. in gl. huius
l. vt h̄ ꝑ bar. ⁊ dũ gl. h̄ all. l. indebitā. ⁊. l. si ꝓcu. vult arguere a
sili. s. de ꝯd. ide. ad cōd. ob cāz. deq̃ h̄ rñdet sal. tñ h̄ ad primuz
ꝯtrariũ formatũ h̄ in gl. ꝙ hoc nō fuit simplex mādatũ de soluēdo
sed fuit iussus, vt solueret dotis cā, ⁊ sic vr̃ inesse cōdō nuptiarũ
d. l. stipulōnē, iō si soluit añ nup. nō liberat̃, q2 nō iplenit māda
tũ, ⁊ ꝑ ꝯñs sibi cōpetit repetitio, ⁊ ita dicit se intelligere fꝫ se.
gl. ⁊ vr̃ i effectu idē velle. bal. h̄ sꝫ tñe ob. q2 ꝙ vr̃ debitor ver9
nō liberaretur cedendo talem cōdi. ob cau. mulieri, imo d3 im
putari ipsi debitori, ꝙ soluerit ante tps. i. añ euētũ cōdōnis. l.
si mandauero tibi ia. ij. in ꝓnc. ff. mā. cuius ꝯtrariũ d̄r h̄ in ꝟ. si aũt
vere. pan. de ca. h̄ sentiens istā obiectionē dicit istud eē fauore
matrimonii, q2 sibi non imputatur a muliere si soluit añ nup. q2
vr̃ soluisse fauore mulieris, vt ille citius inducatur ad ꝯhēdũ
matrimoniũ cũ ea, ⁊ dicit h̄ nō eē tactũ ab aliis, q̃ rñsio nō mul
tũ mihi pl3, q2 p̄t eē, ꝙ citius contrahet̃ matrimoniũ vt hēatur
dos que nondũ est soluta, q̃ꝫ si soluat̃ ante Et sic vr̃ eē fauorabi
li9 nuptiis ꝙ añ nō soluat̃, bñ facit. l. tali in prin. ff. d̄ iu. do. iō q̃ꝫ
tũ ad istō vltimum. s. ꝙ liberetur iste cedendo cōdi. ob cāz du
bito, ⁊ cogitetis an h̄ dici possit, ꝙ h̄ iussit mulier debitorē pro
mittere, ꝙ solueret q̃ñcunq3 ēt añ nup. vt est de mēte gl. h̄ i ꝟ.
q̃m ad fi. Nec tunc ob. si diceret̃, ergo debuisset liberari a mu
liere ꝑ solōnē factam sponso ante nup. cuius ꝯtrariũ h̄ d̄r. Et rñ
deo, ꝙ verũ est si noie mulieris soluisset, sꝫ hic soluit nomie suo
vt h̄ in glo. nec videat̃ absurdũ intelligere istam. l. ꝙ h̄ actũ fue
rit, ꝙ nō inesset cōdō nuptiarũ, q2 ēt intelligitur, ⁊ restringitur
tex. in. l. mulier ff. e. vt ibi ꝑ bar. l3 illa. l. simplr̃ loq videat̃, ⁊ vi
de no. Bar. in. l. si donaturus. §. i. ff. e. ¶ In ea. ibi cũ suo nomi
ne ꝛc. gl. h̄ vult, ꝙ fuerit solutũ nomine mulieris, sꝫ. s. pxi. dixi

a ¶ Dñs ib⁹ adde i. l. ex facto. ff. de vul. & pu. & de ista clā vide bar. i q. xix. col. iiij. i. j. vol. & adde q̄ pcedit ēt i inslo. l. si. ā. qsa. co. c. breui. de iu. in. gl. i. c. quē ad. e. ti. & vltra allegatoris all. h adde mtex. i. c. cū iter. p ex de renū. p quē tex. no. bu. p⁹ inn. de scholare q iurauit n assumere gradū ex illo studio, & p ista i fa fac q̄ no. bal. i. c. cū M. ferra. ex de cōst. vide i rep. auc. no. de iol. te i. vj. & vij. co. & adde q̄ l inficia. itellr nisi iusta cā supueniēte, & si iusta arbitrat & sic ba. i. l. qdaz filiū. ff. de cō. ob. & i. l. si societ. §. arbi. ff. p so. & vide do. i. l. si āq sa. co. & de mārī bang. pulchre i l. si. ff. de pt. sti. & ēt adde pan. i. c. per. nra co. fi. de iu. iu. & i. c. quē ad. e. tit. & vide ale. i. l. qsi illā ff. de cō. ob. & i q. l xx. i. iij. li. fr. c.
b ¶ Qui. alia qd ptinens ad istā ocidit qdsi tibi lo dixero meo i. x. ex cā mūni & in. xx. ex alia cā facio pctū liberatorū de nō petēdo iste. x. & gnalr de oi q̄ petē possū vsq i pñte diem an ista liberatio gneralr extēdet ad illa. xx. vide q̄ sic p gl. i. l. empto. §. luci⁹. ff. de pac. q vult, q̄ si deberem⁹ res cedē a gnalis te ꝯb. & q̄ gnalis gnalr ē itelligēda. in ꝯtrm tn ocidit gla. de aret. quē refert segtan. i. l. obligōne gnali. ff. de pi. p tex. i. d. §. luci⁹. & gl. i. d. §. luci⁹ pcedit q̄ si missio fuit gnalis sie expssiōe alic⁹ rei seu cāe al's sec⁹. l. cū aq lia. ā. de trās. q̄ ꝯba gnalis restrigūt & litant p rōnē seu cām tex. melior de m. i. l. cū pz. §. dulcissimis. ff. de le. iij. & adde q̄ ꝯsu luit ro. i q. cviij l fi. & i q. civ. & i ꝯs. iij. fr. c.
a ¶ Vide. d. abb. & mod. in c. j. de transa. & bal. & Mod. in ver. sub ptextu C. de trās. & alexā. in ꝯs. xj. inci. viso atqz vt op. &c. T bo. nup.

q intelligit solutū noie pprio soluēris, & nō mulieris, & illo magis cōiter tenet, & ita in elligēdo daret mulieri ratū būri ꝯdō sine cā vel vtilis ꝯdō ob cā ꝯ vix cā circuitus euitandi p. l. cū fundus. §. seruū tuū, cū ibi no. āsi cer. pe. & h pleni⁹ p bar. hues sequunt aliq. lz bal. dicat q̄ in ꝯtrū facit. l. j. in fi. cū. l. se. ff. de isti. sed rñsio. dedi. in. d. §. seruū tuū. bal. ēt h argue vr, q̄ non ꝯperat mulieri ꝯdi. ob cāz, q̄ seqret, q̄ et cedi nō posset. l. si bēs institutus in pn. ff. ad tre. cuius ꝯtrū h dr in ver. si aūt vere, lz dic, q̄ imo posset cedi, vt est tex. cū gl. in. d. §. seruū tuū, & q̄ d tunc operetur talis cessio dixi ibi.

Fundus. Per hāc ꝯdi. repetit fundus cū nālib⁹ accessiōib⁹. h. d. ¶ † Quid āt in pensionib⁹ [6] domoꝝ q̄ appellant accessiōes ciuiles gl. h dū logt de vsuris, q̄ [b] sunt ciuiles accessiōes facit q̄ nō veniāt, ꝯtrū tenēt fulg. & ro. q̄ pēsiōes sunt accessiōes, q̄ sūt loco fructuū, & de eis vt de fructib⁹ iudicat. l. videam⁹ la. j. ꝯ. pteres. & l. pdioꝝ. ff. de vsu. Pro h ēt all. l. cū qs. ff. e. tit. pria rō nō vaget, q̄ ēt vsure sunt vice fructuū l. vsure. ff. de vsu. vñ melior vr ēe rō, q̄ vsure nō accedūt loco accessi. nū nālui. nā qn dūr vsure ille veniūt, q̄nis debitor nil ex pecunia pcepit, lz pēsio domus debet, qn eā pcepisti, iō equū ē q̄ restituas, q̄ nō cedit ad dānū suū. Hec opi. ēt pbat p. d. l. idē bui. §. lz si nūmi. ff. de ꝯdi. inde. vbi ꝯmodū vsucapiōis venit i restōne, qn agit cōdōne aliq̄ ad reddēdū, & tn cōstat illo ꝯmodū ēē ciuilē accessionē, & ita i pposito ē de mēte bart. ibi in ꝯ. venio ad. iij. partem &c. aliam rōnez reddit bal. i. l. in reb⁹ i pe. col. C. de iu. do. vbi vr equiparare istas pensiones potius fructibus nālibus q̄ vsuris vt ēt pbat in. l. si nauis. ā. de rei ven. & ad ppositū vide bal. in. l. j. ad fi. C. de cōdi. inde. ¶ In glos. j. sbr. i. cū fundus in prin. illa. l. dicit q̄ fructus nō veniūt nisi ex tpe lit. & tn in casu huius. §. q̄ repeto illo q̄ alias fuit meum vel mani fruct⁹ pcepi atpe quo res mea ad te puen & & sic vñr ista ꝯriari. Vñ dic, q̄ i certi cōdi. gnali, q̄ daret ad repetēdū id q̄ fuit meū hēt locū iste tex. lz qn daret ad id q̄ nūqz fuit meū, & ageret ex ꝯctu stricti iuris non hēt locū iste tex.

SVMMARIVM

1 Dos data an possit statim repeti, si de facto contractum est matrimonium.
2 Verbum potest intelligitur rebus sic se habentibus.
3 Matrimoniū si non ualet in uim matrimonii, an ualeat in uim sponsaliorum.
4 Matrimonium in casibus in quibus ualet in uim spōsaliorū de futuro, an transeat in matrimoniū de pñti superueniēte aetate absqz nouo contractu.
5 Dispositio q̄libet intelligitur rebus sic se habentibus.
6 Renuncians iuri qd habet, uel habere posset non comprehenditur nisi ius qd habeat ex causa de presenti re uel spe tempore renunciationis.

q **Quod seruius.** Datū ob cām dotis nō repetit donec mrīmoniū pntat subeē, vel spes ex cā de pñti, q̄ ꝯbat. h. d. ¶ † No. q̄ si de facto ꝯctū ē mrīmoniū nō pt statiz repeti p cōd. ob cāz datū p dote vbi discedat a tali hītu mrīmonij. & h iō ē h, q̄ poterat adhuc cā mrīmonij de iure ipleri. sec⁹ si nō poterat de iure ipleri, vt q̄ suberat vinculū cōsanguinitatis phibitiuū, nā tc dz stati posse repeti eo q̄ de facto tn cā ē ipleta. l. iij. §. si liber. ā. e. lz pa. de ca. h ita litāte istā. l. & lz ipe nō dicat volun h alb. de ro. h. ¶ No. q̄ iter spōsos ꝯbit affinitas de quo dicet cū gl. ¶ † No. q̄ ꝯbū pt itellr rebus sic se hītibus, & sic intelligitur de potentia proxima, & de mā huius verbi pōt vide plene per Barto. & alios in. l. j. ff. de inu. test. & in. l. gallus in prin. ff. de li. & po. & in. l. suus quoqz. §. lz si filio. ff. de be. insti. plene per pau. de liaz. in cō. c. potuit in prin. de loc. & per bal. quem oio vide in. l. j. in. ix. op. C. qui. res iu. non nocet, & in auc. hē si quis. C. de na. li. ¶ † In gl. j. illud q̄ dr in gl. pcedit de iu. ci. lz de iu. can. alr ē vt in. c. ij. & in. c. puberes, & i. c. de illis de despō. ipu. Et ex tex. iūcta gl. hētis notare, q̄ dicat iusta etas, tn illud q̄ in hac pte dr in gl. ē verū q̄ ad mrīmoniū, als aūt qn fit mētio de iusta etate dic, q̄ itellr de etate. xxv. an. l. fi. C. de his q ve. eta. ipe. ¶ In gl. i ver. sponso. iuxta h no. in gl. q̄ i pōt, si mrīmoniū fuit p verba de pñti ꝯctuz de facto inter q̄s nō poterat ꝯbi mrīmoniū, lz spōsalia sic, an valebit in vim spōsalio. d. l. q̄siuit. ff. de spō. & no. i. c. a nobis ex de despō. ipu. & hodie
4 est decisio clara in. c. j. e. ti. li. vj. ¶ † Et tāgit ibi plene Jo. an. in casib⁹ in qb⁹ vz in vim spōsalioꝝ de futuro trāseat in mrīmoniū de pñti supueniēte etate absqz nouo ꝯctu de quo hr i. l. miles. §. qrebat i. l. si vxor. §. si minor. ff. de adul. & leg. & no. i. l. minorē. ff. de ri. nup. ¶ In gl. in ꝯ. affinitatis in fi. adde. l. labeo. & l. seruius. ff. de gradi. & l. si q̄. in ꝯ. nō pprie. ff. de ri. nup. & facit ad q. quā vide h p bar. & ad illas q̄s dixi in. l. j. C. vñ vir. & vxor, &
5 ibi litaui ea q̄ h dnr. ¶ † In gl. fi. ibi reb⁹ sic se hītib⁹ a no. q̄
a dispō itellr reb⁹ sic se hītib⁹, idē i dispōne testōris. l. paulo calimacho. §. j. ff. de le. ij. & l. menia. §. fi. ff. de ann. leg. & l. i ꝯfirmando. ff. de ꝯfir. tu. & in no. q. tradita p bar. in. l. quotiēs. § si duo ad fi. ff. de he. insti. idē ē in ꝯctibus. l. qro. § iter locatorē. ff. lo. l. si eo deuenerit. ff. p so. l. cū qs i pn. ff. de so. idēqz in inso. l. fi. ā. q sa. cog. e. breui. de iureiu. & no. gl. in. c. quē ad. i ꝯ. oculos. ff. e. ti. & iō allegat p bal. in. l. clari C. de fideius. ad. q. no. quā vide ibi p eum,
6 idē i puilegijs. c. suggestū. de deci. ¶ † Extra gl. inducit h. l. p
b bar. ad. q. de eo q renūciat iuri, q̄ hz vel hēe posset, q̄ nō cōprehēdat nisi ius q̄ hēbat ex cā de pñti re vel spe tpe renūc. Tn iste tex. pōt facit, q̄ logt qn hēbat rō ad certas nup pge h⁹ erāt iā ꝯcta spōsalia, & sic de istis nuptijs ꝯhēdis vigore spōsalioꝝ erat cogitatū. lz vbi dispō nō restringit ad certā cāz tūc ꝯba stant extēsiue & gnalr. l. si ita qs & § posteriore alle. h i gl. fi. & l. j. ff. de inin. te. & pbat bar. h dū rñdet ad auc. cui relictū cū ibi no. C. de ind. vi. Tn decisio. bar. cōiter tenet, q̄ nō dz ista renūciatio trahi ad ius de futuro nō cogitatū. l. q cuz tutoribus in pn. & §. fi. & l. cū aqlliana. ā. de trans. & d. l. paulo calimacho. §. j. & ita no. bar. i. l. q rome. §. duo frēs i. vj. q. ff. de ꝯ. ob. & i. l. si vxor §. diu⁹. ff. de adul. & i. d. l. q cū tutorib⁹ i pri. & no. ēt p bar. i. l. hērede. ff. mā. p bal. i. l. fi. i. iij. co. C. de pac. & i. c. j. in ti. ipa. lothari⁹ eugenio pape, & i. l. spē. C. de do. facit ēt ad no. p bar. i auc. h amplius i fi. C. de fideic. & in. l. dāni. §. cū pariete. in fi. ff. de dam. infec. ¶ Itē facit ad aliā. q. de q̄ vide p bar. i. l. de his reb⁹. ā. de crebi. & quātū ad quādā op. q̄ ꝯ hāc. l. format de. l. si pecuniam in prin. ā. e. nihil dicam h, q̄ dixi ibi.

1 **Si donatarius.** Datū ob cām futuri matrimonij p extraneū volētē simplr donare mulieri, sive seqt mrīmoniū, sive nō p ipsuz datē nō repetit, sed p mulierem. lz si voluerit donare solū eo casu quo mrīmoniū ꝯheretur, tunc si non ꝯbit ipse repetit. h. d. ¶ Et in. j. parte logt, qn ꝯctus incepit cū muliere, nā cū ei qs vellet donare ipsa mādauit ei vt solueret spōso. Sz. ij. ps q̄ ē in ꝯ. lz si ego, loquit qn ꝯctus incepit cū sponsa, qn aūt dicat hēe aium donādi mulieri pz ex. l. si extraneus. ꝯ. nisi forte. ā. e. & in. l. vnica. §. accedit. C. de rei vxo. ac. vbi colligit, q̄ si mrīmoniū sequit vr dās doté hēe aium donandi si ē extraneus ipsi mulieri. nisi ipse extrane⁹ stipulet sibi reddi, si aūt seqt mrīmoniū vt nō hēe aiuz donādi ipsi p̄spicuis ar. ꝯtrū probet. ¶ In tex. ibi si nō eēm sequtre mihi reddi et &c. Hoc pctū nō fuit necium, q̄ ēt sine eo daret ꝯdō ob cām. l. q se dūe. & l. si extraneus. ā. e. tn h opabit vt ex eo pcō posset agi actiōe pscri. ꝯ. l. i rebus. C. de re. pmu. l. lz dñs. ff. de pscri. ꝯ. l. ij. in pn. cū gl. j. & ibi vide p bart. ff. de ꝯdi. inde. & no. gl. in ꝯ. mortis cā do. in. l. j. ff. de do. ¶ In gl. in ꝯ. cōcidet, ibi p suā oblōne &c. i tentio gl. vr eē, q̄ in. l. ꝯtra pcessit pmissio, postea solo facta est p pmittentē obligatū ex sua pmissione veritas eē vr vt attēdat an fecerit aio donādi vel nō, nā si aio donādi fecerit nō repetit vt h, & in. l. ꝯtria ꝯ. lz cū sciret, si aūt nō fecit aio donādi tūc distingue, aut precessit pmissio, & hz locū. l. ꝯtria in ꝯ. si aūt ꝯe, si aūt nō precessit pmissio, sed ipse iussu mulieris soluit, & sic nō soluit spōso p oblōne aliq̄ q̄ teneret spōso, lz soluit p mulie tūc ipse nō repetet, & remanebit ipso iure liberat⁹ a mulie si erat debitor eius p. l. solutū. ff. de so. & pz ex not. p gl. in. l. ꝯtria in ꝯ. manenti, & no. bar. in. §. pxi. si aūt nō erat debitor mulieris repetet soluens non sequutis nuptijs vt h.

SVMMARIVM

1 Maritus cogi non debet habere uxorem indotatam.
2 Maritus non tenetur alere uxorem pro qua non datur sibi dos promissa.
3 Exceptio dolo facis quia petis qd restituturus es, cui cōpetat.
4 Exceptio dolo facis cui possit opponi.
5 Exceptio quę obstat cedenti an obstet cessionario.
6 Dotis repetitio cui competat.

7 Statutum

7 Statutum de lucranda dote precedente uxore habet locū etiā in dote promissa.

8 Statutum de lucrāda dote habet locum in dote mulieris nōdū traducte ad domum uiri.

I quis. Exceptio q̄ obstabat delegāti nō ob. ei cui delegatio onerosa fcā ē
6 nisi q̄tenus ad delegantē res reuersura ē, sz deleg
1 to ↄ delegātē succurrit. h.d. ¶ †No. q̄ maritus cogi nō dz vxorē hr̄e indotatā q̄ pcedit, qñ dos sibi pmissa est vt h, ⁊ iō p istū tex. voluit gl. no. in auc. de nō elig. scdo nub. §.
2 si. in ff. onera. q̄ †maritus tūc nō tenet alere vxorē p̄q̄ nō dat dos sibi pmissa, ⁊ sic eā expellere poterit vt pbat in. l. fi. C. ad velle. ⁊ illū tex. ad h ibi ponderat bal. ⁊ no. p Cy. bal. ⁊ Saly. in. l. q̄ in vxorē. C. de neg. ge. ⁊ p bal. in. l. de diuisiōe. ff. so. mat. bal. ⁊ mod. in. l. si cū dotē. §. finaliter in seuissimo. ff. sol. mat. ⁊ per bal. h, declarā nisi mulier, q̄ dotē pmisit, pmisit dare marito id q̄ nō posset, q̄ nō tenet nisi q̄tenus facē pōt. d. l. ex diuerso, iux ta pn. ⁊ ibi no. p bar. ff. so. ma. ⁊ idē vr̄ si pr̄ mulieris dotē promi sisset, ⁊ daret postea id q̄ posset, nā ēt pr̄ mulieris hz bñficiū ne teneat gñō ad dotē nisi q̄tenus facere pt. l. pen. ff. de iu. do. ⁊ d. l. ex diuerso in prin. Jō h casu nō posset expelli vxor, non. n. dz sctā. l. inopia patris nocere filie, ita tenuit rap. cu. in. l. si cū dotē. §. si maritus cū se. ff. so. ma. vbi aūt dos nulla fuisset pmissa viro teneret alere, ⁊ nō pōt expellere eā, vt pbat in. §. qm̄ ēt in auc. g. mo. na. ef le. co. ix. bñ facit. l. q̄ si nullā. ā. de relig. ⁊ sum. fu. ⁊ no. per doc. in. d. l. q̄ in vxorem, ⁊ per Inno. in. c. vestras de do. inter vi. ⁊ per bal. in. l. pro oneribus in fin. C. de iur. do. vbi per h all. ratione q̄ mulier tenet operari viro vt no. l. sicut ff. de ope. lib. ¶ No. ex tex. ibi ↄdō. quo promittens pro dote aliquid tanq̄ debitū cum nō eēt hz ↄdi. inde ⁊ h in. l. q se debere. ā. ea. fallit. tñ in casu singulari. l. cōmis. §. si mulier. ff. de cō
3 di. inde. ¶ †No. ex fi. q̄ obstat agenti exceptio dolo facis q̄ petis q̄ restituturus es alteri quā mihi qñ ille cui restituturus es erat restituturus mihi secus si ille mihi restituturus nō esset
4 sed alteri. l. si socer. §. lucius. ff. so. ma. ¶ †Item no. s̄m bart. q̄ in. d. excep. dolo facis obstat etiam ei qui restituturus est ex in teruallo lz regl̄r sit ↄtriū de iure vt. l. fi. ver. idē. ff. vt leg. no. cau. Hoc aūt ideo est h q̄ maritus qui restituturus erat dotē post dilationem de qua in. l. vnica. §. exactio. C. de rei vxo. act. hz di lationē. s. miserationis causa ad soluendum que dilatio inest ex actioni nō obligationi, vt in. d. §. exactio ⁊ late probat bart. i. l. ita stipulatus. j. q. ff. de ver. obl. Sed in. d. l. fi. loqt̄ in die q̄ inē obligationi ⁊ iō sulg. h conetur tenere p dicta dilatio data ma rito nō sit data miserationis causa tñ hec non vr̄ posse substineri p rōnes alle. p bar. i. d. l. ita stipulat̄ de qb̄ fal. h mētionē non facit ⁊ tradit ēt p Cy. i. d. §. exac. l. j. q. Est tex dici posse istuz tex. i fi. nō pbare vrgēter opi. bar. q̄ tex. dicit q̄ marito ob. ex ceptio in eo q̄ mulier receptura est. s. a marito sed mulier non eēt receptura a marito dotē nisi post dilationē ergo talis exce ptio nō ↄpetit ↄ maritū nisi elapsa dilatione. Similiter ēt nō probat opi. Bar. in. l. nupta. §. fi. ff. so. mat. lz bar. illū tex. p suo opi. allegauerit in. d. l. ita stipulatus. Tñ cōiter doc. sequunt opi. bar. que probari vr̄ per. d. §. lucius in fi. vbi tex. innuit q̄ð ppter pro qua mulier erat hr̄s nō poterat cū effectu a marito ↄueniri, ⁊ sic ob. marito exceptio dolo facis ⁊c. q̄nis ipse non eēt restituturus mulieri nisi post dilationem, ⁊ ita illū tex. pon derat ibi bar. retenta opi. sua. limita eam nisi excipiens fuisset in dolo pro quo conueniret. l. si mulier. §. rerum. ff. rer. amo. s̄m vnum intellectum quem approbat bar. in. d. l. ita stipulatus in j. q. in fi. secundo limita nisi excipiens cōueniretur non a peren te, vt loquitur tex. h, sz a repetente, q̄ talis exce. non obstaret, vt in. d. §. tex. s̄m alium intellectū quē approbat bar. in. d. §. lu cius, ēt probat in. l. j. C. si dos ↄstā. ma. s̄m vnū intellectū, ⁊ rō nē dr̄e tradit bar. in preall. §. lucius. Reliqua in mā vide per bar. in. d. locis, ⁊ in. l. cū te. §. j. ff. ti. ij. ⁊ per bart. in. l. ij. C. si ad uer. sol. ⁊ in. l. si ex falsis in. iiij. col. C. de transa. ⁊ in. l. in ea. ⁊ in l. eius. C. de cōpen. ⁊ in ti. de pa. cōstan in ver restituātur, ⁊ q̄ no. bar. in. l. j. in pe. vel vlt. co. ff. ti. ij. vbi tex. loqt̄ de intervsurio medij temporis, ⁊ quod ibi dicetur. ¶ In glo. in ver. non pōt ibi. l. ex promissione ⁊c. ⁊. l. fi. §. si a socero. ff. que in fran. credi. ⁊ ibi hr̄, q̄ lz quo ad maritum titulus dotis sit ex causa onero sa, in quo ad filiā pro qua pr̄ dat dotē dicitur lucratiuus.

5 ¶ †In ea. ibi, doli, de hac mā, an exceptio que obstabat dele ganti vel cedenti obstet ei cui facta est delegatio vel cessio, vide late per bar. in. d. l. doli, ⁊ p gl. ⁊ doc. in. c. j. de iurepa. in. vj. p

a¶ Ex forma sta. aduerte tn̄ q̄ lz oēs trāseāt cū bar. ⁊ gl. l ↄtriū tñ facit q̄ no. ang. in §. ascriptos in auc. de nup. p istū tex. vbi dr̄, q̄ istō q̄ lucrat ex dote. dr̄ hr̄e vt titulo lucratiui, q̄ fruct̄ hz ex onē matrimonij ⁊ vide bar. l trac. d duob̄ fratri. in. v. q. p̄ me ptia i pn. ⁊ bal. i auc. dos data. C. de do. añ nup. q̄ rō dci statuti ē pp onera matri monij, ⁊ sic ↄ ang. vbi. ā. istā gl. seqt̄ alex. in. l. si cū dotē. §. transgrediamur in pn. ff. sol.

Spe. in ti. de procu. §. j. ver. si quis excōicatus. p Dy. i. c. is q in ius de reg. iur. in. vj. p bal. in. l. apud celsum. §. sed cū litimā. ff. de doli excep. ⁊ p bal. h. ⁊ bal. ⁊ Salyc. in. l. qui stipendia. C. de procu. per Bal. in dispu. sua incip. statuto cauet, q̄ fenera tor, ⁊ per Bal. ⁊ alios postea in. l. si cuz dotē. §. si pr̄i. ff. so. ma. vbi ēt per Nic. de neapo. ⁊ p bal. i. l. diuersas in. ix. q. C. man. ⁊. l. heredi. §. nos antē. ā. d pac. ⁊ in. l. iij. §. si filius. ā. quod qsq̄ iur. ⁊ in. l. si quis in rem. ā. de procu. ⁊ ibi etiam per Angel. ⁊ per Ange. in. l. si cum emptorē. ā. de pac. ⁊. l. ex legato. C. de le ga. per doc. in. c. lz vndiq̄ de offi. deleg. ⁊ per Pau. de liaz. l
6 dispu. sua incip. vsurarius. ¶ †In gl. in ver. ↄdi. dictū gl. pro batur in. l. ij. C. de condi. inde. ⁊ in. l. j. ⁊ fi. l. qui sine. ff. de cōdi. sine can. ¶ In gl. in ver. dumtaxat tene menti ppetuo hanc gl. ex qua habes, q̄ illas pars dotis q̄ ex pacto, vel ratiōne ex
8 forma statuti dz remanere apud maritū. so. mat. non dr̄ rema nere apud eum ex causa lucratiua, sed in recompensatione one rum matrimonij, ⁊ eam sequitur Bal. ⁊ alij cōiter hic dicētes non esse merum lucrum, q̄ hz originem a cā onerosa. ¶ In cō trarium alle. h ro. l. si ab hostibus. § fi. in ver. lucri. ff. sol. ma. sz rñdet ipse q̄ ibi accipit lucrū iproprie. ¶ Pro h facit lz ipse non alleg. l. p oneribus. C. de iur. do. vbi tex. dt̄ maritū lucrari fructus dotis pro oneribus matrimonij. adde etiam q̄ Bal. in. l. cum mulie. de dona. añ nup. ⁊ in auc. preterea in pen. col. C. vnde vir vxor sequitur istā glo. dicens q̄ non est merum lu crum, dicit ēt bal. in. l. hac edictali. in princ. in. iij. col. h C. de se cun. nup. q̄ vsq̄ ad ratam factarum expensarum non dicit ha beri titulo lucratiuo. Et pro ista gl. dicatis esse text. not. in. l. j.
b §. si vero. ⁊ quod ibi gl. in ver. lucrum. C. de impo. lucra. de scrip. lib. x. illum tex. ad hoc ibi ponderat Ang. probatur etiā per istum tex. iuncta. l. u. § cū vero. ff. de don. inducendo vt per gl. ā. prime in ver. nō pt. Et facit ad aliquas. q. de quibus h vi
7 de per Bal. ¶ †Itē facit hec. l. declarata in hac gl. q̄ statutū deferens certā par ē dotis marito vxore pdecedēte habeat lo cū nedū in dote data, sed ēt in pmissa. De quo vide per barto.
c in. l. iubemus. sane el. j. C. de sac. san. eccle. Et ibi ēt tangit qd si statutū expresse loqueretur in dote data, ⁊ per Bar. in ↄsi. in
d ci. statuto cōis sarziani, ⁊ in ↄsi. ici. statuto cauet, q̄ si mulier ⁊ p Ang. in. l. si prediorū. C. ad. l. fal. ⁊ in ↄsi. clxxxij. inci. in dei noie premisso ad euidentiā, ⁊ per Roph. cu. Pau. de ca. in. l. si marito. §. j. ff. sol. mat. ⁊ per Pau. de ca. in. l. sed h ita. § j. ff. de re iudi. Et magis cōis ↄclo est, q̄ si statū simpliciter loquitur de dote habeat locū ēt in dote promissa vt h. ⁊. l. mulierē i pn. cū gl. j. de condi. insti. ⁊. d. l. si marito in prin. cū ibi no. aut loq tur in dote data, ⁊ tunc distinguitur, aut promissor fuit in mora dandi, ⁊ adhoc locū hz statutum ne melioris sit ↄdōnis moro sus, q̄ non morosus ↄ. l. non solum. ā. de noxa. l. seruus. ff. qð vi aut clā, secus si non fuit in mora, vt plenius hr̄ in. d. locis, ⁊ fa
8 ciunt no. in. l. assidnis. C. q po. in pig. ha. ¶ †Infert ēt Pau. ca. h ad. q. an statue. d. statuto si ↄtingat mulierē esse desponsa
e tā p verba de pn̄ti ⁊ sz nōdū fuit traducta ad domū viri qñ ipsa decessit an maritus lucrabit. d. ptē dotis. Et dicit q̄ Bar. tā git in. l. nihil. ff. re. amo. sed exp̄sse nō determinat dicit ēt q̄ tan gitur per Cy. in. l. non sine. C. de bonis q̄ lib. ⁊ q̄ ista glo. facit q̄ nō q̄ tale lucrū defert pp onera matrimonij, ⁊ dt̄ ita vidisse sa ly. tenere sz q̄ nō recordat vbi, ⁊ q̄ sibi vr̄ ↄtriū, ⁊ q̄ ita ipse cō

ma. ⁊ vide gl. i l. si duo. l gl. fi. ⁊ ibi imo. ff. de ac. he. frā.

9 ¶ Adde ⁊ vide ang. l. l. j. C. d ipo. inc. d scri. li. x. q̄ maritus non tenetur facere insinuari dcm̄ lucrū nec soluere gabel. q̄ est ex cā lucratiuatē bal. in. l. si arro gator. ā. d ado. lz q̄ istud lu crum maritus transmittit ad q̄scūq̄ hr̄ de se quit and. sicut. in. c. officij. in xxvij. co. extra d re. Th.

b¶ Veroadō q̄ illū tex. pō derauit gl. i. l. ex pmissiōe. ff. d ac. ⁊ obl. ⁊ illā all. gl. i. l. j. C. d his q̄ in fran. cred.

e¶ Iubemus adde paul. de ca. ibi ⁊ eūdem Pa. in. l. si pe culium in pn. ff. de pec. ang. in l. si pdiorū. ff. ad l. fal. ⁊ ita cō u tuit alexand. in consil. lxiiij. in viri. col. in. iiij. volum. inci. stā tibus his vbi alle. Bald. in l. j. C. d do. p mis. quē mult̄ h all. ⁊ adō pa. d ca. l ↄs. cexj. i ci. sup prio q̄ tot bal. i. l. j. C. d in. do. lita p dictā ↄclonem qñ statutū loq̄ ret q̄ mortua vxore in mri

monio nō teneat restituere dotē q̄ tale statutum nō vēdicat sibi locū in dote pmissa ita saly. ⁊ ang. i ↄ. clviij. ici. pmitto ⁊ adō dñ alex. h trāsit cū opi. q̄ hz locum in dote pmissa, cū pmittens fuit in mora vide bal. i ↄ. ccxxxiij. ⁊ in ↄsi. ccxxxiiij. ⁊ pau. d ca. ↄsi. cxxiiij. ⁊ mathe. no. lxxv. ⁊ ang. are. in. §. fuerat insti. de ac. Fran. cur.

9 d¶ Statuto cōis sarziani. adde q̄ est in ↄ. cxiij. i. ij. vo. aliud ↄ bar. q̄ inci. statu to cauet q̄ si mulier estl. j. vo. ⁊ mō. cxxxij. ici. statuto ciuitatis engubij cauet sic, q̄ si mulier ⁊ vide in ↄsi. seq. ⁊ vide alex. in. l. iubemus. §. sane in addi. bar. C. de sac. sanct. eccle. ⁊ in. l. nō tantū in prin. in pe. col. ff. de re iu. ⁊ ibi dixi ⁊ in. l. pe. §. si vir. ff. so. mat. ⁊ vide Ias. h i pe. col. ⁊. d. Frā. cur. in ↄsi. liiij. inci. sup duobus in. ij. col. ⁊ vide addi tiones meas in. d. ↄsi. bar. cxiij. in. ij. vol. ⁊ cito impressioni dabunt. Tho. dipl.

e¶ Per verba de pn̄ti adde bal. ↄsi. xcviij. in. v. vol. ⁊ in ↄsi. cccxxxviij. in. j. vol. in ↄsi. cxxiij. et. cclxxvj. in. ij. vo. ⁊ qd si steti p mulierē, quominus duceret. adde abb. in ↄsil. lxxix. inci. stante statu. ⁊ Mathe. in suo no. lxxiiij. ⁊ eundē Abb. in ↄsi. j. vbi vr̄ consulere contra Barto. in. d. l. nihil. Fran. cur.

filnit, et ꝙ illo rõ one ꝑ est impulsiua nõ finalis, q: põt eẽ, ꝙ aũt mãtimonii fiant magni sumptus, itẽ pt eẽ ꝙ post mãtimonii paꝝ vixit mulier, ⁊ sic e parua fuit expẽsa. Hec qõ idigeret ion giori examine ⁊ ꝑ nũc remitto od ea q̃ traduntᷣ in locis.ã.alle.
ãt ꝑ bal.in.l.deo nobis.C.de epis.⁊ cle.⁊ ꝑ bal. ⁊ ful.in.d.l.nõ sine.⁊ ꝑ bal.⁊ ang.i.l.solet.ã.de bis qui no.infa.facit ẽt ꝙ not. in auc.dos data.C.de don.añ nup.⁊ plene per sal.in.l.cũ te.C. de don.añ nup.per rap.cu.in.l.si cũ dote §.trãsgrediamur.ff. so.ma.ꝑ pau.de ca.in.l.sꝫ h ita.§.j de reg.in.⁊ in.l.si añ nup.⁊ in.l.si marito.§.j.ff.so ma plene ꝑ dñm Abba.in.c.iu.loco. de presum.⁊ plenius per eundẽ abb.in cõsi.fuo ꝙ incipit facil cõ ingenia ⁊c. ¶ Ultimo videatis longam distõnem quam in ma bruno.l.posuit Bar.cui addatis ea que addidi in.l. qui se debere.ã.eodem.

SVMMARIVM

1 Paria sunt dare, & remittere qñ remittitᷣ id qd est liquidũ.
2 Remittens debitum ex causa donationis, an possit efficaciter donare, si non interuenit insinuatio.
3 Pactum de non petendo an requirat insinuationem.

SI mulier. Si cã ob quã facta est liberatio nõ est sequuta repetitᷣ pecunia si so.ma fuisset.h d. ¶ † No.ꝙ paria sunt remittere ⁊ dare ut h.⁊.l.quin ẽt.ã.de col.⁊ not.gl. j.in.c.remiens.el.j.de test.⁊ sic lacit fm Oul.de cu.h ad q. † an remittens ex cã donationis debitũ possit efficaciter donare si nõ interuenit insinuatio an vero sit necessaria insinuatio sicut qñ actualiter numeratᷣ pecunia ex cã don.de quo vide gl.in.l. si qs in obligatione.ff.de re in.⁊ in.l.j.§ j.in gl.ma.ff.q mod.pig. vel hypo.sol.⁊ ꝑ bar.in.l.modestinus in prin.de do.per Jo.an.in addi.Spec.de instr.edi.§ porro in vlti.addi.in pe. col. in ver.sed qd si debeas de quo dixi post Jaco.de bu.⁊ saly. in l.creditori.C.de pac.refero me ad ea que ibi dixi vbi tenui, qd requiratᷣ insinuatio de quo ẽt tangitᷣ aliquid per bart.h ⁊ i.l.si inter.C.de sol.⁊ in.c.j.in prin.in ti.qd iuris sit si vasallus post aliena tione id recuperet, ⁊ in.l.cũ donationis.C.de trãsa. ⁊ in rub.C.de ꝯfes.in fi.⁊ in.l.tale pactũ i prin.ã.de pac.⁊ in.l.si donationis.C.de do.⁊ in.l.pactũ in.xvij.q.C.de co.⁊ in.l. illud de sac.san.eccle.⁊ per ang.in.l.ꝯ iuris.§.fi.⁊ ꝑ illum tex.⁊ in.l.si vnus.§.pactus in ante pe.col.ã.de pac.⁊ in.l.j.ã.de transa. per Saly.in.l.sancimus.C.de do.ꝑ Jo.de imo.in.l.aquilius regulus.ff.de do.per pan.de ca.in.d.l.ꝯ iuris in qbus locis ẽt tãgitur † an remissio facta ex cã donationis de eo ꝙ debebatᷣ nomine pene reqrat insinuationem, ⁊ ẽt an pactũ de nõ petẽdo reqrat insinuationem. Est aũt verũ, ꝙ remittere idem est, ꝙ dare qñ remittitur id ꝙ est liquidũ, ⁊ purum, alias secus vt not.i.l. si quis acceptio.ã.e.⁊ no bar.in.l.actiõe post gl.⁊ in.l.sine apo acta.in.j.⁊ va.eo.⁊ ibi ẽt ad hoc in gl.ma.⁊ per bar.in.l.transa.nulla data.C.de transa. ¶ In gl.j.in fi.hec so.bona est ad.l. si qs accepto, sꝫ nõ ad.d.l.sꝫ in prin.qñ h itelligit gl.in debitore ꝯdõnali liberato per acceptilationẽ ex cã dotis, ⁊ qd non sequutis nuptijs ibi debitor se reposuit in pristinam obligationem hoc aũt debitum erat purũ quae so.est ꝯ.d.l.sꝫ, que dicit, ꝙ acceptilatio est nulla, itẽ est ꝯ tex.ibi in ver.manere obligatione, nã debitor sub conditione ante euẽtũ ꝯdõnis non est obligatus.l.ced.re diẽ.ff.de ver.sig.⁊ iõ timore istius ꝯrij ista.l.intelligitᷣ per bar.⁊ magis cõiter per alios, qñ fuit actũ, ꝙ condõ nuptiaꝝ nõ inesset acceptilationi facte pro dote custodienda sicut no.in.l.q se debere in ver.qm ã.e. Nam si ita nõ fuisset ꝯuẽtũ ista acceptilatio nõ sequutis nuptijs nõ valuisset.d.l.sꝫ in pnc. cuius ꝯrium h dr.saly.tñ h reprehẽdit istud, q: diuinat ⁊ tñ, ꝙ hec pecunia mariti erat pparata solutioni, vt colligitᷣ ex equiparatione h facta dũ tex.dicit pecuniã dare velle, sꝫ i.l.ꝯria pecunia nõ erat parata so.⁊ hoc dicit per ea, q̃ i simili no.in.l.singularia.ã.si cer.pe.⁊ ita ẽt sꝫ pa.de cas.⁊ Ro.h ꝑ.l.sponsalib⁹.§ j.ff.de in.do. ¶ Sꝫ istã opi.ẽt non sum sequutus in.d.l.si qs accepto, ⁊ ibi rñdi ad.d.l.si sponsalibus. Scdo mõ rñdet etiã Saly.ad.d l.sꝫ, ꝙ põt mulier agere pria actione vt in.d.l.sꝫ i prin deberet agere ꝯdi.ob cãz vt h, sꝫ ista so.nihil vꝫ, q: sꝫ istã so acceptilatio nõ valuisset, cuius ꝯriũ vult tex.h. Dũ vult qd idẽ operetᷣ ista acceptilatio ac si pecuniã dedisset mulier spõso. preterea ꝯdõ ob cãm datᷣ ad reddendũ illud ꝙ est, datũ.l.fi.ã. viii.quẽ ad.ca.vt vidimus in.l.iv.§.subtilius, ⁊ ibi glos. in ver. non fieri ipsius.ã.e. Ergo si acceptilatio non valuit deficiente ꝯdõne, sequitur ꝙ nihil translatũ est, ⁊ sic cessare dꝫ condictio ob causam. Teneo igitur opi.bar.

¶ Dare vid panor.h.c.venientes el.j.de test. ⁊ ange.arc.i.§. olim ãt insti.de ac.⁊ ale.i.h.cre ditori.iiij.col. C.de pac.⁊ addõ an remissio obbli gem insinua tiõe in.sili frã. are.in ꝯs.lxxxi ⁊ adde ꝙ renunciatio hereditatis nõ ẽ donatio alex.ꝯs.xvj.i.j.vo.lat ne i ꝯsi.xxiiij.iij. vo.in fin.vbi si filia renunciat hereditati pñe nõ ẽ pprie donatio ⁊ vid bal. ꝯs.cccixxv.in. v vo.⁊ in cõsi. cccclxxvij.in iiij.vol.⁊ ang.i consi.lxxxvij. Fran.e.

b ¶ Ambasiatoribus vide p bart.vero.in l.iiij.C.de le. si gni.⁊ bartol.⁊ doct.in.l.de diuiside.ff.so.ma. ⁊ vide isti.q̃no. ang.l.l.j.§.ipẽ sa.ff.ad l.falci. Tho.

e ¶ Anis aduerte si diceretᷣ q̃uo in casu hu ius.l.condictio cũ nõ sit trãslatũ dñiũ, rñde imo dñium est trãslatũ in hac l.ex quo res est tradita gl.i.l.si mortis cã tradita in ver.bo iam nunc.ff.de do.cã mor.⁊ pro ista tiõe huius.l.vide.l.si mulier. §.si hedi, ⁊ ibi bal.ff.de le.iij. et bal.in.l.si.C.de vsur. et fruct. leg. et vide gl. i.l.gñaliter.§. plane i ver.si. ex aliqua.in fi.ff.de fideicom.libe. Fran.cur.

SI heres. Dans executori vltime voluntatis si in cãm debitã nõ expendatᷣ ꝯdicitᷣ ꝑ hanc actionẽ.h.d. ¶ In gl.fi.in pnc. facit h gl.fm ro.ad.q. † de ambasiatoribus quib⁹ data fuit pecunia ꝑ expensa si cito se expedmierint debeãt reliquum pecunie restituere. In ꝯriũ sꝫ cũ vr eẽ gl.no.in.l.eos.§. fi.in ver.ꝯmeauit.ff.de sal.⁊ tex.in.l.legatus.§.si qs in munere ff.de leg.⁊ istõ tꝫ ipse, sed melius vr distinguere fm qd hr in.l. creditor.§.si inter.ff.man.⁊ ita distinguunt Cy.⁊ Ray.in.l.lucius.§.ate peto.de le.iij.⁊ Jo.de imo.in.l.cõtinu⁹.§.cũ ita.ff.de ver.ob.⁊ ibi ꝑ ang. Et dicit ibi Jo.de imo.ꝙ sꝫ illã distõnẽ intelligi dꝫ id qd no.gl.in.d.l.eos. Nõ ob.d.l.legatus, q: rñdeo ꝙ ibi ꝑ morẽ legatio hr pro ipleta sicut i.l.i.§ diu⁹.ff.de var.⁊ extraor.cog.⁊ iõ nõ est mirũ si nõ est reddenda pecunia data ꝑ expensis fm ꝙ hr in.d.§.cũ inter, ⁊ vide ꝙ not.bart.i.l.de diuisione in fi.⁊ ibi per mod.ff.so.ma.⁊c.

CUmquis. † Reuocata donatione cã mor.res ꝯdicitᷣ cũ suis accessionibus.h.d. Uel sic, ⁊ notabilius titulus reuocabilis nõ inducit fructuũ acqsitionẽ.h.d. ¶ Et de qu⁹ accessionib⁹ itelligatᷣ dixi l.l.q se dẽe.§.fi.ã eo. ¶ Qualiter aũt reuocet ista donatio cã mor.dixi i.l.nõ oĩs i pñ.ã.si ce.pe. ¶ In gl.i ver.ꝯdicit ibi i.l.cũ ꝯstet, solue ꝙ ibi accipitᷣ pignus nõ pre pignorata sꝫ ꝑ noie ꝯtus, nec ẽ incõuenies, ꝙ nois verbalis accipiantᷣ diuersimode sꝫ diuersitatẽ ꝯtuũ facit.l.fiuius i pñ.ff.loc.⁊ lꝫ gl.h allegat ꝑ ꝯrio tex.i.l.j.ff.ꝯmo.tñ illa.l.nõ vr in aliquo ob.vt etiam dicit fulg.h.

SI filius. Collatio ob cãz fcã cã nõ sequuta ꝯdicitᷣ.h.d. ¶ † No.ꝑ collationẽ bonoꝝ nõ inducitᷣ agnitio bo pos.nec mirum q: reqritᷣ scdm agnitiõis saltẽ corã iudice ẽt hodie. l.fi.C.q admit.an ãt inducat aditionẽ hereditatis.bal.h in lec.anti.⁊ ẽt ang.dt ꝙ nõ q: pt fieri citra ius ⁊ nomẽ hedis, §.⁊c.l.ꝑ hẽde.§.papi.ff.de ac.hẽ.idẽ tenuit h saly.dicẽs idẽ eẽ i isto, ꝙ in iplẽte ꝯdõnẽ sub q̃ ẽ istitut⁹ ꝑ ꝙ iplemẽtũ reqit nõ vr adire vt vidimus in.d.l.j.§.si parẽdi.ã e.⁊ facit ad no.ꝑ bar.l.l.cũ qdã ff.de bo.pos.⁊ plenius ꝑ bar.in.l.gerit in ver. circa.iij. principale ⁊c.de acqui.heredi.

SVMMARIVM

1 Conditio furtiua potest concurrere cum conditione ob causam uel indebiti.
2 Soluẽs ignoraͣter procuratori reuocato, statim liberatur, si recipiens bona fide recepisset.
3 Procurator falsus si quid acquirit, an acquirat domino.
4 Debitor soluens procuratori, qui nunquã habuit mandatum, non liberatur.
5 Solutũ procuratori falso, uel reuocato, an & qñ possit repeti.
6 Mutuum nomine domini datum falso procuratori, quẽ numerans ignorauit esse reuocatum, potest repeti à domino etiam non ratificante.
7 Soluenti falso procuratori, uel reuocato, quõ succurratur.
8 Soluens falso procuratori scienter illud qd uero domino debebat non repetit.
9 Conditio indebiti an competat contra procuratorẽ falsum, cui solutum est.
10 Ratihabitio domini nõ est necessaria, quãdo solutum est uero procuratori.
11 Procurator falsus dr, qui gerit aliena negocia sine mandato.
12 Conditio ob causam an locũ habeat qñ indebitum solũitᷣ ꝓcuratori falso, & dominus ratum non habet.
13 Conditio indebiti an detur contra ratificantem, qñ est solutum falso procuratori in rem suam.
14 Ratihabitio domini quid operatur.
15 Cõdõ ob cãm an habeat locũ nõ sequuta liberatiõe ꝓmissa.
16 Soluens falso procuratori an habeat actionem contra ipsum ꝓcuratorem.

SI procuratori. Indebitũ falso ꝓcuratori solutũ repetitᷣ a dño nõ ab ipso ꝓcuratore si dñs solõnẽ ratã hẽat, sꝫ si ratã nõ hẽat repetitᷣ nõ solũ indebitum sꝫ ẽt debitũ ab ipso ꝓc.nõ ãt a dño, qñ erat debitũ repetetᷣ non ꝑ ꝯdõnẽ inde.sꝫ per ꝯdi ob cãm tanq̃ ob rẽ datã ⁊ re nõ sequuta, ⁊ si ꝓcurator mala itẽtione recepit, vt sibi lucraretᷣ furtũ cõmittit.

mittit, siue debitū, siue inde. recepit & vltra ɔdōnē inde. vel ob
cām tenebit actione fur. & ɔdōne furtiua b. d. sȝ magis ēē ɔ re
lectā lec. gl. ¶ Et diuidit in tres. pria loquit in dño ratū hñte
indebite solutū. sa qñ ratō nō hȝ, tertia tractat de remedio qua
actione agat. ȷ. ibi q si dño. iij. ibi nō. ¶ Et hec tertia pōt in h
diuidi in duas, prima tractat de remedio ɔpetēte in casu i quo
dñiū sit translatū. ij. ibi vel q furtū repetat difficilis, enūcē
tialia videatis p bar. h. in. iiij. col ¶ In tex. ibi qñ ob rē. i. ob
liberationē ɔsequēdā & ex h no. q solutū simpliciter a debitore
pcuratori itellr solutū cā ɔseqndi liberationē a dño vt q. ī dicet.
1 ¶ † In tex. ibi vel furti &c. & qr aio intercipiēdi, & sibi hñdi ac
cepit, & ex h tx. iūcto pcedēti hētis no. q ɔdō furtiua ɔcurrere
pt cū ɔdōne ob cāȝ vel indebiti, vel sȝ iure h magis cōeȝ. Nā
odio furis ois ɔdō ɔ eū degenerat. §. sic itaqȝ insti. de act. & l. si
qs nec cāȝ. §. j. & ibi no. ff. si cer. pe. & videbimus sup gl. fi. reliq̄
no. colligatis ex summario. In gl. j. ibi nec. n. refert &c. ex hac
gl. hēt ia fm doc. no. q distō posita in. l. cū qs. § j. ff. d so. locum
hȝ in falso pcu. in rē suā, nā ita itellr principiū huius. l. sup quo
posita est h gl. vt ēt pȝ ex his q̄ not. gl. seq. de quo dicatis vt h
2 p bar. cū quo magis cōiter trāseunt ceteri. ¶ † Hētis, & hoc ex
hac gl. notare q soluēs ignorāter pcuratori reuocato statiȝ li
berat si recipiens bonafide recepisset. ¶ Circa hoc dubitat,
3 Bar. † an hoc casu per talem pcu. acquirat dñium dño in quo
in gl. in. l. accepto. C. de vsu. tenuit q nō. sȝ bar. h dicit, q ɔtrīuȝ
dixit gl. in. d. l. cū quis. §. j. & hāc. ij. opi. approbāt h bar. & bal.
in lec. anti. ang. & magis cōiter ceteri. ¶ Et ita tenēt gl. & doc.
i. l. falsus. C. de fur. sed. j. opi. tenuit fulg. h, qr non potuit acqri
dñiū dño p illū q nō hȝ mādatū. l. si ego ff. de ne. ge. ¶ Uñ sȝ
tñ acqrat tali pcuratori, qr intētio debitoris soluentis est vt p
curatori acqrat, & q tñdē det dño p pcu. nō aūt q precise dē
tur eadē corpora nūmoȝ. all. l. q negociaȝ. ī mā. alle. ēt in ar. l. iu
cius. la. j. & l. dies spōsalioȝ in fi. ī de po. & in. l. in nene sanfelli.
ī. lo. sȝ rñderi pt, q aliud est in casu nro in quo pp pcedentiam
mādati ignorāte debitore reuocat iliberationē incōtinenti ɔseq
tur debitor scā solōne tali pcuratori, vt. d. l. cū qs. §. j. & sic iustā
hōit cām soluēs putādi mādatū durare, sȝ i. l. si ego nullū vnqȝ
pcessit mādatū, sȝ ille erat neg. ge. & iō ibi ōt, q incōtinenti nō
liberat soluēs. ¶ Nō ob. d. l. iuci°. cū si. qr ibi nō agebatur de
fauore liberationis, sȝ in casu nro voluit acqri dñiū nō pcurato
ri cui soluit, sȝ dño a quo putauit statiȝ ēē liberatū mediāte p̄so
na istius quē putauit ēē procuratorē suū, & habilē ad acqrēduȝ
dñium dño, vnde verior vr ēē cōis opi. pro qua facit, qr libera
tio debitoris in casu predicto cāri vr a translatione dñij pecu
nie in dñm. l. fugitiuus. ī. de so. & certe dȝ ēē casus apertus in il
la. l. cū quis. §. j. tx. sicuti. ro. h sequutus cōeȝ opi. suadebat se i
telligere istud dñium ēē vtile non directū, qr acquisitū est ɔ iu
ris cōis regulas. s. per illum qui nō ē procurator, q regulari
ter ēē nō dȝ vt. d. l. si ego. simile dicit ipse videmus in fin. glo.
4 in tx. in rē. C. de sac. san. ec. † Et ex hac gl. ēt pūt hētis i ea ibi
aut nūqȝ hūit mādatū &c. hētis notare, q debitor qui soluit ei
q nūqȝ mādatū hūit nō liberat ēt si ex aliquo errore putasȝ illū
hre mādatū, vt hr in. l. q hoieȝ. §. si nullo. ī. de so. de quo dicā ī.
5 post gl. ¶ † Itē ex hac gl. cir. pn. dū dicit, nec. n. refert hēmus
no. q ad h vt indebitū solutū procuratori falso nō possit repeti
aduersus dñm ratū nō hñtē nō est dria an procurator sit falsus
eo, qr nunqȝ mādatū hūit, vel hūerit sed fuerit reuocatus, & ita
cōiter tenet p doc. h excepto ro. q ɔtrīū tȝ, eo qr idebitū & mutu
um. quo ad repeti. eqparāt. l. ex maleficijs. §. is quoqȝ. ī. de ac.
6 & ob. & Insti. qui. mo. re. ɔ. ob. §. is quoqȝ, † sȝ mutuū noie dñi da
tū falso pcuratori quē nūerās ignorauit ēē reuocatū pt repeti
a dño ēt non ratificāte. l. sed si pupillus. § proscribere cū se. ī d
insti. ergo idē in indebito, sȝ non discedo p h ab opi. gl. & ad. §.
proscribere, rñde, q ibi ideo, qr dñs fuit in culpa circa reuoca
tionē mandati antea dari ɔuenit dñs, sed in casu nostro dñs nū
qȝ mādatū dedit pcuratori de recipiendo indebitū, nec dedit
se vt qñuis gñale mādatū dedisset vt. l. si procurator. ī. de ɔdi. i
de. ergo nulla culpa sibi pōt iputari si nō reuocauit, hñ fateor,
q si pcessisset mandatum ad exigendam certam. pec. q̄ erat in
debita hret locū illud q dicit ro. & h ēt vult ful. h q p balle. in
rōne sui. l. cū indebitū. §. j. in fi. ī. de ɔdi. inde. sequit h ēt pau. d
ca. h dicēs, q dñs de reuocatione debuit illuȝ certiorari p. l. si
pecuniā. §. j. ūe. & h ēt plenius firmat ipsemet Pau. de cast. in
rep. h°. l. vbi subdit h vltimū plane pcedē, qn recipiēs bonafi
7 de recepisset. † Sȝ mala fide dubitat q̄r ɔsulerēt soluēti, nā si
solutū ēēt debitū ēēt liberatus ope exce. vt. d. l. cū qs. §. j. sed h
nō cedit i eo q soluit indebitū, vñ dicit primo videri rñdēdū p

similitudinē soluē. ī debitū, q sit ei subueniēdū ope replicatiōis
agēt ɔdi. ide. ɔ dñȝ tāqȝ si sibi soluisset, & si excipet de reuoca
tione pcuratoris replicabit, q nō venit ad eius noticiā. arg. l.
cū a te. ff. de do. tñ fm eū h via nō vr bona, qr postqȝ recepit ma
la fide nō fuit translatū dñiū in dñm p. d. l. cū qs. §. j. de ɔdi. in
de. ɔ eū nō ē nata, ergo p replicationē nō pt iuuari, qr replica
tio, sit ad coadiuuādā actionē, & vbi non est actio nō pōt ēē re
plicatio, vt pbat in. d. l. cū a te a ɔtrio sensu. & C. de trās. l. subp
textu. la. i. facit fm eū. l. nā & post ea. §. sȝ si minor, & q ibi fuit no.
ff. d iur. iu. nō ɔcludit, q cū sit destitutus oi alia actione ɔ ipȝ
dñm dabitur actio de dolo, qr dolo fecit sibi nō notificare re
uocationē, q si fecit nō soluisset all. in ar. l. actione. C. de trans.
& d. l. cū a te a ɔtrio sensu. facit. l. i. §. j. ī. de ac. emp. vbi ille q ce
lat, q celare nō dȝ, facit ɔ bonā fidē, & sic dolo q purgari dȝ p
actionē d dolo, qñ alia nō supest. l. & elegāter. §. nō solū. ff. d do.
si aūt p ɔdi. furtiuā fuisset ɔsequutus illud q ēt soluit cessaret
actio de dolo cū cesset interesse. l. nec vllam. §. pe. ff. de pe. he.
l. stichū. §. dolo. ī. de so. & idē dicit h ro. lȝ pau. de ca. merito. non
faciat, adde q ēt, q si nō fuissȝ ɔsequut° p ɔdōnē furtiuā vr ve
rius, q nō ɔpetat ɔ dñȝ actio de do. dūmō possit p ɔdi. furti
uā ɔseq dānū suū aduersus eū q mala fide recepit, vt. l. j. alias.
ij. §. nō solū cū. iiij. ll. seq ff. de do. ¶ In gl. ij. ibi credēs cū i reȝ
suā &c. certe ēt si credidisset eū esse pcu. simplicē hret locū rō
reddita i gl. qr debuit credere se liberatū. l. tro pcu. ī. de so. vñ
gl. & ista & gl. in tx. itercedēte repbendunt in h vt p bart. h & re
cte, sentit ēt ista gl. dū dicit in rē suā datū pc. &c. iūctorex. q si
dñs ratū hret indebite solutū simplici pcuratori nō ɔpetat cō
di. inde. ɔ dñȝ ratū hñtē, sȝ h falsuȝ ē ɔ. l. si vēdidero. §. titius, &
ibi no. ī. de fur. & l. si indebitus. ī. rē ra. hab. ¶ In gl. in tx. inter
cedente ibi, vt qr credebat pcu. in rē suā &c. certe ēt si soluit p
curatori simplici debuit credere se icōtinēti liberatū vt. d. l. tro
& d. l. si pcurator vñ p h, & p alias rōnes, q̄s h vide p bart. cōiter
repbendit intellm gl. & intellr tota. l. in procur. simplici.
8 ¶ † In ea. ibi cōscienter soluit &c. no. ex gl. q soluēs falso pcu
ratori sciēter illō q vere dño dēbat nō repetit sȝ Iaco. de ra. &
Cy. i. l. falsus. C. d iurein. h repbēdūt, qr pōt subesse alia cōie
ctura, qȝ donatio. & illa dȝ capi potius, qȝ cōiectura donatio. l.
si aux. ī. d so. l. cū de inde. i prin. ī. d pb. sȝ h pt subeē alia conie
ctura. s. q recipiens dēat portare ad dñm. q &c. & ita voluit gl. i
l. dispēsatori i tx. solonē. ī. de so. bar. h, & in. d. l. falsus in pnci. ȝ
opi. gl. nře maxie p. l. si nō sortē. §. q filio. ī. ti. ij. & l. q fundū. §.
funus. ī. de ac. emp. & ad rōnē Pe. rñdet p iura px. all. qr ɔ iā
pcederet in soluēte simplr, si soluit pcuratori quē scit ēē falsum
& cuȝ h trāsit bal. in lec. anti. & ang. h bal. tro i alia lec. dicit, q d
li pt capi cōiectura, q solueri spe future ratificatiōis & tūc pce
dat opi. Ia. d ra. sec° si eēt, vt qr soluo pcuratori quē scio reuo
catū, nā nō ē tx. vlsit, q dñs ammō ratificet, & tūc tra ē opi. ɔtria
vt. d. §. q filio ful. h refert q mar. sil. seqbat opi. positā p glo. in
d. l. dispēsatorē, sȝ ipse putat esse distinguēdū, q aut qrim° i eo
q soluit alicui, vt pcuratori in rē suā, & tunc hȝ locū h gl. q̄ in h
casu loqtur vt pȝ p alias gl. huius. l. nā soluit ei tāqȝ hñti mille
actiones noie suo. l. pcuratorē. ff. de pcu. l. emptor. C. de he. vel
ac. vē. & ita dicit, q loqt tex. in. d. § q filio. & in. §. q seruus, naȝ
ibi soluit eis qbus sciebat peculiū ēē adēptū, & sic soluebat eis
vt creditoribus suis, qr si mānsisset peculiū apud eos actionem
hret. l. j. C. d pec. eius q lib. me. aut solutū ē ei, vt simplici pcu
ratori, & tūc aut soluit ei vt dñs ratū hret, & sic ob cām futuram
vt repetēt p ɔd. ob cāȝ si dñs nō ratificat ar h°. l. ij. rū. & ita pt
intelligi gl. in. d. l. dispēsatorē aut soluit tanqȝ ob cāȝ pteritā qsi
verus sit procurator dicēs scio q me nō deciperes, & tūc nullo
mō repetit, & ita pcedat gl. h aūt dubitat qbo soluerit. s. an ob
cāȝ futurā an ob pteritā, & dȝ esti q ob futurā, & sic repetit ar.
l. cū de indebito. & d. l. cū aux. Itē qr in re dubia potius repe
titiōi qȝ adueticio lucro fauēdū est. l. nō dȝ actori. §. in re obscu
ra. ī. de re iu. & h casu ēt pcedat gl. in. d. l. dispēsatorē. sȝ in h vl
tio mēb. mihi nō plȝ dcm suū p iura all. p bar. q̄ nō loquūt, qsi
soluebat tanqȝ procurator in rē suā, qr in. d. §. si filio, ēt si nō fuis
set adēptū peculiū nō spectabat vtilis actio ad filiū. l. certū C.
fa. her. nec in filio loquit text. in. d. l. j. C. de pec. eius q lib. me.
nec ob. q vbi pt capi alia cōiectura &c. qr rñdet bal. h illō pce
dere in soluēte simplr, sec° si soluat, vt pcuratori, quē sciat non
ēē pcuratorē p. d. §. si filio. cū si. nō. n. tūc vr soluere vt portet ad
dñȝ, & faciat eū liberari, qr soluēdo vt pcurator dȝ solui vt stati
sit liber, vñ cū sciat h esse nō posse, qr scit eū nō esse pcuratoreȝ
vr donare, vñ fateor q si sibi nō solueret vt pcuratori non vr in
dubio donare, pōt ēt saluari gl. in. d. l. dispēsatorē, fm Bald. &

Mod. h. et ang. in repe. l. falsus. C. de fur. qñ solvens sciebat esse
factū sed ignorabat ius. s. mandatū revocari p morte dñi aū si
mi é casum, qz ineis error nō nocet in dāno. l. iuris ignorā. et l. error
ff. de iu. et fa. igno. et hec fuer ī verba dy. vt refert ét bal. hc fuit
de mente gl. pe. in l. cū pl. §. memo. de le. ii et ita limitabit gl. h
et recte licz ro. h dicat istā limitationē non procedere vbi erratū
eēt in iure et in errore qui eēt crassus, et supinus qz nō excusaret
per. l. nec supinus, et l. regula post prin. de iu. fac. ign. Certe il
la iura loquuntur in errore facti rū dcm̄ suū videret posse salua
ri in vno casu quē ponit saly. h et in. d. l. falsus, vcz si erratū sue
rit in iure quasi nāli ar. l. venia. C. de in ius vo. et pōt exēplum
de procuratore, qñ de bono est effectus magnus ribaldus, et dñs
p̄dator, quo casu inducitur revocatio mādati. l. cū qui in prin.
ff. l. si cū cornelius. ff. de so. l. rogasti §. fi. et ibi dixi, si cer. pet. tñ
non probat saly. q iste dicaf error in iure quasi nāli, vnde forte di
ctū Saly. in hoc magis dictum ro. de iure nō est verū. Licet ét
istā gl. secūdo mō pau. de ca. h nisi dñs ratificaret solutionē, qz li
berabitur soluens a domino, et dñs per ac. ne. gest. repetet a fal
so procu. et sic nō cedat in donū ali. l. si vendidero. §. ītrius. ff. de
fur. sz h nō puto ite simplr verū, qz ipe sol. scienter facte resul
tat donatio. l. cuius per errorē, de re. iu. et l. cū pannō. ff. de ope.
lib. ergo per supervenientē ratihabitionē nō pōt ius acquisitum
recipienti tolli per talē ratihabitionē. l. si paries. §. fi. ff. quē ad.
ser. amit. l. potior in fi. ff. qui po. in pig. ha. no. bar. in. l. si indebi
tū §. fi. et in. l. bonorū. ff. rē ra. ha. et in. l. si quis vxori. ff. de adul. non
ob. d. §. si ītrius, qz non loquif, qñ solvēs soluit sciēter imo text.
ibi et gl. innuūt contrariū dū dr̄, q recipiēs deliquit in duob°, qz scie
bat ipsum eē falsum procuratorē, et qz sciebat ipsum eē indebitum
sz si ibi soluisset scienter nō deliquisset recipiens recipiēdo. l. j. ff.
ti. j. et d. l. cuius p errorē, vel melius destingue vt p bart. in. d.
l. dispensatorē. Item pro tertia limita. huius gl. dic q qñ sol
uo procuratori falso scienter est donatio si ipse recipiens etiā
istud sciat, et sciat me scire, alias. n. nō videref gsentire in dona
tione in q̄ requiritur gsensus vtriusqz ptis. l. absenti. ff. de do. dī
ri in. l. si ego. ff. si cer. pe. et tangif per bar. in. l. j. circa. ij. col. ff. de
do. cū concor quas all. in. d. l. si ego gbus adde pau. de cast. h
i rep. in q̄ effectum ipsemet illud idē q tenuit ibi. ¶ Quarto
mō pōt ét limitari nisi solutū fuisset procuratori falso quē tñ sol
uens sciebat esse vl̄ in nego. gest. dñi, nam nō videbif sibi do
nare ar. d. l. si ego. ff. de ne. gest. et qz h casu potest capi alia con
cordia, que est donationis et ita tenet Saly. et ro. h. ¶ In glos.
fi. ibi mutat casum ec. iste intellectus nō est de mente lre. nam
iurisco. qz minime locutus est de eo procuratore, et iō iste intellus
côtter dānaf vt h p bar. et rūdef côiter ad gtrarium formatū in glo.
q est spāle odio furis vt gdô dari possit gtra furē vt h. et d. §. sic
itaqz, et l. si quis nec cāz. §. j. ff. si cer. pe. et iō rūdetur si nāf gtra eū ét
gdô ob cām, q̄uis in eū nō sit translatū dñiū nec ob. l. pe. ff. sz
procluus. ff. e. quā in gtrariū alle. fui. h qz rūderi pt q tex. ibi non ne
gat, q qñ furtū est cômissuz nō det gdô ob cām imo dictio ét
ib. posita vl̄ ipucare, q vltra actionē furti, et gdôrē furtiuam,
vltra alia dari possit vt actio ad exhibēdū, et gdô ob cāz. p iste
opi etiam benefa. in. l. si quis nec cām. §. j. cū gl. ff. si cer. pe. et l. re
rū amo. quidā cū gl. in vbo gdi. ff. re amo. nec pdicte opi. ob. l.
qūi all. in gl. vbi qñ nō fuit trāslatū dñiū gpetit gdô furtiua, et
tñ non est furtū sz tñ côpetit gdô indebiti, et sic nō vl̄, q tūc di
ci possit illud eē ex regula posita in. d. §. sic itaqz, q̄bz q oīs cō
dictio degenerat gtra furē qz illa regula loquif quo ad eū cui furtū
est furtū potes dicere, q etiam gtra furez degenerat oīs condô nō
so. ā vt côpetat et cui furtū est factū, sed etiam cuius nomine tra
dita est pecunia in qua factum est furtū q̄uis nō esset pecunia
illius cuius no e trat i est, vt est tex. ibi. Vel dic q ibi pecunia
erat gsumpta nā gsumpta oīe reconciliatur gdô vt vidistis no.
in. l. ij. §. subtilius in vbo. non fieri in prin. ff. e. Bar. ū h dixit q
subtiliando posset sustineri opi. mar. prout est h relata per glo.
vt h habes per Bar. et cum eo vl̄ concor ang. in repe. l. falsus
C. de fur. sed ipsemet ang. in. l. falsus. § i. ff. de fur. dixit ibi eē tex.
in ver. nullo mō p bar. et p bar. tz ét bal. h in fi. et ang. côiter mo
der. h p. d. l. falsus §. j. et ipsemet Bar. se correxit in. d. l. qñ, de
gdi. fur. et recte per rationem quam ibi vide subdit tñ ange. h et
ipsemet in. d. l. repetitione. per. d. l. falsus. §. j. aliter posse susti
neri opi. mar. gl. nā dicit q ét post q̄z dñium translatum est i p
curatorē pt procurator cômittere furtū. l. si quereat illā pecuniā
in vsus pprios, qz nō est sibi data ad istū finē, sz vt dño poneret,
q si nō faciat lz nō cômittaf furtū pprietatis, qz in ea dñs é, nec
efficiaf proprietas furtiua, tñ cômittit furtū eius, q non fieri pt
ét re ppria. l. creditoris §. fi. et l. si is qui res, in princi. ff. de fur. de
gbus. ll. facit magnū festū, sed paul. de ca. h cū quo ét gcor. ro.
sz de eo mentionē nō faciat reprehēdit opi. ang. pmo qz. d. l. fal
sus. § j. i fi. dicit q nullo mō furtū cômittif, et gomne dicit ec.
l. iul. in prin. de le. iii. sco qz nō est verū, q vtendo et in vsus suos
gvertēdo faciat gtra volūtatē tradētis, nā tradēs cū dñiuz vo ue
rit trāsferre intēdebat sibi pmittere, vt de ipsa pecunia faceret
ad sensum suū dūmodo recipiens faceret soluentem liberari h
enim solum querebat non autem vt illam pecuniam portaret
domino, qz tunc non fuisset necesse in eum transferre domi
nium si voluisset, q illam pecuniam portaret ad dñm, immo
sufficiebat sibi qualitercūqz creditor eum liberaret siue fuerit
sibi tradita illamet pecunia, siue alia, siue nulla, et ita vl̄ sentire
gl. in. d. l. falsus. §. j. nō ergo cômittit furtū vsus postq̄z tradens
intendebat sibi vsum gcedere vt in. § placuit insti. de ob. q̄ ex
deli. na. nec ob. ll. in gtrarium alle. nā ibi dñs gcedebat rem propriā
in preiudicium alterius qui hēbat ius in re sine cuius volunta
te gcedere nō poterat, vt pz in debitore gre suā obligatā alteri
vēdidit et tradidit, q facere nō debuit sine voluntate credito
ris cū h sit sibi preiudiciale. l. gaius, et qd ibi no. ff. de pig. act. et
iō tūc cômittif furtū vsus, sed in illo casu tradēs, vel soluēs, nul
lum ius sibi reseruauerat in rem, q̄z soluerat, nec fit sibi aliqd p
iudicium si procurator cui soluit vertat i pprios vsus dūmo
9 do faciat eū liberari ergo ec ¶ † Ex ra glo. adde qd licet sm
intellectū bar. et magis côem tex. iste totus intelligatur in pcu
ratore simplicitr̄ pt dubitari an nō solū côpetat gdi. inde gtra p
curatorē falsum, qñ debitū solutū est, sed ét si solutū est indebi
tū, et dñs ratū nō hz i quo bar. h tenuit, q nō côpetat sz def tūc
et gdô ob cā, et ita intelligit tūc istū tex. in ver. nō u. vt h p eū sm
per glo. Ful. h. etiam gtrariū volēs, q imo sic ét hēat locuz gdi.
inde. p. l. creditoris. C. de gdi. inde. q̄ loqf, qñ debitum solutum
est, vt patet ibi in versicu. creditoris et in versicu. obliga. libe
ra ad idem alleg. l. falsus. §. fi. ff. de fur. Bald. i. l. ītius iij. ff. de
gdi. pecu. pbat ét h rōne, qz si quis det errādo in cā pterita q̄
fuisset vera iponebat necessitatē dādi hz gdi. inde. l. damus. ff. ti
tu. ij, gdônē verbo ob cāz hz ille q dedit ob cā futurā vt in. d. l.
damus sed si credidi esse verū pcuratorē errani in cā pterita, q̄
si vera fuisset iponebat mihi necessitatē soluēdi, ergo qz falsa ē
dz mihi côpetere gdi. inde. ad istū tex. in vbo nō. n. rūdet q h lo
quif, qñ soluēs sciebat istū esse falsum pcu. et gerere sine mādato
negocia absentis, qd appet qz expectabat ratihabitionē dñi, q̄z
10 nō expectasset si credidisset eū esse verū pcuratorē. † qz nō ē ne
cessaria ratihabitio dñi qñ vero pcuratori solutū est, qz incôtinē
ti sequif liberatio. l. si pcurator. §. celsus. ff. ti. ij. et l. vero pcurato
11 ri. ff. de sol. nec est mirū, † q neg. gestor h appellaf falsus pcura
tor, qz nihil aliud est dicere falsus pcurator q̄z gerēs aliena ne
gocia sine mādato ét si nō simulet se esse verū pcuratorē vt p
baf sm eū in. l. si ego. ff. de neg. gest. vbi talis appellaf pcura
tor q̄to magis appellabif falsus pcurator facit. l. ij. §. falsus, et
l. si tine. in p. in j. rē ra. ha. Vel scdo sm eū rūderi pt q forte du
bitabat h soluēs ipsum esse pcuratorē iō expectauit ratihabi
tionē dñi, qz dixerit nescio an hēs mādatū an nō, sz soluo ita vt
facias dñm rato hēre, et sic ob cām fortuitā, vel h dñi de tex. quasi
indebitū dz subaudiri tñ vt subaudiuit gl. in. l. ob eā. ff. de pscr.
vb. in. l. si quis accepto ff. e. dē tñ, q pma rūsio sibi magis placet
et cū opi. Fulg. vt h trāsiret o. et lz ipsi nō dicāt vl̄ mihi, q bar.
h etiam velit h in. iiij. q. princ. in ver. item q̄rif lz ipsemet bart.
aliter videaf dicere sup gl. ij. in qz rūsiones ad istū tex. vl̄r côs
tēdere ad diuinationē, et violētā huius lre cū nō videaf posse in
telligi de neg. gest. cū tex. loquaf ō pcuratore falso q intelligif
esse ille q se gerit vt pcurator cū nō sit. l. j. ff. qd fal. tu. au. et no. ar
chi. in. c. q ad agēdū de pcur. in. vj. et no. doc. maxie bal. i. l. fal
sus in prin. C. de fur. falsum. n. exigit mutationē veritatis vt i au
cié. de instr. cau. et fi. iuxta prin. et no. bal. in. d. l. qd si falsum. ff.
de fal. et i. l. nec exēplū. C. e. ti. iō teneo q nō def gdi. inde. p hāc
l. creditores pt rūderi q ibi soluebaf tanq̄z pcuratori in rē suā
et sic gtēplatione ipsius recipiētis vt ibi p gl. vel ibi erat debi
tū, sz nō efficax qz obstabat exceptio, q̄ inducit repetitionē solu
ti. l. si nō sortē. §. debitū, et l. q exceptionē i prin. ff. ti. ij. vel ibi erat
creditor s putatiu°, et istis modis ét itelli ista lex p bar. h. in. j.
q. nō ob. d. l. si vēdidero. §. fi. qz oēs rūsiones dare ad. d. l. credi
tores, iuxtā excepta pma gueniūt ét illi. § fi. et doc. ibi intelligūt
illū §. qñ soluebaf idebitū vt clare dē ibi Ang. et ét bar. h i vlt.
co. nō ob. q h suberat cā de pterito qz rūde, q te eē pcuratorē ñ erat cā finalis et imediata soluēda ō quo loqf i l. ō gdi. rā cā
pp q̄z solutū erat, qz putabā ex pcedētibus gtem me oblatū, cū ñ es
12 sz. † Alia supest difficultas. s. qñ debitū soluif pcuratori fal
so, et

sb, & dño ratū non hʒ an habeat locū ꝯdi. ob. cām nā de ꝯdi. in de. est certū ꝙ supe. l. si indebitū. ff. re. ra. ha. bar. h sup. ij. gl. & ēt sup. ij. q. vult ꝙ non hēat locū ꝯdi ob cām, sʒ tūc demū illa competat, qn̄ falso ꝓcuratori solutū ē debitū, vt h in vers. non. n. ange. h dicit, ꝙ si solutū esset indebitū cū pacto, ꝙ recipiens faceret liberari soluentē hʒ locū repetitio ꝑ ꝯdi. ob cām si erat oino indebitū, q2 cā non pōt ipleri. l. iij. §. liber. ff. e. Sed si erat indebitum ope exceptionis non hēet locū ꝯdō ob cāʒ secuta liberatione, q2 ipleta est cā eo mō quo impleri pōt & cū effectu. Pau. de ca. h in sec. & plenius in rep. tʒ ꝙ ēt qn̄ simplr solutū est indebitū habeat locū ꝯdi. ob cām, q2 cā ob q̄ solut. s. vt liberaret̄ non est sequuta, & sequi non posset, q2 nō liberat debitū. ℂ Tñ hoc non impedit nasci cōditionē ob cām, que ꝯdē locum habet, qn̄ datū est ob cām impossibilē. d. §. si liber. & §. se. ꝑ h ēt facit, q2 cū iste ver. non. n. ponat̄ post plura determinabilia dʒ determinare illa eq̄liter. l. iā hoc iure. ff. de vul. & pop. l. q̄ tiis. C. de impu. & alijs substi. quo ar. vtunt̄ bar. & alij in. l. si cū dotē in pn̄. ff. sol. ma. & sic cū locutus fuerit. J. iurisco. s. tā de indebito, q̄ de debito dʒ intelligi, ꝙ cū dicit dari ꝯdōnē ob cām loquat̄ de vtroq;. Preterea alias ista. l. non faceret ad ti. nec ob. ꝙ text. dicit non. n. q̄si indebitū &c. quia respondet ipse, ꝙ quaten⁹ referunt ad cāʒ indebiti solui dʒ suppleri dictio tm̄, sed quatenus referat̄ ad cām in qua locutus ē de debito nō opʒ aliquid supplere, dicit hoc nō esse tactū ab albe, & hoc idē tenet Ro. h, & mihi vr̄ ꝙ bar. in. l. falsus in. ij. col. C. de fur. hoc idē voluerit sʒ ꝑ aliā rōnem nā ibi dici. bar. ꝙ bn̄ soluit̄ falso ꝓcuratori q recipit tanq̄ ꝓcurator dn̄m est recipientē teneri dño alternatiue. s. vel vt ꝓcuratorem se ꝯndat. l. i. & ibi bart. C. cre. eui. pig. non de. vel vt faciat dn̄m ratū hēe. ℂ Si igit̄ neutrū istoꝝ facit quasi causa non sequuta pecunia ꝯdicit̄ & dicit esse de h tex. h, sed ꝯ. d opi. pa. de ca. & ro. facit q2 si vera esset seq̄ ret̄, ꝙ qn̄ solno ꝓcuratori falso indebitū deberē posse ꝑ ꝯdōnē ob cām repetere aduersus ꝓcuratorem ēt si dñs ratum hēet q2 non obstante ratihabitione nō sus ꝯsequutus liberationē ꝑꝑ q̄ videor soluisse vt dñs ipsi & sic illud est ꝯ. l. nostrā in pn̄. q̄ dicit tunc non dari ꝯdōnē ꝯ falsum ꝓcuratorē. ℂ Vn̄ melior vr̄ rō Bar. in. d. l. falsus, q̄ rōne inspecta cessat obiectū. ℂ Et p̄dictaʒ bal. in. d. l. falsus. s. vj. opi. conet̄ ipugnare ꝑ opi. bar. ibi tn̄ nō vr̄ sufficienter moueri, & recte intuenti faciliter patere p̄t rōnes bal. nō cōcludē. Teneo tn̄ ꝙ in casibus in q̄bus dictū ē cōpetere ꝯdōnē indebiti, vel ob cām ꝯ ꝓcuratorē falsum illud ꝓcedit nisi ꝑ stipulationē talis ꝓcurator ꝓmisisset dn̄ʒ ratū habiturū, q2 tunc cessant ille ꝯdōnes & agendū est actione, q̄ orit̄

23 ex stipsōne, vt est tex. no. in. l. si sine in prin. ff. re. ra. ℂ † Itē circa primā. q. h tactā per bar. Adde q2 pōt esse dubiū an si sit solutū falso ꝓcuratori in rem suaʒ & dñs ratū habeat det̄ ꝯd. inde. ꝯ ratificantē & gl. h i fi. tenetur sentit, ꝙ sic per hāc. l. i pri. q̄ ꝑ oēs gl. huius. l. intelligitur de ꝓcuratore in rem suā ꝯtrā tʒ ro. h q2 ꝓcurator in reʒ suā recipit noīe suo ad suā vtilitatē non autē dñi. l. q stipendia. C. de pcu. l. ꝓcuratorē. ff. de pcu. ꝯ nihil pōt operari ratihabitio dñi. l. si pupilli. §. sed si ego. ff. de neg. ge ꝑ h etiam adducit. l. debitor §. si. ff. ad tre. ℂ Sʒ tu potes distinguere vt in fi. ꝑ bar. h in. j. q. s. aut cōtemplatione directe actionis soluit aut non vt h per eum & ex verbis. d. gl. & bar. h hēs nota

24 re † ꝙ ratihabitio eius qō gestū est ab aliquo vt ꝓcuratore in rē suā trahit negociū ad dn̄m sicut in alio ꝓcuratore dūmō sit gestū ꝯtēplatiōe directe actiōis, & sic noīe dñi. ℂ Itē circa eā q̄ tangit bar. h in. ij. q. dū dicit, ꝙ si ꝓcuratori solutū est indebitū nō hʒ locum ꝯditio ob cām, sed sine cā, q2 fuit datū ob cām nullā. s. vt facias me liberari ab ea obsōne, q̄ nō erat. l. j. ff. de cōdi. sine cā. adde ꝙ h non videtur verū per superius dicta dum allegaui. d. l. iij. §. si liber. ℂ Et. l. j. q̄ hic allegat̄ ꝑ bar. potius

25 facit ꝯ eū, & similiter dum in ea. q. querit bar. qd si dedi † vt facias me liberari ab oblōne, vel actione non efficaci an habeat locum ꝯdi. ob cām non sequuta liberatiōe & reliq; cogitandū. Hic ꝑ p̄xime dicta hēre locuʒ ꝯdōnē ob cām, nam si in alio casu ꝓcedenti hʒ locuʒ ꝯdō ob cāʒ multomagis in isto. ℂ Pro quo ēt facit q2 plus est liberari ipso iure, q̄ esse tutū ope exceptionis vn̄ videmus, ꝙ ille q est tutus ope exceptio. audit̄ si ex legato liberatiōis sibi facto petat ꝑ acceptilatione se liberari. l. iij. alias. iiij. §. nunc de effectu. ff. de lib. leg. ℂ Itē circa. iij. q. tactā ꝑ bart. h in q̄ tam ipse dicit ꝙ si debitor soluit ignoranter falso ꝓcuratori quē putabat esse verū ꝓcuratorem non libera-

26 bitur ꝑ. l. qui hoiem §. si nullo. ff. de sol. tn̄ putat † ꝙ si soluens habuerit iustam causam credendi eum esse procuratorem liberabit̄ cedēdo actionē creditori q̄ hʒ ꝯ falsum ꝓcuratorē ꝑ. l. cum fundus. §. seruū tuū. ff. si cer. pe. lʒ Cy. dubitauerit in. l. falsus. in. iij. q. & videat̄ in hoc vitio tenere ꝯtrium in. d. l. si nullo. ℂ Adde ꝙ opi. bar ꝓbat̄. l. ꝙ sepe. §. si reus. ff. de ꝯtrahen. emp. tn̄ dictū bar. intelligendū est in debitore spēi ꝓut loquunt̄ iura ad h alle. Sʒ in debitore generis dr̄ pau. de ca. & ro. h ꝙ soluēs ductus fuit in istā credulitatē ex assertione creditoris vt q2 creditor sibi dixit solues illi q portabit tibi tale signū, & tūc adhuc liberabitur ope exceptionis, q2 credere potuit, ꝙ esset ille qui portauit signū ar. d. l. itē apud §. si qs virginē. ff. de iniu. & l. sed si acceptio. ff. de in. fis. & l. stigmata. C. de fab. lib. xj. & l. decernimus. l. vniuersitas. C. h aquedu. e. li. & clus ꝙ no. bar. in. l. ꝓhibitū. C. de iu. fis. lib. x. non aūt liberabit̄ ipso iure, q2 genus ꝑ se non pōt perire. l. incendiū. C. si cer. pe. l. in rōe. §. incerte. ff. ad l. fal. vnde solū ope excep. liberat̄ si paratus est cedere actiōeʒ ꝯ illū recipientē ar. l. si opera. ff. d do. excep. imputat. n. sibi creditor, q tam effuso sermone loquutus est. l. si. C. de do. ꝓmis. l. veteribus. ff. de pac. & h verū est s̄m eos si non potest aliq̄ culpa imputari soluēti vt si creditor dixisset solues illi qui a te petat noīe meo, & vnus ex transeuntibus adiuisset & petiisset noīe creditoris non. n. debuit debitor simplici verbo istius credere sʒ facere, ꝙ sibi ostenderet̄ mādatū ar. l. si qs inficiat⁹. ff. depo. & ff. de eo ꝑ quē fac. est. l. j. §. dolū & ita dicit se intelligere tex. cum gl. in. l. si qs vxori. §. apud labeonem in verbo actionē. ff. de fur. ℂ Notanda sunt ista ꝑ limitatione dicte gl. sing. in preal. §. apud labeonē, ꝑ qua limita. vr̄ ēt esse decisio Nic. de ma. in d. l. falsus. C. de fur. quē ibi refert & sequit̄ bal. in ꝯpe. co. in ꝑ fi. vlterius q̄ro &c. ℂ Tñ aduerte q2 Pa. d ca. & ro. intelligūt ꝙ tex. & gl. in. d. §. apud labeonē ꝓcedant solū, qn̄ in culpa fuit debitor, tā Dy. & alij ibi dū r̄ndent ad. l. eum q in prin. co. titu. dīt ꝙ ibi debitor non fuerit in culpa & sentiūt expresse ꝯtriū & tacitū fuit in. d. l. cū fundus. §. seruū tuū. ℂ Quare dic ꝙ ēt ꝓcedit tex. & gl. in. d. §. apud labeonē, si debitori nulla fuerit culpa dūmō ēt creditor non fuerit in culpa, sʒ qn̄ creditor non fuisset in culpa ꝓcedit ꝑ illud ꝙ dicit Pa. de ca. & Ro. h. ꝑ. d. l. si opa. cū si. Non tn̄ ꝑ h dico ꝙ satis in culpa esse intelligat̄ creditor q dixit debitori reddes ei q tibi tale signū portabit puta vnū grossum argenteū loq̄ndo de grosso in gn̄e, & de signo nō existente sub custodia creditoris vt vr̄ ꝓbat̄ in. d. §. apud labeonem, sed si eēt sub custodia creditoris tale signū tunc pōt saluari illud ꝙ dicit Pau. de ca. & ro. h & bald. in. d. l. falsus. Que oia bene no. pro intellectu. d. §. apud labeonem, cum glo.

SVMMARIVM

1 Executio pōt fieri in obligationibus dandi, uel reddendi, sed non petitio in extimatione.
2 Fur tenetur actione furti, & ad exhibendum.
3 Furti pœna quæ sit.
4 Sentētia lata à iudice incompetenti dicitur esse iniusta, & nulla.
5 Delictum publicum uel priuatum quando dicatur.

c **Um seruus.** Datū ob rem re non secuta trāslato dñio cōdici pōt ēt post interitū ipsius rei date, si facto accipiētis pierit dñio, vero nō trāslato agi pōt ad exhibendū & actiōe furti. h. d. ℂ No. rē ob culpā dbitoris ꝑemptā peti posse, qn̄ debet̄ ex oblsone dādi vt h, & l. si seru⁹. §. si. ff. d ꝟ.

1 ob. & l. iij. & l. si seru⁹. §. hōe. ff. de cōdi. fur. Et † iuxta. h. d. bar. h, ꝙ lʒ in oblsonibus dādi vel reddendi possit fieri executio, & ēt ꝯdēnatio in extimatione offō iudicis. l. iulianus. ff. de ꝯdi. & l. si. ff. q̄ sen. sine app. rescin. & ibi no. Tn̄ petitio nō pōt fieri in extimatione ꝑ iura p̄io alle. & per. l. ꝓmissor hoīs. ff. de cōstit. pe. lʒ. in oblsone rē restitui possit re ꝑempta peti extimatio. l. in re furtiua. ff. de cōdi. fur. tā ipsemet Bar. in. l. si pecuniaʒ. §. j. ff. e. tenuit ꝯtriū vbi voluit, ꝙ ēt in oblsone dandi possit peti extimatio. ꝑ. d. l. in re furtiua, tn̄ illa. l. loquit̄ ꝓprie in oblsone rē restitui, q2 dictiū nō erat translatū. l. j. ff. de ꝯdi. fur. vn̄ melior vr̄ opi. bar. h de q̄ vide per bar. & alios in. d. l. si seruū. §. fi. & in. l. stipulationes non diuidunt̄ in. xiij. & xiiij opi. & in. vj. q. e. ti. cū

2 addi. quas ibi dedi. ℂ † Scdo no. ꝙ hic vr̄ probari ex dicto ꝑ culi furem cui res ob cām tradita non est, non teneri ꝯdōne ob cām, sed actione furti, & ad exhibēdū vt ēt voluit gl. sing. ff. l. ꝑ xi. cōis opi. tā est in ꝯtriū per illā. l. & ꝑ alia q̄ ibi allegat ad istū tex. r̄nde vt ibi dixi. ℂ In gl. in ver. summo supplicio. Guil. d cu. & Barto. tenent quod iudex potuit cognoscere ꝯ furem vilem personam. i. seruum vt hic & l. iij. circa mediū in verbo de

sernis. all. in gl. fact. fm Gull. tex. in. l. graccbus. C. de adul. p que iura est, q potuit cognoscere, & cōdenare. in tex. in. d. l. ij. in verbo de sernis solū loquitur de torquendo seruo pro ernenda veritate alicuius dicti, non aūt loquitur, qn torqueri ad penā. Et iz preclari doc. p sua opi. allegent. l. iter dñū. §. q iure. ff. de sor. tñ fm Ful. illa. l. non probat aliquid q ad sniāz capitalē terendaz & exequendā. Unde iz Ful. q pfectus vigilū non poterit punire, iz debebit remittere ad pfectū vrbis. d. l. iij. Pmo veriorem esse opi. q non poterit puniri pena capitali per. d. l. j. C. de offi. presec. vigi. debuit ergo remittere h ad presectum vrbis si reus pena capitali dignus erat per illum tex. & p. d. l. iij. §. i. & l. fi. ff. de offi. presec. vigi. sed alia pena, q capitali poterit puniri p. d. iura. † Nunc aūt esset pena furti vide in. l. fin.
3 ff. de fur. & in. l. capitalium. §. famosos. ff. de pe. & in auc. sed nouo iure. C. de ser. fug. p q̄ iura appet, q ille non debuit puniri pena vltimi supplicij nisi fuisset famosus latro. & istis adde gul. de cu. & ang. in. l. magistratibus. ff. de in. om. iu. vbi videns intelligere q iste pfectus vigilū de q h in tex. nō fuerit cōpetens
4 iudex i casu omnis l. &c. ¶ † Itē ex eo q gl. h sniam latam a iudice incōpetēti appellat iniustam habetis notare fm Pa. de ca. h q ille q vellet dicere sniam nullam iz diceret in libello eā
a iniustam non inepte ageret * ad idē alle. in simili gl. in auc. de he. & fal. in. §. exhīdatos in verbo iuste col. j. & gl. j. in. l. i. ff. de te. Sz pro ipso allegarē tex. quē ibi ad hoc reputat no. Bal. in. l. scire opz. §. fi. in verbo iuste. ff. de excu. tuto. & in proposito
5 no. bar. in. l. j. in. iij. col. C. de fur. ¶ † Itē ex eo q gl. h in fin. dicit q delictū est priuatū iz imponat pena publici iudicij dicit Pan. de ca. h illud esse notandū ad h, vez q si per id statutū imponatur p aliquo crimine priuato pena mortis, seu alia q solet imponi p publico delicto tñ per h nō sequit, q delictum efficiatur publicū, & ideo qlibet de populo non posset accusare de illo crimine, sed solum ille cuius interest iuxta not. in. l. fi. ff. de priua. deli. & pro eo alleg. tex. iuncta gl. j. in. l. ij. ff. de concus. q reputat sing. bal. in. l. si cum. §. qui iniuriaz. h. ff. si quis cau. vbi p illā gl. dicit pbari, q iz p statutū alterata sit pena deli. tñ nō efficit publicū. De qua mā videatis p bar. in. l. j. ff. de pub. iu. & in rub. ff. de popu. ac. p bal. in rub. C. qui accu. non pos. & in. l. eos circa. viij. col. C. de accu. & l. ij. in fi. C. qui test. facere pos. ¶ In gl. in verbo oportere, ibi zdōne ob cām dic, & pscriptis verbis ad seruū, q promisit restituere eū si non deprehendere tur esse in crimine, & non fuit cōprehēsū esse criminosuz, pbatur per ea q dixi in. l. si donaturus in prin. posset ēt agi actiōe prescri. ver. ad precium, qn fuisset datus seruus extimatus q actor eligeret preciū, & hoc est q hī in gl. seq. ¶ Et dum glo. hic in fi. dicit, q si fuisset deprehensus in crie non esset restituēdus. Adde q alius pōt eē intellēs huius. l. fm bar. s. q fuit datus seru9 et p accipientē haberet qd vt traderet pfecto vigiliū vt dixerit. Unū si non habuit qdnē p se cessat eā pp q datus est sed h non vr bñ dictū q in tex. non dz q debet ei haberi qd p
c enim cuius dñs tradidit. Preterea hec qd non ē priuatū habenda vt no. bar. & alij in. l. ab ea. C. de his q vt indi. vbi reprobat gl. ibi q zrium voluit. Et si ēt z hanc. l. opponeret q non debuit posse condicere seruū, q vz prestiturendum seruū fuisse fures vt ostēdit snia pro qua preciū. l. herennius. §. gaya. & ibi no. de eui. c. cum inter de re iu. rīdet Bal. q hic de facto proces
4 sit iudex. Uel hic fuit iudex incompetens fm veram opi. ideo tunc non presumitur pro snia q no. Bene facit q not. gl. sing. in cle. j. de seque. pos. Uel hic contidebat de falsa obiectione istius qui tradidit seruum prefecto vigilum.

a ¶ Ageret. vide bart. in. l. j. in. b. col. ff. de test. & q no. bal. & illū tex. in c. cū olim. el. j. de cri. dele. & melius in. c. cum contingat & ibi p Inn. & alios co. ti. & pan. de cast. in. d. l. i. & Ange. in. d. §. exhēdatos. t.

b ¶ No. q dare adde bar. in l. j. C. de rer. pmu. & in. l. ex empto. ff. de ac. emp. Fran.

☞ ¶ Adde tu bald. consi. ccclij. inci. hetonu. col. ij. ver. nam statutum in j. vol. & zsi. ccclxxiij. col. ij. ver. & capio. vol. v. & mar. soci. consi. viij. co. pe. ver. sic. j. alienatione in j. vol. ben. fer.

c ¶ Nō sit vēditio. adde bar. to. in. l. fi. C. de predi. cu. li. x. Fran. cur.

SVMMARIVM

d **Edi tibi.** Si dedi tibi pecuniā, vt stichū mihi des non est emp. & vē. sz ob rez dari obligato, & ideo cōdici poterit pecunia mortuo seruo priusq dares vel dñio trāslato, vel si
1 de euic. non caueas. h. d. ¶ † No. q in zctibus innoiatis locum hz zdītio ob cāz, secus in zctibus noiatis, & h est pncipalis effect9 ad quē intendit. l. ista nā in tribus casib9 h. positis, locum hz zdō ob cām que locū non hret si fuisset zctus emptionis & primus casus ponitur in ver. & ideo, scōs in ver. finae. ter
2 tius in versi. rursus, & declarabit ac limitabit cū gl. ¶ † Not. q interitus spēi in zctibus noiatis debitorē non liberat. s. quo minus zueniri possit zdōne ob cām ēt si non fuit debitor in mo
3 ra vl culpa q intellige hz di. q dixi cū gl. in ver. prīr. ¶ † No q
b dare ī iportat trāslationē dñij, iz qñq rōe subiecte mãe alr accipiat. l. i. in prin. & ibi no. ff. de po. & l. stipulatus in princi. ff. de vsu. & no. in. l. nō vr data. ff. de re. iu. de q ēt hī h in gl. in ver. procliuior. ¶ No. q in zctibus innoiatis est de euictione cauendum ēt si dñium rei sit translatum in accipientē q pōt eē, q trāsferens dñium q transferret obligasset rē alteri, & sic p hypothecariam posset euinci. ¶ In gl. in ver. p portione ibi subiecta vult dicere gl. q qrebat h an iste zctus do tibi pecuniam vt mihi sit cum des sit ps subiectiua emptionis, & vendi. qnē ad. dicim9 q pīēs est ps subiectiua, seu pdicamentalis, ie gūis. l. iiij. ff. de vsufr. q tā vero pars dr integralis vt domus, q zsistit ex suis partibus integralibus. i. ex solo tecto, & parietibus. l. solū in prin. & ibi no. ff. de rei ven. & plene p bar. in. l. vsufru. ff. de verb. obli. ¶ In glo. in ver. pcliuior ad fi. h. q. sol. cōiter tenet nā in. l. zoria, non fuit adiectū verbū darem, sed accipe, q est gnalius, & sic non iportat de necessitate transl atonē dñij q est not. limita tñ vt p bar. in. l. nā is. §. j. alle. in gl. & p Mod. in. l. cū mora, p illuz tex. C. de trans. & de mā ēt vide in. l. j. ff. de rerū pmu. & ista inducit bar. ad instā hodierni zctus in quib9 dz q ticius dedit vendidit & tradidit fundum p centū an sit venditio dic vt p eūz h & in. l. j. C. d pmu. & in. l. ex empto. in prin. ff. de ac. emp. & in. l. si stipulatur in pn. ff. de vsu. vbi aūt ex vna pte veniret dari pecunia, ex alia pte dari aliqd in gñe puta. x. amphoras vini, tūc nō hret locum l. ista, q eēt zctus emptio. & vendi. qm tunc ex nā gñis est in oblōne transl atio dñij ēt in zctu emptio. & vendi. & sic non repugnat zctui nā emptionis, & ven. vt habuistis no. p Bar. in. l. j. in prin. ff. si cer. pe. vide & bal. in lec. anti. & ange. Saly. & Pan. de ca. h limitant etiam vobis istā. l. in. d. l. ij. in prin. nisi dcm̄ fuisset, q pecunia dabat pro precio stichi dandi
c q illa verba pro precio operant, q sit vēditio * vt tenuit gul. de cu. in. d. l. ij. refero me ad ea q ibi dixi pro cuius limitatiōis zfirmatione ad do. l. si la. C. si manc. ita fue. alie. vt ma. & l. prius, alias incipit si vt pponit. ff. de li. cā. & no. per Cy. in. l. si liberto. §. vbi quo ad hoc vr melius loqui Cy. q faciat Bar. in
4 l. iij. §. idem erit. ff. eo. ¶ † Quid autem si in zctu venditionis agat q non transferat dñium an dicetur proprie emptio vide tex. in. l. cū manuissa. §. fi. ff. de zhen. emp. & no. declarat Bal. in. l. j. in pe. col. C. de iur. do. & in rub. C. de zhen. empt. in. vi. q & in. l. j. C. de rerū pmu. & p Jo. an. in addi. Spec. in titu. de ēp. & ven. §. j. in addi. inci. facile ergo erit vbi oino vide. ¶ In glo. in versi. passum veritas est, q sticho mortuo repeti potest id q datum est p cōdi. ob cām ex capite cause non sequute, & etiam ex capite pnie, sed non vniformiter, naz qñ ex capite cause non sequute repetitur requiritur quod precesserit mora, seu culpa eius qui stichū dare debebat & non dedit postea stich9 periyt, & ita pōt loqui h tex. ¶ Secus si culpa non precessit vt in zctio facit. l. iij. §. sed si stichus. ff. e. & ita pcedat prima solu. h posita, qñ vero vult condicere ex capite penitentie pecuniam q dedit, & tunc distingue vt in. ij. solu. s. aut erat districturus aut non per. l. si pecuniaz. §. fi. ff. e. & respōde ad zrium q ibi nō loquitur quo ad condi. ob causaz seu repetitionem datorū, sed quo ad actionem pscr. ver. qua agere vellet creditor ad stichum sibi pmissum, nam potest eo pempto ante morā vt ibi, & ita ēt no. ibi in glo. j. & recte ¶ In gl. in verbo dare ibi q si venditiōe non seruaret &c. i. non repeteretur datū p zdōnem ob cām, q in zctib9 noiatis nō hz locū zdō ob cāz. l. ea zdōne

C. de

5 .C.de rescin.ve.l.in causse .C.de rei ve. & no.hic i gl.fi. ¶ †In gl.in ver.fecerit adde q ista ofa iter Zctus noiatos, & inoiatos q tradit h sibi locu no vedicat in Zctu trasactiois i quo Zctus sit Zctus innoiatus, vt fuit dictu i.l.ii.per illu tex.ff.de transa. tn si res q dari debuit tradita fuit & dnm no fuit factu accipiet is no p h poterit accipies ad tale re agere p Zdi ob r&z ad repetendu illud, qd ipse dederat, vt est tex. valde no in.l.si p fundo.C.de trasa.de cuius intellectu dixi ibi, & no bar.in.l.si pecunia in vlt.col.ff.e. ¶ Ite fallit qn talis res q no esset facta accipiet nisi fuisset tradita ex ca pmutationis facte cu qua erat exposita venalis tn si talis res venalis postea ta q aliena euincatur no poterit agi Zdi.ob cam, vt est tex sing.in.l.i.C.de rer.pmu.fz vna lec.approbata. ¶ In al.fi ibi sic ago, vt caneas &c. no dr bz locu Zdi.ob cam q locu bz in Zctu innoiato, vt h & h.j.so.e vera, scda vero coiter si tenet, q no vr dfia ex quia ca prestari debeat ista cautio.l.fin.ff.de euic. & in hac cautione prestanda vr equiperari Zctus innoiatus Zctui innoiato.l.fi.ff.de re.pmu. ¶ Preterea h simplr fit metio de cautione ergo intelligi dz de nuda l.sancimus.C.de ver.sig. & dr Ioa.de imo.in l.aristo §.labeo.ff.de do.quosda allegare gl.fin.h ad vnu verz q vbi in Zctibus innoiatis est prestada cautio dz re cu fideiussore, fz ipse dr hoc coiter reprobari & recte fm eu qz si i Zcti noiatis pstada e nuda cautio multomagis ide dom est in istis Zctibus innoiatis q sunt debitoris nae fm ea q eldimus no.in l.si pecunia, in prin.ff.eo.hanc rone et alle. Ro. Zista gl.licet Ioan de imo.mentionem non faciat alleg. etiam contra istam

6 gl alia gl.i.l.si pecunia.§.i.in verbo restituenz.ff.eod. ¶ †In ea.ibi olim erat innoiatus &c. hic articulus an donatio sit Zctus innoiatus examinaui in.l.iurisgetiu in pn.ff.de pac. & ibi tenui q sit Zctus noiatus, & olim, & hodie, & ad ibi dicta me refero.

7 †Quare aut sit q in tali Zctu habeat locu Zdi.ob cam, vide hic no.p Bar.reddente rone qua reprehendit h Pan.de ca.qz fz Pan dato q non possit dari actio ex Zctu informata ad id qd deuenit in pacto tn pt dari actio pscri ver. qz oritur ex pacto vestito coherentia traditionis innctia no.in.l.j.in gl magi.ff.de do. & in.l.lege.C.de pac. vn rndet alr sequutus bar in.l.ii.C.e.s. q donatio simplex est Zctus noiatus, fz donatio ob cam no dr pprie donatio fz tradeda viat illo verbo dono, fz dr potius datio ob cam, & sic tuc est Zctus innominatus fz bar. & seqr istud et Ro. h tn hec cclusio no vr bona, q est Z.l.aristo.in pn.ver.denique ff. de do.vbi e in donatione ob cam.no est locus penitetie ergo non est Zctus innominatus, & pp h Pau.de ca.sulnado bar.in d.l.ii.dixit q donatio ob cam no e Zctus innominatus no quo ad omnia.s.no quo ad Zdi.ob cam dadam ex capite penitetie fz bn quo ad Zdi.ob cam dandam ex capite cae no sequute.l. j.& l.quotiens.C.de do.q sub mo. ¶ Istud tn mihi vr satis absurdu, q eade res diuerso iure censeat.l.eu q res.ff.de vsuca.vn vr q possit sustineri ro tradita p bar.h q no tollit p or.scdm in Zau, qz qn daf actio pscri.ver.ex pacto vestito coherentia traditionis non daf ad id qd deuenit in pacto actione informata ex Zctu innominato, & sic apparet, q ipsum pctu no est pars Zctus innoiati cu no vestiaf coherentia ipsius Zctus iuxta.l.lecta, ver. dicebaz.ff.si cer pe.nec et actio nominata, & informata ex Zctu daf ad id qd deuenit in pacto, fz dr esse pprie Zctus innominatus, qz vestimentu coherentie tradonis seu rei interuentus pprie bz locu in Zctibus innoiatis.l.& placito.C.de re.pmu. & not. gl & bar.in.l.in traditionibus.ff.de pac. & bart.in.l.petes,i.l. & ii.q.C.de pac.vn teneo cu bar.h co quo et transeut ang. & Salyc.i d.l.petes,in.iii.q. Posset et alr rnderi dando alia rone fm bar.in.d.l.j.ff.de do.s.qd ro quare in donatione habeat locu Zdi ob cau,fuit fauore libertatis fz mihi no satisfacit h rnsio, qz in donatione ob causaz,no vr adesse liberalitas.d.l.j.ff.de do.

8 ¶ †Alias et assi,nat rone bar.in.d.l.j.vt ibi p eu,in.iii.rn. & fuerunt verba Cy.in.l.j.C.eo.s. q et in Z. tibus noiatis bz locu condi ob causam, qn causa deficies fuit ca finalis Zctus, vt e tex. fin.in.l.cu te.C.de pac.inter emp & dr esse finalis, qn erat vna ca sola, & cospiciebat tam comodu alterius q illius cui dabaf.l. sino cetu,i pn.ff.de condi. & de.i.eadit p bar.in.l.ii.§.si.ff.de do. Si au erant plures cae pp qs factus fuit ille Zctus attendit an illa ca deducta in pacto Ztinete cam extrinseca & tuba Zctus fit potentior, vt si vendo tibi fundu p.x.pacto apposito, q des mihi equu tale nam ii equus valebat vltra.x.pluuime q illud pcm

a fuerit ca finalis ipsius Zctus, vt.d.l.cu test.in verbo exigno, & ibi Cy. & no.bal. & Sal in.l.ii.C.eod.nimirum ergo si in casu.l.j.C.de do.que sub modo deficiente causa concernente comodu alterius q donatarij habeat locum condi.ob cam, & tn

Fulgo.teneat in casu.d.l.cu te,no agef Zdi.ob cam, fz actione ex eo Zctu sicut i sili hf in.l.fz celsus.§.si fundus.ff.de Zb.em. tn coiter tenet Ztrm, & recte, vt pbat Cy.i.d.l cu te.vbi rndet ad §.si fundus, & vltra casuz sing.posuit in.d.l.cu te,in quo pz hre locu in Zctibus noiatis Zdi.ob cam. Adde aliu.s.qn Zctus ex dispone.l.resoluit exeplu in.l.bonafides.ff.de ac.emp. & ibi hoc no.bar.sed istud reprehendit hic Ro.qz illa.l.hoc non dicit & intelligit ipse q dabit actio sp.l.ex emp.§.is q vina.ff.de ac. emp.adde q Z bar.et tenuit Ful.in.d.l.bonafides p d.l.is q vina cu gl.in verbo codici poterit, & vz bar.in.d.§.is q vina h satis vere, & est sustinebile p opi.bar.tn in.d.l.bonafides,facit.l.cu ab eo §.fi.ff.de Zb.emp.p quem dicit bald.in.l.j.C.de re pmu.q qn Zctus noiatus est nullus pt ad repetendum da-

9 ti condi.ob causam. †Subdit tn ipse, q forte ibi intelligit de condi.inde.vel sine ca, & sic non vz stare in.j.opi. Bal. & idez et Pan.de ca.in.d.l.bonafides vbi simplr transit cum bart. alia ibi non tangut, & circa ea q ibi notanf p bart.vide et bal.in l fi.C.de peri. & como.rei ve.videatis et ad pdicta bal.in.l.si prediu,in.iii col.C.de edil.act.vbi dixit, q quotiens qualitas rei vendite Zdicta dicto vel pmisso bz locu redhibitoria l.q si noist.§.i.de edil.edic secus si dctu,vel pmissum respiceret conuentiones alienas a,qzitate seu bonitate rei, qz tuc daref Zdi. ob cam p.d.l.q te. ¶ Ite adde p limitatione eoz que hic in gl.dnr q lz in donatione ob cam,heat locu condi ob cam,ex

10 capite cause non sequute † in fallit in ecclesia cui ob cam donatu est, qz nisi Zuetu fuerit, q ea no sequuta datu restituaf no poterit datu repeti per condi.ob cau.fz agendu erit Z ecclesia ad obseruantiaz pmissoz, vt in.c.verum,de codi.appo.que tex. sic intellexit An.de ma.in.l.dicta.C.e. vt ibi refert bal dixi in

11 l si pecuniam in prin.ff.e ¶ †Et iuxta pdicta tangit bar.h qd si permutatus sit Zctus noiatus cu innoiato, an heat locu codi. ob cau ex capite cae no sequute, & ex capite pnie, vide h p eu & p bal.in.d.l.ex placito,in.x.q.cu duabus se. & in.l.quis in fi.C.de transa. & q dixi in.d.l.si pecu.in prin. & ista faciunt ad no.q.de qua per Bar.in.l.qui rome.§.flauius.ff.de verb.ob. dixi ibi plene, & remissiue tetigi in d.l.si pecu.in princ. ¶ In ea.fi.gl.imperfecte loquif,id supple ca, vt h p bar.hn loquentem. ¶ †Extra glo.inducit iste tex.p tex.p Bal.hic ad.q.d

12 statuto faciete mentione de emptione, q no dicaf coprehendere pmutatione de qua.q.vide et p spec & Io.an.in tit.de em. & ve.§.nunc dicm,el.ii.ver.lz pone statutu, & p bal.in.l.i.C.de re.permu. & in.l.iurisge.in pn lect anti.ff.de pac.per An.de

b bu.i c.costitutus,de cest.inirte. & qd ba in.l.statuliberi, vt a ceteris,ver.v.ff.de sta.li. & l.fi.cu gl.C.de paedi.cur.li.x. & per bal i.l.ii.C.p emp. & in.l.volumus.C.de fideicom. & in.c.j.de contro.inter do. & emp. & in.c.j.in fi.de alie.feu.per Nico.de nea.in.l.gallus.§.& qd si tantu,de li. & post p.o. Abb.i.c.milli,de re.ec.no alie.per pau.de ca.l.l.i.ff.de re permu. ¶ †Ite

13 per hac.l.in fi.dr no.bar.in.l.cu qs.§.q hoiem. & in.l.si alia ff. de sol.q ille q est obligatus oblone re dari si dat dnm trasferedo, & et cauet de euic.liberat est in totu a prima oblone qnis re det talr q aduocari seu euinci possit per aliqua actione psonale, vel p hypothecaria, & ita sm e hilis tex.i.l.si re mea ff.de sol.vn si postea seqnaf euictio solu poterit agi ex illa cautione de euic.no aut prima actione q tenebaf re dare. Adde tn q istud illari dz vt pcedat qn dubitaref an ista res dat sit obligata alteri, fz vbi cet certu, q esset obligata non sufficeret, q caueret, fz teneref eam liberare, ita dr rapb.cu.in.d.§.qui hoiez,per.l.j.§.si hbs.ff.ad tre. p quo et po.esti alie.l.ex pdictis.C.de euic. & fz Rapb.cu.i.l.tutilon.§ j.ff.do ver.ob.dicit q iste tex.volens,q debens stare post datione, tenef cauere pcedat solu qn dubitabaf an tradens esset dns, secus si esset certu q esset dns, vn h no plz,qz esset dns, vt etiaz psupponit, tn poterat esse q res erat obligata alteri q eaz p hypothecariaz posset euincere. ¶ Iuxta h etiam dr Ro.h q fz Fe.de rampo.i cep.bul.l.male dixit bar.i.d.§ q hoiem, & in.l.si aliem,

14 du vult bar. † q per tale cautione de eui liberef ille q trasstulit dnm rei q poterat per hypothecaria aduocari, qz fm Fra.de ramp.que ipse segr pariat sunt posse re aduocari iure hypothecarie actionis.l.a substitutio.de le.i. & ad.l.si re,i.d.§.q hoiem, vn sicut qn pot aduocari rone dnij no vr sufficere pstatio dnij vt hic, & si res fit euicta agi pt actione pma, ita dz esse i alio casu. Mouef et, qz pmissio hois q fit per.d.cautione no dz tollere pmissione.l.q ett agi actione pria si euincaf res q dari debuit qz ab ea actione prima no fuit debitor liberatus, vt.d.§.qui hominem, & d.l.si re, & ad istum tex.rndet, q hic non probaf

a ¶ Finalis q dicaf ca finalis vide Pa.l.c. post traslationem de tempo. ord. Franc.

b ¶ Permutationem.vide Roma.in con si.cxvij. Fran.

q nõ possit agẽ antiq̃ actiõe nisi a ɔ̃rio sensu q similr nõ dz qñ ẽ ɔ̃ alis iura, vt no in c. signĩfasti, de fo. ɔpe. & i. l. nemo. C. õ iur. om. in cñ si. alic. ẽt alia q̃dã q̃ vñr satis leuia, p̃uo opi. bar. eẽ ver ã qñ ã sequũt doc. i istis locis, & vr bñ p̃bari p̃ istũ tex. i xͬbo non liberalis saltẽ a ɔ̃rio sensu q nõ ɔ̃dicit aliis iurib⁹, qz il la nõ loquunt qñ cautio alia p̃stita est, & de h̃ ẽt vide p̃ Jo. de imo. in. l. ar isto. §. labeo. ff. de do. vbi vult, q si rõ ne dñij posset euinci nõ liberaret p̃ p̃stationẽ cautiõis õ euic. si appeat rẽ eẽ alienã, & ṽt q ɔ̃riũ nõ p̃bat hic, qz dato q posset agi cautiõe tñ nõ negat h̃, q isto casu nõ possit ẽt agi antiq̃ actiõe. ℭ Seq̃tur rub. de ɔdi. ob tur. cãz, & iniũri. qz ẽ pax difficilis pcur rã non scribẽdo in eo ita plene quemadmodũ hucusq̃ fecim̃ ẽ.

De conditione ob turpem, & iniustam causam. Rub.

SVMMARIVM

1 Datum ob turpem causam, an & quando possit repeti.
2 Pignus q dedit ob turpẽ cãm, qua actiõe possit illud repetere.
3 Causa nociua magis inspicitur quàm proficua.
4 Datum mulieri ne sit meretrix potest repeti.

a ℭ Indicaret. adde ad h̃ q. Jo. an. in addi. spec. i ti. de in di. §. gñalis, xͬ. possent ẽt vbi ponit de more q accepit mar chaz argenti a pupilla vt ipsa nuberet ei. eã facta maior pos sit illam repete re iz ɔdigno ma p̃feri, facit alia q̃õ per. de anc. in ɔ̃si. cl xxv. in ei. p̃mittendam est vbi ɔsanguĩ neus q ast acce pit pecuniam a ɔsanguinea, vt viro collocaret qui veniens ad mortem hõs cõ scientiam lesaz q̃rebat an tene retur restituere q h̃uerat a dicta muliere, et consuluit paupe ribus erogan dam. Fran.

b ℭ Dictum. adde ad h̃ bal. in ɔ̃i. v. in. iiij. vol. et eundem vide in ɔ̃si. ss. inci. lex sm vbi an ille q depo suit ob tur. cãz per agendã pos sit agere vt de positum resti tuatur. Franc.

OMne quod. Datũ ob cãm bone stã non repetit cã se cuta, si datũ ob tur. cãz si est turpitudo ex pte recipiẽtis repetit, sec⁹ si ex pte dãtis, vel vtriusq̃. h. d. cũ trib⁹ seq. ll. vsq̃ ad §. si tibi indiciũ.

1 ℭ † In gl. i xͬbo s3 me cõiter tenet scõs intel s, qz s3 p̃mum iuris cõsul. i. l. vbiq̃ statiz sequit nihil adderet, dñ tñ gl. h̃ i fi. ṽt, q iste scõs intel s hodie corrigit p̃. l. i & auc. ibi positã. C. õ pena iud. Dic illud nõ eẽ ita expeditũ, cõsulis bart. h̃, & in. d. auc. trãseat cũ gl. ɔ tex. i auc. vt iu. iur. i p̃n. sui. h̃ tz ɔ̃riũ dicẽs q iure alle. i gl. nõ dñt illũ q dedit pecuniã iudici, vt iniuste indi caret a nõ posset repetere p̃ ɔdi. ob. tur. cãz, vñ s3 eũ vr q pos sit repetere, alle. gl. & decisionẽ Arch. i. c. nõ sane. xiiij. q. v q̃ h̃ allegat i gl. p̃ ɔ̃rio, & rñdet, Cy. tñ & Saly. h̃ rñdẽdo ad. d. c. sane, ṽt q dz intelligi, q ibi loquat s3 h̃ iura, & nõ sm iura no uissima. ℭ Uos addatis, q ẽt gl. xi. q. iij. in. c. grecto, firmat illõ idẽ q tenuit gl. i. d. c. nõ sane. s. qõ possit repetere, & mihi satis plz isto opi. si dedit iudici solũ, vt se expediret, dñt. n. no ua iura distingui sm antiquã ne correctionẽ iudicãt. l. s3 & po steriores ã. õ leg. & no. p̃ gl. & doc. i. l. sciẽdũ. i p̃n. ã q sa. cogã.

2 ℭ † In gl. i xͬbo quoq̃, i fi. s3 gl. i. l. ij. C. e. distinguit, aut ille q dedit pignus agit rei vẽ. & p̃t aut pignoraticia, & non p̃õt, sed vltramõta. & ẽt Cy ibi tenẽt indistincte, q nõ possit agere ad ɔsecutionẽ rei pignorate ẽt si agit rei vẽ. qz agẽti obijciet õ pi gnore, & si replicabit de turpitudine duplicabit, q nõ dz audi ri allegãs turpitudinẽ suã, & q i pari cã turpitudinis potior ẽ cã possidẽtis. d. l. ij. bar. h̃ sequutus opi hui⁹ gl. tz q possit re petere ẽt agẽdo pignoraticia, qz nõ fundat actiões ex turpitu dine, vñ itẽtionẽ suã fundarã ex alio q̃ ex turpitudine p̃t inna re p̃. l. de tutela. C. de in inte. resti. h̃ repꝛehẽdit Ful. qz si volt agẽ pignoraticia allĩt turpitudinẽ suã fundando itẽtionẽ suã. s. q obligauit rẽ ex tali cã turp. ergo ñ tz audiri. l. trãsactiõe. C. de trãsa. l. filios. C. õ reno. his q̃ in frau. cre. s3 rõ bar. bñ pce deret qñ ageret rei vẽ. & sic xͬa videret opi. gl. l. ij. q̃ ẽt tenuit Ja. bu. tñ insinuẽdo bar. potestia dicẽ opi. bar. pcedere qñ i li bello actor solũ allegabat se pignorasse, & tacebat cãz non ãt i p̃dictis causis p̃t h̃re locũ repetitio p̃ ɔdi. ob tur. cau. qz nemo ɔdicit rẽ suã p̃terq̃ a fure. l. ñ. ã. vsufr. quẽad ca. & de p̃dicto. q. videatis ẽt gl. i. l. iurisgẽtiũ. §. si ob maleficiũ. ã. de pac q̃ vr ɔcordare cũ opi. gl. i. d. l. ij. subdit h̃ bar. cũ quo trãsit ẽt Sal. & Pau. de ca. h̃, qõ est dare notabile remediũ, & tutũ ad eui tandas. d. opi. s. q p̃mo agat ɔ̃ eũ q accipit pignus, vt liberet p̃missorẽ a p̃ncipali obliõne, qõ facẽ tenet sine sit turpitudo ex pte dãtis, vel recipiẽtis, vel vtriusq̃. l. i. C. e. qz liberatiõe scã agere poterit pignoraticia, vel rei ve. l. itẽ liberat, i p̃n. & §. i. ff. q mo. pi. vel hypo. so. S3 Ful. h̃ repꝛhẽdit, q non p̃t petere se liberari cũ p̃ncipalis obliõ sit nulla ipso iure, vt no. gl. in. d. §. si ob maleficium, p̃ illũ text. & no. bar. i. l. pe. i fi. ff. e. iz gl. h̃ i fi. alr sentiat. ℭ Preterea agendo fundaret intẽtionẽ suã i turpi. q̃ succũberet agẽs. l. ij. ff. e. nõ ob. l. i. C. e. qz nõ loquit i agẽte, s3 i

b accipiẽte, q pmo fcẽ dcm̃. ℭ † In gl. i xͬbo dicim⁹, i fi gl.

3 volunt alle. l. iij. §. fi. ff. ad sil. vbi isp̃icit magis cã q̃ nocet q̃ illa q̃ p̃dest, ɔ̃riũ p̃bat i. l. nõ itelligit. §. si q̃s palã. ff. õ iu. fis. bar. h̃ sequut⁹ Dy. i. l. scriptura. iz q repetat p̃ dimidia q̃si data sit dimidia res p̃ vna cã, & dimidia p̃ alia, sic ex idiuidua re repe tit pars extimationis. l. cũ filius i p̃n. ff. de le. ij. & iz ɔdã, vt Ja. bu. diceret totũ repeti posse p̃. l. si nõ sortẽ. §. si centũ. ff. tit. j. tñ bar. rñdet q ibi fuit error in soluẽdo pp quẽ repetit totũ h̃ nõ de quo ẽt tãgitur p̃ gl. in. c. j. de duo. fra. de no. bñfi. inuesti. & in pp̃iis teris extat ẽt Jo. an. i reg. i pari, de re. iu. i. vj. i mercu rialibus, & p̃ bal. i. l. j. C. e. Sal. h̃ in isto art. sequutus dñm suũ Ric. de saly. ṽt q gl. dz intelligi qñ apparet, qõ ptiz p̃ vna cã partiz p̃ alia dedit equũ, als opz vtrãq̃ cãm eẽ licitã impletã ne impediret repetitio. l. iij. i p̃n. ã. tit. j. & l. si h̃rdi plures. ff. õ cõ di. insti. s3 dic q gl. clare loquit in eo casu qñ ptim pro vna cã ptiz p̃ alia dedit, si aũt simplr õdisset, tũc pcederet id q h̃z in d. l. iij. & in. d. l. si h̃rdi, & ita ṽt ẽt Gui. de cu. h̃. Item dõ gl. h̃ ṽt hãc obliõnẽ equi esse indiuiduã repꝛehenditur p̃ Bar. hic, & ad eũ adde q Bal. i. d. l. j. C. e. saluat istã gl. in obliõne gñis q̃ est indiuidua. l. ij. §. i. ff. de ver. ob. s3 nõ plz hec sol. qz gl. loquit in equo soluto, & sic non põt dici, q recipiens sit obligatus in

4 gñe. l. cũ is. §. si. ã. ti. j. ℭ † In gl. in xͬbo, nõ posse, no. gl. tenẽ tẽ q si do mulieri ne sit meretrix possũz repetere, qz versat tur pitudo ex pte recipientis tñ, tñ Jac. de ra. Gui. de cu. & alb. de ro. tenent ɔ̃riũ, qz tanq̃ datũ causa pietatis nõ dz posse re peti, alle. in ar. l. cũ is §. si. & l. ij. C. de infan. expo. p̃ h̃ ẽt addu cunt. qz si qñ datur, vt sit meretrix põt retinere, vt h̃ multo for tius dz posse retinere illud qõ sibi dat ne sit meretrix, nec ob. l. ij. ã. e. qz ibi dabat ne homicidiũ fieret, & sic fieret id qõ oĩno est illicitũ, h̃ aũt dabat ne fieret meretriciũ, qõ l3 q̃q̃ tolleret. l. ancillarũ. ã. de pe. he. melius p̃obat in. l. q̃ adulterij z. C. de adul. & expresse no gl. in. l. inter opa, de sponsa. Fulg. h̃ aũt tñ referẽs dictã opi. Gui. de cu. sequit opi gl. vbi qõ nõ ob. tex. in. d. l. cũ is. §. pe. cũ si qz ibi nõ versabat turpitudo recipien tis h̃ sic, adde ẽt qõ ang. i. l. gñaliter. ff. de xͬ. ob cuz quo ibi vr trãsire Jo de imo. iz ɔ̃ istã gl. qz s3 eũ nõ dz posse repeti tãq̃ datũ cã cõstuatis ɔseruãde, alle. l. imperiales. C. de nup. & tex. in auc. ferenicas nõ solũ, col. v. vbi h̃ non vr mihi probari & ve rior vr opi. hec p̃ istũ tex. vbi dicit, turpiter facere qõ sit me retrix &c. & sic vr versari turpitudo ex pte recipiẽtis, qz recipit pecuniã, vt faciat illud qõ gratis facere dz. i. abstinere a turpi tudine meretricij, ergo datũ vr posse repeti, vt hac. l. ver. repe tẽs. ℭ In gl. in verbo, rõne ibi. l. verũ in ij. rñde ad. d. l. verũ q vbi attendit prima cã, qz p̃ eã excusat delictũ, & p̃ causaz ces sat aĩus lucrandi, & cõmittẽdi falsum, ita h̃ dz inspici cã p̃xima non remota, qz inspiciendo p̃ximam excusat delictũ, & sic non ob. ℭ In ea. in fi. idẽ iz gl. in. l. affectionis. ff. de do. & in. l. ij. C. e. s3 ɔ̃riũ tenẽt vltramon. & Cy. in. d. l. ij. & bar. h̃, in. d. l. affe ctionis, p̃ istũ tex, qz turpiter non accepit, & p̃. d. l. affectionis & qz spãle est in milite, & minore, vt ibi no. bal. h̃, & Jo. de imo. in. d. l. affectiõis, & i. l. gñaliter, de xͬ. ob. dñt posse teneri op. gl. p̃. l. fi. in fi. ff. de ac. & ob. qz nõ hẽmus tex. ɔ̃ gl. pro hoc etiã adducit bar. l. q: h̃ vr adesse turpitudo ex pte vtriusq̃, tñ sũs solitus tenere opi doc ɔ̃ gl. pro qua opi. facit. l. mulier. ff. de xͬ. ob. vbi magis inspicitur psona stipulantis q̃ p̃mittentis ad su stinendaz stipulãnem. Pau. de ca. h̃ iz ẽt opi. gl. per ea q̃ not. Bar. hic i. l. j. huius ti. dñ bar. alle. l. j. C. e. sed illud repꝛoba ui. ã. ad quam. q. videatis no. per gl. lxxxvj. distin. qui venerato ribus, & que no. per gl. & Cy. in. l. ea que. C. de dona. ante nup. & per Bal. in. l. j. C. eo.

SVMMARIVM

1 Furem indicare nemo tenetur,
2 Furtiuam rem, vel fugitiuã inueniẽs an possit petere p̃ctũ.
3 Proclama q indicanti furem, vel malefactorem dabitur certũ præmium, non comprehendit indicantẽ seipsum, vel sociũ.

Si tibi. Datũ ob indicandũ furez nõ p̃t repeti nisi ac cipiens fuerit fur, vel furis socius, & datum a seruo fugitiuo ne indicaret p̃t dñs repetere. h. d. cum. l. seq.

1 ℭ † No. q quis nõ tenet indicare furẽ, de quo vide p̃ bart & per gl. & doc. in. l. inciuile. C. de fur. et plene legi. et no. in c. q cum furẽ, de fur. et per gl. et Arch. j. q. i. in. §. ex his xͬbis, cir ca p̃n. et p̃ gl. no. xiij. di. nerui, et in c. nemo, de simonia p̃ Ho. in sum. õ fur. sub rubricella de condi. fur. §. fi. versi. illud sciẽn dũ, cũ seq. per Jo. an. in addi. spe. inti. de fur. circa p̃in. p̃ Cy. & Ja bu. in. l. srima. C. de his qui ad ec. confu ℭ † Et isto la cium an quis possit petere precium p̃ re fugitiua inuenta, vel inueniendo, & tangitur p̃ Gui. de cu. hic dic vt p̃ bar. in. l. sal

sus

3 fos. §. q alienū. ff. de fur. ¶ † Itē no. q̄ p̄ciū q̄d daf indicātī male
a factorē nō daf idicanti ſeip̄z nec ſocio malefactoris* q̄ ē ſignan ter no. qn̄ ſit p̄clama, q̄ idicātes tales occiſores hēant p̄miū, & ſi debeaf occiſori nec ſocio ſm bar. & doc. h. i. l. iij. §. ſi ex ſtipula tu. ff. ad ſille. niſi i p̄clamatiōe exp̄ſſe fieret mētio de p̄ticipibus, vt h̄ p̄ bar. ad q̄ ēt vide Jo. an. in addi. ſpe. iti. de fur. poſt p̄n. & p̄ bal. i. l. j. C. e. & p̄ Sal. in. l. j. C. de mili. q̄ ſer. p̄p̄ri. ſe immiſ. & in. l. pe. C. e. & q̄ dixi in. l. rogaſti. in p̄n. ff. ſi cer. pe.

P Erpetuo. Datum ex iniuſta cauſa repe titur. b. d.

Ex ea. Pecunia violenter ſoluta ex p̄miſ ſione ēt violenter repetif. b. d.

SVMMARIVM

1 Promiſſio facta ex cā turpi producit actionē, & obligationem.
2 Solutio ſpōtanea purgat metū, uel turpitudinē p̄cedentem.
3 Promiſſum ex cā turpi de p̄terito an & qn̄ peti poſſit.
4 Vſuras qui ſoluit ſcienter indebitas, ſeu minus efficaciter p̄miſ ſas, an poſſit illas repetere.

S I ob turpē. Quāuis p̄miſſum ob tur pē cām ex p̄te ſtipulātis tm̄ nō petaf tn̄ ſolutū poſtea ceſſante turpitudine repeti non pt̄ p̄miſſuz vo ob tur. cām ex p̄te vtriuſq̄z qncuq̄z ſolutū repeti pt̄. b. d.

1 ¶ † No. ex p̄n i ꝯ exceptio ne, q̄ p̄miſſio fcā ex cā turpi p̄ducit actionē, & oblig. lz ob excep tio de q̄ dixi poſt bar. in. l. gn̄alr, & in. l. ſi plagij, de ꝯ. ob.

2 ¶ † Scdo no. q̄ ſpōtanea ſol. purgat metū, aut turpitudinē p̄cedētē q̄ in ꝯctu interuenerat vt h̄, & l. ij. C. q̄ me. cā, & facit ad

3 plura de qb᷒ p̄ bar. h̄, in. d. l. ij. dixi ibi. ¶ † Tertio no. h̄ p̄bari ſm Rap. cu. in. d. l. gn̄alr, & in. d. l. ſi plagij, vnū q̄ ſm eū ab alijs nō eſt diuerſum. ſ. q̄ lzq̄ p̄mitto tibi ex cā de p̄terito tur pi ex p̄te vtriuſq̄z nō teneat p̄miſſio, vt. d. l. ſi plagij, tn̄ ſec᷒ ē qn̄ eſt turpis ex p̄te recipiētis tm̄, q̄ videor donare vt h̄, ſicut. n. reſultat h̄ ex ſolōne fcā ex cauſa de p̄terito, ita dz reſultare, ex p̄ miſſione ar. l. ſi. in ſi. C. ad. l. fal. mihi vr̄ poſſe dici, q̄ p̄p̄rie tūc nō ſit turpitudo ex p̄te alicuius, nā ſi dico, q̄ ſi nō occidiſti ti ciū p̄mitto tibi. x. nō vr̄ ꝯſiſtere turpitudo ex p̄te alicui᷒, q̄ non eſt res ma. i exēpli, ſz boni, itē qz iz qn̄ do tibi pecuniā, vt abſti neas ab eo quo gratis abſtinē dēs turpiter accipias. l. ij. ſ. e. tn̄ h̄ nō pōt adaptari ad iſtū caſuz. l. qn̄ cā eſt de p̄terito. ¶ Vlti mo no. q̄ in pari cā turpitudinis potior eſt ꝯdō poſſidētis, vt h̄ & l. ij. C. e. ¶ In gl. in ꝯ. repeteſ dic q̄ qn̄ iuris nō erat iuſtiſſim᷒ error vr̄ q̄ excuſet in caſu iſto in quo tractaf de dāno. l. error ſ in. & fac. igno. & l. ſz & ſi me p̄uē, in p̄n. ff. ri. j. & no. bar. i. d. l. ij. C. q̄ me. cā. & ad. l. q̄ ꝯ alleg. in gl. r̄ndet Ful. h̄, q̄ ibi ꝯſiſtebaf turpi

4 tudo ex p̄te vtriuſq̄z. ¶ † Inducif h̄. l. cū mā per aliquos h̄ ad q. an qui ſoluit feneratori vſuras ſcienter indebitas ſeu minus

b efficaciter p̄miſſas an poſſit illas repetere, *q̄ omnia dicam p᷒ Bar. in. l. ſi nō ſortem. §. j. ff. ti. j.

c S I veſtimenta. *Datū debitori ex ꝯ ctu bonefidei, vt ōbī tū ſoluat danti cui gratis ſoluere tenebaf repeti pōt p̄ hāc ꝯdōnē, & p̄ actionē ex eo ꝯctu, ſz ſi erat

1 debitum ex ꝯctu ſtricti iuris h̄ ſola ꝯdō cōpetit. b. d. ¶ † No. q̄ lz ꝯdi. ob cāz locū nō hēat in ꝯctib᷒ uolūtis regl̄r, vt dcm̄ fuit in. l. ſi. ſ. tt. j. tn̄ ſecus eſt in ꝯd. ob tur. cāz, vt h̄, & in. l. ſi tutor, la

2 j. all. i. gl. ¶ † No. q̄ in ꝯctib᷒ bonefidei veniūt oīa q̄ equū ē ve nire, lz neq̄ acta neq̄ cogitata fuerint ſecus in ꝯctu ſtricti iuri.

3 ¶ Itē no. † q̄ actio ex teſtō eſt ſtricti iuris vidiſtis in. l. aſſ. ſ. ſ

4 in iit. iur. facit iſta. l. q̄ ſi debitori, † q̄ nolebat mihi ſoluere re miſſo p̄te, vt mihi reliquū ſoluat poſſit p̄ ꝯdi. ob tur. cām repe tere id q̄d ſibi remiſi ſm Ro. h̄ referentē fuiſſe dcm̄ Ja. de are.

5 de quo etiam videatis Bal. in. l. ſi vera, j. ſi. ſ. de pa. ¶ † Nune ro an liceat dare pecuniā alicui, vt ipſi dāti faciat pacē remit to ad no. per Bal. in. l. ubleras. §. ſi. ſ. de his qui no. infa. & ali quid tangitur per Bal. h̄, & per bal. in. l. ij. C. de abo. ¶ In gl. j ver. cōdō ibi alij dicunt &c. tene primam per banc. l. non violā do tex. & per. l. ſi tutor, alle. in gl. ſuper rubā.

¶ De conditione indebiti. Rub.

SVMMARIVM

1 Soluens ſcienter indebitū non repetit, q̄a donare uidetur.
2 Soluens ſcienter debitum naturaliter tn̄, an uideaf donare.
3 Soluēs indebitū ſcienter nomine alieno, pōt illud repetere.
4 Debitum naturaliter legatariis dicitur id quod uenit reſecādū per hæredem ratione falcidiæ.
5 Obligatio naturalis nō orif, qn̄ lex reſiſtit actui.
6 Obligatio naturalis an oriatur ſi eſſet adiecta pœna actui cui. l. non aſsiſteret.
7 Legatū in teſtō nō ſolēni an ſit debitum naturaliter.
8 Teſtm̄ nūcupatiuum quare requirat numerum. vii. teſtium, & rogitum eorum.
9 Debitor abſolutus per ſniam, an & qn̄ poſsit repeti.
10 Indebitum ciuiliter, & debitum naturaliter ſolutum quocūq̄ errore, an poſsit repeti.
11 Confeſſus in chyrographo ſe habuiſſe mutuum, an ſit ante biē niū obligatus ciuiliter, & non naturaliter.
12 Confeſſus in chyrographo ſe habuiſſe mutuum, an poſt bien nium ſit obligatus naturaliter.
13 Debitum ciuiliter, & indebitum naturaliter, ſi ſit ſolutum per errorem, an poſsit repeti.
14 Indebitum omni iure ſolutum quocunq̄ errore poteſt repeti, limita niſi repetens tractaret de lucro.
15 Indebitum tutū ope excep quod tn̄ erat debitum ciuiliter & na turaliter, ſi ſoluitur per errorem, an poſsit repeti.
16 Exceptione fauorabili & p̄petua tutus ſi ſoluit indebitū, an poſ ſit repeti
17 Tractans de retinendo, tractat de fauorabiliori caſu q̄ de repetē do ſolutum.
18 Exceptione cōpenſationis tutus ſi ſoluat, an poſsit repetere.
19 Tutus exceptiōe ordinis ſeu excuſsiōis ſi fcē, ſi ſoluit an r̄petat.
20 Soluēs idebitū inductus p̄ſuaſiōibus, uel dolo aduerſarii r̄petit.

N Unc videndū. Soluēs idebitum ignorāter repetit,

1 ſecus ſi ſcienter. b. d. ¶ † No. ergo q̄ ſoluens ſcienter indebitū nō repetit, q̄ donaf vr̄, vt h̄, & l. cuius p̄ errorē. ff. de re iu. & l. cūpan᷒ ff. de ope. lib. itellige tn̄ q̄ donaf vr̄ qn̄ ēt ille cui ſoluif ſciebat eſſe inde bitū aīs nō eēt ꝯſenſus vtriuſq̄z, & ſic nō eēt donatio, ar. l. abſēti ff. de do. ita ingt bar. i. l. j. ff. ſ do. dixi i. l. ſi ego. ſ. ſi cer. pe. dic vt ibi & an ſit ꝯa donatio qn̄ vterq̄z ſciuit, adeo q̄ req̄rat iſinuatio

2 nē, tāgif p̄ gl. & Bar. i. l. j. & ibi ēt tāgit bar. † q̄d ſi erat debitum nālr tm̄, an ſolutū ſciēter dicef donatū, de q̄ ēt vide p̄ Jo. an. & a lios i rub. ex̄. de do. p̄ bal. in. l. ij. C. de fideic. p̄ Pau. de ca. i. l. fideiuſſor obligari. ff. de fideiuſ. ¶ Itē dcām reg. poſitā i vlt. p̄ te h᷒. l. ita nō hēre locū in caſu. c. debitores de iureiu. q̄ p̄p̄ iu ramētū ibi cogebaf ſoluere vſuras q̄uis indebitas poſtea per mittif repetitio nec vr̄ donaſſe, q̄ i neceſſitatib᷒ nemo liberalis

3 exiſtit. l. rē legatā, de adi. leg. ¶ † Itē ita nō p̄cedere in eo qui ſoluit noie alieno, vt p̄curatorio noie ſm Bar. i. d. §. h̄ ꝯba. C. de ꝯſti. pe in. iiij. col. & aliā limita. vide p̄ bar. i. l. ſi militē. C. de ꝯdi. ob cām, & p̄ bar. poſt gl. in. l. ſi cū an p̄ illā tex. ff. de ſol. & i l. elegāter. §. q̄ reprobos. ff. de pig. ac. ¶ Itē p̄cedit iſta reg. qn̄ ſoluo aliq̄d tanq̄ p̄ncipal̄r debitū, ſi aūt tanq̄ acceſſorie debitū, vt ſoluo vſuras adq̄s ſciebam me nō teneri ſufficit, q̄ putauerī me teneri ad ſortē p̄ncipalē cuius occaſiōe ſoluo vſuras ne ve xer ſup ſorte, nō repetere potero vſuras q̄uis ſcirē eſſe indebi tas. l. ſi nō ſortē. §. ſi q̄s falſo, & ibi no. Bar. in. §. ſi q̄s q̄ſi ex cō promiſſo. ff. e. Fallit ēt h̄ reg. in caſib᷒ de qb᷒ h̄ in gl. ſi. ¶ In gl. j. bar. examinādo mām de qua h̄ in gl. & plenius p̄ gl. in. l. cū q̄s C. de iu. & fac. igno. tranſpoſuit h̄ repetitionem q̄s facit in. d. l. cū q̄s, in qua nō ſeqnif ordinē huius gl. ſed ordinē illius gl. tra ctat de quadrupli ſpē indebiti ponēdo exēpla vniuſcuiuſq̄z in debiti ſucceſſiue tractādo q̄le indebitū ſolutū repetaf, hec mā ē valde diffuſa, & a varijs i diuerſis locis repetita, & ſi vellē oīum dicta, & opi. recēſere oporteret nos ſtare p̄ menſem, vn̄ poſtq̄ mā ē ab oībus trita curabo eā p̄ aliquas addi. expedire breues q̄ dicturus ſum, & in p̄mis circa p̄mū articulum quē h̄ expli cat bar. dū tractat de indebito ciuil̄r, & debito nālr, & q̄rit an ſit

4 bonū exēplū poſitū in gl. ſ. † q̄ illud q̄ venit reſecādū p̄ hēdē rōne falcidie de legatis dicaf debitū nālr legatarijs, ſed indebi tum ciuil̄r, & bar. ſeqf verā opi. gl. in p̄n. gl. p̄ l. j. C. ad. l. fal. adō q̄ p̄ ea opi. bn̄ facit tex. in. l. rīa. §. pe. ff. de iur. & fac. igno. vbi ap paret, q̄ hēs ſoluēs illud, q̄ poterat reſecari de relictis i teſtō nō dī ſoluiſſe plus debito, ad idē tex. in. l. ſi ex fal. ſi interuenit. ff. ad. l. fal. vbi nū tex. dicit ꝯ. l. fal. vltra dodrātē dīcaf idē p̄baf i l. error. C. ad. l. fal. vbi qn̄ tale q̄d ſoluif nō pōt repeti ſi p̄ errorē

a ¶ Malefactoris. adde q̄ p̄ in ꝯtriū facit auct. nouo iure. C. de pe. in. g. ma. in. & melius i. l. q̄s q̄s. C. ad. l. iul. maieſta.

b ¶ Repetef. adde ale. in. l. ſi plagij. ff. de ver. ob. & vide ale. i ꝯſil. lxxx. in. iij. vol. vbi an ſoluens ſciēter vſuras poſſit repetē, & vid̄ car. in ꝯſ. cxx. vbi q̄ ſoluit vſuras, & iurauit q̄ pt repetere p̄ denūciationē euāgelicam.

c ¶ Si veſtimēta. de iſta. l. vide gl. in. l. in eos. ff. de rutei. & ibi dixi. Tho.

iuris so'uat, et sic si esset ol iure indebitu posset repeti nō obst.
errore iuris l. ij. in prin. ff. vt in pos. leg. et no. hic in gl. ad idē tex.
ff. p ori. in pn. vbi inter indebitu, et illud q venit resecandu per
fal. ponit distinctio, na q̄ gueniūt poni inter diuersa. l. h verba il-
le ff. d v.s. pbat et hec opi. p l. fi. C. ad. l. fal. sm intellec. quem
sequunt ibi Bal. Ang. et Sal. vbi pbat q ex nuda pmissione
facta ab herede de nō detrahendo integra legata pt hrs gueniri, vt soluā-
tur integra legata absq detractione fal. nā si illud q venit rese-
candū p fal. nō fuisset debitū naturaliter non potuisset peti ex
nuda pmissione. l. iurisgētiu. §. igit nuda. ff. de pac. secus qn fuis-
set primo debitū naturalr. l. j. §. debitū. ff. de gsti. pe. et inst. de ac.
§. de gstituta. Pro parte vero gria vigere vr q si esset natura-
liter debitū sequeret, q si res defalcāda esset sine vitio apud le
gatariū, et hrs ageret g legatariū ad falcidiā dēret hrs posse re
pelli exceptione. l. et ff. de cōp. cuius griū pbat in. l. linea mar-
garitax. ff. ad. l. fal. Sz sustinēdo opi. gl. posset rūderi, q istud
fō ibi est, q: alias detractio falcidie esset imposita vbis, et nō re
bus nisi res legata reperiret penes legatariū, facit q in simili
5 no. gl. in. l. cū h. § j. ff. e. ¶ † Scdo g op. gl. facit, q: qn. l. resistit
actui oblo naturalis nō orit. l. si nō sortē in pn. cū sim. ff. e q aut
lex resistat in casu nro pbat inst. ad. l. fal. in pn. ibi plus legar li
ceret q̄z dodrātē et c. pbat et in. l. q̄ de bonis. §. j. ff. ad. l. falc. vbi
a pena adiecta pmissioni de nō detrahēda fal. nō dētur. a Et tn si
lex nō resisteret dēret. l. stipulo ista § alteri. ff. d v. ob. sicut. l. pa
cta q̄ g, cū ibi no. ff. de pa. sz sustinendo opi. gl. potes rūdere ad
tex. insti. ad. l. fal. put rūdet bar. in. l. j. §. ff. ad. l. fal. Uel dic q
vba sequentia ibi dū dicit, vt sine vnus hrs instituens erit sine
plures apud eū eosue quarta ps remaneret ostēdūt, q noluit
imperator phibere legare, sz solū q hrs possit detrahere fal. p
h facit, q: lz lex phibeat sitū pcedat vltra dādo remediū nō red
dit actus inutiles, pz in. l. dolo. C. de inut. stip. in. l. meti. § sz q
ptor. ff. q me. cā et no. bar. in. l. j § si vir, in fi. ff. de acqr. pos. non
6 ob. d. l. q in bonis. §. j. q: rūderi pt, q id qd hr in. d. § alteri, nō
pcederet nisi pena esset adiecta actui cui. l. nō assisteret eo q: es
let actus g publi. vtili. vt. d. § j. q est no. p limitatione. d. § alte
ri. Uel rūde, q ibi pena non fuit adiecta actui legali vltra do-
drātē, sz fuit adiecta actui pmissionis de nō detrahēdo fal. ex q̄ p
missione nō qrit an oriat naturalis. Pōt et rūderi illū tex. ho-
die correctū esse p auc. sed cū testator. C. ad. l. fal. et sic saltē ho-
die vz q non sit g. l. reliqua videatis per Cy. et Joan. de imo. et
Ray. in. d. l. j. in prin. ff. ad. l. fal. et per Bar. in ea. l. §. j. et p bal.
in. l. j. in. iiij. col. C. de fideius. et in. l. error. C. ad. l. falc. et ibi ple-
nius in. d. l. cū qs, p Sal. et Ang. h vbi tenēt. s. Ang. et Saly. c.
7 opi. gl. p Imo. in. d. l. j. linea, et p Cano. in. c. fi. de sol. ¶ † Scdz
exēplū gl. de indebito ciuiliter, et debito naturaliter est in lega-
b tis relictis in testō b nō solēni g riū tenuit Pe. de bella p. et Cy.
in. d. l. cū qs. ¶ Et inter cetera adducūt vnā rōnē cui meo iudi
cio a doc. nō est sufficiēter rūsum, nā dicit Pe. et Cy. q vbi a-
ctus peccat in forma nō nascit ciuilis neq naturalis. l. j. §. si qs
ff. de ver. ob. et. l. j. § cū q. ff. de gsti. pe. ¶ Sz Ja. bu. Bar. et alij
sustinētes gl. conant rūdere, q h nō cessat forma sbalis. i. volun
tas testōria, sed solū subest defectus forme pbōis certe. ¶ Im
mo vz q solēnitas formalis testādi sicut i stipl. opat q nō oria
8 tur naturales, vt in iurib9 prealleg. ita dz esse in casu nro. † q
aūt pñtia. vij. testiū, et rogitus eox sit de solēnitate formali testā
di, et nō de forma pbatoria tm pz. ¶ Q: alias sequeret, q vbi
hrs fateret testōrē legasse talē fundū tn negaret reliqsse solēniter
corā tali numero testiū dēret valere legatū, q est falsum, vt i. l.
ij. C. de bo. pos. g tab. ¶ Nā est spāle qn testōr noluit solēniter
testari, et voluit ponere in fide hēdis, q tūc stet in fo hēdis an te
stator legatū reliquerit, vt. l. fi. C. de fideic. sm vnā lec. appro-
batā, et insti. de fideic. hē. in pe. in fi. ¶ Ergo in griū est ius cōe
· pterea si solū diceret deficere forma pbatoria dēret oriri, et ciui
lis, et naturalis obligatio, q: nō deficeret tūc, sz pbō. l. duo sunt
c ticij. ff. de te. tu. tn sustinēdo opi. gl. pt ad ar. Pe. et Cy. rūderi c
q principalr fuit inducta pñtia. vij. test. ad pbandū p. d. l. fi. C. de
fidei. ¶ Fuit et inducta p solēnitate formali ipsius testi io non
tn inficit sicut facit qn aliquid principaliter est inductū p solē
nitate formali ipsius actus gficiēdi. ¶ Nō ob. et huic opi. q
hr in. l. hac consultissima. §. ex imperfecto, in v. pro nulla hēt. C.
de te. q: potest rūderi, q illa vba importāt fictionem, nā aliud
est esse talem, et aliud hri p tali. l. mercis, la. ij cū gl. j. de v. si.
l. fi. C. de inter. ma. l. si maritos. l. legis, et ibi p Bar. ff. de adult.
¶ Preterea videmus q lz contractus celebratus a pupillo si-
ne tutore auctoritate non teneat. l. si curatorem hns, cū si. C. de
in inte. rest. min. et tn pupillus obligatur naturaliter. l. j. ff. de no.

a ¶ Debet. ad
de q si falcidia
resecat dñiū ip
so iure q est de
iure gentiū q̄re
et nō resecat na
turalē oblonem
cū sit potētius
ius dñij, q ē i9
in re, sed oblo ē
ius ad rē. Ule
q resecat dñiū
ipso iure, q: mo
d9 acqrēdi dñiū
rei legate est de
iure ciuili. que
rō cessat i natu-
rali oblone, et p
solone bar. q la
cili9 ipediat ac
gsitio, hn fac. l.
sempronius a-
tal9. ff. de vsuf.
le. vbi dies le. l
diē cedit a mor
te q̄ ad trāsmis
sionē, et sic q̄ ad
oblones non āt
quo ad ipsum
dñiū nisi adue-
niente die. F.

b ¶ Testō. ad
de Abb. in c.
plerūq de im.
ec. in fi. et c. fi. d
solutio.
c ¶ Rūderi ad
de q p opi. pe.
est. l. si veritas
. C. de fidei vbi
veritas, et solēni
tas a pari pce-
dūt, et adde q
p opi. Bar. est
tex. in. l. pe. §. il
lo. C. de neces.
ser he. inst. et in
. l. si dubiū. C. d
testa.

¶ Reliqua in isto articu. videatis per Bar. in trac. minoricis
tum, in. j. par. p Bar. in repe. l. j. in. xxv. col. C. de sac. san. ec. in
l. si veritas, de fideic per Ang. in dispu. sua incip. astensis mi-
les, in. x. col. p oia h e, et in. d. l. cū qs, et in. d c. fi. de so. † Ter-
9 tium exēpliū gl. in vero debitore absolute p sniam, et istud seqūt
Bar. h maxime p. l. iulianus, in verbo nā ff. e. et ibi h pleni9 tra-
ctat bar. in. xj. et. xij. col. ¶ Et pn. pbat, ad materiam illius, et p
bat et in l. pen. ad exhi. §. j. ff. rē ra. ha. ¶ De quo et vide p an-
ge. post gl. in. l. vbicūq. ff. de fideius et in rep. l. j. C. de iu. in. iu.
et. v. car. p oēs in. d. l. cū qs, et in. d. c. fi. et ibi magis cōuer tenēt
doc. cū Bar. excepto. d. Car. flo. q tenuit opi. Bal. q vr sequi
opi. Pe. tenētis g gl. cū aliquali tn modificatione tradita per
10 bal. in. d. l. cū qs. ¶ † Iuxta pdicta querit Bar. post gl. an tale
indebitum ciuiliter, et debitum naturaliter solutum quocūq er
rore repeti possit, et approbat distinctio. gl. vt distinguat an sit
solutū errore iuris an vero errore facti pbabili, et sz istā distōnē
dz intelligi tex. in. d. l. iulianus, et. l. si pene in pn. et. l. naturaliter
in prin. ff. e. et in. l. si testō. §. j. ff. de fideius. ¶ Posset et aliter rū-
deri, ad. l. iulia. vbi simpliciter dicit, q debitor tutus exce. sine
absolutorie si soluit non repetit, q: obligatio naturalis durat.
¶ Nā dici potest, q aut naturalis obligatio nunq̄ fuit gfecta
cum ciuili, et tunc hēat locum distinctio posita in. d. l. error. C.
ad. l. fal. et hic in gl. aut fuit coniuncta cum ciuili et postea fuit sb
lata ciuilis, et tunc indistincte naturale debitum quocunq erro
re solutū nō possit repeti, ita voluit Bar. in. d. l. iulian. in. viij.
col. quasi illa naturalis sit fortior pp re iquias ciuilis obligatio
nis, ar. l. fi. ff. de deco et eius q no. gl. fi. inst. de tu. § fi. ¶ Et hē
in simili in. l. si qs gdi. j. de te. tu. et in. l. vnius. §. seruus. ff. de . q.
¶ Et sic vz Bar. in. d. l. iulian. griarī bis q̄ ipsemet dixit h cū
hoc et addatis, q gl. i. q. iiij. in §. nōdū tenuit, q debitor tutus
exce. iuie absolutorie si soluit indistincte non repetit p. d. l. iuli.
¶ Et illa gl. vr et intelligere, q tutus tali exceptione dicat tu
tus exceptione inducta ad rigorem iuris gseruandū, vt et dixit
gl. in. d. c. fi. de so. et tunc succedit illud, q no. glo. in. d. l. cū qs
volens, q tutus exceptione inducta ad iuris rigorē gseruādus
nō repetat, alle. d. l. iulia. ¶ Et p illā gl. vltimo alle. Gui. de cu
ne. et Bal. in. d. l. cum qs, vār tenere istā ptē, vcz q debitor ab-
solutus p sniam si soluat quocūq errore nō repeteret, h et vz te
nere gl. in. l. qui exceptione in pn. ff. e. sz gl. h cū qua Bart. h in
v. et vi. col. et et Ang. et Sal. h tenēt, q imo debitor absolutus
p sniam si soluit errore ductus possit repetere, secus in errore iu
ris, et hoc et Saly. in. l. cū qs, et do. Ant. de bu. et Jo. de imo. i
d. c. ¶ Et istud puto verius, q: attēto q p talē absolutoriam tol
latur ciuilis, et remaneret naturalis, sequitur q iste casus nō ca
dit sub illo mēbro quo qrit an tutus exceptione ad rigorē iuris
gseruandum inducta soluēs repetat, sed cadit sub illo membro
quo qrit, an ille q est naturalis tn debitor soluēs repetat, vt h
p Bar. in vi. co. et istā opi. et lz Ang. in repe. l. j. C. de iu. et iul.
et Pau. de ca. in. d. l. iul. ¶ Nec ob. q no. Bar. in. d. l. iulia.
qn nō bene loquunt, q: efficacius est debitum naturale, q nū-
q̄ fuit iunctū cū ciuili obligatione q̄z naturale semel iūctū cū ci
uili oblone q̄ postea fuit extincta. Pz q: pt pmū deduci i com
pēsatione. l. et. ff. de gpen. sm vero nō. l. et qcūq, et ibi gl. et doc.
co. ti. et no. Bar. in. l. petura ad ex hib. § j. ff. rē rat. hat e.
¶ Posset et rūderi ad gl. in. d. l. q exceptionē, q illa gcor-
dat cū ista, q: illa gl. intelecto tex. vult q idē sit in excep. rei iud.
q est i exceptio. maced. in q̄ exceptione macedo. gstat, q disti
guit an sit solutū errore iuris, vel facti. l. fi. ff. ad maced. et not. gl.
in. d. l. cū qs. ¶ Successiue qrit bar. post gl. q̄ sint recta exem
11 pla. de indebito nāli, et ciuilr debito, † et h qrit an ille q i chyro
grapho gfessus est habuisse mutuū sit an biēniū obligatus ciui
liter, sz nō nālr, in quo gl. h, et vbiq tenuit, q sic, et illā seqt Ja.
bu. Bar. Ang. et Sal. et rūdēt ad arg. q in griū adducebant
p pet. et antiq. adde q p ista opi. gl. et seq. bene facit tex. in. l.
sub spē. C. de postu. vbi pz, q an biēniū nō vz ibi adesse gsensus
ergo nō pōt dici, q subsit nālis oblo orta ex gsensu. Nec et est
nata naturalis ex equitate iurisgentium, et h vltimū pbat bar.
h cuius vba nō expedit referre. ad idē tex. inst. de li. ob. ibi dū
dicit, sic sit, vt et hodie dū qrit nō pt scriptura obliget, et ibi gl.
in vbo, obligat, p hac opi. est et tex. multū clarius. j. q. iij. § fi.
nec pdictis ob. tex. inst. de excep. §. idē iuris, vbi vz pbari, q an
te biennium sit debitor, q: rūdebat Ful. h, q ibi loqt qn interue-
uenit stipulo q ondit gsensum obligādi, et dz nasci oblo ex stipu
latione facta sub spe future numeratiōis. ¶ Sicut videmus q
transfert dñiū statim qn do tibi ob cām de futuro, vt p totum ti
tu. ff. d gd. ob cām, et istud tenuit et Ful. in. d. l. cū qs. et Ful. et
Pau.

Pau. de ca. in. l. q pecuniã. ff. si cer. pe. ¶ Sed certe eadem
rõne videret dõni de esse in sola ɔfessione facta in chirogra-
pho, rex q tūc nata esset naturalis, & ciuilis obligatio, sed vsqz
ad biennium ɔstaret exceptio idnea ex eqtate sicut tenebat pe.
vt ħ refert Bar. cū qua opi. Pe. ɔcordat ēt Bal. in. d. l. cum
qs, & Jo. de imo. in. l. j. ff. de fideiu. & sic nõ vr bona opi. Fu'g.
& Pau. de ca. facientiū vtrūq an interueneri stipulatio, vel nõ
& ɔ eos ēt facit tex. in. d. l. q pecuniã, q loquit qñ interuenit sti
pulatio, & in illa. l. ħm intel. ec. ibi traditum p bar. pbat, q non
est orta naturalis obligatio ante bienniū. ¶ Potestis tñ ad a
liã. l. rñdere, q ibi nõ loqt in ɔfessione de recepto, sz in eo qui
simplr stipulatus est a te pecuniã q tibi numerabat ex cã mu
tui, & sic erat stipso oino ɔdõnalis. i. sic ħ si q meus erit in pen
ct. de le. j. sz nos loquimur qñ interuenit ɔfessio pura fcã in chiro
grapho cū pmissione ħ restituēdo, sz sit fcã ob cãm fin. q sibi
ɔfitēti numeret, vt declar Bal. post Cy. in. l. si et cautione in
viij. q. C. de nõ nu. pe. vel si vis intelligere. d. l. q pecuniã, in cõ
fessione de recepto adhuc rñderi posset, q ibi dñ tex. dixit a-
stringūt ec. inte. sr de obsone cū exactionis effectu, vt ibi dixit
gl. Tñ p ea q alle. sunt p opi. gl. pt sustineri opi. gl. & alr rñde
et ad. d. §. idē iuris. s. q ēt qñ interuenit stipso in chirographo
nõ oriť nãlis obsio, sz ciuilis tñ, & de illa intellr tex. i. d. §. idē in
rus nõ ob. id q dcm̄ est de do. ob cã, q ibi postq dñs vsus est
vbo do. appet, q voluit dñiū trãsferre, & aduersariū ex ħ sibi
obligare, & alr nõ poterat dici p parte sua impleuisse ɔctū nisi
dñiū trãsferret, & illa translatio dñij nõ recipit diuisionē seu di
stinctionem inter ciuilē, & nãlē ɔuisiõnē bene recipit obsio. vñ
in pposito lz ille dixerit pmitto, tñ q fecit spe future numera
tionis nõ vr ɔsentire obligari an numeratione, vt. d. l. sub spē. &
ppea nõ obligaŕ nãlr, sz ciuilr tñ. Uel alr pt rñderi, vt colligit
ex vbis Bar. ħ, q ɔsentit obligari. s. solēni ore ciuili, sz ex ad
uerso ɔsentium ɔbēten, q nõ teneaŕ nisi sequuta numeratione
p iura alle. p opi gl. Passus tñ est disputabilis valde de quo
v. dea: is ēt p gl. bar. & ang. in. l. j. §. j. in vbo ɔsensum, & in. l. si
vnus. §. pactus ne peteret, ver. ipso iure. ff. de pa. p Al. de ma.
Bal. in. l. j. C. de nõ nu pec. p bal. in. d. l. sub spē, p An. & Sal.
in. l. gñalr, ad fi. C. de nõ nu. pe p oēs in. d. l. cū qs in. d. c. fi. de
12 sol. † Tāgit ēt in. d. § pactus, an post bienniū sit nata nãlis, de q
13 p Bar. ibi circa mediū, & eñdē ħ in an tepe. a co in v. posset ēt
poni exēplū in snia ec. & p gl. & doc. in. d. ri. insti. de li. ob. i pn &
p ang. & saly. in. d. l. gñalr ad fi. post gl. Alia exēpla videatis
p bar. ħ q nõ hñt difficultatē excepto illo de snia ɔdēnatoria, q
13 ptinet ad mãm. d. l. iulia. † Successiue tractat Bar. ħ post gl.
an indebitū nãlr, & ciuilr debitū si solutū sit p errorē possit repe
ti in quo tenuit q sic. bar. vo plenius distinguit, dic vt ħ p eū
cū quo alij trãseūt. Tractat ēt bar. post gl. de indebito oi iure,
& an tale indebitum solutū quocūqz errore repetaŕ, & dictis ei⁹
adde q vltra limitationes datas p eū ad cōez rñm q bz q possit
14 repeti † pt limitari ħz Cy. d. l. cū qs nisi repetēs tractaret ħ lucro
nã tūc si errore iuris soluit nõ posset repetere, ita intelligebat.
l. errore. C. ed. l. sal. & seqť ħ Pet. de anc. in c. fi. de so. Tñ q
illa. l. loqt in eo q venit resecādū p falcidiã, q ħm magis cōez
opi. q tenuiset debitū nãlr legatario, iõ lex illa nõ pbat opin.
Cy. alio mõ ēt limitabat Cy. in. d. l. cū qs. s. vbi vterqz tracta-
ret de dãno euitãdo, q tūc i pari cã potior dz esse ɔdõ possidē
tis. l. si seruū. §. seqť. j. de v. ob. & dic vt p Bart. in. l. fideiuſ §.
nõ male. ff. mã. & ibi dēt in exēplū, ħ ēt seqť Pet. de an. & Jo. ħ
imo. in. d. c. fi. vbi tñ intelligere de soluto p errorē iuris, vt loq
tur tex. in. d. §. nõ male, sz istã limi. non puto pcedere nec tex. i
d. §. non male, loqť in ɔd. inde. imo expresse glo. final. ibi tenet
q possit repetere p ɔdi. inde. q errori iuris nõ nocet, vbi agiť
de dãno emitãdo. l. iuris, & l. error. j. de iur. & fac. ign. Nec est
verū dicē, q ħ sit par cã qñ ille q so. nit nullo mõ dēbat, & ille q
recipit dato, q hēt dēret ab alio tñ nõ ab isto soluēte occasio
15 ne sue putatiue obsonis. ¶ † Deinde ponit bar. exēpla de in-
debito iutoope excep. q tñ erat debitū ciuilr, & nãlr, & qrit an
tale solutū p errorē possit repeti, & eius dictis dñ ɔcludit q si
tutus excep. tpali soluat ante diem p errorē facti, vel iuris non
repetit ēt quo ad interusuriū medij tpis p. l. i diem, & l. nã & si
cū moriar. ff. e. Adde q ipsemet tenuit in. l. si socer. §. lucius. ff. so
lu. ma. p. l. i. C. si dos ɔstã. ma. & p. l. si mulier. §. rex. ff. re. amot.
sz Jo. de imo. i. d. §. lucius, pmo sustinēdo illud q no. bar. ħ rñ
det ad. d. l. i. q ibi a pn. fuit nata repetitio pe solonis dotis re
stitute mulieri ɔstã. mat. q respō erat donatio pbibita inter vi.
& vxo. Uñ lz anteqz repetat soluaŕ matrimoniū, & sic eueniat ca-
sus restituēde dotis post annū a die so. ma. iuxta. l. vnicã. §. ex ca

tio. C. de rei vxo. ac. tñ maritus anteqz labaŕ dictus annus po-
terit rõe interusurij medij tpis illius anni repetere dotez, & sic
cõne dicti interusurij ɔseruabiť repetitio q semel nata fuit, vt
ibi. Sz in. d. l. i diē nũqz certū fuit eã eē natã, facit. l. pte furioso
. ff. de his q sunt sui. Uel eo ħm eū dici pt, q ēt in casu. d. l. i diē
pbabili errore facti qs soluat repetere poterit p interusurium
medij tpis, maxie cū ɔd. ind. fundata sit in eqtate nãli. l. nã natu
ra. ff. e. & hãc opi. tz gl. Ja. bu. i. d. l. cū qs, & gl. i. l. fideiuſ. q ius
ff. mã. Ja. bu. Mar. sil. & Ful. in. d. l. i diē. Fateť tñ Jac. bu. in
d. loc. q cõiter teneť, q nulla deť repetitio, & cū. d. opi. gl. & se.
ɔcordat ēt Bal. in. d. l. cū quis, in fi. & ibi dt, q rñsio q dat bar
to. ħ ad. l. j. §. diē. ff. de edē. & ad. §. plus aūt, inst. de act. cū si. nõ
est bona qñ nõ qtitas, sz fundus an diē esset datus, vel solutus
ex quo fundo nascunť fructus naturales. Nã tūc interusurium
nõ ɔsistit in lucro, & sic rõ bar. nõ est vña, iõ Bal. putat alr eē
rñdēdū. s. q dies elidit aliquo mõ obsonem, & iõ in se obsio est
efficax, & psupposita obsone efficaci cessat repetitio, sz hãc rõ-
16 nem repħendit Jo. de imo. in. d. c. fi. de sol. † q sequereť, q tu
tus excep fauorabili, & ppetua si solueret nõ repeteret, q subest
obsonia sñia, & tñ ħ est falsum p. l. i. q exceptionē, in pn. ff. e. Nihi
lominus Jo. de imo. i. d. c. fi. tz opi. gl. lz ħz eū doc. cõiter tene-
ant ɔriū. Et plari doc. q tenēt opi. gl. intelligūt, q ħz opi. gl.
nõ repeteret qtitas sortis p. d. l. in diē, sz interusuriū sic ar. l. si cõ
stãte. §. quotiēs. ff. so. ma. Sal. in. d. l. si cū qs, & in. d. l. i diem, tz
opi. Bar. ħ, q de nã ɔd. inde. est q repetaŕ id qd est solutum
vel id q pcessit ex eo q est solutū. l. q indebitū, & l. indebiti. ff.
eo. vel id quo qs locupletior effectus est. l. si nõ sortē. §. libera-
tus. ff. e. Et rñdeť ad. d. §. plus aūt, q illud plus nõ ɔsideraŕ in
hac actione, vt in. d. l. in diez, & rñdet ad. l. si ɔstãte. §. quotiens
17 ff. so mat. q ibi est casus diuersus, † & q ibi nõ tractaŕ de repe-
tēdo, sed de retinēdo q casus est fauorabilis. l. si areã. ff. e. ¶ Itē
ibi marit⁹ fuit ɔpulsus ad statim soluēdū ɔ ius cõe iõ retineaŕ,
vt retineat cõmodū medij tpis ar. l. cū q. in pn. ff. de iure in Cõ
sidera. q rõne Sal. nõ ɔcluderēt qñ ex fundo nati essent fru-
ctus, vel ex pecunia lucratus eēt, & effectus eēt locupletior.
Tn p alia all. ff. nõ discedo a cõi opi. & ad. d. §. plus aūt, cū si. vr
esse bona rñsio, q loqť quo ad impediēdū quē agere an diem,
sed nõ ad ipediēdū quē retinere, & facilius impediť actio q re
tio. l. si nõ sortē. §. si cētū, & l. si in areã. ff. e. & cū hac opi. vr ēt re
sidere Bal. in. d. l. in diē, vbi ɔ eos q dñt q repetiť interusu-
riū alle. q si nõ repetiť pncipale ergo nec accessoriū. l. eos. C. ħ
vsu. & sic puto tenēdū esse. d. cõem opi. pro qua multū stringūt
b iura i. d. l. fideiuſ. a & potestis rñdere ad. d. l. j. vltra. j. rñsionē. ff.
datã q intelligēdo pnt intellexit gl. ff. q vbi pctm̄ fuerit, q ma-
ritus dotē lucrareť so. mat. nihil ob. & ad. d. §. rex. pōt rñderi,
q ibi ħ opaŕ odiū delinqntis, vt no. bar. in. l. ita stipulatus, in
j. q. ad fi. de v. ob. Jo. de imo. in. c. fi. de sol. tz opi. gl. ¶ Circa
ea q ēt tãgit bar. ħ in fi. de eo q est tutus exceptiõe inducta ad
rigorē iuris ɔseruãdū adde q dixi. ff. circa intellz. d. l. iulianus.
18 ¶ † Itē adde pdictis, q si qraŕ an tutus exceptione cõpensa-
tionis si soluat possit repetere recurrēdū est ad. l. q iniuicē. ff. e. &
19 q ibi sing. ponit Bar. † tñ ingñū Bar. ħ ad fi. tz q tutus ex-
ceptione ordinis seu excussionis nõ facte si soluat nõ repetat p
l. si testõ. § pe. ff. de fideiuſ. adde q ɔriuz tenuit gl. in. l. si reus. ff.
eo. & illã seqť ibi Ja. bu. bar. Sal. & pa. de ca. sed male loq vr
p. d. l. q testõ. Uñ illã gl. reprehēdunt Bal. in lec. anti. & An-
ge. & Ful. ibidē p. d. l. si testõ. & idē tz Bar. in. l. q exceptionez
20 ff. e. & recte. † Et in tota ista mã bñ no. q qñ qs psuasionib⁹ ad-
uersarij, vel dolo inductus est ad soluēdum indebitū repetit p
ɔdi. inde. sicut repetit ille q p errorē facti pbabilē soluit, vt p-
baŕ in. l. j. in verbo errore, iuncta glo. seq. C. ne fi. p pat. q di-
cit Bal. ibi esse no. dig.

a ¶ Jo. excep. col. adde tu gd fit de iur. ca. in ħ vide in regu. locupletari, de re. iur. li. vj. ff.

b ¶ Fideiuſ- so. adde q illa lex loqť in sol- uente p errorez iuris & p illã vr limitari. d. l. in diem.

SVMMARIVM

1 Legatum indebitū solutū p hæredem, uel bonorum possessorē repetitur per eum ad quem pertinet hæreditas.
2 Sententia lata contra testamentum cum hærede præiudicat le gatariis.
3 Legatarii quibus primò solutum est, non debēt esse melioris cõ ditionis q alii, qñ bona nõ sufficiūt ad integra legata.
4 Legatarii possunt agere contra legatarios ad repeten. quod ul- tra ratam solutum est.
5 Legatum unum per aliud minuitur.
6 Malefidei possessor hæreditatis si indebita legata soluat, nõ ille petit conditio indebiti uero hæredi.

7 Bonefidei possessor hẽditatis si soluit de suo proprio legata q̃ putabantur deberi, cum non deberentur, an possit illa recuperare a uero hærede.

8 Legata non debent quando additio hæreditatis est rescissa de iure prætorio.

SI qs. • Indebitũ p errorẽ solutũ repeti põt nõ solũ p ꝯdi.ind. sꝫ ẽt p actionẽ que oritur ex pacto q̃ ꝯuẽtũ est, ꝙ si sit idebitũ restituat. h. d. ℂ In gl. j. ibi ꝓscri. ꝯ ꝯtrariũ putat in pũcto iuris Ful. h, qꝛ expssio eius, ꝙ tacite inest nil opat. l. nõ recte. C. de fideius. itẽ p. l. rogasti. §. si ti. ff. si cer. pe. q̃ lex meo iudicio ñ vrge. in aliquo, ⁊ ad. d. l. nõ recte, cũ si. rñde, vt p Bar. i. l. iij. ff. de se. j. dum alle. l. ꝓcib⁹. C. de imp. ⁊ ali. subsli. ⁊ cõuer approbat opi. gl. h, ⁊ idẽ pbat p no. in. l. j. in gl. ma. ff. de do. 1 b

Si quid. † Legatũ indebitũ solutũ p hẽdẽ, vel bonefidei possessorẽ repetit p eũ ad quẽ ex post facto apparuerit hẽditatẽ ptinere. h. d. vsqꝫ ad. l. si ꝓcurator. 2 c

ℂ † No. ꝙ sñia lata ꝯ testm̃ cũ hẽde ꝓindicat legatarijs, vt. l. papi. §. si ex cã ff. de inof. test. ⁊. l. si stipulatus. ff. de pig. fallit tñ illud, ꝙ dr̃ h testõ ꝓnũciato falso nisi legatarius bonefidei accepisset ab hẽde seruũ legatũ, ⁊ eũ manumisisset, nã lꝫ postea ꝓnũcietur testm̃ falsum nõ retractabitur legatũ, ⁊ datio libertatis, vt. l. ij. C. de fidei. lib. ꝙ intellige, vt ibi no. recipit ẽt limitationes hodie iste tex. p id qđ hr̃ in auc. ex cã. C. de li. pre. ℂ † Not. ꝙ legatarij qb⁹ pmo solutũ est ñ dñt eẽ melioris ꝯdõis, q̃ alij qñ bona nõ sufficiũt ad integra legata, ⁊ h pcedit ẽm h tpa sꝫ que tpa legata nõ debent vltra vires. l. j. §. is q. ff. ad tre. idẽ ẽt et hodie ꝯfecto inuẽtario p. §. sancimus in auc. de he. ⁊ fal. col. j. † dicit Pa. de ca. h, ꝙ hodie ꝯfecto inuẽtario legatarij qbus solutum nõ est possent recta via agere ꝯdi. inde. repetẽdo ab alijs legatarijs qbus vltra ratã solutũ esset p. l. fi. §. inia creditoribus. ff. de iu. de lib. ⁊ ille tex. loqt in creditorib⁹ agẽtib⁹ ꝯdi. inde. tñ idẽ erit dõm in legatarijs p istũ tex. ⁊ h est sing. no. ẽm eũ, ⁊ lꝫ tex. h velit, ꝙ ista repetitio cõpetat ꝯ ab hẽdi tñ hodie p. d. §. licentia, est inductũ, ꝙ recta via possint repetere creditores, ⁊ pari rõne legatarij ẽm eũ, ⁊ ita ẽt dr ipse in. d. §. inia lꝫ nõ alleg. ibi istum tex. quẽ ibi anno ꝑtereo vobis ad h alle. ℂ † No. ꝙ vnũ legatũ p aliud minuit qđ est verũ in legatis q̃titatũ, sꝫ an legatũ spẽi minuat p legatũ q̃titatis qñ bona sufficiũt ponit bal. h, ⁊ p pte negatiua alleg. tex. valde no. in. l. fideicõmissoꝝ. ff. vt in pos. leg. ⁊ subdit tñ forte dici posse, ꝙ ibi bona erãt sufficientia ad oĩa legata ꝯtriũ, s. ꝙ nõ pleratur legatarius spẽi tenuit argu. in. l. q̃rebatur. ff. ad. l. fal. p illũ tex. de quo art. videatis p bal. i. l. si ꝯo ꝯposito. ff. de test. mil. ⁊ in. l. lꝫ. C. ad fal. ⁊ in. l. quoties ad ad fi. C. fa. her. p ang. in. l. si certaꝝ. §. si miles. ff. de test. mili. per Pa. de ca. in. l. ꝓcuratoris. §. si plures. ff. de trib. ⁊ in. l. j. C. cõia de le. ⁊ i. d. l. q̃rebatur, ⁊ in. l. si qs testm̃ §. apud iul. de leg. i. pluro ibi dixisse. ℂ † No. ex. l. iij. ad fi. ꝙ si malefidei possessor hẽditatis legata indebita soluat de hereditate non cõpetit ꝯdi. ind. vero hẽdi, qꝛ nõ poterit possessor predictus illa imputare seu ꝯpensare vero hẽdi, vt est plene no. p gl. mag. in. l. si qd possessor. ff. de pe. her. ⁊ ibi ẽt plene no. † an si bonefidei possessor hereditatis soluisset de suo ꝓprio legata q̃ putabat dẽri cũ nõ deberent possit illa recuparare a vero hẽde ꝯ eũ agẽte peti. her. vbi tñ malefidei possessor soluisset de hẽditate legata ẽt vbi ipse nõ esset soluẽdo vr̃ ꝙ ꝯdi. ind. possit ꝯpetere vero hẽdi ar. l. fi. in prin. ff. de eo p quẽ fa. erit, ⁊ no. p gl. in is solis. j. e. vbi aũt bonefidei possessor soluit legata indebita de bonis hẽditatis ꝯpetit ꝯdi. inde. vero hẽdi absqꝫ vlla cessione, vt h, ⁊ ita intelligit gl. ma. in. l. si ꝓcurator. j. e. ℂ † No. ex. l. nõ est nouũ, ꝙ qñ hẽditatis aditio lꝫ de iu. ciui. tñ est rescissa de iure ꝓtorio ꝓpter ꝓ restitutionem in integ. legata nõ debent, ꝙ est bñ no. ẽm Bar. h tñ limita nõ hr̃e locũ in legato libertatis. l. libertas. C. de test. manu. ⁊ ibi ẽt ponit Bal. qđ de alijs legatis, ⁊ p Bal. in. l. quotiens is ij. C. de fideicom. sic ẽt videmus ꝙ si beneficio ꝓtoris mortui filius in potestate abstinuit ab hẽditate legata non debent. l. j. in fi. ff. vt in pos. leg. ꝙ limita, vt p Ang. ⁊ Mod. in. l. si filius qui patri, ⁊ ibi dixi. ff. de vul. ⁊ pup. 3 4 5 6 7 8 d 3 4

a ℂ Si qs in tex. ibi si negocium declara, vt p tex. in. l. si area. j. e.

b ℂ Creditoribus. adde ꝙ lꝫ ꝓcuratores sint libera res dñi alienare nõ possint. l. ꝓcurator tutoꝝ. ff. d̃ ꝓcu. tñ h fallit fauore liberationis, vt h, qꝛ h casu poterit iure dñi alienare. Franc.

c ℂ Illicitum. qñ i mãdato qs i dubio videatur mãdare licita, vel illicita, ale. in ꝯsil. xxxij. in pe. col ꝯ. sꝫ in casu i ita. vo. ⁊ vide eũdẽ i ꝯsi. xciiij. in. iij. col. in fi. in. j. vo. an ⁊ qñ mãdatũ videatur esse illicitum. Franc.

ℂ vide Ias. h in. ij. col. vbi eã ampliat per istũ tex. ꝙ non solũ non intellr mãdatũ indebitũ, ⁊ illicitũ, sed ẽt illud per qđ dñs posset i penã incidere, ⁊ vide Fel. in. c. j. i vj. col. vt lit nõ ꝯte. ⁊ aliqd in c. sedeaõ resc. Thom.

d ℂ Bar addõ ꝙ dñ bar. alle. sterdũ, ꝙ bene facit gl. i. l. si filius. ff. si cer. peta. q̃ vult ꝙ solutio indebiti recõcilletur ꝯsũptione. Franc.

e ℂ Iñet dubiũ ꝙ poterat esse dubiũ, qꝛ si tutor vel ꝓcurator minoris soluisset pecuniaꝫ ꝓpriã videbatur ꝙ repetere posset tanq̃ a se indebita iꝫ creditori debituꝫ tñ tex. determinat qꝛ repetere nõ possit siue ꝓpriam siue pupilli soluerit. Franc.

SVMMARIVM

1 Procurator habens mandatum generale potest soluere creditoribus propriè.

2 Mandatum generale non comprehendit illicita.

3 Periculum pecunię solutę creditoribus p ꝓcur. ad quẽ spectet.

4 Solu. procu. indebitẽ quod prima facie uidebatur debitum, an possit repeti.

5 Conditio indebiti est huius naturæ, ut quis non teneatur nisi quatenus locupletior factus est.

6 Tutor soluens indebitum nomine pupilli an possit repetere conditione indebiti.

SI procurator. Procurator soluẽs indebitum repetit, vel dñs ratũ hñs cuius noĩe soluit, recipiens vero indebitum ad illud reddendum tenetur, vel dñs sui si ratũ habuit, vel spẽaliter mãdauit soluẽs aũt liberat dñm, ⁊ debitum recipiẽs soluẽtẽ liberat, ⁊ idẽ in tutore. h. d. ℂ † No. ꝙ 1 in ꝯnali mandato venit, ꝙ procurator soluat creditoribus, ⁊ intellige creditoribus ᵇ proprie. s. qui ab inuito possent extorquere vnde solutio debiti naturalis tñ nõ venit in ꝯnali mandato b l. si is cui. §. flauius. ff. de so. ℂ † No. ꝙ in ꝯnali mandato nõ venit illicitum, ᶜ vt h, ⁊. l. si pater. ff. q̃ in fra. cre. ⁊. l. iij. §. si ꝓcurator. ff. ꝙ qsqꝫ iu. ⁊ facit ad. q. quas vide p bar. ⁊ h in. d. §. si ꝓcurator, cum additionibus quas ibi dedi. ℂ In gl. j. ibi, ⁊ hñs liberam administrationẽ ⁊c. gl. in h minus bene locuta est, vt h p Bar. ᵈ cũ quo alij trãseũt addẽs posse ẽt intelligi, ꝙ h dato, ꝙ ꝓcurator non trãstulisset dñiũ pecunie dñi, ⁊ dñs nõ ratificaret tñ posset ꝓcurator agere ꝯdi. inde. ad possessionẽ pecunie trãslatã. l. indebiti. §. j. ff. eo. addit ẽt Bar. h limitãdo istũ tex. in pri. ꝙ si ꝓcurator ꝯnalis soluisset indebitũ, ꝙ. j. facie videbatur esse debitũ, adeo ꝙ in nulla culpa fuisset ꝓcurator nõ hẽt locũ iste tex. nam piculum tunc erit dñi, ⁊ dño erit acqsita ꝯdi. inde. ẽt si expectatur ratihabitione, alle. l. si seruus. §. ꝙ vero. ff. de fur. ⁊ cũ eo transit Bal. hic in lec. ant. ⁊ ẽt Ang. hic, sꝫ Sal. h ꝯtriũ sꝫ p istũ tex. generaliter loqnẽtẽ, ⁊ ad. d. §. ꝙ vero rñdet, ꝙ ibi loqtur qñ mandatũ fuerat spẽale, Ful. aũt hic dicit opi. Bar. esse verã in duob. casib. ℂ † Primus si ꝓcurator soluit de pecunia dñi, qꝛ tunc piculũ potius ad dñm ptinere dꝫ q̃ ad ꝓcuratorẽ qui culpa caret. l. pignus, ⁊. l. creditor. C. de pig. ac. Et qꝛ cum vterqꝫ culpa careat potior dꝫ esse ꝯdõ rei. l. si seruum. §. sequitur. ff. de ꝯ. ob. Scđs casus est, qñ dñs fuisset in culpa, qꝛ ꝓcuratorẽ admonere potuisset, vt nõ solueret nec fecit, p. d. §. ꝙ vero, sed si pecunia fuisset ꝓcuratoris, ⁊ dño nulla culpa imputari potuisset piculũ erit ꝓcuratoris qui est dñs pecunie. l. inter cãs §. nõ oĩa. ff. man. ⁊ p. d. rões pxi. alleg. adde ꝙ p Bar. ẽt qñ ꝓcurator de ꝓpria pecunia soluisset vr̃ esse tex. cũ gl. in. l. cũ indebitum, in prin. ff. e. ⁊ ibi Bar. bene facit, ꝙ no gl. in. l. si seruus in facto. ff. d̃ fideius. Posset tñ rñderi ad no. p gl. in. d. l. cũ indebituꝫ, ꝙ ibi loqtur in tutore cuius offm̃ est necessariũ, iõ magis ei subuenitur quã ꝓcuratori, cuius offm̃ est voluntariuꝫ, ar. l. post legatũ §. sunt q, ꝯ. aduocatũ. ff. de his qb. vt indi. ⁊ i simili no. gl. in. l. ꝓcurator q ꝓ euic. ff. de procu. ⁊ ipsemet Ful. in. d. l. cũ indebitũ, ꝓpendit, ꝙ illa gl. erat ꝯ istã suã opi. ⁊ rñdet ibi vt proxime dixi, ⁊ satis plꝫ distinctio Ful. p quã ꝯcordãt opi. aliorum, † qd aũt eẽ si ꝓcuratori solutũ est indebitũ, ꝙ. j. facie videbatur esse debitum, ita ꝙ qlibet diligens recepisset, vt debitũ, dicit Bar. h, ꝙ isto casu veniret in mãdato, ⁊ absqꝫ vlla ratihabitione poterit dñs conueniri, ar. l. que vtiliter. ff. de neg. gest. q̃ lex tñ paꝝ, aut nil facere vr̃, ⁊ hec plenius vide p Bar. q limitat istum tex. in ꝯ. ꝙ si debitum accepit. Bal. h in pe. col. ꝓsingit ꝯ Bar. ar. l. q hoiem §. si nullo. ff. de sol. ⁊ qꝛ nõ vr̃ verũ eẽ ꝙ sit vtiliter gestũ. Ful. h putat opi. Bar. esse verã si ꝓcurator receptã pecuniã in vtilitatẽ dñi ꝯuertit, ar. l. q ei in fi. C. ꝙ cũ eo, alioquin, ꝙ dñs dꝫ teneri soluẽti saltẽ si ꝓcurator nõ sit soluẽdo nõ vr̃ rõnabile ẽm eũ primo, qꝛ soluens non soluit dño, ⁊ creditori putatiuo, nec alij ex mãdato eius qꝛ iste non hẽat mandatum, nec sufficit putare, ꝙ ille fuit ꝓcurator, ⁊ putare, ꝙ vtiliter gesserit. l. si cũ putarẽ, j. fi. l. ⁊. l. sꝫ an vltro. §. fi. ff. de neg. ge. Itẽ qꝛ nõ perijt pecunia piculũ illud sicut periculũ casus fortuiti dꝫ esse illius qꝛ est dñs pecunie. l. pignus, ⁊. l. que fortuitis. C. d̃ pig. act. p h facit. d. §. si nullo, vbi si debitor iusto errore alteri q̃ creditori soluat non liberatur nihilominus alium obligabit. † Itẽ qꝛ natura ꝯdõnis inde. vt est, qꝛ non teneatur nisi quaten⁹ locupletior effectus est. l. si non sortem. §. libertus. ff. e. ⁊ sic cum dñs in aliquo non sit locupletior nisi qꝛ actio nego. gest. hꝫ cõtra ꝓcuratorẽ liberabitur illã cedẽdo, ⁊ hoc mihi placet. 2 c 3 4 5

ℂ In gl. fi. ibi, in ꝯbo debito, doc. cõiter tenent, ꝙ iste tex. in fi. non intelligatur in vero debito, qꝛ non haberet dubiũ. ᵉ Excepto Ful. hic qui tꝫ ꝯtrium eo qꝛ sequens intellectus positus in gl. cũ magna difficultate põt sustineri, ⁊ dicit, ꝙ nec ẽt erat dubitabilis e

bitabilis casus positus in ℞.celsus,el.ij.ꝛ sic nõ est bona ratio doc.volentium,ꝙ iste tex.in fi.non intelligat in vero debitoꝛ, sed ad h̃ põt rñderi,ꝙ immo in ℞.celsus,el.ij.erat dubitabilis casus,nã ibi pbat̃ iunctis precedentibus,ꝙ pcurator gñalis recipiendo solutionem liberat debitorẽ,vt h̃,ꝛ.l.vero pcuratori ff.de sol. ℭ In ea.ibi,dñm est iñ repetãt noie pupilli ꝛc.i hac va i.opi.vĩ h̃ residere,ꝛ intelligit Bar.h̃ gl.velle,ꝙ tutor possit ratũ hẽre noie pupilli,ꝛ intẽtare noie pupilli ꝯdõnẽ inde.ꝛ circa h̃ ponit longã distinc.vt h̃ p eũ,Ful.h̃ improbat distinc. Bar.inquãtũ Bar.facit dĩfã inter casum qñ soluit tutor d̃ pecunia pupilli,q: ẽm eũ h̃ est ꝯ tex.hic in fi. Itẽ reprehendit illud,ꝙ dicit bar.in vlti.mẽb.nã ẽm eũ Bart.vult,ꝙ qñ tutor soluit de pecunia pupilli possit tutor ratũ hẽre,q: nõ fit ꝯdõ pupilli deterior,s; melior,nã ẽm Ful.immo fit deterior,q: tutor p talẽ ratihabitionẽ liberauit se ab actione tutelle quatenetur q: male consumpsit pecuniã pupilli,sed pondera,q: Bart.nõ dicit,ꝙ tutor possit,vel nõ possit ratũ hẽre,s; solũ dicit,ꝙ poterit repetere noie pupilli indistincte,ꝛ posito,ꝙ bar.dixisset,ꝙ posset tutor tũc ratũ hẽre posset dici,ꝙ nõ fiat p̃iudicium pupillo,q: aut exigit̃ p ꝯdi.inde.ꝛ pupillus nõ sentit p̃iudicium.aut non exigit̃,ꝛ tenebit̃ tutor actione tutelle sicut prius tenebatur eo,q: solui indebitum,ꝛ ratũ habuit id qd̃ nõ erat vtile pupillo,subdit ẽt Ful.ꝙ intentio gl.h̃ est ꝙ tpe pupillaris etatis nõ põt hẽri ratũ ad hũc effectũ,vt tutor liberet̃ ab actione tutele si pecuniã pupilli soluit,vel si soluit suã,vt obliget sibi pupillũ ꝛ sic logt̃ principium gl.ibi dũ dicit,aũt minor ꝛc.sed inferius dũ gl.dicit dñm est ꝛc.vult ꝙ tutor noie pupilli possit agere nec p h̃ dz̃ approbare,vel improbare nomẽ debitoris recipientis indebitũ,q: ignorãter pupillo est q̃sita ꝯdi.inde.nõ ex ratihabitione,ꝛ isto modo vz̃ ẽt hãc gl.intelligere Ja.bu.Bald.ꝛ Pau.de ca.h̃,vt loquat̃ in hac vlti.par.gl.de actiõe q̃sita pupillo ex ꝯctu seu facto tutoris,iuxta.l.ij.qñ ex fcõ tu.ꝛ h̃ sequitur ipsi,† adde ẽt ꝙ gl.in ℞bo cũ indebuũ,in prin.nõ facit differentiã an tutor pecuniã pupilli,an vero suã soluat dũmõ quando soluit tutor de pecunia sua hẽat iustam cãm ptẽdi,ꝙ sit debitum,ꝯcludo,ꝙ si pecuniã pupilli soluit h; ipso iure tutor nomine pupilli,ꝯd.inde.d.l.cũ indebitũ,si aũt pecuniã suã soluat tunc,si queris an ipso iure sit quesita pupillo ꝯdõ distingue,vt p gl.in.d.l.cũ indebitũ. ℭ Si aũt q̃ris an p ratihabitionem sit acq̃sita distingue vt facit Bart.h̃. ℭ Si vero queris an tutor suo pprio noie possit ꝯdicere dic ꝙ nõ,nisi qñ pupillus potuit licie ratam hẽre,ꝛ voluit,vt h̃,ꝛ isto vltimo casu procedit tex.hic in fin.dum dicit nõ esse differentiam an pecuniam pupilli an suam tutor soluerit.

q **Uod in.** Si soluit̃ indebite spẽs illa repetit̃ si vero q̃ntitas repetit̃ tantundem.b.d.cum suppletione gl.

q **Uod no.** Tutus exceptione,nam conueniatur nisi quatenus facet̃ potest solutum per errorem non reperit.b.d cũ.l. seq.ꝛ vide que ad materiã huius.l.dixi post bar. in.l.ꝛ ex diuerso.§.fi.ff.so.mat.

s **A diem.** Debitori diem solutum ante p errorem potest repeti.b.d.materiam huius.l.examinaui.l.j.ad fi.ãe.

f **I is cum quo.** Cõuẽtus d̃ peculio noie filij,vel serui si soluat plus q̃ sit in peculio non repetit.b.d.

SI fundi. Si tradidi vsumfructũ fundi mei indebiti ꝯdõ indebiti trãsit ad heredem.b.d. ℭ Gl.hic format vnam.q.que ẽm doc

1 cto.tripliciter potest itelligi.† Primo modo ꝯd si habens fundum pleno iure vsumfructum soluit indebite postea proprietatem alienauit gs consequitur vsumfructum,ꝛ s; istũ intellec.tex.alle.h̃ in gl.nil facit,sed ẽm bar.est rñdendũ,ꝙ dñs repetet ad quẽ ex postfacto cepit ptinet̃ pprietas,vt.ff.eo.l.ij.ꝛ.l.iij.fructus aũt p̃teritos repetet ipse soluens facit.l.iij.§.si hẽs.ff.vsuf.quẽad.ca.s; Ja.bu.tenuit ꝯriũ volens,ꝙ immo donec viuit ille cui solutuz est poterit soluẽs ꝯdicere vsumfructũ,ꝛ tenebit̃ ille q recipit ad solonẽ vsusfructus ipsi soluẽti donec ille viuit,arg.l.si dũs.ff.de vsuf.ꝛ idẽ t; hic Alb.de rol.ꝛ ẽt Sal.q pro h̃ alle.in arg.l.cum in fundo.§.si alienauit.ff.de iu.do.Bal.hic ẽt t; ꝯ Bar.ꝛ concludit,ꝙ si alienauit proprietatem nudam retento sibi vsufructu iste qui soluit repetet commoditatem vsusfructus postq̃ sibi reseruauit,alle.in ar.tex.alle.in gl.si aũt alienasse plenã pprietatẽ,vel simplr,ꝙ idem est

ꝛ tunc emptor condicet,ar.l.q tabernã.ff.de ꝯhẽ.emp.ꝛ.l.ij.ff.eo.Ful.ẽt hic t; ꝯ Bar.inq̃tũ Bar.vult ꝙ ꝯdi.indeb.competit pprietario,q: ẽm Ful.hic esse nõ põt,eo q: actio psonalis non sequit̃ fundũ.l.fi.§.fi.ff.de ꝯhen.emp.ꝛ.d.l.iij.§.si hẽs,nec ob.l.i alle.p Bar.q: loquunt̃ qñ vsusfructus erat extinctus,vñ ꝛ ipse t;,ꝙ ille q soluit possit repetere,ꝛ modus repetẽdi erit ẽm formã.l.vsufru.ff.so.mat.ꝛ.l.cũ in fundo.§.ipsius aũt,ꝛ sic si bene inspiciat̃ cõis opi.vz̃ esse ꝯ Bar.ꝛ veritas esse vr̃ ꝙ soluens possit repetere. In alijs dic,vt hic p Bar.

1 **NAturaliter.** † Seruus nãliter obligat̃ ꝛ id̃ solutũ eius noie non põt repeti tanq̃ indebitũ,ꝛ tali debito pt accedet̃ fideiussor,ꝛ pignus.b.d. ℭ Et intellige hũc text. pcedere si solutũ ẽ p errorẽ iuris,alis nõ p.l.error.C.ad.l.fal.ꝛ p no.in.l.j.ãe.vbi h̃ dixi,ꝛ no.Bar.ff.§.proximo.

2 **Item quod.** † Pupillus sine tutor obligat̃ ad id in quo locupletior ẽ effect⁹,ꝛ id̃ si effectus adultus soluat ñ repetit obstãte eqtate nãli.b.d.cũ.l.se.

IAdebiti. Hec cõdõ est ex eqtate nãli,ꝛ id̃ in ea veniũt fructus,ꝛ cetere actiones nãles.b.d. ℭ Dicit in gl.j.ciuiles vsure. Quid de pẽsionibus domoꝝ dixi i.l.q se dẽre.§.fi.ff.de ꝯd.ob cãm,ꝛ ꝙ illud qd̃ hic dr̃ in gl.de vsu.intelligas pcedere nisi illas vsuras pcepisset,q: restituere teneret̃ quatenus ex eis locupletior eẽt effectus.l.j.C.de pe.her.l.post senatus,ꝛ.l.si possessor,iuncta.l.sed si.l.§.ꝯsuluit.ff.de pe.her.ꝛ ista.l.si nõ sortẽ.§.libertus ad fi.ff.e.ẽm Ful.h̃ cui addõ,ꝙ istud idẽ colligit̃ ex ℞bis Bar.h̃.ff.pxi.in ℞.venio ad tertium ꝛc.

SVMMARIVM

1 Conditio indebiti datur ad possessionem.
2 Nemo codicit rem suam prӕterquam à fure respectu proprietatis tantum.
3 Mutuũ quod à principio nõ ualuit,nec postea cõsumptione reconciliatũ est an posset eius possessio condici.
4 Tuum,uel meũ dicit̃,quod prӕscriptione acquiritur.
5 Conditione indebiti conuenitur qui pecuniam alienam sibi solutam perdidit.
6 Bonӕfidei possessor alienӕ hӕreditatis tenet̃ uero hӕredi eatenus quatenus effectus est locupletior.
7 Vsucapere an posset recipiens scienter indebitum.
8 Possesio pertinens usufructuario indebitè alteri soluta per proprietariũ,an possit conditione indebiti repeti.
9 Emphyteota meus si ab alio expellatur non competit mihi actio contra illum.
10 Excipere,uel opponere de iure tertij,an & quando quis possit.

Sed si nũmi Hec ꝯdõ ꝯpetit ad solã possessionẽ qñ sola possessio trãslata est ad dñiũ q: ipsius possessionis occasione accesserit,ꝛ ad nudã pprietatem

2 si ea sola fuerit trãslata.b.d. ℭ † No.ꝙ ꝯdi.indeb.dat̃ ad possessionẽ,ꝙ est menti tenẽdũ,q: sepe occurrit qñ fit aliquis ꝯctus inualidus ex quo fuit trãslata possessio iuxta.l.j.§.si vir.ff.

3 de acq.pos.ꝛ in ppo.no.bar.in.l.si alienã.ff.so.ma.† ꝛ p h̃ limitant̃ iura q̃ dñt,ꝙ nemo cõdicit rẽ suã preter q̃ a fure,iuxta.l.fi.ff.de vsu.quẽad.ca.q: vez est,ꝙ nõ ꝯdicit respectu pprietatis,vt ibi,s; respectu possessionis sicut hic,ꝛ in.l.fi.ff.de tritica. ẽt si eẽt pos.rei mobilis,vt pbat̃ hic p qua pos.rei mobilis recuperanda nõ reperit̃ dari aliqd̃ interdictũ possessoriũ recupãde,vt no.in.l.rem que nobis.ff.de acqr.pos.tñ dari põt istud remediũ,ꝛ alia de qbus no.p gl.ꝛ doc.i.l.ꝛ id̃.§.neratius cũ suis ꝯcor.ff.de ꝯd.fur.† ꝛ ista faciunt an si mutuaui pecuniã alienam tibi q̃ nõ ꝯsumpsisti,ꝛ sic a princ.non fuit mutuum nec ꝯsumptione recõciliatũ possum ꝯdicere possessionẽ de quo dic vt p gl.ꝛ doc.in.l.nã,ꝛ si fur.ff.si cer.pe. ℭ Not.ꝙ trãsfert̃ possessio,ꝛ postea repetit̃ possessio,dñiumq; illi accessit,vt h̃,ꝛ.l.si aliena in pn.ff.de do.can.mor.fallit in casu.l.pculus,als incipit ancilla.ff.de iur.do.ꝛ rõnẽ fallentie ponit gl.ibi i ℞.lucri fecisse.

4 ℭ † No.ibi,tuã fecisse ẽm Bal.ꝛ ẽt id qd̃ acquisiuit p p̃scriptionẽ dz̃ tuũ q̃uis nõ acq̃siuisti directũ,s; vtile dñiũ tñ no.ff.

5 auc.si tricẽnale.C.de bo.ma. ℭ † In gl.in ver.vel,vt ibi,ꝛ addidit in specie ꝛc.gl.vz̃ residere,ꝙ nõ liberet̃ a ꝯdõne inde.ille q pecuniã,alienã indebite sibi solutã sine culpa perdidit,h̃ ẽt sequit̃ Ang.hic,ꝛ sic dato,ꝙ liberet̃ a ꝯdõne indebiti ꝯctũ circa possessionẽ pecunie attẽto,ꝙ illa oblõ bene erat ꝯcta in

specie, sñ q: ꝯsumpta pecunia pinde est acsi a prin. translatum
esset dominium, ⁊ ꝯcta obligatio ad tantundē in gñe. l. qđ inde-
bitum ff. eo. iuncta. l. si filius ff. si cer. pet. ⁊ §. is quoqꝫ, insti. q.
mo. re ꝯtra. ob. nō perijt talis obligatio ꝯcta in gñe lꝫ illa pe-
cunia perijt, q: genus perire nō pōt. l. incēdiū C. si cer. pe. l. in
rōne. §. incertū ff. ad. l. fal. tñ Ja. but. Alb. de ro. Bal. Saly. ⁊
a Ful. g. tenent ꝯtrarium ⁊ dicit Alb. ꝙ ista opi. cōiter tenet lꝫ q-
dā referāt Jo. de are. i. l. ij. § appellata. ff. si cer. pe tenuisse opi.
gl. in fin cū non est verū, ꝙ Jac. de are. ita tenuit, ⁊ principalis
rō p qua doc. tenent ꝯ gl. est, q: et si translatū fuisset dñium, ⁊ il-
le q recepit sine culpa sua pdidisset nō teneret ꝯdōne indebiti,
q: de nā huius ꝯdōnis est, vt nō teneat nisi quatenus locuple-
tior est effectus. l. in summa. §. si seruū ff. e. ⁊. d. §. libertus pbat
6 et p. l. melius autem ff. de pe here. † vt hic videmus seruari i
petitione herdi. intentata ꝯ bonefidei possessorē de coīs actio
nis nā similiter est, vt petatur quatenus locupletior reus est ef
fectus. d. l. sꝫ si le §. ꝯsuluit. ff. de pet. here. ¶ In gl. in ver. condi
cere, prima sol. nō est sufficiens, q: saltē deberē posse condicere
7 possessionem edificij qđ tradidi ideo tene scdaꝫ. ¶ † In gl. i ver-
bo tuam fecisse, ibi, cū ignorares ⁊c. Ja. bu. Bar. ⁊ Ange. hic
dñi, ꝙ et si recipiens indebitū si sciebat esse indebitum poterit
vsucapere, vt hic p eos, sed Bal. in lec. anti. ⁊ Ful. sequuntur
opi. gl. ꝙ immo requirat ꝙ putauerit esse debitum ad hoc, ꝙ
possit vsucapere p. l. hoiem, alleg. in gl. ⁊ p. l. si existimans ff. p
sol. ⁊ dicit Ful. ꝙ Ja. bu. non debuit videre tex. in. d. l. hoiem, ⁊
ꝙ Bar. fuit deceptus sub auctoritate Ja. bu. cum opi. glos. et
transit Alb. de ro. hic similiter dicens, ꝙ Ja. bu. non cōsidera-
uit tex. in. d. l. hominem, ⁊ sic per illū tex. apparet, ꝙ nō dꝫ hoc a
sū adesse bonafides reqsita ad vsuc. ⁊ per hoc apparet rūsuꝫ ad
ea que alleg. p Jac. bu. ⁊ Bar. ¶ In gl. i ver. cū re. ibi. l. fructus
⁊c. vide ibi p gl. in verbo habebit, ⁊ ibi melius declarat bart. qđ
faciat, hic, ⁊ p spe. in ti. de loc. §. nūc aliqua ver. cir. j. ⁊ Bal. in. l.
ij. C. de fru. ⁊ lit. expen. ⁊ in. c. i. §. preterea lultimo de prohibi.
feu. alie. p Fede. ⁊ in. c. que in ecclesiarum in'vlt. col. de ꝯsti. ⁊ i
predictis locis tangit Bar. ⁊ hic an illud, ꝙ hic tāgit gl. hic, ⁊
in. d. l. fructus, in vsufructuario habeat locū infeudatario.
8 ¶ † Posset et in casu qōnis hic formate per ꝯdōnem indebiti
recuperare actor possessionem naturalem pertinentē ad vsufru
ctuariū qꝫ indebite tradidit soluens per istum tex. ⁊ ꝙ posse-
ssionem pertinentem ad vsufru. hēret solutē tpe quo soluit pꝫ h
dū gl. dicit plenā nam pp hoc dixit plenā, q: de facto occupa-
bat pos. vsufructus. ¶ In ea. ibi, condicem solaꝫ pprietatē ⁊c.
nō aūt cōdicere pōt p ꝯdōnē inde. naturalem pos. q: illa h ca-
su tradita ei cui soluit, nec ea recipiens habuit cām a soluente
nec pōt intentare negatoriaꝫ prius qꝫ obtinuerit p ꝯdi. inde. re
stitutionem proprietatis, q: ante non esset dñs, ⁊ negatoria daf
dño l. ij ff. si ser. ven. ⁊ no. ex gl. ꝙ illud, ꝙ dꝫ in. §. cōperit, alle.
in ea. hꝫ locū nō solū in seruitute reali, vez et in psonali, vt est
vsufructus. ¶ In ea. ibi, vtilis ꝯdō. s. sine cā, vel indebiti, ⁊ sic
nō daf directa qn nō transfert dñium in recipientē, sed p ꝯsum
ptiones fingit trāslatō, hāc puto esse mētē gl. lꝫ Bal. hic in le-
ctu. anti ⁊ Ful. dñi hoc solum esse qn ego soluē a trado tibi tan
qꝫ tuum, nam tunc consumptione sequuta nō hꝫ locū directa, qt
illa locū hꝫ qn traditio fcā est ex cā ex qua translatō fuisset dñiū
si fuisset datus arg. l. si filius. ff. si cer. pe. sed hoc casu si soluens
fu isset dñs non transtulisset dñium. l. iij. §. subtilius. ff. de condi.
ob. cau. ¶ In ea. gl. in fi. rō gl. nō est bona, vt hic p Bar. q tñ
alio modo sustinet opi. gl. vt hic p eū dicentē alibi melius h nō
9 reperiri. ¶ † Ex qua gl. habes bene no ꝙ si expulisti emphy-
teotam meū, vel alio modo ad te peruenit possessio eius donec
durat ius eius non possum agere ꝯ te, ⁊ cum gl. transit Ja. bu.
Bar. Alb. de ro. Bal. in lec. antiq. ⁊ Ang. ⁊ Sal. hic, sꝫ ꝯtriū
tenuit Bal. hic in alia lec. q illud directum dñiū sufficit ꝯ ter-
tium lꝫ nō sufficeret ꝯ emphyteotā monet p. d. §. cōperit in rō-
ne, ⁊ p. l. iij. C. de nona. Ful hic et ꝯ gl. ⁊ seq. alle. tex. in. l. j. §. q
aūt ver. ius aūt, ⁊ ibi gl. in ver. in rem qꝫ ibi seqt Bar. ff. de super.
vbi pbat, ꝙ dñs qui alteri cōcessit aliqđ ius reale, puta emphy-
theoticum, vel superficiei potest agere ꝯ extraneos possessores
rei ven. lꝫ nō ꝯ illum emphyteotam, vel superficiarium, ⁊ idē di
xit ibi Ang. Pau. de ca. h. d. ꝙ ꝯ gl. hoc facit. l. si tibi homo.
§. fi. de leg. i. vbi ta'e ius appellatum ius seruitu. ergo p. d. l. cō
perit, dꝫ agens obtinere, q: dꝫ idem dici, ꝙ in seruitute tñ di-
cit non esse in dubio recedendum a gl. ⁊ commum opin.
Sed tu potes rūdere ad. d. l. si tibi, ꝙ ibi seruitus accipit large
⁊ impropriè, vt ibi dicit Hyp. ⁊ Mod. Adde etiam quod con
tra glo. Bartol. ⁊ sequa. h vꝫ esse tex. in. l. si qs emptionis §. si

a ¶ Contrariū adde ꝙ ꝯ hanc gl. tꝫ et Pa. de ca. i. l. nō ois. §. j. ff. si cer. pet. ⁊ ibi dt ꝙ cōiter ista gl. tenet cu ius oppositum dicit all. vt h refert Ale. F. c.

b ¶ Lꝫ bar. ad de iu pa. de ca. in ꝯs. xliij. incip. ad id de quo q-rit. Frā.

c ¶ Ius tertij adde in mā pe. de anc. in ꝯs. ccxcvj. incip. efficatior. hus, ⁊ qꝫ si inconuincibilibus rōnibus. Franc.

vero nullum, ibi, non obstante ⁊c. C. de prescrip. xxx. anno. vbi
dominus potest agere contra tertium non obstante, ꝙ alius p-
scripserit contrā dominum. ¶ Et intelligendo, ꝙ ibi loquatur
in eo qui prescripserit bonafide, ⁊ sic in eo qui acquisiuerit vtile
dominium, iuxta auc. nisi tricennale. C. de bo. mate. erit ibi tex.
ꝯ gl. ⁊ Bar. hic lꝫ si intelligeret in eo qui prescripsit malafide
q non acquirit dñium, sed exceptionem tm̄, vt in. d. l. si qs em-
ptionis, in prin. tunc non faceret ꝯ gl ⁊ Bar. h, tñ tex. ille indi
stincte loquitur, ⁊ ppea in puncto iuris tenerem ꝯ istam glo. lꝫ
b Bar. in. l. ij. ff. de excep. rei iud. teneat illud adē, ꝙ ipsemet te-
nuit hic Bal. in. c. j. §. ppea, lultimo in ver. denuo quero. ⁊ ibi
dum dicit presertim ⁊c. sentit et ꝯ istam gl. Sal. ⁊ Pa. de cas.
in. l. cū seruum. C. de ser. fugi. vbi tractat de isto arg. ⁊ ibi sim-
pliciter sequunt istam gl. sed Ful. ibi reprehendit illā p. d. § ꝙ
10 autem. ¶ † Et de materia qn quis possit opponere de iure ter-
c tij videatis plene per Bar. in. l. ij. de excep. rei iudi. ⁊ in. d. l. si
alienam, ⁊ in. l. j. §. si ff. vti possid. ⁊ p omnes in. d. l. cū seruum, ⁊
per Bal. in. l. doce ancillam. C. de rei ven. ⁊ in auc. q rem. C. de
sac. san. ec. ⁊ in. l. peremptorias, in. iij. col. C. que semē. resc. non
pos. ⁊ in. l. pen. in fi. C. d nō. nu. pe. in. l. ij. in prin. C. quibus res
iud. non no. ꝙ hꝫ p glo. ⁊ doc. in. l. is ꝯtra, post prin. ff. fa. her. p
Ang. in. l. militis codicillis. §. veteranis. ff. de test. mil. p Caro.
in. c. mandatum, de rescrip. ⁊ in. c. cum dilectus de inrepu. ⁊ in
c. relatum, de preben. ⁊ in. i. de rescrip. in. vj. per. d. Abb. in. c.
conquerente, de cleri. non resind. per do. in. c. iij. de consue. li.
vj. aliquid per Pau. de cast. in. l. ille a quo. §. si de testamen-
to infra ad trebel.

SVMMARIVM

1 Debitum sub conditione, uel die incerto ante per errorē solutum repeti non potest.
2 Soluēs scienter indebitū pendente conditione non repetit.
3 Actio, & obligatio, an & qñ sit nata ante diem incertam.

1 **Sub conditione.** ¶ † Debitum sub conditione,
vel die incerto ante per errorem solutū repeti nō
pōt post diem, vel ꝯdōnem, sed ante repeti pt nisi
certum fuisset illam omnino euenire. h. cum duab. ll. seq. ¶ In
tex. ibi per errorem innuit iste tex. a ꝯrio sensu, ꝙ si soluat quis
scienter pendente conditione non potest repetere per condi.
inde. Pau. de ca. h. d. ꝙ aut soluit simpliciter, ⁊ nō repetit, q
non vꝫ donasse, aut soluit ob cām de futuro implendam per eū
cui soluit, ⁊ tunc si non impleatur repetet, ita dicit velle gl. in
2 l. qui se debere in ver. condicere. ff. de ꝯdi. ob cāꝫ. ¶ † Adde ꝙ
glo. in. l. q promisit. ff. e. tenuit, ꝙ soluens scienter indebitum pē
dente conditione non repetit, ꝙ intelligo pendente conditione
impediri repetitionem, sed post defectam ꝯdōnem etiam cāiē
repetet, q: non vꝫ donare, sed soluere velle ante tempus pro dis
soluenda obligatione futura, q: vbi pōt capi alia coniectura qꝫ
donationis nō est presumenda donatio. l. cuꝫ de indebito, in pa
ci. ff. de pb. ⁊. l. si cum aurum. ff. de sol. ⁊ ita in proposito cꝫ Pet.
Ray. Ang. Jo. de imo. Pau de ca. ⁊ Ro. in. l. stipulo isto. § in
ter certam. ff. de ver. ob. facit. l. sed nisi, iuncta. l. precedenti §. fi.
ff. de in. do. ¶ In ea. gl. q incip. sed nec ante pōt ⁊c. dic verum
est, ꝙ ante diem repeti nō pōt qn certū est diem illum euenire
in casu. l. proxi. seq. ¶ Puta qn promisi cum moriar, ⁊ h pce-
dit qn deberet ex ꝯtu, q: certum est obligationem in debitum
iri, secus qn deberet ex cā legati relicti tītio sub illa die. s. cum
heredes, aut Sempronius morient, q: si soluaf ante poterit re-
peti, eo q: nō est certum obligationē in debitum iri, q: posset de
cedere legatarius, ⁊ legatum non deberet nec transmitteret. l.
heres meus in prin. ff. de ꝯdi. ⁊ demon. ⁊. l. si cuꝫ hīa. ff. qn di. le.
ced. ⁊ hoc est, ꝙ voluit dicere gl. in. l. ij. dū dicit, sed secus i le-
3 gato. Et faciunt iste. ll. nā, ⁊ si cū moriar, † ꝙ ante diē incertam
sit nata actio, ⁊ obligatio, de quo p gl. in l. in omnibus. ff. de re.
iur. ⁊ p gl. ⁊ doc. in. l. vnica. C. vt act. ab her. ⁊ ꝯ here. ⁊ plene p
bar. in. l. ita stipulatus, in. ij. q. prin. in ver. iuxta hoc qro qn ⁊c. ff. de
ver. ob. ⁊ ibi p alios ⁊ aliqd p bal. h, ⁊ p bar. i. l. ⁊ si post tres i le.
ord. in. ij. car. ⁊ in repe. illius. l. in pen. car. ff. si quis cau. p Jo.
de imo. in. l. j. ff. de cond. ⁊ demon. ⁊ p. Pau. de ca. in. d. §. inter
certam, ⁊ in. l. quodcunqꝫ, per illum tex. §. non solum. e. ti. per
Ro. in. l. si constante. §. j. ff. so. mat. ⁊ veritas vꝫ ꝙ non sit nata, vt
d. l. j. C. vt act. ab her. cum alijs alle. per doc. in. d. locis, qđ pro
nūc non examino.

SVMMARIVM

1 Liberatio facta a .l. in pœnam creditoris nõ tollit naturalẽ oblĩonẽ.
2 Obligatio naturalis non tollitur per præscriptionẽ inductã in odium negligentis petere.
3 Sta. excludens creditorẽ à iure suo si fuerit per quinquennium negligens in agendo. quomodo procedat, & an ualeat.

SI pene. Liberatus ex aliqua dispositione legali in penam creditoris rema-net naturaliter obligatus ideo soluens etiam per
1 errorẽ nõ repetit. ¶ †No. q̃ liberatio facta a .l.
2 in penã creditoris nõ tollit nãlem oblĩonem, †& facit .l. ista, q̃ p̃ præscriptionem inductã in odiũ negligentis petere nõ tollatur naturalis de quo habetis gl. ita volentẽ in .l. vbicunq̃. ff. de fideiusso. & plene per Bar. in .l. si .ff. rem ra habe. & per bal. la te in .l. cum quis, in .vij. co. C. de iur. & fac. igno. & in auc. ad hoc in .v. co. C. de vsu. per Ang. in .l. bene a zenone. C. de quadr. pre scrip. & in .l. sicut. C. de prescrip. xxx. an. & in repe. l. j. post me. C. de indi. per bal. etiam in .c. ecclesia sancte Marie de cõstit. vbi querit quid si talis præscriptio sit inducta a statuto. & p eũ
3 dem in .c. si quis per triginta in tit. si de feu. fen. cõtro. ¶ †Et iuxta hoc pungit Pa. de ca. an valeat statutũ excludens creditorem a iure suo si fuerit p quinquenniũ negligens in agen
a do de quo, vide per bar. a in .l. oẽs populi, in .iij. q. prin. & ibi p bar. & alios post eum in .l. sequitur. §. si viam. ff. de vsuc. & p bal. in d. auc. ad hec & in .d. c. si quis per .xxx. & in .l. j. §. si initiũ. ff. de postu. & in sua dispu. inci. statuto cauet, q̃ feneratoꝛ, p Tãcr. de coꝛ. in cõpẽdiosa sua in rub. xij. & q. xxiiij p Ang. in .l. insticia ff. de insti. & iu. & in .l. de quibus ff. de legi. & in cõs. suo. cxxxvj. & clviij. p Io. an. in .c. ij. de rescrip. in .vj. & p alios in .c. fi. de p̃scrip. p Pa. de ca. in .l. q̃ aũt. ff. de serui. vr. p̃di. & in cõs. suo clxxx. ¶ In gl. i. ibi .l. si quis in tantã C. vñ vi &c. illa lex nõ loquitur p̃ꝛie de obligato, licet possit ad illũ casum extẽdi s̃z gl. ibi, in .vij. q. q̃s formãt circa rea, & doc. ibi illã sequunt̃, adde tñ q̃ circa exẽplũ positũ hic in gl. de .l. extat. & de .l. si q̃s in tã tã gl. tenuit cõtrarium §. fi. in gl. fi. insti. qb. mo. tol. ob. volens, q̃ tollat̃ nãliter, & ciuiliter, sed gl. hic vĩ verioꝛ p istũ tex. nõ. n. re perit̃, q̃ ille sit modus tollẽdi naturalẽ oblĩonem. ¶ Extra gl. no. illud, q̃ ponit barto. hic dum loquitur de foro cõsciente, nã facit, q̃ no. p gl. repu. sing. xij. q. ij. fraternitas, vbi gl. voluit, q̃ sacerdos non oꝫ iniungere alicui in foro cõscie, vt soluat penaꝫ. ¶ Tñ si bñ inspiciatur differunt casus in quo loquit̃ dcã gl. & casus in quo loquit̃ b ar. h nã in casu in quo loqitur h bar. debitoꝛ remanebat ex cõtractu p̃cedẽti obligatus naturaliter, & in penã actoris trahẽtis reũ corã vetito examine p̃debat actoꝛ ciuilẽ oblĩonẽ. ¶ Et in hoc casu s̃z bar. debitoꝛ in foro cõscie nõ est liberatus qn teneat̃ soluere. Sed in casu in quo loquitur gl. p̃all. q̃s erat obligatus rõne pene nãliter & ciuilr, & de veritate illius gl. p nũc nõ discutio, q̃ p alios h nõ tãgit̃ puto tetigisse in .l. stipulo ista §. alteri post Mod. ff. de ver. ob.

Quamuis. Soluẽs debitũ alienũ suo tñ noĩe per errorẽ repetit, lꝫ recipiẽs debitũ, sibi recepit, & ideo verus debitoꝛ nõ liberatur. h. d.

Si falso. Si soluo nũmos q̃s hẽo cões cũ alio, & volo repetere ptẽꝫ meã si dimisso numero nõ aũt p singularia coꝛpora. h. d. fm vnã lec. als lec. videaris in glo.

b **Si putẽ.** a Solutũ indebite p errorẽ cõmissum circa rem repetit̃. h. d. ¶ Not. ibi, nec. n. &c. a cõtrario sensu, q̃ si soluissẽꝫ rẽ idebitã p debita, & ex certa scia q̃tũs creditoꝛ loꝛe putasset me teneri ad illõ q̃ solui tñ nõ possũꝫ repetẽ inuito ipso creditoꝛe põt. n. rarũ hẽe .l. si tibi dderi ff. d do.

1 **Si duo.** †Nõ plus debito simul soluerũt eiusdẽ pecunie p̃res insolidũ debitores repetũt p virili, s̃ꝫ ex alternatiua oblĩone duaꝝ rerũ si singuli debitores singulas res simul soluerũt electio ẽ creditoris reddere cui maluit. h. d. cũ duabus .ll. seq. ¶ In gl. fup̃ ṽ. licebat. Ia. bu. Bar. Sal. & Pa. de ca. hic sequunt̃ opi. gl. sed cõtrarium tꝫ Bal. h in lec. anti.
2 Ang. & Ful. †q̃ꝛ exceptio excussiõis est exceptio ordinis non tẽdẽs ad perimẽdũ oblĩonẽ vel actionẽ, iõ tutus talis exceptio
3 ne si soluat nõ repetit. †sic. n. videmus in vno ex plꝛibus fideiussori. q tutus erat exceptiõe, seu bñficio diuisiõis idu cto p epl̃aꝫ di. adri. q̃ꝛ si soluat repetit .l. si testõ. §. j. ff. de fideiuss. no. bar. in .l. j. in fi. & ibi hoc tenuit .ff. e. & bar. in .l. si exceptionẽ, in p̃n. ff. eo.

f **Ed si me putẽ.** Indebitũ omni iure solutum per errorẽ ẽt sanctũ vt faciõ propꝫ repetit potest. h. d.

SVMMARIVM

1 Debitum quando soluitur pinguius quã debeatur, si est incertum consulitur soluenti per conditionem incerti.
2 Seruitus nõ inducitur per exceptionem seruitutis factam in cõtractu.
3 Dicta in præfationibus non uidentur repetita in sequentibus.
4 Verbum cõcedo significat plenam translationem illius rei quæ conceditur.
5 Conditio indebiti datur etiam ad incertum.
6 Obligatus ad seruitutem potest præcise cogi ad illam.
7 Conditio incerti an possit concurrere cum aliis actionibus.
8 Obligans omnia bona sua pro c. debitis, an possit hanc obligationem condicere.

1 **Cum inter.** †Qñ soluit̃ debitũ aliter. s. pinguius q̃s debeatur si est incertum cõsulit̃ sol-
2 uenti per cõdĩonem incerti. h. d. ¶ †No. q̃ p exceptionem seruitutis factam in cõtractu nõ inducitur cõstitutio seruitutis si aliter tp̃e traditionis rei nõ fuerit postea excepta seruitus. ¶ Et melius probatur in .l. si bonoꝝ. ff. de ser. vr. predi. nec a mix. q̃ꝛ per cõtractũ ille qui erat dñs nõ desinit esse dñs ipsius rei, ergo est impossibile q̃ tunc sit sibi cõstituta seruitus rei que tũc est sua .l. in re cõi. ff. de ser. vr. predi. & .l. j. ff. queãd. ser. amitt. ¶ Que rõ cessat si excepta fuerit seruitus tp̃e traditionis rei, quo tp̃e de-
3 sinit tradẽs esse dñs .l. traditionibus. C. de pac. cũ si. ¶ †No. ex hoc tex. & d. l. binaꝝ. q̃ dicta in p̃cedentibus nõ vĩr repeti-
c ta in sequentibus. a Nec ob. l. titia. § pe. ff. de ver. ob. & .l. nec q̃ꝛ §. j. ff. de pac. q̃ꝛ rñdet Bar. in .l. si tibi liber. ff. de act. emp. q̃d hoc dꝫ intelligi qñ actus traditiõis fuit factus ex internallo ab his que dicta fuerunt tp̃e cõtractus per no. per gl. in .l. per retentionem. C. de vsu. & nõ vĩ scienter, sed per erroreꝫ omissũ, ideo datur cõdictio vt hic. & d. l. si tibi liber. De quo vide per bar. & alios in .d. l. titia. §. pe. & .l. pacta nouissima. C. de pac. & in .d. l. item, q̃ꝛ, & plene per Ioã. de imo. in .l. quotiẽs. §. sed si circa, in
d prin. ff. de hẽd. insti. a ¶ †No. de significatiõe verbi cõcedo q̃
4 significat plenam translationeꝫ illius rei que cõcedit̃, vt hic, &
e .l. fi. in prin. ff. de dona. & .l. p̃hibere. § plane. ff. q̃ vi aut clã. & .l. j. in prin. ff. de consti prin. c. pastoꝛalis, extra de dona. & ibi plene per doct. Et ibi hẽs q̃ si de alia causa non appareret, perinde est ac si concedens dixisset vt etiam no glo. & ibi Bart. in .l. vxoꝛi. §. fin. & ibi per doct maxime Ioan. de imo. & per Bald. in .l. tutius. Flo. in .u. si de feu. feu. cõtro. inter do. & agna & in .l. benignius. ff. de le. & in .l. cum virum. C. de fideicõ. per Ia. bu. & Saly. in .l. si donatione. C. de col. aliquid per glo. in .l. j. § fi. in verbo transferat. §. j. ff. de offi. eius cui man. est in. per Oni. de cu. in .l. quis ergo casus. ff. de pec. per Bart. in .l. vbi ita donatur. ff. de dona. causa moꝛ. per Ange. in §. q̃ꝛ vero leonis. in auct. de non alienan. per Imo. in .l. cum pater. § p̃ pluribus. de leg. ij. & per doc. in .d. c. pastoꝛalis. per do. Abba. in .c. cuꝫ
5 venerabilis. in .iij. col. de except. ¶ †In glo. ij. ibi continet certum &c. hoc non est verum q̃ꝛ conditio inde. ẽt datur ad incertum .l. si fundi. ff. eo. iuncta .l. vbi aũt. § fundi. de verb. ob. & per
6 alia iura hic allegata per bar. ¶ †In ea. ibi precise &c. no. ergo q̃ obligatus ad seruitutem põt precise cogi ad illaꝫ, & hoc tꝫ Bar. in .l. stipulationes nõ diuidunt̃. in .iij. q de verb. obli. per .l. iij. §. dare. ff. de vsufr. & tanto magis procedit hoc in casu nostro in, quo tractamus de obligatione que vĩ obligatiorem restitui ad quaꝫ põt quis precise cogi .l. qui restituere. ff. de rei ven. & per Bar. in .d. l. stipulationes. in .vj. q ¶ Venit etiam in ista obligatione seruitutis patientia propter quam dicimus eum obligari ad factum, vt per glo. & doc. in .l. ij. § & harum. ff. de ver. obli ¶ Vñ nimiꝝ si põt etiã agi ad interesse, si maluit actoꝛ etiam se extante vt hic dicit glo. no. ¶ Displicet tamen Bar. h q̃ hẽat locum cõdĩõ sine cã q̃ꝛ est violare text. & q̃ꝛ h e fundus non est sine cã apud creditoꝛẽ, bñ plꝫ sibi s̃nia glosantis inq̃tum glo. vult q̃ nõ detur cõdi. indebiti nõ per rõnem glo. sed q̃ꝛ cõdi. indebi nõ detur ad incertũ q̃ꝛ falsum est vt dixi, sed
7 p illam rõnẽ. s. q̃ꝛ fundus nõ est indebite solutus. ¶ †In ea ibi vel dic &c. gl. in hac .ij. opi. vult q̃ ẽt vbi p̃i hẽe locũ alia actio puta cõmodati vel depositi possit agi cõdĩone incerti si ago ad incertum preter q̃s qñ ex stipulatione ag̃ & idẽ sensit gl. insti. de ver. obl. in ver. ex stipulatu, sed displicet Barto. q̃ꝛ qua rõne cõditio incerti nõ cõcurrit cũ actione ex stipulatu, vt insti. d de ver. ob. in prin. nõ dꝫ ẽt concurrere cũ alia. ¶ Et pro hac opi. q̃ nõ cõcurrat cũ alia. alleg. i. p̃misisti. ibi, sed certum est iũcto ver. sinaũt. ff. de p̃scrip. ver. & circa h ponit aliã opi q̃s vi-
Alex. de Imo. cõ. st. vete. kk

a ¶ Per bar. adde in pe. de anc. in cõ. cclviij. vbi cõcludit tale statutũ nõ valere. Franc. Curt.

b ¶ Si putẽ. no. q̃ in dubio nõ vĩ q̃s soluere vnuꝫ p alio q̃ no. i. ij. §. appellata. ff. si ce. peta.

c ¶ Sequẽtibus adde alex. in .l. si q̃s cum aliter col. pe. ff. d ṽ. ob. & eũdẽ in cõ. xij. in iij. vo vbi ẽtea q̃ dñr in p̃fatio nib' in cõtractu repetita vident̃, lꝫ cõtractus ex interuallo apponatur in scriptis & adde an p̃fatiões p̃hẽtinter ipsas prea ale. in cõ xiiij. circa st ij. co. i v. vo. & eũdẽ in cõ. lv. & i cõsilio lxxix. an ex p̃fatiõib' dẽt itel ligi mẽs, & intẽtio disponẽtis, & eũdẽ i cõ. cxviij. i. v. vol. an p̃fatiões de notẽt cãꝫ fina. Francis. Cur.

d ¶ Infra de heredi. instit. vide Alex. in .l. si q̃s cũ aliter ff. de ṽb. obli. Franci. Curt.

e ¶ Cõcedo. q̃d significet h ṽbũ, vid alex. in .l. aitio ff. de ṽ. ob. & Alc. in .l. si donatione. C. de collatio. Frã. Cur.

de hoc p eu, et cum ipso transit simplr Ang. et Sal. B, sed Bar. tenet q immo concurrere possit cum alia per. d. l. si binarius et. l. tribus. ff. de vsufru. ea. re. que vsu. cosu. et per. d. l. si tibi libertus in ff. et, et ibi gl. in quibus. ll. apparet q cocurrere pt cum actione ex vendito, et cum actione ex testo. ite concurrere pot cum hypothecaria, vt in casu. l. et ideo. §. neratius. ff. de codic. fur. ¶ Fatetur tn q in casu huius. §. no pt concurrere cum condi. inde. qr non repetitur id q solutum est, nam fuit soluta libertas et repetit seruitus q est contra natam condi. inde. ¶ Nec et concurrit cum rei vendica. per. l. fi. ff. vsufr. quead. caueat. q vltimum intelligere nisi sola rei detentio condiceret per hic no. per gl. in fi. dus loquitur de comodatario fac. l. indebiti. §. sed si nummi. ff. eo. Fulg. hic dicit q contra Bar. est tex. in. l. si binariu. ff. de vsuf. ea. re. que vsu. q. ij. in. d. l. si tibi libertum, et q tex. in. d. l. promissit. non probat opi. Barto. qr loquitur non de conditione incerti, sed de actione prescrip. ff. ¶ Et similiter dicit q text. in. l. j. de ver. ob. in prin. non negat quin etiam quando petitur ex stipulatione incertum non possit etiam agi alia actione quam actione ex stipulatu, nam videmus, q etiam tunc triticaria datur vt. l. j. ff. de trit. ¶ Unde ipse est in alia opin. s. q conditio incerti non sit proprium nomen actionis, qr non habemus ti. de ea sicut hemus ti. de alijs actionibus ideo vult q hic intelligatur de condi. inde. rone subiecte materie. ¶ Et pro hoc etiam adducit l. si quis cum a fideicomissario. ff e. ite qr hic pot dici solutu plus cau insti. de actio. §. plus aut. et §. huic aut. ¶ Mouetur et per. l. j. §. fi. ff. si cui plus q. per. l. fal. vbi coniungitur solutum per errore et omissum p errorem, ergo sicut pro soluto per errorem datur conditio inde. ita et pro omisso, et sicut pot repeti libertatio q apud te esse non dz. l. si quis accepto. ff. ti. ij. ita debeo posse repetere per condone inde. libertate q tibi dedi. Pa. de ca. hic facit mentione de ista opi. Ful. et dicit q Ful. pulchre loquitur, sed q tn no est a coi opi. recedendu et concludit veram esse opi. Bar. preterq in vno. s. q conditio incerti pot concurrere cum alia excepta actione ex stipulatu, et sic erit gnalis qn petitur incertu, sicut certi condi. qn petitur certu. ¶ Si quis tn vellet sustinere opi. Bar. et tenere q non cocurrat cum alia posset rndere ad iura alle. in contrarium q dn exponi prout exponit gl. in. d. l. tribus. in ver. incerti. ¶ Vel posset rndere q conditio incerti concurrat cum alia que oritur ex diuerso fonte, vt in. d. l. si binarium. et. d. l. si tibi libertus. ¶ Na ibi actio ex vedito orit ex contractu venditionis, sed conditio incerti orit ex pacto sicut dicimus in ac. pscrip. ff. l. ij. C. d pac. inter emp. et ven. et no. Bart. in. l. iurisgen. § quinimo. circa. ij. vel. iij. eo. ff. de pac. et in. l. petee. C. e. ti. ¶ Vel sz Pa. de ca. hic potest rnderi q actio ex vendito dabitur directo ad seruitute constituenda, sed conditio incerti datur ad aliud. s. vt res retardetur et retineatur donec seruitus constituatur. ar. l. qui exceptione. §. si ps. ff. e. Ista rnsio mihi no vr tuta, qr et condone incerti pt agi directo, vt seruitus constituatur vt probat hic no violando tex. quem et ita intelligunt Ja. et Bal. hic. ¶ Tutius tn puto esse tenere q concurrere possit cum alia per. d. l. et io. nec mihi plz opin. Ful. qr tex. in. d. l. si tibi liber. et in. d. l. si binar. non patiuntur illam rnsionem quam ad istum tex. dicit Fulg. s. q rone subiecte materie intelligatur de condi. inde. Non ob. q coditio incerti non hz spale titulum, qr ad hoc rndet Bar. hic. s. q hoc alibi tollatur, vt in interdicto fraudatario de quo loqtur text. in. l. pupilli debitor, in prin. ff. de so. et in interdicto de ruderibus tollendis de quo loquitur tex. in. l. pretor. §. fi. ff. de da. infec. ¶ Non ob. d. l. si qs cum a fideicomissario, qr sm primum et scdz exeplu ibi positu in gl. erat ibi pprie solutum indebitu, vt ibi declarat Bar. ¶ Sed sz tertium exeplum rnde q ibi intelligitur de conditione incerti no indebiti p istum tex. ibi sz bar. et tex. ibi no refragatur. ¶ No ob. d. l. plus aut cum fi. qr rndeo dum da solui plus qualitate, tn hoc no facit q detur coditio inde. vt hic.

¶ Preterea tunc no vr pprie solui indebitu, vt pbat tex. in. d. l. si quis cum a fideicomissario. in ff. quasi. et ibi gl. ¶ No ob. d. l. iij. §. fi. qr fateor q illa duo coniunguntur, vt detur conditio ad repetedu, sed vno casu datur vna conditio, alio casu alia, vt pbatur hic. et in. l. si tibi. cu fi. ¶ Non ob. q nihil repugnat qn repetere possim libertatem qua tibi dedi, qr rndeo q imo no repeto libertatem. imo pero seruitute qua nunq tibi dedi, et sic concludo q hic agitur condone incerti que est pprium nomen actionis, et potest cum alia concurrere, in reliquis vero sequor opi. barto. ¶ † Vltio facit ista. l. ad. q. si tibi debeba. c. et putaba me tibi teneri ad obligandu oia bona mea pro illo debito, et ita p errore obligaui an possim hac obligatione condicere, de qua. q. vide Bal, notabilr in. l. si ff ita z C. de fideico. vbi determinat q no

a¶ Ang. hic Adde q ista opi. angel. hic fundatur p. l. sicu cognita C. de trasac. vbi a pari procedunt ap pso, et restitu. i integ. Franci. Curti.

LEganter. Datum p errore ob transactionem non factam, vel factam vel resolutam, vel ipso iure inutile repetitur h. d. vsq ad. § si qs post ¶ † No. q transactio
1 facta super snia que in rem iudicata transiuit est nulla, † ide videtur
2 dom in copromisso facto in arbitratore cum sit transactio quedam, vt in auc. vt differetes iudices. iuxta prin. et ibi no. ¶ Et id qd dr h in snia vr q locu hiat in instro hnte executionez paratam sicut snia aucto. statuti. ¶ Et circa ista cadunt plures additiones quas dedi in. l. si cu cognita. C. de trasa. et ibi examinaui matam huius. l. ¶ Qua et limita non hre locu, nisi iusiu interuenisset in transactione, qr opatur, vt lz non valeat in vim transactionis valebit in vim pacti, vt no. per Bar in. l. si qs maior. C. de trans. per. l. cu pa. §. filijs mrem. ff. de leg. ij. q tene menti de quo plenius dixi in. d. l. si quis maior. ¶ Quid aut si lata esset snia que poterat retractari per rest. in integ. an transactio super
6 ea valebit Ang. hic a tenuit, q non, qr non dz inspici id qd euenire potest de iure speciali, ar. l. apud iuli. § fi. de leg. j. ¶ Dic q melius probatur in. l. ergo. §. j. ff. de fideicom. lib. et per nota. per Bar. et doc. in. l. j. ff. de inin. rup. et irri. testa. et per Bart. in l. inter stipulantem. § sacram. ff. de verb. ob. dum tractat an inspiciatur, quod euenire potest, et ista est magna limitatio ad istum tex. in verbo nullo remedio.

SVMMARIVM

1 Exceptio transactionis opposita impedit processum.
2 Sententia contra sententiam non tenet, sed sententia contra transactionem sic.
3 Iuramentum an possit deferri post sententiam.
4 Compromissum factum post sententiam an valeat.
5 Exceptio impeditiua litis contest si superueniat post li. contest. impedit reliquum processum, si ad id opponatur.
6 Exceptionem impeditiuam litis contesta qui opponit, & super ea fuerunt examinati testes, & succubuit, an post lit. contestat. poterit opponere ad iustitiam causae in vim peremptoriae, & de nouo testes producere.
7 Soluenti bis idem quo remedio succurratur.

1 Si quis post. † Exceptio transactionis opposita impedit processum omissa vero no facit processum irritum, sed repetitioni eius, q ob transactionem datum est locum facit. h. d. ¶ No. q exceptio transactio
2 nis impedit lit. contesta. ¶ † No. q lz snia contra sniam non teneat. l. j. C. qn prouo. tn snia contra transactionem tz, et similiter snia contra iusiu. tz. l. nam et postea. §. si damnetur. ff. de iureiu ¶ Vt tn iste tex. loquitur qn exceptio transactionis non fuit opposita, ita et loquitur tex. in. d. §. si damnetur. sm intellectum gl. Tn adhuc vide sm Fulg. dicit posse, q et snia lata contra transactionem de qua sit oppositum valeat, qr snia fertur super certo, et liquido per probationes, et sic non repugnat huic snie, sed bene econtra repugnat transactioni, q fiat post sniam, qr dz fieri transactio super re dubia, et lite incerta. l. j. ff. de trans. et dicas istud esse de mente bar. in. d. l. j. C. qn prouo. ¶ Dum ponit dram inter sniam latam contra sniam, et sniam latam contra trasactionem, vide que dixi in. d. § si damnetur. ¶ † An autem post sniam possit deferri iusiurandum, di
3 cit Fulg. hic sese non reperisse specifice tactum. Tn putat, q si victor post sniam detulit iusiurandum, et ille iurauit non debere valebit, et intelligitur derogatum snie, et lz iusiurandu sit species transactionis. l. ij. ff. eo. tn illud est vez large non prout sumitur in tit. de transac. qr potest gratuito deueniri ad prestationem iusi, non sic ad transactionem. l. transactio. C. de transact. Tn qr fuit inuentum iusiu, vt esset litium finis sicut transactio. l. j. C. de iureiur. l. fratris. C. de transacti. dr, q quantum ad hoc bene sapiat naturam transactionis, † vnde mihi vr, q sicut tran
4 sactio, vel compromissum non vz post sniam, nisi adijciatur clausula non obstante snia, vt not. Bal. in. l. si diuersa. C. de transac. ita et iusiurandum, et dicit Pet. Cy. et Saly. in. d. l. si cu cognita. et hoc esse verum et in compromisso facto in arbitrum, qr compromissum tale est inuentum, vt sit litium finis. l. j. ff. de arb. vnde post litem finitam non vz, et bene pbatur in. c. exposita. de arbi. lz Ang. hic contrarium dixerit, et no bene, nec Ang. pro sua opi. aliquid allegat, nec ex predictis mentionem vllam facit.
5 ¶ † No. q exceptio impeditiua lit. contest. si supueniat post lit. contest. impedit reliquum processum si ad id opponatur ad idez tex. in. l. ij. C. de cosor. eiusdem litis, et in. c. insinuante de offi. delega.

deleg. et ad ma͂m huius §. vid. que dixi in. l. na͂ et postea, in pn. ff. de iureiu. vitro no p bar h cuius dictis in q̄stu͂ loqtur de exceptione da͂ni et si͂, adde ea que no. per Ja. bu. in. l. adulteram C. de adu. et p Bal. in. l. petitiones, in. i. co. C. sen. rescin. non pos. et in. l. i. circa. ij. vel. iii. col. C. de iu. et fac. igno. et repio Ange. et Jo. de imo. in. l. vta͂nime, in fi. pr. ff. de fideiu. p Ant. d bu. in. c. dilectus filius. Jo sarracenus, de rescrip. et co͂iter tenetur
6 opi. Bar. ¶ † Ite circa vltima͂. q. qua͂ Bart. h indecisam relinqt, adde q ang. hic tra͂sit cu͂ vltima opi. relata p Bart. h si excipie͂s offerat pbationes in promptu, p. c. veniens, el. ij. de testi. alr secus p. c. pia, de exce. in. vi. cu͂ gl. ibi iu͂ de h nihil dici inuenio. Fu. h et transit simplr cu͂ vlti. opi. relata p Barto. q̄ et vr seq Bal. in. l. pscriptione, in fi. C. si ꝯ ius, sed ipsemet bal. in. l. na͂ et postea, in pn. de iurei. et h in. ij. col. aliter distinguit, et sua͂ distinctione͂ no͂ vr probare, ideo sto cu͂. d. vlti. opi. relata p bar. hic, pro qua vide Ant. de bu. in. c. cu͂ dilectus, de ord. cog. in pe. car. dum alle, dictum Ja. de bu. in. l. ab hostibus §.
7 sed q simplr. ff qb. ex cau. maio. ¶ † Ultimo facit iste tex. q si eram debitor tuus in. x. et solui tibi, et h no͂ ob. iterr egisti ꝯ me ad illa. x. et fui ꝯde͂natus sorte, qr no͂ potui pbare solone͂, et itero solui postea vero superuenerunt mihi pbo͂nes q possis repetere per ꝯdo͂ne͂ sine ca͂ illa. x. que primo solui, de quo ari. dixi in. l. imperatores. ff. de re iudi. et ibi per Joa͂. de imo. sequentem videatis per vos quia clarus est.

f **Is.** Promittens indebitum scienter no͂ co͂dicit promissionem seu obligationem p condi. indebi. hoc. dicit.

e **Um duo.** Ex pluribus soluentibus idem debitum ei quo vltimo soluit competit repetitio si plus debito solutum est. h. d.

SVMMARIVM

1 Obligatio nulla unqua͂ oritur quando lex resistit obligationi.
2 Statutu͂ q nullus audeat contrahere cu͂ minore sine tali solenitate, & si fecerit q non ualeat, quid operatur, et quid si dicat q non ualeat contractus.
3 Vsuræ indebitæ solutæ an possint repeti in curia seculari.
4 Depositarius si restituit pecuniam cum lucro deponenti, an possit illud lucrum repetere.

SI non sortem. Usure na͂liter tantum debite per errorem iuris solute non repetunt, nec in sorte͂ co͂putantur, sz si erant oi iure indebite co͂putantur in sorte͂, et ideo no͂ erat adhuc sors soluta no͂ repetunt, sz si soluta erat aut simul cu͂ . is soluit repetunt eo mo͂ quo sors indebite soluta repetit, et hoc, dur nullo mo͂ debite qn ꝯ phibitione͂ legis sunt pmisse, vt si sint, vsure vltra ce͂tesima͂ vel vsure vsuraru͂ vel ꝯ taxa
1 tione͂ de qua in. l. eos. C. de vsu. h. d. in effectu. ¶ † No. q qn lex resistit oblo͂ni no͂ orit na͂lis neqꝫ ciuilis obligatio, sz qn lex no͂ resistit orit sole͂ na͂lis, sic est in. l. cu͂ lex. ff. d fideius. et in. l. no͂ dubiu͂. C. de legi. iuncta. l. stipulo ista. §. alteri, cu͂ ibi no. ff. de ver.
2 ob. ¶ † Et io͂ facit q si statutum disponat q nullus audeat ꝯhere cu͂ minore sine tali sole͂nitate, et si fecerit non valeat q non oriet na͂lis oblo sm Bar. et Ang. h secus dicit Ang. si statutu͂ diceret q ꝯctus no͂ valeat, p. l. i. ff. de nova. et. l. pupillus. ff. de re. iur. sed hoc vltimu͂ Ang. no͂ vr bene dicere q hoc casu no͂ oritur naturalis probatur in. l. v. §. si vxor viri. ff. de donatio. inter vir. et vxor. vt de melius loquutus est Bartol. in. d. l. cum lex, et in. d. l. i. ff. de nonatio. et Bald. in. l. cum quis, in. iij. colu͂. C. de iur. et fac. igno. et in. l. no͂ dubiu͂, in. xi. col. et in pe. q. C. de legi. et
3 Jo de imo. in. c. cu͂ contingat, in. viij. me͂bro, de iureiu. † no. ex tex. ibi qn sors indebita tex. que͂ Bal allegabat sz q refert hic Pa. d ca. ad hoc vez q vsure indebite solute possint hodie repeti in curia seculari, pz hic dum tex. dicit q repetunt vt sors indebite soluta, et clariu͂ est q sors indebite soluta repetit in curia seculari si est soluta laico, et certuz est q hodie vsura quelibet et͂ modica est indebita omni iure, iuxta plene no. in auc. ad hec. C. de vsur. et in. l. cu͂ctos populos. C. de sum. trini. et in. c. qr in omnibus, de vsu. et in. c. cum sit generale, de fo. co͂pe. in secu͂du͂ Pa. de ca ꝯtra͂ seruatur. qr no͂ repetunt nisi in curia episcopi, et ad illam curiam fit remissio, quia posset contingere dubitari an ecc vsura vel no͂, de quo no͂ posset cognoscere secularis, per not. per glo. in cle. dispendiosam, in versi. vsuras de iudi. et per docto. in. l. rutia. ff. solu. mat. subdit tamen quod si reus fateatur se recepisse vsuras posset in curia seculari pro illis co͂pelli, quia tunc nullus cadit articulus spiritualis, nam curia secularis suffragari debet ecclesiastice, vnde ad instantiam ecclesiastice curie cogit iudex secularis quem ad obseruantiam iuramenti. c. licet mulieres de iureiuran. lib. vi. addatis etiam q Bal. in. l. eos. §. i. C. de vsu. precise tenet repetitionem vsurarum fieri posse in curia seculari de quo per Fede. de se. consi. ccxli. incip. dn̄o Andrea tc. per Specu in titu. de co͂pe. iudi. adi. § j. versi. ij. in mercurialibus, et per Bald. in. c. i. § si mulier, in tit. de co͂tro. inuest. et in. l. j. C. de sen. que sine certa quanti. et in auc. ad hec. C. de lat. lib. tol. per oe͂s in. d. c. cum sit generale, et per Barto. et alios in. l. quotiens. C. de ind. et in. l. omni nouatione. C. de sac. san. ec. et in. l. ij. ff. de iuris. om. iud. per Ant. de bu. in c. post miserabilem, de vsu. per Jmo. in. c. innotuit, ad fi. de arbi. dixi in. d. l. tria. ¶ Quero quid si vsurarius ꝯfessus est se pro vsuris recepisse. c. de a͂lius vsqꝫ in. cc. quietationez fecit an aduersus eum dabitur repetitio in. cc. vide Bal. et Ang. in. l.
4 si marito. §. i. ff. so. ma. vbi per illum tex. determinat q non. † Ite͂ quero quid si apud aliquem deposita est pecunia ad numeruz, et depositarius negociatus est cum. d. pecunia, et lucrum fecit postea restituit depositum deponenti cum lucro ad ratione͂. x. pro centenario putans se ad hoc teneri non poterit tale lucruz repeti, vide per Bal. in. l. j. in. x. q. C. pro so. vbi tenuit q non nisi fuerit error facti, vt qr depositarius putasset per procuratorem suum fuisse ita promissum. ¶ Ultimo scias istum tex. qui loquitur de vsuris naturaliter debitis et solutis debere intelligi cum distinctione, aut per errorem iuris aut facti solutum est per no. in. l. j. ff. eo.

Si quis falso. Error in sorte pncipali tollit effectum confessio͂is circa accessoriu͂ h. d. Uel sic secundum Barto. q soluitur ne quis vexetur in
1 putatiuo debito repetitur tanq̄ indebitum. h. d. ¶ † Et p hoc dicit Barto. q licet ego sciam me non teneri ad vsuras tamen si promitto vel soluo tibi vsuras ne vexer super debito principali non potest dici q sciens indebitum soluaz, et ideo videtur secus esse quando soluo sortem cum vsuris eodem tempore, vt inquit Paul. de cast. in. l. penulti. in fi. ff. tit. j. et tex hic declarantur ea que no. ibi Bald. cum dicit q si quis promisit vsuras postea liberaliter soluit q spontanea so. purgat vitiuz, per illam. l. pen. nam intelligi debet quando sors erat restituta tempore solutionis vsurarum, vide etiam ad predicta, gl. not. in. c. peruenit, de fideiusso. que voluit q̄d soluens scienter indebite vsuras non repetit, tamen Bald in. l. constitutionibus. C. de vsur. illud reprobat per not. in. c. peccatum, de regu. iur. in. vi. et ita etiam vult Barto. in aucten. ei qui, in vltima colum. C. d bo. aucto. iudi. possi sed opini. Bald. vltimo relata videtur co͂tra tex. hic a contrario sen͂su, in versicu. sciens, et alleg. in contrarium per Bal. non videntur aliquo modo co͂tradicere his que no. Bar. hic quemadmodum. ff. retuli, adde no. per Bal. in. l. ab anastasio. C. manda.

Indebitum. Dicitur indebitum etiam si debeatur ciuiliter et naturaliter tamen co͂petit exceptio perpetua et fauorabilis. h. d. materia huius. §. fuit examinata in. l. j. ff. eodem.

SVMMARIVM

1 Debitum non extinguitur, si species detur per errorem insolutum pro maiori quantitate qua͂ debeatur.
2 Datio insolutum facta à iudice uiciatur in totum, si pro aliqua parte fuerit facta plus debito.
3 Datio insolutum an & quando possit repeti.
4 Co͂tione͂ inire nemo cogitur, nec in ea quæ inita est persistere.
5 Diuisio & alienatio an possint phiberi hæredibus p testatore͂.
6 Retentione licet uti unius rei pro alio debito.

1 **Si centuz.** † Si species detur per errorem insolutum pro maiori quantitate q̄ debeatur no͂ extinguit debitu͂, et p tota re competit ꝯdi. io indebiti sz pro debito teneri possit, sed si detur qua͂titas pro qua͂titate, et diuersi generis fit co͂fusio vsqꝫ ad qua͂titate͂ co͂currente͂, et residuum petitur, idem si qua͂titas detur pro tota specie cum pars tantu͂
2 speciei debetur. h. d. ¶ † Et per istum tex. decidit notabiliter Barto. hic q datio insolutum facta a iudice viciatur in totu͂ si
3 pro aliqua parte [a] fuerit facta plus debito, facit. l. j. § hec verba ff. ne vis fiat ei et sequuntur co͂muniter doc. hic et Ral. in. l. certi condictio. §. quonia͂. ff. si certum petatur, et Roma. in. l. j. § pe ff. de ver. obl. et in. l. si is ad quem ff. de acqui. here. limita tamen vt per bald. no. in. l. ordo, in penu. q. de excep. rei iudica.
¶ Quid aute͂ si res valeat minus q̄ esset adiudicata qua͂titas

a ¶ Parte, adde Alex. in l. j. § sz si si. ff de ver. ob. et Ro. in gl. cccclii. incl. in re p̄nti, co. 4. cu. et ale. l. l. iuste possidet. ff. d ac. pos. et no. l. in h iudicio. ff. so. ber. et si p vno n̄ro excedet debitu͂, ita Fulg. h, et sic seqr q fructus pcepti ex re inuoluntz dat debe͂t restitui vel co͂putari in sorte͂ aut posset agi ꝯdo͂ne indebiti in qua veniu͂t oe͂s successio͂es na͂les. l. idebiti. ff. eo. saltu ra͂ nisi illud plus sinq̄ si venditu͂, qr p ciu͂ rei non restitui dabitur. l. si. C. de in. do. impe. Fran.

a ¶ Querit ēt Pa. de caſt. Adde de iſto arti. vt per Old. in conſi. xxvij. in fi. Frā.
b ¶ Ne diuidant. Adde in iſta materia Oldra. in conſi. cclı. Frā. Cur.
c ¶ Retentiōe Adde q̄ dicit bar. in. §. q̄ omnia. §. p̄mo. ff. de pen. ꝙ ꝓcurator poteſt retinere iſtrumēta ꝓ ſūptibus an autē ſit licitū aduocato & ꝓcur. retinere inſtrumē ta ꝓ eorū mercede, ſi cōſideras regulā & limitationē ƀ poſitā dices ꝙ nō, & ita tenēt ƀ Ab. & Fnl. lȝ dicāt ambo ꝙ nō ſeruaſ de conſue. qd an tem ſi animal tuum intrant agrum meum an poſſiȝ illud retinere donec de damno mihi ſatiſfiat vīd Barto. in. l. ſi tor ait. §. ō his ff. de dā. infec. aliter inci. l. ƀ amplius. §. de his & ad hic dicta. Addō bal. in ꝯſi. cclij. in iij. volu. & vide eiuſ ale. in ꝯſ. xlij. i. iij. vol. ſ.
d ¶ Ad opas artificales. ad ō ꝓ obſo adantidora nō ꝯbitur ad opas fabriles ſic adobſequien, vt per Pa. de ca. ƀ, & notate libertū poſſe repetere opas reſpiciētes pſimoniū patroni nō q̄ reſpicitur perſonā, benefacit l. alimēta. C. ō neg. ge. & ſic libert⁹ teneſ ad opas reſpicientes tm̄ pſonā pſoni, & addō ꝙ vxor teneſ ad vtrāqȝ operas marito. l. ſicut ff. de op. li. ſȝ ſi ex aliq arte mulier acqreret ſi tn̄ acqreret marito lȝ ſibi bal. i. l. ſi vxorē. C. ō ꝯd. inſer. Frā.
e ¶ Ut ƀ. adde ꝙ aliud eſt factū hominis vni⁹, & aliud ē facti ſi alteri⁹. l. iter artificee ff. ō ſo. e. l. vnica. §. ne autem. C. de cad. tol.
f ¶ Diuerſe, addō tex. ꝯcor. in. §. j. in. auct. de fin. inſtru.

debita, vide in. l. a diuo pio. §. ſi pignora ff. de re iud. & per bal.
3 in. l. ordo. ¶ † Querit etiam Pau. a de caſt. hic quid ſi res va
a lebat plus quam eſſet quantitas pro qua eſt data res in ſolutū
quia fuit erratum in extimatiōe reſpondet ipſe quod ſi datio fu
it facta a parte nihil repetitur, quia tenet rem ſuam extimaſſe
videtur, argu. l. imperator. §. ſi centum. ff. de leg. ij. ant a iudice,
& tunc dicit recurrendum ad. l. fin. C. de in. do. impe. de quo di
4 xi poſt Pau. de caſt. in. d. §. ſi pig. ¶ † Not. quod nemo co
gitur inire cōmunionem, nec etiam in ea que inita eſt perſiſte
5 re vt in iuribus hic alle. in glo. † vnde facit ſecundum Pa. de
caſt. hic, an valeat preceptum factum a teſtatore heredibus ne
b diuidant, b & dicit quod non ſi mandatum eſt quod nunquam di
uidant, ſecus ſi ad certum tempus ſicut in contractu. l. in hoc
iudicium. §. ſi conuenerat, & §. ſeq. ff. communi diuidun. & proce
dit argumen. de contractibus ad vltimas voluntates. l. ſeruum
filij. §. eum qui cyrographum, de leg. j. cum ſimi. alleg. etiam ꝙ
no. Barto. in. l. quintus ff. de adimen. lega. adde quod de hoc
eſt text. in. l. ſi hoc qui ita, in princ. ff. de condi. inſti. & ibi ad hoc
ponderat Bal. & Ange. dicentes ibi probari ꝙ teſtator poteſt
prohibere heredes ne vſqȝ ad certum tempus diuidant, vide
tur etiam ꝙ in perpetuum ꝓhiberi poſſit ex cauſa iuſta prohi
bitio diuiſionis. l. ſi dupillorum ff. de reb. eorum, et teſtator ex
cauſa poteſt prohibere alienationem perpetuo. l. filiuſfami. §.
diui. & ibi no. de leg. primo, & plene in. l. quotiens. C. de fideiuſ
ſo. & pro hoc vide glo. iuncto text. in. l. fina. C. communi diui
dun. dum glo. alleg. l. fina. C. de re. alie non alienan. & vide etiā
no. per Barto. in. l. ſi conuenerit ff. pro ſoc. nec obſt. id quod
habetur in. d. l. in hoc iudicium. §. ſi conuenerit, quia fortior eſt
in hac materia prohibitio teſtatoris quam contrahentis, vn
de videamus quod ſi in iſto teſtamento teſtator prohibeat ex
preſſe rem alienari impeditur per talem alienationem ſeu con
tractum transferri dominium, ſecus ſi dicta prohibitio fuerat
facta per pactum ſeu conuentionem inter viuos vt plene nota.
6 per glo. & docto. in. l. ea. ff. de cond. ob cau. cum ſimi. ¶ † No.
c quod licitum eſt vti retentione c alicuius rei pro alio debito
de quo dic vt ibi per Barto. & plenius per eum in. l. ſi non in
ducta. C. qui. mo. pign. taci. contrahi. & per eum in. l. ſi filia, el
primo, in princip. ff. ſoluto. matrimo. vbi per illum text. limitat
ea que ipſe hic no. & per omnea in. l. ſi. C. commo. & in. l. j. per
illum text. C. etiam ob cyrogr. pe. per Bald. in. l. reſtituendo
C. de pe. he. & in. l. pe. C. de pig. act. & per Pa. de liaza. in cō
mento. c. finem litibus in. ij, col. de dolo & contuma.

SVMMARIVM

1 Libertus tenetur patrono præſtare operas officiales, & obſequiales
2 Obligatio ad antidora præcedens impedit repetitionem ſoluti p errorem.
3 Facta repeti non poſſunt.
4 Repetitio æſtimationis non denegatur, quando ſolutum non eſt repetibile.
5 Conditio indebiti eſt huius naturæ, ꝙ in ea ueniunt quatenus reus locupletior effectus eſt.
6 Operæ artificiales ſunt quæ cum doctrina tantū præſtari pſſt.
7 Operæ fabriles dicū tur quæ poſſunt haberi cū doctrina, & ſine
8 Operæ officiales cohærent perſonæ patroni.
9 Exceptio doli non poteſt opponi contra hæredem extranei patroni agentem hæreditario nomine.
10 Famulū tuū an poſſis alteri cōcedere ad ſeruiendū, eo inuito.
11 Vaſallus an poſſit inuitus cogi per dominum iurare alteri fidelitatem.
12 Operarius conductus ab aliquo ad operandum, an debeat laborare ſuo uictu, uel expenſis conducentis.
13 Poteſtas tenetur ſuis expenſis conducere officiales.
14 Vaſallus an teneatur ſuis ſumptibus ſeruire domino.
15 Collectas an poſſit dominus ſuo uaſallo imponere.
16 Emphyteoſis recepta per patrem pro ſe, & liberis, an tranſeat ad liberos etiam qui ſe ab hæreditate abſtinuerant.

g ¶ Ope exceptiōis. Adde q̄re ſit nō ipſo iure, vīd tex. i. l. q: ali. ff. de op. lib. & ibi b an poſſit ꝯſtuire ꝓ ſubſtitutū i mere pſonalib⁹ & ꝯcernētib⁹ idustriā pſonā Frā.
b ¶ Fabriles, adde ꝙ alſ rōnes aſſignat bal. in. l. liberti liberteqȝ. C. ō op. lib. ſȝ & fortuit⁹ ꝯ Ultramon. facit q: ex quo opere iſte reſpiciūt patrimoniū poſſent cedi. & delegari ſicut alie fabriles cuius cōtrariū vult tex. hic ſm̄ & bar. in, v. co. Frā. cu.

Libertus. Libertus ſoluens patrono opas officiales vel earum extimationē putās per errorem iuris ſe ad illas efficaciter teneri cū non teneretur niſi naturaliter tantum repetit, ſi aūt operas fabriles vel artificiales
non promiſſas ſoluat que ſunt omni iure indebite quāuis illas
eaſdē repetere non poſſit, q: eedē ſunt in rerū natura, nec ēt alie
ſimiles repetunſ, q: non repetunſ ſimiles ꝓpter perſonarū, &
tēporū diuerſitatē que eiuſdem hois operas diuerſificat, tn̄ re
petiſ extimatio quatenus patronus recipiēs locupletior effe
ctus eſt hoc eſt quatenus fuiſſet ab alio cōducturus ſi iſte ope
re ſibi preſtite non fuiſſent, & in operis officialibus ēt ſi ſint de
bite omni iure, vt q: ſolēniter promiſſe non pōt libertus alteri
delegari, ſi tn̄ delegatus eſt & ſoluit nō repetit, in fabrilibus ve
ro vel artificialibus ſi debite ſunt, vt q: ſolēniter promiſſe po
teſt alteri delegari, hoc dicit. ¶ Et diuidiſ in tres primo loqui
tur in officialibus, ſcdō in fabrilibus & artificialibus, tertio re
dit ad officiales vt immiſceat aliquid de fabrilibus & artificia
1 libus, ſcdō ibi, ſȝ ſi opas, tertia ibi ſȝ ſi delegatus. ¶ † No. ꝙ
libertus ꝓpter magnū donū libertatis ſuſcepte a patrono tene
d tur ei naturaliter ad operas officiales d preſtandas que cōcer
nunt pſonā ſuā vt ſeruire ſibi ad menſas, aſſociare eum, & ſic de
ſi. vt hic ſm̄ intellectū Bar. & hoc cauſaſ ex alia obligatiōe ad
antidora per quā benefacietibus bñ facere debemus. l. ſȝ ſi le
ge. §. conſuluit. ff. de peti. her. teneſ etiā ad obſequiales operas
preſtandas que conſiſtunt in exhibendo reuerētiā, puta aſſur
gendo, item & in alendo in caſu neceſſitatis. l. etiam, & ibi no. C.
de obſequi. & in. l. j. C. de oper. li. & ad iſtas obſequiales operas
2 cogi pōt officio iudicis, vt hic in gl. ¶ † No. ꝙ naturalis obli
gatio ꝓcedēs ab illo inſtinctu nature quibȝ ꝙ benefaciēt no
bis bñfaciamus. d. l. ſed ſi lege, ipedit repetitionē ſoluti per erro
rem de quo dic, vt per Bart. hic plenius in. l. ſi teſtamento. §.
3 j. ff. de fideiuſ. ¶ † No. ꝙ facta repeti non poſſunt vt hic, e & l.
e pe. ff. de preſcrip. ver. hoc tn̄ non eſt ſemper verum, q: quedam
ſunt repetibilia. l. ſi qd accepto, & ibi no. ff. de condi. ob cauſam.
¶ No. ꝙ opere ēt eiuſdem hois ex tēporis diuerſitate iudicā
f tur eſſe diuerſe. ¶ No. indebitum vtroqȝ iure ſi per errorē iu
4 ris ſoluaſ poſſe repeti. ¶ † No. ꝙ qñ ſolutū nō eſt repetibile
5 non denegaſ repetitio extimationis. ¶ † No. naturā cōditio
nis indebiti eſſe ꝙ in ea veniat quatenus reus locupletior effe
ctus eſt, vt no. in. l. indebiti. §. ſed ſi nūmi. ff. eo. & in. l. in hac, in
ſi. glo. mag. ff. de tritica. ¶ No. ꝙ in eo que perſone coherēt vt
ſunt opere officiales que perſonam patroni reſpiciunt. l. opere
in rerum. ff. de ope. lib. non poſſunt delegari alteri vt hic, & in. l.
iiij. ff. de noua. ibi tn̄ videtur probari qd ſaltem ope exceptionis
g g habeāt effectum delegatio, & inducat liberatione ope exceptio
nis vt ibi, & in. l. ſi. §. cū mihi. ff. de verb. ob. & ita ſȝ Bar. in. d. l.
iiij. ꝙ no. ꝓ limitatione & intellectu huius. §. ¶ In glo. in ver.
debere, gl. intelligit primā partē huius. §. in operis obſequiali
bus & male vt hic per Bar. cum quo quātū ad iſtud ꝯcordāt
alij. ¶ Alius datur intellectus per Ultramon. ꝙ loquiſ in ope
ris officialibus. i. quas ſcit quis preſtare ēt abſqȝ doctrina quā
uis non adhereant perſone patroni, vnde ſȝ eos opere ſapato
rie ſeu ligonizatorie dicerentur officiales p. l. legatis. §. ſȝ ſi ex
officio. ff. de leg. iij. ſȝ Bar. hoc reprehendit, q: opere officiales
ſolū ſunt ille que ꝯcernunt tantū perſonā patroni vt inſeruire
ſibi in menſa, vel in exercitu, vt. d. l. opere in rerū, & ſortificaſ
hoc, q: ſi intelligeretur tex. in hac prima parte de operis non
coherentibus perſone patroni vt in operis ſapatorijs, ſicut di
cunt Ultramon. tunc ſequeretur ꝙ nulla eſſe deberet drīa in
ter illas ſapatorias & artificiales, puta pictorias, q: ēt ligoniza
torie ſeu ſapatorie per errorem ſolute deberēt poſſe repeti ſi
cut pictorie, cuius contrarium diceret iſte text. ſm̄ iſtum intel
lectum, ſed intelligendo iſtam primam partem huius. §. in offi
cialibus operis idem in illis que perſone patroni coherēt ſab
b eſt ratio diuerſitatis inter illas officiales, & alias fabriles, b & ar
tificiales. i. ligonizatorias, & pictorias que coherent pſimonio
que ſunt oī iure indebite, q: cum libertus receperit bñficiū li
bertatis coherens perſone ſue conuenit rationi naturali, vt te
neatur patrono benefacere in his operis que coherēt perſone
patroni, ideo ſi illas ſoluat non repetit, ſecus in his que non co
herent

berent persone. ¶ In glo. in verbo opere, ibi similes &c. & pro
opi. Jo. bene facit l. nemo est qui nesciat. ff. de duo. re. ¶ In ea.
ibi cui premittitur &c. vt. l. quotiens. in fi. de ope. lib. sicut ergo
ibi creditor ex stipulatione operarum incertarum habet electionē,
& sic cum possit eligere in alio genere sibi reddi operas quam in eo
in quo soluit resultaret inconueniens, propterea agitur hic ad extima
tionem secundum opi. Jo. ¶ In ea. ibi, que in certa opera non consi
stit &c. i. stipulatio operarum in casu nostro non consistit in opera
certa, quia fuit data ad operas incertas, tamen cōiter dānatur opi. Jo.
primo. l. qui operas. ff. de prescript. ver. que absolute dicit ope
ras indebitas non posse reperi, & nō distinguit certas ab incer
tis, item per. l. cum his. §. fi. ff. eo. vt hic per Bar. here rūdemē
ad. l. nemo est qui nesciat. ff. de duo. re. & cum eo alij transeunt.
¶ In glo. in verbo debent. in fi. iste vltimus intellectus est val
de no. secundum Ang. ad limitationem. l. si in area. ff. eo. nam per istum
intellectum habetur quod illa. l. habeat locum pro impensis que separa
ri possunt a re pupilli in qua facte sunt vt in edificio, secus si separa
ri non possunt vt in expensis factis pro meliorando conditionem per
sone serui, nam pro illis res indebite soluta retineri non pōt, sed
tamen Fulgo. licet de Ang. mentionem non faciat reprehendit istum
intellectum, quia si esset verus sequeretur quod reus conuentus con
ditione indebiti teneretur vltra quam locupletior factus sit quod est
contra istum tex. vnde tenendus est precedens intellectus. ¶ In gl.
mag. in prin. circa diuisionem operarum teneo distinct. Bar.
preterquam dum operas fabriles dicit esse illas que sine doctrina
6 prestantis possunt prestari, † sed artificiales sunt que cum doctri
na tamen prestari possunt, nam secundum Ang. & Pau. de cas. hic istud
est contra istum tex. dum dicit fabriles veluti pictorias vbi apparet
quod opere que habentur non possunt sine doctrina vt pictorie possunt dici fa
7 briles. † Dic ergo quod fabrilis opera est genus tam pro opera
8 que potest haberi cum doctrina quam sine, differt tamen ab officiali, † quod offi
ciales coherent persone patroni, sed iste fabriles non, vt. d. l.
opere in rerum. ¶ Adhuc tamen fabriles opere accipiuntur pro spe
cie operarum prestitarum a fabro accipiendo fabrum pro spe
cifico artifice, & non pro omni artifice seu opifice. l. he opere. ff.
de ope. lib & l. continuus. §. item qui insulam. ff. de ver. ob. adde ēt
circa diuisionem operarum quod licet Bar. ponat pro vltima specie
operarum per se operas incertas, vt quando patronus ita obscure
stipulatur quod non apparet de quibus operis senserit, tamen ipsemet
Bar. postea circa ante p. col. in ver. quinque quia stipulatur ope
ras simpliciter &c. vult quod semper intelligatur aut de officialibus aut
de artificialibus, & sic semper cadit in aliam speciem ergo non
erit species per se. ¶ Nisi dicas quod non poterat esse species per
se, quia quando non est expressa qualitas potest esse species de per se.
¶ Ideo dicitur opera incerta, quia est opus quod declaratur per promisso
rem, scilicet quas operas consueuit ille exercere, secus quando est expres
sa qualitas. ¶ Vel potest esse quod pariter versabatur promisso
in exercendo varias operas. & tunc considerabis cuius sit ele
ctio aut declaratio. ¶ Pro quo vide ea que no. hic in glos. in
ver. ope. & quod not. Bar. in ver. super ea. & quod habetur in. l. ge
quid astringende. in prin. & in. l. qui ex pluribus. de verb. obli.
& non reperio a doc. bene declaratum, & videtur mihi verius quod sit
electio promissoris per iura vltimo alle. ¶ In ea. ibi. l. venia &c.
est in alijs obsequialibus operis negatiuis, puta de nō opponē
9 do contra patronum exceptionem famosam, † nam contra heredem extra
nei patroni agentem hereditario nomine non poterit opponi
exceptio doli surgētis a facto patroni. Sed si heres ageret suo
proprio nomine posset hic opponi. l. apud celsum. §. aduersus.
versi. si autem ibi de dolo patroni &c. ff. de do. exce. saltem a cō
trario sensu, & l. heredibus. cum ibi no. ff. de dol. & tenent Bar.
& alij hic. ¶ In ea. ibi secundo differunt &c. ¶ Hic que dicuntur in hac
10 secunda, & melius in tertia dicta iudicantur per Bar. hic ad. q. † an
si conduxisti operas vnius seruitoris possis illum alteri conce
dere, seu delegare, aut actiones contra eum cedere eo inuito, & con
cludit quod sic, nisi sint opere coherentes persone, per istum text.
& per alia iura alleg. in gl. & idem tenent Ang. & Fulg. hic, Paul.
de cas. hoc ēt idem licet nisi quando operanti afferret preiudicium, quia
tunc nullo casu fieri poterit eo inuito, per. l. j. C. de noua. inn. l.
ij. in prin. cum ibi not. ff. so. mat. ¶ Pau. de ca. in. d. l. ij. tenens
opi. Bar. dicit quod dicta regula. d. l. j. C. de noua. fallit in debi
tore operarum. ¶ Item per istum tex. in fi. Bal. in. l. libera
ti. C. de ope. lib. in vlti. col. transit cum opi. Bar. hic, Ang. in
l. stipulationibus. §. operarum. ff. de ver. ob. tangit istum articu
lum, sed nihil boni dicit, aliquid ēt tangit Bald. in. l. j. in fi. C. de
ope. lib. ¶ Dic quod quo ad cessionem actionum, Bar. hic verum
dicit, per. d. l. j. in fi. C. de noua. sed quo ad delegationem nō vi

detur opi. eius, & ipsemet Bar. in. d. l. ij. in prin. ff. sol. mat. tenuit
quod non possit inuitus delegari, & hec sequitur Jo. de imo. ibi di
cens quod Bar. fuit sibiipsi contrarius, & illam opi. quam ibi tenuit Bar.
est verior per. l. ree creditoris. C. de noua. & per. d. l. j. cum glo.
eo. tit. ¶ Et hanc opi. inuenio approbari per Jo. and. in addi.
11 Spec. in tit. de ces. act. §. j. in fi. ¶ † Nec ob. iste tex. & alia iu
ra alle. in gl. quia licet dicant quod cogatur libertus alteri prestare ope
ras artificiales non tamen dicunt quod cogatur se obligare promittere per
viam delegationis, & vide ēt ad materiam que no. per Cy. in. l. vsu
ras. C. de sol. & per Bar. in. l. ij. si is. §. fi. ff. de pig. & hec faciunt
ad. q. an dominus possit cogere vassallum inuitum iurare fidelitatē
alteri de quo vide per Jac. de are. Bar. & plenius per alios in
d. l. ij. in prin. per Cy. & alios in. d. l. j. C. de no. & per Jo. and.
in. c. dilecti. de maio. & obe. & in addi. Spec. in ti. de feu. §. quoniam.
in addi. incip. hanc rōnem, Bal. in. l. ij. C. de dona. & in. l. debi
torum. C. de pac. & in. c. generali. in ti. si de feu. fue. contro. inter
do. & agn. & in. c. j. §. si quis. in tit. quo temp. mil. per Andr. de
iser. in. c. j. §. preterea ducatus. & ibi tex. optimus in tit. de prohi.
feu. alie. per Fede. & quod no. gl. in. l. inuitus. ff. de fideicom. lib. &
Spec. in. d. §. quoniam. ver. xxix. per Ange. & Jo. de imo. in. l. j. §. si
12 heres. ff. ad treb. facit quod no. Bar. in. l. si is. §. fi. ¶ † In ea.
ibi quarto differunt &c. dic vt per glo. plenius in. d. l. suo victu
hic alleg. & per Cy. in. d. l. liberti. & per Bar. hic, & hec dicta fa
cit quod si conduco aliquem operarium pro certa mercede debeat
mihi prestare operas suo victu, & ita cōiter tenetur. d. l. suo vi
ctu. sicut enim ibi quando in remunerationem beneficij libertatis
libertus operas prestare debet suo victu prestat, ita esse debet quando in sa
tisfactionem mercedis prestantur opere. ¶ Contrarium tamen te
nuit gl. quam doct. hic non alle. in. l. quoniam liberi. gl. fi. C. de testi.
sed Bal. ibi eam reprehendit & recte. ¶ Limita tamen dictam con
clusionem, & declara vt colligitur ex no. per Bar. hic, & per bal.
in. d. l. liberti. in. vj. col. & aliquid per Bar. in. l. ij. circa med. C.
de neg. gest. & in. l. super creandis. C. de iu. fisc. lib. x. vbi tangit
13 † an potestas teneatur suis impensis cōducere officiales, & decisio
14 melius colligitur ex no. per Bar. & Ang. hic. ¶ † Et hoc fa
cit ēt an vassallus teneatur suis sumptibus seruire domino de quo
per Bart. in. l. mensa. §. j. ff. de adi. leg. & per Bal. in. l. qui mes
sum mittitur. C. de ope. lib. per Ro. in. l. recusare. §. si quis alio. ff.
ad treb. circa quod vide domino Old. consi. ccxxiiij. incip. factum
15 tale quidam miles, † vbi ēt tractat an possit dominus vassallo impo
nere collectas, de quo vltimo ēt per Spec. in ti. de feud. §. pe.
in versi. & no. quod vassalli, & ibi per Jo. and. & per Bal. in. l. cum
multa. C. de bo. que lib. ¶ In ea. ibi. l. sciendum. ille tex. declara
tur per. l. cum patronus. ff. de ope. lib. & gl. hic non perfecte di
16 cit vt per Bar. hic. ¶ † In ea. ibi, & si non sunt heredes, facit
ad. q. quod si pater recepit fundum in emphyteosim pro se & libe
ris transeat ad liberos ēt qui se ad hereditate abstinuissent quod
examinant satis plene in. d. l. quod dictum. ff. de verb. ob. post alios.
¶ Hoc ideo hic omitto.

SVMMARIVM

1 Debitore succedente creditori obligatio cōfusione tollitur pro rata successionis.
2 Frater potest naturaliter obligari alteri fratri, & obligatio patri acquiritur.
3 Obligatio filii concomittatur peculium quocunque uadat.
4 Creditor si succedit debitori habetur de hoc ratio in diuisione hæreditatis.
5 Socius diuidendo societatem debet cauere de conseruando socium indemnem.
6 Peculium profectitium mortuo patre inter filios æqualiter diuidendum est.
7 Indemnem qui conseruare debet ab extraneo, multo magis tenetur conseruare à seipso.
8 Promittens accommodare turrim, uel arma contra omnem personam, non tenetur accommodare contra seipsum.
9 Promittens accommodare turrim, uel arma bellica contra omnem personam, non uidetur promisisse contra patriam suam.
10 Promittens expressè defendere aliquem contra seipsum, an ualeat promissio.

Frater a fratre. Ex mutuo inter
fratres in eiusdē
patris potestate existentes contracto oritur naturalis oblio que
patri queritur, & extinguitur pro ea parte pro qua fi
lius debitor patri successerit, pro reliqua vero ēt extinguitur, si

tantundem ex peculio fratris debentis ad fratrem creditorem coheredem peruenerit, ideo per errorem solum velut indebitu repeti poterit. ¶ Et ex mutuo inter patrem & filium in potestate contracto nascitur sola naturalis obligatio que soluitur post emancipationem impedit repetitionem si nihil ex peculio apud patrem remansit. h.d. ¶ Et diuidi potest in tres partes principales, in prima tractat de mutuo contracto inter fratres. In secunda de mutuo contracto inter patrem & filium. In tertia de mutuo facto per filium patri, secunda ibi quesitum est si pater, tertia ibi e contra. ¶ Et prima subdiuiditur prout habetis in glo. in verbo fratrem, & reputatur difficilis, ideo casum figurant plerunque doc. hic scribentes maxime Marti. sili. Ang. & Mod. hic, & Bal. in l. ij. in ij. co

1 sum C. p cum eo. & ibi examinant materiam huius. l. ¶ † No. quod quando debitor succedit creditori tollitur confusione obligatio pro

2 rata successionis vt hic, & l. si debi. §. creditor. ff. de sol. ¶ † No. quod inter fratres in eadem potestate existentes oritur naturalis obligatio, & illa naturalis acquiritur patri, quia isto iure quicquid querebat filius acquirebatur patri, vt l. placet. ff. de acqui. her. & in l. i. in prin. ff. si quis a par. fue. ma. & innuit iste tex. dum dicit naturalem, quod ciuilis non oritur. ¶ † No. quod obligatio concomitatur

3 cit naturalem, quod ciuilis non oritur. ¶ † No. quod obligatio concomitatur peculium quocunque vadat quod intellige verum quando transmittitur peculium quocunque vadat quod intellige verum quando transit tit. vniuersali vt fuit hic, nam hic transiuit tit. hereditario, secus si tit. singulari. l. i. §. item heres. ff. quando ac. de pecu. est annalis nisi peculium transmisisset cum seruo cui peculium concessum erat quia tunc quamuis transiuerit peculium tit. singulari obligatio concomitabitur peculium. l. & ancillarum. § si seruus. ff. de pec. & no. in d. §. item heres. & plene per Bar. hic super. ij. gl. mag.

4 ¶ † No. ex verbo adeo secundum Ang. quod si quis pro parte successit debitori sibi tamen naturaliter obligato habebitur in diuisione hereditatis ratio huius naturalis obligationis per viam agendi id quidem consequi non posset. ¶ Intellige tamen vt per Bar. hic not. in. xj. col. in fi. j. q. ¶ No. quod ille qui coadiuuit peculium debet conseruari

5 ri indemnis pro rata, vt hic, & l. certum. C. fami. hercis. ¶ † Et sic facit iste tex. cum gl. in verbo indemnis, secundum Ange. hic quod si inter socios mercatores diuidatur societas, & vni assignentur mercantie que sunt Venetiis cum suis commodis & incommodis, alteri assignentur ille que sunt Florentie quod is ille cui sunt assignate mercantie existentes Florentie dicat alteri quod det sibi illud in quo potest conueniri a creditoribus societatis pro mercantiis que sunt Venetiis non tenetur soluere ille qui habet mercantias Venetiis. Sed satis est quod caueat de conseruando indemnes. ¶ Pro hoc etiam est tex. cum glo. fi. in d. l. certum. & vide etiam l. omne. cum l. seq. ff. pro soc. ¶ Si esset condemnatus posset petere conseruari se indemnem per solutionem, vt d. l. certum. & idem si esset obligatus per scripturam habentem executionem paratam, vt not. voluit Cy. & Bal. in d. l. certum. bene facit quod no. Bar. in l. fideiussore cum venditore. cum si. ff. de fideius. Non autem quare hic requiritur ista prestatio cautionis indemnitatis est, quia creditor extraneus possit agere insolidum contra filium qui contraxit in causa peculiari cum ex tali contractu filius suo nomine teneatur insolidum, & pater de peculio. l. tam ex contractibus. ff. de iudi. & l. si quis cum filio.

6 cum seq. ff. de pecu. ¶ † No. quod mortuo patre peculium vni filio concessum venit inter omnes heredes equaliter diuidendum & conferendum, vt hic, & l. filie. C. de collatio. & in l. certum.

7 ¶ † Not quod ille qui tenetur aliquem conseruare indemnem ab extraneo multomagis tenetur a seipso vt hic, & l. si negocia. ff.

8 mandati. ¶ † Et facit ad questionem de eo qui promisit accommodare turrim contra omnem personam, vt teneatur eam accommodare contra seipsum. ¶ Contrarium decidit Bald. hic, quia in generali sermone non venit persona loquentis. l. inquisitio. C. de solu. & ad illum tex. respondet quod hic loquitur quando ex natura rei vel ex dispositione legali quis erat obligatus defendere generaliter. Sed in hac questione tractatur de obligatione generali surgente ex conuentione. ¶ Et pro ista opinione allego bonum tex. & ibi gl. in c. petitio. de iureiu. & gl. xxij. q. fi. in c. de forma. & not. in c. i. §. fi. in tit. hic fin. lex, deinde incipiunt consuetudines regni, & in c. imperialem. §. fi. de prohi. feu. alie. per Fede. & idem no. Bart. in l. consolari. ff. de sena. vbi hoc limitat post Cy. in d. l. inquisitio. ¶ Idem etiam not. doc. in cle. j. de iure iur. hoc etiam voluit Cy. & Bal. in l. cum acutissimi. C. de fideicom. vbi per illum tex. dicunt quod non videtur promisisse contra seipsum vel descendentes suos, sed illud quod dicunt de descendentibus suis videtur esse contra tex. in d. c. j. §. fi. in ti. hic fin. lex, deinde consue. re. incip. & contra not. in c. j. in princ. de no. for. fide. vbi habetur quod etiam contra patrem suum & filios videtur promisisse. ¶ Quod tamen intelligitur nisi quo ad ea que essent contra ius naturale quod est immutabile, nam quo ad ea non videtur promisisse contra patrem & filios, vt per Bal. in d. c. j. de no. for. fide. Si tamen velletis sustinere opi. Cy. & Bald. in d. l. cum acutissimi. possetis dicere vt est de mente Albe. de ro. hic. s. quod speciale est in vassallo vt videatur promisisse contra patrem & filios defendere dominum ¶ Quia tenetur propter

8 iuramentum, & ratione rei feudalis seruire domino, sed alius qui promisit accommodare turrim contra omnes non videtur promisisse contra filios fratres vel alios consanguineos, ita dicit Albe. tenere doct. arg. l. accutissimi. & l. humanitatis. C. de excu. tuto. ¶ Facit secundum eum. l. pen. C. de procu. & l. nimis grauede. C. de test. & dicit se hoc dixisse in d. l. humanitatis. & in l. petitionem. C. de aduo. diuer. ind. ¶ De materia vide plura per Bal. in d. c. j. de no. for. fide. & in l. j. in. xxiiij. q. ff. de re. diuisi.

9 † vbi dicit quia contra patriam suam non videtur quis promisisse ¶ Et is ipse non alleget est de hoc glo. not. in d. c. de forma. & in c. petitio. dum dicit glo. quod contra communitatem suam non videtur promisisse. ¶ Vult etiam glo. no. in d. c. de forma. quod non videatur promisisse contra papam, & pari ratione nec contra imperatorem in his rebus que sibi subiecte sunt. ¶ Bene facit tex. in c. veniens. de iureiur. & quod no. glo. in c. constituimus. de rescrip. ¶ Quod tene menti, pro intellectu eorum que summuntur in d. c. imperialem. §. fi. fortius voluit Spec. in tit. de feud. §. ij. ver. xv. quod etiam non videtur promisisse contra regem qui erat superior ipsi promittenti si dictus rex alium superiorem non recognoscebat, & hoc etiam vult Bal. in d. c. imperialem.

10 §. fi. ¶ † Licet de Spec. mentionem non faciat, & quid si quis expresse promittat defendere contra seipsum, an valeat vide per Bal. in preallego. c. j. §. fina.

9 a ¶ Iuramentum. in his que ponit Ias. hic in repet. in xxix. col. an donatio inter patrem & filium firmetur iuro, vide bald. de bertolinis, in rub. ff. de verb. obl. in iiij. col. vbi dicit quod vz & quod ita consilium, & Ias. in l. pacta que contra C. de pac. & Alex. in consi. viij. & in consil. clviij. in ij. vol. in pen. & vl ti. col. & an dicta donatio firmetur morte, vide Iaso. hic in repe. in xxvj col. & seq. & vide Sodr. in consil. cx. incip. pro examinatio neque potest donare filio propter nuptias, & an valeat donatio inter socerum, & generum cum iuro Alex. in consi. clviij. in j. vol. in pen. columna. & vide Alex. in cons. xvij. incipi. queritur. in v. volu. in pen. & vl. col. & ibi quid de donatione ex causa dotis & de iocalibus consuetis. Th. di.

VENETIIS excussa fuerunt hec Commentaria Alexandri Tartagni cum hisce additionibus, que in alijs hucusque impressis deerant, diligenti cura ac summo studio elaborata.

❧

INDEX QVATERNIONVM.

a a b b c c d d e e f f g g
h h i i k k,

kk, est Duernus, Ceteri sunt Quaterni.

❧